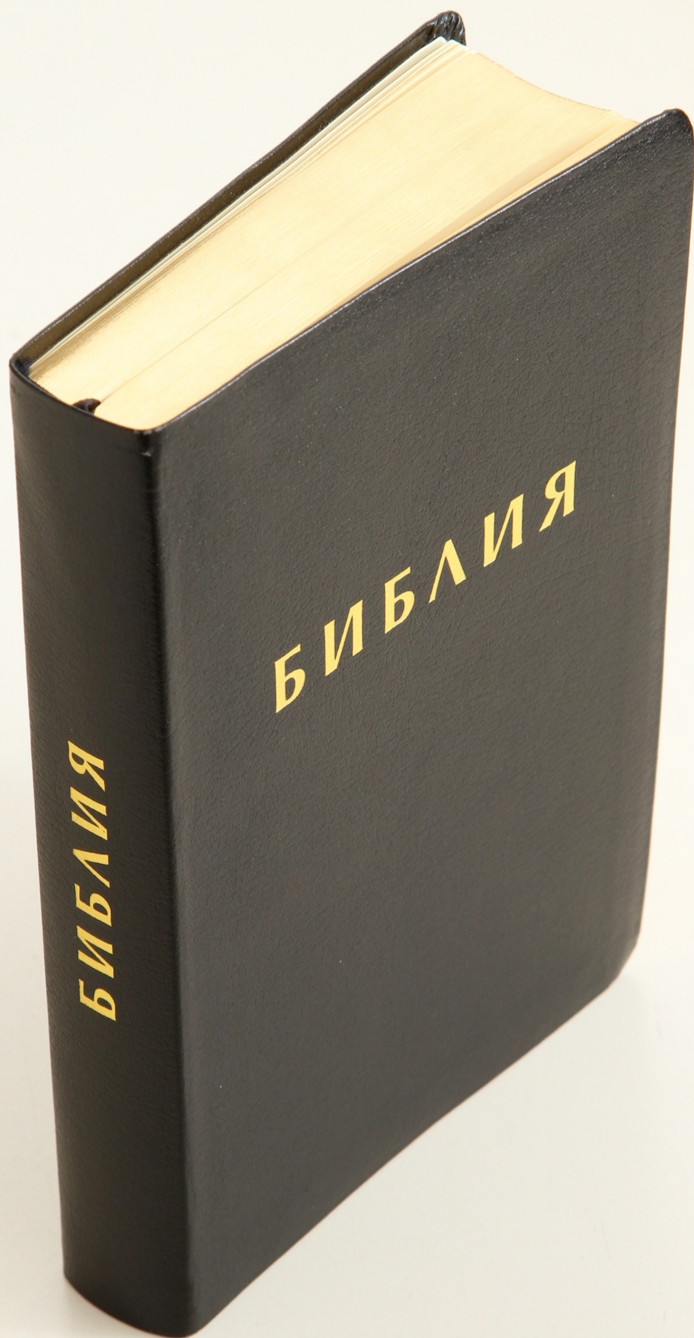
БИБЛИЯ
БИБЛИЯ

БИБЛИЯ

Тревата изсъхна, цветът ѝ
окапа, но Словото на
нашия Бог ще трае до века.

Исая 40:8

БИБЛИЯ

или

Свещеното Писание

на

Стария и Новия Завет

с препратки и паралелни пасажи

Издателство **ВЕРЕН**

седмо ревизирано издание

2020

Вярно и точно преведена от оригинала

Предпечатна подготовка: Издателство „Верен“ ЕООД
пл. „Славейков“ 1, София 1000, **www.veren.bg**

ISBN 978-619-231-031-8

СЪДЪРЖАНИЕ

Старият Завет

Новият Завет

Обяснение на използваните символи и съкращения

В текста:

( )	заграждат текст, присъстващ само в някои ръкописи
„ “	в Новия Завет заграждат цитати от Стария Завет
курсив	означава текст, който не присъства в оригинала
ГОСПОД	замества свещената тетраграма (четирибуквие) ЙХВХ, личното име на Бога в Стария Завет (Точното произношение не е известно, тъй като Божието Име не е било произнасяно поради страпохочитание. Най-вероятното произношение е Яхве.)
Господ БОГ	означава свещената тетраграма ЙХВХ, предшествана от еврейската дума адонай (господар)

Обяснителни бележки:	Обяснителните бележки са дадени непосредствено под стиха, за който се отнасят, и са с по-дребен и светъл шрифт.
*	обозначава думата, към която има обяснителна бележка
букв.:	буквално значение на думата, когато в текста е използвано друго
или:	означава друга възможност за превод
др. рък.:	вариант на текста, който се среща в други оригинални ръкописи
на евр.:	дадена е оригиналната еврейска дума
на гр.:	дадена е оригиналната гръцка дума
	Без специално означение в обяснителните бележки са дадени преводи на лични и географски имена.

Препратки:	Препратките са дадени непосредствено под стиха, за който се отнасят, и са с по-дребен и светъл шрифт.
	Пример: (1) ст. 18; гл. 3:17; Йов 13:5; 8:13-15; 18-20
(1)	индекс на думата в стиха, за която се отнася препратката
ст.	означава стих от същата глава, в която се намира изходният стих
гл.	означава глава от същата книга, в която се намира изходният стих

Йов 13:5	препратка за същата дума, съответно книга, глава и стих
8:13-15	препратка в същата книга, съответно глава 8, стихове от 13 до 15
18-20	глави 18, 19 и 20

Паралелни пасажи: Паралелните пасажи са дадени непосредствено преди пасажа, за който се отнасят, и са подчертани.

Пример: ст. 3-12: гл. 8:18-24

Означава, че на ст. 3-12 паралелен по значение текст е 8:18-24.

Старият Завет

Б И Т И Е
или Първата книга на Мойсей

**1 В начало Бог създаде небесата* и
земята[1].**
*В евр. оригинал думата „небеса“ винаги се среща в мн. ч.;
(1) 4 Царе 19:15; 2 Лет. 2:12; Пс. 8:3; 33:6; 115:15; Ер.
10:12,16; Деян. 4:24; Евр. 11:3; Откр. 4:11
2 **А земята беше пуста и неустроена[1]
и тъмнина беше върху бездната, и Дух
Божи се носеше над водите.[2]**
(1) Ер. 4:23; (2) Пс. 104:6; 2 Петр. 3:5
3 **И Бог каза: Да бъде светлина[1]! И
стана светлина.** (1) Пс. 33:9; Ис. 45:7; 2 Кор. 4:6
4 **И Бог видя, че светлината беше до-
бро; и Бог раздели светлината от тъм-
нината[1].** (1) 2 Кор. 6:14
5 **И Бог нарече светлината ден, а тъм-
нината нарече нощ. И стана вечер, и
стана утро: ден един.**
6 **И Бог каза: Да бъде твърд[1] по-
сред водите, която да раздели води от
води!** (1) Пс. 19:1
7 **И Бог направи твърдта[1]; и раздели
водите, които бяха под твърдта, от во-
дите, които бяха над твърдта[2]. И стана
така.** (1) Пс. 19:1; (2) Йов 26:8; Пс. 148:4
8 **И Бог нарече твърдта небе[1]. И стана
вечер, и стана утро: ден втори.**
(1) Пс. 136:5; Зах. 12:1
9 **И Бог каза: Да се съберат на едно
място водите, които са под небето, и
да се яви сушата[1]! И стана така.**
(1) Йов 38:8-11; Пс. 24:2; 95:5; Пр. 8:29; Неем. 9:6
10 **И Бог нарече сушата земя, а съ-
браните води нарече морета[1]. И Бог
видя, че беше добро.** (1) Йона 1:9; 2 Петр. 3:5
11 **И Бог каза: Да произрасти земята
зелена трева, трева, която дава семе,
и плодоносно дърво, което да ражда
плод според вида си, чието семе да е
в него на земята[1]! И стана така.**
(1) Пс. 104:14; Ис. 61:11
12 **Земята произрасти зелена трева,
трева, която да дава семе според вида
си[1], и дърво, което да ражда плод, чи-
ето семе е в него според вида му. И
Бог видя, че беше добро.**
(1) 1 Кор. 15:38,39
13 **И стана вечер, и стана утро: ден
трети.**
14 **И Бог каза: Да бъдат светила на
небесната твърд[1], за да разделят деня
от нощта; нека служат за знаци и за
времена, и дни, и години[2];**
(1) Ис. 40:26; (2) Пс. 104:19
15 **и да бъдат за светила на небес-
ната твърд, за да светят на земята! И
стана така.**
16 **И Бог създаде двете големи свети-
ла: по-голямото светило, за да владее
деня, и по-малкото светило, за да вла-
дее нощта, и звездите[1].**
(1) Пс. 136:7-9; Ер. 31:35
17 **И Бог ги постави на небесната
твърд, за да светят на земята,**
18 **да владеят деня и нощта и да раз-
делят светлината от тъмнината. И Бог
видя, че беше добро.**
19 **И стана вечер, и стана утро: ден
четвърти.**
20 **И Бог каза: Да гъмжи[1] водата от
множества живи същества*, и пти-**

ци да летят над земята по небесната твърд! *или:* души, *така и в цялата книга;* (1) Пс. 104:25

21 **И Бог създаде големите морски чудовища**[1] **и всяко живо същество, което се движи, от които водата гъмжеше според видовете им**[2]**, и всяка крилата птица според вида ѝ**[3]**. И Бог видя, че беше добро.**

(1) Пс. 148:7; (2) Пс. 104:25; (3) гл. 2:19; Йов 12:7-9

22 **И Бог ги благослови и каза: Плодете се, множете се и напълнете водите в моретата; нека се множат и птиците по земята!**[1] (1) гл. 8:17

23 **И стана вечер, и стана утро: ден пети.**

24 **И Бог каза: Да произведе земята живи същества според видовете им: добитък, пълзящи и земни животни според видовете им. И стана така.**

25 **Бог създаде земните животни според видовете им, добитъка според видовете му и всичко, което пълзи по земята, според видовете му**[1]**. И Бог видя, че беше добро.** (1) гл. 2:19; Йов 12:7-9

26 **И Бог каза: Да създадем**[1] **човека* по Нашия образ, по Наше подобие! И нека владеят над морските риби, над небесните птици, над добитъка, над цялата земя и над всички пълзящи, които пълзят по земята**[2]**.**

*Адам, *т.е.* взет от земята; *от евр.:* адама – почва
(1) гл. 11:7; (2) гл. 9:2

27 **И Бог създаде човека**[1] **по Своя образ, по Божия образ го създаде**[2]**; мъжки и женски** *пол* **ги създаде**[3]**.**

(1) гл. 2:7; Лк. 3:38; (2) гл. 5:1; 9:6; 1 Кор. 11:7; Кол. 3:10; Як. 3:9; (3) гл. 5:2; Мт. 19:4; Мк. 10:6; Деян. 17:29

28 **И Бог ги благослови и Бог им каза: Плодете се и се множете, напълнете земята**[1] **и я обладайте, и владейте над морските риби, над небесните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята**[2]**.**

(1) гл. 6:1; 9:1; (2) Пс. 8:6-8; 115:16

29 **И Бог каза: Ето, давам ви всяка трева, която дава семе, която е по лицето на цялата земя, и всяко дърво, което има в себе си плод на дърво, което дава семе: те ще ви бъдат за храна**[1]**.** (1) гл. 2:16; 9:3; Пс. 104:14

30 **А на всичките земни животни, на всичките небесни птици и на всичко, което пълзи по земята, в което има жива душа,** *давам* **всяка зелена трева за храна**[1]**. И стана така.** (1) гл. 6:21

31 **И Бог видя всичко, което създаде. И ето, беше твърде добро**[1]**. И стана вечер, и стана утро: шестият ден**[2]**.**

(1) Втзк. 32:4; Екл. 3:11; 1 Тим. 4:4; (2) Изх. 20:11

2 **Така бяха завършени небесата и земята и цялото тяхно войнство**[1]**.**

(1) Неем. 9:6

2 **И на седмия ден Бог беше свършил* делото, което беше създал; и на седмия ден си почина от цялото дело, което беше създал**[1]**.** **или:* свърши; (1) Евр. 4:4,10

3 **И Бог благослови седмия ден и го освети, защото в него си почина от цялото Си дело, което Бог беше създал и сътворил**[1]**.** (1) гл. 1:31

4 **Това е произходът на небето и на земята при сътворението им, в деня, в който* ГОСПОД Бог създаде земя и небе.** **или:* във времето, в което

5 **И още нямаше никакво полско растение на земята и никаква полска трева още не беше поникнала, защото ГОСПОД Бог не беше дал дъжд на земята и нямаше човек, който да обработва земята,**

6 **но пара* се издигаше от земята**[1] **и напояваше цялото лице на земята.**

**или:* извиращи води; (1) Пс. 135:7

7 **И ГОСПОД Бог образува човека**[1] **от пръст от земята**[2] **и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание**[3]**, и човекът стана жива душа**[4]**.**

(1) гл. 1:27; (2) гл. 3:19,23; 1 Кор. 15:47; (3) Йов 33:4; Зах. 12:1; Деян. 17:25; (4) Езек. 37:5,6; 1 Кор. 15:45

8 **И ГОСПОД Бог насади градина на изток, в Едем***[1]**, и постави там човека, когото беше образувал.**

*Блаженство; (1) гл. 3:23; Езек. 28:13; Йоил 2:3

9 **И ГОСПОД Бог направи да расте от земята всяко дърво, което е красиво на глед и добро за храна, както и дървото на живота**[1] **сред градината, и дървото на познаване на доброто и злото**[2]**.** (1) гл. 3:22; Откр. 2:7; (2) гл. 3:5

10 **И от Едем изтичаше река да напоя-
ва градината, и оттам се разклоняваше
и ставаше на четири главни** *реки.*
11 **Името на едната е Фисон; тя е,
която обикаля цялата евилатска земя,
където има злато.**
12 **И златото на онази земя е добро;
там има** *и* **бделионова** *смола*[1] **и ониксов
камък**[2]**.** (1) Чис. 11:7; (2) Изх. 25:7
13 **Името на втората река е Гион; тя
е, която обикаля цялата хуска земя**[1]**.**
(1) гл. 10:6-8
14 **Името на третата река е Тигър**[1]**;
тя е, която тече на изток от Асирия. А
четвъртата река е Ефрат**[2]**.**
(1) Дан. 10:4; (2) гл. 15:18
15 **И ГОСПОД Бог взе човека и го
засели в Едемската градина, за да я
обработва и да я пази.**
16 **И ГОСПОД Бог заповяда на човека
и каза: От всяко дърво в градината
свободно да ядеш**[1]**,** (1) гл. 1:29
17 **но от дървото на познаване на
доброто и злото, от него да не ядеш,
защото в деня, когато ядеш от него,
непременно ще умреш**[1]**.**
(1) гл. 3:3; Римл. 5:12; 1 Кор. 15:21
18 **И ГОСПОД Бог каза: Не е добре
човекът да бъде сам**[1]**; ще му създам
помощник, като негово съответствие**[2]**.**
(1) Екл. 4:9; (2) 1 Кор. 11:9
19 **И ГОСПОД Бог образува от земя-
та всички полски животни и всички
небесни птици**[1] **и ги доведе при чове-
ка, за да види как ще ги нарече; и с
каквото име назовеше човекът всяко
живо същество, това име му остана.**
(1) гл. 1:25
20 **Така човекът даде имена на всеки**
вид **добитък, на небесните птици и на
всички полски животни. Но помощник,
съответен на Адам*, не се намери.**
**или:* на човека, *и така до края на книгата*
21 **Тогава ГОСПОД Бог даде на човека
дълбок сън**[1] **и той заспа; и взе едно
от ребрата му и изпълни мястото му с
плът.** (1) гл. 15:12; 1 Царе 26:12
22 **И ГОСПОД Бог създаде жена от
реброто, което взе от човека**[1]**, и я до-
веде при човека.** (1) 1 Тим. 2:13
23 **А човекът каза: Тази вече е кост
от костите ми и плът от плътта ми; тя
ще се нарече жена, защото от мъжа
беше взета***[1]**.**
*На евр. думата жена звучи подобно на думата мъж, но в
женски род – мъжкиня.; (1) 1 Кор. 11:8
24 **Затова мъжът ще остави баща си
и майка си и ще се прилепи към жена
си, и те ще бъдат една плът**[1]**.**
(1) Мт. 19:4,5; 1 Кор. 6:16; Еф. 5:31
25 **А и двамата, човекът и жена му,
бяха голи и не се срамуваха**[1]**.** (1) гл. 3:7

3 **А змията**[1] **беше най-хитра от всички
полски животни, които ГОСПОД Бог
беше създал. И тя каза на жената**[2]**: Ис-
тина ли каза Бог да не ядете от никое
дърво в градината?**
(1) Откр. 12:9; 20:2; (2) Мт. 4:3
2 **Жената каза на змията: От плода
на дърветата в градината можем да
ядем,**
3 **но от плода на дървото, което е
сред градината, Бог каза: Да не ядете
от него и да не се докоснете до него,
за да не умрете**[1]**.** (1) гл. 2:17
4 **А змията каза на жената: Никак
няма да умрете!**
5 **Но Бог знае, че в деня, когато яде-
те от него, ще ви се отворят очите и
ще бъдете като Бога**[1] **– да познавате
доброто и злото**[2]**.**
(1) Ис. 14:14; (2) гл. 2:9; Йн. 8:44
6 **И жената видя, че дървото беше
добро за храна и че беше приятно за
очите**[1]**, дърво желателно**[2]**, за да дава
знание, и взе от плода му и яде, даде
и на мъжа си** *да яде* **с нея, и той** *също*
яде[3]**.** (1) Як. 1:14,15; 1 Йн. 2:16;
(2) Иис. Нав. 7:21; (3) 3 Царе 13:19; Римл. 5:12;
2 Кор. 11:3; 1 Тим. 2:14; Як. 1:15
7 **Тогава се отвориха очите и на два-
мата и те познаха, че бяха голи**[1]**; и съ-
шиха смокинови листа и си направиха
препаски.** (1) гл. 2:25
8 **И при вятъра на деня чуха гласа на
ГОСПОДА Бога, като ходеше из гради-
ната; и човекът и жена му се скриха
от лицето на ГОСПОДА Бога между
дърветата на градината**[1]**.** (1) Йов 31:33

9 И ГОСПОД Бог повика човека и му
каза: Къде си?[1] (1) гл. 4:9; 4 Царе 5:25
10 А той каза: Чух гласа Ти в градина-
та и се уплаших, защото съм гол[1], и се
скрих. (1) Откр. 16:15
11 А *Бог* му каза: Кой ти каза, че си
гол? Да не би да си ял от дървото, от
което ти заповядах да не ядеш?
12 И човекът каза: Жената, която Ти
си ми дал с мен, тя ми даде[1] от дър-
вото и ядох. (1) 1 Царе 15:15,21
13 И ГОСПОД Бог каза на жената:
Какво е това, което си сторила?[1] А
жената каза: Змията ме подмами[2] и
ядох. (1) гл. 12:18; Йона 1:10;
(2) 3 Царе 13:18; Йн. 8:44; Римл. 7:11
14 И ГОСПОД Бог каза на змията: По-
неже си сторила това, проклета да си
измежду всеки *вид* добитък и измежду
всички полски животни! По корема си
ще се влечеш и пръст ще ядеш през
всичките дни на живота си[1]!
(1) Пс. 72:9; Ис. 65:25; Мих. 7:17
15 Ще поставя и вражда между теб и
жената, и между твоето семе и нейно-
то семе[1]; то ще ти смаже главата, а ти
ще му смажеш петата[2].
(1) Откр. 12:17; (2) Йн. 5:46; Евр. 2:14
16 На жената каза: Ще преумножа
скръбта ти в бременността, с болки
ще раждаш деца[1]; и към мъжа ти ще
бъде желанието ти, и той ще те вла-
дее[2]! (1) гл. 35:16,17; 1 Лет. 4:9; Ис. 26:17; 1 Тим. 2:15;
(2) 1 Кор. 11:3; 14:34
17 А на човека каза: Понеже си пос-
лушал гласа на жена си и си ял от
дървото, за което ти заповядах, като
казах: Да не ядеш от него! – проклета
да бъде земята поради теб[1]; със скръб
ще се прехранваш от нея през всички-
те дни на живота си[2]; (1) гл. 5:29; (2) Йов 5:7
18 тръни и бодили ще ти ражда[1], и
ще ядеш полската трева[2]. (1) Йов 31:40;
Ис. 7:23,24; Римл. 8:20; Евр. 6:8; (2) 2 Сол. 3:10
19 С пот на лицето си ще ядеш хляб,
докато се върнеш в земята, защото
от нея си взет; понеже си пръст, и в
пръстта ще се върнеш[1].
(1) гл. 2:7; 5:5; Йов 10:9; Пс. 90:3; Екл. 3:20; Евр. 9:27
20 И човекът наименува жена си
Ева*, защото тя беше майка на всички
живи[1]. *Живот; (1) Деян. 17:26
21 И ГОСПОД Бог направи кожени
дрехи на Адам и на жена му и ги об-
лече.
22 И ГОСПОД Бог каза: Ето, човекът
стана като един от Нас, да познава
доброто и злото. И сега, да не простре
ръката си да вземе и от дървото на
живота[1], да яде и да живее вечно!
(1) гл. 2:9
23 Затова ГОСПОД Бог го изгони от
Едемската градина[1] да обработва земя-
та[2], от която беше взет[3].
(1) гл. 2:8; (2) гл. 4:2; (3) гл. 2:7
24 И изгони човека; и постави на из-
ток от Едемската градина херувимите
и пламенния меч, който се въртеше, за
да пазят пътя към дървото на живота.

4 И Адам позна жена си Ева, и тя
забременя и роди Каин*. И каза: С
помощта на ГОСПОДА придобих мъж[1].
*Придобивка, Печалба; (1) Пс. 127:3
2 Роди още и брат му Авел*. Авел ста-
на овчар, а Каин стана земеделец[1].
*Лъх, Нищожност; (1) гл. 3:23; 9:20
3 И след време Каин принесе жертва
на ГОСПОДА от земните плодове.
4 И Авел също принесе от първород-
ните на стадото си и от тлъстината
му[1]. И ГОСПОД погледна благосклонно
на Авел и на жертвата му[2],
(1) Лев. 3:16; (2) Евр. 11:4
5 а на Каин и на жертвата му не
погледна благосклонно. И Каин се раз-
сърди твърде много[1] и лицето му се
помрачи. (1) Пр. 19:3; Екл. 4:4
6 И ГОСПОД каза на Каин: Защо си
се разсърдил и защо е помрачено ли-
цето ти?[1] (1) Йона 4:4
7 Ако правиш добро, не е ли прието?
Но ако не правиш добро, грехът лежи
на вратата и към теб ще бъде негово-
то желание, но ти владей над него[1].
(1) Римл. 6:12
8 А Каин каза *това* на брат си Авел.
И когато бяха на полето, Каин нападна
брат си Авел и го уби[1].
(1) Мт. 23:35; 1 Йн. 3:12; Юда 11

9 **И ГОСПОД каза на Каин: Къде е брат ти Авел?**[1] **А той каза: Не зная. Пазач ли съм аз на брат си?**[2]
(1) гл. 3:9; (2) гл. 37:26

10 **И** *Бог* **каза: Какво си направил?**[1] **Гласът на кръвта на брат ти вика към Мен от земята**[2]**.** (1) 1 Царе 13:11; (2) 2 Лет. 28:9; Йов 24:12; Пс. 9:12; Лк. 11:51; Евр. 12:24; Як. 5:4

11 **И сега, проклет да си от земята, която отвори устата си да приеме кръвта на брат ти от твоята ръка!**

12 **Когато работиш земята, тя няма вече да ти дава силата си**[1]**; бежанец и скитник ще бъдеш на земята**[2]**.**
(1) Лев. 26:20; Пс. 107:34; (2) Пр. 28:17

13 **А Каин каза на ГОСПОДА: Наказанието* ми е твърде тежко, за да мога да го понеса**.**
**или:* вината; ***или:* за да бъде простено

14 **Ето, гониш ме днес от лицето на земята, и ще се скрия от лицето Ти и ще бъда бежанец и скитник на земята; и всеки, който ме намери, ще ме убие**[1]**.** (1) Йов 15:20-22

15 **А ГОСПОД му каза: Затова, който убие Каин, на него ще се отмъсти седмократно. И ГОСПОД сложи белег на Каин, за да не го убие никой, който го намери.**

16 **Тогава Каин излезе от присъствието на Господа и се засели в земята Нод*, на изток от Едем.** *Без родина

17 **И Каин позна жена си и тя забременя и роди Енох. И** *Каин* **съгради град и наименува града Енох, по името на сина си**[1]**.** (1) Пс. 49:11

18 **А на Енох се роди Ирад, и Ирад роди Мехуяил, и Мехуяил роди Метусаил, и Метусаил роди Ламех.**

19 **А Ламех си взе две жени; името на едната беше Ада, а името на другата – Села.**

20 **Ада роди Явал; той стана родоначалник на скотовъдци, които живеят в шатри.**

21 **А името на брат му беше Ювал; той стана родоначалник на всички, които свирят с арфа и флейта.**

22 **И Села също роди Тувал-Каин, ковач на всякакво изделие от мед и желязо; а сестра на Тувал-Каин беше Наама.**

23 **И Ламех каза на жените си: Ада и Села, чуйте гласа ми! Жени Ламехови, слушайте думите ми, понеже мъж убих за раната си, и юноша – за нараняването си.**

24 **Ако за Каин се отмъсти седмократно, за Ламех** *ще се отмъсти* **седемдесет и седмократно.**

25 **И Адам пак позна жена си и тя роди син, когото наименува Сит***[1]**, защото,** *тя казваше:* **Бог ми определи друго семе вместо Авел, понеже Каин го уби.** *Заместител; (1) гл. 5:3,6; Лк. 3:38

26 **Също и на Сит се роди син, когото наименува Енос*. Тогава започнаха да призовават Името на ГОСПОДА**[1]**.**
*Означава човек, често в смисъла на слаб и смъртен човек.
(1) гл. 12:8

5 **Това е книгата на родословието на Адам**[1]**. В деня, когато Бог сътвори човека, Той го направи по Божие подобие**[2]**;** (1) Мт. 1:1; (2) гл. 1:27

2 **създаде ги мъжки и женски** *пол*[1]*,* **благослови ги и ги нарече човек в деня, когато бяха създадени.**
(1) гл. 1:27

ст. 3-32: 1 Лет. 1:1-4; Лк. 3:36-38

3 **Адам живя сто и тридесет години и роди** *син* **по свое подобие, по своя образ**[1]**, и го нарече Сит**[2]**.**
(1) 1 Кор. 15:49; (2) гл. 4:25,26

4 **А откакто роди Сит, дните на Адам станаха осемстотин години, и роди синове и дъщери.**

5 **И всичките дни на Адам, колкото живя, станаха деветстотин и тридесет години, и умря**[1]**.** (1) гл. 3:19

6 **Сит живя сто и пет години и роди Енос**[1]**.** (1) гл. 4:25,26

7 **А откакто роди Енос, Сит живя осемстотин и седем години и роди синове и дъщери.**

8 **И всичките дни на Сит станаха деветстотин и дванадесет години, и умря.**

9 **Енос живя деветдесет години и роди Каинан.**

10 **А откакто роди Каинан, Енос живя осемстотин и петнадесет години и роди синове и дъщери.**

11 **И всичките дни на Енос станаха деветстотин и пет години, и умря.**

12 **Каинан живя седемдесет години и роди Маалалеил.**

13 **А откакто роди Маалалеил, Каинан живя осемстотин и четиридесет години и роди синове и дъщери.**

14 **И всичките дни на Каинан станаха деветстотин и десет години, и умря.**

15 **Маалалеил живя шестдесет и пет години и роди Яред.**

16 **А откакто роди Яред, Маалалеил живя осемстотин и тридесет години и роди синове и дъщери.**

17 **И всичките дни на Маалалеил станаха осемстотин деветдесет и пет години, и умря.**

18 **Яред живя сто шестдесет и две години и роди Енох*[1].**

*Посветен; (1) Юда 14

19 **А откакто роди Енох, Яред живя осемстотин години и роди синове и дъщери.**

20 **И всичките дни на Яред станаха деветстотин шестдесет и две години, и умря.**

21 **Енох живя шестдесет и пет години и роди Матусал.**

22 **А откакто роди Матусал, Енох ходи по Бога[1] триста години и роди синове и дъщери.**

(1) гл. 6:9; Мал. 2:6

23 **И всичките дни на Енох станаха триста шестдесет и пет години.**

24 **И Енох ходи по Бога и не се намираше** *вече,* **защото Бог го взе[1].**

(1) 4 Царе 2:12; Евр. 11:5

25 **Матусал живя сто осемдесет и седем години и роди Ламех.**

26 **А откакто роди Ламех, Матусал живя седемстотин осемдесет и две години и роди синове и дъщери.**

27 **И всичките дни на Матусал станаха деветстотин шестдесет и девет години, и умря.**

28 **Ламех живя сто осемдесет и две години и роди син,**

29 **и го нарече Ной*, като казваше: Този ще ни облекчи от работата ни и от труда на ръцете ни поради земята, която ГОСПОД прокле[1].**

*Успокоение; (1) гл. 3:17

30 **А откакто роди Ной, Ламех живя петстотин деветдесет и пет години и роди синове и дъщери.**

31 **И всичките дни на Ламех станаха седемстотин седемдесет и седем години, и умря.**

32 **А Ной беше на петстотин години, и Ной роди Сим, Хам и Яфет[1].**

(1) гл. 6:10; 7:13; 9:18; 10:1

6

Като започнаха хората да се умножават по лицето на земята[1] и им се раждаха дъщери,

(1) гл. 1:28

2 **Божиите синове[1], като гледаха, че човешките дъщери бяха красиви[2], вземаха си за жени от всички, които избираха.**

(1) Йов 1:6; (2) гл. 12:11

3 **Тогава ГОСПОД каза: Духът Ми няма да пребъде* вечно в човека, защото** *той* **е плът[1]; затова дните му ще бъдат сто и двадесет години.**

**или:* да остава, да се съди; (1) Пс. 78:39; 90:10; Римл. 7:14

4 **В онези дни имаше великани[1] на земята; а и след това, след като Божиите синове влизаха при човешките дъщери[2] и те им раждаха** *синове,* **това бяха онези силни и знаменити старовременни мъже.**

(1) Чис. 13:33; Втзк. 2:11; (2) Юда 6

5 **И ГОСПОД видя, че се умножаваше злината на човека по земята и че всичките въображения на мислите на сърцето му бяха само зло цял ден[1].**

(1) гл. 8:21; Екл. 9:3; Ер. 17:9; Мт. 7:11; 15:19; Римл. 7:18

6 **И ГОСПОД се разкая[1], че беше създал човека на земята, и се огорчи в сърцето Си.**

(1) Изх. 32:14; 1 Царе 15:11,35

7 **И ГОСПОД каза: Ще изтребя от лицето на земята човека, когото създадох – от човек до добитък, до пълзящи и до небесни птици – понеже се разкаях, че ги направих[1].**

(1) Ис. 27:11; Соф. 1:3

8 **А Ной намери благоволение пред ГОСПОДА[1].** (1) гл. 19:19; Деян. 7:46

9 **Ето родословието на Ной: Ной беше човек праведен[1], непорочен между съвременниците си[2]; Ной ходеше по Бога[3].** (1) гл. 7:1; Йов 1:1; (2) гл. 17:1; (3) гл. 5:22

10 **И Ной роди трима сина: Сим, Хам и Яфет[1].** (1) гл. 5:32

11 **И земята се поквари пред Бога, земята се напълни с насилие.**

12 **И Бог видя земята[1], и ето,** *тя* **беше покварена, защото всяка плът беше покварила пътя си на земята[2].** (1) гл. 18:20,21; Пс. 33:13,14; (2) Йов 22:15; Пс. 14:2,3; Мт. 24:37; Римл. 3:12

13 **И Бог каза на Ной: Краят на всяка плът дойде пред Мен[1], защото земята се напълни с насилие чрез тях; и ето, ще ги изтребя заедно със земята!** (1) Ам. 8:2

14 **Направи си ковчег от гоферово дърво; да направиш в ковчега стаи и да го измажеш отвътре и отвън със смола.**

15 **Направи го така: дължината на ковчега** *да бъде* **триста лакътя, широчината му – петдесет лакътя, а височината му – тридесет лакътя.**

16 **Прозорец направи на ковчега, като го изкараш един лакът нагоре*, а вратата на ковчега постави отстрани; направи го с долен, среден и горен етаж.** **или:* Покрив направи на ковчега, според лакътя го изгради *отдолу нагоре*

17 **И ето, Аз ще докарам на земята потоп от вода, за да изтребя под небето всяка плът, която има в себе си жизнено дихание; всичко, което се намира на земята, ще измре[1].** (1) гл. 7:21-23

18 **Но с теб ще поставя завета Си[1]; и ще влезеш в ковчега ти, синовете ти, жена ти и жените на синовете ти с теб[2].** (1) гл. 9:9; (2) гл. 7:1,7

19 **И от всяко живо** *същество,* **от всяка плът да вкараш в ковчега по две от всеки вид, за да опазиш живота им със себе си; мъжко и женско да бъдат.**

20 **От птиците според вида им, от добитъка според вида му, и от всички пълзящи земни животни според вида им – по две от всички да влязат при теб, за да им опазиш живота.**

21 **А ти вземи всякаква храна, която се яде, и я събери при себе си, за да послужи за храна[1] на теб и на тях.** (1) гл. 1:29,30

22 **И Ной извърши всичко; както му заповяда Бог, така направи[1].** (1) гл. 7:5,9; Изх. 40:16; Евр. 11:7

7 **Тогава ГОСПОД каза на Ной: Влез ти и целия ти дом в ковчега, защото теб видях праведен пред Мен в това поколение[1].** (1) гл. 6:9; Езек. 14:14; Лк. 1:6

2 **Вземи си по седем от всички чисти животни[1] – мъжко и женското му; а от нечистите животни[1] по две – мъжко и женското му;** (1) гл. 8:20; Лев. 11

3 **също и от небесните птици по седем – мъжко и женско[1]; за да опазиш** *от тях* **потомство по лицето на цялата земя.** (1) гл. 8:20; Лев. 11

4 **Защото още седем дни, и Аз ще направя да вали дъжд по земята четиридесет дни и четиридесет нощи и ще изтребя от лицето на земята всичко, което съществува, което съм сътворил.**

5 **И Ной направи според всичко, което му заповяда ГОСПОД[1].** (1) ст. 16; гл. 6:22

6 **А Ной беше на шестстотин години, когато стана на земята потопът от водата.**

7 **И поради водите на потопа Ной, синовете му, жена му и жените на синовете му с него влязоха в ковчега[1].** (1) гл. 6:18; Мт. 24:38; Евр. 11:7; 1 Петр. 3:20

8 **От чистите животни и от нечистите животни, и от птиците, и от всичко, което се движи по земята,**

9 **влязоха две по две в ковчега при Ной, мъжко и женско, както Бог заповяда на Ной[1].** (1) ст. 16; гл. 6:22

10 **И след седем дни водите на потопа заляха земята.**

11 **В шестстотната година от живота**

на Ной, във втория месец, на седем-
надесетия ден от месеца, в този ден
всичките извори на голямата бездна се
разпукнаха[1] **и небесните прозорци се**
отвориха. (1) гл. 8:2; Йов 38:37; Пр. 8:28; Ис. 24:18
12 **И дъждът валя на земята четириде-**
сет дни и четиридесет нощи.
13 **В същия този ден влязоха в ковче-**
га Ной и синовете на Ной[1]**, Сим, Хам**
и Яфет, и жената на Ной, и с тях трите
жени на синовете му – (1) гл. 5:32
14 **те и всичките животни според вида**
им, и всичкият добитък според вида
му, и всички пълзящи животни, които
пълзят по земята, според вида им, и
всичките птици според вида им, всяка
птица и всяко пернато.
15 **Две по две от всяка плът, която**
има в себе си жизнено дихание, влязо-
ха в ковчега при Ной.
16 **И които влязоха, мъжко и женско**
от всяка плът, влязоха, както Бог му
беше заповядал[1]**; и ГОСПОД затвори**
след него[2]**.** (1) ст. 5,9; (2) Йов 12:14; Мт. 25:10
17 **Четиридесет дни трая потопът на**
земята[1]**. И водите придойдоха и подеха**
ковчега, и той се повдигна над земя-
та. (1) Ам. 9:6
18 **Водите се усилваха и прииждаха**
много на земята и ковчегът се носеше
по повърхността на водите.
19 **Водите се усилваха твърде много**
на земята, така че се покриха всички-
те високи планини[1]**, намиращи се под**
цялото небе. (1) Пс. 104:6
20 **Петнадесет лакътя над** *тях* **се из-**
дигнаха водите и планините се покри-
ха[1]**.** (1) Пс. 104:6
21 **И всяка плът, която се движеше**
по земята, умря – птици, добитък, зве-
рове, всички пълзящи животни, които
пълзят по земята, и всеки човек.
22 **От всичко, което беше на суша-**
та, всичко, което имаше в ноздрите си
жизнено дихание, измря.
23 **Всичко съществуващо, което беше**
по лицето на земята, се изтреби – от
човек до добитък, до пълзящи живот-
ни и небесни птици – изтребиха се от
земята[1]**. Останаха само Ной и онези,**
които бяха с него в ковчега[2]**.**
(1) Мт. 24:39; Лк. 17:27; 2 Петр. 3:6;
(2) гл. 6:17; 8:18; 2 Петр. 2:5
24 **А водите се задържаха* по земята**
сто и петдесет дни[1]**.**
**букв.:* надделяха, бяха силни; (1) гл. 8:3

8 **Тогава Бог си спомни за Ной**[1] **и за**
всичките животни и за всичкия доби-
тък, който беше с него в ковчега. И
Бог направи вятър да мине по земята,
и водите престанаха[2]**.**
(1) гл. 19:29; Пс. 115:12;
(2) Изх. 14:21; Йов 12:15; Ис. 44:27; Ер. 50:38; Зах. 10:11
2 **И изворите на бездната и небесните**
прозорци се затвориха, и дъждът от
небето спря[1]**.** (1) гл. 7:11
3 **Малко по малко водите се оттегляха**
от земята и след сто и петдесет дни[1]
водите намаляха. (1) гл. 7:24
4 **А на седемнадесетия ден от седмия**
месец ковчегът заседна върху Арарат-
ските планини[1]**.** (1) 4 Царе 19:37; Ер. 51:27
5 **И водите намаляваха непрестанно**
до десетия месец и в десетия *месец,*
на първия *ден* **от месеца, върховете на**
планините се показаха.
6 **И след четиридесет дни Ной отво-**
ри прозореца на ковчега, който беше
направил,
7 **и изпрати гарвана, който, като изле-**
зе, летеше насам-натам, докато водите
на земята пресъхнаха.
8 **И изпрати от себе си и гълъба, за**
да види дали са намалели водите по
лицето на земята.
9 **Но гълъбът се върна при него в**
ковчега, понеже не намери почивка за
краката си, защото водата беше *още*
по лицето на цялата земя. И той прос-
тря ръката си и го взе, и го внесе при
себе си в ковчега.
10 **И като почака още седем дни, пак**
изпрати гълъба от ковчега.
11 **И надвечер гълъбът се върна при**
него, и ето, *имаше* **в клюна си** *току-що*
откъснат маслинен лист. Така Ной по-

зна, че водите са намалели по земята.
12 **След това почака още седем дни**
и изпрати гълъба, и той вече не се
върна при него.
13 **В шестстотин и първата година**[1]
на живота на Ной, **в първия** *месец,* **на**
първия *ден* **от месеца, водата пресъхна**
на земята; и Ной вдигна покрива на
ковчега и погледна, и ето, повърхност-
та на земята беше изсъхнала.

(1) гл. 7:6

14 **А във втория месец, на двадесет и**
седмия ден от месеца земята изсъхна.
15 **Тогава Бог говори на Ной и каза:**
16 **Излез от ковчега, ти, жена ти, си-**
новете ти и жените на синовете ти
с теб.
17 **Изведи със себе си всичко живо**
от всяка плът, което е с теб – птици,
добитък и всичките пълзящи животни,
които пълзят по земята – за да се раз-
множават изобилно* по земята, да се
плодят и да се умножават по земята[1]**.**

**букв.:* гъмжат; (1) гл. 1:22

18 **И Ной излезе, и с него синове-**
те му, жена му и жените на синовете
му[1]**.** (1) гл. 7:23
19 **И всичките животни, всичките пъл-**
зящи животни, всичките птици, всич-
ко, което се движи по земята, според
видовете си, излязоха от ковчега[1]**.**

(1) гл. 9:10

20 **И Ной издигна олтар на ГОСПО-**
ДА[1] **и взе от всяко чисто животно и от**
всяка чиста птица[2]**, и принесе всеизга-**
ряния на олтара[3]**.**

(1) гл. 12:7; (2) гл. 7:2,3; (3) Лев. 1:3

21 **И ГОСПОД помириса благоухание**
на умилостивение[1] **и ГОСПОД каза в**
сърцето Си: Няма да проклинам вече
земята поради човека, защото помис-
лите на човешкото сърце са зло още
от младините му,[2] **и няма вече друг път**
да поразя всичко живо, както напра-
вих[3]**.** (1) Лев. 1:9,13,17; 1 Царе 26:19; Еф. 5:2;
(2) гл. 6:5; Пс. 58:3; Мк. 7:22,23; (3) гл. 9:11,15; Ис. 54:9
22 **Докато съществува земята, сеитба**
и жетва, студ и горещина, лято и зима,
ден и нощ няма да престанат[1]**.**

(1) Ер. 33:25

9 **И Бог благослови Ной и синовете**
му и им каза: Бъдете плодовити, умно-
жавайте се и напълнете земята![1]

(1) гл. 1:28

2 **Ще се страхуват и ще треперят**
от вас всички земни животни и всич-
ки небесни птици; те с всичко, което
пълзи по земята, и с всички морски
риби са предадени в ръцете ви[1]**.**

(1) гл. 1:26

3 **Всичко, което се движи и живее, ще**
ви бъде за храна[1]**; давам ви всичко,**
също както зелената трева.

(1) гл. 1:29; 1 Тим. 4:3,4

4 **Месо обаче с живота му,** *тоест* **с**
кръвта му, да не ядете[1]**.**

(1) Лев. 3:17; 1 Царе 14:33,34; Езек. 33:25; Деян. 15:20,29

5 **А вашата кръв,** *кръвта* **на живота**
ви, непременно ще изискам; от всяко
животно ще я изискам; и от ръката на
човека, от ръката на всеки негов брат
ще изискам живота на човека[1]**.**

(1) гл. 42:22; Изх. 21:12,28; Лев. 24:17; Чис. 35:16-21,31; Втзк. 19:11,12; 2 Царе 4:11; 3 Царе 2:6,9; 4 Царе 11:1,16,20; 2 Лет. 33:24,25; Мт. 26:52

6 **Който пролее човешка кръв, и не-**
говата кръв от човек ще се пролее[1]**;**
защото по Божия образ направи *Бог*
човека[2]**.** (1) ст. 5; (2) гл. 1:27
7 **А вие бъдете плодовити и се множе-**
те, разпространявайте се по земята и
се умножавайте по нея.
8 **После Бог говори на Ной и на сино-**
вете му с него и каза:
9 **Ето, Аз поставям завета Си с вас и**
с потомството ви след вас[1]**,** (1) гл. 6:18
10 **и с всичко живо, което е с вас –**
птиците, добитъка и всичките земни
животни, *които са* **с вас – с всяко зем-**
но животно от всичко, което е излязло
от ковчега[1]**.** (1) гл. 8:19; Ос. 2:18
11 **Поставям завета Си с вас, че няма**
вече да се изтреби всяка плът от во-
дите на потопа и няма вече да наста-
не потоп да опустоши земята[1]**.**

(1) гл. 8:21

12 **И Бог каза: Ето знакът на завета,**
който Аз поставям до вечни поколения
между Мен и вас, и всяко живо съще-
ство, което е с вас:

13 **поставям дъгата Си в облака**[1]**, и тя**
ще бъде знак на завета между Мен и
земята. (1) Езек. 1:28
14 **Когато докарам облака на земята,**
дъгата ще се яви в облака,
15 и ще си спомня завета Си, който е
между Мен и вас, и всяко живо съще-
ство от всяка плът, и водите няма вече
да станат потоп, за да изтребят всяка
плът[1]**.** (1) гл. 8:21
16 **Дъгата ще бъде в облака и ще**
я гледам, за да помня вечния завет[1]
между Бога и всяко живо същество от
всяка плът, което е на земята.
(1) гл. 17:7,13,19; 2 Царе 23:5; Езек. 37:26
17 **И Бог каза на Ной: Това е белегът**
на завета, който поставих между Мен
и всяка плът, която е на земята.
18 **А синовете на Ной, които излязоха**
от ковчега, бяха Сим, Хам и Яфет[1]**. А**
Хам беше баща на Ханаан[2]**.**
(1) гл. 5:32; (2) гл. 10:6,15
19 **Тези трима бяха синове на Ной и**
от тях се насели цялата земя[1]**.**
(1) гл. 10:1,32; Деян. 17:26
20 **И Ной започна да обработва земя-**
та и насади лозе[1]**.** (1) гл. 4:2
21 **И като пи от виното, се опи и се**
разголи в шатрата си[1]**.** (1) Пр. 20:1; Еф. 5:18
22 **И Хам, бащата на Ханаан, видя**
голотата на баща си и каза на двамата
си братя отвън.
23 **А Сим и Яфет взеха една дреха и**
като я сложиха двамата на раменете
си, пристъпиха заднишком и покри-
ха голотата на баща си; а лицата им
гледаха **назад и не видяха голотата на**
баща си.
24 **И когато Ной изтрезня от виното**
си и разбра какво му беше направил
по-младият му син, каза:
25 **Проклет да е Ханаан; слуга на слу-**
ги да бъде на братята си!
26 **Каза още: Благословен ГОСПОД,**
Бог на Сим; и Ханаан да му бъде слу-
га[1]**!** (1) Иис. Нав. 9:23; Съд. 1:28
27 **Бог да разшири Яфет, и да се за-**
сели в шатрите на Сим; и Ханаан да
му бъде слуга!
28 **И след потопа Ной живя триста и**
петдесет години.
29 **И всичките дни на Ной станаха де-**
ветстотин и петдесет години, и умря.

ст. 1-5: 1 Лет. 1:4-7

10 **Ето родословието на Ноевите си-**
нове Сим, Хам и Яфет[1] **– и на тях се**
родиха синове след потопа[2]**.**
(1) гл. 5:32; (2) гл. 9:19
2 **Синовете на Яфет: Гомер и Магог**[1]**,**
и Мадай, и Яван, и Тувал, и Мосох, и
Тирас[2]**.** (1) Езек. 38:2; (2) Ис. 66:19; Езек. 27:13
3 **А синовете на Гомер: Асханаз**[1] **и Ри-**
фат, и Тогарма[2]**.** (1) Ер. 51:27; (2) Езек. 27:14
4 **А синовете на Яван: Елиса и Тарсис,**
Китим[1]**, и Доданим.**
(1) Чис. 24:24; Ис. 23:1,12; Езек. 27:6; Дан. 11:30
5 **От тях се населиха островите на**
народите в техните земи, всеки според
езика си, според племето си, в наро-
дите си[1]**.**
(1) ст. 25,32; гл. 9:19; 11:8,9; Втзк. 32:8; Ис. 11:11
ст. 6-18: 1 Лет. 1:8-16
6 **Синовете на Хам**[1]**: Хус**[2] **и Мицраим,**
и Фут*[2]**, и Ханаан**[3]**.** *Етиопия и Египет и Ливия
(1) гл. 5:32; (2) Ер. 46:9; (3) гл. 9:18
7 **А синовете на Хус: Сева**[1] **и Евила, и**
Савта, и Раама[2]**, и Савтека. А синовете**
на Раама: Сава и Дедан[3]**.**
(1) Йов 1:15; (2) Езек. 27:22; (3) Езек. 27:15,20
8 **И Хус**[1] **роди Нимрод. Той пръв стана**
силен на земята. (1) гл. 2:13
9 **Той беше голям ловец пред ГОС-**
ПОДА, затова се казва: Като Нимрод,
голям ловец пред ГОСПОДА.
10 **И началото на царството му беше**
Вавилон и Ерех, и Акад, и Халне[1] **в зе-**
мята Сенаар[2]**.**
(1) Ис. 10:9; Езек. 27:23; (2) гл. 11:2; Дан. 1:2; Зах. 5:11
11 **От тази земя излезе в Асирия* и**
съгради Ниневия[1] **и Роовот-Ир, и Ха-**
лах, **или:* излезе Асур; (1) Йона 1:2; Наум 1:1
12 **и Ресен между Ниневия и Халах,**
който е големият град.
13 **А Мицраим роди лудимите и ана-**
мимите, и леавимите, и нафтухимите,
14 **и патрусимите, и каслухимите, от**
които произлязоха филистимците, и
кафторимите[1]**.** (1) Втзк. 2:23; Ер. 47:4

15 **А Ханаан роди Сидон**[1]**, първород-
ния си** *син,* **и Хет**[2]**,**
(1) Езек. 27:8; (2) гл. 23:3; 1 Царе 26:6

16 **и евусейците, и аморейците**[1]**, и
гергесейците,** (1) гл. 15:16

17 **и евейците**[1]**, и арукейците, и асе-
нейците,** (1) Иис. Нав. 9:7

18 **и арвадците**[1]**, и цемарейците, и
аматейците. След това ханаанските
племена се пръснаха.** (1) Езек. 27:8

19 **Пределът на ханаанците беше от
Сидон, като се отива за Герар**[1]**, до Га-
за**[2]**, и като се отива за Содом и Гомо-
ра, и Адма, и Цевоим**[3]**, до Лаша.**
(1) 2 Лет. 14:13; (2) Втзк. 2:23; Съд. 6:4; (3) 1 Царе 13:18

20 **Тези са синовете на Хам според
племената си, според езиците си, в зе-
мите си, в народите си.**
ст. 21-25: гл. 11:10-16; ст. 21-29: 1 Лет. 1:17-23

21 **И на Сим**[1]**, бащата на всичките
синове на Евер и по-възрастния брат
на Яфет, също се родиха** *синове.*
(1) гл. 5:32

22 **Синовете на Сим: Елам**[1] **и Асур, и
Арфаксад, и Луд, и Арам.** (1) Ис. 21:2

23 **А синовете на Арам: Уз**[1] **и Ул, и
Гетер, и Маш.** (1) Йов 1:1

24 **И Арфаксад роди Сала, а Сала
роди Евер.**

25 **А на Евер се родиха двама сина;
името на единия беше Фалек*, защото
в неговите дни се раздели земята**[1]**; а
името на брат му беше Йоктан.**
*Разделение; (1) ст. 5

26 **Йоктан роди Алмодад и Шалеф, и
Хацармавет, и Ярах,**

27 **и Адорам, и Узал, и Дикла,**

28 **и Овал, и Авимаил, и Сава**[1]**,**
(1) Езек. 27:23

29 **и Офир**[1]**, и Евил, и Йовав; всички
тези бяха синове на Йоктан.**
(1) 3 Царе 9:28

30 **Техните заселища бяха от Меша,
докато се стигне до Сефар, източната
планина.**

31 **Тези са синовете на Сим според
племената си, според езиците си, в зе-
мите си, според народите си.**

32 **Тези са племената на синовете на
Ной според родословието им, в наро-
дите им; и от тях се отделиха народите
по земята**[1] **след потопа.** (1) ст. 5

11 **А по цялата земя имаше един
език и един говор.**

2 **И като тръгнаха от изток, намериха
поле в земята Сенаар**[1] **и се заселиха
там.** (1) гл. 10:10; Дан. 1:2; Зах. 5:11

3 **И си казаха един на друг: Елате,
да направим тухли и да ги изпечем в
огъня. Тухли употребяваха вместо ка-
мъни, а смола**[1] **употребяваха вместо
хоросан.** (1) гл. 14:10

4 **И казаха: Елате, да си съградим град
и кула, чийто връх** *да стига* **до небето,
и да си спечелим име**[1]**, да не би да се
разпръснем по лицето на цялата земя.**
(1) Дан. 4:30

5 **А ГОСПОД слезе да види града и
кулата, които градяха човешките сино-
ве**[1]**.** (1) гл. 18:21

6 **И ГОСПОД каза: Ето, един народ са
и всички имат един език; и това е** *само*
**началото на тяхната дейност; и вече
няма да им бъде невъзможно нищо,
което биха намислили да правят.**

7 **Елате, да слезем**[1] **и там да разбърка-
ме езика им, така че един на друг да
не разбират езика си.** (1) гл. 1:26

8 **Така ГОСПОД ги разпръсна оттам
по лицето на цялата земя**[1] **и престана-
ха да градят града**[2]**.**
(1) гл. 10:5,25,32; Деян. 2:6; (2) Пс. 33:10

9 **Затова той се нарече Вавилон*, за-
щото там ГОСПОД разбърка езика на
цялата земя; и оттам ГОСПОД ги раз-
пръсна по лицето на цялата земя**[1]**.**
*Объркване; (1) гл. 10:5,25,32; Деян. 2:6
ст. 10-16: гл. 10:21-25; ст. 10-26: 1 Лет. 1:17-27; Лк. 3:34-36

10 **Ето родословието на Сим: Сим
беше на сто години и роди Арфаксад
две години след потопа.**

11 **А откакто роди Арфаксад, Сим
живя петстотин години и роди синове
и дъщери.**

12 **Арфаксад живя тридесет и пет го-
дини и роди Сала.**

13 **А откакто роди Сала, Арфаксад**

**живя четиристотин и три години и
роди синове и дъщери.**
14 **Сала живя тридесет години и роди
Евер.**
15 **А откакто роди Евер, Сала живя
четиристотин и три години и роди си-
нове и дъщери.**
16 **Евер живя тридесет и четири годи-
ни и роди Фалек.**
17 **А откакто роди Фалек, Евер живя
четиристотин и тридесет години и
роди синове и дъщери.**
18 **Фалек живя тридесет години и
роди Рагав.**
19 **А откакто роди Рагав, Фалек живя
двеста и девет години и роди синове
и дъщери.**
20 **Рагав живя тридесет и две години
и роди Серух.**
21 **А откакто роди Серух, Рагав живя
двеста и седем години и роди синове
и дъщери.**
22 **Серух живя тридесет години и
роди Нахор.**
23 **А откакто роди Нахор, Серух живя
двеста години и роди синове и дъ-
щери.**
24 **Нахор живя двадесет и девет годи-
ни и роди Тара.**
25 **А откакто роди Тара, Нахор живя
сто и деветнадесет години и роди си-
нове и дъщери.**
26 **Тара живя седемдесет години и
роди Аврам, Нахор и Аран**[1]**.**
(1) Иис. Нав. 24:2
27 **Ето родословието на Тара: Тара
роди Аврам, Нахор и Аран**[1]**. А Аран
роди Лот**[2]**.** (1) Иис. Нав. 24:2; (2) гл. 12:5; 14:12
28 **И Аран умря преди баща си Тара в
Ур Халдейски**[1]**, в родната си земя.**
(1) гл. 15:7
29 **И Аврам и Нахор си взеха жени;
името на жената на Аврам беше Са-
рая, а името на жената на Нахор беше
Мелха**[1]**, дъщеря на Аран, баща на Мел-
ха, баща и на Есха.** (1) гл. 22:20-23; 24:15
30 **А Сарая беше безплодна, нямаше
дете**[1]**.**
(1) гл. 16:1,2; 25:21; 29:31; Съд. 13:2; 1 Царе 1:5; Лк. 1:7
31 **И Тара взе сина си Аврам и вну-
ка си Лот, сина на Аран**[1]**, и снаха си
Сарая, жената на сина си Аврам, и из-
лязоха заедно от Ур Халдейски, за да
отидат в земята Ханаан**[2]**; и дойдоха в
Харан и се заселиха там**[3]**.** (1) гл. 12:5; 14:12;
(2) гл. 15:7; Неем. 9:7; Деян. 7:2,3; (3) гл. 27:43; 28:10; 29:4
32 **И дните на Тара станаха двеста и
пет години, и Тара умря в Харан**[1]**.**
(1) 4 Царе 19:12; Ис. 37:12; Деян. 7:4

12 **И ГОСПОД каза на Аврам: Излез
от земята си, от рода си и от бащиния
си дом**[1] *и иди* **в земята, която ще ти
покажа!**[2]
(1) гл. 24:7; (2) гл. 15:7; Иис. Нав. 24:3; Деян. 7:3
2 **Ще те направя голям народ**[1] **и ще
те благословя, и ще възвелича името
ти**[2]**, и ще бъдеш за благословение**[3]**.**
(1) гл. 17:4-6,20; 46:3; Изх. 32:10; Ис. 51:2;
(2) гл. 24:35; 2 Царе 7:9; (3) Зах. 8:13
3 **Ще благословя онези, които те бла-
гославят, и ще прокълна онзи, който
те кълне**[1]**, и в теб ще се благославят
всички земни племена**[2]**.** (1) гл. 27:29; Изх. 23:22;
Чис. 24:9; (2) гл. 18:18; 22:18; 26:4; 28:14; Гал. 3:8
4 **И така, Аврам тръгна, както му
каза ГОСПОД**[1]**, и Лот тръгна с него**[2]**. А
Аврам беше на седемдесет и пет годи-
ни, когато излезе от Харан.**
(1) Евр. 11:8; (2) гл. 11:27,31; 13:5
5 **Аврам взе жена си Сарая, братовия
си син Лот**[1]**, всичкия си имот, който
бяха спечелили, и хората, които бяха
придобили в Харан, и излязоха, за да
отидат в ханаанската земя. И стигнаха
в ханаанската земя**[2]**.**
(1) гл. 11:27,31; 13:5; (2) Деян. 7:4
6 **И Аврам пропътува земята до мест-
ността Сихем**[1]**, до дъба Море**[2]**. Тогава
ханаанците** *живееха* **в земята**[3]**.**
(1) гл. 33:18; Ос. 6:9; (2) Втзк. 11:30; (3) гл. 13:7; 34:30
7 **И ГОСПОД се яви**[1] **на Аврам и каза:
На твоето потомство ще дам тази зе-
мя**[2]**. И там издигна олтар**[3] **на ГОСПО-
ДА, който му се яви.**
(1) гл. 17:1; 18:1; (2) гл. 13:15; 15:18; 17:8; 24:7; 26:3;
28:4,13; 35:12; 50:24; Изх. 6:4; Чис. 26:53; Иис. Нав. 1:6;
Ер. 3:18; (3) гл. 8:20; 13:4,18; 26:25; 33:20; 35:7;
Изх. 17:15; Иис. Нав. 8:30; 22:10; Съд. 6:24
8 **Оттам се премести към хълма, кой-**

**то е на изток от Ветил[1], където раз-
пъна шатрата си; Ветил оставаше на
запад, а Гай[2] – на изток. И там издигна
олтар[3] на ГОСПОДА и призова Името
на ГОСПОДА[4].** (1) гл. 28:19; (2) Иис. Нав. 7:2;
(3) гл. 8:20; 13:4,18; 26:25; 33:20; 35:7; Изх. 17:15;
Иис. Нав. 8:30; 22:10; Съд. 6:24; (4) гл. 4:26; 13:4; 21:33
9 **И Аврам се вдигна и продължи пътя
си на юг[1].** (1) гл. 13:1; 20:1; 24:62
10 **А в земята настана глад[1]; затова
Аврам слезе в Египет да поживее там
като чужденец, понеже гладът се беше
усилил в** *ханаанската* **земя.**
(1) гл. 26:1; 41:57; 42:5; 43:1; Рут 1:1
11 **И когато наближи да влезе в Еги-
пет, каза на жена си Сарая: Ето, зная,
че си жена красива на глед[1].** (1) гл. 24:16;
26:7; 29:17; 1 Царе 25:3; 2 Царе 11:2; 3 Царе 1:4
12 **Египтяните, като те видят, ще ка-
жат: Тя му е жена! И мен ще убият, а
теб ще оставят жива[1].**
(1) гл. 20:11; Пр. 29:25
13 **Моля те, кажи, че си ми сестра[1], за
да ми бъде добре заради теб и да се
опази животът ми заради теб.**
(1) гл. 20:2; 26:7
14 **И като влезе Аврам в Египет, егип-
тяните видяха, че жената беше твърде
красива.**
15 **Видяха я и големците на фараона и
я похвалиха на фараона; затова жената
беше заведена в дома на фараона[1].**
(1) гл. 20:2; 26:7
16 **И заради нея той стори добро на
Аврам, и той имаше овце и говеда, и
магарета, и слуги, и слугини, и магари-
ци, и камили[1].** (1) гл. 16:1; 20:14
17 **Но ГОСПОД порази фараона и
дома му с тежки язви поради Сарая,
жената на Аврам[1].**
(1) гл. 20:17; Пс. 105:14
18 **Тогава фараонът повика Аврам и
каза: Какво е това, което ми стори
ти?[1] Защо не ми каза, че ти е жена?**
(1) гл. 3:13; 20:9; 26:10; 29:25; Съд. 2:2; 2 Царе 3:24
19 **Защо ми каза: Сестра ми е; така че
аз си я взех за жена! И сега, ето жена
ти; вземи я и си иди.**
20 **И фараонът му определи хора, ко-
ито изпратиха него, жена му и всичко,
което имаше.**

13 **И Аврам излезе от Египет, той и
жена му, и всичко, което имаше, и Лот
с него,** *и замина* **към южната страна[1].**
(1) гл. 12:9
2 **А Аврам беше много богат с доби-
тък, сребро и злато[1].**
(1) гл. 24:1,35; 26:13,14; 30:43
3 **И от южната страна той минаваше
постепенно чак до Ветил, до мястото,
където по-напред беше шатрата му
между Ветил и Гай,**
4 **до мястото, където първоначално
беше издигнал олтара[1]. И там Аврам
призова Името на ГОСПОДА[1].** (1) гл. 12:7,8
5 **Също и Лот, който ходеше заедно с
Аврам[1], имаше овце и говеда, и шат-
ри.** (1) гл. 12:4
6 **И земята не ги побираше да живеят
заедно, тъй като имотът им беше мно-
го и не можеха да живеят заедно[1].**
(1) гл. 36:7
7 **И между говедарите на Аврам и го-
ведарите на Лот се появи спречкване.
По това време ханаанците и ферезей-
ците населяваха тази земя[1].** (1) гл. 12:6
8 **Тогава Аврам каза на Лот: Да няма,
моля ти се, спречкване между мен и
теб и между моите говедари и твоите
говедари, защото ние сме братя![1]**
(1) гл. 14:14
9 **Не е ли пред теб цялата земя?[1]
Моля ти се, отдели се от мен! Ти ако**
отидеш **наляво, аз ще отида надясно;
или ти ако** *отидеш* **надясно, аз ще оти-
да наляво.** (1) гл. 20:15
10 **И Лот повдигна очи и видя цяла-
та околност на Йордан, която, преди
ГОСПОД да беше унищожил Содом и
Гомора[1], цялата се напояваше добре,
като ГОСПОДНАТА градина, като еги-
петската земя, до Сигор.**
(1) гл. 19:24,25; Пс. 107:34
11 **Затова Лот си избра цялата окол-
ност на Йордан. И Лот тръгна на изток
и се разделиха един от друг.**
12 **Аврам се засели в земята Ханаан, а
Лот се засели между градовете на** *Йор-
данската* **околност и поставяше шат-
рите** *си, докато стигна* **до Содом[1].**
(1) гл. 14:12; 19:1; Откр. 11:8

13 А содомските мъже бяха твърде
лоши и грешни пред ГОСПОДА[1].
(1) гл. 18:20; 19:13; 1 Царе 2:17; Ер. 23:14; 2 Петр. 2:7,8
14 И ГОСПОД каза на Аврам, след
като Лот се отдели от него: Повдигни
сега очите си от мястото, където си,
и погледни към север и юг, към изток
и запад;
15 защото цялата земя, която виждаш,
ще дам на теб и на потомството ти до
века[1]. (1) гл. 12:7
16 И ще направя потомството ти *мно-
гочислено* като земния прах; така че ако
може някой да изброи земния прах,
ще се изброи и твоето потомство[1].
(1) гл. 17:2,6; 22:17; 28:14; Чис. 23:10; 2 Лет. 1:9; Йов 5:25
17 Стани и обходи земята надлъж и
нашир, защото на теб ще я дам[1].
(1) гл. 12:7
18 Тогава Аврам вдигна шатрите си[1],
дойде и се засели при Мамвриевите
дъбове, които са в Хеврон[2]; и там из-
дигна олтар[3] на ГОСПОДА.
(1) Евр. 11:9; (2) гл. 14:13; 18:1; 23:2; 35:27;
Чис. 13:22; Иис. Нав. 15:13; (3) гл. 12:7,8

14 В дните на сенаарския цар Амар-
фал, еласарския цар Ариох, еламския
цар Ходологомор и гоимския цар Ти-
дал,
2 те тръгнаха на война против содом-
ския цар Вера, гоморския цар Варса,
адманския цар Сенав, цевоимския цар
Симовор и царя на Вала, която е Си-
гор.
3 Всички тези се събраха в долината
Сидим, където е *сега* Солено море.
4 Дванадесет години бяха подчине-
ни на Ходологомор, а в тринадесетата
въстанаха.
5 В четиринадесетата година дойдоха
Ходологомор и царете, които бяха с
него, и поразиха рафаимите[1] в Аста-
рот-Карнаим, зузимите[2] в Хам, емими-
те[2] в Сави-Кириатаим[3],
(1) гл. 15:20; Втзк. 3:11; (2) Втзк. 2:10,20; (3) Ер. 48:1
6 и хорейците[1] в планината им Сиир,
до Ел-Фаран, който е при пустинята.
(1) гл. 36:20
7 А като се върнаха, дойдоха в Ен-
Мишнат, който е Кадис[1], и поразиха
цялата страна на амаличаните[2], както и
аморейците, които живееха в Асасон-
Тамар[3]. (1) Чис. 20:1; (2) Изх. 17:8; (3) 2 Лет. 20:2
8 Тогава содомският цар, гоморският
цар, адманският цар, цевоимският цар
и царят на Вала, която е Сигор, изля-
зоха и се опълчиха против тях на бой
в долината Сидим:
9 против еламския цар Ходологомор,
гоимския цар Тидал, сенаарския цар
Амарфал и еласарския цар Ариох; че-
тирима царе против петимата.
10 А долината Сидим беше пълна със
смолни ями[1]; и царете на Содом и Го-
мора, като бягаха, паднаха в тях, а ос-
таналите избягаха в планината. (1) гл. 11:3
11 И *победителите* взеха всичкия
имот на Содом и Гомора и всичката
храна и си отидоха.
12 Взеха и Аврамовия племенник Лот[1],
който живееше в Содом[2], заедно с
имота му и си отидоха.
(1) гл. 11:27; (2) гл. 13:12
13 А един от онези, които се избави-
ха, дойде и съобщи *това* на евреина[1]
Аврам; той живееше при дъбовете на
аморееца Мамврий[2], брат на Есхол и
брат на Анер, които бяха съюзници на
Аврам. (1) гл. 40:15; 1 Царе 29:3; Йона 1:9; (2) гл. 13:18
14 И когато Аврам чу, че брат му[1] бил
пленен, изведе своите триста и осем-
надесет обучени мъже, родени в него-
вия дом, и гони *враговете* до Дан[2].
(1) гл. 13:8; (2) Съд. 18:29
15 И през нощта той и слугите му,
като се разделиха против тях, ги по-
разиха и ги гониха до Хова, която е
отляво на Дамаск.
16 И възвърна всичкия имот, върна[1]
и брат си Лот с имота му, както и же-
ните и народа. (1) 1 Царе 30:19
17 И като се върна *Аврам,* след като
беше победил Ходологомор и царете,
които бяха с него, содомският цар из-
лезе да го посрещне в долината Сави,
която е Царската долина[1]. (1) 2 Царе 18:18
18 Така и Мелхиседек*, царят на
Салим**[1], който беше свещеник на

Всевишния Бог[2], изнесе хляб и вино,
*Цар на Правда; **Мир
(1) Пс. 76:2; (2) Чис. 24:16; Пс. 110:4; Дан. 4:34
19 и го благослови[1], като каза: Благо-
словен да бъде Аврам[2] от Всевишния
Бог, Владетел* на небето и на земята[3]!
**или:* Създател; (1) гл. 47:7; Пс. 115:15; Евр. 7:1; (2) 2 Царе
2:5; (3) гл. 24:3; Втзк. 10:14; 1 Лет. 29:11; Откр. 10:6
20 Благословен и Всевишният Бог, кой-
то предаде враговете ти в ръката ти![1]
И *Аврам* му даде десятък от всичко[2].
(1) 2 Царе 18:28; (2) гл. 28:22; Евр. 7:2
21 А содомският цар каза на Аврам:
Дай ми хората, а имота задръж за
себе си.
22 Но Аврам каза на содомския цар:
Аз вдигнах ръката си пред ГОСПОДА,
Всевишния Бог, Владетел на небето и
на земята[1],
(1) гл. 24:3; Втзк. 10:14; 1 Лет. 29:11; Откр. 10:6
23 и *се заклех,* че няма да взема нищо[1]
от твоето, нито конец, нито ремък за
обувки, да не би да кажеш: Аз обога-
тих Аврам. (1) 4 Царе 5:16
24 *Приемам* само онова, което изядоха
момчетата; и дела на мъжете, които
дойдоха с мен: Анер, Есхол и Мам-
врий – те нека вземат дела си.

15 След тези събития[1] ГОСПОДНО-
ТО слово беше към Аврам във виде-
ние[2] и каза: Не се бой[3], Авраме; Аз съм
твой щит[4], наградата ти[5] – извънредно
голяма. (1) гл. 22:1,20; (2) гл. 46:2; (3) гл. 26:24;
4 Царе 1:15; (4) Пс. 3:3; 115:10,11; (5) Ис. 40:10
2 А Аврам каза: Господи БОЖЕ, какво
ще ми дадеш, като аз си отивам без-
детен и този Елиезер от Дамаск ще
притежава дома ми?
3 Аврам каза още: Ето, Ти не ми даде
потомство; и ето, един роден в дома
ми ще ми стане наследник.
4 Но ето, ГОСПОДНОТО слово му
каза: Този *човек* няма да ти стане на-
следник, а онзи, който ще излезе от
тялото ти, ще ти бъде наследник[1].
(1) гл. 17:16
5 Тогава, като го изведе вън, каза:
Погледни към небето и изброй звезди-
те, ако можеш да ги изброиш[1]. И му
каза: Така *многобройно* ще бъде твоето
потомство[2]!
(1) Ер. 33:22; (2) гл. 22:17; 32:12; Римл. 4:18; Евр. 11:12
6 И *Аврам* повярва в ГОСПОДА, и Той
му го счете за правда[1].
(1) Пс. 106:31; Як. 2:23; Римл. 4:3; Гал. 3:6
7 После му каза: Аз съм ГОСПОД,
който те изведох от Ур Халдейски[1], за
да ти дам да наследиш тази земя[2].
(1) гл. 11:28;
(2) гл. 11:31; 12:1; Изх. 32:13; Чис. 33:53; Втзк. 3:18
8 А той каза: Господи БОЖЕ, по какво
да позная, че ще я наследя[1]?
(1) Съд. 6:17; 4 Царе 20:8; Лк. 1:18
9 *ГОСПОД* му каза: Вземи ми триго-
дишна юница, тригодишна коза, триго-
дишен овен, гургулица и гълъбче.
10 И той Му взе всички тези, разсече
ги през средата и постави всяка по-
ловина срещу другата; но птиците не
разсече[1]. (1) Лев. 1:17
11 И хищни птици се спускаха върху
труповете, но Аврам ги разпъди.
12 А около залеза на слънцето дълбок
сън нападна Аврам[1], и ето, ужас, дъл-
бок мрак го обзе[2].
(1) 1 Царе 26:12; (2) Йов 4:13,14
13 Тогава *ГОСПОД* каза на Аврам: Със
сигурност знай, че твоето потомство
ще бъде чуждо в чужда земя и ще
им бъдат роби; и те ще ги угнетяват[1]
четиристотин години[2].
(1) Изх. 1:11-14; Чис. 20:15; (2) Изх. 12:40
14 Но Аз ще съдя и народа, на когото
ще робуват[1], и след това ще излязат с
голям имот[2].
(1) Изх. 12:29; (2) Изх. 3:21,22; Деян. 7:6,7
15 А ти ще отидеш при бащите си
в мир, ще бъдеш погребан в честита
старост[1]. (1) гл. 25:8
16 А в четвъртото поколение *потом-
ците ти* ще се върнат тук[1], защото
беззаконието на аморейците[2] още не е
стигнало до върха си.[3]
(1) гл. 48:21; 50:24; Изх. 13:4,5; Пс. 105:43;
(2) гл. 10:16; (3) Втзк. 9:4,5; 1 Сол. 2:16
17 А когато слънцето залезе и наста-
на дълбок мрак, ето, димяща пещ и
огнен пламък[1], който премина между
тези части *на разсечените животни*[2].
(1) Изх. 20:18; (2) Ер. 34:18,19

18 **И в този ден ГОСПОД направи завет**[1] **с Аврам, като каза: На твоето потомство дадох тази земя**[2]**, от египетската река до голямата река, реката Ефрат**[3]**:** (1) гл. 17:2,10; Изх. 2:24; Лев. 26:42; Гал. 3:17; (2) гл. 12:7; Неем. 9:8; Ер. 32:22; (3) гл. 2:14; Изх. 23:31; 34:24; Втзк. 1:7; 19:8; Иис. Нав. 1:4; 3 Царе 4:21

19 *земята на* **кенейците**[1]**, кенезейците, кадмонейците,** (1) 1 Царе 15:6

20 **хетейците, ферезейците, рафаимите**[1]**,** (1) гл. 14:5; Иис. Нав. 17:15

21 **аморейците, хананците, гергесейците и евусейците**[1]**.** (1) Изх. 3:8,17; 23:23; 33:2; 34:11; Чис. 13:29; 21:32; Втзк. 20:17

16 **А Сарая, жената на Аврам, не му раждаше** *деца*[1]*;* **но имаше слугиня, египтянка**[2]**, на име Агар.**
(1) Деян. 7:5; (2) гл. 12:16

2 **И Сарая каза на Аврам: Ето, ГОСПОД заключи** *утробата* **ми, да не раждам**[1]**, затова влез при слугинята ми, може би ще придобия дете чрез нея**[2]**. И Аврам послуша това, което каза Сарая.** (1) гл. 11:30; (2) гл. 30:3

3 **И така, след като Аврам беше преживял десет години в ханаанската земя, Сарая, жената на Аврам, взе слугинята си Агар, египтянката, и я даде на мъжа си Аврам да му бъде жена**[1]**.**
(1) гл. 30:4,9

4 **И той влезе при Агар и тя забременя; но като видя, че забременя, господарката ѝ стана презряна в очите ѝ.**

5 **Тогава Сарая каза на Аврам: Поради теб ми е тази обида! Дадох слугинята си в твоите обятия, а като видя, че забременя, аз станах презряна в очите ѝ. ГОСПОД нека съди между мен и теб**[1]**!** (1) гл. 31:53; Съд. 11:27; 1 Царе 24:12

6 **А Аврам каза на Сарая: Ето, слугинята ти е в ръката ти. Направи с нея, както искаш. И Сарая се отнасяше зле с нея, така че тя побягна от лицето ѝ.**

7 **Но Ангелът ГОСПОДЕН я намери при един воден извор в пустинята, при извора на пътя за Сур**[1]**,**
(1) гл. 20:1; 25:18; 1 Царе 15:7

8 **и каза: Агар, Сараина слугиньо, откъде идваш и къде отиваш**[1]**? А тя каза: Бягам от лицето на господарката си Сарая.**
(1) гл. 21:17; Съд. 19:17; 3 Царе 19:9; 4 Царе 5:25

9 **А Ангелът ГОСПОДЕН ѝ каза: Върни се при господарката си и се покори под ръцете ѝ**[1]**.** (1) 1 Петр. 2:18

10 **Ангелът ГОСПОДЕН ѝ каза още: Ще преумножа потомството ти, така че да не може да се изброи поради** *своето* **множество**[1]**.** (1) гл. 17:20; 21:13

11 **И Ангелът ГОСПОДЕН ѝ каза: Ето, ти си забременяла и ще родиш син; да го наречеш Исмаил***[1]**, защото ГОСПОД чу скръбта ти.**
*Бог чува; (1) гл. 17:19; 21:17; Мт. 1:21; Лк. 1:13,31

12 **Той ще бъде човек** *като* **диво магаре**[1]**; ръката му** *ще бъде* **против всекиго и ръката на всекиго – против него; и той ще живее пред лицето на всичките си братя**[2]**.** (1) Йов 39:5; (2) гл. 25:18

13 **Тогава** *Агар* **нарече ГОСПОДА, който ѝ говореше, с това име: Ти си Бог, който ме гледа*; защото каза: Не видях ли аз тук изотзад Онзи, който ме погледна**[1]**?** *Ел Рои; (1) гл. 32:30

14 **Затова този кладенец се нарече Вир-Лахай-Рои***[1]**; ето той е между Кадис и Варад.**
*Кладенец на Живия, който ме погледна; (1) гл. 24:62; 25:11

15 **И Агар роди син на Аврам**[1]**, и Аврам нарече сина си, който му роди Агар, Исмаил**[2]**.**
(1) гл. 21:9; Гал. 4:22; (2) гл. 25:12; 1 Лет. 1:28

16 **А Аврам беше на осемдесет и шест години, когато Агар роди Исмаил на Аврам**[1]**.** (1) гл. 21:5

17 **Когато Аврам беше на деветдесет и девет години, ГОСПОД се яви**[1] **на Аврам и му каза: Аз съм Бог Всемогъщият***[2]**. Ходи пред Мен**[3] **и бъди непорочен**[4]**!** *Ел Шадай; (1) гл. 12:7; (2) гл. 35:11; 43:14; 48:3; Изх. 6:3; Чис. 24:16; Лк. 1:49; Откр. 1:8; (3) гл. 24:40; (4) гл. 6:9; Пр. 10:9; 1 Петр. 5:10

2 **И ще поставя завета Си между Мен и теб**[1] **и ще те умножа твърде много**[2]**.**
(1) гл. 15:18; 1 Лет. 16:16; (2) гл. 13:16; 28:3

3 **Тогава Аврам падна на лицето си; и Бог му говори и каза:**

4 **Ето, Моят завет** *е* **с теб и ти ще станеш отец на множество народи**[1]**.**
(1) гл. 12:2

5 **Няма вече да се наричаш Аврам*, а името ти ще бъде Авраам****[1]**; защото те направих отец на множество народи**[2]**.**
*Отец висок; **Отец на множество
(1) гл. 32:28; 1 Лет. 1:27; Неем. 9:7; Мт. 1:1; (2) Римл. 4:17

6 **Ще те направя много плодовит**[1] **и ще произведа народи от теб, и царе ще произлязат от теб**[2]**.**
(1) гл. 13:16; 28:3; (2) ст. 16; гл. 28:3,14; 35:11; 48:3,4

7 **И ще утвърдя завета Си между Мен и теб и потомците ти след теб през** *всичките* **им поколения за вечен завет**[1]**, че ще бъда Бог на теб и на потомството ти след теб**[2]**.**
(1) гл. 9:16; Съд. 2:1; Пс. 105:8,9; Римл. 9:4; (2) гл. 26:24; 28:13; Лев. 26:44; 1 Лет. 16:13,14; Лк. 1:54,55

8 **На теб и на потомството ти след теб ще дам земята, в която си чужденец**[1]**, за вечно притежание**[2]**, цялата ханаанска земя; и ще им бъда Бог**[3]**.**
(1) гл. 23:4; 28:4; 35:27; 37:1; Изх. 6:4; Чис. 10:29; 27:12; Втзк. 32:49; 34:4; Иис. Нав. 1:2; Евр. 11:9; (2) гл. 12:7; 48:4; Изх. 32:13; Лев. 14:34; Езек. 33:24; (3) Изх. 6:7; Езек. 11:20; Зах. 8:8; Евр. 8:10

9 **И Бог каза на Авраам: Пази завета ми, ти и потомците ти след теб, през** *всичките* **им поколения.**

10 **Ето Моят завет, който трябва да пазите между Мен и вас и потомците ти след теб: всеки между вас от мъжки пол да се обрязва**[1]**.**
(1) ст. 23,27; гл. 34:15; Иис. Нав. 5:2; Йн. 7:22; Деян. 7:8; Римл. 4:11,12

11 **Да обрязвате краекожието на плътта си; това ще бъде знак на завета между Мен и вас.**

12 **Всяко мъжко** *дете* **между вас във всичките ви поколения да се обрязва**[1]**, като стане на осем дни, както роденото у дома ти, така и онова, което не е от твоето потомство, купено с пари от някой чужденец**[2]**.**
(1) гл. 21:4; Лев. 12:3; Лк. 1:59; 2:21; (2) Изх. 12:44,48,49

13 **Непременно да се обрязва и роденият у дома ти, и купеният с парите ти. Моят завет в плътта ви ще бъде вечен завет**[1]**.**
(1) гл. 9:16

14 **А необрязаният от мъжки пол, чието краекожие на плътта не е обрязано, тази душа да се изтреби измежду народа си**[1]**,** *защото* **е нарушил завета Ми**[2]**.**
(1) Изх. 30:33,38; (2) Изх. 4:24-26

15 **И Бог каза на Авраам: Не наричай вече Сарая жена си Сарая; а Сара* да бъде името ѝ.**
*Княгиня

16 **Аз ще я благословя и ще ти дам и син от нея**[1]**. И ще я благословя, и тя ще стане** *майка* **на народи; царе на народи ще произлязат от нея**[2]**.**
(1) гл. 15:4; (2) ст. 6

17 **Тогава Авраам падна на лицето си и се засмя, и каза в сърцето си: На стогодишен човек ли ще се роди** *дете?* **И деветдесетгодишната Сара ли ще роди?**[1]
(1) гл. 18:11,12; 21:5; Лк. 1:18; Римл. 4:19; Евр. 11:11

18 **И Авраам каза на Бога: Дано Исмаил да е жив пред Теб**[1]**!**
(1) гл. 21:11

19 **Но Бог каза: Не, жена ти Сара ще ти роди син**[1]**, и ще го наречеш Исаак***[2]**. И ще поставя завета си с него за вечен завет**[3]**, за потомството му след него**[4]**.**
*Той ще се смее
(1) гл. 18:10; (2) гл. 16:11; 21:2,3; (3) гл. 9:16; (4) гл. 26:3

20 **И за Исмаил те послушах. Ето, благослових го и ще го направя плодовит, и ще го преумножа**[1]**; дванадесет князе ще се родят от него**[2] **и ще го направя велик народ**[3]**.**
(1) гл. 16:10; (2) гл. 25:13-15; (3) гл. 12:2; 21:18

21 **Но завета Си ще утвърдя с Исаак, когото Сара ще ти роди догодина по това време**[1]**.**
(1) гл. 21:1,2

22 **А като престана да говори с Аврам, Бог възлезе от него**[1]**.**
(1) гл. 18:33; 35:13

23 **В същия този ден Авраам взе сина си Исмаил, всичките родени в дома му и всичките купени с парите му, всеки от мъжки пол между хората на Авраамовия дом, и обряза краекожието на плътта им, както Бог му каза**[1]**.**
(1) ст. 10

24 **Авраам беше на деветдесет и девет години**[1]**, когато беше обрязано краекожието на плътта му.**
(1) гл. 18:11,12; 21:5; Лк. 1:18; Римл. 4:19; Евр. 11:11

25 **А синът му Исмаил беше на тринадесет години, когато беше обрязано краекожието на плътта му.**

26 **В същия този ден се обрязаха**
Авраам и синът му Исмаил.
27 **И всичките мъже от дома му –** *как-*
то **родените в дома, така и купените**
от чужденци с пари, се обрязаха заед-
но с него[1]. (1) ст. 10

18 **И ГОСПОД се яви**[1] **на** *Авраам* **при**
Мамвриевите дъбове[2]**, когато той се-**
деше при входа на шатрата *си* **в горе-**
щината на деня.
(1) гл. 12:7; (2) гл. 13:18
2 **И повдигна очите си и видя, ето,**
трима мъже стояха пред него[1]**; и като**
ги видя, изтича от входа на шатрата да
ги посрещне и се поклони до земята[2]**,**
(1) Иис. Нав. 5:13; (2) гл. 33:3; 42:6
3 **и каза: Господарю, ако съм намерил**
благоволение пред очите Ти, моля Ти
се, не отминавай слугата Си!
4 **Нека донесат малко вода и измийте**
краката си[1]**, и си починете под дърво-**
то. (1) гл. 24:32; 43:24; Съд. 19:21
5 **И аз ще донеса малко хляб да под-**
крепите сърцето си[1]**, и после ще си**
заминете; понеже затова минахте при
слугата си. А те казаха: Направи, както
си казал. (1) Съд. 19:5
6 **Тогава Авраам влезе бързо в шатра-**
та при Сара и каза: Приготви по-ско-
ро три мери чисто брашно, замеси и
направи пити[1]**.**
(1) гл. 19:3; Съд. 6:19; 1 Царе 28:24; Пс. 119:60
7 **А Авраам изтича при говедата, взе**
едно младо, добро теле и го даде на
слугата, който побърза да го сготви.
8 **После взе масло, мляко и сготвено-**
то теле и сложи пред тях; и той стоеше
при тях под дървото, и те ядоха[1]**.**
(1) Евр. 13:1,2
9 **И му казаха: Къде е жена ти Сара?**
А той каза: Ето, в шатрата *е.*
10 **И** *ГОСПОД* **каза: Догодина по това**
време Аз непременно ще се върна при
теб, и ето, жена ти Сара ще има син[1]**.**
А Сара слушаше от входа на шатрата,
която беше зад него.
(1) гл. 17:16,21; 21:2; Съд. 13:3; 4 Царе 4:16; Римл. 9:9
11 **А Авраам и Сара бяха стари, на**
преклонна възраст[1]**; на Сара беше**
престанало обикновеното на жените.
(1) гл. 17:17,24; 24:1,36; Иис. Нав. 13:1
12 **И Сара се засмя**[1] **в себе си и каза:**
Като съм остаряла, ще има ли за мен
удоволствие, като и господарят ми[2] **е**
стар?
(1) гл. 17:17; 21:6; (2) 1 Кор. 11:3; 1 Петр. 3:6
13 **А ГОСПОД каза на Авраам: Защо**
Сара се засмя и каза: Като съм оста-
ряла, дали наистина ще родя?
14 **Има ли нещо невъзможно за ГОС-**
ПОДА[1]**? В определеното време ще се**
върна при теб, догодина по това вре-
ме, и Сара ще има син[2]**.**
(1) Ер. 32:17,27; Зах. 8:6; Мт. 19:26; (2) гл. 17:16,21; 21:2;
Съд. 13:3; 4 Царе 4:16; Римл. 9:9
15 **Тогава Сара, понеже се уплаши, от-**
рече и каза: Не съм се смяла! А Той
каза: Не, ти се засмя[1]**.** (1) Пс. 44:21
16 **Като станаха оттам, мъжете се**
обърнаха към Содом; и Авраам отиде
с тях, за да ги изпрати.
17 **И ГОСПОД каза: Да скрия ли от**
Авраам това, което ще сторя[1]**,**
(1) 4 Царе 4:27; Пс. 25:14; Ам. 3:7
18 **тъй като Авраам непременно ще**
стане велик и силен народ и чрез него
ще се благославят всичките народи на
земята[1]**?** (1) гл. 12:3
19 **Защото съм го познал, за да за-**
повядa на синовете си и на дома си[1]
след себе си да пазят ГОСПОДНИЯ
път, като вършат правда и правосъ-
дие[2]**, за да направи ГОСПОД да дойде**
на Авраам онова, което е говорил за
него. (1) гл. 35:2;
(2) Втзк. 4:9,10; 2 Лет. 14:4,5; Пс. 78:5; 1 Тим. 3:4,5
20 **И ГОСПОД каза: Понеже викът на**
Содом и Гомора стана силен и понеже
грехът им е твърде тежък[1]**,**
(1) гл. 13:13; Ис. 3:9; Мт. 11:23; Юда 7
21 **ще сляза сега и ще видя**[1] **дали са**
вършили напълно според вика, който
стигна до Мен[2]**; и ако не, ще узная.**
(1) гл. 6:12; 11:5; (2) Йона 1:2; Откр. 18:5
22 **Тогава мъжете, като се обърнаха**
оттам, отидоха към Содом[1]**. Но Авраам**
още стоеше пред ГОСПОДА[2]**.**
(1) гл. 19:1; (2) гл. 19:27
23 **И Авраам се приближи и ка**

за: Ще погубиш ли праведния с неправедния*[1]? *или: безбожния

(1) Чис. 16:22; 2 Царе 24:17; Мт. 13:29

24 Може да има петдесет праведни в града; ще погубиш ли мястото, няма ли да му простиш заради петдесетте праведни, които са в него?

25 Не може да бъде Ти да сториш такова нещо, да убиеш праведния с неправедния*, така че праведният да бъде като неправедния*! Не може да бъде *това* от Теб! Съдията на цялата земя няма ли да върши правда[1]?

*или: безбожния

(1) Чис. 16:22; 1 Лет. 16:33; 2 Лет. 19:7; Йов 34:10-12; Пс. 7:11; 50:6; 58:11; 75:2; Римл. 3:5,6; Евр. 6:10; 12:23

26 И ГОСПОД каза: Ако намеря в Содом петдесет праведни, вътре в града, ще простя на цялото място заради тях[1]. (1) Ис. 65:8; Ер. 5:1

27 А Авраам в отговор каза: Ето, сега аз, който съм прах и пепел, се осмелих да говоря на Господа[1]:

(1) Изх. 32:11-13; Як. 5:16

28 Може на петдесетте праведни да не достигат пет; ще погубиш ли целия град заради петимата? Той каза: Няма да *го* погубя, ако намеря там четиридесет и пет.

29 А *Авраам* пак Му говори, и каза: Може да се намерят там четиридесет. Той каза: Заради четиридесетте няма да сторя това.

30 А *Авраам* каза: Да не се разгневи Господ, че *пак* ще кажа[1]: Може да се намерят там тридесет. И Той каза: Няма да сторя това, ако намеря там тридесет. (1) гл. 44:18; Съд. 6:39

31 А *Авраам* каза: Ето сега, осмелих се да говоря на Господа; може да се намерят там двадесет. И Той каза: Заради двадесетте няма да *го* погубя.

32 Тогава *Авраам* каза: Да не се разгневи Господ, ако проговоря *пак,* само този път[1]: Може да се намерят там десет. И Той каза: Заради десетте няма да *го* погубя[2]. (1) гл. 44:18; (2) Як. 5:16

33 И като престана да говори с Аврам, ГОСПОД си отиде[1], а Авраам се върна на мястото си[2]. (1) гл. 17:22; (2) гл. 31:55

19 Привечер двамата ангели дойдоха в Содом[1]. А Лот седеше в содомската порта[2] и като ги видя, Лот стана да ги посрещне, поклони се с лице до земята и каза:

(1) гл. 18:22; (2) гл. 13:12; Рут 4:1; Йов 29:7

2 Ето, господари мои, отбийте се, моля ви, в къщата на слугата си и пренощувайте, и измийте краката си[1], и утре станете и си идете по пътя. А те казаха: Не, ще пренощуваме на улицата. (1) 2 Царе 11:8; Съд. 19:20; Йов 31:32

3 Но като настояваше много, те се отбиха при него и влязоха в къщата му. И той им направи угощение и изпече безквасни хлябове, и ядоха[1]. (1) гл. 18:6,8

4 Но преди те да си легнат, градските мъже, содомските мъже, млади и стари, целият народ, от всички краища *на града,* наобиколиха къщата.

5 И викаха на Лот и казваха: Къде са мъжете, които дойдоха у теб тази нощ? Изведи ни ги да ги познаем[1]!

(1) Лев. 18:22; 20:13; Съд. 19:22; Римл. 1:24,27; Юда 7

6 А Лот излезе при тях пред вратата, затвори вратата зад себе си и каза:

7 Моля ви се, братя мои, не правете *такова* зло!

8 Ето, имам две дъщери, които не са познали мъж; тях да ви изведа вън, и им сторете, каквото искате. Само на тези мъже не правете нищо, понеже затова са влезли под покрива ми![1]

(1) Съд. 19:23,24

9 Но те казаха: Махни се оттук! Казаха още: Той дойде тук самичък и чужденец, а иска още и съдия да бъде[1]! Ей сега ще постъпим с теб по-лошо отколкото с тях! И настъпиха силно срещу човека Лот и се приближиха да разбият вратата. (1) Изх. 2:14; Пр. 9:7

10 Но мъжете протегнаха ръце и дръпнаха Лот при себе си в къщата и затвориха вратата.

11 И поразиха със слепота[1] мъжете, които бяха пред вратата на къщата, от малък до голям, така че се измориха да търсят вратата. (1) 4 Царе 6:18

12 Тогава мъжете казаха на Лот: Имаш

ли тук някой друг – зет или синове, или дъщери, или които и да било други, които имаш в града – изведи *ги* от това място[1]; (1) Чис. 16:26

13 защото ние ще погубим мястото, понеже викът им стана силен пред ГОСПОДА[1] и ГОСПОД ни изпрати да го погубим[2]. (1) гл. 18:20; (2) Чис. 16:21

14 И така, Лот излезе и говори на зетьовете си, които щяха да вземат дъщерите му, и каза: Станете и излезте от това място, защото ГОСПОД ще погуби града! Но на зетьовете му се видя, че той се шегува.

15 Когато се зазори, ангелите настояваха пред Лот и казваха: Стани, вземи жена си и двете си дъщери, които са тук, за да не погинеш сред беззаконието на този град[1]! (1) Откр. 18:4

16 Но той се бавеше, затова мъжете хванаха за ръка него, жена му и двете му дъщери, изведоха го и го оставиха вън от града, понеже ГОСПОД го пожали.

17 И като ги изведоха вън, *единият* каза *на Лот:* Бягай за живота си! Да не погледнеш назад[1], нито да се спреш *някъде* в цялата тази околност! Бягай на планината, за да не погинеш[2]!
(1) Лк. 17:31; (2) Ер. 48:6; Мт. 24:16

18 А Лот им каза: Ах, не, Господарю!

19 Ето, слугата ти намери благоволение пред Теб[1] и с опазването на живота ми Ти правиш *още* по-голяма милостта, която си ми оказал; но аз не мога да побягна на планината, да не би да ме постигне злото и да умра.
(1) гл. 6:8

20 Гледай, този град е близо и е малък – моля те, да прибягна там! Нека побягна там – не е ли малък *град?* И така животът ми ще се запази.

21 Той му каза: Ето, слушам те и за това нещо, че няма да разоря града, за който ти говори[1]. (1) Изх. 33:17

22 Бързай, бягай там, защото Аз не мога да направя нищо, докато ти не стигнеш там. Затова този град се наименува Сигор*[1]. *Малък; (1) Втзк. 34:3; Ис. 15:5

23 Слънцето изгряваше на земята, когато Лот влезе в Сигор.

24 Тогава ГОСПОД изля върху Содом и Гомора сяра и огън от ГОСПОДА от небето[1]. (1) Втзк. 29:23; Йов 18:15; Пс. 11:6; Ис. 1:9; 13:19; Плач 4:6; Ам. 4:11; Лк. 17:29; 2 Петр. 2:6; Откр. 14:10

25 Той разори тези градове и цялата околност, всичките жители на градовете и земните растения[1].
(1) гл. 13:10; Ер. 20:16; 23:14; Соф. 2:9; Мт. 10:15

26 Но жена му след него погледна назад и стана на стълб от сол[1]. (1) Лк. 17:31,32

27 И сутринта Авраам подрани на мястото, където беше стоял пред ГОСПОДА[1], (1) гл. 18:22

28 и погледна към Содом и Гомора и към цялата земя на равнината, и видя, и ето, дим, като дим от пещ, се издигаше от земята[1].
(1) Изх. 19:18; Мал. 3:2; Откр. 9:2

29 И така, когато Бог унищожи градовете на тази равнина, Бог си спомни за Авраам и изведе Лот изсред разорението, когато разори градовете, в които живееше Лот[1]. (1) гл. 8:1; 2 Петр. 2:7

30 А Лот излезе от Сигор и живееше в планината и с него – двете му дъщери. Понеже се боеше да остане в Сигор, затова живееше в една пещера, той и двете му дъщери.

31 Тогава първородната каза на по-младата: Баща ни е стар и няма мъж на земята да влезе при нас според обичая на цялата земя.

32 Ела да напием баща си с вино и да лежим с него, за да запазим потомство от баща си[1]. (1) Лев. 18:7

33 И така, онази нощ напиха баща си с вино и първородната влезе и лежа с баща си, а той не разбра нито кога легна тя, нито кога стана.

34 И на сутринта първородната каза на по-младата: Виж, миналата нощ аз лежах с баща си; да го напием с вино и тази нощ, и влез ти и лежи с него, за да запазим потомство от баща си.

35 И така, и онази нощ напиха баща си с вино и по-младата влезе и лежа с

**него, а той не разбра нито кога легна
тя, нито кога стана.**
36 **Така и двете дъщери на Лот забре-
меняха от баща си.**
37 **И първородната роди син и го на-
именува Моав*; той е отец на моавци-
те и до днес**[1]**.** *На евр. Моав звучи
подобно на Ми ав, т.е. От бащата.; (1) Втзк. 2:9
38 **И по-младата роди син и го наиме-
нува Бен-Ами*; той е отец на амонци-
те и до днес**[1]**.** *Син на моя кръвен роднина
(1) Втзк. 2:19; 1 Царе 14:47; Пс. 83:8; Соф. 2:8

20 **Оттам Авраам тръгна към южната
страна**[1]**. Той се настани между Кадис
и Сур**[2] **и живееше като чужденец в
Герар**[3]**.** (1) гл. 12:9; (2) гл. 16:7; (3) гл. 21:34; 26:1,6
2 **И Авраам казваше за жена си Сара:
Тя ми е сестра. И герарският цар Ави-
мелех* прати и взе Сара**[1]**.** *Авимелех
е била титлата на много ханаански царе.; (1) гл. 12:13,15
3 **Но Бог дойде при Авимелех насън
през нощта**[1] **и му каза: Ето, ти умираш
поради жената, която си взел, защото
тя си има мъж.** (1) гл. 28:12; 31:24;
37:5,9; 40:5; 46:2; Йов 4:13; 33:15-17; Мт. 1:20
4 **А Авимелех не се беше приближил
при нея. И каза: Господи, ще убиеш ли
и един праведен народ?**
5 **Не ми ли каза сам той: Сестра ми
е? А и тя, сама тя каза: Той ми е брат.
С право сърце и с чисти ръце напра-
вих това**[1]**.** (1) Пс. 7:8
6 **И Бог му каза насън: Да, Аз зная, че
си направил това с право сърце; и Аз
те въздържах да не съгрешиш против
Мен**[1]**, и затова не те оставих да се
докоснеш до нея**[2]**.**
(1) 1 Царе 25:26; Пр. 6:29; (2) гл. 31:7
7 **И така, сега върни жената на чове-
ка, защото е пророк**[1] **и ще се помоли
за теб**[2]**, и ти ще останеш жив; но ако
не я върнеш, знай, че непременно ще
умреш, ти и всички твои.**
(1) Пс. 105:14,15; (2) 2 Лет. 30:18
8 **На сутринта, като стана рано, Ави-
мелех повика всичките си слуги и каза
всички тези неща в ушите им; и мъ-
жете много се уплашиха.**
9 **Тогава Авимелех повика Авраам и
му каза: Какво ни направи ти**[1]**? Какво
ти съгреших, че си навлякъл на мен и
на царството ми** *такъв* **голям грях? На-
правил си ми неща, които не трябва
да се правят!** (1) гл. 12:18
10 **И Авимелех каза** *още* **на Авраам:
Какво си имал на ум, че стори това
нещо?**
11 **И Авраам каза:** *Сторих го* **понеже
си казах: Няма да има страх от Бога в
това място и ще ме убият заради жена
ми**[1]**.** (1) гл. 12:12
12 **А при това тя наистина ми е сес-
тра, дъщеря на баща ми, но не и дъ-
щеря на майка ми; и ми стана жена.**
13 **И когато Бог ме направи да стран-
ствам от бащиния си дом, ѝ казах:
Направи ми тази добрина – на всяко
място, където отидем, казвай за мен:
Той ми е брат.**
14 **Тогава Авимелех взе овце и говеда,
слуги и слугини**[1] **и ги даде на Авраам,
и върна жена му Сара.** (1) гл. 12:16
15 **И Авимелех каза: Ето, земята ми
е пред теб**[1]**: засели се където ти се
вижда добре**[2]**.** (1) гл. 13:9; (2) гл. 34:10; 42:34
16 **А на Сара каза: Ето, дадох на брат
ти хиляда сребърника; ето, това ти е
покривало за очите пред всички, ко-
ито са с теб; и пред всички хора си
оправдана.**
17 **И така, Авраам се помоли на Бога,
и Бог изцели Авимелех и жена му, и
слугините му, така че** *отново* **раждаха**
деца[1]. (1) гл. 12:17; Йов 42:9; Як. 5:16
18 **Защото поради Сара, жената на
Авраам, ГОСПОД беше заключил на-
пълно всички утроби в дома на Ави-
мелех.**

21 **И ГОСПОД посети Сара**[1]**, както
беше казал; и ГОСПОД направи на
Сара, както беше говорил**[2]**.**
(1) 1 Царе 2:21; (2) гл. 17:21; 4 Царе 4:17
2 **И Сара забременя и роди син на
Авраам**[1] **в старините му, в определено-
то му от Бога време**[2]**.**
(1) Гал. 4:22; (2) гл. 18:10,14; Гал. 4:28; Евр. 6:15; 11:11

3 **И Авраам нарече сина, който му се роди, когото Сара му роди, Исаак[1].**
(1) гл. 17:19; 25:19; Иис. Нав. 24:3; Мт. 1:2; Лк. 3:34
4 **И на осмия ден Авраам обряза сина си Исаак, както му беше заповядал Бог[1].** (1) гл. 17:10-14; Деян. 7:8
5 **А Авраам беше на сто години, когато му се роди синът му Исаак[1].**
(1) гл. 16:16; 17:17; 25:26
6 **И Сара каза: Бог ми направи смях; всеки, който чуе, ще се смее заедно с мен[1].** (1) гл. 18:12
7 **Каза още: Кой би казал на Авраам, че Сара ще кърми синове – защото му родих син в старините му.**
8 **А когато детето порасна, го отбиха[1]. И в деня, когато отбиха Исаак, Авраам направи голямо угощение.** (1) 1 Царе 1:24
9 **А Сара видя, че синът на египтянката Агар, когото бе родила на Авраам[1], се присмива,** (1) гл. 16:15
10 **затова каза на Авраам: Изпъди тази слугиня и сина ѝ, защото синът на тази слугиня няма да наследи с моя син Исаак[1]!** (1) Съд. 11:2; Гал. 4:29,30
11 **Но тази дума се видя твърде тежка на Авраам поради сина му** *Исмаил*[1].
(1) гл. 17:18
12 **Но Бог каза на Авраам: Да не ти се вижда тежко за момчето и за слугинята ти; за всичко, което ти каза Сара, послушай гласа ѝ, защото по Исаак ще се нарече твоето потомство[1].**
(1) Римл. 9:7; Евр. 11:18
13 **Но и** *от* **сина на слугинята ще направя да стане народ, понеже е твое потомство[1].** (1) гл. 16:10
14 **Тогава на сутринта Авраам стана рано[1], взе хляб и мех с вода и ги даде на Агар, като ги сложи на рамото ѝ;** *даде ѝ* **и детето и я изпрати. А тя отиде и се скиташе в пустинята Вирсавее.**
(1) гл. 22:3; 28:18; Иис. Нав. 3:1; 1 Царе 15:12; 2 Лет. 29:20
15 **Но водата в меха се свърши; и тя хвърли детето под един храст,**
16 **и отиде и седна насреща, на един хвърлей на стрела разстояние, защото си каза: Да не гледам, като умира детето. И като седна насреща, издигна глас и заплака.**
17 **А Бог чу гласа на момчето[1]. И Божият Ангел извика към Агар от небето и каза: Какво ти е, Агар?[2] Не се бой, защото Бог чу гласа на момчето от мястото, където е[1].**
(1) гл. 16:11; Пс. 10:14; (2) гл. 16:8
18 **Стани, вдигни момчето и го крепи с ръката си, защото ще направя от него велик народ[1].** (1) гл. 17:20
19 **Тогава Бог ѝ отвори очите и тя видя кладенец с вода, и отиде и напълни меха с вода, и даде на момчето да пие.**
20 **А Бог беше с момчето[1] и то порасна и се засели в пустинята, и стана стрелец.** (1) гл. 39:2
21 **Засели се в пустинята Фаран[1] и майка му му взе жена от египетската земя[2].** (1) Чис. 10:12; 1 Царе 25:1; (2) гл. 16:3
22 **По онова време Авимелех и военачалникът му Фихол[1] говориха на Авраам и казаха: Бог е с теб във всичко, което правиш[2].**
(1) гл. 26:26; (2) гл. 26:28; 39:3; 1 Царе 24:21
23 **И сега, закълни ми се тук в Бога[1], че няма да постъпваш невярно нито с мен, нито с рода ми, нито с потомството ми; а според благостта, която съм показал към теб, ще показваш и ти към мен и към земята, в която пребиваваш като чужденец.**
(1) гл. 26:28; 1 Царе 24:21
24 **И Авраам каза: Заклевам се.**
25 **А Авраам изобличи Авимелех за водния кладенец, който слугите на Авимелех бяха отнели насила[1].** (1) гл. 26:20,21
26 **Но Авимелех каза: Не знам кой е направил това нещо, нито ти си ми казал за това, нито аз съм чул, освен днес.**
27 **Тогава Авраам взе овце и говеда и ги даде на Авимелех, и двамата сключиха договор[1].** (1) гл. 26:31
28 **И Авраам отдели седем женски агнета от стадото.**
29 **И Авимелех каза на Авраам: Какви са тези женски агнета, които си отделил?**
30 **А той каза: Тези седем женски агне-**

та ще вземеш от мен, да ми бъдат за свидетелство, че аз съм изкопал този кладенец[1]**.** (1) гл. 26:18

31 **Затова той нарече онова място Вирсавее***[1]**, защото там двамата се заклеха**[2]**.** *Кладенец на седемте, *или:* Клетвен кладенец (1) гл. 26:23; 46:1; Иис. Нав. 15:28; 2 Царе 24:7; 3 Царе 19:3; (2) гл. 26:33

32 **Така те сключиха договор във Вирсавее. И Авимелех и военачалникът му Фихол станаха и се върнаха във филистимската земя.**

33 **И** *Авраам* **насади боже дърво във Вирсавее и там призова Името на ГОСПОДА**[1]**, Вечния Бог***[2]**.** *Ел олам; (1) гл. 12:8; (2) Ис. 40:28; Ер. 10:10

34 **И Авраам остана като чужденец във филистимската земя много дни**[1]**.** (1) гл. 20:1

22 **След тези събития**[1] **Бог изпита Авраам и му каза: Аврааме! А той каза: Ето ме**[2]**.** (1) гл. 15:1; (2) гл. 37:13; 46:2; Изх. 3:4; 1 Царе 3:4; Ис. 6:8; Деян. 9:10

2 **И** *Бог* **каза: Вземи сега сина си, единствения си** *син,* **когото обичаш**[1]**, Исаак**[2]**, и иди в местността Мория**[3] **и го принеси там във всеизгаряне**[4] **на един от хълмовете, за който ще ти кажа!** (1) Мт. 3:17; (2) гл. 21:3; (3) 2 Лет. 3:1; (4) 4 Царе 3:27

3 **И на сутринта Авраам подрани**[1] **и оседла магарето си, и взе със себе си и двама от слугите си, и сина си Исаак; и като нацепи дърва за всеизгарянето, стана и отиде на мястото, за което Бог му беше казал.** (1) гл. 21:14

4 **На третия ден Авраам повдигна очи и видя отдалеч мястото.**

5 **Тогава Авраам каза на слугите си: Вие останете тук с магарето, а аз и момчето ще отидем там, и като се поклоним, ще се върнем при вас.**

6 **И Авраам взе дървата за всеизгарянето и ги натовари на сина си Исаак, а той взе в ръката си огъня и ножа и двамата отидоха заедно**[1]**.** (1) 4 Царе 2:6

7 **Тогава Исаак продума на баща си Авраам и каза: Татко мой! А той каза: Ето ме, сине мой. И** *Исаак* **каза: Ето огъня и дървата, а къде е агнето за всеизгарянето?**

8 **И Авраам каза: Сине мой, Бог ще си предвиди агнето за всеизгаряне. И двамата вървяха заедно**[1]**.** (1) 4 Царе 2:6

9 **А като стигнаха на мястото, за което Бог му беше казал, Авраам издигна там олтар, нареди дървата и като върза сина си Исаак, го сложи на олтара върху дървата.**

10 **И Авраам протегна ръката си и взе ножа да заколи сина си**[1]**.** (1) Евр. 11:17; Як. 2:21

11 **Тогава Ангелът ГОСПОДЕН**[1] **му извика от небето и каза: Аврааме, Аврааме! И той каза: Ето ме**[2]**.** (1) Съд. 2:1; (2) гл. 37:13; 46:2; Изх. 3:4; 1 Царе 3:4; Ис. 6:8; Деян. 9:10

12 **И** *Ангелът* **каза: Да не вдигнеш ръката си върху момчето и да не му направиш нищо; защото сега познах, че ти се боиш от Бога, понеже не задържа от Мен и сина си, единствения си** *син.*

13 **Тогава Авраам повдигна очи и видя, и ето, зад него един овен заплетен с рогата си в един храст. И Авраам отиде, взе овена и го принесе във всеизгаряне вместо сина си.**

14 **И Авраам нарече това място: ГОСПОД ще предвиди*. И според това се казва и до днес: На хълма ГОСПОД ще предвиди.** *Йахве-ире

15 **Тогава втори път Ангелът ГОСПОДЕН**[1] **извика на Авраам от небето и каза:** (1) гл. 31:11; 48:16

16 **В Себе Си се заклевам, заявява ГОСПОД**[1]**, че понеже направи това нещо и не задържа сина си, единствения си** *син,* (1) Ис. 45:23; Ер. 22:5; Мих. 7:20; Лк. 1:73

17 **ще те благословя премного и ще умножа и преумножа потомството ти**[1] **като небесните звезди**[2] **и като пясъка на морския бряг**[3]**, и потомството ти ще завладее портата на враговете си**[4]**.** (1) Втзк. 13:17; Евр. 6:13,14,17; (2) гл. 15:5; 26:4; Изх. 32:13; Втзк. 1:10; 1 Лет. 27:23; Неем. 9:23; (3) гл. 13:16; 32:12; 2 Царе 17:11; 3 Царе 4:20; Ис. 48:19; Ос. 1:10; Евр. 11:12; (4) гл. 24:60; 27:29; Лк. 1:73,74

18 **В твоето потомство[1] ще се благославят всичките народи на земята[2], защото си послушал гласа Ми[3].**
(1) Гал. 3:16; (2) гл. 12:2,3; 26:4; Ер. 4:2; Деян. 3:25; Римл. 4:13; (3) гл. 26:5

19 **И така, Авраам се върна при слугите си, и станаха и отидоха заедно във Вирсавее. И Авраам се засели във Вирсавее.**

20 **А след тези събития[1] съобщиха на Авраам, като казаха: Ето, и Мелха роди синове на брат ти Нахор[2]:**
(1) гл. 15:1; (2) гл. 11:27,29

21 **първородния му Уз[1], брат му Вуз[2], Камуил, бащата на Арам,**
(1) Ер. 25:20; (2) Ер. 25:23

22 **Кесед, Азав, Фалдес, Едлаф и Ватуил.**

23 **А Ватуил роди Ревека[1]. Тези осем** *сина* **роди Мелха на Нахор, брата на Авраам.**
(1) гл. 24:15,24; 25:20

24 **И наложницата му, на име Ревма, роди Тевек, Гаам, Тахас и Мааха.**

23 **Сара живя сто двадесет и седем години; тези бяха годините на живота на Сара.**

2 **И Сара умря в Кириат-Арва, който е Хеврон[1], в ханаанската земя. И Авраам дойде да жалее Сара и да я оплаче[2].**
(1) гл. 13:18; 24:67; (2) гл. 50:1,3; Чис. 20:29; 1 Царе 25:1

3 **И като стана Авраам от покойницата си, говори на хетейските синове[1], като каза:**
(1) гл. 10:15

4 **Чужденец и заселник съм аз между вас; дайте ми собствено място за гроб между вас[1], за да погреба покойницата си отпред очите си.**
(1) гл. 17:8; 1 Лет. 29:15; Деян. 7:5; Евр. 11:9,13

5 **А хетейските синове в отговор на Авраам му казаха:**

6 **Послушай ни, господарю, между нас ти си княз Божи. Погреби покойницата си в най-добрата от гробниците ни; никой от нас няма да ти откаже гробницата си, за да погребеш покойницата си.**

7 **Тогава Авраам стана, поклони се на народа на земята, на хетейските синове, и говори с тях, като каза:**

8 **Ако ви е угодно да погреба покойницата си отпред очите си, послушайте ме и станете посредници за мен пред Ефрон, сина на Саар,**

9 **за да ми даде пещерата си Махпелах, която е на края на нивата му; с пълна цена нека ми я даде[1] като собствено място за гроб сред вас[2].**
(1) 1 Лет. 21:22; (2) гл. 25:10; 49:29-32; 50:13; Деян. 7:16

10 **А Ефрон живееше сред хетейските синове. И Ефрон, хетеецът, отговори на Авраам пред хетейските синове, които слушаха, пред всичките, които влизаха в портата на града му[1], като каза:**
(1) гл. 34:24

11 **Не, господарю мой, послушай ме: давам ти нивата, давам ти и пещерата, която е в нея; давам ти я пред синовете на народа си[1], погреби покойницата си!**
(1) Рут 4:4,9

12 **Тогава Авраам се поклони пред народа на земята;**

13 **и говори на Ефрон пред народа на земята, който слушаше, и каза: Много те моля, послушай ме: ще дам стойността на нивата; вземи я от мен, и ще погреба покойницата си там.**

14 **А Ефрон в отговор каза на Авраам:**

15 **Чуй ме, господарю, какво е между мен и теб земя за четиристотин сребърни сикъла[1]? Погреби покойницата си!**
(1) гл. 33:19

16 **И Авраам послуша Ефрон и Авраам претегли на Ефрон парите, които беше обявил гласно пред хетейските синове, които слушаха[1] – четиристотин сребърни сикъла, каквито вървяха между търговците[2].**
(1) Ер. 32:9,10; (2) 2 Царе 24:24

17 **И така, нивата на Ефрон, която беше в Махпелах, срещу Мамврий, нивата, пещерата, която беше в нея, и всичките дървета в нивата, в междите около цялата** *нива,*

18 **станаха собственост на Авраам пред очите на хетейските синове, пред всичките, които влизаха в портата на неговия град[1].**
(1) гл. 34:24

19 **След това Авраам погреба жена си**

Сара в пещерата на нивата Махпелах, срещу Мамврий, който е Хеврон, в ханаанската земя[1]. (1) гл. 25:9

20 **Така нивата и пещерата в нея се утвърдиха на Авраам от хетейците като собственост за гроб[1].**
(1) гл. 25:10; 49:29-32; 50:13; Деян. 7:16

24 **А когато Авраам беше стар, в напреднала възраст[1], и ГОСПОД беше благословил Авраам във всичко[2],**
(1) гл. 18:11; (2) гл. 12:2; 13:2; Ис. 51:2

2 **Авраам каза на най-възрастния слуга в дома си, който беше настоятел на целия му имот: Сложи, моля те, ръката си под бедрото ми[1],** (1) гл. 47:29

3 **и ще те закълна в ГОСПОДА[1], Бог на небето и Бог на земята[2], че няма да вземеш жена за сина ми от дъщерите на ханаанците, между които живея[3];**
(1) Втзк. 6:13; Иис. Нав. 2:12; 1 Царе 30:15; (2) гл. 14:19,22; Езд. 5:11; (3) гл. 28:1; 34:9; Изх. 34:16; Втзк. 7:3; 2 Кор. 6:14

4 **а да отидеш в отечеството ми, при рода ми[1], и** *оттам* **да вземеш жена за сина ми Исаак!** (1) гл. 28:2; Съд. 14:3

5 **А слугата му каза: Може да не иска жената да дойде след мен в тази земя. Трябва ли да заведа сина ти в онази земя, откъдето си излязъл?**

6 **Но Авраам му каза: Пази се да не върнеш сина ми там!**

7 **ГОСПОД, небесният Бог[1], който ме изведе от бащиния ми дом и от родната ми земя[2], и който ми говори, и който ми се закле, като каза: На твоето потомство ще дам тази земя[3]; Той ще изпрати Своя Ангел пред теб[4]; и оттам ще вземеш жена за сина ми[5].**
(1) Йона 1:9; (2) гл. 12:1; (3) гл. 12:7; Деян. 7:5; (4) Изх. 23:20; 33:2; (5) ст. 40

8 **Но ако жената не иска да дойде след теб, тогава ти ще бъдеш свободен от това мое заклеване[1]. Само да не върнеш сина ми там!** (1) Иис. Нав. 2:17

9 **Тогава слугата сложи ръката си под бедрото на господаря си Авраам и му се закле за това нещо.**

10 **И така, слугата взе десет камили от камилите на господаря си и тръгна, като носеше в ръцете си от всички богатства на господаря си. Стана и отиде в Месопотамия, в града на Нахор[1].**
(1) гл. 11:26,27; 22:20; Съд. 3:8

11 **И надвечер, когато жените излизат да си наливат** *вода*[1], **той накара камилите да коленичат вън от града при водния кладенец[2].**
(1) Изх. 2:16; 1 Царе 9:11; (2) гл. 29:2

12 **Тогава каза: ГОСПОДИ, Боже на господаря ми Авраам[1], моля Те, дай ми добра среща днес[2] и окажи милост на господаря ми Авраам!** (1) гл. 32:9; (2) Пс. 37:5

13 **Ето, аз стоя при извора на водата и дъщерите на градските жители излизат да си наливат вода.**

14 **Нека момичето, на което кажа: Я наведи водоноса си да пия! – и то каже: Пий, и ще напоя и камилите ти! – то** *нека е онова, което* **си отредил за слугата си Исаак. От това ще позная[1], че си оказал милост на господаря ми.** (1) Съд. 6:37; 1 Царе 14:10

15 **Докато той още говореше[1], ето Ревека[2], която се беше родила на Ватуил, сина на Мелха, жената на Нахор, брата на Авраам[3], излезе с водоноса си на рамото си.** (1) Ис. 65:24; (2) гл. 22:23; (3) гл. 11:29

16 **Момичето беше твърде красиво на глед[1], девица, която никой мъж не беше познал. Тя слезе на извора, напълни водоноса си и се изкачи.**
(1) гл. 12:11

17 **А слугата изтича да я посрещне и каза: Дай ми да пия малко вода от водоноса ти!**

18 **А тя каза: Пий, господарю мой! – и бързо свали водоноса си на ръката си и му даде да пие.**

19 **И като му даде достатъчно да пие, каза: И за камилите ти ще извадя, докато се напоят.**

20 **И като изля бързо водоноса си в поилото, изтича на кладенеца да извади още и извади за всичките му камили.**

21 **А човекът я наблюдаваше внимателно и мълчеше, за да познае дали**

ГОСПОД е направил пътуването му успешно, или не.

22 **И когато камилите бяха напоени, човекът взе една златна обица, тежка половин сикъл, и две гривни за ръцете ѝ[1], тежки десет** *сикъла* **злато, и каза:**

(1) Езек. 16:11

23 **Чия дъщеря си ти, я ми кажи. Има ли в къщата на баща ти място за нас да пренощуваме?**

24 **А тя му каза: Аз съм дъщеря на Ватуил, син на Мелха, когото тя е родила на Нахор[1].** (1) гл. 11:29

25 **Каза му още: У нас има и слама, и храна много, и място за пренощуване.**

26 **Тогава човекът се наведе и се поклони на ГОСПОДА[1].**

(1) ст. 52; Изх. 4:31; Съд. 7:15; 2 Лет. 20:18

27 **И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Бог на господаря ми Авраам, който не лиши господаря ми от милостта Си и верността Си[1], като отправи ГОСПОД пътя ми в дома на братята на господаря ми!**

(1) гл. 32:10; Изх. 34:6

28 **А момичето изтича и разказа тези неща в дома на майка си.**

29 **А Ревека имаше брат на име Лаван[1], и Лаван изтича вън при човека на извора.** (1) гл. 27:43; 28:2; 29:5

30 **Защото, като видя обицата и гривните на ръцете на сестра си и чу думите на сестра си Ревека, която казваше: Така ми говори човекът – той отиде при човека. И ето, той стоеше при камилите до извора.**

31 **И каза: Влез, ти, благословен от ГОСПОДА[1], защо стоиш вън? Приготвих къщата и място за камилите.**

(1) гл. 26:29

32 **И така, човекът влезе вкъщи[1]; и камилите се разтовариха и се даде слама и храна за камилите и вода за измиване на краката му и на краката на мъжете, които бяха с него[2].**

(1) гл. 29:13; (2) гл. 18:4

33 **И сложи се пред него да яде, но той каза: Не искам да ям, докато не кажа думите си. А** *Лаван* **рече: Казвай!**

34 **Тогава той каза: Аз съм слуга на Авраам.**

35 **ГОСПОД е благословил господаря ми премного, и** *той* **стана велик[1]. Дал му е овце и говеда, сребро и злато, слуги и слугини, камили и магарета[2].**

(1) гл. 12:2; 25:11; Пр. 10:22; (2) гл. 13:2; Йов 1:3

36 **И Сара, жената на господаря ми, роди син на господаря ми, когато беше вече остаряла[1]; и на него той даде всичко, което има[2].**

(1) гл. 18:11; (2) гл. 25:5

37 **И господарят ми ме закле, като каза: Да не вземеш за сина ми жена от дъщерите на ханаанците, в чиято земя живея,**

38 **а да отидеш в бащиния ми дом и при рода ми и** *оттам* **да вземеш жена за сина ми.**

39 **И казах на господаря си: Може да не иска жената да дойде след мен.**

40 **Но той ми каза: ГОСПОД, пред когото ходя[1], ще изпрати Своя Ангел с теб и ще направи пътуването ти успешно, и ще вземеш жена за сина ми от рода ми и от бащиния ми дом[2].**

(1) гл. 17:1; 48:15; 3 Царе 3:6; (2) ст. 7

41 **Тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми: когато отидеш при рода ми и ако не ти я дадат, тогава ще бъдеш свободен от заклеването ми.**

42 **И като пристигнах днес на извора, казах: ГОСПОДИ, Боже на господаря ми Авраам, моля Те, ако правиш успешно пътуването ми, по което ходя,**

43 **ето, аз стоя при водния извор, и нека момичето, което излезе да налее** *вода,* **и аз му кажа: Дай ми да пия малко вода от водоноса ти! –**

44 **и то ми каже: И ти пий, и ще извадя и за камилите ти! – тя да е жената, която ГОСПОД е определил за сина на господаря ми[1].** (1) Пр. 19:14

45 **Докато още говорех[1] в сърцето си[2], ето, Ревека излезе с водоноса на рамото си. И като слезе на извора и наля, аз ѝ казах: Дай ми да пия.**

(1) ст. 15; (2) 1 Царе 1:13

46 **И тя бързо сне водоноса от ра-**

мото си и каза: Пий, и ще напоя и
камилите ти. И аз пих, а тя напои и
камилите.
47 Тогава я попитах и казах: Чия дъ-
щеря си? А тя каза: *Аз съм* дъщеря на
Ватуил, сина на Нахор, когото му роди
Мелха. Тогава сложих обицата на носа
ѝ[1] и гривните на ръцете ѝ, (1) Ис. 3:21
48 и се наведох, и се поклоних на
ГОСПОДА, и благослових ГОСПОДА,
Бога на господаря ми Авраам, който
ме доведе по правия път, за да взема
за сина му дъщерята на брата на гос-
подаря ми[1]. (1) Пс. 32:8
49 И сега, ако искате да окажете ми-
лост и вярност на господаря ми[1], ка-
жете ми; и ако не, кажете ми, за да се
обърна надясно или наляво.
(1) Иис. Нав. 2:14
50 А Лаван и Ватуил в отговор ка-
заха: От ГОСПОДА стана това[1]; ние
не можем да ти кажем нито зло, нито
добро[2]. (1) 3 Царе 12:24; (2) гл. 31:24,29
51 Ето Ревека пред теб: вземи я и си
иди, нека бъде жена на сина на госпо-
даря ти, както ГОСПОД е говорил.
52 Като чу думите им, слугата на
Авраам се поклони на ГОСПОДА до
земята[1]. (1) ст. 26
53 И слугата извади сребърни и злат-
ни украшения и облекла и ги даде на
Ревека; даде също и скъпи дарове на
брат ѝ и на майка ѝ.
54 После той и мъжете, които бяха с
него, ядоха и пиха и пренощуваха. И
като станаха сутринта, каза: Изпратете
ме при господаря ми.
55 А брат ѝ и майка ѝ казаха: Нека
поседи момичето с нас известно вре-
ме, десетина *дни, и* после нека отиде!
56 Но той им каза: Не ме спирайте,
тъй като ГОСПОД е направил пъту-
ването ми успешно; изпратете ме да
отида при господаря си.
57 А те казаха: Да повикаме момичето
и да го попитаме какво ще каже.
58 И така, повикаха Ревека и ѝ каза-
ха: Отиваш ли с този човек? А тя каза:
Отивам.
59 И така, изпратиха сестра си Ревека
с бавачката ѝ[1] и слугата на Авраам с
мъжете му. (1) гл. 35:8
60 И благословиха[1] Ревека, като ѝ ка-
заха: Сестро наша, да се родят от теб
хиляди по десет хиляди[2] и потомството
ти да завладее портата на ненавистни-
ците си![3] (1) гл. 31:55; (2) гл. 28:3; (3) гл. 22:17
61 И Ревека и слугините ѝ станаха,
възседнаха камилите и отидоха след
човека. Така слугата взе Ревека и си
замина.
62 А Исаак идваше от Вир-Лахай-Рои[1],
защото живееше в южната земя[2].
(1) гл. 16:14; (2) гл. 12:9
63 И като излезе Исаак, за да раз-
мишлява на полето привечер, повдигна
очи и видя, и ето, приближаваха се
камили.
64 И Ревека повдигна очи и видя Иса-
ак, и слезе от камилата.
65 И каза на слугата: Кой е онзи чо-
век, който идва през полето насреща
ни? И слугата каза: Това е господарят
ми. Затова тя взе покривалото си и се
покри[1]. (1) гл. 38:14
66 И слугата разказа на Исаак всичко,
което беше извършил.
67 Тогава Исаак въведе Ревека в шат-
рата на майка си Сара и я взе, и тя
му стана жена[1], и той я обикна. Така
Исаак се утеши след *смъртта на* майка
си[2]. (1) гл. 25:20; (2) гл. 23:2

ст. 1-4: 1 Лет. 1:32-33

25 А Авраам взе и друга жена, на
име Хетура.
2 Тя му роди Земран и Йоксан, Мадан
и Мадиам, Есвок и Шуах[1]. (1) Йов 2:11
3 А Йоксан роди Сава и Дедан[1]. А си-
нове на Дедан бяха Асурим и Латусим,
и Лаомим. (1) Ис. 21:13; Езек. 27:15
4 А синовете на Мадиам: Гефа[1] и Ефер,
Енох, Авида и Елдага. Всички тези бяха
синове на Хетура. (1) Ис. 60:6
5 Но Авраам даде целия си имот на
Исаак[1]. (1) гл. 24:36
6 А на синовете на наложниците си

Авраам даде подаръци и докато беше още жив, ги изпрати към изток, в източната земя[1], далеч от сина си Исаак. (1) гл. 29:1; Съд. 6:3

7 **И ето броя на годините на живота на Авраам, колкото живя – сто седемдесет и пет години[1].** (1) гл. 35:28; 47:28; 50:26

8 **И Авраам издъхна и умря в честита старост[1], стар и сит** *от дни[2];* **и се прибра при народа си[3].**
(1) Съд. 8:32; (2) гл. 15:15; 35:29; 1 Лет. 23:1; 2 Лет. 24:15; Йов 42:17; (3) ст. 17; гл. 49:33; Чис. 20:24

9 **А синовете му Исаак и Исмаил го погребаха[1] в пещерата Махпелах, в нивата на хетееца Ефрон, сина на Саар, която е срещу Мамврий[2],**
(1) гл. 35:29; (2) гл. 47:30; 49:29; 50:13

10 **нивата, която Авраам купи от хетейските синове. Там беше погребан Авраам,** *също* **и жена му Сара[1].**
(1) гл. 23:17-20; 49:31

11 **А след смъртта на Авраам, Бог благослови сина му Исаак[1]; а Исаак живееше при Вир-Лахай-Рои[2].**
(1) гл. 24:35; 26:12,24; Пс. 112:2; (2) гл. 16:14

ст. 12-16: 1 Лет. 29-31

12 **Ето родословието на Исмаил, сина на Авраам, когото египтянката Агар, слугинята на Сара, роди на Авраам[1],**
(1) гл. 16:15; Съд. 8:24

13 **и ето имената на синовете на Исмаил, имената им според родовете им: първородният на Исмаил: Наваиот[1], после Кидар[2] и Адвеил, и Мавсам,**
(1) гл. 28:9; 36:3; Ис. 60:7; (2) Пс. 120:5; Ис. 21:16,17; Ер. 2:10; Езек. 27:21

14 **и Масма, и Дума, и Маса,**
15 **Адад и Тема[1], Етур, Нафис[2] и Кедма.** (1) Йов 6:19; (2) 1 Лет. 1:31

16 **Тези са синовете на Исмаил, тези са имената им според колибите им и според оградените им села: дванадесет племеначалници според племената им[1].** (1) гл. 17:20

17 **И ето годините на живота на Исмаил: сто тридесет и седем години. И като издъхна, умря и се прибра при народа си[1].** (1) ст. 8

18 **А** *потомците му* **се населиха** *в земите* **от Евила до Сур[1], който е срещу Египет, като се отива към Асирия. Така** *Исмаил* **се засели пред лицето на всичките си братя[2].**
(1) гл. 16:7; Изх. 15:22; (2) гл. 16:12

19 **Ето родословието на Исаак, сина на Авраам: Авраам роди Исаак[1],**
(1) гл. 21:3; 1 Лет. 1:28

20 **а Исаак беше на четиридесет години, когато си взе за жена Ревека[1], дъщеря на арамееца Ватуил от Падан-Арам и сестра на арамееца Лаван[2].**
(1) гл. 24:67; (2) гл. 22:23; 27:43

21 **И Исаак се молеше на ГОСПОДА за жена си, защото беше бездетна[1]; и ГОСПОД го послуша, и жена му Ревека забременя[2].**
(1) гл. 11:30; (2) гл. 30:22,23; Римл. 9:10

22 **А децата се блъскаха едно друго вътре в нея и тя каза: Ако е така, защо ми е това? И отиде да се допита до ГОСПОДА[1].** (1) 1 Царе 9:9

23 **А ГОСПОД ѝ каза: Два народа са в утробата ти, и две племена ще се разделят от корема ти. Едното племе ще бъде по-силно от другото[1] и по-големият ще слугува на по-малкия[2].**
(1) гл. 48:19; (2) гл. 27:29,37,40; 2 Царе 8:14; Авд. 21; Римл. 9:12

24 **И когато се изпълни времето ѝ да роди, ето, близнаци имаше в утробата ѝ[1].** (1) гл. 38:27

25 **Първият излезе червен, цял космат[1], като кожена дреха, и го нарекоха Исав*[2].** *Космат;
(1) гл. 27:11,23; (2) 1 Лет. 1:34

26 **После излезе брат му, като държеше с ръката си петата на Исав[1]; затова се нарече Яков*[2]. А Исаак беше на шестдесет години, когато се родиха[3].**
*Възпиращ, Измамник
(1) Ос. 12:3; (2) гл. 27:36; Чис. 20:14; Втзк. 23:7; Мал. 1:2; Мт. 1:2; Лк. 3:34; Деян. 7:8; (3) гл. 21:5; Иис. Нав. 24:4

27 **И като пораснаха децата, Исав стана изкусен ловец, полски човек, а Яков беше кротък човек и живееше в шатрите.**

28 **Исаак обичаше Исав, защото ядеше от лова му[1], а Ревека обичаше Яков.** (1) гл. 27:3,4

29 *Един ден* **Яков си вареше вариво, а Исав дойде от полето изнемощял.**

30 **И Исав каза на Яков: Я ми дай да**

ям от червеното, това червено *вариво,*
защото съм изнемощял! Затова той се
нарече Едом*[1].
*Червен; (1) гл. 32:3; 36:1,8,19; Авд. 1
31 **И Яков каза: Първо ми продай**
първородството си[1]! (1) Втзк. 21:17
32 **А Исав каза: Ето аз съм на умиране,**
за какво ми е това първородство[1]?
(1) 1 Кор. 15:32
33 **И Яков каза: Най-напред ми се**
закълни! И той му се закле, и продаде
първородството си на Яков[1].
(1) гл. 27:36
34 **Тогава Яков даде на Исав хляб и**
вариво от леща, и той яде и пи, и
стана и си отиде. Така Исав презря
първородството[1]. (1) Евр. 12:16

26 **И настана глад по земята, след**
първия глад, който беше в дните на
Авраам[1]. И Исаак отиде в Герар[2], при
филистимския цар Авимелех.
(1) гл. 12:10; (2) гл. 20:1
2 **И ГОСПОД му се яви и каза: Не**
слизай в Египет; живей в земята, за
която ще ти кажа[1]: (1) Пс. 25:12
3 **Живей като чужденец в тази земя[1]!**
И Аз ще бъда с теб[2] и ще те благосло-
вя, защото на теб и на потомството
ти ще дам всички тези земи[3], и ще
изпълня клетвата, с която се заклех на
баща ти Авраам[4],
(1) Пс. 37:3; Евр. 11:9; (2) ст. 24,28; Изх. 3:12; (3) гл. 12:7;
(4) гл. 17:19; Изх. 2:24; Чис. 23:19; Пс. 105:8,9
4 **и ще умножа потомството ти като**
небесните звезди[1] и ще дам на потом-
ството ти всички тези земи, и в твоето
потомство ще се благославят всичките
народи на земята[2], (1) гл. 22:17; (2) гл. 12:3
5 **понеже Авраам послуша гласа Ми**
и опази поръченията Ми, заповедите
Ми, наредбите Ми и законите Ми[1].
(1) гл. 22:18
6 **Затова Исаак остана в Герар[1].**
(1) гл. 20:1
7 **И когато местните жители го по-**
питаха за жена му, той каза: Тя ми е
сестра – защото се боеше да каже:
Жена ми *е – като си казваше:* **Да не би**
местните жители да ме убият поради
Ревека – понеже тя беше красива на
глед[1]. (1) гл. 12:11-13
8 **А след като беше преседял там дълго**
време, филистимският цар Авимелех,
като погледна от прозореца, видя, че
Исаак се смееше, *играейки* **с жена си**
Ревека[1]. (1) Екл. 9:9
9 **Тогава Авимелех повика Исаак и**
каза: Ето, тя наистина ти е жена! А ти
защо каза: Тя ми е сестра! Исаак му
каза: Защото си казах: Да не би да
умра заради нея.
10 **И Авимелех каза: Какво е това,**
което си ни сторил?[1] Лесно можеше
някой от народа да лежи с жена ти, и
ти щеше да ни навлечеш грях!
(1) гл. 12:18
11 **Затова Авимелех заповяда на целия**
народ, като каза: Който се допре до
този човек или до жена му, непремен-
но ще се умъртви[1]! (1) Пс. 105:15
12 **И Исаак зася в онази земя и събра**
през същата година стократно, и ГОС-
ПОД го благослови[1]. (1) гл. 25:11; Пр. 10:22
13 **Човекът ставаше велик и продъл-**
жаваше да става богат, докато стана
много богат.
14 **Той придоби овце и говеда и много**
слуги[1]; а филистимците му завиждаха[2].
(1) гл. 13:2; (2) Екл. 4:4
15 **И филистимците затрупаха и на-**
пълниха с пръст всичките кладенци,
които слугите на баща му бяха изкопа-
ли в дните на баща му Авраам.
16 **И Авимелех каза на Исаак: Иди**
си от нас, защото си станал много по-
силен от нас!
17 **Затова Исаак си отиде оттам, раз-**
пъна шатрите си в долината Герар и
живееше там.
18 **А Исаак изкопа наново водните**
кладенци, които бяха изкопани в дните
на баща му Авраам[1], защото филис-
тимците ги бяха затрупали след смърт-
та на Авраам, и ги нарече по имената,
с които ги беше нарекъл баща му.
(1) гл. 21:30
19 **И слугите на Исаак копаха в доли-**

ната и намериха там кладенец с жива вода*. *т.е. в случая изворна вода, за разлика от кладенците, в които се е събирала дъждовна вода

20 **Но герарските говедари се караха с говедарите на Исаак, като казваха: Наша е водата! Затова** *Исаак* **нарече кладенеца Есек*, понеже се караха за него[1].** *Караница; (1) гл. 21:25

21 **После изкопаха друг кладенец, но и за него се караха, затова го нарече Ситна*[1].** *Вражда; (1) гл. 21:25

22 **Тогава той се премести оттам и изкопа друг кладенец; и за него не се караха. И го нарече Роовот*, като казваше: Защото сега ГОСПОД ни даде пространно място[1], и ние ще бъдем плодовити в тази земя.** *Широта; (1) Пс. 119:32

23 **Оттам отиде във Вирсавее[1].** (1) гл. 21:31; Ам. 5:5

24 **И ГОСПОД му се яви през същата нощ и каза: Аз съм Бог на баща ти Авраам[1]. Не се бой[2], защото Аз съм с теб[3]! Ще те благословя и ще умножа твоето потомство заради слугата Си Авраам[4].** (1) гл. 17:7; (2) гл. 15:1; Изх. 14:13; Рут 3:11; 3 Царе 17:13; Плач 3:57; Деян. 18:9,10; (3) ст. 3; гл. 31:5; 39:2,21; Втзк. 31:6,8; Ис. 41:10; (4) Лев. 26:42

25 **И той издигна там олтар и призова Името на ГОСПОДА[1]. Там разпъна и шатрата си[2], и там слугите на Исаак изкопаха кладенец.** (1) гл. 12:7,8; (2) Евр. 11:9

26 **Тогава Авимелех отиде при него от Герар с приятеля си Охозат и военачалника си Фихол.**

27 **И Исаак им каза: Защо сте дошли при мен, като ме мразите и ме изпъдихте от вас[1]?** (1) Съд. 11:7

28 **А те казаха: Видяхме явно, че ГОСПОД е с теб[1], и си казахме: нека се положи клетва между нас, между нас и теб[2], и нека направим договор с теб[3],** (1) гл. 21:22; 1 Царе 18:28; 2 Лет. 15:9; (2) гл. 21:23; (3) гл. 31:44

29 **че няма да ни сториш зло, както и ние не се допряхме до теб и както само добро ти правихме и те изпратихме с мир. Сега** *виждаме, че* **ти си благословен от ГОСПОДА[1].** (1) гл. 12:3; 24:31

30 **Тогава** *Исаак* **им даде угощение и те ядоха и пиха[1].** (1) гл. 31:54; Изх. 18:12

31 **На сутринта станаха рано и се заклеха един на друг[1]. После Исаак ги изпрати и те си отидоха от него с мир.** (1) гл. 21:27,31

32 **И в същия ден слугите на Исаак дойдоха и му съобщиха за кладенеца, който бяха изкопали, и му казаха: Намерихме вода.**

33 **И го нарече Савее. Затова името на града е Вирсавее до днес[1].** (1) гл. 21:31; Ам. 5:5

34 **А когато Исав беше на четиридесет години, взе за жена Юдита, дъщеря на хетееца Веири, и Васемата, дъщеря на хетееца Елон[1].** (1) гл. 28:9; 36:2,3

35 **Те бяха горест за душата на Исаак и Ревека[1].** (1) гл. 27:46; 28:8

27 **Когато Исаак остаря и очите му отслабнаха, и не можеше да вижда[1], повика по-големия си син Исав и му каза: Сине мой! А той му каза: Ето ме.** (1) гл. 48:10; 1 Царе 3:2; 3 Царе 14:4; Екл. 12:3

2 **Тогава той каза: Ето, аз вече остарях, не зная в кой ден ще умра.**

3 **И така, вземи сега оръжията си, тула си и лъка си, излез на полето и ми улови лов[1],** (1) гл. 25:28

4 **и ми сготви вкусно ястие, каквото аз обичам, и ми донеси да ям, за да те благослови душата ми[1], преди да умра.** (1) гл. 48:9

5 **А Ревека чу, когато Исаак говореше на сина си Исав. И Исав отиде на полето да улови лов и да го донесе.**

6 **Тогава Ревека проговори на сина си Яков и каза: Ето, аз чух баща ти да говори на брат ти Исав така:**

7 **Донеси ми лов и ми сготви вкусно ястие, за да ям и да те благословя пред ГОСПОДА, преди да умра.**

8 **И така, сине мой, сега послушай гласа ми в това, което ти поръчвам.**

9 **Иди още сега в стадото и ми донеси оттам две добри ярета и аз ще**

**сготвя вкусно ястие за баща ти, какво-
то той обича;**
10 **и ти ще го поднесеш на баща си
да яде, за да те благослови, преди да
умре.**
11 **Но Яков каза на майка си Ревека:
Ето, брат ми Исав е космат мъж**[1]**, а аз
съм гладък мъж.** (1) ст. 23; гл. 25:25
12 **Може би баща ми ще ме попипа,
и аз ще се явя пред него като измам-
ник и ще навлека на себе си прокля-
тие, а не благословение**[1]**.** (1) Втзк. 27:18
13 **А майка му каза: Нека твоето про-
клятие** *падне* **върху мен, сине мой,
само послушай думите ми и иди ми** *ги*
донеси![1] (1) 2 Лет. 22:3
14 **И така, той отиде, взе** *ги* **и** *ги* **до-
несе на майка си. И майка му сготви
вкусно ястие, каквото баща му оби-
чаше.**
15 **После Ревека взе добрите дрехи
на по-възрастния си син Исав, които
се намираха вкъщи при нея, и с тях
облече по-младия си син Яков,**
16 **а ръцете му и гладкото на шията
му зави с ярешките кожи.**
17 **И даде в ръцете на сина си Яков
вкусното ястие и хляба, който беше
приготвила.**
18 **И той отиде при баща си и каза:
Татко мой! А Исаак каза: Ето ме. Кой
си ти, сине мой?**
19 **А Яков каза на баща си: Аз съм
Исав, първородният ти. Направих как-
вото ми поръча. Стани сега, седни и
яж от лова ми, за да ме благослови
душата ти!**
20 **Но Исаак каза на сина си: Как
стана, сине мой, че го намери толкова
бързо? А той каза: Защото ГОСПОД,
твоят Бог, ми даде добър успех**[1]**.**
(1) Изх. 20:7
21 **Тогава Исаак каза на Яков: При-
ближи се, сине мой, за да те попипам
дали си ти синът ми Исав, или не.**
22 **И Яков се приближи при баща си
Исаак, и той, като го попипа, каза:
Гласът е гласът на Яков, а ръцете са
ръце на Исав.**
23 **И не го позна, защото ръцете му
бяха космати като ръцете на брат му
Исав**[1]**. И го благослови.** (1) ст. 11
24 **И каза: Ти ли си син ми Исав? А
той каза: Аз**[1]**.** (1) 3 Царе 13:18
25 **Тогава каза: Поднеси ми и ще ям
от лова на сина си, за да те благослови
душата ми. И му поднесе и той яде;
донесе му и вино, и пи.**
26 **А баща му Исаак му каза: Прибли-
жи се сега и ме целуни, сине мой.**
27 **И той се приближи и го целуна, и**
Исаак **помириса дъха на облеклото му,
и го благослови**[1]**, като каза:**
**Ето, дъхът на сина ми е като дъх на
поле, което е благословил ГОСПОД.**
(1) ст. 39; гл. 48:15; Евр. 11:20
28 **Бог да ти даде от росата на небе-
то**[1] **и от тлъстината на земята**[2]**, и изо-
билие на жито и на младо вино!**
(1) Втзк. 11:11; 33:13,28; (2) гл. 45:18
29 **Народи да ти слугуват, и племена
да ти се покланят**[1]**! Да си господар
на братята си**[2] **и да ти се покланят
синовете на майка ти! Проклет всеки,
който те кълне, и благословен всеки,
който те благославя**[3]**!**
(1) гл. 22:17; (2) ст. 40; гл. 25:23; (3) гл. 12:3
30 **Като Исаак свърши да благославя
Яков и Яков току-що се беше разделил
с баща си Исаак, брат му Исав дойде
от лова си.**
31 **И той също сготви вкусно ястие,
поднесе на баща си и му каза: Нека
стане баща ми и да яде от лова на сина
си, за да ме благослови душата ти.**
32 **А баща му Исаак му каза: Кой си
ти? И той каза: Аз съм първородният
ти син Исав.**
33 **Тогава Исаак се разтрепери твърде
много и каза: А кой ще е онзи, който
улови лов и ми поднесе, и ядох от
всичко, преди да дойдеш ти, и го бла-
гослових? И благословен ще бъде**[1]**.**
(1) гл. 28:1,3,4
34 **Когато Исав чу думите на баща си,
извика със силен и много жален вик**[1] **и
каза на баща си: Благослови** *и* **мен, и
мен, татко мой!**[2] (1) Ест. 4:1; (2) Евр. 12:17

35 **А той каза: Брат ти дойде с измама[1]**
и взе твоето благословение. (1) гл. 29:25
36 **И** *Исав* **каза: Затова ли се казва**
Яков[1], защото сега втори път той ме
е спънал! Отне първородството ми, и
ето, сега е отнел и благословението
ми[2]! И каза: Не си ли задържал за мен
благословение? (1) гл. 25:26; (2) гл. 25:33,34
37 **А Исаак в отговор каза на Исав:**
Ето, поставих го господар над теб[1], на-
правих всичките му братя негови слуги
и го надарих с жито и младо вино. И
сега какво да сторя за теб, сине мой?
(1) гл. 25:23; 3 Царе 22:47
38 **И Исав каза на баща си:** *Само* **едно**
благословение ли имаш, татко мой?
Благослови *и* **мен, и мен, татко мой! И**
Исав плака с висок глас[1]. (1) Евр. 12:17
39 **Тогава баща му Исаак в отговор**
му каза[1]:
Ето, далеч от тлъстината на земята ще
бъде жилището ти, и далеч от росата
на небето горе. (1) ст. 27
40 **От меча си ще живееш и ще слу-**
гуваш на брат си, но ще дойде време,
когато ще въстанеш и ще строшиш
ярема му от врата си[1]. (1) 4 Царе 8:20
41 **И Исав мразеше Яков заради бла-**
гословението, с което баща му го бла-
гослови. И Исав казваше в сърцето си:
Скоро ще настанат дните, когато ще
оплакваме баща си, *и* **тогава ще убия**
брат си Яков[1].
(1) гл. 37:18,20; Пр. 18:19; Ам. 1:11; 1 Йн. 3:15
42 **И казаха на Ревека думите на по-**
възрастния ѝ син Исав, затова тя пра-
ти да повикат по-младия ѝ син Яков и
му каза: Ето, брат ти Исав крои за теб
да те убие.
43 **И така, сине мой, послушай думите**
ми, стани и бягай при брат ми Лаван
в Харан[1], (1) гл. 11:31; 24:29; 25:20
44 **и поживей при него известно време,**
докато премине яростта на брат ти,
45 **докато премине от теб гнева на**
брат ти, и той забрави това, което
си му сторил; тогава ще пратя да те
доведат оттам. Защо да се лиша и от
двама ви в един ден?
46 **И Ревека каза на Исаак: Омръзна**
ми животът поради хетейските дъще-
ри[1]! Ако *и* **Яков вземе жена от хетей-**
ските дъщери, каквито са тези, от дъ-
щерите на тази земя, защо ми е този
живот? (1) гл. 26:35

28 **Тогава Исаак повика Яков и като**
го благослови[1], му поръча и каза: Да
не вземеш жена от ханаанските дъще-
ри[2]! (1) гл. 27:33; (2) гл. 24:3
2 **Стани, иди в Падан-Арам[1], в дома**
на Ватуил, бащата на майка си[2], и от-
там вземи жена, от дъщерите на Ла-
ван, брата на майка си.
(1) Ос. 12:12; (2) гл. 22:23; 24:4,29
3 **И Всемогъщият Бог да те благосло-**
ви[1] и да те направи плодовит и да те
умножи, така че да произлязат от теб
множество народи[2],
(1) Рут 2:4; (2) гл. 17:4-6; 24:60
4 **и да ти даде благословението на**
Авраам, на теб и на потомството ти с
теб, за да наследиш земята, в която си
чужденец, която Бог даде на Авраам[1].
(1) гл. 12:2,7; 17:8
5 **Така Исаак изпрати Яков и той оти-**
де в Падан-Арам при Лаван, сина на
арамееца Ватуил[1] и брата на Ревека,
майката на Яков и Исав. (1) Втзк. 26:5
6 **А Исав, като видя, че Исаак бла-**
гослови Яков и го изпрати в Падан-
Арам да си вземе жена оттам, като го
благослови и му поръча, и каза: Да не
вземеш жена от ханаанските дъщери;
7 **и че Яков послуша баща си и майка**
си и отиде в Падан-Арам,
8 **Исав видя, че ханаанските дъщери**
бяха омразни в очите на баща му Иса-
ак[1]. (1) гл. 26:35
9 **И Исав отиде при Исмаил и ос-**
вен *другите* **си жени[1] взе за жена и**
Маелета, дъщеря на Авраамовия син
Исмаил, сестра на Наваиот[2].
(1) гл. 26:34; (2) гл. 25:13
10 **И така, Яков излезе от Вирсавее и**
отиде към Харан[1]. (1) гл. 11:31; 35:1,7
11 **И стигна на едно място и пре-**
нощува там, защото слънцето беше

залязло. И взе *един* **от камъните на**
мястото и го сложи за възглавница, и
легна да спи на това място.
12 **И сънува**[1]**, и ето, стълба изправе-**
на на земята, чийто връх стигаше до
небето, и Божиите ангели се качваха и
слизаха по нея[2]**.** (1) гл. 20:3; (2) Йн. 1:51
13 **И ГОСПОД стоеше над нея и ка-**
за[1]**: Аз съм ГОСПОД, Бог на баща ти**
Авраам и Бог на Исаак[2]**. Земята, на**
която лежиш, ще дам на теб и на по-
томството ти[3]**.** (1) гл. 35:1; 48:3; (2) гл. 17:7; 32:9; 46:3; Изх. 3:6,15; (3) гл. 12:7; Изх. 2:24; Езек. 28:25
14 **Твоето потомство ще бъде** *много-*
числено **като земния пясък**[1]**, ти ще се**
разшириш към запад и към изток, към
север и към юг и в теб и в твоето
потомство ще се благословят всички
племена на земята[2]**.**
(1) гл. 13:16; Изх. 32:13; (2) гл. 12:3
15 **Ето, Аз съм с теб**[1] **и ще те пазя,**
където и да отидеш[2]**, и ще те върна**
пак в тази земя[3]**, защото няма да те**
оставя[4]**, докато не извърша това, за**
което ти говорих[5]**.**
(1) гл. 31:3,5; Деян. 18:10; (2) Пс. 91:11; 121:7; (3) гл. 30:25; 35:6,27; 46:4; Ер. 16:15; (4) Втзк. 31:6,8; Евр. 13:5; (5) гл. 35:3; Лев. 26:42
16 **А когато Яков се събуди от съня**
си[1]**, каза: Наистина ГОСПОД е на това**
място, а аз не съм знаел. (1) Чис. 12:6
17 **И се убоя**[1]**, и каза: Колко е страш-**
но това място! Това не е друго освен
Божи дом[2]**, това е врата небесна.**
(1) Изх. 3:6; (2) гл. 35:7,14,15
18 **На сутринта Яков стана рано**[1]**, взе**
камъка, който си беше сложил за въз-
главница, изправи го за стълб[2] **и изля**
масло на върха му[3]**.** (1) гл. 21:14; (2) гл. 31:45; Иис. Нав. 24:26; 1 Царе 7:12; (3) гл. 31:13; 35:14
19 **И нарече онова място Ветил***[1]**, а**
преди това името на града беше Луз[2]**.**
*Дом Божи; (1) гл. 12:8; 35:1,7,15; Иис. Нав. 18:13,22; Съд. 20:26; 1 Царе 7:16; 3 Царе 12:29; 4 Царе 2:2; 2 Лет. 13:19; (2) гл. 48:3; Иис. Нав. 16:2
20 **Тогава Яков се обрече**[1] **и каза: Ако**
Бог бъде с мен и ме запази в това
пътуване, по което отивам, и ми даде
хляб да ям и дрехи да се облека,
(1) гл. 31:13; Чис. 21:2; Съд. 11:30; 1 Царе 1:11
21 **и се завърна с мир в бащиния**
си дом, тогава ГОСПОД ще бъде мой
Бог[1]**,** (1) Втзк. 26:17; 2 Царе 15:8; 1 Лет. 4:10
22 **и този камък, който изправих за**
стълб, ще бъде Божи дом[1]**, и от всич-**
ко, което ми дадеш, ще дам десятък
на Теб[2]**.**
(1) гл. 35:7,14,15; (2) гл. 14:20; Лев. 27:32; Мал. 3:10

29 **И Яков тръгна и отиде в земята**
на източните жители[1]**.** (1) гл. 25:6; 35:1,7
2 **И видя, и ето, кладенец на полето**[1]**,**
и там три стада овце, които почива-
ха при него, защото от онзи кладенец
пояха стадата. А върху отвора на кла-
денеца *имаше* **голям камък.** (1) гл. 24:11
3 **И когато всичките стада се събира-**
ха там, отместваха камъка от отвора
на кладенеца и напояваха овцете, и
после пак слагаха камъка на мястото
му над отвора на кладенеца.
4 **И Яков каза на** *овчарите:* **Братя, от-**
къде сте? А те казаха: От Харан[1] **сме.**
(1) гл. 11:31
5 **И им каза: Познавате ли Лаван,**
сина на Нахор[1]**? Отговориха: Познава-**
ме го. (1) гл. 24:15,29
6 **И им каза: Здрав ли е? А те казаха:**
Здрав е, и ето, дъщеря му Рахил идва
с овцете.
7 **А той каза: Ето, още е много рано,**
не е време да се прибира добитъкът,
напойте овцете и идете да ги пасете.
8 **А те казаха: Не можем, докато не се**
съберат всичките стада; тогава отмест-
ват камъка от отвора на кладенеца и
напояваме овцете.
9 **Докато той още говореше с тях,**
дойде Рахил с овцете на баща си, за-
щото тя ги пасеше.
10 **А когато Яков видя Рахил, дъщерята**
на вуйчо си Лаван, и овцете на вуйчо
си Лаван, Яков се приближи и отмести
камъка от отвора на кладенеца и на-
пои овцете[1] **на вуйчо си Лаван.**
(1) Изх. 2:17
11 **И Яков целуна Рахил и заплака с**
висок глас.
12 **И Яков каза на Рахил, че е брат**

на баща ѝ, и че е син на Ревека, а тя
изтича и каза на баща си.
13 **А Лаван, като чу за Яков, сестриния**
си син, изтича да го посрещне. И го
прегърна, целуна го и го заведе у дома
си[1]**. Тогава** *Яков* **разказа всичко на Ла-**
ван. (1) гл. 24:32
14 **И Лаван му каза: Наистина ти си**
моя кост и моя плът[1]**. И** *Яков* **живя при**
него един месец.
(1) гл. 37:27; Съд. 9:2; 2 Царе 5:1; Еф. 5:30
15 **След това Лаван каза на Яков:**
Нима като си ми брат, ще ми работиш
безплатно? Кажи ми каква да ти бъде
заплатата[1]**.** (1) гл. 30:28
16 **А Лаван имаше две дъщери. Името**
на по-голямата беше Лия, а името на
по-малката – Рахил[1]**.** (1) Рут 4:11
17 **На Лия очите не бяха здрави, а Ра-**
хил имаше хубава снага и беше хубава
на глед[1]**.** (1) гл. 12:11
18 **И Яков обикна Рахил и каза: Ще**
ти работя седем години за по-малката
ти дъщеря Рахил.
19 **И Лаван каза: По-добре да я дам**
на теб, отколкото да я дам на друг
мъж. Живей при мен.
20 **И така, Яков работи за Рахил седем**
години[1]**, но поради любовта му към нея**[2]
те му се видяха като няколко дни.
(1) ст. 27,30; гл. 30:26; 31:15,41; Ос. 12:12; (2) гл. 34:19
21 **След това Яков каза на Лаван: Дай**
жена ми, защото дойде време да вляза
при нея.
22 **И така, Лаван събра всичките мъже**
от това място и даде угощение[1]**.**
(1) Съд. 14:10; Ест. 2:18
23 **А вечерта взе дъщеря си Лия и му**
я доведе, и той влезе при нея.
24 **И Лаван даде слугинята си Зелфа**[1]
за слугиня на дъщеря си Лия.
(1) гл. 30:9; 35:26; 46:18
25 **И на сутринта, ето че беше Лия.**
И *Яков* **каза на Лаван: Какво е това,**
което ми стори ти?[1] **Нали за Рахил ти**
работих? Тогава защо ме излъга?[2]
(1) гл. 12:18; 31:26; (2) гл. 27:35
26 **А Лаван каза: В нашето място няма**
обичай да се дава по-младата преди
първородната.
27 **Свърши** *сватбената* **седмица**[1] **с**
тази, и ще ти дадем и онази за рабо-
тата, която ще ми вършиш още седем
години[2]**.** (1) Съд. 14:12; (2) ст. 20
28 **И Яков направи така. Свърши сед-**
мицата *с Лия и* **тогава** *Лаван* **му даде**
дъщеря си Рахил за жена.
29 **И Лаван даде слугинята си Вала**[1] **за**
слугиня на дъщеря си Рахил.
(1) гл. 30:4; 35:25; 46:25
30 **И** *Яков* **влезе и при Рахил и обикна**
и Рахил повече от Лия[1]**. И работи на**
Лаван **още седем години**[2]**.**
(1) Втзк. 21:15; (2) ст. 20
31 **А ГОСПОД, понеже видя, че Лия**
не беше обичана, отвори утробата ѝ. А
Рахил беше бездетна[1]**.** (1) гл. 11:30
32 **И така, Лия забременя и роди син,**
и го нарече Рувим*[1]**, защото си казва-**
ше: ГОСПОД погледна на нещастието
ми[2]**, сега мъжът ми ще ме обикне.**
*Ето, син; (1) 1 Лет. 5:1;
(2) гл. 31:42; Изх. 3:7; 1 Царе 1:11; 2 Царе 16:12
33 **И пак забременя и роди син, и**
каза: Понеже чу ГОСПОД, че не съм
обичана, затова ми даде и този. И го
нарече Симеон*. *Чуване
34 **И пак забременя и роди син, и**
каза: Сега вече мъжът ми ще се при-
вържe към мен[1]**, защото му родих три-**
ма сина[2]**. Затова го нарече Леви*.**
*Привързване; (1) Чис. 18:2; (2) гл. 30:20
35 **И пак забременя и роди син, и**
каза: Този път ще славословя ГОСПО-
ДА. Затова го нарече Юда*[1]**. И прес-**
тана да ражда[2]**.**
*Славословие; (1) Мт. 1:2; Лк. 3:33; (2) гл. 30:9

30 **А когато Рахил видя, че не раж-**
даше *деца* **на Яков, Рахил завидя на**
сестра си и каза на Яков: Дай ми деца,
иначе аз ще умра[1]**!** (1) 1 Царе 1:10; Пр. 30:16
2 **А Яков се разгневи на Рахил и каза:**
Нима съм аз на мястото на Бога[1]**, кой-**
то е лишил утробата ти от плод?
(1) гл. 50:19; 4 Царе 5:7
3 **А тя каза: Ето слугинята ми Вала.**
Влез при нея, и тя да роди на колене-
те ми[1]**, за да придобия и аз деца чрез**
нея[2]**!** (1) гл. 50:23; (2) гл. 16:2

4 **И така, тя му даде слугинята си Вала
за жена[1] и Яков влезе при нея.**
(1) гл. 16:3
5 **И Вала забременя и роди син на
Яков.**
6 **Тогава Рахил каза: Бог отсъди за мен
и послуша гласа ми, и ми даде син.
Затова го нарече Дан*.** *Съдия
7 **И Вала, слугинята на Рахил, пак заб-
ременя и роди втори син на Яков.**
8 **Тогава Рахил каза: Силни* борби во-
дих със сестра си и надвих. Затова го
нарече Нефталим**.**
*букв.: Божии; **Борба моя
9 **Когато Лия видя, че престана да
ражда[1], взе слугинята си Зелфа и я
даде на Яков за жена[2].**
(1) гл. 29:35; (2) гл. 16:3
10 **И Зелфа, слугинята на Лия, роди
син на Яков.**
11 **И Лия каза: Щастие дойде. Затова
го нарече Гад*.** *Щастие
12 **И Зелфа, слугинята на Лия, роди
втори син на Яков.**
13 **Тогава Лия каза: Блажена съм, за-
щото блажена ще ме нарекат жените[1].
Затова го нарече Асир*.**
*Блаженство; (1) Лк. 1:48
14 **И през времето на пшеничената
жетва Рувим излезе и намери мандра-
горови ябълки* на полето[1] и ги донесе
на майка си Лия. И Рахил каза на Лия:
Я ми дай от мандрагоровите ябълки на
сина си.** *дудаим – плод на любов, бот. atropa
mandragora. По онова време се е вярвало, че плодовете на
това растение помагат при безплодие.; (1) Пес. 7:13
15 **А тя ѝ каза: Малко ли ти е, че си
отнела мъжа ми, че искаш да отнемеш
мандрагоровите ябълки на сина ми?
Тогава Рахил ѝ каза: Като е така, нека
лежи с теб тази нощ за мандрагорови-
те ябълки на сина ти.**
16 **И когато Яков дойде вечерта от
полето, Лия излезе да го посрещне и
каза: При мен да влезеш, защото те
откупих, откупих те с мандрагоровите
ябълки на сина си! И той лежа с нея
онази нощ.**
17 **И Бог послуша Лия и тя забременя
и роди пети син на Яков.**
18 **И Лия каза: Бог ми даде наградата
ми, задето дадох слугинята си на мъжа
си. Затова го нарече Исахар*.** *Награда
19 **И Лия пак забременя и роди шести
син на Яков.**
20 **И Лия каза: Бог ми даде добър
дар, сега мъжът ми ще живее с мен,
защото му родих шестима сина[1]. Зато-
ва го нарече Завулон*.**
*Живеене; (1) гл. 29:34
21 **И после роди дъщеря, която на-
именува Дина*[1].** *Съд; (1) гл. 34:1
22 **След това Бог си спомни за Рахил
и Бог я послуша, и отвори утробата
ѝ[1].** (1) гл. 25:21; 1 Царе 1:19
23 **И тя забременя и роди син, и каза:
Бог отне от мен позора[1].**
(1) Ис. 4:1; Лк. 1:25
24 **И го нарече Йосиф*, като каза:
ГОСПОД да ми прибави и друг син[1].**
*Дано прибави; (1) гл. 35:17
25 **А когато Рахил роди Йосиф, Яков
каза на Лаван: Пусни ме да си отида в
моето място и в моята земя[1]!** (1) гл. 28:15
26 **Дай ми жените и децата ми, за
които съм ти работил, за да си отида,
защото ти знаеш работата, която ти
свърших[1].** (1) гл. 29:20,30; 31:6,41
27 **А Лаван му каза: Ако съм намерил
благоволение пред теб,** *остани, защото*
**разбрах, че ГОСПОД ме е благословил
заради теб[1].** (1) гл. 39:5
28 **Каза още: Кажи ми каква заплата
искаш, и ще ти я дам[1].** (1) гл. 29:15
29 **А** *Яков* **му каза: Ти знаеш как съм
ти работил и как е бил добитъкът ти
при мен[1].** (1) гл. 31:38,39
30 **Защото това, което имаше ти пре-
ди мен, беше малко, а** *сега* **нарасна и
стана много. С моето идване ГОСПОД
те благослови. Но сега, кога ще работя
и за своя си дом?**
31 **А той каза: Какво да ти дам? И
Яков каза: Не ми давай нищо. Ако на-
правиш, каквото ти кажа, аз пак ще
паса стадото ти** *и* **ще** *го* **пазя:**
32 **да премина днес през цялото ти
стадо и да отлъча от него всяко пет-
нисто и пъстро животно и всяко тъмно**

животно между овцете, и *всяка* пъстра
и петниста между козите. Те ще ми
бъдат заплатата[1]. (1) гл. 31:8
33 И занапред, когато дойдеш да
прегледаш заплатата ми, моята право-
та ще засвидетелства за мен – всяка
коза, която не е петниста и пъстра, и
всяка овца, която не е тъмна у мен,
ще се счита за крадена.
34 И Лаван каза: Нека да бъде, както
си казал.
35 И така, в същия ден отлъчи пет-
нистите и шарени козли, всичките
петнисти и пъстри кози, всичките, на
които имаше бяло, и всичките черни
между овцете, и ги предаде в ръцете
на синовете му.
36 И постави тридневен път между
себе си и Яков, а Яков пасеше остана-
лите от стадата на Лаван.
37 Тогава Яков взе зелени пръчки от
топола, от леска и от явор и изряза по
тях бели ивици, така че да се вижда
бялото по пръчките.
38 Тези пръчки, по които беше изря-
зал белите ивици, сложи пред стадата
в коритата, в поилата, където идваха
стадата да пият. И зачеваха, когато ид-
ваха да пият.
39 И стадата зачеваха пред пръчките
и стадата раждаха шарени, петнисти и
пъстри[1]. (1) гл. 31:9,10
40 И Яков отлъчваше агнетата и об-
ръщаше овцете към шарените и към
всичките тъмни от стадото на Лаван,
а своите стада сложи отделно и не ги
сложи с овцете на Лаван.
41 И когато по-силните животни заче-
ваха, Яков слагаше пръчките в корита-
та пред очите на стадото, за да зачеват
при пръчките.
42 А когато животните бяха по-слаби,
не ги слагаше. Така се падаха по-слаби-
те на Лаван, а по-силните на Яков[1].
(1) гл. 31:12
43 Така човекът забогатя твърде мно-
го и придоби големи стада, слугини и
слуги, камили и магарета[1]. (1) гл. 13:2

31 А *Яков* чу думите на синовете на
Лаван, които говореха: Яков отне це-
лия имот на баща ни, и от бащиния
ни имот придоби цялото това богат-
ство[1]! (1) Екл. 4:4
2 И ето, Яков видя, че лицето на Ла-
ван не беше към него така както пре-
ди[1]. (1) 1 Царе 18:9
3 А ГОСПОД каза на Яков: Върни се
в земята на бащите си и в рода си, и
Аз ще бъда с теб[1]! (1) гл. 28:15; 32:9
4 Тогава Яков прати да повикат Рахил
и Лия на полето при стадото му
5 и им каза: Виждам, че лицето на
баща ви не е към мен така както пре-
ди, но Бог на баща ми е бил с мен[1].
(1) гл. 26:24
6 Вие знаете, че с всичката си сила
работих на баща ви[1], (1) гл. 30:26,29
7 но баща ви ме излъга и десет пъти[1]
променя заплатата ми[2], обаче Бог не
го остави да ми направи зло[3].
(1) Чис. 14:22; (2) ст. 41; (3) гл. 20:6,7
8 Ако кажеше така: Петнистите ще ти
бъдат заплатата – тогава цялото стадо
раждаше петнисти, а ако кажеше така:
Шарените ще ти бъдат заплатата – то-
гава цялото стадо раждаше шарени[1].
(1) гл. 30:32
9 Така Бог отне добитъка от баща ви
и го даде на мен.
10 И във времето, когато зачеваше
стадото, повдигнах очи и видях насън,
че ето, козлите, които се качваха на
стадото, бяха шарени, петнисти и си-
ви[1]. (1) гл. 30:39
11 И Божият Ангел[1] ми каза насън:
Якове! И аз отговорих: Ето ме.
(1) гл. 22:15
12 И Той каза: Повдигни сега очи и
виж, че всичките козли, които се кач-
ват на стадото, са шарени, петнисти и
сиви[1], защото видях всичко, което ти
прави Лаван[2]. (1) гл. 30:42; (2) Изх. 3:7,9; Пс. 10:14
13 Аз съм Бог на Ветил, където ти
помаза с масло стълб и където Ми се
обрече[1]. Стани сега, излез от тази земя
и се върни в земята на рода си!
(1) гл. 28:18-22

14 **И Рахил и Лия в отговор му казаха: Имаме ли ние още дял или наследство в бащиния си дом?**
15 **Не ни ли счете той като чужденки, защото ни продаде[1] и даже изяде дадените за нас пари?** (1) гл. 29:20,27
16 **Защото цялото богатство, което Бог отне от баща ни, е наше и на нашите деца. Затова направи сега, каквото Бог ти е казал.**
17 **Тогава Яков стана и сложи децата и жените си на камилите.**
18 **И подкара всичкия си добитък и целия си имот, който беше придобил, спечеления от него добитък, който беше събрал в Падан-Арам[1], за да отиде в ханаанската земя при баща си Исаак.** (1) гл. 32:5
19 **А Лаван беше отишъл да стриже овцете си[1] и Рахил открадна домашните идоли[2] на баща си[3].**
(1) гл. 38:13; 1 Царе 25:2; 2 Царе 13:23,24; (2) Съд. 17:5; 1 Царе 19:13; 4 Царе 23:24; (3) гл. 35:2; Иис. Нав. 24:2
20 **И така, Яков побягна тайно от арамееца Лаван, без да му съобщи, че си отива.**
21 **Побягна с целия си имот, стана и премина реката** *Ефрат,* **и се отправи към планината Галаад.**
22 **А на третия ден съобщиха на Лаван, че Яков побягнал.**
23 **И той взе със себе си братята си и го гони седем дни, и го стигна на планината Галаад.**
24 **Но през нощта Бог дойде насън[1] при арамееца Лаван и му каза: Внимавай да не кажеш на Яков ни зло, ни добро![2]** (1) гл. 20:3; (2) гл. 24:50; 2 Царе 13:22
25 **И така, Лаван стигна Яков. Яков беше разпънал шатрата си на планината, и Лаван с братята си разпъна своята на планината Галаад.**
26 **И Лаван каза на Яков: Какво направи ти?[1] Защо побягна скришно и отведе дъщерите ми като запленени с меч?** (1) гл. 29:25
27 **Защо се скри, за да бягаш, и ме измами, а не ми съобщи, за да те изпратя с веселие и с песни, с тъпани и с арфи,**
28 **нито ме остави да целуна синовете и дъщерите си[1]? Ти си постъпил безумно[2].** (1) гл. 31:55; Рут 1:9,14; 3 Царе 19:20; Деян. 20:37; (2) 1 Царе 13:13; 2 Лет. 16:9
29 **Ръката ми е силна да ви стори зло, но Бог на баща ви ми говори през нощта и каза: Внимавай да не кажеш на Яков ни зло, ни добро[1].**
(1) гл. 24:50; 2 Царе 13:22
30 **И сега вече си тръгнал, понеже много ти е домъчняло за бащиния ти дом;** *но* **защо си откраднал боговете ми[1]?** (1) Съд. 18:24
31 **А Яков в отговор каза на Лаван: Уплаших се, защото** *си* **казах, да не би да ми отнемеш насила дъщерите си.**
32 **У когото намериш боговете си, той да не остане жив[1]. Пред братята ни прегледай какво твое има у мен и си** *го* **вземи! – защото Яков не знаеше, че Рахил ги беше откраднала.**
(1) гл. 44:9
33 **И така, Лаван влезе в шатрата на Яков, в шатрата на Лия и в шатрите на двете слугини, но не намери** *боговете***. Тогава, като излезе от шатрата на Лия, влезе в шатрата на Рахил.**
34 **А Рахил беше взела домашните идоли[1], беше ги сложила в седлото на камилата и седеше на тях. А Лаван претърси цялата шатра, но не ги намери.**
(1) Съд. 18:24
35 **А тя каза на баща си: Да не се раздразни господарят ми, задето не мога да стана пред теб, понеже имам обикновеното на жените. И той претърси** *всичко,* **но не намери идолите.**
36 **Тогава Яков се разсърди и се скара с Лаван. Яков проговори и каза на Лаван: Какво е престъплението ми? Какъв е грехът ми, че си се втурнал след мен толкова разпалено?**
37 **Като претърси всичките ми вещи, какво намери от цялата си покъщнина? Сложи го тук пред моите братя и твоите братя, и нека отсъдят между двама ни.**

38 Двадесет години вече съм бил при теб – овцете ти и козите ти не помятаха[1], и овните на стадото ти не изядох.
(1) гл. 30:29

39 Разкъсано от звяр не ти донесох, аз понасях загубата. От мен ти изискваше *откраднатото,* било че се открадне денем, или нощем[1].
(1) Изх. 22:10-13

40 *Ето как* беше с мен: денем пекът ме изнуряваше, а нощем – мразът, и сънят бягаше от очите ми.

41 Двадесет години вече съм бил в дома ти; четиринадесет години ти работих за двете ти дъщери[1] и шест години за стадото ти, и ти десет пъти промени заплатата ми[2]. (1) гл. 29:27; (2) ст. 6,7

42 Ако не беше с мен Бог на бащите ми, Бог на Авраам, Страхът на Исаак, ти със сигурност би ме изпратил сега без нищо. Бог видя моята неволя[1] и труда на ръцете ми и *те* изобличи нощес[2]. (1) гл. 29:32; (2) Пс. 124:1-3,7

43 А Лаван в отговор каза на Яков: Тези дъщери са мои дъщери и синовете са мои синове и стадата са мои стада. Всичко, което виждаш, е мое. Но какво да сторя днес на тези мои дъщери или на синовете им, които са народили?

44 И сега ела, аз и ти да направим договор[1], който да бъде свидетелство между мен и теб. (1) гл. 26:28

45 Тогава Яков взе камък и го изправи за стълб[1]. (1) гл. 28:18,22

46 И Яков каза на братята си: Натрупайте камъни. И те взеха камъни и направиха грамада и ядоха там край грамадата.

47 Лаван я нарече Йегар Сахадута*, а Яков я нарече Галаад**. **халд.:* Грамада на свидетелство; ***евр.:* Грамада на свидетелство

48 И Лаван каза: Тази грамада е свидетел[1] днес между мен и теб. Поради това тя се нарече Галаад (1) Иис. Нав. 22:27

49 и Масфа*[1], защото каза: ГОСПОД да бди между мен и теб, когато сме далеч един от друг. *Стражница; (1) Съд. 10:17

50 Ако се държиш зле с дъщерите ми или ако вземеш други жени освен дъщерите ми – няма никой човек с нас *за свидетел;* ето, Бог е свидетел[1] между мен и теб.
(1) Съд. 11:10; 1 Царе 12:5; Ер. 42:5; Мал. 2:14; 1 Сол. 2:5

51 Лаван каза още на Яков: Гледай тази грамада и гледай стълба, който изправих между мен и теб –

52 тази грамада да бъде свидетел[1], и стълбът да бъде свидетел, че аз няма да премина тази грамада към теб, нито ти ще преминеш тази грамада и този стълб към мен за зло. (1) Иис. Нав. 22:27

53 Бог на Авраам и Бог на Нахор, Бог на баща им, нека съди между нас[1]. И Яков се закле в Страха на баща си Исаак. (1) гл. 16:5

54 Тогава Яков принесе жертва на планината и повика братята си да ядат хляб[1]. И ядоха хляб, и пренощуваха на планината. (1) гл. 26:30; 1 Царе 9:12

55 И на сутринта Лаван стана рано, целуна синовете си и дъщерите си[1] и ги благослови[2]. И Лаван тръгна и се върна в своето място[3].
(1) гл. 31:28; (2) гл. 24:60; (3) гл. 18:33

32 Тогава Яков отиде по пътя си и Божии ангели го срещнаха.

2 И като ги видя, Яков каза: Това е Божие войнство[1]; и нарече мястото Маханаим[2]. (1) 4 Царе 6:17; 1 Лет. 12:22; Лк. 2:13; (2) Иис. Нав. 13:30; 2 Царе 2:8; Пес. 6:13

3 И Яков изпрати пред себе си вестители до брат си Исав в земята Сиир[1], в местността Едом[2],
(1) гл. 33:14; 36:8,9; Съд. 5:4; Ис. 21:11; (2) гл. 25:30

4 и им поръча, като каза: Така да кажете на господаря ми Исав: Така говори слугата ти Яков: Бях чужденец при Лаван и останах досега[1]. (1) гл. 31:3,21

5 Придобих говеда и магарета, овце и слуги, и слугини[1]. И изпратих да известят на господаря ми, за да намеря благоволението ти[2]. (1) гл. 31:18; (2) гл. 33:8,15; 34:11; 47:25; Рут 2:2,13; 1 Царе 1:18

6 А вестителите се върнаха при Яков и казаха: Ходихме при брат ти Исав, а и той идва да те посрещне, и четиристотин мъже с него[1]. (1) гл. 33:1

7 А Яков се уплаши много и се смути, и раздели хората, които бяха с него, овцете, говедата и камилите на два стана, като каза:

8 Ако налети Исав на единия стан и го удари, останалият стан ще се избави.

9 Тогава Яков каза: Боже на баща ми Авраам и Боже на баща ми Исаак[1], ГОСПОДИ, който си ми казал: Върни се[2] в отечеството си и при рода си и Аз ще ти сторя добро!

(1) гл. 28:13; (2) гл. 31:3,13

10 Не съм достоен за всичките милости и цялата вярност, които си оказал на слугата Си[1], защото с тоягата си преминах този Йордан, а сега станах два стана. (1) гл. 24:27; 2 Царе 7:18

11 Избави ме, моля Ти се, от ръката на брат ми, от ръката на Исав, защото се боя от него, да не би, като дойде, да порази и мен, и майка с деца.

12 А Ти си казал: Наистина ще ти сторя добро и ще направя потомството ти като морския пясък, който поради множеството *си* не може да се изброи[1]. (1) гл. 13:16; 15:5

13 И като пренощува там онази нощ, взе от онова, което му дойде подръка, за подарък[1] на брат си Исав:

(1) гл. 33:11; 43:11; Пр. 17:8

14 двеста кози и двадесет козли, двеста овце и двадесет овни,

15 тридесет дойни камили с малките им, четиридесет крави и десет бика, двадесет магарици и десет жребчета,

16 и предаде всяко стадо отделно в ръцете на слугите си. И каза на слугите си: Минете пред мен и оставете разстояние между стадо и стадо.

17 На първия поръча и каза: Когато те срещне брат ми Исав и те попита, като каже: Чий си? Къде отиваш? Чии са тези пред теб? –

18 тогава да кажеш: Те са на слугата ти Яков – подарък, който изпраща на господаря ми Исав. И ето, той *идва* след нас[1]. (1) 1 Царе 25:19

19 Така поръча и на втория, и на третия, и на всичките, които вървяха след стадата, като казваше: По този начин ще говорите на Исав, когато го срещнете.

20 И ще кажете: Ето, и сам слугата ти Яков *идва* след нас. Защото си казваше: Ще го умилостивя с подаръка[1], който върви пред мен, и после ще видя лицето му[2]; може би ще ме приеме *благосклонно.*

(1) гл. 33:11; 43:11; Пр. 17:8; (2) 1 Царе 25:19

21 И така, подаръкът мина пред него, а сам той остана през онази нощ в стана.

22 И като стана през нощта, взе двете си жени, двете си слугини и единадесетте си деца, и премина брода на Явок.

23 Взе ги и ги прекара през потока, прекара и всичко, което имаше.

24 А Яков остана сам. И някой се бореше с него до зазоряване[1].

(1) Ос. 12:3

25 И като видя, че не му надви, се допря до ставата на бедрото му и ставата на бедрото на Яков се измести, като се бореше с него.

26 Тогава каза: Пусни ме, защото се зазори. А *Яков* каза: Няма да те пусна[1], докато не ме благословиш[2].

(1) 4 Царе 4:30; (2) 1 Лет. 4:10

27 А той му каза: Как ти е името? Отговори: Яков.

28 А той каза: Няма да се наричаш вече Яков, а Израил*[1], защото си бил в борба с Бога и с хора и си надвил.

*Божи воин
(1) гл. 17:5; 35:10; 3 Царе 18:31; 4 Царе 17:34; 1 Лет. 1:34

29 А Яков го попита, като каза: Моля те, кажи ми името си. А той каза: Защо питаш за името ми[1]? И го благослови там[2]. (1) Съд. 13:17,18; Ис. 9:6; (2) гл. 35:9

30 И Яков нарече мястото Фануил*, защото *си казваше:* Видях Бога лице в лице[1] и душата ми беше спасена[2].

*Божие лице; (1) гл. 16:13;
(2) Изх. 24:10,11; Втзк. 5:24; Съд. 6:22,23; Ис. 6:5-7

31 Слънцето го огря, като преминаваше покрай Фануил[1], и куцаше с бедрото си. (1) Съд. 8:8; 3 Царе 12:25

32 **Затова и до днес израилевите си-
нове не ядат жилата, която е върху
ставата на бедрото, защото се допря
до ставата на бедрото на Яков при
жилата.**

33 **След това Яков повдигна очи
и ето, Исав идваше, и четиристотин
мъже с него[1]. И раздели децата на Лия
и на Рахил и на двете слугини.**
(1) гл. 32:6

2 **Слугините и децата им сложи на-
пред, Лия и децата ѝ след тях, а Рахил
и Йосиф – най-отзад.**
3 **А сам той отиде пред тях и седем
пъти се поклони до земята[1], докато
стигна при брат си.** (1) гл. 18:2
4 **И Исав изтича да го посрещне, пре-
гърна го, падна на врата му и го целу-
на, и те заплакаха[1].**
(1) гл. 45:14,15; 46:29; 1 Царе 20:41
5 **И като повдигна очи и видя жените
и децата, каза: Какви са ти тези? И
той каза:** *Това са* **децата, които Бог бла-
годатно подари на слугата ти[1].**
(1) гл. 48:9
6 **Тогава слугините и децата им прис-
тъпиха и се поклониха.**
7 **И Лия и децата ѝ пристъпиха и се
поклониха, а после пристъпиха Йосиф
и Рахил и се поклониха.**
8 **Тогава** *Исав* **каза: За какво ти е це-
лият този стан, който срещнах? А той
каза: За да намеря благоволението на
господаря си[1].** (1) гл. 32:5
9 **А Исав каза: Имам достатъчно, бра-
те мой, ти задръж своите си.**
10 **Но Яков отвърна: Не, моля ти се,
ако съм намерил благоволение пред
теб, приеми подаръка ми от ръката
ми, тъй като видях лицето ти, като че
видях Божие лице, и ти беше благо-
склонен към мен.**
11 **Приеми, моля ти се, подаръка ми[1],
който ти е поднесен, защото Бог е по-
стъпил благо към мен и имам всичко.
И като настояваше[2], той прие.**
(1) гл. 32:13; 1 Царе 25:27; (2) 4 Царе 5:23
12 **Тогава** *Исав* **каза: Да тръгнем и да
вървим, и аз ще вървя пред теб.**
13 **Но** *Яков* **му каза: Господарят ми
знае, че децата са нежни, и че имам
със себе си дойни овце и говеда, и
ако ги пресилят само един ден, цялото
стадо ще измре[1].** (1) Пр. 12:10
14 **Господарят ми нека замине, моля
те, пред слугата си, а аз ще карам по-
лека според хода на добитъка, който е
пред мен, и според хода на децата, до-
като стигна при господаря си в Сиир[1].**
(1) гл. 32:3
15 **А Исав каза:** *Поне* **да оставя с теб
неколцина от хората, които са с мен.
Но той каза: Каква нужда,** *стига* **да
намеря благоволението на господаря
си[1]?** (1) гл. 32:5
16 **И така, в същия ден Исав се върна
по пътя си за Сиир.**
17 **А Яков замина за Сокхот[1], където
си построи къща и направи кошари за
добитъка си. Затова мястото се нарече
Сокхот*.** *Колиби; (1) Съд. 8:5; 3 Царе 7:46
18 **И като се върна от Падан-Арам,
Яков дойде благополучно* в града Си-
хем[1], който е в ханаанската земя, и се
разположи пред града.**
или: с мир; (1) гл. 12:6
19 **И купи за сто сребърника[1] нивата,
където разпъна шатрата си, от синове-
те на Емор, бащата на Сихем[2].**
(1) гл. 23:13-18; Иис. Нав. 24:32; Йн. 4:5; (2) Съд. 9:28
20 **Там издигна олтар, и го наименува
Ел-Елое Израил*[1].**
*Бог, Бог на Израил; (1) гл. 12:7; 1 Лет. 29:10

34 **А Дина, дъщерята на Лия[1], коя-
то тя беше родила на Яков, излезе да
види дъщерите на** *онази* **земя.**
(1) гл. 30:21
2 **И Сихем, синът на евееца Емор,
местния владетел, като я видя, взе я,
лежа с нея и я изнасили[1].**
(1) 2 Царе 13:11,14
3 **И душата му се привърза към Яко-
вовата дъщеря Дина и обикна моми-
чето, и говори на момичето по сърце-
то му[1].** (1) гл. 50:21; Съд. 19:3; Ос. 2:14

4 **И Сихем говори на баща си Емор и каза: Вземи ми това момиче за жена[1]!**
(1) Съд. 14:2

5 **А Яков чу, че той обезчестил дъщеря му Дина, но понеже синовете му бяха с добитъка му на полето, Яков си замълча до завръщането им.**
6 **И Емор, бащата на Сихем, излезе при Яков, за да говори с него.**
7 **А като чуха за станалото, синовете на Яков дойдоха от полето. И тези мъже се наскърбиха и много се разгневиха[1], задето той сторил безчестие на Израил[2], като лежал с дъщерята на Яков – нещо, което не трябваше да стане.**
(1) 2 Царе 13:21; (2) Втзк. 22:21; Съд. 19:23; 20:6; 2 Царе 13:12

8 **И така, Емор говори с тях и каза: Душата на сина ми Сихем се е привързала към дъщеря ви. Моля ви, дайте му я за жена.**
9 **И се сродете с нас, давайте ни вашите дъщери и взимайте за вас нашите дъщери[1].**
(1) гл. 24:3

10 **Живейте с нас, ето, земята е пред вас – настанете се и търгувайте в нея и придобивайте владения в нея[1].**
(1) гл. 20:15

11 **Също и Сихем каза на баща ѝ и на братята ѝ:** *Само* **да намеря вашето благоволение[1], каквото ми кажете, ще дам.**
(1) гл. 32:5

12 **Искайте от мен най-голямо вено* и дарове, ще дам, както ми кажете, само ми дайте момичето за жена[1]!**
*откупна цена за девица; (1) Изх. 22:16; 1 Царе 18:25

13 **А синовете на Яков отговориха на Сихем и на баща му Емор с лукавство[1], понеже той беше обезчестил сестра им Дина. И им говориха и казаха:**
(1) Пр. 26:24-26

14 **Не можем да направим това, да дадем сестра си на необрязан човек, защото това би било позор за нас[1].**
(1) Иис. Нав. 5:7,9; Съд. 14:3

15 **Само при това** *условие* **ще се съгласим с вас: ако станете вие като нас, да обрязвате всеки от мъжки пол между вас[1].**
(1) гл. 17:10

16 **Тогава ще ви даваме нашите дъщери и ще вземаме вашите дъщери за нас, ще живеем с вас и ще станем един народ.**
17 **Но ако не ни послушате да се обрежете, тогава ще вземем дъщеря си и ще си отидем.**
18 **И думите им се видяха добри на Емор и на Сихем, сина на Емор.**
19 **И младежът не се забави да направи това, защото много обичаше дъщерята на Яков[1]. А в целия му бащин дом той беше най-уважаван.**
(1) гл. 29:20

20 **Тогава Емор и синът му Сихем дойдоха при портата на града си[1] и говориха на градските мъже, и казаха:**
(1) Рут 4:1; Йов 29:7

21 **Тези хора са миролюбиви към нас, затова нека живеят в земята и търгуват в нея, защото, ето, земята е достатъчно широка и за тях. Нека вземаме дъщерите им за жени и да им даваме нашите дъщери.**
22 **Тези хора се съгласиха да живеят с нас и да бъдем един народ, само с това** *условие,* **ако всеки от мъжки пол между нас се обреже[1], както те се обрязват.**
(1) гл. 17:10

23 **Стадата им, имотът им и всичкият им добитък няма ли да бъдат наши? Само да се съгласим с тях, и те ще живеят с нас.**
24 **Тогава всичките, които излизаха от портата на града му[1], послушаха Емор и сина му Сихем и всеки от мъжки пол се обряза, всичките, които излизаха от портата на града му.**
(1) гл. 23:10,18

25 **А на третия ден, когато бяха в болките си[1], двама от синовете на Яков, Симеон и Леви, братя на Дина, взеха всеки меча си, нападнаха безпрепятствено града и избиха всички от мъжки пол[2].**
(1) Иис. Нав. 5:8; (2) гл. 49:5-7

26 **Убиха с острото на меча Емор и сина му Сихем, а Дина взеха от дома на Сихем и си излязоха.**
27 **Тогава синовете на Яков се спуснаха върху убитите и ограбиха града, понеже бяха обезчестили сестра им.**
28 **Заграбиха овцете им, говедата им,**

магаретата им, каквото имаше в града
и по полето, и всичкото им богатство.
29 **И откараха в плен всичките им**
деца и жени и разграбиха всичко, ко-
ето имаше в къщите[1]**.** (1) Чис. 31:9,11
30 **А Яков каза на Симеон и Леви: Вие**
ми докарахте бедствие[1]**, понеже ме на-**
правихте да съм омразен[2] **между жите-**
лите на тази земя, между ханаанците и
ферезейците[3]**. И понеже аз имам малко**
хора[4]**, те ще се съберат против мен и**
ще ме поразят, и ще погина аз и домът
ми. (1) Иис. Нав. 7:25; (2) Изх. 5:21;
1 Царе 13:4; 2 Царе 16:21; (3) гл. 12:6; 13:7; (4) Пс. 105:12
31 **А те казаха: Трябваше ли той да по-**
стъпи със сестра ни като с блудница?

35 **След това Бог каза на Яков: Ста-**
ни, иди във Ветил[1] **и живей там. И**
там издигни олтар на Бога, който ти
се яви[2]**, когато бягаше от лицето на**
брат си Исав[3]**.**
(1) ст. 15; гл. 28:19; (2) гл. 28:13; 31:13; (3) гл. 28:10,17; 29:1
2 **Тогава Яков каза на дома си**[1] **и на**
всички, които бяха с него: Изхвърлете
чуждите богове, които са между вас[2]**,**
очистете се[3] **и сменете дрехите си**[4]**,**
(1) гл. 18:19; (2) гл. 31:19; Иис. Нав. 24:14,23; 1 Царе 7:3;
1 Кор. 10:7,14; (3) 2 Кор. 7:1; (4) Изх. 19:10,14
3 **и да станем да отидем във Ветил, и**
там ще издигна олтар на Бога, който
ме послуша в деня на бедствието ми и
беше с мен в пътя, по който ходих[1]**.**
(1) гл. 28:15; 48:15
4 **И така, те дадоха на Яков всичките**
чужди богове[1]**, които бяха в ръцете**
им, и обиците, които бяха на ушите
им*, и Яков ги скри под дъба, който
беше при Сихем[2]**.** *Такива обици са се
носели като талисмани.; (1) Ис. 2:20; (2) Иис. Нав. 24:25,26
5 **След това тръгнаха. И страх Божи**[1]
беше върху градовете, които бяха нао-
коло им, така че не преследваха сино-
вете на Яков.
(1) Изх. 23:27; 1 Царе 14:15; 2 Лет. 14:14
6 **И така, Яков дойде в Луз, в ханаан-**
ската земя, който е Ветил, той и цели-
ят народ, който беше с него[1]**.**
(1) гл. 28:15,19
7 **И там издигна олтар**[1] **и нарече мяс-**
тото Ел-Ветил*[2]**, защото там му се яви**
Бог[3]**, когато бягаше от лицето на брат**
си[4]**.** *Бог на Божия дом; (1) ст. 15; гл. 28:19;
(2) гл. 28:13; 31:13; (3) гл. 28:10,17; 29:1; (4) гл. 12:7
8 **И Девора, бавачката на Ревека**[1]**,**
умря и я погребаха под дъба, по-долу
от Ветил, затова се нарече Дъб на пла-
ча.
(1) гл. 24:59
9 **И Бог пак се яви на Яков след за-**
връщането му от Падан-Арам и го бла-
гослови[1]**.** (1) гл. 32:29; 48:3; Ос. 12:4
10 **И Бог му каза: Името ти е Яков,**
но няма вече да се наричаш Яков, а
името ти ще бъде Израил[1]**. И го наре-**
че Израил. (1) гл. 32:28
11 **И Бог му каза: Аз съм Бог, Все-**
могъщият[1]**. Бъди плодовит и се умно-**
жавай; народ, даже множество народи
ще произлязат от теб и царе ще изля-
зат от семенниците ти[2]**;**
(1) гл. 17:1; (2) гл. 17:6
12 **и земята, която дадох на Авраам и**
Исаак, ще я дам на теб[1] **и на потом-**
ството ти след теб ще дам земята.
(1) гл. 12:7; Изх. 2:24; Евр. 11:9
13 **Тогава Бог се възнесе от него, от**
мястото, където говори с него[1]**.**
(1) гл. 17:22
14 **И Яков издигна стълб на мястото,**
където говори с него, каменен стълб,
и принесе възлияние на него и го поля
с масло[1]**.** (1) гл. 28:18
15 **И Яков нарече мястото, където Бог**
говори с него, Ветил[1]**.** (1) ст. 1,7
16 **След това тръгнаха от Ветил, а като**
стигнаха близо до Ефрат, Рахил роди и
много се мъчеше при раждането си[1]**.**
(1) гл. 3:16
17 **А като се мъчеше да роди, акушер-**
ката ѝ каза: Не се бой, защото и той
ти е син[1]**.** (1) гл. 30:24
18 **А като предаваше душа – защото**
умря – ***Рахил*** **го нарече Венони***[1]**, а**
баща му го нарече Вениамин**[2]**.**
*Син на скръбта ми; **Син на десница, *или:* Син на щастие
(1) 1 Царе 4:20; (2) гл. 49:27
19 **Така Рахил умря и я погребаха край**
пътя за Ефрат, който е Витлеем[1]**.**
(1) гл. 48:7; Рут 1:2; 4:11; 1 Царе 16:4; 2 Царе 23:14;
2 Лет. 11:6; Мих. 5:2
20 **И Яков издигна стълб над гроба**

й. Той е стълб на гроба на Рахил и до днес[1]. (1) 1 Царе 10:2

21 След това Израил тръгна и разпъна шатрата си[1] отвъд Мигдал-Едер. (1) Евр. 11:9

22 И когато Израил живееше в онази земя, Рувим отиде и лежа с Вала, наложницата на баща си[1]. И Израил научи за това[2]. А синовете на Яков бяха дванадесет:

(1) гл. 49:4; Лев. 18:8; Втзк. 27:20; 2 Царе 16:22; 1 Лет. 5:1; 1 Кор. 5:1; (2) 1 Царе 2:22-25; 2 Царе 13:21

ст. 23-26: гл. 46:8-24; 49:3-27; Изх. 1:1-5; Чис. 1:5-15,20-42; 2:3-29; 7:12-78; 10:14-27; 13:4-15; 26:5-57; 34:19-28; Втзк. 27:12-14; 33:6-24; Иис. Нав. 13-19; Съд. 5:14-18; 1 Лет. 2:1,2; 4-7; 12:24-37; 27:16-22; Езек. 48:31-34; Откр. 7:4-8

23 Синовете на Лия[1]: Рувим[2], първородният на Яков, и Симеон[2], Леви[2], Юда[2], Исахар[3] и Завулон[3]. (1) Рут 4:11; (2) гл. 29:32-35; (3) гл. 30:18,20

24 Синовете на Рахил[1]: Йосиф[2] и Вениамин[3]. (1) Рут 4:11; (2) гл. 30:24; (3) гл. 35:18; 43:29

25 Синовете на Вала, слугинята на Рахил: Дан[1] и Нефталим[1]. (1) гл. 30:6,8

26 Синовете на Зелфа, слугинята на Лия: Гад[1] и Асир[1]. Тези са синовете на Яков[2], които му се родиха в Падан-Арам. (1) гл. 30:11,13; (2) Деян. 7:8

27 После Яков дойде при баща си Исаак в Мамврий[1], в Кириат-Арва, който е Хеврон[2], където Авраам и Исаак бяха живели като чужденци[3]. (1) гл. 13:18; 23:19; 49:29-31; (2) гл. 37:14; Иис. Нав. 14:15; (3) гл. 17:8

28 И дните на Исаак станаха сто и осемдесет години[1]. (1) гл. 25:7-9

29 И Исаак издъхна, умря стар и сит от дни и се прибра при народа си. И синовете му Исав и Яков го погребаха[1]. (1) гл. 25:7-9

36 Ето родословието на Исав, който е Едом[1]. (1) гл. 25:30; 1 Царе 14:47

2 Исав си взе жени от ханаанските дъщери: Ада, дъщеря на хетееца Елон[1], и Оливема, дъщеря на Ана, син на евееца Севегон, (1) гл. 26:34

3 и Васемата, дъщеря на Исмаил, сестра на Наваиот[1]. (1) гл. 25:13

ст. 4-14: 1 Лет. 1:35-37

4 Ада роди на Исав Елифаз, Васемата роди Рагуил,

5 а Оливема роди Еус, Еглом и Корей. Тези са синовете на Исав, които му се родиха в ханаанската земя[1]. (1) ст. 14,18

6 А Исав взе жените си, синовете си, дъщерите си и всичките хора от дома си, стадата си, всичкия си добитък и целия си имот, който беше придобил в ханаанската земя, и отиде в една земя далеч от брат си Яков.

7 Защото имотът им беше толкова много, че не можеха да живеят заедно. Земята, където живееха като чужденци, не можеше да ги побере поради стадата им[1]. (1) гл. 13:6,11

8 И така, Исав се засели на планината Сиир[1]. Исав е Едом[2].

(1) ст. 43; гл. 32:3; Втзк. 2:5; Иис. Нав. 24:4; Авд. 1,3,21; (2) гл. 25:30; 1 Царе 14:47

9 Ето родословието на Исав, баща на едомците в планината Сиир[1]:

(1) ст. 43; гл. 32:3; Втзк. 2:5; Иис. Нав. 24:4; Авд. 1,3,21

10 Това са имената на синовете на Исав: Елифаз, син на Ада, жената на Исав, Рагуил, син на Васемата, жената на Исав.

11 А синовете на Елифаз бяха: Теман, Омар, Сефо и Готом, и Кенез.

12 А Тамна беше наложница на Елифаз, сина на Исав, и роди на Елифаз Амалик. Тези са синовете от Ада, жената на Исав.

13 И ето синовете на Рагуил: Нахат и Зара, Сама и Миза. Тези са синовете от Васемата, жената на Исав.

14 И ето синовете на Оливема, жената на Исав, дъщеря на Ана, син на Севегон: тя роди на Исав Еус, Еглом и Корей.

15 Ето князете на синовете на Исав: синовете на първородния на Исав, Елифаз: княз Теман, княз Омар, княз Сефо, княз Кенез,

16 княз Корей, княз Готом, княз Амалик. Тези са князете, *произлезли* от Елифаз в земята Едом[1]. Тези са синовете на Ада. (1) Изх. 15:15

17 И ето синовете на Рагуил, сина на Исав: княз Нахат, княз Зара, княз Сама, княз Миза. Тези са князете, *про-*

излезли **от Рагуил в земята Едом. Тези**
са синовете на Васемата, жената на
Исав.
18 **И ето синовете на Оливема, же-**
ната на Исав: княз Еус, княз Еглом,
княз Корей. Тези са князете, *произлезли*
от Оливема, жената на Исав, дъщеря
на Ана.
19 **Тези са синовете на Исав и тези са**
князете им. Това е Едом[1]**.**
(1) гл. 25:30; 1 Царе 14:47

ст. 20-43: 1 Лет. 1:38-54

20 **Ето синовете на хорееца Сиир**[1]**,**
които живееха в онази земя: Лотан,
Совал, Севегон, Ана, (1) гл. 14:6; Втзк. 2:12,22
21 **Дисон, Асар и Дисан. Тези са кня-**
зете *произлезли* **от хорейците, синовете**
на Сиир, в едомската земя.
22 **А синовете на Лотан бяха Хори и**
Емам, а сестрата на Лотан беше Там-
на.
23 **И ето синовете на Совал: Алван,**
Манахат и Гевал, Сефо и Онам.
24 **И ето синовете на Севегон: Ая и**
Ана. Ана е този, който намери горе-
щите извори в пустинята, като пасеше
магаретата на баща си Севегон.
25 **И ето синовете на Ана: Дисон и**
Оливема, дъщерята на Ана.
26 **И ето синовете на Дисон: Амадан,**
Асван, Итран и Харан.
27 **Ето синовете на Асар: Валаан, За-**
ван и Акан.
28 **Ето синовете на Дисан: Уз и Аран.**
29 **Ето князете,** *произлезли* **от хорейци-**
те: княз Лотан, княз Совал, княз Севе-
гон, княз Ана,
30 **княз Дисон, княз Асар, княз Дисан.**
Тези са князете, *произлезли* **от хорейци-**
те, според княжествата им в земята
Сиир.
31 **Ето и царете, които царуваха в**
земята Едом[1]**, преди да се възцари цар**
над израилевите синове: (1) Чис. 20:14
32 **В Едом царува Вела, син на Веор, а**
името на града му беше Денава.
33 **Когато умря Вела, вместо него се**
възцари Йовав, син на Зара, от Восо-
ра[1]**.** (1) Ис. 63:1; Ер. 48:24; Ам. 1:12
34 **Когато умря Йовав, вместо него се**
възцари Хусам от земята на теманци-
те[1]**.** (1) Йов 2:11
35 **Когато умря Хусам, вместо него**
се възцари Адад, син на Вадад, който
разби мадиамците на моавското поле,
а името на града му беше Авит.
36 **Когато умря Адад, вместо него се**
възцари Самла от Марсека.
37 **Когато умря Самла, вместо него се**
възцари Саул от Роовот, който е при
реката *Ефрат.*
38 **Когато умря Саул, вместо него се**
възцари Вааланан, син на Аховор.
39 **Когато умря Вааланан, синът на**
Аховор, вместо него се възцари Адар,
а името на града му беше Пау и името
на жена му беше Метавеил, дъщеря на
Метред, син на Мазаав.
40 **Ето имената на князете,** *произлезли*
от Исав, според родовете им, според
местата им, според имената им: княз
Тамна, княз Алва, княз Етет,
41 **княз Оливема, княз Ила, княз Фи-**
нон,
42 **княз Кенез, княз Теман, княз Мив-**
сар,
43 **княз Магедиил, княз Ирам. Тези са**
едомските князе според селищата им
в земята, която притежаваха[1]**. Това е**
Исав, баща на едомците. (1) ст. 8,9

37 **А Яков живееше в ханаанската**
земя[1]**, земята, в която баща му беше**
чужденец. (1) гл. 17:8
2 **Ето родословието на Яков. Йосиф,**
когато беше **момче на седемнадесет го-**
дини, пасеше овцете заедно с братята
си, синовете на Вала и синовете на
Зелфа, жените на баща му[1]**. И Йосиф**
съобщаваше на баща им за лошите
слухове за тях. (1) гл. 35:25,26
3 **А Израил обичаше Йосиф повече от**
всичките си синове, защото беше син
на старостта му[1]**, и му беше направил**
шарена дрешка. (1) гл. 44:20
4 **Но братята му, като гледаха, че**
баща им го обичаше повече от всич-

ките му братя, го намразиха и не можеха да му говорят спокойно[1].

(1) 1 Царе 17:28

5 **И Йосиф видя сън[1] и го разказа на братята си, а те го намразиха още повече.**

(1) гл. 20:3; Чис. 12:6

6 **Той им каза: Чуйте, моля ви, този сън, който сънувах:**

7 **Ето, ние връзвахме снопи на полето и моят сноп стана и се изправи, и ето, вашите снопи се наредиха наоколо и се поклониха на моя сноп[1].**

(1) гл. 42:6-9; 43:26; 44:14; 50:18

8 **А братята му казаха: Ти цар ли ще станеш над нас? Или ще владееш над нас? И го намразиха още повече заради сънищата му и заради думите му[1].**

(1) Изх. 2:14; Лк. 19:14

9 **А той видя и друг сън[1] и го разказа на братята си, като каза: Ето, видях още един сън, и ето, слънцето и луната и единадесет звезди ми се поклониха[2].**

(1) гл. 20:3; Чис. 12:6; (2) гл. 42:6-9; 43:26; 44:14; 50:18

10 **Но когато разказа това на баща си и на братята си, баща му го смъмри, като му каза: Какъв е този сън, който си видял? Дали наистина аз и майка ти, и братята ти ще дойдем да ти се поклоним до земята?**

11 **И братята му му завиждаха[1], но баща му запомни това нещо[2].**

(1) 1 Царе 18:8; Деян. 7:9; (2) гл. 42:9; Дан. 7:28; Лк. 2:19,51

12 **А когато братята му бяха отишли да пасат стадото на баща си в Сихем,**

13 **Израил каза на Йосиф: Не пасат ли братята ти** *стадото* **в Сихем? Ела да те изпратя при тях. А той каза: Ето ме[1].**

(1) гл. 22:1,11

14 **И му каза: Иди, виж добре ли са братята ти и стадото и ми донеси известие[1]. И така, изпрати го от хевронската долина[2] и той дойде в Сихем.**

(1) 1 Царе 17:18,22; (2) гл. 35:27

15 **И един човек го намери, като се луташе из полето, и човекът го попита, и каза: Какво търсиш?**

16 **А той каза: Търся братята си. Кажи ми, моля те, къде пасат** *стадото*[1].

(1) Пес. 1:7

17 **И човекът каза: Заминаха оттук, защото ги чух да казват: Да отидем в Дотан[1]. И Йосиф отиде след братята си и ги намери в Дотан.**

(1) 4 Царе 6:13

18 **А те, като го видяха отдалеч, докато още не се беше приближил при тях, се сговориха против него да го убият[1].**

(1) гл. 50:15,20; 1 Царе 19:1; Пс. 31:13; Мт. 21:38; 27:1

19 **Казаха си един на друг: Ето, идва този съновидец.**

20 **Елате сега да го убием и да го хвърлим в един от тези ровове[1], и да кажем: Свиреп звяр го е изял. И ще видим какво ще излезе от сънищата му!**

(1) Пр. 1:10,11,16

21 **Но Рувим, като чу това, го избави от ръката им и каза: Да не го убиваме[1]!**

(1) гл. 42:22

22 **И Рувим им каза: Не проливайте кръв; хвърлете го в този ров, който е в пустинята, но не вдигайте ръка на него!** *Той каза така,* **за да го избави от ръката им и да го върне на баща му.**

23 **И когато Йосиф дойде при братята си, съблякоха от Йосиф дрешката му, шарената дрешка, която носеше,**

24 **и го взеха, и го хвърлиха в рова[1], а ровът беше празен, нямаше вода.**

(1) гл. 42:21; Ер. 38:6

25 **После, като бяха седнали да ядат хляб[1], повдигнаха очи и видяха, ето, един керван исмаиляни идваше от Галаад с камилите си, натоварени с аромати, балсам[2] и смирна[3], и отиваха да ги закарат в Египет.**

(1) Ест. 3:15; Ам. 6:4,6; (2) Пес. 5:1; Ер. 8:22; (3) гл. 43:11

26 **Тогава Юда каза на братята си: Каква полза, ако убием брат си и скрием кръвта му[1]?**

(1) гл. 4:9

27 **Елате да го продадем на исмаилянците, но да не бъде ръката ни върху него, защото е наш брат, наша плът[1]. И братята му** *го* **послушаха.**

(1) гл. 29:14

28 **И като минаваха мадиамските търговци, извлякоха и извадиха Йосиф от рова[1] и продадоха Йосиф на исмаилияните за двадесет сребърника[2]. А те заведоха Йосиф в Египет[3].**

(1) Ер. 38:13; (2) Изх. 21:16; Лев. 27:5; Мт. 26:15; (3) гл. 40:15; 45:4; Пс. 105:17; Деян. 7:9

29 **А Рувим се върна при рова, и ето,
Йосиф не беше в рова. И раздра дре-
хите си[1].** (1) гл. 44:13; Съд. 11:35; Йов 1:20
30 **И се върна при братята си и каза:
Няма** *го* **детето![1] А аз, аз къде да ида?**
(1) гл. 42:13,36
31 **Тогава взеха дрешката на Йосиф,
заклаха козел и като натопиха дрешка-
та в кръвта,**
32 **изпратиха шарената дрешка да я
занесат на баща им и да кажат: Наме-
рихме това. Познай сега дали е дреш-
ката на сина ти, или не[1].** (1) гл. 38:25
33 **И той я позна и каза: Това е дреш-
ката на сина ми! Свиреп звяр го е
изял. Несъмнено Йосиф е разкъсан[1].**
(1) гл. 44:28
34 **И Яков раздра дрехата си[1], сложи
вретище около кръста си[2] и дълго вре-
ме оплаква сина си.** (1) гл. 44:13; Съд. 11:35;
Йов 1:20; (2) 3 Царе 20:31,32; 4 Царе 19:1; Ест. 4:1
35 **И всичките му синове и всичките
му дъщери станаха, за да го утешават[1],
но той не искаше да се утеши[2] и каз-
ваше: Със скръб ще сляза при сина си
в Шеол*[3]. Така баща му го оплака[4].**
*царството на мъртвите
(1) 1 Лет. 7:22; Йов 2:11; (2) 2 Царе 12:17; 18:33; 19:4;
Пс. 77:2; Ер. 31:15; (3) гл. 42:38; 44:29,31; (4) гл. 48:11
36 **А мадиамците продадоха** *Йосиф* **в
Египет на Петефрий, придворен на фа-
раона, началник на телохранителите[1].**
(1) гл. 39:1

38 **По онова време Юда слезе от
братята си и отиде при един одоламец[1]
на име Ира.** (1) 1 Царе 22:1; Мих. 1:15
2 **И Юда видя там дъщерята на един
ханаанец на име Суя, взе я[1] и влезе
при нея.** (1) гл. 24:3; 28:1
3 **И тя забременя и роди син, и той
го нарече Ир[1].** (1) гл. 46:12; Чис. 26:19,20; 1 Лет. 2:3
4 **И пак забременя и роди син, и тя
го нарече Онан[1].**
(1) гл. 46:12; Чис. 26:19,20; 1 Лет. 2:3
5 **И пак роди син и го нарече Ше-
ла[1]. А** *Юда* **беше в Ахзив, когато тя го
роди.** (1) гл. 46:12; Чис. 26:19,20; 1 Лет. 2:3
6 **След време Юда взе за първород-
ния си син Ир жена на име Тамар.**
7 **А Ир, първородният на Юда, беше
лош пред ГОСПОДА и ГОСПОД го
уби[1].** (1) 1 Царе 2:25; 3 Царе 17:20; 1 Лет. 2:3
8 **Тогава Юда каза на Онан: Влез при
жената на брат си и изпълни към нея
длъжността на девер, и въздигни по-
томство на брат си[1].** (1) Рут 4:5; Мт. 22:24
9 **Но Онан знаеше, че потомството
нямаше да бъде негово[1], и затова, ко-
гато влизаше при жената на брат си,
изливаше** *семето си* **на земята, за да не
даде потомството на брат си.**
(1) Втзк. 25:5,6
10 **А това, което правеше, беше зло
пред ГОСПОДА; затова уби и него[1].**
(1) 1 Царе 2:25; 3 Царе 17:20; 1 Лет. 2:3
11 **Тогава Юда каза на снаха си Тамар:
Живей** *като* **вдовица в бащиния си
дом, докато отрасне синът ми Шела;
защото си казваше: Да не би и той да
умре като братята си. И така, Тамар
отиде и живя в бащиния си дом[1].**
(1) Лев. 22:13; Рут 1:11,13
12 **След дълго време, дъщерята на
Суя, жената на Юда, умря. И когато
Юда се утеши[1], отиде при стригачите
на овцете си в Тамна[2], той и приятелят
му, одоламецът Ира.**
(1) 2 Царе 13:39; (2) Съд. 14:1
13 **И съобщиха на Тамар и казаха:
Ето, свекърът ти отива в Тамна, за да
стриже овцете си[1].** (1) гл. 31:19
14 **Тогава тя съблече вдовишките си
дрехи, покри се с покривало[1], обви се
и седна при входа на Енаим, който
е по пътя за Тамна, защото видя, че
Шела беше пораснал, а тя не му беше
дадена за жена.** (1) гл. 24:65
15 **А Юда, като я видя, помисли, че е
блудница, защото беше покрила лице-
то си[1].** (1) Пр. 7:10
16 **И той се отби при нея на пътя и
каза: Остави ме, моля те, да вляза при
теб; защото не позна, че беше снаха
му. И тя каза: Какво ще ми дадеш, за
да влезеш при мен?[1]** (1) Езек. 16:33
17 **А той каза: Ще ти изпратя яре от
стадото. А тя отвърна: Даваш ли ми
залог, докато го изпратиш?**
18 **Той каза: Какъв залог да ти дам? И**

**тя каза: Печата си, ширита си и тояга-
та си, която е в ръката ти. И той ѝ** *ги*
**даде и влезе при нея, и тя забременя
от него[1].** (1) Лев. 18:15
19 **После тя стана и си отиде, свали
покривалото си и облече вдовишките
си дрехи[1].** (1) 2 Царе 14:2
20 **А Юда изпрати ярето чрез ръката
на приятеля си, одоламеца, за да вземе
залога от ръката на жената, но той не
я намери.**
21 **Затова попита хората от онова
място, като каза: Къде е посветената*,
която беше на пътя при Енаим? А те
казаха: Тук не е имало посветена.**
**т.е.* храмова проститутка в служба на богинята на плодородието Астарта
22 **И той се върна при Юда и каза:
Не я намерих, а и хората от онова
място казаха: Тук не е имало посве-
тена.**
23 **И Юда каза: Нека си държи** *неща-
та,* **да не станем за присмех. Ето, аз
пратих това яре, но ти не я намери.**
24 **Около три месеца след това съ-
общиха на Юда и казаха: Снаха ти
Тамар блудства, и ето, бременна е от
блудството. А Юда каза: Изведете я да
се изгори[1]!** (1) Лев. 21:9; Втзк. 22:21
25 **А когато я извеждаха, тя изпрати
до свекъра си да му кажат: От чове-
ка, чиито са тези неща, съм бремен-
на. Каза още: Познай, моля те, чии са
този печат, този ширит и тази тояга[1].**
(1) гл. 37:32
26 **И Юда ги позна и каза: Тя е по-
права от мен[1], защото не я дадох на
сина си Шела. И не я позна вече[2].**
(1) 1 Царе 24:17; (2) Йов 34:32
27 **И когато дойде времето ѝ да роди,
ето, имаше близнаци в утробата ѝ[1].**
(1) гл. 25:24
28 **И като раждаше,** *едното* **протегна
ръка и акушерката взе и върза червен
конец на ръката му и каза: Този излезе
пръв.**
29 **А като дръпна назад ръката си, ето,
излезе брат му. И тя каза: Какъв про-
лом си отвори ти? Затова го нарекоха
Фарес*[1].** *Пролом; (1) Рут 4:12,18; Лк. 3:33
30 **После излезе брат му, който имаше
червения конец на ръката си, и него
нарекоха Зара*[1].**
*Изгрев; (1) гл. 46:12; 1 Лет. 2:4; Мт. 1:3

39 **А Йосиф беше отведен в Египет и
египтянинът Петефрий, придворен на
фараона, началник на телохранителите,
го купи от ръката на исмаиляните, ко-
ито го доведоха там[1].** (1) гл. 37:28,36
2 **И ГОСПОД беше с Йосиф[1] и той
благоуспяваше и живееше в дома на
господаря си, египтянина.**
(1) ст. 21,23; гл. 21:20; 26:24; Иис. Нав. 1:9; 1 Царе 3:19; 4 Царе 18:7; 1 Лет. 9:20; 2 Лет. 1:1; Деян. 7:9
3 **И като видя господарят му, че ГОС-
ПОД беше с него[1], и че ГОСПОД пра-
веше да успява в ръката му всичко,
което вършеше[2],** (1) ст. 21,23; гл. 21:20; 26:24; Иис. Нав. 1:9; 1 Царе 3:19; 4 Царе 18:7; 1 Лет. 9:20; 2 Лет. 1:1; Деян. 7:9; (2) гл. 21:22; Втзк. 2:7; Пс. 1:3
4 **Йосиф намери благоволение пред
него[1] и му служеше. И той го постави
за настоятел на дома си и предаде в
ръката му всичко, което имаше[2].**
(1) ст. 21; 1 Царе 2:26; 16:22; Ест. 2:9; Пр. 3:4; (2) гл. 41:40
5 **И откакто го постави за настоятел
на дома си и на всичко, което имаше,
ГОСПОД благослови дома на египтя-
нина заради Йосиф. И ГОСПОДНОТО
благословение беше върху всичко, кое-
то имаше в дома и по нивите[1].**
(1) гл. 30:27
6 **И** *Петефрий* **остави всичко, което
имаше, в ръката на Йосиф и освен
хляба, който ядеше, не знаеше нищо
за онова, което притежаваше. А Йосиф
беше строен и красив[1].** (1) 1 Царе 16:12
7 **И след време жената на господаря
му хвърли око на Йосиф и му каза:
Легни с мен![1]** (1) Пр. 6:26; 2 Петр. 2:14
8 **Но той отказа[1] и каза на жената на
господаря си: Ето, господарят ми не се
грижи за нищо от онова, което ми е**
поверил **в дома, и предаде в ръката ми
всичко, което има.** (1) Пр. 2:16
9 **В този дом няма никой по-голям
от мен, нито е задържал от мен друго
нещо освен теб, защото си му жена.
И как да направя аз това голямо зло и
да съгреша пред Бога[1]?** (1) Изх. 20:14; Екл. 7:26

10 **И при все че тя говореше на Йо-
сиф всеки ден, той не я послуша да
лежи с нея** *и* **да бъде с нея**[1]. (1) Пр. 23:27,28
11 **А един ден** *Йосиф* **влезе в къщата,
за да върши работата си, и никой от
домашните не беше там в къщата.**
12 **И тя го хвана за дрехата и му каза:
Легни с мен!**[1] **Но той остави дрехата
си в ръката ѝ, избяга и излезе вън**[2].
(1) 2 Царе 13:11; (2) 2 Тим. 2:22
13 **А като видя, че остави дрехата си
в ръката ѝ и избяга вън,**
14 **тя извика домашните си и им го-
вори, като каза: Вижте, доведе ни мъж
евреин, за да се поругае с нас! Той
влезе при мен, за да лежи с мен, но аз
извиках с висок глас,**
15 **а той, като чу, че извиках с висок
глас, остави дрехата си при мен и из-
бяга, и излезе вън**[1]. (1) Пс. 64:5,6
16 **И тя задържа дрехата му при себе
си, докато си дойде господарят му у
дома.**
17 **И му говори според тези думи и
каза: Еврейският слуга, когото си ни
довел, влезе при мен, за да се поругае
с мен**[1], (1) Изх. 23:1
18 **но като извиках с висок глас, той
остави дрехата си при мен и избяга
вън.**
19 **Когато господарят му чу думите,
които му говори жена му, като каза:
Така ми стори слугата ти! – гневът му
пламна**[1]. (1) Пр. 6:34
20 **И господарят му взе Йосиф и го
хвърли в крепостната тъмница, в мяс-
тото, където бяха затворени царските
затворници. И той остана там, в кре-
постната тъмница**[1].
(1) гл. 40:3,15; Пс. 105:18; 1 Петр. 2:19
21 **Но ГОСПОД беше с Йосиф**[1] **и
оказваше милост към него и му даде
благоволение пред очите на тъмничния
началник**[2]. (1) ст. 2; (2) ст. 4; Дан. 1:9
22 **И тъмничният началник предаде в
ръката на Йосиф всичките затворници,
които бяха в крепостната тъмница. И
за всичко, което се вършеше там, той
беше разпоредник**[1]. (1) гл. 40:4
23 **Тъмничният началник не наглежда-
ше нищо от онова, което беше в ръ-
ката** *на Йосиф;* **защото ГОСПОД беше с
него и ГОСПОД правеше да благоуспя-
ва всичко, което той вършеше.**

40 **След това виночерпецът и хлеба-
рят на египетския цар се провиниха
пред господаря си, египетския цар**[1].
(1) гл. 41:9,10
2 **И фараонът се разгневи на двамата
си придворни – началника на вино-
черпците и началника на хлебарите**[1] **–**
(1) Пр. 16:14
3 **и ги сложи под стража в дома на
началника на телохранителите, в кре-
постната тъмница, в мястото, където
беше затворен Йосиф**[1]. (1) гл. 39:20
4 **А началникът на телохранителите по-
стави при тях Йосиф и той им слугу-
ваше. И те останаха известно време в
тъмницата**[1]. (1) гл. 39:22
5 **И виночерпецът и хлебарят на еги-
петския цар, които бяха затворени в
крепостната тъмница, и двамата сыну-
ваха сън**[1], **всеки** *видя* **съня си в същата
нощ, всеки според както щеше да се
тълкува сънят му**[2].
(1) гл. 20:3; 41:1,5; (2) гл. 41:11
6 **И Йосиф влезе при тях сутринта и
видя, че бяха смутени**[1]. (1) гл. 41:8
7 **И попита придворните на фарао-
на, които бяха заедно с него в тъм-
ницата, в дома на неговия господар,
и каза: Защо днес лицата ви са така
скръбни?**[1] (1) Неем. 2:2
8 **А те му казаха: Сънувахме сън, а
няма кой да го изтълкува. И Йосиф им
каза: Тълкуванията не са ли от Бога**[1]**?
Моля ви, разкажете ми ги.**
(1) гл. 41:15,16,25; Дан. 2:28
9 **Тогава началникът на виночерпците
разказа своя сън на Йосиф, и му каза:
В съня ми, ето, лоза пред мен,**
10 **и на лозата имаше три пръчки,
и се виждаше, като че напъпваше и
цветовете ѝ цъфтяха и гроздовете на
лозата узряха.**
11 **А чашата на фараона беше в ръка-**

та ми. И взех гроздето, изстисках го в
чашата на фараона и подадох чашата
в ръката на фараона.
12 **И Йосиф му каза: Ето значението**
му[1]: трите пръчки са три дни.
(1) гл. 41:12,28; Дан. 2:36
13 **След три дни фараонът ще издигне**
главата ти и ще те възстанови на служ-
бата ти, и ще поднасяш чашата в ръ-
ката на фараона, по предишното пра-
во, когато ти му беше виночерпец[1].
(1) 4 Царе 25:27
14 **Но спомни си за мен[1], когато те**
постигне благополучието, моля те, ока-
жи ми милост[2] и спомени на фараона
за мен, и ме избави от този дом[3].
(1) 1 Царе 25:31; Лк. 23:42; (2) Иис. Нав. 2:12; 1 Царе 20:14,15; (3) Деян. 7:10
15 **Понеже наистина бях откраднат**
от еврейската земя[1], а и тук не съм
сторил нищо[2], за да ме хвърлят в тази
яма[3].
(1) гл. 14:13; 37:28; (2) Пс. 59:3,4; 109:2; (3) гл. 39:20
16 **Като видя началникът на хлебари-**
те, че той тълкуваше добре, каза на
Йосиф: И аз сънувах, и ето, три кош-
ници с бял хляб бяха на главата ми.
17 **В най-горната кошница имаше вся-**
какви ястия за фараона, приготвени от
хлебаря, и птиците ги ядяха от кошни-
цата на главата ми.
18 **А Йосиф в отговор каза: Ето значе-**
нието му[1]: трите кошници са три дни.
(1) гл. 41:12,28; Дан. 2:36
19 **След три дни фараонът ще издигне**
главата ти и ще те обеси на дърво[1],
и птиците ще изкълват месата ти от
теб[2]. (1) Втзк. 21:22; (2) 1 Царе 17:46; Откр. 19:21
20 **И след три дни, на рождения си**
ден, фараонът направи угощение на
всичките си слуги[1] и издигна главата на
началника на виночерпците и главата
на началника на хлебарите между слу-
гите си: (1) 3 Царе 3:15; Ест. 1:3; Мк. 6:21
21 **началника на виночерпците възста-**
нови на службата му и той подаваше
чашата в ръката на фараона,
22 **а началника на хлебарите обеси,**
както им беше изтълкувал Йосиф[1].
(1) гл. 41:13
23 **А началникът на виночерпците не**
си спомни за Йосиф, а го забрави[1].
(1) Ест. 6:3; Пс. 31:12; Екл. 9:15

41 **Когато изминаха две години, фа-**
раонът сънува[1]: ето, стоеше при река-
та. (1) гл. 40:5
2 **И ето, седем крави, хубави и тлъс-**
ти, излязоха от реката и пасяха в тръс-
тиката.
3 **И ето, след тях излязоха от реката**
други седем крави, грозни и мършави,
и застанаха при *първите* **крави на бре-**
га на реката.
4 **И грозните, мършави крави изядоха**
седемте хубави и тлъсти крави. Тогава
фараонът се събуди.
5 **И заспа и сънува[1] втори път. И ето,**
седем класа, пълни и добри, израснаха
от едно стебло. (1) гл. 40:5
6 **И ето, след тях израснаха** *други* **се-**
дем класа, тънки и прегорели от източ-
ния вятър[1]. (1) Езек. 17:10; Йона 4:8
7 **И тънките класове погълнаха седем-**
те дебели и пълни класа. А като се
събуди фараонът, ето, беше сън[1].
(1) 3 Царе 3:15
8 **И на сутринта духът му беше сму-**
тен[1]. И той изпрати да му повикат
всичките гадатели и всичките мъдре-
ци на Египет[2], и фараонът им разказа
сънищата си, но нямаше кой да ги
изтълкува на фараона[3]. (1) гл. 40:6; Дан. 2:1; (2) Изх. 7:11; 1 Царе 6:2; Дан. 2:1,2; (3) ст. 24; Дан. 2:11
9 **Тогава началникът на виночерпците**
говори на фараона и каза: Днес се
сещам, че съм виновен[1]. (1) гл. 40:1,14
10 **Фараонът се беше разгневил на**
слугите си и ме хвърли, мен и начални-
ка на хлебарите, в тъмница, в дома на
началника на телохранителите.
11 **И сънувахме, аз и той, в същата**
нощ. Сънувахме всеки според както
щеше да се тълкува сънят му[1].
(1) гл. 40:5
12 **А заедно с нас там беше един млад**
евреин, слуга на началника на телохра-
нителите. И като му разказахме, той
ни разтълкува сънищата – на всеки *от*

нас според съня му даде значението[1].
(1) Дан. 1:17
13 **И както ни изтълкува, така и стана – мен възстановиха на службата ми, а него обесиха[1].** (1) гл. 40:21,22
14 **Тогава фараонът изпрати да повикат Йосиф, и бързо го изведоха от тъмницата. И той се обръсна, преоблече се[1] и дойде при фараона[2].**
(1) 4 Царе 25:29; (2) Пс. 105:19,20; Дан. 2:25
15 **И фараонът каза на Йосиф: Сънувах сън, но няма кой да го изтълкува. И чух да казват за теб, че разбираш да тълкуваш сън[1].** (1) 2 Лет. 26:5; Дан. 5:14-16
16 **А Йосиф в отговор каза на фараона: Не аз, Бог ще даде на фараона отговор[1] за добро.** (1) гл. 40:8
17 **Тогава фараонът каза на Йосиф: В съня си, ето, стоях край брега на реката.**
18 **И ето, седем крави, тлъсти и хубави, излязоха от реката и пасяха в тръстиката.**
19 **И ето, след тях излязоха други седем крави, слаби, много грозни и мършави, каквито никога на съм виждал толкова грозни по цялата египетска земя.**
20 **И мършавите, грозни крави изядоха първите седем тлъсти крави.**
21 **Но пак, като влязоха в утробите им, не се познаваше, че са влезли в утробите им, а видът им беше така грозен, както и в началото. Тогава се събудих.**
22 **После видях в съня си, и ето, седем класа, пълни и добри, израснаха от едно стебло.**
23 **И ето, след тях израснаха други седем класа, сухи, тънки и прегорели от източния вятър.**
24 **И тънките класове погълнаха седемте добри класа. И казах** *съня* **на гадателите, но нямаше кой да ми го изтълкува[1].** (1) ст. 8
25 **Тогава Йосиф каза на фараона: Сънят на фараона е един. Бог е явил[1] на фараона това, което ще направи.**
(1) гл. 40:8
26 **Седемте добри крави са седем години, и седемте добри класа са седем години – сънят е един[1].**
(1) гл. 40:12,18; Дан. 2:45
27 **А седемте мършави и грозни крави, които са излезли след тях, са седем години, както и седемте празни класа, прегорели от източния вятър – те ще бъдат седем години на глад[1].**
(1) 4 Царе 8:1
28 **Това е думата, която казах на фараона: Бог е явил на фараона това, което ще направи[1].** (1) гл. 40:12,18; Дан. 2:45
29 **Ето, идват седем години на голямо изобилие по цялата египетска земя.**
30 **А след тях ще дойдат седем години на глад. Цялото изобилие ще се забрави в египетската земя, защото гладът ще опустоши земята[1].** (1) гл. 47:13
31 **Няма да се познае изобилието на земята поради онзи глад, който ще последва, защото ще бъде твърде тежък.**
32 **А това, че сънят се повтори на фараона два пъти,** *означава,* **че това е решено от Бога и че Бог скоро ще го извърши[1].** (1) Ис. 14:24
33 **И така, нека фараонът потърси** *някой* **разумен и мъдър човек и нека го постави над египетската земя[1].**
(1) Втзк. 1:13
34 **Нека фараонът направи** *това* **и нека постави надзиратели над земята и в седемте изобилни години нека събере петата част от** *произведенията* **на египетската земя[1].** (1) гл. 47:24
35 **Нека съберат всичката храна на тези добри години, които идват, и събраното жито нека бъде под властта на фараона за храна на градовете, и нека го пазят.**
36 **И храната ще се запази за земята за седемте гладни години, които ще настанат в египетската земя, за да не се опустоши земята от глада[1].**
(1) гл. 47:15,19
37 **И това нещо беше добро в очите на фараона и на всичките му слуги[1].**
(1) гл. 45:16
38 **И фараонът каза на слугите си:**

Можем ли да намерим човек като
този, в когото има Дух Божи[1]?
(1) Чис. 27:18; Йов 32:8; Пр. 14:35; Дан. 6:3
39 Тогава фараонът каза на Йосиф:
Понеже Бог ти откри всичко това,
няма никой толкова разумен и мъдър,
колкото си ти[1]. (1) Езд. 7:25; Пр. 12:8
40 Ти ще бъдеш над дома ми и це-
лият ми народ ще слуша твоите думи.
Само с престола аз ще бъда по-горен
от теб[1]. (1) гл. 39:4; Ест. 3:1; 10:3; Пс. 105:21
41 И фараонът каза на Йосиф: Ето,
поставям те над цялата египетска зе-
мя[1]. (1) гл. 45:8,26; Екл. 4:14; Дан. 2:48; Деян. 7:10
42 Тогава фараонът извади пръстена
си от ръката си и го сложи на ръката
на Йосиф, облече го в дрехи от ви-
сон и сложи златна огърлица на шията
му[1]. (1) Ест. 3:10; Дан. 5:29
43 После нареди да го возят на вто-
рата си колесница и викаха пред него:
Коленичете![1] Така го постави над цяла-
та египетска земя[2].
(1) Ест. 3:2; (2) гл. 45:8,26; Екл. 4:14; Дан. 2:48; Деян. 7:10
44 При това фараонът каза на Йосиф:
Аз съм фараонът, но без теб никой
няма да вдигне ръка или крак по цяла-
та египетска земя[1]! (1) Пс. 105:22
45 И фараонът нарече[1] Йосиф
Цафнат-Панеах* и му даде за жена[2]
Асенета, дъщеря на Потифер, жреца
на Илиопол**[3]. След това Йосиф изле-
зе на обиколка из египетската земя.
*Бог казва: той живее; ***или:* Он
(1) Дан. 1:7; (2) гл. 46:20; (3) Ер. 43:13; Езек. 30:17
46 Йосиф беше на тридесет години[1],
когато се представи пред египетския
цар фараон[2]. И като излезе от при-
съствието на фараона, Йосиф обиколи
цялата египетска земя.
(1) 2 Царе 5:4; Лк. 3:23; (2) 1 Царе 16:21; Дан. 1:19
47 И през седемте години на изоби-
лие земята роди пребогато.
48 И *Йосиф* събра всичката храна от
тези седем години, които бяха *настана-
ли* в египетската земя, и сложи храната
в градовете – във *всеки* град прибра
храната от околните му ниви.
49 Йосиф събра твърде много жито,
колкото морския пясък, така че прес-
тана да го мери, защото беше без
мяра.
50 А преди да настъпят годините на
глада, на Йосиф се родиха двама сина,
които му роди Асенета, дъщеря на По-
тифер, жреца на Илиопол[1]. (1) гл. 46:20
51 И Йосиф нарече първородния
Манасия*[1], защото *си казваше:* Бог ме
направи да забравя всичките си мъки[2]
и целия си бащин дом. *Забравяне
(1) гл. 48:5; Чис. 26:28; Иис. Нав. 14:4; 17:1; (2) Йов 11:16
52 А втория нарече Ефрем*[1], защото
си казваше: Бог ме направи плодоносен
в земята на страданието ми. *Плодоносен
(1) гл. 48:5; Чис. 26:28; Иис. Нав. 14:4; 17:1
53 А като изминаха седемте години
на изобилие, които бяха *настанали* в
египетската земя,
54 настъпиха седемте години на глад,
както Йосиф беше казал[1]. И по всич-
ките земи настана глад, а по цялата
египетска земя имаше хляб.
(1) Пс. 105:16; Деян. 7:11
55 Защото, когато огладня цялата
египетска земя и народът извика към
фараона за хляб[1], фараонът каза на
всичките египтяни: Идете при Йосиф,
и каквото ви каже, направете[2].
(1) 4 Царе 6:25,26; (2) Йн. 2:5
56 А гладът беше по цялото лице на
земята. И така, Йосиф отвори всич-
ките житници и продаваше на египтя-
ните[1], защото гладът се усилваше по
египетската земя[2].
(1) гл. 42:6; 43:1,2; 47:14; (2) гл. 12:10; Мт. 24:7; Деян. 7:11
57 И *от* всички страни идваха в Еги-
пет при Йосиф да купят жито[1], понеже
гладът се усилваше по цялата земя[2].
(1) гл. 42:6; 43:1,2; 47:14; (2) гл. 12:10; Мт. 24:7; Деян. 7:11

42 А когато Яков видя, че в Египет
се намира жито, Яков каза на синове-
те си: Защо се гледате един друг?
2 И каза: Ето, чух, че в Египет се
намира жито. Слезте там и ни купете
оттам, за да живеем и да не измрем![1]
(1) гл. 43:2,8; Деян. 7:12
3 Тогава десетимата братя на Йосиф
слязоха да купят жито от Египет.
4 А Яков не изпрати Вениамин, брата

на Йосиф, заедно с братята му, защо-
то казваше: Да не би да му се случи
нещастие[1]. (1) ст. 38; гл. 44:29
5 **И така, между онези, които идваха,**
дойдоха и синовете на Израил да ку-
пят *жито,* **защото и в ханаанската земя**
имаше глад[1]. (1) гл. 41:54-57
6 **А Йосиф беше управител на земята**
и той беше, който продаваше *жито*[1]
на целия народ на онази земя, затова
братята на Йосиф, като дойдоха, му се
поклониха с лице до земята[2].
(1) гл. 41:54-57; (2) гл. 18:2; 37:7,9; 1 Царе 20:41
7 **А Йосиф, като видя братята си, ги**
позна, но се престори, че им е чужд,
говореше им грубо и им каза: Откъде
идвате? А те казаха: От ханаанската
земя, за да купим храна.
8 **И Йосиф позна братята си, но те**
не го познаха.
9 **Тогава Йосиф, като си спомни съни-**
щата, които беше сънувал за тях[1], им
каза: Вие сте шпиони[2], дошли сте да
шпионирате голотата на тази земя!
(1) гл. 37:5-9; (2) ст. 30; Иис. Нав. 2:1
10 **А те му казаха: Не, господарю мой,**
слугите ти дойдоха да си купят храна!
11 **Ние всички сме синове на един**
човек, честни *хора* **сме, слугите ти не**
са шпиони!
12 **Но той им каза: Не, дошли сте да**
шпионирате голотата на земята!
13 **А те казаха: Ние, твоите слуги, сме**
дванадесет братя, синове на един чо-
век в ханаанската земя, и ето, най-
младият е днес при баща ни[1], а едини-
ят го няма вече[2]. (1) гл. 43:29; (2) гл. 37:30; 43:7
14 **И Йосиф им каза: Това е, което ви**
казах, когато рекох: Шпиони сте.
15 **Ето как ще бъдете изпитани: Жив**
е фараонът – няма да излезете оттук,
ако не дойде тук и по-младият ви
брат[1]! (1) ст. 34; гл. 43:3-5; 44:23,26
16 **Пратете един от вас да доведе**
брат ви, а вие ще останете затворени,
докато се проверят думите ви дали го-
ворите истина. И ако не – жив е фара-
онът – наистина вие сте шпиони[1]!
(1) ст. 30; Иис. Нав. 2:1

17 **И ги постави под стража за три**
дни.
18 **А на третия ден Йосиф им каза:**
Това направете, и ще живеете, защото
аз се боя от Бога[1]:
(1) Изх. 1:17; Лев. 25:17; Неем. 5:9,15
19 **Ако сте честни, нека остане един**
от братята ви в къщата, в която сте
затворени, а вие идете, закарайте жито
за глада на домовете си
20 **и ми доведете най-младия си брат[1].**
Така ще се докаже, че думите ви са
истинни, и няма да умрете. И така на-
правиха. (1) ст. 34; гл. 43:3-5; 44:23,26
21 **И си казаха един на друг: Наис-**
тина сме виновни за нашия брат, за-
щото видяхме мъката на душата му,
когато ни се молеше, но ние не го
послушахме[1]. Затова ни постигна това
бедствие[2]. (1) гл. 37:24; (2) гл. 44:16
22 **А Рувим им отговори и каза: Не**
ви ли говорих тези думи: Не съгре-
шавайте против детето[1]! Но вие не
послушахте, затова, ето, кръвта му се
изисква[2].
(1) гл. 37:21,22; 1 Царе 19:4; (2) гл. 9:5; 3 Царе 2:32
23 **А те не знаеха, че Йосиф разбира-**
ше, защото говореха с него чрез пре-
водач[1]. (1) гл. 45:12
24 **И той се оттегли от тях и плака[1].**
После, като се върна при тях, им гово-
реше. И взе измежду тях Симеон и го
върза пред очите им.
(1) гл. 43:30; 45:2
25 **Тогава Йосиф заповяда да напъл-**
нят съдовете им с жито, да върнат
парите на всекиго в чувала му[1] и да
им дадат храна за из път. И така им
направиха[2].
(1) гл. 43:12; 44:1; (2) гл. 44:2
26 **А те натовариха житото на магаре-**
тата си и си тръгнаха оттам.
27 **Но когато един от тях развърза**
чувала си на мястото за пренощуване,
за да даде храна на магарето си, видя
парите си, ето, бяха отгоре в чувала[1].
(1) ст. 35; гл. 43:21
28 **И каза на братята си: Парите ми**
са върнати – наистина, ето ги в чувала

ми! Тогава сърцата им се ужасиха и те с трепет си говореха един на друг и казваха: Какво е това, което ни стори Бог?
29 **И като дойдоха при баща си Яков в ханаанската земя, разказаха му всичко, което им се беше случило[1].**
(1) гл. 45:25,26
30 **И казаха: Човекът, който е господар на онази земя, ни говори грубо и ни взе за хора,** *дошли* **да шпионират страната[1].** (1) ст. 9,16
31 **Но ние му казахме: Честни** *хора* **сме, не сме шпиони,**
32 **дванадесет братя сме, синове на един баща; единият го няма вече, а най-младият е днес при баща ни в ханаанската земя.**
33 **И човекът, господарят на земята, каза: Ето как ще позная дали сте честни: оставете един от братята при мен и вземете** *жито* **за глада на домовете си, и си идете,**
34 **и ми доведете най-младия си брат[1]. Тогава ще позная, че не сте шпиони, а сте честни, и ще ви пусна брат ви, и вие ще търгувате в тази земя[2].**
(1) ст. 15,20; (2) гл. 20:15
35 **А като изпразваха чувалите си, ето, на всеки възела с парите беше в чувала му[1]. И те и баща им се уплашиха, като видяха възлите с парите си.**
(1) гл. 43:12; 44:1
36 **Тогава баща им Яков им каза: Вие ме оставихте без деца[1] – Йосиф го няма вече[2] и Симеон го няма вече, и искате и Вениамин да вземете! Върху мен падна всичко това!**
(1) гл. 43:14; (2) гл. 37:30
37 **А Рувим, като говореше на баща си, каза: Убий двамата ми сина, ако не ти го доведа! Предай го в моята ръка и аз пак ще ти го доведа[1].** (1) гл. 43:9
38 **А Яков каза: Синът ми няма да слезе с вас, защото брат му умря и само той остана. Ако му се случи нещастие по пътя, по който отивате, ще свалите бялата ми коса със скръб в Шеол[1].** (1) ст. 4; гл. 37:35

43 **А гладът се усилваше по земята[1].**
(1) гл. 12:10
2 **И като изядоха житото, което донесоха от Египет, баща им каза: Идете пак, купете ни малко храна[1].**
(1) гл. 42:2; 44:25
3 **А Юда му отговори и каза: Човекът строго ни поръча, като каза: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не е с вас[1].** (1) гл. 42:15,20,34
4 **Ако изпратиш брат ни с нас, ще слезем и ще ти купим храна,**
5 **но ако не го изпратиш, няма да слезем, защото човекът ни каза: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не е с вас[1].** (1) гл. 42:15,20,34
6 **А Израил каза: Защо ми сторихте това зло и казахте на човека, че имате и друг брат?**
7 **А те казаха: Човекът разпита подробно за нас и за рода ни, като ни каза: Баща ви жив ли е още? Имате ли** *и друг* **брат[1]? И ние му отговорихме според тези думи[2]. Откъде да знаем ние, че щеше да каже: Доведете брат си!**
(1) гл. 44:19; (2) гл. 42:11,13
8 **Тогава Юда каза на баща си Израил: Изпрати момчето с мен, и да станем да отидем, за да живеем и да не измрем – и ние, и ти, и децата ни.**
9 **Аз отговарям за него, от моята ръка го искай. Ако не ти го доведа и не го представя пред теб, тогава нека съм виновен пред теб завинаги[1].**
(1) гл. 42:37; 44:32,33
10 **Понеже, ако не се бяхме бавили, сигурно досега щяхме да се върнем два пъти.**
11 **Тогава баща им Израил каза: Ако е така, направете това: вземете в съдовете си от най-добрите плодове на** *нашата* **земя – малко балсам[1] и малко мед[2], аромати и смирна[3], фъстъци и бадеми – и ги занесете подарък на човека[4].** (1) Езек. 27:17; (2) Изх. 3:8,17; (3) гл. 37:25; (4) гл. 32:13,20; Пр. 18:16
12 **Вземете двойно** *повече* **пари в ръцете си, върнатите в чувалите ви пари**

върнете с ръцете си[1] **– може да е станала грешка.** (1) гл. 42:25,35
13 **Вземете и брат си и станете, и идете при човека.**
14 **А Всемогъщият Бог**[1] **да ви даде** *да придобиете* **благоволението на човека**[2]**, за да пусне другия ви брат и Вениамин. А аз, ако е речено да остана без деца, нека остана без деца**[3]**!**
(1) гл. 17:1; (2) Неем. 1:11; (3) гл. 42:36; Ест. 4:16
15 **Тогава мъжете взеха този подарък, взеха двойно** *повече* **пари в ръцете си и Вениамин. И станаха и слязоха в Египет, и се представиха пред Йосиф.**
16 **А Йосиф, като видя с тях Вениамин, каза на домакина си: Заведи тези хора у дома** *ми* **и заколи, каквото трябва, и приготви, защото хората ще обядват с мен.**
17 **И човекът направи каквото поръча Йосиф и въведе мъжете в дома на Йосиф.**
18 **А мъжете се уплашиха, защото ги въведоха в дома на Йосиф, и казаха: Водят ни заради парите, които бяха върнати в чувалите ни първия път**[1]**, за да намери повод против нас, да ни нападне и да зароби нас и магаретата ни.** (1) гл. 42:27,35; 44:8
19 **Затова те пристъпиха при домакина на Йосифовия дом и му говориха при вратата на дома, като казаха:**
20 **Послушай, господарю, първия път слязохме да си купим храна,**
21 **а** *на връщане,* **когато дойдохме до мястото за пренощуване и отворихме чувалите си, ето, на всеки парите бяха в чувала му, парите ни според** *цялото* **си тегло**[1] **– затова ги донесохме обратно в ръцете си.** (1) гл. 42:27,35; 44:8
22 **Донесохме и други пари в ръцете си, за да купим храна. Не знаем кой сложи парите ни в чувалите ни.**
23 **А той каза: Мир на вас**[1]**, не се бойте. Вашият Бог и Бог на баща ви ви даде съкровището в чувалите ви. Парите ви дойдоха до мен. И изведе при тях Симеон.**
(1) Съд. 19:20; 1 Царе 25:6; 1 Лет. 12:18; Йн. 20:19,26

24 **И човекът въведе мъжете в дома на Йосиф и** *им* **даде вода, и си измиха краката. Даде и храна за магаретата им**[1]**.** (1) гл. 18:4; 24:32
25 **А те приготвиха подаръка, преди да дойде Йосиф по обяд, защото чуха, че там щели да ядат хляб.**
26 **И когато Йосиф дойде у дома, те му поднесоха вкъщи подаръка, който беше в ръцете им, и му се поклониха до земята**[1]**.** (1) гл. 37:7,9
27 **А той ги разпита за здравето им и каза: Здрав ли е**[1] **старият ви баща, за когото ми говорихте? Жив ли е още?**
(1) гл. 37:14; 4 Царе 4:26
28 **А те казаха: Здрав е слугата ти, баща ни, жив е още. И се наведоха и се поклониха**[1]**.** (1) гл. 37:7,9
29 **И като повдигна очи, видя брат си Вениамин, сина на майка си**[1]**, и каза: Това ли е най-младият ви брат, за когото ми говорихте**[2]**? И каза: Бог да бъде милостив към теб, сине мой**[3]**.**
(1) гл. 35:24; (2) гл. 42:13; (3) Чис. 6:25
30 **И Йосиф побърза** *да се оттегли,* **защото сърцето му се развълнува за брат му, и като искаше да плаче, влезе в стаята си и плака там**[1]**.** (1) гл. 42:24
31 **После изми лицето си и излезе, и като се сдържаше, каза: Сложете хляб!**
32 **И сложиха отделно за него, отделно за тях и отделно за египтяните, които ядяха с него, защото египтяните не можеха да ядат хляб с евреите, понеже това е гнусота за египтяните**[1]**.** (1) гл. 46:34
33 **И насядаха пред него, първородният според първородството му и най-младият според младостта му**[1]**. И хората се чудеха помежду си.** (1) гл. 44:12
34 **И** *Йосиф* **им пращаше от ястията си, а делът на Вениамин беше пет пъти по-голям от дела на всекиго от тях**[1]**. И те пиха с него и се развеселиха.**
(1) гл. 45:22; 1 Царе 1:5

44 **После заповяда на домакина си, като му каза: Напълни чувалите на мъжете с храна, колкото могат да носят,**

и сложи парите на всекиго отгоре в чувала му[1], (1) гл. 42:25
2 **и сложи чашата ми, сребърната чаша, отгоре в чувала на най-младия, с парите за житото му. И той направи според това, което каза Йосиф[1].**
(1) гл. 42:25
3 **На сутринта, щом съмна, изпратиха мъжете и магаретата им.**
4 **А когато бяха излезли от града и не се бяха отдалечили много, Йосиф каза на домакина си: Стани, тичай след мъжете и като ги стигнеш, им кажи: Защо върнахте зло за добро?**
5 **Не е ли тази** *чашата,* **с която пие господарят ми, и с която даже гадае? Зле постъпихте, като сторихте това.**
6 **И** *домакинът* **ги настигна и им каза тези думи.**
7 **А те му казаха: Защо говори господарят ни такива думи? Не, слугите ти няма да направят такова нещо!**
8 **Ето, ние ти върнахме от ханаанската земя парите, които намерихме отгоре в чувалите си; и как бихме откраднали сребро или злато от дома на господаря ти[1]?** (1) гл. 43:21
9 **Този от слугите ти, у когото се намери, нека умре[1], а също и ние нека бъдем роби на господаря ти!**
(1) гл. 31:32; Пс. 7:3-5
10 **А той каза: Нека бъде според думите ви: у когото се намери, той ще ми бъде роб, а вие ще бъдете невинни.**
11 **Тогава те бързо снеха чувалите си на земята и всеки отвори своя чувал.**
12 **И той претърси, като започна от най-възрастния и свърши с най-младия[1]; и чашата се намери в чувала на Вениамин.** (1) гл. 43:33
13 **Тогава раздраха дрехите си[1], натовариха всеки магарето си и се върнаха в града.** (1) гл. 37:29,34
14 **И Юда и братята му дойдоха в дома на Йосиф – а той още беше там – и паднаха пред него на земята[1].** (1) гл. 37:7,9
15 **И Йосиф им каза: Какво е това, което сторихте? Не знаете ли, че човек като мен може да гадае?**
16 **Тогава Юда каза: Какво да кажем на господаря си?[1] Какво да говорим и как да се оправдаем? Бог откри неправдата на слугите ти[2]; ето, слуги сме на господаря си, както ние, така и онзи, у когото се намери чашата.**
(1) Езд. 9:10;
(2) гл. 42:21; Чис. 32:23; 3 Царе 17:18; Лк. 12:2
17 **Но** *Йосиф* **каза: Не, това няма да сторя! Онзи, у когото се намери чашата, той ще ми бъде слуга, а вие си идете с мир при баща си.**
18 **Тогава Юда се приближи до него и каза: Моля ти се, господарю мой, позволи на слугата си да каже една дума в ушите на господаря си, и да не пламне гневът ти против слугата ти[1], защото ти си като фараона.**
(1) гл. 18:30,32; Изх. 32:22
19 **Господарят ми попита слугите си, като каза: Имате ли баща или брат?[1]**
(1) гл. 43:7
20 **И казахме на господаря ми: Имаме стар баща и малко дете на старостта му, а неговият брат умря, така че само той остана от майка си, и баща му го обича[1].** (1) гл. 37:3
21 **И ти каза на слугите си: Доведете ми го, за да го видя с очите си[1].**
(1) гл. 42:15,20,34
22 **И ние казахме на господаря ми: Детето не може да остави баща си, защото, ако остави баща си, той ще умре.**
23 **А ти каза на слугите си: Ако не слезе с вас най-малкият ви брат, няма да видите вече лицето ми[1].**
(1) гл. 42:15,20,34
24 **И отидохме при слугата ти, баща ни, и му разказахме това, което беше казал моят господар.**
25 **А когато баща ни каза: Идете пак, купете ни малко храна[1];** (1) гл. 43:2
26 **ние казахме: Не можем да слезем. Ако най-младият ни брат е с нас, тогава ще слезем, защото не можем да видим лицето на човека, ако най-младият ни брат не е с нас[1].** (1) гл. 42:15,20,34

27 **И слугата ти, баща ни, ни каза:
Вие знаете, че жена ми ми роди двама**
сина[1]*:* (1) гл. 46:19
28 **Единият излезе от мен и си казах:
Сигурно** *звяр* **го е разкъсал; и досега не
съм го видял**[1]**;** (1) гл. 37:33
29 **и ако ми отнемете и този, и му се
случи нещастие**[1]**, ще свалите бялата ми
коса със скръб в Шеол**[2]**.**
(1) гл. 42:4,38; (2) гл. 37:35
30 **И сега, ако отида при слугата ти,
баща ни, и момчето не е с нас, поне-
же душата му е свързана с неговата
душа**[1]**,** (1) 1 Царе 18:1
31 **като види, че момчето го няма, ще
умре. И слугите ти ще свалят бялата
коса на слугата ти, баща ни, със скръб
в Шеол**[1]**.** (1) гл. 37:35
32 **Защото слугата ти стана поръчител
пред баща си за момчето, като каза:
Ако не ти го доведа, тогава ще бъда
завинаги виновен пред баща си**[1]**.**
(1) гл. 43:9
33 **И сега, моля ти се, нека слугата ти
остане вместо момчето слуга на гос-
подаря ми, а момчето нека отиде с
братята си**[1]**.** (1) 2 Царе 24:17
34 **Защото как да отида аз при баща
си, ако момчето не е с мен? Да не
видя злото, което ще сполети баща
ми**[1]**!** (1) Ест. 8:6

**45 Тогава Йосиф не можа вече да
се сдържи пред всичките, които стояха
пред него, и извика: Изведете всички
отпред мен! И никой не остана при
Йосиф, когато той се откри на братята
си**[1]**.** (1) гл. 42:24; Зах. 12:10-14
2 **И заплака с глас**[1]**, и египтяните чуха,
чу и фараоновият дом.**
(1) гл. 42:24; Зах. 12:10-14
3 **И Йосиф каза на братята си: Аз съм
Йосиф. Баща ми жив ли е още? Но
братята му не можаха да му отговорят,
защото се смутиха от присъствието
му**[1]**.** (1) Деян. 7:13
4 **Тогава Йосиф каза на братята си:
Елате близо до мен, моля ви! И те се
приближиха. И каза: Аз съм брат ви
Йосиф, когото вие продадохте в Еги-
пет**[1]**.** (1) гл. 37:28
5 **Сега, не скърбете**[1]**, и не се гневете**
на себе си, **че ме продадохте тук, по-
неже Бог ме изпрати пред вас, за да
запази живот**[2]**.**
(1) гл. 50:19,21; 2 Кор. 2:7; (2) гл. 50:20; Ест. 4:14; Пс. 105:17
6 **Защото** *вече* **две години гладът** *вър-
лува* **в страната; а** *остават* **още пет го-
дини, в които няма да има нито оран,
нито жетва.**
7 **Бог ме изпрати пред вас, за да съх-
раня от вас остатък на земята и да
опазя живота ви за голямо спасение**[1]**.**
(1) гл. 47:12
8 **И така, не вие ме изпратихте тук,
а Бог, който ме и направи отец на
фараона**[1]**, господар на целия му дом и
управител на цялата египетска земя**[2]**.**
(1) Съд. 17:10; Ис. 22:21; (2) ст. 26; гл. 41:41,43
9 **Бързайте, идете при баща ми и му
кажете: Така казва синът ти Йосиф:
Бог ме постави господар над целия
Египет; ела при мен незабавно!**
10 **Ти ще живееш в гесенската земя**[1]
**и ще бъдеш близо при мен, ти, сино-
вете ти, и синовете на синовете ти,
овцете ти, говедата ти и всичко, което
имаш.** (1) гл. 46:28,34; 47:1,6,27
11 **Там ще те храня**[1] **– защото остават
още пет години на глад – за да не
изпаднеш в немотия, ти, домът ти и
всичко, което имаш**[2]**.**
(1) гл. 47:12; (2) гл. 50:21; Ест. 10:3
12 **И ето, вашите очи и очите на брат
ми Вениамин виждат, че моите уста ви
говорят**[1]**.** (1) гл. 42:23; Лк. 24:39; 1 Йн. 1:1,2
13 **И разкажете на баща ми за цялата
ми слава в Египет и всичко, което ви-
дяхте. И бързо доведете баща ми тук.**
14 **Тогава падна на шията на брат си
Вениамин и плака; и Вениамин плака
на неговата шия**[1]**.** (1) гл. 33:4
15 **И целуна всичките си братя и пла-
ка над тях, и след това братята му
разговаряха с него.**
16 **И слухът се чу във фараоновия
дом, като казаха: Братята на Йосиф са**

дошли. И това се видя добре на фара-
она и на слугите му[1]**.** (1) гл. 41:37; Деян. 7:13
17 **И фараонът каза на Йосиф: Кажи**
на братята си: Така направете: натова-
рете животните си и тръгнете, и идете
в ханаанската земя.
18 **И като вземете баща си и челядите**
си, елате при мен, и аз ще ви дам най-
доброто на египетската земя[1] **и ще се**
храните от тлъстината на земята[2]**.**
(1) гл. 47:6; Деян. 7:14; (2) гл. 27:28
19 **А на теб заповядвам** *да им кажеш:*
Така направете: вземете от египетската
земя коли за децата си и за жените си
и доведете баща си, и елате[1]**.** (1) гл. 46:5
20 **При това, не жалете вещите си, за-**
щото най-доброто от цялата египетска
земя ще бъде ваше[1]**.** (1) гл. 47:6; Деян. 7:14
21 **И синовете на Израил направиха**
така. И Йосиф им даде коли според
заповедта на фараона, даде им и хра-
на за из път.
22 **На всеки от тях даде дрехи за пре-**
мяна, а на Вениамин даде триста сре-
бърника и дрехи за пет премени[1]**.**
(1) гл. 43:34; Съд. 14:12
23 **И на баща си изпрати десет ма-**
гарета, натоварени с египетски блага,
десет магарици, натоварени с жито и
хляб, и храна за баща си за из път.
24 **Така изпрати братята си, и те си**
отидоха, и им поръча: Да не се кара-
те* по пътя! **или:* да не се страхувате
25 **И така, те излязоха от Египет и**
дойдоха в ханаанската земя при баща
си Яков[1]**.** (1) гл. 42:29
26 **И му съобщиха, като казаха**[1]**: Йо-**
сиф е още жив и е управител на цяла-
та египетска земя[2]**! А сърцето му прим-**
ря, защото не им вярваше[3]**.**
(1) гл. 42:29; (2) ст. 8; (3) Лк. 24:11
27 **Но те му разказаха всичко, което**
Йосиф им беше говорил, и като видя
колите, които Йосиф беше изпратил да
го вземат, духът на баща им Яков се
съживи[1]**.** (1) Пр. 25:25
28 **И Израил каза: Достатъчно! Синът**
ми Йосиф е още жив. Ще отида и ще
го видя, преди да умра[1]**!** (1) гл. 46:30

46 И така, Израил тръгна с всичко,
което имаше. И като дойде във Вирса-
вее[1]**, принесе жертви на Бога на баща**
си Исаак. (1) гл. 21:31; 1 Царе 8:2
2 **И Бог говори на Израил в нощно**
видение[1] **и каза: Якове, Якове! А той**
отговори: Ето ме[2]**.**
(1) гл. 15:1; 20:3; Съд. 7:2; Зах. 1:8; (2) гл. 22:1
3 **И каза: Аз съм Бог, Бог на баща ти**[1]**.**
Не се бой да слезеш в Египет, защото
там ще те направя велик народ[2]**.**
(1) гл. 28:13; (2) гл. 12:2; 47:27; Изх. 1:7,9
4 **Аз ще сляза с теб в Египет и Аз не-**
пременно ще те върна пак[1]**. И Йосиф**
ще сложи ръката си на очите ти.
(1) гл. 28:15; 50:13,24
5 **Тогава Яков стана от Вирсавее. И**
синовете на Израил качиха баща си
Яков, децата си и жените си на колите,
които фараонът беше изпратил, за да
го вземат[1]**.** (1) гл. 45:19,21; Деян. 7:14,15
6 **Събраха и добитъка си, и имота,**
който бяха придобили в ханаанската
земя. И Яков и целият му род с него
дойдоха в Египет[1]**.** (1) Чис. 20:15;
Втзк. 26:5; Иис. Нав. 24:4; Пс. 105:23; Ис. 52:4
7 **Той доведе със себе си в Египет си-**
новете си и синовете на синовете си,
дъщерите си и дъщерите на синовете
си – целия си род[1]**.**
(1) Чис. 20:15; Втзк. 26:5; Иис. Нав. 24:4;
Пс. 105:23; Ис. 52:4
<u>ст. 8-25: гл. 35:23-26</u>
8 **А ето имената на синовете на Из-**
раил, които влязоха в Египет: Яков и
синовете му: Рувим, първородният на
Яков.
9 **И синовете на Рувим: Енох и Фалу,**
и Есрон, и Хармий[1]**.** (1) Изх. 6:14; 1 Лет. 5:3
10 **И синовете на Симеон: Емуил и**
Ямин, и Аод, и Яхин, и Сохар, и Саул,
син на ханаанка[1]**.** (1) Изх. 6:15; 1 Лет. 4:24
11 **И синовете на Леви: Гирсон, Каат**
и Мерарий[1]**.** (1) Изх. 6:16; Чис. 3:17; 1 Лет. 6:1
12 **И синовете на Юда: Ир и Онан,**
и Шела, и Фарес[1]**, и Зара**[2]**; но Ир**
и Онан умряха в ханаанската земя[3]**.**
И синовете на Фарес бяха Есрон и
Амул[4]**.** (1) 1 Лет. 4:1; 9:4; (2) 1 Лет. 9:6; Неем. 11:24;
(3) гл. 38:3-6,29,30; (4) Чис. 26:21; 1 Лет. 2:3-5

13 И синовете на Исахар: Тола и Фуа, и Йов, и Симрон[1]. (1) 1 Лет. 7:1

14 И синовете на Завулон: Серед и Елон, и Ялеил.

15 Тези са синовете на Лия, които тя роди на Яков в Падан-Арам, и дъщеря му Дина[1]. Те всичките, синовете му и дъщерите му, бяха тридесет и трима души. (1) гл. 30:21

16 И синовете на Гад: Сифон и Агий, Суний и Есвон, Ирий и Ародий, и Арилий.

17 И синовете на Асир: Емна и Есуа, и Есуй, и Верия, и сестра им Сера. И синовете на Верия: Хевер и Малхиел[1]. (1) 1 Лет. 7:30,31

18 Тези са синовете на Зелфа, която Лаван даде на дъщеря си Лия[1], и тях тя роди на Яков[2] – шестнадесет души. (1) гл. 29:24; (2) гл. 30:9-13

19 А синовете на Рахил, жената на Яков: Йосиф и Вениамин[1]. (1) гл. 44:27

20 И на Йосиф се родиха в египетската земя Манасия и Ефрем, които му роди Асенета, дъщеря на Потифер, жреца на Илиопол[1]. (1) гл. 41:45,50-52

21 И синовете на Вениамин: Вела и Вехер, и Асвил, Гира и Нееман, Ихий и Рос, Мупим и Упим, и Аред[1]. (1) 1 Лет. 7:6; 8:1

22 Тези са синовете на Рахил, които се родиха на Яков – всичките четиринадесет души[1]. (1) гл. 44:27

23 И синовете на Дан: Усим.

24 И синовете на Нефталим: Ясиил и Гуний, и Есер, и Силим[1]. (1) 1 Лет. 7:13

25 Тези са синовете на Вала, която Лаван даде на дъщеря си Рахил[1], и тях тя роди на Яков[2] – всичките седем души. (1) гл. 29:29; (2) гл. 30:4-8

26 Всичките души, които дойдоха с Яков в Египет, които излязоха от семенниците му, всичките бяха шестдесет и шест души[1], освен жените на синовете на Яков. (1) Изх. 1:1,5; Втзк. 10:22; Деян. 7:14

27 И синовете, които се родиха на Йосиф в Египет, бяха двама души. Всичките от дома на Яков, които дойдоха в Египет, бяха седемдесет души[1]. (1) Изх. 1:1,5; Втзк. 10:22; Деян. 7:14

28 И *Яков* изпрати Юда пред себе си при Йосиф, за да покаже *пътя* пред него в Гесен[1]. И така дойдоха в гесенската земя. (1) гл. 45:10

29 Тогава Йосиф впрегна колесницата си и отиде в Гесен да посрещне баща си Израил, и като се яви пред него, падна на шията му и дълго плака[1] на шията му. (1) гл. 33:4

30 И Израил каза на Йосиф: Нека умра сега, като видях лицето ти, че ти си още жив[1]. (1) гл. 45:28; Лк. 2:29,30

31 А Йосиф каза на братята си и на бащиния си дом: Ще отида да известя на фараона и ще му кажа: Братята ми и домът на баща ми, които бяха в ханаанската земя, дойдоха при мен[1]. (1) гл. 47:1

32 А тези мъже са овчари и се занимават със скотовъдство, и докараха овцете и говедата си и всичко, което имат.

33 И ако фараонът ви повика и попита: Какво ви е занятието[1]? – (1) гл. 47:3

34 кажете: Слугите ти са скотовъдци от младини досега, и ние, и бащите ни[1]. *Кажете това,* за да живеете в гесенската земя[2], защото всички овчари са отвратителни за египтяните[3]. (1) гл. 45:10; (2) гл. 30:35; 34:5; 37:12; (3) гл. 43:32; Изх. 8:26

47 И така, Йосиф влезе при фараона и му съобщи, като каза: Баща ми и братята ми, овцете им и говедата им, всичко, което имат, дойдоха от ханаанската земя[1] и сега са в гесенската земя[2]. (1) гл. 46:31; (2) гл. 45:10

2 И взе от братята си петима мъже и ги представи на фараона.

3 И фараонът каза на братята му: Какво е занятието ви? А те казаха на фараона: Слугите ти са овчари, и ние, и бащите ни[1]. (1) гл. 46:33,34

4 И казаха на фараона: Дойдохме да поживеем като чужденци в тази земя, защото няма пасище за стадата на слугите ти, понеже гладът се засили в

хананската земя. Затова, молим ти се, нека живеят слугите ти в гесенската земя[1]. (1) гл. 45:10

5 И фараонът говори на Йосиф, и каза: Баща ти и братята ти дойдоха при теб.

6 Египетската земя е пред теб, настани баща си и братята си в най-добрата част от земята[1], нека живеят в гесенската земя[2]. И ако знаеш, че някои от тях са способни мъже, постави ги за надзиратели над моя добитък.
(1) гл. 45:18,20; (2) гл. 45:10

7 След това Йосиф въведе баща си Яков и го представи на фараона, и Яков благослови[1] фараона.
(1) гл. 14:19; Иис. Нав. 14:13

8 И фараонът каза на Яков: Колко е броят на годините на живота ти?

9 И Яков каза на фараона: Броят на годините на странстването ми[1] *на земята* е сто и тридесет години[2]. Малко[3] и зли са били дните на годините на живота ми и не достигат дните на годините на живота на бащите ми във времето на тяхното странстване[4].
(1) Евр. 11:13; (2) ст. 28; (3) Йов 14:1; Як. 4:14; (4) 1 Лет. 29:15; Пс. 39:12

10 И като благослови[1] фараона, Яков излезе от присъствието на фараона.
(1) гл. 14:19; Иис. Нав. 14:13

11 Тогава Йосиф настани баща си и братята си, като им даде владение в египетската земя, в най-добрата част от земята, в рамесийската земя[1], както заповяда фараонът.
(1) Изх. 1:11; 12:37; Чис. 33:3

12 И Йосиф хранеше баща си, братята си и целия си бащин дом с хляб според броя на децата *им*[1].
(1) гл. 45:10,11; Ис. 22:24

13 А хляб нямаше по цялата земя, защото гладът беше много тежък и египетската земя и ханаанската земя изнемогваха от глад[1]. (1) гл. 41:30

14 И Йосиф събра всичките пари, които се намираха в египетската и ханаанската земя, за житото, което купуваха[1]. И Йосиф донесе парите във фараоновия дом. (1) гл. 41:56; Пр. 11:26

15 И като се свършиха всичките пари в египетската земя и ханаанската земя, всичките египтяни дойдоха при Йосиф и казаха: Дай ни хляб! Защо да умираме пред теб, понеже се свършиха парите?

16 А Йосиф каза: Ако парите са се свършили, докарайте добитъка си, и ще ви дам *хляб* срещу добитъка ви.

17 И така, докараха добитъка си на Йосиф; и Йосиф им даваше хляб срещу конете, овцете, говедата и магаретата им. И така, през онази година той ги нахрани с хляб срещу всичкия им добитък.

18 И като измина онази година, дойдоха при него и втората година и му казаха: Няма да скрием от господаря си, че всичките пари свършиха и добитъкът стана *собственост* на господаря ни; не остана друго пред господаря ни освен телата ни и земята ни.

19 Защо и ние да измрем пред очите ти, и земята ни *да запустее?* Купи нас и земята ни за хляб, и ние ще бъдем слуги на фараона, и земята ни *за него ще ражда.* Дай ни и семе, за да останем живи и да не умрем, и да не запустее земята[1]. (1) гл. 41:36; Неем. 5:2; Йов 2:4

20 И Йосиф купи за фараона цялата египетска земя, защото египтяните продаваха всеки нивата си, понеже гладът се засилваше над тях. Така земята стана *собственост* на фараона.

21 И той пресели народа в градовете от единия край до другия край на египетските области.

22 Само земята на жреците не купи, защото жреците имаха *определен* от фараона дял и се прехранваха от дела, който фараонът им даде, затова не продадоха земята си[1]. (1) Езд. 7:24

23 Тогава Йосиф каза на народа: Ето, днес купих вас и земята ви за фараона. Ето ви семе, засейте земята.

24 И във времето на плода ще давате петата част на фараона[1], а четирите части ще бъдат за вас – за да засеете

нивите, и за храна за вас и за домашните ви, и за храна на децата ви.
(1) гл. 14:20; 28:22; 41:34; Лев. 27:30; Чис. 18:21-32; Втзк. 14:22; 26:12

25 **И те казаха: Ти запази живота ни. Нека намерим благоволението на господаря си, и ще бъдем слуги на фараона[1].** (1) гл. 32:5

26 **И Йосиф постанови тази наредба в египетската земя,** *както е* **и до днес: да се дава петата част на фараона[1]. Само единствено земята на жреците не стана** *собственост* **на фараона[2].**
(1) гл. 14:20; 28:22; 41:34; Лев. 27:30; Чис. 18:21-32; Втзк. 14:22; 26:12; (2) Езд. 7:24

27 **И Израил се засели в египетската земя, в гесенската земя, където придобиваха владения, бяха плодовити и много се умножиха[1].** (1) гл. 46:3

28 **И Яков живя седемнадесет години в египетската земя, така че броят на годините на живота на Яков стана сто четиридесет и седем години[1].**
(1) ст. 9; гл. 25:7

29 **А като наближи времето, когато Израил трябваше да умре[1], той повика сина си Йосиф и му каза: Ако съм намерил благоволение пред теб, сложи, моля те, ръката си под бедрото ми[2] и** *ми се закълни, че ще* **ми окажеш тази милост и вярност[3]: да не ме погребеш в Египет,**
(1) гл. 48:21; 50:24; Втзк. 31:14; Иис. Нав. 23:14; 3 Царе 2:1; (2) гл. 24:2; 50:5,25; (3) Иис. Нав. 2:14

30 **а когато почина с бащите си, да ме пренесеш от Египет и да ме погребеш в тяхната гробница[1]. А той каза: Ще направя, както си казал.** (1) гл. 25:9,10

31 **И** *Яков* **каза: Закълни ми се! И той му се закле[1]. Тогава Израил се поклони върху възглавницата на леглото[2].**
(1) гл. 24:2; 50:5,25; (2) 3 Царе 1:47; Евр. 11:21

48 **След това съобщиха на Йосиф: Ето, баща ти е болен[1]. И той взе със себе си двамата си сина, Манасия и Ефрем[2],** *да отидат при него.*
(1) 4 Царе 13:14; (2) гл. 46:20

2 **И съобщиха на Яков, като казаха: Ето, синът ти Йосиф идва при теб. Тогава Израил събра силите си и седна на леглото.**

3 **И Яков каза на Йосиф: Всемогъщият Бог[1] ми се яви в Луз, в ханаанската земя и ме благослови[2], като ми каза:**
(1) гл. 17:1; (2) гл. 28:13,19; 35:6,9

4 **Ето, Аз ще те направя плодовит, ще те умножа и ще направя да произлязат от теб множество народи; и ще дам тази земя на потомството ти след теб за вечно притежание[1].**
(1) гл. 17:6,8; Езек. 37:25

5 **И сега, двамата ти сина, които ти се родиха в египетската земя, преди да дойда аз при теб в Египет, са мои – Ефрем и Манасия ще бъдат мои, също както Рувим и Симеон[1].** (1) гл. 41:50-52; Чис. 1:32-35; Иис. Нав. 14:4; Пс. 77:15; Езек. 47:13

6 **А децата, които родиш след тях, ще бъдат твои, а колкото за наследството си, ще се наричат с името на** *тези* **свои братя.**

7 **А когато се връщах от Падан, на пътя в ханаанската земя ми умря Рахил, като оставаше едно малко разстояние да стигнем до Ефрат. И там я погребах, край пътя за Ефрат, който е Витлеем[1].** (1) гл. 35:19

8 **И като съгледа синовете на Йосиф, Израил каза: Кои са тези?**

9 **А Йосиф каза на баща си: Това са синовете ми, които Бог ми даде тук[1]. А той каза: Моля те, доведи ги при мен, за да ги благословя[2].** (1) гл. 33:5; (2) гл. 27:4

10 **А очите на Израил бяха помрачени от старост и не можеше да вижда. И** *Йосиф* **ги приближи при него, а той ги целуна и ги прегърна[1].** (1) гл. 27:1

11 **И Израил каза на Йосиф: Не се надявах да видя лицето ти[1], но ето, Бог ми показа и потомството ти[2]!**
(1) гл. 37:33,35; 45:26; (2) Пс. 128:6

12 **И Йосиф ги отведе от колената му и се поклони с лице до земята.**

13 **И после Йосиф ги взе двамата, Ефрем с дясната си ръка към лявата на Израил, а Манасия с лявата си ръка към дясната на Израил, и ги доведе при него.**

14 **А Израил простря дясната си ръка и я възложи на главата на Ефрем, който беше по-младият, а лявата си ръка – на главата на Манасия, като нарочно кръстоса ръцете си, защото Манасия беше първородният.**
15 **И благослови Йосиф[1] и каза: Бог, пред когото ходиха бащите ми[2] Авраам и Исаак, Бог, който ме е пасъл през целия ми живот до този ден[3],**
(1) гл. 27:27; 49:22-26; (2) гл. 24:40; (3) гл. 35:3
16 **Ангелът[1], който ме избави от всяко зло[2], нека благослови момчетата, и нека се нарече на тях моето име и името на бащите ми Авраам и Исаак, и нека нараснат в голямо множество сред земята[3]!**
(1) гл. 22:15; Ис. 63:9; (2) 2 Царе 4:9; 3 Царе 1:29; Пс. 34:7; (3) Чис. 26:34,37
17 **Но като видя Йосиф, че баща му възложи дясната си ръка на главата на Ефрем, не одобри и хвана ръката на баща си, за да я премести от главата на Ефрем на главата на Манасия.**
18 **И Йосиф каза на баща си: Не така, татко мой, защото този е първородният – възложи дясната си ръка на неговата глава!**
19 **Но баща му отказа, като рече: Зная, сине мой, зная. И той ще стане народ, и той ще бъде велик, но по-младият му брат ще бъде по-голям от него[1] и потомството му ще стане множество народи.**
(1) гл. 25:23; Чис. 1:33,35; Втзк. 33:17
20 **И така, в онзи ден ги благослови[1], като каза: С теб Израил ще благославя, като казва: Бог да те направи като Ефрем и като Манасия[2]! И постави Ефрем пред Манасия.**
(1) Евр. 11:21; (2) Иис. Нав. 17:14
21 **След това Израил каза на Йосиф: Ето, аз умирам[1], но Бог ще бъде с вас и ще ви върне пак в земята на бащите ви[2].** (1) гл. 47:29; (2) гл. 15:14,16
22 **И на теб давам един дял повече отколкото на братята ти, който взех от ръцете на аморейците с меча си и с лъка си[1].** (1) Иис. Нав. 24:32

49

Тогава Яков повика синовете си и каза: Съберете се, за да ви известя какво ще ви се случи в бъдещите дни[1]. (1) Чис. 24:14; Дан. 10:14
2 **Съберете се и слушайте, синове Яковови, и послушайте баща си Израил[1].** (1) Пс. 34:11; Пр. 4:1; Ис. 48:14
ст. 3-27: гл. 35:23-26; ср. Втзк. 33:6-25
3 **Рувиме, ти си първородният мой, мощта моя и първият плод на силата ми, превъзходен по достойнство и превъзходен по сила[1].** (1) Втзк. 21:17
4 **Кипнал си като вода – няма да имаш превъзходството, защото си се качил на леглото на баща си[1] и тогава си го осквернил. На леглото ми се е качил!** (1) гл. 35:22
5 **Симеон и Леви, братята, оръдия на насилие са оръжията им*[1].**
**или:* съветите им; *другаде:* ножовете им за обрязване
(1) гл. 34:25-29
6 **В съвета им да не влезе душата ми и със събранието им да не се съедини славата ми, защото в гнева си убиха човек и в упорството си прерязаха жилите на вол.**
7 **Проклет гневът им, защото беше свиреп[1], и яростта им, защото беше жестока! Ще ги разделя в Яков и ще ги разпръсна в Израил[2].**
(1) Пр. 29:22; (2) Чис. 35:8; Иис. Нав. 19:1,9; 21:3,8,41
8 **Юда, теб ще похвалят братята ти, ръката ти ще бъде на врата на враговете ти[1], синовете на баща ти ще ти се кланят[2].** (1) Съд. 1:2; (2) 1 Лет. 5:2
9 **Млад лъв е Юда; от плячка, сине мой, се вдигаш; легнал е и се е разпрострял като лъв[1], и като лъвица – кой ще го вдигне[2]?** (1) Откр. 5:5; (2) Чис. 24:9
10 **Няма да липсва скиптър от Юда[1], нито жезъл на управление отсред краката му, докато дойде Сило*[2]. На него ще се покоряват народите[3].**
**т.е.* Този, на когото принадлежи жезълът на управлението
(1) Чис. 24:17,19; 2 Царе 7:16; 1 Лет. 12:23,38; Пс. 60:7; 78:68; Ис. 55:3; Ер. 33:26; Евр. 7:14; (2) Езек. 21:27; (3) Ис. 42:4; Мих. 5:2
11 **За лозата вързва магаренцето си и за избраната лоза – малкото на магарицата си. Ще опере дрехата си с**

вино, и облеклото си – с кръвта на
гроздето[1]. (1) Ис. 63:1-3; Йоил 3:13-17; Откр. 14:17-20
12 **Очите му ще тъмнеят* от вино и**
зъбите му ще белеят от мляко.
**Septuaginta*: блестят*

*Септуагинта: блестят

13 **Завулон ще обитава край морско**
пристанище и ще бъде пристанище на
кораби, и ще граничи със Сидон.
14 **Исахар е кокалесто магаре, което**
се е проснало между кошарите,
15 **и като видя, че мястото беше добро за почивка, и че страната беше приятна, подложи плещите си за товар и стана слуга подчинен.**
16 **Дан ще съди народа си като едно**
от израилевите племена[1]. (1) Съд. 13:2; 15:20
17 **Дан ще бъде змия на пътя, ехидна на пътеката, която хапе петите на коня, така че ездачът му пада назад.**
18 **Твоето спасение чакам, ГОС-**
ПОДИ![1] (1) Пс. 25:5; 119:166; Ис. 25:9; Ос. 12:6
19 **Тълпа разбойници ще нападат Гад, но и той ще ги отблъсне по стъпките им**[1]. (1) 1 Лет. 12:8
20 **Хлябът от Асир ще бъде тлъстина и**
той ще доставя царски лакомства.
21 **Нефталим е пусната кошута, той**
говори угодни думи.
22 **Йосиф е плодоносна фиданка**[1], **плодоносна вейка край извор, клончетата ѝ прехвърлят стената.**
(1) гл. 41:52; Ос. 13:15

23 **Стрелците го огорчиха и стреляха**
по него, и враждуваха против него,
24 **но лъкът му запази силата си**[1] **и мишците на ръцете му се укрепиха чрез ръцете на Силния Яковов**[2] **– откъдето е пастирът, Израилевият камък –**
(1) Йов 29:20; (2) Иис. Нав. 17:18; Съд. 1:22; Пс. 132:2

25 **чрез Бога на баща ти, който ще ти помага, и чрез Всесилния, който ще те благославя с небесни благословения от горе, с благословения на бездната, която лежи отдолу, с благословения на гърдите и на утробата.**
26 **Благословенията на баща ти превишиха благословенията на предците ми и достигнаха до вечните хълмове – те ще бъдат на главата на Йосиф и на темето на превъзходния между братята си.**
27 **Вениамин е вълк грабител**[1] **– заран ще пояжда лов, а вечер ще дели плячка.** (1) Съд. 20:21,25
28 **Всички тези са дванадесетте израилеви племена и това е, което изговори баща им, като ги благослови – всекиго според благословението му ги благослови**[1]. (1) Втзк. 33:1
29 **Поръча им още, като им каза: Аз се прибирам при народа си, погребете ме с бащите ми в пещерата, която е в нивата на хетееца Ефрон**[1], (1) гл. 25:9,10
30 **в пещерата, която е в нивата Махпелах, срещу Мамврий, в ханаанската земя, която** *пещера* **Авраам купи заедно с нивата от хетееца Ефрон за собствено гробище**[1]. (1) гл. 23:17-20
31 **Там погребаха Авраам и жена му Сара**[1], **там погребаха Исаак**[2] **и жена му Ревека, и там погребах аз Лия.**
(1) гл. 25:9,10; (2) гл. 35:29

32 **Нивата и пещерата, която е в нея, бяха купени от синовете на Хет**[1].
(1) гл. 23:17-20

33 **И като Яков свърши да поръчва на синовете си, притегли краката си в леглото и издъхна**[1], **и се прибра при народа си**[2].
(1) 4 Царе 13:14,20; (2) гл. 25:8,17; Деян. 7:15

50 **Тогава Йосиф падна на лицето на баща си, плака над него**[1], **и го целува.**
(1) гл. 23:2; 4 Царе 13:14

2 **И Йосиф заповяда на служещите му лекари да балсамират баща му, и лекарите балсамираха Израил**[1].
(1) 2 Лет. 16:14

3 **И се изпълниха над него четиридесет дни, защото толкова е пълното време за балсамиране. И египтяните го оплакваха седемдесет дни**[1].
(1) Чис. 20:29; Втзк. 34:8

4 **И като преминаха дните на жалейката за него, Йосиф говори на фараоновия дом, като каза: Ако съм намерил благоволение пред вас, моля ви, говорете в ушите на фараона и кажете:**
5 **Баща ми ме закле, като каза: Ето, аз**

умирам. В гроба, който си приготвих в ханаанската земя, там да ме погребеш[1]! И сега, моля те, нека отида да погреба баща си, и ще се върна.

(1) гл. 47:29-31

6 **А фараонът каза: Иди, погреби баща си, както те е заклел.**

7 **И така, Йосиф отиде да погребе баща си и с него отидоха всички служители на фараона, старейшините на дома му и всичките старейшини на египетската земя,**

8 **също и целият дом на Йосиф, братята му и бащиният му дом; само децата си, овцете си и говедата си оставиха в гесенската земя.**

9 **С него отидоха и колесници и конници, така че стана много голямо войнство.**

10 **И когато стигнаха до Горен-Атад*, който е оттатък Йордан, там ридаха твърде много и силно, и** *Йосиф* **направи за баща си седмодневна жалейка[1].**

*Трънлив харман; (1) 1 Царе 31:13; Йов 2:13; Деян. 8:2

11 **А ханаанците, тамошните жители, като видяха жалейката при хармана на Атад, казаха: Египтяните имат голяма жалейка, затова** *мястото,* **което е оттатък Йордан, се наименува Авел-Мисраим*.**

*Египетски поток; *Септуагинта:* Египетски плач

12 **И синовете на** *Израил* **направиха с него така, както им беше заповядал[1],**

(1) гл. 49:29

13 **и синовете му го пренесоха в ханаанската земя[1] и го погребаха в пещерата на нивата Махпелах, срещу Мамврий, която Авраам купи заедно с нивата за собствено място за гроб от хетееца Ефрон[2].**

(1) гл. 46:4; (2) гл. 23:17,18; 25:8,9; Деян. 7:16

14 **И Йосиф, като погреба баща си, се върна в Египет, той и братята му, и всички, които бяха отишли с него да погребат баща му.**

15 **А братята на Йосиф, като видяха, че баща им умря, си казаха: Може би Йосиф ще ни намрази и ще ни възвърне жестоко за цялото зло, което сме му сторили[1].**

(1) гл. 27:41

16 **Затова пратиха при Йосиф да му кажат: Преди да умре, баща ти заповяда с думите:**

17 **Така да кажете на Йосиф: Прости, моля ти се, престъплението на братята си и греха им за злото, което ти сториха! И така, молим ти се, прости престъплението на слугите на бащиния си Бог! А Йосиф се разплака, когато му говореха.**

18 **После отидоха и братята му, паднаха пред него и казаха: Ето, ние сме ти слуги[1].**

(1) гл. 37:7,9

19 **А Йосиф им каза: Не се бойте[1], нима съм аз вместо Бога[2]?**

(1) гл. 45:5; (2) гл. 30:2; 4 Царе 5:7

20 **Вие наистина намислихте зло против мен[1], но Бог го намисли за добро, за да действа така, че да спаси живота на голям народ[2], както и стана днес.**

(1) гл. 37:18; (2) гл. 45:5-8

21 **И сега, не се бойте[1], аз ще храня и вас, и децата ви[2]. И ги утеши, и говори с тях по сърцето им[3].**

(1) гл. 45:5; (2) гл. 45:11; 47:12; 1 Сол. 5:15; (3) гл. 34:3; 2 Лет. 30:22

22 **Така Йосиф** *остана да* **живее в Египет[1], той и бащиният му дом. И Йосиф живя сто и десет години,**

(1) Изх. 1:5

23 **и Йосиф видя от Ефрем синове до трето** *поколение*[1]. **Също и децата на Махир, сина на Манасия[2], се родиха на колената на Йосиф[3].**

(1) Йов 42:16; (2) 1 Лет. 7:14-17; (3) гл. 30:3; Иис. Нав. 17:1; Пр. 17:6

24 **След това Йосиф каза на братята си: Аз умирам[1], но Бог непременно ще ви посети[2] и ще ви изведе от тази земя[3] в земята, за която се е клел на Авраам, Исаак и Яков[4].**

(1) гл. 47:29; (2) Изх. 4:31; (3) гл. 15:14; 46:4; Изх. 12:41; (4) гл. 12:7; Изх. 33:1

25 **И Йосиф закле синовете на Израил[1], като каза:** *Понеже* **Бог непременно ще ви посети[2], да изнесете костите ми оттук[3]!**

(1) гл. 47:30,31; (2) Рут 1:6; (3) Изх. 13:19; Иис. Нав. 24:32; Евр. 11:22

26 **И така, Йосиф умря[1] на възраст сто и десет години[2] и го балсамираха, и го положиха в ковчег в Египет.**

(1) Изх. 1:6; (2) гл. 25:7; Иис. Нав. 24:29

И З Х О Д
или Втората книга на Мойсей

1 **И ето имената на синовете на Из-
раил, които дойдоха в Египет заедно с
Яков; всеки дойде с челядта си[1]:**
(1) Бит. 46:8-25
2 **Рувим, Симеон, Леви и Юда,**
3 **Исахар, Завулон и Вениамин,**
4 **Дан и Нефталим, Гад и Асир[1].**
(1) Бит. 35:22-26
5 **Всичките души, които излязоха от
семенниците на Яков, бяха седемдесет
души[1]; а Йосиф беше** *вече* **в Египет[2].**
(1) Бит. 46:26,27; (2) Бит. 50:22
6 **И Йосиф умря[1], и всичките му бра-
тя, и цялото онова поколение[2].**
(1) Бит. 50:26; (2) Съд. 2:10; Екл. 1:4; Деян. 7:15
7 **А синовете на Израил бяха плодо-
вити и се умножиха, увеличиха се и
твърде много се засилиха, и земята се
напълни с тях[1].**
(1) Бит. 46:3; Втзк. 26:5; Неем. 9:23; Пс. 107:38; Деян. 7:17
8 **Тогава над Египет се възцари нов
цар, който не познаваше Йосиф[1].**
(1) Съд. 2:10; Деян. 7:18
9 **И той каза на народа си: Ето, наро-
дът на израилевите синове е по-много-
броен и по-силен от нас[1].**
(1) Пс. 105:24
10 **Елате, да действаме разсъдливо
срещу тях[1], за да не се умножават, да
не би в случай на война да се съеди-
нят и те с враговете ни, да воюват
против нас и да си отидат от земята[2].**
(1) Пс. 83:2; 105:25; (2) 1 Царе 29:4
11 **Затова поставиха над тях надзи-
ратели, които да ги потискат с тежък
труд[1]; и те съградиха на фараона
градове за житници – Питом и Ра-
месий[2].**
(1) гл. 3:7; 5:8,9; Бит. 15:13; Втзк. 26:6; (2) Бит. 47:11
12 **Но колкото повече ги потискаха,
толкова повече те се умножаваха и се
разширяваха[1], така че** *египтяните* **се
страхуваха от израилевите синове[2].**
(1) Бит. 46:3; Втзк. 26:5; Неем. 9:23; Пс. 107:38; Деян. 7:17;
(2) Чис. 22:3
13 **Затова египтяните жестоко караха
израилевите синове да работят[1],**
(1) Пр. 28:15
14 **вгорчаваха живота им с тежък
труд[1],** *да правят* **кал и кирпичи и** *да
вършат* **всякаква полска работа; всич-
ките работи, с които ги караха да ра-
ботят, бяха твърде тежки[2].**
(1) гл. 2:23; 5:14; Деян. 7:18,19;
(2) Бит. 15:13; Втзк. 4:20; Пс. 129:1; Ис. 10:24
15 **И египетският цар говори на ев-
рейските акушерки, от които едната се
наричаше Шифра, а другата Фуа, и
им каза:**
16 **Когато акуширате на еврейките и
видите, че раждат, ако родят син, го
убивайте, а ако родят дъщеря, тогава
нека живее[1].** (1) Пс. 105:25
17 **Но акушерките се бояха от Бога[1],
и не правеха каквото им беше казал
египетският цар, а оставяха живи мом-
ченцата[2].**
(1) Бит. 42:18; (2) 1 Царе 22:17; Пр. 8:13; 16:6
18 **Тогава египетският цар повика аку-
шерките и им каза: Защо направихте
това и оставяте живи момченцата?**
19 **А акушерките казаха на фараона:**

Понеже еврейките не са като египтян-
ките; защото са здрави и раждат пре-
ди акушерките да дойдат при тях.
20 **Затова Бог правеше добро на аку-**
шерките[1]**. А народът се умножаваше и**
твърде много се засилваше.

(1) Екл. 8:12

21 **И понеже акушерките се бояха от**
Бога, Той им направи домове[1]**.**

(1) 2 Царе 7:11; Пс. 112:1-3

22 **Тогава фараонът поръча на целия**
си народ, като каза: Всеки син, кой-
то се роди *на евреите*, **го хвърляйте**
в реката[1]**, а всяка дъщеря оставяйте**
жива!

(1) гл. 2:6; Деян. 7:19

ст. 1-25: Деян. 7:20-30

2 **В това време един човек от леви-**
евия дом[1] **отиде и взе една от леви-**
евите дъщери.

(1) гл. 6:20; Чис. 26:59

2 **И жената забременя и роди син**[1]**;**
и като видя, че беше красив, го кри
три месеца[2]**.**

(1) гл. 6:20; Чис. 26:59; (2) 4 Царе 11:3; Евр. 11:23

3 **Но понеже не можеше вече да го**
крие, тя му взе рогозено кошче, нама-
за го със смола и катран, сложи детето
в него и го положи в тръстиката при
брега на реката.
4 **А сестра му**[1] **стоеше отдалеч, за да**
види какво ще се случи с него.

(1) гл. 15:20; Чис. 20:1

5 **И дъщерята на фараона слезе да се**
изкъпе в реката, а слугините ѝ ходеха
по брега на реката; и когато съгледа
кошчето в тръстиката, тя прати слуги-
нята си да го донесе.
6 **Като го отвори, видя детето, и ето,**
момченцето плачеше. И тя го съжали и
каза: От децата на евреите е това[1]**.**

(1) гл. 1:22

7 **Тогава сестра му каза на дъщерята**
на фараона: Да отида ли да ти пови-
кам кърмачка от еврейките, за да ти
кърми детето?
8 **И дъщерята на фараона ѝ каза:**
Иди. И момичето отиде и повика май-
ката на детето.
9 **И дъщерята на фараона й каза: Взе-**
ми това дете и ми го откърми, и аз
ще *ти* **дам заплатата ти. И жената взе**
детето и го кърмеше.
10 **А когато детето порасна, тя го до-**
несе на дъщерята на фараона, и то
стана неин син. И го нарече Мойсей*,
като каза: Понеже го извлякох от во-
дата.

*Извлечен от вода

11 **А в онези дни, когато Мойсей по-**
расна, излезе при братята си[1] **и гледа-**
ше тежкия им труд. И видя един егип-
тянин, че биеше един евреин, един от
братята му,

(1) Евр. 11:24

12 **и като се огледа насам-натам и**
видя, че няма никой, уби египтянина и
го скри в пясъка.
13 **Излезе и на другия ден, и ето,**
двама евреи се караха. И той каза на
виновния: Защо биеш ближния си?
14 **А той каза: Кой те постави начал-**
ник и съдия над нас?[1] **Искаш да ме**
убиеш ли, както уби египтянина? Тога-
ва Мойсей се уплаши и си каза: Явно
е, че това нещо стана известно.

(1) Бит. 19:9; 37:8; Чис. 16:13; Деян. 7:35

15 **И фараонът чу това и търсеше** *слу-*
чай **да убие Мойсей**[1]**. А Мойсей избяга**
от лицето на фараона и се засели в
мадиамската земя[2]**. И седеше до един**
кладенец.

(1) гл. 18:4; (2) 3 Царе 11:18; Авак. 3:7; Деян. 7:29

16 **А мадиамският свещеник имаше**
седем дъщери, които дойдоха и наляха
вода и напълниха коритата, за да на-
поят стадото на баща си[1]**.**

(1) Бит. 24:11; 29:9,10

17 **Но овчарите дойдоха и ги изпъди-**
ха, а Мойсей стана и им помогна, и
напои стадото им.
18 **И като дойдоха при баща си Ра-**
гуил, той им каза: Как дойдохте днес
толкова рано?
19 **А те казаха: Един египтянин ни из-**
бави от ръцете на овчарите, при това
и вода ни наля и напои стадото.
20 **И той каза на дъщерите си: А къде**
е той? Защо оставихте човека? Пови-
кайте го да яде хляб.
21 **И Мойсей склони да живее при**

човека. И той даде на Мойсей дъщеря си Сепфора *за жена*[1]**.**

(1) гл. 3:1; 4:25; 18:2; Чис. 10:29; 12:1

22 **И тя роди син, и той го нарече Гирсом*, защото казваше: Пришълец станах в чужда земя**[1]**.**

*Пришълец тук

(1) гл. 4:20; 18:3; Деян. 7:6

23 **След дълго време египетският цар умря. А израилевите синове стенеха под робството и извикаха**[1]**, и викът им от робството стигна до Бога**[2]**.**

(1) гл. 1:14; Съд. 4:3; 1 Царе 12:8; (2) Чис. 20:16; 1 Царе 9:16; Пс. 102:1; Деян. 7:34

24 **Бог чу стенанията им**[1]**, и Бог си спомни Своя завет с Авраам**[2]**, с Исаак**[3] **и с Яков**[4]**.**

(1) Чис. 20:16; 1 Царе 9:16; Пс. 102:1; Деян. 7:34; (2) Бит. 15:18; (3) Бит. 26:3,24; (4) гл. 6:5; Бит. 28:13,14; 35:11,12; 4 Царе 13:23; Пс. 105:8-11

25 **И Бог погледна на израилевите синове и Бог се загрижи за тях**[1]**.**

(1) гл. 3:7,8,16; 4:31; 18:8; Втзк. 26:7; Пс. 10:14; 31:7

3 **А Мойсей пасеше стадото**[1] **на тъста си Йотор, мадиамския свещеник**[2]**. И като докара стадото зад пустинята, дойде на Божията планина Хорив**[3]**.**

(1) 1 Царе 16:11,19; Ам. 1:1; 3 Царе 19:19; (2) гл. 2:16,21; 4:18; (3) гл. 4:27; 18:5; 19:2; Чис. 10:33; Втзк. 1:6; 3 Царе 19:8

2 **И Ангелът ГОСПОДЕН му се яви в огнен пламък изсред една къпина**[1]**; и** *Мойсей* **погледна, и ето, къпината гореше в огън, а къпината не изгаряше.**

(1) Втзк. 33:16; Мк. 12:26; Деян. 7:30,31,35

3 **И Мойсей** *си* **каза: Да свърна и да видя това велико явление, защо къпината не изгаря.**

4 **А като видя ГОСПОД, че свърна да види, Бог го извика**[1] **изсред къпината и каза: Мойсей, Мойсей!**[2] **И той каза: Ето ме**[3]**.**

(1) гл. 19:3; Лев. 1:1; (2) гл. 33:12,17; (3) Бит. 22:1

5 **И каза: Да не се приближиш тук! Събуй обувките от краката си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя**[1]**.**

(1) Бит. 28:17; Иис. Нав. 5:15; Деян. 7:33

6 **Каза още: Аз съм Бог на баща ти, Бог Авраамов, Бог Исааков, и Бог Яковов**[1]**. А Мойсей закри лицето си, защото се боеше да погледне към Бога**[2]**.**

(1) ст. 15; гл. 4:5; Бит. 28:13; Втзк. 6:3; 3 Царе 18:36; Мт. 22:32; Деян. 3:13; 7:32; (2) гл. 33:20; Съд. 13:22; 3 Царе 19:13; Ис. 6:2,5

7 **И ГОСПОД каза: Видях страданието на народа Си в Египет**[1] **и чух вика им поради притеснителите им**[2]**; да, познах неволите им**[3]**.**

(1) гл. 1:8-22; 2:25; Пс. 9:13; (2) Бит. 31:12; 4 Царе 20:5; Неем. 9:9; (3) гл. 1:11,14; 2:23-25

8 **И слязох, за да ги освободя от ръката на египтяните**[1] **и да ги изведа от тази земя в добра и обширна земя**[2]**, в земя, където текат мляко и мед**[3]**, в страната на ханаанците, хетейците, аморейците, ферезейците, евейците и евусейците**[4]**.**

(1) Пс. 12:5; (2) Втзк. 1:25; 8:7-10; (3) гл. 13:5; 33:3; Лев. 20:24; Чис. 13:27; Втзк. 6:3; Иис. Нав. 5:6; Ер. 11:5; Езек. 20:6,15; (4) Бит. 15:21

9 **И сега, ето, викът на израилевите синове стигна до Мен**[1]**, видях също и притеснението**[2]**, с което ги притесняват египтяните.**

(1) гл. 1:8-22; 2:25; Пс. 9:13; (2) Бит. 31:12; 4 Царе 20:5; Неем. 9:9

10 **И така, върви и ще те изпратя при фараона, за да изведеш Моя народ, израилевите синове, от Египет**[1]**.**

(1) Съд. 6:14; Пс. 105:26,37; Деян. 7:34

11 **А Мойсей каза на Бога: Кой съм аз**[1]**, че да отида при фараона и да изведа израилевите синове от Египет**[2]**?**

(1) 1 Лет. 29:14; 1 Кор. 3:5; (2) гл. 4:10,13; Съд. 6:15

12 **И** *Бог* **каза: Аз непременно ще бъда с теб**[1] **и това ще ти бъде знамение**[2]**, че Аз те изпращам: когато изведеш народа от Египет, ще послужите на Бога на тази планина**[3]**.**

(1) Бит. 26:3,24; Съд. 6:16; 1 Лет. 9:20; Деян. 18:10; (2) 1 Царе 14:10; (3) гл. 19:1-4; Деян. 7:7

13 **А Мойсей каза на Бога: Ето, когато отида при израилевите синове и им кажа: Бог на бащите ви ме изпрати при вас, и те ми кажат: Как Му е името? – какво да им кажа?**[1]

(1) Ис. 52:6

14 **И Бог каза на Мойсей: Аз съм Онзи, който съм**[1]**. И още каза: Така ще кажеш на израилевите синове: Онзи, който съм*, ме изпрати при вас.**

*Божието име е свързано с еврейската дума съм и най-вероятно се е произнасяло Йахве.;

(1) Ис. 42:8; Откр. 1:4,8

15 **И Бог каза още на Мойсей: Така ще кажеш на израилевите синове: ГОСПОД, Бог на бащите ви, Бог на Авраам, Бог на Исаак и Бог на Яков**[1]**, ме изпрати при вас. Това е Името Ми**

вечно[2] **и това е споменът Ми* от поколение в поколение**[3]**.**

*т.е. Името, с което Ме наричат; (1) 1 Лет. 29:18; (2) Мал. 3:6; (3) гл. 6:2,3; Пс. 30:4; 68:4; 102:12; Ос. 12:5

16 **Иди, събери старейшините**[1] **на Израил и им кажи: ГОСПОД, Бог на бащите ви, Бог на Авраам, на Исаак и на Яков, ми се яви**[2] **и каза: Посетих ви и** *видях* **онова, което ви правят в Египет**[3]**,** (1) гл. 4:29; (2) гл. 4:5; (3) гл. 1:8-22; 2:25

17 **и казах: Ще ви изведа от египетското страдание**[1] **и ще ви заведа в земята на ханаанците, на хетейците, на аморейците, на ферезейците, на евейците и на евусейците**[2]**, в земя, където текат мляко и мед**[3]**.**

(1) Пс. 102:20; (2) Бит. 15:21; (3) гл. 13:5; 33:3; Лев. 20:24; Чис. 13:27; Втзк. 6:3; Иис. Нав. 5:6; Ер. 11:5; Езек. 20:6,15

18 **И те ще послушат гласа ти**[1]**, и ще отидеш ти със старейшините на Израил при египетския цар, и ще му кажете: ГОСПОД, Бог на евреите, ни срещна. И така, остави ни, молим ти се, да отидем на тридневен път в пустинята**[2]**, за да принесем жертва на ГОСПОДА, нашия Бог**[3]**.** (1) гл. 4:1,31; (2) гл. 8:27; (3) гл. 5:1-3

19 **Но Аз зная, че египетският цар няма да ви остави да отидете**[1]**, дори и под** *действие на* **силна ръка.**

(1) гл. 4:21; 5:2; 7:14; 8:2,32; 9:7,35; 10:20,27; 11:10; 13:15

20 **А като простра ръката Си, ще поразя Египет с всичките Си чудеса, които ще извърша сред него**[1]**; след това той ще ви пусне**[2]**.** (1) гл. 7:3; Втзк. 6:22; Неем. 9:10; Ер. 32:20,21; (2) гл. 6:1; 11:1; 12:31

21 **И ще дам на този народ благоволение пред египтяните**[1]**, така че, когато тръгнете, няма да отидете с празни ръце;** (1) гл. 11:3

22 **но всяка жена да поиска от ближната си и съседката си сребърни вещи, златни вещи и облекла; и ще премените с тях синовете си и дъщерите си, и ще оберете египтяните**[1]**.**

(1) гл. 12:35,36; Бит. 15:14

4 **А Мойсей в отговор каза: Но ето, те няма да ми повярват и няма да послушат гласа ми**[1]**, защото ще кажат: Не ти се е явил ГОСПОД.** (1) гл. 3:18; 6:12

2 **Тогава ГОСПОД му каза: Какво е това в ръката ти**[1]**? А той рече: Жезъл.**

(1) 4 Царе 4:2

3 **И каза: Хвърли го на земята. И той го хвърли на земята и** *жезълът* **стана змия**[1] **и Мойсей побягна от нея.**

(1) гл. 7:9,10

4 **Но ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си и я хвани за опашката – и той простря ръката си и я хвана, и тя стана жезъл в ръката му –**

5 **за да повярват, че ти се е явил**[1] **ГОСПОД, Бог на бащите им, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов**[2]**.**

(1) гл. 3:16; Йн. 4:48; (2) гл. 3:6

6 **И ГОСПОД му каза още: Сложи сега ръката си в пазвата си. И той сложи ръката си в пазвата и като я извади, ето ръката му беше прокажена,** *бяла* **като сняг**[1]**.** (1) Чис. 12:10; 4 Царе 5:27

7 **Тогава каза: Сложи пак ръката си в пазвата си. И той пак си сложи ръката в пазвата и когато я извади от пазвата, ето че бе станала пак както** *си беше* **плътта му.**

8 **Ако не ти повярват и не послушат гласа на първото знамение, ще повярват** *поради* **гласа на другото знамение**[1]**.** (1) Съд. 6:17

9 **Но ако не повярват и на тези две знамения**[1] **и не послушат гласа ти, тогава да вземеш от водата на реката и да я излееш на сухото**[2]**; и водата, която извадиш от реката, ще стане кръв на сухото.** (1) Йн. 12:37; (2) гл. 7:19,20

10 **А Мойсей каза на ГОСПОДА: Моля ти се, Господи, аз не съм красноречив, нито от вчера, нито от завчера, нито откакто си започнал да говориш на слугата Си, а трудно говоря и езикът ми е тежък**[1]**.** (1) гл. 3:11; 6:12,30; Ер. 1:6

11 **Но ГОСПОД му каза: Кой е направил на човека уста? Или кой прави** *човека* **ням или глух, или зрящ, или сляп? Не Аз ли, ГОСПОД?**[1] (1) Пс. 94:9; Пр. 20:12

12 **Сега иди, и Аз ще бъда с устата ти, и ще те науча какво да говориш**[1]**.**

(1) Втзк. 18:18; Мт. 10:19

13 **Тогава** *Мойсей* **каза: Моля ти се,**

Господи, изпрати чрез когото искаш да изпратиш![1] (1) Йона 1:3
14 **Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Мойсей и каза: Левитът Аарон не ти ли е брат? Зная, че той може да говори. А и ето, той излиза да те посрещне и когато те види, ще се зарадва в сърцето си.**
15 **Ти говори на него и сложи думите в устата му и Аз ще бъда с твоята уста и с неговата уста[1] и ще ви науча какво трябва да правите[2].**
(1) Чис. 23:5; Втзк. 18:18; Ис. 51:16; Ер. 1:9; (2) Пс. 25:12
16 **Нека той говори вместо теб на народа. Той ще ти бъде за уста, а ти ще му бъдеш за Бог[1].** (1) гл. 7:1,2
17 **И вземи в ръката си този жезъл, с който ще вършиш знаменията.**
18 **Тогава Мойсей отиде и се върна при тъста си Йотор[1] и му каза: Моля ти се, нека отида и се върна при братята си, които са в Египет, и да видя живи ли са още. И Йотор каза на Мойсей: Иди с мир[2].** (1) гл. 3:1;
(2) Съд. 18:6; 4 Царе 5:10; Мк. 5:34; Лк. 7:50; Деян. 16:36
19 **А ГОСПОД каза на Мойсей в Мадиам: Иди, върни се в Египет, защото измряха всички, които искаха живота ти[1].** (1) Мт. 2:20
20 **И така, Мойсей взе жена си и синовете си[1], качи ги на магаре и се върна в египетската земя. Мойсей взе и Божия жезъл в ръката си[2].**
(1) гл. 2:22; 18:6; (2) гл. 17:9
21 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Когато отидеш и се върнеш в Египет, внимавай да извършиш пред фараона всичките чудеса, които дадох в ръката ти; но Аз ще закоравя сърцето му[1] и той няма да пусне народа[2].** (1) гл. 7:3; 9:12; 10:20,27; 11:10; 14:4,8,17; Втзк. 2:30; Римл. 9:18; (2) гл. 3:19; 8:19
22 **А ти кажи на фараона: Така говори ГОСПОД: Израил Ми е син[1], първородният Ми;**
(1) Втзк. 32:6; Ос. 11:1; Мал. 1:6; Римл. 9:4; Ер. 2:14; 31:9
23 **и казвам ти: Пусни[1] сина Ми да Ми послужи[2]; но ако откажеш да го пуснеш[3], ето, Аз ще убия твоя син, първородния ти[4].** (1) гл. 5:1; (2) гл. 3:18; 7:16; 8:1,20; 9:1,13; 10:3; (3) гл. 8:2,21; 9:2; 10:4; (4) гл. 11:5; 12:29; 13:15
24 **А по пътя, в гостилницата, ГОСПОД посрещна *Мойсей* и искаше да го убие[1].** (1) Бит. 17:14
25 **Тогава Сепфора[1] взе остър камък и обряза краекожието на сина си, хвърли го в краката му и каза: Наистина ти си ми кръвен младоженец.** (1) гл. 2:21
26 **След това *ГОСПОД* се оттегли от него. Тогава тя каза: Кръвен младоженец! – поради обрязването.**
27 **А ГОСПОД каза на Аарон: Иди в пустинята да посрещнеш Мойсей. И той отиде, посрещна го на Божията планина[1] и го целуна.** (1) гл. 3:1
28 **И Мойсей извести на Аарон всичките думи на ГОСПОДА, който го беше изпратил, и всичките знамения, за които му беше поръчал[1].**
(1) гл. 3:5-4:9; 19:7; Чис. 29:40
29 **Тогава Мойсей и Аарон отидоха и събраха всичките старейшини на израилевите синове[1].** (1) гл. 3:16; Пс. 105:26
30 **И Аарон каза всичките думи, които ГОСПОД беше говорил на Мойсей, и той извърши знаменията пред народа[1].** (1) Мк. 16:20; 2 Кор. 12:12
31 **И народът повярва[1]. И когато чуха, че ГОСПОД посетил израилевите синове[2] и че погледнал на неволята им, те се наведоха до земята и се поклониха[3].** (1) гл. 3:18; 14:31; 2 Лет. 32:8; Йн. 2:11,23; (2) гл. 2:25; Бит. 50:24; Рут 1:6; (3) гл. 12:27; 34:8; Бит. 24:26; 2 Лет. 7:3; Йов 1:20

5 **След това Мойсей и Аарон влязоха и казаха на фараона: Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог: Пусни народа Ми[1], за да Ми направи празник в пустинята[2]!**
(1) гл. 4:23; 6:11; 7:2,16; 8:20; 9:1,13; 10:3; (2) гл. 10:9
2 **Но фараонът каза: Кой е ГОСПОД, че да послушам гласа Му[1] и да пусна Израил? Не познавам ГОСПОД и няма да пусна Израил[2].**
(1) 1 Царе 25:10; 4 Царе 18:35; Йов 15:25,26; 21:15; Пс. 12:4; Пр. 30:9; (2) гл. 3:19
3 **А те казаха: Бог на евреите ни срещна. Молим ти се, нека отидем на тридневен път в пустинята, за да принесем**

жертва[1] на ГОСПОДА, нашия Бог, за да не ни порази с мор или с меч[2].
(1) гл. 3:18; (2) Лев. 26:25; Езд. 7:23

4 **Но египетският цар им каза: Защо вие, Мойсей и Аарон, отвличате народа от работата му? Идете на определените си работи!**

5 **И фараонът каза още: Ето, народът на земята сега е многоброен, а вие го правите да остави определените си работи.**

6 **И в същия ден фараонът заповяда на надзирателите и на началниците на народа, като каза:**

7 **Не давайте вече както досега плява на този народ, за да правят тухли, нека ходят сами и си събират плява.**

8 **Но колкото тухли са правили досега, същия брой изисквайте от тях; с нищо да не го намалите[1]; защото бездилничат и затова викат и казват: Нека отидем да принесем жертва на нашия Бог.**
(1) гл. 1:11

9 **Нека се възлагат** *още* **по-тежки работи на тези хора, за да се трудят в тях; и да не обръщат внимание на лъжливи думи[1].**
(1) 4 Царе 18:20

10 **И така, надзирателите и началниците на народа излязоха и говориха на народа, и казаха: Така казва фараонът: Не ви давам плява.**

11 **Идете сами и си събирайте плява, където намерите; но нищо няма да се намали от работата ви.**

12 **Затова народът се разпръсна по цялата египетска земя да събира слама за плява.**

13 **А надзирателите настоятелно изискваха, като казваха: Изкарвайте работата си, определената си ежедневна работа, както когато имаше плява!**

14 **И началниците на израилевите синове, които бяха поставени над тях от надзирателите на фараона, бяха бити[1], като им казаха: Защо не изкарахте и вчера, и днес определения ви брой тухли както по-напред?**
(1) гл. 1:14

15 **Тогава началниците на израилевите синове влязоха и извикаха към фараона и казаха: Защо постъпваш така със слугите си?**

16 **Не се дава плява на слугите ти, а ни казват: Правете тухли! И ето, слугите ти сме бити, а вината е на твоя народ.**

17 **Но той каза: Лениви сте, лениви! Затова казвате: Нека отидем да принесем жертва на ГОСПОДА.**

18 **Идете сега и работете! Няма да ви се даде плява, но ще давате определения брой тухли[1].**
(1) Екл. 4:1

19 **И началниците на израилевите синове видяха, че положението им е лошо, защото им се каза: Няма да намалявате нищо от броя тухли, който ви е определен за всеки ден.**

20 **И като излязоха от присъствието на фараона, срещнаха Мойсей и Аарон, които ги пресрещнаха.**

21 **И им казаха: ГОСПОД да погледне на вас и да съди, защото вие ни направихте омразни[1] на фараона и на слугите му и сложихте меч в ръката им, за да ни избият.**
(1) Бит. 34:30

22 **Тогава Мойсей се обърна към ГОСПОДА и каза: Господи, защо си постъпил** *така* **зле с този народ[1]? Защо си ме изпратил[2]?**
(1) Иис. Нав. 7:7; (2) Чис. 11:11; Ер. 20:7

23 **Защото, откакто влязох при фараона да говоря в Твое име, той постъпва зле с този народ, а Ти никак не си избавил народа Си[1].**
(1) Йов 22:17

6 **А ГОСПОД каза на Мойсей: Сега ще видиш какво ще направя на фараона[1], защото под** *действие на* **силна ръка ще ги пусне[2] и под** *действие на* **силна ръка ще ги изпъди от земята си[3].**
(1) Чис. 11:23; 2 Лет. 20:17; Пс. 12:5; (2) гл. 3:19,20; 13:3,14,16; (3) гл. 12:31

2 **Бог говори още на Мойсей, като му каза: Аз съм ГОСПОД.**

3 **Явих се на Авраам, на Исаак и на Яков като Бог Всемогъщият[1], но не им бях познат с Името Си ГОСПОД[2].**
(1) Бит. 17:1; (2) гл. 3:14,15; Пс. 83:18

4 **Поставих и завета Си с тях, да им**

дам ханаанската земя[1], земята на тяхното странстване, където бяха чужденци[2].

(1) ст. 8; гл. 13:5; Бит. 12:7; (2) Бит. 17:8; Пс. 105:11,12

5 И чух стенанието на израилевите синове, които египтяните държат в робство, и си спомних завета[1].

(1) гл. 2:24

6 Затова кажи на израилевите синове: Аз съм ГОСПОД; ще ви изведа изпод товарите на египтяните, ще ви избавя от тяхното робство[1] и ще ви изкупя с простряна мишца[2] и с велики присъди[3].

(1) гл. 3:8,17; Пс. 81:6; (2) гл. 13:16; 32:11; Втзк. 4:34; 5:15; 9:29; 11:2; 26:8; 3 Царе 8:42; Пс. 77:15; 136:12; Деян. 13:17; (3) гл. 7:4

7 Ще ви приема за Мой народ[1] и ще бъда ваш Бог[2]. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[3], който ви извеждам изпод египетските товари[4].

(1) гл. 15:16; 19:5; 2 Царе 7:23,24; Неем. 1:10; Пс. 100:3; Тит 2:14; (2) гл. 15:2; 29:45,46; Бит. 17:8; 28:13; Втзк. 29:13; Ер. 31:33; Мк. 12:26,27; (3) гл. 7:17; 14:4,18; 16:12; Втзк. 29:6; 3 Царе 8:60; 20:28; Ис. 49:23,26; 51:15; Йоил 3:17; Йн. 8:28; (4) гл. 13:3,14; Чис. 15:41

8 И ще ви въведа в земята, за която съм се клел[1], че ще я дам на Авраам, на Исаак и на Яков; и ще ви я дам за притежание[2]. Аз съм ГОСПОД.

(1) Езек. 20:5; (2) Чис. 10:29; 11:12; Втзк. 4:31; Езек. 47:14

9 И Мойсей говори така на израилевите синове, но поради притеснението на душите си и поради жестокото си робуване те не послушаха Мойсей[1].

(1) Пр. 18:14

10 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

11 Влез при фараона, египетския цар, и му кажи да пусне израилевите синове от земята си[1].

(1) гл. 5:1

12 Но Мойсей говори пред ГОСПОДА и каза: Ето, израилевите синове не ме послушаха; как тогава ще ме послуша фараонът, като съм с необрязани* устни[1]?

*т.е. нечисти

(1) ст. 30; гл. 4:10; Ис. 6:5; Лк. 5:8

13 Но ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и ги изпрати до израилевите синове и до египетския цар фараона, за да изведат израилевите синове от египетската земя[1].

(1) Пс. 77:20

14 Ето главите на бащините им домове[1]: синове на Рувим, първородния на Израил: Енох и Фалу, Есрон и Хармий. Тези са родовете на Рувим[2].

(1) Чис. 1:18; (2) Чис. 26:5-9; 1 Лет. 5:3

15 Синове на Симеон: Емуил и Ямин, и Аод, и Яхин, и Сохар, и Саул, синът на ханаанката. Тези са родовете на Симеон[1].

(1) Чис. 26:12-14; 1 Лет. 4:24

ст. 16-25: 1 Лет. 6:1-4,16-30

16 Ето имената на синовете на Леви според родословието им: Гирсон, Каат и Мерарий[1]. И годините на живота на Леви станаха сто тридесет и седем години.

(1) Бит. 46:11; 2 Лет. 29:12

17 Синове на Гирсон: Ливний и Семей, по родовете им.

18 Синове на Каат: Амрам и Исаар, и Хеврон, и Озиил[1]. И годините на живота на Каат станаха сто тридесет и три години.

(1) 1 Лет. 15:10; 23:12

19 Синове на Мерарий: Маалий и Мусий[1]. Тези са родовете на Леви според родословието им.

(1) Чис. 3:17-20; 1 Лет. 23:21; 24:26

20 А Амрам взе за жена леля си Йохаведа[1], която му роди Аарон и Мойсей[2]. И годините на живота на Амрам станаха сто тридесет и седем години.

(1) гл. 2:1; (2) Чис. 26:58,59; 1 Лет. 23:13

21 Синове на Исаар: Корей[1] и Нефег, и Зехрий.

(1) Чис. 16:1; 1 Лет. 6:37,38

22 Синове на Озиил: Мисаил и Елисафан[1], и Ситрий.

(1) Лев. 10:4; Чис. 3:30; 1 Лет. 15:8; 2 Лет. 29:13

23 И Аарон взе за жена Елисавета, дъщеря на Аминадав, сестра на Наасон[1], която му роди Надав и Авиуд[2], Елеазар[3] и Итамар[4].

(1) Чис. 1:7; (2) гл. 24:1; Лев. 10:1; (3) Чис. 20:28; Иис. Нав. 24:33; (4) гл. 28:1; Лев. 10:6; Чис. 3:2; 26:60; 1 Лет. 24:1

24 Синове на Корей: Асир и Елкана, и Авиасаф[1]. Тези са родовете на Корей.

(1) Чис. 26:11

25 А Елеазар, синът на Аарон, взе за жена една от дъщерите на Футиил и тя му роди Финеес[1]. Тези са главите на бащините *домове* на левитите според родовете им[2].

(1) Чис. 25:7; Иис. Нав. 22:13; 24:33; Съд. 20:28; (2) Чис. 26:57-60

26 Тези са Аарон и Мойсей, на които ГОСПОД каза: Изведете израилевите

синове от египетската земя според войнствата им[1]. (1) гл. 7:4; 12:41,51; Чис. 33:1
27 **Тези са, които говориха на фараона, египетския цар[1], за да изведат израилевите синове от Египет: тези са Мойсей и Аарон[2].** (1) гл. 5:1-3; (2) Иис. Нав. 24:5; 1 Царе 12:6; Пс. 105:26; Мих. 6:4
28 **В онзи ден, когато ГОСПОД говори на Мойсей в египетската земя,**
29 **ГОСПОД говори на Мойсей и каза: Аз съм ГОСПОД. Кажи на фараона, египетския цар, всичко, което ти казвам[1].** (1) гл. 7:2; Ер. 1:7,17; Езек. 2:7
30 **А Мойсей каза пред ГОСПОДА: Ето, аз съм с необрязани устни, как ще ме послуша фараонът?[1]** (1) ст. 12

7 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, поставих те бог на фараона, и брат ти Аарон ще ти бъде пророк[1].**
(1) гл. 4:15,16
2 **Ти ще говориш всичко, което ти заповядвам[1], а брат ти Аарон ще говори на фараона да пусне израилевите синове от земята си[2].** (1) гл. 6:29; (2) гл. 5:1
3 **А Аз ще закоравя сърцето на фараона[1] и ще умножа знаменията Си и чудесата Си в египетската земя[2].**
(1) гл. 4:21; Пр. 21:1; (2) гл. 3:20; Пс. 78:12; 105:27; Деян. 7:36
4 **И фараонът няма да ви послуша и Аз ще положа ръката Си на Египет, и с велики присъди ще изведа от египетската земя Своите войнства, Своя народ, израилевите синове.**
5 **И египтяните ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато простра ръката Си над Египет и изведа израилевите синове изсред тях[1].** (1) гл. 6:6,26
6 **И Мойсей и Аарон направиха така. Както им заповяда ГОСПОД, така направиха[1].** (1) ст. 20; гл. 12:28
7 **А Мойсей беше на осемдесет години[1], а Аарон – на осемдесет и три години[2], когато говориха на фараона.**
(1) Втзк. 31:2; (2) Чис. 33:39
8 **И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:**
9 **Когато ви говори фараонът и каже: Докажете се чрез чудо![1] – тогава кажи на Аарон: Вземи жезъла си и го хвърли пред фараона, за да стане змия.**
(1) Йн. 2:18
10 **Тогава Мойсей и Аарон влязоха при фараона и направиха, както заповяда ГОСПОД[1]: Аарон хвърли жезъла си пред фараона и пред слугите му и** *жезълът* **стана змия[2].**
(1) ст. 20; гл. 12:28; (2) гл. 4:3
11 **Но фараонът повика мъдреците и заклинателите[1] и те, египетските магьосници, направиха същото със заклинанията си[2].**
(1) Бит. 41:8; Дан. 2:2; Откр. 21:8; (2) гл. 8:7,18; 2 Тим. 3:8
12 **Защото хвърлиха всеки жезъла си и те станаха змии; но Аароновият жезъл погълна техните жезли.**
13 **А сърцето на фараона се закорави[1] и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил.**
(1) ст. 22; гл. 9:35; 2 Лет. 36:13; Зах. 7:12; Евр. 4:7
14 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Сърцето на фараона се закорави[1], той отказва да пусне народа[2].** (1) гл. 8:15,32; 9:7,34; 10:1; Втзк. 2:30; 1 Царе 6:6; (2) гл. 3:19
15 **Иди утре при фараона – ето, той излиза** *да отиде* **при водата – а ти застани на брега на реката, за да го срещнеш, и вземи в ръката си жезъла, който се беше превърнал на змия.**
16 **И му кажи: ГОСПОД, Бог на евреите, ме изпрати при теб и казва: Пусни народа Ми, за да Ми послужи в пустинята![1] Но ето, досега ти не послуша.** (1) гл. 4:23; 5:1; 8:1
17 **Така говори ГОСПОД: От това ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД[1]: ето, с жезъла, който е в ръката ми, ще ударя върху водата, която е в реката, и тя ще се превърне в кръв.**
(1) гл. 4:9; 6:7; 4 Царе 19:19
18 **Рибите, които са в реката, ще измрат и реката ще се усмърди, и египтяните ще се гнусят да пият вода от реката.**
19 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на Аарон: Вземи жезъла си и простри ръката си над водите на Египет, над реките му, над каналите, над**

**езерата му и над всичките им водо-
еми, за да станат кръв! И по цялата
египетска земя ще има кръв – и в
дървените, и в каменните** *съдове.*
20 **И Мойсей и Аарон направиха, как-
то заповяда ГОСПОД; и** *Аарон* **вдигна
жезъла и удари водата, която беше в
реката[1], пред фараона и пред слугите
му; и всичката вода, която беше в ре-
ката, се превърна в кръв[2].**
(1) гл. 17:5; (2) гл. 4:9; Пс. 78:44; Откр. 8:8
21 **И рибите, които бяха в реката,
измряха[1] и реката се усмърдя, така че
египтяните не можеха да пият вода от
реката[2]; и кръвта беше по цялата еги-
петска земя.** (1) Пс. 105:29; (2) Ис. 19:8
22 **Но и египетските магьосници със
заклинанията си направиха същото[1]. И
сърцето на фараона се закорави, и той
не ги послуша, както беше казал ГОС-
ПОД.** (1) ст. 11; 2 Сол. 2:9
23 **И фараонът се обърна и си отиде
у дома си, без да вземе присърце и
това[1].** (1) гл. 9:21; Пр. 28:14; Ис. 47:7; Ер. 36:24
24 **А всичките египтяни копаха около
реката, за да намерят вода за пиене,
защото не можеха да пият вода от ре-
ката.**
25 **И се изпълниха седем дни, след
като ГОСПОД удари реката.**

**8 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей:
Влез при фараона и му кажи: Така каз-
ва ГОСПОД: Пусни народа Ми, за да
Ми послужи![1]** (1) ст. 16; гл. 5:1
2 **Но ако откажеш да го пуснеш[1], ето,
Аз ще ударя всичките ти области с
жаби[2].** (1) гл. 3:19; 4:23; (2) Пс. 78:45; Откр. 16:13
3 **Реката ще гъмжи от жаби, които ще
излизат и ще наскачат в къщата ти, в
спалнята ти, по леглото ти, в къщите
на слугите ти, върху народа ти, в пе-
щите ти и по нощвите ти.**
4 **Върху теб, върху народа ти и върху
всичките ти слуги ще наскачат жабите.**
5 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи
на Аарон: Простри ръката си с жезъла
си[1] над реките, над каналите и над
езерата и направи да излязат жаби по
египетската земя[2].**
(1) Иис. Нав. 8:18; (2) гл. 8:2; Пс. 105:30
6 **И Аарон простря ръката си над еги-
петските води и жабите излязоха и по-
криха египетската земя.**
7 **Но и магьосниците направиха съ-
щото със заклинанията си[1] и напра-
виха да излязат жаби по египетската
земя.** (1) гл. 7:11,22; Мт. 24:24
8 **Тогава фараонът повика Мойсей и
Аарон и каза: Помолете се на ГОС-
ПОДА[1] да махне жабите от мен и от
народа ми и ще пусна народа, за да
пожертва на ГОСПОДА.**
(1) ст. 28; гл. 9:28; 10:17; Чис. 21:7; 3 Царе 13:6; Деян. 8:24
9 **А Мойсей каза на фараона: Опре-
дели ми кога да се помоля за теб, за
слугите ти и за народа ти, за да истре-
би жабите от теб и от къщите ти и да
останат само в реката.**
10 *И фараонът* **каза: Утре. А той рече:**
Ще бъде **според думата ти, за да позна-
еш, че няма никой подобен на ГОС-
ПОДА, нашия Бог[1].**
(1) гл. 9:14,29; 10:2; 15:11; Втзк. 4:35,39; 32:31; 33:26;
2 Царе 7:22; 2 Лет. 6:14; Пс. 83:18; 86:8; 90:2; Ис. 43:10
11 **Жабите ще се махнат от теб, от
къщите ти, от слугите ти и от народа
ти; само в реката ще останат.**
12 **И Мойсей и Аарон излязоха от
фараона. И Мойсей извика към ГОС-
ПОДА за жабите, които беше пратил
върху фараона[1].**
(1) ст. 30; гл. 9:33; 10:18; 32:11; Лк. 6:28
13 **И ГОСПОД направи според думата
на Мойсей[1] и жабите измряха от къ-
щите, от дворовете и от нивите.**
(1) Чис. 14:20
14 **И ги събираха на купчини, и земя-
та се усмърдя.**
15 **А когато фараонът видя, че дойде
облекчение, закорави сърцето си[1] и не
ги послуша, както ГОСПОД беше гово-
рил.** (1) гл. 4:21; 7:13
16 **След това ГОСПОД каза на Мой-
сей: Кажи на Аарон: Простри жезъла
си и удари земната пръст, за да се
превърне на въшки в цялата египетска
земя.**

17 **И направиха така. Аарон простря ръката си с жезъла си и удари земната пръст, и въшки се явиха по хората и по животните; цялата пръст по земята стана на въшки по цялата египетска земя**[1]**.** (1) Пс. 105:31
18 **И магьосниците работеха** *да направят* **същото със заклинанията си, за да произведат въшки, но не можаха**[1]**; а въшките бяха по хората и по животните.**
(1) гл. 9:11; 3 Царе 18:26,29; Ис. 19:11; 2 Тим. 3:9
19 **Тогава магьосниците казаха на фараона: Божи пръст е това**[1]**. Но сърцето на фараона се закорави и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил**[2]**.**
(1) 1 Царе 6:3,9; Лк. 11:20; (2) ст. 32; гл. 4:21
20 **После ГОСПОД каза на Мойсей: Стани утре рано и застани пред фараона – ето, той излиза при водата – и му кажи: Така казва ГОСПОД: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!**[1]
(1) гл. 4:23; 5:1
21 **Защото, ако не пуснеш народа Ми**[1]**, ето, ще изпратя рояци мухи върху теб, върху слугите ти, върху народа ти и в къщите ти; и къщите на египтяните и земята, на която живеят, ще се напълнят с рояци мухи.** (1) гл. 4:23; 5:1
22 **Но в онзи ден Аз ще отделя гесенската земя, в която живее Моят народ, така че там да няма рояци мухи, за да познаеш, че Аз, ГОСПОД, съм сред земята.**
23 **Аз ще поставя преграда между Моя народ и твоя народ**[1]**; това знамение ще стане утре.** (1) гл. 9:4,26; 10:23; 11:7
24 **И ГОСПОД направи така; множества рояци мухи навлязоха в къщата на фараона и в къщите на слугите му и в цялата египетска земя; земята беше повредена от рояците мухи**[1]**.**
(1) Пс. 78:45; 105:31
25 **Тогава фараонът повика Мойсей и Аарон и каза: Идете, принесете жертва на вашия Бог в земята.**
26 **Но Мойсей каза: Не е прилично да направим така, защото ние ще жертваме на ГОСПОДА, нашия Бог, онова, което е гнусота за египтяните. Ето, ако жертваме пред очите на египтяните онова, което е гнусота за тях, няма ли да ни избият с камъни**[1]**?** (1) Бит. 46:34
27 **Ще отидем на тридневен път в пустинята и ще жертваме на ГОСПОДА, нашия Бог, както Той ни е говорил**[1]**.** (1) гл. 3:18
28 **Тогава фараонът каза: Ще ви пусна да пожертвате на ГОСПОДА, вашия Бог, в пустинята, само да не отидете много далеч! Помолете се за мен.**
29 **И Мойсей каза: Ето, аз излизам отпред теб, и ще се помоля на ГОСПОДА да се махнат утре рояците мухи от фараона, от слугите му и от народа му. Но нека фараонът не** *ни* **лъже още веднъж**[1] **и да не пуска народа да пожертва на ГОСПОДА.** (1) Ис. 28:22
30 **И Мойсей излезе отпред фараона и се помоли на ГОСПОДА.**
31 **И ГОСПОД направи според думата на Мойсей и махна рояците мухи от фараона, от слугите му и от народа му; не остана нито една.**
32 **Но фараонът и този път закорави сърцето си**[1] **и не пусна народа**[2]**.**
(1) гл. 7:13; (2) ст. 19; гл. 3:19

9 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона и му кажи: Така казва ГОСПОД, Бог на евреите, Пусни народа Ми, за да ми послужи!**[1]
(1) ст. 13; гл. 4:23; 5:1
2 **Защото, ако откажеш**[1] **да ги пуснеш и ако още ги държиш,**
(1) гл. 4:23; Ис. 1:20
3 **ето, ръката на ГОСПОДА ще дойде върху добитъка ти, който е по полето, върху конете, върху магаретата, върху камилите, върху говедата и върху дребния добитък с много тежък мор**[1]**.**
(1) Ам. 4:10
4 **И ГОСПОД ще направи различие между добитъка на Израил и добитъка на египтяните; от всичкия** *добитък* **на израилевите синове няма да умре нищо**[1]**.** (1) гл. 8:23

5 **И ГОСПОД определи срок, като каза: Утре ГОСПОД ще направи това на земята.**
6 **На другия ден ГОСПОД направи това; всичкият добитък на египтяните измря, а от добитъка на израилевите синове не умря нито едно**[1]**.**
(1) ст. 25,26; гл. 12:12; Пс. 78:50
7 **И фараонът прати** *да видят,* **и ето, от добитъка на израилевите синове не беше умряло нито едно. Но сърцето на фараона се закорави**[1] **и той не пусна народа**[2]**.** (1) гл. 7:13,22; (2) гл. 3:19
8 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Напълнете шепите си с пепел от пещ и нека Мойсей я пръсне към небето пред фараона.**
9 **И** *пепелта* **ще стане прах по цялата египетска земя и ще причини на хората и на животните възпаление, което избива в гнойни циреи по цялата египетска земя.**
10 **И като взеха пепел от пещ, застанаха пред фараона и Мойсей я пръсна към небето; и стана възпаление с гнойни циреи, които избиваха по хората и животните**[1]**.** (1) Втзк. 28:27; Откр. 16:2,11
11 **И магьосниците не можаха да стоят пред Мойсей поради възпалението**[1]**, защото възпалението беше на магьосниците,** *както* **на всичките египтяни.**
(1) гл. 8:18
12 **Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона**[1] **и той не ги послуша, както ГОСПОД беше говорил на Мойсей.**
(1) гл. 4:21
13 **След това ГОСПОД каза на Мойсей: Стани утре рано и застани пред фараона, и му кажи: Така казва ГОСПОД, Бог на евреите: Пусни народа Ми, за да Ми послужи!**
14 **Защото този път Аз изпращам всичките Си язви против сърцето ти, върху слугите ти и върху народа ти**[1]**, за да познаеш, че по цялата земя няма подобен на Мен**[2]**.**
(1) Лев. 26:18; 1 Царе 4:8; (2) гл. 8:10
15 **Понеже сега можех да вдигна ръката Си и да поразя теб и народа ти с мор и ти би бил изтребен от земята**[1]**,**
(1) 2 Царе 7:23; 4 Царе 19:35
16 **но нарочно за това те оставих, за да покажа в теб силата Си и да се възвести Името Ми по целия свят**[1]**.**
(1) Чис. 14:21; Иис. Нав. 4:24; Римл. 9:17
17 **Още ли се надигаш против народа Ми и не го пускаш?**[1] (1) Йов 9:4
18 **Ето, утре около този час ще наваля много тежък град**[1]**, небивал в Египет, откакто е бил основан до днес**[2]**.**
(1) Откр. 8:7; (2) гл. 10:6,14; 11:6
19 **И така, прати сега да приберат добитъка ти и всичко, което имаш по полето;** *защото* **градът ще падне на всеки човек и всяко животно, което се намери на полето и не се прибере вкъщи, и те ще измрат.**
20 **И който от слугите на фараона се убоя от словото на ГОСПОДА, прибра вкъщи слугите си и добитъка си**[1]**;**
(1) гл. 7:23; Пр. 22:3
21 **а който не взе присърце словото на ГОСПОДА, остави слугите си и добитъка си по полето**[1]**.** (1) гл. 7:23; Пр. 22:3
22 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си към небето, за да удари град по цялата египетска земя, по хората, по животните и по всяка трева на полето в египетската земя.**
23 **И Мойсей простря жезъла си към небето и ГОСПОД изпрати гръм и град**[1] **и огън се спускаше на земята. И ГОСПОД наваля град по египетската земя.** (1) Откр. 8:7
24 **Така имаше град и огън, пробягващ сред града**[1]**, много тежък** *град,* **небивал по цялата египетска земя, откакто е станал там народ.**
(1) Пс. 18:12; 105:32; Ис. 30:30; Езек. 1:4; Откр. 16:21
25 **В цялата египетска земя градът изби всичко, което беше по полето, и човек и животно**[1]**; градът очука и всичката трева по полето и изпочупи всичките дървета по полето**[2]**.**
(1) Пс. 78:47,48; (2) Иис. Нав. 10:11
26 **Само в гесенската земя, където бяха израилевите синове, не удари град**[1]**.** (1) ст. 6; гл. 8:23; Ис. 32:18; Ер. 23:6
27 **Тогава фараонът изпрати да пови-**

кат Мойсей и Аарон и им каза: Този път съгреших[1]. ГОСПОД е праведен[2], а аз и народът ми сме неправедни.
(1) гл. 10:16; Чис. 21:7; 22:34; Иис. Нав. 7:20; 1 Царе 15:24,30; 2 Царе 12:13; Мт. 27:4; (2) 2 Лет. 12:6; Плач 1:18; Дан. 9:14

28 **Помолете се на ГОСПОДА да престанат тези Божии гърмове и град[1], и аз ще ви пусна и няма да останете повече.** (1) гл. 8:8,28

29 **А Мойсей му каза: Щом изляза от града, ще простра ръцете си към ГОСПОДА[1], и гърмовете ще престанат, и няма вече да има град, за да познаеш, че земята принадлежи на ГОСПОДА[2].**
(1) 3 Царе 8:22; 2 Лет. 6:13; Езд. 9:5; Йов 11:13; Пс. 143:6; (2) гл. 8:10,22; Втзк. 10:14

30 **Обаче зная, че ти и слугите ти пак няма да се убоите от ГОСПОДА Бога.**

31 **Ленът и ечемикът бяха изпобити, защото ечемикът беше на класове, а ленът връзваше семе,**

32 **но пшеницата и бялото жито не бяха изпобити, защото са късни.**

33 **И Мойсей излезе отпред фараона извън града и простря ръцете си към ГОСПОДА, и гърмовете и градът престанаха, и дъждът не се изливаше вече по земята[1].** (1) гл. 8:12,13

34 **Но когато фараонът видя, че дъждът и градът и гърмовете престанаха, той продължи да греши и закорави сърцето си[1], той и слугите му.** (1) гл. 7:14

35 **Сърцето на фараона се закорави и той не пусна израилевите синове[1], както ГОСПОД беше говорил чрез Мойсей[2].** (1) гл. 3:19; 4:21; (2) гл. 7:13

10 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Влез при фараона, защото Аз закоравих сърцето му и сърцето на слугите му, за да покажа тези Свои знамения между тях[1],** (1) гл. 7:14

2 **и за да разказваш в ушите на сина си и на сина на сина си това, което направих на египтяните[1], и знаменията, които показах между тях, и да познаете, че Аз съм ГОСПОД[2].**
(1) Втзк. 4:9; 6:20-22; Пс. 44:1; 78:3-7; Йоил 1:3; (2) гл. 8:10; 14:4,18; Ис. 38:19

3 **Тогава Мойсей и Аарон влязоха при фараона и му казаха: Така говори ГОСПОД, Бог на евреите: Докога ще отказваш да се смириш пред Мен?[1] Пусни народа Ми, за да ми послужи![2]**
(1) 3 Царе 21:29; 2 Лет. 33:12; 1 Петр. 5:6; (2) гл. 4:23; 5:1

4 **Защото, ако откажеш да пуснеш народа Ми[1], ето, утре ще докарам скакалци в областите ти.** (1) гл. 4:23; 5:1

5 **Те ще покрият лицето на земята, така че да не може да се види земята, и ще изпоядат останалото, което оцеля – това, което ви остана от градушката[1] – и ще изпоядат всичките дървета, които ви растат по полетата,**
(1) гл. 9:32

6 **ще напълнят и къщите ти, и къщите на всичките ти слуги, и къщите на всичките египтяни –** *нещо,* **което не са видели нито бащите ти, нито бащите на бащите ти, откакто съществуват на земята до днес[1]. И** *Мойсей* **се обърна и излезе отпред фараона.**
(1) гл. 9:18; Йоил 2:9

7 **Тогава слугите на фараона му казаха: Докога този ще ни бъде примка? Пусни мъжете да послужат на ГОСПОДА, своя Бог. Още ли не си разбрал, че Египет загива?[1]** (1) 1 Царе 5:11

8 **Тогава пак доведоха Мойсей и Аарон при фараона и той им каза: Идете, послужете на ГОСПОДА, вашия Бог. Кои точно ще отидат?**

9 **А Мойсей каза: Ще отидем с младите си и със старите си, със синовете си и дъщерите си, с овцете си и с говедата си ще отидем, защото имаме празник на ГОСПОДА[1].** (1) гл. 5:1

10 **Тогава** *фараонът* **им каза: Така нека е ГОСПОД с вас, както аз ще ви пусна с челядите ви! Виждате ли, че имате лошо намерение?**

11 **Не така! Идете сега вие мъжете и послужете на ГОСПОДА, защото това искахте. И ги изгониха отпред фараона.**

12 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си над египетската земя за скакалците, за да излязат върху**

египетската земя и да изпоядат всичката трева на земята, всичко което оцеля от градушката[1]. (1) гл. 9:32

13 **И Мойсей простря жезъла си над египетската земя и ГОСПОД направи да духа източен вятър[1] на земята през целия онзи ден и цялата нощ и на сутринта източният вятър докара скакалците.** (1) Пс. 78:26

14 **И скакалците се пръснаха по цялата египетска земя[1] и нападнаха цялата египетска област в огромно множество[2] – преди това не е имало такива** *множества* **скакалци, нито ще има такива след тях[3].** (1) Откр. 9:3; (2) Пс. 78:46; 105:34,35; Пр. 30:27; Йоил 1:4; (3) ст. 6

15 **И покриха лицето на цялата земя, така че земята потъмня, и изпоядоха всичката трева на земята и всичките плодове на дърветата, които бяха оцелели от града, и по цялата египетска земя не остана нищо зелено, било дърво, или трева на полето[1].** (1) Пс. 78:46; 105:34,35; Пр. 30:27; Йоил 1:4

16 **Тогава фараонът бързо повика Мойсей и Аарон и каза: Съгреших против ГОСПОДА, вашия Бог, и против вас[1].** (1) гл. 9:27; 2 Царе 24:10

17 **Но сега, моля те, прости греха ми само този път, и се помолете на ГОСПОДА, вашия Бог[1], да отмахне от мен само тази смърт![2]** (1) гл. 8:8,28; (2) Чис. 21:7; 1 Царе 15:25

18 **И** *Мойсей* **излезе отпред фараона и се помоли на ГОСПОДА[1].** (1) гл. 8:12; Чис. 11:2

19 **И ГОСПОД промени** *вятъра* **в много силен западен вятър, който вдигна скакалците и ги хвърли в Червено море. В цялата египетска област не остана нито един скакалец.**

20 **Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона[1] и той не пусна израилевите синове.** (1) ст. 1,27; гл. 3:19; 4:21

21 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Простри ръката си към небето, за да настане тъмнина по египетската земя, тъмнина, която може да се пипа[1].** (1) Йов 5:14; Пс. 105:28; Ис. 8:22; Езек. 32:7,8; Откр. 8:12; 16:10

22 **И Мойсей простря ръката си към небето и настана гъста тъмнина[1] по цялата египетска земя за три дни.** (1) Йов 5:14; Пс. 105:28; Ис. 8:22; Езек. 32:7,8; Откр. 8:12; 16:10

23 **Не се виждаха един друг и три дни никой не се помръдна от мястото си, а всичките израилеви синове имаха светлина в жилищата си[1].** (1) гл. 8:22,23

24 **Тогава фараонът повика Мойсей и каза: Идете, послужете на ГОСПОДА! Само овцете ви и говедата ви нека останат, а челядите ви нека отидат с вас.**

25 **А Мойсей каза: Но ти трябва да дадеш в ръцете ни и жертви и всеизгаряния, за да пожертваме на ГОСПОДА, нашия Бог.**

26 **И добитъкът ни ще дойде с нас, нито едно копито няма да остане назад[1], защото от** *добитъка* **ще вземем, за да пожертваме на ГОСПОДА, нашия Бог, и докато не пристигнем там, не знаем с какво трябва да послужим на ГОСПОДА.** (1) гл. 12:32

27 **Но ГОСПОД закорави сърцето на фараона[1] и той не склони да ги пусне.** (1) ст. 20

28 **Тогава фараонът му каза: Махни се от мен! Пази се да не видиш вече лицето ми, защото в деня, когато видиш лицето ми, ще умреш![1]** (1) гл. 18:4; 2 Лет. 25:16

29 **А Мойсей каза: Добре каза, няма вече да видя лицето ти[1].** (1) гл. 12:31; Евр. 11:27

<u>ст. 1-8: гл. 12:29-39</u>

11 **А ГОСПОД каза на Мойсей: Още една язва ще нанеса на фараона и на Египет и след това той ще ви пусне оттук. Когато ви пусне, съвсем ще ви изпъди оттук[1].** (1) гл. 3:20; 6:1

2 **И така, кажи в ушите на народа и нека всеки мъж поиска от съседа си и всяка жена – от съседката си сребърни и златни вещи[1].** (1) гл. 3:21,22

3 **И ГОСПОД даде на народа благоволение пред египтяните[1]. При това**

човекът Мойсей беше станал твърде
велик в египетската земя пред слугите
на фараона и пред народа[2].
(1) гл. 3:21,22; (2) Иис. Нав. 4:14; Ест. 9:4
4 **И Мойсей каза: Така говори ГОС-**
ПОД: Около полунощ Аз ще мина по-
сред Египет[1] (1) гл. 12:12; Ам. 5:17
5 **и всяко първородно в египетската**
земя ще умре[1] – от първородния на
фараона, който седи на престола си,
до първородния на слугинята, която е
зад воденицата, и всяко първородно
от добитъка. (1) гл. 4:23
6 **И по цялата египетска земя ще има**
голям писък, какъвто никога не е има-
ло, нито ще има вече такъв[1].
(1) гл. 9:18; Ис. 19:16
7 **А против израилевите синове, от чо-**
век до животно, дори куче няма да
поклати езика си[1], за да познаете, че
ГОСПОД прави разлика между египтя-
ните и Израил[2].
(1) Иис. Нав. 10:21; (2) гл. 8:23; Пс. 58:11; Мал. 3:18
8 **И всички тези твои слуги ще слязат**
при мен и ще паднат пред мен, и ще
кажат: Излез, ти и целият народ, който
те следва! И след това ще изляза. И
Мойсей **излезе отпред фараона с голям**
гняв.
9 **А ГОСПОД беше казал на Мойсей:**
Фараонът няма да ви послуша, за да
се умножат Моите чудеса в египетска-
та земя[1]. (1) гл. 3:19,20
10 **И Мойсей и Аарон извършиха**
всички тези знамения пред фараона,
но ГОСПОД закорави сърцето на фа-
раона, и той не пусна израилевите си-
нове от земята си[1]. (1) гл. 4:21

12 **Тогава ГОСПОД говори на Мойсей**
и Аарон в египетската земя и каза:
2 **Този месец ще ви бъде начало на**
месеците[1], ще ви бъде първият от ме-
сеците на годината. (1) гл. 13:4; 40:17
3 **Говорете на цялото израилево об-**
щество и кажете: На десетия ден от
месеца[1] всеки да си вземе по едно
агне за бащиния *си* **дом, по едно агне**
за един дом. (1) Езек. 40:1
4 **Но ако в дома са малко за агнето,**
тогава нека го вземе с най-близкия до
къщата му съсед според броя на ду-
шите; сметайте за агнето според оно-
ва, което всеки може да изяде.
5 **Агнето ви да бъде без недостатък[1],**
едногодишно мъжко; от овцете или от
козите да го вземете.
(1) Лев. 1:3,10; 1 Петр. 1:19
6 **И да го пазите до четиринадесетия**
ден на същия месец; тогава цялото съ-
брание на израилевото общество да го
заколи привечер[1].
(1) гл. 29:39; 2 Лет. 35:1; Езд. 6:19
7 **После да вземат от кръвта и да**
сложат на двата стълба и на горния
праг на вратата на къщите, където ще
го ядат[1]. (1) ст. 13,22
8 **През същата нощ да ядат месото,**
печено на огън; с безквасен хляб[1] и с
горчиви треви[2] да го ядат.
(1) гл. 13:3; (2) Чис. 9:11
9 **Да не ядете от него сурово, нито**
варено във вода, а изпечено на огън[1],
с главата му, краката му и вътрешнос-
тите му. (1) 2 Лет. 35:13
10 **И да не оставите нищо от него до**
сутринта; ако остане нещо до сутрин-
та[1], да го изгорите в огън[2].
(1) гл. 16:19; 23:18; 34:25; Лев. 7:15; (2) гл. 29:34; Лев. 19:6
11 **Така да го ядете: препасани през**
кръста си[1], с обувките на краката си
и тоягите в ръцете си. Да го ядете на-
бързо, Пасха на ГОСПОДА е*[2].
*или: ГОСПОДНОТО минаване е.; (1) Лк. 12:35;
(2) Лев. 23:5; Чис. 9:1-5; 28:16; Втзк. 16:1-7; Иис. Нав. 5:10;
4 Царе 23:21; Езек. 45:21; Мт. 26:17; Йн. 2:13
12 **И в онази нощ Аз ще мина през**
египетската земя и ще поразя всяко
първородно в египетската земя, от чо-
век до животно[1]; и ще извърша съд
против всичките египетски богове[2]. Аз
съм ГОСПОД[3].
(1) гл. 9:6; 11:4,5; (2) Чис. 33:4; (3) Пс. 95:3
13 **И кръвта ще ви бъде за знак на**
къщите, където сте[1], и когато видя
кръвта, ще ви отмина, и язвата няма
да бъде у вас, за да ви погуби, когато
поразя египетската земя[2].
(1) Иис. Нав. 2:18; (2) ст. 23; Евр. 11:28
14 **Онзи ден да ви бъде за спомен[1] и**

да го пазите като празник на ГОСПОДА във всичките си поколения; вечна наредба да ви бъде да го празнувате[2].

(1) Иис. Нав. 4:7; Лк. 22:19; (2) гл. 27:21

ст. 15-20: гл. 13:3-10; 23:15; 34:18; Лев. 23:6-8; Чис. 28:17-25; Втзк. 16:3.4.8

15 **Седем дни да ядете безквасен хляб[1]. Още на първия ден да махнете кваса от къщите си[2], защото всеки, който яде квасно от първия ден до седмия ден, тази душа ще се изтреби от Израил[3].**

(1) 2 Лет. 30:21; Деян. 12:3; 20:6; (2) 1 Кор. 5:7,8; (3) гл. 30:33,38

16 **На първия ден ще имате свято събрание и на седмия ден – свято събрание. Никаква работа да не се върши в тях[1] освен онова, което е нужно за ядене на всекиго; само това може да вършите.**

(1) Чис. 28:26; Лк. 23:56

17 **И така, да пазите** *празника на* **безквасните хлябове, защото в същия този ден изведох войнствата ви от египетската земя. Затова ще ви бъде вечна наредба да пазите този ден във всичките си поколения.**

18 **От вечерта на четиринадесетия ден на първия месец до вечерта на двадесет и първия ден от месеца да ядете безквасни хлябове.**

19 **Седем дни да не се намира квас в къщите ви, защото всеки, който яде квасно, онази душа ще се изтреби от обществото на Израил[1], бил той пришълец, или местен жител.**

(1) гл. 30:33,38

20 **Нищо квасно да не ядете; във всичките си жилища да ядете безквасни хлябове.**

21 **И Мойсей повика всичките старейшини на Израил и им каза: Изберете и си вземете по едно агне според челядите си и заколете пасхата[1].**

(1) 2 Лет. 35:6; Мт. 26:18,19

22 **После вземете китка от исоп и я потопете в кръвта в съда, и намажете с кръвта в съда горния праг и двата стълба на вратата. И никой от вас да не излиза от вратата на къщата си до сутринта[1].**

(1) Ис. 26:20

23 **Защото ГОСПОД ще мине, за да порази египтяните[1], и когато види кръвта на горния праг и на двата стълба на вратата, ГОСПОД ще отмине вратата и няма да остави погубителя да влезе в къщите ви, за да ви порази[1].**

(1) ст. 13; Йов 14:13; Езек. 9:4,6

24 **И ще пазите това като вечна наредба за теб и за синовете ти.**

25 **Когато влезете в земята, която ГОСПОД ще ви даде, както каза, да пазите тази служба.**

26 **И когато децата ви попитат: Какво** *означава* **тази служба у вас?[1] –**

(1) гл. 13:14; Втзк. 6:20; Иис. Нав. 4:6,21

27 **тогава да отговорите: Това е жертва за Пасхата на ГОСПОДА, който отмина къщите на израилевите синове в Египет, когато порази египтяните, а нашите къщи спаси[1]. Тогава народът се наведе и се поклони[2].**

(1) гл. 13:8; Пс. 78:5-7; (2) гл. 4:31

28 **И израилевите синове отидоха и направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей и Аарон; така направиха[1].**

(1) ст. 35,50; гл. 7:6; 14:4; 36:1; 39:32,42,43; Лев. 24:23; Чис. 1:54; 5:4; Втзк. 34:9; Иис. Нав. 14:5; 2 Царе 5:25; 3 Царе 17:5

ст. 29-39: гл. 11:1-8

29 **И в полунощ ГОСПОД порази всяко първородно в египетската земя[1], от първородния на фараона, който седеше на престола си, до първородния на пленника, който беше в затвора, и всяко първородно от добитъка[2].**

(1) Йов 34:20; (2) гл. 4:23; Бит. 15:14; Чис. 3:13; 8:17; Пс. 78:51; 105:36; Ис. 41:11

30 **И фараонът стана през нощта, той и всичките му слуги, и всичките египтяни; и се нададе голям писък в Египет, защото нямаше къща, в която да няма мъртвец.**

31 **И повика Мойсей и Аарон през нощта[1] и каза: Станете и излезте изсред народа ми, и вие, и израилевите синове[2], и идете, послужете на ГОСПОДА, както казахте!**

(1) гл. 10:29; (2) гл. 3:20; 6:1; 1 Царе 6:6

32 **Вземете и стадата си и говедата си, както казахте[1], и идете; и благословете и мен[2].**

(1) гл. 10:9,26; (2) Езд. 6:10

33 **Египтяните също принуждаваха народа, за да го отпратят по-скоро от**

земята, защото *си* казваха: Ние всички измираме![1]
(1) гл. 6:1; Пс. 105:38

34 И народът вдигна тестото си, преди да се закваси, като носеха на рамене нощвите обвити в дрехите си.

35 А израилевите синове бяха постъпили, както Мойсей беше казал, и бяха поискали от египтяните сребърни вещи и златни вещи и дрехи[1].
(1) гл. 3:21,22; Езд. 1:6; Пс. 105:37

36 И ГОСПОД беше дал на народа благоволение пред египтяните и те им бяха дали, *каквото поискаха.* Така те обраха египтяните[1].
(1) гл. 3:21,22; Езд. 1:6; Пс. 105:37

37 И така, израилевите синове се вдигнаха от Рамесий[1] за Сокхот[2], около шестстотин хиляди мъже[3] пешаци, освен челядите.
(1) Бит. 47:11; (2) Чис. 33:3,5; (3) гл. 38:26; Чис. 1:46

38 А с тях излезе и голямо разноплеменно множество[1], както и твърде много добитък – овце и говеда.
(1) Лев. 24:10; Чис. 11:4; Неем. 13:3

39 А от тестото, което носеха от Египет, изпекоха безквасни пити, защото не се беше заквасило, понеже ги изпъдиха от Египет и те не можаха да се бавят, нито да си приготвят ядене за из пътя.

40 А времето, което израилевите синове прекараха като пришълци в Египет, беше четиристотин и тридесет години[1].
(1) Бит. 15:13; Гал. 3:17

41 И в края на четиристотин и тридесетте години, в същия онзи ден, всичките ГОСПОДНИ войнства излязоха от египетската земя[1].
(1) гл. 6:26; Бит. 50:24; Лев. 23:43; Чис. 23:22; 33:1; Втзк. 4:37; 16:1; Иис. Нав. 24:5; 3 Царе 6:1; 2 Лет. 14:13; Пс. 114:1; Деян. 7:6,7; 13:17; Юда 5; Евр. 11:27

42 Това е нощ, която трябва да се пази за ГОСПОДА, защото ги изведе от египетската земя[1]; това е онази нощ на ГОСПОДА, която трябва да се пази от всичките израилеви синове във всичките им поколения.
(1) гл. 13:3,14,16; Пс. 136:11

43 И ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Ето закона за пасхата: никой чужденец да не яде от нея[1].
(1) Лев. 22:10

44 Но всеки роб, купен с пари, когато го обрежеш, *може* да яде от нея[1].
(1) Бит. 17:12

45 Пришълец или наемник да не яде от нея.

46 В една къща да се изяде. От месото да не изнасяте вън от къщи и кост от нея да не строшите[1].
(1) Чис. 9:12; Пс. 34:20; Йн. 19:36

47 Цялото общество израилеви синове да прави това.

48 И ако някой чужденец живее като пришълец заедно с теб и иска да пази пасхата на ГОСПОДА, нека всичките му мъжки се обрежат, и тогава нека пристъпи да я пази; той ще бъде като местен жител на земята. Но никой необрязан не бива да яде от нея[1].
(1) Езек. 44:9

49 Един закон ще има за местния жител и за чужденеца, който е пришълец между вас[1].
(1) Лев. 19:34; 24:22; Чис. 9:14

50 И всичките израилеви синове направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей и Аарон; така направиха[1].
(1) Чис. 8:20,22; 9:5; 36:10

51 И така, в същия онзи ден ГОСПОД изведе израилевите синове от египетската земя според войнствата им[1].
(1) гл. 6:26; Бит. 50:24; Лев. 23:43; Чис. 23:22; 33:1; Втзк. 4:37; 16:1; Иис. Нав. 24:5; 3 Царе 6:1; 2 Лет. 14:13; Пс. 114:1; Деян. 7:6,7; 13:17; Юда 5; Евр. 11:27

13 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Посвети Ми всяко първородно, всяко, което отваря утроба между израилевите синове – и човек и животно. То е Мое[1].
(1) гл. 22:29,30; 34:19; Лев. 27:26; Чис. 3:13; Втзк. 15:19; Неем. 10:36; Лк. 2:23

ст. 3-10: гл. 12:15-20

3 И Мойсей каза на народа: Помнете този ден, в който излязохте от Египет, от дома на робството[1], защото със силна ръка ГОСПОД ви изведе оттук[2]. Нищо квасно да не се яде[3].
(1) гл. 6:7; 20:2; Втзк. 5:6; 6:12; Иис. Нав. 24:17; Съд. 6:8; 1 Лет. 16:12; Ер. 34:13; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Втзк. 5:15; 6:21; Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15; (3) гл. 12:8; 23:15; 34:18; Втзк. 16:1-3

4 Вие излизате днес в месец Авив[1].
(1) гл. 12:2

5 **И когато ГОСПОД те въведе в зе-
мята на ханаанците, хетейците, амо-
рейците, евейците и евусейците, за
която се закле на бащите ти, че ще
ти я даде – земя, където текат мляко
и мед[1] – тогава да извършваш тази
служба в този месец.** (1) гл. 3:8,17; 6:4
6 **Седем дни да ядеш безквасен хляб
и седмият ден да бъде празник на
ГОСПОДА.**
7 **Безквасен хляб да се яде през се-
демте дни; и да не се намери у теб
квасен хляб, и да не се появи квас във
всичките ти области[1].**
(1) Втзк. 16:4; Иис. Нав. 5:11
8 **И в онзи ден ще обясниш на сина
си, като кажеш:** *Това правя* **заради оно-
ва, което ми направи ГОСПОД, когато
излязох от Египет[1].** (1) гл. 12:26,27
9 **Това ще ти бъде за знак на ръка-
та и за спомен между очите[1], за да
бъде законът на ГОСПОДА в устата
ти, защото със силна ръка те изведе
ГОСПОД от Египет[2].** (1) Втзк. 6:8; 11:18;
Пр. 6:21; Мт. 23:5; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Втзк. 5:15; 6:21;
Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15
10 **И така, да пазиш тази наредба вся-
ка година на времето ѝ.**
11 **А когато ГОСПОД те въведе в зе-
мята на ханаанците, както се закле на
теб и на бащите ти, и ти я даде,**
12 **тогава да отделиш за ГОСПОДА
всяко, което отваря утроба, и всяко
твое първородно от животно; мъжките**
да бъдат **на ГОСПОДА[1].**
(1) гл. 22:29,30; 34:19; Лев. 27:26; Чис. 3:13; Втзк. 15:19;
Неем. 10:36; Лк. 2:23
13 **А всяко първородно от магаре да
изкупиш с агне** *или яре[1]*, **а ако не искаш
да го изкупиш, тогава да му пречупиш
врата. Ще изкупиш и всяко първород-
но на човек между синовете си.**
(1) гл. 34:20; Чис. 18:15
14 **И после, като те запита синът ти и
каже: Какво е това?[1] – да му кажеш:
Със силна ръка ни изведе ГОСПОД от
Египет[2], от дома на робството[3].**
(1) гл. 12:26; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Втзк. 5:15; 6:21;
Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15;
(3) гл. 6:7; 20:2; Втзк. 5:6; 6:12; Иис. Нав. 24:17;
Съд. 6:8; 1 Лет. 16:12; Ер. 34:13
15 **И когато фараонът отказваше да
ни пусне[1], ГОСПОД уби всяко първо-
родно в египетската земя – от първо-
родно на човек до първородно на жи-
вотно[2] – затова жертвам на ГОСПОДА
всяко първородно, което е мъжко, а
всеки първороден от синовете си из-
купувам[3].**
(1) гл. 3:19; (2) гл. 4:23; (3) гл. 34:20; Чис. 18:15
16 **Това ще бъде за знак на ръката ти
и за превръзки над очите ти[1], защото
със силна ръка ГОСПОД ни изведе от
Египет[2].** (1) Втзк. 6:8; 11:18;
Пр. 6:21; Мт. 23:5; (2) гл. 6:1,6; 12:41,42; Втзк. 5:15; 6:21;
Съд. 2:12; Неем. 1:10; Пс. 136:11,12; Дан. 9:15
17 **А когато фараонът пусна народа,
Бог не го преведе през пътя за филис-
тимската земя, въпреки че беше най-
близко, защото Бог каза: Да не би да
се разкае народът, като види битка[1], и
да се върне в Египет[2].**
(1) гл. 14:10-12; (2) Втзк. 17:16; 28:68
18 **Затова Бог поведе народа по око-
лен път през пустинята към Червено
море[1]. И израилевите синове излязоха
от египетската земя строени[2].**
(1) гл. 14:2; Пс. 68:7; (2) Бит. 50:25
19 **И Мойсей взе със себе си костите
на Йосиф; защото той беше изрично
заклел израилевите синове, като беше
казал: Бог непременно ще ви посети.
Тогава да изнесете оттук костите ми
със себе си![1]** (1) Бит. 50:25; Иис. Нав. 24:32
20 **И те тръгнаха от Сокхот и се раз-
положиха на стан в Етам, към края на
пустинята[1].** (1) Чис. 33:6
21 **И ГОСПОД вървеше пред тях[1] –
денем в облачен стълб[2], за да ги води
по пътя, а нощем в огнен стълб, за
да им свети[3] – за да пътуват денем и
нощем.** (1) гл. 32:1; (2) 1 Кор. 10:1;
(3) Чис. 9:15-23; Втзк. 1:33; Пс. 78:14; 105:39; Ис. 4:5
22 **Денем облачният стълб не се от-
далечаваше отпред народа, а нощем –
огненият стълб[1].** (1) гл. 40:38

14 **Тогава ГОСПОД говори на Мой-
сей и каза:**
2 **Заповядай на израилевите синове**

да се върнат[1] и да се разположат на стан пред Пиаирот[2], между Мигдол[3] и морето. Срещу Веелсефон да се разположите на стан близо до морето[4].

(1) гл. 13:18; (2) Чис. 33:7; (3) Ер. 46:14; (4) Иис. Нав. 24:6

3 **И фараонът ще каже за израилевите синове: Те са се заблудили в земята, пустинята ги е затворила.**

4 **И Аз ще закоравя сърцето на фараона[1] и той ще се спусне да ги гони, но Аз ще се прославя[2] над фараона и над цялата му войска и египтяните ще познаят, че Аз съм ГОСПОД[3]. И** *израилевите синове* **направиха така[4].**

(1) гл. 4:21; Иис. Нав. 11:20; (2) Езек. 28:22; (3) гл. 6:7; 10:2; Езек. 38:16,23; (4) гл. 12:28,35,50

5 **А когато се извести на египетския цар, че народът е побягнал, сърцето на фараона и на слугите му се обърна срещу народа и те казаха: Какво направихме ние, че пуснахме Израил да не ни работи вече?**

6 **И** *фараонът* **впрегна колесницата си и събра народа си при себе си.**

7 **Взе и шестстотин избрани колесници и всичките египетски колесници с началници над всяка[1].** (1) гл. 15:4

8 **И ГОСПОД закорави сърцето на фараона, египетския цар[1], така че той подгони израилевите синове. А израилевите синове бяха излезли с издигната ръка[2].** (1) гл. 4:21; Иис. Нав. 11:20; (2) Лев. 26:13; Чис. 33:3; Пс. 105:43

9 **И египтяните се спуснаха след тях – всичките коне и колесници на фараона, конниците му и войската му – и ги настигнаха, когато бяха разположени на стан близо до морето[1], пред Пиаирот, срещу Веелсефон[2].**

(1) гл. 13:18; (2) Чис. 33:7

10 **А когато фараонът се приближи, израилевите синове повдигнаха очи и ето, египтяните идваха след тях. И израилевите синове се уплашиха много и извикаха към ГОСПОДА[1].**

(1) Иис. Нав. 24:6,7; Неем. 9:9

11 **И казаха на Мойсей: Понеже нямаше гробища в Египет, затова ли ни изведе да умрем в пустинята? Защо ни направи това и ни изведе от Египет?[1]**

(1) гл. 16:3; 17:3; Чис. 14:2

12 **Не е ли това, каквото ти казвахме в Египет, като говорихме: Остави ни, нека работим на египтяните? Защото по-добре щеше да ни бъде да работим на египтяните, отколкото да измрем в пустинята![1]** (1) Пс. 106:7

13 **А Мойсей каза на народа: Не се бойте[1], стойте и гледайте спасението на ГОСПОДА, което Той ще извърши за вас днес[2], защото, колкото за египтяните, които видяхте днес, няма да ги видите вече до века[3].**

(1) Чис. 14:9; Втзк. 20:3; 4 Царе 6:16; Пс. 78:53; Ис. 41:10-14; (2) Пс. 68:20; Ос. 1:7; (3) Пс. 91:8

14 **ГОСПОД ще воюва за вас[1], а вие ще останете мирни[2].**

(1) гл. 15:3; Втзк. 1:30; 3:22; Иис. Нав. 10:14,42; 1 Царе 4:7,8; 2 Лет. 20:29; Неем. 4:20; 9:11; Пс. 35:1; Ис. 31:4; (2) 2 Лет. 20:15,17; Ис. 30:15; Плач 3:26

15 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Защо викаш към Мен?[1] Кажи на израилевите синове да тръгнат.**

(1) Иис. Нав. 7:10

16 **А ти вдигни жезъла си и простри ръката си над морето, и го раздели и израилевите синове ще преминат през морето по сухо.**

17 **И Аз, ето, ще закоравя сърцето на египтяните[1] и те ще влязат след тях; и ще се прославя[2] над фараона, над цялата му войска, над колесниците му и над конниците му.**

(1) гл. 4:21; Иис. Нав. 11:20; (2) Езек. 28:22

18 **И египтяните ще познаят, че Аз съм ГОСПОД[1], когато се прославя над фараона, над колесниците му и над конниците му[2].**

(1) гл. 6:7; 10:2; (2) Езек. 28:22; 38:16,23

19 **Тогава Божият Ангел, който вървеше пред израилевото войнство, се вдигна и дойде зад тях; облачният стълб се вдигна отпред тях и застана зад тях[1],** (1) Ис. 52:12; Мих. 2:13

20 **и дойде между египетското войнство и израилевото войнство;** *на едните* **беше тъмен облак[1], а** *на другите* **светеше през нощта, така че едните не се приближиха до другите през цялата нощ.** (1) Иис. Нав. 24:7

21 **И така, Мойсей простря ръката си
над морето. И ГОСПОД направи да се
оттегля морето цялата онази нощ от
силен източен вятър[1] и превърна море-
то в суша, и водите се раздвоиха[2].**
(1) Йов 38:24; Пс. 148:8;
(2) Иис. Нав. 2:10; Пс. 74:13; 114:3,5; Ис. 44:27
22 **Така израилевите синове влязоха
сред морето по сухо[1]; и водите бяха
за тях стена от дясната и от лявата им
страна[2].** (1) гл. 15:19; 4 Царе 2:8,14; Неем. 9:11;
Пс. 66:6; 106:9; 136:13,15; Ис. 51:10; Деян. 7:36; (2) гл. 15:8;
Иис. Нав. 3:16,17; Пс. 78:13; Ис. 11:15,16; 1 Кор. 10:1
23 **А египтяните ги подгониха и вля-
зоха след тях сред морето, всичките
коне на фараона, колесниците му и
конниците му.**
24 **Но в утринната стража ГОСПОД
погледна от огнения и облачния стълб
към египетското войнство[1] и смути
войнството на египтяните.** (1) Ам. 9:4,8
25 **Той извади колелата от колесниците
им и те се теглеха мъчно, така че егип-
тяните казаха: Да бягаме от Израил,
защото ГОСПОД воюва за тях[1] против
египтяните!** (1) ст. 14
26 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей:
Простри ръката си над морето, за да
се върнат водите върху египтяните,
върху колесниците им и върху конни-
ците им.**
27 **И така, Мойсей простря ръката
си над морето. И около зори морето
се върна на мястото си и египтяните
бягаха пред** *него.* **И ГОСПОД потопи
египтяните сред морето[1].** (1) Иис. Нав. 24:7
28 **Защото водите се върнаха и по-
криха колесниците, конниците и цялата
войска на фараона, която беше вляз-
ла след тях в морето; не остана нито
един от тях[1].**
(1) Втзк. 11:4; 2 Лет. 20:24; Пс. 78:53; 106:22; Евр. 11:29
29 **А израилевите синове минаха по-
сред морето по сухо[1] и водите бяха за
тях стена от дясната и от лявата им
страна[2].** (1) гл. 15:19; 4 Царе 2:8,14; Неем. 9:11;
Пс. 66:6; 106:9; 136:13,15; Ис. 51:10; Деян. 7:36; (2) гл. 15:8;
Иис. Нав. 3:16,17; Пс. 78:13; Ис. 11:15,16; 1 Кор. 10:1
30 **Така в онзи ден[1] ГОСПОД спаси
Израил от ръката на египтяните[2] и Из-
раил видя египтяните мъртви по мор-
ския бряг[3].**
(1) 1 Царе 14:23; (2) Съд. 10:11; Ос. 1:7; (3) Пс. 91:8
31 **Израил видя великото дело, кое-
то ГОСПОД извърши над египтяните[1],
и народът се убоя от ГОСПОДА[2] и
повярва в ГОСПОДА и в слугата Му
Мойсей[3].** (1) Иис. Нав. 24:7; (2) Иис. Нав. 4:24;
(3) гл. 4:31; 19:9; Иис. Нав. 4:14; 1 Царе 12:18

15 **Тогава Мойсей и израилевите си-
нове пяха тази песен[1] на ГОСПОДА,
като говориха с тези думи[2]: Ще пея
на ГОСПОДА, защото е превъзвишен,
коня и ездача му хвърли в морето[3]!**
(1) Чис. 21:17; 2 Царе 22:1; Ос. 2:15;
Откр. 15:3; (2) Пс. 106:12; Съд. 5:1,3;
(3) ст. 21; гл. 14:26,27; Пс. 76:6
2 **ГОСПОД е сила моя[1], песен моя и
стана ми спасение[2]. Той ми е Бог[3], и
ще Го прославя, бащиният ми Бог, и
ще Го величая[4].** (1) Пс. 18:1,2; (2) 2 Царе 22:3;
Пс. 68:19; 118:14; (3) гл. 6:7; (4) Пс. 118:28; Ис. 25:1
3 **ГОСПОД е силен Воин[1], ГОСПОД е
Името Му[2].** (1) Пс. 24:8; (2) гл. 3:14; Ер. 33:2
4 **Колесниците на фараона и войската
му хвърли в морето, избраните му пъл-
ководци[1] потънаха в Червеното море[2].**
(1) гл. 14:7; (2) ст. 21; гл. 14:26,27; Пс. 76:6
5 **Дълбините ги покриха, като камък
слязоха в бездните[1].** (1) Неем. 9:11
6 **Десницата Ти, ГОСПОДИ, е славна
в мощ[1]; десницата Ти, ГОСПОДИ, сма-
за врага[2].** (1) Пс. 89:13; 98:1; 118:15,16;
Лк. 1:51; (2) Пс. 44:3; Ис. 63:12
7 **В превъзходното Си величие[1] пова-
ли онези, които се надигнаха против
Теб[2]; развърза гнева Си и ги пояде
като слама[3].**
(1) Втзк. 33:26; (2) Йов 9:4; (3) Ис. 5:24; Наум 1:10
8 **От диханието на ноздрите Ти[1] во-
дите се струпаха накуп, вълните заста-
наха като бент, бездните застинаха в
сърцето на морето[2].**
(1) 2 Царе 22:16; Йов 4:9; (2) гл. 14:22,29
9 **Врагът рече: Ще погна, ще стигна,
ще разделя плячката[1]; алчността ми ще
се насити от тях; ще изтръгна меча си,
ръката ми ще ги погуби.** (1) Съд. 5:30
10 **Ти подухна с дъха Си и морето ги**

покри; потънаха като олово в силните
води[1].
(1) Неем. 9:11
11 **Кой е подобен на Теб, ГОСПО-**
ДИ, между боговете? Кой е подобен на Теб[1], славен в святост[2], страхопочитаем, че да Те възпяват[3], правещ чудеса[4]?
(1) гл. 18:11; Втзк. 3:24; 3 Царе 8:23; Пс. 113:5; Ис. 46:9; Ер. 10:6,7; Мих. 7:18; (2) 1 Царе 2:2; Ис. 6:3; Пс. 77:13; (3) 1 Лет. 16:25; Откр. 15:3,4; (4) Втзк. 4:34; Пс. 86:10
12 **Ти простря десницата Си и земята**
ги погълна.
13 **С милостта Си Ти води народа,**
който си изкупил[1], със силата Си води го към святото Си обиталище.
(1) Пс. 77:14,15; Ис. 63:9
14 **Народите ще чуят и ще затрепе-**
рят[1], ужас ще обладае филистимските жители[2].
(1) Втзк. 2:25; Иис. Нав. 2:11; 9:9; Пс. 48:6; Езек. 32:9; (2) 1 Царе 4:7,8
15 **Тогава ще се уплашат едомските**
князе[1], трепет ще обземе моавските главатари[2], ще се стопят всички ханански жители.
(1) Бит. 36:16; Втзк. 2:4; (2) Чис. 22:3; Авак. 3:6
16 **Страх и трепет ще ги нападне[1], от**
величието на ръката Ти[2] ще се вкаменят, докато премине народът Ти, ГОСПОДИ, докато премине народът, който Ти си придобил[3].
(1) гл. 23:22,27; Иис. Нав. 2:9,11,24; (2) Пс. 89:13; (3) гл. 6:7; Пс. 74:2; Ис. 43:1
17 **Ще ги въведеш и насадиш на пла-**
нината на Своето наследство[1]; на мястото, ГОСПОДИ, което си приготвил за Свое обиталище; в светилището, Господи, което ръцете Ти поставиха[2].
(1) Пс. 78:54,55; (2) гл. 25:8; Иис. Нав. 22:19; Езек. 37:26
18 **ГОСПОД ще царува до вечни ве-**
кове[1]!
(1) Пс. 10:16; 146:10; Дан. 4:3; Откр. 11:15
19 **Защото конете на фараона с колес-**
ниците му и с конниците му влязоха в морето и ГОСПОД върна върху тях водите на морето, а израилевите синове преминаха по сухо сред морето[1].
(1) гл. 14:22; Иис. Нав. 4:23
20 **Тогава пророчицата Мариам[1], сес-**
трата на Аарон, взе в ръката си тимпанче и всичките жени излязоха след нея с тимпанчета и танци[2].
(1) гл. 2:4; Чис. 26:59; Съд. 4:4; 4 Царе 22:14; Неем. 6:14; (2) Съд. 11:34; 1 Царе 18:6; 2 Царе 6:14; Пс. 68:25
21 **И Мариам им пееше ответно:**
Пейте на ГОСПОДА, защото е превъзвишен; коня и ездача му хвърли в морето!
22 **Тогава Мойсей вдигна израилевите**
синове от Червено море и излязоха към пустинята Сур[1]. И вървяха три дни в пустинята и не намериха вода[2].
(1) Бит. 25:18; (2) гл. 17:1
23 **После дойдоха в Мера[1], но не мо-**
жеха да пият от водата на Мера, защото беше горчива – затова се нарече Мера*[2].
*Горчивина
(1) Чис. 33:8; (2) Рут 1:20; Откр. 8:11
24 **Тогава народът заропта против**
Мойсей и казваше: Какво да пием?[1]
(1) гл. 16:2,3; 17:3; Мт. 6:31
25 **А той извика към ГОСПОДА[1] и**
ГОСПОД му показа едно дърво; и като го хвърли във водата, водата стана сладка[2]. Там им наложи наредба и правила[3] и там ги изпита[4]. И каза:
(1) гл. 17:4; (2) 4 Царе 2:21,22; Езек. 47:8; (3) Иис. Нав. 24:25; (4) гл. 16:4; Втзк. 8:2; Съд. 2:22; 1 Петр. 1:6,7
26 **Ако усърдно слушаш гласа на ГОС-**
ПОДА, своя Бог[1], и вършиш онова, което е правилно пред Него, и слушаш заповедите Му, и пазиш всичките Му наредби, няма да ти нанеса нито една от болестите, които нанесох върху египтяните[2]; защото Аз съм ГОСПОД, който те изцелявам[3].
(1) гл. 19:5; Втзк. 5:1; 28:1; Пс. 81:8; Ер. 11:7; (2) Втзк. 7:12,15; Ис. 55:3; (3) гл. 23:25; Чис. 12:13; Пс. 103:3; Ос. 11:3
27 **После дойдоха в Елим, където има-**
ше дванадесет водни извора и седемдесет палмови дървета, и там се разположиха на стан при водите[1].
(1) Чис. 33:9; Пс. 23:2

16 **И тръгнаха от Елим и цялото об-**
щество на израилевите синове дойде в пустинята Син[1], която е между Елим и Синай, на петнадесетия ден от втория месец, откакто излязоха от египетската земя.
(1) Чис. 33:11
2 **И цялото общество на израилевите**
синове роптаеше против Мойсей и Аарон в пустинята[1].
(1) гл. 15:24; Пс. 106:25

3 **Израилевите синове им казаха: По-**
добре да бяхме умрели от ГОСПОД-
НАТА ръка в египетската земя[1]**, когато**
седяхме около котлите с месо и ядяхме
хляб до насита[2]**; защото ни доведохте**
в тази пустиня, за да изморите цялото
това събрание от глад[3]**!**

(1) гл. 14:11; (2) Чис. 11:4,5; (3) гл. 17:3; Чис. 11:20; Втзк. 8:3; Пс. 107:5

4 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей:**
Ето, ще ви наваля хляб от небето.
Нека излиза народът всеки ден и да
събират колкото им трябва за деня, за
да ги изпитам[1] **– ще ходят ли в закона**
Ми, или не. (1) гл. 15:25
5 **А на шестия ден нека приготвят вне-**
сеното и то да бъде двойно на това,
което събират всеки ден[1]**.** (1) Лев. 25:21,22
6 **И Мойсей и Аарон казаха на всич-**
ките израилеви синове: Довечера ще
познаете, че ГОСПОД ви е извел от
египетската земя[1]**.** (1) Пс. 81:10
7 **А на сутринта ще видите ГОСПОД-**
НАТА слава, понеже Той чу роптанията
ви против ГОСПОДА – защото какво
сме ние, че да роптаете против нас?[1]

(1) Чис. 16:11; Лк. 10:16

8 **Мойсей каза още:** *Ще видите,* **когато**
ГОСПОД ви даде довечера месо да
ядете и на сутринта – хляб до насита[1]**,**
понеже ГОСПОД чу роптанията ви, с
които роптаете против Него – защото
какво сме ние? Роптанията ви не са
против нас, а против ГОСПОДА[2]**.**

(1) Чис. 11:18-20; (2) 1 Царе 8:7

9 **И Мойсей каза на Аарон: Кажи на**
цялото общество на израилевите си-
нове: Приближете се пред ГОСПОДА,
защото Той чу роптанията ви[1]**.**

(1) Чис. 14:27

10 **А когато Аарон говореше на цялото**
общество на израилевите синове, те
обърнаха погледа си към пустинята и
ето, ГОСПОДНАТА слава се яви в об-
лака[1]**.** (1) гл. 24:16,17; 40:34; Лев. 9:23; Чис. 14:10
11 **И ГОСПОД говори на Мойсей и**
каза:
12 **Чух роптанията на израилевите си-**
нове[1]**. Говори им и кажи: Надвечер ще**
ядете месо и на сутринта ще се наси-
тите с хляб, и ще познаете, че Аз съм
ГОСПОД, вашият Бог[2]**.**

(1) Чис. 11:4,18; (2) гл. 6:7

13 **И така, вечерта долетяха пъдпъдъ-**
ци и покриха стана[1]**, а сутринта нався-**
къде около стана беше паднала роса.

(1) Чис. 11:31,32

14 **И като се изпари падналата роса,**
ето, по лицето на пустинята имаше
нещо дребно като люспи, тънко, като
слана по земята[1]**.** (1) Чис. 11:7-9; Пс. 105:40
15 **Като го видяха израилевите сино-**
ве, си казаха един на друг: Какво е
това? – защото не знаеха какво беше.
А Мойсей им каза: Това е хлябът, кой-
то ГОСПОД ви дава да ядете[1]**.**

(1) Втзк. 8:3,16; Неем. 9:15; 1 Кор. 10:3; Откр. 2:17

16 **Ето какво заповядва ГОСПОД:**
Съберете от него, всеки по толкова,
колкото му трябва да яде, по гомор
на глава, според броя на душите ви;
всеки да вземе за онези, които са под
шатрата му.
17 **И израилевите синове направиха**
така и събраха, кой много, кой малко.
18 **И когато измериха с гомора, който**
беше събрал много, нямаше излишък
и който беше събрал малко, нямаше
недостиг[1]**; всеки събираше толкова,**
колкото му трябваше да яде.

(1) 2 Кор. 8:15

19 **И Мойсей им каза: Никой да не**
оставя от него до сутринта[1]**.**

(1) гл. 12:10; Мт. 6:34

20 **Но те не послушаха Мойсей и ня-**
кои оставиха от него до сутринта, но
червяса и се усмърдя. И Мойсей им
се разгневи.
21 **И всяка сутрин го събираха – кой**
колкото му трябваше за ядене, а кога-
то припечеше слънцето, се стопяваше.
22 **А на шестия ден събраха двой-**
но количество храна, по два гомора
за всекиго, и всичките началници на
обществото дойдоха и съобщиха на
Мойсей.
23 **А той им каза: Това е** *точно* **което**
каза ГОСПОД. Утре е събота, свята по-
чивка на ГОСПОДА; опечете, колкото
искате да опечете, и сварете, колкото

искате да сварите, а каквото остане,
сложете настрана да ви стои за утре.
24 И така, сложиха го настрана до
сутринта, както заповяда Мойсей, и
нито се усмърдя, нито се намери чер-
вей в него.
25 Тогава Мойсей им каза: Яжте това
днес, защото днес е събота на ГОС-
ПОДА, днес няма да *го* намерите на
полето.
26 Шест дни ще го събирате, но сед-
мият ден е събота – в нея няма да
се намира.
27 Обаче някои от народа излязоха
на седмия ден да събират, но не на-
мериха.
28 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей:
Докога ще отказвате да пазите запове-
дите Ми и законите Ми[1]?
(1) Чис. 14:11; 4 Царе 17:14,15; Пс. 78:10; Езек. 5:6
29 Ето, понеже ГОСПОД ви даде съ-
ботата[1], затова на шестия ден ви даде
хляб за два дни[2]. Седете всеки на мяс-
тото си; на седмия ден никой да не
излиза от мястото си.
(1) Мт. 12:8; (2) Лев. 25:21
30 И така, народът си почиваше на
седмия ден.
31 И израилевият дом нарече тази
храна манна. Тя беше бяла и приличa-
ше на кориандрово семе и вкусът ѝ
беше като на пита с мед[1].
(1) Чис. 11:7,8
32 Тогава Мойсей каза: Ето какво за-
повяда ГОСПОД: Един пълен гомор от
нея да се пази за поколенията ви, за
да видят хляба, с който ви изхраних в
пустинята, когато ви изведох от еги-
петската земя.
33 И Мойсей каза на Аарон: Вземи
една стомна и сложи в нея един пълен
гомор манна, и я положи пред ГОС-
ПОДА, за да се пази за поколенията
ви[1]. (1) Евр. 9:4
34 И така, Аарон я положи пред сви-
детелството, за да се пази[1], както ГОС-
ПОД заповяда на Мойсей. (1) Чис. 17:10
35 И израилевите синове ядоха ман-
ната четиридесет години[1], докато дой-
доха до обитаема земя; ядоха манна,
докато стигнаха до границите на хана-
анската земя. (1) Чис. 32:13;
Втзк. 2:7; Иис. Нав. 5:12; Йн. 6:31,49; Деян. 13:18
36 А гоморът е една десета от ефа-
та[1]. (1) Рут 2:17; Езек. 45:11

17 След това цялото общество на из-
раилевите синове тръгна от пустинята
Син[1], като пътуванията им бяха според
ГОСПОДНАТА заповед[2]. И разположиха
стан в Рафидим[3], където нямаше вода
да пие народът[4].
(1) гл. 16:1; (2) Чис. 9:17-23; (3) Чис. 33:12-14; (4) гл. 15:22
2 Затова народът се караше с Мойсей[1]
и казваше: Дайте ни вода да пием!
А Мойсей им каза: Защо се карате с
мен? Защо изпитвате ГОСПОДА?[2]
(1) Чис. 20:2,3; (2) Пс. 78:18,41; Евр. 3:8,9
3 Но народът беше ожаднял там за
вода и народът роптаеше против Мой-
сей, като казваше: Защо ни изведе от
Египет? Да умориш от жажда и мен, и
децата ми, и добитъка ми?[1]
(1) гл. 14:11; 16:3; Пс. 107:5
4 Тогава Мойсей извика към ГОС-
ПОДА[1] и каза: Какво да правя с този
народ? Още малко и ще ме убият с
камъни![2] (1) гл. 15:25; Пс. 99:6;
(2) Чис. 14:10; 1 Царе 30:6; Йн. 8:59; Деян. 14:19
5 А ГОСПОД каза на Мойсей: Излез
пред народа и вземи със себе си ня-
кои от израилевите старейшини; вземи
в ръката си и жезъла си, с който удари
реката, и иди[1]. (1) гл. 7:20; Чис. 20:8
6 Ето, Аз ще застана пред теб там на
канарата в Хорив, а ти удари канарата,
и от нея ще излезе вода, за да пие
народът[1]. И Мойсей направи така пред
очите на израилевите старейшини.
(1) Втзк. 8:15; Неем. 9:15; Пс. 74:15; 78:15,16; 114:8;
Ис. 48:21; 1 Кор. 10:4
7 И нарече мястото Маса* и
Мерива**[1], поради това, че израилеви-
те синове се караха с него, и понеже
изпитаха ГОСПОДА[2], като казаха: Дали
ГОСПОД е между нас, или не?[3]
*Изпитание, Изкушение **Караница;
(1) Чис. 20:13; Пс. 95:8,9; 106:32; (2) Втзк. 33:8; Пс. 78:18;
(3) Втзк. 6:16

8 **По това време дойде Амалик**[1] **и во-**
юва против Израил[2] **в Рафидим.**
(1) Бит. 14:7; Чис. 13:29; Съд. 6:3; 1 Царе 14:48; (2) Втзк. 25:17,18

9 **А Мойсей каза на Иисус** *Навиев*[1]*:* **Избери ни мъже**[2] **и излез да се биеш с Амалик; аз ще застана утре на върха на хълма и ще държа Божия жезъл в ръката си**[3]**.** (1) гл. 24:13; 33:11; Чис. 13:8,16; (2) гл. 18:21; Иис. Нав. 8:3; (3) гл. 4:20

10 **И Иисус направи, както му каза Мойсей, и се би с Амалик; а Мойсей, Аарон и Ор**[1] **се изкачиха на върха на хълма.** (1) гл. 24:14; 1 Лет. 2:19

11 **И когато Мойсей издигаше ръката си, надвиваше Израил**[1]**, а когато отпускаше ръката си, надвиваше Амалик.**
(1) Пс. 44:5

12 **А когато ръцете на Мойсей натежаха, взеха камък и му подложиха и той седна на него. А Аарон и Ор, единият от едната страна, а другият от другата, подпираха ръцете му и така ръцете му се подкрепяха до залеза на слънцето.**

13 **Така Иисус победи Амалик и народа му с острото на меча**[1]**.**
(1) Иис. Нав. 8:26

14 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Запиши в книгата за спомен**[1] **и предай в ушите на Иисус, че напълно ще излича спомена на Амалик под небето**[2]**.**
(1) Ер. 30:2; (2) Чис. 24:20; Втзк. 25:19; 1 Царе 15:2,3; 1 Лет. 4:42,43

15 **И Мойсей издигна** *там* **олтар**[1]**, който нарече Йахве Нисий*.**
*ГОСПОД е мое знаме; (1) гл. 24:4; 27:1; 32:5; Бит. 12:7,8

16 **И каза: ГОСПОД се закле**[1]**, ГОСПОД ще воюва против Амалик от поколение в поколение.** (1) Евр. 6:13

18 **И мадиамският свещеник Йотор, тъстът на Мойсей**[1]**, чу за всичко, което Бог беше извършил за Мойсей и за Своя народ Израил, как ГОСПОД беше извел Израил от Египет.**
(1) гл. 2:16-21; 3:1; Съд. 1:16

2 **И Йотор, тъстът на Мойсей, взе Сепфора, жената на Мойсей, след като той я беше изпратил обратно,**

3 **и двамата ѝ сина, от които единият се казваше Гирсом, защото** *Мойсей* **беше казал: Пришълец станах в чужда земя**[1]**. –** (1) гл. 2:22

4 **а другият се казваше Елиезер***[1]**, защото** *беше казал:* **Бащиният ми Бог ми стана помощник и ме избави от меча на фараона**[2]**.** *Бог е мой помощник
(1) 1 Лет. 23:15; (2) гл. 2:15; 10:28

5 **И Йотор, тъстът на Мойсей, дойде при Мойсей със синовете му и с жена му в пустинята до Божията планина**[1]**, където се беше разположил на стан.**
(1) гл. 3:1,12

6 **И съобщи на Мойсей: Аз, тъст ти Йотор, идвам при теб с жена ти и двамата ѝ сина с нея**[1]**.** (1) гл. 4:20

7 **Тогава Мойсей излезе да посрещне тъста си, поклони се и го целуна; и като се поздравиха**[1]**, влязоха в шатрата.** (1) Бит. 43:27; 1 Царе 17:22; 2 Царе 11:7

8 **И Мойсей разказа на тъста си всичко, което ГОСПОД беше направил на фараона и на египтяните заради Израил, и всичките трудности, които ги бяха сполетели по пътя, и как ГОСПОД ги беше избавил**[1]**.** (1) Пс. 106:8-11

9 **И Йотор много се зарадва за цялата добрина, която ГОСПОД беше оказал на Израил**[1]**, като го беше избавил от ръката на египтяните.** (1) Ис. 44:23

10 **И Йотор каза: Благословен ГОСПОД, който ви избави от ръката на египтяните и от ръката на фараона; който избави народа от ръката на египтяните!**[1] (1) Лк. 1:68

11 **Сега познавам, че ГОСПОД е велик над всичките богове**[1]**, защото в това, в което се възгордяха**[2]**, Той беше над тях**[3]**.**
(1) гл. 15:11; Пс. 95:3; (2) Неем. 9:10; (3) Чис. 33:4

12 **Тогава Йотор, тъстът на Мойсей, взе всеизгаряне и жертви** *да принесе* **на Бога; и Аарон и всичките израилеви старейшини дойдоха да ядат хляб**[1] **с тъста на Мойсей пред Бога.**
(1) Бит. 26:30; 1 Лет. 29:22

13 **На другия ден Мойсей седна да съди народа. И народът стоеше пред Мойсей от сутрин до вечер.**

14 **А когато тъстът на Моисей видя**
всичко, което той вършеше за народа,
каза: Какво е това, което правиш с на-
рода? Защо седиш сам и целият народ
стои пред теб от сутрин до вечер?
15 **А Моисей каза на тъста си: Защото**
народът идва при мен да се допитва
до Бога[1]**.** (1) Лев. 24:12; Чис. 15:34; Съд. 1:1
16 **Когато имат нещо, идват при мен,**
и аз съдя между единия и другия, и аз
им **показвам Божиите наредби и зако-**
ни[1]**.** (1) Втзк. 17:9; 2 Лет. 19:10
17 **Но тъстът на Моисей каза: Това,**
което правиш, не е добро.
18 **Ти съвсем ще се изтощиш – и ти,**
и този народ, който е с теб – защото
това е много тежко за теб; не можеш
да го вършиш сам[1]**.**
(1) Чис. 11:14; Втзк. 1:9-13
19 **Сега послушай гласа ми; ще те**
посъветвам и Бог да бъде с теб. Ти
представлявай народа пред Бога и ти
представяй делата пред Бога,
20 **и ги учи на наредбите и законите**
и им показвай пътя, по който трябва
да ходят, и делата, които трябва да
вършат[1]**.** (1) Втзк. 5:27
21 **Но си избери измежду целия народ**
способни мъже[1]**, които се боят от Бога,**
обичат истината и мразят несправед-
ливата печалба[2]**, и ги постави над тях**
за хилядници, стотници, петдесетници
и десетници[3]**.**
(1) гл. 17:9; Неем. 7:2; (2) Втзк. 16:18-20; 2 Лет. 19:7; Тит 1:5-7; (3) Втзк. 1:13-15; 2 Царе 18:1
22 **И нека те всякога съдят народа**[1]**.**
Всяко голямо дело нека донасят пред
теб[2]**, а всяко малко дело нека отсъждат**
сами. Така ще ти олекне и те ще носят
товара **заедно с теб**[3]**.**
(1) Езд. 7:25; (2) Чис. 15:33; 27:2-7; (3) Чис. 11:17
23 **Ако направиш това и ако Бог** *така*
ти заповядa, тогава ще можеш да из-
държиш, а и целият този народ ще
стигне на мястото си с мир.
24 **И Моисей послуша гласа на тъста**
си и направи всичко, което той му
каза.
25 **Моисей избра способни мъже из-**
между целия Израил и ги постави на-
чалници над народа – хилядници, стот-
ници, петдесетници и десетници.
26 **Те съдеха народа по всяко време.**
Трудните дела донасяха на Моисей[1]**, а**
всяко малко дело съдеха сами.
(1) Лев. 24:11; Втзк. 1:17
27 **След това Моисей изпрати тъста си**
и той отиде в своята земя[1]**.** (1) Чис. 10:30

19 **В третия месец след излизането**
на израилевите синове от египетската
земя, на същия ден дойдоха в Синай-
ската пустиня[1]**.** (1) Чис. 1:1; 33:15
2 **И се вдигнаха от Рафидим**[1] **и дой-**
доха в Синайската пустиня, и разполо-
жиха стан в пустинята[2] **и там Израил**
разпъна шатрите си срещу планината[3]**.**
(1) гл. 17:1,8; (2) Чис. 1:1; 33:15; (3) гл. 3:1
3 **И Моисей се изкачи при Бога**[1] **и**
ГОСПОД му извика от планината[2] **и**
каза: Така да кажеш на якововия дом
и да оповестиш на израилевите сино-
ве: (1) ст. 20; гл. 20:21; 24:12,13,18; 34:4; (2) гл. 3:4
4 **Вие видяхте какво направих на егип-**
тяните[1]**, а вас носих на орлови криле**[2]
и ви доведох при Себе Си[3]**.**
(1) Втзк. 4:34,35; 29:2; Иис. Нав. 23:3; (2) Втзк. 1:31; 32:11; (3) Ос. 11:1,3
5 **И сега, ако усърдно ще слушате гла-**
са Ми[1] **и ще пазите завета Ми, вие ще**
бъдете Мое собствено притежание[2] **от**
всички народи, защото Моя е цялата
земя[3]**.** (1) гл. 15:26; (2) гл. 6:7; 34:9; 3 Царе 8:53; Пс. 135:4; Ер. 13:11; Тит 2:14; (3) Втзк. 10:14; Йов 41:11
6 **И вие ще Ми бъдете царство от**
свещеници[1] **и свят народ**[2]**. Това са ду-**
мите, които трябва да кажеш на изра-
илевите синове.
(1) Ис. 61:6; (2) гл. 28:36; Лев. 11:44,45; 20:24,26; Втзк. 26:19; Пс. 114:2; Ер. 7:23; 2 Кор. 7:1; 1 Петр. 2:5,9
7 **И така, Моисей дойде и повика**
старейшините на народа, и представи
пред тях всички тези думи, които ГОС-
ПОД му беше заповядал[1]**.** (1) гл. 4:29,30
8 **И целият народ отговори в съгласие**
и каза: Всичко, което ГОСПОД е казал,
ще направим[1]**. И Моисей отнесе на**
ГОСПОДА думите на народа.
(1) гл. 24:3,7; Втзк. 5:27; 26:17; Иис. Нав. 24:21,24

9 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ето, Аз ще дойда при теб в гъст облак[1], за да чуе народът, когато говоря с теб, и да ти вярват вече завинаги[2]. И Мойсей каза на ГОСПОДА думите на народа.**

(1) Втзк. 4:11; Пс. 18:11; 97:2; Евр. 12:18; (2) гл. 14:31

10 **И ГОСПОД каза още на Мойсей: Иди при народа, освети го[1] днес и утре и нека изперат дрехите си[2],**

(1) Чис. 11:18; Иис. Нав. 3:5; (2) Бит. 35:2; Чис. 31:23,24

11 **и нека бъдат готови за третия ден, защото на третия ден ГОСПОД ще слезе на Синайската планина пред очите на целия народ[1].**

(1) гл. 24:16,17; Втзк. 4:10

12 **И постави прегради наоколо за народа и кажи: Внимавайте да не се качите на планината[1], нито да се допрете до полите ѝ! Който се допре до планината, непременно да се умъртви.**

(1) гл. 24:2

13 **Ръка да не се допре до нея. Да се убие с камъни или със стрели, било то животно, или човек – да не остане да живее[1]. Когато тръбата затръби дълго, тогава нека се качат на планината.**

(1) гл. 34:3; Евр. 12:20

14 **И така, Мойсей слезе от планината при народа и освети народа; и те изпраха дрехите си[1].** (1) Бит. 35:2; Чис. 31:23,24

15 **И каза на народа: Бъдете готови за третия ден; не се приближавайте при жена[1].** (1) Лев. 15:18; 1 Царе 21:4,5

16 **А на сутринта на третия ден имаше гърмове и светкавици, и гъст облак[1] на планината, и много силен тръбен глас[2]. И целият народ, който беше в стана, потрепери[3].** (1) Пс. 81:8; Откр. 4:5; (2) 1 Сол. 4:16; Евр. 12:19; Откр. 1:10; (3) гл. 20:18; Втзк. 5:5

17 **Тогава Мойсей изведе народа от стана, за да посрещне Бога; и застанаха в подножието на планината[1].**

(1) Втзк. 4:11

18 **А Синайската планина беше цяла в дим, защото ГОСПОД слезе на нея в огън[1]. И димът ѝ се издигаше, като дим от пещ[2], и цялата планина се тресеше силно[3].** (1) Втзк. 4:36; 33:2; Неем. 9:13; Пс. 18:8; 104:32; (2) Бит. 19:28; (3) Пс. 68:8; 77:18; 114:4; Авак. 3:6; Евр. 12:26; Откр. 8:5

19 **И тръбният глас ставаше все по-силен. Мойсей говореше и Бог му отговаряше[1] с глас[2].**

(1) Чис. 12:8; Деян. 7:38; (2) Втзк. 5:22

20 **И ГОСПОД слезе на върха на Синайската планина. И ГОСПОД повика Мойсей до върха на планината и Мойсей се изкачи[1].** (1) ст. 3; гл. 24:15; Откр. 4:1

21 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Слез и предупреди народа да не се спусне към ГОСПОДА да гледа, и да паднат мнозина от тях[1].**

(1) Чис. 4:15,20; 1 Царе 6:19

22 **Също и свещениците, които се приближават при ГОСПОДА, нека се осветят, за да не ги нападне ГОСПОД[1].** (1) Лев. 10:3; 1 Лет. 13:9-11

23 **А Мойсей каза на ГОСПОДА: Народът не може да се изкачи на Синайската планина, защото Ти си ни заповядал и си казал: Постави прегради около планината и я освети.**

24 **Но ГОСПОД му каза: Иди, слез и** *после* **се качи, ти и Аарон с теб; а свещениците и народът да не се спускат да се качват към ГОСПОДА, за да не ги нападне Той[1].** (1) Лев. 10:3; 1 Лет. 13:9-11

25 **И така, Мойсей слезе при народа и му каза това[1].** (1) Втзк. 5:5

<u>ст. 1-17: Втзк. 5:4-21</u>

20 **Тогава Бог изговори всички тези думи, като каза:**

2 **Аз съм ГОСПОД, твоят Бог[1], който те изведох от египетската земя, от дома на робството[2].** (1) 3 Царе 18:39; (2) гл. 13:3,14; 29:46; Лев. 25:38,42,55; Втзк. 20:1; Пс. 81:6

3 **Да нямаш други богове освен Мен![1]** (1) гл. 22:20; Втзк. 6:14; Съд. 6:10; 3 Царе 11:4-6

4 **Да не си правиш кумир* или каквото и да било подобие** *на нещо,* **което е на небето горе или което е на земята долу, или което е във водата под земята[1];**

*или: идол, образ на божество от камък, дърво или метал
(1) ст. 23; гл. 32:4; 34:17; Лев. 19:4; 2 Лет. 33:7; Деян. 17:29

5 **да не им се покланяш, нито да им служиш[1], защото Аз, ГОСПОД, твоят Бог, съм Бог ревнив[2], който въздавам**

вината на бащите върху синовете до третото и четвъртото *поколение* **на онези, които Ме мразят**[3],

(1) гл. 23:24; Иис. Нав. 23:7; Дан. 3:18; (2) гл. 34:14; (3) Чис. 14:18; Мт. 27:25; Йн. 9:2

6 **а оказвам милост към хиляди** *поколения* **на онези, които Ме любят и спазват Моите заповеди**[1].

(1) гл. 34:7; Дан. 9:4

7 **Да не изговаряш напразно Името на ГОСПОДА, своя Бог**[1], **защото ГОСПОД няма да остави ненаказан онзи, който изговаря напразно Името Му**[2].

(1) Бит. 27:20; Лев. 19:12; (2) Мал. 3:5

ст. 8-11: гл. 16:23-30; 31:12-17; 35:1-3; Лев. 23:3; Ер. 17:21,22; Езек. 20:20

8 **Помни съботния ден, за да го освещаваш**[1]. (1) Лев. 19:3,30; 26:2; Лк. 23:56

9 **Шест дни да работиш и да вършиш всичките си работи**[1], (1) Лк. 13:14-16

10 **а седмият ден е събота на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не вършиш** *в него* **никаква работа, нито ти, нито синът ти, нито дъщеря ти,** *нито* **слугата ти, нито слугинята ти, нито добитъкът ти, нито чужденецът ти, който е вътре в портите ти**[1]; (1) гл. 23:12; 34:21

11 **защото в шест дни ГОСПОД направи небето и земята, морето и всичко, което е в тях**[1], **а на седмия ден си почина. Затова ГОСПОД благослови съботния ден и го освети**[2].

(1) Бит. 1:31; Деян. 4:24; (2) Бит. 2:2,3; Евр. 4:11

ст. 12-17: Мт. 19:18,19; Римл. 13:9

12 **Почитай баща си и майка си**[1], **за да се продължат дните ти на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава**[2].

(1) гл. 21:17; Лев. 19:3; Еф. 6:2,3; (2) Втзк. 4:40

13 **Не убивай**[1]. (1) гл. 21:12; Мт. 5:21

14 **Не прелюбодействай**[1].

(1) Бит. 39:9; Лев. 18:20; 20:10; Чис. 5:12; Мт. 19:3-9

15 **Не кради**[1]. (1) Лев. 19:11; Римл. 2:21,22

16 **Не свидетелствай лъжливо против ближния си**[1]. (1) гл. 23:1; Пр. 19:5,9; 1 Петр. 2:1

17 **Не пожелавай къщата на ближния си**[1], **не пожелавай жената на ближния си**[2], **нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито магарето му, нито каквото и да било нещо, което е на ближния ти**[3].

(1) Мих. 2:2; (2) Мт. 5:27,28; (3) Деян. 20:33; Римл. 7:7

18 **И целият народ гледаше гърмовете, пламъците**[1], **гласа на тръбата и димящата планина; и като видяха, хората се разтрепериха и застанаха надалеч**[2].

(1) Бит. 15:17; (2) гл. 19:16

19 **И казаха на Мойсей: Ти ни говори и ние ще слушаме**[1]; **а Бог да не ни говори, за да не умрем**[1]**!**

(1) Втзк. 5:23-27; Евр. 12:19

20 **Но Мойсей каза на народа: Не се бойте. Бог дойде, за да ви изпита и за да бъде страхът от Него пред лицето ви**[1], **за да не съгрешавате.**

(1) Втзк. 4:10; 8:2

21 **Така народът стоеше надалеч**[1]. **А Мойсей се приближи до мрака**[2], **където беше Бог**[3].

(1) гл. 19:16; (2) 3 Царе 8:12; Евр. 12:18; (3) гл. 19:3,20

22 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Така да кажеш на израилевите синове: Вие сами видяхте, че ви говорих от небето**[1]. (1) Втзк. 4:36; Неем. 9:13

23 **Да не си правите нищо покрай Мен; сребърни богове и златни богове да не си правите.**

24 **От пръст да Ми издигаш олтар и да жертваш на него всеизгарянията си и примирителните си жертви, овцете си и говедата си. На всяко място, където ще правя да се помни Името Ми, ще идвам при теб**[1] **и ще те благославям.**

(1) Пс. 101:2; Йн. 14:23

25 **Но ако Ми издигнеш каменен олтар**[1], **да не го съзидаш от дялани камъни, защото, ако вдигнеш на него сечиво, ще го оскверниш**[2].

(1) гл. 24:4; (2) Втзк. 27:5; Иис. Нав. 8:31

26 **И да не се качваш на олтара Ми по стъпала, за да не се открие голотата ти на него**[1]. (1) гл. 28:42,43

ст. 1-11: Втзк. 15:12-18

21 **Ето наредбите на закона, които ще представиш пред тях**[1].

(1) Втзк. 4:14

2 **Ако купиш роб евреин**[1], **шест години да работи, а на седмата да излезе свободен, без откуп**[2].

(1) Лев. 25:39; (2) Ер. 34:14; Йн. 8:35

3 **Ако е дошъл сам, сам да си излезе;**

ако е имал жена, и жена му да излезе
с него.
4 **Ако господарят му му е дал жена**
и тя му е родила синове или дъщери,
жената и децата ѝ да бъдат на госпо-
даря ѝ, а той да излезе сам.
5 **Но ако робът изрично каже: Оби-**
чам господаря си, жена си и децата
си; не желая да изляза свободен! –
6 **тогава господарят му да го заведе**
пред съдиите[1]**, да го сложи при вратата**
или при стълба на вратата и господа-
рят му да промуши ухото му с шило; и
той ще му бъде роб завинаги.

(1) Втзк. 19:17

7 **Ако някой продаде дъщеря си за ро-**
биня[1]**, тя няма да излезе, както излизат**
робите. (1) Неем. 5:5
8 **Ако не хареса на господаря си, кой-**
то я е определил за себе си, нека я
остави да бъде откупена; той няма да
има власт да я продаде на чужд народ,
тъй като е постъпил невярно с нея[1]**.**

(1) Втзк. 21:14

9 **Но ако я е определил за сина си,**
нека постъпи с нея според правото на
дъщерите.
10 **Ако си вземе още една** *жена,* **да не**
намали на онази храната ѝ, облеклото
ѝ и съпружеското сношение с нея[1]**.**

(1) 1 Кор. 7:3

11 **А ако не ѝ отдава тези трите, тогава**
тя нека си излезе даром, без откуп.
12 **Който удари човек смъртоносно,**
непременно да се умъртви[1]**.**

(1) гл. 20:13; Бит. 9:5,6; Чис. 35:30; Мт. 5:21

13 **Но ако не го е причаквал, а Бог го**
е предал в ръката му, тогава Аз ще ти
определя място, където да прибегне[1]**.**

(1) Чис. 35:6-15; Втзк. 19:1-10; Иис. Нав. 20:1-9

14 **Ако обаче някой от злоба убие**
ближния си коварно, то и от олтара
Ми да го извадиш, за да се умъртви[1]**.**

(1) Втзк. 19:11-13; 3 Царе 2:28-34; 4 Царе 11:15; Пр. 28:17

15 **Който удари баща си или майка си,**
непременно да се умъртви.
16 **Който открадне човек и го прода-**
де[1]**, или ако** *откраднатият* **се намери**
в ръката му, той непременно да се
умъртви[2]**.** (1) Бит. 37:28; (2) Втзк. 24:7
17 **Който злослови баща си или майка**
си, непременно да се умъртви[1]**.**

(1) Лев. 20:9; Втзк. 21:18,21; Пр. 20:20; Мт. 15:4

18 **Когато мъже се карат, ако единият**
удари другия с камък или с юмрука си
и той не умре, но легне на легло,
19 **ако се привдигне и излиза от къщи**
макар и **с тояга, тогава онзи, който го**
е ударил, да бъде невинен, само да
плати за лежането му и да се погрижи
да бъде съвършено изцелен.
20 **Ако някой удари роба си или ро-**
бинята си с тояга, така че умре под
ръката му, непременно да се накаже.
21 **Но ако** *удареният* **остане** *жив* **един**
или два дни, тогава да не се наказва,
понеже той му е *купен с* **пари.**
22 **Ако мъже се бият и ударят бре-**
менна жена, така че пометне, но не
последва друга повреда, тогава онзи,
който я е ударил, **непременно да бъде**
глобен, както мъжът ѝ би му наложил,
и да плати, както определят съдиите[1]**.**

(1) Втзк. 16:18

23 **Но ако последва повреда, тогава**
да дадеш живот за живот,
24 **око за око, зъб за зъб, ръка за**
ръка, крак за крак,
25 **изгаряне за изгаряне, рана за рана,**
удар за удар[1]**.**

(1) Лев. 24:19,20; Втзк. 19:21; Мт. 5:38; 7:2

26 **Ако някой удари роба си или ро-**
бинята си в окото и го ослепи, да го
освободи заради окото му.
27 **И ако някой избие зъб на роба си**
или зъб на робинята си, да го освобо-
ди заради зъба му.
28 **Ако вол убоде мъж или жена, така**
че умрат, тогава волът непременно да
се убие с камъни[1] **и месото му да не**
се яде, а стопанинът на вола ще бъде
невинен. (1) Бит. 9:5
29 **Но ако волът от по-рано е бил**
бодлив и стопанинът му е бил преду-
преден, но не го е ограничил и *волът* **е**
убил мъж или жена, волът да се убие
с камъни, а и стопанинът му да се
умъртви.
30 **Но ако му се определи откуп, да**

даде за откуп на живота си колкото му се определи.
31 **Ако** *волът* **е убол било син, или дъщеря – според тази наредба на закона да му се направи.**
32 **Но ако волът убоде роб или робиня,** *стопанинът* **нека плати на господаря им тридесет сребърни сикъла**[1] **и нека волът се убие с камъни.**

(1) Мт. 26:15

33 **Ако някой отвори яма или изкопае яма, без да я покрие, и в нея падне вол или магаре,**
34 **притежателят на ямата да заплати щетата**[1]**; да даде пари на стопанина им, а мъртвото** *животно* **да бъде негово.**

(1) гл. 22:4; 2 Царе 12:6; Пр. 6:31; Езек. 33:15; Лк. 19:8

35 **Ако волът на някого убоде вола на ближния му, така че той умре, тогава да продадат живия вол и да си разделят стойността му и мъртвия** *вол* **също да си разделят.**
36 **Но ако се е знаело от по-напред, че волът е бодлив, и стопанинът му не го е ограничил, непременно да плати вол за вол, а мъртвият** *вол* **да бъде негов**[1]**.**

(1) Лев. 24:18

22 **Ако някой открадне вол или овца и го заколи или го продаде, да плати пет вола за вола и четири овце за овцата**[1]**.**

(1) гл. 22:4; 2 Царе 12:6; Пр. 6:31; Езек. 33:15; Лк. 19:8

2 **Ако се завари крадецът, когато разбива**[1]**, и го ударят, така че умре, няма да** *се пролее* **кръв за него.**

(1) Ер. 2:34

3 **Но ако слънцето е било изгряло над него, тогава ще** *се пролее* **кръв за него.** *Крадецът* **трябва непременно да плати, но ако няма с какво, да се продаде той за откраднатото.**
4 **И ако откраднатото, било вол, или магаре, или овца, се намери живо в ръката му, да плати двойно**[1]**.**

(1) гл. 21:34; 22:1; Ис. 40:2

5 **Ако някой повреди нива или лозе или остави добитъка си да се напасе в чужда нива, да обезщети с най-доброто от нивата си и с най-доброто от лозето си.**
6 **Ако избухне огън и запали тръни, така че изгорят снопи или непожънати класове, илиниви, който е запалил огъня, непременно да плати.**

ст. 7-15: Лев. 6:1-5

7 **Ако някой даде на ближния си пари или вещи да ги пази и те бъдат откраднати от къщата на човека, ако се намери крадецът, да плати двойно.**
8 **Но ако крадецът не се намери, тогава стопанинът на къщата да се яви пред съдиите,** *за да се провери* **дали е сложил ръка върху имота на ближния си.**
9 **За всякакъв вид престъпление – за вол, магаре, овца, дреха или каквото и да било изгубено нещо, за което някой би казал, че е негово – делото между двамата да дойде пред съдиите; и когото осъдят съдиите, той да плати двойно на ближния си.**
10 **Ако някой даде на ближния си магаре или вол, или овца, или каквото и да било животно да го пази и то умре или се нарани, или бъде откарано, без да види някой,**
11 **да се даде между двамата клетва пред ГОСПОДА**[1]**, че не е сложил ръката си върху имота на ближния си. Тогава собственикът му да приеме** *това свидетелство* **и другият да не плаща.**

(1) Евр. 6:16

12 **Но ако бъде откраднато от него, да плати на стопанина му.**
13 **Ако бъде разкъсано** *от звяр,* **нека го донесе за свидетелство; за разкъсаното няма да плаща**[1]**.**

(1) Бит. 31:39

14 **Ако някой заеме от ближния си** *животно* **и то се нарани или умре в отсъствието на стопанина му, непременно да го плати.**
15 **Но ако стопанинът му е бил с него, да не плаща. Ако е било наето с пари, да отиде за наема си.**
16 **Ако някой прелъсти несгодена девица и лежи с нея, непременно да**

даде вено за нея и да я вземе за жена[1]. (1) Бит. 34:12; Втзк. 22:29
17 **Но ако баща ѝ съвсем откаже да му я даде, да плати в пари според веното на девиците.**
18 **Врачка да не оставиш жива[1].** (1) Лев. 20:6,27; Втзк. 18:10-14; 1 Царе 28:3,7,9
19 **Всеки, който лежи с животно, непременно да се умъртви[1].** (1) Лев. 18:23; Втзк. 27:21
20 **Който жертва на други богове, а не само на ГОСПОДА, да се обрече на изтребление[1].** (1) гл. 20:3; 34:15,16; Лев. 17:7; Чис. 25:1-5; Втзк. 13:1-15; 17:2-7; 4 Царе 23:20; 2 Лет. 15:13
21 **Чужденец да не онеправдаваш, нито да го угнетяваш, защото и вие бяхте чужденци в египетската земя[1].** (1) гл. 23:9; Втзк. 10:18; Мал. 3:5
22 **Вдовица или сираче да не угнетявате[1],** (1) Втзк. 10:18; 24:17-22; Йов 6:27; Пс. 146:9; Ис. 1:17,23; Зах. 7:10
23 **защото ако някак ги угнетите и те извикат към Мен[1], непременно ще послушам вика им[2]** (1) Втзк. 15:9; Як. 5:4; (2) Йов 34:28; Пс. 10:14; 34:6
24 **и гневът Ми ще пламне и ще ви убия с меч; и вашите жени ще бъдат вдовици и вашите деца – сирачета[1].** (1) Пр. 22:23; Плач 5:3
25 **Ако дадеш назаем пари на сиромаха, който е при теб, на** *някой от* **Моя народ, да не постъпваш с него като заемодател, да не му налагаш лихва[1].** (1) Лев. 25:35-37; Втзк. 23:20; Неем. 5:7
26 **Ако вземеш в залог дрехата на ближния си, до залеза на слънцето да му я върнеш[1],** (1) Езек. 18:7
27 **защото това е едничката му завивка, това е дрехата за кожата му; с какво ще спи? И като викне към Мен, Аз ще чуя, защото съм милостив[1].** (1) Йов 34:28; Пс. 10:14; 34:7; Втзк. 24:10-15; Ам. 2:8
28 **Да не хулиш съдиите и да не кълнеш първенец на народа си[1].** (1) 2 Царе 16:5; 3 Царе 2:8,9; Екл. 10:20; Деян. 23:5
29 **Да не се забавяш** *да принесеш* **изобилието на хармана си и на жлеба си[1]. Първородния между синовете си да дадеш на Мен.** (1) гл. 23:16,19
30 **Така да направиш и с говедото си, и с овцата си[1]; седем дни да остане с майка си, а на осмия ден да го дадеш на Мен[2].** (1) гл. 13:2,11-16; Втзк. 15:19; (2) Лев. 22:27
31 **Бъдете Ми свети мъже[1]; затова не яжте месо, разкъсано от зверове на полето; хвърлете го на кучетата[2].** (1) Лев. 11:44; (2) Лев. 7:24; 17:15; 22:8; Втзк. 14:21; Езек. 4:14

23 **Да не разнасяш лъжлив слух[1]. Да не съдействаш с неправедния и да не свидетелстваш в полза на неправдата[2].** (1) Бит. 39:17; (2) гл. 20:16; Лев. 19:16; Втзк. 19:16-20
2 **Да не следваш множеството да вършиш зло[1]. Да не свидетелстваш в съдебно дело, като се увличаш след множеството и изкривяваш** *правосъдието[2].* (1) Иис. Нав. 24:15; 1 Царе 15:24; Лк. 23:24; (2) Втзк. 1:17; Мк. 15:15
3 **Да не показваш пристрастие и към сиромаха в делото му[1].** (1) Лев. 19:15; Пс. 82:3,4; Пр. 18:5; 22:22; Ис. 10:1,2; Ам. 5:12
4 **Ако срещнеш заблудилия се вол или магаре на врага си, непременно да му го закараш[1].** (1) Втзк. 22:1; Лк. 6:27
5 **Ако видиш, че магарето на онзи, който те мрази, е паднало под товара си, пази се да не му го оставиш. Непременно да го освободиш заедно с него.**
6 **Да не изкривяваш правото на сиромаха** *от народа* **си в делото му[1].** (1) Лев. 19:15; Пс. 82:3,4; Пр. 18:5; 22:22; Ис. 10:1,2; Ам. 5:12
7 **Отдалечавай се от лъжлива работа[1] и не убивай невинния и праведния[2], защото Аз няма да оправдая виновния[3].** (1) Пр. 17:15; Ис. 5:20-23; (2) Пс. 94:21; (3) Пр. 11:21
8 **Не приемай подарък, защото подаръкът заслепява виждащите и изкривява делото на праведните[1].** (1) Втзк. 16:19; 1 Царе 8:3; Пр. 17:23; Екл. 7:7; Ис. 33:15; Мт. 28:12-15
9 **Не угнетявай чужденеца, защото вие знаете какво е на сърцето на чужденеца, понеже и вие сте били чужденци в египетската земя[1].** (1) гл. 22:21; Езек. 22:29
10 **Шест години да сееш земята си и да събираш плодовете ѝ,**
11 **а на седмата да я оставиш да си**

почива необработена[1], за да се хранят
сиромасите между народа ти *от само-
раслото[2],* а полските животни да ядат
оставеното от тях[3]. Същото да правиш
и с лозето си и с маслините си.
(1) Неем. 10:31; (2) Втзк. 15:11; (3) Лев. 25:3-7

12 Шест дни да вършиш работите си,
а в седмия ден да си почиваш, за да
се отмори волът ти и магарето ти и
да си отдъхне синът на слугинята ти и
чужденецът[1]. (1) гл. 20:8-11; Мк. 2:27

13 И внимавайте във всичко[1], което
съм ви говорил. Име на други богове
да не изповядвате; да не се чува *име-
то им* от устата ти[2]. (1) Втзк. 6:1-3;
Иис. Нав. 22:5; 1 Лет. 28:8; (2) Иис. Нав. 23:7; Зах. 13:2
ст. 14-19: гл. 34:18-26; Втзк. 16:1-17

14 Три пъти в годината да Ми правиш
празник[1]. (1) 3 Царе 9:25; Езек. 46:9

15 Да пазиш празника на безквасните
хлябове[1]; седем дни да ядеш безквас-
ни хлябове, както съм ти заповядал[2],
на определеното време в месец Авив[3],
защото в него си излязъл от Египет; и
никой да не се яви пред Мен с празни
ръце[4].
(1) Лев. 23:6; (2) гл. 12:15; Лк. 2:41; (3) гл. 13:4; (4) Мих. 6:6

16 И *да пазиш* празника на жетвата,
на първите плодове на труда си[1], на
това, което си посял в нивата[2]. И *да
пазиш* празника на беритбата в края на
годината, когато прибираш плодовете
си от полето[3].
(1) Чис. 28:26; (2) Лев. 23:9-21; (3) Лев. 23:39-43

17 Три пъти в годината всичките твои
мъже да се явяват пред Господа БО-
ГА[1]. (1) Пс. 42:2

18 Да не принасяш кръвта на жертва-
та Ми с квасен хляб; и тлъстината от
празника Ми да не остава през нощта
до сутринта[1]. (1) гл. 12:10

19 Първото от първите плодове на
земята си да принасяш в дома на ГОС-
ПОДА, своя Бог[1]. Да не свариш яре в
млякото на майка му[2].
(1) гл. 22:29; Лев. 23:10; Чис. 15:21; 18:13; Втзк. 26:10;
Неем. 10:35; Пр. 3:9; Езек. 44:30; 48:13,14; (2) Втзк. 14:21

20 Ето, изпращам Ангел пред теб[1] да
те пази по пътя и да те заведе на мяс-
тото, което съм приготвил[2]. (1) гл. 32:34;
33:2; Зах. 12:8; (2) Чис. 20:16; Пс. 91:11,12; Ис. 63:9

21 Имай страхопочитание пред него
и слушай гласа му, не го гневи[1]; защо-
то той няма да прости престъпленията
ви[2], понеже Моето Име е в него[3].
(1) Чис. 14:11; (2) Чис. 14:35; Иис. Нав. 24:19; Мал. 3:1-3;
(3) Съд. 13:18; Ис. 9:6

22 Но ако слушаш внимателно гласа
му и вършиш всичко, каквото говоря,
тогава Аз ще бъда враг на твоите вра-
гове и притеснител на твоите притес-
нители[1]. (1) Бит. 12:3; Чис. 24:8; Пс. 35:1

23 Защото Ангелът Ми ще върви пред
теб[1] и ще те заведе при аморейците,
хетейците, ферезейците, ханаанците,
евейците и евусейците[2]; и Аз ще ги
изтребя[3]. (1) Бит. 24:7; Иис. Нав. 5:13-15;
(2) Бит. 15:21; (3) Втзк. 9:3; Иис. Нав. 24:8

24 Да не се покланяш на техните бо-
гове и да не им служиш[1], и да не
вършиш според делата им[2], а да ги
събориш напълно и да изпотрошиш
стълбовете им[3]. (1) гл. 20:3,5; Чис. 25:2;
2 Лет. 25:14; (2) Лев. 18:3; Втзк. 12:30; 4 Царе 17:8,11,15,35;
(3) гл. 34:13; Втзк. 7:5; 4 Царе 18:3; 2 Лет. 14:2; Ос. 10:2

25 И да служите на ГОСПОДА, своя
Бог[1], и Той ще благославя хляба ти и
водата ти; и Аз ще отмахвам *всяка* бо-
лест помежду ти[2]. (1) Втзк. 6:13; (2) гл. 15:26

26 Няма да има в земята ти *жена,* коя-
то да помята или да е бездетна[1]; броя
на дните ти ще направя пълен[2].
(1) Втзк. 7:14; (2) Йов 5:26

27 Ще изпратя пред теб страх от
Мен[1] и ще обезсиля всичките народи,
между които ще отидеш, и ще направя
всичките ти врагове да обърнат гръб
пред теб. (1) Бит. 35:5; Втзк. 2:25

28 Ще изпратя и стършели пред теб
и те ще изгонят отпред теб евейците,
ханааанците и хетейците[1].
(1) Втзк. 7:20; 33:27; Иис. Нав. 24:12

29 Няма да ги изгоня отпред теб[1] в
една година, за да не запустее земята
и да не се размножат против теб пол-
ските животни[2]. (1) гл. 34:24; (2) Втзк. 7:22

30 Малко по малко ще ги изгонвам
отпред теб, докато се умножиш и зав-
ладееш земята.

31 И ще поставя границите ти от Чер-
вено море до Филистимското море, и

от пустинята до реката *Ефрат*[1]*;* **защото ще предам местните жители в ръката ти и ти ще ги изгониш отпред себе си**[2]**.** (1) Бит. 15:18; Чис. 34:2-12; Втзк. 11:24; 2 Лет. 9:26; Пс. 72:8,11; (2) Втзк. 6:19; Иис. Нав. 2:24; 13:6

32 **Да не правиш договор с тях, нито с боговете им**[1]**.**
(1) гл. 34:12,15; Втзк. 7:1-4; Иис. Нав. 9:7

33 **Да не живеят в земята ти, за да не те накарат да съгрешиш против Мен; защото, ако служиш на боговете им, това непременно ще ти бъде примка**[1]**.**
(1) Втзк. 20:18; Иис. Нав. 10:40; 23:13; Съд. 2:2,3; Пс. 106:36

24 **Каза още на Мойсей: Изкачете се към ГОСПОДА ти и Аарон, Надав и Авиуд**[1] **и седемдесет от израилевите старейшини**[2] **и се поклонете отдалеч.**
(1) гл. 6:23; (2) ст. 9; Чис. 11:16; Езек. 8:11

2 **Само Мойсей да се приближи при ГОСПОДА, а те да не се приближават и народът да не се изкачва с него**[1]**.**
(1) гл. 19:12,21,24

3 **Тогава Мойсей дойде и каза на народа всичките думи на ГОСПОДА и всичките Негови наредби на закона и целият народ единогласно отговори и каза: Всичко, което е казал ГОСПОД, ще вършим!**[1] (1) гл. 19:8; 2 Лет. 15:14,15

4 **И Мойсей записа всичките думи на ГОСПОДА**[1]**. И на сутринта стана рано и издигна олтар**[2] **под планината и дванадесет стълба според дванадесетте израилеви племена**[3]**.** (1) гл. 34:27; Втзк. 31:9,24; Иис. Нав. 24:26; Неем. 9:38; (2) гл. 20:24,25; Бит. 12:7,8; (3) гл. 28:21; Иис. Нав. 4:5,8; 3 Царе 18:31

5 **И изпрати млади мъже от израилевите синове и те принесоха всеизгаряния и пожертваха на ГОСПОДА телци за примирителни жертви**[1]**.** (1) Пс. 50:5

6 **А Мойсей взе половината от кръвта и я сложи в тасове, а** *другата* **половина от кръвта поръси върху олтара.**

7 **После взе книгата на завета и я прочете, като народът слушаше. И те казаха: Всичко, което е казал ГОСПОД, ще вършим и ще бъдем послушни!**[1]
(1) гл. 19:8; 2 Лет. 15:14,15

8 **Тогава Мойсей взе кръвта и поръси върху народа и каза: Ето кръвта на завета, който ГОСПОД направи с вас според всички тези думи**[1]**.**
(1) Втзк. 5:2; 3 Царе 8:21; Езек. 16:8; Аг. 2:5; Мт. 26:28; Гал. 4:24; Евр. 9:20

9 **И така, Мойсей и Аарон, Надав и Авиуд и седемдесет от израилевите старейшини се изкачиха горе**[1]**.**
(1) Съд. 13:22; 3 Царе 22:19; Ис. 6:1

10 **И видяха израилевия Бог: под краката Му имаше като настилка от сапфир, чиято бистрота беше също като небето**[1]**.** (1) Езек. 1:26-28

11 **Но Той не простря ръка срещу благородните от израилевите синове**[1]**. И те видяха Бога и ядоха, и пиха.** (1) Бит. 32:30

12 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Ела горе при Мен на планината и стой там; и ще ти дам каменните плочи**[1]**, закона и заповедта, които съм написал, за да ги поучаваш**[2]**.** (1) гл. 31:18; 32:1,15; Втзк. 5:22; 2 Кор. 3:3; (2) Неем. 9:14; Пс. 19:11

13 **И Мойсей стана със слугата си Иисус**[1] **и Мойсей се изкачи на Божията планина**[2]**.** (1) гл. 17:9; Чис. 11:28; (2) гл. 19:3

14 **А на старейшините каза: Чакайте ни тук, докато се върнем при вас. И ето, Аарон и Ор**[1] **са при вас; който има жалба, нека отива при тях.** (1) гл. 17:12

15 **Тогава Мойсей се изкачи на планината и облакът покриваше планината**[1]**.**
(1) гл. 19:20

16 **И ГОСПОДНАТА слава застана на Синайската планина и облакът**[1] **я покриваше шест дни, а на седмия ден** *ГОСПОД* **извика Мойсей отсред облака.** (1) гл. 16:10; Мт. 17:5

17 **И видът на ГОСПОДНАТА слава на върха на планината беше като огън пояждащ**[1] **пред очите на израилевите синове.** (1) гл. 19:11; Втзк. 4:24,36; 2 Царе 22:9; Езек. 1:27; Евр. 12:18,29

18 **И Мойсей влезе сред облака и се изкачи на планината. И Мойсей стоя на планината четиридесет дни и четиридесет нощи**[1]**.**
(1) гл. 32:1; 34:28; Втзк. 5:31; 3 Царе 19:8

ст. 1-9: гл. 35:4-29

25 **Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

2 **Кажи на израилевите синове да Ми
съберат принос; от всеки човек, който
би дал на драго сърце, да приемете
приноса за Мен[1].** (1) 1 Лет. 29:5; 2 Кор. 8:12
3 **И ето какъв принос да приемете от
тях: злато, сребро и бронз,**
4 **синьо, мораво, червено, висон и
козина,**
5 **червено боядисани овнешки кожи и
язовски кожи, акациево дърво,**
6 **масло за светилника и аромати за
маслото за помазване и за благоухан-
ното кадене,**
7 **оникси[1] и камъни за поставяне на
ефода и на нагръдника.**
(1) гл. 28:9; Бит. 2:12
8 **И да Ми направят светилище[1], за да
обитавам между тях[2].**
(1) гл. 15:17; 1 Лет. 22:19; Евр. 9:1;
(2) гл. 29:45,46; 3 Царе 6:13; Езек. 37:26-28; 43:7-9
9 **По всичко, което ти показвам – об-
раза на скинията и образа на всичките
ѝ принадлежности – така да я напра-
вите[1].** (1) ст. 40; 1 Лет. 28:11-19
ст. 10-22: гл. 37:1-9
10 **Да направят ковчег[1] от акациево
дърво, дълъг два лакътя и половина,
широк лакът и половина и висок лакът
и половина.** (1) гл. 31:7; Втзк. 10:1,3; Откр. 11:19
11 **Да го обковеш с чисто злато, от-
вън и отвътре да го обковеш; и да
направиш отгоре около него златен ве-
нец[1].** (1) гл. 30:3; Евр. 9:4
12 **И да излееш за него четири златни
халки, които да поставиш на четирите
му долни ъгъла – две халки на едната
му страна и две халки на другата му
страна.**
13 **Да направиш и прътове от акацие-
во дърво и да ги обковеш със злато,**
14 **и да провреш прътовете през хал-
ките отстрани на ковчега, за да се
носи ковчегът с тях[1].** (1) 1 Лет. 15:15
15 **Прътовете да остават в халките на
ковчега, да не се изваждат оттам[1].**
(1) 3 Царе 8:8
16 **И да сложиш в ковчега свидетел-
ството, което ще ти дам[1].**
(1) Втзк. 10:5; 3 Царе 8:9
17 **Да направиш умилостивилище*[1]
от чисто злато, два лакътя и половина
дълго и лакът и половина широко.**
*Евр. дума произлиза от глагол, който означава покривам, закривам, но обикновено се използва в смисъла на умилостивявам, прощавам.; (1) гл. 35:12; Римл. 3:25
18 **И да направиш два херувима[1] от
злато, изковани да ги направиш, на
двата края на умилостивилището[2].**
(1) 2 Лет. 3:10; Езек. 10:2,3; (2) Евр. 9:5
19 **Да направиш един херувим на еди-
ния край и един херувим на другия
край; херувимите да направите** *част*
**от самото умилостивилище на двата
му края.**
20 **И херувимите да бъдат с разпе-
рени отгоре криле и да покриват с
крилете си умилостивилището; и лица-
та им да са едно срещу друго, към
умилостивилището да бъдат** *обърнати*
лицата на херувимите[1].
(1) 3 Царе 6:23-27; 1 Лет. 28:18; 2 Лет. 3:10-13
21 **Да положиш умилостивилището
върху ковчега[1], а в ковчега да сложиш
свидетелството, което ще ти дам[2].**
(1) Втзк. 10:5; 3 Царе 8:9;
(2) гл. 26:34; Лев. 16:13; 3 Царе 8:9
22 **Там ще се срещам с теб[1]; и отго-
ре на умилостивилището измежду два-
та херувима[2], които са върху ковчега
на свидетелството, ще говоря с теб
за всичко, което ще ти заповядам за
израилевите синове[3].** (1) гл. 29:42;
Чис. 17:4; (2) 1 Царе 4:4; 2 Царе 6:2; 4 Царе 19:15;
Пс. 80:1; (3) гл. 30:6,36; Лев. 1:1; 16:2; Чис. 7:89; Езек. 43:6
ст. 23-30: гл. 37:10-16
23 **Да направиш маса[1] от акациево
дърво, два лакътя дълга, един лакът
широка и лакът и половина висока.**
(1) гл. 31:8; 3 Царе 7:48; Евр. 9:2
24 **Да я обковеш с чисто злато и да ѝ
направиш златен венец наоколо[1].**
(1) гл. 30:3
25 **Да ѝ направиш и перваз наоколо,
една длан** *широк,* **и да направиш златен
венец около перваза ѝ.**
26 **Да ѝ направиш и четири златни
халки и да поставиш халките на чети-
рите ѝ ъгъла, които са при четирите
ѝ крака.**
27 **При перваза трябва да има халки,
за да се провират прътовете, за да се
носи масата.**

28 **Прътовете да направиш от акациево дърво и да ги обковеш със злато, и да се носи масата с тях.**

29 **И да направиш блюдата ѝ, тамянниците ѝ, поливалниците ѝ и тасовете ѝ, за да се изливат от тях** *възлиянията;* **от чисто злато да ги направиш**[1].

(1) 3 Царе 7:50

30 **И на масата постоянно да слагаш присъствени хлябове пред Мен**[1].

(1) гл. 35:13; 39:36; Лев. 24:5-8; 1 Царе 21:4,6; 2 Лет. 2:4

ст. 31-40: гл. 37:17-24; Чис. 8:1-4

31 **Да направиш и светилника**[1] **от чисто злато, изкован да направиш светилника; стъблото му, клоновете му, чашките му, топчиците му и цветята му да са** *част* **от самия него.**

(1) гл. 31:8; 3 Царе 7:49; Зах. 4:2

32 **От страните му да излизат шест клона – три клона на светилника от едната му страна и три клона на светилника от другата му страна.**

33 **На единия клон да има три чашки, като бадемов цвят, една топчица и едно цвете; и на другия клон три чашки като бадемов цвят, една топчица и едно цвете; така да има и на шестте клона, които излизат от светилника.**

34 **И на** *стъблото на* **светилника да има четири чашки като бадемов цвят с топчиците им и цветята им.**

35 **И на шестте клона, които излизат от светилника, да има под** *първите* **два клона една топчица,** *част* **от самия него, и под** *вторите* **два клона една топчица,** *част* **от самия него, и под** *третите* **два клона една топчица,** *част* **от самия него.**

36 **Топчиците им и клоновете им да са** *част* **от самия него;** *светилникът* **да бъде цял изкован от чисто злато.**

37 **И да му направиш седем светила**[1]**; и да палят светилата му, за да светят пред него**[2].

(1) Откр. 4:5; (2) гл. 30:8; Лев. 24:4; 2 Лет. 4:20

38 **Щипците му и пепелниците му да бъдат от чисто злато.**

39 **От един талант чисто злато да се направи той и всички тези принадлежности.**

40 **Внимавай да ги направиш по образеца им, който ти беше показан на планината**[1].

(1) ст. 9; гл. 26:30; 27:8; 31:11; 36:2; 2 Лет. 4:7; Деян. 7:44; Евр. 8:5

ст. 1-30: гл. 36:8-34

26 **При това да направиш скинията от десет завеси**[1] **от препреден висон и от синьо, мораво и червено; с изкусно извезани херувими да ги направиш.**

(1) гл. 31:7; 3 Царе 6:29; 1 Лет. 17:1; Евр. 9:2,11,24; Откр. 21:3

2 **Дължината на всяка завеса да бъде двадесет и осем лакътя и широчината на всяка завеса – четири лакътя; всичките завеси да имат една мярка.**

3 **Пет завеси да бъдат съединени една с друга и** *другите* **пет завеси да бъдат съединени една с друга.**

4 **И да направиш сини петлици по края на едната завеса, по краищата на** *едното* **съединение; така да направиш и по края на крайната завеса на второто съединение.**

5 **Да направиш петдесет петлици на едната завеса и петдесет петлици да направиш по края на завесата, която е във второто съединение; петлиците да са един срещу друг.**

6 **Да направиш и петдесет златни куки и с куките да съединиш завесите една за друга, така че скинията да стане едно** *цяло.*

7 **Да направиш завеси от козина за покрив над скинията; единадесет такива завеси да направиш.**

8 **Дължината на всяка завеса да бъде тридесет лакътя и широчината на всяка завеса – четири лакътя; единадесетте завеси да имат една мярка.**

9 **И да съединиш петте завеси отделно и шестте завеси отделно, а шестата завеса от предната страна на шатъра да прегънеш на две.**

10 **И да направиш петдесет петлици по края на едната завеса, по краищата на** *едното* **съединение, и петдесет петлици по края на** *крайната* **завеса на второто съединение.**

11 И да направиш петдесет бронзови куки и да вкараш куките в петлиците, и *така* да съединиш покрива, за да стане едно *цяло.*

12 И онази част, която остава повече от завесите на покрива, половината завеса, която остава, нека виси над задната страна на скинията.

13 И един лакът от едната страна и един лакът от другата страна от онова, което остава повече от дължината на завесите на покрива, да виси по страните на шатъра от едната и от другата страна, за да го покрива.

14 Да направиш и покривало за покрива от червено боядисани овнешки кожи и отгоре му едно покривало от язовски кожи.

15 Да направиш за скинията дъски от акациево дърво, които да стоят изправени.

16 Десет лакътя да бъде дължината на всяка дъска и лакът и половина – ширината на всяка дъска.

17 Във всяка дъска да има два шипа един срещу друг; и така да направиш на всички дъски на скинията.

18 И дъските на скинията да направиш двадесет дъски за южната страна, към пладне;

19 и под двадесетте дъски да поставиш четиридесет сребърни подложки – две подложки под една дъска за двата ѝ шипа и две подложки под друга дъска за двата ѝ шипа.

20 И за другата страна на скинията, северната страна, *да направиш* двадесет дъски;

21 и четиридесетте им сребърни подложки – две подложки под една дъска и две подложки под друга дъска.

22 А за задната страна на скинията, на запад, да направиш шест дъски,

23 и две дъски да направиш за ъглите на скинията от задната страна;

24 да са съединени отдолу, а отгоре да са свързани с една халка; така да бъде за двете *дъски,* те нека бъдат за двата ъгъла.

25 Така да бъдат осем дъски и сребърните им подложки – шестнадесет подложки, две подложки под една дъска и две подложки под друга дъска.

26 И да направиш греди от акациево дърво, пет за дъските от едната страна на скинията,

27 пет греди за дъските от другата страна на скинията и пет греди за дъските от задната страна на скинията, към запад.

28 И средната греда, която е в средата на дъските, да преминава от край до край.

29 Дъските да обковеш със злато и халките им да направиш от злато, за да се поставят в тях гредите; да обковеш и гредите със злато[1].

(1) 3 Царе 6:20,22

30 Да издигнеш скинията според образеца ѝ, който ти беше показан на планината[1].

(1) гл. 25:40; 1 Лет. 28:19

ст. 31-37: гл. 36:35-38

31 И да направиш завеса[1] от синьо, мораво, червено и препреден висон; изкусно изработена да я направиш, с херувими.

(1) гл. 35:12; 2 Лет. 3:14; Мт. 27:51; Евр. 9:3

32 И да я окачиш със златни куки на четири обковани със злато стълба от акациево дърво, *които да стоят* на четири сребърни подложки.

33 Под куките да окачиш завесата и да внесеш там, отвътре завесата, ковчега на свидетелството[1], така че завесата да ви отделя Святото място от Пресвятото[2].

(1) гл. 40:21; (2) 3 Царе 6:16; 8:6; Евр. 9:3,8

34 И да положиш умилостивилището върху ковчега на свидетелството[1] в Пресвятото място.

(1) гл. 25:21

35 А масата да положиш отвън завесата и светилника – срещу масата към южната страна на скинията; а масата да положиш към северната страна[1].

(1) гл. 40:22,24

36 И да направиш за вход на шатъра завеса[1], везана работа от синьо, мораво, червено и препреден висон[2].

(1) гл. 40:28; (2) гл. 27:16; 28:15

37 И за завесата да направиш пет стълба от акациево дърво, които да обковеш със злато; куките им да бъдат златни. И да излееш за тях пет бронзови подложки.

ст. 1-8: гл. 38:1-7

27 Да направиш олтара[1] от акациево дърво, пет лакътя дълъг и пет лакътя широк; олтарът да бъде четвъртит и височината му да бъде три лакътя.

(1) гл. 31:9; 2 Лет. 4:1; Езд. 3:2; Езек. 43:13-17

2 На четирите му ъгъла да направиш роговете му[1], роговете да бъдат *част* от самия него; и да го обковеш с бронз.

(1) гл. 29:12; 3 Царе 1:50; Пс. 118:27

3 Да направиш и котлите му за изнасяне на пепелта и лопатите му, тасовете му, вилиците му и въглениците му; всичките му съдове да направиш от бронз[1].

(1) ст. 19; 3 Царе 7:45

4 И да му направиш бронзова решетка във вид на мрежа и на четирите ъгъла на мрежата да направиш четири бронзови халки.

5 И да я положиш под полицата, *която е* около олтара отдолу, така че мрежата да стигне до средата на олтара.

6 Да направиш и прътове за олтара, прътове от акациево дърво, които да обковеш с бронз.

7 Прътовете да се проврат през халките и прътовете да бъдат от двете страни на олтара, за да се носи с тях.

8 Да направиш *олтара* от дъски. Както ти се показа на планината, така да го направиш[1].

(1) гл. 25:40

ст. 9-19: гл. 38:9-20

9 И да направиш двора на скинията[1]: за южната страна, към пладне, да има за двора завеси от препреден висон; дължината им за едната страна да бъде сто лакътя.

(1) гл. 35:17; 2 Лет. 4:9; Езек. 40:17,28

10 И двадесетте му стълба и двадесетте им подложки *да бъдат* бронзови, а куките на стълбовете и връзките им – сребърни.

11 Също така по дължината на северната страна *да има* завеси, дълги сто *лакътя,* и двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, а куките на стълбовете и връзките им да бъдат сребърни.

12 И за ширината на двора, на западната страна, *да има* петдесет лакътя завеси, десетте им стълба и десетте им подложки.

13 Ширината на двора на предната страна, към изгрев, да бъде петдесет лакътя.

14 И завесите за едната страна *на входа* да бъдат петнадесет лакътя *с* трите им стълба и трите им подложки.

15 Също и за другата страна да има петнадесет *лакътя* завеси *с* трите им стълба и трите им подложки.

16 А за входа на двора да има завеса от двадесет лакътя, везана работа от синьо, мораво, червено и препреден висон[1], с четирите ѝ стълба и четирите им подложки.

(1) гл. 26:36

17 Всичките стълбове около двора да бъдат свързани със сребро, куките им да бъдат сребърни, а подложките им – бронзови.

18 Дължината на двора да бъде сто лакътя, ширината – петдесет лакътя навсякъде, а височината – пет лакътя. *Завесите му да са* от препреден висон и подложките *на стълбовете му* – бронзови.

19 Всичките принадлежности на скинията за всяка служба в нея, всичките ѝ колове и всичките колове на двора да бъдат бронзови[1].

(1) ст. 3

ст. 20,21: Лев. 24:2-4

20 И да заповядаш на израилевите синове да ти донасят чисто маслинено масло първоток за осветление, за да горят светилата постоянно[1].

(1) 1 Царе 3:3

21 В шатъра за срещане, извън завесата, която е пред свидетелството, Аарон и синовете му да ги нареждат *да горят* от вечер до сутрин пред ГОСПОДА[1]. Това да бъде вечна наредба за

израилевите синове във всичките им поколения[2]. (1) 1 Царе 3:3; (2) гл. 12:14; 28:43; 29:9; 30:21

ст. 1-4: Лев. 8:1-13

28 А ти вземи при себе си брат си Аарон[1] и синовете му с него измежду израилевите синове, за да Ми свещенодействат – Аарон и синовете на Аарон[2]: Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар[3].

(1) Евр. 5:4; 7:16; (2) гл. 29:1; Чис. 18:7; Втзк. 18:5; 1 Царе 2:28; 1 Лет. 6:49; 23:13; 2 Лет. 26:18; (3) гл. 6:23

2 **И да направиш свети одежди[1] на брат си Аарон, за слава и великолепие[2].** (1) гл. 29:29; 39:1; (2) ст. 40; Ис. 61:10

3 **И кажи на всички, които имат мъдро сърце[1], които Аз изпълних с дух на мъдрост[2], да направят одежди на Аарон, за да го посветиш, за да Ми свещенодейства.**

(1) гл. 31:6; 35:10; 36:1,8; (2) Втзк. 34:9

4 **Ето одеждите, които да направят: нагръдник и ефод*, мантия и пъстротъкан хитон**, митра*** и пояс. Свети одежди да направят на брат ти Аарон и на синовете му, за да Ми свещенодействат.** *т.е. къса горна дреха **т.е. дълга долна дреха ***т.е. украшение за главата

ст. 5-14: гл. 39:1-7

5 **И да вземат злато, синьо, мораво, червено и препреден висон**

6 **и да направят ефода[1] от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон, изкусна изработка.**

(1) 1 Царе 23:6,9; 30:7; Ос. 3:4

7 **На двата му края да има две презрамки, които да се връзват, за да се свързва.**

8 **И препаската на ефода, която ще е върху него, да бъде** *част* **от него, според направата му, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.**

9 **Да вземеш и два ониксови камъка[1] и да изрежеш на тях имената на синовете на Израил,** (1) гл. 25:7; 1 Лет. 29:2

10 **шест от имената им на единия камък и шестте останали имена на другия камък, по** *реда на* **раждането им.**

11 **С изкуството на каменорезец, както се изрязва печат, да изрежеш на двата камъка имената на синовете на Израил и да ги вложиш в златни гнезда.**

12 **И да сложиш тези два камъка на презрамките на ефода, камъни за спомен на израилевите синове; и Аарон да носи имената им на двете си рамена за спомен пред ГОСПОДА[1].** (1) ст. 29

13 **И да направиш златни гнезда;**

14 **и две верижки от чисто злато: вити, плетена изработка да ги направиш и да закрепиш плетените верижки в гнездата им.**

ст. 15-30: гл. 39:8-21

15 **Да направиш съдийския нагръдник[1] изкусна изработка; според направата на ефода да го направиш, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон да го направиш[2].** (1) Лев. 8:8; (2) гл. 26:36

16 **Да бъде четвъртит, двоен, една педя дълъг и една педя широк.**

17 **И да закрепиш на него вложени камъни, четири реда камъни[1]: ред сард, топаз и смарагд да е първият ред,**

(1) Откр. 21:19,20

18 **вторият ред: антракс, сапфир и диамант;**

19 **третият ред: лигирий, ахат и аметист;**

20 **а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис. Да бъдат закрепени в златните си гнезда.**

21 **Камъните да бъдат дванадесет, според имената на синовете на Израил, според техните имена, както се изрязва печат. Да бъдат за дванадесетте племена[1], всеки** *камък* **според името му.** (1) гл. 24:4; Зах. 9:16; Откр. 21:12

22 **И на нагръдника да направиш вити верижки, плетена изработка от чисто злато.**

23 **И да направиш на нагръдника две златни халки и да закрепиш двете халки за двата края на нагръдника.**

24 **После да закрепиш двете плетени златни верижки за двете халки в краищата на нагръдника.**

25 **А** *другите* **два края на двете плетени верижки да закрепиш за двете гнез-**

да и да ги закрепиш на презрамките на ефода от външната му страна.
26 **Да направиш** *още* **две златни халки, които да закрепиш на двата края на нагръдника, на страната му, която е към ефода, отвътре.**
27 **Да направиш** *и още* **две златни халки, които да закрепиш на двете презрамки на ефода отдолу, на предната му страна, при съединението, над препаската на ефода.**
28 **И да връзват нагръдника с халките му за халките на ефода със син ширит, за да бъде над препаската на ефода и за да не се отделя нагръдникът от ефода.**
29 **И Аарон, когато влиза в святото място, да носи винаги имената на синовете на Израил върху съдийския нагръдник на сърцето си, за спомен пред ГОСПОДА[1].** (1) ст. 12
30 **В съдийския нагръдник да положиш и Урим и Тумим*[1] и да бъдат на сърцето на Аарон, когато влиза пред ГОСПОДА, и Аарон да носи винаги съда на израилевите синове на сърцето си пред ГОСПОДА.**

*Свети предмети за теглене на жребий, посредством които са се вземали решения за тежки дела, затова: съдийски нагръдник. Значението на думите Урим и Тумим е несигурно; според Септуагинта: Светлина и Правда.; (1) Лев. 8:8; Чис. 27:21; Втзк. 33:8; 1 Царе 28:6; Езд. 2:63; Неем. 7:65

ст. 31-35: гл. 39:22-26

31 **Да направиш мантията на ефода цялата от синьо.**
32 **В средата на върха ѝ да има отвор и да има тъкана обшивка около отвора си, какъвто е отворът на бронята, за да не се съдира.**
33 **И по полите ѝ да направиш нарове от синьо, мораво и червено, наоколо по полите ѝ, и златни звънци наоколо помежду им:**
34 **златен звънец и нар, златен звънец и нар, наоколо по полите на мантията.**
35 **И Аарон да я носи, когато служи, и звънтенето ѝ да се чува, когато влиза в святото място пред ГОСПОДА, и когато излиза, за да не умре.**

ст. 36-43: гл. 39:27-31; 1 Лет. 23:13

36 **Да направиш и плочица[1] от чисто злато, на която да изрежеш, както се изрязва печат: Свят на ГОСПОДА[2].**

(1) Лев. 8:9; (2) гл. 19:6; Пс. 93:5; Зах. 14:20; 1 Петр. 2:9

37 **Да я сложиш на син ширит, за да бъде на митрата; на предната страна на митрата да бъде.**
38 **Така да бъде на челото на Аарон и Аарон ще отнема беззаконието на светите неща[1], които израилевите синове ще посвещават във всичките си свети приноси. Тя да бъде винаги на челото му, за да бъдат те приятни пред ГОСПОДА.** (1) Лев. 10:17; Чис. 18:1,23
39 **И да направиш пъстротъкания хитон от висон, да направиш митра от висон и да направиш пояс, везана изработка.**
40 **А за синовете на Аарон да направиш хитони и да им направиш пояси, и да им направиш тюрбани, за слава и великолепие[1].** (1) ст. 2
41 **С тези** *одежди* **да облечеш брат си Аарон и синовете му с него и да ги помажеш[1], да ги посветиш* и да ги осветиш, за да Ми свещенодействат[2].**

**букв.:* да им напълниш ръката; изразът обикновено се отнася до доходите на свещениците от службата им, но тук се има предвид поставянето им на служба.; (1) гл. 29:7; 30:25; 1 Йн. 2:20; (2) гл. 30:30; 40:15; Лев. 8:12,30; Чис. 3:3

42 **Да им направиш и ленени гащи, които да покриват голотата на тялото им[1]; нека стигат от кръста до бедрата им.** (1) Лев. 6:10
43 **И нека Аарон и синовете му ги носят, когато влизат в шатъра за срещане или когато пристъпват при олтара[1], за да служат в святото място, да не би да си навлекат грях и да умрат[2].** *Това да е* **вечна наредба за него и за потомството му след него[3].**

(1) гл. 20:26; (2) Лев. 22:9; Чис. 18:22,23,32; (3) гл. 27:21; Лев. 3:17; Чис. 15:15; 18:8,23

ст. 1-37: Лев. 8

29 Ето какво да извършиш над тях, за да ги осветиш да Ми свещенодействат[1]. Вземи един юнец и два овена без недостатък, (1) гл. 28:1
2 **и безквасен хляб, безквасни пити**

месени с *маслинено* **масло и безквасни
кори намазани с** *маслинено* **масло; от
чисто пшенично брашно да ги напра-
виш[1].** (1) Лев. 2:4; 6:20-21
3 **Да ги сложиш всички в един кош
и да ги принесеш в коша с юнеца и
двата овена.**
4 **Тогава да приведеш Аарон и сино-
вете му при вратата на шатъра за сре-
щане[1] и да ги измиеш с вода[2].**
(1) Чис. 8:9; (2) гл. 30:19; 40:12,31,32; Тит 3:5; Евр. 10:22
5 **После да вземеш одеждите и да об-
лечеш Аарон с хитона, с мантията на
ефода, с ефода и с нагръдника, и да го
опашеш с препаската на ефода,**
6 **и да сложиш митрата на главата
му[1], и на митрата да сложиш светия
венец.** (1) Зах. 3:5
7 **После да вземеш маслото за помаз-
ване и да го излееш на главата му, и
така да го помажеш[1].**
(1) гл. 28:41; Лев. 10:7; Чис. 35:25; Пс. 133:2; Ис. 61:1
8 **После да приведеш синовете му и
да ги облечеш с хитони,**
9 **и да ги опашеш с пояси – Аарон и
синовете му – и да им сложиш тюр-
бани. И свещенството ще бъде тяхно
по вечна наредба[1]. Така да посветиш
Аарон и синовете му[2].**
(1) гл. 27:21; 1 Царе 2:30; (2) Съд. 17:5
10 **После да приведеш юнеца пред
шатъра за срещане и Аарон и сино-
вете му да положат ръцете си на главата
на юнеца[1],** (1) Лев. 1:4; 3:2
11 **и да заколиш юнеца пред ГОСПО-
ДА[1], при вратата на шатъра за среща-
не.** (1) Лев. 4:4
12 **После да вземеш от кръвта на
юнеца с пръста си и да сложиш от нея
на роговете на олтара и да излееш ця-
лата кръв в подножието на олтара[1].**
(1) Лев. 4:7,18,25,30,34
13 **И да вземеш цялата тлъстина, ко-
ято покрива вътрешностите, и булото
на дроба, и двата бъбрека с тлъсти-
ната около тях, и да ги изгориш на
олтара[1].** (1) Лев. 3:3-5
14 **А месото на юнеца заедно с кожата
му и изпражненията му да изгориш в
огън вън от стана[1]; това е жертва за
грях.** (1) Лев. 4:11,12,21; Чис. 19:5; Езек. 43:21
15 **И вземи единия овен и Аарон и
синовете му да положат ръцете си на
главата на овена[1].** (1) Лев. 1:4; 3:2
16 **И да заколиш овена, да вземеш
кръвта му и с нея да поръсиш олтара
от всички страни.**
17 **И да разсечеш овена на частите
му, да измиеш вътрешностите му и
краката му и да ги сложиш върху ча-
стите му и главата му.**
18 **И да изгориш целия овен на олта-
ра; това е всеизгаряне на ГОСПОДА[1],
благоухание на умилостивение, жертва
чрез огън на ГОСПОДА.** (1) Бит. 8:20,21
19 **И вземи другия овен и Аарон и
синовете му да положат ръцете си на
главата на овена[1].** (1) Лев. 1:4; 3:2
20 **И да заколиш овена, да вземеш от
кръвта му и да сложиш** *от нея* **на края
на дясното ухо на Аарон и на края на
дясното ухо на синовете му, и на пале-
ца на дясната им ръка, и на палеца на
десния им крак[1]; и с кръвта да поръ-
сиш олтара от всички страни.**
(1) Лев. 14:14,17,25,28
21 **И да вземеш от кръвта, която е на
олтара, и от маслото за помазване, и** *с
тях* **да поръсиш Аарон и одеждите му,
и синовете му, и одеждите на синовете
му с него. Така ще се осветят той и
одеждите му, и синовете му, и одежди-
те на синовете му с него[1].**
(1) гл. 30:30; 2 Кор. 1:21
22 **После да вземеш тлъстината на
овена, опашката и тлъстината, която
покрива вътрешностите, булото на
дроба, двата бъбрека с тлъстината,
която е около тях, и дясното бедро –
защото е овен на посвещение –**
23 **и един хляб, една пита хляб, месен
с** *маслинено* **масло, и една кора от коша
на безквасните хлябове, които са пред
ГОСПОДА.**
24 **Всички тези да сложиш на ръцете
на Аарон и на ръцете на синовете му,
и да ги подвижиш за движим принос
пред ГОСПОДА[1].** (1) Лев. 7:30; 23:11

25 **После да ги вземеш от ръцете им и да ги изгориш на олтара над всеизгарянето, за благоухание на умилостивение пред ГОСПОДА; това е жертва чрез огън на ГОСПОДА**[1]**.** (1) Бит. 8:20,21
26 **И да вземеш гърдите на овена на посвещението, който е за Аарон, и да ги подвижиш за движим принос пред ГОСПОДА. И това да бъде твой дял.**
27 **И да осветиш гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос, който е бил подвижен и който е бил издигнат от овена на посвещението, от онзи, който е за Аарон, и от онзи, който е за синовете му.**
28 **И това ще бъде право на Аарон и на синовете му**[1] **от израилевите синове по вечна наредба, защото е възвишаем принос; и ще бъде възвишаем принос от израилевите синове от примирителните им жертви, техният възвишаем принос на ГОСПОДА**[2]**.** (1) гл. 28:2; Чис. 20:28; (2) Лев. 10:15; Чис. 5:9,10; 6:20; 18:8-19; Втзк. 18:3
29 **И светите одежди на Аарон да бъдат за синовете му след него, за да бъдат помазвани в тях и освещавани в тях.**
30 **Седем дни да се облича с тях онзи свещеник от синовете му, който е вместо него, който ще влиза в шатъра за срещане, за да служи в светилището**[1]**.** (1) Лев. 16:32
31 **Тогава да вземеш овена на посвещението и да свариш месото му на свято място**[1]**.** (1) Езек. 46:20
32 **И Аарон и синовете му да ядат месото на овена и хляба, който е в коша, при вратата на шатъра за срещане;**
33 **да ядат онези** *приноси,* **с които се е извършило умилостивение за тяхното посвещаване и освещаване**[1]**; но чужденец да не яде от тях, защото са свети**[2]**.** (1) Лев. 10:12-18; (2) Лев. 22:10
34 **И ако остане до сутринта нещо от месото на посвещаването или от хляба, тогава да изгориш останалото в огън**[1]**; да не се яде, защото е свято.** (1) гл. 12:10
35 **И така да направиш на Аарон и на синовете му според всичко, което ти заповядах. Седем дни да ги посвещаваш.**
36 **И всеки ден да принасяш по един юнец за умилостивение за грях и да очистваш олтара, като правиш умилостивение за него, и да го помажеш, за да го осветиш**[1]**.** (1) Чис. 7:1
37 **Седем дни да правиш умилостивение за олтара и да го освещаваш**[1]**. И олтарът ще бъде пресвят; всичко, което се докосва до олтара, ще бъде свято**[2]**.** (1) 2 Лет. 7:9; Езек. 43:20-26; (2) гл. 30:29; Лев. 6:18,27; Мт. 23:19

ст. 38-42: Чис. 28:3-8

38 **А ето какво да принасяш на олтара: всеки ден по две едногодишни агнета – винаги**[1]**.** (1) Лев. 9:17; Дан. 12:11; Евр. 10:11
39 **Едното агне да принасяш сутрин**[1]**, а другото агне да принасяш привечер**[2]**;** (1) 4 Царе 3:20; 16:15; Езек. 46:13-15; (2) гл. 12:6; 2 Лет. 2:4; Езд. 9:4,5; Пс. 141:2
40 **и с едното агне – една десета** *от ефа* **чисто брашно, смесено с четвърт ин първоток** *маслинено* **масло, и четвърт ин вино за възлияние**[1]**.** (1) Чис. 15:4,5
41 **А другото агне да принасяш привечер**[1]**, с принос като сутрешния, и с възлиянието му да го принасяш, за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.** (1) гл. 12:6; 2 Лет. 2:4; Езд. 9:4,5; Пс. 141:2
42 *Това да бъде* **постоянно всеизгаряне в поколенията ви, при входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА, където ще се срещам с вас, да говоря там с теб**[1]**.** (1) гл. 25:22
43 **Там ще се срещам с израилевите синове и** *това място* **ще се освещава със славата Ми**[1]**.** (1) Лев. 9:4,6; 3 Царе 8:11
44 **Ще осветя шатъра за срещане и олтара**[1]**, ще осветя и Аарон и синовете му, за да Ми свещенодействат.** (1) 3 Царе 9:3
45 **И ще обитавам между израилевите синове**[1] **и ще им бъда Бог**[2]**.** (1) гл. 25:8; Лев. 26:12; Чис. 16:3; 2 Лет. 6:18; Ер. 14:9; (2) гл. 6:7; Езек. 34:24; Откр. 21:3
46 **И те ще познаят, че Аз съм ГОС-**

ПОД, техният Бог, който ги изведох от египетската земя[1], за да обитавам между тях[2]. Аз съм ГОСПОД, техният Бог[3].

(1) гл. 20:2; 1 Царе 10:18; (2) гл. 25:8; Лев. 26:12; Чис. 16:3; 2 Лет. 6:18; Ер. 14:9; (3) гл. 6:7; Езек. 34:24; Откр. 21:3

ст. 1-10: гл. 37:25-28

30 **Да направиш олтар за кадене на
тамян[1], от акациево дърво да го на-
правиш[2];** (1) Езек. 41:22; Евр. 9:4; (2) гл. 31:8
2 **един лакът дълг и един лакът ши-
рок, четвъртит да бъде и височината
му да бъде два лакътя; роговете му да
са** *част* **от самия него.**
3 **Да обковеш с чисто злато[1] плочата
му, страните му наоколо и роговете
му, да му направиш и златен венец
наоколо[2].**
(1) 3 Царе 6:20; 7:48; Откр. 8:3; 9:13; (2) гл. 25:11,24
4 **А под венеца му да му направиш
две златни халкички, близо при двата
му ъгъла на двете му страни да ги
направиш и прътовете да се провират
през тях, за да го носят с тях.**
5 **Да направиш прътовете от акацие-
во дърво и да ги обковеш със злато.**
6 **Да го сложиш пред завесата, коя-
то е пред ковчега на свидетелството
срещу умилостивилището, което е над
свидетелството, където ще се срещам
с теб[1].** (1) ст. 36; гл. 25:22
7 **И Аарон да кади над него благово-
нен тамян[1] всяка сутрин[2]. Когато при-
готвя светилата, нека кади с него.**
(1) ст. 34,35; гл. 40:27; Втзк. 33:10; 1 Царе 2:28; 1 Лет. 6:49; 2 Лет. 2:4; 26:18; 29:7; Пс. 141:2; Лк. 1:9; (2) Лев. 6:12
8 **И когато Аарон запали светилата
привечер, нека кади с този тамян;**
това ще бъде **постоянно кадене пред
ГОСПОДА в поколенията ви[1].**
(1) Евр. 9:6
9 **Чужд тамян да не принасяш на
него[1], нито всеизгаряне, нито хлебен
принос, нито да изливате на него въз-
лияние.** (1) Лев. 10:1,2
10 **Веднъж в годината Аарон да пра-
ви над роговете му умилостивение с
кръвта на умилостивителния принос за
грях. Веднъж в годината да прави над
него умилостивение в поколенията ви[1].
Това е пресвято на ГОСПОДА.**
(1) Лев. 16:18,34; Евр. 9:7
11 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
12 **При преброяването на израилевите
синове, когато ги преброяваш[1], тогава
да дадат откуп на ГОСПОДА[2] – всеки
човек за душата си, когато ги пребро-
яваш, за да не ги нападне язва, когато
ги преброяваш[3].** (1) Чис. 1:2,3; 2 Царе 24:4; (2) Чис. 31:49,50; (3) 1 Лет. 21:1-14
13 **Ето какво да дават: всеки, който
се причислява към преброените[1],** *да
даде* **половин сикъл според сикъла на
светилището – един сикъл е двадесет
гери – половин сикъл[2] за възвишаем
принос на ГОСПОДА.**
(1) 4 Царе 12:4; (2) Лев. 27:3,25; Чис. 3:47
14 **Всеки, който преминава преброя-
ването, от двадесет години нагоре, да
даде този възвишаем принос на ГОС-
ПОДА[1].** (1) Езек. 45:12,16
15 **Богатият да не дава повече и сиро-
махът да не дава по-малко от половин
сикъл[1], когато давате този възвишаем
принос на ГОСПОДА, за да направите
умилостивение за душата си[2].**
(1) Йов 34:19; (2) Римл. 3:22-24
16 **И да вземеш парите за умилости-
вението от израилевите синове и да ги
дадеш за службата на шатъра за сре-
щане[1]; и това ще бъде за спомен на
израилевите синове пред ГОСПОДА[2],
за да бъде умилостивение за душата
ви.** (1) гл. 38:25-28; 2 Лет. 24:6,9; Неем. 10:32,33; Мт. 17:24; (2) Чис. 31:54

ст. 17-21: гл. 38:8

17 **ГОСПОД говори още на Мойсей
и каза:**
18 **Да направиш и бронзов умивалник
с бронзова подложка, за да се мият[1];
и да го поставиш между шатъра за
срещане и олтара и да налееш вода
в него[2].**
(1) гл. 31:9; 3 Царе 7:23-39; 2 Лет. 4:2-6; (2) гл. 40:7
19 **И Аарон и синовете му да измиват
ръцете си и краката си в него[1].**
(1) гл. 29:4
20 **Когато влизат в шатъра за срещա-
не, да се мият с вода, за да не умрат.**

Или когато пристъпват при олтара да служат, като изгарят жертва чрез огън на ГОСПОДА,
21 **тогава да измиват ръцете си и краката си, за да не умрат. Това ще им бъде вечна наредба, за него и за потомците му в поколенията им**[1]**.**
(1) гл. 27:21

ст. 22-38: гл. 37:29

22 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
23 **Вземи си избрани аромати: от чиста смирна петстотин** *сикъла,* **от благоуханна канела половината на това, двеста и петдесет** *сикъла,* **от благоуханна тръстика**[1] **двеста и петдесет** *сикъла,*
(1) Ис. 43:24; Ер. 6:20; Езек. 27:19
24 **от касия петстотин, според сикъла на светилището, и един ин маслинено масло;**
25 **и да направиш от тях масло за свято помазване, миро, приготвено според изкуството на мироварец; това да бъде масло за свято помазване**[1]**.**
(1) гл. 28:41; 3 Царе 1:39; 1 Лет. 9:30; Пс. 133:2
26 **И да помажеш с него шатъра за срещане, ковчега на свидетелството,**
27 **масата и всичките ѝ принадлежности, светилника и принадлежностите му, кадилния олтар,**
28 **олтара за всеизгарянето с всичките му принадлежности и умивалника с подложката му.**
29 **Така да ги осветиш**[1]**, за да бъдат пресвети**[2]**; всичко, което се докосва до тях ще бъде свято**[3]**.**
(1) Лев. 8:10; Чис. 7:1; (2) гл. 40:10; (3) гл. 29:37
30 **И да помажеш Аарон и синовете му, и да ги осветиш, за да Ми свещенодействат**[1]**.** (1) гл. 28:41; 29:21,30
31 **И да говориш на израилевите синове, като кажеш: Това ще бъде за Мен свято масло за помазване в поколенията ви.**
32 **Човешка плът да не се помаже с него и според състава му да не правите подобно на него; то е свято и свято да бъде за вас.**
33 **Който направи подобно на него или който сложи от него на чужденец, да бъде изтребен от народа си**[1]**.**
(1) гл. 12:15,19; 31:14; Бит. 17:14; Лев. 7:20; 17:4; Чис. 4:18; 9:13; Деян. 3:23
34 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи си аромати – стакти, оникс, халван – аромати с чист ливан; по равни части да бъдат.**
35 **И от тях да направиш тамян**[1]**, смесен според изкуството на мироварец, посолен**[2]**, чист, свят.**
(1) Лев. 16:12; (2) Лев. 2:13
36 **И да счукаш от него много ситно и да сложиш от него пред свидетелството в шатъра за срещане, където ще се срещам с теб**[1]**; това ще ви бъде пресвято.** (1) ст. 6
37 **А според състава на този тамян, който ще направиш, да не правите за себе си; той да ти бъде свят за ГОСПОДА.**
38 **Който направи подобен на него, за да го мирише, да бъде изтребен от народа си**[1]**.** (1) гл. 12:15,19; 31:14; Бит. 17:14; Лев. 7:20; 17:4; Чис. 4:18; 9:13; Деян. 3:23

ст. 1-6: гл. 35:10-19.30-35

31 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
2 **Ето, Аз повиках по име Веселеил**[1]**, сина на Урий, син на Ор, от юдовото племе,** (1) гл. 38:22; 1 Лет. 2:20; 2 Лет. 1:5
3 **и го изпълних с Божия Дух, в мъдрост, в разум, в знание и във всякакво изкуство**[1]**,** (1) 3 Царе 7:13,14; Пр. 2:6
4 **за да измисля художествени изделия, да работи злато, сребро и бронз**
5 **и да изсича камъни за влагане и да изрязва дърво за изработването на всякаква изкусна работа**[1]**.** (1) 2 Лет. 2:7,14
6 **И ето, Аз му дадох Елиав**[1]**, сина на Ахисамах, от дановото племе. И на всекиго, който е с мъдро сърце**[2]**, Аз вложих мъдрост в сърцето, за да направят всичко, което съм ти заповядал:**
(1) гл. 38:23; (2) гл. 28:3

ст. 7-11: гл. 39:32-43; 40:3-30

7 **шатъра за срещане, ковчега на свидетелството, умилостивилището, което е над него, и всичките принадлежности на шатъра,**

8 масата и принадлежностите ѝ, све-
тилника от чисто *злато* с всичките му
принадлежности и кадилния олтар,
9 олтара за всеизгарянето с всички-
те му принадлежности и умивалника с
подложката му,
10 и служебните одежди, и светите
одежди на свещеника Аарон и одеж-
дите на синовете му, за да свещено-
действат,
11 маслото за помазване и благоу-
ханния тамян за светилището. Според
всичко, което съм ти заповядал, да го
направят[1]. (1) гл. 25:40; 36:1,2
ст. 12-17: гл. 20:8-11
12 И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:
13 Говори и ти на израилевите синове
и кажи: Непременно да пазите събо-
тите Ми[1], защото това е знак между
Мен и вас в поколенията ви, за да
знаете, че Аз съм ГОСПОД, който ви
освещавам[2].
(1) Лев. 19:3,30; 26:2; Езек. 20:20; (2) Лев. 20:8
14 Да пазите съботата, защото ви е
свята! Който я оскверни, непременно
да се умъртви[1], защото всеки, който
работи в нея, този човек да се изтреби
изсред народа си[2].
(1) Чис. 15:35; (2) гл. 30:33,38
15 Шест дни да се върши работа, а
седмият ден е събота на почивка, свя-
та на ГОСПОДА. Всеки, който върши
работа в съботния ден, непременно да
се умъртви.
16 И така, израилевите синове да па-
зят съботата, като я празнуват в поко-
ленията си[1] по вечен завет.
(1) Неем. 13:15,18
17 Това е знак между Мен и израиле-
вите синове до века; защото в шест
дни ГОСПОД направи небето и земя-
та, а на седмия ден си почина и си
отдъхна[1]. (1) Евр. 4:4
18 И като свърши да говори с Мой-
сей на Синайската планина, *ГОСПОД*
му даде двете плочи на свидетелство-
то[1], каменни плочи, написани с Божия
пръст[2]. (1) Йн. 1:17; (2) гл. 24:12;
32:15,16; 34:1-4,28,29; Втзк. 4:13; 9:10; 10:4; 2 Кор. 3:3

гл. 32: Втзк. 9
32 А когато народът видя, че Мойсей
се забави да слезе от планината[1], на-
родът се събра при Аарон и му каза:
Стани, направи ни богове, които да хо-
дят пред нас[2]; защото *на* този Мойсей,
човека, който ни изведе от египетската
земя, не знаем какво му стана[3].
(1) гл. 24:18; (2) гл. 13:21; Втзк. 31:8; (3) ст. 23; Деян. 7:40
2 Аарон им каза: Извадете златните
обици, които са на ушите на жените
ви, на синовете ви и на дъщерите ви,
и ми ги донесете.
3 И целият народ извади златните
обици, които бяха на ушите им[1], и ги
донесоха на Аарон. (1) Ис. 3:19
4 А той взе *всичко* от ръцете им, из-
дяла *форма* с длето и направи изляно
теле[1]. И те казаха: Тези са боговете ти,
Израилю, които те изведоха от египет-
ската земя![2] (1) гл. 20:4,23; Съд. 8:24-27;
Пс. 106:19; (2) 3 Царе 12:28; Неем. 9:18; Ис. 46:6
5 И като видя това, Аарон издигна
олтар пред него и Аарон провъзгласи,
като каза: Утре ще бъде празник на
ГОСПОДА[1]. (1) 3 Царе 12:32,33
6 И на следващия ден станаха рано
и пожертваха всеизгаряне и принесоха
примирителни жертви. После народът
седна да яде и да пие, и стана да иг-
рае[1]. (1) Деян. 7:41; 1 Кор. 10:7
7 Тогава ГОСПОД каза на Мойсей:
Иди, слез, защото твоят народ, кой-
то си извел от египетската земя[1], се
поквари[2].
(1) гл. 33:1; (2) Втзк. 4:16; 31:29; 2 Лет. 27:2; Ис. 1:4; Ос. 9:9
8 Бързо се отклониха от пътя, *в* който
съм им заповядал *да ходят*[1]; направиха
си изляно теле[2], поклониха му се[3], по-
жертваха му и казаха: Тези са боговете
ти, Израилю, които те изведоха от еги-
петската земя[4]!
(1) гл. 20:4,23; Съд. 8:24-27; Пс. 106:19; (2) 3 Царе 12:28;
Неем. 9:18; Ис. 46:6; (3) Съд. 2:17,19; (4) Ер. 31:32
9 И ГОСПОД каза още на Мойсей:
Видях този народ, и ето, коравовратен
народ е[1]. (1) гл. 33:3,5; 34:9;
Втзк. 31:27; 2 Лет. 30:8; Неем. 9:16,17; Деян. 7:51
10 И сега остави Ме, да пламне гне-
вът Ми против тях и да ги изтребя[1], а

теб ще направя велик народ[2].
(1) Чис. 16:21; (2) Бит. 12:2; Чис. 14:12

11 **Тогава Мойсей се помоли на ГОСПОДА, своя Бог[1], и каза: ГОСПОДИ, защо да пламне гневът Ти против Твоя народ, който си извел от египетската земя с голяма сила и мощна ръка[2]?**
(1) гл. 8:12; Чис. 21:7; Ер. 15:1; (2) гл. 6:6; Чис. 14:13; Пс. 74:1,2; 106:23; Дан. 9:15

12 **Защо да говорят египтяните и да казват: За зло ги изведе, за да ги измори в планините и да ги изтреби от лицето на земята[1]? Отвърни се от разпаления Си гняв и се разкай за това зло[2],** *което възнамеряваш* **против народа Си!**
(1) Чис. 14:16; Втзк. 32:26,27; Иис. Нав. 7:9; (2) Чис. 14:19; Иис. Нав. 7:26; Пс. 90:13; Ис. 64:8,9

13 **Спомни си за слугите Си Авраам, Исаак и Израил, на които си се клел в Себе Си, като си им казал: Ще умножа потомството ви както небесните звезди[1] и цялата тази земя, за която говорих, ще дам на потомството ви и те ще я наследят до века[2].**
(1) Бит. 15:5; 22:16,17; (2) гл. 33:1; Бит. 15:7; 17:8

14 **И ГОСПОД се разкая[1] за злото, което беше казал, че ще направи на народа Си[2].**
(1) Бит. 6:6; (2) Чис. 14:20; Втзк. 10:10; 32:36; Съд. 2:18; 2 Царе 24:16; Пс. 106:23; Ер. 18:8; Ам. 7:3,6; Як. 5:16

15 **И така, Мойсей се обърна и слезе от планината с двете плочи[1] на свидетелството в ръката си, плочи написани и от двете страни; от едната и от другата страна бяха написани.**
(1) гл. 24:12; 34:29

16 **Плочите бяха Божие дело и написаното беше Божие писание[1], начертано на плочите.**
(1) гл. 31:18

17 **А Исус** *Навиев* **чу гласа на народа, който викаше, и каза на Мойсей: Боен глас има в стана.**

18 **А той каза: Това не е глас на вик за победа, нито глас на вик за поражение, а глас на пеене чувам аз.**

19 **И като се приближи до стана, видя телето и игрите. И гневът на Мойсей пламна и той хвърли плочите от ръцете си и ги строши под планината[1].**
(1) гл. 34:1; Втзк. 10:2

20 **Тогава взе телето, което бяха направили, изгори го в огън и като го стри на ситен прах, го разпръсна по водата и накара израилевите синове да я изпият.**

21 **После Мойсей каза на Аарон: Какво ти стори този народ, че си му навлякъл голям грях?**

22 **И Аарон каза: Да не пламне гневът на господаря ми![1] Ти знаеш, че народът упорства в злото[2].** (1) Бит. 44:18; (2) ст. 1

23 **Те ми казаха: Направи ни богове, които да ходят пред нас, защото** *на* **този Мойсей, човека, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана.**

24 **И аз им казах: Кой има злато? Нека си го извади. И така, те ми го дадоха, и го хвърлих в огъня, и излезе това теле.**

25 **И Мойсей видя, че народът беше разюздан, защото Аарон ги беше допуснал да станат разюздани[1] за срам между неприятелите им.** (1) 2 Лет. 28:19

26 **И Мойсей застана при входа на стана и каза: Който е откъм ГОСПОДА,** *нека дойде* **при мен! И всичките Левиеви синове се събраха при него.**

27 **И той им каза: Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог: Препашете всички меча на бедрото си, минете напред и назад, от врата на врата през стана, и убийте всеки брата си и всеки другаря си, и всеки съседа си![1]**
(1) Чис. 25:5; Втзк. 13:5-11; 4 Царе 10:25,26; Езек. 9:5; Лк. 14:26

28 **И Левиевите синове направиха според думата на Мойсей[1] и в този ден паднаха около три хиляди мъже от народа.**
(1) Втзк. 33:9

29 **И Мойсей каза: Посветете себе си днес на ГОСПОДА,** *като се вдигнете* **всеки против сина си и против брат си, за да ви се даде днес благословение[1].**
(1) 2 Лет. 35:3

30 **А на следващия ден Мойсей каза на народа: Вие сте извършили голям грях[1], но сега ще се изкача към ГОСПОДА, дано мога да извърша умилостивение за греха ви!** (1) 1 Царе 12:17

31 **Тогава Мойсей се върна при ГОС-
ПОДА и каза: Уви! Този народ извър-
ши голям грях**[1]**, че си направи богове
от злато!** (1) Езд. 9:6; Неем. 9:33
32 **Но сега, ако искаш, прости греха
им, но ако не, моля Ти се, мен заличи
от книгата Си, която си написал!**[1]
(1) Ис. 4:3; Дан. 12:1; Лк. 10:20; Римл. 9:3
33 **Но ГОСПОД каза на Мойсей: Кой-
то е съгрешил против Мен, него ще
залича от книгата Си**[1]**.** (1) Пс. 69:28; Езек. 18:20
34 **А ти иди сега, води народа** *на мяс-
тото,* **за което ти говорих**[1]**. Ето, Анге-
лът Ми ще ходи пред теб**[2]**. Но в деня
на посещението Си ще въздам върху
тях** *наказанието* **за греха им**[3]**.** (1) гл. 33:12;
(2) гл. 23:20; (3) Ер. 14:10; 23:2,12; Ос. 8:13; Ам. 3:2
35 **Така ГОСПОД порази народа**[1]**, за-
щото направиха телето, което Аарон
изработи.** (1) Чис. 25:9

33 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Иди,
вдигни се оттук, ти и народът, който
си извел от египетската земя**[1]**,** *и иди* **в
земята, за която се клех на Авраам, на
Исаак и на Яков, като казах: На твое-
то потомство ще я дам**[2]**.**
(1) гл. 32:7; (2) гл. 32:13; Бит. 50:24; Втзк. 1:8
2 **Ще изпратя пред теб ангел**[1] **и ще
изгоня ханаанците, аморейците, хетей-
ците, ферезейците, евейците и евусей-
ците**[2]**;** (1) гл. 23:20; (2) Бит. 15:21; Съд. 6:9
3 *и ще ви заведа* **в земя, където текат
мляко и мед**[1]**; понеже Аз няма да вър-
вя помежду ти – защото си коравовра-
тен народ**[2] **– да не би да те довърша
по пътя**[3]**.** (1) гл. 3:8,17; (2) гл. 32:9;
Ис. 48:4; Деян. 7:51; (3) Втзк. 4:24; Евр. 10:30,31; 12:29
4 **И когато народът чу това лошо из-
вестие, плака горчиво**[1]**; и никой не си
сложи украшенията**[2]**.**
(1) Чис. 14:39; 1 Царе 6:19; (2) 3 Царе 21:27; Ис. 32:11
5 **Защото ГОСПОД беше казал на
Мойсей: Кажи на израилевите синове:
Вие сте коравовратен народ**[1]**; за един
миг ако бих дошъл помежду ти, бих те
довършил. Затова свали си сега укра-
шенията, за да видя какво ще направя
с теб**[2]**.** (1) гл. 32:9; Ис. 48:4; Деян. 7:51; (2) Йоил 2:12
6 **И израилевите синове махнаха укра-
шенията си при планината Хорив**[1]**.**
(1) Йона 3:5-9
7 **И Мойсей взе шатъра и го постави
вън от стана, далеч от стана, и го на-
рече шатър за срещане, и всеки, който
търсеше ГОСПОДА, излизаше при ша-
търа за срещане, който беше вън от
стана**[1]**.** (1) Евр. 13:13
8 **И когато Мойсей излизаше към ша-
търа, целият народ ставаше и стоеше,
всеки при входа на шатрата си, и гле-
даше след Мойсей, докато влезеше в
шатъра.**
9 **И когато Мойсей влезеше в шатъра,
облачният стълб слизаше и заставаше
на входа на шатъра**[1]**, и** *ГОСПОД* **гово-
реше с Мойсей**[2]**.**
(1) Втзк. 31:15; (2) Чис. 7:89; Пс. 99:7
10 **И целият народ гледаше облачния
стълб, който стоеше на входа на шатъ-
ра, и целият народ ставаше и се покла-
няше, всеки при входа на шатрата си.**
11 **И ГОСПОД говореше на Мойсей
лице в лице**[1]**, както човек говори с
приятеля си. И** *Мойсей* **се връщаше в
стана, а слугата му, младежът Иисус,
синът на Навий, не се отдалечаваше
от вътрешността на шатъра**[2]**.**
(1) Втзк. 34:10; Чис. 12:7,8; (2) гл. 17:9; Втзк. 31:14
12 **И Мойсей каза на ГОСПОДА: Ето,
Ти ми казваш: Води този народ**[1]**! – но
не си ми изявил кого ще изпратиш с
мен. Но пак Ти си ми казал: Теб позна-
вам по име**[2] **и ти си намерил благово-
ление пред Мен**[3]**.**
(1) гл. 32:34; (2) гл. 3:4; Йн. 10:14; (3) гл. 34:9; 2 Царе 15:25
13 **И сега, ако съм намерил благово-
ление пред Теб**[1]**, покажи ми, моля Ти
се, пътищата Си**[2]**, за да Те позная и да
намеря благоволение пред Теб; и виж,
че тази нация е Твой народ**[3]**.** (1) гл. 34:9;
2 Царе 15:25; (2) Пс. 25:4; 103:7; Йн. 14:5; (3) Втзк. 9:29
14 **И** *ГОСПОД* **каза: Моето присъствие
ще върви** *с теб*[1]*,* **и Аз ще ти дам по-
чивка**[2]**.** (1) Ис. 63:9; (2) Йов 34:29; Дан. 12:13
15 **А** *Мойсей* **Му каза: Ако Твоето при-
съствие не дойде** *с мен,* **не ни извеж-
дай оттук**[1]**,** (1) 4 Царе 6:3
16 **защото как ще се познае сега, че**

съм намерил благоволение пред Теб, аз и Твоят народ? Нали чрез Твоето идване с нас[1], така че да бъдем отделени аз и Твоят народ от всеки народ, който е по лицето на земята[2]!

(1) гл. 34:9; Чис. 14:14; (2) Чис. 23:9; 2 Царе 7:23

17 **И ГОСПОД каза на Мойсей: И това, което си казал, ще направя[1], защото си намерил благоволение пред Мен и те познавам по име.**

(1) Бит. 19:21; Втзк. 9:19; 1 Йн. 5:14

18 **Тогава** *Мойсей* **каза: Моля Те, покажи ми славата Си[1]!**

(1) Пс. 63:2; Йн. 1:14; Деян. 7:55

19 **А** *ГОСПОД му* **каза: Ще направя да мине пред теб всичката Моя благост и ще провъзглася пред теб Името ГОСПОД[1]; и ще покажа милост, към когото ще покажа, и ще пожаля, когото ще пожаля[2].**

(1) гл. 34:5-7; (2) Римл. 9:15

20 **И каза още: Не можеш да видиш лицето Ми, защото човек не може да Ме види и да остане жив[1].**

(1) гл. 3:6; 24:9-11; Съд. 6:22; 13:22; Ис. 6:5; 1 Йн. 4:12; 1 Тим. 6:16

21 **И ГОСПОД каза: Ето място при Мен, ти застани на канарата**

22 **и когато минава славата Ми, ще те поставя в една пукнатина на канарата и ще те прикрия с ръката Си, докато премина.**

23 **После ще вдигна ръката Си и ще Ме видиш изотзад, но лицето Ми няма да се види.**

34 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Изсечи си две каменни плочи като първите и ще напиша на тези плочи думите, които бяха на първите плочи[1], които ти строши[2].**

(1) гл. 24:12; 31:18; (2) гл. 32:19

2 **Бъди готов за сутринта и на сутринта се качи на Синайската планина и застани пред Мен там, на върха на планината.**

3 **Но никой да не идва с теб и никой да не се яви по цялата планина, и овцете и говедата да не пасат пред тази планина[1].**

(1) гл. 19:12,13

4 **И Мойсей изсече две каменни плочи като първите и на сутринта стана рано, изкачи се на Синайската планина[1], както му заповяда ГОСПОД, и взе в ръката си двете каменни плочи[2].**

(1) гл. 19:3; (2) Втзк. 10:3

5 **И ГОСПОД слезе в облака, застана там до него и провъзгласи Името ГОСПОД[1].**

(1) гл. 33:19; Втзк. 32:3

6 **ГОСПОД мина пред него[1] и провъзгласи: ГОСПОД, ГОСПОД, Бог състрадателен и милостив[2], дълготърпелив и многомилостив, и истинен[3],**

(1) Чис. 12:8; (2) Втзк. 4:31; 2 Царе 24:14; 2 Лет. 30:9; Пс. 62:12; 116:5; (3) Бит. 24:27; Пс. 86:15; Пр. 3:3; Йоил 2:13; Йн. 1:17; Римл. 2:4

7 **който пази милост за хиляди** *поколения[1],* **прощава беззаконие, престъпление и грях[2], но никак не оставя ненаказан** *виновния[3],* **въздава беззаконието на бащите върху децата и върху внуците им до третото и до четвъртото поколение[4].**

(1) гл. 20:6; (2) Пс. 25:11; 130:4; 1 Йн. 1:9; (3) 3 Царе 8:32; Пс. 99:8; Ер. 30:11; Наум 1:2,3; (4) гл. 20:5

8 **Тогава Мойсей бързо се наведе до земята и се поклони[1],**

(1) гл. 4:31

9 **и каза: Господи, ако съм намерил сега Твоето благоволение[1], моля Те, нека дойде Господ между нас[2], защото това е коравовратен народ[3], прости беззаконието ни и греха ни, и ни вземи за Своя собственост[4].**

(1) гл. 33:13; (2) гл. 33:15,16; (3) гл. 32:9; (4) гл. 19:5; Пс. 33:12; Ер. 10:16

10 **И** *ГОСПОД му* **каза: Ето, Аз правя завет[1]. Пред целия твой народ ще извърша чудеса, каквито не са ставали по цялата земя в нито един народ. И целият народ, между който си ти, ще види ГОСПОДНОТО дело, защото е страшно това, което Аз ще сторя с теб[2].**

(1) Втзк. 5:2,3; (2) Втзк. 10:21; Откр. 15:3

11 **Опази това, което ти заповядвам днес. Ето, Аз изгонвам пред теб аморейците, ханаанците, хетейците, ферезейците, евейците и евусейците[1].**

(1) Бит. 15:21; Иис. Нав. 23:5

12 **Внимавай да не направиш договор с жителите на земята, където отиваш, да не би да стане примка сред теб[1].**

(1) гл. 23:32,33

13 **А да събориш жертвениците им, да строшиш стълбовете им и да изсечеш ашерите* им[1],**

*т.е. идол на Астарта, заедно с дърветата, под сянката на които стои.; (1) гл. 23:24; Чис. 33:52; Съд. 6:25; 4 Царе 10:27

14 **защото ти не бива да се покланяш на друг бог[1], понеже ГОСПОД, чието Име е Ревнив, е ревнив Бог[2].**

(1) Съд. 6:10; Мт. 4:10; (2) гл. 20:5; Втзк. 4:24; Иис. Нав. 24:19; Наум 1:2

15 **Да не направиш договор с жителите на земята, защото, когато те блудстват след боговете си и жертват на боговете си, ще те поканят и ще ядеш от жертвите им[1],** (1) Чис. 25:1,2; Втзк. 31:16; Пс. 106:28; 1 Кор. 10:20-22; Откр. 2:20

16 **и ще вземеш от дъщерите им за синовете си[1], и техните дъщери, като блудстват след боговете си, ще направят и твоите синове да блудстват след боговете им[2].** (1) Бит. 24:3; Лев. 21:15; Неем. 10:30; (2) Втзк. 7:3,4; Съд. 3:5-7; 8:27

17 **Да не си направиш изляни богове[1].** (1) гл. 20:4,23; Лев. 19:4

ст. 18-26: гл. 23:14-19

18 **Да пазиш празника на безквасните. Седем дни да ядеш безквасен хляб, както съм ти заповядал, на определеното време в месец Авив, защото в месец Авив ти излезе от Египет.**

19 **Всяко, което отваря утроба, е Мое и всяко мъжко първородно между добитъка ти, говедо или овца[1].** (1) гл. 13:2

20 **А първородното на магарето да откупиш с агне, и ако го не откупиш, тогава да му пречупиш врата. И всичките първородни на синовете си да откупуваш[1]. И никой да не се яви пред Мен с празни ръце.** (1) гл. 13:12,13

21 **Шест дни да работиш, а в седмия ден да си почиваш[1];** *даже* **и във време на сеитба и на жетва да си почиваш.**

(1) гл. 20:9,10

22 **И да пазиш празника на седмиците[1] – на първите плодове на жетвата на житото – и празника на беритбата в края на годината.** (1) Лев. 23:15,16

23 **Три пъти през годината всичките твои от мъжки пол да се явяват пред ГОСПОДА Бога, Израилевия Бог.**

24 **Защото ще изгоня пред теб народи и ще разширя границите ти[1]; и никой няма да пожелае земята ти, когато отиваш да се явиш пред ГОСПОДА, твоя Бог, три пъти през годината.**

(1) гл. 23:27-31; Втзк. 12:20; 3 Царе 4:21

25 **Да не принасяш кръвта на жертвата Ми с квасни хлябове; и жертвата на празника на пасхата да не остане до сутринта.**

26 **Най-първите плодове на земята си да принесеш в дома на ГОСПОДА, твоя Бог. Да не свариш яре в млякото на майка му.**

27 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Напиши си тези думи[1], защото според тези думи Аз направих завет с теб и с Израил.** (1) гл. 24:4

28 **И** *Мойсей* **стоя там с ГОСПОДА четиридесет дни и четиридесет нощи[1], без да яде хляб и да пие вода[2]. И** *ГОСПОД* **написа на плочите думите на завета, десетте заповеди[3].** (1) гл. 24:18; (2) Втзк. 9:9,18; Мт. 4:2; (3) ст. 1; гл. 31:18; Йн. 1:17

29 **И когато Мойсей слизаше от Синайската планина и държеше двете плочи на свидетелството в ръката си[1], при слизането си от планината Мойсей не знаеше, че кожата на лицето му блестеше, понеже** *Бог* **беше говорил с него[2].** (1) гл. 32:15; (2) 2 Кор. 3:7

30 **Но Аарон и всичките израилеви синове видяха Мойсей, и ето, кожата на лицето му блестеше[1]; и се бояха да се приближат при него.** (1) 2 Кор. 3:7

31 **Затова Мойсей ги повика и тогава Аарон и всичките началници на обществото се върнаха при него и Мойсей говори с тях.**

32 **След това се приближиха и всичките израилеви синове и той им заповяда всичко, което ГОСПОД му беше говорил на Синайската планина[1].**

(1) гл. 35:1

33 **И Мойсей свърши да говори с тях и сложи на лицето си покривало.**

34 **И когато влизаше пред ГОСПОДА да говори с него, Мойсей вдигаше покривалото[1], докато излезе. После излизаше и говореше на израилевите сино-**

ве онова, което му беше заповядано.
(1) 2 Кор. 3:18
35 **И израилевите синове виждаха ли-
цето на Мойсей, че кожата на лицето
на Мойсей блестеше, а Мойсей пак
слагаше покривалото на лицето си, до-
като влезе да говори с** *ГОСПОДА*[1].
(1) 2 Кор. 3:13-16

ст. 1-3: гл. 20:8-11

**35 След това Мойсей събра цялото
общество израилеви синове и им каза:
Това са думите, които ГОСПОД запо-
вяда да вършите**[1]**:**
(1) гл. 34:32
2 **Шест дни да се върши работа, а
седмият ден да ви бъде свят, събота
за почивка за ГОСПОДА. Всеки, който
върши работа в този** *ден,* **да се умърт-
ви.**
3 **В съботен ден да не кладете огън в
никое от жилищата си.**
ст. 4-29: гл. 25:1-9; ст. 10-19: гл. 31:6-11; 39:32-43; 40:3-30
4 **Мойсей говори още на цялото об-
щество израилеви синове и каза: Това
е словото, което заповяда ГОСПОД,
като каза:**
5 **Съберете помежду си възвишаем
принос за ГОСПОДА. Всеки, който има
желание в сърцето си**[1]**, нека принесе
принос за ГОСПОДА: злато, сребро и
бронз,**
(1) ст. 29; 2 Кор. 9:7
6 **синьо, мораво, червено, висон и
козина,**
7 **червенобоядисани овчи кожи и
язовски кожи, акациево дърво,**
8 **масло за осветление и аромати за
маслото за помазване и за благоухан-
ния тамян,**
9 **ониксови камъни и камъни за влага-
не за ефода и за нагръдника.**
10 **И всеки между вас, който има
мъдро сърце**[1]**, нека дойде, за да се
направи всичко, което заповяда ГОС-
ПОД:**
(1) гл. 28:3
11 **скинията, покрива ѝ, покривалото
ѝ, куките ѝ, дъските ѝ, гредите ѝ, стъл-
бовете ѝ и подложките ѝ;**
12 **ковчега и прътовете му, умилости-
вилището и закриващата завеса;**
13 **масата и прътовете ѝ с всички-
те ѝ принадлежности и присъствените
хлябове,**
14 **и светилника за осветление с при-
надлежностите му, светилата му и мас-
лото за осветление,**
15 **кадилния олтар и прътовете му,
маслото за помазване, благоуханния
тамян, входната завеса за входа на
скинията,**
16 **олтара за всеизгарянето с бронзо-
вата му решетка, прътовете му и всич-
ките му принадлежности, умивалника и
подложката му,**
17 **завесите за двора, стълбовете му
и подложките им, и завесата за входа
на двора,**
18 **коловете за скинията и коловете за
двора с въжетата им,**
19 **служебните одежди за служба в
светилището, светите одежди за све-
щеника Аарон и одеждите за синовете
му, за да свещенодействат.**
20 **Тогава цялото общество на израи-
левите синове си отиде от лицето на
Мойсей.**
21 **И дойдоха – всеки човек, когото
подбуждаше сърцето му, и всеки, кого-
то разполагаше духът му – и донесоха
принос на ГОСПОДА за направата на
шатъра за срещане**[1] **и за всяка негова
служба, и за светите одежди**[2]**.**
(1) 1 Лет. 29:8; (2) Езд. 2:68,69
22 **Дойдоха мъже с жените, всички,
които имаха желание в сърцето си, и
принесоха гривни, обици, пръстени,
мъниста и всякакви златни неща; как-
то и всички, които принесоха движим
принос от злато на ГОСПОДА.**
23 **И всеки, у когото се намираше си-
ньо, мораво, червено, висон, козина,
червенобоядисани овчи кожи и язов-
ски кожи, ги донесе.**
24 **Всеки, който принесе възвишаем
принос от сребро и бронз, донесе при-
носа на ГОСПОДА; и всеки, у когото
се намираше акациево дърво, за вся-
каква работа на службата, го донесе.**
25 **И всички жени, които имаха мъдро**

сърце, предяха с ръцете си и донасяха изпреденото – синьото, моравото, червеното и висона.
26 **Всичките жени, чието сърце ги подбуждаше с мъдрост, предяха козината**[1]**.** (1) Пр. 31:19
27 **А първенците принесоха ониксовите камъни и камъните за влагане на ефода и на нагръдника,**
28 **и ароматите, и маслото за осветление, и за маслото за помазване, и за благоуханния тамян.**
29 **Израилевите синове принесоха доброволен принос**[1] **на ГОСПОДА, всеки мъж и жена, които имаха сърдечно разположение да принесат за всяко дело, което ГОСПОД заповяда чрез Мойсей да се направи.**
(1) ст. 5; гл. 36:3

ст. 30-35: гл. 31:1-6
30 **И Мойсей каза на израилевите синове: Ето, ГОСПОД повика по име Веселеил, сина на Урий, син на Ор, от юдовото племе,**
31 **и го изпълни с Божия Дух в мъдрост, разум, знание и всякакво изкуство,**
32 **за да измисля художествени изделия, да работи злато, сребро и бронз,**
33 **да изсича камъни за влагане и да изрязва дърво, и да работи всякаква художествена работа.**
34 **И Той вложи в сърцето му да поучава, на него и на Елиав, сина на Ахисамах, от дановото племе.**
35 **Изпълни с мъдрост сърцето им, за да работят всякаква работа на резбар, на изкусен майстор и на везач в синьо, в мораво, в червено и във висон, и на тъкач – на онези, които вършат каквато и да било работа и измислят художествени изделия.**

36 **И Веселеил, Елиав и всички мъже, които имаха мъдро сърце**[1]**, в които ГОСПОД бе вложил мъдрост и разум, за да знаят да вършат всякаква работа за службата на светилището, направиха всичко, което ГОСПОД беше заповядал.** (1) гл. 28:3; 1 Лет. 28:21
2 **И Мойсей повика Веселеил, Елиав и всеки мъж, който имаше мъдро сърце, в чието сърце ГОСПОД беше вложил мъдрост; всеки, когото сърцето му го подбуждаше да дойде на делото да го извърши.**
3 **И те приеха от Мойсей целия възвишаем принос, който израилевите синове бяха принесли за делото на службата на светилището, за да го извършат. А те принасяха още доброволни приноси всяка сутрин**[1]**.** (1) гл. 35:29
4 **И всичките мъдри мъже, които работеха цялата работа за светилището, дойдоха, всеки от работата, която вършеше,**
5 **и говориха на Мойсей, и казаха: Народът донася много повече, отколкото е достатъчно за работата, която ГОСПОД заповяда да се извърши.**
6 **Тогава Мойсей заповяда и оповестиха в стана, като казаха: Никой мъж или жена да не работи вече за възвишаем принос за светилището! И народът престана и вече не принасяше.**
7 **Защото материалът, който имаха, им беше достатъчно, за да извършат цялата работа, и даже повече**[1]**.** (1) 2 Лет. 31:10

ст. 8-34: гл. 26:1-30
8 **И всички мъже с мъдро сърце измежду онези, които работеха на делото, направиха скинията от десет завеси от препреден висон и от синьо, мораво и червено, и** *Веселеил* **ги направи с изкусно изработени херувими.**
9 **Дължината на всяка завеса беше двадесет и осем лакътя, а ширината на всяка завеса – четири лакътя; всичките завеси имаха една мярка.**
10 **И съедини петте завеси една с друга и** *другите* **пет завеси съедини една с друга.**
11 **И направи сини петлици по края на едната завеса, в краищата на съединението; така направи и по края на крайната завеса на второто съединение.**

12 **Петдесет петлици направи на една-
та завеса и петдесет петлици направи
по края на завесата, която беше във
второто съединение; петлиците бяха
една срещу друга.**
13 **Направи и петдесет златни куки и
съедини завесите една с друга с куки-
те; така скинията стана едно** *цяло.*
14 **После направи завеси от козина за
покрив над скинията; единадесет таки-
ва завеси направи;**
15 **дължината на всяка завеса беше
тридесет лакътя, а ширината на всяка
завеса – четири лакътя; единадесетте
завеси имаха една мярка.**
16 **И съедини петте завеси отделно и
шестте завеси отделно.**
17 **И направи петдесет петлици по
края на крайната завеса в съедине-
нието и петдесет петлици по края на
завесата от второто съединение.**
18 **Направи и петдесет бронзови куки,
за да съедини покрива в едно** *цяло.*
19 **И направи покривало за покрива
от червенобоядисани овнешки кожи и
отгоре му – едно покривало от язов-
ски кожи.**
20 **И направи дъските за скинията от
акациево дърво, които да стоят изпра-
вени.**
21 **Дължината на всяка дъска беше
десет лакътя, и ширината на всяка
дъска – лакът и половина.**
22 **Всяка дъска имаше два шипа, един
срещу друг; така направи за всичките
дъски на скинията.**
23 **И направи дъските за скинията:
двадесет дъски за южната страна, към
пладне;**
24 **и под двадесетте дъски направи
четиридесет сребърни подложки – две
подложки под една дъска за двата ѝ
шипа и две подложки под друга дъска
за двата ѝ шипа.**
25 **И за втората страна на скинията,
северната, направи двадесет дъски,**
26 **и четиридесетте им сребърни под-
ложки – две подложки под една дъска
и две подложки под друга дъска.**
27 **А за задната страна на скинията, на
запад, направи шест дъски.**
28 **И направи две дъски за ъглите на
скинията от задната страна.**
29 **Те бяха съединени отдолу, а от-
горе бяха свързани чрез една халка;
така направи и за двете** *дъски* **на двата
ъгъла.**
30 **Така станаха осем дъски и сре-
бърните им подложки – шестнадесет
подложки, по две подложки под всяка
дъска.**
31 **И направи греди от акациево дър-
во, пет за дъските от едната страна на
скинията,**
32 **пет греди за дъските от другата
страна на скинията и пет греди за дъс-
ките от задната страна на скинията,
на запад.**
33 **И направи средната греда да пре-
минава през средата на дъските от
край до край.**
34 **И обкова дъските със злато и
халките им, през които се провират
гредите, направи от злато, и обкова
гредите със злато.**

ст. 35-38: гл. 26:31-37

35 **И направи завесата от синьо,
мораво, червено и препреден висон,
направи я с изкусно изработени хе-
рувими.**
36 **И направи за нея четири стълба от
акациево дърво и ги обкова със злато.
Куките им бяха златни и изля за тях
четири сребърни подложки.**
37 **Направи и завеса за входа на
шатъра от синьо, мораво, червено и
препреден висон, везана работа,**
38 **и петте му стълба и куките им; и
обкова върховете им и връзките им
със злато, а петте им подложки бяха
бронзови.**

ст. 1-9: гл. 25:10-22

37 **И Веселеил направи ковчега от
акациево дърво, два лакътя и поло-
вина** *беше* **дължината му, лакът и по-**

ловина *беше* **ширината му и лакът и**
половина *беше* **височината му.**
2 **Обкова го отвътре и отвън с чис-**
то злато и му направи златен венец
наоколо.
3 **И изля за него четири златни халки**
за четирите му долни ъгъла, две халки
от едната му страна и две халки от
другата му страна.
4 **Направи и прътове от акациево**
дърво и ги обкова със злато.
5 **И провря прътовете през халките**
от страните на ковчега, за да се носи
ковчегът.
6 **И направи умилостивилище от чис-**
то злато, два лакътя и половина *беше*
дължината му и лакът и половина *беше*
ширината му.
7 **И направи два херувима от злато,**
изковани ги направи, на двата края на
умилостивилището –
8 **един херувим на края от едната**
страна и един херувим на края от дру-
гата страна; направи херувимите на
двата му края *част* **от самото умилос-**
тивилище.
9 **И херувимите бяха с разперени от-**
горе криле и покриваха с крилете си
умилостивилището и лицата им бяха
едно срещу друго; лицата на херуви-
мите бяха *обърнати* **към умилостиви-**
лището.
ст. 10-16: гл. 25:23-30
10 **И направи масата от акациево**
дърво, два лакътя *беше* **дължината ѝ,**
един лакът *беше* **ширината ѝ и лакът и**
половина *беше* **височината ѝ.**
11 **Обкова я с чисто злато и ѝ напра-**
ви златен венец наоколо.
12 **Направи ѝ и перваз наоколо, една**
длан широк, и направи златен венец
около перваза ѝ.
13 **И изля за нея четири златни халки**
и постави халките на четирите ъгъла,
които бяха при четирите ѝ крака.
14 **Халките бяха до самия перваз, за**
да се провират през тях прътовете, за
да се носи масата.
15 **Направи и прътовете от акациево**
дърво и ги обкова със злато, за да се
носи масата с тях.
16 **И направи от чисто злато при-**
надлежностите, които бяха на масата,
блюдата ѝ, тамянниците ѝ, тасовете ѝ,
и поливалниците ѝ, за да се изливат от
тях *възлиянията;*
ст. 17-24: гл. 25:31-40
17 **И направи светилника от чисто**
злато, изкован направи светилника,
стъблото му, клоновете му, чашките му,
топчиците му и цветята му бяха *част*
от самия него.
18 **Шест клона излизаха от страните**
му – три клона на светилника от една-
та му страна и три клона на светилни-
ка от другата му страна.
19 **На единия клон имаше три чаш-**
ки като бадемов цвят, една топчица
и едно цвете, и на другия клон – три
чашки като бадемов цвят, една топ-
чица и едно цвете. Така *имаше* **и на**
шестте клона, които излизаха от све-
тилника.
20 **И на** *стъблото* **на светилника** *има-*
ше **четири чашки като бадемов цвят с**
топчиците им и цветята им.
21 **И на шестте клона, които излизаха**
от светилника, имаше под *първите* **два**
клона една топчица, *част* **от него, под**
вторите **два клона – една топчица,**
част **от него,** *и* **под** *третите* **два кло-**
на – една топчица, *част* **от него.**
22 **Топчиците им и клоновете им бяха**
част **от самия него. Целият** *светилник*
беше изкован от чисто злато.
23 **И направи седемте му светила,**
щипците му и пепелниците му от чис-
то злато.
24 **От един талант чисто злато направи**
него и всичките му принадлежности.
ст. 25-29: гл. 30:1-10,22-38
25 **И направи кадилния олтар от ака-**
циево дърво, един лакът *беше* **дължи-**
ната му и един лакът *беше* **ширината**
му, четвъртит; и два лакътя *беше* **ви-**
сочината му; а роговете му бяха *част*
от самия него.
26 **Обкова го с чисто злато – плочата**

му, страните му наоколо и роговете му и му направи златен венец наоколо.
27 **И му направи две златни халки под венеца му, близо при двата му ъгъла, от двете му страни, за да се провират прътовете, за да го носят с тях.**
28 **Прътовете направи от акациево дърво и ги обкова със злато.**
29 **И направи святото масло за помазване и чистия благоуханен тамян според изкуството на мироварец.**

ст. 1-8: гл. 27:1-8; 30:17-21

38 **И направи олтара за всеизгаряне**[1] **от акациево дърво, пет лакътя** *беше* **дължината му и пет лакътя** *беше* **ширината му, четвъртит, и три лакътя** *беше* **височината му.** (1) 2 Лет. 1:5
2 **И на четирите му ъгъла направи роговете му, роговете му бяха** *част* **от самия него; и го обкова с бронз.**
3 **Направи и всичките принадлежности за олтара – котлите, лопатите, тасовете, вилиците и въглениците; всичките му принадлежности направи от бронз**[1]**.** (1) 2 Лет. 4:2,16
4 **И направи за олтара бронзова решетка във вид на мрежа, под полицата,** *която е* **около олтара отдолу,** *така че да стигне* **до средата му.**
5 **Изля и четири халки за четирите края на бронзовата решетка, през които да се провират прътовете.**
6 **Прътовете направи от акациево дърво и ги обкова с бронз.**
7 **И провря прътовете през халките от страните на олтара, за да се носи с тях. Направи** *олтара* **кух, от дъски.**
8 **Направи умивалника от бронз и подложката му от бронз, от огледалата**[1] **на събиращите се жени, които се събираха при вратата на шатъра за срещане**[2]**.** (1) Ис. 3:23; (2) 1 Царе 2:22

ст. 9-20: гл. 27:9-19

9 **И направи двора: за южната страна, към пладне, завесите на двора от препреден висон, сто лакътя,**
10 **двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.**
11 **И за северната страна: сто лакътя** *завеси,* **двадесетте им стълба и двадесетте им бронзови подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.**
12 **И за западната страна: петдесет лакътя завеси, десетте им стълба и десетте им подложки, и куките на стълбовете, и връзките им от сребро.**
13 **И за източната страна, към изгрев: петдесет лакътя** *завеси:*
14 **Петнадесет лакътя завеси от едната страна** *на входа,* **трите им стълба и трите им подложки;**
15 **също и за другата страна – от едната и от другата страна на входа на двора** *бяха* **петнадесет лакътя завеси, трите им стълба и трите им подложки.**
16 **Всичките завеси около двора** *бяха* **от препреден висон.**
17 **Подложките за стълбовете бяха бронзови, куките на стълбовете и връзките им – сребърни, и върховете им – обковани със сребро; и всичките стълбове на двора бяха свързани със сребърни връзки.**
18 **Завесата за входа на двора беше везана изработка от синьо, мораво, червено и препреден висон и дължината ѝ** *беше* **двадесет лакътя, а височината – пет лакътя, според ширината** *на един плат,* **както завесите на двора.**
19 **И стълбовете им** *бяха* **четири и бронзовите им подложки – четири, куките им – сребърни, върховете им – обковани** *със сребро* **и връзките им – сребърни.**
20 **Всичките колове на скинията и на двора наоколо бяха бронзови.**
21 **Тези са изброените** *вещи за* **скинията, скинията на свидетелството**[1]**, както, според заповедта на Мойсей, се изброиха чрез Итамар, сина на свещеника Аарон**[2]**,** *за* **служенето на левитите.**
(1) Откр. 15:5; (2) Чис. 4:28,33

22 **Веселеил синът на Урий, син на Ор, от юдовото племе, направи всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей.**

23 **И с него беше Елиав, син на Ахисамах, от дановото племе, резбар и изкусен майстор, и везач на синьо, на мораво, на червено и на висон**[1].

(1) гл. 31:2-6; 36:1

24 **Всичкото злато, което се употреби за изработването на цялата работа на светилището, златото на движимия принос, беше двадесет и девет таланта и седемстотин и тридесет сикъла, според сикъла на светилището**[1].

(1) Лев. 27:3,25

25 **И среброто от** *данъка наложен върху* **преброените от обществото беше сто таланта и хиляда седемстотин седемдесет и пет сикъла, според сикъла на светилището**[1] **–**

(1) гл. 30:12-16

26 *по* **един веках на глава – половин сикъл, според сикъла на светилището – за всеки, който се е причислил към преброените,** *всички* **на възраст от двадесет години и нагоре, за шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет** *души*[1].

(1) гл. 12:37

27 **От стоте таланта сребро се изляха подложките на светилището и подложките на** *стълбовете на* **завесата**[1] **– сто подложки от сто таланта, един талант за една подложка.**

(1) гл. 26:19,32

28 **А от хиляда седемстотин седемдесет и петте** *сикъла* **направи куките за стълбовете, обкова върховете им и им направи връзки**[1].

(1) гл. 27:17

29 **А бронзът на движимия принос беше седемдесет таланта и две хиляди и четиристотин сикъла.**

30 **От него направи подложките за входа на шатъра за срещане**[1]**, бронзовия олтар, бронзовата му решетка и всичките принадлежности на олтара**[2],

(1) гл. 26:37; (2) гл. 27:2-6

31 **подложките за** *стълбовете* **около двора и подложките за входа на двора, всичките колове на скинията и всичките колове за двора наоколо**[1].

(1) гл. 27:10-19

ст. 1-7: гл. 28:5-14

39 **И от синьото, моравото и червеното направиха служебни одежди за служене в светилището и направиха светите одежди за Аарон, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.**

2 **Направи ефода от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.**

3 **И изковаха златото на тънки плочи, които нарязаха на тънки нишки, за да ги работят между синьото, моравото, червеното и висона, изкусна изработка.**

4 **Направиха му презрамки, които да се връзват, за да се държи заедно на двата края,**

5 **и препаската на ефода над него от същата** *материя* **и според неговата изработка, от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.**

6 **Изработиха ониксови камъни, закрепени в златни гнезда, и изрязаха на тях имената на синовете на Израил, както се изрязва печат.**

7 **И ги сложи на презрамките на ефода като камъни за спомен на израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.**

ст. 8-21: гл. 28:15-30

8 **Направи нагръдника според изработката на ефода, изкусна изработка от злато, синьо, мораво, червено и препреден висон.**

9 **Той беше четвъртит. Направиха нагръдника двоен, една педя дълъг и една педя широк, и двоен.**

10 **И закрепиха на него четири реда камъни: ред сард, топаз и смарагд беше първият ред;**

11 **вторият ред: антракс, сапфир и адамант,**

12 **третият ред: лигирий, ахат, аметист;**

13 **а четвъртият ред: хрисолит, оникс и яспис. Те бяха закрепени в златни гнезда на местата си.**

14 **И камъните бяха според имената на синовете на Израил – бяха двана-**

десет според имената им. И на тях беше изрязано, като на печат, според името на всеки, за дванадесетте племена.
15 **И на нагръдника направиха вити верижки, плетена изработка от чисто злато.**
16 **Направиха и две златни гнездица и две златни халки и закрепиха двете халки на двата края на нагръдника.**
17 **И закрепиха двете плетени златни верижки за двете халки на краищата на нагръдника.**
18 **А** *другите* **два края на двете плетени верижки закрепиха за двете гнезда и ги закрепиха на презрамките на ефода от външната му страна.**
19 **И направиха** *още* **две златни халки, които закрепиха на двата края на нагръдника, на страната му, която е към ефода, отвътре.**
20 **И направиха** *още* **две златни халки, които закрепиха на двете презрамки на ефода отдолу, на предната му страна, при съединението, над препаската на ефода.**
21 **И вързаха нагръдника с халките му за халките на ефода със син ширит, за да бъде над препаската на ефода и за да не се отделя нагръдникът от ефода, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.**
ст. 22-26: гл. 28:31-35
22 **Направи мантията на ефода, тъкана изработка цялата от синьо.**
23 **И в средата на мантията имаше отвор, като отвора на броня, с обшивка около отвора, за да не се съдира.**
24 **По полите на мантията направиха нарове от синьо, мораво, червено и препреден** *висон.*
25 **И направиха звънци от чисто злато и сложиха звънците между наровете на полите на мантията, наоколо между наровете –**
26 **звънец и нар, звънец и нар, наоколо по полите на служебната мантия, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.**
ст. 27-31: гл. 28:36-43
27 **Направиха хитоните за Аарон и за синовете му от висон, тъкана изработка,**
28 **и митрата от висон, великолепните тюрбани от висон, лenените гащи от препреден висон,**
29 **пояса от препреден висон, синьо, мораво и червено, везана изработка, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.**
30 **Направиха плочицата на светия венец от чисто злато и написаха на нея писмо, както се изрязва печат: Свят на ГОСПОДА.**
31 **И ѝ сложиха син ширит, за да я привързват отгоре на митрата, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.**
ст. 32-43: гл. 31:7-11; 35:10-19; 40:3-30;
ст. 33-36: гл. 25:10-30
32 **Така се завърши цялата работа на скинията на шатъра за срещане**[1] **и израилевите синове направиха всичко. Както ГОСПОД заповяда на Мойсей, така направиха**[2]**.**
(1) 3 Царе 6:38; 7:40; Евр. 9:2; (2) гл. 12:28,35,50; 25:9,40
33 **И донесоха скинията на Мойсей: шатъра и всичките му принадлежности, куките му, дъските му, гредите му и стълбовете му, и подложките му,**
34 **покривалото от червенобоядисани овнешки кожи и покривалото от язовски кожи, и закриващата завеса,**
35 **ковчега на свидетелството и прътовете му, и умилостивилището,**
36 **масата, всичките ѝ принадлежности и присъствените хлябове,**
37 **светилника**[1] **от чисто** *злато,* **светилата му – светилата, които трябва да се нареждат, всичките му принадлежности**[2] **и маслото за осветлението**[3]**,**
(1) Чис. 8:2-4; (2) гл. 25:31-40; (3) гл. 27:20
38 **златния олтар**[1]**, маслото за помазване и благоуханния тамян**[2]**, и завесата за входа на шатъра,**
(1) гл. 30:1-5; (2) гл. 30:22-38
39 **бронзовия олтар и бронзовата му решетка, прътовете му и всичките му принадлежности**[1]**, умивалника и подложката му,** (1) гл. 27:1-8
40 **завесите за двора, стълбовете му и подложките му, завесата за входа на двора, въжетата му и коловете му, и**

всичките принадлежности за служене[1]
в скинията, в шатъра за срещане,
(1) гл. 27:9-19
41 служебните одежди за служене в
светилището, светите одежди за све-
щеника Аарон и одеждите за синовете
му[1], за да свещенодействат.
(1) гл. 28
42 Според всичко, което ГОСПОД за-
повяда на Мойсей, така израилевите
синове извършиха цялата работа[1].
(1) гл. 12:28,35,50; 25:9,40; 3 Царе 6:38
43 И Мойсей видя цялата работа, и
ето, бяха я извършили. Както заповяда
ГОСПОД, така я бяха извършили. И
Мойсей ги благослови[1]. (1) Лев. 9:22,23;
Иис. Нав. 22:6; 2 Царе 6:18; 3 Царе 8:55; 2 Лет. 30:27

ст. 1-33: гл. 31:7-11; 35:10-19; 39:32-43; ст. 1-16: ст. 17-33
40 И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:
2 На първия ден от първия месец[1]
да издигнеш скинията на шатъра за
срещане. (1) 2 Лет. 29:3; Езек. 45:18
3 И да сложиш в нея ковчега на сви-
детелството и да закриеш ковчега със
завесата[1]. (1) Чис. 4:5
4 Да внесеш масата и да наредиш
на нея каквото трябва да се нареди[1];
да внесеш и светилника и да запалиш
светилата му[2].
(1) Лев. 24:5-8; (2) гл. 26:35; 27:20,21
5 Да поставиш златния кадилен олтар
пред ковчега на свидетелството[1] и да
окачиш завесата на входа на скиния-
та[2]. (1) гл. 30:6; (2) гл. 26:36
6 Да сложиш олтара за всеизгарянето[1]
пред входа на скинията на шатъра за
срещане. (1) гл. 27:1
7 И да сложиш умивалника между ша-
търа за срещане и олтара и да налееш
вода в него[1]. (1) гл. 30:18,19
8 Да издигнеш двора наоколо и да
окачиш завесата на входа на двора[1].
(1) гл. 27:9,16
9 Да вземеш маслото за помазване и
да помажеш скинията и всичко, което
е в нея; да осветиш нея и всички-
те нейни принадлежности; и ще бъде
свята.
10 И да помажеш олтара за всеизгаря-
нето и всичките му принадлежности и
да осветиш олтара; и олтарът ще бъде
пресвят[1]. (1) гл. 30:29
11 Да помажеш и умивалника и под-
ложката му и да го осветиш[1].
(1) гл. 30:28; Чис. 7:1
12 И да приведеш Аарон и синовете
му при входа на шатъра за срещане и
да ги измиеш с вода[1]. (1) гл. 29:4
13 И да облечеш Аарон със светите
одежди, да го помажеш[1] и да го осве-
тиш, за да Ми свещенодейства.
(1) гл. 29:7
14 Да приведеш и синовете му, да ги
облечеш с хитони[1]. (1) гл. 29:8
15 И да ги помажеш, както си помазал
баща им, за да Ми свещенодействат[1].
И помазването им ще бъде за вечно
свещенство в поколенията им[2].
(1) гл. 28:41; (2) гл. 29:9; Чис. 25:13
16 И Мойсей направи това; според
всичко, което ГОСПОД му заповяда,
така направи[1].
(1) Бит. 6:22; Лев. 8:13,36; Чис. 1:19
ст. 17-33: ст. 1-16
17 В първия месец на втората годи-
на, на първия *ден* от месеца[1], скинията
беше издигната. (1) гл. 12:2
18 И Мойсей издигна скинията, като
подложи подложките ѝ и издигна дъс-
ките ѝ, и намести гредите ѝ, и изправи
стълбовете ѝ.
19 И разпростря покрива върху ски-
нията и сложи покривалото на покрива
отгоре му, както ГОСПОД беше запо-
вядал на Мойсей.
20 И взе свидетелството и го поло-
жи в ковчега[1] и сложи прътовете на
ковчега, и положи умилостивилището
отгоре върху ковчега.
(1) Втзк. 10:5; Евр. 9:4
21 И внесе ковчега в скинията и ока-
чи закриващата завеса, и закри ковче-
га на свидетелството, както ГОСПОД
беше заповядал на Мойсей.
22 Положи и масата в шатъра за сре-
щане на северната страна на скинията,
извън завесата,
23 и нареди на нея редицата хлябове

пред ГОСПОДА[1]**, както ГОСПОД беше**
заповядал на Мойсей. (1) гл. 25:30
24 **И положи светилника в шатъра за**
срещане срещу масата към южната
страна на скинията[1]**,** (1) Евр. 9:2
25 **и запали светилата пред ГОСПО-**
ДА[1]**, както ГОСПОД беше заповядал**
на Мойсей. (1) Чис. 8:2,3
26 **И положи златния олтар в шатъра**
за срещане пред завесата
27 **и покади над него с благоуханен**
тамян[1]**, както ГОСПОД беше заповядал**
на Мойсей. (1) гл. 30:7
28 **И окачи завесата на входа на ски-**
нията.
29 **И положи олтара за всеизгарянето**
при входа на скинията на шатъра за
срещане[1]**, и принесе на него всеизга-**
рянето и хлебния принос, както ГОС-
ПОД беше заповядал на Мойсей.
(1) Лев. 1:1; Езек. 40:47
30 **Положи и умивалника между шатъ-**
ра за срещане и олтара и наля в него
вода, за да се мият.
31 **И Мойсей и Аарон, и синовете му**
миеха от него ръцете си и краката си;
32 **когато влизаха в шатъра за срещане и когато пристъпваха при олтара,**
се миеха[1]**, както ГОСПОД беше запо-**
вядал на Мойсей. (1) гл. 29:4
33 **И издигна двора около скинията и**
олтара и окачи завесата на входа на
двора. Така Мойсей завърши делото[1]**.**
(1) 3 Царе 6:14
34 **Тогава облакът**[1] **покри шатъра за**
срещане и ГОСПОДНАТА слава изпъл-
ни скинията[2]**.**
(1) Мк. 9:7; (2) гл. 16:10; 29:43; Чис. 9:15; 3 Царе 8:10,11; Ис. 4:5; 57:15; Езек. 43:4,5; Римл. 9:4; Откр. 15:8
35 **И Мойсей не можеше да влезе в**
шатъра за срещане, защото облакът
стоеше над него и ГОСПОДНАТА слава
изпълваше скинията.
36 **И когато облакът се вдигаше от**
скинията, тогава израилевите синове
тръгваха на път, през всичките си пъ-
тувания,
37 **но ако облакът не се вдигаше, то-**
гава не тръгваха до деня, когато се
вдигнеше.
38 **Защото ГОСПОДНИЯТ облак беше**
над скинията денем[1]**, а нощем в** *облака*
беше огън пред очите на целия израи-
лев дом през всичките им пътувания[2]**.**
(1) Чис. 10:34; 2 Царе 7:6; (2) гл. 13:21,22

Л Е В И Т
или Третата книга на Мойсей

1 И ГОСПОД повика Мойсей[1] и му
говореше от шатъра за срещане[2], и
каза: (1) Изх. 3:4; (2) Изх. 25:22; Чис. 1:1
2 Говори на израилевите синове и
им кажи: Когато някой от вас прине-
се принос на ГОСПОДА[1], нека прине-
се принос от добитъка, от едрия или
дребния добитък[2].
(1) Чис. 5:15; Езд. 3:5; (2) гл. 22:18,19
3 Ако приносът му за всеизгаряне[1] е
от едрия добитък, нека принесе мъжко
без недостатък[2]; да го принесе пред
входа на шатъра за срещане, за благо-
воление за него пред ГОСПОДА.
(1) гл. 6:9; Бит. 8:20; 2 Лет. 29:32; 35:12; Езек. 40:39; (2) гл. 3:1; 4:3; 5:15; 9:2; 14:10; 22:19,20; 23:12,18; Изх. 12:5; Чис. 19:2
4 Да положи ръката си на главата на
животното за всеизгаряне[1] и ще бъде
за благоволение за него, за да извър-
ши умилостивение за него[2]. (1) гл. 3:2; 4:4; 16:21; Изх. 29:10,15,19; Евр. 6:2; (2) Езек. 45:15; 1 Йн. 2:2
5 После да заколи юнеца пред ГОС-
ПОДА и свещениците, синовете на Аа-
рон, да принесат кръвта и с кръвта
да поръсят от всички страни олтара[1],
който е пред входа на шатъра за сре-
щане[2]. (1) гл. 3:2,8; Езек. 43:18; Евр. 9:22; (2) Изх. 40:6
6 И да одере *животното за* всеизгаря-
не и да го разсече на късовете му.
7 А синовете на свещеника Аарон да
сложат огън на олтара и да наредят
дърва на огъня.
8 И свещениците, синовете на Аарон,
да сложат късовете, главата и тлъсти-
ната на дървата, които са върху огъня
на олтара[1]. (1) 3 Царе 18:33
9 И да измие вътрешностите му и
краката му с вода и свещеникът да из-
гори всичките на олтара[1]; *това е* всеиз-
гаряне, жертва чрез огън, благоухание
на умилостивение на ГОСПОДА[2].
(1) 1 Лет. 6:49; (2) гл. 2:2; 3:5; 6:21,22; 8:21,28; Бит. 8:21; Чис. 15:3; 28:8
10 И ако жертвата му за всеизгаряне
е от дребния добитък, от овцете или
от козите, да принесе мъжко без не-
достатък[1]. (1) гл. 3:1; 4:3; 5:15; 9:2; 14:10; 22:19,20; 23:12,18; Изх. 12:5; Чис. 19:2
11 Да го заколи пред ГОСПОДА от
страната на олтара към север; и све-
щениците, синовете на Аарон, да поръ-
сят с кръвта олтара от всички страни.
12 И да го насече на късовете му, с
главата му и тлъстината му, а свеще-
никът да ги нареди на дървата, които
са върху огъня на олтара.
13 И да измие вътрешностите и кра-
ката с вода[1] и свещеникът да принесе
всичко и да го изгори на олтара; това
е всеизгаряне, жертва чрез огън, бла-
гоухание на умилостивение на ГОСПО-
ДА[2]. (1) 2 Лет. 4:6; Езек. 40:38; (2) гл. 2:2; 3:5; 6:21,22; 8:21,28; Бит. 8:21; Чис. 15:3; 28:8
14 А ако жертвата му за всеизгаряне
на ГОСПОДА е от птиците, тогава да
принесе приноса си от гургулиците или
от гълъбчетата[1]. (1) гл. 5:7; 12:8
15 Свещеникът да го донесе при олта-
ра, да му извие главата и да го изгори

на олтара, а кръвта му да изцеди по стената на олтара.

16 Да изтръгне гушата му с нечистотиите ѝ и да ги хвърли до олтара, на изток, на мястото на пепелта[1].

(1) гл. 6:10

17 И да го разчекне между крилата, но без да го разделя на две[1]. И свещеникът да го изгори върху дървата, които са върху огъня на олтара; това е всеизгаряне, жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА[2].

(1) Бит. 15:10; (2) гл. 2:2; 3:5; 6:21,22; 8:21,28; Бит. 8:21; Чис. 15:3; 28:8

2 Когато някой принесе хлебен принос[1] на ГОСПОДА, приносът да бъде от пшенично брашно и да го полее с *маслинено* масло, и да сложи на него ливан.

(1) гл. 6:14; Чис. 7:13; 8:8

2 Да го донесе на свещениците, синовете на Аарон, и свещеникът да вземе една пълна шепа от пшеничното му брашно и от маслото му и всичкия му ливан и да изгори на олтара, колкото е за спомен от него[1]; *това е* жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА[2].

(1) гл. 5:12; 24:7; Чис. 5:26; (2) гл. 1:9; Фил. 4:18

3 А останалото от хлебния принос да бъде за Аарон и за синовете му[1]; това е пресвято[2] от жертвите чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 5:13; 6:16; 7:7,9; 10:12-15; 14:13; Чис. 18:9; 1 Царе 2:28; Езек. 44:29; 46:20; (2) гл. 21:22

4 Когато принесеш хлебен принос, печен в пещ, да бъде безквасни пити от пшенично брашно, омесени с *маслинено* масло, и безквасни кори, намазани с *маслинено* масло[1].

(1) Изх. 29:2

5 А ако приносът ти е хлебен принос на тава, нека бъде *от* пшенично брашно, омесено с *маслинено* масло, без квас[1].

(1) гл. 7:12

6 Да го разчупиш на късове и да го полееш с *маслинено* масло; това е хлебен принос.

7 А ако приносът ти е хлебен принос в гърне, да е направен от пшенично брашно с *маслинено* масло[1].

(1) 1 Лет. 23:29

8 Да принесеш на ГОСПОДА хлебния принос, направен от тези неща; и когато се представи на свещеника, той да го донесе при олтара.

9 И свещеникът да отдели от хлебния принос, колкото е за спомен, и да го изгори на олтара[1]; *това е* жертва чрез огън, благоухание на умилостивение на ГОСПОДА[2].

(1) Чис. 5:26; (2) гл. 1:9; Фил. 4:18

10 А останалото от хлебния принос да бъде за Аарон и за синовете му[1]; *това е* пресвято[2] от жертвите чрез огън на ГОСПОДА.

(1) гл. 5:13; 6:16; 7:7,9; 10:12-15; 14:13; Чис. 18:9; 1 Царе 2:28; Езек. 44:29; 46:20; (2) гл. 21:22

11 Никакъв хлебен принос, който принасяте на ГОСПОДА, да не се прави с квас[1], защото нито квас, нито мед не бива да изгаряте в жертва на ГОСПОДА.

(1) гл. 6:17

12 Като принос от първите плодове[1] ги принасяйте на ГОСПОДА, но да не се изгарят на олтара за благоухание на умилостивение.

(1) гл. 23:10; Чис. 15:20,21; 18:12,13

13 И всеки принос от хлебните си приноси да посоляваш със сол. Да не оставяш да липсва от хлебния ти принос солта на завета на твоя Бог. С всичките си приноси да принасяш и сол[1].

(1) Изх. 30:35; Езек. 43:24; Мк. 9:49

14 И ако принесеш на ГОСПОДА хлебен принос от първите плодове, да принесеш класове, печени на огън, жито, очукано от пресни класове, за хлебен принос от първите си плодове[1].

(1) Втзк. 26:2,3

15 Да го полееш с *маслинено* масло и да му сложиш ливан; това е хлебен принос.

16 И свещеникът да изгори колкото е за спомен от очуканото му жито и от *маслиненото* му масло заедно с всичкия му ливан; *това е* жертва чрез огън на ГОСПОДА[1].

(1) гл. 1:9; Фил. 4:18

3 Ако приносът му е примирителна жертва[1] и я принесе от едрия добитък,

било мъжко или женско, да ги принесе
без недостатък[2] на ГОСПОДА.
(1) гл. 7:11,29; 22:21; (2) гл. 1:3,10
2 Да положи ръката си на главата на
приноса си[1] и да го заколи при входа
на шатъра за срещане[2], а свещеници-
те, синовете на Аарон, да поръсят с
кръвта олтара от всички страни[3].
(1) гл. 1:4; (2) гл. 17:3,4; (3) гл. 1:5
3 И от примирителната жертва да
принесе в жертва чрез огън на ГОС-
ПОДА[1] тлъстината, която покрива вът-
решностите, и цялата тлъстина, която
е по вътрешностите[2],
(1) гл. 7:5; (2) ст. 16,17; гл. 4:8-10; 9:10; 16:25; Изх. 29:13
4 и двата бъбрека с тлъстината, ко-
ято е около тях и към слабините, и
булото на дроба, което да отдели с
бъбреците.
5 И синовете на Аарон да изгорят
всичко това на олтара[1], над всеизгаря-
нето, което е върху дървата на огъня;
това е жертва чрез огън, благоухание
на умилостивение на ГОСПОДА[2].
(1) 1 Царе 2:15,16; (2) гл. 1:9; Чис. 18:17
6 И ако приносът му за примирителна
жертва на ГОСПОДА е от дребния до-
битък, било мъжко или женско, да го
принесе без недостатък.
7 Ако принася овца за приноса си, да
я представи пред ГОСПОДА,
8 да положи ръката си на главата на
приноса си[1] и да го заколи пред шатъ-
ра за срещане; а синовете на Аарон да
поръсят с кръвта му олтара от всички
страни. (1) гл. 1:4
9 И от примирителната жертва да при-
несе в жертва чрез огън на ГОСПОДА
тлъстината ѝ, цялата опашка, която да
отдели чак от гръбнака, тлъстината, ко-
ято покрива вътрешностите, и цялата
тлъстина, която е по вътрешностите,
10 двата бъбрека с тлъстината, ко-
ято е около тях и към слабините, и
булото на дроба, което да отдели с
бъбреците.
11 И свещеникът да ги изгори на ол-
тара; *това е* храна на жертвата чрез
огън на ГОСПОДА[1]. (1) Чис. 28:2
12 А ако приносът му е коза, да я
представи пред ГОСПОДА,
13 да положи ръката си на главата ѝ[1]
и да я заколи пред шатъра за срещане;
и синовете на Аарон да поръсят олтара
наоколо с кръвта ѝ. (1) гл. 1:4
14 И от нея да принесе приноса си за
жертва чрез огън на ГОСПОДА: тлъс-
тината, която покрива вътрешностите,
и цялата тлъстина, която е по вътреш-
ностите,
15 и двата бъбрека с тлъстината, ко-
ято е около тях и към слабините, и
булото на дроба, което да отдели с
бъбреците[1]. (1) гл. 4:31
16 И свещеникът да ги изгори на ол-
тара; *това е* храна на жертвата чрез
огън за благоухание на умилостивение.
Всичката тлъстина принадлежи на ГОС-
ПОДА[1]. (1) Бит. 4:4; Езек. 44:15
17 Вечна наредба *да бъде* в поколения-
та ви, във всичките ви жилища[1], да не
ядете нито тлъстина[2], нито кръв[3].
(1) гл. 6:22; 7:36; 10:9; 16:34; 17:7; 23:14; 24:9; Изх. 27:21;
(2) гл. 7:23; 2 Лет. 29:35; (3) гл. 7:26; 17:12-14; 19:26;
Бит. 9:4; Втзк. 12:16,23

4 И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:
2 Говори на израилевите синове и им
кажи: Ако някой съгреши от незнание,
като извърши нещо от всичко, което
ГОСПОД е заповядал да не се вър-
ши[1]; (1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29; Пс. 19:12; 1 Тим. 1:13
3 ако помазаният свещеник[1] съгреши
и народът стане виновен, тогава за
греха, който е извършил, да принесе
на ГОСПОДА юнец без недостатък[2] в
жертва за грях[3]. (1) гл. 21:10,12; (2) гл. 1:3,10;
(3) гл. 6:25; 9:2; 16:3,33; Езек. 40:39; 44:27; Евр. 7:27
4 Да приведе юнеца при входа на
шатъра за срещане пред ГОСПОДА, да
положи ръката си на главата на юнеца[1]
и да заколи юнеца пред ГОСПОДА[2].
(1) гл. 1:4; 2 Лет. 29:23; (2) Изх. 29:10,11
5 И помазаният свещеник да вземе
от кръвта на юнеца и да я принесе в
шатъра за срещане[1]. (1) гл. 6:30
6 И свещеникът да натопи пръста си

в кръвта и да поръси от кръвта седем пъти пред ГОСПОДА пред завесата на светилището[1].

(1) гл. 8:11; 14:7; 16:14,15; Чис. 19:4

7 **Свещеникът да сложи от кръвта и върху роговете на олтара за благоуханното кадене[1], който е в шатъра за срещане пред ГОСПОДА, после да излее цялата кръв на юнеца в подножието на олтара за всеизгаряне[2], който е на входа на шатъра за срещане[3].**

(1) Изх. 30:10; (2) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12; (3) гл. 1:5

8 **И да извади цялата тлъстина на юнеца на жертвата за грях – тлъстината, която покрива вътрешностите, и цялата тлъстина, която е по вътрешностите,**

9 **и двата бъбрека с тлъстината, която е около тях и към слабините, и булото на дроба, което да отдели с бъбреците,**

10 **както се изважда от юнеца за примирителната жертва[1]. И свещеникът да ги изгори на олтара за всеизгаряне.**

(1) гл. 3:3

11 **А кожата на юнеца, цялото му месо с главата му и краката му, и вътрешностите му, и изпражненията му,**

12 **целия юнец да изнесе вън от стана на чисто място, където се изсипва пепелта[1], и да го изгори на дърва с огън[2]. Където се изсипва пепелта, там да се изгори.**

(1) гл. 6:11; (2) гл. 6:30; 8:17; 16:27; Изх. 29:14; Евр. 13:11,12

13 **Ако цялото израилево общество съгреши от незнание и това нещо остане скрито от очите на събранието, и извършат нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, и станат виновни[1],**

(1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29; Пс. 19:12; 1 Тим. 1:13;

14 **когато се узнае грехът, който са извършили против тази** *заповед,* **тогава събранието да принесе юнец в жертва за грях и да го приведе пред шатъра за срещане.**

15 **И старейшините на обществото да положат ръцете си на главата на юнеца пред ГОСПОДА и да заколят юнеца пред ГОСПОДА.**

16 **И помазаният свещеник да внесе от кръвта на юнеца в шатъра за срещане.**

17 **И свещеникът да натопи пръста си в кръвта и да поръси седем пъти пред ГОСПОДА пред завесата[1].**

(1) гл. 8:11; 14:7; 16:14,15; Чис. 19:4

18 **Да сложи от кръвта и върху роговете на олтара[1], който е пред ГОСПОДА, в шатъра за срещане; после да излее цялата кръв в подножието на олтара за всеизгаряне[2], който е при входа на шатъра за срещане.**

(1) Изх. 30:10; (2) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12

19 **И да извади цялата му тлъстина и да я изгори на олтара.**

20 **Да направи с юнеца така, както направи с юнеца на жертвата за грях – така да направи с него. Така свещеникът да направи умилостивение за тях, и ще им се прости[1].**

(1) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Йн. 1:9

21 **И да изнесе юнеца вън от стана и да го изгори[1], както изгори първия юнец. Това е жертва за грях за събранието[2].**

(1) гл. 6:30; 8:17; 16:27; Изх. 29:14; Евр. 13:11,12; (2) Езек. 45:22

22 **А когато някой първенец съгреши и от незнание извърши нещо, което ГОСПОД, неговият Бог, е заповядал да не се върши, и стане виновен[1],**

(1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29; Пс. 19:12; 1 Тим. 1:13

23 **ако му се посочи грехът му, който е извършил[1], да донесе за приноса си козел, мъжки, без недостатък[2].**

(1) Пс. 90:8; (2) гл. 1:3,10

24 **Да положи ръката си на главата на козела[1] и да го заколи на мястото, където се коли всеизгарянето пред ГОСПОДА[2]; това е жертва за грях.**

(1) гл. 1:4; 2 Лет. 29:23; (2) гл. 6:25; 7:2

25 **И свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на жертвата за грях и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее кръвта му в подножието на олтара за всеизгаряне[1].**

(1) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12

26 **И да изгори на олтара цялата му тлъстина, както тлъстината на примирителната жертва. Така свещеникът да**

направи умилостивение за него[1], заради греха му, и ще му се прости[2].
(1) гл. 17:11;
(2) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Йн. 1:9
27 **И ако някой от народа на земята съгреши от незнание, като извърши нещо, което ГОСПОД е заповядал да не се върши, и стане виновен[1],**
(1) гл. 5:17; Чис. 15:22-29; Пс. 19:12; Езек. 45:17,20; 1 Тим. 1:13
28 **ако му се посочи грехът му, който е извършил[1], да принесе приноса си, коза, женска, без недостатък, за греха, който е извършил.** (1) Пс. 90:8
29 **Да положи ръката си на главата на жертвата за грях[1] и да заколи жертвата за грях на мястото на всеизгарянето.**
(1) гл. 1:4; 2 Лет. 29:23
30 **Тогава свещеникът да вземе с пръста си от кръвта ѝ и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее цялата ѝ кръв в подножието на олтара[1].** (1) гл. 5:9; 8:15; 9:9; Изх. 29:12
31 **И да отдели цялата ѝ тлъстина така, както се отделя тлъстината от примирителната жертва[1], и свещеникът да я изгори на олтара за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА. Така свещеникът да направи умилостивение за него, и ще му се прости[2].** (1) гл. 3:14,15;
(2) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Йн. 1:9
32 **Или ако принесе агне в жертва за грях, да принесе женско без недостатък[1].** (1) гл. 1:3,10
33 **Да положи ръката си на главата на жертвата за грях[1] и да я заколи в жертва за грях на мястото, където колят всеизгарянето[2].**
(1) гл. 1:4; 2 Лет. 29:23; (2) гл. 6:25; 7:2
34 **И свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на жертвата за грях и да я сложи върху роговете на олтара за всеизгаряне, и да излее цялата ѝ кръв в подножието на олтара.**
35 **И да отдели цялата му тлъстина така, както се отделя тлъстината от агнето на примирителната жертва, и свещеникът да ги изгори на олтара с жертвите чрез огън на ГОСПОДА. Така свещеникът да направи умилостивение за него, за греха, който е извършил[1], и ще му се прости[2].** (1) гл. 5:6;
(2) гл. 5:10; 14:18; 19:22; Чис. 15:25,26,28; 1 Йн. 1:9

5 **И ако някой съгреши** *в това,* **че като го попитат под клетва, а той е бил свидетел – или е видял, или знае – ако не каже[1], ще понесе беззаконието си[2].** (1) Пр. 29:24; (2) ст. 17
2 **Или ако някой се допре до каквото и да било нечисто нещо, било то мърша на нечисто диво животно, или мърша на нечист добитък, или мърша на нечисто пълзящо животно, дори ако не му е известно,** *пак* **е нечист[1] и виновен[2].** (1) гл. 11:24,31,39; (2) ст. 17
3 **Или ако се допре до човешка нечистота, каквато и да е нечистотата, чрез която някой става нечист[1], и ако не му е известно – щом узнае за него, ще бъде виновен.** (1) гл. 7:21; 12:2; 13:3; 15:2
4 **Или ако някой се закълне и обяви необмислено с устните си, че ще направи** *някакво* **зло или добро** *нещо,* **каквото и да обяви човек необмислено с клетва[1] и бъде без знанието му, когато узнае, ще бъде виновен в едно от тези** *неща.* (1) 1 Царе 14:24,39,44; Екл. 5:3-7
5 **А когато стане виновен в едно от тези** *неща,* **нека изповяда онова, в което е съгрешил[1],**
(1) гл. 16:21; 26:40; Чис. 5:7; Пс. 32:5
6 **и нека принесе на ГОСПОДА жертвата за вината си, за греха, който е извършил – женско от дребния добитък, агне или яре, в жертва за грях. И свещеникът да направи умилостивение за него, заради греха му[1].** (1) гл. 4:31,35
7 **Но ако не му стига ръка да** *купи и* **принесе овца или коза[1], нека принесе на ГОСПОДА за греха, който е извършил, две гургулици или две гълъбчета[2], едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне[3].**
(1) гл. 12:8; 14:21; 27:8; (2) гл. 1:14; (3) гл. 12:8; 14:22
8 **Да ги донесе на свещеника и той да принесе първо онова, което е жертва за грях, като пречупи главата от шията му, но без да я откъсне.**

9 **И от кръвта на жертвата за грях да**
поръси страната на олтара[1]**, а остана-**
лото от кръвта да изцеди в подножие-
то на олтара; това е жертва за грях.

(1) гл. 4:7

10 **А второто да пожертва като все-**
изгаряне според правилото[1]**. Така све-**
щеникът да направи умилостивение за
него, заради греха, който е извършил,
и ще му се прости[2]**.**

(1) гл. 1:14-17; (2) ст. 16,18; гл. 4:20; 6:7

11 **Но ако не му стига ръка да** *купи и*
принесе две гургулици или две гълъб-
чета[1]**, тогава съгрешилият да донесе**
като принос за себе си една десета от
ефа пшенично брашно[2] **в жертва за**
грях. Да не го полива с масло и да не
слага на него ливан, защото е жертва
за грях.

(1) гл. 12:8; 14:21; 27:8; (2) гл. 2:1

12 **Да го донесе на свещеника и све-**
щеникът да вземе от него една пълна
шепа за спомен и да го изгори на ол-
тара с жертвите чрез огън на ГОСПО-
ДА[1]**; това е жертва за грях.**

(1) гл. 2:2

13 **Така свещеникът да направи уми-**
лостивение за него, заради греха, кой-
то е извършил в някое от тези *неща,*
и ще му се прости[1]**; и** *останалото* **да**
бъде на свещеника, както хлебният
принос[2]**.**

(1) ст. 10; (2) гл. 2:10

14 **И ГОСПОД говори на Мойсей и**
каза:
15 **Ако някой престъпи** *закона,* **като от**
незнание съгреши спрямо посветени-
те на ГОСПОДА вещи[1]**, да принесе на**
ГОСПОДА за престъплението[2] **си овен**
от стадото без недостатък[3]**, според**
твоята оценка в сребърни сикли спо-
ред сикъла на светилището[4]**, в жертва**
за вина[2]**.**

(1) гл. 22:14; (2) Езек. 40:39; (3) гл. 1:3,10; (4) гл. 27:25

16 **И в каквото е съгрешил относно**
посветените вещи, да го плати[1] **и да**
му добави една пета[2]**, и да я даде на**
свещеника. И свещеникът да направи
умилостивение за него чрез овена на
жертвата за вина, и ще му се прос-
ти[3]**.**

(1) 1 Царе 6:3; (2) гл. 22:14; 27:13,15,27; Чис. 5:7; (3) гл. 4:20

17 **И ако някой съгреши и извърши**
каквото и да било нещо, което ГОС-
ПОД е заповядал да не се върши, дори
да не е знаел[1]**, пак ще бъде виновен и**
ще носи беззаконието си[2]**.**

(1) гл. 4:2,13; (2) ст. 1,2

18 **Нека донесе при свещеника овен**
от стадото без недостатък[1]**, според**
твоята оценка, в жертва за вина. И
свещеникът да направи умилостивение
за него, заради греха от незнание, кой-
то е извършил, без да знае, и ще му
се прости[2]**.**

(1) гл. 1:3,10; (2) гл. 4:20

19 **Това е жертва за вина**[1]**;** *защото чо-*
векът **без съмнение е виновен пред**
ГОСПОДА.

(1) Езек. 40:39

ст. 1-5: Изх. 7-15

6 **И ГОСПОД говори на Мойсей и**
каза:
2 **Ако някой съгреши и постъпи не-**
вярно към ГОСПОДА, като излъже
ближния си за нещо, което му е по-
верено, или за залог, или чрез грабеж,
или като онеправдае ближния си,
3 **или намери изгубено нещо и изль-**
же за него; и се закълне лъжливо за
каквото и да било от всички неща,
които човек може да направи и с тях
да съгреши[1]**,**

(1) гл. 19:11,13; Чис. 5:6

4 **тогава, ако е съгрешил и е виновен,**
да върне това, което е взел с грабеж,
или това, което е придобил с неправ-
да, или това, което му е било поверe-
но, или изгубеното, което е намерил,
5 **или каквото и да било нещо, за ко-**
ето се е заклел лъжливо. Да го върне[1]**;**
да върне главното и да му прибави
една пета[2]**. В деня,** *когато се принася*
жертвата му за вина, да го даде на
онзи, на когото принадлежи.

(1) Чис. 5:7; 1 Царе 12:3; Езек. 33:15; (2) гл. 22:14; 27:13,15,27

6 **И да принесе на ГОСПОДА жертва-**
та си за вина при свещеника, овен от
стадото без недостатък[1]**, според твоята**
оценка, в жертва за вина[2]**.**

(1) гл. 1:3,10; (2) Езд. 10:19

7 **И свещеникът да направи умилос-**

тивение за него пред ГОСПОДА, и ще му се прости за каквото и да било от всичко, което е извършил, за което е виновен[1]. (1) гл. 4:20

8 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

9 **Заповядай на Аарон и на синовете му и кажи: Това е законът за всеизгарянето: то, всеизгарянето, да гори на олтара цялата нощ до сутринта и огънят върху олтара да се поддържа да гори на него[1].** (1) гл. 1:3,8

10 **Свещеникът да облече ленената си одежда и да носи ленени гащи на тялото си[1]. И да вдигне пепелта от всеизгарянето, което огънят е изгорил на олтара, и да я остави до олтара[2].**
(1) гл. 16:4; Изх. 28:42; (2) гл. 1:16

11 **Тогава да съблече одеждите си и да облече други одежди[1], и да изнесе пепелта вън от стана на чисто място[2].**
(1) Езек. 44:19; (2) гл. 4:12

12 **А огънят, който е върху олтара, да се поддържа да гори на него; да не угасва. Всяка сутрин[1] свещеникът да слага дърва на него да горят и да нарежда всеизгарянето на него, и да изгаря на него тлъстината на примирителните жертви.** (1) Изх. 30:7

13 **Да се поддържа постоянен огън да гори на олтара; да не угасва[1].**
(1) Неем. 10:34; Езек. 40:46

14 **А това е законът за хлебния принос[1]: синовете на Аарон да го принасят пред ГОСПОДА, пред олтара.**
(1) гл. 2:1

15 **И** *свещеникът* **да вземе от него една пълна шепа, от пшеничното брашно на хлебния принос и от** *маслиненото* **му масло, и всичкия ливан, който е на хлебния принос, и да ги изгори на олтара за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА, като негов спомен.**

16 **А останалото от него да ядат Аарон и синовете му. Безквасно да се яде, на свято място, в двора на шатъра за срещане да го ядат[1].**
(1) ст. 26; гл. 2:3,10; 1 Кор. 9:13

17 **Да не се пече с квас[1]. От Моите жертви чрез огън** *им* **дадох това за техен дял; то е пресвято[2], както са жертвата за грях и жертвата за вина.**
(1) гл. 2:11; (2) ст. 25,29; гл. 21:22

18 **Всеки от мъжки пол от Аароновите синове да яде от него[1];** *това е* **вечна наредба в поколенията ви от жертвите чрез огън на ГОСПОДА. Всичко, което се допре до тях, ще бъде свято[2].**
(1) ст. 29; гл. 7:6; 24:9; (2) ст. 27; Изх. 29:37

19 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

20 **Това е приносът на Аарон и синовете му, който трябва да принесат на ГОСПОДА в деня, когато бъде помазан[1]: една десета от ефа пшенично брашно[2] за постоянен хлебен принос, половината сутрин и половината вечер.** (1) Изх. 29:1,2,7; (2) Изх. 29:40

21 **Да се приготви на тава с** *маслинено* **масло, омесен да го донесеш. Да принесеш хлебния принос** *във вид* **на печени късове за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА[1].**
(1) гл. 1:9; 1 Лет. 9:31

22 **Да го принесе онзи свещеник от синовете му, който бива помазан вместо него. Вечна наредба[1] е да се изгори** *приносът* **цял за ГОСПОДА.**
(1) Изх. 27:21

23 **Всеки хлебен принос,** *принесен* **от свещеника, да се изгаря цял, да не се яде.**

24 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

25 **Говори на Аарон и на синовете му и кажи: Това е законът за жертвата за грях[1]: на мястото, където се коли всеизгарянето, да се заколи и жертвата за грях пред ГОСПОДА; това е пресвято[2].** (1) гл. 4:3,21,24,33; (2) ст. 17

26 **Свещеникът, който я принася за грях, да я яде; на свято място да се яде[1], в двора на шатъра за срещане.**
(1) ст. 16; гл. 10:18; Езек. 42:13

27 **Всичко, което се допре до месото ѝ, ще бъде свято[1]. И ако някоя дреха се опръска от кръвта ѝ, опръсканото да се изпере на свято място.** (1) ст. 18

28 **И пръстеният съд, в който е била варена, да се строши, а ако е била ва-**

рена в бронзов съд, той да се изтърка
и да се измие с вода[1]. (1) гл. 11:33; 15:12
29 **Всеки от мъжки пол от** *семейства-*
та на **свещениците да яде от нея[1]; тя е**
пресвята[2]. (1) ст. 18; Ос. 4:8; (2) ст. 17
30 **Но никоя жертва за грях, от чиято**
кръв се внася в шатъра за срещане,
за да извърши умилостивение в свети-
лището[1], да не се яде; да се изгаря с
огън[2]. (1) гл. 4:5; 16:27; (2) гл. 4:12

7

И това е законът за жертвата за
вина[1]: тя е пресвята[2]. (1) гл. 5:6; (2) гл. 21:22
2 **На мястото, където колят всеизгаря-**
нето, да колят и жертвата за вина[1] и с
кръвта ѝ *свещеникът* **да поръси олтара**
от всички страни. (1) гл. 4:24,33; Езек. 40:39
3 **От нея да принася цялата ѝ тлъсти-**
на: опашката, тлъстината, която покри-
ва вътрешностите,
4 **и двата бъбрека с тлъстината, ко-**
ято е около тях и към слабините, и
булото на дроба, което да отдели с
бъбреците.
5 **И свещеникът да ги изгори на олта-**
ра за жертва чрез огън на ГОСПОДА[1];
това е жертва за вина. (1) гл. 3:3
6 **Всеки от мъжки пол от** *семейството*
на **свещениците да я яде[1]; на свято**
място да се яде; тя е пресвята[2].
(1) гл. 6:18,29; Чис. 18:10; 1 Кор. 10:18; (2) гл. 21:22
7 **Както е жертвата за грях, така е и**
жертвата за вина; един закон да има
за тях. Който свещеник прави умилос-
тивение чрез нея, негова да бъде[1].
(1) Чис. 5:8
8 **А свещеникът, който принася на ня-**
кого всеизгаряне, на този свещеник да
бъде кожата на всеизгарянето, което
е принесъл.
9 **И всеки хлебен принос, който е пе-**
чен в пещ, и всичко, което е сготвено
в гърне или тава, да бъде на свещени-
ка, който го принася[1].
(1) гл. 2:3,10; 4 Царе 12:16
10 **А всеки хлебен принос, омесен с**
маслинено **масло или сух, да бъде на**
всички синове на Аарон, на всекиго
по равно.
11 **А това е законът за примирител-**
ната жертва[1], която ще се принася на
ГОСПОДА: (1) ст. 29; гл. 3:1; 2 Лет. 29:31; 33:16
12 **ако някой я принесе за благодар-**
ност[1], с благодарствената жертва да
принесе и безквасни пити, омесени с
маслинено **масло, и безквасни кори, на-**
мазани с масло, и пшенично брашно,
направено на пити, омесени с масло[2].
(1) Пс. 107:22; Евр. 13:15; (2) гл. 2:4,5; Чис. 6:15
13 **А освен питите да принесе с благо-**
дарствената си примирителна жертва и
принос *от* **квасен хляб[1].** (1) Ам. 4:5
14 **И от целия си принос да прине-**
се по едно от всички като възвишаем
принос пред ГОСПОДА; да бъде на
свещеника[1], който ръси с кръвта на
примирителната жертва. (1) Чис. 18:8,11,19
15 **И месото на благодарствената му**
примирителна жертва да се яде същия
ден, в който е принесено; да не оставя
от него до сутринта[1].
(1) гл. 22:29,30; Изх. 12:10
16 **Но ако жертвата на приноса му е**
обрек или доброволен принос[1], да се
яде в същия ден, в който е принесъл
жертвата си; и каквото остане от нея,
да се яде на другия ден; (1) Чис. 15:3
17 **но каквото остане от месото на**
жертвата до третия ден, да се изгори
в огън.
18 **И ако нещо от месото на примири-**
телната му жертва се изяде на третия
ден, онзи, който я принася, няма да
има благоволение и няма да му се сче-
те *жертвата;* **тя ще бъде отвратителна**
и онзи човек, който яде от нея, ще
носи беззаконието си[1]. (1) гл. 19:5-8
19 **Месото, което се допре до каквото**
и да било нечисто *нещо,* **да не се яде;**
да се изгори в огън. А за месото – все-
ки, който е чист, да яде месо,
20 **но онзи човек, който има нечисто-**
та на себе си[1] и яде от месото на ГОС-
ПОДНАТА примирителна жертва, този
човек да се изтреби измежду народа
си[2]. (1) 1 Царе 20:26; (2) ст. 25,27;
гл. 18:29; 19:8; 20:3,17; 22:3; 23:29; Изх. 30:33,38; Езек. 33:25
21 **Също и онзи човек, който се допре**

до нечисто нещо, до човешка нечистота или до нечисто животно, или до каквато и да било нечиста гнусота, и яде от месото на ГОСПОДНАТА примирителна жертва, този човек да се изтреби измежду народа си.
22 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
23 **Говори на израилевите синове и кажи: Да не ядете никаква тлъстина, нито от говедо, нито от овца, нито от коза**[1]**.** (1) Изх. 22:30
24 **Тлъстината на естествено умряло и тлъстината на разкъсано от звяр може да се употреби за всяка** *друга* **нужда; но в никакъв случай да не ядете от нея**[1]**.** (1) Изх. 22:31
25 **Защото, който яде тлъстина от животно, от което се принася жертва чрез огън на ГОСПОДА, този човек, който яде от нея, да се изтреби измежду народа си**[1]**.** (1) ст. 20,21
26 **И в никое от жилищата си да не ядете никаква кръв, била тя от птица или от животно**[1]**.** (1) Изх. 22:31
27 **Всеки човек, който яде каквато и да е кръв, този човек да се изтреби измежду народа си**[1]**.** (1) ст. 20,21
28 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
29 **Говори на израилевите синове и кажи: Който принася примирителна жертва**[1] **на ГОСПОДА, да донесе от примирителната си жертва приноса си на ГОСПОДА.** (1) ст. 11
30 **Собствените му ръце да донесат жертвите чрез огън на ГОСПОДА; да донесе тлъстината**[1] **с гърдите, за да се подвижат гърдите за движим принос пред ГОСПОДА**[2]**.**
(1) гл. 3:3,4; (2) гл. 9:20,21; Изх. 29:24,27
31 **Свещеникът да изгори тлъстината на олтара, а гърдите да бъдат за Аарон и синовете му.**
32 **И дясното бедро да давате на свещеника като възвишаем принос от примирителните си жертви.**
33 **Който от синовете на Аарон принесе кръвта на примирителната жертва и тлъстината, да има за свой дял дясното бедро.**
34 **Защото Аз взех от израилевите синове, от примирителните им жертви, гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос и ги дадох на свещеника Аарон и на синовете му като вечна наредба от израилевите синове**[1]**.** (1) гл. 10:14,15; Чис. 6:20; 18:18,19; Втзк. 18:3
35 **Това е** *дельт* **на помазването на Аарон и на помазването на синовете му от жертвите чрез огън на ГОСПОДА в деня, когато ги представи, за да свещенодействат на ГОСПОДА,**
36 **който** *дял* **ГОСПОД заповяда да им се дава от израилевите синове в деня, когато ги помаза**[1]**. Това е вечна наредба в поколенията им**[2]**.**
(1) гл. 8:12,30; (2) Изх. 27:21
37 **Това е законът за всеизгарянето, за хлебния принос и за жертвата за грях, и за жертвата за вина, и за посвещенията, и за примирителната жертва,**
38 **който ГОСПОД заповяда на Мойсей на Синайската планина в деня, в който заповяда на израилевите синове да принасят жертвите си на ГОСПОДА в Синайската пустиня**[1]**.** (1) гл. 1:1

<u>ст. 1-13: Изх. 28:1-4; ст. 1-36: Изх. 29</u>

8 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
2 **Вземи Аарон и синовете му с него, и одеждите, и маслото за помазване**[1]**, и юнеца на жертвата за грях, и двата овена, и коша с безквасните хлябове;**
(1) Изх. 30:25,31
3 **и събери цялото общество при входа на шатъра за срещане**[1]**.** (1) Чис. 8:9
4 **И Мойсей направи както му заповяда ГОСПОД. И обществото се събра пред входа на шатъра за срещане.**
5 **Тогава Мойсей каза на обществото: Ето какво заповяда ГОСПОД да направим.**
6 **И Мойсей доведе Аарон и синовете му и ги изми с вода.**
7 **И го облече с хитона и го опаса с пояса, облече го с мантията, сложи**

му ефода, препаса го с препаската на ефода и го стегна с нея.
8 **И му сложи нагръдника и в нагръдника положи Урим и Тумим**[1].
(1) Изх. 28:15,30
9 **Положи и митрата на главата му и закачи отпред на митрата златната плочица**[1]**, светия венец, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей**[2].
(1) Изх. 28:36; (2) ст. 21,36; Изх. 40:16
10 **И Мойсей взе маслото за помазване и помаза скинията и всичко в нея, и ги освети**[1]. (1) Изх. 30:29
11 **С него поръси и върху олтара седем пъти и помаза олтара**[1] **с всичките му принадлежности и умивалника с подложката му, за да ги освети.**
(1) гл. 4:6; 14:16
12 **После изля на главата на Аарон от маслото за помазване и го помаза, за да го освети**[1]. (1) ст. 30; Изх. 28:41; Пс. 133:2
13 **И Мойсей приведе синовете на Аарон, облече ги с хитоните**[1]**, опаса ги с поясите и им сложи тюрбаните, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей**[2].
(1) Изх. 40:14; (2) ст. 21,36; Изх. 40:16
14 **После приведе юнеца на жертвата за грях**[1] **и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на юнеца на жертвата за грях.** (1) гл. 4:4
15 **И го закла и Мойсей взе кръвта и с пръста си сложи от нея на роговете на олтара наоколо**[1] **и очисти олтара, а** *останалото от* **кръвта изля в подножието на олтара и го освети, и направи умилостивение за него**[2].
(1) гл. 4:7; Езек. 43:20; (2) Чис. 8:12; Евр. 9:21
16 **После взе цялата тлъстина, която е върху вътрешностите, булото на дроба и двата бъбрека с тлъстината им и Мойсей ги изгори на олтара.**
17 **А юнеца, кожата му, месото му и изпражненията му изгори с огън вън от стана**[1]**, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.** (1) гл. 4:12
18 **После приведе овена за всеизгаряне и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена**[1].
(1) гл. 1:4
19 **И го закла и Мойсей поръси с кръвта олтара от всички страни.**
20 **И насече овена на късовете му и Мойсей изгори главата, късовете и тлъстината.**
21 **И изми вътрешностите и краката с вода и Мойсей изгори на олтара целия овен; това беше всеизгаряне за благоухание на умилостивение**[1]**, жертва чрез огън на ГОСПОДА, както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей**[2].
(1) гл. 1:9; (2) ст. 21,36; Изх. 40:16
22 **После приведе другия овен, овена на посвещението, и Аарон и синовете му положиха ръцете си на главата на овена.**
23 **И го закла и Мойсей взе от кръвта му и я сложи на края на дясното ухо на Аарон, на палеца на дясната му ръка и на палеца на десния му крак**[1].
(1) гл. 14:14,17,25,28
24 **И приведе синовете на Аарон и Мойсей сложи от кръвта на края на дясното им ухо, на палеца на дясната им ръка и на палеца на десния им крак; и Мойсей поръси с кръвта олтара от всички страни.**
25 **После взе тлъстината и опашката, цялата тлъстина върху вътрешностите, булото на дроба, двата бъбрека с тлъстината им и дясното бедро;**
26 **взе и от коша с безквасните хлябове, който беше пред ГОСПОДА, една безквасна пита, една пита хляб, омесен с** *маслинено* **масло, и една кора и ги сложи на тлъстината и на дясното бедро.**
27 **И сложи всичко това в ръцете на Аарон и в ръцете на синовете му и ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА**[1]. (1) гл. 14:12
28 **После Мойсей ги взе от ръцете им и ги изгори на олтара върху всеизгарянето; това беше** *жертва на* **посвещение за благоухание на умилостивение**[1]**; това беше жертва чрез огън на ГОСПОДА.** (1) гл. 1:9
29 **Мойсей взе и гърдите и ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА; това беше делът на Мойсей от ове-**

на на посвещението, както ГОСПОД
беше заповядал на Мойсей.
30 После Мойсей взе от маслото за
помазване и от кръвта, която беше
върху олтара, и поръси Аарон и одеж-
дите му, и синовете му, и одеждите на
синовете му с него. Така освети Аарон,
одеждите му и синовете му, и одежди-
те на синовете му с него[1]. (1) ст. 12
31 И Мойсей каза на Аарон и на си-
новете му: Сварете месото при входа
на шатъра за срещане и там го яжте с
хляба, който е в коша на посвещени-
ето, както заповядах и казах: Аарон и
синовете му да ги ядат.
32 А колкото остане от месото и от
хляба, да изгорите с огън.
33 И да не излизате от входа на ша-
търа за срещане седем дни, докато се
изпълнят дните на посвещението ви,
защото седем дни ще става посвеще-
нието ви[1]. (1) Езек. 43:26
34 Както се направи в този ден, така
заповяда ГОСПОД да се прави, за да
стане умилостивение за вас.
35 И през тези седем дни да седи-
те пред входа на шатъра за срещане,
денем и нощем, и да се грижите за
ГОСПОДНАТА служба, за да не умрете;
защото така ми беше заповядано.
36 И Аарон и синовете му извършиха
всичко, което ГОСПОД беше заповя-
дал чрез ръката на Мойсей[1]. (1) ст. 9,13,21

9 На осмия ден Мойсей повика Аа-
рон и синовете му, и израилевите ста-
рейшини.
2 И каза на Аарон: Вземи си мъжко
теле за жертва за грях[1] и овен за все-
изгаряне, без недостатък[2], и ги прине-
си пред ГОСПОДА. (1) гл. 4:3; (2) гл. 1:3,10
3 И говори на израилевите синове и
кажи: Вземете козел за жертва за грях
и теле и агне за всеизгаряне, едного-
дишни, без недостатък,
4 и юнец и овен за примирителна
жертва[1], за да ги пожертвате пред
ГОСПОДА, и хлебен принос[2], омесен с
маслинено масло; защото днес ще ви се
яви ГОСПОД[3].
(1) гл. 3:1; Езек. 43:27; (2) гл. 2:1; (3) ст. 23; Изх. 29:43
5 И те донесоха пред шатъра за сре-
щане онова, което заповяда Мойсей, и
цялото общество се приближи и заста-
на пред ГОСПОДА.
6 И Мойсей каза: Това е, което ГОС-
ПОД заповяда да направите и ГОС-
ПОДНАТА слава ще ви се яви[1].
(1) ст. 23; Изх. 29:43
7 Тогава Мойсей каза на Аарон: Прис-
тъпи при олтара и принеси жертвата
си за грях и всеизгарянето си и на-
прави умилостивение за себе си и за
народа[1]; принеси и приноса за народа
и направи умилостивение за тях, както
заповяда ГОСПОД. (1) гл. 16:6,11,24
8 И Аарон пристъпи при олтара и за-
кла телето на жертвата за грях, която
беше за него.
9 А синовете на Аарон му донесоха
кръвта и той натопи пръста си в кръв-
та, и я сложи върху роговете на ол-
тара[1], и изля кръвта в подножието на
олтара. (1) гл. 4:7
10 А тлъстината, бъбреците и булото
на дроба от жертвата за грях изгори
на олтара[1], както ГОСПОД беше запо-
вядал на Мойсей. (1) гл. 3:3-5
11 А месото и кожата изгори с огън
вън от стана.
12 Закла и всеизгарянето и синове-
те на Аарон му представиха кръвта,
и той поръси с нея олтара от всички
страни.
13 После му донесоха всеизгарянето
на късовете му и главата и той ги из-
гори на олтара.
14 И изми вътрешностите и крака-
та и ги изгори върху всеизгарянето на
олтара.
15 После принесе приноса на народа,
като взе козела на жертвата за грях[1],
която беше за народа, закла го и го
принесе за грях, както и първия *път*.
(1) гл. 10:16; 2 Лет. 29:24
16 И принесе всеизгарянето и го на-
прави според наредбата.

17 **Принесе и хлебния принос, напълни ръката си от него и го изгори на олтара, освен сутрешното всеизгаряне[1].** (1) Изх. 29:38,39; 1 Лет. 16:40; 2 Лет. 2:4

18 **Закла и юнеца и овена, примирителната жертва, която беше за народа, и синовете на Аарон му представиха кръвта и той поръси с нея олтара от всички страни,**

19 **и тлъстините от юнеца, а от овена – опашката,** *тлъстината,* **която покрива** *вътрешностите,* **бъбреците и булото на дроба.**

20 **И сложиха тлъстините върху гърдите и той изгори тлъстините върху олтара.**

21 **А гърдите и дясното бедро Аарон подвижи за движим принос пред ГОСПОДА, както беше заповядал Мойсей[1].** (1) гл. 7:30-34

22 **Тогава Аарон повдигна ръцете си към народа и го благослови[1]; и след като беше принесъл жертвата за грях, всеизгарянето и примирителните жертви, слезе.** (1) Изх. 39:43; Чис. 6:23; Втзк. 10:8; 21:5

23 **И Мойсей и Аарон влязоха в шатъра за срещане. И като излязоха, благословиха народа[1] и ГОСПОДНАТА слава се яви на целия народ[2].** (1) Евр. 7:7; (2) ст. 4,6; Изх. 16:10

24 **И огън излезе отпред ГОСПОДА[1] и пояде всеизгарянето и тлъстините върху олтара[2]; и целият народ видя това и възкликна и падна по лице[3].** (1) гл. 10:2; 1 Лет. 21:26; (2) Съд. 6:21; 3 Царе 18:38; (3) Чис. 23:21; Съд. 13:20; 2 Лет. 7:1,3

10 **А Надав и Авиуд[1], синовете на Аарон, взеха всеки кадилницата си, сложиха в тях огън и сложиха на него тамян, и принесоха пред ГОСПОДА чужд огън[2], който Той не им беше заповядал.** (1) Изх. 6:23; (2) Изх. 30:9

2 **Затова излезе огън отпред ГОСПОДА[1] и ги пояде и те умряха пред ГОСПОДА[2].** (1) гл. 9:24; (2) гл. 16:1; Чис. 3:4; 14:37; 4 Царе 1:10,12; 1 Лет. 24:2; Евр. 12:29

3 **Тогава Мойсей каза на Аарон: Това е, което говори ГОСПОД, като каза: В онези, които се приближават при Мен[1], ще се осветя и ще се прославя пред целия народ[2]. А Аарон мълчеше[3].** (1) Изх. 19:22; (2) гл. 21:6; Чис. 20:12; (3) Пс. 39:9

4 **И Мойсей повика Мисаил и Елисафан, синовете на Озиил[1], чичото на Аарон, и им каза: Пристъпете, вдигнете братята си отпред светилището и ги изнесете вън от стана.** (1) Изх. 6:18,22

5 **И те пристъпиха и ги изнесоха с хитоните им вън от стана, както каза Мойсей.**

6 **Тогава Мойсей каза на Аарон и на синовете му Елеазар и Итамар[1]: Да не откриете главите си и да не раздерете дрехите си[2], за да не умрете и да не дойде гняв на цялото общество[3]; но братята ви, целият израилев дом, нека плачат за това изгаряне, което ГОСПОД извърши.** (1) Изх. 6:23; Чис. 20:25; (2) гл. 21:10; Езек. 24:17; (3) Чис. 16:22; Иис. Нав. 7:1

7 **И да не излезете от входа на шатъра за срещане, за да не умрете, защото маслото за ГОСПОДНОТО помазване е на вас[1]. И те направиха, както каза Мойсей.** (1) гл. 8:12,30; 21:12; Изх. 28:41

8 **И ГОСПОД говори на Аарон и каза:**

9 **Когато влизате в шатъра за срещане, да не пиете вино или спиртно питие[1], нито ти, нито синовете ти с теб, за да не умрете. Това ще бъде вечна наредба във всичките ви поколения[2],** (1) Чис. 6:3; Ис. 28:7; Езек. 44:21; (2) Изх. 27:21

10 **за да различавате между свято и несвято и между нечисто и чисто[1],** (1) гл. 11:47; 14:57; 20:25; Езек. 22:26

11 **и за да учите израилевите синове на всичките наредби[1], които ГОСПОД им е говорил чрез Мойсей.** (1) Втзк. 33:10; 2 Лет. 15:3; Мал. 2:7

12 **После Мойсей каза на Аарон и на останалите му синове Елеазар и Итамар: Вземете хлебния принос, който е останал от жертвите чрез огън на ГОСПОДА, и го яжте безквасен при олтара, защото е пресвят[1];** (1) гл. 21:22

13 **и трябва да го ядете на свято място, понеже това е наредба за теб, наредба за синовете ти от жертвите чрез**

огън на ГОСПОДА, защото така ми беше заповядано.
14 **Също и гърдите на движимия принос и бедрото на възвишаемия принос трябва да ядете на чисто място, ти, синовете ти и дъщерите ти с теб, защото това е дадено като наредба за теб и наредба за синовете ти от примирителните жертви на израилевите синове.**
15 **Бедрото на възвишаемия принос и гърдите на движимия принос да донасят заедно с жертвите чрез огън на тлъстината, за да ги подвижат за движим принос пред ГОСПОДА. Това да бъде вечна наредба за теб и за синовете ти с теб, както заповяда ГОСПОД[1].**
(1) гл. 2:3,10; 7:30-34; Изх. 29:28
16 **И Мойсей потърси грижливо козела на жертвата за грях[1], но ето че беше изгорен. И той се разгневи на Елеазар и на Итамар, останалите синове на Аарон, и каза:**
(1) гл. 9:15
17 **Защо не ядохте жертвата за грях на свято място? Това е пресвято[1] и ви е дадено, за да отнемате беззаконието на обществото[2] и да правите умилостивение за тях пред ГОСПОДА!**
(1) гл. 21:22; (2) Изх. 28:38
18 **Ето, кръвта ѝ не се внесе вътре в светилището. Трябваше непременно да я ядете в светилището, както заповядах[1]!**
(1) гл. 6:26; Изх. 29:33
19 **Но Аарон каза на Мойсей: Ето, те принесоха днес жертвата си за грях и всеизгарянето си пред ГОСПОДА; и ми се случиха такива неща – ако бях ял днес жертвата за грях, щеше ли да се види угодно на ГОСПОДА?**
20 **И Мойсей чу това и одобри.**

гл. 11: Втзк. 14:4-19

11 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и им каза:
2 **Говорете на израилевите синове и кажете: Ето животните, които да ядете от всичките животни, които са по земята[1]:**
(1) Евр. 9:10
3 **всяко от животните, което има раздвоени копита и е с напълно разцепени копита, и преживя, него да ядете.**
4 **Но от онези, които преживят, или от онези, които имат раздвоени копита, да не ядете тези: камилата, защото преживя, но няма раздвоени копита – тя е нечиста за вас;**
5 **скокливата мишка[1], защото преживя, но няма раздвоени копита – тя е нечиста за вас;**
(1) Пр. 30:26
6 **дивият заек, защото преживя, но няма раздвоени копита – той е нечист за вас;**
7 **и свинята, защото има раздвоени копита и е с напълно разцепени копита, но не преживя – тя е нечиста за вас[1].**
(1) Ис. 65:4
8 **Да не ядете от месото им и да не се допирате до мършата им – те са нечисти за вас.**
9 **От всичките, които са във водите, да ядете тези: всички, които имат перки и люспи във водите, в моретата и в реките, тях да ядете.**
10 **А от всичко, което се движи във водите, и от всяко одушевено същество, което е във водите, всички, които нямат перки и люспи в моретата и в реките, те са отвратителни за вас.**
11 **Непременно да бъдат отвратителни за вас – да не ядете от месото им и да се отвращавате от мършата им.**
12 **Всичко във водите, което няма нито перки, нито люспи, да бъде отвратително за вас.**
13 **От птиците да се отвращавате от тези** *и* **да не се ядат, отвратителни са: орелът, грифът, морският орел,**
14 **пилякът, соколът по видовете му,**
15 **всяка врана по видовете ѝ,**
16 **камилоптицата, бухалът, кукувицата, ястребът по видовете му,**
17 **кукумявката, рибарите, ибисът,**
18 **лебедът, пеликанът, лешоядът,**
19 **щъркелът, чаплата по видовете ѝ, бекасът и прилепът.**
20 **Всички крилати пълзящи, които хо-**

дят на четири *крака,* да бъдат отврати-
телни за вас.
21 **Но от всичките крилати пълзящи можете да ядете тези, които ходят на четири *крака* и имат пищяли над краката си, за да скачат с тях по земята.**
22 **От тях можете да ядете тези: скакалеца по видовете му, солама по видовете му, харгола по видовете му, и акридата по видовете ѝ*[1].**
*т.е. четири различни вида скакалци; (1) Мт. 3:4
23 **А всички *други* пълзящи крилати, които имат четири крака, да бъдат отвратителни за вас.**
24 **От тях ще бъдете нечисти[1]. Всеки, който се допре до мършата им, ще бъде нечист до вечерта[2];** (1) гл. 5:2; (2) гл. 14:46; 15; 16:26,28; 17:15; 22:6; Чис. 19:7-22
25 **и всеки, който вдигне нещо от мършата им, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта.**
26 **Всяко животно, което има раздвоени копита, но не е с напълно разцепени копита и не преживя, е нечисто за вас; всеки, който се допре до такова, ще бъде нечист.**
27 **И всички, които ходят на лапите си, от всичките четириноги животни ще бъдат нечисти за вас; всеки, който се допре до мършата им, ще бъде нечист до вечерта[1].** (1) ст. 24
28 **И който вдигне мършата им, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта[1] – те са нечисти за вас.** (1) ст. 24
29 **От пълзящите, които пълзят по земята, тези да бъдат нечисти за вас: къртицата, мишката[1], гущерът[2] по видовете му,** (1) Ис. 66:17; (2) Пр. 30:28
30 **ящерът, ящерицата, саврата, самиамитът* и хамелеонът.**
*т.е. четири различни вида гущери
31 **Тези да бъдат нечисти за вас от всичките пълзящи; всеки, който се допре до тях, когато са мъртви, ще бъде нечист до вечерта[1].** (1) ст. 24
32 **И всяко нещо, върху което падне някое от тях, когато са мъртви, ще бъде нечисто: било дървен съд, или дреха, или кожа, или чувал, или каквото и да е вещ, която се употребява за работа, всяко *нещо* трябва да се сложи във вода и ще бъде нечисто до вечерта[1] – тогава ще бъде чисто.** (1) ст. 24
33 **И всеки пръстен съд, в който падне някое от тях – всичко, което е вътре в него, ще бъде нечисто, а него да строшите[1].** (1) гл. 6:28; Чис. 19:15
34 **Всяка храна, която се яде, върху която се сипе вода *от такъв съд,* ще бъде нечиста; и всяко питие, което се пие, във всеки *такъв* съд, ще бъде нечисто.**
35 **И всяко *нещо,* върху което падне от мършата им, ще бъде нечисто: било пещ, или огнище, трябва да се развалят – нечисти са и нечисти да ви бъдат.**
36 **Само извор или кладенец, където има събрана вода, ще бъде чист; но каквото се допре до мършата им, ще бъде нечисто.**
37 **Но ако от мършата им падне върху някое семе за сеене, което ще се посее, то е чисто.**
38 **Но ако са полели семето с вода и от мършата им падне на него, тогава да ви бъде нечисто.**
39 **Ако умре някое *животно* от добитъка, който можете да ядете, който се допре до мършата му, ще бъде нечист до вечерта[1].** (1) ст. 24
40 **И който яде от мършата му[1], да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта; и който вдигне мършата му, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта[2].** (1) Втзк. 14:21; Езек. 4:14; (2) ст. 24
41 **Всичко пълзящо, което пълзи по земята, е отвратително – да не се яде.**
42 **Всичко, което се влачи по корема си, и всичко, което ходи на четири крака, и всичко, което има много крака, всички пълзящи, които пълзят по земята, да не ги ядете, защото са отвратителни.**
43 **Да не се омърсявате с никакви**

пълзящи животни и да се осверня-
вате с тях, и да бъдете нечисти чрез
тях.
44 Защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[1]. И така, осветете се и бъдете свети, понеже Аз съм свят[2]! И не се осквернявайте с никакво пълзящо животно, което пълзи по земята.

(1) гл. 18:2,30; 19:3,10; Чис. 15:40,41; (2) гл. 19:2; 20:7,26; Изх. 19:6; 22:31; Иис. Нав. 24:19; 1 Царе 2:2; 1 Сол. 4:3,7; 1 Петр. 1:15,16

45 Защото Аз съм ГОСПОД, който ви изведох от египетската земя, за да ви бъда Бог[1]. И така, бъдете свети, защото Аз съм свят! (1) гл. 19:36; Изх. 20:2
46 Това е законът за добитъка, за птиците, за всяко живо същество, което се движи във водите, и за всяко живо същество, което пълзи по земята,
47 за да правите разлика между чистото и нечистото[1] и между животните, които могат да се ядат, и животните, които не могат да се ядат.

(1) гл. 10:10; Бит. 7:2

12 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2 Говори на израилевите синове и кажи: Ако жена забременее и роди мъжко *дете,* ще бъде нечиста седем дни; както в дните, когато е отделена поради *месечното* си неразположение, ще бъде нечиста[1]. (1) гл. 5:3; 15:19
3 А на осмия ден да се обреже плътта на краекожието му[1].

(1) Бит. 17:12; Йн. 7:22; Деян. 15:1; Фил. 3:5

4 Но тя да остане тридесет и три дни за очистването си от кръвта си; да не се допира до никаква свята вещ и да не идва при светилището, докато се изпълнят дните на очистването ѝ[1].

(1) Лк. 2:22

5 А ако роди женско *дете,* ще бъде нечиста две седмици, както когато е отделена, и да остане шестдесет и шест дни за очистването си от кръвта си.
6 А когато се изпълнят дните на очистването ѝ за син или за дъщеря, да донесе при свещеника едногодишно агне за всеизгаряне и гълъбче или гургулица за жертва за грях при входа на шатъра за срещане.
7 И той да го принесе пред ГОСПОДА и да направи умилостивение за нея, и тя ще бъде чиста от течението на кръвта си. Това е законът за онази, която ражда мъжко или женско *дете.*
8 Но ако не ѝ стига ръка да *купи и* донесе агне[1], да донесе две гургулици или две гълъбчета[2], едното за всеизгаряне, а другото за жертва за грях[3]; и свещеникът да направи умилостивение за нея, и тя ще бъде чиста[4].

(1) гл. 5:7,11; (2) гл. 1:14; (3) Лк. 2:24; (4) гл. 15:15

13 И ГОСПОД говори на Мойсей и на Аарон и каза:
2 Когато човек има по кожата на тялото си отток или лишей, или светло петно и се обърне на рана от проказа върху кожата на тялото му, тогава да се заведе при свещеника Аарон или при един от свещениците[1], синовете му. (1) Втзк. 24:8; Мт. 8:4
3 И свещеникът да прегледа раната върху кожата на тялото: ако космите на раната са побелели и раната изглежда по-дълбока от кожата на тялото му, това е рана от проказа. И свещеникът, като го прегледа, да го обяви за нечист[1]. (1) гл. 5:3
4 Но ако светлото петно върху кожата на тялото му е бяло и не изглежда да е по-дълбоко от кожата, и космите му не са побелели, тогава свещеникът да затвори за седем дни[1] *онзи, който* има раната. (1) ст. 50; гл. 14:38; Чис. 12:14,15
5 И на седмия ден свещеникът да го прегледа, и ето, ако види, че раната е в застой и раната не се е разпространяла по кожата, тогава свещеникът да го затвори за още седем дни.
6 И на седмия ден свещеникът пак да го прегледа, и ето, ако раната е завехнала и раната не се е разпространяла по кожата, тогава свещеникът да го обя-

ви за чист; това е лишей; *болният* **да
изпере дрехите си, и ще бъде чист**[1].

(1) гл. 14:8

7 **Но ако лишеят се разпростре много
по кожата, след като той се е явил
пред свещеника за очистването си,
трябва да се яви пак при свещеника.**
8 **И ако свещеникът го прегледа, и
ето, лишеят се е разпрострял по кожа-
та, тогава свещеникът да го обяви за
нечист; това е проказа.**
9 **Когато на човек се появи рана от
проказа, да бъде заведен при свеще-
ника.**
10 **И свещеникът да прегледа, и ето,
ако има бял отток на кожата и косми-
те са побелели, и в оттока има живо
месо,**
11 **това е стара проказа по кожата
на тялото му. Свещеникът да го обяви
за нечист; да не го затваря, защото е
нечист.**
12 **Но ако проказата се е разпрос-
тряла много по кожата и проказата е
покрила цялата кожа на** *болния* **с рана-
та, от главата до краката му, докъдето
могат да видят очите на свещеника,**
13 **свещеникът да прегледа, и ето, ако
проказата е покрила цялото му тяло, да
обяви** *болния с* **раната за чист; понеже
тя е цялата побеляла, той е чист**[1].

(1) Чис. 12:10

14 **Но в деня, в който на него се поя-
ви живо месо, ще бъде нечист.**
15 **Свещеникът, като види живото
месо, да го обяви за нечист; живото
месо е нечисто; това е проказа.**
16 **Но ако живото месо се промени и
пак побелее, да дойде при свещеника.**
17 **И свещеникът да го прегледа, и
ето, ако раната е побеляла, тогава све-
щеникът да обяви** *болния с* **раната за
чист; той е чист.**
18 **Ако по тялото** *на някого,* **на кожата
му, има цирей, който оздравее,**
19 **и ако на мястото на цирея се по-
яви бял отток, или светло бяло-черве-
никаво петно, да се покаже на све-
щеника.**
20 **И свещеникът да прегледа, и ето,
ако изглежда да е по-дълбоко от ко-
жата и космите му са побелели, тога-
ва свещеникът да го обяви за нечист;
това е рана от проказа, която е избух-
нала в цирея.**
21 **Но ако свещеникът я прегледа и
ето, в нея няма бели косми и не е
по-дълбока от кожата, и е завехнала,
тогава свещеникът да го затвори за
седем дни,**
22 **и ако се разпростира много по ко-
жата, тогава свещеникът да го обяви
за нечист; това е рана.**
23 **Но ако светлото петно остава на
мястото си и не се е разпростряло,
това е белегът от цирея; свещеникът
да го обяви за чист.**
24 **Или ако на кожата на тялото на
някого има** *място,* **изгорено от огън, и
заздравялото на изгореното стане свет-
ло бяло-червеникаво или бяло петно,**
25 **тогава свещеникът да го прегледа,
и ето, ако космите на светлото петно
са побелели и то изглежда да е по-дъл-
боко от кожата, това е проказа, която
е избухнала в изгореното. Свещеникът
да го обяви за нечист; това е рана от
проказа.**
26 **Но ако свещеникът го прегледа, и
ето, няма бели косми в светлото пет-
но и не е по-дълбоко от кожата, и
е завехнало, тогава свещеникът да го
затвори за седем дни.**
27 **И на седмия ден свещеникът да го
прегледа; ако се е разпростряло много
по кожата, свещеникът да го обяви за
нечист; това е рана от проказа.**
28 **Но ако светлото петно остава на
мястото си и не се е разпростряло по
кожата, и е завехнало, това е отток от
изгореното. Свещеникът да го обяви за
чист, понеже е белег от изгореното.**
29 **Ако мъж или жена има рана на
главата или на брадата,**
30 **свещеникът да прегледа раната, и
ето, ако тя изглежда да е по-дълбока
от кожата и в нея има тънки руси**

**косми, свещеникът да го обяви за не-
чист; това е кел, проказа на главата
или на брадата.**
31 **Но ако свещеникът прегледа рана-
та от кел, и ето, тя не изглежда да е
по-дълбоко от кожата и по нея няма
черни косми, тогава свещеникът да
затвори за седем дни** *болния с* **раната
от кел.**
32 **И на седмия ден свещеникът да
прегледа раната, и ето, ако кельт не
се е разпрострял и в него няма руси
косми, и кельт не изглежда да е по-
дълбоко от кожата,**
33 **нека се обръсне, но без да бръсне
кела, и свещеникът да затвори** *болния с*
кела за още седем дни.
34 **И на седмия ден свещеникът да
прегледа кела, и ето, ако кельт не се е
разпрострял по кожата и не изглежда
да е по-дълбоко от кожата, свещени-
кът да го обяви за чист; да изпере
дрехите си, и ще бъде чист.**
35 **Но ако след очистването му кельт
се разпростре много по кожата,**
36 **тогава свещеникът да го прегледа,
и ето, ако кельт се е разпрострял по
кожата, свещеникът да не търси руси
косми;** *човекът* **е нечист.**
37 **Но ако му се вижда, че кельт е в
застой, и по него са поникнали черни
косми, кельт е оздравял;** *човекът* **е чист
и свещеникът да го обяви за чист.**
38 **Ако мъж или жена има по кожата
на тялото си светли петна, бели светли
петна,**
39 **свещеникът да прегледа, и ето, ако
светлите петна по кожата на тялото им
са белезникави, по кожата е избухнал
лишей;** *човекът* **е чист.**
40 **Ако на някого е окапала косата от
главата, той е плешив; чист е.**
41 **Ако му е окапала косата от гла-
вата към лицето, той е полуплешив;
чист е.**
42 **Но ако на плешивото или полу-
плешивото място има бяло-червеника-
ва рана, това е проказа, която е избух-
нала на плешивото или полуплешивото
му място.**
43 **Свещеникът да го прегледа, и ето,
ако оттокът на раната на плешивото
или полуплешивото му място е бяло-
червеникав, подобен на вида на про-
казата по кожата на тялото,**
44 **той е прокажен човек; нечист е.
Свещеникът да го обяви за съвсем не-
чист; раната му е на главата му.**
45 **А прокаженият, който има раната –
дрехите му да се раздерат и главата му
да бъде непокрита, и да покрие брада-
та си[1], и да вика: Нечист! Нечист![2]**

(1) Мих. 3:7; (2) Плач 4:15

46 **През цялото време, докато раната
е на него, ще бъде нечист. Нечист е,
да живее сам; жилището му да бъде
вън от стана[1].**

(1) Чис. 5:2; 4 Царе 7:3; 15:5; Лк. 17:12

47 **Ако на** *някоя* **дреха има зараза от
проказа, във вълнена дреха или в ле-
нена дреха,**
48 **или на основата, или на вътъка,
ленен или вълнен, или на кожа, или на
каквото и да било кожено изделие,**
49 **и ако заразата е зеленикава или
червеникава на дрехата или на кожата,
или на основата, или на вътъка, или на
каквато и да било кожена вещ, това
е зараза от проказа и трябва да се
покаже на свещеника.**
50 **И свещеникът да прегледа заразата
и да затвори за седем дни[1]** *вещта със*
заразата.

(1) ст. 4

51 **И на седмия ден да прегледа зара-
зата и ако заразата се е разпростряла
по дрехата или по основата или по
вътъка, или по кожата, за каквото и
изделие да е употребена кожата, зара-
зата е лоша проказа; това е нечисто[1].**

(1) гл. 14:44

52 **Дрехата или основата, или вътъкът,
вълнена** *дреха* **или ленена, или каквато
и да е кожена вещ, на която е зара-
зата, да се изгори. Лоша проказа е, с
огън да се изгори.**
53 **Но ако свещеникът прегледа, и ето,
заразата не се е разпространяла по дре-**

**хата, или по основата, или по вътъка,
или по каквато и да е кожена вещ,
54 свещеникът да заповяда да изпе-
рат онова, по което е заразата, и да го
затвори за още седем дни.
55 И свещеникът да прегледа зараза-
та след изпирането; ако заразата не е
променила вида си и заразата не се е
разпространяла,** *вещта* **е нечиста; да я
изгориш с огън. Това е дълбока прока-
за, била тя от вътрешната страна, или
от външната.
56 Но ако свещеникът прегледа, и ето,
заразата е избледняла след изпирането,
да я отдере от дрехата или от кожата,
или от основата, или от вътъка.
57 Но ако още се вижда на дрехата
или на основата, или на вътъка, или на
каквато и да било кожена вещ,** *проказа*
**е избухнала; да изгориш с огън онова,
на което е заразата.
58 И ако заразата се заличи от дре-
хата или от основата, или от вътъка,
или от каквато и да било кожена вещ,
която изпереш, тогава да се изпере
още веднъж, и ще бъде чиста.
59 Това е законът за заразата от про-
каза на вълнена или ленена дреха, или
на основа или на вътък, или на каквато
и да било кожена вещ, според който
да се обявява за чиста или нечиста[1].**
(1) гл. 14:57

14 **И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:
2 Това ще бъде законът за прокаже-
ния в деня, когато се очиства: да се
заведе при свещеника[1];** (1) Мт. 8:4; Мк. 1:44
**3 и свещеникът да излезе вън от ста-
на. И свещеникът да прегледа, и ето,
ако прокаженият е оздравял от раната
на проказата,
4 тогава свещеникът да заповяда да
вземат за този, който се очиства, две
живи чисти птичета, кедрово дърво,
червена** *вълна* **и исоп[1].**
(1) Чис. 19:6; Евр. 9:19
**5 И свещеникът да заповяда да за-
колят едното птиче в пръстен съд над
изворна вода[1].** (1) ст. 50
**6 После да вземе живото птиче и
кедровото дърво, и червената** *вълна,* **и
исопа и да натопи тях и живото птиче
в кръвта на закланото над изворната
вода птиче;
7 и да поръси седем пъти[1] този, който
се очиства от проказата, и да го обяви
за чист[2]; а живото птиче да пусне на
полето[3].** (1) гл. 4:6; (2) Чис. 19:19; (3) гл. 16:22
**8 Тогава този, който се очиства, да
изпере дрехите си, да обръсне цялата
си коса и да се изкъпе във вода, и
ще бъде чист[1]. След това да дойде в
стана, но да живее вън от шатрата си
седем дни.** (1) гл. 13:6
**9 И на седмия ден да обръсне цялата
си коса, на главата си, брадата си и
веждите си, да обръсне всичките си
косми и да изпере дрехите си, и да
изкъпе тялото си във вода, и ще бъде
чист[1].** (1) Чис. 8:7
**10 А на осмия ден да вземе две мъж-
ки агнета без недостатък, едно едного-
дишно женско агне без недостатък[1] и
три десети** *от ефа* **пшенично брашно,
омесено с** *маслинено* **масло[2], за хлебен
принос и един лог** *маслинено* **масло.**
(1) гл. 1:3,10; (2) гл. 2:1
**11 И свещеникът, който го очиства,
да представи онзи, който се очиства, и
тези неща пред ГОСПОДА на входа на
шатъра за срещане.
12 И свещеникът да вземе едното
мъжко агне и да го принесе в жертва
за вина[1] с лога** *маслинено* **масло, и да
ги подвижи за движим принос пред
ГОСПОДА[2].** (1) гл. 5:15; (2) гл. 8:27
**13 И да заколи агнето на мястото,
където колят жертвата за грях и все-
изгарянето, на свято място[1], защото
жертвата за вина, както жертвата за
грях, принадлежи на свещеника[2]; тя е
пресвята[3].** (1) гл. 7:2; (2) гл. 2:3,10; (3) гл. 21:22
**14 И свещеникът да вземе от кръвта
на жертвата за вина и свещеникът да
я сложи на края на дясното ухо на
онзи, който се очиства, на палеца на**

дясната му ръка и на палеца на десния му крак[1]. (1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

15 След това свещеникът да вземе от лога *маслинено* масло и да го излее в дланта на лявата си ръка,

16 и свещеникът да натопи десния си пръст в маслото, което е в лявата му длан, и да поръси седем пъти с пръста си от маслото пред ГОСПОДА[1].

(1) гл. 8:11

17 И от останалото масло, което е в дланта му, свещеникът да сложи на края на дясното ухо на този, който се очиства, на палеца на дясната му ръка и на палеца на десния му крак[1], върху кръвта на жертвата за вина.

(1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

18 А останалото масло, което е в дланта на свещеника, да сложи на главата на този, който се очиства; и свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА[1]. (1) гл. 4:20

19 И свещеникът да принесе жертвата за грях и да направи умилостивение за този, който се очиства от нечистотата си. И после да заколи всеизгарянето;

20 и свещеникът да принесе всеизгарянето и хлебния принос на олтара. Така свещеникът да направи умилостивение за него, и той ще бъде чист.

21 Но ако *този, който се очиства,* е беден и не му стига ръка[1], нека вземе едно мъжко агне за жертва за вина, за подвижване, за да се извърши умилостивение за него, и една десета *от ефа* пшенично брашно, омесено с *маслинено* масло, за хлебен принос и един лог *маслинено* масло, (1) гл. 5:7,11

22 и две гургулици или две гълъбчета, за които му стига ръка; едното да бъде жертва за грях, а другото – всеизгаряне.

23 И на осмия ден от очистването си да ги донесе при свещеника на входа на шатъра за срещане пред ГОСПОДА[1]. (1) гл. 15:14

24 И свещеникът да вземе агнето на жертвата за вина и лога *маслинено* масло и свещеникът да ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА.

25 Да заколи и агнето на жертвата за вина и свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за вина и да я сложи на края на дясното ухо на този, който се очиства, и на палеца на дясната му ръка, и на палеца на десния му крак[1].

(1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

26 И свещеникът да излее от *маслиненото* масло в дланта на лявата си ръка;

27 и от маслото, което е в лявата му ръка, свещеникът да поръси с десния си пръст седем пъти пред ГОСПОДА.

28 И свещеникът да сложи от маслото, което е в дланта му, на края на дясното ухо на този, който се очиства, и на палеца на дясната му ръка, и на палеца на десния му крак[1], на мястото, където е кръвта на жертвата за вина.

(1) гл. 8:23,24; Изх. 29:20

29 А останалото от маслото, което е в дланта на свещеника, да сложи на главата на този, който се очиства, за да извърши умилостивение за него пред ГОСПОДА.

30 После да принесе едната от гургулиците или от гълъбчетата, от онова, за което му стига ръка;

31 това, за което му стига ръка: едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне, заедно с хлебния принос. Така свещеникът да направи умилостивение пред ГОСПОДА за онзи, който се очиства.

32 Това е законът за онзи, който има рана от проказа и не му стига ръка *за предписаното* за очистването му.

33 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:

34 Когато влезете в ханаанската земя, която Аз ви давам за притежание[1], и сложа зараза от проказа в някоя къща в земята на владението ви,

(1) гл. 20:24; Бит. 17:8; Втзк. 32:49

35 тогава онзи, чиято е къщата, да дойде и да заяви на свещеника, като каже: Вижда ми се като зараза в къщата.

36 **И свещеникът да заповяда да из-
празнят къщата, преди свещеникът да
влезе да прегледа заразата, за да не
стане нечисто всичко, което е в къща-
та; и след това свещеникът да влезе да
прегледа къщата.**
37 **Като разгледа заразата, ето,** *ако*
**заразата е по стените на къщата, зе-
леникави или червеникави трапчинки,
които изглеждат да са по-дълбоки от**
повърхността на **стената,**
38 **тогава свещеникът да излезе от къ-
щата до вратата ѝ и да затвори къща-
та за седем дни**[1]**.** (1) гл. 13:4,50
39 **А на седмия ден свещеникът да се
върне и да прегледа, и ето,** *ако* **зара-
зата се е разпростряла по стените на
къщата,**
40 **тогава свещеникът да заповяда да
извадят камъните, на които е заразата,
и да ги хвърлят вън от града на не-
чисто място.**
41 **И да накара да остържат къща-
та навсякъде отвътре и да изхвърлят
остърганата глина вън от града на не-
чисто място.**
42 **И да вземат други камъни, кои-
то да вградят вместо онези камъни,
и да вземат друга глина и да измажат
къщата.**
43 **Но ако заразата пак дойде и се по-
яви в къщата, след като извадят камъ-
ните и остържат къщата и я измажат,**
44 **тогава свещеникът да дойде и да
прегледа, и ето,** *ако* **заразата се е раз-
простряла в къщата, това е лоша про-
каза в къщата; тя е нечиста**[1]**.** (1) гл. 13:51
45 **Да съборят къщата, камъните ѝ,
дърветата ѝ и цялата пръст на къщата
и да ги изнесат вън от града на не-
чисто място.**
46 **И който влезе в къщата през цяло-
то време, когато е затворена, ще бъде
нечист до вечерта**[1]**.** (1) гл. 11:24,25
47 **А който спи в къщата, да изпере
дрехите си и който яде в къщата, да
изпере дрехите си.**
48 **Но ако свещеникът влезе и пре-
гледа, и ето, заразата не се е разпрос-
тряла в къщата след измазването ѝ,
тогава свещеникът да обяви къщата за
чиста, защото заразата е преминала.**
49 **А за очистването на къщата да взе-
ме две птичета и кедрово дърво, и
червена** *вълна,* **и исоп.**
50 **И да заколи едното птиче в пръс-
тен съд над изворна вода**[1]**.** (1) ст. 4-6
51 **И да вземе кедровото дърво и ис-
опа, и червената** *вълна,* **и живото птиче
и да ги натопи в кръвта на закланото
птиче и в изворната вода, и да поръси
къщата седем пъти.**
52 **И да очисти къщата с кръвта на
птичето, с изворната вода, с живото
птиче, с кедровото дърво, с исопа и с
червената** *вълна.*
53 **А живото птиче да пусне вън от
града на полето. Така да направи уми-
лостивение за къщата, и тя ще бъде
чиста.**
54 **Това е законът за всяка рана от
проказа и от кел**[1]**,** (1) гл. 13:3-46
55 **и за проказа на дреха**[1] **и на къ-
ща**[2]**,** (1) гл. 13:47-58; (2) ст. 34-53
56 **и за отток, за краста**[1] **и за светли
петна**[1]**,** (1) гл. 13:3-46
57 **за да учи, кога** *нещо* **да се обявява
за нечисто и кога – за чисто**[1]**. Това е
законът за проказата.** (1) гл. 10:10; 13:59

**15 И ГОСПОД говори на Мойсей и
на Аарон и каза:**
2 **Говорете на израилевите синове и
им кажете: Ако някой мъж има тече-
ние от тялото си, той е нечист поради
течението си**[1]**.**
(1) гл. 5:3; 22:4; Чис. 5:2; 2 Царе 3:29
3 **Нечистотата му в течението му е
тази: течението му или изтича от тя-
лото му, или се задържа в тялото му;
това е нечистотата му.**
4 **Всяка постелка, на която легне този,
който има течението, ще бъде нечис-
та и всяко нещо, на което седне, ще
бъде нечисто.**
5 **И който се допре до постелката му,**

да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта[1]**.** (1) гл. 11:24,25; Чис. 19:22

6 **И който седне на нещо, на което е седял онзи, който има течението, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта.**

7 **И който се допре до тялото на онзи, който има течението, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) ст. 5

8 **Ако онзи, който има течението, плюе върху чист, той да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) ст. 5

9 **И всяко седло, на което седне онзи, който има течението, ще бъде нечисто.**

10 **И който се допре до каквото и да било нещо, което е било под него, ще бъде нечист до вечерта и който вдигне това нещо, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) ст. 5

11 **И всеки, до когото се допре онзи, който има течението, без да е измил ръцете си с вода, той да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) ст. 5

12 **И пръстеният съд, до който се допре онзи, който има течението, да се строши, а всеки дървен съд да се измие с вода**[1]**.** (1) гл. 6:28

13 **А когато онзи, който има течение, се очисти от течението си, да си изброи за очистването си седем дни и да изпере дрехите си, и да изкъпе тялото си в изворна вода, и ще бъде чист.**

14 **И на осмия ден да си вземе две гургулици или две гълъбчета и да дойде пред ГОСПОДА на входа на шатъра за срещане, и да ги даде на свещеника**[1]**.** (1) гл. 14:22,23

15 **И свещеникът да ги принесе – едното в жертва за грях, а другото за всеизгаряне; така свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА заради течението му**[1]**.** (1) гл. 12:7,8

16 **Ако на някой мъж се случи изливане на сперма, да изкъпе цялото си тяло във вода и ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) гл. 22:4; Втзк. 23:10,11

17 **Всяка дреха и всяка кожа, на която се намира сперма, да се изпере във вода и ще бъде нечиста до вечерта.**

18 **И жена, при която е лежал мъж, на когото** *се е случило* **изливане на сперма, и тя, и той да се изкъпят във вода и да бъдат нечисти до вечерта**[1]**.** (1) Изх. 19:15; Евр. 9:10

19 **И ако жена има течение** *и* **течението от тялото ѝ е кръв, да бъде отделена седем дни**[1]**. И всеки, който се допре до нея, ще бъде нечист до вечерта.** (1) гл. 12:2; Езек. 36:17

20 **Всяко нещо, на което е лежала** *по време* **на отделянето си, ще бъде нечисто и всяко нещо, на което е седяла, ще бъде нечисто.**

21 **И всеки, който се допре до постелката ѝ, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) ст. 5

22 **И всеки, който се допре до нещо, на което е седяла, да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) ст. 5

23 **И ако върху постелката или върху това, на което е седяла, има нещо и той се допре до това** *нещо,* **ще бъде нечист до вечерта**[1]**.** (1) ст. 5

24 **А ако някой мъж легне с нея и кръвотечението ѝ дойде на него, ще бъде нечист седем дни. И всяка постелка, на която той легне, ще бъде нечиста.**

25 **Ако някоя жена има кръвотечение много дни, не във времето на отделянето си, или ако има течение за по-дълго от времето на отделянето си**[1]**, през всичките дни на течението на нечистотата си тя ще бъде както през дните на отделянето си; тя е нечиста.** (1) Мт. 9:20; Мк. 5:25

26 **Всяка постелка, на която лежи през цялото време на течението си, ще бъде както постелката на отделянето ѝ; и всяко нещо, на което седне, ще**

бъде нечисто, както в нечистотата на
отделянето ѝ.
27 **Всеки, който се допре до тези**
неща, ще бъде нечист; да изпере дре-
хите си и се изкъпе във вода, и ще
бъде нечист до вечерта[1]. (1) ст. 5
28 **Но ако се очисти от течението си,**
да изброи седем дни и след тях ще
бъде чиста.
29 **А на осмия ден да си вземе две**
гургулици или две гълъбчета и да ги
донесе при свещеника до входа на ша-
търа за срещане.
30 **И свещеникът да принесе едното**
в жертва за грях, а другото за все-
изгаряне. Така свещеникът да направи
умилостивение за нея пред ГОСПОДА
заради течението на нечистотата ѝ.
31 **Така да отделите израилевите сино-**
ве от нечистотата им, за да не умрат в
нечистотата си, като оскверняват ски-
нията Ми, която е сред тях[1].
(1) Чис. 5:3; 19:13,20; 1 Кор. 5:13
32 **Това е законът за онзи, който има**
течение, и за онзи, на когото се случи
изливане на сперма и стане нечист от
него,
33 **и за онази, която е неразположена**
в отделянето си, и за онзи, който има
течение, бил той мъж или жена, и за
онзи, който легне с нечиста.

16 **И ГОСПОД говори на Мойсей**
след смъртта на двамата сина на Аа-
рон, когато пристъпиха *с чужд огън* **пред**
ГОСПОДА и умряха[1]. (1) гл. 10:1,2
2 **ГОСПОД каза на Мойсей: Кажи на**
брат си Аарон да не влиза по всяко
време[1] **в светилището, което е зад за-**
весата[2]**, пред умилостивилището**[3]**, кое-**
то е върху ковчега, за да не умре; за-
щото Аз ще се явявам в облака върху
умилостивилището.
(1) ст. 34; (2) Чис. 18:7; (3) Изх. 25:22
3 **Ето как да влиза Аарон в светили-**
щето: с млад юнец[1] **в жертва за грях и**
овен за всеизгаряне[2].
(1) гл. 4:3,13,14; (2) гл. 1:10; 9:2
4 **Да се облече в свят ленен хитон, да**
има ленени гащи на тялото си, да се
опаше с ленен пояс и да носи лене-
на митра на главата си; това са свети
одежди[1]**. Да изкъпе тялото си във во-**
да[2] **и да се облече с тях.**
(1) гл. 6:10; Езек. 44:17; (2) гл. 8:6
5 **И да вземе от обществото на изра-**
илевите синове два козела в жертва за
грях[1] **и един овен за всеизгаряне**[2].
(1) гл. 4:3,13,14; (2) гл. 1:10; 9:2
6 **И Аарон да приведе юнеца на жерт-**
вата за грях, която е за него, и да
направи умилостивение за себе си и
за дома си[1]. (1) гл. 9:7; Евр. 5:3
7 **Да вземе и двата козела и да ги**
представи пред ГОСПОДА при входа
на шатъра за срещане.
8 **И Аарон да хвърли жребий за двата**
козела – един жребий за ГОСПОДА и
един жребий за освобождение[1].
(1) Пр. 16:33
9 **И Аарон да приведе козела, на кой-**
то е паднал жребият за ГОСПОДА, и
да го принесе в жертва за грях.
10 **А козела, на който е паднал жреби-**
ят за освобождение, да се представи
жив пред ГОСПОДА, за да се извърши
с него умилостивение и да го изпрати
за освобождение в пустинята.
11 **После Аарон да приведе юнеца на**
жертвата за грях, която е за него, и да
направи умилостивение за себе си и за
дома си, като заколи юнеца на жертва-
та за грях, който е за него[1].
(1) гл. 9:7; Евр. 5:3
12 **След това да вземе кадилница, пъл-**
на с разгорени въглени от олтара[1]**,** *кой-*
то е **пред ГОСПОДА, и двете си шепи**
пълни със ситно счукан благоуханен
тамян[2] **и да го внесе зад завесата**[3].
(1) Откр. 8:5; (2) Изх. 30:34,35; (3) Евр. 6:19
13 **И да сложи тамяна на огъня пред**
ГОСПОДА, за да покрие облакът от та-
мяна умилостивилището, което е върху
свидетелството[1]**, за да не умре.**
(1) Изх. 25:21; Евр. 9:4,5
14 **И да вземе от кръвта на юнеца и**
с пръста си да поръси отпред умилос-
тивилището към изток; и пред умилос-

тивилището да поръси от кръвта седем пъти с пръста си[1].

(1) гл. 4:5,6; Римл. 3:25; Евр. 9:12

15 **И да заколи козела на жертвата за грях, която е за народа, и да внесе кръвта му зад завесата, и да направи с кръвта му, както направи с кръвта на юнеца, като поръси с нея над умилостивилището и пред умилостивилището.**

16 **И да направи умилостивение**[1] **за светилището**[2] **заради нечистотите на израилевите синове и заради престъпленията им във всичките им грехове. Също така да направи и за шатъра за срещане, който стои помежду им сред нечистотите им.**

(1) Чис. 16:46; 28:15,30; (2) Езек. 45:18

17 **И никой да не се намира в шатъра за срещане, когато той влиза, за да извърши умилостивение в светилището, докато излезе.** *Така* **да направи умилостивение за себе си, за дома си и за цялото събрание на Израил.**

18 **После да излезе при олтара, който е пред ГОСПОДА, и да направи умилостивение за него**[1]**. Да вземе от кръвта на юнеца и от кръвта на козела и да я сложи наоколо по роговете на олтара,** (1) Изх. 30:10

19 **и седем пъти да поръси върху него с пръста си от кръвта, и да го очисти и да го освети от нечистотите на израилевите синове**[1]**.** (1) 1 Лет. 6:49; Евр. 9:22

20 **А когато завърши умилостивението за светилището, за шатъра за срещане и за олтара, да приведе живия козел.**

21 **И Аарон да положи двете си ръце на главата на живия козел и да изповяда над него всичките беззакония на израилевите синове и всичките им престъпления във всичките им грехове**[1]**, и да ги възложи на главата на козела. И да го изпрати в пустинята чрез определен човек,** (1) гл. 5:5

22 **за да понесе козелът на себе си всичките им беззакония в пуста земя; и да го прогони в пустинята**[1]**.** (1) гл. 14:7

23 **И Аарон да влезе в шатъра за срещане, да съблече ленените одежди, в които се е облякъл, когато е влязъл в светилището, и да ги остави там.**

24 **И да изкъпе тялото си във вода на свято място и да облече одеждите си**[1]**. И да излезе и да принесе своето всеизгаряне и всеизгарянето на народа, и да направи умилостивение за себе си и за народа**[2]**.** (1) Езек. 42:14; (2) гл. 9:7

25 **А тлъстината на жертвата за грях да изгори на олтара**[1]**.** (1) гл. 3:3,4

26 **А онзи, който откара козела за освобождение, да изпере дрехите си и да изкъпе тялото си във вода, и след това да влезе в стана**[1]**.** (1) гл. 11:24,25

27 **А юнеца на жертвата за грях и козела на жертвата за грях, чиято кръв е била внесена, за да се извърши умилостивение в светилището, да се изнесат вън от стана и кожата им, месото им и изпражненията им да се изгорят в огън**[1]**.** (1) гл. 4:11,12,21

28 **А онзи, който ги изгори, да изпере дрехите си и да изкъпе тялото си с вода, и след това да влезе в стана**[1]**.**

(1) гл. 11:24,25

29 **Това да ви бъде вечна наредба: в седмия месец, на десетия** *ден* **от месеца да смирите душите си и да не вършите никаква работа**[1] **– нито местен жител, нито пришълец, който пребивава между вас –** (1) гл. 23:27; Чис. 29:7

30 **защото в този ден ще се направи умилостивение за вас, за да се очистите от всичките си грехове и да сте чисти пред ГОСПОДА**[1]**.**

(1) Ер. 33:8; Езек. 36:25; Тит 2:14

31 **Това да ви бъде събота за почивка и да смирите душите си**[1]**; това е вечна наредба.** (1) гл. 23:32; Ис. 58:3

32 **Онзи свещеник, който бъде помазан и посветен да свещенодейства вместо баща си, да направи умилостивението. Да се облече в ленените одежди, светите одежди**[1]**,** (1) Изх. 29:29,30

33 **и да направи умилостивение за святото светилище; и за шатъра за срещане и за олтара да направи умилостивение**[1]**; и за свещениците и за це-**

лия народ на обществото да направи умилостивение. (1) гл. 23:28
34 **Това ще ви бъде за вечна наредба[1], веднъж в годината[2] да правите умилостивение за израилевите синове заради всичките им грехове. И** *Аарон* **направи, както ГОСПОД заповяда на Мойсей[3].**
(1) Изх. 27:21; (2) ст. 2; Евр. 10:3; (3) гл. 24:23; Изх. 39:43

17 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2 **Говори на Аарон и на синовете му, и на всички израилеви синове и им кажи: Това е словото, което ГОСПОД заповяда и каза:**
3 **Всеки човек от израилевия дом, който заколи говедо или овца, или коза в стана, или който заколи вън от стана[1],**
(1) Втзк. 12:13,14
4 **без да го е привел при входа на шатъра за срещане, за да го принесе като принос на ГОСПОДА пред ГОСПОДНАТА скиния[1], той ще се счете виновен за кръв[2]; кръв е пролял. Този човек да се изтреби изсред народа си[3],**
(1) гл. 3:2; Втзк. 12:5,11; (2) Втзк. 21:8; (3) Изх. 30:33,38
5 **за да довеждат израилевите синове жертвите, които колят на полето[1], и да ги принасят на ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане, при свещеника, и да ги колят за примирителни жертви[2] на ГОСПОДА.**
(1) 3 Царе 3:2; Езек. 20:28; (2) гл. 3:1
6 **И свещеникът да поръси с кръвта ГОСПОДНИЯ олтар при входа на шатъра за срещане и да изгори тлъстината за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА[1].** (1) Езек. 44:15
7 **Да не принасят вече жертвите си на демоните*[1], след които блудстват[2]. Това да им бъде вечна наредба във всичките им поколения[3].** **букв.:* косматите;
(1) Втзк. 32:17; 2 Лет. 11:15; Пс. 106:37; 1 Кор. 10:20; (2) гл. 20:5; Изх. 22:20; (3) Изх. 27:21
8 **И им кажи: Всеки човек от израилевия дом или от пришълците, които пребивават между тях, който принесе всеизгаряне или жертва,**
9 **без да я приведе при входа на шатъра за срещане, за да я принесе на ГОСПОДА, този човек да се изтреби от народа си[1].** (1) Изх. 30:33,38
10 **И всеки от израилевия дом или от пришълците, които пребивават между тях, който яде каквато и да е кръв[1] – против онзи човек, който яде кръвта, ще насоча лицето Си[2] и ще го изтребя изсред народа му[3].**
(1) гл. 3:17; (2) гл. 26:17; (3) Изх. 30:33,38
11 **Защото животът на плътта е в кръвта[1] и Аз ви я дадох на олтара, за да правите умилостивение за душите си; защото кръвта е, която прави умилостивение заради живота[2].**
(1) Втзк. 12:23; (2) гл. 4:25,26; Евр. 9:22
12 **Затова казах на израилевите синове: Нито един човек от вас да не яде кръв и пришълецът, който пребивава между вас, да не яде кръв.**
13 **И ако някой от израилевите синове или от пришълците, които пребивават между тях, отиде на лов и улови животно или птица, които могат да се ядат, да излее кръвта ѝ и да я покрие с пръст[1].** (1) Езек. 24:7
14 **Защото животът на всяка плът** *е* **кръвта ѝ – тя е животът ѝ. Затова казах на израилевите синове: Да не ядете кръвта на никоя плът[1], защото животът на всяка плът е кръвта ѝ; всеки, който я яде, да се изтреби[2].**
(1) гл. 3:17; (2) Изх. 30:33,38
15 **И всеки човек, който яде мърша или разкъсано от звяр[1], бил той местен жител или пришълец, нека изпере дрехите си и да се изкъпе във вода, и ще бъде нечист до вечерта[2]; след това ще бъде чист.** (1) Изх. 22:31; (2) гл. 11:25
16 **А ако не ги изпере и не изкъпе тялото си, тогава ще носи беззаконието си[1].** (1) Чис. 19:20

18 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
2 **Говори на израилевите синове и им кажи: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[1].**
(1) ст. 30; гл. 11:44; Езек. 20:5,7

3 **Да не правите, както правят в египетската земя, където сте живели, и да не правите, както правят в ханаанската земя, в която ви завеждам, и да не ходите по техните наредби[1].** (1) гл. 20:23; Изх. 23:24; Втзк. 12:30; 29:18; Ер. 10:2,3; Еф. 4:17

4 **Моите закони да изпълнявате и Моите наредби да пазите** *и* **да ходите в тях[1]. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.** (1) гл. 19:19; Езек. 20:19

5 **Затова да пазите наредбите Ми и законите Ми, чрез които човекът, ако ги изпълнява, ще живее[1]. Аз съм ГОСПОД.** (1) Втзк. 4:1; 30:6,20; Неем. 9:29; Езек. 20:11; Мт. 19:17; Римл. 10:5; Гал. 3:12

ст. 6-30: гл. 20:11-23

6 **Никой мъж да не приближи при някоя своя кръвна роднина, за да открие голотата ѝ. Аз съм ГОСПОД.**

7 **Голотата на баща си[1] и голотата на майка си да не откриваш; тя ти е майка, да не откриваш голотата ѝ.** (1) Бит. 19:32; Езек. 22:10

8 **Голотата на бащината си жена да не откриваш; тя е голотата на баща ти[1].** (1) Бит. 35:22; Втзк. 22:30; 1 Кор. 5:1

9 **Голотата на сестра си – бащината си дъщеря или майчината си дъщеря, родена у дома или родена вън – да не откриваш голотата ѝ[1].** (1) Втзк. 27:22; 2 Царе 13:12

10 **Голотата на дъщерята на сина си или на дъщерята на дъщеря си – да не откриваш голотата им, защото това е твоята голота.**

11 **Голотата на дъщерята на бащината си жена, родена от баща ти – тя ти е сестра – да не откриваш голотата ѝ.**

12 **Голотата на бащината си сестра да не откриваш; тя е кръвна роднина на баща ти.**

13 **Голотата на майчината си сестра да не откриваш, защото тя е кръвна роднина на майка ти.**

14 **Голотата на бащиния си брат да не откриваш, до жена му да не се доближиш; тя ти е леля.**

15 **Голотата на снаха си[1] да не откриваш; тя е жена на сина ти; да не откриваш голотата ѝ.** (1) Бит. 38:18; Езек. 22:11

16 **Голотата на братовата си жена[1] да не откриваш; тя е голотата на брат ти.** (1) Мт. 14:3,4

17 **Голотата на жена и на дъщеря ѝ да не откриваш и да не вземеш дъщерята на сина ѝ или дъщерята на дъщеря ѝ, за да откриеш голотата ѝ; те са нейни кръвни роднини; това е срамота[1].** (1) Втзк. 27:23

18 **И да не вземеш жена заедно със сестра ѝ, че да ѝ стане съперница, като откриеш голотата ѝ до нея, докато е жива.**

19 **Да не се доближиш до жена, когато е отделена поради нечистотата си, за да откриеш голотата ѝ.**

20 **И да нямаш полово сношение с жената на ближния си и да се оскверниш с нея[1].** (1) Пр. 6:29; Езек. 18:6; Евр. 13:4

21 **Да не даваш от потомството си, за да преминат** *през огъня* **на Молох[1], и да не оскверниш Името на своя Бог[2]. Аз съм ГОСПОД.** (1) Втзк. 12:31; 4 Царе 16:3; Пс. 106:37; Ер. 7:31; (2) гл. 20:3; 21:6; 22:2; 24:15; Ам. 2:7

22 **С мъжки пол да не легнеш като с жена – това е гнусота[1].** (1) Бит. 19:5

23 **И с никакво животно да не легнеш и да се оскверниш с него, нито жена да застане пред животно, за да се съвкупи с него – това е мръсотия[1].** (1) Изх. 22:19

24 **Не се осквернявайте с нито едно от тези неща, защото с всички тях се оскверниха народите, които Аз изпъждам отпред вас[1].** (1) Втзк. 9:4,5; 2 Лет. 33:2

25 **И земята се оскверни[1] и Аз въздавам върху нея беззаконието ѝ[2], и земята избълва жителите си.** (1) Чис. 35:34; Езд. 9:11; Пс. 106:38; Ер. 2:7; Езек. 36:17; (2) Ер. 5:9,29

26 **Но вие пазете наредбите Ми и законите Ми и не правете нито една от тези гнусотии, нито местен жител, нито пришълец, който пребивава между вас –**

27 **защото всички тези гнусотии вършеха хората на тази земя, които бяха преди вас, и земята се оскверни –**

28 **за да не избълва земята и вас, когато я осквернявате, както избълва**

народа, който беше преди вас.
29 **Защото всеки, който върши някоя от тези гнусотии, хората, които ги вършат, ще се изтребят отсред народа си[1].** (1) Изх. 30:33,38; Мал. 2:12
30 **И така, пазете заповедите Ми и не вършете никой от тези гнусни обичаи, които са се вършили преди вас[1], и не се осквернявайте с тях. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[2].** (1) Втзк. 12:30,31; Съд. 20:6; 3 Царе 14:24; 21:26; Езд. 9:1; (2) ст. 2

19 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
2 **Говори на цялото общество израилеви синове и им кажи: Бъдете святи, защото Аз, ГОСПОД, вашият Бог, съм свят[1].** (1) гл. 11:44; Изх. 19:6
3 **Да се боите всеки от майка си и от баща си[1] и да пазите съботите Ми[2]. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[3].**
(1) Изх. 20:12; Мал. 1:6; Евр. 12:9; (2) ст. 30; Изх. 20:8-11; Неем. 9:14; Ис. 58:13; (3) ст. 25,34; гл. 11:44
4 **Да не се обръщате към идолите[1] и да не си правите изляни богове[2]. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.**
(1) гл. 26:1; Изх. 34:17; Втзк. 7:25; 3 Царе 14:9; 2 Лет. 28:2; 1 Кор. 10:14; (2) Изх. 20:4; Втзк. 4:16,23,25
5 **Когато принесете примирителна жертва на ГОСПОДА, да я принесете за благоволение за себе си[1].** (1) гл. 3:6
6 **Да се яде на същия ден, когато я принесете, и на следващия; а ако остане нещо до третия ден, да се изгори с огън[1].** (1) гл. 7:17; Изх. 12:10
7 **И ако някой яде от нея на третия ден, тя е гнусна – няма да бъде за благоволение.**
8 **И всеки, който я яде, ще носи беззаконието си, защото е осквернил ГОСПОДНАТА светиня. Този човек ще се изтреби отсред народа си[1].**
(1) Изх. 30:33,38
9 **Когато жънете жетвата на земята си, да не жънеш докрай краищата на нивата си и да не събираш падналите в жетвата си класове[1].**
(1) гл. 23:22; Втзк. 24:19; Рут 2:15
10 **Да не обираш повторно лозето си и да не събираш изпадалите в лозето зърна; да ги оставиш на сиромаха и на чужденеца[1]. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[2].**
(1) гл. 23:22; Втзк. 24:21; (2) ст. 25,34; гл. 11:44
11 **Да не крадете[1] и да не лъжете, и да не се мамите един друг[2].**
(1) Изх. 20:15; (2) Пс. 101:7; Еф. 4:25; 1 Сол. 4:6
12 **Да не се кълнете лъжливо в Моето Име[1] и да не оскверняваш Името на своя Бог[2]. Аз съм ГОСПОД.** (1) гл. 6:3; Изх. 20:7; Ер. 5:2; Зах. 5:3; Мт. 5:33; (2) гл. 20:3; Ер. 34:16
13 **Да не притесняваш ближния си[1] и да не го ограбваш[2]; заплатата на надничаря** *ти* **да не престои у теб през нощта до сутринта[3].**
(1) гл. 25:17; (2) Пр. 22:22; Ер. 22:13; Езек. 22:29; (3) Втзк. 24:14,15; Мт. 20:8; Як. 5:4
14 **Да не злословиш глухия и да не сложиш препънка пред слепия[1], а да се боиш от Бога си[2]. Аз съм ГОСПОД.**
(1) Втзк. 27:18; (2) ст. 32; гл. 25:17,36,43; Пс. 111:10; 1 Петр. 2:17
15 **Да не вършите неправда в съд; да не покажеш пристрастие към сиромаха, нито да почетеш личността на големеца, а да съдиш ближния си в правда[1].** (1) ст. 35; Изх. 23:2,3,6; Йов 32:21; Як. 2:1
16 **Да не обикаляш между народа си като клеветник[1] и да не се надигнеш против кръвта на ближния си[2]. Аз съм ГОСПОД.** (1) Пс. 15:3; 101:5; Пр. 10:18; Як. 4:11; (2) Изх. 23:1; 1 Царе 24:10; Мт. 5:43,44
17 **Да не мразиш брат си в сърцето си[1]; да изобличиш смело ближния си[2], за да не се натовариш с грях заради него[3].** (1) 1 Йн. 3:15; (2) Неем. 13:17; Мт. 18:15; 2 Сол. 3:15; (3) Пс. 141:5; 2 Царе 13:22
18 **Да не отмъщаваш[1] и да не храниш злоба против синовете на народа си, а да обичаш ближния си както себе си[2]. Аз съм ГОСПОД.** (1) Пр. 20:22; Римл. 12:19; (2) Мт. 5:43; Лк. 10:27; Як. 2:8; Римл. 13:9; Гал. 5:14
19 **Да пазите наредбите Ми[1]. Да не кръстосваш добитъка си с друг вид** *добитък;* **да не сееш разнородни** *семена* **в нивата си и да не обличаш дреха, тъкана от разнородна прежда[2].**
(1) ст. 37; гл. 18:4; 20:8,22; 22:31; 25:18; Втзк. 4:1,5; (2) Втзк. 22:9,11
20 **Ако някой има полово сношение с жена, която е робиня, сгодена за мъж, и никак не е откупена, нито освободе-**

на, те да се накажат, но не със смърт, защото тя не е била свободна.

21 **Той да приведе жертвата си за вина пред ГОСПОДА при входа на шатъра за срещане – овен в жертва за вина.**

22 **И свещеникът да направи умилостивение за него пред ГОСПОДА с овена на жертвата за вина за греха му, който е извършил; и ще му се прости грехът, който е извършил**[1]**.** (1) гл. 4:20

23 **Когато влезете в земята и посадите от всякакъв вид плодно дърво, да имате плода му като необрязан; три години да ви бъде като необрязан – да не се яде.**

24 **А в четвъртата година целият му плод да бъде свят, за слава на ГОСПОДА.**

25 **И в петата година яжте плода му, за да ви се умножава реколтата му**[1]**. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.** (1) гл. 23:14

26 **Да не ядете** *месо* **с кръвта**[1]**. Да не си служите с гадания или с магьосничества**[2]**.** (1) гл. 3:17; (2) Втзк. 18:10,11; 4 Царе 17:17

27 **Да не стрижете в кръг** *косата на* **главата си отстрани и да не разваляш краищата на брадата си**[1]**.** (1) гл. 21:5; Ер. 9:25

28 **Да не правите нарязвания по тялото си**[1] **заради мъртвец и да не чертаете белези по себе си. Аз съм ГОСПОД.** (1) Втзк. 14:1; Ер. 16:6

29 **Да не оскверниш дъщеря си, като я направиш блудница, за да не изпадне земята в блудство и земята да се напълни с нечистота**[1]**.** (1) Втзк. 23:17

30 **Да пазите съботите Ми**[1] **и да почитате светилището Ми**[2]**. Аз съм ГОСПОД.** (1) ст. 3; (2) гл. 26:2; 2 Лет. 36:14

31 **Да не се отнасяте към онези, които извикват мъртви, и към врачовете***[1]**; не ги посещавайте да се осквернявате чрез тях**[2]**. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог**[3]**.** **букв.:* знаещите, познаващите; *сега:* екстрасенсите, врачките; (1) Втзк. 18:10,11; 4 Царе 17:17; (2) гл. 20:6,27; 1 Царе 28:3,7; (3) ст. 3,4,10,25

32 **Пред белокосия да ставаш и старческото лице да почиташ**[1]**, и от Бога си да се боиш. Аз съм ГОСПОД.** (1) Йов 32:4,6; 1 Петр. 5:5; 1 Тим. 5:1

33 **Когато някой чужденец пребивава при теб в земята ви, да не го притеснявате**[1]**.** (1) Изх. 22:21; Ер. 7:6

34 **Чужденецът, който пребивава между вас, да ви бъде като местен жител при вас**[1] **и да го обичаш като себе си, защото** *и* **вие бяхте чужденци в египетската земя**[2]**. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.** (1) Изх. 12:48,49; Езек. 47:22; (2) Втзк. 23:7; Рут 2:10

35 **Да не извършите неправда в съд**[1]**, в мярка, в теглилки, или в обем.** (1) ст. 15

36 **Верни везни, верни теглилки, вярна ефа и верен ин да имате**[1]**. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя**[2]**.** (1) Втзк. 25:13-15; 1 Лет. 23:29; Пр. 16:11; Езек. 45:10; (2) гл. 11:45

37 **Да пазите всичките Ми наредби и всичките Ми закони, и да ги изпълнявате**[1]**. Аз съм ГОСПОД.** (1) ст. 19

20 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

2 **Да кажеш на израилевите синове: Който от израилевите синове или от чужденците, които пребивават в Израил, даде от потомството си на** *огъня на* **Молох**[1]**, непременно да се умъртви; народът на земята да го убие с камъни**[2]**.** (1) Втзк. 12:31; 3 Царе 11:7; Езек. 23:37; (2) ст. 27; гл. 24:14-16,23; Втзк. 13:10; 17:2-5; 21:21; 22:21,24

3 **И Аз ще насоча лицето Си против този човек и ще го изтребя изсред народа му**[1]**, защото е дал от потомството си на** *огъня на* **Молох и е омърсил светилището Ми и е осквернил святото Ми Име**[2]**.** (1) Изх. 30:33,38; (2) гл. 18:21; 19:12; 21:6

4 **И ако народът на земята по какъвто и да е начин закрие очите си пред този човек, когато дава от потомството си на** *огъня на* **Молох, и не го убие,**

5 **тогава Аз ще насоча лицето Си против този човек и против рода му и ще изтребя изсред народа им**[1] **него и всички, които го последват в блудството, за да блудстват след Молох**[2]**.** (1) Изх. 20:5; Ер. 44:11; (2) гл. 17:7

6 **И човек, който се отнесе към онези,**

които извикват мъртвите и към врачовете*, за да блудства след тях, Аз ще насоча лицето Си против онзи човек и ще го изтребя изсред народа му[1].

**сега:* екстрасенси, врачки

(1) ст. 27; гл. 19:31; Изх. 22:18; Втзк. 18:11

7 **И така, осветете се и бъдете свети, защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[1].**

(1) гл. 11:44,45; Иис. Нав. 3:5

8 **Да пазите наредбите Ми и да ги вършите[1]. Аз съм ГОСПОД, който ви освещавам[2].**

(1) гл. 19:19,37; (2) ст. 26; гл. 21:8; 22:32; Изх. 31:13

9 **Всеки, който прокълне баща си или майка си, непременно да се умъртви[1]; баща си или майка си е проклел – кръвта му да бъде върху него[2].**

(1) Изх. 21:17; Пр. 30:11; Мк. 7:10; (2) Езек. 18:13

10 **Ако някой прелюбодейства с жената на** *друг* **мъж, ако прелюбодейства с жената на ближния си, непременно да се умъртвят и прелюбодеецът, и прелюбодейката[1].**

(1) Изх. 20:14; Втзк. 22:22-24; 2 Царе 12:13; Йов 31:9-11; Йн. 8:4,5

ст. 11-23: гл. 18:6-30

11 **Мъжът, който легне с жената на баща си, е открил бащината си голота; непременно да се умъртвят и двамата; кръвта им да бъде върху тях.**

12 **И ако някой мъж легне със снаха си, непременно да се умъртвят и двамата; мръсотия са извършили; кръвта им да бъде върху тях.**

13 **Ако някой мъж легне с мъжки пол, както се лежи с жена, и двамата са извършили гнусота; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.**

14 **Ако някой мъж вземе жена и майка ѝ, това е нечистота; и той, и те да се изгорят с огън[1], за да няма нечистота между вас.**

(1) гл. 21:9

15 **Ако някой мъж легне с животно, той непременно да се умъртви[1] и животното да убиете.**

(1) Втзк. 27:21

16 **И ако жена се приближи до каквото и да е животно, за да се съвкупи с него, да убиеш и жената, и животното; непременно да се умъртвят; кръвта им да бъде върху тях.**

17 **Ако някой мъж вземе сестра си – дъщеря на баща си или дъщеря на майка си – и види голотата ѝ, и тя види неговата голота, това е срамота, да се изтребят пред очите на синовете на народа си[1]; голотата на сестра си е открил; ще носи беззаконието си.**

(1) Изх. 30:33,38

18 **И който легне с жена, която е неразположена, и открие голотата ѝ, той е открил течението ѝ и тя е открила течението на кръвта си; затова и двамата да се изтребят изсред народа си[1].**

(1) Изх. 30:33,38

19 **И голотата на майчината си сестра или на бащината си сестра да не откриваш, защото,** *който върши това,* **открива голотата на кръвните си роднини; те ще носят беззаконието си.**

20 **И ако някой мъж легне с леля си, той е открил голотата на леля си; те ще носят греха си; бездетни ще умрат.**

21 **И ако някой мъж вземе жената на брат си, това е нечистота; открил е голотата на брат си; бездетни ще останат.**

22 **И така, пазете всичките Ми наредби и всичките Ми закони и ги изпълнявайте, за да не ви избълва земята, в която Аз ви завеждам да живеете в нея.**

23 **И да не ходите по обичаите на народите, които Аз изгонвам отпред вас, защото те извършиха всички тези неща и затова Аз се погнусих от тях[1].**

(1) гл. 18:2-4

24 **А на вас съм казал: Вие ще наследите земята им и Аз ще ви я дам за притежание, земя където текат мляко и мед[1]. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви отделих от народите[2].**

(1) Изх. 3:8,17; (2) Изх. 19:5,6; Втзк. 7:6; 14:2

25 **И да правите разлика между чистите животни и нечистите и между нечистите птици и чистите; и да не осквернявате себе си с животно или с птица, или с каквото и да е, което пълзи по земята, което Аз съм ви отделил като нечисто[1].**

(1) гл. 10:10; Деян. 10:14

26 **И Ми бъдете свети; защото Аз, ГОСПОД, съм свят[1] и ви отделих от народите, за да бъдете мои[2].**
(1) гл. 11:44,45; (2) Втзк. 26:18,19; Неем. 10:28; Тит 2:14

27 **И ако в някой мъж или някоя жена има дух на запитване на мъртви или е врач*, непременно да се умъртвят[1]; да ги убият с камъни[2] – кръвта им да бъде върху тях.**
**сега:* екстрасенс, врачка; (1) ст. 6; (2) ст. 2

21 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Говори на свещениците, синовете на Аарон, и им кажи: Никой** *от вас* **да не се осквернява между народа си заради мъртвец[1],** (1) Чис. 19:11,14,16; Езек. 44:25

2 **освен за кръвен роднина, който му е близък – за майка си, за баща си, за сина си, за дъщеря си, или за брат си;**

3 **също и за сестра си девица, която е била при него, и която не е била омъжена, заради нея може да се оскверни.**

4 **Като началник на народа си да не се оскверни, така че да стане нечист.**

5 **Да не бръснат главата си и да не бръснат краищата на брадите си, и да не правят нарязвания по телата си[1].**
(1) гл. 19:27,28; Ис. 15:2; Езек. 44:20

6 **Свети да бъдат на своя Бог и да не оскверняват Името на своя Бог[1], защото те принасят жертвите чрез огън на ГОСПОДА, хляба на своя Бог[2] – затова да бъдат свети[3].** (1) ст. 23; гл. 10:3; 18:21; (2) Чис. 28:2; 1 Петр. 2:5; (3) Езд. 8:28; Ис. 52:11; Мал. 1:7

7 **Да не вземат жена, която е блудница или осквернена[1], и да не вземат жена, разведена с мъжа си; защото** *той* **е свят на своя Бог.** (1) Езек. 44:22

8 **И ти го имай за свят, защото той принася хляба на твоя Бог[1]. Свят да ти бъде, защото Аз съм свят, ГОСПОД, който ви освещавам[2].** (1) Чис. 28:2; 1 Петр. 2:5; (2) гл. 19:2; 20:7,8; 22:16; Неем. 13:29

9 **И ако дъщерята на някой свещеник се оскверни с блудство, тя осквернява баща си – с огън да се изгори[1].**
(1) гл. 20:14; Бит. 38:24; Откр. 17:16

10 **И онзи, който е първосвещеник между братята си, на чиято глава се е изляло маслото за помазване и който е бил посветен, за да облича** *свещените* **одежди, да не открива главата си и да не раздира дрехите си[1],**
(1) гл. 10:6,7; Мт. 26:65

11 **да не влиза при някой умрял;** *и* **за баща си или за майка си да не се осквернява[1].** (1) Чис. 19:14

12 **Да не излиза от светилището или да осквернява светилището на своя Бог; защото посвещаването чрез* помазване с маслото на неговия Бог е на него[1]. Аз съм ГОСПОД.**
**или:* короната на, венецът на; (1) гл. 10:7; Чис. 6:6-8

13 **И той да вземе жена девица[1].**
(1) Езек. 44:22

14 **Вдовица или разведена, или осквернена, или блудница да не взема, а да вземе за жена девица от народа си[1].** (1) Езек. 44:22

15 **И да не осквернява потомството си между народа си[1], защото Аз съм ГОСПОД, който го освещавам[2].**
(1) Езд. 9:2; Неем. 13:29; (2) гл. 19:2; 20:7,8; 22:16

16 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

17 **Говори на Аарон и му кажи: Който от твоето потомство, в поколенията им, има недостатък, той да не пристъпва да принася хляб на своя Бог.**

18 **Защото никой, който има недостатък, не бива да пристъпва – човек сляп или куц, или със сплескан нос, или с нещо излишно*,** **или:* с по-дълъг крайник

19 **или човек със счупен крак или счупена ръка,**

20 **или гърбав, или джудже, или с повредени очи, или със суха краста, или с лишеи, или със смачкани семенници[1].** (1) Втзк. 23:1

21 **Нито един човек от потомството на свещеника Аарон, който има недостатък, да не се приближава, за да принесе жертвите чрез огън на ГОСПОДА; понеже има недостатък, не бива да се приближава да принесе хляба на своя Бог.**

22 **Нека яде**[1] **хляба на своя Бог от пресветите**[2] **и от светите**[3] *жертви,*

(1) гл. 22:7; (2) гл. 2:3,10; 6:17,25,29; 7:1,6; 10:12,17; 14:13; 24:9; 27:28; (3) гл. 22:10-15; Чис. 18:19

23 **но да не влиза до завесата и да не се приближава при олтара, понеже има недостатък, за да не омърсява Моите светилища; защото Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам**[1]**.**

(1) гл. 19:2; 20:7,8; 22:16; Неем. 13:29

24 **И така, Мойсей каза това на Аарон и на синовете му, и на всичките израилеви синове.**

22 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

2 **Кажи на Аарон и на синовете му** *как* **да се въздържат от светите** *неща,* **които израилевите синове Ми посвещават, за да не оскверняват Моето свято Име**[1]**. Аз съм ГОСПОД.**

(1) ст. 32; гл. 18:21; Ис. 52:11

3 **Кажи им: Всеки човек от цялото ви потомство, в поколенията ви, който пристъпи до светите** *неща,* **които израилевите синове посвещават на ГОСПОДА, и има нечистота на себе си, този човек да се изтреби отпред Мен**[1]**. Аз съм ГОСПОД.** (1) Изх. 30:33,38

4 **Който от Аароновото потомство е прокажен или има течение, да не яде от светите неща, докато се очисти**[1]**. И който се допре до каквото и да било нещо, което е нечисто* от мърша**[2]**, или до човек, от когото изтича сперма**[3]**,**

**или:* до когото и да било, който е нечист
(1) гл. 14:2; 15:2; (2) Чис. 19:11-13; (3) гл. 15:16

5 **или който се допре до каквото и да било животно, от което става нечист**[1]**, или до човек, от когото става нечист, каквато и да е нечистотата му,**

(1) гл. 11:43,44

6 **човекът, който се допре до нещо такова, ще бъде нечист до вечерта; и да не яде от светите неща, а да изкъпе тялото си във вода**[1]**.** (1) гл. 11:24,25

7 **И когато залезе слънцето, ще бъде чист; и след това да яде от светите неща, защото това е храната му**[1]**.**

(1) гл. 21:22; Чис. 18:9-13

8 **Мърша или разкъсано от звяр да не яде, за да не се оскверни от тях**[1]**. Аз съм ГОСПОД.** (1) Изх. 22:31; Езек. 44:31

9 **И така, да пазят поръченията Ми, за да не си навлекат грях и да умрат**[1] **поради това, ако го* осквернят. Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам.**

**вероятно:* осветеното, хляба; (1) Изх. 28:43

10 **Никой външен да не яде от светите неща; и ако се е заселил при свещеника или му е наемник, пак да не яде от светите неща**[1]**.**

(1) Изх. 12:43; 29:33; 1 Царе 21:6; Езд. 2:63; Езек. 44:8

11 **Но ако някой свещеник купи някого с пари, той може да яде от тях, както и онзи, който се е родил в дома му; те могат да ядат от хляба му**[1]**.**

(1) гл. 21:22; Чис. 18:9-13

12 **И ако дъщерята на свещеник стане** *жена* **на външен мъж, да не яде от възвишаемия принос на светите неща.**

13 **Но ако дъщеря на свещеник овдовее или бъде напусната и няма потомство, и се върне в бащиния си дом**[1]**, както в младостта си, тя може да яде от хляба на баща си**[2]**. Но никой външен да не яде от него**[3]**.**

(1) Бит. 38:11; (2) гл. 10:14; (3) Изх. 12:43; 29:33; 1 Царе 21:6; Езд. 2:63; Езек. 44:8

14 **И ако някой от незнание яде нещо свято, тогава да възстанови на свещеника святото, като му добави петата му част**[1]**.** (1) гл. 5:15,16

15 **И да не употребяват като просто нещо светите неща на израилевите синове, които те принасят на ГОСПОДА,**

16 **за да не им навлекат беззаконието на престъпление, когато ядат техните свети неща; защото Аз съм ГОСПОД, който ги освещавам**[1]**.** (1) гл. 21:8,15

17 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

18 **Говори на Аарон, на синовете му и на всички израилеви синове и им кажи: Всеки човек от израилевия дом или от чужденците в Израил, който принесе приноса си според всичките им обреци или според всичките им до-**

броволни приноси[1]**, които принасят на ГОСПОДА за всеизгаряне,**
(1) Чис. 15:3; Ам. 4:5

19 **за да ви бъде за благоволение,** *трябва да принесе* **мъжко, без недоста-
тък**[1]**, от говедата, от овцете, или от
козите**[2]**.** (1) гл. 1:3,10; (2) гл. 1:2,10

20 **Да не принасяте нищо с недоста-
тък, защото няма да ви бъде за благо-
воление**[1]**.** (1) Втзк. 15:21; 17:1; Мал. 1:8,13,14

21 **И ако някой принесе на ГОСПОДА
примирителна жертва за изпълнение
на обрек или за доброволен принос
от говедата или от дребния добитък –
без недостатък да бъде**[1]**, за да бъде за
благоволение; никакъв недостатък да
няма в нея.** (1) гл. 3:1,6

22 **Сляпо** *животно* **или със строшена
или изкълчена** *част,* **или което има от-
ток или суха краста, или лишеи, да не
принасяте на ГОСПОДА и от такива да
не давате на ГОСПОДА жертва чрез
огън на олтара.**

23 **Говедо или овца с нещо излишно
или с недостатък в частите можеш да
принесеш за доброволен принос, но
срещу обрек няма да бъде за благово-
ление**[1]**.** (1) ст. 20

24 **Превито** *животно,* **или със смазани
или изтръгнати семенници, или скопе-
но да не принасяте на ГОСПОДА и да
не правите** *така* **в земята си.**

25 **И от ръката на чужденец да не
принасяте хляба на своя Бог от всички
тези; те са с повреда, недостатък има
в тях, няма да ви бъдат за благово-
ление.**

26 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**

27 **Когато се роди теле или агне, или
яре, седем дни да бъде под майка си;
а от осмия ден и нататък ще бъде за
благоволение, като принос за жертва
чрез огън на ГОСПОДА**[1]**.**
(1) Изх. 22:30

28 **А крава или овца* да не заколите в
един ден с малкото ѝ**[1]**.**
**или:* коза; (1) Втзк. 22:6,7

29 **И когато принесете благодарствена
жертва на ГОСПОДА, да я принесете
така, че да ви бъде за благоволение**[1]**;**
(1) гл. 7:11

30 **на същия ден да се изяде, да не
оставяте нищо от нея до сутринта**[1]**. Аз
съм ГОСПОД.** (1) гл. 7:15-18

31 **И така, да пазите заповедите Ми и
да ги вършите**[1]**. Аз съм ГОСПОД**[1]**.**
(1) гл. 19:37

32 **И да не осквернявате Моето свято
Име**[1]**, за да бъда Аз осветен**[2] **между
израилевите синове. Аз съм ГОСПОД,
който ви освещавам**[3]**,**
(1) ст. 2; (2) Ис. 8:13; (3) гл. 20:8

33 **който ви изведох от египетската
земя, за да бъда ваш Бог**[1]**. Аз съм ГОС-
ПОД.** (1) гл. 11:45; Чис. 15:41

23 **И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:**

2 **Говори на израилевите синове и им
кажи: ГОСПОДНИТЕ празници, в кои-
то ще свиквате свети събрания, Моите
празници**[1]**, са тези:**
(1) 2 Лет. 2:4; Езд. 3:5; Езек. 44:24; Кол. 2:16

3 **Шест дни да се върши работа, а
седмият ден е събота за почивка**[1]**, за
свято събрание;** *в нея* **да не вършите
никаква работа; във всичките ви жи-
лища е събота на ГОСПОДА.**
(1) Изх. 20:8-11

4 **Това са ГОСПОДНИТЕ празници,
свети събрания, които ще свиквате на
времената им**[1]**:** (1) Ис. 29:1

5 **В първия месец, на четиринадесетия
ден от месеца, привечер, е Пасха на
ГОСПОДА**[1]**.** (1) Изх. 12:2-11; Мт. 26:17-19

6 **И на петнадесетия ден от същия
месец е ГОСПОДНИЯТ празник на
безквасните хлябове; седем дни да
ядете безквасни хлябове**[1]**.**
(1) Изх. 12:15-20; Мк. 14:1

7 **На първия ден да имате свято съ-
брание и да не вършите никаква ра-
бота**[1]**.** (1) ст. 21; Чис. 28:18; 29:1

8 **И седем дни да принасяте по една
жертва чрез огън на ГОСПОДА**[1]**; на
седмия ден е свято събрание, и да не
вършите никаква работа.** (1) Езек. 45:23

9 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

10 **Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, и пожънете жетвата ѝ, да донесете на свещеника един сноп от първите плодове на жетвата си**[1]**.**

(1) гл. 2:12,14; Изх. 23:16,19

11 **И той да подвижи снопа пред ГОСПОДА**[1]**, за да ви бъде за благоволение; свещеникът да го подвижи на другия ден след съботата.** (1) Изх. 29:24

12 **И в деня, когато подвижите снопа, да принесете агне без недостатък, едногодишно, във всеизгаряне на ГОСПОДА**[1]**;** (1) гл. 1:10

13 **и хлебния му принос, две десети** *от ефа* **пшенично брашно, омесено с** *маслинено* **масло, в жертва чрез огън на ГОСПОДА**[1] **за благоухание на умилостивение; и възлиянието му, една четвърт ин вино**[2]**.** (1) гл. 2:14-16; (2) Чис. 15:5

14 **А до този ден, докато принесете жертвата на вашия Бог**[1]**, да не ядете хляб или печено жито, или пресни класове. Вечна наредба** *да бъде* **в поколенията ви, във всичките ви жилища**[2]**.**

(1) гл. 19:23-25; (2) ст. 31,41; Изх. 27:21

15 **От другия ден след съботата, от деня в който сте принесли снопа на движимия принос, да си изброите седем цели седмици**[1]**;**

(1) Изх. 34:22; Втзк. 16:9,10

16 **до следващия ден след седмата събота да изброите петдесет дни**[1]**, и тогава да принесете нов хлебен принос на ГОСПОДА**[2]**.** (1) Деян. 2:1; (2) Чис. 28:26

17 **Да донесете от жилищата си за движим принос два хляба, които да бъдат две десети** *от ефа* **пшенично брашно, изпечени с квас, като първи плодове на ГОСПОДА**[1]**.**

(1) Изх. 23:16; Чис. 15:20

18 **И заедно с хляба да принесете седем едногодишни агнета без недостатък**[1]**, един юнец и два овена; да бъдат всеизгаряне на ГОСПОДА, заедно с хлебния им принос и възлиянията им – жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА.**

(1) гл. 1:3,10

19 **И да принесете един козел в жертва за грях и две едногодишни агнета за примирителна жертва**[1]**.**

(1) гл. 3:6,7; 4:23; Чис. 15:24

20 **И свещеникът да ги подвижи заедно с хляба на първите плодове за движим принос пред ГОСПОДА, заедно с двете агнета; те да бъдат свети на ГОСПОДА за свещеника**[1]**.** (1) Чис. 18:8-12

21 **И на същия ден да свикате свято събрание и да не вършите никаква работа**[1]**; това да бъде вечна наредба във всичките ви жилища във всичките ви поколения**[2]**.** (1) ст. 7,8; (2) ст. 31,41; Изх. 27:21

22 **И когато жънете жетвата на земята си, да не жънеш докрай краищата на нивите си и да не събираш падналите в жетвата ти класове; да ги оставиш за сиромаха и за чужденеца**[1]**. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.** (1) гл. 19:9,10

ст. 23-25: Чис. 29:1-6

23 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

24 **Говори на израилевите синове и кажи: В седмия месец, на първия** *ден* **от месеца**[1]**, да ви бъде почивка, спомен със свирене с тръби, свято събрание.** (1) Неем. 8:2

25 **Никаква работа да не вършите и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА**[1]**.** (1) Езд. 3:6

ст. 26-32: Чис. 29:7-11

26 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

27 **Десетият ден на този седми месец да бъде ден на умилостивение**[1]**; да имате свято събрание и да смирите душите си**[2]**, и да принесете жертва чрез огън на ГОСПОДА.**

(1) гл. 16; (2) гл. 16:29-31

28 **Никаква работа да не вършите в този ден, защото е ден на умилостивение, за да се извърши умилостивение за вас пред ГОСПОДА, вашия Бог**[1]**.**

(1) гл. 16:30-34

29 **Защото всеки човек, който не се смири в този ден, ще се изтреби отсред народа си**[1]**.** (1) Изх. 30:33,38; Деян. 3:23

30 **И всеки човек, който извърши как-
вато и да е работа в този ден, този
човек ще изтребя отсред народа му.**
31 **Никаква работа да не вършите;**
това да бъде **вечна наредба в поколени-
ята ви във всичките ви жилища**[1].

(1) ст. 14,21

32 **Ще ви бъде събота за почивка и
за да смирите душите си**[1]**; на деветия**
ден **от месеца, вечерта, от вечер до
вечер да празнувате съботата си.**

(1) гл. 16:29-31

ст. 33-43: Чис. 29:12-38

33 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
34 **Говори на израилевите синове и
кажи: От петнадесетия ден на този
седми месец да пазите за седем дни
ГОСПОДНИЯ празник на колибите**[1].

(1) Изх. 23:16; 34:22; Втзк. 16:13; 31:10; 3 Царе 8:2; 12:32; Езд. 3:4; Неем. 8:14; Езек. 45:25; Зах. 14:16; Йн. 7:2

35 **На първия ден да има свято съб-
рание и да не вършите никаква ра-
бота.**
36 **Седем дни да принасяте по една
жертва чрез огън на ГОСПОДА, а на
осмия ден да имате свято събрание**[1] **и
да принесете жертва чрез огън на ГОС-
ПОДА; това е тържествено събрание,
и да не вършите никаква работа**[2].

(1) Неем. 8:18; Йн. 7:37; (2) ст. 7,8

37 **Това са ГОСПОДНИТЕ празници,
които да провъзгласявате като свети
събрания, за да принасяте жертва чрез
огън на ГОСПОДА, всеизгаряне, хле-
бен принос, жертва и възлияния, всяко
на определения му ден,**
38 **освен ГОСПОДНИТЕ съботи и ос-
вен даровете ви, и освен всичките ви
обреци, и освен всичките доброволни
приноси, които давате на ГОСПОДА**[1].

(1) Чис. 29:39; Пс. 56:12; 76:11

39 **А на петнадесетия ден от седмия
месец, когато ще сте прибрали про-
изведенията на земята, да празнувате
ГОСПОДНИЯ празник седем дни; пър-
вият ден да бъде почивка и осмият
ден – почивка.**
40 **И на първия ден да си вземете
плод от хубави дървета, палмови кло-
ни, клони от широколистни дървета и
речни върби, и седем дни да се весе-
лите пред ГОСПОДА, своя Бог**[1].

(1) Втзк. 12:12; Неем. 8:14-17

41 **Да празнувате този празник на
ГОСПОДА седем дни в годината;** *това
да бъде* **вечна наредба в поколенията
ви**[1]**; в седмия месец да го празнувате.**

(1) ст. 14,21

42 **Седем дни да седите в колиби*;
всички местни жители, израилеви си-
нове да седят в колиби от клони**[1],

*т.е. колиби, направени от разлистени клони; (1) Ос. 12:9

43 **за да познаят** *бъдещите* **ви поколе-
ния, че направих израилевите синове
да седят в колиби, когато ги изведох
от египетската земя**[1]**. Аз съм ГОСПОД,
вашият Бог.**

(1) Изх. 12:51

44 **И Мойсей обяви ГОСПОДНИТЕ
празници на израилевите синове.**

24 **И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:**
2 **Заповядай на израилевите синове
да ти донасят първоток чисто** *масли-
нено* **масло за осветление, за да свети
постоянно светилникът**[1].

(1) Изх. 27:20,21

3 **Аарон да го приготвя отвън завесата
на свидетелството в шатъра за среща-
не,** *за да свети* **от вечер до сутрин пред
ГОСПОДА постоянно;** *това да бъде* **веч-
на наредба в поколенията ви.**
4 **Постоянно да приготвя светилата на
светилника** *от* **чисто** *злато* **пред ГОС-
ПОДА**[1].

(1) Изх. 25:37; 2 Лет. 29:7

5 **И да вземеш пшенично брашно и да
опечеш от него дванадесет пити; всяка
пита да бъде две десети** *от ефа.*
6 **И да ги сложиш на два реда, по
шест на всеки ред, върху масата** *от*
чисто *злато* **пред ГОСПОДА**[1].

(1) Изх. 25:30; Неем. 10:33

7 **И на всеки ред да сложиш чист ли-
ван; и това ще бъде за спомен на хля-
ба в жертва чрез огън на ГОСПОДА**[1].

(1) гл. 2:1,2

8 **Всеки съботен ден** *свещеникът* **да
слага това пред ГОСПОДА**[1]**, винаги;**

това е **вечен завет от страна на израилевите синове.**
(1) 1 Царе 21:6; 1 Лет. 9:32; 23:29; 2 Лет. 13:11

9 **И те ще бъдат за Аарон и за синовете му; да ги ядат на свято място, защото са пресвети[1] за него[2] от жертвите чрез огън на ГОСПОДА;** *това е* **вечна наредба[3].**
(1) гл. 21:22; (2) гл. 6:16-18; 10:12,13; Мт. 12:4; (3) Изх. 27:21

10 **А синът на една израилтянка, който беше син на един египтянин[1], излезе между израилевите синове; и синът на израилтянката и един израилтянин се сбиха в стана.** (1) Изх. 12:38

11 **И синът на израилтянката похули Името** *на ГОСПОДА* **и** *Го* **прокле[1]. И го доведоха при Мойсей[2]. А името на майка му беше Саломита, дъщеря на Даврий, от дановото племе.**
(1) Ис. 8:21; (2) Изх. 18:26

12 **И го поставиха под стража, докато им се обяви волята на ГОСПОДА[1].**
(1) Изх. 18:15; Чис. 27:5

13 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

14 **Изведи вън от стана онзи, който прокле; и всички, които са го чули, да сложат ръцете си на главата му и цялото общество да го убие с камъни[1].**
(1) гл. 20:2; Чис. 15:35

15 **И говори на израилевите синове и кажи: Който прокълне своя Бог, ще носи греха си[1].** (1) Изх. 20:7; Чис. 9:13

16 **Който похули ГОСПОДНОТО Име, непременно да се умъртви; цялото общество да го убие с камъни. Бил той чужденец или местен жител, ако похули Името** *на ГОСПОДА,* **да се умъртви[1].**
(1) гл. 20:2; 3 Царе 21:10,13; Мт. 26:65,66; Йн. 10:33; 19:7

17 **Който убие някой човек, непременно да се умъртви[1].** (1) Бит. 9:5,6; Мт. 5:21

18 **А който убие животно, да го възстанови, животно за животно[1].**
(1) Изх. 21:33-36

19 **И ако някой причини повреда на ближния си, на него да се направи така, както е направил той:**

20 **счупено за счупено, око за око, зъб за зъб – според повредата, която е причинил на човека, така да се направи и на него[1].** (1) Изх. 21:23-25; Съд. 1:7

21 **Който убие животно, да го плати; а който убие човек, да се умъртви[1].**
(1) Бит. 9:5,6; Мт. 5:21

22 **Един закон да имате както за чужденеца, така и за местния жител[1] – защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.**
(1) Изх. 12:49; Втзк. 1:16

23 **И така, Мойсей говори на израилевите синове и те изведоха вън от стана онзи, който бе проклел** *ГОСПОДА,* **и го убиха с камъни. Израилевите синове направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей[1].** (1) гл. 16:34; Изх. 12:28,35,50

25 И ГОСПОД говори на Мойсей на Синайската планина и каза:

2 **Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, която Аз ви давам, тогава земята да пази събота за ГОСПОДА[1].** (1) гл. 26:34,35

3 **Шест години да сееш нивите си и шест години да режеш лозето си и да събираш плода му;**

4 **а седмата година да бъде събота за почивка на земята, събота на ГОСПОДА;** *в нея* **да не сееш нивата си и да не режеш лозето си.**

5 **Да не жънеш и саморасла жетва и да не обираш гроздето от нерязано лозе; да бъде година за почивка на земята.**

6 *Произведеното през* **тази събота на земята ще ви бъде за храна[1] – на теб, на слугата ти, на слугинята ти, на наемника ти и на чужденеца, който пребивава при теб,** (1) 4 Царе 19:29

7 **на добитъка ти и на животните, които са в земята ти, цялото ѝ произведение ще бъде за храна[1].** (1) Изх. 23:10,11

8 **И да си изброиш седем съботни години, седем пъти по седем години, така че дните на седемте съботни години да ти станат четиридесет и девет години.**

9 **И тогава, на десетия ден от седмия месец, да направиш да се затръби с**

тръба; в деня на умилостивението[1] да направите да се затръби с тръба по цялата ви земя[2].

(1) гл. 16:29,30; (2) Чис. 10:10; Пс. 89:15

10 **И да осветите петдесетата година и да провъзгласите освобождение по цялата земя, на всичките ѝ жители[1]; това ще ви бъде юбилей* и ще се върнете всеки в притежанието си, и ще се върнете всеки при рода си[2].**

**от евр.:* йобел – тръбен звук

(1) Ер. 34:14-17; Езек. 46:17; Лк. 4:18; (2) Чис. 36:4

11 **Петдесетата година да ви бъде юбилейна** *година;* **през нея да не сеете, да не жънете самораслото и да не берете нерязаното лозе,**

12 **защото това е юбилей – да ви бъде свят; да се храните от полето, с произведеното от него.**

13 **В тази юбилейна година да се върнете всеки в притежанието си[1].**

(1) ст. 28; гл. 27:17-24; Ис. 61:2; Езек. 7:13

14 **И ако продадеш нещо на ближния си или купиш нещо от ближния си, да не се онеправдавате един друг[1].**

(1) гл. 19:13; Ис. 3:14,15

15 **Според броя на годините след юбилея да купуваш от ближния си и според броя на годините на събиране на плодовете да ти продава.**

16 **Колкото повече са годините,** *които остават,* **ще повишиш цената му и колкото по-малко са годините,** *които остават,* **ще понижиш цената му; защото той ти продава според броя на събиранията на плодовете[1].** (1) гл. 27:18

17 **Да не се онеправдавате един друг[1]. Да се боиш от своя Бог[2], защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.** (1) гл. 19:13; Ис. 3:14,15; (2) ст. 36,43; гл. 19:14; Бит. 42:18; Пр. 16:6

18 **И така, да държите наредбите Ми, да пазите законите Ми и да ги вършите[1], за да живеете безопасно в земята[2].**

(1) гл. 19:19,37; (2) гл. 26:6; Втзк. 12:10; 3 Царе 4:25; Пр. 1:33

19 **Земята ще дава плодовете си[1] и вие ще ядете до насита и ще живеете безопасно в нея.** (1) гл. 26:4,5; Ис. 1:19; 30:23

20 **И ако кажете: Какво ще ядем в седмата година,** *като* **ето, не сеем и не събираме плодовете си? –**

21 **тогава ще заповядам така да се благослови за вас шестата година, че да роди плод за три години[1].** (1) Изх. 16:29

22 **А в осмата година ще сеете и ще ядете от старите плодове до деветата година. Докато се съберат нейните плодове, ще ядете старите** *запаси[1].*

(1) гл. 26:10; Изх. 16:5,22

23 **Земята да не се продава завинаги, понеже земята е Моя[1]; защото вие сте чужденци и пришълци при Мен[2].**

(1) Ос. 9:3; (2) Пс. 39:12

24 **Затова в цялата земя, която притежавате, позволявайте** *обратно* **откупване на земята.**

25 **Ако брат ти обеднее и продаде нещо от притежанието си, да дойде изкупителят му, най-близкият му** *сродник,* **и да откупи онова, което брат му е продал[1].** (1) ст. 47-55; Рут 4:4,6; Ер. 32:7-9

26 **Но ако човек няма изкупител, но ръката му достигне и сам намери с какво да го откупи,**

27 **тогава да сметне годините от продажбата му и да върне излишъка на онзи, на когото го е продал, и нека се върне в притежанието си.**

28 **Но ако не може да намери колкото трябва да плати, тогава продаденото да остане в ръката на купувача му до юбилейната година; и в юбилея да се освободи, и той да се върне в притежанието си[1].** (1) гл. 27:24

29 **Ако някой продаде къща за живеене в ограден град, тогава може да я откупи в разстояние на една цяла година от продажбата ѝ; в разстояние на една цяла година той ще има право да я откупи.**

30 **Но ако не се откупи до изтичането на една цяла година, тогава къщата, която е в ограден град, да се потвърди завинаги на купувача си във всичките му поколения – на юбилей да не се освобождава.**

31 **А къщите в неоградените села да се считат както полетата на земята – те може да се откупуват и да се освобождават в юбилей.**

32 Но що се отнася до градовете на
левитите, до къщите в градовете на
тяхното притежание, левитите могат
винаги да ги откупуват[1]. (1) Чис. 35:2-8
33 И ако някой откупи *къща* от леви-
тите, тогава продадената къща вътре
в града на неговото притежание да се
освободи в юбилей; защото къщите в
градовете на левитите са тяхно прите-
жание между израилевите синове.
34 А полето на землището на градове-
те им да не се продава, защото им е
вечно притежание[1]. (1) 2 Лет. 31:19; Езек. 48:13,14
35 Ако брат ти обеднее и видиш, че
ръката му трепери* при теб, да му по-
могнеш[1], *както и на* чужденеца и при-
шълеца, за да живее при теб[2].
**т.е.* притежанието му става несигурно; (1) Втзк. 15:7; Йов 31:16; Пр. 14:31; Гал. 2:10; (2) Втзк. 10:18; 15:7,8; 1 Йн. 3:17
36 Да не му вземеш лихва или печал-
ба[1] и да се боиш от своя Бог[2], за да
живее брат ти при теб.
(1) Изх. 22:25; Неем. 5:3-11; (2) ст. 17
37 Да не му дадеш парите си с лихва
и да не му дадеш храната си за печал-
ба[1]. (1) Езек. 22:12; Лк. 6:35
38 Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, кой-
то ви изведох от египетската земя[1], за
да ви дам ханаанската земя и да бъда
ваш Бог[2]. (1) Изх. 20:2; (2) гл. 11:45
39 Ако брат ти при теб обеднее и
ти се продаде, да не го натовариш с
робска работа[1].
(1) Изх. 21:2; 3 Царе 9:22; 4 Царе 4:1
40 Той да бъде като наемник или
пришълец при теб; нека ти работи до
юбилейната година[1]. (1) Втзк. 15:12
41 Тогава да си излезе от теб, той и
децата му с него, и да се върне при
племето си, и да се върне в притежа-
нието на бащите си.
42 Защото те са Мои слуги, които из-
ведох от египетската земя[1] – да не
бъдат продавани като роби[2].
(1) Изх. 20:2; (2) гл. 26:13
43 Да не господаруваш жестоко над
него[1]; да се боиш от своя Бог[2].
(1) 2 Лет. 28:10; Йов 31:13-15; Кол. 4:1; (2) ст. 17
44 А колкото за роба и робинята, ко-
ито ще имаш от народите, които са
около вас, от тях можете да купувате
роб и робиня[1]. (1) Ис. 14:2
45 Също и от децата на пришълци-
те, които живеят като чужденци между
вас, от тях да купувате и от техните
семейства, които са между вас, които
те са родили в земята ви – те могат да
ви бъдат притежание;
46 и можете да ги оставяте в наслед-
ство на децата си и те да ги наследя-
ват след вас като притежание. Те мо-
гат да ви бъдат роби завинаги. А над
братята си, израилевите синове, да не
господарувате жестоко един над друг.
47 Ако чужденецът или пришълецът,
който живее при теб, се замогне, а
брат ти при него обеднее и се продаде
на чужденеца или на пришълеца при
теб, или на когото и да било от рода
на чужденеца,
48 след като се продаде, той може да
се откупи. Един от братята му може да
го откупи[1]; (1) Неем. 5:8
49 или чичо му, или чичовият му син
може да го откупи, или някой кръвен
роднина от рода му може да го от-
купи, или ако на него му стига ръка,
може сам да се откупи[1]. (1) ст. 26-28
50 Тогава да сметне с купувача си от
годината, когато му се е продал, до
юбилейната година, и цената, за коя-
то се е продал, да бъде съответно на
броя на годините; според времето на
наемник да бъде при него.
51 Ако остават още много години,
съответно на тях да върне за отку-
пуването си от парите, с които е бил
купен.
52 А ако остават малко години до
юбилейната година, да му пресметне
и съответно на годините да върне за
откупуването си.
53 Като наемник от година на година
да бъде при него; той да не господару-
ва жестоко над него пред теб.
54 Но ако не се откупи така, тогава
да си излезе в юбилейната година, той
и децата му с него,

55 защото израилевите синове са Мои слуги; те са Мои слуги, които изведох от египетската земя[1]. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог. (1) Изх. 20:2

26 Да не си правите идоли или кумири, да не си издигате стълбове[1] и да не поставяте в земята си камък с изображения, за да му се покланяте[2], защото Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.
(1) Съд. 18:30; 4 Царе 17:8,10; (2) гл. 19:4; Изх. 20:4,5

2 Да пазите съботите Ми и да почитате светилището Ми[1]. Аз съм ГОСПОД.
(1) гл. 19:30

ст. 3-13: Втзк. 28:1-14

3 Ако ходите по наредбите Ми и пазите заповедите Ми и ги вършите[1],
(1) Неем. 1:9

4 тогава ще дам дъждовете ви на времето им[1] и земята ще даде реколтата си, и полските дървета ще дадат плода си[2].
(1) Втзк. 11:13,14; (2) Пс. 65:9-13; 67:6; 85:12; Езек. 34:27

5 Вършитбата ви ще трае до гроздобер, а гроздоберът ще трае до сеитба[1]; и ще ядете хляба си до насита[2] и ще живеете безопасно в земята си[3].
(1) Ам. 9:13; (2) Втзк. 11:15; Йоил 2:22-24; (3) гл. 25:19; Ис. 1:19; 30:23

6 И Аз ще дам мир на земята, ще си лягате и никой няма да ви плаши[1]. Ще изтребя злите зверове от земята[2] и меч няма да мине през земята ви[3].
(1) гл. 25:18; 2 Лет. 20:30; Пс. 147:14; (2) Ис. 35:9; Езек. 34:25; (3) Пс. 144:14; Ос. 2:18

7 Ще гоните враговете си[1] и те ще падат пред вас от меч[2]. (1) Съд. 7:23; (2) Иис. Нав. 23:10; Съд. 15:15; 1 Царе 14:13; Пс. 81:14

8 Петима от вас ще гонят сто *души,* а сто от вас ще гонят десет хиляди; и враговете ви ще падат пред вас от меч.

9 Аз ще погледна благосклонно към вас, ще ви направя плодовити и ще ви умножа[1], и ще утвърдя с вас завета Си. (1) 3 Царе 3:8

10 Ще ядете от старото, остарялото *жито;* ще извадите старото, *за да внесете* новото[1]. (1) гл. 25:22

11 Ще поставя и скинията Си сред вас[1] и душата Ми няма да се погнуси от вас. (1) Изх. 29:45,46; Иис. Нав. 22:31; Езек. 37:26

12 Ще ходя между вас и ще бъда ваш Бог и вие ще бъдете Мой народ[1].
(1) Втзк. 23:14; Ер. 7:23; Йоил 2:27; 2 Кор. 6:16

13 Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя[1], за да не им робувате[2]; строших жеглите на ярема ви[3] и ви направих да ходите изправени. (1) Изх. 14:8; 20:2; (2) гл. 25:42; (3) Ис. 9:4; Ер. 28:2; Езек. 34:27; Наум 1:13

ст. 14-39: Втзк. 28:15-68

14 Но ако не Ме послушате[1] и не изпълнявате всички тези заповеди,
(1) Пс. 81:11

15 и ако презрете наредбите Ми, и ако душата ви се погнуси от законите Ми[1], така че да не изпълнявате всичките Ми заповеди, и нарушите завета Ми[2], (1) 2 Лет. 36:16; Пс. 50:17; (2) Ер. 31:32

16 тогава, ето какво ще ви направя: ще изпратя върху вас ужас, изтощение и треска, от които ще угаснат очите *ви* и ще се стопи душата *ви;* и ще сеете семето си напразно, защото враговете ви ще го ядат[1].
(1) Йов 31:8; Ер. 5:17; 12:13; Мих. 6:15

17 Ще насоча лицето Си против вас[1] и ще бъдете избити пред враговете си[2]; онези, които ви мразят, ще владеят над вас[3] и ще бягате, когато никой не ви гони[4].
(1) гл. 17:10; 1 Царе 12:15; Ис. 63:10; Плач 2:4,5; (2) 1 Царе 4:10; 3 Царе 8:33; 4 Царе 13:3,7; (3) Съд. 2:14; 3:8; 6:2; Неем. 9:27; (4) Пс. 53:5; Пр. 28:1; Ис. 30:17

18 И ако при всичко това не Ме послушате, ще ви накажа седем пъти повече за греховете ви[1]. (1) Изх. 9:14; Ис. 5:25

19 Ще строша гордостта на силата ви и ще направя небето ви като желязо[1] и земята ви като бронз.
(1) 3 Царе 8:35; Ер. 14:4; Езек. 33:28

20 Силата ви ще се изразходва напразно и земята ви няма да дава реколтата си и дърветата на земята няма да дават плода си[1].
(1) Бит. 4:12; Втзк. 11:17; 3 Царе 18:2; Ос. 2:9

21 И ако ходите против Мен и не желаете да Ме слушате, ще наложа върху вас седем пъти повече язви, според греховете ви[1]. (1) ст. 18

22 **Ще изпратя между вас диви зве-
рове, които ще ви лишат от децата
ви[1], ще изтребят добитъка ви и ще ви
направят да намалеете[2] и пътищата ви
ще запустеят[3].** (1) 4 Царе 2:24;
(2) Езек. 5:17; (3) Съд. 5:6; Ис. 33:8; Плач 1:4
23 **И ако от това не** *приемете* **по-
правление от Мен, а ходите против
Мен[1],** (1) Ер. 5:3; Дан. 9:13; Ам. 4:6-11
24 **тогава и Аз ще ходя против вас[1]
и ще ви поразя седмократно заради
греховете ви.** (1) 2 Царе 22:27
25 **И ще докарам върху вас меч[1], кой-
то ще извърши отмъщение за завета,
и когато се съберете в градовете си,
ще изпратя между вас мор[2]; и ще бъ-
дете предадени в ръката на врага[3].**
(1) Втзк. 32:25; 4 Царе 17:3; Ис. 1:20; 65:12; Езек. 6:3;
Ос. 11:6; (2) Изх. 5:3; Авак. 3:5; (3) 2 Лет. 24:24; Ер. 19:7
26 **И когато ви строша подпорката
на хляба[1], десет жени ще пекат хляба
ви в една пещ и ще ви връщат хляба
по тегло и ще ядете, но няма да се
насищате[2].**
(1) 4 Царе 6:25; Пс. 105:16; Ис. 3:1; Езек. 4:16; (2) Ис. 9:20
27 **Но ако и след това не Ме послуша-
те, а ходите против Мен,**
28 **и Аз ще ходя против вас с ярост[1]
и ще ви накажа седмократно за грехо-
вете ви.** (1) Ер. 7:20; Плач 4:11
29 **Ще ядете месата на синовете си и
месата на дъщерите си ще ядете[1].**
(1) 4 Царе 6:29; Ер. 19:9; Езек. 5:10
30 **И ще разоря високите ви места*,
ще съборя вашите стълбове на слън-
цето и ще хвърля труповете ви върху
труповете на идолите ви[1]; и душата
Ми ще се погнуси от вас[2].**
*Езическите жертвеници в повечето случаи са били издигани
на височини.; (1) 2 Лет. 34:4; Езек. 6:3-6; 16:39;
(2) Пс. 106:40; Ер. 16:18; Ос. 10:2
31 **Ще обърна градовете ви на пус-
тош[1] и ще запустя светилищата ви[2] и
няма да помириша дъха на вашето
благоухание[3].**
(1) 4 Царе 25:9; Неем. 1:3; Ер. 4:7; Плач 1:1; Езек. 12:20;
(2) Пс. 74:7; Плач 1:1; 2:6,7; Езек. 6:6; (3) Ис. 1:13
32 **Ще запустя и земята ви, така че
враговете ви, които живеят в нея, ще
се смаят за това[1].**
(1) Втзк. 29:24,25; Ер. 18:16; Езек. 5:15
33 **А вас ще разпръсна между народи-
те[1] и ще извадя меч след вас[2], и зе-
мята ви ще бъде пустиня[3], а градовете
ви – пустош[4].** (1) 3 Царе 8:46;
Ест. 3:8; Плач 4:16; (2) Втзк. 4:27; Пс. 44:11;
(3) Ис. 6:11; Ер. 8:3; 15:4; Ос. 9:6; (4) ст. 31
34 **Тогава земята ще се радва на съ-
ботите си[1] през цялото време, докато
е пуста и докато вие сте в земята на
враговете си; тогава земята ще почива
и ще се радва на съботите си.**
(1) 2 Лет. 36:21
35 **През цялото време, докато е пус-
та, ще почива, защото не си е почи-
вала във вашите съботи, когато вие
живеехте в нея[1].** (1) гл. 25:2
36 **И на останалите от вас ще вложа
страхливост в сърцето им в земите на
враговете им – шум от отвян лист ще
ги подгони и ще бягат, както се бяга
от меч, и ще падат, когато никой не ги
гони[1].** (1) ст. 17
37 **Ще падат един върху друг, като че
ли пред меч[1], когато никой не ги гони[2].
И няма да можете да устоите пред
враговете си[3].**
(1) ст. 17; (2) Ер. 46:16; (3) Съд. 2:14; 1 Царе 4:2
38 **Ще погинете между народите и
земята на враговете ви ще ви пояде[1].**
(1) Ер. 22:12
39 **Останалите от вас ще чезнат за
беззаконията си в земите на враговете
си, а и за беззаконията на бащите си
заедно с тях ще чезнат[1].**
(1) Втзк. 8:20; 2 Лет. 34:24
40 **И ще изповядат беззаконието си[1]
и беззаконието на бащите си в прес-
тъплението, което са извършили про-
тив Мен, и още, че са ходили против
Мен[2],** (1) гл. 5:5; Втзк. 30:2; Дан. 9:4; (2) 3 Царе 8:33,47;
Езд. 9:6,7; Неем. 9:2,3; Ер. 3:13; Плач 1:20
41 **и че Аз ходих против тях и ги от-
ведох в земята на враговете им. Ако
тогава необрязаното им сърце[1] се сми-
ри[2] и приемат наказанието на беззако-
нието си[3],** (1) Ер. 9:26; Деян. 7:51;
(2) 2 Лет. 12:6; Езд. 9:15; (3) Неем. 9:33; Езек. 14:23
42 **тогава ще си спомня Своя завет
с Яков[1] и Своя завет с Исаак, и Своя
завет с Авраам ще си спомня; ще си
спомня и земята.** (1) Бит. 15:18; 26:24; 28:15;
Втзк. 4:31; 9:27; Лк. 1:72,73; Римл. 11:28

43 **И земята ще бъде напусната от
тях и ще се радва на съботите си**[1]**,
докато стои пуста без тях. И те ще
приемат наказанието за беззаконието
си, за това, че презряха законите Ми,
и за това, че душата им се погнуси от
наредбите Ми.** (1) 2 Лет. 36:21
44 **Но и така, както са в земята на
враговете си, няма да ги презра и
няма да се погнуся от тях дотолкова,
че да ги изтребя**[1] **и да наруша завета
Си с тях**[2]**, защото Аз съм ГОСПОД,
техният Бог.** (1) Неем. 9:17,31;
Пс. 94:14; 103:13; Ер. 24:5; 31:20; (2) Бит. 17:7; Римл. 11:2,29
45 **И заради тях ще си спомня завета
с праотците им**[1]**, които изведох от еги-
петската земя пред очите на народите,
за да бъда техен Бог**[2]**. Аз съм ГОС-
ПОД.** (1) ст. 42; (2) гл. 11:45
46 **Това са наредбите, заповедите и
законите, които ГОСПОД установи
между Себе Си и израилевите синове
чрез Мойсей на Синайската планина**[1]**.**
(1) гл. 27:34; Втзк. 33:4; Йн. 1:17

27 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

2 **Говори на израилевите синове и им
кажи: Когато някой направи обрек**[1]**,
душите да бъдат според твоята оценка
за ГОСПОДА.**
(1) Чис. 30:2; Втзк. 23:21; 1 Царе 1:11; Екл. 5:4,5
3 **Ето каква да бъде оценката ти: на
мъж от двадесет години до шестдесет
години оценката ти да бъде петдесет
сикъла сребро според сикъла на свети-
лището**[1]**.** (1) ст. 25; гл. 5:15; Изх. 30:13; 38:24
4 **А ако е жена, оценката ти да бъде
тридесет сикъла.**
5 **Ако е от пет години до двадесет
години, оценката ти да бъде за мъж-
ко** *дете* **двадесет сикъла**[1]**, а за женско**
дете **десет сикъла.** (1) Бит. 37:28
6 **Ако е от един месец до пет го-
дини, оценката ти да бъде за мъжко**
дете **пет сикъла сребро, а за женско**
дете **оценката ти да бъде три сикъла
сребро.**
7 **А ако е от шестдесет години нагоре,
оценката ти да бъде петнадесет сикъ-
ла, ако е мъж, и десет сикъла, ако е
жена.**
8 **Но ако** *човекът* **е по-беден**[1]**, отколко-
то си го оценил, да се представи пред
свещеника и свещеникът да го оцени.
Свещеникът да го оцени според това,
за колко стига ръката** *да плати* **на онзи,
който е направил обрека.** (1) гл. 5:7
9 **Ако** *обрекът* **е за животно от онези,
които се принасят на ГОСПОДА, всич-
ко, което се дава на ГОСПОДА от тях,
ще бъде свято.**
10 **Да не се сменя и заменя, добро**
животно **за лошо или лошо за добро;
а ако някога се замени животно за
животно, тогава и това, и замененото
ще бъдат свети**[1]**.** (1) ст. 33
11 **Но ако** *обрекът* **е за някое нечисто
животно, от онези, които не се прина-
сят на ГОСПОДА, тогава да се пред-
стави животното пред свещеника**
12 **и свещеникът да го оцени дали е
добро, или лошо. Според твоята, на
свещеника, оценка – така да бъде.**
13 **Но ако** *човекът* **поиска да го отку-
пи, върху твоята оценка да прибави
една пета**[1]**.** (1) ст. 27,31; гл. 5:16
14 **Ако някой посвети къщата си да
бъде свята на ГОСПОДА, свещеникът
да я оцени дали е добра, или лоша.
Както я оцени свещеникът, така да
бъде.**
15 **Но ако онзи, който я посвети, по-
иска да си откупи къщата, нека добави
една пета към парите, на които си я
оценил**[1]**, и ще бъде негова.** (1) ст. 13
16 **Ако някой посвети на ГОСПОДА**
част **от нивата на притежанието си,
оценката ти да бъде според** *семето,
което може* **да се засее в нея; един кор
ечемично семе** *да се оцени* **на петдесет
сикъла сребро.**
17 **Ако посвети нивата си от юби-
лейната година**[1]**, да остане по твоята
оценка.** (1) гл. 25:10
18 **Но ако посвети нивата си след
юбилея, свещеникът да му пресметне**

парите според годините, които остават до юбилейната година, и това да се приспадне от оценката ти[1]. (1) гл. 25:15,16

19 **Но ако този, който е посветил нивата, поиска някога да я откупи, нека добави една пета към парите, на които си я оценил, и ще бъде негова.**

20 **Но ако не откупи нивата или ако продаде нивата на друг, да не се откупува вече;**

21 **и когато нивата се освободи в юбилея, ще бъде свята на ГОСПОДА като обречена нива – ще бъде притежание на свещеника[1].**

(1) Чис. 18:14; Иис. Нав. 6:17-19; Езек. 44:29

22 **И ако някой посвети на ГОСПОДА нива, която е купил, която не е** *част* **от нивата на притежанието му,**

23 **свещеникът да му пресметне цената ѝ до юбилейната година според твоята оценка; и в същия ден да даде оцененото от теб като свято на ГОСПОДА.**

24 **В юбилейната година нивата да се върне на онзи, от когото е била купена, на онзи, на когото земята се пада като притежание[1].** (1) гл. 25:28

25 **И всички твои оценки да стават според сикъла на светилището; сикълът да е равен на двадесет гери.**

26 **Само първородното между добитъка, което** *като* **първородно е на ГОСПОДА, него никой да не посвещава – било то говедо, или дребен добитък – на ГОСПОДА е[1].** (1) Изх. 13:2,12

27 **А ако е от нечистите животни, да се откупи според твоята оценка, като добави към нея петата ѝ част[1]; а ако не се откупува, да се продаде според твоята оценка.** (1) ст. 13

28 **Но нищо обречено, което някой би обрекъл на ГОСПОДА от онова, което има, било то човек, или животно, или нива от притежанието си, нито да се продава, нито да се откупува[1] – всяко обречено нещо е пресвято на ГОСПОДА[2].** (1) ст. 21; (2) гл. 21:22

29 **Никой обречен на проклятие човек да не се откупува – той трябва непременно да се умъртви[1].**

(1) Чис. 21:2,3; 1 Царе 15:3; 3 Царе 20:42

30 **Всеки десятък от земята, било от посевите на земята, или от плода на дърветата, е на ГОСПОДА; той е свят на ГОСПОДА[1].**

(1) Бит. 47:24,26; 2 Лет. 31:6,12; Неем. 10:37; Мт. 23:23

31 **Ако някой поиска да откупи нещо от десятъка си, да му добави петата част на** *цената му[1].* (1) ст. 13

32 **И всеки десятък от едър и дребен добитък, от всичко, което** *при преброяване* **минава под тоягата[1], десятъкът да бъде свят на ГОСПОДА[2].**

(1) Ер. 33:13; (2) Бит. 28:22; Чис. 18:21,24

33 **Да не се изследва добро ли е, или лошо, и да не се заменя; а ако някога се замени, и това, и замененото ще бъдат свети; да не се откупува[1].**

(1) ст. 10

34 **Това са заповедите, които ГОСПОД заповядa на Мойсей за израилевите синове на Синайската планина[1].**

(1) гл. 26:46; Чис. 3:1; 28:6; 36:13; Втзк. 1:3,5

ЧИСЛА

или Четвъртата книга на Мойсей

1 **И ГОСПОД говори на Мойсей в**
Синайската пустиня[1], в шатъра за сре-
щане[2], на първия *ден* **от втория месец**
на втората година[1], откакто излязоха
от египетската земя, и каза: (1) гл. 9:1;
10:11; Изх. 19:1; Втзк. 1:3; 2:7,14; (2) гл. 12:4; Лев. 1:1
2 **Пребройте цялото общество на из-**
раилевите синове по родовете им, по
бащините им домове, по броя на име-
ната, всички от мъжки пол един по
един[1], (1) гл. 26:2; Изх. 30:12
3 **от двадесет години и нагоре[1], всич-**
ки, които могат да излизат на бой в
Израил – пребройте ги по войнствата
им, ти и Аарон. (1) гл. 3:15,40; 4:3,47
4 **И заедно с вас да има по един мъж**
от *всяко* **племе, мъж, който е глава на**
бащиния си дом[1].
(1) ст. 44; гл. 4:34; Иис. Нав. 22:14
ст. 5-15: гл. 2:3-29; 7:12-78; 10:14-27;
Бит. 35:23-26; 1 Лет. 27:16-22
5 **И ето имената на мъжете, които ще**
стоят заедно с вас: от Рувим: Елисур,
синът на Седиур;
6 **от Симеон: Селумиил, синът на Су-**
рисадай;
7 **от Юда: Наасон, синът на Амина-**
дав[1]; (1) Изх. 6:23; Рут 4:20; 1 Лет. 2:10
8 **от Исахар: Натанаил, синът на**
Суар;
9 **от Завулон: Елиав, синът на Хелон;**
10 **от синовете на Йосиф: от Ефрем:**
Елисама[1], синът на Амиуд; от Манасия:
Гамалиил, синът на Федасур;
(1) 1 Лет. 7:26
11 **от Вениамин: Авидан, синът на Ге-**
деония;
12 **от Дан: Ахиезер, синът на Амиса-**
дай;
13 **от Асир: Фагеил, синът на Охран;**
14 **от Гад: Елиасаф, синът на Деуил;**
15 **от Нефталим: Ахирей, синът на**
Енан.
16 **Това бяха призованите от обще-**
ството, първенци на бащините си пле-
мена[1], глави на израилевите хиляди.
(1) гл. 7:2; 16:2
17 **И Мойсей и Аарон взеха тези назо-**
вани по име мъже
18 **и свикаха цялото общество на пър-**
вия *ден* **от втория месец. И те се запи-**
саха по родовете си по бащините си
домове[1], по броя на имената *на мъжете*
от двадесет години и нагоре, един по
един. (1) Изх. 6:14
19 **Както ГОСПОД заповяда на Мой-**
сей[1], така той ги преброи в Синайска-
та пустиня[2].
(1) ст. 54; гл. 2:34; 3:51; Изх. 40:32; (2) гл. 26:63,64
ст. 20-42: гл. 26:5-56; Бит. 35:23-26
20 **Синовете на Рувим, първородния**
на Израил: поколенията им по родо-
вете им, по бащините им домове, по
броя на имената, един по един, всички
от мъжки пол от двадесет години и
нагоре, всички, които можеха да изли-
зат на бой,
21 **преброените от рувимовото пле-**
ме *бяха* **четиридесет и шест хиляди и**

петстотин.
22 От синовете на Симеон: поколени-
ята им по родовете им, по бащините
им домове, преброените по броя на
имената, един по един, всички от мъж-
ки пол от двадесет години и нагоре,
всички, които можеха да излизат на
бой,
23 преброените от симеоновото племе
бяха петдесет и девет хиляди и триста.
24 От синовете на Гад: поколенията
им по родовете им, по бащините им
домове, по броя на имената от два-
десет години и нагоре, всички, които
можеха да излизат на бой,
25 преброените от гадовото племе
бяха четиридесет и пет хиляди шестсто-
тин и петдесет.
26 От синовете на Юда: поколенията
им по родовете им, по бащините им
домове, по броя на имената от два-
десет години и нагоре, всички, които
можеха да излизат на бой,
27 преброените от юдовото племе
бяха седемдесет и четири хиляди и
шестстотин.
28 От синовете на Исахар: поколени-
ята им по родовете им, по бащините
им домове, по броя на имената от
двадесет години и нагоре, всички, кои-
то можеха да излизат на бой,
29 преброените от исахаровото племе
бяха петдесет и четири хиляди и чети-
ристотин.
30 От синовете на Завулон: поколени-
ята им по родовете им, по бащините
им домове, по броя на имената от
двадесет години и нагоре, всички, кои-
то можеха да излизат на бой,
31 преброените от завулоновото пле-
ме *бяха* петдесет и седем хиляди и че-
тиристотин.
32 От синовете на Йосиф: от синове-
те на Ефрем: поколенията им по родо-
вете им, по бащините им домове, по
броя на имената от двадесет години и
нагоре, всички, които можеха да изли-
зат на бой,
33 преброените от ефремовото племе
бяха четиридесет хиляди и петстотин;
34 а от синовете на Манасия: поко-
ленията им по родовете им, по бащи-
ните им домове, по броя на имената
от двадесет години и нагоре, всички,
които можеха да излизат на бой,
35 преброените от манасиевото племе
бяха тридесет и две хиляди и двеста.
36 От синовете на Вениамин: поко-
ленията им по родовете им, по бащи-
ните им домове, по броя на имената
от двадесет години и нагоре, всички,
които можеха да излизат на бой,
37 преброените от вениаминовото
племе *бяха* тридесет и пет хиляди и
четиристотин.
38 От синовете на Дан: поколенията
им по родовете им, по бащините им
домове, по броя на имената от два-
десет години и нагоре, всички, които
можеха да излизат на бой,
39 преброените от дановото племе
бяха шестдесет и две хиляди и седем-
стотин.
40 От синовете на Асир: поколенията
им по родовете им, по бащините им
домове, по броя на имената от два-
десет години и нагоре, всички, които
можеха да излизат на бой,
41 преброените от асировото племе
бяха четиридесет и една хиляда и пет-
стотин.
42 От синовете на Нефталим: поко-
ленията им по родовете им, по бащи-
ните им домове, по броя на имената
от двадесет години и нагоре, всички,
които можеха да излизат на бой,
43 преброените от нефталимовото
племе *бяха* петдесет и три хиляди и
четиристотин.
44 Това са преброените, които Мой-
сей, Аарон и първенците на Израил,
дванадесетте мъже, преброиха, всеки
един за бащиния си дом[1]. (1) ст. 4
45 И така, всичките преброени от
израилевите синове по бащините им
домове, от двадесет години и нагоре,

всички, които можеха да излизат на бой в Израил,
46 **всичките преброени бяха шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет**[1]**.** (1) гл. 2:32; 11:21; 26:51; Изх. 12:37
47 **А левитите не бяха преброени между тях по бащиното им племе**[1]**.** (1) гл. 26:62
48 **Защото ГОСПОД беше говорил на Мойсей и казал:**
49 **Само левиевото племе да не преброиш и да не вземеш броя им между израилевите синове**[1]**;** (1) гл. 2:33
50 **а да поставиш левитите за настоятели на скинията на свидетелството и на всички нейни вещи, и на всичко, което ѝ** *принадлежи.* **Те да носят скинията и всички нейни вещи и те да я обслужват, и да разполагат стана си около скинията**[1]**.** (1) гл. 3:6-9,23-38; 4:3-33; 18:5
51 **И когато трябва да се вдига скинията, левитите да я снемат и когато трябва да се поставя скинията, левитите да я издигат**[1]**; а ако се приближи** *до нея* **някой външен, да се умъртви**[2]**.** (1) гл. 10:17,21; (2) гл. 3:10,38; 4:15; 16:40; 17:13; 18:7,22; 1 Царе 6:19; 2 Царе 6:7
52 **И израилевите синове да поставят шатрите си, всеки в стана си и всеки при знамето си, според войнствата си**[1]**.** (1) гл. 2:2-34
53 **А левитите да поставят шатрите си около скинията на свидетелството, за да не падне гняв върху обществото на израилевите синове. И левитите да пазят заповяданото за скинията на свидетелството**[1]**.** (1) гл. 3:7,8; 8:24-26; 16:9; 18:3,4; 31:30,47; 2 Лет. 13:10,11
54 **И израилевите синове направиха според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей; така направиха**[1]**.** (1) ст. 19; гл. 8:20,22; 9:5; 36:10

2 **И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:**
2 **Израилевите синове да поставят шатрите си, всеки при знамето си, със знаците на бащините си домове**[1]**. Да поставят шатрите си наоколо срещу шатъра за срещане.** (1) гл. 1:52
ст. 3-29: гл. 1:5-15; Бит. 35:23-26
3 **Тези, които поставят шатрите си на изток, към изгрев,** *да бъдат от* **знамето на Юдовия стан, според войнствата им, и първенецът на синовете на Юда, Наасон, синът на Аминадав**[1]**,** (1) гл. 1:7; Лк. 3:33
4 **и неговото войнство, преброените от тях, седемдесет и четири хиляди и шестстотин.**
5 **До него да постави шатрите си исахаровото племе и първенецът на синовете на Исахар, Натанаил, синът на Суар,**
6 **и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и четири хиляди и четиристотин.**
7 **И завулоновото племе и първенецът на синовете на Завулон, Елиав, синът на Хелон,**
8 **и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и седем хиляди и четиристотин.**
9 **Всички преброени в Юдовия стан** *бяха* **сто осемдесет и шест хиляди и четиристотин, според войнствата им. Те да се вдигат първи**[1]**.** (1) гл. 10:14-16
10 **Знамето на Рувимовия стан** *да бъде* **на юг, според войнствата им, и първенецът на синовете на Рувим, Елисур, синът на Седиур,**
11 **и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и шест хиляди и петстотин.**
12 **До него да постави шатрите си симеоновото племе и първенецът на синовете на Симеон, Селумиил, синът на Сурисадай,**
13 **и неговото войнство, преброените от тях, петдесет и девет хиляди и триста.**
14 **И гадовото племе и първенецът на синовете на Гад, Елисаф, синът на Реуил*,** *в 1:14 Деуил
15 **и неговото войнство, преброените от тях, четиридесет и пет хиляди шестстотин и петдесет.**
16 **Всички преброени в Рувимовия стан** *бяха* **сто петдесет и една хиляди**

**четиристотин и петдесет, според войн-
ствата им. Те да се вдигат втори**[1]**.**
(1) гл. 10:18-20
17 **После да се вдига шатърът за сре-
щане със стана на левитите по средата
на становете. Както поставят шатрите
си, така да се вдигат, всеки на мястото
си при знамената си.**
18 **Знамето на Ефремовия стан спо-
ред войнствата им** *да бъде* **на запад
и първенецът на синовете на Ефрем
Елисама, синът на Амиуд,**
19 **и неговото войнство, преброените
от тях, четиридесет хиляди и петсто-
тин.**
20 **До него** *да бъде* **манасиевото племе
и първенецът на синовете на Манасия,
Гамалиил, синът на Федасур,**
21 **и неговото войнство, преброени-
те от тях, тридесет и две хиляди и
двеста.**
22 **И вениаминовото племе и първе-
нецът на синовете на Вениамин, Ави-
дан, синът на Гедеон,**
23 **и неговото войнство, преброените
от тях, тридесет и пет хиляди и чети-
ристотин.**
24 **Всички преброени в Ефремовия
стан** *бяха* **сто и осем хиляди и сто
души, според войнствата им. Те да се
вдигат трети**[1]**.** (1) гл. 10:22-24
25 **Знамето на Дановия стан** *да бъде*
**на север, според войнствата им, и
първенецът на синовете на Дан, Ахи-
езер, синът на Амисадай,**
26 **и неговото войнство, преброените
от тях, шестдесет и две хиляди и се-
демстотин.**
27 **До него да постави шатрите си
асировото племе и първенецът на си-
новете на Асир, Фагеил, синът на Ох-
ран,**
28 **и неговото войнство, преброените
от тях, четиридесет и една хиляди и
петстотин.**
29 **И нефталимовото племе и първе-
нецът на синовете на Нефталим, Ахи-
рей, синът на Енан,**
30 **и неговото войнство, преброените
от тях, петдесет и три хиляди и чети-
ристотин.**
31 **Всички преброени в Дановия стан**
бяха **сто петдесет и седем хиляди и
шестстотин. Те да се вдигат последни
при знамената си**[1]**.** (1) гл. 10:25-27
32 **Това са преброените от израиле-
вите синове по бащините им домо-
ве. Всички преброени в становете, по
войнствата им, бяха шестстотин и три
хиляди петстотин и петдесет**[1]**.** (1) гл. 1:46
33 **А левитите не бяха преброени меж-
ду израилевите синове, както ГОСПОД
заповяда на Мойсей**[1]**.** (1) гл. 1:49
34 **И израилевите синове направиха
според всичко, което ГОСПОД заповя-
да на Мойсей**[1]**; така поставяха шатрите
при знамената си и така вдигаха, все-
ки според родовете си, по бащините
си домове**[2]**.** (1) гл. 1:19,54; (2) гл. 10:12,28

3 **И ето родословията на Аарон и
Мойсей във времето, когато ГОСПОД
говори на Мойсей на Синайската пла-
нина**[1]**.** (1) Лев. 27:34
2 **Ето имената на синовете на Аарон:
Надав, първородният, и Авиуд, Елеазар
и Итамар**[1]**.** (1) Изх. 6:23; 1 Лет. 6:3
3 **Тези са имената на синовете на
Аарон, помазаните свещеници, които
бяха посветени, за да свещенодей-
стват**[1]**.** (1) Изх. 28:41
4 **А Надав и Авиуд умряха пред ГОС-
ПОДА, като принесоха чужд огън пред
ГОСПОДА**[1] **в Синайската пустиня; и
нямаха синове. А Елеазар и Итамар
свещенодействаха в присъствието на
баща си Аарон**[2]**.**
(1) гл. 16:35; 26:61; Лев. 10:1,2; (2) 1 Лет. 24:1,2
5 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
6 **Приведи левиевото племе**[1] **и ги
представи пред свещеника Аарон, за
да му слугуват**[2]**.** (1) гл. 16:10; Втзк. 10:8; (2) ст. 9
7 **Нека пазят заповяданото за него и
заповяданото за цялото общество пред
шатъра за срещане, за да вършат слу-
жението на скинията**[1]**.** (1) гл. 1:53
8 **И нека пазят всичките принадлеж-**

ности на шатъра за срещане и заповяданото за израилевите синове, за да вършат служението на скинията[1].

(1) 1 Лет. 23:27-32; 2 Лет. 29:11

9 И да дадеш левитите на Аарон и на синовете му. Те са му дадени изцяло от страна на израилевите синове[1].

(1) гл. 8:16,19; 18:2,6; 1 Лет. 6:48; 15:2; Езд. 6:18

10 А Аарон и синовете му да поставиш да вършат *службата на* свещенството си[1]; а ако някой чужд се приближи, да се умъртви[2].

(1) гл. 18:7; Втзк. 18:5; 3 Царе 12:31; (2) ст. 38; гл. 1:51

11 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

12 Ето, Аз взех левитите измежду израилевите синове вместо всичките първородни от израилевите синове, които отварят утроба. Левитите ще бъдат Мои[1],

(1) ст. 41,45; гл. 8:16-18; 18:6

13 защото всяко първородно е Мое. В деня, когато поразих всяко първородно в египетската земя[1], Аз осветих за Себе Си всяко първородно в Израил, от човек до животно[2] – Мои ще бъдат[3]. Аз съм ГОСПОД.

(1) гл. 33:4; Изх. 12:29; (2) Изх. 13:2,12; (3) ст. 12

ст. 14-39: ср. 1 Лет. 6:16-63

14 И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня и каза:

15 Преброй синовете на Леви според бащините им домове, по родовете им. Да преброиш всички от мъжки пол от един месец и нагоре[1].

(1) ст. 40; гл. 1:3; 26:57

16 И Мойсей ги преброи според ГОСПОДНОТО слово, както му беше заповядано.

ст. 17-39: гл. 26:57-62

17 А синовете на Леви по имената си бяха: Гирсон, Каат и Мерарий[1].

(1) Бит. 46:11; 1 Лет. 23:6

18 И ето имената на синовете на Гирсон по родовете им: Ливний и Семей[1].

(1) Изх. 6:16-19; Зах. 12:13

19 И синовете на Каат по родовете им: Амрам и Исаар, Хеврон и Озиил[1].

(1) Изх. 6:16-19

20 И синовете на Мерарий по родовете им: Маалий и Мусий[1]. Това са родовете на Леви според бащините им домове.

(1) Изх. 6:16-19

21 От Гирсон *произлязоха* родът на ливнийците и родът на семейците[1]. Това са родовете на гирсонците[2].

(1) Изх. 6:16-19; Зах. 12:13; (2) гл. 4:22

22 Преброените от тях по броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре, преброените от тях *бяха* седем хиляди и петстотин.

23 Семействата на гирсонците поставяха шатрите си зад скинията, на запад.

24 И първенец на бащиния дом на гирсонците беше Елиасаф, синът на Лаил.

25 А под грижата на синовете на Гирсон в шатъра за срещане бяха скинията и шатърът, покривът му, завесата за входа на шатъра за срещане,

26 завесите на двора и завесата за входа на двора, който е около скинията и около олтара, и въжетата ѝ за цялата ѝ служба[1].

(1) гл. 4:24-28

27 От Каат *произлязоха* родът на амрамците и родът на исаарците, и родът на хевронците, и родът на озиилците. Това са родовете на каатците[1].

(1) гл. 4:2; Иис. Нав. 21:5; 1 Лет. 23:12

28 Според броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре *бяха* осем хиляди и шестстотин, които пазеха заповяданото за светилището.

29 Семействата на синовете на Каат поставяха шатрите си откъм южната страна на скинията.

30 И първенец на бащиния дом от родовете на каатците беше Елисафан, синът на Озиил[1].

(1) Изх. 6:22

31 А под тяхната грижа бяха ковчегът и масата, и светилникът, и олтарите, принадлежностите на светилището, с които се извършва служението, и завесата и цялото служение на *светилището*[1].

(1) гл. 4:4-15; Втзк. 10:8

32 И първенец на първенците на Леви беше Елеазар, синът на свещеника Аарон; той надзираваше онези, които пазеха заповяданото за светилището[1].

(1) Езек. 40:45

33 От Мерарий *произлязоха* родът на

маалиевците и родът на мусиевците. Това са родовете на Мерарий[1].
(1) гл. 4:29; 1 Лет. 23:21

34 И преброените от тях, според броя на всички от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха шест хиляди и двеста.
35 И първенец на бащиния дом от родовете на мерариевците беше Суриил, синът на Авихаил. Те поставяха шатрите си откъм северната страна на скинията.
36 И под грижата на синовете на Мерарий бяха дъските на скинията и гредите ѝ, и стълбовете ѝ, и подложките ѝ, и всичките ѝ принадлежности, и цялото ѝ служение,
37 и стълбовете на околния двор, и подложките им, и коловете им и въжетата им[1].
(1) гл. 4:29-33
38 Тези, които поставяха шатрите си пред скинията, на изток, пред шатъра за срещане към изгрев, бяха Мойсей и Аарон и синовете му, които имаха грижа за светилището според заповяданото за израилевите синове. А чуждият, който се приближи, да се умъртви.
39 Всички преброени от левитите, които Мойсей и Аарон преброиха по родовете им, по ГОСПОДНАТА заповед, всички от мъжки пол от един месец и нагоре, бяха двадесет и две хиляди.
40 И ГОСПОД каза на Мойсей: Преброй всички първородни от мъжки пол от израилевите синове, от един месец и нагоре и вземи броя на имената им[1].
(1) ст. 15
41 И да вземеш левитите за Мен – Аз съм ГОСПОД – вместо всички първородни между израилевите синове и добитъка на левитите вместо всички първородни между добитъка на израилевите синове[1].
(1) ст. 12,13
42 И Мойсей преброи всички първородни между израилевите синове, както му заповяда ГОСПОД.
43 И всички първородни от мъжки пол, по броя на имената им от един месец и нагоре, според преброяването им, *бяха* двадесет и две хиляди двеста седемдесет и трима.
44 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:
45 Вземи левитите вместо всички първородни между израилевите синове и добитъка на левитите вместо техния добитък; и левитите ще бъдат Мои[1]. Аз съм ГОСПОД.
(1) ст. 12,13
46 А за откупване на двеста седемдесет и тримата души, с които първородните между израилевите синове са в повече от левитите,
47 да вземеш по пет сикъла на глава; да ги вземеш според сикъла на светилището – един сикъл е двадесет гери[1] –
(1) гл. 7:13; 18:16; Изх. 30:13
48 и да дадеш на Аарон и на синовете му парите на откупа от онези, които са в повече между тях.
49 И Мойсей взе парите на откупа от онези, които бяха в повече от изкупените чрез левитите;
50 взе парите от първородните на израилевите синове: хиляда триста шестдесет и пет *сикъла* според сикъла на светилището.
51 И Мойсей даде парите на откупа на Аарон и на синовете му, според ГОСПОДНОТО слово, както ГОСПОД заповяда на Мойсей[1].
(1) гл. 1:19,54; Изх. 12:50

4 И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:
2 Преброй синовете на Каат измежду синовете на Леви, по родовете им, по бащините им домове[1],
(1) гл. 3:27,28
3 от тридесет години и нагоре[1] до петдесет години, всички, които влизат в отряда, за да вършат работата в шатъра за срещане[2].
(1) ст. 47; гл. 1:3; 1 Лет. 23:3,24,27; (2) ст. 23,30,47; гл. 8:24-26
4 Ето службата на синовете на Каат в шатъра за срещане: пресвятото.
5 Когато се вдига станът, Аарон и синовете му да пристъпват и да снемат

закриващата завеса[1], да закрият с нея ковчега на свидетелството[2]
(1) Изх. 26:31-33; (2) Изх. 40:3

6 **и да сложат отгоре покривка от язовски кожи, а отгоре да разпрострат плат, цял от синьо, и да проврат прътовете му[1].** (1) Изх. 25:10-21

7 **Върху масата на присъствените хлябове да разпрострат син плат и отгоре да сложат блюдата, тамянниците, тасовете и поливалниците за възлиянието; и постоянният хляб да бъде на нея.**

8 **И да разпрострат върху тях червен плат и да го покрият с покривка от язовски кожи, и да проврат прътовете ѝ[1].** (1) Изх. 25:23-30

9 **После да вземат син плат и да покрият светилника за осветлението, светилата му, щипците му, пепелниците му и масленицците му, с които вършат служението около него,**

10 **и да сложат него и всичките му принадлежности вътре в покривка от язовски кожи и да го сложат на носилка[1].** (1) Изх. 25:31-39

11 **А върху златния олтар да разпрострат син плат и да го покрият с покривка от язовски кожи, и да проврат прътовете му[1].** (1) Изх. 30:1-5

12 **Да вземат и всички принадлежности на службата му[1], с които се върши служението в светилището, и да ги сложат в син плат, да ги покрият с покривка от язовски кожи и да ги сложат на носилката.** (1) Изх. 25:9; 1 Лет. 9:28

13 **После да изчистят олтара от пепелта и да разпрострат върху него морав плат,**

14 **и да положат на него всичките му принадлежности, с които вършат служението около него – въгleниците, вилиците, лопатите и легените, всичките принадлежности на олтара – и да разпрострат върху него покривка от язовски кожи и да проврат прътовете му[1].**
(1) Изх. 27:1-8

15 **И когато при вдигането на стана Аарон и синовете му свършат с покриването на светилището и всичките принадлежности на светилището, тогава да пристъпват синовете на Каат, за да ги носят[1]; но да не се докосват до святото, за да не умрат[2]. Това е, което синовете на Каат трябва да носят от шатъра за срещане.**
(1) гл. 3:31; 7:9; 10:21; 2 Царе 15:24; 3 Царе 8:3; 1 Лет. 15:2,15; (2) гл. 1:51; 18:3; Изх. 19:21

16 **И Елеазар, синът на свещеника Аарон, ще има надзор над маслото за осветлението, благоуханния тамян, постоянния хлебен принос и маслото за помазване[1]; надзор над цялата скиния и над всичко, което е в нея, над светилището и над принадлежностите му.**
(1) Изх. 25:6; 29:40-42; 30:23-38

17 **И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:**

18 **Да не оставите да бъде изтребено племето на родовете на каатците измежду левитите[1],** (1) Изх. 30:33,38

19 **а да им правите така, за да останат живи и да не умрат[1], когато пристъпват при пресветите неща: Аарон и синовете му да влизат и да поставят всекиго от тях поотделно на службата и на товара му;** (1) гл. 1:51; 18:3; Изх. 19:21

20 **но те да не влизат да видят пресвятото нито за миг, за да не умрат.**

21 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

22 **Преброй също и синовете на Гирсон по бащините им домове, по родовете им[1],** (1) гл. 3:21,22

23 **от тридесет години и нагоре до петдесет години да ги преброиш – всички, които влизат в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане[1].** (1) ст. 3

24 **Ето службата на родовете на гирсонците, да служат и да носят:**

25 **те ще носят завесите на скинията и шатъра за срещане, покрива му и покривалото от язовски кожи, което е отгоре, и завесата на входа на шатъра за срещане[1],** (1) гл. 3:25,26; Изх. 26:1-14,36

26 **и завесите на двора, и завесата на вратата при входа на двора, който е около скинията и около олтара, въже-**

тата им, всичките принадлежности за службата им и всичко, което трябва да се върши за тях, *в* **това ще служат**[1]**.**

(1) Изх. 27:9,11,16,19

27 **Цялото служение на гирсонците, относно цялото им** *носене на* **товари и цялото им служене, да бъде според заповедта на Аарон и на синовете му; и вие да им определяте всяко нещо, което са длъжни да носят.**

28 **Това е службата на родовете на гирсонците в шатъра за срещане**[1]**; и заповяданото за тях да бъде под ръката на Итамар**[2]**, сина на свещеника Аарон.**

(1) гл. 7:7; (2) Изх. 38:21

29 **Преброй и синовете на Мерарий по родовете им, по бащините им домове**[1]**,**

(1) гл. 3:33,34

30 **от тридесет години и нагоре до петдесет години да ги преброиш – всички, които влизат в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане**[1]**.**

(1) ст. 3

31 **И това е, което са длъжни да носят при цялото си служене в шатъра за срещане: дъските на скинията и гредите ѝ, и стълбовете ѝ, и подложките ѝ**[1]**,**

(1) Изх. 26:15-29

32 **и стълбовете на околния двор, и подложките им, и коловете им, и въжетата им, според всичките им принадлежности и цялата им служба; и да определяте по име вещите, които са длъжни да носят**[1]**.**

(1) ст. 49; гл. 3:36,37; Изх. 27:9-19

33 **Това е службата на родовете на синовете на Мерарий според цялата им служба в шатъра за срещане, под ръката на Итамар, сина на свещеника Аарон**[1]**.**

(1) гл. 7:8; Изх. 38:21

34 **И така, Мойсей и Аарон и първенците на обществото**[1] **преброиха синовете на каатците по родовете им и по бащините им домове,**

(1) гл. 1:4

35 **от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане.**

36 **И преброените от тях по родовете им бяха две хиляди седемстотин и петдесет.**

37 **Това са преброените от родовете на каатците, всички, които служеха в шатъра за срещане, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей.**

38 **А преброените от синовете на Гирсон по родовете им и по бащините им домове,**

39 **от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата на шатъра за срещане,**

40 **преброените от тях по родовете им, по бащините им домове, бяха две хиляди шестстотин и тридесет.**

41 **Това са преброените от родовете на синовете на Гирсон, всички, които служеха в шатъра за срещане, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА.**

42 **А преброените от родовете на синовете на Мерарий по родовете им, по бащините им домове,**

43 **от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха в отряда, за да вършат службата в шатъра за срещане,**

44 **преброените от тях по родовете им бяха три хиляди и двеста.**

45 **Това са преброените от родовете на синовете на Мерарий, които Мойсей и Аарон преброиха по заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей.**

46 **Всички преброени, които Мойсей и Аарон и израилевите първенци преброиха от левитите, по родовете им и по бащините им домове,**

47 **от тридесет години и нагоре до петдесет години, всички, които влизаха да вършат службата на слугуването и службата на носенето в шатъра за срещане**[1]**,**

(1) ст. 3

48 **преброените бяха осем хиляди петстотин и осемдесет.**

49 **По заповедта на ГОСПОДА бяха преброени чрез Мойсей, всеки един**

**според службата си и според товара
си. Така бяха преброени от него, както
ГОСПОД заповяда на Мойсей.**

**5 И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
2 **Заповядай на израилевите синове да
изведат вън от стана всеки прокажен**[1]
и всеки, който има течение[2]**, и всеки,
който е нечист от мъртвец**[3]**.**
(1) гл. 12:14; Лев. 13:45,46; (2) Лев. 15:2-15; (3) гл. 19:11-16
3 **Извеждайте ги, мъж или жена. Из-
веждайте ги вън от стана, за да не
мърсятételestановете си, сред които Аз
обитавам**[1]**.** (1) Лев. 15:31; Втзк. 23:14
4 **И израилевите синове направиха
така и ги изведоха вън от стана**[1]**. Както
каза ГОСПОД на Мойсей, така напра-
виха израилевите синове**[2]**.**
(1) 2 Лет. 26:21; (2) Изх. 12:50
5 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
6 **Кажи на израилевите синове: Когато
мъж или жена извърши какъвто и да
било от греховете на хората и извър-
ши престъпление против ГОСПОДА, и
този човек стане виновен**[1]**,** (1) Лев. 6:2,3
7 **тогава да изповядат греха**[1]**, който са
извършили, и да върне онова, за което
е виновен, според пълната му стой-
ност и да му добави една пета част**[2]**,
и да го даде на онзи, пред когото се
е провинил.**
(1) Лев. 5:5; Иис. Нав. 7:19; (2) Лев. 5:16; 6:5
8 **Но ако човек няма сродник*, на
когото да върне онова, за което се е
провинил, тогава това, което трябва да
се върне за вината, да е на ГОСПО-
ДА, на свещеника, заедно с овена на
умилостивението, с който ще направи
умилостивение за него**[1]**.**
**букв.:* изкупител; (1) Лев. 7:7
9 **Всеки възвишаем принос от всич-
ките посветени неща**[1] **на израилевите
синове, които донасят на свещеника,
да бъде негов**[2]**.** (1) Втзк. 12:26; (2) Изх. 29:28
10 **Негови да бъдат и посветените
неща от всеки човек; всичко, което
някой дава на свещеника, да бъде не-
гово.**
11 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
12 **Говори на израилевите синове и им
кажи: Ако жената на някого прегреши
и извърши престъпление против него**[1]**,**
(1) Изх. 20:14
13 **като някой лежи с нея и излее
сперма, и това се укрие от очите на
мъжа ѝ, и тя се оскверни тайно**[1]**, без
да има свидетел против нея и без да
бъде хваната**[2]**;** (1) Езек. 33:26; (2) Пр. 7:18-21
14 **и на него дойде дух на ревност и
ревнува жена си, и тя се е осквернила; или пък му дойде дух на ревност
и ревнува жена си, а тя не се е оск-
вернила;**
15 **тогава мъжът да доведе жена си
при свещеника и да донесе приноса ѝ
за нея**[1]**, една десета от ефа ечемично
брашно, но да не я полива** *с маслинено*
**масло и да не слага върху нея ливан,
защото е хлебен принос за ревност,
хлебен принос за спомен, който при-
помня беззаконие.** (1) Лев. 1:2
16 **Тогава свещеникът да я приведе и
да я постави пред ГОСПОДА.**
17 **И свещеникът да вземе свята вода
в пръстен съд и свещеникът да вземе
от пръстта, която е на пода на скини-
ята и да я сложи във водата.**
18 **И свещеникът да постави жената
пред ГОСПОДА и да открие главата на
жената, и да сложи в ръцете ѝ хлебния
принос за спомен, хлебния принос за
ревност, а свещеникът да държи в ръ-
ката си горчивата вода, която докарва
проклятие.**
19 **И свещеникът да я закълне, като
каже на жената: Ако никой мъж не
е лежал с теб и ти не си се откло-
нила в нечистота, като си под** *закона
на* **мъжа си, да останеш неповредена
от тази горчива вода, която докарва
проклятие;**
20 **но ако си прегрешила, като си под**
закона на **мъжа си, и си се осквернила,**

и ако е лежал с теб *друг* **мъж освен**
твоят мъж –
21 **и свещеникът да закълне жената с**
клетвата на проклятие, и свещеникът
да каже на жената: ГОСПОД да те по-
стави за проклятие и клетва в народа
ти, като направи ГОСПОД да изсъхне
бедрото ти и да се надуе коремът ти;
22 **и тази вода, която докарва про-**
клятие, да влезе във вътрешностите ти
и да надуе корема ти, и да изсуши
бедрото ти! И жената да каже: Амин,
амин[1]**.** (1) Пс. 41:13
23 **После свещеникът да напише тези**
клетви на книга и да ги заличи с гор-
чивата вода;
24 **и да даде на жената да изпие гор-**
чивата вода, която докарва проклятие;
и да влезе в нея водата, която докарва
проклятие, *и да стане* **горчива.**
25 **Тогава свещеникът да вземе от**
ръката на жената хлебния принос на
ревността, да подвижи хлебния принос
пред ГОСПОДА и да го принесе на
олтара.
26 **И свещеникът да вземе една шепа**
от хлебния принос за спомен, да я из-
гори на олтара[1] **и след това да даде на**
жената да изпие водата. (1) Лев. 2:2,9
27 **И когато ѝ даде да изпие вода-**
та, тогава, ако се е осквернила и е
извършила престъпление против мъжа
си, водата, която докарва проклятие,
ще влезе в нея *и ще стане* **горчива и**
коремът ѝ ще надуе, и бедрото ѝ ще
изсъхне; и тази жена ще бъде за про-
клятие сред народа си[1]**.** (1) Пс. 109:18
28 **Но ако жената не се е осквернила,**
а е чиста, тогава ще остане неповре-
дена и ще забременява.
29 **Това е законът за ревността, когато**
някоя жена, като е под *закона на* **мъжа**
си, прегреши и се оскверни[1]**;**
(1) Езек. 33:26
30 **или когато върху някой мъж дой-**
де дух на ревност и ревнува жена си,
тогава да постави жената пред ГОС-
ПОДА и свещеникът да постъпи с нея
според целия този закон.
31 **Така мъжът ще бъде чист от безза-**
коние, а жената ще носи беззаконието
си[1]**.** (1) Мт. 1:19; Евр. 13:4

6 **И ГОСПОД говори на Мойсей и**
каза:
2 **Говори на израилевите синове и**
им кажи: Когато мъж или жена се
посвети, като се обрече с обрека на
назирейство*[1]**, за да се посвети на**
ГОСПОДА,
**т.е.* на отделяне, посвещение; (1) гл. 30:3; Деян. 21:23,24
3 **тогава да се откаже от вино и от**
спиртно питие, да не пие оцет от вино
или оцет от спиртно питие[1]**, и да не**
пие никакво питие направено от гроз-
де, и да не яде нито прясно, нито сухо
грозде. (1) Лев. 10:9; Съд. 13:4,14; Ам. 2:12; Лк. 1:15
4 **През цялото време на назирейство-**
то си да не яде нищо, което се прави
от лозе, от семките до ципата.
5 **През цялото време на назирейския**
му обрек бръснач да не мине през гла-
вата му. Докато се изпълни времето,
което се е посветил на ГОСПОДА, ще
бъде свят. И да остави да расте косата
на главата му[1]**.** (1) Съд. 16:17,19
6 **През цялото време, за което се е**
посветил на ГОСПОДА, да не се при-
ближава до мъртвец[1] **–** (1) гл. 19:11,16
7 **да не се оскверни заради баща си**
или майка си, брат си или сестра си,
когато умрат; понеже назирейството
на неговия Бог е на главата му[1]**.**
(1) Лев. 21:10-12
8 **През цялото време на назирейство-**
то си той е свят на ГОСПОДА[1]**.**
(1) 1 Царе 1:27,28
9 **А ако някой умре внезапно и не-**
очаквано при него и главата на на-
зирейството му се оскверни, тогава
той да обръсне главата си в деня на
очистването си; да я обръсне на сед-
мия ден.
10 **А на осмия ден да донесе две гургу-**
лици или две гълъбчета при свещеника
при входа на шатъра за срещане.
11 **И свещеникът да принесе едното**
в жертва за грях, а другото във все-

изгаряне, и да направи умилостивение за него[1], понеже е съгрешил поради мъртвеца; и в същия ден да освети главата му. (1) Лев. 5:7-10

12 След това *наново* да посвети на ГОСПОДА дните на назирейството си и да донесе едногодишно агне в жертва за вина. А предишните дни са се изгубили, защото назирейството му се е осквернило.

13 И ето закона за назирея: в деня, когато се изпълни времето на назирейството му, да се приведе при входа на шатъра за срещане.

14 И той да принесе своя принос на ГОСПОДА – едно едногодишно мъжко агне без недостатък за всеизгаряне[1], едно едногодишно женско агне без недостатък в жертва за грях, един овен без недостатък за примирителна жертва[2], (1) Лев. 1:10; (2) Лев. 3:6

15 кош с безквасни хлябове – пити от пшенично брашно, смесени с *маслинено* масло, безквасни кори, намазани с масло[1], заедно с хлебния им принос и възлиянията им[2]. (1) Лев. 7:12; (2) гл. 15:3-7

16 И свещеникът да ги представи пред ГОСПОДА и да принесе жертвата му за грях и всеизгарянето му,

17 и да принесе овена за примирителна жертва на ГОСПОДА, заедно с коша с безквасните хлябове; свещеникът да принесе и хлебния ѝ принос с възлиянието ѝ.

18 И назиреят да обръсне главата на назирейството си[1] при входа на шатъра за срещане и да вземе космите на главата на назирейството си и да ги сложи на огъня, който е под примирителната жертва. (1) Деян. 21:24

19 И свещеникът да вземе сварената плешка на овена, една безквасна пита и една безквасна кора от коша, и да ги сложи на ръцете на назирея, след като той е обръснал *главата на* назирейството си.

20 И свещеникът да ги подвижи за движим принос пред ГОСПОДА; това е свято на свещеника заедно с гърдите на движимия принос и с бедрото на възвишаемия принос[1]. И след това назиреят може да пие вино.
(1) Изх. 29:27,28; Лев. 7:32-34

21 Това е законът за назирея, който прави обрек, и за приноса му на ГОСПОДА поради назирейството му, освен онова, което му дава ръка. Така да постъпва според закона за назирейството си съгласно с обрека, който е направил[1]. (1) Деян. 21:26

22 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

23 Говори на Аарон и на синовете му и им кажи: Така да благославяте израилевите синове[1], като им говорите:
(1) Лев. 9:22; 1 Лет. 23:13; 2 Лет. 30:27

24 ГОСПОД да те благослови[1] и да те опази[2]! (1) Рут 2:4; (2) Пс. 121:7,8

25 ГОСПОД да осияе с лицето Си над теб[1] и да ти окаже милост[2]!
(1) Пс. 4:6; 119:135; Дан. 9:17; (2) Бит. 43:29

26 ГОСПОД да издигне лицето Си над теб и да ти даде мир[1]!
(1) Ис. 26:12; Йн. 14:27; 16:33; 20:19; 3 Йн. 14; 2 Сол. 3:16

27 Така да възлагат Името Ми[1] върху израилевите синове и Аз ще ги благославям[2].
(1) 2 Лет. 7:14; Дан. 9:19; (2) гл. 23:20; Пс. 115:12-15

7

И в деня, когато Мойсей завърши издигането на скинията и я помаза, и я освети[1] с всичките ѝ принадлежности и олтара с всичките му принадлежности, и ги помаза, и ги освети,
(1) Изх. 29:36; 30:29; 40:9-11

2 тогава израилевите първенци, главите на бащините им домове, които бяха първенци на племената и стояха пред преброените[1], принесоха (1) гл. 1:4-16

3 и представиха приносите си пред ГОСПОДА: шест покрити коли и дванадесет вола, по една кола от двама първенци и по един вол от всекиго, и ги принесоха пред скинията.

4 Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

5 Приеми ги от тях и нека служат за

извършването на службата на шатъра
за срещане; и ги дай на левитите, на
всекиго според службата му.
6 **И Мойсей взе колите и воловете и**
ги даде на левитите:
7 **двете коли и четирите вола даде на**
синовете на Гирсон, според службата
им[1]**;** (1) гл. 4:24-28
8 **и четирите коли и осемте вола даде**
на синовете на Мерарий, според служ-
бата им[1]**, под ръката на Итамар, сина**
на свещеника Аарон. (1) гл. 4:29-33
9 **А на синовете на Каат не даде, за-**
щото тяхната служба в светилището
беше да носят на рамена[1]**.**
(1) гл. 4:4-15; 2 Царе 6:3
10 **И в деня, когато олтарът беше по-**
мазан, първенците принесоха за освe-
щаването му[1]**; и първенците принесоха**
приносите си пред олтара. (1) 3 Царе 8:63
11 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Нека**
принасят приносите си за освещава-
нето на олтара по един първенец на
ден.
ст. 12-78: гл. 1:5-15; Бит. 35:23-26
12 **И този, който принесе приноса си**
на първия ден, беше Наасон, синът на
Аминадав, от юдовото племе.
13 **И приносът му беше едно сребър-**
но блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла,*
един сребърен леген от седемдесет си-
къла, според сикъла на светилището[1]**,**
и двете пълни с пшенично брашно,
смесено с *маслинено* **масло, за хлебен**
принос[2]**,** (1) гл. 3:47; (2) гл. 15:4; 28:5,13; 29:6; Лев. 2:1
14 **един тамянник от десет** *сикъла* **зла-**
то, пълен с тамян[1]**,** (1) Изх. 30:34-37
15 **един юнец, един овен, едно едно-**
годишно агне за всеизгаряне[1]**,**
(1) Лев. 1:2,3,10
16 **един козел в жертва за грях**[1]
(1) Лев. 4:23
17 **и за примирителна жертва – две**
говеда, пет овена, пет козела и пет
едногодишни агнета[1]**. Това беше при-**
носът на Наасон, сина на Аминадав.
(1) Лев. 3:1,6
18 **На втория ден принесе Натанаил,**
синът на Суар, първенецът на Исахар.
19 **Принесе приноса си: едно сребър-**
но блюдо, тежко сто и тридесет *сикъ-*
ла, **един сребърен леген от седемдесет**
сикъла, според сикъла на светилището,
и двете пълни с пшенично брашно,
смесено с *маслинено* **масло за хлебен**
принос,
20 **един тамянник от десет** *сикъла* **зла-**
то, пълен с тамян,
21 **един юнец, един овен, едно едно-**
годишно агне за всеизгаряне,
22 **един козел в жертва за грях**
23 **и за примирителна жертва – две**
говеда, пет овена, пет козела и пет ед-
ногодишни агнета. Това беше приносът
на Натанаил, сина на Суар.
24 **На третия ден** *принесе* **първенецът**
на синовете на Завулон, Елиав, синът
на Хелон.
25 **Приносът му беше едно сребърно**
блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла,*
един сребърен леген от седемдесет си-
къла, според сикъла на светилището,
и двете пълни с пшенично брашно,
смесено с *маслинено* **масло за хлебен**
принос,
26 **един тамянник от десет** *сикъла* **зла-**
то, пълен с тамян,
27 **един юнец, един овен, едно едно-**
годишно агне за всеизгаряне,
28 **един козел в жертва за грях**
29 **и за примирителна жертва – две**
говеда, пет овена, пет козела и пет ед-
ногодишни агнета. Това беше приносът
на Елиав, сина на Хелон.
30 **На четвъртия ден** *принесе* **първе-**
нецът на синовете на Рувим, Елисур,
синът на Седиур.
31 **Приносът му беше едно сребърно**
блюдо, тежко сто и тридесет *сикъла,*
един сребърен леген от седемдесет си-
къла, според сикъла на светилището,
и двете пълни с пшенично брашно,
смесено с *маслинено* **масло за хлебен**
принос,
32 **един тамянник от десет** *сикъла* **зла-**
то, пълен с тамян,
33 **един юнец, един овен, едно едно-**
годишно агне за всеизгаряне,

34 **един козел в жертва за грях**
35 **и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елисур, сина на Седиур.**
36 **На петия ден** *принесе* **първенецът на синовете на Симеон, Селумиил, синът на Сурисадай.**
37 **Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,* **един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло за хлебен принос,**
38 **един тамянник от десет** *сикъла* **злато, пълен с тамян,**
39 **един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,**
40 **един козел в жертва за грях**
41 **и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Селумиил, сина на Сурисадай.**
42 **На шестия ден** *принесе* **първенецът на синовете на Гад, Елиасаф, синът на Деуил.**
43 **Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,* **един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло за хлебен принос,**
44 **един тамянник от десет** *сикъла* **злато, пълен с тамян,**
45 **един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,**
46 **един козел в жертва за грях**
47 **и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елиасаф, сина на Деуил.**
48 **На седмия ден** *принесе* **първенецът на синовете на Ефрем, Елисама, синът на Амиуд.**
49 **Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,* **един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло за хлебен принос,**
50 **един тамянник от десет** *сикъла* **злато, пълен с тамян,**
51 **един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,**
52 **един козел в жертва за грях**
53 **и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Елисама, сина на Амиуд.**
54 **На осмия ден** *принесе* **първенецът на синовете на Манасия, Гамалиил, синът на Федасур.**
55 **Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,* **един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло за хлебен принос,**
56 **един тамянник от десет** *сикъла* **злато, пълен с тамян,**
57 **един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,**
58 **един козел в жертва за грях**
59 **и за примирителна жертва – две говеда, пет овена, пет козела и пет едногодишни агнета. Това беше приносът на Гамалиил, сина на Федасур.**
60 **На деветия ден** *принесе* **първенецът на синовете на Вениамин, Авидан, синът на Гедеон.**
61 **Приносът му беше едно сребърно блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,* **един сребърен леген от седемдесет сикъла, според сикъла на светилището, и двете пълни с пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло за хлебен принос,**
62 **един тамянник от десет** *сикъла* **злато, пълен с тамян,**
63 **един юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне,**
64 **един козел в жертва за грях**

65 **и за примирителна жертва – две
говеда, пет овена, пет козела и пет ед-
ногодишни агнета. Това беше приносът
на Авидан, сина на Гедеон.**
66 **На десетия ден** *принесе* **първенецът
на синовете на Дан, Ахиезер, синът на
Амисадай.**
67 **Приносът му беше едно сребърно
блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,*
**един сребърен леген от седемдесет си-
къла, според сикъла на светилището,
и двете пълни с пшенично брашно,
смесено с** *маслинено* **масло за хлебен
принос,**
68 **един тамянник от десет** *сикъла* **зла-
то, пълен с тамян,**
69 **един юнец, един овен, едно едно-
годишно агне за всеизгаряне,**
70 **един козел в жертва за грях**
71 **и за примирителна жертва – две
говеда, пет овена, пет козела и пет ед-
ногодишни агнета. Това беше приносът
на Ахиезер, сина на Амисадай.**
72 **На единадесетия ден** *принесе* **пър-
венецът на синовете на Асир, Фагеил,
синът на Охран.**
73 **Приносът му беше едно сребърно
блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,*
**един сребърен леген от седемдесет си-
къла, според сикъла на светилището,
и двете пълни с пшенично брашно,
смесено с** *маслинено* **масло за хлебен
принос,**
74 **един тамянник от десет** *сикъла* **зла-
то, пълен с тамян,**
75 **един юнец, един овен, едно едно-
годишно агне за всеизгаряне,**
76 **един козел в жертва за грях**
77 **и за примирителна жертва – две
говеда, пет овена, пет козела и пет ед-
ногодишни агнета. Това беше приносът
на Фагеил, сина на Охран.**
78 **На дванадесетия ден** *принесе* **пър-
венецът на синовете на Нефталим,
Ахирей, синът на Енан.**
79 **Приносът му беше едно сребърно
блюдо, тежко сто и тридесет** *сикъла,*
**един сребърен леген от седемдесет си-
къла, според сикъла на светилището,
и двете пълни с пшенично брашно,
смесено с** *маслинено* **масло за хлебен
принос,**
80 **един тамянник от десет** *сикъла* **зла-
то, пълен с тамян,**
81 **един юнец, един овен, едно едно-
годишно агне за всеизгаряне,**
82 **един козел в жертва за грях**
83 **и за примирителна жертва – две
говеда, пет овена, пет козела и пет ед-
ногодишни агнета. Това беше жертвата
на Ахирей, сина на Енан.**
84 **Това беше приносът за освещава-
нето на олтара от израилевите първен-
ци в деня, когато беше помазан: два-
надесет сребърни блюда, дванадесет
сребърни легена, дванадесет златни
тамянника.**
85 **Всяко сребърно блюдо беше от
сто и тридесет** *сикъла,* **а всеки леген
беше от седемдесет** *сикъла;* **всичкото
сребро на съдовете беше две хиляди и
четиристотин** *сикъла,* **според сикъла на
светилището.**
86 **Дванадесет златни тамянника пъл-
ни с тамян; всеки тамянник беше от
десет** *сикъла*, **според сикъла на светили-
щето, всичкото злато на тамянниците
беше сто и двадесет** *сикъла*.
87 **Всичките говеда за всеизгаряне
бяха дванадесет юнеца,** *освен тях и*
**дванадесет овена, дванадесет едного-
дишни агнета, заедно с хлебния им
принос, и дванадесет козела в жертва
за грях.**
88 **И всичките говеда за примирителна
жертва бяха двадесет и четири юнеца,**
освен тях и **шестдесет овена, шестдесет
козела, шестдесет едногодишни агнета.
Това беше приносът за освещаването
на олтара, след като беше помазан.**
89 **И когато Мойсей влезе в шатъра за
срещане, за да говори с** *Бога*[1]*,* **тогава
чу гласа, който му говореше отгоре от
умилостивилището, което беше върху
ковчега на свидетелството между двата
херувима**[2]**; и му говореше.**

(1) гл. 11:17; 12:8; Изх. 33:9,11; (2) Изх. 25:22

ст. 1-4: Изх. 25:31-40

8 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
2 **Говори на Аарон и му кажи: Когато
палиш светилата, седемте светила да
светят пред светилника.**
3 **И Аарон направи така: запали све-
тилата на светилника,** *така че да све-
тят* **към предната му страна, както
ГОСПОД заповяда на Мойсей**[1]**.**
(1) Изх. 39:37; 40:25
4 **А ето каква беше направата на све-
тилника: изкован от злато, от стъблото
до цветята си беше изкован; според
образеца, който ГОСПОД показа на
Мойсей, така той направи светилника.**
5 **И ГОСПОД говори на Мойсей и
каза:**
6 **Вземи левитите отсред израилевите
синове и ги очисти**[1]**.** (1) Втзк. 10:8; Мал. 3:3
7 **И така да им направиш, за да ги
очистиш: поръси ги с вода за очиства-
не**[1] **и нека обръснат цялото си тяло и
да изперат дрехите си, и да се очис-
тят**[2]**.** (1) гл. 19:9; (2) Лев. 14:8,9
8 **После да вземат един юнец заед-
но с хлебния му принос от пшенично
брашно, смесено с** *маслинено* **масло**[1]**; а
ти да вземеш друг юнец в жертва за
грях.** (1) Лев. 2:1
9 **И да приведеш левитите пред ша-
търа за срещане**[1] **и да събереш цялото
общество на израилевите синове**[2]**.**
(1) Изх. 29:4; (2) Лев. 8:3
10 **И когато приведеш левитите пред
ГОСПОДА, нека израилевите синове
положат ръцете си на левитите**
11 **и Аарон да подвижи левитите пред
ГОСПОДА като движим принос от
страна на израилевите синове, за да
бъдат те за извършване на ГОСПОД-
НАТА служба**[1]**.** (1) Втзк. 10:8
12 **И левитите да положат ръцете си
на главите на юнците; и да принесеш
единия в жертва за грях, а другия във
всеизгаряне на ГОСПОДА, за да на-
правиш умилостивение за левитите**[1]**.**
(1) Лев. 8:14,15
13 **И да поставиш левитите пред Аарон
и пред синовете му и да ги подвижиш
като движим принос на ГОСПОДА.**
14 **Така да отделиш левитите измежду
израилевите синове и левитите ще бъ-
дат Мои**[1]**.** (1) гл. 3:9,12
15 **И след това левитите да влязат, за
да обслужват шатъра за срещане. Така
да ги очистиш и да ги подвижиш за
движим принос.**
16 **Понеже те са Ми дадени изцяло
измежду израилевите синове. Вместо
всичките първородни от израилевите
синове – всички, които отварят утро-
ба – ги взех за Себе Си**[1]**.** (1) гл. 3:9,12
17 **Защото всичките първородни из-
между израилевите синове са Мои, и
човек и животно. В деня, когато пора-
зих всичките първородни в египетска-
та земя**[1]**, ги осветих за Себе Си.**
(1) Изх. 12:29
18 **А левитите взех вместо всичките
първородни измежду израилевите си-
нове**[1]**.** (1) гл. 3:9,12
19 **И дадох левитите като дар на Аа-
рон и на синовете му**[1] **измежду изра-
илевите синове, за да вършат службата
на израилевите синове в шатъра за
срещане и да правят умилостивение за
израилевите синове, за да не се появи
язва между израилевите синове, кога-
то израилевите синове се приближават
при светилището**[2]**.** (1) гл. 3:6; (2) гл. 1:50-54
20 **Тогава Мойсей и Аарон и цялото
общество на израилевите синове на-
правиха така с левитите; според всич-
ко, което ГОСПОД заповяда на Мой-
сей за левитите, така направиха изра-
илевите синове с тях**[1]**.** (1) гл. 1:54; Изх. 12:50
21 **И така, левитите се очистиха от
греховете си и изпраха дрехите си. И
Аарон ги подвижи като движим принос
пред ГОСПОДА и Аарон направи уми-
лостивение за тях, за да ги очисти.**
22 **И след това левитите влязоха в ша-
търа за срещане, за да вършат служба-
та си пред Аарон и пред синовете му.
Както ГОСПОД заповяда на Мойсей за
левитите, така направиха с тях**[1]**.**
(1) ст. 20

23 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

24 **Ето** *определеното* **за левитите: от двадесет и пет години и нагоре да влиза в отряда, за да върши службата в шатъра за срещане[1],** (1) гл. 4:3,23,30,47

25 **а от петдесет години да престава да върши службата и да не служи вече.**

26 **Може да помага на братята си в шатъра за срещане, да пази заповяданото; но да не върши служба. Така да постъпваш с левитите по отношение на заповяданото за тях.**

9 И ГОСПОД говори на Мойсей в Синайската пустиня, в първия месец на втората година[1], откакто излязоха от египетската земя, и каза: (1) гл. 1:1

2 **Израилевите синове да направят пасхата на определеното ѝ време[1].** (1) Изх. 12:1-14

3 **На четиринадесетия ден от този месец привечер да я направите, на определеното ѝ време. Да я направите според всичките ѝ наредби и според всичките ѝ правила.**

4 **И Мойсей каза на израилевите синове да направят пасхата.**

5 **И направиха пасхата на четиринадесетия ден от първия** *месец* **привечер, в Синайската пустиня; според всичко, което ГОСПОД заповяда на Мойсей, така направиха израилевите синове[1].** (1) гл. 8:20,22

6 **А имаше някои, които бяха нечисти поради мъртво човешко тяло и не можеха да направят пасхата в онзи ден[1], и те дойдоха пред Мойсей и пред Аарон в онзи ден[2].** (1) гл. 19:11,16; Йн. 18:28; (2) гл. 27:2,21

7 **И тези мъже му казаха: Ние сме нечисти поради мъртво човешко тяло; защо да ни спират да не принесем ГОСПОДНИЯ принос на определеното му време между израилевите синове[1]?** (1) 2 Лет. 30:17-19

8 **А Мойсей им каза: Постойте, за да чуя какво ще заповяда ГОСПОД за вас[1].** (1) гл. 27:5; Лев. 24:12

9 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

10 **Говори на израилевите синове и им кажи: Ако някой човек от вас или от потомството ви бъде нечист поради мъртво тяло или е далеч на път, да направи пасхата на ГОСПОДА.**

11 **Да я направят на четиринадесетия ден от втория месец[1], привечер, и да я ядат с безквасни хлябове и горчиви треви[2];** (1) 2 Лет. 30:2; (2) Изх. 12:8

12 **да не оставят от нея до сутринта и да не трошат кост от нея; да я направят според всичките наредби за пасхата[1].** (1) Изх. 12:10,46

13 **А който е чист и не е на път, ако пренебрегне да направи пасхата, този човек да бъде изтребен отсред народа си[1], понеже не е принесъл ГОСПОДНИЯ принос на определеното му време; този човек ще носи греха си[2].** (1) гл. 15:30,31; 19:13,20; Изх. 30:33,38; (2) Лев. 24:15

14 **И ако някой чужденец, който пребивава между вас, желае да направи пасхата на ГОСПОДА, нека я направи според наредбата за пасхата и според правилото за нея. Една наредба да имате както за чужденеца, така и за местния жител[1].** (1) Изх. 12:48,49; Езд. 6:21

15 **И в деня, когато скинията беше издигната, облакът покри скинията, шатъра на свидетелството[1]. И от вечер до сутрин над скинията имаше като огнено явление[2].** (1) гл. 16:42; Изх. 40:34; Откр. 15:5,8; (2) гл. 10:34; 14:14; Изх. 13:21; 40:38

16 **Така ставаше винаги: облакът я покриваше и нощем** *имаше като* **огнено явление[1].** (1) Изх. 40:38

17 **И когато облакът се вдигаше от шатъра, израилевите синове тръгваха; и на мястото, където застанеше облакът, там израилевите синове разполагаха стан[1].** (1) гл. 10:11,12,33,34

18 **По заповед на ГОСПОДА тръгваха израилевите синове и по заповед на ГОСПОДА разполагаха стан; и през всичките дни, когато облакът стоеше**

над скинията, те оставаха на стан.

19 И когато облакът стоеше над скинията много дни, израилевите синове пазеха заповяданото от ГОСПОДА и не тръгваха.

20 А когато облакът стоеше над скинията малко дни, по заповед от ГОСПОДА оставаха на стан и по заповед от ГОСПОДА тръгваха.

21 И когато облакът стоеше *само* от вечер до сутрин и облакът се вдигаше на сутринта, тогава те тръгваха. Било денем или нощем, когато облакът се вдигаше, тогава и те тръгваха.

22 Ако облакът оставаше над скинията и стоеше над нея два дни или един месец, или дълго време, израилевите синове оставаха на стан и не тръгваха; а когато той се вдигаше, тръгваха.

23 По заповед от ГОСПОДА разполагаха стан и по заповед от ГОСПОДА тръгваха. Те пазеха заповяданото от ГОСПОДА, както ГОСПОД заповядваше чрез Мойсей[1]. (1) гл. 10:13; Изх. 17:1

10

10 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

2 Направи си две сребърни тръби; изковани да ги направиш и да ти служат за свикване на обществото и за вдигане на становете[1].

(1) Ер. 4:5; Йоил 2:1,15,16

3 Когато затръбят с тях, цялото общество да се събере при теб до входа на шатъра за срещане.

4 Ако затръбят само с едната, да се събират при теб първенците, израилевите хилядници[1]. (1) гл. 1:16; 7:2

5 А когато затръбите високо, тогава да се вдигат становете, които са разположени към изток[1]. (1) гл. 2:3

6 И когато затръбите високо втори път, тогава да се вдигат становете, които са разположени към юг[1]. Да тръбят високо, за да се вдигат. (1) гл. 2:10

7 Но за събиране на събранието да тръбите, но без да тръбите високо.

8 Свещениците, синовете на Аарон, да тръбят с тръбите. Те да ви бъдат вечна наредба в поколенията ви.

9 И когато излизате на война в земята си против притеснителя, който би ви притеснил[1], тогава да затръбите високо с тръбите и ще бъдете спомнени пред ГОСПОДА, вашия Бог, и ще бъдете избавени от враговете си[2].

(1) Втзк. 20:1; (2) гл. 31:6; 2 Лет. 13:12-15

10 И в дните на радостта си и на празниците си, и на новолунията си[1] да тръбите с тръбите[2] при всеизгарянията си и при примирителните си жертви; и те да ви бъдат за спомен пред вашия Бог. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог.

(1) 1 Царе 20:5; (2) Лев. 25:9; Иис. Нав. 6:4; Пс. 81:3

11 И във втората година, във втория месец[1], на двадесетия *ден* от месеца облакът се вдигна от скинията на свидетелството[2]. (1) гл. 1:1; (2) гл. 9:17

12 И израилевите синове се вдигнаха от Синайската пустиня[1] според пътуванията си[2]. И облакът застана в пустинята Фаран[3]. (1) гл. 33:16; Изх. 19:1,2; (2) Втзк. 1:7,19; (3) гл. 12:16; 13:3,26; Бит. 21:21; 3 Царе 11:18

13 Вдигнаха се за първи път според заповедта на ГОСПОДА чрез Мойсей[1].

(1) гл. 9:20-23

ст. 14-27: гл. 1:5-15; Бит. 35:23-26

14 Знамето на стана на синовете на Юда се вдигна първо според войнствата им[1]. И над войнството му беше Наасон, синът на Аминадав. (1) гл. 2:9

15 Над войнството на племето на синовете на Исахар беше Натанаил, синът на Суар.

16 А над войнството на племето на синовете на Завулон беше Елиав, синът на Хелон.

17 Тогава се свали скинията[1] и се вдигнаха синовете на Гирсон и синовете на Мерарий, които носеха скинията[2].

(1) гл. 1:51; (2) гл. 4:24-33

18 После се вдигна знамето на стана на Рувим според войнствата им[1]. И над войнството му беше Елисур, синът на Седиур. (1) гл. 2:16

19 Над войнството на племето на синовете на Симеон беше Селумиил, синът на Сурисадай.

20 А над войнството на племето на
синовете на Гад беше Елиасаф, синът
на Деуил.
21 После се вдигнаха каатците, които
носеха светилището[1]; и скинията се из-
дигаше до тяхното пристигане[2].
(1) гл. 1:51; (2) гл. 4:15
22 И знамето на стана на синовете
на Ефрем се вдигна според войнствата
им[1]. И над войнството му беше Елиса-
ма, синът на Амиуд. (1) гл. 2:24
23 Над войнството на племето на си-
новете на Манасия беше Гамалиил, си-
нът на Федасур.
24 А над войнството на племето на
синовете на Вениамин беше Авидан,
синът на Гедеон.
25 И знамето на стана на синовете на
Дан, които бяха последни от всички
станове, се вдигна според войнствата
им[1]. И над войнството му беше Ахи-
езер, синът на Амисадай. (1) гл. 2:31
26 Над войнството на племето на си-
новете на Асир беше Фагеил, синът
на Охран.
27 А над войнството на племето на
синовете на Нефталим беше Ахирей,
синът на Енан.
28 Така ставаше пътуването на изра-
илевите синове според войнствата им;
така се вдигаха[1]. (1) гл. 2:34
29 И Мойсей каза на Овав[1], сина на
мадиамеца Рагуил, тъста на Мойсей[2]:
Ние тръгваме за онова място, за кое-
то ГОСПОД каза: Ще ви го дам[3]. Ела
заедно с нас и ще ти сторим добро,
защото ГОСПОД е обещал добро на
Израил.
(1) Съд. 1:16; 4:11; (2) Изх. 2:18-21; (3) Бит. 17:8; Изх. 6:8
30 Но той му каза: Няма да дойда, а
ще отида в своята си земя и при рода
си[1]. (1) Изх. 18:27
31 А *Мойсей* каза: Моля те, не ни ос-
тавяй, понеже ти знаеш къде трябва
да разполагаме стан в пустинята и ще
бъдеш очи за нас.
32 И ако дойдеш с нас, доброто, кое-
то ГОСПОД ще направи на нас, също-
то добро ще направим и ние на теб.
33 И така, пропътуваха тридневен път
от ГОСПОДНАТА планина[1]; и ковчегът
на ГОСПОДНИЯ завет се движеше на
тридневен път пред тях, за да им тър-
си място за почивка[2].
(1) Изх. 3:1; (2) Втзк. 1:33
34 И ГОСПОДНИЯТ облак беше над
тях денем, когато тръгваха от стана[1].
(1) Изх. 13:21; 40:38
35 И когато ковчегът се вдигаше,
Мойсей казваше: Стани, ГОСПОДИ[1],
и да се разпръснат враговете Ти, и да
побягнат отпред Теб онези, които Те
мразят[2]! (1) Пс. 3:7; (2) 1 Царе 4:3; Пс. 68:1
36 А когато се спираше, той казваше:
Върни се, ГОСПОДИ[1], при десетките
хиляди на израилевите хиляди!
(1) Пс. 90:13

11
И народът роптаеше и *това беше*
зло в ушите на ГОСПОДА. И ГОСПОД
чу[1] и гневът Му пламна, и огън от
ГОСПОДА се запали между тях и по-
яждаше в края на стана[2].
(1) гл. 12:2; (2) гл. 16:35; Втзк. 9:22; Пс. 78:21
2 Тогава народът извика към Мойсей[1]
и Мойсей се помоли на ГОСПОДА[2], и
огънят престана[3].
(1) гл. 21:7; (2) Изх. 10:18; (3) Втзк. 9:19
3 И онова място се нарече Тавера*,
защото огън от ГОСПОДА гореше
между тях. *Пожар
4 И разноплеменното множество, ко-
ето беше между тях[1], стръвно пожела
месо; и израилевите синове също пла-
каха[2] отново и казаха: Кой ще ни даде
месо да ядем[3]? (1) Изх. 12:38;
(2) гл. 14:1; (3) ст. 18; Изх. 16:12; Пс. 78:18-20; 1 Кор. 10:6
5 Ние помним рибата, която ядяхме
даром в Египет, краставиците и дини-
те, и праза, и лука, и чесъна[1];
(1) Изх. 16:3; Ер. 42:14
6 а сега душата ни е изсъхнала –
нищо няма, няма какво да гледаме
освен тази манна[1]! (1) гл. 21:5
7 А манната приличаше на кориандро-
во семе[1] и беше на вид като бделио-
нова *смола*[2]. (1) Изх. 16:23,31; (2) Бит. 2:12
8 И народът се пръсна наоколо и я
събираше, мелеше я в мелници или я

чукаше в чутури и я вареше в гърнета, и правеше пити от нея. А вкусът ѝ беше като вкус на пити, пържени в масло[1]**.** (1) Изх. 16:23,31
9 **Когато нощем падаше росата в стана, с нея падаше и манна**[1]**.** (1) Изх. 16:13,14
10 **И Мойсей чу как народът плачеше в родовете си, всеки при входа на шатрата си, и ГОСПОДНИЯТ гняв пламна силно**[1]**. И това беше зло в очите на Мойсей.** (1) гл. 12:9; Евр. 3:10
11 **И Мойсей каза на ГОСПОДА: Защо си наскърбил слугата Си? И защо не съм придобил Твоето благоволение, та си сложил върху мен товара на целия този народ**[1]**?** (1) Изх. 5:22
12 **Аз ли съм носил в утробата си целия този народ, или аз съм го родил, че ми казваш: Носи ги в пазвата си, както кърмачка носи кърмачето**[1]**, до земята, за която си се клел на бащите им**[2]**?** (1) Втзк. 1:31; 1 Сол. 2:7; (2) Изх. 6:8
13 **Откъде у мен месо да дам на целия този народ**[1]**! Защото плачат пред мен и казват: Дай ни месо да ядем!** (1) ст. 20; 4 Царе 4:43; 7:2; Мт. 14:17
14 **Аз не мога сам да нося целия този народ, защото е много тежък за мен**[1]**.** (1) Изх. 18:18
15 **Ако така постъпваш с мен, моля Ти се, убий ме още сега, ако съм намерил Твоето благоволение, за да не гледам злощастието си**[1]**!** (1) Изх. 32:32; 3 Царе 19:4
16 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Събери ми седемдесет мъже измежду израилевите старейшини**[1]**, за които знаеш, че са старейшини на народа и негови надзорници, и ги доведи при шатъра за срещане, за да застанат там с теб.** (1) Изх. 24:1,9
17 **И Аз ще сляза и ще говоря там с теб**[1]**, и ще взема от Духа, който е на теб, и ще сложа на тях, за да носят товара на народа заедно с теб, за да не го носиш ти сам**[2]**.** (1) гл. 7:89; (2) Изх. 18:22
18 **И кажи на народа: Осветете се за утре**[1] **и ще ядете месо, защото плакахте в ушите на ГОСПОДА и казвахте: Кой ще ни даде месо да ядем, защото добре ни беше в Египет! Затова ГОСПОД ще ви даде месо и ще ядете**[2]**.** (1) Изх. 19:10; (2) Изх. 16:8
19 **Няма да ядете един ден, нито два дни, нито пет дни, нито десет дни, нито двадесет дни,**
20 **а цял месец, докато ви излезе от носа и ви втръсне, защото презряхте ГОСПОДА, който е между вас, и плакахте пред Него, и казвахте: Защо излязохме от Египет?**[1] (1) гл. 14:3; 16:13; 20:4; 21:5; Изх. 16:3; Деян. 7:39
21 **И Мойсей каза: Народът, сред който съм, е шестстотин хиляди души пешаци**[1]**, а Ти казваш: Ще им дам да ядат месо цял месец.** (1) гл. 1:46
22 **Да се изколят ли за тях овцете и говедата, за да им бъдат достатъчни, или да им се съберат всичките риби на морето, за да им бъдат достатъчни**[1]**?** (1) ст. 13
23 **А ГОСПОД каза на Мойсей: Скъсила ли се е ръката на ГОСПОДА?**[1] **Сега ще видиш дали ще ти се сбъдне словото Ми, или не**[2]**.** (1) Ис. 50:2; Ер. 32:17,27; (2) Изх. 6:1
24 **И така, Мойсей излезе и каза на народа думите на ГОСПОДА. И събра седемдесет мъже от старейшините на народа и ги постави около шатъра.**
25 **Тогава ГОСПОД слезе в облака**[1] **и говори с него, и взе от Духа, който беше на него, и го сложи на седемдесетте старейшини. И когато Духът дойде на тях**[2]**, те пророкуваха**[3]**, но не повториха.** (1) гл. 12:5; (2) гл. 24:2; 4 Царе 2:15; Неем. 9:20; (3) 1 Царе 19:20
26 **Но двама от мъжете бяха останали в стана. Името на единия от тях беше Елдад, а името на другия – Модад. И на тях дойде Духът; те бяха от записаните, но не бяха излезли при шатъра и пророкуваха в стана.**
27 **И едно момче изтича и съобщи на Мойсей, и каза: Елдад и Модад пророкуват в стана.**
28 **И Иисус, Навиевият син, слугата на Мойсей**[1]**, един от избраните му, проро-**

вори и каза: Господарю мой, Мойсей, забрани им[2]!

(1) Изх. 24:13; Иис. Нав. 1:1; (2) Мк. 9:38

29 **А Мойсей му каза: Ревнуваш ли за мен? Да бяха всички** *от* **ГОСПОДНИЯ народ пророци и да сложеше ГОСПОД Духа Си на тях[1]!** (1) Йоил 2:28,29; 1 Кор. 14:5

30 **И Мойсей се оттегли в стана, той и израилевите старейшини.**

31 **Тогава излезе вятър от ГОСПОДА и докара от морето пъдпъдъци, и ги хвърли върху стана, до един ден път от едната страна и до един ден път от другата страна около стана[1], и до два лакътя от повърхността на земята.**

(1) Изх. 16:13

32 **Тогава народът стана и целия онзи ден и цялата нощ, и целия следващ ден събираше пъдпъдъците. Който събра най-малко, събра десет кора. И си ги овесиха** *да се сушат* **около стана.**

33 **А когато месото беше още в зъбите им и още не беше сдъвкано, ГОСПОДНИЯТ гняв пламна против народа и ГОСПОД порази народа с много голяма язва[1].** (1) гл. 16:46; Пс. 78:26-31

34 **И нарекоха това място Киврот-Атаава*[1], защото там беше погребан лакомият народ.**

*Гробове на лакомството; (1) гл. 33:16; Втзк. 9:22

35 **А от Киврот-Атаава народът се вдигна за Асирот и остана в Асирот[1].**

(1) гл. 33:17

12 **А Мариам и Аарон[1] говориха против Мойсей[2] заради етиопката, която беше взел за жена – защото беше взел една етиопка** *за* **жена[3] – и казаха:**

(1) гл. 26:59; (2) гл. 16:2; (3) Изх. 2:21

2 **Само чрез Мойсей ли говори ГОСПОД? Не говори ли и чрез нас[1]? И ГОСПОД чу това[2].**

(1) Изх. 4:14-16; 15:20; (2) гл. 11:1; Езек. 35:13

3 **А Мойсей беше много кротък човек[1], повече от всички хора, които бяха на земята.** (1) 2 Кор. 10:1

4 **И ГОСПОД веднага каза на Мойсей, на Аарон и на Мариам: Излезте вие тримата при шатъра за срещане[1]! И те излязоха и тримата.** (1) гл. 1:1

5 **Тогава ГОСПОД слезе в облачен стълб[1], застана пред входа на шатъра и повика Аарон и Мариам и те двамата излязоха.** (1) гл. 11:25

6 **И каза: Слушайте сега думите Ми! Ако има пророк между вас, Аз, ГОСПОД, ще му стана познат чрез видение[1], насън ще му говоря[2].**

(1) 1 Царе 3:21; 2 Царе 7:4; Дан. 2:19; 7:1; Ос. 12:10; Зах. 1:8; (2) Бит. 28:12-16; 1 Царе 28:6; 3 Царе 3:5; Йов 4:13; Йоил 2:28

7 **Но слугата Ми Мойсей не е така. Той е верен в целия Ми дом[1];**

(1) Евр. 3:2,5

8 **с него говоря лице в лице[1], ясно, а не със загадки; и той гледа образа на ГОСПОДА[2]. Как не се убояхте вие да говорите против слугата Ми Мойсей?**

(1) гл. 7:89; Изх. 19:19; Втзк. 34:10; (2) Изх. 34:6; Втзк. 18:15,18

9 **И гневът на ГОСПОДА пламна против тях[1] и Той си отиде.** (1) гл. 11:10

10 **И като облакът се оттегли от шатъра, ето, Мариам беше прокажена,** *бяла* **като сняг[1]; и Аарон погледна Мариам и ето, тя беше прокажена[2].**

(1) Изх. 4:6; Лев. 13:13; (2) Втзк. 24:9; 2 Лет. 26:19

11 **Тогава Аарон каза на Мойсей: Моля те, господарю мой, не ни възлагай този грях, с който извършихме безумие и съгрешихме[1]!** (1) 2 Царе 24:10

12 **Нека тя не бъде като мъртво** *дете,* **на което половината от тялото се е разложило, когато излиза от утробата на майка си!**

13 **И Мойсей извика към ГОСПОДА и каза: О Боже, моля Ти се, изцели я[1]!**

(1) Изх. 15:26; 3 Царе 13:6; Лк. 6:28

14 **А ГОСПОД каза на Мойсей: Ако баща ѝ я беше заплюл в лицето[1], нямаше ли да бъде посрамена седем дни? Нека бъде затворена извън стана седем дни[2] и след това може да се прибере.** (1) Втзк. 25:9; (2) гл. 5:2; Лев. 13:4,50

15 **И така, Мариам беше затворена седем дни извън стана и народът не се вдигна, докато Мариам не се прибра.**

16 **След това народът се вдигна от Асирот[1] и разположи стан в пустинята Фаран[2].** (1) гл. 33:18; (2) гл. 10:12

гл. 13; 14: Втзк. 1:19-46

**13 И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:**
2 **Изпрати мъже, за да разузнаят хана-
анската земя**[1]**, която Аз давам на изра-
илевите синове! Да изпратите по един
мъж от всяко племе**[2] **на бащите им и
всеки да е първенец между тях.**
(1) ст. 16,17; Иис. Нав. 2:1; (2) Иис. Нав. 3:12
3 **И така, Мойсей ги изпрати от пусти-
нята Фаран**[1] **според ГОСПОДНАТА за-
повед. Всичките мъже бяха началници
между израилевите синове**[2].
(1) ст. 26; гл. 10:12; (2) гл. 34:17,18

ст. 4-15: гл. 34:19-28; Бит. 35:23-26

4 **Ето имената им: от рувимовото пле-
ме: Самуй, синът на Закхур;**
5 **от симеоновото племе: Сафат, синът
на Хорий;**
6 **от юдовото племе: Халев, синът на
Ефоний**[1]**;**
(1) гл. 14:6,24; 34:19; Иис. Нав. 14:6; 1 Лет. 4:15
7 **от исахаровото племе: Игал, синът
на Йосиф;**
8 **от ефремовото племе: Осия, синът
на Навий**[1]**;**
(1) гл. 27:18,22; Изх. 17:9; Втзк. 32:44; 1 Лет. 7:27
9 **от вениаминовото племе: Фалтий,
синът на Рефу;**
10 **от завулоновото племе: Гадиил, си-
нът на Содий;**
11 **от йосифовото племе: от Манасие-
вото племе: Гадий, синът на Сусий;**
12 **от дановото племе: Амиил, синът
на Гамалий;**
13 **от асировото племе: Сетур, синът
на Михаил;**
14 **от нефталимовото племе: Наавий,
синът на Волсий;**
15 **от гадовото племе: Геуил, синът на
Махний.**
16 **Това са имената на мъжете, които
Мойсей изпрати, за да разузнаят земя-
та. И Мойсей нарече Осия*, сина на
Навий, Иисус****[1].
*Спасение **ГОСПОД е спасение; (1) ст. 6
17 **Като ги изпрати да разузнаят хана-
анската земя, Мойсей им каза: Изкаче-
те се на южната страна и се качете на
хълмовете**[1]**,** (1) Иис. Нав. 10:40
18 **и огледайте земята каква е и на-
родът, който живее в нея, силен ли е,
или слаб, малоброен ли е, или много-
броен;**
19 **и каква е земята, в която живее,
добра ли е, или лоша; и какви са гра-
довете, в които те живеят, от шатри ли
са, или са укрепени;**
20 **и каква е земята, плодородна ли
е, или слаба, има ли по нея дървета,
или не**[1]**. И бъдете смели**[2] **и донесете
от плодовете на земята. А тогава беше
времето на първозрялото грозде.**
(1) Иис. Нав. 2:1; (2) Втзк. 31:6
21 **И така, те се качиха и разузнаха
земята от пустинята Цин**[1] **до Реов при
прохода на Емат**[2]**.**
(1) гл. 34:3,4; (2) гл. 34:8; Съд. 18:28
22 **После се изкачиха на южната
страна и дойдоха до Хеврон**[1]**, къде-
то живееха Ахиман, Сесай и Талмай,
синовете на Енак**[2]**. А Хеврон беше по-
строен седем години преди египетския
Цоан**[3]**.** (1) Бит. 13:18; (2) Иис. Нав. 11:21; 15:14;
(3) Пс. 78:12,43; Ис. 19:11
23 **И когато дойдоха до долината Ес-
хол**[1]**, отрязаха от там една лозова пръч-
ка с един грозд, който двама носеха на
прът;** *взеха* **и нарове и смокини**[2]**.**
(1) гл. 32:9; (2) Втзк. 8:8
24 **Онова място се нарече долина Ес-
хол* поради грозда, който израилевите
синове отрязаха от там.** *Грозд
25 **И след четиридесет дни те се вър-
наха от разузнаването на земята**[1]**.**
(1) гл. 14:34
26 **И дойдоха при Мойсей, при Аа-
рон и при цялото общество израилеви
синове в пустинята Фаран**[1]**, в Кадис**[2]**,
и дадоха отчет пред тях и пред цяло-
то общество, и им показаха плода на
земята.**
(1) ст. 3; (2) гл. 20:1; 32:8; 33:36; Иис. Нав. 14:7
27 **И им разказаха, като говориха: Хо-
дихме в земята, в която ни изпрати.
Наистина там текат мляко и мед**[1] **– ето
и плода ѝ**[2]**.**
(1) гл. 14:8; 16:13,14; Изх. 3:8,17; (2) гл. 14:7
28 **Но народът, който живее в земята,
е силен и градовете – укрепени и мно-**

го големи; там видяхме и синовете на Енак[1]. (1) Иис. Нав. 14:12

29 **Амаличаните[1] живеят в южната земя, хетейците, евусейците и аморейците живеят по хълмовете, а ханаанците[2] живеят при морето и край бреговете на Йордан[3].**

(1) гл. 14:45; Изх. 17:8; 1 Царе 27:8; (2) Бит. 15:20,21; Втзк. 7:1; 20:17; Иис. Нав. 3:10; Съд. 3:5; Неем. 9:8; (3) Иис. Нав. 5:1; 9:1

30 **А Халев успокояваше народа пред Мойсей, като казваше: Да вървим напред и да я завладеем, защото със сигурност ще я превземем[1]!** (1) гл. 14:7,9

31 **А мъжете, които бяха отишли заедно с него, казаха: Не можем да излезем против онзи народ, защото е по-силен от нас[1].** (1) гл. 32:7-9

32 **И пуснаха лош слух сред израилевите синове за земята, която бяха разузнали[1], и казваха: Земята, която обходихме, за да я разузнаем, е земя, която изпояжда жителите си[2]; и всичките хора, които видяхме в нея, са много високи мъже[3].**

(1) Пс. 106:24; (2) Езек. 36:13; (3) Ам. 2:9

33 **Там видяхме великаните, синовете на Енак, от великанския род[1]; и** *пред тях* **ни се виждаше, че сме като скакалци, а такива бяхме и в техните очи[2].** (1) Бит. 6:4; (2) 1 Царе 17:24

гл. 13; 14: Втзк. 1:19-46

14 **Тогава цялото общество извика с висок глас и народът плака[1] през онази нощ.** (1) гл. 11:4; Иис. Нав. 14:8

2 **И всичките израилеви синове роптаеха против Мойсей и Аарон[1], и цялото общество им говореше: Да бяхме измрели в египетската земя или в тази пустиня да бяхме измрели[2]!**

(1) гл. 16:41; 20:2; Втзк. 9:23; Пс. 106:24,25; (2) ст. 28; Изх. 14:11

3 **И защо ни води ГОСПОД в тази земя да паднем от меч и жените ни и децата ни да бъдат разграбени? Не беше ли по-добре за нас да се върнем в Египет[1]?**

(1) гл. 11:20; Неем. 9:17; Ер. 42:14,19; Деян. 7:39

4 **И си казаха един на друг: Да си поставим началник и да се върнем в Египет[1]!** (1) ст. 3

5 **Тогава Мойсей и Аарон паднаха на лицата си пред цялото събрание на обществото на израилевите синове[1].**

(1) гл. 16:4,22; 16:45

6 **И Иисус, синът на Навий, и Халев, синът на Ефоний[1], от онези, които бяха разузнали земята, раздраха дрехите си[2];** (1) гл. 13:6,8,30; (2) Съд. 11:35

7 **и говориха на цялото общество на израилевите синове и казваха: Земята, която обходихме, за да я разузнаем, е много, много добра земя[1].**

(1) гл. 13:27; Съд. 18:9

8 **Ако ГОСПОД има благоволение към нас[1], Той ще ни въведе в тази земя и ще ни я даде – земя, където текат мляко и мед[2].**

(1) Пс. 147:11; (2) гл. 13:27; 4 Царе 18:32

9 **Само не въставайте против ГОСПОДА[1] и не се страхувайте от народа на земята, защото той е хляб за нас! Защитата* му се оттегли от него, а ГОСПОД е с нас[2]; не се бойте от тях[3]!**

**букв.:* сянката

(1) гл. 16:41; 20:2; Втзк. 9:23; Пс. 106:24,25; (2) Иис. Нав. 14:12; 2 Лет. 20:17; Пс. 46:7,11; Ис. 8:10; Римл. 8:31; (3) гл. 13:30; Изх. 14:13; Втзк. 1:21,29; 20:3

10 **Но цялото общество каза да ги убият с камъни[1]. Тогава ГОСПОДНАТА слава се яви в шатъра за срещане пред всичките израилеви синове[2].**

(1) Изх. 17:4; (2) гл. 16:19,42; Изх. 16:10

11 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Докога ще Ме презира този народ и докога няма да Ми вярва[1] въпреки всичките знамения, които съм извършил сред него?**

(1) ст. 27; Изх. 16:28; 23:21; Пс. 78:32; Мт. 17:17; Йн. 12:37

12 **Ще го поразя с мор и ще го изтребя[1], а теб ще направя народ по-голям и по-силен от него[2].**

(1) Езек. 20:13; (2) Изх. 32:10

13 **Но Мойсей каза на ГОСПОДА: Тогава египтяните ще чуят[1] – защото Ти със силата Си си извел този народ отсред тях[2] –**

(1) Иис. Нав. 7:9; (2) Изх. 32:11; Втзк. 9:26,28; Езек. 20:9

14 **и ще се каже на жителите на тази земя,** *които* **са чули, че Ти, ГОСПОДИ,**

си сред този народ *и* че Ти, ГОСПО-
ДИ, се явяваш лице с лице[1], и че об-
лакът Ти стои над него, и че Ти вър-
виш пред него в облачен стълб денем
и в огнен стълб нощем[2].
(1) Втзк. 5:4,24; (2) Изх. 13:21; 33:16
15 **И ако убиеш този народ като един**
човек, тогава народите, които са чули
за Теб, ще говорят и ще казват:
16 **Понеже ГОСПОД не можа да въве-**
де този народ в земята, за която му се
кле, затова го изкла в пустинята[1].
(1) Изх. 32:12; Втзк. 9:28
17 **И сега, моля Ти се, нека се възве-**
личи силата на Господа, както си гово-
рил, като си казал:
18 **ГОСПОД е дълготърпелив и мно-**
гомилостив[1], прощава беззаконие и
престъпление, но никак не оставя
ненаказан *виновния,* и въздава безза-
конието на бащите върху децата до
третото и четвъртото поколение[2].
(1) Пс. 86:15;
(2) Изх. 20:5; Йов 21:19; Ер. 32:18; Плач 5:7
19 **Прости, моля Ти се, беззаконие-**
то на този народ според голямата Си
милост и както си прощавал на този
народ от Египет до тук[1].
(1) Изх. 32:32; Дан. 9:19; Ам. 7:2,5
20 **И ГОСПОД каза: Прощавам спо-**
ред думата ти[1], (1) Изх. 32:14
21 **но наистина – жив съм Аз[1] и цели-**
ят свят ще се изпълни с ГОСПОДНАТА
слава[2] –
(1) Втзк. 32:40; (2) Изх. 9:16; Пс. 57:5,11; 72:19
22 **всички тези мъже, които видяха**
славата Ми и знаменията, които из-
върших в Египет и в пустинята, и Ме
изпитваха десет пъти[1] досега, и не пос-
лушаха гласа Ми, (1) Бит. 31:7
23 **наистина те няма да видят земята,**
за която се клех на бащите им – никой
от онези, които Ме презряха, няма да
я види[1]! (1) гл. 32:11; Ер. 18:10; Евр. 3:11,18
24 **Но понеже слугата ми Халев има**
в себе си друг дух и той напълно Ме
последва, затова него ще въведа в зе-
мята, в която влезе, и потомството му
ще я наследи[1]. (1) гл. 32:12; Иис. Нав. 14:6,9
25 **А амаличаните и ханаанците живе-**
ят в долината. Утре се върнете и идете
в пустинята към Червено море[1]!
(1) Съд. 11:16
26 **ГОСПОД говори още на Мойсей и**
Аарон, и каза:
27 **Докога *ще търпя* това зло обще-**
ство, което роптае против Мен[1]? Чух
роптанията на израилевите синове, с
които роптаят против Мен[2].
(1) ст. 11; (2) Изх. 16:9
28 **Кажи им: Жив съм Аз[1], заявява**
ГОСПОД – наистина ще ви направя
така, както вие говорихте в ушите
Ми[2]! (1) Втзк. 32:40; (2) ст. 2
29 **Труповете ви ще паднат в тази**
пустиня[1] и от преброените между вас,
колкото сте на брой, от двадесет го-
дини и нагоре[2], които роптахте против
Мен,
(1) гл. 26:65; Пс. 106:26; 1 Кор. 10:5; (2) гл. 1:45,46; 26:64,65
30 **нито един няма да влезе в земята,**
за която се клех[1] да ви заселя в нея,
освен Халев, сина на Ефоний, и Иисус,
сина на Навий. (1) Пс. 95:11
31 **А децата ви, за които казахте, че**
ще бъдат разграбени, тях ще въведа и
те ще познаят земята, която вие през-
ряхте[1]. (1) Неем. 9:24; Пс. 106:24
32 **А вашите трупове ще паднат в тази**
пустиня[1]. (1) гл. 26:65; Пс. 106:26; 1 Кор. 10:5
33 **И децата ви ще скитат по пусти-**
нята четиридесет години[1] и ще теглят
заради вашите блудства[2], докато тру-
повете ви се довършат в пустинята.
(1) гл. 32:13; Евр. 3:9,17; (2) Езек. 23:35
34 **Според броя на дните, за които**
разузнахте земята, четиридесет дни[1],
по един ден за една година[2], четириде-
сет години[3] ще теглите заради беззако-
нията си[4] и ще познаете какво е Аз да
се отвърна[5]. (1) гл. 13:25; (2) Езек. 4:6;
(3) гл. 32:13; Евр. 3:9,17; (4) Езек. 23:35; (5) Ос. 9:12
35 **Аз, ГОСПОД, говорих[1]. Наистина**
така ще направя на цялото това зло
общество, което се е събрало против
Мен: в тази пустиня ще се довършат
и в нея ще измрат[2].
(1) гл. 23:19; (2) Иис. Нав. 5:6; Пс. 78:33; Юда 5
36 **И онези мъже, които Мойсей из-**
прати да разузнаят земята и които се

**върнаха и подбудиха цялото общество
да роптае против него, като пуснаха
лош слух за земята,**
37 **тези мъже, които пуснаха лош слух
за земята, измряха от язвата пред
ГОСПОДА[1].** (1) гл. 16:35; 20:3; Лев. 10:2; 1 Кор. 10:10
38 **А Иисус, синът на Навий, и Халев,
синът на Ефоний, останаха живи из-
между онези мъже, които ходиха да
разузнаят земята[1].** (1) Иис. Нав. 14:10
39 **И когато Мойсей говори тези думи
на всичките израилеви синове, наро-
дът плака много[1].** (1) Изх. 33:4
40 **И на сутринта станаха рано, за да
се изкачат на върха на хълма и казаха:
Ето ни, ще се изкачим на мястото, за
което ГОСПОД говори, защото съгре-
шихме.**
41 **А Мойсей каза: Защо престъпвате
ГОСПОДНАТА заповед[1]? Това няма да
успее[2].** (1) 1 Царе 15:19; (2) 2 Лет. 24:20
42 **Не се изкачвайте, защото ГОСПОД
не е между вас, да не би да ви побе-
дят враговете ви[1],**
(1) Иис. Нав. 7:12; Съд. 16:20; 2 Лет. 15:2; Пс. 44:9
43 **защото амаличаните и ханаанци-
те са там пред вас и ще паднете от
меч. Понеже отстъпихте и не следвахте
ГОСПОДА, затова ГОСПОД няма да
бъде с вас[1].** (1) ст. 42
44 **Те обаче дръзнаха да се изкачат на
върха на хълма. Но ковчегът на ГОС-
ПОДНИЯ завет и Мойсей не излязоха
от стана.**
45 **Тогава амаличаните[1] и ханаанците,
които живееха на онзи хълм, слязоха
и ги разбиха, и ги разпиляха чак до
Хорма[2].** (1) гл. 13:29; 1 Царе 27:8; (2) гл. 21:3; Съд. 1:17

15 **И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:**
2 **Говори на израилевите синове и им
кажи: Когато влезете в земята, която
Аз ви давам да живеете в нея,**
3 **и принесете жертва чрез огън на
ГОСПОДА, било всеизгаряне[1], или
жертва за изпълнение на обрек, или
доброволен принос[2], или на празници-
те си[3], за да направите благоухание на
умилостивение на ГОСПОДА[4] от гове-
дата или от дребния добитък,**
(1) Лев. 1:2,3; (2) Лев. 7:16; 22:18,21; (3) Лев. 23; (4) Лев. 1:9
4 **тогава онзи, който принася прино-
са си на ГОСПОДА, нека принесе за
хлебен принос една десета** *от ефа* **пше-
нично брашно, смесено с четвърт ин**
маслинено **масло[1].** (1) гл. 7:13; Лев. 6:14
5 **И за всяко агне на всеизгарянето
или на жертвата да прибавиш четвърт
ин вино за възлияние[1];**
(1) гл. 28:7,14; Изх. 29:40; Лев. 23:13; Езд. 7:17
6 **или за всеки овен да прибавиш за
хлебен принос две десети** *от ефа* **пше-
нично брашно, смесено с една трета
ин** *маслинено* **масло;**
7 **и за възлияние да принесеш една
трета ин вино[1] за благоухание на уми-
лостивение на ГОСПОДА.**
(1) гл. 6:15; Фил. 2:17
8 **И ако принесеш юнец за всеизга-
ряне или като жертва за изпълнение
на обрек, или примирителна жертва на
ГОСПОДА,**
9 **тогава с юнеца да принесеш за хле-
бен принос три десети** *от ефа* **пше-
нично брашно, смесено с половин ин**
маслинено **масло;**
10 **и да принесеш за възлияние по-
ловин ин вино, жертва чрез огън за
благоухание на умилостивение на ГОС-
ПОДА.**
11 **Така трябва да се прави при всяко
говедо или при всеки овен, или при
всяко агне или яре.**
12 **Според броя, който ще принесете,
да направите така за всяко едно спо-
ред броя им.**
13 **Всеки местен жител да прави така,
когато принася жертва чрез огън за
благоухание на умилостивение на ГОС-
ПОДА.**
14 **Ако някой чужденец живее между
вас, или който е между вас във всич-
ките ви поколения и принася жертва
чрез огън за благоухание на умилости-
вение на ГОСПОДА, да направи също
така, както правите вие.**

15 *Що се отнася* **до събранието, една наредба да има за вас и за чужденеца, който живее** *между вас,* **една вечна наредба в поколенията ви[1]; както сте вие, така да бъде и чужденецът пред ГОСПОДА.** (1) Изх. 12:14; Ест. 9:27

16 **Един закон и едно правило да има за вас и за чужденеца, който живее между вас[1].**
(1) Изх. 12:49; Иис. Нав. 8:33; 3 Царе 8:41,42

17 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

18 **Говори на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в земята, в която Аз ви въвеждам,**

19 **и ядете от хляба на земята, тогава да принесете на ГОСПОДА възвишаем принос.**

20 **От първото си тесто да принесете пита за възвишаем принос – да я издигнете, както правите с възвишаемия принос от харман[1].**
(1) Лев. 2:12; 23:17; Пр. 3:9; Езек. 44:30

21 **От първото си тесто да давате на ГОСПОДА възвишаем принос в поколенията си[1].** (1) Изх. 23:19; Неем. 10:37; Римл. 11:16

22 **И ако неволно съгрешите[1] и не изпълните всички тези заповеди, които ГОСПОД каза на Мойсей –** (1) Лев. 4:2

23 **всичко, което ГОСПОД ви заповяда чрез Мойсей от деня, когато ГОСПОД даде заповедта, и нататък в поколенията ви –**

24 **ако е извършено от незнание, без да знае обществото, нека цялото общество принесе един юнец във всеизгаряне за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА заедно с хлебния му принос и с възлиянието му, според правилото, и един козел в жертва за грях[1].** (1) Лев. 4:13-18; 23:19

25 **И свещеникът да направи умилостивение за цялото общество израилеви синове и ще им се прости[1], защото е било от незнание и те са принесли приноса си, жертва чрез огън на ГОСПОДА, и жертвата си за грях пред ГОСПОДА за** *греха* **си от незнание.**
(1) Лев. 4:20,26

26 **И ще се прости на цялото общество израилеви синове и на чужденеца, който живее между тях, защото за целия народ е било от незнание[1].**
(1) Евр. 5:2

27 **А ако един човек съгреши от незнание, да принесе едногодишна коза в жертва за грях[1];** (1) Лев. 4:27,28

28 **и свещеникът да направи умилостивение за човека, който е съгрешил от незнание; когато съгреши от незнание пред ГОСПОДА, да направи умилостивение за него и ще му се прости[1].**
(1) Лев. 4:20,26

29 **За местния жител от израилевите синове и за чужденеца, който живее между тях, да имате един закон[1] за този, който съгреши от незнание.**
(1) ст. 16

30 **Но ако някой извърши това с дръзка ръка, бил той от местните жители, или от чужденците, той показва презрение към ГОСПОДА; този човек да бъде изтребен отсред народа си[1].**
(1) гл. 9:13; Изх. 30:33,38; Втзк. 17:12; Евр. 2:2

31 **Понеже е презрял словото на ГОСПОДА и е престъпил заповедта Му[1], този човек непременно да се изтреби – беззаконието му ще бъде върху него[2].** (1) 2 Царе 12:9; (2) 1 Царе 3:14

32 **И когато израилевите синове бяха в пустинята, намериха един човек, който събираше дърва в съботен ден[1].**
(1) Изх. 20:8

33 **И онези, които го намериха, като събираше дърва, го доведоха при Мойсей и Аарон и при цялото общество[1].** (1) Изх. 18:22

34 **И го сложиха под стража, понеже още не беше определено какво трябваше да направят с него[1].** (1) Изх. 18:14,15

35 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Човекът непременно трябва да се умъртви[1]. Цялото общество да го убие с камъни вън от стана[2].** (1) Изх. 31:14; (2) Лев. 24:14

36 **Тогава цялото общество го изведе вън от стана и го уби с камъни и той умря[1], както ГОСПОД заповяда на Мойсей.** (1) 3 Царе 21:13; Деян. 7:58

37 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

38 Говори на израилевите синове и им кажи в поколенията си да правят ресни по краищата на дрехите си[1] и да сложат син ширит на ресните на краищата. (1) Втзк. 22:12; Мт. 9:20; 23:5

39 И това да ви бъде за ресни *за напомняне* и като ги гледате, да помните всичките заповеди на ГОСПОДА и да ги изпълнявате, и да не се оглеждате според своите си сърца и според своите си очи, след които вие блудствате[1], (1) Йов 31:7; Езек. 6:9

40 а да помните и изпълнявате всичките Ми заповеди[1], и да бъдете свети на вашия Бог[2]. (1) Пс. 103:18; 2 Петр. 1:15; (2) Лев. 11:44; Римл. 12:1

41 Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, който ви изведох от египетската земя, за да ви бъда Бог. Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[1]. (1) Изх. 6:7; Лев. 22:33

16 А Корей, синът на Исаар, син на Каат, син на Леви[1], предприе, и с него Датан и Авирон, синовете на Елиав, и Он, синът на Фалет, Рувимови потомци, (1) Изх. 6:16-21

2 и се вдигнаха против Мойсей[1] с двеста и петдесет мъже от израилевите синове, първенци на обществото, призованите на събранието, именити мъже[2]. (1) гл. 12:1; (2) гл. 1:16; 26:9; 27:3

3 Те се събраха против Мойсей и против Аарон и им казаха: Стига ви толкова! Цялото общество е свято[1], всеки един от тях и ГОСПОД е сред тях[2]. Защо вие се възвишавате над събранието на ГОСПОДА?[3] (1) Изх. 19:6; (2) гл. 23:21; 35:34; Изх. 29:45; (3) Пс. 106:16; Юда 11

4 А Мойсей, като чу това, падна на лицето си[1]; (1) ст. 22; гл. 14:5; 20:6; Езек. 9:8

5 и говори на Корей и на цялото му общество и каза: Утре ГОСПОД ще покаже кои са Негови и кой е свят[1], за да го остави да се приближи до Него. И когото Той избере, него ще остави да се приближи до Него[2]. (1) Изх. 28:41; Лев. 21:6,8; 2 Тим. 2:19; (2) гл. 17:5; Езек. 44:15,16

6 Направете така: вземете си кадилници, Корей и цялото ти общество,

7 и утре сложете в тях огън и сложете отгоре тамян пред ГОСПОДА; и когото ГОСПОД избере, той ще бъде свят. Стига ви толкова, левийци!

8 И Мойсей каза на Корей: Чуйте сега, вие, синове на Леви:

9 Малко ли ви е това, че Израилевият Бог ви отдели от израилевото общество и ви направи да се приближавате при Него, за да вършите службата на ГОСПОДНАТА скиния и да стоите пред обществото, за да му служите[1]; (1) гл. 1:53; Езек. 44:11

10 че направи теб и всичките ти братя, синовете на Леви, заедно с теб, да се приближавате при Него[1]? И свещенството ли искате? (1) гл. 3:6-9

11 Така че ти и цялото ти общество сте се събрали против ГОСПОДА – защото кой е Аарон, че да роптаете против него[1]? (1) Изх. 16:7,8; Пс. 106:16

12 И Мойсей изпрати да повикат Датан и Авирон, синовете на Елиав. А те отговориха: Няма да дойдем.

13 Малко ли е това, че си ни извел от земя, в която текат мляко и мед[1], за да ни измориш в пустинята[2], а и на владетел ли искаш да се направиш над нас[3]? (1) гл. 13:27; (2) Изх. 16:3; (3) Изх. 2:14

14 При това ти не си ни довел в земя, където текат мляко и мед[1], нито пък си ни дал да наследим ниви и лозя[2]. Ще извадиш ли очите на тези хора? Няма да дойдем! (1) гл. 13:27; (2) гл. 20:5

15 Тогава Мойсей се разгневи много и каза на ГОСПОДА: Не поглеждай благосклонно на приноса им![1] Аз не съм взел нито едно магаре от тях и на никого от тях не съм сторил зло[2]! (1) Пр. 21:27; (2) 1 Царе 12:3

16 И Мойсей каза на Корей: Утре ти и цялото ти общество да се намерите пред ГОСПОДА – ти и те, и Аарон.

17 И вземете всеки кадилницата си, сложете в тях тамян и занесете пред ГОСПОДА всеки кадилницата си, двеста и петдесет кадилници; също и ти и

Аарон – всеки своята кадилница.
18 **И те взеха всеки кадилницата си, сложиха огън в тях, сложиха отгоре и тамян и застанаха пред входа на шатъра за срещане заедно с Мойсей и Аарон.**
19 **Корей събра против тях и цялото общество[1] пред входа на шатъра за срещане. И ГОСПОДНАТА слава се яви на цялото общество.** (1) гл. 14:10
20 **И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:**
21 **Отделете се отсред това общество[1], за да ги изтребя в един миг[2]!**
(1) 2 Кор. 6:17; Откр. 18:4; (2) гл. 16:45; Изх. 32:10
22 **А те паднаха на лицата си[1] и казаха: О, Боже, Боже на духовете на всяка плът[2]! Ако един човек е съгрешил, ще се разгневиш ли на цялото общество?[3]** (1) ст. 4; (2) гл. 27:16; Йов 12:10; Ер. 32:27; Евр. 12:9; (3) Бит. 18:25; Лев. 10:6; Иис. Нав. 22:18; 2 Царе 24:17; Пс. 99:6
23 **А ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
24 **Говори на обществото и им кажи: Отдръпнете се настрани от жилищата на Корей, Датан и Авирон!**
25 **Тогава Мойсей стана и отиде при Датан и Авирон, а израилевите старейшини отидоха след него.**
26 **И той говори на обществото и каза: Моля ви се, отстъпете от шатрите на тези безбожни мъже и не се допирайте до нищо тяхно, за да не погинете сред всичките им грехове[1]!**
(1) Бит. 19:12,13; Ис. 52:11; Ер. 51:6; 2 Тим. 2:19
27 **И те се отдръпнаха настрани от жилищата на Корей, Датан и Авирон. А Датан и Авирон излязоха и застанаха при входовете на шатрите си с жените си и синовете си, и челядите си.**
28 **И Мойсей каза: По това ще познаете, че ГОСПОД ме е изпратил да върша всички тези дела[1], и че не** *ги върша* **от себе си:** (1) Йн. 5:36
29 **ако тези умрат, както умират всички хора, или ако им се въздаде, както се въздава на всички хора, то ГОСПОД не ме е изпратил[1].** (1) 3 Царе 18:36
30 **Но ако ГОСПОД направи нещо ново – ако земята отвори устата си и ги погълне с всичко, което е тяхно, и те слязат живи в Шеол – тогава ще познаете, че тези хора презряха ГОСПОДА.**
31 **И когато той изговори всички тези думи, земята под тях се разпука;**
32 **земята отвори устата си и погълна тях и домочадията им, всичките хора на Корей и целия им имот[1].**
(1) гл. 26:10,11; Втзк. 11:6; Пс. 106:17
33 **Те и всичко тяхно слязоха живи в Шеол[1], земята ги покри и те погинаха отсред събранието.** (1) Пс. 55:15
34 **А целият Израил, който беше около тях, се разбяга при техния вик, като казваха: Да не погълне земята и нас!**
35 **И огън излезе от ГОСПОДА и пояде онези двеста и петдесет мъже, които принесоха тамяна[1].**
(1) гл. 3:4; 11:1; 14:37; Лев. 10:2; Пс. 106:18; Юда 11
36 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
37 **Кажи на Елеазар, сина на Аарон, свещеника, да прибере кадилниците отсред изгореното; а ти разпръсни огъня надалеч, защото са свети[1].**
(1) гл. 7:1; Изх. 30:26-29
38 **Кадилниците на тези** *мъже,* **които съгрешиха против живота си[1] – нека ги направят на плочи за обковаване на олтара, защото те ги принесоха пред ГОСПОДА и затова са свети; и те ще бъдат за знамение на израилевите синове[2].** (1) Ер. 42:20; (2) гл. 26:10
39 **И свещеникът Елеазар прибра бронзовите кадилници, които изгорелите бяха принесли, и ги направиха на плочи за обковаване на олтара,**
40 **като спомен за израилевите синове[1], че никой чужд човек, който не е от потомството на Аарон, не бива да пристъпва да кади тамян пред ГОСПОДА[2], за да не стане като Корей и обществото му[3] – както ГОСПОД му говори чрез Мойсей.**
(1) Иис. Нав. 4:7; (2) Езд. 2:62; (3) гл. 1:51; 2 Лет. 26:16-18
41 **А на следващата сутрин цялото об-**

щество израилеви синове зароптаха
против Мойсей и Аарон[1], като казваха:
Вие избихте ГОСПОДНИЯ народ!
(1) гл. 14:2; 1 Кор. 10:10
42 **Но когато обществото се беше**
събрало против Мойсей и Аарон, се
обърнаха към шатъра за срещане, и
ето, облакът го покри[1] и ГОСПОДНАТА
слава се яви[2]. (1) гл. 9:15; (2) гл. 14:10
43 **И Мойсей и Аарон дойдоха пред**
шатъра за срещане.
44 **И ГОСПОД говори на Мойсей и**
каза:
45 **Отдръпнете се отсред това обще-**
ство и ще ги погубя в един миг[1]! А те
паднаха на лицата си[2].
(1) гл. 16:21; (2) гл. 14:5
46 **И Мойсей каза на Аарон: Вземи**
кадилницата си, сложи в нея огън от
олтара и сложи на него тамян, и иди
бързо при обществото, и направи уми-
лостивение за тях[1]; защото гняв излезе
от ГОСПОДА, язвата започна[2]!
(1) Лев. 16:15,16; (2) гл. 11:33; 2 Лет. 19:10
47 **И Аарон взе** *кадилницата,* **както**
беше казал Мойсей, и изтича сред съ-
бранието. И ето, язвата беше започна-
ла между народа; и той сложи тамяна
и направи умилостивение за народа[1].
(1) гл. 25:13
48 **И застана между мъртвите и живи-**
те и язвата престана[1].
(1) гл. 25:8; 2 Царе 24:25
49 **Умрелите от язвата бяха четири-**
надесет хиляди и седемстотин, освен
онези, които умряха заради Корей.
50 **И Аарон се върна при Мойсей при**
входа на шатъра за срещане, защото
язвата престана.

17 И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:
2 **Говори на израилевите синове и**
вземи от тях дванадесет жезъла, по
един жезъл за всеки бащин дом, от
всичките им първенци според бащи-
ните им домове, и напиши името на
всекиго на жезъла му[1]. (1) Езек. 37:16
3 **На Левиевия жезъл напиши името**
на Аарон; понеже ще има по един же-
зъл за всеки началник на бащините им
домове.
4 **И ги положи в шатъра за срещане**
пред свидетелството, където Аз се сре-
щам с вас[1]. (1) Изх. 25:21,22
5 **И жезълът на човека, когото избера,**
ще цъфне. Така ще направя да прес-
танат пред Мен роптанията на изра-
илевите синове[1], с които те роптаят
против вас. (1) гл. 16:5,10
6 **И Мойсей говори на израилевите**
синове и всичките им първенци му да-
доха по един жезъл за всеки първенец
според бащините си домове, дванаде-
сет жезъла; и жезълът на Аарон беше
между жезлите им.
7 **И Мойсей положи жезлите пред**
ГОСПОДА в шатъра на свидетелство-
то.
8 **И на следващия ден, когато Мой-**
сей влезе в шатъра на свидетелството,
ето, жезълът на Аарон за Левиевия дом
беше цъфнал – беше изкарал пъпки и
цветове и завързал зрели бадеми.
9 **И Мойсей изнесе всичките жезли**
отпред ГОСПОДА при всичките изра-
илеви синове и те ги видяха и взеха
всеки жезъла си.
10 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Върни**
жезъла на Аарон пред свидетелството,
за да се пази за знак за бунтовниците[1];
и така да сложиш край на роптанията
им пред Мен, за да не измрат.
(1) Изх. 16:34; Евр. 9:4
11 **И Мойсей направи така. Както му**
заповяда ГОСПОД, така направи.
12 **Тогава израилевите синове говори-**
ха на Мойсей и казаха: Ето, ние заги-
ваме, изгубени сме, всички сме изгубе-
ни[1]! (1) Пс. 90:7; Ис. 64:7
13 **Всеки, който се приближи до ГОС-**
ПОДНАТА скиния, умира[1] – всички ли
да измрем? (1) гл. 1:51

18 И ГОСПОД каза на Аарон: Ти,
синовете ти и домът на баща ти с теб
ще отнемате беззаконието на светили-

щето; и ти и синовете ти с теб ще отнемате беззаконието на свещенството си[1]. (1) Изх. 28:38

2 **И приближи при себе си и братята си, левиевото племе, племето на баща си, за да се свържат с теб[1] и да ти слугуват[2]; а ти и синовете ти с теб да сте пред шатъра на свидетелството.** (1) Бит. 29:34; Мал. 2:4; (2) гл. 3:6-10

3 **И** *левитите* **да пазят заповяданото за теб и заповяданото за целия шатър[1]; само до принадлежностите на светилището и до олтара да не се приближават, за да не умрат, и те, и вие[2].** (1) гл. 1:53; Евр. 9:6; (2) гл. 4:15,19,20; Езек. 44:13

4 **Нека бъдат свързани с теб и да пазят заповяданото за шатъра за срещане според всяко служение на шатъра; и външен да не се приближи при вас[1].** (1) гл. 1:51

5 **И да пазите заповяданото за светилището и заповяданото за олтара[1], за да не дойде вече гняв върху израилевите синове.** (1) гл. 1:50; 1 Лет. 23:24-32; Езек. 44:15,16

6 **И ето, Аз взех братята ви, левитите, измежду израилевите синове; те са ви като дар, дадени на ГОСПОДА[1], за да вършат службата на шатъра за срещане.** (1) гл. 3:6,9,12,13

7 **А ти и синовете ти с теб пазете свещенството си[1] във всичко, което се отнася до олтара и което е зад завесата[2], и** *около тях* **да служите. Като подарена служба ви давам свещенството[3]. А външният, който би се приближил, да се умъртви[4].** (1) гл. 3:10; (2) Лев. 16:2; (3) Изх. 28:1; (4) гл. 1:51

8 **ГОСПОД каза на Аарон: Ето, Аз дадох на теб надзора на Моите възвишаеми приноси[1], на всичките неща, посвещавани от израилевите синове; на теб и на синовете ти ги дадох заради помазването като вечна наредба[2].** (1) гл. 5:9,10; Лев. 7:14; (2) Лев. 7:35,36

9 **Това ще бъде твое от пресветите неща, което не се слага на огъня: всичките им приноси, всичките им хлебни приноси[1], всичките им жертви за грях и всичките им жертви за вина, които те дават на Мен, ще бъдат пресвети за теб и за синовете ти[2].** (1) Лев. 2:3,10; (2) Лев. 6:26; Втзк. 18:1; 4 Царе 12:16

10 **На пресвято място да ги ядете[1]; всеки от мъжки пол да яде от тях; свети да ти бъдат.** (1) Лев. 7:6

11 **И ето кое е твое: възвишаемият принос от дара им, с всичките движими приноси на израилевите синове. Давам ги на теб, на синовете ти и на дъщерите ти с теб като вечна наредба[1]. Който у дома ти е чист, да ги яде[2].** (1) Изх. 29:27,28; (2) Лев. 22:7

12 **Всичко най-добро* от** *маслиненото* **масло и всичко най-добро от виното и от житото, първите им плодове, които те дават на ГОСПОДА, ги давам на теб[1].** **букв.:* Тлъстината, така и по-нататък, и в ст. 29, 30, 32.; (1) Изх. 23:19; Лев. 23:17,20; Втзк. 18:4; 26:2; 4 Царе 4:42; 2 Лет. 31:5

13 **Първите плодове от всичките** *произведения* **на земята им, които донасят на ГОСПОДА, ще бъдат твои[1]. Който у дома ти е чист, да ги яде[2].** (1) ст. 12; (2) ст. 11

14 **Всяко обречено нещо в Израил ще бъде твое[1].** (1) Лев. 27:21

15 **Всяко първородно от всяка плът, което принасят на ГОСПОДА, човек или животно, ще бъде твое; но за първородното от човека непременно да вземаш откуп и за първородното от нечисти животни да вземаш откуп[1].** (1) Изх. 13:13,15

16 **Когато подлежащите на откупване станат на един месец, да вземаш откуп за тях по твоята оценка, пет сребърни сикъла, според сикъла на светилището, който е двадесет гери[1].** (1) гл. 3:47; Изх. 30:13

17 **А за първородните от говедата или за първородните от овцете, или за първородните от козите да не вземаш откуп – те са свети[1]. С кръвта им да поръсваш олтара, а тлъстината им да изгаряш като жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА[2].** (1) Втзк. 15:19; (2) Лев. 3:2-5

18 **А месото им да бъде твое, както са твои движимите гърди и дясното бедро[1].** (1) Лев. 7:32-34; Неем. 10:36

19 **Всички възвишаеми приноси от светите неща, които израилевите синове принасят на ГОСПОДА, давам на теб, на синовете ти и на дъщерите ти с теб[1] като вечна наредба[2]. Това е вечен завет със сол[3] пред ГОСПОДА за теб и за потомството ти с теб.**

(1) Лев. 21:22; (2) Изх. 29:27,28; (3) 2 Лет. 13:5

20 **И ГОСПОД каза на Аарон: Ти да нямаш наследство в земята им и да нямаш дял между тях[1] – Аз съм твоят дял и твоето наследство между израилевите синове.**

(1) гл. 26:62; Втзк. 10:9; Иис. Нав. 13:14,33

21 **И ето, Аз давам на синовете на Леви всичките десятъци в Израил за наследство[1] заради службата, която вършат, службата в шатъра за срещане[2].**

(1) Лев. 27:30,32; Неем. 10:38; 13:12; Евр. 7:5; (2) гл. 3:6-10

22 **Израилевите синове да не пристъпват вече при шатъра за срещане, за да не се натоварят с грях и да умрат[1].**

(1) Изх. 28:43

23 **А левитите да вършат службата в шатъра за срещане и те да носят вината им.** *Това е* **вечна наредба в поколенията ви[1]. Но те да нямат наследство между израилевите синове[2],**

(1) гл. 19:21; 35:29; Изх. 27:21; (2) ст. 20

24 **защото десятъците, които израилевите синове принасят за възвишаем принос на ГОСПОДА, давам в наследство на левитите[1]. Затова казах за тях: Те да нямат наследство между израилевите синове[2].**

(1) ст. 21; (2) ст. 20

25 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

26 **Говори на левитите и им кажи: Когато вземате от израилевите синове десятъка, който ви дадох от тях за ваше наследство, тогава да принасяте от него десятък от десятъка[1] за възвишаем принос на ГОСПОДА.**

(1) Неем. 10:38

27 **И възвишаемият ви принос ще ви се счита като жито от хармана и като изобилие** *на вино* **от лина.**

28 **Така и вие да принасяте възвишаем принос на ГОСПОДА от всичките десятъци, които вземате от израилевите синове, и от тях да давате на свещеника Аарон възвишаем принос на ГОСПОДА[1].**

(1) гл. 31:29

29 **От всичките си дарове да принасяте всеки възвишаем принос на ГОСПОДА – осветената част от всичко най-добро от тях.**

30 **И да им кажеш: Когато принесете най-доброто от тях,** *останалото* **ще се счита за левитите като доход от хармана и като доход от лина.**

31 **Можете да го ядете на всяко място, вие и домочадията ви, защото това ви е заплатата за служенето ви в шатъра за срещане[1].**

(1) Мт. 10:10; 1 Кор. 9:13

32 **Тогава няма да се натоварите с грях за това, ако принасяте** *като възвишаем принос* **най-добрата част от тях, и няма да оскверните светите неща на израилевите синове, и няма да умрете[1].**

(1) Изх. 28:43

19 **И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон и каза:**

2 **Ето наредбата на закона, който ГОСПОД заповяда, като каза: Говори на израилевите синове да ти доведат червеникава юница без недостатък[1], която няма повреди и на която не е слаган ярем[2].**

(1) Лев. 1:3,10; (2) Втзк. 21:3

3 **И да я дадете на свещеника Елеазар и той да я изведе вън от стана и да я заколят пред него.**

4 **И свещеникът Елеазар да вземе с пръста си от кръвта ѝ и да поръси седем пъти от кръвта ѝ към предната част на шатъра за срещане[1].**

(1) Лев. 4:6,17

5 **И да изгорят юницата пред него: кожата ѝ, месото ѝ и кръвта ѝ заедно с изпражненията ѝ да изгорят[1].**

(1) Изх. 29:14

6 **И свещеникът да вземе кедрово дърво, исоп и червена** *прежда[1]* **и да ги хвърли сред горящата юница.**

(1) Лев. 14:4,6

7 **И свещеникът да изпере дрехите си, да изкъпе тялото си във вода и след**

това да влезе в стана; и свещеникът ще бъде нечист до вечерта[1].
(1) ст. 21,22; Лев. 11:25; 16:28; Евр. 9:10

8 И онзи, който я е изгорил, да изпере дрехите си във вода и да изкъпе тялото си във вода; и ще бъде нечист до вечерта.

9 Тогава един чист човек да събере пепелта от юницата и да я сложи вън от стана на чисто място. И *пепелта* да се пази за обществото на израилевите синове за вода на нечистотата[1], очистване от грях[2].
(1) гл. 31:23; Евр. 9:13; (2) гл. 8:7

10 И онзи, който събере пепелта от юницата, да изпере дрехите си и ще бъде нечист до вечерта[1]. И това да бъде вечна наредба за израилевите синове и за чужденеца, който живее между тях. (1) ст. 7

11 Който се допре до мъртвото тяло на някой човек, ще бъде нечист седем дни[1].
(1) гл. 5:2; 6:6; 9:6; Лев. 21:1,11; Езек. 39:12,16; 44:26

12 Да се очисти с тази *вода* на третия ден, и на седмия ден ще бъде чист[1]; но ако не се очисти на третия ден, и на седмия ден няма да бъде чист.
(1) гл. 31:19,24; Лев. 14:7,9

13 Който се допре до мъртвото тяло на някой умрял човек и не се очисти, той осквернява ГОСПОДНАТА скиния[1]. Този човек да се изтреби измежду Израил[2]. Тъй като не е поръсен с водата на нечистотата, той е нечист; нечистотата му е още на него.
(1) гл. 9:13; Лев. 15:31; 22:4; (2) Изх. 30:33,38

14 Ето и закона, когато някой умре в шатрата: всеки, който влиза в шатрата и всеки, който се намира в шатрата, ще бъде нечист седем дни[1]; (1) ст. 11

15 и всеки непокрит съд, който е без привързан капак, е нечист[1].
(1) Лев. 11:32,33

16 И който се допре на полето до някой убит с меч или до мъртво тяло, или до човешка кост, или до гроб, ще бъде нечист седем дни[1]. (1) ст. 11

17 И за *очистване на* нечистия нека вземат в съд от пепелта на *юницата,* изгорена в жертва за грях, и да полеят на нея изворна вода.

18 Тогава чист човек да вземе исоп[1], да го натопи във водата и да поръси шатрата, всичките вещи и хората, които се намират там, и онзи, който се е допрял до кост или до убит човек, или до умрял, или до гроб. (1) Пс. 51:7

19 И чистият да поръси нечистия на третия ден и на седмия ден; и на седмия ден да го очисти. Тогава да изпере дрехите си и да се изкъпе във вода и вечерта ще бъде чист[1]. (1) гл. 31:24

20 А онзи, който е нечист и не се очисти[1], онзи човек да се изтреби отсред събранието, понеже е осквернил ГОСПОДНОТО светилище; водата на нечистотата не е била поръсена на него, той е нечист[2]. (1) Лев. 17:16; (2) ст. 13

21 И това да им бъде вечна наредба[1]: този, който поръсва с водата на нечистотата, да изпере дрехите си; и който се допре до водата на нечистотата, ще бъде нечист до вечерта[2].
(1) Изх. 27:21; (2) ст. 7,8,10

22 И всичко, до което се допре нечистият, да бъде нечисто[1] и този, който се допре до него, ще бъде нечист до вечерта[2]. (1) Лев. 15:1-11; Аг. 2:13; (2) ст. 7,8,10

20 И в първия месец* израилевите синове, цялото общество, дойдоха в пустинята Цин и народът остана в Кадис[1]. Там умря[2] Мариам[3] и там беше погребана. *на четиридесетата година след излизането от Египет, ср. ст. 28 с гл. 33, 38.; (1) гл. 13:26; Бит. 14:7; Втзк. 1:46; Езек. 47:19; (2) ст. 28; (3) гл. 26:59

2 И нямаше вода за обществото и те се събраха против Мойсей и против Аарон[1]. (1) гл. 14:2; Изх. 17:1,2

3 И народът се караше с Мойсей, като говореше и казваше: О, да бяхме измрели и ние, когато братята ни измряха пред ГОСПОДА[1]! (1) гл. 14:36,37

4 Защо изведохте ГОСПОДНОТО общество в тази пустиня да измрем в нея и ние, и добитъкът ни?[1]
(1) гл. 11:20; Изх. 16:3

5 И защо ни изведохте от Египет, за

да ни доведете на това лошо място? Това не е място за сеене, нито за смокини, нито за лозя, нито за нарове, нито има вода за пиене[1]!
(1) гл. 16:14; 27:14

6 **Тогава Мойсей и Аарон си отидоха от събранието,** *дойдоха* **при входа на шатъра за срещане и паднаха там на лицата си[1]. И ГОСПОДНАТА слава им се яви.** (1) гл. 16:4,22

7 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

8 **Вземи жезъла[1] и свикай обществото, ти и брат ти Аарон, и говорете на канарата пред очите им, и тя ще даде водата си. Така ще им извадиш вода от канарата и ще напоиш обществото и добитъка му.** (1) Изх. 17:5

9 **И Мойсей взе жезъла,** *който беше* **пред ГОСПОДА, както Той му заповяда.**

10 **И Мойсей и Аарон свикаха събранието пред канарата и той им каза: Чуйте сега вие, бунтовници! Ще ви извадим ли вода от тази канара?[1]**
(1) Пс. 106:32,33

11 **И Мойсей вдигна ръката си и удари два пъти канарата с жезъла си. И потече много вода[1] и обществото и добитъкът им пиха[2].** (1) Съд. 15:19; (2) Изх. 17:6

12 **Но ГОСПОД каза на Мойсей и Аарон: Понеже не Ми вярвахте, за да Ме осветите пред израилевите синове[1], затова няма вие да въведете това общество в земята, която им давам[2].**
(1) Лев. 10:3; Втзк. 32:51; (2) гл. 27:14; Втзк. 1:37; Пс. 99:8

13 **Това е водата на Мерива*[1], защото израилевите синове се караха с ГОСПОДА и Той се освети сред тях[2].**
*Караница; (1) Изх. 17:7; Пс. 81:7; (2) Ис. 5:16; Езек. 20:41

14 **След това Мойсей изпрати пратеници от Кадис до едомския цар[1]** *да му кажат:* **Така говори брат ти Израил[2]: Ти знаеш всичките трудности, които ни сполетяха.** (1) Бит. 36:31; (2) Бит. 25:25,26; 32:28

15 **Бащите ни слязоха в Египет[1] и живяхме дълго време в Египет, и египтяните се отнасяха зле към нас и бащите ни[2].** (1) Бит. 46:6,7; (2) Бит. 15:13; Втзк. 26:6

16 **И ние извикахме към ГОСПОДА и Той чу гласа ни[1], и изпрати един ангел[2] и ни изведе от Египет[3]; и ето ни при Кадис, град в края на твоята област.**
(1) Изх. 2:23,24; (2) Изх. 23:20; (3) Втзк. 4:34,37; Деян. 7:35,36; Евр. 8:9

17 **Моля те, нека минем през земята ти. Няма да минем през нивите или през лозята, нито ще пием вода от кладенците, а ще вървим по царския път; няма да се отбием нито надясно, нито наляво, докато не преминем областта ти[1].** (1) гл. 21:22

18 **Но Едом му отговори: Не преминавай през** *земята* **ми, за да не изляза с меч против теб![1]** (1) гл. 21:23

19 **А израилевите синове** *пак* **му казаха: По пътя ще минем и ако аз и добитъкът ми пием от водата ти, ще я платим. Искам само с краката си да премина и нищо друго[1].** (1) Втзк. 2:6,28

20 **А той** *пак* **отговори: Няма да преминеш! И Едом излезе против него с голям народ и със силна ръка[1].**
(1) Съд. 11:17; Ам. 1:11

21 **Така Едом отказа да пусне Израил да мине през областта му, затова Израил се оттегли от него[1].**
(1) гл. 21:4; Втзк. 2:4-8; 2 Лет. 20:10

22 **И така, израилевите синове, цялото общество, отпътуваха от Кадис и дойдоха при планината Ор[1].** (1) гл. 33:37

23 **И ГОСПОД говори на Мойсей и Аарон на планината Ор, при границите на едомската земя, и каза:**

24 **Аарон ще се прибере при народа си[1], защото няма да влезе в земята, която съм дал на израилевите синове, понеже не се покорихте на думата Ми при водата на Мерива[2].**
(1) гл. 27:13; Бит. 25:8,17; Втзк. 32:50; (2) ст. 10-12

25 **Вземи Аарон и сина му Елеазар[1] и ги изведи на планината Ор,** (1) Лев. 10:6

26 **и съблечи от Аарон одеждите му, и облечи с тях сина му Елеазар. И Аарон ще се прибере** *при народа си* **и ще умре там.**

27 **И Мойсей направи, както заповяда ГОСПОД, и се качиха на планината Ор пред очите на цялото общество.**

28 **И Мойсей съблече от Аарон одеж-
дите му и облече с тях сина му Еле-
азар[1]. И Аарон умря там на върха на
планината[2], а Мойсей и Елеазар слязо-
ха от планината.** (1) Изх. 6:23; 29:29;
Втзк. 10:6; Иис. Нав. 24:33; (2) гл. 33:38,39; Евр. 7:23
29 **И като видя цялото общество, че
Аарон умря, целият израилев дом оп-
лаква Аарон тридесет дни[1].** (1) Бит. 23:2

21 **А арадският цар, ханаанецът, кой-
то живееше на юг, чу, че Израил идва
по пътя за Атарим[1], и се би против
Израил, и отведе от него пленници.**
(1) гл. 33:40
2 **И Израил направи обрек на ГОСПО-
ДА[1], като каза: Ако наистина предадеш
този народ в ръката ми, ще изпълня
проклятието над градовете им[2].**
(1) Бит. 28:20;
(2) Лев. 27:29; Втзк. 7:2,16; 13:16; Иис. Нав. 6:17,18
3 **И ГОСПОД послуша гласа на Изра-
ил[1] и** *му* **предаде ханаанците и изпъл-
ниха проклятието над тях и градовете
им. И мястото се нарече Хорма*[2].**
*Проклетия, Погибел
(1) Пс. 116:1; (2) гл. 14:45; Иис. Нав. 12:14; 15:30
4 **И тръгнаха от планината Ор[1] по
пътя към Червено море, за да обико-
лят едомската земя[2]. А по пътя малоду-
шие завладя народа.** (1) гл. 33:41; (2) гл. 20:21
5 **И народът говореше против Бога[1] и
против Мойсей: Защо ни изведохте от
Египет да измрем в пустинята?[2] Защо-
то няма нито хляб, нито вода и душа-
та ни се отвращава от този никакъв
хляб[3].** (1) Пс. 78:19; (2) Изх. 16:3; (3) гл. 11:6
6 **Затова ГОСПОД изпрати между
народа отровни* змии[1], които хапеха
народа, и много народ от Израил из-
мря[2].** *букв.: горящи, огнени, така и в ст. 8
(1) Втзк. 8:15; Ис. 30:6; Ер. 8:17; (2) 1 Кор. 10:9
7 **Тогава народът дойде при Мойсей и
каза: Съгрешихме[1], че говорихме про-
тив ГОСПОДА и против теб. Помоли
се на ГОСПОДА да махне змиите от
нас![2] И Мойсей се помоли за народа[3].**
(1) Изх. 9:27; Пс. 78:34;
(2) Изх. 9:28; 1 Царе 12:19; (3) гл. 11:2; Изх. 32:11
8 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Напра-
ви си една отровна змия и я сложи на
прът. И всеки ухапан, като я погледне,
ще остане жив.**
9 **И така, Мойсей направи бронзова
змия[1] и я сложи на прът. И когато
змия ухапеше някого и той погледнеше
бронзовата змия, оставаше жив[2].**
(1) 4 Царе 18:4; (2) Йн. 3:14,15
10 **Тогава израилевите синове тръгна-
ха и разположиха стан в Овот[1].**
(1) гл. 33:43
11 **И като тръгнаха от Овот, разполо-
жиха стан в Еаварим, в пустинята, коя-
то е към Моав[1], към изгрев слънце.**
(1) гл. 33:44
12 **От там тръгнаха и разположиха
стан в долината Заред[1].** (1) Втзк. 2:13
13 **От там тръгнаха и разположиха
стан оттатък** *реката* **Арнон[1], която е в
пустинята и изтича от областта на амо-
рейците; защото Арнон е моавска гра-
ница[2] между моавците и аморейците.**
(1) Втзк. 2:18,24; (2) гл. 22:36; Съд. 11:18; Ис. 16:2
14 **Затова е казано в книгата на ГОС-
ПОДНИТЕ войни:
Ваев в Суфа и потоците на Арнон,**
15 **и течението на потоците, което се
простира до селището Ар[1] и допира
границата на Моав.** (1) Втзк. 2:9
16 **А от там** *дойдоха* **при Вир[1]. Този е
кладенецът, за който ГОСПОД каза на
Мойсей: Събери народа и ще му дам
вода.** (1) Съд. 9:21; Ис. 15:8
17 **Тогава Израил изпя тази песен[1]:
Бликай, о, кладенче; пейте за него!**
(1) Изх. 15:1
18 **Кладенец изкопаха първенците;
благородните от народа изкопаха чрез**
заповед на **законодателя, с жезлите си.
А от пустинята** *отидоха* **в Матана,**
19 **а от Матана в Наалиил, а от Наа-
лиил във Вамот,**
20 **а от Вамот в долината, която е в
моавското поле, при върха на Фасга[1],
която гледа към Есимон*[2].** **или:* пустинята
(1) гл. 23:14; (2) гл. 23:28
ст. 21-35: Иис. Нав. 12:1-6
21 **Тогава Израил изпрати пратеници
при аморейския цар Сихон[1] да кажат:**
(1) Втзк. 2:26,27; Съд. 11:19
22 **Остави ме да премина през земя-**

та ти. Няма да се отбиваме нито по нивите, нито по лозята, не искаме да пием вода от кладенците. Ще вървим през царския път, докато преминем областта ти[1]. (1) гл. 20:17

23 **Но Сихон не пусна Израил да мине през областта му. И Сихон събра целия си народ, излезе срещу Израил в пустинята и дойде в Яса[1], и се би против Израил[2].** (1) Втзк. 2:30-32; Ис. 15:4; (2) гл. 20:18; Съд. 11:20

24 **Но Израил го разби с острото на меча и завладя земята му[1] от Арнон до Явок, до синовете на Амон[2], защото границата на синовете на Амон беше здрава.** (1) гл. 32:4; Втзк. 4:46; 31:4; Съд. 10:11; (2) Втзк. 2:33-37; Съд. 11:13; Пс. 135:10,11

25 **Израил завладя всички тези градове и Израил се засели във всичките градове на аморейците, в Есевон и във всичките му села[1];** (1) гл. 32:3,37; Иис. Нав. 24:8

26 **понеже Есевон[1] беше град на аморейския цар Сихон[2], който беше воювал с предишния моавски цар и беше отнел от ръката му цялата му земя до Арнон.** (1) Пес. 7:4; Ер. 48:2; (2) Втзк. 1:4

27 **Затова, онези, които говорят с притчи, казват:**

Елате в Есевон! Да се съгради и да се укрепи градът на Сихон!

28 **Защото огън излезе[1] от Есевон, пламък от града на Сихон, пояде Ар Моавски[2], и господарите на високите места на Арнон.** (1) Съд. 9:15; (2) Ис. 15:1

29 **Горко ти, Моаве! Погина ти, народе на Хамос*[1]!**

Даде синовете си като бежанци и дъщерите си в плен на Сихон[2], аморейския цар. *Богът на войната на аморейците и моавците, вж. Съд. 11:24; (1) Съд. 11:24; (2) Ер. 48:45,46

30 **И ние стреляхме по тях; Есевон погина до Девон[1], опустошихме ги до Нофа, която** *стига* **до Медева[2].** (1) гл. 32:3; Иис. Нав. 13:17; Ер. 48:18,22; (2) Иис. Нав. 13:9,16; Ис. 15:2

31 **Така Израил се засели в земята на аморейците[1].** (1) Бит. 15:21; Иис. Нав. 24:12,13

32 **После Мойсей изпрати да огледат Язир[1]. И като превзеха селата му, изгониха аморейците[2], които бяха в тях.** (1) гл. 32:1; Ис. 16:8,9; (2) Бит. 15:21; Иис. Нав. 24:12

33 **После се върнаха и отидоха по пътя към Васан[1]. А васанският цар Ог излезе против тях, той и целият му народ, на бой в Едраи[2].** (1) Ам. 4:1; (2) Втзк. 2:30; 3:1,2

34 **Но ГОСПОД каза на Мойсей: Не се бой от него, защото Аз ще предам в ръцете ви него, целия му народ и земята му[1]. Ще му направиш така, както направи на аморейския цар Сихон, който живееше в Есевон[2].** (1) Втзк. 2:30; 3:1,2; (2) Втзк. 7:17-19

35 **И те разбиха него, синовете му и целия му народ[1], докато не му остана нито един оцелял, и завладяха земята му[2].** (1) гл. 32:4; Втзк. 4:46; 31:4; Съд. 10:11; (2) Втзк. 3:3-11; 4:47; Пс. 135:10-12

22 **След това израилевите синове отпътуваха и разположиха стан в низините на Моав, оттатък Йордан,** *срещу* **Ерихон[1].** (1) гл. 26:3; 31:12; 33:48,50; 35:1; 36:13

2 **А Валак, синът на Сепфор[1], видя всичко, което Израил направи на аморейците.** (1) Съд. 11:25

3 **И Моав се уплаши много от народа, защото беше многочислен, и Моав се боеше от израилевите синове[1].** (1) Изх. 1:12; 15:15; 23:27; Втзк. 2:25

4 **И Моав каза на мадиамските старейшини: Сега това множество ще изпояде всичко около нас, както говедо изпояжда зеленината на полето. И Валак, синът на Сепфор, който в това време беше цар на моавците,**

5 **изпрати посланици до Валаам, сина на Веор[1], във Фатур, който е при реката** *Ефрат,* **в земята на синовете на народа му, за да го повикат, като му кажат: Ето, народ излезе от Египет; ето, покриват лицето на земята[2] и са разположени срещу мен.** (1) гл. 31:8; Втзк. 23:4; Иис. Нав. 24:9; Неем. 13:1,2; (2) Изх. 10:15

6 **Ела сега, моля те, и ми прокълни този народ[1], защото е по-силен от мен, дано успея да го победя и да го изгоня от земята; понеже зная, че онзи,**

когото ти благославяш, е благословен, а когото проклинаш, е проклет.
(1) гл. 23:7,13

7 **И така, моавските старейшини и мадиамските старейшини отидоха с възнаграждение за врачуването в ръцете си**[1]**, дойдоха при Валаам и му казаха думите на Валак.**
(1) Ис. 1:23; 56:11; Мих. 3:11; 2 Петр. 2:15

8 **А той им каза: Пренощувайте тук и ще ви дам отговор според това, което ми каже ГОСПОД**[1]**. И така, моавските първенци останаха у Валаам.**
(1) ст. 18,38; гл. 23:3; 24:13; 3 Царе 13:8; 22:14; Йн. 5:19,30

9 **И Бог дойде при Валаам и каза: Кои са тези мъже у теб?**[1]
(1) 4 Царе 20:14

10 **И Валаам каза на Бога: Валак, синът на Сепфор, цар на моавците, ги е пратил до мен** *да кажат:*

11 **Ето, народът, който излезе от Египет, покрива лицето на земята; ела сега и ми го прокълни, дано бих могъл да се бия с него и да го изгоня.**

12 **А Бог каза на Валаам: Да не отидеш с тях и да не прокълнеш народа, защото е благословен**[1]**!**
(1) Втзк. 2:7; 7:14; 2 Лет. 31:10; Ис. 61:9; Еф. 1:3

13 **И така, Валаам стана сутринта и каза на първенците на Валак: Идете в земята си, защото ГОСПОД отказва да ме пусне да дойда с вас.**

14 **Тогава моавските първенци станаха и отидоха при Валак и казаха: Валаам отказва да дойде с нас.**

15 **А Валак отново изпрати първенци, повече и по-почитани от първите.**

16 **И те дойдоха при Валаам и му казаха: Така говори Валак, синът на Сепфор: Моля те, нищо да не те спре да дойдеш при мен,**

17 **защото ще те издигна до голяма почит и ще направя всичко, което би ми казал! И така, моля те, ела и ми прокълни този народ.**

18 **А Валаам отговори на слугите на Валак и каза: Ако би ми дал Валак и къщата си пълна със сребро и злато, аз не мога да престъпя думата на ГОСПОДА, моя Бог, да направя** *нещо* **малко или голямо**[1]**.**
(1) ст. 8,38

19 **Затова, моля ви, пренощувайте и вие тук, за да разбера какво още ще ми каже ГОСПОД.**

20 **И Бог дойде при Валаам през нощта и му каза: Щом са дошли мъжете да те повикат, стани и иди с тях; но само онова, което ти кажа, него да направиш.**

21 **Затова Валаам стана на сутринта, оседла магарицата си и отиде с моавските първенци**[1]**.**
(1) Пр. 28:18

22 **Но Божият гняв пламна, затова че отиде, и Ангелът ГОСПОДЕН застана на пътя** *пред Валаам,* **за да му се съпротиви; а той яздеше на магарицата си и двамата му слуги бяха с него.**

23 **А магарицата видя, че Ангелът ГОСПОДЕН стоеше на пътя с гол меч в ръка**[1] **и магарицата се отби от пътя и отиде в полето. А Валаам удари магарицата, за да я оправи в пътя.**
(1) Иис. Нав. 5:13; 1 Лет. 21:16

24 **Тогава Ангелът ГОСПОДЕН застана на един нисък път между лозята,** *където имаше* **ограда от едната страна и ограда от другата страна.**

25 **И магарицата видя Ангела ГОСПОДЕН и се притисна към зида и натисна крака на Валаам в зида. И той пак я удари.**

26 **После Ангелът ГОСПОДЕН отиде още напред и застана на едно тясно място, където нямаше път да се отбие нито надясно, нито наляво.**

27 **И когато магарицата видя Ангела ГОСПОДЕН, тя падна под Валаам. А гневът на Валаам пламна и той удари магарицата с тоягата си.**

28 **Тогава ГОСПОД отвори устата на магарицата и тя каза на Валаам: Какво съм ти сторила, че ме биеш вече три пъти?**[1]
(1) 2 Петр. 2:16

29 **А Валаам каза на магарицата: Защо се подигра с мен! Само да имах меч в ръката си – веднага бих те убил**[1]**.**
(1) Пр. 12:10

30 **И магарицата каза на Валаам: Не**

съм ли аз твоята магарица, на която си яздил през целия си живот до днес? Имала ли съм навик друг път да ти правя така?[1] **А той каза: Не.** (1) 2 Петр. 2:16
31 **Тогава ГОСПОД отвори очите**[1] **на Валаам и той видя Ангела ГОСПОДЕН, стоящ на пътя с голия си меч в ръката си**[2]**, и се поклони и падна на лицето си**[3]**.**
(1) 4 Царе 6:17,20; Лк. 24:31; (2) ст. 23; (3) Иис. Нав. 5:14
32 **И Ангелът ГОСПОДЕН му каза: Ти защо би магарицата си вече три пъти? Ето, аз излязох да ти се съпротивя, защото пътят ти не е прав пред мен**[1]**;**
(1) Пр. 16:2
33 **и магарицата ме видя и се отби от мен, ето, три пъти; ако не се беше отбила от мен, досега да съм те убил, а нея да съм оставил жива.**
34 **Тогава Валаам каза на Ангела ГОСПОДЕН: Съгреших**[1]**, защото не знаех, че ти стоеше на пътя против мен. И сега, ако това е зло в очите ти, аз ще се върна**[2]**.** (1) Изх. 9:27; (2) Йов 34:31,32; Юда 11
35 **А Ангелът ГОСПОДЕН каза на Валаам: Иди с мъжете; но само словото, което ти кажа, него да говориш! И така, Валаам отиде с първенците на Валак**[1]**.** (1) Пр. 28:18
36 **А когато Валак чу, че Валаам идва, той излезе да го посрещне до един моавски град*, на границата на Арнон, който е най-крайната граница**[1]**.**
**или:* Ир-Моав, същият като Ар-Моав, вж. гл. 21:15,28
(1) гл. 21:13
37 **Тогава Валак каза на Валаам: Не пратих ли изрично до теб да те повикат? Защо не дойде при мен? Не мога ли да те почета**[1]**?** (1) гл. 24:11
38 **А Валаам каза на Валак: Ето, дойдох при теб, но имам ли сега власт да говоря нещо? Словото, което Бог сложи в устата ми, него ще говоря**[1]**.**
(1) ст. 8,18
39 **И Валаам отиде с Валак, и дойдоха в Кириат-Хузот.**
40 **И Валак пожертва говеда и овце и изпрати** *от тях* **на Валаам и на първенците, които бяха с него.**
41 **А на сутринта Валак взе Валаам и го заведе на високите места на Ваал, откъдето той видя** *до* **края на народа**[1]**.**
(1) гл. 23:13

23 **Тогава Валаам каза на Валак: Издигни ми тук седем жертвеника и ми приготви тук седем юнеца и седем овена**[1]**.** (1) Йов 42:8
2 **И Валак направи, както каза Валаам. И Валак и Валаам принесоха по един юнец и по един овен на всеки жертвеник**[1]**.** (1) ст. 29,30
3 **После Валаам каза на Валак: Застани близо при всеизгарянето си, и аз ще отида; може би ГОСПОД ще излезе насреща ми; и каквото ми покаже, ще ти известя**[1]**. И отиде на една гола височина.** (1) ст. 12,26; гл. 22:8
4 **И Бог излезе насреща на Валаам и той Му каза: Приготвих седем жертвеника и принесох по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.**
5 **И ГОСПОД вложи слово в устата на Валаам и каза: Върни се при Валак и говори така!**
6 **И той се върна при него, и ето, той стоеше при всеизгарянето си, той и всичките моавски първенци.**
7 **Тогава започна речта* си, и каза**[1]**:**
Валак ме доведе от Арам, моавският цар от източните планини *и ми каза:*
Ела, прокълни ми Яков, и ела, кълни Израил![2] **букв.:* притчата, и така в целия контекст
(1) Пс. 49:4; (2) гл. 22:5,6
8 **Как да прокълна, когото Бог не прокълна? Как да кълна, когото ГОСПОД не кълне?**[1] (1) Пр. 26:2
9 **Защото от върха на скалите го виждам и от височините го гледам. Ето народ,** *който* **ще се засели отделно**[1] **и няма да се счита между езичниците**[2]**.**
(1) Втзк. 33:28; Ест. 3:8; Мих. 7:14; (2) Изх. 33:16
10 **Кой може да преброи пясъка на Яков или броя на четвъртата част от Израил**[1]**? Дано умра, както умират праведните, и краят ми да бъде както неговия**[2]**!** (1) Бит. 13:16; (2) гл. 31:8
11 **Тогава Валак каза на Валаам: Какво ми направи ти? Взех те, за да прокъл-**

неш враговете ми, а ето, ти дори ги благослови[1]! (1) гл. 24:10

12 **А той в отговор каза: Не трябва ли да внимавам да говоря онова, което ГОСПОД слага в устата ми[1]?** (1) ст. 3,26

13 **Тогава Валак му каза: Моля те, ела с мен на друго място, откъдето ще го видиш. Ще видиш само края му, а целия** *народ* **няма да видиш[1]. И ми ги прокълни оттам[2].** (1) гл. 22:41; (2) гл. 22:6

14 **И го заведе на полето Зофим, на върха на Фасга[1], и издигна седем жертвеника и принесе по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.** (1) гл. 21:20; Втзк. 34:1

15 **Тогава** *Валаам* **каза на Валак: Застани тук при всеизгарянето си, а аз ще срещна там** *ГОСПОДА.*

16 **И ГОСПОД излезе насреща на Валаам и вложи слово в устата му, и каза: Върни се при Валак и говори така!**

17 **И той дойде при него, и ето, той стоеше при всеизгарянето си и моавските първенци с него. И Валак му каза: Какво говори ГОСПОД?[1]** (1) 1 Царе 3:17

18 **Тогава той започна речта си и каза:**

Стани, Валак, и слушай[1]; дай ми ухо, ти сине Сепфоров! (1) Съд. 3:20

19 **Бог не е човек[1], че да лъже[2], нито човешки син, че да се разкае[3]. Той каза и няма ли да извърши? Той говори и няма ли да го извърши? Изговори и няма ли да го утвърди?[4]** (1) Ос. 11:9; (2) Авак. 2:3; Тит 1:2; (3) 1 Царе 15:29; Пс. 132:11; Римл. 9:6; 2 Тим. 2:13; (4) гл. 14:35; Бит. 26:3; Иис. Нав. 21:45; 1 Царе 3:12; 3 Царе 14:11; 4 Царе 7:2; Пс. 77:8; 89:34; Ис. 21:17; Ер. 4:28

20 **Ето, аз получих** *заповед* **да благославям и Той като благослови[1], аз не мога да го отменя[2].** (1) гл. 6:27; (2) 1 Лет. 17:27

21 **Той не гледа беззаконие в Яков и не вижда престъпление в Израил[1]. ГОСПОД, неговият Бог, е с него[2] и царско ликуване е сред тях[3].** (1) 1 Царе 25:28; Римл. 4:7,8; (2) Езек. 48:35; Йоил 2:27; (3) Пс. 135:21; Ис. 12:6

22 **Бог ги изведе от Египет[1], има сила като диво говедо[2].** (1) Изх. 12:51; Мт. 2:15; (2) гл. 24:8; Втзк. 33:17; Йов 39:10,11

23 **Наистина няма заклинание против Яков и няма врачуване против Израил[1]. На времето си ще се говори за Яков и за Израил: Какво е извършил Бог![2]** (1) Ис. 44:25; (2) Втзк. 3:24

24 **Ето, народът ще стане като лъвица и ще се вдигне като лъв[1]. Няма да легне, докато не изяде плячката и не изпие кръвта на убитите.** (1) гл. 24:9

25 **Тогава Валак каза на Валаам: Никак да не ги проклинаш и никак да не ги благославяш!**

26 **А Валаам в отговор каза на Валак: Не ти ли говорих, като казах: Всичко, което каже ГОСПОД, това ще направя[1]?** (1) ст. 3,12

27 **И Валак каза на Валаам: Моля те, ела и ще те заведа на едно друго място. Дано бъде угодно на Бога да ми ги прокълнеш оттам[1].** (1) гл. 22:6

28 **И Валак заведе Валаам на върха на Фегор, който гледа към Есимон[1].** (1) гл. 21:20

29 **Тогава Валаам каза на Валак: Издигни ми тук седем жертвеника и ми приготви тук седем юнеца и седем овена[1].** (1) ст. 1,2

30 **И Валак направи, както каза Валаам, и принесе по един юнец и по един овен на всеки жертвеник.**

24 **А Валаам, като видя, че на ГОСПОДА беше угодно да благославя Израил, не отиде както друг път да търси предсказания, а обърна лицето си към пустинята.**

2 **И като повдигна очи, Валаам видя Израил заселен според племената си[1]. И Божият Дух слезе на него[2],** (1) гл. 2:2; (2) гл. 11:25; 2 Лет. 15:1

3 **и той започна речта си и каза:** *Така* **заявява Валаам, синът на Веор, и** *така* **заявява човекът с отворени очи;**

4 *така* **заявява онзи, който чува Божиите думи, който вижда видението на Всемогъщия, който пада, но очите му са отворени:**

5 **Колко са красиви шатрите ти, Якове, и скиниите ти[1], Израилю!** (1) Пс. 84:1

6 **Като долини са разпрострени, като
градини по река[1], като дървета алое,
които ГОСПОД е насадил, като кедри
покрай водите[2]!** (1) Пс. 1:3; (2) Пс. 104:16
7 **Вода ще се излива от ведрата му[1] и
потомството му** *ще се простира* **в много
води. Царят му ще надмине Агаг[2] и
царството му ще се възвеличи[3].**
(1) Ис. 30:25; Йоил 3:18; (2) 1 Царе 15:8; Ест. 3:1; (3) 2 Царе 5:12; 3 Царе 4:21; Пс. 72:11; Откр. 19:16
8 **Бог го изведе от Египет, има сила
както диво говедо[1]. Той ще пояде на-
родите, враговете си, ще строши кос-
тите им и ще ги разбие със стрелите
си[2].** (1) гл. 23:22; (2) Изх. 23:22; Пс. 45:5
9 **Легнал е и лежи като лъв и като лъ-
вица[1], кой ще го вдигне[2]? Благословен,
който те благославя, и проклет, който
те проклина[3]!**
(1) гл. 23:24; (2) Бит. 49:9; (3) Бит. 12:3; Втзк. 30:7; Ест. 6:13
10 **Тогава гневът на Валак пламна про-
тив Валаам и той плесна с ръце. И
Валак каза на Валаам: Аз те повиках
да прокълнеш неприятеля ми, а ето, ти
три пъти все го благославяш[1]!**
(1) гл. 23:11; Втзк. 23:5; Иис. Нав. 24:10; Неем. 13:2
11 **И сега бягай на мястото си! Казах,
че ще те издигна до голяма почит, но
ето, ГОСПОД те лиши от почит[1].**
(1) гл. 22:37
12 **А Валаам каза на Валак: Не говорих
ли аз и на твоите пратеници, които ми
прати, като казах:**
13 **Ако Валак би ми дал и къщата си
пълна със сребро и злато, не мога да
престъпя ГОСПОДНАТА заповед и да
направя добро или зло от себе си, а
онова, което ГОСПОД говори, него ще
говоря[1]?** (1) гл. 22:8
14 **И сега, ето, аз си отивам при своя
народ; ела да ти кажа какво ще напра-
ви този народ на твоя народ в послед-
ните дни[1].** (1) Бит. 49:1; Дан. 10:14; Откр. 1:1
15 **И като започна речта си, каза:** *Така*
заявява Валаам, синът на Веор, и *така*
заявява човекът с отворени очи;
16 *така* **заявява онзи, който чува Бо-
жиите думи, който има знание за Все-
вишния[1], който вижда видението на
Всемогъщия[2], който пада, но очите му
са отворени:** (1) Бит. 14:18-20; (2) Бит. 17:1
17 **Виждам го, но не сега, гледам го,
но не отблизо: Ще излезе звезда от
Яков[1] и ще се въздигне скиптър от
Израил, ще порази моавските първен-
ци[2] и ще погуби всичките потомци на
бунтовниците.**
(1) Мт. 2:2; Откр. 22:16; (2) 2 Царе 8:2; Ер. 48
18 **Едом ще бъде притежание и Сиир
ще бъде притежание на враговете си[1],
а Израил ще действа мощно.**
(1) 2 Царе 8:14; 3 Царе 11:14-16; Ам. 9:12
19 **Един** *произлязъл* **от Яков ще владее[1]
и ще погуби останалите от града.**
(1) Бит. 49:10
20 **А като видя Амалик, продължи реч-
та си и каза:**
**Амалик е пръв между народите, но
краят му ще бъде вечна гибел[1].**
(1) Изх. 17:14; 1 Царе 15:3-8
21 **А като видя кенейците, продължи
речта си и каза:**
**Здраво е твоето жилище и си положил
гнездото си на канарата.**
22 **Но кенейците* ще бъдат изтребе-
ни, докато Асур те отведе в плен.**
**букв.:* Каин
23 **И продължи притчата си и каза:
Горко! Кой ще остане жив, когато Бог
извърши това?**
24 **Но кораби** *ще дойдат* **от бреговете
на Китим[1], и ще смирят Асур и ще
смирят Евер, но и той ще погине зави-
наги[2].** (1) Бит. 10:4; Дан. 11:30; (2) Ис. 10:5-12
25 **Тогава Валаам стана и отиде, и се
върна на мястото си; и Валак също
отиде по пътя си.**

25 **А Израил остана в Ситим[1] и на-
родът започна да блудства с дъщерите
на Моав;** (1) гл. 33:49; Иис. Нав. 2:1; Йоил 3:18
2 **защото те канеха народа на жертви-
те на боговете си и народът ядеше и
се кланяше на боговете им[1].**
(1) Изх. 23:24; 34:15,16; Мих. 6:5
3 **Израил се привърза към Ваал-Фе-
гор[1] и гневът на ГОСПОДА пламна
против Израил[2].** (1) гл. 31:16; Съд. 2:11,13; Пс. 106:28,36; Ос. 9:10; Откр. 2:14,20; (2) Втзк. 4:3

4 **Тогава ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи всички началници на народа и ги обеси пред ГОСПОДА[1] срещу слънцето, за да се отвърне от Израил яростният гняв на ГОСПОДА[2].**
(1) Втзк. 21:22; 2 Царе 21:9; (2) Втзк. 13:6-11

5 **И Мойсей каза на съдиите на Израил: Убийте всеки хората си, които са се привързали към Ваал-Фегор[1].**
(1) Изх. 32:27; Иис. Нав. 22:17

6 **И ето, един от израилевите синове дойде и доведе на братята си една мадиамка пред очите на Мойсей и пред цялото общество израилеви синове, когато те плачеха пред входа на шатъра за срещане[1].**
(1) Езд. 9:1-4

7 **А Финеес, синът на Елеазар, син на свещеника Аарон[1], като видя това, стана отсред обществото, взе копие в ръката си**
(1) гл. 31:6; Изх. 6:25

8 **и влезе след израилтянина в спалнята, и прободе и двамата – израилтянина и жената в корема ѝ. Така язвата престана от израилевите синове[1].**
(1) гл. 16:48; Иис. Нав. 7:26; 2 Царе 21:14; 1 Лет. 21:22; Пс. 106:29,30

9 **А умрелите от язвата бяха двадесет и четири хиляди души[1].**
(1) гл. 26:1; Изх. 32:35; 2 Царе 24:15; 1 Кор. 10:8

10 **Тогава ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

11 **Финеес, синът на Елеазар, син на свещеника Аарон, отвърна яростта Ми от израилевите синове, понеже беше ревностен сред тях с Моята ревност, така че Аз не изтребих израилевите синове в ревността Си[1].**
(1) Изх. 20:5; Втзк. 4:24; Евр. 12:29

12 **Затова кажи: Ето, Аз му давам Моя завет на мир[1]:**
(1) Мал. 2:4,5

13 **ще бъде на него и на потомството му след него завет на вечно свещенство[1], защото беше ревностен за своя Бог[2] и направи умилостивение за израилевите синове[3].**
(1) Изх. 40:15; Пс. 106:31; (2) 3 Царе 19:10; (3) гл. 16:47

14 **А името на убития израилтянин, който беше убит с мадиамката, беше Зимрий, син на Салу, първенец на един бащин дом от симеонците.**

15 **А името на убитата мадиамка беше Хазвия, дъщеря на Сур[1], началник на народа на един бащин дом в Мадиам.**
(1) гл. 31:8; Иис. Нав. 13:21

16 **След това ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**

17 **Притеснете мадиамците и ги разбийте[1],**
(1) гл. 31:2,3; Съд. 6:1

18 **защото те ви притесняват с коварствата, с които ви примамиха чрез Фегор и чрез сестра си Хазвия, дъщеря на един мадиамски първенец, която беше убита в деня на язвата заради Фегор!**

26 **А след язвата[1] ГОСПОД говори на Мойсей и Елеазар, сина на свещеника Аарон, и каза:**
(1) гл. 25:9

2 **Пребройте цялото общество израилеви синове от двадесет години и нагоре според бащините им домове, всички в Израил, които могат да излизат на бой[1].**
(1) гл. 1:2,3

3 **Затова Мойсей и свещеникът Елеазар говориха на** *народа* **в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон[1], и казаха:**
(1) ст. 63; гл. 22:1

4 *Пребройте народа* **от двадесет години и нагоре, както ГОСПОД заповяда на Мойсей. И израилевите синове, които бяха излезли от египетската земя[1], бяха:**
(1) Изх. 12:51
ст. 5-57: гл. 1:20-42; Бит. 35:23-26; ст. 5-7: 1 Лет. 5:1-10

5 **Рувим, първородният на Израил. Синовете на Рувим[1]: от Енох: родът на еноховците, от Фалу: родът на фалуевците,**
(1) Изх. 6:14

6 **от Есрон: родът на есроновците, от Хармий: родът на хармиевците.**

7 **Това са родовете на рувимците, а преброените от тях бяха четиридесет и три хиляди седемстотин и тридесет.**

8 **И синовете на Фалу: Елиав;**

9 **и синовете на Елиав: Намуил, Датан и Авирон. Това са онези Датан и Авирон, призованите от обществото, които се надигнаха против Мойсей и против Аарон в обществото на Корей,**

когато се надигнаха против ГОСПО-
ДА[1], (1) гл. 16:1,2
10 **и земята отвори устата си и ги**
погълна заедно с Корей, когато обще-
ството му измря, когато огънят пояде
двеста и петдесет души и те станаха за
знамение[1]. (1) гл. 16:31-35; 16:38
11 **Но синовете на Корей не умряха**[1].
(1) Изх. 6:24; 1 Лет. 6:22; 9:19; Пс. 42:1

ст. 12-14: 1 Лет. 4:24-43

12 **Синовете на Симеон**[1] **по родовете**
им: от Намуил: родът на намуиловци-
те, от Ямин: родът на яминовците, от
Яхин: родът на яхиновците, (1) Изх. 6:15
13 **от Зара: родът на заровците, от**
Саул: родът на сауловците.
14 **Това са родовете на симеоновците:**
двадесет и две хиляди и двеста.

ст. 15-17: 1 Лет. 5:11-17

15 **Синовете на Гад по родовете им:**
от Сафон: родът на сафоновците, от
Агий: родът на агиевците, от Суний:
родът на сунеевците,
16 **от Азений: родът на азениевците,**
от Ирий: родът на ириевците,
17 **от Арод: родът на ародовците, от**
Арилий: родът на арилиевците.
18 **Това са родовете на гадците; пре-**
броените от тях бяха четиридесет хи-
ляди и петстотин.

ст. 19-22: 1 Лет. 4:1-23

19 **Синовете на Юда: Ир и Онан; но**
Ир и Онан умряха в ханаанската зе-
мя[1]. (1) Бит. 38:7,10
20 **А синовете на Юда по родовете им**
бяха: от Шела: родът на шелаевците[1],
от Фарес: родът на фаресовците, от
Зара: родът на заровците. (1) 1 Лет. 9:5
21 **А синовете на Фарес бяха: от**
Есрон: родът на есроновците, от Амул:
родът на амуловците[1]. (1) Бит. 46:12
22 **Това са Юдовите родове; преброе-**
ните от тях бяха седемдесет и шест
хиляди и петстотин.

ст. 23-25: 1 Лет. 7:1-5

23 **Синовете на Исахар по родовете**
им: от Тола: родът на толаевците, от
Фуа: родът на фуаевците,
24 **от Ясув: родът на ясувовците, от**
Симрон: родът на симроновците.
25 **Това са родовете на Исахар; пре-**
броените от тях бяха шестдесет и че-
тири хиляди и триста.
26 **Синовете на Завулон по родовете**
им: от Серед: родовете на середовци-
те, от Елон: родът на елоновците, от
Ялеил: родът на ялеиловците.
27 **Това са родовете на завулонците;**
преброените от тях бяха шестдесет хи-
ляди и петстотин.

ст. 28-37: 1 Лет. 7:14-29; 5:23,24

28 **Синовете на Йосиф по родовете**
им: Манасия и Ефрем[1]. (1) Бит. 41:51,52
29 **Синовете на Манасия: от Махир**[1]:
родът на махировците. И Махир роди
Галаад[2], **а от Галаад: родът на галаадци-**
те. (1) гл. 36:1; (2) Иис. Нав. 17:1; 1 Лет. 2:21
30 **Това са синовете на Галаад: от Ахи-**
езер: родът на ахиезеровците[1], **от Хе-**
лек: родът на хелековците,
(1) Съд. 6:11,34; 8:2
31 **от Асриил: родът на асрииловците,**
от Сихем: родът на сихемовците,
32 **от Семида: родът на семидовците**
и от Ефер: родът на ефферовците[1].
(1) Иис. Нав. 17:2
33 **А Салпаад, синът на Ефер, няма-**
ше синове, а *само* **дъщери. А имената**
на дъщерите на Салпаад бяха: Маала,
Нуа, Егла, Мелха и Терса[1].
(1) гл. 27:1; 36:11; Иис. Нав. 17:3
34 **Това са родовете на Манасия; пре-**
броените от тях бяха петдесет и две
хиляди и седемстотин.
35 **Това са синовете на Ефрем по ро-**
довете им: от Сутал: родът на сутало-
вците, от Вехер: родът на вехеровците,
от Тахан: родът на тахановците.
36 **И това са синовете на Сутал: от**
Еран: родът на ерановците.
37 **Това са родовете на синовете на**
Ефрем; преброените от тях бяха три-
десет и две хиляди и петстотин. Това
са синовете на Йосиф по родовете
им.

ст. 38-41: 1 Лет. 7:6-12; 8:1-28

38 **Синовете на Вениамин по родове-**
те им: от Вела: родът на веловците, от
Асвил: родът на асвиловците, от Ахи-
рам: родът на ахирамовците,

39 **от Суфам: родът на суфамовците,**
от Уфам: родът на уфамовците.
40 **А синовете на Вела бяха Аред и Не-**
еман; *от Аред:* **родът на аредовците, от**
Нееман: родът на неемановците.
41 **Това са синовете на Вениамин по**
родовете им; преброените от тях бяха
четиридесет и пет хиляди и шестсто-
тин.
42 **Това са синовете на Дан по родо-**
вете им: от Суам: родът на суамовци-
те. Това са семействата на Дан по ро-
довете им.
43 **Преброените от всички родове на**
суамовците бяха шестдесет и четири
хиляди и четиристотин.

ст. 44-47: 1 Лет. 7:30-40

44 **Синовете на Асир по родовете им**
бяха: от Емна: родът на Емна, от Есуи:
родът на есуиевците, от Верия: родът
на вериевците.
45 **От синовете на Верия: от Хевер:**
родът на хеверовците, от Малхиил: ро-
дът на малхииловците.
46 **А името на дъщерята на Асир беше**
Сара.
47 **Това са родовете на синовете на**
Асир; преброените от тях бяха петде-
сет и три хиляди и четиристотин.

ст. 48-50: 1 Лет. 7:13

48 **Синовете на Нефталим по родове-**
те им: от Ясиил: родът на ясииловците,
от Гуний: родът на гуниевците,
49 **от Есер: родът на есеровците, от**
Силим: родът на силимовците.
50 **Това са семействата на Нефталим**
по родовете им; преброените от тях
бяха четиридесет и пет хиляди и че-
тиристотин.
51 **Това са преброените от израилеви-**
те синове: шестстотин и една хиляди
седемстотин и тридесет[1]**.** (1) гл. 1:46
52 **И ГОСПОД говори на Мойсей и**
каза:
53 **На тях нека се раздели земята за**
наследство според броя на имената
им[1]**.** (1) Бит. 12:7; Иис. Нав. 1:6; 11:23
54 **На по-многобройните дай по-голя-**
мо наследство, а на по-малобройните
дай по-малко наследство; на всекиго
да се даде наследството му според
броя на **преброените от него**[1]**.**

(1) гл. 33:54; 35:8; Иис. Нав. 17:14,17; 19:9

55 **Но земята ще се раздели с жре-**
бий[1] **и те ще наследят според имената**
на бащините си племена.

(1) гл. 33:54; 34:13; 36:2; Иис. Нав. 14:2

56 **По жребий да се раздели наслед-**
ството на всяко *племе,* **и на мнозината,**
и на малцината.

ст. 57-62: гл. 3:17-39; 1 Лет. 6:1-81

57 **А ето преброените от** *синовете на*
Леви[1] **по родовете им**[2]**: от Гирсон: ро-**
дът на гирсоновците, от Каат: родът
на каатците, от Мерарий: родът на ме-
рариевците. (1) гл. 3:15; (2) Изх. 6:25
58 **Това са родовете на Леви: родът на**
ливниевците, родът на хевроновците,
родът на маалиевците, родът на му-
сиевците, родът на кореевците. А Каат
роди Амрам.
59 **Името на жената на Амрам беше**
Йохаведа, дъщеря на Леви, която се
роди на Леви в Египет; и тя роди на
Амрам Аарон и Мойсей[1] **и сестра им**
Мариам[2]**.** (1) Изх. 2:2; 6:20; (2) гл. 12:1; 20:1; Изх. 2:4
60 **И на Аарон се родиха Надав и**
Авиуд, Елеазар и Итамар[1]**.** (1) Изх. 6:23
61 **А Надав и Авиуд умряха, когато**
принесоха чужд огън пред ГОСПОДА[1]**.**

(1) гл. 3:4; Лев. 10:2

62 **А преброените от тях, всичките от**
мъжки пол от един месец и нагоре,
бяха двадесет и три хиляди; защото те
не бяха преброени между израилевите
синове[1]**, понеже на тях не се даде на-**
следство между израилевите синове[2]**.**

(1) гл. 1:47,49; (2) гл. 18:20,23,24

63 **Това са преброените чрез Мойсей**
и свещеника Елеазар, които израиле-
вите синове преброиха в низините на
Моав при Йордан, срещу Ерихон[1]**.**

(1) ст. 3

64 **И между тях нямаше човек от оне-**
зи, които бяха преброени от Мойсей и
свещеника Аарон, когато те преброиха
израилевите синове в Синайската пус-
тиня[1]**;** (1) гл. 1:2,19
65 **защото ГОСПОД беше казал за**

тях: Непременно ще измрат в пустинята[1]. От тях не остана нито един[2] освен Халев, синът на Ефоний, и Иисус, синът на Навий. (1) гл. 14:35; 27:3; Иис. Нав. 5:4; (2) гл. 14:29,30; Втзк. 2:14; Пс. 37:9

27 Тогава дойдоха дъщерите на Салпаад, сина на Ефер, син на Галаад, син на Махир, син на Манасия, от родовете на Манасия, сина на Йосиф. И ето имената на дъщерите му: Маала, Нуа, Егла, Мелха и Терса[1]. (1) гл. 26:33; 36:11

2 Те застанаха пред Мойсей, пред свещеника Елеазар и пред първенците и цялото общество при входа на шатъра за срещане[1] и казаха: (1) ст. 21; гл. 9:6; 36:1; Изх. 18:22

3 Баща ни умря в пустинята[1]; но той не беше от обществото на онези, които се събраха против ГОСПОДА в обществото на Корей[2], а умря в своя си грях[3]; и нямаше синове. (1) гл. 26:64,65; (2) гл. 16:1-3; (3) Римл. 6:23

4 Защо да изчезне името на баща ни отсред рода му, затова че не е имал син? Дай на нас наследство между братята на баща ни.

5 И Мойсей представи делото им пред ГОСПОДА[1]. (1) гл. 9:8; Лев. 24:12

6 И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:

7 Право говорят дъщерите на Салпаад[1]; непременно да им дадеш наследствено притежание между братята на баща им[2] и да прехвърлиш на тях наследството на баща им[3]. (1) гл. 36:5; (2) Иис. Нав. 17:4; Йов 42:15; (3) гл. 36:1,2

8 А на израилевите синове говори и кажи: Ако някой умре, без да има син, тогава да прехвърлите наследството му върху дъщеря му.

9 А ако няма дъщеря, тогава да дадете наследството му на братята му.

10 А ако няма братя, тогава да дадете наследството му на братята на баща му.

11 А ако баща му няма братя, тогава да дадете наследството му на найблизкия му сродник от рода му и той да го наследи. Това да бъде съдийска наредба за израилевите синове, както ГОСПОД заповяда на Мойсей.

12 След това ГОСПОД каза на Мойсей: Изкачи се на този хълм Аварим[1] и огледай земята, която дадох на израилевите синове[2]. (1) гл. 33:47; Втзк. 3:27; (2) Бит. 17:8

13 И като я огледаш, ще се прибереш и ти при народа си[1], както се прибра брат ти Аарон[2]; (1) гл. 31:2; Втзк. 31:14,16; (2) гл. 20:24,28

14 защото в пустинята Цин, когато обществото се караше, вие не се покорихте на заповедта Ми да Ме осветите при водата пред тях[1]. Това е водата на Мерива при Кадис в пустинята Цин[2]. (1) гл. 20:12; (2) гл. 20:1-5

15 И Мойсей говори на ГОСПОДА и каза:

16 ГОСПОД, Бог на духовете на всяка плът[1], нека постави над обществото мъж, (1) гл. 16:22; Откр. 22:6

17 който да излиза пред тях и който да влиза пред тях[1], който да ги извежда и който да ги въвежда, за да не бъде ГОСПОДНОТО общество като овце, които нямат пастир[2]. (1) 2 Лет. 1:10; (2) 3 Царе 22:17; Мт. 9:36

18 И ГОСПОД каза на Мойсей: Вземи си Иисус, сина на Навий[1], човек в когото е Духът[2], и положи на него ръката си[3]. (1) Изх. 17:9; Втзк. 31:14; (2) Бит. 41:38; (3) Втзк. 34:9; Деян. 6:3,6

19 И го представи пред свещеника Елеазар и пред цялото общество и му дай заповед пред тях[1]. (1) Втзк. 31:7

20 И положи на него от своето достойнство, за да го слуша цялото общество на израилевите синове[1]. (1) Иис. Нав. 1:17

21 Той да стои пред свещеника Елеазар и той да се допитва за него според съда на Урим пред ГОСПОДА[1]: по неговата заповед да излизат и по неговата заповед да влизат, той и всичките израилеви синове с него, цялото общество. (1) Изх. 28:30; Иис. Нав. 9:14; Съд. 1:1

22 И Мойсей направи както му заповяда ГОСПОД; взе Иисус и го пред-

стави пред свещеника Елеазар и пред
цялото общество;
23 и положи ръцете си на него и му
даде заповед, както ГОСПОД заповяда
чрез Мойсей[1]. (1) Втзк. 3:21

28 И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:
2 Заповядай на израилевите синове и
им кажи: Внимавайте да Ми принася-
те на определеното им време[1] Моите
приноси, хляба Ми за жертвите Ми
чрез огън[2], за благоухание на умилос-
тивение за Мен.
(1) гл. 29:39; 1 Лет. 23:31; Езд. 3:2; Неем. 10:33; Езек. 45:17;
(2) Лев. 3:11; 21:6; 2 Лет. 23:18; 31:3
3 И им кажи: Това е жертвата чрез
огън, която ще принасяте на ГОСПО-
ДА: две едногодишни агнета на ден,
без недостатък, за постоянно всеизга-
ряне[1]. (1) Изх. 29:38-42; Дан. 8:11; Ам. 4:4
4 Едното агне да принасяш сутрин, а
другото агне да принасяш привечер;
5 а за хлебен принос – една десета от
ефа пшенично брашно, смесено с чет-
върт ин първоток *маслинено* масло[1].
(1) гл. 15:4; Лев. 2:1
6 *Това е* постоянно всеизгаряне, оп-
ределено на Синайската планина[1], за
благоухание на умилостивение, жертва
чрез огън на ГОСПОДА. (1) Лев. 27:34
7 И възлиянието му *да бъде* четвърт
ин за едното агне[1]; в светилището да
изливаш спиртно питие за възлияние
на ГОСПОДА. (1) гл. 15:5; Йоил 1:13
8 А второто агне да принасяш приве-
чер: като сутрешния хлебен принос и
възлиянието му, така да принасяш *и за
това,* жертва чрез огън за благоухание
на умилостивение на ГОСПОДА.
9 А в съботен ден[1] *да принасяте* две
едногодишни агнета без недостатък и
две десети *от ефа* пшенично брашно,
смесено с *маслинено* масло за хлебен
принос и възлиянието му. (1) Мт. 12:5
10 Това е всеизгарянето за всяка съ-
бота[1] освен постоянното всеизгаряне с
възлиянието му. (1) Ис. 1:13; Езек. 46:4
11 На новолунията си[1] да принася-
те за всеизгаряне на ГОСПОДА два
юнеца, един овен, седем едногодишни
агнета без недостатък[2]; (1) 4 Царе 4:23;
2 Лет. 2:4; Езд. 3:5; Пс. 81:3; Езек. 46:6; (2) Лев. 1:3,10
12 и за всеки юнец – три десети *от
ефа* пшенично брашно, смесено с *мас-
линено* масло за хлебен принос; за един
овен – две десети *от ефа* пшенично
брашно, смесено с *маслинено* масло за
хлебен принос;
13 и за всяко агне – по една десета
от ефа пшенично брашно, смесено с
маслинено масло[1] за хлебен принос. *Това
е* всеизгаряне, благоухание на умилос-
тивение, жертва чрез огън на ГОСПО-
ДА. (1) гл. 15:6-12
14 И възлиянията им *да бъдат* половин
ин вино за юнеца, една трета ин за
овена и четвърт ин за агнето[1]. Това е
всеизгарянето за всеки месец според
месеците на годината[2]. (1) ст. 7; (2) ст. 10
15 И освен постоянното всеизгаряне
да се принася на ГОСПОДА един козел
в жертва за грях с възлиянието му[1].
(1) ст. 30; гл. 29:5; Лев. 16:15,16
16 А в първия месец, на четиринаде-
сетия ден от месеца е Пасха на ГОС-
ПОДА[1].
(1) Изх. 12:6,11,21; Лк. 22:15; Йн. 2:13; 6:4; 13:1
17 А на петнадесетия ден от този ме-
сец е празник; седем дни да се яде
безквасен хляб[1]. (1) Изх. 12:15
18 На първия ден да има свято събра-
ние и да не вършите никаква работа[1].
(1) Изх. 12:16; Лев. 23:8
19 Да принесете на ГОСПОДА жерт-
ва чрез огън, всеизгаряне: два юнеца,
един овен и седем едногодишни агне-
та[1]; без недостатък да ви бъдат[2].
(1) Втзк. 16:2; (2) Лев. 1:3,10; 2 Лет. 35:12
20 А хлебният им принос *да бъде* пше-
нично брашно, смесено с *маслинено*
масло; три десети *от ефа* да принесете
за един юнец, две десети за овена
21 и по една десета *от ефа* да прине-
сеш за всяко агне, за седемте агнета.
22 И *да принесете* един козел в жертва
за грях, за да се извърши умилостиве-
ние за вас.
23 Да принесете това освен сутреш-

ното всеизгаряне, което е за постоянно всеизгаряне.

24 **Това да принасяте всеки ден, седем дни**[1]**, като храна* на жертвата чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА; това да се принася освен постоянното всеизгаряне с възлиянието му.** **букв.:* хляб; (1) Езек. 45:23

25 **А на седмия ден да имате свято събрание и да не вършите никаква работа.**

26 **Също и в деня на първите плодове**[1]**, когато принесете на ГОСПОДА нов хлебен принос на** *празника на* **седмиците си**[2]**, да имате свято събрание и да не вършите никаква работа**[3]**.**
(1) Изх. 23:16; (2) Лев. 23:15-22; Втзк. 16:9-12; (3) ст. 18

27 **И да принесете във всеизгаряне за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА два юнеца, един овен, седем едногодишни агнета;**

28 **и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло, три десети** *от ефа* **за всеки юнец, две десети за единия овен,**

29 **и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;**

30 **и един козел, за да се извърши умилостивение за вас**[1]**.** (1) ст. 15

31 **Освен постоянното всеизгаряне и хлебния му принос да принесете тези – без недостатък да ви бъдат – заедно с възлиянията им**[1]**.** (1) ст. 19

ст. 1-6: Лев. 23:23-25

29 **В седмия месец, на първия** *ден* **от месеца**[1]**, да имате свято събрание и да не вършите никаква работа**[2]**; той да ви бъде ден за тръбене** *с тръби.*
(1) Неем. 8:2; (2) ст. 35; Лев. 23:7

2 **И да принесете всеизгаряне**[1] **за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета без недостатък**[2]
(1) Езд. 3:6; (2) Лев. 1:3,10

3 **и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло, три десети** *от ефа* **за юнеца, две десети за овена**

4 **и по една десета за всяко агне, за седемте агнета;**

5 **и един козел в жертва за грях**[1]**, за да се извърши умилостивение за вас;**
(1) гл. 28:15

6 **освен месечното всеизгаряне и хлебния му принос и постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянията им според правилата им**[1] **за благоухание на умилостивение, жертва чрез огън на ГОСПОДА.** (1) гл. 15:4-12

ст. 7-11: Лев. 16:29-32; 23:26-32

7 **И на десетия** *ден* **от този седми месец да имате свято събрание и да смирите душите си; никаква работа да не вършите.**

8 **И да принесете на ГОСПОДА всеизгаряне за благоухание на умилостивение: един юнец, един овен, седем едногодишни агнета; без недостатък да ви бъдат;**[1] (1) Лев. 1:3,10

9 **и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло, три десети** *от ефа* **за юнеца, две десети за единия овен**

10 *и* **по една десета за всяко агне, за седемте агнета;**

11 *и* **един козел в жертва за грях, освен жертвата за грях за умилостивението и постоянното всеизгаряне и хлебния му принос, и възлиянията им.**

ст. 12-38: Лев. 23:33-43

12 **И на петнадесетия ден от седмия месец да имате свято събрание, да не вършите никаква работа**[1] **и да пазите празник на ГОСПОДА седем дни.**
(1) ст. 35; Лев. 23:7

13 **И да принесете всеизгаряне, жертва чрез огън за благоухание на умилостивение на ГОСПОДА: тринадесет юнеца, два овена, четиринадесет едногодишни агнета; без недостатък да бъдат**[1]**;** (1) Лев. 1:3,10

14 **и хлебния им принос: пшенично брашно, смесено с** *маслинено* **масло, три десети** *от ефа* **за всеки юнец, за тринадесетте юнеца, две десети за всеки овен, за двата овена,**

15 **и по една десета за всяко агне, за**
четиринадесетте агнета;
16 **и един козел в жертва за грях,**
освен постоянното всеизгаряне и хлеб-
ния му принос, и възлиянието му[1]**.**

(1) гл. 28:15

17 **На втория ден** *да принесете* **двана-**
десет юнеца, два овена, четиринадесет
едногодишни агнета без недостатък;
18 **и хлебния им принос и възлиянията**
им: за юнците, за овните и за агнетата
според броя им, според правилото;
19 **и един козел в жертва за грях,**
освен постоянното всеизгаряне и хлеб-
ния му принос, и възлиянията им.
20 **На третия ден** *да принесете* **едина-**
десет юнеца, два овена, четиринадесет
едногодишни агнета без недостатък;
21 **и хлебния им принос и възлиянията**
им: за юнците, за овните и за агнетата
според броя им, според правилото;
22 **и един козел в жертва за грях,**
освен постоянното всеизгаряне и хлеб-
ния му принос, и възлиянието му.
23 **На четвъртия ден** *да принесете* **де-**
сет юнеца, два овена, четиринадесет
едногодишни агнета без недостатък;
24 **хлебния им принос и възлиянията**
им: за юнците, за овните и за агнетата
според броя им, според правилото;
25 **и един козел в жертва за грях ос-**
вен постоянното всеизгаряне, хлебния
му принос и възлиянието му.
26 **На петия ден** *да принесете* **девет**
юнеца, два овена, четиринадесет едно-
годишни агнета без недостатък;
27 **и хлебния им принос и възлиянията**
им: за юнците, за овните и за агнетата
според броя им, според правилото;
28 **и един козел в жертва за грях ос-**
вен постоянното всеизгаряне и хлеб-
ния му принос, и възлиянието му.
29 **На шестия ден** *да принесете* **осем**
юнеца, два овена, четиринадесет едно-
годишни агнета без недостатък;
30 **и хлебния им принос и възлиянията**
им: за юнците, за овните и за агнетата
според броя им, според правилото;
31 **и един козел в жертва за грях ос-**
вен постоянното всеизгаряне, хлебния
му принос и възлиянията му.
32 **На седмия ден** *да принесете* **седем**
юнеца, два овена, четиринадесет едно-
годишни агнета без недостатък;
33 **и хлебния им принос и възлия-**
нията им: за юнците, за овните и за
агнетата според броя им, според пра-
вилото им;
34 **и един козел в жертва за грях ос-**
вен постоянното всеизгаряне, хлебния
му принос и възлиянието му.
35 **На осмия ден да имате тържестве-**
но събрание[1]**, да не вършите никаква**
работа[2]**.** (1) Йн. 7:37; (2) ст. 1,12
36 **И да принесете всеизгаряне, жерт-**
ва чрез огън за благоухание на уми-
лостивение на ГОСПОДА: един юнец,
един овен, седем едногодишни агнета
без недостатък;
37 **хлебния им принос и възлиянията**
им: за юнеца, за овена и за агнетата
според броя им, според правилото;
38 **и един козел в жертва за грях ос-**
вен постоянното всеизгаряне и хлеб-
ния му принос, и възлиянието му.
39 **Това да принасяте на ГОСПОДА**
на празниците си[1] **освен обреците си**
и доброволните си приноси – всеиз-
гарянията си, хлебните си приноси,
възлиянията си и примирителните си
жертви[2]**.** (1) гл. 28:2,3; Езд. 3:4,5; (2) Лев. 23:38
40 **И Мойсей говори на израилевите**
синове според всичко, което ГОСПОД
заповяда на Мойсей[1]**.** (1) Изх. 4:28

30 **И Мойсей говори на началниците**
на племената на израилевите синове и
каза: Това заповяда ГОСПОД:
2 **Когато някой мъж направи обрек на**
ГОСПОДА[1] **или се закълне с клетва и**
обвърже душата си със задължение, да
не нарушава думата си, а да извърши
всичко, което е излязло от устата му[2]**.**

(1) гл. 6:2; Лев. 27:2; (2) Иис. Нав. 9:18; Съд. 11:35; 2 Лет. 36:13; Пс. 50:14; Мт. 5:33; 14:9

3 **И ако някоя жена направи обрек**
на ГОСПОДА или се обвърже със за-

**дължение в бащиния си дом, в мла-
достта си,**
4 **и баща ѝ чуе нейния обрек или
задължението, с което е обвързала ду-
шата си, и баща ѝ не ѝ каже нищо,
тогава всичките ѝ обреци да останат
в сила и всяко нейно задължение, с
което е обвързала душата си, да ос-
тане в сила.**
5 **Но ако ѝ забрани баща ѝ в деня
когато чуе, никой от обреците ѝ или
от задълженията, с които е обвързала
душата си, няма да остане в сила; и
ГОСПОД ще ѝ прости, понеже ѝ е заб-
ранил баща ѝ.**
6 **И ако се омъжи,** *докато* **обреците ѝ
са върху нея**[1] **или нещо необмислено,
изговорено с устните ѝ, с което е об-
вързала душата си,**

(1) 1 Царе 1:11

7 **и мъжът ѝ чуе и не ѝ каже нищо
в деня, когато чуе, тогава обреците ѝ
да останат в сила, и задълженията, с
които е обвързала душата си, да оста-
нат в сила**[1]**.**

(1) 1 Царе 1:23; Ер. 44:19

8 **Но ако ѝ забрани мъжът ѝ в деня
когато чуе, тогава той ще отмени ней-
ния обрек, който е върху нея, и онова,
което е изговорила необмислено с уст-
ните си, с което е обвързала душата
си; и ГОСПОД ще ѝ прости.**
9 **Но обрекът на вдовица или раз-
ведена жена, всичко, с което е об-
вързала душата си, да остава в сила
върху нея.**
10 **Но ако** *една жена* **е направила об-
рек в дома на мъжа си или с клетва е
обвързала душата си със задължение**
11 **и мъжът ѝ е чул и не ѝ е казал
нищо, и не ѝ е забранил, тогава всич-
ките ѝ обреци да останат в сила и
всичките задължения, с които е обвър-
зала душата си, да останат в сила**[1]**.**

(1) ст. 7

12 **Но ако мъжът ѝ ги е отменил
напълно в деня, когато е чул, тогава
всичко, което е излязло от устните ѝ
относно обреците ѝ и относно обвърз-
ването на душата ѝ, няма да остане в
сила; мъжът ѝ ги е отменил и ГОСПОД
ще ѝ прости.**
13 **Мъжът ѝ може да утвърди и мъжът
ѝ може да отмени всеки обрек и всяко
клетвено задължение за смиряването
на душата ѝ.**
14 **Но ако мъжът ѝ ден след ден про-
дължава да мълчи, тогава той потвърж-
дава всичките ѝ обреци и всичките ѝ
задължения, които са върху нея; той
ги е потвърдил, защото не ѝ е казал
нищо в деня, когато ги е чул.**
15 **Но ако ги отмени по-късно, след
като ги е чул, тогава той ще носи ней-
ното беззаконие.**
16 **Това са наредбите, които ГОСПОД
заповяда на Мойсей** *да се пазят* **меж-
ду мъж и жена му и между баща и
дъщеря му в младостта ѝ, в бащиния
ѝ дом.**

**31 И ГОСПОД говори на Мойсей
и каза:**
2 **Отмъсти на мадиамците**[1] **за израи-
левите синове и след това ще се при-
береш при народа си**[2]**.**

(1) гл. 25:17,18; (2) гл. 27:13

3 **И Мойсей говори на народа и каза:
Нека се въоръжат от вас мъже за бой**[1]
**и да излязат против Мадиам, за да
извършат ГОСПОДНОТО отмъщение
над Мадиам.**

(1) Изх. 17:9

4 **По хиляда** *души* **от племе от всич-
ките израилеви племена да изпратите
на бой.**
5 **И така, от израилевите хиляди се
преброиха по хиляда души от всяко
племе: дванадесет хиляди души, въ-
оръжени за бой.**
6 **И Мойсей ги изпрати на бой, по
хиляда души от всяко племе, тях и Фи-
неес, сина на свещеника Елеазар**[1]**, със
светите вещи и с тръбите за тревога**[2]
в ръката му.

(1) гл. 25:7; Втзк. 20:2; (2) гл. 10:9

7 **И те се биха с Мадиам, както ГОС-
ПОД заповяда на Мойсей, и убиха
всичко от мъжки пол**[1]**.**

(1) Втзк. 20:13

8 **И между убитите убиха и мадиам-**

ските царе: Евий и Рекем, и Сур[1]**, и Ур,**
и Рева, петима мадиамски царе; убиха
с меч и Валаам, сина на Веор[2]**.**

(1) гл. 25:15; (2) гл. 22:5; гл. 23:10; Иис. Нав. 13:21,22; Пр. 11:3; 13:17

9 **А израилевите синове отведоха в**
плен жените на мадиамците и децата
им, разграбиха всичкия им добитък и
всичките им стада, всичкия им имот[1]**.**

(1) ст. 53; Втзк. 20:14

10 **А всичките им градове в местата,**
населени от тях, и всичките им стано-
ве изгориха с огън[1]**.** (1) Иис. Нав. 6:24
11 **И взеха всичко заграбено и цялата**
плячка, и човек и животно[1]**.**

(1) Бит. 34:29

12 **И докараха пленниците, плячката и**
заграбеното на Мойсей, на свещеника
Елеазар и на обществото израилеви си-
нове в стана в низините на Моав при
Йордан, срещу Ерихон[1]**.** (1) гл. 22:1
13 **Тогава Мойсей и свещеникът Еле-**
азар, и всичките първенци на обще-
ството излязоха да ги посрещнат вън
от стана.
14 **А Мойсей се разгневи на военa-**
чалниците, на хилядниците и на стот-
ниците, които се връщаха от военния
поход,
15 **и Мойсей им каза: Живи ли оста-**
вихте всичките жени?
16 **Ето, те по съвета на Валаам станa-**
ха причина израилевите синове да из-
менят на ГОСПОДА чрез Фегор[1]**, така**
че язвата дойде върху ГОСПОДНОТО
общество[2]**!** (1) Откр. 2:14; (2) гл. 25:1-5
17 **Затова, убийте сега всяко дете от**
мъжки пол[1]**, и убийте всяка жена, коя-**
то е познала мъж в мъжко легло[2]**.**

(1) Втзк. 20:13; (2) Съд. 21:11

18 **А всички момичета, които не са**
познали мъжко легло, оставете живи
за себе си.
19 **И останете вън от стана седем**
дни, всеки, който е убил човек и кой-
то се е допрял до убит, очистете се на
третия ден и на седмия ден[1]**; вие и**
пленниците ви. (1) гл. 19:11,12
20 **Очистете и всички дрехи и всички**
кожени вещи, и всичко, което е на-
правено от козина, и всички дървени
съдове.
21 **Също и свещеникът Елеазар каза**
на войниците, които бяха ходили на
бой: Това е наредбата на закона, която
ГОСПОД заповяда на Мойсей.
22 **Само златото и среброто, бронза,**
желязото, оловото и калая,
23 **всичко, което може да устои на**
огън, да прекарате през огън и ще
бъде чисто; но трябва да се очисти и с
вода на нечистота; а всичко, което не
може да устои на огън, да прекарате
през вода[1]**.** (1) гл. 19:9,17,18
24 **И на седмия ден да изперете дре-**
хите си и ще бъдете чисти, и след това
да влезете в стана[1]**.** (1) гл. 19:19
25 **И ГОСПОД говори на Мойсей и**
каза:
26 **Ти и свещеникът Елеазар, и глави-**
те на бащините *домове* **от обществото**
пребройте плячката и пленниците, и
човек, и животно,
27 **и раздели плячката наполовина**
между тези, които водиха войната,
които ходиха на бой, и цялото обще-
ство[1]**.** (1) Иис. Нав. 22:8; 1 Царе 30:24; Пс. 68:12
28 **От** *дела* **на войниците, които хо-**
диха на бой, отдели данък за ГОСПО-
ДА[1]**: по една душа от петстотин – от**
хората, от говедата, от магаретата и от
дребния добитък; (1) 2 Лет. 15:11
29 **от тяхната половина да ги вземеш**
и да ги дадеш на свещеника Елеазар
като възвишаем принос на ГОСПО-
ДА[1]**.** (1) гл. 18:28
30 **А от половината на израилеви-**
те синове да вземеш по един дял от
петдесет – от хората, от говедата, от
магаретата и от дребния добитък; от
всеки добитък – и да ги дадеш на
левитите, които пазят заповяданото за
ГОСПОДНАТА скиния[1]**.**

(1) гл. 1:53; Иис. Нав. 9:27

31 **И Мойсей и свещеникът Елеазар**
направиха, както ГОСПОД заповяда на
Мойсей[1]**.** (1) Изх. 12:28
32 **А плячката, останалото от плена,**
което войниците заплениха, беше:

шестстотин седемдесет и пет хиляди
глави дребен добитък,
33 седемдесет и две хиляди говеда,
34 шестдесет и една хиляди магарета,
35 а човешките души – момичетата,
които не бяха познали мъжко легло –
бяха всичко тридесет и две хиляди
души.
36 И половината, дельт на онези, кои-
то бяха ходили на бой, броят на дреб-
ния добитък беше триста тридесет и
седем хиляди и петстотин *глави,*
37 а данъкът за ГОСПОДА от дребния
добитък беше шестстотин седемдесет
и пет *глави.*
38 Говедата *бяха* тридесет и шест хиля-
ди, а данъкът за ГОСПОДА от тях *беше*
седемдесет и две.
39 Магаретата *бяха* тридесет хиляди и
петстотин, а данъкът за ГОСПОДА от
тях *беше* шестдесет и едно.
40 А човешките души *бяха* шестнадесет
хиляди, а данъкът за ГОСПОДА от тях
беше тридесет и двама души.
41 И Мойсей даде данъка на възви-
шаемия принос на ГОСПОДА на све-
щеника Елеазар, както ГОСПОД запо-
вяда на Мойсей[1].
(1) Изх. 12:28
42 А половината за израилевите си-
нове, която Мойсей отдели от войни-
ците,
43 половината за обществото беше:
триста тридесет и седем хиляди и пет-
стотин *глави* дребен добитък,
44 тридесет и шест хиляди говеда,
45 тридесет хиляди и петстотин ма-
гарета
46 и шестнадесет хиляди човешки
души.
47 От половината за израилевите си-
нове Мойсей взе по един дял от пет-
десет, от хората и от добитъка, и ги
даде на левитите, които пазеха заповя-
даното за ГОСПОДНАТА скиния[1], както
ГОСПОД заповяда на Мойсей[2].
(1) ст. 30; (2) Изх. 12:28
48 Тогава началниците, които бяха
над хилядите на войската, се прибли-
жиха при Мойсей, хилядниците и стот-
ниците,
49 и казаха на Мойсей: Слугите ти
преброиха войниците, които са под
ръката ни, и не липсва нито един от
нас[1].
(1) 1 Царе 30:18,19
50 Затова принасяме принос на
ГОСПОДА, всеки каквото е намерил,
златни украшения, верижки, гривни,
пръстени, обици и мъниста, за да се
извърши умилостивение за душите ни
пред ГОСПОДА[1].
(1) Изх. 30:12
51 И Мойсей и свещеникът Елеазар
взеха златото от тях, всичко в израбо-
тени украшения.
52 И цялото злато на възвишаемия
принос, който принесоха на ГОСПО-
ДА, беше шестнадесет хиляди седем-
стотин и петдесет сикъла от хилядни-
ците и стотниците.
53 *А* войниците бяха грабили всеки за
себе си[1].
(1) ст. 9; 2 Лет. 20:25
54 И Мойсей и свещеникът Елеазар
взеха златото от хилядниците и стотни-
ците и го донесоха в шатъра за сре-
щане за спомен на израилевите синове
пред ГОСПОДА[1].
(1) Изх. 30:16

32 А синовете на Рувим и синовете
на Гад имаха много добитък, огромно
множество; и видяха язирската земя[1] и
галаадската земя[2] и ето, мястото беше
място за добитък[3].
(1) гл. 21:32; Ер. 48:32; (2) Втзк. 33:21; Иис. Нав. 22:13;
Ер. 8:22; (3) 1 Лет. 4:41; Ер. 50:19; Мих. 7:14
2 И синовете на Гад и синовете на
Рувим дойдоха и говориха на Мойсей
и на свещеника Елеазар, и на първен-
ците на обществото и казаха:
3 Атарот и Девон[1], и Язир[2], и Нимра[3],
и Есевон[4], и Елеала[5], и Севма[6], и Нево[7],
и Веон,
(1) гл. 21:30;
(2) гл. 21:32; Ер. 48:32; (3) Ис. 15:6;
(4) ст. 37; гл. 21:25; Иис. Нав. 21:39; (5) ст. 37; Ис. 15:4;
(6) ст. 38; Ис. 16:8,9; Ер. 48:32; (7) Ис. 15:2; Ер. 48:1
4 земята, която ГОСПОД порази пред
израилевото общество[1], е земята за
добитък, а слугите ти имат добитък[2].
(1) гл. 21:24,35; (2) 1 Лет. 4:41; Ер. 50:19; Мих. 7:14

5 **И казаха: Ако сме намерили благо-**
воление пред теб, нека тази земя се
даде за притежание на слугите ти; не
ни превеждай през Йордан.
6 **А Мойсей каза на синовете на Гад**
и на синовете на Рувим: Да отидат ли
братята ви на бой, а вие да седите
тук?[1] (1) Съд. 5:16,17
7 **И защо обезсърчавате сърцата на**
израилевите синове, да не преминат в
земята, която ГОСПОД им е дал?
8 **Така направиха бащите ви, когато**
ги изпратих от Кадис-Варни, за да ог-
ледат земята[1]**;** (1) Втзк. 1:22,23
9 **отидоха до долината Есхол, и като**
видяха земята, обезсърчиха сърцата на
израилевите синове, да не влязат в зе-
мята, която ГОСПОД им беше дал[1]**.**
(1) гл. 13:26-33
10 **И гневът на ГОСПОДА пламна в**
онзи ден и Той се закле, и каза:
11 **Нито един от онези мъже, които**
излязоха от Египет, от двадесет годи-
ни и нагоре, няма да види земята, за
която съм се клел на Авраам, Исаак
и Яков, защото не Ме последваха на-
пълно,
12 **освен Халев, синът на Ефоний,**
кенезеца[1]**, и Иисус, синът на Навий,**
защото те напълно последваха ГОСПО-
ДА[2]**.** (1) Иис. Нав. 15:17; (2) гл. 14:22-24
13 **Гневът на ГОСПОДА пламна про-**
тив Израил[1] **и Той ги остави да се ски-**
тат из пустинята четиридесет години[2]**,**
докато се довърши изцяло онова по-
коление, което беше сторило зло пред
ГОСПОДА. (1) Съд. 2:14,20; (2) гл. 14:33,34;
Изх. 16:35; Пс. 95:10; Ам. 2:10; Деян. 7:36,42; 13:18
14 **И ето, вие се издигнахте вместо**
бащите си, род на грешни мъже, за
да разпалвате още повече пламъка на
ГОСПОДНИЯ гняв срещу Израил[1]**.**
(1) Втзк. 9:24; 2 Лет. 28:13; Неем. 13:18
15 **Ако се отвърнете от Него, Той ще**
го остави още по-дълго в пустинята;
и така вие ще погубите целия този
народ[1]**!** (1) Иис. Нав. 22:16-18
16 **Но те пристъпиха при** *Мойсей* **и ка-**
заха: Ще съградим тук кошари за до-
битъка си и градове за челядите си[1]**;**
(1) Втзк. 3:19
17 **а ние самите сме готови да вървим**
въоръжени пред израилевите синове,
докато ги заведем до мястото им; а
челядите ни ще седят в укрепените
градове *в безопасност* **от местните жи-**
тели.
18 **Няма да се върнем в домовете си,**
докато израилевите синове не наследят
всеки наследството си[1]**.**
(1) Втзк. 3:20; Иис. Нав. 22:4
19 **Защото ние няма да наследим с**
тях отвъд Йордан и по-нататък, по-
неже нашето наследство ни се пада
отсам Йордан на изток[1]**.**
(1) Иис. Нав. 13:8
20 **Тогава Мойсей им каза: Ако напра-**
вите това, ако се въоръжите за бой
пред ГОСПОДА,
21 **ако всички въоръжени между вас**
преминат Йордан пред ГОСПОДА, до-
като Той изгони враговете Си от пред
Себе Си[1]**,** (1) Иис. Нав. 1:13-15
22 **и земята се покори пред ГОСПО-**
ДА[1]**, и след това се върнете, тогава**
ще бъдете невинни пред ГОСПОДА и
пред Израил, и тази земя ще ви бъде
за притежание пред ГОСПОДА[2]**.**
(1) Иис. Нав. 18:1; (2) Иис. Нав. 22:9
23 **Но ако не направите така, ето, ще**
съгрешите пред ГОСПОДА и да знаете,
че грехът ви ще ви намери[1]**.**
(1) Бит. 44:16;
2 Царе 3:39; 3 Царе 2:32,33; Пр. 13:21; Ис. 3:11; Гал. 6:7
24 **Съградете градове за челядите си и**
кошари за овцете си и направете това,
което излезе от устата ви.
25 **И синовете на Гад и синовете на**
Рувим говориха на Мойсей и казаха:
Слугите ти ще направят, както госпо-
дарят ми заповяда[1]**.** (1) Иис. Нав. 1:16
26 **Децата ни, жените ни, стадата ни**
и всичкият ни добитък ще останат тук
в галаадските градове[1]**;** (1) Втзк. 3:19
27 **а слугите ти, всички въоръжени за**
бой, ще отидат пред ГОСПОДА в бит-
ката, както господарят ми каза.
28 **И Мойсей заповяда за тях на све-**
щеника Елеазар и на Иисус, сина на

Навий, и на главите на бащините *домове* **на племената на израилевите синове.**
29 **Мойсей им каза: Ако синовете на Гад и синовете на Рувим всички въоръжени за бой преминат с вас Йордан пред ГОСПОДА и земята бъде покорена пред вас, да им дадете галаадската земя за притежание**[1]**.** (1) Иис. Нав. 22:9
30 **Но ако не преминат с вас въоръжени, тогава да вземат наследство между вас в ханаанската земя.**
31 **И синовете на Гад и синовете на Рувим в отговор казаха: Както каза ГОСПОД на слугите ти, така ще направим**[1]**.** (1) Иис. Нав. 1:16
32 **Ние ще преминем в боен ред пред ГОСПОДА в ханаанската земя, а наследственото ни притежание да ни бъде отсам Йордан**[1]**.**
(1) ст. 19; гл. 34:15; Иис. Нав. 12:1-6
ст. 33-42: Втзк. 3:12-17; Иис. Нав. 13:8-33
33 **И Мойсей им даде, на синовете на Гад, на синовете на Рувим и на половината от племето на Манасия, сина на Йосиф**[1]**, царството на аморейския цар Сихон и царството на васанския цар Ог, земята с градовете ѝ в границите** *ѝ, и* **градовете на околната земя**[2]**.**
(1) 1 Лет. 5:18; (2) гл. 34:15; Иис. Нав. 22:7
34 **И синовете на Гад съградиха Девон**[1] **и Атарот, и Ароир**[2]**,**
(1) гл. 33:45; (2) Съд. 11:33
35 **и Атротсофан, и Язир**[1]**, и Йогвея**[2]**,**
(1) Ис. 16:8; (2) Съд. 8:11
36 **и Ветнимра, и Ветаран, укрепени градове и кошари за овце.**
37 **А синовете на Рувим съградиха Есевон**[1] **и Елеала**[1]**, и Кириатаим**[2]**,**
(1) ст. 3; (2) Ер. 48:1
38 **и Нево, и Ваалмеон**[1]**, чиито имена бяха променени, и Севма**[2]**; и преименуваха градовете, които съградиха.**
(1) Ер. 48:23; (2) ст. 3
39 **А синовете на Махир**[1]**, сина на Манасия, отидоха в Галаад, превзеха го и изгониха аморейците**[2]**, които бяха в него.** (1) Съд. 5:14; (2) Съд. 10:8
40 **И Мойсей даде Галаад на Махир, сина на Манасия, и той се засели в него**[1]**.** (1) Иис. Нав. 17:1
41 **А Яир, синът на Манасия, отиде и превзе селищата му и ги нарече Авот-Яир***[1]**.** *Селища на Яир
(1) Съд. 10:4; 3 Царе 4:13; 1 Лет. 2:21-23
42 **И Нова отиде и превзе Канат и селата му и го нарече Нова**[1] **по своето име.** (1) Съд. 8:11

33 **Това са пътуванията на израилевите синове, които излязоха от египетската земя според войнствата си под ръката на Мойсей и Аарон**[1]**.** (1) Изх. 6:26
2 **И Мойсей записа тръгванията им според пътуванията им по заповедта на ГОСПОДА; и това са пътуванията им според тръгванията им:**
3 **Тръгнаха от Рамесий**[1] **в първия месец, на петнадесетия ден от първия месец; на следващия ден след Пасхата израилевите синове излязоха**[2] **с издигната ръка пред очите на всичките египтяни**[3]**,**
(1) Бит. 47:11; (2) Изх. 12:37,51; (3) Изх. 14:8
4 **когато египтяните погребваха онези, които ГОСПОД беше поразил помежду им, всичките първородни**[1]**. А и над боговете им ГОСПОД беше извършил съд**[2]**.**
(1) гл. 3:13; Изх. 12:29; (2) Изх. 12:12; 18:11; Ис. 19:1
5 **И израилевите синове отпътуваха от Рамесий и разположиха стан в Сокхот**[1]**.** (1) Изх. 12:37
6 **И отпътуваха от Сокхот и разположиха стан в Етам**[1]**, който е в края на пустинята.** (1) Изх. 13:20
7 **И отпътуваха от Етам и се върнаха към Пиаирот, който е срещу Веелсефон, и разположиха стан срещу Мигдол**[1]**.** (1) Изх. 14:2,9
8 **И отпътуваха от Пиаирот и преминаха през морето в пустинята, изминаха тридневен път през пустинята Етам и разположиха стан в Мера**[1]**.**
(1) Изх. 15:22,23
9 **И отпътуваха от Мера и дойдоха в Елим; а в Елим имаше дванадесет водни извора и седемдесет палмови**

дървета и там разположиха стан[1]**.**
(1) Изх. 15:27

10 **И отпътуваха от Елим и разположиха стан при Червеното море.**
11 **И отпътуваха от Червеното море и разположиха стан в пустинята Син**[1]**.**
(1) Изх. 16:1

12 **И отпътуваха от пустинята Син и разположиха стан в Дофка.**
13 **И отпътуваха от Дофка и разположиха стан в Елус.**
14 **И отпътуваха от Елус и разположиха стан в Рафидим; и нямаше вода да пие народът**[1]**.** (1) Изх. 17:1
15 **И отпътуваха от Рафидим и разположиха стан в Синайската пустиня**[1]**.**
(1) гл. 10:12

16 **И отпътуваха от Синайската пустиня и разположиха стан в Киврот-Атаава**[1]**.** (1) гл. 11:34
17 **И отпътуваха от Киврот-Атаава и разположиха стан в Асирот**[1]**.** (1) гл. 11:35
18 **И отпътуваха от Асирот и разположиха стан в Ритма**[1]**.** (1) гл. 12:16
19 **И отпътуваха от Ритма и разположиха стан в Римон-Фарес.**
20 **И отпътуваха от Римон-Фарес и разположиха стан в Ливна.**
21 **И отпътуваха от Ливна и разположиха стан в Риса.**
22 **И отпътуваха от Риса и разположиха стан в Кеелта.**
23 **И отпътуваха от Кеелта и разположиха стан в хълма Сафер.**
24 **И отпътуваха от хълма Сафер и разположиха стан в Харада.**
25 **И отпътуваха от Харада и разположиха стан в Макилот.**
26 **И отпътуваха от Макилот и разположиха стан в Тахат.**
27 **И отпътуваха от Тахат и разположиха стан в Тара.**
28 **И отпътуваха от Тара и разположиха стан в Митка.**
29 **И отпътуваха от Митка и разположиха стан в Асемона.**
30 **И отпътуваха от Асемона и разположиха стан в Масирот**[1]**.**
(1) гл. 20:28; Втзк. 10:6; 32:50

31 **И отпътуваха от Масирот и разположиха стан във Венеякан.**
32 **И отпътуваха от Венеякан и разположиха стан в Хоргадгад.**
33 **И отпътуваха от Хоргадгад и разположиха стан в Йотвата**[1]**.** (1) Втзк. 10:7
34 **И отпътуваха от Йотвата и разположиха стан в Еврона.**
35 **И отпътуваха от Еврона и разположиха стан в Есион-Гавер**[1]**.**
(1) Втзк. 2:8; 3 Царе 9:26

36 **И отпътуваха от Есион-Гавер и разположиха стан в пустинята Цин, която е Кадис**[1]**.** (1) гл. 13:26
37 **И отпътуваха от Кадис и разположиха стан в планината Ор, при края на едомската земя**[1]**.** (1) гл. 20:22,23
38 **И свещеникът Аарон се изкачи на планината Ор по заповед на ГОСПОДА и умря там**[1] **в четиридесетата година от излизането на израилевите синове от египетската земя, в петия месец, на първия** *ден* **от месеца**[2]**.**
(1) гл. 20:28; Втзк. 10:6; 32:50; (2) Втзк. 1:3

39 **Аарон беше на сто и двадесет и три години, когато умря на планината Ор**[1]**.** (1) Изх. 7:7
40 **И арадският цар, ханаанецът, който живееше на юг в ханаанската земя, чу за идването на израилевите синове**[1]**.**
(1) гл. 21:1

41 **А те отпътуваха от планината Ор**[1] **и разположиха стан в Салмона.** (1) гл. 21:4
42 **И отпътуваха от Салмона и разположиха стан във Финон.**
43 **И отпътуваха от Финон и разположиха стан в Овот**[1]**.** (1) гл. 21:10
44 **И отпътуваха от Овот и разположиха стан в Еаварим, на моавската граница**[1]**.** (1) гл. 21:11
45 **И отпътуваха от Иим и разположиха стан в Девон-Гад**[1]**.** (1) гл. 32:34
46 **И отпътуваха от Девон-Гад и разположиха стан в Алмон-Дивлатаим**[1]**.**
(1) Ер. 48:22; Езек. 6:14

47 **И отпътуваха от Алмон-Дивлатаим и разположиха стан на хълма Аварим**[1]**, срещу Нево.** (1) гл. 27:12
48 **И отпътуваха от хълма Аварим и**

разположиха стан в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон[1]. (1) гл. 22:1
49 **При Йордан разположиха стан, от Вет-Есимот[1] до Авел-Ситим[2] на низините на Моав.** (1) Иис. Нав. 13:20; Езек. 25:9; (2) гл. 25:1
50 **И ГОСПОД говори на Мойсей в низините на Моав при Йордан срещу Ерихон[1] и каза:** (1) гл. 22:1
51 **Говори на израилевите синове и им кажи: Когато минете през Йордан в ханаанската земя[1],** (1) Втзк. 9:1
52 **да изгоните от пред себе си всичките жители на земята[1], да унищожите всичките им изображения и да унищожите всичките им леяни образи, и да съборите всичките им високи места[2].** (1) Иис. Нав. 11:15; (2) Изх. 34:12,13; 3 Царе 11:7
53 **И да завладеете земята и да се заселите в нея, защото ви дадох тази земя да я притежавате[1].** (1) Бит. 15:7; Втзк. 3:18; Иис. Нав. 1:6; 23:5
54 **И да разделите земята с жребий между родовете си за наследство: на по-многобройните да дадете по-голямо наследство, а на по-малобройните да дадете по-малко наследство. На всекиго** *наследството* **да бъде там, където му падне жребият. Според бащините си племена да наследите[1].** (1) гл. 26:54,55
55 **Но ако не изгоните отпред себе си жителите на земята, тогава онези от тях, които оставите, ще бъдат тръни в очите ви и бодли в ребрата ви[1] и ще ви притесняват в земята, в която живеете.** (1) Иис. Нав. 23:7,13; Езек. 28:24
56 **И онова, което мислех да направя на тях, ще го направя на вас[1].** (1) Иис. Нав. 23:16

ст. 1-12: Езек. 47:13-20

34 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
2 **Заповядай на израилевите синове и им кажи: Когато влезете в ханаанската земя – това е земята, която ще ви се падне в наследство[1], ханаанската земя според границите ѝ[2] –** (1) Иис. Нав. 21:43; (2) Изх. 23:31; Иис. Нав. 13:1-8; Езек. 47:13

ст. 3-5: Иис. Нав. 15:1-4

3 **тогава южната ви страна да бъде от пустинята Цин[1] покрай Едом и южната ви граница да бъде от края на Соленото море на изток.** (1) гл. 13:21
4 **Южната ви граница да завива към нагорнището на Акравим[1] и да отива до Цин, и да свършва от южната страна до Кадис-Варни, да излиза на Асар-Адар и да отива до Асмон.** (1) Съд. 1:36
5 **И границата да завива от Асмон към египетския поток и да свършва до морето[1].** (1) Дан. 11:45
6 **А западната граница да ви бъде Голямото море и границата му; това да ви бъде западната граница[1].** (1) Втзк. 34:2; Иис. Нав. 15:12
7 **Северните ви граници да бъдат тези: от Голямото море да прокарате** *границата* **до планината Ор;**
8 **от планината Ор да прокарате** *границата* **до прохода на Емат[1]; и границата да продължава до Седад.** (1) гл. 13:21; Иис. Нав. 13:5; 2 Царе 8:9; 3 Царе 8:65; 4 Царе 14:25; 1 Лет. 13:5
9 **И границата да продължава до Зифрон и да свършва на Асаренан. Това да ви бъде северната граница.**
10 **А източната си граница да прокарате от Асаренан до Сифам[1].** (1) 1 Лет. 27:27
11 **И границата да слиза от Сифам до Ривла[1] на изток от Аин; и границата да слиза и да опира в брега на езерото Хинерот[2] на изток.** (1) 4 Царе 23:33; (2) Втзк. 3:17; Иис. Нав. 11:2; 12:3; 13:27; Лк. 5:1
12 **И границата да слиза до Йордан и да свършва на Солено море[1]. Това ще бъде земята ви според окръжаващите я граници[2].** (1) Иис. Нав. 15:5; (2) ст. 2
13 **И Мойсей заповяда на израилевите синове и каза: Това е земята, която ще наследите по жребий[1], която ГОСПОД заповяда да се даде на деветте племена и на половината племе[2].** (1) гл. 26:55; (2) Иис. Нав. 13:7
14 **Защото племето на синовете на рувимците според бащините си домове и племето на синовете на гадците според бащините си домове, както и половината от манасиевото племе получиха наследството си.**
15 **Двете племена и половината племе**

получиха наследството си отсам Йордан, срещу Ерихон, на изток[1].
(1) гл. 32:32,33

16 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
17 **Ето имената на мъжете, които ще ви разделят земята за наследство: свещеникът Елеазар и Иисус, синът на Навий**[1]. (1) Втзк. 1:38; Иис. Нав. 14:1,2
18 **И да вземете по един първенец от всяко племе**[1]**, за да разделят земята за наследство**[2]. (1) гл. 13:1-3; (2) Иис. Нав. 19:51

ст. 19-28: гл. 13:4-15; Бит. 35:23-26

19 **Ето имената на мъжете: от юдовото племе: Халев, синът на Ефоний**[1]**;**
(1) гл. 13:6
20 **от племето на синовете на Симеон: Самуил, синът на Амиуд;**
21 **от вениаминовото племе: Елидад, синът на Хислон;**
22 **от племето на синовете на Дан: първенецът Вуний, синът на Йоглий;**
23 **от синовете на Йосиф: от племето на синовете на Манасия: първенецът Аниил, синът на Ефод;**
24 **и от племето на синовете на Ефрем: първенецът Камуил, синът на Сафтан;**
25 **от племето на синовете на Завулон: първенецът Елисафан, синът на Фарнах;**
26 **от племето на синовете на исахарците: първенецът Фалтиил, синът на Азан;**
27 **от племето на синовете на Асир: първенецът Ахиуд, синът на Шеломий;**
28 **и от племето на синовете на Нефталим: първенецът Федаил, синът на Амиуд.**
29 **Тези са, на които ГОСПОД заповяда да разделят наследството на израилевите синове в ханаанската земя**[1].
(1) Иис. Нав. 19:51

ст. 1-8: Иис. Нав. 21:1-8

35 **И ГОСПОД говори на Мойсей в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон**[1]**, и каза:** (1) гл. 22:1
2 **Заповядай на израилевите синове да дадат на левитите от наследственото си притежание градове, в които да живеят**[1]**; да дадете на левитите и землища за градовете им около тях**[2].
(1) Лев. 25:32; Иис. Нав. 14:4; 1 Лет. 13:2; Неем. 13:10; (2) Езек. 45:5
3 **Градовете да им бъдат за живеене, а землищата да им бъдат за добитъка им, за имота им и за всичките им животни.**
4 **Землищата около градовете, които ще дадете на левитите, да се простират хиляда лакътя извън градската стена наоколо.**
5 **Да отмерите извън града на източната страна две хиляди лакътя и на южната страна две хиляди лакътя, и на западната страна две хиляди лакътя, и на северната страна две хиляди лакътя, а градът да бъде в средата. Такива да бъдат землищата около градовете им**[1]. (1) Втзк. 18:6
6 **И градовете, които ще дадете на левитите, да бъдат шест прибежищни града, които да определите, за да може да прибягва там убиецът**[1]**; и към тях да прибавите още четиридесет и два града.** (1) Изх. 21:13; Иис. Нав. 20:2
7 **Всичките градове, които ще дадете на левитите, заедно със землищата им** *да бъдат* **четиридесет и осем града**[1].
(1) Иис. Нав. 21:41
8 **А що се отнася до градовете, които ще дадете от притежанието на израилевите синове, от многото** *градове* **дайте много, а от малкото дайте малко; всяко** *племе* **да даде на левитите от градовете си според наследството, което е наследило**[1]. (1) гл. 26:54; Бит. 49:7; 2 Лет. 11:14

ст. 9-29: Втзк. 19:1-13; Иис. Нав. 20:1-9

9 **И ГОСПОД говори на Мойсей и каза:**
10 **Говори на израилевите синове и им кажи: Когато минете през Йордан в ханаанската земя,**
11 **тогава да си определите градове, които да ви бъдат прибежищни градове, за да може да прибягва там убиецът, който убие човек по погрешка**[1].
(1) Изх. 21:13; Иис. Нав. 20:2

12 Те да ви бъдат градове за прибежище от отмъстителя*, за да не умре убиецът, преди да се изправи пред обществото на съд.

*_букв.:_ изкупителя, близък роднина

13 И _от_ градовете, които ще дадете, шест да ви бъдат прибежищни градове.

14 Три града да дадете отсам Йордан[1] и три града да дадете в ханаанската земя; да бъдат прибежищни градове.

(1) Втзк. 4:41

15 Тези шест града да бъдат прибежище за израилевите синове и за чужденеца, и за заселника помежду им[1], за да може да прибягва там всеки, който убие човек по погрешка. (1) Изх. 12:49

16 Но ако го е ударил с железен инструмент, така че той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви[1]. (1) Бит. 9:5,6; Езек. 16:38

17 И ако го е ударил с камък от ръката си, от който може да умре, и той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви[1]. (1) ст. 16

18 Или ако го е ударил с дървено оръдие в ръката си, от което може да умре, и той е умрял, убиец е; убиецът непременно да се умъртви[1]. (1) ст. 16

19 Отмъстителят за кръвта сам да умъртви убиеца[1]; когато го срещне, да го умъртви.

(1) Съд. 8:19; 2 Царе 3:27,30; 14:11

20 И ако го е блъснал от омраза или нарочно е хвърлил нещо върху него и той е умрял,

21 или от омраза го е ударил с ръката си и той е умрял, този, който го е ударил, непременно да се умъртви[1], убиец е; отмъстителят за кръвта да умъртви убиеца, когато го срещне. (1) ст. 16

22 Но ако го е блъснал неочаквано, без да го е мразил, или неволно е хвърлил нещо върху него,

23 или ако, без да види, е направил да падне върху него някакъв камък, от който може да умре, и той е умрял; но не му е бил враг и не е искал да му стори зло;

24 тогава обществото да отсъди между убиеца и отмъстителя за кръвта според тези правила;

25 и обществото да избави убиеца от ръката на отмъстителя за кръвта, и обществото да го върне в прибежищния му град, където е прибягнал; и той да живее в него до смъртта на първосвещеника, който е помазан със святото масло[1]. (1) Изх. 29:7

26 Но ако убиецът някога излезе вън от пределите на прибежищния си град, в който е прибягнал,

27 и отмъстителят за кръвта го намери вън от пределите на прибежищния му град, и отмъстителят за кръвта убие убиеца, няма да бъде виновен за кръв;

28 защото _убиецът_ трябва да стои в прибежищния си град до смъртта на първосвещеника. А след смъртта на първосвещеника убиецът може да се върне в земята на притежанието си.

29 Това да ви бъде правна наредба в поколенията ви, във всичките ви жилища[1]. (1) Изх. 27:21

30 Всеки, който убие човек, убиецът да се умъртви[1] по думите на свидетели. Но не може _само_ един свидетел да свидетелства против някого, за да се умъртви[2].

(1) Изх. 21:12; (2) Втзк. 17:6; Мт. 18:16; 26:60

31 И да не приемате никакъв откуп за живота на убиеца, който е виновен за смърт, а той непременно да се умъртви[1]. (1) ст. 16

32 Да не вземате откуп и за онзи, който е прибягнал в прибежищния си град, за да се върне да живее в земята _си_ преди смъртта на свещеника.

33 И да не осквернявате земята, в която се намирате; защото кръвта, тя осквернява земята[1]; и за земята не може да се извърши умилостивение за кръвта, която се е проляла на нея, освен с кръвта на онзи, който я е пролял[2]. (1) Пс. 106:38; (2) Втзк. 19:13; 2 Царе 3:29; 21:9,14; 4 Царе 24:4; 2 Лет. 23:15; Ер. 26:15

34 **И да не оскверняваш земята, в която живеете[1], сред която Аз обитавам; защото Аз, ГОСПОД, обитавам сред израилевите синове[2].**

(1) Лев. 18:25; Втзк. 21:23; (2) гл. 16:3; Изх. 29:45,46; Втзк. 6:15; Езек. 35:10

36 Тогава се приближиха главите на бащините *домове* **от родовете на синовете на Галаад, сина на Махир, син на Манасия, от родовете на синовете на Йосиф[1], и говориха пред Мойсей и пред първенците, главите на бащините** *домове* **на израилевите синове[2], и казаха:**

(1) гл. 26:29; 27:1; (2) гл. 27:2

2 **ГОСПОД заповяда на господаря ни да даде земята за наследство на израилевите синове с жребий[1]; и на господаря ми беше заповядано от ГОСПОДА да даде наследството на брат ни Салпаад на дъщерите му[2].**

(1) гл. 26:55,56; (2) гл. 27:7

3 **Но ако те се омъжат за някой от синовете на** *другите* **племена на израилевите синове, тогава наследството им ще се отнеме от наследството на нашите бащи и ще се прибави към наследството на онова племе, на което ще принадлежат, и ще се отнеме от дела на нашето наследство.**

4 **И когато дойде юбилеят[1] на израилевите синове, тяхното наследство ще се прибави към наследството на онова племе, на което ще принадлежат; и наследството им ще се отнеме от наследството на бащиното ни племе.**

(1) Лев. 25:8-13

5 **Тогава Мойсей заповяда на израилевите синове според ГОСПОДНАТА заповед и каза: Племето на синовете на Йосиф говори право[1].**

(1) гл. 27:7

6 **Ето словото, което ГОСПОД заповяда за дъщерите на Салпаад, като каза: Нека се омъжат за когото им се види добре, само да се омъжат за** *някого от* **рода на бащиното си племе[1],**

(1) 1 Лет. 23:22

7 **за да не преминава наследството на израилевите синове от племе на племе; защото израилевите синове трябва да се привързват всеки към наследството на бащиното си племе[1].**

(1) Иис. Нав. 24:28; 1 Царе 26:19; 3 Царе 21:3

8 **Всяка дъщеря, която има наследство в племената на израилевите синове, трябва да се омъжи за един от рода на бащиното си племе, за да притежават израилевите синове всеки бащиното си наследство.**

9 **Да не преминава наследство от едно племе на друго племе, а племената на израилевите синове да се привързват всяко към своето наследство[1].** (1) ст. 7

10 **И дъщерите на Салпаад направиха, както ГОСПОД заповяда на Мойсей[1].**

(1) гл. 1:54; Изх. 12:50

11 **И Маала, Терса и Егла, и Мелха, и Нуа, дъщерите на Салпаад[1], се омъжиха за синовете на чичовците си;**

(1) гл. 26:33; 27:1

12 **омъжиха се за** *мъже* **от родовете на синовете на Манасия, сина на Йосиф. И така наследството им остана в племето на бащиния им род[1].**

(1) Иис. Нав. 17:14

13 **Това са заповедите и правилата, които ГОСПОД заповяда на израилевите синове чрез Мойсей[1] в низините на Моав при Йордан, срещу Ерихон[2].**

(1) Лев. 27:34; (2) гл. 22:1

ВТОРОЗАКОНИЕ
или Петата книга на Мойсей

**1 Това са думите, които Мойсей гово-
ри на целия Израил**[1] **отсам Йордан, в
пустинята**[2]**, в равнината*, срещу Суф,
между Фаран и Тофол, и Лаван, и Аси-
рот, и Дизаав.**
*Араба – низината от двете страни на Йордан и Мъртво море; (1) гл. 5:1; 27:1; 29:2; 31:1,2,30; (2) Деян. 7:38
2 **Единадесет дни** *път* **са от Хорив по
пътя на планината Сиир до Кадис-Вар-
ни**[1]**.** (1) ст. 19; гл. 9:23
3 **И в четиридесетата година, в еди-
надесетия месец, на първия** *ден* **от ме-
сеца**[1]**, Мойсей говори на израилевите
синове според всичко, което ГОСПОД
му заповяда за тях**[2]**,**
(1) Чис. 1:1; 33:38; (2) Лев. 27:34
4 **след като беше разбил аморейския
цар Сихон, който живееше в Есевон,
и васанския цар Ог, който живееше в
Астарот** *и* **в Едраи**[1]**.**
(1) гл. 3:1; Чис. 21:24,26,33; Иис. Нав. 12:2,4
5 **Отсам Йордан, в моавската земя,
Мойсей започна да обяснява този за-
кон**[1] **и каза:**
(1) гл. 4:44,46
6 **ГОСПОД, нашият Бог, ни говори на
Хорив**[1] **и каза: Достатъчно стояхте на
тази планина.**
(1) гл. 5:2; 9:8; 18:16; Изх. 3:1; Мал. 4:4
7 **Обърнете се и тръгнете**[1]**, и идете
към хълмистата земя на аморейците и
към всичките** *им* **съседи в равнината,
в хълмистата земя и в низината***[2]**, на
юг и към крайбрежието, в земята на
ханааните, и към Ливан**[3]**, до голямата
река, реката Ефрат**[4]**.**
*Шефела – бреговата ивица между Яфо и Газа; (1) ст. 19; Чис. 10:12,13; (2) Иис. Нав. 9:1; 1 Лет. 27:29; (3) Иис. Нав. 11:16,17; (4) Бит. 15:18
8 **Ето, Аз предавам земята пред вас;
влезте и завладейте земята, за която
ГОСПОД се закле на бащите ви – на
Авраам, Исаак и Яков – да я даде на
тях и на потомството им след тях**[1]**.**
(1) ст. 35; гл. 2:29; 4:1; 6:10; 7:8,12,13; 8:1,18; 9:5; 10:11; 11:9,21; 26:3,15; 28:11; 30:20; 31:7,21; 34:4; Бит. 12:7; Изх. 33:1; Иис. Нав. 1:6; Съд. 2:1; Неем. 9:15; Ер. 32:22
9 **И аз ви говорих в онова време и
казах: Аз не мога да ви нося сам**[1]**.**
(1) Изх. 18:18
10 **ГОСПОД, вашият Бог, ви умножи
и ето, днес вие сте като звездите на
небето по множество**[1]**.**
(1) гл. 10:22; 28:62; Бит. 22:17; Езек. 16:7
11 **ГОСПОД, Бог на бащите ви, да ви
умножи хиляда пъти повече, отколкото
сте сега**[1]**, и да ви благослови, така как-
то ви е обещал!** (1) 2 Царе 24:3
12 **Как бих могъл аз сам да нося те-
жестта ви, товара ви и караниците
ви?**
13 **Изберете мъдри и разумни, и из-
вестни мъже отсред племената си и аз
ще ги поставя над вас като началани-
ци**[1]**.** (1) Бит. 41:33
14 **И вие ми отговорихте и ми казах-
те: Добро е това, което каза да на-
правим.**
15 **И аз взех началниците на племе-
ната ви, мъдри и известни мъже, и ги**

поставих началници над вас – хилядни-
ци, стотници, петдесетници, десетници
и надзорници на племената ви[1].
(1) Изх. 18:21; 24:1,9
16 И заповядах на съдиите ви в оно-
ва време и казах: Изслушвайте *жалби-
те* между братята си и съдете според
правдата между човек и брат му или
чужденеца, който е при него[1].
(1) гл. 16:18; Лев. 24:22; Йн. 7:24,51
17 Не показвайте пристрастие в съда;
изслушвайте както малкия, така и го-
лемия[1]; не се бойте от човек[2], защото
съдът е на Бога[3]. А делото, което е пре-
калено трудно за вас, донесете пред
мен и аз ще го изслушвам[4].
(1) гл. 16:19; Изх. 23:2,3,6; Пс. 82:2-4; Пр. 28:21;
Як. 2:1,9; 1 Тим. 5:21; (2) Пр. 29:25;
(3) 1 Царе 2:25; 2 Лет. 19:6; (4) гл. 17:8,9; Изх. 18:26
18 И в онова време ви заповядах
всичко, което трябва да вършите.
ст. 19-46: Чис. 13; 14
19 И тръгнахме от Хорив и минах-
ме през цялата тази голяма и страшна
пустиня, която видяхте по пътя към
хълмистата земя на аморейците, както
ГОСПОД, нашият Бог, ни заповяда, и
дойдохме до Кадис-Варни[1].
(1) ст. 2; Иис. Нав. 10:41
20 И аз ви казах: Вие дойдохте до
хълмистата земя на аморейците, която
ГОСПОД, нашият Бог, ни дава.
21 Ето, ГОСПОД, твоят Бог, предава
земята пред теб; изкачи се и *я* зав-
ладей, както ти е говорил ГОСПОД,
Бог на бащите ти. Не се бой и не се
обезсърчавай[1].
(1) гл. 7:18,21; 20:3; 31:6,8; Чис. 14:9; Иис. Нав. 1:9
22 Тогава всички вие дойдохте при
мен и казахте: Да изпратим мъже пред
нас, за да разузнаят за нас земята и да
ни донесат известие за пътя, по който
трябва да се изкачим, и за градовете,
в които ще влезем.
23 И това беше добро в очите ми и
аз взех дванадесет мъже от вас, по
един мъж от всяко племе[1]. (1) Чис. 32:8
24 И те тръгнаха и се изкачиха на
планината, и дойдоха до долината Ес-
хол, и я разузнаха.
25 И взеха в ръцете си от плодове-
те на земята и ни донесоха; донесоха
ни и известие и казаха: Земята, която
ГОСПОД, нашият Бог, ни дава, е доб-
ра[1]. (1) Изх. 3:8
26 Обаче вие не пожелахте да се из-
качите, а се разбунтувахте срещу запо-
ведта на ГОСПОДА, своя Бог[1].
(1) ст. 43; Пс. 106:24; Ис. 63:10; Евр. 3:18
27 И роптаехте в шатрите си и казвах-
те: Понеже ГОСПОД ни мрази, *затова*
ни изведе от египетската земя, за да
ни предаде в ръцете на аморейците,
за да ни изтребят[1]! (1) гл. 9:28
28 Накъде да се изкачваме? Нашите
братя обезсърчиха сърцата ни[1], като
казаха: Народ по-голям и по-висок от
нас, градове големи и укрепени до не-
бето, а и синовете на енакимите видях-
ме там[2]! (1) Иис. Нав. 14:8; (2) гл. 2:10; 7:17; 9:2
29 Тогава аз ви казах: Не се ужасявай-
те и не се бойте от тях[1].
(1) гл. 7:18; 20:1; Неем. 4:14
30 ГОСПОД, вашият Бог, който върви
пред вас, Той ще се бие за вас[1], също
както направи за вас в Египет пред
очите ви[2], (1) гл. 20:4; 31:3,6; Изх. 14:14,25; Римл. 8:31;
(2) гл. 4:34; 7:18,19; 11:3,7; 29:3; 34:11,12; Изх. 15:11; 19:4
31 и в пустинята, където ти видя как
ГОСПОД, твоят Бог, те носи, както чо-
век носи сина си, през целия път, по
който вървяхте, докато стигнахте на
това място[1]. (1) гл. 8:5; Изх. 19:4;
Чис. 11:12; Ис. 46:3,4; Ос. 11:3,4; Деян. 13:18
32 Но във всичко това вие не повяр-
вахте на ГОСПОДА, вашия Бог[1],
(1) Пс. 106:24; Евр. 3:19
33 който вървеше пред вас по пътя,
за да ви търси място, където да раз-
полагате стан[1] – нощем в огън, за да
виждате пътя, по който вървите, а де-
нем в облак[2].
(1) Чис. 10:33; (2) Изх. 13:21; Неем. 9:12,19
34 И ГОСПОД чу гласа на думите ви
и се разгневи, и се закле, като каза:
35 Нито един от тези хора от това
зло поколение няма да види добрата
земя, която се заклех да дам на бащи-
те ви[1], (1) гл. 2:14; Пс. 95:11; Езек. 20:15
36 освен Халев, синът на Ефоний; той
ще я види, и на него и на синовете

му ще дам земята, на която той стъпи, защото напълно последва ГОСПОДА[1]**.**
(1) Иис. Нав. 14:8,9

37 **И на мен се разгневи ГОСПОД заради вас и каза: И ти няма да влезеш там**[1]**.**
(1) гл. 3:26,27; 4:21,22; 31:2; 32:52; 34:4; Чис. 20:12; Пс. 106:32

38 **Иисус, синът на Навий, който стои пред теб, той ще влезе там. Утвърди го, защото той ще раздели на Израил наследството**[1]**.**
(1) гл. 3:28; 31:7; Чис. 34:17

39 **А децата ви, за които казахте, че ще бъдат разграбени, и синовете ви, които днес не познават добро и зло, те ще влязат там и на тях ще я дам, и те ще я притежават**[1]**.**
(1) Иис. Нав. 5:7

40 **А вие се върнете и тръгнете в пустинята по пътя за Червено море**[1]**.**
(1) гл. 2:1

41 **Тогава вие отговорихте и ми казахте: Съгрешихме против ГОСПОДА; ще се изкачим и ще воюваме, както ни е заповядал ГОСПОД, нашият Бог. И препасахте всеки бойните си оръжия и лекомислено се изкачихте в хълмистата земя.**

42 **И ГОСПОД ми каза: Кажи им: Не се изкачвайте и не се бийте, защото Аз не съм между вас – да не бъдете разбити пред враговете си.**

43 **И аз ви говорих, но вие не пожелахте да слушате, а се разбунтувахте срещу ГОСПОДНАТА заповед и постъпихте дръзко, и се изкачихте на планината.**

44 **И аморейците, които живееха в онази хълмиста земя, излязоха против вас и ви гониха**[1]**, както правят пчелите, и ви разпиляха от Сиир до Хорма.**
(1) Иис. Нав. 7:5; Пс. 118:12

45 **Тогава вие се върнахте и плакахте пред ГОСПОДА, но ГОСПОД не послуша гласа ви и не даде ухо**[1]**.**
(1) Пр. 1:25-28

46 **И останахте в Кадис много дни, според дните, които останахте** *там*[1]**.**
(1) Чис. 20:1; Съд. 11:16,17

2 **И се обърнахме и тръгнахме през пустинята по пътя за Червено море**[1]**, както ми говори ГОСПОД, и обикаляхме планината Сиир много дни.**
(1) гл. 1:40

2 **И ГОСПОД ми говори и каза:**

3 **Достатъчно сте обикаляли тази планина; обърнете се на север.**

4 **И заповядай на народа и кажи: Ще минете през земята на вашите братя, синовете на Исав, които живеят в Сиир, и те ще се уплашат от вас**[1]**. Затова, внимавайте добре;**
(1) Изх. 15:15

5 **не се бийте с тях, понеже няма да ви дам от земята им дори и една стъпка**[1]**, защото дадох планината Сиир на Исав за притежание**[2]**.**
(1) Деян. 7:5; (2) Бит. 36:8,9,43; Езек. 35:2

6 **С пари да купувате от тях храна, за да ядете, и с пари да купувате от тях и вода, за да пиете**[1]**.**
(1) Чис. 20:19

7 **Защото ГОСПОД, твоят Бог, те е благословил във всичките дела на ръцете ти**[1]**. Той познава пътуването ти през тази голяма пустиня**[2]**. През тези четиридесет години ГОСПОД, твоят Бог, е бил с теб; не ти е липсвало нищо**[3]**.**
(1) Бит. 39:3; Чис. 22:12; (2) гл. 8:2-4; Изх. 16:35; Ер. 2:2; Ос. 13:5; Ам. 2:10; (3) гл. 29:5; Неем. 9:21

8 **Така ние минахме покрай братята си, синовете на Исав, които живеят в Сиир**[1]**, далеч от пътя на равнината, от Елат**[2] **и от Есион-Гавер**[3]**. И се обърнахме, и минахме по пътя за моавската пустиня.**
(1) Чис. 20:21; Съд. 11:18; (2) 4 Царе 14:22; (3) Чис. 33:35

9 **И ГОСПОД ми каза: Не притеснявай Моав и не се бий с него, защото няма да ти дам нищо от земята му за притежание**[1]**, понеже дадох Ар**[2] **на синовете на Лот**[3] **за притежание. –**
(1) Съд. 11:15; Ис. 15:1; (2) Чис. 21:15; (3) Бит. 19:37

10 **А преди това там живееха емимите**[1]**, голям и многоброен народ и висок като енакимите**[2]**.**
(1) Бит. 14:5; (2) гл. 1:28

11 **И те се считат за великани**[1] **като енакимите, но моавците ги наричат емими.**
(1) Бит. 6:4; 2 Царе 21:16

12 **А преди това в Сиир живееха хорейците**[1]**, но синовете на Исав ги изгониха и ги изтребиха пред себе си, и се заселиха на мястото им, така**

както направи Израил на земята на своето притежание, която ГОСПОД им даде. – (1) Бит. 36:20-30

13 **И сега станете и преминете през потока Заред[1]. И преминахме през потока Заред.** (1) Чис. 21:12,13

14 **А времето, през което пътувахме от Кадис-Варни, докато преминахме потока Заред, беше тридесет и осем години[1], докато цялото поколение на мъжете,** *годни* **за война, се довърши от стана[2], както ГОСПОД им се закле[3].** (1) Чис. 1:1; (2) Чис. 26:64,65; (3) гл. 1:35

15 **При това ръката на ГОСПОДА беше против тях, за да ги изтреби отсред стана, докато се довършат[1].** (1) Пс. 78:33; 1 Кор. 10:5

16 **И когато всичките мъже,** *годни* **за война, се довършиха и измряха отсред народа,**

17 **ГОСПОД ми говори и каза:**

18 **Днес ти ще преминеш Ар, границата на Моав[1].** (1) Чис. 21:13

19 **И когато дойдеш срещу синовете на Амон, не ги притеснявай и не се бий с тях, защото няма да ти дам нищо от земята на синовете на Амон за притежание[1], понеже я дадох на синовете на Лот за притежание[2]. –** (1) Съд. 11:15; (2) ст. 37; Бит. 19:38; Иис. Нав. 13:10; 2 Лет. 20:10

20 **И тя също се считаше за земя на великаните; преди това там са живеели великани, но синовете на Амон ги наричат замзумими[1],** (1) Бит. 14:5

21 **голям и многоброен народ и висок като енакимите. Но ГОСПОД ги изтреби пред тях и те ги изгониха и се заселиха на мястото им,**

22 **така, както направи за синовете на Исав, които живееха в Сиир, когато изтреби хорейците отпред тях, и те ги изгониха и се заселиха на мястото им и до днес[1].** (1) Бит. 36:20-30

23 **И авейците[1], които живееха в села** *чак* **до Газа[2],** *тях* **ги унищожиха кафторимите, които дойдоха от Кафтор[3], и се заселиха на мястото им. –** (1) Иис. Нав. 13:3; (2) Бит. 10:19; Иис. Нав. 10:41; 11:22; 15:47; Съд. 1:18; (3) Бит. 10:14; Ам. 9:7

24 **Станете, тръгнете и преминете** *долината на* **реката Арнон[1]. Ето, предадох в ръката ти аморееца Сихон, цар на Есевон, и земята му; започни, завладей я, и воювай с него.** (1) Чис. 21:13

25 **Днес Аз ще започна да всявам страх и ужас от теб сред народите под цялото небе, които ще чуят слуха за теб и ще се разтреперят, и ще се ужасят от теб[1].** (1) гл. 11:25; 28:10; Чис. 22:3; Иис. Нав. 10:2

26 **И аз изпратих пратеници от пустинята Кедемот[1] до есевонския цар Сихон с думи на мир[2] и казах:** (1) Иис. Нав. 13:18; (2) гл. 20:10

27 **Нека да мина през земята ти; ще вървя само по пътя, няма да се отбия нито надясно, нито наляво[1].** (1) Чис. 21:21,22

28 **С пари ще ми продаваш храна, за да ям, и с пари ще ми даваш вода, за да пия; само с краката си да мина[1] –** (1) Чис. 20:17,19

29 **както ми направиха синовете на Исав, които живеят в Сиир, и моавците, които живеят в Ар[1] – за да премина през Йордан в земята, която ГОСПОД, нашият Бог, ни дава[2].** (1) гл. 23:3,4; (2) гл. 1:8

30 **Но есевонският цар Сихон не склони да минем през него[1], понеже ГОСПОД, твоят Бог, ожесточи духа му и закорави сърцето му[2], за да го предаде в ръката ти, както е днес.** (1) Чис. 21:23 33,34; (2) Изх. 4:21; 7:14; Иис. Нав. 11:20; 2 Лет. 10:15

31 **И ГОСПОД ми каза: Ето, започнах да предавам пред теб Сихон и земята му. Започни, завладей я, за да наследиш земята му.**
ст. 32-37: гл. 3:1-10; Иис. Нав. 12:1-6

32 **Тогава Сихон, той и целият му народ, излезе на бой против нас при Яса[1].** (1) Чис. 21:23

33 **Но ГОСПОД, нашият Бог, го предаде в ръцете ни и ние го разбихме – и синовете му, и целия му народ[1].** (1) гл. 29:7; Чис. 21:24

34 **И в онова време превзехме всичките му градове и изпълнихме проклятието над всеки град – мъжете, жените и децата; не оставихме нито един оцелял[1].** (1) Иис. Нав. 6:21; 8:26; 10:28-40

35 **Само добитъка взехме за себе си като плячка и заграбеното от градовете, които превзехме**[1]**.**

(1) гл. 20:14; Иис. Нав. 8:2,27

36 **ОтАроир**[1]**, който е на брега на реката Арнон, и** *от* **града, който е в долината, чак до Галаад нямаше град, който да ни се съпротиви*; ГОСПОД, нашият Бог, предаде всички пред нас**[2]**.**

**букв.:* да е прекалено висок
(1) Съд. 11:26; (2) Иис. Нав. 21:44

37 **Само до земята на синовете на Амон ти не се приближи, никъде покрай реката Явок, нито до планинските градове; никъде, където ГОСПОД, нашият Бог, ни беше забранил**[1]**.**

(1) ст. 19

ст. 1-10: гл. 2:32-37; ст. 1-17: Иис. Нав. 12:1-6

3 **Тогава се обърнахме и се изкачихме по пътя към Васан; и васанският цар Ог излезе на бой против нас при Едраи**[1]**, той и целият му народ.** (1) гл. 1:4

2 **Но ГОСПОД ми каза: Не се бой от него**[1]**, защото предадох в ръката ти него, целия му народ и земята му; ще му направиш така, както направи на аморейския цар Сихон, който живееше в Есевон.** (1) Иис. Нав. 10:8

3 **Така ГОСПОД, нашият Бог, предаде в ръката ни и васанския цар Ог с целия му народ и ние го разбихме, докато не му остана нито един оцелял**[1]**.**

(1) гл. 29:7; Чис. 21:35

4 **И в онова време превзехме всичките му градове; нямаше град, който да не отнехме от тях: шестдесет града, цялата област на Аргов, царството на Ог във Васан**[1]**.** (1) Иис. Нав. 13:30; 3 Царе 4:13

5 **Всички тези градове бяха укрепени с високи стени, порти и лостове; а освен** *тях имаше и* **твърде много неоградени градове.**

6 **И изпълнихме над тях проклятието, както направихме на есевонския цар Сихон; изпълнихме проклятието над всеки град – над мъжете, жените и децата.**

7 **А всичкия добитък и плячката на градовете заграбихме за себе си.**

ст. 8-17: Чис. 32:33-42; Иис. Нав. 13:8-33

8 **Така по онова време взехме земята от ръцете на двамата аморейски царе, който бяха отсам Йордан, от реката Арнон до планината Ермон**[1] **–**

(1) гл. 4:47-49; Пс. 42:6

9 **сидонците наричат Ермон Сирион**[1]**, а аморейците го наричат Санир**[2] **–**

(1) Пс. 29:6; (2) 1 Лет. 5:23; Пес. 4:8; Езек. 27:5

10 **всичките градове на равнината, целия Галаад и целия Васан, до Салха и Едраи, градове от царството на Ог във Васан**[1]**.** (1) Иис. Нав. 13:30; 3 Царе 4:13

11 **Защото само васанският цар Ог беше останал от остатъка на великаните**[1]**. Ето, леглото му беше желязно легло. Не е ли то в Рава на синовете на Амон**[2]**? Дължината му беше девет лакътя, а ширината му – четири лакътя, според човешки лакът**[3]**.** (1) Бит. 14:5; Иис. Нав. 12:4; (2) 2 Царе 11:1; Ер. 49:2; (3) 1 Царе 17:4

12 **Тази земя завзехме в онова време. От Ароир, който е при реката Арнон, и половината планини на Галаад и градовете му дадох на рувимците и гадците.**

13 **А останалото от Галаад и целия Васан, царството на Ог, дадох на половината от манасиевото племе**[1]**. Цялата област на Аргов с целия Васан се нарича земя на великаните.**

(1) гл. 29:8; 4 Царе 10:33

14 **Яир, синът на Манасия завзе цялата област на Аргов до границата на гесурците и маахатците**[1] **и нарече Васан на свое име – Авот-Яир***[2] **и до днес.**

*Селищата на Яир;
(1) 2 Царе 10:6; 23:34; (2) 2 Царе 20:26

15 А на Махир дадох Галаад[1]**.**

(1) Иис. Нав. 17:1; 1 Лет. 2:22

16 **А на рувимците и на гадците дадох от Галаад до реката Арнон, до средата на реката** *за* **граница и до реката Явок, границата на синовете на Амон,**

17 **също и равнината, и Йордан** *за* **граница, от Хинерот**[1] **чак до морето на равнината, Солено море**[2]**, под склоновете на Фасга на изток**[3]**.**

(1) Чис. 34:11; (2) Иис. Нав. 3:16; 4 Царе 14:25; (3) гл. 4:49

18 **И в онова време ви заповядах и казах: ГОСПОД, вашият Бог, ви даде**

тази земя да я притежавате[1]. Всички вие, храбри мъже, ще минете в боен ред пред братята си, израилевите синове. (1) гл. 5:31; 6:1; 9:6; 12:1; 15:4; 19:2,14; 21:1; 25:19; Бит. 15:7; Чис. 33:53; Иис. Нав. 1:11,15

19 А жените ви и децата ви, и добитъкът ви – зная, че имате много добитък – да останат в градовете ви, които ви дадох[1], (1) Чис. 32:16,26

20 докато ГОСПОД даде почивка на братята ви както на вас и те също завладеят земята, която ГОСПОД, вашият Бог, им дава оттатък Йордан. Тогава да се върнете, всеки в притежанието си, което ви дадох[1]. (1) Чис. 32:18; Иис. Нав. 22:2,9

21 И в онова време заповядах на Иисус[1] и казах: Очите ти видяха всичко, което ГОСПОД, вашият Бог, направи на тези двама царе; така ще направи ГОСПОД на всичките царства, в които ще преминеш[2]. (1) Чис. 27:18-23; (2) гл. 7:19

22 Не се бойте от тях, защото ГОСПОД, вашият Бог, е *Този,* който воюва за вас[1]. (1) гл. 1:30; Иис. Нав. 23:10; 2 Лет. 20:17

23 В онова време се помолих на ГОСПОДА и казах:

24 Господи БОЖЕ, Ти си започнал да показваш на слугата Си величието Си и силната Си ръка[1]; защото кой е този бог на небето или на земята, който може да върши като Твоите дела и според Твоята мощ?[2] (1) гл. 11:2; (2) Изх. 15:11; Чис. 23:23; 2 Царе 7:22; Пс. 71:19; 86:8

25 Моля Те да премина и да видя добрата земя отвъд Йордан, тази добра планинска страна и Ливан[1]. (1) Езек. 20:6

26 Но ГОСПОД ми се беше разгневил заради вас[1] и не ме послуша. И ГОСПОД ми каза: Достатъчно ти е! Не Ми говори повече за това[2]. (1) гл. 1:37; (2) 2 Кор. 12:8,9

27 Изкачи се на върха на Фасга[1] и вдигни очите си на запад и на север, на юг и на изток и виж *земята* с очите си, защото няма да преминеш този Йордан[2]. (1) гл. 34:1; Чис. 27:12; (2) гл. 1:37

28 Но заповядай на Иисус и го утвърди, и го укрепи; защото той ще мине пред този народ[1] и той ще им раздели за наследство земята[2], която ще видиш. (1) гл. 1:38; (2) Иис. Нав. 1:2

29 И останахме в долината срещу Вет-Фегор[1]. (1) гл. 4:46; 34:6

4 И сега, Израилю, слушай наредбите и правилата, които ви уча да изпълнявате[1], за да живеете[2] и да влезете, и да завладеете земята, която ви дава ГОСПОД, Бог на бащите ви[3]. (1) ст. 40; гл. 5:1,31; 6:1; 7:11; 8:11; 11:32; Лев. 19:19,37; Ер. 11:6; (2) гл. 6:24; Лев. 18:5; (3) гл. 1:8

2 Няма да прибавяте нищо към словото, което ви заповядвам, нито да отнемате от него[1], за да пазите заповедите на ГОСПОДА, вашия Бог, които ви заповядвам[2]. (1) гл. 12:32; Ер. 26:2; (2) гл. 5:29,32; Иис. Нав. 1:7

3 Очите ви видяха какво направи ГОСПОД заради Ваал-Фегор, защото ГОСПОД, вашият Бог, изтреби отсред вас всички мъже, които последваха Ваал-Фегор[1]. (1) Чис. 25:3-9; Иис. Нав. 22:17

4 Но вие, които се привързахте към ГОСПОДА, вашия Бог, всички сте живи днес[1]. (1) гл. 30:20; Иис. Нав. 23:8

5 Ето, аз ви научих *на* наредби и правила, както ГОСПОД, моят Бог, ми заповяда[1], за да правите според тях в земята[2], в която влизате, за да я притежавате. (1) Езек. 20:11; Евр. 3:5; (2) ст. 1

6 Затова пазете *ги* и *ги* вършете, защото това е мъдростта ви и разумът ви[1] пред очите на народите, които ще чуят всички тези наредби и ще кажат: Тази велика нация наистина е мъдър и разумен народ[2]. (1) Йов 28:28; Пс. 19:7; Пр. 1:4-7; (2) Пс. 119:98; Пр. 14:34

7 Защото коя е тази велика нация, на която боговете ѝ са *така* близо до нея, както е винаги ГОСПОД, нашият Бог, във всичко, за което Го призоваваме[1]? (1) гл. 33:29; Пс. 145:18; 148:14

8 Или коя е тази велика нация, която има такива справедливи наредби и правила като целия този закон, който днес поставям пред вас[1]? (1) Неем. 9:13; Пс. 119:138; Ис. 42:21; Римл. 7:12

9 Само внимавай на себе си и внимавай много за душата си[1], да не би

да забравиш делата, които очите ти видяха, и да не би да се изгубят от сърцето ти през всичките дни на живота ти[2]. И ги предавай на синовете си и на синовете на синовете си[3].

(1) Иис. Нав. 23:11; Ер. 17:21; (2) Пр. 4:21; (3) гл. 6:7; 11:19; Бит. 18:19; Ис. 38:19

10 *Помни* деня, в който застана пред ГОСПОДА, своя Бог, на Хорив, когато ГОСПОД ми каза: Събери Ми народа, за да му дам да чуе думите Ми[1], за да се научат да се боят *от* Мен през всичките дни, които живеят на земята[2], и за да научат синовете си[3].

(1) Изх. 19:9-11; (2) гл. 5:29; 6:2; 14:23; 17:19; 31:12; (3) ст. 10

11 И вие се приближихте и застанахте в подножието на планината, а планината гореше в огън до сърцето на небесата, тъмнина, облак и мрак[1].

(1) Изх. 19:9,17,18; 2 Царе 22:10

12 И ГОСПОД ви говори отсред огъня[1]; вие чухте гласа на думите, но не видяхте никакъв образ, само глас[2].

(1) гл. 5:4,22; 9:10; 10:4; 3 Царе 19:12; (2) ст. 36

13 Така Той ви изяви завета Си[1], който ви заповяда да вършите – десетте заповеди – и ги написа на две каменни плочи[2].

(1) гл. 5:2; (2) гл. 5:22; 9:10; Изх. 31:18; 3 Царе 8:9

14 И по онова време ГОСПОД ми заповяда да ви науча *на* наредби и правила, за да ги изпълнявате[1] в земята, в която влизате, за да я завладеете.

(1) гл. 11:8; Изх. 21:1; Мал. 4:4

15 Затова внимавайте много за душите си[1], защото не видяхте никакъв образ в деня, когато ГОСПОД ви говори на Хорив отсред огъня[2],

(1) ст. 9; (2) ст. 12

16 да не би да се покварите[1] и да си направите издялан идол[2], подобие на някакъв образ, подобие на мъжко или на женско *същество,*

(1) Изх. 32:7; (2) гл. 16:22; 27:15; Изх. 20:4; Езек. 8:10

17 подобие на някакво животно, което е на земята, подобие на някаква крилата птица, която лети в небето,

18 подобие на нещо, което пълзи по земята, подобие на някаква риба, която е във водата под земята[1]. (1) Римл. 1:23

19 И *внимавай* да не би, като повдигнеш очите си към небето и видиш слънцето и луната, звездите и цялото небесно войнство, да се подмамиш и да им се поклониш и да им послужиш[1] – *на* тези, които ГОСПОД, твоят Бог, е разпределил на всичките народи под цялото небе[2].

(1) гл. 17:3; 4 Царе 17:16; 2 Лет. 33:3; Йов 31:26,27; Ер. 8:2; Соф. 1:5; (2) Бит. 1:14,15

20 А вас ГОСПОД взе и ви изведе от желязната пещ, от Египет[1], за да бъдете народ за Негово наследство[2], както *е* днес.

(1) Изх. 1:14; 3 Царе 8:51; Ер. 11:4; (2) Изх. 19:5,6

21 И ГОСПОД ми се разгневи заради вас и се закле, че няма да премина Йордан и няма да вляза в добрата земя, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство[1].

(1) гл. 15:4; 19:3,10; 20:16; 21:23; 24:4

22 И аз ще умра в тази земя[1], няма да премина Йордан[2], а вие ще преминете и ще притежавате онази добра земя.

(1) Чис. 31:2; (2) гл. 1:37

23 Внимавайте на себе си, да не забравите завета на ГОСПОДА, своя Бог[1], който Той сключи с вас[2], и да си направите издялан идол[3], подобие на каквото и да било, което ГОСПОД, твоят Бог, ти е забранил[4].

(1) гл. 5:2; (2) 4 Царе 17:38; (3) ст. 16; (4) ст. 18

24 Защото ГОСПОД, твоят Бог, е огън пояждащ[1], Бог ревнив[2].

(1) гл. 9:3; Изх. 24:17; Ис. 10:17; 30:33; (2) гл. 5:9; 6:15; Наум 1:2

25 Когато ти се родят синове и синове на синове и живеете много време в земята, и се покварите и си направите издялан идол[1], подобие на каквото и да било, и направите това зло в очите на ГОСПОДА, своя Бог, и Го разгневите[2],

(1) ст. 16; (2) Съд. 2:11,12; Пс. 78:58

26 аз викам небето и земята за свидетели против вас[1] днес, че непременно ще загинете бързо от земята, към която преминавате Йордан, за да я притежавате; няма да продължите дните си в нея, а ще бъдете напълно унищожени[2].

(1) гл. 30:19; 31:28; 32:1; (2) гл. 8:19; 28:20; 30:18; Иис. Нав. 23:16

27 И ГОСПОД ще ви разпръсне между

народите и ще останете малко на брой
между народите, сред които ГОСПОД
ще ви отведе[1]. (1) гл. 28:62-64;
Лев. 26:33; Неем. 1:8; Езек. 11:16; Ос. 9:17
28 **И там ще служите на богове, дело**
на човешки ръце, дърво и камък[1], кои-
то нито виждат, нито чуват, нито ядат,
нито усещат миризма[2]. (1) гл. 28:36,64;
Ер. 16:13; (2) Пс. 115:4-6; Ис. 44:9; Ер. 10:5
29 **Но оттам ще потърсите ГОСПОДА,**
своя Бог, и ще Го намериш, ако Го по-
търсиш с цялото си сърце и с цялата
си душа[1]. (1) 1 Царе 7:3;
2 Лет. 15:2; Пс. 119:2; Ер. 29:13; Йоил 2:12
30 **Когато си в беда и всичко това**
дойде върху теб, в бъдещите дни[1], ще
се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог,
и ще послушаш гласа Му[2],
(1) Дан. 10:14; (2) Неем. 1:9; Плач 3:40
31 **защото ГОСПОД, твоят Бог, е ми-**
лостив Бог[1]; Той няма да те остави и
няма да те погуби, и няма да забрави
завета с бащите ти, за който им се е
заклел[2].
(1) Изх. 34:6; Неем. 9:31; (2) Изх. 6:8; Лев. 26:42,45
32 **Защото попитай сега за миналите**
дни, които са били преди теб[1] – от
деня, когато Бог създаде човека на зе-
мята, и *попитай* **от единия край на не-**
бето до другия край на небето: Става-
ло ли е такова велико дело или чувало
ли се е *нещо* **подобно?** (1) Йов 8:8
33 **Чувал ли е** *някой* **народ Божия глас**
да говори отсред огъня, както ти чу, и
да остане жив[1]? (1) гл. 5:22-24
34 **Или опитал ли се е** *някой* **бог да**
дойде, за да вземе за себе си народ
отсред *друг* **народ чрез изпитания,**
чрез знамения, чрез чудеса, чрез вой-
на, чрез могъща ръка, чрез издигната
мишца и чрез големи ужаси, така, как-
то ГОСПОД, вашият Бог, извърши за
вас в Египет пред очите ти[1]? (1) гл. 1:30;
26:8; Изх. 6:6,7; Иис. Нав. 24:7; Пс. 78:12; Ер. 32:21
35 **На теб бе показано това, за да**
познаеш, че ГОСПОД – Той е Бог и
няма друг освен Него[1]. (1) гл. 6:4; 7:9;
1 Царе 2:2; 2 Царе 7:22; 1 Лет. 17:20; Ис. 43:10; Мк. 12:32
36 **От небесата Той ти даде да чуеш**
гласа Му[1], за да те научи; и на земята
ти даде да видиш великия Му огън[2] и
ти чу думите Му отсред огъня[3].
(1) Изх. 20:22; (2) Изх. 19:18; (3) ст. 12,15
37 **И понеже Той обичаше бащите ти[1],**
затова избра тяхното потомство след
тях и те изведе от Египет с присъстви-
ето Си чрез голямата Си сила[2],
(1) Ис. 43:4; Мал. 1:2; Римл. 11:28;
(2) гл. 7:6-8; 10:15; Изх. 12:41,51; Чис. 20:16
38 **като изгони отпред теб народи по-**
големи и по-силни от теб[1], за да те
въведе и да ти даде земята им в на-
следство[2], както *става* **днес.**
(1) гл. 7:1; 9:1; 11:23; (2) 2 Лет. 20:7; Пс. 44:1,2
39 **Познай тогава днес и размисли в**
сърцето си, че ГОСПОД – Той е Бог
на небето горе и на земята долу[1]; няма
друг[2]. (1) Иис. Нав. 2:11; (2) ст. 35
40 **Затова да пазиш наредбите Му и**
заповедите Му[1], които днес ти запо-
вядвам, за да бъдеш добре, и ти и си-
новете ти след теб, и за да продължиш
дните си в земята, която ГОСПОД,
твоят Бог, ти дава завинаги[2].
(1) ст. 1,5; гл. 5:10;
(2) гл. 11:9,21; 25:15; Изх. 20:12; Ер. 7:23; 35:18,19
41 **Тогава Мойсей отдели три града**
отсам Йордан, към изгрев слънце[1],
(1) Чис. 35:14
42 **за да прибягва там убиецът, който**
убие ближния си неволно, без да го е
мразил преди това, и като прибегне в
един от тези градове, да живее[1]:
(1) гл. 19:2-7
43 **Восор в пустинята, в равнинната**
земя за рувимците[1], Рамот в Галаад за
гадците[1] и Голан във Васан за манасий-
ците[2]. (1) Иис. Нав. 20:8;
3 Царе 22:3; 1 Лет. 6:78,80; (2) Иис. Нав. 21:27
44 **А това е законът, който Мойсей**
постави пред израилевите синове.
45 **Това са свидетелствата, наредбите**
и правилата, които Мойсей изговори
на израилевите синове, когато излязоха
от Египет,
46 **отсам Йордан, в долината, срещу**
Вет-Фегор[1], в земята на аморейския
цар Сихон, който живееше в Есевон,
когото Мойсей и израилевите синове
победиха[2], когато излязоха от Египет.
(1) гл. 1:5; 3:29; 34:6; (2) Чис. 21:23,24

47 **И те завзеха земята му и земята на**
васанския цар Ог[1]**, двамата аморейски**
царе, *които бяха* **отсам Йордан към из-**
грев слънце,
(1) Чис. 21:33-35; Иис. Нав. 24:12; Неем. 9:22
48 **от Ароир, който е на брега на ре-**
ката Арнон, чак до планината Сион,
която е Ермон[1]**,** (1) гл. 3:8
49 **и цялата равнина отсам Йордан, на**
изток, до морето на равнината[1]**, под**
склоновете на Фасга[2]**.**
(1) Езек. 47:8; (2) гл. 3:17

5 **И Мойсей повика целия Израил и**
им каза[1]**: Слушай, Израилю, наредбите**
и правилата, които изговарям в ушите
ви днес, за да ги научите и да внима-
вате да ги спазвате[2]**.**
(1) гл. 1:1; (2) гл. 4:1; 11:1; 12:1; 28:15,45; Изх. 15:26
2 **ГОСПОД, нашият Бог, направи с**
нас завет на Хорив[1]**.** (1) гл. 1:6; 4:13; 29:1;
Изх. 24:8; 34:10; 4 Царе 17:35; Ер. 34:13
3 **ГОСПОД не направи този завет с**
бащите ни, а с нас, всички, които днес
сме живи тук[1]**.** (1) гл. 29:10-15
4 **ГОСПОД говори с вас лице в лице**
на планината отсред огъня[1]**.**
(1) ст. 22; гл. 4:12; Чис. 14:14
5 **По онова време аз стоях между**
ГОСПОДА и вас, за да ви обявя ГОС-
ПОДНОТО слово[1]**, защото вие се стра-**
хувахте от огъня и не се изкачихте на
планината[2]**. Той каза:**
(1) Изх. 19:25; Гал. 3:20; (2) Изх. 19:16
ст. 6-21: Изх. 20:1-17
6 **Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те**
изведох от египетската земя, от дома
на робството[1]**.** (1) гл. 7:8; 8:14; Ер. 11:4; Мих. 6:4
7 **Да нямаш други богове освен**
Мен![1] (1) гл. 6:14; 11:16
8 **Да не си правиш кумир* – каквото**
и да било подобие *на нещо,* **което е**
на небето горе или което е на земя-
та долу, или което е във водата под
земята;
**или:* идол, образ на божество от камък, дърво или метал
9 **да не им се покланяш, нито да им**
служиш, защото Аз, ГОСПОД, твоят
Бог, съм Бог ревнив[1]**, който въздавам**
вината на бащите върху синовете до
третото и четвъртото *поколение* **на оне-**
зи, които Ме мразят[2]**,** (1) гл. 4:24; (2) гл. 7:10
10 **а оказвам милост към хиляди** *по-*
коления **на онези, които Ме обичат и**
спазват Моите заповеди[1]**.** (1) гл. 4:40; 7:9,12
11 **Да не изговаряш напразно Името**
на ГОСПОДА, своя Бог, защото ГОС-
ПОД няма да остави ненаказан онзи,
който изговаря напразно Името Му.
12 **Спазвай съботния ден, за да го**
освещаваш, както ГОСПОД, твоят Бог,
ти е заповядал.
13 **Шест дни да работиш и да вър-**
шиш всичките си работи[1]**,** (1) Лк. 13:14
14 **а седмият ден е събота на ГОСПО-**
ДА, твоя Бог. Да не вършиш *в него* **ни-**
каква работа, нито ти, нито синът ти,
нито дъщеря ти, нито слугата ти, нито
слугинята ти, нито волът ти, нито ма-
гарето ти, нито който и да било твой
добитък, нито чужденецът ти, който е
вътре в портите ти; за да си почива
слугата ти и слугинята ти, както и ти[1]**.**
(1) Мк. 2:27
15 **И помни, че беше роб в египет-**
ската земя и че ГОСПОД, твоят Бог,
те изведе оттам с мощна ръка и с
издигната мишца[1]**; затова ГОСПОД,**
твоят Бог, ти заповяда[2] **да пазиш съ-**
ботния ден.
(1) гл. 9:12; 26:8; Изх. 6:6; 13:3; (2) гл. 15:15; 16:12; 24:18,22
16 **Почитай баща си и майка си, както**
ГОСПОД, твоят Бог, ти заповяда, за да
се продължат дните ти[1] **и да ти бъде**
добре в земята, която ГОСПОД, твоят
Бог, ти дава[2]**.** (1) гл. 6:2; (2) ст. 29,33; Пр. 3:1,2
17 **Не убивай.**
18 **Не прелюбодействай.**
19 **Не кради.**
20 **Не свидетелствай лъжливо против**
ближния си[1]**.** (1) гл. 19:16-19
21 **Не пожелавай жената на ближния**
си[1]**, да не ти се иска**[2] **къщата на ближ-**
ния ти, *нито* **нивата му, нито слугата**
му, нито слугинята му, *нито* **вола му,**
нито магарето му, нито каквото и да
било нещо, което е на ближния ти.
(1) Йов 31:9; 2 Царе 11:2-4; Пр. 6:25; (2) Римл. 7:7
22 **Тези думи ГОСПОД изговори на**

планината на цялото ваше събрание отсред огъня[1], облака и мрака[2] със силен глас[3]; и не прибави нищо повече. И ги написа на две каменни плочи и ми ги даде.
(1) ст. 4; (2) Изх. 19:18,19; (3) гл. 4:13; Изх. 31:18

23 **И когато чухте гласа отсред тъмнината, докато планината гореше в огън[1], вие се приближихте до мен, всичките началници на племената ви и старейшините ви,** (1) гл. 9:15

24 **и казахте: Ето, ГОСПОД, нашият Бог, ни показа славата Си и величието Си[1] и ние чухме гласа Му отсред огъня; в този ден видяхме, че Бог говори с човека и той остава жив[2].**
(1) Чис. 14:14; (2) гл. 4:33; Бит. 32:30

25 **И сега, защо да умираме? Този голям огън ще ни изпояде! Ако продължим да чуваме гласа на ГОСПОДА, нашия Бог, ще умрем[1],**
(1) гл. 18:16; Изх. 20:19

26 **защото кой от всичките смъртни* е чул гласа на живия Бог[1], говорещ отсред огъня, както ние** *го чухме,* **и е останал жив[2]?**
**букв.:* от всяка плът; (1) Иис. Нав. 3:10; Пс. 42:2; Евр. 3:12; 10:31; (2) гл. 4:33; Бит. 32:30

27 **Приближи се ти и чуй всичко, което казва ГОСПОД, нашият Бог[1]; и ти ни говори всичко[2], което ГОСПОД, нашият Бог, ще ти каже, и ние ще слушаме и ще изпълняваме[3].**
(1) Изх. 20:19; (2) Деян. 10:33; (3) Изх. 18:20; 19:8; Ер. 42:5

28 **И ГОСПОД чу гласа на думите ви, когато ми говорихте, и ГОСПОД ми каза: Чух гласа на думите на този народ, които те ти говориха. Добре казаха всичко, което казаха[1].** (1) гл. 18:17

29 **Дано да имат такова сърце в себе си, че да се боят от Мен винаги[1] и да пазят всичките Ми заповеди[2], за да бъде добре на тях и на синовете им до века[3]!** (1) гл. 4:10; 8:6; 10:12,20; 1 Лет. 29:18; (2) гл. 4:2; 6:17; Пс. 19:11; (3) ст. 16

30 **Иди, кажи им: Върнете се в шатрите си.**

31 **А ти остани тук при Мен[1] и Аз ще ти кажа всичките заповеди, наредби и правила, на които да ги научиш, за да** *ги* **вършат в земята, която им давам да притежават[2].** (1) Изх. 24:18; (2) гл. 3:18; 6:1

32 **Затова да внимавате да вършите така, както ГОСПОД, вашият Бог, ви заповяда[1]; да не се отклонявате нито надясно, нито наляво[2].** (1) гл. 4:2; 6:17; Пс. 19:11; (2) гл. 17:20; 28:14; Иис. Нав. 1:7; 4 Царе 22:2; Пс. 80:18; Пр. 4:27; Ис. 30:21; Езек. 20:19

33 **Да ходите по целия път, който ГОСПОД, вашият Бог, ви заповяда, за да живеете и да ви бъде добре, и да продължите дните** *си* **в земята, която ще притежавате[1].** (1) ст. 16; гл. 8:1; 10:12; 29:8; 30:16; 3 Царе 3:14; 4 Царе 17:37; 1 Лет. 28:8; Пс. 37:9; Пр. 3:1,2

6 **А това е заповедта, наредбите и правилата, които ГОСПОД, вашият Бог, заповяда да ви науча, за да** *ги* **вършите в земята, в която преминавате, за да я притежавате[1],**
(1) гл. 4:1; 5:31; 12:1; Езек. 37:24

2 **за да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог[1], да спазваш всичките Му наредби и заповедите Му, които ти заповядвам, ти и синът ти, и синът на сина ти през всичките дни на живота си, и за да се продължат дните ти[2].** (1) ст. 24; гл. 4:10; 15:5; Иис. Нав. 4:24; Ер. 32:39; (2) гл. 5:16,33; 30:19,20

3 **Слушай, Израилю, и внимавай да** *ги* **вършиш, за да ти бъде добре и да се умножите много, както ГОСПОД, Бог на бащите ти[1], ти е говорил,** *в* **земя, където текат мляко и мед[2].** (1) Изх. 3:6,15; (2) гл. 8:8; 11:9; 26:9,15; 27:3; 31:20; Изх. 3:8,17

4 **Слушай, Израилю! ГОСПОД е нашият Бог; ГОСПОД** *е* **един[1]!**
(1) гл. 4:35,39; Пс. 86:10; Зах. 14:9; Мк. 12:29

5 **Да възлюбиш ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа, и с всичката си сила![1]** (1) гл. 10:12; 11:1,13; Иис. Нав. 22:5; 4 Царе 23:25; 2 Лет. 15:12; 34:31; Мт. 22:37

6 **И тези думи, които днес ти заповядвам, да бъдат в сърцето ти[1];**
(1) Пс. 37:31; Пр. 3:1; Ис. 51:7

7 **и на тях да учиш усърдно синовете си[1] и за тях да говориш, когато седиш в дома си, когато ходиш по пътя, когато лягаш и когато ставаш.**
(1) гл. 4:9,10; Пс. 78:5; 119:13,30; Еф. 6:4

8 Да ги връзваш за знак на ръката си и да бъдат като превръзки над очите ти[1].
(1) Изх. 13:9; Пр. 7:3

9 Да ги написваш на стълбовете на вратите на къщата си и на портите си[1].
(1) гл. 11:18-20

10 И когато ГОСПОД, твоят Бог, те заведе в земята, *за* която се закле на бащите ти[1], *на* Авраам, Исаак и Яков, да ти даде големи и хубави градове, които не си построил,
(1) ст. 18,23; гл. 1:8

11 и къщи, пълни с всякакви блага, които не си напълнил, и изкопани кладенци, които не си изкопал, лозя и маслини, които не си насадил[1] – и ще ядеш, и ще се наситиш[2] –
(1) Иис. Нав. 24:13; (2) гл. 11:15; Неем. 9:25

12 тогава внимавай на себе си, да не би да забравиш ГОСПОДА[1], който те изведе от египетската земя, от дома на робството[2].
(1) гл. 8:10-14; Пр. 30:9; Ис. 17:10; (2) Изх. 13:3,14; Съд. 2:12

13 Да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог, и да Му служиш[1], и в Неговото Име да се кълнеш[2].
(1) гл. 13:4; Изх. 23:25; Иис. Нав. 24:14; 1 Царе 7:3; Мт. 4:10; (2) гл. 10:20; Бит. 24:3; Пс. 63:11; Ис. 65:16; Ер. 4:2

14 Да не следвате други богове, *от* боговете на народите, които са около вас[1],
(1) гл. 5:7; Иис. Нав. 23:7; 4 Царе 17:35,36; Ер. 7:6; 25:6

15 защото ГОСПОД, твоят Бог сред теб[1], е Бог ревнив[2]; за да не пламне гневът на ГОСПОДА, твоя Бог, против теб и да те изтреби от лицето на земята[3].
(1) Чис. 35:34; (2) гл. 4:24; (3) гл. 7:4; 11:17; Иис. Нав. 23:12,13,16

16 Да не изпитвате ГОСПОДА, своя Бог, както *Го* изпитвахте в Маса[1].
(1) Изх. 17:2-7; Мт. 4:7

17 Да пазите усърдно заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, и свидетелствата Му, и наредбите Му, които Той ти заповяда[1].
(1) гл. 5:1,32; 27:1; Пс. 119:2

18 И да вършиш това, което е право и добро в очите на ГОСПОДА, за да ти бъде добре и да влезеш и да завладееш добрата земя, за която ГОСПОД се закле на бащите ти[1],
(1) ст. 10

19 и да бъдат изгонени всичките ти врагове отпред теб, както ГОСПОД говори[1].
(1) Изх. 23:27-31

20 И когато в бъдеще синът ти те попита и каже: Какво *означават* свидетелствата, наредбите и правилата, които ГОСПОД, нашият Бог, ви е заповядал?[1] –
(1) Изх. 12:26

21 тогава да кажеш на сина си: Ние бяхме роби на фараона в Египет и ГОСПОД ни изведе от Египет с мощна ръка[1].
(1) Изх. 13:3,8,14

22 И ГОСПОД показа пред очите ни големи и страшни знамения и чудеса против Египет, *против* фараона и целия му дом[1];
(1) Изх. 3:20; 10:2; Пс. 135:9

23 и ни изведе оттам, за да ни доведе и да ни даде земята, *за* която се закле на бащите ни[1].
(1) ст. 10

24 И ГОСПОД ни заповяда да вършим всички тези наредби *и* да се боим от ГОСПОДА, своя Бог, за да ни бъде винаги добре и да ни запази живи[1], както *е* днес.
(1) ст. 2; гл. 4:1; Пс. 41:2

25 И това ще е нашата правда – ако внимаваме да спазваме целия този закон пред ГОСПОДА, нашия Бог, така както Той ни заповяда[1].
(1) гл. 24:13; Пс. 78:7; Езек. 18:9; 1 Йн. 3:7; Римл. 2:13

7 Когато ГОСПОД, твоят Бог, те въведе в земята, където влизаш, за да я притежаваш, и изгони пред теб много народи[1]: хетейците, гергесейците, аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците[2], седем народа, по-големи и по-силни от теб[3];
(1) гл. 9:3; 31:3; Деян. 13:19; (2) Бит. 15:21; 2 Лет. 8:7; (3) гл. 4:38; 9:1

2 и когато ГОСПОД, твоят Бог, ги предаде пред теб, да ги разбиеш, да изпълниш над тях проклятието! Да не сключиш договор с тях и да не ги пожалиш[1].
(1) гл. 9:3; 13:8; 20:16; 31:5; Изх. 23:32; Чис. 21:2; Иис. Нав. 6:21; 11:8,14; 3 Царе 20:34

3 И да не се сватосваш с тях; да не даваш дъщеря си на сина му и да не вземаш дъщеря му за сина си[1],
(1) Бит. 24:3; Езд. 9:2,12; Неем. 13:25; 2 Кор. 6:14

4 защото ще отвърне сина ти от Мен,

за да служат на други богове[1]; *и* така гневът на ГОСПОДА ще пламне против вас и бързо ще те изтреби[2].
(1) гл. 20:18; Изх. 34:16; 3 Царе 16:31; (2) гл. 6:15

5 **Но така да им направите: да съборите жертвениците им, да строшите стълбовете им, да насечете ашерите им и да изгорите с огън издяланите им идоли[1].** (1) гл. 12:2,3; Изх. 23:24; 1 Лет. 14:12

6 **Понеже ти си свят народ на ГОСПОДА, своя Бог[1]. ГОСПОД, твоят Бог, те избра, за да бъдеш Негов собствен народ[2] измежду всичките народи, които са по лицето на земята.**
(1) Езд. 9:2; Ер. 2:3; (2) гл. 26:18; 28:9; Лев. 20:26; 1 Царе 12:22; 3 Царе 3:8; Ис. 41:8

7 **ГОСПОД положи любовта Си на вас и ви избра[1] не защото сте по-многобройни от всеки друг народ – защото вие сте най-малобройни от всички народи[2] –**
(1) гл. 14:2; Пс. 105:6; Езек. 20:5; (2) 1 Кор. 1:26,27

8 **а заради любовта на ГОСПОДА към вас[1] и понеже Той спази клетвата, с която се закле на бащите ви[2], *затова* ГОСПОД ви изведе с мощна ръка и ви изкупи от дома на робството, от ръката на фараона, египетския цар[3].**
(1) гл. 4:37; 23:5; 33:3; 3 Царе 10:9; 1 Йн. 4:10; (2) гл. 1:8; 1 Лет. 16:16; Пс. 105:8-10; (3) гл. 5:6; Изх. 13:3,14,16; Ис. 63:9

9 **Затова знай, че ГОСПОД, твоят Бог, Той е Бог[1], верният Бог[2], който пази завета и милостта за хиляда поколения на онези, които Го любят[3] и пазят заповедите Му[4];** (1) гл. 4:35; 32:39; (2) Пс. 36:5; 1 Кор. 1:9; (3) Съд. 5:31; (4) гл. 5:10; 3 Царе 8:23; Неем. 1:5; 9:32; Пс. 103:18; 105:8; Дан. 9:4

10 **а на онези, които Го мразят, отплаща в лице, за да ги изтреби. Няма да се бави към онзи, който Го мрази[1], и ще му отплати в лице[2].**
(1) гл. 5:9; (2) гл. 32:41; Наум 1:2

11 **Затова да пазиш заповедта, наредбите и правилата, които ти заповядвам днес, за да ги вършиш[1].** (1) гл. 4:1,5; 8:11

12 **Ако слушате тези правила и ги спазвате и вършите, ГОСПОД, твоят Бог, ще пази за теб завета и милостта[1], за които се закле на бащите ти[2].**
(1) ст. 9; (2) гл. 1:8; Неем. 9:32

13 **И ще те възлюби[1] и ще те благослови, и ще те умножи; ще благослови също и плода на утробата ти и плода на земята ти, житото ти и новото ти вино, и маслото ти, рожбите от добитъка ти и малките от стадото ти[2] в земята, за която се закле на бащите ти да ти я даде.** (1) Йн. 14:21; (2) гл. 28:1-4,11; Йов 1:10; Пс. 107:38; 144:12-14

14 **Ще бъдеш благословен повече от всички народи[1]; няма да има безплоден или безплодна между вас или между добитъка ви[2].**
(1) Чис. 22:12; Пс. 67:7; (2) гл. 30:9; Изх. 23:26

15 **И ГОСПОД ще отмахне от теб всяка болест и няма да докара върху теб нито една от ужасните болести на Египет, които познаваш[1], а ще ги наложи върху всички, които те мразят.**
(1) гл. 28:60; Изх. 15:26; Пс. 91:10

16 **И ще погълнеш всичките народи, които ГОСПОД, твоят Бог, ти предава; окото ти да не ги пожали и на боговете им да не служиш, защото това ще ти бъде примка[1].** (1) гл. 12:30

17 **Ако кажеш в сърцето си: Тези народи са по-големи от мен, как мога да ги изгоня?[1] –** (1) гл. 1:28

18 **не се плаши от тях[1]; помни добре какво направи ГОСПОД, твоят Бог, на фараона и на всичките египтяни[2]:**
(1) гл. 1:21,29; Чис. 21:34; Иис. Нав. 8:1; Пс. 27:1-3; (2) гл. 1:30

19 **големите изпитания, които очите ти видяха, знаменията и чудесата[1], и мощната ръка, и издигнатата мишца, с които ГОСПОД, твоят Бог, те изведе[2]. Така ще направи ГОСПОД, твоят Бог, на всички народи, от които ти се страхуваш[3].**
(1) Иис. Нав. 24:17; Пс. 77:11; (2) Изх. 6:6; Неем. 9:10; Пс. 44:3; (3) гл. 3:21; Иис. Нав. 10:25

20 **При това ГОСПОД, твоят Бог, ще изпрати срещу тях стършела[1], докато бъдат унищожени останалите, които се крият от теб.** (1) Изх. 23:28

21 **Не се ужасявай от тях[1], защото ГОСПОД, твоят Бог, е сред теб[2], Бог велик и страшен[3].** (1) ст. 18; (2) гл. 20:1; 31:17; Иис. Нав. 3:10; Пс. 46:5; (3) гл. 10:17; Неем. 1:5; Пс. 95:3

22 **И ГОСПОД, твоят Бог, ще изгони тези народи пред теб малко по мал-**

ко; няма да можеш да ги унищожиш изведнъж, *за* **да не се умножат против теб полските зверове**[1]. (1) Изх. 23:29

23 **Но ГОСПОД, твоят Бог, ще ги предаде пред теб и ще ги хвърли в голямо объркване, докато се изтребят**[1]. (1) гл. 9:3; Иис. Нав. 10:10

24 **И ще предаде царете им в ръката ти и ти ще заличиш името им под небето**[1]**; никой няма да може да устои пред теб**[2]**, докато не ги изтребиш.** (1) Иис. Нав. 11:17; (2) гл. 11:25; Иис. Нав. 1:5; 23:3

25 **Да изгаряш с огън издяланите образи на боговете им; да не пожелаеш среброто или златото, което е по тях, и да не го вземете за себе си**[1]**, за да не се впримчиш в него**[2]**, понеже това е мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог**[3]. (1) Ис. 30:22; (2) Лев. 19:4; Съд. 8:27; (3) гл. 27:15

26 **И да не внасяш в дома си гнусота, за да не паднеш под проклятие като нея; безкрайно да се отвращаваш от нея и безкрайно да се гнусиш от нея, защото е проклетия**[1]. (1) гл. 13:17; Иис. Нав. 6:18; Ис. 41:24

8 **Да внимавате да вършите целия закон, който днес ви заповядвам, за да живеете и да се умножавате, и да влезете и да завладеете земята, за която ГОСПОД се закле на бащите ви**[1]. (1) ст. 18; гл. 1:8; 5:32,33

2 **И да помниш целия път**[1]**, по който ГОСПОД, твоят Бог, те води през тези четиридесет години**[2] **в пустинята**[3]**, за да те смири и да те изпита**[4]**, за да познае какво има в сърцето ти**[5] **– дали ще пазиш заповедите Му, или не.** (1) гл. 32:7; Пс. 103:2; (2) гл. 2:7; Изх. 16:35; Евр. 3:9; (3) Пс. 136:16; Ам. 2:10; (4) Изх. 15:25; 20:20; Пр. 17:3; (5) 2 Лет. 32:31

3 **И Той те смири и те остави да гладуваш**[1]**, и те храни с манна**[2]**, която нито ти познаваше, нито бащите ти познаваха, за да ти покаже, че човек не живее само с хляб, а човек живее с всяко** *слово,* **което излиза от устата на ГОСПОДА**[3]. (1) гл. 29:6; Изх. 16:3; (2) Изх. 16:15,31; Йн. 6:31; (3) гл. 32:47; Мт. 4:4

4 **Облеклото ти не овехтя на теб и кракът ти не отече през тези четиридесет години**[1]. (1) гл. 2:7; Изх. 16:35; Евр. 3:9

5 **И така, познай в сърцето си, че както човек възпитава* сина си, така и ГОСПОД, твоят Бог, възпитава* теб**[1].
**или:* наказва, учи
(1) гл. 1:31; Йов 5:17; Пр. 3:11,12; Евр. 12:5-7

6 **Затова пази заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, за да ходиш в пътищата Му и да се боиш от Него**[1]. (1) гл. 5:29

7 **Защото ГОСПОД, твоят Бог, те завежда в добра земя, в земя на водни потоци, на извори и езера, които извират в долини и планини**[1]**;** (1) гл. 11:10,11; Пс. 104:10

8 **земя на жито и ечемик, на лозя и смокини и нарове**[1]**; земя на маслодайни маслини и мед**[2]**;** (1) Чис. 13:23; Ер. 2:7; (2) гл. 6:3; 4 Царе 18:32

9 **земя, където ще ядеш хляб без недоимък, в която няма да ти липсва нищо; земя, чиито камъни са желязо и от чиито хълмове ще копаеш мед**[1]. (1) Съд. 18:10; 1 Лет. 22:3

10 **И когато се нахраниш и се наситиш, да благословиш ГОСПОДА, своя Бог, за добрата земя, която ти е дал**[1]. (1) Ис. 5:1; Йоил 2:26

11 **Внимавай да не забравиш ГОСПОДА, своя Бог**[1]**, като не спазваш заповедите Му и правилата Му, и наредбите Му, които днес ти заповядвам**[2]**;** (1) гл. 6:12; Съд. 3:7; Ер. 23:27; (2) гл. 4:1,5; 7:11; 11:32

12 **да не би, когато се нахраниш и се наситиш**[1]**, и** *си* **построиш добри къщи, и живееш** *в тях,* (1) гл. 6:10

13 **и когато се умножи едрия и дребния ти добитък и се умножат среброто ти и златото ти, и се умножи всичко, което имаш,**

14 **тогава да се надигне сърцето ти**[1] **и да забравиш ГОСПОДА, своя Бог**[2]**, който те изведе от египетската земя, от дома на робството**[3]**;** (1) 4 Царе 14:10; (2) ст. 11; (3) гл. 5:6; 13:5,10; Изх. 13:3,14

15 **който те преведе през голямата и страшна пустиня,** *в която имаше* **отровни* змии**[1] **и скорпиони, и суша, където нямаше вода; който ти извади вода от кремъчната канара**[2]**;**
**букв.:* горящи, огнени
(1) Чис. 21:6; (2) Изх. 17:6; Ер. 2:6; Ос. 13:5

16 **който те храни в пустинята с ман-
на[1], която бащите ти не познаваха, за
да те смири и за да те изпита[2], за да
ти направи добро в бъдещето ти[3].**
(1) ст. 3; (2) ст. 2; (3) Йов 42:12; Римл. 8:28

17 **И да не би да кажеш в сърцето си:
Моята мощ и силата на моята ръка ми
спечелиха това богатство[1].**
(1) Съд. 7:2; 1 Царе 30:23; Йов 31:25; Ер. 9:22; Езек. 28:5; Дан. 4:30; 1 Кор. 4:7

18 **А да помниш ГОСПОДА, своя Бог[1],
че Той е, който ти дава сила да придо-
биваш богатство[2], за да утвърди заве-
та Си, за който се закле на бащите ти,
както** *е и* **днес[3].**
(1) ст. 11; Екл. 12:1; (2) 1 Лет. 29:12; Пс. 127:1,2; (3) ст. 1

19 **И ако някога забравиш ГОСПОДА,
своя Бог, и последваш други богове
и им служиш, и им се покланяш, аз
свидетелствам против вас днес, че не-
пременно ще загинете[1].**
(1) гл. 4:26; 11:16; 1 Царе 12:25

20 **Както народите, които ГОСПОД
унищожава пред вас[1], така и вие ще
загинете, защото не послушахте гласа
на ГОСПОДА, своя Бог[2].** (1) Иис. Нав. 23:9; (2) Лев. 26:27,38,39; Ер. 7:26,33; Дан. 9:11-14

гл. 9: Изх. 32:1-35

9 **Слушай, Израилю![1] Днес ти преми-
наваш Йордан[2], за да влезеш да зав-
ладееш народи по-големи и по-силни
от теб[3], градове големи и укрепени до
небето,**
(1) гл. 4:1; (2) Чис. 33:51; Иис. Нав. 1:11; (3) гл. 4:38

2 **народ голям и висок, синовете на
енакимите, които познаваш и за които
си слушал** *да се казва:* **Кой може да ус-
тои пред синовете на Енак[1]?**
(1) гл. 1:28; Иис. Нав. 11:21; Ам. 2:9

3 **Знай тогава днес, че ГОСПОД, твоят
Бог, е, който преминава пред теб[1]** *като*
**пояждащ огън[2]. Той ще ги изтреби[3] и
ще ги подчини пред теб; и ти ще ги
изгониш и ще ги погубиш бързо, така
както ГОСПОД ти каза[4].** (1) гл. 20:1; Иис. Нав. 3:11; Съд. 4:14; (2) гл. 4:24; (3) гл. 7:1; Изх. 23:23; Иис. Нав. 11:8,14; (4) гл. 7:22,23; Иис. Нав. 14:12

4 **Да не кажеш в сърцето си[1], след
като ГОСПОД, твоят Бог, ги изгони
пред теб, като речеш: Заради моята
правда ГОСПОД ме въведе да при-
тежавам тази земя! – защото заради
безбожието на тези народи ГОСПОД
ги изгонва отпред теб[2].**
(1) Римл. 10:6; (2) гл. 18:12; Бит. 15:16; Лев. 18:24,25

5 **Нито заради своята правда, нито за-
ради правотата на своето сърце[1] вли-
заш да завладееш земята им, а заради
безбожието на тези народи ГОСПОД,
твоят Бог, ги изгонва отпред теб и за
да утвърди думата, с която ГОСПОД
се закле на бащите ти, на Авраам, Ис-
аак и Яков[2].** (1) Езек. 36:22; (2) гл. 1:8

6 **И така, знай, че не заради твоята
правда ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да
притежаваш тази добра земя[1], защото
сте коравовратен народ[2].**
(1) гл. 3:18; (2) ст. 24; гл. 10:16; Пс. 78:8

7 **Помни, не забравяй как си разгнევя-
вал ГОСПОДА, своя Бог, в пустинята!
От деня, когато излезе от египетската
земя, докато стигнахте на това място,
вие сте били непокорни на ГОСПО-
ДА[1].** (1) гл. 31:27; Пс. 78:40; Ер. 44:9; Езек. 20:13

8 **Също и на Хорив[1] разгневихте ГОС-
ПОДА и ГОСПОД толкова ви се раз-
гневи, че щеше да ви изтреби[2].**
(1) гл. 1:6; (2) ст. 19,25; Пс. 106:19,23; Евр. 12:21

9 **Когато се изкачих на планината, за
да получа каменните плочи, плочите на
завета, който ГОСПОД направи с вас,
тогава престоях на планината четири-
десет дни и четиридесет нощи; нито
ядох хляб, нито пих вода[1].** (1) Лк. 4:1,2

10 **И ГОСПОД ми даде двете каменни
плочи, написани с Божия пръст; и на
тях** *бяха* **всичките думи, които ГОСПОД
ви беше изговорил на планината от-
сред огъня[1] в деня на събранието.**
(1) гл. 4:12-15; 10:4

11 **И в края на четиридесетте дни и
четиридесетте нощи ГОСПОД ми даде
двете каменни плочи, плочите на заве-
та[1].** (1) Изх. 31:18

12 **И ГОСПОД ми каза: Стани, слез
бързо оттук, защото твоят народ, кой-
то ти изведе от Египет[1], се поквари.
Бързо се отклониха от пътя, който им
заповядах, направиха си излян идол.**
(1) ст. 26,29; Изх. 13:3,14

13 **И ГОСПОД ми говори и каза: Видях този народ, и ето, той е коравовратен народ.**
14 **Остави Ме да ги изтребя и да излича името им под небето[1], а от теб ще направя народ по-силен и по-голям от тях.** (1) гл. 32:26; Ис. 48:19
15 **И аз се обърнах и слязох от планината, а планината гореше в огън[1], и двете плочи на завета бяха в двете ми ръце.** (1) гл. 5:23,24
16 **И погледнах, и ето, вие бяхте съгрешили против ГОСПОДА, своя Бог, бяхте си направили изляно теле, бързо бяхте се отклонили от пътя, който ГОСПОД ви беше заповядал.**
17 **Тогава взех двете плочи и ги хвърлих от двете си ръце, и ги строших пред очите ви.**
18 **И паднах пред ГОСПОДА като първия път – четиридесет дни и четиридесет нощи – не ядох хляб и не пих вода[1] заради целия грях, който извършихте[2], като правихте зло пред очите на ГОСПОДА, за да Го раздразните;** (1) Лк. 4:1,2; (2) Езд. 10:6
19 **защото се уплаших от гнева и яростта, с които ГОСПОД ви се беше разгневил, за да ви изтреби[1]. Но и този път ГОСПОД ме послуша[2].** (1) ст. 18; (2) гл. 10:10; Изх. 33:17; Чис. 11:2
20 **И ГОСПОД се разгневи много на Аарон** *и* **щеше да го погуби; и в онова време аз се помолих и за Аарон.**
21 **И взех греха ви – телето, което бяхте направили – и го изгорих с огън, и го счуках, и го стрих на дребно, докато стана ситно като прах, и хвърлих праха му в потока, който слизаше от планината[1].** (1) 3 Царе 15:13; 2 Лет. 34:7
22 **Също и в Тавера[1], и в Маса[2], и в Киврот-Атаава вие разгневявахте ГОСПОДА[3].** (1) Чис. 11:1-3; (2) Изх. 17:2,7; (3) гл. 33:8; Чис. 11:4,10,34
23 **И когато ГОСПОД ви изпрати от Кадис-Варни[1] и каза: Изкачете се и завладейте земята, която ви дадох! – тогава вие не се покорихте на заповедта на ГОСПОДА, своя Бог, и не Му повярвахте, и не послушахте гласа Му[2].** (1) гл. 1:2; (2) Чис. 14:1,2; Евр. 3:9
24 **От деня, от който ви познавам, вие сте били непокорни на ГОСПОДА[1].** (1) Чис. 32:14; Ис. 48:8; Ер. 4:17; Езек. 20:8; Деян. 7:51
25 **Така аз паднах пред ГОСПОДА през четиридесетте дни и четиридесетте нощи, през които бях паднал** *пред Него[1],* **защото ГОСПОД беше казал, че ще ви изтреби.** (1) Изх. 34:28
26 **И се помолих на ГОСПОДА и казах: Господи БОЖЕ, не погубвай[1] народа Си и наследството Си, което си изкупил чрез величието Си** *и* **което си извел от Египет с мощна ръка[2]!** (1) Пс. 57:1; (2) ст. 12; Чис. 14:13; Пс. 74:2
27 **Спомни си слугите Си Авраам, Исаак и Яков[1]; не гледай на упорството на този народ, нито на безбожието им, нито на греха им[2],** (1) Лев. 26:42; (2) Пс. 130:3
28 **за да не каже земята, от която ни изведе: Понеже ГОСПОД не можа да ги заведе в земята, която им беше обещал, и понеже ги мразеше,** *затова* **ги изведе да ги убие в пустинята[1].** (1) гл. 1:27; 32:27; Чис. 14:16; Иис. Нав. 7:9; Езек. 20:9,14,22
29 **А те са Твой народ и Твое наследство[1], което си извел с голямата Си мощ и с издигнатата Си мишца[2].** (1) гл. 32:9; Изх. 19:5,6; 33:13; Ис. 64:9; (2) ст. 12; Изх. 6:6; 3 Царе 8:51; Неем. 1:10; Ис. 11:11

10 **И в онова време ГОСПОД ми каза: Изсечи си две каменни плочи като първите и се изкачи при Мен на планината[1], и си направи дървен ковчег[2].** (1) Изх. 34:1,2; (2) Изх. 25:10
2 **И Аз ще напиша на плочите думите, които бяха на първите плочи, които ти строши[1], а ти ги сложи в ковчега[2].** (1) Изх. 32:19; (2) Изх. 25:16,21
3 **И аз направих ковчег от акациево дърво[1], изсякох две каменни плочи като първите и се изкачих на планината с двете плочи в ръката си[2].** (1) Изх. 25:10; (2) Изх. 34:4
4 **И Той написа на плочите[1] като писаното преди – десетте заповеди, които ГОСПОД ви изговори на планината**

отсред огъня[2] в деня на събранието; и ГОСПОД ми ги даде.
(1) 2 Кор. 3:7; (2) гл. 4:12,15

5 **И аз се обърнах и слязох от пла-**
нината[1], и сложих плочите в ковчега, който бях направил; и те са там, както ми заповяда ГОСПОД[2].
(1) Изх. 34:28,29; (2) Изх. 25:21; 40:20

6 **А израилевите синове тръгнаха от Вирот-Вене-Яакан за Мосера[1]. Там умря Аарон и там беше погребан, и синът му Елеазар свещенодействаше вместо него[2].** (1) Чис. 33:30; (2) Чис. 20:28

7 **Оттам тръгнаха за Гадгад, а от Гадгад – за Йотвата[1], земя на водни потоци.** (1) Чис. 33:33

8 **В онова време ГОСПОД отдели левиевото племе[1], за да носи ковчега на ГОСПОДНИЯ завет[2], за да стои пред ГОСПОДА, за да Му служи[3] и да благославя в Неговото Име[4]** *и* **до днес[5].**
(1) Чис. 3:6; 8:6; (2) гл. 31:9,25; Чис. 3:31; 1 Лет. 15:2; (3) Чис. 8:11; (4) гл. 21:5; 1 Лет. 23:13; (5) гл. 18:5

9 **Затова Леви няма нито дял, нито наследство с братята си; ГОСПОД е неговото наследство, както ГОСПОД, твоят Бог, му говори[1].**
(1) гл. 12:12; 14:27,29; 18:1,2; Чис. 18:20-24

10 **А аз престоях на планината като първия път, четиридесет дни и четиридесет нощи, и ГОСПОД ме послуша и този път[1]; ГОСПОД не пожела да те погуби[2].** (1) гл. 9:18,19; (2) Изх. 32:14

11 **И ГОСПОД ми каза: Стани, иди, за да вървиш пред народа, за да влязат и да завладеят земята, за която се заклех на бащите им да им** *я* **дам[1].** (1) гл. 1:8

12 **И сега, Израилю, какво иска от теб ГОСПОД, твоят Бог, освен да се боиш от ГОСПОДА, своя Бог[1], да ходиш във всичките Му пътища[2] и да Го любиш, да служиш на ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа[3],**
(1) гл. 5:29; Екл. 12:13; (2) гл. 5:33; Мих. 6:8; Лк. 1:6; (3) гл. 6:5; 26:16; 1 Царе 12:20,24

13 **и да спазваш заповедите на ГОСПОДА и наредбите Му, които днес ти заповядвам за твое добро?**

14 **Ето, небесата и небесата на небесата[1], земята и всичко, което е в нея[2], принадлежат на ГОСПОДА, твоя Бог.**
(1) 3 Царе 8:27; Неем. 9:6; Пс. 115:16; (2) Бит. 14:19; Изх. 9:29; 19:5; Пс. 24:1

15 *Но* **ГОСПОД благоволи само в бащите ти, да ги възлюби, и избра вас[1], техните потомци след тях, измежду всички народи, както** *е* **днес.**
(1) гл. 4:37; Ам. 3:2

16 **Затова обрежете краекожието на сърцето си[1] и не закоравявайте повече врата си[2].**
(1) гл. 30:6; Ер. 4:4; Римл. 2:29; (2) гл. 9:6; 2 Лет. 30:8

17 **Защото ГОСПОД, вашият Бог, е Бог на боговете[1] и Господар на господарите[2] – великият, мощният и страшният Бог[3], който не показва пристрастие и не приема подкуп[4].**
(1) Иис. Нав. 22:22; (2) 1 Тим. 6:15; (3) гл. 7:21; Ер. 32:18; (4) 2 Лет. 19:7; Як. 2:1; Кол. 3:25

18 **Той извършва съд за сирачето и вдовицата[1] и обича чужденеца, като му дава храна и облекло[2].**
(1) Изх. 22:22; Пс. 68:5; Ер. 49:11; (2) Лев. 25:35

19 **Затова обичайте чужденеца, защото** *и* **вие бяхте чужденци в египетската земя[1].** (1) гл. 23:7

20 **От ГОСПОДА, своя Бог, да се боиш[1], на Него да служиш, към Него да се привързваш и в Неговото Име да се кълнеш[2].** (1) гл. 5:29; Екл. 12:13; (2) гл. 6:13

21 **Той е твоята хвала[1] и Той е твоят Бог[2], който извърши за теб тези велики и страшни неща, които очите ти видяха[3].** (1) Ис. 60:19; Ер. 17:14; (2) Изх. 15:2; Иис. Нав. 24:18; (3) гл. 4:34; Изх. 34:10

22 **Бащите ти слязоха в Египет седемдесет души** *на брой[1],* **а сега ГОСПОД, твоят Бог, те направи многоброен като звездите на небето[2].**
(1) гл. 26:5; Бит. 46:27; (2) гл. 1:10

11 **Затова да любиш ГОСПОДА, своя Бог[1], и да пазиш винаги заповяданото от Него, наредбите Му, правилата Му и заповедите Му[2].**
(1) ст. 13; гл. 6:5; 13:3; 30:6,10,16; (2) гл. 5:1

2 **И знайте днес – защото не** *говоря* **на синовете ви, които не знаят и не са видели наказанието от ГОСПОДА, вашия Бог, величието Му, силната Му ръка и издигнатата Му мишца[1];**
(1) гл. 3:24; Изх. 6:6

3 знаменията Му и делата Му, които
извърши в Египет на фараона, египет-
ския цар и на цялата му земя[1];
(1) гл. 1:30; Ер. 32:20

4 това, което направи на египетската
войска, на конете ѝ и на колесниците
ѝ, как направи да ги погълнат водите
на Червено море, докато ви преслед-
ваха, и ГОСПОД ги унищожи, *както е*
и до днес[1]; (1) Изх. 14:28
5 какво направи за вас в пустинята,
докато дойдохте на това място[1];
(1) Пс. 136:16

6 и какво направи на Датан и Авирон,
синовете на Елиав, сина на Рувим, как
земята отвори устата си и ги погълна
с домовете им, шатрите им и всичко
живо, което ги следваше[1], сред целия
Израил; (1) Чис. 16:31-33
7 но вашите очи видяха цялото вели-
ко дело на ГОСПОДА, което Той из-
върши[1] – (1) гл. 4:3,9,35; 29:3; Иис. Нав. 24:31
8 затова да спазвате целия закон, кой-
то ви заповядвам днес, за да бъдете
силни и да влезете, и да завладеете
земята, в която преминавате, за да я
притежавате[1], (1) гл. 4:14
9 и за да продължите дните *си* в земя-
та, за която ГОСПОД се закле на ба-
щите ви да *я* даде на тях и на тяхното
потомство[1], земя, в която текат мляко
и мед[2]. (1) ст. 21,31; гл. 1:8; 4:40; (2) гл. 6:3
10 Защото земята, в която влизаш, за
да я притежаваш, не е като египет-
ската земя, от която излязохте, където
ти сееше семето си и го напояваше с
крака си* като зеленчукова градина.
**т.е.* чрез въртене на водно колело

11 А земята, в която преминавате, за
да я притежавате, е земя на хълмове
и долини, която пие вода от дъжда на
небето[1]; (1) гл. 8:7; Бит. 27:28
12 земя, за която ГОСПОД, твоят Бог,
се грижи; очите на ГОСПОДА, твоя
Бог, са винаги върху нея, от началото
на годината до края на годината[1].
(1) 3 Царе 9:3; Пс. 65:10-12

13 И ако слушате усърдно заповедите
Ми, които днес ви заповядвам – да
любите ГОСПОДА, своя Бог, и да Му
служите с цялото си сърце и с цялата
си душа –
14 тогава Аз ще давам дъжда на зе-
мята ви на времето му[1], и ранния, и
късния дъжд[2], за да събираш житото
си и новото си вино, и маслото си[3];
(1) гл. 28:12; Лев. 26:3,4; (2) Ис. 30:23; Ер. 5:24; Як. 5:7;
(3) Йоил 2:19,23

15 и ще давам трева на полетата ти
за добитъка ти[1]; и ще ядеш, и ще се
наситиш[2]. (1) Пс. 104:14; (2) гл. 6:11; Лев. 26:5
16 Внимавайте на себе си, да не би
да се подмами сърцето ви и да се от-
клоните, и да служите на други богове,
и да им се покланяте[1];
(1) гл. 5:7; 8:19; 12:30; 17:3; 28:14; 29:18; 30:17;
1 Царе 12:21

17 и да се запали против вас гневът
на ГОСПОДА[1] и Той да затвори небе-
то, така че да няма дъжд[2] и земята да
не дава плода си[3], и вие бързо да бъ-
дете изтребени от добрата земя, която
ГОСПОД ви дава.
(1) гл. 6:15; (2) 2 Лет. 6:26; (3) Лев. 26:19,20

18 Затова да вложите тези мои думи
в сърцето си[1] и в душата си и да ги
вържете като знак на ръката си, и да
бъдат като превръзки над очите ви[2].
(1) Пр. 7:3; (2) Изх. 13:9,16

19 Да учите на тях синовете си[1], като
говорите за тях – когато седиш в къ-
щата си, когато ходиш по пътя, когато
лягаш и когато ставаш. (1) гл. 4:9,10; 32:46
20 И да ги написваш на стълбовете
на вратите на къщата си и на портите
си[1], (1) гл. 6:6-9
21 за да се умножат дните ви и дни-
те на синовете ви в земята, за която
ГОСПОД се закле на бащите ви да
им *я* даде, като дните на небето над
земята[1]. (1) Пс. 89:29; Пр. 3:2,16
22 Защото, ако усърдно спазвате це-
лия този закон, който ви заповядвам
да изпълнявате – да любите ГОСПО-
ДА, вашия Бог, да ходите във всичките
Му пътища и да се привързвате към
Него[1] – (1) гл. 19:9
23 тогава ГОСПОД ще изгони отпред
вас всички тези народи и вие ще зав-

ладеете народи по-големи и по-силни от вас[1]. (1) гл. 4:38; Иис. Нав. 23:9
24 **Всяко място, на което стъпи стъ-
палото на крака ви, ще бъде ваше:
границата ви ще бъде от пустинята и
Ливан[1],** *и* **от реката, реката Ефрат, чак
до западното море[2].**
(1) Иис. Нав. 1:3,4; (2) Изх. 23:31
25 **Никой няма да може да устои пред
вас[1]; ГОСПОД, вашият Бог, ще всява
страха от вас и ужаса от вас по цялата
земя, на която стъпвате, така, както ви
говори[2].** (1) гл. 7:24; (2) гл. 2:25; 1 Лет. 14:17
26 **Ето, днес аз поставям пред вас
благословение и проклятие[1]:**
(1) гл. 30:1,15,19
27 **благословението, ако слушате запо-
ведите на ГОСПОДА, своя Бог, които
днес ви заповядвам[1];** (1) гл. 28:2-14
28 **и проклятието, ако не слушате за-
поведите на ГОСПОДА, своя Бог, а се
отклонявате от пътя, който днес ви за-
повядвам, за да следвате други богове,
които не сте познавали[1].**
(1) гл. 28:15-68
29 **И когато ГОСПОД, твоят Бог, те
заведе в земята, в която влизаш, за
да я завладееш, тогава ще положиш
благословението на хълма Гаризим, а
проклятието – на хълма Гевал[1].**
(1) гл. 27:4,12,13; Иис. Нав. 8:33
30 **Те не са ли оттатък Йордан, по
пътя към залез слънце, в земята на
ханаанците, които живеят в равнината
срещу Галгал[1], при дъбовете Море[2]?**
(1) Иис. Нав. 4:19; (2) Бит. 12:6
31 **Защото вие ще преминете Йордан,
за да влезете да завладеете земята,
която ГОСПОД, вашият Бог, ви дава;
и ще я завладеете, и ще живеете в
нея[1].** (1) Иис. Нав. 21:43
32 **И да внимавате да вършите всич-
ките наредби и правила, които днес
поставям пред вас[1]!** (1) гл. 4:1,5; 13:5

12 **Това са наредбите и правилата,
които трябва да спазвате** *и* **да върши-
те[1] в земята, която ГОСПОД, Бог на
бащите ти, ти дава да притежаваш[2]
през всичките дни, докато живеете на
земята.** (1) гл. 5:1; 6:1; (2) гл. 3:18
2 **Напълно да унищожите всичките
места, където народите, които ще зав-
ладеете, са служили на боговете си, по
високите планини и по хълмовете, и
под всяко зелено дърво[1].**
(1) 3 Царе 14:23; Пс. 78:58; Ер. 2:20; 17:2
3 **И да съборите жертвениците им, да
строшите стълбовете им, да изгорите с
огън ашерите им, да насечете изваяни-
те образи на боговете им и да изличи-
те имената им от онова място[1].**
(1) гл. 7:5,25; 2 Лет. 14:3-5
4 **А на ГОСПОДА, своя Бог, да не из-
работвате такива неща*,**
**букв.*: да не правите така
5 **а да отивате на мястото, което ГОС-
ПОД, вашият Бог, ще избере от всич-
ките ви племена, за да постави там
Името Си за Свое обиталище[1]; и там
да отиваш[2].** (1) ст. 18,21,26; гл. 14:23; 15:20;
16:2,6,11; 17:8; 18:6; 31:11; Лев. 17:4; Иис. Нав. 9:27;
3 Царе 8:29; 12:27; 4 Царе 18:22; 1 Лет. 22:1; (2) гл. 26:2
6 **Там да донасяте всеизгарянията си,
жертвите си, десятъците си, възвиша-
емите приноси на ръката си, обреците
си[1], доброволните си приноси и пър-
вородните от едрия и дребния си до-
битък[2].** (1) 1 Царе 1:21;
(2) гл. 14:23; 15:19,20; 2 Лет. 7:12; Пс. 116:17-19
7 **И там да ядете пред ГОСПОДА,
вашия Бог, и да се веселите[1], вие и до-
мовете ви, във всичко, което е пред-
приела ръката ви, в което ГОСПОД,
твоят Бог, те е благословил.**
(1) гл. 14:26; 1 Лет. 29:22; Ис. 62:9; Езек. 44:3
8 **Да не правите така, както ние пра-
вим тук днес – всеки каквото му се
вижда добро[1] –** (1) Съд. 17:6
9 **защото още не сте дошли в почив-
ката и в наследството, което ГОСПОД,
твоят Бог, ти дава[1].**
(1) Ер. 31:2; Мих. 2:10; Евр. 4:8,9
10 **Но когато преминете Йордан и се
населите в земята, която ГОСПОД, ва-
шият Бог, ви дава да наследите[1], и Той
ви даде почивка от всичките врагове
наоколо[2], така че да живеете безопас-
но[3],** (1) Иис. Нав. 14:1; Деян. 13:19; (2) Иис. Нав. 11:23;
1 Лет. 22:18; (3) гл. 33:28; Лев. 25:18; Езек. 38:11

11 **тогава на мястото, което ГОСПОД,**
вашият Бог, ще избере, за да наста-
ни там Името Си[1], там да донасяте
всичко, което ви заповядвам: всеиз-
гарянията си, жертвите си, десятъците
си, възвишаемия принос на ръката си
и всичките си избрани обреци, които
обричате на ГОСПОДА[2]. (1) ст. 5; (2) ст. 6
12 **И да се веселите пред ГОСПОДА,**
своя Бог, вие и синовете ви, и дъще-
рите ви, и слугите ви, и слугините ви,
и левитът, който е вътре в портите
ви[1], защото той няма нито дял, нито
наследство с вас[2]. (1) гл. 16:11,14; 26:11; 27:7; Лев. 23:40; Неем. 8:9-12; Фил. 4:4; (2) гл. 10:9
13 **Внимавай на себе си да не принa-**
сяш всеизгарянията си на всяко място,
което видиш[1], (1) Лев. 17:3,4; Иис. Нав. 22:29
14 **а на това място, което ГОСПОД**
ще избере в едно от племената ти[1],
там да принасяш всеизгарянията си и
там да вършиш всичко, което ти запо-
вядвам[2]. (1) ст. 5; (2) ст. 13
15 **Можеш обаче да колиш и да ядеш**
месо във всичките си жилища, според
всяко желание на сърцето си, според
благословението на ГОСПОДА, своя
Бог, което ти е дал; *и* **нечистият, и чис-**
тият могат да ядат от него, както от
сърната, така и от елена[1]. (1) гл. 14:5; 15:22
16 **Само кръвта да не ядете; да я из-**
ливате на земята като вода[1]. (1) гл. 15:23; Лев. 3:17
17 **Не можеш да ядеш в жилището си**
десятъка от житото си и от новото си
вино, и от маслото си, от първород-
ните на едрия и дребния си добитък,
от който и да било от обреците си,
които си обрекъл, и от доброволните
си приноси, и от възвишаемия принос
на ръката си,
18 **а пред ГОСПОДА, своя Бог, на**
мястото, което ГОСПОД, твоят Бог,
ще избере, да ги ядеш, ти и синът ти,
и дъщеря ти, и слугата ти, и слугинята
ти, и левитът, който е вътре в портите
ти; и да се веселиш пред ГОСПОДА,
своя Бог, във всичко, което предприе-
ме ръката ти.
19 **Внимавай на себе си, да не изоста-**
виш левита през всичките дни, докато
живееш в земята си[1]. (1) гл. 14:27
20 **Когато ГОСПОД, твоят Бог, разши-**
ри областта ти[1], както ти обеща, и ти
кажеш: Ще ям месо! – понеже душата
ти желае да яде месо; можеш да ядеш
месо, според всяко желание на душата
си. (1) Изх. 34:24
21 **Ако мястото, което ГОСПОД, твоят**
Бог, ще избере, за да положи там Име-
то Си, е много далеч от теб, тогава
можеш да колиш от едрия и дребния
си добитък, който ГОСПОД ти е дал,
така както ти заповядах, и можеш да
ядеш в жилищата, според всяко жела-
ние на душата си.
22 **Както се яде сърна и елен, така мо-**
жеш да ги ядеш; *и* **нечистият, и чистият**
могат еднакво да ги ядат[1]. (1) гл. 14:5; 15:22
23 **Само се пази да не ядеш кръвта,**
защото кръвта е животът[1]; да не ядеш
живота с месото. (1) Лев. 17:11
24 **Да не я ядеш; да я изливаш на**
земята като вода[1]. (1) гл. 15:23; Лев. 3:17
25 **Да не я ядеш, за да бъде добре на**
теб и на синовете ти след теб, когато
вършиш онова, което е право в очите
на ГОСПОДА[1]. (1) гл. 21:9
26 **Но светите неща[1], които имаш, и**
обреците си да вземаш и да отиваш на
мястото, което ГОСПОД ще избере. (1) Чис. 5:9
27 **И да принасяш всеизгарянията си,**
месото и кръвта, върху олтара на ГОС-
ПОДА, своя Бог; и кръвта на жертвите
ти да се излива върху олтара на ГОС-
ПОДА, твоя Бог, а месото можеш да
ядеш[1]. (1) Ер. 7:21
28 **Внимавай и слушай всички тези**
думи, които ти заповядвам, за да бъде
добре на теб и на синовете ти след
теб до века, когато вършиш онова, ко-
ето е добро и право в очите на ГОС-
ПОДА, твоя Бог[1]. (1) гл. 13:18
29 **Когато ГОСПОД, твоят Бог, отсече**
пред теб народите, които отиваш да
завладееш, и ти ги завладееш и се за-
селиш в земята им[1], (1) гл. 19:1; Иис. Нав. 21:43

30 **внимавай на себе си да не се впримчиш след тях[1], след като бъдат изтребени пред теб, и да не разпитваш за боговете им, като казваш: Как служат тези народи на боговете си, за да направя и аз така[2]?**

(1) гл. 11:16; Лев. 18:3; (2) гл. 7:16; 18:9; Изх. 23:24,33; 4 Царе 16:10; 17:15; Пс. 106:35-39; Езек. 11:12

31 **Да не постъпваш така спрямо ГОСПОДА, своя Бог; защото те са вършили за боговете си всяка мерзост, която ГОСПОД мрази[1]; понеже дори синовете си и дъщерите си изгарят с огън за боговете си[2].**

(1) гл. 20:18; Лев. 18:30; 2 Лет. 33:2; (2) гл. 18:9,10; Лев. 18:21; 20:2; 4 Царе 3:27

32 **Всичко, което ви заповядам, да спазвате** *и* **да вършите; да не прибавяш към него и да не отнемаш от него[1].** (1) гл. 4:1,2; Пр. 30:6

13 **Ако се издигне сред теб пророк или съновидец[1] и ти даде знамение или чудо,** (1) Ер. 27:9; Зах. 10:2; Мт. 7:15

2 **и знамението или чудото се сбъдне, за което той ти говори и казва: Да идем след други богове – които ти не си знаел – и да им служим[1]! –**

(1) 1 Царе 26:19

3 **да не слушаш думите на този пророк[1] или на този съновидец; защото ГОСПОД, вашият Бог, ви изпитва, за да познае дали любите ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа[2].**

(1) 2 Петр. 2:1; Откр. 13:14; (2) гл. 6:5; 11:1,13

4 **ГОСПОДА, своя Бог, да следвате и от Него да се боите, да пазите заповедите Му и да слушате гласа Му, на Него да служите и към Него да се привързвате[1].** (1) гл. 6:13; Иис. Нав. 23:8; 1 Царе 12:14; 2 Лет. 34:31; Ер. 7:23

5 **А онзи пророк или онзи съновидец да се умъртви[1], защото е говорил отстъпление от ГОСПОДА, вашия Бог – който ви изведе от египетската земя и ви изкупи от дома на робството[2] – за да те отклони от пътя, в който ГОСПОД, твоят Бог, ти заповядa да ходиш[3]. Така да отмахнеш злото отсред себе си[4].** (1) гл. 18:20; 3 Царе 18:40; Ер. 28:15-17; (2) Изх. 13:3,14; (3) гл. 11:32; (4) гл. 17:7,12; 19:19; 21:21; 22:21,22,24; 24:7; Иис. Нав. 7:13; Съд. 20:13; 1 Кор. 5:13

6 **Ако брат ти, синът на майка ти или синът ти, или дъщеря ти, или жената на пазвата ти, или приятелят ти, който е като душата ти, те подмами тайно[1] и каже: Да идем и да служим на други богове! – които нито ти, нито бащите ти са знаели,** (1) 2 Лет. 22:3; Ер. 44:15

7 **от боговете на народите, които са около вас, близо до теб или далеч от теб, от единия край на земята до другия край на земята[1] –**

(1) гл. 28:64; 32:17; Съд. 10:6

8 **да не се съгласяваш с него и да не го слушаш. Да не го пощади окото ти, нито да го пожалиш, нито да го скриеш[1],** (1) гл. 7:16; 25:12; Мт. 10:37

9 **а непременно да го умъртвиш[1]; ръката ти да бъде първа против него, за да го умъртви, и след това ръката на целия народ[2].**

(1) гл. 17:5; Изх. 32:27; (2) гл. 17:7; 4 Царе 11:18

10 **Да го убиеш с камъни, така че да умре[1], защото се е опитал да те отклони от ГОСПОДА, твоя Бог, който те изведе от египетската земя, от дома на робството.** (1) Лев. 20:2; Иис. Нав. 7:25

11 **И целият Израил ще чуе и ще се уплаши, и няма да върши повече такова зло сред теб[1].**

(1) гл. 17:13; 19:20; 21:21; Езек. 23:48; 1 Тим. 5:20

12 **Ако за някой от градовете ти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, за да живееш в** *тях,* **чуеш да се казва:**

13 Някои зли хора*[1] са излезли отсред теб и са отклонили жителите на града си[2], като са казали: Да идем и да служим на други богове, които вие не сте знаели! – **букв.:* синове на Велиал

(1) 1 Царе 1:16; 2:12; 2 Кор. 6:15; (2) Деян. 20:30

14 **тогава да разследваш, да издириш и добре да разпиташ, и ето, ако е истина** *и* **е сигурно, че такава мерзост е извършена сред теб[1],**

(1) гл. 17:4; Съд. 20:3,12; Езд. 10:16

15 **непременно да поразиш жителите на онзи град с острието на меча и да**

изпълниш проклятието над *града* **и над
всичко, което е в него, и над добитъка
му – с острието на меча**[1].
(1) Изх. 22:20; Чис. 21:2; Иис. Нав. 6:21

16 **И да събереш цялата му плячка в
средата на площада му и изцяло да из-
гориш с огън града и цялата му плячка
за ГОСПОДА, своя Бог; и той да бъде
куп развалини завинаги; до века да не
се построи отново**[1]. (1) Иис. Нав. 6:24,26; 8:28

17 **И нищо от поставеното под про-
клятие да не се залепи за ръката ти**[1]**;
за да се отвърне ГОСПОД от изгаря-
щия Си гняв**[2] **и да ти окаже милост,
да те помилва и да те умножи, така,
както се закле на бащите ти**[3]**,**
(1) гл. 7:26; (2) Иис. Нав. 7:26; (3) Бит. 22:17

18 **ако слушаш гласа на ГОСПОДА,
своя Бог, да пазиш всичките Му за-
поведи, които ти заповядвам днес, да
вършиш каквото е право в очите на
ГОСПОДА, твоя Бог**[1]. (1) гл. 12:28; 26:14

14

**14 Вие сте синове на ГОСПОДА, ва-
шия Бог**[1]**; да не се нарязвате** *по тяло-
то си* **и да не се бръснете между очите
си заради мъртвец**[2]**,** (1) гл. 32:6; Ис. 63:16;
Ер. 3:19; 31:9; Римл. 9:4,8; (2) Лев. 19:28; 21:5

2 **защото ти си свят народ на ГОСПО-
ДА, своя Бог**[1]**; и ГОСПОД избра теб,
за да бъдеш негов собствен народ от
всичките народи, които са по лицето
на земята**[2].
(1) ст. 21; Лев. 20:24,26; (2) гл. 7:6,7; 26:18,19

3 **Да не ядеш нищо гнусно**[1].
(1) Ис. 65:4; Езек. 4:14; Деян. 10:14

ст. 4-19: Лев. 11

4 **Това са животните, които можете да
ядете: говедо, овца и коза,**
5 **елен и газела, и сърна**[1]**, и дива коза,
и кошута, и антилопа и планинска
овца.** (1) гл. 12:15,22; 3 Царе 4:23
6 **И можете да ядете всяко животно
с раздвоено копито, с напълно разце-
пено копито** *и* **което преживя храната
сред животните.**
7 **Само тези да не ядете от онези, ко-
ито преживят и от онези, които имат
раздвоено копито: камилата, дивия и
питомния заек, защото преживят, но
нямат раздвоено копито; те са нечисти
за вас;**
8 **и свинята, понеже има раздвоено
копито, но не преживя; тя е нечиста
за вас; да не ядете месото им и да не
се допирате до труповете им.**
9 **Тези можете да ядете от всички, ко-
ито са във водата: можете да ядете
всички, които имат перки и люспи,**
10 **а които нямат перки и люспи, да
не** *ги* **ядете; те са нечисти за вас.**
11 **Можете да ядете всяка чиста пти-
ца.**
12 **А тези са, от които не бива да яде-
те: орела, лешояда, ястреба,**
13 **пиляка, сокола и канята по видо-
вете ѝ;**
14 **всяка врана по видове ѝ;**
15 **камилоптицата, бухала, чайката, и
ястреба по видовете му,**
16 **кукувицата, големия бухал, лебеда,**
17 **пеликана, лешояда, корморана,**
18 **щъркела, чаплата по видовете ѝ и
бекаса, и прилепа.**
19 **И всички крилати пъзящи са не-
чисти за вас; да не се ядат.**
20 **Можете да ядете всяка чиста пти-
ца.**
21 **Да не ядете никаква мърша**[1]**. На
чужденеца, който е вътре в портите
ти, можеш да я даваш да я яде; или
можеш да я продаваш на чужденец;
защото ти си свят народ на ГОСПО-
ДА, своя Бог**[2]**. Да не свариш яре в
млякото на майка му**[3].
(1) Изх. 22:31; (2) ст. 2; (3) Изх. 23:19

22 **Непременно да отделяш десятък от
цялата реколта на посевите си, която
нивата ти произвежда всяка година**[1].
(1) Бит. 47:24,26; Неем. 10:37,38; Мт. 23:23

23 **И да ядеш десятъка от житото
си, новото си вино и маслото си, и
първородните от едрия и дребния си
добитък**[1] **пред ГОСПОДА, своя Бог, на
мястото, където Той избере да засели
Името Си**[2]**; за да се научиш да се боиш
всякога от ГОСПОДА, своя Бог**[3].
(1) гл. 12:6; (2) гл. 12:5,11; (3) гл. 4:10

24 **Но ако пътят е прекалено дълъг за
теб и не можеш да занесеш** *десятъка,*
**тъй като мястото, което ГОСПОД, тво-
ят Бог, е избрал да засели Името Си,
е прекалено далеч от теб, когато ГОС-
ПОД, твоят Бог те благослови,**
25 **да разменяш** *десятъка* **за пари и да
вържеш парите в ръката си, и да оти-
деш на мястото, което ГОСПОД, твоят
Бог, е избрал.**
26 **И да похарчиш парите за каквото
душата ти пожелае: за говеда и овце,
и за вино, и за спиртно питие, и за
всичко, което душата ти поиска[1]; и там
да ядеш пред ГОСПОДА, своя Бог, и
да се веселиш, ти и домът ти[2].**
(1) Мт. 21:12; Йн. 2:14; (2) гл. 12:7
27 **Да не изоставяш левита, който е
вътре в портите ти, защото той няма
нито дял, нито наследство с теб[1].**
(1) гл. 10:9; 12:12,19
28 **В края на** *всеки* **три години да из-
насяш целия десятък от реколтата си
през онази година и да** *го* **слагаш вътре
в портите си[1].** (1) гл. 26:12
29 **И левитът – защото той няма нито
дял, нито наследство с теб[1] – и чужде-
нецът, и сирачето, и вдовицата, които
са вътре в портите ти, да дойдат и да
ядат, и да се наситят[2]; за да те бла-
гославя ГОСПОД, твоят Бог, в цялото
дело на ръката ти, което вършиш[3].**
(1) ст. 27; (2) гл. 16:11,14; (3) гл. 15:10,18; 23:20; 24:19; 28:8; Пс. 41:1-3; Пр. 3:9,10; Лк. 14:13; 2 Кор. 9:6

15 **В края на** *всеки* **седем години да
правиш опрощаване** *на дълговете[1].*
(1) гл. 31:10; Ер. 34:14
2 **А това е правилото за опрощаване-
то: всеки заемодател да опрости зае-
ма, който е дал на ближния си; да не
го изисква от ближния си или от брат
си, защото се провъзгласява опроща-
ване за ГОСПОДА[1].** (1) Неем. 5:10
3 **От чужденец можеш да** *го* **изискваш,
но ръката ти да опрощава каквото
твое има у брат ти[1],** (1) гл. 23:20
4 **за да няма беден между вас; защото
ГОСПОД ще те благослови изобилно в
земята[1], която ГОСПОД, твоят Бог, ти
дава да притежаваш като наследство;**
(1) Ис. 58:10,11
5 **ако само слушаш внимателно гласа
на ГОСПОДА, своя Бог, да внимаваш
да вършиш целия този закон, който ти
заповядвам днес[1].** (1) гл. 6:2; 26:14
6 **Защото ГОСПОД, твоят Бог, ще те
благослови, както ти обеща[1], и ти ще
заемаш на много народи, но няма да
вземаш назаем; ще владееш над мно-
го народи, но те няма да владеят над
теб[2].** (1) 1 Лет. 17:27; (2) гл. 28:12,13
7 **Ако има при теб** *някой* **сиромах, ня-
кой от братята ти, вътре в някоя от
портите ти, в земята ти, която ГОС-
ПОД, твоят Бог, ти дава, да не зако-
равяваш сърцето си и да не затваряш
ръката си за брат си, сиромаха[1];**
(1) Лев. 25:35; Ест. 9:22; Лк. 6:30; 1 Йн. 3:17
8 **а да отваряш ръката си широко към
него и охотно да му заемаш доста-
тъчно за нуждата му, от каквото се
нуждае[1].** (1) Лев. 25:35; Мт. 5:42
9 **Внимавай да няма зла мисъл в сър-
цето ти и да си кажеш: Наближава
седмата година, годината на опроща-
ването[1] – и окото ти да стане зло про-
тив брат ти, сиромаха, и да не му
дадеш нищо, и той да извика към
ГОСПОДА против теб, и това да ти
бъде грях[2].**
(1) гл. 31:10; Ер. 34:14; (2) гл. 24:15; Изх. 22:23,24; Пр. 14:21
10 **Охотно да му даваш и да не ти е
тежко на сърцето, когато му даваш[1];
понеже за това нещо ГОСПОД, твоят
Бог, ще те благославя във всичките ти
дела и във всичко, което предприеме
ръката ти[2].**
(1) 2 Кор. 8:2; 9:7; (2) ст. 18; гл. 14:29; Пр. 11:24
11 **Защото сиромахът няма да изчезне
от земята ти[1]; затова Аз ти заповядвам
и казвам: Да отваряш широко ръката
си към брат си, към оскъдния си и
сиромаха си в земята си[2]!**
(1) Мт. 26:11; (2) Изх. 23:11; Пр. 19:17; Як. 2:15; 1 Тим. 6:18,19
ст. 12-18: Изх. 21:1-11
12 **Ако брат ти, евреин или еврейка,
ти се продаде, нека ти слугува шест**

години, а в седмата година да го оставиш да си отиде от теб свободен[1].
(1) Лев. 25:40,41

13 **И когато го изпратиш от себе си свободен, да не го изпратиш с празни ръце;**
14 **да му дадеш щедро от стадото си, от хармана си и от лина си;** *от това, с* **което ГОСПОД, твоят Бог, те е благословил, да му дадеш[1].** (1) Пс. 112:9
15 **И да си спомниш, че беше роб в египетската земя, и** *че* **ГОСПОД, твоят Бог, те изкупи; затова ти заповядвам това нещо днес[1].** (1) гл. 5:15
16 **А ако той ти каже: Няма да изляза от теб! – понеже обича теб и дома ти, защото е добре при теб,**
17 **тогава да вземеш шило и да промушиш ухото му на вратата, и той да ти бъде роб завинаги. Така да направиш и на робинята си.**
18 **Да не ти се види тежко, когато го изпращаш свободен от себе си; защото за шест години той ти е изработил двойно колкото заплатата на един наемник; и ГОСПОД, твоят Бог, ще те благославя във всичко, което вършиш[1].** (1) ст. 10
19 **Да посвещаваш на ГОСПОДА, своя Бог, всичките мъжки първородни, които се раждат от едрия и дребния ти добитък[1]; да не употребиш за работа първородното на говедото си и да не стрижеш първородните на дребния си добитък.** (1) Изх. 13:2,12; Чис. 18:15,17
20 **Пред ГОСПОДА, своя Бог, да го ядеш всяка година, ти и домът ти, на мястото, което ГОСПОД е избрал[1].**
(1) гл. 12:5,11
21 **Но ако има някакъв недостатък,** *ако е* **куцо или сляпо,** *или има* **някакъв сериозен недостатък, да не го жертваш на ГОСПОДА, своя Бог[1].** (1) Лев. 22:20
22 **Да го ядеш вътре в портите си;** *и* **нечистият, и чистият** *могат да го ядат* **еднакво, като сърна или елен[1];**
(1) гл. 12:15
23 **само кръвта му да не ядеш – да я изливаш на земята като вода[1].** (1) гл. 12:16

ст. 1-17: Изх. 23:14-19

16 Пази месец Авив и прави Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, защото в месец Авив ГОСПОД, твоят Бог, те изведе от Египет през нощта[1].
(1) Изх. 12:11,14,51; 13:4; Лев. 23:5

2 **Затова да жертваш Пасхата на ГОСПОДА, своя Бог, от дребния и едрия добитък[1] на мястото, което ГОСПОД ще избере да засели там Името Си[2].**
(1) Чис. 28:19; (2) гл. 12:5,11; Йн. 2:13
3 **Да не ядеш нищо квасно с нея[1]; седем дни да ядеш с нея безквасен хляб, хляб на скръб – защото излезе набързо от египетската земя – за да помниш през всичките дни на живота си деня на излизането си от египетската земя[2].**
(1) Изх. 12:8,17-20; (2) Изх. 13:3,4; Иис. Нав. 4:7
4 **И седем дни да не се вижда при теб никакъв квас, по всичките ти области[1], и нищо от месото, което жертваш привечер на първия ден, да не остане през нощта до сутринта[2].**
(1) Изх. 13:7; (2) Изх. 12:10
5 **Не можеш да жертваш Пасхата в никое от жилищата си, които ГОСПОД, твоят Бог, ти дава;**
6 **а на мястото, където ГОСПОД, твоят Бог, избере да засели Името Си[1], там да жертваш Пасхата привечер, при залез слънце, по времето, когато си излязъл от Египет[2].** (1) ст. 2; (2) Изх. 12:6
7 **И да я изпечеш[1] и ядеш на мястото, което ГОСПОД, твоят Бог, избере[2]; и на сутринта да се върнеш и да отидеш в шатрите си.** (1) Изх. 12:9; (2) ст. 2
8 **Шест дни да ядеш безквасни хлябове, а на седмия ден е тържествено събрание на ГОСПОДА, твоя Бог; да не вършиш никаква работа.**
9 **Да си преброиш седем седмици; откогато за първи път сложиш сърп на жетвата, да започнеш да броиш седемте седмици[1].** (1) Лев. 23:15
10 **И да направиш празника на седмиците[1] на ГОСПОДА, своя Бог, с доброволния принос, който може да даде ръката ти, който ще даваш, както ГОСПОД, твоят Бог, те благославя[2].**
(1) Лев. 23:15; (2) 1 Лет. 29:14; 2 Кор. 8:12

11 **И да се веселиш пред ГОСПОДА,**
своя Бог, ти и синът ти, и дъщеря ти,
слугата ти и слугинята ти, левитът, кой-
то е вътре в портите ти, и чужденецът,
и сирачето, и вдовицата, които са меж-
ду вас[1], на мястото, което ГОСПОД,
твоят Бог, ще избере да засели там
Името Си[2]. (1) гл. 12:12; 14:29; Йоил 1:16; (2) ст. 2
12 **Да помниш, че беше роб в Египет[1],**
и да спазваш и да вършиш тези наред-
би. (1) гл. 5:15
13 **Да пазиш седем дни празника на**
колибите, след като прибереш *добива*
от хармана си и от лина си[1]; (1) Лев. 23:34
14 **и да се веселиш на празника си,**
ти и синът ти, и дъщеря ти, и слугата
ти, и слугинята ти, и левитът, и чужде-
нецът, и сирачето, и вдовицата, които
са вътре в портите ти[1]. (1) ст. 11
15 **Седем дни да празнуваш празника**
на ГОСПОДА, своя Бог, на мястото,
което ГОСПОД избере[1], защото ГОС-
ПОД, твоят Бог, ще те благославя в
целия ти добив и във всичките дела на
ръцете ти, а ти само ще се веселиш[2].
(1) ст. 2; (2) Неем. 8:17; Ест. 9:22; Йн. 4:45
16 **Три пъти в годината всичките ти**
мъже да се явяват пред ГОСПОДА,
твоя Бог, на мястото, което Той из-
бере[1] – на празника на безквасните
хлябове, на празника на седмиците и
на празника на колибите – и да не се
явяват пред ГОСПОДА *с* **празни** *ръце.*
(1) Езд. 3:1; Пс. 84:7; 122:4; Ис. 33:20; Езек. 36:38
17 **Всеки** *да дава* **колкото може да даде**
ръката му, според благословението на
ГОСПОДА, твоя Бог, което ти е дал[1].
(1) 1 Лет. 29:14; 2 Кор. 8:12
18 **Да си поставиш съдии и надзорни-**
ци според племената си във всичките
си порти, които ГОСПОД, твоят Бог,
ти дава; за да съдят народа със спра-
ведлив съд[1]. (1) гл. 1:15-18; 17:9; 19:17;
1 Царе 8:1; 1 Лет. 23:4; 2 Лет. 19:5-11
19 **Да не изкривяваш правосъдието;**
да не гледаш на лице[1] и да не вземаш
подарък, защото подаръкът заслепява
очите на мъдрите и изкривява думите
на праведните[2].
(1) гл. 1:17; (2) гл. 27:25; Изх. 23:8; 1 Царе 12:3; Езек. 18:8
20 **Правдата** *и само* **правдата да след-**
ваш, за да живееш[1] и да притежаваш
земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти
дава. (1) Пр. 11:19
21 **Да не си садиш ашера от каквото**
и да било дърво до олтара на ГОСПО-
ДА, своя Бог, който ще си направиш[1];
(1) 4 Царе 21:7
22 **и да не си изправяш стълб*, който**
ГОСПОД, твоят Бог, мрази[1].
**т.е.* за религиозно поклонение
(1) гл. 4:16,23,25; Изх. 20:4; 34:13; 4 Царе 17:10

17 **Да не жертваш на ГОСПОДА,**
своя Бог, говедо или овца с недъг или
някакъв недостатък[1], понеже това е
мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог.
(1) Лев. 22:20-25
2 **Ако сред теб, вътре в някоя от пор-**
тите ти, които ГОСПОД, твоят Бог, ти
дава, се намерят мъж или жена, които
вършат зло в очите на ГОСПОДА, твоя
Бог, като престъпват завета Му,
3 **и отидат и служат на други богове,**
и им се покланят, или на слънцето,
или на луната, или на което и да било
от небесното войнство, което не съм
заповядал[1];
(1) гл. 4:19; 11:16; Иис. Нав. 23:16; 4 Царе 21:3
4 **и ако това ти се каже и ти чуеш,**
тогава добре да разпиташ, и ето, ако е
истина и е сигурно, че такава мерзост
е извършена в Израил[1], (1) гл. 13:12-14
5 **тогава да изведеш вън при портите**
си мъжа или жената, които са извър-
шили това зло дело, и да убиеш с ка-
мъни мъжа или жената, и да умрат[1].
(1) Изх. 22:20; Лев. 20:2; Съд. 6:31; Йов 31:28
6 **По думите на двама свидетели или**
трима свидетели да се убива онзи,
който трябва да умре; по думите на
един свидетел да не се убива[1].
(1) гл. 19:15; Чис. 35:30
7 **Ръката на свидетелите да бъде пър-**
ва против него[1], за да го умъртвят, и
след това ръката на целия народ[2]. Така
да отмахваш злото отсред себе си[3].
(1) Деян. 7:58; (2) гл. 13:9; (3) гл. 13:5; Съд. 20:13
8 **Ако от споровете вътре в портите**
ти има някой случай между кръв и
кръв или между дело и дело, или меж-

**ду удар и удар, който ти е прекалено
труден за решаване[1], да станеш и да
отидеш на мястото, което ГОСПОД,
твоят Бог, избере[2].**
(1) гл. 1:17; 2 Царе 15:2; (2) гл. 12:5,11

9 **И да дойдеш при свещениците ле-
вити, и при съдията, който ще бъде в
онези дни, и да попиташ; и те ще ти
съобщят присъдата[1].** (1) гл. 16:18; 21:5; 25:1;
33:10; Изх. 18:16; 1 Лет. 26:29; Езек. 44:24; Зах. 7:3

10 **И ти да постъпиш според словото,
което ти кажат от мястото, което ГОС-
ПОД избере; и да внимаваш да постъ-
пиш според всичко, което те научат[1].**
(1) Мт. 23:3

11 **Да постъпиш според заповедта
на закона, която те научат, и според
присъдата, която ти кажат; да не се
отклоняваш нито надясно, нито наляво
от словото, което ти обявят[1].**
(1) ст. 20; гл. 5:32; Евр. 7:11

12 **А човекът, който постъпи самонаде-
яно, като не послуша свещеника[1], кой-
то стои там, за да служи пред ГОСПО-
ДА, твоя Бог[2], или съдията, този човек
да умре[3]. Така да отмахнеш злото от
Израил[4].** (1) Ос. 4:4; (2) гл. 18:5;
(3) Чис. 15:30; Иис. Нав. 1:18; (4) гл. 13:5; Съд. 20:13

13 **Тогава целият народ ще чуе и ще
се убои, и няма повече да постъпва
самонадеяно[1].** (1) гл. 13:11; 1 Тим. 5:20

14 **Когато влезеш в земята, която ГОС-
ПОД, твоят Бог, ти дава, и я завладе-
еш, и се заселиш в нея, и кажеш: Ще
си поставя цар над себе си като всич-
ките народи[1], които са около мен;**
(1) 1 Царе 8:5

15 **тогава непременно да си поста-
виш за цар над себе си онзи, когото
ГОСПОД, твоят Бог, избере[1]; отсред
братята си да си поставиш цар над
себе си[2]; да не поставяш над себе си
чужденец, който не ти е брат.**
(1) 1 Царе 10:24; 16:3,12; 1 Лет. 28:5;
(2) Пс. 89:19; 2 Царе 5:1; Ер. 30:21

16 **Но той да не умножава коне за
себе си[1], нито да върне народа в Еги-
пет, за да умножава коне[2], защото
ГОСПОД ви каза: Да не се връщате
отново по онзи път[3].** (1) 3 Царе 4:26;
(2) Ис. 31:1; Езек. 17:15; (3) Изх. 13:17; Ер. 42:19

17 **И да не взема много жени за себе
си, за да не се отклони сърцето му[1],
нито да трупа много сребро и злато за
себе си[2].** (1) 2 Царе 5:13; 3 Царе 11:1-8;
1 Лет. 14:3; 2 Лет. 11:21; Пр. 31:3; (2) 3 Царе 10:21

18 **И когато седне на престола на цар-
ството си, да си направи в една книга
препис на този закон, от** *книгата, която
е* **пред свещениците левити[1].**
(1) гл. 31:9; 4 Царе 11:12

19 **И той да бъде при него и да го
чете през всичките дни на живота си,
за да се научи да се бои от ГОСПОДА,
своя Бог, и да пази всичките думи на
този закон и тези наредби, и да ги
върши[1];** (1) гл. 4:10; 5:1; Иис. Нав. 1:8; 4 Царе 22:10

20 **за да не се надигне сърцето му
над братята му и да не се отклонява
от закона нито надясно, нито наляво[1];
за да продължи дните на царството си,
той и синовете му, сред Израил.**
(1) гл. 5:32; 2 Царе 22:23; 3 Царе 2:3; 15:5

18 **Свещениците левити, цялото ле-
виево племе, да нямат нито дял, нито
наследство с Израил[1]; да ядат жертви-
те чрез огън на ГОСПОДА и Неговия
дял[2].** (1) гл. 10:9; (2) Чис. 18:8,9; 1 Кор. 9:13

2 **Но** *Леви* **да няма наследство между
братята си; ГОСПОД е наследството
му, както му говори[1].**
(1) Чис. 18:20; Езек. 44:28

3 **А това да бъде правото на свещени-
ците от страна на народа, от страна на
онези, които принасят жертва, било то
говедо, или дребен добитък: да дават
на свещеника плешката, челюстите и
шкембето[1].** (1) Изх. 29:27,28; Лев. 7:30-34

4 **На него да даваш** *и* **първите пло-
дове от житото си, новото си вино и
маслото си, и първото руно от овцете
си[1].** (1) Чис. 18:12

5 **Защото ГОСПОД, твоят Бог, избра
него от всичките ти племена, за да
стои да служи в Името на ГОСПОДА
завинаги; той и синовете му[1].**
(1) гл. 10:8; 17:12; Изх. 28:1; Чис. 3:10

6 **Ако левитът дойде от някоя от
твоите порти в целия Израил, където**

живее[1]**, и дойде с цялото желание на душата си на мястото, което ГОСПОД избере**[2]**,** (1) Чис. 35:2-5; (2) гл. 12:5

7 **и служи в Името на ГОСПОДА, своя Бог, като всички свои братя левити, които стоят там пред ГОСПОДА**[1]**,** (1) 1 Лет. 23:32

8 **тогава да ядат равни дялове**[1]**, освен това, което е от продажбата на бащиния му имот.** (1) Неем. 12:47

9 **Когато влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да не се учиш да правиш според мерзостите на онези народи**[1]**.** (1) гл. 12:30; 20:18; 4 Царе 17:8,11,15; 2 Лет. 36:14; Ер. 10:2; Римл. 12:2

10 **Да не се намира между теб никой, който прекарва сина си или дъщеря си през огън**[1]**, или врач,** *или* **астролог, или заклинател, или гадател**[2]**,** (1) гл. 12:31; 2 Лет. 28:3; Ер. 7:31; (2) Изх. 22:17; 4 Царе 17:15-17; 2 Лет. 33:6; Ер. 27:9; Деян. 16:16

11 **или който прави магии, или медиум, или спиритист, или който вика мъртвите***[1]**;** *Използваните понятия отговарят на съвременните: екстрасенс, лечител, окултист, ясновидец, врачка и др. подобни.; (1) Лев. 19:26,31; 20:6,27; Ис. 8:19

12 **защото всеки, който прави тези неща, е омразен за ГОСПОДА**[1] **и поради тези мерзости ГОСПОД, твоят Бог, ги изгонва отпред теб**[2]**.** (1) гл. 22:5; 4 Царе 23:24; (2) гл. 9:4,5

13 **Да принадлежиш изцяло на ГОСПОДА, своя Бог***[1]**.** **букв.:* да бъдеш цял с ГОСПОДА, своя Бог.; (1) Мт. 5:48

14 **Защото тези народи, които ще завладееш, слушат астролози и врачове**[1]**; но колкото до теб, ГОСПОД, твоят Бог, не ти е позволил това**[2]**.** (1) Ис. 2:6; (2) Еф. 5:11

15 **ГОСПОД, твоят Бог, ще ти издигне отсред теб, от братята ти пророк като мен**[1] **– него слушайте**[2]**.** (1) гл. 34:10; Чис. 12:6-8; Ос. 12:13; Йн. 1:21,45; (2) Мт. 17:5; Йн. 5:46

16 *Това е* **според всичко, което ти поиска от ГОСПОДА, своя Бог, на Хорив**[1] **в деня на събранието, като каза: Да не чуя вече гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и да не видя вече този голям огън, да не би да умра**[2]**.** (1) гл. 1:6; (2) гл. 5:25-28

17 **И ГОСПОД ми каза: Добро е това, което говориха.**

18 **Ще им издигна отсред братята им пророк като теб**[1] **и ще сложа думите Си в устата му**[2]**; и той ще им говори всичко, което Аз му заповядвам.** (1) ст. 15; (2) Изх. 4:12,15; Чис. 23:5,16; Ис. 50:4; 51:16; Ер. 1:9

19 **И човекът, който не послуша думите Ми, които той ще говори в Мое Име, Аз ще търся сметка от него**[1]**.** (1) Иис. Нав. 22:23; Деян. 3:22,23

20 **Но пророкът, който дръзне да говори в Моето Име слово, което Аз не съм му заповядал да говори**[1]**, или който говори в името на други богове, този пророк да умре**[2]**!** (1) Ер. 23:31; (2) гл. 13:1-5; Ер. 14:14,15; 28:15-17; Зах. 13:3

21 **И ако кажеш в сърцето си: Как ще познаем словото, което ГОСПОД не е говорил?**[1] **–** (1) Ер. 28:9

22 **когато** *някой* **пророк говори в Името на ГОСПОДА и словото не стане или не се изпълни, това е слово, което ГОСПОД не е говорил**[1]**; пророкът го е говорил самонадеяно; да не се боиш от него.** (1) 1 Царе 3:19,20; 3 Царе 22:28; Зах. 2:9,11

ст. 1-13: Чис. 35:9-29; Иис. Нав. 20:1-9

19 **Когато ГОСПОД, твоят Бог, изтреби народите, чиято земя ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, и ти ги изгониш и се заселиш в градовете им и в къщите им**[1]**,** (1) гл. 12:29; Иис. Нав. 24:13

2 **да си отделиш три града сред земята си**[1]**, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш.** (1) гл. 4:41,42; Изх. 21:13

3 **Да си приготвиш пътя** *до тях* **и да разделиш на три части областите на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство**[1]**, за да прибягва там всеки убиец.** (1) гл. 4:21; 26:1

4 **А това е правилото за убиеца, който може да избяга там и да остане жив: онзи, който убие ближния си неволно, без да го е мразил преди това –**

5 **както когато** *някой* **отиде с приятеля си в гора, за да сече дърва, и ръката му удари със секирата, за да отсече дървото, и желязото изскочи от**

дръжката и улучи ближния му, и той умре – такъв може да прибегне в един от тези градове, и ще живее;
6 **да не би отмъстителят за кръвта да преследва убиеца, като е пламнало сърцето му, и да го настигне, тъй като пътят е дълъг, и да го убие, въпреки че не** *заслужава* **смъртна присъда, тъй като не го е мразил преди това.**
7 **Затова ти заповядвам и казвам: Отдели си три града**[1]**.** (1) ст. 2
8 **И ако ГОСПОД, твоят Бог, разшири областите ти, както се закле на бащите ти, и ти даде цялата земя, която обеща да даде на бащите ти**[1]**,** (1) Бит. 15:18
9 **ако пазиш и вършиш целия този закон, който ти заповядвам днес – да любиш ГОСПОДА, своя Бог, и да ходиш винаги в Неговите пътища**[1] **– тогава да си прибавиш още три града към тези три,** (1) гл. 11:22
10 **за да не се пролее невинна кръв сред земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за наследство**[1]**, и да няма върху теб вина за кръвопролитие**[2]**.** (1) ст. 3; (2) Мт. 27:25
11 **Но ако някой мрази ближния си и го причака, и се надигне против него, и го удари смъртоносно, и той умре, а той избяга в един от тези градове**[1]**,** (1) Пр. 28:17
12 **тогава старейшините на града му да пратят и да го вземат оттам, и да го предадат в ръката на отмъстителя за кръвта, за да умре**[1]**.** (1) гл. 27:24; Бит. 9:5,6; Изх. 21:14; 2 Царе 14:7
13 **Окото ти да не го пожали и да отмахнеш от Израил** *вината за* **невинна кръв**[1]**, за да ти бъде добре.** (1) гл. 21:9; Чис. 35:31-33; 3 Царе 2:31
14 **Да не преместваш границата на ближния си**[1]**, която дедите ти са поставили в наследството, което ще наследиш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава да я притежаваш**[2]**.** (1) гл. 27:17; Пр. 22:28; (2) ст. 3
15 **Един свидетел да не се изправя против някого за каквото и да е беззаконие и за какъвто и да е грях, при какъвто и да е грях, който** *някой* **извърши; от устата на двама свидетели или от устата на трима свидетели да се потвърждава** *всяко* **нещо**[1]**.** (1) гл. 17:6; Откр. 11:3
16 **Ако против някой човек се изправи неправеден свидетел, за да свидетелства против него за** *някакво* **престъпление**[1]**,** (1) гл. 5:20; Изх. 23:1; Пс. 27:12
17 **тогава и двамата мъже в спора да застанат пред ГОСПОДА, пред свещениците и съдиите, които са в онези дни**[1]**.** (1) гл. 16:18; Изх. 21:6
18 **И съдиите да разследват подробно, и ето, ако свидетелят е лъжесвидетел,** *и* **е свидетелствал лъжливо против брат си,**
19 **тогава да му направите така, както той е бил намислил да направи на брат си**[1]**. Така да отмахнеш злото отсред себе си**[2]**.** (1) Пр. 19:5,9; Дан. 6:24; (2) гл. 13:5
20 **И останалите ще чуят и ще се убоят, и няма да вършат занапред такова зло сред теб**[1]**.** (1) гл. 13:11
21 **Окото ти да не** *го* **пожали: живот за живот, око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, крак за крак**[1]**.** (1) Изх. 21:23,24

20 **Когато излезеш на бой против враговете си**[1] **и видиш коне и колесници,** *и* **народ, по-многоброен от теб, да не се плашиш от тях; защото с теб е ГОСПОД, твоят Бог**[2]**, който те изведе от египетската земя**[3]**.**
(1) Чис. 10:9; (2) гл. 1:29,30; 7:21; 9:3; 31:6; Иис. Нав. 1:5,9; 10:8; Съд. 6:12; 2 Лет. 14:10,11; Пс. 33:17; 46:7; Зах. 10:5; (3) Изх. 20:2; Ер. 16:14
2 **И когато тръгнеш да се биеш, свещеникът да се приближи и да говори на народа**[1]**,** (1) Чис. 31:6
3 **и да му каже: Слушай, Израилю: днес вие излизате да се биете с враговете си. Да не отпада сърцето ви! Не се страхувайте, не треперете и не се ужасявайте от тях**[1]**,** (1) гл. 1:21,29; Изх. 14:13; Чис. 14:9; 1 Царе 17:32
4 **защото ГОСПОД, вашият Бог, е този, който върви с вас, за да се бие за вас против враговете ви, за да ви спаси**[1]**.** (1) гл. 1:30; Иис. Нав. 10:11; 23:10; 1 Царе 14:23; 1 Лет. 14:15; 2 Лет. 32:8

5 **И надзорниците да говорят на на-
рода и да кажат: Кой човек е построил
нова къща и не я е осветил? Нека си
иде и се върне у дома си, за да не би
да умре в боя и друг да я освети.**
6 **И кой човек е насадил лозе и не
е ял от плода му[1]? Нека си иде и се
върне у дома си, за да не би да умре
в боя и друг да яде плода му.**
(1) 1 Кор. 9:7
7 **И кой човек се е сгодил за жена и
не я е взел? Нека си иде и се върне у
дома си, за да не би да умре в боя и
друг да я вземе[1].** (1) гл. 24:5; 28:30
8 **И надзорниците да говорят на на-
рода и да кажат: Кой човек е страхлив
и сърцето му е отпаднало? Нека си
иде и се върне у дома си, за да не
отпаднат сърцата на братята му като
неговото сърце[1].** (1) Съд. 7:3
9 **И когато надзорниците свършат да
говорят на народа, нека поставят вое-
началници начело на народа[1].**
(1) 2 Царе 18:1
10 **Когато се приближиш до** *някой* **град,
за да воюваш против него, предложи
му мир[1].** (1) гл. 2:26; Съд. 11:12
11 **И ако ти отговори** *с* **мир и ти от-
вори** *портите си,* **тогава целият народ,
който се намира в него, да ти стане
подвластен и да ти служи[1].** (1) 3 Царе 4:21
12 **Но ако не сключи мир с теб, а
воюва против теб, тогава да го об-
садиш.**
13 **И когато ГОСПОД, твоят Бог, го
предаде в ръцете ти, да избиеш всич-
ки** *от* **мъжки** *пол* **в него с острието на
меча[1].** (1) Чис. 31:7,17; 3 Царе 11:15
14 **А жените, децата, добитъка и всич-
ко, което се намира в града, цялата му
плячка, да заграбиш за себе си; и да
ядеш плячката на враговете си, която
ГОСПОД, твоят Бог, ти дава[1].**
(1) гл. 2:35; Чис. 31:9,53
15 **Така да правиш на всичките градо-
ве, които са много далеч от теб, които
не са от градовете на тукашните наро-
ди[1].** (1) Иис. Нав. 9:9,26,27
16 **Но в градовете на тези народи, ко-
ито ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като
наследство, да не оставиш живо нищо,
което диша[1],** (1) гл. 7:2,16
17 **а непременно да изпълниш над тях
проклятието: хетейците и аморейците,
и ханаанците, и ферезейците, и евей-
ците, и евусейците[1], така както ГОС-
ПОД, твоят Бог, ти заповяда;**
(1) Бит. 15:20,21
18 **за да не ви научат да правите спо-
ред всичките техни гнусотии, които
те са правили за боговете си, така че
да съгрешите против ГОСПОДА, своя
Бог[1].** (1) гл. 7:4; 12:30,31; 18:9; Изх. 23:32,33
19 **Когато обсаждаш някой град за
дълго време, докато воюваш против
него, за да го превземеш, да не уни-
щожаваш дърветата му, като вдигаш
секира срещу тях, защото можеш да
ядеш от тях и да не ги изсичаш. Защо-
то човек ли е полското дърво, че да го
обсаждаш[1]?** (1) 4 Царе 3:19,25
20 **Само дърветата, за които знаеш, че
не са дървета за храна,** *тях* **можеш да
унищожаваш и да изсичаш[1], и да стро-
иш обсадни съоръжения против града,
който воюва с теб, докато падне.**
(1) 4 Царе 3:19,25

21 **Ако в земята, която ГОСПОД,
твоят Бог, ти дава да я притежаваш[1],
се намери някой убит да лежи на поле-
то** *и* **не се знае кой го е убил,** (1) гл. 3:18
2 **тогава старейшините ти и съдиите
ти да излязат и да измерят** *разстоя-
нието* **до градовете, които са около
убития.**
3 **И старейшините на града, който е
най-близо до убития, да вземат юница,
с която още не е работено и която
още не е теглила ярем[1],** (1) Чис. 19:2
4 **и старейшините на онзи град да за-
карат юницата в долина на постоянно
течащ поток, която не е нито орана,
нито засята; и там, в долината, да пре-
чупят врата на юницата.**
5 **Тогава да се приближат свещеници-
те, синовете на Леви, понеже ГОСПОД,
твоят Бог, избра тях, за да Му служат и**

да благославят в Името на ГОСПОДА[1]; и според тяхното слово да се *решава* **при всеки спор и всяко насилие[2].**

(1) гл. 10:8; Лев. 9:22; (2) гл. 17:8-10; 2 Лет. 19:10

6 **И всичките старейшини от онзи град, който е най-близо до убития, да измият ръцете си[1] над юницата, чийто врат е бил пречупен в долината,**

(1) Пс. 26:6; Мт. 27:24

7 **и да отговорят, и да кажат: Нашите ръце не са пролели тази кръв, нито очите ни са видели.**

8 **Дай умилостивение, ГОСПОДИ, за народа си Израил, който си изкупил, и не считай вината за невинна кръв[1] на народа си Израил! И кръвта ще им се прости[2].** (1) Йона 1:14; (2) Лев. 17:4

9 **Така да отмахнеш вината** *за проливането* **на невинна кръв отсред себе си[1], като направиш това, което е право в очите на ГОСПОДА[2].**

(1) гл. 19:13; (2) гл. 12:25,28

10 **Когато излезеш да воюваш против враговете си и ГОСПОД, твоят Бог, ги предаде в ръцете ти и вземеш от тях пленници,**

11 **и видиш между пленниците хубава жена и я пожелаеш, и я вземеш за жена,**

12 **тогава да я заведеш у дома в къщата си и тя да обръсне главата си и да изреже ноктите си.**

13 **Да съблече и дрехите на пленничеството си и да остане в къщата ти, и да оплаква баща си и майка си цял месец; и след това можеш да влезеш при нея и да ѝ бъдеш мъж, и тя да ти бъде жена.**

14 **Но ако не си доволен от нея, тогава да я оставиш да си иде, където желае; но за пари да не я продаваш; да не я заробваш[1], защото си я унижил.**

(1) Изх. 21:8

15 **Ако някой има две жени, едната любима, а другата нелюбима[1], и му родят синове – и любимата, и нелюбимата – и ако първородният син е на нелюбимата,** (1) Бит. 29:30,31

16 **тогава в деня, когато завещае имота си на синовете си, той не бива да направи първороден сина на любимата вместо сина на нелюбимата,** *който е* **първородният[1],** (1) 2 Лет. 11:21,22

17 **а да признае първородния, сина на нелюбимата, като му даде двоен дял от целия си имот[1], защото той е началото на силата му[2]; на него принадлежи правото на първородния[3].**

(1) 1 Лет. 5:2; (2) Бит. 49:3; (3) Бит. 25:31; 2 Лет. 21:3

18 **Ако някой има необуздан и бунтовен син, който не се подчинява на гласа на баща си или на гласа на майка си[1], и те го наказват[2], но той не ги слуша,** (1) гл. 27:16; Изх. 20:12; (2) Пр. 19:18

19 **тогава баща му и майка му да го хванат и да го изведат при старейшините на града му и при портата на мястото му.**

20 **И да кажат на старейшините на града му: Този наш син е необуздан и бунтовен; не слуша гласа ни, прахосник е и пияница[1].** (1) Пр. 23:19-21

21 **Тогава всичките хора от града му да го убият с камъни и да умре[1]. Така да отмахнеш злото отсред себе си[2]; и целият Израил ще чуе и ще се убои[3].**

(1) Изх. 21:17; Лев. 20:2; Пр. 30:17; (2) гл. 17:7,12; (3) гл. 13:11

22 **Ако някой е извършил грях, заслужаващ смърт, и бъде убит, и го окачиш на дърво[1],**

(1) Бит. 40:19; Чис. 25:4; 2 Царе 4:12; 21:9,10; Деян. 5:30

23 **тялото му да не остане през нощта на дървото, а непременно да го погребеш на същия ден[1] – защото обесеният е** *под* **Божие проклятие[2] – за да не оскверниш земята[3], която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство.**

(1) Иис. Нав. 8:29; 10:26,27; Мк. 15:43-46; Йн. 19:31; (2) Гал. 3:13; (3) Чис. 35:34

22 **Когато видиш говедото или овцата на брат си загубени, да не се скриеш от тях; непременно да ги върнеш на брат си[1].** (1) Изх. 23:4,5

2 **А ако брат ти не е близо до теб или ако не го познаваш, тогава да ги прибереш в дома си и да останат при**

теб, докато ги потърси брат ти; тогава
да му ги върнеш.
3 Така да постъпваш и с магарето му,
така да постъпваш и с дрехата му, така
да постъпваш и с всяко изгубено нещо
на брат си, което той е изгубил и ти си
намерил; не бива да се криеш.
4 Когато видиш магарето на брат си
или говедото му паднали на пътя, да
не се скриеш; непременно да ги вдиг-
неш с него.
5 Жена да не носи мъжко облекло,
нито мъж да облича женска дреха,
понеже всички, които правят така, са
омразни на ГОСПОДА, твоя Бог[1].
(1) гл. 18:12
6 Ако *някое* птиче гнездо се случи пред
теб на пътя ти, на някое дърво или на
земята, с пиленца или яйца и майката
седи на пиленцата или на яйцата, да не
вземеш майката заедно с пиленцата;
7 непременно да пуснеш майката, а
пиленцата можеш да вземеш за себе
си[1], за да ти бъде добре и да продъл-
жиш дните си. (1) Лев. 22:28
8 Когато построиш нова къща, да на-
правиш ограда на покрива си, за да не
си докараш вина за кръв върху дома
си, ако някой падне от него.
9 Да не засяваш лозето си с разно-
родни *семена[1]*, за да не се освети* ця-
лата реколта на семето, което си засял,
и плодът на лозето.
**т.е.* като наказание за това, да принадлежи на светилището;
(1) Лев. 19:19; 2 Кор. 6:14
10 Да не ореш с вол и магаре заед-
но[1]. (1) ст. 9
11 Да не носиш смесена дреха от въл-
на и лен заедно[1]. (1) ст. 9
12 Да си правиш ресни на четирите
краища на връхната дреха, с която се
покриваш[1]. (1) Чис. 15:38; Мт. 23:5; Лк. 8:44
13 Ако някой вземе жена и влезе при
нея, и я намрази,
14 и даде причина да я злословят, и
ѝ създаде лошо име, и каже: Взех тази
жена и когато се приближих при нея,
не я намерих девица! –
15 тогава бащата и майката на мо-
мичето да вземат *доказателството за*
девствеността на момичето и да го
изнесат на градските старейшини при
портата.
16 И бащата на момичето да каже
на старейшините: Дадох дъщеря си на
този човек за жена, но той я намра-
зи,
17 и ето, даде причина да я злословят
и каза: Не намерих дъщеря ти девица.
Но ето *доказателството за* девственост-
та на дъщеря ми. И да разгънат дреха-
та пред градските старейшини.
18 Тогава старейшините на онзи град
да вземат мъжа и да го накажат,
19 и да го глобят сто сребърни *сикъла,*
и да ги дадат на бащата на момичето,
защото е създал лошо име на израиле-
ва девица. И тя да му бъде жена; не
може да я отпрати през всичките си
дни[1]. (1) Мт. 19:6
20 Но ако това нещо е истина, че
момичето не е намерено девица,
21 тогава да изведат момичето до
вратата на бащиния ѝ дом и мъжете
от града ѝ да я убият с камъни[1] и да
умре, защото е извършила безчестие в
Израил[2], като е блудствала в бащиния
си дом[3]. Така да отмахнеш злото от-
сред себе си[4].
(1) Лев. 20:2; (2) Бит. 34:7; (3) Бит. 38:24; (4) гл. 17:7,12
22 Ако някой мъж бъде намерен да
лежи с омъжена жена, тогава и два-
мата да умрат – мъжът, който е лежал
с жената, и жената[1]. Така да отмахнеш
злото от Израил[2].
(1) Лев. 20:10; Езек. 16:38; (2) гл. 17:7,12
23 Ако някое момиче, девица, е сгоде-
но за мъж и *друг* мъж я намери в града
и лежи с нея,
24 тогава да изведете и двамата при
портата на онзи град и да ги убиете с
камъни[1] и да умрат – момичето, защо-
то не е извикало в града, и мъжът, за-
щото е унижил жената на ближния си.
Така да отмахнеш злото отсред себе
си[1]. (1) ст. 22
25 Но ако мъжът намери сгоденото
момиче на полето и мъжът я насили и

лежи с нея, тогава само мъжът, който е лежал с нея, да умре.

26 **А на момичето да не направиш нищо; в момичето няма грях, заслужаващ смърт[1]; защото това е както когато някой се вдигне срещу ближния си и го убие.** (1) 1 Йн. 5:16,17

27 **Понеже той я е намерил на полето** *и* **сгоденото момиче е извикало, но не е имало кой да го спаси.**

28 **Ако някой намери момиче, девица, която не е сгодена, и я хване и лежи с нея и ги намерят,**

29 **тогава мъжът, който е лежал с нея, да даде на бащата на момичето петдесет сребърни** *сикъла[1];* **и тя да му стане жена, понеже я е унижил; не може да я отпрати през всичките си дни[2].**
(1) Изх. 22:15,16; (2) Мт. 19:6

30 **Мъж да не взема жената на баща си и да не открива полата** *на дрехата* **на баща си[1].** (1) гл. 27:20; Лев. 18:8

23 **Който е с премазани семенници или чийто мъжки член е отрязан, да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание[1].**
(1) Лев. 21:20; Ис. 56:3-5

2 **Никой незаконороден да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание; никой от** *потомците* **му до десетото поколение да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание.**

3 **Никой амонец или моавец да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание; никой от** *потомците* **им до десетото поколение да не влиза в ГОСПОДНОТО събрание до века[1];** (1) Езд. 9:1; Плач 1:10; Езек. 44:9

4 **защото те не ви посрещнаха с хляб и вода на пътя, когато излязохте от Египет[1], и защото наеха против теб Валаам, сина на Веор, от Фатур Месопотамски, за да те прокълне[2].**
(1) гл. 2:29; (2) Чис. 22:5,6

5 **Но ГОСПОД, твоят Бог, не пожела да послуша Валаам и ГОСПОД, твоят Бог, обърна проклятието в благословение за теб[1], понеже ГОСПОД, твоят Бог, те обича[2].**
(1) Чис. 24:10; 2 Царе 16:12; Мих. 6:5; (2) гл. 7:8

6 **Да не търсиш мира им и доброто им, през всичките си дни, до века[1].**
(1) Езд. 9:12; Мт. 5:43

7 **Да не се гнусиш от едомец, защото той ти е брат[1]; да не се гнусиш от египтянин, защото си бил чужденец в неговата земя[2].** (1) Бит. 25:25,26; Авд. 10-12; (2) гл. 10:19; Изх. 22:21; Лев. 19:34; 1 Царе 30:11

8 **Синовете от третото поколение, които се родят от тях, могат да влизат в ГОСПОДНОТО събрание[1].** (1) Ис. 56:3

9 **Когато излизаш на военен стан против неприятелите си, да се пазиш от всяко зло нещо[1].** (1) Иис. Нав. 6:18

10 **Ако има сред теб човек, станал нечист от нещо, което се е случило през нощта, тогава да излезе извън стана; да не влиза в стана.**

11 **И привечер да се изкъпе с вода и когато слънцето залезе, може да влезе в стана[1].** (1) Лев. 15:16,17

12 **И да имаш място извън стана, където да излизаш** *по нужда,*

13 **и да имаш между инструментите си лопатка, така че, когато седнеш вън, да изкопаеш с нея и да се обърнеш и да покриеш изпражненията си.**

14 **Защото ГОСПОД, твоят Бог, ходи сред стана ти[1], за да те избавя и да предава враговете ти пред теб, затова станът ти трябва да бъде свят, така че Той да не види нищо срамно сред теб и да се отвърне от теб[2].**
(1) Лев. 26:12; Ис. 12:6; Соф. 3:17; (2) Чис. 5:3; Авак. 1:13

15 **Да не предадеш на господаря му роб, който е избягал от господаря си при теб.**

16 **Да живее при теб, сред вас, на мястото, което избере вътре в портите ти, където сметне за добре; да не го потискаш.**

17 **Да няма посветена** *блудница* **от израилевите дъщери, нито посветен** *блудник** **от израилевите синове[1].**
**т.е.* мъже и жени, които са упражнявали храмова проституция в служба на богинята на плодородието Астарта. Заплатата от тази култова проституция е била предназначена за храма на Астарта.; (1) Лев. 19:29; 3 Царе 14:24

18 **Да не донасяш заплатата на блудница или цената на куче* в дома на**

ГОСПОДА, своя Бог, за никакъв обрек, защото и двете са мерзост за ГОСПОДА, твоя Бог.

*т.е. мъж, който упражнява храмова проституция

19 **Да не заемаш на брат си с лихва – лихва върху пари, храна** *или* **каквото и да било нещо, което се заема с лихва[1].** (1) Изх. 22:25; Пс. 15:5; Езек. 18:8

20 **На чужденец можеш да заемаш с лихва[1], но на брат си да не заемаш с лихва[2], за да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, във всичко, което ръката ти предприема в земята, в която влизаш, за да я завладееш.** (1) гл. 15:3; (2) ст. 19

21 **Когато се закълнеш с клетва на ГОСПОДА, своя Бог, да не отлагаш да я изпълниш; защото ГОСПОД, твоят Бог, непременно ще я изиска от теб и** *това* **ще ти се счете за грях.[1]** (1) Лев. 27:2; Иис. Нав. 9:18; Пс. 50:14; 66:13; Пр. 20:25; Мт. 5:33

22 **Но ако се въздържаш да се заклеваш, няма да ти бъде грях[1].** (1) ст. 21; Мт. 5:34

23 **Да вършиш и изпълняваш онова, което е излязло от устните ти, както си се заклел доброволно на ГОСПОДА, своя Бог, за това, което си обещал с устата си[1]!** (1) ст. 21

24 **Когато влезеш в лозето на ближния си, можеш да ядеш грозде колкото искаш, докато се наситиш, но да не слагаш нищо в съда си.**

25 **Когато влезеш в посевите на ближния си, можеш да откъснеш** *от* **класовете с ръката си[1], но да не сложиш сърп на посевите на ближния си.** (1) Мт. 12:1

24 **Когато някой вземе жена и се ожени за нея, и стане така, че тя не намери благоволение в очите му, защото той намира нещо лошо в нея, и той ѝ напише разводно писмо, и го даде в ръката ѝ, и я отпрати вън от къщата си[1],** (1) Ис. 50:1; Ер. 3:8; Мт. 1:19; 5:31; Мк. 10:4

2 **и тя излезе от къщата му и отиде, и се омъжи за друг,**

3 **и** *ако и* **вторият мъж я намрази и ѝ напише разводно писмо, и** *го даде* **в ръката ѝ, и я отпрати вън от къщата си или ако вторият мъж, който я е взел за жена, умре,**

4 *тогава* **първият ѝ мъж, който я е отпратил, не може да я вземе пак за жена, след като е станала нечиста; защото това е гнусота пред ГОСПОДА[1]; и да не нанесеш грях на земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава като наследство[2].** (1) Ер. 3:1; (2) гл. 4:21

5 **Когато някой си е взел жена наскоро, да не излиза с войската[1] и да не бъде задължаван с нищо; една година да бъде свободен у дома си и да весели жена си, която е взел.** (1) гл. 20:7

6 **Никой да не залага нито ръчна мелница, нито горния камък на мелница, защото залага живот.**

7 **Ако някой бъде намерен, че е откраднал някого от братята си, от израилевите синове, и го е заробил или го е продал, тогава този крадец да умре[1]. Така да отмахнеш злото отсред себе си[2].** (1) Изх. 21:16; 1 Тим. 1:10; (2) гл. 17:7,12

8 **Внимавай при язва от проказа: много да внимаваш да вършиш според всичко, което ви учат свещениците левити; както им заповядах, така да внимавате да правите[1].** (1) Лев. 13; 14

9 **Помни какво направи ГОСПОД, твоят Бог, на Мариам по пътя, когато излязохте от Египет[1]!** (1) Чис. 12:10

10 **Когато заемаш нещо на ближния си, да не влизаш в къщата му, за да вземеш залог от него.**

11 **Да заставаш навън и човекът, на когото заемаш, да изнесе залога вън при теб.**

12 **И ако човекът е беден, да не задържаш залога му през нощта[1].** (1) Йов 22:6

13 **Непременно да му върнеш залога, когато слънцето залезе, за да спи с дрехата си[1] и да те благослови[2]; и това ще ти бъде правда пред ГОСПОДА, твоя Бог[3].** (1) Изх. 22:26,27; Йов 24:7,10; (2) Йов 29:13; (3) гл. 6:25

14 **Да не потискаш наемник,** *който е* **сиромах и беден, от братята ти или от**

чужденците ти, които са в земята ти, вътре в портите ти.
15 **На същия ден да му даваш заплатата му, слънцето да не залязва над нея[1], защото той е беден и разчита на нея; за да не извика против теб към ГОСПОДА[2] и това да ти бъде грях[3].**
(1) Лев. 19:13; Еф. 4:26; (2) Як. 5:4; (3) гл. 15:9
16 **Бащите да не се умъртвяват заради синовете и синовете да не се умъртвяват заради бащите; всеки да се умъртвява заради собствения си грях[1].**
(1) 1 Царе 22:16; 4 Царе 14:6; Ер. 31:29,30; Езек. 18:4,20
17 **Да не изкривяваш правото на чужденеца или на сирачето[1] и да не вземаш дреха на вдовица в залог.**
(1) гл. 27:19; Изх. 22:21,22; Йов 24:3,9; Ер. 22:3; Мал. 3:5
18 **И да помниш, че беше роб в Египет и че ГОСПОД, твоят Бог, те избави от там; затова ти заповядвам да вършиш това нещо[1].** (1) гл. 5:15
19 **Когато жънеш жетвата на нивата си и забравиш някой сноп на нивата, да не се връщаш да го вземеш; да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата[1], за да те благославя ГОСПОД, твоят Бог, във всяко дело на ръцете ти[2].** (1) Лев. 19:9,10; (2) гл. 14:29
20 **Когато брулиш маслините си, да не претърсваш клоните си; това да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата.**
21 **Когато обереш лозето си, да не се връщаш да го претърсваш; това да бъде за чужденеца, за сирачето и за вдовицата[1].** (1) ст. 19
22 **И да помниш, че беше роб в египетската земя; затова ти заповядвам да вършиш това нещо[1].** (1) гл. 5:15

25 **Ако има спор между мъже и дойдат на съд, и ги съдят[1], и оправдаят правия, и осъдят виновния[2];**
(1) гл. 16:18; 17:9; (2) Пр. 17:15; Ис. 5:20; Плач 3:35,36
2 **тогава, ако виновният заслужава бой, съдията да го накара да легне долу и да бъде бит в негово присъствие с** *определен* **брой удари според вината му[1].** (1) Лк. 12:47; Деян. 5:40
3 **Може да му ударят четиридесет** *удара,* **не повече[1], да не би, ако продължат и му ударят много повече удари от тези, брат ти да стане презрян в очите ти.** (1) 2 Кор. 11:24
4 **Да не връзваш устата на вола, когато вършее[1].** (1) 1 Кор. 9:9; 1 Тим. 5:18
5 **Ако братя живеят заедно и един от тях умре и няма син, жената на умрелия да не се омъжи навън за чужд мъж; братът на мъжа ѝ да влезе при нея и да си я вземе за жена, и да изпълни към нея дълга на девер[1].**
(1) Мт. 22:24
6 **И първородният, когото тя роди, да наследи името на умрелия му брат[1], за да не се изличи името му от Израил[2].**
(1) Бит. 38:8,9; (2) Рут 4:10
7 **Но ако човекът не желае да вземе жената на брат си, тогава жената на брат му да отиде до** *градските* **порти при старейшините[1] и да каже: Девер ми отказва да издигне име на брат си в Израил; не желае да изпълни към мен дълга** *си* **на девер.** (1) Рут 4:2,11
8 **Тогава старейшините на града му да го повикат и да му говорят. И ако той упорства и казва: Не желая да я взема[1]! –** (1) Рут 4:6-8
9 **тогава жената на брат му да дойде при него в присъствието на старейшините и да събуе обувката от крака му[1], и да плюе в лицето му[2], и да отговори, и да каже: Така ще се направи на човек, който не възстановява дома на брат си.**
(1) Рут 4:6-8; (2) Чис. 12:14
10 **И името му ще се нарича в Израил: Домът на босия.**
11 **Ако** *двама* **мъже се сбият помежду си, човек и брат му, и жената на единия се приближи, за да спаси мъжа си от ръката на този, който го бие, и протегне ръката си, и го хване за срамните му части,**
12 **тогава да отрежеш ръката ѝ; окото ти да не я пожали[1].** (1) гл. 13:8
13 **Да нямаш в торбата си различни теглилки – голяма и малка.**

14 **Да нямаш в къщата си различни**
мерки – голяма и малка.
15 **Да имаш точна и вярна теглилка;**
да имаш точна и вярна мярка[1]**, за да**
се продължат дните ти в земята, която
ГОСПОД, твоят Бог, ти дава[2]**.**

(1) Лев. 19:35,36; Ам. 8:5; (2) гл. 4:40

16 **Защото всеки, който прави това,**
всеки, който върши неправда, е омра-
зен на ГОСПОДА, твоя Бог[1]**.**

(1) Пр. 11:1; Мих. 6:10,11

17 **Помни какво ти направи Амалик**
по пътя, когато излязохте от Египет,
18 **как излезе срещу теб на пътя и**
нападна народа ти отзад, всичките ти
изоставащи назад, когато ти беше слаб
и уморен[1]**; и нямаше страх от Бога**[2]**.**

(1) Изх. 17:8; (2) Римл. 3:18

19 **Затова, когато ГОСПОД, твоят Бог,**
ти даде почивка от всичките ти враго-
ве около теб в земята, която ГОСПОД,
твоят Бог, ти дава за наследство, за да
я притежаваш[1]**, да изличиш спомена**
на Амалик под небето. Да не забра-
виш[2]**!** (1) гл. 3:18; (2) Изх. 17:14-16

26 **И когато влезеш в земята, която**
ГОСПОД, твоят Бог, ти дава за на-
следство[1]**, и я завладееш, и живееш в**
нея, (1) гл. 4:21
2 **да вземеш няколко от първите от**
всичките земни плодове[1]**, които ще съ-**
береш от земята си, която ГОСПОД,
твоят Бог, ти дава, и да ги сложиш
в кошница, и да отидеш на мястото,
което ГОСПОД, твоят Бог, ще избере,
за да засели там Името Си[2]**.**

(1) Изх. 34:26; Лев. 2:14; Чис. 18:12; (2) гл. 12:5

3 **И да отидеш при свещеника, който**
ще бъде в онова време, и да му ка-
жеш: Свидетелствам днес на ГОСПО-
ДА, твоя Бог, че влязох в земята, за
която ГОСПОД се закле на бащите ни
да ни я даде[1]**.** (1) гл. 1:8
4 **И свещеникът да вземе кошницата**
от ръката ти и да я сложи пред олтара
на ГОСПОДА, твоя Бог.
5 **И ти да отговориш и да кажеш пред**
ГОСПОДА, своя Бог: Баща ми беше
скитащ* арамеец[1] **и слезе в Египет, и**
живя там с малко хора, но там стана
голям, силен и многоброен народ[2]**.**

**или:* загиващ; (1) Бит. 28:5; Ос. 12:13; (2) гл. 10:22; Бит. 46:3-7; Изх. 1:7,12; Ис. 51:2

6 **Но египтяните злоупотребяваха с**
нас и ни потискаха, и ни натовариха с
тежка работа[1]**.** (1) Изх. 1:11-14; Чис. 20:15
7 **Тогава извикахме към ГОСПОДА,**
Бога на бащите си, и ГОСПОД послуша
гласа ни и видя унижението ни, труда
ни и притеснението ни[1]**.** (1) Изх. 2:23-25
8 **И ГОСПОД ни изведе от Египет с**
мощна ръка, с издигната мишца[1]**, с го-**
лям ужас, със знамения и чудеса[2]**,**

(1) гл. 5:15; Изх. 6:6; 13:3,14; (2) гл. 4:34

9 **и ни доведе на това място и ни**
даде тази земя – земя, в която текат
мляко и мед[1]**.** (1) гл. 6:3
10 **И сега, ето, донесох първите от**
плодовете на земята, която Ти, ГОС-
ПОДИ, ми даде. Тогава да ги поставиш
пред ГОСПОДА, своя Бог[1]**, и да се**
поклониш пред ГОСПОДА, своя Бог.

(1) Изх. 23:19

11 **И да се развеселиш ти и левитът, и**
чужденецът, който е сред вас, в цялото
добро, което ГОСПОД, твоят Бог, е
дал на теб и на дома ти[1]**.** (1) гл. 12:7,12,18
12 **В третата година, годината на де-**
сятъка, когато свършиш отделянето на
целия десятък от реколтата си[1] **и го да-**
деш на левита, на чужденеца, на сира-
чето и на вдовицата, за да ядат вътре
в портите ти и да се наситят[2]**,**

(1) Бит. 47:24,26; (2) гл. 14:28,29

13 **тогава да кажеш пред ГОСПОДА,**
своя Бог: Изнесох святото от къщата *си*
и го дадох на левита, на чужденеца, на
сирачето и на вдовицата, според всич-
ките Ти заповеди, които си ми заповя-
дал; не съм престъпил Твоите заповеди
и не съм ги забравил[1]**.** (1) Пс. 18:21
14 **Не съм ял от** *него* **по време на жа-**
лейка[1] **и не съм изнесъл от него като**
нечист, нито съм дал от него за мърт-
вец[2]**. Слушал съм гласа на ГОСПОДА,**
своя Бог[3]**, и съм вършил според всич-**
ко, което си ми заповядал[4]**.**

(1) Ос. 9:4; (2) Ер. 16:7; (3) гл. 13:4,18; 15:5; (4) Пс. 18:21

15 **Погледни от святото Си обиталище, от небето[1], и благослови народа Си Израил и земята, която си ни дал, така, както си се заклел на бащите ни[2] – земя, в която текат мляко и мед[3].** (1) 3 Царе 8:43; Пс. 80:14; 102:19; Ис. 63:15; (2) гл. 1:8; (3) гл. 6:3

16 **Днес ГОСПОД, твоят Бог, ти заповядва да спазваш тези наредби и правила; затова пази ги и ги върши с цялото си сърце и с цялата си душа[1].** (1) гл. 10:12,13

17 **Днес ти си заявил, че ГОСПОД е твоят Бог[1] и че ще ходиш в пътищата Му и ще пазиш наредбите Му, заповедите Му и правилата Му, и ще слушаш гласа Му[2].** (1) гл. 29:13; (2) Изх. 19:8; Иис. Нав. 24:22

18 **И днес ГОСПОД е заявил, че ти си Негов собствен народ[1], както ти е говорил; и да пазиш всичките Негови заповеди[2];** (1) гл. 7:6; 14:2; (2) гл. 27:10

19 **и че Той ще те постави високо над всичките народи, които е направил, за похвала, за почит и за слава[1], и за да бъдете свят народ на ГОСПОДА, своя Бог, така както Той е говорил[2].** (1) гл. 28:1,9; Ер. 13:11; Соф. 3:19,20; Зах. 8:13; (2) Изх. 19:5,6

27 **Тогава Мойсей с израилевите старейшини заповяда на народа[1] и каза: Пазете целия закон, който ви заповядвам днес[2].** (1) гл. 1:1; (2) гл. 6:17; 1 Лет. 28:8

2 **И в деня, когато преминете Йордан към земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава, да си изправиш големи камъни и да ги измажеш с вар,**

3 **и да напишеш на тях всичките думи на този закон; когато преминеш** *Йордан,* **за да влезеш в земята, която ГОСПОД, твоят Бог, ти дава – земя, в която текат мляко и мед[1], така както ти е обещал ГОСПОД, Бог на бащите ти.** (1) гл. 6:3

4 **Когато преминете Йордан, да изправите на хълма Гевал[1] тези камъни,** *за* **които ви заповядвам днес, и да ги измажете с вар.** (1) гл. 11:29

5 **И там да издигнеш олтар на ГОСПОДА, своя Бог, олтар от камъни. Да не ги обработваш с железен** *инструмент[1],* (1) Изх. 20:25

6 **да издигнеш олтара на ГОСПОДА, своя Бог, от цели камъни. И да принесеш на него всеизгаряния на ГОСПОДА, своя Бог,**

7 **и да принесеш примирителни жертви, и да ядеш там, и да се веселиш пред ГОСПОДА, своя Бог[1].** (1) гл. 12:7,12

8 **И да напишеш на камъните всичките думи на този закон, добре врязани[1].** (1) Иис. Нав. 8:31,32

9 **Тогава Мойсей и свещениците левити говориха на целия Израил и казаха: Мълчи и слушай, Израилю! Днес вие станахте народ на ГОСПОДА, своя Бог.**

10 **Затова да слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и да вършиш заповедите Му и наредбите Му, които днес ти заповядвам[1].** (1) гл. 26:17,18

11 **И Мойсей заповяда на народа в същия ден и каза:**

ст. 12-13: Бит. 35:23-26

12 **Когато преминете Йордан, тези да застанат на хълма Гаризим[1], за да благословят[2] народа: Симеон и Леви, и Юда, и Исахар, и Йосиф, и Вениамин,** (1) Съд. 9:7; (2) гл. 11:29

13 **а тези да застанат на хълма Гевал, за да прокълнат[1]: Рувим, Гад и Асир, и Завулон, Дан и Нефталим.** (1) гл. 11:29

14 **И левитите да възгласят и да кажат с висок глас[1] на всичките израилеви мъже:** (1) гл. 33:10

15 **Проклет онзи, който направи изваян или леян идол[1], мерзост за ГОСПОДА[2], дело на ръцете на майстор[3], и** *го* **постави на скришно** *място[4]!* **И целият народ да отговори и да каже: Амин!** (1) гл. 4:23,25; Изх. 20:4; (2) гл. 7:25; (3) Ис. 44:9-13; (4) Съд. 17:3,4; Езек. 8:7-12

16 **Проклет онзи, който презира баща си или майка си[1]! И целият народ да каже: Амин!** (1) Изх. 21:17; Езек. 22:7

17 **Проклет онзи, който премести границата на ближния си[1]! И целият народ да каже: Амин!** (1) гл. 19:14; Йов 24:2; Ос. 5:10

18 Проклет онзи, който отбие слепия
от пътя[1]! И целият народ да каже:
Амин! (1) Бит. 27:12; Лев. 19:14
19 Проклет онзи, който изкриви де-
лото на чужденеца, *на* сирачето и *на*
вдовицата[1]! И целият народ да каже:
Амин! (1) гл. 24:17; Мал. 3:5
20 Проклет онзи, който лежи с жената
на баща си, защото е открил полата
на баща си[1]! И целият народ да каже:
Амин! (1) гл. 22:30; Бит. 35:22; 1 Кор. 5:1
21 Проклет онзи, който лежи с какво-
то и да е животно[1]! И целият народ да
каже: Амин! (1) Изх. 22:19; Лев. 20:15
22 Проклет онзи, който лежи със сес-
тра си, дъщерята на баща си или дъ-
щерята на майка си[1]! И целият народ
да каже: Амин! (1) Лев. 18:9
23 Проклет онзи, който лежи с тъща
си[1]! И целият народ да каже: Амин!
(1) Лев. 18:17
24 Проклет онзи, който скришно убие
ближния си[1]! И целият народ да каже:
Амин! (1) гл. 19:11,12; 3 Царе 2:5
25 Проклет онзи, който приеме под-
куп, за да убие *човек, да пролее* невинна
кръв[1]! И целият народ да каже: Амин!
(1) гл. 16:19; Езек. 22:12
26 Проклет онзи, който не поддържа
думите на този закон, като ги изпълня-
ва[1]! И целият народ да каже: Амин!
(1) гл. 28:15; 4 Царе 22:13; Езд. 7:26;
Пс. 119:21; Ер. 11:3; Гал. 3:10

ст. 1-14: Лев. 26:3-13

28 А ако слушаш усърдно гласа на
ГОСПОДА, своя Бог, като внимаваш
да вършиш всички Негови заповеди,
които днес ти заповядвам[1], ГОСПОД,
твоят Бог, ще те постави високо над
всичките народи на земята[2].
(1) Изх. 15:26; (2) гл. 26:18,19
2 И всичките тези благословения ще
дойдат върху теб и ще те постигнат,
ако слушаш гласа на ГОСПОДА, своя
Бог[1]. (1) гл. 11:27
3 Благословен ще бъдеш в града и
благословен ще бъдеш на полето[1].
(1) Пс. 112:1-3; 128:1,2
4 Благословен ще бъде плодът на ут-
робата ти[1], плодът на земята ти и пло-
дът на добитъка ти, малките на говеда-
та ти и малките на овцете ти[2].
(1) Лк. 1:42; (2) гл. 7:13,14; Пс. 107:38
5 Благословени ще бъдат кошът ти и
нощвите ти.
6 Благословен ще бъдеш във входа си
и благословен ще бъдеш в изхода си[1].
(1) Пс. 121:8
7 ГОСПОД ще предаде разбити пред
теб враговете ти, които се надигат
против теб; по един път ще излизат
против теб, а по седем пътя ще бягат
пред теб[1]. (1) 1 Царе 7:10; Пс. 18:37-40
8 ГОСПОД ще заповяда за теб бла-
гословението в житниците ти[1] и във
всичко, което предприема ръката ти[2],
и ще те благославя в земята, която
ГОСПОД, твоят Бог, ти дава.
(1) Пр. 3:10; (2) гл. 14:29; Пс. 1:3
9 ГОСПОД ще те утвърди като свят
народ за Себе Си[1], както ти се е за-
клел, ако спазваш заповедите на ГОС-
ПОДА, своя Бог, и ходиш в Неговите
пътища[2]. (1) гл. 7:6; 29:13; (2) Изх. 15:26
10 Тогава всичките народи на земята
ще видят, че ти се наричаш с ГОС-
ПОДНОТО Име[1], и ще се страхуват от
теб[2]. (1) Ис. 63:19; (2) гл. 2:25
11 ГОСПОД ще ти даде изобилни бла-
га в плода на утробата ти, в плода на
добитъка ти и в плода на земята ти[1], в
земята, за която ГОСПОД се закле на
бащите ти да ти я даде[2].
(1) гл. 7:13,14; 30:9 Пс. 107:38; 127:3; (2) гл. 1:8
12 ГОСПОД ще отвори за теб добро-
то Си съкровище, небето, за да дава
дъжда на земята ти на времето му[1] и
да благославя всички дела на ръцете
ти; и ти ще заемаш на много народи[2],
но няма да вземаш назаем.
(1) гл. 11:14; (2) гл. 15:6
13 И ГОСПОД ще те направи глава, а
не опашка, и ти ще отиваш само наго-
ре, а не надолу[1], ако слушаш заповеди-
те на ГОСПОДА, своя Бог, които днес
ти заповядвам да пазиш и вършиш[2],
(1) ст. 43,44; (2) Изх. 15:26
14 и *ако* не се отклоняваш нито надяс-
но, нито наляво от думите, които днес

ви заповядвам[1], за да следваш други богове и да им служиш[2].
(1) гл. 5:32; (2) гл. 11:16

ст. 15-68: Лев. 26:14-39

15 **Но ако не слушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да внимаваш да вършиш всички Негови заповеди и Негови наредби, които днес ти заповядвам[1],** *тогава* **всички тези проклятия ще дойдат върху теб и ще те постигнат[2].**
(1) гл. 5:1; 2 Лет. 7:19; Ер. 26:4; (2) ст. 45; гл. 11:28; 27:26; 29:20; Ер. 11:8; Плач 2:17; Дан. 9:11; Ос. 7:12; Мал. 2:2

16 **Проклет ще бъдеш в града и проклет ще бъдеш на полето[1].**
(1) Йов 24:18; Пр. 3:33

17 **Проклети ще бъдат кошът ти и нощвите ти.**

18 **Проклети ще бъдат плодът на утробата ти[1] и плодът на земята ти, малките на говедата ти и малките на овцете ти.** (1) Ос. 9:12-14

19 **Проклет ще бъдеш във входа си и проклет ще бъдеш в изхода си[1].**
(1) 2 Лет. 15:5

20 **ГОСПОД ще изпраща върху теб проклятие, смут и разорение във всичко, което предприеме ръката ти да направиш[1], докато бъдеш изтребен и бързо погинеш заради злината на делата си, защото си Ме оставил[2].**
(1) Съд. 2:15; (2) гл. 4:26; Ер. 1:16

21 **ГОСПОД ще направи да се залепи за теб мор, докато те довърши от земята, в която отиваш, за да я притежаваш[1].** (1) Ер. 24:10; Ам. 4:10

22 **ГОСПОД ще те поразява с изтощение, с треска, с огън, с възпаление[1], със суша[2], с главня и с мана*[3] и те ще те преследват, докато погинеш.**
*болести по растенията
(1) Ер. 16:4; (2) 3 Царе 17:7; (3) 3 Царе 8:37; Аг. 2:17

23 **И небето ти, което е над главата ти, ще бъде бронз, а земята, която е под теб – желязо.**

24 **ГОСПОД ще обръща дъжда на земята ти в прах и пепел; ще слиза върху теб от небето, докато бъдеш изтребен.**

25 **ГОСПОД ще те предаде разбит пред враговете ти[1]; по един път ще излизаш против тях, а по седем пътя ще бягаш пред тях; и ще бъдеш преследван по всичките царства на земята[2].**
(1) 2 Лет. 6:24; Ис. 30:17; (2) Ер. 34:17

26 **Трупът ти ще бъде храна на всичките небесни птици и на земните зверове и няма да има кой да ги разгонва[1].** (1) 1 Царе 17:46; Пс. 79:2

27 **ГОСПОД ще те поразява с египетските циреи[1], с хемороиди[2], със струпей и с краста, от които не можеш да се изцелиш.** (1) ст. 60; Изх. 9:9-11; (2) 1 Царе 5:6,9

28 **ГОСПОД ще те поразява с лудост и със слепота, и със смущение на сърцето;**

29 **и ще вървиш пипнешком по пладне, както слепият опипва в мрака[1], и няма да благоуспяваш в пътищата си, а ще бъдеш само потискан и ограбван непрекъснато, и няма да има кой да** *те* **избави.** (1) Йов 5:14; Ис. 59:10; Соф. 1:17

30 **Ще се сгодиш за жена, но друг мъж ще лежи с нея[1]; ще построиш къща, но няма да живееш в нея; ще насадиш лозе, но няма да ядеш от плода му[2].** (1) Йов 31:10; Плач 5:11; (2) гл. 20:6,7; Ис. 62:8; Ер. 6:12; Ам. 5:11; Соф. 1:13

31 **Говедото ти ще бъде заклано пред очите ти, но ти няма да ядеш от него; магарето ти ще бъде грабнато отпред теб и няма да ти се върне; овцете ти ще бъдат предадени на враговете ти и няма да имаш кой да помогне[1].** (1) Съд. 6:4

32 **Синовете ти и дъщерите ти ще бъдат предадени на друг народ[1] и очите ти ще гледат и ще копнеят за тях непрекъснато, но няма да има сила в ръката ти.** (1) Йов 31:8

33 **Народ, когото не познаваш, ще изяде плода на земята ти и целия ти труд; и винаги ще бъдеш само потискан и мачкан[1].** (1) ст. 51; Съд. 6:3-5; Неем. 9:37; Йов 20:18; Ис. 1:7; 42:22; Ос. 8:7

34 **И ще полудееш от гледката, която очите ти виждат.**

35 **ГОСПОД ще те поразява с мъчителни циреи на колената и по краката, от които няма да можеш да се изцелиш, от петата на крака ти до темето на главата ти[1].** (1) Йов 2:7; Откр. 16:2

36 **ГОСПОД ще заведе теб и царя, ко-**
гото си поставил над себе си, при на-
род, който нито ти, нито бащите ти са
познавали; и там ще служиш на други
богове, *на* **дърво и камък**[1]**.**
(1) ст. 64; гл. 4:27,28; 4 Царе 25:21; 2 Лет. 33:11; Ер. 9:15; Плач 2:9; Езек. 11:9
37 **И ще станеш** *за* **учудване,** *за* **по-**
говорка и *за* **присмех сред всичките**
народи, сред които ГОСПОД ще те
отведе[1]**.** (1) 3 Царе 9:7; Ер. 24:9; Плач 3:45; Езек. 5:15
38 **Ще изнасяш много семе на полето,**
а ще събираш малко[1]**, защото скакале-**
цът ще го изяде[2]**.** (1) Аг. 1:6; (2) Йоил 1:4
39 **Ще засаждаш и обработваш лозя,**
но нито ще пиеш от виното, нито ще
събираш *гроздето,* **защото червеят ще**
ги изяде[1]**.** (1) Авак. 3:17
40 **Ще имаш маслини по всичките си**
области, но с масло няма да се помаз-
ваш[1]**, защото маслините ти ще окап-**
ват. (1) Мих. 6:15
41 **Ще раждаш синове и дъщери, но**
те няма да бъдат твои, защото ще оти-
ват в плен[1]**.**
(1) Ис. 65:23; Плач 1:5; Дан. 1:3; Мих. 1:16
42 **Всичките ти дървета и плода на**
земята ти ще владее скакалецът[1]**.**
(1) 3 Царе 8:37; Ам. 4:9
43 **Чужденецът, който е сред теб, ще**
се издига *все* **по-нагоре и по-нагоре от**
теб, а ти ще падаш *все* **по-надолу и**
по-надолу.
44 **Той ще ти заема, а ти на него няма**
да заемаш; той ще бъде глава, а ти ще
бъдеш опашка[1]**.** (1) ст. 12,13; Плач 1:5
45 **И всички тези проклятия ще дойдат**
върху теб и ще те преследват, и ще те
стигнат[1]**, докато бъдеш изтребен, за-**
щото не послуша гласа на ГОСПОДА,
своя Бог, да пазиш заповедите Му и
наредбите Му, които Той ти заповяда.
(1) ст. 15
46 **И ще бъдат за знамение и за чудо**
върху теб и потомството ти до века.
47 **Понеже не си служил на ГОСПОДА,**
своя Бог, с радост и веселие на сърце-
то заради изобилието на всичко[1]**,**
(1) гл. 32:13-15; Пс. 100:2
48 **затова ще слугуваш на враговете**
си, които ГОСПОД ще изпрати против
теб, в глад, в жажда, в голота и в
лишение от всичко[1]**; и Той ще сложи**
железен ярем на шията ти[2]**, докато те**
изтреби.
(1) 2 Лет. 12:8; Неем. 9:35-37; (2) Ер. 28:13,14; Плач 1:14
49 **ГОСПОД ще докара против теб на-**
род от далеч, от края на земята, както
лети орел[1]**; народ, чийто език няма да**
разбираш; (1) Ис. 5:26; Ер. 4:13; Езек. 17:3,12; Дан. 7:4; Ос. 8:1; Авак. 1:6,8
50 **народ със свиреп вид, който няма**
да уважава стария и няма да пожали
младия[1]**.** (1) 2 Лет. 36:17; Ис. 47:6; Ер. 21:7
51 **И той ще яде плода на добитъка**
ти и плода на земята ти, докато бъдеш
изтребен; няма да остави нито жито,
нито ново вино, нито масло, нито мал-
ките на говедата ти, нито малките на
овцете ти, докато те унищожи[1]**.**
(1) 4 Царе 25:10; Плач 4:9
52 **Ще те обсади във всичките ти**
порти, докато по цялата ти земя пад-
нат стените ти, високите и укрепените,
на които си се надявал; и ще те обса-
ди във всичките ти порти по цялата ти
земя, която ГОСПОД, твоят Бог, ти е
дал[1]**.** (1) 4 Царе 25:1,2; Плач 2:2,5; Лк. 19:43
53 **Тогава, при обсадата и скръбта, с**
които врагът ти ще те притесни, ти ще
ядеш плода на утробата си, плътта на
синовете си и на дъщерите си, които
ГОСПОД, твоят Бог, ти е дал[1]**.**
(1) 4 Царе 6:28,29
54 **Нежният и изтънчен мъж между**
вас ще гледа със зло око на брат си,
на жената на пазвата си и на останали-
те от децата си, които му остават,
55 **и няма да даде на нито един от**
тях от плътта на децата си, която яде;
защото няма да му остане нищо в об-
садата и скръбта, с които врагът ти ще
те притесни във всичките ти порти.
56 **Нежната и изтънчена** *жена* **между**
вас, която не би дръзнала да постави
стъпалото на крака си на земята пора-
ди изтънченост и нежност[1]**, ще гледа**
със зло око на мъжа на пазвата си, на
сина си и *на* **дъщеря си,**
(1) Ис. 47:1; Плач 4:5

57 заради рожбата си, която излиза
между краката ѝ, и заради децата си,
които ражда; защото ще ги яде тайно
поради липсата на всичко при обсада-
та и скръбта, с които врагът ти ще те
притесни при портите ти.
58 Ако не внимаваш да вършиш всич-
ките думи на този закон, които са на-
писани в тази книга, и да се боиш от
това славно и страшно Име, ГОСПОД,
твоят Бог[1], (1) Пс. 111:9; Ер. 5:22
59 тогава ГОСПОД ще направи твоите
язви и язвите на потомството ти изклю-
чителни, големи и продължителни язви
и лоши и продължителни болести.
60 И ще върне обратно върху теб
всичките египетски болести, от които
си се страхувал, и те ще се залепят за
теб[1]. (1) ст. 27; гл. 7:15; Изх. 9:14
61 Също и всяка болест и всяка язва,
която не е записана в книгата на този
закон, ГОСПОД ще докара върху теб,
докато бъдеш изтребен[1]. (1) гл. 29:22
62 Ще останете малко на брой[1], дока-
то по множество бяхте като звездите
на небето[2], защото ти не послуша гла-
са на ГОСПОДА, своя Бог.
(1) гл. 4:27; Ис. 6:11-13; Ер. 42:2; Ам. 5:3; (2) гл. 1:10
63 И както на ГОСПОД му беше дра-
го за вас, да ви прави добро и да ви
умножава[1], така на ГОСПОД ще Му
бъде драго да ви унищожава и да ви
изтребва[2]; и ще бъдете изтръгнати от
земята[3], в която отиваш да я прите-
жаваш.
(1) гл. 30:9; (2) Пр. 1:26; Ис. 1:24,25; Езек. 5:13; (3) ст. 62
64 И ГОСПОД ще те разпръсне меж-
ду всичките народи, от единия край на
земята до другия край на земята[1]; и
там ще служиш на други богове, дърво
и камък, които нито ти си познавал,
нито бащите ти[2].
(1) Ам. 9:9; Зах. 2:6; Лк. 21:24; (2) ст. 36; гл. 13:6,7
65 И между тези народи няма да на-
мериш покой и стъпалото на крака ти
няма да намери място за почивка[1];
там ГОСПОД ще ти даде треперещо
сърце, помрачени очи[2] и отчаяние на
душата. (1) Плач 1:3; (2) Плач 5:17
66 Животът ти ще виси *на косъм* пред
теб и ти ще се страхуваш денем и
нощем, и няма да си уверен за жи-
вота *си*.
67 Сутрин ще казваш: О, да беше
вечер! – а вечер ще казваш: О, да
беше сутрин[1]! – заради страха, който
ще ужасява сърцето ти и заради глед-
ката, която ще виждат очите ти.
(1) Йов 7:4
68 И ГОСПОД ще те върне в Египет[1]
с кораби по пътя, за който ти казах:
Няма да го видиш повече[2]. И там ще
се предложите за продан на враговете
си като роби и робини, но няма да
има кой да ви купува.
(1) Ос. 8:13; (2) Изх. 13:17

29 Това са думите на завета, кой-
то ГОСПОД заповяда на Мойсей да
направи с израилевите синове в мо-
авската земя, освен завета, който на-
прави с тях на Хорив[1].
(1) гл. 5:1-3; 29:12; Римл. 9:4
2 И Мойсей повика целия Израил и
им каза[1]: Вие видяхте всичко, което
ГОСПОД направи пред очите ви в еги-
петската земя на фараона и на всички-
те му слуги, и на цялата му земя[2]:
(1) гл. 1:1; (2) Изх. 19:4; Пс. 105:27-36
3 големите изпитания, които очите ти
видяха, знаменията и онези големи чу-
деса[1]. (1) гл. 1:30; 11:7; Иис. Нав. 24:17; 1 Царе 12:24
4 Но до този ден ГОСПОД не ви даде
сърце, за да разбирате, и очи, за да
виждате, и уши, за да слушате[1].
(1) 2 Лет. 20:33; Ис. 6:10; Ер. 5:21; Езек. 12:2;
Мт. 13:13-15; Йн. 12:40; Римл. 11:8
5 И Аз ви водих четиридесет години
в пустинята[1]. Дрехите ви не овехтяха
на вас и обувката ти не се износи на
крака ти[2].
(1) Изх. 16:35; (2) гл. 2:7
6 Хляб не ядохте[1] и вино или спиртно
питие не пихте, за да познаете, че Аз
съм ГОСПОД, вашият Бог[2].
(1) гл. 8:3; Пс. 78:24,25; (2) Изх. 6:7
7 И когато дойдохте на това място,
есевонският цар Сихон и васанският
цар Ог излязоха против нас на бой, но
ние ги разбихме[1], (1) гл. 2:33; 3:6

8 **завзехме земята им и я дадохме**
на рувимците, на гадците и на поло-
вината от племето на манасийците за
наследство[1]**.** (1) гл. 3:12,13
9 **Затова пазете думите на този завет**
и ги вършете, за да благоуспявате във
всичко, което правите[1]**.**
(1) гл. 5:32,33; Иис. Нав. 1:7,8; 3 Царе 2:3
10 **Днес вие всички стоите пред ГОС-**
ПОДА, своя Бог – началниците ви,
племената ви, старейшините ви и над-
зорниците ви[1] **– всичките израилеви**
мъже, (1) Иис. Нав. 24:1
11 **децата ви и жените ви, и чужденe-**
цът ти, който е сред становете ти – от
дървосекача ти до водоносеца ти[1] **–**
(1) Иис. Нав. 8:35; 9:21; 2 Лет. 20:13
12 **за да встъпиш в завета на ГОС-**
ПОДА, своя Бог, и в Неговата клетва,
която ГОСПОД, твоят Бог, прави с теб
днес[1]**,**
(1) гл. 29:1; Иис. Нав. 24:25; 2 Лет. 15:12; Неем. 10:29
13 **за да те утвърди днес като Свой**
народ[1]**, и Той да ти бъде Бог**[2]**, както ти**
говори и както се закле на бащите ти[3]**,**
на Авраам, Исаак и Яков.
(1) гл. 28:9; (2) гл. 26:17; Изх. 6:7; (3) гл. 1:8
14 **И не само с вас правя този завет**
и тази клетва,
15 **а** *както* **с онзи, който е тук с нас**
днес пред ГОСПОДА, нашия Бог, *така*
и с онзи, който не е тук с нас днес[1]**;**
(1) гл. 5:3; Деян. 2:39
16 **защото вие знаете как живеехме в**
египетската земя и как минахме сред
народите, през които минахте;
17 **и видяхте гнусотиите им и идолите**
им от дърво, камък, сребро и злато,
които са сред тях;
18 **така че да няма мъж или жена, или**
род, или племе между вас, чието сърце
да се отклонява днес от ГОСПОДА,
нашия Бог, за да отиде да служи на
боговете на онези народи[1]**; и да няма**
между вас корен, който да ражда от-
рова и пелин[2]**,**
(1) гл. 11:16; Лев. 18:3; Евр. 3:12; (2) Деян. 8:23; Евр. 12:15
19 **и когато чуе думите на тази клетва,**
да се ласкае в сърцето си и да каже:
Ще имам мир, ако и да ходя в зако-
равяването на сърцето си[1]**! – за да**
погине напоеното заедно с жадното.
(1) Пс. 10:13; Ер. 23:17
20 **ГОСПОД няма да му прости**[1]**, а**
тогава гневът на ГОСПОДА и ревност-
та Му ще пламнат против този човек
и всяко проклятие, което е написано
в тази книга, ще легне върху него[2] **и**
ГОСПОД ще изличи името му под не-
бето[3]**.**
(1) 4 Царе 24:4; (2) гл. 28:15; (3) Езек. 14:7,8
21 **И ГОСПОД ще го отдели за поги-**
бел от всичките израилеви племена[1]**,**
според всичките проклятия на завета,
който е написан в тази книга на зако-
на. (1) Пр. 2:22
22 **И идното поколение, синовете ви,**
които идват след вас, и чужденецът,
който идва от далечна земя, ще кажат,
когато видят язвите на онази земя и
болестите, които ГОСПОД е нанесъл
на нея[1]**,** (1) гл. 28:59-61
23 **и че цялата земя е сяра и сол, по-**
жарище, не се сее, нито ражда, нито
никне на нея някаква трева, както след
разорението на Содом и Гомора, Адма
и Цевоим, които ГОСПОД разори в
гнева Си и в яростта Си[1]**,**
(1) Бит. 19:24,25; Ер. 20:16; 49:18; Ос. 11:8; Соф. 2:9
ст. 24-28: Ер. 9:12-16
24 **тогава всичките народи ще кажат:**
Защо ГОСПОД направи така на тази
земя? За какво е яростта на този го-
лям гняв?
25 **И ще** *им* **кажат: Защото оставиха**
завета на ГОСПОДА[1]**, Бога на бащите**
си, който Той направи с тях, когато ги
изведе от египетската земя,
(1) 4 Царе 17:15; 18:12; Ер. 31:32; Езек. 16:59
26 **и** *защото* **отидоха и служиха на**
други богове и им се поклониха – бо-
гове, които те не познаваха, и които
Той не им беше отредил[1]**.**
(1) 3 Царе 9:8,9; Пс. 106:36; Ер. 22:8,9; 44:3
27 **Затова пламна гневът на ГОСПОДА**
против тази земя, за да докара върху
нея всяко проклятие, което е написано
в тази книга.
28 **И ГОСПОД ги изкорени от земята**
им с гняв, с ярост и с голямо негоду-

ване и ги хвърли в друга земя[1], както *е* **днес.** (1) гл. 30:1; 3 Царе 14:15; 4 Царе 17:6; 25:21; Пс. 85:4,5; Ер. 5:19

29 **Скритото е на ГОСПОДА, нашия Бог[1], а откритото е на нас и на синовете ни до века[2], за да изпълняваме всичките думи на този закон[3].**
(1) гл. 32:34; Дан. 2:22; (2) Пр. 25:2; (3) Пс. 78:2-7

30 И когато дойдат върху теб всички тези слова, благословението и проклятието, които поставих пред теб[1], и ти *ги* **вземеш присърце сред всичките народи, където ГОСПОД, твоят Бог, те е изгонил[2],** (1) гл. 28; (2) гл. 29:28; Езек. 6:9
2 **и се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, и послушаш гласа Му с цялото си сърце и с цялата си душа[1], според всичко, което днес ти заповядвам – ти и синовете ти –** (1) Лев. 26:40
3 **тогава ГОСПОД, твоят Бог, ще те върне от плен[1] и ще се смили над теб[2] и ще те събере отново от всичките народи, между които ГОСПОД, твоят Бог, те е разпръснал[3].** (1) Пс. 126:1; Йоил 3:1; (2) Мих. 7:19; (3) 1 Лет. 16:35; Пс. 147:2; Ис. 43:5; Ер. 23:3; Езек. 11:17; 39:28; Зах. 8:7,8; 10:9
4 **И ако бяха изгонените ти до краищата на небето,** *и* **оттам ГОСПОД, твоят Бог, ще те събере, и оттам ще те вземе[1].** (1) 3 Царе 8:34; 2 Лет. 30:9; Неем. 1:9; Ис. 27:12; Езек. 36:24; Мт. 24:31
5 **И ГОСПОД, твоят Бог, ще те доведе в земята, която бащите ти притежаваха и ти ще я притежаваш; Той ще ти направи добро, и ще те умножи повече от бащите ти[1].** (1) Ер. 33:9; Езек. 36:11,37
6 **И ГОСПОД, твоят Бог, ще обреже сърцето ти и сърцето на потомството ти[1], за да обичаш ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа[2], за да живееш[3].** (1) гл. 10:16; Ер. 24:7; Езек. 11:19,20; Римл. 2:29; (2) гл. 6:5; (3) Лев. 18:5
7 **И ГОСПОД, твоят Бог, ще сложи всички тези проклятия върху враговете ти и върху онези, които те мразят, които те преследваха[1].** (1) Чис. 24:9; Ер. 30:16
8 **И ти ще се обърнеш и ще послушаш гласа на ГОСПОДА, и ще изпълняваш всичките Му заповеди, които днес ти заповядвам[1].** (1) Езек. 36:27
9 **И ГОСПОД, твоят Бог, ще ти даде изобилие във всичките дела на ръката ти, в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти и в плода на земята ти[1]; защото ГОСПОД отново ще се зарадва над теб, за** *да ти прави* **добро, както се е радвал над бащите ти[2];** (1) гл. 7:14; 28:11; Ер. 32:41; (2) гл. 28:63; Ис. 62:4,5; Соф. 3:17
10 **ако послушаш гласа на ГОСПОДА, своя Бог[1], да пазиш заповедите Му и наредбите Му, които са написани в тази книга на закона, и ако се обърнеш към ГОСПОДА, своя Бог, с цялото си сърце и с цялата си душа[2].**
(1) Зах. 6:15; (2) гл. 6:5
11 **Понеже тази заповед, която днес ти заповядвам, не е прекалено трудна за теб, нито е далеч[1].** (1) Ис. 45:19; 1 Йн. 5:3
12 **Не е в небето, за да кажеш: Кой ще се изкачи в небето за нас, за да ни я донесе, така че да я чуем и да я спазваме?**
13 **Не е и отвъд морето, за да кажеш: Кой ще премине морето за нас, за да ни я донесе, така че да я чуем и да я спазваме?**
14 **Но думата е много близо до теб, в устата ти и в сърцето ти, за да я спазваш[1].** (1) Римл. 10:6-8
15 **Ето, днес аз поставих пред теб живота и доброто, смъртта и злото[1],**
(1) гл. 11:26; Ер. 21:8; 42:21
16 **като ти заповядвам днес да любиш ГОСПОДА, своя Бог[1], да ходиш в Неговите пътища и да пазиш заповедите Му, наредбите Му и правилата Му, за да живееш и да се умножаваш, и ГОСПОД, твоят Бог, да те благослови в земята, в която влизаш, за да я завладееш[2].** (1) Иис. Нав. 23:11; (2) гл. 5:33
17 **Но ако сърцето ти се отвърне и не слушаш, и се отклониш, и се кланяш на други богове, и им служиш[1],**
(1) гл. 11:16; 1 Царе 12:21
18 **днес аз ви заявявам, че непременно ще погинете; няма да продължите дните** *си* **на земята, към която преми-**

навате през Йордан, за да влезете да
я завладеете[1]. (1) гл. 4:25,26; 31:17,21
19 Призовавам небесата и земята
като свидетели против вас днес[1], че
поставих пред вас живота и смъртта,
благословението и проклятието[2]. Зато-
ва, избери живота, за да живееш[3], ти
и потомството ти, (1) гл. 4:25,26; 31:17,21;
(2) ст. 15; (3) Пр. 9:11; 12:28; Езек. 20:11
20 да обичаш ГОСПОДА, своя Бог[1],
да слушаш гласа Му и да се привърз-
ваш към Него; защото това е животът
ти[2] и дължината на дните ти[3], за да
живееш в земята, за която ГОСПОД се
закле на бащите ти, на Авраам, Исаак
и Яков, да им я даде[4]. (1) Иис. Нав. 23:11;
(2) Лев. 18:5; Лк. 10:28; (3) гл. 4:4; 6:2; 32:47; (4) гл. 1:8

31 И Мойсей отиде и изговори тези
думи пред целия Израил[1]. (1) ст. 30; гл. 1:1
2 И им каза: Аз съм на сто и двадесет
години днес[1]; не мога вече да излизам
и да влизам; и ГОСПОД ми каза: Няма
да преминеш този Йордан[2].
(1) гл. 34:7; Изх. 7:7; (2) гл. 1:37
3 ГОСПОД, твоят Бог, Той ще преми-
не пред теб; Той ще изтреби тези на-
роди отпред теб и ти ще ги наследиш[1].
Иисус, той ще премине пред теб, как-
то ГОСПОД говори[2].
(1) гл. 7:1; (2) Чис. 27:18-21
4 И ГОСПОД ще им направи така,
както направи на аморейските царе
Сихон и Ог и на земята им, които
изтреби[1]. (1) Чис. 21:24,35; Иис. Нав. 24:12
5 И ГОСПОД ще ги предаде пред вас,
за да им направите според цялата за-
повед, която ви заповядах[1].
(1) гл. 7:2,16; Иис. Нав. 11:15
6 Бъдете силни и смели[1], не се бойте
и не се страхувайте от тях; защото
ГОСПОД, твоят Бог, Той е, който вър-
ви с теб[2]. Той няма да отстъпи от теб
и няма да те остави[3].
(1) ст. 23; Чис. 13:20; Иис. Нав. 1:6; 2 Царе 10:12;
3 Царе 2:2; 1 Лет. 22:13; 1 Кор. 16:13; (2) гл. 1:29,30;
Ер. 1:8; (3) Бит. 28:15; Иис. Нав. 1:5,9; 1 Царе 12:22;
3 Царе 6:13; 8:57; 1 Лет. 28:20; Пс. 94:14
7 Тогава Мойсей повика Иисус и му
каза пред очите на целия Израил[1]:
Бъди силен и смел[2], защото ти ще вле-
зеш с този народ в земята, за която
ГОСПОД се закле на бащите им да им
я даде[3], и ти ще им я разпределиш за
наследство[4]. (1) Чис. 27:19;
(2) ст. 6; (3) ст. 21; гл. 1:8; Евр. 4:8; (4) гл. 1:38
8 И ГОСПОД, Той е, който върви
пред теб; Той ще бъде с теб; няма да
отстъпи от теб и няма да те остави.
Не се бой и не се страхувай[1]. (1) ст. 6
9 И Мойсей написа този закон[1] и го
предаде на свещениците, синовете на
Леви[2], които носеха ковчега на ГОС-
ПОДНИЯ завет[3], и на всичките израи-
леви старейшини.
(1) ст. 24; Изх. 24:4; (2) гл. 17:18;
(3) ст. 25,26; гл. 10:8; Иис. Нав. 3:3,17; 3 Царе 8:3
10 И Мойсей им заповяда и каза: В
края на *всяка* седма година, на опреде-
леното време в годината на опрощава-
нето[1], на празника на колибите[2],
(1) гл. 15:1,9; (2) Лев. 23:34
11 когато целият Израил идва да се
явява пред ГОСПОДА, твоя Бог, на
мястото, което Той избере[1], да прочи-
таш този закон пред целия Израил на
всеослушание[2].
(1) гл. 12:5; (2) Иис. Нав. 8:34; 4 Царе 23:2; Неем. 8:1-3
12 Събирай народа – мъжете и жени-
те, и децата, и чужденеца ти, който е
вътре в портите ти[1] – за да чуят и да
се научат, и да се боят от ГОСПОДА,
вашия Бог, и да внимават да вършат
всичките думи на този закон[2].
(1) Иис. Нав. 8:33; 29:10,11; (2) гл. 4:10
13 И децата им, които не знаят, да
чуят[1] и да се научат да се боят от
ГОСПОДА, вашия Бог, през всичките
дни, които живеете в земята, към коя-
то преминавате Йордан, за да я завла-
деете[2]. (1) Пс. 78:5; (2) гл. 32:47
14 И ГОСПОД каза на Мойсей: Ето,
наближават дните ти да умреш[1]; пови-
кай Иисус и се представете в шатъра
за срещане[2], за да му дам заповед. И
Мойсей и Иисус отидоха и се предста-
виха в шатъра за срещане.
(1) гл. 32:50; 34:5; Бит. 47:29; Чис. 27:13;
4 Царе 20:1; (2) Чис. 27:18-23
15 И ГОСПОД се яви в шатъра в об-

лачен стълб; и облачният стълб застана
при входа на шатъра[1]. (1) Изх. 33:9
16 **И ГОСПОД каза на Мойсей: Ето,**
ти ще легнеш при бащите си[1]**; а този**
народ ще се надигне и ще блудства
след чуждите богове на земята, сред
която отиват[2]**, а Мен ще оставят и ще**
нарушат завета Ми, който направих с
тях[3]**.** (1) ст. 14; (2) Изх. 34:15;
Съд. 2:17; Ис. 48:8; (3) Съд. 2:12; 4 Царе 18:12; Ос. 1:2
17 **И в онзи ден гневът Ми ще пламне**
против тях и Аз ще ги оставя[1]**, и ще**
скрия лицето Си от тях[2]**; и ще бъдат**
погълнати и много злини и скърби ще
ги постигнат. И в онзи ден *народът* **ще**
каже: Не ме ли постигнаха тези злини,
понеже моят Бог не е сред мен[3]**?**
(1) Съд. 6:13; Ис. 2:6; 5:25; (2) гл. 32:20; Ер. 33:5;
Езек. 39:23; Мих. 3:4; (3) Пс. 44:9; Ер. 8:19
18 **Но в онзи ден Аз непременно ще**
скрия лицето Си[1] **заради цялото зло,**
което са сторили, защото са се обър-
нали към други богове[2]**.** (1) ст. 17; (2) ст. 16
19 **Затова сега си запишете тази пе-**
сен[1] **и научете израилевите синове на**
нея; сложете я в устата им, така че
тази песен да Ми бъде свидетел про-
тив израилевите синове[2]**.**
(1) гл. 32:1-43; (2) ст. 26; Иис. Нав. 24:27
20 **Защото ще ги заведа в земята, къ-**
дето текат мляко и мед[1]**, за която се**
заклех на бащите им, и те ще ядат и
ще се наситят, и ще затлъстеят; и тога-
ва ще се обърнат към други богове и
ще им служат, и ще Ме презрат и ще
нарушат завета Ми[2]**.**
(1) гл. 6:3; (2) Ер. 31:32; Ос. 6:7
21 **И когато ги постигнат много злини**
и скърби[1]**, тази песен ще свидетелства**
срещу тях като свидетел, защото няма
да се забрави от устата на потомство-
то им; понеже Аз зная какво мислят
още **днес**[2]**, преди да съм ги завел в**
земята, за която съм се заклел.
(1) гл. 30:18; (2) Пс. 139:2; Йн. 2:24
22 **И Мойсей написа тази песен в съ-**
щия ден и научи израилевите синове
на нея[1]**.** (1) гл. 32:44
23 **И** *ГОСПОД* **заповяда на Исус, сина**
на Навий, и каза: Бъди силен и смел,
защото ти ще въведеш израилевите
синове в земята, за която им се за-
клех, и Аз ще бъда с теб.
24 **И когато Мойсей свърши да пише**
думите на този закон в книга, до края
им,
25 **Мойсей заповяда на левитите, ко-**
ито носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ
завет, и им каза:
26 **Вземете тази книга**[1] **на закона и я**
сложете до ковчега на завета на ГОС-
ПОДА, своя Бог, за да бъде там свиде-
тел против теб. (1) 4 Царе 22:8
27 **Защото аз знам непокорството ти**
и коравия ти врат[1]**. Ето, докато аз все**
още съм жив с вас днес, вие бяхте
непокорни на ГОСПОДА[1] **– а колко**
повече когато умра!
(1) гл. 9:6,7,24; Изх. 32:9; 1 Царе 12:15; Неем. 9:29;
Пс. 78:8; Ис. 30:9; Ер. 5:23; Езек. 20:21; Йн. 5:45
28 **Съберете при мен всичките старей-**
шини[1] **на племената ви и надзорници-**
те ви, за да говоря тези думи в ушите
им и да призова небесата и земята за
свидетели против тях[2]**.**
(1) 4 Царе 23:1; (2) гл. 4:26
29 **Защото знам, че след смъртта ми**
вие съвсем ще се покварите и ще се
отклоните от пътя, който ви заповя-
дах[1]**; и злото ще ви постигне в послед-**
ните дни, понеже ще вършите зло в
очите на ГОСПОДА, като Го разгнevя-
вате с делото на ръцете си.
(1) гл. 32:5; Изх. 32:7,8
30 **Тогава Мойсей говори на всеослу-**
шание на цялото събрание на Израил
думите на тази песен[1] **докрай:**
(1) ст. 1,19; гл. 32:44; 2 Царе 22:1

32 **Слушайте, небеса, и ще говоря; и**
чуй, земьо, думите на устата ми[1]**!**
(1) гл. 4:26; Ис. 1:2
2 **Нека учението ми да падне като**
дъжда, словото ми да капе като ро-
сата, като ситен дъжд върху нежната
зеленина и като пороен дъжд върху
тревата[1]**;** (1) Йов 29:22
3 **защото ще провъзглася Името на**
ГОСПОДА[1]**. Отдайте величие на нашия**
Бог[2]**!** (1) Изх. 34:5; (2) 1 Лет. 29:10-13

4 *Той е* **Канарата[1], делото Му е съвършено[2], защото всичките Му пътища са прави[3]. Бог на истина* и** *у Него* **няма неправда; праведен и прав е Той[4].**

**или:* вярност

(1) 1 Царе 2:2; (2) Бит. 1:31; (3) 2 Царе 22:31; (4) Римл. 9:14

5 **Те се поквариха, не са Негови деца, позор** *е* **за тях, поколение извратено и нечестно[1].** (1) ст. 20; Мт. 17:17

6 **Така ли отплащате на ГОСПОДА, глупав и неразумен народе? Не е ли Той твоят Отец[1], който те изкупи? Той те направи[2] и утвърди.**

(1) гл. 14:1; Изх. 4:22; (2) Пс. 100:3; Ис. 43:1,7

7 **Спомни си древните дни[1], замисли се за годините на много поколения. Попитай баща си и той ще ти извести, старейшините си и те ще ти кажат[2].**

(1) гл. 8:2; Пс. 44:1; 77:5; (2) Йов 8:8

8 **Когато Всевишният даваше на народите наследството им, когато раздели човешките синове[1], постави границите на народите[2] според броя на израилевите синове.** (1) Бит. 10:5,25,32; (2) Деян. 17:26

9 **Защото делът на ГОСПОДА е Неговият народ, Яков е мярката на Неговото наследство[1].**

(1) гл. 9:29; 2 Царе 20:19; Ис. 19:25; 34:17; Еф. 1:18

10 **Той го намери в пустинна земя и в пустошта, във воя на пустинята[1]. Огради ги, настави го, пази го като зеницата на окото Си[2].**

(1) Пс. 107:4; Ос. 13:5; (2) Пс. 17:8; Зах. 2:8

11 **Както орел разбутва гнездото си** *и* **кръжи над малките си, разпростира крилата си и ги вдига, носи ги на крилата си[1];** (1) Изх. 19:4

12 *така* **ГОСПОД сам го води[1] и нямаше с него чужд бог[2].**

(1) Иис. Нав. 24:17; (2) Йов 15:19; Ис. 43:12; 63:9

13 **Възнесе го по високите страни на земята[1], за да яде произведенията на нивите, и го кърми с мед от канарата и с масло от кремъчната скала[2],**

(1) Ис. 58:14; (2) Йов 29:6

14 **с каймак от кравите и мляко от овцете, с тлъстина от агнета и овни васански, и козли, с най-избраната пшеница[1] и ти пи вино – кръв гроздова.**

(1) гл. 28:47; Неем. 9:25; Ос. 11:4

15 **Но Есурун*[1] затлъстя и ритна – ти затлъстя, надебеля, угои се – и остави Бога[2], който го направи[3], и презря Канарата на спасението си[4].**

**вероятно:* Праведният, почетно име на Яков-Израил

(1) гл. 33:5,26; Ис. 44:2; (2) 2 Лет. 12:1; Неем. 9:26; Ос. 4:7; (3) ст. 6; (4) Пс. 89:27

16 **С чужди** *богове* **Го раздразниха до ревност, с мерзости Го разгневиха[1].**

(1) 3 Царе 14:9,22; 4 Царе 17:11,17; 21:6; Пс. 78:58; Ер. 2:11; 8:19

17 **Пожертваха на демони, а не на Бога, на богове, които не познаваха, на нови** *богове,* **въведени наскоро, от които бащите ви не се бояха[1].**

(1) гл. 13:7; Лев. 17:7; Съд. 5:8

18 **Ти пренебрегна Канарата, която те роди, и забрави Бога, който те създаде[1].** (1) Пс. 106:21; Ис. 17:10; Ер. 2:31,32

19 **И ГОСПОД видя и ги отхвърли, защото Го разгневиха синовете Му и дъщерите Му[1].** (1) Пс. 106:40

20 **И каза: Ще скрия лицето Си от тях[1], ще видя какъв ще бъде краят им, защото са извратено поколение, синове, в които няма вярност.**

(1) гл. 31:17; 4 Царе 17:18,20,23

21 **Те ме раздразниха до ревност с** *онова, което* **не е Бог[1], разгневиха Ме с идолите си[2]. Затова** *и* **Аз ще ги раздразня до ревност с** *онези, които* **не са народ, с народ несмислен ще ги разгневя[3].** (1) ст. 16;

(2) Ис. 65:3; Ер. 5:7; 18:15; Езек. 8:3; (3) Римл. 10:19

22 **Защото огън пламна в гнева Ми[1] и ще гори до най-дълбокия Шеол; ще изгори земята с реколтата ѝ и ще запали основите на планините[2].**

(1) Ер. 15:14; Езек. 19:12; 22:21; Ам. 5:6; (2) Плач 2:2,4; Соф. 1:18

23 **Ще натрупам злини върху тях, ще хвърля срещу тях стрелите си[1].**

(1) Пс. 7:14

24 **Ще излинеят от глад, ще бъдат изпоядени от треска и страшен мор и ще изпратя върху тях зверски зъби[1] и отровата на пълзящите в праха[2].**

(1) Ер. 15:3; (2) Ер. 8:17

25 **Вън мечът, а вътре ужас ще погубва[1] младежа и девойката, кърмачето и белокосия старец[2].** (1) Плач 1:20; Езек. 7:15; Ос. 9:12,16; 11:6; Мих. 6:14; (2) Ер. 44:7

26 **Щях да кажа: Ще ги разпилея, ще**

излича спомена за тях отсред хора-
та[1]! – (1) гл. 9:14; Пс. 34:16
27 **ако не се боях от предизвикател-**
ството на врага[1], да не би противници-
те им да разберат погрешно, да не би
да кажат: Издигнатата ни ръка напра-
ви всичко това, а не ГОСПОД[2].
(1) гл. 9:28; Изх. 32:12;
(2) 3 Царе 20:28; Пс. 140:8; Ис. 10:12,13; 48:11
28 **Защото са народ, изгубил всякакъв**
разсъдък и разум няма в тях[1].
(1) Ер. 4:22
29 **О, да бяха мъдри, да разбираха**
това, да бяха размислили за края си[1]!
(1) Ис. 42:23; 47:7; Ер. 5:31; Лк. 19:42
30 **Как би могъл един да прогони хи-**
ляда и двама да обърнат в бяг десет
хиляди[1], ако Канарата им не ги беше
продала и ГОСПОД не ги беше пре-
дал[2]! (1) Иис. Нав. 23:10; 2 Лет. 24:24;
Ис. 30:17; (2) 3 Царе 14:16; Ис. 50:1
31 **Защото тяхната канара не е като**
нашата Канара – дори самите ни вра-
гове съдят *за това[1].* (1) Изх. 8:10
32 **Понеже тяхната лоза е от содом-**
ската лоза и от гоморските ниви[1]; грoз-
дето им е отровно грозде, гроздовете
им *са* **горчиви.**
(1) Ис. 1:10; Ер. 2:21; Езек. 16:46
33 **Виното им е драконова отрова и**
смъртоносна змийска отрова[1].
(1) Пс. 58:4
34 **Това не е ли скрито у Мен, запеча-**
тано в съкровищниците Ми[1]?
(1) гл. 29:29; Ос. 13:12
35 **Отмъщението е Мое и възмезди-**
ето[1] за времето, когато кракът им ще
се подхлъзне, защото денят на гибелта
им е близо и неизбежното бърза към
тях[2]. (1) 2 Царе 22:48; Пс. 94:1;
Наум 1:2; Лк. 21:22; Римл. 12:19; (2) Ис. 13:22; 2 Петр. 2:3
36 **Защото ГОСПОД ще съди* народа**
Си[1] и ще се смили над слугите Си[2], ко-
гато види, че изчезна силата им, и че
не остана никой – роб или свободен[3].
**или:* ще отдаде правото на
(1) Евр. 10:30; (2) Изх. 32:14; Пс. 90:13; 135:14; Ер. 42:10;
Йоил 2:18; (3) 3 Царе 14:10; 4 Царе 14:26; Дан. 12:7
37 **И ще каже: Къде са боговете им,**
канарата, на която се уповаваха[1],
(1) Ер. 2:28; 11:12
38 **които ядяха тлъстината на жерт-**
вите им *и* **пиеха виното на възлияние-**
то им? Нека те станат и ви помогнат,
нека те ви бъдат закрила[1]! (1) Съд. 10:14
39 **Вижте сега, че Аз, Аз съм и освен**
Мен няма бог[1]. Аз умъртвявам и Аз
съживявам[2], Аз наранявам и Аз изцеля-
вам[3] и няма кой да избавя от ръката
Ми[4]! (1) Неем. 9:6; Пс. 102:27;
(2) 1 Царе 2:6; Йн. 5:21; (3) Ис. 19:22; (4) Йов 10:7
40 **Защото вдигам ръката Си към не-**
бето[1] и казвам: Жив съм Аз до века[2]!
(1) Дан. 12:7; Откр. 10:5;
(2) Чис. 14:21,28; 2 Царе 22:47; 1 Тим. 6:16; Откр. 4:9
41 **Ако изостря блестящия Си меч и**
ръката Ми поеме съда, ще отмъстя на
враговете Си и ще отплатя на онези,
които Ме мразят[1].
(1) гл. 7:10; Пс. 149:9; Ис. 59:18; Езек. 32:10
42 **Ще напоя стрелите Си с кръв[1] и**
мечът Ми ще поглъща плът[2], с кръвта
на убитите и на пленените, от главите
на вражеските князе*.
**или:* дългокосите глави на врага; (1) Пс. 45:5; (2) Ер. 46:10
43 **Ликувайте, народи,** *с* **Неговия на-**
род[1], защото Той отмъсти за кръвта на
слугите Си[2] и ще отдаде възмездие на
враговете Си, и ще направи умилости-
вение за земята Си *и* **за народа Си[3].**
(1) Ис. 60:6; Римл. 15:10; (2) Пс. 79:10; Езек. 25:14;
(3) Езек. 16:63
44 **И Мойсей дойде и изговори всич-**
ките думи на тази песен на всеослуша-
ние пред народа[1], той и Осия, синът
на Навий[2]. (1) гл. 31:22,30; (2) Чис. 13:16
45 **И когато Мойсей свърши да гово-**
ри всички тези думи на целия Израил,
46 **той им каза: Насочете сърцата си**
към всички тези думи, с които днес ви
засвидетелствам, и ги заповядайте на
синовете си, за да внимават да вършат
всичките думи на този закон[1].
(1) гл. 4:9,10; Пс. 78:5-7
47 **Защото за вас това не е празно**
слово, а това е животът ви[1]; и чрез
това слово ще продължите живота си
в земята, към която преминавате Йор-
дан, за да я завладеете[2].
(1) гл. 8:3; 30:16,20; Пр. 4:13; Йн. 8:51; (2) гл. 31:13
48 **И ГОСПОД говори на Мойсей в**
същия този ден и каза:
49 **Изкачи се на тази планина Аварим[1],**

планината Нево, която е в моавската
земя срещу Ерихон, и разгледай хана-
анската земя, която давам на израиле-
вите синове за притежание[2].
(1) Ер. 22:20; (2) Бит. 17:8; Чис. 27:12
50 И ще умреш на планината, на коя-
то ще се изкачиш, и ще се прибереш
при народа си[1], както брат ти Аарон
умря на планината Ор и се прибра
при народа си[2], (1) гл. 31:14,16; (2) Чис. 20:24,28
51 защото постъпихте невярно към
Мен сред израилевите синове при
водите на Мерива-Кадис в пустинята
Цин, понеже не Ме осветихте сред из-
раилевите синове[1]. (1) Чис. 20:12
52 Затова ще видиш земята отдалеч,
но няма да влезеш там[1], в земята, коя-
то давам на израилевите синове.
(1) гл. 1:37

33 И това е благословението, с което
Божият човек Мойсей[1] благослови из-
раилевите синове преди смъртта си[2].
(1) Иис. Нав. 14:6; 1 Царе 2:27; 1 Лет. 23:14; 2 Лет. 8:14;
Пс. 90:1; (2) Бит. 49:28
2 И той каза: ГОСПОД дойде от Си-
най и ги озари от Сиир[1]; заблестя от
планината Фаран[2] и дойде от светите
си множества[3]; от дясната Му страна
излезе огнен закон за тях[4]. (1) Съд. 5:4;
(2) Авак. 3:3; (3) Пс. 68:17; Юда 14; (4) Изх. 19:18
3 Да, Той люби народите[1]; всичките
Му светии са в ръката Ти[2], седят при
краката Ти, *всеки* приема думите Ти[3].
(1) гл. 7:8; Ер. 2:2; 31:3; Ос. 11:1;
(2) Йн. 10:28,29; (3) Лк. 10:39
4 Мойсей ни заповяда закон[1], наслед-
ство за събранието на Яков[2].
(1) Лев. 26:46; Пс. 147:19; Мал. 4:4; (2) Пс. 119:111
5 И Той беше цар в Есурун[1], кога-
то началниците на народа се събраха,
всичките израилеви племена заедно.
(1) ст. 26; гл. 32:15; Изх. 15:18
ст. 6-25: Бит. 35:23-26; ср. Бит. 49:3-27
6 Да живее Рувим и да не умре, и
мъжете му да бъдат многобройни!
7 А това каза за Юда: Чуй, ГОСПОДИ,
гласа на Юда и доведи го при народа
му. Ръцете му да бъдат достатъчни за
него и Ти му бъди помощ срещу про-
тивниците му[1]! (1) Пс. 89:23
8 А за Леви каза: Тумимът Ти и Уримът
Ти *да бъдат* със светия ти човек[1], кого-
то си изпитал в Маса, и с когото си се
карал при водите на Мерива[2];
(1) Изх. 28:30; (2) гл. 9:22
9 който каза за баща си и за майка
си: Не съм ги видял. – и не призна
братята си и не знаеше синовете си*[1];
защото съблюдаваха словото Ти и опа-
зиха Твоя завет[2].
*ср. Изход 32:26 и сл.
(1) Изх. 32:26-29; Мт. 10:37; (2) Мал. 2:5,6
10 Те ще учат Яков на Твоите правила
и Израил на Твоя закон[1]. Ще сложат
тамян пред Теб[2] и цели всеизгаряния
на олтара Ти[3].
(1) гл. 17:9,11; 27:14; Лев. 10:11; 2 Лет. 30:22; Езд. 7:10;
Неем. 8:7; Аг. 2:12; (2) Изх. 30:7,8; (3) Пс. 51:19
11 Благослови, ГОСПОДИ, богатство-
то му и благоволи в делото на ръцете
му; смажи слабините на онези, които
въстават против него, и на онези, кои-
то го мразят, за да не станат повече[1]!
(1) Ер. 17:18
12 За Вениамин каза: Възлюбеният на
ГОСПОДА[1]! Ще живее в безопасност
при Него; Той ще го закриля всеки ден
и ще живее между рамената Му.
(1) 1 Царе 10:20; 2 Царе 12:24,25; Ер. 12:7
13 А за Йосиф каза: Благословена от
ГОСПОДА да бъде земята му със скъ-
поценните *дарове* на небето, с росата
и *с даровете* от лежащата долу бездна,
14 и със скъпоценните плодове на
слънцето, и със скъпоценните произве-
дения на месеците,
15 и с превъзходните *дарове* на древ-
ните планини, и със скъпоценните *да-
рове* на вечните хълмове,
16 и със скъпоценните *дарове* на зе-
мята и пълнотата ѝ, и с благоразпо-
ложението на Онзи, който се яви в
къпината[1]. *Това* нека дойде на главата
на Йосиф и на темето на отделения от
братята му! (1) Изх. 3:2,4
17 Славата му е *като* на първород-
ния му юнец[1] и роговете му – *като*
роговете на дивото говедо[2]; с тях той
ще избоде народите, *всички* заедно, до
краищата на земята[3]. Тези са Ефремо-

вите десетки хиляди, тези са Манасиевите хиляди[4]. (1) 1 Лет. 5:1,2; (2) Чис. 23:22; 3 Царе 22:11; (3) Иис. Нав. 17:18; (4) Бит. 48:19; Иис. Нав. 17:14; 1 Лет. 5:23; 12:30,31

18 **А за Завулон каза: Весели се, Завулоне, в излизането си и ти, Исахаре, в шатрите си!**

19 **Ще свикат народите на планината[1]; там ще принасят жертви на правда[2], защото ще сучат изобилието на моретата[3] и скритите съкровища на пясъка.** (1) Ис. 2:3; (2) Пс. 4:5; (3) Ис. 60:5

20 **А за Гад каза: Благословен онзи, който разширява Гад! Той лежи като лъв и разкъсва и ръка, и глава[1].** (1) 1 Лет. 12:8

21 **Той си осигури първия** *дял[1]*, **защото там бе запазена частта на законодателя. Той дойде начело на народа, извърши правосъдието на ГОСПОДА и Неговите присъди с Израил[2].** (1) Чис. 32:1; (2) Чис. 32:29-33; Иис. Нав. 4:12

22 **А за Дан каза: Дан е млад лъв, ще скочи от Васан[1].** (1) Иис. Нав. 19:47; Съд. 18:27-29

23 **А за Нефталим каза: Нефталиме, наситен с благоразположение и пълен с благословението на ГОСПОДА[1], завладей запада и юга!** (1) Ер. 31:14

24 **А за Асир каза: Благословен със синове да е Асир, да бъде благоугоден на братята си и да потопи крака си в масло!**

25 **Желязо и бронз да бъдат резетата ти и силата ти – като дните ти[1]!** (1) Иис. Нав. 14:11; Ис. 40:29-31

26 **Няма друг като Есуруновия Бог[1], който се носи по небесата и ти** *идва* **на помощ, и на облаците – във великолепието Си[2].** (1) ст. 5; Изх. 8:10; (2) Изх. 15:7; Пс. 104:3; Ис. 19:1; Авак. 3:8

27 **Вечният Бог[1] е** *твое* **прибежище и подпора са ти вечните ръце[2]; и Той ще изгони врага от пред теб[3] и ще каже: Изтреби[4]!** (1) Пс. 68:33; 90:1,2; Ис. 26:4; Мих. 5:2; (2) Ос. 11:3; (3) Изх. 23:28; (4) Ер. 50:21

28 **Тогава Израил ще живее в безопасност[1], изворът на Яков – отделен[2], в земя на жито и ново вино[3], и** *от* **небесата му ще капе роса[4].** (1) гл. 12:10; 3 Царе 4:25; Ер. 23:6; Зах. 14:11; (2) Чис. 23:9; (3) Бит. 27:28; (4) Зах. 8:12

29 **Блажен си ти, Израилю[1]; кой е като теб, народ спасен от ГОСПОДА[2], който е щитът на помощта ти[3] и мечът на величието ти! Враговете ти ще ти се покорят лицемерно[4] и ти ще тъпчеш високите им места[5].** (1) Пс. 33:12; (2) гл. 4:7,8; (3) Пс. 115:9-11; (4) Пс. 18:44; (5) Ис. 33:16; Авак. 3:19

34 **И Мойсей се изкачи от равнините на Моав на планината Нево, на върха Фасга, който е срещу Ерихон[1]. И ГОСПОД му даде да види цялата земя на Галаад[2] до Дан[3],** (1) гл. 3:27; Чис. 23:14; (2) Иис. Нав. 22:9; (3) Съд. 18:29

2 **и целия Нефталим, и земята на Ефрем и Манасия, цялата земя на Юда до западното море[1],** (1) Чис. 34:6

3 **южната страна и околността** *на Йордан,* **долината на Ерихон, града на палмите[1], до Сигор[2].** (1) Съд. 1:16; 2 Лет. 28:15; (2) Бит. 19:22

4 **И ГОСПОД му каза: Това е земята, за която се заклех на Авраам, Исаак и Яков, като казах: На твоето потомство ще я дам[1]. Дадох ти да я видиш с очите си, но няма да преминеш** *в нея[2]*. (1) гл. 1:8; (2) гл. 1:37

5 **И ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей[1] умря там, в моавската земя, според думата на ГОСПОДА[2].** (1) Иис. Нав. 1:1; 2 Лет. 1:3; Лк. 9:30; (2) гл. 31:14,16; 4 Царе 1:17

6 **И Той го погреба в долината в моавската земя срещу Вет-Фегор[1];** *и* **до днес никой не знае гроба му[2].** (1) гл. 4:46; (2) Юда 9

7 **Мойсей беше на сто и двадесет години[1], когато умря; очите му не бяха отслабнали и силата му не беше намаляла[2].** (1) гл. 31:2; (2) Иис. Нав. 14:11; Йов 5:26; Пс. 92:14

8 **И израилевите синове плакаха за Мойсей тридесет дни[1] в равнините на Моав; така се изпълниха дните на плача** *и* **жалейката за Мойсей.** (1) Бит. 50:3; 1 Царе 25:1

9 **А Иисус, синът на Навий, беше изпълнен с дух на мъдрост[1], защото Мойсей беше положил ръцете си на него[2]; и израилевите синове го слуша-**

ха[3] и вършеха това, което ГОСПОД беше заповядал на Мойсей[4].

(1) Изх. 28:3; 3 Царе 3:12; Ис. 11:2; Деян. 6:3; Еф. 1:17; (2) Чис. 27:18; (3) Иис. Нав. 1:16-18; 1 Лет. 29:23; (4) Изх. 12:28,35,50

10 **И оттогава вече не се издигна в Израил пророк като Мойсей[1], когото ГОСПОД да познава лице в лице[2],**

(1) гл. 18:15-18; (2) Изх. 33:11; Чис. 12:8

11 **с всичките знамения и чудеса, които ГОСПОД го изпрати да извърши в египетската земя, на фараона, на всичките му слуги и на цялата му земя[1],**

(1) гл. 1:30

12 **и с цялата могъща сила и с всички велики и страшни** *дела,* **които Мойсей извърши пред очите на целия Израил.**

Книгата на

ИИСУС НАВИЕВ

1 **И след смъртта на ГОСПОДНИЯ слуга Мойсей[1] ГОСПОД говори на Иисус, сина на Навий[2], слугата на Мойсей[3], и му каза:**

(1) Втзк. 34:5; (2) Неем. 8:17; (3) Изх. 24:13

2 **Слугата ми Мойсей умря; затова сега стани, премини този Йордан[1], ти и целият този народ, към земята, която Аз давам на тях, на израилевите синове[2].** (1) Втзк. 3:28; (2) Бит. 17:8; Неем. 9:23

3 **Всяко място, на което стъпи стъпалото на крака ви, Аз ви го давам, така, както говорих на Мойсей[1].**

(1) гл. 14:9; Втзк. 11:24

4 **От пустинята и този Ливан чак до голямата река, реката Ефрат[1], цялата земя на хетейците[2], и до Голямото море към залез слънце ще бъдат пределите ви.** (1) Бит. 15:18; (2) 3 Царе 10:29

5 **Никой няма да устои пред теб през всичките дни на живота ти[1]; както бях с Мойсей, така ще бъда и с теб[2]; няма да отстъпя от теб и няма да те оставя[3].**

(1) гл. 10:8; 21:44; Втзк. 7:24; (2) гл. 3:7; 6:27; Бит. 39:2,3; Втзк. 20:1; 31:23; 1 Царе 10:7; Деян. 18:10; (3) Втзк. 31:6,8

6 **Бъди силен и смел[1], защото ти ще разделиш на този народ земята в наследство[2], за която се заклех на бащите им, че ще им я дам[3].** (1) ст. 18; гл. 10:25; 1 Лет. 28:20; 2 Лет. 15:7; Дан. 10:19; Аг. 2:4; 2 Тим. 2:1; (2) гл. 13:6; Чис. 26:53; (3) гл. 5:6; 18:3; 21:43; Бит. 12:7; Втзк. 1:8,35; 2 Лет. 20:7,11; Деян. 7:5; Гал. 3:16

7 **Само бъди силен и много смел, за да внимаваш да спазваш целия закон, за който ти заповяда слугата Ми Мойсей[1]; не се отклонявай от него нито надясно, нито наляво[2], за да имаш успех*, където и да отидеш.**

**или:* да постъпваш благоразумно

(1) гл. 11:15; Втзк. 4:2; (2) гл. 23:6; Втзк. 5:32; Евр. 13:9

8 **Тази книга на закона да не се отделя от устата ти и да размишляваш върху нея денем и нощем[1], за да внимаваш да спазваш всичко, което е написано в нея[2]; защото тогава ще благоуспяваш в пътя си и тогава ще имаш успех*[3].**

**или:* ще постъпваш благоразумно

(1) Пс. 119:97; 1 Тим. 4:15; (2) Втзк. 5:1; 17:18,19; (3) Втзк. 29:9; 2 Лет. 26:5; Пс. 1:2,3

9 **Ето, заповядвам ти: бъди силен и смел[1]; не се плаши и не се страхувай[2], защото ГОСПОД, твоят Бог, е с теб, където и да отидеш[3]!**

(1) ст. 6; (2) гл. 8:1; 10:8; Втзк. 1:21,29; 1 Лет. 28:20; Ис. 8:12; Аг. 2:5; (3) ст. 5; Ер. 1:8

10 **И Иисус заповяда на надзорниците на народа и каза:**

11 **Преминете през стана и заповядайте на народа, и му кажете: Пригответе си храна за път, защото след три дни ще преминете този Йордан[1], за да влезете да завладеете земята[2], която ГОСПОД, вашият Бог, ви дава да притежавате.** (1) гл. 3:2,3; (2) Втзк. 3:18; 9:1

12 **А на рувимците, на гадците и на половината от манасиевото племе[1] Иисус говори и им каза:**

(1) гл. 22:1; 1 Лет. 5:18; 26:32

13 **Помнете думата, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви заповяда, като**

каза: ГОСПОД, вашият Бог, ви дава
почивка и ще ви даде тази земя.
14 **Жените ви, децата ви и добитъкът**
ви да останат в земята, която Мойсей
ви даде отсам Йордан, а вие, всички
храбри воини, да преминете пред бра-
тята си в боен ред и да им помогне-
те[1]**,** (1) гл. 4:12,13
15 **докато ГОСПОД даде** *и* **на братята**
ви почивка, както на вас, и те също
завладеят земята[1]**, която ГОСПОД, ва-**
шият Бог, им дава. Тогава да се вър-
нете в земята на вашето наследство и
да я притежавате, *земята,* **която ГОС-**
ПОДНИЯТ слуга Мойсей ви даде отсам
Йордан към изгрев слънце[2]**.**
(1) ст. 11; (2) гл. 22:1-4; Чис. 32:20-24; Втзк. 3:18-20
16 **И те отговориха на Иисус и казаха:**
Всичко, което ни заповядваш, ще из-
вършим и където и да ни пратиш, ще
идем[1]**.** (1) Чис. 32:25,27; Езд. 10:4
17 **Както слушахме Мойсей във всич-**
ко, така ще слушаме и теб[1]**; само ГОС-**
ПОД, твоят Бог, да е с теб[2]**, както**
беше с Мойсей. (1) гл. 4:14; Чис. 27:18-20;
Втзк. 34:9; (2) 1 Царе 17:37; 2 Царе 14:17; 3 Царе 1:37
18 **Всеки, който се разбунтува срещу**
твоята заповед и не послуша думите
ти във всичко, което му заповядваш,
ще бъде умъртвен[1]**. Само бъди силен**
и смел[2]**!** (1) Втзк. 17:12; Римл. 13:1-5; (2) ст. 6,9

2 И Иисус, синът на Навий, изпра-
ти от Ситим[1] **двама мъже да огледат**[2]
тайно *земята* **и им каза: Идете, разгле-**
дайте земята *и* **особено Ерихон**[3]**. И те**
отидоха и дойдоха в къщата на една
блудница на име Раав[4]**, и пренощуваха**
там. (1) гл. 3:1; Чис. 25:1; (2) Чис. 13:1-3;
Съд. 1:23; (3) гл. 6:1; Чис. 13:17-20; (4) Мт. 1:5
2 **Но това се съобщи на ерихонския**
цар, като му се каза: Ето, тази нощ
дойдоха тук мъже от израилевите си-
нове, за да разучат[1] **земята.** (1) Съд. 18:2
3 **И ерихонският цар изпрати до Раав**
да кажат: Изведи мъжете, които дой-
доха при теб *и* **които влязоха в къщата**
ти, защото са дошли да разучат цялата
земя.
4 **А жената взе двамата мъже и ги**
скри[1]**, и каза: Наистина мъжете дой-**
доха при мен, но аз не знаех откъде
бяха. (1) гл. 6:17,25
5 **И когато щяха да затворят порта-**
та, на мръкване, мъжете излязоха. Не
зная къде отидоха мъжете[1]**. Гонете ги**
бързо, защото ще ги настигнете.
(1) 1 Царе 19:14
6 **А тя ги беше качила на покрива и ги**
беше скрила в лenените пръчки, които
си беше наредила на покрива[1]**.**
(1) 2 Царе 17:19,20
7 **И мъжете ги гониха по пътя към**
Йордан до бродовете[1]**; и веднага щом**
преследвачите излязоха, затвориха пор-
тата. (1) Съд. 3:28
8 **А преди те да си легнат, тя се качи**
при тях на покрива
9 **и каза на мъжете: Зная, че ГОСПОД**
ви е дал земята[1]**, и че ужасът от вас**
ни нападна, и че всичките жители на
земята са паднали духом заради вас[2]**.**
(1) Евр. 11:1,31; (2) ст. 24; гл. 5:1; 9:24;
Изх. 15:14-16; Неем. 6:16; Ест. 8:17
10 **Защото чухме как ГОСПОД е пре-**
сушил водите на Червеното море пред
вас, когато сте излизали от Египет[1]**, и**
какво сте направили на двамата амо-
рейски царе, които бяха оттатък Йор-
дан, на Сихон и на Ог, над които из-
пълнихте проклятието[2]**.**
(1) Изх. 14:21; (2) гл. 9:10; 24:12
11 **И като чухме** *това,* **сърцата ни се**
стопиха, и в никого не остана вече
смелост заради вас[1]**; защото ГОСПОД,**
вашият Бог, Той е Бог на небето горе
и на земята долу[2]**.**
(1) ст. 9; (2) Втзк. 4:39; Пс. 83:18; 1 Кор. 8:4,6
12 **И сега, моля ви се, закълнете ми**
се в ГОСПОДА[1]**, защото ви оказах ми-**
лост, че и вие ще окажете милост на
бащиния ми дом[2]**; и ми дайте верен**
знак, (1) Бит. 24:3; (2) Бит. 40:14
13 **че ще оставите живи баща ми,**
майка ми, братята ми, сестрите ми,
и всичко, което имат, и ще избавите
живота ни от смърт.
14 **Тогава мъжете ѝ отговориха: На-**
шият живот да е вместо вашия, ако не

издадете тази наша работа; и когато ГОСПОД ни даде земята, ние ще ти окажем милост и вярност[1]. (1) гл. 6:22; Бит. 24:49; 47:29; Съд. 1:24; 2 Царе 2:5; Пр. 14:22

15 **Тогава тя ги спусна с въже през прозореца**[1]**, защото къщата ѝ беше на градската стена и тя живееше на стената.** (1) 1 Царе 19:12; Деян. 9:25; Як. 2:25

16 **И им каза: Идете в планината, за да не ви срещнат преследвачите, и се крийте там три дни, докато преследвачите се върнат, и след това си идете по пътя.**

17 **И мъжете ѝ казаха: Ние ще бъдем свободни от тази твоя клетва, с която ни накара да се закълнем**[1], *ако не направиш така:* (1) Бит. 24:8

18 **ето, когато дойдем в земята, да вържеш това въже от червена прежда на прозореца**[1]**, през който ни спусна, и да събереш при себе си в къщата баща си и майка си, и братята си, и целия си бащин дом**[2]. (1) Изх. 12:13,22,23; (2) гл. 6:23

19 **И всеки, който излезе от вратата на къщата ти на улицата, кръвта му ще бъде на главата му**[1]**, а ние ще бъдем свободни** *от клетвата ти;* **но на всеки, който остане с теб в къщата, кръвта му ще бъде на нашата глава, ако се вдигне ръка на него.** (1) Лев. 20:9,11-13

20 **Но ако издадеш тази наша работа, тогава ще бъдем свободни от клетвата ти, с която ни накара да се закълнем.**

21 **И тя каза: Да бъде според думите ви. И ги изпрати и те си отидоха, а тя завърза червеното въже на прозореца**[1]. (1) Изх. 12:28

22 **И те си отидоха и дойдоха в планината, и останаха там три дни, докато се върнаха преследвачите. А преследвачите ги търсиха по целия път, но не ги намериха.**

23 **Тогава двамата мъже се върнаха и слязоха от планината, и преминаха, и дойдоха при Иисус, сина на Навий, и му разказаха всичко, което им се беше случило**[1]. (1) Мк. 6:30

24 **И казаха на Иисус: Действително ГОСПОД е предал в ръцете ни цялата земя**[1]**, а и всичките жители на земята са паднали духом заради нас**[2]. (1) гл. 6:2; 8:1; 21:44; Изх. 23:31; Съд. 1:2; 18:10; (2) ст. 9,11

3

Тогава Иисус стана рано сутринта[1] **и потеглиха от Ситим**[2]**, и дойдоха до Йордан, той и всичките израилеви синове, и пренощуваха там, преди да преминат.** (1) гл. 6:12; 7:16; 8:10; Бит. 22:3; 1 Царе 17:20; (2) гл. 2:1

2 **А след три дни надзорниците преминаха през стана**[1] (1) гл. 1:10,11

3 **и заповядаха на народа, като казаха: Когато видите ковчега на завета на ГОСПОДА, вашия Бог, и свещениците левити да го носят**[1]**, тогава да потеглите от мястото си и да вървите след него.** (1) Втзк. 31:9

4 **Но между вас и него да има около две хиляди лакътя разстояние. Не се приближавайте до него –** *само колкото* **да знаете пътя, по който трябва да вървите**[1] **– защото досега не сте минавали по този път.** (1) Пс. 25:12; Ис. 48:17; Йн. 10:4

5 **И Иисус каза на народа: Осветете се**[1]**, защото утре ГОСПОД ще извърши чудеса сред вас**[2]. (1) гл. 7:13; Изх. 19:10; Лев. 20:7; 1 Царе 16:5; 2 Кор. 7:1; 1 Петр. 1:15; (2) Пс. 77:14

6 **И Иисус говори на свещениците и каза: Вдигнете ковчега на завета**[1] **и преминете пред народа. И те вдигнаха ковчега на завета и отидоха пред народа**[2]. (1) гл. 6:6; (2) Мих. 2:13

7 **И ГОСПОД каза на Иисус: В този ден Аз ще започна да те възвеличавам пред очите на целия Израил**[1]**, за да познаят, че както бях с Мойсей, така ще бъда и с теб**[2]. (1) гл. 4:14; 2 Лет. 1:1; (2) гл. 1:5,9,17

8 **Да заповядаш на свещениците, които носят ковчега на завета, и да им кажеш: Когато стигнете до брега на Йорданските води, застанете в Йордан!**

9 **Тогава Иисус каза на израилевите**

синове: Елате тук и чуйте думите на ГОСПОДА, вашия Бог.
10 **И Иисус каза: От това ще познаете, че живият Бог**[1] **е сред вас**[2] **и че със сигурност ще изгони отпред вас ханаанците, хетейците, евейците, ферезейците, гергесейците, аморейците и евусейците**[3]**:** (1) Втзк. 5:26; 1 Царе 17:26; 4 Царе 19:4; Ер. 10:10; 1 Сол. 1:9; (2) гл. 22:31; Втзк. 7:21; (3) гл. 9:1; 11:3; 12:8; 24:11; Бит. 15:21; Чис. 13:29; Пс. 44:2
11 **ето, ковчегът на завета на Господа на цялата земя**[1] **преминава пред вас**[2] **в Йордан.** (1) 1 Лет. 29:11; Пс. 83:18; Ис. 54:5; Зах. 4:14; (2) Втзк. 9:3
12 **Затова сега си вземете дванадесет мъже от израилевите племена, по един мъж от всяко племе**[1]**.** (1) гл. 4:2,4; Чис. 13:2
13 **И веднага щом застанат във водите на Йордан стъпалата на краката на свещениците, които носят ковчега на ГОСПОДА, Господа на цялата земя**[1]**, водите на Йордан ще се пресекат, водите, които слизат отгоре, ще застанат накуп**[2]**.** (1) ст. 11; (2) Изх. 15:8; Пс. 78:13; 114:3,5
14 **И когато народът потегли от шатрите си, за да премине Йордан, и свещениците носеха ковчега на завета пред народа**[1]**,** (1) Деян. 7:45
15 **и когато носещите ковчега дойдоха до Йордан и краката на свещениците, носещи ковчега, се потопиха в края на водата – а Йордан наводнява всичките си брегове през цялото време на жетвата**[1] **–** (1) гл. 4:18; 1 Лет. 12:15
16 **водите, които слизаха отгоре, застанаха** *и* **се издигнаха накуп**[1] **много далеч, при Адам, града, който е до Царетан**[2]**; а водите, които отиваха надолу към морето на равнината,** *тоест* **Солено море**[3]**, престанаха и бяха отсечени. И народът премина срещу Ерихон**[4]**.** (1) ст. 13; (2) Съд. 7:22; 3 Царе 4:12; (3) гл. 12:3; Втзк. 3:17; (4) гл. 4:22; 5:1
17 **А свещениците, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, стояха твърдо на сухо в средата на Йордан; докато целият Израил премина по сухо, докато целият народ премина напълно Йордан**[1]**.** (1) гл. 4:1,10,11; Изх. 14:22

4 **И когато целият народ беше преминал напълно Йордан**[1]**, ГОСПОД говори на Иисус и каза:** (1) гл. 3:17; 24:11
2 **Вземете си дванадесет мъже от народа, по един мъж от всяко племе**[1]**,** (1) гл. 3:12
3 **и им заповядайте, като им кажете: Вдигнете си дванадесет камъка оттук, от средата на Йордан, от мястото, където краката на свещениците са стояли твърдо, и ги занесете със себе си и ги оставете на мястото за пренощуване, където ще пренощувате тази нощ.**
4 **Тогава Иисус повика дванадесетте мъже, които беше определил от израилевите синове, по един мъж от всяко племе**[1]**.** (1) гл. 3:12
5 **И Иисус им каза: Преминете пред ковчега на ГОСПОДА, вашия Бог, в средата на Йордан и вдигнете всеки от вас по един камък на рамото си, според броя на племената на израилевите синове**[1]**,** (1) Изх. 24:4
6 **за да бъде това** *за* **знак между вас. Когато в бъдеще синовете ви попитат и кажат: Защо ви са тези камъни?**[1] **–** (1) ст. 21; Изх. 12:26
7 **тогава да им кажете: Понеже водите на Йордан бяха отсечени пред ковчега на ГОСПОДНИЯ завет. Когато той преминаваше Йордан, водите на Йордан бяха отсечени. И тези камъни да бъдат за спомен на израилевите синове завинаги**[1]**.** (1) Изх. 12:14; Чис. 16:40; Втзк. 16:3
8 **И израилевите синове направиха така, както Иисус заповяда**[1]**, и вдигнаха дванадесет камъка от средата на Йордан, както ГОСПОД говори на Иисус, според броя на племената на израилевите синове**[2]**, и ги занесоха със себе си на мястото за пренощуване, и ги положиха там.** (1) Изх. 12:28; (2) Изх. 24:4
9 **А Иисус изправи дванадесет камъка в средата на Йордан, на мястото, където бяха стояли краката на свещениците, които носеха ковчега на завета; и те са там** *и* **до днес.**
10 **Защото свещениците, които носеха**

ковчега, стояха в средата на Йордан, докато се завърши всичко, което ГОСПОД беше заповядал на Иисус да говори на народа, според всичко, което Мойсей беше заповядал на Иисус. И народът побърза и премина[1].

(1) гл. 3:17; 24:11

11 И когато целият народ беше преминал напълно[1], премина и ГОСПОДНИЯТ ковчег, и свещениците пред народа[2]. (1) гл. 3:17; 24:11; (2) Ис. 52:12

12 И синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе преминаха в боен ред пред израилевите синове[1], така както Мойсей им беше говорил[2]; (1) Втзк. 33:21; (2) гл. 1:14,15

13 около четиридесет хиляди *мъже,* въоръжени за бой[1], преминаха пред ГОСПОДА за бой към равнините на Ерихон. (1) Съд. 20:1,2

14 В онзи ден ГОСПОД възвеличи Иисус пред очите на целия Израил[1]; и те се бояха от него така, както се бяха бояли от Мойсей[2], през всичките дни на живота му.

(1) гл. 3:7; Изх. 11:3; 1 Лет. 29:25; (2) гл. 1:17; Изх. 14:31; 1 Царе 12:18; 3 Царе 3:28; 4 Царе 2:15

15 Тогава ГОСПОД говори на Иисус и каза:

16 Заповядай на свещениците, които носят ковчега на свидетелството, да излязат от Йордан.

17 И Иисус заповяда на свещениците и каза: Излезте от Йордан.

18 И когато свещениците, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, излязоха от Йордан, и стъпалата на краката на свещениците стъпиха на сухо, водите на Йордан се върнаха на мястото си и заляха целите му брегове както преди[1]. (1) гл. 3:15

19 А народът излезе от Йордан на десетия *ден* от първия месец и се разположи на стан в Галгал[1], на източния край на Ерихон[2]. (1) гл. 5:9,10; 9:6; Втзк. 11:30; 1 Царе 10:8; 4 Царе 2:1; (2) гл. 24:11

20 А онези дванадесет камъка, които те взеха от Йордан, Иисус изправи в Галгал.

21 И той говори на израилевите синове и каза: Когато утре синовете ви попитат бащите си и кажат: Какви са тези камъни?[1] – (1) ст. 6

22 тогава да разкажете на синовете си и да им кажете: По сухо премина Израил този Йордан[1]; (1) гл. 3:17; Пс. 66:6

23 защото ГОСПОД, вашият Бог, пресуши водите на Йордан пред вас, докато преминахте, както ГОСПОД, вашият Бог, направи с Червено море, което пресуши пред нас, докато преминахме[1], (1) Изх. 15:19

24 за да познаят всичките земни племена, че ГОСПОДНАТА ръка е мощна[1], и да се боите от ГОСПОДА, вашия Бог, през всичките дни[2]. (1) Изх. 9:16; 1 Царе 17:46; 3 Царе 8:40-43; Пс. 106:8; Ис. 52:10; Римл. 9:17; (2) Изх. 14:31; Втзк. 6:2; Ер. 10:7; Откр. 15:4

5 И когато всичките аморейски царе, които бяха отсам Йордан на запад, и всичките ханаански царе, които бяха при морето[1], чуха, че ГОСПОД пресушил водите на Йордан пред израилевите синове, докато преминали[2], сърцата им се стопиха и в тях вече не остана смелост заради израилевите синове[3]. (1) Чис. 13:29; (2) гл. 3:17; (3) гл. 2:9-11

2 В онова време ГОСПОД каза на Иисус: Направи си кремъчни ножове и обрежи пак израилевите синове втори път[1]. (1) Бит. 17:10-13,23-27

3 И Иисус си направи кремъчни ножове и обряза израилевите синове на Хълма на краекожията.

4 А това е причината, поради която Иисус ги обряза: целият народ, който излезе от Египет, от мъжки пол, всичките мъже, *годни* за война, измряха в пустинята по пътя, след като бяха излезли от Египет[1]. (1) Чис. 26:64,65

5 Защото целият народ, който излезе, беше обрязан, но целият народ, който се роди в пустинята по пътя, при излизането им от Египет, не беше обрязан.

6 Защото израилевите синове ходиха в

пустинята четиридесет години[1], докато
целият народ, мъжете *годни* за война,
които излязоха от Египет, се довърши-
ха, защото не послушаха ГОСПОДНИЯ
глас; на които ГОСПОД се закле, че
няма да ги остави да видят земята[2],
за която ГОСПОД се беше заклел на
бащите им, че ще ни я даде[3], земя,
където текат мляко и мед[4]. (1) гл. 24:7;
(2) Чис. 14:33-35; Евр. 3:11,17,18; (3) гл. 1:6; (4) Изх. 3:8,17
7 И Иисус обряза синовете им, които
Той издигна на тяхно място[1]; защото
бяха необрязани, понеже не ги бяха
обрязали по пътя. (1) Втзк. 1:39
8 И когато целият народ беше обря-
зан докрай, останаха на местата си в
стана, докато оздравяха[1]. (1) Бит. 34:25
9 Тогава ГОСПОД каза на Иисус:
Днес отнех от вас срама на Египет[1].
Затова името на онова място се нари-
ча Галгал*[2] *и* до днес. *Отнемане; (1) Бит. 34:14;
(2) гл. 4:19; 1 Царе 7:16; Ос. 4:15; Ам. 5:5; Мих. 6:5
10 Докато израилевите синове бяха
на стан в Галгал, направиха Пасхата на
четиринадесетия ден от месеца, приве-
чер[1], в равнините на Ерихон.
(1) Изх. 12:6,11
11 И на сутринта след Пасхата ядоха
от житото на земята, безквасни хлябо-
ве[1] и печено *жито,* в същия този ден.
(1) Изх. 13:6,7
12 И манната[1] престана на сутринта,
след като бяха яли от житото на земя-
та; и вече нямаше манна за израиле-
вите синове, но през тази година ядяха
от реколтата на ханаанската земя.
(1) Изх. 16:35
13 И когато Иисус беше при Ерихон,
той вдигна очите си и погледна, и ето,
срещу него стоеше мъж[1] с гол меч в
ръката Си[2]. И Иисус пристъпи към
него и му каза: От нас ли си, или от
враговете ни? (1) Бит. 18:2; (2) Чис. 22:23,31
14 А той каза: Не, а съм военачалник
на ГОСПОДНАТА войска; сега дойдох[1].
И Иисус падна по лице на земята и се
поклони[2], и му каза: Какво заповядва
Господарят ми на слугата си[3]?
(1) Изх. 23:20,23; Дан. 8:11; Римл. 8:31; 1 Кор. 15:57;
(2) Чис. 22:31; Езек. 3:23; Мт. 2:11; 28:9; Йн. 9:38;
(3) 1 Царе 3:9,10; 2 Царе 7:19,20
15 А военачалникът на ГОСПОДНАТА
войска каза на Иисус: Събуй обувката
си от крака си, защото мястото, на ко-
ето стоиш, е свято[1]. И Иисус направи
така. (1) Изх. 3:5

6 А Ерихон[1] беше здраво затворен
заради израилевите синове; никой не
излизаше и никой не влизаше.
(1) гл. 2:1; 18:21; 2 Царе 10:5; 4 Царе 2:4
2 И ГОСПОД каза на Иисус: Ето, Аз
предадох Ерихон в ръката ти, с царя
му *и* храбрите му воини[1]. (1) гл. 2:9,24; 12:9
3 Вървете около града, всички мъже,
годни за война, *и* обиколете града
веднъж. Така да направиш шест дни.
4 И седем свещеници да носят пред
ковчега седем тръби от овнешки рог. А
на седмия ден обиколете града седем
пъти[1] и свещениците да надуят тръби-
те[2]. (1) 3 Царе 18:43; 4 Царе 5:10; (2) Чис. 10:8,9
5 И когато затръбят дълго с тръбата,
когато чуете гласа на тръбата, цели-
ят народ да извика със силен глас; и
стената на града ще падне на мястото
си. Тогава народът да тръгне нагоре,
всеки право пред себе си.
6 Тогава Иисус, синът на Навий, по-
вика свещениците и им каза: Вдигнете
ковчега на завета[1] и нека седем све-
щеници носят седем тръби от овнеш-
ки рог пред ГОСПОДНИЯ ковчег.
(1) гл. 3:6
7 И каза на народа: Идете напред и
обиколете града и нека въоръжените
да минат пред ГОСПОДНИЯ ковчег.
8 И когато Иисус говори на наро-
да, седемте свещеници, които носеха
седемте тръби от овнешки рог пред
ГОСПОДА, отидоха и надуха тръбите,
а ковчегът на ГОСПОДНИЯ завет вър-
веше след тях.
9 И въоръжените *мъже* вървяха пред
свещениците, които надуваха тръбите,
и задната стража идваше след ковчега,
а те продължаваха да надуват тръбите.
10 А Иисус заповяда на народа и каза:
Да не викате и гласът ви да не се

чуе, и дума да не излезе от устата ви
до деня, когато ще ви кажа: Викайте!
Тогава да извикате.
11 Така ГОСПОДНИЯТ ковчег обиколи
града веднъж и *после* дойдоха в стана
и пренощуваха в стана.
12 А на сутринта Иисус стана рано[1]
и свещениците вдигнаха ГОСПОДНИЯ
ковчег. (1) гл. 3:1
13 И седемте свещеници, които но-
сеха седемте тръби от овнешки рог
пред ГОСПОДНИЯ ковчег, вървяха
непрекъснато и надуваха тръбите; и
въоръжените *мъже* вървяха пред тях,
а задната стража идваше след ГОС-
ПОДНИЯ ковчег, а те продължаваха да
надуват тръбите.
14 И на втория ден обиколиха града
веднъж и се върнаха в стана. Така пра-
виха шест дни.
15 А на седмия ден станаха рано, при
пукването на зората[1], и обиколиха гра-
да седем пъти по същия начин; само
този ден обиколиха града седем пъти.
(1) гл. 3:1
16 И на седмия път, когато свещени-
ците надуха тръбите[1], Иисус каза на
народа: Викайте, защото ГОСПОД ви
предаде града[2]! (1) Съд. 7:22; (2) 2 Лет. 20:22
17 И градът и всичко, което е в него,
се предава на ГОСПОДНОТО прокля-
тие[1]; само блудницата Раав да остане
жива, тя и всички, които са с нея в
къщата, защото скри пратениците, ко-
ито изпратихме[2].
(1) Лев. 27:28; Чис. 21:2,3; (2) гл. 2:4
18 А вие се пазете от всичко прокъл-
нато[1], да не би *и* вие да станете про-
кълнати, като вземете от прокълнатото
и да навлечете проклятие върху стана
на Израил[2], и да му навлечете бед-
ствие[3]. (1) Втзк. 23:9;
(2) гл. 7:12; (3) гл. 7:25; Втзк. 7:26; 1 Царе 15:9-11
19 Но всичкото сребро и злато и съ-
довете от бронз и желязо, са посвете-
ни на ГОСПОДА; те да се занесат в
ГОСПОДНАТА съкровищница[1].
(1) 1 Лет. 18:11
20 И народът извика[1] и *свещениците*
надуха тръбите. И когато народът чу
гласа на тръбата и народът извика със
силен глас, стената падна на мястото
си[2]. И народът се изкачи в града, все-
ки право пред себе си, и превзеха гра-
да. (1) 2 Лет. 13:15; (2) Соф. 1:16; Евр. 11:30
21 И изпълниха проклятието над всич-
ко в града – от мъж до жена, от млад
до стар, и до говедо, и овца, и мага-
ре – с острието на меча[1].
(1) гл. 8:2,22; 9:3,24; Втзк. 2:34; 7:2,16; 13:15
22 А Иисус каза на двамата мъже, ко-
ито бяха огледали земята: Влезте в къ-
щата на блудницата и изведете оттам
жената и всичко, което има, както ѝ се
заклехте[1]. (1) гл. 2:14
23 И младежите, които бяха огледали
земята, влязоха и изведоха Раав, баща
ѝ, майка ѝ, братята ѝ и всичко, което
имаше[1]; изведоха всичките ѝ роднини
и ги оставиха извън израилевия стан.
(1) гл. 2:18,19; Съд. 1:25; Евр. 11:31
24 А града и всичко в него изгориха с
огън[1]. Само среброто и златото и съдо-
вете от бронз и желязо сложиха в съ-
кровищницата на ГОСПОДНИЯ дом[2].
(1) гл. 11:11; Чис. 31:10; Втзк. 13:16; (2) 1 Лет. 18:11
25 Така Иисус остави живи блудница-
та Раав[1] и бащиния ѝ дом, и всичко,
което тя имаше[2]. И тя живее сред Из-
раил *и* до днес, защото скри пратени-
ците, които Иисус изпрати да огледат
Ерихон[3]. (1) гл. 2:4; (2) ст. 23; (3) гл. 2:1,4
26 И в онова време Иисус *ги* закле
и каза: Проклет пред ГОСПОДА онзи
човек, който стане и построи този
град Ерихон; със *смъртта на* първород-
ния си ще положи основата му и със
смъртта на най-младия си ще постави
портите му[1]! (1) 3 Царе 16:34
27 И ГОСПОД беше с Иисус[1] и слава-
та му се разнесе по цялата земя[2].
(1) гл. 1:5,9; (2) 2 Царе 7:9; 1 Лет. 14:17; Ест. 9:4

7 А израилевите синове извършиха
престъпление с прокълнатото, защото
Ахан, синът на Хармий, син на Завдий,
син на Зара, от юдовото племе, взе
от прокълнатото[1] и ГОСПОДНИЯТ гняв

пламна против израилевите синове[2].
(1) 1 Лет. 2:7; Екл. 9:18; (2) гл. 22:18,20; Лев. 10:6; 1 Лет. 21:7
2 **И Иисус изпрати мъже от Ерихон в Гай[1], който е близо до Ветавен, на изток от Ветил[2], и им говори и каза: Изкачете се и огледайте земята. И мъжете се изкачиха и огледаха Гай.**
(1) Ис. 10:28; (2) Бит. 12:8; 1 Царе 13:5; 3 Царе 12:29; Ос. 4:15
3 **И се върнаха при Иисус и му казаха: Да не се изкачва целият народ, а нека се изкачат две или три хиляди мъже и да разбият Гай; не затруднявай там целия народ, защото** *там* **са малцина.**
4 **И около три хиляди мъже от народа се изкачиха там, но побягнаха пред гайските мъже.**
5 **И гайските мъже убиха около тридесет и шест мъже от тях, и ги гониха[1] от портата до Сиварим, и ги разбиха по нанадолнището; затова сърцето на народа се стопи и стана като вода.**
(1) Втзк. 1:44
6 **И Иисус раздра дрехите си[1] и падна по лице на земята[2] пред ГОСПОДНИЯ ковчег до вечерта, той и израилевите старейшини[3]; и посипаха главите си с пръст[4].**
(1) Съд. 11:35; (2) 2 Царе 12:16; Езд. 9:3; 10:1; Йов 1:20; (3) Съд. 20:23,26; (4) 1 Царе 4:12; 2 Царе 1:2; 13:19; Неем. 9:1; Ест. 4:1,3
7 **И Иисус каза: О, Господи, БОЖЕ, защо преведе този народ през Йордан – за да ни предадеш в ръката на аморейците, за да ни погубят?[1] О, да бяхме се задоволили и да бяхме останали да живеем оттатък Йордан!**
(1) Изх. 5:22
8 **О, Господи, какво да кажа, когато Израил обърна гръб пред враговете си?**
9 **Защото ханаанците и всичките жители на земята ще чуят[1] и ще ни заобиколят, и ще отсекат името ни от земята[2]. И какво ще сториш Ти за великото Си Име[3]?**
(1) Чис. 14:13; (2) Пс. 83:4; (3) Изх. 32:12; Втзк. 9:28; Пс. 79:9; 115:1,2; Йоил 2:17; Мих. 7:10
10 **А ГОСПОД каза на Иисус: Стани! Защо лежиш на лицето си[1]?** (1) Изх. 14:15
11 **Израил съгреши и престъпиха завета Ми, който им заповядах. И взеха от прокълнатото и откраднаха, и измамиха, и** *го* **сложиха под вещите си.**
12 **Затова израилевите синове няма да могат да устоят пред враговете си[1], а ще обърнат гръб пред враговете си, защото паднаха под проклятие. И Аз няма да бъда повече с вас, ако не унищожите прокълнатото отсред себе си[2].**
(1) Чис. 14:42; Съд. 2:14; (2) гл. 6:18
13 **Стани, освети народа[1] и кажи: Осветете се за утре, защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог:** *Нещо* **прокълнато има сред теб, Израилю; ти не можеш да устоиш пред враговете си, докато не отмахнете прокълнатото отсред себе си[2].** (1) гл. 3:5; (2) Втзк. 13:5
14 **Затова на сутринта да се приближите според племената си. И племето, което ГОСПОД хване** *чрез жребий,* **да се приближи според родовете си; и родът, който ГОСПОД хване, да се приближи според домовете си; и домът, който ГОСПОД хване, да се приближи според мъжете[1].** (1) 1 Царе 10:19; Пр. 16:33
15 **И който се хване с прокълнатото, да се изгори с огън, той и всичко, което има, понеже е престъпил ГОСПОДНИЯ завет и понеже е извършил позорно нещо в Израил[1].** (1) Съд. 20:6
16 **И Иисус стана рано сутринта[1] и приведе Израил според племената му, и се хвана юдовото племе.** (1) гл. 3:1
17 **И приведе юдовите родове и хвана рода на заровците; и приведе рода на заровците според мъжете, и се хвана Завдий.**
18 **И приведе дома му според мъжете, и се хвана Ахан[1], синът на Хармий, син на Завдий, син на Зара, от юдовото племе.** (1) 1 Царе 14:42
19 **И Иисус каза на Ахан: Сине мой, моля те, отдай слава на ГОСПОДА, Израилевия Бог[1], и Му се изповядай[2]; и ми кажи сега какво си сторил, не скривай от мен.** (1) 1 Царе 6:5; Ер. 13:16; Йн. 9:24; (2) Чис. 5:6,7; 1 Царе 14:43; Езд. 10:11; Йона 1:8
20 **И Ахан отговори на Иисус и каза: Наистина аз съгреших против ГОСПО-**

ДА, Израилевия Бог[1], и направих така
и така. (1) Изх. 9:27; Лк. 15:21
21 **Когато видях между трофеите една**
хубава дреха от Шинар, двеста сикъла
сребро и една златна плочка, тежаща
петдесет сикъла, аз ги пожелах и ги
взех[1]; и ето, те са сред шатрата ми, за-
ровени в земята, и среброто отдолу[2].
(1) Бит. 3:6; 1 Йн. 2:16; 1 Тим. 6:9,10; (2) 4 Царе 5:24
22 **И Иисус изпрати пратеници и те**
изтичаха до шатрата; и ето, *прокълна-*
тото **беше заровено в шатрата му и**
среброто отдолу.
23 **И ги взеха отсред шатрата и ги**
донесоха при Иисус и при всичките
израилеви синове; и те ги положиха
пред ГОСПОДА.
24 **Тогава Иисус и целият Израил с**
него взеха Ахан, сина на Зара, и сре-
брото, и дрехата, и златната плочка, и
синовете му, и дъщерите му[1], и гове-
дата му, и магаретата му, и дребния
му добитък, и шатрата му, и всичко,
което имаше, и ги занесоха в долината
Ахор. (1) гл. 22:20
25 **И Иисус каза: Защо си ни докарал**
бедствие[1]? ГОСПОД ще докара днес
бедствие на теб. И целият Израил го
уби с камъни[2], и ги изгориха с огън, и
ги замеряха с камъни.
(1) гл. 6:18; Бит. 34:30; (2) Втзк. 13:9,10; Пр. 1:19; 15:27
26 **И издигнаха над него голяма грама-**
да от камъни[1], *която е там и* **до днес.**
Така ГОСПОД се обърна от яростта
на Своя гняв[2]. Затова името на това
място се нарича долината Ахор*[3] *и* **до**
днес. *Бедствие; (1) гл. 8:29; 2 Царе 18:17;
(2) Изх. 32:12; Чис. 25:8; Втзк. 13:17; 2 Лет. 29:10; Езд. 10:14;
Пс. 85:3; Йона 1:15; (3) Ис. 65:10; Ос. 2:15

8 **И ГОСПОД каза на Иисус: Не се**
бой и не се страхувай[1]. Вземи със себе
си целия народ, *годен* **за война, и ста-**
ни, *и* **се изкачи в Гай. Ето, Аз предадох**
в ръката ти[2] гайския цар, народа му,
града му и земята му.
(1) гл. 1:9; Втзк. 7:18; (2) гл. 6:2
2 **И да направиш на Гай и на царя**
му, както направи на Ерихон и на царя
му[1]; но плячката му и добитъка му мо-
жете да заграбите за себе си[2]. Постави
си засада против града зад него.
(1) гл. 6:21; 9:3; (2) гл. 11:14; Втзк. 2:35
3 **Така Иисус стана с целия народ,** *го-*
ден **за война[1], за да се изкачи в Гай;**
и Иисус избра тридесет хиляди мъже[2],
храбри воини, и ги изпрати през нощ-
та. (1) гл. 10:7; (2) Изх. 17:9
4 **И им заповяда и каза: Ето, вие ще**
направите засада против града зад
града[1]. Не се отдалечавайте много от
града, а бъдете всички готови.
(1) Съд. 9:32; 20:29
5 **После аз и целият народ, който е**
с мен, ще се приближим до града;
и когато те излязат срещу нас както
първия път, тогава ние ще побегнем
пред тях.
6 **И те ще излязат след нас, докато ги**
отдалечим от града, защото ще кажат:
Те бягат пред нас както първия път!
Затова ще побегнем пред тях[1].
(1) Съд. 20:32
7 **Тогава да станете от засадата и да**
завладеете града; и ГОСПОД, вашият
Бог, ще го предаде в ръката ви.
8 **И като превземете града, да запали-**
те града с огън. Да направите според
заповедта на ГОСПОДА. Ето, заповя-
дах ви.
9 **Така Иисус ги изпрати. И те отидо-**
ха, залегнаха в засада и останаха меж-
ду Ветил и Гай, на западната страна на
Гай; а Иисус остана през нощта сред
народа.
10 **И Иисус стана рано сутринта[1] и**
свика народа, и се изкачи, той и изра-
илевите старейшини, пред народа към
Гай. (1) гл. 3:1
11 **И целият народ,** *годен* **за война,**
който *беше* **с него, се изкачи и се при-**
ближи, и дойде пред града, и разполо-
жи стан на северната страна на Гай. А
между тях и Гай *имаше* **долина.**
12 **И той взе около пет хиляди мъже и**
ги постави в засада между Ветил и Гай,
на западната страна на града[1].
(1) 1 Царе 15:5

13 **Така те разположиха народа – ця-**
лата войска, която беше на север от
града, и засадата на запад от града –
а Иисус отиде през онази нощ сред
долината.
14 **А когато царят на Гай видя** *това,*
мъжете от града побързаха и станаха
рано, и излязоха на бой срещу Израил,
той и целия му народ, на мястото на
срещата пред равнината. Но той не
знаеше[1], **че** *има* **засада против него зад**
града. (1) Съд. 20:34
15 **И Иисус и целият Израил се прес-**
ториха на разбити пред тях и побягна-
ха по пътя към пустинята.
16 **И целият народ, който беше в гра-**
да, беше свикан, за да ги гонят; и
те гониха Иисус и се отдалечиха от
града.
17 **Така в Гай и Ветил не остана човек,**
който да не беше излязъл след Израил;
и те оставиха града отворен и гониха
Израил[1]**.** (1) Съд. 20:31
18 **Тогава ГОСПОД каза на Иисус:**
Простри към Гай копието, което е в
ръката ти, защото ще го предам в ръ-
ката ти. И Иисус простря към града
копието, което беше в ръката му[1]**.**
(1) Изх. 8:5
19 **И засадата стана бързо от мястото**
си и щом той простря ръката си, се
впусна и влязоха в града, и го превзе-
ха; и побързаха да запалят града.
20 **И когато гайските мъже се огледа-**
ха зад себе си, те видяха, и ето, димът
от града се издигаше към небето; и те
нямаха сила да бягат нито насам, нито
натам, понеже народът, който бягаше
към пустинята, се обърна срещу пре-
следвачите[1]**.** (1) Съд. 20:40,41
21 **А когато Иисус и целият Израил ви-**
дяха, че засадата беше превзела града
и че димът от града се издигаше, те
се обърнаха назад и удариха гайските
мъже.
22 **И другите излязоха от града срещу**
тях; така че те бяха сред Израил –
едните отсам, а другите оттам. И те ги
избиха и не оставиха никой от тях да
оцелее или да избяга[1]**.** (1) гл. 6:21
23 **Но царя на Гай хванаха жив и го**
доведоха при Иисус[1]**.** (1) гл. 10:22,23
24 **И когато Израил изби всичките жи-**
тели на Гай в полето, в пустинята, къ-
дето ги преследваха, и всички те бяха
паднали от острието на меча, докато
се довършиха, тогава целият Израил се
върна в Гай и го поразиха с острието
на меча.
25 **И всичките паднали в онзи ден,**
мъже и жени, бяха дванадесет хиля-
ди – всичките хора на Гай.
26 **Защото Иисус не оттегли ръката**
си, с която беше прострял копието, до-
като напълно не изпълни проклятието
над всичките жители на Гай[1]**.**
(1) гл. 9:3; Изх. 17:12,13; Втзк. 2:34
27 **Само добитъка и плячката на онзи**
град Израил заграби за себе си според
думата на ГОСПОДА, която Той беше
заповядал на Иисус.
28 **Така Иисус изгори Гай и го направи**
куп развалини до века, пустош *и* **до**
днес[1]**.** (1) Втзк. 13:16
29 **А царя на Гай**[1] **обеси на дърво до**
вечерта; и на залез слънце Иисус запо-
вяда и свалиха трупа му от дървото[2]**,**
и го хвърлиха при входа на градска-
та порта, и издигнаха над него голяма
грамада от камъни[3], *която стои и* **до**
днес. (1) гл. 12:9; (2) гл. 10:26,27; Втзк. 21:22,23; (3) гл. 7:26
30 **Тогава Иисус построи олтар на**
ГОСПОДА, Израилевия Бог[1]**, на хълма**
Гевал, (1) Бит. 12:7,8
31 **както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей**
беше заповядал на израилевите сино-
ве, както е писано в книгата на Мой-
сеевия закон: олтар от цели камъни,
необработени с железен *инструмент*[*1]**.**
И те принесоха на него всеизгаряния
на ГОСПОДА и пожертваха примири-
телни жертви[2]**.** *букв.:* над които
не е вдигано желязо; (1) Изх. 20:25; (2) Втзк. 27:2-8
32 **И там той написа на камъните пре-**
пис на Мойсеевия закон[1]**, който той**
написа пред израилевите синове.
(1) Втзк. 27:2-8

33 **И целият Израил и старейшините му и надзорниците** *му,* **и съдиите му, застанаха от двете страни на ковчега пред свещениците левити, които носеха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет,** *както* **чужденецът, така и местният жител[1]; половината – към хълма Гаризим и половината – към хълма Гевал[2], както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал преди, за да благословят народа на Израил[3].**
(1) Чис. 15:15,16,29; Втзк. 31:12; (2) Йн. 4:20; (3) Втзк. 11:29

34 **И след това той прочете всичките думи на закона, благословението и проклятието, според всичко, което е написано в книгата на закона[1].**
(1) Втзк. 27:14-26; 28; 31:11

35 **От всичко, което беше заповядал Мойсей, нямаше дума, която Иисус да не прочете пред цялото събрание на Израил, с жените и децата, и чужденеца, който ходеше сред тях[1].**
(1) Втзк. 29:10-12,29; Неем. 8:3; 1 Сол. 5:27

9 **А когато чуха това всичките царе отсам Йордан, в хълмистата земя и в низината[1], и по целия бряг на Голямото море към Ливан[2] – хетейците и аморейците, ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците[3] –**
(1) Втзк. 1:7; (2) Чис. 13:29; (3) гл. 3:10

2 **те се събраха заедно, за да се бият единодушно с Иисус и с Израил[1].**
(1) гл. 10:5; 11:1-5; 24:11; Пс. 83:3-5

3 **А когато жителите на Гаваон[1] чуха какво беше направил Иисус на Ерихон и на Гай[2],**
(1) гл. 10:2; 18:25; 21:17; 2 Царе 2:12; 2 Лет. 1:3; (2) гл. 6:21,24; 8:26-28; 10:1,28

4 **те постъпиха хитро и отидоха, и се престориха на пратеници. И взеха стари чували на магаретата си и стари мехове за вино, скъсани и вързани,**

5 **и стари и кърпени обувки на краката си, и стари дрехи на себе си; и всичкият хляб за храната им беше сух и плесенясал.**

6 **И те отидоха при Иисус в стана при Галгал[1] и казаха на него и на израилевите мъже: Ние дойдохме от далечна страна, затова сега направете договор с нас.**
(1) гл. 4:19; 10:6

7 **А израилевите мъже казаха на евейците[1]: Може би вие живеете сред нас; как да направим договор с вас[2]?**
(1) Бит. 10:17; 2 Царе 24:7; (2) Изх. 23:32,33

8 **А те казаха на Иисус: Ние сме твои слуги[1]. И Иисус им каза: Кои сте вие и откъде идвате?**
(1) гл. 10:6

9 **А те му казаха: От много далечна земя[1] дойдоха слугите ти заради Името на ГОСПОДА, твоя Бог; защото чухме слуха за Него и всичко, което е извършил в Египет[2],**
(1) Втзк. 20:11-15; (2) Изх. 15:14; Пс. 78:12

10 **и всичко, което е извършил на двамата аморейски царе, които бяха отвъд Йордан – на есевонския цар Сихон и на васанския цар Ог, който беше в Астарот[1].**
(1) гл. 2:10

11 **Тогава нашите старейшини и всичките жители на нашата земя ни говориха и казаха: Вземете в ръката си храна за из път и идете да ги посрещнете, и им кажете: Ние сме ваши слуги, затова сега направете договор с нас.**

12 **Този наш хляб беше топъл,** *когато* **го взехме от къщите си за храна в деня, когато излязохме, за да дойдем при вас; а ето, сега е сух и плесенясал.**

13 **И тези мехове за вино, които напълнихме, бяха нови, а ето,** *сега* **са скъсани; и тези наши дрехи и наши обувки остаряха от много дългия път.**

14 **И мъжете взеха от храната им, но не потърсиха** *съвет от* **устата на ГОСПОДА[1].**
(1) Чис. 27:21; 1 Лет. 10:14; Ис. 30:1,2

15 **И Иисус сключи мир[1] с тях и направи договор с тях да ги остави да живеят; и първенците на обществото им се заклеха[2].**
(1) гл. 11:19; (2) 2 Царе 21:2

16 **А след три дни, след като бяха направили договор с тях, те чуха, че им били съседи и живеели между тях.**

17 **Тогава израилевите синове тръгнаха и дойдоха до градовете им на третия ден. А градовете им бяха Гаваон и Хефира, и Вирот, и Кириат-Иарим[1].**
(1) гл. 18:25; Езд. 2:25

18 И израилевите синове не ги избиха, защото първенците на обществото им се бяха заклели в ГОСПОДА, Израилевия Бог[1]. И цялото общество роптаеше срещу първенците.

(1) Чис. 30:2; Втзк. 23:23; Пс. 15:4; Мт. 5:33

19 Тогава всичките първенци казаха на цялото общество: Ние им се заклехме в ГОСПОДА, Израилевия Бог, и сега не можем да ги докоснем.

20 Това ще им направим, и ще ги оставим да живеят, за да не дойде гняв върху нас заради клетвата, с която им се заклехме[1].

(1) 2 Царе 21:1-6; Езек. 17:15-19; Зах. 5:3,4

21 И първенците им казаха: Нека да живеят. Така те станаха дървосекачи и водоносци за цялото общество[1], както първенците им бяха говорили.

(1) гл. 10:1; Втзк. 29:11

22 А Исус ги извика и им говори, и каза: Защо ни излъгахте, като казахте: Много сме далеч от вас! – когато живеете между нас?

23 Затова сега сте прокълнати и никога няма да липсват от вас слуги[1] – и дървосекачи, и водоносци за дома на моя Бог.

(1) Бит. 9:25,26

24 Тогава те отговориха на Исус и казаха: Понеже слугите ти бяха сигурно известени, че ГОСПОД, твоят Бог, е заповядал на слугата Си Мойсей да ви даде цялата земя и да изтреби всичките жители на земята пред вас[1]; затова се уплашихме много за живота си[2] заради вас и сторихме това нещо.

(1) гл. 6:21; (2) гл. 2:9; 10:2; Йов 2:4

25 И сега, ето, ние сме в ръката ти; направи, каквото ти се вижда добро и право да ни направиш[1].

(1) 2 Царе 15:26; 4 Царе 10:5; Ер. 26:14

26 И той им направи така и ги избави от ръката на израилевите синове, и не ги убиха.

27 И в онзи ден Исус ги направи дървосекачи и водоносци за обществото и за олтара на ГОСПОДА[1] на мястото, което Той би избрал[2], *както са и* до днес.

(1) Чис. 31:28-30; 2 Лет. 2:17; (2) Втзк. 12:5,11; Йн. 4:20

10 А когато ерусалимският цар Адониседек чу, че Исус превзел Гай и изпълнил над него проклятието; и както направил на Ерихон и на царя му, така направил на Гай и на царя му[1]; и че жителите на Гаваон сключили мир с Израил и били между тях[2];

(1) гл. 9:3; (2) гл. 9:21

2 много се уплашиха[1], защото Гаваон беше голям град, като един от царските градове, и беше по-голям от Гай, и всичките му мъже бяха силни.

(1) гл. 9:24; Втзк. 2:25

3 Затова ерусалимският цар Адониседек изпрати до хевронския цар Оам, до ярмутския цар Пирам, до лахиския цар Яфий и до еглонския цар Девир да кажат:

4 Изкачете се при мен и ми помогнете да унищожим Гаваон, защото е сключил мир с Исус и с израилевите синове.

5 И петимата аморейски царе – ерусалимският цар, хевронският цар, ярмутският цар, лахиският цар и еглонският цар – се събраха и се изкачиха, те и всичките им войски, и разположиха стан пред Гаваон и се биха с него[1].

(1) гл. 9:2

6 Тогава гаваонските мъже пратиха *известие* до Исус в стана при Галгал[1] и казаха: Не оттегляй ръцете си от слугите си[2]! Бързо се изкачи при нас и ни избави, и ни помогни, защото всичките аморейски царе, които живеят в хълмистата земя, се събраха против нас.

(1) гл. 9:6; (2) гл. 9:8,23

7 И Исус се изкачи от Галгал, той и с него целият народ, *годен* за война, и всичките храбри воини[1].

(1) гл. 8:3

8 И ГОСПОД каза на Исус: Не се бой от тях[1], защото ги предадох в ръката ти[2]; никой от тях няма да устои пред теб[3].

(1) гл. 1:9; Втзк. 3:2; 20:1-4; Деян. 18:9,10; (2) гл. 11:6; Съд. 4:14; 6:16; 1 Царе 17:47; 3 Царе 20:13; (3) гл. 1:5

9 Затова Исус ги нападна внезапно[1], *след като* се беше изкачвал цяла нощ от Галгал.

(1) гл. 11:7

10 **И ГОСПОД ги обърка пред Израил[1] и им нанесе голямо поражение[2] в Гаваон, и ги преследва по пътя, който се изкачва към Веторон[3], и ги избиваше до Азика[4] и Макида.**

(1) Втзк. 7:23; (2) Съд. 4:15,16; 5:20; 1 Царе 7:10,11; (3) 1 Царе 13:18; 2 Лет. 25:13; (4) гл. 15:35

11 **И когато те бягаха пред Израил и бяха по нанадолнището от Веторон, ГОСПОД хвърляше върху тях големи камъни от небето[1] до Азика и те измряха[2]. Умрелите от камъните на градушката** *бяха* **повече от онези, които израилевите синове убиха с меч[3].**

(1) Съд. 5:20; (2) Изх. 9:22-25; Пс. 18:12-14; Йов 38:23; Ис. 30:30; Откр. 16:21; (3) Втзк. 20:4; Ис. 28:21

12 **Тогава Исус говори на ГОСПОДА[1] в деня, когато ГОСПОД предаде аморейците пред израилевите синове, и каза пред очите на Израил: Застани, слънце, над Гаваон и ти, луна, в долината Еалон[2]!**

(1) 1 Царе 12:18; (2) гл. 19:42; 21:24; 1 Царе 14:31; 1 Лет. 8:13; 2 Лет. 11:10

13 **И слънцето застана и луната спря[1], докато народът отмъсти на враговете си. Това не е ли записано в Книгата на Праведния[2]? И слънцето застана в средата на небето и не побърза да залезе почти цял ден[3].**

(1) Йов 9:7; Авак. 3:11; (2) 2 Царе 1:18; (3) 4 Царе 20:10,11

14 **И такъв ден не е имало нито преди, нито после, в който ГОСПОД да послуша гласа на човек; защото ГОСПОД воюва за Израил[1].**

(1) ст. 42; гл. 23:3,10; Изх. 14:14,25; Зах. 14:3

15 **После Исус се върна в стана при Галгал и целият Израил с него[1].**

(1) ст. 43; 2 Царе 12:31

16 **А онези петима царе избягаха[1] и се скриха в пещерата при Макида.**

(1) Пс. 68:12

17 **И съобщиха на Исус и казаха: Петимата царе бяха намерени скрити в пещерата при Макида.**

18 **И Исус каза: Отърколете големи камъни на входа на пещерата и поставете мъже при нея да ги пазят;**

19 **а вие самите не стойте,** *а* **преследвайте враговете си и разбийте изоставащите им[1]. Не ги оставяйте да влязат в градовете си, защото ГОСПОД, вашият Бог, ги предаде в ръката ви!**

(1) Ер. 48:10

20 **И когато Исус и израилевите синове им бяха нанесли окончателно и много тежко поражение, докато ги довършиха[1], а останалите оцелели от тях бяха влезли в укрепените градове,**

(1) гл. 11:8,14; 3 Царе 20:21

21 **тогава целият народ се върна с мир при Исус в стана в Макида. Никой не изрече дума против някого от израилевите синове[1].**

(1) Изх. 11:7

22 **Тогава Исус каза: Отворете входа на пещерата и изведете при мен онези петима царе от пещерата[1]!**

(1) гл. 8:23; 1 Царе 15:32

23 **И те направиха така и изведоха при него онези петима царе от пещерата: ерусалимския цар, хевронския цар, ярмутския цар, лахиския цар и еглонския цар[1].**

(1) гл. 12:10-12

24 **И когато изведоха при Исус тези царе, Исус извика всичките израилеви мъже и каза на предводителите на войниците, които бяха отишли с него: Приближете се и сложете краката си на вратовете на тези царе[1]! И те се приближиха и сложиха краката си на вратовете им.**

(1) 2 Царе 22:39; Мал. 4:3

25 **И Исус им каза: Не се бойте и не се страхувайте[1]; бъдете силни и смели, понеже така ще направи ГОСПОД на всички ваши врагове, срещу които воювате[2]!**

(1) гл. 1:6,9; 1 Кор. 16:13; (2) Втзк. 7:19-24

26 **И после Исус ги удари и ги уби[1], и ги обеси на пет дървета; и те висяха на дърветата до вечерта[2].**

(1) Съд. 8:21; Пс. 18:40; 149:7-9; (2) гл. 8:29; Втзк. 21:23

27 **А при залез слънце Исус заповяда и ги свалиха от дърветата[1], и ги хвърлиха в пещерата, където се бяха скрили, и сложиха големи камъни на входа на пещерата,** *които са там* **и до ден днешен.**

(1) гл. 8:29; Втзк. 21:23

28 **В онзи ден Исус превзе Макида и я порази с острието на меча, и изпълни проклятието над нея и над царя ѝ, и над всички, които бяха в нея. Не остави никой оцелял и направи на ма-**

кидския цар, както беше направил на ерихонския цар[1]. (1) гл. 9:3; 12:15,16

29 След това Иисус премина от Макида в Ливна, и целият Израил с него, и воюва против Ливна[1].
(1) гл. 12:15; 21:13; 4 Царе 19:8; 2 Лет. 21:10

30 И ГОСПОД предаде и нея, и царя ѝ в ръката на Израил; и той порази с острието на меча нея и всички, които бяха в нея. Не остави никой оцелял в нея и направи на царя ѝ, както беше направил на ерихонския цар[1].
(1) гл. 9:3; 12:15,16

31 После Иисус премина от Ливна в Лахис[1], и целият Израил с него, и се разположиха на стан срещу него, и воюваха срещу него.
(1) гл. 15:39; 4 Царе 14:19; 2 Лет. 11:9

32 И ГОСПОД предаде Лахис в ръката на Израил и той го превзе на втория ден, и порази с острието на меча него и всички, които бяха в него, според всичко, което бяха направили на Ливна.

33 Тогава гезерският цар[1] Орам дойде да помогне на Лахис, но Иисус разби него и народа му, докато не му остана нито един оцелял.
(1) гл. 12:12; 21:21; 2 Царе 5:25

34 И Иисус премина от Лахис в Еглон, и целият Израил с него, и се разположиха на стан срещу него, и воюваха срещу него.

35 И в същия ден те го превзеха, и го поразиха с острието на меча; и в същия ден той изпълни проклятието над всички, които бяха в него, според всичко, което беше направил на Лахис.

36 После Иисус се изкачи от Еглон в Хеврон, и целият Израил с него, и воюваха срещу него.

37 И го превзеха и поразиха с острието на меча него и царя му, и всичките му градове, и всички, които бяха в него. Не остави никой оцелял, според всичко, което беше направил на Еглон, и изпълни проклятието над него и всички, които бяха в него.

38 И Иисус се обърна към Девир[1], и целият Израил с него, и воюваха против него.
(1) гл. 21:15

39 И го превзе с царя му и всичките му градове и ги поразиха с острието на меча, и изпълниха проклятието над всички, които бяха в него[1]. Не остави никой оцелял; както беше направил на Хеврон и както беше направил и на Ливна и на царя ѝ, така направи и на Девир[2] и на царя му.
(1) 1 Царе 15:3,8,18; (2) гл. 12:13

40 Така Иисус порази цялата земя – хълмистата земя[1] и юга, и низината[2], и склоновете, и всичките им царе. Не остави никой оцелял[3], а изпълни проклятието над всичко, което дишаше, така както беше заповядал ГОСПОД, Израилевият Бог[4]. (1) Чис. 13:17;
(2) гл. 12:8; (3) Втзк. 2:34; (4) Неем. 9:24; Изх. 23:32,33

41 И Иисус ги разби от Кадис-Варни[1] до Газа[2], и цялата Гесенска земя до Гаваон. (1) Втзк. 1:19; (2) Втзк. 2:23

42 Всички тези царе и земята им Иисус превзе наведнъж, защото ГОСПОД, Израилевият Бог, воюваше за Израил[1].
(1) ст. 14

43 После Иисус се върна в стана в Галгал, и целият Израил с него[1].
(1) ст. 15

11 И когато асорският цар[1] Явин чу *това,* той изпрати до мадонския цар[1] Йовав, до симронския цар[2], до ахсафския цар[2] (1) гл. 12:19; 19:36;
Съд. 4:2; 3 Царе 9:15; 4 Царе 15:29; (2) гл. 12:20

2 и до царете, които бяха на север, в хълмистата земя и в равнината, южно от Хинерот[1] и в низината и по възвишенията на Дор[2] на запад,
(1) Чис. 34:11; 3 Царе 15:20; (2) гл. 12:23

3 до ханаанците на изток и на запад и до аморейците, хетейците, ферезейците и евусейците[1] в хълмистата земя, и *до* евейците в подножието на Ермон в земята на Масфа. (1) гл. 3:10

4 И те излязоха, те и всичките им войски с тях, много народ – колкото пясъка на морския бряг по множе-

ство[1] – с изключително много коне и колесници[2].
(1) Съд. 7:12; 1 Царе 13:5; 2 Царе 17:11; (2) Пс. 20:7
5 **И всичките тези царе се събраха заедно и дойдоха, и се разположиха на стан заедно при водите на Мером, за да се бият срещу Израил[1].**
(1) гл. 9:2; 2 Царе 10:15,16; Пс. 48:4
6 **И ГОСПОД каза на Иисус: Не се страхувай от тях[1], защото утре, около този час, Аз ще ги предам всички избити пред Израил; да прережеш сухожилията на конете им[2] и да изгориш колесниците им с огън[3]!**
(1) гл. 10:8; 4 Царе 6:16; (2) 2 Царе 8:4; (3) Пс. 46:9
7 **Тогава Иисус и с него целият народ,** *годен* **за война, дойдоха внезапно против тях при водите на Мером и ги нападнаха[1].** (1) гл. 10:9
8 **И ГОСПОД ги предаде в ръката на Израил и те ги разбиха и ги преследваха чак до големия Сидон[1] и Мисрефот-Маим, и долината на Масфа на изток; и ги избиваха, докато не им остана нито един оцелял[2].**
(1) 2 Царе 24:6; (2) гл. 10:20; 13:6; 21:44; Втзк. 7:2,16; 9:3
9 **И Иисус им направи така, както ГОСПОД му беше казал: преряза сухожилията на конете им и изгори колесниците им с огън[1].** (1) ст. 6
10 **И в онова време Иисус се върна и превзе Асор, и уби царя му с меч; защото преди Асор беше столицата на всички тези царства.**
11 **И те поразиха с острието на меча всички, които бяха в него, и изпълниха над тях проклятието. Не остана никой, който дишаше. А Асор изгори с огън[1].**
(1) гл. 6:21,24
12 **И Иисус превзе всичките градове на онези царе с всичките им царе и ги порази с острието на меча, и изпълни над тях проклятието, както ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей беше заповядал[1].**
(1) ст. 8
13 **Но Израил не изгори никой от градовете, които стояха на хълмовете си[1], с изключение само на Асор,** *който* **Иисус изгори.** (1) гл. 24:13
14 **А цялата плячка на тези градове и добитъка израилевите синове заграбиха за себе си[1]; а всички хора поразиха с острието на меча, докато ги изтребиха. Не оставиха никой, който дишаше.** (1) гл. 8:2; 2 Лет. 20:25
15 **Както ГОСПОД беше заповядал на слугата Си Мойсей, така Мойсей заповяда на Иисус и така направи Иисус; не остави нищо неизпълнено от всичко, което ГОСПОД беше заповядал на Мойсей[1].** (1) гл. 1:7; Чис. 33:50-52; Втзк. 31:3-5
16 **Така Иисус превзе цялата онази земя: хълмистата земя и целия юг, и цялата Гесенска земя, и низината, и равнината, и хълмистата земя на Израил и низината му,**
17 **от планината Халак, която се издига към Сиир, до Ваалгад в Ливанската долина, в подножието на Ермон[1]. И той хвана всичките им царе и ги порази, и ги уби[2].**
(1) гл. 13:5; Втзк. 1:7; (2) гл. 12:7-24; Втзк. 7:24
18 **Иисус воюва дълго време срещу всички тези царе.**
19 **Нямаше град, който да сключи мир с израилевите синове, освен евейците, които живееха в Гаваон[1]; всичко превзеха в бой.** (1) гл. 9:15
20 **Защото това беше от ГОСПОДА[1] – да се закоравят сърцата им[2], за да излязат на бой срещу Израил, за да изпълни над тях проклятието и да не получат милост, а да ги изтреби[3], както ГОСПОД беше заповядал на Мойсей.**
(1) Съд. 14:4; 1 Царе 2:25; 2 Лет. 22:7; Ис. 14:24; (2) Изх. 14:4,17; Втзк. 2:30; (3) 2 Царе 17:14; Ис. 34:2
21 **И в онова време Иисус дойде и изтреби енакимите[1] от хълмистата земя – от Хеврон, от Девир, от Анав и от цялата хълмиста земя на Юда, и от цялата хълмиста земя на Израил. Иисус изпълни проклятието над тях и градовете им.**
(1) гл. 14:12; 15:13,14; Чис. 13:22; Втзк. 9:2; Съд. 1:20
22 **Не останаха енакими в земята на израилевите синове; останаха някои само в Газа[1], в Гет[1] и в Азот[1].**
(1) гл. 10:41; 15:47; 1 Царе 5:1; 17:4; 2 Царе 21:16-22
23 **Така Иисус превзе цялата земя, според всичко, което ГОСПОД беше**

говорил на Мойсей[1]**; и Иисус я даде за наследство на Израил според разделенията им по племената им**[2]**. И земята си почина от война**[3]**.** (1) Чис. 34:2-13; (2) гл. 12:7; 14-19; Чис. 26:53; (3) гл. 14:15; 21:44; Втзк. 12:10

ст. 1-6: Чис. 21:21-35; Втзк. 2:32-37; 3:1-7; 4:46-49

12 **А това са царете на земята, които израилевите синове разбиха и чиито земи завладяха оттатък Йордан към изгрев слънце, от реката Арнон до планината Ермон и цялата равнина на изток:**

2 **аморейският цар Сихон, който живееше в Есевон**[1] **и владееше от Ароир, който е на брега на реката Арнон, от средата на реката и над половината Галаад до реката Явок, който е границата на синовете на Амон,** (1) Втзк. 1:4

3 **и над равнината до езерото Хинерот**[1] **на изток, и до морето на равнината, Солено море**[2]**, на изток, до Вет-Есимот и на юг по склоновете на Фасга;** (1) гл. 11:2; (2) гл. 3:16

4 **и областта на васанския цар Ог, който беше останал от великаните и живееше в Астарот и в Едраи**[1]**,** (1) гл. 13:12; Втзк. 1:4; 3:11

5 **и владееше над планината Ермон и над Салха, и над целия Васан, до границата на гесурците и на маахатците, и** *над* **половината Галаад до границата на есевонския цар Сихон.**

6 **ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей и израилевите синове ги разбиха и ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей даде земята за притежание на рувимците, на гадците и на половината от манасиевото племе**[1]**.** (1) гл. 13:8-12; 14:3; 18:7; 22:4; Чис. 32:32; 3 Царе 4:19

7 **А това са царете на земята, които Иисус и израилевите синове разбиха отсам Йордан, на запад, от Ваалгад в долината на Ливан до планината Халак, която се издига към Сиир; и Иисус даде** *земята им* **за притежание на израилевите племена, според техните разделения**[1]**,** (1) гл. 11:23

8 **в хълмистата земя и в низината, и в равнината, и по склоновете, и в пустинята и на юг**[1]**; хетейците и аморейците, и ханаанците, ферезейците, евейците и евусейците**[2]**:** (1) гл. 10:40; 11:16,17; Съд. 1:9; (2) гл. 3:10

9 **царят на Ерихон**[1] **– един, царят на Гай**[2]**,** *който е* **близо до Ветил – един,** (1) гл. 6:2; (2) гл. 8:29

10 **царят на Ерусалим – един, царят на Хеврон – един,**

11 **царят на Ярмут – един, царят на Лахис – един,**

12 **царят на Еглон**[1] **– един, царят на Гезер**[2] **– един,** (1) гл. 10:23; (2) гл. 10:33

13 **царят на Девир**[1] **– един, царят на Гедер – един,** (1) гл. 10:38,39

14 **царят на Хорма**[1] **– един, царят на Арад**[1] **– един,** (1) Чис. 21:1-3

15 **царят на Ливна**[1] **– един, царят на Одолам – един,** (1) гл. 10:29,30

16 **царят на Макида**[1] **– един, царят на Ветил – един,** (1) гл. 10:28

17 **царят на Тапфуа – един, царят на Ефер**[1] **– един,** (1) 3 Царе 4:10

18 **царят на Афек – един, царят на Ласарон – един,**

19 **царят на Мадон**[1] **– един, царят на Асор**[1] **– един,** (1) гл. 11:1

20 **царят на Симрон-Мерон**[1] **– един, царят на Ахсаф**[1] **– един,** (1) гл. 11:1

21 **царят на Таанах**[1] **– един, царят на Магедон – един,** (1) гл. 21:25; Съд. 5:19

22 **царят на Кедес – един, царят на Йокнеам**[1]**, в Кармил – един,** (1) гл. 21:34; 3 Царе 4:12

23 **царят на Дор по възвишенията на Дор**[1] **– един, царят на Гоим в Галгал – един,** (1) гл. 11:2

24 **царят на Терса**[1] **– един. Всичките царе** *бяха* **тридесет и един**[2]**.** (1) 3 Царе 14:17; (2) Неем. 9:24; Пс. 135:11

13 **А Иисус беше стар, в напреднала възраст**[1]**, и ГОСПОД му каза: Ти си стар, в напреднала възраст, а е останала още много земя за завладяване**[2]**.** (1) гл. 23:1,2; Бит. 18:11; 3 Царе 1:1; (2) гл. 18:3

2 **Ето земята, която остава: всичките области на филистимците**[1] **и всичките на гесурците**[2]**;** (1) Соф. 2:5; (2) 1 Царе 27:8

3 от Сихор, който е на изток от Еги-
пет[1], до границата на Акарон на се-
вер – *която* се счита на ханаанците –
петимата първенци на филистимците[2]:
газяните, азотците, аскалонците, гетци-
те и акароните, и авейците[3]; (1) Бит. 15:18;
1 Лет. 13:5; (2) Съд. 3:3; 1 Царе 5:8; 6:4; (3) Втзк. 2:23
4 на юг: цялата земя на ханаанците и
Меара, която е на сидонците, до Афек,
до границата на аморейците;
5 земята на гевалците[1] и целият Ли-
ван, към изгрев слънце, от Ваалгад в
подножието на планината Ермон[2] до
прохода на Емат[3];
(1) 3 Царе 5:18; Езек. 27:9; (2) гл. 11:17; (3) Чис. 34:8
6 всичките жители на хълмистата земя
от Ливан до Мисрефот-Маим, всичките
сидонци[1]. Аз ще ги изгоня отпред из-
раилевите синове[2]; само раздели *земя-
та* на Израил за наследство, както ти
заповядах[3].
(1) гл. 11:8; (2) гл. 23:5; Изх. 23:31; (3) гл. 1:6; 14:1
7 И сега раздели тази земя за наслед-
ство на деветте племена и на полови-
ната от манасиевото племе[1].
(1) гл. 14:2; Чис. 34:13
ст. 8-33: Чис. 32:33-42; Втзк. 3:8-17
8 Рувимците и гадците с *другата* му
половина получиха наследството си, ко-
ето Мойсей им даде оттатък Йордан
на изток, както ГОСПОДНИЯТ слуга
Мойсей им даде[1]: (1) гл. 12:6
9 от Ароир, който е на брега на река-
та Арнон, от града, който е в средата
на долината, и цялата равнина Медева[1]
до Девон; (1) 1 Лет. 19:7
10 и всичките градове на аморейския
цар Сихон, който царуваше в Есевон,
до границата на синовете на Амон[1];
(1) Втзк. 2:19
11 и Галаад[1], и областта на гесурците
и маахатците, и цялата планина Ермон,
и целия Васан до Салха[2];
(1) 1 Царе 13:7; (2) 1 Лет. 5:11
12 цялото царство на Ог във Васан,
който царуваше в Астарот и в Едраи,
и който беше останал от остатъка на
великаните; тях Мойсей беше разбил и
изгонил[1]. (1) гл. 12:4
13 Но израилевите синове не изгониха
гесурците и маахатците, а гесурците и
маахатците живеят между израилевите
синове и до днес[1]. (1) 2 Царе 3:3; 10:6
14 Само на левиевото племе не даде
наследство; жертвите чрез огън на
ГОСПОДА, Израилевия Бог, са тяхното
наследство, както им каза[1].
(1) ст. 33; Чис. 18:20,23,24; Езек. 44:28
15 Така Мойсей даде на племето на
синовете на Рувим[1] *наследство* според
родовете им. (1) Бит. 35:23
16 Тяхната област беше от Ароир, кой-
то е на брега на реката Арнон[1], от
града, който е в средата на долината,
и цялата равнина до Медева[1];
(1) Чис. 21:26,30; Съд. 11:26
17 Есевон[1] и всичките му градове в
равнината: Девон и Вамот-Ваал, и Вет-
Ваалмеон[2], (1) Чис. 21:26,30; Съд. 11:26; (2) 1 Лет. 5:8
18 и Яса, и Кедемот[1], и Мефаат[2],
(1) Втзк. 2:26; (2) гл. 21:37; Ер. 48:21
19 и Кириатаим, и Сивма, и Зарет-
Саар на хълма на долината,
20 и Вет-Фегор, и склоновете на Фас-
га и Вет-Есимот[1]; (1) Чис. 33:49; Езек. 25:9
21 и всички градове на равнината, и
цялото царство на аморейския цар Си-
хон, който царуваше в Есевон, когото
Мойсей разби – него и мадиамските
владетели Евий и Рекем, и Сур[1], и Ур,
и Рева, владетелите* на Сихон, които
живееха в земята. **т.е.* васалите; (1) Чис. 25:15
22 Израилевите синове убиха с меч и
Валаам, сина на Веор, гадателя; *и той
беше* сред убитите от тях[1]. (1) Чис. 31:8
23 А границата на синовете на Рувим
беше брегът на Йордан. Това беше на-
следството на синовете на Рувим спо-
ред родовете им, градовете и селата
им[1]. (1) Езек. 48:6
24 Мойсей даде *наследство* и на гадо-
вото племе, на синовете на Гад[1], спо-
ред родовете им. (1) Бит. 35:26; Езек. 48:27
25 Тяхната област беше Язир и всич-
ките градове на Галаад, и половината
от земята на синовете на Амон до Аро-
ир[1], който е пред Рава;
(1) 2 Царе 24:5; Ис. 17:2
26 и от Есевон до Рамат-Масфа[1] и Ве-

томним, и от Маханаим до границата
на Девир; (1) Съд. 10:17
27 **и в долината: Ветарам и Ветним-**
ра, и Сокхот, и Сафон, останалото от
царството на есевонския цар Сихон,
брегът на Йордан до края на езерото
Хинерот[1] **оттатък Йордан на изток.**
(1) гл. 11:2
28 **Това е наследството на синовете**
на Гад според родовете им, градовете
и селата им[1]**.** (1) 1 Лет. 5:16
29 **Мойсей даде** *наследство* **и на по-**
ловината от манасиевото племе и то
стана *притежание* **на половината от ма-**
насиевото племе според родовете им.
30 **Тяхната област беше от Махана-**
им[1]**, целия Васан, цялото царство на**
васанския цар Ог и всичките селища
на Яир[2]**, които са във Васан**[3]**, шестде-**
сет града;
(1) гл. 21:38; Бит. 32:2; (2) Чис. 32:41; (3) Втзк. 3:4
31 **и половината от Галаад, и Астарот**
и Едраи, градовете от царството на Ог
във Васан, *бяха* **за синовете на Ма-**
хир, сина на Манасия, за половината
от синовете на Махир според родовете
им[1]**.** (1) гл. 17:5,6; Езек. 48:4
32 **Това са** *областите,* **които Мойсей**
разпредели за наследство в равнините
на Моав оттатък Йордан, при Ерихон,
на изток.
33 **Но на левиевото племе Мойсей не**
даде наследство; ГОСПОД, Израилеви-
ят Бог, е тяхното наследство, както им
говори[1]**.** (1) ст. 14

14 **А това са** *областите,* **които изра-**
илевите синове наследиха в ханаанска-
та земя, които свещеникът Елеазар и
Иисус, синът на Навий, и началниците
на бащините *домове* **на племената на**
израилевите синове[1] **им разделиха за**
наследство[2]**,**
(1) гл. 21:1; (2) гл. 13:6; 19:51; Чис. 34:17-29; Втзк. 12:10
2 **чрез жребия на наследството им**[1]**,**
както ГОСПОД беше заповядал чрез
Мойсей за деветте племена и полови-
ната племе[2]**.**
(1) гл. 18:6; Чис. 26:52-56; Езек. 45:1; (2) гл. 13:7
3 **Защото Мойсей беше дал наслед-**
ството на двете племена и половината
племе оттатък Йордан[1]**; а на левитите**
не беше дал наследство между тях[2]**;**
(1) гл. 12:6; (2) гл. 13:14,33
4 **защото синовете на Йосиф бяха две**
племена – Манасия и Ефрем[1]**. И на**
левитите не се даде дял в земята освен
градове за живеене с техните земли-
ща за добитъка им и за имуществото
им[2]**.** (1) гл. 16:4; Бит. 48:5; (2) Чис. 35:2,3
5 **Както ГОСПОД беше заповядал на**
Мойсей, така направиха израилевите
синове и разделиха земята[1]**.** (1) гл. 18:10
6 **И синовете на Юда дойдоха при**
Иисус в Галгал и Халев, синът на ке-
незеца Ефоний[1]**, му каза: Ти знаеш ду-**
мата, която ГОСПОД говори на Божия
човек Мойсей[2] **относно мен и теб в**
Кадис-Варни.
(1) Чис. 13:6; (2) Втзк. 33:1; 1 Лет. 23:14
7 **Аз бях на четиридесет години, ко-**
гато ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ме
изпрати от Кадис-Варни[1]**, за да огледам**
земята; и аз му донесох известие, как-
то ми беше на сърцето[2]**.**
(1) Чис. 13:26; (2) Чис. 13:30; Мт. 12:34
8 **А братята ми, които се изкачиха с**
мен, отслабиха сърцето на народа[1]**, но**
аз напълно последвах ГОСПОДА, своя
Бог[2]**.**
(1) Чис. 13:31-33; 14:1-4; Втзк. 1:28; (2) Чис. 14:24; Втзк. 1:36
9 **И Мойсей се закле в онзи ден и**
каза: Земята, на която е стъпил кракът
ти, непременно ще бъде наследство на
теб и на синовете ти до века[1]**, защото**
ти напълно последва ГОСПОДА, моя
Бог. (1) гл. 1:3; Пс. 37:9
10 **И сега, ето, ГОСПОД ме опази**
жив, както каза, тези четиридесет и
пет години, от времето, когато ГОС-
ПОД говори това слово на Мойсей,
когато Израил ходеше из пустинята[1]**; и**
сега, ето, днес аз съм на осемдесет и
пет години. (1) Чис. 14:34,38
11 *И* **днес съм все така силен, както в**
деня, когато Мойсей ме изпрати; както
беше силата ми тогава, така е силата
ми и сега – за бой и за излизане, и за
влизане[1]**.** (1) Втзк. 33:25; 34:7; Ис. 40:31

12 **Затова сега, дай ми тази хълмиста**
земя, за която ГОСПОД говори в онзи
ден; защото ти чу в онзи ден, че там
са енакимите с големи укрепени градо-
ве[1]**. Само ГОСПОД да е с мен, и аз ще**
ги изгоня[2]**, както ГОСПОД каза**[3]**.**

(1) Чис. 13:28; (2) гл. 11:21; Чис. 14:8,9; 1 Царе 14:6; (3) Втзк. 9:1-3

13 **И Исус го благослови**[1] **и даде**
Хеврон за наследство на Халев, сина
на Ефоний[2]**.**

(1) Бит. 47:7,10; (2) гл. 15:13; 21:12; Съд. 1:20; 1 Царе 30:31

14 **Затова Хеврон стана наследството**
на Халев, сина на кенезеца Ефоний,
както е **и до днес, защото той напълно**
последва ГОСПОДА, Израилевия Бог[1]**.**

(1) 2 Лет. 15:7; Гал. 6:9

15 **А името на Хеврон преди беше**
Кириат-Арва[1]**;** *а Арва беше* **най-големият**
човек между енакимите.
И после земята си почина от война[2]**.**

(1) ст. 13; Неем. 11:25; (2) гл. 11:23

ст. 1-4: Чис. 34:3-5

15 **А делът за племето на синовете**
на Юда[1] **според родовете им беше до**
границата на Едом, пустинята Цин към
пладне, в крайния юг.

(1) Бит. 35:23

2 **И южната им граница беше от края**
на Солено море, от залива, който се
простира на юг;
3 **и продължаваше на юг до възви-**
шението на Акравим и продължаваше
до Цин, след това се изкачваше на
юг от Кадис-Варни и продължаваше до
Есрон, и се изкачваше до Адар, и за-
виваше към Карка,
4 **и продължаваше до Асман и отива-**
ше до египетския поток[1]**; и границата**
свършваше при морето. Това ще ви
бъде южната граница.

(1) 3 Царе 8:65; Ис. 27:12

ст. 5-9: гл. 18:15-20

5 **А източната граница беше Солено**
море до устието на Йордан[1]**. А гра-**
ницата на северната страна *започваше*
от залива на морето при устието на
Йордан;

(1) Чис. 34:12

6 **и границата се изкачваше до Ве-**
тагла и продължаваше на север от Ве-
тарава; и границата се изкачваше до
камъка *на* **Воан, сина на Рувим;**
7 **и от долината Ахор границата се**
изкачваше към Девир и завиваше на
север към Галгал, който е срещу възви-
шението на Адумим, който е на юг от
потока; и границата продължаваше до
водите на Ен-Семес и свършваше при
Ен-Рогил[1]**;**

(1) 2 Царе 17:17

8 **и границата се изкачваше през до-**
лината на Еномовия син до южния
склон на Евус, който е Ерусалим[1]**; и**
границата се изкачваше на върха на
планината, която е пред долината на
Еном[2] **на запад, на края на долината**
Рафаим[3] **на север;**

(1) ст. 63; гл. 18:28; (2) 4 Царе 23:10; Ер. 7:31; 19:2; (3) 2 Царе 5:18,22; Ис. 17:5

9 **и от върха на планината граница-**
та завиваше към извора на водите на
Нефтоя и продължаваше до градовете
на планината Ефрон; после границата
завиваше към Ваала[1]**, която е Кириат-**
Иарим[2]**;**

(1) 2 Царе 6:2; (2) ст. 60; Съд. 18:12

10 **и от Ваала границата завиваше на**
запад към планината Сиир и минаваше
по северната страна на планината Иа-
рим, която е Хасалон, и слизаше при
Ветсемес[1]**, и отиваше до Тамна**[2]**;**

(1) гл. 19:38; 21:16; 1 Царе 6:9; 4 Царе 14:11; 2 Лет. 28:18; (2) ст. 57; Съд. 14:1

11 **и границата продължаваше на се-**
верната страна на Акарон[1]**; после гра-**
ницата завиваше към Сикрон и мина-
ваше към планината Ваала и стигаше
до Явнеил[2]**; и границата свършваше**
при морето[3]**.**

(1) ст. 45; Съд. 1:18; 1 Царе 5:10; 7:14; 4 Царе 1:2; (2) 2 Лет. 26:6; (3) Чис. 34:6

12 **А западната граница** *беше* **брегът на**
Голямото море. Това е границата около
дела **на синовете на Юда според родо-**
вете им[1]**.**

(1) гл. 18:5; Езек. 48:7

ст. 13-19: Съд. 1:10-15

13 **А на Халев, сина на Ефоний, той**
даде дял между синовете на Юда, спо-
ред заповедта на ГОСПОДА към Иис-
ус: Кириат-Арва, който е Хеврон[1] **–** *а*
Арва беше **бащата на Енак.**

(1) гл. 14:13-15; 20:7; 21:11; 2 Царе 2:1

14 **И Халев изгони оттам тримата сина**

на Енак[1]: Сесай, Ахиман и Талмай, децата на Енак. (1) гл. 11:21
15 **И оттам се изкачи срещу жителите на Девир. А името на Девир преди беше Кириат-Сефер.**
16 **И Халев каза: Който победи Кириат-Сефер и го превземе, ще му дам дъщеря си Ахса[1] за жена[2]!**
(1) 1 Лет. 2:49; (2) 1 Царе 17:25
17 **И Готониил, синът на Кенез[1], братът на Халев, го превзе и той му даде дъщеря си Ахса за жена.**
(1) Чис. 32:12; 1 Лет. 4:13; 27:15
18 **И когато отиваше, тя го подбуди да поиска от баща ѝ нива. И тя слезе от магарето[1] и Халев ѝ каза: Какво искаш?** (1) Бит. 24:64; 1 Царе 25:23
19 **А тя каза: Дай ми благословение – понеже си ми дал южна земя, дай ми и водни извори! И той ѝ даде горните извори и долните извори.**
20 **Това е наследството на племето на синовете на Юда според родовете им.**
ст. 21-62: гл. 19:1-9; ст. 26-31: 1 Лет. 4:28-30
21 **А най-крайните градове на племето на синовете на Юда към границата на Едом на юг бяха: Кавсеил[1] и Едар, и Ягур,** (1) 2 Царе 23:20
22 **и Кина, и Димона, и Адада,**
23 **и Кедес, и Асор, и Итнан,**
24 **и Зиф, и Телем[1], и Ваалот,**
(1) 1 Царе 15:4
25 **и Асор-Адата, и Кириот, и Есрон (който е Асор),**
26 **и Амам, и Сема, и Молада,**
27 **и Асаргада, и Есемон, и Ветфалет[1],**
(1) 2 Царе 23:26
28 **и Асар-Суал, и Вирсавее[1], и Визиотия,** (1) Бит. 21:31
29 **Ваала и Иим, и Асем,**
30 **и Елтолад, и Хесил, и Хорма[1],**
(1) Чис. 21:3
31 **и Сиклаг[1], и Мадмана[2], и Сансана,**
(1) 1 Царе 27:6; (2) 1 Лет. 2:49
32 **и Леваот, и Силеим, и Аин[1], и Римон[2]. Всичките градове със селата им бяха двадесет и девет.**
(1) гл. 21:16; (2) Зах. 14:10
33 **В низината: Естаол и Сараа[1], и Асна,** (1) гл. 19:41; Съд. 13:2
34 **и Заноа, и Енганим, и Тапфуа[1], и Инам,** (1) 1 Лет. 2:43
35 **и Ярмут, и Одолам[1], и Сохо[2], и Азика[3],**
(1) 1 Царе 22:1; (2) ст. 48; 1 Царе 17:1; (3) 2 Лет. 11:9
36 **и Сaараим[1], и Адитаим, и Гедира, и Гедиротаим – четиринадесет града със селата им;** (1) 1 Царе 17:52
37 **Сенан и Адаса, и Мигдалгад,**
38 **и Далаан, и Масфа, и Йоктеил,**
39 **и Лахис[1], иВаскат[2], и Еглон,**
(1) гл. 10:31; (2) 4 Царе 22:1
40 **и Хавон, и Лахмас, и Хитлис,**
41 **и Гедирот[1], и Вет-Дагон, и Наама[2], и Макида – шестнадесет града със селата им;** (1) 1 Лет. 27:28; 2 Лет. 28:18; (2) Йов 2:11
42 **Ливна и Етер, и Асан[1],** (1) 1 Царе 30:30
43 **и Ефта и Асена, и Несив,**
44 **и Кеила[1], и Ахзив, и Мариса[2] – девет града със селата им;**
(1) 1 Царе 23:1; (2) 1 Лет. 2:42; 4:21; Мих. 1:14,15
45 **Акарон[1] с градовете му и селата му;** (1) ст. 11; гл. 19:43
46 **от Акарон към морето, всички, които бяха близо до Азот, със селата им;**
47 **Азот[1] с градовете му и селата му, Газа[2] с градовете ѝ и селата ѝ, до египетския поток и Голямото море с брега му.** (1) 2 Лет. 26:6; (2) гл. 11:22
48 **И в хълмистата земя: Самир и Ятир[1], и Сохо[2],** (1) гл. 21:14; (2) ст. 35; 1 Лет. 4:18
49 **и Дана, и Кириат-Сана, която е Девир,**
50 **и Анав, и Естемо[1], и Аним,**
(1) гл. 21:14
51 **и Гесен, и Олон[1], и Гило[2] – единадесет града със селата им;**
(1) гл. 21:15; (2) 2 Царе 15:12
52 **Арав[1] и Дума, и Есан,**
(1) 2 Царе 23:35
53 **и Янум, и Вет-Тапфуа, и Афека[1],**
(1) 1 Царе 4:1
54 **и Хумата, и Кириат-Арва, който е Хеврон, и Сиор – девет града със селата им;**
55 **Маон[1], Кармил[2] и Зиф[3], и Юта[4],**
(1) 1 Лет. 2:45; (2) гл. 19:26; 1 Царе 15:12; (3) 1 Царе 23:14,24; 1 Лет. 2:42; (4) гл. 21:16
56 **и Езраел[1], и Йокдем, и Заноа[2],**
(1) гл. 17:16; 19:18; (2) 1 Лет. 4:18

57 **Акаин, Гавая**[1] **и Тамна**[2] **– десет гра-**
да със селата им;
(1) 1 Лет. 2:49; (2) ст. 10; гл. 19:43
58 **Алул, Ветсур**[1] **и Гедор**[2]**,**
(1) 1 Лет. 2:45; 2 Лет. 11:7; (2) 1 Лет. 4:18
59 **и Маарат, и Ветанот и Елтекон –**
шест града със селата им;
60 **Кириат-Ваал, който е Кириат-Иа-**
рим[1]**, и Рива – два града със селата**
им. (1) ст. 9; 1 Лет. 2:50
61 **В пустинята: Ветарава, Мидин и**
Сехаха,
62 **и Нивсан, и Града на солта, и Енга-**
ди[1] **– шест града със селата им.**
(1) 1 Царе 24:1; 2 Лет. 20:2
63 **Но синовете на Юда не можаха**
да изгонят евусейците, които населя-
ваха Ерусалим[1]**, и евусейците живеят**
в Ерусалим със синовете на Юда *и* **до**
днес[2]**.** (1) ст. 8; (2) Съд. 1:8,21; 2 Царе 5:6

16 На синовете на Йосиф[1] **жребият**
се падна от Йордан, от Ерихон, при
водите на Ерихон на изток: пустинята,
която се изкачва от Ерихон към хъл-
мистата земя до Ветил[2]**.**
(1) Бит. 35:24; (2) гл. 18:12
2 **И** *границата* **отиваше от Ветил до**
Луз[1] **и преминаваше към границата на**
Архи[2] **до Атарот,**
(1) Бит. 28:19; Съд. 1:22,23; (2) 2 Царе 15:32
3 **и слизаше на запад към границата**
на Яфлети до границата на долния Ве-
торон[1] *и* **до Гезер**[2]**, и свършваше при**
морето. (1) гл. 18:13; 1 Лет. 7:24; 2 Лет. 8:5;
(2) 3 Царе 9:15,17; 1 Лет. 20:4
4 **И синовете на Йосиф, Манасия и**
Ефрем[1]**, получиха наследството си**[2]**.**
(1) гл. 14:4; Бит. 41:52; (2) гл. 18:5; Езек. 47:13
5 **А границата на синовете на Ефрем**
според родовете им беше: границата
на тяхното наследство на изток беше
Атарот-Адар[1] **до горния Веторон;**
(1) гл. 18:13
6 **и границата отиваше към морето**
при Михметат[1] **на север; и граница-**
та обикаляше на изток до Танат-Сило
и минаваше покрай него на изток до
Янох; (1) гл. 17:7
7 **после слизаше от Янох до Атарот и**
Наарат, стигаше до Ерихон и свършва-
ше при Йордан.
8 **От Тапфуа**[1] **границата продължаваше**
на запад до потока Кана[2] **и свършваше**
при морето. Това беше наследството
на племето на синовете на Ефрем спо-
ред родовете им, (1) гл. 17:7; (2) гл. 17:9
9 **заедно с градовете, които бяха от-**
делени за синовете на Ефрем сред на-
следството на синовете на Манасия:
всичките градове със селата им[1]**.**
(1) гл. 17:9; 2 Царе 2:9; 1 Лет. 7:28; Езек. 48:5
10 **Но те не изгониха ханаанците, ко-**
ито живееха в Гезер, и ханаанците жи-
веят между Ефрем *и* **до днес, и станаха**
принудителни работници[1]**.**
(1) гл. 17:13; Съд. 1:29; 3 Царе 9:16,21

17 *А* **това беше жребият за племето**
на Манасия, защото той беше първо-
родният на Йосиф[1]**. За Махир**[2]**, първо-**
родния на Манасия, бащата на Галаад[3]**,**
бяха Галаад и Васан, понеже той беше
воин[4]**.** (1) Бит. 41:51; (2) Бит. 50:23; (3) Чис. 26:29;
(4) Чис. 32:40; Втзк. 3:15; 2 Царе 2:9; Езек. 47:13
2 **А това беше за останалите синове**
на Манасия според родовете им: за
синовете на Авиезер[1] **и за синовете на**
Хелек, и за синовете на Асриил, и за
синовете на Сихем, и за синовете на
Ефер, и за синовете на Семида[2]**. Това**
бяха **потомците от мъжки пол на Мана-**
сия, сина на Йосиф, според родовете
им.
(1) Чис. 26:30; Съд. 6:11; 1 Лет. 7:18; (2) Чис. 26:30-32
3 **А Салпаад, синът на Ефер, син на**
Галаад, син на Махир, син на Манасия,
нямаше синове, а само дъщери. И ето
имената на дъщерите му: Маала, Нуа,
Егла, Мелха и Терса[1]**.** (1) Чис. 26:33
4 **И те дойдоха пред свещеника Еле-**
азар и пред Иисус, сина на Навий, и
пред първенците[1]**, и казаха: ГОСПОД**
заповяда на Мойсей да ни даде на-
следство между братята ни. И според
заповедта на ГОСПОДА той им даде
наследство между братята на баща
им[2]**.** (1) гл. 21:1; (2) Чис. 27:1-7; 36:10-12
5 **Така на Манасия се паднаха десет**

дяла, освен галаадската земя и Васан, която е оттатък Йордан[1];
(1) гл. 13:29-31; 22:7; Езек. 48:4

6 понеже дъщерите на Манасия получиха наследство между синовете му. А галаадската земя беше на останалите синове на Манасия[1].
(1) ст. 5

7 А границата на Манасия беше от Асир до Михметат[1], който е срещу Сихем; и границата вървеше надясно до жителите на Ен-Тапфуа.
(1) гл. 16:6

8 Земята на Тапфуа принадлежеше на Манасия, но Тапфуа, на границата на Манасия, *принадлежеше* на синовете на Ефрем.

9 И границата слизаше до потока Кана[1], на юг от потока. Тези градове на Ефрем *се намираха* между градовете на Манасия[2]. И границата на Манасия беше северно от потока и свършваше при морето.
(1) гл. 16:8; (2) гл. 16:9

10 На юг беше на Ефрем, а на север – на Манасия, и морето беше границата им. И на север *земите им* достигаха до Асир, а на изток – до Исахар.

11 И в *земите на* Исахар и Асир Манасия *притежаваше* Ветсан[1] и градовете му и Ивлеам[2] и градовете му, и жителите на Дор и градовете му, и жителите на Ендор[3] и градовете му, и жителите на Таанах и градовете му, и жителите на Магедон[4] и градовете му – три хълмисти области.
(1) Съд. 1:27; 1 Царе 31:10; 3 Царе 4:12; 1 Лет. 7:29; (2) 4 Царе 9:27; (3) 1 Царе 28:7; (4) Съд. 5:19; 3 Царе 4:12; 2 Лет. 35:22

12 Но синовете на Манасия не можаха да завладеят тези градове и ханаанците искаха да останат в тази земя.

13 И когато израилевите синове станаха силни, принудиха ханаанците да им работят, но съвсем не ги изгониха[1].
(1) гл. 16:10

14 Тогава синовете на Йосиф говориха на Иисус и казаха: Защо ми даде *само* един жребий и един дял за наследство, след като съм многоброен народ, както ГОСПОД ме е благословил досега[1]?
(1) Бит. 48:20; Чис. 26:54-56; Втзк. 33:17

15 А Иисус им каза: Щом като си многоброен народ, изкачи се в гората и си изсечи там *място* в земята на ферезейците и на рафаимите[1], щом като хълмистата земя на Ефрем[2] ти е прекалено тясна.
(1) Бит. 15:20; (2) Съд. 17:1

16 Но синовете на Йосиф казаха: Хълмистата земя не ни е достатъчна, а всичките ханаанци, които живеят в равнината, имат железни колесници[1] – и онези, които са във Ветсан и градовете му, и онези, които са в долината на Езраел[2].
(1) Съд. 1:19; (2) гл. 15:56; 19:18; Съд. 6:33; 1 Царе 29:1; 3 Царе 18:45

17 И Иисус говори на йосифовия дом, на Ефрем и Манасия и каза: Ти си голям народ и имаш голяма сила; няма да имаш *само* един жребий;

18 но хълмистата земя ще бъде за теб, защото е гора и ще я изсечеш, и до най-далечните си краища ще бъде за теб, понеже ще изгониш ханаанците, въпреки че имат железни колесници *и* въпреки че са силни[1].
(1) Бит. 49:24; Втзк. 33:17; Ис. 41:14-16

18 И цялото събрание на израилевите синове се събра заедно в Сило[1] и издигна шатъра за срещане[2]. И земята беше покорена пред тях[3].
(1) гл. 21:2; Съд. 21:12,19; (2) гл. 19:51; 22:19; Съд. 18:31; 1 Царе 1:3; Пс. 78:60; Ер. 7:12; (3) Чис. 32:22; Деян. 7:45

2 Но между израилевите синове оставаха седем племена, които още не бяха получили наследството си.

3 Тогава Иисус каза на израилевите синове: Докога ще отлагате да отидете и да завладеете земята, която ви е дал ГОСПОД, Бог на бащите ви[1]?
(1) гл. 1:6; 13:1; Съд. 18:9; Евр. 4:8

4 Изберете си по трима мъже от племе и аз ще ги изпратя да станат и да обходят земята, и да я опишат според наследството си, и да дойдат при мен.

5 И да я разделят помежду си на седем части. Юда да остане в областта си на юг[1], а йосифовият дом да остане в областта си на север[2].
(1) гл. 15:1-12; (2) гл. 16:1-4

6 А вие да опишете земята на седем

части и да донесете *описанието* тук при
мен. И аз ще хвърля жребий за вас
тук, пред ГОСПОДА, нашия Бог[1].
(1) гл. 14:2
7 А левитите нямат дял между вас[1],
понеже ГОСПОДНОТО свещенство е
тяхното наследство; а Гад и Рувим, и
половината от манасиевото племе по-
лучиха оттатък Йордан, на изток, на-
следството си, което ГОСПОДНИЯТ
слуга Мойсей им даде[2].
(1) гл. 13:14,33; (2) гл. 12:6
8 И мъжете станаха и отидоха. И Ии-
сус заповяда на онези, които отидоха,
да опишат земята и им каза: Идете,
обходете земята, опишете я и се вър-
нете при мен; и аз ще хвърля жребий
за вас тук, пред ГОСПОДА в Сило.
9 Така мъжете отидоха, минаха през
земята и я описаха в книга по градо-
вете на седем части, и дойдоха при
Иисус в стана в Сило.
10 И Иисус хвърли жребий за тях в
Сило пред ГОСПОДА[1] и там Иисус
раздели земята на израилевите синове
според разделенията им[2]. (1) Неем. 11:1;
(2) гл. 14:2,5; 23:4; 1 Лет. 24:5; Езек. 48:29; Деян. 13:19
11 А жребият на племето на синовете
на Вениамин[1] излезе според родовете
им, и областта на жребия им се падна
между синовете на Юда и синовете на
Йосиф. (1) Бит. 35:24; Езек. 48:23
12 Границата им на север беше от
Йордан и границата се изкачваше от
северната страна на Ерихон и се из-
качваше през хълмистата земя на за-
пад[1], и свършваше при пустинята на
Ветавен; (1) гл. 16:1
13 а оттам границата продължаваше
към Луз, към южната страна на Луз,
който е Ветил[1]; и границата слизаше
до Атарот-Адар, на хълма, който е на
юг от долния Веторон[2];
(1) ст. 22; гл. 16:2; Бит. 28:19; Неем. 11:31; (2) гл. 16:3,5
14 после границата продължаваше и
завиваше около западната страна на
юг, от хълма, който е пред Веторон
на юг, и свършваше при Кириат-Ва-
ал, който *е* Кириат-Иарим, град на си-
новете на Юда. Това беше западната
страна.
ст. 15-20: гл. 15:5-9
15 Южната страна *започваше* от края
на Кириат-Иарим и границата продъл-
жаваше на запад и отиваше до извора
на водите на Нефтоя;
16 после границата слизаше до края
на хълма, който е пред долината на
сина на Еном в долината на рафаими-
те на север, и слизаше до долината
на Еном, до южната страна на Евус, и
слизаше до Ен Рогил,
17 и завиваше на север и излизаше
до Енсемес, и отиваше до Галилот, кой-
то е срещу възвишението на Адумим,
и слизаше до камъка *на* Воан, сина на
Рувим;
18 после минаваше към страната, ко-
ято е срещу равнината* на север и
слизаше в равнината, *вж. Втзк. 1:1
19 и границата минаваше до север-
ната страна на Ветагла, и границата
свършваше при северния залив на Со-
лено море, при южния край на Йор-
дан. Това беше южната граница.
20 А на източната страна границата му
беше Йордан. Това *беше* наследството
на синовете на Вениамин по родовете
им според границите около *дела* им[1].
(1) 2 Царе 2:9
21 А градовете на племето на синове-
те на Вениамин според родовете им
бяха: Ерихон[1] и Ветагла, и Емек-Кесис,
(1) гл. 6:1; Съд. 1:16
22 и Ветарава[1], и Семараим[2], и Ве-
тил[3], (1) 2 Царе 23:31; (2) 2 Лет. 13:4; (3) ст. 13
23 и Авим, и Фара, и Офра[1],
(1) 1 Царе 13:17; Мих. 1:10
24 и Хефар-Амона, и Афни, и Гава[1] –
дванадесет града със селата им;
(1) гл. 21:17; 1 Царе 13:3; 2 Царе 5:25;
3 Царе 15:22; 4 Царе 23:8; Езд. 2:26
25 Гаваон[1] и Рама[2], и Вирот[3],
(1) гл. 9:3; 1 Лет. 8:29; (2) гл. 19:29; Съд. 19:13;
1 Царе 1:19; 3 Царе 15:17; Неем. 11:33;
Ис. 10:29; Ер. 31:15; (3) гл. 9:17; 2 Царе 4:2
26 и Масфа[1], и Хефира[2], и Моса,
(1) Съд. 11:34; 1 Царе 7:5; 3 Царе 15:22; 4 Царе 25:23;
Ер. 40:6; (2) гл. 9:17
27 и Рекем, и Ерфаил, и Тарала,

28 **и Сила[1], и Елеф, и Евус, който е Ерусалим[2], Гават[3], Кириат – четиринадесет града със селата им. Това беше наследството на синовете на Вениамин според родовете им.**
(1) 2 Царе 21:14; (2) гл. 15:8,63; Съд. 1:21; 19:10; 1 Лет. 8:28; Ер. 6:1; (3) Съд. 19:12; 1 Царе 10:26

ст. 1-9: гл. 15:21-62; ст. 2-8: 1 Лет. 4:28-33

19 **И вторият жребий излезе за Симеон[1], за племето на синовете на Симеон според родовете им. И тяхното наследство беше насред наследството на синовете на Юда[2].**
(1) Бит. 35:23; Езек. 48:24; (2) Бит. 49:7
2 **И тяхното наследство беше: Вирсавее и Савее, и Молада,**
3 **и Асар-Суал, и Вала, и Асем,**
4 **и Елтолад, и Ветул, и Хорма,**
5 **и Сиклаг[1], и Вет-Маркавот, и Асар-Суса,** (1) гл. 15:31
6 **и Ветловаот и Саруен – тринадесет града със селата им;**
7 **Аин, Римон и Етер, и Асан – четири града със селата им;**
8 **и всички села, които** *са* **около тези градове до Ваалат-Вир, южния Рамат[1]. Това беше наследството на племето на синовете на Симеон според родовете им.** (1) 1 Царе 30:27
9 **Наследството на синовете на Симеон беше от дела на синовете на Юда[1], защото делът на синовете на Юда беше много голям за тях[2]. Затова синовете на Симеон получиха наследство насред тяхното наследство.**
(1) Бит. 49:7; (2) Чис. 26:54
10 **А третият жребий излезе за синовете на Завулон[1] според родовете им. И границата на тяхното наследство беше до Сарид.** (1) Бит. 35:23; Езек. 48:26
11 **Границата им се изкачваше към морето и до Марала, и стигаше до Давасес, и продължаваше до потока, който е срещу Йокнеам;**
12 **после от Сарид завиваше на изток към изгрев слънце до границата на Кислот-Тавор и продължаваше към Даврат[1], и излизаше в Яфия;** (1) гл. 21:28
13 **и оттам продължаваше на изток към изгрев** *слънце* **до Гат-Ефер[1], до Ита-Касин и излизаше в Римон-Метоар до Нуя;** (1) 4 Царе 14:25
14 **после границата обикаляше около нея от северната страна на Анатон и свършваше в долината на Ефтаил;**
15 **и** *обхващаше* **Катат[1] и Наалал[2], и Симрон, и Идала, и Витлеем[3] – дванадесет града със селата им.**
(1) гл. 21:34; (2) гл. 21:35; Съд. 1:30; (3) Съд. 12:8
16 **Това** *беше* **наследството на синовете на Завулон според родовете им, тези градове със селата им.**
17 **Четвъртият жребий излезе за Исахар[1], за синовете на Исахар според родовете им.** (1) Бит. 35:23; Езек. 48:25
18 **И тяхната област беше до Езраел[1] и Кесулот, и Сунам[2],**
(1) гл. 17:16; 2 Царе 2:9; 4 Царе 8:29; Ос. 1:4,5; (2) 1 Царе 28:4; 3 Царе 1:3; 4 Царе 4:8
19 **и Афераим, и Сеон, и Анахарат,**
20 **и Равит, и Кисион[1], и Авес,**
(1) гл. 21:28
21 **и Ремет[1], и Енганим[2], и Енада и Вет-Фасис;** (1) 1 Лет. 6:73; (2) гл. 21:29
22 **и границата стигаше до Тавор[1] и Сахасима, и Ветсемес; и границата им свършваше при Йордан – шестнадесет града със селата им.** (1) Съд. 4:6; 1 Лет. 6:77
23 **Това беше наследството на племето на синовете на Исахар според родовете им, градовете със селата им.**
24 **Петият жребий излезе за племето на синовете на Асир[1] според родовете им.** (1) Бит. 35:26
25 **И границата им беше: Хелкат[1] и Али, и Ветен, и Ахсаф,** (1) гл. 21:31
26 **и Аламелех, и Амад, и Мисал[1], и стигаше до Кармил[2] на запад и до Сихор-Ливнат;** (1) гл. 21:30;
(2) гл. 15:55; 3 Царе 18:19; 4 Царе 2:25; Ис. 35:2
27 **и завиваше към изгрев слънце при Вет-Дагон, и стигаше до Завулон и до долината Ефтаил на север до Ветемек и Наил, после продължаваше наляво до Хаул;**
28 **и Еврон, и Реов[1], и Амон, и Кана, до големия Сидон[2];**
(1) гл. 21:31; Съд. 18:28; (2) Съд. 1:31; Езек. 28:21

29 **и границата завиваше към Рама**[1] **и**
към укрепения град Тир[2]**; после грани-**
цата завиваше към Оса и свършваше
към морето до областта Ахзив[3]**;**
(1) гл. 18:25; (2) 2 Царе 5:11; 24:7; 3 Царе 5:1;
Лк. 10:13; (3) Съд. 1:31
30 **и** *обхващаше* **и Ама, и Афек**[1]**, и**
Реов – двадесет и два града със селата
им. (1) Съд. 1:31
31 **Това беше наследството на племето**
на синовете на Асир[1] **според родовете**
им, тези градове със селата им.
(1) Езек. 48:2
32 **Шестият жребий излезе за синове-**
те на Нефталим, за синовете на Неф-
талим[1] **според родовете им.** (1) Бит. 35:25
33 **И тяхната граница започваше при**
Елеф, от дъба в Сааним[1] **и Адами-Не-**
кев, и Авнеил до Лакум и свършваше
при Йордан; (1) Съд. 4:11
34 **и границата завиваше на запад**
към Азнот-Тавор и оттам излизаше към
Укок; и стигаше до Завулон на юг, а на
запад стигаше до Асир, и до Юда при
Йордан към изгрев слънце.
35 **А укрепените градове бяха Сидим,**
Сер и Амат[1]**, Ракат и Хинерот,** (1) гл. 21:32
36 **и Адама, и Рама, и Асор**[1]**,** (1) гл. 11:1
37 **и Кедес**[1]**, и Едраи, и Енасор,**
(1) гл. 20:7; 21:32; Съд. 4:6; 4 Царе 15:29
38 **и Ирон, и Мигдалил, и Орам, и**
Ветанат, и Ветсемес[1] **– деветнадесет**
града със селата им. (1) гл. 15:10; Съд. 1:33
39 **Това** *беше* **наследството на племето**
на синовете на Нефталим според ро-
довете им, градовете със селата им[1]**.**
(1) 3 Царе 15:20; Езек. 48:3
40 **Седмият жребий излезе за племето**
на синовете на Дан[1] **според родовете**
им. (1) Бит. 35:25
41 **И областта на тяхното наследство**
беше Сараа и Естаол[1]**, и Ерсемес,**
(1) гл. 15:33; Съд. 13:25
42 **и Саалвим**[1]**, и Еалон**[2]**, и Етла,**
(1) Съд. 1:35; 2 Царе 23:32; 3 Царе 4:9; (2) гл. 10:12
43 **и Елон**[1]**, и Тамна**[2]**, и Акарон**[3]**,**
(1) 3 Царе 4:9; (2) гл. 15:57; (3) гл. 15:45
44 **и Елтеко, и Гиветон**[1]**, и Ваалат**[2]**,**
(1) гл. 21:23; 3 Царе 15:27; (2) 3 Царе 9:18
45 **и Юд, и Вани-Варак, и Гетримон**[1]**,**
(1) гл. 21:24; 2 Царе 6:10
46 **и Меиаркон, и Ракон с областта**
срещу Йопия[1]**.** (1) 2 Лет. 2:16; Деян. 9:36
47 **И границата на синовете на Дан**
излизаше оттам, защото синовете на
Дан се изкачиха[1] **да се бият срещу**
Лесем[2] **и го превзеха. Поразиха го с**
острието на меча и го взеха за при-
тежание, и се заселиха в него. И на-
рекоха Лесем Дан, по името на баща
си Дан[3]**.**
(1) Съд. 1:34; (2) Съд. 18:29; (3) Втзк. 33:22; 2 Царе 24:6
48 **Това** *беше* **наследството на племето**
на синовете на Дан[1] **според родовете**
им, тези градове със селата им.
(1) Езек. 48:1
49 **Когато свършиха разделянето на**
земята за наследство според границите
ѝ, израилевите синове дадоха на Ии-
сус, сина на Навий, наследство сред
себе си[1]**.** (1) Езек. 45:7,8
50 **Според словото на ГОСПОДА те**
му дадоха града, който той поиска:
Тамнат-Сарах в хълмистата земя на
Ефрем[1]**. И той построи града и се за-**
сели в него. (1) гл. 24:30; Съд. 2:9; 3 Царе 4:8
51 **Това бяха наследствата, които све-**
щеникът Елеазар и Иисус, синът на
Навий, и главите на бащините *домове*
на племената на израилевите синове
разпределиха чрез жребий в Сило пред
ГОСПОДА, при входа на шатъра за
срещане. Така те завършиха разделя-
нето на земята[1]**.** (1) гл. 14:1,2; 18:1; Чис. 34:18,29

гл. 20: Чис. 35:9-29; Втзк. 19:1-13

20 И ГОСПОД говори на Иисус и
каза:
2 **Говори на израилевите синове и им**
кажи: Определете си прибежищни-
те градове, за които ви говорих чрез
Мойсей[1]**,** (1) Изх. 21:13; Чис. 35:6
3 **за да прибягва там убиецът, който**
убие човек неволно, без умисъл; и те
да ви бъдат за прибежище от отмъс-
тителя за кръвта.
4 **И когато той избяга в един от тези**
градове, да застане при входа на град-
ската порта и да заяви делото си на
всеослушание пред старейшините на

онзи град; и те да го приемат при себе си в града и да му дадат място да живее между тях.
5 **А ако отмъстителят за кръвта го преследва, да не предават убиеца в ръката му, защото той е ударил ближния си без умисъл и не го е мразил преди това.**
6 **И да живее в онзи град, докато застане пред обществото на съд и до смъртта на първосвещеника, който е по онова време. Тогава убиецът може да се върне и да дойде в града си и в дома си, в града, от който е избягал.**
7 **И отделиха Кедес[1] в Галилея, в хълмистата земя на Нефталим и Сихем[2] в хълмистата страна на Ефрем, и Кириат-Арва, който е Хеврон[3], в хълмистата земя на Юда.** (1) гл. 19:37; (2) гл. 21:21; 24:1; Съд. 9:1; 3 Царе 12:1,25; (3) гл. 15:13
8 **А оттатък Йордан, срещу Ерихон, на изток, определиха Восор[1] в пустинята на равнината, от племето на Рувим, и Рамот[2] в Галаад, от племето на Гад, и Голан[3] във Васан, от племето на Манасия.** (1) гл. 21:36; (2) гл. 21:38; Втзк. 4:43; 4 Царе 8:28; (3) гл. 21:27; Втзк. 4:43
9 **Това бяха градовете, определени за всичките израилеви синове и за чужденеца, който живееше между тях, за да прибягва там всеки, който убие някого неволно, и да не умре от ръката на отмъстителя за кръвта, преди да застане пред обществото.**

ст. 1-8: Чис. 35:1-8
21 **И главите на бащините** *домове* **на левитите пристъпиха пред свещеника Елеазар, пред Иисус, сина на Навий, и пред главите на бащините** *домове* **на племената на израилевите синове[1],** (1) гл. 14:1; 17:4
2 **и им говориха в Сило[1], в ханаанската земя, и казаха: ГОСПОД заповяда чрез Мойсей да ни се дадат градове за живеене със землищата им за добитъка ни.** (1) гл. 18:1
3 **И израилевите синове дадоха на левитите от наследството си според словото на ГОСПОДА тези градове със землищата им[1].** (1) ст. 41; Бит. 49:7
4 **И излезе жребият за родовете на каатците[1]. И синовете на свещеника Аарон[2], от левитите, получиха чрез жребий тринадесет града от юдовото племе и от симеоновото племе, и от вениаминовото племе[3].** (1) Изх. 6:16,18; (2) Изх. 6:20,23,25; (3) ст. 9-19
5 **А останалите синове на Каат[1]** *получиха* **чрез жребий десет града от родовете на ефремовото племе и от дановото племе, и от половината на манасиевото племе[2].** (1) Чис. 3:27; (2) ст. 20-26; 1 Лет. 6:66-70
6 **И синовете на Гирсон[1]** *получиха* **чрез жребий тринадесет града от родовете на исахаровото племе и от асировото племе, и от нефталимовото племе, и от половината на манасиевото племе във Васан[2].** (1) Изх. 6:17; (2) ст. 27-33; 1 Лет. 6:71-76
7 **Синовете на Мерарий[1] според родовете си** *получиха* **дванадесет града от рувимовото племе и от гадовото племе, и от завулоновото племе[2].** (1) Изх. 6:19; (2) ст. 34-40; 1 Лет. 6:77-81
8 **И така израилевите синове дадоха на левитите чрез жребий[1] тези градове и землищата, както ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей.** (1) Бит. 49:7
ст. 9-19: 1 Лет. 6:54-60
9 **И те дадоха от племето на синовете на Юда и от племето на синовете на Симеон тези градове, които се назоваха по име,**
10 **които бяха за синовете на Аарон, родовете на каатците, от синовете на Леви, защото първият жребий се хвърли за тях.**
11 **И те им дадоха Кириат-Арва, който е Хеврон[1],** *а Арва беше* **бащата на Енак, със землищата наоколо му, в хълмистата земя на Юда.** (1) гл. 15:13
12 **Но нивите на града и селата му дадоха на Халев, сина на Ефоний, за негова собственост[1].** (1) гл. 14:13
13 **И дадоха на синовете на свещеника Аарон града за прибежище на убиеца, Хеврон със землищата му и Ливна[1] със землищата ѝ,** (1) гл. 10:29

14 и Ятир[1] със землищата му, и Естемо[2] със землищата му,
(1) гл. 15:48; (2) гл. 15:50

15 и Олон[1] със землищата му, и Девир[2] със землищата му,
(1) гл. 15:51; (2) гл. 10:38

16 и Аин[1] със землищата му, и Юта[2] със землищата му, и Ветсемес[3] със землищата му – девет града от тези две племена;
(1) гл. 15:32; 1 Лет. 4:32; (2) гл. 15:55; (3) гл. 15:10

17 и от вениаминовото племе: Гаваон[1] със землищата му, Гава[2] със землищата му,
(1) гл. 9:3; (2) гл. 18:24; 1 Лет. 8:6; Зах. 14:10

18 Анатот[1] със землищата му и Алмон със землищата му – четири града.
(1) 2 Царе 23:27; 3 Царе 2:26; Неем. 11:32; Ер. 1:1

19 Всичките градове на свещениците, синовете на Аарон, бяха тринадесет града със землищата им.
ст. 20-40: 1 Лет. 6:66-81

20 А на родовете на синовете на Каат, левитите, останалите от синовете на Каат, градовете на жребия им бяха от ефремовото племе.

21 И им дадоха Сихем[1], града за прибежище на убиеца, със землищата му, в хълмистата земя на Ефрем[2], и Гезер[3] със землищата му,
(1) гл. 20:7; (2) Съд. 17:1; (3) гл. 10:33

22 и Кивзаим със землищата му и Веторон със землищата му – четири града;

23 и от дановото племе: Елтеко със землищата му, Гиветон[1] със землищата му,
(1) гл. 19:44

24 Еалон[1] със землищата му, Гетримон[2] със землищата му – четири града;
(1) гл. 10:12; (2) гл. 19:45

25 и от половината на манасиевото племе: Таанах[1] със землищата му и Гетримон със землищата му – два града.
(1) гл. 12:21

26 Всичките градове със землищата им за родовете на останалите от синовете на Каат бяха десет[1].
(1) ст. 5

27 А на синовете на Гирсон, от родовете на левитите, *дадоха* от *другата* половина на манасиевото племе: Голан[1] във Васан, града за прибежище на убиеца, със землищата му, и Веестера със землищата ѝ – два града;
(1) гл. 20:8; Втзк. 4:43

28 и от исахаровото племе: Кисион[1] със землищата му, Даврат[2] със землищата му,
(1) гл. 19:20; (2) гл. 19:12

29 Ярмут със землищата му, Енганим[1] със землищата му – четири града;
(1) гл. 19:21

30 и от асировото племе: Мисал[1] със землищата му, Авдон със землищата му,
(1) гл. 19:26

31 Хелкат[1] със землищата му и Реов[2] със землищата му – четири града;
(1) гл. 19:25; (2) гл. 19:28

32 и от нефталимовото племе: Кедес[1] в Галилея, града за прибежище на убиеца, със землищата му и Амот-Дор[2] със землищата му, и Картан със землищата му – три града.
(1) гл. 19:37; Съд. 4:6; (2) гл. 19:35

33 Всичките градове на гирсонците според родовете им бяха тринадесет града със землищата им[1].
(1) ст. 6

34 А на родовете на синовете на Мерарий, останалите левити, *дадоха* от завулоновото племе: Йокнеам[1] със землищата му, Карта[2] със землищата му,
(1) гл. 12:22; (2) гл. 19:15

35 Димна със землищата му, Наалал[1] със землищата му – четири града;
(1) гл. 19:15

36 и от рувимовото племе: Восор[1] със землищата му и Яса[2] със землищата му,
(1) гл. 20:8; (2) гл. 13:18

37 Кедемот със землищата му и Мефаат[1] със землищата му – четири града;
(1) гл. 13:18

38 и от гадовото племе: Рамот[1] в Галаад, града за прибежище на убиеца, със землищата му и Маханаим[2] със землищата му;
(1) гл. 20:8; 3 Царе 4:13; (2) гл. 13:26,30; 3 Царе 4:14

39 Есевон[1] със землищата му, Язир[1] със землищата му – всичко четири града.
(1) Чис. 32:3; 1 Лет. 26:31

40 Всичките градове на синовете на Мерарий според родовете им, на останалите от родовете на левитите, жребият им беше дванадесет града[1].
(1) ст. 7

41 **Всичките градове на левитите сред притежанието на израилевите синове бяха четиридесет и осем града със землищата им[1].** (1) ст. 3; Чис. 35:7

42 **Всеки един от тези градове беше със землищата си наоколо си; така бяха всички тези градове.**

43 **Така ГОСПОД даде на Израил цялата земя, която се беше заклел да даде на бащите им[1], и те я завладяха и се заселиха в нея[2].** (1) гл. 1:6; Пс. 105:8-11; (2) Чис. 34:2; Втзк. 11:31; 12:29; Съд. 11:24; 1 Царе 12:8; 2 Лет. 20:8; Неем. 9:8,22-25; Пс. 78:55; Ер. 32:23

44 **И ГОСПОД им даде спокойствие* отвсякъде[1], според всичко, за което се беше заклел на бащите им; и никой от всичките им врагове не устоя пред тях; ГОСПОД предаде всичките им врагове в ръката им[2].** **букв.:* почивка
(1) гл. 11:23; 22:4; 23:1; Евр. 4:8; (2) гл. 1:5; 2:24; 11:8,14; Втзк. 2:36

45 **Нито едно от добрите обещания, които ГОСПОД беше говорил на израилевия дом, не пропадна; всички се осъществиха[1].** (1) гл. 23:14; Чис. 23:19; 1 Царе 3:19; 3 Царе 8:15,20,24,56; Неем. 9:8; Ис. 48:3

22 **Тогава Иисус повика рувимците, гадците и половината от манасиевото племе[1]** (1) гл. 1:12

2 **и им каза: Вие спазихте всичко, което ви заповяда ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей[1]; послушахте и моя глас във всичко, което ви заповядах[2].**
(1) Чис. 32:20-29; Втзк. 3:18-20; (2) гл. 1:13-15; Фил. 2:12

3 **Не оставихте братята си през това дълго време чак до днес и опазихте заповяданото чрез заповедта на ГОСПОДА, своя Бог.**

4 **И сега ГОСПОД, вашият Бог, даде почивката на братята ви, както им обеща[1]; затова сега се върнете и идете в шатрите си, в земята на притежанието си, която ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви даде оттатък Йордан[2].**
(1) гл. 21:44; Чис. 32:18; 1 Лет. 22:18; (2) гл. 12:6

5 **Само добре внимавайте да спазвате заповедта и закона, който ГОСПОДНИЯТ слуга Мойсей ви заповяда: да любите ГОСПОДА, своя Бог, и да ходите във всичките Му пътища, да спазвате заповедите Му[1], да се привързвате към Него и да Му служите с цялото си сърце и с цялата си душа[2].**
(1) Изх. 23:13; Деян. 11:23; (2) гл. 23:8,11; Втзк. 6:5,6

6 **И Иисус ги благослови[1] и ги изпрати[2] и те отидоха в шатрите си[3].**
(1) Изх. 39:43; 2 Царе 6:18,20; Лк. 24:50; (2) гл. 24:28; 3 Царе 8:66; (3) 1 Царе 10:25; 13:2

7 **А на половината от манасиевото племе Мойсей беше дал** *наследство* **във Васан[1], а на** *другата* **половина Иисус даде** *наследство* **между братята им отсам Йордан, на запад[2]. И когато ги изпрати в шатрите им, Иисус ги благослови[3],** (1) Чис. 32:33; (2) гл. 17:5; (3) ст. 6

8 **и им говори и каза: Върнете се в шатрите си с много богатства, с твърде много добитък, със сребро и със злато, и с бронз, и с желязо, и с твърде много дрехи;** *и* **разделете плячката от враговете си с братята си[1].**
(1) Чис. 31:27

9 **И синовете на Рувим и синовете на Гад, и половината от манасиевото племе се върнаха и отпътуваха от израилевите синове, от Сило, който е в ханаанската земя, за да отидат в галаадската земя[1], в земята на притежанието си, която бяха придобили според ГОСПОДНАТА заповед чрез Мойсей[2].**
(1) Втзк. 3:20; 34:1; Съд. 20:1; 1 Лет. 5:9; (2) ст. 2

10 **И когато дойдоха в околността на Йордан, която е в ханаанската земя, синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе издигнаха там олтар[1], при Йордан, голям** *и* **внушителен олтар.** (1) Бит. 12:7,8

11 **А израилевите синове чуха да се казва: Ето, синовете на Рувим, синовете на Гад и половината от манасиевото племе са издигнали олтар от страната на ханаанската земя, в околността на Йордан, към израилевите синове[1].**
(1) Лев. 17:8,9; Втзк. 12:11-14

12 **И когато израилевите синове чуха** *това,* **цялото общество на израилевите синове се събра в Сило, за да излязат на война срещу тях[1].** (1) Съд. 20:1,2

13 **После израилевите синове изпрати-**

ха до синовете на Рувим и до синовете
на Гад, и до половината от манасиево-
то племе в галаадската земя[1] Финеес[2],
сина на свещеника Елеазар,
(1) Чис. 32:1; (2) Изх. 6:25; 1 Лет. 9:20
14 и с него десет първенци, по един
първенец за всеки бащин дом от всич-
ки израилеви племена; и всеки от тях
беше главата на бащиния си дом меж-
ду израилевите хиляди[1]. (1) Чис. 1:4
15 И те дойдоха при синовете на
Рувим и при синовете на Гад, и при
половината от манасиевото племе в
галаадската земя и говориха с тях, и
казаха:
16 Така казва цялото общество на
ГОСПОДА: Каква е тази измяна, която
сте извършили против Израилевия Бог,
като сте се отвърнали днес от следва-
нето на ГОСПОДА *и* сте си издигнали
олтар, за да се разбунтувате днес про-
тив ГОСПОДА[1]? (1) ст. 11
17 Малко ли ни е беззаконието на
Фегор, от което не сме се очистили и
до днес, и *заради него* дойде язва върху
обществото на ГОСПОДА[1],
(1) Чис. 25:3-9; Втзк. 4:3
18 че *и* вие днес се отвръщате от
следването на ГОСПОДА! И ако днес
се разбунтувате против ГОСПОДА, Той
утре ще се разгневи против цялото из-
раилево общество[1]. (1) Чис. 16:22; 32:15
19 Но ако земята на вашето прите-
жание е нечиста, тогава преминете в
земята на ГОСПОДНОТО притежание,
където стои ГОСПОДНАТА скиния[1], и
вземете притежание между нас. Само
не се бунтувайте против ГОСПОДА и
не се бунтувайте против нас, като си
издигате *друг* олтар освен олтара на
ГОСПОДА, нашия Бог!
(1) гл. 18:1; Изх. 15:17
20 Нали Ахан, синът на Зара, извърши
престъпление с прокълнатото и гняв
падна върху цялото израилево обще-
ство[1]? И този човек не погина сам в
беззаконието си[1]. (1) гл. 7:1,5,24,25
21 Тогава синовете на Рувим и сино-
вете на Гад, и половината от манаси-
евото племе отговориха и казаха на
началниците на израилевите хиляди:
22 Бог на боговете[1], ГОСПОД, Бог на
боговете, ГОСПОД – Той знае и нека
узнае[2] *и* Израил: ако *сме сторили това*
в бунт или в измяна срещу ГОСПОДА,
то не ни спасявай днес[3]!
(1) Втзк. 10:17; Пс. 136:2; Дан. 2:47; (2) 1 Царе 2:3;
3 Царе 8:39; Пс. 44:21; Йн. 21:17; (3) Йов 31:5-8
23 Ако сме си издигнали олтар, за да
се отвърнем от следването на ГОСПО-
ДА или за да принасяме върху него
всеизгаряне или хлебен принос, или за
да принасяме върху него примирител-
ни жертви, то нека ГОСПОД издири
това[1]! – (1) Втзк. 18:19; 1 Царе 20:16; 2 Лет. 24:22
24 и ако не сме сторили това от за-
гриженост за нещо, като казахме: В
бъдещите дни вашите синове може да
говорят на нашите синове и да кажат:
Какво *общо* имате вие с ГОСПОДА,
Израилевия Бог?
25 ГОСПОД е поставил Йордан за
граница между нас и вас, синове на
Рувим и синове на Гад – вие няма-
те дял в ГОСПОДА[1]! Така синовете ви
може да отклонят нашите синове да
престанат да се боят от ГОСПОДА.
(1) Пс. 16:5
26 Затова казахме: Нека се заемем
да издигнем олтар, не за всеизгаряне,
нито за жертва,
27 а за да бъде свидетелство[1] между
нас и вас и между поколенията ни след
нас, за да извършваме служението на
ГОСПОДА пред Него с всеизгарянията
си, с жертвите си и с примирителните
си жертви, за да не могат в бъдеще
вашите синове да кажат на нашите си-
нове: Вие нямате дял в ГОСПОДА[2]!
(1) гл. 24:27; Бит. 31:48,52; Ис. 19:19,20; (2) Пс. 16:5
28 Затова казахме: Ако се случи в
бъдеще да говорят *така* на нас или
на поколенията ни, тогава ще кажем:
Ето подобието на ГОСПОДНИЯ олтар,
който бащите ни издигнаха, не за все-
изгаряне, нито за жертва, а *за* свиде-
телство между нас и вас[1]. (1) ст. 27
29 Далеч да бъде от нас да се раз-

бунтуваме против ГОСПОДА и да се
отвърнем днес от следването на ГОС-
ПОДА[1], като *си* **издигнем** *друг* **олтар за**
всеизгаряне, за хлебен принос и за
жертва освен олтара на ГОСПОДА, на-
шия Бог, който е пред скинията Му[2]!
(1) гл. 24:16; (2) Втзк. 12:11-14

30 **И свещеникът Финеес и първен-**
ците на обществото, началниците на
израилевите хиляди, които *бяха* **с него,**
чуха думите, които говориха синовете
на Рувим, синовете на Гад и сино-
вете на Манасия и те им се видяха
добри.

31 **И Финеес, синът на свещеника**
Елеазар, каза на синовете на Рувим и
на синовете на Гад и на синовете на
Манасия: Днес познахме, че ГОСПОД
е сред нас[1], защото не сте извършили
тази измяна против ГОСПОДА[2]. Сега
избавихте израилевите синове от ръка-
та на ГОСПОДА.
(1) гл. 3:10; Лев. 26:11; (2) 2 Кор. 7:11

32 **И Финеес, синът на свещеника**
Елеазар, и първенците се върнаха от
синовете на Рувим и от синовете на
Гад, от галаадската земя в ханаанска-
та земя при израилевите синове, и им
донесоха известие.

33 **И това нещо се видя добро на**
израилевите синове и израилевите си-
нове благословиха Бога[1], и не говореха
повече да отидат на бой срещу тях, за
да погубят земята, където живееха си-
новете на Рувим и синовете на Гад.
(1) 1 Царе 25:32; Пр. 25:25

34 **И синовете на Рувим и синовете**
на Гад нарекоха олтара *свидетел,* **защо-**
то *казаха:* **Той е свидетел между нас[1], че**
ГОСПОД е Бог. (1) ст. 27

23 **А след много дни, когато ГОС-**
ПОД беше дал на Израил почивка от
всичките му врагове наоколо[1] и Исус
беше стар *и* **в напреднала възраст[2],**
(1) гл. 21:44; 1 Лет. 23:25; 2 Лет. 14:7;
(2) гл. 13:1; 1 Царе 12:2; 3 Царе 1:1

2 **Исус свика целия Израил, старей-**
шините му, началниците му, съдиите
му и надзорниците му[1], и им каза: Аз
съм стар *и* **в напреднала възраст[2].**
(1) гл. 24:1; 3 Царе 8:1; 1 Лет. 23:2; 27:1; (2) ст. 1

3 **Но вие видяхте всичко[1], което ГОС-**
ПОД, вашият Бог, извърши заради вас
на всички тези народи[2], защото ГОС-
ПОД, вашият Бог, е, който воюваше за
вас[3]. (1) Изх. 19:4; (2) Втзк. 7:17-24; (3) гл. 10:14,42

4 **Ето, аз ви разделих чрез жребий**
тези народи, които остават, за наслед-
ство според племената ви[1], заедно с
всичките народи, които изтребих[2], от
Йордан до Голямото море към залез
слънце. (1) гл. 18:10; (2) Соф. 3:6

5 **И ГОСПОД, вашият Бог, Той ще ги**
изпъди отпред вас и ще ги изгони от-
пред вас; и вие ще притежавате земя-
та им, както ГОСПОД, вашият Бог, ви
е обещал[1]. (1) гл. 13:6; Изх. 34:11; Чис. 33:53

6 **Затова бъдете много твърди, да**
пазите и да вършите всичко, което е
написано в книгата на Мойсеевия за-
кон, да не се отклонявате от него нито
надясно, нито наляво[1],
(1) гл. 1:7; 3 Царе 2:3; 2 Сол. 2:15

7 **за да не се смесите с тези народи,**
тези, които останаха между вас[1], и да
не споменавате името на боговете им[2],
и да не заклевате *някого* **в тях, и да не**
им служите, и да не им се покланяте[2];
(1) Чис. 33:55; Еф. 5:11; (2) Изх. 20:5; 23:13; Втзк. 6:13,14;
4 Царе 5:18; 17:12; 2 Лет. 7:19; Ер. 5:7; Соф. 1:5

8 **а да се привързвате към ГОСПОДА,**
своя Бог, както сте правили до днес[1].
(1) гл. 22:5; Втзк. 4:4; 8:20; 13:4

9 **Защото ГОСПОД изгони отпред вас**
големи и силни народи[1] и до днес ни-
кой не можа да устои пред вас.
(1) гл. 24:18; Втзк. 11:23; 3 Царе 21:26; 2 Лет. 20:7

10 **Един от вас ще обръща в бяг хи-**
ляда[1], защото ГОСПОД, вашият Бог, е,
който воюва за вас, както ви е обе-
щал[2].
(1) Лев. 26:8; Втзк. 32:30; (2) Втзк. 3:22; 1 Лет. 5:20,22

11 **Затова внимавайте добре на себе**
си[1] – да любите ГОСПОДА, вашия
Бог[2]! (1) Втзк. 4:9,15; Деян. 20:28; (2) Втзк. 30:16,20

12 **Защото, ако някога се върнете на-**
зад[1] и се привържете към остатъка на
тези народи, тези, които останаха меж-

ду вас, и се сродите, и се смесите с тях и те с вас[2],

(1) Соф. 1:6; (2) Изх. 34:16; Съд. 14:3; Езд. 9:1,2; 2 Кор. 6:14

13 **знайте със сигурност, че ГОСПОД, вашият Бог, няма да продължи да изгонва тези народи отпред вас[1]; и те ще ви бъдат клопка и примка[2], и бич в ребрата ви, и тръни в очите ви, докато изчезнете от тази добра земя, която ГОСПОД, вашият Бог, ви е дал[3].**

(1) Съд. 2:3,21; (2) Изх. 23:33; Чис. 33:55; (3) 4 Царе 17:18-23

14 **Ето, днес аз отивам по пътя на цялата земя[1]; и вие знаете с цялото си сърце и с цялата си душа, че нито една дума от всички добри неща, които ГОСПОД, вашият Бог, говори за вас, не пропадна; всичките се изпълниха за вас; нито една дума от тях не пропадна[2]!** (1) 3 Царе 2:2; Евр. 9:27; (2) гл. 21:45

15 **Но както дойдоха върху вас всичките добри думи, които ГОСПОД, вашият Бог, ви говори[1], така ГОСПОД ще докара върху вас всичките зли думи, докато ви изтреби от тази добра земя, която ГОСПОД, вашият Бог, ви е дал[2].**

(1) Лев. 26:3-13; (2) Лев. 26:14-39; 3 Царе 14:15; Евр. 6:6-8

16 **Когато престъпите завета на ГОСПОДА, вашия Бог, който ви е заповядал, и отидете и служите на други богове[1], и им се поклоните, тогава гневът на ГОСПОДА ще пламне против вас[2] и вие бързо ще изчезнете от добрата земя, която ви е дал[3].**

(1) Втзк. 17:3; Ис. 24:5; (2) Съд. 2:14,20; (3) Чис. 33:56; Втзк. 4:26; 6:15; 28:15,45; 1 Царе 12:25; 3 Царе 9:6,7

24 **След това Иисус събра всичките израилеви племена в Сихем[1] и свика старейшините на Израил, началниците му, съдиите му и надзорниците му[2]; и те се представиха пред Бога[3].**

(1) гл. 20:7; (2) гл. 23:2; Втзк. 29:10; 4 Царе 23:1; (3) Съд. 20:26; 1 Царе 10:19; Деян. 10:33

2 **И Иисус каза на целия народ: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: В древността бащите ви, Тара, бащата на Авраам и бащата на Нахор[1], живееха оттатък реката** *Ефрат* **и служеха на други богове[2].** (1) Бит. 11:27; (2) Бит. 31:19

3 **И Аз взех баща ви Авраам от другата страна на реката, водих го през цялата ханаанска земя[1] и умножих потомството му и му дадох Исаак[2].**

(1) Бит. 12:1-9; (2) Бит. 21:2,3

4 **А на Исаак дадох Яков и Исав[1]. И на Исав дадох планината Сиир, за да я притежава[2]; а Яков и синовете му слязоха в Египет[3].**

(1) Бит. 25:24-26; (2) Бит. 36:8,9,43; (3) Бит. 46:1-7

5 **И изпратих Мойсей и Аарон[1] и поразих Египет с язви според това, което извърших сред него[2], и след това ви изведох[3].**

(1) Изх. 6:27; (2) Изх. 7-12; (3) Изх. 12:41,51; Пс. 105:43

6 **И изведох бащите ви от Египет и дойдохте до морето[1], и египтяните преследваха бащите ви с колесници и коне до Червено море[2].**

(1) Изх. 14:2; (2) Изх. 14:9

7 **Тогава те извикаха към ГОСПОДА[1] и Той сложи мрак между вас и египтяните[2] и докара морето върху тях, и ги покри[3]. И очите ви видяха това, което сторих на Египет[4]. И вие живяхте в пустинята дълго време[5].**

(1) Изх. 14:10; (2) Изх. 14:20; (3) Изх. 14:27,28; (4) Изх. 14:31; Втзк. 4:34,35; (5) гл. 5:6

8 **И ви доведох в земята на аморейците, които живееха оттатък Йордан, и те воюваха срещу вас. Но Аз ги предадох в ръката ви и вие завладяхте земята им, и ги изтребих пред вас[1].**

(1) Изх. 23:23; Чис. 21:21-35; Ам. 2:9,10

9 **Тогава моавският цар Валак, синът на Сепфор, стана и воюва срещу Израил, и изпрати да повикат Валаам, сина на Веор, за да ви прокълне[1].**

(1) Чис. 22:2-6

10 **Но Аз не пожелах да послушам Валаам, затова той даже ви благослови; и Аз ви избавих от ръката му[1].**

(1) Чис. 24:10; Мих. 6:5

11 **И вие преминахте Йордан[1] и дойдохте в Ерихон. И ерихонските жители воюваха против вас,** *както и* **аморейците, и ферезейците, и ханаанците, и хетейците, и гергесейците, и евейците и евусейците[2]. Но Аз ги предадох в ръката ви[3].**

(1) гл. 4:1,10,19; (2) гл. 3:10; 9:2; (3) гл. 6-11

12 **После Аз изпратих пред вас стършелите и те ги изгониха отпред вас – двамата аморейски царе**[1] **– нито с твоя меч, нито с твоя лък**[2]**.**
(1) гл. 2:10; Изх. 23:28; Чис. 21:32; Втзк. 4:46,47; 31:4; Пс. 135:11; (2) Пс. 44:3; 80:9

13 **И ви дадох земя, за която не се беше трудил, и градове, които не бяхте построили, и вие живеете в тях**[1]**;** *и* **ядете от лозя и маслини, които не сте садили**[2]**.** (1) гл. 11:13; Втзк. 19:1; (2) Втзк. 6:11

14 **Затова сега, бойте се от ГОСПОДА и Му служете с искреност и истина***[1]**; и махнете боговете**[2]**, на които бащите ви са служили оттатък реката и в Египет**[3]**, и служете на ГОСПОДА**[4]**.**
**или:* вярност
(1) 1 Царе 12:24; Мих. 6:8; (2) Бит. 35:2; Пс. 81:9; (3) Езек. 20:7,8; (4) Втзк. 6:13; Мт. 6:24

15 **Но ако не желаете да служите на ГОСПОДА, изберете си днес на кого ще служите**[1]**: дали на боговете, на които бащите ви служеха оттатък реката, или на боговете на аморейците, в чиято земя живеете**[2]**. Но аз и домът ми ще служим на ГОСПОДА**[3]**!**
(1) 3 Царе 18:21; (2) Езек. 20:39; (3) Изх. 23:2

16 **И народът отговори и каза: Далеч да бъде от нас да оставим ГОСПОДА, за да служим на други богове!**[1]
(1) гл. 22:29; Пс. 119:106,113

17 **Защото ГОСПОД, нашият Бог**[1]**, е, който изведе нас и бащите ни от египетската земя, от дома на робството**[2]**, и който извърши тези големи знамения пред очите ни**[3] **и ни запази през целия път, по който вървяхме, и сред всичките народи, през които минахме**[4]**.**
(1) 2 Лет. 13:10; (2) Изх. 13:3,14; (3) Втзк. 7:19; 29:3; (4) Втзк. 32:9-12

18 **И ГОСПОД изгони отпред нас всичките народи и аморейците, които живееха в земята**[1]**. Ние също ще служим на ГОСПОДА, защото Той е нашият Бог**[2]**!** (1) гл. 23:9; Деян. 7:45; (2) Втзк. 10:21

19 **А Иисус каза на народа: Няма да можете да служите на ГОСПОДА, защото Той е свят Бог**[1]**, Той е ревнив Бог**[2]**; няма да прости престъпленията ви и греховете ви**[3]**.** (1) Лев. 11:45; Пс. 99:3,9; (2) Изх. 20:5; (3) Изх. 23:21; Ис. 2:9

20 **Ако оставите ГОСПОДА и служите на чужди богове, тогава Той ще се обърне и ще ви стори зло, и ще ви изтреби след доброто, което ви е сторил**[1]**.** (1) 1 Царе 12:25; 1 Лет. 28:8,9; 2 Лет. 15:2

21 **А народът каза на Иисус: Не, на ГОСПОДА ще служим!**[1] (1) Изх. 24:3,7

22 **И Иисус каза на народа: Вие сте свидетели против себе си, че сами избрахте ГОСПОДА, за да Му служите**[1]**. И те казаха: Свидетели сме.** (1) Втзк. 26:17

23 **Затова сега махнете чуждите богове, които са сред вас**[1]**, и наклонете сърцата си към ГОСПОДА, Израилевия Бог.** (1) Бит. 35:2; Пс. 81:9

24 **И народът каза на Иисус: На ГОСПОДА, нашия Бог, ще служим и Неговия глас ще слушаме**[1]**!** (1) Изх. 19:8; 2 Лет. 15:14

25 **Така Иисус направи завет**[1] **с народа в онзи ден и им постави наредба и правило**[2] **в Сихем.**
(1) Втзк. 29:12; 4 Царе 11:17; 2 Лет. 15:12; (2) Изх. 15:25

26 **И Иисус написа тези думи в книгата на Божия закон**[1]**; и взе голям камък и го изправи**[2] **там под дъба, който е при ГОСПОДНОТО светилище**[3]**.**
(1) Изх. 24:4; (2) Бит. 28:18; (3) Бит. 35:4; Съд. 9:6

27 **И Иисус каза на целия народ: Ето, този камък ще бъде за свидетел против нас**[1]**, защото той чу всичките думи на ГОСПОДА, които Той ни говори; затова той ще бъде свидетел против вас**[1]**, за да не се отречете от вашия Бог**[2]**.** (1) гл. 22:28,34; Втзк. 31:19,26; (2) Мт. 26:72,74

28 **И Иисус разпусна народа, всеки в наследството му**[1]**.**
(1) гл. 22:6; Чис. 36:7,9; Съд. 2:6; Неем. 11:20

29 **И след тези неща ГОСПОДНИЯТ слуга Иисус, синът на Навий, умря на сто и десет години**[1]**.** (1) Бит. 50:26; Съд. 2:8

30 **И го погребаха в областта на наследството му в Тамнат-Сарах, който е в хълмистата земя на Ефрем, на север от планината Гаас**[1]**.**
(1) гл. 19:50; Съд. 17:1; 2 Царе 23:30

31 **И Израил служи на ГОСПОДА през всичките дни на Иисус и през всичките дни на старейшините, които надживяха Иисус и които знаеха цялото дело**

на ГОСПОДА, което Той беше извършил за Израил[1].

(1) Втзк. 11:2-7; Съд. 2:7; 2 Лет. 34:33

32 **А костите на Йосиф, които израи-
левите синове бяха изнесли от Египет[1],
погребаха в Сихем, в нивата, която
Яков купи за сто сребърника от сино-
вете на Емор, бащата на Сихем[2], и те
станаха наследството на синовете на
Йосиф[3].**

(1) Бит. 50:25; (2) Бит. 33:19; Деян. 7:16; (3) Бит. 48:22; Йн. 4:5

33 **И Елеазар, синът на Аарон[1], умря;
и го погребаха на хълма на сина му
Финеес[2], който му беше даден в хъл-
мистата земя на Ефрем.**

(1) Чис. 20:28; (2) Изх. 6:25

Книгата на

СЪДИИТЕ

1 **А след смъртта на Иисус[1] израиле-
вите синове се допитаха до ГОСПОДА[2]
и казаха: Кой пръв да излезе за нас
против ханаанците, за да воюва срещу
тях[2]?** (1) гл. 2:8; (2) гл. 20:18,23;
Изх. 18:15; Чис. 27:21; 1 Царе 10:22; 3 Царе 22:5
2 **И ГОСПОД каза: Юда да излезе.
Ето, Аз предадох земята в ръката му[1].**
(1) гл. 20:18,28; Бит. 49:8,9; Иис. Нав. 2:24
3 **А Юда каза на брат си Симеон:
Излез с мен в моя дял, за да воюваме
срещу ханаанците; и аз също ще оти-
да с теб в твоя дял. И Симеон отиде
с него.**
4 **И Юда излезе и ГОСПОД предаде
ханаанците и ферезейците в ръката
им, и те избиха десет хиляди мъже от
тях във Везек.**
5 **И намериха Адонивезек във Везек и
се биха срещу него, и победиха хана-
анците и ферезейците[1].** (1) гл. 3:5
6 **А Адонивезек побягна и те го подго-
ниха и го хванаха, и отсякоха палците
на ръцете и на краката му.**
7 **И Адонивезек каза: Седемдесет царе
с отсечени палци на ръцете и краката
са събирали** *трохи* **под трапезата ми[1].
Както аз съм правил, така и Бог ми
отплати[2]. И те го доведоха в Ерусалим
и там умря.**
(1) Мт. 15:27; (2) гл. 9:24,57; Лев. 24:19,20; 1 Царе 15:33;
3 Царе 21:19; Ис. 33:1; Соф. 3:19; Мт. 7:1,2; Откр. 22:12
8 **И синовете на Юда воюваха срещу
Ерусалим и го превзеха, и го поразиха
с острието на меча, и запалиха града[1].**
(1) ст. 21; Иис. Нав. 15:63
9 **И след това синовете на Юда сля-
зоха, за да воюват срещу ханаанците,
които живееха в хълмистата земя и на
юг, и в низината[1].** (1) Иис. Нав. 12:8
10 **И Юда излезе срещу ханаанците,
които живееха в Хеврон, а името на
Хеврон преди беше Кириат-Арва; и те
убиха Сесай, Ахиман и Талмай[1].**
(1) Иис. Нав. 15:13,14
11 **И оттам излезе срещу жителите на
Девир. А името на Девир преди беше
Кириат-Сефер.**
ст. 12-15: Иис. Нав. 15:16-19
12 **И Халев каза: Който победи Кири-
ат-Сефер и го превземе, на него ще
дам дъщеря си Ахса за жена!**
13 **И Готониил[1], синът на Кенез, по-
малкият брат на Халев, го превзе и той
му даде дъщеря си Ахса за жена.**
(1) гл. 3:9-11
14 **И когато отиваше, тя го подбуди
да поиска от баща ѝ нива. И тя слезе
от магарето и Халев ѝ каза: Какво ис-
каш?**
15 **А тя му каза: Дай ми благослове-
ние – понеже си ми дал южна земя,
дай ми и водни извори! И Халев ѝ даде
горните извори и долните извори.**
16 **А синовете на кенееца[1], тъста на
Мойсей[2], бяха излезли от града на пал-**

мите[3] със синовете на Юда, в пустинята на Юда, която е на юг от Арад; и отидоха и се заселиха при народа[4].
(1) 1 Лет. 2:55; (2) гл. 4:11; Изх. 18:1; 1 Царе 15:6; (3) гл. 3:13; Втзк. 34:3; Иис. Нав. 18:21; (4) Чис. 10:29-32

17 **И Юда отиде с брат си Симеон и разбиха ханаанците, които живееха в Сефат, и изпълниха проклятието над** *града.* **И градът беше наречен Хорма*[1].** *Унищожение, Проклятие; (1) Чис. 14:45

18 **И Юда превзе Газа[1] с областта му, Аскалон[2] с областта му и Акарон[3] с областта му.** (1) гл. 16:1; Втзк. 2:23; (2) гл. 14:19; (3) Иис. Нав. 15:11; Ер. 25:20

19 **И ГОСПОД беше с Юда[1] и те завладяха хълмистата земя, но не можаха да изгонят жителите на долината, защото имаха железни колесници[2].**
(1) 1 Царе 18:12,14; 4 Царе 18:7; Пс. 60:12; (2) гл. 4:3; Иис. Нав. 17:16

20 **И те дадоха Хеврон на Халев, както Мойсей беше говорил[1]; и той изгони оттам тримата сина на Енак[2].**
(1) Иис. Нав. 14:9-14; (2) Иис. Нав. 15:13,14

21 **Но синовете на Вениамин не изгониха евусейците, които живееха в Ерусалим[1], и евусейците живеят в Ерусалим заедно със синовете на Вениамин** *и* **до днес[2].** (1) ст. 27,29,31; Пс. 106:34; (2) ст. 8; гл. 19:11; Иис. Нав. 18:28

22 **Също и йосифовият дом излезе против Ветил[1]; и ГОСПОД беше с тях[2].** (1) Иис. Нав. 16:1; (2) Бит. 49:24

23 **И йосифовият дом изпрати хора да разузнаят Ветил. А името на града преди беше Луз[1].** (1) Иис. Нав. 2:1; 16:1,2

24 **И стражите видяха един човек, който излизаше от града, и му казаха: Моля те, покажи ни входа за града, и ние ще ти окажем милост[1].**
(1) Иис. Нав. 2:12-14; 1 Царе 30:15

25 **И той им показа входа за града и те поразиха града с острието на меча, а човека с целия му род пуснаха да си отиде[1].** (1) Иис. Нав. 6:22-25

26 **И човекът отиде в земята на хетейците и построи град, и го нарече Луз, както е името му** *и* **до днес.**

27 **Но Манасия не изгони** *жителите на* **Ветсан[1] и селата му, нито** *жителите на* **Таанах и селата му, нито жителите на Дор и селата му, нито жителите на Магедон[2] и селата му; и ханаанците искаха да останат в тази земя.**
(1) 1 Царе 31:10; (2) Иис. Нав. 17:11-13; 4 Царе 23:29

28 **И когато Израил стана силен, принуди ханаанците да му работят[1], но съвсем не ги изгони.** (1) Бит. 9:26

29 **И Ефрем също не изгони ханаанците, които живееха в Гезер[1]; и ханаанците живееха в Гезер между тях.**
(1) Иис. Нав. 16:10

30 **И Завулон не изгони жителите на Китрон и жителите на Наалал[1]; и ханаанците живееха между тях и им станаха принудителни работници.**
(1) Иис. Нав. 19:15

31 **И Асир не изгони жителите на Акхо и жителите на Сидон[1], и на Ахлав, и на Ахзив, и на Хелва, и на Афек, и на Реов[2];** (1) 3 Царе 16:31; (2) Иис. Нав. 19:24-30

32 **и асирците живееха между ханаанците, жителите на земята, защото не ги изгониха.**

33 **И Нефталим не изгони жителите на Ветсемес и жителите на Ветанат[1] и живееше между ханаанците, жителите на земята; и жителите на Ветсемес и Ветанат им станаха принудителни работници.** (1) Иис. Нав. 19:38

34 **И аморейците притиснаха синовете на Дан в хълмистата земя, защото не им даваха да слизат в долината[1].**
(1) гл. 18:1; Иис. Нав. 19:47

35 **И аморейците останаха в планината Ерес, в Еалон и в Саалвим[1]; но ръката на йосифовия дом натежа и те бяха принудени да** *им* **работят.**
(1) Иис. Нав. 19:42

36 **А границата на аморейците беше от възвишението на Акравим[1], от Села* и нагоре.** **или:* Скалата; (1) Чис. 34:4

2 **И Ангелът ГОСПОДЕН[1] дойде от Галгал в Бохим и каза: Изведох ви от Египет и ви доведох в земята, за която се заклех на бащите ви[2] и казах: Няма да наруша завета Си с вас до века[3]!**
(1) гл. 6:11; Бит. 22:11; (2) гл. 11:24; Втзк. 1:8,35; (3) Бит. 17:7,8; Пс. 89:2,3

2 **Но вие да не правите завет с жите-
лите на тази земя; да съборите олтари-
те им. А вие не послушахте гласа Ми**[1]**.
Защо направихте това?**[2]
(1) гл. 6:10; Пс. 106:34; (2) Бит. 12:18
3 **Затова и Аз казах: Няма да ги из-
гоня отпред вас; и те ще бъдат** *като
тръни* **в ребрата ви и боговете им ще
ви станат примка**[1]**.** (1) гл. 8:27; Изх. 23:33
4 **И когато Ангелът ГОСПОДЕН изго-
вори тези думи на всичките израиле-
ви синове, народът издигна гласа си
и заплака**[1]**.**
(1) 1 Царе 7:6; 11:4; Езд. 10:1; Йоил 2:12; 2 Кор. 7:10
5 **Затова те нарекоха онова място Бо-
хим* и там принесоха жертви на ГОС-
ПОДА.** *Плачещи
6 **И Иисус разпусна народа и израи-
левите синове отидоха всеки в наслед-
ството си, за да притежават земята**[1]**.**
(1) Иис. Нав. 24:28
7 **И народът служи на ГОСПОДА през
всичките дни на Иисус и през всички-
те дни на старейшините, които наджи-
вяха Иисус, които бяха видели цялото
велико дело на ГОСПОДА, което Той
беше извършил за Израил**[1]**.**
(1) Иис. Нав. 24:31
8 **А ГОСПОДНИЯТ слуга Иисус, синът
на Навий, умря на възраст сто и десет
години**[1]**.** (1) гл. 1:1; Иис. Нав. 24:29,30
9 **И го погребаха в областта на на-
следството му в Тамнат-Арес, в хъл-
мистата земя на Ефрем, на север от
планината Гаас**[1]**.** (1) ст. 8
10 **И цялото това поколение се събра
при бащите си и след тях се издигна
друго поколение, което не познаваше
ГОСПОДА**[1]**, нито делото, което Той
беше извършил за Израил**[2]**.**
(1) Изх. 1:6,8; Ер. 9:3; (2) Иис. Нав. 24:31
11 **И израилевите синове вършиха зло
пред ГОСПОДА**[1] **и служиха на ваали-
мите**[2]**,** (1) гл. 3:12; 4:1; 6:1; 10:6; 13:1;
(2) гл. 3:7; Чис. 25:3; 1 Царе 7:3; 12:10;
3 Царе 11:5; 2 Лет. 28:3; 33:3; Ер. 2:20; 16:11
12 **и оставиха ГОСПОДА, Бога на
бащите си**[1]**, който ги беше извел от
египетската земя**[2]**, и последваха други
богове, от боговете на народите, кои-
то бяха около тях**[3]**, и им се поклониха,
и разгневиха ГОСПОДА**[4]**.** (1) Втзк. 31:16;
(2) Изх. 13:3,14; Втзк. 6:12; (3) гл. 5:8; (4) Втзк. 4:25
13 **Така те оставиха ГОСПОДА и слу-
жиха на Ваал и на астартите**[1]**.** (1) ст. 11
14 **И гневът на ГОСПОДА пламна про-
тив Израил**[1] **и Той ги предаде в ръцете
на грабители, които ги грабеха; и ги
предаде* в ръцете на враговете им на-
около**[2]**, и те вече не можеха да устоят
пред враговете си**[3]**.** **букв.:* продаде
(1) гл. 3:8; Чис. 32:13; Иис. Нав. 23:16; 2 Царе 24:1;
Пс. 106:40; (2) гл. 4:2; 10:7; Лев. 26:17;
4 Царе 13:3; (3) Лев. 26:37; Иис. Нав. 7:12;
2 Лет. 28:5; Пс. 44:10; Ис. 42:24
15 **Накъдето и да излизаха, ГОСПОД-
НАТА ръка беше против тях за зло**[1]**,
както ГОСПОД беше говорил, и както
ГОСПОД им се беше заклел; и те бяха
жестоко притеснявани**[2]**.**
(1) Рут 1:13,21; 1 Царе 12:15; (2) гл. 10:9; 2 Лет. 12:1,2
16 **И ГОСПОД издигаше съдии**[1]**, ко-
ито ги избавяха от ръцете на техните
грабители**[2]**.**
(1) Рут 1:1; 2 Царе 7:11; Неем. 9:27; Деян. 13:20;
(2) гл. 3:31; 10:1; 11:32; 1 Царе 14:48; Пс. 106:43-45
17 **Но те не слушаха и съдиите си**[1]**,
а блудстваха с други богове и им се
покланяха**[2]**. Бързо се отклоняваха от
пътя, в който бяха ходили бащите им
в подчинение на ГОСПОДНИТЕ запо-
веди;** *а* **те не правеха така**[3]**.**
(1) 2 Лет. 36:16; (2) Втзк. 31:16,18; Ер. 3:6; (3) Ер. 6:16
18 **И когато ГОСПОД им издигаше
съдии, ГОСПОД беше със съдията**[1] **и
ги избавяше от ръката на враговете
им през всичките дни на съдията; за-
щото ГОСПОД се смиляваше** *над тях*
**заради охкането им от онези, които ги
угнетяваха и измъчваха**[2]**.**
(1) гл. 6:12; (2) гл. 3:9; 10:16; Изх. 32:14; Пс. 106:45
19 **А когато съдията умираше, те се
връщаха**[1] **и се покваряваха още пове-
че от бащите си**[2]**, като следваха други
богове, за да им служат и да им се
покланят; не оставяха делата си, нито
упоритите си пътища**[3]**.**
(1) гл. 4:1; 8:33; (2) Ер. 16:12; (3) Изх. 32:7,8; Неем. 9:28
20 **Тогава гневът на ГОСПОДА плам-
на против Израил**[1] **и Той каза: Понеже
този народ престъпи завета Ми, кой-**

то съм заповядал на бащите им, и не
послуша гласа Ми, (1) ст. 14
21 **и Аз също няма да изгоня вече**
пред тях нито един от народите, които
Иисус остави, когато умря[1],
(1) Иис. Нав. 23:13
22 **за да изпитам чрез тях Израил –**
дали ще пазят ГОСПОДНИЯ път да
ходят в него, както *го* **пазеха бащите**
им, или не[1]. (1) гл. 3:1,4; Изх. 15:25
23 **Затова ГОСПОД остави онези на-**
роди и не ги изгони веднага, и не ги
предаде в ръката на Иисус.

3 **А това са народите, които ГОСПОД**
остави, за да изпита Израил чрез тях[1],
да изпита **всички, които не познаваха**
нито една от ханаанските войни,
(1) гл. 2:22
2 **само за да знаят поколенията на**
израилевите синове и да се научат на
война, само онези, които не я позна-
ваха преди това:
3 **петимата първенци на филистимци-**
те и всичките ханаанци, и сидонци,
и евейци, които живееха в планина-
та Ливан, от планината Ваалермон до
прохода на Емат[1]. (1) Иис. Нав. 13:3-5
4 **Те бяха** *оставени,* **за да се изпита**
Израил чрез тях[1], **за да се знае дали**
ще слушат заповедите на ГОСПОДА,
които Той беше заповядал на бащите
им чрез Мойсей. (1) гл. 2:22
5 **И израилевите синове живееха меж-**
ду ханаанците и хетейците, и аморей-
ците, и ферезейците, и евейците, и
евусейците[1]; (1) гл. 1:4,5; 3 Царе 9:20
6 **и си вземаха дъщерите им за жени**
и даваха дъщерите си на синовете им,
и служеха на боговете им[1].
(1) Изх. 34:16; 3 Царе 11:3; 2 Кор. 6:14
7 **И израилевите синове вършиха зло**
пред ГОСПОДА и забравиха ГОСПО-
ДА, своя Бог[1], **и служеха на ваалимите**
и на ашерите[2]. (1) Втзк. 8:11,14; 1 Царе 12:9;
(2) гл. 2:11; 6:25; 8:33; Пс. 106:35,36
8 **И гневът на ГОСПОДА пламна про-**
тив Израил[1] **и Той ги предаде* в ръка-**
та на месопотамския цар[2] **Хусанрисата-**
им; и израилевите синове служиха на
Хусанрисатаим осем години[3].
**букв.:* продаде
(1) гл. 2:14; (2) Бит. 24:10; (3) Лев. 26:17; Пс. 106:41
9 **И израилевите синове извикаха към**
ГОСПОДА и ГОСПОД издигна спаси-
тел за израилевите синове, който ги
спаси[1] **– Готониил, синът на Кенез, по-**
младият брат на Халев[2].
(1) гл. 2:16,18; 4:3; (2) гл. 1:13
10 **И ГОСПОДНИЯТ Дух беше върху**
него[1] **и той съди Израил. Той излезе на**
бой и ГОСПОД предаде в ръката му
месопотамския цар Хусанрисатаим; и
ръката му беше силна над Хусанриса-
таим. (1) гл. 6:34; 11:29; 13:25; 14:6,19; 15:14;
1 Царе 10:6,10; 2 Лет. 15:1
11 **После земята имаше спокойствие**
четиридесет години[1]. **И Готониил, си-**
нът на Кенез, умря. (1) ст. 30; гл. 5:31; 8:28
12 **И израилевите синове отново вър-**
шиха зло пред ГОСПОДА[1]. **И ГОСПОД**
укрепи моавския цар Еглон[2] **против**
Израил, защото вършиха зло пред
ГОСПОДА. (1) гл. 2:11,19; Ос. 6:4; (2) 1 Царе 12:9
13 **И той събра при себе си синовете**
на Амон[1] **и Амалик**[1] **и отиде, и разби**
Израил; и те завладяха града на палми-
те[2]. (1) гл. 6:3; 10:9,12; Пс. 83:5-7; (2) гл. 1:16
14 **И израилевите синове служиха на**
моавския цар Еглон осемнадесет годи-
ни[1]. (1) Лев. 26:17; Пс. 106:41
15 **И израилевите синове извикаха**
към ГОСПОДА и ГОСПОД издигна из-
бавител[1] **– Аод, синът на вениаминеца**
Гира[2], **мъж левак**[3]. **Чрез неговата ръка**
израилевите синове изпратиха подарък
на моавския цар Еглон[4].
(1) гл. 2:16,18; 4:3; (2) 1 Лет. 8:3,5;
(3) гл. 20:16; 2 Царе 20:9,10; (4) 2 Лет. 9:24
16 **И Аод си направи меч, остър и от**
двете страни, *и* **дълъг един лакът, и го**
опаса на дясното си бедро под горната
си дреха.
17 **И той представи подаръка на мо-**
авския цар Еглон. А Еглон беше много
дебел човек.
18 **И когато свърши да представя по-**
даръка, изпрати хората, които носеха
подаръка.

19 **А той самият се върна обратно
от каменните идоли, които бяха при
Галгал, и каза: Имам тайно послание
за теб, царю. И той каза: Мълчи! И
всички, които стояха при него излязоха
от него.**
20 **Тогава Аод влезе при него, докато
той седеше сам в хладната си горна
стая. И Аод каза: Имам послание от
Бога за теб. И той стана от стола си**[1].
(1) Чис. 23:18
21 **Тогава Аод протегна лявата си
ръка, взе меча от дясното си бедро и
го заби в корема му.**
22 **Дори и дръжката влезе след острието и тлъстината се затвори над острието, понеже той не извади меча от
корема му и той излезе отзад.**
23 **И Аод излезе през преддверието и
затвори след себе си вратите на горната стая и ги залости.**
24 **Когато той беше излязъл, дойдоха
слугите на** *Еглон* **и погледнаха, и ето,
вратите на горната стая бяха заключени. И те казаха: Сигурно е по нуждата
си* в хладната стая.**
**букв.:* покрива краката си
25 **И те чакаха, докато им стана неудобно, но ето, той не отваряше вратите на горната стая. Затова взеха ключа
и отвориха, и ето, господарят им лежеше мъртъв на земята.**
26 **А докато те се бавеха, Аод избяга;
и отмина каменните идоли и избяга в
Сеирот**[1]**.**
(1) 2 Царе 4:6
27 **И когато пристигна, наду тръбата**[1]
в хълмистата земя на Ефрем[2]**; и израилевите синове слязоха с него от хълмистата земя и той ги предвождаше.**
(1) гл. 6:34; 1 Царе 13:3; Неем. 4:20;
(2) гл. 7:24; 10:1; 17:1; 19:1
28 **И той им каза: Следвайте ме, защото ГОСПОД предаде враговете ви,
моавците, в ръката ви**[1]**! И те слязоха след него и превзеха бродовете на
Йордан**[2] **срещу Моав, и не оставиха
никой да премине.**
(1) гл. 7:9; (2) гл. 7:24; 12:5; Иис. Нав. 2:7
29 **И по онова време избиха около
десет хиляди мъже от моавците, всички едри и храбри мъже; нито един не
избяга.**
30 **Така в онзи ден Моав беше покорен под ръката на Израил. И земята
имаше спокойствие осемдесет години**[1]**.**
(1) ст. 11
31 **А след него дойде Самегар, синът
на Анат**[1]**, който изби с един волски
остен**[2] **шестстотин мъже от филистимците. И той също избави Израил**[3]**.**
(1) гл. 5:6; (2) гл. 15:15; 1 Царе 17:50; (3) гл. 2:16; 10:11

4 **После израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА**[1]**; а Аод беше
умрял**[2]**.**
(1) гл. 2:11; (2) гл. 2:19
2 **И ГОСПОД ги продаде в ръката на
ханаанския цар**[1] **Явин, който царуваше
в Асор**[2]**. А неговият военачалник беше
Сисара**[3]**, който живееше в Аросет-Агоим.**
(1) гл. 2:14; (2) Иис. Нав. 11:1; (3) 1 Царе 12:9
3 **И израилевите синове извикаха към
ГОСПОДА**[1]**, защото** *Явин* **имаше деветстотин железни колесници**[2] **и жестоко
угнетяваше израилевите синове**[3] **в продължение на двадесет години.**
(1) гл. 3:9,15; 6:6; 10:10; Изх. 2:23; (2) гл. 1:19; (3) Пс. 106:42
ст. 4-16: гл. 5:1-23
4 **А по онова време Девора, пророчица**[1]**, жената на Лафит, съдеше Израил.**
(1) Изх. 15:20
5 **И тя седеше под Деворината палма между Рама и Ветил, в хълмистата
земя на Ефрем**[1]**; и израилевите синове
се изкачваха при нея за съд**[2]**.**
(1) 1 Царе 1:1; (2) 1 Царе 7:17
6 **Тогава тя изпрати и повика Варак**[1]**,
сина на Авиноам, от Кедес-Нефталим**[2]
**и му каза: Не заповяда ли ГОСПОД,
Израилевият Бог**[3]**: Иди и излез на планината Тавор**[4]**, и вземи със себе си
десет хиляди мъже от синовете на Нефталим и от синовете на Завулон!**
(1) Евр. 11:32; (2) Иис. Нав. 19:37; (3) Евр. 11:16;
(4) гл. 8:18; Иис. Нав. 19:22; Пс. 89:12; Ер. 46:18; Ос. 5:1
7 **И Аз ще изкарам срещу теб Сисара,
военачалника на Явин**[1]**, с колесниците
му и множеството му, при потока Кисон**[2]**, и ще го предам в ръката ти!**
(1) Изх. 14:4; (2) 3 Царе 18:40
8 **А Варак ѝ каза: Ако ти дойдеш с**

мен, ще отида; но ако не дойдеш с мен, няма да отида.

9 Тогава тя каза: Непременно ще дойда с теб, но славата от похода, на който отиваш, няма да бъде твоя, защото ГОСПОД ще предаде* Сисара в ръката на жена[1]. И Девора стана и отиде с Варак в Кедес.

букв.: продаде; (1) гл. 9:53,54

10 И Варак свика Завулон и Нефталим в Кедес и десет хиляди мъже излязоха след него[1]; и Девора също излезе с него. (1) гл. 6:35

11 А кенеецът Хевер, от синовете на Овав, тъста на Мойсей[1], се беше отделил от кенейците и беше разпънал шатрата си до дъба в Сааним[2], който е близо до Кедес.

(1) гл. 1:16; Чис. 10:29; (2) Иис. Нав. 19:33

12 И съобщиха на Сисара, че Варак, синът на Авиноам, се е изкачил на планината Тавор[1]. (1) ст. 6

13 И Сисара събра всичките си колесници, деветстотин железни колесници и целия народ, който беше с него, от Аросет-Агоим при потока Кисон[1].

(1) 3 Царе 18:40

14 И Девора каза на Варак: Стани, защото това е денят, в който ГОСПОД предаде Сисара в ръката ти[1]. Не излезе ли ГОСПОД пред теб[2]? И Варак слезе от планината Тавор с десет хиляди мъже, които го следваха. (1) гл. 7:9; Иис. Нав. 10:8; (2) Втзк. 9:3; 2 Царе 5:24; Пс. 68:7

15 И ГОСПОД разби Сисара и всичките *му* колесници и цялата *му* войска с острието на меча пред Варак[1]; и Сисара слезе от колесницата *си* и побягна пеш. (1) 1 Царе 7:10

16 Но Варак преследва колесниците и войската до Аросет-Агоим и цялата войска на Сисара падна под острието на меча; не остана нито един[1].

(1) Иис. Нав. 10:10; Пс. 83:9; Ис. 43:17

ст. 17-24: гл. 5:24-31

17 А Сисара избяга пеш до шатрата на Яил, жената на кенееца Хевер, защото между асорския цар Явин и дома на кенееца Хевер имаше мир.

18 И Яил излезе да посрещне Сисара и му каза: Отбий се, господарю мой, отбий се при мен, не се бой. И той се отби при нея в шатрата и тя го покри с черга.

19 Тогава той ѝ каза: Дай ми, моля те, малко вода да пия, защото съм жаден. И тя развърза меха с мляко, даде му да пие и го покри.

20 И той ѝ каза: Застани на входа на шатрата и ако дойде някой и те попита, и каже: Има ли някой тук? – ти кажи: Никой.

21 Тогава Яил, жената на Хевер, взе един кол от шатрата, взе и чук в ръката си, и отиде тихо при него и заби кола в слепоочието му, така че се заби в земята, понеже беше заспал дълбоко и беше изтощен. Така той умря.

22 И ето, Варак гонеше Сисара и Яил излезе да го посрещне и му каза: Ела и ще ти покажа мъжа, когото търсиш. И когато той влезе при нея, ето, Сисара лежеше мъртъв и колът беше в слепоочието му.

23 Така в онзи ден Бог покори ханаанския цар Явин пред израилевите синове.

24 И ръката на израилевите синове притискаше все повече и повече ханаанския цар Явин, докато унищожиха ханаанския цар Явин.

ст. 1-23: гл. 4:4-16

5 А Девора и Варак, синът на Авиноам, пяха[1] в онзи ден и казваха:

(1) Изх. 15:1; 2 Царе 22:1

2 Затова, че водачи поведоха в Израил, затова, че народът излезе доброволно[1], славете ГОСПОДА[2]!

(1) 2 Лет. 17:16; Пс. 110:3; (2) Пс. 103:2; 110:3

3 Чуйте, царе! Дайте ухо, първенци! Ще *пея* аз, на ГОСПОДА ще пея аз; ще пея псалми на ГОСПОДА, Израилевия Бог[1]! (1) Пс. 146:2

4 ГОСПОДИ, когато Ти излезе от Сиир[1], когато тръгна от полето на Едом, се разтресе земята[2] и закапа небето, и облаците изляха вода.

(1) Бит. 32:3; Втзк. 33:2; (2) 2 Царе 22:8; Мих. 1:4

5 **Планините се разтопиха пред при-
съствието на ГОСПОДА; този Синай –
пред присъствието на ГОСПОДА, Изра-
илевия Бог[1].** (1) Пс. 68:8; 97:5; Ис. 64:1; Наум 1:5
6 **В дните на Самегар, сина на Анат[1],
в дните на Яил, пътищата опустяха[2] и
пътниците вървяха по криви пътеки.**
(1) гл. 3:31; (2) Лев. 26:22; 2 Лет. 15:5
7 **Не останаха водачи в Израил, не
останаха, докато станах аз, Девора,
станах майка в Израил.**
8 **Избраха си нови богове[1]; тогава в
портите** *настана* **война. Виждаше ли се
щит или копие между четиридесет хи-
ляди в Израил[2]?**
(1) гл. 2:12,13; Втзк. 32:17; Ер. 19:4; (2) 1 Царе 13:19
9 **Сърцето ми** *е устремено* **към на-
чалниците на Израил, които излязоха
доброволно заедно с народа[1]. Славете
ГОСПОДА[1]!** (1) ст. 2
10 **Вие, които яздите на бели магари-
ци[1], вие, които седите на** *меки* **килими
и които вървите по пътя, пейте!**
(1) гл. 10:4; 12:14
11 **Далеч от шума на стрелците, сред
места за водопой, там те да просла-
вят праведните дела на ГОСПОДА[1],
праведните дела за Неговите водачи
в Израил. Тогава ГОСПОДНИЯТ народ
слезе при портите.** (1) Пс. 71:15,16
12 **Събуди се, събуди се, Девора!
Събуди се, събуди се, изпей песен![1]
Стани, Варак, и отведи пленниците си,
сине Авиноамов!** (1) Пс. 57:8
13 **Тогава слязоха, остатъкът от народа
срещу благородните; ГОСПОД слезе за
мен срещу могъщите.**
14 **Които са от корена на Ефрем,** *сля-
зоха* **против Амалик[1]. След теб, Вениа-
мине[2], с твоя народ, от Махир[3] слязоха
водачите и от Завулон[4] онези, които
носят жезъла на книжника.**
(1) гл. 12:15; (2) Бит. 35:24; (3) Чис. 32:39,40; (4) Бит. 35:23
15 **И първенците на Исахар** *бяха* **с Де-
вора – Исахар като Варак – спуснаха
се в долината по неговите стъпки. При
потоците на Рувим[1]** *се вземаха* **велики
сърдечни решения.** (1) Бит. 35:23
16 **Защо си седнал между кошарите
да слушаш свиренето за стадата[1]? При
потоците на Рувим** *имаше* **велики сър-
дечни размисли.** (1) Чис. 32:1-6
17 **Галаад почиваше отвъд Йордан. А
защо остана Дан[1] на корабите? Асир[1]
остана на брега и почиваше край за-
ливите си.** (1) Бит. 35:25,26
18 **Завулон[1]** *беше* **народ, който изложи
живота си на смърт[2], също и Нефта-
лим[3], по височините на полето.**
(1) Бит. 35:23; (2) Откр. 12:11; (3) Бит. 35:25
19 **Дойдоха царе** *и* **воюваха; тогава
ханаанските царе воюваха в Таанах[1],
до водите на Магедон[2]; сребърни тро-
феи не взеха[3].** (1) Иис. Нав. 12:21;
(2) Иис. Нав. 17:11; Откр. 16:16; (3) Пс. 68:12
20 **От небето воюваха, звездите от
пътищата си воюваха срещу Сисара[1].**
(1) Иис. Нав. 10:11
21 **Потокът Кисон ги помете, древни-
ят поток, потокът Кисон[1]. Потъпкала
си силните, душо моя!** (1) Пс. 83:9
22 **Тогава затропаха конските копита
от препускането, препускането на сил-
ните им.**
23 **Кълнете Мироз, каза Ангелът ГОС-
ПОДЕН, горчиво прокълнете жителите
му, защото не дойдоха на помощ на
ГОСПОДА, на помощ на ГОСПОДА
против силните[1].** (1) гл. 8:5-9; 21:8,9; Ер. 48:10
ст. 24-31: гл. 4:17-24
24 **Най-благословена между жените[1] е
Яил, жената на кенееца Хевер; най-
благословена е тя от жените в шатри.**
(1) Лк. 1:42
25 **Той поиска вода, тя му даде мля-
ко, във великолепна чаша му донесе
каймак.**
26 **Простря ръката си към кола, дес-
ницата си към чука на работниците;
удари Сисара, смаза главата му, разби
и прониза слепоочието му.**
27 **При краката ѝ се повали той, пад-
на, просна се; при краката ѝ се повали
той, падна; където се повали, там и
падна мъртъв.**
28 **Майката на Сисара поглеждаше
през прозореца и викаше през решет-
ката[1]: Защо се бави да дойде колесни-
цата му? Защо закъсняват стъпките на
колесницата му?** (1) Пр. 7:6; Пес. 2:9

29 **Нейните мъдри княгини ѝ отгова-
ряха, да, и тя отново си повтаряше
сама:**
30 **Не намират ли и не делят ли плячка[1] – по девойка, по две девойки на всеки мъж, на Сисара плячка от шарени дрехи, плячка от шарени везани дрехи, шарени дрехи от двойна везба на шията на грабителя?** (1) Изх. 15:9; Ис. 9:3
31 **Така да погинат всичките Ти врагове, ГОСПОДИ[1]! А онези, които Го любят[2], да бъдат, както слънцето изгрява в пълната си сила[3]!**
И земята имаше спокойствие четиридесет години[4]. (1) 2 Царе 18:32; Пс. 92:9; (2) Втзк. 7:9; 1 Кор. 2:9; (3) 2 Царе 23:4; Пс. 19:5; Пр. 4:18; Дан. 12:3; Мт. 13:43; (4) гл. 3:11,30

6 **И израилевите синове** *пак* **вършиха зло пред ГОСПОДА[1] и ГОСПОД ги предаде в ръката на Мадиам[2] за седем години.** (1) гл. 2:11,19; (2) гл. 10:7; Чис. 25:17
2 **И ръката на Мадиам взе надмощие над Израил[1]. Заради мадиамците израилевите синове си направиха скалните дупки в планините и пещерите, и непристъпните места[2].**
(1) гл. 10:8,9; Лев. 26:17; (2) 1 Царе 13:6; Йов 30:6
3 **И когато Израил посееше, мадиамците идваха с амаличаните[1] и източните жители[2] и излизаха срещу тях.**
(1) гл. 3:13; 10:12; Изх. 17:8; (2) ст. 33; Бит. 25:6; 3 Царе 4:30; Йов 1:3; Ис. 11:14; Ер. 49:28
4 **И се разполагаха на стан срещу тях и унищожаваха реколтата на земята чак до Газа[1], и не оставяха храна за Израил, нито дребен добитък, нито говедо, нито магаре[2].**
(1) Бит. 10:19; (2) Втзк. 28:31; Ер. 5:17; Мих. 6:15
5 **Защото идваха с добитъка си и с шатрите си и нахлуваха многобройни като скакалци[1]; и те, и камилите им бяха безброй; и навлизаха в земята, за да я опустошават[2].**
(1) гл. 7:12; Ер. 46:23; 51:14; (2) Втзк. 28:33,51
6 **И Израил обедня много[1] заради мадиамците и израилевите синове извикаха към ГОСПОДА[2].**
(1) Пс. 106:43; (2) гл. 4:3; 10:10; Ос. 5:15
7 **И когато израилевите синове извикаха към ГОСПОДА заради мадиамците,**
8 **ГОСПОД изпрати до израилевите синове един пророк[1] и той им каза: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз ви изведох от Египет и ви изведох от дома на робството[2];**
(1) 4 Царе 17:13; Пс. 106:44; (2) гл. 2:1; Изх. 13:3
9 **и ви избавих от ръката на египтяните и от ръката на всичките ви потисници, и ги изгоних пред вас, и ви дадох земята им[1].**
(1) Изх. 33:2; 1 Царе 10:18; Пс. 105:43,44
10 **И ви казах: Аз съм ГОСПОД, вашият Бог; да не се боите от боговете на аморейците, в чиято земя живеете[1]. Но вие не послушахте гласа Ми[2].**
(1) Изх. 20:2,3; 34:12-16; 4 Царе 17:35-38; (2) 4 Царе 17:13,14; Неем. 9:29; Ер. 17:23
11 **И Ангелът ГОСПОДЕН[1] дойде и седна под дъба, който беше в Офра, който принадлежеше на авиезереца[2] Йоас. А синът му Гедеон[3] тъкмо чукаше жито в лина[4], за да го скрие от мадиамците.** (1) гл. 2:1; (2) гл. 8:2; Иис. Нав. 17:2; (3) гл. 9:5; Евр. 11:32; (4) 3 Царе 19:19
12 **И Ангелът ГОСПОДЕН му се яви[1] и му каза: ГОСПОД е с теб[2], силни и храбри[3]!** (1) гл. 13:3; (2) гл. 2:18; Изх. 3:12; Втзк. 20:1; Рут 2:4; Лк. 1:28; (3) гл. 11:1
13 **А Гедеон му каза: Моля те, Господи, ако ГОСПОД е с нас, защо ни постигна всичко това[1]? И къде са всичките Му чудеса, за които бащите ни ни разказваха[2] и говореха: Не ни ли изведе ГОСПОД от Египет? Но сега ГОСПОД ни е оставил и ни е предал в ръката на мадиамците.**
(1) Втзк. 31:17; (2) Пс. 44:1; Ис. 63:11-13
14 **А ГОСПОД се обърна към него и каза: Иди с тази твоя сила, и ще освободиш Израил от ръката на Мадиам. Не те ли изпратих Аз[1]?**
(1) Изх. 3:10; 1 Царе 12:11
15 **А той Му каза: Моля те, Господи! Как да освободя аз Израил? Ето, родът ми е най-слабият в Манасия и аз съм най-малкият в бащиния си дом[1].**
(1) Изх. 3:11; 1 Царе 9:21
16 **И ГОСПОД му каза: Аз непремен-**

но ще бъда с теб[1] и ще разбиеш ма-
диамците като един човек[2].
(1) ст. 12; (2) Иис. Нав. 10:8; Ис. 41:10-16

17 **И той Му каза: Сега ако съм на-**
мерил благоволение пред Теб, покажи
ми знамение, че Ти си, който говориш
с мен[1]! (1) Бит. 15:8; Изх. 4:1-9; Пс. 86:17

18 **Моля Те, не си отивай оттук, до-**
като не дойда при Теб и не изнеса
приноса си и не го положа пред Теб[1]!
И Той му каза: Ще чакам, докато се
върнеш. (1) гл. 13:15; Бит. 18:3,5-8

19 **И Гедеон влезе и приготви едно**
яре и безквасен хляб от една ефа
брашно. Месото сложи в кошница, а
бульона в гърне и *ги* **изнесе при него**
под дъба, и *Му ги* **представи[1].** (1) ст. 18

20 **И Божият Ангел му каза: Вземи**
месото и безквасния хляб и ги сложи
на тази скала, а бульона излей. И той
направи така[1]. (1) ст. 18

21 **И Ангелът ГОСПОДЕН простря**
края на жезъла, който беше в ръка-
та Му, и докосна месото и безквасния
хляб[1]; и от скалата излезе огън и из-
гори месото и безквасния хляб. После
Ангелът ГОСПОДЕН си отиде отпред
очите му. (1) гл. 13:20; Лев. 9:24

22 **Тогава Гедеон видя, че беше Ангe-**
лът ГОСПОДЕН и Гедеон каза: Горко
ми, Господи БОЖЕ – защото видях Ан-
гела ГОСПОДЕН лице в лице[1]!
(1) гл. 13:22; Ис. 6:5; Лк. 1:12

23 **А ГОСПОД му каза: Мир на теб[1]!**
Не се бой, няма да умреш[2].
(1) гл. 19:20; Дан. 10:19; (2) Бит. 32:30

24 **Тогава Гедеон издигна там олтар**
на ГОСПОДА[1] и го нарече ГОСПОД е
мир*. И той е в Офра[2] на авиезерците
и **до днес.** **евр.:* Йахве шалом
(1) гл. 21:4; Бит. 12:7,8; 1 Царе 7:17; 2 Царе 24:25;
3 Царе 18:32; Езд. 3:2; (2) гл. 8:27,32

25 **И в същата нощ ГОСПОД му каза:**
Вземи младия бик на баща си, втория
бик, седемгодишния, и събори олтара
на Ваал, който е на баща ти, и съсечи
ашерата, която е при него[1];
(1) гл. 3:7; Изх. 34:13

26 **и издигни олтар на ГОСПОДА,**
своя Бог, на върха на тази скала спо-
ред наредбата[1], и вземи втория бик,
и принеси всеизгаряне с дървата на
ашерата, която ще съсечеш[2].
(1) 2 Царе 24:22-25; (2) 1 Царе 6:14

27 **И Гедеон взе десет мъже от слугите**
си и направи, както ГОСПОД му каза.
Но понеже се боеше от бащиния си
дом и от градските мъже да го напра-
ви през деня, направи го през нощта.

28 **А когато градските мъже станаха**
рано сутринта, ето, олтарът на Ваал
беше съборен и ашерата, която беше
до него – съсечена, и вторият бик
беше принесен във всеизгаряне на из-
дигнатия олтар.

29 **И те си казаха един на друг: Кой**
е направил това? И като разследваха
и разпитаха, се каза: Гедеон, синът на
Йоас, е направил това.

30 **Тогава градските мъже казаха на**
Йоас: Изведи сина си, за да умре, по-
неже е съборил олтара на Ваал и по-
неже е съсякъл ашерата, която беше
до него.

31 **А Йоас каза на всички, които сто-**
яха срещу него: Вие ли ще защитите
Ваал? Или вие ли ще го избавите? Кой-
то го защити, да бъде умъртвен до су-
тринта[1]. Ако е бог, нека сам се защити,
след като *Гедеон* **е съборил олтара му.**
(1) Втзк. 17:2-5

32 **Затова в онзи ден го нарекоха Еро-**
ваал[1], като казаха: Ваал да се защити
срещу него, след като е съборил олта-
ра му. (1) гл. 7:1

33 **Тогава целият Мадиам и Амалик и**
източните жители[1] се събраха заедно
и преминаха *Йордан,* **и се разположиха**
на стан в долината Езраел[2].
(1) ст. 3; (2) гл. 7:1,8; Иис. Нав. 17:16

34 **А ГОСПОДНИЯТ Дух дойде върху***
Гедеон[1] и той наду тръбата[2], и авиезер-
ците се събраха след него.
**букв.:* облече; (1) гл. 3:10; 1 Лет. 12:18; (2) гл. 3:27

35 **И той изпрати пратеници до целия**
Манасия, който също се събра след
него. Изпрати пратеници и до Асир,
Завулон и Нефталим и те дойдоха да
ги посрещнат[1]. (1) гл. 4:10

36 **И Гедеон каза на Бога: Ако ще**
освободиш Израил чрез ръката ми,
както каза,
37 **ето, аз ще сложа на хармана руно**
вълна; ако има роса само на руното,
а по цялата земя е сухо, тогава ще
позная[1], че ще освободиш Израил чрез
ръката ми, както каза. (1) Бит. 24:14
38 **Така и стана. И на другата сутрин**
стана рано и изстиска руното, и из-
цеди росата от руното – пълна чаша
с вода.
39 **И Гедеон каза на Бога: Да не плам-**
не гневът Ти против мен, но нека гово-
ря само още веднъж[1]: моля Те, нека да
проверя само още веднъж с руното!
Нека сега бъде сухо само върху руно-
то, а по цялата земя нека има роса.
(1) Бит. 18:30,32
40 **И Бог направи така през онази**
нощ[1] – беше сухо само върху руното,
а по цялата земя имаше роса.
(1) Ис. 7:11,14

7 **Тогава Ероваал, който е Гедеон[1], и**
целият народ, който беше с него, ста-
наха рано и се разположиха на стан
при кладенеца Арод[2]; а станът на ма-
диамците беше на север от него, при
хълма Море, в долината[3].
(1) гл. 6:32; (2) 1 Царе 29:1; 2 Царе 23:25; (3) гл. 6:33
2 **И ГОСПОД каза на Гедеон: Наро-**
дът, който е с теб, е прекалено мно-
го, за да предам мадиамците в ръката
му – да не би Израил да се възгордее
против Мен и да каже: Моята ръка ме
избави[1]! (1) Втзк. 8:17; Ис. 10:13; 1 Кор. 1:29
3 **Затова сега ела, провъзгласи на все-**
ослушание пред народа и кажи: Който
се страхува и трепери, да се върне и
да си отиде[1] от планината Галаад! И
двадесет и две хиляди души се върна-
ха, а десет хиляди останаха.
(1) Втзк. 20:8
4 **И ГОСПОД каза на Гедеон: Наро-**
дът пак е много[1]. Заведи ги долу при
водата и там ще ти ги пречистя. И за
когото ти кажа: Този да отиде с теб! –
той да отиде; а за когото ти кажа:
Този да не отива с теб! – той да не
отива. (1) Пс. 33:16
5 **И той заведе народа долу при вода-**
та. И ГОСПОД каза на Гедеон: Всеки,
който полочи от водата с езика си,
както лочи куче, него да поставиш от-
делно, също и всеки, който коленичи
на колената си, за да пие.
6 **И броят на онези, които полочиха,**
с ръката си на устата си, беше триста
мъже; а целият останал народ колени-
чи на колената си, за да пие вода.
7 **И ГОСПОД каза на Гедеон: Чрез**
тристата мъже, които полочиха, ще ви
избавя и ще предам Мадиам в ръката
ти[1]; а целият *останал* **народ нека си**
отиде, всеки на мястото си.
(1) 1 Царе 14:6
8 **И те взеха със себе си храната на**
народа и тръбите му. И той отпра-
ти всичките израилеви мъже, всеки в
шатрите му, и задържа *само* **тристата**
мъже. А мадиамският стан беше под
него в долината[1]. (1) гл. 6:33
9 **И същата тази нощ ГОСПОД му**
каза[1]: Стани, слез в стана, защото го
предадох в ръката ти[2].
(1) Бит. 46:2; Деян. 18:9; (2) гл. 3:28; 4:14; 1 Царе 23:4
10 **Но ако те е страх да слезеш, слез**
в стана със слугата си Фура,
11 **и ще чуеш какво говорят; и след**
това ръцете ти ще се укрепят, за да
слезеш в стана. И той слезе със слу-
гата си Фура до крайната стража на
стана.
12 **А мадиамците и амаличаните, и**
всичките източни жители лежаха в до-
лината, многобройни като скакалци[1]; и
камилите им бяха безброй, като пясъ-
ка на морския бряг по множество.
(1) гл. 6:5; Иис. Нав. 11:4; 1 Царе 13:5; 3 Царе 20:27
13 **И когато Гедеон дойде, ето, един**
човек разказваше сън на другаря си
и каза: Ето, сънувах сън, и ето, една
пита от ечемичен хляб се търкулна в
мадиамския стан и дойде до шатъра и
го удари така, че падна; и го обърна *с*
краката **нагоре и шатърът се срина[1].**
(1) гл. 8:10

14 **А другарят му отговори и каза:
Това не е нищо друго, освен мечът
на Гедеон, сина на Йоас, един израил-
тянин; Бог е предал Мадиам и целия
стан в ръката му[1].** (1) ст. 9
15 **И когато Гедеон чу разказа на съня
и тълкуването му, той се поклони[1]. И
се върна в израилевия стан и каза:
Станете, защото ГОСПОД предаде ста-
на на Мадиам в ръката ви[2].**
(1) Бит. 24:26,27; 1 Царе 1:28; (2) ст. 9
16 **И раздели тристата мъже на три
части[1] и даде тръби в ръката на всич-
ки тях и празни гърнета с факли в
гърнетата.** (1) 1 Царе 11:11
17 **И им каза: Гледайте мен и правете
същото; и ето, когато дойда до края
на стана, правете каквото правя аз.**
18 **Когато надуя тръбата, аз и всички,
които са с мен, тогава и вие надуйте
тръбите от всички страни на стана и
викнете: За ГОСПОДА и за Гедеон!**
19 **И Гедеон и стоте мъже, които бяха
с него, дойдоха до края на стана в
началото на средната нощна стража,
точно когато бяха поставили стражата;
и те надуха тръбите и строшиха гърне-
тата, които бяха в ръката им.**
20 **Тогава** *и* **трите части засвириха с
тръбите и строшиха гърнетата, и дър-
жаха факлите в лявата си ръка, а тръ-
бите в дясната си ръка, за да тръбят,
и викаха: Меч за ГОСПОДА и за Геде-
он*!** **или:* Меч ГОСПОДЕН и на Гедеон!
21 **И всеки застана на мястото си око-
ло стана[1]; и целият стан се разтича и
викаха, и бягаха[2].**
(1) 2 Лет. 20:17; (2) 4 Царе 7:6,7
22 **А когато надуха тристата тръби[1],
ГОСПОД обърна меча на всеки човек
против другаря му[2] в целия стан; и
войската избяга до Ветасета към Це-
рерат[3], до границата на Авел-Меола[4],
при Тават.**
(1) Иис. Нав. 6:16,20; (2) 1 Царе 14:20; 2 Лет. 20:23; Ис. 9:4;
Зах. 14:13; (3) Иис. Нав. 3:16; (4) 3 Царе 4:12
23 **И израилевите мъже от Нефталим,
от Асир и от целия Манасия се събра-
ха и преследваха Мадиам[1].**
(1) Лев. 26:7; 1 Царе 14:21,22; 3 Царе 20:20

24 **И Гедеон изпрати пратеници по
цялата хълмиста земя на Ефрем[1] да ка-
жат: Слезте срещу Мадиам и отнемете
от тях водоемите до Вет-Вара и Йор-
дан[2]. Тогава всичките мъже от Ефрем
се събраха и** *им* **отнеха водоемите до
Вет-Вара и Йордан.** (1) гл. 3:27; (2) гл. 3:28
25 **И плениха двамата владетели на
Мадиам – Орив и Зив[1]; и убиха Орив
при скалата Орив[2], а Зив убиха при
лина Зив. И преследваха Мадиам и
донесоха главите на Орив и Зив на
Гедеон оттатък Йордан.**
(1) гл. 8:3; Пс. 83:9,11; (2) Ис. 10:26

8 **А мъжете от Ефрем му казаха: Как-
во е това, което ни направи ти, като
не ни повика, когато отиде да воюваш
против Мадиам? И много се караха с
него[1].** (1) гл. 12:1; 2 Царе 19:41-43; Ос. 13:1
2 **А той им каза: Какво съм извършил
сега аз в сравнение с вас? Пабиръкът
на Ефрем не е ли по-добър от гроздо-
бера на Авиезер[1]?** (1) гл. 6:11
3 **Във вашите ръце Бог предаде вла-
детелите на Мадиам – Орив и Зив[1].
И какво съм могъл да извърша аз в
сравнение с вас? Тогава гневът им се
отвърна от него, когато той каза това
нещо[2].** (1) гл. 7:24,25; (2) Пр. 15:1,23
4 **После Гедеон дойде при Йордан и** *го*
**премина, той и тристата мъже, които
бяха с него;** *бяха* **изтощени, но още
преследваха** *врага[1].* (1) 1 Царе 30:8,10
5 **И той каза на сокхотските мъже[1]:
Моля ви, дайте няколко хляба на на-
рода, който ме следва, защото са из-
тощени, а аз гоня мадиамските царе
Зевей и Салмана.** (1) Бит. 33:17
6 **А сокхотските началници му казаха:
Ръцете на Зевей и на Салмана в ръка-
та ти ли са вече, че да дадем хляб на
войската ти?[1]** (1) гл. 5:23; 1 Царе 25:11
7 **А Гедеон каза: Затова, когато ГОС-
ПОД предаде Зевей и Салмана в ръ-
ката ми, аз ще разкъсам плътта ви с
тръните на пустинята и с бодилите!**
8 **И се изкачи оттам във Фануил[1] и им**

говори по същия начин; но *и* **фануил-**
ските мъже му отговориха така, както
бяха отговорили сокхотските мъже[2]**.**
(1) Бит. 32:31; (2) ст. 6
9 **Тогава той също говори на фануил-**
ските мъже и каза: Когато се върна в
мир, ще съборя тази кула!
10 **А Зевей и Салмана бяха в Каркор**
и войските им с тях, около петнадесет
хиляди *души,* **всички, които бяха оста-**
нали от цялата войска на източните
жители; защото падналите бяха сто и
двадесет хиляди мъже, които теглеха
меч[1]**.** (1) гл. 7:12,13
11 **И Гедеон се изкачи по пътя на оне-**
зи, които живееха в шатри, на изток
от Нова и Йогвея[1] **и разби войската,**
докато войската се чувстваше в безо-
пасност[2]**.** (1) Чис. 32:35,42; (2) 1 Царе 30:16; 1 Сол. 5:3
12 **А Зевей и Салмана побягнаха и той**
ги гони, и хвана двамата мадиамски
царе Зевей и Салмана, и разби цялата
войска[1]**.** (1) Ис. 9:4
13 **Тогава Гедеон, синът на Йоас, се**
върна от войната от възвишението
Херес.
14 **И хвана един младеж от сокхот-**
ските мъже и го разпита. И той му
написа *имената на* **началниците на Сок-**
хот и старейшините му, седемдесет и
седем мъже.
15 **И той дойде при сокхотските мъже**
и каза: Ето тук Зевей и Салмана, за ко-
ито ми се подиграхте и казахте: Ръцете
на Зевей и Салмана в ръката ти ли са
вече, че да дадем хляб на изтощените
ти мъже?
16 **И взе старейшините на града и**
тръни от пустинята и бодили и наказа
с тях сокхотските мъже.
17 **После събори кулата на Фануил и**
изби градските мъже.
18 **И каза на Зевей и Салмана: Какви**
бяха онези мъже, които убихте в Та-
вор[1]**? А те отговориха: Като теб, такива**
бяха; всеки приличаше на царски син.
(1) гл. 4:6,12
19 **А той каза: Това бяха братята ми,**
синовете на майка ми. Жив е ГОС-
ПОД – ако ги бяхте оставили живи,
нямаше да ви убия[1]**!** (1) Чис. 35:19
20 **И каза на Етер, първородния си:**
Стани, убий ги! Но младежът не из-
тегли меча си, защото се страхуваше,
понеже беше още младеж.
21 **А Зевей и Салмана казаха: Стани**
ти и ни нападни, защото какъвто е чо-
векът, такава е и силата му. И Гедеон
стана и уби Зевей и Салмана[1]**, и взе**
полумесеците[2]**, които бяха на вратове-**
те на камилите им.
(1) Иис. Нав. 10:26; Пс. 83:11; (2) Ис. 3:18
22 **Тогава израилевите мъже казаха на**
Гедеон: Владей над нас[1] **– и ти, и си-**
нът ти, и синът на сина ти – защото
ни освободи от ръката на Мадиам!
(1) 1 Царе 8:5
23 **А Гедеон им каза: Няма аз да вла-**
дея над вас, нито синът ми ще владее
над вас; ГОСПОД ще владее над вас[1]**.**
(1) 1 Царе 12:12
24 **И Гедеон им каза: Ще ви помо-**
ля една молба: нека всеки от вас ми
даде обиците от плячката си; защото
те имаха златни обици, понеже бяха
исмаиляни[1]**.** (1) Бит. 25:12
25 **А те отговориха: Ще** *ти* **дадем на**
драго сърце. И постлаха една дреха
и всеки хвърляше в нея обиците от
плячката си.
26 **И теглото на златните обици, които**
той поиска, беше хиляда и седемсто-
тин *сикъла* **злато, освен полумесеците,**
медальоните и пурпурните дрехи, кои-
то бяха на мадиамските царе, и освен
огърлиците, които бяха на вратовете
на камилите им.
27 **И Гедеон направи от тях ефод**[1] **и**
го постави в града си, в Офра[2]**. И там**
целият Израил блудства след него[3]**; и**
той стана примка за Гедеон и за дома
му[4]**.** (1) гл. 17:5; Изх. 32:4,8;
Езек. 7:20; Ос. 3:4; (2) ст. 32; гл. 6:24;
(3) Изх. 34:16; Пс. 106:35-39; (4) гл. 2:2,3; Втзк. 7:25
28 **Така Мадиам беше покорен пред**
израилевите синове и вече не надиг-
на глава. И в дните на Гедеон земята
имаше спокойствие в продължение на
четиридесет години[1]**.** (1) гл. 3:11,30; 1 Царе 7:13

29 **И Еровaал, синът на Йоас, отиде и живя в дома си.**
30 **А Гедеон имаше седемдесет сина**[1]**, които бяха излезли от семенниците му, защото имаше много жени.** (1) гл. 9:2,5
31 **Също и наложницата му, която беше в Сихем, му роди син, когото той нарече Авимелех.**
32 **И Гедеон, синът на Йоас, умря в дълбока старост**[1] **и беше погребан в гроба на баща си Йоас, в Офра**[2] **на авиезерците.** (1) Бит. 25:8; (2) ст. 27
33 **И щом Гедеон умря, израилевите синове отново блудстваха с ваалимите**[1] **и направиха Ваалверит свой бог**[2]**.**
(1) гл. 2:17,19; 3:7; 10:6; 2 Лет. 24:17,18; (2) гл. 9:4,46
34 **И израилевите синове не си спомниха ГОСПОДА, своя Бог, който ги беше избавил от ръцете на всичките им врагове отвсякъде**[1]**.**
(1) Пс. 106:21; Ер. 2:32; Ос. 2:13
35 **И не оказаха милост на дома на Еровaал, който е Гедеон, според цялото добро, което той беше направил на Израил**[1]**.** (1) гл. 9:16-19; 2 Лет. 24:22

9

И Авимелех, синът на Еровaал, отиде в Сихем[1] **при братята на майка си**[2] **и говори с тях и с целия род на бащиния дом на майка си и каза:**
(1) Иис. Нав. 20:7; (2) гл. 8:30,31
2 **Говорете, моля ви, на всеослушание пред всичките сихемски мъже: Кое е по-добре за вас – да владеят над вас седемдесет мъже**[1]**, всичките синове на Еровaал, или да владее над вас един мъж? Спомнете си също, че аз съм ваша кост и ваша плът**[2]**.**
(1) гл. 8:30,31; (2) Бит. 29:14
3 **И братята на майка му говориха за него на всеослушание пред всичките сихемски мъже всички тези думи; и сърцата им се наклониха към Авимелех**[1]**, защото** *си* **казаха: Той е наш брат.** (1) 2 Царе 15:13
4 **И те му дадоха седемдесет сребърни** *сикъла* **от храма на Ваалверит**[1]**, с които Авимелех нае безчестни и несериозни мъже и те го последваха**[2]**.**
(1) ст. 27; гл. 8:33; (2) гл. 11:3; 2 Лет. 13:7; Деян. 17:5
5 **И той отиде в бащиния си дом в Офра**[1] **и изби върху един камък братята си**[2]**, синовете на Еровaал, седемдесет души. Но най-малкият син на Еровaал, Йотам, оцеля, защото се скри**[3]**.**
(1) гл. 6:11,24;
(2) 3 Царе 1:21; 2 Лет. 21:4; (3) 4 Царе 11:3
6 **И всичките сихемски мъже, целият милов дом**[1] **се събраха и отидоха, и направиха Авимелех цар до дъба при стълба, който беше в Сихем**[2]**.**
(1) 2 Царе 5:9; (2) Иис. Нав. 24:26
7 **И когато казаха на Йотам, той отиде и застана на върха на хълма Гаризим**[1]**, и издигна гласа си, и извика и им каза: Послушайте ме, сихемски мъже, за да ви послуша и Бог.** (1) Втзк. 27:12
8 **Веднъж дърветата отишли да помажат цар над себе си и казали на маслината: Царувай над нас!**
9 **Но маслината им отговорила: Да оставя ли тлъстината си, с която чрез мен почитат Бога и хората**[1]**, за да ида да се вея над дърветата?** (1) Пс. 104:15
10 **Тогава дърветата казали на смокинята: Ела ти, царувай над нас!**
11 **А смокинята им казала: Да оставя ли аз сладостта си и добрия си плод, за да ида да се вея над дърветата?**
12 **После дърветата казали на лозата: Ела ти, царувай над нас!**
13 **А лозата им казала: Да оставя ли аз новото си вино, което весели Бога и хората**[1]**, за да ида да се вея над дърветата?** (1) Пс. 104:15
14 **Тогава всичките дървета казали на тръна**[1]**: Ела ти, царувай над нас!**
(1) 4 Царе 14:9
15 **И трънът казал на дърветата: Ако вие наистина ме помазвате за цар над вас, елате** *и* **се подслонете под сянката ми**[1]**; но ако не, нека излезе огън от тръна**[2] **и да погълне ливанските кедри!**
(1) Плач 4:20; (2) Чис. 21:28; Езек. 19:14
16 **Затова сега, ако сте постъпили вярно и честно, като сте поставили Авимелех за цар, и ако сте се отнесли добре с Еровaал и дома му, и ако сте му сторили както заслужава**[1] **–** (1) гл. 8:35
17 **защото баща ми воюва за вас и**

изложи на опасност живота си[1], и ви
избави от ръката на Мадиам,
(1) гл. 12:3
18 **а днес вие се вдигнахте срещу ба-**
щиния ми дом и убихте върху камък
синовете му, седемдесет мъже, и по-
ставихте Авимелех, сина на слугинята
му, за цар над сихемските мъже, защо-
то ви е брат –
19 **и така, ако сте постъпили днес вяр-**
но и честно с Еровваал и дома му, *то*
радвайте се на Авимелех и нека и той
се радва на вас!
20 **Но ако не, нека да излезе огън**
от Авимелех и да погълне сихемските
мъже и миловия дом; и нека да излезе
огън от сихемските мъже и от миловия
дом и да погълне Авимелех[1]!
(1) ст. 15,45-49,57
21 **И Йотам се спусна и избяга и оти-**
де във Вир[1], и живееше там *от страх*
заради брат си Авимелех. (1) Чис. 21:16
22 **И Авимелех владя над Израил три**
години.
23 **И Бог изпрати зъл дух[1] между Ави-**
мелех и сихемските мъже; и сихемски-
те мъже постъпиха невярно към Ави-
мелех, (1) 1 Царе 16:14; 3 Царе 22:23
24 **за да дойде** *върху него* **насилието,**
извършено **над седемдесетте сина на**
Еровваал, и кръвта им да се върне вър-
ху брат им Авимелех, който ги изкла, и
върху сихемските мъже, които подкре-
пиха ръцете му, за да изколи братята
си[1]. (1) гл. 1:7; 3 Царе 2:32; Пс. 7:16
25 **И сихемските мъже поставиха**
засади срещу него по върховете на
планините и ограбваха всички, които
минаваха край тях по пътя[1]; и това се
каза на Авимелех. (1) Пс. 10:8-10
26 **И Гаал, синът на Евед, дойде с**
братята си и премина в Сихем, и си-
хемските мъже му се довериха.
27 **И излязоха на полето и обраха ло-**
зята си, и стъпкаха *гроздето,* **и си ус-**
троиха празник; и отидоха в дома на
бога си[1] и ядоха, и пиха, и проклеха
Авимелех. (1) ст. 4
28 **Тогава Гаал, синът на Евед, каза:**
Кой е Авимелех и кой е Сихем, че да
му слугуваме[1]? Не е ли той син на Еро-
ваал и не е ли Зевул неговият настой-
ник? Слугувайте на мъжете на Емор,
бащата на Сихем[2]; а на него защо да
слугуваме?
(1) 1 Царе 25:10; 3 Царе 12:16; (2) Бит. 33:19
29 **Само ако имах този народ под ръ-**
ката си[1], щях да изгоня Авимелех! И
каза на Авимелех: Умножи войската си
и излез![2] (1) 2 Царе 15:4; (2) 4 Царе 14:8; Як. 4:16
30 **И когато Зевул, управителят на гра-**
да, чу думите на Гаал, сина на Евед,
гневът му пламна.
31 **И изпрати тайно пратеници до**
Авимелех да кажат: Ето, Гаал, синът на
Евед, и братята му са дошли в Сихем;
и ето, те повдигат града против теб.
32 **Затова стани през нощта, ти и на-**
родът, който е с теб, и залегни в заса-
да на полето[1]. (1) Иис. Нав. 8:3,4
33 **И на сутринта, веднага щом изгрее**
слънцето, стани рано и нападни града;
и ето, когато той и народът, който е с
него, излязат срещу теб, направи му,
каквото можеш.
34 *И* **така, Авимелех и целият народ,**
който беше с него, станаха през нощта
и залегнаха на четири части в засада
против Сихем.
35 **А Гаал, синът на Евед, излезе и**
застана при входа на градската пор-
та. Тогава Авимелех и народът, който
беше с него, станаха от засадата.
36 **И Гаал видя народа и каза на Зе-**
вул: Ето, народ слиза от върховете на
планините. А Зевул му каза: Сянката на
планините ти се вижда като народ.
37 **А Гаал говори пак и каза: Ето, на-**
род слиза от височината на местността
и една част идва покрай дъба на га-
дателите.
38 **Тогава Зевул му каза: Къде ти е**
сега хвалбата, с която каза: Кой е Ави-
мелех, че да му слугуваме? Не е ли
това народът, когото ти презря[1]? Излез
сега и се бий с него! (1) 1 Царе 2:3
39 **Тогава Гаал излезе начело на сихем-**
ските мъже и се би с Авимелех.

40 **И Авимелех го подгони и той по-
бягна пред него; и мнозина паднаха
смъртно ранени чак до входа на пор-
тата.**
41 **И Авимелех остана в Арума, а Зе-
вул изгони Гаал и братята му, за да не
останат в Сихем.**
42 **И на следващия ден народът из-
лезе на полето и това се съобщи на
Авимелех.**
43 **И той взе хората си и ги раздели
на три части, и залегна в засада на
полето; и погледна, и ето, народът из-
лизаше от града; и стана срещу тях и
ги нападна.**
44 **И Авимелех и частите, които бяха
с него, се спуснаха напред и застанаха
на входа на градската порта; а двете
части нападнаха всички, които бяха на
полето, и ги избиха.**
45 **И Авимелех се би против града
през целия ден и превзе града, и изби
народа, който беше в него; и сри-
на града до основи[1] и го посипа със
сол*.** *като знак за трайно опустошение; (1) 4 Царе 3:25
46 **А когато всичките жители на си-
хемската кула чуха** *това,* **те влязоха
в укреплението на храма на бога си
Верит[1].** (1) гл. 8:33
47 **И на Авимелех се съобщи, че всич-
ките жители на сихемската кула са се
събрали.**
48 **Тогава Авимелех се изкачи на пла-
нината Салмон[1], той и целият народ,
който беше с него; и Авимелех взе
брадва в ръката си и отсече клон от
дърветата, и го вдигна, и го сложи на
рамото си. И каза на народа, който
беше с него: Каквото видяхте, че на-
правих аз, побързайте да направите
като мен.** (1) Пс. 68:14
49 **И всичките хора също отсякоха
всеки клона си и последваха Авимелех,
сложиха ги на укреплението и над тях
запалиха укреплението, така че всички-
те хора от сихемската кула умряха –
около хиляда мъже и жени.**
50 **После Авимелех отиде в Тевес и
се разположи на стан против Тевес, и
го превзе.**
51 **Но в града имаше здрава кула
и всичките мъже и жени, и всички-
те градски жители избягаха там и се
затвориха; и се изкачиха на покрива
на кулата.**
52 **А Авимелех дойде до кулата и се би
срещу нея; и се приближи до входа на
кулата, за да го изгори с огън.**
53 **Но една жена хвърли един горен
воденичен камък върху главата на Ави-
мелех и му разби черепа[1].**
(1) 2 Царе 11:21; Йов 31:3
54 **Тогава той бързо извика към мла-
дежа, своя оръженосец, и му каза: Из-
вади меча си и ме убий, за да не ка-
жат за мен: Жена го уби[1]! И младежът
му го прободе и той умря.**
(1) гл. 4:9; 1 Царе 31:4; 2 Царе 1:9
55 **А когато израилевите мъже видяха,
че Авимелех беше мъртъв, те се разо-
тидоха всеки на мястото си.**
56 **Така Бог върна злото на Авимелех,
което беше сторил на баща си, като
уби седемдесетте си братя.**
57 **И Бог върна цялото зло на сихем-
ските мъже върху главите им[1] и про-
клятието на Йотам, сина на Ероваал,
дойде върху тях[2].**
(1) гл. 1:7; 2 Царе 3:39; Пс. 7:16; 94:23; Пр. 5:22,23; Ис. 3:11; (2) ст. 20

ст. 1-5: ср. гл. 12:8-15

10 **А след Авимелех се издигна да
избави Израил[1] един мъж от Исахар –
Тола, син на Фуя, син на Додо; той
живееше в Самир в хълмистата земя
на Ефрем[2].** (1) гл. 2:16; (2) гл. 3:27
2 **И той съди Израил двадесет и три
години. И умря и беше погребан в
Самир.**
3 **А след него се издигна Яир, гала-
адецът; той съди Израил двадесет и
две години.**
4 **А той имаше тридесет сина, които
яздеха на тридесет магаренца[1] и има-
ха тридесет града; те се наричат и до
днес селищата на Яир[2], които са в га-
лаадската земя.** (1) гл. 5:10; (2) Чис. 32:41

5 **И Яир умря и беше погребан в**
Камон.
6 **После израилевите синове пак вър-**
шиха зло пред ГОСПОДА и служеха
на ваалимите и на астартите, на бого-
вете на Арам, на боговете на Сидон,
на боговете на Моав, на боговете на
синовете на Амон и на боговете на
филистимците[1]; и оставиха ГОСПОДА
и не Му служеха[2].
(1) гл. 2:11,13; 8:33; 3 Царе 11:5; (2) Втзк. 13:5; Ер. 2:20
7 **И гневът на ГОСПОДА пламна про-**
тив Израил и Той ги предаде* в ръката
на филистимците и в ръката на сино-
вете на Амон[1]. **букв.:* продаде
(1) гл. 2:14; 6:1; 13:1; 1 Царе 12:9
8 *От* **тази година те измъчваха и по-**
тискаха израилевите синове осемнаде-
сет години – всичките израилеви сино-
ве, които бяха оттатък Йордан в земя-
та на аморейците, която е в Галаад[1].
(1) Чис. 32:39
9 **И синовете на Амон[1] преминаха**
Йордан, за да воюват и против Юда,
и против Вениамин, и против ефре-
мовия дом. Така Израил беше крайно
притеснен[2]. (1) гл. 3:13; (2) гл. 2:15; 6:2-6; 1 Царе 13:6
10 **И израилевите синове извикаха**
към ГОСПОДА[1] и казаха: Съгрешихме
против Теб, защото оставихме нашия
Бог и служихме на ваалимите[2]!
(1) гл. 4:3; 6:6; (2) 1 Царе 7:6; Лк. 15:17,18
11 **А ГОСПОД каза на израилевите си-**
нове: Не *ви ли избавих* **от египтяните[1],**
от аморейците[2], от синовете на Амон
и от филистимците[3]?
(1) Изх. 14:30; (2) Чис. 21:24; (3) гл. 3:28-31
12 **И когато сидонците, амаличаните[1]**
и маонците[2] ви притесняваха, вие из-
викахте към Мен и Аз ви избавих от
ръката им[3].
(1) гл. 3:13; 6:3; (2) 1 Лет. 4:41; (3) Пс. 106:43
13 **Но вие Ме оставихте и служихте**
на други богове[1], затова няма да ви
избавям повече[2].
(1) гл. 2:19; 2 Лет. 15:2; Ер. 2:13,19; (2) 2 Лет. 12:5; 21:10
14 **Идете и викайте към боговете, ко-**
ито сте си избрали; нека те ви избавят
във времето на бедствието ви[1]!
(1) Втзк. 32:38;
4 Царе 3:13; Ис. 46:7; 57:13; Ер. 2:28; Езек. 20:39

15 **А израилевите синове казаха на**
ГОСПОДА: Съгрешихме[1]; направи ни
каквото Ти се вижда добро[2]; само, мо-
лим Те, избави ни днес[3]!
(1) ст. 10; (2) 1 Царе 3:18; Пр. 28:13; (3) Ис. 26:16
16 **И те отмахнаха отсред себе си**
чуждите богове и служиха на ГОСПО-
ДА[1]; и душата Му повече не можеше
да търпи окаяността на Израил[2].
(1) 1 Царе 7:4; 12:10; 2 Лет. 15:8; (2) гл. 2:18;
4 Царе 13:23; Пс. 106:45; Ер. 31:20; Мих. 7:18
17 **И синовете на Амон се събраха**
и се разположиха на стан в Галаад, а
израилевите синове се събраха и се
разположиха на стан в Масфа[1].
(1) гл. 11:29; Бит. 31:49; Иис. Нав. 13:26
18 **И народът** *и* **галаадските водачи**
си казаха един на друг: Кой е мъжът,
който ще започне да се бие със сино-
вете на Амон? Той ще стане глава над
всичките галаадски жители[1]. (1) гл. 11:4-11

11 **А галаадецът Ефтай беше храбър**
воин[1]. Той беше син на блудница; а
бащата на Ефтай беше Галаад.
(1) гл. 6:12; 1 Царе 12:11; Евр. 11:32
2 **А жената на Галаад му роди синове;**
и когато синовете на жената порасна-
ха, те изгониха Ефтай и му казаха: Ти
няма да наследиш в бащиния ни дом,
защото си син на друга жена[1].
(1) Бит. 21:10
3 **И Ефтай избяга от братята си и**
живееше в земята Тов[1]; и при Ефтай се
събираха безчестни мъже и излизаха с
него[2]. (1) 2 Царе 10:6,8; (2) гл. 9:4
4 **И след известно време синовете на**
Амон *излязоха да* **се бият срещу Изра-**
ил[1]. (1) 1 Царе 11:1
5 **И когато синовете на Амон** *излязоха*
да **се бият срещу Израил, галаадските**
старейшини отидоха да доведат Ефтай
от земята Тов[1]. (1) ст. 3
6 **И казаха на Ефтай: Ела и ни стани**
водач[1], за да се бием срещу синовете
на Амон! (1) гл. 10:17,18
7 **Тогава Ефтай каза на галаадските**
старейшини: Не сте ли вие, които ме
намразихте и ме изгонихте от бащиния

ми дом? Защо сте дошли при мен сега, когато сте в беда[1]? (1) Бит. 26:27

8 А галаадските старейшини казаха на Ефтай: Затова се върнахме сега при теб, за да дойдеш с нас и да се биеш срещу синовете на Амон, и да станеш глава над всичките галаадски жители.

9 Тогава Ефтай каза на галаадските старейшини: Ако ме върнете обратно, за да се бия срещу синовете на Амон, и ГОСПОД ги предаде пред мен, ще стана ли глава над вас?

10 И галаадските старейшини казаха на Ефтай: ГОСПОД е свидетел между нас, *че* непременно ще направим, както си казал[1]! (1) Бит. 31:50; Ер. 42:5

11 Тогава Ефтай отиде с галаадските старейшини и народът го постави за глава и началник над себе си. И Ефтай изговори всичките си думи пред ГОСПОДА в Масфа.

12 И Ефтай изпрати пратеници до царя на синовете на Амон да кажат: Какво има между мен и теб, че си дошъл против мен да се биеш срещу земята ми[1]? (1) Втзк. 20:10

13 И царят на синовете на Амон отговори на пратениците на Ефтай: Понеже Израил отне земята ми, когато дойде от Египет – от Арнон до Явок[1] и до Йордан; затова сега върни тези *земи* с мир. (1) Чис. 21:24-26

14 И Ефтай отново изпрати пратеници до царя на синовете на Амон

15 да му кажат: Така казва Ефтай: Израил не е отнел моавската земя, нито земята на синовете на Амон[1]. (1) Втзк. 2:9,19

16 А когато Израил излезе от Египет и вървеше през пустинята към Червеното море[1], и беше дошъл в Кадис[2], (1) Чис. 14:25; (2) Втзк. 1:46

17 тогава Израил изпрати пратеници до едомския цар да кажат: Нека премина, моля те, през земята ти. Но едомският цар не послуша[1]. Изпратиха и до моавския цар, но и той не склони. Затова Израил остана в Кадис[2]. (1) Чис. 20:14-21; (2) Втзк. 1:46

18 Тогава *Израил* мина през пустинята и обиколи едомската земя и моавската земя, и дойде откъм изгрев слънце до моавската земя, и се разположи на стан оттатък Арнон, но не влезе в областта на Моав, защото Арнон *беше* границата на Моав[1]. (1) Чис. 21:13

ст. 19-22: Чис. 21:21-25

19 И Израил изпрати пратеници до аморейския цар Сихон, царя на Есевон, и Израил му каза: Моля те, нека преминем през земята ти до нашето място.

20 Но Сихон не се довери на Израил да го пусне да мине през областта му и Сихон събра целия си народ и се разположи на стан в Яса, и воюва срещу Израил.

21 И ГОСПОД, Израилевият Бог, предаде Сихон и целия му народ в ръката на Израил и те ги разбиха. Така Израил завладя цялата земя на аморейците, които живееха в онази земя.

22 Така те завладяха цялата област на аморейците, от Арнон до Явок, и от пустинята чак до Йордан.

23 И сега, след като ГОСПОД, Израилевият Бог, е изгонил аморейците отпред Своя народ Израил, ти ли ще го изгониш?

24 Няма ли да притежаваш онова, което твоят бог Хамос[1] ти дава да притежаваш? Така и ние ще притежаваме *земята на* всекиго, когото ГОСПОД, нашият Бог, изгонва отпред нас[2].
(1) Чис. 21:29; 3 Царе 11:7; Ер. 48:7,46; (2) гл. 2:1; Иис. Нав. 21:43

25 И сега, да не би ти да си по-добър от моавския цар Валак[1], сина на Сепфор? Спорил ли е той някога с Израил, или воювал ли е някога срещу него? (1) Чис. 22:2

26 Докато Израил живееше триста години в Есевон[1] и селата му, в Ароир[2] и селата му и във всичките градове по бреговете на Арнон, защо не си ги взехте обратно през това време?
(1) Иис. Нав. 13:17; (2) Втзк. 2:36; Ер. 48:19

27 И не аз съм съгрешил против теб, а ти ми правиш зло, като воюваш сре-

щу мен. Нека ГОСПОД, Съдията, да
отсъди днес между израилевите синове
и синовете на Амон[1]!
(1) Бит. 16:5; 1 Царе 24:13
28 Но царят на синовете на Амон не
послуша думите, които Ефтай му из-
прати.
29 Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух беше на
Ефтай[1] и той мина през Галаад и Ма-
насия, мина и през Масфа Галаадска,
и от Масфа Галаадска излезе срещу си-
новете на Амон[2]. (1) гл. 3:10; (2) гл. 10:17
30 И Ефтай направи обрек пред ГОС-
ПОДА[1] и каза: Ако наистина предадеш
синовете на Амон в ръката ми,
(1) Бит. 28:20
31 тогава онова, което излезе от вра-
тата на дома ми да ме посрещне, ко-
гато се върна с мир от синовете на
Амон, да бъде на ГОСПОДА, и аз ще
го принеса като всеизгаряне!
32 Така Ефтай излезе срещу синовете
на Амон, за да се бие срещу тях, и
ГОСПОД ги предаде в ръката му[1].
(1) гл. 2:16
33 И той им нанесе много голямо
поражение[1] от Ароир[2] до прохода на
Минит[3], двадесет града, и до Авел-Ке-
рамим. Така синовете на Амон бяха
покорени пред израилевите синове.
(1) 3 Царе 20:21; (2) Чис. 32:34; (3) Езек. 27:17
34 И когато Ефтай дойде до къщата
си в Масфа[1], ето, дъщеря му излизаше
да го посрещне с тимпанчета и танци[2];
а тя беше единствената му, освен нея
той нямаше нито син, нито дъщеря.
(1) гл. 20:1; Иис. Нав. 18:26; (2) гл. 21:21; Изх. 15:20
35 И като я видя, той раздра дрехите
си[1] и каза: Горко ми, дъще моя! Ти ме
съкруши! Ти си сред онези, които ми
причиняват скръб! Защото дадох дума
пред ГОСПОДА и не мога да си *я* взе-
ма обратно[2]. (1) Бит. 37:29,34; Чис. 14:6;
Иис. Нав. 7:6; (2) Чис. 30:2; 1 Царе 14:44; Пс. 66:13,14
36 А тя му каза: Татко мой, *ако* си
дал дума пред ГОСПОДА, стори с мен
според каквото е излязло от устата ти,
понеже ГОСПОД ти е дал възмездие
над враговете ти, синовете на Амон.
37 И каза на баща си: Нека ми се на-
прави това нещо: остави ме два месе-
ца, за да ида и да ходя по планините,
и да оплача девствеността си – аз и
другарките ми.
38 И той каза: Иди. И я пусна за
два месеца. И тя отиде с другарките
си и оплака девствеността си по пла-
нините.
39 И в края на двата месеца тя се
върна при баща си, и той стори с нея
според обрека, който беше направил.
А тя не беше познала мъж. И това
стана обичай в Израил:
40 всяка година израилевите дъщери
ходят да оплакват дъщерята на галаа-
деца Ефтай по четири дни в година-
та[1]. (1) 2 Лет. 35:25; Ест. 9:27

12 Тогава мъжете от Ефрем се съ-
браха и тръгнаха на север и казаха на
Ефтай: Ти защо премина да се биеш
срещу синовете на Амон и не ни по-
вика да дойдем с теб[1]? Ще изгорим
къщата ти върху теб с огън[2]!
(1) гл. 8:1; (2) гл. 14:15; 15:6
2 А Ефтай им каза: Аз и народът ми
бяхме в голяма борба със синовете на
Амон; и аз ви повиках, но вие не ме
избавихте от ръката им.
3 И когато видях, че няма да *ме* из-
бавиш, взех живота си в ръката си[1]
и преминах срещу синовете на Амон,
и ГОСПОД ги предаде в ръката ми.
Защо сте дошли днес срещу мен, за да
се биете с мен? (1) гл. 9:17; 1 Царе 19:5
4 И Ефтай събра всичките галаадски
мъже и се би срещу Ефрем и гала-
адските мъже разбиха Ефрем, защото
те казаха: Бежанци от Ефрем сте вие,
галаадци, *живеещи* сред Ефрем *и* сред
Манасия!
5 И галаадците плениха бродовете на
Йордан[1] срещу Ефрем. И когато *някой
от* ефремските бежанци кажеше: Ос-
тавете ме да премина! – тогава гала-
адските мъже му казваха: Ти ефремец
ли си[2]? (1) гл. 3:28; (2) 1 Царе 1:1; 3 Царе 11:26
6 И ако той кажеше: Не съм! – те

му казваха: Кажи тогава шиболет*. Но той казваше сиболет, защото не можеше да го произнесе правилно[1]. Тогава го хващаха и го убиваха при бродовете на Йордан. Така по онова време паднаха четиридесет и две хиляди *души* от Ефрем.

*течение; (1) Мт. 26:73

7 И Ефтай съди Израил шест години. После галаадецът Ефтай умря и беше погребан *в един от* галаадските градове.

ст. 8-15: ср. гл. 10:1-5

8 А след него Ивцан от Витлеем[1] съди Израил.

(1) гл. 17:7; 19:1; Иис. Нав. 19:15

9 Той имаше тридесет сина и тридесет дъщери[1], *които* омъжи навън; и доведе тридесет дъщери отвън за синовете си. Той съди Израил седем години.

(1) Пс. 127:3-5

10 И Ивцан умря и беше погребан във Витлеем.

11 След него завулонецът Елон съди Израил. Той съди Израил десет години.

12 И завулонецът Елон умря и беше погребан при Еалон в земята на Завулон.

13 А след него Авдон, синът на пиратонеца[1] Илел, съди Израил.

(1) 2 Царе 23:30

14 Той имаше четиридесет сина и тридесет внуци, които яздеха на седемдесет магаренца[1]. Той съди Израил осем години.

(1) гл. 5:10

15 После Авдон, синът на пиратонеца Илел, умря и беше погребан в Пиратон в земята на Ефрем, в хълмистата земя на амаличаните[1].

(1) гл. 5:14

13 И израилевите синове пак вършиха зло пред ГОСПОДА[1] и ГОСПОД ги предаде в ръката на филистимците[2] *за* четиридесет години.

(1) гл. 2:11; (2) гл. 10:7; 14:4; 1 Царе 4:9

2 И имаше един човек от Сараа[1], от рода на данците[2], на име Маной; и жена му беше безплодна и не раждаше[3].

(1) Иис. Нав. 15:33; 1 Лет. 2:53; (2) Бит. 49:16; (3) Бит. 11:30

3 И Ангелът ГОСПОДЕН се яви на жената[1] и ѝ каза: Ето сега, ти си безплодна и не раждаш, но ще забременееш и ще родиш син[2].

(1) гл. 6:12; Лк. 1:11,28; (2) Бит. 18:10; Лк. 1:13,31

4 Затова сега се пази да не пиеш нито вино, нито спиртно питие и да не ядеш нищо нечисто[1].

(1) Чис. 6:2,3

5 Защото, ето, ще забременееш и ще родиш син; и никакъв бръснач не *бива* да мине върху главата му, защото *още* от утробата момчето ще бъде назирей на Бога[1]; и ще започне да избавя Израил от ръката на филистимците.

(1) гл. 16:17; 1 Царе 1:11; Гал. 1:15

6 Тогава жената дойде и говори на мъжа си, и каза: Един Божи човек дойде при мен[1] и видът Му беше като вида на Божия Ангел[2], много страшен; и аз не Го попитах откъде е, нито Той ми каза Името Си.

(1) 1 Царе 2:27; 3 Царе 17:18; (2) Деян. 6:15; 10:3

7 И ми каза: Ето, ще забременееш и ще родиш син; и сега да не пиеш нито вино, нито спиртно питие и да не ядеш нищо нечисто, защото момчето ще бъде назирей на Бога от утробата до деня на смъртта си[1].

(1) Ам. 2:11

8 Тогава Маной се помоли на ГОСПОДА и каза: Господи, моля те, нека пак дойде при нас Божият човек, когото си изпратил, и нека ни научи какво да направим с момчето, което ще се роди!

9 И Бог послуша гласа на Маной[1] и Божият Ангел пак дойде при жената, докато тя седеше на нивата; а мъжът ѝ Маной не беше с нея.

(1) 1 Йн. 5:14

10 Тогава жената изтича бързо и говори на мъжа си, и му каза: Ето, яви ми се Човекът, който дойде при мен онзи ден.

11 И Маной стана и последва жена си, и дойде при Човека, и му каза: Ти ли си Човекът, който е говорил на тази жена? А Той каза: Аз съм.

12 И Маной каза: А когато думата Ти се изпълни, какъв да бъде животът на детето и какво да прави[1]?

(1) Пс. 143:8,10

13 Тогава Ангелът ГОСПОДЕН каза на

Маной: Нека се пази жената от всичко, за което ѝ говорих.
14 **Да не яде нищо, което произлиза от лозата, да не пие нито вино, нито спиртно питие и да не яде нищо нечисто. Да спазва всичко, което ѝ заповядах[1].** (1) Чис. 6:2,3
15 **Тогава Маной каза на Ангела ГОСПОДЕН: Моля те, нека те задържим и да ти приготвим яре[1]!** (1) гл. 6:18
16 **А Ангелът ГОСПОДЕН каза на Маной: И да Ме задържиш, няма да ям хляба ти, но ако приготвиш всеизгаряне, принеси го на ГОСПОДА! – защото Маной не позна, че това беше Ангелът ГОСПОДЕН.**
17 **Тогава Маной каза на Ангела ГОСПОДЕН: Как е Името Ти, за да Те почетем, когато се изпълни думата Ти?**
18 **А Ангелът ГОСПОДЕН му каза: Защо питаш за Името Ми[1]? То е чудно[2].** (1) Бит. 32:29; (2) Неем. 9:5; Ис. 9:6
19 **Тогава Маной взе ярето и хлебния принос и го принесе на ГОСПОДА върху скалата. И докато Маной и жена му гледаха, Той извърши чудо;**
20 **защото, когато пламъкът се издигаше от олтара към небето, Ангелът ГОСПОДЕН се издигна в пламъка на олтара[1]. И Маной и жена му видяха** *това* **и паднаха по лице на земята[2].**
(1) гл. 6:19-21; (2) Лев. 9:24; 1 Лет. 21:16,26; Езек. 1:28
21 **И Ангелът ГОСПОДЕН не се яви повече на Маной и жена му, и тогава Маной позна, че това беше Ангелът ГОСПОДЕН.**
22 **И Маной каза на жена си: Непременно ще умрем, защото видяхме Бога[1]!** (1) гл. 6:22,23; Изх. 3:6; 24:10
23 **А жена му му каза: Ако ГОСПОД искаше да ни убие, нямаше да приеме всеизгаряне и хлебен принос от ръката ни[1], нито щеше да ни покаже всичко това, нито щеше да ни даде да чуем такива** *неща* **в това време.** (1) Пс. 20:3
24 **И жената роди син и го нарече Самсон[1]. И момчето порасна и ГОСПОД го благослови[2].**
(1) Евр. 11:32; (2) 1 Царе 2:21,26; Лк. 1:80
25 **И ГОСПОДНИЯТ Дух започна да го води[1] в Махане-Дан*[2], между Сараа и Естаол[3].** *Станът на Дан
(1) гл. 3:10; (2) гл. 18:12; (3) гл. 16:31; 18:2; Иис. Нав. 19:41

14 **И Самсон слезе в Тамна[1] и видя в Тамна една жена от дъщерите на филистимците[2].**
(1) Бит. 38:12; Иис. Нав. 15:10; (2) гл. 16:1
2 **И той се изкачи и разказа на баща си и майка си, и каза: Видях в Тамна една жена от дъщерите на филистимците. И сега, вземете ми я за жена[1]!**
(1) Бит. 34:4
3 **А баща му и майка му му казаха: Няма ли жена между дъщерите на братята ти[1] или между целия ми народ, че да ходиш да вземаш жена от необрязаните филистимци[2]? Но Самсон каза на баща си: Тази ми вземи, защото тя е права в очите ми.**
(1) Бит. 24:3,4; (2) гл. 15:18; Бит. 34:14; Иис. Нав. 23:12,13
4 **Но баща му и майка му не знаеха, че това беше от ГОСПОДА[1], защото Той търсеше случай** *да излезе* **срещу филистимците[2]. А в онова време филистимците владееха над Израил[3].**
(1) Иис. Нав. 11:20; 3 Царе 12:15; (2) гл. 15:3; (3) гл. 13:1; 15:11
5 **И Самсон слезе в Тамна с баща си и майка си и когато дойдоха до тамнатските лозя, ето, едно лъвче ревеше срещу него.**
6 **Тогава дойде върху него ГОСПОДНИЯТ Дух[1] и той го разкъса, както се разкъсва яре, макар да нямаше нищо в ръката си[2]. Но не каза на баща си и на майка си какво беше направил[3].**
(1) ст. 19; гл. 3:10; (2) 1 Царе 17:34,35; Евр. 11:33; (3) 1 Царе 10:16; 14:1
7 **И слезе и говори на жената, и тя беше права в очите на Самсон.**
8 **А след известно време, когато се върна да я вземе, той се отби** *от пътя,* **за да види трупа на лъва; и ето, в трупа на лъва имаше рой пчели и мед.**
9 **И той го взе в ръцете си и продължи, И яде, докато вървеше[1]. И дойде при баща си и майка си и им даде, и те ядоха; но не им каза, че беше взел меда от трупа на лъва.** (1) Пр. 24:13

10 **И баща му слезе при жената и Самсон направи там угощение[1], защото така правеха младите мъже.**
(1) Бит. 29:22; Екл. 10:19

11 **И като го видяха** *филистимците,* **доведоха тридесет другари, за да бъдат с него.**

12 **Тогава Самсон им каза: Ще ви предложа една гатанка[1]. Ако ми я кажете през седемте дни на угощението[2] и я отгатнете, аз ще ви дам тридесет ленени ризи и тридесет премени дрехи[3].**
(1) 3 Царе 10:1; Езек. 17:2; (2) Бит. 29:27; (3) Бит. 45:22; 4 Царе 5:22

13 **Но ако не можете да ми** *я* **кажете, тогава вие ще ми дадете тридесет ленени ризи и тридесет премени дрехи. И те му казаха: Предложи гатанката си, за да я чуем.**

14 **Тогава той им каза: От ядящия дойде ядене и от силния дойде сладост. И до третия ден те не можаха да отгатнат гатанката.**

15 **А на седмия ден казаха на жената на Самсон: Склони мъжа си да ни каже гатанката[1], за да не изгорим теб и бащиния ти дом с огън[2]! За да ни оберете ни поканихте, нали?**
(1) гл. 16:5; (2) гл. 12:1

16 **Тогава жената на Самсон заплака пред него и каза: Ти само ме мразиш и не ме обичаш! Предложил си гатанка на синовете на народа ми, а на мен не си** *я* **казал[1]! А той ѝ каза: Ето, и на баща си и на майка си не съм я казал, а на теб ли да я кажа?**
(1) гл. 16:15

17 **Но тя плачеше пред него през седемте дни, докато беше угощението им. И на седмия ден той ѝ** *я* **каза, понеже му досади[1]. А тя каза гатанката на синовете на народа си[2].**
(1) гл. 16:16,17; (2) Ер. 9:4,5; Мих. 7:5

18 **Тогава градските мъже му казаха на седмия ден, преди да залезе слънцето: Що е по-сладко от мед? И що е по-силно от лъв? А той им каза: Ако не бяхте орали с моята юница, не бихте отгатнали гатанката ми!**

19 **Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух дойде на него[1] и той слезе в Аскалон[2] и уби тридесет мъже от тях, и взе облеклото им, и даде премените на онези, които бяха отгатнали гатанката. И гневът му пламна, и той се изкачи в бащиния си дом.**
(1) ст. 6; (2) гл. 1:18

20 **А жената на Самсон беше дадена на другаря му, който му беше приятел[1].**
(1) гл. 15:2; 1 Царе 18:19

15 **И след известно време, в дните на пшеничената жетва, Самсон посети жена си с едно яре и каза: Ще вляза при жена си в стаята. Но баща ѝ не му даваше да влезе.**

2 **И баща ѝ каза: Наистина си помислих, че ти съвсем си я намразил, и затова я дадох на другаря ти[1]. По-малката ѝ сестра не е ли по-хубава от нея? Нека тя да бъде твоя вместо нея.**
(1) гл. 14:20

3 **А Самсон им каза: Този път ще бъда невинен спрямо филистимците, като им сторя зло[1]!**
(1) гл. 14:4

4 **И Самсон отиде и хвана триста лисици, и взе факли, и обърна** *лисиците* **опашка към опашка, и сложи** *по* **една факла по средата между две опашки.**

5 **И запали факлите и ги пусна в неожънатите жита на филистимците[1], и изгори и кръстците, и неожънатите жита, и лозята, и маслините.**
(1) 2 Царе 14:30

6 **Тогава филистимците казаха: Кой направи това? И отговориха: Самсон, зетят на тамнатеца, защото взе жена му и я даде на другаря му. Тогава филистимците се изкачиха и изгориха нея и баща ѝ с огън[1].**
(1) гл. 12:1

7 **А Самсон им каза: Щом като правите така, аз непременно ще си отмъстя на вас, и след това ще престана.**

8 **И той ги изби до крак и им нанесе голямо поражение; и слезе и живееше в процепа на скалата Итам[1].**
(1) 2 Лет. 11:6

9 **Тогава филистимците се изкачиха и се разположиха на стан в Юда, и се разпростряха в Лехий.**

10 **И юдовите мъже им казаха: Защо
сте се изкачили срещу нас? А те каза-
ха: Изкачихме се да вържем Самсон,
за да му направим така, както той на-
прави на нас[1].** (1) ст. 8

11 **Тогава три хиляди мъже от Юда
слязоха в процепа на скалата Итам и
казаха на Самсон: Не знаеш ли, че
филистимците владеят над нас[1]? Какво
е това, което си ни направил? А той им
каза: Както ми направиха те, така им
направих и аз.**
(1) гл. 14:4; Пс. 106:41; Йн. 8:33

12 **А те му казаха: Слязохме, за да
те вържем** *и* **да те предадем в ръката
на филистимците. И Самсон им каза:
Закълнете ми се, че няма вие да ме
нападнете.**

13 **И те му говориха и казаха: Не,
само ще те вържем здраво и ще те
предадем в ръката им; но със сигур-
ност няма да те убием. И те го вър-
заха с две нови въжета и го изведоха
от скалата.**

14 **И когато дойде в Лехий, филистим-
ците излязоха срещу него с викове[1].
Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух дойде на не-
го[2] и въжетата, които бяха на ръцете
му, станаха като лен, изгорен с огън, и
връзките се стопиха от ръцете му[3].**
(1) гл. 16:24; (2) гл. 3:10; 1 Царе 10:6,10; (3) гл. 16:9,12

15 **И той намери прясна магарешка
челюст и протегна ръката си и я взе,
и уби с нея хиляда мъже[1].**
(1) гл. 3:31; Лев. 26:8; 2 Царе 23:8

16 **Тогава Самсон каза: С магарешката
челюст купища върху купища*, с мага-
решката челюст избих хиляда мъже!**
**букв.*: куп, два купа; игра на думи, тъй като на еврейски
думите магаре и куп звучат еднакво

17 **И когато свърши да говори, той
хвърли челюстта от ръката си и нарече
онова място Рамат-Лехий*.**
*Хълмът на челюстта

18 **После той много ожадня и извика
към ГОСПОДА и каза: Ти даде това
голямо избавление чрез ръката на слу-
гата Си; а сега да умра ли от жажда и
да падна в ръката на необрязаните[1]?**
(1) гл. 14:3

19 **И Бог разцепи падината която е в
Лехий и от нея излезе вода[1]. И той пи
и духът му се върна, и той се съживи[2].
Затова нарече** *това място* **Енакоре*,
който е в Лехий** *и* **до днес.**
*Извор на викащия; (1) Чис. 20:11; Ис. 41:17,18;
(2) 1 Царе 30:12; Пс. 50:15; 110:7

20 **И той съди Израил двадесет годи-
ни[1] във времето на филистимците.**
(1) гл. 16:31; Бит. 49:16; 1 Царе 4:18

**16 И Самсон отиде в Газа[1] и видя
там една блудница и влезе при нея[2].**
(1) гл. 1:18; (2) гл. 14:1,2; 1 Кор. 6:18

2 **И на газяните се каза: Самсон дой-
де тук. И те го обкръжиха и цяла нощ
седяха в засада за него при градската
порта. И стояха тихо цяла нощ като
казваха: На сутринта, когато се съмне,
ще го убием[1].** (1) 1 Царе 19:11; Деян. 9:23,24

3 **А Самсон лежа до полунощ. И в
полунощ стана, хвана вратите на град-
ската порта и двата стълба и ги извади
заедно с лостовете; после ги сложи на
раменете си и ги отнесе на върха на
хълма, който е срещу Хеврон.**

4 **А след това той залюби една жена
в долината Сорик, която се казваше
Далила.**

5 **И филистимските първенци се изка-
чиха при нея и ѝ казаха: Подведи го
и виж къде** *се крие* **голямата му сила и
чрез какво можем да му надвием[1], за
да го вържем** *и* **да го покорим. И ще
ти дадем всеки по хиляда и сто сре-
бърни** *сикъла[2]*. (1) гл. 14:15; (2) Мт. 26:15

6 **И Далила каза на Самсон: Кажи ми,
моля те, къде** *се крие* **голямата ти сила
и с какво трябва да бъдеш вързан, за
да бъдеш покорен!**

7 **И Самсон ѝ каза: Ако ме вържат със
седем пресни тетиви, още неизсъхна-
ли, тогава ще стана слаб и ще бъда
като** *всеки* **друг човек.**

8 **Тогава филистимските първенци ѝ
донесоха седем пресни тетиви, още
неизсъхнали, и тя го върза с тях.**

9 **А засадата беше в стаята ѝ; и тя му
каза: Филистимците върху теб, Сам-**

соне! Но той скъса тетивите, както се скъсва връв от кълчища, когато помирише огън[1]. И силата му не се разбра.

(1) гл. 15:14

10 **Тогава Далила каза на Самсон: Ето, ти ме измами и ме излъга. Кажи ми сега, моля те, с какво трябва да бъдеш вързан!**

11 **А той ѝ каза: Ако ме вържат здраво с нови въжета, с които не е работено, тогава ще стана слаб и ще бъда като** *всеки* **друг човек.**

12 **Тогава Далила взе нови въжета и го върза с тях, и му каза: Филистимците върху теб, Самсоне! А засадата беше в стаята ѝ. Но той ги скъса от ръцете си като конец[1].**

(1) гл. 15:14

13 **Тогава Далила каза на Самсон: Досега ти ме мами и ме лъга. Кажи ми с какво трябва да бъдеш вързан! А той ѝ каза: Ако втъчеш седемте плитки на главата ми в кросното.**

14 **И тя ги** *втъка и ги* **закова с колчето на стана, и му каза: Филистимците върху теб, Самсоне! Но той се събуди от съня си и изтръгна колчето на стана и кросното.**

15 **Тогава тя му каза: Как можеш да казваш: Обичам те! – като сърцето ти не е с мен? Ето, три пъти ме измами и не ми каза къде** *се крие* **голямата ти сила[1].**

(1) гл. 14:16,17

16 **И понеже тя му досаждаше с думите си всеки ден и го измъчваше, така че душата му се притесни до смърт[1],**

(1) гл. 14:16,17

17 **той ѝ откри цялото си сърце[1] и ѝ каза: Никога бръснач не е минавал върху главата ми, защото аз съм назирей на Бога** *още* **от утробата на майка си[2]. Ако ме обръснат, тогава силата ми ще ме напусне и ще стана слаб, и ще бъда като всеки** *друг* **човек.**

(1) Пр. 13:3; (2) гл. 13:5; Чис. 6:5; 2 Кор. 3:5

18 **И когато Далила видя, че той ѝ откри цялото си сърце, тя изпрати да повикат филистимските първенци и каза: Елате този път, защото той ми откри цялото си сърце. И филистимските първенци дойдоха при нея и донесоха парите в ръцете си.**

19 **И тя го приспа на коленете си[1] и повика един човек, който обръсна седемте плитки на главата му. Така тя започна да го покорява[2] и силата му го напусна.**

(1) Лк. 22:46; (2) Екл. 7:26

20 **И тя каза: Филистимците върху теб, Самсоне! И той се събуди от съня си и си каза: Ще изляза както другите пъти и ще се отърся. Но той не знаеше, че ГОСПОД се беше оттеглил от него[1].**

(1) Чис. 14:43; 1 Царе 16:14; 18:12

21 **Тогава филистимците го хванаха и му избодоха очите, и го отведоха в Газа, и го вързаха с бронзови окови[1]; и той мелеше в затвора.**

(1) 4 Царе 25:7

22 **Но косата на главата му започна** *отново* **да расте, след като беше обръсната.**

23 **И филистимските първенци се събраха, за да принесат голяма жертва на своя бог Дагон[1] и да се развеселят, защото казаха: Нашият бог предаде врага ни Самсон в ръката ни.**

(1) 1 Царе 5:2

24 **И когато народът го видя, прослави бога си, защото каза: Нашият бог предаде в ръцете ни врага ни, унищожителя на земята ни, който умножи убитите ни[1]!**

(1) гл. 15:14; Откр. 11:10

25 **И когато сърцата им се развеселиха, те казаха: Повикайте Самсон, за да ни забавлява! Тогава те повикаха Самсон от затвора и той ги забавляваше. И те го сложиха между стълбовете.**

26 **А Самсон каза на момченцето, което го държеше за ръката: Остави ме да напипам стълбовете, на които се крепи къщата, за да се облегна на тях.**

27 **А къщата беше пълна с мъже и жени и всичките филистимски първенци бяха там. И на покрива имаше около три хиляди мъже и жени, които гледаха, докато Самсон** *ги* **забавляваше.**

28 **Тогава Самсон извика към ГОСПОДА и каза: Господи, БОЖЕ, моля Те, спомни си за мен[1]! Укрепи ме, моля Те, само този път, Боже, за да отмъстя**

наведнъж на филистимците за двете си очи! (1) Пс. 10:12; Ер. 15:15

29 **И Самсон обхвана двата средни стълба, на които се крепеше къщата, и се опря на тях, на единия с дясната си ръка, а на другия с лявата.**

30 **И Самсон каза: Нека умра с филистимците! И се наведе със сила и къщата падна върху първенците и върху целия народ, който беше в нея. Така умрелите, които той уби при смъртта си, бяха повече от онези, които беше убил през живота си.**

31 **Тогава братята му и целият му бащин дом слязоха и го вдигнаха, и се изкачиха, и го погребаха между Сараа и Естаол[1], в гроба на баща му Маной. Той съди Израил двадесет години[2].**

(1) гл. 13:25; (2) гл. 15:20

17 **И имаше един човек от хълмистата земя на Ефрем[1], който се казваше Михей[2].**

(1) гл. 3:27; Иис. Нав. 17:15; 21:21; 24:30; (2) гл. 18:2

2 **И той каза на майка си: Хилядата и сто сребърни** *сикъла,* **които ти бяха взети, за които ти изрече клетва и я каза в ушите ми, ето, среброто е у мен; аз го взех[1]. А майка му каза: Благословен да е синът ми от ГОСПОДА[2]!**

(1) Пс. 10:3; (2) 1 Царе 15:13

3 **И той върна хилядата и сто сребърни** *сикъла* **на майка си, а майка му каза: Аз бях посветила среброто от ръката си на ГОСПОДА за сина си, да направи изваян идол и излят идол[1]. И сега ти го давам обратно.** (1) Изх. 20:4,23

4 **И той върна среброто на майка си, а майка му взе двеста сребърни** *сикъла* **и ги даде на златаря, и той направи от тях изваян идол и излят идол[1]; и той беше** *поставен* **в дома на Михей[2].**

(1) гл. 18:17; Ис. 46:6; Авак. 2:18,19; (2) Втзк. 27:15

5 **А човекът Михей имаше дом за богове и направи ефод[1] и домашни идоли[2], и посвети един от синовете си да му стане свещеник[3].**

(1) гл. 8:27; (2) Бит. 31:19; 1 Царе 19:13; Езек. 21:21; Ос. 3:4; (3) Изх. 29:9; 3 Царе 12:32

6 **В онези дни нямаше цар в Израил[1]; всеки правеше, каквото му се виждаше добро[2].**

(1) гл. 18:1; 19:1; (2) гл. 21:25; Втзк. 12:8; Пр. 16:2

7 **А имаше един младеж от Витлеем Юдейски[1], от рода на Юда, който беше левит* и беше чужденец там.**

*Левитите са били считани за принадлежащи към племето, в чиято област са живеели.; (1) гл. 12:8; Рут 1:1,2; Мих. 5:2

8 **И човекът замина от града, от Витлеем Юдейски, за да се засели, където намери; и както вървеше по пътя, дойде до хълмистата земя на Ефрем и до къщата на Михей.**

9 **И Михей му каза: Откъде идваш? А той му каза: Аз съм левит от Витлеем Юдейски и отивам да се заселя, където намеря.**

10 **А Михей му каза: Живей при мен и ми бъди отец[1] и свещеник, и аз ще ти давам по десет сребърника на година, една премяна дрехи и храната ти[2]. Така левитът влезе** *при него.*

(1) гл. 18:19; Бит. 45:8; 4 Царе 2:12; (2) 1 Царе 2:36

11 **И левитът реши да остане при човека; и младежът му стана като един от синовете му.**

12 **Така Михей посвети левита и младежът му стана свещеник[1], и беше в къщата на Михей.** (1) гл. 18:4

13 **Тогава Михей каза: Сега зная, че ГОСПОД ще ми направи добро, защото имам левит за свещеник[1].** (1) гл. 18:24

18 **В онези дни нямаше цар в Израил[1]; и в онези дни племето на данците си търсеше наследство, в което да живее, защото до онзи ден не им се беше паднало наследство между израилевите племена[2].**

(1) гл. 17:6; (2) гл. 1:34

2 **И синовете на Дан изпратиха от рода си петима мъже от цялата си общност, храбри мъже, от Сараа и от Естаол[1], за да огледат земята и да я изследват[2], и им казаха: Идете, изследвайте земята. И те дойдоха до хълмистата земя на Ефрем, до къщата на Михей[3], и пренощуваха там.**

(1) гл. 13:25; (2) Иис. Нав. 2:2; (3) гл. 17:1

3 **И когато приближиха къщата на Михей, те познаха гласа на младия левит и се отбиха там, и му казаха: Кой те доведе тук? Какво правиш на това** *място?* **И какво имаш тук?**
4 **А той им каза: Така и така ми направи Михей и ме нае, и аз му станах свещеник[1].** (1) гл. 17:10-12
5 **И те му казаха: Моля те, допитай се до Бога, за да узнаем дали ще бъде благополучен пътят, на който отиваме[1].** (1) 1 Царе 9:9; Ос. 4:12
6 **А свещеникът им каза: Идете с мир[1]. Пред ГОСПОДА е пътят, по който отивате.** (1) Изх. 4:18
7 **И петимата мъже тръгнаха и дойдоха в Лаис[1], и видяха народа, който беше в него, че живееше безгрижно, като сидонците, спокойно и безгрижно, защото нямаше в земята властник, който да ги притеснява; и те бяха далеч от сидонците и нямаха връзки с никого[2].** (1) ст. 29; (2) 1 Лет. 4:40
8 **И се върнаха при братята си в Сараа и Естаол и братята им им казаха: Какво** *казвате* **вие?**
9 **И те казаха: Станете и нека се изкачим срещу тях. Защото видяхме земята, и ето, тя е много е добра[1]. А вие** *още* **ли седите? Не бъдете лениви да отидете и да влезете, и да завладеете земята[2].**
(1) Чис. 14:7-9; (2) Иис. Нав. 18:3; 3 Царе 22:3
10 **Когато отидете, ще отидете при един безгрижен народ и обширна земя, защото Бог я даде в ръката ви[1] – място, където не липсва нищо, което е на земята[2].**
(1) Иис. Нав. 2:23,24; (2) Втзк. 8:7-9
11 **Тогава шестстотин мъже от рода на данците, от Сараа и Естаол, потеглиха, препасани с военни оръжия.**
12 **И отидоха и се разположиха на стан в Кириат-Иарим[1] в Юда. Затова нарекоха онова място Махане-Дан*[2],** *както е и* **до днес. Ето, то се намира зад Кириат-Иарим.** *Станът на Дан
(1) Иис. Нав. 15:9,60; 1 Царе 6:21; (2) гл. 13:25
13 **А оттам преминаха в хълмистата земя на Ефрем и дойдоха до къщата на Михей.**
14 **Тогава петимата мъже, които бяха ходили да огледат страната Лаис, заговориха и казаха на братята си: Знаете ли, че в тези къщи има ефод и домашни идоли, изваян идол и излят идол? И така, помислете какво трябва да направите.**
15 **И те се отбиха там и дойдоха в къщата на младия левит, в къщата на Михей, и го поздравиха[1].** (1) 1 Царе 17:22
16 **А шестстотинте мъже, препасани с военните си оръжия, които бяха от синовете на Дан, застанаха при входа на портата.**
17 **Тогава петимата мъже, които бяха отишли да огледат земята, отидоха, влязоха там** *и* **взеха изваяния идол и ефода, и домашните идоли, и излетия идол[1]. А свещеникът стоеше при входа на портата с шестстотинте мъже, препасани с военни оръжия.** (1) гл. 17:4
18 **И когато те влязоха в къщата на Михей и изнесоха изваяния идол, ефода и домашните идоли, и излетия идол, свещеникът им каза: Какво правите?**
19 **А те му казаха: Мълчи! Сложи ръката си на устата си и ела с нас, и ни бъди отец и свещеник[1]. По-добре ли е за теб да бъдеш свещеник на дома на един човек, или да бъдеш свещеник на едно племе и на един род в Израил?**
(1) гл. 17:10
20 **И сърцето на свещеника се зарадва[1] и той взе ефода и домашните идоли, и изваяния идол, и отиде сред народа.** (1) Ис. 56:11; Римл. 16:18
21 **Тогава те се обърнаха и потеглиха и сложиха пред себе си децата и добитъка и ценните неща.**
22 **А когато се бяха отдалечили от къщата на Михей, мъжете от къщите, близки до къщата на Михей, се събраха и настигнаха синовете на Дан.**
23 **И извикаха към синовете на Дан и те обърнаха лицата си и казаха на Михей: Какво ти е, че си събрал** *такова множество?*

24 **А той каза: Взели сте ми боговете, които си направих, и свещеника и сте тръгнали. И какво повече ми остава[1]? И как ми казвате: Какво ти е?**
(1) гл. 17:13; Бит. 31:30,34

25 **А синовете на Дан му казаха: Гласът ти да не се чуе между нас, да не би да ви нападнат разгневени мъже, и да изгубиш живота си, заедно с живота на домашните си!**

26 **И синовете на Дан продължиха по пътя си. А когато Михей видя, че са прекалено силни за него, той се обърна и си отиде обратно у дома си.**

27 **Така те взеха това, което беше направил Михей, и свещеника, който имаше. И нападнаха Лаис, един спокоен и безгрижен народ, и ги избиха с острието на меча, и изгориха града с огън[1].** (1) Втзк. 33:22

28 **И нямаше кой да** *ги* **избави, защото беше далеч от Сидон и нямаха връзки с никого, беше в долината към Вет-Реов[1]. И те построиха града и се заселиха в него.**
(1) Чис. 13:21; Иис. Нав. 19:28; 2 Царе 10:6,8

29 **И нарекоха града Дан[1], на името на баща си Дан, който се беше родил на Израил. А отначало името на града беше Лаис[1].** (1) ст. 7; Бит. 14:14; Втзк. 34:1; Иис. Нав. 19:47; 3 Царе 12:29; 15:20

30 **И синовете на Дан си изправиха изваяния идол[1]; а Йонатан, синът на Гирсон, син на Мойсей, той и синовете му бяха свещеници на племето на данците до времето, когато земята беше пленена[2].**
(1) Лев. 26:1; (2) 4 Царе 15:29; 17:22,23

31 **Така те си поставиха изваяния идол на Михей, който той беше направил,** *и той стоя там* **през цялото време, докато Божият дом беше в Сило[1].**
(1) Иис. Нав. 18:1

19 **А в онези дни, когато нямаше цар в Израил[1], имаше един левит, който живееше в покрайнините на хълмистата земя на Ефрем[2]. Той си взе наложница от Витлеем Юдейски[3].**
(1) гл. 17:6; (2) гл. 3:27; (3) гл. 12:8

2 **Но наложницата му блудства против него и си отиде от него в бащиния си дом във Витлеем Юдейски, и остана там известно време, четири месеца.**

3 **Тогава мъжът ѝ стана и отиде след нея, за да ѝ говори с добро[1] и да я върне, и взе със себе си слугата си и две магарета. И тя го заведе в бащиния си дом; и когато бащата на младата жена го видя, го посрещна с радост.** (1) Бит. 34:3

4 **И тъстът му, бащата на младата жена, го задържа и той остана при него три дни; и ядоха и пиха, и нощуваха там.**

5 **А на четвъртия ден станаха рано сутринта и той се вдигна да си отиде; но бащата на младата жена каза на зет си: Подкрепи сърцето си с малко хляб[1] и после ще си отидете.**
(1) Бит. 18:5; Пс. 104:15

6 **И те седнаха и ядоха и пиха двамата заедно; и бащата на младата жена каза на мъжа: Склони, моля те, да останеш през нощта, и нека се развесели сърцето ти[1].** (1) Рут 3:7

7 **А когато мъжът стана, за да си отиде, тъстът му го принуди и той пак пренощува там.**

8 **А на петия ден той стана да си отиде рано сутринта, но бащата на младата жена каза: Моля те, подкрепи сърцето си и чакай, докато превали денят. И двамата ядоха.**

9 **И когато човекът стана да си отиде – той и наложницата му, и слугата му – тъстът му, бащата на младата жена, му каза: Ето сега, денят наближава към вечерта; моля ви, пренощувайте. Ето, денят е на свършване; пренощувай тук и нека се развесели сърцето ти; а утре тръгнете на път рано, за да си отидеш в шатрата си.**

10 **Но човекът не пожела да пренощува; и стана и тръгна, и дойде срещу Евус, който е Ерусалим[1]. А с него имаше две оседлани магарета и наложницата му беше с него.**
(1) Иис. Нав. 15:8,63; 18:28

11 **И когато** *бяха* **близо до Евус и денят беше почти преминал, слугата каза на господаря си: Ела, моля те, и нека влезем в този евусейски град**[1] **и да пренощуваме в него.** (1) гл. 1:21
12 **Но господарят му му каза: Няма да влезем в град на чужденци, които не са от израилевите синове, а ще продължим до Гавая**[1]**.** (1) Иис. Нав. 18:25,28
13 **И каза на слугата си: Ела да се приближим до едно от тези места и да пренощуваме в Гавая или в Рама**[1]**.** (1) Ис. 10:29; Ос. 5:8
14 **И те отминаха** *Евус* **и продължиха; и слънцето залезе над тях близо до Гавая, която принадлежи на Вениамин.**
15 **И те се отбиха там, за да влязат да пренощуват в Гавая**[1]**. И той влезе и седна на площада на града, защото никой не ги прибираше в къщата** *си,* **за да пренощуват.** (1) гл. 20:4
16 **И ето, един старец идваше от работата си на полето вечерта**[1]**. А този човек беше от хълмистата земя на Ефрем и беше чужденец в Гавая, а местните хора бяха вениаминци.** (1) Пс. 104:23
17 **И като повдигна очи, той видя пътника на площада на града. И старецът каза: Накъде отиваш и откъде идваш?**[1] (1) Бит. 16:8
18 **А той му каза: Ние пътуваме от Витлеем Юдейски към покрайнините на хълмистата земя на Ефрем,** *защото* **аз съм оттам. Ходих до Витлеем Юдейски** *и сега* **вървя с ГОСПОДНИЯ дом, но никой не ме прибира в къщата си.**
19 **А ние си имаме и слама, и храна за магаретата си, и хляб и вино за мен, за слугинята ти и за младежа, който е със слугите ти; не ни липсва нищо.**
20 **И старецът каза: Мир на теб**[1]**! Но нека аз се погрижа за всичките ти нужди; само не оставай през нощта на площада**[2]**.** (1) гл. 6:23; Бит. 43:23; (2) Бит. 19:2,3; Евр. 13:2
21 **И той го заведе в къщата си и даде храна на магаретата. И те си измиха краката**[1] **и ядоха, и пиха.** (1) Бит. 18:4
22 **И като веселяха сърцата си, ето, градските мъже, мъже, които бяха зли мъже*, заобиколиха къщата, като блъскаха по вратата и говореха на стареца, домакина, и казваха: Изведи мъжа, който влезе в къщата ти, за да го познаем**[1]**!** **букв.:* синове на Велиал (1) Бит. 19:4,5; Ос. 9:9
23 **А човекът, домакинът на дома, излезе при тях и им каза: Недейте, братя мои! Моля ви, не вършете** *това* **зло! След като този човек е дошъл в дома ми, не правете това безумие**[1]**!** (1) Бит. 19:7; 34:7
24 **Ето девствената ми дъщеря и неговата наложница; нека тях ви изведа навън сега, тях опозорете и с тях сторете каквото искате; но на този човек не правете такова безумно нещо!**
25 **Но мъжете не искаха да го слушат. Тогава човекът взе наложницата си и им я изведе навън. И те я познаха и се гавриха с нея през цялата нощ до сутринта; и като се зазори, я пуснаха.**
26 **И на зазоряване жената дойде и падна при вратата на къщата на човека, където беше господарят ѝ,** *и лежа там* **до съмване.**
27 **Когато господарят ѝ стана на сутринта и отвори вратите на къщата, и излезе, за да си отиде по пътя, ето, жената, наложницата му, беше там, паднала на входа на къщата с ръце на прага.**
28 **И той ѝ каза: Стани да си вървим. Но никой не отговори**[1]**. Тогава той я вдигна на магарето и човекът стана и отиде на мястото си.** (1) гл. 20:5
29 **И когато дойде в къщата си, взе нож, хвана наложницата си и я разсече на дванадесет части, с костите ѝ, и я изпрати по всичките области на Израил**[1]**.** (1) гл. 20:6; 1 Царе 11:7
30 **И всички, които видяха това, казаха: Такова нещо не е ставало, нито се е виждало от деня, в който израилевите синове излязоха от египетската земя, до днес. Размислете за това, съветвайте се и говорете**[1]**!** (1) гл. 20:7; Пр. 20:18

20 **И всичките израилеви синове из-**
лязоха и цялото общество, от Дан до
Вирсавее[1] **и галаадската земя**[2]**, се съ-**
бра като един човек[3] **пред ГОСПОДА**
в Масфа[4]**.** (1) 1 Царе 3:20; 2 Царе 3:10;
3 Царе 4:25; 1 Лет. 21:2; 2 Лет. 30:5; (2) Иис. Нав. 22:9;
(3) 1 Царе 11:7; (4) гл. 11:34; Иис. Нав. 18:26
2 **И началниците на целия народ, на**
всичките израилеви племена, се пред-
ставиха в събранието на Божия на-
род – четиристотин хиляди мъже пе-
шаци, които теглеха меч[1]**.**
(1) Иис. Нав. 4:13; 22:12
3 **А вениаминовите синове чуха, че из-**
раилевите синове се изкачили в Мас-
фа. И израилевите синове казаха: Раз-
кажете *ни* **как стана това зло**[1]**!**
(1) ст. 12; Втзк. 13:14
4 **Тогава левитът, мъжът на убитата**
жена, отговори и каза: Дойдох в Гавая,
която принадлежи на Вениамин, аз и
наложницата ми, за да пренощуваме[1]**.**
(1) гл. 19:15
5 **И гавайските мъже се вдигнаха про-**
тив мен и през нощта заобиколиха къ-
щата заради мен[1]**. Възнамеряваха да**
ме убият, а наложницата ми изнасили-
ха, така че умря[1]**.** (1) гл. 19:22-29
6 **Тогава взех наложницата си и я раз-**
сякох на парчета, и я изпратих по ця-
лата земя на израилевото наследство[1]**;**
защото те извършиха развратно и по-
зорно нещо в Израил[2]**.**
(1) гл. 19:29; (2) Лев. 18:24-30; Иис. Нав. 7:15
7 **Ето, всички вие сте израилеви сино-**
ве – дайте тук мнението и съвета си[1]**!**
(1) гл. 19:30
8 **Тогава целият народ стана като един**
човек и каза: Никой от нас няма да
отиде в шатрата си и никой от нас
няма да се върне в дома си,
9 **а ето сега какво ще направим на**
Гавая: *ще отидем* **срещу нея по жре-**
бий[1]**.** (1) Пр. 16:33
10 **И ще вземем по десет мъже на**
сто от всичките израилеви племена и
по сто на хиляда, и по хиляда на десет
хиляди, за да донесат храна на народа,
така че като стигнат в Гавая Вениа-
минова, да ѝ направят според цялото
безумие, която е извършила в Изра-
ил[1]**.** (1) ст. 6
11 **И всичките израилеви мъже се**
събраха срещу града, обединени като
един човек.
12 **Тогава израилевите племена изпра-**
тиха мъже по всички вениаминови ро-
дове да кажат: Какво е това зло, което
се е извършило между вас[1]**?** (1) ст. 3
13 **Затова сега, предайте хората, злите**
мъже* от Гавая, за да ги умъртвим
и да отмахнем злото от Израил[1]**! Но**
вениаминовите синове не поискаха да
послушат гласа на братята си, израиле-
вите синове. **букв.:* синовете на Велиал
(1) Втзк. 17:7,12
14 **И вениаминовите синове се съ-**
браха от градовете си в Гавая, за да
излязат на бой срещу израилевите си-
нове.
15 **И в същия ден вениаминовите**
синове от градовете се преброиха:
двадесет и шест хиляди мъже, които
теглеха меч, освен жителите на Гавая,
които се преброиха: седемстотин из-
брани мъже.
16 **От целия този народ седемстотин**
избрани мъже бяха леваци[1]**; всеки**
хвърляше камък на косъм и не про-
пускаше[2]**.** (1) гл. 3:15; (2) 1 Лет. 12:2
17 **И израилевите мъже без Вениа-**
мин се преброиха: четиристотин хиля-
ди мъже, които теглеха меч; всички те
бяха мъже, *годни* **за война.**
18 **И израилевите синове станаха и се**
изкачиха във Ветил, и се допитаха до
Бога[1] **и казаха: Кой от нас да се изка-**
чи пръв на бой срещу вениаминовите
синове? И ГОСПОД каза: Юда *да се*
изкачи **пръв**[2]**.** (1) гл. 1:1; (2) гл. 1:2
19 **И израилевите синове станаха на**
сутринта и се разположиха на стан
срещу Гавая.
20 **И израилевите мъже излязоха на**
бой срещу Вениамин и израилевите
мъже се строиха за бой срещу тях при
Гавая.
21 **Тогава вениаминовите синове изля-**
зоха от Гавая и в онзи ден простряха

на земята двадесет и две хиляди мъже от Израил[1]. (1) Бит. 49:27; Ос. 10:9

22 **Но народът, израилевите мъже, се насърчиха и отново се строиха за бой на мястото, където се бяха строили първия ден.**

23 **И израилевите синове се изкачиха и плакаха пред ГОСПОДА до вечерта[1], и се допитаха до ГОСПОДА[2] и казаха: Да изляза ли отново на бой срещу синовете на брат си Вениамин? И ГОСПОД каза: Изкачете се срещу него.**

(1) гл. 21:2; Иис. Нав. 7:6; 1 Царе 7:6; 2 Царе 3:35; (2) гл. 1:1

24 **И на втория ден израилевите синове се приближиха до вениаминовите синове.**

25 **И на втория ден Вениамин излезе от Гавая срещу тях и простряха на земята още осемнадесет хиляди мъже от израилевите синове[1]; всички те теглеха меч.** (1) ст. 21

26 **Тогава всички израилеви синове и целият народ се изкачиха и дойдоха във Ветил[1], и плакаха, и останаха там пред ГОСПОДА[2], и постиха онзи ден до вечерта[3]. И принесоха всеизгаряния и примирителни жертви пред ГОСПОДА[4].** (1) ст. 18; Бит. 28:19; (2) Иис. Нав. 24:1; (3) ст. 23; (4) гл. 21:4

27 **И израилевите синове се допитаха до ГОСПОДА[1] – защото през онези дни ковчегът на Божия завет беше там[2]**

(1) гл. 1:1; (2) 2 Царе 7:6,7

28 **и Финеес[1], синът на Елеазар, син на Аарон, стоеше пред него през онези дни,** *за да служи* **– и казаха: Да изляза ли отново на бой срещу синовете на брат си Вениамин, или да престана? И ГОСПОД каза: Изкачете се, защото утре ще го предам в ръката ти[2].**

(1) Изх. 6:25; (2) гл. 1:2

29 **Тогава Израил постави засада около Гавая[1].** (1) Иис. Нав. 8:2,4

30 **И на третия ден израилевите синове се изкачиха срещу вениаминовите синове и се строиха срещу Гавая както другите пъти.**

31 **И вениаминовите синове излязоха срещу народа и се отдалечиха от града, и започнаха както другите пъти да убиват някои от народа[1], около тридесет израилеви мъже, по пътищата, единият от които отива към Ветил, а другият – през полето към Гавая.**

(1) Иис. Нав. 8:17

32 **И вениаминовите синове казаха: Те падат пред нас както преди. А израилевите синове казаха: Да побегнем[1] и да ги отдалечим от града по пътищата.**

(1) Иис. Нав. 8:6

33 **Тогава всичките израилеви мъже станаха от мястото си и се строиха във Ваал-Тамар, докато израилевата засада изскочи от мястото си от ливадата на Гавая.**

34 **И десет хиляди избрани мъже от целия Израил дойдоха срещу Гавая и битката се ожесточи; онези обаче не знаеха, че злото ги постигаше[1].**

(1) Иис. Нав. 8:14-17

35 **И ГОСПОД разби Вениамин пред Израил, и в онзи ден израилевите синове простряха двадесет и пет хиляди и сто мъже от Вениамин; всички те теглеха меч.**

36 **И вениаминовите синове видяха, че бяха победени. И израилевите мъже дадоха място на вениаминците, тъй като разчитаха на засадата, която бяха поставили срещу Гавая.**

37 **И засадата побърза и нападна Гавая и засадата отиде и порази целия град с острието на меча[1].**

(1) Иис. Нав. 8:14-17

38 **А израилевите мъже си бяха определили знак със засадата, те да направят да се издигне от града голям димен стълб.**

39 **И израилевите мъже се обърнаха в битката и Вениамин започна да убива някои от израилевите синове, около тридесет мъже, защото казаха: Наистина те падат пред нас както в първата битка.**

40 **Тогава облакът започна да се издига от града в димен стълб и Вениамин се обърна, и ето, целият град се издигаше** *в пламъци* **към небето[1].**

(1) Иис. Нав. 8:20

41 **Тогава израилевите мъже се обър-**
наха и вениаминовите мъже се ужаси-
ха, защото видяха, че злото ги беше
постигнало[1]. (1) Иис. Нав. 8:20
42 **И те обърнаха** *гръб* **пред израи-**
левите мъже по пътя към пустинята,
но битката ги застигна; и онези, които
излизаха **от градовете, ги обкръжаваха**
и ги избиваха.
43 **Те обкръжиха Вениамин, гониха го**
и **го тъпкаха без почивка чак срещу**
Гавая към изгрев слънце.
44 **И от Вениамин паднаха осемнаде-**
сет хиляди мъже; всички те бяха храб-
ри мъже.
45 **Тогава се обърнаха и побягнаха**
към пустинята на канарата Римон[1]; и
израилевите синове **събраха от тях оста-**
тък *от* **пет хиляди мъже по пътищата**
и ги гониха до Гидом, и избиха от тях
две хиляди мъже. (1) гл. 21:13
46 **Така всичките, които паднаха в**
онзи ден от Вениамин, бяха двадесет
и пет хиляди мъже, които теглеха меч;
всички те бяха храбри мъже.
47 **А шестстотин мъже се обърнаха и**
побягнаха към пустинята на канарата
Римон, и останаха на канарата Римон[1]
четири месеца. (1) гл. 21:13
48 **И израилевите мъже се върнаха**
към вениаминовите синове и ги пора-
зиха с острието на меча – от мъжете
на *всеки* **град до добитъка, и всичко,**
което намериха. И всички градове, ко-
ито намериха, запалиха с огън[1].
(1) гл. 21:23

21 **А израилевите мъже се бяха за-**
клели в Масфа и бяха казали: Никой
от нас да не даде дъщеря си на вени-
аминците за жена!
2 **И народът дойде във Ветил и остана**
там пред Бога до вечерта, и издигна
гласа си, и плака горчиво[1].
(1) гл. 20:23,26; 1 Царе 30:4
3 **И казаха: ГОСПОДИ, Боже на Изра-**
ил, защо стана това в Израил, така че
днес да липсва едно племе в Израил?
4 **И на следващия ден народът стана**
рано и издигна там олтар[1], и принесе
всеизгаряния и примирителни жерт-
ви[2]. (1) гл. 6:24; (2) гл. 20:26; 2 Царе 24:25
5 **И израилевите синове казаха: Кой**
измежду всичките израилеви племена
не се изкачи в събранието при ГОС-
ПОДА? Защото бяха дали голяма клет-
ва относно онзи, който не би дошъл
при ГОСПОДА в Масфа, и бяха каза-
ли: Непременно да се умъртви[1]!
(1) 1 Царе 11:7; 14:24
6 **И израилевите синове заскърбиха**
за брат си Вениамин и казаха: Днес се
отсече едно племе от Израил!
7 **Какво да сторим за оцелелите от**
тях, за *да имат* **жени, след като се за-**
клехме в ГОСПОДА да не им даваме
жени от нашите дъщери?
8 **И казаха: Кой от израилевите пле-**
мена не се е изкачил при ГОСПОДА в
Масфа? И ето, никой от Явис-Галаад[1]
не беше дошъл на събранието в ста-
на[2]. (1) 1 Царе 11:1,9; (2) гл. 5:23
9 **И народът се преброи, и ето, там**
нямаше нито един от жителите на
Явис-Галаад.
10 **И обществото изпрати там два-**
надесет хиляди от най-храбрите мъже
и им заповядаха, и казаха: Идете и
избийте жителите на Явис-Галаад с ос-
трието на меча – и жените и децата!
11 **И ето какво да направите: да из-**
пълните проклятието над всеки *от*
мъжки пол и над всяка жена, която е
познала мъжко легло[1]. (1) Чис. 31:17,18
12 **И те намериха между жителите на**
Явис-Галаад четиристотин момичета,
девици, които не бяха познали мъж в
мъжко легло, и ги доведоха в стана в
Сило[1], който е в ханаанската земя.
(1) Иис. Нав. 18:1
13 **И цялото общество изпрати да го-**
ворят на вениаминовите синове, които
бяха на канарата Римон[1], и им провъз-
гласиха мир. (1) гл. 20:47
14 **И в онова време Вениамин се вър-**
на и те им дадоха жените, които бяха
оставили живи от жените на Явис-Гала-
ад; но пак не им бяха достатъчно.

15 **И народът се смили над Вениамин, понеже ГОСПОД беше направил пролом в израилевите племена.**
16 **Тогава старейшините на обществото казаха: Какво да направим за оцелелите, за** *да имат* **жени, тъй като жените от Вениамин загинаха?**
17 **И казаха: Трябва да има наследство за оцелелите от Вениамин, за да не загине едно племе от Израил.**
18 **Ние обаче не можем да им дадем жени от нашите дъщери, защото израилевите синове се заклеха и казаха: Проклет, който даде жена на вениаминците!**
19 **Тогава казаха: Ето, всяка година има празник на ГОСПОДА в Сило, който е на север от Ветил, към изгрев слънце от пътя, който се изкачва от Ветил към Сихем, и на юг от Левона.**
20 **И те заповядаха на вениаминовите синове и казаха: Идете и залегнете в лозята,**
21 **и гледайте; и ето, когато силоанските дъщери излязат да играят танци**[1]**, тогава излезте от лозята, и си отвлечете всеки за себе си жена от силоанските дъщери, и си идете във вениаминовата земя.**

(1) гл. 11:34

22 **И когато бащите им или братята им дойдат да ни се оплачат, ние ще им кажем: Бъдете милостиви към тях заради нас, понеже в битката не задържахме жена за всекиго; а сега не сте им дали вие, че да сте виновни!**
23 **И вениаминовите синове направиха така и си взеха жени според броя си от танцуващите, които отвлякоха. После отидоха и се върнаха в наследството си, и построиха градовете, и живееха в тях**[1]**.**

(1) гл. 20:48

24 **И в онова време израилевите синове си отидоха оттам, всеки в племето си и в рода си; отидоха си оттам, всеки в наследството си.**
25 **В онези дни нямаше цар в Израил; всеки правеше, каквото му се виждаше добро**[1]**.**

(1) гл. 17:6; Ис. 53:6; 66:3; Римл. 3:12

Книгата

Р У Т

1 **И в дните, когато съдеха съдиите[1], в земята настана глад[2]. И един човек от Витлеем Юдейски[3] отиде да живее като чужденец в моавските полета – той и жена му, и двамата му сина.**
(1) Съд. 2:16; (2) Бит. 12:10; 2 Царе 21:1; 4 Царе 8:1; Ам. 4:6; (3) Съд. 17:7; 1 Лет. 2:51,54
2 **Името на човека беше Елимелех, името на жена му – Ноемин, а името на двамата му сина – Маалон и Хелеон;** *те бяха* **ефратци[1] от Витлеем Юдейски. И те отидоха в моавските полета и останаха там.**
(1) Бит. 35:19; 1 Царе 17:12
3 **И Елимелех, мъжът на Ноемин, умря и тя остана с двамата си сина.**
4 **И те си взеха моавки** *за* **жени[1]: името на едната беше Орфа, а името на другата – Рут[2]. И живяха там около десет години.** (1) Неем. 13:23; (2) Мт. 1:5
5 **И двамата, Маалон и Хелеон, също умряха, и жената остана без двамата си сина и мъжа си.**
6 **И тя стана със снахите си и се върна от моавските полета, защото беше чула в моавските полета, че ГОСПОД посетил народа Си[1] и му дал хляб[2].**
(1) Бит. 50:25; Изх. 4:31; Пс. 102:13; (2) Йоил 2:19
7 **Затова тя излезе от мястото, където беше, и двете ѝ снахи с нея; и поеха по пътя, за да се върнат в земята на Юда[1].** (1) 4 Царе 8:3
8 **И Ноемин каза на двете си снахи: Идете, върнете се всяка в дома на майка си. ГОСПОД да ви окаже милост[1], както вие оказвахте на умрелите и на мен[2].** (1) 2 Царе 2:6; (2) гл. 3:10
9 **ГОСПОД да ви даде да намерите спокойствие, всяка в дома на мъжа си[1]. И тя ги целуна. А те издигнаха гласовете си и заплакаха.** (1) гл. 3:1
10 **И ѝ казаха:** *Не,* **непременно ще се върнем с теб при твоя народ!**
11 **А Ноемин каза: Върнете се, дъщери мои. Защо да идвате с мен? Имам ли още синове в утробата си, че да ви станат мъже[1]?** (1) Бит. 38:11
12 **Върнете се, дъщери мои, идете, защото аз съм прекалено стара, за да се омъжа. Ако кажех,** *че* **имам надежда,** *даже* **ако се омъжех тази нощ и родях синове,**
13 **вие бихте ли ги чакали, докато порастнат[1]? Бихте ли се въздържали затова да не се омъжите? Не, дъщери мои – понеже моята горчивина е по-голяма от вашата, защото ръката на ГОСПОДА се е простряла против мен[2].**
(1) Бит. 38:11; (2) ст. 21; Съд. 2:15; Йов 19:21; Пс. 32:4
14 **И те издигнаха гласовете си и отново заплакаха. И Орфа целуна свекърва си** *за сбогом,* **а Рут се прилепи към нея.**
15 **И тя каза: Ето, етърва ти се върна при народа си и при боговете си; върни се** *и ти* **след етърва си[1].**
(1) 2 Царе 15:19

16 **Но Рут каза: Не ме убеждавай да**
те оставя *и* **да не дойда след теб, за-**
щото, където отидеш ти, ще отида и
аз и където останеш, ще остана и аз[1]**;**
твоят народ *ще бъде* **мой народ и твоят**
Бог – мой Бог[2]**;** (1) 2 Царе 15:21;
4 Царе 2:2,4,6; (2) гл. 2:11,12; Ис. 14:1; Зах. 8:23
17 **където умреш ти, ще умра и аз и**
там ще бъда погребана. Така да ми на-
прави ГОСПОД и така да прибави[1] **–**
само **смъртта ще ме раздели от теб!**
(1) 1 Царе 3:17
18 **И като видя** *Ноемин,* **че беше ре-**
шена да отиде с нея, престана да я
уговаря[1]**.** (1) Деян. 21:14
19 **И двете вървяха, докато дойдоха**
във Витлеем. И когато стигнаха във
Витлеем, целият град се раздвижи за-
ради тях[1] **и** *жените* **казваха: Това ли е**
Ноемин? (1) Мт. 21:10
20 **А тя им каза: Не ме наричайте**
Ноемин*, наричайте ме Мера, защо-**
то Всесилният ми е направил *живота*
много горчив[1]**.** *Приятна **Огорчена
(1) Изх. 15:23; Йов 9:18
21 **Пълна излязох, а ГОСПОД ме дове-**
де обратно празна[1]**. Защо ме наричате**
Ноемин, когато ГОСПОД свидетелства
против мен и Всесилният ми стори
зло[2]**?** (1) Йов 1:21; (2) ст. 13
22 **Така Ноемин се върна и с нея**
снаха ѝ Рут, моавката, която се въ̀р-
на от моавските полета. А те дойдоха
във Витлеем в началото на ечемичната
жетва[1]**.** (1) гл. 2:23

2

И Ноемин имаше един роднина на
мъжа си, един много богат човек от
рода на Елимелех на име Вооз[1]**.**
(1) Мт. 1:5
2 **И моавката Рут каза на Ноемин:**
Моля те, нека отида на полето да съ-
бирам класове[1] **след онзи, в чиито очи**
намеря благоволение[2]**. И тя ѝ каза:**
Иди, дъще моя.
(1) Лев. 19:9; (2) Бит. 32:5; 1 Царе 1:18
3 **И тя тръгна и отиде, и събираше**
в полето след жетварите. И случайно[1]
попадна в нивата на Вооз, който беше
от рода на Елимелех. (1) 2 Царе 1:6; 20:1
4 **И ето, Вооз дойде от Витлеем и каза**
на жетварите: ГОСПОД да е с вас![1]
И те му отговориха: ГОСПОД да те
благослови![2] (1) Съд. 6:12; 1 Царе 17:37;
2 Сол. 3:16; (2) Бит. 28:3; Чис. 6:24; Пс. 134:3; Ер. 31:23
5 **И Вооз каза на слугата си, който**
беше поставен над жетварите: Чие е
това момиче?
6 **И слугата, който беше поставен над**
жетварите, отговори и каза: Това е
моавското момиче, което се върна с
Ноемин от моавските полета.
7 **И тя каза: Моля те, нека да бера ос-**
таналите класове и да събирам между
снопите след жетварите! И така дойде
и стоя от сутринта до сега, само малко
си почина в къщата.
8 **И Вооз каза на Рут: Чуваш ли, дъще**
моя, не ходи да събираш *класове*[1] **в**
друга нива и не си отивай оттук, а
стой тук при моите момичета.
(1) Лев. 19:9
9 **Нека очите ти бъдат** *насочени* **към**
нивата, където жънат, и ходи след тях.
Ето, аз поръчах на момчетата да не те
докосват. А когато си жадна, иди при
съдовете и пий каквото са наточили
момчетата.
10 **Тогава тя падна на лицето си и се**
поклони до земята[1]**, и му каза: Защо**
намерих благоволение в очите ти да
ме забележиш[2]**, като съм чужденка**[3]**?**
(1) 1 Царе 25:23,41; (2) 2 Царе 7:18; (3) Лев. 19:34
11 **А Вооз отговори и ѝ каза: Добре**
ми беше разказано всичко, което си
направила за свекърва си след смъртта
на мъжа си, и как си оставила баща
си и майка си, и родината си и си
дошла при народ, който по-рано не си
познавала[1]**.** (1) гл. 1:14-19; 3:10
12 **ГОСПОД да ти отплати за делото**
ти[1] **и пълна награда да ти се даде от**
ГОСПОДА, Израилевия Бог, под чиито
криле си дошла да търсиш прибежи-
ще[2]**!** (1) 1 Царе 24:20; (2) гл. 1:16; Пс. 17:8
13 **А тя каза: Нека намеря благоволе-**
ние в очите ти[1]**, господарю мой, поне-**

же ти ме утеши и говори на сърцето на слугинята си, макар и да не съм като някоя от твоите слугини[2].
(1) Бит. 32:5; 1 Царе 1:18; (2) 1 Царе 25:41

14 **И по време на яденето Вооз ѝ каза: Ела тук и яж от хляба, и натопи залъка си в оцета. И тя седна до жетварите и той ѝ подаде печено жито и тя яде и се насити, и остави остатък.**

15 **И стана да събира** *класове,* **а Вооз заповяда на момчетата си и им каза: Нека събира и между снопите[1] и не я обиждайте.** (1) Лев. 19:9

16 **И даже изваждайте за нея** *класове* **от ръкойките и ги оставяйте, за да ги събира, и не ѝ се карайте.**

17 **И тя събира в нивата до вечерта и очука събраното, и то беше около една ефа ечемик[1].** (1) Изх. 16:36

18 **И го взе и отиде в града, и свекърва ѝ видя какво беше събрала. И тя извади и ѝ даде това, което беше оставила, след като се бе заситила.**

19 **И свекърва ѝ каза: Къде събира днес и къде работи? Благословен да бъде онзи, който те забеляза[1]! И тя разказа на свекърва си при кого беше работила и каза: Името на човека, при когото работих днес, е Вооз.** (1) Пс. 41:1

20 **Тогава Ноемин каза на снаха си: Благословен да е той от ГОСПОДА[1], който не оттегли милостта си нито от живите, нито от умрелите! И Ноемин ѝ каза: Този човек ни е близък, един от сродниците ни[2].** (1) гл. 3:10; 2 Царе 2:5; Йов 29:13; (2) гл. 3:9,12; 4:4,6; Лев. 25:25; Втзк. 25:5

21 **И моавката Рут каза: Той ми каза също: Да се държиш близо до момчетата ми, докато не свършат цялата ми жетва.**

22 **И Ноемин каза на снаха си Рут: Добре е, дъще моя, да излизаш с неговите момичета и да не те срещат в друга нива.**

23 **И така, тя се държа близо до момичетата на Вооз, за да събира** *класове,* **докато свършиха ечемичната жетва и пшеничената жетва[1]. И живееше със свекърва си.** (1) гл. 1:22

3 **После свекърва ѝ Ноемин ѝ каза: Дъще моя, да не потърся ли спокойствие за теб, за да ти бъде добре[1]?**
(1) гл. 1:9; 1 Кор. 7:36; 1 Тим. 5:14

2 **И сега, Вооз, с чиито момичета си била, не е ли наш роднина? Ето, тази нощ той вее ечемик на хармана.**

3 **Затова изкъпи се и се помажи, и си сложи** *най-добрите* **дрехи, и слез на хармана; но не се показвай на човека, докато не е свършил яденето и пиенето.**

4 **И когато си легне, забележи мястото, където си ляга, и иди, повдигни завивката откъм краката му, и легни; а той ще ти каже какво трябва да направиш.**

5 **А тя ѝ каза: Всичко, което казваш, ще направя.**

6 **И тя слезе на хармана и направи всичко, което ѝ заповяда свекърва ѝ[1].**
(1) Ест. 2:10,20

7 **И Вооз яде и пи, и сърцето му се развесели[1], и отиде да си легне в края на житния куп. А тя дойде тихо, повдигна завивката откъм краката му и легна.** (1) Съд. 19:6; Екл. 9:7

8 **И около полунощ човекът се стресна и се обърна, и ето, при краката му лежеше жена.**

9 **И каза: Коя си ти? А тя отговори: Аз съм слугинята ти Рут. Простри дрехата* си над слугинята си, защото си сродник[1]!** **букв.:* крилете; (1) гл. 2:20

10 **Тогава той каза: Благословена да си от ГОСПОДА[1], дъще моя! Последната ти доброта, която показа, е по-голяма от първата[2], понеже не отиде след млади мъже, били те бедни или богати.**
(1) 1 Царе 15:13; (2) гл. 1:8; 2:11,20

11 **И сега, дъще моя, не се бой[1]. Ще направя за теб всичко, каквото кажеш, защото целият град* на народа ми знае, че си добродетелна жена[2].**
**букв.:* цялата порта; (1) Лк. 1:30; (2) Пр. 31:10,29

12 **И сега, вярно е, че аз съм сродник[1], но има един по-близък сродник от мен[2].** (1) гл. 2:20; (2) гл. 4:1,4

13 **Остани тази нощ; и на сутринта,**

ако той иска да изпълни към теб дълга на сродник*, добре, нека го изпълни[1]. Но ако не иска да изпълни към теб дълга на сродник, тогава аз ще изпълня дълга към теб – жив е ГОСПОД! Лежи *тук* **до сутринта.**

**букв.:* да те откупи; (1) гл. 4:5,6

14 **И тя лежа при краката му до сутринта и стана, преди човек да може да разпознава човека; а той каза: Нека не се знае, че жена е идвала на харма-на[1].** (1) 1 Кор. 10:32

15 **И каза: Донеси покривалото, което е върху теб, и го дръж. И тя го държа, а той премери шест** *мери* **ечемик, и** *го* **натовари на нея. И си отиде в града.**

16 **И когато дойде при свекърва си, тя каза: Какво стана*, дъще моя? И тя ѝ разказа всичко, което човекът беше направил за нея.** **букв.:* Коя си ти

17 **И каза: Тези шест** *мери* **ечемик той ми ги даде, защото ми каза: Да не отидеш с празни ръце при свекърва си.**

18 **Тогава тя каза: Чакай, дъще моя, докато узнаеш как ще свърши работата; защото човекът няма да се успокои, докато не свърши работата** *още* **днес.**

4 **А Вооз се изкачи при портата и седна там[1]; и ето, мина сродникът, за когото Вооз беше говорил[2]. И той каза: Ти и ти, отбий се, седни тук. И той се отби и седна.** (1) Бит. 19:1; 34:20; (2) гл. 3:12

2 **И той взе десет мъже от градските старейшини[1] и каза: Седнете тук. И те седнаха.** (1) Втзк. 25:7; 3 Царе 21:8

3 **И каза на сродника: Ноемин, която се върна от моавските полета, продава нивата, която принадлежеше на брат ни Елимелех.**

4 **Затова аз си помислих да ти съобщя и да** *ти* **кажа: Купи** *я* **пред жителите и пред старейшините на народа ми[1]. Ако ще откупиш, откупи, но ако няма да откупиш, кажи ми, за да зная; защото няма друг освен теб,** *който* **да откупи, и аз съм след теб[2]. И той каза: Ще откупя[2].**

(1) Бит. 23:11; (2) гл. 2:20; 3:9,12; Лев. 25:25; Втзк. 25:8

5 **Тогава Вооз каза: В деня, когато купиш нивата от ръката на Ноемин, трябва да** *я* **купиш и от моавката Рут, жената на умрелия, за да издигнеш името на умрелия над наследството му[1].** (1) гл. 3:13; Бит. 38:8

6 **А сродникът каза: Не мога да** *я* **откупя за себе си, да не би да съсипя собственото си наследство[1]. Ти откупи за себе си това, което е мое да откупя, защото аз не мога да** *го* **откупя[2].**

(1) ст. 5; (2) ст. 4

7 **А в предишните времена това беше обичаят в Израил при откупуване и при размяна, за да се потвърди всяко нещо: човекът събуваше обувката си и** *я* **даваше на другия[1]; и това беше свидетелството в Израил.** (1) Втзк. 25:9

8 **Затова сродникът каза на Вооз: Купи** *я* **за себе си! – и събу обувката си.**

9 **Тогава Вооз каза на старейшините и на целия народ[1]: Днес вие сте свидетели, че купих от ръката на Ноемин всичко, което беше на Елимелех, и всичко, което беше на Хелеон и Маалон.** (1) Бит. 23:11

10 **И моавката Рут, вдовицата на Маалон, придобих за своя жена[1], за да издигна името на умрелия над наследството му, за да не се изличи името на умрелия измежду братята му и от портата на мястото му[2]. Вие сте свидетели** *за това* **днес.** (1) Пр. 18:22; (2) Втзк. 25:6

11 **И целият народ, който беше при портата, и старейшините[1] казаха: Свидетели сме[2]! ГОСПОД да направи жената, която влиза в дома ти, като Рахил и Лия[3], двете, които съградиха израилевия дом[4]; а ти да придобиеш сила в Ефрат[5] и да оставиш име във Витлеем[5]!** (1) Втзк. 25:7; 3 Царе 21:8; (2) Ер. 32:10,12; (3) Бит. 29:16; (4) Бит. 35:23,24; (5) Бит. 35:19

12 **И нека домът ти бъде като дома на Фарес[1], когото Тамар роди на Юда,**

чрез потомството, което ГОСПОД ще
ти даде от тази млада жена!
(1) ст. 18; Бит. 38:29

13 **Така Вооз взе Рут и тя му стана**
жена, и той влезе при нея; и ГОСПОД
ѝ даде да забременее и тя роди син.
14 **Тогава жените казаха на Ноемин:**
Благословен да е ГОСПОД, който днес
не те остави без сродник[1]**; нека името**
му стане известно в Израил. (1) Лк. 1:58
15 **И нека ти бъде обновител на живо-**
та и хранител в старините ти, защото
го роди снаха ти, която те обича, коя-
то е по-добра за теб от седем сина[1]**!**
(1) 1 Царе 1:8
16 **Тогава Ноемин взе детето и го сло-**
жи на пазвата си, и му стана бавачка.
17 **И съседките му дадоха име, като**
казаха: Син се роди на Ноемин! И го
нарекоха Овид[1]**. Той е баща на Есей,**
бащата на Давид[2]**.** (1) Мт. 1:5; (2) 1 Царе 17:12
ст. 18-22: 1 Лет. 2:4-15; Мт. 1:3-6; Лк. 3:32-34

18 **И ето родословието на Фарес**[1]**:**
Фарес роди Есрон, (1) ст. 12
19 **Есрон роди Арам, а Арам роди**
Аминадав,
20 **Аминадав роди Наасон, а Наасон**
роди Салмон,
21 **Салмон роди Вооз, а Вооз роди**
Овид,
22 **Овид роди Есей**[1]**, а Есей роди Да-**
вид. (1) ст. 17

Първата книга на
ЦАРЕТЕ
или
Първата книга на Самуил

1 **Имаше един човек от Раматаим-Софим[1], от хълмистата земя на Ефрем[2], и името му беше Елкана[3], син на Ероам, син на Елиу, син на Тоу, син на Суф[3], ефратец[4].** (1) ст. 19; (2) гл. 9:4; Съд. 4:5; (3) 1 Лет. 6:27,34,35; (4) гл. 17:12; Съд. 12:5

2 **И той имаше две жени; името на едната беше Анна, а името на другата – Фенина. Фенина имаше деца, а Анна нямаше деца[1].** (1) Бит. 11:30

3 **А този човек всяка година се изкачваше от града си, за да се поклони и да принесе жертва[1] на ГОСПОДА на Войнствата в Сило[2]. А двамата синове на Илий – Офний и Финеес – бяха свещеници на ГОСПОДА там.** (1) гл. 2:19; (2) Иис. Нав. 18:1

4 **И в деня, когато Елкана принасяше жертва, той даваше дялове на жена си Фенина и на всичките ѝ синове и дъщери;**

5 **а на Анна даваше двоен дял[1], защото обичаше Анна; но ГОСПОД беше затворил утробата ѝ[2].** (1) Бит. 43:34; (2) ст. 2

6 **А съперницата ѝ я дразнеше много, за да я наскърбява[1], защото ГОСПОД беше затворил утробата ѝ.** (1) гл. 2:1

7 **И всяка година, когато той правеше това, тя я дразнеше; всеки път, когато отиваше в ГОСПОДНИЯ дом. И тя плачеше и не ядеше[1].** (1) Пс. 102:4

8 **А мъжът ѝ Елкана ѝ каза: Анна, защо плачеш? Защо не ядеш? И защо е нажалено сърцето ти? Не съм ли аз по-добър за теб от десет сина[1]?** (1) Рут 4:15

9 **Тогава Анна стана, след като ядоха и пиха в Сило. А свещеникът Илий седеше на стол до стълба** *на вратата* **на ГОСПОДНИЯ храм.**

10 **И тя, с огорчена душа[1], се молеше на ГОСПОДА и плачеше много[2].** (1) Бит. 30:1; Йов 7:11; (2) Як. 5:13

11 **И направи обрек[1] и каза: ГОСПОДИ на Войнствата, ако наистина погледнеш на скръбта на слугинята Си[2] и си спомниш за мен, и не забравиш слугинята Си, и дадеш на слугинята Си мъжко дете, тогава аз ще го дам на ГОСПОДА за всичките дни на живота му и бръснач няма да мине върху главата му!** (1) Бит. 28:20; Чис. 30:6-8; Пр. 31:2; (2) Бит. 29:32; Съд. 13:5

12 **И докато тя продължаваше да се моли пред ГОСПОДА[1], Илий наблюдаваше устата ѝ.** (1) Римл. 12:12

13 **А Анна говореше в сърцето си[1], само устните ѝ се движеха, а гласът ѝ не се чуваше. Затова Илий я помисли за пияна.** (1) Бит. 24:45

14 **И Илий ѝ каза: Докога ще си пияна? Откажи се от виното си!**

15 **А Анна отговори и каза: Не, господарю мой, аз съм жена с наскърбен дух[1]. Нито вино, нито спиртно питие съм пила, а излях душата си пред ГОСПОДА[2].** (1) Пр. 14:10; (2) Пс. 62:8; Фил. 4:6

16 **Не считай слугинята си за негодна жена[1], защото от голямата си мъка и от скръбта си говорих досега.** (1) Втзк. 13:13

17 **Тогава Илий отговори и каза: Иди си с мир[1]; и нека Израилевият Бог изпълни молбата ти, която си отправила към Него[2].** (1) гл. 20:42; 25:35; 29:7; 2 Царе 15:9; Мк. 5:34; (2) Пс. 20:4

18 **А тя каза: Нека слугинята ти намери благоволение в очите ти[1]! И жената отиде по пътя си и яде и лицето ѝ вече не беше** *скръбно[2].* (1) Бит. 32:5; Рут 2:13; (2) Пс. 34:5

19 **И те станаха рано сутринта и се поклониха пред ГОСПОДА, и се върнаха, и дойдоха у дома си в Рама[1]. И Елкана позна жена си Анна, и ГОСПОД си я спомни[2].** (1) ст. 1; гл. 2:11,20; 7:17; 8:4; 15:34; 16:13; 19:18; 25:1; Иис. Нав. 18:25; (2) Бит. 30:22

20 **И на определеното време, след като забременя, Анна роди син и го нарече Самуил*[1],** *като каза:* **Защото го измолих от ГОСПОДА[2].**
*Чут от Бога, *или:* Бог чува
(1) Евр. 11:32; (2) 1 Лет. 4:10; Пс. 120:1; Мт. 7:7

21 **И Елкана се изкачи с целия си дом, за да принесе на ГОСПОДА годишната жертва и обрека си[1].** (1) Втзк. 12:6

22 **Но Анна не се изкачи, защото каза на мъжа си:** *Нека не идвам,* **докато не се отбие детето; тогава ще го занеса, за да се яви пред ГОСПОДА и да остане там завинаги.**

23 **И мъжът ѝ Елкана ѝ каза: Направи, каквото ти се вижда добре[1]. Остани, докато го отбиеш. Само ГОСПОД да утвърди словото Си[2]! И жената остана и кърми сина си, докато го отби.** (1) гл. 14:36,40; Чис. 30:7; (2) 2 Царе 7:25

24 **А когато го отби[1], го взе със себе си, заедно с три юнеца, една ефа брашно и един мех вино, и го донесе в ГОСПОДНИЯ дом в Сило. А детето беше малко.** (1) Бит. 21:8

25 **И заклаха юнеца и донесоха детето при Илий.**

26 **И тя каза: О, господарю мой! Жива душата ти[1], господарю мой; аз съм жената, която беше застанала тук, до теб, и се молеше на ГОСПОДА.** (1) гл. 17:55; 20:3; 25:26; 2 Царе 11:11; 4 Царе 2:2,4,6

27 **За това дете се молех и ГОСПОД изпълни молбата ми, която отправих към Него[1].** (1) ст. 20

28 **Затова и аз го посветих* на ГОСПОДА; докато е жив, ще бъде посветен** на ГОСПОДА[1]. И се поклониха там на ГОСПОДА[2].**
**букв.:* дадох назаем ***букв.:* даден назаем;
(1) гл. 2:20; Чис. 6:8; (2) Съд. 7:15

ст. 1-10: ср. Лк. 1:46-55

2 **Тогава Анна се помоли и каза: Ликува сърцето ми в ГОСПОДА; издигна се рогът ми[1] в ГОСПОДА; устата ми е широко отворена против враговете ми[2], защото се радвам в Твоето спасение[3].** (1) Пс. 89:17; (2) гл. 1:6,7; (3) 2 Лет. 20:27; Пс. 21:1; 35:9

2 **Никой не е свят като ГОСПОДА[1], защото няма друг освен Теб[2] и няма канара като нашия Бог[3].** (1) Изх. 15:11; Лев. 11:45; (2) Втзк. 4:35; (3) Втзк. 32:4; 2 Царе 22:32; Ис. 44:8

3 **Не трупайте горди думи; да не излиза високомерие от устата ви[1], защото ГОСПОД е Бог на знание[2] и от Него се претеглят делата.** (1) Съд. 9:38; Пс. 94:4; (2) Иис. Нав. 22:22

4 **Лъковете на силните се строшават[1], а немощните се препасват със сила[2].** (1) Пс. 46:9; Ер. 51:56; (2) Ис. 40:29

5 **Ситите се цаниха за хляб, а гладните престанаха** *да гладуват.* **Дори и безплодната роди седем[1], а многодетната изнемощя[2].** (1) Пс. 113:9; Ис. 54:1; (2) Ер. 15:9

6 **ГОСПОД умъртвява и съживява[1]; свежда в Шеол и извежда[2].** (1) Втзк. 32:39; 3 Царе 17:22; 4 Царе 5:7; Йн. 5:21; (2) Пс. 30:3; 71:20

7 **ГОСПОД осиромашава и обогатява[1], смирява и възвишава[2].** (1) 1 Лет. 29:12; 2 Лет. 32:27,29; Йов 1:21; (2) Пс. 75:7; Пр. 22:2; Езек. 17:24

8 **Въздига бедния от праха и издига сиромаха от бунището, за да ги сло-**

жи да седят с благородните[1]**; славен**
престол им дава в наследство. Защото
стълбовете на земята са на ГОСПОДА
и Той е поставил на тях света[2]**.**
(1) Йов 36:7; Пс. 107:41; 113:7,8; Екл. 4:14; 1 Кор. 1:28; Як. 2:5; (2) Йов 38:5,6; Пс. 75:3; 104:5
9 **Ще пази краката на светиите Си**[1]**,**
а безбожните ще погинат* в тъмнина-
та[2] **– защото не чрез сила ще победи**
човек[3]**.** **или:* онемеят
(1) гл. 25:26; Пс. 105:37; 121:3; Пр. 2:8; (2) Пс. 1:6; 145:20; Йов 18:18; 40:13; Ис. 47:5; Наум 1:8; (3) Пс. 33:16
10 **Противниците на ГОСПОДА ще се**
сломят; Той ще прогърми от небето
върху тях[1]**. ГОСПОД ще съди краища-**
та на земята, ще даде сила на царя
Си и ще възвиси рога на помазаника
Си[2]**.**
(1) гл. 7:10; 12:17; Пс. 18:13; (2) Пс. 20:6; 132:17; Лк. 1:69
11 **Тогава Елкана отиде у дома си в**
Рама[1]**. А детето служеше на ГОСПОДА**
пред свещеника Илий[2]**.**
(1) гл. 1:19; (2) ст. 18; гл. 3:1
12 **А синовете на Илий бяха лоши**
хора*[1] **и не познаваха ГОСПОДА**[2]**.**
**букв.:* синове на Велиал
(1) Втзк. 13:13; (2) Ер. 2:8; Мал. 2:6-8; Тит 1:16
13 **И обичаят на свещениците спрямо**
народа *беше такъв:* **когато някой при-**
насяше жертва, слугата на свещеника
идваше с тризъба вилица в ръката си,
докато се вареше месото[1]**,** (1) Езек. 46:20
14 **и я забиваше в тенджерата или**
в котела, или в казана, или в гърне-
то; и каквото вдигнеше вилицата, све-
щеникът го вземаше за себе си. Така
правеха в Сило с всичките израилтяни,
които идваха там.
15 **Дори и преди да изгорят тлъсти-**
ната[1]**, слугата на свещеника идваше и**
казваше на човека, който жертваше:
Дай на свещеника месо за печене, за-
щото няма да приеме от теб варено
месо, а сурово. (1) Лев. 3:3-5
16 **И ако човекът му кажеше: Нека**
изгорят първо тлъстината, а после си
вземи колкото иска душата ти! – тога-
ва му казваше: Не, сега ще дадеш, а
ако не, ще го взема насила!
17 **И грехът на тези младежи беше**
много голям пред ГОСПОДА[1]**, защото**
мъжете презираха ГОСПОДНИЯ при-
нос[2]**.** (1) Бит. 13:13; (2) 1 Кор. 11:27,29
18 **А Самуил служеше пред ГОСПО-**
ДА – дете, препасано с ленен ефод[1]**.**
(1) гл. 14:3; 2 Царе 6:14; 1 Лет. 15:27
19 **И майка му му правеше една мал-**
ка дрешка и му я донасяше всяка го-
дина, когато идваше с мъжа си, за да
принесе годишната жертва[1]**.** (1) гл. 1:3
20 **И Илий благослови Елкана и жена**
му и каза: ГОСПОД да ти даде потом-
ство от тази жена вместо заетото*, ко-
ето беше посветено на ГОСПОДА**[1]**.**
И те си отидоха у дома.
**или:* измоленото ***букв.:* дадено назаем; (1) гл. 1:28
21 **И ГОСПОД посети Анна**[1]**; и тя заб-**
ременя и роди трима сина и две дъ-
щери[2]**. А детето Самуил растеше пред**
ГОСПОДА[3]**.** (1) Бит. 21:1;
(2) Пс. 127:3; (3) гл. 3:19; Съд. 13:24; Пр. 3:4; Лк. 2:52
22 **А Илий беше много стар; и чу**
всичко, което синовете му правеха на
целия Израил, и как лежаха с жените,
които се събираха при входа на шатъ-
ра за срещане[1]**.** (1) Изх. 38:8
23 **И той им каза: Защо правите таки-**
ва работи – защото чувам за злите ви
дела от целия народ!
24 **Недейте, синове мои! Защото не**
е добър слухът, който чувам[1] **– вие**
правите ГОСПОДНИЯ народ престъп-
ници. (1) Мал. 2:8
25 **Ако човек съгреши против човек,**
Бог ще го съди[1]**; но ако човек съгреши**
против ГОСПОДА, кой ще се застъпи
за него[2]**? Но те не послушаха гласа на**
баща си, защото ГОСПОД искаше да
ги убие[3]**.** (1) Втзк. 1:17; 3 Царе 8:31,32; (2) Йов 9:33;
(3) Бит. 38:7,10; Иис. Нав. 11:20; 2 Лет. 10:15; Пр. 13:1
26 **А детето Самуил растеше на ръст**
и на благоволение както пред ГОСПО-
ДА, така и пред хората[1]**.** (1) ст. 21
27 **И един Божи човек**[1] **дойде при**
Илий и му каза: Така казва ГОСПОД:
Не се ли открих ясно на бащиния ти
дом, когато бяха в Египет в дома на
фараона?
(1) гл. 9:6; Втзк. 33:1; Съд. 13:6; 3 Царе 13:1
28 **И не избрах ли него от всичките**
израилеви племена за Мой свещеник[1]**,**

за да принася *жертви* **на олтара Ми, да гори тамян[2] и да носи ефод пред Мен? И не дадох ли на бащиния ти дом всичките жертви чрез огън на израилевите синове[3]?**
(1) Изх. 28:1; (2) Изх. 30:7; (3) Лев. 2:3,10

29 **Защо ритате жертвата Ми и приноса Ми, които съм заповядал** *да принасят* **в жилището** *Ми,* **и почиташ синовете си повече от Мен, за да се угоявате с най-доброто от всичките приноси на народа Ми Израил?**
30 **Затова ГОСПОД, Израилевият Бог, заявява: Аз наистина казах, че твоят дом и домът на баща ти ще ходят пред Мен до века[1]. Но сега ГОСПОД казва: Далеч от Мен това! Защото онези, които Ме почитат,** *и* **Аз ще ги почета[2], а онези, които Ме презират, ще бъдат счетени за нищо[3].**
(1) Изх. 29:9; (2) Мт. 26:13; (3) 2 Лет. 26:18; Пс. 18:25,26; Пр. 12:8; Мал. 2:3
31 **Ето, идват дни, когато ще отсека силата ти и силата на бащиния ти дом[1], така че да няма старец в дома ти.**
(1) гл. 3:12,13; 3 Царе 2:27; Пс. 37:17
32 **И ще видиш противник в жилището** *Ми, въпреки* **цялото добро, което** *ГОСПОД* **ще направи на Израил; и никога няма да има старец в дома ти.**
33 **А онзи от твоите, когото не отсека от олтара Си,** *ще бъде,* **за да угасват очите ти и да отслабва душата ти; и всичките рожби на дома ти ще умират на средна възраст[1].** (1) гл. 22:18-20
34 **И това ще ти бъде знамението, което ще дойде върху двамата ти сина, върху Офний и Финеес: в един ден ще умрат и двамата[1].** (1) гл. 4:11
35 **А Аз ще си издигна верен свещеник, който ще върши това, което е според сърцето Ми и според душата Ми; и ще му построя дълготраен дом; и той ще ходи пред помазаника Ми завинаги[1].** (1) 3 Царе 2:35; Езек. 44:15,16
36 **И всеки, който остане в твоя дом, ще идва и ще му се кланя за малко сребро и за къшей хляб и ще казва: Моля те, прикрепи ме към някоя от свещеническите служби, за да ям по къшей хляб[1].** (1) Съд. 17:10; 4 Царе 23:9

3 **И момчето Самуил служеше на ГОСПОДА пред Илий[1]. А ГОСПОДНОТО слово беше рядко в онези дни; видението не беше често[2].**
(1) гл. 2:11,18; (2) Пс. 74:9
2 **И по онова време, когато Илий лежеше на мястото си – а очите му бяха започнали да отслабват** *и* **не можеше да вижда[1] –** (1) гл. 4:15; Бит. 27:1
3 **и Божият светилник още не беше угаснал[1] и Самуил лежеше в ГОСПОДНИЯ храм, където беше Божият ковчег,** (1) Изх. 27:20
4 **ГОСПОД повика Самуил. И той каза: Ето ме[1].** (1) Бит. 22:1
5 **И той изтича при Илий и каза: Ето ме, защото ме повика. А той каза: Не съм** *те* **викал; легни си пак. И той отиде и си легна.**
6 **А ГОСПОД извика втори път: Самуиле! И Самуил стана и отиде при Илий, и каза: Ето ме, защото ме повика. А той отговори: Не съм** *те* **викал, сине мой; легни си пак.**
7 **А Самуил още не познаваше ГОСПОДА[1] и още не му се беше откривало слово от ГОСПОДА.** (1) Йн. 1:31,33
8 **И ГОСПОД повика пак, за трети път. И той стана, отиде при Илий и каза: Ето ме, защото ме повика. Тогава Илий разбра, че ГОСПОД викаше момчето.**
9 **И Илий каза на Самуил: Иди** *и* **си легни; и ако те повика, кажи: Говори, ГОСПОДИ, защото слугата Ти слуша[1]. И Самуил отиде и си легна на мястото.** (1) Пс. 85:8
10 **И ГОСПОД дойде и застана, и повика както предишните пъти: Самуиле! Самуиле! Тогава Самуил каза: Говори, защото слугата Ти слуша[1].** (1) Иис. Нав. 5:14
11 **И ГОСПОД каза на Самуил: Ето, Аз ще извърша в Израил нещо, от което на всекиго, който го чуе, ще му писнат и двете уши[1].** (1) гл. 4:10,11; 4 Царе 21:12; Ер. 19:3

12 **В онзи ден Аз ще изпълня против
Илий всичко, което говорих за дома
му[1] – ще започна и ще завърша[2].**
(1) гл. 2:31-34; 4:11; (2) Чис. 23:19
13 **Защото му казах, че ще съдя дома
му до века за беззаконието, което той
знаеше – защото синовете му си на-
влякоха проклятие, а той не ги възп-
ря[1].** (1) 3 Царе 1:6; 1 Тим. 3:4,5
14 **И затова Аз се заклех на дома на
Илий, че беззаконието на дома на
Илий няма да се умилостиви нито с
жертва, нито с принос до века[1]!**
(1) Чис. 15:30,31
15 **И Самуил лежа до сутринта, после
отвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом.
Но Самуил се боеше да каже видени-
ето на Илий.**
16 **Тогава Илий повика Самуил и каза:
Самуиле, сине мой. А той каза: Ето
ме.**
17 **И той каза: Какво слово ти гово-
ри** *ГОСПОД[1]?* **Моля те, не го крий от
мен[2]. Така да ти направи Бог и така да
прибави[3], ако скриеш от мен нещо от
всичките думи, които ти е говорил!**
(1) Чис. 23:17; (2) Ер. 38:14; (3) гл. 14:44; 20:13; 25:22; Рут 1:17; 4 Царе 6:31; 2 Царе 3:9,35
18 **Тогава Самуил му каза всичките
думи и не скри нищо от него. И той
каза: ГОСПОД е; нека направи, какво-
то Му се вижда добро[1].**
(1) Съд. 10:15; 2 Царе 10:12; 1 Лет. 19:13
19 **И Самуил растеше[1] и ГОСПОД
беше с него[2], и не оставяше нито една
от всичките му думи да падне на земя-
та[3].** (1) гл. 2:26; (2) гл. 10:7; 16:18; 18:12,14; Бит. 39:2,3,21,23; (3) гл. 9:6; Иис. Нав. 21:45; 4 Царе 10:10; 15:12; 22:16; Ис. 55:11
20 **И целият Израил от Дан до Вирса-
вее[1] позна, че Самуил беше утвърден
като пророк от ГОСПОДА[2].** (1) Съд. 20:1; (2) Втзк. 18:21,22; Езек. 33:33; Ам. 2:11; Деян. 13:20
21 **И ГОСПОД отново се явяваше в
Сило[1], понеже ГОСПОД се откриваше
на Самуил в Сило чрез ГОСПОДНОТО
слово[2].** (1) Чис. 12:6; (2) гл. 9:15; Евр. 1:1

4 **И словото на Самуил достигна до
целия Израил[1]. А Израил излезе на бой
срещу филистимците и се разположи
на стан при Евен-Езер[2]; а филистимци-
те се разположиха на стан в Афек[3].**
(1) гл. 10:19; Втзк. 29:11,12; (2) гл. 5:1; 7:12; (3) гл. 29:1; Иис. Нав. 15:53; 3 Царе 20:26
2 **И филистимците се строиха** *за бой*
**срещу Израил. И битката се разрасна
и Израил беше разбит пред филистим-
ците[1]. И те убиха около четири хиляди
мъже на полесражението.**
(1) Лев. 26:37; Чис. 14:45
3 **И когато народът дойде в ста-
на, израилевите старейшини казаха:
Защо днес ГОСПОД ни разби пред
филистимците?[1] Нека вземем при себе
си ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от
Сило, да дойде между нас и да ни из-
бави от ръката на враговете ни[2]!**
(1) Пс. 74:11; Ис. 59:1,2; (2) Чис. 10:35
4 **И народът изпрати в Сило и доне-
соха оттам ковчега на завета на ГОС-
ПОДА на Войнствата, който седи на
престол между херувимите[1]. И двамата
сина на Илий, Офний и Финеес[2], бяха
там с ковчега на Божия завет.**
(1) Изх. 25:22; (2) гл. 14:3
5 **И когато ковчегът на ГОСПОДНИЯ
завет дойде в стана, целият Израил из-
вика с толкова силен вик, че земята
прокънтя[1].** (1) 3 Царе 1:40
6 **А когато филистимците чуха звука
на вика, казаха: Какво** *означава* **звукът
на този голям вик в стана на евреите[1]?
И разбраха, че ГОСПОДНИЯТ ковчег
беше дошъл в стана.** (1) гл. 29:3
7 **И филистимците се уплашиха, за-
щото казаха: Бог е дошъл в стана! И
казаха: Горко ни, защото такова нещо
не е ставало никога досега!**
8 **Горко ни! Кой ще ни избави от ръ-
ката на тези мощни богове? Тези са
боговете, които поразиха египтяните с
всякакви язви в пустинята[1].**
(1) гл. 5:7; Изх. 9:14; 15:14; Откр. 11:6
9 **Укрепете се, филистимци, и бъдете
мъже[1], за да не станете слуги на ев-
реите, както те бяха на вас[2]. Затова
бъдете мъже и се бийте!**
(1) 2 Царе 10:12; (2) Съд. 13:1
10 **И филистимците се биха и Израил**

беше разбит, и всеки побягна в шат-
рата си. И поражението беше много
голямо, защото от Израил паднаха три-
десет хиляди пешаци[1]. (1) Лев. 26:17; Пс. 78:62
11 **И Божият ковчег беше заловен, а**
двамата сина на Илий, Офний и Фи-
неес, умряха[1]. (1) гл. 2:34; 3:12; Пс. 78:64
12 **Тогава един човек от Вениамин из-**
бяга от бойния ред и дойде в Сило в
същия ден с раздрани дрехи и пръст
на главата си[1]. (1) Иис. Нав. 7:6
13 **И когато дойде, ето, Илий седеше**
на стол край пътя и гледаше, защото
сърцето му трепереше за Божия ков-
чег. И когато човекът дойде в града, и
съобщи *това,* **целият град извика.**
14 **И когато Илий чу звука на вика,**
каза: Какво *означава* **звукът на тази**
гълчка? И човекът дойде бързо и каза
на Илий.
15 **А Илий беше на деветдесет и осем**
години и очите му бяха отслабнали, и
не можеше да вижда[1]. (1) гл. 3:2
16 **И човекът каза на Илий: Аз съм**
този, който дойде от бойния ред; днес
избягах от бойния ред. И той каза:
Какво стана, сине мой?
17 **Тогава вестоносецът отговори и**
каза: Израил побягна пред филистим-
ците и стана голямо поражение сред
народа; също и двамата ти сина, Оф-
ний и Финеес, са мъртви, а Божият
ковчег е заловен[1]. (1) ст. 11
18 **И когато спомена за Божия ковчег,**
Илий **падна назад от стола, отстрани**
на портата, и си счупи врата и умря,
защото беше стар и тежък човек. Той
съди Израил четиридесет години[1].
(1) Съд. 15:20
19 **А снаха му, жената на Финеес,**
беше бременна и на път да роди. И
когато чу новината, че Божият ковчег
е заловен и че свекър ѝ и мъжът ѝ
са мъртви, тя се сви и роди, защото
болките ѝ я връхлетяха.
20 **И като умираше, жените, които**
стояха около нея, ѝ казаха: Не се бой,
защото си родила син[1]. **Но тя не отго-**
вори и не обърна внимание. (1) Бит. 35:17
21 **И нарече детето Ихавод***[1], **като**
каза: Славата се оттегли от Израил[2]**! –**
понеже Божият ковчег беше заловен и
заради свекър си и мъжа си[3].
*Безславен; (1) гл. 14:3; (2) Плач 2:1; (3) ст. 11
22 **И тя каза: Славата се оттегли от**
Израил[1], **защото Божият ковчег е зало-**
вен[2]**!** (1) Плач 2:1; (2) ст. 11

5 **А филистимците взеха Божия ковчег**
и го занесоха от Евен-Езер[1] **в Азот**[2].
(1) гл. 4:1; (2) Иис. Нав. 11:22; Ис. 20:1
2 **И филистимците взеха Божия ковчег**
и го занесоха в дома на Дагон[1], **и го**
поставиха до Дагон. (1) Съд. 16:23; 1 Лет. 10:10
3 **И когато азотяните станаха рано на**
следващата сутрин, ето, Дагон беше
паднал по лице на земята пред ГОС-
ПОДНИЯ ковчег[1]. **И те взеха Дагон и**
го поставиха отново на мястото му[2].
(1) Пс. 97:7; 3 Царе 18:26,29; (2) Ис. 46:7; Пс. 115:7
4 **И когато станаха рано на следваща-**
та сутрин, ето, Дагон *пак* **беше паднал**
по лице на земята пред ГОСПОДНИЯ
ковчег. Главата на Дагон и двете дла-
ни на ръцете му *бяха* **отсечени върху**
прага; само *трупът* **на Дагон беше ос-**
танал от него[1]. (1) Ер. 10:14,15
5 **Затова и жреците на Дагон, и всич-**
ки, които влизат в дома на Дагон, не
стъпват на прага на Дагон в Азот *и*
до днес.
6 **Но ръката на ГОСПОДА натежа над**
азотяните, и Той ги съсипа, и *ги* **порази**
с хемороиди – и Азот, и областта му[1].
(1) Втзк. 28:27
7 **И когато мъжете от Азот видяха, че**
стана така, казаха: Ковчегът на Израи-
левия Бог не бива да остава при нас,
защото ръката Му тежи върху нас и
върху нашия бог Дагон[1]. (1) гл. 4:8; 6:20
8 **Затова те изпратиха и събраха при**
себе си всичките филистимски пър-
венци, и казаха: Какво да направим с
ковчега на Израилевия Бог[1]**? А те отго-**
вориха: Нека ковчегът на Израилевия
Бог се отнесе в Гет[2]. **И те отнесоха**
ковчега на Израилевия Бог.
(1) гл. 6:2; (2) гл. 17:52; Иис. Нав. 13:3; 1 Лет. 7:21; Ам. 6:2

9 **И когато го пренесоха, ръката на ГОСПОДА беше срещу града** *и го порази* **с много голям ужас. И Той порази хората на града от малък до голям, така че им избиха хемороиди.**
10 **И те изпратиха Божия ковчег в Акарон. И когато Божият ковчег дойде в Акарон[1], акаронците извикаха и казаха: Донесоха ковчега на Израилевия Бог при мен, за да убие и мен, и народа ми!** (1) гл. 17:52; Иис. Нав. 13:3; 15:11
11 **Тогава те изпратиха да съберат всичките филистимски първенци и казаха: Изпратете ковчега на Израилевия Бог да се върне на мястото си, за да не убие мен и народа ми[1]! Защото имаше смъртен ужас по целия град; Божията ръка беше много тежка там.**
(1) Изх. 10:7
12 **И хората, които не умряха, бяха поразени с хемороиди и викът на града се издигна до небето.**

6 И ГОСПОДНИЯТ ковчег беше във филистимските полета седем месеца.
2 **И филистимците повикаха жреците и гадателите[1] и казаха: Какво да направим с ГОСПОДНИЯ ковчег[2]? Кажете ни как да го изпратим на мястото му?**
(1) Бит. 41:8; Ис. 2:6; Дан. 2:2; (2) гл. 5:8; Мт. 27:22
3 **А те казаха: Ако изпратите ковчега на Израилевия Бог, не го изпращайте празен, а непременно Му** *го* **върнете** *с* **принос за вина[1]. Тогава ще се излекувате и ще узнаете защо ръката Му не се е оттеглила от вас.** (1) Лев. 5:16
4 **И те казаха: Какъв принос за вина трябва да Му върнем? А те казаха: Пет златни хемороиди и пет златни мишки,** *според* **броя на филистимските първенци[1], защото една** *и съща* **язва е върху всички вас и върху първенците ви.**
(1) ст. 17; Иис. Нав. 13:3
5 **Затова да направите образи на хемороидите си и образи на мишките си, които опустошават земята, и да отдадете слава на Израилевия Бог[1]. Може би Той ще отпусне ръката Си от вас, от боговете ви и от земята ви[2].**
(1) Иис. Нав. 7:19; (2) Йона 3:9
6 **И защо закоравявате сърцата си, както египтяните и фараонът закоравиха сърцата си[1]? След като Той извърши могъщи дела сред тях, те не пуснаха ли** *народа* **да си отиде, и той си отиде[2]?** (1) Изх. 7:13,14; Евр. 3:7,8; (2) Изх. 12:31
7 **Затова сега направете една нова кола[1] и вземете две дойни крави, на които никога не е слаган ярем, и впрегнете кравите в колата; а телетата им вземете зад тях и ги закарайте у дома.** (1) 2 Царе 6:3
8 **И вземете ГОСПОДНИЯ ковчег и го сложете на колата; и поставете златните неща, които Му връщате** *като* **принос за вина, в сандъче до страната му. И го изпратете да си отиде.**
9 **И гледайте: ако тръгне нагоре по пътя към своята граница към Ветсемес[1], тогава Той ни е сторил това голямо зло; а ако не, тогава ще знаем, че не Неговата ръка ни е поразила[2],** *а* **това е станало случайно.**
(1) Иис. Нав. 15:10; 3 Царе 4:9; (2) Изх. 8:19
10 **И мъжете направиха така и взеха две дойни крави, и ги впрегнаха в колата, и затвориха телетата им у дома.**
11 **И сложиха ГОСПОДНИЯ ковчег на колата и сандъчето със златните мишки и образите на хемороидите си.**
12 **И кравите поеха направо по пътя за Ветсемес; все по пътя вървяха и ревяха, като вървяха, и не се обръщаха нито надясно, нито наляво. А филистимските първенци отидоха след тях до границата на Ветсемес[1].** (1) ст. 9
13 **А ветсемесците жънеха пшеничената си жетва в долината; и вдигнаха очите си и видяха ковчега, и като го видяха, се зарадваха.**
14 **И колата дойде в нивата на ветсемесеца Иисус и застана там, където имаше един голям камък. И те нацепиха дървата на колата и принесоха кравите във всеизгаряне на ГОСПОДА[1].**
(1) Съд. 6:26
15 **И левитите снеха ГОСПОДНИЯ**

ковчег и сандъчето, което беше с него, в което бяха златните неща, и ги сложиха на големия камък. И в същия ден ветсемеските мъже принесоха всеизгаряния и принесоха жертви на ГОСПОДА.
16 **А петимата филистимски първенци видяха** *това* **и се върнаха в онзи ден в Акарон.**
17 **А ето златните хемороиди, които филистимците върнаха на ГОСПОДА като принос за вина: един за Азот, един за Газа, един за Аскалон**[1]**, един за Гет**[1]**, един за Акарон;**
(1) Съд. 14:19; 2 Царе 1:20; Ам. 1:8
18 **и златните мишки според броя на всичките градове на филистимците, принадлежащи на петимата първенци – както укрепените градове, така и неоградените села, чак до големия камък*, на който сложиха ГОСПОДНИЯ ковчег,** *който стои и* **до днес в нивата на ветсемесеца Иисус.**
**или:* Авел
19 **А** *ГОСПОД* **порази ветсемеските мъже, понеже бяха погледнали в ГОСПОДНИЯ ковчег. Той порази от народа седемдесет мъже** *и* **петдесет хиляди мъже**[1]**; и народът плака**[2]**, понеже ГОСПОД беше нанесъл на народа голямо поражение.**
(1) Чис. 1:51; Изх. 19:21; 2 Царе 6:7; (2) Изх. 33:4
20 **И ветсемеските мъже казаха: Кой може да устои пред ГОСПОДА, този свят Бог**[1]**? И при кого да се изкачи Той от нас**[2]**?**
(1) гл. 5:7; Откр. 6:17; Мал. 3:2; (2) 2 Царе 6:9
21 **И те изпратиха пратеници до жителите на Кириат-Иарим**[1] **и казаха: Филистимците върнаха ГОСПОДНИЯ ковчег; слезте** *и* **го качете при себе си**[2]**.**
(1) Иис. Нав. 15:9; Ер. 26:20; (2) 2 Царе 6:2

7 **Тогава мъжете от Кириат-Иарим дойдоха и взеха ГОСПОДНИЯ ковчег**[1]**, и го донесоха в къщата на Авинадав на хълма**[2]**, и осветиха сина му Елеазар да пази ГОСПОДНИЯ ковчег.**
(1) Пс. 132:6; (2) 2 Царе 6:3,4
2 **И от деня, в който ковчегът остана в Кириат-Иарим, мина много време и станаха двадесет години**[1]**; и целият израилев дом въздишаше за ГОСПОДА**[2]**.**
(1) 1 Лет. 13:5; (2) Зах. 12:10
3 **Тогава Самуил говори на целия израилев дом и каза: Ако с цялото си сърце се връщате при ГОСПОДА**[1]**, махнете отсред себе си чуждите богове**[2] **и астартите**[3] **и насочете сърцата си към ГОСПОДА**[4]**, и служете само на Него**[5]**; и Той ще ви избави от ръката на филистимците**[6]**.**
(1) Втзк. 4:29; 3 Царе 8:48; (2) Бит. 35:2; Ер. 4:1; (3) Съд. 2:13; (4) 2 Лет. 20:33; Йов 11:13,14; (5) Втзк. 6:13; (6) 4 Царе 17:39
4 **И израилевите синове махнаха ваалимите и астартите и служеха само на ГОСПОДА**[1]**.**
(1) Съд. 10:16; 4 Царе 23:15
5 **И Самуил каза: Съберете целия Израил в Масфа**[1] **и аз ще се помоля на ГОСПОДА за вас.**
(1) гл. 10:17; Иис. Нав. 18:26; Ос. 5:1
6 **И те се събраха в Масфа и си наточиха вода, и я изляха пред ГОСПОДА**[1]**, и постиха**[2] **в онзи ден, и казаха там: Съгрешихме против ГОСПОДА**[3]**! И Самуил съдеше израилевите синове в Масфа.**
(1) Йов 3:24; Плач 2:19; (2) Съд. 20:26; 2 Лет. 20:3; Йоил 2:12; (3) гл. 12:10; Съд. 10:10,15; 3 Царе 8:47; Плач 5:16
7 **А филистимците чуха, че израилевите синове са се събрали в Масфа, и филистимските първенци излязоха срещу Израил. И израилевите синове чуха това и се уплашиха от филистимците.**
8 **Тогава израилевите синове казаха на Самуил: Не преставай да викаш за нас**[1] **към ГОСПОДА, нашия Бог, за да ни спаси от ръката на филистимците!**
(1) Ер. 42:2
9 **И Самуил взе едно сучещо агне и го принесе цяло във всеизгаряне на ГОСПОДА; и Самуил извика към ГОСПОДА за Израил и ГОСПОД го послуша**[1]**.**
(1) Пс. 99:6
10 **А докато Самуил принасяше всеизгарянето, филистимците се приближиха да се бият с Израил. Но ГОСПОД прогърмя със силен гръм върху филистимците в онзи ден и ги обърка**[1]**; и те бяха разбити пред Израил**[2]**.**
(1) Съд. 4:15; 2 Царе 22:14; (2) гл. 2:10; Втзк. 28:7; Пс. 78:66

11 **И израилевите мъже излязоха от Масфа и преследваха филистимците, и ги избиваха чак до под Ветхар**[1]**.**
(1) Иис. Нав. 10:10

12 **Тогава Самуил взе един камък**[1] **и го постави между Масфа и Сен, и го нарече Евен-Езер***[2]**, като каза: Дотук ни помогна ГОСПОД.**
*Камък на помощта; (1) Бит. 28:18; (2) гл. 4:1

13 **Така филистимците бяха покорени и не дойдоха вече в израилевите области. И ръката на ГОСПОДА беше против филистимците през всичките дни на Самуил**[1]**.**
(1) гл. 12:11; Съд. 8:28; 2 Царе 8:1

14 **И градовете, които филистимците бяха отнели от Израил, бяха върнати отново на Израил, от Акарон**[1] **до Гет**[2]**, и областта им Израил също освободи от ръката на филистимците. Така между Израил и аморейците имаше мир.**
(1) Иис. Нав. 15:11; (2) 1 Лет. 18:1

15 **А Самуил съди Израил през всичките дни на живота си**[1]**.** (1) Деян. 13:20

16 **И всяка година той отиваше на обиколка във Ветил**[1]**, Галгал**[2] **и Масфа**[3] **и съдеше Израил на всичките тези места.** (1) Бит. 28:19; (2) Иис. Нав. 5:9,10; (3) гл. 10:17; Иис. Нав. 18:26; Ос. 5:1

17 **После се връщаше в Рама, защото домът му беше там**[1]**, и там съдеше Израил**[2]**. И там издигна олтар на ГОСПОДА**[3]**.**
(1) гл. 1:19; (2) Деян. 13:20; (3) гл. 14:35; Бит. 12:7,8

8 **А когато Самуил остаря, той постави синовете си за съдии над Израил**[1]**.**
(1) гл. 12:2; Втзк. 16:18

2 **Името на първородния му беше Йоил, а името на втория му** *син* **– Авия**[1]**. Те съдеха във Вирсавее**[2]**.**
(1) 1 Лет. 6:28; (2) Бит. 46:1

3 **Но синовете му не ходеха в неговите пътища, а се отклониха след печалбата и вземаха подкупи, и изкривяваха правосъдието**[1]**.**
(1) Изх. 23:6-8; Ис. 1:23; Ер. 22:17; Мих. 3:11

4 **Тогава всичките старейшини на Израил се събраха и дойдоха при Самуил в Рама**[1]**.** (1) гл. 1:19

5 **И му казаха: Ето, ти остаря, а синовете ти не ходят в твоите пътища. И сега, постави над нас цар, за да ни съди като всичките народи**[1]**!**
(1) ст. 20; гл. 10:19; Втзк. 17:14; Съд. 8:22; Деян. 13:21

6 **Но това нещо се видя лошо на Самуил, че казаха: Дай ни цар, за да ни съди. И Самуил се помоли на ГОСПОДА**[1]**.** (1) гл. 12:23; 15:11

7 **А ГОСПОД каза на Самуил: Послушай гласа на народа за всичко, което ти казват**[1]**, защото не теб отхвърлиха, а Мен отхвърлиха**[2]**, да не царувам над тях**[3]**.** (1) ст. 22; гл. 12:1; Ос. 13:10,11; (2) Изх. 16:8; (3) гл. 10:19; 12:12,17

8 **Според всичките дела, които извършиха от деня, когато ги изведох от Египет, чак до този ден**[1]**, като Ме оставиха и служиха на други богове, така правят и на теб.** (1) Пс. 78:8

9 **Затова сега послушай гласа им. Но строго ги предупреди и им покажи какво ще бъде правото на царя, който ще царува над тях**[1]**.** (1) гл. 10:25

10 **Тогава Самуил изговори всичките думи на ГОСПОДА на народа, който беше поискал от него цар.**

11 **И каза: Такова ще бъде правото на царя, който ще царува над вас**[1]**: ще взема синовете ви и ще** *ги* **определя за колесниците си и между конниците си и те ще тичат пред колесниците му**[2]**.**
(1) Мт. 20:25; (2) гл. 14:52; 2 Царе 15:1

12 **И ще си определя хилядници и петдесетници, и** *такива, които* **да орат земята му, и да жънат жетвата му, и да изработват военните му оръжия и принадлежностите на колесниците му**[1]**.**
(1) 1 Лет. 27:1

13 **Ще взема и дъщерите ви за масловарки и готвачки, и пекарки.**

14 **И от нивите ви, лозята ви и маслинените ви градини ще взема най-добрите и ще ги дава на слугите си**[1]**.**
(1) гл. 22:7

15 **И от посевите ви и от лозята ви ще взема десятък и ще го дава на скопците си и на слугите си.**

16 **И слугите ви и слугините ви, и най-добрите ви младежи, и магаретата**

ви ще взема и ще ги употребява за работата си.
17 **От стадата ви ще взема десятък и вие ще му бъдете слуги**[1].
(1) гл. 17:8; 3 Царе 12:4
18 **И в онзи ден ще извикате заради царя си, когото сте си избрали, но ГОСПОД няма да ви чуе в онзи ден**[1].
(1) Йов 27:8,9; Пр. 1:25-28; Ис. 59:1-3; Езек. 8:18; Мих. 3:4
19 **Но народът отказа да послуша гласа на Самуил**[1] **и каза: Не, нека има цар над нас,** (1) 4 Царе 21:9; Пс. 81:11; Ер. 44:16
20 **за да бъдем и ние като всичките народи и за да ни съди нашият цар и да излиза пред нас, и да води битките ни**[1]**!** (1) ст. 5; гл. 12:12
21 **И Самуил изслуша всичките думи на народа и ги каза в ушите на ГОСПОДА**[1]. (1) 4 Царе 19:14
22 **И ГОСПОД каза на Самуил: Послушай гласа им**[1] **и им постави цар. И Самуил каза на израилевите мъже: Идете си, всеки в града си.** (1) ст. 7

9 **А имаше един човек от Вениамин, който се казваше Кис**[1]**, син на Авиил**[2]**, син на Серор, син на Вехорат, син на Афия, син на един вениаминец, силен и богат човек.** (1) Ест. 2:5; (2) гл. 14:51
2 **И той имаше превъзходен и красив син, който се казваше Саул**[1]**. От израилевите синове нямаше мъж, по-красив от него**[2]**; той беше с една глава по-висок от целия народ**[3].
(1) 1 Лет. 8:33; (2) 2 Царе 14:25; (3) гл. 10:21,23
3 **И магариците на Кис, бащата на Саул, се изгубиха; и Кис каза на сина си Саул: Моля те, вземи със себе си един от слугите и стани,** *и* **иди да потърсиш магариците!**
4 **И той мина през хълмистата земя на Ефрем**[1] **и мина през земята Салиса**[2]**, но не ги намериха. После минаха през земята на Саалим, но** *и там* **ги нямаше. Тогава той мина през земята** *на* **Вениамин, но не ги намериха.**
(1) гл. 1:1; (2) 4 Царе 4:42
5 *А* **когато дойдоха в земята Суф, Саул каза на слугата си, който беше с него: Ела да се върнем, да не би баща ми да престане** *да се тревожи* **за магариците и да започне да се безпокои за нас.**
6 **А той му каза: Ето сега, в този град има Божи човек**[1] **и този човек е на почит; всичко, което казва, непременно се изпълнява**[2]**. Затова нека идем там; може би ще ни каже пътя, по който да вървим**[3]. (1) гл. 2:27; (2) гл. 3:19,20; (3) Пс. 25:12
7 **Тогава Саул каза на слугата си: Но ето, ако отидем, какво ще занесем на човека? Защото хлябът в съдовете ни се свърши и нямаме подарък да занесем на Божия човек**[1]**. Какво имаме?**
(1) 3 Царе 13:7; 14:3; 4 Царе 8:8
8 **И слугата пак отговори на Саул и каза: Ето, в ръката ми се намира една четвърт сикъл сребро. Ще** *го* **дам на Божия човек, за да ни каже пътя.**
9 *А* **в старо време в Израил, когато някой отиваше да се допита до Бога**[1]**, казваше така: Елате да отидем при гледача. Защото който сега** *се нарича* **пророк, в старо време се наричаше гледач**[2]. (1) Бит. 25:22; Съд. 18:5;
(2) 2 Царе 24:11; 4 Царе 17:13; 1 Лет. 9:22; Ам. 7:12
10 **И Саул каза на слугата си: Добра е думата ти, ела да отидем. И те отидоха в града, където беше Божият човек**[1].
(1) гл. 10:14
11 **Докато се изкачваха по възвишението към града, срещнаха момичета, които излизаха да наточат вода**[1]**, и им казаха: Тук ли е гледачът?** (1) Бит. 24:11
12 **А те им отговориха и казаха: Тук е, ето, пред теб е. Побързай сега, защото той дойде днес в града, понеже днес народът има жертва**[1] **на високото място.** (1) гл. 16:2,5; 20:6; Бит. 31:54; 3 Царе 3:2,3
13 **Веднага щом влезете в града, ще го намерите, преди да се изкачи на високото място да яде. Защото народът не яде, докато той не дойде, понеже той благославя жертвата** *и* **след това поканените ядат**[1]**. И така, изкачете се сега, защото точно днес ще го намерите.** (1) Лк. 9:16
14 **И те се изкачиха към града. И като влязоха в града, ето, Самуил излизаше**

срещу тях, за да се изкачи на високото място.
15 **А един ден преди Саул да дойде, ГОСПОД беше открил*[1] на Самуил и беше казал:**

**букв.:* открил ухото
(1) гл. 3:21; Ам. 3:7; Деян. 9:10,11

16 **Утре около този час Аз ще ти изпратя човек[1] от вениаминовата земя и ти ще го помажеш за княз над народа Ми Израил[2], и той ще избави народа Ми от ръката на филистимците[3], защото Аз погледнах** *милостиво* **на народа Си, понеже викът му дойде до Мен[4].**

(1) Пр. 16:9; (2) гл. 10:1; (3) гл. 14:20-23; (4) Изх. 2:23-25; Пс. 106:44

17 **И когато Самуил видя Саул, ГОСПОД му каза: Ето човекът, за когото ти говорих. Този ще господства над народа Ми.**
18 **А Саул пристъпи до Самуил в портата и каза: Покажи ми, моля те, къде е къщата на гледача.**
19 **А Самуил отговори на Саул и каза: Аз съм гледачът. Изкачи се пред мен на високото място, защото вие ще ядете с мен днес; а утре ще те изпратя и ще ти кажа всичко, което е в сърцето ти.**
20 **А колкото до магариците ти, които се изгубиха преди три дни, не ги мисли, защото се намериха[1]. И към кого е цялото желание на Израил? Не е ли към теб и към целия ти бащин дом?**

(1) гл. 10:16

21 **А Саул отговори и каза: Не съм ли аз вениаминец, от най-малкото от израилевите племена, и родът ми – най-малкият от всички родове на вениаминовото племе[1]? Защо ми говориш такива думи?** (1) гл. 18:18,23; Съд. 6:15; Пс. 68:27
22 **А Самуил взе Саул и слугата му и ги заведе в гостната, и ги сложи на най-главното място между поканените, а те бяха около тридесет мъже.**
23 **И Самуил каза на готвача: Донеси дела, който ти дадох, за който ти казах: Отдели това при себе си.**
24 **И готвачът вдигна бедрото с онова, което беше върху него, и** *го* **сложи пред Саул. И** *Самуил* **каза: Ето запазеното. Сложи** *го* **пред себе си** *и* **яж, защото то беше запазено за теб за определеното време, когато казах, че съм поканил народа. Така Саул яде със Самуил в онзи ден.**
25 **После слязоха от високото място в града и той говори със Саул на покрива** *на къщата.*
26 **И станаха рано и на зазоряване Самуил повика Саул на покрива и каза: Стани да те изпратя. И Саул стана и двамата излязоха навън, той и Самуил.**
27 **Докато слизаха към края на града, Самуил каза на Саул: Кажи на слугата да отиде пред нас. – И той отиде. – А ти постой малко, за да ти известя Божието слово[1].** (1) гл. 15:16; 4 Царе 20:16

10 **Тогава Самуил взе съда с масло и го изля на главата му[1], и го целуна, и каза: Не те ли помаза ГОСПОД за княз над наследството Си[2]?** (1) гл. 9:16; 16:13; 3 Царе 1:34,39; 4 Царе 9:3,6; (2) гл. 15:1,17; Втзк. 32:9
2 **Когато си тръгнеш днес от мен, ще намериш двама мъже близо до гроба на Рахил[1] в областта на Вениамин при Селса; и те ще ти кажат: Магариците, които отиде да търсиш, се намериха. И ето, баща ти престана** *да се тревожи* **за работата с магариците, а се безпокои за вас и казва: Какво да направя за сина си?** (1) Бит. 35:19,20
3 **И като продължиш оттам по-нататък, ще дойдеш до дъба на Тавор, и там ще те срещнат трима мъже, които се изкачват към Бога във Ветил[1] – един носи три ярета, друг носи три хляба, а трети носи един мех с вино.**

(1) Съд. 20:18

4 **И те ще те поздравят и ще ти дадат два хляба; и ти ги вземи от ръката им.**
5 **След това ще дойдеш до Божия хълм, където е филистимският гарнизон[1]. И щом стигнеш там в града, ще срещнеш дружина пророци[2], които**

слизат от високото място с лира, тъ-
панче, свирка и арфа пред тях, и те
ще пророкуват[3]**.** (1) гл. 13:3; (2) гл. 19:20; 4 Царе 2:3,5; (3) 3 Царе 18:29; 4 Царе 3:15; 1 Лет. 25:3
6 **Тогава ГОСПОДНИЯТ Дух ще дойде**
върху теб[1] **и ти ще пророкуваш с тях**
и ще се обърнеш в друг човек.
(1) гл. 11:6; 16:13; 19:20-23; Съд. 3:10; 15:14
7 **И когато тези знамения ти дойдат,**
прави, каквото намери ръката ти[1]**, за-**
щото Бог е с теб[2]**.**
(1) Екл. 9:10; (2) гл. 3:19; 20:13; Иис. Нав. 1:5,9; 2 Царе 7:3
8 **И да слезеш преди мен в Галгал**[1]**; и**
ето, аз ще сляза при теб, за да при-
неса всеизгаряния и да пожертвам
примирителни жертви. Седем дни да
чакаш, докато дойда при теб[2]**; и ще ти**
кажа какво да направиш[3]**.**
(1) гл. 11:14,15; 15:33; Иис. Нав. 4:19; 2 Царе 19:15; (2) гл. 13:4,8; (3) Деян. 22:10
9 **И когато обърна гърба си, за да си**
отиде от Самуил, Бог обърна сърцето
му в друго[1] **и всички тези знамения се**
изпълниха в онзи ден. (1) Езек. 36:26
10 **И когато дойдоха там на хълма,**
ето, дружина пророци го посрещна и
Божият Дух дойде върху него[1]**, и той**
пророкуваше сред тях. (1) ст. 6
11 **И когато всички, които го позна-**
ваха от по-рано, видяха, и ето, той
пророкуваше с пророците, хората си
казваха един на друг: Какво е станало
със сина на Кис? И Саул ли е между
пророците?[1] (1) гл. 19:24
12 **А един човек от там отговори и**
каза: А кой е баща им? И това стана
поговорка: И Саул ли е между про-
роците?
13 **И когато свърши да пророкува,**
дойде на високото място.
14 **Тогава чичото на Саул каза на него**
и на слугата му: Къде ходихте? А той
каза: Да търсим магариците; и като
видяхме, че ги няма, отидохме при Са-
муил[1]**.** (1) гл. 9:3,10
15 **И чичото на Саул каза: Кажи ми,**
моля те, какво ви каза Самуил.
16 **А Саул каза на чичо си: Каза ни**
ясно, че магариците са намерени[1]**. Но**
думите за царството, които Самуил
беше говорил, не му каза[2]**.**
(1) гл. 9:20; (2) Съд. 14:6,9; Пр. 12:23; Екл. 3:7
17 **И Самуил събра народа при ГОС-**
ПОДА в Масфа[1]**.** (1) гл. 7:5
18 **И каза на израилевите синове: Така**
казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз
изведох Израил от Египет[1] **и ви из-**
бавих от ръката на египтяните и от
ръката на всичките царства, които ви
потискаха[2]**.** (1) Изх. 29:46; (2) Съд. 6:8,9
19 **Но днес вие отхвърлихте своя Бог**[1]**,**
който ви избави от всичките ви бед-
ствия и скърби, и Му казахте: Постави
цар над нас[2]**! Затова сега се предста-**
вете пред ГОСПОДА според племената
си и според хилядите си[3]**.**
(1) гл. 8:7; (2) гл. 8:5,19; (3) Иис. Нав. 7:14; 24:1
20 **И Самуил накара да се приближат**
всичките израилеви племена и се хва-
на *чрез жребий* **вениаминовото племе**[1]**.**
(1) Втзк. 33:12
21 **И той накара да се приближи ве-**
ниаминовото племе според родовете
му, и се хвана родът на Матри; и се
хвана Саул, синът на Кис[1]**. И го потър-**
сиха, но го нямаше. (1) Деян. 13:21
22 **И те отново се допитаха до ГОС-**
ПОДА[1]**: Човекът дошъл ли е вече тук?**
И ГОСПОД отговори: Ето, скрил се е
между вещите[2]**.** (1) гл. 23:2,4,9; 30:7,8; Съд. 1:1; 2 Царе 2:1; 21:1; (2) гл. 15:17
23 **Тогава изтичаха и го доведоха**
от там; и той застана сред народа и
беше с една глава по-висок от целия
народ[1]**.** (1) гл. 9:1,2
24 **И Самуил каза на целия народ:**
Виждате ли този, когото ГОСПОД из-
бра[1] **– че няма** *друг* **като него в целия**
народ! Тогава целият народ извика и
каза: Да живее царят[2]**!** (1) Втзк. 17:15; 2 Царе 21:6; (2) гл. 11:15; 12:1; 3 Царе 1:25,39
25 **И Самуил каза на народа правила-**
та на царството[1] **и** *ги* **записа в книгата,**
и *я* **положи пред ГОСПОДА. И Саму-**
ил изпрати целия народ, всеки в дома
му[2]**.** (1) гл. 8:9; Втзк. 17:14-20; (2) Иис. Нав. 22:6
26 **И Саул също отиде в дома си в**
Гавая[1]**, а с него отиде дружина силни**
мъже, **чиито сърца Бог беше докос-**
нал. (1) гл. 11:4; 13:2; 15:34; Иис. Нав. 18:28; 2 Царе 21:6

27 **Но някои зли хора* казаха: Как
може този да ни избави?**[1] **И те го пре-
зираха и не му донесоха дарове**[2]. **Но
той се правеше, че не чува**[3].

**букв.*: синове на Велиал; (1) Мт. 13:55-57; (2) 3 Царе 4:21; 2 Лет. 17:5; (3) гл. 11:12; Екл. 7:21

11

11 **После амонецът Наас**[1] **излезе и
се разположи на стан**[2] **срещу Явис-Га-
лаад**[3]; **и всичките явиски мъже казаха
на Наас: Направи договор с нас и ще
ти слугуваме.**

(1) гл. 12:12; 2 Царе 10:1,2; (2) Съд. 11:4; (3) гл. 31:11; Съд. 21:8; 2 Царе 2:5,6; 1 Лет. 10:12

2 **И амонецът Наас им каза: При това
условие ще направя** *договор* **с вас: да
извадя дясното око на всеки от вас
и да докарам позор върху целия Из-
раил.**
3 **Тогава явиските старейшини му
казаха: Остави ни седем дни, за да
изпратим пратеници по всичките обла-
сти на Израил; и ако няма кой да ни
избави, ще излезем при теб.**
4 **И пратениците дойдоха в Гавая Са-
улова**[1] **и казаха тези думи на всеослу-
шание пред народа. И целият народ
издигна глас и заплака**[2].

(1) гл. 10:26; (2) гл. 30:4; Съд. 2:4

5 **А ето, Саул идваше от полето след
говедата. И Саул каза: Какво е на на-
рода, че плаче? И те му разказаха ду-
мите на явиските мъже.**
6 **Тогава Божият Дух дойде върху Са-
ул**[1], **когато чу тези думи, и гневът му
пламна силно.** (1) гл. 10:6,10
7 **И той взе един впряг говеда и ги
насече на части, и** *ги* **изпрати чрез пра-
теници по всичките области на Изра-
ил**[1], **и каза: Който не излезе след Саул
и след Самуил, така ще се направи
на говедата му**[2]! **И страх от ГОСПОДА
обзе народа**[3], **и той излезе като един
човек**[4].

(1) Съд. 19:29; (2) Съд. 21:5; (3) 2 Лет. 19:7; Ис. 8:13; (4) Съд. 20:1

8 **И** *Саул* **ги преброи във Везек и изра-
илевите синове бяха триста хиляди, а
юдовите мъже – тридесет хиляди.**
9 **И казаха на пратениците, които
бяха дошли: Така да кажете на явис-га-
лаадските**[1] **мъже: Утре, когато припече
слънцето, ще имате помощ. И прате-
ниците дойдоха и съобщиха** *това* **на
явиските мъже и те се зарадваха.**

(1) ст. 1

10 **И явиските мъже казаха** *на амонци-
те:* **Утре ще излезем при вас и вие ни
направете всичко, което ви се вижда
добро**[1]. (1) 3 Царе 20:4
11 **И на следващата сутрин Саул раз-
дели народа на три части**[1] **и при ут-
ринната стража дойдоха сред стана и
разбиха Амон, докато денят напече. А
оцелелите се разпиляха и не останаха
и двама от тях заедно**[2].

(1) Съд. 7:16; (2) гл. 14:47

12 **Тогава народът каза на Самуил:
Кой е онзи, който каза: Саул ли ще
царува над нас?**[1] **Предайте** *тези* **мъже,
за да ги убием!** (1) гл. 10:27
13 **Но Саул каза: Никой няма да бъде
убит в този ден**[1], **защото днес ГОС-
ПОД извърши избавление в Израил**[2].

(1) 2 Царе 19:22; (2) гл. 14:45; 19:5

14 **А Самуил каза на народа: Елате да
отидем в Галгал**[1] **и там да възобновим
царството.** (1) гл. 10:8
15 **Така целият народ отиде в Галгал.
И там направиха Саул цар пред ГОС-
ПОДА в Галгал и там пожертваха и
примирителни жертви пред ГОСПОДА,
и там Саул и всичките израилеви мъже
се веселиха много**[1]. (1) гл. 10:24

12

12 **И Самуил говори на целия Изра-
ил: Ето, послушах гласа ви за всичко,
което ми казахте**[1], **и поставих цар над
вас**[2]. (1) гл. 8:7,19-22; (2) гл. 10:24; Ос. 13:11
2 **И сега, ето, царят върви пред вас.
А аз съм стар и белокос**[1], **и ето, сино-
вете ми са с вас**[2]. **Ходих пред вас от
младостта си до този ден.**

(1) Иис. Нав. 23:2; (2) гл. 8:1

3 **Ето ме, свидетелствайте против мен
пред ГОСПОДА и пред помазаника
Му**[1]: **На кого съм взел говедото или на
кого съм взел магарето**[2], **или кого съм
онеправдал, кого съм притеснил или от**

ръката на кого съм взел подкуп, за да
заслепя очите си с него[3]? Ще ви го
върна[4]! (1) гл. 24:7; 26:9; (2) Чис. 16:15; Пс. 15:5; Деян. 20:33; (3) Втзк. 16:19; (4) Лев. 6:5

4 **А те казаха: Не си ни онеправдал,**
нито си ни притеснил, нито си взел
нещо от ръката на някого[1].
(1) 1 Сол. 2:5,10

5 **И той им каза: ГОСПОД е свиде-**
тел[1] против вас и Неговият помазаник
е свидетел днес, че не сте намерили
нищо в ръката ми. И те отговориха:
Свидетел е. (1) Бит. 31:50; Йов 16:19; 2 Кор. 1:23

6 **Тогава Самуил каза на народа:**
ГОСПОД е, който постави Мойсей и
Аарон, и който изведе бащите ви от
египетската земя[1]. (1) Изх. 6:26,27

7 **И сега застанете, за да разсъжда-**
вам с вас пред ГОСПОДА за всичките
справедливи дела на ГОСПОДА, които
Той извърши за вас и за бащите ви[1].
(1) Мих. 6:5

8 **Когато Яков отиде в Египет, бащите**
ви извикаха към ГОСПОДА[1] и ГОС-
ПОД изпрати Мойсей и Аарон, които
изведоха бащите ви от Египет[2] и ги
заселиха на това място[3].
(1) Изх. 2:23; (2) Изх. 6:26,27; (3) Иис. Нав. 21:43

9 **Но те забравиха ГОСПОДА, своя**
Бог[1]; затова Той ги предаде* в ръката
на Сисара, военачалника на войската
на Асор[2], в ръката на филистимците[3]
и в ръката на царя на Моав[4]; и те
воюваха срещу тях. **букв.:* продаде
(1) Съд. 3:7; (2) Съд. 4:2; (3) Съд. 10:7; (4) Съд. 3:12

10 **Тогава те извикаха към ГОСПОДА**
и казаха: Съгрешихме[1], че оставихме
ГОСПОДА и служихме на ваалимите
и астартите[2]; но сега ни избави от
ръката на враговете ни, и ще Ти слу-
жим[3]! (1) гл. 7:6; (2) Съд. 2:11-13; (3) Съд. 10:15,16

11 **И ГОСПОД изпрати Ероваал[1], Ве-**
дан[2], Ефтай[3] и Самуил[4], и ви избави от
ръката на враговете ви отвсякъде[5], и
вие живеехте в безопасност.
(1) Съд. 6:14,32; (2) Съд. 4:6; (3) Съд. 11:1; (4) гл. 7:13; (5) 4 Царе 13:5

12 **А когато видяхте, че Наас, царят**
на синовете на Амон, дойде срещу
вас[1], ми казахте: Цар да царува над
нас[2]! – когато ГОСПОД, вашият Бог,
ви беше цар[3].
(1) гл. 11:1; (2) гл. 8:19,20; (3) Съд. 8:23; Ис. 33:22

13 **И сега, ето царят, когото избрахте**
и **когото искахте! И ето, ГОСПОД по-**
стави цар над вас.

14 **Ако се боите от ГОСПОДА и Му**
служите, и слушате гласа Му, и не се
бунтувате срещу ГОСПОДНАТА заповед,
и вие, и царят, който царува над вас,
следвате ГОСПОДА, своя Бог[1], *тогава*
ГОСПОД ще бъде с вас. (1) Втзк. 13:4; Пс. 105:28

15 **Но ако не слушате гласа на ГОС-**
ПОДА и се бунтувате срещу ГОСПОД-
НАТА заповед, тогава ръката на ГОС-
ПОДА ще бъде против вас, както *беше*
против бащите ви[1].
(1) Лев. 26:17; Втзк. 31:27; Съд. 2:15; 2 Лет. 15:2

16 **И сега, пристъпете и вижте това**
велико нещо, което ГОСПОД ще на-
прави пред очите ви.

17 **Не е ли сега пшеничената жетва?**
Аз ще призова ГОСПОДА и Той ще
изпрати гръмотевици[1] и дъжд[2]; и ще
познаете и видите, че е голямо злото
ви, което направихте пред ГОСПОДА,
като поискахте за себе си цар[3].
(1) гл. 2:10; (2) Пр. 26:1; (3) гл. 8:6,7; Изх. 32:30

18 **И Самуил призова ГОСПОДА[1] и**
ГОСПОД изпрати гръмотевици и дъжд
в онзи ден; и целият народ се убоя
много от ГОСПОДА и от Самуил[2].
(1) Иис. Нав. 10:12; 3 Царе 18:42; (2) Изх. 14:31; Иис. Нав. 4:14

19 **И целият народ каза на Самуил:**
Помоли се за слугите си на ГОСПО-
ДА, своя Бог, за да не умрем[1], защото
към всичките си грехове прибавихме *и*
това **зло, да искаме за себе си цар[2]!**
(1) Чис. 21:7; Ер. 37:3; (2) ст. 17

20 **А Самуил каза на народа: Не се**
бойте[1]. Вие *наистина* **извършихте цяло-**
то това зло; но не се отклонявайте от
следването на ГОСПОДА, а служете на
ГОСПОДА с цялото си сърце[2].
(1) Аг. 2:5; (2) Втзк. 10:12,13; 1 Лет. 28:9

21 **И не се отклонявайте[1], защото** *то-*
гава ще отидете **след празни неща, ко-**
ито не ползват и не избавят, защото са
празни[2]. (1) Втзк. 11:16; 30:17; (2) 4 Царе 17:15; Ис. 41:29; Ер. 2:5,8; Йона 2:8; Деян. 14:15

22 **Защото ГОСПОД няма да остави народа Си**[1] **заради великото Си Име**[2]**, понеже ГОСПОД благоволи да ви направи Свой народ**[3]**.**

(1) Втзк. 31:6; 4 Царе 14:27; Неем. 9:17,31; Пс. 94:14; Ис. 49:15; Ер. 14:9; Римл. 11:1,2; (2) Пс. 106:8; Езек. 20:9,14; (3) Втзк. 7:6-8; Ис. 43:7; 63:8

23 **А колкото до мен, далеч да бъде от мен да съгреша против ГОСПОДА, като престана да се моля за вас**[1]**; а ще ви уча на добрия и правия път**[2]**.**

(1) гл. 8:6; Пс. 122:6-8; Ер. 15:1; 42:4; (2) Пс. 34:11; Ис. 30:21

24 **Само се бойте от ГОСПОДА и Му служете в истина**[1] **с цялото си сърце, защото видяхте какви велики неща е извършил Той за вас**[2]**.**

(1) Иис. Нав. 24:14; 4 Царе 17:39; (2) Втзк. 29:2,3

25 **Но ако продължите да вършите зло, тогава и вие, и царят ви ще загинете**[1]**.**

(1) Втзк. 8:19; 28:36,64; Иис. Нав. 23:16; 24:20; Ис. 1:20

13 **Саул беше на** *четиридесет* **години, когато се възцари; и царува две години над Израил**[1]**.** (1) Деян. 13:21

2 **И Саул си избра три хиляди** *мъже* **от Израил**[1]**; две хиляди бяха със Саул в Михмас**[2] **и в хълмистата земя на Ветил, а хиляда бяха с Йонатан в Гавая Вениаминова**[3]**. А останалия народ изпрати всеки по шатрите му**[4]**.**

(1) гл. 24:3; (2) гл. 14:5,31; Езд. 2:27; Неем. 11:31; Ис. 10:28; (3) гл. 10:26; 2 Царе 23:29; (4) Иис. Нав. 22:6

3 **И Йонатан разби гарнизона на филистимците, който беше в Гава**[1]**, и филистимците чуха** *това.* **Тогава Саул засвири с тръбата по цялата земя**[2] **и каза: Нека чуят евреите!**

(1) гл. 10:5; Иис. Нав. 18:24; (2) Съд. 3:27

4 **И целият Израил чу да се казва: Саул разбил гарнизона на филистимците и Израил е станал омразен на филистимците**[1]**. И народът се събра след Саул в Галгал**[2]**.**

(1) гл. 27:12; Бит. 34:30; 2 Царе 10:6; (2) гл. 10:8

5 **А филистимците се събраха да се бият с Израил**[1]**: тридесет хиляди колесници и шест хиляди конници, и народ като пясъка на морския бряг по множество**[2]**. И се изкачиха и се разположиха на стан в Михмас, на изток от Ветавен**[3]**.** (1) гл. 14:52; 17:1; (2) Иис. Нав. 11:4; Съд. 7:12; (3) гл. 14:23; Иис. Нав. 7:2

6 **И израилевите мъже видяха, че бяха в беда, защото народът беше притиснат**[1]**; и народът се скри в пещери, в гъсталаци, по скали, по височини и в ровове**[2]**.** (1) Съд. 10:9; (2) гл. 14:11,22; Съд. 6:2

7 **И евреите преминаха Йордан към земята на Гад и Галаад**[1]**. А Саул беше още в Галгал и целият народ го следваше треперейки**[2]**.**

(1) гл. 31:7; Иис. Нав. 13:8,11; (2) гл. 17:11

8 **Тогава той чака седем дни, според определеното от Самуил време**[1]**, но Самуил не дойде в Галгал; а народът се разпръсваше от него.** (1) гл. 10:8

9 **Затова Саул каза: Донесете ми всеизгарянето и примирителните жертви! И той принесе всеизгарянето.**

10 **И когато свърши принасянето на всеизгарянето, ето, Самуил дойде; и Саул излезе да го посрещне** *и* **да го поздрави.**

11 **А Самуил каза: Какво си направил?**[1] **И Саул каза: Понеже видях, че народът се разпръсва от мен и че ти не дойде в определеното време, а филистимците са се събрали в Михмас,**

(1) Бит. 4:10

12 **затова казах: Сега филистимците ще слязат срещу мен в Галгал, а аз не съм се помолил на ГОСПОДА. Затова се принудих и принесох всеизгарянето**[1]**.** (1) гл. 15:22

13 **И Самуил каза на Саул: Извършил си безумие**[1]**. Не си спазил заповедта на ГОСПОДА, своя Бог, която Той ти заповяда**[2]**. Защото сега ГОСПОД щеше да утвърди царството ти над Израил до века.**

(1) гл. 26:21; Бит. 31:28; 2 Царе 24:10; (2) 1 Лет. 10:13

14 **Но сега царството ти няма да се утвърди**[1]**. ГОСПОД си потърси човек по сърцето Си и ГОСПОД определи него за княз над народа Си**[2]**, понеже ти не спази онова, което ГОСПОД ти заповяда.** (1) гл. 15:23,26,28; 16:1; Пр. 27:24; (2) 2 Царе 5:2; Деян. 13:22

15 **И Самуил стана и отиде от Гал-**

**гал в Гавая Вениаминова. А Саул пре-
брои народа, който беше с него, около
шестстотин мъже[1].** (1) гл. 14:2
16 **И Саул и синът му Йонатан, и на-
родът, който беше с него, останаха в
Гавая Вениаминова; а филистимците се
бяха разположили на стан в Михмас.**
17 **И от филистимския стан излязоха
нападатели на три части: една част се
отправи по пътя към Офра[1], към земя-
та Согал;** (1) Иис. Нав. 18:23
18 **друга част се отправи по пътя към
Веторон[1]; и трета част се отправи по
посока на границата, която гледа към
долината Цевоим[2] към пустинята.**
(1) Иис. Нав. 10:10; (2) Бит. 10:19; Неем. 11:34
19 **А по цялата израилева земя не се
намираше ковач, защото филистимци-
те бяха казали: Да не би евреите да си
направят мечове или копия[1].** (1) Съд. 5:8
20 **И целият Израил слизаше при фи-
листимците, за да си наточи всеки ос-
трието на плуга си, лопатата си, брад-
вата си и сърпа си.**
21 **И наточването струваше две тре-
ти от сикъла за сърповете, лопатите,
вилите и брадвите и за да наострят
остените си.**
22 **И в деня на битката не се наме-
ри нито меч, нито копие в ръката на
целия народ, който беше със Саул и
Йонатан; но у Саул и у сина му Йона-
тан се намериха.**
23 **А постът на филистимците излезе
към прохода на Михмас[1].** (1) Ис. 10:28

14 **И един ден Йонатан, синът на
Саул, каза на оръженосеца** *си:* **Ела да
преминем към филистимския пост,
който е оттатък. Но на баща си не
каза[1].** (1) гл. 25:19; Съд. 14:6,9
2 **А Саул седеше край Гавая[1] под наро-
вото дърво, което е в Мигрон[2]. И на-
родът, който беше с него, беше около
шестстотин мъже[3].**
(1) гл. 22:6; Ис. 10:29; (2) Ис. 10:28; (3) гл. 13:15
3 **И Ахия, синът на Ахитов[1], брат на
Ихавод[2], син на Финеес, син на Илий,
ГОСПОДНИЯ свещеник в Сило[3], но-
сеше ефода[4]. А народът не знаеше, че
Йонатан е отишъл.**
(1) гл. 22:9; (2) гл. 4:21; (3) гл. 4:4; (4) гл. 2:18
4 **И между проходите, през които Йо-
натан търсеше да премине към филис-
тимския пост, имаше остра скала от
едната страна и остра скала от другата
страна; и името на едната беше Восес,
а името на другата – Сене.**
5 **Едната скала** *се издигаше като* **стълб
на север срещу Михмас, а другата –
на юг срещу Гава[1].** (1) гл. 13:3; Ис. 10:29
6 **Тогава Йонатан каза на оръженосе-
ца: Ела да преминем към поста на тези
необрязани[1]. Може ГОСПОД да по-
действа за нас, защото нищо не пречи
на ГОСПОДА да спаси чрез мнозина
или чрез малцина[2].**
(1) гл. 17:26,36; (2) Съд. 7:4,7; 2 Лет. 14:11
7 **И оръженосецът му каза: Направи
всичко, което е в сърцето ти[1]; обърни
се** *накъдето искаш;* **ето, аз съм с теб
според** *волята на* **сърцето ти[2].**
(1) 2 Царе 7:3; (2) 2 Царе 15:15
8 **Тогава Йонатан каза: Ето, ще пре-
минем към тези мъже и ще им се по-
кажем.**
9 **Ако кажат така: Чакайте, докато
дойдем при вас! – тогава ще останем
на мястото си и няма да се изкачим
при тях.**
10 **Но ако кажат така: Качете се при
нас! – тогава ще се изкачим, защото
ГОСПОД ги е предал в ръката ни; и
това ще ни бъде знакът[1].**
(1) Бит. 24:14; Изх. 3:12; 4 Царе 20:9; Лк. 1:18; 2:12
11 **И двамата се показаха на филис-
тимския пост и филистимците казаха:
Ето, евреите[1] излизат от дупките, къде-
то са се скрили[2].** (1) гл. 29:3; (2) гл. 13:6
12 **Тогава мъжете от поста извикаха
на Йонатан и оръженосеца му и ка-
заха: Изкачете се при нас и ще ви
съобщим нещо. И Йонатан каза на
оръженосеца си: Изкачи се след мен,
защото ГОСПОД ги предаде в ръката
на Израил[1].** (1) Съд. 7:15
13 **И Йонатан се изкачи на ръцете**

си и краката си и оръженосецът му
след него. И те падаха пред Йонатан,
а оръженосецът му ги убиваше след
него[1]**.** (1) Лев. 26:8; Евр. 11:34
14 **И първото поражение, което Йо-**
натан и оръженосецът му *им* **нанесоха,**
беше около двадесет мъже на около
половин нива, изорана от един впряг.
15 **И настана ужас в стана, на поле-**
то и сред целия народ[1]**; и постът, и**
нападателите се ужасиха и земята се
потресе, и настана ужас от Бога[2]**.**
(1) 4 Царе 7:6,7; Пс. 14:5; (2) Бит. 35:5
16 **И стражите на Саул в Гавая Ве-**
ниаминова погледнаха, и ето, множе-
ството се стопяваше и постепенно се
разпръсваше.
17 **Тогава Саул каза на народа, който**
беше с него: Пребройте сега, и вижте
кой си е отишъл от нас. И като пре-
броиха, ето, Йонатан и оръженосеца
му ги нямаше.
18 **И Саул каза на Ахия: Донеси Бо-**
жия ковчег! – защото по онова вре-
ме Божият ковчег беше с израилевите
синове.
19 **Но докато Саул говореше на све-**
щеника[1]**, глъчката в стана на филис-**
тимците продължаваше да се увели-
чава; затова Саул каза на свещеника:
Оттегли ръката си. (1) гл. 30:7,8; Чис. 27:21
20 **И Саул и целият народ, който беше**
с него, се събраха и влязоха в боя; и
ето, мечът на всеки беше срещу ближ-
ния му *и имаше* **много голямо обърк-**
ване[1]**.** (1) Съд. 7:22
21 **А евреите,** *които* **преди това бяха с**
филистимците, *и* **които бяха отишли с**
тях в стана отвсякъде, също се присъ-
единиха към израилтяните, които бяха
със Саул и Йонатан[1]**.** (1) гл. 29:4
22 **И всичките израилеви мъже, които**
се бяха скрили в хълмистата земя на
Ефрем, чуха, че филистимците бягали,
и ги последваха в битката[1]**.** (1) Съд. 7:23
23 **Така ГОСПОД избави Израил в**
онзи ден[1]**; и битката се разпростря до**
Ветавен[2]**.** (1) гл. 9:16; Изх. 14:30; Втзк. 20:4; (2) гл. 13:5
24 **А израилевите мъже се измъчиха в**
онзи ден, защото Саул беше поставил
народа под клетва, като беше казал:
Проклет онзи, който вкуси храна до
вечерта, докато *не* **отмъстя на враго-**
вете си[1]**! Затова никой от народа не**
вкуси храна. (1) гл. 18:25; Съд. 21:5
25 **И целият народ дойде в една гора,**
където имаше мед по земята[1]**.**
(1) Мт. 3:4
26 **И когато народът влезе в гората,**
ето, медът капеше; но никой не сложи
ръката си до устата си, защото наро-
дът се боеше от клетвата[1]**.** (1) Екл. 8:2
27 **Но Йонатан не беше чул, че баща**
му поставил народа под клетва, затова
простря края на тоягата, която *беше* **в**
ръката му, и я натопи в медената пита,
и сложи ръката си в устата си; и му
светна *пред* **очите**[1]**.** (1) Пр. 24:13
28 **Тогава един от народа заговори**
и каза: Баща ти постави народа под
строга клетва, като каза: Проклет онзи,
който днес вкуси храна! А народът
беше изнемощял.
29 **А Йонатан каза: Баща ми докара**
беда на земята. Вижте сега как ми
светна *пред* **очите, защото вкусих мал-**
ко от този мед.
30 **А колко повече, ако народът беше**
ял днес свободно от плячката на вра-
говете си, която намери, защото ня-
маше ли сега да има много по-голямо
поражение сред филистимците?
31 **И в онзи ден те разбиха филистим-**
ците от Михмас до Еалон[1]**. А народът**
беше много изнемощял. (1) Иис. Нав. 10:12
32 **И народът се нахвърли върху пляч-**
ката и взе овце, говеда и телета, и *ги*
колеше на земята, и народът ядеше с
кръвта.
33 **И съобщиха на Саул и казаха: Ето,**
народът съгрешава против ГОСПОДА,
като яде с кръвта. А той каза: Вие по-
стъпихте невярно! Отърколете веднага
към мен един голям камък.
34 **И Саул каза: Разпръснете се между**
народа и кажете: Докарайте ми тук
всеки говедото си и всеки овцата си и
ги заколете тук, и яжте, и не съгреша-

вайте против ГОСПОДА, като ядете с
кръвта[1]! И в онази нощ целият народ
докара всеки говедото си със себе си
и ги заклаха там. (1) Бит. 9:4
35 **И Саул построи олтар на ГОСПО-**
ДА[1]; това беше първият олтар, който
той построи на ГОСПОДА.
(1) гл. 7:17; Съд. 6:24
36 **И Саул каза: Да слезем след фи-**
листимците през нощта и да разграбим
плячката **между тях, докато се развиде-**
ли, и да не оставим нито един от тях.
А те казаха: Направи, каквото ти се
вижда добро[1]. Тогава свещеникът каза:
Нека се приближим тук при Бога[2]!
(1) гл. 1:23; (2) Пс. 73:28
37 **И Саул се допита до Бога: Да сляза**
ли след филистимците? Ще ги преда-
деш ли в ръката на Израил?[1] Но Той не
му отговори в онзи ден[2].
(1) гл. 23:2; 30:8; (2) гл. 28:6
38 **И Саул каза: Приближете се тук,**
всички вие, началници на народа, и
разберете, и вижте в какво* е станал
този грях днес. **или:* кого
39 **Защото – жив е ГОСПОД, който**
избавя Израил – даже и да е в сина
ми Йонатан, непременно ще умре[1]! Но
никой от целия народ не му отговори.
(1) 2 Царе 12:5
40 **Тогава той каза на целия Израил:**
Вие ще бъдете от едната страна, а аз
и синът ми Йонатан ще бъдем от дру-
гата страна. И народът каза на Саул:
Направи, каквото ти се вижда добро[1].
(1) ст. 36
41 **И Саул каза на ГОСПОДА, Израи-**
левия Бог: Дай истина! И *чрез жребия*
се хванаха Йонатан и Саул, а народът
се отърва.
42 **И Саул каза: Хвърлете** *жребия* **меж-**
ду мен и сина ми Йонатан! И *чрез*
жребия **се хвана Йонатан[1].**
(1) Иис. Нав. 7:18; Пр. 16:33; Деян. 1:26
43 **Тогава Саул каза на Йонатан: Кажи**
ми какво си сторил[1]! И Йонатан му от-
говори и каза: Вкусих само малко мед
с края на тоягата, която беше в ръката
ми, и ето, трябва да умра!
(1) Иис. Нав. 7:19

44 **И Саул каза: Така да направи Бог**
и така да прибави[1] – непременно ще
умреш, Йонатане[2]! (1) гл. 3:17; (2) Съд. 11:35
45 **Но народът каза на Саул: Йонатан**
ли да умре, който извърши това вели-
ко избавление в Израил[1]? Да не бъде!
Жив е ГОСПОД – косъм от главата
му няма да падне на земята[2], защото
той действа с Бога днес! Така народът
спаси Йонатан и той не умря.
(1) гл. 11:13; (2) 2 Царе 14:11; Деян. 27:34
46 **Тогава Саул се изкачи от преслед-**
ването на филистимците, а филистим-
ците си отидоха на мястото.
47 **И Саул пое управлението над**
Израил[1] и воюва срещу всичките си
врагове отвсякъде: срещу Моав, сре-
щу синовете на Амон[2], срещу Едом[3],
срещу царете на Сова[4] и срещу филис-
тимците. И накъдето и да се обърне-
ше, побеждаваше. (1) 2 Царе 8:15;
(2) гл. 11:11; Бит. 19:37,38; (3) Бит. 36:8,9; (4) 2 Царе 8:3
48 **И действаше със сила и разби Ама-**
лик[1], и избави Израил от ръцете на
грабителите му[2].
(1) гл. 15:3,7; Изх. 17:8; (2) 2 Царе 1:22; Съд. 2:16
49 **А синовете на Саул бяха Йонатан,**
Исуй и Мелхисуя[1]; а имената на двете
му дъщери бяха: името на първород-
ната – Мерава, а името на по-млада-
та – Михала[2].
(1) гл. 31:2; 1 Лет. 8:33; (2) гл. 18:17,20
50 **А името на жената на Саул беше**
Ахиноама, дъщеря на Ахимаас. И име-
то на военачалника му беше Авенир,
синът на Нир[1], чичото на Саул,
(1) гл. 17:55; 26:5; 2 Царе 2:8; 3:6
51 **защото Кис, бащата на Саул, и**
Нир, бащата на Авенир, бяха синове
на Авиил[1]. (1) гл. 9:1
52 **А войната срещу филистимците[1]**
беше жестока през всичките дни на
Саул; и когато Саул виждаше някой
силен мъж или някой храбър мъж, го
вземаше при себе си[2]. (1) гл. 13:5; (2) гл. 8:11

15 **И Самуил каза на Саул: ГОСПОД**
ме изпрати да те помажа за цар над
народа Му, над Израил[1]; затова чуй

сега гласа на ГОСПОДНИТЕ думи[2].
(1) гл. 10:1; (2) 4 Царе 7:1

2 **Така казва ГОСПОД на Войнствата: Спомних си какво направи Амалик на Израил, как застана на пътя му, когато** *Израил* **идваше от Египет[1].** (1) Изх. 17:14

3 **Иди сега и разбий Амалик, и изпълни над него проклятието. Не го щади, а убий от мъж до жена, от дете до кърмаче, от говедо до овца, от камила до магаре[1].** (1) гл. 22:19; Лев. 27:29; Иис. Нав. 10:39

4 **И Саул свика народа и го преброи в Телем[1],** *и беше* **двеста хиляди пешаци и десет хиляди мъже от Юда.**
(1) Иис. Нав. 15:24

5 **И Саул дойде до един град на амаличаните и постави засада в долината[1].** (1) Иис. Нав. 8:12

6 **И Саул каза на кенейците[1]: Идете, отделете се, слезте отсред амаличаните, за да не ви унищожа с тях; защото вие показахте добрина към всичките израилеви синове, когато идваха от Египет[2]. И кенейците се отделиха отсред амаличаните.**
(1) гл. 27:10; Бит. 15:19; Съд. 1:16; (2) Чис. 10:29-32

7 **И Саул разби амаличаните[1] от Евила до** *пътя* **към Сур[2], който е срещу Египет.** (1) гл. 14:48; (2) гл. 27:8; Бит. 16:7

8 **И хвана жив Агаг[1], царя на амаличаните, и изпълни проклятието над целия народ с острието на меча[2].**
(1) Чис. 24:7,20; (2) ст. 3

9 **Но Саул и народът пощадиха Агаг[1] и най-доброто от дребния добитък и говедата, угоените, агнетата и всичко, което беше добро, и не искаха да изпълнят над тях проклятието. А над всичкия добитък, който беше негоден и слаб, над него изпълниха проклятието[2].** (1) 3 Царе 20:34; (2) гл. 28:18; Иис. Нав. 6:18

10 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Самуил и каза:**

11 **Разкаях се, че поставих Саул за цар[1], понеже той се отвърна след Мен[2] и не изпълнява заповедите Ми[3]. И Самуил се натъжи и вика към ГОСПОДА цяла нощ[4].** (1) ст. 35; Бит. 6:6;
(2) 3 Царе 11:9; (3) 1 Лет. 10:13; Ер. 18:10; (4) гл. 8:6

12 **И на сутринта Самуил стана рано[1], за да посрещне Саул. И съобщиха на Самуил и казаха: Саул дойде в Кармил[2], и ето, издигна си паметник[3] и се върна и слезе в Галгал.**
(1) гл. 17:20; Бит. 21:14; (2) гл. 25:2; Иис. Нав. 15:55;
2 Царе 23:35; 2 Лет. 26:10; (3) 2 Царе 18:18

13 **И Самуил дойде при Саул и Саул му каза: Благословен да си от ГОСПОДА[1]! Изпълних ГОСПОДНОТО слово[2]!**
(1) гл. 23:21; Съд. 17:2; Рут 3:10; (2) Пр. 28:13

14 **Но Самуил каза: Какво е тогава това блеене на овце в ушите ми и мучене на говеда, което чувам?**

15 **А Саул каза: Докараха ги от амаличаните, защото народът[1] пощади най-доброто от овцете и говедата, за да пожертва на ГОСПОДА, твоя Бог; а над останалите изпълнихме проклятието.** (1) Бит. 3:12

16 **Тогава Самуил каза на Саул: Почакай и ще ти кажа какво ми говори ГОСПОД тази нощ[1]. А той му каза: Говори!** (1) гл. 9:27; 3 Царе 14:6

17 **И Самуил каза: Не стана ли ти глава на израилевите племена, когато беше малък в собствените си очи[1]? И ГОСПОД те помаза за цар над Израил.** (1) гл. 9:21; 10:1,22; Мт. 23:12

18 **И ГОСПОД те изпрати на път и каза: Иди и изпълни проклятието над грешниците, амаличаните, и воювай срещу тях, докато ги унищожиш.**

19 **Защо тогава ти не послуша ГОСПОДНИЯ глас[1], а се нахвърли върху плячката и извърши зло пред ГОСПОДА?** (1) Чис. 14:41; 2 Царе 12:9

20 **А Саул каза на Самуил: Аз послушах ГОСПОДНИЯ глас и отидох по пътя, по който ГОСПОД ме изпрати, и доведох Агаг, царя на амаличаните, и изпълних проклятието над амаличаните.**

21 **Но народът[1] взе от плячката овце и говеда, най-добрите от поставеното под проклятие, за да пожертва на ГОСПОДА, твоя Бог, в Галгал.** (1) Бит. 3:12

22 **И Самуил каза: ГОСПОД наслаждава ли се на всеизгарянията и жертвите колкото на послушанието на ГОСПОДНИЯ глас? Ето, послушанието е по-до-**

бро от жертвата[1] и покорството – от тлъстината на овни[1].

(1) гл. 13:12; Пр. 21:3; Екл. 5:1; Ис. 1:11-17; Ер. 7:22,23; Ос. 6:6; 8:13; Ам. 5:22,24; Мк. 12:33

23 **Защото непокорството е като греха на окултизма и упорството – като безбожие и идолопоклонство. Понеже ти отхвърли ГОСПОДНОТО слово, и Той отхвърли теб като цар[1].**

(1) гл. 13:14; 16:1; 2 Царе 7:15; Ос. 13:11; Деян. 13:22

24 **Тогава Саул каза на Самуил: Съгреших[1], че престъпих заповедта на ГОСПОДА и твоите думи, защото се уплаших от народа и послушах гласа му[2].**

(1) гл. 26:21; Изх. 9:27; (2) Изх. 23:2; Пр. 29:25; Гал. 1:10

25 **И сега, прости, моля те, греха ми[1] и се върни с мен, за да се поклоня на ГОСПОДА[2].** (1) Изх. 10:17; (2) 2 Царе 12:20

26 **Но Самуил каза на Саул: Няма да се върна с теб, защото ти отхвърли ГОСПОДНОТО слово и ГОСПОД отхвърли теб като цар на Израил[1].** (1) ст. 23

27 **И когато Самуил се обърна, за да си отиде,** *Саул* **сграбчи края на мантията му[1] и той се откъсна.** (1) гл. 28:14

28 **Тогава Самуил му каза: Днес ГОСПОД откъсна израилевото царство от теб[1] и го даде на ближния ти, който е по-добър от теб[2].**

(1) 3 Царе 11:11,30,31; (2) гл. 18:8; 25:30; 28:17; 2 Царе 3:10; Йов 34:24; Деян. 13:22

29 **А и Силният на Израил няма да излъже[1] и няма да се разкае, защото Той не е човек, че да се разкайва[2].**

(1) Тит 1:2; (2) Чис. 23:19; Езек. 24:14

30 **А той каза: Съгреших[1];** *но* **почети ме сега, моля те, пред старейшините на народа ми и пред Израил[2] и се върни с мен, за да се поклоня на ГОСПОДА, твоя Бог.** (1) ст. 24; (2) Йн. 12:43

31 **И Самуил се върна след Саул и Саул се поклони на ГОСПОДА[1].**

(1) 2 Царе 12:20

32 **Тогава Самуил каза: Доведете ми тук Агаг, царя на амаличаните[1]. И Агаг дойде при него весело и Агаг си казваше: Положително горчивината на смъртта е отминала.** (1) Иис. Нав. 10:22

33 **Но Самуил каза: Както мечът ти е обезчадил жени, така и твоята майка да се обезчади между жените[1]! И Самуил съсече Агаг пред ГОСПОДА в Галгал[2].** (1) Съд. 1:7; (2) гл. 10:8

34 **И Самуил отиде в Рама[1], а Саул отиде в дома си в Гавая Саулова[2].**

(1) гл. 1:19; (2) гл. 10:26

35 **И Самуил не видя повече Саул до деня на смъртта си, но Самуил скърбеше за Саул[1]; а ГОСПОД се разкая, че беше направил Саул цар над Израил[2].**

(1) гл. 16:1; (2) ст. 11

16 **И ГОСПОД каза на Самуил: Докога ще скърбиш за Саул[1], след като Аз го отхвърлих като цар над Израил[2]? Напълни рога си с масло и иди, Аз те изпращам при витлеемеца Есей[3], защото си избрах цар измежду неговите синове[4].** (1) гл. 15:35;

(2) гл. 13:14; 15:11,23; (3) Лк. 3:32; (4) гл. 17:12,58

2 **А Самуил каза: Как да отида? Ако чуе Саул, ще ме убие[1]. А ГОСПОД каза: Вземи със себе си една юница и кажи: Дойдох да пожертвам на ГОСПОДА[2].** (1) 3 Царе 18:12; (2) гл. 9:12; 20:29

3 **И покани Есей на жертвата и Аз ще ти кажа какво да направиш[1]; и ще ми помажеш онзи, когото ти кажа[2].**

(1) Деян. 9:6; (2) Втзк. 17:15

4 **И Самуил направи, каквото каза ГОСПОД, и дойде във Витлеем[1]. И старейшините на града го посрещнаха разтреперени и казаха: С мир ли идваш[2]?** (1) Бит. 35:19; (2) 3 Царе 2:13; 1 Лет. 12:17

5 **И той каза: С мир[1]. Дойдох да пожертвам на ГОСПОДА. Осветете се и елате с мен на жертвата. И той освети и Есей и синовете му[2] и ги покани на жертвата.** (1) ст. 5; (2) Иис. Нав. 3:5; Йов 1:5

6 **И когато дойдоха, той видя Елиав[1] и** *си* **каза: Положително пред ГОСПОДА е Неговият помазаник.** (1) гл. 17:13; 1 Лет. 2:13

7 **Но ГОСПОД каза на Самуил: Не гледай на вида му, нито на високия му ръст, понеже съм го отхвърлил; защото** *ГОСПОД* **не** *гледа* **на това, на което гледа човек[1]; понеже човек гледа на лицето, а ГОСПОД гледа на сърцето[2].**

(1) Йов 10:4; 35:5; Ис. 55:8,9; (2) 3 Царе 8:39; Пр. 15:11; 1 Петр. 3:4

8 **Тогава Есей повика Авинадав[1] и го
накара да мине пред Самуил. И той
каза: И този не е избрал ГОСПОД.**
(1) гл. 17:13; 3 Царе 4:11; 1 Лет. 2:13
9 **След това Есей накара да мине Са-
ма[1]. И той каза: И този не е избрал
ГОСПОД.** (1) гл. 17:13; 1 Лет. 2:13
10 **Така Есей накара седем от сино-
вете си да минат пред Самуил. Но
Самуил каза на Есей: ГОСПОД не е
избрал тези.**
11 **И Самуил каза на Есей: Това ли са
всичките младежи[1]? А той каза: Оста-
ва още най-малкият, и ето, той пасе
овцете[2]. Тогава Самуил каза на Есей:
Изпрати да го доведат, защото няма
да седнем на трапезата, докато той не
дойде тук[3].**
(1) гл. 17:12; (2) гл. 17:14,15,34; Изх. 3:1; (3) Пс. 78:70,71
12 **И той изпрати и го доведоха. А
той беше червенокос, с красиви очи и
хубав на вид[1]. И ГОСПОД каза: Стани,
помажи го, защото е този.**
(1) ст. 18; гл. 17:42; Бит. 39:6
13 **Тогава Самуил взе рога с масло и
го помаза сред братята му[1]; и ГОС-
ПОДНИЯТ Дух дойде върху Давид[2] от
този ден и нататък. А Самуил стана и
отиде в Рама[3].**
(1) гл. 10:1; 2 Царе 12:7; 1 Лет. 11:3; Пс. 89:20; Деян. 13:22;
(2) гл. 10:10; Лк. 3:31; Евр. 11:32; (3) гл. 1:19
14 **И ГОСПОДНИЯТ Дух се оттегли
от Саул[1] и зъл дух от ГОСПОДА го
мъчеше[2].**
(1) гл. 18:12; 28:15; Съд. 16:20; (2) гл. 18:10; 19:9; Съд. 9:23
15 **И слугите на Саул му казаха: Ето
сега, зъл дух от Бога те мъчи[1].** (1) ст. 14
16 **Нека сега господарят ни заповяда
на слугите си, които са пред теб, да
потърсят човек, който умее добре да
свири на арфа. И когато злият дух от
Бога е върху теб, той ще свири с ръ-
ката си и ще ти става добре.**
17 **И Саул каза на слугите си: Намере-
те ми човек, който свири добре, и го
доведете при мен.**
18 **А един от слугите отговори и каза:
Ето, видях един от синовете на вит-
леемеца Есей, който умее да свири,
силен и храбър мъж[1], разумен в гово-
рене и красив човек[2]; и ГОСПОД е с
него[3].** (1) 2 Царе 17:8,10; (2) ст. 12; (3) гл. 3:19
19 **Затова Саул изпрати пратеници до
Есей да кажат: Изпрати ми сина си
Давид, който е с овцете[1].** (1) гл. 17:15
20 **И Есей взе едно магаре,** *натоварено*
**с хляб и мех вино, и едно младо яре, и
ги изпрати на Саул по сина си Давид.**
21 **Така Давид дойде при Саул и заста-
на пред него[1]; и той го обикна много
и** *Давид* **му стана оръженосец[2].**
(1) Бит. 41:46; (2) Пр. 22:29
22 **И Саул изпрати до Есей да кажат:
Моля те, нека Давид стои пред мен,
защото намери благоволение пред
мен[1].** (1) Бит. 39:4,21
23 **И когато духът от Бога идваше
върху Саул, Давид вземаше арфата и
свиреше с ръката си[1] и на Саул му
олекваше и му ставаше добре, и злият
дух се оттегляше от него.**
(1) гл. 18:10; 4 Царе 3:15

17 **А филистимците свикаха войските
си за бой[1] и се събраха в Сохо, който
принадлежи на Юда, и се разположиха
на стан в Ефес-Дамим[2], между Сохо[3] и
Азика[4].** (1) гл. 13:5;
(2) 1 Лет. 11:13; (3) Иис. Нав. 15:35; (4) Иис. Нав. 10:10
2 **А Саул и израилевите мъже се съ-
браха и се разположиха на стан в до-
лината Ила, и се строиха за бой срещу
филистимците.**
3 **Филистимците стояха на планината
от едната страна, а Израил стоеше на
планината от другата страна, а между
тях беше долината.**
4 **Тогава от становете на филистим-
ците излезе един единоборец на име
Голиат, от Гет[1], висок шест лакътя и
една педя[2].** (1) Иис. Нав. 11:22; (2) Втзк. 3:11
5 **Той имаше бронзов шлем на главата
си и беше облечен с люспеста броня,
а теглото на бронята беше пет хиляди
сикъла бронз.**
6 **Имаше и бронзова броня на кра-
ката си и бронзово щитче между ра-
менете си.**
7 **И дръжката на копието му беше**

като кросно на тъкач[1]**, а острието на**
копието му беше шестстотин сикъла
желязо[2]**. И щитоносецът му вървеше**
пред него. (1) 1 Лет. 20:5; (2) 2 Царе 21:16
8 **И той излезе и извика към израиле-**
вите редове, и им каза: Защо излизате
да се строявате за бой? Не съм ли аз
филистимец, а вие – слуги на Саул[1]**?**
Изберете си един мъж да слезе при
мен! (1) гл. 8:17
9 **Ако може да се бие с мен и да ме**
убие, тогава ние ще ви бъдем слуги;
но ако аз му надвия и го убия, тога-
ва вие ще ни бъдете слуги и ще ни
слугувате.
10 **И филистимецът каза: Днес аз**
хвърлям позор върху израилевите вой-
ски[1]**; дайте ми мъж, за да се бием**
двамата! (1) ст. 26; 2 Царе 21:21; 4 Царе 19:4
11 **И когато Саул и целият Израил**
чуха тези думи на филистимеца, те се
ужасиха и много се уплашиха[1]**.**
(1) гл. 13:7; 21:12; Пс. 118:6; Ис. 51:12
12 **А Давид беше син на онзи ефра-**
тец[1] **от Витлеем Юдейски, който се**
казваше Есей[2] **и имаше осем сина**[3]**. И**
в дните на Саул *този* **човек беше стар,**
в **напреднала** *възраст* **между мъжете.**
(1) гл. 1:1; Рут 1:2; (2) ст. 58; гл. 16:1,18; Рут 4:17,22;
2 Царе 23:1; Йн. 7:42; (3) 1 Лет. 2:13-16
13 **А трима по-големи сина на Есей**
бяха отишли след Саул в битката. И
имената на тримата му сина, които
отидоха в битката, бяха: Елиав, първо-
родният, вторият му Авинадав и трети-
ят Сама[1]**.** (1) гл. 16:6-9
14 **Давид беше най-малкият**[1]**. А трима-**
та най-големи бяха отишли след Саул.
(1) гл. 16:11
15 **А Давид отиваше и се връщаше от**
Саул, за да пасе овцете на баща си
във Витлеем[1]**.** (1) ст. 34; гл. 16:19
16 **И филистимецът се приближаваше**
сутрин и вечер и се представяше че-
тиридесет дни.
17 **А Есей каза на сина си Давид: Взе-**
ми сега за братята си тази ефа печено
жито и тези десет хляба и тичай при
братята си в стана.
18 **И занеси тези десет пити сирене**
на хилядника им и виж добре ли са
братята ти, и ми донеси вест от тях[1]**.**
(1) гл. 25:5; 30:21; Бит. 37:14; Изх. 18:7; Съд. 18:15
19 **Саул и те, и всичките израилеви**
мъже са в долината Ила на бой срещу
филистимците.
20 **И Давид стана рано сутринта**[1]**, ос-**
тави овцете при пазач и взе *нещата,* **и**
отиде, както Есей му беше заповядал.
И дойде до стана, когато войската из-
лизаше за бой и надаваше боен вик.
(1) гл. 15:12; Иис. Нав. 3:1
21 **И Израил и филистимците се бяха**
строили в боен ред, войска срещу вой-
ска.
22 **И Давид остави вещите в ръка-**
та на пазача на вещите, изтича при
войската и дойде, и поздрави братята
си[1]**.** (1) ст. 18
23 **А докато разговаряше с тях, ето,**
единоборецът, филистимецът от Гет
на име Голиат, излезе от редовете на
филистимците и говори същите тези
думи, и Давид чу.
24 **А когато всичките израилеви мъже**
видяха мъжа, те побягнаха от него и
много се уплашиха[1]**.** (1) Чис. 13:33
25 **И израилевите мъже казаха: Видях-**
те ли този мъж, който излезе? Наисти-
на той излиза, за да хвърля позор вър-
ху Израил; и човекът, който го убие,
царят ще го обогати с големи богат-
ства и ще му даде дъщеря си[1]**, и ще**
направи бащиния му дом свободен* в
Израил. **т.е.* освободен от данъци
и военна служба; (1) гл. 18:17; Иис. Нав. 15:16
26 **Тогава Давид говори на мъжете,**
които стояха край него, и каза: Какво
ще се направи за човека, който убие
този филистимец и отмахне позора от
Израил? Защото кой е този необрязан
филистимец[1]**, че да хвърля позор**[2] **вър-**
ху войските на живия Бог[3]**?**
(1) гл. 14:6; (2) 2 Лет. 32:17; Ис. 37:23;
Дан. 5:23; (3) Иис. Нав. 3:10; Дан. 6:26
27 **И народът му отговори със същите**
думи и каза: Така ще се направи на
човека, който го убие.
28 **А Елиав, най-големият му брат**[1]**, чу,**

когато той говореше с мъжете, и гневът на Елиав пламна против Давид[2] и той каза: Защо си слязъл тук? И на кого си оставил онези няколко овце в пустинята? Аз зная гордостта ти и злината на сърцето ти, защото си слязъл, за да видиш битката!

(1) 2 Лет. 11:18; (2) Бит. 37:4

29 **А Давид каза: Какво съм направил сега? Това не си ли заслужава?**

30 **После той се обърна от него към друг и каза същите думи, и народът му отговори със същия отговор както преди.**

31 **И когато чуха думите, които Давид говори, разказаха на Саул и той изпрати за него.**

32 **И Давид каза на Саул: Нека не отпада сърцето на никого заради този[1]! Слугата ти ще отиде и ще се бие с този филистимец.** (1) Втзк. 20:2,3

33 **А Саул каза на Давид: Ти не си способен да отидеш срещу този филистимец, за да се биеш с него, защото ти си младеж, а той е воин от младостта си.**

34 **А Давид каза на Саул: Слугата ти пасеше овцете на баща си и когато дойдеше лъв или мечка и отнесеше агне от стадото,**

35 **аз тръгвах след него и го убивах, и изтръгвах** *агнето* **от устата му; а когато се вдигаше срещу мен,** *го* **хващах за брадата, удрях го и го убивах[1].**

(1) Съд. 14:5,6

36 **Слугата ти е убивал и лъв, и мечка; и този необрязан филистимец ще бъде като един от тях, понеже хвърли позор върху войските на живия Бог[1].** (1) ст. 26

37 **И Давид каза: ГОСПОД, който ме избави от лапата на лъв и от лапата на мечка, Той ще ме избави и от ръката на този филистимец[1]. И Саул каза на Давид: Иди и ГОСПОД да е с теб[2].**

(1) Пс. 118:6; 2 Кор. 1:10; (2) гл. 20:13; Иис. Нав. 1:17; Рут 2:4

38 **Тогава Саул облече Давид с ризницата си и сложи бронзов шлем на главата му, и го облече в броня.**

39 **И Давид препаса неговия меч над ризницата му и поиска да походи, защото не беше свикнал. И Давид каза на Саул: Не мога да ходя с тези** *доспехи,* **защото не съм свикнал. И Давид ги съблече.**

40 **И взе тоягата си в ръката си и си избра пет гладки камъка от потока, и ги сложи в овчарската торба, в чантата, която имаше, и прашката беше в ръката му; и се приближи към филистимеца.**

41 **Тогава филистимецът дойде и се приближи към Давид, а щитоносецът** *вървеше* **пред него.**

42 **И когато филистимецът погледна и видя Давид, го презря[1], защото беше младеж, червенокос и хубав на вид[2].**

(1) Пс. 123:4; (2) гл. 16:12,18

43 **И филистимецът каза на Давид: Куче ли съм аз[1], че идваш към мен с тояги? И филистимецът прокле Давид с боговете си.**

(1) гл. 24:15; 2 Царе 3:8; 4 Царе 8:13

44 **И филистимецът каза на Давид: Ела при мен и ще дам плътта ти на небесните птици и на полските зверове!**

45 **Тогава Давид каза на филистимеца: Ти идваш към мен с меч, копие и стрели, а аз идвам към теб в Името на ГОСПОДА на Войнствата, Бога на израилевите войски[1], върху когото ти хвърли позор.**

(1) 2 Лет. 14:11; Пс. 20:7; Пр. 18:10; Евр. 11:32

46 **Днес ГОСПОД ще те предаде в ръката ми и аз ще те убия и ще ти взема главата. И днес ще дам труповете на филистимската войска на небесните птици и на дивите земни зверове[1], за да познае цялата земя, че има Бог в Израил[2];**

(1) Бит. 40:19; Втзк. 28:26; Ер. 19:7; (2) Иис. Нав. 4:24; 3 Царе 18:36,37; 4 Царе 5:15

47 **и за да познае цялото това множество, че ГОСПОД не избавя с меч или с копие[1]; защото боят е на ГОСПОДА[2] и Той ще ви предаде в ръцете ни[3]!**

(1) Пс. 44:6,7; (2) 2 Лет. 20:15; (3) Иис. Нав. 10:8

48 **И когато филистимецът тръгна и идваше, и се приближаваше срещу**

Давид, Давид побърза и се затича към войската, за да посрещне филистимеца.
49 **И Давид бръкна с ръката си в торбата, взе от нея камък и го хвърли, и удари филистимеца в челото му; камъкът се заби в челото му и той падна по лице на земята.**
50 **Така Давид надви филистимеца с прашка и камък и удари филистимеца, и го уби; а в ръката на Давид нямаше меч**[1]**.** (1) Съд. 3:31
51 **Тогава Давид изтича и застана над филистимеца, хвана меча му и го изтегли от ножницата му, и го уби, и отсече главата му с него**[1]**. А когато филистимците видяха, че единоборецът им беше мъртъв, побягнаха**[2]**.**
(1) гл. 21:9; 31:9; 2 Царе 4:7; 23:21; (2) Евр. 11:34
52 **И израилевите и юдовите мъже станаха и нададоха вик, и преследваха филистимците до входа на долината и до портите на Акарон. И убитите от филистимците падаха по пътя за Саараим**[1]**, чак до Гет и до Акарон**[2]**.**
(1) Иис. Нав. 15:36; (2) гл. 5:10
53 **И израилевите синове се върнаха от преследването на филистимците и разграбиха griстановете им**[1]**.**
(1) гл. 19:5; 2 Царе 23:10; Ер. 30:16
54 **А Давид взе главата на филистимеца и я занесе в Ерусалим, а оръжията му сложи в шатрата си.**
55 **И когато Саул видя Давид да излиза срещу филистимеца, каза на военачалника си Авенир**[1]**: Авенире, чий син е този младеж? А Авенир каза: Жива душата ти**[2]**, царю – не зная.**
(1) гл. 14:50; (2) гл. 1:26
56 **И царят каза: Попитай чий син е този младеж.**
57 **И когато Давид се връщаше, след като уби филистимеца, Авенир го взе и го доведе пред Саул, а главата на филистимеца беше в ръката му.**
58 **И Саул му каза: Чий син си, младежо? А Давид отговори: Син** *съм* **на слугата ти, витлеемеца Есей**[1]**.**
(1) ст. 12

18 **А когато той свърши да говори със Саул, душата на Йонатан се свърза с душата на Давид**[1] **и Йонатан го обикна като собствената си душа**[2]**.**
(1) Бит. 44:30; 2 Царе 1:26;
(2) гл. 19:1; 20:8,16,17; 22:8; 23:18; Пр. 18:24
2 **И Саул го взе в онзи ден и не му позволи да се върне в бащиния си дом.**
3 **И Йонатан и Давид направиха завет, защото** *Йонатан* **го обичаше като собствената си душа**[1]**.** (1) ст. 1
4 **И Йонатан съблече мантията си, която беше на него, и я даде на Давид и ризницата си, и меча си, и лъка си, и пояса си.**
5 **И Давид излизаше навсякъде, където го изпращаше Саул,** *и* **успяваше**[1]**; и Саул го постави над военните мъже. И той беше добър в очите на целия народ и в очите на служителите на Саул.** (1) 4 Царе 18:7; 1 Лет. 18:6,13
6 **И когато се прибираха, когато Давид се връщаше, след като беше убил филистимеца, жените от всичките градове на Израил излизаха да посрещнат цар Саул с песни и танци, с тимпанчета**[1]**, с ликуване и със струнни инструменти.** (1) Изх. 15:20
7 **И жените, които свиреха, пееха и казваха: Саул уби хилядите си и Давид – десетките си хиляди**[1]**.**
(1) гл. 21:11; 29:5
8 **Тогава Саул се разгневи много и тази дума му се видя много лоша**[1]**, и той каза: На Давид отдадоха десетки хиляди, а на мен отдадоха хиляди! Сега какво още му** *липсва* **освен царството**[2]**?** (1) Бит. 37:8,11; (2) гл. 15:28
9 **И от този ден нататък Саул гледаше на Давид с лошо око**[1]**.**
(1) Бит. 31:2; Пр. 27:4; Екл. 4:4
10 **А на следващия ден зъл дух от Бога дойде върху Саул**[1] **и той беснееше сред къщата, а Давид свиреше с ръката си както всеки ден**[2]**; и копието беше в ръката на Саул.**
(1) гл. 16:14; (2) гл. 16:23
11 **И Саул хвърли копието и си каза:**

Ще закова Давид за стената! Но Давид на два пъти се отклони от него[1].
(1) гл. 19:9,10; 20:33

12 **И Саул се страхуваше от Давид, понеже ГОСПОД беше с него**[1]**, а от Саул се беше оттеглил**[2]. (1) гл. 3:19; 2 Царе 5:10; Съд. 1:19; 2 Лет. 17:3; (2) гл. 16:14; Съд. 16:20

13 **Затова Саул го отстрани от себе си и си го назначи за хилядник; и той излизаше и влизаше пред народа**[1].
(1) 2 Царе 5:2

14 **А Давид имаше успех***[1] **във всичките си пътища и ГОСПОД беше с него**[2]. *_или:_ постъпваше благоразумно
(1) ст. 5; (2) ст. 12

15 **И когато Саул видя, че Давид имаше голям успех, той се страхуваше от него.**

16 **И целият Израил и Юда обичаха Давид**[1]**, понеже той излизаше и влизаше пред тях**[2]. (1) 2 Царе 5:2; (2) Ест. 10:3

17 **Тогава Саул каза на Давид: Ето по-голямата ми дъщеря Мерава**[1]**; нея ще ти дам за жена**[2] **– само ми бъди храбър мъж и се бий в ГОСПОДНИТЕ битки**[3]**. Но Саул си мислеше: Нека да не бъде моята ръка против него, а нека ръката на филистимците да бъде против него**[4]. (1) гл. 14:49; (2) гл. 17:25; (3) гл. 25:28; (4) 2 Царе 11:15; Пр. 26:24-26

18 **А Давид каза на Саул: Кой съм аз**[1] **и какъв е животът ми** *или* **бащиният ми род в Израил**[2]**, че да бъда царски зет?** (1) 2 Царе 7:18; (2) гл. 9:21

19 **Но на времето, когато дъщерята на Саул Мерава трябваше да бъде дадена на Давид, тя беше дадена на меолатянина**[1] **Адриил за жена**[2].
(1) 3 Царе 4:12; (2) Съд. 14:20; 2 Царе 21:8

20 **А дъщерята на Саул Михала**[1] **обичаше Давид. И казаха на Саул и това нещо му хареса.** (1) гл. 14:49; 2 Царе 6:16,20

21 **И Саул** *си* **каза: Ще му я дам, за да му стане примка и ръката на филистимците да бъде против него. Затова Саул каза на Давид: Днес ще ми станеш зет повторно.**

22 **И Саул заповяда на слугите си: Говорете тайно на Давид и кажете: Ето, царят има благоволение в теб и всичките му слуги те обичат, затова стани сега зет на царя.**

23 **И слугите на Саул говориха тези думи в ушите на Давид**[1]**. Но Давид каза: Просто** *нещо* **ли ви се вижда да стане човек царски зет? Аз съм човек сиромах и нищожен**[2].
(1) гл. 9:21; (2) Пр. 29:5

24 **И слугите на Саул му съобщиха и казаха: Така говори Давид.**

25 **Тогава Саул каза: Така да кажете на Давид: Царят не желае никаква зестра**[1] **освен сто филистимски краекожия, за да си отмъсти на царските врагове**[2]**. А Саул замисляше** *да направи така, че* **Давид да падне от ръката на филистимците**[3].
(1) Бит. 34:12; (2) гл. 14:24; (3) гл. 19:1

26 **А когато слугите му съобщиха на Давид тези думи, на Давид му хареса да стане зет на царя. И дните още не се бяха изпълнили,**

27 **когато Давид стана и отиде, той и мъжете му, и уби двеста мъже от филистимците. И Давид донесе краекожията им и ги даде в пълен брой на царя, за да стане зет на царя. И Саул му даде дъщеря си Михала за жена**[1].
(1) 2 Царе 3:13,14

28 **Така Саул видя и разбра, че ГОСПОД беше с Давид**[1]**; а дъщерята на Саул Михала го обичаше.** (1) Бит. 26:28

29 **И Саул още повече се страхуваше от Давид. Така Саул стана враг на Давид завинаги.**

30 **И князете на филистимците излизаха** *на бой;* **и колкото пъти излизаха, Давид имаше по-голям успех от всичките слуги на Саул и името му беше на голяма почит**[1]. (1) гл. 19:8; 2 Царе 7:9

19

И Саул говори на сина си Йонатан и на всичките си слуги да се убие Давид[1]**. Но Йонатан, синът на Саул, беше много благоразположен към Давид**[2].
(1) гл. 18:25,29; 20:1; Бит. 37:18; 2 Царе 4:8; (2) гл. 18:1

2 **И Йонатан съобщи на Давид и каза: Баща ми Саул търси да те убие. Затова**

сега се пази до утре и стой на тайно място и се крий[1]. (1) гл. 20:5,24
3 **А аз ще изляза и ще застана при баща си на полето, където ще бъдеш ти, и ще говоря с баща си за теб, и ще видя как е** *работата,* **и ще ти кажа[1].** (1) гл. 20:9,13,19; Пр. 17:17
4 **И Йонатан говори добро за Давид на баща си Саул и му каза: Нека не съгрешава царят против слугата си, против Давид[1], тъй като той не е съгрешил против теб[2] и делата му са били много добри за теб[3].**
(1) Бит. 42:22; (2) Пс. 59:3; (3) Филим. 11
5 **Той изложи живота си на опасност[1] и уби филистимеца и ГОСПОД извърши голямо избавление за целия Израил[2], и ти видя и се зарадва. Защо тогава искаш да съгрешиш против невинна кръв, като убиеш Давид без причина[3]?** (1) гл. 22:14; Съд. 12:3; (2) гл. 11:13; 17:49-53; (3) гл. 20:32; Пс. 109:5
6 **И Саул послуша гласа на Йонатан[1] и Саул се закле: Жив е ГОСПОД –** *Давид* **няма да бъде убит!** (1) Пр. 31:8,9
7 **Тогава Йонатан повика Давид и Йонатан му разказа всички тези думи. И Йонатан доведе Давид при Саул и той беше в неговото присъствие както преди[1].** (1) гл. 18:2
8 **И отново стана война. И Давид излезе и се би с филистимците, и им нанесе голямо поражение, и те побягнаха пред него[1].**
(1) гл. 18:14,30; 23:5; 3 Царе 20:21
9 **И зъл дух от ГОСПОДА беше върху Саул[1]; и той седеше в къщата си с копието си в ръка[2], а Давид свиреше с ръка.** (1) гл. 16:14; (2) гл. 22:6
10 **И Саул се опита да прикове Давид с копието на стената, но той се отклони от Саул, така че той заби копието в стената[1]; а Давид избяга и се избави онази нощ[2].**
(1) гл. 18:10,11; Пс. 37:32; (2) Йн. 10:33,39
11 **Тогава Саул изпрати пратеници в дома на Давид, за да го пазят и да го убият на сутринта[1]. А Михала, жена му, съобщи на Давид и каза: Ако не избавиш живота си тази нощ, утре ще бъдеш убит.** (1) гл. 20:31; Съд. 16:2; Пс. 59:1
12 **И Михала спусна Давид през един прозорец[1] и той отиде, и избяга, и се избави.** (1) Иис. Нав. 2:15
13 **А Михала взе домашния идол[1] и** *го* **положи на леглото, и сложи при главата му възглавница от козина, и го покри със завивка.** (1) Бит. 31:19; Съд. 17:5
14 **И когато Саул изпрати пратеници да вземат Давид, тя каза: Болен е[1].**
(1) Иис. Нав. 2:5
15 **Тогава Саул изпрати пратениците да видят Давид и каза: Донесете ми го на леглото, за да го убия!**
16 **И когато пратениците дойдоха, ето, домашният идол беше на леглото с възглавница от козина при главата му.**
17 **Тогава Саул каза на Михала: Ти защо ме излъга така и пусна врага ми, така че той се избави? А Михала каза на Саул: Той ми каза: Пусни ме! Защо да те убия?**
18 **Така Давид избяга и се избави[1], и дойде при Самуил в Рама[2], и му разказа всичко, което му беше сторил Саул. И той и Самуил отидоха и отседнаха в Навиот[2].** (1) гл. 21:10; (2) гл. 1:19; 20:1
19 **И съобщиха на Саул и казаха: Ето, Давид е в Навиот в Рама.**
20 **Тогава Саул изпрати пратеници да вземат Давид, но когато те видяха събранието на пророците, които пророкуваха, и Самуил да стои начело над тях, Божият Дух беше на пратениците на Саул и те също пророкуваха[1].**
(1) гл. 10:5,6; Чис. 11:25
21 **И съобщиха на Саул и той изпрати други пратеници, и те също пророкуваха. И Саул пак изпрати трети пратеници, и те също пророкуваха.**
22 **Тогава и той отиде в Рама и дойде при големия кладенец в Сокхо, и попита и каза: Къде са Самуил и Давид? И казаха: Ето, в Навиот в Рама.**
23 **И отиде там, в Навиот в Рама, и Божият Дух беше и на него, и той вървеше и непрекъснато пророкуваше, докато стигна в Навиот в Рама.**

24 **И съблече горните си дрехи и пророкуваше и той пред Самуил, и лежеше гол*[1] през целия онзи ден и през цялата онази нощ. Затова казват: И Саул ли е между пророците?[2]**

*т.е. само по долни дрехи;
(1) Ис. 20:2; (2) гл. 10:10,11

20 **Тогава Давид избяга от Навиот в Рама[1] и дойде и каза пред Йонатан: Какво съм сторил? Какво е беззаконието ми? И какъв е грехът ми пред баща ти, че търси живота ми?[2]**

(1) гл. 19:18; (2) ст. 32; гл. 19:1; 24:12; 26:18

2 **А той му каза: Да не бъде! Няма да умреш! Ето, баща ми не върши нищо, голямо или малко, без да ми каже. И защо баща ми да крие това нещо от мен? Не е така!**

3 **Но Давид продължи и се закле, и каза: Баща ти добре знае, че съм намерил благоволение пред теб, и си е казал: Нека Йонатан не знае това, за да не се наскърби. Но жив е ГОСПОД и жива душата ти[1] – само една крачка има между мен и смъртта[2]!**

(1) гл. 1:26; Ер. 4:2; (2) гл. 27:1; 2 Кор. 1:9,10

4 **Тогава Йонатан каза на Давид: Каквото желае душата ти, ще го направя за теб.**

5 **И Давид каза на Йонатан: Ето, утре е новолуние[1], и аз трябваше да седна да ям с царя. Но нека си отида и да се крия на полето до третата вечер[2].**

(1) ст. 18,24; Чис. 10:10; 4 Царе 4:23; (2) гл. 19:2

6 **Ако баща ти изобщо забележи, че ме няма, кажи: Давид настоятелно поиска от мен** *позволение* **да изтича до града си Витлеем[1], защото там** *се прави* **годишната жертва за целия** *му* **род[2].**

(1) Лк. 2:4; (2) гл. 9:12

7 **Ако каже така: Добре! – значи има мир за слугата ти; но ако се разяри много, да знаеш, че злото е решено от него.**

8 **Затова покажи добрина към слугата си, защото ти си въвел слугата си в ГОСПОДЕН завет със себе си[1]. Но ако в мен има беззаконие, ти ме убий[2], понеже защо да ме водиш при баща си?**

(1) гл. 18:3; (2) 2 Царе 14:32

9 **А Йонатан каза: Далеч от теб това! Защото, ако знаех със сигурност, че баща ми е решил злото да дойде върху теб, нямаше ли да ти кажа[1]?**

(1) гл. 19:3

10 **Тогава Давид каза на Йонатан: Кой ще ми съобщи, ако баща ти ти отговори остро?**

11 **А Йонатан каза на Давид: Ела, нека излезем на полето. И двамата излязоха на полето.**

12 **И Йонатан каза на Давид: ГОСПОД, Израилевият Бог,** *е свидетел!* **Ако утре около това време** *или* **на третия ден разпитам баща си и ето, има нещо добро за Давид, и не изпратя веднага до теб да ти го съобщя,**

13 **нека така да направи ГОСПОД на Йонатан и така да прибави[1]! Ако баща ми иска зло против теб, ще ти го съобщя и ще те изпратя да си отидеш в мир. И ГОСПОД да бъде с теб[2], както е бил с баща ми[3]!**

(1) гл. 3:17; (2) гл. 17:37; 1 Лет. 22:11,16; (3) гл. 10:7

14 **И не само докато съм жив да ми окажеш милост ГОСПОДНА, за да не умра,**

15 **но и от моя дом да не отсечеш милостта си до века, даже** *и* **когато ГОСПОД изтреби от лицето на земята всеки от враговете на Давид[1]!**

(1) Бит. 40:14; 2 Царе 9:1-7

16 **И Йонатан направи завет с Давидовия дом** *и каза:* **ГОСПОД да изиска от ръката на Давидовите врагове[1]!**

(1) гл. 25:26,29; Иис. Нав. 22:23

17 **И Йонатан накара Давид да се закълне отново[1] заради любовта си към него, защото го обичаше, както обичаше душата си[2].**

(1) гл. 24:23; (2) гл. 18:1,3; Пр. 17:17

18 **И Йонатан му каза: Утре е новолуние; ще забележат, че те няма, защото мястото ти ще остане празно.**

19 **А на третия ден слез бързо и ела на мястото, където се беше скрил в деня на събитието[1], и остани при камъка Езил.**

(1) гл. 19:1-3

20 **И аз ще изстрелям три стрели към
страната** *му,* **като че ли стрелям по
цел;**
21 **и ще изпратя там момчето** *и ще му
кажа:* **Иди намери стрелите. Ако кажа
изрично на момчето: Ето, стрелите са
по-насам от теб, вземи ги! – тогава
ела, защото има мир за теб, няма
нищо – жив е ГОСПОД!**
22 **Но ако кажа на младежа така: Ето,
стрелите са по-нататък от теб! – тогава
иди по пътя си, защото ГОСПОД те е
отпратил.**
23 **А за това, което аз и ти говорихме,
ето, ГОСПОД е** *свидетел* **между мен и
теб до века**[1]**.** (1) ст. 42
24 **И Давид се скри на полето. А кога-
то дойде новолунието, царят седна на
трапезата, за да яде.**
25 **И царят седна на мястото си както
друг път, на мястото до стената. И Йо-
натан стана, а Авенир седна до Саул, а
мястото на Давид остана празно.**
26 **Но Саул не каза нищо в онзи ден,
защото си помисли: Нещо му се е слу-
чило; нечист е, сигурно е нечист**[1]**.**
(1) Лев. 7:20
27 **А на следващия ден, втория от но-
волунието, когато мястото на Давид**
пак **остана празно, Саул каза на сина
си Йонатан: Защо Есеевият син не
дойде на трапезата нито вчера, нито
днес?**
28 **Тогава Йонатан отговори на Саул:
Давид настоятелно поиска позволение
от мен** *да отиде* **във Витлеем,**
29 **и каза: Пусни ме, моля те, защото
родът ни има жертва в града**[1] **и брат
ми сам ми поръча** *да бъда там.* **И сега,
ако съм намерил благоволение пред
теб, моля те, позволи ми да отида и
да видя братята си. Затова не дойде
на трапезата на царя.** (1) гл. 16:2
30 **Тогава гневът на Саул пламна про-
тив Йонатан и той му каза: Ти, сине
на развратница и опърничава! Не зная
ли аз, че ти си избрал Есеевия син за
свой собствен срам и за срам на май-
чината си голота?**
31 **Защото, докато Есеевият син живее
на земята, нито ти ще се утвърдиш,
нито царството ти! Затова сега прати и
го доведи при мен, защото непремен-
но ще умре**[1]**!** (1) гл. 19:11
32 **А Йонатан отговори на баща си
Саул и му каза: Защо да бъде убит?
Какво е направил?**[1]
(1) ст. 1; гл. 19:5,6; Мт. 27:23
33 **Тогава Саул хвърли копието по
него, за да го удари**[1]**, и Йонатан раз-
бра, че баща му беше решил да убие
Давид**[2]**.** (1) гл. 18:11; (2) 3 Царе 11:40
34 **Тогава Йонатан стана от трапеза-
та разярен от гняв и не яде никаква
храна на втория ден от новолунието,
защото беше наскърбен заради Давид,
понеже баща му го беше опозорил.**
35 **И на сутринта Йонатан излезе на
полето за уговорката с Давид и с него**
беше **едно малко момче.**
36 **И той каза на момчето си: Тичай,
намери стрелите, които ще изстрелям.
И докато момчето тичаше, той изстре-
ля една стрела по-нататък от него.**
37 **Когато момчето стигна до мястото,
където беше стрелата, която Йонатан
изстреля, Йонатан извика след момче-
то и каза: Не е ли стрелата по-нататък
теб?**
38 **И Йонатан извика след момчето:
Побързай, тичай, не стой! И момчето
на Йонатан вдигна стрелата и се върна
при господаря си.**
39 **Но момчето не знаеше нищо; само
Йонатан и Давид знаеха за работата.**
40 **Тогава Йонатан даде оръжията си
на момчето си и му каза: Иди и ги
занеси в града.**
41 **И когато момчето си отиде, Давид
стана от южната страна, падна по лице
на земята и се поклони три пъти**[1]**. И те
се целуваха един друг**[2] **и плакаха заед-
но, а Давид** *плака* **твърде много.**
(1) гл. 24:9; Бит. 42:6; 2 Царе 1:2; 3 Царе 1:16,23;
(2) Бит. 33:4; Деян. 20:37
42 **После Йонатан каза на Давид: Иди
си с мир**[1]**, както и двамата се заклех-
ме в ГОСПОДНОТО Име и казахме:**

**ГОСПОД да бъде между мен и теб и
между моето потомство и твоето по-
томство до века[2]! Тогава той стана и
си отиде, а Йонатан отиде в града[3].**
(1) гл. 1:17; (2) ст. 23; гл. 24:23; (3) гл. 23:18

21 **А Давид дойде в Ноб[1] при све-
щеника Ахимелех. И Ахимелех дойде
разтреперен да посрещне Давид и му
каза: Защо си сам и няма никой с
теб?** (1) гл. 22:9,19; Неем. 11:32; Ис. 10:32
2 **А Давид каза на свещеника Ахиме-
лех: Царят ми възложи една работа
и ми каза: Никой да не знае нищо
за работата, по която те изпращам и
която съм ти възложил. И аз отпратих
младежите на едно място.**
3 **А сега какво имаш под ръка? Дай
в ръката ми пет хляба или каквото** *ти*
се намира.
4 **И свещеникът отговори на Давид и
каза: Няма под ръка обикновен хляб,
а има** *само* **осветен хляб[1] – стига мла-
дежите да са се въздържали поне от
жени[2].** (1) Изх. 25:30; (2) Изх. 19:15
5 **И Давид отговори на свещеника и
му каза: Да, жените са били далеч от
нас тези три дни, откакто съм излязъл,
и съдовете на младежите са чисти. И**
хлябът **е някак обикновен, още повече,
че днес има** *друг* **осветен в съдовете.**
6 **И свещеникът му даде от освете-
ния** *хляб[1],* **защото там нямаше друг
хляб освен присъствения хляб, който
беше вдигнат отпред ГОСПОДА, за да
сложат** *вместо него* **топъл хляб в деня,
когато го вдигнаха[2].**
(1) гл. 22:10; Мт. 12:3,4; (2) Лев. 22:10; 24:5-9
7 **А в онзи ден там беше един от
слугите на Саул, задържан пред ГОС-
ПОДА; и името му беше Доик[1].** *Той
беше* **едомец, надзирател на Сауловите
овчари.** (1) гл. 22:9,22
8 **И Давид каза на Ахимелех: А нямаш
ли тук под ръка** *някое* **копие или меч?
Защото не взех в ръката си нито меча
си, нито оръжията си, понеже царската
работа беше спешна.**
9 **Тогава свещеникът каза: Мечът на
филистимеца Голиат, когото ти уби в
долината Ила[1], ето, увит е в дреха зад
ефода. Ако искаш да го вземеш, вземи
го, защото тук няма друг освен него. И
Давид каза: Няма друг като него, дай
ми го[2].** (1) гл. 17:2,51,54; (2) гл. 22:10
10 **И Давид стана и побягна в онзи
ден от Саул[1], и отиде при гетския цар
Анхус[2].** (1) гл. 19:18; (2) гл. 27:1,2; Пс. 56:1
11 **А слугите на Анхус му казаха: Това
не е ли Давид, царят на земята? Не
пееха ли за този, докато танцуваха и
казваха: Саул уби хилядите си и Да-
вид – десетките си хиляди[1]?** (1) гл. 18:7
12 **И Давид взе тези думи присърце
и много се уплаши от гетския цар Ан-
хус[1].** (1) Пр. 29:25; Ис. 51:12,13
13 **Затова той промени поведението
си пред тях, престори се на луд в ръ-
цете им, драскаше по вратите на пор-
тата и оставяше слюнката си да тече
по брадата му[1].** (1) Пс. 34:1
14 **Тогава Анхус каза на слугите си:
Ето, виждате,** *че* **човекът е луд. Защо
ми го водите?**
15 **Да не би да ми липсват луди, че
сте довели този да беснее пред мен?
Да влезе ли такъв в дома ми?[1]**
(1) Пс. 34:1

22 **И Давид излезе оттам и избяга в
пещерата Одолам[1]. И когато братята
му и целият му бащин дом чуха, сля-
зоха там при него.**
(1) гл. 24:4; Бит. 38:1; Иис. Нав. 15:35;
2 Царе 23:13; 1 Лет. 11:15; Пс. 57:1
2 **И се събраха при него – всеки,
който беше в беда, и всеки длъжник,
и всеки, който беше недоволен – и
той стана началник над тях[1]. И с него
имаше около четиристотин мъже[2].**
(1) Пс. 72:12-14; (2) гл. 23:13; 25:13; 30:24
3 **После Давид отиде оттам в Масфа
Моавска и каза на моавския цар: Моля
те, нека дойдат баща ми и майка ми
при вас, докато узная какво ще стори
Бог с мен[1].** (1) Изх. 20:12; Йн. 19:27
4 **И той ги доведе пред моавския цар**

и те живяха с него през цялото време, докато Давид беше в крепостта[1].
(1) гл. 24:23; 1 Лет. 11:16

5 **А пророк Гад[1] каза на Давид: Не стой в крепостта. Излез и иди в юдовата земя. И Давид отиде и влезе в гората Арет.** (1) 2 Царе 24:11; 1 Лет. 21:9

6 **И Саул чу, че Давид и мъжете, които бяха с него, са били открити. Саул седеше в Гавая[1], под вечнозеленото дърво в Рама, с копието си в ръка[2] и всичките му слуги стояха около него.**
(1) гл. 14:2; (2) гл. 19:9

7 **И Саул каза на слугите си, които стояха около него: Чуйте сега, вениаминци! Есеевият син ще даде ли на всички ви ниви и лозя, ще направи ли всички ви хилядници и стотници[1],**
(1) гл. 8:11-14

8 **че всички вие сте се наговорили срещу мен и няма кой да ми открие, че синът ми е направил завет с Есеевия син[1]; и няма нито един между вас, който да ме съжали и да ми открие, че синът ми е подбудил срещу мен слугата ми[2] да постави засада, както е днес?** (1) гл. 18:3; (2) 4 Царе 6:11

9 **Тогава едомецът Доик, който беше поставен над слугите на Саул[1], отговори и каза: Видях Есеевия син да идва в Ноб при Ахимелех, сина на Ахитов[2].**
(1) гл. 21:7; (2) гл. 14:3; 21:1; Пс. 52:1

10 **И той се допита до ГОСПОДА за него и му даде храна, даде му и меча на филистимеца Голиат[1].** (1) гл. 21:6,9

11 **Тогава царят изпрати да повикат свещеника Ахимелех, сина на Ахитов и целия му бащин дом – свещениците, които бяха в Ноб. И те всички дойдоха при царя.**

12 **И Саул каза: Слушай сега, сине на Ахитов! А той отговори: Ето ме, господарю мой.**

13 **Тогава Саул му каза: Защо сте се наговорили против мен, ти и Есеевият син, че си му дал хляб и меч и си се допитал до Бога за него, за да се надигне срещу мен да постави засада, както е днес?**

14 **А Ахимелех отговори на царя и каза: А кой между всичките ти слуги е като Давид – верен[1], и зет на царя, който има достъп до теб и е почитан в дома ти?** (1) гл. 19:4,5

15 **Сега ли съм започнал да се допитвам до Бога за него? Далеч от мен това! Нека царят не приписва нищо на слугата си,** *нито* **на никого от бащиния ми дом, защото слугата ти не знаеше нищо за всичко това – нито малко, нито много!**

16 **Но царят каза: Непременно ще умреш, Ахимелех, ти и целият ти бащин дом[1]!** (1) Втзк. 24:16

17 **Тогава царят каза на телохранителите, които стояха около него: Обърнете се и убийте ГОСПОДНИТЕ свещеници, защото и тяхната ръка е с Давид, и защото са знаели, че той е бягал и не са ми съобщили! Но слугите на царя не желаеха да вдигнат ръка, за да нападнат ГОСПОДНИТЕ свещеници[1].**
(1) Изх. 1:17

18 **Тогава царят каза на Доик: Ти се обърни и нападни свещениците! И едомецът Доик се обърна и нападна свещениците, и уби в онзи ден осемдесет и пет мъже, които носеха ленен ефод[1].** (1) гл. 2:33

19 **И порази с острието на меча Ноб, града на свещениците – от мъж до жена, от дете до кърмаче, и говеда, и магарета, и овце –** *изби ги* **с острието на меча[1].** (1) гл. 15:3

20 **Но един от синовете на Ахимелех, сина на Ахитов, на име Авиатар[1], се избави и избяга след Давид[2].**
(1) 2 Царе 15:24; 3 Царе 2:26; 1 Лет. 18:16; (2) гл. 23:6

21 **И Авиатар разказа на Давид, че Саул е избил ГОСПОДНИТЕ свещеници.**

22 **Тогава Давид каза на Авиатар: В онзи ден, когато едомецът Доик беше там, знаех, че непременно ще каже на Саул[1]. Аз станах причина за** *смъртта на* **всички хора от бащиния ти дом.**
(1) гл. 21:7

23 **Остани с мен, не се страхувай[1] –**

защото който търси моя живот, търси и твоя живот – защото с мен ще бъдеш в безопасност[2].

(1) гл. 23:17; 2 Царе 9:7; (2) Йн. 17:12

23 После съобщиха на Давид и казаха: Ето, филистимците воюват срещу Кеила[1] и разграбват харманите.

(1) Иис. Нав. 15:43; Неем. 3:17,18

2 И Давид се допита до ГОСПОДА[1] и каза: Да отида ли и да разбия тези филистимци?[2] И ГОСПОД каза на Давид: Иди и разбий филистимците, и избави Кеила!

(1) гл. 10:22; (2) гл. 14:37

3 Но мъжете на Давид му казаха: Ето, нас ни е страх тук, в Юда, а колко повече, ако отидем в Кеила срещу филистимските войски!

4 Затова Давид още веднъж се допита до ГОСПОДА[1]. И ГОСПОД му отговори и каза: Стани, слез в Кеила, защото ще предам филистимците в ръката ти[2]!

(1) ст. 2; (2) гл. 30:8; Съд. 7:9; 1 Лет. 14:10

5 И Давид отиде с мъжете си в Кеила и се би срещу филистимците, и откара добитъка им, и им нанесе голямо поражение[1]. Така Давид избави кеилските жители.

(1) гл. 19:8

6 А когато Авиатар, синът на Ахимелех, избяга при Давид[1] в Кеила, той слезе с ефод в ръката си[2].

(1) гл. 22:20; (2) Изх. 28:6

7 И когато съобщиха на Саул, че Давид е дошъл в Кеила, Саул каза: Бог го е отхвърлил *и го е предал* в ръката ми, защото той се е затворил, като е влязъл в град с порти и лостове[1].

(1) Пс. 71:11

8 Тогава Саул свика целия народ на бой, да слязат в Кеила *и* да обсадят Давид и мъжете му.

9 Когато Давид научи, че Саул крои зло против него, каза на свещеника Авиатар: Донеси тук ефода[1].

(1) ст. 6

10 И Давид каза: ГОСПОДИ, Боже Израилев, слугата Ти чу със сигурност, че Саул иска да дойде в Кеила, за да погуби града заради мен.

11 Ще ме предадат ли кеилските мъже в ръката му? Ще слезе ли Саул, както чу слугата Ти? ГОСПОДИ, Боже Израилев, моля Те, кажи на слугата Си. И ГОСПОД каза: Ще слезе.

12 Тогава Давид каза: Кеилските мъже ще предадат ли мен и мъжете ми в ръката на Саул[1]? И ГОСПОД каза: Ще *ви* предадат[2].

(1) Пс. 143:8; (2) Ер. 11:18

13 Тогава Давид и мъжете му, около шестстотин души[1], станаха и излязоха от Кеила, и отидоха, където можаха. И съобщиха на Саул, че Давид е избягал от Кеила, и той се отказа да излиза *да ги преследва*[2].

(1) гл. 22:2; (2) Йов 5:12; Пс. 34:4

14 А Давид стоеше в пустинята в непристъпни места и остана в планините на пустинята Зиф[1]. И Саул го търсеше всеки ден, но Бог не го предаде в ръката му[2].

(1) Иис. Нав. 15:55; (2) Пс. 37:32,33

15 А Давид видя, че Саул беше излязъл, за да търси живота му, докато Давид беше в пустинята Зиф в Хореш.

16 Тогава Йонатан, синът на Саул, стана и отиде при Давид в Хореш и укрепи ръката му в Бога[1].

(1) гл. 30:6; Еф. 6:10

17 И му каза: Не се бой[1], защото ръката на баща ми Саул няма да те намери[2] и ти ще бъдеш цар над Израил, а аз ще бъда вторият след теб; и баща ми Саул също знае това[3].

(1) гл. 22:23; (2) Ис. 35:3,4; (3) гл. 24:21; 25:30

18 И двамата направиха завет пред ГОСПОДА[1]. И Давид остана в Хореш, а Йонатан отиде у дома си[2].

(1) гл. 18:3; 20:16,42; (2) гл. 20:42

19 Тогава зифците дойдоха при Саул в Гавая и казаха: Давид не се ли крие при нас в непристъпните места в Хореш, на хълма Ехела, който е надясно от Есимон[1]?

(1) гл. 26:1,3; Пс. 54:1

20 Затова сега, царю, слез според цялото желание на душата си да слезеш; а нашата *работа* ще бъде да го предадем в ръката на царя.

21 И Саул каза: Благословени да сте от ГОСПОДА[1], защото ме съжалихте!

(1) гл. 15:13

22 Идете сега и се уверете по-добре,

и разучете, и вижте мястото му, където
е скривалището му, *и* кой го е видял
там[1] – защото ми казаха, че е много
хитър. (1) 2 Царе 17:9
23 **Затова огледайте и разучете всич-**
ките скривалища, където се крие, и се
върнете при мен със сигурни *сведения;*
и аз ще дойда с вас. И ако е в земята,
аз ще го издиря между всичките хиля-
ди на Юда[1]! (1) 3 Царе 18:10; 4 Царе 6:13
24 **И те станаха и отидоха в Зиф пре-**
ди Саул. А Давид и мъжете му бяха в
пустинята Маон[1], в равнината, надясно
от Есимон. (1) гл. 25:2; Иис. Нав. 15:55
25 **А когато Саул и мъжете му отидоха**
да го търсят, съобщиха на Давид и той
слезе в камънака и остана в пустинята
Маон. И когато Саул чу, той подгони
Давид в пустинята Маон.
26 **И Саул вървеше от едната страна**
на планината, а Давид и мъжете му –
от другата страна на планината. А кога-
то Давид бързаше да избяга от Саул и
Саул и мъжете му заобикаляха Давид
и мъжете му, за да ги хванат[1],
(1) Пс. 17:9,11
27 **тогава при Саул дойде вестител и**
каза: Побързай да дойдеш, защото фи-
листимците нападнаха земята!
28 **Затова Саул се върна от преследва-**
нето на Давид и отиде срещу филис-
тимците[1]; затова нарекоха онова място
Села-Амалекот*[2]. *Скала на разделението
(1) гл. 24:2; (2) Пс. 124:7

24 **И Давид се изкачи оттам и оста-**
на в непристъпните места на Енгади[1].
(1) Иис. Нав. 15:62
2 **И когато Саул се върна от преслед-**
ването на филистимците[1], му съобщи-
ха и казаха: Ето, Давид е в пустинята
Енгади. (1) гл. 23:28
3 **Тогава Саул взе три хиляди избра-**
ни мъже от целия Израил[1] и отиде да
търси Давид и мъжете му по Скалите
на дивите кози[2]. (1) гл. 13:2; (2) гл. 26:2
4 **Така той дойде при кошарите на**
овцете край пътя, където имаше пе-
щера. И Саул влезе вътре по нужда. А
Давид и мъжете му седяха по-навътре
в пещерата[1]. (1) гл. 22:1
5 **Тогава мъжете на Давид му казаха:**
Ето, това е денят, за който ГОСПОД
ти каза: Ето, Аз ще предам врага ти в
ръката ти[1] и ти ще му сториш, каквото
ти се вижда добро. Тогава Давид стана
и отряза тайно един край от дрехата
на Саул. (1) гл. 26:8; Пс. 59:10
6 **А след това сърцето на Давид се**
разтрепери[1], понеже беше отрязал
края на *дрехата на* **Саул.** (1) 2 Царе 24:10
7 **Затова той каза на мъжете си: Да**
не ми даде ГОСПОД да сторя такова
нещо на господаря си, ГОСПОДНИЯ
помазаник, да простра ръката си про-
тив него! Защото той е ГОСПОДНИЯТ
помазаник[1]! (1) гл. 12:3; 26:23; 2 Царе 1:14
8 **И Давид възпря мъжете си с тези**
думи и не им позволи да се вдигнат
против Саул[1]. А Саул стана от пещера-
та и си отиде по пътя. (1) Мт. 5:44
9 **И след това и Давид стана и излезе**
от пещерата, и извика след Саул, и
каза: Господарю мой, царю! И когато
Саул погледна зад себе си, Давид се
наведе с лицето си до земята и се
поклони[1]. (1) гл. 20:41
10 **И Давид каза на Саул: Защо слу-**
шаш думите на хора, които казват:
Ето, Давид ти иска злото[1]?
(1) Лев. 19:16; Езек. 22:9
11 **Ето, в този ден очите ти видяха,**
че ГОСПОД те предаде в ръката ми в
пещерата; и *някои* **казаха да те убия,**
но аз те пощадих[1] и казах: Няма да
простра ръката си против господаря
си, защото е ГОСПОДНИЯТ помаза-
ник[2]. (1) Пс. 7:4; (2) ст. 7
12 **Татко мой, виж! Виж даже края на**
дрехата си в ръката ми! Защото по
това, че отрязах края на дрехата ти,
а не те убих, познай и разбери, че в
ръката ми няма нито зло, нито престъ-
пление, и че не съм съгрешил против
теб. А ти гониш живота ми, за да го
отнемеш[1]. (1) гл. 20:1
13 **ГОСПОД нека отсъди между мен**
и теб[1] и ГОСПОД нека ти отмъсти за

мен; но моята ръка няма да бъде против теб[2]!

(1) Бит. 16:5; Съд. 11:27; 1 Лет. 12:17; (2) Римл. 12:19

14 **Както казва поговорката на древните: От беззаконните излиза беззаконие[1]. Но моята ръка няма да бъде против теб.** (1) Ос. 10:13; 1 Йн. 3:4

15 **След кого е излязъл израилевият цар? Кого преследваш ти? Едно умряло куче[1], една бълха[2]!** (1) гл. 17:43; (2) гл. 26:20

16 **Затова нека ГОСПОД бъде съдия и отсъди между мен и теб[1], и нека види и защити делото ми[2], и ме избави от ръката ти[3]!**

(1) ст. 13; (2) Пс. 119:154; 1 Петр. 2:23; (3) гл. 26:24

17 **И когато Давид свърши да говори тези думи на Саул, Саул каза: Това твоят глас ли е, сине мой, Давиде[1]? И Саул издигна гласа си, и плака.**

(1) гл. 26:17

18 **И каза на Давид: Ти си по-праведен от мен[1], защото ти ми отплати с добро, а аз ти отплатих със зло.**

(1) Бит. 38:26

19 **И ти показа днес, че се отнесе добре с мен, защото ГОСПОД ме предаде в ръката ти и ти не ме уби.**

20 **Понеже, ако човек намери врага си, би ли го оставил да си отиде невредим по пътя? Затова нека ГОСПОД ти отплати с добро за това, което ми направи днес[1]!**

(1) гл. 26:25; Рут 2:12; Пс. 7:4; Пр. 25:21,22

21 **И сега, ето, зная, че ти със сигурност ще станеш цар и че израилевото царство ще се утвърди в ръката ти[1].**

(1) гл. 23:17; 25:28,30

22 **Затова сега, закълни ми се в ГОСПОДА[1], че няма да отсечеш потомството ми след мен и че няма да изличиш името ми от бащиния ми дом[2]!**

(1) Бит. 21:23; (2) 2 Царе 21:6-8

23 **И Давид се закле на Саул[1]. И Саул отиде у дома си, а Давид и мъжете му се изкачиха в крепостта[2].**

(1) гл. 20:14-17,42; (2) гл. 22:4; 26:25

25

После Самуил умря[1]. И целият Израил се събра и го оплака[2], и го погреба в дома му в Рама[3]. И Давид стана и слезе в пустинята Фаран[4].

(1) Зах. 1:5; (2) Бит. 23:2; Втзк. 34:8; (3) гл. 1:19; 28:3; (4) Бит. 21:21

2 **А в Маон[1] имаше един човек, чиято работа беше в Кармил[2]; и човекът беше много богат и имаше три хиляди овце и хиляда кози. И той стрижеше овцете си[3] на Кармил.**

(1) гл. 23:24; (2) гл. 15:12; (3) Бит. 31:19

3 **Името на човека беше Навал[1], а името на жена му – Авигея. И жената беше благоразумна[2] и красива на вид[3], а мъжът беше жесток и зъл в постъпките си[4]; той беше от** *рода* **на Халев[5].**

(1) ст. 25; (2) Пр. 19:14; (3) Бит. 12:11; (4) Пр. 30:22; (5) гл. 30:14

4 **И когато Давид чу в пустинята, че Навал стрижел овцете си,**

5 **Давид изпрати десет момчета и Давид каза на момчетата: Изкачете се в Кармил и идете при Навал, и го поздравете от мое име[1].** (1) гл. 17:18

6 **И кажете така: Да си жив! Мир на теб, мир на дома ти и мир на всичко, което имаш[1]!** (1) Бит. 43:23; Лк. 10:5

7 **И сега, чух, че си имал стригачи; а твоите овчари бяха с нас и ние нито им навредихме, нито им се изгуби нещо през цялото време, докато бяха в Кармил.**

8 **Попитай момчетата си и те ще ти кажат. Затова нека момчетата намерят благоволение в очите ти, защото в добър ден сме дошли. Моля те, дай на слугите си и на сина си Давид каквото намери ръката ти[1].** (1) Екл. 11:2

9 **И момчетата на Давид дойдоха и говориха на Навал от името на Давид според всички тези думи, и изчакаха.**

10 **Но Навал отговори на слугите на Давид и каза: Кой е Давид и кой е Есеевият син?[1] Много са днес слугите, които бягат всеки от господаря си.**

(1) Изх. 5:2; Съд. 9:28

11 **Да взема ли сега хляба си и водата си, и месото си, което заклах за стригачите си, за да го дам на хора, които не знам откъде са[1]?** (1) Съд. 8:6

12 **И момчетата на Давид тръгнаха обратно по пътя си и се върнаха, и**

дойдоха, и казаха *на Давид* **всичките тези думи.**
13 **Тогава Давид каза на мъжете си: Всеки да препаше меча си[1]! И всеки препаса меча си и Давид също препаса меча си. И около четиристотин мъже излязоха след Давид, а двеста останаха при вещите[2].**
(1) Пр. 20:22; Мт. 5:39; (2) гл. 22:2; 27:2
14 **А едно от момчетата съобщи на Авигея, жената на Навал, и каза: Ето, Давид изпрати пратеници от пустинята, за да поздравят нашия господар, а той ги наруга.**
15 **Но мъжете бяха много добри към нас и нито ни се случи нещо лошо, нито ни се изгуби нещо, докато ходихме с тях, когато бяхме по полята.**
16 **Те бяха** *като* **стена за нас както денем, така и нощем през цялото време, докато бяхме с тях и пасяхме овцете.**
17 **Затова сега знай** *това* **и виж какво ще направиш[1], защото злото е решено против господаря ни и против целия му дом! Понеже той е такъв негодник, че не може да му се говори[2].**
(1) 2 Царе 24:13; (2) 2 Царе 23:6,7
18 **Тогава Авигея побърза и взе двеста хляба, два меха с вино, пет овци, вече приготвени, пет мери печено жито, сто кальпа сушено грозде и двеста кальпа смокини[1], и ги натовари на магарета.**
(1) 2 Царе 16:1; 1 Лет. 12:40
19 **И каза на момчетата си: Вървете пред мен; ето, аз идвам след вас[1]. Но на мъжа си Навал не каза нищо[2].**
(1) Бит. 32:18,20; (2) гл. 14:1
20 **И когато тя яздеше на магарето и слизаше под заслона на планината, ето, Давид и мъжете му слизаха към нея и тя ги срещна.**
21 **А Давид беше казал: Наистина напразно пазих всичко, което този** *човек* **имаше в пустинята, така че нищо не се изгуби от всичко, което имаше. А той ми отплати зло за добро[1]!**
(1) Пс. 35:12
22 **Така да направи Бог на враговете на Давид и така да прибави[1], ако до сутринта оставя едно мъжко от всичко, което е негово!**
(1) гл. 3:17
23 **А когато Авигея видя Давид, слезе бързо от магарето[1] и падна по лице пред Давид, и се наведе до земята[2].**
(1) Иис. Нав. 15:18; (2) ст. 41; Рут 2:10; 1 Лет. 21:21
24 **И падна при краката му и каза: Върху мен, господарю мой, върху мен нека бъде вината! Моля те, нека слугинята ти говори в ушите ти и ти послушай думите на слугинята си!**
25 **Моля те, нека господарят ми не обръща внимание на този негодник Навал! Защото, каквото е името му, такъв е и той. Навал* е името му, и безумие има в него[1]. А аз, слугинята ти, не видях момчетата на господаря ми, които си изпратил.**
*Безумен; (1) Пр. 29:7
26 **Затова сега, господарю мой, жив е ГОСПОД и жива душата ти[1] – ГОСПОД те е възпрял да пролееш кръв[2] и да си помогнеш с ръката си[3]! И сега, нека враговете ти и онези, които искат злото на господаря ми, бъдат като Навал[4]!**
(1) гл. 1:26; (2) Бит. 20:6; (3) гл. 2:9; (4) гл. 20:16; 2 Царе 18:32
27 **И сега, нека този дар, който слугинята ти донесе на господаря си[1], се даде на момчетата, които следват господаря ми.**
(1) Бит. 33:11
28 **Прости, моля те, прегрешението на слугинята си; защото ГОСПОД непременно ще направи за господаря ми траен дом[1], понеже господарят ми воюва в ГОСПОДНИТЕ битки[2], и зло няма да се намери в теб през всичките ти дни[3]!**
(1) гл. 24:21; 2 Царе 7:11,26,27; (2) гл. 18:17; (3) гл. 29:3; Чис. 23:21; 3 Царе 15:5
29 **И да се надигне някой да те преследва и да търси живота ти, животът на господаря ми ще бъде вързан във вързопа на живите при ГОСПОДА, твоя Бог, а живота на враговете ти Той ще изхвърли като отсред прашка[1].**
(1) Йов 27:22
30 **И когато ГОСПОД постъпи към господаря ми според цялото добро, което е говорил за теб, и те постави за княз над Израил[1],**
(1) гл. 15:28; 23:17; 24:21

31 **тогава това няма да стане спънка
или препъване на сърцето на господаря ми, че си пролял кръв без причина и че господарят ми си е помогнал
сам[1]. А когато ГОСПОД направи добро
на господаря ми, тогава си спомни
слугинята си[2]!** (1) Римл. 12:19; (2) Бит. 40:14
32 **А Давид каза на Авигея: Благословен ГОСПОД, Израилевият Бог[1], който
те изпрати днес да ме посрещнеш!**
(1) Иис. Нав. 22:33; 3 Царе 8:15; Пс. 31:21; 41:13
33 **И благословен съветът ти и благословена си ти, че ме възпря днес да
пролея кръв и да си помогна с ръката
си[1]!** (1) Пр. 13:14
34 **Но жив е ГОСПОД, Израилевият
Бог, който ме възпря да ти сторя зло –
ако не беше побързала да дойдеш да
ме посрещнеш, със сигурност на Навал нямаше да остане нито едно мъжко до зазоряване.**
35 **И Давид прие от ръката ѝ това,
което му беше донесла, и ѝ каза: Иди
си у дома с мир[1]. Ето, аз послушах
гласа ти[2] и изпълних молбата ти.**
(1) гл. 1:17; (2) Пр. 25:11
36 **И когато Авигея дойде при Навал,
ето, той имаше пир в дома си, като
царски пир[1]. И сърцето на Навал беше
развеселено в него и той беше крайно
пиян[2]. И тя не му разказа нищо, нито
малко, нито много, докато съмна.**
(1) 2 Царе 3:20; (2) Пр. 20:1; 23:34; Лк. 21:34
37 **Но на сутринта, когато Навал изтрезня, жена му му разказа тези неща
и сърцето му примря в него, и той
стана като камък.**
38 **А около десет дни** *по-късно* **ГОСПОД
порази Навал и той умря[1].**
(1) 2 Лет. 13:20; Пс. 73:19; Деян. 12:23
39 **А когато Давид чу, че Навал умрял, каза: Благословен ГОСПОД, който
защити делото за обидата ми от Навал[1] и възпря слугата Си от зло[2]! И
ГОСПОД върна злото на Навал върху
собствената му глава[3]. Тогава Давид
изпрати и говори на Авигея, за да я
вземе за своя жена.** (1) Пс. 9:4; Пр. 22:23;
Плач 3:58; Мих. 7:9; (2) гл. 26:10; (3) 2 Царе 1:16; Ест. 9:25
40 **И слугите на Давид дойдоха при
Авигея в Кармил и ѝ говориха, и казаха: Давид ни изпрати при теб, за да те
вземем за негова жена[1].** (1) Пр. 11:16
41 **Тогава тя стана и се наведе с лицето си до земята, и каза: Ето, слугинята
ти** *е готова* **да служи на слугите на господаря си и да им мие краката[1].**
(1) Рут 2:13
42 **И Авигея стана бързо и се качи на
магарето заедно с петте си момичета,
които я придружаваха, и последва пратениците на Давид, и му стана жена.**
43 **Давид взе още и Ахиноама от Езраел[1]; и те двете му станаха жени[2].**
(1) гл. 29:11; Иис. Нав. 15:56; (2) гл. 27:3; 30:5; 2 Царе 2:2
44 **А Саул беше дал дъщеря си Михала, жената на Давид, на Фалтий[1], сина
на Лаис, който беше от Галим[2].**
(1) 2 Царе 3:14,15; (2) Ис. 10:30

26

**26 После зифците дойдоха при Саул
в Гавая и казаха: Давид не се ли крие
на хълма Ехела[1] срещу Есимон?**
(1) гл. 23:19,24
2 **Тогава Саул стана и слезе в пустинята Зиф и с него три хиляди избрани
мъже от Израил, за да търси Давид в
пустинята Зиф[1].** (1) гл. 24:3
3 **И Саул се разположи на стан на хълма Ехела, който е срещу Есимон край
пътя. А Давид живееше в пустинята[1]. И
като видя, че Саул идваше след него в
пустинята,** (1) Пс. 63:1
4 **Давид изпрати съгледвачи и разбра,
че Саул наистина е дошъл.**
5 **Тогава Давид стана и дойде на мястото, където Саул се беше разположил
на стан. И Давид видя мястото, където
лежеше Саул и Авенир, синът на Нир,
неговият военачалник[1]. Саул лежеше
във вътрешния** *кръг* **на стана, а народът се беше разположил около него.**
(1) гл. 14:50
6 **Тогава Давид проговори и каза на
хетееца[1] Ахимелех и на Авис ей, сина на
Саруя, брата на Йоав[2]: Кой ще слезе с
мен при Саул в стана? И Ависей каза:
Аз ще сляза с теб.**
(1) Бит. 10:15; 2 Царе 23:39; (2) 2 Царе 2:13,18; 1 Лет. 2:16

7 **И Давид и Ависей дойдоха при на-**
рода през нощта, и ето, Саул лежеше
заспал във вътрешния *кръг* **на стана и**
копието му беше забито в земята при
главата му; а Авенир и народът лежаха
около него.
8 **Тогава Ависей каза на Давид: Днес**
Бог предаде врага ти в ръката ти[1]. За-
това сега, моля те, нека го ударя с
копието в земята един единствен път,
и няма да повтарям[2]!
(1) гл. 24:5; (2) 2 Царе 16:9; Ер. 40:15; Лк. 9:54
9 **Но Давид каза на Ависей: Не го по-**
губвай[1], защото кой ще простре ръка-
та си срещу ГОСПОДНИЯ помазаник
и ще бъде невинен[2]?
(1) 2 Царе 1:14; Пс. 57:1; (2) гл. 12:3; 2 Царе 19:21; Пс. 17:4
10 **И Давид каза: Жив е ГОСПОД –**
ГОСПОД ще го порази[1]; или денят му
ще дойде и ще умре[2], или ще излезе
на бой и ще загине[3].
(1) гл. 25:38,39; (2) Йов 14:5; (3) гл. 31:4
11 **Да не даде ГОСПОД да простра**
ръката си против ГОСПОДНИЯ пома-
заник[1]! Но сега, моля те, вземи копие-
то, което е при главата му, и стомната
с вода, и да си вървим. (1) ст. 9
12 **И Давид взе копието и стомната с**
вода при главата на Саул и те си оти-
доха. Но никой не видя и не разбра,
и не се събуди, защото всички спяха,
понеже дълбок сън от ГОСПОДА беше
паднал върху тях[1]. (1) Бит. 2:21
13 **И Давид премина от другата стра-**
на и застана на върха на планината
отдалеч, *с* **голямо разстояние помежду**
им.
14 **И Давид извика към народа и към**
Авенир, сина на Нир, и каза: Няма ли
да отговориш, Авенире? Тогава Авенир
отговори и каза: Кой си ти, който ви-
каш към царя?
15 **И Давид каза на Авенир: Ти не си**
ли мъж? И кой е като теб в Израил[1]?
Защо тогава не опази господаря си,
царя? Понеже един от народа дойде,
за да погуби господаря ти, царя.
(1) 2 Царе 3:38
16 **Не е добро това, което направи.**
Жив е ГОСПОД – вие със сигурност
заслужавате смърт, понеже не опазих-
те господаря си, ГОСПОДНИЯ пома-
заник! И сега, виж къде е копието на
царя и стомната с водата, която беше
при главата му!
17 **Тогава Саул позна гласа на Давид[1]**
и каза: Това твоят глас ли е, сине мой,
Давиде? И Давид каза: Моят глас е,
господарю мой, царю. (1) гл. 24:17
18 **И каза: Защо господарят ми пре-**
следва слугата си? Защото, какво съм
сторил или какво зло има в ръката
ми[1]? (1) гл. 20:1,32; Йн. 18:23
19 **Затова сега, моля те, нека госпо-**
дарят ми, царят, чуе думите на слугата
си. Ако ГОСПОД те е подбудил против
мен[1], нека приеме жертва[2]. Но ако са
човешки синове, проклети да са пред
ГОСПОДА, защото са ме прогонили
днес от участие в ГОСПОДНОТО на-
следство[3] и са казали: Иди да служиш
на други богове[4]. (1) 2 Царе 16:10;
(2) Бит. 8:21; Пс. 20:3; (3) Чис. 36:7,9; (4) Втзк. 13:2
20 **Затова сега нека кръвта ми да не**
падне на земята далеч от лицето на
ГОСПОДА! Защото израилевият цар е
излязъл да търси една бълха, както се
гони яребица в планините[1]. (1) гл. 24:15
21 **Тогава Саул каза: Съгреших. Вър-**
ни се, сине мой, Давиде, защото няма
вече да ти сторя зло, понеже днес жи-
вотът ми беше скъпоценен пред очите
ти[1]. Ето, аз бях безумен[2] и извърших
голяма грешка[3].
(1) 4 Царе 1:13,14; (2) гл. 13:13; (3) гл. 15:24
22 **А Давид отговори и каза: Ето тук**
копието на царя. Нека дойде някое от
момчетата да го вземе.
23 **И ГОСПОД ще отплати на все-**
киго *за* **правдата му и верността му[1];**
защото ГОСПОД те предаде днес в
ръката ми, но аз не пожелах да прос-
тра ръката си против ГОСПОДНИЯ
помазаник[2].
(1) 2 Царе 22:21,25; Йов 34:11; Пс. 62:12; (2) гл. 24:11
24 **И ето, както днес твоят живот**
беше високо зачетен в очите ми, така
и моят живот нека бъде високо заче-

тен в очите на ГОСПОДА и нека Той
ме избави от всяка скръб[1]!
(1) гл. 24:16; 2 Царе 4:9; Пс. 34:19; 2 Тим. 4:18
25 **Тогава Саул каза на Давид: Благо-**
словен да си, сине мой, Давиде! Ти ще
извършиш *велики* **дела и непременно**
ще преуспееш[1]. И Давид си отиде по
пътя, а Саул се върна на мястото си[2].
(1) гл. 24:21; (2) гл. 24:23

27 **Тогава Давид си каза в сърцето**
си[1]: Явно е, че някой ден ще загина
от ръката на Саул[2]. Няма по-добро за
мен, отколкото по-скоро да избягам в
земята на филистимците. Тогава Саул
ще се откаже вече да ме търси по
всичките области на Израил и ще се
избавя от ръката му. (1) 3 Царе 12:26,28;
2 Лет. 25:17; (2) гл. 20:3; 3 Царе 19:3; Ис. 40:27
2 **И Давид стана и отиде, той и шест-**
стотинте мъже, които бяха с него[1], при
гетския цар Анхус, сина на Маох[2].
(1) гл. 25:13; (2) гл. 21:10; 3 Царе 2:39
3 **И Давид остана при Анхус в Гет, той**
и мъжете му, всеки с дома си, *и* **Давид**
с двете си жени, езраелката Ахиноама
и кармилката Авигея, жената на На-
вал[1]. (1) гл. 25:42,43
4 **А на Саул се каза, че Давид е из-**
бягал в Гет[1], затова той повече не го
търсеше. (1) 2 Царе 15:18
5 **Тогава Давид каза на Анхус: Ако**
някак съм намерил благоволение пред
теб, нека ми се даде място в един
от полските градове, за да живея там.
Понеже защо слугата ти да живее при
теб в царския град?
6 **И в онзи ден Анхус му даде Сиклаг[1].**
Затова Сиклаг принадлежи на юдовите
царе *и* **до днес.**
(1) гл. 30:1; Иис. Нав. 15:31; 1 Лет. 12:1
7 **А времето, през което Давид живя**
във филистимските полета, беше една
година и четири месеца[1]. (1) гл. 29:3
8 **И Давид и мъжете му излязоха и на-**
паднаха гесурците[1], гезерците и амали-
чаните[1]; защото те от древността бяха
жителите на земята, по пътя за Сур[2]
чак до египетската земя.
(1) Чис. 13:29; 14:45; Иис. Нав. 13:2; (2) гл. 15:7
9 **И Давид нападаше земята и не ос-**
тавяше жив нито мъж, нито жена; и
вземаше овцете, говедата, магаретата,
камилите и дрехите; после се връщаше
и идваше при Анхус.
10 **И Анхус казваше: Къде направихте**
нападение днес? А Давид казваше: В
южната *част* **на Юда. – или: В южната**
част **на ерамеилците[1]. – или: В южната**
част **на кенейците[2].**
(1) 1 Лет. 2:9; (2) гл. 15:6; 30:29
11 **Давид не оставяше живи нито**
мъж, нито жена, които да бъдат до-
ведени в Гет, защото си казваше: Да
не би да съобщят за нас и да кажат:
Така направи Давид! Така правеше той
през цялото време, когато живееше в
земята на филистимците.
12 **И Анхус повярва на Давид и си**
каза: Той наистина е станал омразен
на народа си Израил[1] и ще ми бъде
слуга завинаги. (1) гл. 13:4

28 **А в онези дни филистимците съб-**
раха войските си за война, за да се
бият с Израил[1]. И Анхус каза на Давид:
Да знаеш със сигурност, че ще изле-
зеш с мен в стана, ти и мъжете ти[2]!
(1) гл. 31:1; (2) гл. 29:1,2
2 **Тогава Давид каза на Анхус: Така**
ще разбереш какво ще направи слуга-
та ти! А Анхус каза на Давид: Затова
ще те направя мой телохранител за-
винаги.
3 **А Самуил беше** *вече* **умрял и целият**
Израил го беше оплакал и го беше по-
гребал в града му Рама[1]. И Саул беше
махнал от земята викачите на мъртви
и врачките[2]. (1) гл. 25:1; (2) Изх. 22:18; Лев. 19:31
4 **И филистимците се събраха и дой-**
доха, и се разположиха на стан в Су-
нам[1]. А Саул събра целия Израил и се
разположи на стан в Гелвуе[2].
(1) Иис. Нав. 19:18; (2) гл. 31:1
5 **И когато Саул видя стана на филис-**
тимците, той се уплаши и сърцето му
силно се разтрепери[1]. (1) Йов 18:11
6 **И Саул се допита до ГОСПОДА, но**
ГОСПОД не му отговори[1], нито чрез

съница[2]**, нито чрез Урим***[3]**, нито чрез пророците**[4]**.**
*т.е. чрез жребий
(1) гл. 14:37; (2) Чис. 12:6; (3) Изх. 28:30; (4) Плач 2:9

7 **Тогава Саул каза на слугите си: Потърсете ми жена медиум, която вика мъртви, за да отида при нея и да се допитам до нея**[1]**. И слугите му казаха: Ето, има една жена в Ендор**[2]**, която е медиум и вика мъртви.**
(1) Ис. 8:19,20; Лев. 19:31; (2) Иис. Нав. 17:11

8 **Тогава Саул се предреши, като облече други дрехи, и отиде, той и двама мъже с него; и дойдоха при жената през нощта. И той каза: Моля те, врачувай ми чрез викане на мъртви и ми изведи, когото ти кажа**[1]**.** (1) 1 Лет. 10:13

9 **А жената му каза: Ето, ти знаеш какво направи Саул, как изтреби от земята викачите на мъртви и врачките. Защо слагаш примка за живота ми, за да ме убиеш?**

10 **И Саул ѝ се закле в ГОСПОДА и каза: Жив е ГОСПОД – никакво наказание няма да те сполети за това!**

11 **Тогава жената каза: Кого да ти изведа? А той каза: Изведи ми Самуил.**

12 **И когато жената видя Самуил, извика със силен глас. И жената говори на Саул и каза: Защо ме измами? Ти си Саул!**

13 **И царят ѝ каза: Не се страхувай. Какво виждаш? И жената каза на Саул: Виждам едно свръхестествено същество да излиза от земята.**

14 **И той ѝ каза: Как изглежда? А тя каза: Един старец излиза и е обвит в мантия**[1]**. И Саул разбра, че това беше Самуил, и се наведе с лице до земята, и се поклони.** (1) гл. 15:27; 4 Царе 2:8,13

15 **И Самуил каза на Саул: Защо ме обезпокои, като ме изведе? А Саул отговори: Много съм притеснен**[1]**, защото филистимците се бият против мен, а Бог се е оттеглил от мен**[2] **и не ми отговаря вече нито чрез пророците, нито чрез сънища. Затова повиках теб, за да ми кажеш какво да правя.**
(1) гл. 30:6; (2) гл. 16:14

16 **Тогава Самуил каза: Защо тогава питаш мен, след като ГОСПОД се е оттеглил от теб и ти е станал враг**[1]**?**
(1) Плач 2:5

17 **А ГОСПОД си извърши, както беше говорил чрез мен, и ГОСПОД откъсна царството от ръката ти и го даде на ближния ти, на Давид**[1]**.** (1) гл. 15:28

18 **Понеже ти не послуша гласа на ГОСПОДА и не изпълни страшния Му гняв над Амалик**[1]**, затова ГОСПОД ти направи това нещо днес.**
(1) гл. 15:9,18,19

19 **При това ГОСПОД ще предаде и Израил заедно с теб в ръката на филистимците. И утре ти със синовете си ще бъдеш при мен**[1]**. И ГОСПОД ще предаде израилевата войска в ръката на филистимците.** (1) гл. 31:1-6

20 **Тогава Саул внезапно падна с цялото си тяло на земята и ужасно се уплаши от думите на Самуил. И в него нямаше никаква сила, понеже не беше ял нищо през целия ден и през цялата нощ.**

21 **И жената дойде при Саул и видя, че беше ужасен, и му каза: Ето, слугинята ти послуша гласа ти и аз изложих живота си на опасност и послушах думите ти, които ми говори.**

22 **И сега, моля те, послушай и ти гласа на слугинята си и нека сложа пред теб малко хляб; и яж, за да имаш сила, когато отидеш по пътя си.**

23 **Но той отказа и каза: Няма да ям. Но слугите му го увещаваха заедно с жената и той послуша гласа им, и стана от земята, и седна на леглото.**

24 **А жената имаше в къщата угоено теле и побърза да го заколи. И взе брашно, омеси го и изпече от него безквасен хляб**[1]**.** (1) Бит. 18:6

25 **И поднесе на Саул и на слугите му и те ядоха. И станаха и си тръгнаха същата нощ.**

29 **И филистимците събраха всичките си войски в Афек**[1]**, а Израил се разположи на стан при извора**[2]**, който е в Езраел.** (1) гл. 4:1; (2) Съд. 7:1

2 **И филистимските първенци преми-**
наваха със *своите* **стотици и хиляди, а Давид и мъжете му преминаха накрая с Анхус**[1].
(1) гл. 28:1

3 **Тогава филистимските началници казаха: Какво** *търсят тук* **тези евреи**[1]**? И Анхус каза на филистимските началници: Не е ли това Давид, слугата на Саул, царя на Израил, който беше с мен тези дни или** *дори* **години, и аз не намерих в него никаква** *грешка,* **откакто е преминал** *към мен,* **до днес**[2]**.**
(1) гл. 4:6; 14:11; Бит. 14:13; (2) гл. 27:7,12; гл. 25:28

4 **Но филистимските началници му се разгневиха и филистимските началници му казаха: Изпрати човека обратно да се върне на мястото, което си му определил; и да не слиза с нас в боя, да не би да ни стане противник в боя. Защото как би се примирил той с господаря си, ако не с главите на тези мъже**[1]**?**
(1) гл. 14:21; Изх. 1:10; 1 Лет. 12:19

5 **Не е ли това Давид, за когото пееха в танците и казваха: Саул уби хилядите си и Давид – десетките си хиляди**[1]**?**
(1) гл. 18:7

6 **Тогава Анхус извика Давид и му каза: Жив е ГОСПОД – ти си честен и излизането ти и влизането ти с мен във войската са добри пред очите ми. И не съм намерил зло в теб от деня на идването ти при мен до днес. Но въпреки това първенците не са благоразположени към теб.**

7 **Затова сега се върни и си иди с мир**[1]**, за да не вършиш зло в очите на филистимските първенци.**
(1) гл. 1:17

8 **А Давид каза на Анхус: Но какво съм сторил? И какво си намерил в слугата си от деня, от който съм пред теб, до днес, че да не мога да дойда и да се бия срещу враговете на господаря ми, царя?**

9 **И Анхус отговори и каза на Давид: Зная, че си угоден пред очите ми като Божи ангел**[1]**; но филистимските началници казаха: Да не се изкачва с нас на бой!**
(1) 2 Царе 14:17,20; Гал. 4:14

10 **Затова сега стани рано сутринта със слугите на господаря си, които дойдоха с теб, и станете рано сутринта, и щом се развидели, си тръгнете.**

11 **И Давид стана рано, той и мъжете му, за да си тръгнат на сутринта да се върнат в земята на филистимците. А филистимците се изкачиха към Езраел**[1]**.**
(1) гл. 25:43

30 **А когато на третия ден Давид и мъжете му дойдоха в Сиклаг**[1]**, амаличаните бяха нападнали южната** *земя* **и Сиклаг**[2]**. Бяха опустошили Сиклаг и го бяха изгорили с огън,**
(1) 1 Лет. 12:20,21; (2) гл. 27:6

2 **и бяха отвели в плен жените и** *всички,* **които бяха там, от малък до голям. Не бяха убили никого, но ги бяха откарали и си бяха отишли по пътя.**

3 **И когато Давид и мъжете му дойдоха до града, ето, той беше изгорен с огън и жените им и синовете им, и дъщерите им бяха отведени в плен.**

4 **Тогава Давид и народът, който беше с него, издигнаха гласовете си и плакаха, докато в тях не остана вече сила да плачат**[1]**.**
(1) гл. 11:4; Съд. 21:2

5 **И двете жени на Давид бяха отведени в плен, езраелката Ахиноама и Авигея, жената на кармилеца Навал**[1]**.**
(1) гл. 25:42,43

6 **И Давид беше в голямо притеснение**[1]**, защото народът говореше да го убие с камъни**[2]**, понеже целият народ беше огорчен духом, всеки за синовете си и дъщерите си. Но Давид се укрепи в ГОСПОДА, своя Бог**[3]**.**
(1) гл. 28:15; (2) Изх. 17:4; (3) гл. 23:16; Пс. 56:3; 138:3

7 **И Давид каза на свещеника Авиатар**[1]**, сина на Ахимелех: Моля те, донеси ми ефода. И Авиатар донесе ефода на Давид.**
(1) гл. 14:19

8 **И Давид се допита до ГОСПОДА**[1] **и каза: Да преследвам ли тази дружина? Ще ги настигна ли? А Той му отговори: Преследвай** *ги,* **защото непременно ще ги настигнеш и непременно ще избавиш** *всичко*[2].
(1) гл. 10:22; 14:37; 2 Царе 5:19,23; (2) гл. 23:4

9 Тогава Давид отиде, той и шестстотинте мъже, които бяха с него, и дойдоха до потока Восор, където оставиха изоставащите.

10 А Давид *продължи да* преследва, той и четиристотин мъже, понеже двеста мъже, които бяха прекалено уморени, за да преминат потока Восор, останаха[1]. (1) Съд. 8:4; Ис. 40:30

11 И намериха един египтянин на полето и го доведоха при Давид; и му дадоха хляб и той яде, и му дадоха да пие вода[1], (1) Втзк. 23:7

12 и му дадоха парче от калъп смокини и два калъпа сушено грозде. И той яде и духът му се върна в него[1] – защото три дни и три нощи не беше ял хляб и не беше пил вода. (1) Съд. 15:19

13 И Давид му каза: Чий си ти и откъде си[1]? И той каза: Аз съм младеж от Египет, слуга на един амаличанин; и господарят ми ме остави, понеже преди три дни се разболях. (1) 2 Царе 1:3,8

14 Ние нападнахме южната *земя* на херетците[1] и тази, която принадлежи на Юда, и южната *земя* на Халев[2] и изгорихме Сиклаг с огън.
(1) Езек. 25:16; Соф. 2:5; (2) гл. 25:3

15 Тогава Давид му каза: Ще ме заведеш ли при тази дружина? А той му каза: Закълни ми се в Бога[1], че няма да ме убиеш и няма да ме предадеш в ръцете на господаря ми, и ще те заведа при тази дружина[2].
(1) Бит. 24:3; (2) Съд. 1:24

16 И го заведе и ето, те бяха пръснати по лицето на цялата земя, като ядяха и пиеха[1], и танцуваха поради цялата голяма плячка, която бяха взели от земята на филистимците и от земята на Юда. (1) Съд. 8:11

17 И Давид ги разби от полумрака до вечерта на следващия ден; и нито един от тях не избяга, освен четиристотин младежи, които се качиха на камили и побягнаха[1]. (1) 1 Лет. 4:43

18 Така Давид избави всичко, което бяха взели амаличаните; Давид избави *и* двете си жени.

19 И нищо не им липсваше, от малко до голямо, до синове и дъщери, и от плячката до всичко, което им бяха взели: Давид върна всичко[1].
(1) Бит. 14:14-16; Чис. 31:49

20 И Давид взе всичкия дребен и едър добитък; и го караха пред *другия* добитък и казваха: Това е Давидовата плячка.

21 А Давид дойде при двестате мъже, които бяха прекалено уморени, за да следват Давид, *и* които бяха оставени при потока Восор. И те излязоха да посрещнат Давид и да посрещнат народа, който беше с него, и Давид се приближи при хората и ги поздрави[1].
(1) гл. 17:22

22 Тогава всичките зли и негодни мъже от онези, които отидоха с Давид, заговориха и казаха: Понеже те не дойдоха с нас, няма да им дадем нищо от плячката, която избавихме, освен на всеки жена му и децата му, да ги отведат и да си отидат!

23 Но Давид каза: Не постъпвайте така, братя мои, с това, което ни даде ГОСПОД, който ни запази и предаде в ръката ни дружината, която дойде срещу нас[1]. (1) Втзк. 8:17

24 И кой ще ви послуша в това нещо? Защото какъвто е делът на слизащия в боя, такъв ще бъде и делът на седящия при вещите; заедно ще делят[1].
(1) Чис. 31:27

25 И така ставаше от онзи ден нататък; той направи това наредба и правило за Израил, *както е и* до днес.

26 И Давид дойде в Сиклаг[1] и изпрати от плячката на старейшините на Юда, на приятелите си, и каза: Ето ви подарък от плячката на ГОСПОДНИТЕ врагове[2]. (1) 2 Царе 1:1; (2) Лк. 16:9

27 *Изпрати* на тези във Ветил и на тези в Рамот на юг[1], и на тези в Ятир[2],
(1) Иис. Нав. 19:8; (2) Иис. Нав. 15:48

28 и на тези в Ароир[1], и на тези в Сифмот[2], и на тези в Естемо[3],
(1) 1 Лет. 11:44;
(2) 1 Лет. 27:27; (3) Иис. Нав. 15:50

29 и на тези в Рахал, и на тези в

градовете на ерамеилците[1]**, и на тези в градовете на кенейците**[1]**,** (1) гл. 27:10
30 **и на тези в Хорма**[1]**, и на тези в Бор-Асан**[2]**, и на тези в Атах,**
(1) Иис. Нав. 15:30; (2) Иис. Нав. 15:42
31 **и на тези в Хеврон**[1]**, и на всичките места, където Давид беше обикалял с мъжете си.** (1) Иис. Нав. 15:13

гл. 31: 1 Лет. 10:1-12

31 А филистимците се биха срещу Израил[1] **и израилевите мъже побягнаха отпред филистимците и паднаха убити на хълма Гелвуе**[2]**.**
(1) гл. 28:1; (2) гл. 28:4; 2 Царе 1:21
2 **И филистимците настигнаха Саул и синовете му; и филистимците убиха Йонатан, Авинадав и Мелхисуя, синовете на Саул**[1]**.** (1) гл. 14:49
3 **И битката срещу Саул се засилваше и стрелците** *и* **мъжете с лъкове го улучиха, и той беше тежко ранен* от стрелците**[1]**.**
**или:* много се уплаши
(1) 2 Царе 1:6
4 **Тогава Саул каза на оръженосеца си: Изтегли меча си и ме прободи с него, за да не дойдат тези необрязани и да ме прободат, и да се гаврят с мен**[1]**! Но оръженосецът му не искаше, защото много се страхуваше. Тогава Саул взе меча и се хвърли върху него**[2]**.**
(1) Съд. 9:54; (2) гл. 26:10; 2 Царе 1:1
5 **И когато оръженосецът му видя, че Саул беше мъртъв, той също се хвърли върху меча си и умря с него.**
6 **Така умряха Саул и тримата му сина**[1]**, и оръженосецът му, и всичките му мъже в същия онзи ден.**
(1) гл. 28:19; 2 Царе 1:12
7 **А когато израилевите мъже, които бяха оттатък долината и оттатък Йордан, видяха, че израилевите мъже бяха побягнали**[1] **и че Саул и синовете му бяха мъртви, те напуснаха градовете и избягаха. И филистимците дойдоха и се заселиха в тях.** (1) гл. 13:6,7
8 **А на следващия ден филистимците дойдоха да съблекат убитите и намериха Саул и тримата му сина паднали на хълма Гелвуе**[1]**.** (1) гл. 28:4; 2 Царе 1:21
9 **И отсякоха главата му**[1] **и свалиха оръжията му, и разпратиха по цялата филистимска земя да разгласят вестта в капището на идолите си и между народа**[2]**.** (1) гл. 17:51; (2) 2 Царе 1:20
10 **И сложиха оръжията му в храма на Астарта, а тялото му окачиха на стената на Ветсан**[1]**.** (1) Иис. Нав. 17:11; Съд. 1:27
11 **А когато жителите на Явис-Галаад**[1] **чуха какво бяха направили филистимците със Саул,** (1) гл. 11:1-11
12 **всичките храбри мъже станаха и вървяха цялата нощ, и взеха тялото на Саул и телата на синовете му от стената на Ветсан, и дойдоха в Явис, и ги изгориха там**[1]**.** (1) Ер. 34:5
13 **После взеха костите им и ги погребаха под вечнозеленото дърво в Явис**[1]**, и постиха седем дни**[2]**.**
(1) 2 Царе 21:12; (2) Бит. 50:10; 2 Царе 1:12

Втората книга на

ЦАРЕТЕ

или

Втората книга на Самуил

1 **А след смъртта на Саул[1], когато
Давид се върна от поражението на
амаличаните, Давид остана два дни в
Сиклаг[2].** (1) 1 Царе 31:4; (2) 1 Царе 30:17,26
2 **А на третия ден, ето, дойде един чо-
век от стана на Саул с раздрани дрехи
и пръст на главата си[1]. И като дойде
при Давид, падна на земята и се по-
клони[2].** (1) гл. 13:19; 15:32; Иис. Нав. 7:6; (2) гл. 14:4; 24:20; 1 Царе 20:41
3 **И Давид му каза: Откъде идваш?[1]
А той му каза: Избягах от израилевия
стан.** (1) 1 Царе 30:13
4 **И Давид му каза: Какво стана? Моля
те, кажи ми! А той отговори: Народът
побягна от битката и също много от
народа паднаха и са мъртви; и Саул и
синът му Йонатан също са мъртви.**
5 **Тогава Давид каза на младежа, кой-
то му съобщи: Откъде знаеш, че Саул
и синът му Йонатан са мъртви?**
6 **А младежът, който му съобщи, каза:
Случайно[1] се оказах на хълма Гелвуе
и ето, Саул се подпираше на копието
си; и ето, колесниците и конниците го
настигаха[2].** (1) Рут 2:3; (2) 1 Царе 31:3
7 **И той погледна назад и ме видя, и
ме повика. И аз казах: Ето ме.**
8 **И той ми каза: Кой си ти?[1] А аз му
отговорих: Амаличанин съм.** (1) ст. 3
9 **Тогава ми каза: Моля те, ела до мен
и ме убий[1], понеже ме обзе силна бол-
ка, а целият ми живот е още в мен!** (1) Съд. 9:54
10 **И аз застанах до него и го убих,
понеже бях сигурен, че не може да
живее, след като беше паднал. И взех
короната, която беше на главата му, и
гривната, която беше на ръката му, и
ги донесох тук, при господаря си.**
11 **Тогава Давид хвана дрехите си и
ги раздра[1], а също и всичките мъже,
които бяха с него.** (1) гл. 3:31; 4 Царе 5:7
12 **И скърбиха и плакаха, и постиха
до вечерта[1] за Саул и за сина му Йо-
натан, и за ГОСПОДНИЯ народ, и за
израилевия дом, понеже бяха паднали
от меча[2].** (1) гл. 3:35; 1 Царе 31:13; (2) 1 Царе 31:6
13 **И Давид каза на младежа, който
му съобщи: Откъде си ти?[1] И той от-
говори: Аз съм син на един чужденец,
амаличанин.** (1) ст. 3
14 **Тогава Давид му каза: Как не се
убоя да простреш ръката си и да погу-
биш ГОСПОДНИЯ помазаник[1]?** (1) 1 Царе 24:7; 26:9; Пс. 105:15
15 **И Давид повика едно от момчетата
и каза: Приближи се** *и* **го нападни! И
той го удари, така че умря[1].** (1) гл. 4:10
16 **И Давид му каза: Кръвта ти е на**

главата ти[1]**, защото устата ти свидетел-
ства против теб**[2]**, като каза: Аз убих
ГОСПОДНИЯ помазаник.**
(1) гл. 3:29; 1 Царе 25:39; (2) Лк. 19:22
17 **Тогава Давид оплака Саул и сина
му Йонатан с това оплакване**[1]**,**
(1) гл. 3:33; 2 Лет. 35:25; Пс. 35:14
18 **и поръча да научат юдовите сино-
ве на** *Песента на* **лъка. Ето, тя е запи-
сана в Книгата на Праведния**[1]**.**
(1) Иис. Нав. 10:13
19 **Красотата** *ти,* **Израилю, е убита по
височините ти! Как паднаха силните!**
20 **Не разказвайте в Гет**[1]**, не извес-
тявайте по улиците на Аскалон**[1]**, за да
не ликуват филистимските дъщери, за
да не тържествуват дъщерите на необ-
рязаните**[2]**!** (1) 1 Царе 6:17; Мих. 1:10; (2) 1 Царе 31:9
21 **О, гелвуйски планини**[1]**, нека няма
на вас роса или дъжд, нито ниви на
приноси; защото там беше захвърлен
щитът на силните, щитът на Саул, не-
помазан с масло**[2]**.** (1) 1 Царе 31:1,8; (2) Ис. 21:5
22 **От кръвта на убитите, от тлъстина-
та на силните лъкът на Йонатан не се
обръщаше назад и мечът на Саул не
се връщаше празен**[1]**.**
(1) 1 Царе 14:47,48; Ер. 50:9
23 **Саул и Йонатан, възлюбени и при-
ятни в живота си, не се разделиха и в
смъртта си. Те бяха по-бързи от орли,
бяха по-силни от лъвове**[1]**.** (1) Пр. 30:30
24 **О, израилеви дъщери, плачете за
Саул, който ви обличаше разкошно в
пурпур, който слагаше златни украше-
ния по дрехите ви.**
25 **Как паднаха силните сред боя! Йо-
натан е убит на високите ти места.**
26 **Скърбя за теб, брате мой, Йоната-
не! Ти ми беше много приятен; любов-
та ти към мен беше чудесна, превъз-
хождаше любовта на жените**[1]**.**
(1) 1 Царе 18:1,3; Пр. 18:24
27 **Как паднаха силните и погинаха
бойните оръжия!**

2 **После Давид се допита до ГОСПО-
ДА**[1] **и каза: Да се изкача ли в някой от
юдовите градове? И ГОСПОД му каза:
Изкачи се. А Давид каза: Къде да се
изкача? И Той му каза: в Хеврон**[2]**.**
(1) гл. 5:19,23; 1 Царе 10:22;
(2) Бит. 13:18; Иис. Нав. 15:13; 2 Лет. 11:10
2 **И Давид се изкачи там, а също и
двете му жени, езраелката Ахиноама и
Авигея, жената на кармилеца Навал**[1]**.**
(1) гл. 3:2,3; 1 Царе 25:42,43
3 **Давид заведе** *там* **и мъжете, които
бяха с него**[1]**, всеки с дома му; и те
живееха в градовете на Хеврон.**
(1) 1 Лет. 12:1-22
4 **И юдовите мъже**[1] **дойдоха и пома-
заха там Давид за цар над юдовия
дом**[2]**. И съобщиха на Давид и казаха:
Явис-галаадските мъже бяха, които по-
гребаха Саул.**
(1) гл. 19:41; (2) гл. 5:3,5; 4 Царе 11:12; Мт. 1:5
5 **И Давид изпрати пратеници до явис-
галаадските мъже**[1] **и им каза: Благосло-
вени да сте от ГОСПОДА**[2]**, понеже сте
оказали тази милост на господаря си,
на Саул, и сте го погребали**[3]**!**
(1) 1 Царе 11:1; (2) Бит. 14:19; Рут 2:20; (3) гл. 21:12
6 **И сега, нека ГОСПОД да ви окаже
милост и вярност**[1]**. И аз също ще ви
отплатя** *за* **тази добрина, понеже сте
извършили това нещо.**
(1) гл. 15:20; Иис. Нав. 2:14; Рут 1:8; 2 Тим. 1:16
7 **Затова сега нека се укрепят ръцете
ви и бъдете храбри; защото господа-
рят ви Саул е мъртъв, а и юдовият
дом ме помаза за цар над себе си**[1]**.**
(1) ст. 4
8 **Но Авенир, синът на Нир, военачал-
никът на Саул**[1]**, взе Исвостей***[2]**, сина
на Саул, и го заведе в Маханаим**[3]**,**
*Човек на срам; (1) 1 Царе 14:50;
(2) гл. 3:7; 1 Лет. 8:33; (3) ст. 29; гл. 17:24; Бит. 32:2
9 **и го направи цар над Галаад**[1] **и над
асурците, и над Езраел**[2]**, и над Ефрем**[3]**,
и над Вениамин**[4]**, и над целия Изра-
ил**[5]**.** (1) Иис. Нав. 17:1; (2) Иис. Нав. 19:18;
(3) Иис. Нав. 16:5-9; (4) Иис. Нав. 18:11-28; (5) 1 Лет. 12:29
10 **Исвостей, синът на Саул, беше на
четиридесет години, когато се възцари
над Израил, и царува две години. Но
юдовият дом последва Давид.**
11 **А времето, през което Давид ца-
рува в Хеврон над юдовия дом, беше
седем години и шест месеца**[1]**.** (1) гл. 5:5

12 **А Авенир, синът на Нир, и слугите на Исвостей, сина на Саул, отидоха от Маханаим в Гаваон**[1]**.** (1) Иис. Нав. 9:3

13 **И Йоав, синът на Саруя**[1]**, и слугите на Давид излязоха и се срещнаха с тях до гаваонския водоем. И едните седнаха от едната страна на водоема, а другите – от другата страна на водоема**[2]**.**
(1) гл. 23:24; 1 Царе 26:6; 1 Лет. 2:16; 27:7; (2) Ер. 41:12

14 **Тогава Авенир каза на Йоав: Нека младежите станат и се състезават пред нас. И Йоав каза: Нека станат.**

15 **И те станаха и преминаха под брой – дванадесет за Вениамин и Исвостей, сина на Саул, и дванадесет от слугите на Давид.**

16 **И всеки хвана другия за главата и** *заби* **меча си в ребрата на другия и те паднаха заедно. Затова онова място се нарече Хелкат-Асурим*, което е при Гаваон.** *Полето на остриетата

17 **И битката стана много жестока в онзи ден**[1] **и Авенир и израилевите мъже бяха разбити пред слугите на Давид**[2]**.** (1) Пр. 17:14; (2) гл. 3:1,6

18 **И там бяха тримата сина на Саруя: Йоав и Ависей, и Асаил**[1]**; а Асаил беше лек в краката си като полска газела**[2]**.**
(1) ст. 13; (2) 1 Лет. 12:8

19 **И Асаил подгони Авенир и не се отклоняваше нито надясно, нито наляво от преследването на Авенир.**

20 **А Авенир погледна назад и каза: Ти ли си, Асаиле? А той отговори: Аз.**

21 **Тогава Авенир му каза: Отклони се надясно или наляво и хвани един от младежите, и си вземи оръжието му. Но Асаил не поиска да се отклони от преследването му.**

22 **И Авенир пак каза на Асаил: Отклони се от преследването ми! Защо да те ударя на земята? Как ще погледна после брат ти Йоав в лицето?**

23 **Но той отказа да се отклони. Тогава Авенир го удари в корема**[1] **със задния край на копието, така че копието му излезе отзад. И той падна там и умря на място. И всеки, който идваше до мястото, където Асаил падна и умря, се спираше**[2]**.** (1) гл. 3:27; 4:6; 20:10; (2) гл. 20:12

24 **А Йоав и Ависей** *също* **преследваха Авенир. И когато слънцето залязваше, те стигнаха до хълма Амма, който е пред Гия, по пътя за Гаваонската пустиня.**

25 **И вениаминовите синове се събраха зад Авенир и заеха кръгова отбрана на върха на един хълм.**

26 **Тогава Авенир извика към Йоав и каза: Вечно ли ще поглъща мечът? Не знаеш ли, че краят ще бъде горчив? Докога няма да казваш на народа да се върне от преследването на братята си?**

27 **И Йоав каза: Жив е Бог – ако ти не беше говорил, народът със сигурност щеше** *още* **сутринта да си отиде, всеки от преследването на брат си!**

28 **И Йоав наду тръбата и целият народ спря, и повече не преследваше Израил, и не продължиха повече да се бият**[1]**.** (1) гл. 18:16

29 **А Авенир и мъжете му вървяха през цялата онази нощ през равнината и преминаха Йордан и минаха през целия Витрон, и дойдоха в Маханаим.**

30 **А Йоав се върна от преследването на Авенир и събра целия народ; и от слугите на Давид липсваха деветнадесет мъже и Асаил.**

31 **Но слугите на Давид бяха избили** *мнозина* **от Вениамин и от мъжете на Авенир; триста и шестдесет мъже бяха мъртви.**

32 **Тогава те вдигнаха Асаил и го погребаха в бащиния му гроб, който беше във Витлеем. И Йоав и мъжете му вървяха цяла нощ и дойдоха в Хеврон на зазоряване.**

3 **И между Сауловия дом и Давидовия дом имаше дълга война**[1]**. И Давид ставаше все по-силен и по-силен**[2]**, а Сауловият дом ставаше все по-слаб и по-слаб.**
(1) ст. 6; гл. 2:17; (2) гл. 5:10; 22:44; Йов 17:9

ст. 2-5: 1 Лет. 3:1-4

2 **И на Давид се родиха синове в Хеврон: първородният му беше Амнон[1], от езраелката Ахиноама;** (1) гл. 13:1

3 **вторият му – Хилеав, от Авигея, жената на кармилеца Навал[1]; третият – Авесалом[2], син на Мааха, дъщеря на гесурския цар Талмай[3];**
(1) гл. 2:2; 1 Царе 25:42,43; (2) гл. 13:1; (3) гл. 13:37; 14:23; Иис. Нав. 13:13

4 **четвъртият – Адония[1], син на Агита; петият – Сефатия, син на Авитала;**
(1) 3 Царе 1:5

5 **и шестият – Итраам, от Давидовата жена Егла. Тези** *синове* **се родиха на Давид в Хеврон[1].** (1) Пс. 127:3

6 **И докато траеше войната между Сауловия дом и Давидовия дом[1], Авенир[2] беше опората на Сауловия дом.**
(1) ст. 1; (2) 1 Царе 14:50

7 **А Саул имаше наложница на име Ресфа, дъщеря на Аия[1]; и** *Исвостей[2]* **каза на Авенир: Ти защо си влязъл при наложницата на баща ми?**
(1) гл. 21:8; (2) гл. 2:8

8 **Тогава Авенир се разгневи много на думите на Исвостей и каза: Кучешка глава ли съм аз[1],** *която* **държи страната на Юда? Днес аз оказвам милост на дома на баща ти Саул, на братята му и на приятелите му и не те предадох в ръката на Давид, а днес ти ме обвиняваш в беззаконие заради тази жена!**
(1) гл. 9:8; 16:9; 1 Царе 17:43

9 **Така да направи Бог на Авенир и така да прибави[1], ако не сторя за Давид така, както ГОСПОД му се е заклел[2]:** (1) ст. 35; гл. 19:13; 1 Царе 3:17; 3 Царе 2:23; (2) Пс. 89:35,36

10 **да отвърна царството от Сауловия дом и да издигна Давидовия престол над Израил и над Юда[1], от Дан до Вирсавее[2]!**
(1) 1 Царе 15:28; 28:17; (2) гл. 17:11; 24:2; Съд. 20:1

11 **И** *Исвостей* **не можеше вече да отговори на Авенир нито дума, понеже се боеше от него.**

12 **Тогава Авенир изпрати от своя страна пратеници до Давид и каза: Чия е земята? И каза** *още:* **Направи договора си с мен, и ето, ръката ми ще бъде с теб, за да обърна целия Израил към теб.**

13 **И** *Давид* **каза: Добре, ще направя договор с теб, но едно нещо искам от теб: няма да видиш лицето ми, ако първо не доведеш Сауловата дъщеря Михала[1], когато дойдеш да видиш лицето ми.** (1) 1 Царе 18:27

14 **И Давид изпрати пратеници до Исвостей, сина на Саул, да кажат: Дай ми жена ми Михала, за която се сгодих срещу сто филистимски краекожия!**

15 **И Исвостей изпрати и я взе от мъжа ѝ, от Фалтиил, сина на Лаис[1].**
(1) 1 Царе 25:44

16 **И мъжът ѝ отиде с нея и плачеше, докато вървеше, и я последва до Вахурим[1]. А Авенир му каза: Иди, върни се. И той се върна.** (1) гл. 16:5; 17:18; 19:16

17 **А Авенир говори с израилевите старейшини и каза: Още отпреди вие искахте Давид за цар над вас.**

18 **Затова сега, направете** *го!* **Защото ГОСПОД е говорил за Давид и е казал: Чрез ръката на слугата Си Давид ще избавя народа Си Израил от ръката на филистимците и от ръката на всичките му врагове.**

19 **И Авенир говори и в ушите на Вениамин[1]. Освен това Авенир отиде да говори и в ушите на Давид в Хеврон всичко, което се виждаше добро на Израил и на целия вениаминов дом.**
(1) 1 Лет. 12:29

20 **И така, Авенир и двадесет мъже с него дойдоха при Давид в Хеврон; и Давид сложи трапеза[1] за Авенир и за мъжете, които бяха с него.**
(1) 1 Царе 25:36

21 **И Авенир каза на Давид: Ще стана и ще отида, и ще събера целия Израил при господаря си царя, за да направят завет с теб и да царуваш над всичко, което душата ти желае. И Давид изпрати Авенир и той си отиде с мир.**

22 **И ето, слугите на Давид и Йоав дойдоха от едно нападение и донесоха със себе си голяма плячка; а Авенир** *вече* **не беше с Давид в Хеврон, за-**

щото той го беше изпратил, и той си беше отишъл с мир.
23 **Когато Йоав дойде и цялата войска, която беше с него, съобщиха на Йоав и казаха: Авенир, синът на Нир, дойде при царя и той го изпрати, и той си отиде с мир.**
24 **Тогава Йоав дойде при царя и каза: Какво си направил?**[1] **Ето, Авенир е дошъл при теб – защо си го изпратил и той си е отишъл?** (1) Бит. 12:18
25 **Познаваш Авенир, сина на Нир, че е дошъл да те измами и да научи излизането ти и влизането ти, и да разбере всичко, което правиш**[1]**.** (1) гл. 10:3
26 **И Йоав излезе от присъствието на Давид и изпрати пратеници след Авенир, и те го върнаха от кладенеца Сира. А Давид не знаеше.**
27 **И когато Авенир се върна в Хеврон, Йоав го отведе настрани в портата, за да му говори тайно, и там го удари в корема и той умря**[1] **заради кръвта на брат му Асаил**[2]**.**
(1) гл. 2:23; 20:10; 3 Царе 2:5; (2) гл. 2:19-23; Чис. 35:19
28 **А след това Давид чу и каза: Аз и царството ми сме невинни до века пред ГОСПОДА за кръвта на Авенир, сина на Нир!**
29 **Нека тя дойде на главата на Йоав**[1] **и на целия му бащин дом и нека не липсва от дома на Йоав такъв, който има семетечение**[2] **или е прокажен, или се подпира на тояга, или пада от меч, или е лишен от хляб**[3]**.**
(1) гл. 1:16; Чис. 35:33; 3 Царе 2:32; (2) Лев. 15:2,3; (3) Пс. 7:16; 109:10
30 **Така Йоав и брат му Ависей убиха Авенир, защото беше убил брат им Асаил в битката при Гаваон**[1]**.** (1) ст. 27
31 **И Давид каза на Йоав и на целия народ, който беше с него: Раздерете дрехите си**[1] **и се препашете с вретище, и плачете пред Авенир! И цар Давид вървеше след носилката.** (1) гл. 1:11
32 **И погребаха Авенир в Хеврон**[1] **и царят издигна гласа си и плака при гроба на Авенир, и целият народ плака.** (1) гл. 4:12
33 **И царят** *оплака* **Авенир с тази оплаквателна песен**[1] **и каза: Трябваше ли Авенир да умре, както умира безбожен*?** **или:* безумен; (1) гл. 1:17
34 **Ръцете ти не бяха вързани, нито краката ти – сложени в бронзови окови; както човек пада пред престъпници, така падна ти! И целият народ плака още над него.**
35 **После целият народ дойде, за да накара Давид да яде хляб, докато още беше ден. Но Давид се закле и каза: Така да ми направи Бог и така да прибави, ако вкуся хляб или нещо друго, преди да залезе слънцето**[1]**!**
(1) гл. 1:12; 12:17; Съд. 20:26
36 **И целият народ видя** *това* **и то му се видя добро, както** *и* **всичко, което правеше царят, се виждаше добро на целия народ.**
37 **Така целият народ и целият Израил разбра в онзи ден, че не беше от царя да бъде убит Авенир, синът на Нир.**
38 **Тогава царят каза на слугите си: Не знаете ли, че първенец и велик човек падна днес в Израил**[1]**?** (1) 1 Царе 26:15
39 **Днес аз съм слаб, макар и да съм помазан за цар; а тези мъже, синовете на Саруя, са много жестоки за мен. ГОСПОД да отплати на злодея според злината му**[1]**!** (1) Чис. 32:23; Съд. 9:57; 3 Царе 2:6,33; Пс. 28:4; 62:12; 2 Тим. 4:14

4 **А когато синът на Саул чу, че Авенир бил умрял в Хеврон, ръцете му отслабнаха и целият Израил се смути.**
2 **А синът на Саул имаше двама военачалници. Името на единия беше Baана, а името на другия – Рихав, синове на виротеца Римон, от вениаминовите синове – защото и Вирот**[1] **се считаше към Вениамин.** (1) гл. 23:37; Иис. Нав. 18:25
3 **И виротците избягаха в Гетаим**[1] **и живеят там като чужденци** *и* **до днес.**
(1) Неем. 11:33
4 **А Йонатан, синът на Саул, имаше син, недъгав в краката. Той беше на пет години, когато дойде вестта за**

Саул и Йонатан от Езраел, и бавачката
му го взе и избяга. И като бързаше
да бяга, той падна и окуця. Името му
беше Мемфивостей[1]. (1) гл. 9:3; 1 Лет. 8:34
5 **Тогава синовете на виротеца Римон,**
Рихав и Ваана, отидоха и дойдоха в
горещината на деня в къщата на Ис-
востей, докато той си почиваше по
пладне.
6 **И дойдоха до средата на къщата,**
уж **да вземат жито, и го прободоха в**
корема[1]. И Рихав и брат му Ваана из-
бягаха[2]. (1) гл. 2:23; (2) Съд. 3:26
7 **Когато влязоха в къщата, той леже-**
ше на леглото си в спалнята си; и те
го удариха и го убиха, и му отсякоха
главата[1]. И взеха главата му и вървяха
по пътя през равнината цялата нощ.
(1) 1 Царе 17:51
8 **И донесоха главата на Исвостей при**
Давид в Хеврон и казаха на царя: Ето
главата на Исвостей, сина на врага ти
Саул, който търсеше живота ти[1]! Така
ГОСПОД отмъсти днес за господаря
ми, царя, на Саул и на потомството
му! (1) 1 Царе 19:1
9 **А Давид отговори на Рихав и на**
брат му Ваана, синовете на виротеца
Римон, и им каза: Жив е ГОСПОД,
който изкупи живота ми от всяка бе-
да[1] – (1) Бит. 48:16; 1 Царе 26:24
10 **онзи, който ми съобщи и каза: Ето,**
Саул е мъртъв! – и мислеше, че е до-
несъл добра вест – аз го хванах и го
убих в Сиклаг. Това беше наградата,
която му дадох за вестта[1]. (1) гл. 1:15,16
11 **Колко повече, когато безбож-**
ни мъже са убили праведен човек в
собствената му къща на леглото му.
Няма ли да изискам сега кръвта му от
ръката ви и да ви изтребя от земята[1]!
(1) Бит. 9:6
12 **Тогава Давид заповяда на момче-**
тата си и те ги убиха, и им отрязаха
ръцете и краката, и ги окачиха при во-
доема в Хеврон. А главата на Исвостей
взеха и я погребаха в гроба на Авенир
в Хеврон[1]. (1) гл. 3:32

<u>ст. 1-5: 1 Лет. 11:1-3; 12:23-40</u>

5 И всичките израилеви племена дой-
доха при Давид в Хеврон и говориха и
казаха: Ето, ние сме твоя кост и твоя
плът[1]. (1) гл. 19:12; Бит. 29:14; Втзк. 17:15
2 **Още преди, когато Саул беше цар**
над нас, ти беше този, който извеж-
даше и въвеждаше Израил[1]. И на теб
каза ГОСПОД: Ти ще пасеш народа
Ми Израил и ти ще бъдеш княз над
Израил[2].
(1) 1 Царе 18:16; (2) гл. 6:21; 7:8; 1 Царе 13:14; Мт. 2:6
3 **Така всичките израилеви старей-**
шини дойдоха при царя в Хеврон и
цар Давид направи с тях завет пред
ГОСПОДА[1] в Хеврон. И те помазаха
Давид[2] за цар над Израил[3].
(1) 4 Царе 11:17; (2) гл. 2:4; (3) 1 Лет. 28:4
4 **Давид беше на тридесет години[1],**
когато се възцари, *и* **царува четириде-**
сет години. (1) Бит. 41:46
5 **В Хеврон царува седем години и**
шест месеца над Юда, а в Ерусалим
царува тридесет и три години над це-
лия Израил и Юда[1].
(1) гл. 2:11; 12:8; 3 Царе 2:11; 1 Лет. 3:4

<u>ст. 6-10: 1 Лет. 11:4-9</u>

6 **А царят отиде с мъжете си в Еру-**
салим против евусейците[1], жителите
на земята. А те говориха на Давид и
казаха: Няма да влезеш тук, а куците
и слепите ще те отблъснат! – с което
искаха да кажат: Давид не може да
влезе тук. (1) Иис. Нав. 15:63
7 **Но Давид превзе крепостта Сион[1],**
която е Давидовия град[2].
(1) Пс. 48:2; (2) гл. 6:10; 3 Царе 2:10; Неем. 3:15
8 **И Давид каза в онзи ден: Който**
се изкачи през водопровода и избие
евусците, и с куците и слепите, кои-
то са омразни на душата на Давид,
той ще бъде военачалник. **Защото те каз-**
ват: Слепият и куцият няма да влезе
в дома.
9 **Така Давид се засели в крепостта и**
я нарече Давидовият град[1]. И Давид
застрои всичко наоколо от Мило*[2] и
навътре. **т.е.* защитната крепост
(1) ст. 7; (2) Съд. 9:6; 3 Царе 9:15; 4 Царе 12:20; 2 Лет. 32:5
10 **Така Давид ставаше все по-велик и**

по-велик[1] **и ГОСПОД, Бог на Войнства-**
та, беше с него[2]**.**
(1) гл. 3:1; (2) гл. 7:9; 8:6,14; 1 Царе 18:12,14
ст. 11-16: 1 Лет. 14:1-7
11 **И Хирам, царят на Тир**[1]**, изпрати до**
Давид пратеници и кедрови дървета, и
дърводелци, и зидари; и те построиха
за Давид къща[2]**.**
(1) Иис. Нав. 19:29; (2) гл. 7:2; 3 Царе 5:1-6
12 **И Давид позна, че ГОСПОД го**
беше утвърдил за цар над Израил и че
беше възвисил царството му[1] **заради**
народа Си Израил. (1) Чис. 24:7; 3 Царе 10:9
13 **И Давид си взе още наложници и**
жени от Ерусалим[1]**, след като дойде от**
Хеврон; и още синове и дъщери се
родиха на Давид. (1) Втзк. 17:17
ст. 14-16: 1 Лет. 3:5-9
14 **И ето имената на тези, които му**
се родиха в Ерусалим: Самуа и Совав,
и Натан[1]**, и Соломон**[2]**,**
(1) 3 Царе 4:5; Зах. 12:12; Лк. 3:31; (2) гл. 12:24,25; Мт. 1:6
15 **и Евар, и Елисуа, и Нефег, и**
Яфия,
16 **и Елисама, и Елиада, и Елифалет.**
ст. 17-25: 1 Лет. 14:8-17
17 **А когато филистимците чуха, че**
Давид бил помазан за цар над Изра-
ил, всички филистимци се изкачиха да
търсят Давид. И Давид чу и слезе в
крепостта[1]**.** (1) гл. 23:14
18 **И филистимците дойдоха и се раз-**
простряха в долината Рафаим[1]**.**
(1) гл. 23:13; Иис. Нав. 15:8
19 **И Давид се допита до ГОСПОДА**[1]
и каза: Да се изкача ли против филис-
тимците? Ще ги предадеш ли в ръката
ми? И ГОСПОД каза на Давид: Изкачи
се, защото непременно ще предам фи-
листимците в ръката ти[2]**.**
(1) гл. 2:1; (2) 1 Царе 30:8
20 **И Давид дойде във Ваал-Ферасим**[1]
и Давид ги разби там, и каза: ГОСПОД
разсече пред мен враговете ми, както
водите *правят* **пролом. Затова той на-**
рече онова място Ваал-Ферасим*.
*Място на големите проломи; (1) Ис. 28:21
21 **И те оставиха идолите си там и**
Давид и мъжете му ги взеха[1]**.**
(1) Ис. 46:2; Ер. 48:7; Дан. 11:8
22 **А филистимците пак излязоха**[1] **и се**
разпростряха в долината Рафаим[2]**.**
(1) гл. 21:15; (2) ст. 18
23 **И Давид се допита до ГОСПОДА**[1]
и Той каза: Не се изкачвай, заобиколи
ги в гръб и ги нападни откъм черни-
ците. (1) гл. 2:1
24 **И когато чуеш шум като от мар-**
ширувáне по върховете на черниците,
тогава побързай, защото тогава ГОС-
ПОД ще излезе пред теб[1]**, за да разбие**
стана на филистимците. (1) Съд. 4:14
25 **И Давид направи, както му запо-**
вяда ГОСПОД[1]**, и разби филистимците**[2]
от Гава[3] **до** *мястото,* **откъдето се влиза**
в Гезер[4]**.** (1) Изх. 12:28;
(2) гл. 8:1; (3) Иис. Нав. 18:24; (4) Иис. Нав. 10:33

ст. 1-11: 1 Лет. 13
6 **И Давид пак събра всичките из-**
брани *мъже* **от Израил, тридесет хиляди**
души.
2 **И Давид стана и отиде с целия**
народ, който беше с него, от Ваала-
Юда[1]**, за да пренесе оттам Божия ков-**
чег[2]**, който се нарича с Името, Името**
на ГОСПОДА на Войнствата, който
обитава *между* **херувимите**[3]**.**
(1) Иис. Нав. 15:9; (2) 1 Царе 6:21; (3) Изх. 25:22
3 **И те качиха Божия ковчег на нова**
кола[1] **и го изнесоха от къщата на Ави-**
надав, която беше на хълма[2]**; а Оза**
и Ахио, синовете на Авинадав, караха
новата кола.
(1) Чис. 7:9; 1 Царе 6:7; (2) 1 Царе 7:1
4 **Така те го изнесоха от къщата на**
Авинадав, която беше на хълма, като
съпровождаха Божия ковчег, и Ахио
вървеше пред ковчега.
5 **Тогава Давид и целият израилев дом**
свиреха пред ГОСПОДА с всякакви *ин-*
струменти **от елхово дърво и с арфи,**
и лири, и тимпани, и кастанети, и ким-
вали[1]**.** (1) Пс. 150:3-5
6 **Но когато стигнаха до хармана на**
Нахон, Оза простря *ръката си* **към Бо-**
жия ковчег и го хвана, защото воловé-
те се препънаха.
7 **И гневът на ГОСПОДА пламна про-**
тив Оза, и Бог го уби там за непочти-

телността; и той умря там при Божия
ковчег[1]. (1) Чис. 1:51; 1 Царе 6:19

8 **И Давид се наскърби, защото ГОС-**
ПОД уби Оза*; и нарече онова мяс-
то Фарес-Оза** *както се нарича и* **до**
днес[1]. *букв.: направи пролом в Оза
**Пролом на Оза; (1) 1 Лет. 15:13

9 **И в онзи ден Давид се уплаши от**
ГОСПОДА и каза: Как ще дойде ГОС-
ПОДНИЯТ ковчег при мен?[1]
(1) 1 Царе 6:20; Пс. 119:120

10 **И Давид не пожела да премести**
ГОСПОДНИЯ ковчег при себе си в
Давидовия град[1], а Давид го откара
встрани, в къщата на гетеца[2] Овид-
Едом[3]. (1) гл. 5:7,9; (2) Иис. Нав. 19:45; (3) 1 Лет. 15:18,24

11 **И ГОСПОДНИЯТ ковчег остана в**
къщата на гетеца Овид-Едом три месе-
ца. И ГОСПОД благослови Овид-Едом
и целия му дом.

ст. 12-23: 1 Лет. 15; 16

12 **И съобщиха на цар Давид и казаха:**
ГОСПОД е благословил дома на Овид-
Едом[1] и всичко негово заради Божия
ковчег. Тогава Давид отиде и пренесе
с веселие Божия ковчег от къщата на
Овид-Едом в Давидовия град[2].
(1) 1 Лет. 26:4-8; (2) 3 Царе 8:3,4

13 **И когато носачите на ГОСПОД-**
НИЯ ковчег минеха шест крачки, той
жертваше говеда и угоени *агнета[1].*
(1) 3 Царе 8:5

14 **И Давид танцуваше пред ГОСПО-**
ДА с всичка сила[1]; и Давид беше пре-
пасан с ленен ефод[2].
(1) Изх. 15:20; (2) 1 Царе 2:18

15 **Така Давид и целият израилев дом**
пренесоха ГОСПОДНИЯ ковчег с въз-
гласи[1] и с тръбен звук[2].
(1) Пс. 149:5; Авак. 3:18; (2) Пс. 150:3

16 **А когато ГОСПОДНИЯТ ковчег вли-**
заше в Давидовия град, Михала, дъще-
рята на Саул[1], погледна през прозореца
и видя, че цар Давид скачаше и тан-
цуваше пред ГОСПОДА, и го презря в
сърцето си[2]. (1) 1 Царе 18:20; (2) Пс. 123:3

ст. 17-19: 1 Лет. 16:1-3

17 **И внесоха ГОСПОДНИЯ ковчег и**
го поставиха на мястото му сред ша-
търа, който Давид беше разпънал за
него. И Давид принесе всеизгаряния
и примирителни жертви пред ГОСПО-
ДА.

18 **И когато Давид свърши принася-**
нето на всеизгарянията и примирител-
ните жертви, той благослови народа в
Името на ГОСПОДА на Войнствата[1].
(1) Изх. 39:43; 3 Царе 8:14; Пс. 129:8

19 **После раздаде на целия народ, на**
цялото израилево множество, от мъж
до жена, по една пита хляб и по един
калъп фурми, и по един калъп сушено
грозде на всекиго[1]. Тогава целият на-
род се разотиде, всеки у дома си[2].
(1) 2 Лет. 30:24; (2) Иис. Нав. 22:6

20 **А когато Давид се върна, за да**
благослови дома си[1], Михала, дъщеря-
та на Саул[2], излезе да посрещне Давид
и каза: Колко славен беше днес из-
раилевият цар, като се съблече днес
пред очите на слугините на слугите си,
така, както безсрамно се съблича един
никаквец! (1) 1 Лет. 16:43; (2) ст. 16

21 **Тогава Давид каза на Михала: Пред**
ГОСПОДА, който избра мен вместо
баща ти и вместо целия негов дом, за
да ме постави за княз над ГОСПОД-
НИЯ народ, над Израил[1], пред ГОСПО-
ДА играх. (1) 1 Царе 13:14

22 **И ще се унижа още повече и ще**
се смиря в собствените си очи[1] – а
колкото до слугините, за които ти го-
вори, от тях ще бъда почитан.
(1) Пс. 131:1; 1 Кор. 4:10

23 **И Михала, дъщерята на Саул, оста-**
на бездетна до деня на смъртта си.

ст. 1-16: 1 Лет. 17:1-14; 22:7-10; 28:2-7

7 **И когато царят се настани в къща-**
та си[1] и ГОСПОД му беше дал почивка
от всичките му врагове отвсякъде,
(1) гл. 5:11

2 **царят каза на пророк Натан[1]: Ето**
сега, аз живея в кедров дом[2], а Божият
ковчег обитава под завеси *на шатър[3].*
(1) 3 Царе 1:8; 1 Лет. 29:29; 2 Лет. 29:25; (2) гл. 5:11; (3) гл. 11:11; Пс. 132:2-5; Деян. 7:46

3 **И Натан[1] каза на царя: Иди** *и* **на-**
прави всичко, което е в сърцето ти[2],
защото ГОСПОД е с теб[3].
(1) ст. 2; (2) 1 Царе 14:7; 3 Царе 8:17,18; (3) 1 Царе 10:7

4 Но през същата нощ ГОСПОДНО-
ТО слово беше към Натан и каза[1]:
(1) Чис. 12:6
5 Иди и кажи на слугата Ми Давид[1]:
Така говори ГОСПОД: Ти ли ще Ми
построиш дом, в който да обита-
вам[2]? (1) Пр. 16:1; (2) 3 Царе 5:3; 1 Лет. 28:3
6 Защото от деня, в който изведох
израилевите синове от Египет, до днес
Аз не съм обитавал в дом, а съм ходил
в шатър и в скиния[1].
(1) Изх. 40:38; Съд. 20:27; 3 Царе 8:16
7 Където и да ходих с всичките изра-
илеви синове, говорих ли някога дума
на някое от израилевите племена, на
което заповядах да пасе народа Ми
Израил, като казах: Защо не Ми по-
строихте кедров дом[1]? (1) Ис. 66:1
8 И сега, така да кажеш на слуга-
та Ми Давид: Така казва ГОСПОД на
Войнствата: Аз те взех от кошарата,
от след стадото[1], за да бъдеш княз
над Моя народ Израил[2].
(1) Ам. 7:15; (2) гл. 5:2
9 И бях с теб навсякъде, където оти-
ваше[1], и изтребих всичките ти врагове
пред теб[2], и направих името ти вели-
ко[3] като имената на великите, които са
на земята. (1) гл. 5:10; 8:6,14; (2) гл. 22:38-43;
(3) Бит. 12:2; Иис. Нав. 6:27; 1 Царе 18:30; Пс. 21:5
10 И ще определя място за народа
Си Израил и ще го насадя[1], за да жи-
вее на свое си място и да не бъде
вече в безпокойство и синовете на не-
правдата да не го потискат[2] вече както
преди,
(1) 4 Царе 21:8; Пс. 80:8,9; Ис. 60:21; (2) Ис. 60:18
11 и от деня, в който поставих съдии
над народа Си Израил[1]. И ще ти дам
почивка от всичките ти врагове[2]. И
ГОСПОД ти заявява, че ГОСПОД ще
ти направи дом[3].
(1) Съд. 2:16; (2) Йов 34:29; (3) Изх. 1:21; 1 Царе 25:28
12 Когато се изпълнят дните ти и лег-
неш при бащите си[1], Аз ще издигна
потомъка ти след теб, който ще излезе
от тялото ти[2], и ще утвърдя царството
му[3].
(1) 3 Царе 2:10; (2) Мт. 1:1; (3) Пс. 132:11; Деян. 13:23
13 Той ще построи дом за Името Ми[1]
и Аз ще утвърдя престола на царството
му до века[2]. (1) 3 Царе 5:5; 4 Царе 21:4,7;
Зах. 6:12; (2) гл. 22:51; Бит. 49:10; 3 Царе 2:4; 4 Царе 8:19;
2 Лет. 6:16; Йов 36:7; Пс. 72:17; Ис. 9:7; Ер. 33:17;
Езек. 37:25; Дан. 2:44; Лк. 1:33; Деян. 2:30; Откр. 11:15
14 Аз ще му бъда Отец[1] и той ще Ми
бъде син[2]. Ако извърши неправда, Аз
ще го накажа с тоягата на мъжете и с
ударите на човешките синове*,
**т.е.* ще го накажа по човешки
(1) Пс. 89:26; (2) Пс. 2:7; Откр. 21:7
15 но милостта Ми няма да се оттегли
от него[1], както я отнех от Саул, когото
махнах отпред теб[2].
(1) 3 Царе 11:13; Пс. 89:30-33; (2) 1 Царе 15:23
16 И домът ти и царството ти ще се
утвърдят пред теб до века; престолът
ти ще бъде утвърден до века[1].
(1) ст. 13
ст. 17-29: 1 Лет. 17:15-27
17 И Натан говори на Давид според
всички тези думи и според цялото това
видение.
18 Тогава цар Давид влезе и седна
пред ГОСПОДА, и каза: Кой съм аз[1],
Господи БОЖЕ, и какъв е домът ми[2],
че си ме довел дотук? (1) Рут 2:10;
1 Царе 18:18; 1 Лет. 29:14; (2) гл. 23:5; Бит. 32:10
19 Но и това беше малко в очите Ти[1],
Господи БОЖЕ, и Ти си говорил и за
дома на слугата Си за далечно *бъдеще*.
Това човешкият обичай ли е, Господи
БОЖЕ? (1) 4 Царе 3:18
20 И какво повече да Ти говори Да-
вид? Ти познаваш слугата Си, Господи
БОЖЕ[1]. (1) Иис. Нав. 5:14; Пс. 139:1
21 Заради Своето слово и според
Своето сърце Ти си извършил цялото
това велико *дело,* за да го изявиш на
слугата Си.
22 Затова си велик, Господи БОЖЕ –
защото няма никой като Теб и няма
бог освен Теб[1], според всичко, което
сме чули с ушите си[2]. (1) гл. 22:32;
Изх. 8:10; Втзк. 4:35,39; 3 Царе 8:23,60; (2) Втзк. 3:24
23 И кой друг народ на земята е като
Твоя народ Израил, когото Бог отиде
да откупи за народ за Себе Си и да
Си създаде име[1], и да извърши *това*
велико нещо за Себе Си и страшни
дела за земята Си, пред Своя народ,

когото Ти изкупи за Себе Си от Египет,
от **народи и** *от* **боговете им[2]?**
(1) Изх. 9:16; 33:16; Ис. 63:14; (2) Пс. 44:2,3; Ер. 32:20
24 **И Ти утвърди за Себе Си народа**
Си Израил за Свой народ до века; и
Ти, ГОСПОДИ, им стана Бог[1]. (1) Изх. 6:7
25 **И сега, ГОСПОДИ Боже, утвърди**
до века словото, което си говорил за
слугата Си и за дома му, и направи,
както си говорил[1].
(1) 1 Царе 1:23; 2 Лет. 6:17; Пс. 119:49
26 **И нека се възвеличи Името Ти до**
века, за да казват: ГОСПОД на Войн-
ствата е Бог над Израил[1]. И нека бъде
утвърден пред Теб домът на слугата
Ти Давид[2].
(1) 3 Царе 18:36; Пс. 48:14; Мт. 15:31; (2) Пс. 61:6,7
27 **Защото Ти, ГОСПОДИ на Войнства-**
та, Боже Израилев, откри на слугата
Си и каза: Ще ти съградя дом[1]. Затова
слугата Ти дръзна да Ти се помоли с
тази молитва. (1) 3 Царе 11:38
28 **И сега, Господи БОЖЕ, Ти си Бог и**
Твоите думи са истина[1], и Ти си обе-
щал това добро на слугата Си.
(1) Йн. 17:17; Тит 1:2
29 **Затова сега благоволи да благосло-**
виш дома на слугата Си, за да бъде
пред Теб до века; защото Ти, Госпо-
ди БОЖЕ, Си говорил *това* **и с Твоето**
благословение нека бъде благословен
домът на слугата Ти завинаги[1]! (1) Ис. 55:3

ст. 1-14: 1 Лет. 18:1-13
8 И след това Давид разби филис-
тимците и ги покори[1]; и Давид отне
властта над столицата от ръката на фи-
листимците. (1) гл. 5:17-25; 21:15; 1 Царе 7:13
2 **После той разби моавците[1] и ги из-**
мери с въже, като ги накара да легнат
на земята; и измери с две въжета *оне-*
зи, които **да бъдат убити, и с едно цяло**
въже *онези, които* **да останат живи.**
Така моавците станаха слуги на Давид
и **плащаха данък[2].** (1) Чис. 24:17;
(2) 4 Царе 1:1; 3:4; Пс. 18:44; 60:8; Евр. 11:33
3 **Давид разби и совския цар[1] Ада-**
дезер, сина на Реов, когато той оти-
ваше да си върне властта при реката
Ефрат. (1) гл. 10:6; 23:36; 1 Царе 14:47; 2 Лет. 8:3

4 **И Давид плени от него хиляда и се-**
демстотин конници и двадесет хиляди
пешаци. И Давид преряза сухожилията
на всичките *коне* **от колесниците[1], но**
запази от тях *за* **сто колесници.**
(1) Иис. Нав. 11:6,9
5 **И арамейците от Дамаск дойдоха да**
помогнат на совския цар Ададезер; и
Давид изби от арамейците двадесет и
две хиляди мъже.
6 **И Давид постави гарнизони в Арам**
Дамаски; и арамейците станаха слуги
на Давид[1] *и* **плащаха данък[2]. И ГОС-**
ПОД запазваше Давид, където и да
отидеше[3]. (1) гл. 10:19; 4 Царе 14:28;
(2) ст. 2; (3) гл. 5:10; 7:9; 4 Царе 18:7
7 **И Давид взе златните щитове[1], ко-**
ито бяха на слугите на Ададезер, и ги
донесе в Ерусалим.
(1) 3 Царе 10:16; 4 Царе 11:10
8 **И от Ветах и от Веротай, градове-**
те на Ададезер[1], цар Давид взе голямо
количество бронз. (1) 3 Царе 11:23; Езек. 47:16
9 **А когато ематският цар[1] Тои чу, че**
Давид бил разбил цялата военна сила
на Ададезер, (1) Чис. 34:8; Ам. 6:2
10 **Тои изпрати сина си Йорам* при**
цар Давид, за да го поздрави и да го
благослови[1], понеже се беше бил про-
тив Ададезер и го беше разбил; защо-
то Ададезер воюваше против *цар* **Тои.**
И той донесе със себе си съдове от
сребро и съдове от злато, и съдове от
бронз. *в 1 Лет. 18:10: Адорам; (1) Ис. 39:1
11 **И тях цар Давид също посвети на**
ГОСПОДА заедно със среброто и зла-
тото, което беше посветил от всичките
народи, които беше подчинил[1]:
(1) 3 Царе 7:51; 1 Лет. 26:27; Мих. 4:13
12 **от Арам и от Моав, и от синове-**
те на Амон, и от филистимците, и от
Амалик, и от плячката на совския цар
Ададезер, сина на Реов.
13 **И Давид придоби име, когато се**
върна, след като беше разбил арамей-
ците в Солната долина[1], осемнадесет
хиляди *души[1].*
(1) 3 Царе 11:15; 4 Царе 14:7; Пс. 60:1
14 **И той постави гарнизони в Едом;**
по целия Едом постави гарнизони и

всичките едомци станаха слуги на Давид[1]. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше[2].
(1) ст. 13; Бит. 25:23; Чис. 24:18; 3 Царе 22:47; (2) ст. 6
ст. 15-18: гл. 20:23-26; 1 Лет. 18:14-17; ср. 3 Царе 4:1-6

15 **Така Давид царуваше над целия Израил; и Давид вършеше правда и правосъдие за целия си народ[1].**
(1) гл. 15:3; 23:3,4; 3 Царе 10:9; Пс. 78:72; Ер. 22:15; Евр. 11:33

16 **И Йоав, синът на Саруя, беше над войската[1]; и Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец[2];**
(1) гл. 18:2; 1 Лет. 11:6; (2) 4 Царе 18:18

17 **и Садок[1], синът на Ахитов, и Ахимелех, синът на Авиатар, бяха свещеници[2]; и Сарая беше писар,**
(1) 3 Царе 1:26; 1 Лет. 6:8; 9:11; 12:28; (2) гл. 15:24,35; 17:15; 19:11; 1 Лет. 15:11; Езек. 44:15

18 **и Ваная[1], синът на Йодая, беше над херетците и фелетците*[2]; и синовете на Давид бяха велможи**.**
**вероятно:* телохранителите на царя ***букв.:* свещеници, вероятно използвано като благородническа титла; (1) гл. 23:20-23; (2) гл. 15:18; 20:7,23; 3 Царе 1:38,44; 4 Царе 11:4

9 **И Давид каза: Има ли още някой останал от Сауловия дом, за да му окажа милост заради Йонатан[1]?**
(1) гл. 21:7; 1 Царе 20:15

2 **А имаше един слуга от Сауловия дом, който се казваше Сива[1]. И го повикаха при Давид и царят му каза: Ти ли си Сива? И той каза:** *Аз съм* **слугата ти.**
(1) гл. 16:1; 19:17,29

3 **Тогава царят каза: Няма ли вече никой от Сауловия дом, на когото да окажа Божията милост? И Сива каза на царя: Има още един син на Йонатан, недъгав в двата крака[1].**
(1) гл. 4:4; 19:26

4 **И царят му каза: Къде е той? И Сива каза на царя: Ето, той е в къщата на Махир, сина на Амиил, в Ло-Давар[1].**
(1) гл. 17:27

5 **Тогава цар Давид изпрати да го доведат от къщата на Махир, сина на Амиил, от Ло-Давар.**

6 **И Мемфивостей[1], синът на Йонатан[2], син на Саул, дойде при Давид и падна по лице, и се поклони. И Давид каза: Мемфивостей! А той отговори: Ето слугата ти.**
(1) гл. 19:24; 21:7; (2) 1 Лет. 8:34

7 **И Давид му каза: Не се бой[1], защото непременно ще ти окажа милост заради баща ти Йонатан[2] и ще ти възвърна цялата земя на баща ти Саул; а ти постоянно ще ядеш хляб на трапезата ми[3].**
(1) 1 Царе 22:23; (2) ст. 1; (3) гл. 19:28; 3 Царе 2:7

8 **Тогава той му се поклони и каза: Кой е слугата ти, че да погледнеш такова умряло куче[1] като мен?**
(1) гл. 3:8

9 **Тогава царят повика Сауловия слуга Сива и му каза: Всичко, което принадлежеше на Саул и на целия му дом, дадох на сина на господаря ти[1].**
(1) гл. 16:4; 19:29

10 **А ти и синовете ти, и слугите ти ще му обработвате земята и ще донасяте** *произведеното,* **така че синът на господаря ти да има хляб да яде. И Мемфивостей, синът на господаря ти, постоянно ще яде хляб на трапезата ми. А Сива имаше петнадесет сина и двадесет слуги[1].**
(1) гл. 19:17

11 **И Сива каза на царя: Според всичко, което господарят ми, царят, заповядва на слугата си, така ще направи слугата ти[1]. А Мемфивостей,** *каза царят,* **ще яде на трапезата ми като един от царските синове.**
(1) гл. 15:15

12 **И Мемфивостей имаше малък син на име Михей[1]. И всички, които живееха в къщата на Сива, бяха слуги на Мемфивостей.**
(1) 1 Лет. 8:34

13 **Така Мемфивостей живееше в Ерусалим, защото постоянно ядеше на царската трапеза. А той беше недъгав и в двата крака[1].**
(1) гл. 4:4; 19:26

гл. 10: 1 Лет. 19

10 **А след това умря царят на синовете на Амон и вместо него се възцари синът му Анун.**

2 **И Давид каза: Ще покажа благост към Анун, сина на Наас[1], както баща му показа благост към мен. И Давид изпрати чрез ръката на слугите си да го утешат за баща му. Но когато слу-**

гите на Давид дойдоха в земята на синовете на Амон, (1) 1 Царе 11:1

3 **князете на синовете на Амон казаха на господаря си Анун: Мислиш ли, че Давид ти е изпратил утешители от почит към баща ти? Не е ли изпратил Давид слугите си при теб, за да разузнаят града, да го огледат и да го съсипят[1]?** (1) гл. 3:25

4 **Тогава Анун хвана слугите на Давид и обръсна половината от брадите им, и отряза дрехите им до средата до седалището им[1], и ги отпрати.**

(1) Ис. 20:4

5 **И когато казаха на Давид, той изпрати да ги посрещнат, понеже мъжете много се срамуваха. И царят каза: Стойте в Ерихон[1], докато пораснат брадите ви, и** *тогава* **се върнете.**

(1) Иис. Нав. 6:1

6 **А когато синовете на Амон видяха, че бяха станали омразни на Давид[1], синовете на Амон изпратиха и наеха арамейците от Вет-Реов[2] и арамейците от Сова[3], двадесет хиляди пешаци, и от царя на Мааха[4] хиляда мъже, и мъжете от Тов, дванадесет хиляди мъже.**

(1) гл. 16:21; 1 Царе 13:4; (2) Съд. 18:28; (3) гл. 8:3-5; Съд. 11:3,5; 3 Царе 11:24; (4) Втзк. 3:14; Иис. Нав. 13:13

7 **И когато Давид чу** *това,* **изпрати Йоав и цялата войска силни мъже[1].**

(1) гл. 23:8

8 **И синовете на Амон излязоха и се строиха за бой при входа на портата; а арамейците от Сова и от Реов и мъжете от Тов и от Мааха бяха отделно на полето.**

9 **И Йоав, като видя, че битката се разположи против него отпред и отзад[1], избра между всички отбрани израилеви мъже и** *ги* **строи срещу арамейците,** (1) 2 Лет. 13:14

10 **а останалия народ предаде под ръката на брат си Нвисей[1] и той** *ги* **строи срещу синовете на Амон.** (1) гл. 18:2

11 **И каза: Ако арамейците надделеят над мен, тогава ти ще ми помогнеш, а ако синовете на Амон надделеят над теб, тогава аз ще ти дойда на помощ.**

12 **Бъди силен и нека бъдем силни[1] за народа си и за градовете на нашия Бог[2]! И ГОСПОД нека извърши каквото Му се вижда добро[3].**

(1) Втзк. 31:6; 1 Царе 4:9; (2) Неем. 4:14; (3) гл. 15:26; 1 Царе 3:18; Ест. 4:16

13 **И Йоав и народът, който беше с него, настъпиха за битката срещу арамейците и те побягнаха пред него[1].**

(1) Пс. 68:1,12

14 **И когато синовете на Амон видяха, че арамейците бягаха, и те побягнаха пред Нвисей и се оттеглиха в града. Тогава Йоав се върна от** *битката със* **синовете на Амон и дойде в Ерусалим.**

15 **А когато арамейците видяха, че бяха разбити от Израил, те се събраха всички заедно[1].** (1) Иис. Нав. 11:1-5

16 **И Ададезер изпрати да изведат арамейците, които бяха отвъд реката** *Ефрат.* **И те дойдоха в Елам, а Совак, военачалникът на Ададезер, ги предвождаше.**

17 **И това се съобщи на Давид и той събра целия Израил и премина Йордан, и дойде в Елам. И арамейците се строиха срещу Давид и се биха с него.**

18 **И арамейците побягнаха пред Израил[1] и Давид изби седемстотин** *бойци на* **колесници и четиридесет хиляди конници от арамейците, и уби военачалника им Совак и той умря там.**

(1) ст. 13

19 **И когато всичките царе, слуги на Ададезер, видяха, че бяха победени от Израил, те сключиха мир с Израил и им станаха слуги. И арамейците вече се страхуваха да помагат на синовете на Амон.**

11 **И при завръщането на годината, по времето, когато царете излизат** *на война[1],* **Давид изпрати Йоав и слугите си с него, и целия Израил; и те разбиха синовете на Амон и обсадиха Рава[2]. А Давид остана в Ерусалим[3].**

(1) 3 Царе 20:22,26; (2) гл. 12:26; Втзк. 3:11; (3) 1 Лет. 20:1

2 **И привечер, когато Давид стана от леглото си и се разхождаше по покри-**

ва на царската къща, той видя от по-
крива една жена, която се къпеше. А
жената беше много красива на вид[1]**.**

(1) гл. 13:1; 14:27; Бит. 12:11; Втзк. 5:21

3 **И Давид изпрати и разпита за жена-**
та[1]**. И казаха: Не е ли това Витсавее,**
дъщерята на Елиам[2]**, жената на хетееца**
Урия[3]**?**

(1) Пр. 6:25; Мт. 5:28; (2) гл. 23:34; 1 Лет. 3:5; (3) гл. 23:39; Мт. 1:6

4 **И Давид изпрати пратеници и я взе,**
и когато тя дойде при него, лежа с
нея[1] **– защото се беше очистила от**
нечистотата си – и тя се върна у дома
си[2]**.**

(1) Бит. 34:2; Втзк. 5:18,21; Пс. 51:1; Як. 1:13-15; (2) Пр. 30:20

5 **И жената забременя и изпрати, и**
съобщи на Давид, и каза: Бременна
съм.
6 **Тогава Давид изпрати до Йоав** *и*
каза: **Изпрати ми хетееца Урия. И Йоав**
изпрати Урия при Давид.
7 **И когато Урия дойде при него, Да-**
вид разпита как е Йоав и как е наро-
дът, и как върви войната.
8 **После Давид каза на Урия: Слез у**
дома си и си умий краката[1]**. И Урия**
излезе от царската къща и след него
беше изпратен подарък от царя.

(1) Бит. 19:2

9 **Но Урия легна при вратата на цар-**
ската къща при всичките слуги на гос-
подаря си и не слезе у дома си.
10 **И съобщиха на Давид и казаха:**
Урия не слезе у дома си. И Давид каза
на Урия: Не си ли дошъл от път? Защо
не слезе у дома си?
11 **И Урия каза на Давид: Ковчегът**
и Израил, и Юда живеят в шатри[1]**; и**
господарят ми Йоав и слугите на гос-
подаря ми са разположени на стан на
открито поле. Да отида ли аз у дома
си, за да ям и да пия, и да лежа с
жена си[2]**? Жив си и жива душата ти**[3] **–**
няма да направя такова нещо!

(1) гл. 7:2; (2) 1 Кор. 7:29; (3) 1 Царе 1:26

12 **Тогава Давид каза на Урия: Остани**
тук и днес, а утре ще те изпратя. И
Урия остана в Ерусалим в онзи ден и
следващия.
13 **И Давид го повика и той яде и пи**
пред него, и той го напи. И вечерта
той излезе да легне на леглото си със
слугите на господаря си, но не слезе
у дома си.
14 **А на сутринта Давид написа на**
Йоав писмо и го прати чрез ръката
на Урия.
15 **А в писмото написа и каза: Поста-**
вете Урия напред, където боят е най-
силен, и се оттеглете от него, за да
бъде убит и да умре[1]**.**

(1) 1 Царе 18:17,25

16 **И когато Йоав обсаждаше града,**
той постави Урия на едно място, къде-
то знаеше, че има храбри мъже.
17 **И мъжете от града излязоха и се**
биха с Йоав, и някои от народа, от
слугите на Давид, паднаха; и хетеецът
Урия също умря[1]**.**

(1) гл. 12:9

18 **Тогава Йоав изпрати и съобщи на**
Давид всичките събития на битката.
19 **И заповяда на пратеника и каза:**
Когато свършиш да разказваш на царя
всички събития на битката,
20 **ако гневът на царя пламне и той**
ти каже: Защо се доближихте до града
да се биете? Не знаехте ли, че ще
стрелят от стената?
21 **Кой уби Авимелех, сина на Еруве-**
сет*? Не хвърли ли една жена горен
воденичен камък върху него от сте-
ната, така че умря в Тевес[1]**? Защо се**
доближихте до стената? – тогава ти да
кажеш: И слугата ти, хетеецът Урия,
умря.

*друго име за Ероваал, вж. Съд. 6:32
(1) Съд. 9:50-53

22 **И пратеникът отиде и дойде, и съ-**
общи на Давид всичко, за което Йоав
го беше изпратил.
23 **И пратеникът каза на Давид: Мъ-**
жете надделяха над нас и излязоха сре-
щу нас на полето, но ние ги притис-
нахме чак до входа на портата.
24 **Но стрелците стреляха по слуги-**
те ти от стената и няколко от слугите
на царя умряха; и слугата ти, хетеецът
Урия, също умря.
25 **Тогава Давид каза на пратеника:**
Така да кажеш на Йоав: Нека това
нещо не ти се вижда зло, защото ме-

чът поглъща един или друг. Засили атаката си срещу града и го превземи[1]. Така го насърчи. (1) гл. 12:26

26 **А когато жената на Урия чу, че мъжът ѝ Урия умрял, тя оплака мъжа си.**

27 **И когато жалейката ѝ премина, Давид изпрати и я взе в дома си[1], и тя му стана жена и му роди син. Но делото, което Давид беше извършил, беше зло пред ГОСПОДА[2].** (1) 3 Царе 21:16; (2) гл. 12:9; 3 Царе 21:20; 1 Лет. 21:7; Пр. 6:29; Ис. 29:15

12 И ГОСПОД изпрати Натан при Давид[1]. И той дойде при него[2] и му каза[3]: В един град имаше двама души – единият богат, а другият беден. (1) 3 Царе 21:18; (2) Пс. 51:1; (3) гл. 24:11

2 **Богатият имаше голямо множество овце и говеда.**

3 **А бедният нямаше нищо** *друго* **освен едно малко женско агне, което беше купил и хранеше, и то порасна заедно с него и децата му. От залъка му ядеше и от чашата му пиеше, и на пазвата му лежеше, и му беше като дъщеря.**

4 **И един пътник дойде при богатия, а на него му досвидя да вземе от своите овце и от своите говеда, за да сготви за пътника, който беше дошъл при него, а взе агнето на сиромаха и го сготви за човека, който беше дошъл при него.**

5 **Тогава гневът на Давид пламна силно против човека и той каза на Натан: Жив е ГОСПОД – човекът, който е сторил това, заслужава смърт[1]!** (1) 1 Царе 14:39; Римл. 2:1

6 **И ще плати за агнето четирикратно[1], понеже е направил това и не се е съжалил!** (1) Изх. 22:1

7 **Тогава Натан каза на Давид: Ти си човекът[1]! Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Аз те помазах за цар над Израил[2] и те избавих от ръката на Саул[3],** (1) 3 Царе 20:40-42; (2) 1 Царе 16:13; (3) гл. 22:1

8 **дадох ти дома на господаря ти и жените на господаря ти в пазвата ти и ти дадох израилевия и юдовия дом[1]. И ако** *това* **беше малко, бих ти прибавил още много!** (1) гл. 5:5

9 **Защо презря ти словото на ГОСПОДА[1], като стори зло пред Него[2]? Ти уби с меч хетееца Урия и си взе за жена неговата жена[2], а него уби с меча на синовете на Амон[3].** (1) Чис. 15:31; 1 Царе 15:19; Пр. 14:2; (2) гл. 11:27; (3) гл. 11:17; 3 Царе 15:5; Пс. 51:14

10 **Затова сега мечът няма да се оттегли от дома ти[1] до века, понеже ти Ме презря и взе жената на хетееца Урия за своя жена.** (1) гл. 13:28,29; 18:14,15; 3 Царе 2:24,25

11 **Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще повдигна зло против теб от дома ти[1] и ще взема жените ти пред очите ти, и ще ги дам на ближния ти и той ще лежи с жените ти** *явно* **под лъчите на слънцето[2];** (1) гл. 16:11; (2) гл. 16:22; Йов 31:10

12 **защото ти си извършил това тайно[1], но Аз ще го извърша пред целия Израил и пред слънцето[2].** (1) Йов 34:22; Лк. 12:2; (2) ст. 11

13 **Тогава Давид каза на Натан: Съгреших против ГОСПОДА[1]. А Натан каза на Давид: И ГОСПОД отмахна греха ти[2] – няма да умреш[3].** (1) гл. 24:10; Изх. 9:27; Пс. 51:4; Лк. 15:21; (2) Пс. 32:1,2; 130:4; Пр. 28:13; Ис. 44:22; 1 Йн. 1:7,9; (3) Лев. 20:10; Чис. 35:31

14 **Но понеже чрез това дело ти си дал повод на ГОСПОДНИТЕ врагове да хулят[1], синът, който ти се е родил, непременно ще умре[2].** (1) Неем. 5:9; Езек. 36:20; Римл. 2:24; (2) Пс. 99:8; 1 Йн. 5:16,17

15 **И Натан си отиде у дома си. Тогава ГОСПОД порази детето, което жената на Урия беше родила на Давид, и то се разболя.**

16 **И Давид се моли на Бога за момчето и Давид пости, и влезе, и лежа цяла нощ на земята[1].** (1) гл. 13:31; Иис. Нав. 7:6; Дан. 9:3

17 **И старейшините на дома му станаха** *и отидоха* **при него, за да го вдигнат от земята, но той не искаше и не яде хляб с тях[1].** (1) гл. 3:35; Бит. 37:35

18 **А на седмия ден детето умря. И слугите на Давид се страхуваха да му кажат, че детето е мъртво, защото** *си* **казваха: Ето, докато детето беше живо,**

**ние му говорехме, а той не слушаше
гласа ни. Как тогава да му кажем, че
детето е мъртво? Може да направи*
нещо лошо!** **или:* да си направи
19 **А Давид видя, че слугите му си
шепнеха, и Давид разбра, че детето
беше мъртво. И Давид каза на слу-
гите си: Умря ли детето? И те казаха:
Умря.**
20 **Тогава Давид стана от земята, изми
се, помаза се и смени дрехите си, и
влезе в ГОСПОДНИЯ дом, и се покло-
ни[1]. После дойде в дома си и поиска
да сложат пред него храна, и яде.**
(1) 1 Царе 15:25,31; Йов 1:20
21 **Тогава слугите му му казаха: Какво
е това, което направи ти? Когато де-
тето беше живо, ти пости и плака за
него; а когато детето умря, ти стана
и яде хляб!**
22 **А той каза: Докато детето беше**
още **живо, постих и плаках, защото** *си*
**казах: Кой знае, може ГОСПОД да
бъде милостив към мен и детето да
остане живо[1].** (1) Йона 3:9
23 **Но сега то умря. Защо да постя?
Мога ли да го върна обратно? Аз ще
отида при него[1], но то няма да се вър-
не при мен[2].** (1) 3 Царе 2:2; (2) Йов 7:10
24 **После Давид утеши жена си Витса-
вее и влезе при нея, и лежа с нея; и тя
роди син[1] и той го нарече Соломон*[2]. А
ГОСПОД го възлюби[3].** *Мирен
(1) Пр. 4:3; (2) гл. 5:14; 3 Царе 1:10; 1 Лет. 22:9; Мт. 1:6; (3) Втзк. 33:12; Неем. 13:26
25 **И прати** *слово* **чрез пророк Натан[1]
и го нарече Едидия*[2], заради ГОСПО-
ДА.** *Възлюбен от ГОСПОДА
(1) 3 Царе 1:8; (2) Втзк. 33:12; Неем. 13:26
ст. 26-31: 1 Лет. 20:1-3
26 **А Йоав воюва против Рава[1] на
синовете на Амон[2] и превзе царския
град[3].** (1) гл. 11:1; 17:27; (2) Езек. 25:5; (3) гл. 11:25
27 **И Йоав изпрати пратеници до Да-
вид да кажат: Воювах срещу Рава и
превзех и града на водите.**
28 **Затова сега събери останалия на-
род и разположи стана си срещу града,
и го превземи, за да не превзема аз
града и той да се нарече на мен.**
29 **Тогава Давид събра целия народ и
отиде в Рава, и воюва срещу нея, и
я превзе.**
30 **И взе короната на техния цар от
главата му – а теглото ѝ беше един та-
лант злато, и** *по нея имаше* **скъпоценни
камъни – и тя се положи на главата
на Давид. И той изнесе от града много
голяма плячка.**
31 **Изведе и народа, който беше в
него, и** *ги* **постави** *да работят* **с триони,
железни кирки и железни брадви, и ги
направи роби на тухлените пещи*. И
така направи на всичките градове на
синовете на Амон[1]. После Давид и це-
лият народ се върнаха в Ерусалим[2].**
**букв.:* ги прекара през тухлените пещи
(1) Ам. 1:13,14; (2) Иис. Нав. 10:15

13

**А след това стана така: Авесалом[1],
синът на Давид, имаше красива[2] сес-
тра на име Тамар[3] и Амнон[4], синът на
Давид, я обикна.**
(1) гл. 3:3; (2) гл. 11:2; (3) 1 Лет. 3:9; (4) гл. 3:2
2 **А Амнон толкова се измъчваше за-
ради сестра си Тамар, че се разболя;
защото беше девица и на Амнон се
виждаше невъзможно да ѝ стори как-
вото и да било.**
3 **Но Амнон имаше един приятел на
име Йонадав[1], син на Сама, брата на
Давид[2]; и Йонадав беше много хитър
човек.** (1) 1 Лет. 27:32; (2) гл. 21:21; 1 Лет. 2:13
4 **И той му каза: Защо ти, царски
сине, слабееш ден след ден? Няма ли
да ми кажеш?[1] Тогава Амнон му каза:
Обичам Тамар, сестрата на брат си
Авесалом.** (1) 3 Царе 21:5
5 **И Йонадав му каза: Легни на лег-
лото си и се престори на болен. И
когато баща ти дойде да те види, ти
му кажи: Моля те, нека дойде сестра
ми Тамар и да ми даде ядене да ям, и
нека приготви храната пред мен, за да
видя и да ям от ръката ѝ.**
6 **Тогава Амнон легна и се престори
на болен, и когато царят дойде да го
види, Амнон каза на царя: Моля те,
нека дойде сестра ми Тамар и да на-**

**прави две питки пред очите ми, за да
ям от ръката ѝ.**
7 **И Давид прати у дома до Тамар да
кажат: Иди сега в къщата на брат си
Амнон и му приготви храна.**
8 **И Тамар отиде в къщата на брат си
Амнон, а той лежеше. И взе тесто и
замеси, и направи питки пред очите
му, и опече питките.**
9 **И взе тавата и ги изсипа пред него,
но той отказа да яде. И Амнон каза:
Нека всички излязат вън от мен! И
всички излязоха от него.**
10 **Тогава Амнон каза на Тамар: Донеси
яденето в спалнята, за да ям от
ръката ти. И Тамар взе питките, които
беше направила, и ги донесе на брат
си Амнон в спалнята.**
11 **А когато му подаде да яде, той я
хвана и ѝ каза: Ела, легни с мен[1], сестро
моя!** (1) Бит. 39:12
12 **Но тя му отговори: Не, брате мой,
не ме насилвай, защото такова нещо
не се прави в Израил[1]; не прави това
безумие[2]!** (1) Лев. 18:9,11; (2) Бит. 34:7
13 **А аз – къде да отнеса срама си? А
ти – ти ще бъдеш като един от безумците
в Израил. Затова сега, моля те,
говори на царя, защото той няма да
ме откаже на теб.**
14 **Но той не поиска да послуша гласа
ѝ. И ѝ надви и я насили, и лежа с
нея[1].** (1) Бит. 34:2
15 **И Амнон я намрази с много голяма
омраза, така че омразата, с която я
намрази, беше по-силна от любовта,
с която я беше обикнал. И Амнон ѝ
каза: Стани, махай се!**
16 **А тя му каза: Няма причина; това
зло, че ме гониш, е по-голямо от другото,
което ми стори. Но той не искаше
да я слуша.**
17 **И той извика момчето, което му
прислужваше, и каза: Изгонете сега
тази вън от мен и заключи вратата
след нея!**
18 **А тя беше облечена в шарена дреха,
защото царските дъщери девици се
обличаха в такива дрехи. И прислужникът
му я изведе навън и заключи
вратата след нея.**
19 **Тогава Тамар сложи пепел на главата
си и раздра шарената си дреха,
която беше на нея[1]; и сложи ръката си
на главата си[2] и си отиде, като вървеше
и викаше.** (1) гл. 1:2; Иис. Нав. 7:6; (2) Ер. 2:37
20 **А брат ѝ Авесалом ѝ каза: Брат ти
Амнон ли беше с теб? Но сега мълчи,
сестро моя. Брат ти е, не вземай това
нещо присърце. Така Тамар остана самотна
в дома на брат си Авесалом.**
21 **А когато цар Давид чу за всички
тези работи[1], много се разгневи[2].**
(1) Бит. 35:22; (2) Бит. 34:7
22 **А Авесалом не говори на Амнон
нито добро, нито зло[1]; защото Авесалом
мразеше Амнон[2], понеже беше насилил
сестра му Тамар.**
(1) Бит. 31:24; (2) Лев. 19:17,18
23 **А след две пълни години Авесалом
имаше стригачи[1] във Ваал-Асор[2], който
е близо до Ефраим[3]; и Авесалом покани
всичките царски синове.**
(1) Бит. 31:19; (2) Неем. 11:33; (3) Йн. 11:54
24 **И Авесалом дойде при царя и каза:
Ето сега, слугата ти има стригачи; моля
те, нека царят и слугите му дойдат със
слугата ти!**
25 **Но царят каза на Авесалом: Не,
сине мой, нека не идваме всички, за
да не ти натежим. И въпреки че настоя,
той не поиска да отиде, но го
благослови.**
26 **Тогава Авесалом каза: Щом не** *искаш,*
**моля те, нека дойде с нас брат
ми Амнон[1]. И царят му каза: Защо да
идва с теб?** (1) Пр. 26:24; Ер. 9:8
27 **Но Авесалом настоя и той позволи
да отидат с него Амнон и всичките
царски синове.**
28 **А Авесалом заповяда на момчетата
си и каза: Гледайте сега, когато сърцето
на Амнон се развесели от виното[1]
и когато аз ви кажа: Ударете Амнон! –
тогава го убийте. Не се страхувайте;
не съм ли аз, който ви заповядвам?
Бъдете силни и храбри!** (1) Пс. 104:15

29 **И слугите на Авесалом направиха
на Амнон, както беше заповядал Аве-
салом[1]. Тогава всичките царски синове
станаха и всеки възседна мулето си и
побягна.** (1) гл. 12:10; 14:6
30 **И докато бяха по пътя, слухът стиг-
на до Давид и се каза: Авесалом избил
всичките царски синове и не останал
нито един от тях!**
31 **Тогава царят стана, раздра дрехите
си и легна на земята[1]; и всичките му
слуги стояха с раздрани дрехи.**
(1) гл. 12:16; Иис. Нав. 7:6
32 **А Йонадав, синът на Сама, брата
на Давид, заговори и каза: Нека не**
си **казва господарят ми, че са убили
всичките младежи, царските синове,
защото само Амнон е мъртъв; понеже
по заповедта на Авесалом това е било
решено от деня, когато той насили
сестра му Тамар.**
33 **Затова сега нека господарят ми,
царят, не взема това нещо присърце,
да** *си* **казва, че всичките царски сино-
ве са мъртви; защото само Амнон е
мъртъв.**
34 **А Авесалом избяга[1]. И момчето, ко-
ето беше на стража, повдигна очите си
и погледна, и ето, много хора идваха
по пътя зад него, откъм планината.**
(1) Пр. 28:17
35 **И Йонадав каза на царя: Ето, цар-
ските синове идват; както каза слугата
ти, така е станало.**
36 **И щом свърши да говори, ето,
царските синове дойдоха и издигнаха
гласовете си, и заплакаха. Също и ца-
рят и всичките му слуги плакаха много
горчиво.**
37 **А Авесалом избяга и отиде при ге-
сурския цар Талмай[1], сина на Амиуд. И**
Давид **скърбеше за сина си всеки ден.**
(1) гл. 3:3; 14:13; 15:8
38 **Така Авесалом избяга и отиде в Ге-
сур[1], и беше там три години.** (1) ст. 37
39 **А цар Давид копнееше да отиде
при Авесалом[1], защото се беше утешил
за смъртта на Амнон[2].**
(1) гл. 14:1; (2) Бит. 38:12

14
**И когато Йоав, синът на Саруя,
разбра, че сърцето на царя** *се стреме-
ше* **към Авесалом[1],** (1) гл. 13:39
2 **Йоав прати в Текое[1] и доведе от
там една умна жена и ѝ каза: Моля
те, престори се на оплаквачка и об-
лечи траурни дрехи, и не се помазвай
с масло, а бъди като жена, която от
дълго време жалее за мъртвец[2].**
(1) гл. 23:26; 2 Лет. 11:6; Ам. 1:1; (2) Бит. 38:19
3 **И иди при царя и му говори според
тези думи; и Йоав вложи думите в ус-
тата ѝ[1].** (1) Езд. 8:17
4 **И текойката говори на царя и падна
по лице на земята, и се поклони[1], и
каза: Помогни, царю!**
(1) ст. 22,33; гл. 1:2; 1 Царе 20:41
5 **И царят ѝ каза: Какво ти е? А тя
каза: Ах, аз съм вдовица, мъжът ми
умря.**
6 **И слугинята ти имаше двама сина,
но те двамата се сбиха на полето и
нямаше кой да ги раздели, и единият
удари другия и го уби[1].** (1) гл. 13:28,29
7 **А ето, целият род стана против слу-
гинята ти и казва: Предай онзи, който
уби брат си, за да го убием за живота
на брат му, когото уби, и да изтребим
и наследника[1]. Така искат да угасят
въглена, който ми е останал, и да не
оставят на мъжа ми нито име, нито
остатък по лицето на земята.**
(1) Втзк. 19:12,13
8 **Тогава царят каза на жената: Иди си
у дома и аз ще се разпоредя за теб.**
9 **А текойката каза на царя: На мен,
господарю мой, царю, и на бащиния
ми дом да е вината, а царят и престо-
лът му да са невинни!**
10 **Тогава царят каза: Който говори
против теб, доведи го при мен и няма
да те докосне повече.**
11 **Тогава тя каза: Моля те, нека царят
помни ГОСПОДА, своя Бог, за да не
продължи отмъстителят за кръвта да
изтребва, за да не погубят сина ми[1]! А
той каза: Жив е ГОСПОД – нито един
косъм на сина ти няма да падне на
земята[2]!** (1) Чис. 35:19; (2) 1 Царе 14:45; 3 Царе 1:52

12 Тогава жената каза: Моля те, нека слугинята ти говори една дума на господаря си, царя. И той каза: Говори.

13 Тогава жената каза: А защо си замислил такова нещо против Божия народ? Защото, като казва това, царят е като виновен, понеже царят не връща обратно своя изгнаник[1]. (1) гл. 13:37,38

14 Защото ние със сигурност ще умрем[1] и сме като вода, разлята по земята, която не може да се събере отново[2]. И Бог не отнема живот, а измисля средства, така че изгнаникът да не остане отхвърлен от Него[3].
(1) Екл. 9:5; Евр. 9:27; (2) Пс. 22:14; (3) 3 Царе 11:39; Пс. 77:7; Плач 3:31; Езек. 18:23

15 Затова сега дойдох да кажа това нещо на господаря си, царя, защото народът ме уплаши; и слугинята ти каза: Ще говоря сега на царя; може би царят ще извърши думата на слугинята си,

16 защото царят ще послуша да избави слугинята си от ръката на човека, който иска да изтреби мен и сина ми заедно *с мен* от Божието наследство[1].
(1) Пс. 72:12-14; Пр. 16:10

17 И слугинята ти каза: Моля те, нека думата на господаря ми, царя, бъде утешителна, защото както Божият ангел[1], така е и господарят ми, царят, да изслушва добро и зло[2]. И ГОСПОД, твоят Бог, да бъде с теб[3].
(1) гл. 19:27; 1 Царе 29:9; (2) 3 Царе 3:9; (3) Иис. Нав. 1:17

18 Тогава царят отговори и каза на жената: Моля те, не скривай от мен нищо, което ще те попитам. И жената каза: Моля те, нека говори господарят ми, царят.

19 Тогава царят каза: С теб ли е във всичко това ръката на Йоав?[1] И жената отговори и каза: Жива е душата ти господарю мой, царю – никой не може да се отклони нито надясно, нито наляво от нищо, което говори господарят ми, царят, защото слугата ти Йоав, той ми заповяда и сложи всички тези думи в устата на слугинята ти. (1) Пр. 25:2

20 За да даде друго лице на нещата, слугата ти Йоав стори това; но господарят ми е мъдър, като мъдростта на Божия ангел[1], за да знае всичко на земята[2]. (1) ст. 17; (2) гл. 18:13

21 Тогава царят каза на Йоав: Ето сега, направих това нещо. Затова иди и доведи обратно младежа Авесалом.

22 И Йоав падна по лице на земята и се поклони[1], и благослови царя. После Йоав каза: Днес слугата ти знае, че намерих благоволение пред теб, господарю мой, царю, тъй като царят извърши думата на слугата си. (1) ст. 4,33

23 И Йоав стана и отиде в Гесур[1], и доведе Авесалом в Ерусалим. (1) гл. 3:3

24 А царят каза: Нека се върне в къщата си и да не види лицето ми. И Авесалом се върна в къщата си и не видя лицето на царя.

25 А в целия Израил нямаше никой толкова хвален за красотата си като Авесалом; от стъпалото на краката му до темето му нямаше недостатък у него[1]. (1) 1 Царе 9:2; 3 Царе 1:6

26 И когато стрижеше косата на главата си – а той *я* стрижеше в края на всяка година, понеже му натежаваше – когато я стрижеше, той претегляше косата на главата си на двеста сикъла според царската мярка.

27 А на Авесалом се родиха трима сина[1] и една дъщеря на име Тамар; тя беше красива на вид жена[2].
(1) гл. 18:18; (2) гл. 11:2

28 И Авесалом живя в Ерусалим две пълни години, без да види лицето на царя.

29 Тогава Авесалом изпрати до Йоав, за да го изпрати при царя, но той не искаше да дойде при него. И той изпрати пак, за втори път, но той не искаше да дойде.

30 Тогава той каза на слугите си: Ето, нивата на Йоав е до мен и той има ечемик там; идете и го изгорете с огън[1]. И слугите на Авесалом запалиха нивата. (1) Съд. 15:4,5

31 Тогава Йоав стана, дойде при Авесалом в къщата *му* и му каза: Защо

слугите ти са изгорили нивата ми с
огън?
32 А Авесалом каза на Йоав: Ето, из-
пратих до теб да кажат: Ела тук, за да
те изпратя при царя да кажеш: Защо
дойдох от Гесур? Щеше да ми е по-
добре да бях още там. И сега, нека
видя лицето на царя; и ако в мен има
неправда, нека ме убие[1].
(1) 1 Царе 20:8; 1 Йн. 1:10
33 Тогава Йоав дойде при царя и му
каза. И той извика Авесалом. И той
дойде при царя и падна по лице на
земята[1] пред царя и царят целуна Аве-
салом[2]. (1) 3 Царе 1:53; (2) Лк. 15:20

15 След това Авесалом си приготви
колесници и коне, и петдесет мъже,
които тичаха пред него[1].
(1) 1 Царе 8:11; 3 Царе 1:5
2 И Авесалом ставаше рано и заста-
ваше отстрани на пътя за портата. И
всеки, който имаше дело, за което ид-
ваше при царя за съд[1], Авесалом го
извикваше и казваше: Ти от кой град
си? А той казваше: Слугата ти е от
едно от израилевите племена. (1) Втзк. 17:8
3 Тогава Авесалом му казваше: Ето,
делото ти е добро и право, но от стра-
на на царя нямаш никого, който да те
изслуша[1]. (1) гл. 8:15
4 И Авесалом казваше: О, да бях
поставен аз за съдия на страната, да
идва при мен всеки, който има дело
или съд, и аз щях да му отдавам пра-
вото[1]! (1) Съд. 9:29
5 И когато някой се приближаваше да
му се поклони, той простираше ръката
си и го хващаше, и го целуваше.
6 По този начин постъпваше Авесалом
с всеки израилтянин, който идваше
при царя за съд. Така Авесалом краде-
ше сърцата на израилевите мъже[1].
(1) Дан. 11:21; Римл. 16:18
7 А като минаха четири* години, Аве-
салом каза на царя: Моля те, нека оти-
да в Хеврон, за да изпълня обрека си,
който направих на ГОСПОДА!
**др. ркп.:* четиридесет

8 Защото слугата ти направи обрек,
докато живееше в Гесур в Арам[1], и
каза: Ако ГОСПОД наистина ме върне
в Ерусалим, ще служа на ГОСПОДА[2]!
(1) гл. 13:38; (2) Бит. 28:21
9 И царят му каза: Иди с мир[1]. И той
стана и отиде в Хеврон. (1) 1 Царе 1:17
10 А Авесалом изпрати съгледвачи по
всичките израилеви племена да кажат:
Щом чуете звука на тръбата, да каже-
те: Авесалом се възцари в Хеврон[1]!
(1) 3 Царе 1:11; 4 Царе 9:13
11 А с Авесалом отидоха двеста мъже
от Ерусалим, които бяха поканени и
отидоха в незлобие и не знаеха нищо.
12 После Авесалом изпрати *да повикат*
гилонеца Ахитофел[1], съветника на Да-
вид, от града му Гило[2], докато прина-
сяше жертви[3]. И заговорът стана силен
и народът при Авесалом непрекъснато
се умножаваше.
(1) ст. 31; гл. 16:20,23; 1 Лет. 27:33; Пс. 41:9; (2) гл. 17:23;
23:34; Иис. Нав. 15:51; (3) Пр. 15:8; Екл. 5:1; Ер. 6:20
13 Тогава при Давид дойде пратеник
и каза: Сърцата на израилевите мъже
се *обърнаха* след Авесалом[1]. (1) Съд. 9:3
14 А Давид каза на всичките си слуги,
които бяха при него в Ерусалим: Ста-
нете да бягаме[1], защото няма да се
избавим от Авесалом. Побързайте да
тръгнем, за да не ни настигне внезап-
но и да докара беда върху нас, и да
порази града с острието на меча.
(1) Пс. 3:1
15 Тогава царските слуги казаха на
царя: Както избере господарят ми, ца-
рят – ето слугите ти[1]! (1) гл. 9:11; 1 Царе 14:7
16 Тогава царят излезе[1] и целият му
дом след него. Но царят остави десет
наложници да пазят къщата[2].
(1) гл. 19:9; Пс. 3:1; (2) гл. 16:21
17 И царят излезе, и целият народ
след него, и спряха при най-далечната
къща.
18 И всичките му слуги преминаха по-
край него, всичките херетци, всичките
фелетци[1] и всичките гетци, шестстотин
мъже, които бяха дошли след него от
Гет[2], преминаха пред царя.
(1) гл. 8:18; (2) 1 Царе 27:4,7

19 **Тогава царят каза на гетеца Итай[1]: Защо идваш и ти с нас? Върни се и остани с царя[2], защото си чужденец и изгнаник в това място.**

(1) гл. 18:2; (2) Рут 1:15

20 **Ти дойде вчера, и днес да те вдигна да се скиташ с нас ли? А аз ще отида, където отивам. Върни се и заведи обратно и братята си; милост и вярност да бъдат с теб[1]!** (1) гл. 2:5,6; Пс. 61:7

21 **Но Итай отговори на царя и каза: Жив е ГОСПОД и жив господарят ми, царят – където и да бъде господарят ми, царят, било за смърт, или за живот, там ще бъде и слугата ти[1]!**

(1) Рут 1:16,17; Пр. 18:24

22 **Тогава Давид каза на Итай: Ела и премини. И гетецът Итай премина с всичките си мъже и всичките** *жени и* **деца, които бяха с него.**

23 **И цялата земя плачеше със силен глас[1], докато преминаваше целият народ. И царят също премина потока Кедрон[2] и целият народ премина към пътя за пустинята.**

(1) Лк. 23:27; (2) 3 Царе 2:37; Йн. 18:1

24 **И ето,** *дойде* **и Садок, и с него всичките левити, и носеха ковчега на Божия завет[1]. И те сложиха Божия ковчег, и Авиатар[2] принасяше жертва, докато целият народ от града премина напълно.**

(1) Чис. 4:15; (2) гл. 8:17; 1 Царе 22:20; 3 Царе 2:26

25 **И царят каза на Садок: Върни Божия ковчег в града. Ако намеря благоволение пред ГОСПОДА[1], Той ще ме върне обратно и ще ми даде да видя и него, и обиталището Му[2].**

(1) Изх. 33:13; (2) Пс. 43:3; 84:2

26 **Но ако Той каже така: Нямам благоволение в теб! – ето ме, нека направи с мен, каквото Му се вижда добро[1]!** (1) гл. 10:12; 19:27; Иис. Нав. 9:25

27 **Царят каза още на свещеника Садок: Ти не си ли гледач? Върни се в града с мир, и двамата ви сина с вас, синът ти Ахимаас и синът на Авиатар, Йонатан[1].**

(1) гл. 17:17; 18:19; 3 Царе 1:42; 1 Лет. 6:8

28 **Ето, аз ще чакам в подходите на пустинята, докато дойде дума от вас да ми съобщи.**

29 **И Садок и Авиатар върнаха Божия ковчег в Ерусалим и останаха там.**

30 **А Давид се изкачваше по възвишението на маслините*[1] и плачеше, докато се изкачваше, и главата му беше покрита[2], и вървеше бос[3]. И всичките хора, които бяха с него, бяха покрили всеки главата си и се изкачваха, и плачеха, докато се изкачваха.**

*Елеонския хълм; (1) Зах. 14:4; Лк. 19:29,37; (2) гл. 19:4; Ест. 6:12; Ер. 14:3; (3) Езек. 24:17

31 **И съобщиха на Давид и казаха: Ахитофел е между заговорниците с Авесалом. И Давид каза: ГОСПОДИ, моля Те, осуети съвета на Ахитофел[1]!**

(1) ст. 12; гл. 17:14,23; Пс. 55:9

32 **И когато Давид се изкачи на върха, където се покланяха на Бога, ето, архиецът Хусай[1] излезе да го посрещне с раздрана дреха и пръст на главата си[2].**

(1) гл. 16:16; 17:5; Иис. Нав. 16:2; 1 Лет. 27:33; (2) гл. 1:2

33 **И Давид му каза: Ако продължиш с мен, ще ми бъдеш в тежест,**

34 **но ако се върнеш в града и кажеш на Авесалом: Ще ти бъда слуга, царю; както преди бях слуга на баща ти, така сега ще бъда твой слуга[1]! – тогава можеш да ми осуетиш съвета на Ахитофел[2].** (1) гл. 16:19; (2) гл. 17:7

35 **И не са ли там с теб свещениците Садок и Авиатар? Всичко, което чуеш от царския дом, да го съобщиш на свещениците Садок и Авиатар[1].**

(1) гл. 17:15,16

36 **Ето двамата им сина са там с тях, Ахимаас[1],** *синът* **на Садок, и Йонатан[1],** *синът* **на Авиатар. Чрез тях ми изпращайте** *вест за* **всичко, което чуете.**

(1) гл. 17:17; 18:19; 3 Царе 1:42; 1 Лет. 6:8

37 **Тогава Хусай[1], приятелят на Давид, отиде в града. А Авесалом влезе в Ерусалим[2].**

(1) гл. 16:16; 17:5; Иис. Нав. 16:2; 1 Лет. 27:33; (2) гл. 16:15

16 И когато Давид беше минал малко по-нататък от върха, ето, Сива[1], слугата на Мемфивостей, го посрещна

с двойка оседлани магарета и на тях
двеста хляба и сто кальпа сушено грозде, и сто *низаници* **летни плодове и мех**
с вино[2]. (1) гл. 9:2; (2) 1 Царе 25:18
2 **И царят каза на Сива: За какво ти**
е това? А Сива каза: Магаретата са, за
да язди царският дом, хлябът и летните плодове – за да ядат момчетата,
а виното – за да пият онези, които
изнемощеят в пустинята[1]. (1) гл. 17:29
3 **И царят каза: А къде е синът на господаря ти? И Сива каза на царя: Ето,**
той остана в Ерусалим, защото каза:
Днес израилевият дом ще ми възвърне
царството на баща ми[1]**!** (1) гл. 19:27
4 **Затова царят каза на Сива: Ето, целият имот на Мемфивостей е твой**[1]**. И**
Сива каза: Покланям *ти* **се; нека намеря благоволение пред теб, господарю**
мой, царю! (1) гл. 9:9; Йн. 7:51
5 **А когато цар Давид дойде във Ваурим**[1]**, ето, оттам излезе един човек от**
рода на Сауловия дом на име Семей[2]**,**
син на Гира. Той излезе, като постоянно кълнеше[3]**,**
(1) гл. 3:16; 23:31; (2) гл. 19:16; (3) гл. 19:21; Изх. 22:28
6 **и хвърляше камъни по Давид и по**
всичките слуги на цар Давид, въпреки че целият народ и всичките силни
мъже бяха от дясната и от лявата му
страна.
7 **И Семей говореше така, като кълнеше: Махни се, махни се, ти, кръвнико**
и негоднико[1]**!** (1) Пс. 3:1; 55:3
8 **ГОСПОД докара върху теб всичката**
кръв на Сауловия дом, на чието място ти се възцари, и ГОСПОД предаде
царството в ръката на сина ти Авесалом! И ето, сега си *уловен* **в собственото си зло, защото си кръвник**[1]**!**
(1) гл. 19:18-22; 3 Царе 2:8,44; Пс. 7:3-5; Пр. 26:2
9 **Тогава Ависей, синът на Саруя, каза**
на царя: Защо това мъртво куче[1] **да**
кълне господаря ми, царя? Моля те,
нека отида оттатък да му взема главата[2]**!** (1) гл. 3:8; (2) 1 Царе 26:8
10 **Но царят каза: Какво** *общо* **имам аз**
с вас, синове на Саруя?[1] **Нека кълне!**
Защото, ако ГОСПОД му е казал: Прокълни Давид! – тогава кой ще каже:
Защо правиш така?[2] (1) гл. 19:22;
(2) 1 Царе 26:19; Йов 9:12; Плач 3:37,38; Римл. 9:20
11 **И Давид каза на Ависей и на всичките си слуги: Ето, синът ми, който**
е излязъл от тялото ми, търси живота
ми[1] **– колко повече сега този вениаминец**[2]**! Оставете го да кълне, защото**
ГОСПОД му е казал. (1) гл. 12:11; (2) гл. 20:1
12 **Може би ГОСПОД ще погледне**
на бедствието ми[1] **и ГОСПОД ще ми**
върне добро вместо неговата клетва
днес[2]**.** (1) Бит. 29:32; Пс. 10:14; 25:18,19; (2) Втзк. 23:5;
Пс. 109:28; Йоил 2:14; Римл. 8:28; 1 Петр. 2:23
13 **Така Давид и мъжете му вървяха**
по пътя, а Семей вървеше край хълма
до него и докато вървеше, кълнеше и
хвърляше камъни върху него, и хвърляше пръст.
14 **И царят и целият народ, който**
беше с него, пристигнаха уморени[1] *при*
водата **и той си отдъхна там.** (1) гл. 17:2
15 **А Авесалом и целият народ, израилевите мъже, дойдоха в Ерусалим**[1] **и**
Ахитофел беше с него. (1) гл. 15:37
16 **И когато архиецът Хусай, приятелят на Давид, дойде при Авесалом**[1]**, Хусай каза на Авесалом: Да живее царят!**
Да живее царят![2]
(1) гл. 15:32,37; (2) 3 Царе 1:25,39
17 **А Авесалом каза на Хусай: Това ли**
е добрината ти към приятеля ти? Защо
не отиде с приятеля си?
18 **Тогава Хусай каза на Авесалом: Не,**
защото, когото ГОСПОД избере и този
народ, и всичките израилеви мъже, негов ще бъда аз и с него ще остана.
19 **Освен това на кого да служа? Няма**
ли *да бъда* **пред неговия син? Както съм**
служил пред баща ти, така ще бъда и
пред теб[1]**!** (1) гл. 15:34
20 **Тогава Авесалом каза на Ахитофел:**
Дайте съвет какво да правим[1]**.**
(1) гл. 15:12
21 **И Ахитофел каза на Авесалом: Влез**
при наложниците на баща си, които е
оставил да пазят къщата[1]**. Тогава целият Израил ще чуе, че си станал омразен на баща си**[2]**, и ръцете на всички,**

които са с теб, ще се укрепят.
(1) гл. 15:16; (2) Бит. 34:30; 2 Царе 10:6; 3 Царе 2:22
22 **И разпънаха шатра за Авесалом на покрива и Авесалом влезе при наложниците на баща си пред очите на целия Израил[1].** (1) гл. 12:11,12; 20:3; Бит. 35:22
23 **А съветът на Ахитофел, който той даваше в онези дни, беше като че ли се допитваха до слово от Бога; така беше всеки съвет на Ахитофел както за Давид, така и за Авесалом[1].** (1) гл. 15:12

17 **И Ахитофел каза на Авесалом: Моля те, нека да избера дванадесет хиляди мъже и да стана и да преследвам Давид тази нощ.**
2 **Ще връхлетя върху него, докато е уморен и ръцете му са отслабнали[1], и ще го ужася; и целият народ, който е с него, ще побегне и ще убия само царя[2].** (1) гл. 16:14; (2) 3 Царе 22:31; Неем. 4:11
3 **Така ще върна целия народ обратно при теб. Връщането на всички** *зависи от* **мъжа, когото търсиш – тогава целият народ ще бъде в мир.**
4 **И това слово се видя добро на Авесалом и на всичките израилеви старейшини.**
5 **Тогава Авесалом каза: Повикай сега и архиеца Хусай и да чуем какво ще каже и той[1].** (1) гл. 15:31-37
6 **И когато Хусай дойде при Авесалом, Авесалом му говори и каза: Такова слово говори Ахитофел. Да постъпим ли** *според* **словото му? Ако не, говори ти.**
7 **Тогава Хусай каза на Авесалом: Не е добър съветът, който Ахитофел даде този път[1].** (1) гл. 15:31-37
8 **И Хусай каза: Ти познаваш баща си и мъжете му, че са силни мъже и са огорчени духом като мечка на полето, лишена от малките си[1]. И баща ти е военен мъж, няма да пренощува при народа.** (1) Пр. 17:12; Ос. 13:8
9 **Сигурно сега се е скрил в някой ров или на някое** *друго* **място[1]. И когато в началото някои от тях паднат, всеки, който чуе, ще каже: Народът, който следва Авесалом, е претърпял поражение!** (1) 1 Царе 23:22
10 **И тогава дори храбрият, чието сърце е като лъвско сърце, съвсем ще се обезсърчи, защото целият Израил знае, че баща ти е силен[1] и че онези, които са с него, са храбреци.** (1) 1 Царе 16:18
11 **Затова аз съветвам да се събере при теб целият Израил, от Дан до Вирсавее[1], многоброен като морския пясък[2], и ти лично да отидеш в боя.**
(1) гл. 3:10; (2) Бит. 22:17; Иис. Нав. 11:4
12 **Така ще връхлетим върху него в някое място, където и да се намира, и ще го нападнем, както росата пада на земята. И от него, и от всичките мъже, които са с него, няма да остане нито един.**
13 **А ако се оттегли в някой град, тогава целият Израил ще донесе в онзи град въжета, и ще го изтеглим в реката, докато там не остане и едно камъче.**
14 **Тогава Авесалом и всичките израилеви мъже казаха: Съветът на архиеца Хусай[1] е по-добър от съвета на Ахитофел! – защото ГОСПОД беше наредил** *така,* **за да осуети добрия съвет на Ахитофел[2], за да докара ГОСПОД гибел на Авесалом[3].**
(1) гл. 15:31-37; (2) гл. 15:31; Йов 5:12,13; 12:17; Пр. 19:21; (3) Иис. Нав. 11:20; 2 Лет. 10:15
15 **Тогава Хусай каза на свещениците Садок и Авиатар[1]: Така и така съветва Ахитофел Авесалом и израилевите старейшини, а така и така съветвах аз.**
(1) гл. 8:17
16 **Затова сега, изпратете бързо да съобщят на Давид и кажете: Не оставай тази нощ при подходите на пустинята, а непременно премини** *Йордан,* **за да не бъдат погълнати царят и целият народ, който е с него[1]!** (1) гл. 15:35,36
17 **А Йонатан и Ахимаас[1] стояха при Ен-Рогил[2], и една слугиня отиде и им съобщи, и те отидоха да съобщят на цар Давид, защото не биваше да ги виждат да влизат в града.**
(1) гл. 15:35,36; (2) Иис. Нав. 15:7; 3 Царе 1:9

18 **Но едно момче ги видя и каза на**
Авесалом. И двамата тръгнаха бързо и
дойдоха в къщата на един човек във
Ваурим[1]**, който имаше кладенец в дво-**
ра си, и те се спуснаха там. (1) гл. 3:16
19 **И жената взе и разпростря една**
покривка върху отвора на кладенеца, и
насипа върху нея жито, така че нищо
не си личеше.
20 **И слугите на Авесалом дойдоха при**
жената в къщата и казаха: Къде са
Ахимаас и Йонатан? А жената им каза:
Преминаха водния поток[1]**. И като ги**
потърсиха и не можаха да ги намерят,
се върнаха в Ерусалим. (1) Иис. Нав. 2:4-6
21 **И след като си тръгнаха, те излязо-**
ха от кладенеца и отидоха, и съобщи-
ха на цар Давид, и казаха на Давид:
Станете и преминете бързо водата,
защото Ахитофел е съветвал така про-
тив вас.
22 **Тогава Давид и целият народ, кой-**
то беше с него, станаха и преминаха
Йордан; докато се зазори, не остана
нито един, който не беше преминал
Йордан.
23 **А когато Ахитофел видя, че съветът**
му не се изпълни, оседла магарето си
и стана, и отиде у дома си, в своя
град[1]**, и нареди домашните си работи**[2]**,**
и се обеси[3]**. Така умря**[4] **и беше погре-**
бан в бащиния си гроб.
(1) гл. 15:12; (2) 4 Царе 20:1; (3) Мт. 27:5; (4) 3 Царе 16:18
24 **И Давид дойде в Маханаим**[1]**. А Аве-**
салом премина Йордан, той и всичките
израилеви мъже с него. (1) гл. 2:8
25 **И Авесалом постави Амаса за вое-**
началник вместо Йоав[1]**. А Амаса беше**
син на един човек на име Итра, изра-
илтянин който беше влязъл при Авигея,
дъщерята на Наас, сестра на Саруя,
майката на Йоав[2]**.**
(1) гл. 19:13; 1 Лет. 12:18; (2) 1 Лет. 2:17
26 **И Израил и Авесалом се располо-**
жиха на стан в галаадската земя.
27 **А когато Давид дойде в Маханаим,**
дойдоха **Совей, синът на Наас, от Рава**
на синовете на Амон[1]**, Махир, синът**
на Амиил, от Ло-Давар[2]**, и галаадецът**
Верзелай[3] **от Рогелим,** (1) гл. 10:1,2; 12:26;
(2) гл. 9:4; (3) гл. 19:31,32; 3 Царе 2:7; Езд. 2:61
28 **и донесоха постелки и легени, и**
грънчарски съдове, и жито, и ечемик,
и брашно, и печено жито, и боб, леща
и *други* **печива,**
29 **и мед, и извара, и дребен добитък**
и краве сирене за Давид и за народа,
който беше с него, за да ядат; защото
си **казаха: Народът е гладен и изтощен,**
и жаден в пустинята[1]**.** (1) гл. 16:2; Пс. 107:5

18 **Тогава Давид преброи народа,**
който беше с него, и постави над него
хилядници и стотници[1]**.**
(1) Изх. 18:21; Втзк. 20:9
2 **И Давид изпрати народа – една тре-**
та под ръката на Йоав[1]**, една трета**
под ръката на Ависей[2]**, сина на Саруя,**
брата на Йоав, и една трета под ръ-
ката на гетеца Итай[3]**. И царят каза на**
народа: И аз непременно ще изляза с
вас! (1) гл. 8:16; 3 Царе 2:28;
(2) гл. 10:9,10; 21:17; 23:18; (3) гл. 15:19
3 **Но народът каза: Ти няма да изле-**
зеш[1]**! Защото ако ние побегнем, няма**
да ги е грижа за нас, дори и половина-
та от нас да умрат, няма да ги е грижа
за нас. Но ти си като десет хиляди от
нас. Затова сега е по-добре ти да ни
помагаш от града. (1) гл. 21:17
4 **Тогава царят им каза: Каквото ви**
се вижда добро, това ще направя. И
царят застана отстрани на портата, а
целият народ излезе по стотици и по
хиляди.
5 **И царят заповяда на Йоав и на Ави-**
сей, и на Итай и каза: Да ми пощадите
момчето Авесалом! И целият народ чу,
когато царят заповядваше на всичките
военачалници за Авесалом.
6 **И народът излезе на полето срещу**
Израил; и битката стана в Ефремовата
гора.
7 **И там израилевият народ беше раз-**
бит пред слугите на Давид и пораже-
нието там беше голямо в онзи ден:
двадесет хиляди *души.*
8 **Защото битката там се разпростря**

**по цялата земя, и в онзи ден гората
погълна повече хора, отколкото погъл-
на мечът[1].** (1) Пр. 24:21,22
9 **И Авесалом се срещна със слугите
на Давид. Авесалом яздеше на едно
муле и мулето влезе под гъстите клони
на един голям дъб, и главата му се
закачи в дъба, и той увисна между
небето и земята, а мулето под него
продължи.**
10 **И един човек видя това и съобщи
на Йоав, и каза: Ето, видях Авесалом
да виси в един дъб[1].** (1) Йов 31:3
11 **А Йоав каза на човека, който му
съобщи: Ето, ти си** *го* **видял! А защо не
го удари там в земята? И аз щях да
ти дам десет сребърни** *сикъла* **и един
пояс.**
12 **А човекът каза на Йоав: И хиля-
да сребърни** *сикъла* **да биха претегли-
ли в ръката ми,** *пак* **не бих прострял
ръка срещу царския син! Защото пред
ушите ни царят заповяда на теб и на
Авишай, и на Итай и каза: Внимавайте
всички за момчето Авесалом!**
13 **Иначе бих постъпил невярно про-
тив живота си, понеже няма нищо
скрито от царя[1] – и ти самият би за-
станал против** *мен.* (1) гл. 14:20
14 **Тогава Йоав каза: Няма да си губя
времето с теб! И взе в ръката си три
стрели и ги заби в сърцето на Авеса-
лом, докато беше още жив сред дъ-
ба[1].** (1) гл. 12:10; 19:10; Йов 20:5; Пс. 37:35,36
15 **И десет момчета, оръженосци на
Йоав, заобиколиха и удариха Авесалом
и го убиха[1].** (1) ст. 14
16 **Тогава Йоав наду с тръбата и наро-
дът се върна от преследването на Из-
раил, защото Йоав щадеше народа[1].**
(1) гл. 2:28
17 **И взеха Авесалом и го хвърлиха в
един голям ров в гората, и натрупа-
ха върху него много голяма грамада
от камъни[1]. И целият Израил побягна,
всеки в шатрата си[2].**
(1) Иис. Нав. 7:26; (2) гл. 19:8; 20:22
18 **А Авесалом, докато беше жив,
беше взел и си беше издигнал стълб[1] в
Царската долина[2]; защото беше казал:
Нямам син[3], който да запази спомена
за името ми. И той беше нарекъл
стълба на името си и той се нарича
Авесаломов паметник и до днес.**
(1) 1 Царе 15:12; (2) Бит. 14:17; (3) гл. 14:27
19 **Тогава Ахимаас[1], синът на Садок,
каза: Моля те, нека изтичам да занеса
на царя вестта, че ГОСПОД го освобо-
ди от ръката на враговете му!** (1) гл. 15:36
20 **Но Йоав му каза: В този ден няма
ти да бъдеш вестоносец. В друг ден
можеш да носиш вест, но в този ден
няма да носиш вест, понеже царският
син е мъртъв.**
21 **Тогава Йоав каза на хусита*: Иди** *и*
**съобщи на царя, каквото видя. И хуси-
тът се поклони на Йоав и се затича.**
*нарицателно за потомците на Хус, правнук на Ной по линията на Хам, прародител на етиопците
22 **Тогава Ахимаас, синът на Садок,
пак каза на Йоав: Каквото и да ста-
не, моля те, нека да тичам и аз след
хусита! А Йоав му каза: Защо искаш
да тичаш, сине мой, след като нямаш
радостна вест?**
23 *Но той отговори:* **Каквото и да ста-
не, ще тичам! Тогава той му каза: Ти-
чай. И Ахимаас се затича по пътя през
долината и задмина хусита.**
24 **А Давид седеше между двете пор-
ти. И стражът[1] се изкачи на покрива
на портата, на стената, и повдигна очи
и погледна, и ето, един човек тичаше
сам.** (1) 4 Царе 9:17
25 **И стражът извика и каза на царя[1].
А царят каза: Щом е сам, има вест в
устата му. И той се приближаваше все
повече и повече.** (1) Ис. 21:6
26 **Тогава стражът видя друг човек,
който тичаше. И стражът извика към
вратаря и каза: Ето** *още* **един човек,
който тича сам. И царят каза: И този
е пратеник.**
27 **И стражарят каза: Виждам, че ти-
чането на първия е като тичането на
Ахимаас, сина на Садок. И царят каза:
Той е добър човек и идва с добри
вести[1].** (1) 3 Царе 1:42

28 **И Ахимаас извика и каза на царя:**
Мир! И се поклони на царя с лице до
земята и каза: Благословен ГОСПОД,
твоят Бог, който предаде мъжете, кои-
то повдигнаха ръка против господаря
ми, царя[1]! (1) Бит. 14:20
29 **А царят каза: Добре ли е момчето**
Авесалом? А Ахимаас отговори: Когато
Йоав изпращаше царския слуга и твоя
слуга, видях голям смут, но не разбрах
какво беше.
30 **И царят каза: Обърни се и застани**
тук. И той се обърна и застана.
31 **И ето, дойде хуситът и хуситът**
каза: Вести, господарю мой, царю! За-
щото днес ГОСПОД ти отдаде правото
от ръката на всички, които се надигна-
ха против теб[1]! (1) гл. 22:49
32 **А царят каза на хусита: Добре ли е**
момчето Авесалом? А хуситът отговори:
Враговете на господаря ми, царя, и
всички, които се надигат против теб за
зло, нека станат като момчето[1]!
(1) Съд. 5:31; 1 Царе 25:26; Дан. 4:19
33 **И царят се развълнува много и**
се качи в стаята над портата, и пла-
ка. И докато вървеше, говореше така:
О, сине мой Авесаломе, сине мой,
сине мой Авесаломе! Да бях умрял аз
вместо теб, Авесаломе, сине мой, сине
мой[1]! (1) Бит. 37:35

19 **И съобщиха на Йоав: Ето, царят**
плаче и жалее за Авесалом.
2 **И в онзи ден победата се обърна в**
жалеене за целия народ, защото наро-
дът чу да се казва в онзи ден: Царят
е опечален за сина си.
3 **И в онзи ден народът се прокрадва-**
ше в града, както се прокрадва посра-
мен народ, който е побягнал в боя.
4 **А царят покри лицето си[1] и царят**
викаше със силен глас: О, сине мой
Авесаломе! Авесаломе, сине мой, сине
мой[2]! (1) гл. 15:30; (2) гл. 18:17
5 **Тогава Йоав влезе в къщата при**
царя и каза: Днес ти посрами лицата
на всичките си слуги, които спасиха
днес живота ти и живота на синовете
ти и на дъщерите ти, и живота на же-
ните ти, и живота на наложниците ти,
6 **като обичаш онези, които те мра-**
зят, и мразиш онези, които те обичат!
Защото днес ти показа, че военачал-
ници и слуги не са нищо за теб. Днес
аз зная, че ако Авесалом беше жив, а
всички ние бяхме мъртви днес, това
щеше да ти се види добро.
7 **Затова сега стани, излез и говори на**
сърцето на слугите си, защото кълна
се в ГОСПОДА, *че* **ако не излезеш, и**
един човек няма да остане с теб тази
нощ! И това ще бъде по-лошо за теб
от цялото зло, което те е сполетявало
от младостта ти досега.
8 **Тогава царят стана и седна в порта-**
та. И съобщиха на целия народ и ка-
заха: Ето, царят седи в портата. Тогава
целият народ дойде пред царя. А Из-
раил беше побягнал, всеки в шатрата
си[1]. (1) гл. 18:17
9 **И целият народ се караше във всич-**
ките израилеви племена и казваше:
Царят ни избави от ръката на враго-
вете ни и ни спаси от ръката на фи-
листимците. А сега побягна от земята
заради Авесалом[1], (1) гл. 15:14,16
10 **но Авесалом, когото помазахме** *за*
цар **над нас, умря в битката[1]. И сега,**
защо не говорите да върнем царя?
(1) гл. 18:14,15
11 **И цар Давид изпрати до свещени-**
ците Садок и Авиатар[1] и каза: Говоре-
те на юдовите старейшини и кажете:
Защо вие сте последни да върнете
царя в дома му? – защото думата на
целия Израил стигна до царя, до дома
му. (1) гл. 8:17
12 **Вие сте мои братя, вие сте моя**
кост и моя плът[1]. Защо тогава сте по-
следни да върнете царя? (1) гл. 5:1
13 **И кажете на Амаса: Ти не си ли**
моя кост и моя плът[1]? Така да ми на-
прави Бог и така да прибави[2], ако не
бъдеш военачалник пред мен вместо
Йоав през всички дни[3]!
(1) гл. 5:1; (2) гл. 3:9,35; (3) гл. 17:25; 20:4

14 И той наклони сърцата на всичките юдови мъже като *на* един човек и те изпратиха до царя *да му кажат:* Върни се, ти и всичките ти слуги!

15 И царят се върна и дойде до Йордан. И Юда дойде до Галгал[1] да посрещне царя и да преведе царя през Йордан. (1) 1 Царе 10:8

16 Тогава вениаминецът Семей, синът на Гира, който беше от Ваурим[1], побърза и слезе с юдовите мъже да посрещне цар Давид. (1) гл. 3:16; 16:5

17 И с него бяха хиляда мъже от Вениамин и Сива[1], слугата на Сауловия дом, и с него петнадесетте му сина и двадесетте му слуги[2]. Те преминаха Йордан пред царя. (1) ст. 29; гл. 9:2; (2) гл. 9:10

18 И един сал премина, за да преведе царското семейство и да вършат, каквото му се видеше добро. А Семей, синът на Гира, падна пред царя, когато той щеше да премине Йордан.

19 И каза на царя: Нека господарят ми не ми счита беззаконието и нека не помни злото, което слугата ти извърши в деня, когато господарят ми, царят, излизаше от Ерусалим, за да *го* вземе царят присърце!

20 Защото слугата ти знае, че съгреших[1]! Затова, ето, дойдох днес пръв от целия йосифов дом, за да сляза и да посрещна господаря си, царя. (1) гл. 16:5-8

21 Но Ависей, синът на Саруя, отговори и каза: Не трябва ли да бъде убит Семей, понеже прокле ГОСПОДНИЯ помазаник[1]? (1) гл. 16:5; 1 Царе 26:9

22 А Давид каза: Какво *общо* имам аз с вас, синове на Саруя[1], че днес искате да ми станете противници*? Може ли да бъде убит днес човек в Израил[2]? Не зная ли, че днес аз съм цар над Израил?

***на евр.:* сатана

(1) гл. 16:10; Лк. 9:55; (2) 1 Царе 11:13

23 И царят каза на Семей: Няма да умреш. И царят му се закле[1]. (1) 3 Царе 2:8

24 И Мемфивостей[1], синът на Саул, слезе да посрещне царя. А той нито беше измил краката си, нито беше сресал брадата си, нито беше изпрал дрехите си от деня, когато царят замина, до деня, когато се върна с мир. (1) гл. 9:6

25 И когато дойде *от* Ерусалим да посрещне царя, царят му каза: Защо не дойде с мен, Мемфивостей?

26 А той отговори: Господарю мой, царю, слугата ми ме измами! Защото слугата ти каза: Ще си оседлая магарето, за да яздя на него и да отида с царя – понеже слугата ти е куц[1]. (1) гл. 9:3,13

27 А той е наклеветил слугата ти пред господаря ми, царя[1]. Но господарят ми, царят, е като Божия Ангел[2], затова направи, каквото ти се вижда добро[3]! (1) гл. 16:3; (2) гл. 14:17,20; (3) гл. 15:26

28 Защото целият ми бащин дом не беше нищо друго освен мъртъвци пред господаря ми, царя, и въпреки това ти постави слугата си сред онези, които ядяха на трапезата ти[1]. Затова какво право имам аз и *защо* да се оплаквам още на царя? (1) гл. 9:7

29 А царят му каза: Защо говориш още за работите си? Аз казах: Ти и Сива да си разделите земята[1]. (1) гл. 9:9; 16:4

30 А Мемфивостей каза на царя: И всичко нека вземе, след като господарят ми, царят, се върна с мир в дома си!

31 А галаадецът Верзелай слезе от Рогелим и премина Йордан с царя, за да го изпрати през Йордан.

32 А Верзелай беше много стар, на осемдесет години. Той беше осигурявал прехраната на царя, докато той стоеше в Маханаим, защото беше много богат човек[1]. (1) гл. 17:27-29; 1 Тим. 6:17-19

33 И царят каза на Верзелай: Премини с мен и аз ще ти осигуря прехраната при мен в Ерусалим.

34 А Верзелай каза на царя: Колко ми остава още да живея, за да се изкача с царя в Ерусалим?

35 Днес аз съм на осемдесет години[1]. Мога ли да различавам между добро и

лошо? Или може ли слугата ти да усеща какво ям или какво пия? Или мога ли вече да чувам гласа на певците или на певиците[2]? Защо тогава слугата ти да бъде допълнителна тежест на господаря ми, царя? (1) Пс. 90:10; (2) Екл. 12:1-5
36 Слугата ти ще премине Йордан с царя *само* за малко. Защо трябва царят да ми дава такава отплата?
37 Моля те, нека слугата ти се върне, за да умра в града си, при гроба на баща си и майка си. Ето обаче, слугата ти Хамам[1], нека той премине с господаря ми, царя. Направи за него, каквото ти се вижда добре[2].
(1) Ер. 41:17; (2) 3 Царе 2:7
38 И царят отговори: Хамам ще премине с мен и аз ще направя за него, каквото ти се вижда добре. И каквото и да поискаш от мен, ще *го* направя за теб.
39 И целият народ премина Йордан и царят *също* премина. Тогава царят целуна Верзелай и го благослови и той се върна на мястото си.
40 А царят продължи до Галгал и Хамам продължи с него. И целият народ на Юда, а също половината от народа на Израил преведе царя.
41 И ето, всичките израилеви мъже дойдоха при царя и казаха на царя: Защо те откраднаха братята ни, юдовите мъже[1], и преведоха през Йордан царя и дома му, и всичките мъже на Давид с него? (1) гл. 2:4
42 Тогава всичките юдови мъже отговориха на израилевите мъже: Защото царят ми е сродник. Защо се сърдиш за това нещо? Ядохме ли нещо *за сметка* на царя, или ни даде някакъв подарък?
43 А израилевите мъже отговориха на юдовите мъже и казаха: Аз имам десет части в царя и имам по-голямо *право* над Давид от теб. Защо ме презря? Не беше ли моята дума първа да се върне обратно царят ми? Но думите на юдовите мъже бяха по-остри от думите на израилевите мъже[1]. (1) Съд. 8:1; Пр. 15:1

20

20 А там се случи[1] един зъл човек на име Савей, син на Вихрий, вениаминец[2]. И той наду тръбата и каза: Ние нямаме дял в Давид, нито имаме наследство в Есеевия син! Всеки в шатрите си, Израилю[3]!
(1) Рут 2:3; (2) гл. 16:11; (3) 3 Царе 12:16
2 И всичките израилеви мъже се оттеглиха от Давид *и* последваха Савей, сина на Вихрий; а юдовите мъже се привързаха към царя си, от Йордан до Ерусалим[1]. (1) 3 Царе 12:20
3 И Давид дойде в къщата си в Ерусалим. И царят взе десетте наложници, които беше оставил да пазят къщата[1], и ги постави в охранявана къща, и им осигуряваше прехраната, но не влизаше при тях. И те бяха затворени до деня на смъртта си и живееха като вдовици. (1) гл. 16:22
4 И царят каза на Амаса[1]: Събери ми юдовите мъже за три дни и се яви тук! (1) гл. 19:13
5 И Амаса отиде да събере Юда, но се забави повече от определеното време, което *царят* му беше определил.
6 Тогава Давид каза на Ависей: Сега Савей, синът на Вихрий, ще ни стори повече зло от Авесалом. Вземи слугите на господаря си и го преследвай, да не би да си намери укрепени градове и да се избави от очите ни.
7 И мъжете на Йоав излязоха след него заедно с херетците, фелетците[1] и всичките силни мъже; и те излязоха от Ерусалим, за да преследват Савей, сина на Вихрий. (1) ст. 23; гл. 8:18
8 И когато бяха до голямата скала, която е в Гаваон, Амаса дойде насреща им. А Йоав беше препасан с военното си облекло като дреха и отгоре имаше колан с меч в ножницата му, вързан през слабините му; и като излезе напред, *мечът* изпадна.
9 И Йоав каза на Амаса: Добре ли си, брате мой? И Йоав хвана Амаса за брадата с дясната си ръка, за да го целуне[1]. (1) Пр. 26:23-25; 27:6; Мт. 26:49

10 **А Амаса не се предпази от меча, който беше в** *другата* **ръка на Йоав**[1] **и той го удари с него в корема, и изля вътрешностите му на земята, и не повтори; и той умря**[2]**. И Йоав и брат му Ависей преследваха Савей, сина на Вихрий.**

(1) Съд. 3:15; (2) гл. 2:23; 3:27

11 **А един от младежите на Йоав остана до** *Амаса* **и казваше: Който поддържа Йоав и който е за Давид,** *да върви* **след Йоав!**

12 **А Амаса се валяше в кръвта** *си* **насред пътя. И когато човекът видя, че целият народ се спираше, премести Амаса от пътя в нивата и хвърли върху него една дреха, като видя, че всеки, който идваше до него, се спираше**[1]**.**

(1) гл. 2:23

13 **И когато го премести от пътя, всички хора отидоха след Йоав да преследват Савей, сина на Вихрий.**

14 **А той мина през всичките израилеви племена до Авел и до Вет-Мааха и всичките жители на Вир се събраха заедно и също го последваха.**

15 **И дойдоха и го обсадиха в Авел-Вет-Мааха**[1]**, и издигнаха могила против града и тя стигна до предната стена. И целият народ, който беше с Йоав, подкопаваше стената, за да я събори**[2]**.**

(1) 3 Царе 15:20; 4 Царе 15:29; (2) Екл. 9:14

16 **Тогава една мъдра жена извика от града: Слушайте, слушайте! Моля ви, кажете на Йоав: Приближи се, за да говоря с теб.**

17 **И когато той се приближи до нея, жената каза: Ти ли си Йоав? А той отговори: Аз. Тогава тя му каза: Чуй думите на слугинята си! А той отговори: Слушам.**

18 **И тя заговори и каза: Едно време говореха и казваха: Нека се допитат в Авел и така да свършат** *работата!*

19 **Аз съм от мирните** *и* **верните в Израил. Ти искаш да погубиш един град и майка в Израил. Защо искаш да погълнеш ГОСПОДНОТО наследство**[1]**?**

(1) гл. 21:3; Втзк. 32:9; 1 Царе 10:1; 3 Царе 8:53; Пс. 33:12; 78:71; 106:5

20 **А Йоав отговори и каза: Далеч от мен да погълна или да съсипя!**

21 **Не е така работата. Но един мъж от хълмистата земя на Ефрем на име Савей, син на Вихрий, е вдигнал ръката си против царя, против Давид. Предайте само него и ще се оттегля от града. И жената каза на Йоав: Ето, главата му ще ти се хвърли през стената.**

22 **Тогава жената отиде** *и говори* **с мъдростта си на целия народ**[1]**. И те отсякоха главата на Савей, сина на Вихрий, и я хвърлиха на Йоав**[2]**. Тогава той наду тръбата и те се оттеглиха от града, всеки в шатрата си**[3]**. А Йоав се върна при царя в Ерусалим.**

(1) Екл. 7:19; (2) Йн. 11:50; (3) гл. 18:16,17

ст. 23-26: гл. 8:16-18; ср. 3 Царе 4:1-6

23 **И Йоав беше над цялата израилева войска, а Ваная, синът на Йодая, беше над херетците и над фелетците**[1]**,**

(1) 3 Царе 1:7,8

24 **Адорам беше над задължителния труд, Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец,**

25 **Сева беше писар, Садок и Авиатар бяха свещеници**[1]**,**

(1) 3 Царе 1:7,8

26 **и яирецът Ирас**[1] **също беше велможа* при Давид.**

**букв.:* свещеник, вж. бел. към 8:18; (1) Втзк. 3:14

21 **В дните на Давид настана глад три години подред**[1]**. И Давид потърси лицето на ГОСПОДА**[2] **и ГОСПОД каза: Това е заради Саул и заради кръвожадния** *му* **дом, понеже изби гаваонците.**

(1) гл. 24:13; Рут 1:1; 4 Царе 8:1; Ам. 4:6
(2) 1 Царе 10:22; Пс. 27:8

2 **Тогава царят повика гаваонците и им говори. А гаваонците не бяха от израилевите синове, а от остатъка на аморейците. И израилевите синове им се бяха заклели** *да ги пощадят*[1]*,* **но Саул беше поискал да ги убие в ревността си за синовете на Израил и Юда.**

(1) Иис. Нав. 9:15,18

3 **И Давид каза на гаваонците: Какво да направя за вас**[1]**? И с какво да на-**

правя умилостивение, за да благословите ГОСПОДНОТО наследство[2]?

(1) Йона 1:11; (2) гл. 20:19

4 **А гаваонците му казаха: Не ни е**
нито за сребро, нито за злато от Саул и неговия дом, нито пък да убиеш за нас някого в Израил. И той каза: Каквото кажете, ще направя за вас.
5 **Тогава те казаха на царя:** *От* **човека, който ни погубваше и който замисляше** *зло* **против нас, да бъдем изтребени** *и* **да не останем в никоя от израилевите области,**
6 **нека ни се дадат седем мъже от**
синовете му, за да ги обесим пред ГОСПОДА в Гавая на Саул, избрания на ГОСПОДА[1]. И царят каза: Ще *ви* **ги дам.**

(1) 1 Царе 10:24,26

7 **Но царят пожали Мемфивостей[1],**
сина на Йонатан, сина на Саул, заради ГОСПОДНАТА клетва, която беше между тях, между Давид и Йонатан, сина на Саул[2].

(1) гл. 9:6; (2) 1 Царе 24:22

8 **И царят взе двамата сина на Ресфа[1],**
дъщерята на Аия, които беше родила на Саул, Армоний и Мемфивостей, и петимата сина на Михала*[2], дъщерята на Саул, които беше родила на Адриил, сина на меолатянина Верзелай,

**вероятно:* Мерава; (1) гл. 3:7; (2) 1 Царе 18:19

9 **и ги предаде в ръцете на гаваон-**
ците. И те ги обесиха на хълма пред ГОСПОДА[1]. Така седемте паднаха заедно и бяха убити в първите дни на жетвата, в началото на ечемичната жетва.

(1) Чис. 25:4; 35:33

10 **А Ресфа, дъщерята на Аия, взе**
вретище и си го постла на скалата от началото на жетвата докато дъждът се изля върху *мъртвите* **от небето; и не оставяше да се докоснат до тях нито небесните птици през деня, нито полските зверове през нощта[1].**

(1) Втзк. 21:22,23

11 **И съобщиха на Давид какво беше**
направила Ресфа, дъщерята на Аия, наложницата на Саул.
12 **Тогава Давид отиде и взе костите**
на Саул и костите на сина му Йонатан от гражданите на Явис-Галаад, които ги бяха откраднали от площада на Ветсан, където филистимците ги бяха обесили в деня, когато филистимците убиха Саул в Гелвуе[1].

(1) гл. 2:4,5; 1 Царе 31:10-13

13 **И той изнесе оттам костите на**
Саул и костите на сина му Йонатан. После събраха костите на обесените,
14 **и ги погребаха с костите на Саул и**
на сина му Йонатан във вениаминовата земя в Сила[1], в гроба на баща му Кис. Така те изпълниха всичко, което царят заповяда. И след това Бог чу *молитвата* **за земята[2].**

(1) Иис. Нав. 18:28; (2) гл. 24:25; Чис. 25:8; Йона 1:15

ст. 15-22: 1 Лет. 20:4-8

15 **И филистимците отново направиха**
война с Израил. И Давид слезе, и слугите му с него, и се биха срещу филистимците[1]. И Давид се изтощи.

(1) гл. 5:17-25; 8:1

16 **И Исви-Венов, който беше от си-**
новете на Рафа*[1], чието копие тежеше триста сикъла бронз[2], и който беше препасан с нов *меч,* **мислеше да убие Давид.**

*родоначалника на великаните

(1) Втзк. 2:10,11; Иис. Нав. 11:22; (2) 1 Царе 17:7

17 **Но Ависей[1], синът на Саруя, му**
дойде на помощ и удари филистимеца, и го уби. Тогава мъжете на Давид му се заклеха и казаха: Ти няма повече да излизаш с нас на бой, за да не угасиш светилото на Израил[2]!

(1) гл. 18:2; (2) гл. 18:3; 3 Царе 11:36

18 **А след това отново настана бой с**
филистимците в Гов. Тогава хусатецът Сивехай[1] уби Саф, който беше от синовете на Рафа.

(1) 1 Лет. 11:29

19 **И отново настана бой с филис-**
тимците в Гов. Тогава Елханан[1], синът на витлеемеца Яаре-Орегим уби гетеца Голиат, а дръжката на копието му беше като кросно на тъкач[2].

(1) гл. 23:24; (2) 1 Царе 17:7

20 **И отново настана бой в Гет. Там**
имаше един мъж с *висок* **ръст, който имаше по шест пръста на ръцете си и по шест пръста на краката си – двадесет и четири на брой; и той също се беше родил на Рафа.**
21 **И когато той хвърли позор върху**

Израил[1]**, Йонатан, синът на Давидовия брат Сама**[2]**, го уби.** (1) 1 Царе 17:10; (2) гл. 13:3
22 **Тези четиримата се бяха родили на Рафа в Гет. И те паднаха чрез ръката на Давид и чрез ръката на слугите му.**

гл. 22: Пс. 18

22 И Давид говори на ГОСПОДА думите на тази песен[1] **в деня, когато ГОСПОД го избави от ръката на всичките му врагове и от ръката на Саул**[2]**.**
(1) Изх. 15:1; Втзк. 31:30; Съд. 5:1; (2) гл. 12:7
2 **И каза: ГОСПОД е скала моя, крепост моя и избавител мой.**
3 **Бог е моя канара, на когото се уповавам, щит мой и рогът на спасението ми, висока моя кула и мое прибежище**[1]**, мой спасител**[2] **– Ти ме избавяш от насилие.**
(1) Пс. 9:9; 46:1,7; Евр. 2:13; (2) Изх. 15:2
4 **Ще призова ГОСПОДА, който е достоен за хвала, и ще бъда спасен от враговете си**[1]**.** (1) 2 Лет. 20:22
5 **Защото вълните на смъртта ме обхванаха, пороите на злото ме ужасиха**[1]**.** (1) Пс. 42:7
6 **Връзките на Шеол ме обвиха, примките на смъртта ме стигнаха.**
7 **В притеснението си призовах ГОСПОДА и призовах своя Бог**[1]**. От храма Си Той чу гласа ми и викът ми** *стигна* **до ушите Му.** (1) Пс. 107:6
8 **Тогава земята се поклати и потресе**[1]**, основите на небето се разлюляха и поклатиха**[2]**, защото Той се разгневи.**
(1) Съд. 5:4; Пс. 77:18; (2) Йов 26:11
9 **Дим се издигаше от ноздрите Му и огън от устата Му пояждаше**[1]**, въглени се разпалиха от Него.** (1) Изх. 24:17; Откр. 11:5
10 **Той сведе и небесата и слезе**[1] **и мрак беше под краката Му**[2]**.**
(1) Ис. 64:1; (2) Втзк. 4:11
11 **Възседна на херувим и долетя, и се яви на крилете на вятъра.**
12 **Направи от мрака шатри около Себе Си, насъбраните води, гъсти небесни облаци.**
13 **От блясъка пред Него се разпалиха огнени въглени**[1]**.** (1) ст. 9
14 **ГОСПОД прогърмя от небето**[1] **и Всевишният издаде гласа Си.**
(1) 1 Царе 7:10
15 **Изпрати стрели и ги разпръсна, светкавица – и ги обърка.**
16 **Тогава се видяха коритата на моретата, основите на света се откриха от смъмрянето на ГОСПОДА, от духането на дъха на ноздрите Му**[1]**.** (1) Изх. 15:8
17 **Посегна от горе, взе ме, извлече ме от големи води.**
18 **Избави ме от силния ми враг, от онези, които ме мразеха, защото бяха по-силни от мен**[1]**.** (1) Пс. 35:10
19 **Те ме стигнаха в деня на бедствието ми, но ГОСПОД ми стана подкрепа**[1]**.** (1) Ис. 41:10
20 **И Той ме изведе на широко**[1]**, освободи ме, защото благоволи в мен.**
(1) Пс. 31:8
21 **ГОСПОД ми отдаде според правдата ми**[1]**, според чистотата на ръцете ми ми отплати,** (1) 1 Царе 26:23; 3 Царе 3:6
22 **защото пазих пътищата на ГОСПОДА и не се отклоних от моя Бог в безбожие**[1]**;** (1) 3 Царе 9:4
23 **защото всичките Му правила бяха пред мен и наредбите Му – не се отдалечих от тях**[1]**;** (1) Втзк. 17:20
24 **и непорочен бях пред Него и се опазих от беззаконието си**[1]**.** (1) Пс. 17:1-5
25 **И ГОСПОД ми отплати според правдата ми**[1]**, според чистотата ми пред очите Му.** (1) ст. 21
26 **Към милостивия милостив ще се покажеш, към непорочния непорочен ще се покажеш,**
27 **към чистия чист ще се покажеш, а към кривия противен ще се покажеш**[1]**.** (1) Лев. 26:24
28 **И потиснат народ Ти ще спасиш, но очите Ти са против гордите, Ти ги унижаваш**[1]**.** (1) Лк. 1:51
29 **Ти си мой светилник, ГОСПОДИ; ГОСПОД озарява тъмнината ми**[1]**.**
(1) Ис. 50:10; Йн. 8:12
30 **Защото с Теб разбивам полк, с моя Бог прескачам стена.**
31 **Бог – пътят Му е съвършен, сло-**

вото на ГОСПОДА е изпитано[1], Той е щит за всички, които се уповават на Него[2]. (1) Втзк. 32:4; Неем. 9:8; Йов 34:10; Пс. 92:15; 145:17; Екл. 3:14; Дан. 4:37; Откр. 15:3; (2) Пр. 30:5

32 Защото кой е Бог освен ГОСПОД[1]? И кой е канара освен нашия Бог[2]? (1) гл. 7:22; Втзк. 4:35,39; (2) гл. 23:3; 1 Царе 2:2

33 Бог е силната ми крепост и води съвършено пътя ми[1]. (1) Пс. 32:8

34 Прави краката ми като на елените и ме поставя на височините ми[1]. (1) гл. 23:1

35 Учи ръцете ми да воюват и ръцете ми опъват бронзов лък.

36 И Ти ми даде щита на спасението Си[1] и снизхождението Ти ме възвеличи. (1) Еф. 6:16,17

37 Ти разшири стъпките ми под мен и краката ми не се подхлъзнаха.

38 Гоних враговете си и ги изтребих, и не се върнах, докато не се довършиха.

39 Довърших ги и ги разбих, и не се вдигнаха, и паднаха под краката ми[1]. (1) Иис. Нав. 10:24; 3 Царе 5:3; Римл. 16:20

40 И Ти ме препаса със сила за бой, повали под мен онези, които се надигат против мен.

41 Обърна към мен гърба на враговете ми, унищожих онези, които ме мразеха.

42 Огледаха се, но нямаше кой да *ги* спаси, към ГОСПОДА, но не им отговори.

43 И аз ги стрих като земния прах, смачках ги и ги стъпках като уличната кал[1]. (1) гл. 7:9; Ис. 10:6; Мих. 7:10

44 И Ти ме избави от разприте на народа ми[1], запази ме за глава на народите; народ, който не познавах, ми слугува[2]. (1) гл. 3:1; (2) Ис. 55:4,5

45 Чужденци ми се покоряват лицемерно; щом чуха, ми се подчиниха.

46 Чужденци отслабват и излизат разтреперени от крепостите си[1]. (1) Мих. 7:17

47 Жив е ГОСПОД[1], и благословена канарата ми! И да се възвиси Бог, канарата на спасението ми[2], (1) Втзк. 32:40; (2) Пс. 89:26

48 Бог, който отмъсти за мен[1] и покори под мен народите, (1) Втзк. 32:35

49 и който ме изведе отсред враговете ми. Да, Ти ме извиси над онези, които се надигнаха против мен, избави ме от насилника[1]. (1) гл. 18:31

50 Затова, ГОСПОДИ, ще Те славя сред народите[1] и Името Ти ще възпея. (1) Пс. 108:3; Як. 5:13

51 *Ти* правиш велики спасенията на царя Си и оказваш милост на помазаника Си[1], на Давид и на потомството му до века[2]. (1) гл. 23:1; (2) гл. 7:12,13; 23:5

23 А това са последните думи на Давид: Давид, синът на Есей[1], заяви; и мъжът, който бе издигнат нависоко[2], помазаникът на Бога на Яков[3] и сладкият псалмист на Израил[4] заяви: (1) 1 Царе 17:12; (2) гл. 22:34; (3) гл. 22:51; Пс. 89:20; (4) Пс. 3:1

2 Духът на ГОСПОДА говори чрез мен и Неговото слово е на езика ми[1]. (1) Мт. 22:43; Деян. 2:30; 1 Петр. 4:11; 2 Петр. 1:21

3 Израилевият Бог каза, Израилевата Скала[1] ми говори: Който владее праведно над хората[2], който владее в страх от Бога[3], (1) гл. 22:32; (2) гл. 8:15; Пс. 72:1-4; Ер. 23:5; (3) Ис. 11:2,3

4 *ще бъде* като светлината на утрото, когато слънцето изгрява[1], безоблачно утро – от блясъка му след дъжда *никне* зеленина от земята[2]. (1) Съд. 5:31; Пр. 4:18; Мал. 4:2; (2) Пс. 72:6

5 Наистина, не е ли такъв домът ми пред Бога[1]? Той е направил с мен вечен завет[2], подреден във всичко и сигурен. Защото това е цялото ми спасение и цялото *ми* желание – няма ли да го направи да расте? (1) гл. 7:18; (2) Бит. 9:16; Пс. 89:2-4; 111:9; Ис. 55:3; Ер. 33:21; Лк. 1:31-33

6 Но злите всички са като изхвърлени тръни, защото не се хващат с ръка[1], (1) 1 Царе 25:17; Мих. 7:4

7 а човекът, който ги докосва, се въоръжава с желязо и дръжка на копие; и те ще бъдат напълно изгорени с огън на мястото *си*[1]. (1) Пс. 21:9; Ис. 27:4

ст. 8-39: 1 Лет. 11:10-47; 27:1-15
8 Ето имената на силните мъже[1], които
имаше Давид: тахмонецът Йосев-Васе-
вет, главен военачалник; той *е* Адинон,
есонецът, който уби осемстотин *мъже* в
един бой[2]. (1) гл. 10:7; 3 Царе 1:8; (2) Съд. 15:15
9 След него *беше* Елеазар, син на Додо,
син на Ахоих, един от трима та силни
мъже с Давид. Когато те предизвикаха
някои от филистимците, които бяха съ-
брани там за бой, и израилевите мъже
се оттеглиха,
10 той стана и избиваше филистим-
ците, докато ръката му се изтощи и
ръката му залепна за меча. И ГОС-
ПОД извърши голямо избавление в
онзи ден. А народът се върна след него
само за да ограби *убитите[1]*.
(1) 1 Царе 17:53
11 А след него *беше* Сама, син на ара-
реца Агий. Филистимците се бяха съ-
брали в един полк, а там имаше една
нива, пълна с леща; и народът побягна
от филистимците.
12 Тогава той застана в средата на
нивата и защити, и разби филистим-
ците. И ГОСПОД извърши голямо из-
бавление.
13 И трима от тридесетте началници
слязоха и дойдоха при Давид при пе-
щерата Одолам[1] по време на жетвата.
А един филистимски полк се беше раз-
положил на стан в долината Рафаим[2].
(1) 1 Царе 22:1; (2) гл. 5:18
14 Тогава Давид беше в крепостта[1],
а гарнизонът на филистимците беше
тогава във Витлеем[2]. (1) гл. 5:17; (2) Бит. 35:19
15 И Давид пожела и каза: Кой ще
ми даде да пийна вода от витлеемския
кладенец[1], който е при портата!
(1) ст. 14
16 Тогава трима та силни мъже напра-
виха пробив във филистимския стан и
наляха вода от витлеемския кладенец,
който е при портата, взеха и я донe-
соха на Давид. Но той не пожела да я
изпие, а я изля на ГОСПОДА.
17 И каза: Далеч от мен, ГОСПОДИ,
да сторя това! *Да пия ли* кръвта на мъ-
жете, които отидоха с опасност за жи-
вота си[1]? И не пожела да я пие. Това
извършиха трима та силни мъже.
(1) Пс. 72:14
18 И Ависей, братът на Йоав, син на
Саруя[1], беше главният от трима та. Той
вдигна копието си срещу триста *души*
и ги уби, и беше именит между трима-
та. (1) гл. 18:2
19 Не беше ли той най-почитаният от
трима та? Затова им стана началник; но
не достигна трима.
20 И Ваная, син на Йодая[1], син на
един храбър мъж, велик на дела, от
Кавсеил[2]. Той уби двамата лъвовидни
мъже от Моав. Той също слезе и уби
лъва в рова в един снежен ден.
(1) гл. 8:18; (2) Иис. Нав. 15:21
21 Той уби и един египтянин, внуши-
телен мъж. Египтянинът имаше копие
в ръката си, но той слезе при него с
тояга, изтръгна копието от ръката на
египтянина и го уби със собственото
му копие[1]. (1) 1 Царе 17:51
22 Тези *неща* извърши Ваная, синът на
Йодая[1], и беше именит между трима та
силни мъже. (1) гл. 8:18
23 Той беше почитан повече от триде-
сетте, но не достигна трима. И Давид
го постави в близкото си обкръжение.
24 Асаил[1], братът на Йоав, беше меж-
ду тридесетте, *и* Елханан[2], синът на
Додо от Витлеем, (1) гл. 2:18; (2) гл. 21:19
25 ародецът[1] Сама, ародецът Елика,
(1) Съд. 7:1
26 фалетецът[1] Хелис, Ирас, синът на
текоеца[2] Екис, (1) Иис. Нав. 15:27; (2) гл. 14:2
27 анатотецът[1] Авиезер, кусатецът Ме-
вунай, (1) Иис. Нав. 21:18
28 ахоаецът[1] Салмон, нетофатецът[2]
Маарай, (1) 1 Лет. 8:4; (2) Езд. 2:22; Неем. 7:26
29 Хелев, синът на нетофатеца Ваана,
Итай, синът на Ривай от Гавая на ве-
ниаминовите синове[1], (1) 1 Царе 13:2
30 пиратонецът[1] Ваная, Идай от пото-
ците на Гаас[2], (1) Съд. 12:13; (2) Иис. Нав. 24:30
31 аравецът[1] Ави-Алвон, ваурימецът[2]
Азмавет[3],
(1) Иис. Нав. 18:22; (2) гл. 16:5; (3) 1 Лет. 12:3; 27:25

32 **саалвонецът[1] Елиава, синовете на Ясон, Йонатан,** (1) Иис. Нав. 19:42

33 **арарецът Сама, Ахиам, синът на арареца Сарар,**

34 **Елифелет, синът на Аасве, синът на маахатеца[1], Елиам[2], синът на гилонеца Ахитофел[3],** (1) Втзк. 3:14; (2) гл. 11:3; (3) гл. 15:12

35 **кармилецът[1] Есрай, аравецът[2] Фаарай,** (1) Иис. Нав. 15:55; (2) Иис. Нав. 15:52

36 **Игал, синът на Натан от Сова[1], гадецът Ваний,** (1) гл. 8:3

37 **амонецът Силек, виротецът[1] Нахарай, оръженосецът на Йоав, сина на Саруя,** (1) гл. 4:2

38 **етерецът[1] Ирас, етерецът Гарив,** (1) 1 Лет. 2:53

39 **хетеецът[1] Урия[2]; всичко тридесет и седем.** (1) 1 Царе 26:6; (2) гл. 11:3

ст. 1-9: 1 Лет. 21:1-6; 27:23,24

24 И гневът на ГОСПОДА отново пламна против Израил[1] и Той подбуди Давид против тях да каже: Иди, преброй Израил и Юда.
(1) гл. 21:1; Съд. 2:14,20; 2 Лет. 32:25

2 **И царят каза на Йоав, военачалника, който беше с него: Премини сега през всичките израилеви племена, от Дан до Вирсавее[1], и пребройте народа, за да зная броя на народа.** (1) ст. 15; гл. 3:10

3 **А Йоав каза на царя: Дано ГОСПОД, твоят Бог, прибави към народа стократно повече, отколкото е[1], и нека очите на господаря ми, царя, го видят[2]! Но защо господарят ми, царят, желае това нещо?** (1) Втзк. 1:11; (2) Пр. 14:28

4 **Но думата на царя надделя над Йоав и военачалниците[1]. И така, Йоав и военачалниците излязоха от** *присъствието на* **царя, за да преброят народа Израил[2].** (1) Екл. 8:4; (2) Изх. 30:12

5 **И те преминаха Йордан и се разположиха на стан в Ароир[1], вдясно от града, който е в средата на долината на Гад, и** *продължиха* **към Язир[1].** (1) Иис. Нав. 13:25

6 **После дойдоха в Галаад и в земята Тахтим-Одси и дойдоха до Дан-Яан[1] и околностите на Сидон[2];** (1) Иис. Нав. 19:47; (2) Иис. Нав. 11:8

7 **и дойдоха до укрепения град Сор*[1] и до всичките градове на евейците[2] и на ханаанците, и излязоха в южната част на Юда, до Вирсавее[3].** *Тир
(1) Иис. Нав. 19:29; (2) Иис. Нав. 9:1,7; (3) Бит. 21:31

8 **Така преминаха през цялата земя и дойдоха в Ерусалим след девет месеца и двадесет дни.**

9 **И Йоав предаде на царя броя на преброения народ. И в Израил имаше осемстотин хиляди военни мъже, които теглеха меч, а юдовите мъже бяха петстотин хиляди.**

ст. 10-25: 1 Лет. 21:7-30

10 **Но сърцето на Давид го изобличи[1], след като беше преброил народа. И Давид каза на ГОСПОДА: Съгреших много с това, което направих[2]. И сега, ГОСПОДИ, отмахни, моля Те, беззаконието на слугата Си[3], защото направих голяма глупост[4]!** (1) 1 Царе 24:6; 1 Йн. 3:20; (2) гл. 12:13; Изх. 10:16; Пс. 32:5; (3) Ос. 14:1,2; Йоил 2:12-14; (4) Чис. 12:11; 1 Царе 13:13

11 **И когато Давид стана на сутринта, ГОСПОДНОТО слово беше към пророк Гад, гледача на Давид[1], и каза:** (1) гл. 12:1; 1 Царе 9:9; 22:5

12 **Иди и кажи на Давид: Така говори ГОСПОД: Три неща ти предлагам; избери си едно от тях, за да ти го направя[1].** (1) Ер. 30:11

13 **И Гад дойде при Давид и му съобщи, и му каза: Да дойдат ли седем години глад в земята ти[1], или да бягаш три месеца от враговете си, докато те преследват, или да има три дни мор в земята ти? Размисли сега и виж[2] какъв отговор да върна на Този, който ме изпрати.** (1) 4 Царе 8:1; (2) 1 Царе 25:17

14 **А Давид каза на Гад: В голямо притеснение съм. Моля те, нека паднем в ръката на ГОСПОДА, защото Неговите милости са големи[1], а в ръката на човек да не падам[2]!**
(1) Изх. 34:6,7; Плач 3:22; Дан. 9:9; Мих. 7:19; (2) Пс. 106:41

15 **И ГОСПОД изпрати мор върху Израил от сутринта до определеното време и измряха седемдесет хиляди мъже**

от народа[1] от Дан до Вирсавее[2].
(1) Чис. 25:9; 1 Лет. 27:24; (2) ст. 2

16 **И когато ангелът простря ръката си срещу Ерусалим, за да го погуби, ГОСПОД се смили заради злото[1] и каза на ангела, който погубваше сред народа: Достатъчно! Оттегли сега ръката си[2]! А Ангелът ГОСПОДЕН беше при хармана на евусееца Орна[3].** (1) Изх. 32:14; Пс. 78:38; Ер. 42:10; (2) Ис. 57:16; (3) 2 Лет. 3:1; Зах. 9:7

17 **И когато Давид видя ангела, който поразяваше сред народа, говори на ГОСПОДА и каза: Ето, аз съгреших[1] и аз постъпих криво! А тези овце[2] какво са сторили[3]? Моля те, нека ръката Ти бъде срещу мен[4] и срещу моя бащин дом!** (1) ст. 10; (2) Пс. 78:71; (3) Бит. 18:23; Чис. 16:22; (4) Бит. 44:33; Йона 1:12

18 **И в същия ден Гад дойде при Давид и му каза: Изкачи се и издигни на ГОСПОДА олтар на хармана на евусееца Орна[1].** (1) ст. 16

19 **И Давид се изкачи според словото на Гад, както ГОСПОД беше заповядал.**

20 **И Орна погледна и видя царя и слугите му да идват към него, и Орна излезе и се поклони пред царя с лице до земята.**

21 **И Орна каза: Защо идва господарят ми, царят, при слугата си? А Давид каза: За да купя от теб хармана, за да построя олтар на ГОСПОДА, за да се оттегли язвата от народа.**

22 **А Орна каза на Давид: Нека господарят ми, царят, вземе и принесе в жертва каквото му се вижда добро. Ето говедата за всеизгаряне и диканите и впряговете на говедата за дърва[1].**
(1) Съд. 6:26; 3 Царе 19:21

23 **Всичко това, царю, Орна дава на царя. И Орна каза на царя: Дано ГОСПОД, твоят Бог, благоволи в теб[1]!**
(1) Пс. 20:3,4

24 **Но царят каза на Орна: Не, непременно ще го купя от теб за** *определената* **цена и няма да принеса на ГОСПОДА, своя Бог, всеизгаряния, които не ми струват нищо! И Давид купи хармана и говедата за петдесет сикъла сребро[1].** (1) Бит. 23:11-16

25 **И Давид построи там олтар на ГОСПОДА[1] и принесе всеизгаряния и примирителни жертви[2]. И ГОСПОД чу** *молитвата* **за земята[3] и язвата се оттегли от Израил[4].** (1) Бит. 12:7,8; Съд. 6:24; (2) Съд. 21:4; (3) гл. 21:14; (4) Чис. 16:48

Третата книга на
ЦАРЕТЕ
или
Първата книга на царете

1 **И цар Давид беше стар, в напред-
нала възраст[1], и го покриваха с дрехи,
но той не се стопляше.**
(1) ст. 15; Иис. Нав. 13:1; 1 Лет. 23:1

2 **Затова слугите му му казаха: Нека
потърсят за господаря ми, царя, млада
девица, за да стои пред царя и да се
грижи за него, и да лежи в скута ти,
за да се стопли господарят ми, царят[1].**
(1) Екл. 4:11

3 **И потърсиха по всичките области
на Израил красива девойка и намериха
сунамката[1] Ависага[2], и я доведоха при
царя.** (1) Иис. Нав. 19:18; (2) гл. 2:17

4 **Девойката беше много красива[1] и
се грижеше за царя и му слугуваше,
но царят не я позна.** (1) Бит. 12:11

5 **А Адония, синът на Агита[1], се надиг-
на и каза: Аз ще царувам! И си при-
готви колесници и конници, и петдесет
мъже да тичат пред него[2].**
(1) гл. 2:13; 2 Царе 3:4; (2) 2 Царе 15:1

6 **А докато беше жив, баща му нико-
га не го беше наскърбил да му каже:
Защо правиш така?[1] А той беше и мно-
го хубав на вид[2];** *майка му* **го беше ро-
дила след Авесалом[3].**
(1) 1 Царе 3:13; Пр. 29:15; (2) 2 Царе 14:25; (3) 1 Лет. 3:2

7 **И той се сговори с Йоав[1], сина на
Саруя, и със свещеника Авиатар[2] и те
последваха Адония и му помагаха.**
(1) гл. 2:22; (2) гл. 2:26; 1 Лет. 27:34

8 **Но свещеник Садок[1], Ванная[1], синът
на Йодая, пророк Натан[2], Семей[3], Рей
и силните мъже[4], които имаше Давид,
не бяха с Адония.**
(1) 2 Царе 20:23,25; (2) 2 Царе 7:2; 12:25;
(3) гл. 4:18; (4) 2 Царе 23:8

9 **И Адония пожертва овце и говеда, и
угоени** *телета* **при скалата Зоелет, коя-
то е при Ен-Рогил[1]; и покани всичките
си братя, царските синове, и всичките
юдови мъже, които бяха в служба на
царя.** (1) 2 Царе 17:17

10 **Но пророк Натан и Ванная, и сил-
ните мъже, и брат си Соломон[1] не по-
кани.** (1) гл. 2:13; 2 Царе 12:24

11 **Тогава Натан говори на Витсавее,
майката на Соломон[1], и каза: Не си ли
чула, че Адония, синът на Агита, се е
възцарил[2], а господарят ни Давид не
знае?** (1) ст. 10; (2) 2 Царе 15:10

12 **Затова сега ела, ще ти дам съвет[1],
за да избавиш живота си и живота на
сина си Соломон..** (1) Пр. 27:9

13 **Иди и влез при цар Давид, и му
кажи: Господарю мой, царю, не се ли
закле ти на слугинята си, като каза:
Твоят син Соломон ще царува след
мен и той ще седи на престола ми[1]. А
защо Адония се възцари?**
(1) гл. 2:12; 1 Лет. 28:5; 29:23,28

14 **И ето, докато още говориш там**

с царя, и аз ще вляза след теб и ще
потвърдя думите ти.
15 **И Витсавее влезе при царя в спал-**
нята. А царят беше много стар[1] **и су-**
намката Ависага слугуваше на царя.
(1) ст. 1
16 **И Витсавее се наведе и се поклони**
на царя[1]**. И царят каза: Какво имаш?**
(1) 1 Царе 20:41; 1 Петр. 2:17
17 **А тя му каза: Господарю мой, ти**
се закле на слугинята си в ГОСПОДА,
своя Бог, *и каза:* **Твоят син Соломон**
ще царува след мен и той ще седи на
престола ми!
18 **Но сега, ето, Адония се е възцарил;**
и сега, господарю мой, царю, ти не
знаеш това.
19 **И той е заклал говеда и угоени**
телета, **и овце в изобилие и е поканил**
всички царски синове и свещеника
Авиатар, и военачалника Йоав; а слу-
гата ти Соломон не е поканил.
20 **А ти, господарю мой, царю – към**
теб са *насочени* **очите на целия Изра-**
ил, за да им кажеш кой ще седи на
престола на господаря ми, царя, след
него.
21 **Иначе ще стане така, че когато**
господарят ми, царят, легне при ба-
щите си[1]**, аз и синът ми Соломон ще**
бъдем считени за виновни[2]**.**
(1) гл. 2:10; (2) Съд. 9:5; 2 Лет. 22:10
22 **И ето, докато тя още говореше с**
царя, влезе пророк Натан.
23 **И съобщиха на царя и казаха: Ето**
пророк Натан. И той влезе пред царя
и падна по лице на земята пред ца-
ря[1]**.** (1) ст. 16
24 **И Натан каза: Господарю мой,**
царю, казал ли си ти: Адония ще ца-
рува след мен и той ще седи на прес-
тола ми?
25 **Защото той слезе днес и закла го-**
веда, угоени *телета* **и овце в изоби-**
лие, и покани всички царски синове и
военачалниците, и свещеник Авиатар.
И ето, те ядат и пият пред него и
казват: Да живее цар Адония![1] (1) ст. 34,39;
гл. 2:15; 1 Царе 10:24; 2 Царе 16:16; 4 Царе 9:13; 11:12
26 **А мен, слугата ти, и свещеник Са-**
док[1]**, и Ваная**[1]**, сина на Йодая, и слуга-**
та ти Соломон не покани. (1) ст. 38
27 **От господаря ми, царя, ли стана**
това нещо и ти не си казал на слугата
си кой трябва да седне на престола на
господаря ми, царя, след него[1]**?**
(1) 1 Лет. 23:1
28 **Тогава цар Давид отговори и каза:**
Повикайте при мен Витсавее. И тя
влезе пред царя и застана пред царя.
29 **И царят се закле и каза: Жив е**
ГОСПОД, който избави душата ми от
всяко бедствие[1] **–** (1) Бит. 48:16
30 **непременно, както ти се заклех в**
ГОСПОДА, Израилевия Бог, като казах:
Синът ти Соломон ще царува след мен
и той ще седи на престола ми вместо
мен[1]**, така ще направя днес**[2]**!**
(1) ст. 13; (2) Екл. 8:4
31 **Тогава Витсавее се наведе с лице**
до земята и се поклони пред царя[1]**,**
и каза: Да е жив господарят ми, цар
Давид, до века[2]**!** (1) ст. 16; (2) Неем. 2:3; Дан. 2:4
32 **И цар Давид каза: Повикайте при**
мен свещеник Садок, пророк Натан и
Ваная, сина на Йодая. И те дойдоха
пред царя.
33 **И царят им каза: Вземете със себе**
си слугите на господаря си и качете
сина ми Соломон на моето муле[1]**, и го**
заведете долу в Гион[2]**.**
(1) Ест. 6:8; (2) 2 Лет. 33:14
34 **И свещеник Садок и пророк Натан**
да го помажат там за цар над Израил[1]**.**
И надуйте тръбата и кажете: Да живее
цар Соломон![2] (1) гл. 19:16; 1 Царе 10:1;
4 Царе 11:12; (2) ст. 25; 2 Лет. 23:11
35 **После се качете след него и той да**
дойде и да седне на престола ми. Той
ще царува вместо мен[1]**, понеже аз го**
поставих да бъде княз над Израил и
над Юда[2]**.** (1) ст. 13; (2) 1 Лет. 23:1
36 **А Ваная, синът на Йодая, отговори**
на царя и каза: Амин![1] **Така да каже**
ГОСПОД, Бог на господаря ми, царя!
(1) Ер. 28:6; Откр. 5:14
37 **Както е бил ГОСПОД с господаря**
ми, царя, така да бъде и със Соломон[1]
и да направи престола му *още* **по-ве-**

лик от престола на господаря ми, цар Давид[2]! (1) Иис. Нав. 1:17; (2) 1 Лет. 29:25

38 **И свещеник Садок[1], пророк Натан и Ваная[1], синът на Йодая, херетците и фелетците[1] слязоха и качиха Соломон на мулето на цар Давид[2] и го доведоха в Гион.**
(1) гл. 2:35; 2 Царе 8:17; (2) Зах. 9:9; Откр. 19:11-16

39 **И свещеник Садок взе рога с маслото[1] от шатъра и помаза Соломон[2]. И надуха тръбата и целият народ каза: Да живее цар Соломон![3]**
(1) Изх. 30:25; (2) гл. 2:15; 1 Лет. 29:22; (3) ст. 34

40 **И целият народ се изкачи след него и народът свиреше със свирки и ликуваше с голяма радост, така че земята се цепеше от гласовете им[1].**
(1) 1 Царе 4:5

41 **А Адония и всичките гости, които бяха с него, чуха** *шума,* **когато тъкмо бяха свършили да ядат. И когато Йоав чу звука на тръбата, каза: Защо градът вдига** *такъв* **шум?**

42 **Докато той още говореше, ето, дойде Йонатан[1], синът на свещеник Авиатар. И Адония му каза: Ела, ти си храбър мъж и** *сигурно* **носиш добри вести[2].** (1) 2 Царе 15:27,36; (2) 2 Царе 18:27

43 **А Йонатан отговори и каза на Адония: Наистина господарят ни, цар Давид, направи Соломон цар.**

44 **Царят изпрати с него свещеник Садок и пророк Натан, и Ваная, сина на Йодая, и херетците, и фелетците и те го качиха на мулето на царя,**

45 **и свещеник Садок и пророк Натан го помазаха за цар в Гион, и се изкачиха оттам с ликуване, и градът се развълнува. Това е шумът, който сте чули.**

46 **И освен това Соломон седна на престола на царството[1].** (1) 1 Лет. 29:23

47 **И слугите на царя също дойдоха да благословят господаря ни цар Давид и казаха: Твоят Бог нека направи името на Соломон** *още* **по-славно от твоето име и престола му –** *още* **по-велик от твоя престол! И царят се поклони в леглото си[1].** (1) Бит. 47:31

48 **И царят още каза така: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог[1], който ми даде** *наследник* **да седи на престола ми[2] в този ден, докато очите ми виждат[3]!** (1) Пс. 41:13; Лк. 1:68;
(2) гл. 2:4,24; 3:6; 8:20; Пс. 132:11; (3) Лк. 2:30

49 **Тогава всички гости на Адония се уплашиха и станаха, и всеки отиде по пътя си[1].** (1) Пр. 24:21,22

50 **И Адония се уплаши от Соломон и стана, и отиде, и се хвана за роговете на олтара[1].** (1) гл. 2:28; Изх. 27:2

51 **И съобщиха на Соломон и казаха: Ето, Адония се бои от цар Соломон и ето, хванал се е за роговете на олтара и казва: Нека цар Соломон ми се закълне днес, че няма да убие слугата си с меч!**

52 **И Соломон каза: Ако се покаже достоен мъж, нито един косъм от него няма да падне на земята[1]. Но ако в него се намери зло, ще умре[2].**
(1) 2 Царе 14:11; (2) гл. 2:24; Пр. 13:6; Римл. 13:4

53 **И цар Соломон изпрати и го свалиха от олтара. И той дойде и се поклони пред цар Соломон[1]; и Соломон му каза: Иди си у дома.** (1) 2 Царе 14:33

2

И когато наближи времето на Давид да умре, той поръча на сина си Соломон и каза[1]: (1) Бит. 47:29

2 **Аз отивам по пътя на цялата земя[1]; затова ти бъди силен и мъжествен[2]!**
(1) Иис. Нав. 23:14; 2 Царе 12:23;
(2) Втзк. 31:7; 1 Лет. 28:10; 2 Тим. 2:1

3 **И пази заповяданото от ГОСПОДА, твоя Бог, да ходиш в пътищата Му, да пазиш наредбите Му, заповедите Му, правилата Му и свидетелствата Му, както е писано в Мойсеевия закон[1], за да успяваш във всичко, което правиш, и накъдето се обръщаш[2];**
(1) Втзк. 17:18-20; Иис. Нав. 23:6; Екл. 12:13;
(2) Втзк. 29:9; 1 Лет. 22:12,13; Пс. 119:2

4 **за да утвърди ГОСПОД словото Си, което изговори за мен, като каза: Ако синовете ти внимават в пътя си, да ходят пред Мен във вярност, с цялото си сърце и с цялата си душа, казвам –**

няма да липсва от теб мъж на престо-
ла на Израил[1]!
(1) гл. 1:48; 6:12; 8:25; 9:5; 11:36; 2 Царе 7:13
5 **И ти също знаеш какво ми стори**
Йоав, синът на Саруя, *и* **какво направи**
на двамата военачалници на Израил –
на Авенир, сина на Нир, и на Амаса,
сина на Етер, които уби и проля воен-
на кръв в мирно време, и така докара
военна кръв на пояса си, който беше
около кръста му, и на сандалите си,
които бяха на краката му[1].
(1) ст. 32; Втзк. 27:24; 2 Царе 3:27; 20:9,10
6 **Затова постъпи според мъдростта**
си[1] и не оставяй белите му коси да
слязат с мир в Шеол[2].
(1) гл. 3:12; 2 Тим. 2:7; (2) Бит. 9:6; 2 Царе 3:39
7 **А към синовете на галаадеца Вер-**
зелай покажи благост[1] и нека бъдат
между онези, които ядат на трапезата
ти[2], защото така ме посрещнаха, кога-
то бягах от брат ти Авесалом[3].
(1) 2 Царе 19:37,38; (2) 2 Царе 9:7-10; 4 Царе 25:29,30; (3) 2 Царе 17:27-29; Евр. 6:10
8 **И ето, при теб е вениаминецът Се-**
мей[1], синът на Гира, от Ваурим. Той ме
прокле с тежка клетва[2] в деня, когато
отидох в Маханаим. Но *после* **слезе да**
ме посрещне при Йордан и аз му се
заклех в ГОСПОДА и казах: Няма да
те убия с меч![3]
(1) ст. 36; (2) 2 Царе 16:5-8; (3) 2 Царе 19:16-23
9 **И сега, не го оставяй ненаказан[1],**
защото си мъдър човек[2] и знаеш какво
трябва да му направиш. Сведи белите
му коси с кръв в Шеол[2].
(1) Изх. 22:28; (2) ст. 6
10 **И Давид легна при бащите си[1] и**
беше погребан[2] в Давидовия град[3].
(1) гл. 1:21; 2 Царе 7:12; 3 Царе 11:21,43; Деян. 13:36; (2) Деян. 2:29; (3) гл. 3:1; 8:1; 14:31; 15:8,24; 22:50; 2 Царе 5:7; 4 Царе 8:24; 2 Лет. 24:16
11 **А времето, през което Давид цару-**
ва над Израил, беше четиридесет го-
дини[1] – седем години царува в Хеврон
и тридесет и три години царува в Еру-
салим. (1) 2 Царе 5:4,5
12 **И Соломон седна на престола на**
баща си Давид[1] и царството му се ут-
върди здраво[2].
(1) гл. 1:13,30,35; (2) ст. 46; 2 Лет. 1:1
13 **А Адония, синът на Агита[1], дойде**
при Витсавее, майката на Соломон[2]. И
тя каза: С мир ли идваш? И той каза:
С мир[3]. (1) гл. 1:5; (2) гл. 1:11; (3) 1 Царе 16:4,5
14 **И той каза: Имам нещо да ти**
кажа. И тя каза: Говори.
15 **Тогава той каза: Ти знаеш, че цар-**
ството беше мое и че целият Израил
беше обърнал лице към мен, за да
царувам[1]. Но царството се обърна и
се даде **на брат ми, защото му беше**
определено **от ГОСПОДА[2].**
(1) гл. 1:25; (2) гл. 1:39; 1 Лет. 22:9,10
16 **Сега имам една единствена молба**
към теб; не ми отказвай. И тя му каза:
Говори.
17 **Тогава той каза: Моля те, говори**
на цар Соломон – защото той няма
да ти откаже – да ми даде за жена
сунамката Ависага[1]! (1) гл. 1:3
18 **И Витсавее каза: Добре. Ще гово-**
ря на царя за теб.
19 **И Витсавее влезе при цар Соломон**
да му говори за Адония. А царят стана
да я посрещне и ѝ се поклони; после
седна на престола си и *накара да* **се**
постави престол за царската майка и
тя седна от дясната му страна.
20 **Тогава тя каза: Имам една малка**
молба към теб; не ми отказвай. И ца-
рят ѝ каза: Искай, майко моя, и няма
да ти откажа.
21 **И тя каза: Нека сунамката Ависага**
се даде на брат ти Адония за жена!
22 **А цар Соломон отговори и каза**
на майка си: Защо искаш сунамката
Ависага за Адония? Искай за него и
царството[1] – защото той ми е по-голям
брат – за него, за свещеника Авиатар
и за Йоав, сина на Саруя[2]!
(1) 2 Царе 16:21; (2) гл. 1:7
23 **И цар Соломон се закле в ГОСПО-**
ДА и каза: Така да ми направи Бог и
така да прибави[1], ако Адония не е из-
говорил тази дума против живота си!
(1) гл. 19:2; 20:10; 2 Царе 3:9,35
24 **Затова сега – жив е ГОСПОД, кой-**
то ме утвърди и ме постави на престо-
ла на баща ми Давид[1], и който ми на-

прави дом, както беше обещал – *още* **днес Адония ще бъде убит[2]!**
(1) гл. 1:46,48; (2) гл. 1:52; Пр. 20:2

25 **И цар Соломон изпрати чрез ръката на Ваная, сина на Йодая; и той го удари, и той умря[1].** (1) 2 Царе 12:10

26 **А на свещеник Авиатар[1] царят каза: Иди в Анатот[2], на нивата си, защото заслужаваш смърт. Но няма да те убия в този ден, понеже си носил ковчега на Господа БОГА пред баща ми Давид[3] и понеже си страдал във всичко, в което е страдал и баща ми[4].** (1) гл. 1:7; (2) Иис. Нав. 21:18; (3) 2 Царе 15:24; (4) 1 Царе 22:20-23

27 **Така Соломон отхвърли Авиатар да не бъде свещеник на ГОСПОДА, за да изпълни ГОСПОДНОТО слово, което Той беше говорил в Сило за дома на Илий[1].** (1) 1 Царе 2:30-35

28 **И вестта дойде до Йоав – защото Йоав беше последвал Адония[1], макар да не беше последвал Авесалом[2] – и Йоав избяга в ГОСПОДНИЯ шатър и се хвана за роговете на олтара[3].**
(1) гл. 1:7; (2) 2 Царе 18:2; (3) гл. 1:50,51

29 **И казаха на цар Соломон: Йоав е избягал в ГОСПОДНИЯ шатър, и ето, при олтара е[1]. Тогава Соломон изпрати Ваная, сина на Йодая, и каза: Иди, съсечи го[2]!** (1) Пр. 28:17; (2) Изх. 21:14

30 **И Ваная дойде в ГОСПОДНИЯ шатър и му каза: Така казва царят: Излез! Но той каза: Не, тук ще умра! И Ваная отнесе отговора на царя и каза: Така каза Йоав и така ми отговори.**

31 **А царят му каза: Направи, както е казал, и го съсечи и го погреби, за да отмахнеш от мен и от бащиния ми дом кръвта, която Йоав е пролял без причина[1].** (1) Втзк. 19:13

32 **Така ГОСПОД ще възвърне кръвта му на главата му[1], понеже той съсече двама мъже по-праведни и по-добри от него[2] и ги уби с меч[3], без баща ми Давид да знае – Авенир, сина на Нир, военачалника на Израил, и Амаса, сина на Етер, военачалника на Юда[4].**
(1) ст. 44; гл. 8:32; Бит. 42:22; Чис. 32:23; Съд. 9:24,56,57; 2 Царе 3:29; Езек. 17:19; (2) 2 Лет. 21:13; (3) Мт. 26:52; (4) ст. 5

33 **Така кръвта им ще се върне на главата на Йоав[1] и на главата на потомството му до века; а на Давид и на потомството му, и на дома му, и на престола му ще има мир от ГОСПОДА до века[2].**
(1) ст. 32; (2) 1 Лет. 17:27; Пс. 21:3-6; Пр. 25:5; Ис. 9:7

34 **Тогава Ваная, синът на Йодая, се изкачи и го съсече, и го уби; и той беше погребан в дома си в пустинята.**

35 **И царят постави Ваная, сина на Йодая, на неговото място над войската[1], а на мястото на Авиатар[2] царят постави свещеник Садок[3].** (1) гл. 1:33,38; 1 Лет. 27:5; (2) гл. 4:4; 1 Царе 2:35; (3) гл. 1:26; Езек. 40:46

36 **После царят изпрати и повика Семей[1], и му каза: Построй си къща в Ерусалим и живей там, и не излизай никъде оттам.** (1) ст. 8

37 **Защото в деня, когато излезеш и преминеш потока Кедрон[1], знай със сигурност, че непременно ще умреш; кръвта ти ще бъде на главата ти.**
(1) 2 Царе 15:23

38 **И Семей каза на царя: Добра е думата[1]. Както каза господарят ми, царят, така ще направи слугата ти. И Семей живя в Ерусалим дълго време.**
(1) гл. 18:24; 4 Царе 20:19

39 **Но след три години двама от слугите на Семей избягаха при Анхус, сина на Мааха, царя на Гет[1]. И съобщиха на Семей и казаха: Ето, слугите ти са в Гет.** (1) 1 Царе 27:2

40 **Тогава Семей стана и оседла магарето си и отиде в Гет при Анхус, за да потърси слугите си. И Семей отиде и доведе слугите си от Гет.**

41 **И съобщиха на Соломон, че Семей ходил от Ерусалим в Гет и се върнал.**

42 **Тогава царят прати и повика Семей и му каза: Не те ли заклех в ГОСПОДА и не те ли предупредих, като казах: Знай със сигурност, че в деня, когато излезеш и отидеш някъде, непременно ще умреш? И ти ми каза: Добра е думата, която чух.**

43 **Защо тогава не опази ГОСПОД-**

НАТА клетва и заповедта, която ти дадох?
44 **И царят каза на Семей: Ти сам знаеш всичкото зло, което познава сърцето ти[1], което си сторил на баща ми Давид; затова ГОСПОД връща злото ти върху главата ти[2].**

(1) Римл. 2:15; (2) ст. 32,33

45 **А цар Соломон ще бъде благословен и Давидовият престол ще бъде утвърден пред ГОСПОДА до века[1].**

(1) ст. 33

46 **Тогава царят заповяда на Ваная, сина на Йодая, и той излезе и го съсече, и той умря.**
И царството се утвърди в ръката на Соломон[1]. (1) ст. 12; Пр. 25:5

3 И Соломон се сроди с египетския цар[1], фараона, и взе дъщерята на фараона[2] и я доведе в Давидовия град[3], докато свърши строежа на къщата си[4] и на ГОСПОДНИЯ дом[5], и на стената около Ерусалим[6].

(1) Втзк. 23:7; (2) гл. 7:8; 9:16; 11:1; 2 Кор. 6:14; (3) гл. 2:10; (4) гл. 7:1; (5) гл. 9:1; (6) гл. 9:15

2 **А народът жертваше по високите места[1], понеже до онези дни нямаше дом, построен за ГОСПОДНОТО Име.**

(1) гл. 14:23; 15:14; 22:43; Лев. 17:5; 1 Царе 9:12; 4 Царе 12:3; 2 Лет. 15:17

3 **И Соломон възлюби ГОСПОДА и ходеше в наредбите на баща си Давид[1], само че** *и той* **жертваше и кадеше по високите места[2].**

(1) ст. 14; гл. 8:25,61; 9:4; 11:4,6; 14:8; 15:3,5,11; 4 Царе 14:3; 2 Лет. 17:3,4; Йн. 14:21,23; (2) ст. 2
ст. 4-15: 2 Лет. 1:2-13

4 **И царят отиде в Гаваон[1], за да жертва там, защото това беше голямото високо място. Соломон принесе хиляда всеизгаряния на онзи олтар.**

(1) 1 Лет. 16:39

5 **В Гаваон ГОСПОД се яви на Соломон в сън през нощта[1] и Бог каза: Искай какво да ти дам[2]!**

(1) гл. 9:2; 11:9; Чис. 12:6; (2) Мт. 7:7; Йн. 16:24

6 **А Соломон каза: Ти си оказал голяма милост на слугата Си, баща ми Давид, понеже той е ходил пред Теб във вярност, в правда и в правота на сърцето с Теб[1]; и Ти си запазил за него тази голяма милост и си му дал син да седи на престола му, както е днес[2].**

(1) Бит. 24:40; 2 Царе 22:21,25; 4 Царе 20:3; (2) гл. 1:48

7 **И сега, ГОСПОДИ, Боже мой, Ти си направил слугата Си цар вместо баща ми Давид; но аз съм малко момче, не зная как да излизам и да влизам[1].**

(1) 1 Лет. 22:5; Пр. 18:12

8 **И слугата Ти е сред Твоя народ, който Ти си избрал[1] – голям народ, който поради множеството** *си* **не може нито да се преброи, нито да се пресметне[2].**

(1) Втзк. 7:6; (2) гл. 4:20; Лев. 26:9

9 **Затова дай на слугата Си слушащо* сърце[1], за да съди народа Ти и да различава между добро и зло[2], защото кой може да съди този Твой голям народ[3]?**

**или:* послушно; (1) Кол. 1:9; (2) 2 Царе 14:17; Евр. 5:14; (3) 1 Лет. 22:12; Пс. 72:1,2

10 **И думата се видя добра на Господа, че Соломон беше поискал това нещо.**
11 **И Бог му каза: Понеже поиска това нещо и не поиска за себе си дълъг живот, нито поиска за себе си богатства, нито поиска живота на враговете си, а поиска за себе си разум, за да разбираш правосъдие,**
12 **ето, направих според думите ти[1]. Ето, дадох ти мъдро и разумно сърце[2], така че преди теб не е имало никой като теб и след теб няма да се издигне никой като теб[3].**

(1) 1 Йн. 5:14; (2) Втзк. 34:9; Дан. 1:17; (3) гл. 2:6; 4:29-34; 10:3; 1 Лет. 29:25

13 **Дадох ти също и каквото не поиска[1] – и богатства[2], и слава[3] – така че между царете няма да има никой като теб през всичките ти дни[4].**

(1) Лк. 12:31; (2) гл. 10:14-29; (3) Пр. 3:16; 4:9; (4) Неем. 13:26; Мт. 6:29

14 **И ако ходиш в Моите пътища, да пазиш наредбите Ми и заповедите Ми, както ходи баща ти Давид[1], тогава ще продължа дните ти[2].**

(1) ст. 3; гл. 11:34; 1 Лет. 28:7; (2) Втзк. 5:33; Пс. 21:4

15 **Тогава Соломон се събуди, и ето, беше сън[1]. И той дойде в Ерусалим и застана пред ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, и принесе всеизгаряния, и при-**

несе примирителни жертви[2]**, и направи**
угощение за всичките си слуги[3]**.**
(1) Бит. 41:7; (2) 1 Лет. 16:1; (3) Бит. 40:20; 1 Лет. 16:3
16 **Тогава дойдоха при царя две блуд-**
ници и застанаха пред него.
17 **И едната жена каза: О, господарю**
мой, аз и тази жена живеем в една
къща; и аз родих при нея в къщата.
18 **И на третия ден, след като родих,**
и тази жена роди. И бяхме заедно, ня-
маше чужд човек с нас в къщата, само
ние двете бяхме в къщата.
19 **И през нощта синът на тази жена**
умрял, понеже легнала върху него.
20 **А тя станала посред нощ**[1] **и взела**
сина ми от страната ми, докато слуги-
нята ти спеше, и го сложила на пазвата
си, а мъртвия си син сложила на моята
пазва. (1) Йов 24:13
21 **И когато станах на сутринта, за**
да накърмя сина си, ето, той беше
мъртъв; но когато го разгледах на сут-
ринта, ето, не беше моят син, когото
бях родила.
22 **А другата жена каза: Не! Моят син**
е живият, а твоят син е мъртвият! А
онази каза: Не! Твоят син е мъртвият,
а моят син е живият! Така говореха
пред царя.
23 **Тогава царят каза: Едната казва:**
Този, живият, е моят син, а твоят син
е мъртвият. А другата казва: Не! Твоят
син е мъртвият, а моят син е живият.
24 **И царят каза: Донесете ми меч. И**
донесоха меча пред царя.
25 **И царят каза: Разделете на две**
живото дете и дайте половината на
едната и половината на другата.
26 **Тогава жената, чийто син беше жи-**
вият, говори на царя, понеже сърцето я
заболя за сина ѝ[1]**, и каза: О, господарю**
мой, дайте ѝ живото дете, но моля те,
не го убивайте! А другата каза: Да не е
нито мое, нито твое – разделете го!
(1) Ис. 49:15
27 **Тогава царят отговори и каза: Дай-**
те на тази живото дете и не го убивай-
те. Тя е майка му.
28 **И целият Израил чу за съда, кой-**
то царят беше отсъдил, и се убояха
от царя[1]**, защото видяха, че Божията**
мъдрост беше в него[2]**, за да раздава**
правосъдие[3]**.** (1) Иис. Нав. 4:14;
(2) Езд. 7:25; (3) гл. 10:9; Пс. 72:2,4; Пр. 8:15; 25:2; Ис. 28:6

ст. 1-6: 2 Царе 8:15-18; 20:23-26

4 Така цар Соломон царуваше над
целия Израил[1]**.** (1) 2 Лет. 1:13; Неем. 13:26
2 **А ето първенците, които имаше: Аза-**
рия, синът на Садок[1]**, беше свещеник;**
(1) 1 Лет. 6:8,9
3 **Елиореф и Ахия, синовете на Сиса,**
бяха писари; Йосафат, синът на Ахи-
луд, беше летописец;
4 **Ваная, синът на Йодая, беше над**
войската; Садок и Авиатар бяха све-
щеници[1]**;** (1) гл. 2:27,35
5 **Азария, синът на Натан**[1]**, беше над**
надзирателите; Завуд, синът на Натан
беше велможа*, приятел на царя**[2]**;**
**букв.:* свещеник, *вж. бел. към 2 Царе 8:18* ***т.е.* съветник
(1) 2 Царе 5:14; (2) Пр. 22:11
6 **Ахисар беше над дома; а Адонирам**[1]**,**
синът на Авда, беше над задължител-
ния труд. (1) гл. 5:14; 12:18
7 **И Соломон имаше дванадесет над-**
зиратели над целия Израил, които дос-
тавяха храна за царя и за дома му;
всеки доставяше храна за един месец
в годината[1]**.** (1) гл. 4:27; 1 Лет. 27:1
8 **И ето имената им: синът на Ор – в**
хълмистата земя на Ефрем[1]**;**
(1) Иис. Нав. 19:50
9 **синът на Декер – в Макас и Саал-**
вим[1]**, и Ветсемес**[2]**, и Елон-Ветанан**[3]**;**
(1) Иис. Нав. 19:42; (2) 1 Царе 6:12; (3) Иис. Нав. 19:43
10 **синът на Есед – в Арувот; негов**
беше Сохо[1] **и цялата земя на Ефер**[2]**;**
(1) Иис. Нав. 15:35; (2) Иис. Нав. 12:17
11 **синът на Авинадав**[1] **–** *в* **целия На-**
фат-Дор[2]**; той имаше за жена Соломо-**
новата дъщеря Тафат;
(1) 1 Царе 16:8; (2) Иис. Нав. 17:11
12 **Ваана, синът на Ахилуд –** *в* **Таанах**[1]
и Магедон[1]**, и** *в* **целия Ветсан**[1]**, който е**
до Царетан[2] **под Езраел, от Ветсан до**
Авел-Меола[3] **чак от другата страна на**
Йокмеам[4]**;**
(1) Иис. Нав. 17:11; (2) гл. 7:46; Иис. Нав. 3:16;
(3) гл. 19:16; Съд. 7:22; 1 Царе 18:19; (4) Иис. Нав. 12:22

13 **синът на Гевер – в Рамот-Галаад**[1]**;
негови бяха селищата на Яир**[2]**, сина
на Манасия, които са в Галаад; негова
беше** *и* **ивицата Аргов**[3]**, която е във
Васан – шестдесет големи града**[4] **със
стени и бронзови лостове;**
(1) Иис. Нав. 21:38; (2) Чис. 32:41;
(3) Втзк. 3:4,13; (4) 1 Лет. 2:23
14 **Ахинадав, синът на Идо –** *в* **Маха-
наим**[1]**;** (1) Иис. Нав. 21:38
15 **Ахимаас – в Нефталим; и той беше
взел Соломоновата дъщеря Васемата
за жена;**
16 **Ваана, синът на Хусай – в Асир и
в Алот;**
17 **Йосафат, синът на Фаруя – в Иса-
хар;**
18 **Семей**[1]**, синът на Ила – във Вени-
амин;** (1) гл. 1:8
19 **Гевер, синът на Урия – в галаад-
ската земя, земята на аморейския цар
Сихон и на васанския цар Ог**[1]**; и** *той
беше* **единственият надзирател в тази
земя.** (1) Иис. Нав. 12:1-6
20 **Юда и Израил бяха така много-
бройни както морския пясък по мно-
жество**[1]**; и ядяха, пиеха и се веселяха**[2]**.**
(1) гл. 3:8; 4:29; Бит. 22:17; Пр. 14:28; (2) Екл. 2:24
21 **И Соломон владееше над всичките
царства от реката** *Ефрат*[1] *до* **земята на
филистимците и до границата на Еги-
пет**[2]**. Те плащаха данък**[3] **и служеха на
Соломон през всичките дни на живота
му**[4]**.** (1) Бит. 15:18; Пс. 80:11; (2) Изх. 34:24;
2 Лет. 9:26; Езек. 19:11; (3) гл. 10:25; Втзк. 20:11;
1 Царе 10:27; 2 Лет. 17:11; Пс. 72:8,10; (4) Чис. 24:7
22 **А продоволствието на Соломон за
един ден беше тридесет кора пшенич-
но брашно, шестдесет кора брашно,**
23 **десет угоени говеда, двадесет гове-
да от пасбището и сто овце, освен еле-
ни, газели, сърндаци**[1] **и угоени птици**[2]**.**
(1) Втзк. 14:5; (2) 2 Лет. 9:4; Неем. 5:17,18
24 **Защото той владееше над цялата**
земя **отсам реката** *Ефрат,* **от Тапса до Га-
за**[1]**, над всичките царе отсам реката**[2]**; и
имаше мир навсякъде около себе си**[3]**.**
(1) Иис. Нав. 15:47;
(2) Езд. 4:20; (3) гл. 5:4; 1 Лет. 22:9; Пс. 72:7
25 **И Юда и Израил живееха в без-
опасност**[1]**, всеки под лозата си и под
смокинята си**[2]**, от Дан до Вирсавее**[3]**,
през всичките дни на Соломон.**
(1) Лев. 25:18; Втзк. 33:28;
(2) 4 Царе 18:31; Мих. 4:4; Зах. 3:10; (3) Съд. 20:1
26 **И Соломон имаше четиридесет хи-
ляди конюшни за конете на колесници-
те си и дванадесет хиляди конници**[1]**.**
(1) гл. 9:19; 10:26; Втзк. 17:16; 2 Лет. 1:14
27 **И надзирателите, всеки в месеца
си, осигуряваха храна за цар Соломон
и за всички, които идваха на трапезата
на цар Соломон; не оставяха нищо да
липсва**[1]**.** (1) гл. 4:7
28 **Носеха и ечемик, и слама за коне-
те и за колесничните коне на мястото,
където бяха, всеки според определено-
то за него**[1]**.** (1) 1 Кор. 4:2
29 **И Бог даде на Соломон мъдрост и
изключително голям разум, и широта
на сърцето**[1] **като пясъка на морския
бряг**[2]**.** (1) гл. 3:12; 5:12; Йов 32:8; Екл. 1:16; (2) гл. 4:20
30 **И мъдростта на Соломон надмина
мъдростта на всичките източни жите-
ли**[1] **и цялата египетска мъдрост**[2]**.**
(1) Съд. 6:3; (2) Ис. 19:11,12; Деян. 7:22
31 **И той беше по-мъдър от всички
хора**[1] **– от езраеца Етан**[2] **и от Еман**[3]**,
и от Халкол, и от Дарда**[4]**, синовете на
Маол; и името му беше** *известно* **сред
всичките околни народи.** (1) 2 Лет. 9:22;
Йн. 7:46; (2) 1 Лет. 6:44; Пс. 89:1; (3) Пс. 88:1; (4) 1 Лет. 2:6
32 **Той изрече три хиляди притчи**[1]**, а
песните му**[2] **бяха хиляда и пет.**
(1) Пр. 1:1; Екл. 12:9; (2) Пс. 127:1; Пес. 1:1
33 **Той говори и за дърветата – от
ливанския кедър чак до исопа, кой-
то никне по стената; говори и за жи-
вотните, за птиците, за влечугите и за
рибите.**
34 **И от всички народи идваха да чуят
мъдростта на Соломон, от всички царе
на света, които бяха чули за неговата
мъдрост**[1]**.** (1) гл. 10:1,24

гл. 5: 2 Лет. 2

5 **А Хирам, царят на Тир**[1]**, изпрати
слугите си при Соломон, защото чу, че
го бяха помазали за цар вместо баща
му, защото Хирам беше винаги прия-
тел на Давид**[2]**.**
(1) Иис. Нав. 19:29; Пс. 45:12; (2) 2 Царе 5:11; 1 Лет. 14:1

2 **И Соломон изпрати до Хирам да кажат:**
3 **Ти знаеш, че баща ми Давид не можа да построи дом за Името на ГОСПОДА, своя Бог, заради войните, които го заобикаляха**[1]**, докато ГОСПОД не положи** *враговете му* **под стъпалата на краката му**[2]**.**
(1) 2 Царе 7:5; 1 Лет. 22:8; (2) 2 Царе 22:39
4 **Но сега ГОСПОД, моят Бог, ми даде спокойствие отвсякъде; няма** *вече* **нито противник, нито злополука.**
5 **И ето, аз възнамерявам да построя дом за Името на ГОСПОДА, своя Бог, както ГОСПОД говори на баща ми Давид и каза: Синът ти, когото ще поставя на престола ти вместо теб, той ще построи дом за Името Ми**[1]**.**
(1) гл. 8:13,20; 2 Царе 7:13; 1 Лет. 22:6,10
6 **И сега, заповядай да ми насекат кедри от Ливан; и моите слуги ще бъдат с твоите слуги; и ще ти дам за заплата на слугите ти всичко, каквото кажеш – защото знаеш, че между нас няма никой, който да знае как да сече дърва като сидонците.**
7 **И когато Хирам чу думите на Соломон, много се зарадва и каза: Благословен да бъде днес ГОСПОД, който даде на Давид мъдър син над този голям народ**[1]**!**
(1) гл. 10:9
8 **И Хирам изпрати до Соломон да кажат: Чух** *посланието,* **което ми изпрати. Ще направя всичко, което желаеш, за кедровия и кипарисовия дървен материал**[1]**.**
(1) Ис. 60:13
9 **Моите слуги ще го свалят от Ливан до морето и аз ще го направя на салове и ще** *го докарам* **по море до мястото, което ми посочиш, и там ще се развържат, и ще го прибереш**[1]**. А ти ще изпълниш желанието ми, като дадеш храна на дома ми.**
(1) гл. 9:11; 1 Лет. 22:4
10 **И така Хирам даде на Соломон кедров и кипарисов дървен материал според цялото му желание.**
11 **А Соломон даде на Хирам двадесет хиляди кора пшеница за храна на дома му и двадесет кора пресовано** *маслинено* **масло**[1]**. Соломон даваше това на Хирам всяка година.**
(1) Езд. 3:7; Езек. 27:17
12 **И ГОСПОД даде на Соломон мъдрост, както му беше обещал**[1]**. И между Хирам и Соломон имаше мир и те двамата направиха договор**[2]**.**
(1) гл. 4:29; (2) Ам. 1:9
13 **Тогава цар Соломон събра задължителни работници**[1] **от целия Израил и задължителните работници бяха тридесет хиляди мъже.**
(1) гл. 4:6; 9:15; 12:4
14 **И ги изпращаше в Ливан на смени,** *по* **десет хиляди на месец; един месец бяха в Ливан** *и* **два месеца у дома. И Адонирам беше над задължителния труд**[1]**.**
(1) ст. 13
15 **А Соломон имаше седемдесет хиляди носачи и осемдесет хиляди каменоделци в планините**[1]**,**
(1) 2 Лет. 8:7,8
16 **освен главните надзиратели на Соломон, които бяха над работата, три хиляди и триста, които управляваха народа, който вършеше работата.**
17 **И царят заповяда и те изкопаха големи камъни, благородни камъни, за да положат основата на дома с дялани камъни.**
18 **Така зидарите на Соломон и зидарите на Хирам, и гевалците**[1] **ги издялаха**[2] **и подготвиха дървения материал и камъните за строежа на дома**[3]**.**
(1) Иис. Нав. 13:5; (2) гл. 6:7; (3) гл. 7:9-11

гл. 6: 2 Лет. 3; ст. 1-20: Езек. 41:1-26

6 **И в четиристотин и осемдесетата година след излизането на израилевите синове от египетската земя**[1]**, в четвъртата година от царуването на Соломон над Израил, в месец Зив, който е вторият месец, той** *започна да* **строи ГОСПОДНИЯ дом**[2]**.**
(1) Изх. 12:51; (2) ст. 37,38; Езд. 5:11; Деян. 7:47
2 **А домът, който цар Соломон построи за ГОСПОДА, беше дълъг шестдесет лакътя, широк двадесет и висок тридесет лакътя**[1]**.**
(1) Езд. 6:3
3 **А преддверната зала пред храмовата** *зала** **на дома беше дълга двадесет лакътя пред ширината на дома** *и* **широка**

десет лакътя пред дома[1].

*т.е. Святото място, ср. Изх. 26:33 и Ез. 41:1
(1) гл. 7:12,21; Езек. 40:48; Йн. 10:23; Деян. 3:11

4 И той направи за дома затворени решетъчни прозорци[1]. (1) Езек. 40:16

5 А наоколо по стените на дома построи пристройки, по стените на дома около храмовата *зала* и вътрешната зала*[1]; и направи странични помещения[2] наоколо. *т.е. Пресвятото място, *букв.:* мястото за говорене; (1) Пс. 28:2; (2) 1 Лет. 28:11; Ер. 35:2; Езек. 40:17

6 Долната пристройка беше широка пет лакътя, средната беше широка шест лакътя, а третата беше широка седем лакътя; защото отвън той направи отстъпи на дома, за да не се навлиза в стените на дома.

7 И при строежа на дома той се строеше с камъни, издялани на кариерата, така че в дома не се чу нито чук, нито длето, нито какъвто и да е железен инструмент, докато се строеше[1].

(1) гл. 5:17,18

8 Входът за средните* странични *помещения* беше от дясната страна на дома и по вити стълби се изкачваха до средния *етаж,* а от средния – до третия. *др. рьк.: долните

9 Така той построи дома и го завърши[1] и покри дома с кедрови греди и талпи. (1) гл. 7:51; 9:25; Изх. 40:33

10 Построи и пристройките към целия дом, високи по пет лакътя; те се държаха за дома с кедрови греди.

11 Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Соломон и каза:

12 *Относно* този дом, който строиш, *знай, че* ако ходиш в наредбите Ми и изпълняваш правилата Ми, и пазиш всичките Ми заповеди, като ходиш в тях, Аз ще утвърдя с теб словото Си, което говорих на баща ти Давид[1];

(1) гл. 2:4

13 и ще обитавам сред израилевите синове[1] и няма да оставя народа Си Израил[2].

(1) Изх. 25:8; 2 Кор. 6:16; Откр. 21:3; (2) Втзк. 31:6

14 И Соломон построи дома и го завърши[1]. (1) ст. 9

15 И изгради стените на дома отвътре с кедрови дъски, облицова ги с дърво от пода на дома до стените на тавана, а пода на дома покри с кипарисови дъски.

16 И изгради двадесетте лакътя в задната част на дома с кедрови дъски от пода до стените; изгради му ги отвътре за вътрешна зала, за Пресвятото място[1]. (1) Изх. 26:33; Езек. 45:3

17 А домът, храмовата *зала* отпред, беше четиридесет лакътя.

18 А кедровото дърво отвътре на дома беше покрито с дърворезба от *цветни* пъпки и цъфнали цветя; всичко беше от кедрово дърво, камък не се виждаше.

19 И той приготви вътрешната зала във вътрешната част на дома, за да постави там ковчега на ГОСПОДНИЯ завет.

20 И предната част на вътрешната зала беше дълга двадесет лакътя, широка двадесет лакътя и висока двадесет лакътя; и той я обкова с чисто злато[1]. Обкова и кедровия олтар[2].

(1) Изх. 26:29; Откр. 21:18; (2) Изх. 30:3

21 И Соломон обкова дома отвътре с чисто злато. И прекара златни верижки отпред пред вътрешната зала и я обкова със злато.

22 Обкова със злато целия дом[1], докато завърши целия дом. Обкова със злато[1] и целия олтар, който принадлежи на вътрешната зала[2]. (1) ст. 20; (2) Евр. 9:4

23 А във вътрешната зала направи два херувима[1] от маслиново дърво, високи десет лакътя. (1) Изх. 25:18-20

24 Едното крило на херувима беше пет лакътя и другото крило на херувима – пет лакътя; *всичко* десет лакътя от *единия* край на крилете до края на *другия* край на крилете.

25 Десет лакътя беше и другият херувим; двата херувима имаха една и съща мярка и една и съща форма.

26 Височината на единия херувим беше десет лакътя, и също и на другия херувим.

27 И той постави херувимите в сре-

дата на вътрешния дом; и крилете на херувимите бяха разперени[1], така че крилото на единия докосваше *едната* **стена, а крилото на другия херувим докосваше другата стена. И крилете им се докосваха в средата на дома, крило до крило.** (1) гл. 8:6,7
28 **И той обкова херувимите със злато.**
29 **И на всичките стени на дома отвсякъде изряза дърворезби на херувими[1], палми[2] и цъфнали цветя, отвътре и отвън.** (1) Изх. 26:1; (2) Езек. 40:16
30 **И обкова пода на дома със злато отвътре и отвън.**
31 **За входа на вътрешната зала направи врати[1] от маслиново дърво; горният праг и стълбовете на вратата бяха петоъгълни.** (1) Езек. 41:23
32 **И двете врати бяха от маслиново дърво и върху тях изряза дърворезби на херувими, палми[1] и цъфнали цветя, и ги обкова със злато[2], и позлати херувимите и палмите.** (1) Езек. 40:16; (2) 2 Лет. 4:22
33 **Така и за входа на храма направи четириъгълни стълбове на вратата от маслиново дърво,**
34 **и две врати от кипарисово дърво; двете крила на едната врата се въртяха и двете крила на другата врата се въртяха.**
35 **И той изряза** *на тях* **херувими, палми и цъфнали цветя, и** *ги* **обкова със злато[1], нанесено равномерно върху дърворезбата.** (1) 2 Лет. 4:22
36 **И построи вътрешния двор[1] с три реда дялани камъни и един ред кедрови греди[2].**
(1) 2 Лет. 4:9; Езек. 40:28; (2) гл. 7:12; Езд. 6:4
37 **В четвъртата година, в месец Зив, основата на ГОСПОДНИЯ дом беше положена[1],** (1) ст. 1
38 **а в единадесетата година, в месец Вул, който е осмият месец, домът беше завършен[1] във всичките си части и според всичките си планове[2]. Така, за седем години, той го построи[3].**
(1) 2 Лет. 8:16; (2) Изх. 39:43; 1 Лет. 28:19,20; (3) 1 Лет. 6:10; 2 Лет. 8:1; Йн. 2:20

7 **А Соломон строи своята къща тринадесет години и завърши цялата си къща[1].** (1) гл. 3:1; 9:10; 2 Лет. 2:1; 8:1; Екл. 2:4
2 **И построи къщата „Ливанска гора“[1]. Дължината ѝ беше сто лакътя, ширината ѝ – петдесет лакътя, а височината ѝ – тридесет лакътя, на четири реда кедрови колони с кедрови греди върху колоните.** (1) гл. 10:17,21
3 **Беше покрита с кедър отгоре над страничните помещения, които бяха върху колоните – четиридесет и пет** *на брой,* **по петнадесет на ред.**
4 **И имаше решетки** *на прозорците* **в три реда – прозорец срещу прозорец** *в* **три реда.**
5 **И всичките врати и стълбове на вратите** *имаха* **правоъгълни рамки; прозорец срещу прозорец** *в* **три реда.**
6 **Той направи и преддверна зала с колони, дълга петдесет лакътя и широка тридесет лакътя; и** *още* **една зала пред тази с колони и стъпала пред тях.**
7 **Направи и престолната зала, в която да съди, Залата на съда[1]; и тя беше покрита с кедрово дърво от пода до тавана.** (1) Пс. 122:5
8 **А къщата му, където живееше,** *беше в* **друг двор навътре от залата, със същата изработка. Соломон направи и къща като тази зала[1] за дъщерята на фараона, която беше взел** *за жена[2].*
(1) гл. 9:24; 2 Лет. 8:11; (2) гл. 3:1
9 **Всичко това беше от благородни камъни, камъни дялани по мярка, рязани с триони, отвътре и отвън, от основата до стрехите и отвън до големия двор.**
10 **И основата беше от благородни камъни, големи камъни, камъни от десет лакътя и камъни от осем лакътя.**
11 **И отгоре имаше благородни камъни, камъни дялани по мярка и кедрово дърво[1].** (1) гл. 5:18
12 **Така големият двор наоколо** *имаше* **три реда дялани камъни и** *един* **ред кедрови греди[1], също като вътрешния**

двор на ГОСПОДНИЯ дом и пред-
дверната зала на дома[2].
(1) гл. 6:36; 2 Лет. 4:9; (2) гл. 6:3
13 **А цар Соломон изпрати да доведат**
Хирам от Тир.
14 **Той беше син на една вдовица от**
нефталимовото племе, а баща му беше
тирянин. Той работеше с бронз и беше
изпълнен с мъдрост и разум, и знание
да работи всякаква работа с бронз[1]. И
той дойде при цар Соломон и изработи
цялата му работа. (1) Изх. 31:2-6; 2 Лет. 2:7,14
ст. 15-22: 2 Лет. 3:15-17; 4:12,13
15 **Той изработи двата бронзови стъл-**
ба. Височината на *всеки* **един стълб**
беше осемнадесет лакътя и връв от
дванадесет лакътя измерваше обикол-
ката на другия стълб[1].
(1) 4 Царе 25:13,17; Ер. 27:19
16 **Той направи и два капитела от леян**
бронз, за да ги постави на върховете
на стълбовете. Височината на единия
капител беше пет лакътя и височината
на другия капител беше пет лакътя.
17 **На капителите, които бяха на върха**
на стълбовете, имаше плетени мрежи
и венци от верижки – седем за единия
капител и седем за другия капител.
18 **Така той направи стълбовете и два**
реда *нарове* **наоколо на едната мрежа,**
за да покрие с нарове капителите, ко-
ито бяха на върха на *стълбовете;* **така**
направи и за другия капител.
19 **Капителите, които бяха на върха на**
стълбовете в преддверната зала, бяха с
формата на крем, *от* **четири лакътя.**
20 **Капителите на двата стълба също**
имаха отгоре *нарове*, **до изпъкналата**
част, която беше до мрежата. Тези на-
рове бяха двеста, на редове наоколо
върху всеки капител[1]. (1) Ер. 52:21-23
21 **И изправи стълбовете[1] при пред-**
дверната зала на храма[2]. Изправи дес-
ния стълб и го нарече Яхин*. Изправи
и левия стълб и го нарече Воаз.**
*Той ще утвърди **В него е силата
(1) Езек. 40:49; (2) гл. 6:3
22 **И на върха на стълбовете имаше**
изработени кремове. Така се свърши
изработката на стълбовете[1]. (1) ст. 41,42

ст. 23-39: 2 Лет. 4:2-6; ср. Изх. 30:17-21
23 **Направи и леяното море[1], десет**
лакътя от *единия* **му ръб до** *другия* **му**
ръб, с кръгла форма. Височината му
беше пет лакътя и връв от тридесет
лакътя измерваше обиколката му.
(1) 4 Царе 25:13; Ер. 27:19
24 **Под ръба му** *декоративни цветни*
пъпки го обикаляха отвсякъде, по де-
сет на лакът, и обхващаха морето от-
всякъде. *Цветните* **пъпки бяха на два**
реда, изляни заедно с него.
25 **То стоеше на дванадесет говеда:**
три обърнати на север, три обърнати
на запад, три обърнати на юг и три
обърнати на изток. Морето беше от-
горе върху тях и всичките им задни
части бяха *обърнати* **навътре.**
26 **Дебелината му беше една длан, а**
ръбът му беше изработен като ръба
на чаша, *като* **цвят на крем; и събира-**
ше две хиляди вати[1]. (1) Езек. 45:11
27 **Направи** *и* **десет бронзови стойки[1];**
дължината на една стойка беше четири
лакътя, ширината ѝ – четири лакътя и
височината ѝ – три лакътя.
(1) 4 Царе 25:13; Ер. 27:19
28 **А ето изработката на стойките: те**
имаха странични плочи и страничните
плочи бяха между рамките;
29 **и на краищата, които бяха между**
рамките, имаше лъвове, говеда и хе-
рувими[1]; и отгоре на рамките имаше
поставка, а отдолу на лъвовете и го-
ведата имаше венци, направени като
висящи. (1) Езек. 41:18,19
30 **А всяка стойка имаше четири брон-**
зови колела[1] с бронзови оси и чети-
рите ѝ крака имаха рамена; рамената
бяха изляни под умивалника *и* **срещу**
всяко *имаше* **венци.** (1) Езек. 10:9
31 **И отворът ѝ вътре в капитела и**
отгоре беше един лакът и отворът
ѝ беше кръгъл, като изработката на
стойката, един лакът и половина; и на
отвора ѝ имаше резба; а краищата им
бяха четвъртити, а не кръгли.
32 **И четирите колела бяха под краи-**
щата и осите на колелата *се съединява-*

ха със стойката. Височината на едното
колело беше един лакът и половина.
33 Изработката на колелата беше като
изработката на колело на колесница;
осите им, кръговете им, спиците им и
главините им бяха целите изляни.
34 А на четирите ъгъла на всяка стой-
ка имаше четири рамена; рамената ѝ
бяха *част* от самата стойка.
35 И в горната част на стойката има-
ше кръгла форма висока половин ла-
кът; и в горната част на стойката бяха
дръжките ѝ и краищата ѝ, *част* от са-
мата нея.
36 И по плочите на дръжките ѝ и по
краищата му той изряза херувими, лъ-
вове и палми, според свободното мяс-
то върху всяко, с венци наоколо.
37 Така направи десетте стойки; всич-
ки бяха от една отливка, с една мярка
и една форма.
38 Направи и десет умивалника от
бронз; един умивалник побираше че-
тиридесет вати *и* един умивалник беше
четири лакътя. Върху всяка от десетте
стойки *имаше по* един умивалник.
39 После постави стойките – пет от
дясната страна на дома и пет от лява-
та страна на дома; и постави леяното
море от дясната страна на дома, на
изток, към юг[1]. (1) 2 Лет. 4:7-22; 5:1
40 И Хирам направи умивалниците
и лопатите, и легените[1]. Така Хирам
приключи вършенето на цялата рабо-
та, която вършеше на цар Соломон за
ГОСПОДНИЯ дом[2]:
(1) Изх. 27:3; 4 Царе 25:14; (2) Изх. 39:32; 2 Лет. 5:1
41 двата стълба, кръглите капители,
които бяха на върха на двата стъл-
ба, двете мрежи, за да покриват двата
кръгли капитела, които бяха на върха
на стълбовете;
42 и четиристотинте нара за двете
мрежи – *по* два реда нарове за всяка
мрежа, за да покриват двата кръгли
капитела, които бяха на върховете на
стълбовете;
43 и десетте стойки и десетте умивал-
ника върху стойките;
44 едното море и дванадесетте говеда
под морето;
45 котлите, лопатите и легените[1]. Всич-
ки тези вещи, които Хирам направи
на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ дом,
бяха от полиран бронз. (1) ст. 40
46 Царят ги изля на Йорданското поле
в глинената земя между Сокхот[1] и Ца-
ретан[2]. (1) Бит. 33:17; (2) гл. 4:12
47 И Соломон остави всичките вещи,
без да ги претегли, защото бяха прека-
лено много; теглото на бронза не мо-
жеше да се установи[1].
(1) 4 Царе 25:16; 1 Лет. 22:3,14
48 Така Соломон направи всичките
вещи, които бяха за ГОСПОДНИЯ
дом: златния олтар[1] и златната маса,
на която *се полагаха* присъствените хля-
бове[2], (1) Изх. 30:1,2; (2) Изх. 25:23,30
49 светилниците[1] – пет от дясната
страна и пет от лявата, пред вътреш-
ната зала, от чисто злато; и цветята и
светилата, и щипците от злато[1];
(1) Изх. 25:31,38
50 чашите, ножовете, легените, тамян-
ниците и кадилниците от чисто злато[1];
и резетата за вратите на вътрешния
дом, на пресвятото място, *и* за вратите
на дома, на храма, от злато.
(1) Зах. 14:20
51 Така беше завършена цялата ра-
бота, която цар Соломон извърши за
ГОСПОДНИЯ дом[1]. И Соломон внесе
нещата, посветени от баща му Да-
вид – среброто и златото, и вещите –
и ги сложи в съкровищниците на ГОС-
ПОДНИЯ дом[2].
(1) гл. 6:14; (2) 2 Царе 8:11; 4 Царе 25:15; 1 Лет. 28:12

ст. 1-11: 2 Лет. 5:2-14

8 Тогава Соломон събра старейши-
ните на Израил[1] и всичките глави на
племената, първенците на бащините
домове на израилевите синове при цар
Соломон в Ерусалим, за да пренесат
ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Да-
видовия град[2], който е Сион.
(1) Иис. Нав. 23:2; (2) гл. 2:10; 1 Лет. 15:3
2 И всичките израилеви мъже се съб-

раха при цар Соломон на празника в
месец Етаним, който е седмият ме-
сец[1]. (1) Лев. 23:34; 2 Лет. 7:8,9
3 **Дойдоха всичките старейшини на**
Израил и свещениците вдигнаха ков-
чега[1], (1) Чис. 4:15; Втзк. 31:9
4 **и пренесоха ГОСПОДНИЯ ковчег и**
шатъра за срещане, и всичките свети
принадлежности, които бяха в шатъра;
свещениците и левитите ги пренесо-
ха[1]. (1) 2 Царе 6:12
5 **И цар Соломон и цялото израиле-**
во общество, което се беше събрало
при него *и беше* **с него пред ковчега,**
жертваха овце и говеда, които поради
множеството *си* **не можеха да се пре-**
сметнат или изброят[1]. (1) 2 Царе 6:13,17
6 **И свещениците донесоха ковчега на**
ГОСПОДНИЯ завет на мястото му, във
вътрешната зала на дома, в Пресвятото
място[1], под крилете на херувимите[2];
(1) Изх. 26:33; (2) гл. 6:19,23-27;
1 Лет. 22:19; Пс. 80:1; Ис. 37:16; Откр. 11:19
7 **защото херувимите простираха кри-**
ле над мястото на ковчега и херуви-
мите покриваха отгоре ковчега и пръ-
товете му.
8 **А прътовете бяха толкова дълги, че**
краищата на прътовете се виждаха от
святото място пред вътрешната зала, а
навън не се виждаха. И те са там и до
днес[1]. (1) Изх. 25:15
9 **В ковчега нямаше нищо** *друго* **освен**
двете каменни плочи[1], които Мойсей
сложи *там* **на Хорив, където ГОСПОД**
направи *завет* **с израилевите синове,**
когато те излязоха от египетската зе-
мя[1]. (1) ст. 21; Изх. 25:21; Втзк. 4:13; Евр. 9:4
10 **И когато свещениците излязоха от**
святото място, облакът[1] изпълни ГОС-
ПОДНИЯ дом;[2]
(1) Мк. 9:7; (2) Изх. 40:34,35; Ис. 6:1,4; Езек. 10:4; Аг. 2:7
11 **и свещениците не можеха да прис-**
тъпят да служат заради облака, понеже
ГОСПОДНАТА слава изпълваше ГОС-
ПОДНИЯ дом[1]. (1) ст. 10
ст. 12-21: 2 Лет. 6:1-11
12 **Тогава Соломон каза: ГОСПОД е**
казал, че ще обитава в мрак[1].
(1) Изх. 20:21; Пс. 97:2
13 **Построих Ти извисен дом[1], място, в**
което да обитаваш до века[2].
(1) Пс. 132:14; Мт. 23:21; (2) Езек. 43:7,9
14 **И царят обърна лицето си и бла-**
гослови цялото израилево събрание[1], а
цялото израилево събрание стоеше[2].
(1) ст. 55; 2 Царе 6:18; (2) Неем. 8:7
15 **И каза: Благословен да бъде ГОС-**
ПОД, Израилевият Бог[1], който говори
с устата Си на баща ми Давид и го
изпълни с ръката Си[2], като каза:
(1) 1 Царе 25:32; 1 Лет. 29:10; (2) Иис. Нав. 21:45; Пс. 138:2
16 **От деня, когато изведох народа Си**
Израил от Египет, Аз не избрах град от
всичките израилеви племена, *където* **да**
се построи дом, за да бъде там Името
Ми[1], но избрах Давид да бъде над на-
рода Ми Израил[2].
(1) 2 Царе 7:6,7; 1 Лет. 17:6; (2) Пс. 78:70,71
17 **И на сърцето на баща ми Давид**
беше да построи дом за Името на
ГОСПОДА, Израилевия Бог[1].
(1) 1 Лет. 17:2; 28:2; Деян. 7:46
18 **Но ГОСПОД каза на баща ми Да-**
вид: *Това,* **че ти беше на сърцето да**
построиш дом за Името Ми, направи
добре, че това беше в сърцето ти[1].
(1) 2 Царе 7:3
19 **Но няма ти да построиш дома, а**
синът ти, който ще излезе от семен-
ниците ти; той ще построи дома за
Името Ми[1]. (1) 1 Лет. 17:11; 22:10
20 **И ГОСПОД изпълни думата Си, ко-**
ято говори[1]; и аз се издигнах на мяс-
тото на баща си Давид и седнах на
израилевия престол[2], както ГОСПОД
говори, и построих дома за Името на
ГОСПОДА, Израилевия Бог[3].
(1) ст. 15; (2) гл. 1:48; (3) 1 Лет. 28:6; Деян. 7:47
21 **И приготвих там място за ковчега,**
в който е заветът на ГОСПОДА, който
Той направи с бащите ни, когато ги
изведе от египетската земя[1].
(1) ст. 9; Изх. 24:8
ст. 22-61: 2 Лет. 6:12-42
22 **Тогава Соломон застана пред ГОС-**
ПОДНИЯ олтар пред цялото израилево
събрание и разтвори ръцете си към
небето[1], (1) Изх. 9:29
23 **и каза: ГОСПОДИ, Боже Израилев,**
нито на небето горе, нито на земята

долу има Бог като Теб[1], който пазиш завета и милостта за слугите Си, които ходят пред Теб с цялото си сърце[2],
(1) Изх. 15:11; 2 Царе 7:22; (2) Втзк. 7:9; 4 Царе 20:3

24 **който си изпълнил към слугата Си Давид, баща ми, това, което си му обещал! С устата Си си го говорил и с ръката Си си го изпълнил, както е днес[1].** (1) ст. 15; Пс. 138:2

25 **И сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев, изпълни към слугата Си Давид, баща ми, каквото си му обещал, като си казал: Няма да ти липсва мъж пред Мен, който да седи на израилевия престол, ако само синовете ти внимават в пътя си, да ходят пред Мен, както ти си ходил пред Мен[1].** (1) гл. 2:4; 3:3; Пс. 132:11

26 **И сега, Боже Израилев, моля Те, нека се утвърди словото Ти, което си говорил на слугата Си Давид, баща ми[1]!** (1) 1 Лет. 17:23; Пс. 119:38

27 **Но наистина ли Бог ще обитава на земята? Ето, небесата и небесата на небесата[1] не могат да Те поберат – колко по-малко този дом, който аз построих[2]!**
(1) Втзк. 10:14; (2) 2 Лет. 2:6; Ис. 66:1; Деян. 7:48

28 **Но обърни** *внимание* **на молитвата на слугата Си и на молбата му, ГОСПОДИ, Боже мой, за да послушаш вика и молитвата, с която слугата Ти се моли днес пред Теб[1],**
(1) Пс. 5:1,2; Ис. 37:15; Дан. 9:17

29 **за да бъдат очите Ти отворени[1] ден и нощ към този дом, към мястото, за което си казал: Там ще бъде Името Ми![2] – за да слушаш молитвата, с която слугата Ти се моли към това място[3].** (1) Зах. 12:4; (2) гл. 9:3; 11:36; 14:21; Втзк. 12:5,11; 4 Царе 21:4,7; (3) 4 Царе 19:16; 2 Лет. 7:15; Неем. 1:6

30 **И послушай молбата на слугата Си и на народа Си Израил, когато се молят към това място[1]. Чуй на мястото, където обитаваш, в небето[2]; чуй и прости[3]!** (1) 2 Лет. 20:9; Пс. 28:2; (2) 2 Лет. 20:6; Пс. 123:1; (3) Дан. 9:19

31 **Ако някой съгреши против ближния си и му наложат клетва и го накарат да се закълне, и клетвата дойде пред Твоя олтар в този дом,**

32 **тогава Ти чуй в небето и подействай, и отсъди** *за* **слугите Си, като осъдиш злия и докараш пътя му върху главата му[1], а оправдаеш праведния и му отдадеш според правдата му[2]!**
(1) гл. 2:32,33,44; Изх. 34:7; Ест. 9:25; Езек. 9:10; Йоил 3:4; Деян. 18:6; (2) 1 Царе 2:25; Пс. 7:8

33 **Когато Твоят народ Израил бъде разбит пред врага, защото са съгрешили против Теб[1]; ако се обърнат към Теб и прославят Името Ти, и се помолят, и отправят молба към Теб в този дом[2],** (1) Лев. 26:17; (2) ст. 47

34 **тогава Ти чуй в небето и прости греха на Своя народ Израил, и ги върни в земята, която си дал на бащите им[1]!** (1) Втзк. 30:1-5; Пс. 106:46

35 **Когато небето се затвори и няма дъжд[1], понеже са съгрешили против Теб; и се помолят към това място и прославят Името Ти, и се обърнат от греха си, понеже ги смиряваш,**
(1) гл. 17:1; Лев. 26:19; Аг. 1:10; Зах. 14:17

36 **тогава Ти чуй в небето и прости греха на слугите Си и на народа Си Израил, като им покажеш добрия път, по който трябва да ходят[1], и дай дъжд на земята Си[2], която си дал на народа си за наследство!**
(1) Пс. 25:4; 32:8; (2) Пс. 68:9; Йоил 2:23

37 **Когато настане глад в земята, когато има мор, когато има главня и мана, когато има скакалци или гъсеници, когато врагът им ги обсади в земята на градовете им – каквато и язва, каквато и болест** *да има[1]* **–**
(1) Втзк. 28:22,42; 2 Лет. 20:9

38 **каквато и молитва или молба да се принесе от някой човек** *или* **от целия Ти народ Израил, когато всеки познае раната на сърцето си и простре ръцете си към този дом,**

39 **тогава Ти чуй в небето,** *в* **мястото, където обитаваш, и прости, и подействай, и отдай на всекиго според всичките му пътища, като познаваш сърцето му – защото Ти, само Ти познаваш сърцата на всички човешки синове[1] –** (1) Иис. Нав. 22:22; 1 Царе 16:7; 1 Лет. 28:9; Пс. 139:1,2; Евр. 4:13

40 за да Ти се боят[1] през всичките дни, когато живеят в земята, която си дал на бащите ни!
(1) Втзк. 6:2; Пс. 130:4

41 Също и за чужденеца, който не е от народа Ти Израил[1], но идва от далечна страна заради Името Ти[2] –
(1) Ис. 56:6,7; (2) Ер. 3:17; Йн. 12:20; Деян. 8:27

42 защото ще чуят за Твоето велико Име[1] и за Твоята мощна ръка[2], и за Твоята издигната мишца[3] – когато дойде и се помоли към този дом[4],
(1) Пс. 8:9; (2) Иис. Нав. 4:24; (3) Изх. 6:6; 4 Царе 17:36; Ис. 63:12; Ер. 27:5; Езек. 20:33,34; (4) Чис. 15:14-16

43 тогава Ти чуй в небето, *в* мястото, където обитаваш[1], и направи според всичко, за което чужденецът извика към Теб; за да познаят всичките народи на земята Името Ти[2], за да Ти се боят както Твоят народ Израил и да познаят, че с Твоето Име се нарича този дом, който построих!
(1) Втзк. 26:15; (2) 4 Царе 19:19

44 Когато народът Ти излезе на бой срещу врага си[1] по пътя, по който го изпратиш, и се помолят на ГОСПОДА към града, който Ти си избрал, и дома, който построих за Името Ти,
(1) 2 Лет. 20:5,6

45 тогава чуй в небето молитвата им и молбата им и защити правото им[1]!
(1) Пс. 9:3,4

46 Когато съгрешат против Теб – защото няма човек, който да не греши[1] – и Ти им се разгневиш, и ги предадеш на врага и онези, които ги пленяват, ги отведат пленени в земята на врага, далечна или близка[2];
(1) Йов 15:14; Пр. 20:9; Екл. 7:20; 1 Йн. 1:10; (2) Лев. 26:33; 4 Царе 17:6; 25:21

47 и те вземат *това* присърце в земята, където са отведени в плен, и се обърнат[1] и отправят молба към Теб в земята на онези, които са ги пленили, и кажат: Съгрешихме, извършихме беззаконие, постъпихме безбожно[2]! –
(1) ст. 33; Лев. 26:40; (2) 1 Царе 7:6; Езд. 9:6,7; Пс. 106:6; Лк. 15:18,21

48 и ако се обърнат към Теб[1] с цялото си сърце[2] и с цялата си душа в земята на враговете си, които са ги отвели в плен, и Ти се помолят към земята си, която си дал на бащите им, към града, който си избрал[3], и дома, който построих за Името Ти,
(1) ст. 47; (2) 1 Царе 7:3; 4 Царе 23:25; Ер. 29:13; (3) Дан. 6:10

49 тогава чуй в небето, *в* мястото, където обитаваш, молитвата им и молбата им и защити правото им;

50 и прости[1] на народа Си, каквото са съгрешили против Теб, и всичките им престъпления, *с* които са престъпили против Теб, и им дай да намерят милост пред онези, които са ги пленили, за да се смилят над тях[2],
(1) 2 Лет. 33:13; Пс. 32:5; (2) 2 Лет. 30:9; Пс. 106:46

51 защото са Твой народ и Твое наследство[1], което си извел от Египет, отсред желязната пещ[2]!
(1) Втзк. 9:29; (2) Втзк. 4:20

52 И нека очите Ти бъдат отворени за молбата на слугата Ти и за молбата на народа Ти Израил, за да ги слушаш, за каквото и да Те призоват,

53 защото Ти си ги отделил от всичките народи на земята[1] за Свое наследство[2], както си говорил чрез слугата Си Мойсей, когато си извел бащите ни от Египет, Господи БОЖЕ!
(1) Изх. 19:5,6; (2) 2 Царе 20:19

ст. 54-66: 2 Лет. 7:1-10

54 И когато Соломон свърши да принася цялата тази молитва и молба към ГОСПОДА, той стана отпред ГОСПОДНИЯ олтар, където беше коленичил с ръцете си разтворени към небето.

55 И той застана и благослови с висок глас цялото израилево събрание[1], и каза:
(1) ст. 14; Изх. 39:43; 1 Лет. 16:2

56 Благословен да бъде ГОСПОД, който даде спокойствие на народа Си Израил[1], според всичко, което беше обещал[2]. Нито една дума не пропадна от всичките Му добри думи, които говори чрез слугата Си Мойсей.
(1) 1 Лет. 22:9; (2) Иис. Нав. 21:45

57 ГОСПОД, нашият Бог, да бъде с нас, както е бил с бащите ни, да не ни остави и да не ни отхвърли[1],
(1) Втзк. 31:6

58 за да наклони сърцата ни към Себе Си, за да ходим във всичките Му пъ-

тища и да пазим заповедите Му и наредбите Му, и правилата Му, които е заповядал на бащите ни[1]! (1) Пс. 119:36
59 И тези мои думи, с които отправих молба пред ГОСПОДА, нека бъдат близо до ГОСПОДА, нашия Бог, ден и нощ[1], за да защитава правото на слугата Си и правото на народа Си Израил според нуждата за всеки ден, (1) Ис. 27:3
60 за да познаят всичките народи на земята, че ГОСПОД е Бог *и* няма друг[1]! (1) Изх. 6:7; Ис. 37:20
61 Затова нека сърцата ви бъдат неразделени към ГОСПОДА, нашия Бог[1], да ходите в наредбите Му и да пазите заповедите Му, както *е* днес.
(1) гл. 3:3; 15:14; 1 Лет. 28:9
62 Тогава царят и целият Израил с него принесоха жертви пред ГОСПОДА[1]. (1) 1 Лет. 16:1
63 И Соломон принесе за примирителна жертва, която пожертва на ГОСПОДА, двадесет и две хиляди говеда и сто и двадесет хиляди овце. Така царят и всичките израилеви синове посветиха ГОСПОДНИЯ дом[1].
(1) Чис. 7:10; Езд. 6:16,17; Пс. 30:1
64 В същия ден царят освети средата на двора, който беше пред ГОСПОДНИЯ дом, защото там принесе всеизгарянето и хлебния принос, и тлъстината на примирителните жертви, понеже бронзовият олтар[1], който беше пред ГОСПОДА, беше прекалено малък, за да побере всеизгарянето и хлебния принос, и тлъстината на примирителните жертви. (1) 2 Лет. 4:1
65 И в онова време Соломон и целият Израил с него, голямо събрание, от прохода на Емат до египетския поток[1], направиха празника *на колибите* пред ГОСПОДА, нашия Бог, *за* седем дни и *още* седем дни, *общо* четиринадесет дни[2].
(1) Чис. 34:5,8; Иис. Нав. 15:1; Ис. 27:12; (2) 2 Лет. 30:23
66 На осмия ден разпусна народа[1] и те благословиха царя и си отидоха в шатрите си радостни и с весело сърце заради цялото добро, което ГОСПОД беше показал към слугата Си Давид и към народа Си Израил[2].
(1) Иис. Нав. 22:6; (2) Неем. 8:10

ст. 1-9: 2 Лет. 7:11-22

9 И когато Соломон беше завършил строежа на ГОСПОДНИЯ дом и царската къща[1], и всяко желание на Соломон, което пожела да извърши,
(1) ст. 10; гл. 3:1; 6:37-7:8; 2 Лет. 8:1
2 ГОСПОД се яви на Соломон втори път, както му се беше явил в Гаваон[1].
(1) гл. 3:5
3 И ГОСПОД му каза: Чух молитвата ти и молбата ти[1], която отправи пред Мен. Осветих този дом[2], който ти построи, за да поставя там Името Си до века[3]; и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат постоянно там[4]. (1) 4 Царе 20:5; Пс. 65:2; 66:19,20; 116:1; Деян. 10:31; (2) Изх. 29:44; (3) гл. 8:29; Пс. 132:13; Ер. 7:10; Йн. 4:20; (4) Втзк. 11:12
4 А ти, ако ходиш пред Мен, както ходи баща ти Давид[1], с цяло сърце и в правота, като постъпваш според всичко, което ти заповядах, и пазиш наредбите Ми и правилата Ми,
(1) гл. 3:3; 2 Царе 22:22; 2 Лет. 17:4; Езек. 18:9
5 тогава ще утвърдя престола на царството ти над Израил до века, както обещах на баща ти Давид, като казах: Няма да ти липсва мъж на израилевия престол[1]. (1) гл. 2:4
6 Но ако вие и синовете ви се отвърнете от след Мен и не пазите заповедите Ми и наредбите Ми, които поставих пред вас, и отидете и служите на други богове и им се поклоните[1],
(1) гл. 11:10; Пс. 89:30,31
7 тогава ще отсека Израил от земята, която съм му дал[1], и ще отхвърля от лицето Си дома, който осветих за Името Си[2]. И Израил ще стане за поговорка и за подигравка сред всичките народи[3]. (1) Иис. Нав. 23:16; 4 Царе 17:23; Ос. 9:3; (2) 4 Царе 25:9; Ер. 7:12-15; Езек. 24:21; Мт. 23:38; (3) Втзк. 28:37; Пс. 44:14; Плач 1:8; 2:17; Езек. 5:15
8 А този дом, който трябваше да бъде извисен – всеки, който минава покрай него, ще се ужасява и ще подсвирва. И ще кажат: Защо ГОСПОД

направи така на тази земя и на този
дом?[1] (1) Втзк. 29:24-29; 4 Царе 22:17; 2 Лет. 29:8; Ер. 22:8; Плач 2:15,17
9 И ще отговарят: Защото оставиха
ГОСПОДА, своя Бог, който изведе ба-
щите им от египетската земя, и при-
еха* други богове и им се поклониха,
и им служиха – затова ГОСПОД дока-
ра върху тях цялото това зло[1].
*_букв._: хванаха здраво; (1) ст. 8

ст. 10-28: 2 Лет. 8

10 А в края на двадесетте години, през
които Соломон беше построил двата
дома – ГОСПОДНИЯ дом и царската
къща[1] – (1) ст. 1; гл. 7:1; Езд. 5:11
11 *а* Хирам, царят на Тир, беше по-
могнал на Соломон[1] с кедров и кипа-
рисов дървен материал и злато според
цялото му желание, тогава цар Соло-
мон даде на Хирам двадесет града в
галилейската земя. (1) гл. 5:8-10
12 И Хирам излезе от Тир, за да види
градовете, които му беше дал Соло-
мон, но не му се видяха добри.
13 И каза: Какви са тези градове, ко-
ито си ми дал, брате мой? И ги на-
рече земята Хавул, *както се наричат* и
до днес.
14 А Хирам изпрати на царя сто и
двадесет таланта злато.
15 А така стояха нещата със задължи-
телния труд, който цар Соломон нало-
жи[1], за да построи ГОСПОДНИЯ дом
и своята къща, и Мило*[2], и стената на
Ерусалим[3], и Асор[4], и Магедон, и Ге-
зер[4]. *_т.е._ защитната крепост; (1) гл. 5:13,14; (2) гл. 11:27; 2 Царе 5:9; (3) гл. 3:1; Иис. Нав. 11:1; (4) Иис. Нав. 16:10
16 *Защото* фараонът, египетският цар,
се беше изкачил и беше превзел Ге-
зер[1], и го беше изгорил с огън, и беше
избил ханаанците, които живееха в
града, и го беше дал за зестра на дъ-
щеря си, жената на Соломон[2].
(1) Иис. Нав. 16:10; (2) гл. 3:1
17 И Соломон построи Гезер и долния
Веторон[1], (1) Иис. Нав. 16:3
18 и Ваалат[1], и Тадмор[2] в пустинята, в
земята, (1) Иис. Нав. 19:44; (2) Езек. 47:19
19 и всичките градове за житниците,
които Соломон имаше, и градовете за
колесниците и градовете за конниците,
и всяко желание на Соломон, което
пожела да построи в Ерусалим, в Ли-
ван и в цялата земя на царството си[1].
(1) гл. 4:26
20 *А* целият народ, който беше оста-
нал от аморейците, хетейците, фере-
зейците, евейците и евусейците, които
не бяха от израилевите синове[1],
(1) Съд. 3:3-5
21 синовете им, които бяха останали
след тях в земята, над които израиле-
вите синове не бяха могли да изпъл-
нят проклятието[1], тях Соломон направи
принудителни работници, *както е* и до
днес[2]. (1) Иис. Нав. 16:10; (2) Съд. 1:27-35
22 Но от израилевите синове Соломон
не направи слуги[1], а те бяха военни
мъже и негови слуги, и негови начал-
ници, негови военачалници, начални-
ци на колесниците му и на конниците
му. (1) Лев. 25:39
23 А главните надзиратели над работа-
та на Соломон бяха петстотин и петде-
сет *души* и управляваха народа, който
вършеше работата.
24 И щом дъщерята на фараона се
изкачи от Давидовия град в своята къ-
ща[1], която *Соломон* беше построил за
нея, той построи Мило[2].
(1) гл. 7:8; (2) гл. 11:27; 2 Царе 5:9
25 И три пъти в годината[1] Соломон
принасяше всеизгаряния и примири-
телни жертви върху олтара, който по-
строи на ГОСПОДА, и кадеше върху
олтара, който беше пред ГОСПОДА.
Така той завърши дома[2].
(1) Изх. 23:14; (2) гл. 6:9,14
26 И цар Соломон построи кораби в
Есион-Гавер[1], който е при Елат[2], на бре-
га на Червено море, в земята Едом.
(1) гл. 22:48; Чис. 33:35; (2) 4 Царе 14:22
27 И Хирам изпрати на корабите слу-
гите си, моряци, опитни в морето, за-
едно със слугите на Соломон[1].
(1) гл. 10:11
28 И те отидоха в Офир[1] и взеха от-
там четиристотин и двадесет таланта
злато[2], и го донесоха на цар Соломон.
(1) Бит. 10:29; 1 Лет. 29:4; (2) гл. 10:14; 22:48; Йов 22:24; Пс. 45:9; Екл. 2:8

ст. 1-13: 2 Лет. 9:1-12

10 **И савската царица**[1] **чу слуха за
Соломон заради ГОСПОДНОТО Име и
дойде, за да го изпита със загадки**[2]**.**
(1) Йов 6:19; (2) ст. 24; гл. 4:34; Съд. 14:12; Мт. 12:42

2 **Тя дойде в Ерусалим с много голяма
свита, с камили, които носеха аромати
и злато в много голямо количество, и
скъпоценни камъни**[1]**. И тя дойде при
Соломон и говори с него за всичко,
което имаше на сърце.**
(1) Пс. 72:10,15; Езек. 27:22

3 **И Соломон отговори на всичките
ѝ въпроси; нямаше нищо скрито за
царя, което не ѝ обясни**[1]**.** (1) гл. 3:12
4 **И когато савската царица видя ця-
лата мъдрост на Соломон и дома, кой-
то беше построил,**
5 **и храната на трапезата му, и се-
денето на слугите му, и стоенето на
служителите му, и облеклото им, и ви-
ночерпците му, и изкачването, с кое-
то се изкачваше в ГОСПОДНИЯ дом,
дъхът ѝ секна.**
6 **И тя каза на царя: Вярна беше ду-
мата, която чух в земята си, за делата
ти и за мъдростта ти.**
7 **И аз не вярвах на думите, докато не
дойдох и не видях с очите си**[1]**; и ето,**
дори и **половината не ми е било казано.
Мъдростта ти и благата ти надминават
слуха, който бях чула.** (1) Пс. 48:8
8 **Блажени хората ти и блажени тези
твои слуги, които стоят постоянно пред
теб** *и* **слушат мъдростта ти**[1]**!**
(1) гл. 12:6; Пр. 8:34; Мт. 13:16,17

9 **Благословен ГОСПОД, твоят Бог,
който благоволи в теб, да те постави
на израилевия престол**[1]**! Понеже ГОС-
ПОД е възлюбил Израил до века**[2]**, за-
това те е направил цар, за да вършиш
правосъдие и правда**[3]**.**
(1) гл. 5:7; (2) Втзк. 7:8; Ер. 31:3; Мал. 1:2;
(3) гл. 3:28; 2 Царе 5:12; 8:15; Пс. 72:2; Ис. 9:7

10 **И тя даде на царя сто и двадесет
таланта злато и аромати в много голя-
мо количество и скъпоценни камъни.
Никога вече не дойде такова изобилие
от аромати, като това, което савската
царица даде на цар Соломон.**

11 **А и корабите на Хирам, които до-
карваха злато от Офир**[1]**, докараха от
Офир много голямо количество алму-
гово дърво**[2] **и скъпоценни камъни.**
(1) гл. 9:27,28; (2) 2 Лет. 2:8

12 **И царят направи от алмуговото
дърво парапети за ГОСПОДНИЯ дом
и за царската къща и арфи и лири**[1] **за
певците. Толкова** *много* **алмугово дърво
не е идвало и не е било виждано** *и* **до
днес.** (1) 1 Лет. 25:1,6
13 **И цар Соломон даде на савска-
та царица всичко, което тя пожела, за
което помоли, освен онова, което цар
Соломон ѝ даде по своя воля**[1]**. И тя
се обърна и отиде в земята си, тя и
слугите ѝ.** (1) Еф. 3:20

ст. 14-29: 2 Лет. 9:13-28

14 **А теглото на златото, което идва-
ше при Соломон за една година, беше
шестстотин шестдесет и шест таланта
злато**[1]**,** (1) гл. 9:28
15 **освен** *онова, което се събираше* **от
търговците, от приходите на търговци-
те, от всичките царе на Арабия**[1] **и от
управителите на страната.** (1) Ер. 25:24
16 **И цар Соломон направи двеста
щита от ковано злато**[1] **– с шестсто-
тин** *сикъла* **злато се покриваше всеки
щит –** (1) гл. 14:26; 2 Царе 8:7
17 **и триста щитчета от ковано зла-
то – с три мнаси злато се покриваше
всяко щитче. И царят ги постави в
къщата „Ливанска гора"**[1]**.** (1) гл. 7:2; Ис. 22:8
18 **И царят направи един голям прес-
тол от слонова кост и го обкова с чис-
то злато.**
19 **Престолът имаше шест стъпала и
горната част на престола** *беше* **кръгла
отзад;** *имаше* **и подлакътници от двете
страни на мястото за сядане, и два
лъва стояха до подлакътниците.**
20 **И дванадесет лъва стояха там, на
шестте стъпала,** *по един* **от всяка стра-
на. Такова** *нещо* **не е било правено за
никое** *друго* **царство.**
21 **И всички съдове за пиене на цар
Соломон бяха от злато**[1]**, и всичките съ-
дове на къщата „Ливанска гора" бяха**

от чисто злато. Нищо не беше от сре-
бро, то се считаше за нищо в дните на
Соломон[2]. (1) Ест. 1:7; (2) Втзк. 17:17
22 **Защото царят имаше тарсийски ко-**
раби в морето[1], *заедно* **с корабите на**
Хирам; веднъж на три години тарсий-
ските кораби идваха натоварени със
злато и сребро, слонова кост и маймy-
ни, и пауни. (1) гл. 22:48; 2 Лет. 20:36; Езек. 27:12,15
23 **И цар Соломон беше по-велик от**
всичките царе на света по богатство и
мъдрост[1]. (1) гл. 3:12,13; Екл. 2:9
24 **И цялата земя търсеше лицето на**
Соломон, за да чуе мъдростта му[1], коя-
то Бог беше вложил в сърцето му[2].
(1) ст. 1; (2) гл. 3:9-12; 2 Лет. 1:11,12; Пр. 2:6
25 **И те донасяха всеки дара си: вещи**
от сребро и вещи от злато, и облекла,
и оръжия, и аромати, коне и мулета.
Така ставаше година след година[1].
(1) Пс. 72:10

ст. 26-29: 2 Лет. 1:14-17
26 **И Соломон събра колесници и кон-**
ници[1] и имаше хиляда и четиристотин
колесници и дванадесет хиляди конни-
ци, и ги настани в градовете за колес-
ниците и при царя в Ерусалим.
(1) гл. 4:26
27 **И царят направи среброто в Еру-**
салим като камъни и направи кедрите
многобройни като черниците в низи-
ната.
28 **И износът на коне за Соломон**
ставаше **от Египет; кервани от царски**
търговци ги купуваха на стада за *оп-*
ределена **цена.**
29 **И една колесница, която се изнася-**
ше и докарваше от Египет, се *купуваше*
за шестстотин сребърни *сикъла,* **а един**
кон – за сто и петдесет. И така се
изнасяха *и* **за всичките хетейски царе[1]**
и за арамейските царе[2] чрез ръката *на*
търговците. (1) Иис. Нав. 1:4; (2) 4 Царе 7:6

11 **А цар Соломон залюби освен дъ-**
щерята на фараона[1] и много чужден-
ки – моавки, амонки[2], едомки, сидон-
ки, хетейки[3], (1) гл. 3:1; (2) гл. 14:21; (3) Езд. 9:1,2
2 **от народите, за които ГОСПОД**
беше казал на израилевите синове: Да
не влизате между тях и те да не вли-
зат между вас, *защото* **непременно ще**
наклонят сърцето ви към боговете си[1].
А **Соломон се прилепи към тях с жела-**
ние. (1) 1 Кор. 15:33; Откр. 2:4
3 **Имаше и седемстотин жени княгини**
и триста наложници; и жените му от-
клониха сърцето му[1]. (1) Втзк. 17:17; Съд. 3:6,7
4 **И когато Соломон остаря, жените**
му отклониха сърцето му след други
богове[1]; и сърцето му не беше нераз-
делено с ГОСПОДА, неговия Бог, като
сърцето на баща му Давид[2].
(1) 1 Кор. 15:33; Откр. 2:4; (2) ст. 38; гл. 3:3
5 **И Соломон отиде след Астарта[1], бо-**
гинята на сидонците, и след Мелхом[1],
гнусотията на амонците.
(1) ст. 33; Съд. 2:13,14; 10:6
6 **И Соломон извърши зло пред ГОС-**
ПОДА и не следваше напълно ГОСПО-
ДА, както баща му Давид[1]. (1) ст. 4
7 **Тогава Соломон построи високо**
място за Хамос[1], гнусотията на Моав,
на хълма пред Ерусалим, и на Молох[2],
гнусотията на синовете на Амон.
(1) Съд. 11:24; 4 Царе 23:13; (2) Лев. 20:2; Ер. 32:35
8 **Така направи и за всичките си жени**
чужденки, които кадяха и жертваха на
боговете си[1]. (1) гл. 15:12; Неем. 13:26
9 **И ГОСПОД се разгневи на Соломон,**
понеже сърцето му се беше отклонило
от ГОСПОДА, Израилевия Бог[1], който
му се беше явил два пъти[2]
(1) 1 Царе 15:11; (2) гл. 3:5; 9:2
10 **и му беше заповядал за това нещо,**
да не отива след други богове[1]; но той
не спази онова, което ГОСПОД беше
заповядал. (1) гл. 9:6
11 **И ГОСПОД каза на Соломон: По-**
неже това се намери у теб и ти не
опази завета Ми и наредбите Ми, ко-
ито ти заповядах, непременно ще от-
късна царството от теб и ще го дам на
слугата ти[1]. (1) ст. 31; 1 Царе 15:28
12 **Но заради баща ти Давид[1] няма**
да го направя в твоите дни[2], *а* **ще го**
откъсна от ръката на сина ти.
(1) ст. 32,34; 4 Царе 8:19; (2) гл. 21:29; 4 Царе 20:19
13 **Няма обаче да откъсна цялото**

царство; едно племе ще дам на сина ти[1] заради слугата Ми Давид[2] и заради Ерусалим, който избрах[3]. (1) гл. 12:19,20; 2 Царе 7:15; (2) ст. 32,34; 4 Царе 8:19; (3) Пс. 132:13

14 **И ГОСПОД издигна противник* на Соломон – едомеца Адад; той беше от царското потекло в Едом.** **на евр.:* сатана

15 **Защото стана така, че когато Давид беше във** *война с* **Едом[1] и военачалникът Йоав се изкачи да погребе убитите и изтреби всеки от мъжки пол в Едом[2] –** (1) 2 Царе 8:14; (2) Чис. 24:18; Втзк. 20:13

16 **понеже Йоав остана там с целия Израил шест месеца, докато не изтреби всеки от мъжки пол в Едом –**

17 **тогава Адад побягна, за да отиде в Египет, той и с него няколко едомци от слугите на баща му; а Адад беше малко момче.**

18 **И те станаха от Мадиам[1] и дойдоха във Фаран[2]. И взеха със себе си мъже от Фаран и дойдоха в Египет при фараона, египетския цар, а той му даде къща и му определи храна, и му даде земя.** (1) Изх. 2:15; (2) Чис. 10:12

19 **И Адад намери голямо благоволение пред фараона и той му даде за жена сестрата на жена си, сестрата на царица Тахпенеса.**

20 **И сестрата на Тахпенеса му роди сина му Генуват, когото Тахпенеса отби в дома на фараона; и Генуват беше в дома на фараона между синовете на фараона.**

21 **Но когато Адад чу в Египет, че Давид е легнал при бащите си и че военачалникът Йоав е мъртъв[1], Адад каза на фараона: Пусни ме да отида в земята си!** (1) гл. 2:10,34

22 **Тогава фараонът му каза: Но какво ти липсваше при мен, че сега искаш да отидеш в земята си? И той отговори: Нищо, но моля те, пусни ме[1]!** (1) Пр. 27:8

23 **Бог му издигна и** *друг* **противник* – Резон, сина на Елиада, който беше избягал от господаря си Ададезер[1], царя на Сова.** **на евр.:* сатана; (1) 2 Царе 8:8

24 **И той си събра мъже и стана главатар на разбойническа чета, след като Давид изби тези** *от Сова[1];* **и те отидоха в Дамаск и се заселиха там и царуваха в Дамаск[2].** (1) 2 Царе 8:3,4; 10:6,8; (2) гл. 15:18

25 **Той беше противник* на Израил през всичките дни на Соломон, освен злото, което** *правеше* **Адад; той мразеше Израил и царуваше над Арам.** **на евр.:* сатана

26 **После Еровоам, синът на Нават[1], ефратец*[2] от Сарида, слуга на Соломон, чиято майка се казваше Серуа** *и беше* **вдовица, също вдигна ръка против царя[3].** **или:* ефремец (1) гл. 12:2; (2) Съд. 12:5; (3) 2 Лет. 13:6

27 **А това беше причината да вдигне ръка против царя: Соломон построи Мило[1]** *и* **затвори прохода* на града на баща си Давид.** **вероятно:* прохода между Сион и Офил, с което е завършило укрепването на града.; (1) гл. 9:15,24

28 **А мъжът Еровоам беше силен** *и* **смел човек; и Соломон, като видя, че младежът вършеше** *добра* **работа, го направи управител над всичките** *носачи на* **товари на йосифовия дом.**

29 **И в онова време, когато Еровоам излезе** *веднъж* **от Ерусалим, на пътя го намери пророк Ахия[1], силонецът. Той беше облечен с нова дреха и двамата бяха сами на полето.** (1) 2 Лет. 9:29

30 **И Ахия хвана новата дреха, която беше на него, и я разкъса на дванадесет части.**

31 **И каза на Еровоам: Вземи си десет части; защото така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето, Аз ще откъсна царството от ръката на Соломон и ще ти дам десет племена[1],** (1) ст. 11; гл. 12:15; 14:2; 2 Лет. 10:15

32 **но едното племе ще му остане заради слугата Ми Давид и заради Ерусалим, града, който избрах от всичките израилеви племена[1];** (1) ст. 13

33 **защото те Ме оставиха и се поклониха на Астарта, богинята на сидонците, на Хамос, бога на Моав, и на Мелхом, бога на синовете на Амон, и не ходиха в пътищата Ми, да вършат това, което е право пред Мен, и** *той*

не спази **наредбите Ми и законите Ми, както баща му Давид[1].**

(1) ст. 4-7; 4 Царе 21:22; Ер. 2:11-13

34 **Но няма да отнема цялото царство от ръката му, а ще го поставя за княз през всичките дни на живота му заради слугата Ми Давид, когото избрах, който спазваше заповедите Ми и наредбите Ми[1].** (1) ст. 12; гл. 3:14

35 **Ще взема обаче царството от ръката на сина му[1] и ще го дам на теб, десет племена[2].** (1) гл. 12:16,17; (2) гл. 12:20; 14:7

36 **А на сина му ще дам едно племе, така че слугата Ми Давид да има винаги светилник пред Мен[1] в Ерусалим – града, който Аз си избрах, за да поставя там Името Си[2].**

(1) гл. 15:4; 2 Царе 21:17; 4 Царе 8:19; 2 Лет. 21:7; (2) гл. 8:29; 2 Лет. 12:13

37 **А теб ще взема и ще царуваш над всичко, което душата ти желае, и ще бъдеш цар над Израил[1].** (1) гл. 12:20; 14:7

38 **И ако слушаш всичко, което ти заповядвам, и ходиш в пътищата Ми, и вършиш това, което е право пред Мен, като пазиш наредбите Ми и заповедите Ми, както правеше слугата Ми Давид[1], тогава Аз ще бъда с теб и ще ти съградя сигурен дом[2], както съградих на Давид, и ще дам Израил на теб.** (1) ст. 4,6; (2) 2 Царе 7:11,27

39 **И ще смиря заради това потомството на Давид, но не завинаги[1].**

(1) Пс. 89:33; Плач 3:31

40 **Затова Соломон търсеше да убие Еровоам[1], но Еровоам стана и избяга в Египет[2] при египетския цар Сисак[3], и беше в Египет до смъртта на Соломон.** (1) 1 Царе 20:33; (2) гл. 12:2; 2 Лет. 10:2; Мт. 2:13; (3) гл. 14:25

<ins>ст. 41-43: 2 Лет. 9:29-31</ins>

41 **А останалите дела на Соломон и всичко, което той извърши, и неговата мъдрост, не са ли записани в книгата на делата на Соломон?**

42 **Времето, през което Соломон царува в Ерусалим[1] над целия Израил, беше четиридесет години.** (1) Екл. 1:1

43 **И Соломон легна при бащите си и беше погребан в града на баща си Давид[1], и вместо него се възцари[2] синът му Ровоам[3].** (1) гл. 2:10,11; 22:40; (2) гл. 14:21; Екл. 2:19; (3) 1 Лет. 3:10; Мт. 1:7

<ins>ст. 1-24: 2 Лет. 10; 11:1-4</ins>

12 **И Ровоам отиде в Сихем[1], защото целият Израил беше дошъл в Сихем, за да го направи цар.**

(1) ст. 25; Иис. Нав. 20:7

2 **И когато Еровоам, синът на Нават, чу това – а той беше още в Египет[1], където беше избягал от цар Соломон, и Еровоам остана в Египет,** (1) гл. 11:26,40

3 **но изпратиха и го повикаха – тогава Еровоам и цялото израилево събрание дойдоха и говориха на Ровоам и казаха:**

4 **Баща ти направи жесток ярема ни[1], но ти облекчи сега жестоката служба на баща си и тежкия му ярем, който той наложи върху нас, и ще ти служим[2].** (1) гл. 5:13,14; Мт. 20:25; (2) 1 Царе 8:17

5 **А той им каза: Идете си за още три дни и после се върнете при мен. И народът си отиде.**

6 **Тогава цар Ровоам се посъветва със старейшините, които бяха стояли пред баща му Соломон[1], докато беше жив, и каза: Как** *ме* **съветвате да отговоря на този народ?** (1) гл. 10:8; Йов 12:12

7 **И те му говориха и казаха: Ако днес станеш слуга на този народ и им служиш, и ги послушаш, и им говориш добри думи[1], тогава те ще ти бъдат слуги завинаги.** (1) Пр. 15:1

8 **Но той отхвърли съвета на старейшините, който му дадоха, и се посъветва с младежите, които бяха израснали заедно с него и стояха пред него.**

9 **И той им каза: Как** *ме* **съветвате да отговорим на този народ, който ми говори и каза: Облекчи ярема, който баща ти наложи върху нас?**

10 **Тогава младежите, които бяха израснали заедно с него, му говориха и казаха: Така да кажеш на този народ, който ти говори и каза: Баща ти направи тежък ярема ни, но ти ни го облекчи! – така да им кажеш: Малкият**

**ми пръст е по-дебел от слабините на
баща ми!**
11 **И сега, баща ми ви е натоварил
с тежък ярем, а аз ще прибавя към
ярема ви. Баща ми ви е наказвал с
камшици, а аз ще ви наказвам със
скорпиони*[1].** **или:* бичове; (1) Екл. 10:16
12 **И Еровоам и целият народ дойдоха
при Ровоам на третия ден, както царят
беше говорил и казал: Върнете се при
мен на третия ден.**
13 **И царят отговори на народа остро
и отхвърли съвета, който му дадоха
старейшините,**
14 **а им говори според съвета на мла-
дежите[1] и каза: Баща ми направи те-
жък вашия ярем, но аз ще прибавя
към ярема ви; баща ми ви е наказвал
с камшици, а аз ще ви наказвам със
скорпиони.** (1) Пр. 5:13
15 **Така царят не послуша народа, за-
щото това беше обрат от ГОСПОДА[1],
за да изпълни словото Си, което ГОС-
ПОД беше говорил чрез силонеца Ахия
на Еровоам, сина на Нават[2].**
(1) Бит. 24:50; Съд. 14:4; 2 Лет. 22:7; (2) гл. 11:31
16 **И когато целият Израил видя, че
царят не ги послуша, народът отговори
на царя и каза: Какъв дял имаме ние
в Давид? Нямаме наследство в Есе-
евия син! По шатрите си, Израилю![1]
Погрижи се сега за дома си, Давиде!
И Израил отиде по шатрите си.**
(1) Съд. 9:28; 2 Царе 20:1; Пр. 15:1
17 **А колкото до израилевите синове,
които живееха в градовете на Юда,
над тях царуваше Ровоам[1].**
(1) гл. 11:13,35,36; 14:21
18 **Тогава цар Ровоам изпрати Адо-
рам[1], който беше над задължителния
труд, но целият Израил го уби с камъ-
ни и той умря. И цар Ровоам побърза
да се качи на колесницата си, за да
избяга в Ерусалим.** (1) гл. 4:6
19 **Така Израил отстъпи от Давидовия
дом,** *както е и* **до днес[1].**
(1) 4 Царе 17:21; Ис. 7:17; Езек. 37:16
20 **А когато целият Израил чу, че Еро-
воам се е върнал, изпратиха и го по-
викаха пред обществото, и го напра-
виха цар над целия Израил[1]. Никой не
последва Давидовия дом, освен само
юдовото племе[2].**
(1) гл. 11:37; (2) гл. 11:13; 2 Царе 20:2
21 **А Ровоам дойде в Ерусалим и съ-
бра целия юдов дом и вениаминовото
племе, сто и осемдесет хиляди избрани
воини, за да се бият срещу израилевия
дом, за да възвърне царството на Ро-
воам, сина на Соломон.**
22 **Тогава Божието слово беше към
Божия човек Семая[1] и каза:**
(1) гл. 17:24; 2 Лет. 12:5
23 **Говори на юдовия цар Ровоам,
сина на Соломон, и на целия юдов и
вениаминов дом, и на останалия народ
и кажи:**
24 **Така казва ГОСПОД: Да не излиза-
те и да не се биете срещу братята си,
израилевите синове[1]! Върнете се всеки
у дома си, защото от Мен стана това
нещо[2]. И те послушаха ГОСПОДНОТО
слово и се върнаха, и си отидоха спо-
ред ГОСПОДНОТО слово.**
(1) гл. 14:30; (2) ст. 15
25 **Тогава Еровоам построи Сихем[1] в
хълмистата земя на Ефрем и живееше
в него.** *После* **излезе оттам и построи
Фануил[2].** (1) ст. 1; (2) Бит. 32:30
26 **И Еровоам каза в сърцето си[1]: Сега
царството ще се върне на Давидовия
дом.** (1) 1 Царе 27:1; Пр. 14:12
27 **Ако този народ се изкачва да при-
нася жертви в ГОСПОДНИЯ дом в
Ерусалим[1], тогава сърцето на този на-
род ще се обърне пак към господаря
им, към юдовия цар Ровоам; и те ще
ме убият и ще се върнат при юдовия
цар Ровоам.** (1) Втзк. 12:5,6
28 **Затова царят реши[1] и направи две
златни телета[2], и им каза: Много ви е
да се изкачвате до Ерусалим; ето бо-
говете ти, Израилю, които те изведоха
от египетската земя[3]!** (1) ст. 26; (2) Изх. 20:4,5;
4 Царе 17:8,16; Езек. 16:26; Ос. 10:10; (3) Изх. 32:4,8
29 **И той постави едното във Ветил[1],
а другото сложи в Дан[2].**
(1) гл. 13:4; Бит. 28:19; Ер. 48:13; Ос. 4:15;
(2) Съд. 18:29; 4 Царе 10:29; 2 Лет. 13:8; Ам. 8:14

30 **А това нещо стана грях**[1], **защото
народът отиваше** *да се кланя* **пред едно-
то чак до Дан.**
(1) гл. 13:34; 14:16; 2 Лет. 17:4; Ос. 10:8
31 **И той направи домове по високите
места**[1] **и направи свещеници от вся-
какви хора, които не бяха от синовете
на Леви**[2].
(1) гл. 14:23; (2) гл. 13:33; Чис. 3:10; 2 Лет. 11:14,15; Ам. 7:10
32 **И Еровоам направи празник в ос-
мия месец, на петнадесетия ден от ме-
сеца, като празника, който** *се правеше*
в Юда[1], **и принесе жертви на олтара.
Така направи във Ветил и жертваше
на телетата, които беше направил. И
настани във Ветил свещениците на ви-
соките места, които беше направил**[2].
(1) Лев. 23:34; (2) Съд. 17:5
33 **Така той принесе жертви на олта-
ра, който беше направил във Ветил**[1],
**на петнадесетия ден от осмия месец –
месеца, който беше измислил от сър-
цето си, и направи празник за израи-
левите синове, и принесе жертви на
олтара**[2], **и покади.**
(1) гл. 13:1; 4 Царе 17:32; (2) 4 Царе 16:12

13 **И ето, един Божи човек**[1] **дойде
от Юда във Ветил чрез ГОСПОДНО-
ТО слово, когато Еровоам стоеше при
олтара, за да кади**[2].
(1) 1 Царе 2:27; (2) гл. 12:32,33; Ам. 7:13
2 **И той извика срещу олтара чрез
ГОСПОДНОТО слово и каза: Олтаре,
олтаре, така казва ГОСПОД: Ето, син
ще се роди на Давидовия дом, на име
Йосия. Той ще заколи върху теб све-
щениците на високите места, които
кадят върху теб, и човешки кости ще
се изгорят върху теб**[1]**!**
(1) 4 Царе 23:15-20; 2 Лет. 34:4,5
3 **И в същия ден даде знамение**[1], **като
каза: Това е знамението, за което гово-
ри ГОСПОД: Ето, олтарът ще се разце-
пи и пепелта, която е върху него, ще
се разпилее.** (1) Ис. 7:11,14; Мт. 12:38; Йн. 2:11,18
4 **А когато царят чу словото на Божия
човек, което той извика срещу олтара
във Ветил**[1], **Еровоам простря ръката си
от олтара и каза: Хванете го!**[2] **Но ръка-
та му, която той простря против него,
изсъхна, и той не можа да я върне
обратно към себе си**[3]. (1) гл. 12:29;
(2) гл. 22:27; 2 Лет. 16:10; Ер. 20:2; (3) Пс. 105:15
5 **И олтарът се разцепи и пепелта се
разпиля от олтара според знамението,
което Божият човек беше дал чрез
ГОСПОДНОТО слово**[1]. (1) Ам. 3:14
6 **Тогава царят отговори и каза на
Божия човек: Моля те, смекчи лицето
на ГОСПОДА, своя Бог, и се помоли
за мен, за да ми се върне ръката. И
Божият човек се помоли на ГОСПОДА
и ръката на царя му се върна и стана
както преди**[1].
(1) Изх. 8:8-13; Чис. 12:13; Лк. 6:10; Як. 5:16
7 **Тогава царят каза на Божия човек:
Ела с мен у дома и се подкрепи, и ще
ти дам подарък**[1]. (1) 1 Царе 9:7; 4 Царе 5:15
8 **Но Божият човек каза на царя: И
половината от къщата си да ми дадеш,
няма да вляза с теб**[1]; **и няма да ям
хляб и няма да пия вода на това мяс-
то**[2], (1) Чис. 22:18; (2) Пс. 141:4
9 **защото така ми беше заповядано
чрез ГОСПОДНОТО слово: Да не
ядеш хляб и да не пиеш вода, и да
не се върнеш по пътя, по който си
дошъл.**
10 **И той си тръгна по друг път и не
се върна по пътя, по който беше до-
шъл във Ветил.**
11 **А във Ветил живееше един стар
пророк; и синовете му дойдоха и му
разказаха всичките дела, които Божият
човек беше извършил онзи ден във
Ветил, и думите, които беше говорил
на царя, и тях разказаха на баща си.**
12 **И баща им им каза: По кой път
отиде? А синовете му бяха видели по
кой път отиде Божият човек, който
дойде от Юда.**
13 **Тогава той каза на синовете си:
Оседлайте ми магарето. И те му осед-
лаха магарето и той се качи на него.**
14 **И отиде след Божия човек и го на-
мери седнал под един дъб, и му каза:
Ти ли си Божият човек, който е дошъл
от Юда? И той каза: Аз съм.**

15 **Тогава той му каза: Ела с мен у
дома и яж хляб.**
16 **А той каза: Не мога да се върна
с теб и да вляза с теб и няма да ям
хляб и няма да пия вода с теб на това
място,**
17 **защото ми се каза чрез ГОСПОД-
НОТО слово: Да не ядеш хляб и да не
пиеш вода там, и да не се върнеш по
пътя, по който си дошъл.**
18 **А той му каза: И аз съм пророк
като теб; и ангел ми говори чрез ГОС-
ПОДНОТО слово и каза: Върни го със
себе си у дома си, за да яде хляб и да
пие вода.** *Но* **той го лъжеше**[1].
(1) гл. 22:22; Бит. 3:13; 27:24; 1 Йн. 4:1
**19 И той се върна с него и яде хляб
в къщата му, и пи вода**[1]. (1) Бит. 3:6
20 **А когато седяха на трапезата, ГОС-
ПОДНОТО слово беше към пророка,
който го беше върнал,**
21 **и той извика към Божия човек,
който беше дошъл от Юда, и каза:
Така казва ГОСПОД: Понеже не пос-
луша ГОСПОДНОТО слово и не спази
заповедта, която ГОСПОД, твоят Бог,
ти заповяда,**
22 **а се върна и яде хляб и пи вода на
мястото, за което Той ти каза: Не яж
хляб и не пий вода! –** *затова* **трупът ти
няма да дойде в гроба на бащите ти.**
23 **И след като яде хляб и пи, му
оседлаха магарето на пророка, който
го беше върнал обратно.**
24 **И той си отиде. И един лъв го
намери на пътя и го уби**[1]**. И трупът му
беше проснат на пътя и магарето стое-
ше до него, и лъвът стоеше до трупа.**
(1) гл. 20:36
25 **И ето, минаха хора и видяха тру-
па, проснат на пътя, и лъва да стои
до трупа. И те дойдоха и казаха това
в града, където живееше старият про-
рок.**
26 **А когато пророкът, който го беше
върнал от пътя, чу това, каза: Това е
Божият човек, който не послуша ГОС-
ПОДНОТО слово; затова ГОСПОД го
предаде на лъва и той го разкъса и
го уби според ГОСПОДНОТО слово,
което Той му говори.**
27 **Тогава той говори на синовете си
и каза: Оседлайте ми магарето. И те
го оседлаха.**
28 **И той отиде и намери трупа му,
проснат на пътя, и магарето и лъва да
стоят до трупа; лъвът нито беше изял
трупа, нито беше разкъсал магарето.**
29 **И пророкът вдигна трупа на Божия
човек и го сложи на магарето, и го
донесе обратно. И дойде в града на
стария пророк, за да го оплаче и да
го погребе.**
30 **И положи трупа в собствения си
гроб. И го оплакаха: Горко, брате
мой!**[1] (1) Ер. 22:18
31 **И след като го погреба, говори на
синовете си и каза: Когато умра, по-
гребете ме в гроба, където е погребан
Божият човек; сложете костите ми при
неговите кости**[1]**!** (1) 4 Царе 23:17,18
32 **Защото непременно ще стане това,
което той извика чрез ГОСПОДНОТО
слово срещу олтара във Ветил и срещу
всичките капища по високите места,
които са в самарийските градове.**
33 **След това събитие Еровоам не се
върна от злия си път**[1]**, а пак правеше
свещеници за високите места от вся-
какви хора; посвещаваше всеки, който
пожелаеше да бъде свещеник на висо-
ките места**[2]. (1) 2 Лет. 28:22;
Пр. 27:22; Ер. 5:3; Мт. 23:37; Откр. 16:9; (2) гл. 12:31
34 **И това нещо стана грях за Еровоа-
мовия дом**[1] **и** *причина* **да бъде изтребен
и погубен от лицето на земята**[2].
(1) гл. 12:30; (2) гл. 14:7-11; 15:25-30; Пр. 13:6

14 **В онова време Авия, синът на
Еровоам, се разболя.**
2 **И Еровоам каза на жена си: Моля
те, стани и се предреши така, че да не
се познава, че си жената на Еровоам,
и иди в Сило. Ето, там е пророк Ахия,
който ми каза, че ще бъда цар над
този народ**[1]. (1) гл. 11:29-31
3 **И вземи със себе си десет хляба,**

питки и едно гърне мед, и иди при него[1]. Той ще ти каже какво ще стане с момчето[2].

(1) 1 Царе 9:7,8; 4 Царе 4:42; (2) 4 Царе 8:8,9

4 **И жената на Еровоам направи така. Стана и отиде в Сило, и дойде в къщата на Ахия. А Ахия не можеше да вижда, защото очите му бяха отслабнали поради възрастта му[1].** (1) Бит. 27:1

5 **А ГОСПОД беше казал на Ахия: Ето, жената на Еровоам идва, за да иска от теб слово за сина си, защото е болен. Така и така да ѝ кажеш, защото, когато дойде, ще се престори на друга.**

6 **И когато Ахия чу шума на краката ѝ, когато влизаше през вратата, той каза: Влез, Еровоамова жено, защо се преструваш на друга?[1] Но аз съм изпратен до теб с лоша** *вест[2]*.

(1) Пр. 21:30; (2) 1 Царе 15:16

7 **Иди, кажи на Еровоам: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Понеже Аз те издигнах отсред народа и те направих вожд над народа Си Израил[1],**

(1) гл. 11:37; 16:2

8 **и откъснах царството от Давидовия дом, и го дадох на теб; но ти не беше като слугата ми Давид, който пазеше заповедите Ми и който Ме следваше с цялото си сърце, за да върши само това, което е право пред Мен[1];** (1) гл. 3:3

9 **а ти извърши повече зло от всички, които бяха преди теб[1], и отиде и си направи други богове и леяни идоли, за да Ме разгневиш[2], и Ме отхвърли зад гърба си[3];** (1) гл. 16:25,30,33; Ер. 7:26; (2) гл. 15:30; Лев. 19:4; Втзк. 32:16; (3) Неем. 9:26; Пс. 50:17

10 **затова ето, Аз ще докарам зло на Еровоамовия дом, и ще отсека от Еровоам всеки от мъжки пол, и роба, и свободния[1] в Израил, и ще измета след Еровоамовия дом, както се измита тор, докато не остане нищо.**

(1) гл. 21:21; Втзк. 32:36; 4 Царе 9:8

11 **Който от Еровоамовия** *дом* **умре в града, ще го изядат кучетата[1], а който умре в полето, ще го изядат небесните птици, защото ГОСПОД изговори** *това[2]!*

(1) гл. 13:34; 16:3,4; 21:24; (2) гл. 15:29; Чис. 23:19; Ис. 40:5; Йоил 3:8

12 **А ти стани и иди у дома си. Когато краката ти влязат в града, детето ще умре.**

13 **И целият Израил ще го оплаче и ще го погребе, защото само то от Еровоамовия** *дом* **ще се положи в гроб, понеже в него от Еровоамовия дом се намери нещо добро[1] спрямо ГОСПОДА, Израилевия Бог.** (1) 2 Лет. 12:12

14 **И ГОСПОД ще си издигне цар над Израил, който ще изтреби дома на Еровоам в онзи ден[1]. Но какво? Дори и сега!** (1) гл. 15:27-29; Пр. 2:22

15 **Защото ГОСПОД ще порази Израил, както тръстика се клати във водата, и ще изкорени Израил от тази добра земя[1], която даде на бащите им, и ще ги разпръсне[2] отвъд реката** *Ефрат,* **понеже направиха ашерите си и разгневиха ГОСПОДА[3].** (1) Иис. Нав. 23:15; Ер. 24:10; (2) Втзк. 29:28; Ам. 5:27; (3) 4 Царе 17:11,17

16 **И ще предаде Израил[1] заради греховете на Еровоам, с които съгреши и с които въведе Израил в грях[2].**

(1) Втзк. 32:30; 4 Царе 17:23; Ос. 9:17; (2) гл. 12:30; 15:26,30,34; 16:2,13,19,26; 21:22; 22:52; 4 Царе 3:3; 10:31; 2 Лет. 28:19

17 **Тогава жената на Еровоам стана и си отиде, и дойде в Терса[1]. И когато престъпи прага на къщата, момчето умря.** (1) гл. 15:21,33; 16:6; Иис. Нав. 12:24; 4 Царе 15:14; Пес. 6:4

18 **И целият Израил го погреба и го оплака според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си, пророк Ахия.**

19 **А останалите дела на Еровоам, как воюва[1] и как царува, ето, те са записани в Книгата на летописите на израилевите царе[2].**

(1) 2 Лет. 13:2-20; (2) гл. 15:31; 16:5,14,20,27; 22:39; 4 Царе 1:18; 1 Лет. 9:1; 2 Лет. 20:34; 33:18

20 **Времето, през което Еровоам царува, беше двадесет и две години. И той легна при бащите си, а вместо него се възцари синът му Надав[1].** (1) гл. 15:25

ст. 21-31: 2 Лет. 12

21 **А Ровоам, синът на Соломон, царуваше в Юда[1]. Ровоам беше на четиридесет и една години, когато се възцари[2], и царува седемнадесет години в**

Ерусалим, града, който ГОСПОД беше избрал от всичките израилеви племена, за да постави там Името Си[3]. Името на майка му беше Наама, амонката[4].
(1) гл. 12:17,20; (2) гл. 11:43; (3) гл. 8:29; (4) гл. 11:1

22 **И Юда върши зло пред ГОСПОДА[1] и те Го разгневиха до ревност с греховете си, *с* които съгрешиха, повече от всичко, което бяха извършили бащите им[2].** (1) 4 Царе 17:19; (2) Втзк. 32:16; Ер. 7:26

23 **Защото и те си построиха високи места и *свещени* стълбове и ашери[1] на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво[2].** (1) гл. 3:3; 12:31; 15:12; 2 Лет. 24:18; Езек. 6:3-6; 16:24; (2) Втзк. 12:2; 4 Царе 16:4; 17:10; 2 Лет. 28:4; Ер. 2:20; Езек. 6:13

24 **И в земята имаше и посветени *блудници*[1]. Те постъпваха според всичките гнусотии на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове[2].**
(1) гл. 15:12; Втзк. 23:17; 4 Царе 23:7; (2) Лев. 18:26-30

25 **И в петата година на цар Ровоам египетският цар Сисак[1] се изкачи срещу Ерусалим.** (1) гл. 11:40

26 **И той отнесе съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща; взе всичко. Отнесе и всичките златни щитове, които Соломон беше направил[1].**
(1) гл. 10:16,17; 4 Царе 14:14

27 **А цар Ровоам направи вместо тях бронзови щитове и ги повери в ръката на началниците на телохранителите[1], които пазеха входа на царската къща.**
(1) 4 Царе 11:4,19

28 **И винаги, когато царят влизаше в ГОСПОДНИЯ дом, телохранителите ги носеха и после ги връщаха обратно в помещението на телохранителите.**

29 **А останалите дела на Ровоам и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе[1]?**
(1) гл. 15:7,23; 22:45; 4 Царе 8:23; 15:36; 2 Лет. 25:26

30 **А между Ровоам и Еровоам имаше война през всичките *им* дни[1].**
(1) гл. 12:24; 15:6,16

31 **И Ровоам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в Давидовия град[1]. Името на майка му беше Наама, амонката[1]. А вместо него се възцари синът му Авия[3].**
(1) гл. 2:10; (2) гл. 11:1; (3) гл. 15:1; 1 Лет. 3:10; Мт. 1:7

ст. 1-8: 2 Лет. 13; 14:1

15

В осемнадесетата година на цар Еровоам, сина на Нават, Авия се възцари над Юда[1]. (1) гл. 14:31

2 **Той царува три години в Ерусалим. Името на майка му беше Мааха, дъщерята на Авесалом*[1].** *във 2 Лет. 13:2: Михая, дъщерята на Уриил; (1) ст. 10; 2 Лет. 11:20-22

3 **И той ходи във всичките грехове на баща си, които той беше извършил преди него; и сърцето му не беше неразделено с ГОСПОДА, неговия Бог, както сърцето на баща му Давид[1].**
(1) гл. 3:3; Втзк. 17:20; 1 Царе 25:28; Лк. 1:6; Деян. 13:22

4 **Но заради Давид ГОСПОД, неговият Бог, му даде светилник в Ерусалим, като издигна сина му след него и утвърди Ерусалим[1];**
(1) гл. 11:32,36; Пс. 132:17; Римл. 11:29

5 **защото Давид беше вършил това, което беше право пред ГОСПОДА, и не се беше отклонил от нищо, което Той му беше заповядал, през всичките дни на живота си[1], освен в случая с хетееца Урия[2].** (1) ст. 3; (2) 2 Царе 12:9

6 **И между Ровоам и Еровоам имаше война през всичките дни на живота му[1].** (1) гл. 14:30

7 **А останалите дела на Авия и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе[1]? И между Авия и Еровоам имаше война.** (1) гл. 14:29

8 **И Авия легна при бащите си и го погребаха в Давидовия град[1]. А вместо него се възцари синът му Аса[2].**
(1) гл. 2:10; (2) 1 Лет. 3:10; Мт. 1:7

ст. 9-15: 2 Лет. 14:2-6; 15:8-19

9 **В двадесетата година на израилевия цар Еровоам Аса се възцари над Юда.**

10 **И царува в Ерусалим четиридесет и една години. Името на майка му беше Мааха, дъщеря на Авесалом*[1].**
*Всъщност тя му е баба. Такова пропускане на поколения е характерно за юдейските родословия, вж. ст. 11.; (1) ст. 2

11 Аса върши това, което беше право пред ГОСПОДА, както баща му Давид[1]. (1) гл. 3:3; 22:43; 4 Царе 12:2; 14:3; 15:3,34

12 Той премахна посветените *блудници* от земята[1] и махна всичките идоли, които бяха направили бащите му[2]. (1) гл. 14:24; 22:46; (2) гл. 11:7,8; 14:23

13 И майка си Мааха, и нея отхвърли от *положението на* царица понеже беше направила идол на Ашера. Аса съсече нейния идол и го изгори при потока Кедрон[1]. (1) Втзк. 9:21; 4 Царе 10:26

14 Но високите места не се премахнаха[1]; обаче сърцето на Аса беше неразделено с ГОСПОДА през всичките му дни[2]. (1) гл. 3:3; (2) гл. 8:61

15 И той донесе в ГОСПОДНИЯ дом вещите, посветени от баща му, и вещите, посветени от самия него – сребро и злато, и съдове.

ст. 16-24: 2 Лет. 16:1-6,11-14

16 А между Аса и израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни[1]. (1) ст. 32; гл. 14:30

17 Израилевият цар Вааса се изкачи против Юда и построи Рама[1], за да не остави никого да излиза или да влиза при юдовия цар Аса. (1) Иис. Нав. 18:25

18 Тогава Аса взе всичкото сребро и злато, останало в съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и в съкровищата на царската къща, и ги предаде в ръцете на слугите си. И цар Аса ги изпрати на арамейския цар[1] Венадад, сина на Тавримон, син на Есион, който живееше в Дамаск[2], и каза: (1) 4 Царе 12:18; (2) гл. 11:23,24

19 *Нека има* договор между мен и теб, между моя баща и твоя баща. Ето, изпращам ти подарък от сребро и злато; иди и развали договора си с израилевия цар Вааса, за да се оттегли от мен!

20 И Венадад послуша цар Аса и изпрати военачалниците си срещу израилевите градове, и нападна Иион, Дан[1], Авел-Вет-Мааха[2] и целия Хинерот[3] заедно с цялата земя на Нефталим[4]. (1) Съд. 18:29; (2) 2 Царе 20:15; (3) Иис. Нав. 11:2; (4) гл. 20:34; Иис. Нав. 19:39

21 А когато Вааса чу това, спря да строи Рама и остана в Терса[1]. (1) гл. 14:17

22 Тогава цар Аса свика целия Юда, без никакво изключение, и отнесоха камъните и дървения материал на Рама, с който Вааса беше градил. И с тях цар Аса построи Гава Вениаминова[1] и Масфа[2]. (1) Иис. Нав. 18:24; (2) Иис. Нав. 18:26; Ер. 41:9,10

23 А всички останали дела на Аса и цялото му юначество[1], и всичко, което извърши, и градовете, които построи, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе[2]? Но във времето на старостта си той се разболя в краката. (1) 2 Лет. 14:8-15; (2) гл. 14:29

24 И Аса легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид[1]. А вместо него се възцари синът му Йосафат[2]. (1) гл. 2:10; (2) гл. 22:41; 1 Лет. 3:10; 2 Лет. 17:1

25 А във втората година на юдовия цар Аса над Израил се възцари Надав, синът на Еровоам[1], и царува над Израил две години. (1) гл. 14:20

26 И той върши зло пред ГОСПОДА и ходи в пътя на баща си и в греха му, с който той въведе Израил в грях[1]. (1) ст. 34; гл. 14:16; 3 Йн. 11

27 И Вааса, синът на Ахия, от исахаровия дом, направи заговор против него[1]. И Вааса го уби[2] при Гиветон, който принадлежеше на филистимците, докато Надав и целият Израил обсаждаха Гиветон[3]. (1) гл. 16:9,16; 4 Царе 9:14; 2 Лет. 24:25; (2) гл. 16:10; (3) гл. 16:15; Иис. Нав. 19:44

28 Вааса го уби в третата година на юдовия цар Аса и се възцари вместо него.

29 И щом се възцари, той изби целия Еровоамов дом[1]. Не остави на Еровоам нищо, което дишаше, докато не го изтреби, според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез слугата Си Ахия, силонеца[2], (1) гл. 13:34; (2) гл. 14:10-14; 16:3,7,11; 4 Царе 9:9

30 заради греховете на Еровоам, *с* които той съгреши, и с които въведе Израил в грях, заради гнева, с който

разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог[1].
(1) гл. 14:9; 21:21,22

31 **А останалите дела на Надав и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**?** (1) гл. 14:19

32 **И между Аса и израилевия цар Вааса имаше война през всичките им дни**[1]**.** (1) ст. 16

33 **В третата година на юдовия цар Аса Вааса, синът на Ахия, се възцари в Терса**[1] **над целия Израил** *и царува* **двадесет и четири години.** (1) гл. 14:17

34 **Той върши зло пред ГОСПОДА и ходи в пътя на Еровоам и в греха му, с който той въведе Израил в грях**[1]**.**
(1) ст. 26

16 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше към Ииуй, сина на Ананий**[1]**, против Вааса и каза:** (1) 4 Царе 17:13; 2 Лет. 16:7

2 **Понеже Аз те издигнах от пръстта и те направих вожд над народа Си Израил**[1]**, а ти ходи в пътя на Еровоам и въведе народа Ми Израил в грях, да Ме разгневяват с греховете си**[2]**,**
(1) гл. 14:7; Пс. 113:7,8; (2) гл. 14:16

3 **ето, Аз ще измета след Вааса и дома му и ще направя дома ти като дома на Еровоам, сина на Нават**[1]**.** (1) гл. 15:29,30

4 **Който от Вааса умре в града, ще го изядат кучетата, а който от него умре в полето, ще го изядат небесните птици**[1]**.** (1) гл. 14:11

5 **А останалите дела на Вааса и това, което той извърши, и неговото юначество, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**?**
(1) гл. 14:19

6 **И Вааса легна при бащите си и беше погребан в Терса**[1]**. А вместо него се възцари синът му Ила**[2]**.**
(1) гл. 14:17; (2) ст. 8

7 **И ГОСПОДНОТО слово беше чрез пророк Ииуй, сина на Ананий**[1]**, против Вааса и против неговия дом заради цялото зло, което той извърши пред ГОСПОДА, за да Го разгневи с делото на ръцете си, и стана като дома на Еровоам, а също и защото го изтреби**[2]**.** (1) ст. 1; (2) гл. 15:29

8 **В двадесет и шестата година на юдовия цар Аса Ила, синът на Вааса, се възцари над Израил**[1] **в Терса,** *и царува* **две години.** (1) ст. 6

9 **И слугата му Зимрий, началник на половината му колесници, направи заговор против него**[1]**. А той беше в Терса и пиеше и се беше напил**[2] **в къщата на Арса, който беше** *управител* **над дома в Терса.** (1) гл. 15:27; (2) гл. 20:16; Пр. 23:34

10 **И Зимрий влезе и го удари, и го уби**[1] **в двадесет и седмата година на юдовия цар Аса; и се възцари вместо него**[2]**.** (1) гл. 15:27; 4 Царе 9:31; (2) ст. 15; 4 Царе 15:10

11 **И когато се възцари, веднага щом седна на престола си, той изби целия дом на Вааса; не му остави никого от мъжки пол, нито сродниците му, нито от приятелите му**[1]**.** (1) гл. 15:29; Пс. 109:13

12 **Така Зимрий изтреби целия дом на Вааса според словото на ГОСПОДА, което Той говори против Вааса чрез пророк Ииуй,**

13 **заради всичките грехове на Вааса и греховете на сина му Ила,** *с* **които те съгрешиха и с които въведоха Израил в грях и разгневиха ГОСПОДА, Израилевия Бог, с идолите си**[1]**.** (1) ст. 26; гл. 14:16

14 **А останалите дела на Ила и всичко, което той извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**?** (1) ст. 27; гл. 14:19

15 **В двадесет и седмата година на юдовия цар Аса Зимрий царува седем дни в Терса**[1]**. А народът беше разположен на стан против Гиветон**[2]**, който принадлежеше на филистимците.**
(1) ст. 10; (2) гл. 15:27

16 **И народът, който беше разположен на стан, чу да се казва: Зимрий направил заговор и убил царя**[1]**. И в онзи ден в стана целият Израил направи военачалника Амрий цар над Израил.**
(1) гл. 15:27

17 **Тогава Амрий и целият Израил с него се изкачиха от Гиветон и обсадиха Терса.**

18 **И когато Зимрий видя, че градът беше превзет, той влезе във вътрешната царска къща и изгори с огън царската къща над себе си, и умря**[1]

(1) 2 Царе 17:23

19 **заради греховете си,** *с* **които съгреши, като върши зло пред ГОСПОДА, като ходи в пътя на Еровоам и в греха му, който той извърши и въведе Израил в грях**[1]**.** (1) гл. 14:16

20 **А останалите дела на Зимрий и заговора, който той направи, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**?** (1) ст. 27; гл. 14:19

21 **Тогава израилевият народ се раздели на две части: половината от народа последва Тивний, сина на Гинат, за да го направят цар, а половината последва Амрий**[1]**.** (1) Пр. 28:2; Ис. 9:19

22 **Но народът, който последва Амрий, надделя над народа, който последва Тивний, сина на Гинат. И Тивний умря, а Амрий се възцари.**

23 **В тридесет и първата година на юдовия цар Аса Амрий**[1] **се възцари над Израил** *и царува* **дванадесет години. Шест години царува в Терса.**

(1) 4 Царе 8:26

24 **И купи хълма Самария**[1] **от Семер за два таланта сребро. И построи** *град* **на хълма и нарече града, който построи, Самария, по името на Семер,** *бившия* **собственик на хълма.**

(1) Ам. 6:1; Мих. 1:5,6

25 **И Амрий вършеше зло пред ГОСПОДА и постъпваше по-лошо от всички, които бяха преди него**[1]**.**

(1) ст. 30,33; гл. 14:9; 21:25,26; 4 Царе 17:2; Мих. 6:16; 2 Тим. 3:13

26 **И ходеше в целия път на Еровоам, сина на Нават, и в неговите грехове, с които той въведе Израил в грях и те разгневиха ГОСПОДА, Израилевия Бог, с идолите си**[1]**.** (1) ст. 13

27 **А останалите дела на Амрий, които извърши, и неговото юначество, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**?**

(1) ст. 14,20

28 **И Амрий легна при бащите си**[1] **и беше погребан в Самария. А вместо него се възцари синът му Ахав**[1]**.**

(1) ст. 6,8

29 **Ахав, синът на Амрий, се възцари над Израил в тридесет и осмата година на юдовия цар Аса и Ахав, синът на Амрий, царува над Израил в Самария двадесет и две години.**

30 **И Ахав, синът на Амрий, върши зло пред ГОСПОДА повече от всички, които бяха преди него.**

31 **И като че беше малко това, че ходи в греховете на Еровоам, сина на Нават, той взе за жена Езавел**[1]**, дъщерята на сидонския цар**[2] **Етваал, и отиде да служи на Ваал и му се поклони**[3]**.**

(1) Откр. 2:20; (2) Съд. 1:31; 4 Царе 9:34; (3) Втзк. 7:3,4; Ос. 2:13

32 **И издигна олтар за Ваал в храма на Ваал**[1]**, който построи в Самария**[2]**.**

(1) гл. 18:18; 4 Царе 10:18,21; (2) 4 Царе 3:2

33 **Ахав направи и ашерата**[1]**. Така Ахав направи повече, за да разгневи ГОСПОДА, Израилевия Бог, от всичките израилеви царе, които бяха преди него**[2]**.** (1) 4 Царе 13:6; 2 Лет. 21:13; (2) ст. 25; 2 Лет. 33:6

34 **В неговите дни ветилецът Хиил построи** *отново* **Ерихон. Със** *смъртта на* **първородния си** *син* **Авирон положи основите му и със** *смъртта на* **най-младия си** *син* **Сегув постави вратите му, според словото на ГОСПОДА, което Той говори чрез Иисус, сина на Навий**[1]**.**

(1) Иис. Нав. 6:26

17 **А тесвиецът Илия**[1]**, който беше от жителите на Галаад, каза на Ахав: Жив е ГОСПОД, Израилевият Бог, пред когото стоя**[2] **– тези години няма да има нито роса, нито дъжд, освен по моята дума**[3]**!** (1) 4 Царе 1:3; 2 Лет. 21:12; Мал. 4:5; Мт. 11:14; 17:3; (2) гл. 18:15; 4 Царе 3:14; (3) гл. 8:35; Лк. 4:25; Як. 5:17; Откр. 11:6

2 **И ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:**

3 **Иди си оттук и се обърни на изток, и се скрий при потока Херит, който е пред Йордан.**

4 **И ще пиеш от потока, а Аз заповядах на враните**[1] **да те хранят там**[2]**.**

(1) Йона 1:17; 2:1,10; (2) ст. 9; гл. 19:6; Мт. 6:26

5 **И той отиде и направи според ГОС-
ПОДНОТО слово; отиде и остана при
потока Херит, който е пред Йордан.**
6 **И враните му носеха хляб и месо
сутрин и хляб и месо вечер и той пи-
еше от потока[1].** (1) Пс. 33:18,19
7 **А след известно време потокът пре-
съхна, понеже нямаше дъжд в земя-
та[1].** (1) Втзк. 28:22; Йов 12:15; Йоил 1:20
8 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше
към него и каза:**
9 **Стани, иди в Сарепта[1] Сидонска и
остани там. Ето, Аз заповядах на една
вдовица там да те храни[2].**
(1) Авд. 20; (2) ст. 4; Лк. 4:26
10 **И той стана и отиде в Сарепта. И
когато дойде до портата на града, ето,
там беше една вдовица, която съби-
раше дърва. И той извика към нея и
каза: Моля те, донеси ми малко вода в
съд, за да пия[1]!** (1) Йн. 4:7
11 **И докато тя отиваше да донесе,
той извика към нея и каза: Моля те,
донеси ми** *и* **залък хляб в ръката си!**
12 **А тя каза: Жив е ГОСПОД, твоят
Бог – нямам пита,** *а* **само една шепа
брашно в делвата и малко масло в
стомната[1]; и ето, събирам няколко
дръвца, и ще ида да го приготвя за
мен и за сина ми, за да го изядем и**
после **да умрем.** (1) 4 Царе 4:2
13 **А Илия ѝ каза: Не се бой; влез и
направи, както каза. Но първо ми на-
прави една малка питка от него и ми
донеси, и след това направи за себе
си и за сина си.**
14 **Защото така казва ГОСПОД, Изра-
илевият Бог: Делвата с брашното няма
да свърши и стомната с маслото няма
да намалее до деня, когато ГОСПОД
изпрати дъжд по лицето на земята.**
15 **И тя отиде и направи според сло-
вото на Илия; и тя, и той, и домът ѝ
ядоха** *много* **дни[1].** (1) Мт. 10:41
16 **Делвата с брашното не свърши и
стомната с маслото не намаля според
словото на ГОСПОДА, което Той гово-
ри чрез Илия[1].** (1) гл. 22:38; 4 Царе 1:17; 5:14
17 **А след това синът на жената, сто-
панката на къщата, се разболя и бо-
лестта му беше толкова тежка, че в
него не остана дъх[1].**
(1) 4 Царе 4:20; Йн. 11:3,11
18 **Тогава тя каза на Илия: Какво** *общо*
**имам аз с теб, Божи човече[1]? Ти си
дошъл при мен, за да ми припомниш
греха ми[2] и да умориш сина ми!**
(1) Съд. 13:6; Мт. 8:29; (2) Бит. 44:16; Йов 13:26
19 **А той ѝ каза: Дай ми сина си. И
той го взе от скута ѝ и го занесе в
горната стая, където живееше, и го по-
ложи на леглото си.**
20 **И извика към ГОСПОДА и каза:
ГОСПОДИ, Боже мой, зло ли правиш
и на вдовицата, при която живея, като
уморяваш сина ѝ[1]?** (1) Бит. 38:7,10; 4 Царе 4:33
21 **И той се простря три пъти вър-
ху детето[1] и извика към ГОСПОДА, и
каза: ГОСПОДИ, Боже мой, моля Те,
нека душата на това дете се върне в
него!** (1) 4 Царе 4:34,35; Деян. 20:10
22 **И ГОСПОД чу гласа на Илия и
душата на детето се върна в него и то
се съживи[1].** (1) 1 Царе 2:6; Мт. 9:25
23 **И Илия взе детето и го свали от
горната стая в къщата, и го даде на
майка му. И Илия каза: Ето, синът ти
е жив[1]!** (1) 4 Царе 4:36,37
24 **Тогава жената каза на Илия: Сега
познавам, че си Божи човек и че ГОС-
ПОДНОТО слово в устата ти е исти-
на[1].** (1) гл. 12:22; 4 Царе 4:9,16; Йн. 3:2

**18 И след много дни ГОСПОДНОТО
слово беше към Илия в третата година**
на сушата **и каза: Иди, покажи се на
Ахав, и Аз ще изпратя дъжд по лицето
на земята[1].** (1) Ер. 14:22
2 **И Илия отиде[1] да се покаже на
Ахав[2]. А гладът в Самария беше стра-
шен[3].** (1) 4 Царе 1:4;
(2) Пс. 56:4; (3) Лев. 26:20; 4 Царе 6:25; Лк. 4:25
3 **И Ахав повика Авдия, който беше**
управител **над дома. А Авдия много се
боеше от ГОСПОДА[1];** (1) Неем. 7:2; Пс. 112:1
4 **и когато Езавел избиваше ГОСПОД-
НИТЕ пророци[1], Авдия беше взел сто
пророци и ги беше скрил, по петдесет**

в пещера, и ги хранеше с хляб и во-
да[2]. (1) 4 Царе 9:7; (2) Гал. 6:10
5 **И Ахав каза на Авдия: Обиколи зе-**
мята до всичките водни извори и до
всичките потоци; може би ще наме-
рим трева, за да запазим живи конете
и мулетата и да не избиваме доби-
тъка.
6 **И те си разделиха земята, за да я**
обиколят: Ахав отиде сам по един път,
а Авдия отиде сам по друг път.
7 **И когато Авдия беше на пътя, ето,**
Илия го срещна. И той го позна и
падна на лицето си, и каза: Ти ли си,
господарю мой, Илия?
8 **А той му каза: Аз съм. Иди, кажи на**
господаря си: Ето Илия.
9 **А той каза: Какво съм сгрешил, че**
предаваш слугата си в ръката на Ахав,
за да ме убие?
10 **Жив е ГОСПОД, твоят Бог – няма**
народ или царство, където господарят
ми да не е пращал да те търсят[1]**! И**
когато кажеха: Няма го! – той караше
царството или народа да се закълнат,
че не са те намерили.
(1) 1 Царе 23:23; Ер. 26:20-23
11 **А сега ти казваш: Иди, кажи на**
господаря си: Ето Илия!
12 **И ще стане така, че когато си оти-**
да от теб, ГОСПОДНИЯТ Дух ще те
отнесе не знам къде[1]**; и когато отида**
и кажа на Ахав и той не те намери,
ще ме убие[2]**! А слугата ти се бои от**
ГОСПОДА от младостта си[3]. (1) 4 Царе 2:16;
Езек. 3:12; Деян. 8:39; (2) 1 Царе 16:2; (3) Пс. 71:5
13 **Не е ли съобщено на господаря ми**
какво направих, когато Езавел убива-
ше ГОСПОДНИТЕ пророци – че скрих
сто души от ГОСПОДНИТЕ пророци,
по петдесет в пещера, и ги храних с
хляб и вода[1]**?** (1) Пр. 28:12; Евр. 6:10; 11:38
14 **А сега ти казваш: Иди, кажи на**
господаря си: Ето Илия. Той ще ме
убие[1]**!** (1) 1 Царе 16:2
15 **Тогава Илия каза: Жив е ГОСПОД**
на Войнствата, пред когото стоя[1] **–**
днес непременно ще му се покажа!
(1) гл. 17:1
16 **Тогава Авдия отиде да посрещне**
Ахав и му каза[1]**. И Ахав отиде да по-**
срещне Илия. (1) Ер. 39:17,18
17 **И когато Ахав видя Илия, Ахав му**
каза: Ти ли си, който докара беда на
Израил[1]**?** (1) Ам. 7:10
18 **А той отговори: Не аз докарах беда**
на Израил, а ти[1] **и твоят бащин дом,**
защото оставихте заповедите на ГОС-
ПОДА[2] **и последвахте ваалимите**[3]**.**
(1) 2 Лет. 28:19; (2) Ер. 2:19; (3) гл. 16:31,32
19 **И сега изпрати** *и* **събери целия Из-**
раил при мен на планината Кармил[1]
и четиристотин и петдесетте пророци
на Ваал[2]**, и четиристотинте пророци на**
Ашера, които ядат на трапезата на Еза-
вел. (1) Иис. Нав. 19:26; Пес. 7:5; (2) 4 Царе 3:13
20 **И Ахав изпрати сред всичките из-**
раилеви синове и събра пророците[1] **на**
планината Кармил. (1) гл. 22:6; Ер. 23:13
21 **Тогава Илия дойде при целия народ**
и каза: Докога ще куцате на две стра-
ни[1]**? Ако ГОСПОД е Богът, следвайте**
Него; а ако *е* **Ваал, следвайте него**[2]**! Но**
народът не му отговори нито дума.
(1) 4 Царе 17:41; Мт. 6:24; Откр. 3:15; (2) Иис. Нав. 24:15
22 **Тогава Илия каза на народа: Само**
аз останах[1] **пророк на ГОСПОДА, а**
пророците на Ваал са четиристотин и
петдесет мъже. (1) гл. 19:10,14
23 **Нека сега ни дадат два юнеца. Те**
нека си изберат единия юнец и да го
разсекат на късове, и да го сложат на
дървата, но да не слагат огън. И аз ще
приготвя другия юнец и ще го сложа
на дървата, но няма да сложа огън.
24 **Тогава вие призовете името на ва-**
шия бог и аз ще призова Името на
ГОСПОДА. И Богът, който отговори с
огън, Той е Бог[1]**. И целият народ отго-**
вори и каза: Добро е това слово[2]**.**
(1) ст. 38,39; (2) гл. 2:38
25 **И Илия каза на пророците на Ваал:**
Изберете си единия юнец и го пригот-
вете първо вие, защото сте много; и
призовете името на вашия бог, но не
слагайте огън.
26 **И те взеха юнеца, който им се**
даде, и го приготвиха, и призоваваха

името на Ваал от сутринта до пладне и казваха: О, Ваал, отговори ни! Но нямаше глас и никой не отговори[1]. И те подскачаха около олтара, който бяха направили. (1) Изх. 8:18; Пс. 115:4-8; Ис. 46:7

27 **И около пладне Илия им се присмиваше и казваше: Викайте със силен глас, защото той е бог – или се е замислил, или е по нуждата си, или е на път, или може би спи и трябва да се събуди!**

28 **А те викаха със силен глас и се режеха според обичая си с мечове и копия, докато кръвта бликна от тях[1].** (1) Ер. 47:5; Зах. 13:6

29 **А когато мина пладне, те пророкуваха[1] до** *времето,* **когато се принася хлебния принос[2], но нямаше глас и нямаше кой да отговори, и нямаше кой да обърне внимание[3].** (1) 1 Царе 10:5; Мт. 6:7; (2) Изх. 29:41; Дан. 9:21; (3) ст. 26

30 **Тогава Илия каза на целия народ: Приближете се при мен. И целият народ се приближи при него. И той поправи ГОСПОДНИЯ олтар, който беше съборен[1].** (1) гл. 19:10

31 **И Илия взе дванадесет камъка според броя на племената на синовете на Яков[1], към когото беше ГОСПОДНОТО слово, казвайки: Израил ще бъде името ти[2]!** (1) Изх. 24:4; (2) Бит. 32:28

32 **И той построи от камъните олтар[1] в ГОСПОДНОТО Име и около олтара направи ров, широк, колкото да побере две сати семе*.** **т.е.* на тази площ би могло да се засее това количество семе; (1) Бит. 12:7,8; Съд. 6:24

33 **После нареди дървата, разсече юнеца на късове и го сложи на дървата, и каза: Напълнете четири ведра с вода и** *я* **излейте върху всеизгарянето и върху дървата[1].** (1) Лев. 1:6-8

34 **И каза: Повторете. И те повториха. И** *пак* **каза: Потретете. И потретиха.**

35 **И водата течеше около олтара и той напълни и рова с вода.**

36 **И** *по времето,* **когато се принася хлебният принос[1], пророк Илия се приближи и каза: ГОСПОДИ, Боже на Авраам, Исаак и Израил[2]! Нека днес стане известно, че Ти си Бог в Израил[3], и че аз съм Твой слуга, и че по Твоето слово направих всичко това[4]!** (1) ст. 29; (2) Изх. 3:6; 2 Лет. 30:6; (3) гл. 20:28; 1 Царе 17:46; 2 Царе 7:26; 4 Царе 19:19; (4) гл. 22:28; Чис. 16:28; 4 Царе 5:8

37 **Отговори ми, ГОСПОДИ! Отговори ми, за да познае този народ, че Ти, ГОСПОДИ, си Богът[1], и че Ти си обърнал сърцата им обратно** *към Себе Си[2]!* (1) ст. 36; (2) Пс. 109:27; Лк. 1:16,17

38 **Тогава падна огън от ГОСПОДА[1] и изгори всеизгарянето и дървата, и камъните, и пръстта[2], и облиза водата, която беше в рова.** (1) Откр. 13:13; (2) Лев. 9:24; 2 Лет. 7:1

39 **И когато целият народ видя това,** *всички* **паднаха по лице и казаха: ГОСПОД, Той е Богът! ГОСПОД, Той е Богът[1]!** (1) ст. 24; Изх. 20:2,3; 2 Лет. 33:13; Пс. 50:7; Езек. 20:5,7

40 **Тогава Илия им каза: Хванете пророците на Ваал! Никой от тях да не избяга! И те ги хванаха и Илия ги заведе при потока Кисон[1], и там ги изкла[2].** (1) Съд. 4:7,13; (2) гл. 19:1,17; Втзк. 13:5,9; 4 Царе 10:25; 2 Лет. 23:15

41 **Тогава Илия каза на Ахав: Изкачи се, яж и пий; защото** *се чува* **звукът на силен дъжд.**

42 **И Ахав се изкачи да яде и да пие. А Илия се изкачи на върха на Кармил[1] и се наведе до земята, и сложи лицето си между коленете си[2].** (1) Ер. 46:18; (2) 1 Царе 12:18; Йов 37:11-13; Як. 5:18

43 **И каза на слугата си: Изкачи се и погледни към морето. И той се изкачи и погледна, и каза: Няма нищо. И той каза: Иди пак.** *И така* **седем пъти[1].** (1) Иис. Нав. 6:4; 4 Царе 4:35

44 **И на седмия път каза: Ето, от морето се издига облак, малък колкото човешка длан. И** *Илия* **каза: Изкачи се** *и* **кажи на Ахав: Впрегни** *колесницата си* **и слез, за да не те спре дъждът.**

45 **А междувременно небето почерня от облаци и вятър и заваля силен дъжд. И Ахав се качи на колесницата си и отиде в Езраел[1].** (1) гл. 21:1,23; Иис. Нав. 17:16

46 **Тогава ГОСПОДНАТА ръка беше върху Илия[1] и той препаса слабините**

си[2], и изтича пред Ахав до прохода на Езраел. (1) 4 Царе 3:15; Езек. 1:3; (2) 4 Царе 1:8

19 **И Ахав разказа на Езавел всичко, което беше направил Илия, и как беше избил с меч всичките пророци[1].** (1) гл. 18:40

2 **Тогава Езавел изпрати до Илия пратеник да каже: Така да ми направят боговете и така да прибавят, ако утре около това време не направя живота ти като живота на един от тях[1]!** (1) гл. 2:23; 4 Царе 6:31; Деян. 23:12

3 **А като видя това, той стана и побягна за живота си[1], и отиде до Вирсавее[2], който принадлежи на Юда, и остави там слугата си.** (1) 1 Царе 27:1; (2) Бит. 21:31

4 **А той самият отиде на един ден път в пустинята и дойде, и седна под една хвойна. И поиска за душата си да умре[1] и каза: Стига! Сега, ГОСПОДИ, вземи душата ми, защото не съм подобър от бащите си.** (1) Чис. 11:15; Йов 6:8,9; Ер. 20:18; Йона 4:3,8

5 **И легна и заспа под хвойната. И ето, Ангел се допря до него и му каза[1]: Стани, яж!** (1) Лк. 22:43; Деян. 12:7; Евр. 1:14

6 **И когато погледна, ето, при главата му имаше пита, печена на горещи камъни, и стомна с вода. И той яде и пи[1], и пак легна.** (1) гл. 17:6

7 **И Ангелът ГОСПОДЕН дойде пак, втори път и се допря до него, и каза: Стани, яж, защото пътят е много дълъг за теб.**

8 **И той стана и яде, и пи[1], и със силата от онази храна вървя четиридесет дни и четиридесет нощи[2] до Божията планина Хорив[3].** (1) гл. 17:6; (2) Изх. 24:18; Мт. 4:2; (3) Изх. 3:1

9 **Там влезе в една пещера и пренощува там. И ето, ГОСПОДНОТО слово** *беше* **към него и му каза: Какво правиш тук, Илия?[1]** (1) Бит. 16:8

10 **А той каза: Много ревнувах за ГОСПОДА[1], Бога на Войнствата; защото израилевите синове оставиха завета Ти[2], събориха олтарите Ти[3] и избиха с меч пророците Ти[4]. Само аз останах[5], а** *и* **моя живот търсят да отнемат[6].** (1) Чис. 25:13; 4 Царе 10:16; Пс. 119:139; (2) Пс. 78:37; (3) гл. 18:30; (4) Мк. 12:4,5; Евр. 11:37; (5) гл. 18:22; Ис. 49:4; Ер. 2:30; (6) Неем. 9:26; Мк. 9:13; Йн. 7:1; Римл. 11:2,3

11 **Тогава Той каза: Излез и застани на планината пред ГОСПОДА. И ето, ГОСПОД мина и голям и силен вятър[1] цепеше планините и разбиваше скалите[2] пред ГОСПОДА,** *но* **ГОСПОД не беше във вятъра; а след вятъра – земетресение[3],** *но* **ГОСПОД не беше в земетресението;** (1) Езек. 1:4; (2) Наум 1:3,6; (3) Пс. 68:8

12 **а след земетресението – огън[1],** *но* **ГОСПОД не беше в огъня; а след огъня – звук** *като* **от тих повей[2].** (1) Втзк. 4:11,12; (2) Зах. 4:6

13 **И когато Илия го чу, покри лицето си[1] с кожуха си и излезе, и застана на входа на пещерата. И ето, глас** *беше* **към него и каза: Какво правиш тук, Илия?** (1) Изх. 3:6

14 **А той каза: Много ревнувах за ГОСПОДА, Бога на Войнствата; защото израилевите синове оставиха завета Ти, събориха олтарите Ти и избиха с меч пророците Ти. Само аз останах, а** *и* **моя живот търсят да отнемат.**

15 **И ГОСПОД му каза: Иди, върни се по пътя си в пустинята към Дамаск; и когато отидеш, помажи Азаил за цар над Арам[1];** (1) 4 Царе 8:15

16 **а Ииуй, сина на Намесий, помажи за цар над Израил[1]; а Елисей[2], сина на Сафат от Авел-Меола[3], помажи за пророк вместо теб.** (1) гл. 1:34; 4 Царе 9:2,3; (2) 4 Царе 2:1; (3) гл. 4:12

17 **Който се избави от меча на Азаил, него Ииуй ще убие[1]; а който се избави от меча на Ииуй, него Елисей ще убие.** (1) 4 Царе 9:24

18 **Но Аз съм оставил в Израил седем хиляди души, всичките колена, които не са се преклонили пред Ваал[1], и всяка уста, която не го е целунала[2].** (1) Римл. 11:4; (2) Йов 31:27; Ос. 13:2

19 **И той тръгна оттам и намери Елисей, сина на Сафат, който ореше с дванадесет двойки** *говеда* **пред себе**

си[1]**, а** *самият* **той беше с дванадесе-**
тата. И Илия се приближи до него и
хвърли кожуха си върху него[2]**.**
(1) Изх. 3:1; Съд. 6:11; Ам. 7:14,15; (2) 4 Царе 2:8,13
20 **А той остави говедата и изтича**
след Илия, и каза: Моля те, нека целу-
на баща си и майка си и ще те пос-
ледвам[1]**! А той му каза: Иди, върни се,**
защото какво съм ти направил?
(1) Бит. 31:28; Лк. 9:59-62
21 **И той се върна от него и взе двой-**
ката говеда, и ги закла, и свари месото
им с впряга на говедата[1]**, и даде на**
хората, и те ядоха. После стана и пос-
ледва Илия[2]**, и му слугуваше**[3]**.**
(1) 2 Царе 24:22; (2) Мт. 4:22; 9:9;
(3) 4 Царе 3:11; Фил. 2:22

20 **А арамейският цар Венадад**[1] **съ-**
бра цялата си войска. Тридесет и два-
ма царе бяха с него и коне, и колес-
ници. И се изкачи и обсади Самария[2]**,**
и воюваше срещу нея.
(1) 4 Царе 6:8; 8:7; (2) 4 Царе 6:24
2 **И той изпрати пратеници в града до**
израилевия цар Ахав и му каза: Така
казва Венадад:
3 **Среброто ти и златото ти са мои;**
и жените ти, и синовете ти, най-хуба-
вите, са мои!
4 **И израилевият цар отговори и каза:**
Според думата ти, господарю мой,
царю – твой съм аз с всичко, което
имам[1]**.** (1) 1 Царе 11:10; 4 Царе 18:14
5 **И пратениците дойдоха пак и каза-**
ха: Така говори Венадад и казва: Наис-
тина аз изпратих до теб да кажат: Да
ми дадеш среброто си и златото си, и
жените си, и синовете си! –
6 **но утре около това време, аз ще**
изпратя слугите си при теб и те ще
претърсят къщата ти и къщите на слу-
гите ти; и всичко, което ти се вижда
желателно, ще го вземат в ръцете си и
ще го отнесат.
7 **Тогава израилевият цар повика**
всичките старейшини на земята и
каза: Забележете, моля ви, и вижте,
че този търси зло[1]**; защото изпрати до**
мен за жените ми и синовете ми и за
среброто ми и златото ми и аз не му
отказах. (1) 4 Царе 5:7
8 **И всичките старейшини и целият**
народ му казаха: Не го слушай и не
се съгласявай.
9 **И той каза на пратениците на Ве-**
надад: Кажете на господаря ми, царя:
Всичко, за което първо изпрати до слу-
гата си, ще направя, но това нещо
не мога да направя. И пратениците си
отидоха и му отнесоха отговор.
10 **Тогава Венадад изпрати до него и**
каза: Така да ми направят боговете и
така да прибавят[1]**, ако пръстта на Са-**
мария бъде достатъчна за шепите на
целия народ, който ме следва[2]**!**
(1) гл. 2:23; (2) 4 Царе 18:24
11 **Тогава израилевият цар отговори**
и каза: Кажете *му:* **Нека онзи, който**
опасва *оръжието си,* **не се хвали като**
онзи, който *го* **разпасва**[1]**!** (1) Пр. 27:1
12 **И когато** *Венадад* **чу тази дума, до-**
като той и царете, *които бяха с него,*
пиеха в шатрите[1]**, той каза на слугите**
си: Стройте *се за бой!* **И те** *се* **строиха**
за бой **срещу града.** (1) Пр. 31:4
13 **И ето, един пророк се приближи**
до израилевия цар Ахав и каза: Така
казва ГОСПОД: Видя ли цялото това
голямо множество? Ето, днес Аз ще го
предам в ръката ти[1] **и ще познаеш, че**
Аз съм ГОСПОД[2]**.** (1) Иис. Нав. 10:8;
4 Царе 3:18; 2 Лет. 20:15; (2) ст. 28; гл. 18:39
14 **А Ахав каза: Чрез кого? И той каза:**
Така казва ГОСПОД: Чрез слугите на
областните управители. И той каза:
Кой да започне сражението? И *проро-*
кът **каза: Ти.**
15 **Тогава той преброи слугите на об-**
ластните управители, а те бяха двес-
та тридесет и двама души; а след тях
преброи целия народ, всички израиле-
ви синове – седем хиляди *души*[1]*.*
(1) Пс. 33:16
16 **И те излязоха по пладне, а Венадад**
пиеше и се напиваше в шатрите[1]**, той**
и царете, тридесет и двамата царе, съ-
юзниците му. (1) гл. 16:9; Ис. 5:22

17 Първи излязоха слугите на областните управители. И Венадад изпрати *хора* и му съобщиха, и казаха: Мъже излязоха от Самария.

18 А той каза: Ако са излезли за мир, хванете ги живи; и ако са излезли за война, *пак* ги хванете живи.

19 Тези излязоха от града: слугите на областните управители и войската, която ги следваше.

20 И всеки уби човека *насреща* си; и арамейците побягнаха, и Израил ги преследва[1]; а арамейският цар Венадад избяга на кон с конниците.
(1) Съд. 7:21,23; 4 Царе 7:6,7

21 Тогава израилевият цар излезе и нападна конете и колесниците, и нанесе на арамейците голямо поражение[1].
(1) Иис. Нав. 10:20; Съд. 11:33; 1 Царе 19:8

22 А пророкът дойде при израилевия цар и му каза: Иди, укрепи се и размисли, и виж какво трябва да направиш; защото при завръщането на годината царят на Арам *отново* ще излезе против теб[1].
(1) 2 Царе 11:1

23 А слугите на арамейския цар му казаха: Техните богове са планински богове, затова ни надвиха; но ако се бием против тях в равнината, непременно ще им надвием.

24 Но направи това нещо: махни царете, всеки от мястото му, и вместо тях постави управители;

25 и събери войска, колкото войската, която ти загина, кон за кон и колесница за колесница. Тогава ще се бием против тях в равнината и непременно ще им надвием. И той послуша гласа им и направи така.

26 И при завръщането на годината Венадад събра арамейците и се изкачи[1] в Афек[2], за да се бие срещу Израил.
(1) 2 Царе 11:1; (2) 1 Царе 4:1; 4 Царе 13:17

27 И израилевите синове бяха преброени и снабдени *с храна,* и отидоха срещу тях. И израилевите синове се разположиха на стан срещу тях като две малки стада кози, а арамейците изпълниха земята[1].
(1) Съд. 7:12

28 Тогава Божият човек дойде и говори на израилевия цар, и каза: Така казва ГОСПОД: Понеже арамейците казаха: ГОСПОД е Бог на планините, а не Бог на долините[1]. – затова ще предам в ръката ти цялото това голямо множество, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД[2].
(1) 2 Лет. 32:19; (2) ст. 13; гл. 18:36,37; Изх. 6:7; Втзк. 32:27; Пс. 46:10

29 И те стояха на стан едни срещу други седем дни. А на седмия ден боят започна и израилевите синове избиха *от* арамейците сто хиляди пешаци в един ден[1].
(1) 4 Царе 13:17-19,25

30 А останалите избягаха в Афек, в града, и стената падна върху двадесет и седемте хиляди мъже, които бяха останали. И Венадад избяга и влезе в града, *и се криеше* от стая в стая[1].
(1) гл. 22:25

31 Тогава слугите му му казаха: Ето сега, чули сме, че царете от израилевия дом са милостиви царе; моля те, нека сложим вретище около слабините си[1] и въжета на главите си, и да излезем при израилевия цар. Може би ще те остави да живееш[2].
(1) Бит. 37:34; (2) Йов 2:4

32 И те се препасаха с вретище около слабините си и *сложиха* въжета на главите си, и дойдоха при израилевия цар, и казаха: Слугата ти Венадад казва: Моля те, остави ме да живея. А той каза: Жив ли е още? Брат ми е.

33 А мъжете приеха това като добър знак и побързаха да повторят това, което излезе от устата му, и казаха: *Да,* Венадад ти е брат! И той каза: Идете, доведете го. Тогава Венадад излезе при него и той го качи на колесницата[1].
(1) 4 Царе 10:15

34 И *Венадад* му каза: Градовете, които баща ми взе от твоя баща[1], ще *ти* ги върна; и ти можеш да си направиш улици в Дамаск, както баща ми направи в Самария. *А Ахав отговори:* Ще те пусна да си отидеш с този договор. Така той направи договор с него и го пусна[2].
(1) гл. 15:20; (2) Втзк. 7:2; 1 Царе 15:8,9

35 **А един човек от учениците* на про-
роците[1] каза на другаря си чрез ГОС-
ПОДНОТО слово: Моля те, удари ме.
Но човекът отказа да го удари.**
букв.: синовете; (1) 4 Царе 2:3-7,15; Ам. 7:14
36 **Тогава той му каза: Понеже не пос-
луша гласа на ГОСПОДА, ето, щом си
тръгнеш от мен, ще те убие лъв. И
щом той тръгна от него, един лъв го
намери и го уби[1].** (1) гл. 13:21-24
37 **И той срещна друг човек и каза:
Моля те, удари ме. И човекът го уда-
ри, удари го и го нарани.**
38 **Тогава пророкът отиде и застана
на пътя на царя, и се предреши с пре-
връзка на очите си.**
39 **И когато царят минаваше, той из-
вика към царя и каза: Слугата ти отиде
сред сражението; и ето, един човек
се отби настрана и доведе един чо-
век при мен, и каза: Пази този човек;
ако по някакъв начин се изгуби, тогава
твоят живот ще бъде вместо неговия
живот[1], или ще платиш един талант
сребро.** (1) 4 Царе 10:24
40 **Но докато слугата ти се занимава-
ше тук и там, той изчезна. А израиле-
вият цар му каза: Тази е присъдата ти,
ти сам я реши[1].**
(1) 2 Царе 12:1-7; Йов 15:6; Лк. 19:22
41 **Тогава той бързо махна превръзка-
та от очите си и израилевият цар го
разпозна, че беше от пророците.**
42 **А той му каза: Така казва ГОСПОД:
Понеже ти пусна от ръката** *си* **човека,
когото Аз бях определил за проклятие,
затова твоят живот ще бъде вместо
неговия живот[1] и твоят народ – вмес-
то неговия народ.** (1) гл. 22:31-37; Лев. 27:29
43 **И израилевият цар отиде у дома
си мрачен и огорчен[1] и дойде в Сама-
рия.** (1) гл. 21:4

21 **А след тези събития стана** *това:*
**езраелецът Навутей имаше лозе в Ез-
раел[1], до двореца на Ахав, царя на Са-
мария.** (1) гл. 18:45,46
2 **И Ахав говори на Навутей и каза:
Дай ми лозето си да ми стане зелен-
чукова градина, понеже е близо до къ-
щата ми. А вместо него ще ти дам по-
добро лозе** *или,* **ако ти се вижда добре,
ще ти дам стойността му в пари.**
3 **Но Навутей каза на Ахав: Да не ми
даде ГОСПОД да ти дам наследството
на бащите си[1]!** (1) Чис. 36:7; Езек. 46:18
4 **И Ахав дойде в къщата си мрачен
и огорчен[1] заради думата, която езра-
елецът Навутей му беше говорил, като
каза: Няма да ти дам наследството на
бащите си. И легна на леглото си и
обърна лицето си, и не яде хляб.**
(1) гл. 20:43; Йона 4:8,9
5 **А жена му Езавел дойде при него и
му каза: Защо е толкова мрачен духът
ти и не ядеш хляб[1]?** (1) 2 Царе 13:4
6 **А той ѝ каза: Защото говорих с ез-
раелеца Навутей и му казах: Дай ми
лозето си за пари или, ако искаш, ще
ти дам** *друго* **лозе вместо него. Но той
каза: Няма да ти дам лозето си.**
7 **Тогава жена му Езавел му каза: Ти
ли царуваш сега над Израил? Стани,
яж хляб и нека е весело сърцето ти. Аз
ще ти дам лозето на езраелеца Наву-
тей[1]!** (1) Мих. 2:1,2
8 **И тя написа писма от името на Ахав
и ги запечата с печата му, и изпрати
писмата до старейшините и до благо-
родните, които бяха в града му[1], които
живееха с Навутей.** (1) Рут 4:2; 4 Царе 10:1
9 **А в писмата писа и каза: Провъзгла-
сете пост[1] и поставете Навутей отпред
пред народа.** (1) Ис. 58:4
10 **И поставете пред него двама мъже,
лоши хора*, да свидетелстват против
него[1] и да кажат: Ти похули Бога и
царя[2]. После го изведете навън и го
убийте с камъни да умре[3].**
букв.: синове на Велиал
(1) Пр. 6:19; (2) Деян. 6:11; (3) Лев. 24:14-16; Ис. 59:14
11 **И мъжете от града му, старейши-
ните и благородните, които живееха в
града му, направиха както Езавел им
беше изпратила** *заповед,* **както беше
написано в писмата, които им беше
изпратила.**

12 **Прогласиха пост и поставиха Наву-**
тей отпред пред народа.
13 **И влязоха двама мъже, лоши хора,**
и седнаха пред него; и лошите хора
свидетелстваха против него[1], против
Навутей, пред народа и казаха: Наву-
тей похули Бога и царя. И го изведоха
извън града и го убиха с камъни и
той умря[2].

(1) Пр. 19:28; (2) Чис. 15:36; Йов 31:39; Евр. 11:37

14 **И изпратиха до Езавел и казаха:**
Навутей беше убит с камъни и умря.
15 **И когато Езавел чу, че Навутей е**
бил убит с камъни и е умрял, Езавел
каза на Ахав: Стани, присвои си лозето
на израелеца Навутей, което той отка-
за да ти даде за пари; защото Навутей
вече **не е жив, а умря.**
16 **И когато Ахав чу, че Навутей е ум-**
рял, Ахав стана, за да слезе в лозето на
израелеца Навутей да го присвои[1].

(1) 2 Царе 11:26,27; 4 Царе 9:21

17 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше**
към тесвиеца Илия и каза:
18 **Стани, слез да посрещнеш израи-**
левия цар Ахав[1], който е в Самария;
ето, той е в лозето на Навутей, където
слезе, за да го присвои.

(1) 2 Царе 12:1

19 **И му говори и кажи: Така казва**
ГОСПОД: Уби ли, а също и присвои
ли[1]? И му говори и кажи: Така казва
ГОСПОД: На мястото, където кучетата
лизаха кръвта на Навутей, кучетата ще
лижат и твоята кръв, да, твоята[2]!

(1) 4 Царе 6:32; Пс. 9:12; (2) гл. 22:38; Съд. 1:7; 4 Царе 9:25,26; Пс. 7:15,16

20 **А Ахав каза на Илия: Намери ли**
ме, враже мой[1]? А *Илия* **отговори: На-**
мерих те, защото си се продал да вър-
шиш зло пред ГОСПОДА[2].

(1) гл. 22:8; Ам. 5:10; (2) 2 Царе 11:27; 4 Царе 17:17

21 **Ето, Аз ще докарам зло върху теб[1]**
и ще изметa след теб. Ще изтребя от
Ахав всеки от мъжки пол, и роба, и
свободния в Израил[2].

(1) Ис. 3:11; (2) гл. 14:10; 4 Царе 9:8; 10:17; 21:13

22 **И ще направя дома ти като дома**
на Еровоам, сина на Нават, и като
дома на Вааса, сина на Ахия, заради
гнева, с който ме разгневи, и *защото*
въведе Израил в грях[1].

(1) гл. 14:16; 15:29,30; 4 Царе 10:10

23 **Също и за Езавел говори ГОСПОД**
и каза: Кучетата ще изядат Езавел пред
стената на Езраел[1]. (1) гл. 18:45; 4 Царе 9:10,36
24 **Който от Ахав умре в града, ще го**
изядат кучетата, а който умре на поле-
то, ще го изядат небесните птици[1].

(1) гл. 14:11

25 **Наистина нямаше никой като**
Ахав[1], който *така* **се продаде да върши**
зло пред ГОСПОДА, защото жена му
Езавел го подбуждаше[2].

(1) гл. 16:25,30,33; (2) гл. 16:30,31; 22:52,53; Изх. 34:16; 4 Царе 9:22; Неем. 13:26

26 **И той постъпваше много гнусно,**
като следваше идолите, точно както
бяха правили аморейците[1], които ГОС-
ПОД беше изгонил пред израилевите
синове[2]. (1) Лев. 18:30; 4 Царе 21:11; (2) Иис. Нав. 23:9
27 **И когато Ахав чу тези думи, той**
раздра дрехите си и сложи вретище
на тялото си[1] и пости, и лежеше във
вретище, и ходеше унило. (1) Изх. 33:4; 4 Царе 6:30; 19:1; 1 Лет. 21:16; Ер. 36:24; Йона 3:6
28 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше**
към тесвиеца Илия и каза:
29 **Виждаш ли как Ахав се смири пред**
Мен[1]? Понеже се смири пред Мен,
няма да докарам злото в неговите
дни[2]; в дните на сина му ще докарам
злото върху дома му[3].

(1) Изх. 10:3; 4 Царе 22:19; Ис. 66:2; (2) гл. 11:12; 2 Лет. 12:7; Йона 3:10; (3) 4 Царе 9:24-26; 10:1-11

ст. 1-28: 2 Лет. 18:1-27

22 **И минаха три години без война**
между Арам и Израил[1]. (1) 4 Царе 6:8
2 **А в третата година юдовият цар Йо-**
сафат[1] слезе при израилевия цар.

(1) ст. 41

3 **И израилевият цар каза на слугите**
си: Знаете ли, че Рамот-Галаад[1] е наш,
а ние си мълчим[2] и не го вземаме от
ръката на арамейския цар?

(1) Втзк. 4:43; 4 Царе 8:28; (2) Съд. 18:9

4 **И той каза на Йосафат: Ще дойдеш**
ли с мен на бой в Рамот-Галаад? И Йо-
сафат каза на израилевия цар: Аз съм

като теб, моят народ – като твоя народ, моите коне – като твоите коне[1].
(1) 4 Царе 3:7

5 **И Йосафат каза на израилевия цар: Моля те, допитай се първо до ГОСПОДНОТО слово[1].** (1) Съд. 1:1; Ер. 21:2

6 **Тогава израилевият цар събра пророците[1], около четиристотин мъже, и им каза: Да отида ли на бой срещу Рамот-Галаад, или да не отида? А те казаха: Изкачи се, и Господ ще го предаде в ръката на царя[2]!**
(1) гл. 18:20; 4 Царе 10:19; (2) Ер. 5:31

7 **Но Йосафат каза: Тук няма ли вече ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме чрез него[1]?** (1) 4 Царе 3:11; Ис. 30:2

8 **И израилевият цар каза на Йосафат: Има още един човек, чрез когото можем да се допитаме до ГОСПОДА, но аз го мразя, защото не пророкува добро за мен, а** *само* **зло[1] – Михей, сина на Емла. А Йосафат каза: Нека не говори така царят!**
(1) гл. 21:20; Пр. 29:10; Йн. 3:20; 2 Тим. 4:3

9 **Тогава израилевият цар повика един скопец и каза: Доведи бързо Михей, сина на Емла.**

10 **А израилевият цар и юдовият цар Йосафат седяха всеки на престола си, облечени в одеждите** *си,* **на едно открито място при входа на самарийската порта и всичките пророци пророкуваха пред тях.**

11 **Тогава Седекия, синът на Ханаана, си направи железни рогове[1] и каза: Така казва ГОСПОД: С тези ще бодеш арамейците, докато ги довършиш[2].**
(1) Втзк. 33:17; Ер. 27:2; (2) Ер. 23:16,31

12 **И всичките пророци пророкуваха така и казваха: Изкачи се в Рамот-Галаад и ще успееш, защото ГОСПОД ще го предаде в ръката на царя[1].**
(1) Езек. 13:6-9

13 **И пратеникът, който отиде да повика Михей, му говори и каза: Ето сега, думите на пророците единодушно са добри за царя. Моля те, нека** *и* **твоята дума да бъде като думата на един от тях, и ти говори добро[1]!** (1) Ис. 30:10

14 **А Михей каза: Жив е ГОСПОД – каквото ми каже ГОСПОД, това ще говоря[1]!** (1) Чис. 22:38; Ер. 23:28

15 **И когато дойде при царя, царят му каза: Михей, да отидем ли на бой в Рамот-Галаад, или да не отидем? А той му каза: Изкачи се и ще успееш, защото ГОСПОД ще** *го* **предаде в ръката на царя[1].** (1) ст. 12

16 **Тогава царят му каза: Колко пъти да те заклевам да не ми говориш нищо** *друго* **освен истината в ГОСПОДНОТО Име[1]!** (1) ст. 14

17 **Тогава той каза: Видях[1] целия Израил пръснат по планините[2] като овце, които нямат овчар[3]. И ГОСПОД каза: Тези нямат господар. Нека се върнат всеки у дома си с мир.**
(1) Чис. 24:3,4; (2) Наум 3:18; (3) Чис. 27:17; Езек. 34:5; Мт. 9:36

18 **Тогава израилевият цар каза на Йосафат: Не ти ли казах, че няма да пророкува добро за мен, а зло[1]?**
(1) ст. 8

19 **А** *Михей* **каза: Затова чуй ГОСПОДНОТО слово[1]: Видях ГОСПОДА, седнал на престола Си[2], и цялото небесно войнство стоеше около Него от дясната Му** *страна* **и от лявата Му** *страна[3]*.
(1) Пс. 81:8; (2) Изх. 24:10; Ис. 6:1; Откр. 4:2; (3) Йов 1:6; Дан. 7:9,10; Откр. 5:11

20 **И ГОСПОД каза: Кой ще примами Ахав[1], за да се изкачи и да падне в Рамот-Галаад? И един каза едно, а друг каза друго.** (1) Ис. 6:8

21 **Тогава излезе един дух* и застана пред ГОСПОДА, и каза: Аз ще го примамя.** **букв.:* духът

22 **И ГОСПОД му каза: Как? А той каза: Ще изляза и ще бъда лъжлив дух в устата на всичките му пророци[1]. И** *ГОСПОД* **каза: Примами го и ще сполучиш; излез и направи така[2].**
(1) Ис. 19:14; (2) гл. 13:18; Йов 1:12; 12:16; Езек. 14:9; 2 Сол. 2:10-12; Откр. 16:14

23 **И сега, ето, ГОСПОД е сложил лъжлив дух в устата на всички тези твои пророци и ГОСПОД е говорил зло за теб[1].** (1) Съд. 9:23; Ер. 18:11

24 **Тогава Седекия, синът на Ханаана, се приближи и удари Михей по буза-**

та[1], и каза: Откъде мина ГОСПОДНИ-
ЯТ дух от мен, за да говори на теб?
(1) Мт. 26:67; Деян. 23:2
25 **А Михей каза: Ето, ще видиш** *това*
в онзи ден, когато ще бягаш от стая в
стая, за да се криеш[1]. (1) гл. 20:30
26 **Тогава израилевият цар каза: Хвани**
Михей и го върни при градоначалника
Амон и при царския син Йоас[1];
(1) Ер. 36:26
27 **и кажи: Така казва царят: Хвърлете**
този в затвора[1] и го хранете с хляб
на скръб и вода на скръб, докато се
върна в мир.
(1) гл. 13:4; Лк. 3:20; Деян. 12:4; Евр. 11:36
28 **А Михей каза: Ако някога се вър-**
неш в мир, ГОСПОД не е говорил чрез
мен[1]. И каза: Чуйте, всички народи[2]!
(1) гл. 18:36; Втзк. 18:22; (2) Ер. 28:7; Мих. 1:2
ст. 29-40: 2 Лет. 28-34
29 **И израилевият цар и юдовият цар**
Йосафат се изкачиха в Рамот-Галаад.
30 **И израилевият цар каза на Йоса-**
фат: Аз ще се предреша и ще вляза в
битката, а ти облечи одеждите си. Така
израилевият цар се предреши и влезе
в битката[1]. (1) 2 Лет. 35:22
31 **А арамейският цар беше заповядал**
на тридесет и двамата началници на
колесниците си и беше казал: Не се
бийте нито с малък, нито с голям, а
само с израилевия цар[1]! (1) 2 Царе 17:2
32 **И когато началниците на колесни-**
ците видяха Йосафат, казаха: Сигурно
това е израилевият цар! – и се от-
клониха към него, за да се бият. Но
Йосафат извика,
33 **и когато началниците на колесни-**
ците видяха, че не беше израилевият
цар, го оставиха и не го преследваха.
34 **А един човек запъна лъка си, без**
да цели[1], и улучи израилевия цар меж-
ду ставите на бронята му. И той каза
на водача на колесницата си: Обърни
ръцете си и ме изведи от битката, за-
щото съм ранен[2]. (1) Плач 3:37; (2) 2 Лет. 35:23
35 **И в онзи ден битката се засили; и**
царят се удържа прав в колесницата
срещу арамейците, а вечерта умря и
кръвта от раната течеше на дъното на
колесницата[1]. (1) 4 Царе 9:24
36 **И при залез слънце през стана се**
разнесе вик и *се* **каза: Всеки в града си**
и всеки в земята си!
37 **Така царят умря[1] и го докараха в**
Самария и погребаха царя в Самария.
(1) гл. 20:42
38 **После измиха колесницата при са-**
марийския водоем и кучетата лижеха
кръвта му, където се къпеха блудни-
ците, според словото на ГОСПОДА,
което Той беше говорил[1].
(1) гл. 21:19; 4 Царе 1:17
39 **А останалите дела на Ахав и всич-**
ко, което той извърши, и къщата от
слонова кост[1], която построи, и всич-
ките градове, които построи, не са ли
записани в Книгата на летописите на
израилевите царе[2]? (1) Ам. 3:15; (2) гл. 14:19
40 **И Ахав легна при бащите си[1], а**
вместо него се възцари синът му Охо-
зия[2]. (1) гл. 11:43; (2) ст. 51; 4 Царе 1:2
ст. 41-50: 2 Лет. 20:31-21:1
41 **А Йосафат, синът на Аса, се възца-**
ри над Юда[1] в четвъртата година на
израилевия цар Ахав.
(1) ст. 2; гл. 15:24; Мт. 1:8
42 **Йосафат беше на тридесет и пет**
години, когато се възцари, и царува
двадесет и пет години в Ерусалим.
Името на майка му беше Азува, дъще-
ря на Силей.
43 **Той ходи във всичките пътища на**
баща си Аса[1]; не се отклони от тях,
като вършеше това, което беше право
пред ГОСПОДА[2]. Само високите места
не се премахнаха; народът още жерт-
ваше и кадеше по високите места[3].
(1) Пр. 13:1; (2) гл. 15:11; (3) гл. 3:3; Ис. 65:7
44 **И Йосафат имаше мир с израиле-**
вия цар[1]. (1) 2 Лет. 18:1
45 **А останалите дела на Йосафат и**
юначествата, които извърши, и как во-
юваше, не са ли записани в Книгата на
летописите на юдовите царе[1]? (1) гл. 14:29
46 **И той измете от земята остатъка от**
посветените *блудници[1],* **които бяха оста-**
нали във времето на баща му Аса.
(1) гл. 15:12

47 **А тогава в Едом нямаше цар; един
управител беше цар[1].**
(1) Бит. 27:37; 2 Царе 8:14; 4 Царе 8:20

48 **Йосафат направи тарсийски кора-
би[1], за да отидат в Офир за злато[2], но
не отидоха, защото корабите се разби-
ха[3] в Есион-Гавер[4].**
(1) гл. 10:22; (2) гл. 9:28; (3) Пс. 48:7; (4) гл. 9:26

49 **Тогава Охозия, синът на Ахав, каза
на Йосафат: Нека моите слуги отидат с
твоите слуги на корабите. Но Йосафат
не се съгласи.**

50 **И Йосафат легна при бащите си и
беше погребан при бащите си в града
на баща си Давид[1], а вместо него се
възцари синът му Йорам[2].**
(1) гл. 2:10; (2) 4 Царе 8:16; 1 Лет. 3:11

51 **Охозия, синът на Ахав, се възцари
над Израил[1] в Самария в седемнадесе-
тата година на юдовия цар Йосафат и
царува над Израил две години.**
(1) ст. 40

52 **Той върши зло пред ГОСПОДА[1]
и ходи в пътя на баща си и в пътя
на майка си[2], и в пътя на Еровоам,
сина на Нават, който въведе Израил
в грях[3].**
(1) 4 Царе 8:18; 2 Лет. 20:35; (2) гл. 21:25; (3) гл. 14:16

53 **И той служи на Ваал[1] и му се по-
клони, и разгневи ГОСПОДА, Израи-
левия Бог, според всичко, което беше
вършил баща му[2].**
(1) 4 Царе 1:2,16; 17:16; (2) гл. 21:25

Четвъртата книга на
ЦАРЕТЕ
или
Втората книга на царете

1 След смъртта на Ахав Моав въстана
против Израил[1]. (1) гл. 3:5; 2 Царе 8:2
2 И Охозия[1] падна през решетката на
горната си стая в Самария и се раз-
боля. И изпрати пратеници и им каза:
Идете, допитайте се до акаронския[2]
бог Ваал-Зевув[3] дали ще оздравея от
тази болест[4]. (1) 3 Царе 22:40,51; (2) Иис. Нав. 15:11;
(3) гл. 17:16; 3 Царе 22:53; Ис. 19:3; (4) гл. 8:8,9
3 И Ангелът ГОСПОДЕН говори на
тесвиеца Илия[1]: Стани, иди да посрещ-
неш пратениците на самарийския цар
и им кажи: Няма ли Бог в Израил, че
отивате да се допитате до акаронския
бог Ваал-Зевув?[2]
(1) 3 Царе 17:1; (2) 3 Царе 11:33; Ис. 8:19; Ер. 2:11-13
4 Затова, така казва ГОСПОД: От лег-
лото, на което си се качил, няма да
слезеш, а непременно ще умреш[1]! И
Илия отиде[2].
(1) гл. 8:10; 20:1; Пр. 11:19; (2) 3 Царе 18:2
5 И пратениците се върнаха при *царя*
и той им каза: Защо се върнахте?
6 А те му казаха: Един човек се изкачи
насреща ни и ни каза: Идете, върнете
се при царя, който ви е изпратил, и
му кажете: Така казва ГОСПОД: Няма
ли Бог в Израил, че пращаш да се
допитат до акаронския бог Ваал-Зевув?
Затова, няма да слезеш от леглото, на
което си се качил, а непременно ще
умреш.
7 И той им каза: Какъв беше на вид
човекът, който се изкачи насреща ви и
ви каза тези думи?
8 А те му отговориха: Беше с кози-
нява дреха[1] и препасан с кожен пояс
около кръста си[2]. А той каза: Това е
тесвиецът Илия!
(1) Зах. 13:4; (2) 3 Царе 18:46; Мт. 3:4
9 Тогава *царят* прати при него един
петдесетник с петдесетте му *войници.*
Той се изкачи при него и ето, *Илия*
седеше на върха на хълма[1]. И му каза:
Божи човече[2], царят казва: Слез!
(1) гл. 2:25; 4:25; (2) 3 Царе 17:18,24
10 А Илия в отговор каза на петде-
сетника: Ако аз съм Божи човек, нека
слезе огън от небето и нека пояде теб
и петдесетте ти *войници*[1]*!* И слезе огън
от небето и пояде него и петдесетте
му *войници.*
(1) Лев. 10:2; Йов 1:16; Лк. 9:54; Откр. 11:5; 20:9
11 И *царят* пак прати при него друг
петдесетник с петдесетте му *войници.* И
той проговори и му каза: Божи човече,
така казва царят: Слез бързо!
12 А Илия в отговор им каза: Ако аз
съм Божи човек, нека слезе огън от
небето и нека пояде теб и петдесетте

ти *войници!* **И Божият огън слезе от**
небето и пояде него и петдесетте му
войници[1]. (1) ст. 10

13 **И** *царят* **пак прати трети петдесе-**
тник с петдесетте му *войници.* **И тре-**
тият петдесетник се изкачи и дойде,
и коленичи пред Илия, и го помоли[1],
като му каза: Божи човече, моля те,
нека бъде скъпоценен пред очите ти
животът ми и животът на слугите ти[2],
тези петдесет *войници!*
(1) Як. 4:10; (2) 1 Царе 26:21

14 **Ето, огън слезе от небето и пояде**
първите двама петдесетници с петде-
сетте им *войници;* **но сега, нека моят**
живот бъде скъпоценен пред очите
ти![1] (1) ст. 13

15 **Тогава Ангелът ГОСПОДЕН каза на**
Илия: Слез с него, не се бой от него[1].
И той стана и слезе с него при царя.
(1) Бит. 15:1

16 **И му каза: Така казва ГОСПОД:**
Понеже си изпратил посланици да се
допитат до акаронския бог Ваал-Зе-
вув[1] – като че нямаше Бог в Израил,
да се допиташ до Неговото слово –
затова няма да слезеш от леглото, на
което си се качил, а непременно ще
умреш[2]. (1) ст. 2; (2) ст. 4

17 **И той умря според словото на**
ГОСПОДА[1], което Илия беше говорил[2].
И вместо него се възцари Йорам* във
втората година на юдовия цар Йо-
рам, сина на Йосафат[3], понеже** *Охо-*
зия **нямаше син.**
*братът на Охозия ***т.е.* във втората година на съвместното
му царуване с баща му Йосафат, ср. 3 Царе 22:42 и
4 Царе 3:1, 8:16; (1) Втзк. 34:5; (2) гл. 9:36; 10:17;
3 Царе 17:16; (3) гл. 3:1; 8:16; 2 Лет. 17:1

18 **И останалите дела, които Охозия**
извърши, не са ли записани в Книгата
на летописите на израилевите царе[1]?
(1) гл. 10:34; 13:8,12; 14:15,28; 15:11,15,21,26,31;
3 Царе 14:19

2

И когато ГОСПОД щеше да възне-
се Илия на небето с вихрушка[1], Илия
и Елисей[2] си отидоха от Галгал[3].
(1) ст. 11; (2) 3 Царе 19:16,19; (3) гл. 4:38; Иис. Нав. 4:19

2 **И Илия каза на Елисей: Моля те,**
остани тук, защото ГОСПОД ме прати
до Ветил[1]. А Елисей каза: Жив е ГОС-
ПОД и жива душата ти – няма да те
оставя![2] И слязоха във Ветил.
(1) ст. 23; Бит. 28:19; (2) гл. 4:30; Рут 1:16

3 **И учениците* на пророците[1], които**
бяха във Ветил, излязоха при Елисей и
му казаха: Знаеш ли, че днес ГОСПОД
ще вземе господаря ти над главата ти?
А той каза: И аз зная. Мълчете!
**букв.:* синовете; (1) гл. 4:1,38; 5:22; 6:1; 9:1;
1 Царе 10:5; 3 Царе 20:35; Ам. 7:14

4 **И Илия му каза: Елисей, моля те, ос-**
тани тук, защото ГОСПОД ме прати в
Ерихон[1]. А той каза: Жив е ГОСПОД и
жива душата ти – няма да те оставя![2]
И дойдоха в Ерихон. (1) Иис. Нав. 6:1; (2) ст. 2

5 **И учениците на пророците[1], които**
бяха в Ерихон, дойдоха при Елисей и
му казаха: Знаеш ли, че днес ГОСПОД
ще вземе господаря ти над главата ти?
А той отговори: И аз зная. Мълчете!
(1) ст. 3

6 **И Илия му каза: Моля те, остани**
тук, защото ГОСПОД ме прати до
Йордан. А той каза: Жив е ГОСПОД и
жива душата ти – няма да те оставя![1]
И така, отидоха и двамата[2].
(1) ст. 2; (2) Бит. 22:6,8

7 **И петдесет мъже от учениците на**
пророците[1] отидоха и застанаха срещу
тях надалеч, а те двамата застанаха
при Йордан. (1) ст. 3

8 **И Илия взе кожуха си[1] и го сгъна,**
и удари по водата; и тя се раздели на
едната и на другата страна, така че
двамата преминаха по сухо[2].
(1) 1 Царе 28:14; 3 Царе 19:19; (2) Изх. 14:22

9 **И когато преминаха, Илия каза на**
Елисей: Искай какво да ти сторя, пре-
ди да бъда отнет от теб. И Елисей
каза: Моля те, нека бъде на мен двоен
дял от духа ти!

10 **А той каза: Трудно нещо поиска ти!**
Ако ме видиш, когато бъда отнет от
теб, ще ти бъде *дадено;* **а ако не, няма**
да ти бъде *дадено.*

11 **И докато те още вървяха и разго-**
варяха, като вървяха, ето, огнена ко-
лесница и огнени коне[1], които ги раз-

делиха един от друг; и Илия се възнесе с вихрушка[2] на небето[3]. (1) гл. 6:17; Пс. 104:4; (2) Езек. 1:4; (3) ст. 1; Мк. 16:19; Лк. 9:30; Откр. 4:1; 11:12

12 **А Елисей видя и извика: Отче мой, отче мой[1]! Колесница израилева и конница негова[2]! И повече не го видя[3]. И хвана дрехите си и ги разкъса на две части.** (1) гл. 5:13; Съд. 17:10; (2) гл. 13:14; (3) Бит. 5:24; Деян. 8:39

13 **И вдигна кожуха на Илия[1], който падна от него, върна се и застана на брега на Йордан.** (1) ст. 8

14 **И взе кожуха на Илия, който падна от него, удари водата и каза: Къде е ГОСПОД[1], Бог на Илия? И удари водата и тя се раздели на едната и на другата страна, и Елисей премина[2].** (1) Ер. 2:6,8; (2) ст. 8

15 **И когато учениците на пророците[1], които бяха отсреща в Ерихон, го видяха, казаха: Духът на Илия почива на Елисей[2]! И дойдоха да го посрещнат и му се поклониха до земята[3].** (1) ст. 3; (2) Чис. 11:25; Лк. 1:17; (3) Иис. Нав. 4:14

16 **И му казаха: Ето сега, между слугите ти има петдесет силни мъже; моля те, нека отидат да потърсят господаря ти, да не би ГОСПОДНИЯТ Дух да го е отнесъл и да го е хвърлил на някоя планина или в някоя долина[1]. А той каза: Не изпращайте.** (1) 3 Царе 18:12

17 **Но те настояваха пред него докато се засрами и каза: Изпратете. И така, те изпратиха петдесетте мъже и те търсиха три дни, но не го намериха.**

18 **И се върнаха при него; а той беше останал в Ерихон и им каза: Не ви ли казах: Не отивайте?**

19 **И градските мъже казаха на Елисей: Виж, моля те, местоположението на този град е добро, както вижда господарят ни, но водата е лоша и земята е безплодна.**

20 **А той каза: Донесете ми ново блюдо и сложете в него сол. И му донесоха.**

21 **И той излезе при извора на водата и хвърли солта в него, и каза: Така казва ГОСПОД: Изцелих тази вода; вече няма да има смърт и безплодие от нея[1]!** (1) гл. 4:41; Изх. 15:25

22 **Така водата беше изцелена,** *както е* **и до днес, според словото, което говори Елисей.**

23 **А от там той се изкачи във Ветил[1]. И като се качваше по пътя, от града излязоха малки момчета и му се присмиваха[2], като му казваха: Качи се, плешива главо! Качи се, плешива главо!** (1) ст. 2; (2) 2 Лет. 36:16; Йов 19:18; Ер. 20:7,8

24 **А той се огледа назад и ги видя, и ги прокле в ГОСПОДНОТО Име[1]. И от гората излязоха две мечки и разкъсаха четиридесет и две деца от тях[2].** (1) Пр. 19:29; (2) Лев. 26:22

25 **И от там отиде на планината Кармил[1], а от там се върна в Самария.** (1) гл. 1:9; Иис. Нав. 19:26

3 **А в осемнадесетата година на юдовия цар Йосафат[1], Йорам, синът на Ахав, се възцари над Израил[2] в Самария и царува дванадесет години.** (1) гл. 1:17; (2) 2 Лет. 22:5

2 **Той върши зло пред ГОСПОДА, но не както баща му и майка му, защото махна стълба на Ваал, който баща му беше направил[1].** (1) гл. 10:26,27; 3 Царе 16:31,32

3 **Но той беше привързан към греховете на Еровоам, сина на Нават, който въведе Израил в грях[1]; не се отклони от тях.** (1) гл. 10:29,31; 13:2,6,11; 14:24; 15:9,18,24,28; 17:21; 21:16; 23:15; 3 Царе 14:16

4 **А моавският цар Миса имаше стада и даваше данък на израилевия цар сто хиляди агнета и сто хиляди овни с вълната** *им[1]*. (1) 2 Царе 8:2; Ис. 16:1

5 **И когато Ахав умря, моавският цар въстана против израилевия цар[1].** (1) гл. 1:1; 13:20

6 **И цар Йорам излезе в онова време от Самария и преброи целия Израил.**

7 **И отиде и изпрати до юдовия цар Йосафат да кажат: Моавският цар въстана против мен. Ще дойдеш ли с мен на бой против Моав? И той каза: Ще се изкача. Аз съм като теб, моят народ – като твоя народ, моите коне – както твоите коне[1].** (1) 3 Царе 22:4

8 **И каза: По кой път да се изкачим? А той отговори: По пътя за пустинята Едом.**
9 **И така, израилевият цар, юдовият цар и едомският цар**[1] **излязоха и обиколиха седем дни път; и нямаше вода за войската и за добитъка, който беше с тях.** (1) 3 Царе 22:47
10 **Тогава израилевият цар каза: Уви! ГОСПОД свика тези трима царе, за да ги предаде в ръката на Моав!**[1] (1) гл. 6:33
11 **А Йосафат каза: Няма ли тук ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме до ГОСПОДА чрез него**[1]**? И един от слугите на израилевия цар в отговор каза: Тук е Елисей, синът на Сафат, който поливаше вода на ръцете на Илия**[2]**.**
(1) 3 Царе 22:7; 2 Лет. 18:6; (2) 3 Царе 19:21
12 **И Йосафат каза: ГОСПОДНОТО слово е с него. И израилевият цар и Йосафат, и едомският цар слязоха при него.**
13 **А Елисей каза на израилевия цар: Какво има между мен и теб?**[1] **Иди при пророците на баща си и при пророците на майка си**[2]**. А израилевият цар му каза: Не, защото ГОСПОД свика тези трима царе, за да ги предаде в ръката на Моав!**
(1) Езек. 14:3; Мт. 8:29; (2) Съд. 10:14; 3 Царе 18:19
14 **А Елисей каза: Жив е ГОСПОД на Войнствата, пред когото стоя**[1] **– наистина, ако не почитах присъствието на юдовия цар Йосафат, нямаше нито да те погледна, нито да те видя!**
(1) гл. 5:16; 3 Царе 17:1
15 **Но сега, доведете ми един свирач**[1]**. И като свиреше свирачът, ГОСПОДНАТА ръка беше върху него**[2]**.**
(1) 1 Царе 10:5; 16:23; (2) 3 Царе 18:46
16 **И той каза: Така говори ГОСПОД: Направете в тази долина трап до трап,**
17 **защото така казва ГОСПОД: Няма да видите вятър и няма да видите дъжд, но пак тази долина ще се напълни с вода и ще пиете, вие, стадата ви и добитъка ви.**
18 **Но** *и* **това е малко нещо в очите на ГОСПОДА**[1] **– Той ще предаде и Моав в ръката ви**[2]**.** (1) 2 Царе 7:19; (2) 3 Царе 20:13
19 **И ще превземете всеки укрепен град и всеки избран град, ще повалите всички добри дървета, ще запушите всички водни извори и ще опустошите с камъни всяко добро парче** *земя*[1]**.**
(1) Втзк. 20:19,20
20 **И на сутринта,** *по времето,* **когато се принася приносът**[1]**, ето, от едомския път дойде вода и земята се напълни с вода**[2]**.** (1) Изх. 29:39; (2) Пс. 107:35
21 **А като чуха всичките моавци, че царете се изкачили да се бият с тях, се събраха – от всеки, който можеше да опасва меч, и нагоре – и застанаха на границата.**
22 **И като станаха рано сутринта и слънцето изгря над водата, моавците видяха водата отсреща червена като кръв и казаха:**
23 **Това е кръв! Сигурно царете са се били помежду си и са се избили едни други. И сега, на плячката, Моаве!**
24 **Но когато дойдоха в израилевия стан, Израил стана и разби моавците, така че те побягнаха пред тях. И те навлязоха в** *земята им* **и избиваха моавците.**
25 **И сринаха градовете и на всяко добро парче** *земя* **хвърлиха всеки камъка си и ги напълниха, запушиха всички водни извори и повалиха всички добри дървета**[1]**. Само камъните на Кир-Аресет**[2] **устояха, но хвърлячите с прашки го заобиколиха и го обстрелваха.**
(1) ст. 19; Съд. 9:45; (2) Ис. 16:7,11; Ер. 48:31,36
26 **И когато моавският цар видя, че битката се засилваше против него, си взе седемстотин мечоносци, за да пробият път до едомския цар**[1]**, но не можаха.** (1) Ам. 2:1
27 **Тогава той взе първородния си син, който щеше да се възцари вместо него, и го принесе във всеизгаряне**[1] **на стената**[2]**. И дойде голям гняв срещу Израил. И те се оттеглиха от него и се върнаха в земята си.**
(1) Бит. 22:2; (2) Втзк. 12:31; Мих. 6:7

4 **И една жена от жените на учени-
ците на пророците[1] извика към Елисей
и каза: Слугата ти, мъжът ми, умря; а
ти знаеш, че слугата ти се боеше от
ГОСПОДА; и заемодавецът дойде да
си вземе двамата ми сина за роби[2].**
(1) ст. 38; гл. 2:3,5,7,15; (2) Лев. 25:39; Пр. 22:7
2 **И Елисей ѝ каза: Какво да направя
за теб? Кажи ми какво имаш вкъщи?[1]
А тя каза: Слугинята ти няма нищо
вкъщи освен един съд с** *маслинено* **мас-
ло[2].** (1) Изх. 4:2; Мк. 6:38; 8:5; (2) 3 Царе 17:12
3 **И той ѝ каза: Иди, поискай отвън
съдове от всичките си съседи, празни
съдове, вземи не малко[1]!** (1) Пс. 81:10
4 **После влез и затвори вратата зад
себе си и зад синовете си, и наливай**
от маслото **във всички тези съдове, и
което е пълно, го слагай настрана.**
5 **И тя си отиде от него и затвори
вратата зад себе си и зад синовете
си. И те ѝ подаваха** *съдовете,* **а тя на-
ливаше.**
6 **И като се напълниха съдовете, тя
каза на един от синовете си: Донеси
ми още един съд. А той ѝ каза: Няма
друг съд. И маслото престана.**
7 **И тя дойде и разказа на Божия чо-
век. И той каза: Иди, продай маслото
и плати дълга си, и живей с остана-
лото, ти и синовете ти[1].** (1) Фил. 4:19
8 **И един ден Елисей отиде в Сунам[1].
И там имаше една богата жена и тя го
принуди да яде хляб[2]. И колкото пъти
минаваше** *оттам,* **той се отбиваше, за
да яде хляб.** (1) Иис. Нав. 19:18; (2) Деян. 16:15
9 **И тя каза на мъжа си: Ето сега, раз-
бирам, че този, който постоянно нами-
нава у нас, е свят Божи човек[1].**
(1) 3 Царе 17:24
10 **Моля те, нека направим една мал-
ка горна стаичка на стената и да му
сложим в нея легло и маса, и стол, и
светилник, за да се отбива там, когато
идва при нас.**
11 **И един ден той дойде там и се
отби в стаичката, и спа там.**
12 **И каза на слугата си Гиезий[1]: По-
викай тази сунамка. И той я повика и
тя застана пред него.** (1) гл. 5:20; 8:4
13 **И той каза на** *Гиезий:* **Кажи ѝ сега:
Ето, ти си положила всички тези гри-
жи за нас. Какво да направим за теб?
Искаш ли да се говори за теб на царя[1]
или на военачалника? А тя отговори: Аз
живея сред своя народ.** (1) гл. 8:3
14 **И той каза: Какво тогава да напра-
вим за нея? А Гиезий отговори: Виж, тя
няма син, а мъжът ѝ е стар.**
15 **И той каза: Повикай я. И той я
повика и тя застана при вратата.**
16 **И** *Елисей ѝ* **каза: Догодина по това
време ще имаш син в обятията си[1].
А тя каза: Не, господарю мой, Божи
човече[2], не лъжи слугинята си[3]!**
(1) Бит. 18:10; (2) ст. 9; (3) Бит. 18:12,14
17 **И жената забременя и роди син на
другата година по това време[1], което
ѝ беше казал Елисей.** (1) Бит. 21:1; Мт. 10:41
18 **И когато детето порасна, един ден
излезе при баща си при жетварите.**
19 **И каза на баща си: Главата ми! Гла-
вата ми! А той каза на слугата: Занеси
го при майка му.**
20 **И той го взе и го занесе при майка
му; и** *детето* **седя на колените ѝ до
пладне и умря[1].** (1) 3 Царе 17:17
21 **И тя се качи и го положи на лег-
лото на Божия човек, затвори** *вратата*
след него и излезе.
22 **И повика мъжа си и каза: Моля
те, изпрати ми един от слугите и една
от магариците и аз ще изтичам при
Божия човек и ще се върна.**
23 **А той каза: Защо ще ходиш днес
при него? Не е нито новолуние, нито
събота[1]. А тя каза: Бъди спокоен.**
(1) Чис. 28:9-15; 1 Царе 20:5,18,24; Ис. 1:13
24 **И оседла магарицата и каза на
слугата си: Карай бързо! Не забавяй
язденето заради мен, освен ако не ти
заповядам!**
25 **И така отиде и дойде при Божия
човек на планината Кармил[1]. А когато
Божият човек я видя отдалеч, каза на
слугата си Гиезий[2]: Ето, това там е су-
намката!** (1) гл. 5:20; 8:4; (2) гл. 1:9

26 **Изтичай, моля те, да я посрещнеш
и ѝ кажи: Добре ли си? Добре ли е
мъжът ти? Добре ли е детето?[1] А тя
отговори: Добре.** (1) Бит. 43:27
27 **И дойде при Божия човек на пла-
нината и се хвана за краката му[1], а
Гиезий се приближи, за да я отблъсне.
Но Божият човек каза: Остави я, за-
щото душата ѝ е преогорчена в нея, а
ГОСПОД е скрил** *причината* **от мен и
не ми я е изявил[2].** (1) Мт. 28:9; (2) Бит. 18:17
28 **А тя каза: Искала ли съм син от гос-
подаря си? Не казах ли: Не ме лъжи?**
29 **Тогава** *Елисей* **каза на Гиезий: Пре-
паши слабините си[1] и вземи тоягата
ми в ръка, и иди. Ако срещнеш няко-
го, не го поздравявай и ако някой те
поздрави, не му отговаряй[2]. И положи
тоягата ми върху лицето на момчето.**
(1) гл. 9:1; (2) Лк. 10:4
30 **А майката на детето каза: Жив е
ГОСПОД и жива душата ти[1] – няма да
те оставя[2]! Тогава той стана и отиде
след нея[3].** (1) гл. 2:2; (2) Бит. 32:26; (3) гл. 6:3
31 **А Гиезий беше отишъл пред тях и
беше положил тоягата върху лицето на
момчето, но нямаше нито глас, нито
слушане[1]. И той се върна да го по-
срещне и му съобщи и каза: Момчето
не се събуди.** (1) Мк. 9:18
32 **И когато Елисей влезе в къщата,
ето, момчето умряло, положено на лег-
лото му.**
33 **И той влезе и затвори вратата зад
тях двамата[1], и се помоли на ГОСПО-
ДА[2].** (1) Мт. 6:6; (2) 3 Царе 17:20; Деян. 9:40
34 **После се качи** *на леглото* **и легна
върху детето и сложи устата си върху
неговата уста и очите си върху него-
вите очи, и ръцете си върху неговите
ръце[1], и се простря върху него[2]. И тя-
лото на детето се стопли.**
(1) гл. 13:16; (2) 3 Царе 17:21; Деян. 20:10
35 **После се върна и отиде веднъж
насам и веднъж натам в къщата, и** *пак*
**се качи и се простря върху него. И
момчето кихна седем пъти[1] и момчето
отвори очите си[2].**
(1) гл. 5:10,14; 3 Царе 18:43; (2) гл. 13:21; Мт. 9:25
36 **И той извика Гиезий и каза: По-
викай тази сунамка. И той я повика и
когато влезе при него, ѝ каза: Вземи
сина си[1].** (1) гл. 8:1,5; 3 Царе 17:23
37 **И тя дойде, падна в краката му и
се поклони до земята, и взе сина си
и излезе.**
38 **А Елисей се върна в Галгал[1]. А в
земята имаше глад[2]. И учениците на
пророците[3] седяха пред него. И той
каза на слугата си: Сложи големия ко-
тел и сготви ядене за учениците на
пророците.** (1) гл. 2:1; (2) гл. 8:1; 3 Царе 17:1; (3) ст. 1
39 **И един излезе на полето да набере
зеленище, и като намери диво расте-
ние, набра от него диви тиквички, и
напълни дрехата си. И като се върна,
ги наряза в котела с яденето, понеже
не знаеха, че** *са отровни[1].* (1) Пр. 19:2
40 **После сипаха на мъжете да ядат.
А като ядоха от яденето, извикаха и
казаха: Божи човече, смърт има в ко-
тела! И не можеха да ядат от него.**
41 **А той каза: Тогава донесете браш-
но. И като го хвърли в котела, каза:
Сипи на хората да ядат. И в котела
нямаше** *вече* **нищо вредно[1].** (1) гл. 2:21
42 **И дойде един човек от Ваалсалиса[1]
и донесе на Божия човек хляб от пър-
вите плодове, двадесет ечемични хляба
и пресни житни класове в торбата си[2].
И той каза: Дай на хората да ядат.**
(1) 1 Царе 9:4; (2) Чис. 18:13; 3 Царе 14:3
43 **А слугата му каза: Как да сложа
това пред сто души?[1] А той каза: Дай
на хората да ядат, защото така казва
ГОСПОД: Ще ядат и ще остане изли-
шък.** (1) Чис. 11:23; Мт. 14:17
44 **Тогава той сложи пред тях и ядоха,
и остана излишък[1], според словото на
ГОСПОДА.** (1) Мт. 14:20

5 **А Нееман, военачалникът на ара-
мейския цар, беше голям човек пред
господаря си и почитан, понеже чрез
него ГОСПОД беше дал избавление на
Арам. Той беше силен и храбър човек,**
но беше **прокажен[1].** (1) Лк. 4:27
2 **И арамейците бяха излезли на чети**

и бяха отвели в плен от израилевата земя едно младо момиче, и то слугуваше на жената на Нееман.

3 **И каза на господарката си: Ако беше господарят ми при пророка, който е в Самария, той би го изцелил от проказата му!**

4 **Тогава** *Нееман* **влезе и съобщи на господаря си и каза: Така и така каза момичето, което е от израилевата земя.**

5 **И арамейският цар каза: Стани, иди, и ще пратя писмо до израилевия цар. И той отиде и взе със себе си десет таланта сребро, шест хиляди** *сикъла* **злато и десет премени дрехи**[1]**.**

(1) гл. 8:9; Пр. 18:16

6 **И занесе писмото на израилевия цар, а то гласеше: Като пристигне това писмо до теб, ето** *с него* **изпращам до теб слугата си Нееман, за да го изцелиш от проказата му.**

7 **А израилевият цар, като прочете писмото, раздра дрехите си**[1] **и каза: Бог ли съм аз**[2]**, да умъртвявам и да съживявам**[3]**, че този праща до мен да изцеля човек от проказата му? Ето сега, моля ви, разсъдете и вижте, че търси повод срещу мен**[4]**!** (1) 2 Царе 1:11; (2) Бит. 30:2; 50:19; (3) 1 Царе 2:6; (4) 3 Царе 20:7

8 **А когато Божият човек Елисей чу, че израилевият цар раздрал дрехите си, прати до царя да кажат: Защо си раздрал дрехите си? Нека дойде сега при мен, и ще познае, че има пророк в Израил**[1]**.** (1) 3 Царе 18:36; Езек. 2:5

9 **И Нееман дойде с конете си и с колесниците си и застана при входа на къщата на Елисей.**

10 **И Елисей изпрати до него пратеник да каже: Иди и се изкъпи седем пъти**[1] **в Йордан**[2]**, и месата ти ще се възвърнат и ще се очистиш.**

(1) гл. 4:35; Иис. Нав. 6:4; (2) Йн. 9:7

11 **А Нееман се разгневи и си отиде, като каза: Ето, аз мислех, че той непременно ще излезе при мен, ще застане и ще призове Името на ГОСПОДА, своя Бог, ще помаха ръката си над мястото и** *така* **ще изцели прокажения**[1]**.** (1) Ис. 55:8,9

12 **Авана и Фарфар, реките на Дамаск, не са ли по-добри от всичките води на Израил? Не мога ли да се изкъпя в тях и да се очистя? И той се обърна и си отиде яростен.**

13 **Тогава слугите му се приближиха и му говориха, и казаха: Татко мой**[1]**, ако ти беше поръчал пророкът нещо голямо, не би ли го извършил? Колко повече, като ти каза: Окъпи се и ще бъдеш чист!** (1) гл. 2:12

14 **Тогава той слезе и се потопи седем пъти**[1] **в Йордан според думата на Божия човек**[2]**. И месата му се възвърнаха като месата на малко момче**[3] **и се очисти**[4]**.**

(1) ст. 10; (2) 3 Царе 17:16; (3) Йов 33:25; (4) Лк. 4:27

15 **Тогава той се върна при Божия човек с цялата си свита и дойде, и застана пред него, и каза: Ето, сега разбрах, че няма Бог по цялата земя освен в Израил**[1]**. И сега, моля те, приеми подарък от слугата си**[2]**!**

(1) гл. 19:19; 1 Царе 17:46; Дан. 2:47; (2) 3 Царе 13:7

16 **А той каза: Жив е ГОСПОД, пред когото стоя**[1] **– няма да приема!**[2] **И той го принуждаваше да приеме, но** *Елисей* **отказа.** (1) гл. 3:14; (2) Бит. 14:23; Дан. 5:17; Мт. 10:8

17 **Тогава Нееман каза: Ако не, то моля те, нека се даде на слугата ти товарът на две мулета от** *тази* **пръст; защото слугата ти няма вече да принася нито всеизгаряне, нито жертва на други богове освен на ГОСПОДА**[1]**.**

(1) 1 Сол. 1:9

18 **И ГОСПОД да прости това нещо на слугата ти, ако, когато господарят ми влиза в храма на Римон, за да се поклони там, и се подпира на ръката ми**[1]**, и аз се навеждам в храма на Римон**[2]**. Когато се навеждам в храма на Римон, ГОСПОД да прости това нещо на слугата ти**[3]**!**

(1) гл. 7:2,17; (2) Изх. 20:5; (3) 2 Лет. 30:18

19 **И му каза: Иди си с мир**[1]**. И така, той си отиде от него на известно разстояние.** (1) Изх. 4:18; Мк. 5:34

20 Тогава Гиезий[1], слугата на Божия
човек Елисей, си каза: Ето, господарят
ми пощади този арамеец Нееман и
не взе от ръката му това, което беше
донесъл. Жив е ГОСПОД[2] – аз ще го
настигна и ще взема нещо от него[3]!
(1) гл. 4:12,25; (2) Ис. 48:1; (3) 1 Тим. 6:9,10
21 И така, Гиезий се затича след Не-
еман[1]. А Нееман, като видя, че тича
след него, скочи от колесницата да го
посрещне и каза: Добре ли сте?
(1) Як. 1:15
22 Той каза: Добре. Господарят ми ме
прати да кажа: Ето, тъкмо сега дойдо-
ха у мен от хълмистата земя на Ефрем
двама младежи от учениците на проро-
ците[1]. Моля те, дай за тях един талант
сребро и две премени дрехи[2].
(1) гл. 2:3,5,7,15; (2) Съд. 14:12
23 А Нееман каза: Благоволи да взе-
меш два таланта! И като го принуди[1],
върза двата таланта сребро в две тор-
бички заедно с две премени дрехи и
ги натовари на двама от слугите си и
те ги носеха пред него. (1) Бит. 33:11
24 А когато стигна до хълма, той ги
взе от ръцете им и ги скри в къщата[1].
И пусна мъжете и те си отидоха.
(1) Иис. Нав. 7:21
25 После влезе и застана пред гос-
подаря си. И Елисей му каза: Откъде
идваш, Гиезий?[1] А той каза: Слугата ти
не е ходил никъде[2]. (1) Бит. 3:9; 16:8; (2) Йн. 8:34
26 И *Елисей* му каза: Не отиде ли сър-
цето ми *с теб,* когато човекът се върна
от колесницата си, за да те посрещне[1]?
Време ли е[2] да вземаш пари и да взе-
маш дрехи, и маслини, и лозя, и овце,
и говеда, и слуги, и слугини[3]?
(1) гл. 6:12; Пр. 12:19; Лк. 12:2; (2) Аг. 1:4; (3) Ер. 45:5
27 Затова проказата на Нееман ще се
залепи за теб и за потомството ти до
века[1]. И той излезе от присъствието му
прокажен, *бял* като сняг[2].
(1) Изх. 20:5; (2) Изх. 4:6; Деян. 5:3-5

6 И учениците на пророците[1] казаха
на Елисей: Ето сега, мястото, където
живеем пред теб, е тясно за нас.
(1) гл. 2:3,5,7,15
2 Молим те, нека отидем до Йордан и
да вземем оттам всеки по една греда,
и да си построим там място, където да
живеем. И той каза: Идете.
3 А един *от тях* каза: Благоволи, моля
те, да дойдеш и ти със слугите си[1]. И
той каза: Ще дойда[2].
(1) Изх. 33:15; (2) гл. 4:30; Йн. 14:18
4 И той отиде с тях. И като стигнаха
до Йордан, сякоха дървета.
5 А когато един от тях сечеше гре-
да, желязото падна във водата. И той
извика и каза: Ах, господарю мой! То
беше взето назаем!
6 А Божият човек каза: Къде падна?
И той му показа мястото. Тогава той
отсече едно дръвце и го хвърли там, и
желязото изплува.
7 И каза: Вземи си го[1]. И той протег-
на ръка и го взе. (1) Мт. 17:27
8 А арамейският цар воюваше против
Израил[1]. И се посъветва със слугите
си и каза: На това и това място ще
разположа стана си. (1) ст. 24; 3 Царе 20:1; 22:1
9 Тогава Божият човек прати до из-
раилевия цар да кажат: Пази се да не
минеш през това място, защото ара-
мейците са слезли там[1]!
(1) Йов 5:12; Пс. 33:10; Пр. 22:12
10 И израилевият цар изпрати до мяс-
тото, за което Божият човек му каза
и го предупреди, и внимаваше. *Това
стана* не веднъж, нито два пъти.
11 И сърцето на арамейския цар се
смути от това нещо и той свика слуги-
те си и им каза: Няма ли да ми кажете
кой от нашите е за израилевия цар[1]?
(1) 1 Царе 22:8
12 А един от слугите му каза: Никой,
господарю мой, царю, но Елисей, про-
рокът, който е в Израил, съобщава на
израилевия цар думите, които говориш
в спалнята си[1]. (1) гл. 5:26; Пр. 21:30; Ис. 8:10
13 И той каза: Идете, разберете къде
е, за да пратя да го заловят[1]. И му съ-
общиха и казаха: Ето, в Дотан[2] е.
(1) 1 Царе 23:22,23; Пс. 37:32; (2) Бит. 37:17
14 Тогава той изпрати там коне, ко-
лесници и голяма войска, които дой-

доха през нощта[1] и обградиха града.
(1) Лк. 22:53
15 И на сутринта, когато слугата на
Божия човек стана и излезе, ето, вой-
ска с коне и колесници беше огра-
дила града. И слугата му му каза: Ах,
господарю мой! Какво ще правим?
16 А той отговори: Не бой се[1], защото
онези, които са с нас, са повече от
онези, които са с тях[2].
(1) Изх. 14:13; Иис. Нав. 11:6; Ер. 39:17; (2) 2 Лет. 32:7,8
17 И Елисей се помоли и каза: Моля
Те, ГОСПОДИ, отвори му очите, за да
види[1]! И ГОСПОД отвори очите на
слугата и той видя, и ето, хълмът беше
пълен с огнени коне и колесници[2] око-
ло Елисей[3].
(1) Чис. 22:31; (2) гл. 2:11; Бит. 32:1,2; (3) Пс. 125:2
18 И когато *арамейците* слязоха към
него, Елисей се помоли на ГОСПОДА и
каза: Моля Те, порази този народ със
слепота[1]! И Той ги порази със слепота,
както каза Елисей[2].
(1) Бит. 19:11; Зах. 12:4; Деян. 13:11; (2) Ос. 1:7
19 Тогава Елисей им каза: Не е това
пътят и не е това градът. Елате след
мен и ще ви заведа при човека, когото
търсите. И ги отведе в Самария.
20 И когато стигнаха в Самария, Ели-
сей каза: ГОСПОДИ, отвори очите на
тези, за да видят[1]! И ГОСПОД отвори
очите им и видяха, и ето, бяха сред
Самария. (1) Чис. 22:31
21 А когато ги видя, израилевият цар
каза на Елисей: Да ги избия ли? Да ги
избия ли, татко мой?
22 А той отговори: Не ги избивай.
Би ли избил онези, които би пленил с
меча си и с лъка си? Сложи им хляб и
вода, за да ядат и пият, и нека отидат
при господаря си[1]. (1) Пр. 25:21
23 И той им приготви голямо пир-
шество и те ядоха и пиха. После ги
пусна и отидоха при господаря си[1]. И
арамейските чети не дойдоха повече в
израилевата земя[2]. (1) 2 Лет. 28:15; (2) Пс. 46:9
24 А след това арамейският цар Вена-
дад събра цялата си войска и се изка-
чи и обсади Самария[1].
(1) ст. 8; гл. 17:5; 3 Царе 20:1

25 И в Самария настана голям глад[1].
И ето, обсаждаха я, докато една мага-
решка глава се продаваше за осемде-
сет сребърни *сикъла,* а четвърт кав гъ-
лъбова тор – за пет сребърни *сикъла*[2].
(1) 3 Царе 18:2; (2) Лев. 26:26; Езек. 4:16,17
26 И когато израилевият цар минава-
ше по стената, една жена извика към
него и каза: Помогни, господарю мой,
царю[1]! (1) Бит. 41:55
27 А той каза: Ако ГОСПОД не ти по-
могне, откъде ще ти помогна аз?[1] От
хармана ли, или от лина? (1) Пс. 60:11; 146:3
28 И царят ѝ каза: Какво ти е? А тя
отговори: Тази жена ми каза: Дай твоя
син да го изядем днес, а утре ще из-
ядем моя син.
29 И така, сварихме моя син и го
изядохме[1]. А на следващия ден ѝ казах:
Дай твоя син да го изядем – а тя скри
сина си[2]! (1) Лев. 26:29; Плач 4:10; (2) Втзк. 28:53-57
30 И като чу царят думите на жената,
раздра дрехите си[1]; и като минаваше
по стената, народът видя, и ето, отдо-
лу имаше вретище на тялото му.
(1) 3 Царе 21:27
31 И каза: Така да ми направи Бог и
така да прибави[1], ако главата на Ели-
сей, сина на Сафат, остане на него
днес[2]! (1) 1 Царе 3:17; (2) 3 Царе 19:2; Пр. 16:14
32 А Елисей седеше в къщата си и
старейшините седяха с него[1]. И *царят*
изпрати пред себе си един човек, но
преди пратеникът да стигне при него,
Елисей каза на старейшините: Виждате
ли[2] как този син на убиец[3] прати да ми
отнемат главата? Гледайте, щом дой-
де пратеникът, затворете вратата и го
спрете при вратата. Тропотът на крака-
та на господаря му не е ли след него?
(1) Езек. 8:1; (2) Ер. 11:18; (3) 3 Царе 21:19
33 И докато още говореше с тях, ето,
пратеникът слезе при него и каза: Ето,
това зло е от ГОСПОДА[1]. За какво
още да се надявам на ГОСПОДА?[2]
(1) Плач 3:37-40; Ам. 3:6; (2) гл. 3:10; Йов 2:9; Пр. 19:3

7 Тогава Елисей каза: Слушайте ГОС-
ПОДНОТО слово[1]! Така казва ГОС-

ПОД: Утре по това време при портата на Самария една мяра пшенично брашно ще *се продава* **за един сикъл и две мери ечемик – за един сикъл**[2]**.**

(1) 1 Царе 15:1; (2) ст. 16,18

2 **А сановникът, на чиято ръка се подпираше царят**[1]**, отговори на Божия човек и каза: Ето, и прозорци ако би направил ГОСПОД на небето, би ли могло да стане това нещо?**[2] **А той каза: Ето, ще видиш с очите си, но няма да ядеш от него**[3]**.**

(1) гл. 5:18; (2) Пс. 78:19; (3) ст. 19; Чис. 11:13; Евр. 4:2

3 **А във входа на портата имаше четирима прокажени**[1] **и те си казаха един на друг: Защо да седим тук, докато умрем?**

(1) Лев. 13:46; Лк. 4:27

4 **Ако речем да влезем в града, в града е глад и ще умрем там, а ако седим тук,** *пак* **ще умрем. Елате сега, нека преминем в арамейския стан. Ако ни оставят живи, ще живеем, а ако ни убият, ще умрем**[1]**.**

(1) Ест. 4:16

5 **И така, на мръкване станаха да отидат към арамейския стан. И когато стигнаха до края на арамейския стан, ето, там нямаше никой.**

6 **Защото Господ беше направил да се чуе в стана на арамейците тропот от колесници и тропот от коне, тропот от голяма войска**[1]**, и те си бяха казали един на друг: Ето, израилевият цар е наел против нас хетейските царе**[2] **и египетските царе, за да дойдат върху нас.**

(1) гл. 19:7; (2) 3 Царе 10:29

7 **Затова бяха станали и побягнали в полумрака. Бяха оставили шатрите си, конете си и магаретата си, целия стан, както си беше, и бяха побягнали за живота си**[1]**.**

(1) Съд. 7:21; 1 Царе 14:15; 3 Царе 20:20; Пс. 48:5,6; Пр. 28:1

8 **И когато тези прокажени стигнаха до края на стана, влязоха в една шатра и ядоха и пиха, и взеха оттам сребро, злато и дрехи, и отидоха и ги скриха. После се върнаха, влязоха в друга шатра, взеха и оттам и отидоха, и скриха** *и тях.*

9 **Тогава си казаха помежду си: Ние не правим добре. Този ден е ден на добри вести, а ние мълчим; ако чакаме докато съмне, вината ще ни постигне**[1]**. Нека сега да отидем да съобщим това на царския дом.**

(1) 1 Кор. 9:16

10 **И така, дойдоха и извикаха градския вратар, и съобщиха и казаха: Отидохме в стана на арамейците, и ето, там нямаше нито човек, нито човешки глас, само коне вързани и магарета вързани, и шатрите както са си били.**

11 **И извикаха вратарите и съобщиха това вътре в царския дом.**

12 **А царят стана през нощта и каза на слугите си: Ще ви кажа какво ни направиха арамейците. Те знаят, че сме гладни, и затова са излезли от стана, за да се скрият по полето, като си казват: Когато излязат от града, ще ги заловим живи и ще влезем в града.**

13 **А един от слугите му в отговор каза: Моля те, нека вземат пет от останалите коне, които са оцелели вътре. Ето с тях** *ще стане като с* **цялото израилево множество, което е оцеляло вътре; ето, с тях** *ще стане като с* **цялото израилево множество, което се довършва! Нека пратим да видим!**

14 **И така, взеха две колесници с коне и царят ги изпрати след арамейската войска и каза: Идете и вижте.**

15 **И отидоха след тях до Йордан; и ето, целият път беше осеян с дрехи и вещи, които арамейците бяха хвърлили в бързането си. И пратениците се върнаха и разказаха това на царя.**

16 **Тогава народът излезе и разграби стана на арамейците**[1]**. И една мяра пшенично брашно** *се продаваше* **за един сикъл, а две мери ечемик – за един сикъл, според словото на ГОСПОДА**[2]**.**

(1) 2 Лет. 20:25; Пс. 68:12; (2) ст. 1; Ис. 44:26

17 **А царят постави сановника, на чиято ръка се подпираше**[1]**, да пази портата, но народът го стъпка в портата и той умря, както беше казал Божият човек, който говори, когато царят слезе при него.**

(1) ст. 2

18 **Защото, когато Божият човек го-**
вори на царя, като каза: Утре по това
време в самарийската порта две мери
ечемик *ще се продават* **за един сикъл и**
една мяра пшеничено брашно за един
сикъл[1], (1) ст. 1; Ис. 44:26
19 **сановникът отговори на Божия чо-**
век и каза: Ето, и прозорци ако би
направил ГОСПОД на небето, би ли
могло да стане такова нещо? А той
каза: Ето, ще видиш с очите си, но
няма да ядеш от него[1]. (1) ст. 2
20 **И така му се случи – народът го**
стъпка в портата и умря[1]. (1) Ер. 28:17

8 **А Елисей беше говорил на жената,**
чийто син беше съживил[1], и ѝ беше
казал: Стани и иди, ти и домът ти,
и пребивавай където можеш да пре-
биваваш, защото ГОСПОД е повикал
глада[2] и той ще дойде на земята за
седем години[3]. (1) гл. 4:35,36; (2) гл. 4:38; Рут 1:1; Пс. 105:16; Ам. 4:6; Аг. 1:11; (3) Бит. 41:27; 2 Царе 24:13
2 **И жената беше станала и беше по-**
стъпила според думите на Божия чо-
век, и беше отишла, тя и домът ѝ, и
беше пребивавала седем години във
филистимската земя.
3 **А в края на седемте години жената**
се върна от филистимската земя[1]. И
излезе да вика към царя за къщата си
и за нивите си[2]. (1) Рут 1:7; (2) гл. 4:13
4 **А царят точно говореше с Гиезий[1],**
слугата на Божия човек[1], и казваше:
Моля те, разкажи ми всичките велики
неща, които Елисей е извършил.
(1) гл. 4:12,25
5 **И когато разказваше на царя как**
беше съживил мъртвия, ето че жена-
та, чийто син беше съживил, извика
към царя за къщата си и за нивите
си. Тогава Гиезий каза: Господарю мой,
царю, тази е жената и този е синът ѝ,
когото Елисей съживи[1]! (1) ст. 1
6 **И царят попита жената и тя му**
разказа. Тогава царят ѝ определи един
чиновник* и каза: Върни всичко, кое-
то е било нейно, и цялата реколта на
нивите ѝ от деня, когато е напуснала
страната до сега. **букв.:* скопец
7 **И Елисей отиде в Дамаск. А ара-**
мейският цар Венадад[1] беше болен. И
му съобщиха и казаха: Божият човек
дойде тук. (1) 3 Царе 20:1
8 **И царят каза на Азаил[1]: Вземи със**
себе си подарък[2] и иди, посрещни Бо-
жия човек и се допитай чрез него до
ГОСПОДА и кажи: Ще оздравея ли от
тази болест[3]?
(1) 3 Царе 19:15; (2) 1 Царе 9:7,8; (3) гл. 1:2; 3 Царе 14:3
9 **И Азаил отиде да го посрещне и взе**
със себе си подарък от всяко благо на
Дамаск, четиридесет камилски товара[1],
и дойде и застана пред него, и каза:
Синът ти Венадад, арамейският цар,
ме прати при теб и казва: Ще оздра-
вея ли от тази болест[2]? (1) гл. 5:5; (2) ст. 8
10 **И Елисей му каза: Иди, кажи му:**
Непременно ще оздравееш. Но ГОС-
ПОД ми откри, че непременно ще ум-
ре[1]. (1) гл. 1:4
11 **И втренчи поглед** *в Азаил,* **без да**
мръдне, докато той се засрами. И Бо-
жият човек заплака[1]. (1) Ер. 4:19; Лк. 19:41
12 **А Азаил каза: Защо плаче господа-**
рят ми? И той отговори: Защото зная
колко зло ще сториш на израилевите
синове[1] – укрепленията им ще преда-
деш на огън, младежите им ще избиеш
с меч, децата им ще смажеш и бре-
менните им жени ще разпориш[2].
(1) гл. 10:32,33; 12:17; 13:3,7,22; Ам. 1:3,4; (2) гл. 15:16; Ос. 13:16; Ам. 1:13
13 **И Азаил каза: Но какво е слугата**
ти – куче[1] – че да извърши това го-
лямо нещо? И Елисей отговори: ГОС-
ПОД ми показа, че ти ще царуваш над
Арам[2]. (1) 3 Царе 19:15; (2) 1 Царе 17:43
14 **И той си отиде от Елисей и дой-**
де при господаря си и той му каза:
Какво ти каза Елисей? А той му от-
говори: Каза ми, че непременно ще
оздравееш.
15 **А на другия ден взе завивката, на-**
топи я във вода и я разпростря върху
лицето му, така че той умря. И Азаил
се възцари вместо него[1]. (1) ст. 13

ст. 16-24: 2 Лет. 21; 22:1

16 **И в петата година на израилевия
цар Йорам, сина на Ахав**[1]**, когато Йо-
сафат беше цар на Юда, се възцари
Йорам, синът на юдовия цар Йоса-
фат**[2]**.** (1) ст. 25; (2) гл. 1:17; 11:2; 3 Царе 22:50; Мт. 1:8
17 **Той беше на тридесет и две годи-
ни, когато се възцари, и царува осем
години в Ерусалим.**
18 **И той ходи в пътя на израилеви-
те царе, както постъпваше домът на
Ахав, защото жена му беше дъщеря
на Ахав**[1]**. И той върши зло пред ГОС-
ПОДА**[2]**.**
(1) 2 Лет. 22:2; (2) гл. 16:3; 3 Царе 22:52; 1 Кор. 15:33
19 **Но ГОСПОД не поиска да изтреби
Юда заради слугата Си Давид**[1]**, както
му беше обещал, че ще даде светилник
на него и на синовете му завинаги**[2]**.**
(1) гл. 19:34; 3 Царе 11:12,13; Пс. 132:10;
(2) гл. 11:2; 2 Царе 7:13,16; 3 Царе 11:36
20 **В неговите дни Едом отстъпи из-
под ръката на Юда**[1] **и си постави свой
цар**[2]**.** (1) Бит. 27:40; (2) гл. 3:9; 3 Царе 22:47
21 **И Йорам отиде към Саир и с него
всичките колесници. И като стана през
нощта, разби едомците**[1]**, които бяха
обкръжили него и началниците на ко-
лесниците. И народът побягна в шат-
рите си.** (1) гл. 14:7
22 **Така Едом отстъпи изпод ръката на
Юда,** *и е независим и* **до днес**[1]**. Тогава,
по същото време, отстъпи** *и* **Ливна.**
(1) 2 Лет. 28:17
23 **А останалите дела на Йорам и всич-
ко, което извърши, не са ли записани
в Книгата на летописите на юдовите
царе**[1]**?** (1) гл. 12:19; 14:18; 15:6,36; 16:19;
20:20; 21:17,25; 23:28; 24:5; 3 Царе 14:29
24 **И Йорам легна при бащите си и
беше погребан при бащите си в Дави-
довия град**[1]**. И вместо него се възцари
синът му Охозия.**
(1) гл. 9:28; 12:21; 14:20; 15:38; 16:20; 3 Царе 2:10

ст. 25-29: 2 Лет. 22:1-6

25 **В дванадесетата година на изра-
илевия цар Йорам, сина на Ахав, се
възцари Охозия**[1]**, синът на юдовия цар
Йорам**[2]**.** (1) 1 Лет. 3:11; (2) ст. 16; гл. 9:29
26 **Охозия беше на двадесет и две
години, когато се възцари, и царува
една година в Ерусалим. Името на
майка му беше Готолия**[1]**, дъщеря* на
израилевия цар Амрий**[2]**.**
*Има се предвид внучка.; (1) гл. 11:1; (2) 3 Царе 16:22
27 **Той ходи в пътя на Ахавовия дом и
върши зло пред ГОСПОДА като Ахаво-
вия дом, защото беше зет на Ахавовия
дом.**
28 **И отиде с Йорам, сина на Ахав,
на война против арамейския цар Азаил
в Рамот-Галаад**[1]**. И арамейците раниха
Йорам.** (1) гл. 9:1; Иис. Нав. 20:8; 3 Царе 22:3,4
29 **И цар Йорам се върна, за да се
лекува в Езраел**[1] **от раните, които му
нанесоха арамейците в Рама, когато
се би срещу арамейския цар Азаил. И
юдовият цар Охозия, синът на Йорам,
слезе в Езраел, за да види Йорам, сина
на Ахав, защото беше болен**[2]**.**
(1) Иис. Нав. 19:18; (2) гл. 9:14-16

ст. 1-29: 2 Лет. 22:5-9

9 **А пророк Елисей повика един от
учениците на пророците**[1] **и му каза:
Препаши слабините си**[2] **и вземи в ръ-
ката си този съд с масло и иди в Ра-
мот-Галаад**[3]**.**
(1) гл. 2:3,5,7,15; (2) гл. 4:29; Лк. 12:35; (3) гл. 8:28
2 **И като стигнеш там, потърси Ииуй,
сина на Йосафат, син на Намесий. И
влез, вдигни го отсред братята му и го
въведи в една вътрешна стая.**
3 **После вземи съда с маслото и го
излей на главата му, и кажи: Така казва
ГОСПОД: Помазах те за цар над Изра-
ил**[1]**! После отвори вратата и бягай, без
да се бавиш.** (1) 1 Царе 10:1; 3 Царе 19:16
4 **И момчето, младият пророк, отиде
в Рамот-Галаад.**
5 **И влезе и ето, военачалниците седя-
ха там. И каза: Имам слово към теб,
военачалниче. А Ииуй каза: Към кого
от всички нас? А той каза: Към теб,
военачалниче.**
6 **И той стана и влезе в къщата. То-
гава** *пророкът* **изля маслото на главата
му и му каза: Така казва ГОСПОД, Из-**

раилевият Бог: Помазах те за цар над ГОСПОДНИЯ народ, над Израил[1].
(1) ст. 3

7 **И ти да изтребиш дома на господаря си Ахав[1], за да отмъстя за кръвта на слугите Си, пророците, и за кръвта на всичките ГОСПОДНИ слуги,** *проляна* **от ръката на Езавел[2].**
(1) гл. 10:11; (2) 3 Царе 18:4; Пс. 94:1,2; Откр. 19:2

8 **Да, целият дом на Ахав ще загине и ще изтребя всеки от мъжки пол от Ахав, и роба, и свободния в Израил[1].**
(1) гл. 19:17; 21:13; 3 Царе 14:10; 21:21

9 **И ще направя дома на Ахав както дома на Еровоам, сина на Нават, и както дома на Вааса, сина на Ахия[1].**
(1) гл. 10:11; 3 Царе 15:29

10 **А Езавел – кучетата ще я изядат в нивата на Езраел[1] и няма да има кой да я погребе. И отвори вратата и побягна.**
(1) 3 Царе 21:23

11 **Тогава Ииуй излезе при слугите на господаря си и те му казаха: Всичко добре ли е? Защо дойде този луд[1] при теб? А той им каза: Вие знаете човека и говоренето му.**
(1) Ер. 29:26; Деян. 26:24

12 **А те казаха: Лъжа! Я ни кажи! А той каза: Така и така ми говори и каза: Така казва ГОСПОД: Помазах те за цар над Израил[1].**
(1) ст. 3

13 **Тогава бързо взеха всеки дрехата си и ги сложиха под него[1] на върха на стълбите, и надуха тръбата и казаха: Ииуй се възцари![2]**
(1) Мт. 21:7,8; (2) гл. 11:12; 2 Царе 15:10; 3 Царе 1:39

14 **Така Ииуй, синът на Йосафат, син на Намесий, направи заговор против Йорам[1]. А Йорам с целия Израил пазеше Рамот-Галаад от арамейския цар Азаил.**
(1) гл. 10:9; 12:20; 3 Царе 15:27

15 **И цар Йорам се беше върнал в Езраел, за да се лекува от раните, които арамейците му бяха нанесли, когато се биеше против арамейския цар Азаил[1]. Тогава Ииуй каза: Ако сте на моя страна*, нека никой да не излезе да побегне до града и да отиде, и да съобщи това в Езраел!**
**букв.:* това е мнението ви, или: ако това е волята ви; (1) гл. 8:28

16 **Тогава Ииуй се качи** *на колесницата* **и отиде в Езраел, защото Йорам лежеше там. А юдовият цар Охозия беше слязъл да види Йорам[1].**
(1) гл. 8:29

17 **И стражът, който стоеше на кулата в Езраел[1], видя дружината на Ииуй, която идваше, и каза: Виждам една дружина. И Йорам каза: Вземи един конник и го изпрати да ги посрещне и да каже: С мир ли** *идеш?*
(1) 2 Царе 18:24

18 **И конникът отиде да го посрещне и каза: Царят пита: С мир ли** *идеш?* **А Ииуй каза: Какво имаш ти с мира?[1] Обърни се и ме последвай! И стражът съобщи и каза: Пратеникът стигна до тях, но не се връща.**
(1) Ис. 48:22

19 **Тогава изпрати втори конник, който отиде при тях и каза: Царят пита: С мир ли** *идеш?* **А Ииуй отговори: Какво имаш ти с мира?[1] Обърни се и ме последвай!**
(1) Ис. 48:22

20 **И стражът съобщи и каза: Стигна до тях, но** *и той* **не се връща. А карането прилича на карането на Ииуй, сина на Намесий, защото кара като луд.**

21 **Тогава Йорам каза: Впрегнете! И впрегнаха колесницата му. И израилевият цар Йорам и юдовият цар Охозия излязоха, всеки в колесницата си, и отидоха да посрещнат Ииуй, и го срещнаха в нивата на езраелеца Навутей[1].**
(1) 3 Царе 21:16

22 **И Йорам, като видя Ииуй, каза: С мир ли** *идеш[1],* **Ииуй? А той отговори: Какъв мир, докато са толкова много блудствата и чародействата на майка ти Езавел[2]?**
(1) Екл. 3:8; (2) 3 Царе 21:25; Откр. 2:20; 9:21

23 **Тогава Йорам се обърна и побягна, като викаше на Охозия: Предателство, Охозия!**

24 **А Ииуй взе в ръка лъка си и устреля Йорам между плещите и стрелата мина през сърцето му; и той се срина в колесницата си[1].**
(1) гл. 10:9; 3 Царе 19:17; 22:35

25 **Тогава** *Ииуй* **каза на Видкар, началника** *на колесницата* **си: Вземи и го хвърли в частта от нивата на езраелеца**

Навутей. Защото спомни си, че когато аз и ти яздехме заедно след баща му Ахав, ГОСПОД произнесе против него това пророчество:

26 **Не видях ли вчера кръвта на На-**
вутей и кръвта на синовете му? – зая-
вява ГОСПОД. И в тази част *на нивата*
ще ти отплатя, заявява ГОСПОД. И
сега вдигни го и го хвърли в тази част
според ГОСПОДНОТО слово[1]**!**

(1) 3 Царе 21:13,19,29; Пс. 9:12

27 **А юдовият цар Охозия, като видя**
това, побягна през пътя за градинската
къща. И Ииуй го преследва и каза:
Убийте и него в колесницата! *И го ра-*
ниха **по нагорнището на Гур, близо до**
Ивлеам[1]**, и той побягна в Магедон**[1] **и**
умря там[2]**.**

(1) Иис. Нав. 17:11; (2) гл. 12:20; 14:19; 21:23

28 **И слугите му го докараха на ко-**
лесница в Ерусалим и го погребаха в
гроба му с бащите му в Давидовия
град[1]**.** (1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10
29 **А Охозия се беше възцарил над**
Юда в единадесетата година на Йо-
рам, сина на Ахав[1]**.** (1) гл. 8:25
30 **И Ииуй дойде в Езраел. А Езавел,**
като чу, начерни очите си, накити гла-
вата си[1] **и погледна през прозореца.**

(1) Ер. 4:30; Езек. 23:40

31 **И когато Ииуй влезе в портата, тя**
каза: С мир ли *идеш,* **Зимрий, убиецо**
на господаря си[1]**?** (1) 3 Царе 16:10,18
32 **А той вдигна лицето си към про-**
зореца и каза: Кой е с мен? Кой? И
двама-трима скопци надникнаха към
него.
33 **И той каза: Хвърлете я долу! И те**
я хвърлиха долу и кръвта ѝ пръсна по
стената и по конете, и той я стъпка[1]**.**

(1) Ис. 26:6; Мих. 7:10; Зах. 10:5; Мал. 4:3

34 **И той влезе и яде, и пи, и после**
каза: Вижте сега тази проклета и я по-
гребете, защото е царска дъщеря[1]**.**

(1) 3 Царе 16:31

35 **И отидоха да я погребат, но не**
намериха от нея нищо освен черепа,
стъпалата и дланите на ръцете[1]**.**

(1) Екл. 6:3; Ис. 14:18-20

36 **И се върнаха и му съобщиха това,**
а той каза: Това е словото на ГОСПО-
ДА, което Той говори чрез слугата Си,
тесвиеца Илия[1]**, като каза: В нивата на**
Езраел кучетата ще изядат месата на
Езавел[2]**,** (1) гл. 1:17; (2) 3 Царе 21:23
37 **и трупът на Езавел в нивата на**
Езраел ще бъде като тор по лицето на
полето[1]**, така че няма да кажат: Това е**
Езавел. (1) Пс. 83:10; Ер. 8:2

10 **А Ахав имаше седемдесет сина в**
Самария. И Ииуй написа писма и прати
в Самария до езраелските началници,
до старейшините[1] **и до възпитателите**
на синовете **на Ахав,** *в които* **каза:**

(1) 3 Царе 21:8

2 **Щом пристигне до вас това писмо,**
понеже синовете на господаря ви са
при вас и имате при себе си колесни-
ци и коне, укрепен град и оръжия,
3 **вижте кой е най-добър и най-спосо-**
бен от синовете на господаря ви и го
поставете на бащиния му престол и се
бийте за дома на господаря си!
4 **А те се уплашиха страшно и казаха:**
Ето, двамата царе не устояха пред не-
го[1]**, а как ще устоим ние?** (1) гл. 9:24,27
5 **И така, управителят на дома, градо-**
началникът, старейшините и възпитате-
лите изпратиха до Ииуй да кажат: Ние
сме твои слуги и ще направим всичко,
което ни кажеш. Няма да направим
никого цар. Направи, каквото ти се
вижда добро[1]**.** (1) гл. 18:14; Иис. Нав. 9:25
6 **Тогава той им писа второ писмо,** *в*
което **каза: Ако сте на моя страна и**
ако слушате гласа ми, вземете главите
на тези мъже, синовете на господаря
ви, и утре по това време елате при
мен в Езраел. А царските синове, се-
демдесетте души, бяха при градските
големци, които ги възпитаваха.
7 **И когато писмото стигна до тях,**
хванаха царските синове, седемдесетте
души, и ги изклаха[1]**, и сложиха главите**
им в кошници и му ги изпратиха в
Езраел. (1) 3 Царе 21:19-22

8 **И един пратеник дойде и му съоб-**
щи и каза: Донесоха главите на цар-
ските синове. А той каза: Сложете ги
на два купа при входа на портата *да*
стоят **до утре.**
9 **И на сутринта излезе и застана и**
каза на целия народ: Вие сте правед-
ни! Ето, аз направих заговор против
господаря си и го убих[1]**, но кой изби**
всички тези? (1) гл. 9:14,24
10 **Знайте сега, че няма да падне на**
земята[1] **нищо от ГОСПОДНОТО слово,**
което ГОСПОД говори против дома на
Ахав. ГОСПОД извърши онова, което
говори чрез слугата Си Илия[2]**!**
(1) 1 Царе 3:19; (2) 3 Царе 21:19-22
11 **И Ииуй изби всичките останали от**
дома на Ахав в Езраел и всичките му
големци, домашните му и свещениците
му, докато не му остави остатък[1]**.**
(1) гл. 9:7,9; 3 Царе 21:29; 2 Лет. 22:7; Ос. 1:4
12 **После стана и тръгна, и отиде в**
Самария. А по пътя, като беше близо
при Вет-Акад, *селището* **на овчарите,**
13 **Ииуй срещна братята на юдовия**
цар Охозия[1] **и попита: Кои сте вие? А**
те отговориха: Ние сме братя на Охо-
зия и слизаме да поздравим синовете
на царя и синовете на царицата.
(1) 2 Лет. 22:1
14 **И той каза: Хванете ги живи! И ги**
хванаха живи и ги изклаха при кладе-
неца на Вет-Акад, четиридесет и двама
души; не остави нито един от тях[1]**.**
(1) 2 Лет. 22:8
15 **И като тръгна оттам, срещна Йона-**
дав, сина на Рихав[1]**, който идваше да**
ги посрещне; и го поздрави и му каза:
Право ли е сърцето ти *към мен,* **както е**
моето сърце към твоето[2]**? И Йонадав**
отговори: Така е. – Ако е така, дай
ръката си[3]**! И той подаде ръката си и**
Ииуй го качи при себе си в колесница-
та[4]**, и каза:** (1) 1 Лет. 2:55; Неем. 3:14; Ер. 35:6;
(2) 1 Лет. 12:17; (3) Езд. 10:19; Езек. 17:18; (4) 3 Царе 20:33
16 **Ела с мен и виж ревността ми за**
ГОСПОДА[1]**! Така го качиха в колесни-**
цата му. (1) 3 Царе 19:10; Пр. 27:2
17 **И когато стигна в Самария, изби**
всички останали от Ахав в Самария,
докато го изтреби[1] **според словото, ко-**
ето ГОСПОД беше говорил на Илия[2]**.**
(1) гл. 9:8; 3 Царе 21:21; (2) гл. 1:17
18 **Тогава Ииуй събра целия народ и**
му каза: Ахав е служил малко на Ваал[1]**.**
Ииуй ще му служи много[2]**!**
(1) гл. 17:16; 3 Царе 16:31,32; (2) Йов 13:7
19 **И сега, извикайте при мен всич-**
ките пророци на Ваал[1]**, всичките му**
служители и всичките му жреци! Ни-
кой да не отсъства, защото имам *да*
принеса **голяма жертва на Ваал. Никой,**
който отсъства, няма да остане жив!
Но Ииуй направи това с коварство, за
да избие служителите на Ваал.
(1) 3 Царе 22:6
20 **И Ииуй каза: Осветете тържестве-**
но събрание за Ваал! И те прогласиха.
21 **И Ииуй разпрати по целия Израил,**
така че дойдоха всичките служители на
Ваал и не остана никой, който не дой-
де. И те влязоха в храма на Ваал[1] **и**
храмът на Ваал се напълни от край до
край. (1) 3 Царе 16:32
22 **И той каза на пазителя на одеж-**
дите: Извади одежди за всичките
служители на Ваал! И той им извади
одежди.
23 **Тогава Ииуй и Йонадав, синът на**
Рихав, влязоха в храма на Ваал и той
каза на служителите на Ваал: Потърсе-
те и вижте да няма между вас някой
от служителите на ГОСПОДА, а *да бъ-*
дат **само служители на Ваал!**
24 **И те влязоха да принесат жертви**
и всеизгаряния. А Ииуй постави отвън
осемдесет мъже, на които каза: Който
остави да избяга някой от *тези* **мъже,**
които доведох в ръцете ви, животът
му ще бъде вместо неговия живот[1]**!**
(1) 3 Царе 20:39
25 **И като свърши принасянето на**
всеизгарянето, Ииуй каза на телохра-
нителите и на пълководците: Влезте и
ги избийте[1]**! Никой да не избяга! И**
телохранителите и пълководците ги из-
биха с острието на меча[2] **и ги изхвър-**
лиха навън. После отидоха в *частта на*
града, където беше **храмът на Ваал,**
(1) Изх. 32:27; (2) гл. 11:18; 3 Царе 18:40

26 **извадиха кумирите на храма Ваал и ги изгориха**[1],
(1) гл. 18:4; 19:18; 23:4,14; Втзк. 7:5; 3 Царе 15:13; 1 Лет. 14:12

27 **строшиха кумира на Ваал**[1], **сринаха храма на Ваал**[2] **и го направиха бунище**[3], *както е* **до днес.**
(1) Изх. 34:13; (2) гл. 3:2; 11:18; 2 Лет. 34:3-7; (3) Езд. 6:11

28 **Така Ииуй изтреби Ваал от Израил.**
29 **Но Ииуй не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, който въведе Израил в грях – от златните телета, които бяха във Ветил и в Дан**[1].
(1) гл. 3:3; 3 Царе 12:29

30 **И ГОСПОД каза на Ииуй: Понеже ти извърши добре това, което е право пред Мен, и направи на дома на Ахав според всичко, което беше в сърцето Ми, затова твои синове до четвъртото** *поколение* **ще седят на израилевия престол**[1].
(1) ст. 35; гл. 13:1,10; 14:23,29; 15:8-12

31 **Но Ииуй не внимаваше да ходи с цялото си сърце в закона на ГОСПОДА, Израилевия Бог**[1]; **не се отклони от греховете на Еровоам, с които той въведе Израил в грях**[2].
(1) Втзк. 10:12; (2) гл. 17:22; 3 Царе 14:16

32 **В онези дни ГОСПОД започна да орязва** *части от* **Израил. И Азаил ги разби във всички области на Израил**[1],
(1) гл. 8:12

33 **от Йордан към изгрев слънце, цялата галаадска земя, гадците и рувимците, и манасийците, от Ароир при потока Арнон, и Галаад, и Васан**[1].
(1) Втзк. 3:12,13

34 **А останалите дела на Ииуй, всичко, което извърши, и всичките му юначества, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**?**
(1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

35 **И Ииуй легна при бащите си и го погребаха в Самария. А вместо него се възцари синът му Йоахаз**[1].
(1) ст. 30; гл. 13:1,9,10

36 **А времето, през което Ииуй царува над Израил в Самария, беше двадесет и осем години.**

ст. 1-3: 2 Лет. 22:10-12

11 **А Готолия**[1], **майката на Охозия, като видя, че синът ѝ умря**[2], **стана и погуби цялото царско потомство**[3].
(1) гл. 8:26; (2) гл. 9:27; (3) 2 Лет. 24:7

2 **Но Йосавеета, дъщерята на цар Йорам**[1], **сестрата на Охозия, взе Йоас**[2], **сина на Охозия, и го открадна отсред царските синове, когато ги убиваха**[3]; **и го** *скри* **от Готолия в спалнята заедно с кърмачката му, и не го убиха**[4].
(1) гл. 8:16; (2) 1 Лет. 3:11; (3) Ер. 36:26; (4) гл. 8:19; Ер. 33:17

3 **И шест години беше при нея, скрит в ГОСПОДНИЯ дом**[1]. **А Готолия царуваше над земята.**
(1) Изх. 2:2; Съд. 9:5

ст. 4-21: 2 Лет. 23; 24:1

4 **А в седмата година Йодая изпрати да доведат стотниците на дворцовите войници**[1] **и на телохранителите**[2] **и да дойдат при него в ГОСПОДНИЯ дом. И направи договор с тях и ги закле в ГОСПОДНИЯ дом и им показа царския син.**
(1) 2 Царе 8:18; (2) 3 Царе 14:27

5 **И им заповяда и каза: Ето какво трябва да направите: една трета от вас, които постъпвате** *на служба* **в събота, нека пази стража при царската къща,**
6 **една трета – при портата Сур и една трета – при портата зад телохранителите. Така да пазите стража при къщата на смени.**
7 **И двата** *други* **отряда, всички, които напускате** *служба* **в събота, да пазите стража в ГОСПОДНИЯ дом около царя.**
8 **Да обградите царя от всички страни, всеки с оръжията си в ръка, и който влезе в редовете, да бъде убит. И да бъдете с царя при излизането му и при влизането му.**
9 **И стотниците направиха всичко, както заповяда свещеник Йодая, и взеха всеки мъжете си – онези, които щяха да постъпят** *на служба* **в събота, и онези, които щяха да напуснат** *служба* **в събота – и дойдоха при свещеник Йодая.**
10 **И свещеникът даде на стотниците копията и щитовете на цар Давид, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом**[1].
(1) 2 Царе 8:7

11 **И телохранителите, всеки с оръжи-**
ята си в ръка, застанаха около царя,
от дясната страна на дома до лява-
та страна на дома, при олтара и при
дома.
12 **Тогава** *Йодая* **изведе царския син и**
положи на него короната[1] **и свидетел-**
ството[2]**. И го направиха цар и го по-**
мазаха[3]**, и плеснаха с ръце и извикаха:**
Да живее царят![4] (1) Пс. 21:3; (2) Втзк. 17:18; (3) 2 Царе 2:4,7; 3 Царе 1:34; (4) гл. 9:13; 3 Царе 1:25
13 **А когато Готолия чу вика на тело-**
хранителите и на народа, дойде при
народа в ГОСПОДНИЯ дом.
14 **И погледна, и ето, царят стоеше**
при колоната според обичая[1] **и вое-**
началниците и тръбачите *стояха* **при**
царя, и целият народ на страната[1] **се**
радваше и надуваше тръбите. Тогава
Готолия раздра дрехите си и извика:
Заговор! Заговор! (1) гл. 23:3
15 **И свещеник Йодая заповяда на**
стотниците, поставени над войската, и
им каза: Извадете я между редовете
и който я последва, го убийте с меч!
Защото свещеникът беше казал: Да не
бъде убита в ГОСПОДНИЯ дом[1]**.**
(1) Изх. 21:14
16 **И я хванаха и тя отиде в царската**
къща по пътя през входа за конете[1]**, и**
там я убиха[2]**.** (1) Неем. 3:28; (2) Бит. 9:6; Як. 2:13
17 **Тогава Йодая направи завет между**
ГОСПОДА и царя и народа[1]**, че ще**
бъде народ на ГОСПОДА; а също и
между царя и народа[2]**.**
(1) гл. 23:3; Иис. Нав. 24:25; (2) 2 Царе 5:3
18 **И целият народ на страната влезе**
в храма на Ваал и го събори, изпотро-
шиха изцяло жертвениците му и обра-
зите му[1]**, а Матан, жреца на Ваал, уби-**
ха пред жертвениците[2]**. И свещеникът**
постави надзиратели над ГОСПОДНИЯ
дом.
(1) гл. 10:26,27; 18:4; (2) гл. 10:25; 23:20; Втзк. 13:5,9
19 **И той взе стотниците, дворцови-**
те войници, телохранителите и целия
народ на страната и изведоха царя от
ГОСПОДНИЯ дом и слязоха в царска-
та къща по пътя през портата на тело-
хранителите[1]**. И той седна на царския**
престол[2]**.** (1) 3 Царе 14:27; (2) 1 Лет. 29:23
20 **Така целият народ на страната се**
зарадва[1] **и градът се успокои. А Готолия**
убиха с меч при царската къща[2]**.**
(1) Пр. 11:10; (2) ст. 16
21 **Йоас беше на седем години, когато**
се възцари[1]**.** (1) гл. 13:1,10

ст. 1-16: 2 Лет. 24:1-16

12 **Йоас се възцари в седмата го-**
дина на Ииуй и царува четиридесет
години в Ерусалим. Името на майка му
беше Савия, от Вирсавее.
2 **Йоас върши това, което беше право**
пред ГОСПОДА[1]**, през цялото време,**
когато го наставляваше свещеник Йо-
дая. (1) гл. 18:3; 22:2; 3 Царе 15:11
3 **Но високите места не се премахна-**
ха, народът още жертваше и кадеше
по високите места[1]**.**
(1) гл. 14:4; 15:4; 16:4; 17:11; 3 Царе 3:2
ст. 4-15: ср. гл. 22:4-7
4 **И Йоас каза на свещениците: Всич-**
ките пари от посветените неща, кои-
то се внасят в ГОСПОДНИЯ дом, и
парите от всекиго, който преминава
преброяването[1]*,* **и парите от всекиго**
според оценката му[2]**, и всичките пари,**
които би дошло на някого на сърце да
принесе в ГОСПОДНИЯ дом[3]**,**
(1) Изх. 30:13; (2) Лев. 27:2-8; Чис. 18:15,16; (3) 1 Лет. 29:6-9
5 **свещениците нека ги вземат у себе**
си, всеки от познатия си, и нека по-
правят разрушеното на дома, където
се намери разрушено.
6 **Но понеже до двадесет и третата**
година на цар Йоас свещениците не
бяха поправили разрушеното на до-
ма[1]**,** (1) Аг. 1:2
7 **затова цар Йоас повика свещеник**
Йодая и *другите* **свещеници и им каза:**
Защо не поправяте разрушеното на
дома? Сега не вземайте повече пари
от познатите си, а давайте *взетите*
пари **за разрушеното на дома.**
8 **И свещениците се съгласиха да не**
вземат вече пари от народа, но и да
не поправят разрушеното на дома.

9 **И свещеник Йодая взе един сандък, проби дупка на капака му и го сложи при олтара, отдясно на входа в ГОСПОДНИЯ дом[1]. И свещениците, които пазеха вратата[2], слагаха в него всичките пари, които се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом.** (1) Мк. 12:41; (2) гл. 22:4; 23:4; 1 Лет. 9:19

10 **И когато виждаха, че парите в сандъка бяха много, идваха писарят на царя и първосвещеникът и връзваха всичките пари, които се намираха в ГОСПОДНИЯ дом, и ги брояха.**

11 **И даваха преброените пари в ръцете на онези, които вършеха делото, които бяха поставени над ГОСПОДНИЯ дом. А те ги даваха на дърводелците и строителите, които работеха в ГОСПОДНИЯ дом,**

12 **и на зидарите и на каменоделците, и за да купят дървен материал и дялани камъни за поправяне на разрушеното на ГОСПОДНИЯ дом и за всеки разход за поправката на дома[1].** (1) Езд. 3:7

13 **Но от парите, които се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом, не се направиха сребърни чаши, щипци, легени, тръби, нито каквито и да било златни съдове или сребърни съдове за ГОСПОДНИЯ дом,**

14 **а ги даваха на онези, които вършеха делото, за да поправят с тях ГОСПОДНИЯ дом.**

15 **И не търсеха сметка от мъжете, на които даваха парите, за да ги разпределят на онези, които вършеха делото, защото постъпваха честно[1].**
(1) Неем. 13:13; 1 Кор. 4:2

16 *Но* **парите за жертва за вина и парите за жертва за грях не се внасяха в ГОСПОДНИЯ дом – те бяха за свещениците[1].** (1) Лев. 7:7,9; Чис. 18:9

ст. 17-21: 2 Лет. 24:17-27

17 **Тогава арамейският цар Азаил[1] се изкачи и воюва против Гет и го превзе. И Азаил обърна лицето си, за да дойде против Ерусалим.** (1) гл. 8:12,13

18 **Тогава юдовият цар Йоас взе всичките посветени неща, които бащите му Йосафат, Йорам и Охозия, юдовите царе, бяха посветили, и посветените от него неща, и цялото злато, което се намери в съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и на царската къща, и ги прати на арамейския цар Азаил[1]. И той се оттегли от Ерусалим.**
(1) гл. 16:8; 18:15,16; 3 Царе 15:18

19 **А останалите дела на Йоас и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе[1]?** (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

20 **И слугите му се надигнаха, направиха заговор[1] и убиха Йоас[2] в къщата Мило[3], по надолнището към Сила.**
(1) гл. 9:14; 10:9; 14:19; 3 Царе 15:27; (2) гл. 9:27; (3) 2 Царе 5:9

21 **И слугите му Йозахар, синът на Симеат, и Йозавад, синът на Сомир[1], го убиха и той умря[2]. И го погребаха с бащите му в Давидовия град[3]. И вместо него се възцари синът му Амасия[4].**
(1) гл. 14:5; (2) гл. 14:19; 15:10; 2 Лет. 25:27; (3) гл. 8:24; 3 Царе 2:10; (4) гл. 14:1

13 **В двадесет и третата година на юдовия цар Йоас[1], сина на Охозия, Йоахаз, синът на Ииуй, се възцари над Израил в Самария[2]** *и царува* **седемнадесет години.** (1) гл. 11:21; (2) ст. 10; гл. 10:35

2 **Той върши зло пред ГОСПОДА и последва греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях; не се отклони от тях[1].**
(1) ст. 11; 3 Царе 14:16

3 **Тогава гневът на ГОСПОДА пламна против Израил[1] и Той постоянно ги предаваше в ръката на арамейския цар Азаил[2] и в ръката на Венадад, сина на Азаил[3].**
(1) гл. 17:20; Съд. 2:14; (2) гл. 8:12; Лев. 26:17; (3) ст. 22,24

4 **Тогава Йоахаз се помоли на ГОСПОДА и ГОСПОД го послуша[1], защото видя притеснението на Израил[2], как ги притесняваше арамейският цар.**
(1) ст. 23; 2 Лет. 33:13; Езд. 8:23; Йов 22:27; (2) гл. 14:26; Изх. 3:7,9,16

5 **И ГОСПОД даде избавител на Израил, така че се отърваха изпод ръката на арамейците[1] и израилевите синове живееха в шатрите си както по-рано.**
(1) ст. 25; гл. 14:27; 1 Царе 12:11

6 Но пак не се отклониха от греховете на Еровоамовия дом, с които той въведе Израил в грях[1], в тях ходеха, и ашерата още стоеше в Самария[2].
(1) ст. 11; 3 Царе 14:16; (2) гл. 21:3; 3 Царе 16:33; Ис. 26:10

7 А *арамейският цар* не беше оставил на Йоахаз *военен* народ освен петдесет конници, десет колесници и десет хиляди пешаци[1], защото арамейският цар ги беше избил и ги беше направил като стъпкана пръст[2].
(1) гл. 8:12; Лев. 26:17; (2) Ам. 4:10

8 А останалите дела на Йоахаз и всичко, което извърши, и юначеството му, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе[1]?
(1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

9 И Йоахаз легна при бащите си и го погребаха в Самария[1]. А вместо него се възцари синът му Йоас[2].
(1) ст. 13; (2) гл. 10:35

10 В тридесет и седмата година на юдовия цар Йоас[1] над Израил в Самария се възцари Йоас[2], синът на Йоахаз, *и царува* шестнадесет години.
(1) гл. 11:21; (2) ст. 1; гл. 14:1,17

11 Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от нито един от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях, а ходи в тях[1].
(1) ст. 2

12 А останалите дела на Йоас и всичко, което извърши, и юначеството, с което воюва против юдовия цар Амасия[1], не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе[2]?
(1) гл. 14:11-16; 2 Лет. 25:21-24; (2) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

13 И Йоас легна при бащите си, а на престола му седна Еровоам[1]. А Йоас беше погребан в Самария при израилевите царе[2].
(1) гл. 14:23; (2) ст. 9

14 А Елисей се разболя от болестта, от която умря[1]. И израилевият цар слезе при него и плака над него[2], и каза: Отче мой! Отче мой! Колесница израилева и конница негова![3]
(1) Бит. 48:1; 49:33; Зах. 1:5; (2) Бит. 50:1; (3) гл. 2:12

15 А Елисей му каза: Вземи лък и стрели. И той взе лък и стрели.

16 Тогава каза на израилевия цар: Сложи ръката си на лъка. И като сложи ръката си, Елисей положи ръцете си върху ръцете на царя[1] и каза:
(1) гл. 4:34

17 Отвори източния прозорец. И той го отвори. И Елисей каза: Стреляй! И той стреля. И *Елисей* каза: Стрелата на ГОСПОДНОТО спасение и стрелата на спасението от арамейците! Така ще разбиеш арамейците в Афек[1], докато ги довършиш.
(1) 3 Царе 20:26

18 И каза: Вземи стрелите. И той ги взе. Тогава каза на израилевия цар: Удряй в земята! И той удари три пъти и спря.

19 Тогава Божият човек му се разгневи и каза: Трябваше да удариш пет или шест пъти, тогава щеше да разбиеш арамейците, докато ги довършиш; а сега само три пъти ще разбиеш арамейците[1].
(1) ст. 25

20 И Елисей умря[1] и го погребаха. А в началото на годината моавски чети опустошаваха земята[2].
(1) ст. 14; (2) гл. 3:5

21 И *веднъж,* като погребваха един човек, ето, видяха разбойническа чета и хвърлиха човека в гроба на Елисей. А щом човекът стигна и докосна костите на Елисей, оживя и се изправи на краката си[1].
(1) гл. 4:35

22 И арамейският цар Азаил притесняваше Израил[1] през всичките дни на Йоахаз.
(1) ст. 3; гл. 8:12

23 Но ГОСПОД им оказа милост, пожали ги[1] и се погрижи за тях заради завета Си с Авраам, Исаак и Яков[2]. Не пожела да ги изтреби и досега не ги отхвърли още отпред Себе Си[3].
(1) ст. 4; гл. 14:26; Съд. 10:16; Пс. 78:38; (2) Изх. 2:24; Пс. 106:45; (3) гл. 17:18

24 И арамейският цар Азаил умря. А вместо него се възцари синът му Венадад[1].
(1) ст. 3

25 Тогава Йоас, синът на Йоахаз, взе обратно от ръката на Венадад, сина на Азаил, градовете, които той беше отнел от ръката на баща му Йоахаз с бой. Йоас го победи три пъти[1] и взе обратно израилевите градове.
(1) ст. 5,19; 3 Царе 20:29

ст. 1-22: 2 Лет. 25; 26:1,2

14 **Във втората година на израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз[1], се възцари Амасия[2], синът на юдовия цар Йоас[3].**
(1) ст. 17,23; гл. 13:10; (2) 1 Лет. 3:12; (3) ст. 23; гл. 12:21

2 **Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим. Името на майка му беше Йоадана, от Ерусалим.**
3 **Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, но не като баща си Давид[1]. Той постъпваше точно както беше постъпвал баща му Йоас.**
(1) гл. 18:3; 22:2; 3 Царе 15:11

4 **И високите места не се отмахнаха, народът още жертваше и кадеше по високите места[1].** (1) гл. 12:3
5 **И когато царството се закрепи в ръката му, той уби слугите си, които бяха убили баща му, царя[1].**
(1) гл. 12:20,21; 21:24

6 **Но синовете на убийците не уби, според писаното в книгата на Мойсеевия закон, където ГОСПОД заповядва и казва: Бащите да не се умъртвяват заради* синовете и синовете да не се умъртвяват заради* бащите; всеки да се умъртвява заради собствения си грях[1].** **или:* заедно със; (1) Втзк. 24:16
7 **Той изби десет хиляди** *души* **от Едом в Солната долина[1] и превзе** *град* **Села с бой, и го нарече Йоктеил,** *както се нарича* **и до днес.** (1) гл. 8:20-22; 2 Царе 8:13
8 **Тогава Амасия изпрати пратеници до израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз, син на Ииуй, да кажат: Ела да се погледнем един друг в лице[1]!** (1) Съд. 9:29
9 **Тогава израилевият цар Йоас изпрати до юдовия цар Амасия да кажат: Ливанският трън изпратил до ливанския кедър да кажат: Дай дъщеря си на сина ми за жена! Но един див звяр, който бил в Ливан, минал и стъпкал тръна[1].**
(1) Съд. 9:14

10 **Ти наистина разби Едом и сърцето ти се възгордя[1]. Радвай се на славата си и стой у дома си! Защо да предизвикваш бедата и да паднеш, и ти, и Юда с теб[2]?**
(1) Втзк. 8:14; 2 Лет. 26:16; Езек. 28:5,17; (2) Пр. 3:30

11 **Но Амасия не послуша. Тогава израилевият цар Йоас се изкачи и се погледнаха един друг в лице, той и юдовият цар Амасия, във Ветсемес[1], който принадлежи на Юда.**
(1) Иис. Нав. 15:10

12 **И Юда беше разбит пред Израил и побягнаха, всеки в шатрата си.**
13 **И израилевият цар Йоас плени юдовия цар Амасия, сина на Йоас, син на Охозия, във Ветсемес. И дойде в Ерусалим и събори четиристотин лакътя от ерусалимската стена, от Ефремовата порта[1] до Портата на ъгъла[2].**
(1) Неем. 8:16; (2) Ер. 31:38

14 **И взе цялото злато и сребро и всичките съдове, които се намериха в ГОСПОДНИЯ дом[1] и в съкровищата на царската къща, и заложници, и се върна в Самария.** (1) 3 Царе 14:26
15 **А останалите дела, които Йоас извърши, и юначеството му, и как воюва с юдовия цар Амасия, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе[1]?** (1) ст. 28; гл. 13:12
16 **И Йоас легна при бащите си и беше погребан в Самария при израилевите царе. А вместо него се възцари синът му Еровоам[1].** (1) ст. 23; гл. 13:13
17 **А юдовият цар Амасия, синът на Йоас, живя петнадесет години след смъртта на израилевия цар Йоас, сина на Йоахаз.**
18 **А останалите дела на Амасия не са ли записани в книгата на летописите на юдовите царе[1]?** (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29
19 **А в Ерусалим направиха заговор против него и той побягна в Лахис[1], но пратиха след него в Лахис и там го убиха[2].**
(1) гл. 18:14; Иис. Нав. 10:31; (2) гл. 9:27; 15:10

20 **И го докараха на коне и беше погребан в Ерусалим при бащите си в Давидовия град[1].** (1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10
21 **Тогава целият народ на Юда взе Азария[1], който беше на шестнадесет години, и го направи цар вместо баща му Амасия[2].** (1) 1 Лет. 3:12; Мт. 1:8; (2) гл. 15:1,2
22 **Той построи Елат[1] и го възвърна**

на Юда[2]**, след като царят легна при бащите си.** (1) Втзк. 2:8; 3 Царе 9:26; (2) гл. 16:6
23 **В петнадесетата година на юдовия цар Амасия, сина на Йоас**[1]**, в Самария се възцари Еровоам**[2]**, синът на израилевия цар Йоас,** *и царува* **четиридесет и една години.** (1) ст. 1,17; (2) ст. 16; гл. 13:13; 15:1; 1 Лет. 5:17; Ос. 1:1; Ам. 1:1; 7:10
24 **Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от нито един от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях**[1]**.** (1) гл. 3:3; 3 Царе 14:16; Ам. 7:9-13
25 **Той възстанови границата на Израил от прохода на Емат**[1] **до Морето на равнината***[2]**, според словото на ГОСПОДА, Израилевия Бог, което Той говори чрез слугата Си Йона, сина на Аматий, пророка**[3]**, който беше от Гат-Ефер**[4]**.** *Мъртво море
(1) Чис. 34:8; (2) Втзк. 3:17; (3) Йона 1:1; (4) Иис. Нав. 19:13
26 **Защото ГОСПОД видя, че притеснението на Израил беше много горчиво**[1]**, че** *вече* **нямаше нито роб, нито свободен**[2] **и нямаше кой да помогне на Израил**[3]**.** (1) гл. 13:4,23; (2) Втзк. 32:36; (3) Пс. 107:12; Езек. 22:30
27 **И ГОСПОД не рече да изличи изпод небето името на Израил**[1] **и ги избави чрез ръката на Еровоам, сина на Йоас**[2]**.** (1) 1 Царе 12:22; (2) гл. 13:5
28 **А останалите дела на Еровоам и всичко, което извърши, и юначеството му, как воюва и как възвърна на Израил Дамаск и Емат, които бяха** *подчинени* **на Юда**[1]**, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[2]**?** (1) 2 Царе 8:6; 2 Лет. 8:3,4; Ам. 1:5; (2) гл. 1:18; 3 Царе 14:19
29 **И Еровоам легна при бащите си, израилевите царе. А вместо него се възцари синът му Захария**[1]**.** (1) гл. 10:30; 15:8

ст. 1-7: 2 Лет. 26
15 **В двадесет и седмата година на израилевия цар Еровоам**[1] **се възцари Азария***[2]**, синът на юдовия цар Амасия.** *в ст. 13, 30, 32 и 34 наречен Озия, ср. 2 Лет. 26:1
(1) гл. 14:23; (2) ст. 8,13,17,27,32; гл. 14:21; Ис. 1:1
2 **Той беше на шестнадесет години, когато се възцари, и царува петдесет и две години в Ерусалим. Името на майка му беше Ехолия, от Ерусалим.**
3 **Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше вършил баща му Амасия**[1]**.** (1) ст. 34; гл. 12:2
4 **Но високите места не се отмахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места**[1]**.** (1) ст. 35; гл. 12:3
5 **И ГОСПОД порази царя и той беше прокажен до деня на смъртта си и живееше в отделна къща**[1]**. А царският син Йотам беше** *поставен* **над дома** *на царя* **и съдеше народа на земята**[2]**.** (1) Лев. 13:46; (2) ст. 32; 1 Лет. 3:12
6 **А останалите дела на Азария и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе**[1]**?** (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29
7 **И Азария легна при бащите си**[1] **и го погребаха при бащите му в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Йотам.** (1) Ис. 6:1
8 **В тридесет и осмата година на юдовия цар Азария**[1] **Захария, синът на Еровоам, се възцари над Израил**[2] **в Самария** *и царува* **шест месеца.** (1) ст. 1; (2) гл. 14:29
9 **Той върши зло пред ГОСПОДА, както бяха правили бащите му; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях**[1]**.** (1) ст. 24,28; гл. 3:3; 3 Царе 14:16
10 **И Салум, синът на Явис, направи заговор против него и го удари пред народа, и го уби**[1]**, и се възцари вместо него**[2]**.** (1) гл. 12:20,21; 14:19; Ос. 7:7; Ам. 7:9; (2) ст. 14,25,30; 3 Царе 16:10; Ос. 8:4
11 **А останалите дела на Захария, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**.** (1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19
12 **Това беше** *изпълнение на* **словото, което ГОСПОД говори на Ииуй, като каза: Твоите синове ще седят на израилевия престол до четвъртото поколение. Така и стана**[1]**.** (1) гл. 10:30; 1 Царе 3:19
13 **Салум, син на Явис, се възцари в тридесет и деветата година на юдовия**

цар Озия[1] **и царува един месец в Самария**[2]**.** (1) ст. 1; (2) Ос. 10:3,7

14 **После Манаим, синът на Гадиин, се изкачи от Терса**[1]**, дойде в Самария и удари Салум, сина на Явис, в Самария и го уби; и се възцари вместо него**[2]**.** (1) 3 Царе 14:17; (2) ст. 10,17

15 **А останалите дела на Салум и заговорът, който направи, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**.** (1) ст. 11

16 **Тогава Манаим съсипа** *град* **Тапса и всичко, което беше в нея, и околностите ѝ** *чак* **от Терса. Съсипа го, понеже не му отвориха, и разпори всички бременни жени в нея**[1]**.** (1) гл. 8:12; Ам. 1:13

17 **В тридесет и деветата година на юдовия цар Азария**[1] **Манаим, синът на Гадиин, се възцари над Израил**[2] *и царува* **десет години в Самария.** (1) ст. 1; (2) ст. 14

18 **Той върши зло пред ГОСПОДА. През всичките си дни не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях**[1]**.** (1) ст. 9,24,28; гл. 3:3; 3 Царе 14:16

19 *И* **асирийският цар Фул дойде против земята. И Манаим даде на Фул хиляда таланта сребро, за да му помогне да закрепи царството в ръката си**[1]**.** (1) гл. 16:8; Ос. 5:13

20 **И Манаим събра среброто от Израил, от всичките заможни хора по петдесет сребърни сикъла, за да даде на асирийския цар**[1]**. И асирийският цар се върна и не остана там в земята.** (1) гл. 23:35

21 **А останалите дела на Манаим и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**?** (1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

22 **И Манаим легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Факия**[1]**.** (1) ст. 10

23 **В петдесетата година на юдовия цар Азария Факия, синът на Манаим, се възцари над Израил в Самария** *и царува* **две години.**

24 **Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях**[1]**.** (1) ст. 9

25 **И военачалникът му Факей, синът на Ромелия, направи заговор против него и го уби в Самария, във вътрешната царска къща, с Аргов и Арие, а с него бяха и петдесет мъже от синовете на галаадците. Уби го и се възцари вместо него**[1]**.** (1) ст. 10

26 **А останалите дела на Факия и всичко, което извърши, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**.** (1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

27 **В петдесет и втората година на юдовия цар Азария**[1] **Факей, синът на Ромелия, се възцари над Израил**[2] **в Самария** *и царува* **двадесет години.** (1) ст. 1; (2) ст. 37; Ис. 7:1,4,9

28 **Той върши зло пред ГОСПОДА; не се отклони от греховете на Еровоам, сина на Нават, с които той въведе Израил в грях**[1]**.** (1) ст. 9

29 **В дните на израилевия цар Факей дойде асирийският цар Теглат-Феласар**[1] **и превзе Иион и Авел-Вет-Мааха**[2]**, и Янох, и Кедес**[3]**, и Асор**[4]**, и Галаад, и Галилея, цялата нефталимова земя**[5] **и отведе** *жителите им* **в плен в Асирия**[6]**.** (1) гл. 16:7; 2 Лет. 28:20; (2) 2 Царе 20:15; (3) Иис. Нав. 19:37; (4) Иис. Нав. 11:1; (5) Ис. 9:1; (6) гл. 17:6; Съд. 18:30; 1 Лет. 5:26; Езек. 23:9; Ам. 5:27

30 **А Осия, синът на Ила, направи заговор против Факей, сина на Ромелия, нападна го и го уби**[1]**, и се възцари вместо него**[2] **в двадесетата година на Йотам**[3]**, сина на Озия.** (1) Ис. 7:16; (2) ст. 10; гл. 17:1; (3) ст. 32

31 **А останалите дела на Факей и всичко, което извърши, ето, записани са в Книгата на летописите на израилевите царе**[1]**.** (1) гл. 1:18; 3 Царе 14:19

ст. 32-39: 2 Лет. 27

32 **Във втората година на израилевия цар Факей, сина на Ромелия, се възцари Йотам**[1]**, синът на юдовия цар Озия.** (1) ст. 5,7,30; 1 Лет. 5:17; Мих. 1:1; Мт. 1:9

33 **Той беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Името**

на майка му беше Еруса, дъщеря на Садок.

34 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА; постъпваше точно както беше правил баща му Озия[1].
(1) ст. 3

35 Но високите места не се отмахнаха; народът още жертваше и кадеше по високите места[1]. Той построи горната порта на ГОСПОДНИЯ дом. (1) ст. 4

36 А останалите дела на Йотам и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе[1]? (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

37 В онези дни ГОСПОД започна да праща против Юда[1] арамейския цар Расин и Факей, сина на Ромелия[2].
(1) гл. 16:5; (2) ст. 27

38 И Йотам легна при бащите си и беше погребан при бащите си в града на баща си Давид[1]. А вместо него се възцари синът му Ахаз[2].
(1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10; (2) гл. 16:1

гл. 16: 2 Лет. 28

16 В седемнадесетата година на Факей, сина на Ромелия, се възцари Ахаз[1], синът на юдовия цар Йотам.
(1) гл. 15:38; 17:1; 1 Лет. 3:13; Ис. 7:1,10; Мт. 1:9

2 Ахаз беше на двадесет години, когато се възцари, и царува шестнадесет години в Ерусалим. Той не върши това, което беше право пред ГОСПОДА, неговия Бог, както баща му Давид,

3 а ходи в пътя на израилевите царе[1] и даже преведе сина си през огъня*[2] според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове[3]. **т.е.* принесе го в жертва
(1) гл. 8:18; (2) гл. 17:17; 21:6; 23:10; Пс. 106:37; Езек. 20:26; (3) гл. 17:8; 21:2,9; Лев. 18:21,24

4 Той жертваше и кадеше по високите места и по хълмовете, и под всяко зелено дърво[1].
(1) гл. 12:3; 3 Царе 14:23; Ис. 57:5; Езек. 43:7

5 Тогава арамейският цар Расин и израилевият цар Факей, синът на Ромелия, се изкачиха в Ерусалим на бой[1] и обсадиха Ахаз, но не можаха да му надвият[2]. (1) гл. 15:37; (2) Ис. 7:1

6 В онова време арамейският цар Расин възвърна Елат на Арам и изгони юдеите от Елат, и едомците* дойдоха в Елат и живееха там, *където са* и до днес[1]. **др. рък.:* арамейците; (1) гл. 14:22

7 Тогава Ахаз изпрати пратеници до асирийския цар Теглат-Феласар[1] да кажат: Аз съм твой слуга и твой син[2]. Изкачи се да ме избавиш от ръката на арамейския цар и от ръката на израилевия цар, които се надигнаха против мен[3]! (1) гл. 15:29; (2) Ер. 13:21; (3) гл. 18:7; Ос. 7:11

8 И Ахаз взе среброто и златото, което се намери в ГОСПОДНИЯ дом, и съкровищата на царската къща[1], и ги изпрати като подарък на асирийския цар[2]. (1) гл. 18:15; (2) гл. 12:18; 15:19,20; 17:3

9 И асирийският цар го послуша[1] и асирийският цар се изкачи против Дамаск и го превзе, и отведе *жителите* му в плен в Кир[2], а Расин уби[3].
(1) 2 Лет. 16:4; (2) Ис. 22:6; Ам. 1:5; (3) Ис. 7:16; 9:11

10 И цар Ахаз отиде в Дамаск да посрещне асирийския цар Теглат-Феласар. И като видя жертвеника в Дамаск, цар Ахаз изпрати на свещеник Урия образ на жертвеника и негов модел, точно според изработката му[1]. (1) Втзк. 12:30

11 И свещеник Урия[1] направи жертвеника[2] точно според това, което цар Ахаз беше пратил от Дамаск. Така го направи свещеник Урия, докато цар Ахаз се върна от Дамаск.
(1) Ис. 8:2; Мал. 2:7,8; (2) гл. 21:4; 2 Лет. 33:4

12 И когато царят се върна от Дамаск, видя жертвеника; и царят се приближи при жертвеника и принесе жертва на него[1]. (1) 3 Царе 12:33

13 И върху *този* жертвеник изгори всеизгарянето си и хлебния си принос и изля възлиянието си, и поръси кръвта на примирителните си жертви.

14 А бронзовия олтар, който беше пред ГОСПОДА[1], премести от лицето на дома, от *мястото му* между жертвеника и ГОСПОДНИЯ дом, и го постави на северната страна на жертвеника[2].
(1) 2 Лет. 4:1; (2) Езек. 43:8

15 И цар Ахаз заповяда на свещеник

Урия, като каза: На великия жертве-
ник принасяй сутрешното всеизгаряне
и вечерния хлебен принос[1], и царското
всеизгаряне с хлебния му принос, и
всеизгарянето на целия народ на зе-
мята с хлебните им приноси и възлия-
нията им; и ръси и върху него цялата
кръв на всеизгарянето и цялата кръв
на жертвата; а бронзовият олтар ще
служи за мен, за да се допитвам.
(1) Изх. 29:39
16 И свещеник Урия направи според
всичко, което му заповяда цар Ахаз[1].
(1) ст. 11
17 И цар Ахаз отсече краищата на
стойките и вдигна от тях умивалници-
те. Свали и морето от бронзовите во-
лове, които бяха под него, и го сложи
на каменна настилка[1].
(1) 3 Царе 7:23-39; 2 Лет. 29:19
18 И покрития път за съботата, който
бяха построили в къщата, и външния
вход за царя[1], премести в ГОСПОД-
НИЯ дом заради асирийския цар.
(1) 1 Лет. 9:18; Езек. 44:3
19 А останалите дела, които извърши
Ахаз, не са ли записани в Книгата на
летописите на юдовите царе[1]?
(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29
20 И Ахаз легна при бащите си в Да-
видовия град[1]. А вместо него се възца-
ри синът му Езекия[2].
(1) гл. 8:24; 3 Царе 2:10; (2) гл. 18:1

17 В дванадесетата година на юдо-
вия цар Ахаз[1] Осия, синът на Ила, се
възцари над Израил[2] в Самария *и цару-
ва* девет години. (1) гл. 16:1; (2) гл. 15:30; 18:1
2 Той върши зло пред ГОСПОДА[1], но
не както израилевите царе, които бяха
преди него[2]. (1) гл. 21:2; (2) 3 Царе 16:30
ст. 3-23: гл. 18:9-12
3 Против него се изкачи асирийският
цар Салманасар[1] и Осия му стана слуга
и му даваше данък[2].
(1) Лев. 26:25; (2) гл. 16:8; 18:7
4 Но асирийският цар откри заговор у
Осия, защото той беше изпратил пра-
теници до египетския цар Сов и не
беше дал данък на асирийския цар[1]
както всяка година; затова асирийски-
ят цар го затвори и върза в тъмница.
(1) Ос. 8:10; 10:4; 12:1
5 И асирийският цар се изкачи в ця-
лата земя, изкачи се до Самария и я
обсаждаше три години[1]. (1) гл. 6:24
6 В деветата година на Осия асирий-
ският цар превзе Самария[1], отведе Из-
раил в плен в Асирия[2] и ги засели в
Ала и в Авор при реката Гозан, и в
мидийските градове[3]. (1) гл. 18:34; 21:13;
3 Царе 8:46; Ис. 8:4; 17:4; (2) ст. 23; гл. 15:29; Втзк. 28:36;
29:28; Ос. 1:4; 9:3; (3) 1 Лет. 5:26; Ер. 50:17
7 А това стана, защото израилевите
синове съгрешиха против ГОСПОДА,
своя Бог, който ги изведе от египет-
ската земя, изпод ръката на египетския
цар, фараона[1]. Те почитаха други бого-
ве[2] (1) Пс. 78:12-14;
(2) Изх. 20:2-5; Пс. 106:36; Ис. 57:5,7; Ос. 4:12,13
8 и ходиха в наредбите на езичници-
те, които ГОСПОД беше изгонил пред
израилевите синове[1], и *в наредбите,* ко-
ито израилевите царе направиха[2].
(1) Изх. 23:24; Втзк. 18:9;
(2) гл. 16:3; Лев. 26:1; 3 Царе 12:28
9 И израилевите синове вършиха про-
тив ГОСПОДА, своя Бог, тайно неща,
които не бяха прави[1], и си построиха
високи места във всичките си градове,
от стражарска кула до укрепен град[2].
(1) Ис. 29:15; Езек. 8:12; Йн. 3:20;
(2) гл. 18:8; Пс. 78:58; Езек. 20:28
10 И си издигнаха стълбове и ашери
на всеки висок хълм и под всяко зе-
лено дърво[1];
(1) Лев. 26:1; Втзк. 16:22; 3 Царе 14:23; Ер. 3:6
11 и там кадиха по всичките висо-
ки места[1], както езичниците, които
ГОСПОД беше изгонил пред тях[2]. И
вършиха зли дела, с които разгневиха
ГОСПОДА[3], (1) гл. 12:3; Ос. 9:10;
(2) Изх. 23:24; Втзк. 18:9; (3) 3 Царе 14:15; Втзк. 32:16
12 и служиха на идолите, за които
ГОСПОД им беше казал: Не вършете
такова нещо![1] (1) Изх. 20:2-5
13 И ГОСПОД предупреждаваше Из-
раил и Юда чрез всичките пророци и
всичките гледачи[1] и казваше: Върнете
се от злите си пътища[2] и пазете Моите
заповеди и Моите наредби, според це-

лия закон, който заповядах на бащите ви и който ви пратих чрез слугите Си, пророците! (1) гл. 21:10; Съд. 6:8,10; 1 Царе 9:9; 3 Царе 16:1; 2 Лет. 36:15; Ер. 11:7; 25:3; Ос. 12:10; (2) Йов 11:14; Ис. 1:16; Ер. 18:11

14 **Но те не послушаха, а закоравиха врата си като врата на бащите си[1], които не повярваха в ГОСПОДА, своя Бог[2].** (1) Изх. 16:28; 2 Лет. 24:19; Ер. 7:26; Езек. 2:3; 12:2,3; (2) Неем. 9:29; Пс. 78:22; Ер. 3:7; Ос. 11:2

15 **И отхвърлиха наредбите Му и завета, който беше сключил с бащите им[1], и свидетелствата, с които свидетелстваше против тях[2], и последваха идолите[3] и сами станаха идолопоклонници и последваха езичниците наоколо си, за които ГОСПОД им беше заповядал да не правят като тях[4].** (1) Втзк. 29:25; Пс. 78:10; (2) ст. 14; (3) 1 Царе 12:21; Ер. 2:5; (4) Втзк. 12:30; Ер. 44:23

16 **И оставиха всичките заповеди на ГОСПОДА, своя Бог, и си направиха излян идол[1], две телета[2], и направиха ашера[2] и се кланяха на цялото небесно множество[3] и служеха на Ваал[4].**
(1) Ис. 2:8; (2) ст. 8; (3) гл. 21:3; Втзк. 4:19; (4) гл. 10:18; 3 Царе 22:53

17 **Те превеждаха синовете си и дъщерите си през огъня[1], занимаваха се с окултизъм и гадания[2] и се предаваха* да вършат зло пред ГОСПОДА[3] и Го разгневяваха[4].** **букв.:* продаваха
(1) ст. 31; гл. 16:3; (2) гл. 21:6; Лев. 19:26,31; (3) 3 Царе 21:20; Ос. 12:14; (4) 3 Царе 14:15; Втзк. 32:16

18 **Затова ГОСПОД се разгневи много против Израил и го отхвърли отпред Себе Си[1]. Не остана нищо освен едното племе Юда.**
(1) гл. 13:23; 21:14; 23:27; 24:3; Втзк. 32:20; Иис. Нав. 23:13; Съд. 18:30; Пс. 51:11; Ер. 7:15; 52:3; Ос. 12:2

19 **Но и Юда не опази заповедите на ГОСПОДА, своя Бог, а ходи в наредбите на Израил, които той направи[1].**
(1) 3 Царе 14:22; Ер. 3:8; Езек. 23:31; Ам. 2:4

20 **И ГОСПОД отхвърли целия израилев род[1], унижи ги и ги предаде в ръката на грабители[2], докато ги отхвърли отпред Себе Си[3].**
(1) Ис. 2:6; Ер. 6:30; Ос. 1:6; (2) гл. 13:3; Неем. 9:27,28; Пс. 80:12,13,16; (3) ст. 18

21 **Защото откъсна Израил от Давидовия дом[1] и те направиха Еровоам, сина на Нават, цар. А Еровоам отклони Израил от следването на ГОСПОДА и го въведе в голям грях[2].**
(1) 3 Царе 12:19; (2) 3 Царе 14:16; 4 Царе 3:3

22 **И израилевите синове ходиха във всичките грехове, които Еровоам извърши. Не се отклониха от тях[1],**
(1) гл. 10:31

23 **докато ГОСПОД не отмахна Израил отпред Себе Си[1], както беше говорил чрез всичките Си слуги, пророците[2]. Така Израил беше отведен от своята земя в Асирия[3],** *където е* **и до днес[4].**
(1) ст. 18; (2) ст. 13; (3) ст. 6; гл. 25:21; 3 Царе 9:7; Ис. 7:8; Ам. 5:27; (4) Неем. 9:32

24 **И асирийският цар доведе** *хора* **от Вавилон и от Хута, и от Ава, и от Емат[1], и от Сефаруим[2] и ги засели в самарийските градове вместо израилевите синове. И те наследиха Самария и се заселиха в градовете ѝ[3].**
(1) Ис. 11:11; (2) гл. 18:34; (3) Езд. 4:2,9,10; Мт. 10:5

25 **А в началото, когато се заселиха там, те не се бояха от ГОСПОДА и ГОСПОД прати между тях лъвове, които убиваха** *някои* **от тях.**

26 **Затова говориха на асирийския цар и казаха: Народите, които ти пресели и настани в самарийските градове, не знаят обичая на местния Бог. Затова Той прати лъвове между тях и ето, те ги убиват, понеже не знаят обичая на местния Бог.**

27 **Тогава асирийският цар заповяда и каза: Заведете там един от свещениците, които пленихме оттам. И нека отидат и се заселят там, и нека ги научи на обичая на местния Бог[1].**
(1) Езд. 7:25

28 **И един от свещениците, които бяха пленили от Самария, дойде и се засели във Ветил и ги учеше как да се боят от ГОСПОДА[1].** (1) 3 Царе 12:31,33

29 **И те си направиха всеки народ своите богове и ги поставиха в храмовете по високите места, които самаряните бяха направили, всеки народ в градовете си, в които живееха[1].**
(1) Мих. 4:5

30 **Вавилонските мъже направиха Сокхот-Венот, а хутайските мъже направи-**

ха Нергал, ематските мъже направиха
Асим,
31 **авците направиха Ниваз и Тартак,**
а сефаруимците горяха синовете си в
огън[1] **за сефаруимските богове Адра-**
мелех и Анамелех. (1) ст. 17
32 **Но се бояха** *и* **от ГОСПОДА и от**
всичките народи между тях си поста-
виха свещеници за високите места,
които служеха за тях в храмовете по
високите места[1]**.** (1) 3 Царе 12:31,33
33 **Бояха се от ГОСПОДА и служеха и**
на своите си богове според обичая на
народите, измежду които бяха пресе-
лени[1]**.** (1) ст. 41; Мт. 6:24
34 **И до днес постъпват според пре-**
дишните обичаи: не се боят от ГОС-
ПОДА[1] **и не постъпват** *нито* **според**
своите си наредби и според своите си
правила, *нито* **според закона и запове-**
дта, която ГОСПОД заповяда на сино-
вете на Яков, когото нарече Израил[2]**.**
(1) Пс. 55:19; Пр. 14:2; (2) Бит. 32:28
35 **А ГОСПОД беше направил с тях за-**
вет[1]**, като им беше заповядал и казал:**
Да не се боите от други богове[2]**, да не**
им се покланяте, да не им служите и
да не им принасяте жертви[3]**;**
(1) Втзк. 5:2; (2) Съд. 6:10; (3) Изх. 20:3,5; Ер. 25:6
36 **а от ГОСПОДА, който ви изведе от**
египетската земя с голяма сила и с из-
дигната мишца[1]**, от Него да се боите,**
на Него да се покланяте и на Него да
принасяте жертви[2]**.**
(1) Изх. 6:6; 3 Царе 8:42; (2) Втзк. 6:12,14
37 **И да внимавате винаги да изпъл-**
нявате наредбите, правилата, закона и
заповедта, които Той написа за вас[1]**, и**
да не се боите от други богове[2]**!**
(1) Втзк. 5:22,29-33; (2) Съд. 6:10
38 **И да не забравяте завета, който**
направих с вас[1]**, и да не се боите от**
други богове[2]**;** (1) Втзк. 4:23; (2) Съд. 6:10
39 **а от ГОСПОДА, вашия Бог, да се**
боите[1]**; и Той ще ви избави от ръката**
на всичките ви врагове[2]**.**
(1) 1 Царе 12:24; (2) 1 Царе 7:3
40 **Но те не послушаха, а постъпваха**
според предишните си обичаи.
41 **И така, тези народи се бояха от**
ГОСПОДА и служеха и на своите изва-
яни идоли. И синовете им и синовете
на синовете им и до днес постъпват,
както постъпваха бащите им[1]**.**
(1) ст. 32,33; 3 Царе 18:21; Йн. 4:22

ст. 1-8: 2 Лет. 29-31
18 В третата година на израилевия
цар Осия[1]**, сина на Ила, се възцари**
Езекия[2]**, синът на юдовия цар Ахаз**[3]**.**
(1) гл. 17:1; (2) 1 Лет. 3:13; Мт. 1:9; (3) гл. 16:20
2 **Той беше на двадесет и пет години,**
когато се възцари, и царува двадесет
и девет години в Ерусалим. Името на
майка му беше Авия, дъщеря на За-
хария.
3 **Той върши това, което беше пра-**
во пред ГОСПОДА[1]**, точно както беше**
правил баща му Давид[2]**.**
(1) гл. 12:2; 20:3; Втзк. 10:12,20; Ис. 38:3; (2) 3 Царе 15:11
4 **Събори високите места, изпотроши**
кумирите, изсече ашерите[1] **и строши**
медната змия[2]**, която Мойсей беше на-**
правил, защото дори до онова време
израилевите синове ѝ кадяха; и я на-
рече Нехущан*. *Късче мед
(1) гл. 11:18; 21:3; 23:14; (2) ст. 22; Чис. 21:8,9
5 **Той се упова на ГОСПОДА, Изра-**
илевия Бог[1]**. И след него нямаше по-**
добен на него между всичките юдо-
ви царе, нито *пък* **между онези, които**
бяха преди него[2]**.**
(1) ст. 19; гл. 19:10; 2 Лет. 32:7,8; (2) гл. 23:25
6 **Той се привърза към ГОСПОДА и**
не престана да Го следва, и пазеше
заповедите Му, които ГОСПОД беше
дал на Мойсей[1]**.** (1) гл. 20:3; Втзк. 10:12,20
7 **И ГОСПОД беше с него**[1] **– където и**
да излизаше, имаше успех[2]**. И въстана**
против асирийския цар и вече не му
слугуваше[3]**.**
(1) Съд. 1:19; (2) Бит. 39:2; 1 Царе 18:14; 2 Царе 8:6;
2 Лет. 31:21; Пс. 1:3; (3) ст. 20; гл. 16:7; 17:3
8 **Той разби филистимците до Газа**[1] **и**
околностите ѝ, от стражарска кула до
укрепен град[2]**.**
(1) Втзк. 2:23; Иис. Нав. 15:47; 3 Царе 4:24; (2) гл. 17:9
ст. 9-12: гл. 17:3-23
9 **А в четвъртата година на цар Езе-**
кия, която беше седмата година на
израилевия цар Осия, сина на Ила,

**асирийският цар Салманасар се изкачи
против Самария и я обсади.**
10 **И след три години я превзе. В шес-
тата година на Езекия, която беше де-
ветата година на израилевия цар Осия,
Самария беше превзета**[1]**.**
(1) Ис. 10:9; Мих. 1:6
11 **И асирийският цар отведе Израил
в плен в Асирия**[1] **и ги засели в Ала и в
Авор при реката Гозан, и в мидийските
градове**[2]**,** (1) гл. 15:29; 23:27; (2) Неем. 9:30
12 **защото не послушаха гласа на ГОС-
ПОДА, своя Бог**[1]**, и престъпиха завета
Му – всичко, което ГОСПОДНИЯТ слу-
га Мойсей беше заповядал – не послу-
шаха**[1] **и не го извършиха**[2]**.** (1) Пс. 81:11-13;
(2) Втзк. 29:25; 31:16; Езек. 11:12; Дан. 9:5-11
ст. 13-16: 2 Лет. 32:1-8; Ис. 36:1
13 **А в четиринадесетата година на цар
Езекия асирийският цар Сенахирим се
изкачи против всичките укрепени гра-
дове на Юда и ги превзе**[1]**.**
(1) Ис. 7:17; Мих. 1:8,9
14 **Тогава юдовият цар Езекия изпрати
до асирийския цар в Лахис да кажат**[1]**:
Съгреших! Върни се от мен и каквото
ми наложиш, ще го нося**[2]**. И асирий-
ският цар наложи на юдовия цар Езе-
кия триста таланта сребро и тридесет
таланта злато.** (1) гл. 14:19; (2) гл. 10:5; 3 Царе 20:4
15 **И Езекия даде цялото сребро, което
се намери в ГОСПОДНИЯ дом и в съ-
кровищата на царската къща**[1]**.** (1) гл. 16:8
16 **В онова време Езекия отскова** *злато-
то от* **вратите на ГОСПОДНИЯ храм и**
от **колоните, които той, юдовият цар
Езекия, беше обковал** *със злато,* **и го
даде на асирийския цар**[1]**.** (1) гл. 12:18
ст. 17-37: 2 Лет. 32:9-19; Ис. 36:2-22
17 **Но асирийският цар изпрати от
Лахис тартана***[1]**, рапсариса** и рап-
сака*** с голяма войска срещу цар
Езекия в Ерусалим. И те се изкачиха
и дойдоха в Ерусалим. И като се из-
качиха, дойдоха и застанаха при водо-
провода на горния водоем, който е по
пътя към тепавичарската нива**[2]**.**
*асирийска титла за главнокомандващ **висш чиновник,
букв.: главен скопец ***асирийски сановник, вероятно
главен виночерпец; (1) Ис. 20:1; (2) Ис. 7:3
18 **И извикаха към царя. И управите-
лят на** *царския* **дом Елиаким**[1]**, синът на
Хелкия, и писарят Шевна**[1]**, и летописе-
цът**[2] **Йоах, синът на Асаф, излязоха при
тях.** (1) Ис. 22:15-20; (2) 2 Царе 8:16
19 **Тогава рапсакът им каза: Кажете
сега на Езекия: Така казва великият
цар, асирийският цар: Каква е тази на-
дежда, на която се уповаваш**[1]**?** (1) ст. 5
20 **Ти казваш:** *Имам* **съвет и сила за
воюване**[1]**. Но това са само празни
думи. На кого се надяваш сега, че си
въстанал против мен**[2]**?**
(1) Пр. 20:18; Лк. 14:31; (2) ст. 7
21 **Ето, ти се надяваш на онази стро-
шена тръстикова пръчка, на Египет,
на която, ако се опре някой, ще се
забучи в ръката му и ще я промуши.
Такъв е египетският цар, фараонът, за
всички, които се надяват на него**[1]**.**
(1) Ис. 30:1-7; Езек. 29:6,7
22 **Но ако ми кажете: На ГОСПОДА,
нашия Бог, се уповаваме! – то не е ли
Той онзи, чиито високи места и жерт-
веници премахна Езекия**[1]**, като каза на
Юда и Ерусалим: Пред този олтар в
Ерусалим се покланяйте**[2]**?**
(1) ст. 4; (2) Втзк. 12:5
23 **И така, дай залог* на господаря
ми, асирийския цар, и аз ще ти дам
две хиляди коня, ако можеш от своя
страна да поставиш на тях ездачи.**
*Може да се отнася за обзалагане.
24 **Но как би отблъснал ти и един во-
еначалник измежду най-низшите слуги
на господаря ми**[1]**? Но ти се уповаваш
на Египет за колесници и за конници**[2]**!**
(1) 3 Царе 20:10; (2) ст. 21
25 **А аз без ГОСПОДА ли се изкачих
сега срещу това място, за да го съси-
пя? ГОСПОД ми каза: Изкачи се про-
тив тази земя и я съсипи**[1]**!** (1) Ис. 10:5,6
26 **Тогава Елиаким, синът на Хелкия,
и Шевна, и Йоах казаха на рапсака:
Молим те, говори на слугите си на ара-
мейски**[1]**, защото го разбираме. Не ни
говори на юдейски, че да чува наро-
дът, който е на стената!** (1) Езд. 4:7
27 **Но рапсакът им каза: Господарят
ми** *само* **при твоя господар и при теб
ли ме е изпратил да говоря тези думи?**

Не ме ли *е изпратил* **при мъжете, които седят на стената, за да ядат заедно с вас изпражненията си и да пият пикочта си[1]?** (1) Плач 4:4,5

28 **Тогава рапсакът застана и извика със силен глас на юдейски и говори и каза: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар:**

29 **Така казва царят: Да не ви мами Езекия! Защото той няма да може да ви избави от ръката му[1].** (1) Пс. 73:8,9

30 **И да не ви кара Езекия да се уповавате на ГОСПОДА, като казва: ГОСПОД непременно ще ни избави и този град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар[1]!**
(1) гл. 19:10; Пс. 3:2; 42:3,10

31 **Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете мир с мен и излезте при мен, и яжте всеки от лозето си и всеки от смокинята си[1], и пийте всеки от водата на кладенеца си,** (1) 3 Царе 4:25

32 **докато дойда и ви заведа в земя като вашата земя, земя на жито и вино, земя на хляб и лозя, земя на маслини и мед[1], за да живеете и да не умрете. Не слушайте Езекия като ви мами и казва: ГОСПОД ще ни избави[2].** (1) Чис. 14:8; Втзк. 8:7-9; (2) ст. 30

33 **Някой от боговете на народите избавил ли е въобще земята си от ръката на асирийския цар[1]?** (1) гл. 19:12

34 **Къде са боговете на Емат и Арфад[1]? Къде са боговете на Сефаруим, на Ена и на Ава[2]? Избавиха ли те Самария от ръката ми[3]?**
(1) Ер. 49:23; (2) гл. 17:24; 19:13; (3) гл. 17:6

35 **Кои измежду всичките богове на страните са избавили страната си от ръката ми, че ГОСПОД да избави Ерусалим от ръката ми?[1]**
(1) гл. 19:11,17-19; Изх. 5:2; Дан. 3:15

36 **А народът мълчеше и не му отговори нито дума, защото царят беше заповядал и казал: Да не му отговаряте[1]!** (1) Екл. 3:7; Ам. 5:13

37 **И управителят на** *царския* **дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шевна и летописецът Йоах, синът на Асаф, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи и му съобщиха думите на рапсака.**

гл. 19: 2 Лет. 32:20-23; Ис. 37

19 **А когато цар Езекия чу** *това,* **той раздра дрехите си, покри се с вретище[1] и влезе в ГОСПОДНИЯ дом.**
(1) Бит. 37:34; 3 Царе 21:27; Йона 3:5

2 **И прати управителя на** *царския* **дом Елиаким, писаря Шевна и старейшините на свещениците, покрити с вретища, при пророк Исая, сина на Амос[1].**
(1) 2 Лет. 26:22

3 **И те му казаха: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на опозоряване е този ден[1], защото децата дойдоха до раждане, но няма сила за раждане[2].** (1) Пс. 123:3,4; (2) Ос. 13:13

4 **Може би ГОСПОД, твоят Бог, ще чуе всичките думи на рапсака, когото господарят му, асирийският цар, изпрати да хули[1] живия Бог[2], и ще** *го* **накаже** *заради* **думите, които ГОСПОД, твоят Бог, чу. Моля те, издигни молба за остатъка, който е оцелял[3].**
(1) 1 Царе 17:10,26; Неем. 4:4; Пс. 74:18; (2) Иис. Нав. 3:10; (3) ст. 31

5 **И така, слугите на цар Езекия отидоха при Исая.**

6 **И Исая им каза: Така да кажете на господаря си: Така казва ГОСПОД: Не се бой от думите, които чу, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха[1].** (1) гл. 18:30-35; Ис. 10:24; Плач 3:57

7 **Ето, Аз ще сложа в него** *такъв* **дух, че като чуе слух, ще се върне в земята си[1], и ще го поваля с меч в неговата земя[2].** (1) ст. 28; гл. 7:6; (2) ст. 35-37; Пс. 94:23

8 **И рапсакът се върна и намери асирийския цар да воюва с Ливна[1]; защото беше чул, че той тръгнал от Лахис.**
(1) Иис. Нав. 10:29

9 **А** *царят* **беше чул да казват за етиопския цар[1] Тирак: Ето, излязъл е да воюва против теб! И той пак изпрати посланици до Езекия да кажат:** (1) Ис. 18:1

10 **Така да говорите на юдовия цар Езекия и да кажете: Да не те мами твоят Бог, на когото се уповаваш, като**

**казваш: Ерусалим няма да бъде преда-
ден в ръката на асирийския цар**[1]**!**
(1) гл. 18:5,30

11 **Ето, ти чу какво са направили аси-
рийските царе на всичките земи, как са
ги изтребили. Ти ли ще се избавиш**[1]**?**
(1) гл. 15:29; 18:35; 2 Лет. 32:17

12 **Боговете на народите избавиха ли
онези, които бащите ми унищожиха:
Гозан, Харан**[1]**, Ресеф и синовете на
Еден**[2]**, които бяха в Таласар?**
(1) Бит. 11:31,32; (2) Езек. 27:23

13 **Къде са царят на Емат**[1]**, царят на
Арфад и царят на града Сефаруим, на
Ена и на Ава**[2]**?** (1) 2 Лет. 8:3; (2) гл. 18:33,34

14 **И Езекия взе писмото от ръката на
пратениците и го прочете, и се изкачи
в ГОСПОДНИЯ дом, и Езекия го раз-
гъна пред ГОСПОДА**[1]**.**
(1) 1 Царе 8:21; Пс. 62:8; Ер. 11:20

15 **И Езекия се помоли пред ГОСПО-
ДА, като каза: ГОСПОДИ, Боже на Из-
раил, който седиш на престол между
херувимите**[1]**, Ти и само Ти си Бог на
всичките земни царства! Ти си напра-
вил небето и земята**[2]**.**
(1) Изх. 25:22; (2) Бит. 1:1; Пс. 102:25; Ер. 32:17

16 **ГОСПОДИ, приклони ухото Си и
чуй! ГОСПОДИ, отвори очите Си и
виж**[1]**! Чуй думите на Сенахирим, който
изпрати този да похули живия Бог**[2]**!**
(1) 3 Царе 8:29; Дан. 9:18; (2) ст. 4; Пс. 74:22

17 **Наистина, ГОСПОДИ, асирийските
царе опустошиха народите и земята
им**[1]**,** (1) гл. 18:33,35

18 **и хвърлиха в огъня боговете им**[1]**,
защото не бяха богове, а дело на чо-
вешки ръце, дървета и камъни**[2]**, и те ги
унищожиха.** (1) гл. 10:26; (2) Пс. 115:4-8; Ер. 16:20

19 **И сега, ГОСПОДИ, Боже наш,
моля Те, спаси ни от ръката му, за да
познаят всичките земни царства, че Ти,
ГОСПОД, си единственият Бог**[1]**!**
(1) гл. 5:15; Изх. 7:17; 3 Царе 18:36,37; Пс. 83:18

20 **Тогава Исая, синът на Амос, из-
прати до Езекия да кажат: Така казва
ГОСПОД, Израилевият Бог: Чух това,
за което Ми се помоли против асирий-
ския цар Сенахирим**[1]**.**
(1) гл. 20:5; Пс. 65:2; Ис. 65:24; Дан. 9:23; 1 Йн. 3:21,22

21 **Ето словото, което ГОСПОД гово-
ри за него: Презря те, присмя ти се
девицата, сионската дъщеря; зад теб
поклати глава ерусалимската дъщеря.**

22 **Кого си обидил и похулил ти? И
срещу кого си издигнал гласа си и си
надигнал очите си? Срещу Светия Из-
раилев**[1]**.** (1) Ис. 10:13

23 **Господа си обидил ти чрез пратени-
ците си**[1]**, като си казал: С множеството
на колесниците си**[2]** се изкачих на висо-
чината на планините, чак до краищата
на Ливан, и ще изсека високите му
кедри, избраните му елхи, и ще вляза
в най-далечното му обиталище, в най-
гъстата му гора**[3]**.**
(1) ст. 4; (2) Пс. 20:7; Наум 2:13; (3) Ис. 10:13

24 **Изкопах и пих чужди води и със
стъпалото на краката си ще пресуша
всичките египетски канали**[1]**.** (1) Ис. 19:6

25 **Не си ли чул, че Аз съм наредил
това отдавна и от древни времена съм
го образувал**[1]**? И сега го изпълних, така
че ти да опустошаваш укрепени градо-
ве до купища развалини.**
(1) Пс. 33:11; Ис. 45:7,21

26 **И жителите им бяха безсилни, уп-
лашиха се, посрамиха се, бяха** *като*
трева на полето, *като* **зеленина,** *като*
**трева на къщния покрив, която изсъх-
ва, преди да е пораснала.**

27 **Но аз зная жилището ти, излизане-
то ти и влизането ти, и буйството ти
против Мен**[1]**.** (1) Пс. 139:1-3

28 **Понеже буйството ти против Мен
и надменността ти стигнаха до ушите
Ми, затова ще сложа куката Си в ноз-
дрите ти и юздата Си в устните ти**[1]
**и ще те върна по пътя, по който си
дошъл**[2]**.** (1) Езек. 38:4; (2) ст. 7

29 **И това ще ти* бъде знамението**[1]**:
Тази година ще ядете самораслото,
втората година – това, което израсте
от същото, а третата година посейте и
пожънете, насадете лозя и яжте плода
им**[2]**.** *т.е. на Езекия;
(1) гл. 20:9; Ис. 7:11; Лк. 2:12; (2) Лев. 25:6,22

30 **И оцелялото от юдовия дом, което
е останало, пак ще пуска корени надо-
лу и ще дава плод нагоре.**

31 Защото от Ерусалим ще излезе остатък и от хълма Сион – оцелялото[1]. Ревността на ГОСПОДА ще извърши това[2]. (1) ст. 4; Ис. 10:20-22; (2) Йоил 2:18

32 Затова, така казва ГОСПОД за асирийския цар: Няма да влезе в този град, няма да изстреля там стрела, няма да дойде пред него с щит и няма да издигне против него могила!

33 По пътя, по който е дошъл, по него ще се върне[1] и в този град няма да влезе, заявява ГОСПОД[2]. (1) ст. 7; (2) Пр. 21:1

34 И Аз ще защитя този град, за да го избавя[1] заради Себе Си[2] и заради слугата Си Давид[3]. (1) Пс. 46:5; Ис. 31:5; Ос. 1:7; Зах. 9:8; (2) Езек. 36:22; (3) гл. 8:19; 20:6

35 И в същата нощ Ангелът ГОСПОДЕН излезе и изби сто осемдесет и пет хиляди *души* в асирийския стан. И когато станаха на сутринта, ето, всички те бяха мъртви трупове[1]. (1) Изх. 9:16; 2 Лет. 20:24; Пс. 76:5,6; Ис. 17:14

36 И асирийският цар Сенахирим се вдигна и си отиде; върна се и остана в Ниневия[1]. (1) Наум 1:1,2

37 А когато се кланяше в храма на бога си Нисрох, синовете му Адрамелех и Сарасар го убиха с меч[1] и избягаха в араратската земя[2]. А вместо него се възцари синът му Есарадон[3]. (1) ст. 7; (2) Бит. 8:4; (3) Езд. 4:2

ст. 1-11: 2 Лет. 32:24; Ис. 38:1-8

20 В онова време Езекия се разболя до смърт. И пророк Исая, синът на Амос, дойде при него и му каза: Така казва ГОСПОД: Нареди за дома си[1], понеже ще умреш[2] и няма да живееш! (1) 2 Царе 17:23; (2) гл. 1:16; Втзк. 31:14

2 Тогава той обърна лицето си към стената и се помоли на ГОСПОДА[1] и каза: (1) Пс. 50:15; Як. 5:13

3 О, ГОСПОДИ, моля Те, спомни си[1] как ходих пред Теб с истина и с неразделено сърце и вършѝх това, което е добро пред Теб[2]! И Езекия плака горчиво[3]. (1) Неем. 13:14; (2) гл. 18:3-6; 3 Царе 3:6; 8:23; 2 Лет. 31:20; Йов 4:6; Деян. 24:16; (3) Йов 16:20; Пс. 6:6; 39:12; Ам. 5:4

4 И преди Исая да беше излязъл до средната част на града, ГОСПОДНОТО слово беше към него и каза:

5 Върни се и кажи на княза на Моя народ, Езекия: Така казва ГОСПОД, Бог на баща ти Давид[1]: Чух молитвата ти[2], видях сълзите ти[3]. Ето, ще те изцеля[4]. На третия ден ще се изкачиш в ГОСПОДНИЯ дом. (1) 2 Лет. 34:3; (2) гл. 19:20; 22:19; Изх. 3:7,9; 3 Царе 9:3; Пс. 6:9; 34:17; 119:26; (3) Пс. 56:8; (4) Втзк. 32:39; Пс. 107:20; Мк. 1:41

6 Ще прибавя на живота ти петнадесет години и ще избавя теб и този град от ръката на асирийския цар, и ще защитя този град заради Себе Си и заради слугата Си Давид[1]. (1) гл. 19:34

7 Тогава Исая каза: Вземете калъп сушени смокини. И взеха и го наложиха на възпалението, и *царят* оздравя.

8 А Езекия беше казал на Исая: Какво ще бъде знамението, че ГОСПОД ще ме изцели и че на третия ден ще се изкача в ГОСПОДНИЯ дом[1]? (1) Бит. 15:8

9 И Исая беше казал: Това ще ти бъде знамението от ГОСПОДА[1], че ГОСПОД ще извърши словото, което говори: Десет стъпала напред ли да отиде сянката *на слънчевия часовник,* или да се върне десет стъпала назад[2]? (1) гл. 19:29; 1 Царе 14:10; (2) Иис. Нав. 10:12,13

10 И Езекия отговори: Лесно нещо е да се наклони сянката десет стъпала; не, нека сянката се върне десет стъпала назад[1]! (1) Иис. Нав. 10:12,13

11 И пророк Исая извика към ГОСПОДА и Той върна сянката по стъпалата, по които се беше наклонила върху слънчевия часовник* на Ахаз, десет стъпала назад. **букв.:* стъпалата

ст. 12-21: 2 Лет. 32:25-33; Ис. 39

12 В онова време вавилонският цар Вeродах-Валадан*, синът на Валадан, изпрати писмо и подарък на Езекия, защото чу, че Езекия се бил разболял. *в Исая 39:1: Меродах-Валадан

13 И Езекия ги послуша и им показа цялата си съкровищница – среброто и златото, ароматите и скъпоценните масла, целия си оръжеен склад и всичко, което се намираше между съкро-

вищата му. В къщата му и в цялото му владение не остана нищо, което Езекия не им показа[1].

(1) Пс. 62:10; Ер. 9:23; 1 Кор. 4:7

14 **Тогава пророк Исая дойде при цар Езекия и му каза: Какво казаха тези мъже и откъде дойдоха при теб[1]? И Езекия каза: От далечна земя идват, от Вавилон.** (1) Чис. 22:9

15 **Тогава каза: Какво видяха в къщата ти? И Езекия отговори: Видяха всичко, което е в къщата ми; няма нищо в съкровищниците ми, което не им показах[1].** (1) ст. 13

16 **Тогава Исая каза на Езекия: Слушай словото на ГОСПОДА[1]:**

(1) 1 Царе 9:27

17 **Ето, идват дни, когато всичко, което е в къщата ти, и което бащите ти са събрали до този ден, ще се пренесе във Вавилон[1]; нищо няма да остане, казва ГОСПОД.** (1) гл. 24:13; 2 Лет. 36:18; Ер. 20:5

18 **И от синовете, които ще излязат от теб, които ще родиш, ще вземат[1] и те ще станат скопци в двореца на вавилонския цар.**

(1) гл. 24:12,15; 2 Лет. 33:11; Дан. 1:3,4

19 **Тогава Езекия каза на Исая: Добро е ГОСПОДНОТО слово, което ти говори[1]. И каза: Нали в моите дни ще има мир и сигурност[2]?**

(1) 3 Царе 2:38; (2) гл. 22:20; 3 Царе 11:12

20 **А останалите дела на Езекия и цялото му юначество, и как направи водоема и водопровода, и докара водата в града[1], не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе[2]?**

(1) 2 Лет. 32:3,4,30; Неем. 2:14; Ис. 22:11; (2) гл. 8:23; 3 Царе 14:29

21 **И Езекия легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Манасия[1].** (1) гл. 21:1; 1 Лет. 3:13; Мт. 1:10

<u>ст. 1-18: 2 Лет. 33:1-20</u>

21 **Манасия беше на дванадесет години, когато се възцари[1], и царува петдесет и пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Ефсива.** (1) гл. 20:21

2 **Той върши зло пред ГОСПОДА[1] според мерзостите на народите, които ГОСПОД беше изгонил пред израилевите синове[2].**

(1) ст. 16,20; гл. 17:2; (2) гл. 16:3; Езек. 11:12; 22:3

3 **Той устрои наново високите места, които баща му Езекия беше съборил[1], издигна жертвеници на Ваал и направи ашера, както беше направил израилевият цар Ахав, и се кланяше на цялото небесно множество и им служеше[2].**

(1) гл. 13:6; 18:4; (2) гл. 17:16; Втзк. 17:3; Ис. 65:11

4 **Построи и жертвеници в ГОСПОДНИЯ дом[1], за който ГОСПОД беше казал: В Ерусалим ще поставя Името Си[2].** (1) гл. 16:11; Ер. 32:34; (2) гл. 23:27; 2 Царе 7:13; 3 Царе 8:29; 2 Лет. 6:6,9; Ер. 7:30

5 **Построи жертвеници и на цялото небесно войнство в двата двора на ГОСПОДНИЯ дом[1].**

(1) гл. 23:12; 2 Лет. 4:9; Езек. 8:16

6 **И преведе сина си през огъня*[1], и се занимаваше с окултизъм и гадания, и се допитваше до запитвачи на духове и врачове**[2]. Той извърши много зло пред ГОСПОДА и Го разгневи[3].**

**т.е.* принесе го в жертва ***сега:* екстрасенси, врачки
(1) гл. 16:3; 17:17; Ер. 19:5; Езек. 23:39; (2) гл. 23:24; (3) Втзк. 32:16

7 **И изваяния идол на ашерата[1], който направи, постави в дома, за който ГОСПОД беше казал на Давид и на сина му Соломон: В този дом и в Ерусалим, който избрах от всичките израилеви племена, ще поставя Името Си до века[2]!**

(1) гл. 23:6; Втзк. 16:21; Пс. 78:58; (2) ст. 7

8 **И няма вече да направя крака на Израил да се лута вън от земята, която дадох на бащите им, ако само внимават да вършат всичко, което им заповядах, според целия закон, който им заповяда слугата Ми Мойсей[1].**

(1) 2 Царе 7:10

9 **Но те не послушаха[1] и Манасия ги подмами да вършат повече зло от народите, които ГОСПОД беше изтребил пред израилевите синове[2].**

(1) 1 Царе 8:19; (2) ст. 2

10 **Тогава ГОСПОД говори чрез слугите Си, пророците[1], и каза:** (1) гл. 17:13

11 **Понеже юдовият цар Манасия на-**

прави тези мерзости[1] **и извърши повече зло от всичко, което извършиха аморейците**[2]**, които бяха преди него, и въведе и Юда в грях чрез идолите си,** (1) гл. 23:26; Ер. 15:4; Езек. 5:6; (2) 3 Царе 21:26
12 **затова, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето Аз нанасям** *такова* **зло на Ерусалим и на Юда, че на всеки, който чуе за него, ще му писнат и двете уши**[1]**.** (1) 1 Царе 3:11; Ер. 19:3
13 **И ще простра върху Ерусалим мерителната връв на Самария**[1] **и отвеса на Ахавовия дом**[2]**. И ще изтрия Ерусалим, както се изтрива блюдо – изтрива се и се обръща наопаки.**
(1) гл. 17:6; Ис. 34:11; Плач 2:8; Езек. 23:31; (2) гл. 9:8; 3 Царе 21:21; Ам. 7:7,8
14 **И ще отхвърля остатъка от наследството Си**[1] **и ще ги предам в ръката на враговете им, и те ще бъдат разграбени и плячкосани от всичките си врагове**[2]**,**
(1) гл. 17:19,20; Пс. 74:1; Ер. 12:7; (2) Ер. 19:7
15 **защото вършиха зло пред Мен и Ме разгневяваха от деня, когато бащите им излязоха от Египет, до днес**[1]**.**
(1) Ис. 24:5; Ер. 15:4; Плач 1:5; Дан. 9:5-8
16 **Освен това Манасия проля и твърде много невинна кръв**[1]**, докато напълни Ерусалим от край до край**[2]**, освен греха, с който въведе Юда в грях**[3] **да върши зло пред ГОСПОДА**[4]**.**
(1) Езек. 23:45; (2) гл. 24:3,4; Пр. 6:16,17; Ер. 2:34; Езек. 22:2; (3) гл. 3:3; 3 Царе 14:16; (4) ст. 2
17 **А останалите дела на Манасия и всичко, което направи, и грехът му, който извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе**[1]**?** (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29
18 **И Манасия легна при бащите си и беше погребан в градината на къщата си, в градината на Оза**[1]**. А вместо него се възцари синът му Амон**[2]**.**
(1) ст. 26; (2) ст. 19; 1 Лет. 3:14; Мт. 1:10
ст. 19-26: 2 Лет. 33:21-25
19 **Амон беше на двадесет и две години, когато се възцари**[1]**, и царува две години в Ерусалим. Името на майка му бе Месулемета, дъщеря на Арус от Йотева.** (1) ст. 18
20 **Той върши зло пред ГОСПОДА, както беше правил баща му Манасия**[1]**.** (1) ст. 2; гл. 23:32,37; 24:9,19; 3 Йн. 11
21 **Ходи във всичките пътища, в които беше ходил баща му, и служи на идолите, на които беше служил баща му**[1]**, и им се кланяше.** (1) ст. 20
22 **И остави ГОСПОДА, Бога на бащите си, и не ходи в ГОСПОДНИЯ път**[1]**.** (1) гл. 22:17; 3 Царе 11:33; Ис. 1:2,4
23 **А слугите на Амон направиха заговор против него и убиха царя в къщата му**[1]**.** (1) гл. 9:27
24 **Тогава народът на страната изби всички, които бяха направили заговора против цар Амон**[1]**, и народът на страната направи сина му Йосия цар вместо него**[2]**.** (1) гл. 14:5; (2) гл. 22:1; Мт. 1:10
25 **А останалите дела, които извърши Амон, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе**[1]**?**
(1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29
26 **И го погребаха в гроба му в градината на Оза**[1]**. А вместо него се възцари синът му Йосия**[2]**.**
(1) ст. 18; (2) ст. 24; 1 Лет. 3:14; Соф. 1:1

ст. 1-7: 2 Лет. 34:1-13
22
Йосия беше на осем години, когато се възцари[1]**, и царува тридесет и една години в Ерусалим. Името на майка му беше Йедида, дъщеря на Адая отВаскат**[2]**.**
(1) гл. 21:24,26; (2) Иис. Нав. 15:39
2 **Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА**[1]**, и ходи във всичките пътища на баща си Давид, без да се отклони надясно или наляво**[2]**.**
(1) гл. 12:2; 3 Царе 15:11; (2) Втзк. 5:32; Езек. 18:14
3 **И в осемнадесетата година на цар Йосия**[1] **царят прати в ГОСПОДНИЯ дом писаря Сафан**[2]**, сина на Азалия, син на Месулам, и каза:**
(1) гл. 23:23; (2) Ер. 36:10
ст. 4-7: ср. гл. 12:4-15
4 **Иди при първосвещеника Хелкия**[1] **и** *му кажи* **да приготви внесените в ГОСПОДНИЯ дом пари, които вратарите са събрали от народа,** (1) 1 Лет. 6:13
5 **и нека ги предадат в ръката на онези, които вършат делото, които надзи-**

рават ГОСПОДНИЯ дом, а те нека ги
дадат на онези, които вършат делото,
които са в ГОСПОДНИЯ дом, за да
поправят разрушеното на дома –
6 **на дърводелците и на строителите,**
и на зидарите, и за да купят дървен
материал и дялани камъни, за да по-
правят дома.
7 **Но да не се държи сметка за пре-**
даваните в ръцете им пари, защото
постъпват честно.

ст. 8-20: 2 Лет. 34:14-28

8 **Тогава първосвещеникът Хелкия**
каза на писаря Сафан: Намерих книга-
та на закона[1] в ГОСПОДНИЯ дом[2]. И
Хелкия даде книгата на Сафан и той я
прочете. (1) Втзк. 31:24-26; (2) гл. 23:2
9 **И писарят Сафан отиде при царя и**
занесе вест на царя, и каза: Слугите
ти изсипаха парите, които се намери-
ха в дома, и ги предадоха в ръката
на онези, които вършат делото, които
надзирават ГОСПОДНИЯ дом.
10 **И писарят Сафан съобщи на царя**
и каза: Свещеник Хелкия ми даде една
книга. И Сафан я прочете пред царя[1].
(1) Втзк. 17:19; Ер. 36:21
11 **А когато царят чу думите на книга-**
та на закона, раздра дрехите си[1].
(1) Пс. 119:120; Ис. 66:2; Ер. 36:16,24; Римл. 3:20; Евр. 4:12
12 **И царят заповяда на свещеник**
Хелкия и на Ахикам, сина на Сафан[1],
и на Аховор[2], сина на Михей, и на пи-
саря Сафан, и на царския слуга Асая и
каза: (1) гл. 25:22; Ер. 26:24; (2) Ер. 26:22
13 **Идете, допитайте се до ГОСПОДА**
за мен, за народа и за целия Юда[1]
относно думите на тази книга, която
се намери, защото голяма е яростта на
ГОСПОДА, която е пламнала против
нас[2], понеже бащите ни не са послу-
шали думите на тази книга да постъп-
ват според всичко, което е писано за
нас[3]. (1) Ер. 21:1,2; (2) гл. 23:26; Пс. 76:7; Ер. 36:7;
(3) Лев. 26:14-39; Втзк. 27:26
14 **Тогава свещеник Хелкия, Ахикам,**
Аховор, Сафан и Асая отидоха при
пророчицата[1] Олда, жената на Селум,
пазителя на одеждите, син на Текуя,
син на Арас. А тя живееше в Ерусалим,
във втория участък. И те говориха с
нея. (1) Изх. 15:20
15 **И тя им каза: Така казва ГОСПОД,**
Израилевият Бог: Кажете на човека,
който ви е изпратил до Мен:
16 **Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще до-**
карам зло на това място и на жителите
му – всички думи на книгата[1], която
юдовият цар е прочел –
(1) гл. 24:2; 1 Царе 3:19; Дан. 9:12-14
17 **понеже Ме оставиха[1] и кадиха на**
други богове, и Ме разгневиха с всич-
ките дела на ръцете си, затова яростта
Ми ще пламне против това място и
няма да угасне[2].
(1) гл. 21:22; Ер. 2:13; 22:9; (2) Втзк. 32:21-23;
3 Царе 9:6-9; 2 Лет. 28:25; Ер. 7:20; Зах. 1:2
18 **Но на юдовия цар, който ви пра-**
ти да се допитате до ГОСПОДА, на
него кажете така: Така казва ГОСПОД,
Израилевият Бог: *За* **думите, които си**
чул:
19 **понеже сърцето ти омекна[1] и ти**
се смири пред ГОСПОДА[2], когато чу
това, което говорих против това място
и против жителите му, че ще запустеят
и ще станат *за* **проклетия[3], и раздра**
дрехите си и плака пред Мен[4], затова
и Аз послушах, заявява ГОСПОД[5].
(1) Пс. 51:17; (2) 3 Царе 21:29; 2 Лет. 32:26; Як. 4:10;
(3) Ер. 26:6; (4) Неем. 1:4; (5) гл. 20:5
20 **Затова, ето, Аз ще те прибера при**
бащите ти и ще се прибереш в гроба
си с мир и очите ти няма да видят
нищо от злото, което ще докарам на
това място[1]. И те донесоха отговора
на царя. (1) гл. 20:19; Ис. 57:1,2; Мт. 5:4

ст. 1-20: 2 Лет. 34:29-33

23 **Тогава царят изпрати и събраха**
при него всичките старейшини на Юда
и Ерусалим[1]. (1) Втзк. 29:9; Иис. Нав. 24:1
2 **И царят се изкачи в ГОСПОДНИЯ**
дом и с него всичките юдови мъже и
всичките ерусалимски жители, и све-
щениците, и пророците, и целият на-
род от малък до голям. И прочетоха на
всеослушание пред тях всичките думи

от книгата на завета, която се намери в ГОСПОДНИЯ дом[1].

(1) гл. 22:8,10; Втзк. 31:11; Неем. 8:1,8

3 **И царят застана до колоната[1] и направи завет пред ГОСПОДА[2] да следва ГОСПОДА, да пази заповедите Му и свидетелствата Му, и наредбите Му с цялото** *си* **сърце и с цялата** *си* **душа, за да изпълнява думите на този завет, които са записани в тази книга. И целият народ встъпи в завета[3].**

(1) гл. 11:14; (2) гл. 11:17; (3) 2 Лет. 15:12-15; Неем. 5:13; 9:38; 10:28,29; Ер. 34:15

4 **Тогава царят заповяда на първосвещеника Хелкия, на свещениците от втория чин и на вратарите[1] да извадят от ГОСПОДНИЯ храм всичките вещи, направени за Ваал, за ашерата и за цялото небесно войнство[2], и ги изгори[3] извън Ерусалим, в полетата на Кедрон, и отнесе пепелта им във Ветил.**

(1) гл. 12:9; (2) гл. 21:3-7; (3) ст. 15; гл. 10:26; 3 Царе 15:13; 2 Лет. 15:16; Деян. 19:19

5 **И премахна жреците на идолите, които юдовите царе бяха поставили и които кадяха по високите места[1] в юдовите градове и околностите на Ерусалим, и тези, които кадяха на Ваал, на слънцето, на луната и на** *дванадесетте* **зодии, и на цялото небесно множество.** (1) Соф. 1:4

6 **Изнесе ашерата от ГОСПОДНИЯ дом извън Ерусалим при потока Кедрон и я изгори при потока Кедрон[1], стри я на прах и хвърли праха ѝ по гробовете на синовете на народа[2].**

(1) ст. 4; (2) 2 Лет. 34:4

7 **Събори и къщите на посветените** *блудници[1],* **които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, където жените тъчеха завеси за ашерата.** (1) Чис. 25:1-3; 3 Царе 14:24; Ос. 4:13

8 **И доведе всичките свещеници от юдовите градове и оскверни високите места, където тези свещеници бяха кадили, от Гава[1] до Вирсавее[2], и събори високите места на портите, които бяха при входа на портата на градоначалника Иисус, които бяха отляво при градската порта.** (1) Иис. Нав. 18:24; (2) Ам. 5:5

9 **Но свещениците от високите места не се изкачваха при* ГОСПОДНИЯ олтар в Ерусалим, а ядяха безквасни хлябове между братята си[1].**

**или:* не жертваха на; (1) 1 Царе 2:36

10 *Царят* **оскверни и Тофет[1], който е в долината на Еномовите синове[2], за да не може никой да превежда за Молох сина си или дъщеря си през огъня*[3].**

**т.е.* да го жертва на Молох; (1) Ис. 30:33; Ер. 7:31; (2) Иис. Нав. 15:8; 2 Лет. 28:3; Неем. 11:30; (3) гл. 16:3; Езек. 23:37

11 **И отмахна конете, които юдовите царе бяха посветили на слънцето във входа на ГОСПОДНИЯ дом, при жилището на скопеца Натан-Мелех, което бе в Парварим*[1], и изгори с огън колесниците на слънцето[2].**

**вероятно:* пристройка на западната страна на външния двор на храма; (1) 1 Лет. 26:18; (2) Езек. 8:16

12 **Царят събори и жертвениците, които бяха върху покрива на горната стая на Ахаз[1], които юдовите царе бяха направили, и жертвениците, които Манасия беше направил в двора на ГОСПОДНИЯ дом[2], и като ги срина оттам, хвърли праха им в потока Кедрон[3].** (1) Ер. 19:13; Соф. 1:4,5; (2) гл. 21:4,5; (3) ст. 4

13 **Царят оскверни и високите места, които бяха пред Ерусалим, отдясно на хълма на покварата, които израилевият цар Соломон беше построил за Астарта, гнусотията на сидонците, и за Хамос, гнусотията на Моав, и за Мелхом, гнусотията на синовете на Амон[1].**

(1) 3 Царе 11:5,7

14 **И строши стълбовете, съсече ашерите[1] и напълни местата им с човешки кости.** (1) гл. 18:4; Втзк. 7:5; Ис. 27:9

15 **И жертвеника, който беше във Ветил, и високото място, което беше построил Еровоам, синът на Нават, който въведе Израил в грях[1], и онзи жертвеник и онова високо място събори[2], и като изгори високото място, стри го на прах[3]; и изгори ашерата.**

(1) гл. 3:3; 3 Царе 14:16; (2) 1 Царе 7:3,4; (3) ст. 4

16 **И като се обърна и видя гробовете, които бяха там на хълма, Йосия прати и взе костите от гробовете и ги изгори на жертвеника, и** *така* **го оскверни според ГОСПОДНОТО слово,**

обявено от Божия човек, който обяви
тези неща[1]. (1) 3 Царе 13:2
17 **И той каза: Какъв е този стълб**
там, който виждам? А градските мъже
му казаха: Това е гробът на Божия чо-
век, който дойде от Юда и обяви тези
неща, които ти извърши против ветил-
ския жертвеник.
18 **Тогава** *царят* **каза: Оставете го, ни-**
кой да не поклати костите му. И така
опазиха костите му заедно с костите
на пророка, който дойде от Самария[1].
(1) 3 Царе 13:29-32
19 **Йосия отмахна и всичките храмове**
на високите места, които се намираха
в самарийските градове и които изра-
илевите царе бяха направили и бяха
разгневили *ГОСПОДА,* **и постъпи с тях**
точно както беше направил във Ве-
тил[1]. (1) 2 Лет. 34:6,7
20 **И изкла всичките жреци от висо-**
ките места[1], които бяха там, на жерт-
вениците и изгори върху тях човешки
кости. И после се върна в Ерусалим.
(1) гл. 10:25; 11:18; Изх. 22:20

ст. 21-30: 2 Лет. 35
21 **И царят заповяда на целия народ**
и каза: Направете Пасхата на ГОСПО-
ДА, своя Бог, както е писано в тази
книга на завета[1]! (1) Изх. 12:11
22 **А такава Пасха като тази не беше**
правена от времето на съдиите, които
съдеха Израил, и във всичките дни на
израилевите царе или юдовите царе[1],
(1) 2 Лет. 30:1,2
23 **а** *чак* **в осемнадесетата година на**
цар Йосия[1] се направи тази Пасха на
ГОСПОДА в Ерусалим. (1) гл. 22:3
24 **Освен това Йосия премахна запит-**
вачите на духове и врачовете*[1], до-
машните идоли[2] и кумирите, и всички-
те гнусотии, които се намериха в юдо-
вата земя и в Ерусалим, за да изпълни
думите на закона, написани в книгата,
която свещеник Хелкия намери в ГОС-
ПОДНИЯ дом[3]. **сега:* екстрасенсите, врачките
(1) гл. 21:6; (2) Бит. 31:19; (3) Втзк. 18:10-12
25 **Преди него не е имало цар като**
него, който да се е обърнал към ГОС-
ПОДА с цялото си сърце, с цялата си
душа и с всичката си сила[1], според
целия закон на Мойсей[2]. А и след него
не се издигна такъв като него[3].
(1) Втзк. 6:5; 3 Царе 8:48; Лк. 10:27;
(2) Неем. 10:29; (3) гл. 18:5; Ер. 22:15
26 **Но ГОСПОД не се върна от ярост-**
та на големия си гняв, с която гневът
Му беше пламнал против Юда поради
всичките оскърбления, с които Мана-
сия Го беше разгневил[1].
(1) гл. 21:11,12; 22:13; 24:3,4
27 **И ГОСПОД каза: Ще отхвърля и**
Юда отпред Себе Си, както отхвърлих
Израил[1]. Ще отхвърля и града, който
избрах, Ерусалим, и дома, за който ка-
зах: Името ми ще бъде там[2].
(1) гл. 17:18-20; 18:11; 25:21; Ер. 23:33,39; (2) гл. 21:4,7
28 **А останалите дела на Йосия и всич-**
ко, което извърши, не са ли записани
в Книгата на летописите на юдовите
царе[1]? (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29
29 **В неговите дни фараонът Нехао,**
египетският цар, се изкачи против аси-
рийския цар при реката Ефрат[1]. И цар
Йосия излезе срещу него, а той, като
го видя, го уби в Магедон[2].
(1) Ер. 46:2; (2) Съд. 1:27
30 **И слугите му го закараха мъртъв в**
колесницата от Магедон и го докараха
в Ерусалим, и го погребаха в собстве-
ния му гроб. А народът на страната взе
Йоахаз, сина на Йосия[1], и го помаза, и
го направи цар вместо баща му.
(1) Ер. 22:10,11

ст. 31-35: 2 Лет. 36:1-4
31 **Йоахаз беше на двадесет и три го-**
дини, когато се възцари, и царува три
месеца в Ерусалим. Името на майка му
беше Амитала, дъщеря на Еремия от
Ливна[1]. (1) гл. 24:18
32 **Той върши зло пред ГОСПОДА спо-**
ред всичко, което бяха правили бащи-
те му[1]. (1) гл. 21:20
33 **А фараонът Нехао го затвори в Ри-**
вла[1], в земята Емат, за да не царува
в Ерусалим, и наложи на земята глоба
от сто таланта сребро и един талант
злато. (1) гл. 25:6,21; Чис. 34:11
34 **И фараонът Нехао постави Ели-**
аким, сина на Йосия, за цар вместо

баща му Йосия и промени името му на Йоаким[1]**. А Йоахаз взе** *със себе си* **и той дойде в Египет и там умря**[2]**.**
(1) гл. 24:17; 1 Лет. 3:15; Ер. 1:3; (2) Ер. 22:11,12; Езек. 19:3-9

35 **А Йоаким даде на фараона среброто и златото, но обложи с данък* земята, за да даде парите според заповедта на фараона; от народа на земята събра среброто и златото, от всекиго според състоянието** му, за да ги даде на фараона Нехао**[1]**.**
**букв.*: оцени
***букв.*: оценката; (1) гл. 15:20

36 **Йоаким беше на двадесет и пет години, когато се възцари**[1]**, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Зевуда, дъщеря на Федая от Рума.** (1) 2 Лет. 36:5; Дан. 1:1

37 **Той върши зло пред ГОСПОДА, според всичко, което бяха правили бащите му**[1]**.** (1) гл. 21:20; Ер. 26:20-23

24 **В неговите дни се изкачи вавилонският цар Навуходоносор**[1] **и Йоаким му стана слуга за три години. После се отметна и въстана против него**[2]**.**
(1) 2 Лет. 36:6; Ер. 25:1; Дан. 1:1; (2) ст. 20; Езд. 4:12

2 **И ГОСПОД прати против него халдейски чети, арамейски чети, моавски чети и чети на синовете на Амон. Изпрати ги против Юда, за да го унищожат според словото на ГОСПОДА, което Той беше говорил чрез слугите Си, пророците**[1]**.** (1) гл. 22:16; Ер. 25:9; 35:11; Плач 1:17; Езек. 19:8; Авак. 1:6

3 **Наистина по заповед от ГОСПОДА стана това на Юда, за да го отхвърли отпред Себе Си**[1] **заради греховете на Манасия, според всичко, което беше извършил,** (1) ст. 20; гл. 17:18,20,23

4 **и заради невинната кръв, която беше пролял, като напълни Ерусалим с невинна кръв**[1]**. И ГОСПОД не пожела да прости**[2]**.** (1) гл. 21:16; 23:26; Пс. 106:38; Пр. 6:17; Ер. 22:17; Езек. 22:3; (2) Чис. 35:33; Втзк. 29:20; Езек. 24:8

5 **А останалите дела на Йоаким и всичко, което извърши, не са ли записани в Книгата на летописите на юдовите царе**[1]**?** (1) гл. 8:23; 3 Царе 14:29; 2 Лет. 36:8

6 **И Йоаким легна при бащите си. А вместо него се възцари синът му Йоахин**[1]**.** (1) Мт. 1:11

7 **А египетският цар не излезе вече от земята си, защото вавилонският цар беше превзел всичко, което беше на египетския цар, от египетската река до реката Ефрат**[1]**.** (1) Ер. 37:5,7; 46:2-6; Езек. 30:21
ст. 8-17: 2 Лет. 36:9,10; Ер. 22:24-30

8 **Йоахин**[1] **беше на осемнадесет години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим. Името на майка му беше Неуста, дъщеря на Елнатан от Ерусалим.** (1) 1 Лет. 3:16

9 **Той върши зло пред ГОСПОДА, според всичко, което беше вършил баща му**[1]**.** (1) гл. 21:20

10 **В онова време слугите на вавилонския цар Навуходоносор се изкачиха против Ерусалим и градът беше обсаден.**

11 **И докато слугите му го обсаждаха,** *сам* **вавилонският цар Навуходоносор дойде срещу града.**

12 **И юдовият цар Йоахин излезе при вавилонския цар, той и майка му, и слугите му, и началниците му, и скопците му**[1]**; и вавилонският цар го плени**[2] **в осмата година на царуването си**[3]**.**
(1) гл. 20:18; Ест. 2:5,6; (2) Ер. 29:2; Езек. 1:2; (3) гл. 25:8

13 **И той отнесе оттам всичките съкровища на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща и съсече всичките златни вещи в ГОСПОДНИЯ дом, които израилевият цар Соломон беше направил**[1]**, както ГОСПОД беше говорил**[2]**.**
(1) Дан. 5:2,3; (2) гл. 20:17; Ер. 20:5; Езек. 23:26

14 **И отведе в плен целия Ерусалим, всичките първенци и всичките храбри мъже, десет хиляди пленници, и всичките занаятчии и ковачи**[1]**; не остана нищо освен по-сиромашката част от народа на земята**[2]**.**
(1) гл. 25:21; 1 Лет. 9:1; Ер. 52:28; Езек. 17:3,4; (2) гл. 25:12

15 **Той отведе в плен Йоахин във Вавилон и отведе като пленници от Ерусалим във Вавилон майката на царя, жените на царя, скопците му и силните на земята**[1]**.** (1) ст. 12,14

16 **Всичките мъже,** *годни* **за война, седем хиляди** *души,* **и занаятчиите, и ковачите, хиляда** *души,* **и всичките храбри воини вавилонският цар отведе като пленници във Вавилон**[1]**.** (1) ст. 14

17 **И вавилонският цар постави Матания, чичото** *на Йоахин,* **за цар вместо него, като промени името му**[1] **на Седекия**[2]**.** (1) гл. 23:34; Дан. 1:7; (2) 1 Лет. 3:15; Ер. 37:1

ст. 18-20: 2 Лет. 36:11-16; Ер. 52:1-3

18 **Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Амитала, дъщеря на Еремия от Ливна**[1]**.** (1) гл. 23:31

19 **Той върши зло пред ГОСПОДА според всичко, което беше вършил Йоаким**[1]**.** (1) гл. 21:20

20 **Защото поради гнева на ГОСПОДА стана това с Ерусалим и Юда, докато Той ги отхвърли отпред Себе Си**[1]**.**

И Седекия въстана против вавилонския цар[2]**.** (1) ст. 3; Езек. 19:14; (2) ст. 1; Езек. 17:12-19

ст. 1-7: Ер. 39:1-7; 52:4-11

25 **И в деветата година на царуването му, в десетия месец, на десетия** *ден* **от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде, той и цялата му войска, против Ерусалим и разположи стана си против него**[1]**; и издигнаха укрепления наоколо против него**[2]**.** (1) ст. 8; Ер. 34:1,7; Езек. 24:2; (2) Ер. 32:2,24

2 **И градът беше под обсада**[1] **до единадесетата година на цар Седекия.** (1) Втзк. 28:52

3 **А на деветия** *ден* **от** *четвъртия* **месец гладът стана много голям в града и нямаше хляб за народа на страната**[1]**.** (1) Ис. 3:1; Ер. 19:9; Плач 4:4-10; Езек. 4:16,17

4 **И** *портата на* **града беше разбита и всичките военни мъже** *побягнаха* **през нощта по пътя на портата, която е между двете стени, при царската градина – а халдейците бяха около града – и** *царят* **отиде по пътя за равнината.**

5 **А войската на халдейците преследва царя**[1] **и го настигнаха в равнините на Ерихон. И цялата му войска се разбяга от него.** (1) Ис. 30:16

6 **И хванаха царя и го заведоха при вавилонския цар в Ривла**[1]**, и произнесоха присъда над него.** (1) гл. 23:33

7 **И посякоха синовете на Седекия пред очите му и избодоха очите на Седекия**[1]**, и го оковаха в бронзови окови, и го отведоха във Вавилон**[2]**.** (1) Съд. 16:21; (2) Ис. 22:3; Ер. 21:7; 37:17; Плач 2:9; Езек. 12:11

ст. 8-21: 2 Лет. 36:17-21; Ер. 52:12-27; ст. 8-12: Ер. 39:8-10

8 **А в петия месец, на седмия** *ден* **от месеца, а годината беше деветнадесетата година на цар Навуходоносор**[1]**, вавилонския цар, началникът на телохранителите Навузардан, служител на вавилонския цар, дойде в Ерусалим**[2]**.** (1) гл. 24:12; (2) ст. 1; Плач 4:12

9 **И той изгори ГОСПОДНИЯ дом**[1] **и царската къща, и всичките къщи в Ерусалим; всяка голяма къща изгори с огън**[2]**.** (1) 3 Царе 9:7-9; Пс. 74:3; 79:1; Ис. 64:10; Плач 2:7; 5:18; (2) Езд. 5:12; Ер. 34:22; Езек. 10:2; Ам. 2:5

10 **И цялата халдейска войска, която беше** *с* **началника на телохранителите, събори стените около Ерусалим**[1]**.** (1) Втзк. 28:52; Неем. 1:3

11 **И началникът на телохранителите Навузардан отведе в плен остатъка от народа**[1]**, който беше останал в града, и бежанците, които бяха прибягнали при вавилонския цар, и остатъка от множеството.** (1) Езек. 12:11

12 **И началникът на телохранителите остави** *някои* **от сиромасите на земята за лозари и земеделци**[1]**.** (1) гл. 24:14-16; Неем. 1:2; Ис. 24:6

13 **А бронзовите стълбове, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом, и стойките, и бронзовото море, които бяха в ГОСПОДНИЯ дом**[1]**, халдейците строшиха и пренесоха бронза им във Вавилон.** (1) 3 Царе 7:15-37; Ер. 20:5

14 **Взеха и котлите, и лопатите, и щипците, и тамянниците, и всичките бронзови принадлежности, с които се извършваше службата**[1]**.** (1) 3 Царе 7:40,45

15 **Началникът на телохранителите взе**[1] **и кадилниците и легените**[2]**, какво-**

то беше от злато, *като* злато и каквото
беше от сребро, *като* сребро[3].
(1) Дан. 5:2,3; Езд. 1:9-11;
(2) 3 Царе 7:40,45; (3) 3 Царе 7:48-51; 2 Лет. 24:14
16 *А* двата стълба, едното море и
стойките, които Соломон беше напра-
вил за ГОСПОДНИЯ дом, бронзът на
всички тези неща не можеше да се
претегли[1]. (1) 3 Царе 7:47
17 Височината на единия стълб беше
осемнадесет лакътя и върху него има-
ше бронзов капител, а височината на
капитела беше три лакътя. А наоколо
върху капитела имаше плетени мрежи
и нарове, всичките бронзови. Също
такъв беше и вторият стълб с плетени-
те мрежи[1]. (1) 3 Царе 7:15-22
18 Началникът на телохранителите взе
и първосвещеника Сарая[1] и втория
свещеник Софония[2], и тримата врата-
ри, (1) 1 Лет. 6:14,15; Езд. 7:1; (2) Ер. 21:1; Зах. 6:10
19 и от града взе един скопец, който
беше надзирател на военните мъже,
и петима мъже от тези, които бяха
постоянно при царя, които се намери-
ха в града, и писаря на военачалника,
който събираше народа на земята за
войската, и шестдесет мъже от народа
на земята, които се намериха в града.
20 И началникът на телохранителите
Навузардан ги взе и ги заведе при ва-
вилонския цар в Ривла.
ст. 21-26: Ер. 40-43
21 И вавилонският цар ги удари и ги
уби в Ривла[1], в земята Емат. Така Юда
беше отведен в плен от земята си[2].
(1) гл. 23:33; Плач 4:16; (2) гл. 17:23; 24:15;
Втзк. 29:28; 3 Царе 8:46; 1 Лет. 6:15; Ер. 16:13
22 А колкото за народа, който остана
в юдовата земя, който вавилонският
цар Навуходоносор беше оставил, над
него той постави *за управител* Годолия,
сина на Ахикам, син на Сафан[1].
(1) гл. 22:12; Ер. 40:7; 41:18
23 А когато всичките военачалници, те
и мъжете им, чуха, че вавилонският
цар поставил *за управител* Годолия, дой-
доха при Годолия в Масфа[1]; а именно:
Исмаил[2], синът на Натания, и Йоанан,
синът на Кария, и Сарая, синът на не-
тофатеца Танумет, и Яазания, синът на
един маахатец, те и мъжете им.
(1) Иис. Нав. 18:26; (2) Ер. 41:18
24 И Годолия се закле на тях и на мъ-
жете им и им каза: Не се страхувайте
да бъдете слуги на халдейците! Заселе-
те се в земята и работете на вавилон-
ския цар, и ще ви бъде добре.
25 Но в седмия месец[1] Исмаил, синът
на Натания, син на Елисам, от царския
род, дойде заедно с десет мъже и уби-
ха Годолия, и той умря, както и юдеите
и халдейците, които бяха с него в Мас-
фа[2]. (1) Зах. 7:5; 8:19; (2) Ер. 41:1-3
26 Тогава целият народ, от малък до
голям, и военачалниците станаха и
отидоха в Египет, защото се уплашиха
от халдейците[1]. (1) Ер. 43:4,7
ст. 27:30: Ер. 52:31-34
27 А в тридесет и седмата година от
пленяването на юдовия цар Йоахин,
в дванадесетия месец, на двадесет и
седмия *ден* от месеца, вавилонският
цар Евил-Меродах издигна главата[1] на
юдовия цар Йоахин в годината на въз-
царяването си *и го изведе* от тъмница-
та. (1) Бит. 40:13
28 И му говори любезно и постави
неговия престол над престола на царе-
те, които бяха с него във Вавилон[1].
(1) Дан. 5:19
29 И той смени затворническите си
дрехи[1] и се хранеше винаги пред него[2]
през всичките дни на живота си[3].
(1) Бит. 41:14; (2) 3 Царе 2:7; (3) Ер. 22:26
30 А колкото за храната му, от царя му
се даваше постоянна храна, ежедневен
дял, през всичките дни на живота му.

Първата книга на
ЛЕТОПИСИТЕ

ст. 1-4: Бит. 5; Лк. 3:36-38; ст. 5-16: Бит. 10:1-20

1 **Адам, Сит, Енос,**
2 **Каинан, Маалалеил, Яред,**
3 **Енох**[1]**, Матусал, Ламех,** (1) Евр. 11:5
4 **Ной**[1]**, Сим, Хам и Яфет.** (1) Езек. 14:14
5 **Синове на Яфет: Гомер и Магог, и**
Мадай, и Яван, и Тувал, и Мосох, и
Тирас.
6 **Синове на Гомер: Асханаз и Дифат**
и Тогарма.
7 **Синове на Яван: Елиса**[1] **и Тарсис, и**
Китим, и Доданим. (1) Езек. 27:7
8 **Синове на Хам: Хус и Мицраим,**
Фут и Ханаан.
9 **Синове на Хус: Сева и Евила, и**
Савта, и Раама, и Савтека. Синове на
Раама: Сава и Дедан.
10 **И Хус роди Нимрод; той пръв ста-**
на силен на земята.
11 **А Мицраим роди лудимите и ана-**
мимите, и леавимите, и нафтухимите,
12 **и патрусимите, и каслухимите, от**
които произлязоха филистимците, и
кафторимите.
13 **А Ханаан роди първородния си Си-**
дон и Хета,
14 **и евусейците, аморейците, герге-**
сейците,
15 **евейците, арукейците, асенейците,**
16 **арвадците, цемарейците и аматей-**
ците.

ст. 17-23: Бит. 10:21-31; ст. 17-27: Бит. 11:10-26; Лк. 3:34-36

17 **Синове на Сим: Елам и Асур, и**
Арфаксад, и Луд, и Арам, и Уз, и Ул, и
Гетер, и Мосох.
18 **И Арфаксад роди Сала, а Сала**
роди Евер.
19 **И на Евер се родиха двама сина;**
името на единия беше Фалек*, защото
в неговите дни се раздели земята, а
името на брат му беше Йоктан.

*Разделение

20 **А Йоктан роди Алмодад и Шалеф,**
и Хацармавет, и Ярах,
21 **и Адорам, и Узал, и Дикла,**
22 **и Гевал, и Авимаил, и Сава,**
23 **и Офир, и Евила, и Йовав; всички**
тези бяха синове на Йоктан.
24 **Сим, Арфаксад, Сала,**
25 **Евер, Фалек, Рагав,**
26 **Серух, Нахор, Тара,**
27 **Аврам, който е Авраам**[1]**.** (1) Бит. 17:5

ст. 28-31: Бит. 25:12-18

28 **Синовете на Авраам: Исаак**[1] **и Ис-**
маил[2]**.** (1) Бит. 25:19; (2) Бит. 16:15
29 **Ето техните родословия: Първород-**
ният на Исмаил: Наваиот; и Кидар и
Адвеил, и Мавсам,
30 **Масма и Дума, Маса, Адад и Те-**
ма[1]**,** (1) Ис. 21:14
31 **Етур, Нафис**[1] **и Кедма; тези са си-**
нове на Исмаил. (1) гл. 5:19; Бит. 25:15

ст. 32,33: Бит. 25:1-4

32 **А ето синовете на Хетура, налож-**
ницата на Авраам: тя роди Земран и
Йоксан, и Мадан, и Мадиам, и Есвок,

и Шуах. Синове на Йоксан: Сава и Дедан.
33 **Синове на Мадиам: Гефа и Ефер, и Енох, и Авида, и Елдага. Всички тези бяха синове на Хетура.**

ст. 35-42: Бит. 36:1-30

34 **И Авраам роди Исаак[1]. Синове на Исаак: Исав[2] и Израил[3].**

(1) Бит. 25:19; (2) Бит. 25:25; (3) Бит. 32:28

35 **Синове на Исав: Елифаз, Рагуил и Еус, и Еглом, и Корей.**
36 **Синове на Елифаз: Теман и Омар, Сефи и Готом, Кенез и Тамна, и Амалик.**
37 **Синове на Рагуил: Нахат, Зара, Сама и Миза.**
38 **Синове на Сиир: Лотан и Совал, и Севегон, и Ана, и Дисон, и Асар, и Дисан.**
39 **Синове на Лотан: Хори и Омам; а сестра на Лотан** *беше* **Тамна.**
40 **Синове на Совал: Алиан и Манахат, и Гевал, Сефи и Онам. Синове на Севегон: Ая и Ана.**
41 **Синове на Ана: Дисон. Синове на Дисон: Амадан и Асван, и Итрам, и Харан.**
42 **Синове на Асар: Валаан и Заван, и Акан. Синове на Дисан: Уз и Аран.**

ст. 43-54: Бит. 36:31-43

43 **А ето царете, които царуваха в едомската земя, преди да се възцари цар над израилевите синове: Вела, син на Веор, а името на града му беше Денава.**
44 **И Вела умря, а вместо него се възцари Йовав, синът на Зара, от Восора.**
45 **И Йовав умря, а вместо него се възцари Хусам, от земята на теманците.**
46 **И Хусам умря, а вместо него се възцари Адад, синът на Вадад, който разби мадиамците на моавското поле; а името на града му беше Авит.**
47 **И Адад умря, а вместо него се възцари Самла от Масрека.**
48 **И Самла умря, а вместо него се възцари Саул от Роовот при реката.**
49 **И Саул умря, а вместо него се възцари Ваалханан, синът на Аховор.**
50 **И Ваалханан умря, а вместо него се възцари Адад. Името на града му беше Пау, а името на жена му – Метавеил, дъщеря на Метред, дъщеря на Мезаав.**
51 **И Адад умря. А едомските князе бяха: княз Тамна, княз Алия, княз Етет,**
52 **княз Оливема, княз Ила, княз Финон,**
53 **княз Кенез, княз Теман, княз Мивсар,**
54 **княз Магедиил, княз Ирам. Тези са едомските князе.**

ст. 1-15: Мт. 1:2-6; Лк. 3:31-34

2 **Ето синовете на Израил: Рувим, Симеон, Леви и Юда, Исахар и Завулон,**
2 **Дан, Йосиф и Вениамин, Нефталим, Гад и Асир[1].**

(1) Бит. 35:22-26

3 **Синове на Юда: Ир и Онан, и Шела[1];** *тези* **трима му се родиха от ханаанката, дъщерята на Суя. А първородният на Юда, Ир, беше лош пред ГОСПОДА, и Той го уби[2].**

(1) гл. 4:21; (2) Бит. 38:2-7

ст. 4-16: Рут 4:18-22

4 **И снаха му Тамар му роди Фарес и Зара[1]. Всичките синове на Юда бяха петима.**

(1) Бит. 38:29,30

5 **Синове на Фарес: Есрон[1] и Амул[2].**

(1) гл. 4:1; (2) Бит. 46:12

6 **Синове на Зара: Зимрий и Етан, и Еман, и Халкол, и Дара[1]; всичко петима.**

(1) 3 Царе 4:31

7 **Синове на Хармий[1]: Ахар, който докара беда на Израил, като извърши престъпление с обреченото на проклятие[2].**

(1) гл. 4:1; (2) Иис. Нав. 7:1,25

8 **Синове на Етан: Азария.**
9 **Синове, които се родиха на Есрон: Ерамеил[1] и Арам, и Халев[2].**

(1) ст. 25; 1 Царе 27:10; (2) ст. 18,42

10 **И Арам роди Аминадав, а Аминадав роди Наасон, първенец на синовете на Юда[1].**

(1) Чис. 1:7

11 **И Наасон роди Салмон, а Салмон роди Вооз,**
12 **а Вооз роди Овид, а Овид роди Есей.**
13 **И Есей роди първородния си Елиав[1], втория Авинадав, третия Сама[2],**
(1) гл. 27:18; (2) 1 Царе 16:6-9; 2 Царе 13:3
14 **четвъртия Натанаил, петия Радай,**
15 **шестия Осем и седмия Давид[1].**
(1) 1 Царе 17:12,14
16 **А техни сестри бяха Саруя и Авигея. И синовете на Саруя бяха Ависей[1], Йоав и Асаил, трима[2].**
(1) гл. 11:20; 1 Царе 26:6; (2) 2 Царе 2:18
17 **А Авигея роди Амаса, а баща на Амаса беше исмаилецът Йетер[1].**
(1) 2 Царе 17:25
18 **И Халев, синът на Есрон[1], роди** *синове* **от жена си Азува и от Ериота, и синовете му бяха: Есер и Совав, и Ардон.** (1) ст. 9
19 **И Азува умря и Халев си взе Ефрата, която му роди Ор[1].** (1) ст. 50; Изх. 17:10
20 **Ор роди Урий, а Урий роди Веселеил[1].** (1) Изх. 31:2
21 **После Есрон влезе при дъщерята на Махир, бащата на Галаад[1]. Той я взе, като беше на шестдесет години, и тя му роди Сегув.** (1) гл. 7:14; Чис. 26:29
22 **А Сегув роди Яир, който имаше двадесет и три града в галаадската земя[1].** (1) Чис. 32:40,41; Втзк. 3:15
23 **И Гесур и Арам им отнеха селищата на Яир, заедно с Кенат и селата му – шестдесет града[1]. Всички тези бяха синове на Махир, бащата на Галаад.**
(1) 3 Царе 4:13
24 **А след като Есрон умря в Халев-Ефрата, Авия, жената на Есрон, му роди Асхор, бащата на Текуе[1].** (1) гл. 4:5
25 **И синовете на Ерамеил[1], първородния на Есрон, бяха: първородният Арам, и Вуна, и Орен, и Осем,** *и* **Ахия.** (1) ст. 9
26 **Ерамеил имаше** *и* **друга жена, чието име бе Атара: тя беше майка на Онам.**
27 **А синовете на Арам, първородния на Ерамеил, бяха: Маас и Ямин, и Екер.**
28 **И синовете на Онам бяха: Самай и Ядай. А синовете на Самай: Надав и Ависур.**
29 **И името на жената на Ависур беше Авихаила. Тя му роди Ааван и Молид.**
30 **Синовете на Надав: Селед и Апаим. А Селед умря без синове.**
31 **Син на Апаим беше Есий, син на Есий – Сисан, а син на Сисан – Аалай.**
32 **Синовете на Ядай, брата на Самай: Етер и Йонатан. А Етер умря без синове.**
33 **Синовете на Йонатан: Фалет и Заза. Тези бяха синовете на Ерамеил.**
34 **А Сисан нямаше синове, а само дъщери. И Сисан имаше слуга египтянин на име Яраа.**
35 **И Сисан даде дъщеря си на слугата си Яраа за жена, и тя му роди Атай.**
36 **Атай роди Натан, Натан роди Завад,**
37 **Завад роди Ефлал, Ефлал роди Овид,**
38 **Овид роди Ииуй, Ииуй роди Азария,**
39 **Азария роди Хелис, Хелис роди Елеас,**
40 **Елеас роди Сисамай, Сисамай роди Селум,**
41 **Селум роди Екамия, а Екамия роди Елисама.**
42 **Синове на Халев[1], брата на Ерамеил: първородният му Миса, който е баща на Зиф[2], и синовете на Мариса[3], бащата на Хеврон.**
(1) ст. 9; (2) Иис. Нав. 15:24,55; (3) Иис. Нав. 15:44
43 **Синове на Хеврон: Корей и Тапфуа[1], и Рекем, и Сема.** (1) Иис. Нав. 15:34
44 **А Сема роди Раам, бащата на Йоркоам, а Рекем роди Самай.**
45 **А син на Самай беше Маон[1], а Маон беше баща на Ветсур[2].**
(1) Иис. Нав. 15:55; (2) Иис. Нав. 15:58
46 **А Гефа, наложницата на Халев, роди Харан и Моса, и Газез, а Харан роди Газез.**
47 **Синове на Ядай: Регем и Йотам, и Гисан, и Фелет, и Гефа, и Сагаф.**

48 **А Мааха, наложницата на Халев,**
роди Север и Тирхана,
49 **роди и Сагаф, бащата на Мадма-**
на[1]**, Сева, бащата на Махван и бащата**
на Гавая[2]**. А дъщерята на Халев беше**
Ахса[3]**.** (1) Иис. Нав. 15:31; (2) Иис. Нав. 15:57; (3) Иис. Нав. 15:16
50 **Тези бяха синовете на Халев, сина**
на Ор, първородния на Ефрата[1]**: Со-**
вал, бащата на Кириат-Иарим[2]**,**
(1) ст. 19; гл. 4:1-4; (2) Иис. Нав. 15:60
51 **Салма, бащата на Витлеем**[1]**, Ареф,**
бащата на Вет-Гадер. (1) гл. 4:4; Рут 1:1
52 **А Совал, бащата на Кириат-Иарим,**
имаше синове: Арое и Ази, манахате-
ца.
53 **А родовете на Кириат-Иарим бяха:**
етерците[1]**, футците, суматците и ми-**
срайците; от тях произлязоха сарайци-
те[2] **и естаолците.**
(1) гл. 11:40; 2 Царе 23:38; (2) гл. 4:2; Иис. Нав. 15:33
54 **Синове на Салма: Витлеем**[1] **и нето-**
фатците[2]**, Атарот-Вит-Йоав, Ази, мана-**
хатеца, сарайците, (1) ст. 51; (2) гл. 9:16; 11:30
55 **родовете на писарите, които жи-**
веят в Явис, тиратците, симеатците и
сухатците. Това са кенейците[1]**, които**
произлязоха от Амат, бащата на Риха-
вовия дом[2]**.** (1) Съд. 1:16; (2) 4 Царе 10:15; Ер. 35:2

<u>ст. 1-9: 2 Царе 3:2-5; 5:13-16; ст. 5-9: гл. 14:4-7</u>

3 А това са синовете на Давид, които
му се родиха в Хеврон: първородният
Амнон, от езраелката Ахиноама; втори-
ят Даниил, от кармилката Авигея;
2 **третият Авесалом, син на Мааха, дъ-**
щеря на гесурския цар Талмай; четвър-
тият Адония, син на Агита[1]**;** (1) 3 Царе 1:6
3 **петият Сефатия, от Авитала; шести-**
ят Итраам, от жена му Егла.
4 **Шестимата му се родиха в Хеврон,**
където царува седем години и шест
месеца; а в Ерусалим царува тридесет
и три години[1]**.** (1) гл. 29:27; 2 Царе 5:5
5 **А тези му се родиха в Ерусалим:**
Сама и Совав, и Натан, и Соломон, че-
тирима, от Витсуа, дъщеря на Амиил[1]**;**
(1) 2 Царе 11:3
6 **и Евар, и Елисама, и Елифалет,**
7 **и Ногах, и Нефес, и Яфия,**
8 **и Елисама, и Елиада, и Елифалет,**
девет.
9 **Всички тези бяха синове на Давид**[1]**,**
без синовете от наложниците; и Тамар
беше тяхна сестра[2]**.** (1) гл. 28:5; (2) 2 Царе 13:1

<u>ст. 10-24: Мт. 1:7-11</u>

10 **А син на Соломон беше Ровоам**[1]**,**
негов син – Авия[2]**, негов син – Аса**[3]**,**
негов син – Йосафат[4]**,** (1) 3 Царе 11:43; (2) 3 Царе 14:31; (3) 3 Царе 15:8; (4) 3 Царе 15:24
11 **негов син – Йорам**[1]**, негов син –**
Охозия[2]**, негов син – Йоас**[3]**,**
(1) 3 Царе 22:50; (2) 4 Царе 8:25; (3) 4 Царе 11:2
12 **негов син – Амасия**[1]**, негов син –**
Азария[2]**, негов син – Йотам**[3]**,**
(1) 4 Царе 14:1; (2) 4 Царе 14:21; (3) 4 Царе 15:7
13 **негов син – Ахаз**[1]**, негов син – Езе-**
кия[2]**, негов син – Манасия**[3]**,**
(1) 4 Царе 16:1; (2) гл. 4:41; 4 Царе 18:1; (3) 4 Царе 20:21
14 **негов син – Амон**[1]**, негов син – Йо-**
сия[2]**.** (1) 4 Царе 21:18; (2) 4 Царе 21:26
15 **Синове на Йосия: първородният**
Йоанан, вторият Йоаким[1]**, третият Се-**
декия[2]**, четвъртият Селум**[3]**.**
(1) 4 Царе 23:34; Ер. 26:1; (2) 4 Царе 24:17; Ер. 24:8; 37:1; (3) 2 Лет. 36:1; Ер. 22:11,18
16 **Синове на Йоаким: синът му Йехо-**
ния[1] *и* **неговият син Седекия.**
(1) 4 Царе 24:8; Ер. 22:24
17 **Синове на Йехония: Асир, синът**
му Салатиил[1]**,** (1) Лк. 3:27
18 **и Малхирам, и Федаия, и Сенасар,**
Екамия, Осама и Недавия.
19 **Синове на Федаия: Зоровавел**[1] **и**
Семей. Синове на Зоровавел: Месулам
и Анания, а сестра им беше Саломи-
та, (1) Езд. 3:2
20 **и Асува, и Оел, и Варахия, и Аса-**
дия, *и* **Юсав-Есед, петима.**
21 **Синове на Анания: Фелатия и**
Исая, синовете на Рафаия, синовете
на Арнан, синовете на Авдия, синовете
на Сехания.
22 **А син на Сехания** *беше* **Семая. Си-**
нове на Семая: Хатус[1] **и Игал, и Вария,**
и Неария, и Сафат, шестима. (1) Езд. 8:2
23 **Синове на Неария: Елиоинай, и**
Езекия, и Азрикам, трима.
24 **Синове на Елиоинай: Одая, и Ели-**
асив, и Фелая, и Акув, и Йоанан, и
Далаия, и Ананий, седем.

ст. 1-23: Чис. 26:19-22

4 Синове на Юда: Фарес[1], Есрон[2] и
Хармий[3], и Ор, и Совал[4]. (1) гл. 2:4;
Бит. 46:12; Лк. 3:33; (2) гл. 2:5; (3) гл. 2:7; (4) гл. 2:50
2 И Реаия, синът на Совал, роди Ят;
а Ят роди Ахумай и Лаад. Тези са ро-
довете на сарайците[1]. (1) гл. 2:53
3 А тези са *от* бащата на Итам: Езра-
ел, Есма и Едвас, а името на сестра им
беше Аселелфония,
4 и Фануил, бащата на Гедер, и Езер,
бащата на Хус. Тези са потомците на
Ор, първородния на Ефрата[1], бащата
на Витлеем[2]. (1) гл. 2:19,50; (2) гл. 2:51
5 И Асхор, бащата на Текуе[1], имаше
две жени – Хала и Наара. (1) гл. 2:24
6 Наара му роди Ахузам и Ефер, и Те-
маний, и Ахастарий; тези бяха синове
на Наара.
7 А синове на Хала: Сетер и Есуар,
и Етнан.
8 И Кос роди Анув, Совива и родове-
те на Ахарил, сина на Арум.
9 А Явис беше най-почитан между
братята си; и майка му го нарече
Явис, като каза: В болки го родих[1].
(1) Бит. 3:16
10 И Явис призова Израилевия Бог
и каза: Дано ме благословиш[1] и дано
разшириш областите ми[2], и ръката Ти
да бъде с мен[3], и да ме пазиш от зло,
за да нямам скръб[4]! И Бог му даде
това, което поиска[5].
(1) Бит. 32:26; (2) Пр. 10:22; (3) Пс. 119:173; (4) Бит. 28:20,21;
Пс. 121:7; (5) 1 Царе 1:26,27; Йов 22:27; Пс. 145:19
11 А Хелув, братът на Суя, роди Ма-
хир; той беше бащата на Естон.
12 А Естон роди Ветрафа и Фасей, и
Техина, основателя* на град Наас; тези
са мъжете от Риха. **букв.:* бащата
13 Синове на Кенез: Готониил[1] и Са-
рая, а син на Готониил: Атат.
(1) Иис. Нав. 15:17
14 А Меонотай роди Офра, а Сарая
роди Йоав, бащата на долината на за-
наятчиите[1], защото бяха занаятчии.
(1) Неем. 11:35
15 А синовете на Халев, сина на Ефо-
ний[1]: Иру, Иле и Наам, а синът на Иле
беше Кенез. (1) Чис. 13:6
16 А синове на Ялелеил: Зиф и Зифа,
Тирия и Асареил.
17 А синове на Езра: Етер и Меред, и
Ефер, и Ялон; а *жената на Меред* забре-
меня *и роди* Мариам и Самай, и Есва,
бащата на Естемоа[1]; (1) Иис. Нав. 15:50
18 а жена му, юдейката, роди Яред,
бащата на Гедор[1], и Хевер, бащата на
Сохо[2], и Екутиил, бащата на Заноа[3].
Тези са синовете на Витияя, дъщерята
на фараона, която Меред взе *за жена.*
(1) ст. 39; Иис. Нав. 15:58;
(2) Иис. Нав. 15:48; (3) Иис. Нав. 15:56
19 И синовете на жената на Одия,
сестрата на Нахам: бащата на гарми-
еца Кеила и маахатецът Естемо.
20 А синовете на Симон: Амнон и
Рина, Венанан и Тилон. А синове на
Есий: Зохет и Вензохет.
21 Синовете на Шела, сина на Юда[1]:
Ир, бащата на Лиха, и Лаада, бащата
на Мариса[2], и родовете от дома на
тези, които работеха висон[3], от дома
на Асвея, (1) гл. 2:3; (2) Иис. Нав. 15:44; (3) Ис. 19:9
22 и Йоаким, и мъжете на Хозива,
и Йоас, и Сараф, които владееха над
Моав, и Ясувилехем. Тези неща са ста-
ри.
23 Тези бяха грънчарите и жителите
на Нетаим и Гедира. Там живееха при
царя, за да му работят[1]. (1) Пр. 22:29

ст. 24-43: Чис. 26:12-14

24 Синовете на Симеон: Намуил и
Ямин, Ярив, Зара, Саул[1];
(1) Бит. 46:10; Изх. 6:15
25 негов син – Селум, негов син –
Мавсам, негов син – Масма.
26 Синове на Масма: синът му Амуил,
негов син – Закхур, негов син – Се-
мей.
27 А Семей имаше шестнадесет сина
и шест дъщери, но братята му нямаха
много синове и целият им род не се
умножи като синовете на Юда.

ст. 28-30: Иис. Нав. 15:26-31; ст. 28-33: Иис. Нав. 19:2-8

28 Те се заселиха във Вирсавее и Мо-
лада[1], и Асар-Суал[1], (1) Неем. 11:26,27
29 и във Вила, и в Есем, и в Толад,
30 и във Ватуил, и в Хорма, и в Сик-
лаг[1], (1) Неем. 11:28

31 **и във Вет-Мархавот, и в Асар-Су-**
сим, и във Вет-Вирей, и в Сааараим;
тези бяха градовете им, докато се въз-
цари Давид.
32 **И селата им: Итам и Аин**[1]**, Римон и**
Тохен, и Асан, пет града,

(1) Иис. Нав. 21:16

33 **заедно с всичките села, които бяха**
около тези градове до Ваал. Това бяха
местата, на които живееха, и си имаха
родословия.
34 **И Месовав и Ямлих, и Йоса, син**
на Амасия,
35 **Йоил, Ииуй, синът на Йосивия, син**
на Сарая, син на Асиил,
36 **и Елиоинай, и Якова, и Есохаия, и**
Асаия, и Адиил, и Есимиил, и Ваная,
37 **и Зиза, синът на Сифий, син на**
Алон, син на Едаия, син на Симрий,
син на Семая:
38 **тези споменати по имена бяха пър-**
венци на родовете си; и бащините им
домове нараснаха много.
39 **И отидоха чак до прохода на Ге-**
дор[1]**, на източната страна на долината,**
за да търсят паша за стадата си.

(1) ст. 18

40 **И намериха тлъста и добра паша**
и земята беше обширна, спокойна и
мирна[1]**, защото тези, които бяха живе-**
ли там преди, бяха от Хам.

(1) Съд. 18:7

41 **И тези записани по име дойдоха**
в дните на юдовия цар Езекия[1] **и раз-**
биха шатрите им и меунитите*[2]**, кои-**
то намериха там, и изпълниха над тях
проклятието, *както е* **и до днес, и се**
заселиха на тяхното място, защото там
имаше паша за стадата им[3]**.**

**или:* маонците
(1) гл. 3:13; (2) Съд. 10:12; 2 Лет. 20:1; (3) Чис. 32:1

42 **И от тях, от синовете на Симеон,**
петстотин мъже отидоха в планината
Сиир, като ги водеха Фелатия и Не-
ария, и Рафаия, и Озиил, синовете на
Есий,
43 **и избиха останалите от Амалик**[1]**, ко-**
ито бяха оцелели, и се заселиха там *и*
до днес.

(1) Изх. 17:14; 1 Царе 30:16,17

ст. 1-10: Чис. 26:5-7

5 **Синовете на Рувим, първородния**
на Израил[1] **– защото той беше перво-**
родният, но понеже оскверни леглото
на баща си[2]**, първородството му се**
даде на синовете на Йосиф, сина на
Израил, и той не се записва в родосло-
вието според първородството.

(1) Бит. 29:32; (2) Бит. 35:22

2 **Защото Юда имаше надмощие над**
братята си, и от него *произлиза* **Князът**[1]**;**
но първородството беше на Йосиф[2]**.**

(1) гл. 28:4; Бит. 49:8,10; Откр. 5:5; (2) Втзк. 21:17; 33:17

3 **Синовете на Рувим, първородния на**
Израил: Енох и Фалу, Есрон и Хар-
мий[1]**.**

(1) Бит. 46:9; Изх. 6:14

4 **Синове на Йоил: синът му Семая,**
негов син – Гог, негов син – Семей,
5 **негов син – Михей, негов син – Ре-**
аия, негов син – Ваал,
6 **негов син – Веера, когото асирий-**
ският цар Теглат-Феласар отведе в
плен[1]**; той беше първенец на рувимци-**
те.

(1) ст. 26

7 **А братята му, според родовете им,**
според записаното родословие на по-
коленията им, бяха: главата: Еиил, и
Захария,
8 **и Вела, синът на Азас, син на Сема,**
син на Йоил; той се засели в Ароир и
до Нево и Ваалмеон[1]**;**

(1) Иис. Нав. 13:17

9 **и на изток се засели чак до пус-**
тинята от реката Ефрат *насам,* **защото**
добитъкът им беше многоброен в га-
лаадската земя[1]**.**

(1) Иис. Нав. 22:9

10 **А в дните на Саул те воюваха про-**
тив агаряните[1]**, които паднаха от ръка-**
та им; и те се заселиха в шатрите им
по цялата източна страна на Галаад.

(1) ст. 19-22; Пс. 83:6

ст. 11-17: Чис. 26:15-17

11 **И синовете на Гад се заселиха сре-**
щу тях във васанската земя до Сал-
ха[1]**:**

(1) Иис. Нав. 13:11

12 **Йоил, главата, и Сафам, вторият, и**
Янай, и Сафат във Васан.
13 **И братята им според бащините им**
домове: Михаил и Месулам, и Сева, и
Йорай, и Яхан, и Зия, и Евер, седем.

14 **Тези бяха синовете на Авихаил,
сина на Урия, син на Ярой, син на
Галаад, син на Михаил, син на Есисай,
син на Ядо, син на Вуз.**
15 **Ахий, синът на Авдиил, син на Гу-
ний, беше глава на бащиния им дом.**
16 **Те се заселиха в Галаад, във Васан
и в селата му, и във всичките пасища
около Сарон**[1] **до краищата им**[2].
(1) гл. 27:29; (2) Иис. Нав. 13:24-28
17 **Всички тези бяха записани в дните
на юдовия цар Йотам**[1] **и в дните на
израилевия цар Еровоам**[2].
(1) 4 Царе 15:32; (2) 4 Царе 14:23
18 **Синовете на Рувим и гадците, и
половината манасиево племе**[1], **силните
мъже, които носеха щит и меч и опъ-
ваха лък и бяха обучени на бой, бяха
четиридесет и четири хиляди седемсто-
тин и шестдесет** *души,* **които излизаха
на война.** (1) Чис. 32:33; Иис. Нав. 1:12
19 **И те воюваха против агаряните**[1],
против Етур и Нафис[2] **и Нодав.**
(1) ст. 10; гл. 27:31; (2) гл. 1:31
20 **И им се помогна против тях**[1] **и
агаряните бяха предадени в ръцете им
заедно с всички, които бяха с тях; за-
щото в битката те извикаха към Бога**[2]
и Той ги послуша[3], **понеже се бяха упо-
вали на Него**[4]. (1) Бит. 49:19;
Иис. Нав. 23:10; 2 Лет. 26:7; (2) 2 Лет. 13:14;
(3) 2 Лет. 18:31; Езд. 8:23; (4) 2 Лет. 13:18; Пс. 22:4,5;
37:39,40; Пр. 29:25; Ер. 39:18
21 **И плениха добитъка им: камилите
им – петдесет хиляди, двеста и петде-
сет хиляди** *глави* **дребен добитък и две
хиляди магарета, също и сто хиляди
човешки души**[1]. (1) 2 Лет. 14:13-15
22 **Защото мнозина паднаха убити,
понеже боят беше от Бога**[1]. **И те жи-
вяха на мястото им до отвеждането в
плен**[2]. (1) ст. 20; (2) ст. 26

ст. 23,24: Чис. 26:29-32

23 **А синовете на половината манасие-
во племе се заселиха в земята от Васан
до Ваал-Ермон и Санир и планината
Ермон**[1]; **те бяха многобройни**[2].
(1) Втзк. 3:8,9; (2) Втзк. 33:17
24 **И това са главите на бащините им
домове: Ефер и Есий, и Елиил, и Азрил,
и Еремия, и Одуя, и Ядиил, силни и
храбри мъже, именити мъже, глави на
бащините си домове.**
25 **Но те постъпваха невярно спрямо
Бога на бащите си и блудстваха след
боговете на народите на земята, които
Бог беше изтребил пред тях**[1].
(1) 4 Царе 17:7-17
26 **Тогава Израилевият Бог подбуди
духа на асирийския цар Фул**[1] **и духа
на асирийския цар Теглат-Феласар**[1] **и
той ги плени**[2] **– рувимците и гадците и
половината от манасиевото племе – и
ги отведе в Ала, в Авор, в Ара и до
реката Гозан**[3], *където са* **и до днес.**
(1) ст. 6; 4 Царе 15:19,29; 2 Лет. 30:6;
(2) ст. 22; (3) 4 Царе 17:6

ст. 1-4: Чис. 5:16-25

6 **Синовете на Леви бяха: Гирсон,
Каат и Мерарий**[1].
(1) гл. 6:16; 15:5,6; 23:6; Чис. 26:57
2 **И синове на Каат: Амрам, Исаар и
Хеврон**[1], **и Озиил**[2]. (1) гл. 15:9; (2) гл. 6:18; 15:10

ст. 3-8: гл. 6:50-53; ст. 3-15: Езд. 7:1-5

3 **И деца на Амрам: Аарон и Мойсей**[1],
**и Мариам. Синове на Аарон: Надав и
Авиуд, Елеазар и Итамар**[2].
(1) гл. 23:13; (2) гл. 24:1,2; Чис. 3:2
4 **Елеазар роди Финеес**[1], **Финеес роди
Ависуй,** (1) Езд. 8:2
5 **а Ависуй роди Вукий, а Вукий роди
Озий,**
6 **а Озий роди Зараия, а Зараия роди
Мераиот,**
7 **Мераиот роди Амария, а Амария
роди Ахитов,**
8 **а Ахитов роди Садок**[1], **а Садок роди
Ахимаас**[2], (1) гл. 12:28;
2 Царе 8:17; 3 Царе 4:2; (2) 2 Царе 15:36
9 **а Ахимаас роди Азария, а Азария
роди Йоанан,**
10 **а Йоанан роди Азария; той е онзи,
който служеше като свещеник в храма,
който Соломон построи в Ерусалим**[1].
(1) 3 Царе 6:37,38
11 **А Азария роди Амария**[1], **а Амария
роди Ахитов,** (1) 2 Лет. 19:11
12 **а Ахитов роди Садок, а Садок роди
Селум,**
13 **а Селум роди Хелкия**[1], **а Хелкия
роди Азария**[2], (1) 4 Царе 22:4; (2) гл. 9:11

14 **а Азария роди Сарая[1], а Сарая роди Йоседек[2].**
(1) 4 Царе 25:18; (2) Езд. 3:2,8; Аг. 1:1
15 **А Йоседек отиде в плен, когато ГОСПОД откара в плен Юда и Ерусалим чрез ръката на Навуходоносор[1].**
(1) 4 Царе 25:21
ст. 16-30: Изх. 6:16-25; ст. 16-63: ср. Чис. 3:14-39
16 **Синове на Леви: Гирсом, Кaат и Мерарий[1].** (1) гл. 6:1; Бит. 46:11
17 **Това са имената на синовете на Гирсом: Ливний и Семей[1].**
(1) ст. 42; гл. 23:7
18 **А синовете на Кaат: Амрам и Исаар[1], и Хеврон, и Озиил[2].**
(1) гл. 24:22; (2) гл. 6:2; 15:10; 23:12
19 **Синове на Мерарий[1]: Маалий[2] и Мусий[3]. И ето родовете на левитите според бащините им** *домове:*
(1) гл. 24:26; (2) Езд. 8:18; (3) гл. 23:21
20 **От Гирсон: негов син – Ливний, негов син – Яат, негов син – Зима[1],**
(1) ст. 42
21 **негов син – Йоах, негов син – Идо, негов син – Зара[1], негов син – Етрай.**
(1) ст. 41
22 **Синовете на Кaат: синът му Аминадав, негов син – Корей[1], негов син – Асир[2],** (1) ст. 37; (2) Чис. 26:11
23 **негов син – Елкана и негов син – Авиасаф, и негов син – Асир,**
24 **негов син – Тахат, негов син – Уриил, негов син – Озия, негов син – Саул.**
25 **А синове на Елкана: Амасай и Ахимот.**
26 **Елкана, синовете на Елкана: синът му Суфай и негов син – Нахат,**
27 **негов син – Елиав, негов син – Ероам, негов син – Елкана[1].**
(1) ст. 34,35; 1 Царе 1:1
28 **А синове на Самуил[1]: първородният Вашний и Авия[2].** (1) ст. 33; (2) 1 Царе 8:2
29 **Синове на Мерарий: Маалий, негов син – Ливний, негов син – Семей, негов син – Оза,**
30 **негов син – Сама, негов син – Агия, негов син – Асаия.**
ст. 31-47: гл. 15:16-21; 25:1-31
31 **А това са тези, които Давид постави над службата на пеенето в ГОСПОДНИЯ дом, когато ковчегът почиваше** *там[1],* (1) гл. 16:1
32 **които служеха с пеене[1] пред скинията на шатъра за срещане, докато Соломон построи ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим; те стояха на службата си според чина си.** (1) Пс. 81:1,2; 135:1-3
33 **Това са онези, които стояха, и синовете им: от синовете на кaатците: певецът Еман[1], син на Йоил, син на Самуил[2],** (1) гл. 15:17; Пс. 88:1; (2) ст. 28
34 **син на Елкана, син на Ероам, син на Елиил, син на Тоя,**
35 **син на Суф, син на Елкана, син на Маат, син на Амасай,**
36 **син на Елкана, син на Йоил, син на Азария, син на Софония,**
37 **син на Тахат, син на Асир, син на Авиасаф, син на Корей[1],** (1) ст. 22; Пс. 42:1
38 **син на Исаар, син на Кaат, син на Леви, син на Израил.**
39 **И брат му Асаф[1], който стоеше от дясната му страна: Асаф, син на Варахия, син на Сама,** (1) гл. 9:15; 15:17; 16:5; Пс. 50:1
40 **син на Михаил, син на Ваасия, син на Малхия,**
41 **син на Етний, син на Зара[1], син на Адая,** (1) ст. 21
42 **син на Етан, син на Зима[1], син на Семей[2],** (1) ст. 20; (2) ст. 17
43 **син на Яат, син на Гирсом, син на Леви.**
44 **И братята им, синовете на Мерарий, които** *стояха* **отляво: Етан[1], син на Кисий, син на Авдий, син на Малух,**
(1) гл. 15:17; 3 Царе 4:31
45 **син на Асавия, син на Амасия, син на Хелкия,**
46 **син на Амсий, син на Ваний, син на Самир,**
47 **син на Маалий, син на Мусий, син на Мерарий, син на Леви.**
48 **И братята им, левитите, бяха дадени за цялата служба в скинията на Божия дом[1].** (1) гл. 23:2-5; Чис. 3:9
49 **А Аарон и синовете му изгаряха** *приносите* **върху олтара за всеизгарянето[1] и върху кадилния олтар[2];** *те отговаряха* **за цялата служба на Пресвятото**

място и да правят умилостивение за Израил[3] според всичко, което беше заповядал Божият слуга Мойсей[4].

(1) Лев. 1:7-9; (2) гл. 23:13; Изх. 30:7-9; 2 Лет. 29:11; (3) Лев. 16:17-19; Евр. 5:1; (4) гл. 24:19

ст. 50-53: гл. 6:3-8

50 И ето синовете на Аарон: синът му Елеазар, негов син – Финеес, негов син – Ависуй,

51 негов син – Вукий, негов син – Озий, негов син – Зарая,

52 негов син – Мераиот, негов син – Амария, негов син – Ахитов,

53 негов син – Садок[1], негов син – Ахимаас.

(1) гл. 27:17

ст. 54-60: Иис. Нав. 21:9-19

54 И ето жилищата им според оградените им села в областите им: на синовете на Аарон от рода на каатците – защото на тях *падна първият* жребий[1] –

(1) Иис. Нав. 21:4,10-19

55 на тях дадоха Хеврон в Юдовата земя, със землищата около него.

56 Но нивите на града и селата му дадоха на Халев, сина на Ефоний[1].

(1) Иис. Нав. 14:14

57 А на синовете на Аарон дадоха прибежищните градове Хеврон и Ливна със землищата му, и Ятир, и Естемо със землищата му,

58 и Илен със землищата му, Девир със землищата му,

59 и Асан със землищата му, и Ветсемес със землищата му.

60 А от вениаминовото племе: Гава със землищата му и Алемет със землищата му, и Анатот със землищата му. Всичките им градове според родовете им бяха тринадесет града.

61 И на останалите синове на Каат от рода на племето, *се дадоха* с жребий десет града от половината манасиево племе.

62 А на синовете на Гирсон според родовете им: от исахаровото племе и от асировото племе, и от нефталимовото племе, и от манасиевото племе във Васан *се дадоха* тринадесет града[1].

(1) ст. 71-76; Иис. Нав. 21:27-33

63 На синовете на Мерарий според родовете им: от рувимовото племе и от гадовото племе, и от завулоновото племе *се дадоха* с жребий дванадесет града[1].

(1) ст. 77-81; Иис. Нав. 21:34-40

64 Израилевите синове дадоха на левитите градовете и землищата им.

65 Дадоха с жребий тези градове, споменати по име, от племето на юдовите синове и от племето на симеоновите синове, и от племето на вениаминовите синове.

ст. 66-70: Иис. Нав. 21:5,20-26

66 А *някои* от родовете на синовете на Каат получиха градове за областта си от ефремовото племе.

67 Дадоха им прибежищните градове: Сихем със землищата му в хълмистата земя на Ефрем и Гезер със землищата му,

68 и Йокмеам със землищата му, и Веторон със землищата му,

69 и Еалон със землищата му, и Гетримон със землищата му.

70 А от половината манасиево племе: Анир със землищата му и Вилеам със землищата му – *тях дадоха* на родовете на останалите синове на Каат.

ст. 71-76: Иис. Нав. 21:6,27-33

71 На синовете на Гирсон: от родовете на половината манасиево племе[1] *дадоха* Голан във Васан със землищата му и Астарот със землищата му.

(1) ст. 62

72 А от исахаровото племе: Кедес със землищата му, и Даврат със землищата му,

73 и Рамот[1] със землищата му, и Аним със землищата му.

(1) Иис. Нав. 19:21

74 И от асировото племе: Масал със землищата му и Авдон със землищата му,

75 и Хукок със землищата му, и Роов със землищата му.

76 И от нефталимовото племе: Кедес в Галилея със землищата му, и Амон със землищата му, и Кириатаим със землищата му.

ст. 77-81: Иис. Нав. 21:7,34-40

77 На останалите синове на Мерарий: от завулоновото племе[1] *дадоха* Римон

със землищата му *и* **Тавор[2] със землищата му.** (1) ст. 63; (2) Иис. Нав. 19:22
78 **А оттатък Йордан при Ерихон, на
изток от Йордан, от рувимовото племе: Восор[1] в пустинята със землищата
му, и Яса със землищата му,** (1) Втзк. 4:43
79 **и Кедимот със землищата му, и
Мефаат със землищата му.**
80 **А от гадовото племе: Рамот в Галаад[1] със землищата му и Маханаим със
землищата му,** (1) Втзк. 4:43
81 **и Есевон със землищата му, и Язир
със землищата му.**

ст. 1-5: Чис. 26:23-25

7 **Синовете на Исахар: Тола и Фуа,
Ясув и Симрон, четирима[1].** (1) Бит. 46:13
2 **Синовете на Тола: Озий и Рафаия,
и Ериил, и Ямай, и Евсам и Самуил,
глави на бащините си домове, от Тола,
силни и храбри мъже според родовете
им; броят им беше двадесет и две хиляди и шестстотин в дните на Давид.**
3 **Синове на Озий: Езраия; а синове
на Езраия: Михаил и Авдия, и Йоил,** *и*
Есия, общо петима глави.
4 **И с тях, според родовете им, според
бащините им домове, имаше полкове
войска за бой, тридесет и шест хиляди души, защото имаха много жени
и деца.**
5 **А братята им, според всичките родове на Исахар, силни и храбри мъже,
всичките записани в родословията си,
бяха осемдесет и седем хиляди души.**
ст. 6-12: гл. 8:1-28; Чис. 26:38-41
6 *От* **Вениамин: Вела и Вехер, и Едиил, трима[1].** (1) гл. 8:1,2; Бит. 46:21
7 **Синове на Вела: Есвон и Озий, и
Озиил, и Еримот, и Ирий, петима, глави на бащини домове, силни и храбри
мъже; записаните в родословията бяха
двадесет и две хиляди тридесет и четирима** *души.*
8 **Синове на Вехер: Зерима и Йоас, и
Елиезер, и Елиоинай, и Амрий, и Еримот, и Авия, и Анатот, и Аламет; всички
тези бяха синове на Вехер.**
9 **А записаните в родословието им,
според родовете им, глави на бащините им домове, силни и храбри мъже,
бяха двадесет хиляди и двеста.**
10 **Синовете на Едиил: Валаан; а синове на Валаан: Еус и Вениамин, и
Аод[1], и Ханаана, и Зитан, и Тарсис, и
Ахисаар;** (1) гл. 8:6
11 **всички тези бяха синове на Едиил, глави на бащини** *домове,* **силни и
храбри мъже – седемнадесет хиляди и
двеста души, които във война излизаха
на бой[1].** (1) 2 Лет. 17:17,18
12 **А Суфам и Уфам бяха синове на
Ир, а Усим беше син на Ахир.**
13 **Синовете на Нефталим[1]: Ясиил и
Гуний, и Есер, и Селум, синове на Вала[2].** (1) Чис. 26:48-50; (2) Бит. 46:24,25
ст. 14-29: Чис. 26:28-37
14 **Синове на Манасия: Асриил, когото му роди** *жена му; а* **арамейската
му наложница роди Махир, бащата на
Галаад[1].** (1) гл. 2:21; Бит. 50:23
15 **А Махир взе за жена** *сестрата* **на
Уфам и Суфам, а името на сестра им
беше Мааха. А името на втория** *му син*
беше Салпаад; и Салпаад имаше *само*
дъщери[1]. (1) Чис. 27:1
16 **А Мааха, жената на Махир, роди
син и го нарече Фарес; а името на
брат му беше Сарес, а** *на* **синовете му:
Улам и Раким.**
17 **А син на Улам беше Ведан. Тези
бяха синовете на Галаад, сина на Махир, син на Манасия.**
18 **А сестра му Амолехет роди Исуд,
Авиезер[1] и Маала.** (1) Иис. Нав. 17:2
19 **Синовете на Семид: Ахиан и Тихем,
и Ликхий, и Аниам.**
20 **Синовете на Ефрем: Сутула, и негов син – Веред, и негов син – Тахат,
и негов син – Елеада, и негов син –
Тахат,**
21 **и негов син – Завад, и негов син –
Сутала, и Езер, и Елеад. А гетските мъже[1], които бяха родени в това място,
ги убиха, защото бяха слезли да отнемат добитъка им.** (1) 1 Царе 5:8

22 **И баща им Ефрем жали много дни и братята му дойдоха да го утешат**[1].
(1) Бит. 37:35; Йн. 11:19

23 **После влезе при жена си и тя забременя и роди син, и го нарече Верия*, поради нещастието, което се беше случило в дома му.** *В нещастие

24 **А дъщеря му беше Сеера; тя съгради долния и горния Веторон**[1] **и Узен-Сеера.** (1) Иис. Нав. 16:3,5

25 **И негов син беше Рефа, и Ресеф, и негов син – Тела, и негов син – Тахан,**

26 **негов син – Ладан, негов син – Амиуд, негов син – Елисама**[1], (1) Чис. 1:10

27 **негов син – Навий, негов син – Иисус**[1]. (1) Чис. 13:8,16

28 **А притежанията им и селищата им бяха Ветил със селата му и към изгрев** *слънце* **– Нааран, и към залез** *слънце* **– Гезер със селата му, и Сихем със селата му, до Гая със селата ѝ**[1].
(1) Иис. Нав. 16:5-9

29 **А в областите на синовете на Манасия бяха: Ветсан със селата му, Таанах със селата му, Магедон със селата му** *и* **Дор със селата му. В тях се заселиха синовете на Йосиф, сина на Израил**[1].
(1) Иис. Нав. 17:11

ст. 30-40: Чис. 26:44-47

30 **Синове на Асир: Емна и Есуа, и Есуй, и Верия, а Сера беше сестра им**[1]. (1) Бит. 46:17

31 **Синове на Верия: Хевер и Малхиел**[1]**; той беше баща на Вирзавит.**
(1) Бит. 46:17

32 **А Хевер роди Яфлет и Сомир, и Хотам, и сестра им Суя.**

33 **Синове на Яфлет: Фасах и Вимал, и Асуат. Тези са синовете на Яфлет.**

34 **Синове на Сомир: Ахий и Рога, и Ехува, и Арам.**

35 **Синове на брат му Елем: Софа и Емна, и Селис, и Амал.**

36 **Синове на Софа: Суа и Арнефер, и Согал, и Верий, и Емра,**

37 **Восор и Од, и Сама, и Силса, и Итран, и Веера.**

38 **Синове на Етер: Ефоний и Фасфа, и Ара.**

39 **Синове на Ула: Арах и Аниил, и Рисия.**

40 **Всички тези бяха синове на Асир, глави на бащини домове, избрани, силни и храбри мъже, главни първенци. И броят на записаните в родословието им за военна служба, за бой беше двадесет и шест хиляди мъже.**

ст. 1-28: гл. 7:6-12; Чис. 26:38-41

8 **А Вениамин роди първородния си Вела**[1]**, втория Асвил и третия Аара,**
(1) Бит. 46:21; гл. 7:6

2 **четвъртия Ноя и петия Рафа.**

3 **И Вела имаше синове: Адар и Гира**[1]**, и Авиуд,** (1) Съд. 3:15

4 **и Ависуй, и Нееман, и Ахоа**[1],
(1) 2 Царе 23:28

5 **и Гира**[1]**, и Сефуфан, и Урам.** (1) ст. 3

6 **А тези са синовете на Аод**[1]**, които бяха глави на бащините** *домове* **на жителите на Гава**[2]**, и бяха отведени в плен в Манахат:** (1) гл. 7:10; (2) Иис. Нав. 21:17

7 **Нееман и Ахия, и Гира, който ги отведе. Той роди Аза и Ахиуд.**

8 **А Саараим роди** *синове* **в моавските полета, след като отпрати жените си Усима и Ваара.**

9 **От жена си Одеса роди Йовав и Савия, и Миса, и Малхам,**

10 **и Еус, и Сахия и Мирма; тези бяха синовете му, глави на бащини** *домове.*

11 **А от Усима беше родил Авитов и Елфаал.**

12 **Синове на Елфаал: Евер и Мисаам, и Самер; той построи Оно**[1] **и Лод**[1]**, и селата му;** (1) Езд. 2:33; Неем. 6:2; Деян. 9:32

13 **и Верия и Сема; те бяха глави на бащините** *домове* **на жителите на Еалон**[1]**, те изгониха гетските жители;**
(1) Иис. Нав. 10:12

14 **и Ахио, Сасак и Еримот,**

15 **и Зевадия, и Арад, и Адер,**

16 **и Михаил, и Еспа, и Йоха бяха синове на Верия.**

17 **И Зевадия и Месулам, и Езекий, и Хевер,**

18 **и Есмерай, и Езлия, и Йовав бяха синове на Елфаал.**

19 **И Яким и Зехрий, и Завдий,**
20 **и Елиинай, и Силатай, и Елиил,**
21 **и Адая, и Верая, и Симрат бяха синове на Симей.**
22 **И Есфан, и Евер, и Елиил,**
23 **и Авдон, и Зехрий, и Анан,**
24 **и Анания, и Елам, и Анатотия,**
25 **и Ефадия, и Фануил бяха синове на Сасак.**
26 **И Самсерай и Сеария, и Готолия,**
27 **и Яресия, и Илия, и Зехрий бяха синове на Ероам.**
28 **Те бяха глави на бащини** *домове,* **глави според родословията си; те живееха в Ерусалим**[1]**.**

(1) ст. 32; гл. 9:3,34; Иис. Нав. 18:28; Неем. 11:1

ст. 29-40: гл. 9:35-44

29 **А в Гаваон**[1] **живееше бащата на Гаваон. Името на жена му беше Мааха,**

(1) Иис. Нав. 18:25

30 **а първородният му син беше Авдон,** *после* **Сур и Кис, и Ваал, и Надав,**
31 **и Гедор, и Ахио, и Захер,**
32 **и Макелот,** *който* **роди Сама. И те също живееха с братята си в Ерусалим**[1]**, срещу братята си.** (1) ст. 28
33 **И Нир роди Кис, а Кис роди Саул**[1]**, а Саул роди Йонатан и Мелхисуя, и Авинадав, и Ес-Ваал**[2]**.**

(1) 1 Царе 9:2; (2) 1 Царе 14:49

34 **А синът на Йонатан беше Мерив-Ваал**[1]**, а Мерив-Ваал роди Михей**[2]**.**

(1) 2 Царе 4:4; (2) 2 Царе 9:12

35 **А синовете на Михей бяха Фитон и Мелех, и Тарея, и Ахаз.**
36 **И Ахаз роди Йоада, а Йоада роди Алемет и Азмавет, и Зимрий, а Зимрий роди Моса,**
37 **а Моса роди Винея, негов син беше Рафа, негов син – Елеаса, негов син – Асиил.**
38 **А Асиил имаше шестима сина, и това са имената им: Азрикам, Вохеру и Исмаил, и Сеария, и Авдия, и Анан – всички тези бяха синове на Асиил.**
39 **А синовете на брат му Исек: първородният му Улам, вторият Еус и третият Елифалет.**
40 **И синовете на Улам бяха силни и храбри мъже, които опъваха лък**[1]**; и имаха много синове и внуци – сто и петдесет** *души.* **Всички тези са от синовете на Вениамин.** (1) гл. 12:2

9 **И целият Израил се записа по родословия**[1]**, и ето, записани са в Книгата на израилевите царе**[2]**. И Юда беше отведен в плен във Вавилон поради престъпленията си**[3]**.**

(1) Неем. 7:5; (2) 3 Царе 14:19; (3) 4 Царе 24:15,16; Езд. 2:1; Ер. 13:19; Мт. 1:11

ст. 2-9: Неем. 11:1-9

2 **А първите жители, които** *се настаниха* **в притежанията си, в градовете си**[1]**, бяха: Израил, свещениците, левитите и нетинимите**[2]**.** (1) Езд. 2:1; (2) Езд. 2:43; Неем. 10:28
3 **И в Ерусалим се заселиха от синовете на Юда, от синовете на Вениамин**[1]**, от синовете на Ефрем и Манасия**[2]**:**

(1) гл. 8:28,32; (2) 2 Лет. 30:11

4 **Утай, син на Амиуд, син на Амрий, син на Имрий син на Ваний, от синовете на Фарес, сина на Юда**[1]**;**

(1) Бит. 46:12

5 **от шелаевците**[1]**: първородният Асая и синовете му;** (1) Чис. 26:20
6 **от синовете на Зара**[1]**: Еуил и братята им, шестстотин и деветдесет** *души.*

(1) Бит. 46:12

7 **От синовете на Вениамин**[1]**: Салу, син на Месулам, син на Одуя, син на Асенуй;** (1) ст. 3
8 **и Евния, син на Ероам, и Ила син на Озия, син на Михри, и Месулам, син на Сефатия, син на Рагуил, син на Евния;**
9 **и братята им, според родословието им, деветстотин петдесет и шест** *души.* **Всички тези мъже бяха глави на бащини** *домове* **над бащините си домове.**

ст. 10-13: Неем. 11:10-14

10 **А от свещениците: Едая и Йоярив, и Яхин,**
11 **и Азария, син на Хелкия, син на Месулам, син на Садок, син на Мераиот, син на Ахитов**[1]**, началник на Божия дом**[2]**;**

(1) гл. 6:12,13; (2) гл. 24:5; 2 Царе 8:17; 2 Лет. 31:13

12 **и Адая, син на Ероам, син на Пасхор**[1]**, син на Мелхия**[2]**; и Маасай, син на**

Адиил, син на Язир, син на Месулам, син на Месилемит, син на Емир[3];
(1) Езд. 2:38; (2) Ер. 21:1; (3) Езд. 2:37

13 **и братята им, глави на бащините им домове, хиляда седемстотин и шестдесет** *души,* **мъже, силни и храбри за делото на службата на Божия дом.**

ст. 14-34: ср. гл. 25; 26; Неем. 11:15-23

14 **А от левитите: Семая, син на Асув, син на Азрикам, син на Асавия, от синовете на Мерарий;**

15 **и Ваквакар, Ерес и Галал, и Матания, син на Михей, син на Зехрий, син на Асаф[1];** (1) гл. 6:39

16 **и Авдия, син на Семая, син на Галал, син на Едутун; и Варахия, син на Аса, син на Елкана, който се засели в селата на нетофатците[1].**
(1) гл. 2:54; Неем. 12:28

17 **И вратарите[1]: Селум и Акув[2], и Талмон, и Ахиман, и братята им; Селум беше главата;** (1) гл. 23:5; (2) Езд. 2:42

18 **и досега** *те стоят* **при царската порта[1] към изгрев** *слънце.* **Те бяха вратари на становете на синовете на Леви.** (1) 4 Царе 16:18

19 **А Селум, син на Коре, син на Авиасаф, син на Корей, и братята му от бащиния му дом, кореевците[1], бяха над делото на службата, пазачи на праговете на шатъра. И бащите им бяха пазачи на входа на ГОСПОДНИЯ стан[2].**
(1) Чис. 26:11; (2) 4 Царе 12:9

20 **По-рано началник над тях беше Финеес[1], синът на Елеазар, и ГОСПОД беше с него[2].**
(1) Иис. Нав. 22:13; (2) Бит. 39:2,21; Изх. 3:12

21 **Захария, синът на Меселемия, беше пазач при входа на шатъра за срещане.**

22 **Всички те, избрани за пазачи при праговете, бяха двеста и дванадесет. Те бяха записани по родословия в селата си. Давид и гледачът Самуил[1] ги бяха поставили на длъжността им.**
(1) гл. 29:29; 1 Царе 9:9,11

23 **И те и синовете им** *стояха* **при портите на ГОСПОДНИЯ дом, на дома на шатъра, като стражи[1].** (1) 2 Лет. 23:19

24 **Вратарите бяха на четирите страни: на изток, на запад, на север и на юг[1].** (1) 2 Лет. 8:14

25 **А братята им, които бяха по селата си, трябваше да идват на** *всеки* **седем дни в определени времена,** *за да бъдат* **заедно с тях[1].** (1) 2 Лет. 23:4

26 **Защото тези левити, четиримата главни вратари, оставаха на службата си и надзираваха стаите и съкровищата на Божия дом.**

27 **И те нощуваха около Божия дом[1], защото на тях беше** *възложена* **стражата, и те трябваше да го отварят всяка сутрин.** (1) Пс. 134:1

28 **И някои от тях бяха над служебните вещи[1], защото под брой ги внасяха и под брой ги изнасяха.** (1) Чис. 4:12

29 **И някои от тях бяха определени над** *другите* **вещи, над всичките вещи на светилището и над пшеничното брашно, и виното, и** *маслиненото* **масло, и ливана, и ароматите[1].** (1) ст. 30

30 **А някои от синовете на свещениците приготовляваха благоуханното масло[1].** (1) Изх. 30:23-25,35

31 **А на Мататия, от левитите, първородния на корееца Селум, бяха поверени печените в тава** *жертви[1].*
(1) Лев. 6:21

32 **И някои от братята им, от синовете на каатците, бяха поставени над присъствените хлябове, да ги приготовляват всяка събота[1].** (1) Лев. 24:5-8

33 **А тези бяха певците, началниците на бащините** *домове* **на левитите,** *които живееха* **в стаите свободни от** *друга* **служба, защото бяха заети в работата си денем и нощем[1].** (1) Пс. 134:1

34 **Тези бяха главите на бащините** *домове* **на левитите, глави според родословията си. Те живееха в Ерусалим[1].**
(1) гл. 8:28

ст. 35-44: гл. 8:29-40

35 **А в Гаваон живееше Еил, бащата на Гаваон. Името на жена му беше Мааха,**

36 **а първородният му син беше Авдон,** *после* **Сур, и Кис, и Ваал, и Нир, и Надав,**

37 **и Гедор, и Ахио, и Захария, и Ма-
келот.**
38 **А Макелот роди Симеам. И те се
заселиха с братята си в Ерусалим, сре-
щу братята си.**
39 **И Нир роди Кис, а Кис роди Саул,
а Саул роди Йонатан и Мелхсисуя, и
Авинадав, и Ес-Ваал.**
40 **А синът на Йонатан беше Мерив-
Ваал, а Мерив-Ваал роди Михей.**
41 **А синове на Михей бяха Фитон и
Мелех, и Тарея,**
42 **и Ахаз,** *който* **роди Яра; а Яра роди
Алемет и Азмавет, и Зимрий; а Зимрий
роди Моса,**
43 **а Моса роди Виней, а негов син
беше Рафаия, негов син – Елеаса, а
негов син – Асил.**
44 **А Асил имаше шестима сина и това
са имената им: Азрикам, Вохеру и Ис-
маил, и Сеария, и Авдия, и Анан. Тези
са синове на Асил.**

гл. 10: 1 Царе 31

10 **А филистимците се биха срещу
Израил; и израилевите мъже побягнаха
пред филистимците и паднаха убити
на хълма Гелвуе.**
2 **И филистимците настигнаха Саул
и синовете му и филистимците убиха
Йонатан, Авинадав и Мелхисуя, сино-
вете на Саул.**
3 **И битката срещу Саул се засилваше,
и стрелците го улучиха, и той беше
ранен* от стрелците.** **или:* се уплаши
4 **Тогава Саул каза на оръженосеца
си: Изтегли меча си и ме прободи с
него, за да не дойдат тези необрязани
и да се гаврят с мен! Но оръженосе-
цът му не искаше, защото много се
страхуваше. Тогава Саул взе меча си и
се хвърли върху него.**
5 **И когато оръженосецът му видя, че
Саул беше мъртъв, той също се хвър-
ли върху меча и умря.**
6 **Така умряха Саул и тримата му сина,
и целият му дом умря едновременно**
с него.
7 **А когато всичките израилеви мъже,
които бяха в долината, видяха, че бяха
побягнали, и че Саул и синовете му
бяха мъртви, те напуснаха градовете
си и избягаха. И филистимците дойдо-
ха и се заселиха в тях.**
8 **А на следващия ден филистимците
дойдоха да съблекат убитите и наме-
риха Саул и синовете му паднали на
хълма Гелвуе.**
9 **И го съблякоха, взеха главата му и
оръжията му, и разпратиха по цялата
филистимска земя, за да разнесат вест-
та на идолите си и на народа.**
10 **И сложиха оръжията му в дома на
бога си, а главата му приковаха в дома
на Дагон**[1]**.** (1) 1 Царе 5:2
11 **А когато целият Явис-Галаад чу
всичко, което филистимците направи-
ли със Саул,**
12 **всичките храбри мъже станаха и
взеха тялото на Саул и телата на сино-
вете му и ги донесоха в Явис, и погре-
баха костите им под дъба в Явис**[1]**, и
постиха седем дни.** (1) 1 Царе 11:1
13 **Така умря Саул за престъплението
си, което беше извършил против ГОС-
ПОДА относно ГОСПОДНОТО слово,
което не спази**[1]**, и още, понеже беше
потърсил врачка, за да се допита**[2]**,**
(1) 1 Царе 13:13; 15:11,23; Пс. 25:3; 73:27; Пр. 2:22;
(2) 1 Царе 28:7,8; Римл. 6:23
14 **а до ГОСПОДА не се допита**[1]**. Зато-
ва Той го уби и обърна царството към
Давид, сина на Есей**[2]**.**
(1) Иис. Нав. 9:14; 2 Лет. 16:12; (2) Деян. 13:22

ст. 1-3: гл. 12:23-40; ст. 1-9: 2 Царе 5:1-10

11 **Тогава целият Израил се събра
при Давид в Хеврон и казаха: Ето, ние
сме твоя кост и твоя плът.**
2 **Още преди, още когато Саул беше
цар, ти беше този, който извеждаше
и въвеждаше Израил. И на теб ГОС-
ПОД, твоят Бог, каза: Ти ще пасеш на-
рода Ми Израил и ти ще бъдеш княз
над народа Ми Израил**[1]**.** (1) Мт. 2:6
3 **Така всичките израилеви старейши-**

ни дойдоха при царя в Хеврон и Давид направи с тях завет пред ГОСПОДА в Хеврон. И те помазаха Давид за цар над Израил според ГОСПОДНОТО слово чрез Самуил[1]. (1) ст. 10; 1 Царе 16:13

4 **Тогава Давид и целият Израил отидоха в Ерусалим, който е Евус, където бяха евусците, жителите на земята.**

5 **И жителите на Евус казаха на Давид: Няма да влезеш тук! Но Давид превзе крепостта Сион, която е Давидовият град.**

6 **И Давид каза: Който пръв удари евусците, той ще бъде глава и военачалник. И Йоав, синът на Саруя, се изкачи пръв и стана глава[1].**
(1) гл. 27:34; 2 Царе 8:16

7 **Така Давид се засели в крепостта, затова тя се нарече Давидовия град.**

8 **И той построи града околовръст до Мило* и наоколо. А Йоав поправи останалата част от града.**
**т.е.* защитната крепост

9 **Така Давид ставаше все по-велик и по-велик и ГОСПОД на Войнствата беше с него.**

ст. 10-47: гл. 27:1-15; 2 Царе 23:8-39

10 **А ето началниците на силните мъже, които имаше Давид, които заедно с целия Израил го подкрепяха смело за царството му, за да го направят цар[1] според ГОСПОДНОТО слово за Израил[2].** (1) гл. 12:23,38; (2) ст. 3

11 **Ето броят на силните мъже, които имаше Давид: Ясовеам, син на Ахмон, първи военачалник; той вдигна копието си против триста** *души* **и ги уби наведнъж.**

12 **След него** *беше* **ахохиецът Елеазар, син на Додо, един от тримата силни мъже.**

13 **Той беше с Давид във Фас-Дамим[1], когато филистимците се бяха събрали там за бой. Там имаше парче** *земя,* **пълно с ечемик; и народът побягна пред филистимците,** (1) 1 Царе 17:1

14 **а те застанаха сред нивата и я защитиха, и разбиха филистимците. И ГОСПОД извърши голямо избавление.**

15 **И трима от тридесетте началници[1] слязоха до скалата при Давид в пещерата Одолам[2], а войската на филистимците се беше разположила на стан в долината Рефаим.** (1) гл. 12:4; (2) 1 Царе 22:1

16 **Тогава Давид беше в крепостта[1], а гарнизонът на филистимците беше тогава във Витлеем.** (1) 1 Царе 22:5

17 **И Давид пожела и каза: Кой ще ми даде да пийна вода от витлеемския кладенец, който е при портата!**

18 **Тогава тримата направиха пробив във филистимския стан и наляха вода от витлеемския кладенец, който е при портата, взеха и я донесоха на Давид. Но Давид не пожела да я изпие, а я изля на ГОСПОДА. И каза:**

19 **Да не ми даде моят Бог да сторя това! Да пия ли кръвта на мъжете, които** *отидоха* **с опасност за живота си? Защото с опасност за живота си я донесоха. И не пожела да я пие. Това извършиха тримата силни мъже.**

20 **И Авесей[1], братът на Йоав, беше главният от тримата. Той вдигна копието си против триста** *души* **и ги уби, и беше именит между тримата.** (1) гл. 2:16

21 **Той беше най-почитаният от тримата, над двамата, затова им стана началник, но не достигна трима.**

22 **Ваная, син на Йодая[1], син на един храбър мъж, велик на дела, от Кавсеил. Той уби двамата лъвовидни мъже от Моав. Той също слезе и уби лъва в рова в един снежен ден.** (1) гл. 12:27

23 **Той уби и египтянина, мъж, висок пет лакътя. Египтянинът имаше в ръката си копие като кросно на тъкач, но той слезе при него с тояга, изтръгна копието от ръката на египтянина и го уби със собственото му копие.**

24 **Тези** *неща* **извърши Ваная, синът на Йодая[1], и беше именит между тримата силни мъже.** (1) ст. 22

25 **Ето, той беше почитан повече от тридесетте, но не достигна трима. И Давид го постави в близкото си обкръжение.**

26 **А силните мъже на войските бяха: Асаил, братът на Йоав, Елханан, синът на Додо от Витлеем,**
27 **арорецът Самот, фелонецът Хелис,**
28 **Ирас, синът на текоеца Екис, анатонецът Авиезер,**
29 **хусатецът Сивехай[1], ахохиецът Илай,** (1) 2 Царе 21:18
30 **нетофатецът Маарай, Хелед, синът на нетофатеца[1] Ваана,** (1) гл. 2:54
31 **Итай, синът на Ривай от Гавая на вениаминовите синове, пиратонецът Ваная,**
32 **Урай от потоците на Гаас, арватецът Авиил,**
33 **варумецът Азмавет, саалвонецът Елиава,**
34 **синовете на гизонеца Асим, Йонатан, синът на арареца Сагий,**
35 **Ахиам, синът на арареца Сахар, Елифал, синът на Ур,**
36 **мехиратецът Ефер, фелонецът Ахия,**
37 **кармилецът Есро, Наарай, синът на Есвей,**
38 **Йоил, братът на Натан, Мивар, синът на Агрий,**
39 **амонецът Селек, виротецът Нахарай, оръженосецът на Йоав, сина на Саруя,**
40 **етерецът Ирас, етерецът[1] Гарив,** (1) гл. 2:53
41 **хетеецът Урия, Завад, синът на Аалай,**
42 **Адина, син на рувимеца Сиза, глава на рувимците, и тридесет** *души* **с него,**
43 **Анан, синът на Мааха, митнецът Йосафат,**
44 **астеротецът Озия, Сама и Еиил, синовете на ароиреца[1] Хотам,** (1) 1 Царе 30:28
45 **Едиил, синът на Симрий, брат му, тисецът Йоха,**
46 **маавецът Елиил, и Еривай и Йосавия, синовете на Елнаам, и моавецът Етема,**
47 **Елиил и Овид, и месоваецът Ясиил.**

12

И това са тези, които дойдоха при Давид в Сиклаг[1], докато още се криеше от Саул, сина на Кис. И те бяха от силните мъже, които му помагаха в бой. (1) 1 Царе 27:6
2 **Те бяха въоръжени с лъкове и умееха и с дясната, и с лявата ръка** *да хвърлят* **камъни** *с прашка* **и** *да стрелят* **с лък и стрели[1]. От братята на Саул, от Вениамин:** (1) гл. 8:40; Съд. 20:16
3 **главата Ахиезер, и Йоас, синовете на гаваатеца Сама, Езиил и Фелет, синовете на Азмавет[1], и Вераха, и анатотецът Ииуй,** (1) 2 Царе 23:31
4 **и гаваонецът Исмая, силен между тридесетте, и над тридесетте[1], и Еремия, и Яазаил, и Йоанан, и гедиротецът Йозавад,** (1) гл. 11:15,25
5 **Елузай и Еримот, и Ваалия, и Семария, и аруфецът Сафатия,**
6 **Елкана и Есия, и Азареил, и Йоезер, и Ясовеам, кореовците,**
7 **и Йоила и Зевадия, синовете на Ероам от Гедор.**
8 **И от гадците се отделиха** *и дойдоха*
при Давид в непристъпното място в пустинята силни и храбри мъже, мъже, *обучени* **за война и за бой, въоръжени с щит и копие, чиито лица бяха** *като* **лица на лъвове[1], и които бяха бързи като сърните по хълмовете[2].** (1) Втзк. 33:20; (2) Бит. 49:19; 2 Царе 2:18
9 **Езер беше главата, Авдия – вторият, Елиав – третият,**
10 **Мисмана – четвъртият, Еремия – петият,**
11 **Атай – шестият, Елиил – седмият,**
12 **Йоанан – осмият, Елзавад – деветият,**
13 **Еремия – десетият, Махванай – единадесетият.**
14 **Тези от синовете на Гад бяха началници; най-долният беше над сто, а най-горният беше над хиляда.**
15 **Тези са, които преминаха Йордан в първия месец, когато беше залял всичките си брегове[1], и разгониха всичките**

жители на долините на изток и на запад. (1) Иис. Нав. 3:15

16 И някои от синовете на Вениамин и Юда също дойдоха при Давид в непристъпното място.

17 А Давид излезе да ги посрещне и им проговори и каза: Ако идвате при мен с мир[1], за да ми помогнете, сърцето ми ще се съедини с вас[2]; но ако *идвате,* за да ме предадете на враговете ми, без да има насилие в ръцете ми, Бог на бащите ни нека види и отсъди[3]! (1) 1 Царе 16:4; (2) 4 Царе 10:15; (3) 1 Царе 24:12,13,16

18 Тогава Духът дойде на*[1] Амасай[2], главния военачалник, *и каза:* Твои *сме,* Давиде, и с теб *сме,* сине на Есей! Мир, мир на теб[3] и мир и на помощниците ти! Защото твоят Бог ти помага. Тогава Давид ги прие и ги постави за началници на полка си. **букв.:* облече
(1) Съд. 6:34; (2) 2 Царе 17:25; (3) Бит. 43:23

19 И от Манасия някои преминаха към Давид, когато дойде с филистимците на бой против Саул. Но не им помогнаха, защото, като се посъветваха, филистимските първенци го отпратиха, като казаха: Той ще премине към господаря си Саул с *опасност за* главите ни[1]! (1) 1 Царе 29:4

20 А когато се връщаше в Сиклаг[1], към него се присъединиха от Манасия: Адна и Йозавад, и Едиил, и Михаил, и Йозавад, и Елиу, и Силатай, началници на манасиевите хиляди. (1) 1 Царе 30:1

21 Те помогнаха на Давид против *разбойническата* дружина[1], защото те всички бяха силни и храбри мъже; и станаха военачалници. (1) 1 Царе 30:1

22 Защото от ден на ден при Давид прииждаха *мъже,* за да му помагат, докато стана голяма войска, като Божия войска[1]. (1) Бит. 32:2

ст. 23-40: гл. 11:1-3; 2 Царе 5:1-3; ст. 24-37: Бит. 35:23-26

23 И ето броят на началниците на въоръжените за бой, които дойдоха при Давид в Хеврон, за да обърнат към него царството на Саул според ГОСПОДНАТА заповед[1]: (1) гл. 11:10; Бит. 49:10

24 От синовете на Юда, щитоносци и копиеносци: шест хиляди и осемстотин *души,* въоръжени за бой.

25 От синовете на Симеон, силни и храбри мъже, *готови* за бой: седем хиляди и сто *души.*

26 От синовете на Леви: четири хиляди и шестстотин *души;*

27 а Йодая[1] беше първенец на аароновците; и с него *бяха* три хиляди и седемстотин *души,* (1) гл. 11:22,24; 27:5

28 и Садок[1], силен и храбър младеж, и от бащиния му дом *бяха* двадесет и двама началници. (1) гл. 6:8; 27:17; 2 Царе 8:17

29 От синовете на Вениамин, братята на Саул: три хиляди *души.* Но дотогава по-голямата част от тях подържаха Сауловия дом[1]. (1) 2 Царе 2:8,9; 3:19

30 От синовете на Ефрем: двадесет хиляди и осемстотин *души*[1], силни и храбри мъже, именити мъже от бащиния си дом. (1) Втзк. 33:17

31 От половината манасиево племе: осемнадесет хиляди *души*[1], които бяха определени по име да дойдат да направят Давид цар. (1) Втзк. 33:17

32 От синовете на Исахар, *мъже* разумни да познават времената[1] и да знаят какво трябваше да прави Израил: началниците им *бяха* двеста и всичките им братя *действаха* по тяхна заповед. (1) Ест. 1:13

33 От Завулон: петдесет хиляди *души,* които излизаха с войската, готови за бой с всякакви военни оръжия, да се строяват около *Давид* с неразделено сърце.

34 От Нефталим: хиляда началници и с тях тридесет и седем хиляди *души* с щит и копие.

35 От данците: двадесет и осем хиляди и шестстотин *души,* готови за бой.

36 От Асир: четиридесет хиляди *души,* които излизаха с войската, готови за бой.

37 А от оттатък Йордан, от рувимците, от гадците и от половината манасиево племе: сто и двадесет хиляди *души* с всякакви военни оръжия за бой.

38 **Всички тези военни мъже, в боен ред, дойдоха с неразделено сърце в Хеврон, за да направят Давид цар над целия Израил. И всички останали в Израил бяха единодушни да направят Давид цар**[1]**.** (1) гл. 11:10; Бит. 49:10

39 **И бяха там при Давид три дни и ядоха и пиха**[1]**, защото братята им бяха приготвили за тях.** (1) гл. 29:22

40 **Освен това и онези, които бяха близо до тях, до Исахар, Завулон и Нефталим, им носеха храна с магарета, с камили, с мулета и с говеда – тестени храни, калъпи сушени смокини и сушено грозде**[1]**, вино,** *маслинено* **масло, говеда и дребен добитък в голямо количество; защото беше веселие в Израил**[2]**.**
(1) 1 Царе 25:18; (2) 2 Лет. 23:21

гл. 13: 2 Царе 6:1-11

13 **И Давид се съветва с хилядниците, стотниците и всичките първенци**[1]**,**
(1) Пр. 15:22

2 **и Давид говори на цялото израилево събрание: Ако ви се вижда добре и ако е от ГОСПОДА, нашия Бог**[1]**, нека пратим навсякъде до останалите си братя по цялата израилева земя и с тях и до свещениците и левитите, които са в градовете на околностите им**[2]**, за да се съберат при нас**[3]**.**
(1) Як. 4:15; (2) Чис. 35:2; (3) гл. 15:3,4

3 **И нека донесем при нас ковчега на нашия Бог, защото в Сауловите дни не го потърсихме**[1]**.** (1) гл. 15:13

4 **И цялото събрание каза да се направи така, защото това се видя право на целия народ.**

5 **Тогава Давид събра целия Израил от египетския Сихор**[1] **до прохода на Емат**[2]**, за да донесат Божия ковчег от Кириат-Иарим**[3]**.** (1) Иис. Нав. 13:3;
(2) Чис. 34:8; (3) гл. 15:3; 1 Царе 7:1,2

6 **И Давид отиде с целия Израил във Ваала**[1]**, в Кириат-Иарим, който е към Юда, за да пренесе оттам ковчега на Бога, ГОСПОДА, който обитава над херувимите, който се нарича с Името** *Му.* (1) Иис. Нав. 15:9

7 **И откараха Божия ковчег от къщата на Авинадав на нова кола; и Оза и Ахио караха колата.**

8 **И Давид и целият Израил играеха пред Бога с всичка сила, с песни, с арфи, с лири, с тимпанчета, с кимвали и с тръби**[1]**.** (1) гл. 15:16,28; 25:1

9 **И когато стигнаха до хармана** *на* **Хидон, Оза простря ръката си да хване ковчега, защото воловете се препънаха.**

10 **И гневът на ГОСПОДА пламна против Оза и го уби, защото простря ръката си към ковчега. И той умря там пред Бога.**

11 **И Давид се наскърби, защото ГОСПОД уби Оза***[1]**, и нарече онова място Фарес-Оза**,** *както се нарича* **и до днес.** **букв.:* направи пролом в Оза
**Пролом на Оза; (1) Изх. 19:22,24

12 **И в онзи ден Давид се уплаши от Бога**[1] **и каза: Как ще донеса Божия ковчег при себе си?** (1) гл. 21:30

13 **И Давид не премести ковчега при себе си в Давидовия град, а го закара встрани, в къщата на гетеца Овид-Едом.**

14 **И Божият ковчег престоя в дома на Овид-Едом, в къщата му, три месеца. И ГОСПОД благослови дома на Овид-Едом и всичко, което имаше**[1]**.**
(1) гл. 26:4,5

ст. 1-7: 2 Царе 5:11-16; ст. 4-7: гл. 3:5-9

14 **И Хирам, царят на Тир, изпрати до Давид пратеници**[1] **и кедрови дървета, зидари и дърводелци, за да му построят къща**[2]**.**
(1) 3 Царе 5:1; (2) гл. 17:1; 2 Лет. 2:3

2 **И Давид позна, че ГОСПОД го беше утвърдил за цар над Израил, защото царството му се извиси високо заради Неговия народ Израил**[1]**.** (1) 2 Лет. 2:11

3 **И Давид си взе още жени**[1] **в Ерусалим и Давид роди още синове и дъщери.** (1) Втзк. 17:17

4 **И ето имената на тези, които му се родиха в Ерусалим: Самуа и Совав, Натан и Соломон,**

5 **и Евар, и Елисуа, и Елфалет,**

6 и Ногах, и Нефег, и Яфия,
7 и Елисама, и Веелиада, и Елифалет.

ст. 8-17: 2 Царе 5:17-25

8 А когато филистимците чуха, че Давид бил помазан за цар над целия Израил, всички филистимци се изкачиха да търсят Давид. И Давид чу и излезе против тях.

9 И филистимците дойдоха и се разпростряха в долината Рафаим.

10 И Давид се допита до Бога и каза: Да се изкача ли против филистимците? Ще ги предадеш ли в ръката ми? И ГОСПОД му отговори: Изкачи се, защото ще ги предам в ръката ти[1].
(1) 1 Царе 23:4

11 И те се изкачиха във Ваал-Ферасим и Давид ги разби там, и Давид каза: Бог разсече чрез моята ръка враговете ми, както водите *правят* пролом. Затова онова място се нарече Ваал-Ферасим*.
*Място на големите проломи

12 И те оставиха там боговете си и Давид заповяда, и ги изгориха с огън[1].
(1) Втзк. 7:5,25; 4 Царе 10:26

13 А филистимците пак излязоха и се разпростряха в долината.

14 И Давид пак се допита до Бога и Бог му каза: Не се изкачвай след тях, заобиколи ги отзад и ги нападни откъм черниците.

15 И когато чуеш шум, като от маршируване по върховете на черниците, тогава излез на бой, защото Бог ще излезе пред теб[1], за да разбие стана на филистимците.
(1) Втзк. 20:4

16 И Давид направи, както му заповяда Бог, и разбиха филистимския стан от Гаваон чак до Гезер[1].
(1) гл. 20:4; Ис. 28:21

17 И името на Давид се прочу по всичките земи[1]. И ГОСПОД наложи страх от него върху всичките народи[2].
(1) гл. 17:8; Иис. Нав. 6:27; 2 Лет. 26:8; (2) Втзк. 11:25

гл. 15: 2 Царе 6:12-23

15 И той си построи *и други* къщи в Давидовия град; приготви и място за Божия ковчег и разпъна шатър за него[1].
(1) гл. 16:1; 2 Лет. 1:4; 5:2

2 Тогава Давид каза: Не бива никой друг да носи Божия ковчег освен левитите, защото тях избра ГОСПОД да носят Божия ковчег[1] и да Му служат до века[2].
(1) Изх. 25:14; Чис. 4:15; Втзк. 10:8; (2) Чис. 3:6-9

3 И Давид събра целия Израил в Ерусалим, за да пренесат ГОСПОДНИЯ ковчег на мястото му[1], което беше приготвил за него[2].
(1) гл. 13:5; 3 Царе 8:1; (2) ст. 1

4 Давид събра синовете на Аарон и левитите[1].
(1) гл. 13:2

5 От синовете на Каат[1]: началника Уриил и братята му, сто и двадесет *души*.
(1) гл. 6:1

6 От синовете на Мерарий[1]: началника Асая и братята му, двеста и двадесет *души*.
(1) гл. 6:1

7 От синовете на Гирсон[1]: началника Йоил и братята му, сто и тридесет *души*.
(1) гл. 6:1

8 От синовете на Елисафан[1]: началника Семая и братята му, двеста *души*.
(1) Изх. 6:22

9 От синовете на Хеврон[1]: началника Елиил и братята му, осемдесет *души*.
(1) гл. 6:2

10 От синовете на Озиил[1]: началника Аминадав и братята му, сто и дванадесет *души*.
(1) гл. 6:18; Изх. 6:18

11 И Давид повика свещениците Садок и Авиатар[1] и левитите Уриил, Асая и Йоил, Семая и Елиил, и Аминадав и им каза:
(1) 2 Царе 8:17

12 Вие сте глави на бащините *домове* на левитите. Осветете се[1], вие и братята ви, за да пренесете ковчега на ГОСПОДА, Израилевия Бог, където съм приготвил за него[2].
(1) 2 Лет. 29:5; Ис. 52:11; (2) ст. 1

13 Понеже първия път не *го носихте* вие, ГОСПОД, нашият Бог, отвори пролом между нас[1], защото не Го потърсихме според правилото.
(1) гл. 13:11; 2 Царе 6:8

14 Тогава свещениците и левитите се осветиха[1], за да пренесат ковчега на ГОСПОДА, Израилевия Бог.
(1) 2 Лет. 5:11; Неем. 12:30

15 **А синовете на левитите носеха**
Божия ковчег на раменете си[1]**, като**
прътовете *бяха* **на тях, както заповяда**
Мойсей според ГОСПОДНОТО слово.
(1) Изх. 25:14; Чис. 4:15; Втзк. 10:8

ст. 16-21: гл. 6:31-47; 25:1-31

16 **И Давид заповяда на началниците**
на левитите да поставят братята си,
певците[1]**, с музикални инструменти,**
лири и арфи, и кимвали, за да свирят
радостно със силен глас[2]**.** (1) Неем. 12:27;
(2) гл. 13:8; 16:5,28,41,42; 25:1; 2 Лет. 7:6; 20:19; Пс. 81:2

17 **И левитите поставиха Еман**[1]**, сина**
на Йоил, и от братята му – Асаф[1]**, сина**
на Варахия, и от братята им, синовете
на Мерарий – Етан[1]**, сина на Кисий,**
(1) гл. 6:33,39,44

18 **и с тях братята им от втория чин:**
Захария, Вен и Язиил, и Семирамот, и
Ехиил, и Уний, Елиав и Ваная, и Маа-
сия, и563 Матития, и Елифалей, и Микнея,
и Овид-Едом[1]**, и Еиил, вратарите.**
(1) гл. 26:4; 2 Царе 6:10

19 **И** *поставиха* **певците Еман, Асаф и**
Етан да свирят с бронзови кимвали[1]**,**
(1) ст. 16

20 **а Захария и Азиил, и Семирамот,**
и Ехиил, и Уний, и Елиав, и Маасия, и
Ваная – с лири[1] **по аламот**[2]**,**
(1) Пс. 150:3; (2) Пс. 46:1

21 **а Мататия и Елифалей, и Микнея, и**
Овид-Едом, и Еиил, и Азазия – с арфи
по шеминит[1]**, за да ръководят** *пеене-*
то. (1) Пс. 6:1

22 **А Ханания, главен певец на левити-**
те, ръководеше пеенето, понеже беше
изкусен.

23 **А Варахия и Елкана бяха вратари**
при ковчега.

24 **А свещениците Севания и Йосафат,**
и Натанаил, и Амасий, и Захария, Ва-
ная и Елиезер свиреха с тръбите[1] **пред**
Божия ковчег. А Овид-Едом[2] **и Ехия**
бяха вратари при ковчега.
(1) 2 Лет. 5:12,13; (2) гл. 26:4; 2 Царе 6:10

25 **И така, Давид и израилевите ста-**
рейшини и хилядниците отидоха да
пренесат с веселие ковчега на ГОС-
ПОДНИЯ завет от къщата на Овид-
Едом.

26 **И понеже Бог помагаше на леви-**
тите, които носеха ковчега на ГОС-
ПОДНИЯ завет, те пожертваха седем
юнеца и седем овена.

27 **И Давид беше облечен с одежда**
от висон, както и всички левити, които
носеха ковчега и певците, и певецът
Ханания, началникът на певците; и Да-
вид носеше ленен ефод[1]**.** (1) 1 Царе 2:18

28 **Така целият Израил пренесе ков-**
чега на ГОСПОДНИЯ завет с възгласи
и тръбен звук[1]**, с тръби и с кимвали,**
като свиреха с лири и с арфи[2]**.**
(1) Пс. 47:5; (2) Пс. 98:5

29 **А когато ковчегът на ГОСПОДНИЯ**
завет влизаше в Давидовия град, Ми-
хала, дъщерята на Саул, погледна през
прозореца и видя, че цар Давид скача-
ше и играеше, и го презря в сърцето
си.

ст. 1-3: 2 Царе 6:17-19

16 **Така внесоха Божия ковчег и го**
поставиха сред шатъра, който Давид
беше разпънал за него[1]**. И принесоха**
всеизгаряния и примирителни жертви
пред Бога[2]**.**
(1) гл. 6:31; 15:1,3,12; (2) 3 Царе 3:15; 8:62

2 **И когато Давид свърши принася-**
нето на всеизгарянията и примирител-
ните жертви, той благослови народа в
ГОСПОДНОТО Име[1]**.** (1) 3 Царе 8:55

3 **После раздаде на целия Израил, от**
мъж до жена, по един хляб, по един
калъп фурми и по един калъп сушено
грозде на всекиго[1]**.** (1) 3 Царе 3:15

4 **И определи някои от левитите да**
служат пред ГОСПОДНИЯ ковчег, да
припомнят, да благодарят и да хвалят
ГОСПОДА, Израилевия Бог[1]**:**
(1) гл. 23:5; 25:1,6; 2 Лет. 5:13; Езд. 3:10; Неем. 12:24

5 **Главният** *беше* **Асаф**[1]**, вторият след**
него – Захария, и Еиил, и Семирамот,
и Ехиил, и Мататия, и Елиав, и Ваная,
и Овид-Едом, и Еиил с лири и арфи, а
Асаф свиреше с кимвали[2]**,**
(1) гл. 6:39; (2) гл. 15:18-21

6 **а свещениците Ваная и Язиил бяха**
постоянно с тръби пред ковчега на Бо-
жия завет[1]**.** (1) гл. 15:18-21

7 **Тогава, в онзи ден, Давид за първи път нареди на Асаф и на братята му да славят ГОСПОДА:**

ст. 8-22: Пс. 105:1-15

8 **Славете ГОСПОДА, призовавайте Името Му; известявайте сред народите делата Му!**
9 **Пейте Му, пейте Му псалми**[1]**; говорете за всичките Му чудни дела**[2]**!**

(1) Пс. 95:1,2; (2) ст. 24; Пс. 145:5

10 **Хвалете се с Неговото свято Име**[1]**; нека се весели сърцето на онези, които търсят ГОСПОДА**[2]**!**

(1) Пс. 34:2,3; (2) гл. 22:19; 2 Лет. 15:15; Пс. 22:26

11 **Стремете се към ГОСПОДА и Неговата сила**[1]**; търсете лицето Му винаги!**

(1) Пс. 84:5

12 **Помнете чудните Му дела, които е извършил; знаменията Му и присъдите на устата Му**[1]**,** (1) Изх. 13:3,14
13 **ти, потомство на слугата Му Израил; вие, синове на Яков, Негови избрани**[1]**!** (1) Втзк. 10:15; Ис. 41:8,9; Деян. 13:17
14 **Той е ГОСПОД, нашият Бог**[1]**, присъдите Му са по цялата земя.** (1) Бит. 17:7
15 **Помнете завета Му до века; словото, което е заповядал за хиляда поколения,**
16 *завета*, **който е сключил с Авраам и клетвата Му към Исаак**[1]**,**

(1) Бит. 17:2; Втзк. 7:8

17 *завета, който* **е поставил на Яков за наредба, на Израил – за вечен завет,**
18 **като каза: На теб ще дам ханаанската земя като дял на наследството ви.**
19 **Когато бяхте малобройни, само малко и странници в нея**[1]**,** (1) Евр. 11:9
20 **когато се скитаха от народ в народ, от царство – в друг народ**[1]**,**

(1) Евр. 11:9

21 **Той не остави никого да ги угнети и смъмри царе заради тях**[1]**,** (1) Соф. 2:10
22 *казвайки:* **Не докосвайте Моите помазани и не правете нищо лошо на Моите пророци!**

ст. 23-33: Пс. 96

23 **Пейте на ГОСПОДА, цяла земя; възвестявайте от ден на ден спасението Му**[1]**!** (1) Пс. 71:15

24 **Прогласявайте между езичниците Неговата слава; между всичките народи – чудните Му дела**[1]**!** (1) Пс. 26:7
25 **Защото ГОСПОД е велик и всеславен**[1]**; страшен е над всички богове**[2]**.**

(1) Пс. 145:3; (2) Изх. 15:11; Пс. 76:7; Ер. 10:6,7; Мал. 1:11

26 **Защото всичките богове на народите са нищо***[1]**, а ГОСПОД е направил небесата**[2]**.** *или:* суети, идоли

(1) Гал. 4:8; (2) Йов 9:8; Ер. 10:12

27 **Пред Него са блясък и величие**[1]**; сила и радост**[2] **са мястото Му.**

(1) Езек. 1:27; (2) Неем. 8:10

28 **Отдайте на ГОСПОДА,** *вие,* **племена на народите, отдайте на ГОСПОДА слава и сила**[1]**!** (1) Пс. 29:1; Юда 25
29 **Отдайте на ГОСПОДА славата на Името Му, донесете принос и елате пред Него; поклонете се на ГОСПОДА в свято великолепие!**
30 **Треперете пред Него, цяла земя**[1]**! И светът стои здраво, няма да се поклати**[2]**.** (1) Пс. 99:1; (2) Пс. 93:1
31 **Нека се веселят небесата и нека ликува земята! Нека се каже между народите: ГОСПОД царува**[1]**!**

(1) Пс. 93:1; Откр. 19:6

32 **Нека бучи морето и всичко в него**[1]**; нека се весели полето и всичко по него**[2]**.** (1) Пс. 69:34; (2) Ис. 44:23
33 **Тогава ще ликуват дърветата на гората**[1] **пред ГОСПОДА, защото идва да съди земята**[2]**.** (1) Ис. 44:23; (2) Бит. 18:25; Пс. 9:8
34 **Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото Неговата милост е вечна**[1]**!**

(1) 2 Лет. 5:13; Пс. 106:1; 136:1; Ер. 33:11

ст. 35,36: Пс. 106:47,48

35 **И кажете: Спаси ни, Боже на спасението ни; събери ни и ни избави от народите**[1]**, за да славим святото Ти Име и да тържествуваме в Твоята слава.** (1) Втзк. 30:3
36 **Благословен да е ГОСПОД, Израилевият Бог, от века и до века**[1]**!**
И целият народ каза: Амин[2]**! – и възхвали ГОСПОДА.**

(1) Неем. 9:5; Пс. 41:13; (2) 1 Кор. 14:16

37 **Тогава** *Давид* **остави там, пред ковчега на ГОСПОДНИЯ завет, Асаф и братята му, за да служат постоянно**

**пред ковчега според нужното за всеки
ден[1];** (1) Пс. 145:2
38 **и Овид-Едом и братята му, шестде-
сет и осем** *души;* **а Овид-Едом, сина на
Едутун, и Оса[1] – за вратари.** (1) гл. 26:10
39 **А свещеник Садок и братята му,
свещениците,** *остави* **пред ГОСПОДНА-
ТА скиния на височината, която беше в
Гаваон[1],** (1) гл. 21:29; 3 Царе 3:4
40 **да принасят постоянно всеизгаря-
не на ГОСПОДА върху олтара за все-
изгарянията, сутрин и вечер, според
всичко писано в ГОСПОДНИЯ закон,
който Той заповяда на Израил[1].**
(1) Изх. 29:38-42; Езд. 3:3-5
41 **И с тях** *остави* **Еман и Едутун, и
останалите избрани, определени по
име[1], за да славят ГОСПОДА[2], защото
милостта Му е вечна[3].**
(1) гл. 15:17,19; (2) гл. 25:3; (3) ст. 34
42 **И при тях,** *при* **Еман и Едутун, има-
ше тръби и кимвали за онези, които
трябваше да свирят, и Божиите музи-
кални инструменти. А синовете на Еду-
тун бяха вратари[1].** (1) гл. 15:17-19
43 **И целият народ се разотиде, всеки
у дома си. И Давид се върна, за да
благослови дома си[1].** (1) 2 Царе 6:19,20

ст. 1-14: гл. 22:7-10; 28:2-7; 2 Царе 7:1-16

17 **И когато Давид се настани в къ-
щата си[1], Давид каза на пророк Натан:
Ето, аз живея в кедров дом, а ковчегът
на ГОСПОДНИЯ завет** *стои* **под завеси**
на шатър[2]. (1) гл. 14:1; (2) Изх. 26:1
2 **И Натан каза на Давид: Направи
всичко, което е в сърцето ти[1], защото
Бог е с теб.** (1) 3 Царе 8:17,18
3 **Но през същата нощ Божието слово
беше към Натан и каза:**
4 **Иди и кажи на слугата Ми Давид:
Така говори ГОСПОД: Ти няма да Ми
построиш дом, в който да обитавам,**
5 **защото от деня, когато изведох Из-
раил** *от Египет,* **до днес[1] Аз не съм
обитавал в дом, а съм ходил от шатър
в шатър и от скиния** *в скиния.* (1) 2 Лет. 6:5
6 **Където и да ходих с целия Израил,
говорих ли някога дума на някой от
израилевите съдии, на които заповядах
да пасат народа Ми, като казах: Защо
не Ми построихте кедров дом[1]?**
(1) 3 Царе 8:16
7 **И сега, така да кажеш на слуга-
та Ми Давид: Така казва ГОСПОД на
Войнствата: Аз те взех от кошарата,
от след стадото, за да бъдеш княз над
Моя народ Израил[1].** (1) 2 Лет. 6:6
8 **И бях с теб навсякъде, където оти-
ваше, и изтребих всичките ти врагове
пред теб, и направих името ти като
имената на великите, които са на зе-
мята[1].** (1) гл. 14:17
9 **И ще определя място за народа Си
Израил и ще го насадя, за да живее
на свое си място и да не бъде вече
в безпокойство и синовете на неправ-
дата да не го притесняват вече, както
преди,**
10 **и от деня, когато поставих съдии
над народа Си Израил. И ще поко-
ря всичките ти врагове. При това ти
заявявам, че ГОСПОД ще ти съгради
дом.**
11 **Когато се изпълнят дните ти да
отидеш при бащите си, Аз ще издигна
потомъка ти след теб, който ще бъде
от твоите синове, и ще утвърдя цар-
ството му.**
12 **Той ще Ми построи дом[1] и Аз ще
утвърдя престола му до века[2].**
(1) 3 Царе 8:19;
(2) Пс. 72:17; 89:4,36,37; Лк. 1:31-33; Евр. 1:5
13 **Аз ще му бъда Отец и той ще Ми
бъде син; и няма да оттегля милостта
Си от него[1], както я оттеглих от онзи,
който беше преди теб.** (1) Пс. 89:33
14 **Ще го закрепя в Своя дом и в
Своето царство до века; и престолът
му ще бъде утвърден до века[1].** (1) Евр. 1:8
ст. 15-27: 2 Царе 7:17-29
15 **И Натан говори на Давид според
всички тези думи и според цялото това
видение.**
16 **Тогава цар Давид влезе и седна
пред ГОСПОДА, и каза: Кой съм аз,
ГОСПОДИ, Боже, и какъв е домът ми[1],
че си ме довел дотук[2]?**
(1) гл. 29:14; (2) 2 Лет. 1:8

17 **Но и това беше малко в очите Ти,**
Боже, и Ти си говорил и за дома на
слугата Си за далечно *бъдеще,* **и си по-**
гледнал на мен като на високопоставен
човек, ГОСПОДИ, Боже!
18 **И какво повече** *да* **Ти** *говори* **Давид**
за честта, *оказана* **на слугата Ти? Ти по-**
знаваш слугата Си.
19 **ГОСПОДИ, заради слугата Си**[1] **и**
според Своето сърце Ти си извършил
цялото това велико *дело,* **за да изявиш**
всички тези велики дела.
(1) Пс. 116:16; Ис. 37:35
20 **ГОСПОДИ, няма никой като Теб**[1]
и няма бог освен Теб[2]**, според всичко,**
което сме чули с ушите си.
(1) Пс. 97:9; (2) Втзк. 4:35,39
21 **И кой друг народ на земята е като**
Твоя народ Израил, когото Бог оти-
де да откупи за народ за Себе Си,
за да си създадеш име чрез велики
и страшни дела, като изгони езичници
пред Своя народ, който си откупил от
Египет?
22 **И Ти направи народа Си Израил**
Свой народ до века; и Ти, ГОСПОДИ,
им стана Бог.
23 **И сега, ГОСПОДИ, нека се утвър-**
ди до века словото, което си говорил
за слугата Си и за дома му, и направи,
както си говорил[1]**.** (1) 3 Царе 8:26; 2 Лет. 1:9
24 **Нека се утвърди; и нека се възве-**
личи Името Ти до века, за да казват:
ГОСПОД на Войнствата, Израилевият
Бог[1]**, е Бог на Израил! И нека бъде**
утвърден пред Теб домът на слугата Ти
Давид. (1) Ер. 38:17
25 **Защото Ти, Боже мой, откри на**
слугата Си, че ще му съградиш дом;
затова слугата Ти дръзна да се помоли
пред Теб.
26 **И сега, ГОСПОДИ, Ти си Бог, и си**
обещал това добро на слугата Си.
27 **И сега Ти благоволи да благосло-**
виш дома на слугата Си, за да бъде
пред Теб до века, защото Ти, ГОСПО-
ДИ, си го благословил и ще бъде бла-
гословен до века[1]**.**
(1) Чис. 23:20; Втзк. 15:6; 3 Царе 2:33,45

гл. 18: 2 Царе 8
18 И след това Давид разби филис-
тимците и ги покори, и отне Гет[1] **и**
селата му от ръката на филистимците.
(1) 1 Царе 7:14; 2 Лет. 11:8
2 **Разби и моавците, и моавците ста-**
наха слуги на Давид *и* **плащаха данък.**
3 **Давид разби и совския цар Ададе-**
зер в Емат[1]**, когато той отиваше да**
утвърди властта си при реката Ефрат.
(1) 2 Лет. 8:3
4 **И Давид плени от него хиляда ко-**
лесници, седем хиляди конници и два-
десет хиляди пешаци. И Давид пре-
ряза сухожилията на всичките *коне от*
колесниците, но запази от тях *за* **сто**
колесници.
5 **И арамейците от Дамаск дойдоха**
да помогнат на совския цар Ададезер
и Давид изби от арамейците двадесет
и две хиляди мъже[1]**.** (1) Пс. 60:1
6 **И Давид постави** *гарнизони* **в Арам**
Дамаски; и арамейците станаха слуги
на Давид *и* **плащаха данък. И ГОСПОД**
запазваше Давид, където и да отиде-
ше[1]**.** (1) 1 Царе 18:14
7 **И Давид взе златните щитове, ко-**
ито бяха на слугите на Ададезер, и ги
донесе в Ерусалим.
8 **И от Тиват и от Хун, градовете на**
Ададезер, Давид взе голямо количе-
ство бронз, от който Соломон направи
бронзовото море, стълбовете и брон-
зовите съдове[1]**.**
(1) 3 Царе 7:15-47; 2 Лет. 3:15-17; 4:2-6,12-18
9 **А когато ематският цар Тои чу, че**
Давид разбил цялата военна сила на
совския цар Ададезер,
10 **изпрати сина си Адорам при цар**
Давид, за да го поздрави и да го бла-
гослови, понеже се беше бил против
Ададезер и го беше разбил; защото
Ададезер воюваше против *цар* **Тои. И**
той донесе **всякакви съдове от злато,**
сребро и бронз.
11 **И тях цар Давид също посвети**
на ГОСПОДА[1] **заедно със среброто и**
златото, което беше отнел от всичките
народи, от Едом и от Моав, и от сино-

вете на Амон, и от филистимците, и от Амалик. (1) гл. 26:27; Иис. Нав. 6:19,24
12 **А Ависей, синът на Саруя, разби Едом в Солната долина**[1]**, осемнадесет хиляди** *души.* (1) Пс. 60:1
13 **И постави гарнизони в Едом, и всичките едомци станаха слуги на Давид. И ГОСПОД запазваше Давид, където и да отидеше**[1]**.** (1) ст. 6
14 **Така Давид царуваше над целия Израил и вършеше правда и правосъдие за целия си народ**[1]**.** (1) Пс. 72:1,2
15 **А Йоав, синът на Саруя**[1]**, беше над войската; а Йосафат, синът на Ахилуд, беше летописец;** (1) гл. 27:34
16 **и Садок, синът на Ахитов, и Авимелех**[1]**, синът на Авиатар**[2]**, бяха свещеници; а Суса беше писар;**
(1) гл. 24:3,6; (2) 1 Царе 22:20
17 **а Ваная, синът на Йодая, беше над херетците и фелетците*. А синовете на Давид бяха първи около царя.**
**вероятно:* телохранителите на царя

гл. 19: 2 Царе 10

19 **След това умря Наас, царят на синовете на Амон, и вместо него се възцари синът му.**
2 **Тогава Давид каза: Ще покажа благост към Анун, сина на Наас, понеже баща му показа благост към мен. И Давид изпрати пратеници да го утешат за баща му. Но когато слугите на Давид дойдоха при Анун в земята на синовете на Амон, за да го утешат,**
3 **князете на синовете на Амон казаха на Анун: Мислиш ли, че Давид ти е изпратил утешители от почит към баща ти? Не са ли дошли слугите му при теб, за да разузнаят земята, да я съсипят и да я огледат?**
4 **Тогава Анун хвана слугите на Давид и ги обръсна, отряза дрехите им до половината, до чатала, и ги отпрати.**
5 **И отидоха и съобщиха на Давид за мъжете и той изпрати да ги посрещнат, понеже мъжете много се срамуваха. И царят каза: Стойте в Ерихон, докато пораснат брадите ви, и** *тогава* **се върнете.**
6 **А когато синовете на Амон видяха, че бяха станали омразни на Давид, Анун и синовете на Амон изпратиха хиляда таланта сребро, за да си наемат колесници и конници от Месопотамия, от Арам-Мааха и от Сова.**
7 **И си наеха тридесет и две хиляди колесници, както и царя на Мааха с народа му, и дойдоха и се разположиха на стан срещу Медева**[1]**. И синовете на Амон се събраха от градовете си и дойдоха на бой.** (1) Иис. Нав. 13:9,16
8 **А когато Давид чу това, той изпрати Йоав и цялата войска силни мъже.**
9 **И синовете на Амон излязоха и се строиха за бой при входа на града; а царете, които бяха дошли, бяха отделно на полето.**
10 **А Йоав, като видя, че битката се разположи против него отпред и отзад, избра между всичките отбрани израилеви мъже и** *ги* **строи срещу арамейците,**
11 **а останалия народ предаде под ръката на брат си Авизей, и те се строиха срещу синовете на Амон.**
12 **И каза: Ако арамейците надделеят над мен, тогава ти ще ми помогнеш, а ако синовете на Амон надделеят над теб, тогава аз ще ти помогна.**
13 **Бъди силен и нека бъдем силни за народа си и за градовете на нашия Бог! И ГОСПОД нека извърши каквото Му се вижда добро**[1]**.** (1) 1 Царе 3:18
14 **И Йоав и народът, който беше с него, настъпиха за битката против арамейците; и те побягнаха пред него.**
15 **А когато синовете на Амон видяха, че арамейците бягаха, и те побягнаха пред брат му Авизей и се оттеглиха в града. Тогава Йоав дойде в Ерусалим.**
16 **А когато арамейците видяха, че бяха разбити от Израил, изпратиха посланици да изведат арамейците, които бяха отвъд реката** *Ефрат,* **и Совак, военачалникът на Ададезер, ги предвождаше.**

17 **И това се съобщи на Давид и той събра целия Израил и премина Йордан, и дойде срещу тях, и се строи срещу тях. И така, Давид се строи за бой срещу арамейците и те се биха с него.**
18 **И арамейците побягнаха пред Израил и Давид изби седем хиляди** *бойци на* **колесници и четиридесет хиляди пешаци от арамейците, и уби и военачалника Совак.**
19 **И когато слугите на Ададезер видяха, че бяха победени от Израил, те сключиха мир с Давид и му станаха слуги. И арамейците вече не искаха да помагат на синовете на Амон.**

ст. 1-3: 2 Царе 11:1; 12:26-31

20 И по времето на следващата пролет, по времето, когато царете излизат *на война,* **Йоав изведе** *цялата* **сила на войската и опустоши земята на синовете на Амон, и дойде и обсади Рава. А Давид остана в Ерусалим. И Йоав превзе Рава и я съсипа.**
2 **И Давид взе короната на техния цар от главата му и намери, че теглото ѝ беше един талант злато, и по нея имаше скъпоценни камъни. И тя се положи на главата на Давид. И той изнесе от града много голяма плячка.**
3 **Изведе и народа, който беше в него, и го разряза с триони, железни дикани и брадви. Давид постъпи така с всички градове на синовете на Амон. После Давид и целият народ се върнаха в Ерусалим.**

ст. 4-8: 2 Царе 21:15-22

4 **А след това настана бой с филистимците в Гезер[1]. Тогава хусатецът Сивехай[2] уби Сифай, един от синовете на Рафа; и** *филистимците* **бяха покорени.**
(1) гл. 14:16; Иис. Нав. 16:3; (2) гл. 27:11
5 **И отново настана бой с филистимците. Тогава Елханан, синът на Яир, уби Лаамий, брата на гетеца Голиат; а дръжката на копието му беше като кросно на тъкач[1].** (1) 1 Царе 17:7
6 **И отново настана бой в Гет. Там имаше един мъж с** *висок* **ръст, който имаше по шест пръста** *на ръцете си* **и по шест пръста** *на краката си, общо* **двадесет и четири; и той също се беше родил на Рафа.**
7 **И когато той хвърли позор върху Израил, Йонатан[1], синът на Давидовия брат Самай, го уби.** (1) гл. 27:32
8 **Тези се бяха родили на Рафа в Гет. И те паднаха чрез ръката на Давид и чрез ръката на слугите му.**

гл. 21: 2 Царе 24

21 Но Сатана се надигна против Израил[1] и подбуди Давид да преброи Израил. (1) Йов 1:6-12; Лк. 22:31; Йн. 13:27
2 **И Давид каза на Йоав и на началниците на народа: Идете, пребройте Израил от Вирсавее до Дан[1] и ми докладвайте, за да зная броя им!**
(1) Съд. 20:1
3 **А Йоав каза: Дано ГОСПОД прибави към народа Си стократно повече отколкото е! Но господарю мой, царю, не са ли всички те слуги на господаря ми? Защо господарят ми желае това? Защо да стане** *това* **грях на Израил[1]?**
(1) Изх. 30:12
4 **Но думата на царя надделя над Йоав. И така, Йоав излезе и обходи целия Израил, и се върна в Ерусалим.**
5 **И Йоав предаде на Давид броя на преброения народ. И в целия Израил имаше един милион и сто хиляди мъже, които теглеха меч, а в Юда – четиристотин и седемдесет хиляди мъже, които теглеха меч.**
6 **Но той не преброи между тях Леви и Вениамин,[1] защото думата на царя беше гнусна на Йоав.** (1) гл. 27:24
7 **И това нещо беше зло в очите на Бога[1] и Той порази Израил[2].**
(1) 2 Царе 11:27; (2) Иис. Нав. 7:1
8 **И Давид каза на Бога: Съгреших много, че извърших това нещо. И сега, отмахни, моля те, беззаконието на слугата Си, защото направих голяма глупост!**

9 И ГОСПОД говори на Гад, гледача
на Давид[1], и каза:
(1) гл. 29:29; 1 Царе 22:5; 2 Лет. 29:25
10 Иди, говори на Давид и кажи: Така
говори ГОСПОД: Три неща ти предла-
гам; избери си едно от тях, за да ти
го направя.
11 И Гад дойде при Давид и му каза:
Така говори ГОСПОД:
12 Избери си: или три години глад,
или три месеца да гинеш пред враго-
вете си и да *те* стига мечът на враго-
вете ти, или три дни *да поразява* ГОС-
ПОДНИЯТ меч и *да има* мор в земята,
и Ангелът ГОСПОДЕН да погубва по
всичките израилеви области. И така,
виж какъв отговор да върна на Този,
който ме изпрати.
13 А Давид каза на Гад: В голямо при-
теснение съм. Моля те, нека падна в
ръката на ГОСПОДА, защото Неговите
милости са много големи[1], а в ръката
на човек да не падам[2]!
(1) Пс. 86:15; 119:156; (2) 2 Лет. 28:9
14 И ГОСПОД изпрати мор върху
Израил и паднаха седемдесет хиляди
мъже от Израил.
15 И Бог изпрати ангела в Ерусалим,
за да го погуби. Но когато погубваше,
ГОСПОД видя и се смили заради зло-
то[1], и каза на ангела, който погубваше:
Достатъчно! Оттегли сега ръката си! А
Ангелът ГОСПОДЕН стоеше при хар-
мана на евусееца Орна. (1) Ам. 7:3,6
16 И когато Давид повдигна очи, видя
Ангела ГОСПОДЕН да стои между зе-
мята и небето с гол меч в ръката си[1],
прострян над Ерусалим. Тогава Давид и
старейшините, облечени във вретища[2],
паднаха по лице[3].
(1) Чис. 22:31; (2) 3 Царе 21:27; (3) Езек. 9:8
17 И Давид каза на Бога: Не запо-
вядах ли аз да преброят народа? Аз
съм, който съгреших и извърших голя-
мо зло. А тези овце какво са сторили?
ГОСПОДИ, Боже мой, моля Те, нека
ръката Ти бъде срещу мен и срещу
моя бащин дом, а не срещу Твоя на-
род, за да го погуби!

18 И Ангелът ГОСПОДЕН заповяда на
Гад да каже на Давид да се изкачи Да-
вид и да издигне на ГОСПОДА олтар
на хармана на евусееца Орна[1].
(1) 2 Лет. 3:1
19 И Давид се изкачи според словото,
което Гад говори в Името на ГОСПО-
ДА.
20 И Орна се обърна и видя ангела, и
четиримата му сина, които бяха с него,
се скриха. А Орна вършееше жито.
21 И когато Давид дойде при Орна,
Орна погледна и видя Давид, и излезе
от хармана и се поклони пред Давид с
лице до земята[1]. (1) Съд. 13:20; 1 Царе 25:23
22 И Давид каза на Орна: Дай ми
мястото на хармана, за да построя на
него олтар на ГОСПОДА – дай ми го
за пълна цена[1] – за да престане язвата
между народа[2]. (1) Бит. 23:9; (2) Чис. 25:8
23 А Орна каза на Давид: Вземи си го,
и нека господарят ми, царят, направи
каквото му се вижда добре! Ето, давам
говедата за всеизгаряне, диканите за
дърва и житото за хлебен принос –
всичко давам.
24 Но цар Давид каза на Орна: Не,
непременно ще го купя за пълна цена[1]
и няма да взема за ГОСПОДА това,
което е твое, нито ще принеса всеиз-
гаряне, което не ми струва нищо!
(1) Бит. 23:9
25 И така, Давид даде на Орна за
мястото шестстотин сикъла злато, пре-
теглени.
26 И Давид построи там олтар на
ГОСПОДА и принесе всеизгаряния и
примирителни жертви, и призова ГОС-
ПОДА, и Той му отговори с огън от
небето, *който падна* върху олтара за
всеизгарянето[1].
(1) Лев. 9:24; Съд. 13:20; 2 Лет. 7:1
27 И ГОСПОД каза на ангела и той
върна меча си в ножницата му.
28 В онова време, когато Давид видя,
че ГОСПОД го послуша на хармана на
евусееца Орна, принесе там жертви.
29 А в онова време ГОСПОДНАТА ски-
ния, която Мойсей беше направил в

пустинята, и олтарът за всеизгарянето бяха на височината в Гаваон[1],

(1) гл. 16:39

30 **но Давид не можеше да отиде пред него да се допита до Бога, понеже се боеше**[1] **от меча на Ангела ГОСПОДЕН.**

(1) гл. 13:12

22 **Тогава Давид каза: Това ще бъде домът на ГОСПОДА, Бога, и това – олтарът за всеизгаряне на Израил**[1].

(1) Втзк. 12:5; 2 Лет. 3:1

ст. 2-5: гл. 29:1-5

2 **И Давид заповяда да съберат чужденците, които бяха в израилевата земя; и** *ги* **постави** *за* **каменоделци да изсекат дялани камъни за построяването на Божия дом**[1].

(1) 2 Лет. 2:17

3 **Давид приготви и много желязо за гвоздеи за вратите на портите и за скобите, и бронз,** *толкова* **много,** *че* **не можеше да се претегли**[1],

(1) ст. 14; Втзк. 8:9; 3 Царе 7:47

4 **и кедров дървен материал без брой, защото сидонците и тиряните докарваха на Давид много кедров дървен материал**[1].

(1) 3 Царе 5:6-10

5 **И Давид каза: Синът ми Соломон е млад и нежен**[1], **а домът, който ще се построи на ГОСПОДА, трябва да бъде извънредно великолепен**[2], **именит и славен във всички земи, затова ще направя приготовления за него. И така, Давид направи голямо приготовление преди смъртта си.**

(1) 3 Царе 3:7; (2) 2 Лет. 2:5,9; Аг. 2:3

6 **И повика сина си Соломон и му поръча да построи дом за ГОСПОДА, Израилевия Бог**[1].

(1) 3 Царе 5:5

ст. 7-10: гл. 17:1-14; 28:2-7; 2 Царе 7:1-16

7 **И Давид каза на Соломон: Сине мой, аз имах на сърце да построя дом за Името на ГОСПОДА, моя Бог.**

8 **Но ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза: Много кръв си пролял и големи войни си водил. Ти няма да построиш дом за Името Ми, защото много кръв си пролял на земята пред Мен**[1].

(1) 3 Царе 5:3

9 **Ето, ще ти се роди син, който ще бъде човек на почивка**[1], **защото ще му дам почивка от всичките му врагове около него. Понеже Соломон* ще бъде името му и в неговите дни ще дам мир и почивка на Израил**[2].

*Мирен; (1) 2 Царе 12:24; Пс. 72:1; (2) 3 Царе 4:24; 8:56; Пс. 72:7

10 **Той ще построи дом за Името Ми**[1]. **И той ще Ми бъде син и Аз ще му бъда Отец, и ще утвърдя престола на царството му над Израил до века**[2].

(1) 3 Царе 8:19; (2) 3 Царе 2:15

11 **Сега, сине мой, ГОСПОД да бъде с теб**[1], **за да благоуспяваш и да построиш дома на ГОСПОДА, своя Бог, както Той е говорил за теб**[2]**!**

(1) 1 Царе 20:13; 2 Лет. 1:1; (2) 2 Лет. 6:10

12 **Само да ти даде ГОСПОД мъдрост и разум**[1] **и да те постави над Израил, за да пазиш закона на ГОСПОДА, своя Бог**[2].

(1) 3 Царе 3:9,12; (2) Пс. 119:34

13 **Тогава ще успяваш, ако внимаваш да изпълняваш наредбите и правилата, които ГОСПОД заповяда на Мойсей за Израил**[1]. **Бъди силен и смел**[2], **не се бой и не се страхувай**[2]**!**

(1) гл. 28:7; 2 Лет. 14:7; 26:5; Пс. 1:3; (2) гл. 28:10,20; Втзк. 31:7,8; 3 Царе 2:2,3

14 **И ето, чрез своите усилия съм приготвил за ГОСПОДНИЯ дом сто хиляди таланта злато и хиляда по хиляда таланта сребро, а бронзът и желязото не могат да се претеглят**[1], **защото са много; и дървен материал и камъни съм приготвил, към които и ти ще добавиш**[2].

(1) ст. 3; (2) гл. 29:2; 3 Царе 7:47

15 **Имаш и доста много работници – каменоделци, зидари и дърводелци и всякакви** *работници,* **умели във всякаква работа**[1].

(1) 2 Лет. 2:7

16 **Златото, среброто, бронзът и желязото са без брой**[1]. **Стани и действай**[2], **и ГОСПОД да бъде с теб**[3]**!**

(1) ст. 14; (2) ст. 13; (3) ст. 11

17 **И Давид заповяда на всичките израилеви началници да помагат на сина му Соломон** *и каза:*

18 **Не е ли с вас ГОСПОД, вашият Бог, и не ви ли даде почивка отвсякъде**[1]**? Защото Той предаде в ръката ми**

жителите на земята и земята се покори
пред ГОСПОДА и пред Неговия на-
род. (1) гл. 23:25; Втзк. 12:10; Иис. Нав. 22:4
19 **Насочете сега сърцето си и душа-**
та си към това да търсите ГОСПО-
ДА, своя Бог[1]. И станете и постройте
светилището на ГОСПОДА, Бога[2], за
да донесете ковчега на ГОСПОДНИЯ
завет и светите Божии вещи в дома,
който ще се построи за ГОСПОДНО-
ТО Име[3]. (1) гл. 16:10,11; Пс. 119:2; (2) Изх. 25:8; Аг. 1:8; (3) 3 Царе 8:6

23 **Когато Давид остаря и се насити**
на дни[1], той направи сина си Соломон
цар над Израил[2].
(1) гл. 29:28; Бит. 25:8; 3 Царе 1:1,27; (2) гл. 28:5; 29:22
2 **И събра всичките израилеви начал-**
ници[1] и свещениците и левитите.
(1) гл. 28:1; Иис. Нав. 23:2
3 **И левитите бяха преброени от три-**
десет години и нагоре; и като се пре-
броиха един по един, бяха тридесет и
осем хиляди мъже[1]. (1) Чис. 4:46-48
4 **От тези,** *каза Давид,* **двадесет и че-**
тири хиляди да надзирават делото на
ГОСПОДНИЯ дом[1], а шест хиляди *да*
бъдат **надзиратели и съдии[2],**
(1) 2 Лет. 23:18; (2) гл. 26:29; Втзк. 16:18; 2 Лет. 19:8
5 **четири хиляди – вратари[1] и четири**
хиляди да хвалят ГОСПОДА[2] с инстру-
ментите, които направих за хваление.
(1) гл. 9:17-27; 26:1-19; 2 Лет. 34:13; (2) ст. 30; гл. 6:48; 16:4; 2 Лет. 29:25,26; Ис. 64:11
6 **И Давид ги раздели на отреди[1] спо-**
ред Левиевите синове Гирсон, Каат и
Мерарий[2]. (1) гл. 24:1; 2 Лет. 8:14; 35:4,5; (2) гл. 6:1; Чис. 3; 4; 2 Лет. 31:2
7 **От Гирсоновците: Ладан и Семей[1].**
(1) гл. 6:17
8 **Синовете на Ладан: главата, Ехиил,**
и Зетам и Йоил, трима[1]. (1) гл. 26:21,22
9 **Синовете на Семей: Селомит и Ази-**
ил, и Аран, трима. Тези бяха главите на
бащините *домове* **на Ладан.**
10 **Синовете на Семей: Ят, Зиза и**
Еус, и Верия; това бяха синовете на
Семей, четирима.
11 **И Ят беше главата, а Зиза – вто-**
рият; а Еус и Верия нямаха много си-
нове, затова се преброиха заедно като
един бащин дом.
12 **Синовете на Каат: Амрам, Исаар,**
Хеврон и Озиил, четирима[1].
(1) гл. 6:2,18; Изх. 6:18; Чис. 3:27
13 **Синовете на Амрам: Аарон и Мой-**
сей[1]. А Аарон беше отделен, за да се
освещава като пресвят, той и синовете
му, до века[2], да кадят пред ГОСПОДА[3],
да Му служат и да благославят в Него-
вото Име до века[4].
(1) гл. 6:3; Изх. 6:20; (2) Изх. 28:1,36-38; Евр. 5:1,4; (3) гл. 6:49; (4) Лев. 9:22; Чис. 6:23-27; Втзк. 10:8; Евр. 9:6
14 **А синовете на Божия човек Мой-**
сей[1] се числяха към левиевото племе.
(1) Втзк. 33:1; 2 Лет. 30:16; Езд. 3:2
15 **Синовете на Мойсей: Гирсом и**
Елиезер[1]. (1) Изх. 18:3,4
ст. 16-23: гл. 24:20-30
16 **Синовете на Гирсом: главата, Сува-**
ил[1]. (1) гл. 26:24-26
17 **Синовете на Елиезер бяха: главата,**
Равия. Елиезер нямаше други синове,
но синовете на Равия бяха многоброй-
ни[1]. (1) гл. 26:24-26
18 **Синовете на Исаар: главата, Се-**
ломит.
19 **Синовете на Хеврон: главата,**
Ерия[1]; Амария, вторият; Язиил, третият
и Екамеам, четвъртият. (1) гл. 26:31
20 **Синовете на Азиил: главата, Михей,**
и Есия, вторият.
21 **Синовете на Мерарий: Маалий и**
Мусий[1]. Синовете на Маалий: Елеазар
и Кис. (1) гл. 6:19; Чис. 3:33
22 **А Елеазар умря и нямаше синове,**
а *само* **дъщери; и братовчедите* им,**
синовете на Кис, ги взеха *за жени[1].*
**букв.:* братята; (1) Чис. 36:6
23 **Синовете на Мусий: Маалий и**
Едер, и Еримот, трима.
24 **Това бяха синовете на Леви според**
бащините им домове, глави на бащи-
ните си *домове,* **както бяха преброени,**
според броя на имената, един по един,
които вършеха делото на службата на
ГОСПОДНИЯ дом, от двадесет години
и нагоре[1]. (1) Чис. 4:3; Езд. 3:8; Неем. 7:1
25 **Защото Давид каза: ГОСПОД, Из-**
раилевият Бог, даде почивка на народа

Си[1] **и ще обитава в Ерусалим до века**[2]**.** (1) гл. 22:18; Иис. Нав. 23:1; (2) Пс. 132:13; 135:21; Йоил 3:21; Зах. 2:10

26 **И вече няма да има нужда левитите да носят скинията и всичките нейни вещи за службата ѝ**[1]**.** (1) 2 Лет. 35:3

27 **Защото според последните думи на Давид синовете на Леви бяха преброени от двадесет годишна възраст нагоре**[1]**,** (1) Чис. 4:3; 2 Лет. 31:17

28 **понеже мястото им е до синовете на Аарон за службата на ГОСПОДНИЯ дом, в дворовете, в стаите, в очистването на всичките свети неща и в делото на служението на Божия дом**[1]**:** (1) Чис. 3:6-9; 2 Лет. 23:4,6

29 *в грижата* **за присъствените хлябове**[1]**, за пшеничното брашно за хлебните приноси, за безквасните кори и за** *печените в* **тава, и за пържените**[2]**, и за всякаква мярка и дължина**[3]**,** (1) Лев. 24:5-8; (2) Лев. 2:4-7; (3) Лев. 19:35,36

30 **и за да пристъпват всяка сутрин да славят и хвалят ГОСПОДА**[1]**, а също и вечер**[2]**,** (1) ст. 5; (2) Пс. 92:2; 134:1

31 **и да принасят на ГОСПОДА всички всеизгаряния в съботите, на новолунията и на празниците, под брой, според правилото за тях**[1]**, до века пред ГОСПОДА**[2]**.** (1) Чис. 28:2; (2) 2 Лет. 24:14

32 **И те пазеха заповяданото за шатъра за срещане и заповяданото за светилището**[1]**, и заповяданото за братята си, синовете на Аарон, за службата на ГОСПОДНИЯ дом.** (1) Чис. 18:5; Втзк. 18:7; Езек. 44:14

ст. 1-19: ср. гл. 6:1-8,49-53

24 **А ето отредите**[1] **на синовете на Аарон: Синовете на Аарон: Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар.** (1) гл. 23:6

2 **А Надав и Авиуд умряха преди баща си и нямаха синове; и Елеазар и Итамар свещенодействаха**[1]**.** (1) Чис. 3:2-4

3 **И Давид, заедно със Садок от синовете на Елеазар и Ахимелех от синовете на Итамар**[1]**, ги разпредели според длъжността им, на службата им**[2]**.** (1) гл. 18:16; (2) 2 Лет. 8:14; Лк. 1:8

ст. 4-19: ср. Неем. 12:12-21

4 **И от синовете на Елеазар се намериха повече глави на семейства отколкото от синовете на Итамар. И се разпределиха** *така:* **от синовете на Елеазар – шестнадесет глави на бащини домове, а от синовете на Итамар – осем** *глави* **на бащините им домове.**

5 **Разпределиха и едните, и другите с жребий**[1]**, защото началниците на светилището**[2] **и началниците на Божия** *дом*[3] **бяха от синовете на Елеазар и от синовете на Итамар.** (1) гл. 25:8; Иис. Нав. 18:10; Лк. 1:9; (2) Ис. 43:28; (3) гл. 9:11

6 **И писарят Семая, синът на Натанаил, от левитите, ги записа в присъствието на царя и на началниците, и на свещеника Садок, и на Ахимелех, сина на Авиатар, и на главите на бащините** *домове* **на свещениците и левитите, като се вземеше един бащин дом от Елеазар и един от Итамар.**

7 **И първият жребий излезе за Йоярив, вторият – за Едая,**

8 **третият – за Харим**[1]**, четвъртият – за Сеорим,** (1) Езд. 2:39

9 **петият – за Мелхия, шестият – за Меямин,**

10 **седмият – за Акос**[1]**, осмият – за Авия**[2]**,** (1) Езд. 2:61; (2) Лк. 1:5

11 **деветият за – Исуя, десетият – за Сехания,**

12 **единадесетият – за Елиасив, дванадесетият – за Яким,**

13 **тринадесетият – за Уфа, четиринадесетият – за Есевав,**

14 **петнадесетият – за Велга, шестнадесетият – за Емир**[1]**,** (1) Езд. 2:37; Ер. 20:1

15 **седемнадесетият – за Изир, осемнадесетият за – Афисис,**

16 **деветнадесетият – за Петая, двадесетият – за Езекиил,**

17 **двадесет и първият – за Яхин, двадесет и вторият – за Гамул,**

18 **двадесет и третият – за Делая и двадесет и четвъртият – за Маазия.**

19 **Тази беше подредбата на служението им, за да влизат в ГОСПОДНИЯ дом, по правилото,** *дадено* **чрез баща**

им Аарон, както му беше заповядал ГОСПОД, Израилевият Бог[1]. (1) гл. 6:49

ст. 20-30: гл. 23:16-23

20 **А останалите синове на Леви: от синовете на Амрам – Суваил, от синовете на Суваил – Ядая.**

21 **От Равия, от синовете на Равия – главата, Есия.**

22 **От исаарците**[1] **– Селомот, от синовете на Селомот – Ят.** (1) гл. 6:18

23 **И синовете на** *Хеврон: главата,* **Ерия; Амария, вторият; Язил, третият; Екамеам, четвъртият.**

24 **Синовете на Озиил: Михей; от синовете на Михей – Самир.**

25 **Брат на Михей беше Есия; от синовете на Есия – Захария.**

26 **Синовете на Мерарий**[1]**: Маалий и Мусий; син на Язия: Вено.** (1) гл. 6:19

27 **Синовете на Мерарий от Язия: Вено, Соам и Закхур, и Иврий;**

28 **от Маалий: Елеазар, който нямаше синове;**

29 **от Кис, синовете на Кис: Ерамеил.**

30 **Синове на Мусий: Маалий и Едер, и Еримот. Това бяха синовете на левитите според бащините им домове.**

31 **И те хвърлиха жребий като братята си, синовете на Аарон, в присъствието на цар Давид и на Садок, и на Ахимелех, и на главите на бащините** *домове* **на свещениците и левитите – главата на бащин** *дом,* **както и най-малкият му брат**[1]. (1) гл. 25:8; 2 Лет. 31:15

гл. 25: гл. 6:31-47; 15:16-21

25 **И Давид и военачалниците отделиха за службата някои от синовете на Асаф и Еман, и Едутун да пророкуват с арфи и лири, и с кимвали**[1]**; а броят на мъжете, които работеха в службата си**[2]**, беше:**

(1) гл. 13:8; 15:28; 16:4,5; 2 Лет. 5:12,13; Пс. 81:2; 92:1-3; 150:3,4; (2) 2 Лет. 8:14; 23:18; Езд. 2:41; 6:18; Неем. 12:45

2 **от синовете на Асаф: Закхур и Йосиф, и Натания, и Асарила, синовете на Асаф, под ръководството на Асаф, който пророкуваше по наредбата на царя**[1]. (1) Езд. 3:10

3 **От Едутун, синовете на Едутун: Годолия и Езрий, и Исая, и Асавия, и Мататия,** *и Семей,* **шестима, под ръководството на баща си Едутун, който пророкуваше с арфа и славеше и хвалеше ГОСПОДА**[1]. (1) гл. 16:41,42; 1 Царе 10:5

4 **От Еман, синовете на Еман: Вукия и Матания, Озиил, Суваил и Еримот, Анания, Ананий, Елиата, Гидалтий и Ромамтиезер, Йосвекаса, Малотий, Отир** *и* **Маазиот.**

5 **Всички тези бяха синове на царския гледач в Божиите слова Еман**[1], *определен* **да издига рога. И Бог даде на Еман четиринадесет сина и три дъщери.** (1) 2 Лет. 35:15

6 **Всички тези бяха под ръководството на бащите си Асаф и Едутун, и Еман при пеенето в ГОСПОДНИЯ дом**[1] **с кимвали, лири и арфи**[2] **за службата на Божия дом по наредбата на царя**[3].

(1) 2 Лет. 23:13; 29:13,14; (2) 3 Царе 10:12; (3) Неем. 11:17; 12:24,46

7 **И броят им, заедно с братята им, обучени в пеенето за ГОСПОДА**[1], **всичките изкусни** *певци,* **беше двеста осемдесет и осем** *души.* (1) 2 Лет. 34:12

8 **И те хвърлиха жребий**[1] **за задълженията** *си,* **малкият както и големият, учителят както и ученикът**[2]. (1) гл. 24:5,31; (2) гл. 26:13

ст. 9-31: ст. 2-4

9 **И първият жребий излезе за Асаф, за** *сина му* **Йосиф; вторият –** *за* **Годолия; той и братята му, и синовете му бяха дванадесет** *души;*

10 **третият –** *за* **Закхур, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*

11 **четвъртият – за Езрий, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*

12 **петият –** *за* **Натания, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*

13 **шестият –** *за* **Вукия, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*

14 **седмият –** *за* **Асарила, синовете му и братята му – дванадесет** *души;*

15 **осмият –** *за* **Исая, синовете му и братята му – дванадесет** *души;*

16 **деветият –** *за* **Матания, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*

17 **десетият –** *за* **Семей, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
18 **единадесетият –** *за* **Азареил, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
19 **дванадесетият – за Асавия, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
20 **тринадесетият –** *за* **Суваил, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
21 **четиринадесетият –** *за* **Матания, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
22 **петнадесетият – за Еримот, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
23 **шестнадесетият – за Анания, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
24 **седемнадесетият – за Йосвекаса, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
25 **осемнадесетият – за Ананий, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
26 **деветнадесетият – за Малотий, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
27 **двадесетият – за Елиата, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
28 **двадесет и първият – за Отир, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
29 **двадесет и вторият – за Гидалтий, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
30 **двадесет и третият – за Маазиот, синовете му и братята му, дванадесет** *души;*
31 **и двадесет и четвъртият – за Ромамтиезер, синовете му и братята му, дванадесет** *души.*

ст. 1-28: гл. 9:14-32

26 За отредите на вратарите[1]: от кореевците: Меселемия, синът на Корей, от синовете на Асаф.
(1) гл. 23:5; 2 Лет. 8:14; Езек. 44:11
2 **И Меселемия имаше синове: Захария, първородният; Едиил, вторият, Зевадия, третият; Ятниил, четвъртият;**
3 **Елам, петият; Йоанан, шестият; Елиоинай, седмият.**
4 **И Овид-Едом имаше синове: Семая, първородният; Йозавад, вторият; Йоах, третият; Сахар, четвъртият; Натанаил, петият;**
5 **Амиил, шестият; Исахар, седмият; Феулатай, осмият; защото Бог го беше благословил[1].**
(1) гл. 13:14; 2 Царе 6:12
6 **И на сина му Семая се родиха синове, които властваха над бащиния си дом, защото бяха силни и храбри мъже.**
7 **Синове на Семая: Офний и Рафаил, и Овид, Елзавад** *и* **братята му, силни мъже, Елиу и Семахия.**
8 **Всички тези от синовете на Овид-Едом, те и синовете им, и братята им, бяха силни мъже, способни за службата, шестдесет и двама** *души* **от Овид-Едом.**
9 **А Меселемия имаше синове и братя, силни мъже, осемнадесет** *души.*
10 **И Оса[1] от синовете на Мерарий имаше синове: Симрий, главата – въпреки че не беше първородният, пак баща му го направи глава;**
(1) гл. 16:38
11 **Хелкия, вторият; Тевалия, третият; Захария, четвъртият. Всички синове и братя на Оса бяха тринадесет** *души.*
12 **Тези отреди на вратарите, според главите на семействата, имаха задължение като братята си да служат в ГОСПОДНИЯ дом[1].**
(1) гл. 9:23-27
13 **И за всяка порта хвърлиха жребий според бащините си домове, малкият, както и големият[1].**
(1) гл. 25:8
14 **И за Селемия жребият падна за изток. И хвърлиха жребий за сина му Захария, мъдър съветник; и неговият жребий излезе за север;**
15 **за Овид-Едом[1] – за юг, а за синовете му –** *за* **склада[2];**
(1) 2 Лет. 25:24; (2) Неем. 12:25
16 **за Суфим и Оса – за запад, при портата Салехет, при пътя, който върви нагоре, стража срещу стража.**
17 **На изток бяха шестима левити** *на*

ден, **на север – четирима на ден, на юг – четирима на ден, и при склада[1] – по двама;**
(1) Неем. 12:25

18 **при Парвар*[1], на запад – четирима на пътя** *и* **двама при Парвар.**
**вероятно:* пристройка на западната страна на храма
(1) 4 Царе 23:11

19 **Това са отредите на вратарите от синовете на кореевците и от синовете на Мерарий.**

20 **А** *от* **левитите Ахия беше над съкровищата на Божия дом и над съкровищата на посветените неща[1].**
(1) гл. 9:28,29; 28:12; Езд. 8:28; Неем. 12:44

21 **Синовете на Ладан, синовете на гирсонеца Ладан, главите на бащините** *домове* **на гирсонеца Ладан, ехиилците[1]:**
(1) гл. 23:8; 29:8

22 **синовете на ехиилците: Зетам и брат му Йоил бяха над съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом.**

23 **От амрамовците, исааровците, хевроновците** *и* **озииловците**

24 **Суваил, синът на Гирсом, син на Мойсей[1], беше надзирател над съкровищата.**
(1) гл. 23:16

25 **А братята му от Елиезер: синът му Равия[1], и негов син – Исая, и негов син – Йорам, и негов син – Зехрий, и негов син – Селомит[1].**
(1) гл. 23:17,18

26 **Този Селомит и братята му бяха над всичките съкровища на посветените неща, които посветиха цар Давид и главите на бащините** *домове,* **хилядниците и стотниците, и военачалниците.**

27 **От войните и от плячката бяха посветили за поддържането на ГОСПОДНИЯ дом[1].**
(1) гл. 18:11; 2 Царе 8:11; 2 Лет. 5:1

28 **И всичко, което бяха посветили гледачът Самуил и Саул, синът на Кис, и Авенир, синът на Нир, и Йоав, синът на Саруя, всичко посветено беше под ръката на Селомит и братята му.**

29 **От исааровците Ханания и синовете му бяха управители и съдии над Израил за външните дела[1].**
(1) гл. 23:4; Втзк. 17:8,9

30 **От хевроновците Асавия[1] и братята му, хиляда и седемстотин силни мъже, бяха надзиратели над Израил отсам Йордан, на запад, за всичките ГОСПОДНИ дела и в служба на царя[2].**
(1) гл. 27:17; (2) 2 Лет. 19:11

31 **От хевроновците Ерия[1] беше глава – от хевроновците, според родословието им, според бащините им** *домове.* **В четиридесетата година на царуването на Давид[2] ги прегледаха и между тях се намериха силни и храбри мъже в Язир-Галаад[3].**
(1) гл. 23:19; (2) гл. 29:27; (3) Иис. Нав. 21:39

32 **И братята му бяха две хиляди и седемстотин силни мъже, глави на бащини** *домове***. И цар Давид ги постави над рувимците и гадците, и половината манасиево племе[1] за всички Божии дела и за делата на царя[2].**
(1) Иис. Нав. 1:12; (2) 2 Лет. 19:11

ст. 1-15: гл. 11:10-47; 2 Царе 23:8-39

27

И *това са* **израилевите синове според преброяването им, главите на бащините** *домове* **и хилядниците, и стотниците[1], и управителите им[2], които служеха на царя във всички дела на отредите, които всеки месец встъпваха** *в служба* **и излизаха** *от служба,* **през всичките месеци на годината[3]. Всеки отред беше от двадесет и четири хиляди души.**
(1) 1 Царе 8:12; (2) Иис. Нав. 23:2; 2 Лет. 1:2; (3) 3 Царе 4:7

2 **Над първия отред, за първия месец, беше Ясовеам, синът на Завдиил; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*

3 **Той беше от синовете на Фарес, глава на всички военачалници за първия месец.**

4 **И над отреда за втория месец беше ахохецът Додай; а началник на неговия отред беше Макелот; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*

5 **Третият военачалник, за третия месец, беше Ваная, синът на свещеника Йодая[1];** *той беше* **глава; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
(1) ст. 34; гл. 12:27; 3 Царе 2:35

6 **Този е Ваная, който беше силният**

между тридесетте, и над тридесетте; и в неговия отред беше синът му Амизавад.
7 **Четвъртият, за четвъртия месец, беше Асаил, братът на Йоав**[1]**, а след него – синът му Зевадия; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.* (1) 2 Царе 2:18
8 **Петият, за петия месец, беше началникът Самот, езраецът; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
9 **Шестият, за шестия месец, беше текоецът Ирас, синът на Екис; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
10 **Седмият, за седмия месец, беше фелонецът Хелис, от синовете на Ефрем; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
11 **Осмият, за осмия месец, беше хусатецът Сивехай**[1]**, от заровците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.* (1) гл. 20:4
12 **Деветият, за деветия месец, беше анатотецът Авиезер, от вениаминците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
13 **Десетият, за десетия месец, беше нетофатецът Маарий, от заровците; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
14 **Единадесетият, за единадесетия месец, беше пиратонецът Ваная от синовете на Ефрем; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
15 **Дванадесетият, за дванадесетия месец, беше нетофатецът Хелдай, от Готониил**[1]**; и в неговия отред бяха двадесет и четири хиляди** *души.*
(1) Иис. Нав. 15:17

ст. 16-22: Бит. 35:23-26; Чис. 1:5-16

16 **А над израилевите племена** *бяха:* **първенец на рувимците беше Елиезер, синът на Зехрий; на симеонците – Сафатия, синът на Мааха;**
17 **на Леви – Асавия**[1]**, синът на Кемуил; на Аарон – Садок**[2]**;**
(1) гл. 26:30; (2) гл. 6:53; 12:28
18 **на Юда – Елиу, от братята на Давид**[1]**; на Исахар – Амрий, синът на Михаил;** (1) гл. 2:13
19 **на Завулон – Исмая, синът на Авдия; на Нефталим – Еримот, синът на Азриил;**
20 **на синовете на Ефрем – Осия, синът на Азазия; на половината манасиево племе – Йоил, синът на Федая;**
21 **на** *другата* **половина на Манасия в Галаад – Идо, синът на Захария; на Вениамин – Ясиил, синът на Авенир;**
22 **на Дан – Азареил, синът на Ероам. Тези бяха началници на израилевите племена.**
23 **А Давид не преброи онези, които бяха на двадесет години и по-малко**[1]**; защото ГОСПОД беше казал, че ще умножава Израил както небесните звезди**[2]**.** (1) 2 Царе 24:1-9; (2) Бит. 22:17
24 **Йоав, синът на Саруя, беше започнал да брои, но не беше завършил, защото поради това** *преброяване* **дойде гняв над Израил**[1]**. И така, броят не се вписа в записите в летописите на цар Давид**[2]**.**
(1) 2 Царе 24:1-9; (2) гл. 21:5-7; 2 Царе 24:15
25 **И над съкровищата на царя беше Азмавет**[1]**, синът на Адиил; над запасите на полето, в градовете и в селата и на крепостите – Йонатан, синът на Озия;** (1) 2 Царе 23:31
26 **а над полските работници, които обработваха земята – Езрий, синът на Хелув;**
27 **а над лозята – раматецът Семей; над плода от лозята**[1]**,** *събиран* **в избите за вино – сифматецът**[2] **Завдий;**
(1) 2 Лет. 26:10; Екл. 2:4; (2) Чис. 34:10; 1 Царе 30:28
28 **а над маслините и черниците, които бяха в низината – гедиротецът**[1] **Вааланан; а над складовете за** *маслинено* **масло – Йоас;** (1) Иис. Нав. 15:36,41
29 **а над говедата, които пасяха в Сарон**[1] **– саронецът Ситрай; а над говедата, които бяха в долините**[2] **– Сафат, синът на Адлай;**
(1) гл. 5:16; Ис. 35:2; 65:10; (2) Втзк. 1:7; 2 Лет. 26:10
30 **а над камилите – исмаилецът Овил;**

а над магариците – меронотецът[1] Ядая; (1) Неем. 3:7

31 **и над дребния добитък[1] – агарянинът[2] Язиз. Всички тези бяха настойници на имота на цар Давид.**
(1) Екл. 2:7; (2) гл. 5:19

32 **А Йонатан[1], чичото на Давид, беше съветник; той беше разумен човек и книжник. А Ехиил, синът на Ахмоний, беше с царските синове.**
(1) гл. 20:7; 2 Царе 13:3

33 **И Ахитофел беше съветник на царя[1]; а архиецът Хусай беше приятел* на царя[2];** *т.е. съветник
(1) 2 Царе 15:12; (2) 2 Царе 15:37

34 **а след Ахитофел** *съветници бяха* **Йодая[1], синът на Ваная и Авиатар[2]. А Йоав беше военачалник на царя[3].**
(1) ст. 5; (2) 3 Царе 1:7; (3) гл. 11:6; 18:15

28 **Тогава Давид събра в Ерусалим всичките началници на Израил[1], началниците на племената[2], началниците на отредите, които служеха на царя[3], и хилядниците, и стотниците и настойниците на всичките имоти и притежания на царя[4] и на синовете му, както и скопците му, и силните му мъже, всичките силни и храбри мъже[5].**
(1) гл. 23:2; (2) гл. 27:16-22; (3) гл. 27:1-15; (4) гл. 27:25-31; 29:1,6; (5) гл. 11:10-47
ст. 2-7: гл. 17:1-14; 22:7-10; 2 Царе 7:1-16

2 **И цар Давид се изправи на краката си и каза: Чуйте ме, братя мои и мой народе. Аз имах на сърце да построя дом за почивка[1] на ковчега на ГОСПОДНИЯ завет[2] и за подножието на нашия Бог[3]; и съм направил приготовление за строежа.**
(1) 3 Царе 8:17; (2) Пс. 132:2-5; (3) Пс. 99:5; 110:1; Ис. 66:1; Плач 2:1; Езек. 43:7

3 **Но Бог ми каза: Ти няма да построиш дом на Името Ми[1], защото си военен мъж и си пролял** *много* **кръв.**
(1) 2 Царе 7:5; 2 Лет. 6:9

4 **А ГОСПОД, Израилевият Бог, избра мен от целия ми бащин дом[1], за да бъда цар над Израил до века; защото избра Юда за вожд, а от юдовия дом – дома на баща ми, и между синовете на баща ми благоволи в мен да ме направи цар над целия Израил[2].**
(1) гл. 5:2; Пс. 78:68; 89:3; (2) 2 Царе 5:3

5 **А от всичките ми синове – защото ГОСПОД ми е дал много синове[1] – Той избра сина ми Соломон да седи на престола на ГОСПОДНОТО царство над Израил[2].**
(1) гл. 3:1-9; (2) гл. 23:1; 29:1,23; Втзк. 17:15; 2 Лет. 1:9

6 **И Той ми каза: Синът ти Соломон, той ще построи дома Ми и дворовете Ми[1], защото го избрах да Ми бъде син, и Аз ще му бъда Отец.**
(1) 3 Царе 8:20

7 **И Аз ще утвърдя царството му до века, ако постоянства да изпълнява заповедите Ми и правилата Ми[1], както днес.** (1) гл. 22:13; 3 Царе 3:14

8 **И сега** *ви казвам* **пред очите на целия Израил, ГОСПОДНОТО събрание, и пред ушите на нашия Бог: Пазете и търсете всички заповеди на ГОСПОДА, своя Бог[1], за да притежавате тази добра земя и да я оставите в наследство на синовете си след себе си до века[2].** (1) Изх. 23:13; Втзк. 27:1; (2) Втзк. 5:33; Иис. Нав. 24:20; Езд. 9:12

9 **И ти, сине мой, Соломоне, познай Бога[1] на баща си и Му служи с неразделено сърце и с доброволна душа[2], защото ГОСПОД изпитва всички сърца[3] и знае всички стремежи на мислите[4]. Ако Го търсиш, ще Го намериш[5]; но ако Го оставиш, ще те отхвърли вечно[6].** (1) Ер. 22:16; (2) гл. 29:19; Втзк. 10:12; 3 Царе 8:61; (3) гл. 29:17; Пс. 7:9; 17:3; Ер. 11:20; (4) 3 Царе 8:39; Езек. 11:5; Лк. 5:22; (5) Ер. 29:13,14; Мт. 7:7; (6) 2 Лет. 12:5; Езд. 8:22; Пр. 4:4; Евр. 6:4-6

10 **Внимавай сега, защото ГОСПОД те избра да** *Му* **построиш дом за светилище. Бъди силен и действай[1]!**
(1) ст. 20; гл. 22:13,16; 3 Царе 2:2

11 **И Давид даде на сина си Соломон плана[1] на преддверната зала** *на храма* **и на сградите му, и на съкровищниците му, и на горните му стаи, и на вътрешните му стаи[2], и на мястото на умилостивилището,**
(1) Изх. 25:9; 2 Лет. 3:3; (2) 3 Царе 6:5; 2 Лет. 3:9

12 **и плана на всичко, което прие чрез Духа[1]: за дворовете на ГОСПОДНИЯ дом и за всичките околни стаи[2], за съ-**

кровищниците на Божия дом и за съ-
кровищниците на посветените неща[3];
(1) ст. 19; (2) Ер. 35:2; (3) гл. 26:20; 3 Царе 7:51
13 и за отредите на свещениците и ле-
витите, и за всяка работа по службата
в ГОСПОДНИЯ дом; и за всички вещи
за службата в ГОСПОДНИЯ дом;
ст. 14-19: 2 Лет. 4:7-5:1
14 за златото според теглото на злато-
то на всички вещи за всяка служба; за
всички сребърни вещи според теглото
им, за всички вещи за всяка служба;
15 и теглото на златните светилници и
на златните им светила според теглото
на всеки светилник и на светилата му;
и за сребърните светилници според
теглото на светилника и на светилата
му, според употребата на всеки све-
тилник;
16 и за теглото на златото за масите за
присъствените *хлябове,* за всяка маса;
и за среброто за сребърните маси;
17 и за вилиците, за легените и за
поливалниците от чисто злато, и за
златните чаши според теглото на всяка
чаша, и за сребърните чаши според
теглото на всяка чаша;
18 и за кадилния олтар от пречистено
злато според теглото *му;* и плана за
колесницата на херувимите от злато,
които простират *криле* и покриват ков-
чега на ГОСПОДНИЯ завет.
19 Всичко това, *каза Давид,* Той *ме* нау-
чи чрез писание – чрез това, че ръката
на ГОСПОДА беше над мен[1] – всички
дела на плана.
(1) ст. 12; Изх. 26:30
20 И Давид каза на сина си Соломон:
Бъди силен и смел и действай[1]! Не се
бой и не се страхувай[2], защото ГОС-
ПОД Бог, моят Бог, е с теб[3]. Той няма
да те остави и няма да те напусне[4], до-
като цялото дело за службата на ГОС-
ПОДНИЯ дом не бъде завършено[5].
(1) ст. 10; Езд. 10:4; (2) Иис. Нав. 1:9; (3) Аг. 1:13;
(4) Втзк. 31:6; Евр. 13:5; (5) 3 Царе 6:38
21 И ето ги отредите на свещениците
и левитите за цялата служба на Божия
дом[1]; и във всяка работа с теб ще
бъдат *хора,* усърдни и умели за всяка
служба[2]; и началниците и целият народ
са изцяло *с теб да изпълняват* твоите
заповеди.
(1) гл. 24; 25; 26; (2) Изх. 36:1,2

ст. 1-5: гл. 22:2-5
29 Тогава цар Давид каза на цялото
събрание[1]: Синът ми Соломон, един-
ственият, когото Бог избра[2], е още
млад и нежен, а делото е голямо, за-
щото този дворец не е за човек, а за
ГОСПОДА, Бога.
(1) гл. 28:1; (2) гл. 28:5
2 И аз приготвих с всичката си сила
за дома на моя Бог[1] златото за злат-
ните *вещи* и среброто за сребърните,
и бронза за бронзовите, желязото за
железните и дървото за дървените
вещи, и ониксови камъни[2] и камъни
за влагане, цветни и шарени камъни и
всякакви скъпоценни камъни[3], и голя-
мо количество мрамор.
(1) гл. 22:14,16; 2 Кор. 8:3,4; (2) Изх. 28:9; (3) 2 Лет. 3:6
3 Освен това, понеже благоволих в
дома на моя Бог, дадох частното си
притежание на злато и сребро за дома
на моя Бог, освен всичко онова, което
приготвих за дома на светилището:
4 три хиляди таланта злато от офир-
ското злато[1] и седем хиляди таланта
пречистено сребро за обличане на сте-
ните на сградите,
(1) 3 Царе 9:28
5 злато за златните *вещи,* и сребро за
сребърните *вещи,* и за всяка художест-
вена работа. И така, кой ще направи
днес доброволен принос за ГОСПО-
ДА[1]?
(1) Изх. 25:2
6 Тогава началниците на бащините
домове и началниците на израилевите
племена, и хилядниците, и стотниците,
и настойниците на делата на царя[1] по-
казаха усърдие[2];
(1) гл. 28:1; (2) 2 Лет. 35:8
7 и дадоха за работата на Божия дом
пет хиляди таланта злато и десет хи-
ляди драхми, и десет хиляди таланта
сребро[1], и осемнадесет хиляди таланта
бронз, и сто хиляди таланта желязо.
(1) Езд. 2:69
8 И у когото се намираха *скъпоценни*
камъни, ги дадоха за съкровището на

ГОСПОДНИЯ дом[1] в ръката на гирсонеца Ехиил[2]. (1) Изх. 35:21; (2) гл. 26:21
9 **И народът се зарадва на тяхната готовност, понеже с цяло сърце показаха усърдие за ГОСПОДА[1]; и цар Давид също се зарадва с голяма радост[2].**
(1) 4 Царе 12:4; Езд. 1:6; 2 Кор. 9:7; (2) 2 Лет. 24:10; Фил. 4:10
10 **И Давид прослави ГОСПОДА[1] пред цялото събрание и Давид каза: Благословен си, ГОСПОДИ, Боже на нашия баща Израил[2], от века и до века[3]!**
(1) 3 Царе 8:15; 2 Лет. 31:8; Неем. 8:6; Пс. 22:25; (2) Бит. 33:20; Езд. 7:27; (3) Дан. 2:20
11 **Твое, ГОСПОДИ, е величието и силата, и славата, и непоклатимостта, и великолепието[1], защото всичко на небето и на земята е Твое[2]! Твое, ГОСПОДИ, е царството[3] и Ти си извисен като глава над всичко[4].**
(1) 1 Тим. 1:17; Откр. 5:12,13; (2) Бит. 14:19; Иис. Нав. 3:11,13; Неем. 9:5,6; (3) Пс. 10:16; Ер. 10:10; 1 Тим. 1:17; (4) Пс. 57:5; 103:19
12 **Богатства и слава са от Теб[1] и Ти владееш над всичко[2]; в Твоята ръка са власт и сила[3] и в Твоята ръка е да възвеличаваш и укрепяваш всичко[4].**
(1) Втзк. 8:18; 1 Царе 2:7; (2) Пс. 103:19; (3) Пс. 62:11; (4) 2 Лет. 20:6
13 **И сега, Боже наш, ние Ти благодарим и хвалим славното Ти Име[1].**
(1) Втзк. 32:3; Пс. 145:1-6; Дан. 4:37
14 **Защото кой съм аз[1] и кой е народът ми, че да можем да покажем такава щедрост? Защото всичко е от Теб и от Твоята ръка Ти даваме[2].**
(1) гл. 17:16; Изх. 3:11; 2 Царе 7:18; 2 Лет. 2:6; (2) Втзк. 16:10,17
15 **Защото сме чужденци пред Теб и пришълци, както всичките ни бащи[1]; като сянка са земните ни дни[2] и няма надежда[3].** (1) Бит. 23:4; 47:9; Евр. 11:13; (2) Йов 8:9; Екл. 6:12; (3) Йов 14:10; Евр. 9:27
16 **ГОСПОДИ, Боже наш, цялото това количество, което сме приготвили, за да Ти построим дом за святото Ти Име, е от Твоята ръка и всичко е Твое.**
17 **И зная, Боже мой, че Ти изпитваш сърцето[1] и благоволяваш в искреността[2]. С искреността на сърцето си аз принесох доброволно всичко това; и сега с радост видях, че Твоят народ, който присъства тук, Ти принесе доброволно[3].**
(1) гл. 28:9; 2 Лет. 6:30; 1 Сол. 2:4; (2) Пс. 51:6; (3) ст. 9
18 **ГОСПОДИ, Боже на бащите ни Авраам, Исаак и Израил[1], опази това до века като стремеж на мислите на сърцето на народа Си[2] и насочи сърцето им към Себе Си[3]!**
(1) Изх. 3:15; 2 Лет. 30:6; (2) Втзк. 5:29; (3) 2 Сол. 3:5
19 **И дай на сина ми Соломон неразделено сърце[1] да пази заповедите Ти, свидетелствата Ти и наредбите Ти, и да върши всичко, и да построи двореца, който аз подготвих!** (1) гл. 28:9
20 **И Давид каза на цялото събрание: Прославете сега ГОСПОДА, своя Бог[1]! И цялото събрание прослави ГОСПОДА[2], Бога на бащите си, и се наведоха и се поклониха на ГОСПОДА и на царя.** (1) Неем. 9:5; Пс. 135:19; (2) Неем. 8:6
21 **И на следващия ден принесоха жертви на ГОСПОДА и принесоха всеизгаряния на ГОСПОДА: хиляда юнеца, хиляда овена и хиляда агнета с възлиянията им, и голямо количество жертви за целия Израил.**
22 **И в онзи ден ядоха и пиха пред ГОСПОДА с голяма радост[1]. И за втори път прогласиха Давидовия син Соломон за цар[2], и го помазаха на ГОСПОДА за княз[3], а Садок – за свещеник.**
(1) гл. 12:39; Изх. 18:12; Втзк. 12:7; Неем. 8:12; (2) гл. 23:1; (3) 3 Царе 1:39
23 **И Соломон седна на ГОСПОДНИЯ престол[1] като цар вместо баща си Давид[2] и успяваше; и целият Израил му се подчиняваше[3].**
(1) 4 Царе 11:19; 2 Лет. 9:8; 23:20; (2) гл. 28:5; 3 Царе 1:30,35,46; 2 Лет. 1:8; Пр. 1:1; (3) Втзк. 34:9; 2 Лет. 9:30
24 **И всичките началници и силните мъже, а също и всичките синове на цар Давид се покориха на цар Соломон.**
25 **И ГОСПОД възвеличи Соломон извънредно много пред целия Израил[1] и му даде такова царско величие, каквото не беше имал никой цар в Израил преди него[2].** (1) Иис. Нав. 4:14; 2 Лет. 1:1; (2) 3 Царе 1:37; 3:12,13; Екл. 2:9

26 **Така Давид, синът на Есей, царува
над целия Израил.**
27 **И времето, през което царува над
Израил, беше четиридесет години**[1]**: се-
дем години царува в Хеврон**[2] **и триде-
сет и три** *години* **царува в Ерусалим.**

(1) гл. 26:31; (2) гл. 3:4

28 **И той умря в честита старост**[1]**, сит
на дни**[2]**, богатство и слава**[3]**. А вместо
него се възцари синът му Соломон**[4]**.**

(1) Деян. 13:36; (2) гл. 23:1; (3) 2 Лет. 32:27,29; (4) ст. 23

29 **А делата на цар Давид, първите и
последните**[1]**, ето, записани са в Книга-
та на гледача Самуил**[2] **и в Книгата на
пророк Натан**[3]**, и в Книгата на гледача
Гад**[4]**,**

(1) 2 Лет. 12:15; (2) гл. 9:22; 1 Царе 9:9; (3) 2 Царе 7:2; 2 Лет. 9:29; (4) гл. 21:9

30 **заедно с цялото му управление и
могъществото му, и времената, които
преминаха над него и над Израил, и
над всичките земни царства.**

Втората книга на

ЛЕТОПИСИТЕ

1 **И Соломон, синът на Давид, се
укрепи в царството си[1]. И ГОСПОД,
неговият Бог, беше с него[2] и го възве-
личи извънредно много[3].** (1) 3 Царе 2:12,46;
1 Лет. 29:23,24; (2) Бит. 39:2; 1 Лет. 22:11;
(3) гл. 32:23; Иис. Нав. 3:7; 1 Лет. 29:25

ст. 2-13: 3 Царе 3:4-15

2 **И Соломон говори на целия Израил,
на хилядниците и на стотниците, на
съдиите и на всичките първенци от
целия Израил, на началниците на ба-
щините** *домове*[1]. (1) 1 Лет. 27:1
3 **И те, Соломон и цялото събрание с
него, отидоха на височината, която е в
Гаваон[1], защото там беше Божият ша-
тър за срещане, който ГОСПОДНИЯТ
слуга Мойсей[2] беше направил в пусти-
нята.** (1) Иис. Нав. 9:3; (2) Втзк. 34:5
4 **А Давид беше пренесъл Божия ков-
чег от Кириат-Иарим на** *мястото*, **кое-
то Давид му беше приготвил[1] – защото
му беше разпънал шатър в Ерусалим[2].**
(1) 1 Лет. 15:3; (2) 1 Лет. 15:1
5 **И бронзовият олтар, който Веселе-
ил, синът на Урий, син на Ор, беше
направил[1], беше там пред ГОСПОДНА-
ТА скиния. И Соломон и събранието го
потърсиха** *там*. (1) Изх. 31:2; 38:1-7
6 **И Соломон принесе жертва там пред
ГОСПОДА на бронзовия олтар[1], който
беше пред шатъра за срещане, и при-
несе на него хиляда всеизгаряния.**
(1) гл. 8:12
7 **В онази нощ Бог се яви на Соломон
и му каза: Искай какво да ти дам!**
8 **А Соломон каза на Бога: Ти си ока-
зал голяма милост на баща ми Давид[1]
и Ти си ме поставил за цар вместо
него[2].** (1) 1 Лет. 17:16; (2) 1 Лет. 29:23
9 **И сега, ГОСПОДИ Боже, нека се ут-
върди Твоето обещание към баща ми
Давид[1]; защото Ти ме направи цар над
народ, многоброен като земния прах[2].**
(1) 1 Лет. 17:23; 28:5; (2) Бит. 13:16
10 **Дай ми сега мъдрост и разум[1], за
да излизам и да влизам пред този на-
род[2]; защото кой може да съди този
Твой голям народ?**
(1) Пр. 4:7; Як. 1:5; (2) Чис. 27:17
11 **И Бог каза на Соломон: Понеже
това ти беше на сърце и не поиска
богатство, имоти и слава, нито живота
на онези, които те мразят, нито поиска
много дни, а поиска за себе си мъд-
рост и разум, за да съдиш народа Ми[1],
над който те направих цар,** (1) Пр. 8:15
12 **дават ти се мъдрост и разум[1]. При
това ще ти дам и богатство, и имоти,
и слава, каквито не са имали царете,
които са били преди теб, нито ще има
някой след теб[2].** (1) 3 Царе 10:24; (2) гл. 9:22
13 **Тогава Соломон се върна в Еруса-
лим от височината, която е в Гаваон
от** *мястото* **пред шатъра за срещане.
И той царуваше над Израил[1].**
(1) 3 Царе 4:1

ст. 14-17: 3 Царе 10:26-29

14 **И Соломон събра колесници и кон-
ници[1] и имаше хиляда и четиристотин
колесници и дванадесет хиляди конни-**

ци, и ги настани по градовете за колесниците и при царя в Ерусалим[2].
(1) 3 Царе 4:26; (2) гл. 8:6; 9:25

15 И царят направи среброто и златото в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината[1]. (1) гл. 9:27

16 И от Египет докарваха коне за Соломон; кервани от царски търговци ги купуваха на стада за *определена* цена.

17 И една колесница, която се изнасяше и докарваше от Египет, се *купуваше* за шестстотин сребърни *сикъла,* а един кон – за сто и петдесет. И така се изнасяха *и* за всичките хетейски царе и за арамейските царе чрез ръката *на търговците*[1]. (1) гл. 9:28

гл. 2: 3 Царе 5:1-18

2 И Соломон реши да построи дом за ГОСПОДНОТО Име и царска къща за себе си[1]. (1) 3 Царе 7:1

2 Соломон изброи седемдесет хиляди мъже за носачи, осемдесет хиляди за каменоделци в планините и три хиляди и шестстотин за надзиратели над тях.

3 И Соломон изпрати до Хирам, царя на Тир, да кажат: Както си правил на баща ми Давид и си му пращал кедри, за да си построи къща, в която да живее[1], *направи и на мен!* (1) 1 Лет. 14:1

4 Ето, аз ще построя дом за Името на ГОСПОДА, моя Бог, за да Му го посветя, за да се кади пред Него благоуханен тамян[1] и *да се приготвят* постоянните присъствени *хлябове*[2], и *да се принасят* всеизгарянията сутрин и вечер[3], и в съботите, и на новолунията, и на празниците на ГОСПОДА, нашия Бог[4]. Това е наложено на Израил до века[5].
(1) гл. 13:11; Изх. 30:7; (2) гл. 4:19; 13:11; Изх. 25:30; (3) Изх. 29:38,39; Езд. 6:3; (4) гл. 8:13; Лев. 23:2; Чис. 28:9,11; (5) гл. 24:14; Неем. 10:33

5 А домът, който строя, е голям[1], защото нашият Бог е по-велик от всички богове[2]. (1) 1 Лет. 22:5; (2) Пс. 86:8; 96:4

6 Но кой може да Му построи дом[1]? Защото небесата и небесата на небесата[2] не могат да Го поберат[3]. И кой съм аз[4], че да Му построя дом, освен само за да кадя пред Него[5]?
(1) Ис. 66:1; (2) Пс. 148:4; (3) гл. 6:18; 3 Царе 8:27; (4) 1 Лет. 29:14; (5) гл. 29:11; Лк. 1:9,10

7 Затова, изпрати ми сега човек, който умее да работи със злато и сребро, и с бронз, и с желязо, и с мораво, и с червено, и със синьо и който знае да прави резба[1], *да работи* с умелите хора, които са с мен в Юда и в Ерусалим, които баща ми Давид е подготвил[2].
(1) 3 Царе 7:13,14; (2) 1 Лет. 22:15

8 Изпрати ми и кедров, кипарисов и алмугов дървен материал[1] от Ливан[2] – защото зная, че твоите слуги умеят да секат дървета в Ливан – и ето, моите слуги ще бъдат с твоите слуги,
(1) 3 Царе 10:11; (2) Езек. 27:5

9 за да ми приготвят *голямо* количество дървен материал; защото домът, който ще строя, ще бъде голям и чудесен[1]. (1) 1 Лет. 22:5

10 И ето, ще дам на твоите слуги, дървосекачите, които секат дърветата, двадесет хиляди кора чукано жито, двадесет хиляди кора ечемик, двадесет хиляди вати вино и двадесет хиляди вати *маслинено* масло.

11 Тогава тирският цар Хирам отговори в писмо и го изпрати на Соломон: Понеже ГОСПОД люби народа Си, затова те е поставил за цар над него[1].
(1) гл. 9:8; 1 Лет. 14:2

12 И Хирам каза: Благословен да бъде ГОСПОД, Израилевият Бог, който е създал небето и земята[1], че е дал на цар Давид мъдър син, *надарен* с ум и разум, който да построи дом на ГОСПОДА и царска къща! (1) Бит. 1:1

13 И сега, изпращам *ти* човек умел и разумен, Хирам-Ави,

14 син на една жена от дъщерите на Дан, а баща му е тирянин. Той знае да работи със злато и сребро, с бронз, с желязо, с камъни и с дърво, с мораво, със синьо и с висон, и с червено, а също и да прави всякакви резби и да изработва всякакъв план, който му се даде, заедно с твоите умели хора и с

умелите хора на господаря ми, баща
ти Давид.
15 **И сега, нека господарят ми изпра-**
ти на слугите си житото и ечемика,
маслиненото **масло и виното, за които**
говори.
16 **А ние ще насечем дърветата от**
Ливан[1]**, колкото са ти необходими, и**
ще ти ги докараме на салове по море
до Йопия[2]**, а ти ще ги превозиш до**
Ерусалим.

(1) Ис. 60:13; (2) Иис. Нав. 19:46; Езд. 3:7; Йона 1:3

17 **И Соломон преброи всички чуж-**
денци, които бяха в израилевата земя[1]**,**
след преброяването, което беше на-
правил баща му Давид[2]**, и се намериха**
сто петдесет и три хиляди и шестсто-
тин *души.*

(1) гл. 8:7,8; 30:25; (2) Иис. Нав. 9:27; 1 Лет. 22:2

18 **И той направи седемдесет хиляди**
от тях носачи и осемдесет хиляди ка-
меноделци в планините, и три хиляди и
шестстотин надзиратели над работата
на народа.

ст. 1-14: 3 Царе 6

3 И Соломон започна да строи ГОС-
ПОДНИЯ дом в Ерусалим, на хълма
Мория[1]**, където** *ГОСПОД* **се яви на**
баща му Давид, на мястото, което
Давид беше приготвил на хармана на
евусееца Орна[2]**.**

(1) Бит. 22:2; (2) 2 Царе 24:16,18; 1 Лет. 21:18; 22:1

2 **Той започна да строи във втория**
месец, на втория *ден,* **на четвъртата**
година от царуването си.
3 **А ето основата, която Соломон по-**
ложи за строежа на Божия дом[1]**: дъл-**
жината в лакти, според старата мярка,
беше шестдесет лакътя, и ширината –
двадесет лакътя.

(1) 1 Лет. 28:11,12

4 **Преддверната зала**[1] **която беше по**
дължина пред ширината на дома, *беше*
двадесет лакътя, а височината – сто и
двадесет. И той ги обкова отвътре с
чисто злато.

(1) гл. 29:17

5 **А голямата зала* облече с елхово**
дърво и го обкова с добро злато; и
извая по него палми и верижки.

**букв.:* големия дом, *т.е.* Святото място

6 **И украси дома със скъпоценни ка-**
мъни за красота[1]**. А златото беше фа-**
руимско злато.

(1) 1 Лет. 29:2-5,8

7 **И обкова със злато дома, гредите,**
праговете, стените и вратите му, а по
стените извая херувими.
8 **И направи дома на Пресвятото.**
Дължината му беше пред ширината на
дома – двадесет лакътя, и ширината
му – двадесет лакътя. И го обкова с
шестстотин таланта добро злато.
9 **А теглото на гвоздеите беше пет-**
десет сикъла злато. Обкова и горните
стаи[1] **със злато.**

(1) 1 Лет. 28:11

10 **И в дома на Пресвятото направи**
два херувима ваяна изработка и ги об-
кова със злато[1]**.**

(1) Изх. 25:18

11 **А крилете на херувимите бяха дъл-**
ги *общо* **двадесет лакътя. Крилото на**
единия *беше* **пет лакътя** *и* **докосваше**
стената на дома; другото крило *беше*
пет лакътя *и* **докосваше крилото на**
другия херувим[1]**;**

(1) Езек. 1:9

12 **и крилото на другия херувим** *беше*
пет лакътя *и* **докосваше стената на**
дома; и другото крило *беше* **пет ла-**
кътя *и* **опираше в крилото на първия**
херувим.
13 **Крилете на тези херувими се прос-**
тираха двадесет лакътя. А те стояха
на краката си и лицата им *гледаха* **към**
дома.
14 **И направи завесата от синьо и мо-**
раво, и червено, и висон, и изработи
по нея херувими[1]**.**

(1) Изх. 26:31; Мт. 27:51

ст. 15-17: 3 Царе 7:15-20

15 **Направи пред дома и два стъл-**
ба[1]**, високи тридесет и пет лакътя, а**
капителът на върха им *беше висок* **пет**
лакътя.

(1) 1 Лет. 18:8

16 **Направи и верижки на вътрешната**
зала*, и ги сложи на върха на стълбо-
вете; и направи сто нара и ги окачи
на верижките[1]**.**

**т.е.* Пресвятото място, *букв.:* мястото за говорене; (1) гл. 4:12,13

17 **И изправи стълбовете пред хра-**
ма, единият отдясно, а другият отля-
во. И нарече десния Яхин*, а левия –
Воаз.**

*Той ще утвърди **В него е силата

**4 Направи и бронзов олтар[1]; дължи-
ната му беше двадесет лакътя и шири-
ната му – двадесет лакътя, и височи-
ната му – десет лакътя.** (1) гл. 7:7; 8:12; 15:8;
Изх. 27:1,2; 3 Царе 8:64; 4 Царе 16:14; Езек. 43:13
ст. 2-6: 3 Царе 7:23-39
2 **Направи и леяното море[1], десет ла-
кътя от** *единия* **му ръб до** *другия* **му
ръб, с кръгла форма. Височината му
беше пет лакътя и връв от тридесет
лакътя измерваше обиколката му.**
(1) Изх. 38:8
3 **И под него имаше подобие на гове-
да, които го обикаляха отвсякъде, по
десет на лакът, и обхващаха морето
отвсякъде. Говедата бяха на два реда,
изляни заедно с него.**
4 **То стоеше на дванадесет говеда: три
обърнати на север, три обърнати на
запад, три обърнати на юг и три обър-
нати на изток. Морето беше отгоре
върху тях и всичките им задни части
бяха** *обърнати* **навътре.**
5 **Дебелината му беше една длан, а
ръбът му беше изработен като ръб на
чаша,** *като* **цвят на крем. Когато беше
пълно, събираше три хиляди вати.**
6 **Направи и десет умивалника и по-
стави пет отдясно и пет отляво, за
да мият в тях. Там миеха това, което
беше за всеизгаряне[1], а морето беше,
за да се мият в него свещениците[2].**
(1) Лев. 1:9,13; (2) Изх. 30:18-21
гл. 4:7-5:1: 3 Царе 7:40-51; 1 Лет. 28:14-19
7 **Направи и десетте златни светилни-
ка според правилото за тях[1] и ги сложи
в храма – пет отдясно и пет отляво.**
(1) Изх. 25:31-40
8 **Направи и десет маси и ги сложи
в храма – пет отдясно и пет отляво.
Направи и сто златни легена[1].** (1) Ер. 52:19
9 **Направи и двора за свещениците[1],
и големия двор[2], и врати за двора, и
покри вратите им с бронз.** (1) 3 Царе 6:36;
(2) Изх. 27:9; 3 Царе 7:12; 4 Царе 21:5; Езек. 42:15
10 **И постави морето от дясната стра-
на** *на дома*, **на изток, към юг[1].**
(1) 3 Царе 7:39
11 **Хирам направи котлите, лопатите и
легените. Така Хирам свърши работата
по нещата, които направи на цар Со-
ломон за Божия дом:**
12 **двата стълба, кръглите капители,
които бяха на върха на двата стъл-
ба, двете мрежи, за да покриват двата
кръгли капитела, които бяха на върха
на стълбовете;**
13 **и четиристотинте нара за двете
мрежи –** *по* **два реда нарове за всяка
мрежа, за да покриват двата кръгли
капитела, които бяха на върховете на
стълбовете[1].** (1) гл. 3:16; 3 Царе 7:21,22
14 **Направи и стойките, направи и
умивалниците върху стойките,**
15 **едното море и дванадесетте говеда
под него,**
16 **и котлите, и лопатите, и вилиците.
Всичките им вещи Хирам-Авив напра-
ви на цар Соломон за ГОСПОДНИЯ
дом от полиран бронз[1].**
(1) Изх. 38:3; 1 Лет. 18:8
17 **Царят ги изля на Йорданското поле
в глинената земя между Сокхот и Се-
редата.**
18 **И Соломон направи всички тези
вещи – толкова много, че теглото на
бронза не можеше да се установи.**
19 **Така Соломон направи всичките
вещи, които бяха за Божия дом[1]: и
златния олтар, и масите, на които** *се
полагаха* **присъствените хлябове,** (1) гл. 2:4
20 **и светилниците със светилата им
от чисто злато[1], за да горят пред вът-
решната зала според правилото;**
(1) гл. 13:11
21 **и цветята, светилата и щипците от
злато, от най-чисто злато;**
22 **и ножовете, легените, тамянниците
и кадилниците от чисто злато; и вхо-
да на дома, вътрешните му врати към
пресвятото място, и вратите на дома,
на храма, от злато[1].** (1) 3 Царе 6:31-35

**5 Така беше завършена цялата рабо-
та, която Соломон извърши за ГОС-
ПОДНИЯ дом[1]. И Соломон внесе не-
щата, посветени от баща му Давид,
среброто, златото и всичките вещи,** *и*

ги сложи в съкровищниците на Божия дом[2]. (1) Деян. 7:47; (2) 1 Лет. 26:27

ст. 2-14: 3 Царе 8:1-11

2 **Тогава Соломон събра в Ерусалим старейшините на Израил и всичките глави на племената, първенците на бащините** *домове* **на израилевите синове, за да пренесат ковчега на ГОСПОДНИЯ завет от Давидовия град, който е Сион[1].** (1) 1 Лет. 15:3

3 **И всичките израилеви мъже се събраха пред царя на празника[1], който е** *в* **седмия месец.** (1) гл. 7:8

4 **Дойдоха всичките старейшини на Израил и левитите вдигнаха ковчега,**

5 **и пренесоха ковчега и шатъра за срещане, и всичките свети принадлежности, които бяха в шатъра; свещениците** *и* **левитите ги пренесоха.**

6 **И цар Соломон и цялото израилево общество, което се беше събрало при него пред ковчега, жертваха овце и говеда, които поради множеството** *си* **не можеха да се пресметнат или изброят.**

7 **И свещениците донесоха ковчега на ГОСПОДНИЯ завет на мястото му[1], във вътрешната зала на дома, в Пресвятото място, под крилете на херувимите;** (1) гл. 35:3

8 **защото херувимите простираха криле над мястото на ковчега и херувимите покриваха отгоре ковчега и прътовете му.**

9 **А прътовете бяха толкова дълги, че краищата на прътовете се виждаха** *издадени* **от ковчега пред вътрешната зала, но навън не се виждаха. И те са там и до днес.**

10 **В ковчега нямаше нищо** *друго* **освен двете плочи, които Мойсей сложи** *там* **на Хорив, когато ГОСПОД направи** *завет* **с израилевите синове, когато те излязоха от Египет.**

11 **И когато свещениците излязоха от святото място – защото всички свещеници, които се намираха** *там,* **се бяха осветили[1], без да спазват отредите си –** (1) гл. 29:15; 35:6; 1 Лет. 15:14

12 **и всичките певци левити, Асаф, Еман, Едутун и синовете им и братята им, облечени във висон[1], с кимвали и лири, и арфи[2] стояха на изток от олтара и с тях сто и двадесет свещеници, които свиреха с тръби[3];**

(1) Езд. 3:10; (2) 1 Лет. 25:1; (3) гл. 7:6; 1 Лет. 15:24

13 **и когато тръбачите и певците** *започнаха* **в един** *глас* **да пеят[1] и да хвалят, и да славят ГОСПОДА, и като издигнаха глас с тръби и кимвали и музикални инструменти да хвалят ГОСПОДА[2], защото е благ, защото милостта Му е вечна[3], тогава домът, ГОСПОДНИЯТ дом, се изпълни с облак[4].**

(1) Римл. 15:6; (2) гл. 20:22; 1 Лет. 16:4; Неем. 12:27; Пс. 22:3; 81:1,2; (3) гл. 7:6; 20:21; 1 Лет. 16:34,41; Пс. 100:5; (4) гл. 7:1; Изх. 29:43

14 **И свещениците не можеха да пристъпят да служат заради облака[1], понеже ГОСПОДНАТА слава изпълваше Божия дом[2].** (1) Откр. 15:8; (2) ст. 13

гл. 6: 3 Царе 8:12-53

6 **Тогава Соломон каза: ГОСПОД е казал, че ще обитава в мрак.**

2 **Но аз Ти построих извисен дом[1], място, в което да обитаваш до века.** (1) Деян. 7:47

3 **И царят обърна лицето си и благослови цялото израилево събрание, а цялото израилево събрание стоеше.**

4 **И каза: Благословен да бъде ГОСПОД, израилевият Бог[1], който говори с устата Си на баща ми Давид[2] и го изпълни с ръката Си, като каза:** (1) Неем. 8:6; (2) ст. 15

5 **От деня, когато изведох народа Си от египетската земя, Аз не избрах град от всичките израилеви племена,** *където* **да се построи дом, за да бъде там Името Ми[1], нито избрах мъж да бъде княз над народа Ми Израил.**

(1) ст. 20; гл. 7:16; 12:13; 20:8,9; 30:8; 33:4,7; 4 Царе 21:4,7; 1 Лет. 17:5; Езд. 7:16; Зах. 3:2

6 **Но** *сега* **избрах Ерусалим, за да бъде там Името Ми[1], и избрах Давид, за да бъде над народа Ми Израил[2].** (1) ст. 5; (2) 1 Лет. 17:7; Пс. 78:68,70

7 **И на сърцето на баща ми Давид беше да построи дом за Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог.**

8 **Но ГОСПОД каза на баща ми Да-
вид: Че ти беше на сърцето да постро-
иш дом за Името Ми, направи добре,
че това беше в сърцето ти.**
9 **Но няма ти да построиш дома**[1]**, а
синът ти, който ще излезе от семен-
ниците ти, той ще построи дома за
Името Ми.** (1) 1 Лет. 28:3
10 **И ГОСПОД изпълни думата си, ко-
ято говори; и аз се издигнах на мяс-
тото на баща си Давид и седнах на
израилевия престол, както ГОСПОД
говори, и построих дома за Името на
ГОСПОДА, Израилевия Бог**[1]**;**
(1) 1 Лет. 22:11; Деян. 7:47
11 **и сложих там ковчега, в който е
заветът на ГОСПОДА, който Той на-
прави с израилевите синове.**
12 **Тогава** *Соломон* **застана пред ГОС-
ПОДНИЯ олтар пред цялото израилево
събрание и разтвори ръцете си.**
13 **Защото Соломон беше направил
бронзова платформа**[1] **и я беше сложил
сред двора; дължината ѝ беше пет ла-
кътя, ширината ѝ – пет лакътя и висо-
чината ѝ – три лакътя. И той застана
на нея и падна на колената си**[2] **пред
цялото израилево събрание, и разтво-
ри ръцете си към небето**[3]**, и каза:**
(1) Неем. 8:4; (2) Пс. 95:6; (3) Изх. 9:29; Езд. 9:5
14 **ГОСПОДИ, Боже Израилев, нито
на небето, нито на земята има Бог
като Теб**[1]**, който пазиш завета и ми-
лостта за слугите Си, които ходят пред
Теб с цялото си сърце,** (1) гл. 20:6; Изх. 8:10
15 **който си изпълнил към слугата Си
Давид, баща ми, това, което си му
обещал**[1]**! С устата Си си го говорил и
с ръката Си си го изпълнил, както е
днес.** (1) ст. 4
16 **Сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев,
изпълни към слугата Си Давид, баща
ми, каквото си му обещал, като си ка-
зал: Няма да ти липсва мъж пред Мен,
който да седи на израилевия престол,
ако само синовете ти внимават в пътя
си, да ходят в закона Ми, както ти си
ходил пред Мен**[1]**.**
(1) гл. 7:17,18; 13:5; 21:7; 23:3; 2 Царе 7:16
17 **И сега, ГОСПОДИ, Боже Израилев,
нека се утвърди словото Ти, което си
говорил на слугата Си Давид**[1]**!**
(1) 2 Царе 7:25
18 **Наистина ли Бог ще обитава при
човека на земята**[1]**? Ето, небесата и
небесата на небесата не могат да Те
поберат**[2] **– колко по-малко този дом,
който аз построих!** (1) Изх. 29:45;
Йн. 1:14; Откр. 21:3; (2) гл. 2:6; Ер. 23:24; Еф. 4:10
19 **Но обърни** *внимание* **на молитвата
на слугата Си и на молбата му, ГОС-
ПОДИ, Боже мой, за да послушаш
вика и молитвата, с която слугата Ти
се моли пред Теб,**
20 **за да бъдат очите Ти отворени ден
и нощ към този дом, към мястото, за
което си казал, че ще поставиш Име-
то Си там**[1]**, за да слушаш молитвата,
с която слугата Ти се моли към това
място**[2]**!** (1) ст. 5,6; (2) ст. 40; гл. 7:15
21 **И послушай молбата на слугата Си
и на народа Си Израил, когато се мо-
лят към това място. Чуй от мястото,
където обитаваш, от небето**[1]**, чуй и
прости!** (1) гл. 30:27; Ис. 18:4
22 **Ако някой съгреши против ближ-
ния си и му наложат клетва и го на-
карат да се закълне, и клетвата дойде
пред Твоя олтар в този дом,**
23 **тогава Ти чуй от небето и по-
действай, отсъди** *за* **слугите Си, като
отплатиш на злия и докараш пътя му
върху главата му, а оправдаеш пра-
ведния и му отдадеш според правдата
му**[1]**!** (1) Езек. 18:20
24 **И когато Твоят народ Израил бъде
разбит пред врага, защото са съгре-
шили против Теб**[1]**; ако се обърнат и
прославят Името Ти, и се помолят, и
отправят молба към Теб в този дом,**
(1) Втзк. 28:25
25 **тогава Ти чуй от небето и прости
греха на Своя народ Израил, и ги вър-
ни в земята, която си дал на тях и на
бащите им**[1]**!** (1) Пс. 106:44-47
26 **Когато небето се затвори и няма
дъжд**[1]**, понеже са съгрешили против
Теб**[2]**, и се помолят към това място и**

прославят Името Ти, *и* **се обърнат от**
греха си, понеже ги смиряваш[3],
(1) гл. 7:13; (2) Втзк. 11:17; (3) Пр. 28:13
27 **тогава Ти чуй в небето и прости**
греха на слугите Си и на народа Си
Израил[1], като им покажеш добрия път,
по който трябва да ходят, и дай дъжд
на земята Си, която си дал на народа
Си за наследство[2]! (1) Йоил 2:12,13; (2) гл. 7:14
28 **Когато настане глад в земята[1], ко-**
гато има мор, когато има главня и
мана, когато има скакалци или гъсе-
ници[2], когато враговете им ги обсадят
в земята на градовете им – каквато и
язва, каквато и болест *да има* **–**
(1) гл. 7:13; (2) Йоил 1:4
29 **каквато и молитва или молба да се**
принесе от някой човек и от целия Ти
народ Израил, когато всеки познае ра-
ната си и болката си[1] и простре ръцете
си към този дом[2], (1) Пс. 32:5,6; (2) гл. 20:9
30 **тогава Ти чуй от небето,** *от* **мяс-**
тото, където обитаваш, и прости, и
отдай на всекиго според всичките му
пътища, като познаваш сърцето му[1] –
защото Ти, само Ти, познаваш сърцата
на човешките синове[2] –
(1) 1 Лет. 29:17; Пс. 7:9; Пр. 15:11; (2) Йн. 2:25; Деян. 1:24
31 **за да Ти се боят, като ходят в Тво-**
ите пътища, през всички дни, когато
живеят в земята, която си дал на ба-
щите ни!
32 **Също и за чужденеца, който не**
е от народа Ти Израил, но идва от
далечна страна заради Твоето велико
Име и заради Твоята мощна ръка, и
заради Твоята издигната мишца, когато
дойдат и се помолят към този дом,
33 **тогава Ти чуй от небето,** *от* **място-**
то, където обитаваш, и направи спо-
ред всичко, за което чужденецът из-
вика към Теб; за да познаят всичките
народи на земята Името Ти и да Ти се
боят както Твоят народ Израил[1], и да
познаят, че с Твоето Име се нарича
този дом, който построих! (1) Пс. 86:9
34 **Когато народът Ти излезе на бой**
срещу враговете си по пътя, по който
го изпратиш, и Ти се помолят към този
град, който Ти си избрал, и дома, кой-
то построих за Името Ти,
35 **тогава Ти чуй от небето молитвата**
им и молбата им и защити правото
им!
36 **Когато съгрешат против Теб – за-**
щото няма човек, който да не греши –
и Ти им се разгневиш, и ги предадеш
на врага и онези, които ги пленяват, ги
отведат пленени в далечна или близка
земя,
37 **и те вземат** *това* **присърце в зе-**
мята, където са отведени в плен, и се
обърнат и отправят молба към Теб в
земята на пленничеството си и кажат:
Съгрешихме, извършихме беззаконие,
постъпихме безбожно[1]! –
(1) гл. 7:14; Дан. 9:5
38 **и се обърнат към Теб с цялото си**
сърце и с цялата си душа в земята на
пленничеството си, където са отведени
в плен, и се помолят към земята си,
която си дал на бащите им, към града,
който си избрал, и към дома, който
построих за Името Ти,
39 **тогава чуй от небето, от мясро-**
то, където обитаваш, молитвата им и
молбите им и защити правото им[1], и
прости на народа Си каквото са съгре-
шили против Теб[2]!
(1) Ер. 50:34; (2) Пс. 65:3; 85:2
40 **И сега, Боже мой, моля Те, нека**
очите Ти бъдат отворени и ушите Ти
внимателни към молитвата, *която се*
принася **на това място[1]!** (1) ст. 20
41 **И сега, ГОСПОДИ Боже, стани** *и*
влез **в покоя Си – Ти и ковчегът на**
Твоята сила[1]! Нека свещениците Ти,
ГОСПОДИ Боже, бъдат облечени със
спасение, и светиите Ти нека се весе-
лят в доброто[2]! (1) Пс. 132:8; (2) Ис. 65:18
42 **ГОСПОДИ Боже, не отхвърляй ли-**
цето на помазаника Си[1]! Помни ми-
лостите към слугата Си Давид[2]!
(1) Пс. 84:9; (2) Пс. 132:10; Ис. 55:3

гл. 7: 3 Царе 8:54-9:9
7 **И когато Соломон свърши да се**
моли, от небето слезе огън и пояде

всеизгарянията и жертвите[1]; и ГОС-
ПОДНАТА слава изпълни дома[2].
(1) 3 Царе 18:38; 1 Лет. 21:26; (2) гл. 5:13,14; Пс. 26:8
2 И свещениците не можеха да влязат
в ГОСПОДНИЯ дом, защото ГОСПОД-
НАТА слава изпълваше ГОСПОДНИЯ
дом[1]. (1) ст. 1
3 И когато всичките израилеви синове
видяха огъня, който слезе, и ГОСПОД-
НАТА слава над дома, те се наведоха
с лице до земята върху *каменната* на-
стилка и се поклониха[1], и прославиха
ГОСПОДА, защото е благ, защото ми-
лостта Му е вечна.
(1) гл. 20:18; 29:28-30; Изх. 4:31; Лев. 9:24
4 Тогава царят и целият народ прине-
соха жертви пред ГОСПОДА.
5 И цар Соломон принесе в жертва
двадесет и две хиляди говеда и сто и
двадесет хиляди овце. Така царят и це-
лият народ посветиха Божия дом.
6 И свещениците стояха в длъжнос-
тите си[1] и левитите с музикалните ин-
струменти на ГОСПОДА, които цар
Давид беше направил, за да славят
ГОСПОДА, защото милостта Му е веч-
на[2], когато Давид принасяше хвала с
тях[3]. И свещениците тръбяха срещу
тях[4], а целият Израил стоеше.
(1) Езд. 6:18; (2) гл. 5:13;
(3) 1 Лет. 15:16; (4) гл. 5:12; 23:18; 29:27
7 Соломон освети и средата на двора,
който беше пред ГОСПОДНИЯ дом;
защото там принесе всеизгарянията и
тлъстината на примирителните жертви,
понеже бронзовият олтар, който Со-
ломон беше направил[1], не можеше да
побере всеизгарянето и хлебния при-
нос и тлъстината. (1) гл. 4:1
8 И в онова време Соломон и целият
Израил с него, много голямо събрание,
от прохода на Емат до Египетския по-
ток, направиха празника *на колибите за*
седем дни[1]. (1) гл. 5:3; 3 Царе 8:2
9 А на осмия ден имаха тържествено
събрание, защото празнуваха посвеще-
нието на олтара седем дни[1] и празника
седем дни. (1) Изх. 29:37
10 А на двадесет и третия ден от сед-
мия месец *царят* изпрати народа по
шатрите им радостни и с весело сърце
заради доброто, което ГОСПОД беше
показал към Давид и към Соломон, и
към народа Си Израил.
11 Така Соломон завърши ГОСПОД-
НИЯ дом и царската къща. Всичко,
което дойде в сърцето на Соломон да
направи в ГОСПОДНИЯ дом и в сво-
ята къща, завърши успешно.
12 Тогава ГОСПОД се яви на Соломон
през нощта и му каза: Чух молитвата
ти и избрах това място да Ми бъде
дом за жертви[1]. (1) Втзк. 12:6
13 Когато заключа небето да не вали
дъжд и когато заповядам на скакалеца
да изпояде земята, и когато изпратя
мор между народа Си[1], (1) гл. 6:26,28
14 и народът Ми, който се нарича с
Моето Име[1], се смири[2] и се помоли, и
потърси лицето Ми[3], и се върне от зли-
те си пътища, тогава ще чуя от небето
и ще простя греха им, и ще изцеля
земята им[4].
(1) Чис. 6:27; Ер. 14:9; (2) гл. 6:37,38; (3) гл. 20:3,4;
Пс. 27:8; Ис. 45:19; Ер. 50:4; (4) гл. 6:27; Езек. 33:12
15 Сега очите Ми ще бъдат отворени
и ушите Ми внимателни към молитва-
та на това място[1].
(1) гл. 6:20,40; 3 Царе 8:29; Ис. 37:17
16 И сега избрах и осветих този дом,
за да бъде Името Ми в него до века[1];
и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат
там през всички дни.
(1) гл. 6:5,6; 30:8; 33:4,7; Пс. 132:13
17 А ти, ако ходиш пред Мен, как-
то ходи баща ти Давид, и постъпваш
според всичко, което ти заповядах, и
пазиш наредбите Ми и правилата Ми,
18 тогава ще утвърдя престола на
царството ти според завета, който на-
правих с баща ти Давид, като казах:
Няма да ти липсва мъж, който да вла-
дее над Израил[1]. (1) гл. 6:16; Пс. 132:11
19 Но ако се отвърнете и оставите
наредбите и заповедите, които поста-
вих пред вас[1], и отидете и служите на
други богове и им се поклоните[2],
(1) гл. 33:8; Втзк. 28:15; (2) Изх. 20:5
20 тогава ще ги изкореня от земята

Си, която им дадох, и ще отхвърля
от лицето Си този дом, който осве-
тих за Името Си[1], и ще го направя за
поговорка и подигравка сред всичките
народи. (1) гл. 36:19
21 А този дом, който трябваше да
бъде извисен – всеки, който минава
край него, ще се ужасява и ще казва:
Защо ГОСПОД направи така на тази
земя и на този дом?
22 И ще отговарят: Защото оставиха
ГОСПОДА, Бога на бащите си, който
ги изведе от египетската земя, и при-
еха* други богове и им се поклониха,
и им служиха – затова Той докара вър-
ху тях цялото това зло[1].
**букв.:* хванаха здраво; (1) Ер. 22:5,8,9

гл. 8: 3 Царе 9:10-28

8 А в края на двадесетте години, през
които Соломон беше построил ГОС-
ПОДНИЯ дом[1] и своята къща[2],
(1) 3 Царе 6:38; (2) 3 Царе 7:1; 9:1
2 Соломон построи градовете, които
Хирам му беше дал, и засели в тях
израилевите синове.
3 И Соломон отиде в Емат-Сова[1] и
му надви.
(1) 2 Царе 8:3; 4 Царе 14:28; 19:13; 1 Лет. 18:3
4 И построи Тадмор в пустинята и
всичките градове за житниците[1], които
построи в Емат. (1) гл. 17:12
5 Построи и горния Веторон, и дол-
ния Веторон[1], укрепени градове със
стени, порти и лостове, (1) Иис. Нав. 16:3
6 и Ваалат и всичките градове за
житниците[1], които Соломон имаше,
и всичките градове за колесниците, и
градовете за конниците[2], и всяко жела-
ние на Соломон, което пожела да по-
строи в Ерусалим, в Ливан и в цялата
земя на царството си[3].
(1) ст. 4; (2) гл. 1:14; (3) Екл. 2:4
7 *А* целият народ, който беше останал
от хетейците и аморейците, и ферезей-
ците, и евейците, и евусейците, които
не бяха от Израил[1], (1) Втзк. 7:1; Езд. 9:1
8 от техните синове, които бяха ос-
танали след тях в земята, които из-
раилевите синове не бяха изтребили,
от тях Соломон направи принудителни
работници, *както е* и до днес[1].
(1) гл. 2:17,18; 3 Царе 5:15
9 Но от израилевите синове Соломон
не направи слуги за работата си. Те
бяха военните мъже, и негови главни
военачалници, и началници на колес-
ниците му и на конниците му.
10 А главните надзиратели, които има-
ше цар Соломон, бяха двеста и петде-
сет *души,* които управляваха народа.
11 И Соломон изведе дъщерята на
фараона от Давидовия град в къщата,
която беше построил за нея[1]; защото
каза: Да не живее жена ми в къщата
на израилевия цар Давид, понеже *мес-
тата,* в които е влизал ГОСПОДНИЯТ
ковчег, са свети. (1) 3 Царе 7:8
12 Тогава Соломон принасяше все-
изгаряния на ГОСПОДА на ГОСПОД-
НИЯ олтар[1], който беше построил пред
преддверната зала[2], (1) гл. 1:6; (2) гл. 4:1
13 според определеното за всеки ден,
като жертваше според заповедта на
Мойсей в съботите, на новолунията и
на празниците[1] три пъти в годината –
на празника на безквасните хлябове,
на празника на седмиците и на праз-
ника на колибите. (1) гл. 2:4; Езек. 45:17
14 И според правилото на баща си
Давид той постави отредите на свеще-
ниците на службата им[1], и левитите на
длъжностите им, да славят *ГОСПОДА* и
да служат пред свещениците, според
определеното за всеки ден[2]; и врата-
рите според отредите им на всяка пор-
та[3]; защото такава беше заповедта на
Божия човек[4] Давид[5].
(1) гл. 29:25; (2) 1 Лет. 25:1; Евр. 13:15;
(3) гл. 23:19; 35:15; 1 Лет. 9:17-24; 26:1; Неем. 12:25;
(4) Втзк. 33:1; Неем. 12:36; (5) 1 Лет. 23-26
15 И в нищо не се отклониха от запо-
ведта на царя за свещениците и леви-
тите, и за всяко нещо, и за съкрови-
щата[1]. (1) 1 Лет. 26:20-28
16 Така се утвърди цялата работа на
Соломон, от деня, когато се положи
основата на ГОСПОДНИЯ дом, и до

завършването му. ГОСПОДНИЯТ дом
беше готов[1]. (1) 3 Царе 6:37,38
17 Тогава Соломон отиде в Есион-Га-
вер[1] и в Елот, на брега на морето в
земята Едом. (1) гл. 20:36
18 И Хирам му изпрати по слугите си
кораби и слуги, които бяха опитни в
морето[1]. И те отидоха със слугите на
Соломон в Офир и взеха оттам чети-
ристотин и петдесет таланта злато[2], и
го донесоха на цар Соломон.
(1) гл. 9:21; (2) гл. 9:10

ст. 1-12: 3 Царе 10:1-13

9 И савската царица чу слуха за Со-
ломон и дойде в Ерусалим, за да изпи-
та Соломон със загадки. *Дойде* с много
голяма свита с камили, които носеха
аромати и злато в голямо количество,
и скъпоценни камъни. И тя дойде при
Соломон и говори с него за всичко,
което имаше на сърце[1]. (1) Лк. 11:31
2 И Соломон отговори на всичките
ѝ въпроси и нямаше нищо скрито за
Соломон, което не ѝ обясни.
3 И когато савската царица видя мъд-
ростта на Соломон и дома, който беше
построил,
4 и храната на трапезата му[1], и се-
денето на слугите му, и стоенето на
служителите му, и облеклото им, и
виночерпците му, и облеклото им, и
изкачването, с което се изкачваше в
ГОСПОДНИЯ дом, дъхът ѝ секна.
(1) 3 Царе 4:22,23
5 И тя каза на царя: Вярна беше ду-
мата, която чух в земята си, за делата
ти и за мъдростта ти.
6 Аз не вярвах на думите им, докато
не дойдох и не видях с очите си; и
ето, *дори и* половината от величието на
мъдростта ти не ми е било казано. Ти
надминаваш слуха, който бях чула.
7 Блажени хората ти и блажени тези
твои слуги, които стоят постоянно пред
теб и слушат мъдростта ти!
8 Благословен ГОСПОД, твоят Бог,
който благоволи в теб, да те постави
на престола Си цар за ГОСПОДА, твоя
Бог[1]! Понеже твоят Бог е възлюбил Из-
раил, за да го утвърди до века, затова
те е направил цар над тях[2], за да вър-
шиш правосъдие и правда.
(1) гл. 13:8; 1 Лет. 29:23; (2) гл. 2:11
9 И тя даде на царя сто и двадесет
таланта злато и аромати в голямо ко-
личество и скъпоценни камъни. Никога
вече не е имало такива аромати, като
тези, които савската царица даде на
Соломон.
10 А и слугите на Хирам и слугите
на Соломон, които докарваха злато
от Офир[1], докараха алмугово дърво и
скъпоценни камъни. (1) гл. 8:18
11 И царят направи от алмуговото
дърво стълби за ГОСПОДНИЯ дом и
за царската къща, а също и арфи и
лири за певците. Такова *дърво* не се
беше виждало преди в юдовата земя.
12 И цар Соломон даде на савската
царица всичко, което тя пожела, за ко-
ето помоли, освен *равното на* онова,
което тя беше донесла на царя. И тя
се обърна и отиде в земята си, тя и
слугите ѝ.

ст. 13-28: 3 Царе 10:14-29

13 А теглото на златото, което идва-
ше при Соломон за една година, беше
шестстотин шестдесет и шест таланта
злато,
14 освен онова, което се внасяше от
търговците, от прекупвачите; и всич-
ките царе на Арабия и от управителите
на страната донасяха на Соломон злато
и сребро[1]. (1) Пс. 68:29
15 И цар Соломон направи двеста
щита от ковано злато[1] – с шестсто-
тин *сикъла* злато се покриваше всеки
щит – (1) гл. 12:9
16 и триста щитчета от ковано зла-
то – с триста *сикъла* злато се покрива-
ше всяко щитче. И царят ги постави в
къщата „Ливанска гора“.
17 И царят направи един голям прес-
тол от слонова кост и го обкова с чис-
то злато.
18 Престолът имаше шест стъпала и
едно златно подножие, закрепени за

престола; *имаше* **и подлакътници от двете страни на мястото за сядане, и два лъва стояха до подлакътниците.**
19 **И дванадесет лъва стояха там, на шестте стъпала,** *по един* **от всяка страна. Такова** *нещо* **не е било правено за никое** *друго* **царство.**
20 **И всичките съдове за пиене на цар Соломон бяха от злато, и всичките съдове на къщата „Ливанска гора“ бяха от чисто злато. Среброто се считаше за нищо в дните на Соломон.**
21 **Защото корабите на царя отиваха в Тарсис[1] със слугите на Хирам[2]; веднъж на три години тарсийските кораби идваха натоварени със злато и сребро[3], слонова кост и маймуни, и пауни.**
(1) Йона 1:3; (2) гл. 8:18; (3) Ер. 10:9; Езек. 27:12
22 **И цар Соломон беше по-велик от всичките царе на света по богатство и мъдрост[1].** (1) гл. 1:12; 3 Царе 4:29-31
23 **И всичките царе на земята търсеха лицето на Соломон, за да чуят мъдростта му, която Бог беше вложил в сърцето му.**
24 **И те донасяха всеки дара си[1]: вещи от сребро и вещи от злато, и облекла, оръжия и аромати, коне и мулета. Така ставаше година след година[2].**
(1) Пс. 68:29; (2) гл. 17:11; Съд. 3:15
25 **И Соломон имаше четири хиляди конюшни и колесници и дванадесет хиляди конници, и ги настани в градовете за колесниците и при царя в Ерусалим[1].** (1) гл. 1:14
26 **И той владееше над всичките царе от реката** *Ефрат* **до земята на филистимците и до границата на Египет[1].**
(1) Изх. 23:31; 3 Царе 4:21,24
27 **И царят направи среброто в Ерусалим като камъни и направи кедрите многобройни като черниците в низината[1].** (1) гл. 1:15
28 **И от Египет и от всичките страни изнасяха коне за Соломон[1].** (1) гл. 1:16,17
ст. 29-31: 3 Царе 11:41-43
29 **А останалите дела на Соломон, първите и последните[1], не са ли записани в Книгата на пророк Натан[1] и в пророчеството на силонеца Ахия[2], и във виденията на гледача Идо[3],** *които изрече* **за Еровоам, сина на Нават[4]?**
(1) 1 Лет. 29:29; (2) 3 Царе 11:29; (3) гл. 12:15; 13:22; (4) гл. 10:2; 3 Царе 11:26
30 **И Соломон царува четиридесет години в Ерусалим над целия Израил[1].**
(1) 1 Лет. 29:23
31 **И Соломон легна при бащите си и беше погребан в града на баща си Давид, и вместо него се възцари синът му Ровоам[1].** (1) гл. 10:1

гл. 10: 3 Царе 12:1-20
10 И Ровоам отиде в Сихем, защото целият Израил беше дошъл в Сихем, за да го направи цар[1]. (1) гл. 9:31
2 **И когато Еровоам, синът на Нават[1], чу това – а той беше още в Египет, където беше избягал от цар Соломон[2] – Еровоам се върна от Египет.**
(1) гл. 9:29; (2) 3 Царе 11:40
3 **И изпратиха и го повикаха. Тогава Еровоам и целият Израил дойдоха и говориха на Ровоам и казаха:**
4 **Баща ти направи жесток ярема ни, но ти облекчи сега жестоката служба на баща си и тежкия му ярем, който той наложи върху нас, и ще ти служим.**
5 **А той им каза: Върнете се при мен след три дни. И народът си отиде.**
6 **Тогава цар Ровоам се посъветва със старейшините, които бяха стояли пред баща му Соломон, докато беше жив, и каза: Как** *ме* **съветвате да отговоря на този народ?**
7 **И те му говориха и казаха: Ако се отнесеш благосклонно към този народ и им угодиш, и им говориш добри думи, тогава те ще ти бъдат слуги завинаги.**
8 **Но той отхвърли съвета на старейшините[1], който му дадоха, и се посъветва с младежите, които бяха израснали заедно с него и стояха пред него.** (1) Пр. 27:10
9 **И той им каза: Как** *ме* **съветвате да отговорим на този народ, който ми**

говори и казва: Облекчи ярема, който
баща ти наложи върху нас?
10 **Тогава младежите, които бяха из-**
раснали заедно с него, му говориха
и казаха: Така да кажеш на народа[1]**,**
който ти говори и каза: Баща ти на-
прави тежък ярема ни, но ти ни го
облекчи! – така да им кажеш: Малкият
ми пръст е по-дебел от слабините на
баща ми! (1) Пр. 19:27
11 **И сега, баща ми ви е натоварил**
с тежък ярем, а аз ще прибавя към
ярема ви. Баща ми ви е наказвал с
камшици, а аз *ще ви наказвам* **със скор-**
пиони*. *или: бичове
12 **И Еровоам и целият народ дойдоха**
при Ровоам на третия ден, както царят
беше говорил и казал: Върнете се при
мен на третия ден.
13 **И царят им отговори остро. И цар**
Ровоам отхвърли съвета на старейши-
ните,
14 **а им говори според съвета на мла-**
дежите и каза: Баща ми направи тежък
ярема ви, а аз ще прибавя към него.
Баща ми ви наказваше с камшици, а
аз *ще ви наказвам* **със скорпиони.**
15 **Така царят не послуша народа; за-**
щото това беше обрат от Бога[1]**, за да**
изпълни ГОСПОД словото Си, което
беше говорил чрез силонеца Ахия на
Еровоам, сина на Нават[2]**.**
(1) гл. 22:7; 25:20; Втзк. 2:30;
1 Царе 2:25; 2 Царе 17:14; (2) 3 Царе 11:29-39
16 **И когато целият Израил видя, че**
царят не ги послуша, народът отговори
на царя и каза: Какъв дял имаме ние в
Давид? Нямаме наследство в Есеевия
син! Всеки по шатрите си, Израилю!
Погрижи се сега за дома си, Давиде!
И целият Израил си отиде по шатрите
си.
17 **А колкото до израилевите синове,**
които живееха в градовете на Юда,
над тях царуваше Ровоам[1]**.** (1) гл. 11:3,12
18 **Тогава цар Ровоам изпрати Адорам,**
който беше над задължителния труд,
но израилевите синове го убиха с ка-
мъни и той умря. И цар Ровоам по-
бърза да се качи на колесницата си, за
да избяга в Ерусалим.
19 **Така Израил отстъпи от Давидовия**
дом, *както е и* **до днес.**

ст. 1-4: 3 Царе 12:21-24
11 **И Ровоам дойде в Ерусалим и**
събра юдовия дом и Вениамин, сто и
осемдесет хиляди избрани воини, за да
се бият срещу Израил, за да възвърне
царството на Ровоам.
2 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше**
към Божия човек Семая[1] **и каза:**
(1) гл. 12:5,15
3 **Говори на юдовия цар Ровоам, сина**
на Соломон, и на целия Израил в Юда
и Вениамин[1] **и кажи:** (1) гл. 10:17
4 **Така казва ГОСПОД: Да не излизате**
и да не се биете срещу братята си!
Върнете се всеки у дома си, защото от
Мен стана това нещо. И те послушаха
думите на ГОСПОДА и се върнаха, и
не отидоха против Еровоам.
5 **А Ровоам се засели в Ерусалим и по-**
строи градове за укрепления в Юда[1]**:**
(1) гл. 12:4; 14:7; 17:12
6 **построи Витлеем**[1] **и Итам**[2]**, и Текое**[3]**,**
(1) Бит. 35:19; (2) Съд. 15:8,11;
(3) гл. 20:20; 2 Царе 14:2; Неем. 3:5,27
7 **и Ветсур**[1]**, и Сохо**[2]**, и Одолам,**[2]
(1) Иис. Нав. 15:58; (2) гл. 28:18; Иис. Нав. 15:35
8 **и Гет**[1]**, и Мариса**[2]**, и Зиф**[3]**,**
(1) гл. 26:6; 1 Лет. 18:1; (2) гл. 14:9; 20:37;
Иис. Нав. 15:44; (3) Иис. Нав. 15:55
9 **и Адораим, и Лахис**[1]**, и Азика**[2]**,**
(1) гл. 25:27; 32:9; Иис. Нав. 10:31;
(2) Иис. Нав. 15:35; Ер. 34:7
10 **и Сараа**[1]**, и Еалон**[2]**, и Хеврон**[3] **–**
укрепени градове, които са в Юда и
Вениамин. (1) Иис. Нав. 15:33;
(2) гл. 28:18; Иис. Нав. 10:12; (3) Иис. Нав. 15:13
11 **Той усили крепостите и сложи в тях**
началници и запаси от храна и *маслине-*
но **масло, и вино**[1]**;** (1) гл. 17:12
12 **и във всеки град** *сложи* **щитове и**
копия, и ги направи много силни[1]**. И**
Юда и Вениамин бяха негови[2]**.**
(1) гл. 17:13; (2) гл. 10:17; 15:2; Езек. 37:16
13 **И свещениците и левитите, които**
бяха в целия Израил, се събраха при
него от всичките си области[1]**.** (1) гл. 23:2
14 **Защото левитите оставиха земли-**

щата си и притежанията си[1] и дойдоха в Юда и в Ерусалим, понеже Еровоам и синовете му ги бяха отхвърлили, да не свещенодействат на ГОСПОДА[2],

(1) Чис. 35:2-8; (2) гл. 13:9

15 **и** *Еровоам* **си беше поставил свещеници за високите места, за демоните*[1] и за телетата, които беше направил[2].**

**букв.:* косматите; (1) Лев. 17:7; (2) 3 Царе 12:28-31

16 **И от всичките израилеви племена ги последваха** *всички,* **които насочиха сърцата си да търсят ГОСПОДА, Израилевия Бог[1],** *и* **дойдоха в Ерусалим, за да жертват на ГОСПОДА, Бога на бащите си[2].**

(1) гл. 15:12; 19:3; 20:3,4; Зах. 8:21; (2) гл. 15:9,11; 30:11

17 **Те укрепиха Юдовото царство и подсилиха Ровоам, сина на Соломон, три години, защото три години ходиха в пътя на Давид и Соломон[1].** (1) гл. 12:1

18 **И Ровоам си взе за жена Маелета, дъщерята на Еримот, сина на Давид,** *и* **на Авихаила, дъщеря на Елиав[1], сина на Есей.** (1) 1 Царе 17:28

19 **И тя му роди синове: Еус и Самария, и Заам.**

20 **А след нея взе Мааха, дъщерята на Авесалом. И тя му роди Авия[1] и Атай, и Зиза, и Селомит.** (1) гл. 13:1,2; 3 Царе 15:1,2

21 **И Ровоам обичаше Мааха, дъщерята на Авесалом, повече от всичките си жени и наложници; защото беше взел осемнадесет жени и шестдесет наложници[1] и роди двадесет и осем сина и шестдесет дъщери.** (1) Втзк. 17:17

22 **И Ровоам постави Авия, сина на Мааха, за глава[1], за първенец сред братята си, защото** *мислеше* **да го направи цар.** (1) Втзк. 21:15-17

23 **И постъпваше разумно и разпръсна всичките си синове по всичките земи на Юда и Вениамин, по всички укрепени градове, и им даваше храна в изобилие[1], и потърси** *за тях* **много жени.** (1) гл. 21:3

гл. 12: 3 Царе 14:21-31

12 Но след като царството на Ровоам се укрепи[1] и той стана силен, остави закона на ГОСПОДА[2], и целия Израил с него[3].

(1) гл. 11:17; (2) гл. 26:16; (3) Втзк. 32:15; Ис. 1:4

2 **И в петата година на цар Ровоам египетският цар Сисак се изкачи срещу Ерусалим, понеже бяха постъпили невярно към ГОСПОДА[1];**

(1) гл. 24:18; Съд. 2:13-15; Ис. 63:10

3 *излезе* **с хиляда и двеста колесници и шестдесет хиляди конници; и народът, който дойде с него от Египет, беше безброен[1]: ливийци, сукияни и етиопци[2].** (1) гл. 14:9; (2) гл. 16:8; Езек. 30:5

4 **И той превзе укрепените градове на Юда[1] и дойде до Ерусалим.** (1) гл. 11:5-10

5 **Тогава пророк Семая[1] дойде при Ровоам и при началниците на Юда, които се бяха оттеглили в Ерусалим заради Сисак, и им каза: Така говори ГОСПОД: Вие Ме оставихте, затова и Аз ви оставих в ръката на Сисак[2].**

(1) гл. 11:2; 3 Царе 12:22;
(2) гл. 15:2; 24:20; 1 Лет. 28:9; Ер. 2:19

6 **И началниците на Израил и царят се смириха[1] и казаха: Справедлив е ГОСПОД[2]!** (1) Лев. 26:41; (2) Изх. 9:27; Пс. 62:12

7 **И когато ГОСПОД видя, че се смириха, ГОСПОДНОТО слово беше към Семая и каза: Те се смириха. Няма да ги изтребя, а ще им дам избавление за малко време и яростта Ми няма да се излее върху Ерусалим чрез Сисак[1].**

(1) гл. 32:26; 33:12,13; 3 Царе 21:29

8 **Но ще му станат слуги[1], за да познаят** *какво е* **да слугуват на Мен и** *какво е* **да слугуват на земните царства[2].**

(1) Пс. 106:42; (2) Втзк. 28:47,48; Ис. 26:13

9 **И египетският цар Сисак се изкачи срещу Ерусалим и отнесе съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и съкровищата на царската къща; взе всичко. Отнесе и златните щитове, които Соломон беше направил[1].** (1) гл. 9:15,16

10 **А цар Ровоам направи вместо тях бронзови щитове и ги повери в ръката на началниците на телохранителите, които пазеха входа на царската къща.**

11 **И винаги, когато царят влизаше в ГОСПОДНИЯ дом, телохранителите идваха и ги носеха, и после ги връ-**

щаха обратно в помещението на телохранителите.
12 И когато *Ровоам* се смири, гневът на ГОСПОДА се отвърна от него и не го погуби напълно; а и в Юда имаше *още* някакво добро[1]. (1) гл. 19:3; 3 Царе 14:13
13 И цар Ровоам се укрепи в Ерусалим и царуваше, защото Ровоам беше на четиридесет и една години, когато се възцари, и царува седемнадесет години в Ерусалим, града който ГОСПОД беше избрал измежду всичките израилеви племена, за да постави там Името Си[1]. Името на майка му беше Наама, амонката. (1) гл. 6:6,20; 3 Царе 11:36
14 И той върши зло, защото не насочи сърцето си да търси ГОСПОДА.
15 А делата на Ровоам, първите и последните[1], не са ли записани в делата на пророк Семая[2] и на гледача Идо[3], в родословията? А между Ровоам и Еровоам имаше постоянни войни[4].
(1) гл. 16:11; 20:34; 28:26; 35:27; 1 Лет. 29:29; (2) ст. 5; (3) гл. 9:29; (4) гл. 13:1,2
16 И Ровоам легна при бащите си и беше погребан в Давидовия град, а вместо него се възцари синът му Авия[1]. (1) гл. 13:1,2

гл. 13: 3 Царе 15:1-7

13 В осемнадесетата година на цар Еровоам Авия се възцари над Юда[1].
(1) гл. 12:15,16
2 Той царува три години в Ерусалим. Името на майка му бе Михая, дъщерята на Уриил от Гавая[1]. И между Авия и Еровоам имаше война[2].
(1) гл. 11:20; (2) гл. 12:16
3 И Авия започна войната с войска от силни воини, четиристотин хиляди избрани мъже; а Еровоам се строи за бой против него с осемстотин хиляди избрани мъже, силни и храбри.
4 Тогава Авия застана на хълма Семараим[1], който е в хълмистата земя на Ефрем, и каза: Чуйте ме, Еровоаме и целият Израил! (1) Иис. Нав. 18:22
5 Не трябва ли да знаете, че ГОСПОД, Израилевият Бог, даде израилевото царство на Давид до века, на него и синовете му[1], със завет на сол[2]?
(1) гл. 6:16; (2) Чис. 18:19
6 Но Еровоам, синът на Нават, слуга на Давидовия син Соломон, стана и се надигна против господаря си[1].
(1) 3 Царе 11:26
7 И при него се събраха безчестни и негодни мъже*[1] и се засилиха против Ровоам, сина на Соломон, когато Ровоам беше млад и с меко сърце и не можеше да им противостои.
**букв.:* синове на Велиал; (1) Съд. 9:4
8 А сега вие мислите да противостоите на царството на ГОСПОДА[1], което е в ръката на Давидовите синове, защото сте голямо множество[2] и при вас са златните телета, които Еровоам ви е направил за богове[3].
(1) гл. 9:8; (2) Пс. 33:16; (3) 3 Царе 12:28,29; Ос. 8:5,6
9 Не отхвърлихте ли вие ГОСПОДНИТЕ свещеници, синовете на Аарон, и левитите и не си ли направихте свещеници като народите на *другите* страни[1]? Всеки, който дойде с юнец и седем овена да се посвети за свещеник, става свещеник на онези, които не са богове[2]. (1) гл. 11:14,15; (2) Гал. 4:8
10 А за нас, ГОСПОД е наш Бог[1] и ние не сме Го оставили. И свещениците, които служат на ГОСПОДА, са синовете на Аарон, и левитите са в службата[2]. (1) Иис. Нав. 24:17; (2) Неем. 13:30
11 И те всяка сутрин и всяка вечер изгарят на ГОСПОДА всеизгаряния и благоуханен тамян[1] и *нареждат* присъствените хлябове върху чистата маса[2] и златния светилник, и светилата му, за да *ги* палят всяка вечер[2] – защото ние пазим заповяданото от ГОСПОДА, нашия Бог[3], а вие Го оставихте.
(1) гл. 2:4; (2) гл. 4:20; Лев. 24:2-8; (3) Чис. 1:53
12 Ето, Бог е с нас[1] начело, и свещениците Му с гръмогласни тръби[2], за да свирят против вас. Синове на Израил, не воювайте против ГОСПОДА, Бога на бащите си[3], защото няма да успеете!
(1) гл. 32:8; Ис. 8:10; (2) Чис. 10:9; (3) Йов 9:4; Деян. 5:39
13 Но Еровоам накара една засада да

заобиколи и да отиде зад тях, така че те бяха пред Юда, а засадата – зад тях.
14 **И когато Юда се огледа, ето, боят беше и пред тях, и зад тях**[1]**. Тогава извикаха към ГОСПОДА**[2] **и свещениците засвириха с тръбите**[3]**,**
(1) 2 Царе 10:9; (2) гл. 18:31; 32:20; 1 Лет. 5:20; (3) Чис. 10:9
15 **и юдовите мъже нададоха боен вик**[1]**. И когато юдовите мъже нададоха боен вик, Бог разби Еровоам и целия Израил пред Авия и Юда**[2]**.**
(1) Иис. Нав. 6:20; (2) гл. 14:13; 20:22
16 **И израилевите синове побягнаха пред Юда и Бог ги предаде в ръката им**[1]**.** (1) Иис. Нав. 21:44
17 **И Авия и народът му им нанесоха голямо поражение и от Израил паднаха убити петстотин хиляди избрани мъже.**
18 **Така израилевите синове бяха смирени в онова време, а юдовите синове се засилиха, понеже се уповаха на ГОСПОДА, Бога на бащите си**[1]**.**
(1) гл. 14:11; 16:8; 1 Лет. 5:20; Пс. 25:2,3; Наум 1:7
19 **И Авия преследва Еровоам и му отне градовете: Ветил**[1] **и селата му и Есана и селата му, и Ефрон и селата му**[2]**.** (1) Бит. 28:19; (2) гл. 15:8; 17:2
20 **И в дните на Авия Еровоам не си възвърна вече силата. И ГОСПОД го порази и той умря**[1]**.**
(1) 1 Царе 25:38; 3 Царе 14:20
21 **А Авия се засили. И той взе четиринадесет жени и роди двадесет и двама сина и шестнадесет дъщери.**
22 **А останалите дела на Авия и пътищата му, и словата му са записани в писанията на пророк Идо**[1]**.** (1) гл. 9:29

ст. 1-6: 3 Царе 15:8-12

14 **И Авия легна при бащите си и го погребаха в Давидовия град. А вместо него се възцари синът му Аса. В неговите дни земята се успокои за десет години**[1]**.** (1) гл. 14:5-7; 15:15
2 **И Аса върши това, което беше добро и право пред ГОСПОДА, своя Бог**[1]**.** (1) гл. 21:12; 31:20
3 **Той премахна жертвениците на чуждите** *богове* **и високите места, разби стълбовете и изсече ашерите**[1]**.**
(1) гл. 17:6; 31:1; 34:7; Изх. 23:24; Втзк. 12:3
4 **И заповяда на Юда да търсят ГОСПОДА, Бога на бащите си, и да изпълняват закона и заповедта** *Му*[1]**.**
(1) гл. 33:16; Бит. 18:19
5 **И той премахна високите места и стълбовете на слънцето от всичките юдови градове. И царството се успокои под него.**
6 **И той построи укрепени градове в Юда**[1]**; и земята се успокои и нямаше война срещу него в онези години, понеже ГОСПОД му даде покой**[2]**.**
(1) гл. 11:5; (2) гл. 14:1; Иис. Нав. 23:1
7 **И той каза на Юда: Нека да построим тези градове и да направим около тях стени и кули, порти и лостове, докато земята е** *още свободна* **пред нас, понеже потърсихме ГОСПОДА, своя Бог**[1]**. Потърсихме Го и Той ни даде покой отвсякъде. И така, строиха и успяха**[2]**.** (1) гл. 17:4; 26:5; 31:21; 34:3; (2) 1 Лет. 22:13
8 **А Аса имаше войска: от Юда триста хиляди щитоносци и копиеносци и от Вениамин двеста и осемдесет хиляди стрелци с лък, които носеха щитчета. Всички бяха силни и храбри**[1]**.**
(1) гл. 17:13-19; 25:5; 26:13

ст. 9-15: ср. гл. 20:1-30

9 **И етиопецът Зара излезе против тях с войска от хиляда пъти по хиляда** *мъже* **и триста колесници**[1] **и стигна до Мариса**[2]**.** (1) гл. 12:2,3; 16:8; (2) гл. 11:8
10 **И Аса излезе срещу него и се строиха за бой в долината Сефата, при Мариса.**
11 **И Аса извика към ГОСПОДА, своя Бог**[1] **и каза: ГОСПОДИ, никой освен теб не може да помогне** *в битката* **между многочисления и безсилния**[2]**. Помогни ни, ГОСПОДИ, Боже наш, защото на Теб се уповаваме**[3] **и в Твоето Име сме излезли срещу това множество**[4]**. ГОСПОДИ, Ти си нашият Бог – не може човек да надделее против Теб**[5]**!**
(1) гл. 32:20; Пс. 31:14; (2) 1 Царе 14:6; (3) гл. 13:18; Пс. 20:7; (4) гл. 32:8; 1 Царе 17:45; (5) Втзк. 20:1; Пс. 9:19

12 И ГОСПОД разби етиопците пред Аса и пред Юда[1] и етиопците побягнаха[2]. (1) гл. 26:7; (2) гл. 13:15; Пс. 22:5

13 А Аса и народът, който беше с него, ги преследваха до Герар[1]. И от етиопците паднаха *толкова много,* че вече не можаха да се съвземат, защото бяха смазани пред ГОСПОДА и пред Неговото войнство[2]. И *юдовите мъже* отнесоха много голяма плячка[3]. (1) Бит. 10:19; (2) Изх. 12:41; (3) гл. 15:11; 1 Лет. 5:21

14 Разбиха и всичките градове около Герар, защото страх от ГОСПОДА ги беше обзел[1], и ограбиха всичките градове, защото в тях имаше голяма плячка. (1) гл. 17:10; Бит. 35:5

15 Нападнаха и шатрите при стадата и взеха много дребен добитък и камили. И се върнаха в Ерусалим[1]. (1) 3 Царе 15:23

15

И Божият Дух беше на Азария[1], сина на Одид. (1) гл. 20:14; 24:20; Чис. 24:2; Съд. 3:10

2 И той излезе да посрещне Аса и му каза: Чуйте ме, Аса и целия Юда и Вениамин[1]! ГОСПОД е с вас, когато вие сте с Него[2]. Ако Го търсите, ще Го намерите[3], но ако Го оставите, *и* Той ще ви остави[4]. (1) гл. 11:12; (2) Ам. 5:14; Як. 4:8; (3) ст. 15; гл. 33:12,13; Втзк. 4:29; Ис. 51:1; 55:7; Зах. 1:3; (4) гл. 12:5; Чис. 14:42,43; Иис. Нав. 24:20; Съд. 10:13; 1 Царе 12:14,15,25; Ер. 2:17

3 Израил беше дълго време без истински Бог, без свещеник, който да поучава[1], и без закон[2]; (1) Лев. 10:11; (2) гл. 17:7; Плач 2:9

4 но в бедствието си се обърнаха към ГОСПОДА, Израилевия Бог, и Го потърсиха, и Го намериха[1]. (1) ст. 2

5 В онези времена нямаше мир за излизащия и за влизащия[1], а големи смутове *тежаха* върху всичките жители на земите[2]. (1) Втзк. 28:19; (2) Съд. 5:6; Зах. 8:10

6 Народ се сблъскваше с народ и град с град[1], защото Бог ги смущаваше с всякакво бедствие. (1) Ис. 19:2; Аг. 2:22

7 Но вие бъдете силни и нека ръцете ви не отслабват[1], защото имате награда за делото си[2]! (1) гл. 19:11; 32:7; Иис. Нав. 1:6-9; Зах. 8:9; (2) Иис. Нав. 14:14; Ер. 31:16; 1 Кор. 15:58

ст. 8-19: 3 Царе 15:9-15

8 И когато Аса чу тези думи и пророчеството на пророк Одид, той се укрепи; и премахна гнусотиите от цялата юдова и вениаминова земя и от градовете, които бе превзел от хълмистата земя на Ефрем[1], и поднови ГОСПОДНИЯ олтар, който беше пред преддверната зала на ГОСПОДА[2]. (1) гл. 13:19; Съд. 10:16; (2) гл. 4:1

9 И събра целия Юда и Вениамин, и пришълците от Ефрем, Манасия и Симеон, *които живееха* между тях – защото мнозина от Израил прибягваха при него[1], като виждаха, че ГОСПОД, неговият Бог, беше с него[2]. (1) гл. 11:16; (2) Бит. 26:28; Зах. 8:23

10 Те се събраха в Ерусалим в третия месец, в петнадесетата година от царуването на Аса.

11 И в онзи ден принесоха жертви на ГОСПОДА от плячката, която бяха донесли[1] – седемстотин говеда и седем хиляди овце. (1) гл. 14:13-15; Чис. 31:28

12 И встъпиха в завета[1] да търсят ГОСПОДА, Бога на бащите си[2], с цялото си сърце и с цялата си душа[3], (1) гл. 23:16; 29:10; 34:31,32; Втзк. 29:12; Иис. Нав. 24:25; 4 Царе 23:3; (2) гл. 11:16; 19:3,4; (3) Втзк. 10:12

13 а всеки, който не би потърсил ГОСПОДА, Израилевия Бог, да се убива[1] – от малък до голям, от мъж до жена. (1) Изх. 22:20; Соф. 1:6

14 И се заклеха на ГОСПОДА със силен глас, с възгласи, с тръби и с рогове.

15 И целият Юда се зарадва заради клетвата – защото се заклеха с цялото си сърце и потърсиха *ГОСПОДА*[1] с цялата си воля[2], и Го намериха[3]. И ГОСПОД им даде покой отвсякъде[4]. (1) ст. 12; (2) Изх. 24:3,7; Пс. 119:10; (3) ст. 2,4; 1 Лет. 16:10; (4) гл. 14:1; 20:30

16 Той отхвърли и Мааха, майката на цар Аса, от *положението на* царица, понеже тя беше направила идол на Ашера. Аса съсече нейния идол и го стри, и го изгори при потока Кедрон[1]. (1) гл. 29:16; 30:14; 4 Царе 23:6

17 Но високите места не се премах-

наха от Израил[1]**; обаче сърцето на Аса**
беше неразделено през всичките му
дни[2]**.** (1) гл. 28:4; 33:17; 3 Царе 3:2; (2) гл. 20:32,33
18 **И той донесе в Божия дом вещи-**
те, посветени от баща му, и вещите,
посветени от самия него – сребро и
злато, и съдове.
19 **И до тридесет и петата година от**
царуването на Аса нямаше война[1]**.**
(1) гл. 16:9

гл. 16: 3 Царе 15:16-24

16 В тридесет и шестата година от
царуването на Аса израилевият цар Ва-
аса се изкачи против Юда и построи
Рама[1]**, за да не остави никого да изли-**
за или да влиза при юдовия цар Аса.
(1) Ер. 40:1
2 **Тогава Аса извади сребро и злато от**
съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом и
на царската къща[1] **и изпрати до ара-**
мейския цар[2] **Венадад, който живееше**
в Дамаск, да кажат:
(1) гл. 28:21; (2) 4 Царе 12:17
3 *Нека има* **договор между мен и теб,**
между моя баща и твоя баща. Ето,
изпращам ти сребро и злато; иди и
развали договора си с израилевия цар
Вааса, за да се оттегли от мен!
4 **И Венадад послуша цар Аса**[1] **и из-**
прати военачалниците си срещу изра-
илевите градове, и те нападнаха Иион,
Дан, Авел-Маим и всичките житници
на нефталимовите градове. (1) 4 Царе 16:9
5 **А когато Вааса чу това, спря да строи**
Рама и преустанови работата си.
6 **Тогава цар Аса взе целия Юда и от-**
несоха камъните и дървения материал
на Рама, с които Вааса беше градил. И
с тях той построи Гава и Масфа.
7 **А в това време гледачът Ананий**[1]
дойде при юдовия цар Аса и му каза:
Понеже ти се упова на арамейския
цар, а не се упова на ГОСПОДА, своя
Бог, затова войската на арамейския
цар се изплъзна от ръката ти[2]**.**
(1) гл. 19:2; 20:34; 3 Царе 16:1,7; (2) Пс. 146:3
8 **Етиопците и ливийците не бяха ли**
огромна войска, с много колесници и
конници? Но понеже ти се упова на
ГОСПОДА, Той ги предаде в ръката
ти[1]**.**
(1) гл. 12:3; 13:18; 14:9
9 **Защото очите на ГОСПОДА тичат**
по целия свят[1]**, за да се показва силен**
към онези, чиито сърца са неразделени
към Него[2]**. В това си постъпил безум-**
но[3]**, защото отсега нататък ще имаш**
войни[4]**.** (1) Езд. 5:5; Йов 28:24; 34:21;
Пс. 33:14,18; Пр. 15:3; Ер. 32:19; Зах. 4:10; (2) гл. 19:9;
(3) Бит. 31:28; (4) гл. 15:19; Ис. 31:1
10 **А Аса се ядоса на гледача и го**
хвърли в затвора[1]**, защото му се раз-**
гневи за това нещо. И по това време
Аса притесни и някои от народа.
(1) гл. 18:26; 25:16; 26:19; 3 Царе 13:4; Мт. 14:3
11 **И ето, делата на Аса, първите и по-**
следните[1]**, ето, записани са в Книгата**
на юдовите и израилевите царе[2]**.**
(1) гл. 12:15; (2) гл. 25:26
12 **А в тридесет и деветата година от**
царуването си Аса се разболя в крака-
та и болестта му стана много тежка,
но и в болестта си той не потърси
ГОСПОДА, а лекарите[1]**.** (1) 1 Лет. 10:14
13 **И Аса легна при бащите си и умря**
в четиридесет и първата година от ца-
руването си.
14 **И го погребаха в неговия гроб,**
който си беше изсякъл в Давидовия
град, и го положиха на легло пълно с
аромати и благоухания, смесени спо-
ред изкуството на мироварец[1]**; и изго-**
риха за него много *благоухания*[2]**.**
(1) Бит. 50:2; Мк. 16:1; Йн. 19:40;
(2) гл. 21:19; 32:33; Ер. 34:5

17 А вместо него се възцари синът
му Йосафат[1]**, който се засили против**
Израил. (1) 3 Царе 15:24; 4 Царе 1:17
2 **Той разположи военна сила във**
всичките укрепени градове на Юда и
постави гарнизони в юдовата земя и
в ефремовите градове, които баща му
Аса беше превзел[1]**.** (1) ст. 19; гл. 13:19
3 **И ГОСПОД беше с Йосафат**[1]**, по-**
неже той ходи в първите пътища на
баща си Давид[2] **и не потърси ваалими-**
те, (1) 1 Царе 18:14;
(2) гл. 21:12; 22:9; 27:6; 29:2; 34:2; 3 Царе 3:3

4 **а потърси Бога на баща си и ходи в Неговите заповеди[1], а не както правеше Израил[2].** (1) ст. 3; (2) 3 Царе 12:28-30

5 **И ГОСПОД утвърди царството в ръката му[1]. И целият Юда даде подаръци на Йосафат[2] и той имаше богатство и слава в изобилие[3].**

(1) Пр. 16:12; (2) 1 Царе 10:27; (3) гл. 18:1; 32:23,27,29

6 **И сърцето му се извиси в ГОСПОДНИТЕ пътища и той премахна от Юда високите места и ашерите[1].** (1) гл. 14:3; 19:3

7 **И в третата година от царуването си той изпрати началниците си Венхаил и Авдия, и Захария, и Натанаил, и Михая да поучават в юдовите градове[1];**

(1) гл. 15:3; Езд. 7:25

8 **и с тях левитите Семая и Натанаия, и Зевадия, и Асаил, и Семирамот, и Йонатан, и Адония, и Товия, и Товадония, левитите; и заедно с тях свещениците Елисама и Йорам.**

9 **И те поучаваха в Юда, като имаха със себе си книгата на ГОСПОДНИЯ закон; и обхождаха всичките юдови градове и поучаваха сред народа[1].**

(1) гл. 35:3; Неем. 8:7,8,13; Мал. 2:7

10 **И страх от ГОСПОДА обзе всичките царства в земите, които бяха около Юда, и те не воюваха против Йосафат[1].** (1) гл. 14:14; Мих. 7:17

11 **И от филистимците донесоха подаръци на Йосафат и сребро като данък[1]; и арабите му докараха дребен добитък: седем хиляди и седемстотин овни и седем хиляди и седемстотин козли.** (1) гл. 9:24; 26:8; 3 Царе 4:21; Езек. 27:21

12 **И Йосафат се издигаше и стана много велик. И построи в Юда крепости и градове за житници[1];**

(1) гл. 8:4,6; 11:5,11; 27:4

13 **и имаше много припаси в юдовите градове и военни мъже, силни и храбри мъже в Ерусалим[1].** (1) гл. 26:10-15

14 **А ето преброяването им според бащините им домове: от Юда хилядници бяха: Адна, началникът, и с него триста хиляди силни и храбри мъже;**

15 **до него Йоанан, началникът, и с него двеста и осемдесет хиляди** *мъже;*

16 **до него Амасия, синът на Зехрий, който доброволно се беше отдал на ГОСПОДА[1], и с него двеста хиляди силни и храбри мъже.** (1) Съд. 5:2,9

17 **И от Вениамин: Елиада, силен и храбър мъж, и с него двеста хиляди** *мъже,* **въоръжени с лъкове и щитчета[1];**

(1) гл. 14:8

18 **до него Йозавад, и с него сто и осемдесет хиляди** *мъже,* **въоръжени за бой[1].** (1) 1 Лет. 7:11

19 **Тези бяха, които служеха на царя, освен онези, които царят постави в укрепените градове в целия Юда[1].**

(1) ст. 2; гл. 33:14

гл. 18: 3 Царе 22:1-40

18 **И Йосафат имаше богатство и слава в изобилие[1]. И той се сроди с Ахав[2].**

(1) гл. 17:5; (2) гл. 20:35; 21:6; 3 Царе 22:44; 2 Кор. 6:14

2 **И след няколко години слезе при Ахав в Самария. И Ахав закла много овце и говеда за него и за народа, който беше с него, и го подведе да се изкачи против Рамот-Галаад.**

3 **И израилевият цар Ахав каза на юдовия цар Йосафат: Ще дойдеш ли с мен в Рамот-Галаад? И той му отговори: Аз съм като теб и моят народ – като твоя народ.** *Ще дойда* **с теб на бой[1].** (1) гл. 19:2

4 **И Йосафат каза на израилевия цар: Моля те, допитай се първо до ГОСПОДНОТО слово.**

5 **Тогава израилевият цар събра пророците, четиристотин мъже, и им каза: Да отидем ли на бой срещу Рамот-Галаад, или да не отида? А те казаха: Изкачи се, и Бог ще го предаде в ръката на царя[1]!** (1) Ер. 23:16,17

6 **Но Йосафат каза: Тук няма ли вече ГОСПОДЕН пророк, за да се допитаме чрез него[1]?** (1) 4 Царе 3:11

7 **И израилевият цар каза на Йосафат: Има още един човек, чрез когото можем да се допитаме до ГОСПОДА, но аз го мразя, защото не пророкува**

добро за мен, а винаги *само* **зло. Той е**
Михей, синът на Емла. А Йосафат каза:
Нека не говори така царят!
8 **Тогава израилевият цар повика един**
скопец и каза: Доведи бързо Михей,
сина на Емла.
9 **А израилевият цар и юдовият цар**
Йосафат седяха всеки на престола си,
облечени в одеждите *си;* **и седяха на**
едно открито място при входа на са-
марийската порта и всичките пророци
пророкуваха пред тях.
10 **Тогава Седекия, синът на Ханаа-**
на, си направи железни рогове и каза:
Така казва ГОСПОД: С тези ще бодеш
арамейците, докато ги довършиш.
11 **И всичките пророци пророкуваха**
така и казваха: Изкачи се в Рамот-Гала-
ад и ще успееш, защото ГОСПОД ще
го предаде в ръката на царя.
12 **И пратеникът, който отиде да по-**
вика Михей, му говори и каза: Ето,
думите на пророците единодушно са
добри за царя. Моля те, нека *и* **твоята**
дума да бъде като *думата* **на един от**
тях, и ти говори добро!
13 **А Михей каза: Жив е ГОСПОД –**
каквото каже моят Бог, това ще го-
воря!
14 **И когато дойде при царя, царят**
му каза: Михей, да отидем ли на бой
в Рамот-Галаад, или да не отида? А той
каза: Изкачете се и ще успеете, защо-
то ще бъдат предадени в ръката ви.
15 **Тогава царят му каза: Колко пъти**
да те заклевам да не ми говориш
нищо *друго* **освен истината в ГОСПОД-**
НОТО Име!
16 **Тогава той каза: Видях целия Из-**
раил пръснат по планините като овце,
които нямат овчар. И ГОСПОД каза:
Тези нямат господар. Нека се върнат
всеки у дома си с мир.
17 **Тогава израилевият цар каза на**
Йосафат: Не ти ли казах, че няма да
пророкува добро за мен, а зло?
18 **А** *Михей* **каза: Затова чуйте ГОС-**
ПОДНОТО слово: видях ГОСПОДА,
седнал на престола Си, и цялото не-
бесно войнство стоеше около Него
от дясната Му *страна* **и от лявата Му**
страна.
19 **И ГОСПОД каза: Кой ще примами**
израилевия цар Ахав, за да се изкачи и
да падне в Рамот-Галаад? И един каза
едно, а друг каза друго.
20 **Тогава излезе един дух* и застана**
пред ГОСПОДА и каза: Аз ще го при-
мамя. И ГОСПОД му каза: Как?

**букв.:* духът

21 **А той каза: Ще изляза и ще бъда**
лъжлив дух в устата на всичките му
пророци. И *ГОСПОД* **каза: Примами го,**
и ще сполучиш; излез и направи та-
ка[1].

(1) 2 Сол. 2:11,12

22 **И сега, ето, ГОСПОД е сложил лъж-**
лив дух в устата на тези твои пророци[1]
и ГОСПОД е говорил зло за теб.

(1) Ис. 19:14

23 **Тогава Седекия, синът на Ханаана,**
се приближи и удари Михей по бузата,
и каза: По кой път мина ГОСПОДНИ-
ЯТ Дух от мен, за да говори на теб?
24 **А Михей каза: Ето, ще видиш** *това*
в онзи ден, когато ще бягаш от стая в
стая, за да се криеш.
25 **Тогава израилевият цар каза: Хва-**
нете Михей и го върнете при градо-
началника Амон и при царския син
Йоас;
26 **и кажете: Така казва царят: Хвър-**
лете този в затвора[1] и го хранете с
хляб на скръб и вода на скръб, докато
се върна в мир.

(1) гл. 16:10; Ер. 36:26

27 **И Михей каза: Ако някога се вър-**
неш в мир, ГОСПОД не е говорил чрез
мен. И каза: Чуйте, всички народи!
28 **И израилевият цар и юдовият цар**
Йосафат се изкачиха в Рамот-Галаад.
29 **И израилевият цар каза на Йоса-**
фат: Аз ще се предреша и ще вляза
в битката, а ти облечи одеждите си.
Така израилевият цар се предреши и
влязоха в битката[1].

(1) гл. 35:22

30 **А арамейският цар беше заповядал**
на началниците на колесниците си и
беше казал: Не се бийте нито с ма-

лък, нито с голям, а само с израилевия цар!
31 **И когато началниците на колесниците видяха Йосафат, казаха: Сигурно това е израилевият цар! – и го обкръжиха, за да се бият. Но Йосафат извика[1] и ГОСПОД му помогна, и Бог ги отвърна от него[2].**
(1) гл. 13:14; (2) 1 Лет. 5:20; Пс. 56:9
32 **И когато началниците на колесниците видяха, че не беше израилевият цар, го оставиха и не го преследваха.**
33 **А един човек запъна лъка си, без да цели, и улучи израилевия цар между ставите на бронята му. И той каза на водача на колесницата си: Обърни ръцете си и ме изведи от битката, защото съм ранен[1].** (1) гл. 35:23
34 **И в онзи ден битката се засили; и израилевият цар се удържа прав в колесницата срещу арамейците до вечерта. И около залез слънце умря.**

19 **А юдовият цар Йосафат се върна с мир у дома си в Ерусалим.**
2 **Тогава гледачът Ииуй, синът на Ананий[1], излезе да го посрещне и каза на цар Йосафат: На безбожния ли помагаш[2] и тези, които мразят ГОСПОДА, ли обичаш[3]? Затова върху теб има гняв от ГОСПОДА.**
(1) гл. 16:7; 20:34; (2) гл. 18:3; (3) Пс. 139:21,22
3 **Но в теб се намериха добри неща[1], защото ти премахна ашерите от земята[2] и насочи сърцето си да търсиш Бога[3].** (1) гл. 12:12; (2) гл. 17:6; (3) гл. 11:16; 22:9
4 **И Йосафат остана в Ерусалим. И той пак излезе сред народа от Вирсавее до хълмистата земя на Ефрем и ги обърна към ГОСПОДА, Бога на бащите им[1].** (1) гл. 15:9-13
5 **И той постави съдии в земята, по всичките укрепени градове на Юда, град по град[1].** (1) Втзк. 16:18
6 **И каза на съдиите: Внимавайте какво правите, защото не съдите за човека, а за ГОСПОДА, и Той е с вас в съдопроизнасянето[1].** (1) Втзк. 1:17
7 **Затова нека страхът от ГОСПОДА бъде върху вас[1]! Внимавайте в делата си[2], защото у ГОСПОДА, нашия Бог, няма неправда[3], нито пристрастие[4], нито подкупничество[5].**
(1) 1 Царе 11:7; (2) Пс. 82:2-4; (3) Бит. 18:25; (4) Йов 13:10; Деян. 10:34; Як. 2:1; (5) Изх. 18:21; Втзк. 10:17; Йов 8:3; 34:19
8 **Йосафат постави и в Ерусалим** *някои* **от левитите и свещениците и от главите на израилевите бащини** *домове,* **за ГОСПОДНИЯ съд и за съдебните спорове[1]; и те се върнаха в Ерусалим.**
(1) 1 Лет. 23:4; Пс. 122:5
9 **А той им поръча и каза: Така да постъпвате със страх от ГОСПОДА, с вярност[1] и с неразделено сърце[2].**
(1) 1 Кор. 4:2; (2) гл. 16:9
10 **И какъвто и да е съдебен спор да дойде при вас от братята ви, които живеят в градовете си – между кръв и кръв, между закон и заповед, наредби и правила, предупреждавайте*[1] ги да не стават виновни пред ГОСПОДА и да не дойде гняв върху вас и върху братята ви[2]. Така постъпвайте, за да не ставате виновни.** **или:* поучавайте
(1) Изх. 18:16; Втзк. 21:5; (2) Чис. 16:46
11 **И, ето, главният свещеник Амария[1] ще бъде над вас във всяко ГОСПОДНО дело, а първенецът на юдовия дом Зевадия, синът на Исмаил – във всяко царско дело[2], а левитите ще бъдат пред вас като управители. Бъдете силни и действайте[3]; и ГОСПОД ще бъде с добрия[4].**
(1) 1 Лет. 6:11; (2) 1 Лет. 26:30; (3) гл. 15:7; (4) Ер. 6:16

ст. 1-30: ср. гл. 14:9-15
20 **След това синовете на Моав и синовете на Амон, и с тях някои от маонците*[1] дойдоха да воюват срещу Йосафат.** **или:* амонците; (1) гл. 26:7; 1 Лет. 4:41
2 **И дойдоха и съобщиха на Йосафат и казаха: Голямо множество идва срещу теб оттатък морето, от Арам. И ето,** *вече* **са в Асасон-Тамар[1], който е Енгади[2].**
(1) Бит. 14:7; Езек. 47:19; (2) Иис. Нав. 15:62; Езек. 47:10
3 **Тогава Йосафат се уплаши и се пре-**

даде да търси ГОСПОДА[1]**, и прогласи пост по целия Юда**[2]**.** (1) гл. 7:14; 11:16; Пс. 56:3; Ам. 5:4; (2) 1 Царе 7:6; Езд. 8:21; Ер. 36:9; Йона 3:5

4 **И Юда се събра, за да търсят** *помощ* **от ГОСПОДА; дори от всичките юдови градове дойдоха да търсят ГОСПОДА**[1]**.** (1) ст. 3

5 **И Йосафат застана в събранието на Юда и Ерусалим в ГОСПОДНИЯ дом, пред новия двор, и каза:**

6 **ГОСПОДИ, Боже на бащите ни, не си ли Ти Бог на небето**[1] **и владетел над всичките царства на народите**[2]**? В Твоята ръка е сила и мощ**[3] **и никой не може да устои против Теб**[4]**.** (1) 3 Царе 8:30,44; Мт. 6:9; (2) Пс. 46:10; (3) 1 Лет. 29:12; (4) Йов 9:4; Ис. 14:27; Ер. 49:19

7 **Не изгони ли Ти, Боже наш, жителите на тази земя пред народа Си Израил**[1] **и не я ли даде**[2] **на потомството на приятеля Си Авраам**[3] **до века?** (1) Втзк. 4:38; Иис. Нав. 23:9; Пс. 44:2; (2) Бит. 12:7; Иис. Нав. 1:6; (3) Ис. 41:8; Як. 2:23

8 **И те се заселиха в нея**[1] **и Ти построиха в нея светилище за Името Ти**[2]**, и казаха:** (1) Иис. Нав. 21:43; (2) гл. 6:5,6

9 **Когато ни връхлети зло – меч, наказание или мор, или глад – и ние застанем пред този дом и пред Теб**[1] **– защото Твоето Име е в този дом**[2] **– и извикаме към Теб в бедствието си, тогава Ти ще** *ни* **чуеш и спасиш**[3]**.** (1) гл. 6:29; Езд. 10:1; (2) гл. 6:5,6; (3) 3 Царе 8:30,37; Пс. 50:15

10 **И сега, ето, синовете на Амон и Моав и онези от планината Сиир, към които Ти не остави Израил да отиде, когато идваше от египетската земя, а се отклони от тях и не ги изтреби**[1]**,** (1) Чис. 20:21; Втзк. 2:19,37

11 **ето как ни отплащат – като идват да ни изгонят от Твоето притежание**[1]**, което си ни дал да притежаваме**[2]**!** (1) Пс. 83:4; Ам. 1:11; (2) ст. 7

12 **Боже наш, няма ли да ги съдиш**[1]**? Защото в нас няма сила пред това голямо множество, което идва против нас. И ние не знаем какво да правим, а към Теб са** *обърнати* **очите ни**[2]**.** (1) Пс. 94:2; (2) Пс. 25:15

13 **А целият Юда стоеше пред ГОСПОДА с челядите си, жените си и синовете си**[1]**.** (1) Втзк. 29:10,11; Йоил 2:16

14 **Тогава ГОСПОДНИЯТ дух беше сред събранието на левита Яазиил**[1]**, сина на Захария, син на Ваная, син на Ехиил, син на Матания, от синовете на Асаф, и той каза:** (1) гл. 15:1

15 **Слушайте, всички** *от* **Юда и вие ерусалимски жители, и ти царю Йосафат! Така ви говори ГОСПОД: Не се бойте и не се плашете от това голямо множество**[1]**, защото боят не е ваш, а Божи**[2]**.** (1) гл. 32:7; (2) Изх. 14:13,14; Съд. 7:21; 1 Царе 17:47; 3 Царе 20:13; Ис. 37:6

16 **Слезте утре против тях. Ето те се изкачват по възвишението Асис и ще ги намерите при края на долината, пред пустинята Еруил.**

17 **Няма вие да се биете в този** *бой*[1]. **Пристъпете, застанете и вижте**[2] **избавлението, което ГОСПОД** *ще извърши* **за вас, Юда и Ерусалим! Не се бойте и не се плашете**[1]**! Утре излезте срещу тях и ГОСПОД ще бъде с вас**[3]**.** (1) ст. 15; (2) Изх. 6:1; (3) Чис. 14:9; Втзк. 3:22

18 **Тогава Йосафат се наведе с лице до земята, и целият Юда и ерусалимските жители паднаха пред ГОСПОДА, и се поклониха на ГОСПОДА**[1]**.** (1) гл. 7:3; Неем. 8:6

19 **И левитите, от синовете на каатците и от синовете на корейците, станаха да хвалят с много силен глас ГОСПОДА, Израилевия Бог**[1]**.** (1) 1 Лет. 15:16; Неем. 9:4

20 **И на сутринта станаха рано и излязоха към пустинята Текое**[1]**. А когато излизаха, Йосафат застана и каза: Слушайте ме, Юда и вие, ерусалимски жители! Вярвайте в ГОСПОДА, своя Бог, и ще се утвърдите**[2]**. Вярвайте на пророците Му, и ще успеете**[3]**.** (1) гл. 11:6; (2) Пс. 125:1; Ис. 28:16; 2 Петр. 1:19; (3) Мт. 8:13

21 **И той се посъветва с народа и постави певци за ГОСПОДА, които да прославят в свято великолепие, като излязат пред войската и говорят: Славословете ГОСПОДА, защото милостта Му е вечна**[1]**!** (1) гл. 5:13; Пс. 18:3

22 **И когато започнаха да пеят и да**

славят[1], ГОСПОД постави засади срещу синовете на Амон и Моав, и онези от планината Сиир, които бяха дошли против Юда. И те бяха разбити[2].
(1) ст. 21; (2) гл. 13:15; Иис. Нав. 6:16; 2 Царе 22:4

23 И синовете на Амон и Моав станаха срещу жителите на планината Сиир, за да изпълнят над тях проклятието и да ги изтребят. А когато довършиха жителите на Сиир, те си помогнаха да се погубят взаимно[1]. (1) Съд. 7:22

24 А Юда дойде до стражарската кула към пустинята; и погледнаха към множеството и ето, бяха трупове, паднали на земята, и никой не се беше избавил[1]. (1) Изх. 14:28; 4 Царе 19:35

25 И Йосафат и народът му дойдоха да оберат плячката им[1] и намериха много богатства между труповете им и скъпи вещи, и си взеха толкова много, че не можеха да ги отнесат. Три дни обираха плячката, защото беше много[2].
(1) Чис. 31:53; Иис. Нав. 11:14; 4 Царе 7:16; (2) Зах. 14:14

26 А на четвъртия ден се събраха в долината Вераха*, защото там благословиха ГОСПОДА[1]. Затова онова място се нарече Долината Вераха *и* до днес. *Долината на благословението; (1) Йоил 3:2

27 Тогава всичките юдови и ерусалимски мъже начело с Йосафат тръгнаха да се върнат в Ерусалим с радост[1], понеже ГОСПОД им беше дал радост от *поражението на* враговете им[2].
(1) Неем. 12:43; (2) 1 Царе 2:1

28 И дойдоха в Ерусалим до ГОСПОДНИЯ дом с лири и арфи, и тръби[1].
(1) Пс. 95:1,2

29 И страх от Бога обзе всичките царства на *околните* страни[1], когато чуха, че ГОСПОД е воювал против враговете на Израил[2]. (1) гл. 14:14; (2) Изх. 14:14,25

30 И царството на Йосафат се успокои и неговият Бог му даде покой отвсякъде[1].
(1) гл. 15:15; Лев. 26:6; Йов 11:19; Пр. 3:24; Соф. 3:13

ст. 31-37: 3 Царе 22:41-50

31 Така Йосафат царуваше над Юда. Той беше на тридесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и пет години в Ерусалим. Името на майка му беше Азува, дъщеря на Силей.

32 Той ходи в пътя на баща си Аса; не се отклони от него, като вършеше това, което бе право пред ГОСПОДА[1]. (1) гл. 15:17

33 Само високите места не се премахнаха[1] и народът още не беше насочил сърцето си към Бога на бащите си[2].
(1) гл. 15:17; (2) гл. 30:19; 33:17; Втзк. 29:4; 1 Царе 7:3

34 А останалите дела на Йосафат, първите и последните[1], ето, записани са в делата на Ииуй, сина на Ананий[2], които са включени в Книгата на израилевите царе[3].
(1) гл. 12:15; (2) гл. 16:7; (3) гл. 25:26; 3 Царе 14:19

35 А след това юдовият цар Йосафат се свърза с израилевия цар[1] Охозия, който постъпваше безбожно[2].
(1) гл. 18:1; 21:6; (2) 3 Царе 22:52,53

36 Свърза се с него[1], за да направят кораби, които да отидат в Тарсис[2]. И направиха корабите в Есион-Гавер[2].
(1) Еф. 5:7; (2) гл. 8:17; 3 Царе 10:22

37 И Елиезер, синът на Додо, от Мариса[1], пророкува против Йосафат и каза: Понеже си се свързал с Охозия, ГОСПОД съсипа твоите дела. И корабите се разбиха и не можаха да отидат в Тарсис. (1) гл. 11:8

гл. 21: 4 Царе 8:16-24

21 И Йосафат легна при бащите си и беше погребан с бащите си в Давидовия град, а вместо него се възцари синът му Йорам.

2 Той имаше братя, синове на Йосафат – Азария и Ехиил, и Захария, и Азария, и Михаил, и Сафатия. Всички тези бяха синове на Йосафат, цар на Израил*. *Има се предвид цар на Юда като част от Израил, вж. 12:6, 28:19

3 И баща им им даде много подаръци, сребро и злато, и скъпоценности, заедно с укрепени градове в Юда[1]; но царството даде на Йорам, понеже той беше първородният[2].
(1) гл. 11:23; (2) Втзк. 21:17

4 А когато Йорам се издигна над царството на баща си и се закрепи, изби

**всичките си братя с меч[1], а също и
няколко от началниците на Израил.**
(1) ст. 13; Съд. 9:5

5 **Йорам беше на тридесет и две
години, когато се възцари, и царува
осем години в Ерусалим.**
6 **И той ходи в пътя на израилеви-
те царе[1], както постъпваше домът на
Ахав, защото жена му беше дъщеря на
Ахав[2]. И той върши зло пред ГОСПО-
ДА.** (1) гл. 20:35; 28:2; (2) гл. 18:1; 22:2
7 **Но ГОСПОД не поиска да погуби
Давидовия дом заради завета, който
беше направил с Давид, и както беше
обещал, че ще даде светилник на него
и на синовете му завинаги[1].**
(1) гл. 6:16; 3 Царе 11:36

8 **В неговите дни Едом отстъпи из-
под ръката на Юда и си постави свой
цар[1].** (1) гл. 28:17
9 **И Йорам отиде с началниците си и
с него всичките колесници. И като ста-
на през нощта, разби едомците, които
бяха обкръжили него и началниците на
колесниците.**
10 **Така Едом отстъпи изпод ръката на
Юда** *и е независим и* **до днес. Тогава, по
същото време,** *и* **Ливна[1] отстъпи изпод
ръката му, понеже беше оставил ГОС-
ПОДА, Бога на бащите си[2].**
(1) Иис. Нав. 10:29; (2) гл. 28:6; Ис. 1:28; Ер. 2:19
11 **Той направи и високи места[1] по
юдовите планини и подбуди ерусалим-
ските жители да блудстват[2], и поквари
Юда[3].**
(1) Пс. 78:58; Езек. 16:24; (2) Изх. 34:16; Втзк. 31:16; Ер. 3:8,9; Езек. 23:11,44; (3) Ос. 4:15; 11:12; 2 Петр. 2:2
12 **Тогава дойде до него писмо от про-
рок Илия[1], което гласеше: Така говори
ГОСПОД, Бог на баща ти Давид: По-
неже ти не ходи в пътищата на баща
си Йосафат[2] и в пътищата на юдовия
цар Аса[3],** (1) 3 Царе 17:1; (2) гл. 17:3,4; (3) гл. 14:2
13 **а ходи в пътя на израилевите царе
и подбуди Юда и ерусалимските жи-
тели да блудстват, според блудствата
на дома на Ахав[1], и освен това изби и
братята си[2], дома на баща си, които
бяха по-добри от теб[3],**
(1) гл. 24:18; 3 Царе 16:30-33; (2) ст. 4; (3) 3 Царе 2:32

14 **ето, ГОСПОД порази с тежка язва
народа ти, синовете ти, жените ти и
целия ти имот.**
15 **А ти** *ще страдаш* **от тежки болести,
от разстройство на червата си, докато
от болестта червата ти започнат да из-
тичат от ден на ден.**
16 **И ГОСПОД подбуди против Йорам
духа на филистимците и на арабите[1],
които са близо до етиопците,** (1) гл. 26:7
17 **и те се изкачиха против Юда, на-
хлуха и заграбиха целия имот, който се
намери в царската къща, и синовете
му и жените му; и не му остана** *друг*
**син освен Йоахаз, най-младият от си-
новете му[1].** (1) гл. 22:1; 25:23; Ам. 1:6
18 **И след всичко това ГОСПОД го
порази с нелечима болест в червата[1].**
(1) Деян. 12:23

19 **И след известно време, накрая,
след две години, червата му изтеко-
ха поради болестта му и той умря в
страшни болки[1]. А народът му не гори**
благоухания **за него, както бяха горили
за бащите му[2].** (1) гл. 24:25; (2) гл. 16:14
20 **Той беше на тридесет и две годи-
ни, когато се възцари, и царува в Еру-
салим осем години. И си отиде без да**
им **липсва; и го погребаха в Давидовия
град, но не в царските гробища[1].**
(1) гл. 24:25; 28:27; 33:20

ст. 1-9: 4 Царе 8:25-29; 9:1-29

22 **И ерусалимските жители напра-
виха най-младия му син Охозия[1] цар
вместо него, защото разбойническата
чета, която беше дошла с арабите в
стана, беше избила всичките по-въз-
растни[1]. Така се възцари Охозия, синът
на юдовия цар Йорам.**
(1) гл. 21:17; 4 Царе 8:24; 10:13
2 **Охозия беше на четиридесет и две
години, когато се възцари, и царува
една година в Ерусалим. Името на
майка му беше Готолия, дъщеря* на
Амрий[1].** *Има се предвид внучка.;
(1) гл. 21:6; 4 Царе 8:18

3 **Той също ходи в пътищата на Аха-**

вовия дом, защото майка му беше не-
гова съветничка в безбожието[1].
(1) гл. 24:7,17; Бит. 27:13; Втзк. 13:6; Мт. 14:8
4 **И той върши зло пред ГОСПОДА**
като дома на Ахав, защото след смърт-
та на баща му те му станаха съветни-
ци за негова гибел[1]. (1) гл. 24:17,18; Мих. 6:16
5 **И той последва съвета им и отиде**
заедно с израилевия цар Йорам, сина
на Ахав[1], на война против арамейския
цар Азаил в Рамот-Галаад. И арамейци-
те раниха Йорам. (1) 4 Царе 3:1
6 **И той се върна, за да се лекува в**
Езраел от раните, които му нанесоха в
Рама, когато се би срещу арамейския
цар Азаил. И юдовият цар Азария*, си-
нът на Йорам, слезе в Езраел, за да
види Йорам, сина на Ахав, защото
беше болен. **вероятно:* Охозия
7 **Но гибелта на Охозия дойде от Бо-**
га[1] с отиването му при Йорам; защото,
когато дойде, излезе с Йорам против
Ииуй, сина на Намесий, когото ГОС-
ПОД беше помазал да отсече Ахавовия
дом[2]. (1) гл. 10:15; 3 Царе 12:15,24;
Иис. Нав. 11:20; Пр. 16:9; (2) 4 Царе 10:11
8 **И когато Ииуй извършваше съд над**
Ахавовия дом[1], той намери юдовите
началници и синовете на братята на
Охозия, които служеха на Охозия, и ги
изби[2]. (1) гл. 24:24; (2) 4 Царе 10:12-14
9 **И потърси и Охозия; и го заловиха,**
като се криеше в Самария, и го дове-
доха при Ииуй, и го убиха[1]. И го по-
гребаха, защото казаха: Син е на Йоса-
фат, който търсеше ГОСПОДА с цялото
си сърце[2]. И домът на Охозия нямаше
вече сила да задържи царството.
(1) гл. 24:25; 25:27; 33:24; (2) гл. 17:3,4; 19:3
ст. 10-12: 4 Царе 11:1-3
10 **А Готолия, майката на Охозия, като**
видя, че синът ѝ умря, стана и запо-
вяда *да се погуби* **цялото царско потом-**
ство от юдовия дом[1]. (1) 3 Царе 1:21
11 **Но Йосавеета, царската дъщеря,**
взе Йоас, сина на Охозия, и го от-
крадна отсред царските синове, когато
ги убиваха; и го скри с кърмачката му
в спалнята. Така Йосавеета, дъщерята
на цар Йорам, жената на свещеник
Йодая – защото беше сестра на Охо-
зия – го скри от Готолия и тя не го
уби.
12 **И шест години беше при тях, скрит**
в Божия дом[1]. А Готолия царуваше над
земята. (1) Пр. 28:28

гл. 23: 4 Царе 11:4-20
23 А в седмата година Йодая се ук-
репи и взе стотниците Азария, сина на
Ероам, и Исмаил, сина на Йоанан, и
Азария, сина на Овид, и Маасия, сина
на Адая, и Елисафат, сина на Зехрий, и
направи договор с тях.
2 **И те обходиха Юда и събраха ле-**
витите от всички юдови градове[1], и
главите на бащините *домове* **на Израил,**
и дойдоха в Ерусалим. (1) гл. 11:13
3 **И цялото събрание направи договор**
с царя в Божия дом. И *Йодая* **им каза:**
Ето, синът на царя ще се възцари, как-
то е говорил ГОСПОД за синовете на
Давид[1]. (1) гл. 6:16
4 **Ето какво трябва да направите:**
една трета от вас, от свещениците и
от левитите, които постъпвате *на служ-*
ба **в събота, нека бъдат вратари при**
праговете[1], (1) 1 Лет. 9:25
5 **една трета да бъдат в царската**
къща и една трета – при Портата на
основата; а целият народ да бъде в
дворовете на ГОСПОДНИЯ дом.
6 **И никой да не влиза в ГОСПОД-**
НИЯ дом освен свещениците и онези
от левитите, които служат[1]; те да вли-
зат, защото са свети. А целият народ да
пази заповяданото от ГОСПОДА.
(1) 1 Лет. 23:28
7 **И левитите да обградят царя от**
всички страни, всеки с оръжията си в
ръка; и който влезе в дома, да бъде
убит. И да бъдете с царя при влизане-
то му и при излизането му.
8 **И така, левитите и целият Юда на-**
правиха всичко, както заповяда све-
щеник Йодая, и взеха всеки мъжете
си – онези, които щяха да постъпят *на*

служба **в събота, и онези, които щяха да
напуснат** *служба* **в събота; защото све-
щеник Йодая не разпусна отредите**[1].
(1) 1 Лет. 24; 25; 26
9 **И свещеник Йодая даде на стотни-
ците копията и щитчетата и щитове-
те на цар Давид, които бяха в Божия
дом.**
10 **И постави целия народ, всеки мъж
с оръжията му в ръка около царя, от
дясната страна на дома до лявата стра-
на на дома, към олтара и към дома.**
11 **Тогава изведоха царския син и по-
ложиха на него короната и свидетел-
ството. И го направиха цар и Йодая и
синовете му го помазаха и извикаха:
Да живее царят!**[1] (1) 3 Царе 1:25,34,39
12 **А когато Готолия чу вика на на-
рода, който се стичаше и прославяше
царя, дойде при народа в ГОСПОД-
НИЯ дом.**
13 **И погледна, и ето, царят стоеше
при колоната си на входа**[1] **и военачал-
ниците и тръбачите** *стояха* **при царя,
и целият народ на страната се рад-
ваше и надуваше тръбите, а певците**
стояха **с музикалните инструменти и
ръководеха хвалението**[2]**. Тогава Готолия
раздра дрехите си и извика: Заговор!
Заговор!** (1) Езек. 46:2; (2) 1 Лет. 25:6
14 **И свещеник Йодая изведе стотни-
ците, поставени над войската, и им
каза: Изведете я между редовете, и
който я последва, да бъде убит с меч!
Защото свещеникът беше казал: Да не
я убиете в ГОСПОДНИЯ дом!**
15 **И я хванаха, и тя отиде в царската
къща през входа на конската порта, и
там я убиха**[1]. (1) Чис. 35:33
16 **Тогава Йодая направи договор
между себе си и целия народ и царя,
че ще бъдат народ на ГОСПОДА**[1].
(1) гл. 15:12; Втзк. 29:12-15
17 **И целият народ влезе в дома на
Ваал и го събори, и изпотрошиха жерт-
вениците му и образите му, а Матан,
жреца на Ваал, убиха пред жертвени-
ците**[1]. (1) 3 Царе 18:40
18 **И Йодая повери службите на ГОС-
ПОДНИЯ дом в ръцете на свещени-
ците**[1]**, левитите, които Давид беше
разпределил над ГОСПОДНИЯ дом, за
да принасят всеизгарянията на ГОС-
ПОДА, както е писано в закона на
Мойсей**[2]**, с веселие**[3] **и песни според
наредбата на Давид**[4]. (1) гл. 35:2; 1 Лет. 23:4;
(2) Чис. 28; (3) Езд. 6:22; (4) гл. 7:6; 29:30; 1 Лет. 25:1
19 **Постави и вратарите при портите
на ГОСПОДНИЯ дом, за да не влиза
някой нечист от каквото и да било
нещо**[1]. (1) гл. 8:14; 1 Лет. 9:23
20 **И той взе стотниците, високопос-
тавените, управниците на народа и це-
лия народ на страната и изведе царя
от ГОСПОДНИЯ дом, и влязоха през
горната порта в царската къща; и сло-
жиха царя на престола на царството**[1].
(1) 1 Лет. 29:23
21 **Така целият народ на страната се
зарадва**[1] **и градът се успокои. А Готолия
убиха с меч.** (1) 1 Лет. 12:40; Пр. 11:10

<u>ст. 1-16: 4 Царе 11:21-12:16</u>

24

**Йоас беше на седем години, ко-
гато се възцари, и царува четиридесет
години в Ерусалим. Името на майка му
беше Савия, от Вирсавее.**
2 **Йоас върши това, което беше право
пред ГОСПОДА**[1]**, през всичките дни на
свещеник Йодая.** (1) гл. 25:2; 26:4,5
3 **И Йодая му взе две жени и той
роди синове и дъщери.**
4 **И след това Йоас имаше на сърце
да обнови ГОСПОДНИЯ дом.**
5 **И той събра свещениците и левити-
те и им каза: Излезте по юдовите гра-
дове и съберете пари от целия Израил,
за да се поправя домът на вашия Бог
от година до година**[1]**, и побързайте с
работата. Но левитите не побързаха.**
(1) гл. 34:8-11
6 **Тогава царят повика главния** *свеще-
ник* **Йодая и му каза: Защо не си из-
искал от левитите да съберат от Юда
и Ерусалим данъка,** *определен* **от ГОС-
ПОДНИЯ слуга Мойсей** *да се събира* **от
израилевото събрание за шатъра на
свидетелството**[1]**?** (1) Изх. 30:12-16; Мт. 17:24

7 **Защото безбожната Готолия**[1] *и* **синовете ѝ бяха разсипали Божия дом; и всичките посветени неща на ГОСПОДНИЯ дом бяха използвали за ваалимите**[2]**.** (1) гл. 22:3,4; 4 Царе 11:1; (2) Ос. 2:8

8 **И царят заповяда и направиха един сандък, който сложиха отвън, при портата на ГОСПОДНИЯ дом.**

9 **И оповестиха в Юда и в Ерусалим да принесат на ГОСПОДА данъка, наложен на Израил от Божия слуга Мойсей в пустинята**[1]**.** (1) ст. 6

10 **И всичките началници и целият народ се зарадваха**[1]**; и носеха и слагаха в сандъка, докато се напълнеше.**
(1) 1 Лет. 29:9

11 **И когато левитите донасяха сандъка при царските надзиратели и се виждаше, че има много пари, идваха царският писар и пълномощникът на главния свещеник и изпразваха сандъка, и пак го занасяха и поставяха на мястото му. Така правеха ден след ден и събраха много пари.**

12 **И царят и Йодая ги даваха на онези, които вършеха делото на работата в ГОСПОДНИЯ дом, а те наемаха каменоделци и дърводелци, за да обновят ГОСПОДНИЯ дом, а също и ковачи и медникари, за да поправят ГОСПОДНИЯ дом**[1]**.** (1) ст. 5

13 **И тези, които вършеха делото, работеха; и делото на възстановяването напредваше чрез ръката им. И те приведоха Божия дом в** *първоначалното* **му състояние и го укрепиха.**

14 **И когато свършиха, донесоха останалите пари пред царя и пред Йодая и той направи с тях съдове за ГОСПОДНИЯ дом**[1]**, съдове за служене и за всеизгаряне, тамянници, и** *други* **златни и сребърни съдове. И постоянно принасяха всеизгаряния**[2] **в ГОСПОДНИЯ дом през целия живот на Йодая.**
(1) 4 Царе 25:13-15; (2) гл. 2:4; 31:2,3; 1 Лет. 23:31

15 **И Йодая остаря и се насити от дни**[1]**, и умря; беше на сто и тридесет години, когато умря.** (1) Бит. 25:8

16 **И го погребаха в Давидовия град**[1]
при царете, понеже беше вършил добро на Израил, и за Бога и Неговия дом. (1) 3 Царе 2:10

17 **А след смъртта на Йодая юдовите началници дойдоха и се поклониха на царя; и царят ги послуша**[1]**.** (1) гл. 22:3

18 **И те оставиха дома на ГОСПОДА, Бога на бащите си, и служиха на ашерите и на идолите**[1]**. И върху Юда и Ерусалим дойде гняв поради това тяхно престъпление**[2]**.**
(1) гл. 21:13; 22:4; Съд. 8:33; 3 Царе 14:23; (2) гл. 12:1,2; 25:15; 28:13; 29:8; 32:25; 34:25; Еф. 5:6

19 **И** *Бог* **им изпрати пророци, за да ги обърнат към ГОСПОДА. И те свидетелстваха против тях, но те не послушаха**[1]**.** (1) гл. 36:13,15,16; 4 Царе 17:14,15; Неем. 9:30; Ер. 7:25,26; 25:3-8

20 **Тогава Божият Дух дойде на* Захария**[1]**, сина на свещеник Йодая. И той застана горе пред народа и им каза: Така говори Бог: Защо престъпвате ГОСПОДНИТЕ заповеди**[2]**? Няма да успеете! Понеже вие оставихте ГОСПОДА, и Той ви остави**[3]**.** **букв.:* облече
(1) гл. 15:1; (2) Чис. 14:41; (3) гл. 12:5

21 **А те направиха заговор против него**[1] **и по заповед на царя го убиха с камъни в двора на ГОСПОДНИЯ дом**[2]**.**
(1) Ер. 18:18; Ам. 5:10; (2) гл. 25:16; Пс. 94:21; Мт. 21:35; Лк. 11:51; Евр. 11:37

22 **Цар Йоас не си спомни милостта, която му беше оказал неговият баща Йодая**[1]**, и уби сина му. А той, като умираше, каза: ГОСПОД да види и да изиска**[2]**.** (1) Съд. 8:35; (2) Иис. Нав. 22:23; Пс. 9:12; 10:14; Ер. 26:14,15

23 **И в края на годината арамейската войска се изкачи срещу** *Йоас.* **И дойдоха в Юда и Ерусалим и избиха сред народа всичките началници на народа. И цялата им плячка изпратиха до царя на Дамаск.**

24 **Въпреки че арамейската войска дойде с малко мъже, пак ГОСПОД предаде в ръката им една много голяма войска, понеже бяха оставили ГОСПОДА, Бога на бащите си**[1]**. Така** *арамейците* **извършиха съд над Йоас**[2]**.**
(1) Лев. 26:25; Втзк. 32:30; Соф. 1:2; (2) гл. 22:8

25 **А когато си отидоха от него и го**

оставиха с тежки рани[1]**, слугите му**
направиха заговор против него[2] **зара-**
ди кръвта на синовете на свещеник
Йодая и го убиха[3] **на леглото му, и**
той умря. И го погребаха в Давидовия
град, но не го погребаха в царските
гробища[4]**.** (1) гл. 21:19;
(2) гл. 25:27; 3 Царе 15:27; (3) гл. 22:9; (4) гл. 21:20
26 **А онези, които направиха загово-**
ра против него, бяха: Завад, синът на
амонката Симеата, и Йозавад, синът
на моавката Самарита[1]**.** (1) гл. 25:3
27 **А за синовете му и за тежките то-**
вари, *наложени* **върху него, и за поп-**
равянето на Божия дом, ето, писано
е в писанията на Книгата на царете.
И вместо него се възцари синът му
Амасия[1]**.** (1) гл. 25:1

ст. 1-13: 4 Царе 14:1-7
25 **Амасия беше на двадесет и пет**
години, когато се възцари, и царува
двадесет и девет години в Ерусалим.
Името на майка му беше Йодана, от
Ерусалим[1]**.** (1) гл. 24:27
2 **Той върши това, което бе право**
пред ГОСПОДА[1]**, но не с неразделено**
сърце. (1) гл. 24:2; 26:4
3 **И когато царството му се утвърди,**
той умъртви слугите си, които бяха
убили баща му, царя[1]**.**
(1) гл. 21:4; 24:25,26; 33:25
4 **Но синовете им не умъртви, защото**
постъпи **според писаното в закона, в**
книгата на Мойсей, където ГОСПОД
заповяда и каза: Бащите да не умират
заради синовете и синовете да не уми-
рат заради бащите, а всеки да умира
за собствения си грях[1]**.** (1) Втзк. 24:16
5 **И Амасия събра Юда и ги строи**
според бащините им домове, по хи-
лядници и стотници, от целия Юда и
Вениамин; и ги преброи от двадесет
години и нагоре и намери, че са трис-
та хиляди избрани *мъже, способни* **да**
излизат на война, копиеносци и щито-
носци[1]**.** (1) гл. 14:8
6 **И от Израил нае още сто хиляди**
силни и храбри мъже за сто таланта
сребро.
7 **И един Божи човек дойде при него**
и каза: Царю, нека израилевата войска
не отива с теб, защото ГОСПОД не е с
Израил, с всички синове на Ефрем.
8 **И ако си решил да отидеш, и дейст-**
ваш, и си силен за бой, *пак* **Бог ще те**
направи да паднеш пред врага, защото
Бог има сила да помага[1] **и да поваля.**
(1) гл. 26:7
9 **А Амасия каза на Божия човек: Но**
какво да направим за стоте таланта,
които дадох на израилевата войска? А
Божият човек отговори: ГОСПОД има
да ти даде много повече от това[1]**.**
(1) Пс. 24:1
10 **Тогава Амасия ги отдели, войската,**
която беше дошла при него от Ефрем,
за да се върнат у дома си. И гневът
им пламна силно против Юда и те се
върнаха у дома си пламнали от гняв.
11 **А Амасия се укрепи и изведе на-**
рода си, и отиде в долината на солта,
и разби десет хиляди от синовете на
Сиир.
12 **И юдовите синове плениха десет**
хиляди *от тях* **живи и ги закараха на**
върха на скалата, и ги хвърлиха от
върха на скалата долу, така че всички-
те се смазаха.
13 **Но мъжете от войската, която Ама-**
сия върна обратно, за да не отидат с
него на бой, нападнаха юдовите гра-
дове, от Самария до Веторон[1]**, избиха**
три хиляди *души* **от тях и взеха голяма**
плячка. (1) Иис. Нав. 10:10
ст. 14-28: 4 Царе 14:8-20
14 **А Амасия, като се върна от побе-**
дата над едомците, донесе боговете на
синовете на Сиир и си ги постави за
богове, и се покланяше пред тях, и им
кадеше[1]**.** (1) гл. 28:23; Изх. 23:24; Ам. 2:4
15 **Тогава гневът на ГОСПОДА плам-**
на против Амасия[1] **и Той изпрати при**
него един пророк, който му каза: Защо
потърси боговете на този народ, които
не можаха да избавят и народа си от
ръката ти[2]**?** (1) гл. 24:18; (2) Ис. 45:20; Ер. 10:5; 48:13

16 **А като му говореше,** *царят* **му каза:
За съветник на царя ли си поставен?
Престани! Защо да бъдеш убит[1]? И
пророкът престана и каза: Зная, че Бог
е решил да те погуби, понеже ти си
направил това и не си послушал моя
съвет[2].** (1) гл. 16:10; 24:20,21; Изх. 10:28; Ис. 30:10; (2) Пр. 1:29-31; Ер. 2:19

17 **И юдовият цар Амасия се посъ-
ветва и изпрати до израилевия цар
Йоас, сина на Йоахаз, син на Ииуй,
да кажат: Ела да се погледнем един
друг в лице!**

18 **Тогава израилевият цар Йоас из-
прати до юдовия цар Амасия да ка-
жат: Ливанският трън изпратил до ли-
ванския кедър да кажат: Дай дъщеря
си на сина ми за жена! Но един див
звяр, който бил в Ливан, минал и стъп-
кал трънa.**

19 **Ти казваш: Ето, ти разби Едом! – и
сърцето ти се възгордя да се хвалиш.
Стой сега у дома си, защо да предиз-
викваш бедата и да паднеш, и ти и
Юда с теб?**

20 **Но Амасия не послуша, защото
това беше от Бога, за да ги предаде в
ръката** *на врага,* **понеже бяха потърсили
боговете на Едом[1].** (1) гл. 10:15

21 **Тогава израилевият цар Йоас се из-
качи и се погледнаха един друг в лице,
той и юдовият цар Амасия, във Ветсе-
мес, който принадлежи на Юда.**

22 **И Юда беше разбит пред Израил[1]
и побягнаха, всеки в шатрата си.** (1) 4 Царе 13:12

23 **И израилевият цар Йоас плени
юдовия цар Амасия, сина на Йоас, син
на Йоахаз[1], във Ветсемес и го доведе
в Ерусалим. И събори четиристотин ла-
кътя от ерусалимската стена, от Ефре-
мовата порта до Портата на ъгъла[2].** (1) гл. 21:17; 22:1,11; (2) гл. 26:9

24 **И** *взе* **цялото злато и сребро и
всичките съдове, които се намериха в
Божия дом при Овид-Едом[1], и съкро-
вищата на царската къща, и заложни-
ци, и се върна в Самария.** (1) 1 Лет. 26:15

25 **А юдовият цар Амасия, синът на
Йоас, живя петнадесет години след
смъртта на израилевия цар Йоас, сина
на Йоахаз.**

26 **А останалите дела на Амасия, пър-
вите и последните[1], ето, не са ли запи-
сани в Книгата на юдовите и израиле-
вите царе[2]?** (1) гл. 26:22; 1 Лет. 29:29; (2) гл. 20:34; 27:7; 32:32; 35:27; 36:8; 3 Царе 14:19,29

27 **А след като Амасия се отклони от
следването на ГОСПОДА, в Ерусалим
направиха заговор против него[1] и той
побягна в Лахис[2], но изпратиха след
него в Лахис и там го убиха[3].** (1) гл. 24:25; (2) гл. 11:9; (3) гл. 22:9; 4 Царе 12:21

28 **И го докараха на коне и го погре-
баха при бащите му в юдовия град.**

ст. 1-15: 4 Царе 14:21,22; 15:1-4

26 **Тогава целият народ на Юда взе
Озия[1], който беше на шестнадесет го-
дини, и го направи цар вместо баща
му Амасия.** (1) Ам. 1:1

2 **Той построи Елат и го възвърна на
Юда след като царят легна при ба-
щите си.**

3 **Озия беше на шестнадесет години,
когато се възцари, и царува петдесет и
две години в Ерусалим. Името на май-
ка му беше Ехолия, от Ерусалим.**

4 **Той върши това, което беше пра-
во пред ГОСПОДА, точно както беше
вършил баща му Амасия[1].** (1) гл. 24:2; 25:2; 27:2; 29:2

5 **И търсеше Бога в дните на Захa-
рия[1], който разбираше Божиите виде-
ния[2]. И през времето, когато търсеше
ГОСПОДА, Бог му даваше успех[3].** (1) гл. 24:2; 29:1; (2) Бит. 41:15; Дан. 1:17; (3) гл. 14:7; 32:30; Иис. Нав. 1:7,8; 1 Лет. 22:13

6 **Той излезе и воюва срещу филис-
тимците, и събори стената на Гет[1], сте-
ната на Явне[2] и стената на Азот[3], и
построи градове в Азот и в** *земята на*
филистимците. (1) гл. 11:8; (2) Иис. Нав. 15:11; (3) Иис. Нав. 15:47; Ис. 20:1

7 **И Бог му помогна[1] против филис-
тимците и против арабите[2], които жи-
вееха в Гур-Ваал, и против маонците[3].** (1) гл. 14:11,12; 25:8; 1 Лет. 5:20; (2) гл. 21:16; (3) гл. 20:1

8 **И амонците плащаха данък на**

Озия[1]. И името му се прочу[2] чак до прохода на Египет, защото стана изключително силен[3].

(1) гл. 27:5; (2) 1 Лет. 14:17; (3) гл. 17:11,12

9 Озия построи и кули в Ерусалим, на Портата на ъгъла[1], на Портата на долината[2] и на външния ъгъл[3] и ги укрепи.

(1) гл. 25:23; Ер. 31:38; Зах. 14:10; (2) Неем. 2:13; (3) Неем. 3:19

10 Построи и кули в пустинята[1] и изкопа много кладенци, защото имаше много добитък и в низината[2], и в равнината, *и* земеделци и лозари[3] в планините и на Кармил[4], защото обичаше земеделието[5].

(1) гл. 17:12,13; (2) 1 Лет. 27:29; (3) 1 Лет. 27:27; (4) гл. 32:29; Иис. Нав. 15:55; (5) Екл. 5:9

11 Озия имаше и боеспособна войска, която излизаше на бой по полкове, според броя им, както бяха преброени от писаря Еиил и управителя Маасия под ръководството на Анания, един от царските началници.

12 Целият брой на главите на бащините *домове,* на силните и храбри мъже, беше две хиляди и шестстотин.

13 Под тяхно командване беше военна сила от триста и седем хиляди и петстотин *мъже,* които се биеха с голяма сила, за да помагат на царя против врага[1].

(1) гл. 14:8

14 Озия приготви за тях, за цялата войска, щитове и копия, и шлемове, и брони, и лъкове, и камъни за прашки.

15 И в Ерусалим направи умело изобретени машини, да бъдат *поставени* на кулите и на ъглите на стената, за стреляне със стрели и с големи камъни. И името му се прочу надалеч, защото му се помагаше чудно, докато стана силен.

ст. 16-23: 4 Царе 15:5-7

16 Но когато стана силен, сърцето му се възгордя[1] и той се поквари[2]. И извърши престъпление спрямо ГОСПОДА, своя Бог, като влезе в ГОСПОДНИЯ храм, за да покади върху кадилния олтар[3].

(1) 4 Царе 14:10; (2) гл. 12:1; 32:25; (3) гл. 27:2; Чис. 16:40

17 А свещеник Азария влезе след него, и с него осемдесет ГОСПОДНИ свещеници, храбри мъже.

18 Те се възпротивиха на цар Озия и му казаха: Не на теб, Озия, принадлежи да кадиш на ГОСПОДА, а на свещениците, синовете на Аарон, които са осветени, за да кадят[1]. Излез от светилището, защото си извършил престъпление, и това няма да ти бъде за почит от ГОСПОДА, Бога[2].

(1) Изх. 28:1; 30:7; (2) 1 Царе 2:30

19 А Озия се разгневи[1]; и той държеше в ръката си кадилницата, за да кади. И като се разгневи на свещениците, проказата му излезе на челото му[2] пред свещениците в ГОСПОДНИЯ дом, близо до кадилния олтар.

(1) гл. 16:10; (2) Чис. 12:10

20 И главният свещеник Азария и всичките свещеници се обърнаха към него и ето, беше прокажен на челото си; и побързаха да го извадят оттам. А и сам той побърза да излезе, защото ГОСПОД го беше поразил.

21 И цар Озия беше прокажен до деня на смъртта си и живееше в отделна къща като прокажен, понеже беше отлъчен от ГОСПОДНИЯ дом[1]. А синът му Йотам беше *поставен* над дома на царя и съдеше народа на земята[2].

(1) Чис. 5:4; (2) гл. 27:1

22 А останалите дела на Озия, първите и последните[1], написа пророк Исая[2], синът на Амос.

(1) гл. 25:26; (2) гл. 32:32; 4 Царе 19:2; Ис. 1:1

23 И Озия легна при бащите си[1] и го погребаха при бащите му на полето на царските гробища, понеже казаха: Прокажен е. А вместо него се възцари синът му Йотам[2].

(1) Ис. 6:1; (2) гл. 27:1

гл. 27: 4 Царе 15:32-38

27 Йотам беше на двадесет и пет години, когато се възцари[1], и царува шестнадесет години в Ерусалим. Името на майка му беше Еруса, дъщеря на Садок.

(1) гл. 26:21,23

2 Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше

правил баща му Озия[1], но не влезе в
ГОСПОДНИЯ храм[2]. Но народът *все*
още беше покварен[3].
(1) гл. 26:4; (2) гл. 26:16; (3) Изх. 32:7; Ис. 1:4
3 **Той построи горната порта на ГОС-**
ПОДНИЯ дом[1] и построи много върху
стената на Офил[2].
(1) Ер. 26:10; (2) гл. 33:14; Неем. 3:26,27
4 **Построи и градове в планините на**
Юда и в горите построи крепости и
кули[1]. (1) гл. 17:12
5 **И воюва против царя на синовете**
на Амон и ги победи. И в онази година
синовете на Амон му дадоха сто талан-
та сребро, десет хиляди кора жито и
десет хиляди *кора* **ечемик. Синовете на**
Амон му платиха толкова и втората, и
третата година[1]. (1) гл. 26:8
6 **И Йотам стана силен, понеже из-**
правяше пътищата си пред ГОСПОДА,
своя Бог[1]. (1) гл. 17:3,5
7 **А останалите дела на Йотам и всич-**
ките му войни, и пътищата му, ето,
записани са в Книгата на израилевите
и юдовите царе[1]. (1) гл. 25:26
8 **Той беше на двадесет и пет години,**
когато се възцари, и царува шестнаде-
сет години в Ерусалим.
9 **И Йотам легна при бащите си и го**
погребаха в Давидовия град. А вместо
него се възцари синът му Ахаз[1]. (1) гл. 28:1

гл. 28: 4 Царе 16:1-20

28 **Ахаз беше на двадесет години,**
когато се възцари[1], и царува шестнаде-
сет години в Ерусалим. Той не върши
това, което беше право пред ГОСПО-
ДА, както баща му Давид, (1) гл. 27:9
2 **а ходи в пътищата на израилевите**
царе[1] и направи и леяни идоли за ваа-
лимите[2]. (1) гл. 21:6; (2) гл. 33:3;
Лев. 19:4; Съд. 2:11; Ис. 2:8; Ер. 1:16
3 **Той кадеше в долината на Еномовия**
син[1] и изгори синовете си в огъня[2]
според гнусотиите на народите, които
ГОСПОД беше изгонил пред израиле-
вите синове[3]. (1) Иис. Нав. 15:8; (2) гл. 33:6;
Ер. 7:31; Езек. 16:21; (3) гл. 33:6; 36:14; Втзк. 18:9,10
4 **Той жертваше и кадеше по високи-**
те места и по хълмовете, и под всяко
зелено дърво[1]. (1) ст. 19; гл. 15:17; Мих. 1:5
5 **Тогава ГОСПОД, неговият Бог, го**
предаде в ръката на арамейския цар.
И *арамейците* **го разбиха и взеха от**
него голямо множество пленници и ги
отведоха в Дамаск. Беше предаден и
в ръката на израилевия цар, който му
нанесе голямо поражение[1].
(1) гл. 29:9; Съд. 2:14; Ис. 7:1; Езек. 16:57
6 **И Факей, синът на Ромелия, изби**
сто и двадесет хиляди *души* **от Юда**
в един ден, всички силни и храбри
мъже, понеже бяха оставили ГОСПО-
ДА, Бога на бащите си[1].
(1) гл. 21:10; Пс. 37:38; Ис. 1:28; 3:25
7 **И Зехрий, един силен мъж от Ефрем,**
уби царския син Маасия и управителя
на двореца Азрикам, и Елкана, втория
след царя.
8 **И израилевите синове отведоха в**
плен двеста хиляди жени, синове и дъ-
щери от братята си. Заграбиха от тях
и голяма плячка и отнесоха плячката
в Самария.
9 **А там имаше един ГОСПОДЕН пророк**
на име Одид. Той излезе да посрещне
войската, която идваше в Самария, и
им каза[1]: Ето, понеже ГОСПОД, Бог на
бащите ви, се разгневи на Юда, Той ги
предаде в ръката ви. И вие ги убихте с
ярост, която стигна до небето[2].
(1) 1 Лет. 21:13; (2) Бит. 4:10; Езд. 9:6; Йона 1:2
10 **И сега възнамерявате да държи-**
те синовете на Юда и Ерусалим като
свои роби и робини[1]. Но у самите вас
няма ли престъпления против ГОСПО-
ДА, вашия Бог[2]? (1) Лев. 25:39-46; (2) Римл. 2:1
11 **И сега, послушайте ме и върнете**
пленниците, които пленихте от братята
си[1], защото яростният гняв на ГОСПО-
ДА е върху вас[2]. (1) Ис. 58:6; (2) Як. 2:13
12 **Тогава някои от главите на сино-**
вете на Ефрем – Азария, синът на Йо-
анан, Варахия, синът на Месилемот, и
Езекия, синът на Селум, и Амаса синът
на Адлай – станаха против идващите
от боя и им казаха:
13 **Не довеждайте тук пленниците, за-**

щото престъпление против ГОСПОДА *тежи* **върху нас, а вие искате да добавите към греховете ни и престъплението ни – защото престъплението ни е голямо, и яростен гняв има върху Израил**[1]**.** (1) гл. 24:18; Чис. 32:14

14 **Тогава войниците оставиха пленниците и плячката пред началниците и пред цялото събрание.**

15 **И споменатите по име мъже станаха и взеха пленниците, и облякоха от плячката всичките голи между тях. Облякоха ги и ги обуха, и им дадоха да ядат и да пият, и ги помазаха**[1]**. А всичките немощни от тях пренесоха на магарета и ги заведоха в Ерихон, града на палмите**[2]**, при братята им. И се върнаха в Самария.**
(1) 4 Царе 6:22,23; Пр. 25:21,22; Лк. 6:27; (2) Втзк. 34:3

16 **В онова време цар Ахаз изпрати до асирийските царе за помощ**[1]**.**
(1) Ис. 10:20; Ер. 2:18

17 **И едомците пак дойдоха**[1] **и разбиха Юда, и взеха пленници**[2]**.**
(1) гл. 21:8; 4 Царе 8:22; (2) Езек. 25:12

18 **И филистимците нападнаха градовете на низината и южната част на Юда**[1] **и превзеха Ветсемес**[2] **и Еалон**[3]**, и Гедирот**[4]**, и Сохо**[5] **и селата му, и Тамна**[6] **и селата му, и Гимзо и селата му и се заселиха там.**
(1) Езек. 16:27; 25:15; (2) Иис. Нав. 15:10; (3) гл. 11:10; (4) Иис. Нав. 15:41; (5) гл. 11:7; (6) Иис. Нав. 15:10

19 **Защото ГОСПОД смири Юда заради израилевия цар* Ахаз**[1]**, понеже той направи Юда разюздан и върши големи престъпления против ГОСПОДА**[2]**.**
*вж. бел. към 21:2; (1) 3 Царе 14:16; 18:18; (2) ст. 1-4; гл. 33:9; Изх. 32:25; Пр. 14:34

20 **И асирийският цар Теглат-Феласар**[1] **дойде при него и го притесни, а не го подкрепи.** (1) 4 Царе 15:29

21 **Защото Ахаз беше оголил ГОСПОДНИЯ дом и царската къща**[1]**, и началниците и беше дал** *всичко* **на асирийския цар, но това не му помогна**[2]**.**
(1) гл. 16:2; (2) Пр. 25:19; Ер. 2:36; Ос. 5:13

22 **И във времето на притеснението си той вършеше още по-големи престъпления против ГОСПОДА**[1]**. Такъв беше цар Ахаз.** (1) Ис. 1:5; Ер. 5:3

23 **Той жертваше на боговете на Дамаск, които го бяха поразили, и казваше: Понеже боговете на арамейските царе им помагат**[1]**, на тях ще принасям жертви**[2]**, и ще помагат и на мен**[1]**. А те станаха причина да падне той и целият Израил**[3]**.** (1) Ис. 45:20; Ер. 2:25; Ос. 2:5; (2) гл. 25:14; (3) Ис. 1:28; Ос. 13:9

24 **И Ахаз събра съдовете на Божия дом и строши съдовете на Божия дом; и затвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом**[1] **и си направи жертвеници на всеки ъгъл в Ерусалим**[2]**.**
(1) гл. 29:3,7,19; (2) гл. 30:14; 33:3-5

25 **И във всеки един юдов град устрои високи места**[1]**, за да кади на други богове, и разгневи ГОСПОДА, Бога на бащите си**[2]**.**
(1) Ер. 11:13; Езек. 16:24; (2) 4 Царе 22:17

26 **А останалите му дела и всичките му пътища, първите и последните**[1]**, ето, записани са в Книгата на юдовите и израилевите царе**[2]**.** (1) гл. 12:15; (2) гл. 25:26

27 **И Ахаз легна при бащите си и го погребаха в града, в Ерусалим, но не го занесоха в гробищата на израилевите царе**[1]**. А вместо него се възцари синът му Езекия**[2]**.**
(1) гл. 21:20; Ис. 14:28; (2) гл. 29:1

ст. 1-19: 4 Царе 18:1-6

29 **Езекия беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува двадесет и девет години в Ерусалим**[1]**. Името на майка му беше Авия, дъщеря на Захария**[2]**.** (1) гл. 28:27; (2) гл. 26:5

2 **Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, точно както беше правил баща му Давид**[1]**.** (1) гл. 17:3; 26:4; 34:2

3 **В първия месец от първата година на царуването си**[1] **той отвори вратите на ГОСПОДНИЯ дом и ги поправи**[2]**.**
(1) Изх. 40:2; Мт. 6:33; (2) гл. 28:24

4 **И доведе свещениците и левитите и ги събра на източния площад и им каза:**

5 **Слушайте ме, левити! Осветете се сега**[1] **и осветете и дома на ГОСПОДА**[2]**, Бога на бащите си, и изнесете нечис-**

тотата от святото място[3].

(1) гл. 35:6; 1 Лет. 15:12; 2 Кор. 7:1; (2) Неем. 12:30; Пс. 93:5; (3) Езек. 8:6,9

6 **Защото бащите ни са постъпили не-**
вярно, вършили са зло пред ГОСПО-
ДА, нашия Бог[1], и са Го оставили; и са
отвърнали лицата си от ГОСПОДНОТО
обиталище, обърнали са му гръб[2];

(1) Неем. 9:16,34; (2) Ер. 2:27; Езек. 8:16

7 **и са затворили вратите на преддвер-**
ната зала[1], и са изгасили светилници-
те[2], не са кадили тамян на Израилевия
Бог[3] и не са принасяли всеизгаряния в
светилището[4].

(1) гл. 28:24; (2) Лев. 24:4; (3) Изх. 30:7,8; (4) Изх. 29:38-42

8 **Затова гневът на ГОСПОДА беше**
върху Юда и Ерусалим[1] и Той ги пре-
даде на ужас, удивление и подсвирква-
не[2], както виждате с очите си[3].

(1) гл. 24:18; (2) 3 Царе 9:8; Ер. 18:16; Езек. 5:15; (3) гл. 30:7

9 **И ето, поради това бащите ни пад-**
наха от меч, а синовете ни, дъщерите
ни и жените ни са в плен[1]. (1) гл. 28:5,8,17

10 **И сега имам на сърце да направим**
завет с ГОСПОДА, Израилевия Бог[1], за
да се отвърне от нас яростният Му
гняв[2]. (1) гл. 15:12; (2) гл. 30:8; Иис. Нав. 7:26; Ер. 3:5,12

11 **И сега, синове мои, не бъдете не-**
брежни, защото вас е избрал ГОСПОД
да стоите пред Него[1], да Му служите,
да сте Му служители и да Му кадите[2].

(1) Чис. 3:6-8; (2) гл. 2:6

12 **Тогава станаха левитите: Маат, си-**
нът на Амасай, и Йоил, синът на Аза-
рия, от синовете на Каатците; а от
синовете на Мерарий: Кис, синът на
Авдий, и Азария, синът на Ялелеил; от
Гирсоновците[1]: Йоах, синът на Зема, и
Еден, синът на Йоах; (1) Изх. 6:16

13 **а от синовете на Елисафан[1]: Сим-**
рий и Еиил; а от синовете на Асаф[2]:
Захария и Матания; (1) Изх. 6:22; (2) 1 Лет. 25:1-6

14 **а от синовете на Еман[1]: Ехиил и**
Семей; а от синовете на Едутун[1]: Се-
мая и Озиил. (1) 1 Лет. 25:1-6

15 **Те събраха братята си и се освети-**
тиха[1], и влязоха според заповедта на
царя, съгласно ГОСПОДНОТО слово,
да очистят ГОСПОДНИЯ дом. (1) гл. 5:11

16 **И свещениците влязоха във въ-**
трешната част на ГОСПОДНИЯ дом,
за да я очистят, и изнесоха в двора на
ГОСПОДНИЯ дом цялата нечистота,
която намериха в ГОСПОДНИЯ храм,
а левитите я взеха и я изнесоха вън
при потока Кедрон[1]. (1) гл. 15:16; Неем. 13:9

17 **На първия** *ден* **от първия месец**
започнаха да освещават, а на осмия
ден от месеца стигнаха до преддвер-
ната зала на ГОСПОДА[1] и освещава-
ха ГОСПОДНИЯ дом осем дни; а на
шестнадесетия ден от първия месец
свършиха. (1) гл. 3:4

18 **После влязоха при цар Езекия и**
казаха: Очистихме целия ГОСПОДЕН
дом и олтара за всеизгарянето с всич-
ките му принадлежности и масата за
присъствените хлябове с всичките ѝ
принадлежности[1]. (1) гл. 4:1,8

19 **Приготвихме и осветихме и всич-**
ките вещи, които цар Ахаз при цару-
ването си оскверни[1], когато постъпи
невярно – и ето ги пред ГОСПОДНИЯ
олтар. (1) гл. 28:24; 4 Царе 16:14,17

20 **Тогава цар Езекия стана рано[1], съ-**
бра началниците на града и се изкачи
в ГОСПОДНИЯ дом. (1) Бит. 21:14

21 **И докараха седем юнеца и седем**
овена, и седем агнета, и седем козела
в принос за грях за царството и за
светилището, и за Юда. И той заповя-
да на свещениците, синовете на Аарон,
да ги принесат на ГОСПОДНИЯ олтар.

22 **И те заклаха говедата и свеще-**
ниците взеха кръвта и я поръсиха по
олтара[1]; заклаха и овните и поръсиха
кръвта им по олтара; заклаха и агнета-
та и поръсиха кръвта им по олтара.

(1) Лев. 4:18

23 **После доведоха козлите за приноса**
за грях пред царя и събранието и те
положиха ръцете си на тях[1]. (1) Лев. 4:24

24 **И свещениците ги заклаха и при-**
несоха кръвта им в принос за грях на
олтара, за да направят умилостивение
за целия Израил, защото царят заповя-
да всеизгарянето и приноса за грях *да*
бъдат **за целия Израил[1].**

(1) гл. 30:1; Лев. 9:15; Езд. 6:17

25 **И той постави левитите в ГОС-
ПОДНИЯ дом с кимвали, с лири и с
арфи**[1]**, според заповедта на Давид**[2] **и
на царския гледач Гад**[3] **и на пророк На-
тан**[4]**; защото заповедта беше от ГОС-
ПОДА чрез Неговите пророци.**

(1) Неем. 12:27; (2) гл. 8:14; (3) 1 Лет. 21:9; (4) 2 Царе 7:2

26 **И левитите стояха с** *музикалните*
инструменти на Давид[1]**, а свещеници-
те – с тръбите.** (1) 1 Лет. 23:5; Ам. 6:5

27 **Тогава Езекия заповяда да прине-
сат всеизгарянето на олтара. И кога-
то започна всеизгарянето, започна и
ГОСПОДНОТО пеене с тръбите и с
инструментите на израилевия цар Да-
вид**[1]**.** (1) гл. 7:6; 30:21

28 **А цялото събрание се кланяше**[1] **и
певците пееха, и тръбите свиреха, и
всичко** *продължи,* **докато се извърши
всеизгарянето.** (1) гл. 7:3; Пс. 95:6; 96:9

29 **И когато свършиха принасянето на
всеизгарянето, царят и всички, които
бяха при него, коленичиха и се покло-
ниха**[1]**.** (1) ст. 28

30 **И цар Езекия и началниците запо-
вядаха на левитите да славят ГОСПО-
ДА с думите на Давид и на гледача
Асаф**[1]**. И те** *Го* **славиха с радост**[2] **и се
наведоха, и се поклониха**[3]**.** (1) Пс. 50:1;
(2) гл. 23:18; 30:21,24; Езд. 6:16,22; Пс. 100:2; (3) ст. 28

31 **И Езекия заговори и каза: Сега вие
се посветихте на ГОСПОДА; пристъ-
пете и принесете жертви и благодар-
ствени приноси**[1] **в ГОСПОДНИЯ дом.
И събранието принесе жертви и бла-
годарствени приноси, и всеки, който
имаше усърдно сърце,** *принесе* **всеизга-
ряне.** (1) Лев. 7:11-15; Евр. 13:15

32 **И броят на всеизгарянията, които
събранието принесе, беше седемде-
сет говеда, сто овена** *и* **двеста агнета;
всички тези бяха за всеизгаряния на
ГОСПОДА**[1]**.** (1) гл. 30:15; Лев. 1

33 **А посветените** *дарове* **бяха шестсто-
тин говеда и три хиляди овци.**

34 **Но свещениците бяха малцина и
не можеха да одерат всичките всеизга-
ряния, затова братята им, левитите, им
помогнаха**[1]**, докато се свърши работа-
та и докато свещениците се осветиха.
Защото левитите бяха искрени да се
осветят, повече отколкото свещеници-
те**[2]**.** (1) гл. 35:11; (2) гл. 30:3,15

35 **Но и всеизгарянията бяха много,
заедно с тлъстината на примирителни-
те жертви**[1] **и с възлиянията на** *всяко*
всеизгаряне[2]**. Така се възстанови служ-
бата на ГОСПОДНИЯ дом.**

(1) Лев. 3:16,17; (2) Чис. 15:5-10

36 **И Езекия и целият народ се радва-
ха на това, което Бог беше приготвил
за народа, понеже това нещо стана
ненадейно.**

30 **И Езекия разпрати по целия Из-
раил и Юда и писа и писма на Ефрем
и Манасия**[1] **да дойдат в ГОСПОДНИЯ
дом в Ерусалим, за да направят пасха
на ГОСПОДА, израилевия Бог.**

(1) гл. 29:24

2 **А царят и началниците му и цялото
общество в Ерусалим бяха решили да
направят пасхата във втория месец**[1]**,**

(1) ст. 15; гл. 35:1; Чис. 9:10,11; 4 Царе 23:22

3 **понеже не можаха да я направят в
онова време, защото нямаше доста-
тъчно осветени свещеници**[1] **и народът
не се беше събрал в Ерусалим.**

(1) гл. 29:34

4 **И това нещо се видя право на царя
и на цялото събрание.**

5 **Затова решиха да оповестят по це-
лия Израил, от Вирсавее до Дан**[1]**, да
дойдат, за да направят пасха на ГОС-
ПОДА, Израилевия Бог, в Ерусалим,
защото отдавна не я бяха празнували
според предписанието.** (1) Съд. 20:1

6 **И бързоходците отидоха с писмата
от царя и началниците му по целия Из-
раил и Юда според заповедта на царя
и казаха: Синове на Израил, обърнете
се към ГОСПОДА**[1]**, Бога на Авраам,
Исаак и Израил**[2]**, и Той ще се обърне
към останалите от вас, които се изба-
вихте от ръката на асирийските царе**[3]**.**

(1) Ис. 55:7; Ер. 3:14; Плач 3:40; Ос. 6:1; Йоил 2:12;
Зах. 1:3,4; (2) 3 Царе 18:36; 1 Лет. 29:18; (3) 1 Лет. 5:26

7 **Не бъдете като бащите си**[1] **и като**

братята си, които престъпваха против ГОСПОДА, Бога на бащите си, и Той ги предаде на опустошение, както виждате *днес*[2]**.** (1) Езек. 20:30; (2) гл. 26:18; 29:8

8 **Сега не закоравявайте врата си като бащите си[1], а подайте ръка на ГОСПОДА и елате в светилището Му, което е осветил до века[2], и служете на ГОСПОДА, своя Бог, за да се отвърне от вас яростният Му гняв[3].**
(1) Изх. 32:9; Втзк. 10:16; (2) гл. 7:16; (3) гл. 29:10; Езд. 10:14

9 **Защото, ако се обърнете към ГОСПОДА, братята ви и децата ви ще намерят състрадание пред тези, които са ги пленили, и ще се върнат в тази земя[1]. Защото ГОСПОД, вашият Бог, е милостив и състрадателен[2] и няма да отвърне лицето Си от вас, ако вие се обърнете към Него.** (1) Втзк. 30:1-5; 3 Царе 8:50; (2) Изх. 34:6; Неем. 9:31; Пс. 111:4

10 **И бързоходците преминаха от град в град през земята** *на* **Ефрем и Манасия, и до Завулон, но им се присмяха и се подиграха с тях[1].** (1) гл. 36:16; Деян. 2:13

11 **Но някои от Асир и Манасия, и Завулон се смириха и дойдоха в Ерусалим[1].** (1) гл. 11:16; 1 Лет. 9:3

12 **И Божията ръка беше и над Юда, за да им даде единодушно сърце[1] да изпълнят заповедта на царя и началниците съгласно ГОСПОДНОТО слово.**
(1) Ер. 32:39

13 **И в Ерусалим се събра много народ, за да направят празника на безквасните хлябове във втория месец[1], много голямо събрание.** (1) ст. 2

14 **И станаха и махнаха жертвениците, които бяха в Ерусалим[1], махнаха и всичките кадилни олтари и ги хвърлиха в потока Кедрон[2].**
(1) гл. 28:24; (2) гл. 15:16; 32:12; 34:3,4; Ис. 36:7

15 **И заклаха пасхата на четиринадесетия** *ден* **от втория месец[1]. И свещениците и левитите се засрамиха и се осветиха[2], и внесоха всеизгаряния в ГОСПОДНИЯ дом[3].**
(1) ст. 2; (2) ст. 24; гл. 29:34; 35:6; Езд. 6:20; (3) гл. 29:32

16 **И застанаха на мястото си, според чина си, съгласно закона на Божия човек Мойсей[1];** *и* **свещениците ръсеха кръвта,** *която вземаха* **от ръката на левитите[2].** (1) 1 Лет. 23:14; (2) гл. 35:11

17 **Защото в събранието имаше мнозина, които не се бяха осветили, затова левитите се грижеха да заколят пасхата за всеки[1], който не беше чист, за да я осветят на ГОСПОДА[2].**
(1) Езек. 44:11; (2) Йн. 11:55

18 **Понеже голяма част от народа, мнозина от Ефрем и Манасия, Исахар и Завулон, не се бяха очистили и ядоха пасхата не според предписанието[1]. Но Езекия се помоли за тях[2] и каза: ГОСПОД, Благият, да прости на всекиго[3],**
(1) Чис. 9:7; (2) Бит. 20:7; (3) 4 Царе 5:18; Йн. 18:28

19 **който е насочил сърцето си да търси Бога, ГОСПОДА, Бога на бащите си, дори и да не е според чистотата на светилището[1]!** (1) гл. 20:33; Езд. 6:21

20 **И ГОСПОД послуша Езекия и прости на народа[1].** (1) 1 Йн. 5:16

21 **И израилевите синове, които се намираха в Ерусалим, направиха празника на безквасните хлябове седем дни[1] с голямо веселие[2]. И левитите и свещениците славеха ГОСПОДА всеки ден с** *музикални* **инструменти,** *с които* **свиреха на ГОСПОДА[3].** (1) гл. 35:17; Изх. 12:15; (2) гл. 29:30,36; Неем. 8:17; (3) гл. 29:25-28

22 **И Езекия говори на сърцето на всичките левити[1], които имаха добро знание за ГОСПОДА[2]. И през седемте дни** *на* **празника те ядяха, като жертваха примирителни жертви и прославяха ГОСПОДА, Бога на бащите си.**
(1) гл. 32:6; Бит. 50:21; (2) Втзк. 33:10

23 **И цялото събрание реши да празнува** *още* **седем дни[1]; и празнуваха** *още* **седем дни с веселие[2].** (1) 3 Царе 8:65; (2) ст. 21

24 **Защото юдовият цар Езекия подари на събранието** *за жертви* **хиляда юнеца и седем хиляди** *глави* **дребен добитък и началниците подариха на събранието хиляда юнеца и десет хиляди** *глави* **дребен добитък[1]. И много свещеници се осветиха[2].** (1) гл. 35:7-9; 2 Царе 6:19; (2) ст. 15

25 **Така се развесели цялото събрание на Юда и свещениците, и левитите, и цялото събрание на дошлите от Изра-**

ил, и чужденците, които бяха дошли от
израилевата земя[1] **и които живееха в**
Юда. (1) ст. 11,18; гл. 2:17
26 **И настана голямо веселие в Еруса-**
лим[1]**, защото от времето на израилевия**
цар Соломон, сина на Давид, не беше
ставало такова нещо в Ерусалим[2]**.**
(1) ст. 21; (2) гл. 35:18
27 **И свещениците, левитите, станаха**
и благословиха народа[1]**. И гласът им**
беше чут и молитвата им дойде в свя-
тото Му обиталище, в небето[2]**.**
(1) Изх. 39:43; Чис. 6:23; (2) гл. 6:21

31 **И когато свършиха всичко това,**
всички израилтяни, които се намира-
ха *там,* **излязоха по юдовите градове**
и изпотрошиха кумирите, насякоха
ашерите и събориха високите места и
жертвениците из целия Юда и Вени-
амин, а също и в Ефрем и Манасия,
докато свършиха[1]**. Тогава всичките из-**
раилеви синове се върнаха в градове-
те си, всеки в своето притежание.
(1) гл. 14:3; 32:12; 33:3; 34:4,6; Ис. 17:8
2 **И Езекия определи отредите на све-**
щениците и на левитите според отре-
дите им, всекиго според службата му,
както свещениците, така и левитите[1]**,**
за всеизгарянията и примирителните
жертви, за да служат и да славословят
и да хвалят в портите на ГОСПОДНИЯ
стан[2]**.** (1) гл. 35:2; 1 Лет. 23:6; 24; 25; 26; (2) гл. 24:14
3 *Определи* **и царския дял от имота**
си за всеизгарянията, за утринните и
вечерните всеизгаряния и за всеизга-
рянията в съботите и на новолунията
и на празниците, според предписаното
в ГОСПОДНИЯ закон[1]**.** (1) Чис. 28; 29
4 **И той заповяда на народа, който**
живееше в Ерусалим, да дава дела на
свещениците и на левитите[1]**, за да се**
укрепват в ГОСПОДНИЯ закон[2]**.**
(1) Мал. 3:10; (2) Неем. 13:10-12
5 **И като се издаде тази заповед, из-**
раилевите синове донесоха много от
първите плодове на житото, виното и
маслиненото **масло, и меда, и на цялата**
реколта на полето[1]**. Донесоха в изоби-**
лие и десятъка от всяко нещо.
(1) Чис. 18:8-24; Неем. 10:35-37
6 **И израилевите и юдовите синове,**
които живееха в юдовите градове,
също донесоха десятъка от едрия и
дребния добитък и десятъка от све-
тите неща, които бяха посветени на
ГОСПОДА, техния Бог, и ги сложиха на
купове[1]**.** (1) Лев. 27:30,32; Евр. 7:5
7 **В третия месец започнаха да трупат**
куповете и в седмия месец свършиха.
8 **И Езекия и началниците дойдоха и**
видяха куповете, и благословиха ГОС-
ПОДА[1] **и Неговия народ Израил.**
(1) 1 Лет. 29:9-14; 2 Кор. 9:12
9 **И Езекия попита свещениците и ле-**
витите за куповете.
10 **И главният свещеник Азария, от**
дома на Садок[1]**, в отговор му каза:**
Откакто започнаха да донасят възви-
шаемите приноси в ГОСПОДНИЯ дом,
ние сме яли до насита и сме оставили
много, защото ГОСПОД е благословил
народа Си[2]**. И останалото е това изо-**
билие[3]**.** (1) 1 Лет. 6:8-14; (2) Чис. 22:12; (3) Изх. 36:7;
Пр. 3:9,10; 11:24; Езек. 44:30; Мал. 3:10; 2 Кор. 9:6
11 **Тогава Езекия заповяда да пригот-**
вят складови помещения в ГОСПОД-
НИЯ дом; и ги приготвиха[1]**.** (1) Неем. 13:5
12 **И съвестно внесоха в тях възви-**
шаемите приноси и десятъка, и посве-
тените неща. Управител над тях[1] **беше**
левитът Хонения, а след него брат му
Семей. (1) 1 Лет. 26:20-26; Неем. 10:38,39
13 **А Ехиил и Азазия, и Нахат, и Асаил,**
и Еримот, и Йозавад, и Елиил, и Исма-
хия, и Маат, и Ваная бяха надзирате-
ли под ръката на Хонения и брат му
Семей по заповед на цар Езекия и на
управителя на Божия дом[1] **Азария.**
(1) гл. 35:8; 1 Лет. 9:11; Неем. 11:11
14 **А левитът Коре, синът на Емна,**
вратарят при източната *порта,* **беше**
над доброволните приноси за Бога, за
да раздава възвишаемите приноси на
ГОСПОДА и пресветите *неща.*
15 **А под ръката му бяха Еден и Ми-**
ниамин, и Иисус, и Семая, и Амария, и

Сехания в градовете на свещениците[1],
за да раздават съвестно на братята си
според отредите *им,* **както на големия,**
така и на малкия[2],
(1) Иис. Нав. 21:9-19; (2) 1 Лет. 24:31
16 **независимо от записването им в**
родословието; на онези от тях, които
бяха от мъжки *пол,* **от три години и**
нагоре, на всекиго, който идваше в
ГОСПОДНИЯ дом според определено-
то за всеки ден за служенето им спо-
ред отредите им;
17 **както на записаните в родослови-**
ето свещеници според бащините им
домове, така и на левитите, от двade-
сет години и нагоре[1], за служенето им
според отредите им[2],
(1) Чис. 4:3; (2) 1 Лет. 23:24-27
18 **и на записаните в родословието**
според всичките им домове, жените
им и синовете им, и дъщерите им,
цялото събрание. Защото вярно се ос-
ветиха, за да бъдат свети.
19 **А за синовете на Аарон, свеще-**
ниците, които *живееха* **в полетата на**
землищата на градовете си, във всеки
град имаше мъже, определени по име,
да раздават дялове на всичките мъже
между свещениците, и на всичките за-
писани в родословието между левити-
те[1].
(1) Лев. 25:32-34
20 **Така направи Езекия и в целия**
Юда. Той върши това, което беше до-
бро и право, и вярно пред ГОСПОДА,
своя Бог[1].
(1) гл. 14:2; 4 Царе 20:3; Ис. 16:5
21 **Във всяко дело, което започна в**
службата на Божия дом, и в закона, и
в заповедта, като търсеше своя Бог[1],
той действаше с цяло сърце[2] и успява-
ше[3].
(1) гл. 14:7; (2) Пс. 119:2; (3) 4 Царе 18:7; Мт. 6:33

<u>ст. 1-23: 4 Царе 18:13-37; 19; Ис. 36; 37</u>

32 **След тези дела и тази вярност[1]**
дойде асирийският цар Сенахирим. Той
нахлу в Юда и разположи стана си
против укрепените градове, като нами-
сли да ги покори за себе си.
(1) гл. 35:20; Евр. 6:10
2 **И когато Езекия видя, че Сенахирим**
дойде с намерение да воюва против
Ерусалим[1],
(1) Ис. 10:32
3 **той се съветва с началниците си и**
силните си мъже да запуши водните
извори, които бяха извън града[1]. И те
го подкрепиха.
(1) 4 Царе 20:20
4 **И се събра много народ и запуши-**
ха всичките извори и потока[1], който
тече сред земята, защото казаха: Защо,
като дойдат асирийските царе, да на-
мерят много вода?
(1) ст. 30
5 **И** *Езекия* **се насърчи и построи ця-**
лата стена, където беше съборена, на-
прави кулите ѝ по-високи*, *построи* **и**
другата стена отвън[1], и укрепи Мило
на Давидовия град[2]; направи и много
копия и щитове.
*букв.: извиси я до кулите
(1) гл. 33:14; Ис. 22:9,10; Ер. 39:4; (2) 2 Царе 5:9
6 **И постави военачалници над наро-**
да, и като ги събра при себе си на
площада при градската порта, им го-
вори на сърцата им[1] и каза:
(1) гл. 30:22
7 **Бъдете силни и храбри[1], не се бойте**
и не се плашете от асирийския цар и
пред голямото множество, което е с
него[2], защото с нас е Един по-велик
отколкото с него[3].
(1) гл. 15:7; (2) гл. 20:15; Неем. 4:14; (3) 4 Царе 6:16; 1 Йн. 4:4
8 **С него е ръка от плът[1], а с нас е**
ГОСПОД, нашият Бог[2], за да ни пома-
га и да воюва в боевете ни[3]. И наро-
дът се довери на думите на юдовия
цар Езекия[4].
(1) Ис. 31:3; Ер. 17:5; (2) гл. 13:12; 4 Царе 18:5; (3) гл. 14:11; Втзк. 20:3,4; Ис. 30:32; (4) Изх. 4:31
9 **След това асирийският цар Сенахи-**
рим изпрати слугите си в Ерусалим – а
той беше пред Лахис[1] и цялата му сила
с него – до юдовия цар Езекия и до
целия Юда, който беше в Ерусалим, да
кажат:
(1) гл. 11:9
10 **Така казва асирийският цар Сена-**
хирим: На какво се надявате, че стои-
те в обсада в Ерусалим?
11 **Не ви ли мами Езекия, за да ви**
предаде на смърт от глад и жажда, като
казва: ГОСПОД, нашият Бог, ще ни из-
бави от ръката на асирийския цар?

12 Не е ли Езекия, който премахна Неговите високи места и Неговите жертвеници и заповяда на Юда и на Ерусалим, като каза: *Само* пред един олтар да се покланяте и върху него да кадите[1]?
(1) гл. 30:14; 31:1

13 Не знаете ли какво направихме аз и бащите ми на всичките народи на страните? Можаха ли боговете на народите на страните да избавят някак страните си от ръката ми[1]? (1) Ис. 10:10,11,14

14 Кой от всичките богове на онези народи, които бащите ми изтребиха, можа да избави народа си от ръката ми, че да може вашият Бог да ви избави от ръката ми[1]?
(1) ст. 13

15 И сега, да не ви мами Езекия и да не ви подвежда по този начин! Не му вярвайте, защото никой бог на който и да било народ или царство не е могъл да избави народа си от ръката ми и от ръката на бащите ми – колко по-малко вашият Бог ще ви избави от ръката ми!

16 И слугите му говориха още повече против ГОСПОДА, Бога, и против слугата Му Езекия.

17 Той писа и писма да хвърля позор върху ГОСПОДА, Израилевия Бог[1], и да говори против Него, като казваше: Както боговете на народите на страните не избавиха народа си от ръката ми, така и Богът на Езекия няма да избави Своя народ от ръката ми[2].
(1) 1 Царе 17:36; (2) 4 Царе 19:11

18 И викаха със силен глас на юдейски на народа от Ерусалим, който беше на стената, за да го уплашат и да го смутят, за да превземат града[1].
(1) Неем. 6:9

19 И говориха за Бога на Ерусалим както за боговете на народите на земята, *които са* дело на човешки ръце[1].
(1) 3 Царе 20:28; Пс. 74:18; 115:4; Езек. 25:8

20 Затова цар Езекия и пророк Исая, синът на Амос, се молиха и викаха към небето[1].
(1) гл. 13:14; 14:11; Мт. 18:19

21 Тогава ГОСПОД изпрати ангел, който погуби всичките силни и храбри мъже и първенците, и началниците в стана на асирийския цар[1]. Така той се върна в земята си с посрамено лице. И когато влезе в дома на бога си, тези, които бяха излезли от тялото му, го повалиха там с меч.
(1) Пс. 76:5; Ис. 14:25; 29:8; Ер. 21:2

22 Така ГОСПОД избави Езекия и жителите на Ерусалим от ръката на асирийския цар Сенахирим и от ръката на всички *други,* и ги пазеше* отвсякъде[1].
**букв.:* водеше; (1) Пс. 37:39

23 И мнозина донесоха дарове на ГОСПОДА в Ерусалим[1] и скъпоценности на юдовия цар Езекия[2]. И оттогава нататък той се възвеличи пред всичките народи[3].
(1) Езд. 7:15; (2) гл. 17:5,11; (3) гл. 1:1

ст. 24-33: 4 Царе 20; Ис. 38; 39

24 В това време Езекия се разболя до смърт и се помоли на ГОСПОДА, и Той му говори и му даде знамение.

25 Но Езекия не отдаде *слава* според благодеянието, което му беше сторено, защото сърцето му се надигна[1]; и гняв беше върху него и Юда, и Ерусалим[2].
(1) гл. 26:16; Дан. 5:20; (2) гл. 24:18; 2 Царе 24:1

26 Но Езекия се смири за надигането на сърцето си, той и жителите на Ерусалим[1], и гневът на ГОСПОДА не дойде върху тях в дните на Езекия[2].
(1) 4 Царе 22:19; Ер. 26:19; (2) гл. 12:7; 34:28

27 Езекия имаше много голямо богатство и слава[1] и направи съкровищници за сребро и злато, и скъпоценни камъни, и за аромати, и за щитове, и за всякакви избрани вещи,
(1) гл. 17:5; 1 Царе 2:7; 1 Лет. 29:28; Пр. 10:22

28 а също и житници за добива от жито, от вино и от *маслинено* масло, и обори за всякакъв добитък и стада в кошари.

29 Той си направи градове и *придоби* много стада от дребен добитък и говеда[1], защото Бог му даде много голям имот[2].
(1) гл. 26:10; (2) ст. 27

30 Същият този Езекия запуши горния извор на водата на Гион[1], и я отведе долу на запад към Давидовия град[2]. И Езекия имаше успех във всичките си дела[3].
(1) ст. 3,4; (2) гл. 33:14; (3) гл. 26:5

31 **И в** *случая с* **посланиците, които
вавилонските началници изпратиха до
него да разпитат за чудото, което беше
станало в страната**[1]**, Бог го остави, за
да го изпита, за да познае всичко, ко-
ето беше в сърцето му**[2]**.**
(1) Ис. 39:1; (2) Втзк. 8:2

32 **А останалите дела на Езекия и
добрините му**[1]**, ето, записани са във
видението на пророк Исая, сина на
Амос**[2]**, в Книгата на юдовите и израи-
левите царе**[3]**.**
(1) гл. 35:26; (2) гл. 26:22; Ис. 36-39; (3) гл. 25:26

33 **И Езекия легна при бащите си и го
погребаха в най-горния от гробовете
на Давидовите синове. И целият Юда
и жителите на Ерусалим му отдадоха
почест при смъртта му**[1]**. А вместо него
се възцари синът му Манасия**[2]**.**
(1) гл. 16:14; 35:24,25; (2) гл. 33:1

ст. 1-20: 4 Царе 21:1-18

33 **Манасия беше на дванадесет го-
дини, когато се възцари, и царува пет-
десет и пет години в Ерусалим**[1]**.**
(1) гл. 32:33

2 **Той върши зло пред ГОСПОДА спо-
ред мерзостите на народите, които
ГОСПОД беше изгонил пред израиле-
вите синове**[1]**.** (1) Лев. 18:24,26; Втзк. 12:29,31

3 **Той устрои наново високите места,
които баща му Езекия беше съборил**[1]**,
издигна жертвеници на ваалимите**[2] **и
направи ашери**[2]**, и се кланяше на цяло-
то небесно войнство и им служеше**[3]**.**
(1) гл. 31:1; (2) гл. 28:2; Съд. 2:13; (3) Втзк. 4:19

4 **Построи и жертвеници в ГОСПОД-
НИЯ дом**[1]**, за който ГОСПОД беше ка-
зал: В Ерусалим ще бъде Името Ми до
века**[2]**.** (1) 4 Царе 16:11; (2) гл. 6:5,6; 7:16

5 **Построи жертвеници и на цялото
небесно войнство в двата двора на
ГОСПОДНИЯ дом**[1]**.** (1) гл. 28:24

6 **И преведе синовете си през огъ-
ня* в долината на Еномовия син**[1] **и се
занимаваше с окултизъм и гадания, и
магии и се допитваше до запитвачи на
духове и врачове****[2]**. Той извърши мно-
го зло пред ГОСПОДА и Го разгневи**[3]**.**
**т.е.* принесе ги в жертва ***сега:* екстрасенси, врачки
(1) гл. 28:3; Ер. 7:31; (2) Втзк. 18:10; (3) 3 Царе 16:33

7 **И изваяния образ на идола, кой-
то направи**[1]**, постави в Божия дом,
за който Бог беше казал на Давид и
на сина му Соломон: В този дом и
в Ерусалим, който избрах от всичките
израилеви племена, ще поставя Името
Си завинаги**[2]**.**
(1) Изх. 20:4,23; Съд. 17:3,4; 3 Царе 12:28; (2) ст. 4

8 **И вече няма да поместя крака на
Израил от земята, която определих за
бащите ви, ако само внимават да вър-
шат всичко, което им заповядах, спо-
ред целия закон и наредбите, и прави-
лата,** *дадени* **чрез Мойсей**[1]**.** (1) гл. 7:19; Ер. 7:7

9 **Но Манасия подмами Юда и жи-
телите на Ерусалим да вършат повече
зло**[1] **от народите, които ГОСПОД беше
изтребил пред израилевите синове.**
(1) гл. 28:19

10 **И ГОСПОД говори на Манасия и
на народа му, но те не послушаха**[1]**.**
(1) Пр. 1:24,25

11 **Затова ГОСПОД доведе против тях
военачалниците на асирийския цар и
те хванаха Манасия, и го вързаха с
бронзови окови, и го отведоха във Ва-
вилон**[1]**.** (1) Втзк. 28:36; 4 Царе 20:18; Йов 12:18

12 **И като беше в притеснение, той
се помоли на ГОСПОДА, своя Бог, и
се смири много пред Бога на бащите
си**[1]**.** (1) гл. 15:2,4; Изх. 10:3; Йона 2:1

13 **И Му се помоли и** *Бог* **се смили
над него и послуша молбата му**[1]**, и пак
го върна в Ерусалим в царството му**[2]**.
Тогава Манасия позна, че ГОСПОД е
Бог**[3]**.** (1) гл. 34:27; 3 Царе 8:50; 4 Царе 13:4; Езд. 8:23;
Пс. 107:13; Лк. 11:10; (2) гл. 12:7; Йов 36:9-11; Ис. 55:7;
Як. 4:10; (3) 3 Царе 18:39; Йов 22:22,26; Пс. 46:10

14 **След това той построи външна сте-
на на Давидовия град, на запад към
Гион**[1]**, в долината и до входа на Рибна-
та порта**[2]**, обиколи Офил**[3] **и я издигна
много високо**[4]**. И постави военачални-
ци във всичките укрепени юдови гра-
дове**[5]**.** (1) гл. 32:30; 3 Царе 1:33; (2) Неем. 3:3;
(3) гл. 27:3; Ис. 32:14; (4) гл. 32:5; (5) гл. 17:19

15 **И отмахна чуждите богове и об-
раза от ГОСПОДНИЯ дом, и всичките
жертвеници, които беше построил на
планината на ГОСПОДНИЯ дом и в**

Ерусалим, и ги изхвърли вън от града[1]**.** (1) гл. 34:3

16 **И построи** *отново* **ГОСПОДНИЯ олтар и пожертва на него примирителни и благодарствени жертви**[1]**, и заповяда на Юда да служи на ГОСПОДА, Израилевия Бог**[2]**.** (1) Лев. 7:11,12; (2) гл. 14:4

17 **Но народът още жертваше по високите места**[1]**, но само на ГОСПОДА, своя Бог.** (1) гл. 15:17; 20:33

18 **А останалите дела на Манасия и молитвата му към неговия Бог, и думите на гледачите, които му говориха в Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог, ето, те са** *записани* **между делата на израилевите царе**[1]**.** (1) 3 Царе 14:19

19 **А молитвата му и как** *Бог* **се смили над него, и целия му грях, и отстъплението му, и местностите, на които построи високи места и постави ашерите и изваяните идоли, преди да се смири, ето, записани са в историята на Хозай*.** **или:* гледачите

20 **И Манасия легна при бащите си и го погребаха в къщата му**[1]**. А вместо него се възцари синът му Амон**[2]**.** (1) гл. 21:20; (2) ст. 21

ст. 21-25: 4 Царе 21:19-26

21 **Амон беше на двадесет и две години, когато се възцари**[1]**, и царува две години в Ерусалим.** (1) ст. 20

22 **Той върши зло пред ГОСПОДА, както беше правил баща му Манасия. И Амон жертваше на всичките изваяни идоли, които баща му Манасия беше направил, и им служеше.**

23 **Но той не се смири пред ГОСПОДА, както се беше смирил баща му Манасия**[1]**, а той, Амон, умножи престъпленията**[2]**.** (1) Дан. 5:22; (2) Ер. 7:26

24 **А слугите му направиха заговор против него и го убиха в къщата му**[1]**.** (1) гл. 22:9

25 **Тогава народът на страната изби всички, които бяха направили заговора против цар Амон**[1]**, и народът на страната направи сина му Йосия цар вместо него**[2]**.** (1) гл. 25:3; Бит. 9:5,6; (2) гл. 34:1

гл. 34: 4 Царе 22; 23:1-20

34 **Йосия беше на осем години, когато се възцари, и царува тридесет и една години в Ерусалим**[1]**.** (1) гл. 33:25; Ер. 1:2

2 **Той върши това, което беше право пред ГОСПОДА, и ходи в пътищата на баща си Давид**[1]**, без да се отклони надясно или наляво.** (1) гл. 17:3,4; 29:2

3 **В осмата година на царуването си, когато беше още млад**[1]**, започна да търси Бога на баща си Давид**[2]**, а в дванадесетата година започна да чисти Юда и Ерусалим от високите места и ашерите, и изваяните, и леяните идоли**[3]**.** (1) Пс. 71:5; Пр. 20:11; (2) гл. 14:7; 4 Царе 20:5; (3) гл. 33:15

4 **Пред него събориха жертвениците на ваалимите и той строши стълбовете на слънцето, които бяха върху тях. Строши и ашерите, и изваяните и леяните идоли, стри ги на прах и го разпръсна върху гробовете на онези, които им бяха жертвали**[1]**;** (1) гл. 30:14; Лев. 26:30; 4 Царе 23:4,6

5 **и костите на жреците изгори на жертвениците им**[1]**. Така очисти Юда и Ерусалим.** (1) ст. 33; 3 Царе 13:2

6 **И в градовете на Манасия и Ефрем, и Симеон, и чак до Нефталим**[1]**, сред околните им развалини,** (1) гл. 31:1

7 **събори жертвениците и разби и стри на прах ашерите и изваяните идоли, и повали всичките стълбове на слънцето по цялата израилева земя**[1]**. После се върна в Ерусалим.** (1) гл. 14:3; Втзк. 9:21; 4 Царе 10:26,27; 23:15-19

8 **А в осемнадесетата година на царуването си, когато беше очистил земята и дома, изпрати Сафан, сина на Азалия, и градоначалника Маасия, и летописеца Йоах, сина на Йоахаз, да поправят дома на ГОСПОДА, неговия Бог**[1]**.** (1) гл. 24:5

9 **И те отидоха при първосвещеника Хелкия и предадоха парите, внесени в Божия дом, които левитите вратари бяха събрали от ръката на Манасия и Ефрем, и от целия останал Израил, и**

от целия Юда и Вениамин, и от жите-
лите на Ерусалим.
10 Предадоха ги в ръката на онези,
които вършеха делото, които надзира-
ваха ГОСПОДНИЯ дом, а те ги дадоха
на онези, които вършеха делото, които
работеха в ГОСПОДНИЯ дом, за да
възстановят и поправят дома.
11 Дадоха ги на дърводелците и на
строителите, за да купят дялани ка-
мъни и дървен материал за греди и
да поправят зданията, които юдовите
царе бяха съсипали.
12 И мъжете вършеха работата чест-
но. А надзиратели над тях бяха левити-
те Яат и Авдия от синовете на Мера-
рий и Захария и Месулам от синовете
на каатците, за да надзирават[1], а от
другите левити – всички, които добре
си служеха с музикалните инструмен-
ти[2]. (1) Езд. 3:9; (2) 1 Лет. 25:7
13 Също и над носачите *имаше* надзи-
ратели и над всички, които работеха
във всяка работа. А *други* от левитите
бяха писари и управители, и вратари[1].
(1) 1 Лет. 23:4,5
14 И като изнасяха парите, внесени
в ГОСПОДНИЯ дом, свещеник Хелкия
намери книгата на ГОСПОДНИЯ за-
кон, *даден* чрез Мойсей.
15 И Хелкия заговори и каза на писа-
ря Сафан: Намерих книгата на закона
в ГОСПОДНИЯ дом. И Хелкия даде
книгата на Сафан.
16 А Сафан донесе книгата на царя,
занесе и вест на царя и каза: Слугите
ти вършат всичко, което е предадено
в ръката им.
17 И изсипаха парите, които се наме-
риха в ГОСПОДНИЯ дом, и ги преда-
доха в ръката на надзирателите и в ръ-
ката на онези, които вършат делото.
18 И писарят Сафан съобщи на царя
и каза: Свещеник Хелкия ми даде една
книга. И Сафан прочете от нея пред
царя.
19 А когато царят чу думите на зако-
на, раздра дрехите си[1]. (1) Неем. 8:9
20 И царят заповяда на Хелкия и на
Ахикам, сина на Сафан, и на Авдон,
сина на Михей, и на писаря Сафан, и
на царския слуга Асая и каза:
21 Идете, допитайте се до ГОСПО-
ДА за мен и за останалите[1] в Израил
и Юда относно думите на тази кни-
га, която се намери, защото голяма е
яростта на ГОСПОДА, която се изля
върху нас, понеже бащите ни не са
опазили ГОСПОДНОТО слово да по-
стъпват според всичко, което е писано
в тази книга. (1) Ис. 37:4,31,32
22 Тогава Хелкия и онези, които царят
беше определил, отидоха при пророчица-
та Олда, жената на Селум, пазителя на
одеждите, син на Текуя, син на Арас.
А тя живееше в Ерусалим, във втория
участък. И те ѝ говориха така.
23 И тя им каза: Така казва ГОСПОД,
Израилевият Бог: Кажете на човека,
който ви е пратил до мен:
24 Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще до-
карам зло на това място и на жителите
му – всичките проклетии, написани в
книгата, която прочетоха пред юдовия
цар[1] –
(1) гл. 36:17-20; Лев. 26:14-39; Езд. 9:7; Езек. 4:17; 33:10
25 понеже Ме оставиха и кадиха на
други богове, и Ме разгневиха[1] с всич-
ките дела на ръцете си, затова яростта
Ми ще се излее на това място и няма
да угасне[2].
(1) Езд. 5:12; (2) гл. 24:18; Ер. 4:4; Плач 2:4; Ам. 5:6
26 Но на юдовия цар, който ви пра-
ти да се допитате до ГОСПОДА, на
него кажете така: Така казва ГОСПОД,
Израилевият Бог: *За* думите, които си
чул:
27 понеже сърцето ти омекна и ти се
смири пред Бога, когато чу Негови-
те думи против това място и против
жителите му, и се смири пред Мен, и
раздра дрехите си и плака пред Мен,
затова и Аз послушах, заявява ГОС-
ПОД[1]. (1) гл. 33:12,13; Пс. 6:8,9; Ис. 66:2,5
28 Ето, Аз ще те прибера при бащите
ти и ще се прибереш в гроба си с
мир и очите ти няма да видят нищо от
злото, което ще докарам на това място

и на жителите му[1]. И те донесоха отговора на царя. (1) гл. 32:26

29 **Тогава царят изпрати и събра всичките старейшини на Юда и Ерусалим.**

30 **И царят се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом и с него всичките юдови мъже и ерусалимските жители, и свещениците, и левитите, и целият народ от голям до малък. И прочетоха на всеослушание пред тях всичките думи от книгата на завета, която се намери в ГОСПОДНИЯ дом.**

31 **И царят застана на мястото си и направи завет пред ГОСПОДА[1] да следва ГОСПОДА, да пази заповедите Му и свидетелствата Му, и наредбите Му с цялото си сърце и с цялата си душа[2], за да върши думите на завета, които са написани в тази книга[3].**

(1) гл. 15:12; Езд. 10:3; (2) Втзк. 6:5; Пс. 31:23; (3) Втзк. 13:4; Неем. 10:29; Пс. 119:106

32 **И накара всички, които се намериха в Ерусалим и във Вениамин, да встъпят** *в завета[1]*. **И ерусалимските жители постъпиха според завета на Бога, Бога на бащите си.** (1) ст. 31

33 **И Йосия премахна всичките гнусотии от всичките места, които принадлежаха на израилевите синове[1], и накара всички, които се намираха в Израил, да служат на ГОСПОДА, своя Бог. През всичките му дни те не се отклониха от следването на ГОСПОДА, Бога на бащите си[2].**

(1) ст. 4,5; Ер. 4:1; (2) Иис. Нав. 24:31

ст. 1-19: 4 Царе 23:21-25

35 **И Йосия направи Пасхата на ГОСПОДА[1] в Ерусалим; и на четиринадесетия ден от първия месец заклаха пасхата.** (1) гл. 30:2,15; Изх. 12:6

2 **И той постави свещениците в длъжностите им[1] и ги насърчи в службата на ГОСПОДНИЯ дом.** (1) гл. 23:18; 31:2

3 **И каза на левитите, които поучаваха целия Израил[1], които бяха посветени на ГОСПОДА[2]: Положете светия ковчег в дома, който построи израилевият цар Соломон[3], синът на Давид. Няма вече да** *го* **носите на рамена[4]. Сега служете на ГОСПОДА, вашия Бог, и на Неговия народ Израил.**

(1) гл. 17:7-9; (2) Изх. 32:29; (3) гл. 5:7; (4) 1 Лет. 23:26

4 **Пригответе се според бащините си домове, по отредите си, според писаното от израилевия цар Давид[1] и според писаното от сина му Соломон,**

(1) 1 Лет. 23-26

5 **и стойте в светилището[1] според отделенията на бащините домове на братята си, синовете на народа, и** *според* **разделението на бащините домове на левитите.** (1) Пс. 134:1; 135:2

6 **Заколете пасхата и се осветете[1], и пригответе за братята си, за да направят според ГОСПОДНОТО слово** *дадено* **чрез Мойсей.**

(1) гл. 5:11; 29:5; 30:3,15; Изх. 12:21

7 **И Йосия подари на синовете на народа** *за жертви* **дребен добитък, агнета и ярета, всичките за пасхалните жертви, за всички, които се намираха там, тридесет хиляди на брой, и три хиляди говеда. Това беше от царския имот[1].**

(1) гл. 30:24; Езек. 45:17

8 **И началниците му подариха доброволно за народа, за свещениците и за левитите[1]. А Хелкия, Захария и Ехиил, управителите на Божия дом[2], дадоха на свещениците за пасхалните жертви две хиляди и шестстотин** *агнета и ярета* **и триста говеда.**

(1) 1 Лет. 29:6; 2 Кор. 9:7; (2) гл. 31:13

9 **Също и Хонения и братята му Семая и Натанаил, и Асавия, Еиил и Йозавад, началниците на левитите, подариха на левитите за пасхалните жертви пет хиляди** *агнета и ярета* **и петстотин говеда.**

10 **И службата беше приготвена; и свещениците застанаха на мястото си и левитите по отредите си според заповедта на царя[1].** (1) Езд. 6:18

11 **И заклаха пасхата и свещениците поръсиха** *кръвта, която вземаха* **от ръката им, а левитите одраха** *жертвите[1]*.

(1) гл. 29:34; 30:16

12 **И отделиха** *частите* **за всеизгарянето, за да ги дадат на отделенията**

на бащините домове на синовете на народа, за да принесат на ГОСПОДА според писаното в книгата на Мойсей. Така *направиха* **и с говедата**[1]**.** (1) Лев. 1:3; Чис. 28:19

13 **И опекоха пасхата на огън според правилото**[1]**, а светите** *приноси* **свариха в котли, в гърнета и в тави, и ги разделиха веднага между всичките синове на народа**[2]**.** (1) Изх. 12:8,9; (2) Езек. 46:20

14 **А после приготвиха за себе си и за свещениците, защото свещениците, синовете на Аарон,** *се занимаваха* **с принасянето на всеизгарянията и тлъстините до нощта. И така, левитите приготвиха за себе си и за свещениците, синовете на Аарон**[1]**.** (1) Езд. 3:6

15 **И певците, синовете на Асаф, бяха на мястото си според заповедта на Давид**[1] **и Асаф, и Еман, и царския гледач Едутун**[2]**. И вратарите бяха на всяка порта**[3]**. Нямаше нужда да оставят службата си, защото братята им, левитите, приготвиха за тях**[4]**.**
(1) Езд. 3:10; 6:20; (2) 1 Лет. 25:5; (3) гл. 8:14; (4) Римл. 12:10

16 **И така, цялата ГОСПОДНА служба се приготви в онзи ден, за да се направи Пасхата и да се принесат всеизгарянията на ГОСПОДНИЯ олтар според заповедта на цар Йосия.**

17 **И израилевите синове, които се намериха** *там,* **празнуваха в онова време Пасхата и празника на безквасните хлябове седем дни**[1]**.** (1) гл. 30:21

18 **А такава Пасха като тази не беше правена в Израил от дните на пророк Самуил. И никой от израилевите царе не беше правил такава Пасха, каквато направи Йосия, и свещениците, и левитите, и целият Юда и Израил, който се намери** *там,* **и жителите на Ерусалим**[1]**.** (1) гл. 30:26

19 **Тази Пасха се направи в осемнадесетата година на царуването на Йосия.**

ст. 20-27: 4 Царе 23:26-30

20 **След всичко това, когато Йосия беше наредил** *Божия* **дом**[1]**, египетският цар Нехао се изкачи да воюва против Кархамис**[2] **при Ефрат. И Йосия излезе срещу него.** (1) гл. 32:1; (2) Ис. 10:9

21 **Тогава той изпрати пратеници до него да кажат: Какво има между мен и теб, царю на Юда? Не** *идвам* **срещу теб днес, а срещу дома, с който имам война, и Бог ми е заповядал да побързам. Остави се от** *съпротивата си срещу* **Бога, който е с мен, за да не те погуби!**

22 **Но Йосия не отвърна лицето си от него, а се предреши, за да воюва против него**[1]**. Не послуша думите на Нехао,** *които бяха* **от Божията уста, и дойде да се бие в долината Магедон**[2]**.**
(1) гл. 18:29; 3 Царе 22:30; (2) Иис. Нав. 17:11; Откр. 16:16

23 **И стрелците стреляха по цар Йосия; и царят каза на слугите си: Изведете ме оттук, защото съм тежко ранен**[1]**.** (1) гл. 18:33; 3 Царе 22:34

24 **И слугите му го извадиха от колесницата и го сложиха във втората колесница, която имаше, и го докараха в Ерусалим. И той умря и беше погребан в гробището на бащите си. И целият Юда и Ерусалим жалееха за Йосия**[1]**.** (1) гл. 32:33; Зах. 12:11

25 **И Еремия пя оплакване за Йосия**[1]**. И всичките певци и певици и до днес споменават Йосия в оплакванията си. И направиха това обичай в Израил**[2] **и ето, те са написани в Плача.**
(1) 2 Царе 1:17; (2) Съд. 11:39,40

26 **А останалите дела на Йосия и добрините му**[1]**,** *извършени* **според писаното в ГОСПОДНИЯ закон,** (1) гл. 32:32; Ер. 22:15,16

27 **и делата му, първите и последните**[1]**, ето, записани са в Книгата на израилевите и юдовите царе**[2]**.** (1) гл. 12:15; (2) гл. 25:26

ст. 1-8: 4 Царе 23:31-37; 24:1-7

36 **И народът на страната взе Йоахаз**[1]**, сина на Йосия, и го направи цар в Ерусалим вместо баща му**[2]**.**
(1) 1 Лет. 3:15; (2) Езек. 19:3

2 **Йоахаз беше на двадесет и три години, когато се възцари, и царува три месеца в Ерусалим.**

3 И египетският цар го свали *от престола* в Ерусалим и наложи на земята глоба от сто таланта сребро и един талант злато.

4 И египетският цар постави брат му Елиаким за цар над Юда и Ерусалим и промени името му на Йоаким[1]. А брат му Йоахаз Нехао хвана и го заведе в Египет[2]. (1) Ер. 26:1; (2) Ер. 22:11

5 Йоаким беше на двадесет и пет години, когато се възцари, и царува единадесет години в Ерусалим. Той върши зло пред ГОСПОДА, своя Бог.

6 И вавилонският цар Навуходоносор се изкачи против него и го върза с бронзови окови, за да го отведе във Вавилон[1]. (1) Ер. 22:19; Езек. 19:9

7 Навуходоносор отнесе във Вавилон и от вещите на ГОСПОДНИЯ дом[1] и ги сложи в храма си във Вавилон.
(1) ст. 18; Езд. 1:7; Дан. 1:2

8 А останалите дела на Йоаким и гнусотиите, които извърши, и това, което се намери в него, ето, записани са в Книгата на израилевите и юдовите царе[1]. А вместо него се възцари синът му Йоахин. (1) гл. 25:26

ст. 9,10: 4 Царе 24:8-17; Ер. 22:24-30

9 Йоахин беше на осем*надесет* години, когато се възцари, и царува три месеца и десет дни в Ерусалим. Той върши зло пред ГОСПОДА.

10 И следващата пролет цар Навуходоносор изпрати да го доведат във Вавилон заедно с избраните вещи на ГОСПОДНИЯ дом[1]. И направи Седекия, брата *на баща* му, цар над Юда и Ерусалим[2].
(1) ст. 18; Ер. 28:3; (2) 1 Лет. 3:15,16; Ер. 37:1; Езек. 17:6

ст. 11-21: 4 Царе 24:18-20; 25:1-21; Ер. 52:1-27

11 Седекия беше на двадесет и една години, когато се възцари[1], и царува единадесет години в Ерусалим.
(1) Ер. 29:16

12 Той върши зло пред ГОСПОДА, своя Бог; не се смири пред пророк Еремия, *който му говореше* от устата на ГОСПОДА[1]. (1) Ер. 37:2; 38:21

13 И освен това той въстана против цар Навуходоносор[1], който го беше заклел в Бога[2]. И закорави врата си[3] и упорстваше в сърцето си[4] да не се обърне към ГОСПОДА, Израилевия Бог. (1) Езд. 4:12;
(2) Чис. 30:2; Пс. 15:4; (3) Неем. 9:16,17; (4) Изх. 7:13

14 А и всичките началници на свещениците и народът преумножиха престъпленията си[1] според всичките гнусотии на народите[2] и оскверниха дома на ГОСПОДА, който Той беше осветил в Ерусалим[3]. (1) Ер. 5:5; Езек. 22:26-28; (2) гл. 28:3; Втзк. 18:9; Езек. 11:12; (3) Лев. 19:30; Ер. 32:34,35

15 И ГОСПОД, Бог на бащите им, изпращаше до тях чрез Своите пратеници, като ставаше рано и ги изпращаше[1], защото Му беше жал за народа Му[2] и обиталището Му.
(1) гл. 24:19; 4 Царе 17:13; Ер. 7:25; (2) Ос. 11:8

16 Но те се присмиваха на Божиите пратеници[1] и презираха словата Му[2], и се подиграваха с пророците Му[3], докато яростта на ГОСПОДА се надигна против народа Му така, че нямаше вече изцеление[4]. (1) гл. 30:10; 4 Царе 2:23;
(2) гл. 24:19; Съд. 2:17; Пр. 1:24-31; Дан. 9:6;
(3) Ис. 57:4; Деян. 7:52; (4) Пр. 29:1; 1 Сол. 2:16

ст. 17-21: Ер. 39:1-10

17 И Той доведе срещу тях халдейския цар, който изби младежите им с меч в дома на светилището им[1]; не пожали нито юноша, нито девица, нито старец, нито белокос – всички предаде в ръката му[2]. (1) Ис. 43:28; (2) Втзк. 28:50;
Езд. 9:7; Ер. 21:7; Плач 2:20-22; Езек. 16:40

18 И всичките вещи на Божия дом, големи и малки, и съкровищата на ГОСПОДНИЯ дом, и съкровищата на царя[1] и на началниците му, всичките отнесе във Вавилон[2].
(1) ст. 7,10; (2) 4 Царе 20:17; Ер. 27:19-22; Плач 1:10

19 И изгориха Божия дом[1] и събориха стената на Ерусалим, и изгориха с огън всичките му дворци[2], и унищожиха всичките му скъпоценни вещи[3].
(1) гл. 7:20; Пс. 74:7; Ис. 64:11;
(2) Неем. 1:3; Ер. 32:29; (3) гл. 34:24; Пс. 79:1; Зах. 1:6

20 А оцелелите от меча отведе във Вавилон[1] и те станаха роби на него и на синовете му[2], докато дойде на власт персийското царство,
(1) Езд. 2:1; 5:12; Ис. 47:6; (2) Езек. 19:13

21 **за да се изпълни ГОСПОДНОТО**
слово чрез устата на Еремия, докато
земята се наслади на съботите си. *За-*
щото **през цялото време на запусте-**
нието си тя пазеше събота, докато се
изпълниха седемдесет години[1]**.**

(1) Лев. 26:34,43; Ер. 25:9-12; Дан. 9:2; Зах. 7:14

ст. 22,23: Езд. 1:1-3

22 **А в първата година на персийския**
цар Кир[1]**, за да се изпълни ГОСПОД-**
НОТО слово чрез устата на Еремия,
ГОСПОД подбуди духа на персийския
цар Кир и той прогласи по цялото си
царство, също и писмено, и каза:

(1) Ис. 44:28

23 **Така казва персийският цар Кир:**
ГОСПОД, небесният Бог, ми е дал
всичките царства на земята[1]**. И Той ми**
поръча да Му построя дом в Ерусалим,
който е в Юда[2]**. Който измежду вас е**
от целия Негов народ[3]**, ГОСПОД, не-**
говият Бог, да бъде с него, и нека се
изкачи[4]**!**

(1) Ер. 27:6; Дан. 5:28; (2) Ис. 45:13; (3) Ис. 44:5; (4) Мих. 4:10

Книгата на

ЕЗДРА

1 **В първата година на персийския
цар Кир, за да се изпълни ГОСПОД-
НОТО слово от устата на Еремия[1],
ГОСПОД подбуди духа на персийския
цар Кир[2] и той прогласи по цялото си
царство, също и писмено, и каза[3]:**
(1) Ер. 29:10; (2) Пр. 21:1; Ис. 45:1; Дан. 1:21;
(3) 2 Лет. 36:22,23

2 **Така казва персийският цар Кир[1]:
ГОСПОД, небесният Бог[2], ми е дал
всичките царства на земята[3]. И Той ми
поръча да Му построя дом в Ерусалим,
който е в Юда[4].** (1) ст. 1;
(2) гл. 6:10; 7:12; Неем. 1:4,5; Йона 1:9; (3) Ис. 41:2;
Ер. 27:5; Дан. 2:37; (4) гл. 6:3; Пс. 85:1; Ер. 29:10

3 **Който измежду вас е от целия Негов
народ, неговият Бог да бъде с него, и
нека се изкачи в Ерусалим, който е в
Юда, и нека построи дома на ГОСПО-
ДА, Израилевия Бог[1]; Той е Бог, който
е в Ерусалим[2].**
(1) гл. 5:13; 6:7; (2) гл. 4:3; Пс. 132:13; Ис. 44:28

4 **На всеки, който е останал[1], на което
и да било място, където живее като
чужденец, нека му помогнат мъжете на
онова място със сребро и със злато, с
имот и с добитък, освен доброволните
дарове за Божия дом в Ерусалим.**
(1) гл. 9:15; Ис. 10:21

5 **Тогава станаха главите на бащините**
домове **на Юда и Вениамин и свещени-
ците, и левитите, всички, на които Бог
подбуди духа да се изкачат, за да по-
строят ГОСПОДНИЯ дом в Ерусалим[1].**
(1) Аг. 1:14

6 **И всички, които бяха около тях, им
помагаха със сребърни вещи, със зла-
то, с имот, с добитък и със скъпоцен-
ности[1], освен всичко, което се даваше
доброволно[2].**
(1) Изх. 12:35,36; Пс. 106:46; (2) гл. 7:15,16; 1 Лет. 29:9

7 **И цар Кир извади вещите на ГОС-
ПОДНИЯ дом, които Навуходоносор
беше отнесъл от Ерусалим и беше сло-
жил в дома на бога си[1].**
(1) гл. 5:14; 6:5; 2 Лет. 36:7,10,18

8 **Персийският цар Кир ги извади
чрез ръката на съкровищника Митри-
дат и той ги изброи на юдовия княз
Сасавасар*[1].** *халдейското име на Зоровавел
(1) гл. 2:2; 5:2,14-16

9 **И ето броят им: тридесет златни ле-
гена, хиляда сребърни легена, двадесет
и девет ножа,**
10 **тридесет златни чаши, четиристо-
тин и десет сребърни чаши от втори
вид и хиляда други съда.**
11 **Всичките златни и сребърни съ-
дове бяха пет хиляди и четиристотин.
Всичко това занесе Сасавасар, когато
пленниците бяха върнати от Вавилон в
Ерусалим[1].** (1) 4 Царе 25:15; Пс. 126:1; Ер. 27:21,22

гл. 2: Неем. 7:6-73

2 **А ето жителите на областта, които
се изкачиха от плена на пленниците, от
онези, които вавилонският цар Наву-
ходоносор беше отвел в плен във Ва-
вилон[1], и които се върнаха в Ерусалим**

и в Юда[2], всеки в града си[3],
(1) 1 Лет. 9:1; 2 Лет. 36:20; (2) Неем. 12:1; (3) ст. 70; 1 Лет. 9:2; Ис. 48:20; Ер. 50:19

2 **които дойдоха със Зоровавел[1], Иисус[2], Неемия, Сарая, Реелия, Мардохей, Валасан, Масфар, Вагуй, Реум** *и* **Ваана. Броят на мъжете от израилевия народ беше:**
(1) гл. 1:8; 3:2; Неем. 12:47; Зах. 4:6; (2) Аг. 1:1; Зах. 3:1
ст. 3-15: гл. 8:1-14; ст. 3-19: Неем. 10:14-19

3 **синовете на Фарос[1]: две хиляди сто седемдесет и двама** *души;*
(1) гл. 10:25; Неем. 3:25

4 **синовете на Сефатия: триста седемдесет и двама** *души;*

5 **синовете на Арах[1]: седемстотин седемдесет и пет** *души;* (1) Неем. 6:18

6 **синовете на Фаат-Моав, от синовете на Иисус** *и* **Йоав: две хиляди осемстотин и дванадесет** *души;*

7 **синовете на Елам[1]: хиляда двеста петдесет и четири** *души;* (1) ст. 31

8 **синовете на Затуй: деветстотин четиридесет и пет** *души;*

9 **синовете на Закхей: седемстотин и шестдесет** *души;*

10 **синовете на Вануй: шестстотин четиридесет и двама** *души;*

11 **синовете на Вивай: шестстотин двадесет и трима** *души;*

12 **синовете на Азгад: хиляда двеста двадесет и двама** *души;*

13 **синовете на Адоникам: шестстотин шестдесет и шест** *души;*

14 **синовете на Вагуй: две хиляди петдесет и шест** *души;*

15 **синовете на Адин: четиристотин петдесет и четири** *души;*

16 **синовете на Атир от Езекия: деветдесет и осем** *души;*

17 **синовете на Висай: триста двадесет и трима** *души;*

18 **синовете на Йорай: сто и дванадесет** *души;*

19 **синовете на Асум: двеста двадесет и трима** *души;*

20 **синовете на Гивар: деветдесет и пет** *души;*

21 **синовете на Витлеем: сто двадесет и трима** *души;*

22 **мъжете от Нетофат[1]: петдесет и шест** *души;* (1) 2 Царе 23:28

23 **мъжете от Анатот[1]: сто двадесет и осем** *души;* (1) Ер. 1:1

24 **синовете на Азмавет[1]: четиридесет и двама** *души;* (1) Неем. 12:29

25 **синовете на Кириат-Иарим, Хефира и Вирот[1]: седемстотин четиридесет и трима** *души;* (1) Иис. Нав. 9:17

26 **синовете на Рама и Гава[1]: шестстотин двадесет и един** *души;*
(1) Иис. Нав. 18:24

27 **мъжете от Михмас[1]: сто двадесет и двама** *души;* (1) 1 Царе 13:2

28 **мъжете от Ветил[1] и Гай: двеста двадесет и трима** *души;* (1) Зах. 7:2

29 **синовете на Нево: петдесет и двама** *души;*

30 **синовете на Магвис: сто петдесет и шест** *души;*

31 **синовете на другия Елам[1]: хиляда двеста петдесет и четири** *души;* (1) ст. 7

32 **синовете на Харим: триста и двадесет** *души;*

33 **синовете на Лод, Адид и Оно[1]: седемстотин двадесет и пет** *души;*
(1) 1 Лет. 8:12

34 **синовете на Ерихон: триста четиридесет и пет** *души;*

35 **синовете на Сенаа[1]: три хиляди шестстотин и тридесет** *души.* (1) Неем. 3:3

36 **Свещениците: синовете на Едая, от дома на Иисус: деветстотин седемдесет и трима** *души;*

37 **синовете на Емир[1]: хиляда петдесет и двама** *души;* (1) 1 Лет. 9:12; 24:14

38 **синовете на Пасхор[1]: хиляда двеста четиридесет и седем** *души;* (1) 1 Лет. 9:12

39 **синовете на Харим[1]: хиляда и седемнадесет** *души.* (1) гл. 10:21; 1 Лет. 24:8

40 **Левитите: синовете на Иисус[1] и Кадмиил[2], от синовете на Одавия: седемдесет и четири** *души.*
(1) гл. 8:33; (2) гл. 3:9; Неем. 12:8

41 **Певците: синовете на Асаф[1]: сто двадесет и осем** *души.* (1) гл. 3:10; 1 Лет. 25

42 **Синовете на вратарите[1]: синовете на Селум, синовете на Атер, синовете на Талмон, синовете на Акув[2], синовете**

на Атитай, синовете на Совай: всичко
сто тридесет и девет *души.*
(1) 1 Лет. 26; (2) 1 Лет. 9:17
43 **Нетинимите[1]: синовете на Сиха[2],**
синовете на Асуфа, синовете на Тава-
от, (1) гл. 7:7; 8:20;
Чис. 3:9; 1 Лет. 9:2; Неем. 3:26; (2) Неем. 11:21
44 **синовете на Кирос, синовете на**
Сиа, синовете на Фадон,
45 **синовете на Левана, синовете на**
Агава, синовете на Акув,
46 **синовете на Агав, синовете на Сал-**
май, синовете на Анан,
47 **синовете на Гедил, синовете на**
Гаар, синовете на Реая,
48 **синовете на Расин, синовете на**
Некода, синовете на Газам,
49 **синовете на Оза, синовете на Фа-**
сей, синовете на Висай,
50 **синовете на Асана, синовете на ме-**
унимците, синовете на нефусимците,
51 **синовете на Ваквук, синовете на**
Акуфа, синовете на Арур,
52 **синовете на Васалот, синовете на**
Меида, синовете на Арса,
53 **синовете на Варкос, синовете на**
Сисара, синовете на Тама,
54 **синовете на Несий, синовете на**
Атифа.
55 **Синовете на слугите на Соломон[1]:**
синовете на Сотай, синовете на Софе-
рет, синовете на Феруда,
(1) 3 Царе 9:20,21; Екл. 2:7
56 **синовете на Яала, синовете на**
Даркон, синовете на Гедил,
57 **синовете на Сефатия, синовете на**
Атил, синовете на Фохерет от Севаим,
синовете на Амий.
58 **Всичките нетиними и синовете на**
слугите на Соломон бяха триста девет-
десет и двама *души.*
59 **А ето тези, които се изкачиха от**
Тел-Мелах, Тел-Ариса, Херуф, Адан *и*
Емир, но не можаха да покажат бащи-
ните си домове и произхода си, дали
са от Израил:
60 **синовете на Далая, синовете на То-**
вия и синовете на Некода: шестстотин
петдесет и двама *души.*
61 **И от синовете на свещениците:**
синовете на Авая, синовете на Акос[1],
синовете на Верзелай[2], който взе жена
от дъщерите на галаадеца Верзелай и
се нарече по тяхното име.
(1) 1 Лет. 24:10; Неем. 3:4; (2) 2 Царе 17:27
62 **Тези търсиха записването си** *между*
записаните в родословието, но не се
намери. И те бяха изключени от све-
щенството като нечисти[1]. (1) Чис. 16:40
63 **И управителят*[1] им заповяда да не**
ядат от пресветите неща[2], докато не се
издигне свещеник с Урим и Тумим[3].
**букв.:* тиршата, персийска титла на областен управител
(1) Неем. 8:9; 10:1; (2) Лев. 22:10,13; (3) Изх. 28:30
64 **Цялото събрание беше общо чети-**
ридесет и две хиляди триста и шест-
десет *души,*
65 **освен слугите им и слугините им,**
които бяха седем хиляди триста три-
десет и седем. Имаха и двеста певци
и певици.
66 **Конете им бяха седемстотин три-**
десет и шест, мулетата им – двеста
четиридесет и пет,
67 **камилите им – четиристотин три-**
десет и пет, магаретата – шест хиляди
седемстотин и двадесет.
68 **И когато дойдоха при ГОСПОД-**
НИЯ дом в Ерусалим, някои от главите
на бащините *домове* **принесоха добро-**
волно за Божия дом[1], за да го възста-
новят на мястото му[2]. (1) Изх. 35:21; (2) гл. 9:9
69 **Според възможността си[1] дадоха**
за съкровището за делото шестдесет и
една хиляди драхми злато[2] и пет хиля-
ди мнаси сребро, и сто свещенически
одежди. (1) 2 Кор. 8:12; (2) 1 Лет. 29:7
70 **И свещениците и левитите, и тези**
от народа, и певците, и вратарите, и
нетинимите се заселиха в градовете
си – целият Израил в градовете си[1].
(1) ст. 1

3 **И когато настъпи седмият месец и**
израилевите синове бяха в градовете,
народът се събра като един човек в
Ерусалим[1]. (1) Втзк. 16:16; Неем. 8:1
2 **И Исус, синът на Йоседек[1], и бра-**

тята му, свещениците, и Зоровавел, синът на Салатиил[2], и братята му станаха и построиха олтара на Израилевия Бог[3], за да принасят всеизгаряния на него, както е писано в закона[4] на Божия човек Мойсей[5].
(1) гл. 5:2; 10:18; 1 Лет. 6:15; (2) гл. 2:2; 1 Лет. 3:17-19; Аг. 1:1; Мт. 1:12; (3) Бит. 12:7,8; Изх. 27:1; Съд. 6:24; (4) Чис. 28; (5) 1 Лет. 23:14

3 **И издигнаха олтара на мястото му, понеже се страхуваха от народите на онези земи, и принасяха върху него всеизгаряния на ГОСПОДА, всеизгаряния сутрин и вечер[1].** (1) Изх. 29:38-42

4 **И пазиха празника на колибите според правилото и** *принасяха* **ежедневните всеизгаряния на брой, както беше предписано[1], според определеното за всеки ден[2],** (1) Лев. 23:33-43; (2) Чис. 29:39

5 **и след това и постоянното всеизгаряне[1], и на новолунията[2], и на всичките осветени ГОСПОДНИ празници[3], и** *жертвите* **на всекиго, който би принесъл доброволен принос на ГОСПОДА[4].**
(1) Изх. 29:38-42; (2) Чис. 28:11-15; (3) Лев. 23:2; (4) Лев. 1:2,10,14; Неем. 10:33

6 **В първия ден на седмия месец[1] започнаха да принасят всеизгаряния на ГОСПОДА; но основите на ГОСПОДНИЯ храм още не бяха положени.**
(1) Чис. 29:1,2

7 **И дадоха пари на каменоделците и на дърводелците, и ядене, пиене и масло[1] на сидонците и тиряните, за да докарат кедрово дърво от Ливан в морето на Йопия[2] според позволението, което им беше дал персийският цар Кир[3].**
(1) 3 Царе 5:11; (2) 4 Царе 12:9,12; 2 Лет. 2:16; (3) гл. 6:3,4

8 **И във втория месец на втората година от завръщането им при Божия дом в Ерусалим Зоровавел, синът на Салатиил[1], и Иисус, синът на Йоседек[1], и останалите им братя, свещениците и левитите, и всички, които бяха дошли от плена в Ерусалим, започнаха** *да работят* **и поставиха левитите от двадесет годишна възраст и нагоре[2] да надзирават делото по ГОСПОДНИЯ дом[3].**
(1) ст. 2; (2) 1 Лет. 23:24; (3) гл. 4:24; Зах. 4:9

9 **И Иисус, синовете му и братята му, Кадмиил и синовете му и синовете на Юда[1], пристъпиха като един** *човек,* **за да надзирават тези, които вършеха делото по Божия дом;** *също и* **синовете на Инадад[2], синовете им и братята им, левитите[3].** (1) гл. 2:40; (2) Неем. 3:24; (3) 2 Лет. 34:12

10 **И когато зидарите положиха основите на ГОСПОДНИЯ храм, поставиха свещениците в одеждите им[1] с тръби, и левитите, синовете на Асаф[2], с кимвали, за да славят ГОСПОДА според наредбата на израилевия цар Давид[3].**
(1) 2 Лет. 5:12; (2) гл. 2:41; (3) 1 Лет. 16:4; 25; 2 Лет. 35:15

11 **И запяха ответно, като славеха ГОСПОДА и Му благодаряха, защото е благ, защото милостта Му към Израил е вечна. И целият народ ликуваше гръмогласно и славеше ГОСПОДА, понеже основите на ГОСПОДНИЯ дом бяха положени[1].** (1) Пс. 147:1,2

12 **Но мнозина от свещениците и левитите, и главите на бащините** *домове,* **старците, които бяха видели първия дом, плачеха със силен глас, докато се полагаха основите на този дом пред очите им[1]. А мнозина издигнаха глас в радостно възклицание.** (1) Аг. 2:3

13 **И народът не можеше да различи гласа на радостното възклицание от гласа на плача сред народа, защото народът ликуваше гръмогласно и ликуването се чуваше надалеч[1].** (1) Неем. 12:43

4

И враговете на Юда и Вениамин чуха, че завърналите се от плена строяли храм на ГОСПОДА, Израилевия Бог[1], (1) Неем. 4:1

2 **и дойдоха при Зоровавел и при главите на бащините** *домове* **и им казаха: Нека да градим с вас, защото и ние търсим вашия Бог като вас и на Него жертваме от времето на асирийския цар Есарадон[1], който ни доведе тук[2].**
(1) 4 Царе 19:37; (2) 4 Царе 17:24,33

3 **Но Зоровавел и Иисус, и останалите глави на израилевите бащини** *домове* **им казаха: Не е за вас да строите с нас дома на нашия Бог. Ние сами ще**

строим на ГОСПОДА, Израилевия Бог[1]**,**
както ни заповядва персийският цар
Кир[2]**.** (1) Неем. 2:20; (2) гл. 1:1-3
4 **Тогава народът на земята отслаб-**
ваше ръцете на юдовия народ и им
пречеше в строежа[1]**,** (1) гл. 3:3; Неем. 4:8; 6:9
5 **и наемаше съветници против тях,**
за да осуетят намерението им, през
всичките дни на персийския цар Кир,
чак до царуването на персийския цар
Дарий[1]**.** (1) ст. 24; Дан. 10:13,20
6 **И когато царуваше Асуир**[1]**, в нача-**
лото на царуването му, написаха об-
винение против жителите на Юда и
Ерусалим. (1) Ест. 1:1
7 **В дните на Артаксеркс Вислам, Мит-**
ридат, Тавеил и другите им съслужители
писаха до персийския цар Артаксеркс[1]**.**
Писмото беше написано на арамей-
ски[2]**. Това е арамейският превод:**
(1) гл. 7:1; Неем. 2:1; Дан. 11:2; (2) 4 Царе 18:26
8 **Управителят Реум и писарят Самса**
писаха писмо против Ерусалим до цар
Артаксеркс, както следва:
9 **Управителят Реум, писарят Самса**
и другите им съслужители[1]**, динците,**
афарсахците, тарфалците, афарсяни-
те, архевците, вавилонците, сусанците,
еламците, (1) гл. 5:6
10 **и останалите народи, които вели-**
кият и славният Асенафар доведе и
засели в градовете на Самария[1] **и в**
другите *градове* **отвъд реката; и така:**
(1) Мт. 10:5
11 **Ето препис от писмото, което пра-**
тиха на цар Артаксеркс: Слугите ти, мъ-
жете, които са отвъд реката; и така:
12 **Нека е известно на царя, че юде-**
ите, които се изкачиха от теб, дойдоха
при нас в Ерусалим и строят бунтов-
ния и злия град[1]**, издигат стените и**
поправят основите[2]**.**
(1) 4 Царе 24:1,20; 2 Лет. 36:13; Неем. 6:6; (2) Неем. 4:6
13 **Нека сега е известно на царя, че**
ако се построи този град и се издигнат
стените, няма вече да плащат данък,
мито, или пътен данък[1] **и това ще на-**
вреди на дохода на царете. (1) гл. 7:24
14 **А понеже ние служим на двореца***
и е неприлично за нас да гледаме вре-
дата, *която ще се нанесе* **на царя, затова**
изпращаме да известим на царя,
**букв.:* си солим със солта на двореца
15 **за да се потърси в книгата на лето-**
писите[1] **на бащите ти. И ще намериш**
в книгата на летописите и ще узнаеш,
че този град е бунтовен град, който е
навреждал на царете и областите[2]**, и**
че още от старо време в него са се
вдигали въстания. Затова този град е
бил разрушен[3]**.** (1) Ест. 2:23; (2) Ест. 3:8; (3) Ер. 52:3
16 **Известяваме на царя, че ако този**
град се построи *отново* **и стените му**
се издигнат, поради това няма да имаш
никакво притежание отсам реката.
17 **И царят изпрати отговор на уп-**
равителя Реум, на писаря Самса и на
другите им съслужители, които живее-
ха в Самария и в другите *градове* **отвъд**
реката: Мир[1]**. И така:** (1) гл. 5:7
18 **Писмото, което ни изпратихте, се**
прочете ясно пред мен.
19 **И издадох заповед и потърсиха и**
намериха, че този град още от старо
време се е надигал против царете и че
в него са ставали бунтове и въстания.
20 **И е имало силни царе над Еруса-**
лим, които са владеели над всичко от-
въд реката[1]**, и са им се плащали данък,**
мито и пътен данък.
(1) 3 Царе 4:21,24; Езек. 19:11
21 **И така, заповядайте да се спрат**
онези мъже, за да не се строи *отново*
този град, докато не бъде издадена за-
повед от мен.
22 **И внимавайте да не бъдете не-**
брежни в това! Защо да расте злото за
вреда на царете[1]**?** (1) Дан. 6:2
23 **А когато преписът от писмото на**
цар Артаксеркс се прочете пред Реум
и писаря Самса и съслужителите им,
те побързаха да отидат в Ерусалим при
юдеите и ги спряха със сила и власт.
24 **Тогава престана работата по Божия**
дом в Ерусалим и остана спряна до
втората година от царуването на пер-
сийския цар Дарий[1]**.**
(1) ст. 5; гл. 3:8; 6:15; Дан. 11:2; Аг. 1:1,15; 2:18

5 **И пророците, пророк Агей[1] и За-
хария, синът на Идо[2], пророкуваха на
юдеите, които бяха в Юда и Еруса-
лим в Името на Израилевия Бог,** *който
беше* **над тях.** (1) Аг. 1:1; (2) гл. 6:14; Зах. 1:1
2 **Тогава Зоровавел, синът на Салати-
ил[1], и Иисус, синът на Йоседек[2], стана-
ха и започнаха да строят Божия дом в
Ерусалим[3], и с тях бяха Божиите про-
роци, които ги подкрепяха[4].** (1) гл. 1:8;
(2) гл. 3:2,8; (3) Аг. 1:14,15; Зах. 4:14; (4) Зах. 3; 4; 8:9
3 **В онова време областният управител
отсам реката Татанай и Сетар-Викнай,
и съслужителите им[1] дойдоха при тях
и им казаха така: Кой ви заповяда да
строите този дом и да издигате тази
стена?** (1) гл. 4:9; 6:6
4 **И ние им казахме кои бяха имената
на мъжете, които градяха зданието.**
5 **Но върху старейшините на юдеите
беше окото на техния Бог[1], така че не
ги спряха, докато не се отнесе работа-
та до Дарий и се даде писмен отговор
за нея.** (1) 2 Лет. 16:9
6 *Ето* **препис от писмото, което об-
ластният управител отвъд реката Тата-
най, Сетар-Вознай и съслужителите му[1],
персийските** *чиновници,* **които са отвъд
реката, пратиха до цар Дарий.** (1) ст. 3
7 **Пратиха му писмо, в което беше
писано така:**
На цар Дарий всяко благополучие[1]!
(1) гл. 4:17
8 **Нека бъде известно на царя, че хо-
дихме в юдейската област при дома на
великия Бог, и той се строи с големи
камъни, и в стените се поставят дър-
вета[1]; и това дело се върши усърдно и
успява в ръцете им.** (1) гл. 6:4
9 **Тогава попитахме онези старейшини
и им казахме така: Кой ви разреши да
строите този дом и да издигате тези
стени?**
10 **Попитахме ги също и за имената
им, за да ти съобщим и да запишем
имената на мъжете, които ги предвож-
дат.**
11 **А те ни дадоха отговор и казаха:
Ние сме слуги на Бога на небето и
земята[1] и строим** *наново* **дома, който
е бил построен преди много години.
Един велик израилев цар го беше по-
строил и завършил[2].**
(1) Бит. 24:3; (2) 3 Царе 6:1; 9:10
12 **Но понеже бащите ни разгневиха
небесния Бог[1], Той ги предаде в ръка-
та на вавилонския цар Навуходоносор,
халдееца, който разруши този дом и
отведе народа във Вавилон[2].** (1) 2 Лет. 34:25;
(2) 4 Царе 25:9; 2 Лет. 36:17-20; Ис. 47:6; Ер. 51:59
13 **Но в първата година на вавилон-
ския цар Кир, цар Кир издаде заповед
да се построи** *наново* **този Божи дом[1].**
(1) гл. 1:1-4
14 **И златните и сребърните вещи
на Божия дом, които Навуходоносор
беше взел от храма, който е в Еруса-
лим, и беше отнесъл във вавилонския
храм[1], тях цар Кир извади от вави-
лонския храм и те бяха предадени на
Сасавасар – така е името му – когото
направи областен управител[2].**
(1) Дан. 5:2; (2) гл. 1:7-11
15 **И му каза: Вземи тези вещи, иди,
положи ги в храма, който е в Еруса-
лим, и нека се построи Божият дом на
мястото му.**
16 **Тогава този Сасавасар дойде и по-
ложи основите на Божия дом, който е
в Ерусалим. Оттогава досега** *домът* **се
строи, но още не е довършен.**
17 **И така, ако е угодно на царя, нека
се потърси в царската съкровищница
там, във Вавилон[1], дали наистина е
била издадена заповед от цар Кир да
се построи този Божи дом в Ерусалим.
И нека царят ни изпрати волята си за
това.** (1) гл. 6:1

6 **Тогава цар Дарий издаде заповед
и претърсиха в помещенията на архи-
вите, където се полагаха съкровищата
във Вавилон[1].** (1) гл. 5:17
2 **И в Ахмета*, в двореца, който е в
областта Мидия, се намери един сви-
тък, в който имаше такъв летопис:**
*халдейското име на Екбатана, столицата на Мидия

3 **В първата година на цар Кир цар**
Кир издаде заповед *за* **Божия дом в**
Ерусалим: Този дом да се построи *от-*
ново[1] **като място, където се принасят**
жертви[2]**. И да се положат здраво осно-**
вите му, височината му *да бъде* **шестде-**
сет лакътя, ширината му – шестдесет
лакътя[3]**,** 1) ст. 14; гл. 1:2; (2) 2 Лет. 2:4; (3) 3 Царе 6:2
4 **с три реда големи камъни и един**
ред нови дървета[1]**. И разноските да се**
поемат от царския дом[2]**.**
(1) гл. 3:7; 5:8; 3 Царе 6:36; (2) гл. 7:20
5 **Също и златните и сребърните вещи**
на Божия дом, които Навуходоносор
взе от храма, който беше в Ерусалим,
и ги донесе във Вавилон, да се вър-
нат и всички да се отнесат в храма
в Ерусалим, на мястото им, и да ги
положиш в Божия дом[1]**.** (1) гл. 1:7,8
6 **И така, Татанай, областен управител**
отвъд реката, Сетар-Вознай, и съслу-
жителите ви[1]**, персийските** *чиновници,*
които сте отвъд реката, отдалечете се
от там[2]**.** (1) гл. 5:3,6; (2) Деян. 5:38
7 **Оставете работата по този Божи**
дом; нека областният управител на
юдеите и старейшините на юдеите по-
строят този Божи дом на мястото му[1]**.**
(1) гл. 1:3
8 **И издавам заповед**[1] **за това, което**
трябва да направите за тези старей-
шини на юдеите за построяването на
този Божи дом: да се дават незабавно
от царския имот, от данъка на *области-*
те **отвъд реката, разноските на тези**
мъже, за да не бъдат възпрепятства-
ни[2]**.** (1) ст. 14; (2) Неем. 2:8; 11:23
9 **И от каквото се нуждаят, било тел-**
ци, или овни, или агнета за всеизгаря-
нията на небесния Бог, *или* **жито, сол,**
вино и *маслинено* **масло, да им се дават**
всеки ден непременно по искане на
свещениците, които са в Ерусалим,
10 **за да принасят благоуханни жертви**
на небесния Бог[1] **и да се молят за жи-**
вота на царя и на синовете му[2]**.**
(1) гл. 1:2; (2) гл. 7:23; Изх. 12:32; 1 Тим. 2:1
11 **И издавам заповед: на всекиго,**
който би престъпил тази заповед, да
се изкърти греда от къщата му и да се
изправи, и той да бъде прикован на
нея, и къщата му да стане на бунище
заради това[1]**.** (1) 4 Царе 10:27; Дан. 2:5
12 **И Бог, който е настанил Името Си**
там[1]**, да повали всеки цар и народ,**
които биха простряли ръка да престъ-
пят *тази заповед,* **за да се събори този**
Божи дом, който е в Ерусалим[2]**. Аз, Да-**
рий, издадох заповедта. Да се изпълни
точно! (1) гл. 7:17; (2) Пс. 21:8
13 **Тогава областният управител отвъд**
реката Татанай, Сетар-Вознай и съслу-
жителите им направиха точно според
заповедта на цар Дарий[1]**.** (1) Екл. 8:4
14 **И юдейските старейшини строя-**
ха и успяваха чрез пророкуването на
пророк Агей[1] **и на Захария**[1]**, сина на**
Идо. Те строиха[2] **и завършиха според**
заповедта на Израилевия Бог и според
заповедта на Кир[3] **и Дарий**[4]**, и Арта-**
ксеркс[5]**, царя на Персия.**
(1) гл. 5:1; (2) Зах. 1:16; (3) ст. 3; (4) ст. 8; (5) гл. 7:1
15 **И този дом се завърши на третия**
ден от месец Адар, в шестата година
от царуването на цар Дарий[1]**.**
(1) гл. 4:24; 9:9; Зах. 4:9
16 **И израилевите синове, свещеници-**
те и левитите, и останалите от върна-
лите се от плена празнуваха с веселие
посвещението на този Божи дом[1]**.**
(1) 3 Царе 8:63,66; Неем. 12:27,43
17 **За посвещението на този Божи**
дом принесоха сто бика, двеста ове-
на и четиристотин агнета, а в принос
за грях за целия Израил – дванадесет
козела, според броя на израилевите
племена[1]**.** (1) гл. 8:35; 2 Лет. 29:24
18 **И поставиха свещениците в чино-**
вете им и левитите в отредите им за
Божията служба в Ерусалим[1] **според**
писаното в книгата на Мойсей.
(1) Чис. 3:6; 1 Лет. 24-26; 2 Лет. 7:6; 35:10
19 **И завърналите се от плена напра-**
виха Пасхата на четиринадесетия ден
от първия месец[1]**,** (1) Изх. 12:6
20 **защото свещениците и левитите се**
бяха очистили като един *човек и* **всички**
бяха чисти[1]**. Те заклаха пасхата за всич-**

ки завърнали се от плена и за братята
си, свещениците, и за себе си[2]**.**
(1) 2 Лет. 30:15; (2) 2 Лет. 35:11-14

21 **И израилевите синове, които се**
бяха завърнали от плена, и всички, ко-
ито се бяха отлъчили от нечистотата на
народите на земята[1] *и се бяха присъеди-*
нили **към тях, за да търсят ГОСПОДА,**
Израилевия Бог[2]**, ядоха** *пасхата.*
(1) гл. 9:11; (2) 2 Лет. 30:19

22 **И пазиха празника на безквасните**
хлябове седем дни с веселие[1]**, защото**
ГОСПОД ги беше зарадвал, като беше
обърнал към тях сърцето на асирий-
ския цар, и той укрепи ръцете им в
делото на дома на Бога, Израилевия
Бог. (1) 2 Лет. 23:18; 29:30

ст. 1-5: 1 Лет. 6:3-15

7 **И след тези събития, при царува-**
нето на персийския цар Артаксеркс[1]**,**
Ездра[2]**, синът на Сарая**[3]**, син на Азария,**
син на Хелкия,
(1) гл. 4:7; 6:14; (2) Неем. 8:1,2; (3) 4 Царе 25:18

2 **син на Селум, син на Садок, син**
на Ахитов,
3 **син на Амария, син на Азария, син**
на Мераиот,
4 **син на Зария, син на Озий, син на**
Вукий,
5 **син на Ависуй, син на Финеес, син**
на Елеазар, син на главния свещеник
Аарон –
6 **този Ездра**[1] **се изкачи от Вавилон**[2]**.**
Той беше книжник, вещ в закона на
Мойсей[3]**, който ГОСПОД, Израилеви-**
ят Бог, беше дал[4]**. И царят му даде**
всичко, което поиска, понеже ръката
на ГОСПОДА, неговия Бог, беше над
него[5]**.** (1) ст. 1; (2) гл. 8:1,31;
(3) ст. 21; Мт. 23:2; (4) Неем. 9:13; Пс. 147:19;
(5) ст. 28; гл. 8:18,22,31; Неем. 2:8; Пс. 80:17; Пс. 109:27

7 **И** *някои* **от израилевите синове и от**
свещениците и левитите, и певците, и
вратарите, и нетинимите[1] **се изкачиха**
в Ерусалим в седмата година на цар
Артаксеркс[2]**.** (1) гл. 2:43; 8:1-20; (2) Неем. 1:1
8 *Ездра* **стигна в Ерусалим в петия ме-**
сец от седмата година на царя.

9 **Защото на първия** *ден* **от първия**
месец той започна изкачването от Ва-
вилон и на първия *ден* **от петия месец**
стигна в Ерусалим[1]**, понеже добрата**
ръка на неговия Бог беше над него[2]**.**
(1) гл. 8:32; (2) ст. 6

10 **Защото Ездра беше насочил сърце-**
то си да изучава закона на ГОСПОДА[1]
и да го върши[2]**, и да учи в Израил**
наредби и правила[3]**.** (1) Пс. 1:2;
(2) Пс. 119:112; Лк. 11:28; (3) ст. 25; Втзк. 33:10; Мал. 2:7

11 **А ето препис от писмото, което цар**
Артаксеркс даде на свещеник Ездра,
книжника[1]**, книжника** *вещ* **в думите на**
ГОСПОДНИТЕ заповеди и наредбите
му за Израил: (1) ст. 21; Мт. 23:2
12 **Артаксеркс, цар на царете**[1]**, до све-**
щеник Ездра, книжника, *вещ* **в закона**
на небесния Бог[2]**: съвършен** *мир.* **И**
така: (1) Езек. 26:7; Откр. 17:14; 19:16; (2) гл. 1:2
13 **Издавам заповед: всеки в царство-**
то ми, който е от израилевия народ и
от свещениците и левитите, който би
пожелал да отиде в Ерусалим, може да
отиде с теб;
14 **тъй като ти си изпратен от царя**
и от седемте му съветници[1] **да изслед-**
ваш за Юда и Ерусалим според закона
на твоя Бог, който е в ръката ти,
(1) Ест. 1:14

15 **и да занесеш среброто и златото,**
което царят и съветниците му добро-
волно принасят на Израилевия Бог[1]**,**
чието обиталище е в Ерусалим,
(1) 2 Лет. 32:23; Откр. 21:24

16 **както и цялото сребро и злато, ко-**
ето ще получиш от цялата вавилонска
област, освен доброволните приноси
на народа и на свещениците, които те
принасят доброволно[1] **за дома на своя**
Бог, който е в Ерусалим[2]**.**
(1) гл. 1:6; 8:25-28; (2) 2 Лет. 6:2,6; Пс. 135:21

17 **Затова, купи съвестно с тези пари**
бикове, овни, агнета и хлебните им
приноси, и възлиянията им[1]**, и ги при-**
неси върху олтара на дома на вашия
Бог, който е в Ерусалим[2]**.**
(1) Чис. 15:3-13; (2) гл. 6:12

18 **И каквото ти се види добре, на**
теб и на братята ти, да направите с

останалото сребро и злато, направете
според волята на вашия Бог.
19 **А съдовете, които са ти дадени за службата на дома на твоя Бог, предай ги пред ерусалимския Бог**[1]**.** (1) Ер. 27:22
20 **И каквото още е необходимо за дома на твоя Бог, което се наложи да изразходваш, изразходвай го от царската съкровищница**[1]**.** (1) гл. 6:4,8
21 **И от мен, цар Артаксеркс, се издаде заповед до всичките ковчежници отвъд реката: всичко, което би поискал от вас свещеник Ездра, книжникът** *вещ* **в закона на небесния Бог**[1]**, да се дава веднага,** (1) ст. 6,11,12
22 **до сто таланта сребро и до сто кора жито, и до сто вати вино, и до сто вати** *маслинено* **масло, и сол без записване.**
23 **Всичко, което е според заповедта на небесния Бог, да се прави старателно за дома на небесния Бог, за да не дойде гняв върху царството на царя и синовете му**[1]**.** (1) гл. 6:10; Изх. 5:3
24 **Също ви съобщаваме, че никой няма право да налага данък, мито или пътен данък на никого от свещениците и левитите, певците, вратарите, нетинимите и слугите на този Божи дом**[1]**.**
(1) гл. 4:13; Бит. 47:22,26
25 **А ти, Ездра, според мъдростта на своя Бог**[1]**, която имаш, постави съдии и управители, които да съдят целия народ**[2] **отвъд реката, и всички да знаят законите на твоя Бог. И поучавайте всеки, който не ги знае**[3]**.**
(1) Бит. 41:38,39; 3 Царе 3:28; Пр. 2:6; (2) Изх. 18:21,22; (3) ст. 10; 4 Царе 17:27,28; 2 Лет. 17:7-9
26 **А против всекиго, който не пази закона на твоя Бог и закона на царя, да се изпълнява незабавно присъдата, било то смърт, или заточение, или глоба от имота, или затвор**[1]**.**
(1) гл. 10:4,8; Втзк. 27:26
27 **Благословен да бъде ГОСПОД, Бог на бащите ни**[1]**, който вложи такова нещо в сърцето на царя**[2] **– да прослави дома на ГОСПОДА, който е в Ерусалим –** (1) 1 Лет. 29:10; (2) Пр. 21:1
28 **и ми даде милост пред царя и съветниците му, и пред всичките силни началници на царя**[1]**! И аз се насърчих, понеже ръката на ГОСПОДА, моя Бог, беше над мен**[2] **и събрах** *някои от* **главните** *мъже* **в Израил, за да се изкачат заедно с мен**[3]**.** (1) гл. 9:9; (2) ст. 6,9; (3) гл. 8:15

ст. 1-14: 2:3-15

8 **А ето главите на бащините им** *домове* **и родословието на онези, които се изкачиха с мен от Вавилон при царуването на цар Артаксеркс**[1]**:** (1) гл. 7:6
2 **От синовете на Финеес**[1]**: Гирсон; от синовете на Итамар**[1]**: Даниил; от синовете на Давид: Хатус**[2]**;**
(1) 1 Лет. 6:3,4; (2) 1 Лет. 3:22
3 **от синовете на Сехания**[1]**, от синовете на Фарос: Захария, и с него бяха записани от мъжки пол сто и петдесет** *души;* (1) 1 Лет. 3:22
4 **от синовете на Фаат-Моав**[1]**: Елиоинай, синът на Зарая, и с него двеста от мъжки пол;** (1) гл. 10:30
5 **от синовете на Сехания: синът на Яазил и с него триста от мъжки пол;**
6 **и от синовете на Адин: Евед, синът на Йонатан, и с него петдесет от мъжки пол;**
7 **и от синовете на Елам**[1]**: Исая, синът на Готолия, и с него седемдесет от мъжки пол;** (1) гл. 10:2,26
8 **и от синовете на Сефатия: Зевадия, синът на Михаил, и с него осемдесет от мъжки пол;**
9 **и от синовете на Йоав: Авдия, синът на Ехиил, и с него двеста и осемнадесет от мъжки пол;**
10 **и от синовете на Селомит: синът на Йосиф и с него сто и шестдесет мъже;**
11 **и от синовете на Вивай**[1]**: Захария, синът на Вивай, и с него двадесет и осем от мъжки пол;** (1) гл. 10:28
12 **и от синовете на Азгад: Йоанан, синът на Акатан, и с него сто и десет от мъжки пол;**
13 **и от синовете на Адоникам, по-**

следните, и ето имената им: Елифалет, Еиил и Семая и с тях шестдесет от мъжки пол;
14 и от синовете на Вагуй: Утай и Завуд, и с тях седемдесет от мъжки пол.
15 И ги събрах[1] при реката, която тече към Аава, и се разположихме там на стан три дни. И като прегледах народа и свещениците, не намерих нито един от потомците на Леви. (1) гл. 7:28
16 Тогава изпратих за Елиезер, Ариил, Семая и Елнатан, и Ярив, и Елнатан, и Натан, и Захария, и Месулам, главни *мъже,* и за Йоярив и Елнатан, учители,
17 и ги изпратих до Идо, главата на мястото Касифия. И им казах какви думи да говорят[1] на Идо и на братята му, *и на* нетинимите[2] в мястото Касифия, за да ни изпратят служители за дома на нашия Бог.
(1) 2 Царе 14:3,19; (2) гл. 2:43
18 И понеже добрата ръка на нашия Бог беше над нас[1], те ни изпратиха един разумен човек от синовете на Маалий, син на Леви[2], син на Израил – Серевия[3] и синовете му, и братята му, осемнадесет *души;*
(1) гл. 7:6,9; (2) 1 Лет. 6:16,19; (3) Неем. 8:7
19 и Асавия, и с него Исая от синовете на Мерарий и братята му, и синовете им, двадесет *души;*
20 и от нетинимите, които Давид и първенците бяха определили за прислуга на левитите, двеста и двадесет нетиними[1]. Всички те бяха изредени по име. (1) Чис. 3:9
21 И аз прогласих пост там[1], при реката Аава, за да се смирим пред нашия Бог и да измолим от Него изравнен път[2] за себе си и за децата си, и за целия си имот – (1) 2 Лет. 20:3; Неем. 9:1; Ест. 4:16; Пс. 137:1; Дан. 9:3; (2) Пс. 5:8; Ер. 42:3
22 защото ме беше срам да поискам от царя войска и конници, за да ни помагат против врагове по пътя[1], понеже бяхме говорили на царя и бяхме казали: Ръката на нашия Бог е за добро над всички, които Го търсят[2], а силата Му и гневът Му са против всички, които Го оставят[3]. (1) Неем. 2:9; Пс. 20:7; (2) Пс. 33:18; Плач 3:25; (3) 1 Лет. 28:9
23 И така, постихме и измолихме това от нашия Бог, и Той ни послуша[1].
(1) 4 Царе 13:4; 1 Лет. 5:20; 2 Лет. 33:13; Пр. 3:5,6
24 И аз отделих дванадесет от началниците на свещениците: Серевия, Асавия и с тях десет от братята им,
25 и им претеглих среброто и златото, и вещите, които царят и съветниците му, и началниците му, и целият Израил, който се намираше там, бяха принесли като възвишаем принос за дома на нашия Бог[1]. (1) гл. 7:15,16
26 И аз претеглих в ръката им шестстотин и петдесет таланта сребро и сто таланта сребърни вещи, сто таланта злато
27 и двадесет златни чаши, по хиляда драхми, и два съда от полиран до блясък бронз, скъпоценни като злато.
28 И им казах: Вие сте свети на ГОСПОДА[1] и вещите са свети[2]; и среброто и златото са доброволен принос на ГОСПОДА, Бога на бащите ви.
(1) Лев. 21:6-8; (2) 1 Лет. 26:20; Неем. 10:39
29 Бдете и ги пазете, докато ги претеглите пред началниците на свещениците и левитите и началниците на израилевите бащини *домове* в Ерусалим, в стаите на ГОСПОДНИЯ дом.
30 И свещениците и левитите приеха претегленото сребро и злато, и вещите, за да ги занесат в Ерусалим, в дома на нашия Бог.
31 И на дванадесетия *ден* от първия месец тръгнахме от реката Аава, за да отидем в Ерусалим; и ръката на нашия Бог беше над нас и Той ни избави от ръката на врага и от засади по пътя[1].
(1) Пс. 91:14
32 И стигнахме в Ерусалим[1] и останахме там три дни[2]. (1) гл. 7:8,9; (2) Неем. 2:11
33 А на четвъртия ден среброто и златото, и вещите бяха претеглени в дома на нашия Бог в ръката на Меримот, сина на свещеник Урия[1], с когото беше Елеазар, синът на Финеес, и с тях –

левитите Йозавад, синът на Иисус[2], и Ноадия, синът на Венуй[3].

(1) Неем. 3:4,21; (2) гл. 2:40; 10:23; (3) Неем. 10:9

34 **Всичко** *се предаде* **под брой и по тегло; и в същото време цялото тегло беше записано.**

35 **И дошлите от плена, завърналите се от плен, принесоха всеизгаряния на Израилевия Бог: дванадесет юнеца за целия Израил, деветдесет и шест овена, седемдесет и седем агнета** *и* **дванадесет козела в принос за грях[1] – всичко във всеизгаряне на ГОСПОДА[2].**

(1) гл. 6:17; (2) Пс. 66:15

36 **И предадоха заповедите на царя на царските сатрапи и на областните управители отсам реката; и те подкрепяха народа и Божия дом[1].** (1) Пр. 16:7

9 И когато това беше свършено, началниците дойдоха при мен и казаха: Израилевият народ и свещениците, и левитите не са се отделили[1] от народите на тези земи според техните мерзости[2] – от ханаанците, хетейците, ферезейците, евусейците[3], амонците[4], моавците[4], египтяните[5] и аморейците –

(1) Иис. Нав. 23:12; Неем. 9:2; (2) Лев. 18:30; (3) Втзк. 7:1; (4) Втзк. 23:3; (5) Втзк. 23:7

2 **защото са вземали от дъщерите им за себе си и за синовете си и така светият род[1] се е смесил с народите на тези земи[2]; дори ръката на началниците и управителите е била първа в това престъпление[3].**

(1) Втзк. 7:3,6; Ис. 6:13; (2) гл. 10:44; (3) гл. 10:2; 3 Царе 11:1

3 **И като чух това нещо, раздрах дрехата си и мантията си[1], скубах косата на главата си и брадата си, и седях** *като* **вцепенен[2].**

(1) Иис. Нав. 7:6; Мт. 26:65; (2) Йов 2:12,13

4 **Тогава се събраха при мен всички, които трепереха от думите на Израилевия Бог[1] заради престъплението на отведените в плен; а аз седях** *като* **вцепенен до вечерната жертва[2].**

(1) гл. 10:3; Ис. 66:2,5; (2) Изх. 29:39,41; Дан. 9:21

5 **А във** *времето на* **вечерната жертва станах от унижението си, като бях раздрал дрехата си и мантията си, и паднах на колене, и прострях ръцете си към ГОСПОДА, своя Бог[1], и казах:**

(1) 2 Лет. 6:13

6 **Боже мой, срамувам се и се свеня да повдигна лицето си към Теб[1], Боже мой, защото беззаконията ни надвишиха главите ни[2] и грехът ни порасна до небесата[3].**

(1) Дан. 9:7,8; Лк. 18:13; (2) Неем. 1:6; Пс. 38:4; (3) Изх. 32:31; Лев. 26:40; 3 Царе 8:47; 2 Лет. 28:9; Плач 3:42

7 **От дните на бащите си до днес ние сме били в голям грях[1]; и поради беззаконията си ние, царете ни и свещениците ни бяхме предадени в ръката на царете на** *други* **земи, на меч, на плен, на разграбване и на опозоряване на лицата ни, както е днес[2].**

(1) 2 Лет. 36:17; Пс. 106:6; Ис. 64:5; Ер. 3:25; (2) Лев. 26:39; Ер. 25:18; Езек. 11:9; 39:23

8 **И сега за един кратък миг ни се оказа милост от ГОСПОДА, нашия Бог, като Той ни остави остатък и ни закрепи в Своето свято място[1], за да просветли нашият Бог очите ни[2] и да ни даде малко съживление в робството ни.**

(1) Ис. 22:23; Соф. 3:12; (2) Пс. 13:3

9 **Защото сме роби[1], но** *и* **в робството ни нашият Бог не ни е оставил[2], а ни е оказал милост пред персийските царе, за да ни даде съживление[3], за да съградим дома на нашия Бог[4] и да издигнем развалините му[5], и за да ни даде** *крепостна* **стена в Юда и в Ерусалим[6].**

(1) Неем. 9:36; Йн. 8:33; (2) Неем. 9:17,31; (3) гл. 7:28; Пс. 106:46; (4) гл. 6:14,15; (5) гл. 2:68; Ис. 61:4; (6) Неем. 2:17

10 **И сега, Боже наш, какво да кажем след това[1]? Защото ние оставихме заповедите Ти[2],** (1) Бит. 44:16; (2) Неем. 9:34; Пс. 106:6

11 **които си ни дал чрез слугите Си, пророците, като си казал: Земята, в която влизате, за да я завладеете, е нечиста земя заради нечистотите на народите на земите и мерзостите, с които са я напълнили от край до край с нечистотата си[1].** (1) гл. 6:21; Лев. 18:25,27

12 **И така, да не давате дъщерите си на синовете им и да не вземате техните дъщери за синовете си[1], и да не търсите мира им и благополучието им**

до века[2], за да се укрепите[3] и да ядете
благата на земята, и да я оставите в
наследство на синовете си до века[4].
(1) Втзк. 7:3; (2) Втзк. 23:5; (3) Пс. 68:35; (4) 1 Лет. 28:8
13 И след всичко, което дойде върху
нас заради злите ни дела и заради го-
лемия ни грях – въпреки че Ти, Боже
наш, си ни пощадил повече, отколкото
заслужават беззаконията ни[1], и си ни
дал такова избавление –
(1) Йов 11:6; Пс. 103:10
14 пак ли да нарушаваме Твоите за-
поведи и да се сродяваме с народите,
предадени на тези мерзости[1]? Няма ли
да ни се разгневиш, докато се довър-
шим и не остане никакъв остатък и
никакво избавление[2]?
(1) Неем. 13:27; (2) гл. 10:10; Неем. 13:18; Ер. 44:9; Йн. 5:14
15 ГОСПОДИ, Боже на Израил, Ти си
праведен[1]! Защото ние сме останалите
избавени[2], както е днес. Ето, пред Теб
сме с вината си[3], защото поради това
никой не може да устои пред Теб[4].
(1) Неем. 9:8,33; Пс. 119:137; Дан. 9:14; 1 Йн. 1:9;
(2) гл. 1:4; (3) Лев. 26:40,41; (4) Пс. 130:3; Езек. 33:10

10 А докато Ездра се молеше и се
изповядваше[1] с плач[2], паднал[3] пред Бо-
жия дом[4], около него се събра едно
много голямо събрание от Израил,
мъже, жени и деца, защото народът
плачеше с голям плач[5].
(1) Дан. 9:20; (2) Пс. 119:136;
(3) Иис. Нав. 7:6; (4) 2 Лет. 20:9; (5) Съд. 2:4
2 Тогава Сехания, синът на Ехиил, от
синовете на Елам[1], заговори и каза на
Ездра: Ние извършихме престъпление
против своя Бог и взехме за жени чуж-
денки от народите на земята[2]. Но сега
все пак *има* надежда за Израил относно
това[3].
(1) ст. 26; гл. 8:7;
(2) гл. 9:1,2; (3) Пр. 28:13; Ис. 55:6,7; Римл. 15:13
3 И така, нека сега направим завет[1]
с нашия Бог да отпратим всички *тези*
жени и родените от тях съгласно съ-
вета на господаря ми и на онези, кои-
то треперят пред заповедта на нашия
Бог[2]. Нека се постъпи според закона[3].
(1) 2 Лет. 34:31; Неем. 9:38; 10:29; (2) гл. 9:4; (3) Ис. 8:20
4 Стани, защото това е твоя дълж-
ност[1], и ние сме с теб[2]. Бъди силен и
действай[3]!
(1) гл. 7:25,26;
(2) Иис. Нав. 1:16; (3) 1 Лет. 28:20; 1 Кор. 16:13
5 Тогава Ездра стана и закле начални-
ците на свещениците, на левитите и на
целия Израил, че ще постъпят според
това слово[1]. И те се заклеха.
(1) Неем. 5:12
6 Тогава Ездра стана отпред Божия
дом и отиде в стаята на Йоанан, сина
на Елиасив; отиде там и не яде хляб, и
не пи вода, защото тъжеше за престъп-
лението на отведените в плен[1].
(1) Втзк. 9:18
7 После прогласиха по Юда и Еру-
салим между всичките върнали се от
плена да се съберат в Ерусалим.
8 А на всекиго, който не би дошъл до
три дни според решението на начални-
ците и старейшините, целият имот да
бъде обречен на проклятие[1] и самият
той да бъде отлъчен от събранието на
отведените в плен[2]. (1) гл. 7:26; (2) Неем. 13:28
9 Тогава всички мъже от Юда и Ве-
ниамин се събраха до три дни в Еру-
салим. Беше деветият месец, на дваде-
сетия *ден* от месеца. И целият народ
седеше на площада на Божия дом и
трепереше заради това нещо и от по-
ройния дъжд[1]. (1) Ер. 36:22
10 Тогава свещеник Ездра стана и им
каза: Вие сте извършили престъпление
и сте довели у дома *си* жени чужденки,
за да умножите вината на Израил[1].
(1) гл. 9:14
11 И така, изповядайте се сега пред
ГОСПОДА, Бога на бащите си, и из-
пълнете волята Му[1], и се отделете от
народите на земята и от жените чуж-
денки[2]! (1) Иис. Нав. 7:19;
Пс. 32:5; Ер. 7:3; Езек. 18:30; (2) Неем. 9:2; 2 Кор. 6:17
12 И цялото събрание отговори и каза
със силен глас: Според думите ти, така
сме длъжни да направим!
13 Но народът е многоброен и е вре-
мето на дъждовете, така че не може
да се стои вън. При това работата не
е за един ден, нито за два, защото
мнозина сме съгрешили в това нещо.
14 Затова нека пристъпят нашите на-

чалници за цялото събрание и нека всички по нашите градове, които са довели у дома *си* **жени чужденки, да идват в определени времена, и заедно с тях старейшините на всеки град и съдиите му, докато се отвърне от нас пламенният гняв на нашия Бог заради това нещо**[1]**.** (1) Иис. Нав. 7:26; 2 Лет. 30:8
15 **И само Йонатан, синът на Асаил, и Яазия, синът на Текуй, се възпротивиха и Месулам**[1] **и левитът Саватай ги подкрепиха.** (1) ст. 29
16 **И завърналите се от плена постъпиха така. И свещеник Ездра и някои глави на бащини** *домове,* **според бащините им домове, всички по име, се отделиха и седнаха на първия ден от десетия месец да изследват работата**[1]**.** (1) Втзк. 13:14
17 **И до първия ден от първия месец свършиха с всички мъже, които бяха довели у дома** *си* **жени чужденки.**
18 **И между синовете на свещениците** *също* **се намериха такива, които бяха довели у дома** *си* **жени чужденки**[1]**: от синовете на Иисус**[2]**, сина на Йоседек, и братята му: Маасия и Елиезер, и Ярив, и Годолия.** (1) Ер. 23:11; (2) гл. 2:36; 3:2
19 **И те дадоха ръцете си**[1] *в обещание,* **че ще изгонят жените си, и като престъпници** *принесоха* **за престъплението си овен от стадото**[2]**.** (1) 4 Царе 10:15; (2) Лев. 6:6
20 **И от синовете на Емир**[1]**: Ананий и Зевадия;** (1) гл. 2:37
21 **и от синовете на Харим**[1]**: Маасия и Илия, и Семая, и Ехиил, и Озия;** (1) гл. 2:39
22 **и от синовете на Пасхор**[1]**: Елиоинай, Маасия, Исмаил, Натанаил, Йозавад и Еласа;** (1) гл. 2:38
23 **и от левитите: Йозавад**[1] **и Семей, и Келая, който е Келита, Петая, Юда и Елиезер;** (1) гл. 8:33; Неем. 8:7
24 **и от певците: Елиасив; и от вратарите: Селум и Телем, и Урий;**
25 **и от Израил: от синовете на Фарос**[1]**: Рамия и Езия, и Мелхия, и Миамин, и Елеазар, и Мелхия, и Ваная;** (1) гл. 2:3
26 **и от синовете на Елам: Матания, Захария и Ехиил, и Авдий, и Еримот, и Илия;**
27 **и от синовете на Затуй: Елиоинай, Елиасив, Матания и Еримот, и Завад, и Азиза;**
28 **от синовете на Вивай**[1]**: Йоанан, Анания, Завай**[2] *и* **Атлай;** (1) гл. 8:11; (2) Неем. 3:20
29 **и от синовете на Ваний: Месулам**[1]**, Малух и Адая, Ясув и Сеал,** *и* **Рамот;** (1) ст. 15
30 **и от синовете на Фаат-Моав**[1]**: Адна и Хелал, Ваная, Маасия, Матания, Веселеил и Вануй, и Манасия;** (1) гл. 8:4
31 **и от синовете на Харим: Елиезер, Есия, Мелхия, Семая, Симеон,**
32 **Вениамин, Малух** *и* **Самария;**
33 **от синовете на Асум: Матенай, Матата, Завад, Елифалет, Еремай, Манасия** *и* **Семай;**
34 **от синовете на Ваний: Маадай, Амрам и Уил,**
35 **Ваная, Ведея, Хелуй,**
36 **Вания, Меримот, Елиасив,**
37 **Матания, Матенай, Ясо,**
38 **и Ваний, и Вануй, Семей**
39 **и Селемия, и Натан, и Адая,**
40 **Махнадевай, Сасай, Сарай,**
41 **Азареил и Селемия, Самария,**
42 **Селум, Амария** *и* **Йосиф;**
43 **от синовете на Нево: Еиил, Мататия, Завад, Зевина, Ядав и Йоил,** *и* **Ваная.**
44 **Всички тези бяха взели жени чужденки; и между тях имаше жени, които бяха родили деца**[1]**.** (1) гл. 9:2

Книгата на

НЕЕМИЯ

1 **Думи на Неемия, сина на Ахалия.**
В месец Хаслев[1], в двадесетата
година*[2], когато бях в крепостта Су-
са[3], *т.е. от управлението на Артаксеркс, 465-423 г. пр. Хр.
(1) Зах. 7:1; (2) гл. 2:1; Езд. 7:7; (3) Ест. 1:2; Дан. 8:2
2 **дойде един от братята ми, Ананий[1],**
той и някои други от Юда. И аз ги
попитах за юдеите, остатъка, оцелял от
плена[2], и за Ерусалим[3].
(1) гл. 7:2; (2) 4 Царе 24:14; (3) Пс. 137:5
3 **И те ми казаха: Останалите, които**
оцеляха от плена в тамошната област,
живеят в голяма неволя и унижение[1];
и стената на Ерусалим е съборена[2] и
портите му са изгорени с огън[3].
(1) Пс. 79:4; (2) 4 Царе 25:10;
(3) гл. 2:3,13,17; Лев. 26:31,33; 2 Лет. 36:19; Плач 2:9
4 **И когато чух тези думи, седнах и**
плаках[1], и тъжих дни *наред[2];* **и постих и**
се молих[3] пред небесния Бог[4] и казах:
(1) 4 Царе 22:19; (2) Пс. 102:14; Дан. 10:2;
(3) Езд. 9:5; Дан. 9:3; (4) гл. 2:4,20; Езд. 1:2
5 **Моля Те, ГОСПОДИ, Боже небесни,**
велики и страшни Боже[1], който пазиш
завета и милостта за тези, които Те
любят и спазват Твоите заповеди[2],
(1) гл. 4:14; 9:32; Втзк. 7:9,12,21;
Пс. 76:7; 89:7; (2) Дан. 9:4
6 **моля Те, нека бъде ухото Ти вни-**
мателно и очите Ти отворени, за да
чуеш молитвата на Своя слуга, която
принасям сега пред Теб ден и нощ за
Твоите слуги, израилевите синове[1], и с
която изповядвам греховете на израи-
левите синове, с които сме съгрешили
против теб. И аз, и бащиният ми дом
сме съгрешили[2].
(1) 3 Царе 8:28,29; (2) Езд. 9:6; Дан. 9:5,8
7 **Много покварено постъпвахме про-**
тив Теб и не опазихме заповедите и
наредбите, и правилата, които Ти даде
на слугата Си Мойсей[1]. (1) Пс. 89:30,31
8 **Моля Те, спомни си словото, което**
си заповядал на слугата Си Мойсей,
като си казал: Ако сте неверни, Аз ще
ви разпръсна между народите[1],
(1) Втзк. 4:27; Езек. 5:10; 6:8
9 **но ако се обърнете към Мен и**
спазвате заповедите Ми и ги върши-
те[1], дори ако има от вас прогонени
до краищата на небесата, и оттам ще
ги събера и ще ги доведа на мясото-
то, което избрах, за да настаня там
Името Си[2].
(1) Лев. 26:3; Втзк. 4:30; (2) Втзк. 12:5,11; 30:1-4; Зах. 8:7
10 **А те са Твои слуги и Твой народ[1],**
който си изкупил с голямата Си сила и
с мощната Си ръка[2].
(1) Изх. 6:7; (2) Изх. 13:3,14,16; Втзк. 9:29; Пс. 89:13
11 **Моля Ти се, Господи, нека ухото**
Ти бъде внимателно към молитвата на
слугата Ти[1] и към молитвата на слуги-
те Ти, които се радват да се боят от
Името Ти[2], и моля Те, дай днес успех
на слугата Си и му дай да намери ми-
лост пред този човек[3] – защото аз бях
виночерпец на царя[4].
(1) Пс. 86:6; (2) Мал. 3:16; (3) Бит. 43:14; (4) гл. 2:1

2 И в месец Нисан[1], в двадесетата година на цар Артаксеркс[2], когато пред него имаше вино, аз взех виното и го дадох на царя[3]. А никога не бях изглеждал посърнал пред него,

(1) Ест. 3:7; (2) гл. 1:1; Езд. 4:7; (3) гл. 1:11

2 и *затова* царят ми каза: Защо лицето ти е така посърнало, след като не си болен? Това не е друго освен сърдечна скръб[1]. Тогава се уплаших твърде много.

(1) Бит. 40:7; Пр. 13:12; 15:13

3 И казах на царя: Да живее царят до века[1]! Как да не е посърнало лицето ми[2], когато градът, мястото, където са погребани бащите ми, е запустял и портите му – изгорени с огън[3]?

(1) 3 Царе 1:31; (2) Пс. 38:6; (3) гл. 1:3; Ест. 8:6

4 Тогава царят ми каза: За какво молиш?[1] Тогава се помолих на небесния Бог[2],

(1) Ест. 5:3,6; (2) гл. 1:4,5; Пс. 136:26

5 и казах на царя: Ако е угодно на царя и ако слугата ти е придобил твоето благоволение, изпрати ме в Юда, в града, където са погребани бащите ми, за да го построя *отново.*

6 А царят ми каза – и царицата седеше до него: Колко време ще продължи пътешествието ти и кога ще се върнеш? И на царя се видя добре да ме изпрати и аз му определих срок[1].

(1) гл. 13:6; Дан. 9:25

7 И казах *още* на царя: Ако е угодно на царя, нека ми се дадат писма до областните управители отвъд реката, за да ме пуснат да мина, докато стигна в Юда,

8 и писмо до пазителя на царските гори Асаф, за да ми даде дървен материал да направя греди за портите на крепостта при дома и за градската стена, и за къщата, в която ще се настаня[1]. И царят ми даде *всичко,* понеже добрата ръка на моя Бог беше над мен[2].

(1) Езд. 6:8; (2) ст. 18; Езд. 7:6,9; Пр. 21:1

9 И аз дойдох при областните управители отвъд реката и им дадох писмата на царя. А царят беше пратил с мен военачалници и конници[1].

(1) Езд. 8:22

10 А когато оронецът Санавалат и слугата Товия[1], амонецът, чуха това, им стана много неприятно[2], че е дошъл човек да търси доброто на израилевите синове[3].

(1) гл. 4:3; 6:1; 13:4; (2) гл. 4:1,7; Пс. 112:10; (3) Ест. 10:3

11 И аз дойдох в Ерусалим и седях там три дни[1].

(1) Езд. 8:32

12 И през нощта станах, аз и неколцина други с мен, без да кажа на никого какво беше вложил моят Бог в сърцето ми да направя за Ерусалим[1]. И с мен нямаше друг добитък освен животното, на което яздех.

(1) Пр. 12:23

13 Излязох през нощта през Портата на долината[1] и *дойдох* срещу извора на смока и до Портата на бунището[2], и прегледах ерусалимските стени, как бяха съборени, и портите им – изгорени с огън[3].

(1) гл. 3:13; 2 Лет. 26:9; (2) гл. 3:13,14; 12:31; (3) гл. 1:3

14 И минах към Портата на извора[1] и към царския водоем[2], но нямаше място да мине животното, което беше под мен.

(1) гл. 3:15; 12:37; (2) гл. 3:16; 4 Царе 20:20

15 И се изкачих през нощта край потока и прегледах стената, и се обърнах и влязох пак през Портата на долината, и така се върнах.

16 А първенците не знаеха къде бях ходил и какво бях направил; защото дотогава не бях открил нищо на юдеите, нито на свещениците, нито на благородните, нито на първенците, нито на останалите, които вършеха делото[1].

(1) ст. 12

17 И *тогава* им казах: Вие виждате бедствието, в което се намираме, че Ерусалим е запустял и портите му са изгорени с огън[1]. Елате, нека построим стената на Ерусалим[2], за да не бъдем вече за укор[3]!

(1) гл. 1:3; (2) Езд. 9:9; Мих. 7:11; (3) Пс. 44:13,14; 102:14; Езек. 5:14

18 И им разказах как ръката на моя Бог беше добра над мен[1] и думите, които царят ми беше говорил. И те казаха: Да станем и да градим! И укрепиха ръцете си за добро.

(1) ст. 8

19 А оронецът Санавалат и слугата Товия, амонецът, и арабинът Гисам, кога-

то чуха това, ни се присмяха, презряха ни[1] и казаха: Какво е това, което ще правите? Ще се надигате против царя ли[2]? (1) гл. 4:1; Пс. 80:6; (2) гл. 6:6

20 **А аз им отговорих и казах: Небесният Бог[1], Той ще ни направи да успеем; и ние, слугите Му, ще станем и ще градим[2]. А вие нямате нито дял, нито право, нито спомен в Ерусалим[3].**
(1) гл. 1:4,5; (2) Пс. 102:16; (3) Езд. 4:3; 2 Кор. 6:15

3 **Тогава първосвещеникът Елиасив[1] и братята му, свещениците, станаха и построиха Овчата порта, осветиха я и поставиха вратите ѝ. Осветиха я чак до кулата Мея, до кулата Ананеил[2].**
(1) ст. 20; гл. 12:10,22; 13:4; (2) гл. 12:39; Ер. 31:38; Зах. 14:10

2 **И до него градяха ерихонските мъже. А до тях градеше Закхур, синът на Имрий.**

3 **А Рибната порта[1] построиха синовете на Сенаа[2]. Те положиха гредите ѝ и поставиха и вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ.**
(1) гл. 12:39; 2 Лет. 33:14; Соф. 1:10; (2) гл. 7:38; Езд. 2:35

4 **До тях възстановяваше Меримот, синът на Урия, син на Акос[1]. До него възстановяваше Месулам[2], синът на Варахия, син на Месизавеил. До него възстановяваше Садок, синът на Ваана.** (1) гл. 7:63; Езд. 2:61; 8:33; (2) гл. 6:18

5 **А до него възстановяваха текойците[1]; но големците им не подложиха врата си в делото на своя Господ.**
(1) 2 Лет. 11:6; Ер. 6:1

6 **А Старата порта[1] възстановиха Йодай, синът на Фасей, и Месулам, синът на Весодия. Те положиха гредите ѝ и поставиха вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ.** (1) гл. 12:39

7 **И до тях възстановяваха гаваонецът Мелатия и меронотецът[1] Ядон, мъже от Гаваон и от Масфа, до седалището на областния управител отсам реката.**
(1) 1 Лет. 27:30

8 **До тях възстановяваше Озиил, синът на Арахия,** *един* **от златарите. До него възстановяваше Анания,** *един* **от мироварците. Те укрепиха Ерусалим до широката стена[1].** (1) гл. 12:38

9 **До него възстановяваше Рафая, синът на Ор, началник на половината ерусалимски окръг.**

10 **До тях възстановяваше срещу къщата си Едая, синът на Арумаф. До него възстановяваше Хатус[1], синът на Асавания.** (1) гл. 10:4

11 **Мелхия, синът на Харим[1], и Асув, синът на Фаат-Моав[2], възстановяваха друга част и кулата на пещите[3].**
(1) гл. 7:35; (2) гл. 7:11; (3) гл. 12:38

12 **И до тях възстановяваше Селум[1], синът на Алоис, началник на половината ерусалимски окръг, той и дъщерите му.** (1) гл. 7:45

13 **Портата на долината[1] възстановиха Анун и жителите на Заноя[2]. Те я построиха и поставиха вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ; и** *построиха още* **хиляда лакътя от стената до Портата на бунището[3].** (1) гл. 2:13; (2) гл. 11:30; (3) гл. 2:13

14 **А Портата на бунището възстанови Мелхия, синът на Рихав[1], началник на Вет-Акеремския окръг[2]. Той я построи и постави вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ.** (1) 4 Царе 10:15; (2) Ер. 6:1

15 **А Портата на извора[1] възстанови Селун, синът на Холозей, началник на окръга Масфа. Той я построи и я покри, и постави вратите ѝ, резетата ѝ и лостовете ѝ;** *възстанови* **и стената на силоамския водоем[2] при царската градина, до стъпалата, които слизат от Давидовия град[3].**
(1) гл. 2:14; (2) Ис. 8:6; Йн. 9:7; (3) 2 Царе 5:7,9

16 **След него възстановяваше Неемия, синът на Азвук, началник на половината окръг Вет-Сур, до** *мястото* **срещу Давидовите гробища[1] и до изкуствения водоем[2], и до дома на силните мъже.**
(1) Деян. 2:29; (2) гл. 2:14

17 **След него възстановяваха левитите,** *начело с* **Реум[1], сина на Ваний[2]. До него възстановяваше Асавия, началник на половината от кеилския окръг[3], за своя окръг.** (1) гл. 12:3; (2) гл. 9:4,5; (3) 1 Царе 23:1

18 **След него възстановяваха братята**

им, *начело с* **Вавай, сина на Инадад, началник на** *другата* **половина от кеилския окръг**[1]. (1) ст. 17
19 **До него Есер, синът на Иисус, началник на Масфа, възстановяваше друга част, срещу изкачването към оръжейницата при ъгъла**[1]. (1) 2 Лет. 26:9
20 **След него Варух, синът на Завай**[1], **възстановяваше усърдно друга част, от ъгъла до входа на къщата на първосвещеника Елиасив**[2]. (1) Езд. 10:28; (2) ст. 1
21 **След него Меримот, синът на Урия, син на Акос**[1], **възстановяваше друга част, от входа на къщата на Елиасив до края на къщата на Елиасив.** (1) ст. 4
22 **И след него възстановяваха свещениците, мъжете от окръга** *на Йордан.*
23 **След тях възстановяваха Вениамин и Асув срещу къщата си. След тях възстановяваше Азария, синът на Маасия, син на Ананий, при къщата си.**
24 **След него Венуй, синът на Инадад**[1], **възстановяваше друга част, от къщата на Азария до свивката и до ъгъла.** (1) гл. 10:9; Езд. 3:9
25 **Фалал, синът на Узай** *възстановяваше* **срещу ъгъла и кулата, която се издава от горната царска къща, която е при двора на стражата**[1]. **А след него възстановяваше Федая, синът на Фарос**[2]. (1) гл. 12:39; Ер. 32:2; Мих. 4:8; (2) Езд. 2:3
26 **А нетинимите**[1] **живееха** *и възстановяваха* **в Офил**[2] **до** *мястото* **срещу Портата на водата**[3] **на изток, и до издадената кула.** (1) Езд. 2:43; (2) гл. 11:21; 2 Лет. 27:3; Ис. 32:14; (3) гл. 8:1,3; 12:37
27 **След него текойците**[1] **възстановяваха друга част срещу голямата издадена кула и до стената на Офил.** (1) ст. 5
28 **Над Конската порта**[1] **възстановяваха свещениците, всеки срещу къщата си.** (1) 4 Царе 11:16; Ер. 31:40
29 **След тях възстановяваше Садок, синът на Емир**[1], **срещу къщата си. А след него възстановяваше Семая, синът на Сехания, вратарят на източната порта.** (1) гл. 7:40
30 **След него Анания, синът на Селемия, и Анун, шестият син на Салаф, възстановяваха друга част. След тях възстановяваше Месулам**[1], **синът на Варахия, срещу стаята си.** (1) ст. 4
31 **След него възстановяваше Мелхия,** *един* **от златарите, до къщата на нетинимите и на търговците, срещу портата Мифкад и до горната стая на ъгъла.**
32 **А между горната стая на ъгъла и Овчата порта възстановяваха златарите и търговците.**

4 **А Санавалат, като чу, че строим стената**[1], **се разгневи и много вънегодува**[2], **и се присмя на юдеите**[3]. (1) гл. 4:7; Езд. 4:1; (2) гл. 2:10; (3) гл. 2:19; Пс. 79:4
2 **И говори пред братята си и пред войската на Самария и каза: Какво правят тези окаяни юдеи? Ще ги оставят ли? Ще жертват ли**[1]? **Ще свършат ли в този ден? Ще съживят ли камъните от купищата развалини, като са изгорели**[2]? (1) гл. 12:43; (2) Ис. 61:4; Езек. 36:10,33; Ам. 9:11,14
3 **А амонецът Товия**[1] **беше до него и каза: Каквото и да строят, дори лисица ако се покачи** *по него,* **ще събори каменната им стена!** (1) гл. 2:10
4 **Чуй, Боже наш**[1], **защото станахме за присмех**[2]! **И обърни укора им върху собствените им глави**[3] **и ги предай на разграбване в земя, където ще са пленници!** (1) 4 Царе 19:4; (2) Пс. 123:3,4; (3) Пс. 7:16; 79:12
5 **Не покривай беззаконието им и нека грехът им не се изличи пред Теб**[1], **защото** *Те* **разгневиха пред строителите.** (1) Пс. 69:27,28; Ер. 15:15; 2 Тим. 4:14
6 **Така построихме стената и стената се свърза изцяло до половината** *от височината* **си. И народът имаше работата присърце**[1]. (1) Езд. 4:12
7 **И когато Санавалат и Товия, и арабите, и амонците, и азотците чуха, че възстановяването на ерусалимските стени напредвало и че проломите започвали да се затварят, много се разгневиха**[1]. (1) ст. 1
8 **И направиха заговор всички заедно**

да дойдат да воюват против Ерусалим
и да му напакостят[1]**.** (1) Езд. 4:4,5; Пс. 83:3-5
9 **А ние се помолихме на своя Бог и**
заради тях поставихме стражи *да пазят*
против тях денем и нощем[1]**.**
(1) Мт. 26:41; Лк. 21:36
10 **Но** *в* **Юда** *се* **каза: Силата наноса-**
чите вече отслабна, а пръстта е много.
Не можем *повече* **да строим стената.**
11 **А враговете ни казаха: Няма да**
усетят, нито да видят, докато дойдем
сред тях и ги избием, и спрем работа-
та[1]**.** (1) 2 Царе 17:2
12 **И като дойдоха юдеите, които жи-**
вееха при тях, ни казаха десет пъти:
На която и страна да се обърнете, *ще*
дойдат **върху нас!**
13 **Затова поставих зад по-ниските**
места зад стената, на по-оголените
места, поставих народа по родовете
им с мечовете им, с копията им и с
лъковете им.
14 **И огледах и станах, и казах на**
благородните, на първенците и на ос-
таналия народ: Не се бойте от тях[1]**,**
помнете великия и страшния Господ[2]
и се бийте за братята си, за синовете
си и дъщерите си, за жените си и за
домовете си[3]**!** (1) Втзк. 1:29; 2 Лет. 32:7;
Дан. 9:25; (2) гл. 1:5; (3) 2 Царе 10:12
15 **А когато враговете ни чуха, че** *тях-*
ното намерение **ни било известно и че**
Бог е осуетил замисъла им[1]**, ние всички**
се върнахме на стената, всеки на ра-
ботата си. (1) Йов 5:12; Пс. 33:10; Пр. 22:12
16 **И от този ден нататък половината**
от слугите ми работеха на делото, а
половината държаха копията и щито-
вете, и лъковете, *облечени в* **брони. А**
началниците насърчаваха целия юдов
дом.
17 **Тези, които градяха стената, и кои-**
то носеха товарите, *и* **които товареха,**
всеки **работеше работата с едната си**
ръка, а с другата държеше оръжието.
18 **И всеки от строителите имаше**
меча си опасан на кръста си и така
строеше. А този, който надуваше тръ-
бата, беше до мен.
19 **И казах на благородните, на пър-**
венците и на останалия народ: Рабо-
тата е голяма и обширна[1]**, а ние сме**
пръснати по стената далеч един от
друг; (1) гл. 6:3
20 **на което място чуете гласа на тръ-**
бата[1]**, там се съберете при нас. Наши-**
ят Бог ще воюва за нас[2]**!**
(1) Съд. 3:27; (2) Изх. 14:14; Дан. 11:32; Зах. 14:3
21 **Така работехме на делото и по-**
ловината от тях държаха копията от
пукването на зората до изгряването на
звездите.
22 **И по същото време казах на наро-**
да: Нека всеки нощува сред Ерусалим
със слугата си, за да ни бъдат стражи
нощем, а денем да служат на делото.
23 **И нито аз, нито братята ми, нито**
слугите ми, нито мъжете от стражата,
които ме следваха, не събличахме дре-
хите си. Всеки *държеше* **оръжието си**
даже, когато отиваше **при водата**[1]**.**
(1) Пес. 3:8

5 **И се надигна голям вик от народа**
и от жените им против братята им,
юдеите[1]**.** (1) Ис. 5:7; Мал. 2:13
2 **И имаше такива, които казваха:**
Ние, синовете ни и дъщерите ни сме
мнозина, затова нека ни се даде жито
да ядем и да живеем[1]**!** (1) Бит. 47:19
3 **А имаше и такива, които казваха:**
Ние заложихме нивите си и лозята си,
и къщите си, за да ни се даде жито
заради глада[1]**.** (1) ст. 11; Лев. 25:35-37
4 **Имаше и такива, които казваха:**
Срещу нивите и лозята си ние взехме
пари назаем за царския данък.
5 **Но сега, нашите тела са като телата**
на братята ни, нашите деца са като
техните деца. И ето, ние ще трябва
да даваме синовете си и дъщерите си
на работа като роби, и някои от дъ-
щерите ни са *вече* **заробени, а ние сме**
безсилни *да ги откупим*[1]*,* **защото нивите**
и лозята ни са на други.
(1) Изх. 21:7; Пр. 22:7
6 **И когато чух вика им и тези думи,**
много се разгневих[1]**.**
(1) гл. 13:8,17,25; Пс. 119:53; Як. 2:6

7 **И размислих в себе си и се скарах с благородните и първенците, и им казах: Вие вземате лихва всеки от брат си[1]! И свиках против тях голямо събрание и им казах:** (1) Изх. 22:25
8 **Ние според силата си изкупихме братята си, юдеите, които бяха продадени на езичниците. А вие сами ли ще продадете братята си? Или те да се продадат на нас[1]? А те мълчаха и не намериха отговор.** (1) Лев. 25:47,48
9 **И аз казах: Не е добро това, което правите. Не трябва ли да ходите в страха на нашия Бог, за да не сме за присмех на езичниците, нашите врагове[1]?** (1) 2 Царе 12:14; Тит 2:8
10 **Но и аз, братята ми и слугите ми, сме им заели пари и жито, но моля ви, нека оставим тази лихва[1]!** (1) гл. 10:31; Втзк. 15:2; Езек. 18:7-9
11 **И така, върнете им още днес нивите им, лозята им, маслините им и къщите им, а също и една стотна част от парите и от житото, от виното и от** *маслиненото* **масло, които сте им заели[1].** (1) Ис. 58:6
12 **Тогава те казаха: Ще ги върнем и нищо няма да искаме от тях. Както казваш, така ще направим. Тогава повиках свещениците и ги заклех, че ще направят според това обещание[1].** (1) гл. 10:29; Езд. 10:5
13 **Отърсих още и пазвата си[1] и казах: Така да отърси Бог от къщата му и от труда му всекиго, който не изпълни това обещание! Да, така да бъде отърсен и изпразнен! И цялото събрание каза: Амин![2] И прославиха ГОСПОДА. И народът постъпи според това обещание.** (1) Пр. 28:4; Деян. 18:6; (2) гл. 8:6; 4 Царе 23:3
14 **И от времето, когато** *царят* **ме назначи за областен управител над тях в юдовата земя, от двадесетата година до тридесет и втората година на цар Артаксеркс, дванадесет години, аз с братята си не съм вземал заплатата на областен управител[1].** (1) гл. 13:6; 1 Кор. 9:4,12
15 **А предишните областни управители, които бяха преди мен, бяха налагали товар на народа и бяха вземали от тях хляб и вино, освен четиридесет сикъла сребро. И слугите им бяха господарували над народа[1]. Но аз не правех така[2], понеже се боях от Бога[3].** (1) Плач 5:8; (2) 2 Кор. 11:9; (3) Бит. 42:18
16 **И също помагах в работата на тази стена; и нива не купихме; и всичките ми слуги бяха събрани там за делото.**
17 **И юдеите и първенците, сто и петдесет мъже освен онези, които идваха при нас от народите около нас, бяха на трапезата ми[1].** (1) Римл. 12:13
18 **А това, което се готвеше всеки ден, беше едно говедо, шест избрани овце и птици се готвеха за мен[1], а веднъж на десет дни** *имахме* **изобилно всякакво вино. И при всичко това аз не поисках заплатата на областен управител, защото робството тежеше силно върху този народ.** (1) 3 Царе 4:23
19 **Помни ме, Боже мой, за добро[1] заради всичко, което съм сторил за този народ!** (1) гл. 13:14,22,31

6 **И когато Санавалат и Товия, и арабинът Гисам, и останалите ни врагове[1] чуха, че съм построил стената[2] и че не е останал вече пролом в нея – но до онова време още не бях поставил вратите на портите –** (1) гл. 2:10,19; (2) гл. 7:1
2 **Санавалат и Гисам изпратиха до мен да кажат: Ела, нека се срещнем в** *едно от* **селата на низината Оно[1]. Но те възнамеряваха да ми сторят зло[2].** (1) гл. 11:35; 1 Лет. 8:12; (2) Пр. 26:24,25
3 **И аз изпратих до тях пратеници да кажат: Върша голямо дело[1] и не мога да сляза. Защо да се спира делото[2], като го оставя и сляза при вас?** (1) гл. 4:19; (2) Йн. 9:4
4 **И четири пъти пращаха до мен по този начин, но аз им отговарях все така.**
5 **Тогава за пети път Санавалат прати слугата си до мен по този начин с отворено писмо в ръката му,**
6 **в което беше писано: Между народите се носи слух, пък и Гисам казва,**

че ти и юдеите мислите да се надигнете[1] и затова строиш стената. И според този слух ти искаш да им станеш цар.
(1) гл. 2:19; Езд. 4:12,13

7 **И си поставил и пророци да разгласяват за теб в Ерусалим, като казват: Цар** *има* **в Юда! И сега, тези слухове ще се съобщят на царя. И така, ела сега да се съветваме заедно.**
8 **Тогава изпратих до него да кажат: Няма такова нещо, каквото ти казваш, а ти го измисляш от себе си.**
9 **Защото те всички искаха да ни уплашат, като казваха: Ръцете им ще се пуснат от делото и то няма да се свърши[1]. И сега,** *Боже,* **укрепи Ти ръцете ми[2]!** (1) 2 Лет. 32:18; Езд. 4:4; (2) Ис. 40:29
10 **Тогава аз отидох в къщата на Семая, сина на Делая, син на Метавеил, който беше заключен; и той** *ми* **каза: Нека се съберем в Божия дом, вътре в храма и нека затворим вратите на храма, защото те ще дойдат да те убият, да, през нощта ще дойдат да те убият[1]!** (1) Лк. 13:31
11 **Но аз казах: Човек като мен бива ли да бяга[1]? И кой човек като мен би влязъл в храма, за да избави живота си[2]? Няма да вляза!**
(1) Пс. 11:1; Пр. 28:1; Деян. 20:24; (2) Чис. 3:10,38
12 **И познах, че, ето, не го беше пратил Бог, а той** *от себе си* **произнесе това пророчество против мен и Товия и Санавалат го бяха подкупили[1].**
(1) Езек. 13:7
13 **Затова беше подкупен, за да се уплаша и да направя така, и да съгреша, и това да им послужи да злословят, за да ме корят[1].** (1) 1 Петр. 3:16
14 **Спомни си, Боже мой[1], за Товия и Санавалат според тези техни дела, а също и за пророчицата Ноадия[2] и за другите пророци, които искаха да ме плашат!** (1) гл. 13:29; Пс. 137:7; (2) Изх. 15:20
15 **И стената беше завършена на двадесет и петия** *ден* **от** *месец* **Елул, за петдесет и два дни[1].** (1) Езд. 6:14,15
16 **И когато всичките ни врагове чуха това, всичките народи около нас се уплашиха и се смалиха много в очите си[1], и познаха, че това дело беше станало от нашия Бог[2].**
(1) Иис. Нав. 2:9; Пс. 129:5; (2) Пс. 109:27; 147:2
17 **А в онези дни юдовите благородни изпращаха много писма до Товия, и** *писма* **от Товия идваха до тях.**
18 **Защото в Юда имаше мнозина, които му се бяха заклели, понеже беше зет на Сехания, сина на Арах[1], и синът му Йоанан беше взел** *за жена* **дъщерята на Месулам, сина на Варахия[2].**
(1) гл. 7:10; Езд. 2:5; (2) гл. 3:4,30
19 **И пред мен говореха за неговите благодеяния, а на него донасяха моите думи. И Товия пращаше писма, за да ме уплаши.**

7

И когато стената се построи[1], поставих вратите и се определиха вратарите и певците, и левитите[2].
(1) гл. 6:1; (2) 1 Лет. 23; 24; 25; 26
2 **И предадох Ерусалим под грижата на брат си Ананий[1] и на началника на крепостта Анания, защото беше верен човек и се боеше от Бога повече от мнозина[2].** (1) гл. 1:2; (2) Изх. 18:21; 3 Царе 18:3
3 **И им казах: Портите на Ерусалим да не се отварят преди да напече слънцето; и докато** *стражите* **още стоят, вратите да се затварят и залостват. И да поставите стражи от ерусалимските жители, всеки на стражата му, всеки срещу къщата му.**
4 **А градът бе широк и голям, а народът в него беше малоброен[1] и нямаше построени къщи.** (1) гл. 11:1,2
5 **И моят Бог вложи в сърцето ми да събера благородните и първенците, и народа, за да бъдат записани в родословието[1]. И намерих книгата на родословието на онези, които се изкачиха първи, и намерих писано в нея:**
(1) 1 Лет. 9:1

ст. 6-73: Езд. 2:1-70

6 **Ето жителите на областта, които се изкачиха от плена на пленниците, от онези, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен, и които**

се върнаха в Ерусалим и в Юда, всеки
в града си,
7 които дойдоха със Зоровавел, Иис-
ус, Неемия, Азария, Раамия, Нааманий,
Мардохей, Валасан, Мисперет, Вагуй,
Наум *и* Ваана. Броят на мъжете от из-
раилевия народ беше:
8 синовете на Фарос: две хиляди сто
седемдесет и двама *души;*
9 синовете на Сефатия: триста седем-
десет и двама *души;*
10 синовете на Арах[1]: шестстотин пет-
десет и двама *души;* (1) гл. 6:18
11 синовете на Фаат-Моав[1], от си-
новете на Иисус и Йоав: две хиляди
осемстотин и осемнадесет *души;*
(1) гл. 3:11
12 синовете на Елам: хиляда двеста
петдесет и четири *души;*
13 синовете на Затуй: осемстотин че-
тиридесет и пет *души;*
14 синовете на Закхей: седемстотин и
шестдесет *души;*
15 синовете на Венуй: шестстотин че-
тиридесет и осем *души;*
16 синовете на Вивай: шестстотин
двадесет и осем *души;*
17 синовете на Азгад: две хиляди
триста двадесет и двама *души;*
18 синовете на Адоникам: шестстотин
шестдесет и седем *души;*
19 синовете на Вагуй: две хиляди
шестдесет и седем *души;*
20 синовете на Адин: шестстотин пет-
десет и пет *души;*
21 синовете на Атир от Езекия: девет-
десет и осем *души;*
22 синовете на Асум: триста двадесет
и осем *души;*
23 синовете на Висай: триста дваде-
сет и четири *души;*
24 синовете на Ариф: сто и дванаде-
сет *души;*
25 синовете на Гаваон: деветдесет и
пет *души;*
26 мъжете от Витлеем и Нетофат[1]: сто
осемдесет и осем *души;*
(1) гл. 12:28; 2 Царе 23:28,29
27 мъжете от Анатот: сто двадесет и
осем *души;*
28 мъжете от Вет-Азмавет[1]: четириде-
сет и двама *души;* (1) гл. 12:29
29 мъжете от Кириат-Иарим, Хефира
и Вирот: седемстотин четиридесет и
трима *души;*
30 мъжете от Рама и Гава[1]: шестсто-
тин двадесет и един *души;* (1) гл. 12:29
31 мъжете от Михмас: сто двадесет и
двама *души;*
32 мъжете от Ветил[1] и Гай: сто дваде-
сет и трима *души;* (1) гл. 11:31
33 мъжете от другия Нево: петдесет
и двама *души;*
34 синовете на другия Елам: хиляда
двеста петдесет и четири *души;*
35 синовете на Харим[1]: триста и два-
десет *души;* (1) гл. 3:11
36 синовете на Ерихон: триста четири-
десет и пет *души;*
37 синовете на Лод, Адид и Оно: се-
демстотин двадесет и един *души;*
38 синовете на Сенаа[1]: три хиляди де-
ветстотин и тридесет *души.* (1) гл. 3:3
39 Свещениците[1]: синовете на Едая,
от дома на Иисус: деветстотин седем-
десет и трима *души;* (1) гл. 11:3
40 синовете на Емир[1]: хиляда петдесет
и двама *души;* (1) гл. 3:29
41 синовете на Пасхор: хиляда двеста
четиридесет и седем *души;*
42 синовете на Харим: хиляда и се-
демнадесет *души.*
43 Левитите[1]: синовете на Иисус *и*
Кадмиил[2], от синовете на Одавия: се-
демдесет и четири *души.*
(1) гл. 11:3; (2) гл. 10:9; 12:8
44 Певците: синовете на Асаф: сто че-
тиридесет и осем *души.*
45 Вратарите: синовете на Селум[1], си-
новете на Атер, синовете на Талмон,
синовете на Акув, синовете на Атитай,
синовете на Совай: сто тридесет и
осем души. (1) гл. 3:12
46 Нетинимите[1]: синовете на Сиха, си-
новете на Асуфа, синовете на Тавалот,
(1) гл. 11:3
47 синовете на Кирос, синовете на
Сиа, синовете на Фадон,

48 **синовете на Левана, синовете на**
Агава, синовете на Салмай,
49 **синовете на Анан, синовете на Ге-**
дил, синовете на Гаар,
50 **синовете на Реая, синовете на Ра-**
син, синовете на Некода,
51 **синовете на Газам, синовете на**
Оза, синовете на Фасей,
52 **синовете на Висай, синовете на ме-**
унимците, синовете на нефусимците,
53 **синовете на Ваквук, синовете на**
Акуфа, синовете на Арур,
54 **синовете на Васалот, синовете на**
Меида, синовете на Арса,
55 **синовете на Варкос, синовете на**
Сисара, синовете на Тама,
56 **синовете на Несий, синовете на**
Атифа.
57 **Синовете на слугите на Соломон**[1]**:**
синовете на Сотай, синовете на Софе-
рет, синовете на Ферида, (1) гл. 11:3
58 **синовете на Яала, синовете на**
Даркон, синовете на Гедил,
59 **синовете на Сефатия, синовете на**
Атил, синовете на Фохерет от Севаим,
синовете на Амон.
60 **Всичките нетиними и синовете на**
слугите на Соломон бяха триста девет-
десет и двама *души.*
61 **А ето тези, които се изкачиха от**
Тел-Мелах, Тел-Ариса, Херуф, Адон и
Емир, но не можаха да покажат бащи-
ните си домове и произхода си, дали
са от Израил:
62 **синовете на Далая, синовете на То-**
вия и синовете на Некода: шестстотин
четиридесет и двама *души.*
63 **И от свещениците: синовете на**
Авая, синовете на Акос[1]**, синовете на**
Верзелай, който взе жена от дъщерите
на галаадеца Верзелай и се нарече по
тяхното име. (1) гл. 3:4
64 **Те търсиха записването си** *между*
записаните в родословието, но не се
намери. И те бяха изключени от све-
щенството като нечисти.
65 **И управителят* им заповяда да не**
ядат от пресветите неща, докато не се
издигне свещеник с Урим и Тумим[1]**.**

**букв.:* тиршата, персийска титла на областен управител
(1) Изх. 28:30

66 **Цялото събрание беше общо чети-**
ридесет и две хиляди триста и шест-
десет *души,*
67 **освен слугите им и слугините им,**
които бяха седем хиляди триста триде-
сет и седем. Имаха и двеста четириде-
сет и пет певци и певици.
68 **Конете им бяха седемстотин три-**
десет и шест, мулетата им – двеста
четиридесет и пет;
69 **камилите им – четиристотин три-**
десет и пет, магаретата – шест хиляди
седемстотин и двадесет.
70 **И една част от главите на бащини-**
те *домове* **дадоха за делото. Управите-**
лят даде за съкровището хиляда драх-
ми злато, петдесет легена *и* **петстотин и**
тридесет свещенически одежди.
71 **И някои от главите на бащините**
домове **дадоха за съкровището за дело-**
то двадесет хиляди драхми злато и две
хиляди и двеста мнаси сребро.
72 **А даденото от останалия народ**
беше двадесет хиляди драхми злато и
две хиляди мнаси сребро, и шестдесет
и седем свещенически одежди.
73 **И свещениците и левитите, и вра-**
тарите, и певците, и тези от народа,
и нетинимите, и целият Израил се за-
селиха в градовете си. И като настъпи
седмият месец[1]**, израилевите синове**
бяха *вече* **в градовете си.** (1) Езд. 3:1

8 **Тогава целият народ се събра като**
един човек на площада, който беше
пред Портата на водата[1] **и казаха на**
книжника Ездра[2] **да донесе книгата**
на Мойсеевия закон, който ГОСПОД
беше заповядал на Израил.
(1) гл. 3:26; (2) гл. 12:26; Езд. 7:6
2 **И на първия ден от седмия месец**[1]
свещеник Ездра донесе закона пред
събранието от мъже и жени и от всич-
ки, които можеха да слушат с разбира-
не[2]**.** (1) Лев. 23:24; Чис. 29:1; (2) ст. 18; гл. 10:28; 13:1; Втзк. 31:9-13; Иис. Нав. 8:35; Деян. 10:33; 13:44
3 **И той чете от него на площада, кой-**

то беше пред Портата на водата, от
зори до пладне пред мъжете и жените
и онези, които можеха да разбират. И
вниманието на целия народ беше към
книгата на закона[1]. (1) ст. 2
4 А книжникът Ездра стоеше на дърве-
на платформа[1], която бяха направили
за тази цел, и до него стояха Клатития
и Сема, и Анаия, и Урия, и Хелкия, и
Маасия от дясната му страна, а от ля-
вата му страна *бяха* Федая и Мисаил,
и Мелхия, и Асум, и Асвадана, Захария
и Месулам. (1) гл. 9:4; 2 Лет. 6:13
5 И Ездра разгъна книгата пред очите
на целия народ, защото беше над це-
лия народ. И когато я разгъна, целият
народ се изправи.
6 И Ездра прослави ГОСПОДА, ве-
ликия Бог[1], и целият народ отговори:
Амин, амин![2] – като издигнаха ръцете
си[3] и се наведоха и се поклониха на
ГОСПОДА с лицата си до земята[4].
(1) 1 Лет. 29:20; 2 Лет. 6:4; 29:10; Пс. 95:3;
(2) гл. 5:13; 1 Кор. 14:16; (3) Пс. 134:2; (4) 2 Лет. 20:18
7 А Иисус и Ваний[1], и Серевия[2], Ямин,
Акув, Саветай, Одия, Маасия, Келита[3],
Азария, Йозавад, Анан, Фелая и леви-
тите обясняваха закона на народа[4], а
народът *стоеше* на мястото си[5].
(1) гл. 9:4; (2) Езд. 8:18; (3) Езд. 10:23;
(4) Втзк. 33:10; 2 Лет. 17:9; (5) 3 Царе 8:14
8 Четяха ясно от книгата на Божия
закон[1] и даваха значението, като им
обясняваха прочетеното[2].
(1) гл. 9:3; 4 Царе 23:2; (2) Лк. 24:27,45
9 И Неемия, който беше управителят[1],
и свещеник Ездра, книжникът, и леви-
тите, които поучаваха народа, казаха
на целия народ: Този ден е свят на
ГОСПОДА, вашия Бог! Не тъжете и не
плачете[2]! – защото целият народ запла-
ка, като чу думите на закона[3].
(1) Езд. 2:63; (2) Втзк. 12:12; (3) 2 Лет. 34:19
10 И им каза: Идете, яжте тлъсто и
пийте сладко и пратете дялове на тези,
за които нищо не е приготвено[1], защо-
то денят е свят на нашия Господ. И не
скърбете[2], защото радостта в ГОСПО-
ДА е вашата сила[3]. (1) Ест. 9:22; (2) 3 Царе 8:66;
(3) 1 Лет. 16:27; Пс. 89:16-18; Ис. 12:1-3; 49:5
11 И левитите успокоиха целия народ,
като казаха: Мълчете, защото денят е
свят! Не тъжете!
12 И целият народ отиде да яде и да
пие, да изпрати дялове и да направи
голямо увеселение[1], защото беше раз-
брал думите, които му се говориха[2].
(1) 1 Лет. 29:22; (2) Ер. 15:16
13 И на втория ден главите на бащи-
ните *домове* на целия народ, свещени-
ците и левитите се събраха при книж-
ника Ездра, за да се поучат в думите
на закона.
14 И намериха писано в закона, че
ГОСПОД беше заповядал чрез Мойсей
израилевите синове да живеят в коли-
би на празника в седмия месец[1],
(1) Лев. 23:34,42
15 и да обявят и разгласят по всич-
ките си градове и в Ерусалим, като
кажат: Излезте в планината и донесе-
те маслинови клони и клони от дива
маслина, и миртови клони, и палмови
клони, и клони от гъстолистни дърве-
та, за да направите колиби, както е
писано!
16 И народът излезе и донесе *клони,* и
си направиха колиби – всеки на пок-
рива си и в дворовете си, и в дворо-
вете на Божия дом, на площада при
Портата на водата и на площада при
Ефремовата порта[1]. (1) гл. 12:39; 4 Царе 14:13
17 Цялото събрание, *всички,* които
се бяха върнали от плена, направиха
колиби и живяха в колибите. Защото
израилевите синове не бяха правили
така от времето на Иисус, сина на На-
вий[1], до онзи ден. И настана много
голяма радост[2]. (1) Иис. Нав. 1:1; (2) 2 Лет. 30:26
18 И всеки ден се четеше от книга-
та на Божия закон, от първия ден до
последния ден[1]. Седем дни празнуваха
празника, а на осмия ден имаше тър-
жествено събрание според правилото[2].
(1) ст. 2; (2) Лев. 23:36

9 И на двадесет и четвъртия ден от
този месец израилевите синове се съб-

раха в пост[1], *облечени* с вретища, и с пръст на себе си[2]. (1) 2 Лет. 20:3,4; Езд. 8:21; (2) Иис. Нав. 7:6; Йов 2:12,13; Йоил 2:12; Откр. 18:19

2 И израилевият род се отдели от всичките чужденци[1]. И застанаха и изповядаха греховете си и беззаконията на бащите си[2].
(1) гл. 10:28; 13:3; Езд. 9:1; 10:11; (2) Лев. 26:40

3 През една четвърт от деня те ставаха на мястото си и четяха от книгата на закона на ГОСПОДА, своя Бог[1], а през *друга* четвърт се изповядваха и се кланяха пред ГОСПОДА, своя Бог.
(1) гл. 8:7,8

4 А Иисус[1] и Ваний[1], Кадмиил, Севания, Вуний, Серевия, Ваний *и* Хананий застанаха на възвишението на левитите[2] и викаха със силен глас към ГОСПОДА, своя Бог[3].
(1) гл. 3:17; 8:7; 12:8; (2) гл. 8:4; (3) 2 Лет. 20:19

5 И левитите Иисус и Кадмиил, Ваний, Асавния, Серевия, Одия, Севания *и* Петая казаха: Станете и благославяйте ГОСПОДА, своя Бог, от века и до века[1]! Да се благославя, *Боже,* Твоето славно Име[2], което е възвишено над всяко благословение и хвала[3]!
(1) 1 Лет. 16:36; 29:20; Дан. 2:20; (2) Йов 1:21; Пс. 66:2; 72:19; 99:3; (3) Съд. 13:18; 1 Лет. 29:11-13

6 Ти си ГОСПОДИ, само Ти[1]! Ти си направил небесата, небесата на небесата[2] и цялото им войнство[3], земята[4] и всичко, което е на нея, моретата и всичко, което е в тях[5]. И Ти оживотворяваш всичко това[6] и на Теб се покланя небесното войнство[7].
(1) Втзк. 32:39; (2) Втзк. 10:14; (3) Бит. 2:1; (4) Бит. 1:1; Пс. 124:8; Ер. 32:17; (5) Бит. 1:9-25; Деян. 4:24; (6) Кол. 1:16,17; (7) Пс. 103:21; Ис. 6:2,3

7 Ти си ГОСПОД, Бог, който избра Аврам[1] и го изведе от Ур Халдейски[2], и му даде името Авраам[3]. (1) Деян. 13:17; (2) Бит. 11:31; Ис. 41:9; Евр. 11:8; (3) Бит. 17:5

8 И Ти намери сърцето му вярно пред Теб и направи с него завет да *му* дадеш земята на хананците, хетейците, аморейците и ферезейците, и евусейците, и гергесейците[1], да я дадеш на потомството му – и Ти изпълни думите Си[2], защото си праведен[3].
(1) Бит. 15:18-21; Езек. 33:24; (2) Иис. Нав. 21:43-45; (3) ст. 33; Втзк. 32:4; 2 Царе 22:31; Езд. 9:15

9 И Ти видя теглото на бащите ни в Египет[1] и чу вика им при Червено море[2]. (1) Изх. 3:7; (2) Изх. 14:10,15

10 Ти извърши знамения и чудеса над фараона и над всичките му слуги, и над целия народ на земята му[1], понеже Ти знаеше, че постъпваха с гордост против тях[2]. И Ти си създаде име[3], както е днес[4]. (1) Изх. 3:20; Втзк. 7:19; (2) Изх. 18:11; (3) Ис. 63:12; (4) Ер. 32:20; Дан. 9:15

11 И Ти раздели морето пред тях и преминаха през морето по сухо, а преследвачите им хвърли в дълбините – като камък в силните води[1].
(1) Изх. 14:14-27; Деян. 7:36

12 И денем Ти ги води в облачен стълб, а нощем – в огнен стълб, за да им осветяваш пътя, по който трябваше да минат[1]. (1) Изх. 13:21

13 И Ти слезе на планината Синай[1] и говори с тях от небето[2], и им даде справедливи правила и истинни закони, добри наредби и заповеди[3].
(1) Изх. 19:18,20; Гал. 4:24; (2) Изх. 20:22; (3) Втзк. 4:8; Езд. 7:6; Пс. 19:7,8

14 И им оповести святата Си събота[1] и им даде заповеди и наредби, и закон чрез слугата Си Мойсей[2].
(1) гл. 10:31; Изх. 20:8; Езек. 20:11; (2) Изх. 24:12; Йн. 1:17

15 Ти им даде и хляб от небето за глада им[1] и им извади вода от скалата за жаждата им[2]. И Ти им каза да влязат, за да завладеят земята, за която се беше заклел, че ще им я дадеш[3].
(1) Изх. 16:4,15,35; Йн. 6:31; (2) Изх. 17:3,6; Ис. 48:21; (3) Втзк. 1:8

16 Но те, бащите ни, се възгордяха и закоравиха врата си[1], и не послушаха Твоите заповеди[2].
(1) Изх. 32:9; 2 Лет. 36:13; Ер. 7:26; (2) 2 Лет. 29:6; Пс. 81:11

17 Отказаха да послушат и не си спомниха чудесата Ти, които беше извършил за тях[1]. Закоравиха врата си[2] и в своя бунт си определиха началник, за да се върнат в робството си[3]. Но Ти си Бог на прошката, милостив и състрадателен, дълготърпелив и многомилостив[4] и Ти не ги остави[5].
(1) Пс. 78:10,11; Ер. 18:15; (2) ст. 16; (3) Чис. 14:4; Дан. 9:9; (4) Пс. 86:15; (5) ст. 31; Лев. 26:44; 1 Царе 12:22; Езд. 9:9

18 Даже когато си направиха изляно

теле и казаха: Това е твоят Бог, който
те изведе от Египет[1]! – и извършиха
големи богохулства, (1) Изх. 32:4,8
19 **Ти пак в голямото Си милосърдие**
не ги остави в пустинята[1]. Облачният
стълб не престана да бъде над тях де-
нем, за да ги води по пътя, нито огне-
ният стълб – нощем, за да им свети по
пътя, по който трябваше да минат[2].
(1) ст. 31; Езек. 20:17; (2) Пс. 136:16
20 **И Ти даде добрия Си Дух, за да ги**
учи[1], и не отне манната Си от устата
им[2], и им даде вода за жаждата им[2].
(1) Чис. 11:17,25; Ис. 63:11; (2) ст. 15
21 **И Ти ги храни четиридесет години**
в пустинята и нищо не им липсваше –
дрехите им не се износиха и краката
им не отекоха[1]. (1) Втзк. 2:7; Деян. 7:36
22 **И Ти им даде царства и народи и**
им **ги раздели на дялове[1], и така завла-**
дяха земята на Сихон, както и земята
на есевонския цар и земята на васан-
ския цар Ог[2]. (1) Ер. 27:5; (2) Втзк. 4:46,47
23 **И Ти умножи синовете им като не-**
бесните звезди[1] и ги заведе в земята,
за която беше казал на бащите им, че
ще влязат *в нея,* **за да я завладеят[2].**
(1) Бит. 22:17; Изх. 1:7,12; (2) Иис. Нав. 1:2
24 **И синовете** *им* **влязоха и завладяха**
земята[1], и Ти покори пред тях жителите
на земята, ханаанците, и ги предаде в
ръцете им – както царете им, така и
народите на земята – да им направят
според волята си[2]. (1) Чис. 14:31; Иис. Нав. 21:43;
(2) Иис. Нав. 10:40-42; 12; Ест. 9:5; Деян. 7:45
25 **И те превзеха укрепени градове и**
плодородна земя и завладяха къщи[1],
пълни с всякакви блага, изкопани кла-
денци, лозя и маслини, и плодни дър-
вета в голямо количество[2]. И ядоха и
се наситиха, затлъстяха и се насладиха
на Твоята голяма благост[3].
(1) Пс. 105:44; (2) Втзк. 6:10,11; (3) Втзк. 32:14-15; Ер. 2:7
26 **Но станаха непокорни и се надиг-**
наха против Теб, и захвърлиха Твоя за-
кон зад гърба си[1] и убиваха пророците
Ти, които свидетелстваха против тях, за
да ги обърнат към Теб[2]; и извършиха
големи богохулства. (1) Втзк. 32:15-16; 3 Царе 14:9;
Ер. 32:23; (2) 3 Царе 19:10; Мт. 21:35; Деян. 7:52

27 **Тогава Ти ги предаваше в ръката**
на притеснителите им[1] и те ги при-
тесняваха[2]. И във времето на притес-
нението си те викаха към Теб и Ти
чуваше от небето и според голямото
Си милосърдие им даваше избавители,
които ги избавяха от ръката на при-
теснителите им[3].
(1) Съд. 2:14-18; 4 Царе 17:20; (2) Лев. 26:17; (3) Пс. 136:24
28 **Но щом се успокояваха, те пак**
вършеха зло пред Теб[1]. И Ти ги ос-
тавяше в ръката на враговете им, да
владеят над тях; и те пак се връщаха
и викаха към Теб и Ти ги чуваше от
небето и ги избавяше според милосър-
дието Си много пъти[2].
(1) Съд. 2:19; (2) Пс. 106:42-45
29 **Ти свидетелстваше против тях, за**
да ги обърнеш към закона Си, но те
се възгордяха и не слушаха Твоите за-
поведи, а съгрешаваха против прави-
лата Ти, чрез които, ако ги изпълнява
човек, ще живее[1]; и упорито обръщаха
гръб и закоравяваха врата си, и не
слушаха[2].
(1) Лев. 18:5; Мт. 19:17; (2) Втзк. 31:27; Съд. 6:10
30 **Но Ти ги търпя много години и**
свидетелства против тях чрез Духа Си,
чрез пророците Си[1], но те не слушаха[2].
Тогава Ти ги предаде в ръката на на-
родите на земите[3]. (1) 2 Лет. 24:19;
(2) Езд. 9:10; Ер. 44:4,5; Дан. 9:6; (3) 4 Царе 18:11,12
31 **Но в голямото Си милосърдие Ти**
не ги унищожи напълно и не ги оста-
ви, защото си Бог милостив и състра-
дателен[1]. (1) Втзк. 4:31; 2 Лет. 30:9; Плач 3:22
32 **И сега, Боже наш, велики, силни и**
страшни Боже[1], който пазиш завета и
милостта[2], нека не се счита за нищож-
но пред Теб цялото страдание, което е
постигнало нас, царете ни, началници-
те ни и свещениците ни, и пророците
ни, и бащите ни, и целия Твой народ
от времето на асирийските царе до
днес[3]. (1) гл. 1:5; (2) Втзк. 7:12; (3) 4 Царе 17:6,23
33 **Но Ти си справедлив във всичко[1],**
което ни е сполетяло, защото Ти си
действал вярно, а ние сме постъпвали
безбожно[2]. (1) ст. 8; Пс. 119:137;
Плач 1:18; (2) Изх. 32:31; Лев. 26:41; Пс. 106:6; Езек. 11:12

34 **И царете ни, началниците ни, све-
щениците ни и бащите ни не са спа-
зили закона Ти**[1]**, и не са внимавали в
Твоите заповеди и в Твоите свидетел-
ства, с които си свидетелствал против
тях**[2]**.** (1) 2 Лет. 29:6; Езд. 9:10; (2) ст. 30
35 **Защото те и при царството си, и
при голямата Ти благост, която им по-
каза, и в широката и плодородна земя,
която постави пред тях**[1]**, не Ти служиха
и не се обърнаха от злите си дела**[2]**.**
(1) Втзк. 28:47,48; (2) Езек. 5:6
36 **Ето, днес сме роби. И в земята,
която Ти даде на бащите ни, за да ядат
плодовете ѝ и благата ѝ, ето, роби сме
в нея**[1]**.** (1) Езд. 9:9; Плач 5:4; Йн. 8:33
37 **Тя дава голямо изобилие на царете,
които Ти си поставил над нас заради
греховете ни. И те властват над телата
ни и над добитъка ни според волята
си**[1]**; и ние сме в голямо притеснение.**
(1) Втзк. 28:33
38 **Поради всичко това ние правим
завет**[1] **и го написваме**[2] **и на подпеча-
таното са** *имената на* **началниците ни,
левитите ни и свещениците ни.**
(1) ст. 29; Езд. 10:3; (2) Изх. 24:4

10 **А на подпечатаното бяха** *имената
на* **управителя**[1] **Неемия, сина на Ахалия,
и Седекия,** (1) Езд. 2:63
ст. 2-8: гл. 12:2-7
2 **Серая**[1]**, Азария**[2]**, Еремия**[2]**,**
(1) гл. 11:11; (2) гл. 12:33,34
3 **Пасхор, Амария, Мелхия,**
4 **Хатус**[1]**, Севания, Малух,** (1) гл. 3:10
5 **Харим, Меримот, Авдия,**
6 **Даниил, Ганатон, Варух,**
7 **Месулам, Авия, Миамин,**
8 **Маазия, Велгай** *и* **Семая**[1] **– това са
свещениците.** (1) гл. 12:34
9 **И левитите: Иисус, синът на Азания,
Венуй**[1] **от синовете на Инадад**[2]**, Кадми-
ил**[3]**;** (1) Езд. 8:33; (2) гл. 3:24; (3) гл. 7:43; 12:8
10 **и братята им: Севания, Одия, Ке-
лита, Фелая, Анан,**
11 **Михей, Реов, Асавия,**
12 **Закхур, Серевия, Севания,**
13 **Одия, Ваний и Венину.**

ст. 14-19: Езд. 2:3-19
14 **Главите на народа: Фарос, Фаат-
Моав, Елам, Зату, Ваний,**
15 **Вуний, Азгад, Вивай,**
16 **Адония, Вагуй, Адин,**
17 **Атир, Езекия, Азур,**
18 **Одия, Асум, Висай,**
19 **Ариф, Анатот, Невай,**
20 **Магфиас, Месулам, Изир,**
21 **Месизавеил, Садок, Ядуа,**
22 **Фелатия, Анан, Аная,**
23 **Осия, Анания, Асув,**
24 **Алоис, Филея, Совив,**
25 **Реум, Асавна, Маасия и**
26 **Ахия, Анан, Ганан,**
27 **Малух, Харим** *и* **Ваана.**
28 **И останалият народ, свещениците,
левитите, вратарите, певците, нетини-
мите**[1] **и всички, които се бяха отдели-
ли от народите на страните**[2] *и се бяха
прилепили* **към Божия закон, жените им,
синовете им и дъщерите им, всички,
които знаеха и разбираха**[3]**,**
(1) гл. 7:46-56,60; (2) гл. 9:2; Лев. 20:26; (3) гл. 8:2
29 **се присъединиха към братята си,
към високопоставените между тях, и
встъпиха в клетва**[1] **и обрек да ходят
по Божия закон, който беше даден
чрез Божия слуга Мойсей, и да спазват
и вършат всичките заповеди на ГОС-
ПОДА, нашия Господ, правилата Му и
наредбите Му**[2]**.** (1) гл. 5:12; 9:38;
Втзк. 29:12; (2) 4 Царе 23:3,25; 2 Лет. 34:31; Пс. 119:106
30 *И се заклеха:* **Няма да даваме дъ-
щерите си на народите на земята и
няма да вземаме техните дъщери за
синовете си**[1]**!** (1) гл. 13:23-27; Изх. 34:16
31 **И ако народите на земята донесат
стоки или каквато и да е храна за про-
дан в съботен ден, няма да купуваме
от тях в събота или в** *друг* **свят ден**[1]**! И
оставяме седмата година и изискване-
то на всеки дълг**[2]**!**
(1) гл. 9:14; 13:15-22; (2) гл. 5:10; Изх. 23:11
32 **И си налагаме задължение да дава-
ме всяка година по една трета сикъл
за службата на дома на нашия Бог**[1]**,**
(1) Изх. 30:16; Мт. 17:24
33 **за присъствените хлябове**[1]**, за по-
стоянния хлебен принос, за постоян-**

ното всеизгаряне[2], *за това* в съботите[3] и на новолунията[3] и на празниците[3] и за светите неща, и за жертвите за грях, за да се прави умилостивение за Израил, и за цялата работа в дома на нашия Бог.

(1) Лев. 24:5-7; (2) Чис. 28:2,3; (3) 2 Лет. 2:4; Езд. 3:5

34 И ние, свещениците, левитите и народът, хвърлихме жребия *помежду си* за приноса на дървата[1], за да се докарват в дома на нашия Бог според бащините ни домове, в определени времена всяка година, за да горят върху олтара на ГОСПОДА, нашия Бог, както е предписано в закона[2].

(1) гл. 13:31; (2) Лев. 6:12,13

35 И *обещахме* всяка година да донасяме в ГОСПОДНИЯ дом първите плодове от земята си и първите плодове от роденото от всяко дърво[1];

(1) гл. 12:44; 13:5; Изх. 23:19; 2 Лет. 31:5; Мал. 3:10

36 и да довеждаме в дома на нашия Бог, на свещениците, които извършват службата в дома на нашия Бог, първородните от синовете си и от добитъка си, както е предписано в закона, първородните от говедата си и от дребния си добитък[1];

(1) Изх. 13:2; Чис. 18:15-18

37 и да донасяме на свещениците в стаите на дома на нашия Бог първото от тестото си и възвишаемите си приноси, и плодовете от всякакво дърво, вино и *маслинено* масло[1], и десятъците от земята си, за левитите[2] – защото левитите трябва да вземат десятъците по всичките градове, където обработваме земята[3].

(1) гл. 13:31; Чис. 15:19-21; (2) Чис. 18:21; (3) Лев. 27:30; Втзк. 14:22

38 И свещеникът, синът на Аарон, да бъде с левитите, когато левитите вземат десятъците. И левитите да донасят десятъка от десятъка в дома на нашия Бог[1], в стаите на съкровищницата[2].

(1) Чис. 18:26-29; (2) гл. 12:47; 13:12; 2 Лет. 31:11,12

39 Защото израилевите синове и левиевите синове трябва да донасят възвишаемите приноси от житото, от виното и от *маслиненото* масло в стаите[1], където са съдовете на светилището[2], и свещениците, които извършват службата, и вратарите, и певците[3]. И така няма да оставим дома на нашия Бог[4].

(1) ст. 38; (2) Езд. 8:28; (3) гл. 7:39-45; (4) гл. 13:10

ст. 1-9: 1 Лет. 9:2-9

11 И началниците на народа се заселиха в Ерусалим[1]; а останалият народ хвърли жребий[2], за да доведат един от десет *души* да се засели в Ерусалим[3], в светия град[4], а девети *други* части – по градовете.

(1) 1 Лет. 8:28; (2) Иис. Нав. 18:10; (3) гл. 7:4; Пс. 122:6; (4) Ис. 52:1; Мт. 4:5; Откр. 11:2; 21:2

2 И народът благослови всички мъже, които доброволно се предложиха да се заселят в Ерусалим[1].

(1) ст. 1

3 А ето главните *мъже* от областта, които се заселиха в Ерусалим; а в юдовите градове се заселиха, всеки в притежанието си в градовете им: Израил, свещениците и левитите, и нетинимите, и синовете на слугите на Соломон[1].

(1) гл. 7:7-60

4 И в Ерусалим се заселиха от синовете на Юда и от синовете на Вениамин; от синовете на Юда: Атая, син на Озия, син на Захария, син на Амария, син на Сафатия, син на Маалалеил, от синовете на Фарес;

5 и Маасия, син на Варух, син на Холозей, син на Азая, син на Адая, син на Йоярив, син на Захария, син на Силоний.

6 Всичките синове на Фарес, които се заселиха в Ерусалим, бяха четиристотин шестдесет и осем храбри мъже.

7 А ето синовете на Вениамин: Салу, син на Месулам, син на Йоад, син на Федая, син на Колая, син на Маасия, син на Итиил, син на Исая;

8 и след него Гавай, Салай: деветстотин двадесет и осем *души*.

9 Йоил, синът на Зехрий, беше надзирател над тях, а Юда, синът на Сенуй, беше втори над града.

ст. 10-14: 1 Лет. 9:10-13

10 От свещениците: Едая, син на Йоярив, Яхин,

11 Серая[1], син на Хелкия, син на Месулам, син на Садок, син на Мераи-

от, син на Ахитов, началник на Божия дом[2]; (1) гл. 10:2; (2) 2 Лет. 31:13

12 и братята им, които вършеха службата на дома: осемстотин двадесет и двама *души;* и Адая, син на Ероам, син на Фелалия, син на Амсий, син на Захария, син на Пасхор, син на Мелхия;

13 и братята му, глави на бащини *домове:* двеста четиридесет и двама *души;* и Амасай, син на Азареил, син на Аазий, син на Месилемот, син на Емир,

14 и братята им, силни и храбри мъже: сто двадесет и осем *души.* И Завдиил, синът на Гедолим, беше надзирател над тях.

ст. 15-23: 1 Лет. 9:14-34

15 А от левитите: Семая, син на Асув, син на Азрикам, син на Асавия, син на Вуний;

16 и Саветай и Йозавад от главите на левитите бяха над външната служба на Божия дом.

17 И Матания, син на Михей, син на Завдий, син на Асаф, който оглавяваше началото на пеенето[1] при молитвата, и Ваквукия, вторият между братята си; и Авда, син на Самуй, син на Галал, син на Едутун[2]. (1) гл. 12:8,24,46; (2) 1 Лет. 25:1-6

18 Всички левити в светия град бяха двеста осемдесет и четири *души.*

19 И вратарите: Акув, Талмон и братята им[1], които пазеха портите: сто седемдесет и двама *души.* (1) гл. 12:25

20 А останалите от Израил, свещениците *и* левитите, бяха по всичките юдови градове, всеки в наследството си[1]. (1) Иис. Нав. 24:28

21 А нетинимите се заселиха в Офил[1]. И Асиха[2] и Гесва бяха над нетинимите. (1) гл. 3:26; (2) Езд. 2:43

22 А надзирател на левитите в Ерусалим беше Озий, синът на Ваний, син на Асавия, син на Матания, син на Михей, от синовете на Асаф, певците, *които бяха* над службата в Божия дом;

23 защото имаше царска заповед за тях и задължение за певците, всеки ден необходимото за деня[1]. (1) Езд. 6:8-10

24 А Петая, синът на Месизавеил, от синовете на Зара, син на Юда[1], беше помощник на царя за всяко дело на народа. (1) Бит. 46:12

ст. 25-30: Иис. Нав. 15:21-62

25 А в селата на полетата им се заселиха *някои* от синовете на Юда: в Кириат-Аарва[1] и селата ѝ, в Девон и селата му, и в Кавсеил и селата му, (1) Иис. Нав. 14:15

26 и в Исуя, и в Молада[1], и във Вет-Фелет, (1) 1 Лет. 4:28

27 и в Асар-Суал[1], и във Вирсавее[1] и селата му, (1) 1 Лет. 4:28

28 и в Сиклаг[1], и в Мекона и селата му, (1) 1 Лет. 4:30

29 и в Ен-Римон, и в Сарая, и в Ярмут,

30 Заноя[1], Одолам и селата му, Лахис и полетата му, Азика и селата му. Така се установиха от Вирсавее до долината Еном[2]. (1) гл. 3:13; (2) Иис. Нав. 15:8

31 А синовете на Вениамин *живееха* от Гава *нататък* в Михмас[1] и Гая, и Ветил[2] и селата му, (1) 1 Царе 13:2; (2) гл. 7:30-32; Иис. Нав. 18:22

32 в Анатот[1], Ноб[2], Анания, (1) Иис. Нав. 21:18; Ис. 10:30; (2) 1 Царе 21:1

33 Асор[1], Рама[2], Гетаим[3], (1) 2 Царе 13:23; (2) Иис. Нав. 18:25; (3) 2 Царе 4:3

34 Адид, Цевоим[1], Невалат, (1) 1 Царе 13:18

35 Лод и Оно[1], долината на занаятчиите[2]. (1) гл. 6:2; (2) 1 Лет. 4:14

36 А от левитите *имаше* отреди *в* Юда *и* във Вениамин.

ст. 2-7: гл. 10:2-8

12 А ето свещениците и левитите, които се изкачиха[1] със Зоровавел[2], сина на Салатил, и с Иисус[2]: Сарая, Еремия, Ездра, (1) Езд. 2:1; (2) Аг. 1:1

2 Амария, Малух, Хатус,

3 Сехания, Реум[1], Меримот, (1) гл. 3:17

4 Идо, Ганатон, Авия,

5 Миамин, Маадия, Велга,

6 Семая и Йоярив, Едая,

7 Салу, Амок, Хелкия *и* Едая. Това бяха главите на свещениците и на братята им в дните на Иисус.

8 И левитите: Иисус[1], Венуй, Кадами-

ил[1], Серевия[2], Юда *и* Матания. Той и братята му бяха над пеенето[3],
(1) гл. 7:43; Езд. 2:40; (2) ст. 24; гл. 9:4,5; (3) гл. 11:17

9 **а Ваквукия и Уний, братята им, бяха насреща им според службите.**

10 **И Иисус роди Йоаким, а Йоаким роди Елиасив[1], а Елиасив роди Йодай[2],**
(1) гл. 3:1; (2) гл. 13:28

11 **а Йодай роди Йонатан, а Йонатан роди Ядуа[1].** (1) ст. 22

ст. 12-21: ср. 1 Лет. 24:4-19

12 **А в дните на Йоаким** *тези* **свещеници** *бяха* **глави на бащини** *домове:* **на** *бащиния дом на* **Серая – Мерая; на Еремия – Анания;**

13 **на Ездра – Месулам; на Амария – Йоанан;**

14 **на Мелиху – Йонатан; на Севания – Йосиф;**

15 **на Харим – Адна; на Мераиот – Хелкай;**

16 **на Идо – Захария[1]; на Ганатон – Месулам;** (1) Зах. 1:1

17 **на Авия – Зехрий; на Миниамин, на Моадия – Фелтай;**

18 **на Велга – Самуа; на Семая – Йонатан;**

19 **на Йоярив – Матенай; на Едая – Озий;**

20 **на Салай – Калай; на Амок – Евер;**

21 **на Хелкия – Асавия; и на Едая – Натанаил.**

22 **В дните на Елиасив, Йодай и Йоанан, и Ядуа[1] бяха записани началниците на бащини** *домове* **от левитите; а от свещениците – през царуването на персиеца Дарий*.** *Дарий II, 424–404 пр. Хр., наследникът на Артаксеркс I; (1) ст. 10,11

23 **Синовете на Леви, главите на бащини** *домове,* **са записани в Книгата на летописите до дните на Йоанан, сина на Елиасив.**

24 **А главите на левитите бяха: Асавия, Серевия и Иисус, синът на Кадамиил, а срещу тях** *стояха* **братята им, за да хвалят и прославят според заповедта на Божия човек Давид, отред срещу отред[1].** (1) ст. 8,36; гл. 11:17; 1 Лет. 16:4,5; 25:6

25 **Матания и Ваквукия, Авдия, Месулам, Талмон** *и* **Акув бяха вратари и пазеха стража при складовете на портите[1].** (1) гл. 11:19; 1 Лет. 26:15,17; 2 Лет. 8:14

26 **Те бяха в дните на Йоаким, сина на Иисус, син на Йоседек, и в дните на областния управител Неемия и на свещеника Ездра, книжника[1].** (1) гл. 8:1

27 **И при освещаването на стената на Ерусалим потърсиха левитите по всичките им места, за да ги доведат в Ерусалим да празнуват посвещението с веселие[1], със славословия и песни, с кимвали, лири и арфи[2].**
(1) Езд. 6:16; (2) 1 Лет. 15:16; 2 Лет. 5:13; 29:25

28 **И синовете на певците се събраха, както от околността около Ерусалим, така и от нетофатските села[1],**
(1) гл. 7:26; 1 Лет. 9:16

29 **и от Вет-Галгал, и от полетата на Гава[1] и Азмавет[2], защото певците си бяха построили села около Ерусалим[3].**
(1) гл. 7:30; (2) гл. 7:28; Езд. 2:24; (3) гл. 13:10

30 **И свещениците и левитите се очистиха[1] и очистиха народа и портите, и стената[2].** (1) гл. 13:22; 1 Лет. 15:14; (2) 2 Лет. 29:5

31 **Тогава качих юдовите началници на стената и определих два големи хора** *певци: единият отиваше* **в шествие надясно върху стената към Портата на бунището[1];** (1) гл. 2:13

32 **а след тях вървяха Осая и половината от юдовите началници,**

33 **и Азария[1], Ездра и Месулам,** (1) гл. 10:2

34 **Юда и Вениамин, и Семая[1], и Еремия[2],** (1) гл. 10:8; (2) гл. 10:2

35 **и** *някои* **от синовете на свещениците с тръби: Захария, синът на Йонатан, син на Семая, син на Матания, син на Михей, син на Закхур, син на Асаф,**

36 **и братята му: Семая и Азареил, Милалай, Гилалай, Маай, Натанаил и Юда,** *и* **Ананий с музикалните инструменти на Божия човек Давид[1]; и книжникът Ездра** *вървеше* **пред тях.**
(1) ст. 24; 2 Лет. 8:14

37 **И при Портата на извора[1] те се изкачиха направо по стъпалата на Давидовия град, където стената се издига**

над Давидовата къща, чак до Портата
на водата[2] на изток. (1) гл. 2:14; (2) гл. 3:26
38 **А другият хор вървеше в проти-**
воположна посока и аз и половината
от народа вървяхме след него горе по
стената, край кулата на пещите[1] и до
широката стена[2], (1) гл. 3:11; (2) гл. 3:8
39 **и над Ефремовата порта[1] и над**
Старата порта[2], и над Рибната порта[3],
и кулата Ананеил[4], и кулата Мея, и до
Овчата порта, и спряха при Портата
на стражата[5].
(1) гл. 8:16; (2) гл. 3:6; (3) гл. 3:3; (4) гл. 3:1; (5) гл. 3:25
40 **И двата хора застанаха в Божия**
дом, и аз, и с мен половината от пър-
венците,
41 **и свещениците Елиаким, Маасия,**
Миниамин, Михей, Елионай, Захария *и*
Анания с тръби,
42 **и Маасия, и Семая, и Елеазар, и**
Озий, и Йоанан, и Малхия, и Елам,
и Езер. И певците запяха, а Езрая ги
ръководеше[1]. (1) Пс. 81:1,2
43 **И в същия ден принесоха големи**
жертви[1] и се зарадваха, защото Бог ги
зарадва с голяма радост[2]. И жените и
децата също се зарадваха. И радостта
на Ерусалим се чу надалеч[3].
(1) гл. 4:2; (2) ст. 27; 2 Лет. 20:27; (3) Езд. 3:13
44 **И в същия ден се определиха мъже**
за надзор **над складовете[1] за възвиша-**
емите приноси, за първите плодове и
за десятъците, за да събират в тях от
нивите на градовете законните дялове
за свещениците и левитите[1]; защото
Юда се радваше за свещениците и ле-
витите, които стояха *да служат.*
(1) гл. 10:35; 13:13; 1 Лет. 26:20
45 **Защото те пазеха заповяданото**
от своя Бог и заповяданото за очист-
ването, както и певците и вратарите
според заповедта на Давид и сина му
Соломон[1]. (1) 1 Лет. 25; 26
46 **Защото отдавна, в дните на Давид**
и на Асаф, имаше главни певци и пее-
не за прослава и хвала на Бога[1].
(1) гл. 11:17; 1 Лет. 25:6
47 **И в дните на Зоровавел[1] и в дни-**
те на Неемия целият Израил даваше
дяловете на певците и на вратарите,
определеното за всеки ден; а те осве-
щаваха *дарове* **за левитите, а левитите**
освещаваха *дарове* **за синовете на Аа-**
рон[2]. (1) Езд. 2:2; (2) гл. 10:38; Втзк. 18:8

13 **В същия ден се прочете от кни-**
гата на Мойсей на всеослушание пред
народа[1], и в нея се намери писано, че
никой амонец и моавец не бива да
влиза в Божието събрание до века,
(1) гл. 8:2,3,8
2 **защото не бяха посрещнали израи-**
левите синове с хляб и вода, а бяха
наели против тях Валаам, за да ги про-
кълне[1]; но нашият Бог обърна прокля-
тието в благословение[2].
(1) Чис. 22:5,6; (2) Чис. 24:10
3 **И като чуха закона, отлъчиха от**
Израил цялото разноплеменно множе-
ство[1]. (1) гл. 9:2; Изх. 12:38
4 **А преди това свещеникът Елиасив[1],**
който беше поставен над стаите на
дома на нашия Бог, *понеже беше* **сród-**
ник на Товия[2], (1) гл. 3:1; (2) ст. 28; гл. 2:10,19
5 **беше приготвил за него една голяма**
стая, където преди това слагаха хлеб-
ните приноси, ливана и съдовете, и
десятъците от житото, виното и *масли-*
неното **масло, определеното за левити-**
те и певците, и вратарите, и възвиша-
емите приноси на свещениците[1].
(1) гл. 10:35; 2 Лет. 31:11
6 **Но когато** *е ставало* **всичко това, аз**
не бях в Ерусалим, защото в тридесет
и втората година на вавилонския цар
Артаксеркс[1] отидох при царя. И след
известно **време измолих позволение от**
царя[2] (1) гл. 5:14; (2) гл. 2:6
7 **и** *пак* **дойдох в Ерусалим и разбрах**
за злото, което Елиасив беше направил
заради Товия, като му беше приготвил
стая в дворовете на Божия дом.
8 **И това ме оскърби много[1] и аз из-**
хвърлих цялата покъщнина на Товия
вън от стаята[2]. (1) гл. 5:6; (2) Мт. 21:12
9 **После заповядах да очистят стаите[1]**
и пак внесох там съдовете на Божия
дом, хлебните приноси и ливана.
(1) 2 Лет. 29:15,16

10 И разбрах, че дяловете на левитите
не им бяха давани[1], така че свещени-
ците и певците, които вършеха делото,
бяха побягнали[2] всеки на нивата си[3].
(1) Ис. 43:23; Мал. 3:8-10; (2) гл. 10:39;
(3) гл. 12:28,29; Чис. 35:2
11 Тогава се скарах с първенците и
казах: Защо е изоставен Божият дом?[1]
И ги събрах и ги поставих на мястото
им. (1) ст. 17,25; Пр. 28:4
12 И целият Юда донесе в складовете
десятъка от житото и виното, и *масли-
неното* масло[1]. (1) гл. 10:38; Чис. 18:21; 2 Лет. 31:4
13 И поставих за ковчежници на скла-
довете[1] свещеника Селемия и писаря
Садок, и Федая от левитите, и до тях
Анан, сина на Закхур, син на Матания,
защото се считаха за верни[2]. И рабо-
тата им беше да раздават на братята
си. (1) гл. 12:44; (2) 4 Царе 12:15; Мт. 24:45
14 Помни ме, Боже мой[1], за това и
не заличавай добрините ми, които съм
извършил за дома на моя Бог и за
заповяданото за него[2].
(1) ст. 22,31; гл. 5:19; 4 Царе 20:3; (2) Пс. 122:9; Евр. 6:10
15 В онези дни видях някои в Юда,
че тъпчеха линовете в събота и прибе-
раха снопи, и *ги* товареха на магарета,
както и вино, грозде и смокини, и вся-
какви товари и ги внасяха в Ерусалим
в съботен ден[1]. И аз свидетелствах
против тях в деня, когато продаваха
храна. (1) гл. 10:31; Изх. 31:12-17; Ам. 8:5
16 Там живееха и тиряни, които дона-
сяха риба и всякакви стоки и ги про-
даваха в събота на юдовите синове и
в Ерусалим.
17 Тогава се скарах с благородните
от Юда[1] и им казах: Какво е това зло,
което правите, като осквернявате съ-
ботния ден[2]?
(1) ст. 11; Лев. 19:17; Мих. 3:1,9; (2) Езек. 20:13,16,24
18 Не постъпиха ли така бащите ви,
така че нашият Бог докара цялото това
зло върху нас и върху този град[1]? А вие
умножавате пламенния гняв над Изра-
ил като осквернявате съботата[2]!
(1) Чис. 32:14; Езд. 9:14,15; (2) ст. 15
19 И когато започна да мръква в еру-
салимските порти преди съботата, аз
заповядах да се затворят вратите и
заповядах да не се отварят до след съ-
ботата; и поставих на портите *някои* от
моите слуги, за да не се внася никакъв
товар в съботен ден[1]. (1) Ер. 17:21
20 Тогава търговците и продавачите
на всякакви стоки пренощуваха извън
Ерусалим един-два пъти.
21 И аз ги предупредих и им казах:
Защо нощувате пред стената? Ако го
направите още веднъж, ще сложа ръка
на вас! Оттогава вече не дойдоха в
събота[1]. (1) гл. 10:31
22 И аз заповядах на левитите да се
очистват и да идват да пазят порти-
те[1], за да се освещава съботният ден.
Помни ме, Боже мой[2], и за това и
се смили над мен според голямата Си
милост[3]! (1) гл. 12:30; (2) ст. 14,31; (3) Пс. 25:6,7
23 В онези дни видях и юдеите, които
бяха взели жени азотки, амонки *и* мо-
авки[1]. (1) гл. 10:30; Рут 1:4
24 И половината от децата им гово-
реха азотски и не можеха да говорят
юдейски, а *само* езиците на този или
онзи народ.
25 И се скарах с тях[1] и ги проклех, и
бих няколко от тях, и ги оскубах. И ги
заклех в Бога, *като казах:* Да не давате
дъщерите си на синовете им и да не
вземате от техните дъщери за синове-
те си и за себе си[2]!
(1) ст. 11,17; гл. 5:6; (2) Втзк. 7:3,4
26 Не съгреши ли така израилевият
цар Соломон[1]? А между многото наро-
ди не е имало цар като него[2] и той
беше възлюбен от своя Бог[3], и Бог
го беше поставил за цар над целия
Израил[4] – но и него чужденките жени
накараха да съгреши[1].
(1) 3 Царе 11:1,6-8; 21:25; Пр. 31:3;
(2) 3 Царе 3:12,13; (3) 2 Царе 12:24; (4) 3 Царе 4:1
27 И трябва ли да слушаме за вас,
че вършите цялото това голямо зло –
да постъпвате невярно към нашия Бог,
като водите у дома *си* жени чужден-
ки[1]? (1) гл. 10:30; Езд. 9:14
28 И един от синовете на Йодай, сина
на първосвещеника Елиасив[1], беше зет

на оронеца Санавалат[2], и аз го изпъдих
от себе си[3]. (1) гл. 12:10,22; (2) ст. 4; (3) Езд. 10:8
29 **Спомни си за тях, Боже мой[1], за-**
щото оскверниха свещенството и заве-
та на свещенството и левитите[2]!
(1) гл. 6:14; Пс. 59:5; (2) Лев. 21:15; Мал. 2:8
30 **Така ги очистих от всички чужденци**
и определих службите за свещениците
и левитите, за всекиго работата му[1].
(1) 2 Лет. 13:10
31 *Наредих* **и за приноса на дърва[1]**
в определени времена, и за първите
плодове[2].
Помни ме, Боже мой, за добро[3]!
(1) гл. 10:34; (2) гл. 10:37,38; (3) ст. 14,22; гл. 5:19

Книгата

ЕСТИР

1 **А в дните на Асуир*[1] – онзи Асуир,
който царуваше от Индия чак до Ети-
опия над сто двадесет и седем обла-
сти[2] –** *Ксеркс, синът на Дарий I
(1) гл. 9:30; Дан. 11:2; (2) гл. 8:9
2 **в онези дни, когато цар Асуир беше
седнал на царския си престол в кре-
постта Суса[1],** (1) Неем. 1:1
3 **в третата година от царуването си[1],
той направи угощение на всичките си
началници и на слугите си, и пред него
бяха военачалниците на Персия и Ми-
дия, благородните и князете на обла-
стите[2],** (1) гл. 3:7; (2) гл. 2:18; Бит. 40:20; Дан. 5:1
4 **и за дълго време, сто и осемдесет
дни, показваше славното богатство на
царството си и превъзходния блясък
на величието си.**
5 **И когато тези дни се изпълниха, ца-
рят направи седемдневно угощение на
целия народ, който се намери в кре-
постта Суса, от голям до малък, в дво-
ра на градината на царския дворец,**
6 *който беше украсен със завеси* **от бял
и син памук, окачени с шнурове от
висон и пурпур със сребърни колелца
на колони от бял мрамор, и със златни
и сребърни канапета върху мозаечна
настилка от порфир и от бял мрамор,
от алабастър и от черен мрамор.**
7 **И им наливаха в златни чаши[1], като
всички чаши бяха различни, и имаше
изобилно царско вино, както подоба-
ваше на царя.** (1) 3 Царе 10:21
8 **А пиенето ставаше според заповедта
никой да не принуждава** *никого,* **защото
царят беше заповядал така на всички-
те настойници на дома си, да постъп-
ват според волята на всекиго.**
9 **А и царица Астин направи на жени-
те угощение в царската къща на цар
Асуир.**
10 **И на седмия ден, когато сърцето
на царя се беше развеселило от вино-
то[1], той заповяда на Меунам, Визата,
Арвона[2], Вигта и Авагта, Зетар и Хар-
кас, седемте скопци, които слугуваха
пред цар Асуир,** (1) гл. 3:15; Екл. 10:19; (2) гл. 7:9
11 **да доведат пред царя царица Астин
с царската корона, за да покаже кра-
сотата ѝ на народите и на началници-
те; защото тя беше красива на глед.**
12 **Но царица Астин отказа да дойде
по заповедта на царя[1],** *предадена* **чрез
скопците; затова царят много се раз-
гневи и яростта му пламна в него[2].**
(1) 1 Петр. 3:1; (2) Пр. 19:12
13 **И царят каза на мъдреците, които
познаваха времената[1] – защото така** *се
разглеждаха* **делата на царя, пред всич-
ки, които знаеха закон и съд –**
(1) 1 Лет. 12:32; Дан. 2:2
14 **а приближените му бяха Карсена,
Сетар, Адмата, Тарсис, Мерес, Марсена**
и **Мемукан, седемте князе на Персия и
Мидия, които гледаха лицето на царя и
заемаха първо място в царството[1]:**
(1) Езд. 7:14
15 **Какво трябва да се направи според**

закона на царица Астин за това, че не изпълни заповедта на цар Асуир, *предадена* чрез скопците?

16 Тогава Мемукан говори пред царя и първенците: Царица Астин е обидила не само царя, но и всичките князе и всичките народи, които са по всичките области на цар Асуир.

17 Защото постъпката на царицата ще се разчуе между всичките жени и ще направи мъжете им презрени пред очите им, понеже ще кажат: Цар Асуир заповядал да се доведе пред него царица Астин, а тя не дошла!

18 И в този ден княгините на Персия и Мидия, които са чули за постъпката на царицата, ще говорят *така* на всичките царски началници; и от това ще *произлезе* голямо презрение и гняв.

19 Ако е угодно на царя, нека се издаде от него царска заповед и нека се впише между персийските и мидийските закони, за да не се отменя[1] – Астин да не идва вече пред цар Асуир; и царят да даде царското ѝ достойнство на друга, по-добра от нея[2].

(1) гл. 8:8; Дан. 6:8; (2) гл. 2:1

20 И когато заповедта, която царят ще издаде, се разчуе по цялото му царство – защото е голямо – всичките жени ще отдават почит на мъжете си[1], от голям до малък.

(1) Еф. 5:33

21 И това слово се хареса на царя и на началниците; и царят направи както каза Мемукан.

22 Той изпрати писма по всичките царски области, във всяка област според писмеността ѝ и на всеки народ според езика му: всеки мъж да бъде господар в дома си[1] и да говори на езика на народа си[2].

(1) 1 Тим. 2:12; 1 Петр. 3:6; (2) гл. 3:12; 8:9

2

След тези събития, когато се укроти яростта на цар Асуир, той си спомни за Астин и за онова, което беше сторила, и какво беше решено против нея[1].

(1) гл. 1:19

2 Тогава слугите, които слугуваха на царя, казаха: Нека се потърсят за царя красиви млади девици.

3 И нека царят назначи чиновници по всичките области на царството си, които да съберат всички красиви млади девици в крепостта Суса, в женската къща, под надзора на царския скопец Игай, пазача на жените; и нека им се дадат *необходимите* средства за разкрасяване.

4 И девойката, която се хареса на царя, нека стане царица вместо Астин. И това се хареса на царя и той направи така.

5 А в крепостта Суса имаше един юдеин на име Мардохей, син на Яир, син на Семей, син на Кис[1], вениаминец,

(1) 1 Царе 9:1

6 който беше отведен в плен от Ерусалим с пленниците, които бяха отведени в плен с юдовия цар Йехония, които вавилонският цар Навуходоносор беше отвел в плен[1].

(1) 4 Царе 24:12-15

7 И той беше настойник на Адаса, която е Естир, дъщерята на чичо си, защото тя нямаше нито баща, нито майка. Момичето беше стройно и красиво; и когато баща му и майка му умряха, Мардохей го взе за своя дъщеря[1].

(1) ст. 15; гл. 8:1; Йов 31:17,18

8 И така, когато се разчу заповедта и разпоредбата на царя и когато бяха събрани много момичета в крепостта Суса под надзора на Игай, доведоха и Естир в царската къща, под надзора на Игай, пазача на жените.

9 И момичето му се хареса и придоби благоволението му[1]; и той побърза да ѝ даде от царската къща средствата ѝ за разкрасяване, както и дяловете ѝ, даде ѝ също и седемте най-отбрани момичета от царския дворец и я премести с момичетата ѝ в най-доброто *помещение* на женската къща.

(1) Бит. 39:4,21; Дан. 1:9

10 Естир не беше открила народа си и рода си, защото Мардохей ѝ беше поръчал да не го открива[1].

(1) ст. 20; Рут 3:6

11 **И Мардохей ходеше всеки ден пред
двора на женската къща, за да научава
как е Естир и какво става с нея.**
12 **А когато дойдеше редът на всяка
девойка да дойде при цар Асуир, след
като беше стояла дванадесет месеца**
в женската къща **според нареденото за
жените – защото така се изпълваше
времето за разкрасяването им: шест
месеца** *се мажеха* **със смирнено масло,
и шест месеца с аромати и с** *други*
**средства за разкрасяване на жени-
те –**
13 **тогава девойката влизаше така при
царя** *и* **всичко, което поискаше, ѝ се
даваше да го занесе със себе си от
женската къща в къщата на царя.**
14 **Вечер влизаше, а сутрин се връ-
щаше във втората женска къща под
надзора на Саасгаз, царския скопец,
който пазеше наложниците; тя не вли-
заше вече при царя освен ако царят я
поискаше и бъдеше повикана по име.**
15 **А когато дойде редът да влезе при
царя Естир, дъщерята на Авихаил**[1]**, чи-
чото на Мардохей, която той беше
взел за своя дъщеря**[2]**, тя не поиска
друго освен каквото ѝ каза царският
скопец Игай, пазачът на жените**[3]**. И
Естир придобиваше благоволението на
всички, които я видеха.**
(1) гл. 9:29; (2) ст. 7; (3) Пр. 15:33
16 **И Естир беше заведена при цар
Асуир в царската му къща в десетия
месец, който е месец Тавет, в седмата
година от царуването му**[1]**.** (1) Езд. 4:6
17 **И царят обикна Естир повече от
всичките жени и тя придоби неговото
благоволение и милост повече от всич-
ките девици**[1]**. И той сложи царската
корона на главата ѝ и я направи цари-
ца вместо Астин**[2]**.** (1) Пр. 21:1; (2) гл. 4:14
18 **Тогава царят направи голямо уго-
щение на всичките си началници и на
слугите си**[1]**, угощение** *в чест* **на Естир;
и направи облекчение на областите и
даде подаръци, както подобаваше на
царя.** (1) гл. 1:3; Бит. 29:22
19 **И когато за втори път се събираха
девици, Мардохей седеше в царската
порта.**
20 **Естир не бе открила рода си и
народа си, както ѝ беше поръчал Мар-
дохей**[1]**; и Естир изпълняваше заповедта
на Мардохей, както когато беше под
неговото настойничество**[2]**.**
(1) ст. 10; (2) Еф. 6:1
21 **В тези дни, когато Мардохей седе-
ше в царската порта, Вихтан и Терес,
двама царски скопци, от онези които
пазеха входа, се разгневиха и поискаха
да вдигнат ръка срещу цар Асуир.**
22 **И това стана известно на Мардо-
хей и той го съобщи на царица Естир,
а Естир каза на царя от името на Мар-
дохей**[1]**.** (1) гл. 6:1,2
23 **И работата се разследва и се на-
мери, че беше** *истина,* **и двамата бяха
обесени на дърво; и** *това* **се записа**[1] **в
книгата на летописите пред царя**[2]**.**
(1) гл. 6:1,2; (2) гл. 10:2; Езд. 4:15

3

**След тези събития цар Асуир по-
виши агагеца**[1] **Аман, сина на Амидата,
издигна го и постави стола му над** *сто-
ловете на* **всичките началници, които
бяха около него**[2]**.**
(1) Чис. 24:7; 1 Царе 15:8; (2) гл. 5:11; Бит. 41:40
2 **И всички царски слуги, които бяха
в царската порта**[1]**, коленичеха и се кла-
няха на Аман, защото царят беше за-
повядал така за него**[2]**. Но Мардохей не
коленичеше и не му се кланяше.**
(1) Дан. 2:49; (2) Бит. 41:43
3 **Затова царските слуги, които бяха
в царската порта, казаха на Мардо-
хей: Ти защо престъпваш заповедта на
царя?**
4 **И като му говореха ден след ден, а
той не ги слушаше, съобщиха на Аман,
за да видят дали думите на Мардохей
ще устоят, тъй като им беше открил,
че е юдеин.**
5 **И когато Аман видя, че Мардохей
не коленичеше и не му се кланяше,
Аман се изпълни с ярост**[1]**.**
(1) гл. 5:9; Пс. 37:12; Дан. 3:19
6 **Но му се виждаше нищожно да**

сложи ръка само на Мардохей, защото му бяха казали от кой народ беше Мардохей; затова Аман поиска да изтреби народа на Мардохей, всичките юдеи, които бяха в цялото царство на Асуир[1]. (1) Пс. 83:4; Откр. 12:17

7 **В първия месец, който е месец Нисан[1], в дванадесетата година на цар Асуир[2], хвърлиха пур[3], което е жребий, пред Аман последователно за всеки ден от всеки месец до дванадесетия** *месец,* **който е месец Адар.**
(1) Неем. 2:1; (2) гл. 1:3; (3) гл. 9:24,26

8 **И Аман каза на цар Асуир: Има един народ, пръснат[1] и разсеян между народите по всичките области на твоето царство; и законите им се различават от тези на всеки** *друг* **народ и те не изпълняват законите на царя[2]; и не е добре за царя да ги търпи.**
(1) Лев. 26:33; Чис. 23:9;
(2) Езд. 4:6,15; Дан. 6:13; Деян. 16:20,21

9 **Ако е угодно на царя, нека се напише** *заповед* **да се унищожат; и аз ще броя десет хиляди таланта сребро в ръцете на настоятелите, за да го внесат в царските съкровищници[1].** (1) гл. 4:7

10 **Тогава царят извади пръстена си от ръката си[1] и го даде на агагеца Аман, сина на Амидата, притеснителя на юдеите.** (1) гл. 8:2; Бит. 41:42

11 **И царят каза на Аман: Дава ти се среброто, а също и този народ, да направиш с него както ти се вижда добре.**

12 **Тогава, на тринадесетия ден от първия месец, повикаха царските писари и се писа точно според това, което заповяда Аман, на царските сатрапи и на областните управители на всяка област, и на началниците на всеки народ[1]; на всяка област според писмеността ѝ и на всеки народ според езика му; писа се в името на цар Асуир и се подпечата с царския пръстен[2].**
(1) гл. 1:22; (2) гл. 8:8,10

13 **И писмата се изпратиха с бързоходци по всичките царски области, за да се изтребят, избият и унищожат всичките юдеи, от момче до старец,** *и* **деца и жени[1], в един ден, тринадесетия от дванадесетия месец, който е месец Адар, и да разграбят имота им[2].**
(1) гл. 7:4; 8:5; (2) гл. 8:10-12; 9:1

14 *И* **за да се издаде заповедта във всяка област, преписът от писмото се оповести между всичките народи, за да бъдат готови за онзи ден.**

15 **Бързоходците излязоха и бързаха според царската заповед. Разпоредбата се издаде в крепостта Суса. И царят и Аман седнаха да пируват[1], а градът Суса се смути[2].** (1) гл. 1:10; Бит. 37:25;
Пр. 31:4; (2) гл. 8:15; Пс. 37:7; Пр. 29:2

4 **И когато Мардохей научи всичко, което беше станало, той раздра дрехите си, облече се във вретище[1] с пепел[2] и излезе сред града, и завика силно и горчиво[3].** (1) Бит. 37:34; Ис. 37:1,2;
(2) Иис. Нав. 7:6; Йов 2:8; Езек. 27:30; Дан. 9:3; Йона 3:6;
(3) Бит. 27:34; Ис. 22:4; Езек. 21:6; Мих. 1:8

2 **И дойде пред царската порта, защото никой, облечен във вретище, не можеше да влезе вътре в царската порта.**

3 **И във всяка област, където стигна заповедта на царя и разпоредбата му, настана голяма скръб между юдеите и пост, и плач, и ридание; и мнозина имаха под себе си вретище и пепел[1].**
(1) ст. 1

4 **И момичетата на Естир и скопците ѝ дойдоха и ѝ съобщиха това; и царицата много се уплаши. И изпрати дрехи, за да облекат Мардохей и да свалят вретището от него, но той не прие.**

5 **Тогава Естир повика Атах, един от скопците на царя, когото той беше определил да ѝ слугува, и му поръча** *да отиде* **при Мардохей да разбере какво е това и защо е.**

6 **И Атах излезе при Мардохей на градския площад, който беше пред царската порта.**

7 **И Мардохей му съобщи всичко, което му се беше случило, и количеството**

на среброто, което Аман беше обещал
да внесе в царските съкровищници за
юдеите, за да ги унищожи[1]. (1) гл. 3:9
8 **Даде му и препис от писаната за-**
повед, която беше издадена в Суса за
погубването им, за да го покаже на
Естир и да ѝ извести, и да ѝ поръча да
влезе при царя, за да му се помоли за
милост и да го умолява за народа си[1].
(1) Пс. 122:6
9 **И Атах дойде и съобщи на Естир**
думите на Мардохей.
10 **И Естир говори на Атах и му поръ-**
ча *да каже* **на Мардохей:**
11 **Всички царски слуги и народът от**
царските области знаят, че за всекиго,
мъж или жена, който влезе при царя
във вътрешния двор, без да е пови-
кан, има един закон – да се умърт-
ви, освен ако царят простре към него
златния скиптър, за да остане жив[1]. А
аз вече тридесет дни не съм викана да
вляза при царя. (1) гл. 5:2; 8:4
12 **И съобщиха на Мардохей думите**
на Естир.
13 **Тогава Мардохей каза да отговорят**
на Естир: Не мисли в себе си, че от
всичките юдеи *само* **ти ще се избавиш**
в царския дом!
14 **Защото, ако наистина си замълчиш**
в това време[1], от другаде ще дойде
помощ и избавление на юдеите, но
ти и бащиният ти дом ще погинете. А
кой знае дали ти не си се издигнала
до царско достойнство за време като
това[2]? (1) Екл. 3:7; (2) гл. 2:17; Бит. 45:5-8
15 **Тогава Естир каза да отговорят на**
Мардохей:
16 **Иди, събери всичките юдеи, които**
се намират в Суса, и постете за мен!
Не яжте и не пийте три дни, нощем и
денем; и аз и момичетата ми ще пос-
тим също така[1]. И после ще вляза при
царя[2], което не е според закона, и ако
загина, нека загина[3]!
(1) 2 Лет. 20:3; Езд. 8:21; Лк. 18:7; (2) гл. 5:1;
(3) Бит. 43:14; 2 Царе 10:12; 4 Царе 7:4; 1 Йн. 3:16
17 **И Мардохей отиде и извърши всич-**
ко, което му беше заповядала Естир.

5 **И на третия ден Естир се облече в**
царските си одежди и застана във вът-
решния двор на царската къща, сре-
щу царската къща[1]. А царят седеше на
царския си престол в царската къща,
срещу входа на къщата. (1) гл. 4:16
2 **И когато царят видя царица Естир**
да стои в двора, тя придоби благово-
лението му и царят простря към Естир
златния скиптър, който беше в ръката
му[1]. И Естир се приближи и докосна
края на скиптъра. (1) гл. 4:11
3 **И царят ѝ каза: Какво ти е, царице**
Естир? И какво е желанието ти[1]? И
до половината от царството ще ти се
даде[2]! (1) Неем. 2:4; (2) гл. 7:2; 9:12; Мк. 6:22,23
4 **А Естир каза: Ако е угодно на царя,**
нека царят дойде днес с Аман на уго-
щението, което съм му приготвила.
5 **И царят каза: Повикайте бързо Аман,**
за да направим, както каза Естир! И
царят и Аман дойдоха на угощението,
което Естир беше приготвила.
6 **И като пиеха вино на угощението,**
царят каза на Естир: Каква е молбата
ти? Ще ти се удовлетвори. И какво
е желанието ти? И до половината от
царството – ще се изпълни[1]! (1) ст. 3
7 **Тогава Естир в отговор каза: Молба-**
та ми и желанието ми е *това:*
8 **Ако съм придобила благоволението**
на царя и ако е угодно на царя да удо-
влетвори молбата ми и да изпълни же-
ланието ми, нека царят дойде с Аман
на угощението, което ще приготвя за
тях[1]; и утре ще направя според думата
на царя. (1) гл. 6:14; 7:1
9 **И в този ден Аман излезе радостен**
и с весело сърце. Но когато Аман видя
Мардохей в царската порта, че не ста-
на, нито се помръдна пред него, Аман
се изпълни с ярост против Мардохей[1].
(1) гл. 3:5
10 **Но Аман се въздържа и отиде у**
дома си. И прати да повикат прияте-
лите му и жена му Зереса,
11 **и Аман им разказа за славата на**
богатството си[1] и за многото си сино-

ве[2], и всичко, как царят го бе повишил
и го беше издигнал над началниците и
царските слуги[3].
(1) Пс. 49:6; 52:7; (2) гл. 9:7-10,14; (3) гл. 3:1
12 **И Аман каза: Даже и царица Ес-**
тир не покани никого другиго с царя
на угощението, което приготви, а само
мен; и утре също съм поканен с царя
у нея[1]. (1) Пр. 27:1; Екл. 8:7
13 **Но всичко това не ме задоволява,**
докато гледам юдеина Мардохей да
седи в царската порта[1]!
(1) 3 Царе 21:4; Пс. 37:12
14 **Тогава жена му Зереса и всичките**
му приятели казаха: Нека се приготви
една бесилка, петдесет лакътя висока,
и утре кажи на царя да бъде обесен
Мардохей на нея. И тогава иди радос-
тен с царя на угощението. И думата се
хареса на Аман и той заповяда да се
приготви бесилката[1].
(1) гл. 6:4; 7:9,10; Пс. 37:14

6 **През онази нощ сънят побягна от**
царя. И той заповяда да донесат кни-
гата на паметните събития, на летопи-
сите[1]; и те се прочетоха пред царя.
(1) гл. 2:21-23
2 **И се намери, че Мардохей беше**
съобщил за Вихтан и Терес, двамата
царски скопци, от онези, които пазе-
ха входа, че бяха поискали да вдигнат
ръка против цар Асуир[1]. (1) гл. 2:21-23
3 **И царят каза: Каква почест и отли-**
чие е дадено на Мардохей за това? И
слугите на царя, които му прислужва-
ха, казаха: Нищо не е направено за
него[1]. (1) Бит. 40:23
4 **Тогава царят каза: Кой е в двора?**
А Аман беше дошъл във вътрешния
двор на царската къща, за да каже на
царя да се обеси Мардохей на бесил-
ката, която беше приготвил за него[1].
(1) гл. 5:14
5 **И слугите на царя му казаха: Ето,**
Аман стои в двора. И царят каза: Да
влезе!
6 **И Аман влезе и царят му каза: Как-**
во да се направи на човека, когото
царят благоволява да почете? Тогава
Аман помисли в сърцето си: Кого дру-
гиго би благоволил царят да почете
освен мен[1]? (1) Пр. 16:18
7 **И Аман каза на царя: За човека,**
когото царят благоволява да почете,
8 **нека донесат царска одежда, с ко-**
ято се облича царят, и кон, на който
язди царят[1], на чиято глава се слага
царска корона, (1) 3 Царе 1:33
9 **и одеждата и конят да се дадат в**
ръката на един от най-видните царски
началници. И нека облекат човека, ко-
гото царят благоволява да почете, и
да го разведат възседнал на коня по
градския площад и да викат пред него:
Така ще се направи на човека, когото
царят благоволява да почете!
10 **Тогава царят каза на Аман: Бър-**
зо вземи одеждата и коня, както каза,
и направи така на юдеина Мардохей,
който седи в царската порта! Да не
пропуснеш нищо от всичко, което ка-
за[1]! (1) Пс. 31:23
11 **И Аман взе одеждата и коня и**
облече Мардохей, и го разведе въз-
седнал *на коня* **по градския площад и**
викаше пред него: Така ще се направи
на човека, когото царят благоволява
да почете[1]! (1) Пр. 27:18
12 **После Мардохей се върна в цар-**
ската порта. А Аман изтича у дома си
наскърбен и с покрита глава[1].
(1) 2 Царе 15:30
13 **И Аман разказа на жена си Зереса**
и на всичките си приятели всичко, ко-
ето му се беше случило. Тогава съвет-
ниците му и жена му Зереса му казаха:
Ако Мардохей, пред когото си започ-
нал да падаш, е от рода на юдеите,
няма да му надвиеш, а със сигурност
ще паднеш пред него[1].
(1) Чис. 24:9; Втзк. 32:10; Пс. 105:15; Зах. 2:8
14 **Докато още говореха с него, дой-**
доха царските скопци и бързо отведо-
ха Аман на угощението, което Естир
беше приготвила[1]. (1) гл. 5:8

7 **И царят и Аман дойдоха да пируват
при царица Естир**[1]**.** (1) гл. 5:8
2 **И на втория ден, когато пиеха вино,
царят пак каза на Естир: Каква е мол-
бата ти, царице Естир? Ще ти се удов-
летвори. И какво е желанието ти? И
до половината от царството – ще се
изпълни**[1]**!** (1) гл. 5:3,6
3 **Тогава царица Естир в отговор каза:
Ако съм придобила твоето благоволе-
ние, царю, и ако е угодно на царя,
нека ми се подари животът ми по мол-
бата ми и народът ми по желанието
ми –**
4 **защото сме продадени, аз и наро-
дът ми, да бъдем изтребени, избити
и унищожени**[1]**. Ако бяхме продадени
като роби и робини, бих премълчала**[2]**,
въпреки че притеснителят не би могъл
да възстанови щетата на царя.**
(1) гл. 3:13; (2) гл. 8:6
5 **Тогава цар Асуир проговори и каза
на царица Естир: Кой е този и къде е
този, който е дързнал в сърцето си да
направи така?**
6 **И Естир каза: Притеснителят и вра-
гът е този зъл Аман! Тогава Аман се
ужаси пред царя и царицата**[1]**.**
(1) Йов 15:21,24
7 **А в яростта си царят стана от пиру-
ването** *и отиде* **в градината на двоpe-
ца**[1]**. А Аман остана, за да изпроси жи-
вота си от царица Естир, защото видя,
че злото против него беше решено от
царя**[2]**.** (1) Пр. 14:35; (2) Пр. 16:14
8 **И когато царят се върна от гради-
ната на двореца на мястото на пирува-
нето, Аман беше паднал на канапето,
на което беше Естир. И царят каза:
Даже и царицата ли иска да изнасили
пред мен у дома? Щом думата излезе
от устата на царя, покриха лицето на
Аман.**
9 **Тогава Арвона**[1]**, един от скопците,**
които служеха **пред царя, каза: Ето пред
къщата на Аман и бесилката**[2]**, петдесет
лакътя висока, която Аман направи за
Мардохей, който говори добро за царя.
И царят каза: Обесете го на нея!**
(1) гл. 1:10; (2) гл. 5:14; 8:7; 9:14,25
10 **И обесиха Аман на бесилката, ко-
ято беше приготвил за Мардохей**[1]**. И
яростта на царя утихна.**
(1) Йов 18:8; Пс. 7:15; 37:15; Пр. 11:8; 26:27; Дан. 6:24

8 **В същия ден цар Асуир даде на ца-
рица Естир дома на Аман, притесните-
ля на юдеите**[1]**. И Мардохей дойде пред
царя, защото Естир му беше открила
какъв ѝ е той**[2]**.** (1) Йов 27:16,17; (2) гл. 2:7,15
2 **И царят извади пръстена си, който
беше взел от Аман, и го даде на Мар-
дохей**[1]**. А Естир постави Мардохей над
дома на Аман.** (1) гл. 3:10; 10:2
3 **И Естир говори отново пред царя и
падна в краката му, и го моли със съл-
зи да отвърне злото на агагеца Аман и
замисъла, който беше замислил против
юдеите.**
4 **И царят простря към Естир златния
скиптър**[1]**. Тогава Естир се изправи и
застана пред царя, и каза:** (1) гл. 4:11
5 **Ако е угодно на царя и ако съм при-
добила неговото благоволение, и това
се вижда право на царя, и ако съм му
угодна, нека се напише да се отменят
писмата, замисъла на агагеца Аман,
сина на Амидата, които той писа, за
да се унищожат юдеите, които са по
всичките царски области**[1]**,** (1) гл. 3:13,14
6 **защото как бих могла да гледам зло-
то, което ще сполети народа ми? И как
бих могла да гледам унищожението на
рода си**[1]**?**
(1) гл. 7:4; Бит. 44:34; Неем. 2:3; Ер. 9:1; Римл. 9:2,3
7 **И цар Асуир каза на царица Естир
и на юдеина Мардохей: Ето, дадох на
Естир дома на Аман, а него обесиха на
бесилката**[1]**, защото вдигна ръката си
против юдеите.** (1) гл. 7:10
8 **Сега вие пишете по отношение на
юдеите, каквото ви се вижда добро,
в името на царя, и го подпечатайте
с царския пръстен, защото писмо, пи-
сано в името на царя и подпечатано**

с царския пръстен, не може да се отмени[1].
(1) гл. 1:19

9 Тогава, в онова време, на двадесет и третия *ден* от третия месец, който е месец Сиван, повикаха царските писари и се писа точно според това, което заповяда Мардохей, на юдеите и на сатрапите, и на областните управители, и на началниците на областите, от Индия до Етиопия, сто двадесет и седем области[1]; на всяка област според писмеността ѝ и на всеки народ според езика му, и на юдеите според писмеността им и според езика им[2].
(1) гл. 1:1; (2) гл. 1:22

10 И *Мардохей* писа в името на цар Асуир и подпечата с царския пръстен[1], и изпрати писмата с бързоходци, конници, които яздеха на бързи коне, употребявани в *царската* служба, от отбрани кобили,
(1) гл. 3:12

11 *писма,* чрез които царят разрешаваше на юдеите, които са във всеки град, да се съберат и да защитят живота си, да изтребят, да избият и да унищожат всичките сили на онзи народ и на онази област, които биха ги нападнали, *и* децата и жените им, и да разграбят имота им[1];
(1) гл. 9:5,15,16

12 в един ден по всичките области на цар Асуир, на тринадесетия ден от дванадесетия месец, който е месец Адар[1].
(1) гл. 3:13

13 *И* за да се издаде заповедта във всяка област, преписът от писмото се оповести между всичките народи, за да бъдат юдеите готови за онзи ден, за да отмъстят на враговете си.

14 Бързоходците, които яздеха на бързи коне, употребявани в *царската* служба, излязоха бързо, принудени от царската заповед. Разпоредбата се издаде в крепостта Суса.

15 А Мардохей излезе от присъствието на царя в царско облекло от син и бял памук и с голяма златна корона, и с наметало от висон и пурпур[1]. А градът Суса ликуваше и се веселеше[2].
(1) гл. 10:2; (2) гл. 3:15; Пр. 11:10

16 И юдеите имаха светлина и веселие, и радост, и почест[1].
(1) Пс. 30:11; Пр. 28:12

17 И във всяка област и във всеки град, навсякъде, където стигна заповедта на царя и разпоредбата му, имаше веселие и радост за юдеите, пируване и празник. И мнозина от народите на земята станаха юдеи[1], защото ги обзе страх от юдеите[2].
(1) Зах. 8:23; (2) гл. 9:2,3; Иис. Нав. 2:9; Пс. 105:38

9 А на тринадесетия ден от дванадесетия месец, който е месец Адар[1], когато трябваше да се изпълни заповедта на царя и разпоредбата му, в деня когато враговете на юдеите се надяваха да вземат власт над тях[2], но стана обратното – че юдеите взеха власт над онези, които ги мразеха –
(1) ст. 17; гл. 3:13; (2) Пс. 18:39,40,48

2 юдеите се събраха в градовете си по всичките области на цар Асуир, за да сложат ръка на онези, които искаха злото им. И никой не можеше да им противостои, защото страх от тях беше обзел всичките народи[1].
(1) гл. 8:17

3 И всичките началници на областите и сатрапите, и областните управители, и царските настоятели помагаха на юдеите, защото ги беше обзел страх от Мардохей[1].
(1) гл. 8:17

4 Понеже Мардохей беше велик в царския дом и славата му се разнесе по всичките области[1], защото човекът Мардохей ставаше все по-велик и по-велик[2].
(1) Иис. Нав. 6:27; (2) Изх. 11:3; Пс. 92:12

5 И юдеите нанесоха поражение на всичките си врагове с клане с меч, убиване и унищожение; и направиха каквото искаха на онези, които ги мразеха[1].
(1) Неем. 9:24; Пс. 92:11

6 И в крепостта Суса юдеите избиха и погубиха петстотин мъже.

7 Убиха Фарсандата и Далфон, и Аспата,

8 и Пората, и Адалия, и Аридата,

9 и Фармаста, и Арисай, и Аридай, и Ваезета,

10 **десетте сина на притеснителя на юдеите Аман**[1]**, сина на Амидата. Но на плячка не сложиха ръка**[2]**.**
(1) гл. 5:11; Йов 27:14; Пс. 109:13; (2) гл. 8:11

11 **В същия ден докладваха пред царя броя на убитите в крепостта Суса.**

12 **И царят каза на царица Естир: В крепостта Суса юдеите са избили и погубили петстотин мъже и десетте сина на Аман. А какво ли са направили и в другите царски области! Сега каква е молбата ти? Ще ти се удовлетвори. И какво е още желанието ти? Ще се изпълни**[1]**!**
(1) гл. 5:3,6

13 **И Естир каза: Ако е угодно на царя, нека се разреши на юдеите, които са в Суса, да направят и утре според днешната заповед. И да обесят на дърво десетте сина на Аман.**

14 **Тогава царят заповяда да стане така. И заповедта се издаде в Суса, а десетте сина на Аман бяха обесени**[1]**.**
(1) гл. 7:10

15 **И юдеите, които бяха в Суса, се събраха и на четиринадесетия ден от месец Адар и избиха триста мъже в Суса. Но на плячка не сложиха ръка**[1]**.**
(1) гл. 8:11

16 **И останалите юдеи, които бяха по царските области, се събраха и защитиха живота си и се успокоиха от враговете си**[1]**, и избиха седемдесет и пет хиляди** *души* **от онези, които ги мразеха. Но на плячка не сложиха ръка**[2]**.**
(1) Пс. 37:15; 149:7; (2) гл. 8:11

17 *Това стана* **на тринадесетия ден от месец Адар**[1]**; а на четиринадесетия му** *ден* **си почиваха и го направиха ден за пируване и веселие.**
(1) ст. 1

18 **Но юдеите, които бяха в Суса, се събраха и на тринадесетия му** *ден,* **и на четиринадесетия му** *ден,* **а на петнадесетия му** *ден* **почиваха и го направиха ден за пируване и веселие.**

19 **Затова юдеите от селата, които живеят в неоградени градове, празнуват четиринадесетия ден от месец Адар с веселие и пируване и като празник и си изпращат подаръци едни на други**[1]**.**
(1) Втзк. 15:7; Неем. 8:10,12; Откр. 11:10

20 **И Мардохей записа тези събития и изпрати писма до всичките юдеи, които бяха по всичките области на цар Асуир, до близките и далечните,**

21 **с които им определи да пазят четиринадесетия ден от месец Адар и петнадесетия му** *ден* **година след година,**

22 **като дните, в които юдеите се успокоиха от враговете си**[1]**, и месеца, в който скръбта им се обърна на радост и плачът им – на празник**[2]**, да ги празнуват като дни за пируване и веселие**[3] **и за пращане на подаръци едни на други, и за** *даване* **на милостиня на сиромасите**[4]**.**
(1) ст. 16; (2) Пс. 30:11; Зах. 8:19; (3) Втзк. 16:14,15; (4) ст. 19

23 **И юдеите възприеха това, което бяха започнали да правят, и което Мардохей им беше писал.**

24 **Защото агагецът Аман, синът на Амидата, притеснителят на всичките юдеи, беше замислил против юдеите да ги унищожи и беше хвърлил пур**[1]**, което е жребий, да ги изтреби и да ги унищожи,**
(1) гл. 3:7

25 **но когато** *Естир* **дойде пред царя, той заповяда с писмо да се върне върху неговата глава замисленото зло, което беше скроил против юдеите**[1]**, и да се обесят на бесилката той и синовете му**[2]**.**
(1) 1 Царе 25:39; 3 Царе 8:32; Пс. 7:16; 94:23; Пр. 5:22; Авд. 15; (2) гл. 7:10

26 **Затова нарекоха онези дни Пурим, от името пур**[1]**. Затова, поради всичките думи на това писмо, както и поради това, което сами бяха видели от това, и което ги беше постигнало,**
(1) гл. 3:7

27 **юдеите постановиха и възприеха за себе си и за потомството си, и за всички, които биха се присъединили към тях**[1]**, да не престанат никога да празнуват тези два дни според предписаното за тях и в определеното време всяка година**[2]**;**
(1) Ис. 2:3; 56:3,6; Езек. 16:61; Зах. 2:11; (2) Съд. 11:40; Пс. 78:7

28 **и тези дни да се помнят и да се празнуват във всяко поколение, във всеки род, във всяка област и във всеки град; и тези дни Пурим да не се**

изоставят от юдеите и да не изчезне
споменът им между потомството им[1].
(1) Пс. 145:4

29 **И царица Естир, дъщерята на Ави-**
хаил[1], и юдеинът Мардохей писаха с
пълна власт, за да утвърдят това второ
писмо за Пурим. (1) гл. 2:15

30 **И** *Мардохей* **изпрати писма до всич-**
ките юдеи в сто двадесет и седемте
области на царството на Асуир[1] с думи
на мир и истина[2],
(1) гл. 1:1; (2) Ис. 32:17; Як. 3:18

31 **за да утвърди тези дни Пурим в**
определените им времена, както юде-
инът Мардохей и царица Естир им
бяха определили, и както и те си бяха
определили за себе си и за потомство-
то си с наредбата за постите и плача
си.

32 **И тази наредба за Пурим се утвър-**
ди със заповедта на Естир и се записа
в книгата.

10

И цар Асуир наложи данък на
земята и на морските острови[1].
(1) Бит. 10:5; Ис. 11:11; 24:15

2 **А всичките дела на силата и могъще-**
ството му и описанието на величието
на Мардохей, до което царят го издиг-
на[1], не са ли записани в Книгата на ле-
тописите на мидийските и персийските
царе[2]? (1) гл. 8:2,15; (2) гл. 2:23

3 **Защото юдеинът Мардохей стана**
втори след цар Асуир[1], велик между
юдеите и благоприятен на многото си
братя[2]. Той търсеше доброто на наро-
да си[3] и говореше за мир за целия си
род. (1) Бит. 41:40; Дан. 5:29;
(2) 1 Царе 18:16; (3) Бит. 45:10,11; Неем. 2:10

Книгата

Й О В

1 Имаше в земята Уз[1] един човек на
име Йов[2], и този човек беше непоро-
чен и правдив[3], боеше се от Бога и
отбягваше злото[4].
(1) Бит. 10:23; Ер. 25:20; Плач 4:21; (2) Езек. 14:14,20; Як. 5:11; (3) Бит. 6:9; (4) Пр. 14:16; 16:17; 1 Сол. 5:22
2 **И му се родиха седем сина и три**
дъщери[1]. (1) гл. 42:12,13; Пс. 127:3
3 **И имотът му беше седем хиляди**
глави **дребен добитък и три хиляди ка-**
мили, и петстотин чифта говеда, и пет-
стотин магарици, и голямо множество
слуги[1]; и този човек беше най-голям от
всичките жители на изтока[2].
(1) Бит. 24:35; (2) Съд. 6:3
4 **И синовете му ходеха и правеха**
пиршества в дома на всеки един *от*
тях **на деня му; и пращаха и канеха**
трите си сестри, за да ядат и да пият
с тях.
5 **И когато свършваха дните на пир-**
шеството, Йов изпращаше и ги осве-
щаваше[1]; и ставаше рано сутринта и
принасяше всеизгаряния *според* **броя**
на всички тях, защото Йов казваше:
Може би синовете ми са съгрешили и
са се разделили в сърцата си с Бога.
Така правеше Йов винаги. (1) 1 Царе 16:5
6 **И един ден Божиите синове[1] дойдо-**
ха да се представят пред ГОСПОДА[2],
и между тях дойде и Сатана[3].
(1) Бит. 6:2; (2) 3 Царе 22:19; (3) 1 Лет. 21:1; Откр. 12:9,10
7 **И ГОСПОД каза на Сатана: Откъде**
идваш? А Сатана отговори на ГОСПО-
ДА и каза: От обикаляне нагоре-надолу
по земята и от ходене насам-натам по
нея[1]. (1) Зах. 1:11
8 **И ГОСПОД каза на Сатана: Обърнал**
ли си внимание на слугата Ми Йов, че
няма друг като него на земята – човек
непорочен и правдив, който се бои от
Бога и отбягва злото[1]? (1) гл. 2:1-3; Лк. 1:6
9 **А Сатана отговори на ГОСПОДА и**
каза: Без причина ли се бои Йов от
Бога?[1] (1) Откр. 12:10
10 **Не си ли оградил и него, и дома**
му, и всичко, което има? Благословил
си делото на ръцете му и имотът му се
шири по земята[1]. (1) Втзк. 7:13; Пс. 5:12
11 **Но простри сега ръката Си и се**
докосни до всичко, което има – дали
няма да Те похули в лице[1]!
(1) гл. 2:3; Ис. 8:21; Лк. 22:31; 1 Петр. 5:8
12 **Тогава ГОСПОД каза на Сатана:**
Ето, всичко, което има, е в твоята
ръка; само към него не простирай
ръка. И Сатана излезе от присъствието
на ГОСПОДА[1]. (1) гл. 2:5,6; 3 Царе 22:22
13 **И в деня, когато синовете му и**
дъщерите му ядяха и пиеха вино в
къщата на най-възрастния си брат,
14 **при Йов дойде пратеник и каза:**
Говедата оряха и магариците пасяха
при тях,
15 **когато савците[1]** *ги* **нападнаха и ги**
откараха, избиха и слугите с острието
на меча; и само аз избягах, за да ти
съобщя. (1) гл. 6:19; Бит. 10:7; Ис. 45:14; Йоил 3:8
16 **Докато той още говореше, дойде**

и друг и каза: Божи огън падна от
небето[1] **и изгори овцете и слугите, и**
ги погълна; и само аз избягах, за да ти
съобщя. (1) 4 Царе 1:10,12
17 **Докато той още говореше, дойде**
и друг и каза: Халдейците образуваха
три чети и нападнаха камилите и ги
откараха, и избиха слугите с острието
на меча; и само аз избягах, за да ти
съобщя.
18 **Докато той още говореше, дойде и**
друг и каза: Синовете и дъщерите ти
ядяха и пиеха вино в къщата на най-
възрастния си брат,
19 **и внезапно дойде силен вятър от**
отвъд пустинята и удари четирите ъгъ-
ла на къщата, и тя падна върху младе-
жите и те умряха; и само аз избягах,
за да ти съобщя.
20 **Тогава Йов стана и раздра дрехата**
си[1]**, и обръсна главата си**[2]**, и падна на**
земята[3]**, и се поклони**[4]**.** (1) гл. 2:12; Бит. 37:29,34; (2) Ер. 7:29; (3) Иис. Нав. 7:6; (4) Изх. 4:31; 2 Царе 12:20
21 **И каза: Гол излязох от утробата на**
майка си и гол ще се върна там[1]**. ГОС-**
ПОД даде, и ГОСПОД взе[2]**; да бъде**
благословено ГОСПОДНОТО Име[3]**.**
(1) Екл. 5:15; 1 Тим. 6:7; (2) гл. 9:12; 1 Царе 2:7; Рут 1:21; (3) Неем. 9:5; Пс. 34:1; Еф. 5:20
22 **Във всичко това Йов не съгреши**[1]**,**
нито приписа на Бога нещо погреш-
но[2]**.** (1) гл. 2:10; (2) Екл. 8:14; Мал. 3:15; Як. 5:11

2

И *пак* **един ден Божиите синове**[1]
дойдоха, за да се представят пред ГОС-
ПОДА, и между тях дойде и Сатана, за
да се представи пред ГОСПОДА.
(1) гл. 38:7
2 **И ГОСПОД каза на Сатана: Откъде**
идваш? А Сатана отговори на ГОСПО-
ДА и каза: От обикаляне нагоре-надолу
по земята и от ходене насам-натам по
нея.
3 **И ГОСПОД каза на Сатана: Обърнал**
ли си внимание на слугата Ми Йов, че
няма друг като него на земята – човек
непорочен и праведен, който се бои от
Бога и отбягва злото[1]**? И още държи**
здраво непорочността си[2]**, въпреки че**
ти Ме подбуди против него, за да го
погълна без причина[3]**.**
(1) гл. 1:6-8; (2) Пс. 26:1; (3) гл. 1:11
4 **А Сатана отговори на ГОСПОДА и**
каза: Кожа за кожа, да; всичко, което
има човек, ще го даде за живота си[1]**.**
(1) Бит. 47:19; Иис. Нав. 9:24; 3 Царе 20:31; Пр. 13:8; Ер. 41:8
5 **Но простри сега ръката Си и се до-**
косни до костите му и до плътта му –
дали няма да Те похули в лице!
6 **Тогава ГОСПОД каза на Сатана: Ето,**
той е в ръката ти[1]**; само пощади живо-**
та му[2]**.** (1) 2 Кор. 12:7; (2) гл. 1:11,12
7 **И Сатана излезе от присъствието на**
ГОСПОДА и порази Йов с лоши язви
от стъпалото на крака му до темето
му[1]**.** (1) Втзк. 28:35
8 **И той си взе парче от глинен съд,**
за да се чеше с него, и седеше в пе-
пелта[1]**.** (1) Ест. 4:3
9 **Тогава жена му му каза: Още ли**
държиш здраво непорочността си? По-
хули Бога[1] **и умри!** (1) 4 Царе 6:33
10 **А той ѝ каза: Ти говориш, както го-**
вори една от безумните жени! *Само* **до-**
брото ли да приемаме от Бога, а злото
да не приемаме[1]**? Във всичко това Йов**
не съгреши с устните си[2]**.**
(1) Екл. 7:14; Плач 3:37,38; (2) гл. 1:22; Пс. 39:9
11 **И тримата приятели на Йов чуха за**
цялото това нещастие, което го беше
сполетяло, и дойдоха всеки от мястото
си – теманецът[1] **Елифаз и шуахецът**[2]
Валдад, и наамецът[3] **Софар – и се уго-**
вориха да дойдат заедно и да му съ-
чувстват, и да го утешат[4]**.** (1) гл. 4:1; 42:7; Бит. 36:34; (2) гл. 8:1; Бит. 25:2; (3) гл. 11:1; 42:9; Иис. Нав. 15:41; (4) гл. 42:11; Бит. 37:35; Йн. 11:19
12 **И като повдигнаха очите си отда-**
леч и не го познаха, те издигнаха глас
и заплакаха[1]**; и всеки раздра дрехата**
си[2] **и посипаха пръст на главите си**
към небето[3]**.** (1) Римл. 12:15; (2) гл. 1:20; (3) Езд. 9:3; Неем. 9:1; Езек. 27:30
13 **И седяха с него на земята седем**
дни и седем нощи[1]**; и никой не му**
проговори дума[2]**, защото виждаха, че**
болката *му* **беше много голяма**[3]**.**
(1) Езек. 3:15; (2) Плач 2:10; (3) Бит. 50:10

3 След това Йов отвори устата си и
прокле деня си[1]. (1) Ер. 20:14
2 И Йов заговори и каза[1]:
(1) гл. 6:1; 9:1; 12:1; 16:1; 19:1; 21:1; 23:1; 26:1; 40:3; 42:1
3 Да погине денят, в който се родих,
и нощта, *в която* се каза: Зачена се
мъжко!
4 Мрак да бъде онзи ден; да не го
зачита Бог отгоре и да не изгрее на
него светлина!
5 Да го обладаят тъмнина и смъртна
сянка[1], да го покрие облак, да го ужа-
си тъмата на деня! (1) гл. 10:21,22; 28:3; 34:22
6 Онази нощ – тъмнина да я обла-
дава, да не се радва между дните на
годината, да не влезе в числото на ме-
сеците!
7 Ето, безплодна да бъде онази нощ,
да не влезе в нея ликуване!
8 Да я прокълнат онези, които кълнат
деня, онези, които са изкусни да събу-
дят Левиатан[1]. (1) гл. 41:1
9 Да потъмнеят звездите на здрача ѝ,
да чака светлина и да я няма и да не
види лъчите на зората[1];
(1) гл. 41:18
10 защото не затвори вратата на май-
чината ми утроба и не скри страдани-
ето от очите ми.
11 Защо не умрях *още* от утробата и
не издъхнах, щом излязох от корема[1]?
(1) гл. 10:18; Екл. 6:3; Ер. 15:10; 20:17
12 Защо ме приеха коленете и защо –
гърдите, за да суча?
13 Защото сега щях да лежа и да по-
чивам, щях да спя[1], тогава щях покой
да имам – (1) гл. 14:12
14 с царе и съветници земни[1], които
съградиха си развалини[2],
(1) Ис. 14:18; (2) Ис. 22:16
15 или с князе, които имаха *и* злато, *и*
къщите напълниха си със сребро[1].
(1) Пс. 49:17
16 Или като скрито мъртвородено не
щеше да ме има, като децата, които
не са видели светлина[1].
(1) гл. 10:19; Пс. 58:8; Екл. 4:3
17 Там безбожните престават да вил-
неят и уморените там си почиват[1].
(1) Екл. 9:6,10
18 *Там* пленените са на спокойствие и
гласа на угнетителя не чуват.
19 Там са малък и голям[1]; и слугата е
свободен от своя господар. (1) гл. 21:26
20 Защо се дава светлина на страда-
щия и живот – на огорчените в ду-
шата,
21 които за смъртта копнеят, но я
няма; от имане скрито повече я тър-
сят[1], (1) гл. 6:8,9; 7:15; 11:20; Екл. 4:2; Откр. 9:6
22 и се радват до ликуване и веселят
се, щом намерят гроба;
23 на човека, чийто път е скрит, и
когото Бог е *оградил,* затворил[1]?
(1) гл. 13:27; 19:8; Пс. 88:8
24 Защото още преди хляба ми въз-
дишката ми идва и стенанията ми като
вода се леят[1]. (1) 1 Царе 7:6
25 Защото онова, от което се боях,
ме връхлетя и онова, от което се ужа-
сявах, ми се случи.
26 Нямам мир, нито почивка, нито
покой, и дойде беда.

4 Тогава теманецът[1] Елифаз отговори
и каза: (1) гл. 2:11; 15:1; 22:1; Ер. 49:7
2 Ако се опитаме да ти кажем нещо,
ще ти дотегне ли? Но кой може се
сдържи да не говори?[1] (1) гл. 32:18-20
3 Ето, ти си наставил мнозина и от-
слабнали ръце си укрепил[1]. (1) гл. 16:5
4 Думите ти са изправили препъващия
се и уморени колене си укрепил[1].
(1) Пр. 25:11; Ис. 50:4; Евр. 12:12
5 А сега това те връхлетя и ти дотяга;
докосва се до теб и се смущаваш[1].
(1) Пс. 30:7; Пр. 24:10
6 Не е ли твоят страх *от Бога* упова-
нието ти[1] и непорочността на пътища-
та ти – надеждата ти[2]?
(1) Ис. 33:6; (2) 4 Царе 20:3; Пс. 26:1
7 Спомни си сега – кой *някога* невин-
нен е погинал и праведни къде изтре-
бени били са[1]? (1) Пс. 37:25
8 Според както аз видял съм, които
измама орат и страдание сеят, това и
после жънат[1].
(1) Пс. 7:15,16; Пр. 22:8; Ос. 10:13; Гал. 6:7,8

9 **От Божия дъх те погиват и от полъ-**
ха на ноздрите Му се довършват[1]**.**
(1) гл. 15:30; Изх. 15:8; 2 Сол. 2:8
10 **Реването на лъва и на ревящия**
гласът *замлъкват* **и зъбите на лъвчетата**
се строшават[1]**.** (1) Пс. 58:6
11 **Лъвът загива от липса на плячка и**
малките на лъвицата се разпръсват[1]**.**
(1) Пс. 34:10
12 **А до мен достигна скришно дума и**
ухото ми от нея шепот долови.
13 **Сред мислите от нощните видения,**
когато дълбок сън хората напада[1]**,**
(1) гл. 33:14,15; Бит. 15:12; 20:3; Чис. 12:6
14 **ужас ме обзе и потреперих, и**
всичките ми кости се разтресоха.
15 **Тогава дух премина пред лицето ми**
и космите на тялото ми се изправиха.
16 **Застана – но аз изгледа му не по-**
знах – *като* **образ пред очите ми, мъл-**
чание, и чувам глас:
17 **Може ли смъртен човек да е по-**
праведен от Бога?[1] **Може ли човек да**
е по-чист от Създателя си? (1) Римл. 3:4
18 **Той на слугите Си не се доверява и**
ангелите Си в заблуда обвинява[1]**,**
(1) гл. 15:15; 25:4,5
19 *а* **колко повече онези, които живеят**
в къщи от кал, чиято основа е в пръст-
та[1]**, и които се смазват по-бързо от**
молеца! (1) гл. 10:9; 25:6; 2 Кор. 5:1
20 **От сутринта до вечерта се съсип-**
ват[1]**, без** *някой* **да забележи, погиват**
завинаги. (1) Пс. 90:5,6
21 **Щом се дръпнат въжетата на шат-**
рите им, те умират; и то *умират* **без**
мъдрост[1]**.** (1) гл. 32:9; 36:12

5 **Извикай сега – има ли кой да ти**
отговори? И към кого от светите ще се
обърнеш[1]**?** (1) гл. 17:3
2 **Защото досадата убива безумния и**
завистта умъртвява простия[1]**.** (1) Пр. 19:19
3 **Виждал съм безумния да се зако-**
ренява и жилището му веднага съм
проклинал.
4 **Далеч са синовете му от безопас-**
ност[1]**; стъпкват ги във портата и няма**
избавител. (1) Пс. 109:10
5 **Гладният изяжда жетвата им и през**
трънитe я граби; грабител поглъща
имота им.
6 **Защото бедствието не идва от пръст-**
та, нито печалта пониква от земята;
7 **но човек се ражда за печал**[1]**, както**
искрите нагоре хвърчат[2]**.**
(1) гл. 14:1; Бит. 3:17; Екл. 2:23; (2) Пс. 90:10
8 **Но аз ще търся Бога и делото си на**
Бога ще възложа[1]**,**
(1) гл. 8:5; 11:13; Ер. 11:20; Фил. 4:6
9 **който върши велики, неизследими**
дела *и* **безбройни чудеса**[1]**.**
(1) гл. 9:10; Пс. 40:5; 72:18
10 **Той дава дъжд по лицето на земята**
и вода изпраща по лицето на полята[1]**.**
(1) гл. 36:27; 37:6; Пс. 65:10; 147:8; Ер. 14:22; Евр. 6:7
11 **Възвишава смирените и издига в**
безопасност нажалените[1]**.** (1) гл. 8:7; Лк. 1:52
12 **Осуетява замислите на коварните**
и ръцете им не изпълняват начинание-
то си[1]**.** (1) 1 Царе 23:13;
2 Царе 17:14; 4 Царе 6:9; Неем. 4:15; Пр. 22:12
13 **Улавя мъдрите в лукавството им**[1]**,**
на хитрите съветът се проваля[2]**.**
(1) Ер. 8:9; 9:23; 1 Кор. 3:19;
(2) Пс. 9:16; Ис. 19:3; 44:25; Ер. 49:7
14 **Денем срещат тъмнина, по пладне**
ходят пипнешком, като че нощем[1]**.**
(1) гл. 12:25; Изх. 10:22; Втзк. 28:29; Пр. 4:19; Ис. 59:10
15 **Но Той спасява сиромаха от меча,**
от устата и от ръката на силния[1]**.**
(1) Пс. 35:10
16 **Така бедният има надежда и устата**
на беззаконието се затварят[1]**.** (1) Пс. 107:42
17 **Ето, блажен човекът, когото Бог**
изобличава[1]**; затова не презирай нака-**
занието от Всесилния[2]**.** (1) Пс. 94:12;
Евр. 12:11; (2) Втзк. 8:5; Пр. 3:11; Евр. 12:5; Откр. 3:19
18 **Защото Той наранява и Той пре-**
вързва; Той поразява и ръцете Му из-
целяват[1]**.** (1) Втзк. 32:39; Пс. 147:3; Ер. 30:17; Ос. 6:1
19 **В шест беди ще те избави, и в**
седем[1] **няма зло да те докосне**[2]**.**
(1) Пр. 6:16; (2) Пс. 34:19; 66:12; 91:15;
Ис. 43:2; Дан. 3:25-27; 6:16
20 **В глад от смърт ще те откупи и**
във война – от силата на меча[1]**.**
(1) Пс. 33:19; 118:18; Ер. 39:18
21 **Ще бъдеш скрит от бича на езика**[1]
и няма да се плашиш от насилие, ко-
гато дойде. (1) Пс. 31:20

22 **Ще се присмееш на насилието и глада, от земни зверове не ще се плашиш.**
23 **Защото ще бъдеш в съюз със камъните на полето и полските зверове ще бъдат в мир със теб**[1]**.**
(1) Ис. 11:8; Езек. 34:25
24 **И ще познаеш, че шатрата ти е в мир, ще прегледаш жилището си и нищо няма да ти липсва**[1]**.** (1) Пс. 112:3
25 **Ще познаеш също, че потомството ти ще е многобройно и потомците ти – като земната трева**[1]**.** (1) Бит. 13:16
26 **Ще отидеш в гроба** *си* **във пълна зрялост**[1]**, както житните снопи се прибират на времето си.**
(1) гл. 42:17; Втзк. 34:7; Ис. 65:20
27 **Ето, това изследвахме, така е. Чуй и разбери за себе си.**

6 **Тогава Йов отговори и каза**[1]**:**
(1) гл. 3:2
2 **О, да би се претеглила моята печал и да би се поставила с нея на везните и злочестината ми!**
3 **Защото тогава тя би била по-тежка от пясъка на моретата – затова думите ми са били необмислени.**
4 **Защото стрелите на Всемогъщия са вътре в мен**[1] *и* **духът ми от отровата им пие; Божиите ужаси се опълчват против мен**[2]**.** (1) Пс. 38:2; Пр. 14:10; Плач 3:3,12,13; (2) гл. 7:20; 16:9,12-14; 19:12,21; 30:15
5 **Дивото магаре реве ли при тревата**[1]**; или говедото мучи ли при храната си?** (1) гл. 39:8
6 **Яде ли се безвкусното без сол и има ли вкус в белтъка на яйцето?**
7 **Душата ми отказваше да ги докосне, те ми станаха като безвкусното ми ястие.**
8 **О, да би ми се изпълнила молбата, да ми дадеше Бог копнежа ми!**
9 **Да благоволеше Бог да ме смаже, да отпуснеше ръката Си и да ме отсечеше**[1]**!** (1) гл. 3:21,22; 10:1; 3 Царе 19:4
10 **Това щеше да ми бъде още утеха и щях да се радвам в безжалостна скръб, че не отрекох думите на Светия.**
11 **Каква е силата ми, че да издържа и какъв е краят ми, че да удължа живота си?**
12 **Силата ми сила каменна ли е и плътта ми бронз ли е?**
13 **Не изчезна ли в мен помощта ми и не се ли отдалечи от мен избавлението**[1]**?** (1) гл. 16:7
14 **На наскърбения** *трябва* **съжаление от приятеля му**[1]**, иначе ще остави страха от Всемогъщия.** (1) гл. 19:21
15 **Братята ми постъпиха измамно като поток, като пороите на потоците, които отминават**[1]**,**
(1) гл. 13:4; 19:13,14; Пр. 25:19; Ер. 15:18; 38:22
16 **които са мътни от леда и в които се крие снегът.**
17 **Когато се стопли, пресъхват, когато е горещо, изчезват от мястото си.**
18 **Кервани се отклоняват от пътя им, отиват в пустошта и загиват.**
19 **Теманските**[1] **кервани гледаха, савските**[2] **пътници се надяваха на тях.**
(1) Бит. 25:15; Ис. 21:14; Ер. 25:23; (2) гл. 1:15; 3 Царе 10:1
20 **Опозориха се в надеждата си, дойдоха там и се посрамиха**[1]**.** (1) Пр. 25:19
21 **Сега и вие станахте никакви – видяхте ужас и се уплашихте**[1]**.** (1) гл. 19:19
22 **Казах ли аз: Донесете ми! – или: Дайте ми дар от имота си! –**
23 **или: Избавете ме от ръката на притеснителя! – или: Изкупете ме от ръката на насилниците**[1]**?** (1) Пс. 49:7
24 **Поучете ме, и аз ще млъкна; покажете ми в какво съм се заблудил**[1]**.**
(1) гл. 13:23
25 **Колко са здрави правите думи**[1]**, но какво изобличава вашето изобличение?** (1) гл. 16:5; Пр. 15:23
26 **Смятате ли да изобличите думи? Говоренето на отчаяния е на вятъра!**
27 **Вие бихте хвърлили жребий за сирачето**[1] **и бихте се пазарили за приятеля си.** (1) Изх. 22:22
28 **А сега, благоволете да ме погледнете, защото аз няма да ви лъжа в лицето**[1]**.** (1) гл. 27:4
29 **Обърнете се сега; нека няма не-**

правда! Да! Обърнете се – правдата ми все още стои!
30 **Има ли неправда на езика ми**[1]**? Не може ли небцето ми да различи лошото**[2]**?** (1) гл. 11:4; (2) гл. 12:11; 34:3

7 *Животът* **на човека на земята не е ли воюване, и дните му не са ли като дните на наемник**[1]**?**
(1) гл. 14:6; Ис. 16:14; Мт. 6:34
2 **Както слуга, който жадува за сянката**[1]**, и както наемник, който очаква заплатата си,** (1) Йона 4:6
3 **така и на мен се паднаха месеци на суета и ми се определиха нощи на страдание**[1]**.** (1) Пс. 6:6
4 **Когато си лягам, казвам: Кога ще стана и нощта ще отмине? И ми омръзна да се обръщам до зори**[1]**.**
(1) Втзк. 28:67
5 **Плътта ми е покрита с червеи и буци пръст, кожата ми се пука и гноясва**[1]**.** (1) гл. 13:28; 17:7; 19:20; Пс. 38:5
6 **Дните ми са по-бързи от совалка на тъкач**[1] **и чезнат без надежда**[2]**.**
(1) гл. 9:25,26; 17:1,11; Ис. 38:12; (2) гл. 14:19
7 **Помни, че животът ми е дъх**[1]**! Окото ми няма вече да види добро.**
(1) гл. 10:20; Пс. 39:5
8 **Окото на онзи, който ме гледа, няма да ме види вече; очите ти са върху мен, а мен ме няма**[1]**.**
(1) гл. 14:10; 20:8,9
9 **Както облакът се разсейва и изчезва**[1]**, така и слизащият в Шеол няма да се изкачи** *обратно*[2]**.**
(1) Як. 4:14; (2) гл. 10:21; 14:12; 16:22; Ис. 26:14
10 **Няма вече да се върне у дома си**[1] **и мястото му няма вече да го познае**[2]**.** (1) 2 Царе 12:23; (2) гл. 8:18; Пс. 103:16
11 **Затова и аз няма да въздържа устата си; ще говоря в притеснението на духа си, ще се оплаквам в горестта на душата си**[1]**.**
(1) гл. 10:1; 13:13; 23:2; 36:21; 1 Царе 1:10
12 **Море ли съм аз, или морско чудовище, че поставяш над мен стража?**
13 **Когато кажа: Леглото ми ще ме утеши, постелката ми ще облекчи оплакването ми. –**
14 **тогава ме плашиш със сънища и с видения ме ужасяваш**[1]**,** (1) Дан. 4:5
15 **така че душата ми предпочита удушване** *и* **смърт, вместо тези мои кости**[1]**.** (1) гл. 3:21,22
16 **Дотегна ми**[1]**; не искам да живея вечно. Остави ме, защото дните ми са суета**[2]**.**
(1) гл. 9:21; 10:1; Екл. 2:17; Йона 4:3,8; (2) ст. 7
17 **Какво е човек, че го възвеличаваш и насочваш сърцето си към него**[1]**,**
(1) гл. 14:3; Пс. 8:4
18 **и го посещаваш всяка заран**[1]**, и го изпитваш всеки миг?** (1) Пс. 73:14
19 **Докога няма да отместиш погледа Си от мен и няма да ме оставиш, колкото да преглътна слюнката си**[1]**?**
(1) гл. 9:18; 10:20; 14:6
20 **Ако съм съгрешил, какво съм ти направил, Наблюдателю на хората**[1]**? Защо си ме поставил за Свой прицел**[2]**, така че станах бреме за самия себе си?** (1) гл. 10:2,6; 35:6; (2) гл. 6:4
21 **И защо не прощаваш престъплението ми и не отнемаш беззаконието ми**[1]**? Защото сега ще легна в пръстта**[2] **и ще ме потърсиш, но няма да ме има**[3]**.** (1) гл. 10:14; (2) гл. 10:9; (3) ст. 8

8 **Тогава шуахецът Валдад отговори и каза**[1]**:** (1) гл. 2:11; 18:1; 25:1
2 **Докога ще говориш така и думите на устата ти ще бъдат силен вятър**[1]**?**
(1) гл. 15:2; 16:3
3 **Ще изкриви ли Бог съда? Всемогъщият ще изкриви ли правдата**[1]**?**
(1) гл. 19:6; 34:5,10-12; 37:23; 2 Лет. 19:7; Пс. 92:15; Римл. 9:14
4 **Ако синовете ти са съгрешили против Него, Той ги е отхвърлил заради престъплението им**[1]**.** (1) Езек. 18:4,20
5 **Ако ти би потърсил усърдно Бога и би помолил Всемогъщия за милост**[1]**,**
(1) гл. 5:8
6 **ако би бил чист и праведен, Той непременно би се събудил сега заради теб и би дал благоденствие на праведното ти жилище**[1]**.**
(1) гл. 11:14; 22:23; Пс. 18:24; Пр. 3:33

7 **И да е било началото ти малко, кра-
ят ти ще се увеличи много**[1].
(1) гл. 5:11; 42:10,12
8 **Защото, разпитай, моля те, предиш-
ния род и размисли върху откритото
от бащите им**[1]**;** (1) гл. 15:18; Втзк. 4:32; 32:7
9 **понеже ние сме** *едва* **от вчера и не
знаем нищо**[1]**, защото земните ни дни
са** *като* **сянка**[2].
(1) Пс. 82:5; (2) гл. 14:1,2; 1 Лет. 29:15; Пс. 102:11; 144:4
10 **Те няма ли да те научат, да ти ка-
жат, да отронят думи от сърцето си?**
11 **Никне ли шавар без блато? Расне
ли тръстика без вода?**
12 **Докато е още зелена** *и* **неокосена,
изсъхва преди всяка** *друга* **трева**[1].
(1) Ис. 19:6
13 **Така са пътищата на всички, които
забравят Бога**[1]**; и надеждата на лице-
мера ще погине**[2],
(1) Пс. 1:4; (2) гл. 11:20; 27:8; Пс. 112:10; Пр. 10:28,29
14 **увереността му ще се отсече и
упованието му е паяжина.**
15 **Той се опира на къщата си, но тя
не устоява; хваща се здраво за нея, но
тя не издържа**[1]. (1) Пр. 14:11; Зах. 5:4
16 **Сочен е на слънцето и клоните му
се простират над градината му.**
17 **Корените му обвиват скалната гра-
мада** *и* **той гледа каменната къща.**
18 **Ако го изтръгне** *Бог* **от мястото му,
то ще се отрече от него,** *казвайки:* **Не
съм те виждал**[1]. (1) гл. 7:8,10; Пс. 37:36
19 **Ето, това е радостта на пътя му! А
от пръстта изникват други.**
20 **Ето, Бог няма да отхвърли непо-
рочния**[1]**, нито ще подаде ръка на зло-
деите**[2]. (1) Пр. 10:9; (2) Пс. 34:16
21 **Докато напълни устата ти със смях
и устните ти със ликуване**[1], (1) Пс. 126:2
22 **онези, които те мразят, ще се об-
лекат със срам**[1] **и шатрата на безбож-
ните няма да бъде вече**[2]**!**
(1) Пс. 6:10; (2) ст. 15

9 **Тогава Йов отговори и каза**[1]**:**
(1) гл. 3:2
2 **Наистина, зная, че това е така, но
как може смъртен човек да се оправ-
дае пред Бога**[1]**?** (1) гл. 25:4; Пс. 130:3
3 **Ако поиска да спори с Него, няма
да може да Му отговори едно на хиля-
да**[1]. (1) гл. 34:23
4 **Той е мъдър по сърце**[1] **и мощен
по сила**[2] **– кой се е закоравил против
Него и е останал невредим**[3]**?**
(1) Римл. 16:27; (2) гл. 12:13; 37:23; Наум 1:3; (3) гл. 41:10;
Изх. 9:17,18; 15:7; 2 Лет. 13:12; 20:6; Пр. 28:14; Ис. 45:9
5 **Той премества планините, без да
разберат, преобръща ги в гнева Си**[1].
(1) гл. 40:11; Наум 1:5,6; Авак. 3:6
6 **Той поклаща земята от мястото ѝ**[1] **и
стълбовете ѝ треперят.**
(1) Пс. 114:6; Ис. 13:13; Аг. 2:6; Евр. 12:26
7 **Той заповядва на слънцето**[1] **и то не
изгрява и запечатва звездите.**
(1) Иис. Нав. 10:13; Ам. 4:13
8 **Той сам простира небесата**[1] **и стъп-
ва по височините на морето**[2].
(1) гл. 26:7; 1 Лет. 16:26; Пс. 104:2; (2) Мт. 14:25
9 **Той прави Мечката, Орион и Плея-
дите**[1]**, и стаите на юга.** (1) гл. 38:31,32; Ам. 5:8
10 **Той върши велики неизследими
неща и безбройни чудеса**[1]. (1) гл. 5:9; 37:5
11 **Ето, минава край мен и не Го виж-
дам**[1]**; преминава и не Го усещам.**
(1) гл. 23:8,9; 35:14
12 **Ако грабне, кой ще Му попречи?**[1]
Кой ще Му каже: Какво правиш?[2]
(1) гл. 1:21; 11:10; 23:13;
(2) гл. 33:13; 2 Царе 16:10; Ис. 45:9; Дан. 4:35
13 **Бог няма да отвърне Своя гняв**[1]**;
горделивите помощници под Него се
повалят.** (1) Ис. 5:25
14 **Как тогава мога аз да Му отговоря**
и **да избера думите си към Него?**
15 **Защото дори да бях праведен, не
бих могъл да Му отговоря,** *а* **бих поп-
росил милост от своя Съдия.**
16 **Ако извиках и Той ми отговореше,
нямаше да повярвам, че слуша гласа
ми –**
17 **Той, който ме смазва**[1] **с вихрушка и
умножава раните ми без причина**[2],
(1) гл. 10:8; (2) гл. 33:10
18 **не ме оставя дъх да си поема**[1],
насища ме с горчивина[2].
(1) гл. 7:19; (2) гл. 27:2; Рут 1:20; Плач 3:15
19 **Ако е до сила, ето,** *Той е* **силният**[1]**!
А ако е до съд,** *Той казва:* **Кой може да
Ме призове?**[2] (1) Пс. 62:11; (2) ст. 32,33; Римл. 3:4

20 **Дори и праведен да бях, устата ми би ме осъдила**[1]**; дори да бях невинен, тя би показала, че съм покварен**[2]**.**
(1) гл. 15:6; (2) ст. 29-31; гл. 10:15; 14:17

21 **Ако бях непорочен, не бих познал себе си, презрял бих живота си**[1]**.**
(1) гл. 7:15,16

22 **Все едно е! Затова аз казвам: Той погубва** *и* **непорочния, и безбожния**[1]**.**
(1) гл. 34:9; Екл. 9:2; Езек. 21:4

23 **Ако бичът убива внезапно, Той се смее на изпитанието на невинните.**

24 **Земята е предадена в ръката на безбожните**[1]**; Той покрива лицата на нейните съдии. Ако не** *е Той,* **тогава кой?** (1) Екл. 4:1

25 **А моите дни по-бързи са от бързоходец; бягат, без добро да видят**[1]**.**
(1) гл. 7:6,7; 14:1

26 **Преминават като леки кораби, като орел, който се спуска върху плячката си**[1]**.** (1) Авак. 1:8

27 **Ако кажа: Ще забравя оплакването си, ще оставя** *тъжното* **си лице и ще се развеселя! –**

28 **страх ме е от всичките ми болки**[1]**; знам, че няма да ме считаш за невинен**[2]**.** (1) гл. 21:6; (2) ст. 20; гл. 33:10

29 **Беззаконен съм – защо тогава да се трудя напразно**[1]**?** (1) Пс. 73:13

30 **Ако се измия със снежна вода и очистя ръцете си със сапун**[1]**,** (1) Пс. 51:7

31 **Ти пак ще ме хвърлиш в ямата и собствените ми дрехи ще се гнусят от мен**[1]**.** (1) гл. 14:17; Ер. 2:22

32 **Защото не е човек като мен, за да Му отговоря, за да отидем заедно на съд**[1]**.** (1) ст. 14,15,19; Екл. 6:10

33 **Няма посредник между нас, който да сложи ръката си върху двама ни**[1]**.**
(1) гл. 33:23,24; 1 Царе 2:25

34 **Нека оттегли от мен жезъла Си**[1] **и да не ме плаши Неговият ужас**[2]**!**
(1) Пс. 39:10; (2) гл. 13:20-22; 33:7

35 *Тогава* **ще говоря и няма да се страхувам от Него; но** *сега* **не е така с мен.**

10 **Душата ми е отегчена от живота ми**[1]**; ще дам воля на оплакването си в себе си, ще говоря в горестта на душата си**[2]**.**
(1) гл. 6:8,9; 7:16; (2) гл. 7:11

2 **Ще кажа на Бога: Не ме осъждай**[1]**! Покажи ми защо се съдиш с мен**[2]**!**
(1) Пс. 27:7,9; (2) гл. 7:20; 13:23; 21:4; 33:13

3 **Добре ли е за Теб да потискаш, да отхвърляш делото на ръцете Си**[1] **и да озаряваш съвета на безбожните?**
(1) Пс. 138:8

4 **Плътски очи ли имаш, или гледаш, както гледа човек**[1]**?** (1) 1 Царе 16:7

5 **Дните Ти като дните на смъртен човек ли са, или годините Ти – като дни на мъж**[1]**,** (1) Пс. 102:27

6 **за да търсиш беззаконието ми и да издирваш греха ми**[1]**?** (1) гл. 7:20; 13:23

7 **Знаеш, че не съм виновен**[1]**, и** *пак* **няма кой да избавя от ръката Ти**[2]**.**
(1) гл. 11:4; 23:10-12;
(2) Втзк. 32:39; Пс. 50:22; Ис. 43:13; Ос. 5:14

8 **Ръцете Ти ме образуваха и създадоха всичките ми части изцяло**[1] **– и ще ме погълнеш ли**[2]**?** (1) Пс. 119:73; 139:15; (2) гл. 9:17

9 **Спомни си, моля Те, че ме оформи като глина**[1] **– и ще ме върнеш ли в пръстта**[2]**?** (1) гл. 33:6; Ис. 45:9; 64:8;
(2) гл. 4:19; 7:21; 34:15; Бит. 3:19; Пс. 103:14

10 **Не си ли ме излял като мляко и не си ли ме съсирил като сирене?**

11 **С кожа и плът си ме облякъл и с кости и жили си ме оплел**[1]**.** (1) Пс. 139:13,14

12 **Живот и милост си ми дал и Твоята закрила е опазила духа ми.**

13 **Но това си криел в сърцето Си – зная, че това е било у Теб**[1]**:** (1) гл. 23:13,14

14 **ако съгреша, тогава Ти ме наблюдаваш**[1] **и няма да ме считаш за невинен**[2]**.** (1) гл. 14:16; 34:22; Пс. 90:8; Ер. 16:17; (2) гл. 7:21

15 **Ако бях виновен, горко ми**[1]**; и ако съм праведен, не мога да вдигна главата си**[2]**. Наситен с позор**[3] **– виж скръбта ми,** (1) Ис. 3:11; (2) гл. 9:20; (3) Пс. 44:15

16 **защото расте! Ти ме гониш като лъв**[1] **и отново се показваш чуден към мен.** (1) Ис. 38:13; Ер. 5:6; Плач 3:10; Ос. 5:14

17 **Подновяваш свидетелите Си против мен и увеличаваш гнева Си към мен; една след друга** *пращаш* **войски против мен**[1]**.** (1) гл. 13:24

18 **Защо тогава ме извади от утро-
бата[1]? Да бях умрял, без око да ме е
видяло!** (1) гл. 3:11
19 **Бих бил, като че не съм бил; бих
бил отнесен от утробата към гроба[1].** (1) гл. 3:16
20 **Дните ми не са ли малко[1]? Преста-
ни! Остави ме малко да отдъхна[2],** (1) гл. 7:16; (2) гл. 7:19
21 **преди да ида** *там* **–** *и* **няма да се
върна[1] – в земя на мрак и сянка на
смъртта[2];** (1) гл. 7:9; Пс. 39:13; 49:19; (2) Екл. 11:8
22 **в земя на мрак като тъма, на
смъртна сянка, без ред, където светли-
ната е като тъма[1].** (1) гл. 3:5; 17:13; Пс. 88:12; Екл. 9:10

11 **Тогава нааматецът Софар отгово-
ри и каза[1]:** (1) гл. 2:11; 20:1
2 **Да не се ли отговори на множество-
то думи и да се оправдае ли бъбрив
човек[1]?** (1) Пр. 10:19; Екл. 5:2,7; Як. 1:19
3 **Твоите празнословия ще запушат ли
хорските уста? Да се присмиваш[1], и
никой ли да не те посрами?** (1) гл. 34:7
4 **Защото ти си казал: Говоренето ми
е право и аз съм чист в очите Ти[1].** (1) гл. 6:30; 10:7
5 **Но да би заговорил Бог и** *да би* **от-
ворил устните Си против теб[1],** (1) гл. 38:1
6 **да би ти изявил тайните на мъд-
ростта, защото** *те* **двойно** *са* **благора-
зумие! Знай тогава, че Бог ти забравя**
много **от вината ти[1].** (1) Езд. 9:13
7 **Можеш ли да издириш Божиите дъл-
бини? Можеш ли да стигнеш граници-
те на Всесилния[1]?** (1) гл. 26:14; 27:11; 35:5; 37:23; Римл. 11:33
8 **Високи като небето** *са* **– какво мо-
жеш да направиш? По-дълбоки от
Шеол** *са* **– какво можеш да познаеш?[1]** (1) Пр. 30:4
9 **Мярката им е по-дълга от земята и
по-широка от морето[1].** (1) гл. 33:12; 42:3
10 **Ако Той премине или затвори, или
събере, кой би могъл да Го възпре?[1]** (1) гл. 9:12; Ис. 14:27
11 **Защото Той познава лъжливите
хора, вижда и безбожието. Няма** *ли* **да**
му **обърне внимание[1]?** (1) Пс. 33:13-15
12 **Може ли празноглав човек да стане
мъдър и диво магаренце да се роди
като човек?**
13 **Ако насочиш сърцето си и прос-
треш ръцете си към Него[1],** (1) гл. 5:8; Изх. 9:29; Плач 3:41
14 **ако има грях в ръката ти, отдалечи
го и не оставяй злото да живее в ша-
трите ти[1].** (1) гл. 8:6; 1 Царе 7:3; 4 Царе 17:13
15 **Тогава наистина ще издигнеш лице-
то си без петно[1], ще бъдеш непоколе-
бим и няма да се боиш[2];** (1) гл. 22:26; 1 Йн. 3:21; (2) Пс. 112:7,8
16 **защото ще забравиш страдание-
то** *си[1];* **ще си** *го* **спомняш като изтекли
води.** (1) Бит. 41:51; Ис. 65:16
17 **И животът ти ще бъде по-светъл
от пладне; и мрачен ако е, като зора
ще стане[1].** (1) Пс. 37:6; 97:11; Ис. 58:8,10
18 **И ще бъдеш сигурен, защото има
надежда. Да, ще се огледаш наоколо и
ще почиваш в безопасност.**
19 **И ще легнеш[1] и никой няма да те
плаши[2]; и мнозина ще търсят твоето
благоволение.** (1) Пс. 4:8; (2) Езек. 34:28
20 **А очите на безбожните ще изтлеят
и няма да има убежище за тях, и на-
деждата им** *е* **издъхването на душата
им[1].** (1) гл. 3:21,22; 8:13

12 **Тогава Йов отговори и каза[1]:** (1) гл. 3:2
2 **Наистина,** *само* **вие сте хора и с вас
ще умре мъдростта!**
3 **Но и аз имам разум, както и вие, не
съм по-долен от вас[1]. И такива работи
кой не ги знае?** (1) гл. 13:2; 2 Кор. 11:5
4 **Станах за посмешище на ближния
си,** *човекът,* **който призоваваше Бога, и
Той му отговаряше, праведният, непо-
рочният е за посмешище[1].** (1) гл. 16:20; 17:2; 21:3; Пс. 22:6,7
5 **Бедствието е презряно в мислите на
онзи, който е в безопасност; то е гото-
во за онези, чийто крак се подхлъзва.**
6 **Шатрите на разбойниците благоден-
стват[1] и тези, които предизвикват Бога,
са в безопасност, в ръцете на които
Бог дава** *изобилие.* (1) гл. 21:7; Пс. 73:3,12; Ер. 5:27,28

7 **Но попитай сега животните и те ще
те научат; и небесните птици[1] и те ще
ти кажат[2];** (1) Мт. 6:26; (2) Пр. 30:24
8 **или говори на земята и тя ще те
научи; и морските риби и те ще ти
разкажат.**
9 **Кой от всички тях не разбира, че
ръката на ГОСПОДА е сторила това[1],**
(1) Бит. 1:20-25; Римл. 1:19,20
10 **в чиято ръка е душата на всичко
живо и дишането на всяка човешка
плът[1]?** (1) Чис. 16:22; Пс. 104:30; Ис. 57:16; Дан. 5:23
11 **Ухото не изпитва ли думите, както
небцето вкусва храната си[1]?** (1) гл. 6:30
12 **Мъдростта е у старците и разумът
е в дългия живот[1].**
(1) гл. 15:10; 32:6,7; 3 Царе 12:6
13 **У Него са мъдрост и сила[1], Той има
съвет и разум[2].** (1) гл. 9:4; Пр. 8:14;
Ис. 31:2; Дан. 2:20; (2) гл. 32:8; Пр. 2:6
14 **Ето, Той събаря и не се съгражда
вече; затваря над човека и не се отва-
ря[1].** (1) Бит. 7:16;
Екл. 7:13; Ис. 22:22; Мал. 1:4; Откр. 3:7
15 **Ето, Той задържа водите и те пре-
съхват[1]; изпраща ги и те разоряват зе-
мята.** (1) Бит. 8:1; 3 Царе 17:7
16 **В Него са сила и мъдрост[1], измаме-
ният и измамникът са Негови[2].**
(1) ст. 13; (2) 3 Царе 22:22
17 **Откарва съветници ограбени и
прави съдии на глупци[1].**
(1) 2 Царе 17:14; Ис. 29:14; 1 Кор. 1:20
18 **Разхлабва връзките на царете и
опасва с пояс слабините им[1].**
(1) 2 Лет. 33:11; Дан. 2:21
19 **Откарва свещеници ограбени, по-
валя силни[1].**
(1) гл. 34:20; Пс. 76:12; Ис. 40:23; Лк. 1:52
20 **Той взема думата на ползващите
се с доверие, преценката на старите
отнема[1].** (1) гл. 32:9
21 **Излива презрение върху благород-
ните и пояса на силните разхлабва[1].**
(1) Пс. 107:40; Ис. 23:9
22 **Открива дълбоките неща от тъмни-
ната[1] и изважда на светлина смъртната
сянка[2].** (1) Дан. 2:22; Мт. 10:26; 1 Кор. 4:5; (2) гл. 34:22
23 **Възвеличава народите и ги погубва,
разширява народите и ги отвежда[1].**
(1) Пс. 107:38,39
24 **Отнема разума на началниците на
земните народи[1] и ги прави да се ски-
тат в пустош без път[2].**
(1) Пс. 76:12; Дан. 4:16,33; (2) Пс. 59:11; 107:40
25 **Те се лутат в мрака без светлина[1]
и Той ги прави да залитат като пияни
хора[2].** (1) гл. 5:14; (2) Ис. 19:14

13 **Ето, окото ми е видяло всичко**
това, **ухото ми е чуло и го е разбра-
ло.**
2 **Което вие знаете, го знам и аз; не
съм от вас по-долу[1].** (1) гл. 12:3; 15:9
3 **Но аз ще говоря на Всемогъщия и
желая да разисквам с Бога[1].**
(1) ст. 15; гл. 23:3,4
4 **А вие сте съчинители на лъжи, всич-
ки сте безполезни лекари[1]!** (1) гл. 6:15; 16:2
5 **О, да бихте млъкнали съвсем, това
би било мъдростта ви!**
6 **Слушайте сега разискването ми и
чуйте оправданието на устните ми.**
7 **Ще говорите ли неправедно за Бога
и ще говорите ли измамно за Него?[1]**
(1) 4 Царе 10:18
8 **За Него ли ще бъдете пристрастни?
За Бога ли ще спорите?**
9 **Ще бъде ли добре да ви изпита
Той? Ще Го измамите ли, както се
мами човек[1]?** (1) Деян. 5:4
10 **Той непременно ще ви изобличи,
ако тайно показвате пристрастие[1].**
(1) 2 Лет. 19:7
11 **Величието Му няма ли да ви уп-
лаши и ужасът от Него няма ли да ви
нападне?**
12 **Паметните ви думи са поговорки
от пепел, защитите ви са защити от
кал[1].** (1) гл. 21:34
13 **Млъкнете, оставете ме, и ще гово-
ря – и нека дойде върху мен, каквото
ще[1].** (1) гл. 7:11
14 **Защо да взема плътта си в зъбите
си и живота си да сложа във ръката
си?**
15 **И да ме убие, пак на Него се надя-
вам, но пътищата си ще защитя пред
Него[1].** (1) ст. 3
16 **И това също ще ми бъде спасение,**

защото лицемерен не може да дойде
пред Него[1]. (1) Мт. 7:23
17 **Чуйте, чуйте словото ми и заявле-**
нието ми нека бъде в ушите ви[1].
(1) гл. 21:2
18 **Ето сега, приготвил съм делото си;**
зная, че ще бъда оправдан.
19 **Кой е онзи, който ще се съди с**
мен[1]**? Защото, ако сега млъкна, ще из-**
дъхна. (1) Ис. 50:8
20 **Само две неща не ми прави**[1] **– то-**
гава няма да се крия от лицето Ти:
(1) гл. 9:34
21 **оттегли ръката Си от мен и нека**
ужасът Ти не ме плаши.
22 **Тогава повикай и аз ще отговоря;**
или аз ще говоря, а Ти ми отговори[1].
(1) гл. 14:15; 31:35
23 **Колко са моите беззакония и гре-**
хове? Изяви престъплението и греха
ми[1]. (1) гл. 6:24; 10:2
24 **Защо криеш лицето Си и ме счи-**
таш за Свой враг[1]**?**
(1) гл. 10:16,17; 16:9; 19:11,21; 30:21; 33:10; Пс. 44:23
25 **Ще плашиш ли отвеян лист и ще**
преследваш суха плява?
26 **Защото пишеш против мене горес-**
ти, даваш ми да наследя на младостта
си беззаконията[1].
(1) 3 Царе 17:18; Пс. 25:7; Ер. 31:19
27 **Слагаш краката ми в клада и на-**
блюдаваш всичките мои пътеки[1]**; отбе-**
лязваш стъпалата на краката ми[2],
(1) гл. 14:16; (2) гл. 3:23
28 **докато изтлявам като гнила вещ,**
като дреха, изядена от молец[1].
(1) гл. 7:5; Пс. 39:11; Як. 5:2

14 **Човекът, роден от жена**[1]**, е крат-**
котраен[2] **и пълен със смущение**[3].
(1) гл. 15:14; 25:4; (2) гл. 9:25; Пс. 39:5;
(3) гл. 5:7; Бит. 47:9; Ер. 20:18
2 **Пониква като цвете и се покосява**[1]**;**
бяга като сянка и не устоява[2].
(1) Пс. 90:6; Як. 1:10; (2) гл. 8:9; Пс. 39:6
3 **И върху такъв ли отваряш очите Си**[1]
и ме довеждаш на съд със Себе Си[2]**?**
(1) гл. 7:17-19; (2) Пс. 143:2
4 **Кой може да извади чисто от нечис-**
то? Никой![1] (1) Пс. 51:5; Йн. 3:6
5 **Тъй като дните му определени са**[1],
числото на месеците му при Теб е, по-
ставил си му граници, които той не
може да премине[2] **–**
(1) гл. 16:22; (2) 1 Царе 26:10; Екл. 3:2; 8:8; Деян. 17:26
6 **отвърни от него поглед**[1]**, за да си**
почине, докато завърши деня си като
наемник[2]. (1) гл. 7:19; (2) гл. 7:1,2
7 **Защото за дървото има надежда –**
ако се отсече, отново ще поникне[1]**, из-**
дънките му няма да престанат.
(1) Ис. 6:13
8 **И коренът му ако остарее във земя-**
та и пънът му ако умре в пръстта,
9 **от дъха на водата пак ще покара и**
ще пусне клончета като новопосаде-
но[1]. (1) Дан. 4:15
10 **Но човек умира и прехожда; човек**
издъхва, и къде е?[1]
(1) гл. 7:8; 20:7; 1 Лет. 29:15; Екл. 3:20,21
11 **Както водата изчезва от морето и**
реката пресъхва и се изсушава,
12 **така човек ляга и не става**[1]**. Докато**
небесата не престанат[2]**, те няма да се**
събудят и няма да станат от съня си[3].
(1) гл. 7:9; (2) 2 Петр. 3:10; (3) гл. 3:13; Екл. 11:8
13 **О, да би ме скрил в Шеол, да би**
ме укрил, докато се отвърне гневът Ти,
да би ми определил срок и *тогава* **да**
би си спомнил за мен!
14 **Ако човек умре, ще оживее ли?**[1]
През всичките дни на воюването си
ще чакам[2]**, докато дойде смяната ми.**
(1) гл. 20:7; Екл. 3:20,21; (2) Ис. 8:17
15 **Ти ще извикаш и аз ще Ти отго-**
воря[1]**; ще пожелаеш делото на ръцете**
Си. (1) гл. 13:22
16 **Защото сега броиш стъпките ми**[1].
Не бдиш ли над греха ми[2]**?**
(1) гл. 13:27; 31:4; 33:11; 34:21; (2) гл. 10:6,14
17 **Престъплението ми е запечатано в**
торба[1] **и Ти пришиваш върху беззако-**
нието ми[2]. (1) Ос. 13:12; (2) гл. 9:20,30,31
18 **Но планината падайки се разруша-**
ва и скалата от мястото си се помест-
ва[1]**;** (1) гл. 18:4
19 **води изтриват камъните, пороите**
им отмиват пръстта на земята; и Ти
унищожаваш надеждата на човека[1].
(1) гл. 7:6; 17:15; 19:10
20 **Ти му надвиваш завинаги и той**

преминава; променяш лицето му и го
отпращаш.
21 Синовете му достигат до почит, но
той не знае; унижават се, но той не
разбира за тях[1]. (1) гл. 21:21; Екл. 9:5,6
22 Само тялото му в него ще боли и
душата му във него ще скърби.

15 Тогава теманецът Елифаз отгово-
ри и каза[1]: (1) гл. 4:1
2 Мъдър човек отговаря ли с вятър-
ничаво знание[1] и пълни ли корема си
с източния вятър[2]?
(1) Пр. 16:23; (2) гл. 8:2; Екл. 5:16; Ос. 12:1
3 Спори ли със приказки, които не
помагат, или с речи, от които няма
полза?
4 Наистина ти унищожаваш страха
от Бога и възпираш молитвата със раз-
мишление пред Бога,
5 защото вината ти поучава устата ти[1]
и ти избираш езика на коварните.
(1) Лк. 6:45
6 Устата ти те осъжда, а не аз; да, уст-
ните ти против теб свидетелстват[1].
(1) гл. 9:20; 3 Царе 20:40; Мт. 12:37; Лк. 19:22
7 Ти ли си първият роден човек? Или
си създаден преди хълмовете?[1]
(1) гл. 38:4; Пс. 90:2; Пр. 8:25
8 Чул ли си Божия таен съвет[1]? Или в
себе си заключваш мъдростта?
(1) Римл. 11:34
9 Какво знаеш ти, което ние да не
знаем? *Какво* разбираш ти, което в нас
го няма[1]? (1) гл. 13:2
10 Между нас са както белокосите,
така и старците[1], по-богати на дни от
баща ти. (1) гл. 12:12
11 Божиите утешения и меките към
тебе думи малко ли са ти[1]? (1) Пс. 77:2
12 Какво те блазни сърцето ти и защо
святкат очите ти,
13 за да обръщаш духа си против
Бога и да изпускаш *такива* думи от
устата си[1]? (1) Бит. 4:5; 4 Царе 6:33;
Пр. 19:3; Плач 3:39; Езек. 18:25
14 Какво е човек, че да е чист, и ро-
деният от жена, че да е праведен[1]?
(1) гл. 14:1,4; 3 Царе 8:46; Пс. 14:2,3; 143:2; Римл. 3:10
15 Ето, Той не се доверява на светите
Си[1] и небесата не са чисти в очите
Му – (1) гл. 4:18
16 колко по-малко гнусният и непо-
требният човек, който пие неправда
като вода[1]! (1) гл. 34:7
17 Аз ще ти кажа, послушай ме; как-
вото съм видял, ще ти разкажа,
18 което мъдрите оповестиха и не
скриха *приетото* от бащите си[1]; (1) гл. 8:8
19 на тях единствено бе даденаземя-
та и чужденец не мина между тях[1].
(1) Втзк. 32:12
20 Безбожният се мъчи през всичките
си дни[1], години преброени се пазят за
насилника[2]. (1) Бит. 4:14; (2) Пс. 55:23
21 Глас на ужаси *звучи* в ушите му[1] и в
мир унищожителят го връхлетява[2].
(1) гл. 18:11; Пр. 28:1; (2) Ест. 7:6; Ер. 6:26
22 Не вярва, че от мрака ще се вър-
не; за меча е определен.
23 За хляб се скита – но къде е[1]? Знае,
че денят на мрак за него е готов[2].
(1) гл. 18:12; Пс. 59:15; Пр. 10:3; (2) Пр. 16:4
24 Теснота и страх го ужасяват, и като
цар, готов за бой, го побеждават[1],
(1) гл. 19:11,12
25 понеже против Бога той ръката си
простира и срещу Всемогъщия се си-
ли[1]; (1) Ер. 48:26; 50:24
26 спуска се с *корав* врат против Не-
го[1], с дебелите гърбици на щита си[2];
(1) Пс. 75:5; (2) Изх. 5:2
27 понеже с тлъстината си покри лице-
то си, на слабините си натрупа лой[1];
(1) Пс. 73:4,7
28 и в запустели градове живее, в не-
обитаеми къщи, готови за събаряне.
29 Той няма да забогатее, нито имотът
му ще устои, и изобилието му няма да
се разпростре по земята.
30 Няма да избяга от тъмнината[1], пла-
мъкът ще изсуши издънките му[2] и той
ще премине от дъха на устата Му[3].
(1) гл. 18:5,6; (2) гл. 20:26;
(3) гл. 4:9; Ис. 11:4; Ос. 6:5; 2 Сол. 2:8
31 Нека не се доверява на суета, из-
мамен, защото суета ще бъде и отпла-
тата му[1]. (1) Ер. 37:9
32 Денят му още не е дошъл и вече
се е изпълнил; и клонът му не ще раз-
зеленее[1]. (1) Пр. 10:27

33 Като лозата ще изрони неузрялото
си грозде и като маслината цвета си
ще захвърли;
34 защото събранието на лицемерите
е безплодно и огън ще погълне шатри-
те на подкупничеството[1]. (1) гл. 18:15-19
35 Те зачеват зло и раждат грях[1], и
сърцето им подготвя измама[2].
(1) Пс. 7:14; Ис. 59:4; Як. 1:14,15; (2) Мих. 2:1-3

16 Тогава Йов отговори и каза[1]:
(1) гл. 3:2
2 Много такива съм слушал; окаяни
утешители сте всички вие[1]!
(1) гл. 13:4; 21:34
3 Имат ли край вятърничавите думи[1]?
Или какво те подбужда да отговаряш?
(1) гл. 8:2; 27:12
4 Аз също можех да говоря като вас,
да бе душата ви на мястото на моята
душа. Можех думи против вас да тру-
пам и глава да клатя срещу вас[1].
(1) Пс. 22:7
5 Аз бих ви укрепил с устата си и
утехата на устните ми би донесла об-
лекчение.
6 Ако говоря, болката ми не олеква,
ако мълча, какво ме облекчава?
7 Но Той сега ме изтощи[1]. Ти цялото
ми домочадие опустоши. (1) гл. 6:13
8 Сграбчил си ме и това е за свиде-
телство; мършавостта ми се изправя
против мен *и* свидетелства в лицето
ми.
9 Гневът Му ме разкъсва и преследва,
със зъби скърца против мен, като про-
тивник остри против мен очите Си[1].
(1) гл. 10:16,17; 13:24
10 Отварят против мен устата си[1], по
бузата ме удрят със презрение[2] *и* про-
тив мен събират се[3].
(1) Пс. 22:13; (2) Лк. 22:63-65; (3) Пс. 56:6
11 Бог ме предава на неправедния, в
ръцете на безбожните ме хвърля.
12 Бях в покой – Той ме разтърси, за
врата ме хвана и разби ме, за Свой
прицел ме постави[1]. (1) гл. 6:4; Плач 3:3
13 Стрелците Му ме обикалят – про-
низва без пощада бъбреците ми, изли-
ва жлъчката ми на земята.
14 Разцепва ме със пролом върху
пролом, връх мен се спуска като ве-
ликан.
15 Върху кожата си вретище уших и
рога си в пръстта окалях.
16 Лицето ми от плач подпухна и
смъртна сянка е върху клепачите ми[1],
(1) гл. 17:7
17 макар в ръцете ми насилие[1] да
няма и да е чиста моята молитва[2].
(1) гл. 31:7; 33:9; (2) Пс. 17:1
18 О, земьо, не покривай ти кръвта
ми и нека няма място за вика ми!
19 Ето, и сега свидетелят ми е в небе-
то[1] и този, що свидетелства за мен –
във висините. (1) 1 Царе 12:5; 1 Сол. 2:5
20 Приятелите ми ми се присмиват[1].
Окото ми рони сълзи към Бога[2],
(1) гл. 12:4; (2) гл. 23:3; 4 Царе 20:3
21 за да защити правото на човек
пред Бога и на човешки син – пред
ближния му.
22 Защото преброените години отми-
нават[1] и аз ще отида на път, от който
няма да се върна[2]. (1) гл. 14:5; 17:1; (2) гл. 7:9,10

17 Духът ми съкрушен е, гаснат дни-
те ми, за мене вече гробища *оста-
ват*[1]. (1) ст. 11; гл. 16:22; Пс. 88:4
2 Присмиватели около мен не са ли[1],
не почива ли окото ми на техните оби-
ди? (1) гл. 12:4
3 Определи ми сега поръчител пред
Себе Си[1]; кой *друг* би ми подал ръка[2]?
(1) Ис. 38:14; (2) гл. 5:1
4 Защото си скрил сърцето им от раз-
ум – затова *и* няма да *ги* възвисиш.
5 Който приятели предава на грабеж,
очите на децата му ще чезнат.
6 Той ме е поставил за поговорка на
хората[1] и аз станах за заплюване в
лицето[2]. (1) гл. 30:9; Пс. 44:14; 69:10,11; (2) Мт. 26:67
7 Окото ми се помрачи от скръб[1] и
всичките ми части *станаха* като сян-
ка[2]. (1) Пс. 6:7; (2) гл. 7:5; 16:16
8 Правдивите ще се ужасят на това
и невинният ще се възмущава против
лицемера[1]. (1) Пс. 37:1; 73:3
9 А праведният ще се държи за пътя

си[1] **и който е с чисти ръце, ще става**
все по-силен[2]**.** (1) гл. 27:6; 31:7; 33:9; (2) 2 Царе 3:1; Пс. 84:7; Пр. 10:25,30
10 **Но вие всички, върнете се и елате;**
и *един* **мъдър няма да намеря между**
вас[1]**.** (1) гл. 18:3
11 **Дните ми преминаха**[1]**; пресякоха се**
намеренията ми, желанията на сърцето
ми[2]**.** (1) ст. 1; гл. 7:6; (2) Пр. 16:1
12 **Нощта направиха на ден и светли-**
ната близо е при мрака.
13 **Ако чакам, жилището ми Шеол е**[1]**,**
леглото си постлах във мрака[2]**.** (1) Екл. 12:5; (2) гл. 10:21,22
14 **Към гроба викам: Ти си ми**
баща! – към червея: Ти – майка ми,
сестра ми!
15 **Къде тогава е надеждата ми**[1]**? На-**
деждата ми кой ще види? (1) гл. 6:11; 14:19; Плач 3:18
16 **Тя ще слезе в самотата на Шеол,**
когато заедно в пръстта покой *наме-*
рим[1]. (1) гл. 20:11

18 **Тогава шуахецът Валдад отговори**
и каза[1]**:** (1) гл. 8:1
2 **Кога ще свършите думите?** *Първо*
разберете, и после ще говорим.
3 **Защо сме считани за скотове, за**
глупци в очите ви[1]**?** (1) гл. 17:10
4 **Ти, който се разкъсваш сам в гнева**
си, да се напусне ли заради теб земя-
та, да се помести ли скала от мястото
си[1]**?** (1) гл. 14:18
5 **Наистина светлината на безбожния**
угасва, не свети пламъкът на огъня
му[1]**.** (1) гл. 20:5; 21:17; Пр. 13:9
6 **Светлината в шатрата му мрак е,**
светилникът му, *що* **над него** *е,* **угасва**[1]**.** (1) гл. 15:30; Пр. 21:4
7 **Стъпките на силата му се стесняват**
и собственият му замисъл го поваля[1]**.** (1) Пр. 11:5,6
8 **Собствените му крака във мрежа го**
отвеждат[1] **и ходи върху примки.** (1) Ест. 7:10; Пр. 5:22
9 **Примка** *го* **улавя за петата, капан**
над него се затваря[1]**.** (1) Пс. 9:15; Пр. 29:6
10 **Въжето му е скрито във земята,**
капанът му – в пътеката.
11 **Отвсякъде го стряскат ужаси, тор-**
мозят го на всяка стъпка[1]**.** (1) гл. 15:21; 20:25; 22:10; 27:20; 1 Царе 28:5
12 **Силата му от глад ще погине**[1] **и**
погибел е готова до реброто му. (1) гл. 15:23,29
13 **Части от кожата му поглъща, ча-**
стите му поглъща първородният на
смъртта.
14 **Той е изкоренен от шатрата си –**
неговото упование – и пред царя на
ужасите го откарват.
15 **Който не е негов, ще обитава в**
шатрата му, върху жилището му ще се
разпръсне сяра[1]**.** (1) гл. 15:34; Бит. 19:24
16 **Корените му изсъхват долу, клоните**
му се отсичат горе[1]**.** (1) Ис. 5:24; Ам. 2:9; Мал. 4:1
17 **Споменът за него изчезва от земя-**
та и в улиците няма име[1]**.** (1) Пс. 9:5; 109:13; Пр. 10:7; Ис. 14:20; 26:14
18 **Закарват го от светлината в тъмни-**
на[1] **и го изгонват от света.** (1) 1 Царе 2:9
19 **Няма нито син, нито потомство**
сред народа си[1]**, нито в жилищата му**
е някой оцелял. (1) Пс. 37:28; Ис. 14:22; Ер. 22:30
20 **Родените после ще се удивляват на**
деня му, както се ужасяваха родените
преди това.
21 **Наистина такива са жилищата на**
беззаконния, и това е мястото на онзи,
който не познава Бога[1]**.** (1) гл. 20:29

19 **Тогава Йов отговори и каза**[1]**:** (1) гл. 3:2
2 **Докога ще измъчвате душата ми и**
с думи ще ме съкрушавате?
3 **Вече десет пъти стана да ме уко-**
рявате, не се срамувате да ме обиж-
дате.
4 **И ако наистина съм съгрешил, греш-**
ката ми с мен остава[1]**.** (1) Пр. 9:12; Гал. 6:5
5 **Ако наистина ще се големеете про-**
тив мен и ще хвърляте против мен
позора ми,
6 **знайте тогава, че Бог е изкривил**
правото **ми и с мрежата Си ме е зао-**
биколил[1]**.** (1) Плач 1:13
7 **Ето, аз викам: Неправда! – но няма**

кой да ме чуе[1]**; крещя за помощ, но няма правосъдие.**
(1) гл. 30:20; 34:5; Пс. 22:2; Плач 3:8,44; Авак. 1:2

8 **Той е преградил пътя ми, така че не могат да мина**[1]**, и е сложил тъмнина в пътеките ми**[2]**.**
(1) гл. 3:23; Плач 3:5-9; Ос. 2:6; (2) Ис. 59:9,10

9 **Съблякъл ме е от славата ми и е отнел венеца от главата ми**[1]**.**
(1) Пс. 89:39; Плач 5:16

10 **Отвсякъде ме съкрушава и аз преминавам**[1]**; и е изкоренил надеждата ми като дърво**[2]**.** (1) Пс. 102:10,11; (2) гл. 14:19

11 **Разпалил е и яростта Си против мен, счита ме като един от враговете Си**[1]**.** (1) гл. 13:24; Плач 2:5

12 **Полковете Му настъпват заедно и построяват пътя си срещу мен, разполагат се на стан около шатрата ми**[1]**.**
(1) гл. 6:4; 15:24; 30:12

13 **Отдалечил е от мен братята ми и познатите ми напълно се отчуждиха от мен**[1]**.** (1) гл. 6:15; Пс. 69:8

14 **Роднините ми ме оставиха и близките ми ме забравиха**[1]**.**
(1) гл. 42:11; Пс. 31:11

15 **Домашните ми и слугините ми ме считат за чужд, в очите им съм чужденец.**

16 **Викам слугата си, но той не отговаря, моля го с устата си.**

17 **Дъхът ми е противен на жена ми и молбите ми – на децата на майчината ми утроба.**

18 **Дори и малките деца ме презират**[1]**, ставам и те говорят против мен.**
(1) гл. 30:1; 4 Царе 2:23

19 **Всичките ми близки се отвращават от мен и онези, които обичам, се обърнаха против мен**[1]**.** (1) гл. 6:21; Пс. 41:9

20 **Костите ми залепват за кожата ми и плътта ми**[1]**, отървах се** *само* **с кожата на зъбите си.**
(1) гл. 7:5; 33:21; Пс. 22:14-17; 102:5; Плач 4:8

21 **Съжалете ме, съжалете ме, вие, приятели мои**[1]**, защото Божията ръка до мен се допря**[2]**!**
(1) гл. 6:14; (2) Рут 1:13,21; Плач 3:3

22 **Защо ме преследвате като Бог**[1] **и не се насищате с плътта ми?**
(1) Пс. 69:26

23 **О, да се напишеха думите ми! Да се запишеха в книга!**

24 **Да бяха издълбани на скала навеки с желязна писалка и олово**[1]**!** (1) Ер. 17:1

25 **Защото зная, че е жив Изкупителят ми**[1]**, и че в последното** *време** **ще застане на земята**[2]**.** **или:* Последният; (1) Ис. 41:14; 54:5; 59:20; Ер. 50:34; Еф. 1:7; (2) Откр. 1:17,18

26 **И след като изтлее кожата ми, пак от плътта си ще видя Бога,**

27 **когото сам аз ще видя и моите очи ще гледат**[1]**, но не като чужденец. Вътрешностите ми вътре в мен топят се**[2]**.** (1) гл. 33:26; Пс. 17:15; Ис. 33:17; (2) Пс. 119:81

28 **Като казвате: Как ще го гоним? – и че коренът на това се намира в мен –**

29 *тогава* **бойте се от меча, защото гневът** *носи* **наказанието на меча, за да познаете,** *че* **има съд**[1]**.** (1) Пс. 58:11

20 **Тогава нааматецът Софар отговори и каза**[1]**:** (1) гл. 11:1

2 **Затова мислите ми ме карат да отговоря и затова бързам.**

3 **Чух изобличение за мой позор и духът на разума ми отговаря.**

4 *Не* **знаеш ли това от древността, откак човек е сложен на земята,**

5 **че тържеството на безбожните е краткотрайно и радостта на лицемера – мигновена**[1]**?**
(1) гл. 18:5; 27:19; 2 Царе 18:14,15; Пс. 94:4

6 **Макар и величието му да се извиси до небето и главата му да стигне до облаците**[1]**,** (1) Ис. 14:13; Авд. 4

7 **като изпражненията си ще се изрине навеки; които са го виждали, ще кажат: Къде е?**[1] (1) гл. 14:10; 21:28; Пс. 112:10

8 **Като сън ще отлети и няма да се намери, като нощно видение ще бъде пропъден**[1]**.**
(1) Ест. 7:10; Пс. 73:20; 90:5; Пр. 10:25; Ис. 29:7

9 **Око го е видяло, но няма** *да го види* **вече; и мястото му няма да го види вече**[1]**.** (1) гл. 7:8,10,21; Пс. 37:10

10 **Децата му ще търсят благоволението на бедните и ръцете му ще върнат богатството му.**

11 Костите му са пълни с младежката му сила, но тя ще лежи с него в пръстта[1].
(1) гл. 17:16

12 Макар и злото да е сладко в устата му[1] *и* да го крие под езика си,
(1) Пр. 20:17; Откр. 10:9

13 да го жали, да не го оставя и да го задържа под небцето си,

14 *пак* храната му променя се в стомаха му, змийска жлъчка *става* вътре в него[1].
(1) Пр. 20:17; Откр. 10:9

15 Богатство е погълнал, но отново го повръща; Бог го изтръгва от корема му[1].
(1) Ер. 51:44

16 Змийска отрова ще суче, език на пепелянка ще го умъртви.

17 Няма да види потоците, реките, течащи с мед и масло.

18 Ще върне това, за което се е трудил, и няма да го погълне; какъвто имотът, такова и връщането; и той няма да *им* се радва[1].
(1) Втзк. 28:30-33

19 Защото е угнетил и е оставил сиромасите[1], заграбил е къща, не я е построил[2].
(1) Пс. 12:5; (2) Ам. 5:11,12

20 Наистина той не знае спокойствие в себе си, няма да опази нищо, което желае.

21 Нищо не избягва от лакомията му, затова благоденствието му няма да е трайно[1].
(1) Ис. 5:8,9; Ам. 3:10,11

22 В пълнотата на изобилието си ще изпадне в беда, ръката на всеки страдалец ще дойде върху него.

23 Когато напълва търбуха си, *Бог* ще изпрати върху него яростта на гнева Си и ще *го* изсипе върху него, докато яде.

24 Щом бяга от желязното оръжие, ще го прониже бронзов лък[1].
(1) Ис. 24:18

25 *Стрелата* се изтегля, от тялото излиза, блестящият *ѝ* връх – от жлъчката му, и ужаси го нападат[1].
(1) гл. 18:11

26 За съкровищата му се пази пълна тъмнина, нераздухван огън ще го изяде; зло ще сполети *и* оцелелия във шатрата му.

27 Небесата ще открият беззаконието му и земята ще се надигне против него.

28 Печалбата на дома му ще изчезне, ще изтече в деня на Неговия гняв[1].
(1) Пр. 11:4

29 Това е от Бога делът на безбожния, отреденото му от Бога наследство[1].
(1) гл. 18:21; 22:20; 27:13; Ер. 13:25

21 Тогава Йов отговори и каза[1]:
(1) гл. 3:2

2 Слушайте внимателно речта ми[1] и нека това бъде утехата от вас.
(1) гл. 13:6,17

3 Потърпете ме, и ще говоря; а след като съм говорил, се присмивай[1].
(1) гл. 12:4

4 На човек ли се оплаквам?[1] И защо да не се притесни духът ми?
(1) гл. 10:1,2

5 Обърнете се към мен и онемейте, и сложете ръка на уста[1]!
(1) гл. 40:4; Пр. 30:32; Мих. 7:16

6 Дори и когато си спомня, се ужасявам и трепет обзема плътта ми[1].
(1) гл. 9:28; Плач 3:20

7 Защо безбожните живеят, остаряват, стават много силни[1]?
(1) гл. 12:6; Екл. 7:15

8 Потомството им се утвърждава заедно с тях пред лицето им, издънките им – пред очите им[1].
(1) Ис. 65:23

9 Домовете им са в безопасност от страх и Божията тояга не е върху тях.

10 Говедата им се плодят, без да пропускат; кравата им се тели, без да помята.

11 Пускат момчетата си като стадо и децата им скачат наоколо.

12 Издигат *глас* със тимпанче и арфа и се радват при звука на флейта[1].
(1) Пс. 150:4

13 Прекарват дните си в благополучие и в миг потъват във Шеол[1].
(1) гл. 24:24; Пс. 73:4,18,19; Лк. 16:19,22,23

14 И въпреки това казват на Бога: Махни се от нас[1], защото не желаем познанието на пътищата Ти[2]!
(1) гл. 22:17; Ис. 30:11; Ер. 2:31; Мт. 8:34; (2) Пс. 95:10; Пр. 1:29

15 Какво е Всемогъщият, че да Му служим?[1] И какво ни ползва да Го призоваваме?[2]
(1) Изх. 5:2; (2) гл. 22:3; 34:9; 35:3; Пс. 73:13; Мал. 3:14

16 **Ето, благополучието им не е в ръката им. Далеч да е от мен съветът на безбожните[1]!** (1) гл. 22:18; Пс. 1:1

17 **Колко често угасва светилото на безбожните[1] и бедствието им връхлита върху тях,** *и Бог им* **разпределя примки в гнева Си,** (1) гл. 18:5,6

18 **и те са като слама пред вятъра и като плява, която бурята отнася[1]?** (1) гл. 27:21; Пс. 1:4; 83:13; Ис. 17:13; Ос. 13:3

19 **Дали Бог пази греха му за децата му[1]? Да отплати на него, за да разбере!** (1) Изх. 20:5

20 **Собствените му очи да видят гибелта му и от яростта на Всемогъщия да пие[1]!** (1) Пс. 75:8

21 **Защото, каква радост има от дома си след себе си, когато броят на месеците му се пресече насред[1]?** (1) гл. 14:21

22 **Ще научи ли някой Бога на знание[1], когато Той е, който съди високопоставените?** (1) гл. 36:23; 38:3; Ис. 40:13; Ер. 23:18; Римл. 11:34

23 **Един умира в цялата си сила, напълно спокоен и сигурен;**

24 **ребрата му са пълни с тлъстина и мозъкът на костите му свеж е.**

25 **А друг умира с горестна душа и никога не е ял с радост.**

26 **Заедно лежат в пръстта и червеи покриват ги** *еднакво[1].* (1) гл. 3:19; 24:20; Екл. 9:2,3; Ис. 14:11

27 **Ето, зная мислите ви и плановете ви за моето съсипване.**

28 **Защото вие казвате: Къде е къщата на първенеца? Къде е шатрата** *и* **жилището на безбожните[1]?** (1) гл. 20:5-7

29 **Не сте ли попитали пътуващите по пътя? И не познавате ли техните белези?**

30 **Защото безбожните се пазят за ден на гибел** *и* **в деня на ярост ще бъдат отведени.**

31 **Кой ще изяви пътя му в лицето му? И кой ще му отплати, каквото е извършил?**

32 **Но и той ще бъде отведен в гроба и в гроба ще остане.**

33 **Буците на долината ще му бъдат сладки** *и* **всеки човек ще отиде след него, както безброй** *други* **преди него са отишли.**

34 **Как тогава ще ме утешавате с празни думи, когато в отговорите ви остава лъжовност[1]?** (1) гл. 13:12; 16:2

22 **Тогава теманецът Елифаз отговори и каза[1]:** (1) гл. 4:1

2 **Може ли човек да бъде полезен на Бога[1]? Ако е разумен, може да бъде полезен на себе си[2].** (1) гл. 35:7; (2) Пр. 9:12

3 **Наслада ли е за Всемогъщия, ако ти си праведен, или полза, ако правиш непорочни пътищата си[1]?** (1) гл. 21:15; 34:9

4 **Заради страха ти** *от Него* **ли те изобличава Той и влиза в съд с теб?**

5 **Не е ли злото ти голямо и беззаконията ти – без край[1]?** (1) гл. 32:3

6 **Защото си взел залог от брат си без причина[1] и лишил си голите от облеклото им[2].** (1) Втзк. 24:10,12; (2) гл. 24:3,9; 31:19,20

7 **Не си напоил с вода жадния и си отказал хляб на гладния.**

8 **И силният, той притежаваше земята и почитаният обитаваше във нея.**

9 **Вдовици си отпратил празни, силата на сирачетата е била сломена[1].** (1) гл. 29:12

10 **Затова отвсякъде те обикалят примки и внезапен страх те ужасява[1],** (1) гл. 18:11

11 **или тъмнина – не виждаш – и изобилие от вода те покрива[1].** (1) Пс. 69:1,2; Плач 3:54

12 **Бог не е ли във небесни висини[1]? Виж най-високите звезди – колко са извисени!** (1) гл. 35:5; Екл. 5:2

13 **А ти говориш: Как ще знае Бог?[1] Може ли да съди Той през мрака[2]?** (1) Пс. 73:11; (2) гл. 34:22; Пс. 10:11; 139:7; Ер. 23:24; Ам. 9:2,3; Евр. 4:13

14 **Облаците Го покриват и не вижда, и ходи по свода небесен.**

15 **Ще се държиш ли за древния път, по който са тъпкали грешните[1],** (1) Бит. 6:5,12

16 **които се отсякоха без време[1], и чиито основи поройт помете?** (1) гл. 36:14

17 **Те казаха на Бога: Махни се от**

нас![1] **И какво ще им направи Всемогъщият**[2]**?** (1) гл. 21:14,15; (2) Изх. 5:23
18 **А Той беше напълнил домовете им с блага**[1]**. Но далеч да е от мен съветът на безбожните**[2]**!** (1) Деян. 14:17; (2) гл. 21:16
19 **Праведните гледат и се радват**[1]**; невинният им се присмива,** *казва:* (1) Пс. 107:42
20 **Ето как изтребиха се враговете ни, и остатъка им огън ще погълне**[1]**!** (1) гл. 20:29
21 **Сега, сприятели се с Него, в мир бъди – така добро ще дойде върху теб.**
22 **Наставлението от устата Му ти приеми и думите Му присърце вземи**[1]**.** (1) гл. 23:12
23 **Ако се върнеш към Всесилния, отново ще се утвърдиш**[1]**. Махни далеч от шатрата си беззаконието**[2]**;** (1) 2 Лет. 33:13; Пс. 130:4; Ис. 55:7; Ос. 6:1; (2) гл. 8:6; 2 Тим. 2:19
24 **и златото си във пръстта сложи, и офирското** *злато*[1] **– под речните камъни.** (1) 3 Царе 9:28
25 **Тогава Всемогъщият за теб ще бъде злато и изобилие сребро**[1]**,** (1) Плач 3:24; Мт. 6:19-21
26 **защото тогава ще се наслаждаваш във Всесилния**[1]**, лицето си към Бога ще издигаш**[2]**.** (1) гл. 27:10; Пс. 37:4; Ис. 58:14; (2) гл. 11:15
27 **Ще Му се помолиш и Той ще те послуша**[1]**, и ти ще изпълниш обещанията си**[2]**.** (1) 4 Царе 13:4; 1 Лет. 4:10; 2 Лет. 33:13; Ис. 58:9; Ер. 29:12; (2) Пс. 50:14; 66:13
28 **Каквото решение вземеш, ще стане**[1] **и светлина ще сияе над пътищата ти**[2]**.** (1) Пс. 1:3; (2) гл. 29:3; Пс. 97:11
29 **Когато** *някой* **падне, ти ще кажеш: Има въздигане! И Той ще спаси онзи, който е с наведени очи**[1]**.** (1) Ис. 57:15; 1 Петр. 5:6
30 **Ще спаси** *дори* **и онзи, който не е невинен; с чистотата на твоите ръце ще се спаси**[1]**.** (1) гл. 42:8,9

23 **Тогава Йов отговори и каза**[1]**:** (1) гл. 3:2
2 **Дори и днес оплакването ми е горчиво**[1] **и въздишането си да спра не мога**[2]**.** (1) гл. 7:11; (2) Плач 3:28
3 **О, да бих знаел къде да Го намеря! Да бих могъл да ида до престола Му!**
4 **Пред Него делото си бих изложил, устата си със доказателства напълнил**[1]**,** (1) гл. 13:3,18
5 **узнал бих думите,** *които* **би ми отговорил, и бих разбрал каквото би ми казал.**
6 **Дали Той би се борил с мен с голямата Си сила? Не, на мен Той би внимавал.**
7 **Тогава праведникът би разисквал с Него и аз бих се избавил завинаги от Съдията си.**
8 **Ето, отивам напред, но Него Го няма; и назад, но не Го забелязвам;**
9 **наляво, където работи, не мога да Го видя; надясно се крие и не Го съглеждам**[1]**.** (1) гл. 9:11; 34:29; Ис. 45:15
10 **Той обаче знае пътя ми**[1]**; изпитал ме е**[2]**, ще изляза като злато**[3]**.** (1) гл. 31:4; Пс. 1:6; 139:3; (2) Ер. 12:3; (3) гл. 31:6; Пс. 17:3; Пр. 17:3
11 **Кракът ми се е държал здраво за Неговите стъпки** *и* **пътя Му съм пазил, не съм се отклонил**[1]**.** (1) гл. 10:7; 31:7; Пс. 18:21; 44:18; Пр. 4:5
12 **От заповедта на устните Му не съм се отделил; словата на устата Му съм пазил повече от намерението си**[1]**.** (1) гл. 22:22; 33:9
13 **Но Той е с едно** *намерение* **и кой може да Го обърне? Каквото желае душата Му, това прави**[1]**.** (1) Пс. 115:3; Ис. 46:10,11
14 **Той завършва това, което ми е определено; и много такива** *неща* **има у Него**[1]**.** (1) гл. 10:13
15 **Затова аз се ужасявам от лицето Му; размишлявам и се страхувам от Него**[1]**.** (1) Пс. 119:120
16 **Да, Бог е отслабил сърцето ми и Всемогъщият ме ужаси**[1]**,** (1) гл. 16:12-14
17 **тъй като не бях отсечен преди тъмнината и не скри от лицето ми мрака.**

24 **Понеже времената не са скрити от Всемогъщия, защо онези, които Го познават, не виждат дните Му?**

2 *Едни* **премествват граници**[1]**, грабят стадо и** *го* **пасат.** (1) Втзк. 27:17

3 **Откарват магарето на сирачетата, вземат в залог говедото на вдовицата**[1]**.** (1) гл. 22:6; Втзк. 24:17

4 **Изтласкват бедните от пътя**[1]**, сиромасите на земята заедно се крият**[2]**.** (1) Ам. 4:1; (2) Пр. 28:28

5 **Ето, като диви магарета**[1] **в пустинята те излизат по работата си, подраняват за грабеж; пустинята им** *дава* **хляб** *и* **за децата** *им.* (1) гл. 39:5

6 **Жънат фуража си в полето и събират пабирька от лозето на безбожния.**

7 **Прекарват нощта голи, без дрехи, и нямат завивка в студа**[1]**.** (1) Втзк. 24:12,13; Мт. 25:43

8 **Планински дъждове ги мокрят, прегръщат скалата, понеже нямат подслон.**

9 *Други* **грабват сирачето от** *майчината* **гръд и вземат залог от сиромаха**[1]**.** (1) гл. 22:6; Втзк. 24:7,17

10 **Карат голия да си отиде без дреха**[1] **и които носят сноповете, остават гладни.** (1) ст. 7

11 **Изстискват масло в оградите им и тъпчат линовете им, но пак са жадни**[1]**.** (1) Як. 5:4

12 **Хора стенат из града и душите на ранените викат**[1]**, но Бог не** *им* **счита безумие**[2]**.** (1) Бит. 4:10; Екл. 4:1; (2) Пс. 10:13; Ер. 12:1,2

13 **Тези са противниците на светлината**[1]**, не познават пътищата ѝ и не стоят в пътеките ѝ.** (1) гл. 38:13,15; 3 Царе 3:20; Йн. 3:20

14 **Убиецът става преди светлината, убива сиромаха и бедния**[1]**, а нощем е като крадец.** (1) Пс. 10:8,9

15 **И окото на прелюбодееца чака здрача**[1] **и казва: Око няма да ме види**[2]**! – и слага покривало на лицето си.** (1) Пр. 7:7-10; (2) Езек. 8:12

16 **В тъмнината се разбиват къщи; а през деня те се затварят, не познават светлината.**

17 **Защото зората за всички тях е смъртна сянка**[1]**, защото познават ужасите на смъртната сянка.** (1) ст. 13

18 **Лек е по лицето на водите, прокълнат на земята е дельт им**[1]**, не се обръща** *повече* **към пътя за лозята.** (1) Втзк. 28:16-20; Пр. 3:33

19 *Както* **сушата и жегата поглъщат снежните води,** *така и* **Шеол – съгрешилите.**

20 **Утробата ще го забрави, червеят се храни сладко с него**[1]**. Няма вече да се помни**[2] **и неправдата ще се строши като дърво.** (1) гл. 21:26; (2) Ис. 26:14

21 **Онеправдава неплодната, която не ражда, и не прави добро на вдовицата**[1]**.** (1) Пр. 15:25

22 **Влачи силните със силата Си; става, и никой не е сигурен за живота си.**

23 **Той им дава безопасност, и те се успокояват, но очите Му са върху пътищата им**[1]**.** (1) Пс. 10:5

24 **Възвисяват се за малко, и ги няма; снижават се, и като всички си отиват; отсичат се като глави на класове**[1]**.** (1) гл. 21:13

25 **Сега, ако не е така, кой ще докаже, че лъжец съм, и кой речта ми ще унищожи**[1]**?** (1) гл. 27:4

25 **Тогава шуахецът Валдад отговори и каза**[1]**:** (1) гл. 8:1

2 **Власт и страх са с Него**[1]**; Той установява мир във висините Си.** (1) Пс. 66:3,5; 76:7

3 **Имат ли брой войнствата Му**[1]**? И над кого не се издига светлината Му**[2]**?** (1) Дан. 7:10; (2) Йн. 1:9

4 **И как може човек да бъде праведен пред Бога? Как може роденият от жена да е чист?**[1] (1) гл. 4:18; 9:2; 14:1,4

5 **Ето дори луната не свети и звездите не са чисти в очите Му**[1] **–** (1) ст. 4

6 **колко по-малко човек,** *който е* **червей, и човешкият син,** *който е* **червейче**[1]**!** (1) гл. 4:19; Ис. 41:14

26 **А Йов отговори и каза**[1]**:** (1) гл. 3:2

2 **Как си помогнал ти на слабия, как си спасил безсилната ръка!**

3 **Как си съветвал онзи, който няма**

мъдрост, и си показал изобилно разум свършен[1]! (1) гл. 12:2,3
4 На кого си дума известил? И чий дух е от теб излязъл?
5 *Пред Бога* треперят сенките под водите и обитателите им.
6 Шеол* е гол пред Него и няма покривало Авадон**[1].
т. е. царството на мъртвите ***т. е.* мястото на погибелта; или: вечната погибел; (1) Пр. 15:11
7 Той простира севера над празнотата[1], окача земята на нищо[2].
(1) гл. 9:8; Пс. 89:12; (2) Ис. 40:21,22
8 Връзва водите в облаците Си, но пак облакът под тях не се съдира[1].
(1) гл. 37:11; Бит. 1:6,7; Пр. 8:28; 30:4
9 Покрива лицето на престола *Си,* като разпростира облака Си над него[1].
(1) Пс. 97:2
10 Поставил е граница* върху кръга на повърхността на водите[1], при края на светлината и мрака. **или:* ред, закон
(1) гл. 38:10,11
11 Небесните стълбове треперят[1] и се ужасяват при Неговата заплаха[2].
(1) 2 Царе 22:8; (2) Наум 1:5,6
12 Той вълнува морето със силата Си[1] и с разума Си разби Рахав*.
**вероятно:* древно морско чудовище
(1) Ис. 51:15; Ер. 31:35; Лк. 21:25
13 Чрез духа Му заблестяват небесата, ръката Му пробожда бягащия змей[1].
(1) Ис. 27:1
14 Ето, това са само краищата на Неговите пътища, и колко слаб шепот чуваме от Него[1]! А гърма на силата Му кой ще разбере? (1) гл. 11:7; 37:5; Екл. 11:5

27 Тогава Йов продължи беседата си и каза[1]: (1) гл. 29:1
2 Жив е Бог, който е отнел правото ми[1], и Всемогъщият, който е огорчил душата ми[2] – (1) гл. 34:5; (2) гл. 9:17,18
3 докато дишането ми е в мен и Божият дъх – в ноздрите ми,
4 устните ми не ще говорят неправда и езикът ми не ще произнесе измама[1]! (1) гл. 6:28; 24:25
5 Далеч от мен да кажа, че сте прави! Докато умра, от себе си не ще отхвърля непорочността си.
6 Държа здраво правдата си и няма да я пусна[1]. Сърцето ми няма да ме упрекне, докато съм жив[2].
(1) гл. 17:9; 31:7; (2) 1 Кор. 4:4
7 Врагът ми нека бъде като безбожния и който се надига против мен – като беззаконния.
8 Защото, каква е надеждата на лицемера[1], ако Бог отсече и изиска душата му? (1) гл. 8:13
9 Бог ще чуе ли вика му, щом го сполети беда[1]? (1) Пс. 18:41; Мих. 3:4; Йн. 9:31
10 Той ще се наслаждава ли във Всемогъщия? Ще призовава ли Бога по всяко време[1]? (1) гл. 22:26,27; Пс. 14:4
11 Аз ще ви наставя за Божията сила, няма да скрия това, което е у Всемогъщия[1]. (1) гл. 11:7
12 Ето, всички вие сте видели – защо тогава бъбрите такива суети[1]? (1) гл. 16:3
13 Това е от Бога делът на безбожния и наследството, което насилниците получават от Всемогъщия[1].
(1) гл. 20:29; 31:2
14 Ако синовете му се умножават, за меча са[1] и издънките му няма да се наситят с хляб[2].
(1) Ест. 9:6-10; Ос. 9:13; (2) Пс. 109:10
15 Останалите от него смъртта ще свали в гроба и вдовиците му няма да ги оплачат[1]. (1) Пс. 78:64
16 Макар да трупа сребро като пръст и да приготвя дрехи като кал,
17 приготвя ги, но праведният ще *ги* носи и невинни ще си разделят среброто[1]. (1) Ест. 8:1; Пр. 13:22; Екл. 2:26
18 Построява къщата си като молец или като колиба, направена от пазач.
19 Богатият ляга и няма да се прибере; отваря очите си и го няма[1].
(1) гл. 20:5; Пр. 23:4,5
20 Ужаси го обземат като води[1], вихрушка го отвлича през нощта[2].
(1) гл. 18:11; (2) Пс. 83:15
21 Източният вятър го отнася и той си отива, изтръгва го от мястото му[1].
(1) гл. 21:18
22 Хвърля *камъни* срещу него без пощада[1], той бяга отчаяно от ръката Му. (1) 1 Царе 25:29; Пс. 11:6

23 **Ще пляскат с ръце след него**[1] **и ще му подсвирнат от мястото му.**
(1) Наум 3:19

28 **Наистина има рудници за сребро и място за пречистване на злато.**
2 **От земята се взема желязо и от камък мед се топи.**
3 *Човек* **е сложил край на тъмнината и издирва скалите докрай в мрака и смъртната сянка**[1]**.** (1) гл. 3:5
4 **Отваря шахта далеч от** *човешко* **жилище,** *в места,* **забравени от** *човешки* **крак, висят и се люлеят, от хората далеч.**
5 **Земята – от нея идва хлябът**[1]**, а се разравя като огън.** (1) Пс. 104:14
6 **Скалите ѝ са източника на сапфири и в нея има златен прах –**
7 **път, който хищна птица не познава, нито око на сокол е видяло;**
8 **гордите зверове не са стъпвали по него, нито лъвът е минавал над него.**
9 **На кремъка слага ръка, преобръща планините из основи.**
10 **Разсича проломи в скалите, всякакви скъпоценности гледа окото му.**
11 **Заприщва водните жили да не съзят и изважда скритото на светлина.**
12 **Но мъдростта къде се добива**[1]**? И къде е мястото на разума?** (1) ст. 23
13 **Човекът не познава стойността ѝ и тя не се намира в земята на живите.**
14 **Бездната казва: Не е в мен. И морето казва: Не е при мен.**
15 **Не може да се даде за нея пречистено злато, ни сребро да се претегли като нейна цена.**
16 **Не може да се оцени с офирско злато, със скъпоценен оникс и сапфир.**
17 **Злато или кристал не могат с нея да се мерят, нито да се размени с произведения от чисто злато.**
18 **Корали и кристали няма** *даже* **да се споменат, защото стойността на мъдростта е повече от скъпоценни камъни**[1]**.** (1) Пр. 3:13-15; 20:15
19 **Етиопският топаз не може с нея да се мери, нито може да се оцени тя с чисто злато**[1]**.** (1) ст. 18
20 **Откъде тогава идва мъдростта? И къде е мястото на разума?**
21 **Тя е укрита от очите на всички живи и е скрита от небесните птици.**
22 **Авадон и смъртта казват: С ушите си сме чули слух за нея.**
23 **Бог разбира пътя ѝ, Той мястото ѝ знае**[1]**.** (1) Екл. 7:24; Кол. 2:3; Як. 1:5
24 **Понеже Той гледа до краищата на земята и вижда под цялото небе**[1]**.**
(1) 2 Лет. 16:9; Пс. 113:6
25 **Щом определи тегло на ветровете и претегли с мярка водите**[1]**,**
(1) гл. 38:4,5; Ис. 40:12
26 **когато направи закон за дъжда и пътека за светкавицата на гърма**[1]**,**
(1) гл. 36:27-33; 37:2-5,15; 38:25-27; Пс. 135:7; Ер. 14:22
27 **тогава Той я видя и я обяви; установи я и също я изследва**[1]**.** (1) Пр. 8:22
28 **И каза на човека: Ето, страхът от Господа, това е мъдрост**[1]**, отдалечаване от зло е разум**[2]**.**
(1) Пс. 94:10; 111:10; Пр. 1:7; 8:13; (2) Втзк. 4:6; Пр. 16:6

29 **И Йов още продължи беседата си и каза**[1]**:** (1) гл. 27:1
2 **О, да бях като в миналите месеци, като в дните, когато Бог ме пазеше,**
3 **когато светилникът Му светеше на главата ми** *и* **с Неговата светлина през мрака ходех**[1]**;** (1) гл. 22:28; Пс. 18:28; 112:4
4 **както бях във зрелостта си, и Божият доверен съвет* над шатрата ми беше;** **или:* интимно общуване
5 **когато Всемогъщият бе още с мен и момчетата ми – покрай мен;**
6 **когато стъпките ми се къпеха в каймак и скалата до мен изливаше реки** *маслинено* **масло**[1]**!**
(1) Втзк. 32:13; Пс. 81:16; Езек. 16:13
7 **Когато излизах при портата на града, заемах мястото си на площада**[1]**,**
(1) Бит. 34:20; Пр. 31:23
8 **младежите ме виждаха и се криеха и старци ставаха, стояха прави;**
9 **първенците преставаха да говорят и слагаха ръка на устата си;**

10 **гласът на благородните замлъква-
ше и езикът им залепваше за небцето
им,**
11 **защото, когато ухо чуеше, ме об-
лажаваше и когато око видеше, за мен
засвидетелстваше;**
12 **защото аз избавях сиромаха, кой-
то викаше, и сирачето, което нямаше
помощник**[1].
(1) гл. 22:6,9; 31:18; Пс. 82:3,4; Пр. 31:8; Як. 1:27
13 **Благословението на загиващия ид-
ваше над мен, сърцето на вдовицата
аз правех да ликува**[1].
(1) гл. 31:19,20; Втзк. 24:13; Рут 2:20; Пр. 11:26
14 **Обличах правдата и тя ми беше
дреха**[1]**, правосъдието ми – за мантия и
за тюрбан.** (1) Пс. 132:9
15 **Аз бях очи на слепия, крака на
куция.**
16 **Бях баща на бедните, изследвах
делото на непознатия**[1].
(1) гл. 30:25; 31:31,32; Пр. 29:7
17 **Челюстта на беззаконния трошах**[1]**,
изваждах жертвата от зъбите му.**
(1) Пр. 30:14
18 **Тогава казвах: Ще умра в гнездото
си и дните** *си* **ще умножа като пясъка,**
19 **коренът ми разпрострян е към во-
дите и росата в клона ми нощува,**
20 **славата ми в мен се подновява и
лъкът ми се укрепва във ръката ми**[1].
(1) Бит. 49:24
21 **Те ме слушаха и чакаха, мълчаливо**
слушаха **съвета ми.**
22 **След моята дума не говореха по-
вече и речта ми капеше на тях** *като
роса*[1]. (1) Втзк. 32:2; Мих. 5:7
23 **Чакаха ме като дъжд и отваряха
устата си** *като* **за пролетния дъжд**[1].
(1) Ер. 5:24; Зах. 10:1
24 **Аз им се усмихвах, щом не вяр-
ваха, и светлината на лицето ми не**
можеха да **помрачат.**
25 **Избирах за тях пътя и седях като
глава, и живеех като цар сред вой-
ската, като такъв, който утешава жа-
леещи.**

30 **Но сега ми се подсмиват по-мла-
дите на дни от мен**[1]**, чиито бащи аз
бих отхвърлил на стадото си с кучетата
да поставя.** (1) гл. 19:18
2 **Наистина, за какво ми е силата на
ръцете им, в които зрелостта загива?**
3 **Те са измършавели от недоимък и
глад** *и* **гризат** *корените на* **безводната
земя, отпреди във пустош и опусто-
шение,**
4 **между храстите те късат слез и ко-
рени на хвойна им е хлябът.**
5 **Те бяха изгонени от обществото** *и*
викаха по тях като крадец.
6 **Живееха в ужасни долини, в дупки
на земята и скалите**[1]. (1) Съд. 6:2
7 **Ревяха между храстите и се събира-
ха под тръни.**
8 **Синове на безумни и синове на
безименни, те бяха изгонени с бич от
земята.**
9 **А сега аз им станах** *подигравателна*
песен, да, станах им *за* **приказка**[1].
(1) гл. 17:6; Ер. 20:7,8; Плач 3:14
10 **Те се отвращават от мен, държат
се далеч от мен, не се свенят да плюят
на лицето ми**[1]. (1) Ис. 50:6; Плач 3:30
11 **Понеже** *Бог* **развързал е въжетата**
на шатрата **и ме е унижил, и те са се
разюздали пред мен.**
12 **Отдясно** *ми* **надигат се изчадия,
краката ми изблъскват и гибелните си
пътеки против мен прокарват**[1].
(1) гл. 19:12
13 **Разбиват пътя ми, злощастието ми
увеличават без помощник.**
14 **Идват като през широк пролом,
опустошително връхлитат.**
15 **Ужаси насочват се към мен**[1]**, дос-
тойнството ми гонят като вятър и бла-
гополучието ми премина като облак.**
(1) гл. 6:4; Пс. 88:15,16
16 **И сега душата ми излива се във
мен**[1]**, постигнаха ме скръбни дни.**
(1) Пс. 22:14
17 **Нощта пронизва костите ми в мен
и** *болки* **ме разяждат, не престават**[1].
(1) гл. 33:19
18 **С голяма сила дрехата ми се изме-
ня, стяга ме като яката на хитона ми.**
19 **В калта ме е захвърлил и аз съм
станал като прах и пепел.**

20 **Викам към Теб, но не ми отгова-**
ряш[1], стоя, и ме забелязваш.
(1) гл. 19:7; Пс. 22:2; 88:14
21 **Превърнал си се във жесток към**
мен, със силната Си ръка ме преслед-
ваш[1]. (1) гл. 13:24
22 **Издигаш ме да яздя вятъра, в гър-**
ма на бурята ме разпиляваш –
23 **защото зная, че ще ме докараш**
до смъртта и до дома, определен за
всички живи[1]. (1) Иис. Нав. 23:14; Екл. 9:5
24 **Но в падането си** *човек* **не прос-**
тира ли ръка и в бедствието си не
вика ли?
25 **Аз не плаках ли за онзи, който**
беше в тежки дни, и душата ми не се
ли наскърби за сиромаха[1]?
(1) гл. 29:12-17; 31:31; Пс. 35:13
26 **Добро очаквах – зло дойде[1]; и ча-**
ках светлина, но дойде мрак[2].
(1) Ер. 8:15; (2) Ис. 59:9; Плач 3:2
27 **Врят вътрешностите ми, не почи-**
ват[1]; постигнаха ме скръбни дни.
(1) Пс. 38:7
28 **Вървя скърбящ, без слънце; в съ-**
бранието ставам, викам.
29 **На чакалите аз станах брат и на**
камилоптиците – другар[1].
(1) Пс. 102:6,7; Мих. 1:8
30 **Кожата ми почерня на мен[1] и кос-**
тите ми изгарят от огън[2].
(1) Плач 4:8; (2) Пс. 102:3; 119:83; Плач 3:4
31 **Арфата ми стана на ридание и**
флейтата ми – глас на оплаквачи[1].
(1) Плач 5:15; Ам. 8:10

31 **С очите си завет направих, как**
бих погледнал на девица[1]!
(1) Пр. 4:25; 6:25; Мт. 5:28
2 **Какъв би бил делът от Бога горе,**
наследството от Всемогъщия от виси-
ните[1]? (1) гл. 27:13
3 **Не е ли разорение за беззаконния и**
пропаст за онез, що вършат грях[1]?
(1) 2 Царе 18:10; Съд. 9:53; Пс. 55:23
4 **Не вижда ли Той пътищата ми[1] и не**
брои ли всичките ми стъпки[2]?
(1) гл. 23:10; Пр. 5:21; (2) гл. 14:16; Пс. 139:3; Ер. 16:17
5 **Ако съм ходил със лъжа и е кракът**
ми бързал след измама[1], (1) Пс. 26:4
6 **нека на справедливи везни ме пре-**
тегли[1], и ще познае Бог непорочността
ми[2]. (1) Пр. 21:2; (2) гл. 23:10
7 **Ако стъпката ми се е отклонила от**
пътя или сърцето ми е последвало очи-
те ми[1], или ако се е залепило петно на
ръцете ми[2], (1) Чис. 15:39;
(2) гл. 16:17; 17:9; 23:11; 27:5,6; Пс. 7:3; Ис. 33:15
8 **тогава нека сея аз, а друг яде[1], из-**
дънките ми нека се изкоренят[2].
(1) Лев. 26:16; (2) Втзк. 28:32; Иис. Нав. 22:22
9 **Ако се е прелъстило сърцето ми от**
жена[1] и аз съм причаквал при вратата
на съседа си, (1) Втзк. 5:21; Ер. 5:8
10 **тогава моята жена за друг да мели**
и други да се навеждат над нея[1] –
(1) Втзк. 28:30; 2 Царе 12:11
11 **защото това е мръсно дело и без-**
законие за съдиите[1]; (1) Лев. 20:10
12 **защото това е огън, що до Авадон**
пояжда – изкоренил би всичките ми
плодове[1]. (1) Пр. 6:27-29
13 **Ако на слугата и слугинята си пра-**
вото презрял съм, когато спорели са с
мен[1], (1) Кол. 4:1
14 **какво бих правил, когато се на-**
дигне Бог? Какво бих отговорил Му,
когато *ме* **изследва[1]?** (1) Лев. 25:43; Кол. 3:25
15 **Той, който образува мен в утроба-**
та, не образува ли и него? И не Един
и Същ ли в корема ни извая[1]?
(1) гл. 34:19; Пр. 22:2; Мал. 2:10
16 **Ако съм отказал желанието на бед-**
ните[1] и съм направил да угаснат очите
на вдовицата, (1) Пр. 22:22; Ис. 10:2
17 **или съм изял сам залъка си, без**
сирачето от него да е яло –
18 **но** *още* **от младостта ми то порасна**
при мене като при баща[1], а нея наста-
влявах от утробата на майка си[2] –
(1) гл. 29:12; Ест. 2:7; (2) Як. 1:27
19 **ако съм видял някой да загива от**
липса на дрехи или сиромах да няма
завивка[1], (1) Ис. 58:7; Мт. 25:36; Як. 2:16
20 **ако слабините му не са ме благо-**
славяли[1], и ако той не се е стоплял с
руното на агнетата ми[2],
(1) гл. 29:13; (2) гл. 22:6; Зах. 7:9
21 **ако съм вдигнал аз ръка срещу**
сирачето, като съм виждал, че имам
помощ в портата[1]; (1) Пс. 82:3

22 **то нека падне ръката ми от рамото,**
ръката ми над лакътя да се пречупи!
23 **Защото гибелта от Бога е за мене**
ужас и пред величието Му да издържа
не мога[1]. (1) Пс. 119:120
24 **Ако съм положил надеждата си в**
злато и на чистото злато съм казал:
Упование мое[1]! – (1) Пр. 11:28; 1 Тим. 6:17
25 **ако съм се радвал, че богатството**
ми е голямо, и че ръката ми е придо-
била много[1], (1) Втзк. 8:17; Ис. 39:2; Лк. 12:19
26 **ако съм гледал слънцето*, когато**
свети, или луната, ходеща във блясък,
**букв.*: светлината
27 **и сърцето ми се е увлякло тайно[1] и**
устата ми е целувала ръката ми*[2];
**т.е.* ритуален жест в култа към небесните тела
(1) Втзк. 4:19; Езек. 8:16; (2) 3 Царе 19:18
28 **това също би бил грях** *за* **съд[1],**
защото бих се отрекъл от всевишния
Бог. (1) Втзк. 17:2-5
29 **Ако съм се радвал на бедата на**
онзи, който ме мрази, и ми е ставало
драго, когато зло го сполети[1] –
(1) Пр. 17:5; Авд. 13; Мт. 5:44
30 **дори не съм допуснал устата ми**
да съгреши, като поискам живота му в
клетва[1]! (1) Римл. 12:14
31 **Ако хората от шатрата ми не са**
казали: Кой ще намери някой, който
да не е бил заситен от месото му[1]?
(1) гл. 30:25; Ис. 58:10
32 **Чужденецът не нощуваше навън,**
отварях вратите си на пътника[1].
(1) гл. 29:16; Бит. 19:2,3; Мт. 25:35
33 **Ако съм покривал престъпленията**
си като Адам[1], като съм скривал в паз-
вата си беззаконието си,
(1) Бит. 3:8; Пр. 28:13
34 **понеже съм се страхувал от го-**
лямото множество и презрението на
родовете ме е ужасявало, така че съм
замълчавал и не съм излизал от вра-
тата –
35 **о, да бих имал някой, който да ме**
чуе! Ето, подписът ми! *О, да би* **ми отго-**
ворил Всемогъщият[1]! *Къде е* **обвинение-**
то, което обвинителят ми е написал?
(1) гл. 13:17-22
36 **Ето, на рамото си бих го носил,**
бих си го завързал за венец,
37 **бих му казал броя на стъпките си,**
бих се приближил до него като княз.
38 **Ако нивата ми вика против мен[1] и**
браздите ѝ заедно плачат, (1) Авак. 2:11
39 **ако съм изял плода ѝ без заплата[1]**
или съм извадил душата на стопаните
ѝ[2]; (1) Ер. 22:13; (2) 3 Царе 21:13
40 **тогава нека да израснат тръни**
вместо жито и плевел вместо ечемик[1]!
И думите на Йов се свършиха.
(1) Бит. 3:18

32 **Тогава тези трима мъже преста-**
наха да отговарят на Йов, защото той
беше праведен в собствените си очи[1].
(1) гл. 15:5; 22:5; 33:8,9; 40:8
2 **Тогава пламна гневът на вузеца Елиу,**
сина на Варахиил, от рода на Рам. Гне-
вът му пламна против Йов, защото оп-
равдаваше себе си повече от Бога[1].
(1) ст. 1
3 **Гневът му пламна и против тримата**
му приятели[1], защото, без да намерят
отговор, бяха осъдили Йов[2].
(1) гл. 42:7; (2) гл. 22:5
4 **А Елиу беше чакал Йов да говори,**
защото те бяха по-стари от него на
дни[1]. (1) Лев. 19:32; Екл. 3:7
5 **И когато Елиу видя, че в устата на**
тримата мъже нямаше отговор, гневът
му пламна[1]. (1) Як. 1:19
6 **И вузецът Елиу, синът на Варахиил,**
заговори и каза: Аз съм млад на дни, а
вие сте стари, затова се посвених – не
смеех да явя, каквото зная[1]. (1) гл. 12:12-14
7 **Аз казах: Нека дните да говорят и**
многото години на мъдрост да учат.
8 **Но в човека има дух и дъхът на**
Всемогъщия му дава разум[1].
(1) Бит. 41:38; 3 Царе 4:29;
Пр. 2:6; 20:27; Ис. 28:26; 2 Тим. 1:7
9 **Не** *винаги* **големите са мъдри и ста-**
рите разбират правосъдие[1].
(1) гл. 4:21; 12:20; Пс. 119:100
10 **Затова казвам: Слушайте ме, и аз**
ще изявя, каквото зная.
11 **Ето, аз чаках да говорите вие, слу-**
шах разсъжденията ви, докато търсех-
те думи.
12 *Слушах* **ви много внимателно, и ето,**

никой от вас не обори Йов, нито отго-
вори на думите му.
13 **Само да не кажете: Намерихме**
мъдрост! Бог ще го изобличи, *а* **не чо-**
век.
14 **Но той към мен не е отправил**
думи и аз няма да му отговоря с ва-
шите речи.
15 **Те са смаяни и не отговарят вече,**
убягнаха им думите.
16 **А аз да чакам ли, понеже не го-**
ворят, понеже спряха *и* **не отговарят**
вече?
17 **И аз, от своя страна, ще отговоря;**
и аз ще изявя, каквото зная,
18 **защото съм изпълнен с думи, духът**
ми **вътре в мен ме принуждава.**
19 **Ето, вътрешността ми е като неот-**
ворено вино, ще се пръсне като нови
мехове[1]**.** (1) Ер. 20:9; Ам. 3:8
20 **Ще проговоря, за да си отдъхна,**
ще отворя устните си и ще отговоря[1]**.**
(1) гл. 4:2
21 **Само да не бъда към никого прис-**
трастен[1] **и човек да не лаская –**
(1) Лев. 19:15; Пс. 82:2; Мал. 2:9; Йн. 7:24
22 **защото не зная да лаская**[1], *иначе*
Създателят ми скоро би ме махнал[2]**.**
(1) гл. 33:3; Пр. 28:23; Юда 16; Гал. 1:10; 1 Сол. 2:5;
(2) Пс. 12:2,3

33 **Затова Йове, чуй словото ми и**
изслушай всичките ми думи.
2 **Ето, сега отварям устата си, езикът**
ми говори на небцето ми.
3 **Думите ми** *идват* **от правотата на**
сърцето ми и устните ми ясно ще го-
ворят знание[1]**.** (1) гл. 32:21,22; Пр. 4:2; Еф. 4:25
4 **Духът на Бога ме е сътворил, дъхът**
на Всемогъщия живот ми дава[1]**.**
(1) Бит. 2:7; Пс. 104:30
5 **Ако можеш ти, отговори ми, пригот-**
ви се и пред мене застани.
6 **Наистина, аз съм твой говорител**
пред Бога, и аз също съм откъснат от
калта[1]**.** (1) гл. 10:9; Деян. 14:15
7 **Ето, страх от мене няма да те ужа-**
сява, нито ръката ми ще тежи върху
теб[1]**.** (1) гл. 9:32-34

8 **Ти наистина говори пред ушите ми,**
гласа на думите *ти* **чух:**
9 **Чист съм** *и* **без престъпление, неви-**
нен съм, в мен няма беззаконие[1]**.**
(1) гл. 13:18,23; 16:17; 17:9; 23:10-12;
27:5,6; 32:1; 34:5,6; 35:2
10 **Ето, Той поводи намира против**
мен, счита ме за враг Свой[1]**,**
(1) гл. 9:17,28,29; 13:24
11 **слага краката ми в клада, всичките**
ми пътеки наблюдава[1]**.** (1) гл. 14:16
12 **Ето, в това ти не си прав – отго-**
варям ти – защото Бог е по-възвишен
от човека[1]**.** (1) гл. 11:6-9; 36:22,26
13 **Защо спориш с Него**[1]**, че не дава**
отчет за ни едно от делата Си[2]**?**
(1) гл. 10:2; (2) гл. 9:12
14 **Наистина Бог говори веднъж или**
два пъти[1], *но човекът* **не внимава**[2]**:**
(1) Пс. 62:11; Евр. 1:1; (2) Пр. 1:24
15 **в сън, в нощно видение, когато**
дълбок сън хората напада, когато дре-
мят на леглата си[1]**,** (1) гл. 4:13
16 **тогава Той отваря на хората ушите**[1]
и запечатва *в* **тях поука,** (1) гл. 36:10,15
17 **за да отвърне човека** *от* **делата**
му[1]**, да изтръгне от човека гордостта,**
(1) Бит. 20:3-6
18 **да предпази от рова душата му и**
животът му от меч да не загине[1]**.**
(1) гл. 36:12
19 **Бива наказван и с болки в леглото**
си, и с непрекъснато страдание в кос-
тите си[1]**,** (1) Пс. 38:3-7; Екл. 8:6
20 **и животът му от хляб се отвраща-**
ва, а душата му – от вкусно ястие[1]**.**
(1) Пс. 107:18
21 **Плътта му чезне и не е за гледане,**
незабележимите му кости се подават[1]**.**
(1) гл. 19:20
22 **И душата му до гроба**[1] **приближава**
и при палачите – животът му.
(1) Пс. 107:18
23 **Ако има пратеник за него, посред-**
ник[1]**, един между хиляда, да извести на**
човека задължението му,
(1) гл. 9:33; 1 Тим. 2:5,6
24 **тогаз ще се смили над него и ще**
каже: Избави го, да не слезе в рова[1]**,**
намерих откуп[2]**.** (1) Пс. 107:20; (2) Ис. 53:5
25 **Плътта му ще е свежа като на мла-**

деж[1]**, в дните на младежката си сила**
ще се върне[2]**.** (1) 4 Царе 5:14; (2) Пс. 103:5
26 **Ще се моли на Бога и Той ще**
бъде добромислен към него, ще гледа
лицето Му с радост[1]**, защото** *Бог* **ще**
възвърне на човека правдата Си.
(1) гл. 19:27
27 **Тогава той ще пее пред хората и**
ще казва: Съгреших и изкривих право-
то, но Той не ми отплати[1]**.**
(1) Пс. 103:10; Езек. 14:23; Лк. 15:21
28 **Той избави душата ми да не слезе**
във рова[1] **и животът ми ще види свет-**
лината[2]**!** (1) Пс. 103:4; (2) Пс. 56:13
29 **Ето, Бог върши всичко това два**
или три пъти с човека,
30 **за да отвърне душата му от рова,**
да бъде просветлен със светлината на
живота[1]**.** (1) Пс. 56:13
31 **Внимавай, Йове, слушай ме, мъл-**
чи, и ще говоря.
32 **Отговори ми, ако имаш думи; гово-**
ри, защото аз желая да те оправдая.
33 *Но* **ако не, то ти ме слушай; мълчи,**
и аз ще те поуча в мъдрост[1]**.**
(1) Пс. 34:11

34 **Тогава Елиу продължи и каза**[1]**:**
(1) гл. 32:6; 35:1; 36:1
2 **Чуйте думите ми, вие, мъдри, слу-**
шайте ме, вие, знаещи[1]**,** (1) Пр. 1:5
3 **защото ухото изпитва думи, както**
небцето вкусва храна[1]**.** (1) гл. 6:30
4 **Нека правото си изберем, нека зна-**
ем помежду си доброто[1]**.** (1) 1 Сол. 5:21
5 **Защото Йов каза: Аз съм праведен**[1]**,**
но правото ми Бог отне[2]**.**
(1) гл. 33:9; (2) гл. 19:7; 27:2
6 **Против правото си** *съм считан за* **лъ-**
жец. Раната ми е неизлечима, без да
имам престъпление[1]**.** (1) гл. 33:9
7 **Кой човек е като Йов, който пие**
презрение като вода[1]**,** (1) гл. 11:3; 15:16; 36:17
8 **който дружи с онези, които вършат**
грях, и ходи с безбожни мъже?
9 **Защото той каза: Нищо не ползва**
човека да е благоугоден на Бога[1]**.**
(1) гл. 9:22; 21:15; 22:3; Ис. 58:3; Мал. 3:14
10 **Затова слушайте ме, вие, разумни**
мъже! Далеч да бъде зло от Бога и
беззаконие от Всемогъщия[1]**!**
(1) Втзк. 32:4; Пс. 92:15; 145:17; Соф. 3:5; Откр. 16:5
11 **Защото Той въздава на човека спо-**
ред делото му и прави всеки да наме-
ри според пътя си[1]**.** (1) 1 Царе 26:23;
Пр. 24:12; Ер. 17:10; Езек. 18:13; Римл. 2:6; Откр. 22:12
12 **Наистина Бог няма да извърши**
беззаконие, нито Всемогъщият ще из-
криви съда[1]**.** (1) гл. 8:3; 36:23; Бит. 18:25; Пс. 145:17
13 **Кой земята Му е поверил и наре-**
дил е цялата вселена[1]**?** (1) Пс. 24:1,2
14 **Ако Той обърне сърцето Си** *само*
към Себе Си и в Себе Си оттегли Своя
Дух и Своето дихание,
15 **всички създания заедно ще издъх-**
нат и човекът ще се върне във пръст-
та[1]**.** (1) гл. 10:9; Екл. 12:7; Як. 2:26
16 **Но ако разбираш, чуй това, гласа**
на думите ми слушай:
17 **Ще властва ли онзи, който мрази**
съда[1]**? И ще изкараш ли виновен Пра-**
ведния *и* **Могъщия**[2]**,** (1) Римл. 3:6; (2) гл. 40:8
18 **който казва на цар: Негоден** *си.* **–**
и **на княз: Беззаконник. –**
19 **който пристрастие към първенци**
не показва, нито зачита богатия по-
вече от бедния[1]**, понеже всички те са**
дело на ръцете Му[2]**!**
(1) Втзк. 10:17; Як. 2:1; Римл. 2:11; (2) гл. 31:15
20 **В един миг умират, посред нощ,**
народ се развълнува и те преминават[1]**,**
и мощните се вземат, не с ръка[2]**.**
(1) гл. 36:20; Изх. 12:29; Ис. 37:36; (2) Ис. 40:23; Дан. 8:25
21 **Защото Неговите очи са върху пъ-**
тищата на човека и Той вижда всички-
те му стъпки[1]**.** (1) гл. 14:16; Пр. 15:3
22 **Няма тъмнина и няма смъртна**
сянка[1]**, където да се скрият онези, ко-**
ито вършат грях[2]**.** (1) гл. 3:5; 12:22;
(2) гл. 10:14; 22:13; 2 Царе 12:12; Пс. 139:11,12; Ер. 16:17
23 **Понеже Той няма нужда да подлага**
на изпитание **човека, за да отиде той на**
съд пред Бога[1]**.** (1) гл. 9:3
24 **Той строшава силни без изследва-**
не, на тяхно място слага други[1]**,**
(1) 1 Царе 15:28; Дан. 11:19
25 **защото Той делата им познава**[1] **и** *ги*
събаря нощем, и се стриват.
(1) Откр. 2:2,19

26 **Поразява ги като безбожните, на видно** *място,*
27 **понеже се отклониха от Него**[1] **и не зачетоха ни един от пътищата Му,**
(1) 2 Лет. 28:6,23; Ис. 1:28; Ер. 2:17,19; Пр. 15:10
28 **и направиха да стигне викът на бедните до Него и Той да чуе вика на наскърбените**[1]**.** (1) Изх. 22:23; Пс. 5:2; Як. 5:4
29 **Ако Той успокоява, кой може да смути? И ако крие лицето Си, кой може да Го види**[1] **– било то за народ или за сам човек**[2] **–**
(1) гл. 23:8,9; (2) Пс. 94:10,12
30 **за да не царува лицемер и да не става примка за народа.**
31 **Казал ли е някой на Бога: Понесох** *наказание,* **и вече няма да греша**[1]**;**
(1) Пр. 28:13
32 **научи ме на това, което аз не виждам**[1]**; ако съм извършил беззаконие, няма да го върша вече**[2]**?**
(1) Пс. 19:12; (2) Бит. 38:26; Чис. 22:34; Ер. 8:6
33 **Трябва ли Той да отплаща според твоето мнение**[1]**, защото ти отхвърляш** *отплатата Му* **– защото трябва ти да избереш, не аз – затова говори, каквото знаеш.** (1) Пс. 50:21
34 **Разумни мъже ще ми кажат и мъдър човек, който ме чува:**
35 **Йов не говори със знание и думите му са лишени от разум**[1]**.** (1) гл. 35:16; 38:2
36 **Желая Йов да бъде изпитан докрай, защото отговаря като грешните хора.**
37 **Защото към греха си той прибавя бунт, пляска с ръце между нас и умножава думите си против Бога.**

35

Тогава Елиу продължи и каза[1]**:**
(1) гл. 32:6; 34:1
2 **Смяташ ли това за право? Ти казваш: Моята правда е по-голяма от Божията.**
3 **Защото ти питаш какво ще те ползва: Какво ще спечеля, че не съм съгрешил**[1]**?** (1) гл. 21:15
4 **Аз ще ти отговоря, и на приятелите ти с теб:**
5 **Погледни към небето и виж, гледай облаците –** *колко* **по-високи са от теб**[1]**!**
(1) гл. 11:7-9; 22:12; Ис. 55:8,9; Мт. 16:23
6 **Ако съгрешаваш, какво вършиш против Него? Ако престъпленията ти се умножават, какво на Него правиш**[1]**?**
(1) гл. 7:20
7 **Ако си праведен, какво Му даваш? Или какво получава Той от твоята ръка**[1]**?** (1) гл. 22:2; Римл. 11:35
8 **Безбожието ти** *засяга само* **човек като теб и правдата ти –** *само* **човешки син.**
9 **Поради множеството угнетения викат** *страдащите,* **викат за помощ поради ръката на могъщите**[1]**.** (1) Екл. 4:1
10 **Но никой не казва: Къде е Бог, моят Създател**[1]**, който дава песни в нощта**[2]**,**
(1) Ер. 2:6,8; Римл. 1:21; (2) Пс. 149:5; Деян. 16:25
11 **който ни учи повече от зверовете земни и ни прави по-мъдри от птиците небесни?**
12 **Там те викат, но Той не отговаря заради гордостта на злите.**
13 **Наистина Бог няма да послуша празнословие и Всемогъщият няма да го зачете**[1]**.** (1) Пс. 66:18
14 **Въпреки че казваш, че не можеш да Го видиш**[1]**,** *пак* **правосъдието** *е* **пред Него, и на Него се уповавай**[2]**.**
(1) гл. 9:11; (2) Пс. 37:7; Ис. 8:17; Плач 3:58; Мих. 7:9
15 **И сега, понеже не е наказал в гнева Си, не знае ли Той за надменността?**
16 **Затова Йов отваря устата си напразно** *и* **трупа думи без знание**[1]**.**
(1) гл. 34:35,37

36

Тогава Елиу продължи и каза[1]**:**
(1) гл. 32:6; 34:1
2 **Потърпи ме малко и аз ще ти разкажа, че има още думи за Бога.**
3 **Ще донеса знанието си отдалеч и ще отдам правда на Създателя си.**
4 **Защото думите ми наистина не са лъжа**[1]**, един съвършен в знание е при теб.** (1) Пр. 8:7
5 **Ето, Бог е мощен, но не презира** *никого,* **мощен е в сила на мъдрост**[1]**.**
(1) гл. 37:23; Пс. 147:5
6 **Той не пази живота на безбожния**[1]**,**

а въздава правосъдие на сиромасите[2].
(1) Пс. 55:23; (2) Пс. 140:12
7 **Не оттегля очите Си от праведните,
а ги слага да седят с царе на престола
завинаги и те са възвисени**[1].
(1) 1 Царе 2:8; 2 Царе 7:16; Откр. 3:21
8 **И ако са вързани с вериги, хванати
с въжетата на скръб**[1], (1) Пс. 107:10
9 **тогава Той им изявява делата им
и престъпленията им – че са се възгордели.**
10 **Отваря и ухото им за наставление
и заповядва да се върнат от греха**[1].
(1) гл. 33:16
11 **Ако те послушат и** *Му* **служат, ще
свършат дните си в благополучие, годините си в удоволствия**[1].
(1) 2 Лет. 33:13; Пс. 119:3; Пр. 1:33; Ер. 7:23
12 **Но ако не послушат, от меч ще
загинат**[1], **ще умрат без знание**[2].
(1) гл. 33:18; 1 Царе 12:25; Ис. 1:20; (2) гл. 4:21
13 **А лицемерните по сърце натрупват
гняв** *и* **не викат за помощ, когато Той
ги връзва.**
14 **Душата им умира в младост**[1] **и животът им – сред посветените** *блудници.*
(1) гл. 22:16
15 **Той избавя скръбния в скръбта му**[1]
и в бедствие ушите им отваря.
(1) Пс. 72:12; 107:41
16 **Така и тебе би извел от притеснение в широко място**[1], *дето* **няма теснота; и предлаганото на трапезата ти би
било пълно с тлъстина**[2].
(1) Пс. 18:19; (2) Пс. 63:5
17 **Но ти си изпълнен със съда на
безбожните**[1], **съд и правосъдие ще** *те*
постигнат[2]. (1) гл. 34:7-9; (2) Пр. 11:21
18 **Понеже** *има* **ярост,** *внимавай* **да не
те подмами да се подиграеш!**
19 **Богатствата ти и всички усилия на
мощта ти ще те опазят ли от бедствието?**
20 **Не копней за нощта, когато хората
се отсичат на мястото си**[1]. (1) гл. 34:20
21 **Внимавай! Не се обръщай към
беззаконието, защото пред скръбта
това си предпочел**[1]. (1) гл. 7:11
22 **Ето, Бог е възвишен в мощта Си**[1],
кой поучава като Него[2]**?**
(1) гл. 33:12; (2) Пс. 119:102; Йн. 3:2
23 **Кой Му е предписал пътя Му**[1] **и
кой ще каже: Вършиш беззаконие**[2]**?**
(1) гл. 21:22; Ис. 40:13; (2) гл. 34:10,12; Римл. 9:14,20
24 **Помни да възвеличаваш Неговото
дело, което хората възпяват**[1]. (1) Откр. 15:3
25 **Всеки човек го вижда**[1], **смъртният**
го **гледа отдалеч.** (1) Римл. 1:20
26 **Ето, Бог е велик, и ние не** *Го* **познаваме**[1]; **и броят на годините Му е
неизследим**[2]. (1) Пс. 145:3; (2) Пс. 90:2
27 **Защото Той привлича водните капки, които валят като дъжд от мъглата
Му**[1], (1) гл. 5:10; Пр. 3:20; Зах. 10:1
28 **които облаците изпускат** *и* **изливат
върху многото хора**[1]. (1) Мт. 5:45
29 **Може ли някой да разбере разпростирането на облаците и гърмежите на скинията Му**[1]**?** (1) гл. 28:26; Пс. 77:18
30 **Ето, Той разпръсва около Себе Си
светлината Си**[1] **и покрива морските
дъна,** (1) Пс. 104:2
31 **защото чрез тях съди народите**[1],
дава храна в изобилие[2].
(1) гл. 37:13; (2) Пс. 65:12,13; Деян. 14:17
32 **Въоръжава ръцете Си със светкавицата и ѝ заповядва къде да удари**[1].
(1) гл. 38:35; Пс. 18:14
33 **Шумът ѝ известява за това**[1], **а
също и добитъкът – за надигащата се**
буря. (1) Пс. 29:3,4

37 **И поради това сърцето ми трепери, от мястото си се помества.**
2 **Слушайте внимателно гърма на гласа Му и тътена, който излиза от устата
Му**[1]. (1) гл. 28:26; 40:9
3 **Той го изпраща под цялото небе
и светкавицата Си – до краищата на
земята**[1]. (1) гл. 38:35; Пс. 97:4; Мт. 24:27
4 **След нея бучи глас, Той гърми с
величествения Си глас и не възпира**
светкавиците, **когато се чуе гласът
Му**[1]. (1) гл. 28:26; 40:9
5 **Бог гърми чудно с гласа Си**[1], **върши
велики дела, които ние не схващаме**[2].
(1) Пс. 18:13; (2) гл. 9:10; 26:14
6 **Защото казва на снега: Вали на
земята!**[1] **– и на проливния дъжд и на
дъждовните порои**[2]. (1) Пс. 147:16; (2) гл. 5:10

7 **Слага печат на ръката на всеки човек, така че всички хора да познаят делото Му.**
8 **Тогава зверовете отиват в бърлогите си и в леговищата си остават[1].**
(1) Пс. 104:22
9 **От стаите** *на юг* **вихрушка иде[1], от северните ветрове – студът[2].**
(1) Ис. 21:1; Зах. 9:14; (2) Пр. 25:23
10 **Чрез Божия дъх става лед[1] и широтата на водите се затваря.**
(1) гл. 38:29; Пс. 147:17
11 **Той насища с влага облака и разпръсва светлите Си облаци[1],** (1) гл. 26:8
12 **и те се носят наоколо под наставлението Му, за да правят всичко, което им заповядва, по лицето на земния свят[1].** (1) Пс. 148:8
13 **Докарва ги било за наказание[1], или за земята Си, или за милост[2].**
(1) гл. 36:31; (2) гл. 38:27; 3 Царе 18:45; Пс. 65:9; Йоил 2:23,24
14 **Слушай това, Йове, застани и размисли за Божиите чудеса[1].**
(1) Пс. 111:2; Екл. 7:13
15 **Знаеш ли как Бог им заповядва[1] и прави да свети светкавицата на облака Му?** (1) гл. 28:25,26
16 **Разбираш ли равновесието на облаците, чудните дела на Съвършения във знание?**
17 **Как биват дрехите ти топли, когато успокоява земята от юг?**
18 **Разпрострял ли си с Него небесната твърд[1], здрава като излято огледало?** (1) Ис. 40:22
19 **Научи ни какво да Му кажем, не можем** *думите* **да наредим от тъмнина[1].** (1) гл. 40:4,5
20 **Ще Му се извести ли, ако аз говоря? Ако продума човек, непременно ще бъде погълнат[1].** (1) Авак. 2:20
21 **Дори и сега не виждат** *хората* **поради облаците светлината ярка, но минава вятърът и ги изчиства.**
22 **От север идва златно** *сияние;* **страшно величие има у Бога[1].**
(1) Пс. 68:34,35; 89:7
23 **Всесилния – не можем да Го проумеем – Превъзходния във сила[1] и във съд; и в правосъдието изобилно Той не угнетява[2].** (1) гл. 9:4; 11:7,8; 36:5; Пс. 62:11; 145:3; (2) гл. 8:3; Пс. 36:6; 99:4
24 **Затова хората Му се боят[1]; и Той не гледа на никого** *от* **мъдрите по сърце[2].** (1) Пс. 33:8; Ер. 5:22; Йона 1:16; (2) Мт. 11:25; 1 Кор. 3:19

38 **Тогава ГОСПОД отговори на Йов от бурята и каза[1]:**
(1) гл. 11:5; 40:1,6; Езек. 1:4; Наум 1:3
2 **Кой е този, който помрачава съвета** *Ми* **с думи без знание[1]?** (1) гл. 34:35; 42:3
3 **Препаши сега кръста си като мъж[1]. Аз ще те питам, а ти Ме поучавай![2]**
(1) Лк. 12:35; (2) гл. 21:22; 40:2,7; 42:4
4 **Къде беше ти, когато полагах основите на земята[1]? Изяви, ако имаш разум!** (1) гл. 15:7; Пс. 102:25; Пр. 3:19
5 **Кой определи мерките ѝ?** *Кажи,* **ако знаеш! Или кой опъна мерителна връв върху нея[1]?** (1) гл. 28:25
6 **На какво се закрепиха основите ѝ? Или кой положи крайъгълния ѝ камък[1],** (1) 1 Царе 2:8
7 **когато звездите на зората пееха заедно и всичките Божи синове[1] възклицаваха от радост?** (1) гл. 2:1
8 **А кой затвори морето с врати, когато избликна** *и* **излезе от утробата[1];**
(1) Бит. 1:9,10
9 **когато го облякох с облак и го пових с мъгла;**
10 **когато му определих Моята граница и поставих лостове и порти;**
11 **когато казах: Дотук ще идваш, и по-нататък – не, дотук ще спира гордостта на вълните ти[1]?**
(1) гл. 26:10; Пс. 104:9; Пр. 8:29; Ер. 5:22
12 **В дните си заповядал ли си на утрото** *и* **показал ли си на зората мястото ѝ,**
13 **за да обхване краищата на земята[1] и да се отърсят от нея безбожните[2]?**
(1) Пс. 19:4-6; (2) гл. 24:13-17
14 **Тя се променя като глина** *под* **печат и** *всички неща по земята* **стоят като в дреха.**
15 **А светлината на безбожните се от-**

нема от тях[1] **и издигнатата ръка се**
строшава[2]**.** (1) гл. 24:13-17; (2) Пс. 10:15
16 **Проникнал ли си до изворите на**
морето? Или ходил ли си да изследваш
бездната?
17 **Открили ли са ти се портите на**
смъртта и видял ли си портите на
смъртната сянка?
18 **Познал ли си широчината на земя-**
та? Кажи, ако знаеш всичко това!
19 **Кой е пътят към обиталището на**
светлината? И на тъмнината – къде е
мястото ѝ,
20 **за да я заведеш в предела ѝ, да**
познаваш пътеките до дома ѝ?
21 **Ти знаеш, защото тогава си роден**
и е голям броят на дните ти!
22 **Влизал ли си в съкровищниците на**
снега, или виждал ли си съкровищни-
ците на градушката[1]**,** (1) Пс. 147:16,17
23 **които съм запазил за времето на**
скръб, за деня на бой и война[1]**?**
(1) Иис. Нав. 10:11; Езек. 13:13
24 **Кой е пътят, по който се разделя**
светлината *и* **източният вятър се раз-**
пръсва по земята[1]**?** (1) Изх. 14:21
25 **Кой отваря потоци за дъждовния**
порой или път за светкавицата[1]**,**
(1) гл. 28:26
26 **за да навали**[1] **над безлюдна земя,**
над **пустиня, където няма човек,**
(1) Ер. 10:13
27 **за да насити пустата и запустяла**
земя **и да направи да поникне нежна**
трева[1]**?** (1) гл. 37:13; Пс. 107:35; 147:8
28 **Дъждът има ли баща? Или кой е**
родил капките на росата?
29 **От чия утроба излиза ледът и кой**
ражда сланата небесна[1]**?**
(1) гл. 37:10; Пс. 147:16,17
30 **Водите се втвърдяват като камък и**
повърхността на бездната замръзва[1]**.**
(1) гл. 37:10
31 **Можеш ли да вържеш връзките на**
Плеядите или да развържеш въжетата
на Орион?
32 **Можеш ли да изведеш съзвездията**
на времето им или да водиш Мечката[1]
със малките ѝ? (1) гл. 9:9
33 **Познаваш ли законите на небеса-**
та? Можеш ли да наредиш господство-
то им над земята?
34 **Можеш ли да издигнеш гласа си до**
облаците, така че да те покрие изоби-
лие от вода?
35 **Можеш ли да изпратиш светкави-**
ци, така че да отидат и да ти кажат:
Ето ни[1]**?** (1) гл. 36:32; 37:3
36 **Кой е сложил мъдрост вътре във**
човека **и кой е дал на сърцето** *му* **раз-**
ум?
37 **Кой преброява облаците с мъдрост**
и излива небесните мехове[1]**,** (1) Бит. 7:11
38 **за да се слегне пръстта, да се**
втвърди и буците да се слепят ведно?
39 **Ще уловиш ли лов за лъвицата и**
ще заситиш ли глада на малките лъв-
чета[1]**,** (1) Пс. 104:21
40 **когато се свиват в бърлогите си** *и*
лежат в леговищата си да дебнат[1]**?**
(1) Пс. 10:9
41 **Кой приготвя за враната храната ѝ,**
когато малките ѝ викат към Бога и се
скитат без храна[1]**?** (1) Пс. 147:9; Лк. 12:24

39 **Знаеш ли времето, когато раждат**
дивите кози по канарите[1]**? Забелязваш**
ли кога раждат кошутите[2]**?**
(1) Пс. 104:18; (2) Пс. 29:9
2 **Броиш ли колко месеца изпълват и**
знаеш ли времето на раждането им?
3 **Навеждат се, раждат малките си, от**
болките си се освобождават.
4 **Малките им заякват, растат в поле-**
то, излизат и не се връщат при тях.
5 **Кой е пуснал на свобода дивото ма-**
гаре и е развързал връзките на дивия
осел[1]**,** (1) гл. 24:5; Бит. 16:12; Ос. 8:9
6 **за когото съм направил пустинята за**
дом и солената земя за негово жили-
ще[1]**?** (1) Ер. 2:24
7 **То се присмива на градския шум, не**
чува виковете на водача.
8 **Планините, които обикаля, са негово**
пасбище и търси всякаква зеленина[1]**.**
(1) гл. 6:5
9 **Ще иска ли да ти работи дивото**
говедо, или ще пренощува ли в яс-
лите ти?

10 **Ще впрегнеш ли дивото говедо с
въжета на браздата и ще браносва ли
то долините след теб?**
11 **Ще му се довериш ли, защото си-
лата му е голяма[1], и ще повериш ли
труда си на него?** (1) Чис. 23:22
12 **Ще разчиташ ли на него да ти
прибере реколтата, да** *я* **събере в хар-
мана ти?**
13 **Весело пляскат крилата на камилоп-
тицата – те крила и пера на щъркел
ли са?**
14 **Защото тя оставя яйцата си на зе-
мята и ги топли в пръстта,**
15 **и забравя, че крак може да ги
смаже, или че див звяр може да ги
стъпче.**
16 **С малките си се държи жестоко,
като че не са нейни; труди се напраз-
но и не я е грижа[1],** (1) Плач 4:3
17 **понеже Бог я е лишил от мъдрост,
не ѝ е разум отредил.**
18 **Във времето, когато се изправи, тя
се присмива на коня и на ездача му.**
19 **Ти ли си дал сила на коня[1] и обля-
къл шията му с грива?** (1) Пс. 33:17; 147:10
20 **Ти ли го караш да скача като ска-
калец? Неговото великолепно пръхтене**
е **ужасно.**
21 **Рови** *с крак* **в долината и ликува в
силата** *си;* **излиза срещу оръжията;**
22 **присмива се на страха и не се бои,
нито се обръща назад от меча;**
23 **тулът дрънчи срещу него, острие
на копие и ятаган.**
24 **С буйство и ярост той препуска по
земята и не спира при гласа на тръба-
та[1].** (1) Ер. 8:6
25 **Щом** *засвири* **тръбата, той казва:
О-хо! – и отдалеч подушва боя, гръ-
мовния** *зов* **на военачалниците и бой-
ния вик[1].** (1) Зах. 10:3
26 **Чрез твоя разум ли лети нагоре
ястребът, простирайки крилете си на
юг?**
27 **При твоята заповед ли се издига
орелът и прави гнездото си нависо-
ко[1]?** (1) Ер. 49:16; Авд. 4
28 **Той живее на канарите, обитава на
скалисти зъбери** *и* **непристъпни места.**
29 **Оттам съзира плячката, очите му** *я*
виждат отдалеч.
30 **Малките му също смучат кръв, и
където има убити, там е той[1].**
(1) Мт. 24:28; Лк. 17:37

40 **Тогава ГОСПОД отговори на Йов
и каза[1]:** (1) гл. 38:1
2 **Укорителят ще спори ли със Все-
могъщия? Който порицава Бога, нека
отговори на това[1]!**
(1) гл. 38:3; Ис. 45:9; Римл. 9:20
3 **Тогава Йов отговори на ГОСПОДА и
каза[1]:** (1) гл. 3:2; 42:1
4 **Ето, нищожен съм[1] – що мога да Ти
отговоря? Слагам ръката си на устата
си[2].** (1) гл. 42:6; (2) гл. 21:5; 37:19; Езек. 16:63
5 **Веднъж говорих, и да отговарям
няма; и два пъти, но няма да при-
бавя.**
6 **Тогава ГОСПОД отговори на Йов от
бурята и каза[1]:** (1) гл. 38:1
7 **Препаши сега кръста си като мъж!
Аз ще те питам, а ти ме поучавай[1]!**
(1) гл. 38:3
8 **Ще отмениш ли даже Моя съд – ще
осъдиш Мен[1], за да се оправдаеш[2]?**
(1) гл. 34:17; (2) гл. 32:2; Ис. 43:26; Римл. 3:4
9 **Или имаш ръка като Бога[1] и можеш
с глас да гърмиш като Него[2]?**
(1) Иис. Нав. 4:24; Пс. 98:1; Ис. 52:10;
(2) гл. 37:4,5; Пс. 29:3-5
10 **Украси се сега с превъзходство и
величие, облечи се с чест и достойн-
ство[1].** (1) Пс. 93:1
11 **Излей пороя на гнева си[1], виж все-
ки горделив и го смири[2].**
(1) гл. 9:5; (2) Пс. 94:2
12 **Виж всеки горделив и го сниши,
стъпчи безбожните на мястото им[1].**
(1) Пс. 94:2
13 **Скрий ги заедно в пръстта, затвори
лицата им на скрито** *място[1].*
(1) 1 Царе 2:9,10; Юда 6
14 **Тогава и Аз ще те похваля*, че тво-
ята десница може да те спаси.**
**и*ли:* ще те изповядам, прославя
15 **Погледни сега веемота* който съм**

направил заедно с теб. Яде трева като вол.

**вероятно:* голямо животно; точното значение не е известно

16 **Ето, в слабините му е силата му и мощта му – в мускулите на корема му.**
17 **Накланя опашката си като кедър, жилите на бедрата му са оплетени здраво.**
18 **Костите му са** *като* **бронзови цеви, ребрата му са като железни лостове.**
19 **Той е първият плод на Божиите пътища; който го е направил, той може да доближи до него меча си.**
20 **Наистина планините му носят храна и там играят всички полски зверове.**
21 **Под сенчести дървета ляга, в скривалището на тръстики и блата.**
22 **Сенчести дървета със сянката си го покриват, върбите при потока го заобикалят.**
23 **Ако се разлее река, той не бърза да бяга, не го е грижа, ако и Йордан да се устреми в устата му.**
24 **Може ли някой да го хване, докато гледа, да прободе носа** *му* **с примка?**

41 **Можеш ли да изтеглиш с въдица левиатан[1], или да притиснеш езика му с въже?** (1) гл. 3:8; 26:13; Пс. 104:26; Езек. 32:2
2 **Можеш ли да сложиш оглавник на носа му, да пробиеш челюстта му с кука[1]?** (1) Ис. 37:29
3 **Ще отправи ли към тебе множество молби, ще ти говори ли със нежни** *думи?*
4 **Ще направи ли с теб договор да го вземеш за слуга до века?**
5 **Ще си играеш ли с него като с птица, или ще го вържеш за** *забава на* **момичетата си?**
6 **Съдружниците ти ще се пазарят ли за* него? Ще го разделят ли между търговците?** **или:* ще се гощават ли с
7 **Можеш ли да изпълниш кожата му със стрели или главата му с рибарски копия?**
8 **Сложи ръката си на него; спомни си боя, и не го повтаряй!**
9 **Ето, надеждата за него се осуети; не пада ли човек само от вида му?**
10 **Никой не дръзва да го раздразни. Тогава кой би застанал пред Мен?[1]**
(1) гл. 9:4; Пр. 21:30; Деян. 5:39
11 **Кой Ми е дал най-напред, че да му се отплатя[1]?** *Всичко* **под цялото небе е Мое[2].** (1) Римл. 11:35; (2) Изх. 19:5; Пс. 24:1; Аг. 2:8
12 **Няма да мълча за частите му, нито за могъщата му сила, нито за хубавото му устройство.**
13 **Кой външната му дреха ще свали? Кой в двойните му челюсти ще влезе?**
14 **Кой ще отвори вратите на лицето му? Около зъбите му има ужас.**
15 **Наредените му люспи* са** *неговата* **гордост, прилепени като запечатани;**
**букв.:* Редовете от щитове
16 **едната до другата е толкоз близо, че въздух между тях не влиза.**
17 **Една за друга свързани са; държат се заедно и не се разделят.**
18 **Кихането му излъчва светлина, очите му са като лъчите на утрото[1].**
(1) гл. 3:9
19 **От устата му излизат факли, изскачат огнени искри.**
20 **От ноздрите му дим струи, като от врящо гърне и котел.**
21 **Дъхът му въглища запалва и от устата му излиза пламък.**
22 **В шията му обитава сила и ужас танцува пред него.**
23 **Слоевете на плътта му са слепени, твърди са на него и не се поклащат.**
24 **Сърцето му е твърдо като камък, твърдо като долен воденичен камък.**
25 **От надигането му могъщите се ужасяват, стъписват се от страх.**
26 **Мечът на този, който излиза насреща му, не устоява, нито копие, нито стрела, нито броня.**
27 **Той счита желязото за слама,** *и* **бронза – за гнило дърво.**
28 **Стрелата не може да го обърне във бяг, камъните на прашката стават на слама за него.**

29 **Стрелите се считат за слама** *и* **той се смее на дрънченето на копието.**
30 **Долните му части са** *като* **остри** *кремъчни* **отломъци; разпростира** *следи като от* **диканя по тинята.**
31 **Прави бездната да ври като котел, прави морето като съд за масло.**
32 **Дирята след него свети, човек би помислил, че дълбочините са като сиви коси** *побелели.*
33 **На земята няма никой като него, направен да няма страх.**
34 **Той гледа всяко високо нещо; цар е над всички синове на гордостта.**

42 **Тогава Йов отговори на ГОСПОДА и каза**[1]**:** (1) гл. 3:2; 40:3
2 **Зная, че Ти можеш всичко**[1] **и нито едно Твое намерение не може да бъде възпрепятствано**[2]**.**
(1) Ер. 32:17; Мт. 19:26; (2) Пс. 135:6; Ис. 14:27; Дан. 4:35
3 *Ти попита* **кой е този, който скрива съвет без знание**[1]**. И така, аз говорих това, което не разбирах**[2] **– неща твърде чудни за мен**[3]**, които не познавах.**
(1) гл. 38:2; (2) 2 Петр. 2:12; (3) гл. 11:7-9; Пс. 139:6
4 **Слушай, моля Те, и аз ще говоря. Аз ще Те питам, а ти ме поучавай**[1]**.**
(1) гл. 38:3
5 **Слушал бях за Теб със слушането на ухото, но сега окото ми Те вижда**[1]**.**
(1) Ис. 6:1,5
6 **Затова се гнуся** *от себе си* **и се кая в пръст и пепел**[1]**.** (1) гл. 40:4; Дан. 9:3; Лк. 5:8
7 **И след като ГОСПОД изговори тези думи на Йов, ГОСПОД каза на теманеца Елифаз**[1]**: Гневът ми пламна против теб и против двамата ти приятели**[2]**, защото не говорихте за Мен това, което е право, както слугата Ми Йов.**
(1) гл. 2:11; (2) гл. 32:3
8 **Затова сега си вземете седем бика и седем овена**[1] **и идете при слугата Ми Йов, и принесете всеизгаряне за себе си. И слугата ми Йов ще се помоли за вас**[2]**, защото него ще приема, за да не постъпя с вас** *според* **безумието** *ви,* **защото не говорихте за Мен това, което е право, както слугата Ми Йов.**
(1) Чис. 23:1; (2) 1 Йн. 5:16
9 **Така теманецът Елифаз и шуахецът Валдад,** *и* **нааматецът Софар**[1] **отидоха и направиха, както им заповяда ГОСПОД; и ГОСПОД прие Йов**[2]**.**
(1) гл. 2:11; (2) гл. 22:30; Бит. 20:17
10 **И ГОСПОД обърна участта* на Йов, когато той се помоли за приятелите си. И ГОСПОД даде на Йов двойното на това, което имаше преди**[1]**.**
**букв.:* плена; (1) гл. 8:7; Ис. 61:7
11 **Тогава при него дойдоха всичките му братя и всичките му сестри**[1]**, и всичките му предишни познати и ядоха хляб с него в къщата му, и му съчувстваха**[2]**, и го успокоиха за цялото зло, което ГОСПОД беше докарал върху него. И всеки му даде по една кесита* и всеки – по една златна халка.**
*мярка за тегло, използвана като парична единица
(1) гл. 19:13,14; Пр. 14:20; (2) гл. 2:11
12 **И ГОСПОД благослови последните** *дни* **на Йов повече от първите му** *дни*[1]*;* **и той придоби четиринадесет хиляди** *глави* **дребен добитък и шест хиляди камили, и хиляда чифта волове, и хиляда магарици**[2]**.** (1) Втзк. 8:16; Як. 5:11; (2) гл. 1:3
13 **И му се** *родиха* **и седем сина и три дъщери**[1]**.** (1) гл. 1:2
14 **И първата** *дъщеря* **нарече Емима, а втората – Касия, а третата – Керен-Апух.**
15 **И по цялата земя не се намираха толкова красиви жени като дъщерите на Йов; и баща им им даде наследство между братята им**[1]**.** (1) Чис. 27:7
16 **След това Йов живя сто и четиридесет години и видя синовете си и синовете на синовете си** *до* **четири поколения**[1]**.** (1) Бит. 50:23; Пс. 128:6; Пр. 17:6
17 **Така Йов умря стар и сит на дни**[1]**.**
(1) гл. 5:26; Бит. 25:8; Як. 5:11

ПСАЛМИ

Първа книга

1 **Блажен човекът, който не ходи по
съвета на безбожните, нито стои в
пътя на грешните[1], нито седи на седа-
лището на присмивачите[2],**
(1) Пр. 1:15; 4:14; (2) Пс. 26:4,5; Еф. 5:7
2 **а насладата му е в закона на ГОС-
ПОДА[1] и върху Неговия закон раз-
мишлява ден и нощ[2]!** (1) Пс. 112:1; 119:35; Римл. 7:22; (2) Пс. 119:15; Иис. Нав. 1:8
3 **Той ще бъде като дърво, посадено
при водни потоци[1], което дава плода
си на времето си[2] и чийто лист не
повяхва; и всичко, което върши, ще
преуспява[3].** (1) Ис. 58:11; (2) Пс. 92:13,14; Ер. 17:8; (3) Пс. 128:2; Бит. 39:3
4 **Безбожните не** *са* **така, а** *са* **като
плявата, която вятърът отвява[1].**
(1) Пс. 35:5; 37:36; Йов 21:18; Ос. 13:3
5 **Затова безбожни няма да устоят в
съда[1], нито грешни – в събранието на
праведните.** (1) 2 Петр. 2:9
6 **Защото ГОСПОД познава пътя на
праведните[1], а пътят на безбожните
ще ги отведе към гибел[2].**
(1) Пс. 37:18; 142:3; (2) 1 Царе 2:9

2 **Защо се разяряват езичниците[1] и
народите замислят суета[2]?**
(1) Пс. 46:6; 83:2; (2) Деян. 4:25,26
2 **Земните царе[1] застават и управни-
ците се съветват заедно против ГОС-
ПОДА и против Неговия Помазаник*[2],**
*Месия *(евр.),* Христос *(гр.)*
(1) Пс. 48:4; (2) Пс. 83:5; Йн. 1:41; Откр. 11:18
3 *и казват:* **Нека разкъсаме връзките
Им и въжетата Им нека отхвърлим от
себе си[1]!** (1) Ер. 2:20; 5:5
4 **Този, който седи в небесата[1], ще се
смее, Господ ще им се подиграе[2].**
(1) Пс. 123:1; (2) Пс. 37:13; 59:8
5 **Тогава ще им говори в гнева Си и
ще ги ужаси в яростта Си[1].** (1) Ис. 34:2
6 *Ще каже:* **А Аз помазах Своя Цар на
Сион, светия Си хълм[1]!** (1) Откр. 14:1
7 **Аз ще възвестя наредбата на ГОС-
ПОДА. Той Ми каза: Ти си Мой Син[1],
Аз днес Те родих[2].**
(1) Лк. 1:32; Йн. 1:49; (2) Деян. 13:33; Евр. 1:5
8 **Поискай от Мен и Аз ще Ти дам
за наследство народите[1], и за притежа-
ние – земните краища[2].**
(1) Пс. 82:8; Евр. 1:2; (2) Дан. 7:13,14
9 **Ще ги управляваш с желязна тояга[1],
ще ги строшиш като грънчарски съд[2].**
(1) Пс. 110:5; (2) Лк. 19:27; Откр. 2:27
10 **Затова сега, вразумете се, царе,
поучете се, земни съдии.**
11 **Слугувайте на ГОСПОДА със страх
и радвайте се с трепет[1].**
(1) Фил. 2:12; Евр. 12:28
12 **Целувайте Сина, за да не се раз-
гневи и да погинете на пътя, когато
след малко пламне Неговият гняв[1].
Блажени всички, които се уповават на
Него*[2].** *или: прибягват при Него, намират убежище у Него, *и така навсякъде в книгата Псалми*; (1) Откр. 6:16; (2) Пс. 31:19; 34:8; 84:12; Пр. 16:20; Ис. 30:18

3 **Псалм на Давид, когато бягаше от
сина си Авесалом[1].**
ГОСПОДИ, колко се умножиха при-

теснителите ми! Мнозина се надигат против мен[2].
(1) 2 Царе 15:1; (2) Пс. 124:2; 2 Царе 16:7

2 **Мнозина казват за душата ми: Няма за него спасение в Бога**[1]. **(Села*.)**
*Може да означава пауза, усилване на музиката или междинно музикално изпълнение.; (1) Мт. 27:42,43

3 **Но Ти, ГОСПОДИ, си щит около мен**[1], **моя слава**[2] **и който възвишаваш главата ми**[3]. (1) Пс. 5:12; 18:2; 28:7; 47:9; 84:11; 89:18; 119:114; Бит. 15:1; Пр. 2:7; (2) Пс. 62:7; (3) Пс. 27:6

4 **Викнах към ГОСПОДА с гласа си и Той ме послуша**[1] **от светия Си хълм. (Села.)** (1) Пс. 34:4

5 **Легнах и спах, събудих се, защото ГОСПОД ме поддържа**[1]. (1) Пс. 4:8; Пр. 3:24

6 **Няма да се уплаша от многохиляден народ, който се е опълчил против мен отвсякъде**[1]. (1) Пс. 27:3

7 **Стани, ГОСПОДИ!**[1] **Спаси ме, Боже мой**[2], **защото Ти си поразил в челюстта всичките ми врагове, строшил си зъбите на безбожните**[3].
(1) Чис. 10:35; (2) Пс. 31:15; 119:94; (3) Пс. 58:6

8 **От ГОСПОДА е спасението**[1], **благословението Ти – върху Твоя народ**[2]. **(Села.)** (1) Пс. 37:39; (2) Пс. 115:12-15

4 За първия певец. На струнни инструменти. Псалм на Давид.

Послушай ме, когато викам, Боже на правдата ми! В притеснение Ти ми даде простор – смили се за мен и чуй молитвата ми![1] (1) Пс. 50:15

2 **Човешки синове***[1], **докога** *ще обръщате* **славата ми в безчестие?** *Докога* **ще обичате суета и ще търсите лъжа? (Села.)** **букв.:* Синове на мъже; (1) Пс. 49:2; 62:9

3 **Но знайте, че ГОСПОД си е отделил преподобния** *Си!* **ГОСПОД ще чуе, когато викам към Него**[1]. (1) Пс. 17:6

4 **Треперете и не съгрешавайте**[1], **размишлявайте в сърцето си на леглото си и мълчете**[2]**! (Села.)** (1) Еф. 4:26; (2) Пс. 77:6

5 **Принасяйте жертви на правда**[1] **и се уповавайте на ГОСПОДА!**
(1) Пс. 51:19; Втзк. 33:19

6 **Мнозина казват: Кой ще ни покаже добро? Издигни над нас светлината на лицето Си, ГОСПОДИ**[1]**!**
(1) Пс. 31:16; 67:1; 80:3; Чис. 6:25

7 **Сложил си в сърцето ми радост, повече от** *тяхната,* **когато им се умножава житото и виното**[1]. (1) Пс. 16:11

8 **В мир и ще легна, и ще спя**[1], **защото само Ти, ГОСПОДИ, ме правиш да живея в безопасност**[2].
(1) Пс. 3:5; (2) Лев. 26:6; Езек. 34:25,28

5 За първия певец. На флейти. Псалм на Давид.

Послушай думите ми, ГОСПОДИ, обърни внимание на стона ми!

2 **Вслушай се в гласа на викането ми**[1], **Царю мой и Боже мой**[2], **защото на Теб се моля.** (1) Пс. 130:2; Йов 34:28; Плач 3:56; (2) Пс. 44:4; 74:12; 84:3; 145:1

3 **ГОСПОДИ, в зори ще чуеш гласа ми, в зори ще заставам пред Теб и ще чакам**[1]. (1) Пс. 63:1; 88:13

4 **Защото Ти не си Бог, който се радва на безбожието, никой зъл не живее със Теб.**

5 **Горделивите няма да устоят пред очите Ти, Ти мразиш всички, които вършат грях**[1]. (1) Пс. 11:5

6 **Ще погубиш онези, които говорят лъжа**[1]. **ГОСПОД се гнуси от човек кръвожаден и измамен**[2].
(1) Пс. 101:7; (2) Пс. 34:16; Пр. 6:16,17

7 **Аз обаче с Твоята изобилна милост ще вляза в дома Ти, със страхопочитание към Теб ще се поклоня към светия Ти храм**[1]. (1) Пс. 138:2

8 **ГОСПОДИ, води ме в правдата Си заради враговете ми**[1], **изравни пред мене Своя път**[2]. (1) Пс. 27:11; 69:18; (2) Ис. 26:7

9 **Защото нищо сигурно няма в устата им, сърцето им е лукавство, гроб отворен е гърлото им, с езика си ласкаят**[1].
(1) Римл. 3:13

10 **Осъди ги, Боже! Нека паднат заради кроежите си! Изхвърли ги заради множеството на престъпленията им, защото са се разбунтували против Теб.**

11 **Но нека се радват всички, които се уповават на Теб**[1], **нека пеят от радост**

до века, защото Ти ги закриляш[2], и нека ликуват в Теб[3] онези, които обичат Твоето Име[4].
(1) Пс. 64:10; (2) Пс. 32:7; (3) Пс. 68:3; (4) Пс. 69:36; 119:132

12 **Защото праведния ще благословиш Ти, ГОСПОДИ, ще го обградиш с благоволение като със щит[1].** (1) Пс. 3:3

6 **За първия певец. На струнни инструменти. На шеминит*[1]. Псалм на Давид.**

ГОСПОДИ, не ме обвинявай в гнева Си и не ме наказвай в яростта Си[2]!
**вероятно:* инструмент с осем струни
(1) Пс. 12:1; 1 Лет. 15:20,21; (2) Пс. 38:1; Ер. 10:24

2 **Смили се за мен, ГОСПОДИ[1], защото съм немощен; изцели ме, ГОСПОДИ[2], защото костите ми са смутени.**
(1) Пс. 9:13; (2) Ер. 17:14

3 **Душата ми е много ужасена[1], но Ти, ГОСПОДИ – докога[2]?**
(1) Йн. 12:27; (2) Пс. 13:1,2; 74:10; 79:5; Откр. 6:10

4 **Върни се, ГОСПОДИ[1], избави душата ми[2], спаси ме заради Своята милост!** (1) Пс. 90:13; (2) Пс. 116:4

5 **Защото в смъртта няма възпоменание за Теб, кой ще Те слави в Шеол[1]?**
(1) Пс. 30:9; 88:10-12; 115:17; Ис. 38:18

6 **Уморих се от стенанието си[1], всяка нощ обливам леглото си, със сълзите си измокрям постелката си.** (1) Пс. 69:3

7 **Окото ми повехна от скръб[1], остаря заради всичките ми врагове.**
(1) Пс. 31:9; Йов 17:7

8 **Махнете се от мен, всички вие, които вършите беззаконие[1], защото ГОСПОД е чул гласа на плача ми[2].**
(1) Мт. 7:23; (2) Ис. 38:5

9 **ГОСПОД е чул[1] молбата ми, ГОСПОД ще приеме молитвата ми.**
(1) Пс. 55:19

10 **Да се посрамят и много да се ужасят всичките ми врагове, да се върнат назад, да се посрамят внезапно[1]!**
(1) Пс. 35:4,26; 40:14; Ис. 41:11

7 **Шигайон*[1] на Давид, който той изпя на ГОСПОДА поради думите на вениаминеца Хус.**

ГОСПОДИ, Боже мой, на Теб се уповавам[2]: спаси ме от всичките ми преследвачи и ме избави[3],
**вероятно:* форма на оплаквателна песен
(1) Авак. 3:1; (2) Пс. 11:1; 16:1; 31:1; (3) Пс. 59:1

2 **да не би да грабне като лъв душата ми, да я разкъса и да няма избавител[1]!** (1) Пс. 22:11

3 **ГОСПОДИ, Боже мой, ако съм сторил това, ако има в ръцете ми беззаконие[1],** (1) Йов 31:7

4 **ако съм въздал зло на онзи, който е бил в мир с мен, или съм ограбил онзи, който без причина ме е притеснявал[1],** (1) 1 Царе 24:18

5 **нека врагът преследва душата ми и** *я* **стигне, нека стъпче в земята живота ми[1] и свали славата ми във пръстта. (Села.)** (1) Пс. 143:3

6 **Стани, ГОСПОДИ, в гнева Си! Надигни се срещу яростта на враговете ми, заради мен се събуди[1] – Ти съд си заповядал!** (1) Пс. 59:4

7 **И нека Те обиколи множеството на народите, и Ти се върни над тях нависоко.**

8 **ГОСПОД съди народите[1]. Съди ме, ГОСПОДИ, според правдата ми и според чистотата ми във мен[2].**
(1) Пс. 9:8; 35:23; 43:1; 96:13; 98:9; (2) Пс. 18:20

9 **Нека свърши злината на безбожните, а праведния утвърди, Ти, Боже праведни, който изпитваш сърцата и вътрешностите[1]!**
(1) Ер. 11:20; 17:10; Лк. 16:15; Откр. 2:23

10 **Моят щит е у Бога, който спасява правите по сърце.**

11 **Бог е праведен съдия[1] и Бог, който се гневи всеки ден.**
(1) Пс. 9:4; 129:4; Бит. 18:25; 2 Тим. 4:8

12 **Ако** *безбожният* **не се обърне – Той меча Си наостри[1], огъна Своя лък и го приготви[2].**
(1) Втзк. 32:41; Откр. 19:15; (2) Плач 2:4; 3:12

13 **Приготвил е за него и смъртоносни оръжия, прави стрелите Си огнени*[1].**
**или:* приготвя стрелите Си против преследвачите
(1) Втзк. 32:23

14 **Ето,** *безбожният* **е в мъки да роди грях, зачева зло и ражда лъжа[1].**
(1) Йов 4:8; 15:35; Ис. 59:4

15 **Изкопал е ров и го е направил**

дълбок, и е паднал в ямата, която е направил[1]. (1) Пс. 9:15; 35:8; 57:6; 141:10; Пр. 26:27
16 **Злото му ще се върне на главата му и насилието му ще падне върху темето му**[1]. (1) Пс. 140:9; 3 Царе 2:32,33; Ест. 9:25
17 **Аз ще хваля ГОСПОДА според правдата Му**[1] **и ще възпявам Името на ГОСПОДА, Всевишния**[2].
(1) Пс. 35:28; (2) Пс. 9:2; 69:30

8 **За първия певец. По Гитит***[1]**. Псалм на Давид.**
Господи, БОЖЕ наш, колко е величествено Името Ти по цялата земя[2] **–** *Ти,* **който си положил славата Си над небесата**[3]**!** **вероятно:* означение на мелодията или на филистимски музикален инструмент от Гет
(1) Пс. 81:1; 84:1; (2) Ис. 6:3; (3) Пс. 57:5; 148:13
2 **От устата на деца и кърмачета си приготвил хвала***[1] **заради противниците Си, за да накараш врага и отмъстителя да замълчи.** **букв.:* си основал сила, *или:* си положил основите на крепост; (1) Мт. 21:16
3 **Когато гледам Твоите небеса, дело на Твоите пръсти**[1]**, луната и звездите, които Ти си поставил**[2]**,** *си мисля:*
(1) Пс. 19:1; 96:5; Бит. 1:1; (2) Пс. 136:5-9; Бит. 1:14
4 **Какво е човек, че да го помниш, и човешки син, че да го посещаваш?**[1]
(1) Пс. 144:3; Йов 7:17
5 **А Ти си го направил малко по-долен от ангели, със слава и великолепие си го увенчал.**
6 **Направил си го владетел над делата на ръцете Си, положил си всичко под краката му**[1]**:** (1) Бит. 1:26-28; 1 Кор. 15:27; Евр. 2:6-8
7 **всичките овце и говеда, също и полските животни,**
8 **небесните птици и морските риби –** *всичко,* **което минава по морските пътеки.**
9 **Господи, БОЖЕ наш, колко е величествено Името Ти по цялата земя**[1]**!**
(1) Ис. 63:14

9* **За първия певец. По** *музиката на* **Мут Лабен. Псалм на Давид.**
Ще *Те* **славословя, ГОСПОДИ, от все сърце**[1]**, ще разказвам за всичките Твои чудни дела**[2]. *Азбучен псалм – началните букви на всеки стих в еврейския оригинал следват реда на еврейската азбука.; (1) Пс. 86:12; 138:1; (2) Пс. 26:7; 96:3; Деян. 2:11

2 **Ще се радвам и ликувам в Теб, ще възпявам Името Ти, Всевишни**[1]**,**
(1) Пс. 7:17; 91:9; 92:1
3 **когато враговете ми се върнат назад, паднат и погинат пред Твоето присъствие.**
4 **Защото Ти защити правото ми и делото ми**[1]**, Ти си седнал на престола и съдиш справедливо**[2]. (1) Плач 3:58; (2) Пс. 7:11
5 **Порицал си народите, погубил си безбожния, името им изличил си за вечни векове**[1]. (1) Пс. 34:16
6 **Врагът е унищожен, в развалини навеки; и унищожил си градове и споменът за тях загина.**
7 **Но ГОСПОД седи на** *Своя* **трон до века**[1]**, приготвил е престола Си за съд,** (1) Пс. 10:16; 29:10; Изх. 15:18; Ер. 10:10
8 **и Той ще съди света справедливо, ще отсъди право за народите**[1].
(1) Пс. 7:8; 67:4; 96:10; 98:9; Деян. 17:31
9 **И ГОСПОД ще бъде прибежище на угнетените, прибежище във времена на скръб**[1]. (1) Пс. 37:39; Ис. 25:4; Наум 1:7
10 **Които познават Твоето Име, ще се уповават на Теб**[1]**, защото Ти, ГОСПОДИ, не си изоставил тези, които Те търсят.** (1) Пс. 91:14
11 **Пейте псалми на ГОСПОДА, който обитава в Сион**[1]**, възвестете делата Му между народите!** (1) Пс. 68:16; 74:2; 76:2; 132:13
12 **Защото Той търси сметка за кръв**[1]**, помни** *загиналите,* **вика на страдащите не забравя**[2]. (1) Бит. 4:9,10; (2) Пс. 10:12; 12:5
13 **Смили се над мен, ГОСПОДИ!**[1] **Виж скръбта ми,** *причинена* **от онези, които ме мразят**[2]**, Ти, който ме повдигаш от портите на смъртта,**
(1) Пс. 6:2; (2) Изх. 3:7
14 **за да разкажа за всички Твои хваления в портите на сионската дъщеря, да ликувам заради спасението Ти**[1].
(1) Пс. 13:5; 20:5; 35:9; 107:22; 142:7
15 **Народите затънаха в ямата,** *която* **направиха**[1]**, кракът им се хвана в мрежата, която скриха.** (1) Пс. 7:15
16 **ГОСПОД се е изявил, Той извършва съд. Безбожният се впримчва в делото на ръцете си. (Игаион*. Села.)**
**вероятно:* напътствие за междинно музикално изпълнение

17 Безбожните ще се обърнат към Шеол, всички народи, които забравят Бога[1]. (1) Пс. 50:22; 139:19

18 Защото сиромахът няма да бъде вечно забравен, нито надеждата на смирените ще загине навеки.

19 Стани, ГОСПОДИ[1], нека не надделява човек, нека бъдат съдени народите пред Теб. (1) Пс. 3:7

20 Докарай върху тях страх, ГОСПОДИ, нека знаят народите, че са *само* хора! (Села.)

10

10* ГОСПОДИ, защо стоиш далеч? *Защо* се криеш в скръбни времена?[1]
*азбучен псалм; (1) Пс. 44:24

2 Безбожният с гордост преследва сиромаха[1]. Нека се хванат в кроежите, които те *сами* измислиха! (1) Пс. 109:16

3 Защото безбожният се хвали с желанието на душата си – алчният се благославя *и* презира ГОСПОДА[1]. (1) Римл. 1:32

4 Безбожният *казва* в надменността на лицето си: *Господ* няма да изследва[1]. Всичките му мисли са, *че* няма Бог[2]. (1) Пс. 73:11; Соф. 1:12; (2) Пс. 14:1

5 Пътищата му са криви винаги, Твоите присъди са високо, много далеч от него. На всичките си врагове гледа с презрение,

6 казва в сърцето си: Няма да се поклатя, през всички поколения няма да бъда в беда[1]. (1) Екл. 8:11

7 Устата му е пълна с проклятие и измама, и потисничество; под езика му е съсипия и зло[1]. (1) Пс. 50:19; 59:12; Римл. 3:14

8 Седи в засада в двора, в тайни места, *за да* убие невинния, очите му дебнат сиромаха.

9 Причаква скришно като лъв в леговището си[1], причаква, за да хване бедния, хваща бедния, като го влачи в мрежата си[2]. (1) Пс. 17:12; (2) Мих. 7:2

10 Навежда се, снишава се и падат сиромасите във силните му *нокти.*

11 Казва в сърцето си: Бог е забравил, скрил е лицето Си, никога няма да види[1]. (1) Пс. 59:7; 64:5; 94:7; Йов 22:13

12 Стани, ГОСПОДИ! Боже, издигни ръката Си! Не забравяй сиромасите[1]. (1) Пс. 9:12; 74:19

13 Защо безбожният презира Бога, казва в сърцето си: Ти няма да изследваш?

14 Но Ти виждаш[1], защото гледаш неправдата и притеснението[2], за да отплатиш с ръката Си. На Теб се предава сиромахът, на сирачето Ти си помощник[3]. (1) Пс. 35:22; (2) Пс. 31:7; (3) Пс. 68:5; 146:9

15 Строши ръката на безбожния[1] и злия, изискай безбожието му, *докато* не намериш вече. (1) Пс. 37:17

16 ГОСПОД е Цар за вечни векове[1], езичниците погинаха от земята Му. (1) Пс. 9:7

17 ГОСПОДИ, Ти чу желанието на смирените, сърцето им ще утвърдиш; ще направиш внимателно ухото Си,

18 за да отдадеш правото на сирачето и угнетения[1], така че земен човек да не потиска вече. (1) Втзк. 10:18

11

11 За първия певец. Псалм на Давид.

На ГОСПОДА се уповавам[1], как казвате на душата ми: Бягай като птица във вашите планини? (1) Пс. 7:1

2 Понеже ето, безбожните запъват лък, приготвят стрелата си на тетивата, за да устрелят в мрака правите по сърце[1]. (1) Пс. 37:14; 64:3,4; Лк. 20:20; Як. 5:6

3 Когато основите се разрушават, какво може да направи праведният[1]? (1) Йов 17:9

4 ГОСПОД е в светия Си храм[1], ГОСПОДНИЯТ престол е в небесата[2], очите Му гледат, утринните Му лъчи изпитват човешките синове[3]. (1) Авак. 2:20; (2) Пс. 103:19; 113:5; Мт. 5:34; (3) Пс. 14:2

5 ГОСПОД изпитва праведния[1], а душата Му мрази безбожния и онзи, който обича насилие[2]. (1) Пс. 139:23; (2) Пс. 5:5

6 Ще навали примки над безбожните, огън и сяра[1], и изгарящ вятър е делът на чашата им[2]. (1) Бит. 19:24; (2) Пс. 18:12; 32:10

7 Защото ГОСПОД е праведен, Той

обича праведни дела[1], лицето Му гледа праведните. (1) Пс. 33:5; 37:28; 45:7

12 **За първия певец. На шеминит. Псалм на Давид.**
Спаси, ГОСПОДИ, защото не остана вече благочестив, защото се изгубиха верните измежду човешките синове[1].
(1) Мих. 7:2
2 **Говорят лъжа всеки с ближния си, говорят с ласкателни устни и двулично сърце[1].** (1) Пс. 55:21; 116:11; Ер. 9:9; Лк. 20:20
3 **ГОСПОД да изтреби всички ласкателни устни, езика, който говори високопарно[1],** (1) Пс. 140:11; Як. 3:5
4 *всички,* **които са казали: Ще надвием с езика си, устните ни са с нас – кой е господар над нас[1]?** (1) Пс. 31:18; 73:8,9
5 **Заради насилието над страдащите, заради стенанието на сиромасите сега ще стана[1], казва ГОСПОД, ще поставя в безопасност онзи, който за това копнее.** (1) Пс. 9:12; 76:9; Изх. 3:7,8
6 **Думите на ГОСПОДА са чисти думи, като сребро, претопено в пещ от пръст, пречистено седем пъти[1].**
(1) Пс. 18:30; 19:8; 119:140
7 **Ти, ГОСПОДИ, ще ги съхраниш, ще го запазиш от това поколение до века[1].** (1) Йн. 17:15
8 **Безбожните обикалят наоколо, когато подлостта се възвишава сред човешките синове.**

13 **За първия певец. Псалм на Давид.**
Докога, ГОСПОДИ?[1] Навеки ли ще ме забравиш[2]? Докога ще криеш лицето Си от мен? (1) Пс. 6:3; (2) Пс. 77:7; Плач 5:20
2 **Докога ще имам грижи в душата си, скръб в сърцето си** *всеки* **ден? Докога врагът ми ще се издига над мен?**
3 **Погледни и ме послушай, ГОСПОДИ, Боже мой, просветли очите ми, да не заспя в смъртта.**
4 **Да не каже врагът ми: Надвих го! – и да ликуват притеснителите ми, когато се поклатя[1].** (1) Пс. 25:2; 38:16
5 **Но аз се уповах на Твоята милост, сърцето ми ще ликува в Твоето спасение[1].** (1) Пс. 9:14
6 **Ще пея на ГОСПОДА, защото се отнесе благо с мен[1].** (1) Пс. 28:7

Пс. 14: Пс. 53
14 **За първия певец.** *Псалм* **на Давид.**
Безумният каза в сърцето си: Няма Бог[1]. Поквариха се, извършиха гнусни дела; няма никой, който да върши добро[2]. (1) Пс. 10:4; (2) Екл. 7:20
2 **ГОСПОД погледна от небето над човешките синове[1], за да види има ли някой разумен, някой, който търси Бога.** (1) Пс. 11:4; 33:13
3 **Всички се отклониха, заедно станаха негодни[1], няма кой да върши добро, няма ни един[2].** (1) Бит. 6:12; (2) Римл. 3:10-12
4 **Нямат ли разум всички, които вършат зло, които изпояждат народа ми, както ядат хляб[1], и не призовават ГОСПОДА[2]?** (1) Мих. 3:3; (2) Ис. 64:7
5 **Тогава ги връхлетя голям ужас, защото Бог е сред рода на праведните.**
6 **Подигравате се с намерението на бедния, но ГОСПОД е негово прибежище.**
7 **Дано дойде от Сион спасение на Израил! Когато ГОСПОД върне народа Си от плен, Яков ще ликува, ще се радва Израил[1].** (1) Пс. 126:1,2; Ис. 35:10

15 **Псалм на Давид.**
ГОСПОДИ, кой ще обитава в Твоята скиния? Кой ще живее на святата Ти планина[1]? (1) Пс. 24:3
2 **Онзи, който ходи непорочно и върши правда[1], и истина говори от сърцето си,** (1) Пс. 140:13; Ис. 33:15; Деян. 10:35
3 **с езика си не клевети[1], нито прави зло на приятеля си, нито хвърля позор върху ближния си[2].**
(1) Тит 3:2; (2) Лев. 19:16; Римл. 13:10
4 **В очите му подлецът е презрян, но почита онези, които се боят от ГОСПОДА.** *Ако* **се е заклел в** *своя* **вреда, не се отмята,**

5 **не дава парите си с лихва**[1]**, нито**
приема подкуп против невинния[2]**. Кой-**
то прави това, няма да се поклати до
века[3]**.** (1) Изх. 22:25; (2) Втзк. 16:19; (3) Пр. 10:30

16 Миктам на Давид.
Запази ме, Боже[1]**, защото на Теб се**
уповавам[2]**!** (1) Пс. 17:8; (2) Пс. 7:1
2 **Ти каза на ГОСПОДА,** *душо моя:* **Ти**
си мой Господ, вън от Теб няма добро
за мен.
3 **Към светиите на земята, към слав-**
ните е цялото ми благоволение.
4 **Скърбите на онези, които тичат след**
други *богове,* **ще се умножат. Аз няма**
да принеса техните възлияния от кръв
и имената им на устните си няма да
приема.
5 **ГОСПОД е делът на наследството**
ми[1] **и чашата ми, Ти съхраняваш моя**
жребий. (1) Плач 3:24
6 **Делът ми** *се* **падна на приятни мес-**
та, да, имам прекрасно наследство[1]**!**
(1) Пс. 61:5; 1 Петр. 1:4
7 **Ще благославям ГОСПОДА, който**
ме съветва. Дори и нощно време сър-
цето* ми ме наставлява.
**букв.:* бъбреците; *т. е.* вътрешният човек
8 **Винаги слагам ГОСПОДА пред себе**
си, понеже е отдясно ми, няма да се
поклатя[1]**.** (1) Пс. 21:7; 62:2,6
9 **Затова сърцето ми се радва и душа-**
та* ми ликува[1]**, и плътта ми също ще**
почива в увереност, **букв.:* славата; (1) Лк. 1:47
10 **защото няма да оставиш душата**
ми в Шеол, нито ще позволиш Светия
Твой да види изтление[1]**.** (1) Деян. 2:31
11 **Ще ми изявиш пътя на живота**[1]**,**
в Твоето присъствие има пълнота от
радости[2]**, отдясно на Теб – веселия на-**
веки. (1) Мт. 7:14; (2) Пс. 68:3; Деян. 2:25-28

17 Молитва на Давид.
Чуй, ГОСПОДИ, правото *дело,* **обърни**
внимание на вика ми, дай ухо на мо-
литвата ми[1]**, която не** *идва* **от измамни**
устни. (1) Пс. 54:2;
55:1; 61:1; 84:8; 86:6; 88:2; 102:1; 143:1
2 **Нека правото ми излезе от лицето**
Ти, нека очите Ти видят правдата.
3 **Ти си изпитал сърцето ми**[1]**, посетил**
си ме през нощта, изпитал си ме[2] **и**
не си намерил нищо. Мисълта ми не
надхвърля устата ми.
(1) 1 Лет. 29:17; (2) Пс. 26:2; 139:1,23
4 **Колкото до човешките дела, чрез**
словото на устата Ти[1] **аз се опазих от**
пътеките на насилниците. (1) Пс. 119:9,11
5 **Стъпките ми се придържаха към**
Твоите пътеки, краката ми не се под-
хлъзнаха[1]**.** (1) Пс. 18:36
6 **Боже, аз Те призовах, защото Ти ще**
ме послушаш[1]**. Приклони към мен ухо-**
то Си, послушай думите ми! (1) Пс. 4:3
7 **Чудните си милости яви, Ти, който с**
десницата Си спасяваш от въставащи-
те онези, които се уповават *на Теб.*
8 **Пази ме като зеница на око**[1]**, скрий**
ме под сянката на крилете Си[2]
(1) Пс. 16:1; Втзк. 32:10;
(2) Пс. 36:7; 57:1; 61:4; 91:4; Рут 2:12
9 **от безбожните, които ме съсипват,**
от смъртните ми врагове, които ме об-
кръжават.
10 **Те затварят своето затлъстяло** *сър-*
це, **устата им говори с гордост**[1]**.**
(1) Юда 16
11 **Сега обиколиха стъпките ни, на-**
сочиха очите си, за да *ни* **повалят на**
земята –
12 **като лъв, алчен да разкъса, и като**
лъвче, спотайващо се в скришни мес-
та[1]**.** (1) Пс. 10:9
13 **Стани, ГОСПОДИ**[1]**, застани срещу**
него, повали го, с меча Си избави ду-
шата ми от безбожния, (1) Пс. 10:12
14 **от хора, ГОСПОДИ, с ръката Си,**
от хората на света, чийто дял е в *този*
живот[1] **и чийто корем пълниш със**
скритото Си *съкровище.* **Синовете** *им* **се**
насищат и остатъка оставят на децата
си. (1) Лк. 16:25
15 **Колкото до мен, аз ще видя лицето**
Ти в правда[1]**, ще се наситя от Твоя**
изглед, когато се събудя[2]**.**
(1) Мт. 5:8; Откр. 22:4; (2) 1 Йн. 3:2

Пс. 18: 2 Царе 22

18

За първия певец. *Псалм* на ГОС-
ПОДНИЯ слуга Давид, който говори
на ГОСПОДА думите на тази песен
в деня, когато ГОСПОД го избави от
ръката на всичките му врагове и от
ръката на Саул. И той каза:
Любя Те, ГОСПОДИ[1], сила моя!
(1) Пс. 116:1
2 ГОСПОД е скала моя, крепост моя[1]
и избавител мой, Бог мой, канара моя,
на когото се уповавам, щит мой[2] и
рогът на спасението ми, висока моя
кула. (1) Пс. 31:3; 62:2,6; 71:3; 91:2; (2) Пс. 3:3
3 Ще призова ГОСПОДА, който е
достоен за хвала, и ще бъда спасен от
враговете си.
4 Връзките на смъртта ме обхванаха[1],
пороите на злото ме ужасиха[2].
(1) Пс. 116:3; (2) Пс. 69:15; 124:4
5 Връзките на Шеол ме обвиха, прим-
ките на смъртта ме стигнаха[1].
(1) Пс. 55:4
6 В притеснението си призовах ГОС-
ПОДА и извиках към своя Бог. От хра-
ма Си Той чу гласа ми и викът ми пред
Него стигна в ушите Му[1].
(1) Пс. 34:15,17; 39:12; 40:1
7 Тогава земята се поклати и потресе
и основите на планините се разлюляха
и поклатиха[1], защото Той се разгневи.
(1) Наум 1:5
8 Дим се издигаше от ноздрите Му и
огън от устата Му пояждаше[1], въглени
се разпалиха от Него.
(1) Изх. 19:18; Пс. 50:3; 97:3; Евр. 12:29
9 Той сведе и небесата и слезе[1] и
мрак беше под краката Му. (1) Пс. 144:5
10 Възседна на херувим и долетя, и
летя на крилете на вятъра[1]. (1) Пс. 104:3
11 Направи мрака Свое скривалище[1],
шатри около Себе Си – тъмните води,
гъсти небесни облаци. (1) Ис. 50:3
12 От блясъка пред Него преминаха
гъстите Му облаци, град и огнени въг-
лени[1]. (1) Пс. 11:6
13 И ГОСПОД прогърмя от небето[1]
и Всевишният издаде гласа Си, град и
огнени въглени. (1) Пс. 29:3; Йов 37:4,5
14 И изпрати стрелите Си и ги раз-
пръсна, изстреля светкавици и ги
обърка[1]. (1) Пс. 77:17; 144:6; 1 Царе 7:10
15 Тогава се видяха коритата на во-
дите[1], основите на света се откриха от
Твоето смъмряне, ГОСПОДИ, от духа-
нето на дъха на ноздрите Ти. (1) Наум 1:4
16 Посегна от горе, взе ме, извлече
ме от големи води[1]. (1) Пс. 144:7
17 Избави ме от силния ми враг, от
онези, които ме мразеха, защото бяха
по-силни от мен[1]. (1) Пс. 138:7
18 Те ме стигнаха в деня на бедствието
ми, но ГОСПОД ми стана подкрепа.
19 И Той ме изведе на широко[1], осво-
боди ме, защото благоволи в мен.
(1) Пс. 118:5
20 ГОСПОД ми отдаде според правда-
та ми, според чистотата на ръцете ми
ме възнагради[1], (1) Пс. 7:8
21 защото пазих пътищата на ГОС-
ПОДА и не се отклоних от моя Бог в
безбожие[1]. (1) Йов 23:11
22 Защото всичките Му правила бяха
пред мен и наредбите Му не отдалечих
от себе си[1]. (1) Пс. 119:30
23 И непорочен бях пред Него и се
опазих от беззаконието си.
24 И ГОСПОД ме възнагради според
правдата ми, според чистотата на ръ-
цете ми пред очите Му.
25 Към милостивия милостив ще се
покажеш, към непорочния непорочен
ще се покажеш,
26 към чистия чист ще се покажеш, а
към кривия противен ще се покажеш.
27 Защото потиснат народ Ти ще спа-
сиш, а гордите очи ще унижиш.
28 Защото Ти правиш светилото ми
да свети; ГОСПОД, Бог мой, озарява
тъмнината ми[1]. (1) Пс. 27:1
29 Защото с Теб разбивам полк, с моя
Бог прескачам стена[1]. (1) Пс. 60:12
30 Бог – пътят Му е съвършен, сло-
вото на ГОСПОДА е изпитано[1], Той е
щит за всички, които се уповават на
Него. (1) Пс. 12:6
31 Защото кой е Бог освен ГОСПОД?
И кой е канара освен само нашият
Бог?[1] (1) Ис. 44:8

32 **Бог ме препасва със сила и прави
пътя ми съвършен.**
33 **Прави краката ми като на елените
и ме поставя на височините ми[1].**
(1) Авак. 3:19
34 **Учи ръцете ми да воюват[1], ръцете
ми огъват бронзов лък.** (1) Пс. 144:1
35 **И Ти ми даде щита на спасението
Си и десницата Ти ме укрепи[1], и снизхождението Ти ме възвеличи.**
(1) Пс. 63:8; Ис. 41:10
36 **Ти разшири стъпките ми под мен[1]
и краката ми не се подхлъзнаха[2].**
(1) Пс. 31:8; (2) Пс. 17:5
37 **Гоних враговете си и ги стигнах,
и не се върнах, докато не се довършиха.**
38 **Разбих ги и не можаха да се вдигнат, паднаха под краката ми.**
39 **И Ти ме препаса със сила за бой,
повали под мен онези, които се надигат против мен.**
40 **Обърна към мен гърба на враговете ми, унищожих онези, които ме
мразеха[1].** (1) Пс. 118:10
41 **Извикаха, но нямаше кой да** *ги*
спаси, към ГОСПОДА, но не им отговори[1]. (1) Пр. 1:28
42 **И аз ги стрих като прах пред вятъра; изхвърлих ги като уличната кал.**
43 **Ти ме избави от разприте на народа, постави ме за глава на народите, народ, който не познавах, ми
слугува.**
44 **Щом чуха, ми се подчиниха; чужденци ми се покориха лицемерно[1].**
(1) Пс. 66:3; 81:15
45 **Чужденци отслабват и излизат разтреперени от крепостите си.**
46 **Жив е ГОСПОД и благословена
канарата ми! И да се възвиси Бог на
спасението ми[1],** (1) Пс. 95:1
47 **Бог, който отмъсти за мен и покори под мен народите**
48 **и ме избави от враговете ми[1]. Да,
Ти ме извиси над онези, които се надигнаха против мен, избави ме от насилника.** (1) Лк. 1:71,74
49 **Затова, ГОСПОДИ, ще Те славя
сред народите[1], и Името Ти ще възпея[2].** (1) Пс. 57:9; (2) Римл. 15:9
50 *Ти* **правиш велико спасението*[1] на
царя Си и оказваш милост на помазаника Си, на Давид и на потомството
му до века[2].** *или:* велики победите
(1) Пс. 144:10; (2) Пс. 89:29-37

19 За първия певец. Псалм на Давид.
**Небесата разказват Божията слава и
небесният свод възвестява делото на
ръцете Му[1].** (1) Пс. 8:3; Римл. 1:20
2 **Ден на ден блика слово и нощ на
нощ изявява знание –**
3 **без говорене, без думи, без да се
чуе гласът им.**
4 **Вестта* им е излязла по цялата земя
и думите им – до краищата на вселената[1]. В тях е поставил шатър за слънцето;** **букв.:* мерителната връв, мярката; (1) Римл. 10:18
5 **то като младоженец излиза от стаята
си, като силен мъж се радва да тича
във пътя.**
6 **Излиза от края на небесата и обикаля до краищата им, и от топлината
му нищо не се скрива.**
7 **Законът на ГОСПОДА е съвършен[1],
освежава душата; свидетелството на
ГОСПОДА е вярно[2], прави невежия
мъдър[3];**
(1) Римл. 7:12; (2) Пс. 93:5; 111:7; (3) Пс. 119:130
8 **наредбите на ГОСПОДА са прави,
веселят сърцето[1]; заповедта на ГОСПОДА е светла[2], просветлява очите;**
(1) Пс. 119:111; (2) Пс. 12:6
9 **страхът от ГОСПОДА е чист, пребъдва вечно; присъдите на ГОСПОДА
са истинни и всички до една справедливи.**
10 **Желателни са повече от злато, от
изобилие от чисто злато[1]; и по-сладки
са от мед и от капките на медена пита[2].** (1) Пс. 119:72; (2) Пс. 119:103
11 **Освен това слугата Ти се предупреждава чрез тях; в пазенето им има
голяма награда[1].** (1) Як. 1:25
12 **Кой осъзнава прегрешения? Очисти ме от тайните** *грехове.*

13 **Също и от** *греховете на* **гордостта**
предпази слугата Си – да не ме вла-
деят. Тогава ще бъда безукорен и ще
бъда чист от голямо престъпление.
14 **Нека думите на устата ми и раз-**
мишленията на сърцето ми бъдат угод-
ни пред Теб[1], ГОСПОДИ, канара моя и
мой Изкупител[2]!
(1) Пс. 104:34; 119:108; Фил. 4:8; (2) Пс. 78:35

20 За първия певец. Псалм на Да-
вид.
ГОСПОД да те послуша в ден на
скръб! Името на Бога на Яков да те
постави нависоко[1]! (1) Пр. 18:10
2 **Да ти изпрати помощ от светилище-**
то и да те подкрепи от Сион[1]!
(1) Пс. 128:5; 134:3
3 **Да си спомни всички твои хлебни**
приноси и да приеме всеизгарянето
ти! (Села.)
4 **Да ти даде според** *желанието на* **сър-**
цето ти и да изпълни всички твои на-
мерения[1]! (1) Пс. 21:2
5 **В спасението Ти ще се зарадваме[1] и**
в Името на своя Бог ще развеем зна-
ме. ГОСПОД да изпълни всички твои
молби! (1) Пс. 9:14
6 **Сега зная, че ГОСПОД избавя пома-**
заника Си; ще го послуша от светите
Си небеса със спасителната сила на
десницата Си.
7 **Едни** *споменават* **колесници, а дру-**
ги – коне[1]; но ние ще споменем Името
на ГОСПОДА, своя Бог[2].
(1) Пс. 33:16,17; (2) Пс. 124:8; 2 Лет. 14:12
8 **Те са свалени и паднали, а ние сто-**
им и сме прави[1]. (1) Ис. 40:31
9 **Спаси, ГОСПОДИ! Нека ни послуша**
Царят в деня, когато *Го* **призовем*.**
**или:* ГОСПОДИ, спаси царя! Послушай ни в деня, когато Те призовем!

21 За първия певец. Псалм на Да-
вид.
ГОСПОДИ, в Твоята сила ще се весе-
ли царят и колко много ще ликува в
спасението* Ти! **или:* победата, помощта
2 **Дал си му желанието на сърцето му[1]**
и не си му отказал молбата на устните
му. (Села.) (1) Пс. 20:4,5
3 **Защото си го срещнал с благослове-**
ния за добро; положил си на главата
му корона от чисто злато[1]. (1) Откр. 14:14
4 **Той поиска от Теб живот, Ти му го**
даде – дълголенствие за вечни веко-
ве[1]. (1) Пс. 61:6; 133:3
5 **Голяма е славата му чрез Твоето**
спасение; величие и великолепие си
положил на него[1]. (1) 2 Царе 7:9
6 **Защото си го поставил за благосло-**
вения завинаги[1], развеселил си го с ра-
дост чрез присъствието Си.
(1) Пс. 45:2; 72:17
7 **Защото царят се уповава на ГОС-**
ПОДА и чрез милостта на Всевишния
няма да се поклати[1]. (1) Пс. 16:8
8 **Ръката Ти ще намери всички Твои**
врагове, десницата Ти ще намери оне-
зи, които Те мразят[1]. (1) Пс. 18:37
9 **Като огнена пещ ще ги направиш**
във времето на присъствието Си. ГОС-
ПОД ще ги погълне в яростта Си и
огън ще ги пояде[1]. (1) Мал. 4:1
10 **Ще погубиш плода им от земята**
и потомството им измежду човешките
синове[1], (1) Пс. 109:13
11 **защото намислиха зло против Теб,**
замислиха заговор, *но* **няма да успеят[1],**
(1) Ис. 8:10
12 **защото Ти ще ги направиш да**
обърнат гръб, ще насочиш *стрели на*
тетивата Си към лицата им.
13 **Възвиси се, ГОСПОДИ, в силата**
Си! Ще пеем, ще пеем псалми за Тво-
ята мощ!

22 За първия певец. По *музиката на*
Кошутата на зората. Псалм на Давид.
Боже мой, Боже мой, защо си ме ос-
тавил[1] – далеч от избавлението ми, от
думите на стона ми? (1) Мт. 27:46; Мк. 15:34
2 **Боже мой, викам денем, но не отго-**
варяш; и нощем, и нямам покой[1].
(1) Пс. 88:1
3 **Но Ти си свят, Ти, който обитаваш**
между хваленията на Израил[1].
(1) 2 Лет. 5:13

4 **На Теб се уповаваха бащите ни, уповаваха се и Ти ги избави.**
5 **Към Теб извикаха и бяха спасени, на Теб се уповаха и не бяха посрамени**[1]**.** (1) Пс. 25:3
6 **А аз съм червей, а не човек, укор на хората и презрян от народа**[1]**.** (1) Ис. 53:3; Йн. 19:3
7 **Всички, които ме гледат, ми се присмиват, кривят уста, клатят глава**[1]**:** (1) Пс. 109:25; Йов 16:4; Мт. 27:39
8 **Упова се на ГОСПОДА – нека го избави, нека го освободи, понеже има благоволение в него**[1]**!** (1) Мт. 27:43
9 **Но Ти си Този, който ме извади от утробата, Ти ми даде упование на майчините ми гърди.**
10 **На Теб бях оставен от раждането, от утробата на майка ми Ти си мой Бог**[1]**.** (1) Пс. 71:6
11 **Да не се отдалечиш от мен**[1]**, защото близо е скръбта, защото няма помощник**[2]**!** (1) Пс. 35:22; 38:21; (2) Пс. 7:2; 38:22; 40:13; 69:17; 70:1,5
12 **Много бикове ме наобиколиха; силни васански** *бикове* **ме обкръжиха.**
13 **Раззинаха устата си срещу мен**[1]**,** *като* **лъв, който разкъсва и реве.** (1) Пс. 35:21; Йов 16:10; Плач 3:46; Йн. 19:6
14 **Разлях се като вода**[1] **и разглобиха се всичките ми кости; сърцето ми стана като восък, разтопи се сред вътрешностите ми.** (1) 2 Царе 14:14
15 **Силата ми изсъхна**[1] **като черепка* и езикът ми залепва за небцето ми**[2]**; и си ме свел в праха на смъртта.**
*парче от счупен глинен съд
(1) Пс. 38:10; (2) Йн. 19:28
16 **Защото кучета ме наобиколиха; обкръжи ме глутница злодеи; прободоха ръцете ми и краката ми**[1]**.** (1) Йн. 19:18; 20:25,27
17 **Мога да преброя всичките си кости. Те гледат, взират се в мен.**
18 **Разделят дрехите ми помежду си и за одеждата ми хвърлят жребий**[1]**.** (1) Мт. 27:35
19 **Но Ти, ГОСПОДИ, не се отдалечавай**[1]**; сило моя, побързай ми на помощ!** (1) ст. 11
20 **Избави душата ми от меча, едничката ми** *душа* **от силата на кучето**[1]**.** (1) Пс. 35:17
21 **Спаси ме от устата на лъва**[1] **и от рогата на дивите говеда.**
Ти ме послуша! (1) 2 Тим. 4:17
22 **Ще възвестявам Името Ти на братята си**[1]**, сред събранието ще Те хваля**[2]**.** (1) Йн. 20:17; Евр. 2:12; (2) Пс. 26:12; 35:18; 109:30; 111:1
23 **Вие, които се боите от ГОСПОДА, хвалете Го! Всички вие, потомци на Яков, славете Го! И бойте се от Него, всички вие, потомци на Израил!**
24 **Защото не е презрял и не се е отвърнал от скръбта на оскърбения, нито е скрил лицето Си от него; а послуша, когато той извика към Него**[1]**.** (1) Евр. 5:7
25 **От Теб** *е* **моето хваление в голямото събрание**[1]**: ще изпълня обещанията си**[2] **пред онези, които Му се боят.** (1) Пс. 40:9; (2) Пс. 50:14; 116:14; Йона 2:9
26 **Сиромасите ще ядат и ще се наситят; ще хвалят ГОСПОДА онези, които Го търсят. Сърцето ви ще живее вечно**[1]**!** (1) Пс. 69:32
27 **Ще си спомнят и ще се обърнат към ГОСПОДА всичките земни краища и ще се поклонят пред Теб всичките племена на народите**[1]**,** (1) Пс. 86:9; Ис. 2:2-4; Деян. 15:17; Откр. 15:4
28 **защото царството** *е* **на ГОСПОДА и Той владее над народите.**
29 **Ще ядат и ще се поклонят всичките богати на земята; ще се наведат пред Него всички**[1]**, които слизат в пръстта – и никой не може да опази живота си.** (1) Фил. 2:10
30 **Потомство ще Му слугува**[1]**; ще се разказва за Господа на** *идещото* **поколение.** (1) Ис. 53:10
31 **Те ще дойдат, ще възвестяват правдата Му на народ, който ще се роди, защото Той извърши** *това*[1]. (1) Пс. 102:18

23 Псалм на Давид.
ГОСПОД е пастир мой[1]**, няма да бъда в лишение**[2]**.** (1) Йн. 10:11,14; (2) Пс. 34:9,10

2 **На зелени пасища ме разполага[1], при тихи води ме завежда[2].**
(1) Езек. 34:14; (2) Откр. 7:17

3 **Освежава душата ми[1], води ме в пътеки на правда[2] заради Името Си[3].**
(1) Ер. 31:25; (2) Пр. 4:11; (3) Пс. 31:3; 106:8; 109:21

4 **Дори да ходя през долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от зло, защото Ти си с мен[1]. Твоят жезъл и Твоята тояга, те ме утешават.**
(1) Ис. 43:2

5 **Приготвяш трапеза пред мен пред лицето на враговете ми, помазваш с миро главата ми[1], чашата ми прелива.**
(1) Пс. 92:10

6 **Само благост и милост ще ме следват през всичките дни на живота ми и аз ще живея завинаги в дома ГОСПОДЕН[1].**
(1) Пс. 27:4

24 Псалм на Давид.

ГОСПОДНА е земята и *всичко,* **което я изпълва[1]; светът и онези, които живеят в него,**
(1) Пс. 50:12; Втзк. 10:14; 1 Кор. 10:26

2 **защото Той я е основал[1] върху моретата и я е утвърдил върху реките[2].**
(1) Пс. 89:11; (2) Пс. 136:6; Бит. 1:9,10; 2 Петр. 3:5

3 **Кой ще се изкачи на ГОСПОДНАТА планина? И кой ще застане в святото Му място[1]?**
(1) Пс. 15:1

4 **Който има невинни ръце[1] и чисто сърце[2], който не е надигнал душата си към суета и не се е клел в измама.**
(1) Пс. 26:6; (2) Пс. 51:10; 73:1; Мт. 5:8; Як. 4:8

5 **Той ще приеме благословение от ГОСПОДА и правда от Бога на спасението си.**

6 **Това е поколението на онези, които Го търсят, които търсят лицето Ти[1],** *те са* **Яков. (Села.)**
(1) Пс. 27:8

7 **Издигнете главите си вие, порти, и издигнете се вие, вечни врати, за да влезе Царят на славата.**

8 **Кой е Този Цар на славата? ГОСПОД, силният и могъщият, ГОСПОД, могъщият в бой[1].**
(1) Откр. 19:11-16

9 **Издигнете главите си вие, порти, и издигнете се вие, вечни врати, за да влезе Царят на славата.**

10 **Кой е Този Цар на славата? ГОСПОД на Войнствата[1] – Той е Царят на славата. (Села.)**
(1) Ис. 6:5

25* Псалм на Давид.

Към Теб, ГОСПОДИ, възвисявам душата си.
*азбучен псалм

2 **Боже мой, на Теб се уповавам[1] – да не се посрамя[2], да не тържествуват враговете ми над мен[3]!**
(1) Пс. 91:2; Евр. 2:13; (2) Пс. 31:1; 71:1; (3) Пс. 13:4

3 **Наистина, всички, които чакат Теб, няма да се посрамят[1]; ще се посрамят онези, които без причина постъпват предателски[2].**
(1) Пс. 22:5; Ис. 49:23; Римл. 10:11; (2) Пс. 31:17

4 **Изяви ми пътищата Си, ГОСПОДИ, научи ме на пътеките Си[1].**
(1) Пс. 27:11; 86:11

5 **Води ме в истината Си[1] и учи ме[2], защото Ти си Бог на спасението ми; Теб чакам цял ден.**
(1) Йн. 16:13; (2) Йов 36:22

6 **Помни, ГОСПОДИ, милосърдията Си и милостите Си[1], защото са от века[2].**
(1) Лк. 1:54; (2) Пс. 103:17

7 **Не помни греховете на младостта ми, нито престъпленията ми[1]; помни ме[2] според милостта Си и заради добрината Си, ГОСПОДИ!**
(1) Йов 13:26; Ис. 43:25; Ер. 31:34; (2) Пс. 106:4

8 **Добър и праведен е ГОСПОД, затова наставлява грешниците в пътя.**

9 **Води кротките в правда и учи кротките на пътя Си.**

10 **Всичките пътеки на ГОСПОДА са милост и истина за онези, които пазят завета Му и свидетелствата Му.**

11 **Заради Името Си, ГОСПОДИ, прости беззаконието ми[1], защото е голямо.**
(1) Изх. 34:7; 1 Йн. 2:12

12 **Кой е човекът, който се бои от ГОСПОДА? Него Той ще настави в пътя, който да избере[1].**
(1) Пс. 32:8

13 **Душата му ще живее в добро и потомството му ще наследи земята[1].**
(1) Пс. 37:29,34

14 **Довереният съвет* на ГОСПОДА е за онези, които Му се боят[1], и заветът Му** *ще им се* **обяви.**
**или:* Интимното общуване; (1) Пр. 3:32

15 **Очите ми са винаги към ГОСПО-
ДА[1], защото Той ще извади краката ми
от мрежата.** (1) Пс. 123:2; 141:8
16 **Обърни се към мен и смили се за
мен[1], защото съм самотен и угнетен[2].** (1) Пс. 119:132; (2) Пс. 40:17; 70:5; 86:1; 109:22
17 **Скърбите на сърцето ми се умно-
жиха, избави ме от притесненията ми.**
18 **Погледни на угнетението ми и
трудността ми[1] и прости всичките ми
грехове[2].** (1) Пс. 132:1; (2) Пс. 32:5
19 **Погледни на враговете ми, защото
са много[1] и ме мразят с жестока омра-
за.** (1) Пс. 38:19
20 **Запази душата ми и ме спаси – да
не се посрамя, защото на Теб се упо-
вавам[1].** (1) Пс. 143:8
21 **Непорочност и правота нека ме
пазят, защото чакам Теб.**
22 **Боже, избави Израил от всичките
му беди[1]!** (1) Ис. 63:9

26 Псалм на Давид.

**Отсъди ми, ГОСПОДИ, защото съм
ходил в непорочността си! Уповах се
на ГОСПОДА и няма да се поклатя.**
2 **Провери ме, ГОСПОДИ, и ме изпи-
тай, очисти вътрешностите ми и сър-
цето ми[1].** (1) Пс. 17:3
3 **Защото Твоята милост е пред очите
ми и ходя в истината Ти.**
4 **Не съм седял с лъжливи хора и
няма да отида с лицемери.**
5 **Мразя събранието на злодеите и
няма да седна с безбожните[1].** (1) Пс. 1:1; 101:4
6 **Ще измия в невинност ръцете си[1] и
ще обиколя олтара Ти, ГОСПОДИ,** (1) Пс. 24:4; 73:13
7 **за да издигна глас на благодарност и
да разкажа за всички Твои чудеса[1].** (1) Пс. 9:1; 1 Лет. 16:24
8 **ГОСПОДИ, възлюбих жилището на
дома Ти[1] и мястото, където славата Ти
обитава[2].** (1) Пс. 122:1; Лк. 2:49; (2) Изх. 40:34,35; 2 Лет. 7:1
9 **Да не грабнеш душата ми с греш-
ниците[1], нито живота ми с кръвожадни
мъже,** (1) Пс. 28:3
10 **в чиито ръце има злодеяние, и чи-
ято десница е пълна със подкуп!**
11 **А аз ще ходя в непорочността си[1] –
изкупи ме и ме помилвай!** (1) Пс. 101:2
12 **Кракът ми стои на равно място; в
събранията ще прославям ГОСПОДА[1].** (1) Пс. 22:22; 68:26; 107:32

27 Псалм на Давид.

**ГОСПОД е светлина моя[1] и спасение
мое[2] – от кого ще се уплаша? ГОСПОД
е крепост на живота ми – от кого ще
се ужася?[3]** (1) Пс. 18:28; Мих. 7:8; Йн. 8:12; (2) Ис. 12:2; (3) Пс. 118:6; Евр. 13:6
2 **Когато злодеите се приближиха сре-
щу мен, за да изядат плътта ми – про-
тивниците ми и враговете ми – те се
спънаха и паднаха[1].** (1) Йн. 18:6
3 **Дори войска да се разположи на
стан срещу мен, сърцето ми няма да
се уплаши[1]; дори и война да се надиг-
не против мен, и при това ще имам
увереност.** (1) Пс. 3:6; 112:7
4 **Едно поисках от ГОСПОДА, това ще
търся – да живея в дома на ГОСПОДА
през всичките дни на живота си[1], за да
съзерцавам прелестта на ГОСПОДА и
да размишлявам в Неговия храм.** (1) Пс. 23:6
5 **Защото в злия ден Той ще ме скрие
в скинията Си, ще ме прикрие в скри-
валището на шатъра Си[1], ще ме издиг-
не на канара[2].** (1) Пс. 31:20; 32:7; (2) Пс. 40:2; 61:2
6 **И сега главата ми ще се издигне над
враговете ми, които ме обкръжават. И
жертви на тържествуващ вик ще при-
неса в скинията Му[1]; ще пея, ще пея
псалми на ГОСПОДА[2]!** (1) Пс. 107:22; 119:108; Евр. 13:15; (2) Пс. 57:7; 59:17
7 **Чуй, ГОСПОДИ, викам с гласа си!
Смили се над мен и ме послушай[1]!** (1) Пс. 30:10; 31:9
8 **Сърцето Ми ти казва: Търсете лице-
то Ми! Лицето Ти ще търся, ГОСПО-
ДИ[1].** (1) Пс. 24:6; 105:4
9 **Не скривай от мен лицето Си[1], не
отхвърляй в гняв слугата Си! Ти си ми
бил помощта; не ме напускай и не ме
изоставяй, Боже, Спасителю мой!** (1) Пс. 69:17; 102:2

10 **И ако баща ми и майка ми ме
оставят, ГОСПОД ще ме приеме.**
11 **Научи ме** *на* **пътя Си, ГОСПОДИ,
и ме води по равна пътека**[1] **заради
враговете ми**[2]**.**
(1) Пс. 25:4; 139:24; 143:8,10; (2) Пс. 5:8
12 **Не ме предавай на волята на притеснителите ми, защото лъжливи свидетели са се вдигнали против мен**[1] **и
този, който издиша насилие.**
(1) Пс. 35:11; Мт. 26:60
13 **Ако не бях повярвал, че ще видя
добротата на ГОСПОДА в земята на
живите**[1]**...!** (1) Пс. 116:9; 142:5
14 **Чакай ГОСПОДА, бъди смел и нека
се укрепи сърцето ти**[1]**! Да! Чакай ГОСПОДА**[2]**!** (1) 2 Тим. 2:1; (2) Пс. 31:24; 37:7

28 *Псалм* на Давид.

Към Теб викам, ГОСПОДИ[1]**, канара
моя. Не се отвръщай от мен с мълчание, да не би, като мълчиш към мен,
да стана като слизащите в рова**[2]**!**
(1) Пс. 142:1; (2) Пс. 30:3; 88:4; 143:7
2 **Послушай гласа на молбите ми, когато викам към Теб**[1]**, когато вдигам ръцете си към Твоя свят девир***[2]**.**
*Вътрешната част на храма, Пресвятото място на Соломоновия храм. Не се използва за Пресвятото място на скинията в пустинята.; (1) Пс. 130:2; 141:1; (2) 3 Царе 6:5
3 **Не ме завличай със безбожните и
с онези, които вършат грях**[1]**, които говорят мир с ближните си, а в сърцата
им е зло.** (1) Пс. 26:9; 141:4
4 **Въздай им според делото им и според злото на постъпките им. Според
делата на ръцете им им дай; каквото
заслужават, отплати им**[1]**!** (1) 2 Тим. 4:14
5 **Понеже не зачитат делата на ГОСПОДА, нито делото на ръцете Му**[1]**, Той
ще ги събори и няма да ги съгради.**
(1) Римл. 1:19-21
6 **Благословен да е ГОСПОД, защото
чу гласа на молбите ми**[1]**!** (1) Пс. 116:1,2
7 **ГОСПОД е сила моя**[1] **и щит мой**[2]**.
На Него се упова сърцето ми и ми се
помогна, затова сърцето ми ликува**[3] **и
ще Го прославя с песента си.**
(1) Пс. 37:39; 43:2; 46:1; (2) Пс. 3:3; (3) Пс. 13:5
8 **ГОСПОД е тяхната сила, Той е спасителната крепост на помазаника Си**[1]**.**
(1) Пс. 20:6
9 **Избави народа Си и благослови наследството Си**[1]**, паси и носи ги до века**[2]**!** (1) Втзк. 9:26; (2) Ис. 40:11

29 Псалм на Давид.

**Отдайте на ГОСПОДА, вие, синове на
могъщите**[1]**, отдайте на ГОСПОДА слава
и сила**[2]**!** (1) Пс. 89:6; (2) Пс. 68:34; 96:7
2 **Отдайте на ГОСПОДА славата на
Името Му**[1]**, поклонете се на ГОСПОДА
в свято великолепие**[2]**!**
(1) Откр. 7:12; (2) Пс. 96:8,9; 110:3
3 **Гласът на ГОСПОДА е над водите,
Бог на славата**[1] **гърми**[2]**, ГОСПОД** *е* **над
много води.** (1) Деян. 7:2; (2) Пс. 18:13
4 **Гласът на ГОСПОДА е мощен, гласът
на ГОСПОДА е величествен**[1]**.**
(1) Пс. 93:4; 68:33; Йов 40:9; Ис. 30:30; Откр. 1:10
5 **Гласът на ГОСПОДА строшава кедри, да, ГОСПОД строшава ливанските
кедри**[1]**.** (1) Ис. 2:13
6 **Прави ги да скачат като теле, Ливан
и Сирион – като младо диво говедо**[1]**.**
(1) Пс. 114:4
7 **Гласът на ГОСПОДА разцепва огнени пламъци**[1]**.** (1) Пс. 18:13
8 **Гласът на ГОСПОДА разтърсва пустинята, ГОСПОД разтърсва пустинята
Кадис.**
9 **Гласът на ГОСПОДА прави да раждат кошутите**[1] **и оголва дъбравите, и в
храма Му всеки възвестява: Слава!**
(1) Йов 39:1
10 **ГОСПОД седи над потопа, ГОСПОД седи като Цар до века**[1]**.** (1) Пс. 9:7
11 **ГОСПОД нека даде сила на народа
Си**[1]**, ГОСПОД нека благослови народа
Си с мир**[2]**!** (1) Пс. 68:35; (2) Ис. 26:12

30 Псалм. Песен при освещението на дома. *Псалм* на Давид.

Ще те превъзнасям, ГОСПОДИ[1]**, защото Ти си ме избавил, и не си оставил да тържествуват над мен враговете ми**[2]**.** (1) Пс. 145:1; (2) Пс. 35:24; 41:11
2 **ГОСПОДИ, Боже мой, към Теб извиках и Ти ме изцели**[1]**.** (1) Ис. 38:16

3 **ГОСПОДИ, Ти си извел душата ми
от Шеол[1]; опазил си ме жив, за да не
сляза в рова[2].** (1) Пс. 86:13; (2) Пс. 28:1; 107:20
4 **Пейте псалми на ГОСПОДА, вие,
Негови светии[1], и възхвалявайте па-
метта на Неговата святост[2]!**
(1) Пс. 47:6; 145:10; Еф. 5:19; (2) Пс. 97:12; Изх. 3:15
5 **Защото гневът Му е за миг, а благо-
волението Му е за живот[1]; вечер пре-
нощува плач, а сутринта** *е* **радост[2].**
(1) Ис. 54:7,8; (2) Пс. 126:6
6 **А в благополучието си аз казвах:
Няма да се поклатя до века!**
7 **ГОСПОДИ, с благоволението Си Ти
беше укрепил планината ми. Ти скри
лицето Си** *и* **аз се ужасих.**
8 **Към Теб, ГОСПОДИ, извиках и на
Господа се помолих[1]:** (1) Пс. 66:17
9 **Каква полза от кръвта ми, ако сляза
в рова? Прахът ще Те слави ли?[1] Ще
възвестява ли Твоята истина?** (1) Пс. 6:5
10 **Послушай, ГОСПОДИ, и се смили
над мен[1]; ГОСПОДИ, бъди ми помощ-
ник!** (1) Пс. 27:7
11 **Обърнал си плача ми в радост за
мен[1]; съблякъл си ми вретището и си
ме препасал с радост[2],**
(1) Ест. 9:22; (2) Ис. 61:3
12 **за да Те възпява душата*** *ми* **и да
не мълква[1]. ГОСПОДИ, мой Боже, веч-
но ще Те славя[2]!** **букв.:* славата
(1) Пс. 57:7; (2) Пс. 145:2

31 **За първия певец. Псалм на Да-
вид.**
**ГОСПОДИ, на Теб се уповавам[1], нека
не се посрамя до века[2]; спаси ме в
правдата Си[3]!**
(1) Пс. 7:1; (2) Пс. 25:2; (3) Пс. 71:2
2 **Приклони към мен ухото Си[1], из-
бави ме бързо[2]; бъди ми канара на
прибежище, дом укрепен, за да ме
спасиш[3]!** (1) Пс. 116:2; (2) Пс. 102:2; (3) Пс. 71:3
3 **Защото Ти си моя канара и моя
крепост[1] и заради Името Си води ме и
ме направлявай[2].** (1) Пс. 18:2; (2) Пс. 23:3
4 **Извади ме от мрежата, която ми
поставиха скрито, защото Ти си ми за-
щита.**
5 **В Твоята ръка поверявам духа си[1];
Ти си ме изкупил, ГОСПОДИ, Боже на
истината!** (1) Лк. 23:46; Деян. 7:59
6 **Намразих онези, които се държат
за суетните идоли, а аз се уповавам
на ГОСПОДА.**
7 **Ще се веселя и ще се радвам в
Твоята милост, защото Ти видя неволя-
та ми, позна притесненията на душата
ми[1];** (1) Пс. 10:14; Втзк. 26:7
8 **и не ме предаде в ръката на врага,
постави краката ми на широко мяс-
то[1].** (1) Пс. 18:19,36
9 **Бъди милостив към мен, ГОСПО-
ДИ[1], защото съм в беда, от скръб чез-
не окото ми[2], душата ми и тялото ми.**
(1) Пс. 27:7; (2) Пс. 6:7
10 **Защото животът ми се топи в тъга
и годините ми – в стенание; поради
беззаконието ми отпадна силата ми и
костите ми чезнат.**
11 **Станах** *за* **укор на всичките си при-
теснители и особено на ближните си[1],
и** *за* **ужас на познатите си; които ме
видят на улиците, бягат от мен[2].**
(1) Пс. 89:51; (2) Пс. 38:11; Йов 19:13,14
12 **Забравен съм като мъртвец,** *вън* **от
сърцата; станах като счупен съд.**
13 **Защото чувам злословието на мно-
зина, ужас отвред[1], докато се нагова-
рят против мен, намислят да отнемат
живота ми[2].** (1) Ер. 20:10; (2) Мт. 26:3,4
14 **Но аз, ГОСПОДИ, на Теб се упо-
вах[1], казах: Ти си мой Бог[2]!**
(1) Пс. 25:2; 91:2; (2) Пс. 140:6
15 **В Твоята ръка са времената ми;
избави ме от ръката на враговете ми и
от онези, които ме преследват[1]!**
(1) Пс. 3:7
16 **Нека лицето Ти осияе над слугата
Ти[1], спаси ме в милостта Си!**
(1) Пс. 4:6; 80:3
17 **ГОСПОДИ, да не се посрамя, за-
щото Теб призовах! Нека се посрамят
безбожните[1], нека онемеят в Шеол!**
(1) Пс. 25:3
18 **Нека мълкнат лъжливите устни[1],
които с гордост и презрение говорят
нагло против праведния[2]!**
(1) Пс. 63:11; (2) Пс. 12:4; Лк. 20:26

19 **Колко голяма е добрината Ти**[1]**, която си запазил за онези, които Ти се боят**[2]**, която оказваш на онези, които се уповават на Теб**[2]**, пред човешките синове!**
(1) Пс. 36:5; 57:10; 103:8; 119:124; (2) Пс. 2:12; 103:11
20 **Ще ги скриеш под покрова на присъствието Си от човешките кроежи; ще ги пазиш тайно в шатър**[1] **от препирането на езици.** (1) Пс. 27:5
21 **Благословен да е ГОСПОД, защото чудно ми оказа милостта Си**[1] **в укрепен град.** (1) Пс. 17:7; 66:20
22 **А аз в уплахата си казах: Отхвърлен съм отпред очите Ти! Но Ти послуша гласа на молбите ми, когато извиках към Теб.**
23 **Възлюбете ГОСПОДА, всички Негови светии**[1]**! ГОСПОД запазва верните, а отплаща изобилно на онзи, който се държи гордо.** (1) Втзк. 6:5
24 **Дерзайте и нека сърцето ви се укрепи, всички вие, които се надявате на ГОСПОДА**[1]**!** (1) Пс. 27:14

32 *Псалм* **на Давид. Маскил*.**
Блажен *онзи,* **чието престъпление е простено**[1]**, чийто грях е покрит!**
**вероятно:* Наставление, или: Изкусна песен; (1) Пс. 103:3
2 **Блажен човекът, на когото ГОСПОД не счита беззаконие**[1] **и в чийто дух няма измама**[2]**.**
(1) Римл. 4:7,8; 2 Кор. 5:19; (2) Йн. 1:47
3 **Когато мълчах, се разложиха костите ми от стенанието ми цял ден.**
4 **Понеже денем и нощем ръката Ти тежеше върху мен**[1]**,** *жизнените* **ми сокове се обърнаха на лятна суша. (Села.)**
(1) Пс. 38:2
5 **Изявих Ти греха си и вината си не скрих**[1]**. Казах: Ще изповядам престъпленията си на ГОСПОДА**[2]**. И Ти прости вината на греха ми**[3]**. (Села.)**
(1) Пс. 38:18; Пр. 28:13; (2) Пс. 51:4; Лк. 15:18; (3) 1 Йн. 1:9
6 **За това нека Ти се моли всеки праведен на време, когато можеш да бъдеш намерен**[1]**. Наистина, когато големите води преливат, те няма да стигнат до него**[2]**.** (1) Ис. 55:6; (2) Ис. 43:2
7 **Ти си ми убежище**[1]**, Ти ме пазиш от беда, с песни на спасение ме обкръжаваш**[2]**. (Села.)** (1) Пс. 27:5; 119:114; (2) Пс. 5:11
8 **Аз ще те наставя и ще те науча за пътя, по който трябва да вървиш**[1]**, ще те съветвам, над теб** *ще бъде* **окото Ми.** (1) Пс. 25:12; 143:8; Ис. 48:17
9 **Не бъдете като кон или като муле, без разум, чиито челюсти трябва да се държат с оглавник и юзда, иначе не се приближават към теб**[1]**.** (1) Пр. 26:3; Як. 3:3
10 **Много ще бъдат мъките на безбожния**[1]**, а който се уповава на ГОСПОДА, милост ще го обкръжи.**
(1) Пс. 11:6
11 **Радвайте се в ГОСПОДА**[1] **и се веселете, вие праведни, и ликувайте, всички вие с право сърце**[2]**!**
(1) Фил. 3:1; (2) Пс. 33:1; 97:12

33 Ликувайте в ГОСПОДА, вие праведни; хвалението подобава на правите[1]**.** (1) Пс. 32:11
2 **Хвалете ГОСПОДА с арфа, пейте Му псалми с десетострунна лира**[1]**.**
(1) Пс. 81:2; 92:3; 144:9
3 **Пейте Му нова песен**[1]**, свирете изкусно с радостно възклицание.**
(1) Пс. 40:3; 96:1; 98:1; 144:9; 149:1; Откр. 5:9
4 **Защото словото на ГОСПОДА е право и цялото Му дело – в истина**[1]**.**
(1) Втзк. 32:4
5 **Той обича правда и правосъдие**[1]**, земята е пълна с ГОСПОДНАТА милост**[2]**.**
(1) Пс. 11:7; (2) Пс. 119:64
6 **Чрез словото на ГОСПОДА бяха направени небесата**[1] **и цялото им войнство – чрез дъха на устата Му.**
(1) Пс. 148:5; Бит. 1:6,14; Йн. 1:3; 2 Петр. 3:5; Евр. 11:3
7 **Той морските води събира като куп и бездните прибира в складове**[1]**.**
(1) Бит. 1:9
8 **Нека се бои от ГОСПОДА цялата земя**[1]**, нека се боят от Него всичките жители на света**[2]**!** (1) Пс. 67:7; (2) Откр. 15:4
9 **Защото Той каза и стана**[1]**; Той заповяда и се утвърди**[2]**.**
(1) Мк. 1:42; Лк. 13:13; (2) Бит. 1; Евр. 11:3
10 **ГОСПОД събаря съвета на езичниците, осуетява плановете на народите**[1]**.** (1) Йов 5:12; Ис. 8:10

11 **Съветът на ГОСПОДА пребъдва до века, мислите на сърцето Му – от поколение в поколение**[1]. (1) Ис. 46:10
12 **Блажена онази нация, чийто Бог е ГОСПОД**[1]**, народът, който Той е избрал за Свое наследство**[2]. (1) Пс. 144:15; (2) Пс. 135:4; Втзк. 32:9
13 **ГОСПОД гледа от небето, вижда всичките човешки синове**[1]. (1) Пс. 14:2; 66:7; Пр. 15:3
14 **От мястото на обиталището Си Той гледа всички земни жители**[1]. (1) Пс. 113:6; Зах. 4:10
15 **Този, който е създал сърцата на всички тях, внимава на всичките им дела**[1]. (1) Ер. 16:17; Евр. 4:13; Откр. 2:2
16 **Царят не побеждава с много войска, силният не се избавя с голямо юначество.**
17 **Конят е напразна надежда за спасение и не избавя с голямата си сила**[1]. (1) Пс. 20:7; Втзк. 20:1; Ис. 31:1
18 **Ето, окото на ГОСПОДА** *е* **върху онези, които Му се боят, върху онези, които се надяват на Неговата милост**[1], (1) Пс. 34:15; 147:11; 2 Лет. 16:9
19 **за да избави душата им от смърт, в глад да ги запази живи**[1]. (1) Пс. 34:9; 37:19; 111:5
20 **Душата ни чака ГОСПОДА**[1]**, Той е наша помощ и наш щит**[2]. (1) Пс. 130:5; (2) Пс. 115:9-11
21 **Защото в Него ще се радва сърцето ни, понеже се уповавахме на Неговото свято Име**[1]. (1) Ис. 25:9
22 **Милостта Ти, ГОСПОДИ, нека бъде над нас, както на Теб се надявахме.**

34* *Псалм* на Давид, когато се престори на луд пред Авимелех, който го изгони, и той си отиде[1].

Ще благославям ГОСПОДА по всяко време, прославата Му ще бъде винаги в устата ми[2].
*азбучен псалм
(1) 1 Царе 21:9-14; (2) Еф. 5:19
2 **Душата ми ще се хвали в ГОСПОДА**[1]**; смирените ще чуят и ще се зарадват**[2]. (1) Ер. 9:24; (2) Пс. 69:32
3 **Величайте ГОСПОДА с мен и нека заедно възвишаваме Името Му**[1]. (1) Пс. 35:27; 40:16
4 **Потърсих ГОСПОДА и Той ме послуша**[1]**, и от всичките ми страхове ме избави.** (1) Пс. 3:4
5 **Погледнаха към Него и засияха, и лицата им не се посрамиха.**
6 **Този сиромах извика и ГОСПОД чу, и от всичките му скърби го избави**[1]. (1) Пс. 50:15; 138:3
7 **Ангелът ГОСПОДЕН огражда от всички страни онези, които Му се боят, и ги избавя**[1]. (1) Деян. 12:11
8 **Вкусете и вижте, че ГОСПОД е благ**[1]**; блажен човекът, който се уповава на Него**[2]**!** (1) 1 Петр. 2:3; (2) Пс. 2:12
9 **Бойте се от ГОСПОДА, вие, Негови светии, защото за онези, които Му се боят, няма лишение**[1]. (1) Пс. 23:1; 33:19; Фил. 4:19
10 **Лъвчета търпят нужда и глад, но онези, които търсят ГОСПОДА, няма да бъдат лишени от никое добро**[1]. (1) Пс. 107:9; 112:3
11 **Елате, вие, синове, послушайте ме**[1]**; на страх от ГОСПОДА ще ви науча**[2]. (1) Пр. 7:24; (2) Пр. 9:10
12 **Кой е човекът, който желае живот и обича** *дълги* **дни, за да види добро?**
13 **Пазѝ езика си от зло**[1] **и устните си от лъжливо говорене.** (1) Пс. 39:1
14 **Отклонявай се от злото**[1] **и върши добро, търси мира и го следвай**[2]**!** (1) Пс. 37:27; Римл. 12:9; (2) Римл. 12:18; Евр. 12:14
15 **Очите на ГОСПОДА са към праведните**[1] **и ушите Му – към техния вик**[2]. (1) Пс. 33:18; Йов 36:7; (2) Пс. 94:9
16 **Лицето на ГОСПОДА е против онези, които вършат зло**[1]**, за да отсече спомена им от земята**[2]. (1) 1 Петр. 3:10-12; (2) Пс. 9:5; 109:15; Пр. 10:7
17 *Праведните* **викат и ГОСПОД чува**[1]**, и от всичките им беди ги избавя**[2]. (1) Пс. 18:6; (2) Пс. 145:19
18 **ГОСПОД е близо до съкрушените по сърце и спасява сломените по дух**[1]. (1) Пс. 147:3; Ис. 57:15
19 **Много са неволите на праведния, но от всички тях ГОСПОД го избавя**[1]. (1) Пс. 37:39,40; Йов 5:19; 2 Петр. 2:9
20 **Той пази всичките му кости, нито една от тях няма да се строши**[1]. (1) Йн. 19:36

21 Злото ще убие безбожния и които мразят праведния, ще бъдат осъдени[1].
(1) Пс. 37:12-15

22 ГОСПОД изкупва душата на слугите Си[1]; и от онези, които се уповават на Него, никой няма да бъде осъден.
(1) Пс. 71:23

35 *Псалм* на Давид.

Бори се, ГОСПОДИ, с онези, които се борят със мен; бий се против онези, които се бият против мен!

2 Вземи щит и броня и стани ми на помощ[1]! (1) Пс. 91:4

3 Извади и копие и затвори *пътя* срещу преследвачите ми; кажи на душата ми: Аз съм твоето спасение!

4 Нека се посрамят и опозорят онези, които търсят живота ми; нека се върнат назад и бъдат посрамени онези, които замислят зло против мен[1]!
(1) Пс. 6:10; 83:17

5 Нека бъдат като плява пред вятъра[1] и да ги гони Ангелът ГОСПОДЕН!
(1) Пс. 1:4

6 Нека пътят им бъде тъмен и хлъзгав[1] и да ги преследва Ангелът ГОСПОДЕН! (1) Пс. 73:18; Ер. 23:12

7 Защото без причина скриха за мен мрежата си[1] в яма, без причина копаха *ров* за душата ми[2]. (1) Пс. 57:6; (2) Пс. 119:85

8 Нека гибел неочаквано го връхлети и мрежата му, която скри, да улови самия него[1]; нека падне в гибел!
(1) Пс. 7:15

9 А моята душа ще ликува в ГОСПОДА[1], ще се радва в спасението Му[2].
(1) Пс. 104:34; Лк. 1:47; (2) Пс. 9:14; 1 Царе 2:1

10 Всичките ми кости ще кажат[1]: ГОСПОДИ, кой е като Теб[2], който избавяш сиромаха от по-силния от него, сиромаха и бедния – от грабителя му[3]?
(1) Пс. 51:8; (2) Пс. 71:19; (3) Пс. 103:6; 140:12; 146:7

11 Неправедни свидетели се надигат[1], питат ме за *неща,* които не зная.
(1) Пс. 27:12

12 Отплащат ми зло за добро[1], за да осиротее душата ми[2].
(1) Пс. 38:20; 109:5; Ер. 18:20; (2) Пс. 142:4

13 А когато те боледуваха, аз се обличах във вретище[1], смирявах с пост душата си и се молех с наведена глава*[2]. **букв.:* молитвата ми се връщаше в пазвата ми;
(1) Пс. 69:11; Римл. 12:15; (2) Йов 30:25

14 Отнасях се като с приятел *и* брат, навеждах се скърбейки, като *някой,* който жалее за майка *си.*

15 Но те се зарадваха на препъването ми и се събраха – побойници, които не познавах, се събраха против мен; разкъсаха *ме,* без да спрат.

16 Като безбожни присмехулници на пиршество скърцаха със зъби против мен[1]. (1) Пс. 37:12; Деян. 7:54

17 Господи, докога ще гледаш[1]? Избави душата ми от техните опустошения, едничката ми *душа* – от лъвовете[2].
(1) Авак. 1:13; (2) Пс. 22:20

18 Ще Те прославя в голямото събрание, ще Те хваля сред многоброен народ[1]. (1) Пс. 22:22

19 Да не тържествуват над мен[1] онези, които без причина са ми врагове; нито с очи да намигат онези, които без повод ме мразят[2].
(1) Пс. 38:16; (2) Пс. 38:19; 69:4; 109:3; Йн. 15:25

20 Защото не говорят *за* мир, а против тихите на земята измислят лъжливи думи.

21 Отварят против мен устата си[1] *и* казват: Охо, охо, очите ни видяха[2]!
(1) Пс. 22:13; (2) Пс. 40:15

22 ГОСПОДИ, Ти видя[1], не мълчи! Господи, не бъди далеч от мен[2]!
(1) Пс. 10:14; (2) Пс. 22:11,19; 71:12

23 Стани и събуди се[1] за правото ми; за делото ми[2], Боже мой и Господи мой! (1) Пс. 7:6; 44:23; (2) Пс. 74:22; 119:154

24 Съди ме според правдата Си, ГОСПОДИ, Боже мой, и нека не ликуват над мен[1]! (1) Пс. 30:1

25 Нека не кажат в сърцето си: Охо, желанието ни *се сбъдна!* Нека не кажат: Погълнахме го![1] (1) Плач 2:16

26 Нека се посрамят и заедно се унижат онези, които се радват на нещастието ми[1]! Нека се облекат със срам и позор онези, които се големеят против мен[2]! (1) Пс. 40:14; (2) ст. 4; Пс. 132:18

27 **Нека ликуват и се радват онези,
които желаят правдата ми, и винаги да
казват: Нека ГОСПОД се възвеличи**[1]**,
който желае мира на слугата Си!**
(1) Пс. 34:3; 40:16

28 **И езикът ми ще шепне за Твоята
правда**[1] *и за* **Твоята хвала всеки ден.**
(1) Пс. 7:17

36 **За първия певец.** *Псалм* **на ГОСПОДНИЯ слуга Давид.**
**Беззаконието на безбожния говори
вътре във сърцето ми. Пред очите му
няма страх от Бога**[1]**,** (1) Римл. 3:18
2 **защото той се ласкае в очите си,
когато постигне беззаконието си, когато мрази.**
3 **Думите на устата му са грях и измама, не иска да бъде разумен, да върши добро**[1]**.** (1) Ер. 4:22
4 **Замисля грях на леглото си**[1]**, застава
на недобър път**[2]**, злото не мрази.**
(1) Мих. 2:1; (2) Ис. 65:2
5 **ГОСПОДИ, милостта Ти е до небесата**[1]**, верността Ти – до облаците;**
(1) Пс. 31:19
6 **правдата Ти е като величествените
планини**[1]**; присъдите Ти са** *като* **голяма
бездна; на човек и животно помагаш
Ти, ГОСПОДИ!** (1) Пс. 71:19
7 **Колко е скъпоценна милостта Ти,
Боже! И човешките синове прибягват
под сянката на Твоите криле**[1]**.** (1) Пс. 17:8
8 **Ще се наситят от тлъстината на
дома Ти**[1]**, ще ги напоиш от реката на
Своите сладости.** (1) Пс. 65:4
9 **Защото у Теб е изворът на живота**[1]**,
в Твоята светлина ще видим светлина**[2]**.**
(1) Йн. 4:14; Откр. 21:6; 22:1; (2) Ис. 2:5; Йн. 1:4
10 **Простри милостта Си към онези,
които Те познават, и правдата Си –
към правите по сърце.**
11 **Нека не ме стигне кракът на гордите и да не ме пропъди ръката на
безбожните.**
12 **Там паднаха онези, които вършат
грях, бяха повалени и не можаха да
станат.**

37* *Псалм* **на Давид.**
**Не се раздразнявай заради злодеите и
не завиждай на онези, които вършат
беззаконие**[1]**,** *азбучен псалм; (1) Пр. 23:17; 24:19
2 **защото скоро ще се окосят като
трева и като зелена трева ще повехнат**[1]**.** (1) Пс. 92:7; 129:6
3 **Уповавай се на ГОСПОДА и върши
добро**[1]**, населявай земята и се храни с**
Неговата **вярност*.** **или:* паси истина
(1) 1 Петр. 4:19
4 **Наслаждавай се в ГОСПОДА и Той
ще ти даде желанията на сърцето ти**[1]**.**
(1) Лк. 11:9; 1 Йн. 3:22
5 **Предай на ГОСПОДА пътя си и се
уповавай на Него, и Той ще действа.**
6 **Ще изведе наяве правдата ти като
светлината**[1] **и правото ти като пладне**[2]**.** (1) Ис. 58:8; (2) Йов 11:17
7 **Облегни се* на ГОСПОДА и Го чакай**[1]**. Не се раздразнявай заради онзи,
който преуспява в пътя си, заради човека, който осъществява зли замисли.**
**или:* Притихни; (1) Пс. 27:14; Плач 3:25
8 **Престани да се гневиш и остави
яростта, не се раздразнявай –** *това
води* **само към вършене на зло**[1]**.**
(1) Римл. 12:19
9 **Защото злодеите ще бъдат отсечени,
а онези, които чакат ГОСПОДА, те ще
наследят земята**[1]**.**
(1) Пс. 25:13; Втзк. 5:33; Ис. 57:13; Мт. 5:5
10 **Защото още малко, и безбожния
няма да го има вече, ще търсиш мястото му, но няма да е там**[1]**.** (1) Йов 20:5,9
11 **А смирените ще наследят земята**[1] **и
ще се наслаждават в изобилен мир.**
(1) ст. 9
12 **Безбожният прави заговор против
праведния и със зъби скърца против
него**[1]**.** (1) Пс. 35:16
13 **Господ му се смее**[1]**, защото вижда,
че денят му идва**[2]**.** (1) Пс. 2:4; (2) Ис. 2:12
14 **Безбожните извадиха меча и опънаха лъка си, за да повалят сиромаха
и бедния, за да заколят ходещите в
правда**[1]**.** (1) Пс. 11:2
15 **Мечът им ще се забие в собственото им сърце**[1] **и лъковете им ще се
строшат**[2]**.** (1) Пс. 34:21; (2) Пс. 46:9; 76:3

16 **По-добре малкото на праведния,
отколкото изобилието на множина без-
божни[1].** (1) Пр. 16:8
17 **Защото ръцете на безбожните ще
се строшат[1], а ГОСПОД подкрепя пра-
ведните[2].** (1) Пс. 10:15; (2) Ис. 41:10
18 **ГОСПОД знае дните на непороч-
ните[1] и тяхното наследство ще бъде
вечно[2].** (1) Пс. 1:6; (2) Пр. 2:21; Ис. 60:21
19 **Те няма да се посрамят във време
на зло и в дни на глад ще бъдат си-
ти[1].** (1) Пс. 33:19; Пр. 10:3
20 **А безбожните ще се изтребят и
враговете на ГОСПОДА ще бъдат като
агнешката тлъстина – ще изчезнат, в
дим ще изчезнат[1].** (1) Пс. 68:2
21 **Безбожният взема назаем и не връ-
ща, а праведният е милостив и дава[1].**
(1) Мт. 5:42
22 **Защото благословените от Него ще
наследят земята[1], а проклетите от Него
ще се изтребят.**
(1) Пс. 25:13; Втзк. 5:33; Ис. 57:13; Мт. 5:5
23 **Стъпките на човека се утвърждават
от ГОСПОДА и неговият път Му е уго-
ден[1].** (1) Пс. 40:2; 1 Петр. 5:10
24 **Когато падне, няма да бъде пова-
лен[1], защото ГОСПОД подпира ръката
му[2].** (1) Пр. 24:16; (2) Пс. 94:18; 145:14
25 **Млад бях, ето, остарях, но не ви-
дях праведния оставен[1], нито потом-
ството му да проси хляб.** (1) Евр. 13:5
26 **Цял ден е милостив и дава назаем[1],
и потомството му** *е* **за благословение.**
(1) Пс. 112:5
27 **Отклонявай се от злото и върши
добро, и ще населяваш вечно** *земята[1]*.
(1) Пс. 34:14; 1 Йн. 2:17
28 **Защото ГОСПОД обича правда[1] и
няма да остави Своите светии – те ще
бъдат опазени до века[2], а потомството
на безбожните ще се изтреби.**
(1) Пс. 11:7; (2) 1 Петр. 1:5
29 **Праведните ще наследят земята[1] и
ще живеят на нея вечно[2].**
(1) ст. 22; (2) ст. 18
30 **Устата на праведния произнася
мъдрост и езикът му говори правда[1].**
(1) Пр. 10:20
31 **Законът на неговия Бог е в сърце-
то му[1], стъпките му не ще се подхлъз-
нат.** (1) Пс. 40:8; Втзк. 6:6; Ис. 51:7
32 **Безбожният дебне праведния и
търси да го убие[1].** (1) Пс. 56:6; Лк. 6:7
33 **ГОСПОД няма да го остави в ръ-
ката му и няма да го осъди, когато
бъде съден.**
34 **Чакай ГОСПОДА[1] и пази Неговия
път, и Той ще те възвиши да наследиш
земята[2]; ще гледаш, когато се изтреб-
ват безбожните[3].**
(1) Пр. 20:22; (2) ст. 22; (3) Пс. 54:7; 91:8; 92:11; 112:8
35 **Видях безбожния в голяма мощ да
се разпростира като зелено** *дърво* **на
мястото си;**
36 **но премина, и ето, нямаше го; тър-
сих го и не се намери[1].** (1) Йов 20:5,9
37 **Забележи непорочния и гледай
праведния, защото човекът на мира
ще има бъдеще,**
38 **а отстъпилите** *от Бога* **ще се изтре-
бят всички, бъдещето на безбожните
ще се отсече.**
39 **Но спасението на праведните е от
ГОСПОДА[1]; Той е тяхната крепост във
време на беда[2].** (1) Пс. 3:8; 62:1; (2) Пс. 9:9
40 **И ГОСПОД ще им помогне и ще
ги избави, ще ги избави от безбожни-
те и ще ги спаси[1], понеже на Него се
уповаха.** (1) Пс. 34:19

38 Псалм на Давид. За възпомена-
ние.

**ГОСПОДИ, не ме обвинявай в не-
годуванието Си и не ме наказвай в
яростта Си[1]!** (1) Пс. 6:1
2 **Защото стрелите Ти се забиха в мен[1]
и ръката Ти тежи върху мен[2].**
(1) Йов 6:4; (2) Пс. 32:4
3 **Няма здраво място в плътта ми по-
ради Твоя гняв; няма мир в костите
ми поради моя грях.**
4 **Защото беззаконията ми надвишиха
главата ми[1], като тежко бреме много
ми натежаха[2].**
(1) Езд. 9:6; Пс. 40:12; 65:3; (2) Мт. 11:28
5 **Смърдят, гноясват раните ми заради
безумието ми[1].** (1) Пс. 107:17

6 **Превит съм и съвсем се прегърбих,
цял ден ходя, скърбейки.**
7 **Защото слабините ми са пълни с
огън и в плътта ми няма здраво мяс-
то.**
8 **Отпаднал съм и съвсем съкрушен;
рева от стона на сърцето си.**
9 **Господи, пред Теб** *е* **цялото ми жела-
ние и въздишането ми не е скрито от
Теб[1].** (1) Лк. 8:47
10 **Сърцето ми тупти, силата ми ме
остави[1], а светлината на очите ми – и
тя не е у мен.** (1) Пс. 22:15
11 **Любимите ми и приятелите ми
странят от раната ми и роднините ми
стоят надалеч[1].**
(1) Пс. 31:11; 69:8; 88:8,18; Йов 19:13,14; Мт. 27:55
12 **И онези, които търсят живота ми,
залагат примки[1], онези, които търсят
злото ми, говорят** *за* **унищожение и цял
ден замислят измама.** (1) Пс. 119:110
13 **Но аз съм като глух, не чувам, и
като ням, който не отваря устата си[1].**
(1) Ис. 53:7; Мт. 26:63
14 **Да, аз съм като човек, който не
чува, и в чиито уста няма оправда-
ние[1].** (1) ст. 13
15 **Защото на Теб се надявам, ГОС-
ПОДИ, Ти ще отговориш, Господи
Боже мой.**
16 **Понеже казах: Да не тържествуват
над мен[1]! При подхлъзването на крака
ми се големеят против мен[2].**
(1) Пс. 35:19; (2) Пс. 13:4
17 **Защото съм близо до падане и бол-
ката ми е постоянно пред мен.**
18 **Понеже признавам беззаконието
си[1], наскърбен съм заради греха си.**
(1) Пс. 32:5
19 **Но враговете ми са живи и мно-
гобройни[1] и много са онези, които ме
мразят без причина[2].** (1) Пс. 142:6; (2) Пс. 35:19
20 **И онези, които отплащат зло за
добро[1], ми се противят, понеже след-
вам доброто.** (1) Пс. 35:12
21 **Не ме оставяй, ГОСПОДИ! Боже
мой, от мен не се отдалечавай[1]!**
(1) Пс. 22:11
22 **Побързай да ми помогнеш, Госпо-
ди, спасение мое[1]!** (1) Пс. 22:19; 40:17

39 **За първия певец. За Едутун[1]. Псалм на Давид.**

**Аз казах: Ще внимавам в пътищата
си, за да не съгреша с езика си[2]. Ще
възпирам устата си като с юзда[3], дока-
то е пред мен безбожният.**
(1) Пс. 62:1; 77:1; (2) Пс. 34:13; (3) Пс. 141:3
2 **Онемях в мълчание, въздържах се
да говоря за доброто и болката ми се
възбуди.**
3 **Сърцето ми се разпали вътре в мен,
в размишлението ми пламна огън. За-
говорих с езика си:**
4 **Изяви ми, ГОСПОДИ, края ми и
каква е мярката на дните ми, за да
разбера колко съм преходен[1].**
(1) Пс. 90:9,10
5 **Ето, направил си дните ми** *като*
**педя и времето на живота ми е като
нищо пред Теб; наистина всеки човек,**
колкото и **здраво да стои, е само лъх[1].
(Села.)** (1) Пс. 89:47; 144:4; Як. 4:14
6 **Наистина всеки човек ходи като
сянка[1], наистина те вдигат шум за
нищо – трупа, а не знае кой ще го
събира[2].**
(1) Йов 14:2; (2) Пс. 49:10; Екл. 2:21; Лк. 12:20
7 **И сега, Господи, какво чакам? На-
деждата ми е във Теб[1]!** (1) Пс. 130:6
8 **Избавѝ ме от всичките ми прес-
тъпления; не ме правѝ** *за* **присмех на
безумния.**
9 **Онемях, не отворих устата си, поне-
же Ти извърши** *това.*
10 **Отдалечи от мен Своя удар! Чезна
от поражението на ръката Ти.**
11 **Когато с изобличения наказваш чо-
века за беззаконието, разваляш като
молец красотата му[1]. Наистина всеки
човек е лъх[2]. (Села.)** (1) Йов 13:28; (2) Пс. 90:9
12 **Чуй молитвата ми, ГОСПОДИ, и
дай ухо на вика ми[1]; недей да мълчиш
при сълзите ми, защото съм чужденец
при Теб** *и* **пришълец, като всичките
мои бащи[2].** (1) Пс. 18:6;
(2) Пс. 119:19; Лев. 25:23; 1 Лет. 29:15; Евр. 11:13
13 **Отвърни погледа Си от мен, за да
се съвзема[1], преди да си отида и да ме
няма вече.** (1) Йов 10:20

40 За първия певец. Псалм на Давид.

Чаках търпеливо ГОСПОДА и Той се приклони към мен и чу вика ми[1].
(1) Пс. 18:6

2 **Изведе ме от рова на погибелта[1], от тинята** *и от* **калта[2]; на скала постави краката ми[3] и стъпките ми утвърди[4].**
(1) Пс. 55:23; (2) Пс. 69:2; (3) Пс. 27:5; (4) Пс. 37:23; 119:133

3 **И сложи в устата ми нова песен[1], възхвала на нашия Бог[2]; мнозина ще видят и ще се убоят, и ще се уповават на ГОСПОДА.** (1) Пс. 33:3; (2) Пс. 71:6

4 **Блажен онзи човек, който е направил ГОСПОДА своя надежда[1] и не се обръща към горделивите, нито към онези, които се отклоняват в лъжи.**
(1) Пс. 73:28

5 **ГОСПОДИ, Боже мой, много са чудесата, които си извършил, и Твоите мисли за нас не могат да се изредят пред Теб. Ако бих поискал да ги разкажа и** *за тях* **да говоря – те са твърде много, за да бъдат изброени[1].**
(1) Пс. 71:15; 139:17,18; Йов 5:9

6 **Жертва и принос Ти не си пожелал[1]; отворил си уши в мен[2]; всеизгаряне и принос за грях не си поискал[3].**
(1) Пс. 51:16; (2) Ис. 50:4,5; (3) Пс. 50:9,13

7 **Тогава казах: Ето, идвам; в свитъка-книга е писано за мен[1].**
(1) Лк. 24:44; Йн. 5:46

8 **Радвам се да върша волята Ти, Боже мой[1], и Твоят закон е вътре в сърцето ми[2].** (1) Йн. 4:34; Фил. 2:8; Евр. 10:5-7; (2) Пс. 37:31; Ер. 31:33

9 **Проповядвах правда в голямо събрание[1]; ето, не въздържам устните си – ГОСПОДИ, Ти знаеш!** (1) Пс. 22:25

10 **Не скрих правдата Ти вътре във сърцето си, изявих верността Ти и спасението Ти, не укрих милостта Ти и истината Ти[1] от голямо събрание.**
(1) Пс. 89:1

11 **ГОСПОДИ, не задържай благите Си милости от мен; нека Твоята милост и Твоята истина ме пазят винаги[1]!**
(1) Пс. 61:7

12 **Защото ме обкръжиха безброй злини, беззаконията ми ме стигнаха[1], така че не мога да гледам; те са по-многобройни от космите на главата ми и сърцето ми ме оставя.** (1) Пс. 38:4

ст. 13-17: Пс. 70

13 **Благоволи, ГОСПОДИ, да ме избавиш; побързай, ГОСПОДИ, да ми помогнеш[1]!** (1) Пс. 22:19; 38:22

14 **Нека се посрамят и заедно се унижат онези, които търсят да погубят живота ми; нека се обърнат назад и се опозорят онези, които се радват на злощастието ми[1].** (1) Пс. 6:10; 35:26; 129:5

15 **Нека се ужасят от срама си онези, които ми казват: Охо-хо![1]**
(1) Пс. 35:21,25; Езек. 26:2

16 **Нека се радват и се веселят в Теб всички, които Те търсят; които обичат Твоето спасение, нека винаги казват: Да се величае ГОСПОД![1]** (1) Пс. 35:27

17 **А аз съм сиромах и беден[1],** *но* **Господ мисли за мен[2]. Помощ моя и мой спасител си Ти; Боже мой, не се бави[3]!** (1) Пс. 25:16; 142:6; (2) 1 Петр. 5:7; (3) ст. 13

41 За първия певец. Псалм на Давид.

Блажен онзи, който обръща внимание на сиромаха[1]; в зъл ден ще го избави ГОСПОД[2]. (1) Пр. 14:21; 19:17; (2) Мт. 5:7

2 **ГОСПОД ще го пази и ще съхрани живота му; той ще бъде блажен на земята и Ти няма да го предадеш на волята на враговете му.**

3 **ГОСПОД ще го подкрепя на болничното легло; в болестта му Ти ще преобърнеш** *за добро* **цялото му състояние.**

4 **Аз казах: ГОСПОДИ, бъди милостив към мен[1], изцели душата ми, защото съгреших против Теб[2]!**
(1) Пс. 51:1; 56:1; 57:1; 67:1; 86:3; (2) Пс. 51:4

5 **Враговете ми говорят зло за мен: Кога той ще умре и името му ще загине?**

6 **И ако дойде** *някой* **да** *ме* **види, говори лъжа, сърцето му събира в себе си зло,** *и* **когато излезе навън,** *го* **разказва.**

7 **Срещу мен шепнат заедно всички,**

които ме мразят; зло замислят против мен:

8 *Казват:* Нещо лошо го е сполетяло и както е легнал, няма вече да стане.

9 Дори и близкият ми приятел*, на когото имах доверие, който ядеше хляба ми, вдигна пета срещу мен[1].

**букв.:* човекът на мира ми; (1) Пс. 55:12-14; Йн. 13:18

10 Но Ти, ГОСПОДИ, бъди милостив към мен и ме изправи, за да им отплатя.

11 По това познавам, че съм Ти угоден – понеже врагът ми не тържествува над мен[1]. (1) Пс. 30:1

12 А мен Ти поддържаш в непорочността ми и си ме утвърдил пред Своето лице до века[1]. (1) Пс. 147:6

13 Благословен да е ГОСПОД, Бог на Израил, до века!

Амин и амин[1]. (1) Пс. 72:18,19; 89:52; 106:48

Втора книга

42 За първия певец. Маскил на Кореевите синове[1].

Както еленът жадува за водните потоци, така душата ми копнее за Теб, Боже! (1) Изх. 6:24; Чис. 26:11

2 Душата ми жадува за Бога[1], за живия Бог[2]. Кога ще дойда и ще се явя пред Божието лице[3]?

(1) Пс. 63:1; 143:6; (2) Пс. 84:2; 1 Тим. 4:10; (3) Изх. 23:17

3 Моите сълзи ми станаха храна[1] ден и нощ, като цял ден ми говорят: Къде е твоят Бог?[2]

(1) Пс. 80:5; 102:9; (2) Пс. 79:10; 115:2; Йоил 2:17

4 Това си припомням и изливам душата си вътре в себе си – как преминавах с множеството и отивах с тях в Божия дом с глас на радост и хваление, с множество, което празнуваше.

5 Защо си отпаднала, душо моя? И *защо* стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля *за* спасението от лицето Му[1]. (1) Пс. 43:5

6 Боже мой, душата ми е отпаднала в мен; затова си спомням за Теб от йорданската земя и от ермонските *височини,* от планината Мисар.

7 Бездна огласява бездна при шума на Твоите водопади. Всичките Твои вълни и Твои развълнувани води преминаха над мен[1]. (1) Пс. 88:7; 124:4; Йона 2:3

8 ГОСПОД ще заповядa милостта Си през деня и песента Му ще бъде с мен през нощта[1] – молитва към Бога на моя живот. (1) Пс. 92:2

9 Ще кажа на Бога, моята канара: Защо си ме забравил?[1] Защо ходя опечален от притеснението от врага[2]?

(1) Плач 5:20; (2) Пс. 43:2; 55:3

10 Враговете ми ме подиграват[1], *като че* трошат костите ми, като всеки ден ми казват: Къде е Твоят Бог?[2]

(1) Пс. 102:8; (2) ст. 3

11 Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля; *Той е* спасение на лицето ми и моят Бог[1].

(1) Пс. 43:5

43 Отсъди ми, Боже, и отстоявай делото ми[1] против неблагочестив народ; избави ме от човека на измамата и беззаконието[2]!

(1) Пс. 54:1; Пс. 7:6; (2) Пс. 71:4; 140:4

2 Понеже Ти си Бог на силата ми[1], защо си ме отхвърлил[2]? Защо ходя опечален от притеснението от врага[3]?

(1) Пс. 28:7; (2) Пс. 88:14; (3) Пс. 42:9

3 Изпрати светлината Си и истината Си[1] – нека те ме водят, нека те ме заведат на святата Ти планина и в Твоите обиталища. (1) Пс. 57:3

4 Тогава ще отида при Божия олтар, при Бога на веселието и на радостта си; и с арфа ще Те славя[1], Боже, Боже мой[2]! (1) Пс. 57:7,8; 71:22; (2) Пс. 63:1; Зах. 13:9

5 Защо си отпаднала, душо моя? И защо стенеш в мен? Надявай се на Бога, защото аз още ще Го хваля; *Той* е спасение на лицето ми и моят Бог[1].

(1) Пс. 42:5,11

44 За първия певец. Маскил на Кореевите синове[1].

Боже, с ушите си сме чули, бащите ни са ни разказвали *за* делото, което си

извършил в техните дни, в древните дни. (1) Пс. 42:1
2 **Ти си изгонил с ръката Си езичниците, а тях си насадил; разбил си племена, а тях си разпрострял**[1]**.**
(1) Пс. 78:55; 80:8-11
3 **Защото не чрез своя меч завладяха те земята, нито ги спаси ръката им, а Твоята десница**[1] **и Твоята ръка**[2]**, и светлината на лицето Ти – защото Ти благоволи във тях.**
(1) Изх. 15:6; (2) Пс. 111:6; Втзк. 7:8,19; Деян. 7:45
4 **Боже, Ти си моят Цар**[1]**; заповядай спасение за Яков!** (1) Пс. 5:2; Ис. 33:22
5 **Чрез Теб ще повалим враговете си; чрез Твоето Име ще стъпчем онези, които се надигат против нас**[1]**.**
(1) Пс. 60:12
6 **Защото няма да се уповавам на лъка си, нито мечът ми ще ме спаси**[1]**.**
(1) Ос. 1:7
7 **Защото Ти си ни спасил от притеснителите ни и си посрамил онези, които ни мразят**[1]**.** (1) Пс. 106:10; Лк. 1:71
8 **С Бога ще се хвалим всеки ден**[1] **и ще прославяме Твоето Име до века. (Села.)** (1) Ер. 9:24
9 **Но** *сега* **Ти си** *ни* **отхвърлил**[1] **и си ни посрамил, и не излизаш с нашите войски**[2]**.** (1) Пс. 89:38; (2) Пс. 60:10; Чис. 14:42
10 **Пред притеснителя ни връщаш и онези, които ни мразят, грабят за себе си**[1]**.** (1) Съд. 2:14
11 **Предал си ни като овце за клане и си ни разпръснал между езичниците**[1]**.**
(1) Втзк. 4:27
12 **Продал си Своя народ за нищо и не си спечелил от цената му.**
13 **Правиш ни за поговорка на съседите ни, за присмех и подигравка на онези, които са около нас**[1]**.**
(1) Пс. 79:4; 123:3
14 **Правиш ни за поговорка сред езичниците, за посмешище между народите**[1]**.** (1) 3 Царе 9:7; Плач 2:15
15 **Всеки ден позорът ми е пред мен и покри ме срамът на лицето ми –**
16 **заради гласа на този, който позори и хули, заради врага и отмъстителя.**
17 **Всичко това дойде върху нас, но ние не Те забравихме и не изменихме на Твоя завет.**
18 **Сърцето ни не се върна назад и стъпките ни не се отклониха от Твоята пътека**[1]**,** (1) Йов 23:11
19 **ако и да си ни съкрушил в място на чакали**[1] **и със смъртна сянка да си ни покрил.** (1) Пс. 63:10
20 **Ако бяхме забравили Името на своя Бог и към чужд бог ако бяхме прострели ръцете си,**
21 **Бог нямаше ли да издири това? Защото Той знае тайните на сърцето**[1]**.**
(1) Пс. 94:11; 139:2; Ер. 17:10; Деян. 15:8
22 **Да, заради Теб сме убивани цял ден, считани сме като овце за клане**[1]**.**
(1) Римл. 8:36
23 **Събуди се! Защо спиш, Господи? Стани**[1]**, не ни отхвърляй навеки!**
(1) Пс. 35:23
24 **Защо криеш лицето Си**[1] **и забравяш бедствието ни и угнетението ни**[2]**?**
(1) Пс. 88:14; Йов 13:24; (2) Пс. 10:1; Мк. 4:38
25 **Защото душата ни е снишена до пръстта, тялото ни прилепва към земята**[1]**.** (1) Пс. 119:25
26 **Стани да ни помогнеш и ни избави заради милостта Си**[1]**!** (1) Пс. 80:2; 115:1

45

За първия певец. По *музиката на* **Кремовете**[1]**. Маскил на Кореевите синове**[2]**. Любовна песен.**
Сърцето ми прелива от благо слово, казвам стиховете си на Царя, езикът ми е перо на бързописец.
(1) Пс. 69:1; 80:1; (2) Пс. 42:1
2 **Ти си по-красив от човешките синове**[1]**, на устните Ти е изляна благодат, затова Бог Те е благословил до века**[2]**.**
(1) Пес. 1:16; (2) Пс. 21:6
3 **Препаши меча Си на бедрото** *Си,* **Силни,** *в* **славата Си и величието Си!**
4 **И във величието Си язди победоносно заради истината**[1] **и кротостта**[2]**,** *и* **правдата**[3]**; и десницата Ти ще Те учи на страшни неща.**
(1) Еф. 4:21; Откр. 19:11; (2) Мт. 11:29; (3) Ер. 23:6
5 **Стрелите Ти са остри – под Теб народи падат – в сърцето на враговете на Царя.**

6 **Престолът Ти, Боже, е до вечни ве-**
кове[1]**; скиптърът на Твоето царство е**
скиптър на правота[2]**.** (1) Лк. 1:33; (2) Ис. 11:4,5
7 **Възлюбил си правда**[1] **и си намразил**
беззаконие, затова, Боже, Твоят Бог Те
е помазал с масло на радост повече от
Твоите събратя[2]**.** (1) Пс. 11:7; (2) Евр. 1:8,9
8 *На* **смирна и алое,** *и* **касия** *ухаят*
всичките Ти дрехи; от дворци от сло-
нова кост Те радват струнни инстру-
менти.
9 **Царски дъщери са сред Твоите**
почтени; отдясно Ти стои царицата в
офирско злато.
10 **Слушай, дъще, внимавай и прикло-**
ни ухото си: забрави и народа си, и
бащиния си дом.
11 **И Царят ще пожелае красотата ти**[1]**,**
защото Той е твоят Господар – и по-
клони Му се! (1) Пес. 2:14
12 **И тирската дъщеря с подарък,** *и*
богатите сред народа ще търсят твое-
то благоволение.
13 **Царската дъщеря е всеславна вът-**
ре в *двореца;* **облеклото ѝ е златотъ-**
кано.
14 **Ще я доведат при Царя с извезани**
дрехи; нейните дружки, девиците, кои-
то я следват[1]**, ще бъдат доведени при**
Тебе. (1) Мт. 25:1
15 **С веселие и ликуване ще бъдат**
доведени[1]**; ще влязат в двореца на**
Царя. (1) Юда 24
16 **Вместо бащите ти ще бъдат сино-**
вете ти; ще ги поставиш за князе по
цялата земя.
17 **Ще направя името Ти да се помни**
във всички поколения, затова народи-
те ще Те хвалят за вечни векове[1]**.**
(1) Пс. 66:8; 67:3; 72:15; 117:1; Римл. 15:11; Откр. 15:4

46 **За първия певец. Псалм на Коре-**
евите синове[1]**. По аламот**[2]**. Песен.**
Бог ни е убежище[3] **и сила**[4]**, винаги**
готова помощ във беди[5]**,**
(1) Пс. 42:1; (2) 1 Лет. 15:20; (3) Пс. 62:7,8; 91:2; 142:5; (4) Пс. 28:7; (5) Пс. 37:39; 59:16
2 **затова няма да се уплашим дори и**
да се поклати земята, дори и планини-
те да паднат в морето[1]**,** (1) Ис. 54:10
3 *дори да* **бучат и** *да* **се вълнуват води-**
те му[1]**,** *дори да* **се тресат планините от**
надигането му! (Села.) (1) Пс. 93:3,4; Ис. 8:7
4 **Една река**[1] **– потоците ѝ ще веселят**
Божия град, святото място на обитали-
щата на Всевишния. (1) Откр. 22:1
5 **Бог е сред него**[1] **– няма да се по-**
клати[2]**; ще му помогне Бог на зазоря-**
ване. (1) Езек. 48:35; Откр. 22:3; (2) Пс. 125:1
6 **Развълнуваха се народите**[1]**, разкла-**
тиха се царствата; *Той* **издаде гласа**
Си – земята се разтопи. (1) Пс. 2:1
7 **ГОСПОД на Войнствата е с нас**[1]**,**
Богът на Яков[2] **е нашата висока кула**[3]**.**
(Села.)
(1) Втзк. 20:1; Ис. 7:14; 8:10; (2) Пс. 146:5; (3) Пс. 59:9
8 **Елате, вижте делата на ГОСПОДА**[1]**,**
който е нанесъл опустошения на земя-
та[2]**!** (1) Пс. 66:5; (2) Ис. 10:23
9 **Прави да престанат войните до края**
на земята[1]**, счупва лък**[2] **и строшава ко-**
пие, изгаря с огън колесници[3]**.**
(1) Мих. 4:3; (2) Пс. 37:15; (3) Иис. Нав. 11:9
10 **Млъкнете и разберете, че Аз съм**
Бог – ще се възвиша между народите,
ще се възвиша на земята[1]**.** (1) 2 Лет. 20:6
11 **ГОСПОД на Войнствата е с нас,**
Богът на Яков[1] **е нашата висока кула.**
(Села.) (1) Пс. 146:5

47 **За първия певец. Псалм на Коре-**
евите синове[1]**.**
Ръкопляскайте, всички народи, викне-
те към Бога с глас на тържество!
(1) Пс. 42:1
2 **Защото ГОСПОД, Всевишният, е**
страшен[1]**, велик Цар**[2] **над цялата зе-**
мя[3]**.**
(1) Пс. 66:5; (2) Пс. 95:3; (3) Пс. 99:2; Зах. 14:9; Мал. 1:14
3 **Покори народи под нас и племена –**
под краката ни.
4 **Избра за нас наследството ни**[1]**, сла-**
вата на Яков[2]**, когото възлюби. (Села.)**
(1) Езек. 20:6; (2) Ам. 8:7
5 **Бог се въздигна сред възклицание;**
ГОСПОД – сред глас на тръба[1]**.**
(1) 1 Лет. 15:28
6 **Пейте на Бога псалми, пейте псал-**

ми! Пейте на нашия Цар псалми, пейте псалми[1]! (1) Пс. 30:4

7 **Защото Бог е Цар на цялата земя[1] – пейте псалми с разбиране.** (1) ст. 2

8 **Бог царува над народите[1]; Бог седи на Своя свят престол.** (1) Откр. 15:3

9 **Благородните на народите се събраха** *с* **народа на Бога на Авраам[1], защото земните царе* принадлежат на Бога. Той е превъзвишен.**

**букв.:* щитове, вж. Пс. 84:9, 89:18; (1) Ис. 2:3

48 Песен. Псалм на Кореевите синове[1].

Велик е ГОСПОД и всеславен в града на нашия Бог[2], светия Му хълм[3].

(1) Пс. 42:1; (2) Пс. 87:3; Евр. 12:22; (3) Пс. 99:9; Ис. 2:2,3

2 **Красиво се издига; радост на цялата земя е хълмът Сион[1]** *на* **северните страни, градът на великия Цар[2].**

(1) Пс. 50:2; (2) Пс. 135:21; Мт. 5:35

3 **В дворците му Бог е познат като висока кула.**

4 **Защото, ето, царете се събраха[1]; заедно преминаха.** (1) Пс. 2:2

5 **Те видяха и се смаяха, смутиха се, побягнаха.**

6 **Трепет ги обзе там, болки като на родилка[1].** (1) Изх. 15:14; Ис. 13:8

7 **С източния вятър разбиваш тарсийските кораби[1].** (1) 3 Царе 22:48

8 **Както бяхме чули, така и видяхме в града на ГОСПОДА на Войнствата[1], в града на нашия Бог. Бог ще го утвърди до века[2]. (Села.)** (1) 3 Царе 10:6,7; (2) Пс. 87:5

9 **Размишлявахме, Боже, за Твоята милост сред храма Ти.**

10 **Каквото е Името Ти, Боже, такава е и славата Ти до краищата на земята[1]; десницата Ти е пълна с правда.**

(1) Мал. 1:11

11 **Нека се весели хълмът Сион, нека се радват дъщерите на Юда заради Твоите присъди[1]!** (1) Пс. 97:8

12 **Обиколете Сион и го обходете, пребройте кулите му,**

13 **обърнете внимание на укрепленията му, разгледайте дворците му, за да разказвате на следващото поколение[1].**

(1) Пс. 71:18

14 **Защото този Бог е нашият Бог[1] за вечни векове[2]; Той ще ни ръководи** *дори* **до смърт[3].**

(1) Пс. 95:7; 105:7; (2) Пс. 90:2; (3) Ис. 58:11

49 За първия певец. Псалм на Кореевите синове[1].

Чуйте това, всички народи; дайте ухо, всички жители на света[2],

(1) Пс. 42:1; (2) Мих. 1:2

2 **както нископоставени, така и високопоставени*[1], богати и бедни заедно!**

**букв.:* както синове на хора, така и синове на мъже; (1) Пс. 4:2

3 **Устата ми ще говори мъдрост и размишлението на сърцето ми – разбиране.**

4 **Ще приклоня ухото си към притча, ще изложа гатанката си** *при звук* **на арфа[1].** (1) Пс. 78:2

5 **Защо да се боя в дни на бедствие[1], когато ме обкръжи беззаконието на** *тези, които са* **по петите ми[2],**

(1) Пс. 112:7,8; (2) Пс. 56:4-6

6 **които се уповават на имота си[1] и се хвалят с изобилието на богатството си[2]!** (1) Мк. 10:24; (2) Ер. 9:23

7 **Никой не може по никакъв начин да изкупи брат си, нито да даде на Бога откуп за него –**

8 **защото скъпо е изкупването на душите им и** *човек* **трябва да престане завинаги** *да се опитва[1]* **–** (1) Мт. 16:26

9 **за да живее вечно и да не види изтление[1].** (1) Пс. 89:48

10 **Защото вижда,** *че* **мъдрите умират, и безумният, и неразумният заедно погиват, и оставят имота си на други[1].**

(1) Пс. 39:6

11 **Тайната им мисъл е, че домовете им** *ще стоят* **вечно** *и* **жилищата им – от поколение във поколение; наричат с имената си земите си.**

12 **Но човекът,** *който е* **на почит, не остава; той е като животните, които се изтребват[1].** (1) Екл. 3:19

13 **Това е пътят на безумните; а идващите след тях одобряват думите им. (Села.)**

14 **Като овце ще бъдат сложени в**

Шеол, ще ги пасе смъртта и праведните ще владеят над тях на сутринта. Силата им ще пояде Шеол, далеч от жилището им.
15 **Но Бог ще изкупи душата ми от силата на Шеол**[1]**, защото ще ме приеме*. (Села.)** **или:* вземе, като Бит. 5:24; (1) Ос. 13:14
16 **Не се бой, когато забогатее човек, когато се умножи славата на дома му,**
17 **защото, когато умре, няма да вземе със себе си нищо**[1]**, славата му няма да слезе след него**[2]**.** (1) Лк. 12:20; (2) 1 Тим. 6:7
18 **Макар че докато живее, той благославя душата си**[1] **– защото** *хората* **те хвалят, когато правиш добро на себе си –** (1) Лк. 12:19
19 *пак* **ще отиде при поколението на бащите си, те няма да видят светлина навеки**[1]**.** (1) Йов 10:21
20 **Човек,** *който е* **на почит,** *а* **няма разбиране, е като животните, които се изтребват**[1]**.** (1) Екл. 3:19

50 **Псалм на Асаф**[1]**.**
ГОСПОД Бог Всемогъщ е говорил и призовал земята от изгряването на слънцето до залязването му.
(1) Пс. 73-83; 1 Лет. 6:39
2 **От Сион, съвършенството на красотата**[1]**, Бог е възсиял**[2]**.**
(1) Пс. 48:2; Плач 2:15; (2) Пс. 80:1; 94:1; Втзк. 33:2
3 **Нашият Бог ще дойде**[1] **и няма да мълчи; пред Него – огън пояждащ**[2] **и около Него – силна буря.**
(1) Пс. 96:13; Ис. 35:4; Откр. 1:7; (2) Пс. 18:8; Дан. 7:10
4 **Ще призове небесата отгоре и земята, за да съди народа Си:**
5 **Съберете при Мен светиите Ми, които направиха с Мен завет чрез жертва**[1]**.** (1) Изх. 24:3-8
6 **И небесата известяват правдата Му**[1]**, защото Бог, Той е съдия**[2]**. (Села.)**
(1) Пс. 97:6; (2) Бит. 18:25
7 **Слушай, народе Мой, и ще говоря, Израилю, и ще свидетелствам против теб**[1]**: Бог, твоят Бог съм Аз**[2]**.**
(1) Пс. 81:8; (2) Изх. 20:2
8 **Не за жертвите ти те укорявам, и всеизгарянията ти са постоянно пред Мен**[1]**.** (1) Ер. 7:21-23
9 **Няма да взема юнец от дома ти, нито козли от стадата ти**[1]**,**
(1) Пс. 40:6; Деян. 17:25
10 **защото мои са всички горски животни** *и* **добитъкът по хиляди хълмове**[1]**.** (1) Пс. 24:1
11 **Познавам всичките планински птици и известни са Ми полските животни.**
12 **Ако огладнеех, не бих казал на теб, защото Мой е светът и всичко, което го изпълва**[1]**.** (1) 1 Кор. 10:26
13 **Ще ям ли Аз месо на бикове и ще пия ли кръв на козли?**
14 **Принеси на Бога жертва на благодарност**[1] **и изпълни обещанията си**[2] **пред Всевишния.** (1) Евр. 13:15; Пс. 69:30; (2) Пс. 22:25; 61:8; 76:11; Втзк. 23:21; Наум 1:15
15 **И призови Ме в ден на скръб**[1]**, Аз ще те избавя**[2]**, и ти ще Ме прославиш**[3]**.** (1) Пс. 77:2; 86:5,7; Мт. 8:25; Як. 5:13; (2) Пс. 34:4-6; 120:1; (3) Лк. 18:43
16 **А на безбожния казва Бог: Какво право имаш ти да говориш за Моите наредби и да вземаш в устата си Моя завет?**
17 **Защото ти мразиш наставление**[1] **и хвърляш зад себе си Моите думи.**
(1) Пр. 1:29; 15:10
18 **Когато видиш крадец, тичаш заедно с него и имаш дял с прелюбодейците**[1]**.** (1) Римл. 1:32
19 **Предаваш устата си на зло и езикът ти сплита коварство**[1]**.** (1) Пс. 10:7; 52:2
20 **Седиш и говориш против брат си, клеветиш сина на майка си**[1]**.** (1) Лев. 19:16
21 **Ти направи това, а Аз премълчах**[1]**, и ти помисли, че Аз съм съвсем като теб.** *Но* **Аз ще те изобличa и ще изредя** *всичко това* **пред очите ти**[2]**.**
(1) Ис. 57:11; (2) Екл. 12:14
22 **Да! Помислете за това, вие, които забравяте Бога**[1]**, да не би да** *ви* **разкъсам и да няма кой да** *ви* **избави**[2]**.**
(1) Пс. 9:17; (2) Втзк. 32:39
23 **Всеки, който принася жертва на благодарност**[1]**, Ме прославя**[2]**; и на онзи, който слага в ред пътя** *си,* **ще покажа Божието спасение**[3]**.**
(1) Евр. 13:15; (2) ст. 15; (3) Пс. 91:16

51 За първия певец. Псалм на Да-
вид, когато пророк Натан отиде при
него, след като той беше влязъл при
Витсавее[1]**.**
Смили се над мен, Боже[2]**, според ми-**
лостта Си; според величието на ми-
лосърдието Си изличи престъпленията
ми! (1) 2 Царе 12:1-14; (2) Пс. 41:4; Лк. 18:13
2 **Измий ме съвършено от беззакони-**
ето ми и очисти ме от греха ми[1]**!**
(1) Ис. 43:25
3 **Защото аз признавам престъпления-**
та си и грехът ми е винаги пред мен.
4 **На Теб, само на Теб съгреших**[1]**, и**
извърших *това, което е* **зло в очите**
Ти – за да бъдеш оправдан, когато го-
вориш, и безукорен, когато съдиш[2]**.**
(1) Пс. 32:5; 41:4; (2) Римл. 3:4
5 **Ето, родих се в нечестие и в грях ме**
зачена майка ми[1]**.**
(1) Йов 14:4; Пс. 58:3; 1 Йн. 1:8
6 **Ето, Ти желаеш истина вътре в** *чо-*
века[1] **и в тайното** *на сърцето ми* **ще ме**
научиш на мъдрост. (1) 1 Лет. 29:17
7 **Очисти ме с исоп, и ще бъда чист;**
измий ме, и ще бъда по-бял от сняг[1]**!**
(1) Ис. 1:18; Деян. 15:9
8 **Дай ми да чуя радост и веселие,**
за да ликуват костите, които си стро-
шил[1]**.** (1) Пс. 35:10
9 **Скрий лицето Си от греховете ми и**
изличи всичките ми беззакония!
10 **Сътвори ми чисто сърце**[1]**, Боже,**
и непоклатим дух обновявай вътре в
мен! (1) Деян. 15:9
11 **Не ме отхвърляй от лицето Си и не**
отнемай Светия Си Дух от мен!
12 **Върни ми радостта на спасението**
Си и ме поддържай с дух свободен.
13 *Тогава* **ще науча отстъпници на Тво-**
ите пътища[1] **и грешници към Теб ще**
се обърнат[2]**.** (1) Лк. 22:32; (2) Езек. 33:11
14 **Избави ме от вината за кръвта**[1]**, о,**
Боже, Боже на спасението ми, *и* **езикът**
ми с радост ще пее за Твоята прав-
да[2]**.** (1) 2 Царе 12:9; (2) Пс. 71:15
15 **Господи, отвори устните ми, и уста-**
та ми ще разгласят Твоята възхвала[1]**.**
(1) Лк. 1:64
16 **Защото не желаеш жертва**[1]**, ина-**
че бих принесъл; всеизгаряне не Ти е
угодно[2]**.** (1) Пс. 40:6; (2) Евр. 10:6
17 **Жертви,** *благоугодни* **на Бога, са дух**
съкрушен; съкрушено и разкаяно сър-
це, Боже, Ти няма да презреш[1]**.**
(1) Пс. 34:18; Ис. 57:15; 66:2
18 **Стори добро на Сион според бла-**
говолението Си, съгради стените на
Ерусалим[1]**!** (1) Пс. 122:6
19 **Тогава ще се наслаждаваш в жерт-**
ви на правда[1]**, във всеизгаряния и**
приноси; тогава ще принасят юнци на
олтара Ти[2]**.** (1) Пс. 4:5; (2) Ис. 56:7

52 За първия певец. Маскил на Да-
вид, когато едомецът Доик отиде и го-
вори на Саул, и му каза: Давид дойде
в къщата на Ахимелех[1]**.**
Защо се хвалиш в злобата, силни? Бо-
жията милост *трае* **вечно.** (1) 1 Царе 22:9,10
2 **Езикът ти замисля лукавство, като**
остър бръснач върши измама[1]**.**
(1) Пс. 50:19; 140:3
3 **Обичаш злото повече от доброто** *и*
лъжа – повече отколкото да говориш
правда. (Села.)
4 **Обичаш всички унищожителни**
думи. Измамен език[1]**!** (1) Пс. 120:2
5 **И Бог ще те съкруши навеки, ще те**
сграбчи и ще те изтръгне от шатрата
ти, **и ще те изкорени от земята на**
живите[1]**. (Села.)** (1) Пр. 2:22
6 **А праведните ще видят**[1] **и ще се**
убоят, и ще му се присмеят[2]**:**
(1) Пс. 58:10; (2) Деян. 5:11
7 **Ето човека, който не направи Бога**
свое прибежище, а се уповаваше на
многото си богатства *и* **се утвърждава-**
ше в лукавството си.
8 **А аз съм като зелена маслина в Бо-**
жия дом[1]**, уповавам се на Божията ми-**
лост за вечни векове.
(1) Пс. 92:13
9 **Ще Те прославям до века, защото**
си направил *така;* **и ще се надявам на**
Името Ти – защото е добро[1] **– пред**
Твоите светии. (1) Пс. 54:6

Пс. 53: Пс. 14

53 **За първия певец. По Махалат[1]. Маскил на Давид.**
Безумният каза в сърцето си: Няма Бог! Поквариха се и извършиха отвратително беззаконие; няма никой, който да върши добро. (1) Пс. 88:1
2 **Бог погледна от небето над човешките синове, за да види има ли някой да е разумен и да търси Бога.**
3 **Всички се отклониха, заедно се поквариха; няма никой, който да върши добро, няма ни един[1].** (1) Римл. 3:10-12
4 **Нямат ли разум тези, които вършат грях, които изпояждат народа Ми, като че хляб ядат, и не призовават Бога?**
5 **Тогава ги нападна голям ужас, без да има ужас[1]; защото Бог разпръсна костите на онзи, който разполага стан против теб; ти си ги посрамил, защото Бог ги е отхвърлил.** (1) Лев. 26:36; Пр. 28:1
6 **О, дано да дойде спасението на Израил от Сион[1]! Когато Бог върне народа Си от плен, ще ликува Яков, ще се развесели Израил.** (1) Римл. 11:26

54 **За първия певец. На струнни инструменти. Маскил на Давид, когато зифците дойдоха и казаха на Саул: Не се ли крие Давид между нас?[1]**
Боже, спаси ме чрез Името Си[2] и съди ме чрез силата Си[3]!
(1) 1 Царе 23:19; 26:1; (2) Пс. 20:1; (3) Пс. 43:1
2 **Чуй молитвата ми, Боже, дай ухо на думите на устата ми[1]!** (1) Пс. 17:1
3 **Защото чужденци се надигнаха против мен и насилници потърсиха душата ми; не поставиха Бога пред себе си[1]. (Села.)** (1) Пс. 86:14
4 **Ето, Бог е мой помощник[1]; Господ е с онези, които подкрепят душата ми.**
(1) Пс. 118:7; Ис. 50:7,9
5 **Той ще обърне злото върху враговете ми; изтребѝ ги с истината Си[1]!**
(1) Пс. 143:12
6 **Доброволно ще Ти принеса жертва; ще възхвалявам Името Ти, ГОСПОДИ, защото е благо[1],** (1) Пс. 52:9; 135:3
7 **защото Той ме избави от всяка беда и окото ми видя** *наказанието на* **враговете ми[1].** (1) Пс. 59:10; 91:8

55 **За първия певец. На струнни инструменти. Маскил на Давид.**
Дай ухо на молитвата ми, Боже, и не се крий от молбата ми![1]
(1) Пс. 17:1; Плач 3:56
2 **Чуй ме и отговори ми! Лутам се в тъгата си и стена**
3 **от гласа на врага, от притеснението на безбожния[1]; защото хвърлят върху мене грях и в гняв враждуват против мен[2].** (1) Пс. 42:9; (2) 2 Царе 16:7,8
4 **Сърцето ми тъжи във мен, нападнаха ме ужасите на смъртта[1].** (1) Пс. 18:5
5 **Страх и трепет ме връхлетяха и ужас ме покри[1].** (1) Ис. 21:4
6 **И казах: Да бих имал криле като гълъб! Щях да отлетя, да си почина.**
7 **Ето, щях да избягам далеч, щях да живея в пустинята. (Села.)**
8 **Щях да ускоря бягството си от вихъра и от бурята.**
9 **Унищожи, Господи, и раздели езика им[1], защото в града видях насилие и свада[2].** (1) 2 Царе 15:31; (2) Пс. 58:2
10 **Ден и нощ те го обикалят по стените му и грях и зло има сред него[1].**
(1) Ис. 59:6
11 **Лукавство има сред него, гнет и измама не се отдалечават от улиците му.**
12 **Понеже не враг ми се присмива – тогава бих** *го* **понесъл – нито мразещият ме се е възвеличил против мен – тогава бих се скрил от него –**
13 **а** *си* **ти, човек равен на мен, мой другар и мой близък приятел[1].**
(1) Пс. 41:9; Йов 19:19
14 **Заедно разговаряхме сладко, с множеството ходехме в Божия дом.**
15 **Нека дойде ненадейно смърт върху тях, нека слязат живи в Шеол[1], защото злини са в жилищата им** *и* **между тях.**
(1) Чис. 16:33
16 **А аз, аз ще извикам към Бога и ГОСПОД ще ме спаси[1].** (1) Пс. 72:12
17 **Вечер и сутрин, и по обед ще се**

оплаквам и ще стена и Той ще чуе моя глас[1]. (1) Лк. 18:7

18 **Ще избави в мир душата ми от боя против мен; защото мнозина** *се бият* **с мен.**

19 **Бог, който живее преди вековете[1], ще чуе[2] и ще ги покори, (Села.) понеже нямат промяна[3], и не се боят от Бога[4].**
(1) Пс. 93:2; (2) Пс. 6:9; (3) Ер. 5:3; (4) 4 Царе 17:34

20 **Той* протяга ръце против онези, които бяха в мир с него; нарушил е завета си.** **т. е.* безбожният

21 **Устата му са по-гладки от масло[1], но** *в* **сърцето му** *има* **война; думите му са по-меки от** *маслинено* **масло, но са голи мечове[2].** (1) Мт. 26:49; (2) Пс. 12:2

22 **Възложи товара си на ГОСПОДА[1] и Той ще те подпре; не ще допусне до века да се поклати праведният[2].**
(1) 1 Петр. 5:7; (2) Пс. 66:9; 112:6; 121:3

23 **Но Ти, Боже, ще ги свалиш долу в рова на погибелта[1]; мъже кръвници и измамни няма да стигнат и до половината на дните си[2]. Но аз на Теб ще се уповавам[3].**
(1) Пс. 40:2; (2) Пс. 109:8; Пр. 10:27; (3) Пс. 62:1

56 **За първия певец. По** *музиката на* **Гълъбът на далечните дъбове. Миктам на Давид, когато филистимците го хванаха в Гет.**

Смили се над мен, Боже[1], защото иска да ме погълне човек; като воюва цял ден, ме притеснява. (1) Пс. 41:4

2 **Враговете ми цял ден ме преследват; защото много са онези, които с гордост воюват против мен.**

3 **Когато съм в страх, на Теб ще се уповавам[1].** (1) 2 Лет. 20:3

4 **В Бога – ще хваля словото Му – в Бога съм положил упованието си. Няма да се уплаша, какво ще ми стори човек?[1]** (1) Пс. 118:6

5 **Цял ден изкривяват думите ми, всичките им мисли са против мен за зло.**

6 **Събират се, спотайват се, наблюдават стъпките ми[1], защото причакват душата ми.** (1) Йов 16:10; Пс. 37:32; 49:5; 59:3

7 **При греха ще има ли за тях спасение? Боже, повали народите със гняв[1]!** (1) Ер. 18:23

8 **Ти скитанията ми преброил си, сълзите ми си сложил в меха Си, не са ли те в Твоята книга[1]?** (1) Мал. 3:16

9 **Тогава враговете ми ще се върнат назад в деня, когато** *Те* **призова[1]. Това зная – че Бог е откъм мен[2].**
(1) 2 Лет. 18:31; (2) Пс. 118:6; 124:1,2; Римл. 8:31

10 **В Бога – ще хваля словото** *Му* **– в ГОСПОДА – ще хваля словото** *Му* **–**

11 **в Бога съм положил упованието си. Няма да се уплаша, какво ще ми стори човек?[1]** (1) Пс. 118:6

12 **Обещанията** *ми към* **Теб са върху мене, Боже; ще Ти принеса благодарствени жертви,**

13 **защото Ти Си избавил душата ми от смърт. Не** *си ли избавил и* **краката ми от падане, за да ходя пред Бога в светлината на живите[1]?**
(1) Пс. 116:8,9; Йов 33:30

57 **За първия певец. По** *музиката на* **Не унищожавай[1]. Миктам на Давид, когато избяга от Саул в пещерата[2].**

Бъди милостив към мен, Боже, бъди милостив към мен![3] Защото на Теб се уповава душата ми и в сянката на Твоите криле ще намеря убежище[4], докато преминат бедствията[5].
(1) Пс. 58:1; Втзк. 9:26; (2) Пс. 142:1; 1 Царе 22:1; 24:4; (3) Пс. 41:4; (4) Пс. 17:8; 143:9; (5) Ис. 26:20

2 **Ще викам към Всевишния Бог, към Бога, моя благодетел[1].** (1) Пс. 138:8

3 **Ще изпрати от небето и ще ме спаси; ще направи за присмех онзи, който** *иска да* **ме погълне. (Села.) Бог ще изпрати милостта Си и истината Си[1].**
(1) Пс. 43:3

4 **Душата ми е сред лъвове, лежа между огнедишащи хора, чиито зъби са копия и стрели, а езикът им – остър меч[1].** (1) Пс. 59:7; 64:3; Пр. 30:14

5 **Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти да бъде над цялата земя[1]!**
(1) Пс. 8:1; 108:5; 1 Лет. 29:11

6 **Разпростряха мрежа за стъпките ми[1]; душата ми е сведена; изкопаха яма пред мен,** *но* **те паднаха в нея[2]. (Села.)** (1) Пс. 35:7; 141:9; (2) Пс. 7:15

ст. 7-11: Пс. 108:1-7

7 **Непоколебимо е сърцето ми, Боже, непоколебимо е сърцето ми. Ще пея, ще пея псалми[1]!** (1) Пс. 27:6; Як. 5:13

8 **Събуди се, душо* моя[1], събудете се, лиро и арфо[2]; аз ще се събудя на зазоряване!** **букв.:* славо; (1) Еф. 5:14; (2) Пс. 43:4

9 **Ще те прославям, Господи, между народите; ще Те възпявам между племената[1].** (1) Пс. 18:49

10 **Защото Твоята милост се възвеличи до небесата и Твоята вярност – до облаците[1].** (1) Пс. 31:19; 59:16

11 **Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти да бъде над цялата земя[1]!** (1) Пс. 113:4

58 За първия певец. По *музиката на* **Не унищожавай[1]. Миктам на Давид.**

Наистина ли говорите правда, съдии? Право ли съдите, човешки синове[2]? (1) Пс. 57:1; (2) Пс. 82:1; Екл. 3:16

2 **Не, в сърцето** *си* **вие вършите неправда[1], за насилието на ръцете си проправяте път по земята[2].** (1) Мих. 2:1; Мт. 15:19; (2) Пс. 55:9

3 **Безбожните са отстъпили** *още* **от майчината утроба; още щом се родят, се отклоняват тези, които говорят лъжи[1].** (1) Пс. 51:5; Бит. 8:21

4 **Отровата им е като змийска отрова[1],** *те са* **като глухата кобра, която запушва ухото си,** (1) Пс. 140:3; Як. 3:8

5 **за да не чуе гласа на омайвачите, колкото и изкусно да омайват[1].** (1) Ер. 8:17

6 **Боже, разбий зъбите им в устата им! ГОСПОДИ, строши зъбите на младите лъвове[1]!** (1) Пс. 3:7

7 **Нека се излеят като води, които изтичат.** *Когато* **стрелят стрелите си, нека са като строшени.**

8 *Нека бъдат* **като охлюв, който се разтапя, докато върви;** *като* **недоносче на жена, нека слънцето не видят[1].** (1) Йов 3:16

9 **Преди да могат котлите ви да усетят** *огъня от* **трънените, сурови или обгорели, Той с вихрушка ще ги помете[1].** (1) Пр. 10:25

10 **Праведният ще ликува, когато види възмездието[1], ще измие краката си в кръвта на безбожния[2].** (1) Пс. 52:6; 107:42; (2) Пс. 68:23

11 **И човек ще каже: Наистина има награда за праведния[1]; наистина има Бог, който съди на земята[2].** (1) Ис. 3:10; Мал. 3:18; (2) Пс. 94:15; Пр. 11:31

59 За първия певец. По *музиката на* **Не унищожавай[1]. Миктам на Давид, когато Саул изпрати мъже и те пазеха къщата, за да го убият[2].**

Избави ме от враговете ми, Боже мой[3]! Защити ме от онези, които се надигат против мен! (1) Пс. 57:1; (2) 1 Царе 19:11; (3) Пс. 7:1

2 **Избави ме от злодеите, от мъже кръвници ме спаси[1]!** (1) Пс. 140:1

3 **Защото, ето, те причакват душата ми[1], силни се събират против мен, не** *за* **мое престъпление, нито** *за* **мой грях, ГОСПОДИ[2]!** (1) Пс. 56:6; (2) 1 Царе 19:4

4 **Без** *да имам* **вина, те тичат и се готвят. Стани да ме посрещнеш и виж[1]!** (1) Пс. 7:6

5 **Ти, ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, Боже на Израил, събуди се, за да накажеш всичките народи! Не бъди милостив към никой** *от* **измамните престъпници! (Села.)**

6 **Вечер те се връщат, вият като псета и обикалят града.**

7 **Ето, те бълват** *зло* **от устата си, мечове** *има* **в устните им[1], защото** *казват:* **Кой чува?[2]** (1) Пс. 57:4; (2) Пс. 10:11

8 **Но Ти, ГОСПОДИ, ще им се присмееш, ще се подиграеш на всичките народи[1].** (1) Пс. 2:4

9 **Ще внимавам на Теб, сило моя, защото Бог е моята висока кула[1].** (1) Пс. 46:7,11

10 **Моят Бог на милостта ще ме изпревари; Бог ще ми даде да видя** *повалянето* **на враговете си[1].** (1) Пс. 54:7; 118:7

11 Не ги убивай, да не би моят народ да забрави[1]; разпръсни ги със силата Си[2] и ги повали, Господи, щите наш!
(1) Езек. 12:16; (2) Йов 12:24

12 *Заради* греха на устата си[1] *и* думите на устните си нека се уловят в гордостта си, и заради клетвата и лъжата, които говорят[2]!
(1) Пс. 10:7; (2) Пс. 64:8; 109:17; Пр. 12:13

13 Довърши *ги* с гняв, довърши *ги,* за да ги няма вече, за да се познае, че Бог владее в Яков, до краищата на земята[1]! (Села.)
(1) Пс. 83:18

14 И вечер се връщат, вият като псета и обикалят града.

15 Скитат наоколо за храна и ръмжат, ако не се наситят.

16 Но аз ще пея за Твоята сила, на ранина с ликуване ще прославям Твоята милост[1], защото Ти си ми бил висока кула и убежище в деня на бедствието ми[2].
(1) Пс. 57:9,10; (2) Пс. 46:1

17 Сило моя[1], на Теб ще пея псалми[2], защото Бог е моята висока кула[3], моят Бог на милостта.
(1) Пс. 81:1; (2) Пс. 27:6; (3) Пс. 46:7,11

60

За първия певец. По *музиката на* Кремът. Свидетелство. Миктам на Давид. За поучение. Когато воюваше против арамейците от Месопотамия и арамейците от Сова и Йоав се върна и уби дванадесет хиляди едомци в Солната долина[1].

Боже, отхвърлил си ни, разпръснал си ни, разгневил си се[2] – възвърни ни отново[3]!
(1) 2 Царе 8:1-14; 1 Лет. 18:3-13; (2) Пс. 89:38; (3) Пс. 80:3; 85:4

2 Потресъл си земята, разцепил си я – изцели проломите ѝ, защото се клати!

3 Оставил си народа Си да види мъчителни неща[1], с омайно вино си ни напоил[2].
(1) Пс. 71:20; (2) Пс. 75:8; Ис. 51:17

4 Дал си знаме на онези, които Ти се боят – да се издига заради истината. (Села.)

ст. 5-12: Пс. 108:6-13

5 За да се избавят Твоите възлюбени, спаси с десницата Си и ме послушай!

6 Бог говори в светилището* Си: Аз ще тържествувам, ще разделя Сихем, ще размеря долината Сокхот.
**или:* светостта

7 Мой е Галаад, мой е и Манасия, и Ефрем е шлемът на главата Ми, Юда е скиптърът Ми[1].
(1) Бит. 49:10

8 Моав е умивалникът Ми, върху Едом ще хвърля сандала Си; приветствай Ме, филистимска земьо!

9 Кой ще ме въведе в укрепения град? Кой ще ме заведе до Едом?

10 Не Ти ли, Боже, който си ни отхвърлил и не излизаш, Боже, с войските ни[1]?
(1) Пс. 44:9

11 Помогни ни срещу притеснителя, защото човешка помощ е суетна[1].
(1) Пс. 33:16,17

12 Чрез Бога ще извършим велики дела[1] и Той, Той ще стъпче притеснителите ни[2].
(1) Пс. 18:29; (2) Пс. 44:5; Римл. 16:20

61

За първия певец. На струнен инструмент. *Псалм* на Давид.

Чуй вика ми, Боже, обърни внимание на молитвата ми![1]
(1) Пс. 17:1

2 От края на земята ще викам към Теб, когато примира сърцето ми; заведи ме на канарата[1], която е твърде висока за мен –
(1) Пс. 27:5

3 защото Ти ми стана прибежище, здрава кула пред врага[1].
(1) Пр. 18:10

4 Ще живея в Твоя шатър вечно, ще прибягна под защитата на Твоите криле[1]. (Села.)
(1) Пс. 17:8; 91:2

5 Защото Ти, Боже, си чул обещанията ми, дал си *ми* наследството[1] на онези, които се боят от Името Ти.
(1) Пс. 16:5,6

6 Ще прибавиш дни към дните на царя, годините му нека бъдат като много поколения[1].
(1) Пс. 21:4

7 Нека седи на престола до века пред Божието лице[1]; изпрати милосърдие и истина, за да го запазят[2].
(1) Пс. 89:4,29; (2) Пс. 40:11

8 Така ще пея псалми на Твоето Име навеки, като изпълнявам обещанията си ден след ден[1].
(1) Пс. 50:14

62 **За първия певец. По** *музиката на* **Едутун. Псалм на Давид.**
Душата ми тихо се уповава само на Бога[1]**, от Него е спасението ми**[2]**.**
(1) Пс. 55:23; Плач 3:26; (2) Пс. 37:39
2 **Само Той е моята канара и моето спасение, моята крепост**[1]**; няма много да се поклатя**[2]**.** (1) Пс. 18:2; (2) Пс. 16:8; 125:1
3 **Докога ще нападате човек, за да** *го* **убиете, всички вие, като наклонена стена и разклатена ограда**[1]**?** (1) Ис. 30:13
4 **Съветват се само да го съборят от височината му; наслаждават се на лъжата**[1]**; с устата си благославят, а вътрешно кълнат**[2]**. (Села.)** (1) 2 Сол. 2:12; (2) Ер. 9:8
5 **Душо моя, тихо се уповавай само на Бога, защото от Него е очакването ми**[1]**.** (1) Мих. 7:7
6 **Само Той е моята канара и моето спасение, моята крепост – няма да се поклатя**[1]**!** (1) ст. 2
7 **В Бога е спасението ми и славата ми**[1]**; канарата на силата ми** *и* **убежището ми е в Бога**[2]**.** (1) Пс. 3:3; (2) Пс. 91:2; 94:22
8 **Уповавайте се на Него по всяко време**[1]**, хора, изливайте сърцето си пред Него**[2]**! Бог е нашето прибежище**[3]**. (Села.)**
(1) Ис. 26:4; (2) Пс. 142:2; 1 Царе 1:15; (3) Пс. 46:1; 71:7
9 **Наистина синове на хора са лъх, и синовете на мъже**[1] **– лъжа;** *поставени* **на везните, те се издигат нагоре; всички заедно са по-леки от лъх**[2]**.**
(1) Пс. 4:2; 49:2; (2) Ис. 40:15
10 **Не се уповавайте на насилие и не възлагайте на грабителство суетна надежда; ако богатството расте**[1]**, не прилепвайте сърцето** *си към него*[2]*.*
(1) 1 Тим. 6:17; (2) Мт. 19:22; Лк. 12:19
11 **Веднъж говори Бог, и два пъти чух това**[1] **– че силата е Божия**[2]**.**
(1) Йов 33:14; (2) 1 Лет. 29:12
12 **И Твоя е, Господи, милостта**[1]**, защото Ти отплащаш на всекиго според делото му**[2]**.** (1) Изх. 34:6; (2) Откр. 2:23

63 **Псалм на Давид, когато беше в юдейската пустиня**[1]**.**
Боже, Ти си мой Бог[2]**; в ранно** *утро* **ще Те търся**[3]**. Душата ми жадува за Теб, плътта ми копнее за Теб в една суха, изнурена и безводна земя**[4]**.**
(1) 1 Царе 26:3; (2) Пс. 43:4; (3) Пс. 5:3; (4) Пс. 42:1,2
2 **Така съм се взирал в Тебе в светилището**[1]**, за да видя Твоята мощ и Твоята слава**[2]**.** (1) Пс. 68:24; (2) Пс. 96:6
3 **Понеже Твоето милосърдие е по-добро от живота, устните ми ще Те хвалят.**
4 **Така ще Те благославям, докато съм жив**[1]**, в Твоето Име ще издигам ръцете си.** (1) Пс. 104:33
5 **Като с мас и тлъстина ще се насити душата ми**[1] **и с радостни устни ще Те възхвалява устата ми,** (1) Ер. 31:14
6 **когато си спомням за Теб на леглото си** *и* **размишлявам за Теб в нощните часове,**
7 **понеже Ти си бил помощта ми, и аз ще се радвам в сянката на Твоите криле.**
8 **Душата ми се прилепва към Теб**[1]**, десницата Ти ме подкрепя**[2]**.**
(1) 1 Кор. 6:17; (2) Пс. 18:35
9 **А онези, които търсят душата ми, за да я погубят, ще потънат в дълбините на земята.**
10 **Ще бъдат предадени на силата на меча**[1]**, ще бъдат дял на чакали**[2]**.**
(1) Ер. 18:21; (2) Пс. 44:19
11 **А царят ще се зарадва в Бога; ще се хвали всеки, който се кълне в Него**[1]**, а устата на онези, които говорят лъжи, ще бъдат запушени**[2]**.**
(1) Втзк. 6:13; (2) Пс. 31:18

64 **За първия певец. Псалм на Давид.**
Чуй гласа ми, Боже, когато се оплаквам; запази живота ми от ужаса на врага!
2 **Скрий ме от тайния съвет на злодеите, от сганта на вършещите зло,**
3 **които острят езика си като меч**[1] **и прицелват стрелите си – горчиви думи –** (1) Пс. 55:21; 57:4
4 **за да застрелят тайно безукорния; внезапно го застрелват и не се боят.**

5 **Утвърждават се** *в* **зло намерение, на-
говарят се да скрият примки, казват:
Кой ще ги види?**[1] (1) Пс. 10:11
6 **Замислят беззакония,** *казват:* **Изпъл-
нихме добре замислен план. И вътреш-
ността, и сърцето на човек са дълбо-
ки**[1]**.** (1) Екл. 9:3; Ер. 17:9
7 **Но Бог ще изстреля по тях стрела**[1]**;
внезапно ще бъдат ранени.** (1) Пс. 144:6
8 *Злите* **им намерения ще дойдат вър-
ху тях**[1]**; ще се потресат всички, които
ги гледат.** (1) Пс. 59:12; 140:9
9 **И ще се убоят всички хора и ще
възвестяват Божието дело, защото ще
разберат това, което е направил.**
10 **Праведният ще се радва в ГОС-
ПОДА и ще се уповава на Него**[1]**, и ще
сияят всички, които са с право сърце.**
(1) Пс. 5:11

65 За първия певец. Псалм на Давид. Песен.

**На Теб – мълчание и възхвала, Боже,
в Сион, и на Теб ще се отдаде обеща-
ното**[1]**.** (1) Пс. 66:13; 116:18
2 **Ти, който чуваш молитва**[1]**, при Теб
ще идва всяка плът.**
(1) 3 Царе 9:3; 4 Царе 20:5; 1 Йн. 5:14
3 **Беззакония ми надвиха**[1]**; престъпле-
нията ни – Ти ще ги простиш**[2]**.**
(1) Пс. 38:4; (2) Мих. 7:18
4 **Блажен онзи, когото избираш и му
даваш да се приближи, за да живее в
Твоите дворове**[1]**. Ще се наситим с бла-
гостта на дома Ти**[2]**, на светия Ти храм.**
(1) Пс. 84:4; (2) Пс. 36:8
5 **С разтърсващи неща Ти ще ни отго-
варяш в правда**[1]**, Боже на спасението
ни**[2]**, Ти, упование на всички земни кра-
ища**[3] **и на най-далечните морета,**
(1) Ис. 63:1; (2) Ис. 12:2; (3) Ис. 45:22
6 **който със силата Си утвърждаваш
планините**[1]**, препасан с могъщество**[2]**,**
(1) Ер. 10:12; (2) Пс. 93:1
7 **който укротяваш бученето на море-
тата**[1]**, бученето на вълните им и бро-
женето на народите**[2]**.**
(1) Пс. 89:9; 107:29; Мт. 8:26; (2) Ис. 17:13
8 **И обитателите на краищата** *на зе-
мята* **се боят от Твоите знамения**[1]**; Ти
правиш да ликуват изходите на утрото
и вечерта**[2]**.** (1) Дан. 4:5,6; (2) Мал. 1:11
9 **Посещаваш земята и я напояваш,
изобилно я обогатяваш. Божията река
е пълна с вода. Осигуряваш житото
им, като така приготвяш** *земята:*
10 **напояваш изобилно браздите ѝ,
изглаждаш буците ѝ, размекваш я с
дъждове**[1]**, благославяш поникналото от
нея**[2]**.**
(1) Пс. 68:9; (2) Пс. 104:13; Втзк. 11:12; Деян. 14:17; Евр. 6:7
11 **Увенчаваш годината с благостта Си
и от следите Ти капе тлъстина.**
12 **Росят пасбищата на степта**[1] **и хъл-
мовете се опасват с ликуване**[2]**.**
(1) Йоил 2:22; (2) Пс. 98:8; Ис. 44:23; 55:12
13 **Ливадите се обличат със стада**[1] **и
долините се покриват с жито; възкли-
цават, да, и пеят**[2]**!** (1) Пс. 144:13; (2) Ис. 35:1,2

66 За първия певец. Песен. Псалм.

Възкликнете към Бога, цяла земя![1]
(1) Пс. 98:4; 100:1
2 **Възпейте славата на Името Му**[1]**, на-
правете славна възхвалата Му**[2]**!**
(1) Неем. 9:5; (2) Пс. 68:32; Ис. 6:3
3 **Кажете на Бога: Колко са страшни
делата Ти**[1]**! Поради величието на Твоя-
та сила**[2] **враговете Ти ще Ти се покорят
лицемерно**[3]**.** (1) Пс. 68:35; (2) Ис. 40:26; (3) Пс. 18:44
4 **Цялата земя ще Ти се кланя и ще
Те славослови, ще възпява Името Ти**[1]**.
(Села.)** (1) Пс. 96:1
5 **Елате и вижте великите Божии де-
ла**[1] **– страшен** *е в* **делата** *Си* **към човеш-
ките синове**[2]**.** (1) Пс. 46:8; (2) Пс. 47:2
6 **Той превърна морето в суша**[1]**, те
преминаха пеша през реката**[2] **– там се
развеселихме в Него.**
(1) Изх. 14:22; (2) Иис. Нав. 3:17
7 **Той владее с мощта Си до века**[1]**,
очите Му наблюдават народите**[2] **– бун-
товниците да не се издигат**[3]**. (Села.)**
(1) Дан. 4:37; (2) Пс. 33:13-15; (3) Пс. 75:4,5
8 **Благославяйте нашия Бог, вие, на-
роди, и направете да се чуе гласът на
възхвалата Му**[1] **–** (1) Пс. 45:17
9 *Той,* **който съхранява душата ни в
живот и не оставя да се поклатят кра-
ката ни**[1]**.** (1) Пс. 55:22

10 Защото Ти, Боже, си ни изпитал, пречистил си ни, както се пречиства сребро[1]. (1) Зах. 13:9; Мал. 3:3

11 Довел си ни в мрежата, сложил си тежък товар на хълбоците ни,

12 направил си хора да яздят на главите ни. Преминахме през огън и вода[1], но Ти ни изведе в изобилие. (1) Ис. 43:2

13 Ще вляза в дома Ти с всеизгаряния[1], ще Ти изпълня обещанията си[2], (1) Втзк. 12:11; (2) Пс. 65:1

14 които устните ми произнесоха и устата ми изговориха, когато бях в беда[1]. (1) Съд. 11:35

15 Ще Ти принеса всеизгаряния от угоени животни с благоуханието на овни, ще принеса говеда и козли[1]. (Села.) (1) Езд. 8:35

16 Елате *и* слушайте всички, които се боите от Бога[1], и аз ще разкажа какво е сторил за душата ми[2]. (1) Мал. 3:16; (2) Мк. 5:20

17 Към Него извиках с устата си[1] и езикът ми Го възвиси. (1) Пс. 30:8

18 Ако в сърцето си зачитах нечестието, Господ не би послушал[1]. (1) Йн. 9:31

19 Но Бог наистина послуша, обърна внимание на гласа на молитвата ми[1]. (1) Плач 3:56

20 Благословен да е Бог, който не отхвърли молитвата ми и не *оттегли* от мен милостта Си[1]! (1) Пс. 31:21

67 За първия певец. На струнни инструменти. Псалм. Песен.

Бог да бъде милостив към нас[1] и да ни благослови, да възсияе с лицето Си над нас[2], (Села.) (1) Пс. 41:4; (2) Пс. 4:6

2 за да се познае на земята Твоят път, Твоето спасение – сред всичките народи[1]! (1) Ис. 49:6

3 Да Те възпяват народите, Боже, да Те възпяват всичките народи[1]! (1) Пс. 45:17

4 Да се радват и ликуват племената, защото ще съдиш справедливо народите[1] и ще управляваш племената на земята[2]. (Села). (1) Пс. 9:8; (2) Римл. 15:12

5 Да Те възпяват народите, Боже, да Те възпяват всичките народи[1]! (1) Пс. 45:17

6 Земята дава плода си[1], Бог, нашият Бог, ще ни благослови. (1) Лев. 26:4; Ис. 30:23; Зах. 8:12

7 Бог ще ни благослови[1] и ще се боят от Него всички земни краища[2]. (1) Пс. 115:12-15; Втзк. 7:13,14; (2) Пс. 33:8; 102:15

68 За първия певец. Псалм на Давид. Песен.

Да се надигне Бог, да се разпръснат враговете Му; да бягат пред лицето Му онези, които Го мразят[1]! (1) Чис. 10:35

2 Както се издухва дим, така ще ги издухаш, както восък се топи пред огъня, така ще погинат безбожните от Божието присъствие[1]. (1) Пс. 37:20; 75:3

3 А праведните ще се веселят, ще ликуват пред Божието присъствие и ще ликуват в радост[1]. (1) Пс. 5:11; 16:11; 97:11

4 Пейте на Бога, пейте псалми на Името Му[1], направете път за Онзи, който се вози през пустините – ГОСПОД е Името Му[2] – и ликувайте пред Него! (1) Ис. 12:4; (2) Изх. 3:15

5 Отец на сираците и съдия на вдовиците[1] е Бог в Своето свято обиталище. (1) Пс. 10:14,18

6 Бог настанява в дом самотните, извежда в изобилие затворените[1], а бунтовниците живеят в суха земя[2]. (1) Пс. 146:7; Ис. 61:1; (2) Пс. 107:34

7 Боже, когато Ти излезе пред народа Си, когато Ти шестваше през пустинята[1], (Села.) (1) Изх. 13:18,21

8 земята се потресе и небесата закапаха от Божието присъствие, *разтресе се* самата планина Синай от присъствието на Бога, Израилевия Бог[1]. (1) Съд. 5:4,5; Евр. 12:26

9 Боже, Ти изпрати изобилен дъжд[1]; укрепи наследството Си в слабостта му[2]. (1) Пс. 65:9,10; (2) Ис. 40:29

10 Твоите живи обитаваха в него; Ти, Боже, си се погрижил в благостта Си за бедния.

11 Господ каза слово: Вестителки на победа – голямо множество!

12 **Царе на войски бягат ли, бягат**[1]**, а**
на **мястото на дома** *се* **дели плячка**[2]**!**
(1) Иис. Нав. 10:16; (2) Чис. 31:27
13 **Ще лежите ли сред кошарите,** *ко-*
гато **крилата на гълъбицата са покрити**
със сребро и перата ѝ – със жълто
злато?
14 **Когато Всемогъщият разпръсваше**
царе в тази *земя,* **на Салмон валеше**
сняг[1]**.** (1) Съд. 9:48
15 **Божия планина е планината Васан;**
планина с *много* **върхове е планината**
Васан.
16 **Защо гледате със завист, вие пла-**
нини с *много* **върхове, към планината,**
която **Бог е пожелал за Свое обита-**
лище[1]**? Да, ГОСПОД ще обитава** *там*
вечно[2]**.** (1) Пс. 9:11; (2) Ис. 2:2
17 **Божиите колесници са безбройни,**
Господ е сред тях *като в* **Синай, в све-**
тилището.
18 **Ти възлезе нависоко, плени плен**[1]**,**
прие в дар хора, дори непокорните,
така че ГОСПОД Бог да обитава *между*
тях. (1) Еф. 4:8
19 **Благословен да е Господ, който все-**
ки ден носи товара ни! Бог е нашето
спасение[1]**. (Села.)** (1) Изх. 15:2
20 **Бог е за нас Бог на спасителни**
дела[1]**, и при Господ БОГ са изходните**
пътища от смъртта. (1) Пс. 91:3; Ис. 12:2
21 **Бог ще разбие главата на врагове-**
те Си, косматото теме на онзи, който
ходи в престъпленията си[1]**.** (1) Пс. 110:6
22 **Господ каза: Ще** *ги* **върна от Васан,**
ще *ги* **върна от морските дълбини**[1]**,**
(1) Ам. 9:3
23 **за да изкъпеш крака си във кръв**
и езикът на кучетата ти *да има* **дял от**
враговете *ти.*
24 **Видяха шествията Ти, Боже, шест-**
вията на моя Бог, моя Цар, в светили-
щето[1]**.** (1) Пс. 63:2; 77:13
25 **Отпред вървяха певците, след**
тях – свирещите с инструменти, сред
девойките, биещи тимпанчета[1]**.**
(1) Пс. 87:7; Изх. 15:20
26 **Благославяйте Бога, Господа, в съ-**
бранията[1]**; вие, които сте от извора**
на Израил[2]**.** (1) Пс. 26:12; (2) Ис. 48:1
27 **Там е Вениамин, най-малкият, тех-**
ният владетел[1]**, първенците на Юда,**
дружината им, първенците на Завулон,
първенците на Нефталим[2]**.**
(1) 1 Царе 9:21; (2) Съд. 4:10
28 **Твоят Бог е заповядал силата ти.**
Укрепи, Боже, това, което си извършил
за нас[1]**!** (1) Фил. 1:6
29 **За храма Ти в Ерусалим царе ще Ти**
донасят дарове[1]**.** (1) Пс. 72:10; Зах. 8:22
30 **Смъмри зверовете на тръстика-**
та, стадата от бикове с телетата на
народите – с покорност да принесат
сребърни плочи. Разпръсни народите,
които се радват на война.
31 **Ще дойдат големци от Египет**[1]**,**
Етиопия бързо ще протегне ръцете си
към Бога. (1) Ис. 19:21
32 **Пейте на Бога, земни царства**[1]**,**
пейте псалми на Господа, (Села.)
(1) Пс. 66:1,2
33 **на Него, който се носи на небе-**
то на небесата[1]**, което е от вечността,**
ето, Той издава гласа Си, мощен глас[2]**.**
(1) Втзк. 33:26; (2) Пс. 29:4
34 **Признайте силата на Бога**[1]**! Превъз-**
ходството Му е над Израил и в обла-
ците – силата Му[2]**.**
(1) Пс. 29:1; (2) Втзк. 33:26; Мт. 24:30
35 **Страшен** *си,* **Боже**[1]**, от светилища-**
та Си, Израилевият Бог е, който дава
сила и мощ на народа *Си*[2]**. Благословен**
да е Бог[3]**!** (1) Пс. 66:3; (2) Пс. 29:11; (3) 2 Кор. 1:3

69 **За първия певец. По** *музиката на*
Кремовете[1]**.** *Псалм* **на Давид.**
Спаси ме, Боже, защото водите стиг-
наха до душата *ми!* (1) Пс. 45:1
2 **Потънах в дълбока тиня**[1]**, където**
няма *твърда* **основа, навлязох в дълбо-**
ки води и приливът ме потапя[2]**.**
(1) Пс. 40:2; (2) Пс. 88:6
3 **Изнемогвам от викането си, гърлото**
ми е пресъхнало[1]**, очите ми чезнат, до-**
като чакам своя Бог. (1) Пс. 6:6; Евр. 5:7
4 **Тези, които ме мразят без причина,**
са повече от космите на главата ми;
могъщи са тези, които искат да ме

погубят, които несправедливо са мои врагове[1]**; тогава трябва да върна това, което не съм ограбил.** (1) Пс. 35:19
5 **Боже, Ти знаеш безумието ми и прегрешенията ми не са скрити от Теб.**
6 **Нека не се посрамят заради мен онези, които Те чакат, Господи, БОЖЕ на Войнствата! Нека не се опозорят заради мен онези, които Те търсят, Боже на Израил!**
7 **Защото заради Теб понесох присмех**[1]**, срам покри лицето ми**[2]**.**
(1) Пс. 89:50,51; Ер. 15:15; (2) Ис. 50:6; Мт. 26:67; Мк. 15:32
8 **Отчуждих се от братята си и чужденец станах за синовете на майка си,**[1]
(1) Пс. 38:11; Йн. 7:5
9 **защото ревността за Твоя дом ме изяде**[1] **и укорите на онези, които укоряват Теб, паднаха върху мен**[2]**.**
(1) Пс. 119:139; Йн. 2:17; (2) Римл. 15:3
10 **Плачех** *и изнурявах* **душата си с пост,** *но* **това ми стана** *за* **укор**[1]**.** (1) Пс. 109:24,25
11 **Облякох вретище за дреха**[1] *и* **станах им** *за* **поговорка**[2]**.** (1) Пс. 35:13; (2) Ер. 20:7
12 **За мен говорят седящите в портата и аз** *съм в* **песните на пияниците**[1]**.**
(1) Плач 3:63
13 **Но аз към Теб** *отправям* **молитвата си**[1]**, ГОСПОДИ, в благоприятно време**[2]**. Боже, според голямата Си милост**[3] **ме послушай, според верността на Своето спасение!** (1) Йона 2:7; (2) 2 Кор. 6:2; (3) Пс. 86:5
14 **Избави ме от тинята, за да не потъна; нека бъда избавен от онези, които ме мразят, и от дълбините на водите!**
15 **Да не ме завлече водният поток, нито да ме погълне бездната и да не затвори ровът устата си над мен.**
16 **Чуй ме, ГОСПОДИ, защото е блага милостта Ти, обърни се към мен според множеството на Своите милости**[1]
(1) Плач 3:22
17 **и не скривай лицето Си от слугата Си**[1]**, понеже съм в беда – послушай ме бързо**[2]**!** (1) Пс. 27:9; (2) Пс. 22:19; 143:7
18 **Приближи се при душата ми и я изкупи, изкупи ме поради враговете ми**[1]**!** (1) Пс. 5:8
19 **Ти знаеш моя укор, моя срам и моя позор**[1]**; всичките мои противници са пред Теб.** (1) Мт. 27:29,30; Евр. 12:2
20 **Укор съкруши сърцето ми**[1] **и страдам, чаках да ме пожали** *някой,* **но нямаше никой; и** *чаках* **утешители, но не намерих никакви**[2]**.**
(1) Мт. 27:41; (2) Плач 1:2,9; Мт. 26:40; Йн. 16:32
21 **Дадоха ми и жлъчка за храна и в жаждата ми с оцет ме напоиха**[1]**.**
(1) Мт. 27:47,48
22 **Трапезата им пред тях нека стане примка и вместо благоденствие – клопка!**
23 **Нека се помрачат очите им, за да не виждат, и направи хълбоците им постоянно да треперят**[1]**!** (1) Римл. 11:9,10
24 **Излей върху тях яростта Си и нека ги застигне пламъкът на Твоя гняв!**
25 **Жилището им нека запустее и в шатрите им нека никой не живее**[1]**!**
(1) Мт. 23:38; Деян. 1:20
26 **Защото те преследват онзи, когото Ти си поразил**[1]**, и разказват за болката на Твоите ранени.** (1) Ис. 53:4
27 **Прибави вина върху вината им и нека не влязат в Твоята правда!**
28 **Нека се заличат от книгата на живота**[1] **и нека не се запишат с праведните!** (1) Откр. 3:5
29 **А аз съм окаян и наскърбен – нека Твоето спасение, Боже, ме възвиши.**
30 **Ще хваля Името на Бога с песен и ще Го възвелича с благодарение**[1]**.**
(1) Пс. 7:17
31 **И това ще се хареса на ГОСПОДА повече от бик** *или* **от юнец с рога и раздвоени копита**[1]**.** (1) Пс. 50:13,14
32 **Смирените ще видят** *и* **ще се зарадват**[1]**; и вие, които търсите Бога, сърцето ви ще живее**[2]**,**
(1) Пс. 34:2; (2) Пс. 22:26
33 **защото ГОСПОД слуша изпадналите в нужда и не презира затворниците Си**[1]**.** (1) Пс. 102:17
34 **Нека Го хвалят небето и земята, моретата и всичко, което се движи в тях**[1]**!** (1) Пс. 145:10; 148:4,7; Ис. 44:23
35 **Защото Бог ще спаси Сион и ще съгради градовете на Юда**[1]**; и ще живеят там, и ще го притежават.** (1) Ис. 44:26

36 **И потомството на слугите Му ще
го наследи и онези, които обичат Име-
то Му[1], ще живеят в него[2].**
(1) Пс. 5:11; (2) Пс. 102:28; Ис. 65:9

Пс. 70: Пс. 40:13-17

70 За първия певец. *Псалм* **на Давид.
За възпоменание.**
**Боже, побързай да ме избавиш, ГОС-
ПОДИ – да ми помогнеш[1]!** (1) Пс. 22:19
2 **Нека се посрамят и унижат оне-
зи, които търсят живота ми! Нека се
обърнат назад и се опозорят онези,
които се радват на нещастието ми[1]!**
(1) Пс. 71:13
3 **Нека се обърнат назад поради сра-
ма си онези, които казват: Охо-хо!**
4 **Нека се радват и се веселят в Теб
всички, които Те търсят; които обичат
Твоето спасение, нека винаги казват:
Да се величае Бог!**
5 **А аз съм сиромах и беден[1] – Боже,
побързай при мен[2]! Помощ моя и
мой спасител си Ти, ГОСПОДИ, не се
бави!** (1) Пс. 25:16; (2) Пс. 71:12; 141:1

**71 На Теб, ГОСПОДИ, се уповавам,
нека не се посрамя до века[1]!** (1) Пс. 25:2
2 **Избави ме в правдата Си и освобо-
ди ме[1]; приклони към мен ухото Си и
ме спаси.** (1) Пс. 31:1
3 **Бъди ми канара за жилище[1], където
мога винаги да идвам. Ти си заповядал
моето спасение, защото Ти си скалата
ми и крепостта ми[2].** (1) Пс. 31:2; (2) Пс. 18:2
4 **Избави ме, Боже мой, от ръката на
безбожния, от ръката на неправедния
и насилника[1].** (1) Пс. 43:1
5 **Защото Ти си моята надежда, Гос-
поди, БОЖЕ, упованието ми от мла-
достта ми.**
6 **На Теб се облегнах от раждането** *си,
откакто* **Ти ме извади от утробата на
майка ми[1]; възхвалата ми е винаги за
Теб[2].** (1) Пс. 22:10; (2) Пс. 40:3
7 **Станал съм чудовищен*[1] за мнози-
на, но Ти си моето здраво убежище[2].**
**букв.:* чудо; (1) Ис. 8:18; Зах. 3:8; (2) Пс. 62:7,8

8 **Устата ми е пълна с Твоята възхвала
и с Твоята слава – цял ден.**
9 **Не ме отхвърляй във времето на
старостта, не ме оставяй, когато сила-
та ми чезне.**
10 **Защото враговете ми говорят про-
тив мен и онези, които причакват ду-
шата ми, се наговарят помежду си.**
11 **Казват: Бог го е оставил, гонете
го и** *го* **хванете, защото няма кой да**
го **избави.**
12 **Боже, не се отдалечавай от мен[1]!
Боже мой, побързай да ми помогнеш[2]!**
(1) Пс. 35:22; (2) Пс. 70:1,5
13 **Нека се посрамят** *и* **довършат
противниците на душата ми; нека се
покрият с укор и позор онези, които
търсят злото ми[1].** (1) Пс. 70:2
14 **Но аз ще се надявам постоянно[1] и
ще умножавам цялата Твоя хвала.**
(1) Плач 3:24,25
15 **Устата ми ще разказва Твоята прав-
да[1], цял ден – Твоето спасение, защото
не зная** *техния* **брой[2].**
(1) Пс. 51:14; 145:7; (2) Пс. 40:5
16 **Ще дойда с мощните дела на Гос-
под БОГ; ще споменавам Твоята прав-
да, само Твоята[1].** (1) Ис. 45:24
17 **Боже, Ти си ме учил от младостта
ми[1]; и досега разгласявам Твоите чудни
дела[2].** (1) 2 Тим. 3:15; (2) Пс. 73:28
18 **И даже до старост и бели коси,
Боже, не ме оставяй, докато не раз-
глася силата Ти на** *идещото* **поколение,
мощта Ти – на всички, които ще дой-
дат[1].** (1) Пс. 48:13; Пс. 78:4
19 **И правдата Ти, Боже, е превъзви-
шена[1]. Ти, който си извършил велики
дела – Боже, кой е като Теб?[2]**
(1) Пс. 36:6; (2) Пс. 35:10
20 **Ти, който си ни показал големи и
тежки беди[1], пак ще ни съживиш и
пак ще ни извадиш от дълбините на
земята[2].** (1) Пс. 60:3; (2) Пс. 95:4; 1 Царе 2:6
21 **Ще умножиш величието ми и ще
се обърнеш** *да* **ме утешиш[1].** (1) Пс. 86:17
22 **И аз ще Те славословя с арфа – Тво-
ята вярност, Боже мой. На Теб, Свети
Израилев, ще пея псалми с арфа[1].**
(1) Пс. 43:4; 98:4,5

23 **Ще ликуват устните ми, когато Ти пея псалми, и душата ми, която си изкупил**[1]**.** (1) Пс. 34:22
24 **И езикът ми ще говори за Твоята правда цял ден, защото се посрамиха, защото се унижиха онези, които търсят злото ми**[1]**.** (1) Пс. 70:2

72 *Псалм* на Соломон[1].

Боже, дай на царя правосъдието Си и правдата Си – на царския син[2]**,**
(1) Пс. 127:1; 1 Лет. 22:9; (2) 1 Лет. 29:19
2 **за да съди Твоя народ с правда и Твоите страдащи – с правосъдие**[1]**.**
(1) 2 Царе 23:3; Ис. 32:1
3 **Планините ще донесат мир на народа и хълмовете –** *мир* **чрез правда**[1]**.**
(1) Пс. 85:10; Ис. 32:17
4 **Той ще донесе правосъдие на страдащите от народа, ще спаси синовете на сиромасите**[1] **и ще смаже потисника.** (1) Ис. 42:3
5 **Ще Ти се боят, докато** *грее* **слънцето и докато** *свети* **луната, през всички поколения.**
6 **Той ще слезе като дъжд върху окосената ливада**[1]**, като дъждове, които напояват земята.** (1) Втзк. 32:2; Ос. 6:3
7 **В неговите дни праведният ще процъфтява и** *ще има* **изобилие от мир, докато луната престане да съществува.**
8 **И той ще владее от море до море, и от реката до краищата на земята**[1]**.**
(1) Изх. 23:31; Зах. 9:10
9 **Пред него ще се поклонят жителите на пустинята и враговете му ще лижат пръстта**[1]**.** (1) Ис. 49:23; Мих. 7:17
10 **Царете на Тарсис и на островите ще донесат подаръци**[1]**, царете на Сава и Сева ще принесат дарове**[2]**.**
(1) Пс. 68:29; (2) 3 Царе 10:1,2; Ис. 60:6,9
11 **Да! Всички царе ще се поклонят пред него**[1]**, всичките народи ще му служат.** (1) ст. 9
12 **Защото той ще избави сиромаха, когато вика, също и бедния, и безпомощния**[1]**.** (1) Йов 36:15; Пс. 55:16
13 **Ще се смили над слабия и сиромаха и ще спаси душите на сиромасите.**
14 **Ще изкупи душата им от гнет и насилие и кръвта им ще бъде скъпоценна в очите му**[1]**.** (1) Пс. 116:15
15 **И ще живее, и ще му се даде савското злато**[1]**; и постоянно ще се издига молитва за него и цял ден ще го благославят**[2]**.** (1) 3 Царе 10:10; (2) Пс. 45:17
16 **Изобилие от жито ще има в земята, на върха на планините; плодът му ще се люлее като Ливан и** *жителите* **на града ще процъфтяват като земната трева.**
17 **Името му ще пребъдва вечно, името му ще пребъдва, докато е слънцето. И в него ще се благославят, блажен ще го наричат всичките народи.**
18 **Благословен да е ГОСПОД Бог, Богът на Израил**[1]**, който единствен върши чудеса**[2]**!**
(1) Пс. 106:48; Лк. 1:68; (2) Пс. 77:14; 98:1; 136:4; Йов 5:9
19 **И благословено да бъде Неговото славно Име до века! И нека цялата земя се изпълни с Неговата слава**[1]**!**
Амин и амин[2]**.**
(1) Чис. 14:21; Ис. 6:3; Авак. 2:14; (2) Пс. 41:13
20 **Свършиха се молитвите на Давид, сина на Есей.**

Трета книга

73 Псалм на Асаф[1].

Наистина Бог е благ към Израил, към чистите по сърце[2]**.** (1) Пс. 50:1; (2) Пс. 24:4
2 **А аз – краката ми без малко се препънаха, стъпките ми почти се подхлъзнаха,**
3 **защото завидях на надменните, като гледах благоденствието на безбожните**[1]**,** (1) Йов 21:7; Ер. 12:1
4 **защото нямат мъки в смъртта си и тялото им е охранено**[1]**.** (1) Йов 21:13
5 **Не са в грижи като** *другите* **смъртни, нито са измъчвани като** *другите* **хора,**
6 **затова гордостта им е като гердан, насилието ги облича като дреха**[1]**.**
(1) Пс. 109:18
7 **Очите им изпъкват от тлъстина, въображенията на сърцето** *им* **преливат.**

8 Присмиват се и говорят злобно за насилие, говорят горделиво[1]. (1) Пс. 12:4

9 Издигнали са устата си против небето и езикът им обхожда земята.

10 Затова народът му се връща тук и вода с пълна *чаша* се изцежда за тях.

11 И те казват: Как ще знае Бог?[1] И как ще има знание у Всевишния? (1) Пс. 10:4; Йов 22:13

12 Ето, това са безбожните – и винаги благополучни, умножават богатство!

13 Наистина аз напразно очистих сърцето си[1] и измих в невинност ръцете си[2], (1) Мал. 3:14; (2) Пс. 26:6

14 защото цял ден съм измъчван и наказван всяка сутрин[1]. (1) Йов 7:18

15 Ако кажех: Така ще говоря! – ето, бих изменил на поколението на синовете Ти.

16 Тогава размислих, за да разбера това[1], но беше прекалено трудно пред очите ми[2], (1) Екл. 1:17; (2) Екл. 8:17

17 докато влязох в Божието светилище *и* разбрах техния край.

18 Ти наистина си ги поставил на хлъзгави *места*[1], сринал си ги в развалини[2]. (1) Пс. 35:6; (2) Пс. 55:23; 92:7

19 Как изведнъж *стигнаха до* запустение! Погинаха, изчезнаха от внезапен ужас.

20 Както сън, след като *човек* се събуди, така и Ти, Господи, когато се надигнеш, ще презреш образа им.

21 Така сърцето ми се огорчаваше и се измъчвах отвътре,

22 толкова бях обезумял и не разбирах, бях като животно пред Теб[1]. (1) Пс. 92:6

23 И все пак аз съм постоянно с Теб, Ти си ме хванал за десницата ми.

24 Ще ме водиш със съвета Си[1] и след това ще ме приемеш в слава. (1) Ис. 48:17

25 Кого имам на небето? И на земята не желая нищо друго освен Теб.

26 Дори да отпаднат плътта ми и сърцето ми, Бог е канарата на сърцето ми и моят дял до века[1]. (1) Плач 3:24

27 Защото, ето, тези, които се държат далеч от Теб, ще погинат, Ти изтребваш всички, които Ти изневеряват.

28 Но за мен е добре да се приближа до Бога; аз положих упованието си в Господа БОГА[1], за да възгласявам всичките Твои дела[2]! (1) Пс. 40:4; (2) Пс. 71:15,17

74 Маскил на Асаф[1].

Боже, защо си *ни* отхвърлил навеки[2] *и* гневът Ти дими против овцете на пасбището Ти[3]?
(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 77:7; 85:5; (3) Пс. 79:13; 95:7; 100:3

2 Спомни си събранието Си, което си придобил *още* отначало[1], което си изкупил за племе на наследството Си[2], *и* хълма Сион, където си обитавал[3]. (1) Деян. 20:28; (2) Пс. 94:14; Втзк. 9:26; (3) Пс. 9:11

3 Издигни стъпките Си към постоянните развалини – врагът е развалил всичко в светилището[1]. (1) Дан. 9:17

4 Противниците Ти реват сред мястото на събранието Ти[1], поставиха знаците си за знаци *на победа.* (1) Плач 2:7

5 Показват се като един, който вдига брадва сред гъста гора.

6 И сега те трошат всичките ѝ изваяни произведения с брадви и чукове.

7 Запалиха светилището Ти[1], оскверниха обиталището на Твоето Име *и го сравниха* със земята. (1) Ер. 52:13

8 Казаха в сърцето си: Нека ги унищожим напълно![1] Изгориха всичките места на Божии събрания в земята. (1) Пс. 83:4

9 Не виждаме своите знамения, няма вече пророк, нито има между нас някой, който да знае докога *ще е това.*

10 Докога, Боже[1], противникът ще хули? Навеки ли врагът ще презира Името Ти[2]? (1) Пс. 6:3; (2) Ис. 37:23

11 Защо оттегляш ръката Си и десницата Си[1]? *Извади я* от пазвата Си *и* сложи край! (1) Плач 2:3

12 А Бог е мой Цар[1] от древността[2], който извършва спасителни дела на земята. (1) Пс. 5:2; (2) Ер. 10:10; Авак. 1:12

13 Ти си разделил морето със силата Си[1], Ти си смазал главите на морските чудовища във водите[2], (1) Изх. 14:21; (2) Ис. 51:9

14 **Ти си строшил главите на левиа-
тана, дал си го за храна на акулите в
морето*.** **или:* на народа, на обитателите на пустинята
15 **Ти си разпукнал извори и потоци**[1],
Ти си пресушил непресъхващи реки[2].
(1) Изх. 17:6; (2) Пс. 114:3
16 **Твой е денят, Твоя е и нощта**[1], **Ти
си приготвил светлината и слънцето**[2].
(1) Ер. 33:25; (2) Пс. 104:19; 136:8,9; Бит. 1:16
17 **Ти си поставил всичките граници на
земята**[1], **Ти си направил лято и зима.**
(1) Деян. 17:26
18 **Помни това,** *че* **врагът е похулил
ГОСПОДА и** *че* **безумен народ е пре-
зрял Твоето Име**[1]. (1) Ис. 37:23
19 **Не предавай душата на гургулицата
Си на дивия звяр; не забравяй навеки
събранието на Своите страдащи**[1]**!**
(1) Пс. 10:12
20 **Погледни на завета** *Си,* **защото
мрачните места на земята са пълни с
обиталищата на насилието.**
21 **Нека потиснатият да не се върне
посрамен, нека сиромахът и бедният
да хвалят Твоето Име!**
22 **Стани, Боже, защити делото Си**[1],
**помни как безумният Те хули всеки
ден.** (1) Пс. 35:23
23 **Не забравяй гласа на враговете
Си! Врявата на онези, които се надигат
против Теб, постоянно се увеличава**[1].
(1) Пс. 2:1,2

75 **За първия певец. По** *музиката на*
Не унищожавай[1]. **Псалм на Асаф**[2]. **Пе-
сен.**
**Славословим Те, Боже, славословим!
Името Ти е близо, проповядват се чуд-
ните Твои дела**[3].
(1) Пс. 57:1; (2) Пс. 50:1; (3) Ис. 25:1
2 **Когато достигна определеното вре-
ме, Аз ще съдя с правота**[1]. (1) Бит. 18:25
3 **Разтопи се земята и всичките ѝ жи-
тели**[1]; **Аз утвърждавам стълбовете ѝ**[2].
(Села.) (1) Пс. 68:2; 97:5; (2) 1 Царе 2:8
4 **Казах на гордите: Не се гордейте! И
на безбожните: Не надигайте рог!**
5 **Не надигайте високо рога си**[1], **не
говорете с корав врат!** (1) Пс. 66:7
6 **Защото нито от изток, нито от за-
пад, нито от юг** *идва* **извисяването;**
7 **а Бог е съдията – Той снижава този,
а онзи въздига**[1]; (1) 1 Царе 2:7
8 **защото в ръката на ГОСПОДА има
чаша с руйно, подправено вино, Той
налива от нея**[1]. **Да, и дрождите му
трябва да изсърбат, трябва да изпият
всичките безбожни на земята.**
(1) Ер. 25:15; Откр. 14:10
9 **А аз – аз ще разгласявам до века,
ще пея псалми на Бога на Яков.**
10 **И ще отсека всичките рогове на
безбожните**[1], *а* **роговете на праведните
ще се издигнат**[2].
(1) Ер. 48:25; (2) Пс. 89:17; 92:10

76 **За първия певец. На струнни ин-
струменти. Псалм на Асаф**[1]. **Песен.**
Познат е Бог в Юда[2], **велико е Името
Му в Израил**[3].
(1) Пс. 50:1; (2) Йн. 4:22; (3) Пс. 48:1-3
2 **В Салим е шатърът Му и обитали-
щето Му – в Сион**[1]. (1) Пс. 9:11
3 **Там Той счупи огнените стрели на
лъка, щита и меча и** *оръжията на* **бит-
ката**[1]. **(Села.)** (1) Пс. 37:15
4 **Светъл си и славен повече от пла-
нините с плячка.**
5 **Храбрите бяха ограбени, заспаха
своя сън и никой от силните мъже не
намери** *как да използва* **ръцете си**[1].
(1) 2 Лет. 32:21
6 **При Твоето смъмряне, Боже на
Яков, потънаха в дълбок сън и колес-
ница, и кон**[1]. (1) Изх. 15:1
7 **Ти, Ти си страшен**[1] **и кой може да
устои пред Теб, щом се разгневиш**[2]**?**
(1) Неем. 1:5; (2) Наум 1:6; Откр. 6:17
8 **Направил си да се чуе съдът от не-
бето; земята се уплаши и притихна**[1],
(1) Авак. 2:20
9 **когато Бог се надигна за съд**[1], **за
да спаси всичките смирени на земята**[2].
(Села.) (1) Пс. 12:5; 82:8; (2) Ис. 11:4
10 **Защото** *дори* **човешката ярост ще
Те хвали; с остатъка от яростта ще се
препашеш.**
11 **Обричайте се на ГОСПОДА, своя**

Бог, и изпълнявайте *обещанията си*[1]**,**
всички, които сте около Него! Прина-
сяйте дарове на Страшния! (1) Пс. 50:14
12 **Той укротява духа на князете**[1]**,**
страшен е за земните царе[2]**.**
(1) Ис. 40:23; (2) Ис. 24:21

77 За първия певец. За Едутун.
Псалм на Асаф[1]**.**
Гласът ми *се издига* **към Бога и викам;**
гласът ми *се издига* **към Бога и Той ще**
ме чуе[2]**.** (1) Пс. 50:1; (2) Пс. 55:16
2 **В деня на нещастието си потър-**
сих Господа[1]**; нощем ръката ми беше**
протегната, без да отпадне, душата ми
отказваше да се утеши.
(1) Пс. 50:15; Ис. 26:16
3 **Спомнях си за Бога и въздишах, раз-**
мислях и духът ми отпадаше. (Села.)
4 **Ти държа** *отворени* **клепачите на**
очите ми[1]**, смутих се и не мога да про-**
думам. (1) Пс. 102:7
5 **Размислих за дните на древността,**
за годините на старите времена[1]**.**
(1) Пс. 143:4,5; Втзк. 32:7
6 **Спомням си песента си в нощта,**
размислям в сърцето си и духът ми
изследва[1]**.** (1) Пс. 4:4
7 **Господ до века ли ще отхвърля**[1] **и**
няма вече да покаже благоволение?
(1) Пс. 13:1; 74:1; Римл. 11:1
8 **Милостта Му престанала ли е на-**
веки? Престанало ли е словото Му от
поколение в поколение?[1] (1) Чис. 23:19
9 **Забравил ли е Бог да бъде милос-**
тив? Затворил ли е в гнева Си благите
Си милости? (Села.)
10 **Тогава казах: Това е мъката ми –** *да*
мисля, **че десницата на Всевишния се е**
изменила.
11 **Ще си спомня делата на ГОСПО-**
ДА; да, ще си спомня Твоите чудеса от
древността[1]**.** (1) Пс. 105:5; 119:52; Втзк. 7:18,19
12 **Ще размишлявам и за цялото Ти**
дело и ще разсъждавам за делата Ти[1]**.**
(1) Пс. 105:2; 119:27
13 **Боже, Твоят път е в святост**[1]**. Кой**
бог е велик като *нашия* **Бог**[2]**?**
(1) Пс. 68:24; (2) Изх. 15:11
14 **Ти си Бог, който върши чудеса**[1]**;**
изявил си силата Си между народите.
(1) Пс. 72:18
15 **Изкупил си народа Си с** *издигна-*
та **ръка**[1]**, синовете на Яков и Йосиф**[2]**.**
(Села.) (1) Изх. 6:6; (2) Бит. 48:5
16 **Видяха Те водите, Боже, видяха Те**
водите *и* **потръпнаха, и бездните се**
разтрепериха[1]**.** (1) Пс. 114:3; Авак. 3:10
17 **Облаците изляха вода, небосводът**
издаде глас и стрелите Ти профучаха
наоколо[1]**.** (1) Пс. 18:13,14
18 **Гласът на Твоя гръм бе във вих-**
рушката, светкавиците осветиха света,
земята се разтрепери и се разклати[1]**.**
(1) Пс. 97:4; 104:32; Изх. 19:18
19 **Пътят Ти е в морето и пътеките**
Ти – в големи води[1]**, и следите Ти не**
се познават. (1) Ис. 43:16
20 **Водил си Своя народ като стадо**[1]
чрез ръката на Мойсей и Аарон[2]**.**
(1) Пс. 78:52; 80:1; (2) Изх. 6:13; Чис. 33:1;
1 Царе 12:6; Ис. 63:11,12,14; Ос. 12:13; Мих. 6:4

78 Маскил на Асаф[1]**.**
Слушайте наставлението ми, народе
мой, наклонете ушите си към думите
на устата ми[2]**!** (1) Пс. 50:1; (2) Пр. 22:17
2 **Ще отворя устата си в притча, ще**
произнеса гатанки от древността[1]**.**
(1) Пс. 49:4; Мт. 13:35
3 **Това, което сме чули**[1] **и научили, и**
нашите бащи са ни разказвали,
(1) 1 Йн. 1:1,3
4 **няма да скрием от синовете им**[1]**,**
разказвайки на идното поколение слав-
ните дела на ГОСПОДА и Неговата си-
ла[2]**, и чудните Му дела, които извър-**
ши[3]**.** (1) Втзк. 4:9; Ис. 38:19;
(2) Пс. 71:18; (3) Пс. 145:4; Изх. 13:14; Иис. Нав. 4:6,7
5 **Защото Той постави свидетелство в**
Яков и определи закон в Израил, които
заповяда на бащите ни, да ги предават
на синовете си[1]**,** (1) Втзк. 6:7
6 **за да ги знае идното поколение –**
синовете, които щяха да се родят – за
да станат и да *ги* **разказват на своите**
синове[1]**;** (1) Изх. 10:2
7 **и да положат упованието си в Бога**

и да не забравят Божиите дела, и да пазят Неговите заповеди[1],
(1) Пс. 105:45; Втзк. 6:21-25

8 **и да не бъдат като бащите си – упорито и бунтовно поколение[1], поколение, което не опази право сърцето си и чийто дух не беше верен на Бога.** (1) Втзк. 31:27; Езек. 20:8; Лк. 9:41

9 **Синовете на Ефрем, стрелци, въоръжени с лъкове, се обърнаха назад в деня на битката.**

10 **Не опазиха завета на Бога[1] и отказаха да ходят в закона Му[2],**
(1) 4 Царе 17:15; Евр. 8:9; (2) Езек. 20:21

11 **и забравиха делата Му и чудесата Му, които им показа[1].** (1) Пс. 106:13

12 **Той извърши чудеса пред техните бащи, в египетската земя, в полето Цоан[1].** (1) ст. 43; Пс. 135:9; Втзк. 4:34; Иис. Нав. 9:9

13 **Раздели морето[1] и ги преведе, и направи водите да стоят като бент[2].**
(1) Пс. 136:13; Ис. 63:12; (2) Изх. 15:8; Иис. Нав. 3:16

14 **И ги води през деня със облак а през цялата нощ – с огнена светлина[1].**
(1) Изх. 13:21

15 **Разцепи канари в пустинята и ги напои изобилно като** *от* **големи бездни[1].** (1) Изх. 17:6; Чис. 20:11; 1 Кор. 10:4

16 **Извади и потоци от канарата и направи да потекат води като реки[1].**
(1) Пс. 105:41; 107:35

17 **Но те продължиха да съгрешават против Него, противяха се на Всевишния в пустинята[1].** (1) ст. 8

18 **Изпитаха Бога в сърцето си[1], като поискаха храна според прищявката си[2].** (1) Пс. 106:14; Изх. 17:7; (2) Чис. 11:4-6

19 **И говориха против Бога, казаха: Може ли Бог да приготви трапеза в пустинята[1]?** (1) Изх. 16:3,12

20 **Ето, Той удари канарата и изликнаха води, и потекоха потоци.**
Дали ще може да даде и хляб? Ще може ли да приготви месо за Своя народ?[1] (1) Чис. 11:4

21 **Затова, когато ГОСПОД чу, се разгневи[1] и огън се запали против Яков, а също и гняв се надигна против Израил[2],** (1) Евр. 3:10; (2) Чис. 11:1,10

22 **защото не повярваха на Бога и не се довериха на спасението Му[1].**
(1) Евр. 3:17-19

23 **Но пак Той заповяда на облаците горе и отвори небесните врати[1],**
(1) Мал. 3:10

24 **и наваля манна върху тях, за да ядат, и им даде небесния хляб*[1].**
**букв.:* небесното жито; (1) Изх. 16:14; Йн. 6:31

25 **Човек ядеше хляба на силните;** *Той* **им прати храна до насита[1].** (1) Пс. 105:40

26 **Повдигна на небето източния вятър и със силата Си докара южния вятър[1].** (1) Пс. 135:7; 147:18

27 **Наваля месо върху тях като прах, крилати птици като морския пясък[1],**
(1) Чис. 11:31

28 **направи ги да падат насред стана им, около жилищата им[1].** (1) Изх. 16:13

29 **И ядоха и се преситиха, и Той задоволи прищявката им[1].**
(1) Пс. 106:15; Чис. 11:19,20

30 **Но още не бяха се отвърнали от прищявката си, храната им беше още в устата им,**

31 **и Божият гняв се надигна против тях и изби най-силните* от тях, и повали отбраните** *мъже* **на Израил[1].**
**букв.:* най-тлъстите; (1) Чис. 11:33,34

32 **И при все това, те още съгрешаваха и не повярваха на чудесата Му.**

33 **Затова Той остави дните им да чезнат в суета и годините им – в ужас[1].**
(1) Пс. 90:7-9; Чис. 14:33-38

34 **Когато ги убиваше, тогава Го търсеха, обръщаха се и усърдно търсеха Бога[1].** (1) Ис. 26:16

35 **И си спомняха, че Бог бе канарата им и Бог, Всевишният, бе Изкупителят им[1].** (1) Пс. 19:14

36 **Но с устата си Го мамеха и с езика си Го лъжеха[1],** (1) Мих. 6:12

37 **защото сърцето им не беше непоколебимо към Него и не бяха верни на завета Му[1].** (1) Ер. 31:32

38 **Но Той беше милостив и прощаваше беззаконията им и не** *ги* **погубваше. Да! Много пъти отвръщаше гнева Си и не надигаше цялата Си ярост[1],** (1) Ис. 48:9

39 **защото си спомняше, че бяха плът[1],**

лъх, който преминава и не се връща.
(1) Пс. 103:14; Бит. 6:3

40 **Колко пъти Му се противиха в пустинята[1] и Го наскърбяваха в безводната земя!** (1) ст. 8

41 **Да, отново и отново изпитваха Бога и огорчаваха Светия Израилев[1]!**
(1) Ис. 1:4

42 **Не си спомняха Неговата сила, деня, когато ги избави от противника[1],** (1) Пс. 106:21,22

ст. 43-51: Пс. 105:27-36

43 **когато извърши знаменията Си в Египет и чудесата Си в полето Цоан[1].**
(1) ст. 12

44 **Превърна реките им в кръв и потоците им, и не можеха да пият[1].**
(1) Изх. 7:20,21

45 **Изпрати сред тях рояци мухи[1], които ги изпоядоха, и жаби, които ги съсипаха[2].** (1) Изх. 8:21; (2) Изх. 8:6,8

46 **Предаде и реколтата им на гъсеницата и труда им – на скакалеца[1].**
(1) Изх. 10:14,15

47 **Порази лозята им с град и черниците им – със слана.**

48 **Предаде и добитъка им на град и стадата им – на мълнии[1].** (1) Изх. 9:25

49 **Изля върху тях изгарящия Си гняв, ярост, негодувание и беда – нашествие на ангели на злото.**

50 **Изравни път за гнева Си, не пощади душата им от смърт, а предаде живота им на мор.**

51 **Порази всеки първороден в Египет, първата** *рожба* **на мъжествеността им в шатрите на Хам[1].** (1) Пс. 135:8; 136:10; Изх. 12:29

52 **А Своя народ изведе като овце и ги води като стадо в пустинята[1].**
(1) Пс. 77:20; Ис. 63:11

53 **Води ги безопасно и те не се страхуваха[1]; а морето погълна враговете им[2].** (1) Изх. 14:13; (2) Пс. 106:11; 136:15

54 **Така Той ги въведе в святата Си земя*, на планината, която десницата Му беше придобила[1].**
**букв.:* границата на светилището Си; (1) Изх. 15:17

55 **Той изгони пред тях езичниците и им ги раздели с мярка за наследство, и в шатрите им насели племената на Израил[1].** (1) Пс. 44:2; Иис. Нав. 21:43

56 **Но те пак изпитваха Бога, Всевишния, бунтуваха се против Него[1] и не пазеха наставленията Му,** (1) ст. 8

57 **а се връщаха назад и постъпваха невярно като бащите си, изметнаха се като неверен лък[1].** (1) Ос. 7:16

58 **И Го предизвикваха към гняв с високите си места[1] и Го подбуждаха към ревност[2] с изваяните си идоли[3].**
(1) Втзк. 12:2; 4 Царе 17:9; (2) Втзк. 32:16; 1 Кор. 10:22; (3) Съд. 3:19; 4 Царе 21:7

59 **Бог чу и се разяри, и много се отврати от Израил[1],** (1) Евр. 8:9

60 **и напусна скинията в Сило[1], шатъра, в който обитаваше между хората[2],**
(1) Иис. Нав. 18:1; (2) 1 Царе 4:11; Ер. 7:12

61 **и предаде на плен силата Си и славата Си – в ръката на врага[1].**
(1) 1 Царе 4:21,22

62 **Предаде и народа Си на меча[1] и се изпълни с ярост към наследството Си[2].** (1) 1 Царе 4:10; (2) Ер. 12:7-13

63 **Огън погълна младежите Му и девойките Му останаха без** *сватбени* **песни[1].** (1) Ер. 7:34

64 **Свещениците Му паднаха от меч[1] и вдовиците им не плакаха[2].**
(1) 1 Царе 4:11; (2) Йов 27:15

65 **Тогава Господ се събуди като** *от* **сън, като силен мъж[1], който изтрезнява от вино.** (1) Ис. 42:13; Соф. 3:17

66 **И Той порази враговете Си изотзад[1] и им наложи вечен позор.**
(1) 1 Царе 7:10

67 **И Той отхвърли шатъра на Йосиф и не избра ефремовото племе;**

68 **а избра юдовото племе[1], хълма Сион, който възлюби[2].**
(1) Бит. 49:10; (2) Пс. 87:2; 132:13; 2 Лет. 6:6

69 **Построи светилището Си като височините, като земята, която е основал до века[1].** (1) Пс. 87:1

70 **Избра и слугата Си Давид[1] и го взе от кошарите на овцете[2];**
(1) 1 Царе 16:12; (2) 2 Царе 7:8

71 **доведе го от дойните овце, за да пасе народа Му Яков и наследството Му Израил[1].** (1) Езек. 34:23; Мт. 2:6

72 **И той ги пасеше според чистотата на сърцето си[1] и ги водеше с умението на ръцете си.** (1) 3 Царе 9:4

79 **Псалм на Асаф[1].**
Боже, езичниците дойдоха в наследството Ти, оскверниха светия Ти храм, превърнаха Ерусалим в развалини[2]!
(1) Пс. 50:1;
(2) 4 Царе 25:9; Плач 1:10; Мих. 3:12; Лк. 21:24
2 **Труповете на слугите Ти дадоха за храна на небесните птици, плътта на светиите Ти – на земните зверове[1].**
(1) Ер. 7:33
3 **Изляха кръвта им като вода около Ерусалим и нямаше кой да** *ги* **погребва[1].** (1) Ер. 14:16; Соф. 1:17; Откр. 11:9
4 **Станахме** *за* **присмех на съседите си,** *за* **подигравка и посмешище на околните си[1].** (1) Пс. 44:13
5 **Докога, ГОСПОДИ? Ще се гневиш ли навеки? Ще гори ли ревността Ти като огън?[1]** (1) Пс. 80:4; 89:46
6 **Излей яростта Си върху езичниците, които не Те познават[1], и върху царствата, които не призовават Името Ти[2],**
(1) 2 Сол. 1:8; (2) Ер. 10:25
7 **защото изпоядоха Яков и опустошиха жилището му[1].** (1) Ис. 64:10,11
8 **Не си спомняй против нас беззаконията на предците ни; нека бързо ни срещнат благите Ти милости, защото много отслабнахме.**
9 **Помогни ни, Боже на спасението ни, заради славата на Името Си; избави ни и прости греховете ни заради Името Си[1]!** (1) Езек. 20:44
10 **Защо да кажат езичниците: Къде е техният Бог?[1] Нека се знае пред очите ни между езичниците отмъщението за пролятата кръв на слугите Ти[2]!**
(1) Пс. 42:3; (2) Втзк. 32:43
11 **Нека дойде пред Теб стенанието на затворника; според величието на силата Си запази обречените на смърт[1]!**
(1) Пс. 102:20
12 **И върни на съседите ни седмократно в пазвата им присмеха им, с който Ти се присмяха[1], Господи.**
(1) Пс. 89:51
13 **А ние – Твой народ и овце на Твоето пасбище[1] – ще Те възхваляваме до века, ще разгласяваме Твоята хвала на всички поколения[2].** (1) Пс. 74:1; (2) Ис. 43:21

80 **За първия певец. По** *музиката на* **Кремовете[1]. Свидетелство на Асаф[2]. Псалм.**
Послушай, Пастирю на Израил! Ти, който водиш Йосиф като стадо[3], Ти, който седиш *на престол над* **херувимите[4], възсияй[5]!**
(1) Пс. 45:1; 60:1; (2) Пс. 50:1; (3) Пс. 77:20;
(4) Пс. 99:1; 1 Царе 4:4; 4 Царе 19:15; (5) Пс. 50:2
2 **Пред Ефрем и Вениамин, и Манасия издигни силата Си и ела да ни спасиш[1]!** (1) Пс. 44:26
3 **Възвърни ни[1], Боже, възсияй с лицето Си[2] и ще се спасим[3]!**
(1) Пс. 60:1; (2) Пс. 4:6; Дан. 9:17; (3) Пс. 31:16
4 **ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, докога ще се гневиш[1] против молитвата на народа Си?** (1) Пс. 74:1; 79:5
5 **Храниш ги с хляб от сълзи и със сълзи изобилно ги поиш[1].** (1) Пс. 42:3
6 **Направи ни** *причина за* **вражда за нашите съседи и враговете ни се смеят помежду си.**
7 **Възвърни ни, Боже на Войнствата[1], възсияй с лицето Си, и ще се спасим[2]!** (1) Пс. 60:1; (2) Пс. 31:16
8 **Извадил си лоза[1] от Египет, изгонил си езичниците и си я насадил[2].**
(1) Йн. 15:1; (2) Пс. 44:2; Ер. 2:21
9 **Приготвил си място за нея[1], вкоренил си я и тя изпълни земята.**
(1) Иис. Нав. 24:12
10 **Планините се покриха със сянката ѝ и клоните ѝ** *станаха като* **Божиите кедри.**
11 **Тя простря клоните си до морето и филизите си – до реката[1].** (1) 3 Царе 4:21
12 **Защо си съборил стените ѝ, за да я берат всички, които минават по пътя[1]?** (1) Пс. 89:41
13 **Глиганът от гората я опустошава и полските зверове я изпояждат.**
14 **Боже на Войнствата, молим Те, върни се[1], погледни от небето и виж[2], и посети тази лоза** (1) Пс. 90:13; (2) Ис. 63:15
15 **и защити това, което е насадила десницата Ти, и издънката, която си направил силна за Себе Си!**
16 **Изгорена е с огън[1], отсечена е.**

Погиват при намръщването на лицето Ти. (1) Езек. 20:47
17 **Нека ръката Ти бъде върху мъжа на десницата Ти, върху човешкия син, когото си направил силен за Себе Си.**
18 **Тогава ние няма да се отвърнем от Теб[1], съживи ни и ще призовем Името Ти.** (1) Втзк. 5:32; Иис. Нав. 1:7; Ер. 32:40
19 **Възвърни ни, ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, възсияй с лицето Си, и ще се спасим[1]!** (1) Пс. 31:16

81 **За първия певец. По Гитит[1].** *Псалм* **на Асаф[2].**
Пейте радостно на Бога, нашата сила[3], извикайте радостно към Бога на Яков!
(1) Пс. 8:1; (2) Пс. 50:1; (3) Пс. 59:16,17
2 **Запейте песен и ударете тимпанчето, благозвучната арфа заедно с лирата[1]!** (1) Пс. 33:2; 149:3
3 **Затръбете с тръбата при новолуние, при пълнолуние, в деня на нашия празник[1].** (1) Чис. 10:10
4 **Защото това е наредба за Израил, закон на Бога на Яков.**
5 **Той го постанови като свидетелство в Йосиф, когато излезе против египетската земя,** *където* **чух език, който не познавах[1].** (1) Пс. 114:1
6 **Облекчих рамото му от товара, ръцете му се освободиха от коша[1].**
(1) Изх. 6:6; 20:2; Втзк. 5:6; Ер. 16:14
7 **Ти извика в скръбта си, и Аз те избавих, отговорих ти с тайнствения** *глас* **на гърма[1], изпитах те при водите на Мерива[2]. (Села.)**
(1) Изх. 19:16,19; (2) Изх. 17:7; Чис. 20:13
8 **Слушайте, народе Мой, и ще засвидетелствам против вас[1]! Израилю, ако Ме послушаш[2],** (1) Пс. 50:7; (2) Изх. 15:26
9 **да няма сред теб чужд бог, да не се покланяш на някой чужд бог[1] –**
(1) Изх. 20:3; Втзк. 5:7; Иис. Нав. 24:23
10 **Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те изведе от египетската земя[1] – отвори широко устата си, и ще я напълня.** (1) ст. 6
11 **Но народът Ми не послуша гласа Ми[1], Израил не Ме искаше.** (1) Ос. 9:17
12 **Затова ги предадох на упорството на сърцето им[1], ходиха по своите си намерения[2].**
(1) Йн. 12:40; Деян. 7:42; Римл. 1:24; (2) Пр. 1:31
13 **О, да беше Ме послушал народът Ми[1], да беше ходил Израил в пътищата Ми[2]!** (1) Ис. 48:18; (2) Втзк. 10:12
14 **Скоро бих покорил враговете им и бих обърнал ръката Си срещу противниците им[1].** (1) Лев. 26:3,7
15 **Онези, които мразят ГОСПОДА, биха се престрували на покорни пред Него[1], а тяхното* време би траело до века[2].** **т.е.* на Израил; (1) Пс. 18:44; (2) Втзк. 5:29
16 **С най-тлъстата пшеница бих ги хранил[1] и с мед от скалата бих те наситил[2].** (1) Пс. 147:14; (2) Втзк. 32:13

82 **Псалм на Асаф[1].**
Бог стои в Божието събрание, съди сред владетелите*[2]. **или:* боговете, съдиите
(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 58:1
2 **Докога ще съдите несправедливо и ще показвате пристрастие към безбожните[1]? (Села.)** (1) Лев. 19:15; Втзк. 1:17; Пр. 18:5
3 **Съдете право сиромаха и сирачето, отдайте справедливост на наскърбения и бедния[1].** (1) Ис. 1:17
4 **Избавяйте сиромаха и нуждаещия се, освобождавайте** *ги* **от ръката на безбожните[1]!** (1) Ер. 22:3
5 **Те не знаят и не разбират[1], лутат се в тъмнина[2]. Всичките основи на земята се клатят[3].** (1) Йов 8:9; (2) Пр. 4:19; (3) Пс. 99:1
6 **Аз казах: Богове* сте вие[1], синове на Всевишния сте всички[2]!**
**или:* могъщи, съдии; (1) Йн. 10:34; (2) Деян. 17:28
7 **Но като човек ще умрете и ще паднете като един от князете.**
8 **Стани, Боже, съди земята[1], защото Ти ще наследиш всички народи[2]!**
(1) Пс. 76:9; 94:2; (2) Пс. 2:8

83 **Песен. Псалм на Асаф[1].**
Боже, недей мълча[2], не замлъквай, не бъди безмълвен, Боже!
(1) Пс. 50:1; (2) Пс. 109:1
2 **Защото, ето, враговете Ти вилнеят[1] и онези, които Те мразят, надигнаха глава.** (1) Пс. 2:1

3 **Правят коварни планове против Твоя народ и се наговарят против скритите в Теб.**
4 **Казаха: Елате да ги изтребим като народ, за да не се споменава вече името на Израил[1]!** (1) Пс. 74:8; 124:3; Ест. 3:6
5 **Защото единодушно се наговориха, направиха съюз против Теб[1] –** (1) Пс. 2:2
6 **шатрите на Едом и исмаиляните, Моав и агаряните,**
7 **Гевал и Амон, и Амалик, филистимците с жителите на Тир;**
8 **и Асирия се присъедини към тях, станаха помощници на Лотовите синове[1]. (Села.)** (1) Бит. 19:37,38
9 **Постъпи с тях както с Мадиам[1], както със Сисара, както с Явин при потока Кисон[2],** (1) Съд. 7:25; (2) Съд. 4:15,23; 5:21
10 **които загинаха при Ендор, станаха тор на земята[1]!** (1) Ер. 8:2
11 **Направи благородните им като Орив и Зив[1], да, всичките им князе – като Зевей и Салмана[2],** (1) Съд. 7:25; (2) Съд. 8:21
12 **които казаха: Нека си присвоим Божиите жилища[1].** (1) Езек. 36:2
13 **Боже мой, направи ги като** *праха във* **вихрушката, като плява пред вятъра[1]!** (1) Йов 21:18; Ис. 17:13
14 **Както огън изгаря дърветата и както пламък запалва планините[1],** (1) Езек. 20:47
15 **така ги гонѝ с урагана Си и ги уплаши с бурята Си[1]!** (1) Йов 27:20
16 **Покрий лицата им с позор, за да потърсят Името Ти, ГОСПОДИ!**
17 **Нека се посрамят и ужасят навеки, нека се покрият със срам и погинат[1];** (1) Пс. 35:4,26
18 **за да познаят, че Ти, чието Име е ГОСПОД[1], единствен си Всевишният над цялата земя[2]!** (1) Изх. 6:2,3; Ис. 42:8; (2) Пс. 59:13; 97:9; 138:6; Ис. 37:16; Дан. 4:24,25

84

За първия певец. По Гитит[1]. Псалм на Кореевите синове[2].
Колко прекрасни са Твоите обиталища[3], ГОСПОДИ на Войнствата! (1) Пс. 8:1; (2) Пс. 42:1; (3) Чис. 24:5
2 **Душата ми копнее, дори примира за ГОСПОДНИТЕ дворове; сърцето ми и плътта ми радостно викат към живия Бог[1].** (1) Пс. 42:2
3 **Дори врабчето си е намерило дом и лястовицата – гнездо за себе си, където да слага пилетата си,** *при* **Твоите олтари, ГОСПОДИ на Войнствата, Царю мой и Боже мой[1]!** (1) Пс. 5:2; Йн. 20:28
4 **Блажени онези, които живеят в Твоя дом[1], те винаги ще Те хвалят[2]. (Села.)** (1) Пс. 65:4; (2) Пс. 134:1
5 **Блажен човекът, чиято сила е в Теб; в сърцето им са** *Твоите* **пътища.**
6 **Минавайки през долината на плача, те я превръщат в място на извори[1] и ранният дъжд я покрива с благословения[2].** (1) Ис. 58:11; (2) Езек. 34:26
7 **Те отиват от сила в сила[1],** *всеки от тях* **се явява пред Бога в Сион[2].** (1) Ис. 40:31; 2 Кор. 4:16; (2) Втзк. 16:16
8 **ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, чуй молитвата ми[1]! Послушай, Боже на Яков! (Села.)** (1) Пс. 17:1
9 **Виж, Боже, щите наш, и погледни на лицето на Своя помазаник[1]!** (1) 2 Лет. 6:42
10 **Защото един ден в Твоите дворове е по-добър от хиляди** *други.* **Бих предпочел да стоя на прага на дома на моя Бог, отколкото да живея в шатрите на безбожието.**
11 **Защото ГОСПОД Бог е слънце[1] и щит[2], ГОСПОД ще даде благодат[3] и слава[4], няма да лиши от никакво добро онези, които ходят в чистота[5].** (1) Ис. 60:19,20; Откр. 21:23; (2) Пс. 3:3; (3) Йн. 1:16; (4) Римл. 8:30; (5) Пс. 125:4
12 **ГОСПОДИ на Войнствата, блажен човекът, който се уповава на Теб[1]!** (1) Пс. 2:12

85

За първия певец. Псалм на Кореевите синове[1].
ГОСПОДИ, Ти си показал благоволение към земята Си, възвърнал си Яков от плен[2]. (1) Пс. 42:1; (2) Пс. 126:1
2 **Простил си беззаконието на народа Си, покрил си целия му грях[1]. (Села.)** (1) Втзк. 32:43; Ис. 40:1,2; Ер. 50:20; Мих. 7:19

3 **Оттеглил си цялата Си ярост, отвър-
нал си се от изгарящия Си гняв[1].**
(1) Ис. 12:1; Ос. 11:9
4 **Възвърни ни[1], Боже на нашето спа-
сение[2], и прекрати негодуванието Си
против нас[3]!** (1) Пс. 60:1; (2) Мих. 7:7; (3) Втзк. 29:28
5 **До века ли ще се гневиш против
нас[1]? Ще продължиш ли гнева Си за
всички поколения?** (1) Пс. 77:7
6 **Няма ли да ни съживиш отново, за
да се радва в Теб Твоят народ[1]?**
(1) Ер. 33:10,11
7 **Окажи ни милостта Си, ГОСПОДИ,
и ни подари спасението Си!**
8 **Ще слушам какво ще говори ГОС-
ПОД Бог, защото ще говори мир на
народа Си[1] и на светиите Си, и да не
се върнат обратно към безумие.**
(1) Ер. 29:11
9 **Наистина спасението Му е близо до
онези, които Му се боят, за да обитава
слава в нашата земя[1].** (1) Ис. 46:13
10 **Милост и истина*[1] се срещнаха,
правда и мир се целунаха[2].** **или:* вярност
(1) Йн. 1:14,17; (2) Пс. 72:3
11 **Истина ще поникне от земята и
правда ще надникне от небето[1].**
(1) Ис. 45:8
12 **И ГОСПОД ще даде доброто, и
земята ни ще даде плода си[1].** (1) Езек. 36:30
13 **Правда ще върви пред Него и Той
ще направи стъпките ѝ път.**

86 Молитва на Давид.

**Приклони ухото Си, ГОСПОДИ! Чуй
ме, защото съм окаян и сиромах[1]!**
(1) Пс. 25:16
2 **Запази живота ми, защото съм бо-
гобоязлив; Ти, Боже мой, спаси слугата
Си, който се уповава на Теб!**
3 **Бъди милостив към мен[1], Господи,
защото към Теб викам цял ден[2].**
(1) Пс. 41:4; (2) Пс. 88:1
4 **Развесели душата на слугата Си, за-
щото към Теб, Господи, издигам душа-
та си[1].** (1) Пс. 143:8
5 **Защото Ти, Господи, си благ[1] и готов
да прощаваш[2], и многомилостив към
всички, които Те призовават[3].** (1) Пс. 145:9;
Мк. 10:18; (2) Пс. 103:3; (3) Пс. 69:13; 130:7; Мт. 7:11
6 **Послушай, ГОСПОДИ, молитвата ми
и обърни внимание на гласа на молби-
те ми[1]!** (1) Пс. 17:1
7 **В деня на скръбта си ще Те призо-
ва, защото ще ме послушаш[1].** (1) Пс. 50:15
8 **Между боговете няма подобен на
Теб, Господи[1], нито дела, подобни на
Твоите.**
(1) Пс. 95:3; 135:5; Втзк. 3:24; Ис. 40:25; Ер. 10:6
9 **Всички народи, които си направил,
ще дойдат и ще се поклонят пред Теб,
Господи, и ще прославят Името Ти[1],**
(1) Пс. 22:27; Мал. 1:11; Римл. 15:9; Откр. 15:4
10 **защото си велик и вършиш чуде-
са[1] – Ти си Бог, само Ти[2]!**
(1) Пс. 72:18; Изх. 15:11; (2) Втзк. 6:4; Ис. 45:5
11 **Научи ме** *на* **пътя Си[1], ГОСПОДИ,
и ще ходя в истината Ти[2]; дай ми да се
боя от Името Ти с неразделено сърце.**
(1) Пс. 25:4; (2) 2 Йн. 4
12 **Ще Те възхвалявам, Господи, Боже
мой, от все сърце и ще прославям
Името Ти[1] до века.** (1) Пс. 9:1
13 **Защото милостта Ти към мен е го-
ляма и Ти избави душата ми от дълби-
ните на Шеол[1].** (1) Пс. 30:3; Ис. 38:17
14 **Боже, горделивите се надигнаха
против мен и тълпа от насилници по-
търси душата ми; те не Те поставиха
пред себе си[1].** (1) Пс. 54:3
15 **Но Ти, Господи, си Бог състрадате-
лен и милостив, дълготърпелив, много-
милостив и верен[1].** (1) Пс. 103:8; 111:4; 145:8;
Изх. 34:6; Чис. 14:18; Неем. 9:17; Йоил 2:13; Йона 4:2
16 **Обърни се към мен и бъди милос-
тив към мен[1], дай силата Си на слугата
Си и спаси сина на слугинята Си[2]!**
(1) Пс. 41:4; (2) Пс. 116:16
17 **Направи ми знамение за добро –
да видят онези, които ме мразят, и да
се засрамят, защото Ти, ГОСПОДИ, ми
помогна и ме утеши[1].** (1) Пс. 71:21; Ис. 12:1

87 Псалм на Кореевите синове[1]. Песен.

**Неговата основа е на светите плани-
ни[2].** (1) Пс. 42:1; (2) Пс. 78:69; Ис. 2:2
2 **ГОСПОД обича портите на Сион
повече от всички жилища на Яков[1].**
(1) Пс. 78:68; Откр. 20:9

3 **Славни неща се говориха за теб, граде Божи**[1]**. (Села.)**
(1) Пс. 48:1; Езек. 48:35; Евр. 12:22
4 **Ще спомена Рахав* и Вавилон на онези, които Ме познават. Ето, Филистия и Тир с Етиопия: Този се е родил там.**
**т. е.* Египет
5 **А за Сион ще се каже: Този и онзи са се родили в него, и сам Всевишният ще го утвърди**[1]**.**
(1) Пс. 48:8
6 **ГОСПОД ще запише при записването на народите**[1]**: Този се е родил там**[2]**. (Села.)**
(1) Езек. 13:9; (2) Гал. 4:26
7 **Както певците, така и музикантите**[1] *ще казват:* **Всичките ми извори са в теб**[2]**!**
(1) Пс. 68:25; 149:3; (2) Ис. 12:3; Езек. 47:1

88 Песен. Псалм на Кореевите синове[1]**. За първия певец. По** *музиката на* **Махалат леанот**[2]**. Маскил на езраеца Еман**[3]**.**
ГОСПОДИ, Боже на спасението ми, ден и нощ виках пред Теб[4]**.**
(1) Пс. 42:1; (2) Пс. 53:1; (3) 3 Царе 4:31; (4) Пс. 22:2; 86:3; 119:147; Лк. 18:7
2 **Нека дойде молитвата ми пред Теб, приклони ухото Си към вика ми**[1]**,**
(1) Пс. 17:1
3 **защото душата ми се насити на бедствия**[1] **и животът ми се приближава до Шеол**[2]**.**
(1) Плач 3:15-19; (2) Мт. 26:38
4 **Причисляван съм към онези, които слизат в рова**[1]**, станах като мъж, който няма сила,**
(1) Пс. 28:1
5 **паднал между мъртвите, като убитите, които лежат в гроба, за които Ти не си спомняш вече, и които са отсечени от ръката Ти.**
6 **Положил си ме в най-дълбокия ров, в тъмни места, в бездни**[1]**.**
(1) Пс. 69:2; Йона 2:3-5
7 **Яростта ти натегна върху мен и с всичките Си вълни ме притискаш**[1]**. (Села.)**
(1) Пс. 42:7
8 **Отдалечил си от мен познатите ми**[1]**, направил си ме мерзост за тях, затворен съм и не мога да изляза**[2]**,**
(1) Пс. 38:11; Мт. 26:56; (2) Плач 3:7
9 **окото ми чезне от скръб. ГОСПОДИ, Теб призовавах всеки ден**[1]**, към Теб простирах ръцете си**[2]**.**
(1) Пс. 86:3; (2) Пс. 143:6
10 **За мъртвите ли ще вършиш чудеса? Или сенките ще станат да Те хвалят**[1]**? (Села.)**
(1) Пс. 6:5; Ис. 26:19
11 **В гроба ли ще се прогласява милостта Ти, в Авадон ли – верността Ти?**
12 **В мрака**[1] **ли ще станат известни чудесата Ти, в земята на забравата**[2] **ли – правдата Ти?**
(1) Йов 10:21,22; (2) Екл. 9:5
13 **Но аз към Теб извиках, ГОСПОДИ, и сутрин молитвата ми Те посреща**[1]**.**
(1) Пс. 5:3
14 **ГОСПОДИ, защо отхвърляш душата ми**[1]**, криеш лицето Си от мен**[2]**?**
(1) Пс. 43:2; (2) Пс. 44:24
15 **От младостта си съм окаян и линея, търпя Твоите ужаси** *и* **съм смутен**[1]**.**
(1) Пс. 119:120; Йов 30:15
16 **Пламтящият Ти гняв премина върху мен, Твоите ужаси ме поядоха.**
17 **Заобиколиха ме като вода цял ден, обкръжиха ме отвсякъде**[1]**.**
(1) Пс. 118:10-12
18 **Отдалечил си от мен приятел и другар**[1]**, познатите ми са** *в* **мрак.**
(1) Пс. 38:11; Мт. 26:56

89 Маскил на езраеца Етан[1]**.**
Ще възпявам милостите на ГОСПОДА до века, ще известявам с устата си Твоята вярност на всички поколения[2]**.**
(1) 3 Царе 4:31; (2) Пс. 40:10
2 **Защото казах: Милостта ще се съгради до века, Ти ще утвърдиш истината Си в самите небеса.**
3 **Направих завет с избрания Си**[1]**, заклех се на слугата Си Давид**[2]**:**
(1) 1 Лет. 28:4; Ис. 42:1; (2) ст. 35,49; Пс. 132:11; Деян. 2:30
4 **Ще утвърдя потомството ти до века и ще съградя престола ти за всички поколения**[1]**. (Села.)**
(1) ст. 29,36; Пс. 61:7; 1 Лет. 17:11-14; Ис. 9:7
5 **И небесата ще хвалят Твоите чудеса, ГОСПОДИ, и истината Ти – в събранието на светиите.**
6 **Защото кой на небето може да се сравни с ГОСПОДА?**[1] **Кой сред синовете на могъщите**[2] **може да се оприличи на ГОСПОДА?**
(1) Пс. 86:8; Откр. 13:4; (2) Пс. 29:1

7 **Бог е много страхопочитаем в събранието на светиите и страшен между всички, които са около Него[1].**
(1) Втзк. 7:21

8 **ГОСПОДИ, Боже на Войнствата, кой е могъщ като Теб, ГОСПОДИ?[1] Истината Ти Те обкръжава.**
(1) Пс. 113:5; Ер. 32:18

9 **Ти владееш гордостта на морето; когато вълните му се надигат, Ти ги укротяваш[1].** (1) Пс. 65:7

10 **Ти си смачкал Рахав* като някой убит, разпръснал си враговете Си с мощната Си ръка[1].** **т. е.* Египет
(1) Ис. 51:9; Лк. 1:51

11 **Твои са небесата, Твоя е и земята; светът и всичко, което го изпълва – Ти си ги основал[1].** (1) Пс. 24:1; 115:16

12 **Северът и югът – Ти си ги създал[1], Тавор и Ермон ликуват в Твоето Име[2].**
(1) Йов 26:7; (2) Пс. 98:8; Ис. 44:23

13 **Ти имаш мощна ръка, ръката Ти е силна[1], десницата Ти – възвисена[2].**
(1) Изх. 13:3; 15:16; (2) Изх. 15:6

14 **Правда и съд са основата на престола Ти[1], милост и истина* ходят пред лицето Ти.** **или:* вярност; (1) Пс. 97:2

15 **Блажен народът, който познава радостното възклицание! Те ходят в светлината на Твоето лице, ГОСПОДИ[1].**
(1) Ис. 2:5; Откр. 21:24

16 **В Твоето Име ликуват цял ден[1] и чрез Твоята правда се извисяват[2].**
(1) Фил. 4:4; (2) Ис. 45:24,25

17 **Защото Ти си славата на тяхната сила и с Твоето благоволение се възвишава нашият рог[1],** (1) Пс. 75:10; 148:14

18 **понеже на ГОСПОДА е нашият щит[1] и на Светия Израилев – нашият цар.** (1) Пс. 3:3

19 **Тогава Ти говори на светиите Си във видение и каза: Положих помощ върху един силен, възвисих един избран между народа[1].** (1) Втзк. 17:15

20 **Намерих слугата Си Давид[1], със святото Си масло го помазах[2],**
(1) Деян. 13:22; (2) 1 Царе 16:13

21 **него ще поддържа ръката Ми и мищцата Ми ще го укрепва.**

22 **Врагът няма да го притесни, нито синът на неправдата ще го потиска.**

23 **Аз ще смажа противниците му пред него и ще поразя онези, които го мразят.**

24 **Верността Ми и милостта Ми ще бъдат с него и в Моето Име ще се възвиси рогът му[1].** (1) Пс. 132:17; 1 Царе 2:10

25 **И ще поставя ръката му над морето и десницата му – над реките[1].**
(1) Зах. 9:10

26 **Той ще извика към Мен: Отец си ми[1], Бог мой и канарата на спасението ми[2]!** (1) 2 Царе 7:14; Евр. 1:5; (2) Пс. 71:3

27 **Затова и Аз ще го направя първороден[1], най-горен от земните царе[2].**
(1) Кол. 1:15,18; Евр. 1:6; (2) Откр. 1:5; 19:16

28 **Ще запазя вечно милостта Си за него и заветът Ми с него ще остане твърд[1].** (1) 2 Царе 23:5; Ис. 55:3

29 **И потомството му ще направя да пребъдва навеки[1] и престола му – като небесните дни[2].** (1) ст. 4; Ер. 33:17; (2) Втзк. 11:21

30 **Ако синовете му оставят закона Ми[1] и не ходят в правилата Ми,**
(1) Иис. Нав. 24:20

31 **ако нарушат наредбите Ми и не пазят заповедите Ми[1],**
(1) 3 Царе 9:6; Неем. 1:7

32 **тогава ще накажа с тояга престъпленията им и с бич – беззаконията им[1],** (1) 2 Царе 7:14

33 **но няма да отнема от него милостта Си[1] и няма да се отрека от верността Си[2].** (1) Пс. 18:50; 2 Царе 7:15; (2) 2 Тим. 2:13

34 **Няма да оскверня завета Си и няма да променя това, което е излязло от устните Ми[1].** (1) Чис. 23:19

35 **Веднъж се заклех[1] в светостта Си[2]: няма да излъжа Давид!** (1) ст. 3; (2) Ам. 4:2

36 **Потомството му ще пребъде вечно и престолът му – като слънцето пред Мен[1];** (1) ст. 4

37 **ще бъде утвърден до века като луната. Верен е свидетелят в небето. (Села.)**

38 **Но Ти си отхвърлил[1] и презрял, разгневил си се[2] против Своя помазаник.**
(1) Пс. 44:9; (2) Пс. 60:1

39 **Изоставил си завета със слугата Си, опозорил си короната му до земята[1].**
(1) Езек. 21:26

40 **Повалил си всичките му загражде-ния, превърнал си крепостите му в развалина[1].** (1) Ис. 5:5

41 **Разграбват го всички, които ми-нават по пътя[1], стана *за* присмех на съседите си.** (1) Пс. 80:12

42 **Възвисил си десницата на враговете му, зарадвал си всичките му неприятели[1].** (1) Плач 2:17

43 **И острието на меча му си обърнал обратно и в битката не си го подкрепил.**

44 **Направил си да изчезне блясъкът му и си свалил на земята престола му[1].** (1) Плач 2:1,2

45 **Съкратил си дните на младостта му[1], покрил си го със срам[2]. (Села.)** (1) Пс. 102:23; (2) Ер. 51:51

46 **Докога, ГОСПОДИ? Ще се криеш ли навеки? Ще гори ли яростта Ти като огън?[1]** (1) Пс. 79:5

47 **Помни колко е** *кратко* **времето** *ми,* **за каква суета си създал всичките човешки синове[1]!** (1) Пс. 39:5; 119:84

48 **Кой човек ще живее и няма да види смърт[1]? Може ли да избави душата си от властта на Шеол[2]? (Села.)** (1) Римл. 5:12; (2) Пс. 49:7,9

49 **Къде са предишните Ти милости, Господи? Ти се закле на Давид в истината Си[1]!** (1) ст. 3

50 **Помни, Господи, унижението на слугите Си – как нося в пазвата си** *присмеха на* **многото народи[1],** (1) Дан. 9:16

51 **с който враговете Ти, ГОСПОДИ, хулеха[1], с който хулеха стъпките на Твоя помазаник[2]!** (1) Пс. 31:11; 79:12; (2) Пс. 69:7

52 **Благословен да е ГОСПОД до века! Амин и амин[1]!** (1) Пс. 41:13; Откр. 7:12

Четвърта книга

90 **Молитва на Божия човек Мойсей[1].**

Господи, Ти си ни бил прибежище[2] във всички поколения. (1) Втзк. 33:1; (2) Втзк. 33:27

2 **Преди да се родят планините[1] и да си създал земята и света, от вечността до вечността Ти си Бог[2].** (1) Пр. 8:25; (2) Пс. 48:14; 93:2; 102:12; Авак. 1:12; 1 Тим. 6:16

3 **Връщаш човека в пръстта и казваш: Върнете се, човешки синове[1]!** (1) Пс. 104:29; 146:4; Бит. 3:19; Йов 34:14,15; Екл. 12:7

4 **Защото хиляда години в Твоите очи са като вчерашния ден, който премина, или** *като* **нощна стража[1].** (1) 2 Петр. 3:8

5 **Завличаш ги като порой, те са** *като* **сън, сутрин са като трева, която никне[1].** (1) Пс. 103:15

6 **Сутрин цъфти и пониква, вечер се окосява и изсъхва[1],** (1) Пс. 102:11; Йов 14:2; Ис. 40:6-8

7 **защото изчезваме от Твоя гняв и ужасени сме от яростта Ти[1].** (1) Пс. 78:33; Авак. 3:12

8 **Поставил си беззаконията ни пред Себе Си, тайните ни** *грехове* **– в светлината на лицето Си[1].** (1) Пс. 109:15; Ер. 16:17; 1 Кор. 4:5; Евр. 4:13

9 **Защото всичките ни дни отминават в гнева Ти, прекарваме годините си като въздишка[1].** (1) Пс. 35:5,6; Як. 4:14

10 **Дните на живота ни са седемдесет години или ако има сила – осемдесет години; но гордостта им е труд и мъка, защото бързо преминават и ние отлитаме[1].** (1) Йов 5:7

11 **Кой знае силата на гнева Ти и яростта Ти, според страха от Теб?**

12 **Научи ни така да броим дните си, че да придобием мъдро сърце[1].** (1) Пс. 39:4,5

13 **Върни се, ГОСПОДИ![1] Докога? Смили се над слугите Си![2]** (1) Пс. 80:14; Чис. 10:36; (2) Пс. 6:3,4; Втзк. 32:36

14 **Насити ни рано с милостта Си[1], за да ликуваме и да се радваме през всичките си дни.** (1) Пс. 143:8

15 **Развесели ни според дните,** *в които* **си ни наскърбявал,** *и* **годините,** *в които* **сме видели зло.**

16 **Нека се изяви делото Ти на слугите Ти и величието Ти – на синовете им.**

17 **И нека бъде върху нас благоволението на Господа, нашия Бог, и утвърждавай над нас делото на ръцете ни! Да, утвърждавай делото на нашите ръце[1]!** (1) Ис. 26:12

91 **Който обитава под закрилата на**
Всевишния, той ще живее под сянката
на Всемогъщия[1]. (1) Ис. 25:4
2 **Ще казвам на ГОСПОДА:** *Ти си* **мо-**
ето прибежище и моята крепост, моят
Бог, на когото се уповавам[1]**!**
(1) Пс. 18:2; 25:2; 31:14; 61:4; 142:5
3 **Защото Той ще те избавя от прим-**
ката на ловеца и от гибелния мор[1].
(1) Пс. 68:20; 124:7
4 **С перата Си ще те покрива и под**
крилете Му ще прибегнеш[1] **– Неговата**
истина е щит и защита[2].
(1) Пс. 17:8; (2) Пс. 35:2
5 **Няма да се страхуваш от ужас но-**
щем[1], *нито* **от стрелата, която лети де-**
нем, (1) Пр. 3:24,25
6 *нито* **от мор, който ходи в тъмнина,**
нито **от зараза, която опустошава по**
пладне.
7 **Хиляда ще падат от страната ти и**
десет хиляди – отдясно ти, *но* **до теб**
няма да стигне[1]. (1) Ер. 39:18
8 **Само ще гледаш с очите си и ще**
видиш възмездието над безбожните[1].
(1) Пс. 37:34
9 **Понеже ти** *си казал:* **ГОСПОД е мо-**
ето прибежище! – *и* **си направил Все-**
вишния свое жилище,
10 **никакво зло няма да те сполети,**
нито язва ще се приближи до шатрата
ти[1]**,** (1) Втзк. 7:15
11 **защото ще заповяда на ангелите**
Си за теб – да те пазят във всичките
ти пътища[1]. (1) Евр. 1:14
12 **На ръце ще те носят, да не би да**
удариш в камък крака си[1].
(1) Пр. 3:23; Мт. 4:6
13 **Ще настъпиш лъв и кобра, ще**
стъпчеш млад лъв и змия*[1]. **буквл.:* змей;
евр. дума означава голямо морско или земно чудовище, кит,
акула, змия, вж. Бит. 1:21, Йов 7:12; (1) Лк. 10:19
14 **Понеже той положи в Мен любов-**
та си, затова ще го избавя. Ще го
поставя нависоко, защото позна Името
Ми[1]. (1) Пс. 9:10
15 **Той ще Ме призове**[1] **и Аз ще му**
отговоря[2]**. Ще бъда с него,** *когато е* **в**
бедствие[3]**, ще го избавя и ще го про-**
славя. (1) Пс. 50:15; (2) Ер. 33:3; (3) Ис. 43:2
16 **Ще го наситя с дълголенствие**[1] **и**
ще му покажа Моето спасение[2].
(1) Пр. 10:27; (2) Пс. 50:23

92 **Псалм. Песен за съботния ден.**
Добре е да възхваляваме ГОСПОДА и
да възпяваме Твоето Име, Всевишни[1]**,**
(1) Пс. 9:2; 101:1; 147:1; Евр. 13:15
2 **да възвестяваме милостта Ти сутрин**
и верността Ти нощем[1]**,** (1) Пс. 42:8
3 **с десетострунен инструмент и с**
арфа, със звучна *мелодия на* **лира**[1].
(1) Пс. 33:2
4 **Понеже си ме зарадвал, ГОСПОДИ,**
с това, което си направил, ще ликувам
в делата на ръцете Ти.
5 **Колко са велики делата Ти**[1]**, ГОСПО-**
ДИ! Твоите мисли са много дълбоки[2].
(1) Пс. 104:24; 139:14; Откр. 15:3; (2) Ис. 55:9; Римл. 11:33
6 **Неразумният човек не знае и глупа-**
вият не разбира това[1]**,** (1) Пс. 73:22
7 **че безбожните никнат като трева**
и всички, които вършат беззаконие,
цъфтят, *само* **за да бъдат изтребени на-**
веки[1]. (1) Пс. 37:2; 73:17-19
8 **Но Ти, ГОСПОДИ, си възвишен във**
вечността[1]**!** (1) Пс. 97:9; 102:12
9 **Защото, ето, враговете Ти, ГОСПО-**
ДИ, защото, ето, враговете Ти ще по-
гинат[1]**, ще се пръснат всички, които**
вършат беззаконие[2].
(1) Съд. 5:31; (2) Пс. 18:14; 101:8; 125:5
10 **Но Ти ще възвисиш рога ми като**
на дивото говедо[1]**; с прясно масло ще**
бъда помазан[2] (1) Пс. 75:10; 112:9; (2) Пс. 23:5
11 **и окото ми ще види** *повалянето*
на враговете ми, ушите ми ще чуят
за *възмездието над* **злодеите, които се**
надигат против мен[1]. (1) Пс. 37:34
12 **Праведният ще поникне като пал-**
ма, ще расте като кедър в Ливан[1].
(1) Ос. 14:4,5
13 **Насадените в дома на ГОСПОДА**[1]
ще цъфтят в дворовете на нашия Бог.
(1) Пс. 52:8
14 **Ще са плодоносни и в дълбока**
старост, ще са сочни и зелени[1]**,** (1) Пс. 1:3
15 **за да известят, че ГОСПОД е пра-**
веден – Моята канара – и в Него няма
неправда[1]. (1) Втзк. 32:4; Йов 34:10; Соф. 3:5

93 **ГОСПОД царува[1]! Облечен е с
величие[2], ГОСПОД е облечен със сила
и се е препасал[3]. И светът е утвърден,
не може да се поклати[4].**
(1) Пс. 97:1; 99:1; (2) Пс. 104:1; (3) Пс. 65:6; (4) Пс. 96:10
2 **Твоят престол е утвърден отначало,
Ти си от вечността[1].** (1) Пс. 55:19; 90:2
3 **Реки издигнаха, ГОСПОДИ, реки из-
дигнаха гласа си, реки издигнаха въл-
ните си[1].** (1) Пс. 46:2
4 **ГОСПОД във висините е по-силен
от грохота на големи води, *от* мощни-
те вълни на морето[1].** (1) Пс. 29:4; Мт. 8:27
5 **Твоите свидетелства са много сигур-
ни[1]. На Твоя дом подобава святост[2],
ГОСПОДИ, за дълги дни!**
(1) Пс. 19:7; Тит 1:9; (2) Лев. 10:3

94 **ГОСПОДИ, Боже на отмъщения-
та, Боже на отмъщенията[1], възсияй[2]!**
(1) Втзк. 32:35; Ер. 51:6; Наум 1:2; (2) Пс. 50:2
2 **Възвиши се, Съдия на земята[1], от-
дай заслуженото на горделивите[2]!**
(1) Пс. 82:8; (2) Йов 40:11; Ис. 2:12
3 **Докога безбожните, ГОСПОДИ, до-
кога безбожните ще тържествуват,**
4 **ще приказват, ще говорят надмен-
но[1] *и* всички, които вършат беззако-
ние, ще се хвалят[2]?**
(1) 1 Царе 2:3; (2) Пс. 125:5; Йов 20:5
5 **Те смазват народа Ти, ГОСПОДИ, и
потискат наследството Ти.**
6 **Убиват вдовицата и чужденеца и
умъртвяват сираците[1].** (1) Ис. 10:2; Езек. 22:7
7 **И казват: ГОСПОД не вижда, Богът
на Яков не забелязва[1].** (1) Пс. 10:11
8 **Разберете, вие, неразумни меж-
ду народа! И вие, глупави, кога ще
поумнеете?[1]** (1) Пр. 1:22
9 **Този, който е направил ухото, няма
ли да чуе? Този, който е образувал око-
то, няма ли да види?[1]** (1) Пс. 34:15; Пр. 20:12
10 **Този, който наставлява народите[1],
няма ли да порицае? *Той е* този, който
учи човека на знание[2]!**
(1) Езек. 39:21; (2) Йов 28:28; Пр. 2:6; 2 Тим. 2:7
11 **ГОСПОД познава мислите на чове-
ка[1], че те са суета[2].**
(1) Пс. 44:21; Йн. 2:24,25; (2) 1 Кор. 3:20
12 **Блажен онзи човек, когото Ти на-
ставляваш[1], ГОСПОДИ, и го учиш от
закона Си[2],** (1) Йов 5:17; (2) Пс. 119:71
13 **за да му даваш почивка от дни-
те на злощастието[1], докато се изкопае
ров за безбожния.** (1) Ис. 26:20
14 **Защото ГОСПОД няма да отхвърли
народа Си и наследството Си няма да
остави[1].** (1) Пс. 74:2; 1 Царе 12:22; Римл. 11:1,2
15 **Защото съдът ще се върне при
правдата и всички, които са с право
сърце, ще го последват[1].** (1) Пс. 58:11
16 **Кой ще стане за мен против
злодеите?[1] Кой ще застане за мен про-
тив онези, които вършат беззаконие?**
(1) Пс. 118:6,7
17 **Ако ГОСПОД не ми беше помог-
нал, душата ми без малко би се засе-
лила в мълчанието.**
18 **Когато казах: Кракът ми се под-
хлъзва! – Твоята милост, ГОСПОДИ,
ме подпря[1].** (1) Пс. 37:24
19 **Сред множеството грижи на сър-
цето ми* Твоите утешения изпълваха с
наслада душата ми[1].**
**букв.*: вътре в мен; (1) Плач 3:20-24
20 **Може ли да има *нещо* общо с Теб
престолът на беззаконието, което за-
мисля зло чрез закона[1]?** (1) Пр. 28:9
21 **Те се нахвърлят върху душата на
праведния и осъждат невинна кръв[1].**
(1) Изх. 23:7; Мт. 27:24,26; Як. 5:6
22 **Но ГОСПОД е моята висока кула и
моят Бог – канарата на прибежището
ми[1].** (1) Пс. 62:7
23 **Той върна беззаконието им обрат-
но върху тях и в злината им ще ги
погуби. ГОСПОД, нашият Бог, ще ги
погуби[1].** (1) Пр. 5:23

95 **Елате, да запеем радостно на
ГОСПОДА, да възкликнем към канара-
та на нашето спасение[1]!** (1) Пс. 18:46
2 **Да дойдем пред Него с благодар-
ност, да възкликнем към Него с псал-
ми[1]!** (1) Пс. 100:2,4
3 **Защото ГОСПОД е Бог велик[1] и Цар
велик[2] над всички богове[3].** (1) Пс. 104:1;
Втзк. 7:21; Неем. 8:6; (2) Пс. 47:2; (3) Пс. 86:8; 96:4; 97:9

4 **В ръката Му са дълбините на земя-**
та[1] **и Негови – планинските височини.**
(1) Пс. 71:20
5 **Негово е морето, защото Той го е**
направил, и Неговите ръце образуваха
сушата[1]**.** (1) Бит. 1:9,10; Йона 1:9; Деян. 4:24; Откр. 14:7
6 **Елате, да се поклоним и да се на-**
ведем, да коленичим пред ГОСПОДА[1]**,**
нашия Създател[2]**!**
(1) Еф. 3:14; (2) Пс. 100:3; 119:73; 139:13; Ис. 44:2; 64:9
ст. 7-11: Евр. 3:7-11
7 **Защото Той е нашият Бог**[1] **и ние сме**
народът на пасбището Му и овцете на
ръката Му[2]**. Днес, ако чуете гласа Му,**
(1) Пс. 48:14; (2) Пс. 74:1
8 **не закоравявайте сърцата си както**
при Мерива, както в деня на Маса в
пустинята,
9 **когато бащите ви Ме изпитаха**[1]**,**
опитаха Ме, въпреки че бяха видели
делото Ми. (1) Втзк. 6:16
10 **Четиридесет години се отвращавах**
от *това* **поколение**[1] **и казах: Те са на-**
род, който се отклонява в сърцето си[2]**,**
и не познават Моите пътища[3]**.**
(1) Лк. 11:29; (2) Мт. 22:29; (3) Йов 21:14
11 **Затова се заклех в гнева Си: Те**
няма да влязат в Моята почивка!

Пс. 96: 1 Лет. 16:23-33

96 **Пейте на ГОСПОДА нова песен**[1]**,**
пейте на ГОСПОДА, цяла земя[2]**!**
(1) Пс. 33:3; (2) Пс. 66:4
2 **Пейте на ГОСПОДА, благославяйте**
Името Му[1]**, възвестявайте от ден на**
ден спасението Му! (1) Пс. 145:1,2
3 **Прогласявайте между езичниците**
Неговата слава, между всичките наро-
ди – чудните Му дела[1]**,** (1) Пс. 9:1,11
4 **защото ГОСПОД е велик и всесла-**
вен[1]**, страшен е над всички богове**[2]**.**
(1) Пс. 145:3; 150:2; (2) Пс. 95:3; Дан. 2:47
5 **Защото всичките богове на народи-**
те са нищо*, а ГОСПОД е направил
небесата[1]**.** **или:* суети, идоли; (1) Пс. 8:3; Ис. 42:5
6 **Пред Него са блясък и величие, сила**
и красота са в светилището Му[1]**.**
(1) Пс. 63:2
7 **Отдайте на ГОСПОДА,** *вие,* **племе-**
на на народите, отдайте на ГОСПОДА
слава и сила[1]**!** (1) Пс. 29:1
8 **Отдайте на ГОСПОДА славата на**
Името Му, донесете принос[1] **и елате в**
дворовете Му[2]**,** (1) Мал. 1:11; (2) Пс. 100:4; 116:19
9 **поклонете се на ГОСПОДА в свя-**
то великолепие[1]**! Треперете пред Него,**
цяла земя[2]**!** (1) Пс. 29:2; (2) Пс. 99:1
10 **Кажете между народите: ГОСПОД**
царува![1] **И светът стои здраво, няма**
да се поклати[2]**. Той ще съди народите**
с правота[3]**.**
(1) Ис. 52:7; Откр. 19:6; (2) Пс. 93:1; (3) Пс. 7:8
11 **Нека се веселят небесата и нека**
ликува земята[1]**, нека бучи морето и**
всичко в него[2]**,** (1) Пс. 97:1; (2) Пс. 98:7
12 **нека се весели полето и всичко**
по него. Тогава ще ликуват всичките
дървета на гората[1] (1) Ис. 49:13; 55:12
13 **пред ГОСПОДА, защото Той идва**[1]**,**
защото идва да съди земята. Той ще
съди света с правда и народите – с
истината Си[2]**.**
(1) Пс. 50:3; (2) Пс. 7:8; Ис. 2:4; Деян. 17:31; Откр. 19:11

97 **ГОСПОД царува!**[1] **Нека се радва**
земята[2]**, нека се веселят множеството**
острови[3]**!** (1) Пс. 93:1; (2) Пс. 96:11; (3) Ис. 60:9
2 **Облаци и мрак са около Него**[1]**,**
правда и правосъдие са основата на
престола Му[2]**.** (1) 3 Царе 8:10-12; (2) Пс. 89:14
3 **Огън върви пред Него**[1] **и изгаря**
противниците Му отвсякъде.
(1) Пс. 18:8; 2 Сол. 1:8
4 **Светкавиците Му осветляват света**[1]**.**
Земята видя и потрепери[2]**.**
(1) Йов 37:3,4; (2) Пс. 77:18
5 **Планините се топят като восък от**
присъствието на ГОСПОДА[1]**, от при-**
съствието на Господа на цялата земя.
(1) Пс. 75:3; Съд. 5:5; Мих. 1:4; Авак. 3:6
6 **Небесата провъзгласяват правдата**
Му[1] **и всичките племена виждат слава-**
та Му[2]**.** (1) Пс. 50:6; (2) Ис. 40:5
7 **Нека се посрамят всички, които**
служат на изваяни образи[1]**, които се**
хвалят с идолите. Паднете пред Него,
всички богове![2]
(1) Ис. 42:17; 44:9,11; 45:16; (2) 1 Царе 5:3; Евр. 1:6

8 **Чу Сион и се развесели и се зарадваха дъщерите на Юда заради Твоите присъди, ГОСПОДИ[1].** (1) Пс. 48:11

9 **Защото Ти, ГОСПОДИ, си Всевишният над цялата земя[1], превъзвишен си над всички богове[2].**
(1) Пс. 83:18; (2) Пс. 92:8; 95:3; 136:2; Изх. 18:11

10 **Мразете злото[1], вие, които любите ГОСПОДА! Той пази душите на светиите Си[2], избавя ги от ръката на безбожните.**
(1) Пр. 8:13; Ам. 5:14,15; 2 Тим. 2:19; (2) Пс. 121:7

11 **Светлина се сее за праведния[1] и веселие – за правите по сърце[2].**
(1) Пс. 112:4; Пр. 4:18; Ис. 58:8; (2) Пс. 68:3

12 **Веселете се в ГОСПОДА, вие, праведни[1], и възхвалявайте паметта на Неговата святост[2]!** (1) Пс. 32:11; (2) Пс. 30:4

98 Псалм.

Пейте на ГОСПОДА нова песен[1], защото Той извърши чудни дела[2]! Неговата десница и Неговата свята мишца Му спечелиха победата[3].
(1) Пс. 33:3; (2) Пс. 72:18; (3) Пс. 89:13; Изх. 15:6

2 **ГОСПОД изяви спасението Си[1], откри правдата Си пред очите на народите[2].** (1) Ис. 52:7; Лк. 3:6; (2) Римл. 3:21; Откр. 15:4

3 **Спомни си милостта Си и верността Си към израилевия дом[1]. Всичките земни краища видяха спасението на нашия Бог[2].** (1) Лк. 1:54; Римл. 15:8; (2) ст. 2

4 **Възкликнете към ГОСПОДА, цяла земя[1], ликувайте, радвайте се и пейте псалми[2]!** (1) Пс. 66:1; (2) Пс. 95:2

5 **Пейте на ГОСПОДА с арфа, с арфа и с глас на псалмопеене[1]!**
(1) Пс. 71:22; 147:7

6 **С тръби и с глас на рог викнете радостно пред Царя, ГОСПОДА!**

7 **Нека бучи морето и всичко в него[1], светът и неговите обитатели!**
(1) Пс. 96:11

8 **Нека ръкопляскат реките, нека се радват заедно планините[1]**
(1) Пс. 65:12; 89:12

9 **пред ГОСПОДА, защото идва да съди земята. Ще съди света с правда и народите – с правота[1].** (1) Пс. 9:8; 96:13

99 **ГОСПОД царува[1]! Нека треперят народите[2]! Той седи** *на престол над* **херувимите[3]. Нека се потресе земята[4]!**
(1) Пс. 93:1; (2) Пс. 96:9; (3) Пс. 80:1; Изх. 25:22; 2 Царе 6:2; (4) Пс. 82:5

2 **ГОСПОД е велик в Сион[1] и е извисен над всичките народи[2].**
(1) Ис. 12:6; (2) Пс. 47:2

3 **Нека хвалят Твоето велико и страшно Име; свят е Той[1]!**
(1) Пс. 103:1; 111:9; Неем. 9:5; Откр. 15:4

4 **И силата на Царя обича правда[1]. Ти си утвърдил правота, извършил си правосъдие и правда в Яков.**
(1) Йов 37:23; Ер. 23:5

5 **Възвишавайте ГОСПОДА, нашия Бог, и кланяйте се при подножието на краката Му[1]. Свят е Той!**
(1) Пс. 132:7; Мт. 5:35

6 **Мойсей и Аарон бяха между свещениците Му[1] и Самуил беше между призоваващите Името Му; те призоваваха ГОСПОДА и Той им отговаряше[2].**
(1) Чис. 16:22; (2) 1 Царе 7:9

7 **Той им говореше в облачния стълб[1]** *и* **те пазеха свидетелствата Му и наредбата, която им даде.** (1) Изх. 33:9

8 **ГОСПОДИ, Боже наш, Ти им отговаряше; Ти им беше Бог, който прощава[1],** *но* **и Отмъстител за деянията им[2].**
(1) Пс. 78:38; (2) Чис. 20:12

9 **Възвишавайте ГОСПОДА, нашия Бог, и се кланяйте при святата Му планина[1], защото свят е ГОСПОД, нашият Бог[2]!** (1) Пс. 48:1; (2) Ис. 6:3; Откр. 4:8

100 Псалм на благодарност.

Възкликнете към ГОСПОДА, цяла земя![1] (1) Пс. 66:1

2 **Служете на ГОСПОДА с радост[1], елате пред Него с ликуване.** (1) Втзк. 28:47

3 **Познайте, че ГОСПОД – Той е Бог[1]. Той ни е направил[2], а не ние; Негов народ** *сме* **и овцете на пасбището Му[3].** (1) Втзк. 4:39; (2) Пс. 95:6; Еф. 2:10; (3) Пс. 74:1

4 **Влезте в портите Му с благодарност и в дворовете Му – с хваление! Благодарете Му** *и* **благославяйте Името Му[1],**
(1) Пс. 95:2; 96:8; 99:3; 122:4

5 **защото ГОСПОД е благ**[1]**, милостта Му е вечна**[2] **и верността Му – към всички поколения**[3]**.**
(1) Мт. 19:17; (2) Пс. 106:1; 107:1; 118:1; 136; 138:8; 2 Лет. 5:13; Езд. 3:11; Ер. 33:11; (3) Пс. 119:90

101 Псалм на Давид.

Ще възпея милост и правосъдие[1]**; на Теб, ГОСПОДИ, ще пея псалми**[2]**!**
(1) Мих. 6:8; (2) Пс. 92:1; Еф. 5:19

2 **Ще постъпвам разумно в път съвършен. Кога ще дойдеш при мен**[1]**? Ще ходя вътре в дома си в чистотата на сърцето си**[2]**.** (1) Изх. 20:24; (2) Пс. 26:11

3 **Няма да поставя пред очите си нищо лошо**[1]**; мразя престъпване на закона**[2]**, това няма да се прилепи към мен.** (1) Пр. 6:12-15; (2) Пр. 8:13

4 **Лъжливо сърце ще отстъпи от мен, няма да познавам зло**[1]**.** (1) Пс. 26:4,5; Мт. 7:23

5 **Който клевети тайно съседа си, него ще погубя**[1]**; който има горделиво око и надменно сърце, него няма да търпя**[2]**.**
(1) Лев. 19:16; Пр. 20:19; (2) Пр. 21:4

6 **Очите ми** *ще бъдат* **върху верните на земята, за да живеят с мен; който ходи в съвършен път, той ще ми служи.**

7 **Който постъпва коварно, няма да живее вътре в дома ми; който говори лъжа, няма да устои пред очите ми**[1]**.**
(1) Пс. 5:6

8 **Всяка сутрин ще погубвам всичките безбожни на земята**[1]**, за да изтребя от града на ГОСПОДА всички, които вършат беззаконие**[2]**.** (1) Пр. 20:26; (2) Пс. 92:9

102 Молитва на скърбящия, когато е съкрушен и излива жалбата си пред ГОСПОДА[1].

ГОСПОДИ, послушай молитвата ми и викането ми нека дойде до Теб[2]**!**
(1) Пс. 142:2; (2) Пс. 17:1; Изх. 2:23

2 **Не скривай лицето Си от мен**[1] **в деня на бедствието ми, приклони към мен ухото Си! В деня, когато** *Те* **призовавам, бързо ми отговори**[2]**,**
(1) Пс. 27:9; (2) Пс. 31:2

3 **защото дните ми изчезват като дим**[1] **и костите ми са нажежени като огън**[2]**.**
(1) Як. 4:14; (2) Йов 30:30

4 **Сърцето ми е поразено и изсъхнало като трева**[1]**, така че забравям да ям хляба си**[2]**.** (1) Пс. 90:6; Йов 14:2; (2) 1 Царе 1:7

5 **Поради гласа на стенанието ми костите ми прилепват към кожата ми**[1]**.**
(1) Йов 19:20

6 **Заприличал съм на пеликан в пустиня, станал съм като бухал в развалини.**

7 **Лежа буден**[1] **и съм като самотно врабче на покрива.** (1) Пс. 77:4

8 **Враговете ми цял ден ми се присмиват**[1]**; онези, които свирепеят против мен, кълнат в името ми.** (1) Пс. 42:10

9 **Защото ядох пепел като хляб и смесих питието си със сълзи**[1]**,** (1) Пс. 42:3

10 **заради Твоя гняв**[1] **и Твоето негодувание – защото си ме вдигнал и долу си ме хвърлил.** (1) Плач 3:1

11 **Дните ми са като удължена**[1] **сянка и аз като трева изсъхвам**[2]**.**
(1) Пс. 109:23; (2) ст. 4

12 **Но Ти, ГОСПОДИ, оставаш вечно**[1] **и споменът Ти – през всички поколения**[2]**.** (1) Пс. 90:2; 92:8; (2) Пс. 135:13; Изх. 3:15

13 **Ти ще станеш** *и* **ще се смилиш над Сион**[1]**, защото е време да му окажеш милост, защото определеното време дойде**[2]**.** (1) Ис. 51:3; (2) Пс. 119:126; Ис. 40:2; Ер. 29:10

14 **Защото слугите Ти милеят за камъните му и жалеят за развалините му**[1]**.**
(1) Неем. 2:3,17

15 **Така народите ще се боят от Името на ГОСПОДА и всичките земни царе – от славата Ти**[1]**.** (1) Пс. 67:7; Ис. 59:19; Ис. 60:3

16 **Защото ГОСПОД ще съгради Сион**[1] **и ще се яви в славата Си**[2]**,**
(1) Пс. 147:2; (2) Ис. 40:5

17 **ще се обърне към молитвата на оставените и няма да презре молитвата им**[1]**.** (1) Пс. 69:33

18 **Това ще се запише за бъдещото поколение**[1] **и народ, който ще се създаде, ще хвали ГОСПОДА**[2]**.**
(1) Римл. 15:4; (2) Пс. 22:31; Ис. 43:21

19 **Защото Той надникна от височината на Своето светилище, от небето ГОСПОД погледна към земята**[1]**,** (1) Втзк. 26:15

20 **за да чуе стенанието на затворника, да освободи обречените на смърт[1],**
(1) Пс. 79:11; Изх. 3:16,17

21 **за да провъзгласяват Името на ГОСПОДА в Сион и хвалата Му в Ерусалим[1],**
(1) Ис. 52:8-10

22 **когато се съберат заедно народите и царствата, за да служат на ГОСПОДА[1].**
(1) Ис. 2:2,3; Ер. 3:17

23 **Той отслаби силата ми в пътя, съкрати дните ми[1].**
(1) Пс. 89:45

24 **Аз казах: Боже мой, не ме вземай в половината на дните ми[1]! Твоите години са през всички поколения[2].**
(1) Ис. 38:10; (2) ст. 12

ст. 25-27: Евр. 1:10-12

25 **От древността Ти си основал земята и дело на Твоите ръце са небесата[1].**
(1) 4 Царе 19:15

26 **Те ще погинат[1], но Ти пребъдваш; те всички ще овехтеят като дреха, като одежда ще ги смениш и ще бъдат изменени[2].**
(1) Мт. 24:35; (2) 2 Петр. 3:10

27 **Но Ти си същият[1] и Твоите години няма да свършат.**
(1) Мал. 3:6; Евр. 13:8

28 **Синовете на слугите Ти ще останат и потомството им ще се утвърди пред Теб[1].**
(1) Пс. 69:36; Езек. 37:25

103 *Псалм* на Давид.

Благославяй ГОСПОДА, душо моя[1], и всичко в мен *да благославя* **святото Му Име[2].**
(1) ст. 22; Пс. 104:1; 146:1; (2) Пс. 99:3; 145:1,2

2 **Благославяй ГОСПОДА, душо моя, и не забравяй всичките Му благодеяния[1].**
(1) Втзк. 8:2

3 *Той е,* **който прощава всичките ти беззакония[1], който изцелява всичките ти болести[2],**
(1) Пс. 32:1; 130:8; Ис. 43:25; Еф. 1:7; (2) Изх. 15:26

4 **който изкупва от рова живота ти[1], който те увенчава с милост и милосърдие[2],**
(1) Йов 33:28; Ис. 38:17; (2) Ис. 54:8

5 **който насища с блага живота ти, младостта ти се подновява като** *на* **орел[1].**
(1) Ис. 40:31

6 **ГОСПОД извършва правда и правосъдие за всички угнетявани[1].**
(1) Пс. 35:10

7 **Показа на Мойсей пътищата Си[1] и на израилевите синове – делата Си[2].**
(1) Изх. 33:13; (2) Пс. 111:6

8 **Състрадателен и милостив е ГОСПОД, дълготърпелив и многомилостив[1].**
(1) Пс. 86:15; Изх. 34:6

9 **Няма да действа вечно за лошо, нито ще се гневи до века[1].**
(1) Ис. 57:16; Мих. 7:18

10 **Не е постъпил с нас според греховете ни, нито ни е отплатил според беззаконията ни[1],**
(1) Езд. 9:13; Йов 33:27

11 **защото, колкото са високо небесата над земята,** *толкова* **е голяма милостта Му към онези, които Му се боят[1];**
(1) Пс. 31:19; 117:2

12 **колкото е далеч изтокът от запада,** *толкова* **е отдалечил от нас престъпленията ни[1].**
(1) Ис. 44:22; Ер. 50:20; Мих. 7:19; Евр. 10:17

13 **Както баща жали деца,** *така* **жали ГОСПОД онези, които Му се боят[1],**
(1) Ер. 31:20; Мал. 3:17; Як. 5:11

14 **защото Той познава нашия строеж, помни, че ние сме пръст[1].**
(1) Пс. 78:39; Бит. 2:7; 3:19; Йов 10:9

15 **Дните на човека са като трева, като полско цвете – така цъфти[1].**
(1) Пс. 90:5,6; 1 Петр. 1:24

16 **Защото вятърът преминава над него, и го няма, и мястото му не го познава вече[1].**
(1) Йов 7:8-10; Ис. 40:6,7

17 **Но милостта на ГОСПОДА е от века до века[1] върху онези, които Му се боят[2], и правдата Му – върху синовете на синовете[3],**
(1) Пс. 25:6; (2) Лк. 1:50; (3) Пс. 111:3

18 **върху онези, които пазят завета Му и помнят заповедите Му, за да ги изпълняват[1].**
(1) Втзк. 7:9

19 **ГОСПОД е поставил престола Си в небесата[1] и царството Му владее над всичко[2].**
(1) Пс. 11:4; (2) 1 Лет. 29:11,12; Дан. 7:14

20 **Благославяйте ГОСПОДА, вие, Негови ангели[1], мощни по сила[2], които изпълнявате словото Му, като слушате гласа на словото Му[3]!**
(1) Пс. 148:2; (2) 2 Петр. 2:11; Откр. 5:2; (3) Лк. 1:19

21 **Благославяйте ГОСПОДА, всички вие, Негови войнства[1], Негови служители, които изпълнявате волята Му[2]!**
(1) Лк. 2:13; Откр. 5:11,12; (2) Дан. 7:10; Евр. 1:14

22 **Благославяйте ГОСПОДА, всич-
ки вие, Негови дела на всички места
на Неговото господство[1]! Благославяй
ГОСПОДА, душо моя[2]!**
(1) Пс. 145:10,21; 148:1-5; (2) ст. 1

**104 Благославяй ГОСПОДА, душо
моя[1]! ГОСПОДИ, Боже мой, Ти си
много велик[2], облечен си с величие и
блясък[3].** (1) ст. 35; Пс. 103:1; (2) Пс. 95:3; (3) Пс. 93:1
2 *Ти си,* **който се покрива със светлина
като с наметало[1] и простира небесата
като завеса[2],** (1) 1 Йн. 1:5; (2) Ис. 40:22
3 **който гради превъзвишените Си за-
селища във водите*[1], който прави об-
лаците Своя колесница[2], който се носи
на крилете на вятъра[3],** *Имат се пред вид
водите, които съгласно древната представа са били над
небосвода, вж. Бит. 1:7; от тях вали дъжд, вж. ст. 13.
(1) Пс. 148:4; Ам. 9:6; (2) Втзк. 33:26; Ис. 19:1; (3) Пс. 18:10
4 **който прави ангелите Си ветрове** *и*
служителите Си – пламтящ огън[1].
(1) Евр. 1:7
5 **Той е основал земята на основите
ѝ[1], тя няма да се поклати до века[2].**
(1) Пс. 119:90; Пр. 8:29; (2) Екл. 1:4
6 **Покрил си я с бездната като с дре-
ха, водите застанаха над планините.**
7 **При Твоето смъмряне те побягнаха,
при гласа на гърма Ти се спуснаха в
бяг.**
8 **Планините се издигнаха, долините
се снишиха на мястото, което си опре-
делил за тях[1].** (1) Пр. 8:25
9 **Поставил си граница, така че да не
могат да преминат, и те няма да се
върнат и да покрият земята.**
10 *Ти си,* **който изпраща извори в до-
лините** *и* **те текат между планините[1].**
(1) Втзк. 8:7
11 **Поят всички животни на полето** *и*
дивите магарета утоляват жаждата си.
12 **При тях обитават небесните птици**
и **пеят между клоните.**
13 *Ти си,* **който напоява планините от
превъзвишените Си заселища** *и* **земята
се насища с плода на делата Ти[1].**
(1) Пс. 65:9,10; Ер. 10:13
14 *Ти си,* **който кара тревата да рас-
те[1] за добитъка и** *полската* **трева* – за
служба на човека[2], за да изважда хра-
на от земята[3],**
**т. е.* земеделски култури, вж. Бит. 2:5;
(1) Пс. 147:8; Бит. 1:12; (2) Бит. 1:29,30;
(3) Мк. 4:28; Як. 5:18
15 **и вино, което весели сърцето на
човека[1], така че да прави да блести
лицето му** *като* **от масло, и хляб, който
подкрепя сърцето на човека[2].**
(1) Съд. 9:13; Екл. 10:19; Зах. 10:7; (2) Ис. 55:10
16 **Дърветата на ГОСПОДА се наси-
тиха, ливанските кедри, които Той е
насадил[1],** (1) Чис. 24:6
17 **където птиците свиват гнездата си[1]**
и **щъркелът, чийто дом са елхите.**
(1) Езек. 31:6
18 **Високите планини са за дивите
кози, канарите са убежище за скокли-
вите мишки[1].** (1) Пр. 30:26
19 **Той е направил луната за** *определяне
на* **времената** *и* **слънцето знае залеза
си.**
20 **Ти спускаш тъмнина и става нощ[1],
в нея ходят всички горски зверове.**
(1) Пс. 74:16
21 **Лъвчетата реват за плячка и искат
храната си от Бога[1].** (1) Йов 38:39,40
22 **Слънцето изгрява, те се оттеглят и
лягат в бърлогите си[1].** (1) Йов 37:8
23 **Човекът излиза на работата си и на
труда си до вечерта.**
24 **ГОСПОДИ, колко многобройни са
Твоите дела[1]! Всички тях Ти си извър-
шил с мъдрост[2]. Земята е пълна с Тво-
ите творения.** (1) Пс. 92:5; (2) Пр. 3:19; Ер. 10:12
25 **Ето голямото и широко море, там
гъмжат безброй живи същества – мал-
ки и големи[1].** (1) Бит. 1:20
26 **Там се движат корабите[1], левиата-
нът, който си създал да играе в него.**
(1) Пс. 107:23
27 **Всички тези чакат Теб – да им да-
деш храната им на времето ѝ[1].**
(1) Пс. 136:25; 145:15; Лк. 12:6
28 **Ти им даваш** *и* **те събират, отваряш
ръката Си** *и* **те се насищат с добро[1].**
(1) Пс. 145:16; Мт. 14:20
29 **Скриваш лицето Си** *и* **те се смуща-
ват, отнемаш дъха им** *и* **те издъхват и
се връщат в пръстта си[1].** (1) Пс. 90:3
30 **Изпращаш Духа* Си** *и* **те се създа-**

ват[1]**, и подновяваш лицето на земята.**
или: дъха((1) Йов 33:4; Деян. 17:25
31 **Нека бъде вечна славата на ГОС-**
ПОДА[1]**, нека се радва ГОСПОД в де-**
лата Си! (1) Римл. 11:36
32 *Той е,* **който поглежда към земята**
и тя трепери[1]**, докосва планините и те**
димят[2]**.**
(1) Пс. 77:18; Наум 1:5; (2) Пс. 144:5; Изх. 19:18
33 **Ще пея на ГОСПОДА, докато съм**
жив, ще пея псалми на моя Бог, докато
съществувам[1]**.** (1) Пс. 63:4; 146:2
34 **Нека Му бъде угодно размишлени-**
ето ми[1]**. Ще се радвам в ГОСПОДА**[2]**!**
(1) Пс. 19:14; (2) Пс. 35:9; 105:3; Авак. 3:18
35 **Нека изчезнат грешните на земята**[1]
и безбожните да ги няма вече[2]**. Благо-**
славяй ГОСПОДА, душо моя[3]**! Алилуя!**
(1) Ис. 13:9; (2) Пс. 145:20; Пр. 2:22; (3) ст. 1

ст. 1-15: 1 Лет. 16:8-22

105 **Славете ГОСПОДА, призовавай-**
те Името Му, известявайте сред наро-
дите делата Му[1]**!** (1) Ис. 12:4
2 **Пейте Му, пейте Му псалми, говоре-**
те за всичките Му чудни дела[1]**!**
(1) Пс. 77:12
3 **Хвалете се с Неговото свято Име,**
нека се весели сърцето на онези, кои-
то търсят ГОСПОДА[1]**!** (1) Пс. 104:34
4 **Стремете се към ГОСПОДА и Него-**
вата сила, търсете лицето Му винаги[1]**!**
(1) Пс. 27:8; Ам. 5:4
5 **Помнете чудните Му дела, които е**
извършил[1]**, знаменията Му и присъди-**
те на устата Му, (1) Пс. 77:11
6 **ти, потомство на слугата Му Авра-**
ам[1]**, вие, синове на Яков, Негови из-**
брани[2]**!**
(1) ст. 42; (2) ст. 43; Пс. 135:4; Втзк. 7:7; Ис. 45:4
7 **Той е ГОСПОД, нашият Бог**[1]**, присъ-**
дите Му са по цялата земя. (1) Пс. 48:14
8 **Той помни вечно завета Си**[1]**, слово-**
то, което е заповядал за хиляда поко-
ления[2]**,** (1) Пс. 106:45; 111:5; Лк. 1:72; (2) Втзк. 7:9
9 *завета,* **който е сключил с Авраам**[1]**, и**
клетвата Си[2] **към Исаак,**
(1) Изх. 2:24; 4 Царе 13:23; (2) Бит. 26:3; Ер. 11:5
10 *завета, който* **е поставил на Яков за**
наредба, на Израил – за вечен завет,
11 **като каза: На теб ще дам ханаан-**
ската земя като дял на наследството
ви[1]**.** (1) Бит. 12:7
12 **Когато бяха малобройни, само мал-**
ко и странници в нея[1]**,** (1) Изх. 6:4
13 **когато се скитаха от народ в на-**
род, от царство – в друг народ,
14 **Той не остави никого да ги угнетя-**
ва и съди царе заради тях[1]**.**
(1) Бит. 12:17; 20:3,7
15 *И каза:* **Не докосвайте Моите по-**
мазани и не правете нищо лошо на
Моите пророци[1]**!** (1) Зах. 2:8
16 **После наложи глад върху земята**[1]**,**
строши всяка подпорка на хляба[2]**.**
(1) Бит. 41:54; (2) Лев. 26:26; Ис. 3:1
17 **Изпрати пред тях човек**[1] **– Йосиф**
беше продаден за роб[2]**.**
(1) Бит. 45:5; (2) Бит. 37:28
18 **Стиснаха краката му в окови**[1]**, ду-**
шата му – в желязо. (1) Бит. 39:20
19 **До времето, когато думата му се**
изпълни[1]**, словото на ГОСПОДА го из-**
питваше. (1) Бит. 41:9-13
20 **Царят изпрати и го освободи, гос-**
подарят на народите го пусна на сво-
бода[1]**.** (1) Бит. 41:14
21 **Направи го господар над дома си**
и управител над целия си имот[1]**,**
(1) Бит. 41:40
22 **за да връзва князете му според**
волята си[1] **и да учи старейшините му**
на мъдрост. (1) Бит. 41:44
23 **И Израил дойде в Египет и Яков**
стана пришълец в земята на Хам[1]**.**
(1) Бит. 46:6
24 **И Той умножи народа Си много и**
го направи по-силен от враговете му[1]**.**
(1) Изх. 1:9; Деян. 13:17
25 **Обърна сърцето им да мразят на-**
рода Му, да постъпват коварно със
слугите Му[1]**.** (1) Изх. 1:13,14,16; Деян. 7:19
26 **Изпрати слугата Си Мойсей**[1]**,** *също*
и **Аарон, когото избра**[2]**.**
(1) Изх. 3:10; (2) Изх. 4:27,29

ст. 27-36: Пс. 78: 43-53

27 **Те извършиха знаменията Му сред**
тях и чудесата *Му* **в земята на Хам**[1]**.**
(1) Пс. 106:22; Изх. 7:3; Неем. 9:10
28 **Той изпрати тъмнина**[1] **и помрачи и**
те не упорстваха против думите Му[2]**.**
(1) Изх. 10:22; (2) 1 Царе 12:14; Езек. 2:8

29 **Превърна водите им в кръв**[1] **и**
изби рибите им[2]**.**
(1) Изх. 7:20; Откр. 16:3,4; (2) Изх. 7:21
30 **Земята им гъмжеше от жаби** *дори*
и **в покоите на царете им**[1]**.** (1) Изх. 8:5-15
31 **Той каза и дойдоха рояци мухи**[1] *и*
въшки[2] **по всичките им предели.**
(1) Изх. 8:20-24; Ис. 7:18; (2) Изх. 8:16-19
32 **Даде им град вместо дъжд** *и* **плам-**
тящ огън в земята им[1]**.**
(1) Изх. 9:24; Откр. 8:7
33 **Порази и лозята им, и смокините**
им и изпочупи дърветата в пределите
им.
34 **Той каза и дойдоха скакалци – мал-**
ки скакалци безчет[1] **–** (1) Изх. 10:14; Откр. 9:3
35 **и изпоядоха всичките посеви в**
страната им и изпоядоха плода на зе-
мята им[1]**.** (1) Изх. 10:15
36 **Порази и всичките първородни в**
земята им, първите *рожби* **на цялата им**
мъжественост[1]**.** (1) Изх. 12:29
37 **После ги изведе**[1] **със сребро и**
злато[2] **и между племената Му нямаше**
нито един, който се спъваше[3]**.**
(1) Пс. 136:11; Деян. 7:36; (2) Изх. 12:35;
(3) 1 Царе 2:9; Ис. 63:13
38 **Египет се радваше, когато излязо-**
ха, защото страхът от тях ги беше на-
паднал[1]**.** (1) Изх. 12:33
39 **Той разпростря облак за покривало**
и огън, за да свети през нощта[1]**.**
(1) Изх. 13:21; Неем. 9:12
40 **Те поискаха и Той докара пъдпъдъ-**
ци, и ги насити с небесен хляб[1]**.**
(1) Пс. 78:24,25; Изх. 16:14
41 **Отвори канарата и бликна вода,**
потече в безводните места като река[1]**.**
(1) Пс. 78:15,16; Изх. 17:6; Ис. 48:21; Деян. 7:36
42 **Защото Той си спомни святото Си**
слово *към* **слугата Си Авраам**[1]
(1) Бит. 15:13-16; Лк. 1:54,55
43 **и изведе народа Си**[1] **с веселие, из-**
браните Си[2] **– с радост.**
(1) Изх. 14:8; 15:1; (2) ст. 6; Пс. 106:5
44 **Даде им земите на езичниците и те**
наследиха труда на народите[1]**,**
(1) Неем. 9:25
45 **за да пазят Неговите наредби и да**
съблюдават Неговите закони[1]**. Алилуя!**
(1) Пс. 78:7; Езек. 36:27

106 **Алилуя! Славете ГОСПОДА, за-**
щото е благ[1]**, защото Неговата милост**
е вечна! (1) Пс. 100:5; 135:3
2 **Кой може да изкаже мощните дела**
на ГОСПОДА, кой може да провъзгла-
си цялата Му слава?
3 **Блажени онези, които пазят право-**
съдие, *и* **онзи, който върши правда във**
всички времена[1]**!** (1) Ис. 56:1
4 **Помни ме, ГОСПОДИ**[1]**, в благоволе-**
нието към Своя народ[2]**, посети ме със**
спасението Си, (1) Лк. 23:42; (2) Пс. 25:7
5 **за да гледам добруването на Твоите**
избрани[1]**, за да се веселя във весе-**
лието на народа Ти, за да се хваля с
Твоето наследство[2]**.**
(1) Пс. 105:43; (2) Втзк. 32:9
6 **Съгрешихме, ние и бащите ни,**
извършихме беззаконие, постъпихме
безчестно[1]**.** (1) 3 Царе 8:47; Езд. 9:10; Дан. 9:5
7 **Бащите ни в Египет не разбираха**
Твоите чудеса, не помнеха множество-
то на Твоите милости, а се разбунтува-
ха при морето, при Червено море[1]**.**
(1) Изх. 14:11,12
8 **Но Той ги избави заради Името Си**[1]**,**
за да направи познато могъществото
Си. (1) Пс. 23:3; Ис. 48:9
9 **Смъмри Червено море и то пресъх-**
на[1] **и Той ги преведе през дълбочините**
като през пустиня[2]**.**
(1) Изх. 14:29; (2) Ис. 63:11-13
10 **Спаси ги от ръката на този, който**
ги мразеше, и ги изкупи от ръката на
врага[1]**.** (1) Пс. 107:2
11 **Водите покриха враговете им, не**
остана ни един от тях[1]**.**
(1) Пс. 78:53; Изх. 14:28
12 **Тогава повярваха на думите Му** *и*
възпяха хвалата Му[1]**.** (1) Изх. 14:31; 15:1
13 *Но* **скоро забравиха делата Му**[1] *и* **не**
изчакаха съвета Му, (1) Пс. 78:11
14 **а пожелаха лакомо в пустинята**[1] **и**
изпитаха Бога в безводно място[2]**.**
(1) Чис. 11:4; (2) Пс. 78:18
15 **И Той им даде това, което искаха**[1]**,**
но изпрати мършавост на душите им.
(1) Пс. 78:29
16 **И те завидяха на Мойсей в стана**[1]

и **на Аарон, ГОСПОДНИЯ светия**[2]**.**
(1) Чис. 16:3; (2) Чис. 16:7,11

17 **Земята се отвори и погълна Датан,**
и покри дружината на Авирон[1]**.**
(1) Чис. 16:31,32

18 **И огън се запали в дружината им,**
пламъкът изяде безбожните[1]**.**
(1) Чис. 16:35

19 **Те направиха теле в Хорив и се**
поклониха на излят образ[1]**.**
(1) Изх. 32:1-8; Деян. 7:41

20 **Така размениха славата си**[1] **за об-**
раза на говедо, което яде трева[2]**!**
(1) Ер. 2:11; (2) Изх. 32:4; Римл. 1:23

21 **Забравиха Бога, своя Спасител**[1]**,**
който беше извършил велики неща в
Египет, (1) Пс. 78:42; Втзк. 32:18; Ис. 17:10

22 **чудни – в земята на Хам**[1]**, страш-**
ни – при Червено море[2]**.**
(1) Пс. 105:27; (2) Изх. 14:28; Деян. 7:36

23 **Затова Той каза, че ще ги изтреби,**
ако Мойсей, избраният Му, не беше
застанал пред Него в пролома, за да
отвърне яростта Му, да не *ги* **погуби**[1]**.**
(1) Изх. 32:11

24 **И те презряха приятната земя**[1]**, не**
повярваха на Неговото слово[2]**,**
(1) Чис. 13:32; Ер. 3:19; (2) Втзк. 1:32

25 **а зароптаха в шатрите си** *и* **не пос-**
лушаха гласа на ГОСПОДА[1]**.** (1) Чис. 14:1,2

26 **Затова Той вдигна ръката Си да ги**
измори в пустинята[1]**,**
(1) Чис. 14:28,29; Езек. 20:15; 1 Кор. 10:5; Евр. 3:18

27 **да повали потомството им между**
народите и да ги разпръсне по разни
места[1]**.** (1) Лев. 26:33; Езек. 20:23

28 **Те се прилепиха и към Ваал-Фегор**[1]
и ядоха жертви, *принесени* **на мъртви-**
те[2]**.** (1) Чис. 25:1-3; Ос. 9:10; (2) 1 Кор. 8:4

29 **Така огорчиха** *Бога* **с делата си и**
язвата избухна сред тях[1]**.**
(1) Чис. 25:3; 1 Кор. 10:8

30 **Тогава стана Финеес и извърши**
съд, и язвата престана[1]**.** (1) Чис. 25:7,8

31 **И това му се счете за правда**[1] **през**
всички поколения, до века[2]**.**
(1) Бит. 15:6; (2) Чис. 25:10-13

32 **Разгневиха** *Го* **и при водите на Ме-**
рива, така че се случи зло на Мойсей
заради тях[1]**.** (1) Чис. 20:13; Втзк. 4:21

33 **Огорчиха духа му и той говори**
необмислено с устните си[1]**.** (1) Чис. 20:10

34 **Те не унищожиха народите**[1]**, за ко-**
ито ГОСПОД им беше заповядал[2]**,**
(1) Съд. 1:21-33; (2) Втзк. 7:2,16

35 **а се смесиха с езичниците и се**
научиха на техните дела[1]**,** (1) Съд. 3:5,6

36 **и служеха на идолите им**[1]**, и те им**
станаха примка[2]**.** (1) Съд. 3:7; (2) Изх. 23:33

37 **И синовете си и дъщерите си при-**
несоха в жертва на демоните[1]**,**
(1) Лев. 17:7; Втзк. 32:17; 1 Кор. 10:20

38 **и проляха невинна кръв, кръвта**
на синовете си и на дъщерите си, ко-
ито пожертваха на ханаанските идоли[1]**,**
и земята се оскверни от кръвопроли-
тие[2]**.** (1) Лев. 18:21; 4 Царе 17:17;
Ер. 19:4,5; Езек. 16:20; (2) Чис. 35:33

39 **Така се оскверниха чрез делата си**[1]
и блудстваха в постъпките си[2]**.**
(1) Мт. 15:20; (2) Изх. 34:16; Ер. 3:6-9; Езек. 20:30

40 **Затова гневът на ГОСПОДА пламна**
против народа Му[1] **и Той се отврати от**
наследството Си[2]**.** (1) Съд. 2:14; (2) Втзк. 9:29

41 **Предаде ги в ръката на езичниците**
и онези, които ги мразеха, господства-
ха над тях.

42 **Враговете им ги потискаха и те се**
покориха под ръката им[1]**.** (1) Съд. 2:14,15

43 **Той много пъти ги избавяше**[1]**, но те**
се бунтуваха в съвета си и бяха уни-
жени заради беззаконието си[2]**.**
(1) Съд. 2:16; (2) Пс. 107:11; Съд. 6:6

44 **Но Той погледна на бедствието им,**
когато чу вика им[1]**,** (1) Пс. 107:6; Съд. 6:7,8

45 **и заради тях си спомни Своя за-**
вет[1] **и се смили според величието на**
милостта Си[2]**.**
(1) Пс. 105:8; Лев. 26:45; (2) Пс. 136:23; Съд. 2:18; Плач 3:32

46 **И им даде да намерят милосърдие**
пред всички, които ги бяха пленили[1]**.**
(1) 3 Царе 8:50; Езд. 9:9; Ер. 42:12

47 **Спаси ни, ГОСПОДИ, Боже наш,**
и ни събери отсред народите[1]**, за да**
славим святото Ти Име и да сияем в
Твоята слава[2]**.** (1) Втзк. 30:3; (2) 1 Лет. 16:35

48 **Благословен да е ГОСПОД, Израи-**
левият Бог, от века и до века[1]**! И цели-**
ят народ да каже: Амин![2] **Алилуя!**
(1) Пс. 41:13; (2) 1 Лет. 16:36

Пета книга

107 Славете ГОСПОДА, защото е
благ, защото Неговата милост е веч-
на[1]! (1) Пс. 100:5
2 **Нека казват** *така* **изкупените на**
ГОСПОДА, които Той изкупи от ръката
на врага[1] (1) Пс. 106:10
3 **и събра от страните – от изток и от**
запад, от север и от морето[1]. (1) Ис. 43:5,6
4 **Те се скитаха в пустинята, по пуст**
път *и* **не намираха населен град[1];**
(1) Втзк. 32:10
5 **гладни и жадни, душата им прими-**
раше в тях[1]. (1) Изх. 16:3; 17:3; 2 Царе 17:29
6 **Тогава извикаха към ГОСПОДА в**
бедствието си[1] *и* **Той ги избави от при-**
тесненията им[2].
(1) Ос. 5:15; (2) Пс. 106:44; Лк. 8:24
7 **И ги поведе по прав път, за да стиг-**
нат до населен град[1]. (1) Ис. 32:18
8 **Нека прославят ГОСПОДА за Него-**
вата милост и за чудните Му дела към
човешките синове,
9 **защото насити жадната душа и из-**
пълни гладната душа с добрини[1]!
(1) Пс. 34:10; 146:7; Лк. 1:53
10 *Имаше и* **такива, които седяха в**
тъмнина и в сянката на смъртта[1], вър-
зани в скръб и железа[2],
(1) Лк. 1:79; (2) Йов 36:8
11 **защото се разбунтуваха срещу Бо-**
жиите слова и презряха съвета на Все-
вишния[1]. (1) Пс. 106:43; Ис. 63:10
12 **И Той смири сърцето им с труд; те**
се спъваха и нямаше помощник[1].
(1) 4 Царе 14:26; Ис. 63:5; Йн. 5:7
13 **Тогава викнаха към ГОСПОДА в**
бедствието си *и* **Той ги спаси от при-**
тесненията им[1]. (1) ст. 6
14 **Изведе ги от тъмнината и сянката**
на смъртта и разкъса оковите им.
15 **Нека прославят ГОСПОДА за Него-**
вата милост и за чудните Му дела към
човешките синове,
16 **защото разби бронзовите порти и**
строши железните резета[1]! (1) Ис. 45:2
17 **Безумните са в скръб поради прес-**
тъпния си път и поради беззаконията
си[1]. (1) Пс. 38:3,5
18 **Душата им се гнуси от всякакво**
ястие и те се докосват до портите на
смъртта[1]. (1) Йов 33:20-22
19 **Тогава викнаха към ГОСПОДА в**
бедствието си *и* **Той ги спаси от при-**
тесненията им[1]. (1) ст. 6
20 **Изпраща словото Си и ги изцеля-**
ва[1], и спасява живота им от рова[2].
(1) 4 Царе 20:5; Мт. 8:8; (2) Пс. 30:2,3; Йов 33:24
21 **Нека прославят ГОСПОДА за Него-**
вата милост и за чудните Му дела към
човешките синове!
22 **Нека принасят жертви на благо-**
дарност[1] и да провъзгласяват радостно
делата Му[2]! (1) Пс. 27:6; Лев. 7:12; (2) Пс. 9:14
23 *Има и* **такива, които излизат в**
морето с кораби[1], търгуват в големи
води. (1) Пс. 104:26
24 **Те виждат делата на ГОСПОДА и**
Неговите чудеса в дълбините[1].
(1) Пс. 104:24,25
25 **Той заповядва и вдига бурния вя-**
тър, който повдига вълните му[1].
(1) Йона 1:4; Мт. 8:24; Йн. 6:18
26 **Издигат се до небесата, слизат в**
бездните, душата им се топи в бед-
ствието.
27 **Люлеят се и се клатушкат като пиян**
и цялата им мъдрост им изневерява.
28 **Тогава извикаха към ГОСПОДА в**
бедствието си и Той ги изведе от при-
тесненията им[1]. (1) ст. 6
29 **Обръща бурята в тишина и вълни-**
те им утихват[1]. (1) Пс. 65:7; Йона 1:15
30 **Тогава те се радват, защото се ус-**
покояват, и Той ги завежда в желаното
им пристанище[1]. (1) Йн. 6:21
31 **Нека прославят ГОСПОДА за Него-**
вата милост и за чудните Му дела към
човешките синове!
32 **Нека Го възвисяват в събранието**
на народа[1] и нека Го хвалят в заседа-
нието на старейшините! (1) Пс. 26:12
33 **Той превръща реки в пустиня и**
водни извори – в суша[1], (1) Ис. 42:15
34 **плодородна земя – в солена пустош**
поради нечестието на жителите ѝ[1].
(1) Пс. 68:6; Бит. 13:10
35 **Превръща пустиня във водни езе-**

ра и суха земя – във водни извори[1].
(1) Пс. 78:16; Ис. 35:7

36 **И заселва там гладните и те основават град за живеене.**
37 **И посяват ниви и засаждат лозя, които дават плодовете на реколтата**[1].
(1) Ер. 31:5

38 **И Той ги благославя и те се умножават много**[1], **и Той не оставя добитъка им да намалее**[2]. (1) Изх. 1:7; (2) Втзк. 7:13
39 **Те намаляват и се унижават от гнет, скръб и мъка**[1]. (1) Йов 12:23
40 **Той излива презрение върху князете и ги кара да се скитат в пустинята без път**[1], (1) Йов 12:21,24
41 **а бедния издига от унижение**[1] **и прави родовете** *му* **като стада**[2].
(1) Пс. 113:7; 1 Царе 2:8; Лк. 1:52; (2) Ер. 31:27

42 **Праведните виждат това и се радват**[1], **и всяко беззаконие ще затвори устата си**[2].
(1) Пс. 58:10; Йов 22:19; Ис. 66:14; (2) Йов 5:16; Мт. 22:12

43 **Който е мъдър, нека внимава в това**[1] **и ще разберат ГОСПОДНИТЕ милости!** (1) Ер. 9:12; Ос. 14:9

ст. 1-5: Пс. 57: 8-12

108 **Песен. Псалм на Давид.**

Непоколебимо е сърцето ми, Боже; ще пея, ще пея псалми, и със славата си!
2 **Събуди се, лиро и арфо! Аз ще се събудя на зазоряване.**
3 **Ще Те прославям, ГОСПОДИ, между народите; ще Те възпявам между племената,**
4 **защото Твоята милост се възвеличи над небесата и Твоята вярност – до облаците.**
5 **Възвиси се, Боже, над небесата; славата Ти** *да бъде* **над цялата земя!**

ст. 6-13: Пс. 60:5-12

6 **За да се избавят Твоите възлюбени, спаси с десницата Си и ме послушай!**
7 **Бог говори в светилището Си: Аз ще тържествувам, ще разделя Сихем, ще размеря долината Сокхот,**
8 **Мой е Галаад, мой** *е* **и Манасия и Ефрем е шлемът на главата Ми, Юда е скиптърът Ми,**
9 **Моав е умивалникът Ми, върху Едом ще хвърля сандала Си, над Филистия ще тържествувам.**
10 **Кой ще ме въведе в укрепения град? Кой ще ме заведе до Едом?**
11 **Не Ти ли, Боже, който си ни отхвърлил и не излизаш, Боже, с войските ни?**
12 **Помогни ни срещу притеснителя, защото човешка помощ е суетна.**
13 **Чрез Бога ще извършим велики дела и Той, Той ще стъпче притеснителите ни.**

109 **За първия певец. Псалм на Давид.**

Боже на моето хваление, не мълчи[1],
(1) Пс. 83:1

2 **защото устата на безбожните и устата на измамата се отвориха срещу мен, с лъжлив език ми говориха.**
3 **Обкръжиха ме и с думи на омраза и воюваха против мен без причина**[1].
(1) Пс. 35:19

4 **В замяна на любовта ми враждуват с мен; но аз** *съм в* **молитва**[1]. (1) Лк. 6:12
5 **Отплатиха ми зло за добро**[1] **и омраза – за любовта ми.**
(1) Пс. 35:12; Пр. 17:13; Ер. 18:20

6 **Постави над него безбожник и нека противник* застане отдясно му**[1]**!**
**на евр.:* сатана; (1) Зах. 3:1

7 **Когато бъде съден, нека излезе виновен и нека молитвата му стане грях**[1]**!** (1) Пр. 28:9
8 **Нека дните му бъдат малко**[1] *и* **друг нека вземе чина му**[2]**!**
(1) Пс. 55:23; (2) Деян. 1:20

9 **Синовете му нека бъдат сираци и жена му – вдовица!**
10 **Нека синовете му всякога се скитат и просят, и нека търсят** *хляб* **далеч от порутените си жилища!**
11 **Нека заемодателят впримчи целия му имот и нека чужденци разграбят труда му!**
12 **Нека няма кой да простре милост към него, нито жалост – към сирачетата му!**

13 **Нека потомството му бъде изтребено[1] и нека се изличи името им в следващото поколение[2]!**
(1) Йов 18:19; (2) Пс. 21:10; Йов 18:17; Пр. 10:7
14 **Нека се помни пред ГОСПОДА беззаконието на бащите му и нека не се изличи грехът на майка му[1]!**
(1) Изх. 20:5; 34:7
15 **Нека бъдат винаги пред ГОСПОДА[1] и Той да отсече спомена им от земята[2],** (1) Пс. 90:8; (2) Пс. 34:16
16 **защото той не си спомни да окаже милост, а преследваше бедния и сиромаха, и съкрушения по сърце, за да** *го* **убие[1].** (1) Пс. 10:2
17 **Той обичаше проклинането – нека го постигне; и не се наслаждаваше на благославянето – нека се отдалечи от него[1]!** (1) Пс. 59:12
18 **Той облече проклятието като своя дреха[1], затова нека влезе като вода във вътрешностите му[2] и като масло в костите му!** (1) Пс. 73:6; (2) Чис. 5:22,27
19 **Нека му стане като дреха, с която се покрива, и пояс, с който постоянно се опасва.**
20 **Това е наградата от ГОСПОДА на противниците ми и на онези, които говорят зло против душата ми.**
21 **А Ти, БОЖЕ, Господи, постъпвай с мен според Името Си[1]! Понеже Твоята милост е блага, избави ме,** (1) Пс. 23:3
22 **защото съм сиромах и окаян[1] и сърцето ми е ранено вътре в мен.**
(1) Пс. 25:16
23 **Преминавам като удължена сянка[1], отърсен съм като скакалец.** (1) Пс. 102:11
24 **Коленете ми се олюляват от постене и плътта ми измършавя.**
25 **И аз, аз им станах** *за* **присмех; като ме гледат, клатят глава[1].**
(1) Пс. 22:6,7; 69:9,10,20
26 **Помогни ми, ГОСПОДИ, Боже мой, спаси ме според милостта Си,**
27 **за да познаят, че това е Твоята ръка,** *че* **Ти, ГОСПОДИ, си сторил това[1].** (1) 3 Царе 18:37
28 **Те нека кълнат, а Ти благославяй[1]! Когато станат, нека се посрамят, а Твоят слуга да се зарадва[2].**
(1) 2 Царе 16:12; (2) Ис. 65:14
29 **Нека противниците ми се облекат с безчестие и нека се покрият със срама си като с дреха!**
30 **Много ще славя ГОСПОДА с устата си и сред множеството ще Го възхвалявам[1],** (1) Пс. 22:22
31 **защото Той стои отдясно на сиромаха, за да го спасява от онези, които осъждат душата му.**

110 Псалм на Давид.

Каза ГОСПОД на моя Господ: Седи от дясната Ми страна, докато направя враговете Ти подножие под краката Ти[1]. (1) Мт. 22:44; Еф. 1:20
2 **ГОСПОД ще простре от Сион скиптъра на силата Ти: Владей сред враговете Си!**
3 **Народът Ти ще бъде готов в деня на силата Ти[1]. В свято великолепие[2] от скута на зората** *ще* **са за Теб** *като* **росата Твоите млади[3].**
(1) Съд. 5:2; (2) Пс. 29:2; (3) Мих. 5:7
4 **ГОСПОД се закле и няма да се разкае: Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин[1]!** (1) Евр. 5:6
5 **Господ е от дясната Ти страна, Той ще съкруши царе в деня на яростта Си[1].** (1) Пс. 2:9; Откр. 6:17
6 **Ще съди между народите[1], ще изпълни** *земята* **с трупове, ще разбие главата** *на владеещия* **над много земи[2].**
(1) Ис. 2:4; Йоил 3:2,12; (2) Пс. 68:21
7 **На пътя ще пие от потока, затова ще вдигне глава.**

111* Алилуя! Ще славя ГОСПОДА от все сърце в обществото на праведните и в събранието[1].

*азбучен псалм
(1) Пс. 22:22; 149:1
2 **Велики са делата на ГОСПОДА[1], изследвани от всички, които се наслаждават в тях.** (1) Пс. 118:15
3 **Царственост и великолепие е Неговото дело[1] и правдата Му трае вечно[2].**
(1) Пс. 145:5; (2) Пс. 103:17; 112:3,9; Ис. 51:6; Откр. 15:3

4 **Направи чудесата Си да се помнят[1]; милостив и състрадателен е ГОСПОД[2].**
(1) 1 Кор. 11:24,25; (2) Пс. 86:15

5 **Даде храна на онези, които Му се боят[1]; ще помни вечно Своя завет[2].**
(1) Пс. 33:18,19; (2) Пс. 105:8

6 **Изяви на народа Си мощта на делата Си[1], като му даде наследството на народите[2].** (1) Пс. 103:7; 145:12; (2) Пс. 44:2,3

7 **Делата на ръцете Му са истина и правосъдие[1]. Непоклатими са всичките Му заповеди[2],** (1) Дан. 9:14; (2) Пс. 19:7

8 **утвърдени са до вечни векове[1], извършени са в истина и правда.**
(1) Пс. 119:89

9 **Той изпрати изкупление на народа Си[1], определи завета Си до века[2]. Свято и страшно е Неговото Име[3].**
(1) Лк. 1:68; (2) 2 Царе 23:5; (3) Пс. 99:3; Втзк. 28:58; Лк. 1:49

10 **Страхът от ГОСПОДА е началото на мъдростта[1]; всички, които вършат** *заповедите,* **са благоразумни. Славата Му трае вечно[2].** (1) Пр. 1:7; 9:10; (2) Откр. 5:13

112 **Алилуя! Блажен човекът, който се бои от ГОСПОДА, който много се наслаждава на Неговите заповеди[1]!**
(1) Пс. 1:1,2

2 **Потомците му ще бъдат мощни на земята, поколението на праведните ще се благослови[1].** (1) Пр. 11:21

3 **Изобилие и богатства** *ще има* **в дома му[1] и правдата му ще трае вечно[2].**
(1) Пс. 34:9,10; (2) Пс. 111:3; 2 Кор. 9:9

4 **За праведните изгрява светлина в тъмнината[1]; Той е милостив и състрадателен, и праведен[2].** (1) Пс. 97:11; Йов 22:28; Ис. 58:10; (2) Пс. 116:5; 145:17; Пр. 21:21

5 **Добре е на човека, който е милостив и дава назаем[1], той ще защити делото си в съда.** (1) Пс. 37:26

6 **Наистина той няма да се поклати до века[1], праведният ще се помни до века[2].** (1) Пс. 55:22; Пр. 10:30; (2) Пр. 10:7

7 **Няма да се страхува от лоши новини[1], сърцето му е непоколебимо, понеже се упова на ГОСПОДА[2].**
(1) Пр. 3:25; 1 Петр. 3:6; (2) Пс. 27:3

8 **Сърцето му е утвърдено, той няма да се страхува[1], докато види** *поваляне-то* **на притеснителите си[2].**
(1) Пс. 49:5; 118:6; (2) Пс. 37:34

9 **Разпръсна, даде на сиромасите, правдата му трае вечно[1]; рогът му ще се издигне на почит[2].**
(1) Пс. 111:3; 2 Кор. 9:9; 1 Тим. 6:18; (2) Пс. 92:10

10 **Безбожният ще види и ще се разгневи, ще заскърца със зъбите си и ще изчезне[1]. Желанието на безбожните ще погине[2].** (1) Йов 20:7; (2) Йов 8:13

113 **Алилуя! Хвалете, ГОСПОДНИ слуги[1], хвалете ГОСПОДНОТО Име!**
(1) Пс. 134:1; 135:1

2 **Да бъде благословено ГОСПОДНОТО Име отсега и до века[1]!**
(1) Пс. 115:18; Дан. 2:20

3 **От изгряването на слънцето до залязването му нека се хвали ГОСПОДНОТО Име[1]!** (1) Мал. 1:11

4 **ГОСПОД е високо над всички народи, Неговата слава е над небесата[1].**
(1) Пс. 57:11

5 **Кой е като ГОСПОДА, нашия Бог[1], който седи на високо[2],**
(1) Пс. 89:6,8; Изх. 15:11; (2) Пс. 11:4; Ис. 57:15

6 **който се навежда да погледне на небесата и на земята[1]?**
(1) Пс. 33:14; Йов 28:24

7 **Издига бедния от пръстта и възвишава сиромаха от праха[1],** (1) Пс. 107:41

8 **за да** *го* **сложи да седне с първенци, с първенците на народа Си[1].**
(1) 1 Царе 2:8

9 **Настанява бездетната на дома** *като* **весела майка на синове[1]. Алилуя!**
(1) Ис. 54:1

114 **Когато Израил излезе от Египет[1], домът на Яков – от чуждоезичен народ[2],** (1) Изх. 12:41; (2) Пс. 81:5

2 **Юда стана Неговото светилище, Израил – Неговото владение[1].**
(1) Изх. 19:6; Втзк. 7:6

3 **Морето видя и побягна[1], Йордан се върна назад[2].**
(1) Изх. 14:21; (2) Пс. 74:15; Иис. Нав. 3:16

4 **Планините заподскачаха като овни, хълмовете – като агнета[1].**
(1) Пс. 29:6; Изх. 19:18

5 Какво ти *стана,* море, че побягна? *На теб,* Йордане, че се върна назад?

6 *На вас,* планини, че заподскачахте като овни, *и вие,* хълмове – като агнета?

7 Треперѝ, земьо, от присъствието на Господа, от присъствието на Бога на Яков[1], (1) Ис. 64:2,3

8 който превърна канарата във водно езеро, кремъка – във воден извор[1]!

(1) Пс. 78:16; Изх. 17:6; Чис. 20:11

115 Не на нас, ГОСПОДИ, не на нас, а на Своето Име отдай слава[1], заради милостта Си[2] и заради верността Си[3]!

(1) Ис. 48:11; Езек. 36:22; (2) Пс. 44:26; (3) Пс. 138:2

2 Защо да кажат народите: Къде е сега техният Бог?[1] (1) Пс. 42:3

3 А нашият Бог е в небесата, върши всичко, което Му е угодно.

ст. 4-8: Пс. 135:15-18

4 Техните идоли са сребро и злато, произведение на човешки ръце[1].

(1) Ис. 44:9-17; Ер. 10:3-5,9; Дан. 3:5; Авак. 2:18,19

5 Уста имат, но не говорят; очи имат, но не виждат;

6 уши имат, но не чуват; нос имат, но не миришат[1]; (1) Втзк. 4:28

7 ръце имат, но не пипат; крака имат, но не ходят[1]; и не издават звук от гърлото си[2]. (1) Откр. 9:20; (2) Ис. 46:6,7

8 Онези, които ги правят, ще станат като тях – всеки, който се уповава на тях[1]. (1) Ер. 10:14,15

9 Израилю, уповавай се на ГОСПОДА, Той им е помощ и щит[1].

(1) Пс. 33:20; Бит. 15:1

10 Доме Ааронов, уповавай се на ГОСПОДА; Той им е помощ и щит.

11 Вие, които се боите от ГОСПОДА[1], уповавайте се на ГОСПОДА; Той им е помощ и щит. (1) Пс. 118:2-4; 135:19,20

12 ГОСПОД си спомни за нас[1], Той ще благослови[2], ще благослови израилевия дом[3], ще благослови Аароновия дом. (1) Бит. 8:1; (2) Пс. 67:7; (3) Пс. 3:8; Чис. 6:27

13 Ще благослови тези, които се боят от ГОСПОДА[1], малките и големите[2].

(1) Екл. 8:12; Мал. 3:16; (2) Откр. 11:18; 19:5

14 ГОСПОД ще ви умножи, вас и децата ви[1]. (1) Деян. 2:39

15 Ще бъдете благословени от ГОСПОДА[1], който е направил небето и земята[2].

(1) Бит. 14:19; (2) Пс. 121:2; 124:8; 134:3; 146:6; Бит. 1:1

16 Небесата са ГОСПОДНИ небеса[1], а земята Той е дал на човешките синове[2]. (1) Пс. 89:11; Втзк. 10:14; (2) Бит. 1:28

17 Мъртвите не хвалят ГОСПОДА, нито онези, които слизат в мълчанието[1]. (1) Пс. 6:5

18 Но ние ще благославяме ГОСПОДА отсега и до века[1]. Алилуя! (1) Пс. 113:2

116 Любя ГОСПОДА[1], защото Той чу гласа ми *и* молбите ми[2],

(1) Пс. 18:1; Йн. 21:15; (2) 3 Царе 9:3; Йона 2:2

2 защото Той приклони ухото Си към мен[1], и аз ще *Го* призовавам, докато съм жив. (1) Пс. 28:6; 31:2

3 Връзките на смъртта ме обвиха и притесненията на Шеол ме достигнаха[1]; намерих нещастие и скръб.

(1) Пс. 18:4,5

4 Тогава призовах ГОСПОДНОТО Име: Моля Те, ГОСПОДИ, избави душата ми[1]! (1) Пс. 6:4

5 Милостив е ГОСПОД и праведен и нашият Бог е състрадателен[1]. (1) Пс. 112:4

6 ГОСПОД пази простодушните – бях в беда и Той ме спаси.

7 Върни се, душо моя, в покоя си, защото ГОСПОД ти стори добро.

8 Понеже си избавил душата ми от смърт[1], очите ми от сълзи *и* краката ми от подхлъзване[2], (1) Ис. 25:8; (2) Юда 24

9 аз ще ходя пред ГОСПОДА в земята на живите[1]. (1) Пс. 27:13; 56:13

10 Повярвах, затова говорих[1]. Бях много наскърбен. (1) 2 Кор. 4:13

11 В тревогата си казах: Всеки човек е лъжлив[1]! (1) Пс. 12:1,2; Римл. 3:4

12 Какво да върна на ГОСПОДА *за* всичките Му благодеяния към мен[1]?

(1) Мих. 6:6,7

13 Ще вдигна чашата на спасението и ще призова Името на ГОСПОДА.

14 Ще изпълня обещанията си на

ГОСПОДА, сега, пред целия Негов на-
род[1]. (1) Пс. 22:25; 65:1
15 **Скъпоценна е в очите на ГОСПОДА**
смъртта на Неговите светии[1]. (1) Пс. 72:14
16 **Моля Те, ГОСПОДИ, защото аз**
съм Твой слуга[1]; Твой слуга съм, син на
Твоята слугиня[2]. Ти си развързал връз-
ките ми! (1) Пс. 119:125; 143:12; (2) Пс. 86:16
17 **На Теб ще принеса жертва на бла-**
годарност[1] и ще призова Името на
ГОСПОДА. (1) Пс. 107:22
18 **Ще изпълня обещанията си на**
ГОСПОДА, сега, пред целия Негов на-
род[1], (1) ст. 14
19 **в дворовете на ГОСПОДНИЯ дом[1],**
сред теб, Ерусалиме. Алилуя! (1) Пс. 96:8

117 **Хвалете ГОСПОДА, всички на-**
роди! Възхвалявайте Го, всички племе-
на[1], (1) Пс. 45:17
2 **защото мощна е милостта Му към**
нас[1], и верността на ГОСПОДА е веч-
на[2]. Алилуя! (1) Пс. 103:11; (2) Пс. 146:6

118 **Славете ГОСПОДА, защото е**
благ, защото милостта Му е вечна!
2 **Нека каже сега Израил: Неговата**
милост е вечна!
3 **Нека каже сега Аароновият дом:**
Неговата милост е вечна!
4 **Нека кажат сега, които се боят от**
ГОСПОДА[1]: Неговата милост е вечна[2]!
(1) Пс. 115:9-11; (2) ст. 29; Пс. 100:5
5 **От бедата** *си* **призовах ГОСПОДА.**
ГОСПОД ми отговори и *ме постави* **на**
широко място[1]. (1) Пс. 18:19
6 **ГОСПОД е откъм мен[1], няма да се**
уплаша – какво ще ми стори човек[2]?
(1) Пс. 56:9; (2) Пс. 56:4; 94:16; 112:8; Ис. 51:12; Евр. 13:6
7 **ГОСПОД е откъм мен, сред помощ-**
ниците ми[1], и ще видя *повалянето* **на**
онези, които ме мразят[2].
(1) Пс. 54:4; (2) Пс. 59:10
8 **По-добре е да се уповаваш на ГОС-**
ПОДА, отколкото да се доверяваш на
човек[1]. (1) Ер. 17:5,7
9 **По-добре е да се уповаваш на ГОС-**
ПОДА, отколкото да се доверяваш на
князе[1]. (1) Пс. 146:3,5

10 **Всички народи ме заобиколиха[1],** *но*
с Името на ГОСПОДА ще ги изтребя[2].
(1) Пс. 88:17; (2) Пс. 18:40
11 **Заобиколиха ме, да, заобиколиха**
ме, *но* **с Името на ГОСПОДА ще ги**
изтребя.
12 **Заобиколиха ме като пчели[1],** *но*
угаснаха като огън от тръни[2]. Да, с
Името на ГОСПОДА ще ги изтребя.
(1) Втзк. 1:44; (2) Ис. 33:12
13 **Ти ме блъсна силно, за да падна,**
но ГОСПОД ми помогна[1]. (1) Пс. 129:2
14 **ГОСПОД е моята сила и моята пе-**
сен и Той ми стана спасение[1].
(1) Изх. 15:2; Ис. 12:2
15 **Глас на ликуване и спасение е в**
шатрите на праведните[1], десницата на
ГОСПОДА върши мощни дела[2].
(1) Пс. 5:11; (2) Пс. 111:2; Изх. 15:6
16 **Десницата на ГОСПОДА е възви-**
шена, десницата на ГОСПОДА върши
мощни дела.
17 **Аз няма да умра, а ще живея[1] и ще**
разказвам за делата на ГОСПОДА[2].
(1) Авак. 1:12; (2) Ер. 51:10
18 **Строго ме наказа ГОСПОД, но на**
смърт не ме предаде[1].
(1) Йов 5:17,20; 2 Кор. 6:9
19 **Отворете ми портите на правдата[1]!**
Ще вляза през тях *и* **ще прославя ГОС-**
ПОДА. (1) Ис. 26:2
20 **Това е портата на ГОСПОДА, пра-**
ведните ще влязат през нея.
21 **Ще Те прославям, защото си ми**
отговорил и си ми станал спасение[1].
(1) ст. 14
22 **Камъкът, който отхвърлиха зидари-**
те, стана глава на ъгъла[1].
(1) Ис. 28:16; Лк. 20:17; Деян. 4:11; 1 Петр. 2:7
23 **От ГОСПОДА е това** *и* **чудно е в**
нашите очи[1]. (1) Ис. 28:29; Мт. 21:42; Мк. 12:10,11
24 **Това е денят, който ГОСПОД е на-**
правил; нека се радваме и се веселим
в Него[1]! (1) Откр. 19:7
25 **Моля Те, ГОСПОДИ, спаси! Моля**
Те, ГОСПОДИ, изпрати благоденствие!
26 **Благословен, който иде в ГОС-**
ПОДНОТО Име![1] Благословихме ви от
ГОСПОДНИЯ дом.
(1) Мт. 21:9; 23:39; Мк. 11:9; Лк. 13:35; Йн. 12:13
27 **ГОСПОД е Бог и Той ни даде свет-**

лина[1]. Доведете празничната жертва, вързана с въжета, при роговете на олтара[2]! (1) Лк. 1:79; (2) Изх. 27:2
28 **Ти си моят Бог[1] и аз ще Те славя. Боже мой, ще Те величая[2].**
(1) Пс. 143:10; (2) Пс. 145:1; Ис. 25:1
29 **Славете ГОСПОДА, защото е благ, защото милостта Му е вечна[1]!** (1) ст. 1

119* Алеф

1 **Блажени онези, които са непорочни в пътя, които ходят в закона на ГОСПОДА[1]!** *азбучен псалм; (1) Пс. 128:1; Лк. 1:6
2 **Блажени онези, които пазят свидетелствата Му[1], които Го търсят с цяло сърце[2],** (1) ст. 17,33,34,57,69,88,101,115,146; Втзк. 6:17; 3 Царе 2:3; Лк. 11:28; (2) Втзк. 4:29; 2 Лет. 31:21
3 **които и не вършат беззаконие[1],** *а* **ходят в Неговите пътища[2]!**
(1) Езек. 18:17; (2) Ер. 7:23
4 **Ти си** *ни* **заповядал правилата Си, за да ги пазим усърдно[1].** (1) Втзк. 6:3; Мт. 5:19
5 **О, да бяха постоянни пътищата ми, за да пазя Твоите наредби!**
6 **Тогава няма да се посрамя[1], когато внимавам във всичките Ти заповеди.**
(1) ст. 31,80,116
7 **Ще Те славя с искрено сърце, когато науча наредбите на Твоята правда[1].**
(1) ст. 171
8 **Ще пазя наредбите Ти[1]; не ме оставяй напълно!** (1) ст. 145

Бет

9 **Чрез какво може млад човек да опази пътя си чист? Като внимава** *на себе си* **според словото Ти[1].** (1) Пс. 17:4; Пр. 1:4
10 **С цялото си сърце Те търсих[1]; не ме оставяй да се отклоня от заповедите Ти!** (1) 2 Лет. 15:15
11 **В сърцето си съхраних словото Ти[1], за да не съгрешавам против Теб.**
(1) Лк. 8:15; Кол. 3:16
12 **Благословен си, ГОСПОДИ! Научи ме на наредбите Си[1].**
(1) ст. 26,33,64,68,108,124,135
13 **С устните си разказах всичките присъди на устата Ти[1].** (1) Втзк. 6:6,7
14 **В пътя на Твоите свидетелства се радвах[1] толкова, колкото над всичките богатства[2].** (1) ст. 111; (2) ст. 72,127,162
15 **Ще размишлявам върху правилата Ти[1] и ще зачитам пътищата Ти.**
(1) ст. 23,48,78,97,99,148; Пс. 1:2
16 **Ще се наслаждавам на наредбите Ти[1]** *и* **словото Ти няма да забравя[2].**
(1) ст. 24,47,70,77,92,143,174; Ер. 15:16; Римл. 7:22; (2) ст. 61,83,93,109,141,153,176

Гимел

17 **Стори добро на слугата Си, за да живея[1] и да пазя словото Ти[2]!**
(1) ст. 77,116,144,175; (2) ст. 2
18 **Отвори очите ми[1], за да виждам чудеса от Твоя закон.** (1) Еф. 1:18
19 **Чужденец съм аз на земята[1]; не скривай от мен заповедите Си!**
(1) Пс. 39:12
20 **Душата ми всякога чезне от копнеж по Твоите наредби[1].** (1) ст. 40
21 **Ти си смърил горделивите, проклетите, които се отклоняват от Твоите заповеди[1].** (1) ст. 118; Втзк. 27:26
22 **Вдигни от мен укор и презрение[1], защото пазя Твоите свидетелства.**
(1) ст. 39
23 **Макар и князе да седят и говорят против мен[1], слугата Ти размишлява върху Твоите наредби[2].** (1) ст. 161; (2) ст. 15
24 **И свидетелствата Ти също са моя наслада[1]** *и* **мои съветници.** (1) ст. 16

Далет

25 **Душата ми прилепва към пръстта[1]. Съживи ме според словото Си[2]!**
(1) Пс. 44:25; (2) ст. 93,107,149,156; Пс. 143:11
26 **Разказах пътищата си; и Ти ми отговори[1]. Научѝ ме на наредбите Си[2]!**
(1) 4 Царе 20:3-5; (2) ст. 12
27 **Направи ме да разбирам пътя на Твоите правила и ще размишлявам върху Твоите чудни дела[1].** (1) Пс. 77:12
28 **Душата ми се топи от тъга. Укрепи ме според словото Си[1]!** (1) Мт. 5:4
29 **Отдалечи от мен пътя на лъжата[1] и милостиво ми дари закона Си!**
(1) Пр. 30:8
30 **Избрах пътя на истината, Твоите присъди поставих** *пред себе си[1].*
(1) Пс. 18:22; Втзк. 6:6-9

31 **Прилепвам се към Твоите свидетелства, ГОСПОДИ, не ме оставяй да се посрамя[1]!** (1) ст. 6
32 **Ще тичам по пътя на Твоите заповеди, защото Ти ще разшириш сърцето ми[1].** (1) ст. 45; Бит. 26:22

Хе
33 **Научи ме, ГОСПОДИ,** *на* **пътя на Своите наредби[1] и аз ще го пазя докрай[2].** (1) ст. 12; Ис. 54:13; (2) ст. 2; Пс. 39:1
34 **Дай ми разум[1] и ще пазя закона Ти, наистина ще го пазя с цяло сърце[2].** (1) ст. 66,73,100,104,125,130,144,169; Пр. 2:6; (2) ст. 33
35 **Насочвай ме в пътеката на Своите заповеди, защото се наслаждавам в нея[1]!** (1) Пс. 1:2
36 **Наклони сърцето ми към Своите свидетелства, а не към сребролюбие[1].** (1) Пс. 141:4
37 **Отвърни очите ми, за да не гледат суета, и ме съживи в пътищата Си.**
38 **Утвърди думата Си[1] към слугата Си, която е за онези, които се боят от Теб.** (1) ст. 50,76,116,154
39 **Отвърни от мен срама ми, от който се страхувам[1], защото Твоите присъди са добри.** (1) ст. 22
40 **Ето, аз копнея за Твоите правила[1]; съживи ме чрез правдата Си!** (1) ст. 20

Вав
41 **Нека дойдат на мен Твоите милости, ГОСПОДИ, Твоето спасение[1] според думата Ти[2].** (1) ст. 81,123,174; (2) ст. 38
42 **Така ще дам отговор на онзи, който ме хули, защото се уповавам на словото Ти.**
43 **И не отнемай напълно словото на истината от устата ми[1], защото се надявам на Твоите присъди[2].** (1) Ис. 59:21; (2) ст. 74,81,114,147
44 **Ще пазя Твоя закон постоянно, винаги, вечно[1].** (1) ст. 55,112
45 **И ще ходя нашироко[1], защото се стремих към Твоите правила[2].** (1) ст. 32; (2) ст. 94
46 **Ще говоря за Твоите свидетелства и пред царе[1] и няма да се засрамя[2].** (1) Мт. 10:18; (2) Римл. 1:16
47 **И ще се наслаждавам на Твоите заповеди[1], които обичам[2].** (1) ст. 16; (2) ст. 97,113,119,127,140,159,163,167
48 **И ще издигам и ръцете си към Твоите заповеди, които обичам[1], и ще размишлявам върху Твоите наредби[2].** (1) ст. 47; (2) ст. 15

Заин
49 **Спомни си словото Си към слугата Си, на което си ме направил да се уповавам.**
50 **Това е моята утеха в нещастието ми[1] – че Твоята дума ме съживи[2].** (1) ст. 92; (2) ст. 38; Пс. 138:7
51 **Горделивите ми се подиграват твърде много,** *но* **аз не се отклоних от Твоя закон[1].** (1) ст. 157
52 **Спомних си Твоите присъди от древността[1], ГОСПОДИ, и се утеших.** (1) Пс. 77:11
53 **Негодуване ме обзе[1] заради безбожните, които изоставят Твоя закон[2].** (1) Мк. 3:5; (2) Неем. 5:6
54 **Твоите наредби ми станаха песни в дома на странстването ми.**
55 **Нощем споменавах Името Ти, ГОСПОДИ, и пазех закона Ти[1].** (1) ст. 44
56 **Това ми стана, защото пазих правилата Ти.**

Хет
57 **ГОСПОД е моят дял; аз казах, че ще пазя словата Ти[1].** (1) ст. 2
58 **Потърсих лицето Ти от все сърце[1]; бъди милостив към мен според думата Си.** (1) ст. 145
59 **Размислих за пътищата си и насочих стъпките си към Твоите свидетелства[1].** (1) Плач 3:40
60 **Побързах и не се забавих[1] да пазя Твоите заповеди.** (1) Бит. 18:6
61 **Връзките на безбожните ме обвиха,** *но* **аз не забравих Твоя закон[1].** (1) ст. 16
62 **Среднощ ставам, за да Те славя заради Твоите справедливи присъди[1].** (1) ст. 164; Деян. 16:25
63 **Другар съм на всички, които се боят от Теб, и на онези, които пазят Твоите правила[1].** (1) ст. 79

64 **Земята е пълна с милостта Ти, ГОС-
ПОДИ[1], научи ме на наредбите Си[2].**
(1) Пс. 33:5; (2) ст. 12

Тет

65 **ГОСПОДИ, Ти си направил добро
на слугата Си според словото Си.**
66 **Научи ме на добро разсъждение
и знание[1], защото повярвах в Твоите
заповеди.** (1) ст. 34
67 **Преди да бъда наскърбен, аз се
бях заблудил, но сега пазя Твоето сло-
во.**
68 **Ти си благ и благодетелен. Научи
ме на Своите наредби[1].** (1) ст. 12
69 **Горделивите ме окаляха с лъжи,** *но*
**аз ще пазя правилата Ти с цяло сър-
це[1].** (1) ст. 2
70 **Сърцето им е тлъсто като лой[1],** *а* **аз
се наслаждавам на Твоя закон[2].**
(1) Ис. 6:10; (2) ст. 16
71 **Добре е за мен, че бях наскърбен,
за да науча Твоите наредби[1].** (1) Пс. 94:12
72 **Законът на Твоята уста е по-добър
за мен от хиляди** *кюлчета* **злато и сребро[1].**
(1) ст. 14; Пс. 19:10; Пр. 3:13-15

Йод

73 **Твоите ръце ме направиха и при-
готвиха[1]; дай ми разум и ще науча за-
поведите Ти[2].**
(1) Пс. 95:6; Йов 10:8; (2) ст. 34; Кол. 1:9
74 **Които се боят от Теб, ще ме видят
и ще се зарадват, защото на словото
Ти се уповах[1].** (1) ст. 43
75 **Зная, ГОСПОДИ, че Твоите присъ-
ди са правда и че справедливо* си ме
наскърбил.** **букв.:* във вярност, *или:* в истина
76 **Твоята милост нека ми бъде за уте-
ха според думата Ти към слугата Ти[1]!**
(1) ст. 38
77 **Нека дойде върху мен състрадани-
ето Ти, за да живея[1], защото законът
Ти е моята наслада[2].** (1) ст. 17; (2) ст. 16
78 **Нека се засрамят горделивите, за-
щото ми сториха зло без причина[1],** *но*
**аз размишлявам върху Твоите прави-
ла[2].** (1) ст. 86; (2) ст. 15
79 **Нека се обърнат към мен онези,
които Ти се боят, онези, които позна-
ват Твоите свидетелства[1].** (1) ст. 63
80 **Нека сърцето ми бъде непорочно в
Твоите наредби, за да не се посрамя[1].**
(1) ст. 6

Каф

81 **Душата ми копнее за Твоето спасе-
ние[1]; на словото Ти се уповавам[2].**
(1) ст. 41; (2) ст. 43; Пс. 130:5
82 **Очите ми копнеят за думата Ти,
като казвам: Кога ще ме утешиш?**
83 **Защото станах като мех,** *изсъхнал* **в
дим[1],** *но* **не забравих Твоите наредби[2].**
(1) Йов 30:30; (2) ст. 16
84 **Колко са дните на слугата Ти[1]?
Кога ще извършиш съд над гонителите
ми[2]?** (1) Пс. 89:47; (2) 2 Сол. 1:6
85 **Горделивите изкопаха ями за мен[1],
те, които не са според Твоя закон.**
(1) Пс. 35:7
86 **Всичките Твои заповеди са истина.
Без причина ме гонят[1] – помогни ми!**
(1) ст. 78
87 **Без малко щяха да ме погубят на
земята, но аз не оставих Твоите пра-
вила.**
88 **Съживи ме според милостта Си[1] и
ще пазя свидетелството на устата Ти[2].**
(1) ст. 124,149; (2) ст. 2

Ламед

89 **До века, ГОСПОДИ, е утвърдено
словото Ти в небесата[1].**
(1) Пс. 111:7,8; Ис. 40:8; Мт. 5:18; 1 Петр. 1:25
90 **Твоята вярност – във всички по-
коления[1]. Ти си основал земята и тя
стои[2].** (1) Пс. 100:5; (2) Пс. 104:5
91 **Те стоят днес според Твоите наред-
би[1], защото всичко е в Твоя служба.**
(1) Ис. 40:26
92 **Ако законът Ти не беше моя насла-
да[1], щях да загина в нещастието си[2].**
(1) ст. 16; (2) ст. 50
93 **Няма да забравя правилата Ти до
века[1], защото чрез тях си ме съжи-
вил[2].** (1) ст. 16; (2) ст. 25
94 **Твой съм аз[1] – спаси ме[2], защото
се стремих към правилата Ти[3].**
(1) Пес. 6:3; Деян. 27:23;
(2) ст. 146,170; Пс. 3:7; Ер. 17:14; (3) ст. 45

95 **Безбожните ме дебнат, за да ме погубят,** *но* **аз ще внимавам в Твоите свидетелства.**
96 **На всяко съвършенство видях предел,** *а* **Твоята заповед достига много надалеч.**

Мем

97 **Колко обичам Твоя закон[1]! Цял ден той е размишлението ми[2].** (1) ст. 47; (2) ст. 15
98 **Твоите заповеди ме правят по-мъдър от враговете ми[1], защото са винаги с мен.** (1) Втзк. 4:6
99 **По-разумен съм от всичките си учители, защото Твоите свидетелства са размишлението ми[1].** (1) ст. 15
100 **По-разумен съм от старите[1], защото опазих правилата Ти.**
(1) ст. 34; Йов 32:9
101 **Въздържах краката си от всеки лош път, за да пазя словото Ти[1].**
(1) ст. 2; Пр. 1:15
102 **Не се отклоних от Твоите присъди, защото Ти, Ти си ме поучавал[1].**
(1) Йов 36:22; Тит 2:12
103 **Колко са сладки за небцето ми Твоите думи, повече от мед в устата ми[1]!** (1) Пс. 19:10; Езек. 3:3
104 **От Твоите правила получавам разум[1], затова мразя всеки лъжлив път[2].**
(1) ст. 100; (2) ст. 128,163

Нун

105 **Твоето слово е светило за крака ми и светлина за пътеката ми.**
106 **Заклех се и потвърждавам, че ще пазя праведните Ти присъди[1].**
(1) Неем. 10:29
107 **Много съм угнетен, ГОСПОДИ, съживи ме според словото Си[1]!** (1) ст. 25
108 **Приеми, моля Те, ГОСПОДИ, доброволните жертви на устата ми[1] и научи ме на присъдите Си[2]!**
(1) Пс. 19:14; 27:6; Евр. 13:15; (2) ст. 12
109 **Животът ми е постоянно в опасност, но аз не забравих Твоя закон[1].**
(1) ст. 16
110 **Безбожните ми поставиха примка[1], но аз не се отклоних от Твоите правила.** (1) Пс. 38:12; 57:6
111 **Приех свидетелствата Ти за наследство до века[1], защото те са радостта на сърцето ми[2].**
(1) Втзк. 33:4; (2) ст. 14; Пс. 19:8
112 **Наклоних сърцето си[1] да върша наредбите Ти до века, докрай[2].**
(1) Пр. 2:2; (2) ст. 44

Самех

113 **Мразя двуличните, а обичам закона Ти[1].** (1) ст. 47
114 **Ти си моето скривалище и моят щит[1]; на словото Ти се уповавам[2].**
(1) Пс. 3:3; 32:7; (2) ст. 43
115 **Отдалечете се от мен, вие, злодеи[1], аз ще пазя заповедите на своя Бог[2].** (1) Пс. 139:19; Мт. 7:23; Лк. 13:27; (2) ст. 2
116 **Поддържай ме според думата Си, за да живея[1], и не ме оставяй да се посрамя[2] в надеждата си.**
(1) ст. 17,38; (2) ст. 6
117 **Подкрепи ме, и ще бъда избавен, и ще внимавам винаги в Твоите наредби.**
118 **Ти си отхвърлил всички, които се отклоняват от Твоите наредби[1], защото коварна е измамата им[2].**
(1) ст. 21; (2) Пр. 12:20
119 **Изхвърлил си** *като* **шлака[1] всичките безбожни на земята, затова обичам Твоите свидетелства[2].** (1) Езек. 22:18; (2) ст. 47
120 **Тялото ми настръхва поради страха от Теб и от присъдите Ти се боя[1].**
(1) Пс. 88:15; Авак. 3:16

Айн

121 **Върших правосъдие и правда; не ме оставяй на потисниците ми!**
122 **Стани поръчител на слугата Си за добро, да не ме угнетяват горделивите!**
123 **Очите ми чезнат за спасението Ти и за думата на Твоята правда[1].** (1) ст. 41
124 **Постъпвай със слугата Си според милостта[1] Си и ме научи на наредбите Си[2].** (1) ст. 88; Пс. 31:19; (2) ст. 12
125 **Аз съм Твой слуга[1]; дай ми разум и ще позная Твоите свидетелства[2].**
(1) Пс. 116:16; (2) ст. 34
126 **Време е ГОСПОД да подейства[1],**

защото **счетоха закона Ти за нищо**[2].
(1) Пс. 102:13; (2) 3 Царе 19:10
127 **Затова аз обичам Твоите запове-**
ди[1] **повече от злато и от чисто злато**[2]**!**
(1) ст. 47; (2) ст. 14
128 **Затова считам всички** *Твои* **прави-**
ла относно всяко нещо *за* **прави**[1], **мра-**
зя всеки лъжлив път[2]. (1) ст. 172; (2) ст. 104

Пе
129 **Чудесни са Твоите свидетелства,**
затова душата ми ги пази.
130 **Изявяването на Твоите думи дава**
светлина *и* **разум на невежите**[1].
(1) ст. 34; Пс. 19:7,8
131 **Отворих устата си и въздъхнах,**
защото копнеех за Твоите заповеди[1].
(1) 1 Петр. 2:2
132 **Обърни се към мен и бъди ми-**
лостив към мен[1], **както постъпваш с**
онези, които обичат Името Ти[2]**!**
(1) Пс. 25:16; (2) Пс. 5:11
133 **Утвърди стъпките ми**[1] **чрез сло-**
вото Си и не оставяй да ме завладее
никакво беззаконие! (1) Пс. 40:2
134 **Избави ме от човешко потисни-**
чество и ще пазя Твоите правила.
135 **Възсияй с лицето Си над слугата**
Си и ме научи на наредбите Си[1].
(1) ст. 12
136 **Водни потоци текат от очите ми,**
понеже не се пази Твоят закон[1].
(1) Фил. 3:18

Цаде
137 **Праведен си, ГОСПОДИ, прави**
са и Твоите присъди[1]. (1) Езд. 9:15; Откр. 19:2
138 **Постановил си свидетелствата Си**
в правда[1] **и изобилна вярност.** (1) Втзк. 4:8
139 **Ревността ми ме изяде, защото**
противниците ми забравиха Твоите ду-
ми[1]. (1) Пс. 69:9; 3 Царе 19:10
140 **Словото Ти е съвсем пречистено**[1]
и слугата Ти го обича[2].
(1) Пс. 12:6; Пр. 30:5; (2) ст. 47
141 **Незначителен съм и презрян,** *но*
не забравих Твоите правила[1]. (1) ст. 16
142 **Твоята правда е вечна правда и**
Твоят закон е истина.
143 **Скръб и беда ме стигнаха,** *но* **за-**
поведите Ти са моята наслада[1]. (1) ст. 16
144 **Твоите свидетелства са вечна**
правда[1]; **дай ми разум**[2] **и ще живея**[3].
(1) ст. 151,160; (2) ст. 34; (3) ст. 17; Пр. 4:4

Коф
145 **Извиках от все сърце**[1]: **ГОСПО-**
ДИ, чуй ме! Ще пазя наредбите Ти[2].
(1) ст. 58; (2) ст. 8
146 **Извиках към Теб: Спаси ме!**[1] **Ще**
пазя свидетелствата Ти[2]. (1) ст. 94; (2) ст. 2
147 **Изпреварих зората и виках**[1]; **на**
словото Ти се уповавах[2].
(1) Пс. 88:1; (2) ст. 43
148 **Очите ми изпревариха нощните**
стражи, за да размишлявам върху Тво-
ето слово[1]. (1) ст. 15
149 **Чуй гласа ми според милостта Си**[1],
ГОСПОДИ, съживи ме според Своите
присъди[2]. (1) ст. 88; (2) ст. 25
150 **Приближиха се онези, които след-**
ват коварството[1], **те са далеч от Твоя**
закон[2]. (1) Мт. 26:46; (2) Ис. 59:11-14
151 **Ти си близо, ГОСПОДИ, и всички**
Твои заповеди са истина[1]. (1) ст. 142
152 **Отдавна познах от Твоите свиде-**
телства, че Ти си ги основал до века.

Реш
153 **Погледни на скръбта ми и ме из-**
бави, защото не съм забравил закона
Ти[1]**!** (1) ст. 16
154 **Защити делото ми**[1] **и ме изкупи;**
съживи ме според думата Си[2]**!**
(1) Пс. 35:23; Мих. 7:9; (2) ст. 38
155 **Спасението е далеч от безбожни-**
те, защото те не търсят Твоите нared-
би[1]. (1) ст. 150
156 **Много са Твоите милосърдия**[1],
ГОСПОДИ; съживи ме според присъ-
дите Си[2]**!** (1) 1 Лет. 21:13; (2) ст. 25
157 **Много са моите гонители и проти-**
вници, *но* **аз не се отклоних от Твоите**
свидетелства[1]. (1) ст. 51
158 **Видях неверните и се погнусих,**
защото не опазиха Твоето слово[1].
(1) Пс. 139:21
159 **Виж колко обичам Твоите прави-**
ла[1]; **съживи ме, ГОСПОДИ, според ми-**
лостта Си! (1) ст. 47
160 **Цялото Ти слово е истина**[1] **и вечна**
е всяка присъда на Твоята правда[2].
(1) Йн. 17:17; (2) ст. 142

Шин

161 **Князе ме преследват без причина[1], но сърцето ми благоговее пред словото Ти[2].** (1) ст. 23; (2) Ис. 66:2

162 **Радвам се на словото Ти като един, който намира голяма плячка[1].** (1) ст. 14

163 **Мразя и се отвращавам от лъжата[1], а обичам закона Ти[2].** (1) ст. 104; (2) ст. 47

164 **Седем пъти на ден Те възхвалявам заради присъдите на Твоята правда[1].** (1) ст. 62

165 **Онези, които обичат закона Ти, имат голям мир и за тях няма препъване.**

166 **Уповах се на Твоето спасение[1], ГОСПОДИ, и върших Твоите заповеди.** (1) Бит. 49:18; Плач 3:26

167 **Душата ми пази Твоите свидетелства и аз много ги обичам[1].** (1) ст. 47

168 **Пазих Твоите правила и Твоите свидетелства, защото пред Теб са всичките ми пътища[1].** (1) Пс. 139:3; Пр. 5:21

Тав

169 **Нека се приближи викът ми пред Теб, ГОСПОДИ, дай ми разум според словото Си[1]!** (1) ст. 34

170 **Нека дойде молбата ми пред Теб[1], избави ме според думата Си[2]!** (1) Ер. 37:20; 42:2; (2) ст. 94

171 **От устните ми ще извира възхвала, защото Ти ме учиш на наредбите Си[1].** (1) ст. 7

172 **Езикът ми високо ще говори словото Ти, защото всички Твои заповеди са правда[1].** (1) ст. 128; Римл. 7:12

173 **Нека ръката Ти ми бъде помощ, защото аз избрах Твоите правила.**

174 **Копнея за спасението Ти, ГОСПОДИ[1], и законът Ти е моя наслада[2].** (1) ст. 41; (2) ст. 16

175 **Нека душата ми живее и Те възхвалява[1] и нека Твоите присъди ми помагат!** (1) ст. 17; Ис. 38:19

176 **Скитах се като изгубена овца[1]. Потърси слугата Си, защото не забравих заповедите Ти[2]!** (1) Ис. 53:6; Езек. 34:6; 1 Петр. 2:25; (2) ст. 16

120 Песен на изкачванията*.

В скръбта си извиках към ГОСПОДА и Той ми отговори[1].

*С това вероятно се има предвид изкачването към Ерусалим. Може да се отнася и за изкачването на стъпалата на преддверната зала и олтара в храма. Такива са Псалмите от 120 до 134.; (1) Пс. 50:15; Йона 2:2

2 **ГОСПОДИ, избави душата ми от лъжливи устни** *и* **от измамен език[1]!** (1) Пс. 52:4; Мих. 6:12

3 **Какво ще ти се даде или какво ще ти се прибави,** *на теб,* **измамни езиче?**

4 **Остри стрели на силния[1] с** *дървени* **въглища от хвойна.** (1) Ер. 9:8

5 **Горко ми, защото странствам в Мосох, защото обитавам в шатрите на Кидар!**

6 **Душата ми живя много време с онези, които мразят мира.**

7 **Аз** *съм за* **мир, но когато говоря, те са за война[1].** (1) Римл. 3:17

121 Песен на изкачванията.

Ще повдигна очите си[1] към хълмовете. Откъде ще дойде помощта ми? (1) Пс. 123:1

2 **Помощта ми** *идва* **от ГОСПОДА, който е направил небето и земята[1].** (1) Пс. 115:15; Бит. 1:1

3 **Той няма да позволи да се подхлъзне кракът ти[1]. Онзи, който те пази, няма да задреме.** (1) Пс. 55:22; 1 Царе 2:9; Пр. 3:26

4 **Ето, няма да задреме, нито да заспи Пазителят на Израил.**

5 **ГОСПОД е твой пазител, ГОСПОД е твоя сянка от дясната ти страна.**

6 **Слънцето няма да те порази денем, нито луната – нощем[1].** (1) Ис. 49:10

7 **ГОСПОД ще те пази от всяко зло[1], ще пази душата ти[2].** (1) Бит. 28:15; Пр. 12:21; 2 Тим. 4:18; (2) Пс. 97:10

8 **ГОСПОД ще пази излизането ти и влизането ти[1] отсега и до века[2].** (1) Втзк. 28:6; (2) Пс. 125:2; 131:3

122 Песен на изкачванията. На Давид.

Зарадвах се, когато ми казаха: Да отидем в ГОСПОДНИЯ дом[1]! (1) Пс. 26:8

2 **Краката ни стоят вътре в портите ти, Ерусалиме.**
3 **Ерусалим е построен като здраво затворен в себе си град,**
4 **където се изкачват племената**[1]**, племената на ГОСПОДА,** *според* **свидетелството на Израил**[2]**, за да славят Името на ГОСПОДА**[3]**.**

(1) Втзк. 16:16; (2) Пс. 81:5; (3) Пс. 100:4; Йн. 4:20

5 **Защото там са поставени престоли за съд**[1]**, престолите на Давидовия дом**[2]**.** (1) Втзк. 17:8; 2 Лет. 19:8; (2) 3 Царе 7:7
6 **Молете се за мира на Ерусалим**[1]**! Нека благоуспяват онези, които те обичат**[2]**!** (1) Пс. 51:18; (2) Неем. 11:2; Ис. 66:10
7 **Мир да бъде в крепостите ти, благоденствие – в дворците ти!**
8 **Заради братята си и приятелите си ще кажа сега: Мир да е в теб!**
9 **Заради дома на ГОСПОДА, нашия Бог, ще търся доброто ти.**

123 Песен на изкачванията.

Към Теб повдигам очите си[1] **– Ти, който обитаваш в небесата**[2]**!**

(1) Пс. 121:1; (2) Пс. 2:4

2 **Ето, както очите на слугите** *гледат* **към ръката на господаря им, както очите на слугинята** *гледат* **към ръката на господарката ѝ, така и нашите очи** *гледат* **към ГОСПОДА, нашия Бог**[1]**, докато се смили над нас.**

(1) Пс. 25:15; 2 Лет. 20:12

3 **Смили се над нас, ГОСПОДИ, смили се над нас, защото се преситихме от презрение**[1]**.** (1) Пс. 44:13
4 **Душата ни се пресити от подигравките на безгрижните, от презрението на горделивите**[1]**.** (1) Евр. 11:36

124 Песен на изкачванията. На Давид.

Ако не беше ГОСПОД откъм нас[1] **– нека каже сега Израил –** (1) Пс. 56:9
2 **ако не беше ГОСПОД откъм нас, когато се надигнаха хора против нас**[1]**,**

(1) Пс. 3:1

3 **тогава те щяха да ни погълнат живи**[1]**, когато яростта им се разпали против нас**[2]**;** (1) Пр. 1:12; (2) Пс. 83:4
4 **тогава водите щяха да ни потопят, потокът щеше да премине над душата ни**[1]**;** (1) Пс. 18:4; 42:7; 144:7
5 **тогава надигнатите води щяха да преминат над душата ни.**
6 **Благословен да е ГОСПОД, който не ни предаде като плячка в зъбите им!**
7 **Душата ни избяга като птица от примката на ловеца**[1]**; примката се скъса и ние избягахме**[2]**.**

(1) Пс. 91:3; Пр. 6:5; (2) Пс. 129:4

8 **Помощта ни е в Името на ГОСПОДА**[1]**, който е направил небето и земята**[2]**.** (1) Пс. 20:7; (2) Пс. 115:15

125 Песен на изкачванията.

Които се уповават на ГОСПОДА, са като хълма Сион, който няма да се поклати[1]**, а стои до века**[2]**.**

(1) Пс. 46:5; 62:6; (2) Пр. 10:25,30; Ис. 26:3,4

2 **Както планините обграждат Ерусалим, така ГОСПОД обгражда народа Си**[1] **отсега и до века**[2]**,**

(1) 4 Царе 6:17; (2) Пс. 121:8

3 **защото скиптърът на безбожието няма да почива върху дела на праведните, за да не протегнат праведните ръце към беззаконието.**
4 **Стори добро, ГОСПОДИ, на добрите и на онези, които са прави в сърцата си**[1]**.** (1) Пс. 84:11
5 **А онези, които се отклоняват в кривите си пътища**[1]**, ГОСПОД ще ги отведе** *заедно* **с онези, които вършат беззаконие**[2]**. Мир на Израил!**[3]

(1) Пр. 2:15; Ис. 59:8; (2) Пс. 92:7,9; 94:4; (3) Пс. 128:6; Гал. 6:16

126 Песен на изкачванията.

Когато ГОСПОД връщаше сионските пленници[1]**, ние бяхме като сънуващи.**

(1) Пс. 14:7; 85:1; Езд. 1:11; Ер. 33:26

2 **Тогава устата ни се изпълни със смях и езикът ни – с ликуване**[1]**. Тогава се говореше между народите: ГОСПОД извърши велики неща за тези**[2]**!**

(1) Йов 8:21; Ис. 35:10; 51:11; (2) Езек. 36:36

3 **ГОСПОД извърши велики неща за
нас[1]! Зарадвахме се[2].**
(1) Лк. 1:49; 8:39; (2) Йоил 2:21
4 **Върни пленниците ни, ГОСПОДИ[1],
като потоците в южните страни[2].**
(1) Ер. 29:14; 30:3; (2) Ис. 41:18
5 **Онези, които сеят със сълзи, ще
жънат с ликуване[1].** (1) Ер. 31:9-13; Мт. 5:4
6 **Който излиза с плач и носи семе
за сеене, непременно ще се върне с
ликуване и ще носи снопите си[1].**
(1) Пс. 30:5

127 Песен на изкачванията. На Соломон[1].

Ако ГОСПОД не построи дома, напразно се трудят по него зидарите, ако ГОСПОД не пази града, напразно бди стражата. (1) Пс. 72:1
2 **Безполезно е за вас да ставате рано,
да стоите до късно[1], да ядете хляб на
тежък труд, толкова Той дава на възлюбения Си** *и в* **сън[2].** (1) Йн. 21:3; (2) Пр. 10:22
3 **Ето, наследство от ГОСПОДА са синовете и награда** *от Него е* **плодът на
утробата[1].** (1) Пс. 128:3,4; Втзк. 28:11
4 **Както** *са* **стрелите в ръката на силния, така са и синовете на младостта.**
5 **Блажен човекът, който е напълнил
колчана си с тях! Те няма да се посрамят, когато говорят с враговете си
в портата.**

128 Песен на изкачванията.

Блажен всеки, който се бои от ГОСПОДА, който ходи в Неговите пътища[1]! (1) Пс. 119:1
2 **Ще ядеш от труда на ръцете си, ще
бъдеш блажен и ще ти бъде добре[1].**
(1) Пс. 1:3; Втзк. 28:8; Ис. 3:10
3 **Жена ти ще бъде като плодоносна
лоза вътре в дома ти, синовете ти –
като млади маслини около трапезата
ти[1].** (1) Пс. 127:3; 144:12
4 **Ето, така ще се благослови човекът,
който се бои от ГОСПОДА[1].** (1) Втзк. 28:2
5 **ГОСПОД да те благослови от Сион[1]
и да гледаш добруването на Ерусалим
през всичките дни на живота си[2],**
(1) Пс. 20:2; (2) Ис. 33:20
6 **да видиш синове от синовете си[1]!
Мир на Израил![2]**
(1) Бит. 50:23; Йов 42:16; (2) Пс. 125:5

129 Песен на изкачванията.

Много пъти са воювали против мен от младостта ми досега[1] – нека каже сега Израил – (1) Изх. 1:11-14
2 **много пъти са воювали против мен
от младостта ми досега, но не са ми
надвили[1].** (1) Пс. 118:13; 2 Кор. 4:8
3 **Орачите ораха по гърба ми, проточиха браздите си[1].** (1) Ис. 50:6; 51:23
4 **Праведен е ГОСПОД[1], Той разсече
въжетата на безбожните[2].**
(1) Пс. 7:11; (2) Пс. 124:7
5 **Нека се посрамят и се обърнат назад всички, които мразят Сион[1]!**
(1) Пс. 40:14; Ис. 29:8
6 **Нека бъдат като тревата по покривите, която изсъхва, преди да порасне[1],** (1) Пс. 37:2; Ис. 37:27
7 **с която жетварят не напълва ръката
си, нито онзи, който връзва снопите,**
напълва **скута си,**
8 **нито минаващите казват: ГОСПОДНОТО благословение на вас! Благославяме ви в Името на ГОСПОДА[1]!**
(1) 2 Царе 6:18

130 Песен на изкачванията.

От дълбините виках към Теб, ГОСПОДИ[1]. (1) Плач 3:55
2 **Господи, чуй гласа ми! Нека ушите
Ти бъдат внимателни към гласа на молбите ми[1]!** (1) Пс. 5:2; 28:2
3 **Ако Ти, ГОСПОДИ, помниш греховете,** *то* **кой, Господи, ще устои[1]?**
(1) Пс. 143:2; Йов 9:2,3
4 **Но при Теб има прошка[1], за да Ти
се боят[2].** (1) Пс. 103:3; Изх. 34:7; Ис. 55:7;
Дан. 9:9; Мих. 7:18; Еф. 1:7; (2) 3 Царе 8:39,40
5 **Чакам ГОСПОДА; душата ми чака[1]
и на словото Му се уповавам[2].**
(1) Пс. 33:20; (2) Пс. 119:81
6 **Душата ми** *чака* **Господа[1] повече от
стражите – зората,** *повече* **от стражите – зората.** (1) Пс. 39:7

7 **Израилю, уповай се на ГОСПОДА[1], защото при ГОСПОДА е милостта[2] и велико е у Него изкуплението.**
(1) Пс. 131:3; (2) Пс. 86:5

8 **И Той ще изкупи Израил от всичките му беззакония[1].**
(1) Пс. 103:3; Ис. 44:22; Мт. 1:21; Лк. 1:68

131 **Песен на изкачванията. На Давид.**
ГОСПОДИ, сърцето ми не е гордо и не се превъзнасят очите ми[1], нито се занимавам с неща, твърде големи и твърде чудни за мен. (1) 2 Царе 6:22; Пр. 21:4

2 **Наистина укротих и успокоих душата си, както отбито дете** *лежи* **при майка си; като отбито дете е душата ми в мен.**

3 **Израилю, уповай се на ГОСПОДА[1] отсега и до века[2]!** (1) Пс. 130:7; (2) Пс. 121:8

132 **Песен на изкачванията.**
Спомни си, ГОСПОДИ, на Давид всичките му усилия[1]: (1) Пс. 25:18

2 **как се закле на ГОСПОДА и обеща на Силния Яковов[1]:** (1) Бит. 49:24

3 **Наистина няма да вляза в шатрата на дома си, няма да се кача на постелката на леглото си,**

4 **няма да дам сън на очите си, нито дрямка на клепачите си,**

5 **докато не намеря място за ГОСПОДА, обиталища за Силния Яковов[1]!**
(1) 2 Царе 7:2; 3 Царе 8:17; 1 Лет. 28:2; Деян. 7:46

6 **Ето, ние чухме за него в Ефрата, намерихме го в полетата на Яар[1].**
(1) 1 Царе 7:1; 2 Царе 6:3

7 **Нека влезем в Неговите обиталища, нека се поклоним при подножието на краката Му[1]!** (1) Пс. 99:5; Плач 2:1

8 **Стани, ГОСПОДИ,** *и влез* **в покоя Си – Ти и ковчегът на Твоята сила!**

9 **Нека свещениците Ти бъдат облечени с правда[1] и светиите Ти нека ликуват[2]!** (1) Йов 29:14; Откр. 19:8; (2) 2 Лет. 6:41

10 **Заради слугата Си Давид[1] не отхвърляй лицето на помазаника Си[2]!**
(1) Пс. 144:10; (2) Пс. 84:9; 2 Лет. 6:42

11 **ГОСПОД се закле на Давид** *в* **истина[1]** *и* **няма да се отвърне от нея[2]: Ще поставя на престола ти от плода на тялото ти[3].** (1) Пс. 89:3; Деян. 13:23; (2) Чис. 23:19; (3) Пс. 89:4; 2 Царе 7:12; Лк. 1:32; Йн. 7:42; Деян. 2:30

12 **Ако синовете ти пазят завета Ми и свидетелствата Ми[1], на които ще ги науча, и техните синове ще седят на престола ти навеки[2].**
(1) 3 Царе 8:25; (2) 2 Лет. 7:18; Ер. 33:17

13 **Защото ГОСПОД избра Сион, пожела го за Свое обиталище[1]:** (1) Пс. 9:11

14 **Това е Моят покой навеки, тук ще обитавам, защото го пожелах.**

15 **Ще благословя изобилно храната му, ще наситя бедните му с хляб.**

16 **Ще облека и свещениците му в спасение и светиите му ще ликуват[1].**
(1) 2 Лет. 6:41; Ис. 61:10

17 **Там ще направя да изникне рог на Давид[1]; приготвил съм светилник за помазаника Си[2].** (1) Пс. 89:24; 1 Царе 2:10; Лк. 1:69; (2) 3 Царе 15:4; 2 Лет. 21:7

18 **Враговете му ще облека с позор[1], а на него ще блести короната му.**
(1) Пс. 35:26

133 **Песен на изкачванията. На Давид.**
Ето, колко е добро и колко е приятно да живеят братя в единомислие!

2 **То е като скъпоценното масло на главата, слизащо по брадата, брадата на Аарон[1], слизащо по края на одеждите му.** (1) Изх. 29:7

3 **То е като ермонската роса, слизаща по сионските планини; защото там ГОСПОД е заповядал благословението – живот вечен[1].** (1) Пс. 21:4

134 **Песен на изкачванията.**
Ето, благославяйте ГОСПОДА, всички ГОСПОДНИ слуги[1], които стоите нощем в ГОСПОДНИЯ дом[2]!
(1) Пс. 135:1,2; (2) 1 Лет. 9:33

2 **Издигайте ръцете си[1]** *към* **светилището[2] и благославяйте ГОСПОДА!**
(1) Пс. 63:4; Плач 3:41; 1 Тим. 2:8; (2) Пс. 28:2; 141:2

3 **Да те благослови от Сион ГОСПОД[1], който е направил небето и земята[2]!**
(1) Пс. 128:5; (2) Пс. 115:15; 136:5,6; Зах. 12:1

135 **Алилуя! Хвалете Името на ГОС-
ПОДА! Хвалете** *Го,* **вие, ГОСПОДНИ
слуги**[1], (1) Пс. 113:1; Откр. 19:5
2 **които стоите в ГОСПОДНИЯ дом, в
дворовете на дома на нашия Бог**[1]**!**
(1) Пс. 134:1
3 **Хвалете ГОСПОДА, защото ГОС-
ПОД е благ**[1], **пейте псалми на Името
Му, защото това е приятно!**
(1) Пс. 54:6; 106:1
4 **Защото ГОСПОД избра Яков**[1] **за
Себе Си, Израил – за Свое притежа-
ние**[2]. (1) Пс. 105:6; Йн. 15:16; Деян. 13:17;
(2) Пс. 33:12; Изх. 19:5; Втзк. 7:6; 26:18; Тит 2:14
5 **Защото аз зная, че ГОСПОД е велик
и че нашият Господ е над всички бого-
ве**[1]. (1) Пс. 86:8; 147:5
6 **ГОСПОД прави всичко, което Му
е угодно, в небесата и на земята, в
моретата и във всички дълбини.**
7 **Издига парите от краищата на зе-
мята**[1], **прави светкавици за дъжда**[2], **из-
важда вятъра от съкровищниците Си**[3].
(1) Бит. 2:6; Ер. 10:13; 51:16;
(2) Йов 28:26; 38:25; Зах. 10:1; (3) Пс. 78:26
8 **Порази египетските първородни, от
човек до животно**[1]. (1) Пс. 78:51
9 **Изпрати знамения и чудеса сред
теб, Египет, върху фараона и всичките
му слуги**[1]. (1) Пс. 78:12,43-51
ст. 10-12: Пс. 136:17-22
10 **Порази големи народи и изби
мощни царе –**
11 **аморейския цар Сихон**[1] **и васан-
ския цар Ог**[2], **и всичките царства на
Ханаан**[3].
(1) Чис. 21:24; (2) Чис. 21:35; (3) Иис. Нав. 12:7-24
12 **И даде земята им за наследство, за
наследство на Своя народ Израил.**
13 **Твоето Име, ГОСПОДИ, е вечно,
споменът Ти, ГОСПОДИ – във всички
поколения**[1]. (1) Пс. 102:12
14 **Защото ГОСПОД ще съди народа
Си и ще окаже милост на слугите Си**[1].
(1) Втзк. 32:36
ст. 15-18: Пс. 115:4-8
15 **Идолите на народите са сребро и
злато, произведение на човешки ръце.**
16 **Уста имат, но не говорят; очи имат,
но не виждат;**
17 **уши имат, но не чуват; и няма дъх
в устата им.**
18 **Онези, които ги правят, ще станат
като тях, всеки, който се уповава на
тях**[1]. (1) Ис. 42:17
19 **Благославяйте ГОСПОДА, доме из-
раилев! Благославяйте ГОСПОДА, доме
Ааронов**[1]**!** (1) Пс. 115:12
20 **Благославяйте ГОСПОДА, доме ле-
виев! Вие, които се боите от ГОСПО-
ДА**[1], **благославяйте ГОСПОДА!**
(1) Пс. 115:9-11
21 **Благословен да бъде от Сион ГОС-
ПОД, който обитава в Ерусалим**[1]**! Али-
луя!** (1) Пс. 48:1,2; 1 Лет. 23:25; Ис. 12:6

136 **Славете ГОСПОДА, защото е
благ – защото милостта Му е вечна**[1]**!**
(1) Пс. 100:5; 1 Лет. 16:34; Езд. 3:11
2 **Славете Бога на боговете**[1] **– защото
милостта Му е вечна!** (1) Пс. 97:9
3 **Славете Господа на господарите**[1] **–
защото милостта Му е вечна!**
(1) Втзк. 10:17; 1 Тим. 6:15
4 **Който единствен върши велики чу-
деса**[1] **– защото милостта Му е вечна!**
(1) Пс. 72:18
5 **Който с мъдрост направи небеса-
та**[1] **– защото милостта Му е вечна!**
(1) Бит. 1:7,8; Пр. 3:19; Ер. 10:12; Откр. 14:7
6 **Който простря земята върху води-
те**[1] **– защото милостта Му е вечна!**
(1) Пс. 24:2
7 **Който направи големи светила**[1] **–
защото милостта Му е вечна –** (1) Бит. 1:14
8 **слънцето, за да владее денем – за-
щото милостта Му е вечна –**
9 **луната и звездите**[1], **за да владеят но-
щем**[2] **– защото милостта Му е вечна!**
(1) Пс. 8:3; 74:16; Бит. 1:16; (2) Ер. 31:35
10 **Който порази египтяните в първо-
родните им**[1] **– защото милостта Му е
вечна!** (1) Пс. 78:51
11 **И изведе Израил отсред тях**[1] **– за-
щото милостта Му е вечна –**
(1) Пс. 105:37; Изх. 12:41
12 **със силна ръка и с издигната миш-
ца**[1] **– защото милостта Му е вечна!**
(1) Изх. 13:3; Втзк. 4:34,37
13 **Който раздели Червено море на**

две **части**[1] **– защото милостта Му е вечна –** (1) Пс. 78:13

14 **и преведе Израил сред него**[1] **– защото милостта Му е вечна –** (1) Изх. 14:22

15 **а фараона и войската му хвърли в Червено море**[1] **– защото милостта Му е вечна!** (1) Пс. 78:53; Изх. 14:27

16 **Който преведе народа Си през пустинята**[1] **– защото милостта Му е вечна!** (1) Втзк. 8:2,15; Неем. 9:19

ст. 17-22: Пс. 135:10-12

17 **Който разби велики царе – защото милостта Му е вечна –**

18 **и изби прочути царе – защото милостта Му е вечна –**

19 **аморейския цар Сихон**[1] **– защото милостта Му е вечна –** (1) Втзк. 2:33

20 **и васанския цар Ог**[1] **– защото милостта Му е вечна!** (1) Втзк. 3:3

21 **И даде земята им за наследство**[1] **– защото милостта Му е вечна –** (1) Втзк. 3:18

22 **за наследство на слугата Си Израил**[1] **– защото милостта Му е вечна!** (1) Ис. 41:8

23 **Който си спомни за нас в унижението ни**[1] **– защото милостта Му е вечна –** (1) Пс. 106:44-46

24 **и ни избави от притеснителите ни**[1] **– защото милостта Му е вечна!** (1) Неем. 9:27

25 **Който дава храна на всяко създание**[1] **– защото милостта Му е вечна!** (1) Пс. 104:27

26 **Славете небесния Бог**[1] **– защото милостта Му е вечна!** (1) Неем. 2:4; Дан. 2:18

137

При реките на Вавилон[1]**, там седяхме и плачехме, когато си спомняхме Сион**[2]**.** (1) Езд. 8:21; Езек. 1:1; (2) Плач 3:48

2 **На върбите сред него окачихме арфите си**[1]**.** (1) Ис. 24:8

3 **Защото там тези, които ни плениха, поискаха от нас думи на песен; и които ни притесняваха – веселие,** *казвайки:* **Попейте ни от сионските песни**[1]**!** (1) Пр. 25:20

4 **Как да пеем ГОСПОДНА песен в чужда земя?**

5 **Ако те забравя, Ерусалиме, да забрави десницата ми** *умението си*[1]*!* (1) Ер. 51:50

6 **Да се залепи езикът ми за небцето ми, ако не те помня, ако не издигна Ерусалим начело на радостта си!**

7 **Спомни си, ГОСПОДИ**[1]**, деня на Ерусалим против синовете на Едом, които казваха: Сринете, сринете** *го* **до самата му основа!**[2] (1) Неем. 6:14; (2) Ер. 49:7-22; Плач 4:21,22; Езек. 25:12; 35:15; Авд. 10

8 **О, дъще вавилонска, която ще запустееш, блажен онзи, който ти отплати за всичко, което си ни сторила**[1]**!** (1) Ер. 50:29; Откр. 18:6

9 **Блажен онзи, който хване децата ти и ги разбие в скалата**[1]**!** (1) Ис. 13:16

138

Псалм **на Давид.**

Ще Те славя от все сърце[1]**, ще Ти пея псалми пред боговете.** (1) Пс. 9:1

2 **Ще се поклоня към светия Ти храм**[1] **и ще славя Името Ти за милостта Ти и за верността Ти**[2]**, защото си възвеличил словото Си над цялото Си Име.** (1) Пс. 5:7; (2) Пс. 115:1

3 **В деня, когато извиках, Ти ми отговори**[1]**; направи ме дързновен със сила в душата ми**[2]**.** (1) Пс. 34:4,6; Плач 3:57; (2) 1 Царе 30:6; 2 Кор. 12:9

4 **Всички земни царе ще Те прославят, ГОСПОДИ, когато чуят думите на устата Ти.**

5 **Ще възпяват ГОСПОДНИТЕ пътища, защото велика е ГОСПОДНАТА слава**[1]**.** (1) Мал. 1:11

6 **Защото ГОСПОД е възвишен**[1]**, но гледа смирения**[2]**, а гордия познава отдалеч.** (1) Пс. 83:18; (2) Ис. 57:15

7 **Ако ходя сред бедствие, Ти ще ме пазиш жив**[1]**, ще простреш ръката Си против яростта на враговете ми и ще ме спаси десницата Ти**[2]**.** (1) Пс. 119:50; (2) Пс. 18:16,17

8 **ГОСПОД ще извърши***, което е потребно* **за мен**[1]**. Твоята милост, ГОСПОДИ, е вечна**[2]**. Не оставяй делата на ръцете Си**[3]**!** (1) Пс. 57:2; Фил. 1:6; (2) Пс. 100:5; (3) Йов 10:3

139 За първия певец. Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, Ти си ме изследвал и познал[1].

(1) ст. 23; Пс. 17:3; 2 Царе 7:20; Ер. 12:3; 17:10; Йн. 21:17

2 Ти знаеш сядането ми и ставането ми[1], разбираш мислите ми отдалеч[2].

(1) 4 Царе 19:27; (2) Пс. 44:21; Мт. 6:4; Лк. 5:22; Йн. 1:48; 2:24

3 Издирваш ходенето ми и лягането ми и с всичките ми пътища си запознат[1]. (1) Пс. 119:168; Йов 31:4; Пр. 5:21

4 Защото *още* няма дума на езика ми, *а* ето, ГОСПОДИ, Ти я знаеш цяла.

5 Ти си ме оградил отпред и отзад и си положил върху мен ръката Си.

6 *Това* знание е пречудно за мен, високо е, не мога да го стигна[1].

(1) Йов 11:7-9; 42:3

7 Къде да отида от Духа Ти? Или къде да избягам от присъствието Ти?[1]

(1) Ер. 23:24

8 Ако се изкача на небето, Ти си там; ако си постеля в Шеол, ето Те *и там[1]!*

(1) Пр. 15:11; Ам. 9:2

9 Ако взема крилете на зората, ако се заселя в най-отдалечените краища на морето,

10 дори и там ще ме води ръката Ти и ще ме държи десницата Ти[1]! (1) Ам. 9:3

11 Ако кажа: Нека ме покрие тъмнината и нощ да бъде светлината около мен[1] – (1) Йов 12:22

12 дори тъмнината пред Теб не тъмнее, нощта светла е като деня, *за Теб* е тъмнината като светлината[1].

(1) Йов 34:22; Дан. 2:22

13 Защото Ти си образувал вътрешностите ми, създал си ме в утробата на майка ми[1]. (1) Пс. 95:6

14 Ще Те славя, защото съм страшно и чудно направен, чудни са делата Ти[1] и душата ми много добре знае *това.*

(1) Пс. 92:5

15 Костите ми не бяха скрити от Теб, когато бях направен в тайно *и* изкусно изработен[1] в дълбините на земята[2].

(1) Йов 10:8,9; (2) Еф. 4:9

16 Очите Ти видяха необразуваното ми вещество и в книгата Ти бяха записани всичките – дните, които се образуваха, когато ни един от тях *не беше.*

17 Колко скъпоценни са за мен мислите Ти, Боже! Колко огромен е броят им!

18 *Ако искам* да ги изброя, те са помногобройни от пясъка[1]. Събуждам се и още съм с Теб. (1) Пс. 40:5

19 О, да би убил безбожните[1], Боже! Отдалечете се от мен, кръвожадни мъже[2]! (1) Пс. 9:17; (2) Пс. 119:115

20 Защото те говорят против Теб безбожно[1] и враговете Ти вземат *Името Ти* напразно. (1) Юда 15

21 Да не мразя ли, ГОСПОДИ, онези, които мразят Теб?[1] Да не се ли отвращавам от онези, които се надигат против Теб? (1) Пс. 119:158; Откр. 2:2

22 Мразя ги с крайна омраза, станаха ми врагове.

23 Изследвай ме, Боже, и познай сърцето ми; изпитай ме и познай мислите ми[1]. (1) ст. 1; Пс. 11:4,5; Йов 31:6

24 И виж дали има в мен оскърбителен път и води ме във вечния път[1]!

(1) Пс. 27:11

140 За първия певец. Псалм на Давид.

Избави ме, ГОСПОДИ, от зли хора, опази ме от насилници[1],

(1) Пс. 59:2; 2 Сол. 3:2

2 които замислят зло в сърцата си[1] *и* всеки ден предизвикват войни.

(1) Пр. 6:14

3 Изострят езика си като змия[1]; под устните им има аспидова отрова[2]. (Села.) (1) Пс. 52:2; (2) Пс. 58:4; Римл. 3:13

4 Запази ме, ГОСПОДИ, от ръцете на безбожните, опази ме от насилници[1], които намислиха да спънат стъпките ми. (1) Пс. 43:1

5 Надменните скриха за мен примка и въжета, разпростряха мрежа край пътя, поставиха клопки за мен[1]. (Села.)

(1) Пс. 57:6; 142:3; Ер. 18:22

6 Казах на ГОСПОДА: Ти си моят Бог[1]; чуй, ГОСПОДИ, гласа на молбите ми!

(1) Пс. 31:14

7 **БОЖЕ, Господи, сило на моето спа-**
сение, Ти си покрил главата ми в деня
на битката[1]. (1) Пс. 144:10
8 **Не удовлетворявай, ГОСПОДИ, же-**
ланията на безбожния; не оставяй да
успее неговият план, за да се възви-
шат[1]**! (Села.)** (1) Втзк. 32:27
9 **А главите на онези, които ме зао-**
бикалят – нека злото на устните им ги
покрие[1]**!** (1) Пс. 7:16; 64:8
10 **Нека паднат върху тях горящи въ-**
глища, нека бъдат хвърлени в огъня, в
дълбоки ями, за да не станат вече.
11 **Нека не се утвърди клеветник в**
земята[1], **нека зло преследва насилника,**
докато *го* **постигне.** (1) Пс. 12:2,3
12 **Зная, че ГОСПОД ще отдаде пра-**
восъдието на угнетените и правото на
сиромасите[1]. (1) Пс. 35:10; Пр. 22:23
13 **Наистина праведните ще славят**
Името Ти, праведните ще обитават в
Твоето присъствие[1]**!** (1) Пс. 15:1,2

141 Псалм на Давид.

ГОСПОДИ, викам към Теб, побързай
към мен[1]**! Дай ухо на гласа ми, когато**
викам към Теб[2]**!** (1) Пс. 70:1,5; (2) Пс. 28:2
2 **Нека молитвата ми стои пред Теб**
като тамян[1], **издигането на ръцете**
ми – като вечерната жертва[2]. (1) Изх. 30:7; Пр. 15:8; Откр. 5:8; (2) Пс. 134:2; Изх. 29:39,40
3 **Постави, ГОСПОДИ, стража на ус-**
тата ми, пази вратата на устните ми[1]**!**
(1) Пс. 39:1
4 **Не наклонявай сърцето ми към**
лошо нещо, да върша безбожни дела с
хора, които вършат беззаконие[1]; **и да**
не ям от техните лакомства! (1) Пс. 28:3
5 **Нека ме удари праведният –** *то е*
милост; и нека ме изобличава – *то е*
като **масло за помазване**[1]; **нека главата**
ми не го отхвърли – защото все още
молитвата ми е против злите им де-
ла[2]. (1) Пр. 9:8; 12:1; 25:12; (2) Лев. 19:17
6 **Когато съдиите им бъдат хвърлени**
между скалите, ще чуят думите ми, за-
щото са сладки.
7 **Костите ни са разпръснати при ус-**
тието на Шеол, както когато някой оре
и цепи земята.
8 **Но очите ми, Господи, БОЖЕ,** *гледат*
към Теб[1], **на Теб се уповавам, не съ-**
сипвай душата ми! (1) Пс. 25:15
9 **Опази ме от примката, която поста-**
виха за мен[1], **и от клопките на безза-**
конниците[2]**!** (1) Пс. 57:6; 142:3; (2) Пс. 64:2,5; 140:4,5
10 **Безбожните ще паднат в собстве-**
ните си мрежи[1], **докато аз преминавам**
невредим! (1) Пс. 7:15

142 Маскил на Давид. Молитва, когато беше в пещерата[1].

С гласа си викам към ГОСПОДА, с
гласа си отправям молба към ГОСПО-
ДА[2]. (1) Пс. 57:1; 1 Царе 22:1; 24:4; (2) Пс. 28:1,2
2 **Изливам молението си пред Него**[1],
заявявам скръбта си пред Него.
(1) Пс. 62:8; 102:1
3 **Когато духът ми отпадаше в мен**[1],
Ти знаеше пътеката ми[2]. **Примка скри-**
ха за мен по пътя, по който ходех[3].
(1) Пс. 143:4; (2) Пс. 1:6; (3) Пс. 140:5; 141:9; Ер. 18:22
4 **Погледни надясно, и ето, няма ни-**
кой, който да ме познава, няма убе-
жище за мен, никой не пита за живота
ми[1]. (1) Пс. 35:12; Йн. 5:7
5 **Към Теб, ГОСПОДИ, извиках, казах:**
Ти си моето прибежище[1], **моят дял в**
земята на живите[2]. (1) Пс. 46:1; (2) Пс. 27:13
6 **Обърни внимание на вика ми, за-**
щото съм много унижен[1]; **избави ме от**
гонителите ми[2], **защото са по-силни от**
мен[3]. (1) Пс. 40:17; (2) Пс. 143:9; (3) Пс. 38:19
7 **Изведи от тъмница душата ми**[1], **за**
да славя Името Ти[2]**! Праведните ще се**
съберат около мен, когато ми сториш
благодеяние. (1) Пс. 143:11; (2) Пс. 9:13,14

143 Псалм на Давид.

Чуй, молитвата ми, ГОСПОДИ, дай
ухо на молбите ми[1]**! Отговори ми спо-**
ред верността Си *и* **според правдата**
Си. (1) Пс. 17:1
2 **И не влизай в съд със слугата Си,**
защото няма да се оправдае пред Теб
нито един жив *човек*[1].
(1) Пс. 130:3; Йов 15:14; 25:4; Екл. 7:20; Римл. 3:10

3 **Защото врагът преследва душата ми, стъпка до земята живота ми**[1]**, направи ме да живея в тъмни места**[2]**, като мъртвите от древността**[3]**.**
(1) Пс. 7:5; (2) Мих. 7:8; (3) Плач 3:6

4 **Затова духът ми е отпаднал вътре в мен**[1]**, сърцето ми е ужасено вътре в мен.** (1) Пс. 142:3

5 **Спомням си дните на древността, размишлявам за всичките Твои дела, размислям за творението на ръцете Ти**[1]**.** (1) Пс. 77:5,6

6 **Простирам ръцете си към Теб**[1]**, душата ми** *жадува* **за Теб като изнурена земя**[2]**. (Села.)** (1) Пс. 88:9; (2) Пс. 42:2

7 **Послушай ме бързо, ГОСПОДИ, духът ми отпада! Не скривай лицето Си от мен**[1]**, за да не стана като онези, които слизат в рова**[2]**.** (1) Пс. 69:17; (2) Пс. 28:1

8 **Дай ми да чуя рано милостта Ти**[1]**, защото на Теб се уповавам**[2]**; покажи ми пътя, по който трябва да ходя**[3]**, защото към Теб издигам душата си**[4]**.**
(1) Пс. 90:14; (2) Пс. 25:20; (3) Пс. 32:8; (4) Пс. 86:4

9 **Избави ме, ГОСПОДИ, от враговете ми**[1] **– към Теб прибягвам**[2]**.**
(1) Пс. 142:6; (2) Пс. 57:1

10 **Научи ме да изпълнявам волята Ти, защото Ти си моят Бог**[1]**. Нека Твоят благ Дух ме води по равна земя**[2]**!**
(1) Пс. 118:28; (2) Пс. 27:11

11 **ГОСПОДИ, съживи ме заради Името Си**[1]**! Според правдата Си изведи душата ми от бедствие**[2]**!**
(1) Пс. 119:25; (2) Пс. 142:7

12 **И според милостта Си отсечи враговете ми и погуби всички, които враждуват против душата ми**[1]**, защото аз съм Твой слуга**[2]**.** (1) Пс. 54:5; (2) Пс. 116:16

144 *Псалм* на Давид.

Благословен да бъде ГОСПОД, моята канара[1]**, който учи ръцете ми на война** *и* **пръстите ми – на бой**[2]**,**
(1) Пс. 18:2,31; (2) Пс. 18:34

2 *който е* **моята милост и моята крепост, моята висока кула**[1] **и моят избавител, моят щит и Този, на когото се уповавам, който покорява народа ми под мен.** (1) Пс. 59:17

3 **ГОСПОДИ, какво е човек, че да го познаваш? Или човешкият син – че да го зачиташ?**[1] (1) Пс. 8:4; Евр. 2:6

4 **Човек е като лъх; дните му са като преминаваща сянка**[1]**.** (1) Пс. 39:5; Йов 8:9; 14:2

5 **Сведи небесата Си, ГОСПОДИ, и слез**[1]**, докосни планините, за да задимят**[2]**.** (1) Пс. 18:9; (2) Пс. 104:32

6 **Блесни** *със* **светкавица и ги разпръсни, изпрати стрелите Си и ги смути**[1]**.**
(1) Пс. 18:14; 64:7

7 **Простри ръцете Си от висината, избави ме и ме спаси от големи води**[1]**, от ръката на чужденци,** (1) Пс. 18:16; 124:4

8 **чиято уста говори лъжа и чиято десница е десница на измама.**

9 **Боже, ще Ти пея нова песен, с десетострунна арфа ще Ти пея псалми**[1] **–**
(1) Пс. 33:2,3

10 *на Теб,* **който даваш спасение на царе, който избавяш слугата Си Давид от гибелния меч**[1]**.** (1) Пс. 18:50; 132:10; 140:7

11 **Избави ме и ме спаси от ръката на чужденци, чиято уста говори лъжа и чиято десница е десница на измама.**

12 **Нека синовете ни в младостта си бъдат като пораснали растения**[1] **и дъщерите ни – като крайъгълни колони, издялани като за дворец!** (1) Пс. 128:3

13 **Нека житниците ни бъдат пълни, да дават всякакъв вид** *храна и* **овцете ни да се множат с хиляди и с десетки хиляди по полетата ни**[1]**!**
(1) Пс. 65:13; Лев. 26:5; Втзк. 7:13

14 **Нека добитъкът ни бъде заплоден. Да няма нападение и бягане, да няма вик по улиците ни**[1]**!** (1) Лев. 26:6; Ис. 65:19

15 **Блажен онзи народ, който е в такова състояние! Блажен онзи народ, чийто Бог е ГОСПОД**[1]**!** (1) Пс. 33:12

145* Хваление на Давид.

Ще Те възвишавам[1]**, Боже мой, Царю** *мой*[2]*,* **и ще благославям Твоето Име за вечни векове!**
*азбучен псалм
(1) Пс. 30:1; 118:28; (2) Пс. 5:2

2 **Всеки ден ще Те благославям и ще хваля Името Ти за вечни векове**[1]**!**
(1) Пс. 30:12; 96:2; 146:2

3 **Велик е ГОСПОД и всеславен[1] и неизследимо е величието Му[2]!** (1) Пс. 96:4; (2) Йов 5:9; 36:26

4 **Едно поколение ще хвали делата Ти на друго и ще провъзгласяват могъщите Твои дела[1].** (1) Пс. 78:3,4; Втзк. 4:10; Ис. 38:19

5 **Ще говоря за славното величие[1] на Твоето могъщество и за Твоите чудни дела.** (1) Пс. 111:3; Втзк. 32:3

6 **И ще говорят за мощта на Твоите страшни дела и аз ще разказвам за Твоето величие[1].** (1) 1 Лет. 29:11

7 **Ще разгласяват спомена на Твоята голяма благост[1] и ще ликуват заради Твоята правда[2].** (1) Ис. 63:7; (2) Пс. 71:15

8 **Милостив и състрадателен е ГОСПОД, дълготърпелив и многомилостив[1].** (1) Пс. 86:15

9 **Благ е ГОСПОД към всички[1] и щедростите Му са върху всички Негови творения.** (1) Пс. 86:5; Йона 4:11; Мт. 5:45

10 **Ще Те хвалят, ГОСПОДИ, всички Твои творения[1] и светиите Ти ще Те благославят[2].** (1) Пс. 69:34; 103:22; (2) Пс. 30:4; 149:5

11 **Ще говорят за славата на царството Ти[1] и ще разказват за мощта Ти,** (1) Ис. 11:1-10

12 **за да изявяват на човешките синове мощните Му дела[1] и славното великолепие на Неговото царство.** (1) Пс. 111:6

13 **Твоето царство е царство на всички времена и господството Ти е през всички поколения[1].** (1) Пс. 146:10; Дан. 4:34; 6:26; 7:14,27; 1 Тим. 1:17; Откр. 11:15

14 **ГОСПОД подкрепя всички падащи[1] и изправя всички приведени[2].** (1) Пс. 37:24; (2) Пс. 146:8

15 **Очите на всички гледат към Теб и Ти им даваш храната им на определеното време[1].** (1) Пс. 104:27; Мт. 6:26

16 **Отваряш ръката Си и насищаш желанието на всичко живо[1].** (1) Пс. 104:28; 147:9

17 **ГОСПОД е праведен във всички Свои пътища[1] и благ във всички Свои дела.** (1) Втзк. 32:4; Соф. 3:5; Мт. 20:13; Откр. 15:3

18 **ГОСПОД е близо до всички, които Го призовават, до всички, които Го призовават с истина[1].** (1) Втзк. 4:7; Ис. 58:9; Ер. 29:13; Як. 4:8; Римл. 10:12

19 **Изпълнява желанието на тези, които се боят от Него[1], чува вика им и ги спасява[2].** (1) Йн. 9:31; (2) Пс. 34:17

20 **ГОСПОД пази всички, които Го любят, а всичките безбожни ще изтреби[1].** (1) Пс. 104:35; 1 Царе 2:9

21 **Устата ми ще изговаря хвалението на ГОСПОДА и всяко създание ще благославя Неговото свято Име за вечни времена[1]!** (1) Пс. 69:34; 103:22

146 **Алилуя! Хвали ГОСПОДА, душо моя[1]!** (1) Пс. 103:1

2 **Ще хваля ГОСПОДА, докато съм жив, ще пея хваления на моя Бог, докато съм[1]!** (1) Пс. 104:33; 145:1,2

3 **Не се уповавайте на князе,** *нито* **на човешки син, в когото няма спасение[1].** (1) Пс. 118:8,9; Ер. 17:5

4 **Духът му излиза, той се връща в земята си[1]** *и* **в същия този ден намеренията му загиват[2].** (1) Пс. 90:3; (2) Екл. 9:6

5 **Блажен онзи, чиято помощ е Богът на Яков[1], чиято надежда е в ГОСПОДА, неговия Бог[2],** (1) Пс. 46:7; (2) Ер. 17:7; 1 Тим. 6:17

6 **който е направил небето и земята[1], морето и всичко, което е в тях[2], който пази вярност до века[3],** (1) Пс. 115:15; Ер. 32:17; (2) Деян. 4:24; (3) Пс. 117:2

7 **който извършва правосъдие за угнетените[1], който дава храна на гладните[2]. ГОСПОД развързва вързаните[3].** (1) Пс. 35:10; (2) Пс. 107:9; (3) Пс. 68:6

8 **ГОСПОД отваря очите на слепите[1]. ГОСПОД изправя приведените[2]. ГОСПОД обича праведните.** (1) Мт. 9:30; Йн. 9:32; Деян. 26:18; (2) Пс. 145:14; Лк. 13:13

9 **ГОСПОД пази чужденците. Той подкрепя сирачето и вдовицата[1], а изкривява пътя на безбожните.** (1) Пс. 10:14; Изх. 22:22; Втзк. 10:18

10 **ГОСПОД ще царува до века[1], Твоят Бог, Сионе – за всички поколения[2]! Алилуя!** (1) Изх. 15:18; (2) Пс. 145:13

147 **Алилуя! Да, добро е да пеем псалми на нашия Бог[1]. Да, хвалебната песен е хубава и приятна.** (1) Пс. 92:1

2 **ГОСПОД съгражда Ерусалим[1], съби-
ра израилевите изгнаници[2].**
(1) Пс. 102:16; Неем. 6:15,16; (2) Втзк. 30:3,4; Ер. 31:10
3 **Изцелява съкрушените по сърце и
превързва раните им[1].**
(1) Пс. 34:18; Йов 5:18; Ис. 61:1; Ер. 33:6; Лк. 10:34
4 **Изброява множеството на звездите,
нарича ги всички по име[1].** (1) Ис. 40:26
5 **Велик е нашият Господ[1] и с голяма
мощ, разумът Му е неизмерим[2].**
(1) Пс. 135:5; (2) Йов 36:5; Ис. 40:28
6 **ГОСПОД издига смирените[1],** *а* **без-
божните унижава до земята[2].**
(1) Пс. 41:12; (2) Мал. 4:3
7 **Пейте на ГОСПОДА с благодарение,
пейте псалми с арфа на нашия Бог[1],**
(1) Пс. 98:5
8 **който покрива небесата с облаци,
приготвя дъжд за земята[1], прави да
расте трева по планините[2],**
(1) Ер. 14:22; Йоил 2:23; (2) Пс. 104:14; Деян. 14:17
9 **който дава храна на животните** *и* **на
гарванчетата, които пискат** *към Него[1].*
(1) Пс. 145:16; Йов 38:41; Мт. 6:26
10 **Той не се наслаждава в силата на
коня, не благоволява в краката на
мъжа.**
11 **ГОСПОД благоволява в онези, ко-
ито Му се боят, в онези, които се на-
дяват на Неговата милост[1].**
(1) Пс. 33:18; Деян. 10:35
12 **Слави ГОСПОДА, Ерусалиме! Хвали
своя Бог, Сионе!**
13 **Защото Той укрепи резетата на
портите ти, благослови децата ти сред
теб[1].** (1) Ер. 33:10,11
14 **Установява мир в пределите ти[1],
насища те с най-добрата пшеница[2].**
(1) Лев. 26:6; (2) Пс. 81:16
15 **Изпраща заповедта Си на земята;
словото Му тича много бързо.**
16 **Дава сняг като вълна[1], разпръсва
сланата като пепел,** (1) Пс. 148:8; Йов 37:6
17 **хвърля леда Си като отломъци[1] –
кой ще устои пред Неговия мраз?**
(1) Йов 38:22
18 **Изпраща словото Си и ги разтопя-
ва, прави вятъра Си да духа[1]** *и* **водите
текат.** (1) Пс. 78:26
19 **Възвестява словото Си на Яков,
наредбите Си и присъдите Си – на
Израил[1].** (1) Мал. 4:4; Римл. 3:2
20 **Не е постъпил така с никой** *друг*
**народ и те не са познали присъдите
Му[1]. Алилуя!** (1) Втзк. 4:8; Деян. 14:16

148 **Алилуя! Хвалете ГОСПОДА от
небесата, хвалете Го във висините[1]!**
(1) Лк. 19:38
2 **Хвалете Го, всички Негови ангели,
хвалете Го, всички Негови войнства!**
3 **Хвалете Го, слънце и луна, хвалете
Го, всички светещи звезди!**
4 **Хвалете Го, небеса на небесата[1] и
вие, води над небесата[2]!**
(1) Пс. 69:34; 3 Царе 8:27; (2) Пс. 104:3; Бит. 1:6,7
5 **Нека хвалят Името на ГОСПОДА[1],
защото Той заповяда, и те се създадо-
ха[2].** (1) Пс. 103:20-22; (2) Пс. 33:6,9
6 **И Той ги утвърди за вечни времена,
сложи ред, който няма да премине[1].**
(1) Ер. 31:35,36
7 **Хвалете ГОСПОДА от земята, вие,
морски чудовища и всички бездни[1],**
(1) Пс. 104:24,25
8 **огън и град, сняг и облаци, бурен
вятър, изпълняващ словото Му[1],**
(1) Йона 1:4
9 **планини и всички хълмове, плодни
дървета и всички кедри[1],** (1) Ис. 44:23
10 **зверове и всички животни, пълзя-
щи животни и летящи птици[1],** (1) Ис. 43:20
11 **земни царе и всички народи, князе
и всички земни съдии[1],** (1) Откр. 21:24
12 **юноши и девойки, старци и де-
ца[1] –** (1) Ер. 31:13
13 **нека хвалят Името на ГОСПОДА[1],
защото само Неговото Име е възви-
сено, величието Му е над земята и
небето[2].** (1) Пс. 150:6; (2) Пс. 8:1; Ис. 12:4
14 **И Той е възвисил рога на Своя
народ[1], славата на всичките Свои све-
тии[2], на израилевите синове – народ,
близък на Него[3]. Алилуя!**
(1) Пс. 89:17; (2) Пс. 149:9; (3) Втзк. 4:7

149 **Алилуя! Пейте на ГОСПОДА
нова песен[1], хвалението Му – в събра-
нието на светиите[2].**
(1) Пс. 33:3; (2) Пс. 111:1
2 **Нека се весели Израил за Създателя**

си[1], нека се радват синовете на Сион
за Царя си[2]. (1) Ис. 43:15; (2) Соф. 3:14,15; Зах. 9:9
3 **Нека хвалят Името Му с хора[1], нека**
Му пеят псалми с тимпанче и арфа[2]!
(1) Пс. 87:7; 150:4; (2) Пс. 81:2
4 **Защото ГОСПОД благоволява в на-**
рода Си[1], ще украси смирените със
спасение. (1) Ис. 62:4,5
5 **Светиите[1] ще тържествуват в слава,**
ще се радват на леглата си[2]!
(1) Пс. 145:10; (2) Йов 35:10
6 **Славословия на Бога** *ще бъдат* **в ус-**
тата им и двуостър меч – в ръката
им,
7 **за да извършат възмездие над наро-**
дите и наказание над племената[1],
(1) Мих. 5:15
8 **за да вържат царете им с вериги и**
благородните им – с железни окови,
9 **за да извършат над тях написания**
съд[1]. Тази чест принадлежи на всички
Негови светии! Алилуя! (1) Втзк. 32:41

150 Алилуя! Хвалете Бога в свети-
лището Му[1]! Хвалете Го в твърдта[2] на
силата Му! (1) Пс. 116:19; (2) Пс. 19:1
2 **Хвалете Го за мощните Му дела!**
Хвалете Го според превъзходното Му
величие[1]! (1) Пс. 96:3,4
3 **Хвалете Го със звук на тръба! Хвале-**
те Го с арфа и лира[1]!
(1) 1 Лет. 25:1; 2 Лет. 5:13
4 **Хвалете Го с тимпанче и хора[1]! Хва-**
лете Го със струнни инструменти[2] и
флейти[3]! (1) Пс. 149:3; (2) Ис. 38:20; (3) Йов 21:12
5 **Хвалете Го със звучни кимвали! Хва-**
лете Го с кънтящи кимвали[1]!
(1) 1 Лет. 25:1; 2 Лет. 5:13
6 **Всичко, което диша, нека хвали**
ГОСПОДА[1]! Алилуя! (1) Пс. 148:13

П Р И Т Ч И

1 **Притчи* на Соломон**[1]**, син на Да-**
вид, цар на Израил[2]**,** *поговорки, мъдри слова
(1) гл. 10:1; 25:1; 3 Царе 4:32; (2) 1 Лет. 29:28; Екл. 1:1; 12:9
2 **за познаване на мъдрост и наставле-**
ние, за разбиране на думи на разум[1]**,**
(1) гл. 4:1; 19:20
3 **за приемане на наставление за бла-**
горазумие, правда, съд и правота[1]**,**
(1) гл. 2:9; 22:21; Екл. 12:10
4 **за даване на ум на простите, знание**
и разсъдливост на младежа[1]**.**
(1) Пс. 119:9; Тит 2:6
5 **Мъдрият нека слуша и ще увеличи**
знание и разумният ще получи мъдър
съвет[1]**,** (1) гл. 8:33; 9:8,9; 18:15; 19:25; 21:11; Втзк. 4:6; Йов 34:2; Мт. 13:12
6 **за да разбира притча и дълбока реч,**
думите на мъдрите и техните загадки.
7 **Страхът от ГОСПОДА е началото**
на познанието[1]**,** *а* **безумните презират**
мъдрост и наставление[2]**.**
(1) гл. 9:10; 15:33; Йов 28:28; (2) гл. 15:5; 18:2
8 **Сине мой, слушай наставлението**
на баща си и не отхвърляй закона на
майка си[1]**,** (1) гл. 6:20; 23:22; 31:1; Еф. 6:1
9 **защото те** *ще бъдат* **благодатен ве-**
нец за главата ти и огърлица за шията
ти[1]**.** (1) гл. 3:22
10 **Сине мой, ако грешниците те при-**
мамват, не се съгласявай[1]**.**
(1) гл. 24:2; Еф. 5:11
11 **Ако кажат: Ела с нас, нека напра-**
вим засада за кръв[1]**, нека причакаме**
без причина невинния[2]**,**
(1) гл. 12:6; (2) Пс. 10:8; Ер. 5:26
12 **нека ги погълнем живи**[1] **като Шеол**
и цели като онези, които слизат в
рова; (1) Пс. 124:3
13 **ще намерим всякакви скъпоценни**
притежания, ще напълним къщите си с
плячка[1]**;** (1) Ам. 3:10
14 **хвърли жребия си сред нас, една**
кесия ще имаме всички!
15 **Сине мой, не ходи с тях в пътя,**
възпирай крака си от тяхната пътека[1]**,**
(1) гл. 3:31; 4:14,15; Пс. 1:1; 119:101; Ис. 33:15
16 **защото краката им тичат към зло**[1]
и бързат да проливат кръв.
(1) гл. 6:18; Бит. 37:20; Ис. 59:7
17 **Защото напразно се простира мре-**
жа пред очите на която и да било
птица.
18 **Но тези поставят засада против**
своята си кръв, причакват своите си
души[1]**.** (1) гл. 5:22; 11:5,6
19 **Такива са пътищата на всеки, кой-**
то ламти за *нечестна* **придобивка – тя**
отнема живота на своя притежател[1]**.**
(1) гл. 15:27; 29:24; Иис. Нав. 7:21,25; Пс. 7:15,16; 1 Тим. 6:9,10
20 **Мъдростта вика навън, издига гла-**
са си по площадите[1]**,** (1) гл. 8:1; 9:1,3
21 **провиква се на най-шумните мес-**
та, при входовете на портите, в града
говори думите си[1]**:** (1) гл. 8:3
22 **Докога, прости, ще обичате неве-**
жеството и присмивачите ще се на-
слаждават на присмиванията си[1]**, и**
безумните ще мразят знанието[2]**?**
(1) гл. 15:12; (2) Пс. 94:8
23 **Обърнете се към моето изобличе-**

ние! Ето, аз ще излея духа си на вас[1], **ще ви известя словата си.** (1) Йоил 2:28

24 **Понеже аз виках, а вие отказахте, простирах ръката си, а никой не обърна внимание**[1], (1) Йов 33:14; Ис. 50:2; Ер. 7:13; Мт. 22:4

25 **и отхвърлихте всичките ми съвети, и не искахте изобличението ми**[1], (1) 2 Лет. 33:10; 36:16; Пс. 107:11

26 *то* **аз също ще се смея на вашето нещастие, ще се присмея, когато дойде вашият ужас**[1], (1) гл. 3:34; 19:29; Втзк. 28:63; Пс. 37:13

27 **когато дойде вашият ужас като буря и нещастието ви връхлети като вихрушка, когато притеснение и страх дойдат върху вас**[1]. (1) гл. 10:25; Ер. 23:19; 1 Сол. 5:3

28 **Тогава те ще ме призоват, но аз няма да отговоря**[1]**; ревностно ще ме търсят, но няма да ме намерят**[2]. (1) Втзк. 1:45; 1 Царе 8:18; Пс. 18:41; Ис. 1:15; (2) Ос. 5:6

29 **Понеже намразиха знанието и не избраха страха от ГОСПОДА**[1], (1) Йов 21:14; 2 Сол. 2:10

30 **не приеха съвета ми и презряха цялото ми изобличение**[1], (1) гл. 5:12; 2 Лет. 25:16

31 *затова* **ще ядат от плодовете на своя си път и ще се наситят от своите си измислици**[1]. (1) гл. 14:14; Ер. 6:19; Езек. 22:31

32 **Защото отстъплението на простите ще ги убие и безгрижието на безумните ще ги погуби**[1]. (1) гл. 2:18; 8:36; 9:18; 10:21; 14:16; Ам. 6:1

33 **Но който ме слуша, ще живее безопасно и ще бъде спокоен, без да се бои от зло**[1]. (1) Лев. 25:18; Йов 36:11; Ис. 32:17

гл. 2: ср. 3:1-26; 8:1-21; 9:1-12

2 **Сине мой, ако приемеш думите ми и запазиш заповедите ми в себе си**[1], (1) гл. 7:1

2 **така че да е внимателно ухото ти към мъдростта и да приклониш сърцето си към разума**[1], (1) Пс. 119:112

3 **да, ако призовеш благоразумието и издигнеш гласа си към разума**[1]**;** (1) гл. 4:1

4 **ако го потърсиш като сребро и го подириш като скрити съкровища**[1], (1) гл. 4:7; 16:16; Мт. 13:44; Кол. 2:3

5 **тогава ще разбереш страха от ГОСПОДА**[1] **и ще намериш Божието познание**[2] **–** (1) Ис. 33:6; (2) Йн. 17:3

6 **защото ГОСПОД дава мъдрост**[1], **от устата Му** *излизат* **знание и разум**[2]. (1) Изх. 31:3; 3 Царе 10:24; Дан. 2:21; Як. 1:5; (2) Езд. 7:25; Йов 12:13,16; Пс. 19:7; 94:10; Екл. 2:26

7 **Той запазва истинска мъдрост* за честните, щит е за ходещите в непорочност**[1], **или:* спасение; (1) Пс. 3:3

8 **за да закриля пътеките на правдата и** *да* **пази пътя на светиите Си**[1]. (1) 1 Царе 2:9

9 **Тогава ще разбереш правда и съд, и правота**[1] **– всеки добър път**[2], (1) гл. 1:2; (2) гл. 4:12; Пс. 25:12

10 **защото мъдрост ще влезе в сърцето ти и знание ще услажда душата ти**[1], (1) Пс. 119:103; Фил. 3:8

11 **разсъдливост ще те пази, благоразумие ще те закриля**[1], (1) гл. 4:6; Пс. 119:9

12 **за да те избави от пътя на злото, от човека, който говори лъжливо**[1], (1) гл. 6:12

13 *от онези,* **които оставят пътеките на правотата, за да ходят в пътищата на тъмнината,**

14 **които се наслаждават да вършат зло и се радват на лъжливостта на злите**[1], (1) гл. 4:16,17; Римл. 1:32

15 **чиито пътеки** *са* **криви и които** *са* **лъжливи в пътищата си**[1]**;** (1) Пс. 125:5; Ис. 59:8

16 **за да те избави от чужда жена*, от чужденката, която ласкае с думите си**[1], *С това се има предвид жена с чужда религия, както и жената на друг израилтянин; и така в цялата книга. (1) гл. 5:3; 6:24; 7:5,21; 26:28; Бит. 39:8

17 **която е оставила другаря на младостта си и е забравила завета на своя Бог**[1], (1) Мал. 2:14

18 **понеже домът ѝ води надолу към смъртта и пътеките ѝ – към сенките**[1]. (1) гл. 1:32; 7:26,27

19 **Всички, които влизат при нея, не се връщат и не достигат пътищата на живота**[1]. (1) гл. 5:11; 6:32; Екл. 7:26

20 **За да ходиш ти в пътя на добрите и да пазиш пътеките на праведните**[1], (1) гл. 4:11; 8:20

21 **защото праведните ще населяват**

земята и непорочните ще останат в
нея[1], (1) Пс. 37:18,29; Мт. 5:5
22 **а безбожните ще се отсекат от**
земята и законопрестъпниците ще се
изкоренят от нея[1]. (1) гл. 10:30; Втзк. 29:21;
3 Царе 14:14; 1 Лет. 10:13; Пс. 37:20; 52:5; 104:35

ст. 1-12: ср. гл. 2:1-11; 8:1-21; 9:1-12

3 Сине мой, не забравяй закона ми и
сърцето ти нека пази заповедите ми[1],
(1) гл. 4:21; Втзк. 5:16; 6:6; 2 Тим. 3:14
2 **защото те ще ти прибавят дълголден-**
ствие и години на живот, и мир[1].
(1) ст. 16,18; гл. 4:4,10; Втзк. 5:32,33; 11:21
3 **Милост и истина**[1] **да не те оставят –**
вържи ги около шията си[2], **напиши ги**
на плочата на сърцето си[3]. (1) гл. 16:6;
20:28; Изх. 34:6; (2) гл. 6:21; (3) Ер. 17:1; 2 Кор. 3:3
4 **Така ще намериш благоволение и**
благоразумие пред Бога и хората[1].
(1) Бит. 39:4
5 **Уповавай се на ГОСПОДА с цялото**
си сърце[1] **и не се облягай на своя раз-**
ум. (1) гл. 22:19; Пс. 37:3,5
6 **Във всичките си пътища познавай**
Него и Той ще прави равни пътеките
ти[1]. (1) Ис. 26:7
7 **Не бъди мъдър в очите си**[1], **бой се**
от ГОСПОДА и се отклонявай от зло[2].
(1) гл. 26:12; (2) гл. 14:16; 28:26
8 **Това ще бъде изцеление за тялото**
ти и *освежителна* **влага за костите ти**[1].
(1) гл. 4:22
9 **Почитай ГОСПОДА от имота си и от**
първите плодове на целия си доход[1].
(1) Изх. 23:16,19; Чис. 15:20
10 **Така хамбарите ти ще се изпълнят**
с изобилие и линовете ти ще преливат
с ново вино[1]. (1) Втзк. 14:29; 28:8; 2 Лет. 31:10
11 **Сине мой, не отхвърляй наказа-**
нието от ГОСПОДА и да не ти дотяга
Неговото изобличение[1], (1) Йов 5:17
12 **защото ГОСПОД изобличава онзи,**
когото люби, също както бащата –
сина, който му е мил[1]. (1) Евр. 12:5,6
13 **Блажен човекът, който е намерил**
мъдрост, и човекът, който е придобил
разум[1], (1) гл. 8:34,35
14 **защото печалбата от нея е по-доб-**
ра от печалбата от сребро и добивът
от нея – *по-добър* **от чисто злато**[1].
(1) гл. 16:16
15 **Тя е по-ценна от скъпоценни камъ-**
ни и нищо, което би пожелал, не се
сравнява с нея[1]. (1) Екл. 7:11
16 **Дълголденствие е в десницата ѝ,** *а* **в**
левицата ѝ – богатства и чест[1].
(1) гл. 4:8; 3 Царе 3:13
17 **Пътищата ѝ са приятни пътища и**
всичките ѝ пътеки са мир.
18 **Тя е дърво на живот**[1] **за тези, които**
се хващат за нея, и блажени са, които
я държат[1]. (1) гл. 8:32; 13:12
19 **С мъдрост ГОСПОД основа земята,**
с разум установи небесата[1].
(1) гл. 8:29; Йов 38:4; Ер. 10:12
20 **Чрез Неговото знание се разтвори-**
ха безднините и от облаците капе роса[1].
(1) Йов 36:27
21 **Сине мой, нека тези да не се от-**
далечават от очите ти[1], **пази здраво-**
мислие и разсъдителност, (1) гл. 4:6
22 **и те ще бъдат живот за душата ти**
и украшение за шията ти[1]. (1) гл. 1:9; 19:8
23 **Тогава ще ходиш безопасно в пътя**
си и кракът ти няма да се спъне[1].
(1) гл. 4:12; 6:22; Пс. 91:12; Мт. 4:6
24 **Когато лягаш, няма да се страху-**
ваш[1]; **да, ще лягаш и сънят ти ще е**
сладък[2]. (1) гл. 19:23; Лев. 26:6;
1 Петр. 3:6; (2) 2 Лет. 20:30; Пс. 3:5; Езек. 34:25
25 **Няма да се боиш от внезапен**
страх, нито от гибелта на безбожните,
когато дойде[1],
(1) Пс. 91:5; 112:7; Ис. 54:14; Мих. 4:4; Зах. 9:8
26 **защото ГОСПОД ще бъде твое**
упование и ще опази крака ти да не
се улови[1]. (1) Пс. 121:3; Юда 24
27 **Не въздържай доброто от онези,**
които имат нужда от него, когато е
във властта на ръката ти да *го* **напра-**
виш[1]**!** (1) 1 Йн. 3:17; Гал. 6:10
28 **Не казвай на ближния си: Иди и се**
върни пак, и утре ще ти дам! – когато
го имаш при себе си[1]. (1) Екл. 9:10; Мт. 5:42
29 **Не замисляй зло против ближния**
си, който с доверие живее при теб[1].
(1) Зах. 7:10
30 **Не се карай с човек без причина,**
ако не ти е направил нищо лошо[1].
(1) 4 Царе 14:10

31 **Не завиждай на човек насилник**[1] **и не избирай нито един от пътищата му**[2]**,** (1) гл. 23:17; 24:1,19; (2) гл. 1:15
32 **защото ГОСПОД се гнуси от ходещия по лъжливи пътища**[1]**, а Неговият доверен съвет* е с праведните**[2]**.**
**или:* интимно общуване; (1) гл. 6:12-15; (2) Пс. 25:14
33 **Проклятието на ГОСПОДА е в дома на безбожния**[1]**, но Той благославя жилището на праведните**[2]**.**
(1) Зах. 5:4; (2) гл. 10:6; 14:11; 15:6; Йов 8:6
34 **Ако е за присмивачите, Той им се присмива**[1]**, а на смирените дава благодат**[2]**.** (1) гл. 1:26; (2) Як. 4:6; 1 Петр. 5:5
35 **Мъдрите ще наследят чест**[1]**, а безумните ще отнесат срам.** (1) гл. 4:8; Дан. 12:3

4 Послушайте, деца, бащина поука[1] **и внимавайте, за да знаете разум**[2]**,**
(1) гл. 13:1; Бит. 49:2; (2) гл. 1:2; 2:3; 5:1
2 **понеже ви давам добро учение**[1]**, не оставяйте наставлението ми.**
(1) гл. 8:6-8; Йов 33:3
3 **Защото** *и* **аз бях син на баща си, гален и единствен на майка си,**
4 **и той ме наставляваше и ми казваше: Нека сърцето ти държи думите ми! Пази заповедите ми и живей**[1]**!**
(1) гл. 3:2; 7:2
5 **Придобий мъдрост, придобий разум**[1]**! Не забравяй и не се отклонявай от думите на устата ми**[2]**.**
(1) гл. 23:23; Як. 1:5; (2) Йов 23:11
6 **Не я оставяй**[1] **и тя ще те пази; обичай я и ще те закриля**[2]**.**
(1) гл. 3:21; (2) гл. 2:10-12
7 **Началото е мъдрост; придобивай мъдрост и с всичко придобито придобивай разум**[1]**.** (1) гл. 2:4; 2 Лет. 1:10
8 **Издигай я, и ще те възвиси; ще ти донесе почит**[1]**, когато я прегърнеш.**
(1) гл. 3:16,35
9 **Ще положи на главата ти благодатен венец; ще ти даде славна корона**[1]**.**
(1) гл. 14:18; 3 Царе 3:13
10 **Слушай, сине мой, и приеми думите ми, и ще ти се умножат години на живот.**
11 **Наставлявах те в пътя на мъдростта, водих те по прави пътища**[1]**.**
(1) гл. 2:20; Пс. 23:3
12 **Когато ходиш, стъпките ти няма да бъдат стеснени и когато тичаш, няма да се спънеш**[1]**.** (1) гл. 3:23
13 **Хвани се здраво за поуката, не я изпускай, пази я, защото тя е животът ти**[1]**.** (1) гл. 6:23; 8:35; 10:17; Втзк. 32:47
14 **Не влизай в пътеката на безбожните и не ходи в пътя на злите**[1]**;**
(1) гл. 22:25; Пс. 1:1; 1 Кор. 15:33
15 **отбягвай го, не минавай по него, отвърни се от него и продължи**[1]**.**
(1) гл. 1:15; 5:8; 24:1
16 **Защото те не заспиват, ако не сторят зло, и сън не ги хваща, ако не спънат** *някого*[1]*,* (1) гл. 2:14; Пс. 36:2-4
17 **понеже ядат хляба на нечестието и пият виното на насилието**[1]**.**
(1) Ис. 5:18-20; Ер. 9:5
18 **Но пътеката на праведните е като светлата зора, която свети все по-ярко, докато стане съвършен ден**[1]**.**
(1) гл. 13:9; Съд. 5:31; 2 Царе 23:4; Пс. 97:11
19 **Пътят на безбожните е като мрак – те не знаят от какво се спъват**[1]**.**
(1) гл. 22:5; Йов 5:14; Пс. 82:5; Ис. 59:9,10; Ер. 23:12
20 **Сине мой, внимавай в думите ми, приклони ухото си към моите слова**[1]**.**
(1) гл. 5:1; Пс. 34:11
21 **Да не се отдалечат от очите ти, пази ги вътре в сърцето си**[1]**,**
(1) гл. 3:1; 6:21; 7:3; 22:18; Втзк. 4:9
22 **защото те са живот за тези, които ги намират, и изцеление за цялото им тяло**[1]**.** (1) гл. 3:8; 12:18
23 **Повече от всичко, което пазиш, пази сърцето си**[1]**, защото от него** *са* **изворите на живота**[2]**.**
(1) гл. 16:17; (2) Мт. 12:34
24 **Отмахни от себе си нечестни уста и отдалечи от себе си лъжливи устни**[1]**.**
(1) Пс. 34:13; 1 Петр. 3:10
25 **Нека очите ти гледат напред и нека погледите ти бъдат насочени право пред теб**[1]**.** (1) Йов 31:1
26 **Внимавай в пътя на краката си и всичките ти пътища нека бъдат уредени**[1]**.** (1) гл. 15:21; 21:29; 23:19; Евр. 12:13
27 **Не се отклонявай нито надясно, нито наляво**[1]**; отклони крака си от зло.** (1) Втзк. 5:32; 2 Петр. 2:15

гл. 5: ср. гл. 6:20-35; 7

5 Сине мой, внимавай в мъдростта ми, приклони ухото си към разума ми[1], (1) гл. 4:1,20; 22:17

2 **за да запазиш разсъдливост и устните ти да пазят знание[1].** (1) гл. 16:23

3 **Защото от устните на чуждата** *жена* **капе мед и говорът ѝ е по-мек от** *маслинено* **масло[1],** (1) гл. 2:16; 22:14

4 **но последствията ѝ са горчиви като пелин, остри като двуостър меч[1].** (1) 1 Кор. 6:18

5 **Краката ѝ слизат в смъртта, стъпките ѝ водят към Шеол[1].** (1) Екл. 7:26

6 **За да не разсъдиш** *за* **пътя на живота, пътищата ѝ са непостоянни, и ти не** *ги* **знаеш.**

7 **И така, синове, слушайте ме и не отстъпвайте от думите на устата ми.**

8 **Отдалечи пътя си от нея и не се приближавай до вратата на къщата ѝ[1],** (1) гл. 4:14,15

9 **за да не дадеш честта си на други и годините си на жестокия;**

10 **да не се наситят чужди с имота ти и трудовете ти** *да отидат* **в дома на чужденец[1];** (1) гл. 29:3

11 **а ти да стенеш в края си, когато плътта ти и тялото ти излинеят[1],** (1) гл. 2:19

12 **и да казваш: Как намразих поучението и сърцето ми презря изобличението[1],** (1) гл. 1:29,30

13 **и не послушах гласа на учителите си и не приклоних ухото си към наставниците си[1]!** (1) 3 Царе 12:14

14 **Без малко щях да изпадна във всяко зло сред събранието и обществото[1].** (1) гл. 10:17; Пс. 73:2

15 **Пий вода от своята си щерна* и която извира от твоя си кладенец.**
*резервоар за вода

16 **Навън ще се изливат изворите ти, водните потоци – по улиците.**

17 **Нека бъдат само твои, а не и на чужди заедно с теб.**

18 **Да бъде благословен твоят извор и весели се с жената на младостта си[1] –** (1) Екл. 9:9

19 **любяща кошута и изящна сърна[1] – нека нейните гърди те опиват по всяко време и винаги се възхищавай от нейната любов.** (1) Пес. 2:9

20 **И защо, сине мой, да се възхищаваш от чужда и да прегръщаш обятията на чужда[1]?** (1) Мал. 2:14,16; 1 Кор. 6:16

21 **Защото пътищата на човека са пред очите на ГОСПОДА[1] и Той измерва всичките му пътеки.** (1) гл. 15:3,11; Пс. 139:3; Ер. 16:17; Ос. 7:2

22 **Безбожният ще бъде уловен от своите си беззакония и ще бъде държан с въжетата на своя грях[1].** (1) гл. 1:18; 11:5,6; 12:14; 14:32; 18:7; 24:12; 26:27; Съд. 9:57; 3 Царе 18:18; Ест. 9:25; Пс. 9:16; Ер. 2:19; Плач 1:14; Авд. 15

23 **Той ще умре от липса на поука и в голямото си безумие ще се заблуди[1].** (1) гл. 10:21; 21:16; Пс. 94:23

6 Сине мой, ако си станал поръчител за ближния си *или* **си дал гаранция за някой чужд[1],** (1) гл. 11:15; 17:18; 20:16; 22:26; 27:13

2 **впримчил си се с думите на устата си, уловил си се с думите на устата си,**

3 **тогава, сине мой, направи това и се избави, тъй като си паднал в ръката на ближния си – иди, втурни се и настоявай пред ближния си,**

4 **не давай сън на очите си, нито дрямка на клепачите си[1],** (1) Пс. 132:4

5 **избави се като сърна от ръката** *на ловеца* **и като птица от ръката на птицеловеца[1].** (1) Пс. 124:7

6 **Иди при мравката, ленивецо[1], виж пътищата ѝ и стани мъдър.** (1) гл. 10:26; 15:19

7 **Тя, без да има началник, надзирател или управител,**

8 **приготвя хляба си през лятото, събира храната си в жетва[1].** (1) гл. 27:27; 30:25

9 **Докога ще лежиш, ленивецо? Кога ще станеш от съня си?[1]** (1) гл. 26:14

10 **Малко спане, малко дрямка, малко сгъване на ръце за сън,**

11 **и бедността ти ще дойде като разбойник и нуждата ти – като въоръжен мъж[1].** (1) гл. 10:4; 19:15; 20:13; 24:33,34; Екл. 4:5

12 **Негоден човек, нечестив човек е онзи, който ходи с лъжлива уста[1],**
(1) гл. 2:12; 16:27

13 **намига с очите си[1], дава знаци с краката си, сочи с пръстите си[2].**
(1) гл. 10:10; (2) Ис. 58:9

14 **Измами са в сърцето му[1], крои зло по всяко време[2], сее раздори,**
(1) гл. 3:32; Пс. 140:2; Мт. 15:19; (2) гл. 14:22; Мих. 2:1

15 **затова гибелта му ще дойде внезапно, изведнъж ще се съкруши, и то без изцеление[1].** (1) гл. 24:22; 29:1; Езек. 11:13

16 **Шест** *неща* **мрази ГОСПОД, и** *дори* **седем[1] са мерзост за душата Му:**
(1) Йов 5:19

17 **надменни очи[1], лъжлив език[2] и ръце, които проливат невинна кръв[3],**
(1) гл. 8:13; 16:5; 21:4; Лк. 16:15; 1 Йн. 2:16; (2) гл. 12:22; Пс. 5:6; Откр. 21:8; (3) 4 Царе 21:16; 24:4; Ис. 1:15

18 **сърце, което крои зли планове[1], крака, които бързо тичат към зло[2],**
(1) гл. 15:26; 24:8; Зах. 8:17; (2) гл. 1:16; Римл. 3:14-18

19 **лъжесвидетел, който говори лъжа[1], и такъв, който сее раздори между братя[2].** (1) гл. 14:5; 19:5,9; 3 Царе 21:10; (2) гл. 16:28

ст. 20-35: ср. гл. 5; 7

20 **Сине мой, пази заповедта на баща си и не отхвърляй закона на майка си[1].** (1) гл. 1:8

21 **Вържи ги завинаги за сърцето си, увий ги около шията си[1].**
(1) гл. 3:3; 4:21; Изх. 13:9,16

22 **Когато ходиш, ще те води, когато спиш, ще те пази[1], когато се събудиш, ще разговаря с теб.** (1) гл. 3:23,24; Пс. 3:5

23 **Защото заповедта** *е* **светилник[1] и законът – светлина, и поучителните изобличения са път на живот[2],**
(1) Пс. 119:105; 2 Петр. 1:19; (2) гл. 4:13,22; Езек. 20:11

24 **за да те пазят от злата жена, от ласкателния език на чужденката[1].**
(1) гл. 2:16

25 **Не пожелавай красотата ѝ в сърцето си[1] и да не те улови с миглите си[2],**
(1) Втзк. 5:21; 2 Царе 11:3; Йов 31:1; (2) Пес. 4:9; 2 Петр. 2:14

26 **защото заради блудна жена** *човек изпада* **до парче хляб[1] и жена на** *друг* **мъж лови скъпоценната душа[2].**
(1) гл. 29:3; (2) Бит. 39:7

27 **Може ли някой да вземе огън в пазвата си и дрехите му да не изгорят?[1]**
(1) Йов 31:9-12

28 **Може ли някой да ходи по разпалени въглища и краката му да не обгорят?**

29 **Така** *е и с* **онзи, който влиза при жената на ближния си – който се докосне до нея, няма да бъде невинен[1].**
(1) Бит. 20:2-7; Лев. 18:20; 2 Царе 11:27; Ер. 5:8,9

30 **Крадецът не бива презиран, ако краде, за да насити душата си, когато е гладен,**

31 **но ако бъде уловен, трябва да възстанови седмократно, трябва да даде целия имот на къщата си[1].** (1) Изх. 22:1

32 **Онзи, който прелюбодейства с жена, е лишен от ум[1]. Който прави това, погубва собствената си душа[2].**
(1) Ос. 4:11; (2) гл. 2:18,19

33 **Рани и срам ще намери и позорът му няма да се изличи,**

34 **защото ревността** *събужда* **яростта на мъжа и той няма да пожали в деня на отмъщението[1].** (1) гл. 27:4; Бит. 39:19

35 **Няма да приеме никакъв откуп и няма да се умилостиви, ако и да умножаваш даровете.**

гл. 7: ср. гл. 5; 6:20-35

7 **Сине мой, пази думите ми и съхранявай заповедите ми при себе си[1].**
(1) гл. 2:1

2 **Пази заповедите ми и живей[1], и закона ми – като зеницата на окото си[2].**
(1) гл. 4:4; Пс. 119:144; Ис. 55:3; Ер. 38:20; (2) Пс. 17:8

3 **Вържи ги на пръстите си[1], напиши ги на плочата на сърцето си[2].**
(1) Втзк. 6:8; (2) гл. 3:3; 4:21; Втзк. 11:18; Ис. 59:21; Ер. 31:33; 2 Кор. 3:3

4 **Кажи на мъдростта: Ти си ми сестра! – и наречи разума сродник,**

5 **за да те пази от чужда жена, от чужденката, която ласкае с думите си[1].**
(1) ст. 21; гл. 2:16,19

6 **Понеже погледнах през решетката си на прозореца на къщата си[1]**
(1) Съд. 5:28

7 **и видях между неопитните, забелязах между синовете един млад човек, лишен от ум,**

8 **който минаваше по улицата близо до нейния ъгъл и вървеше по пътя към нейната къща**

9 **в дрезгавината, при свечеряването,
в мрака на нощта и в тъмнината**[1].
(1) Йов 24:15

10 **И ето, една жена го посрещна,
облечена като блудница**[1] **и с коварно
сърце,** (1) Бит. 38:15; 4 Царе 9:30; Ер. 4:30
11 **размирна и необуздана**[1]**, краката ѝ
не се спират вкъщи,** (1) гл. 9:13
12 **кога навън, кога по площадите,
причаква на всеки ъгъл**[1]**.** (1) гл. 23:28
13 **И тя го хвана и го целуна, и с
безсрамно лице му каза:**
14 **Длъжна бях да принеса примири-
телни жертви, днес изпълних обреците
си**[1]**,** (1) гл. 21:27; Ис. 1:13
15 **затова излязох да те посрещна, да
потърся лицето ти и те намерих.**
16 **Постлала съм леглото си с покрив-
ки, с покривки от пъстра египетска
прежда**[1]**,** (1) Ис. 19:9; Езек. 27:7
17 **покадила съм леглото си със смир-
на, алое и канела**[1]**.**
(1) Пс. 45:8; Пес. 3:6; 4:14; Езек. 27:19
18 **Ела, нека се опиваме с любов до
зори, нека се наслаждаваме с милув-
ки,**
19 **защото мъжът** *ми* **не е у дома си,
замина на дълъг път**[1]**,** (1) Езек. 16:32
20 **взе кесия с пари в ръката си** *и чак*
на пълнолуние ще се върне у дома[1]**.**
(1) гл. 9:17; Чис. 5:13
21 **С многото си увещания тя го под-
мами, с ласкателните си устни го от-
влече**[1]**.** (1) ст. 5
22 **Той веднага тръгна след нея, както
вол отива на клане, както безумен в
окови за наказание,**
23 **докато стрела прониже дроба му,
както птица бърза към примката, без
да знае, че това ще ѝ струва живота.**
24 **И така, синове, послушайте ме и
внимавайте в думите на устата ми**[1]**.**
(1) гл. 13:1; Пс. 34:11
25 **Да не се отклонява сърцето ти към
нейните пътища, не се заблуждавай в
пътеките ѝ,**
26 **защото мнозина е повалила ранени
и силни са всичките убити от нея**[1]**.**
(1) гл. 23:28
27 **Домът ѝ е пътища към Шеол и
води надолу към клетките на смърт-
та**[1]**.** (1) гл. 2:18; 9:18; Римл. 6:23

ст. 1-21: ср. гл. 2:1-11; 3:1-26; 9:1-12

8 **Мъдростта не вика ли? Разумът не
издига ли гласа си?**[1] (1) гл. 1:20
2 **Тя стои горе на височините край
пътя, там, където се срещат пътеки-
те**[1]**;** (1) Мт. 22:9
3 **вика при портите, при входа на гра-
да, при входа на вратите**[1]**:** (1) гл. 1:21
4 **Към вас, мъже, викам и гласът ми е
към човешките синове**[1]**.** (1) Мих. 1:2
5 **Вие, прости, разберете благоразу-
мие! И вие, безумни, придобийте раз-
умно сърце.**
6 **Послушайте, защото ще говоря пре-
възходни неща и ще отворя устните
си** *за* **правда.**
7 **Защото устата ми ще изговори исти-
на**[1] **и безбожието** *е* **мерзост за устните
ми.** (1) Йов 36:4; Йн. 18:37
8 **Всичките думи на устата ми са в
правота, в тях няма нищо лукаво или
криво**[1]**.** (1) гл. 4:2; Йн. 8:40
9 **Те всички са ясни за разумния човек
и прави за тези, които намират зна-
ние**[1]**.** (1) гл. 14:6
10 **Приемете поучението ми, а не
сребро; и по-добре знание отколкото
отбрано злато**[1]**,** (1) ст. 19; гл. 20:15
11 **защото мъдростта е по-добра от
скъпоценни камъни и всичко, което
човек би пожелал, не се сравнява с
нея.**
12 **Аз, мъдростта, обитавам** *с* **благора-
зумието и издирвам разсъдливо зна-
ние.**
13 **Страхът от ГОСПОДА е да се мра-
зи злото**[1]**. Аз мразя гордост и високо-
мерие, и зъл път, и уста лъжлива**[2]**.**
(1) Изх. 1:17; Йов 28:28; Пс. 97:10; 101:3; Римл. 12:9;
(2) гл. 6:16-19; 16:5; Ам. 6:8
14 **Мои са съветът и истинската мъд-
рост; аз съм разум, моя е силата**[1]**.**
(1) Йов 12:13; Екл. 7:19
15 **Чрез мен царуват царете**[1] **и управ-
ниците постановяват правда**[2]**.**
(1) Римл. 13:1; (2) 3 Царе 3:28; 2 Лет. 1:11

16 **Чрез мен владеят князете и благо-**
родните, *и* **всички земни съдии.**
17 **Аз обичам тези, които ме обичат**[1]**,**
и които ме търсят, ще ме намерят[2]**.**
(1) Йн. 14:21; (2) Ис. 55:6; Мт. 7:7
18 **При мен са богатствата и честта,**
трайните богатства и правдата[1]**.**
(1) гл. 24:4; Откр. 3:18
19 **Плодът ми е по-добър от злато и**
от чисто злато, и ползата от мен – от
отбрано сребро[1]**.** (1) ст. 10,11
20 **Аз ходя по пътеката на правдата,**
сред пътеките на правосъдието[1]**,**
(1) гл. 2:20
21 **за да направя да наследят имот**
тези, които ме обичат, и да напълня
съкровищниците им.
22 **ГОСПОД ме имаше като начало на**
пътя Си, преди древните Си дела[1]**.**
(1) Йов 28:27; Йн. 1:1,2; Откр. 3:14
23 **От вечността бях поставена, от**
началото, *още* **преди създаването на**
земята[1]**.** (1) Мих. 5:2
24 **Родих се, когато ги нямаше без-**
дните, когато нямаше извори, изобил-
стващи с вода.
25 **Преди да бъдат разположени пла-**
нините, преди хълмовете се родих[1]**,**
(1) Йов 15:7; Пс. 90:2; 104:8; Кол. 1:17
26 **докато** *Той* **още не беше направил**
нито **земята, нито полята, нито първи-**
те прашинки на вселената.
27 **Когато приготвяше небесата, аз**
бях там. Когато начерта кръг над ли-
цето на бездната,
28 **когато утвърждаваше облаците го-**
ре[1]**, когато усилваше изворите на безд-**
ната[2]**,** (1) Йов 26:8; (2) Бит. 7:11
29 **когато определяше на морето**
границата му, така че водите да не
престъпват Неговата заповед[1]**, когато**
полагаше* основите на земята[2] **–**
**или:* оразмеряваше
(1) Бит. 1:9; Йов 38:10,11; Пс. 136:6; (2) гл. 3:19,20
30 **тогава аз бях майсторски работник**
при Него, бях *Негова* **наслада ден след**
ден[1]**, веселях се винаги пред Него,**
(1) Йн. 17:24
31 **веселях се на земния Му кръг и на-**
сладата ми *беше* **с човешките синове.**
32 **И така, синове, послушайте ме, за-**
щото блажени са онези, които пазят
моите пътища[1]**.** (1) гл. 3:18; Лк. 11:28
33 **Послушайте поука и бъдете мъд-**
ри[1]**, и не я отхвърляйте.** (1) гл. 1:2-5
34 **Блажен човекът, който ме слуша**[1]**,**
като бди при портите ми ден след ден
и пази при стълбовете на вратите ми,
(1) гл. 3:13; 3 Царе 10:8
35 **защото, който ме намери, намира**
живот[1] **и придобива благоволение пред**
ГОСПОДА, (1) гл. 4:13,22; Екл. 7:12
36 **а който ме пропуска*, вреди на**
душата си. Всички, които ме мразят,
обичат смъртта[1]**.**
**или:* който съгрешава против мен; (1) гл. 1:32; 1 Кор. 16:22

ст. 1-12: ср. гл. 2:1-11; 3:1-26; 8:1-21
9 **Мъдростта съгради дома си, издяла**
седемте си стълба,
2 **закла, което имаше за клане, разме-**
си виното си и сложи трапезата си[1]**.**
(1) Мт. 22:4
3 **Изпрати слугините си и кани от ви-**
сочините на града[1]**:** (1) гл. 1:20
4 **Който е прост, нека се отбие тук**[1]**! И**
на неразумния казва: (1) ст. 16; Ис. 35:8
5 **Елате, яжте от хляба ми и пийте от**
виното, което размесих[1]**.** (1) Ис. 55:1
6 **Оставете невежеството и живейте,**
и ходете по пътя на разума.
7 **Който поучава присмивача, си до-**
карва позор; и който изобличава без-
божния, си *лепва* **петно**[1]**.** (1) Бит. 19:8,9
8 **Не изобличавай присмивача, за да**
не те намрази[1]**; изобличавай мъдрия, и**
той ще те обикне[2]**.** (1) гл. 23:9; (2) Пс. 141:5
9 **Давай** *съвет* **на мъдрия и той ще**
стане още по-мъдър; учѝ праведния и
той ще увеличи знание[1]**.** (1) гл. 1:5
10 **Страхът от ГОСПОДА е начало на**
мъдростта[1] **и познаването на Светия е**
разум[2]**.** (1) гл. 1:7; Пс. 34:11; 111:10; (2) гл. 30:3
11 **Защото чрез мен ще се умножат**
дните ти и ще ти се прибавят години
на живот[1]**.** (1) гл. 10:27; Втзк. 6:2; 30:19
12 **Ако си мъдър, си мъдър за себе**
си[1]**; и ако се присмееш, сам ще** *си го*
понесеш[2]**.** (1) Йов 22:3; (2) Йов 19:4
13 **Глупостта** *е като* **жена бъбрива**[1] **–**
глупава и не знае нищо. (1) гл. 7:11

14 **И седи при вратата на къщата си,**
на стол по височините на града;
15 **и кани минаващите по пътя, които**
вървят право в пътеките си:
16 **Който е прост, нека се отбие тук**[1]**!**
А на неразумния казва: (1) ст. 3,4
17 **Крадената вода е сладка и хляб,**
който *се яде* **тайно, е вкусен**[1]**.**
(1) гл. 7:20; 20:17
18 **Но той не знае, че там са сенките,**
че поканените ѝ са в дълбините на
Шеол[1]**.** (1) гл. 1:32; 7:27

10 Притчите на Соломон[1]:
Мъдър син радва баща *си*[2]*,* **а глупав**
син е тъга за майка си[3]**.**
(1) гл. 1:1; (2) гл. 23:24,25; (3) гл. 15:20; 17:21,25
2 **Съкровища от неправда нищо не**
ползват[1]**, а правдата избавя от смърт**[2]**.**
(1) гл. 13:11; (2) гл. 11:4,6,19; 12:28
3 **ГОСПОД няма да остави да гладу-**
ва душата на праведния[1]**, но отхвърля**
алчността на безбожните[2]**.**
(1) Пс. 34:9; 37:19; (2) Йов 15:23
4 **Който работи с немарлива ръка, ще**
обеднее[1]**, а ръката на трудолюбивия**
обогатява[2]**.** (1) гл. 6:6-11; 12:24; (2) гл. 12:27; 13:4; 21:5
5 **Който събира лятно време, е разу-**
мен син[1]**,** *а* **който спи в жетва, е син,**
който докарва срам. (1) гл. 30:25
6 **Благословения** *почиват* **на главата на**
праведния[1]**, а насилие ще скрие устата**
на безбожните. (1) гл. 3:33; 11:26; 28:20; Ис. 3:10
7 **Споменът на праведния е благосло-**
вен[1]**, а името на безбожните ще из-**
гние[2]**.**
(1) Пс. 112:6; Мк. 14:9; (2) Йов 18:17; Пс. 34:16; 109:13
8 **Мъдрият по сърце ще приеме запо-**
веди[1]**, а бъбривият глупак ще падне**[2]**.**
(1) гл. 12:1; (2) гл. 12:13; 13:3; 18:7; Екл. 10:12
9 **Който ходи непорочно, ходи без-**
опасно[1]**, а който изкривява пътищата**
си, ще се познае. (1) гл. 28:1,18; Йов 8:20
10 **Който намига с око, докарва скръб**[1]**,**
и бъбривият глупак ще падне.
(1) гл. 6:13,14
11 **Устата на праведния е извор на**
живот[1]**, а насилие ще скрие устата на**
безбожните. (1) гл. 13:14; 15:4; Йн. 6:68
12 **Омразата предизвиква раздори, а**
любовта покрива всички провинения[1]**.**
(1) гл. 17:9
13 **В устните на разумния се намира**
мъдрост, а тоягата *е* **за гърба на лише-**
ния от ум[1]**.** (1) гл. 19:29; 26:3
14 **Мъдрите съхраняват знание, а уста-**
та на безумния *е* **близка гибел**[1]**.** (1) гл. 17:20
15 **Имотът на богатия е неговият ук-**
репен град[1]**, съсипия за бедните е тях-**
ната бедност[2]**.** (1) гл. 18:11; (2) гл. 19:7
16 **Приходът на праведния** *е* **за жи-**
вот[1]**, доходът на злия** *е* **за грях.** (1) гл. 21:21
17 **Който внимава в поука,** *е в* **пъ-**
теката към живот[1]**, а който отхвърля**
изобличението, се заблуждава[2]**.**
(1) гл. 4:13; (2) гл. 5:12-14; 15:32
18 **Който крие омраза,** *има* **лъжливи**
устни[1] **и който разгласява клевета, е**
безумен[2]**.** (1) гл. 26:24-26; (2) Лев. 19:16; Ер. 6:28
19 **В многословието грехът е неизбе-**
жен[1]**, а който въздържа устните си, е**
разумен[2]**.** (1) Йов 11:2; (2) гл. 11:12,13; 12:23; 17:27,28
20 **Езикът на праведния е отбрано**
сребро[1]**, сърцето на безбожните не**
струва нищо. (1) гл. 20:15; Пс. 37:30
21 **Устните на праведния упътват****
множина[1]**, а безумните умират от липса**
на разум[2]**.** **букв.:* пасат
(1) гл. 15:7; Екл. 12:11; (2) гл. 1:32; Ис. 5:13
22 **Благословението на ГОСПОДА обо-**
гатява[1] **и** *ГОСПОД* **не прибавя към него**
скръб. (1) Бит. 24:35; 26:12; Пс. 127:2
23 **Злодейството е като забавление за**
безумния[1]**, така** *е* **и мъдростта за раз-**
умния човек[2]**.** (1) гл. 14:9; 15:21; 26:19; (2) гл. 16:21
24 **Това, от което се страхува безбож-**
ният, ще го постигне[1]**, а желанието на**
праведните ще се изпълни[2]**.**
(1) Езек. 11:8; (2) Пс. 37:4
25 **Щом вихрушката отмине, безбож-**
ния го няма[1]**, а праведният** *има* **вечна**
основа[2]**.** (1) гл. 1:27; Йов 20:8; Пс. 58:9;
(2) гл. 12:3,7; Пс. 125:1; Мт. 7:24,25
26 **Както оцет за зъбите и дим за очи-**
те, така е ленивият за онези, които го
изпращат[1]**.** (1) гл. 6:6
27 **Страхът от ГОСПОДА умножава**
дни[1]**, а годините на безбожните ще се**
скъсят[2]**.**
(1) гл. 9:11; Пс. 92:14,15; (2) Йов 15:32; Екл. 7:17

28 **Надеждата на праведните** *е* **радост**[1], **а очакването на безбожните ще загине**[2]. (1) гл. 29:6; Пс. 68:3; (2) Йов 8:13
29 **Пътят на ГОСПОДА е крепост за непорочния, а съсипия за онези, които вършат неправда**[1]. (1) гл. 11:7; 21:15; Ос. 14:9; Лк. 2:34
30 **Праведният няма да се поклати довека**[1], **а безбожните няма да обитават земята**[2]. (1) Йов 17:9; Пс. 15:5; 112:6; (2) гл. 2:22
31 *От* **устата на праведния блика мъдрост**[1], **а лъжливият език ще се отсече**[2]. (1) Пс. 37:30; (2) Пс. 12:3
32 **Устните на праведния познават благоугодното**[1], **а устата на безбожните – лъжливото**[2]. (1) Екл. 10:12; (2) гл. 15:28; Мт. 12:35

11 **Лъжливи везни са мерзост за ГОСПОДА**[1], **а точни грамове имат Неговото благоволение**[2]. (1) гл. 20:10; Ос. 12:7; (2) гл. 16:11
2 **Дойде ли гордост, идва и срам**[1], **а мъдростта е със смирените.** (1) Дан. 4:30-33
3 **Чистотата на искрените ще ги води, а лъживостта на неверните ще ги погуби**[1]. (1) гл. 28:18; Чис. 31:8
4 **В ден на гняв богатствата не ползват**[1], **а правдата избавя от смърт**[2]. (1) Йов 20:28; Ис. 10:3; Езек. 7:19; Соф. 1:18; (2) гл. 10:2; Езек. 14:14
5 **Правдата на непорочния ще изравнява пътя му**[1], **а безбожният ще падне чрез безбожието си**[2]. (1) гл. 15:19; Ис. 26:7; (2) гл. 1:18; 13:6; 14:32; Йов 18:7; Ос. 5:5
6 **Правдата на искрените ще ги избави, а неверните ще се хванат в алчността си**[1]. (1) гл. 5:22,23
7 **Когато умира безбожният, загива очакването му и надеждата на грешните загива**[1]. (1) гл. 10:28,29
8 **Праведният се избавя от беда**[1], **а безбожният заема неговото място**[2]. (1) Пс. 37:39; (2) гл. 21:18; Ест. 7:10; Дан. 6:24; 2 Сол. 1:6
9 **Лицемерът погубва ближния си с устата си, а праведните ще се избавят чрез знание.**
10 **Когато праведните добруват, градът се весели**[1] **и когато безбожните погиват, има радост**[2]. (1) гл. 28:12; Ест. 8:15; (2) 4 Царе 11:20; 2 Лет. 23:13,21; Ер. 51:48
11 **Чрез благословението на праведните градът се възвишава, а чрез устата на безбожните се съсипва.**
12 **Който презира ближния си, няма разум**[1], **а благоразумният човек мълчи**[2]. (1) гл. 14:21; Лк. 18:11; (2) гл. 10:19
13 **Който ходи наоколо като клюкар, открива тайни**[1], **а верният по дух покрива работата.** (1) гл. 10:19; 20:19
14 **Когато няма ръководене, народът пада, а в многото съветници** *има* **спасение**[1]. (1) гл. 20:18; 24:6
15 **Който поръчителства за чужд човек, ще пострада, а който мрази поръчителството, е в безопасност**[1]. (1) гл. 6:1-5
16 **Благодатна жена придобива чест**[1], **а насилниците придобиват богатства.** (1) 1 Царе 25:40
17 **Милостивият човек прави добро на душата си**[1], **а жестокият смущава плътта си**[2]. (1) Пс. 41:1-3; Ис. 58:7-9; Мт. 5:7; (2) Як. 2:13; 5:3
18 **Злият придобива измамна печалба, но който сее правда,** *получава* **трайна награда**[1]. (1) Гал. 6:8,9
19 **Както правдата** *е* **за живот**[1], **така, който следва злото,** *съдейства* **за смъртта си**[2]. (1) гл. 21:21; Втзк. 16:20; (2) 4 Царе 1:4,16; Римл. 6:21,23
20 **Лъжливите по сърце са мерзост за ГОСПОДА**[1], **а непорочните в пътя имат Неговото благоволение**[2]. (1) гл. 15:26; (2) гл. 12:22
21 **Ръка с ръка** *да се съедини*,* **злият няма да остане ненаказан**[1], **а потомството на праведните ще се избави**[2]. *т. е. напълно сигурно е (1) Изх. 23:7; Йов 36:17; (2) гл. 12:21; Пс. 112:2
22 *Както е* **златна халка на зурлата на свиня, така е и красива жена без разум***[1]. **или:* вкус, деликатност; (1) гл. 12:4; 31:30
23 **Желанието на праведните е само добро**[1], *а* **очакването на нечестивите е гняв**[2]. (1) гл. 12:5; (2) гл. 13:2
24 **Един раздава, но изобилства повече**[1], **а друг пести без мярка, но пак** *достига* **до оскъдност**[2]. (1) Втзк. 15:10; 2 Кор. 9:6; (2) Аг. 1:9; Мал. 3:8-11
25 **Добротворната душа ще бъде наситена и който пои, сам ще бъде напоен**[1]. (1) Ис. 58:10

26 **Който задържа жито, народът ще го проклина, а благословение** *ще почива* **на главата на този, който** *го* **продава**[1].
(1) гл. 10:6; 28:27; Бит. 47:14; Йов 29:13
27 **Който усърдно търси доброто, търси благоволение**[1], **а който търси злото, то ще дойде върху него.** (1) гл. 22:9
28 **Който се уповава на богатствата си, ще падне**[1], **а праведните ще процъфтяват като зеленина.**
(1) Йов 31:24; Мк. 10:24
29 **Който смущава* дома си, ще наследи вятър и безумният** *ще бъде* **слуга на мъдрия по сърце.**
**и*ли:* разсипва, пренебрегва
30 **Плодът на праведния е дърво на живот**[1] **и който е мъдър, печели души.**
(1) гл. 12:12
31 **Ето, на праведния се въздава на земята**[1], *а* **колко повече – на безбожния и грешния**[2]**!** (1) Пс. 58:11; (2) Ис. 3:11; 13:11; Езек. 44:10,12; Ос. 4:9; 1 Петр. 4:18

12 **Който обича наставление, обича знание**[1], **а който мрази изобличение, е глупав**[2]. (1) гл. 10:8; (2) гл. 15:10,12
2 **Добрият намира благоволение от ГОСПОДА, но Той ще осъди злонамерения човек**[1]. (1) гл. 14:17
3 **Човек няма да се утвърди чрез безбожие**[1], **а коренът на праведните няма да се поклати**[2]. (1) Екл. 8:8; (2) гл. 10:25
4 **Добродетелната жена е венец на мъжа си**[1], **но онази, която докарва срам, е като гнилота в костите му**[2].
(1) гл. 18:22; 31:10,29; 1 Кор. 11:7; (2) гл. 11:22; 30:23
5 **Мислите на праведните са правда**[1], **а намеренията на безбожните са измама**[2]. (1) гл. 11:23; (2) гл. 14:8; Ер. 9:4-6
6 **Думите на безбожните са засада за кръвопролитие**[1], **а устата на праведните ще ги избави**[2]. (1) гл. 1:11,18; (2) гл. 14:3
7 **Безбожните се повалят и ги няма**[1], **а домът на праведните ще стои.**
(1) гл. 14:11; Пс. 37:36
8 **Човек ще бъде похвален според разума си**[1], **а лъжливият по сърце ще бъде презиран**[2].
(1) Бит. 41:39; Лк. 16:8; (2) 1 Царе 2:30; Мал. 2:9
9 **По-добре е презрян, който има слуга, отколкото онзи, който се гордее, а няма хляб.**
10 **Праведният се грижи за живота на животното си**[1], **а сърцето на безбожните е немилостиво**[2]. (1) Бит. 33:13; (2) Чис. 22:29
11 **Който обработва земята си, ще се насити с хляб**[1], **а който следва суетни** *неща,* **е без разум.** (1) гл. 13:23; 20:13; 28:19
12 **Безбожният желае плячката на злите**[1], **а коренът на праведния дава** *плод*[2]. (1) гл. 21:10; (2) гл. 11:30
13 **В престъплението на устните има опасна примка**[1], **а праведният ще избегне бедата**[2]. (1) гл. 10:8; Пс. 59:12; (2) Пс. 34:19
14 **Човек ще се насити с добро от плода на устата си**[1] **и делото на ръцете на човека ще му се върне**[2].
(1) гл. 13:2; 14:14; (2) гл. 5:22; Ер. 17:10
15 **Пътят на безумния е прав в собствените му очи**[1], **но който е мъдър, слуша съвети**[2]. (1) гл. 26:12; (2) гл. 13:1,10
16 **Безумният веднага изявява гнева си, а благоразумният скрива оскърблението**[1]. (1) гл. 29:11
17 **Който говори истина, известява правда, а лъжесвидетелят – измама**[1].
(1) гл. 14:5,25
18 **Има такъв, чието необмислено говорене пронизва като меч**[1], **а езикът на мъдрите е изцеление**[2].
(1) Пс. 57:4; (2) гл. 4:22; 16:24
19 **Истинни устни ще устоят навеки, а лъжливият език** *ще трае* **за миг**[1].
(1) 4 Царе 5:26; Пс. 52:4,5; Деян. 5:1-10
20 **Измама има в сърцето на онези, които измислят зло**[1], **а съветниците за мир имат радост**[2].
(1) гл. 26:24; Пс. 119:118; Дан. 11:27; (2) Мт. 5:9
21 **Никаква беда няма да застигне праведния**[1], **а безбожните ще се изпълнят със зло.**
(1) гл. 11:21; Пс. 121:7; Екл. 7:18; Римл. 8:28
22 **Лъжливите устни са мерзост за ГОСПОДА**[1], **а онези, които вършат истина, са Му благоугодни**[2].
(1) гл. 6:16,17; (2) гл. 11:20
23 **Благоразумният човек покрива** *своето* **знание**[1], **а сърцето на безумните известява глупост**[2]. (1) гл. 10:19; 14:33; 1 Царе 10:16; Неем. 2:12,16; (2) гл. 13:16; 18:2
24 **Ръката на трудолюбивите ще власт-**

ва, а ленивите ще бъдат подложени на
принудителен труд[1]**.** (1) гл. 10:4
25 **Тъгата в сърцето на човека го по-**
тиска[1]**, а добрата дума го развеселя-**
ва[2]**.** (1) гл. 15:13; 17:22; (2) гл. 15:23,30
26 **Праведният посочва пътя на ближ-**
ния си, а пътят на безбожните ги въ-
вежда в заблуждение[1]**.** (1) гл. 14:22
27 **Ленивият не пече лова си**[1]**, а тру-**
долюбието е скъпоценно богатство за
човека[2]**.** (1) гл. 13:4; (2) гл. 10:4
28 **В пътеката на правдата има живот**[1]
и в хода на пътя ѝ няма смърт.
(1) гл. 10:2,16; Втзк. 30:19; Езек. 18:9

13 **Мъдър син** *приема* **наставлението**
на баща си[1]**, а присмивачът не слуша**
изобличение[2]**.** (1) гл. 4:1; 7:24; 12:15; 3 Царе 22:43; (2) гл. 15:5,12; 1 Царе 2:25
2 **От плода на устата си човек се хра-**
ни с добро[1]**, а душата на невeрните** *ще*
се насити с **насилие**[2]**.**
(1) гл. 12:14; 18:20; (2) гл. 11:23
3 **Който пази устата си, запазва душа-**
та си[1]**,** *а* **който отваря широко устните**
си, ще загине[2]**.**
(1) гл. 14:3; 21:23; Съд. 16:17; (2) гл. 10:8
4 **Душата на ленивия желае и няма**[1]**, а**
душата на трудолюбивите ще се наси-
ти[2]**.** (1) гл. 12:27; 20:4; 24:30-34; (2) гл. 10:4
5 **Праведният мрази лъжата**[1]**, а без-**
божният причинява срам и позор[2]**.**
(1) гл. 30:8; Пс. 119:163; (2) гл. 18:3
6 **Правдата пази ходещия непорочно,**
а беззаконието събаря грешните[1]**.**
(1) гл. 11:5,6; 3 Царе 1:52; 13:34
7 **Има такъв, който се прави на богат,**
а няма нищо[1]**,** *а друг* **се прави на бе-**
ден, а *има* **голямо богатство.** (1) Откр. 3:17
8 **Откуп за живота на човека е богат-**
ството му[1]**, а бедният не чува заплаха.**
(1) Йов 2:4; Ер. 41:8
9 **Светлината на праведните гори ве-**
село[1]**, а светилникът на безбожните ще**
изгасне[2]**.** (1) гл. 4:18; (2) гл. 20:20; 24:20; Йов 18:5,6
10 **От гордостта произхожда само**
раздор[1]**, а мъдростта е с онези, които**
приемат съвети[2]**.** (1) гл. 28:25; (2) гл. 12:15; 19:20
11 **Богатството без труд ще намалее**[1]**,**
а който събира с труд, ще *го* **увели-**
чи[2]**.** (1) гл. 10:2; 21:6; Ер. 17:11; (2) гл. 28:20
12 **Отлаганото очакване изнемощява**
сърцето[1]**, а постигнатото желание е**
дърво на живот[2]**.**
(1) Неем. 2:2; Пс. 143:7; (2) гл. 3:18
13 **Който презира словото, ще се**
мъчи, а който се бои от заповедта, ще
бъде възнаграден[1]**.** (1) гл. 16:20; Пс. 19:11
14 **Поучението на мъдрия е извор на**
живот[1]**, за да се избегнат примките на**
смъртта[2]**.**
(1) гл. 10:11; 16:22; (2) гл. 14:27; 1 Царе 25:33
15 **Здравият разум дава благоволение,**
а пътят на невeрните е постоянен *в*
неверието си.
16 **Всеки благоразумен човек действа**
със знание, а безумният показва глу-
пост[1]**.** (1) гл. 12:23; 14:33; Екл. 10:3,13
17 **Безбожният пратеник изпада в бе-**
да[1]**, а верният посланик** *е* **изцеление**[2]**.**
(1) Чис. 31:8; (2) гл. 25:13
18 **Бедност и срам** *ще постигнат* **онзи,**
който отхвърля поучение[1]**, а който**
внимава в изобличение, ще бъде по-
читан[2]**.** (1) Ер. 3:25; (2) гл. 15:31
19 **Изпълнено желание услажда душа-**
та и за безумните е мерзост да се
откажат от злото[1]**.** (1) гл. 29:27
20 **Който ходи с мъдрите, ще бъде**
мъдър, а другарят на безумните ще
стане лош[1]**.** (1) гл. 14:7; 22:24,25; 1 Кор. 15:33
21 **Злото преследва грешните**[1]**, а на**
праведните ще се въздаде добро[2]**.**
(1) гл. 24:16; (2) Пс. 32:10
22 **Добрият оставя наследство на**
синове на синове[1]**, а богатството на**
грешния се запазва за праведния[2]**.**
(1) Пс. 112:2; (2) гл. 28:8; Йов 27:17
23 **Много храна има в нивата на бед-**
ните[1]**, но някои погиват поради липса**
на справедливост. (1) гл. 12:11
24 **Който щади тоягата си, мрази сина**
си, а който го обича, го наказва отра-
но[1]**.** (1) гл. 19:18; Евр. 12:6
25 **Праведният яде до насищане на**
душата си, а коремът на безбожните
ще бъде празен[1]**.** (1) Ис. 65:13

14 **Всяка мъдра жена изгражда дома**
си[1]**, а безумната го събаря със собст-**
вените си ръце. (1) гл. 24:3; 31:10-27
2 **Който ходи в правотата си, се бои**
от ГОСПОДА[1]**, а лъжливият в пътища-**
та си Го презира[2]**.** (1) гл. 16:6; Йов 1:1; Мал. 2:5,6; (2) 2 Царе 12:9,10; 4 Царе 17:34
3 **В устата на безумния е бичът на**
гордостта[1]**, а устните на мъдрите ще**
ги пазят[2]**.** (1) гл. 18:7; (2) гл. 12:6; 13:3
4 **Където няма говеда, яслите са чис-**
ти, но голямото изобилие *идва* **от сила-**
та на воловете.
5 **Верният свидетел не лъже, а лъжли-**
вият свидетел издиша лъжи[1]**.** (1) ст. 25; гл. 6:19
6 **Присмивачът търси мъдрост, но я**
няма[1]**, а познанието е лесно за разум-**
ния[2]**.** (1) гл. 15:12; 17:16; 24:7; (2) гл. 8:8,9
7 **Отмини безумния човек, когато си**
разбрал, че няма разумни устни[1]**.** (1) гл. 13:20; Ер. 28:11
8 **Мъдростта на благоразумния е да**
познава пътя си, а глупостта на безум-
ните е заблуждение[1]**.** (1) гл. 12:5; Екл. 2:13
9 **Безумните се смеят на греха**[1]**, а сред**
праведните *има* **благоволение**[2]**.** (1) гл. 10:23; (2) Деян. 27:3
10 **Сърцето познава собствената си**
мъка[1] **и чужд не участва в неговата**
радост. (1) 1 Царе 1:15; Йов 6:2-4
11 **Домът на безбожните ще се из-**
треби[1]**, а шатрата на праведните ще**
благоденства[2]**.** (1) гл. 12:7; 15:25; Йов 8:15,22; (2) гл. 3:33; Пс. 37:10,11
12 **Има път, който се вижда прав на**
човека, но краят му са пътища на
смъртта[1]**.** (1) гл. 16:25; 3 Царе 12:26,28; Мт. 7:13
13 **Даже и в смеха сърцето** *може да*
боли и краят на радостта е тъга[1]**.** (1) Екл. 2:2
14 **Отстъпникът по сърце ще се наси-**
ти от пътищата си[1]**, а добрият човек –**
от това, което е в него[2]**.** (1) гл. 1:31; (2) гл. 12:14
15 **Простият вярва** *на* **всяка дума, а**
благоразумният внимава в стъпките
си.
16 **Мъдрият се бои и се отклонява от**
злото[1]**, а безумният се хвърля напред**
и е самонадеян[2]**.** (1) гл. 3:7; 1 Сол. 5:22; (2) гл. 1:32; 22:3
17 **Избухливият човек постъпва глупа-**
во[1] **и злонамереният е мразен**[2]**.** (1) гл. 20:3; (2) гл. 12:2
18 **Невежите наследяват глупост, а**
благоразумните се увенчават със зна-
ние[1]**.** (1) гл. 4:9
19 **Злите се покланят пред добрите и**
безбожните – при портите на правед-
ния[1]**.** (1) Ис. 60:14; Откр. 3:9
20 **Бедният е мразен даже от ближния**
си, а приятелите на богатия са мно-
го[1]**.** (1) гл. 19:4,6,7; Йов 42:11
21 **Който презира ближния си, съгре-**
шава[1]**, а който оказва милост на сиро-**
масите, е блажен[2]**.** (1) гл. 11:12; Втзк. 15:9; Римл. 14:10; (2) гл. 22:9; Пс. 41:1
22 **Не се ли отклоняват онези, кои-**
то замислят зло[1]**? Но милост и истина**
ще намерят **онези, които замислят до-**
бро[2]**.** (1) гл. 6:14; 12:26; (2) Иис. Нав. 2:14
23 **Във всеки труд има полза**[1]**, а бър-**
боренето с устни *води* **само до бед-**
ност. (1) Екл. 3:9
24 **Венецът на мъдрите е тяхното бо-**
гатство, *а* **глупостта на простите е** *само*
глупост[1]**.** (1) гл. 27:22
25 **Верният свидетел избавя души, а**
който издиша лъжи, е измама[1]**.** (1) ст. 5; гл. 12:17; 19:5,9
26 **В страха от ГОСПОДА има силна**
увереност[1] **и Неговите синове ще имат**
прибежище[2]**.** (1) гл. 18:10; (2) гл. 20:7; Пс. 102:28; Ис. 33:6
27 **Страхът от ГОСПОДА е извор на**
живот, за да се избягнат примките на
смъртта[1]**.** (1) гл. 13:14; 19:23
28 **В множеството на народа** *е* **славата**
на царя[1]**, а намаляването на народа** *е*
падането на княза[2]**.** (1) 2 Царе 24:3; 3 Царе 4:20; (2) Ер. 13:20
29 **Търпеливият има много разум**[1]**, а**
избухливият възвеличава безумието. (1) гл. 15:18; 16:32; 19:11; Екл. 7:8
30 **Спокойно сърце е живот за тялото,**
а завистта* е гнилост за костите.
**или:* страстта, ревността

31 Който потиска сиромаха, безчести Създателя му[1], а който е милостив към нуждаещия се, Го почита[2].
(1) гл. 17:5; 22:2; (2) Лев. 25:35; Мт. 25:40

32 Безбожният ще бъде отхвърлен за злината си[1], а праведният има убежище в смъртта си.
(1) гл. 5:22

33 Мъдрост почива в сърцето на разумния, а *каквото има* вътре в безумния, ще се яви[1].
(1) гл. 12:23

34 Правдата възвишава нация[1], а грехът е позор за народите[2].
(1) гл. 29:4; Втзк. 4:6; (2) 2 Лет. 28:19

35 Благоволението на царя е към разумния слуга[1], а гневът му е против онзи, който докарва срам[2].
(1) гл. 16:13; Бит. 41:38; (2) Ест. 7:7; Лк. 19:17-27

15 Мек отговор отклонява ярост[1], а оскърбителна дума възбужда гняв[2].
(1) гл. 25:15; 29:8; Съд. 8:1-3; (2) 2 Царе 19:43; 3 Царе 12:7,16

2 Езикът на мъдрите украсява знание, а устата на безумните изригват глупост.

3 Очите на ГОСПОДА са на всяко място и наблюдават злите и добрите[1].
(1) гл. 5:21; 2 Лет. 16:9

4 Благият език е дърво на живот[1], а лъжливостта в него е съкрушение на духа.
(1) гл. 10:11

5 Безумният презира поучението на баща си[1], но който зачита поправлението, е благоразумен.
(1) гл. 1:7

6 *В* дома на праведния *има* голямо изобилие[1], а в доходите на безбожния *има* разсипия.
(1) гл. 3:33; 21:20

7 Устните на мъдрите разпръскват знание[1], а сърцата на безумните не *правят* така[2].
(1) гл. 10:21; 16:23; (2) Екл. 10:2

8 Жертвата на безбожните е мерзост за ГОСПОДА[1], а молитвата на праведните Му е благоугодна[2].
(1) гл. 21:27; 28:9; 2 Царе 15:12; Ис. 1:11,13; Ам. 5:22; Мих. 6:6,7; Мал. 1:10; (2) Пс. 141:2; Дан. 9:23

9 Пътят на безбожния е мерзост за ГОСПОДА[1], а Той обича този, който следва правдата[2].
(1) Пс. 5:4-6; (2) Пс. 11:7; Ис. 51:1

10 *Има* тежко наказание за онзи, който оставя пътя[1]; който мрази изобличение, ще умре[2].
(1) Йов 34:27; Ер. 2:17; 2 Петр. 2:15-17; (2) гл. 12:1; Езек. 33:9

11 Шеол* и Авадон** *са открити* пред ГОСПОДА[1], колко повече сърцата на човешките синове[2]!
**т. е.* царството на мъртвите
***т. е.* мястото на погибелта; или: вечната погибел
(1) Йов 26:6; Пс. 139:8; (2) 1 Царе 16:7; 2 Лет. 6:30

12 Присмивачът не обича този, който го изобличава[1], нито отива при мъдрите[2].
(1) гл. 13:1; (2) гл. 14:6

13 Весело сърце прави засмяно лице[1], а от скръбта на сърцето духът се угнетява[2].
(1) гл. 17:22; (2) гл. 12:25; Неем. 2:2

14 Сърцето на разумния търси знание[1], а устата на безумните се храни с глупост.
(1) гл. 18:15

15 Всички дни на наскърбения са зли, а весело сърце е непрекъснат празник.

16 По-добре малко със страха от ГОСПОДА, отколкото голямо съкровище с безпокойство[1].
(1) гл. 16:8; 17:1; Екл. 4:6

17 По-добре постно ястие с любов отколкото угоен вол с омраза[1].
(1) ст. 16

18 Гневливият човек предизвиква раздори[1], а дълготърпеливият потушава кавгата[2].
(1) гл. 22:24; 28:25; 29:22; (2) гл. 14:29

19 Пътят на ленивия е като изплетен с тръни[1], а пътят на праведните е изравнен[2].
(1) гл. 6:6; 22:5; (2) гл. 11:5

20 Мъдър син радва баща си, а безумен човек презира майка си[1].
(1) гл. 10:1; 23:22

21 Глупостта е радост за неразумния[1], а разумният човек ходи право[2].
(1) гл. 10:23; (2) гл. 4:25-27

22 Където няма съвет, намеренията се осуетяват, а в множеството на съветниците се утвърждават[1].
(1) гл. 20:18; 24:6; 1 Лет. 13:1

23 Човек има радост от отговора на устата си и дума на време – колко е добра[1]!
(1) гл. 12:25; 16:24; 25:11; Йов 6:25

24 За разумния пътят на живота *е* нагоре, за да се отклони от Шеол долу.

25 ГОСПОД съсипва дома на горделивите[1], а утвърждава междата на вдовицата[2].
(1) гл. 14:11; (2) Йов 24:21; Пс. 10:14; Ис. 1:17; Ер. 5:28

26 **Замислите на злия са мерзост за ГОСПОДА[1], а угодните думи са чисти.** (1) гл. 6:18; 11:20

27 **Користолюбивият разсипва дома си[1], а който мрази подкупите, ще живее[2].** (1) гл. 1:19; Иис. Нав. 7:25; Ис. 5:8,9; Ер. 17:11; (2) гл. 28:16; Пс. 15:5

28 **Сърцето на праведния обмисля** *как* **да отговори[1], а устата на безбожните изригва зло[2].** (1) Як. 1:19; (2) гл. 10:32

29 **ГОСПОД е далеч от безбожните[1], но чува молитвата на праведните[2].** (1) Ис. 59:2; Йн. 9:31; (2) Пс. 34:15

30 **Светлината на очите весели сърцето** *и* **добри вести освежават костите[1].** (1) гл. 12:25; 25:25; 1 Сол. 3:6-8

31 **Ухо, което слуша изобличението на живот, ще пребивава между мъдрите[1].** (1) гл. 13:18; Екл. 7:5

32 **Който пренебрегва изобличение, презира душата си, а който слуша изобличение, придобива разум[1].** (1) гл. 10:17; 19:20

33 **Страхът от ГОСПОДА е наставление в мъдрост[1] и смирението предхожда славата[2].** (1) гл. 1:7; (2) гл. 18:12; Ест. 2:15; Лк. 14:10

16 **Плановете на сърцето** *принадлежат* **на човека[1], но отговорът на езика е от ГОСПОДА[2].** (1) Йов 17:11; (2) гл. 19:21; 2 Царе 7:5; Ер. 10:23

2 **Всичките пътищата на човека са чисти в собствените му очи, но ГОСПОД претегля духовете[1].** (1) гл. 17:3; 24:12; Чис. 22:32

3 **Предавай делата си на ГОСПОДА[1] и намеренията ти ще се утвърдят.** (1) Пс. 37:5

4 **ГОСПОД е направил всяко нещо за целта му, дори и безбожния – за деня на злото[1].** (1) Йов 15:23; Римл. 9:22; 1 Петр. 2:8

5 **Всеки, който има горделиво сърце, е мерзост за ГОСПОДА[1]; ръка с ръка** *да се съедини,* **той няма да остане ненаказан[2].** (1) гл. 6:17; 8:13; (2) Ис. 2:12; Римл. 11:20,21

6 **С милост и истина[1] беззаконието се изкупва[2] и чрез страха от ГОСПОДА** *човек* **се отклонява от злото[3].** (1) гл. 3:3; (2) Дан. 4:27; (3) гл. 14:2; Изх. 1:17; Лев. 25:17,36,43; Йов 28:28

7 **Когато пътищата на човека са угодни на ГОСПОДА, Той примирява с него дори и враговете му[1].** (1) Езд. 8:36

8 **По-добре малко с правда отколкото големи доходи с неправда[1].** (1) гл. 15:16,17; 17:1; 28:6; Пс. 37:16

9 **Сърцето на човека начертава пътя му, но ГОСПОД насочва стъпките му[1].** (1) гл. 20:24; 21:1; 1 Царе 9:16; 2 Лет. 22:7

10 **Чрез устните на царя идва Божието решение[1], устата му не говори невярно в съда.** (1) 2 Царе 14:16

11 **Вярната теглилка и везни са на ГОСПОДА, всичките грамове в торбата са Негово дело[1].** (1) гл. 11:1; Лев. 19:36

12 **Мерзост за царете е да вършат беззаконие, защото престолът се утвърждава с правда[1].** (1) гл. 25:5; 29:4; 2 Лет. 17:5

13 **Праведните устни са благоприятни на царете и те обичат онзи, който говори право[1].** (1) гл. 14:35; 22:11

14 **Гневът на царя е** *като* **посланик на смърт[1], но мъдрият човек го укротява[2].** (1) гл. 20:2; Бит. 40:2; 4 Царе 6:31; Ест. 7:7; (2) Дан. 2:16,46

15 **В светлината на лицето на царя има живот и благоволението му е като облак с късен дъжд[1].** (1) гл. 19:12; 29:26

16 **Колко по-добре е да придобиеш мъдрост отколкото злато! И да придобиеш разум е за предпочитане пред сребро[1].** (1) гл. 2:4; 3:13; 8:10,19

17 **Пътят на праведните е да се отклоняват от зло и който пази пътя си, запазва душата си[1].** (1) гл. 4:23; 19:16; 21:23; 22:5

18 **Гордостта предхожда гибелта и високомерният дух предхожда падането[1].** (1) гл. 17:19; 18:12; 29:23; Ест. 6:6,13; Ер. 50:32; Езек. 28:17; Дан. 4:33

19 **По-добре някой да е скромен между смирените, отколкото да дели плячка с горделивите.**

20 **Който внимава в словото, ще намери добро[1] и който се уповава на ГОСПОДА, е блажен[2].** (1) гл. 13:13; (2) Пс. 2:12; 146:5

21 **Мъдрият по сърце ще се нарече благоразумен[1] и сладостта на устните увеличава знание.** (1) гл. 10:13,23

22 **Разумът е извор на живот за онзи, който го има**[1]**, а напътствието на безумните е глупост**[2]**.** (1) гл. 13:14; (2) гл. 18:7
23 **Сърцето на мъдрия вразумява устата му и прибавя знание в устните му**[1]**.** (1) гл. 5:2; 15:7; Йов 15:2
24 **Благите думи са** *като* **медена пита, сладост за душата и изцеление за костите**[1]**.** (1) гл. 12:18; 15:23; 27:9; Екл. 12:10
25 **Има път,** *който се вижда* **прав на човека, но краят му е пътища на смъртта**[1]**.** (1) гл. 14:12
26 **Гладът на работника работи за него, защото устата му го принуждава**[1]**.** (1) Екл. 6:7
27 **Лошият човек копае зло и на устните му има сякаш изгарящ огън**[1]**.** (1) гл. 6:12; 19:28; Як. 3:6
28 **Лъжлив човек сее раздори**[1] **и клюкарят разделя най-близки приятели**[2]**.** (1) гл. 6:14,19; 18:6; 26:20,21; (2) гл. 17:9
29 **Насилникът подмамва ближния си и го води по недобър път.**
30 **Който замижава с очи, за да измисля коварства, който свива устните си, вече е приготвил злото.**
31 **Бялата коса е венец на слава**[1]**,** *ако* **се намира в пътя на правдата.** (1) гл. 20:29; Екл. 12:5
32 **Дълготърпеливият е по-добър от храбрия и който владее духа си – от завоевател на град**[1]**.** (1) гл. 14:29; 25:15; Екл. 7:9
33 **Жребият се хвърля в скута, но всичко, което отсъди, е от ГОСПОДА**[1]**.** (1) Лев. 16:8; Иис. Нав. 7:14; Съд. 20:9; 1 Царе 14:42; Йона 1:7; Деян. 1:26

17 **По-добре сух залък и спокойствие с него отколкото къща, пълна с пиршества, и кавга**[1]**.** (1) гл. 15:16,17; 16:8
2 **Мъдър слуга ще владее над син, който докарва срам, и ще вземе дял от наследството между братята.**
3 **Топилнята е за среброто и пещта – за златото, но ГОСПОД изпитва сърцата**[1]**.** (1) гл. 16:2; 21:2; 27:21; Втзк. 8:2,16; Йов 23:10; Пс. 66:10; Ер. 17:10; 1 Петр. 1:7; 1 Сол. 2:4
4 **Злодеят слуша устните на греха** *и* **лъжецът дава ухо на езика на погибелта**[1]**.** (1) Ер. 5:31
5 **Който се присмива на сиромаха, хули Създателя му**[1] **и който се радва на бедствие, няма да остане ненаказан**[2]**.** (1) гл. 14:31; Як. 2:6; (2) гл. 24:17,18; Йов 31:29; Езек. 25:3; Авд. 10-16
6 **Синовете на синовете са венецът на старците**[1] **и славата на синовете са техните бащи.** (1) Бит. 50:23; Йов 42:16
7 **Превъзходната реч не подхожда на безумен**[1]**, много по-малко – лъжливи устни на началник.** (1) гл. 26:7,9
8 **Подаръкът е** *като* **безценен камък в очите на притежателя си, накъдето и да се обърне, успява**[1]**.** (1) гл. 18:16; 21:14; Бит. 32:13,20
9 **Който покрива престъпление, се стреми към любов**[1]**, а който разказва за работата, разделя най-близки приятели**[2]**.** (1) гл. 10:12; 1 Кор. 13:5,7; 1 Петр. 4:8; (2) гл. 16:28
10 **Изобличението прави повече впечатление на благоразумния, отколкото сто бича – на безумния**[1]**.** (1) гл. 19:25
11 **Злият човек търси само разпри, затова жесток пратеник ще бъде изпратен против него**[1]**.** (1) гл. 24:21,22; Як. 2:13
12 **По-добре да срещне човека мечка, лишена от малките си**[1]**, отколкото безумен в глупостта му**[2]**.** (1) 2 Царе 17:8; (2) гл. 27:3
13 **Който възвръща зло за добро, злото няма да се отдалечи от дома му**[1]**.** (1) Пс. 109:4-20; Ер. 18:20
14 **Започването на кавга е** *като* **отприщване на вода, затова остави караницата, преди да се е разпалила**[1]**.** (1) гл. 20:3; 2 Царе 2:17
15 **Който оправдава безбожния и който осъжда праведния – и двамата са мерзост за ГОСПОДА**[1]**.** (1) гл. 24:24; Изх. 23:7; Втзк. 25:1; Езек. 13:19; Як. 5:6
16 **Какво ползват парите в ръката на безумния, за да купи мъдрост, като няма разум**[1]**?** (1) гл. 14:6
17 **Приятел обича всякога** *и* **като брат се явява в беда**[1]**.** (1) гл. 18:24; 1 Царе 19:3; 20:17,42
18 **Човек без разум стиска ръка и става поръчител на ближния си**[1]**.** (1) гл. 6:1-5
19 **Който обича препирня, обича прес-**

тъпление[1] и който въздига вратата си, търси унищожение[2]. (1) Як. 3:16; (2) гл. 16:18
20 **Който има коварно сърце, не намира добро и който има лукав език, пада в зло[1].** (1) гл. 10:14
21 **Който роди глупак, за скръб му е и бащата на безумния няма радост[1].** (1) гл. 10:1; 19:13
22 **Веселото сърце е благотворно лекарство[1], а унил дух изсушава костите[2].** (1) гл. 15:13,15; Екл. 2:2; (2) гл. 12:25; 18:14; Пс. 32:3,4
23 **Безбожният приема подкуп от пазвата, за да изкриви пътищата на правосъдието[1].** (1) Изх. 23:8; Ис. 5:23; Езек. 22:27; Мих. 3:9-11
24 **Пред лицето на разумния е мъдростта, а очите на безумния са към краищата на земята.**
25 **Безумен син е тъга за баща си и горчивина за тази, която го е родила.**
26 **Да се глобява праведният, също не е добре,** *още повече* **– да бъдат бити благородните за правото.**
27 **Който пести думите си, е умен и хладнокръвният е благоразумен.**
28 **Дори и безумният, когато мълчи, се счита за мъдър, който затваря устата си – за разумен.**

18 **Човек, който се отлъчва, търси своето си желание** *и* **се противи на всеки здрав разум.**
2 **Безумният не се наслаждава на благоразумието[1], а само на** *това* **– да изявява сърцето си[2].** (1) гл. 1:7,22; (2) гл. 12:23
3 **С идването на безбожния идва и презрение и с позора – безчестие[1].** (1) гл. 13:5
4 **Думите от устата на човека са дълбоки води, изворът на мъдростта е бликащ поток[1].** (1) гл. 20:5
5 **Не е добре да се показва пристрастие към безбожния, за да се онеправдава праведният в съда[1].** (1) гл. 17:15; 24:23; Изх. 23:2,3
6 **Устните на безумния причиняват препирня[1] и устата му предизвиква бой.** (1) гл. 16:28
7 **Устата на безумния е гибел за него и устните му са примка на душата му[1].** (1) гл. 10:8; 14:3; 16:22
8 **Думите на клюкаря са като сладки залъци и слизат вътре в корема[1].** (1) гл. 26:22
9 **Който е небрежен в работата си, е брат на разсипника[1].** (1) гл. 19:15; 23:21; 24:33,34
10 **Името на ГОСПОДА е здрава кула, праведният прибягва в нея и е в безопасност[1].** (1) гл. 14:26; Пс. 20:1; 61:3; 144:2; 1 Царе 17:45
11 **Имотът на богатия е неговият укрепен град и е като висока стена във въображението му[1].** (1) гл. 10:15; 28:11; Пс. 49:6; Ер. 9:23; Лк. 12:19
12 **Преди гибелта сърцето на човека се превъзнася[1], а смирението предхожда славата[2].** (1) гл. 16:18; (2) гл. 15:33; 29:23; 3 Царе 3:7; Лк. 14:11; 1 Петр. 5:5,6
13 **Да отговаря някой, преди да чуе, е безумие и позор за него.**
14 **Духът на човека ще** *го* **подкрепя** *в* **немощта му, но кой ще повдигне унилия дух[1]?** (1) гл. 17:22; Изх. 6:9
15 **Сърцето на благоразумния придобива разум[1] и ухото на мъдрите търси знание.** (1) гл. 1:5; 15:14; Лк. 2:46
16 **Подаръкът на човека му отваря място и го довежда пред големци[1].** (1) гл. 17:8; 19:6; Бит. 43:11; 4 Царе 5:5
17 **Първият, който защитава делото си,** *изглежда* **прав,** *но* **идва ближният му и го изпитва.**
18 **Жребият прекратява разприте[1] и решава между силните.** (1) 1 Царе 14:41,42
19 **Излъган брат е** *по-недостъпен* **от укрепен град[1] и разногласията са като резета на крепост.** (1) Бит. 27:41
20 **От плодовете на устата на човека ще се насити коремът му, от произведението на устните си ще се насити[1].** (1) гл. 13:2,25
21 **Смърт и живот има в силата на езика и които го обичат, ще ядат плодовете му[1].** (1) Пс. 12:4
22 **Който е намерил** *добра* **жена, е намерил добро и е получил благоволение от ГОСПОДА[1].** (1) гл. 12:4; 19:14; 31:10; Рут 4:10
23 **Сиромахът говори с умолявания, а богатият отговаря грубо[1].** (1) гл. 22:7

24 **Човек** *с много* **приятели** *идва* **до унищожение, но има приятел, по-близък** *и* **от брат**[1].
(1) гл. 17:17; 27:10; 1 Царе 18:1,3; 2 Царе 1:26; 15:21

19 **По-добър е сиромах, който ходи в честността си, отколкото лъжлив в устните си и безумен**[1]. (1) гл. 28:6
2 **Не е добре за душата да бъде без знание**[1] **и който бърза с краката си, се спъва**[2]. (1) 4 Царе 4:39,40; (2) гл. 21:5
3 **Безумието на човека изкривява пътя му и сърцето му негодува против ГОСПОДА**[1]. (1) Йов 15:13
4 **Богатството привлича много приятели, а сиромахът бива оставен от приятеля си**[1]. (1) гл. 14:20
5 **Лъжлив свидетел няма да остане ненаказан и който говори лъжи, няма да избегне** *наказание*[1].
(1) гл. 6:19; 14:25; 21:28; Изх. 20:16; Втзк. 19:19
6 **Мнозина се подмазват на благородния и всеки е приятел на този, който дава подаръци**[1]. (1) гл. 18:16; Лк. 16:9
7 **Сиромаха го мразят всичките му братя, колко повече го отбягват приятелите му**[1]**! Той тича след** *тях с умолителни* **думи,** *но* **тях ги няма.**
(1) гл. 10:15; 27:10; Пс. 38:11
8 **Който придобива разум, обича душата си**[1]**; който пази благоразумие, ще намери добро.** (1) гл. 3:21,22
9 **Лъжлив свидетел няма да остане ненаказан**[1] **и който говори лъжи, ще погине.** (1) ст. 5
10 **Разкошът не подхожда на безумен**[1]**, още по-малко – на слуга да властва над князе**[2]. (1) гл. 26:1; (2) гл. 30:21,22; Екл. 10:5-7
11 **Благоразумието на човека го прави дълготърпелив**[1] **и за него** *е* **слава да подминава грешки**[2]. (1) гл. 14:29; (2) гл. 20:22
12 **Гневът на царя е като рев на лъв**[1]**, а благоволението му е като роса на тревата**[2]. (1) Ест. 1:12; (2) гл. 16:14,15
13 **Безумен син е погибел за баща си**[1] **и препирните на жена са неспирен капчук**[2]. (1) гл. 17:21; (2) гл. 21:9,19
14 **Къща и богатство са наследство от бащите**[1]**, но благоразумна жена е от ГОСПОДА**[2].
(1) 2 Кор. 12:14; (2) гл. 18:22; 31:26; Бит. 24:44; 1 Царе 25:3
15 **Леността хвърля в дълбок сън и нехайна душа ще гладува**[1].
(1) гл. 6:9-11; 18:9; 22:13
16 **Който пази заповедта, пази душата си**[1]**,** *а* **който презира пътищата си, ще умре**[2]. (1) гл. 16:17; Лк. 10:28; (2) гл. 21:16; Йов 5:2
17 **Който оказва милост на сиромаха, заема на ГОСПОДА и Той ще му отплати за благодеянието**[1].
(1) гл. 28:27; Втзк. 15:11; Мт. 10:42; 25:40; Лк. 6:38; Евр. 6:10
18 **Наказвай сина си, докато има надежда**[1]**, но не надигай душата си да го умъртвиш**[2].
(1) гл. 13:24; 22:15; 23:13; 29:17; (2) Втзк. 21:18-21; Еф. 6:4
19 **Яростният нека бъде наказан, защото ако го избавиш, ще бъде по-лошо**[1]. (1) гл. 25:28; Йов 5:2
20 **Слушай съвет и приемай наставление, за да станеш мъдър в края си**[1].
(1) гл. 1:2; 13:10; 15:32; Ер. 6:8
21 **Има много мисли в сърцето на човека, но намерението на ГОСПОДА ще устои**[1].
(1) гл. 16:1; 21:30; 2 Царе 17:14; Ис. 14:24; Езек. 20:32
22 **Желателно за човека е неговото милосърдие**[1] **и сиромах е по-добър от лъжец.** (1) Еф. 4:32
23 **Страхът от ГОСПОДА е за живот**[1] **и** *който го има,* **ще спи наситен и непосетен от зло**[2].
(1) гл. 14:27; 22:4; Пс. 34:9-14; (2) гл. 3:24
24 **Ленивият топва ръката си в чинията** *и* **дори не я връща обратно към устата си**[1]. (1) гл. 21:25; 26:15
25 **Ако биеш присмивача, простият ще стане внимателен и ако изобличиш благоразумния, той ще придобие знание**[1]. (1) гл. 1:5; 17:10
26 **Който съсипва баща** *си и* **прогонва майка** *си,* **е син, който нанася срам и позор**[1]. (1) гл. 28:24
27 **Престани, сине мой, да слушаш наставление,** *което* **отклонява от думите на знанието**[1]. (1) 2 Лет. 10:10; 2 Тим. 2:16,17
28 **Безсъвестен свидетел се присмива на правосъдието**[1] **и устата на безбожните поглъщат грях**[2].
(1) 3 Царе 21:13; (2) гл. 16:27

29 **Присъди се готвят за присмивачите**[1] **и бой – за гърба на безумния**[2].
(1) гл. 1:22,26; 4 Царе 2:24; Ис. 28:22; (2) гл. 10:13

20 **Виното е присмивач** *и* **спиртното
питие – крамолник и който се опива
от него, не е благоразумен**[1].
(1) гл. 23:20,33,34; Бит. 9:21; Ис. 28:7; Ос. 4:11
2 **Заплахата на царя е като рев на
лъв**[1]**; който го раздразня, съгрешава
против живота си**[2].
(1) гл. 16:14; (2) 3 Царе 2:23,24
3 **За човека е чест да страни от препирня**[1]**, а всеки глупак ще се втурне** *в
нея.* (1) гл. 17:14
4 **Ленивият не оре заради зимата –
ще потърси** *по време* **на жетва и няма
да има нищо**[1]. (1) гл. 13:4; 21:25; Екл. 11:4
5 **Намерението в сърцето на човека е**
като **дълбока вода**[1]**, но разумният човек ще го извади**[2]. (1) гл. 18:4; (2) 1 Кор. 2:15
6 **Повечето хора разгласяват всеки
своята доброта**[1]**, но кой може да намери верен човек**[2]**?**
(1) гл. 27:2; Мт. 6:2; (2) Пс. 12:1; Ер. 5:1; Мих. 7:1,2
7 **Праведният, който ходи в чистотата
си**[1] **– децата му след него са блажени**[2]. (1) Йов 1:1,8; Пс. 15:2-5; (2) гл. 14:26
8 **Цар, който седи на съдийски престол, разпръсва всяко зло с очите си.**
9 **Кой може да каже: Очистих сърцето
си, чист съм от греха си?**[1] (1) 3 Царе 8:46
10 **Различни грамове и различни мерки – и двете са мерзост за ГОСПОДА**[1]. (1) гл. 11:1; Втзк. 25:13-16; Мих. 6:10-12
11 **Даже и детето се познава по това,
което върши – дали делата му са чисти
и прави**[1]. (1) 2 Лет. 34:3; Мт. 7:16
12 **Слушащото ухо и гледащото око –
ГОСПОД е направил и двете**[1]. (1) Изх. 4:11
13 **Не обичай спането, за да не обеднееш; отвори очите си** *и* **ще се наситиш с хляб**[1]. (1) гл. 6:11; 12:11
14 **Лошо! Лошо! – казва купувачът, но
когато си отиде, тогава се хвали.**
15 **Има злато и изобилие от скъпоценни камъни, но устните на знанието са
скъпоценно украшение**[1].
(1) гл. 8:10,11,19; 10:20; Йов 28:18
16 **Вземи дрехата на този, който става поръчител на чужд човек, вземи му
залог заради чужденците**[1]. (1) гл. 6:1-5
17 **Хлябът на лъжата е сладък на човека**[1]**, но после устата му ще се напълни
с камъчета**[2]. (1) гл. 9:17; (2) Йов 20:12-14; Плач 3:16
18 **Намеренията се утвърждават чрез
съветване**[1], *затова* **с мъдър съвет води
война**[2]. (1) гл. 11:14; 15:22;
Съд. 19:30; (2) гл. 24:6; 4 Царе 18:20; Лк. 14:31
19 **Който обикаля като клюкар, открива тайни**[1]**, затова не се свързвай с такъв, който отваря** *широко* **устните си.**
(1) гл. 11:13
20 **Който кълне баща си или майка си,
светилникът му ще угасне в най-мрачната тъмнина**[1].
(1) гл. 13:9; 30:11,17; Изх. 21:17; Мт. 15:4
21 **Наследството, бързо придобито
отначало, няма да бъде благословено
накрая**[1]. (1) Мт. 21:38,41
22 **Да не кажеш: Ще отплатя за злото!**[1]
Чакай ГОСПОДА и Той ще те избави[2].
(1) гл. 19:11; 24:29; Лев. 19:18;
1 Царе 25:13; 1 Сол. 5:15; (2) Пс. 37:40
23 **Различни грамове са мерзост за
ГОСПОДА и неверни везни не са добри**[1]. (1) Ам. 8:5
24 **От ГОСПОДА** *са* **стъпките на мъжа**[1] **– и как човек да разбере пътя
си?** (1) гл. 16:1,9
25 **Примка е за човека да казва прибързано: Посвещавам! – и след** *като е
дал* **клетви, да размисля**[1].
(1) Втзк. 23:21-23; Екл. 5:4,5
26 **Мъдър цар пресява безбожните и
ги вършее с колелото**[1]. (1) Пс. 101:8
27 **Духът на човека е ГОСПОДНО
светило, изпитващо всички вътрешни
части на тялото**[1]. (1) Йов 32:8; 1 Кор. 2:11
28 **Милост и истина пазят царя и той
поддържа престола си с милост**[1].
(1) гл. 3:3; 29:14; Дан. 4:27
29 **Украшението на младите мъже е
силата им**[1]**, а великолепието на старците е бялата коса**[2].
(1) 1 Йн. 2:14; (2) гл. 16:31
30 **Удари, които нараняват, очистват
злото; и удари – най-вътрешните части
на тялото**[1]. (1) Евр. 12:10,11

21 **Сърцето на царя е** *като* **водни потоци в ръката на ГОСПОДА, Той го обръща, накъдето иска[1].** (1) гл. 16:9; Изх. 7:3; 4 Царе 19:33; Езд. 1:1; 7:27; Неем. 2:8; Ест. 2:17

2 **Всеки път на човека е прав в очите му, но ГОСПОД претегля сърцата[1].** (1) гл. 17:3; Йов 31:6; Дан. 5:27; Лк. 16:15

3 **Да се върши правда и правосъдие, е по-угодно на ГОСПОДА отколкото жертва[1].** (1) 1 Царе 15:22; Пс. 40:6,8; Ис. 1:17; Ос. 6:6; Мих. 6:6-8; Зах. 7:9

4 **Надменно око и горделиво сърце – светилото на безбожните – е грях[1].** (1) гл. 6:16,17; 30:13; Йов 18:5-7; Пс. 101:5; 131:1; Ис. 3:16; 10:12,13; 1 Йн. 2:16

5 **Плановете на трудолюбивите** *водят* **само** *до* **изобилие[1], а всеки, който е прибързан,** *идва* **само до бедност[2].** (1) гл. 10:4; (2) гл. 19:2; 29:20

6 **Придобиването на съкровища с лъжлив език е суета[1], гонена от онези, които търсят смърт.** (1) гл. 13:11

7 **Насилието на безбожните ще ги завлече, защото отказват да вършат правдата[1].** (1) гл. 22:22,23

8 **Пътят на грешния човек е крив[1], а делото на чистия е право[2].** (1) Ис. 59:8; (2) Ис. 26:7

9 **По-добре да живееш в ъгъл на тавана, отколкото в къща, споделена със свадлива жена[1].** (1) ст. 19; гл. 19:13; 25:24

10 **Душата на безбожния желае зло[1], ближният му не намира милост пред очите му.** (1) гл. 12:12; Пс. 52:1-3

11 **Когато се накаже присмивачът, простият става мъдър и когато се наставлява мъдрият, той придобива знание[1].** (1) гл. 1:5

12 **Праведният наблюдава дома на безбожния и довежда безбожните до унищожение.**

13 **Който запушва ушите си за вика на сиромаха, и той ще викне и няма да бъде чут[1].** (1) Як. 2:13

14 **Тайният дар укротява гняв и подаръкът в пазвата – силна ярост[1].** (1) гл. 17:8

15 **Радост е за праведния да върши правда[1], а ужас е за тези, които вършат беззаконие[2].** (1) Пс. 119:16; (2) гл. 10:29

16 **Човек, който се отбива от пътя на разума, ще почива в събранието на мъртвите[1].** (1) гл. 5:23; 19:16; Пс. 125:5

17 **Който обича веселба, ще обеднее, който обича вино и масло, няма да забогатее[1].** (1) гл. 23:20,21

18 **Безбожният** *ще бъде* **откуп за праведния и неверният – на мястото на праведните[1].** (1) гл. 11:8

19 **По-добре да живееш в пуста земя, отколкото** *със* **свадлива жена и досада[1].** (1) ст. 9; гл. 27:15; 30:23

20 **Скъпоценно съкровище и масло** *има* **в жилището на мъдрия[1], а безумният човек ги поглъща[2].** (1) гл. 15:6; Пс. 112:3; (2) Лк. 15:13,14

21 **Който следва правда и милост, ще намери живот, правда и чест[1].** (1) гл. 10:16,27; 11:19; 22:4; Мт. 5:6; Римл. 2:7,10

22 **Мъдър човек се изкачва в града на силните и събаря крепостта, на която** *градът* **се уповава[1].** (1) гл. 24:5,6; Екл. 7:19

23 **Който пази устата си и езика си, пази душата си от тревоги[1].** (1) гл. 13:3; 16:17; Як. 3:2

24 **Безочливо надменният – присмивач е името му – действа с безмерна гордост.**

25 **Желанието на ленивия го убива, защото ръцете му отказват да работят[1].** (1) гл. 19:24; 20:4

26 **Той жадно желае цял ден, а праведният дава и не му се свиди[1].** (1) Пс. 37:26; 112:9; Мт. 5:42

27 **Жертвата на безбожните е мерзост[1], а колко повече, когато се принася с лукавство!** (1) гл. 7:14; 15:8; Чис. 16:15; Ис. 1:11,13; Ер. 6:20; Ам. 5:22

28 **Лъжлив свидетел ще загине[1], а човекът, който е чул, ще говори отново и отново.** (1) гл. 19:5; Мт. 26:59-61; Откр. 21:8

29 **Безбожният човек ожесточава лицето си[1], а праведният изправя пътя си[2].** (1) Ер. 3:3; (2) гл. 4:25-27

30 **Няма мъдрост и няма разум, и няма съвет срещу ГОСПОДА[1].** (1) гл. 19:21; 3 Царе 14:6; 4 Царе 6:12; Йов 41:10

31 **Конят се приготвя за деня на битката, но победата е от ГОСПОДА[1].** (1) Пс. 20:7

22 **По-желателно е** *добро* **име отколкото голямо богатство**[1]**; и добра слава – отколкото сребро и злато.** (1) Екл. 7:1
2 **Богатият и бедният се срещат – ГОСПОД е Създателят на всички тях**[1]**.**
(1) гл. 14:31; 29:13; 1 Царе 2:7; Йов 31:15; Як. 2:2
3 **Благоразумният вижда злото и се скрива, а простите вървят напред и се наказват**[1]**.** (1) гл. 14:16; 27:12; Изх. 9:20,21
4 **Наградата за смирението, за страха от ГОСПОДА е богатства, чест и живот**[1]**.** (1) гл. 19:23; 21:21; Пс. 34:9
5 **Тръни и примки има в пътя на лъжливия**[1] **– който пази душата си, ще бъде далеч от тях**[2]**.** (1) гл. 4:19; 15:19; (2) гл. 16:17
6 **Възпитавай детето в пътя, по който трябва да върви, и няма да се отклони от него дори когато остарее**[1]**.** (1) Еф. 6:4
7 **Богатият властва над сиромасите**[1] **и който взема назаем, е роб на заемодателя**[2]**.** (1) гл. 18:23; Ам. 4:1; Як. 2:6; (2) 4 Царе 4:1; Неем. 5:4,5; Мт. 18:25
8 **Който сее беззаконие, ще пожъне беда**[1] **и тоягата на яростта му ще бъде сломена**[2]**.** (1) Йов 4:8; Ос. 8:7; (2) Ис. 10:25
9 **Който има щедро око, ще бъде благословен, защото дава от хляба си на сиромаха**[1]**.** (1) гл. 11:17,27; 14:21; 28:24,27; 2 Кор. 9:6
10 **Изгони присмивача и препирнята ще се махне, също и караниците, и позорът ще престанат**[1]**.** (1) гл. 26:20
11 **Който обича чистота на сърцето** *и има* **благодат на устните си, царят му е приятел**[1]**.** (1) гл. 16:13; 3 Царе 4:5
12 **Очите на ГОСПОДА пазят знание, но Той събаря думите на неверния**[1]**.**
(1) 4 Царе 6:9; Неем. 4:15; Йов 5:12
13 **Ленивият казва: Лъв има навън! Ще бъда убит насред площадите!**[1]
(1) гл. 19:15; 26:13
14 **Устата на чужди жени е дълбока яма**[1]**; онзи, на когото ГОСПОД се гневи, ще падне в нея**[2]**.**
(1) гл. 5:3,4; 23:27; (2) Екл. 7:26
15 **Безумието е вързано в сърцето на детето,** *но* **тоягата на наказанието ще го отдалечи от него**[1]**.**
(1) гл. 19:18; 23:13,14; 29:15
16 **Който потиска бедния, за да увеличи** *богатствата* **си, и който дава на богатия, непременно** *ще изпадне* **в бедност.**
17 **Приклони ухото си и чуй думите на мъдрите, и прилепи сърцето си към моето знание**[1]**,** (1) гл. 5:1,2; 23:12
18 **защото е приятно, ако ги пазиш в сърцето си, и нека бъдат винаги готови на устните ти**[1]**.** (1) гл. 4:20,21
19 **За да бъде упованието ти в ГОСПОДА, аз те уча днес – точно теб**[1]**.**
(1) гл. 3:5
20 **Не ти ли писах много пъти със съвети и знание,**
21 **за да те направя да познаеш верността на думите на истината**[1]**, за да отговаряш** *с* **думи на истина на онези, които те пращат?** (1) гл. 1:1-6
22 **Не ограбвай бедния, защото е беден, и не притеснявай страдащия в портата**[1]**,** (1) Изх. 23:6; Лев. 19:13; Йов 31:16; Зах. 7:10
23 **защото ГОСПОД ще защити делото им**[1] **и ще ограби живота на онези, които ги ограбват**[2]**.** (1) гл. 23:11; 1 Царе 25:39; Пс. 12:5; 103:6; 140:12; Ер. 50:34; (2) гл. 21:7; Изх. 22:23,24; Ис. 33:1; Ер. 30:16; Авак. 2:8
24 **Не се сприятелявай с гневлив човек и не ходи с избухлив човек**[1]**,**
(1) гл. 15:18
25 **за да не научиш пътеките му и да поставиш примка за душата си**[1]**.**
(1) гл. 4:14; 13:20
26 **Не бъди от тези, които дават ръка, от тези, които стават поръчители за дългове**[1]**,** (1) гл. 6:1-5
27 *защото,* **ако нямаш с какво да платиш, защо да вземе постелката ти изпод теб?**
28 **Не премествай старите граници, които бащите ти са определили**[1]**.**
(1) гл. 23:10; Втзк. 19:14
29 **Виждаш ли човек, прилежен в работата си? Той ще стои пред царе, няма да стои пред неизвестни хора**[1]**.**
(1) Бит. 41:38-44; 1 Царе 16:21; 1 Лет. 4:23; Дан. 1:19

23 **Когато седнеш да ядеш с управител, много внимавай какво има пред теб,**
2 **и сложи нож на гърлото си, ако си лаком.**

3 **Не пожелавай неговите лакомства,**
защото те са измамни гозби.
4 **Не се старай да се обогатиш**[1]**, отда-**
лечи се от тази си мъдрост[2]**.**
(1) 1 Тим. 6:9; (2) Ер. 9:23,24
5 **Насочиш ли към него очите си – и**
го няма; защото *богатството* **наистина**
си прави крила като орел, който лети
към **небето**[1]**.**
(1) гл. 27:24; Йов 27:19; Мт. 6:19; 1 Тим. 6:17
6 **Не яж хляба на онзи, който има**
лошо око, и не пожелавай неговите
лакомства,
7 **защото, каквито са мислите в**
душата му, такъв е и той. Казва ти: Яж
и пий! – но сърцето му не е с теб[1]**.**
(1) гл. 26:23-25
8 **Залъка, който си изял, ще повърнеш**
и ще изгубиш сладките си думи[1]**.**
(1) Ер. 12:6
9 **Не говори в ушите на безумния,**
защото той ще презре мъдростта на
думите ти[1]**.** (1) гл. 9:8
10 **Не премествай стари граници**[1] **и не**
навлизай в нивите на сираците[2]**,**
(1) гл. 22:28; (2) Ер. 7:6
11 **защото Изкупителят им е мощен;**
Той ще защити делото им против
теб[1]**.** (1) гл. 22:23; Пс. 68:5; Ер. 50:34
12 **Предай сърцето си на поука и**
ушите си – на думи на знание[1]**.**
(1) гл. 22:17,18
13 **Не задържай наказанието от дете-**
то[1]**, защото,** *ако и да* **го биеш с пръчка-**
та, то няма да умре. (1) гл. 19:18
14 **Ти ще го биеш с пръчката, но ще**
избавиш душата му от Шеол[1]**.**
(1) гл. 22:15; 1 Кор. 11:32
15 **Сине мой, ако сърцето ти е мъдро,**
и моето сърце ще се радва[1]**;**
(1) ст. 24; гл. 29:3
16 **и сърцето ми ще се радва, когато**
устните ти говорят право[1]**.** (1) 3 Йн. 4
17 **Да не завижда сърцето ти на греш-**
ните[1]**, а** *живей в* **страха от ГОСПОДА**
цял ден[2]**,**
(1) гл. 3:31; 24:19; Пс. 37:1; (2) гл. 24:21; Екл. 5:7
18 **защото наистина има бъдеще и на-**
деждата ти няма да се отсече[1]**.**
(1) гл. 24:14; Римл. 5:5

19 **Слушай, сине мой, и бъди мъдър,**
и насочвай сърцето си право в пътя[1]**.**
(1) гл. 4:26
20 **Не бъди между пияници, с лакоми**
месоядци[1]**,** (1) гл. 20:1; 28:7; Втзк. 21:20; Римл. 13:13
21 **защото пияницата и гуляйджията**
осиромашават[1] **и сънливостта облича в**
дрипи[2]**.** (1) гл. 21:17; Лк. 15:14; (2) гл. 18:9; Екл. 10:18
22 **Слушай баща си, който те е родил,**
и не презирай майка си, когато оста-
рее[1]**.** (1) гл. 1:8; 15:20; 30:11; Мт. 15:4
23 **Купувай истина и не** *я* **продавай,** *и*
мъдрост, и поука, и разум[1]**.** (1) гл. 4:5-7
24 **Бащата на праведния ще се радва**
много и който ражда мъдър *син,* **ще**
има радост в него[1]**.** (1) ст. 15,16; гл. 10:1; 27:11
25 **Нека се веселят баща ти и майка**
ти и нека се възхищава тази, която те
е родила[1]**.** (1) ст. 24
26 **Сине мой, дай сърцето си на мен**
и нека очите ти внимават в моите пъ-
тища,
27 **защото блудницата е дълбока яма**[1]
и чужда жена е тесен ров. (1) гл. 22:14
28 **Да, тя причаква като крадец**[1] **и ум-**
ножава неверните между хората[2]**.**
(1) гл. 7:10,12,26; Екл. 7:26; (2) гл. 7:26; Бит. 39:10
29 **Кой има горко? Кой има скръб?**
Кой има кавги? Кой има оплакване?
Кой има удари без причина? Кой има
мътни очи?
30 **Онези, които закъсняват над вино-**
то, които ходят да търсят подправено
вино.
31 **Не гледай виното, че е червено, че**
искри в чашата, че се поглъща глад-
ко[1]**,** (1) Еф. 5:18
32 *защото* **накрая то хапе като змия и**
жили като усойница.
33 **Очите ти ще виждат странности и**
сърцето ти ще говори объркано[1]**,**
(1) гл. 20:1
34 **и ще бъдеш като спящ сред морето**
или като лежащ на върха на мачта[1]**.**
(1) гл. 31:4; 1 Царе 25:36; 3 Царе 16:9
35 **Удариха ме,** *но* **не ме заболя, биха**
ме, *но* **не усетих. Кога ще се събудя, за**
да продължа, да го потърся пак[1]**?**
(1) Ис. 56:12

24 **Не завиждай на зли хора**[1] **и не пожелавай да си с тях**[2]**,**
(1) ст. 19; гл. 3:31; Пс. 73:3; (2) гл. 4:14,15

2 **защото сърцето им измисля насилие и устните им говорят за беда**[1]**.**
(1) гл. 1:10,11; Пс. 36:3,4

3 **С мъдрост се гради дом**[1] **и с разум се утвърждава,** (1) гл. 14:1; 1 Кор. 3:10

4 **и чрез знание стаите се напълват с всякакви скъпоценни и приятни богатства**[1]**.** (1) гл. 8:18

5 **Мъдър човек се укрепява и човек със знание расте в сила**[1]**,** (1) гл. 21:22

6 **защото чрез мъдър съвет ще водиш войната си**[1] **и в множеството на съветниците има избавление**[2]**.**
(1) гл. 20:18; (2) гл. 11:14; 15:22

7 **Мъдростта е непостижима за безумния**[1]**, той не отваря устата си в портата**[2]**.** (1) гл. 14:6; 28:5; (2) гл. 31:23

8 **Който замисля да прави зло, ще се нарече коварен човек**[1]**.** (1) гл. 6:14,18

9 **Измислянето на безумие е грях и присмивачът е мерзост за хората.**

10 **Ако покажеш малодушие в усилно време, силата ти е малка**[1]**.** (1) Йов 4:5

11 **Избавяй теглените към смърт и задържай залитащите към клане.**

12 **Ако кажеш: Ето, ние не знаехме това! – Онзи, който претегля сърцата**[1]**, не разбира ли? Онзи, който пази душата ти, не знае ли**[2]**? И няма ли да въздаде на** *всеки* **човек според делата му**[3]**?** (1) гл. 16:2; (2) Плач 3:36;
(3) гл. 5:22; Йов 34:11; Мт. 16:27; Откр. 20:12

13 **Сине мой, яж мед, защото е добър, и медена пита,** *защото* **е сладка на вкуса ти**[1]**.** (1) гл. 25:16,27; Съд. 14:9; 1 Царе 14:27

14 **Знай, че такава е и мъдростта за душата ти**[1] **– ако** *я* **намериш, има бъдеще и надеждата ти няма да се отсече**[2]**.** (1) Пс. 19:10; (2) гл. 23:18

15 **Не залягай в засада, безбожни човече, против жилището на праведния! Не разваляй мястото му за почивка,**

16 **защото праведният седем пъти пада и** *пак* **става**[1]**, а безбожните ще се сринат във зло**[2]**.** (1) Пс. 37:24;
(2) гл. 13:21; Чис. 32:23; Езек. 7:5; Ам. 8:14

17 **Не се радвай, когато падне врагът ти, и сърцето ти да не се весели, когато той се препъне**[1]**,** (1) гл. 17:5; Мих. 7:8

18 **да не би ГОСПОД да види и това да е зло в очите Му, и Той да отвърне гнева Си от него.**

19 **Не се раздразнявай заради злодеите и не завиждай на безбожните**[1]**,**
(1) ст. 1; гл. 23:17

20 **защото за злия няма да има бъдеще, светилникът на безбожните ще угасне**[1]**.** (1) гл. 13:9; Пс. 37:2,20

21 **Сине мой, бой се от ГОСПОДА и от царя**[1] **и не се свързвай със смутители**[2]**,** (1) гл. 23:17; Екл. 8:2; 1 Петр. 2:13,17; (2) гл. 17:11

22 **защото гибелта им ще се надигне внезапно**[1]**, а кой знае унищожението** *и* **на двамата?** (1) гл. 6:15;
2 Царе 18:8; 3 Царе 1:49; Екл. 9:12; Римл. 13:2,7

23 **И тези** *притчи* **са на мъдрите:**
Да се показва пристрастие в съд, не е добро[1]. (1) гл. 18:5; 28:21; Як. 2:1

24 **Който казва на безбожния: Ти си праведен! – народи ще го кълнат, племена ще го укоряват**[1]**,** (1) гл. 17:15,26

25 **а онези, които изобличават** *злия,* **ще имат благоволение и върху тях ще дойде благословението на добрите.**

26 **Който отговаря с прави думи, целува устни**[1]**.** (1) гл. 25:11

27 **Подготвѝ работата си навън и си я приготвѝ на нивата,** *а* **след това и съгради дома си**[1]**.** (1) Екл. 3:1,2

28 **Не бъди свидетел против ближния си без причина – ще мамиш ли с устните си?**

29 **Не казвай: Както ми направи той, така ще му направя и аз, ще върна на човека според делата му**[1]**.**
(1) гл. 20:22; 25:21; Римл. 12:19

30 **Минах покрай нивата на ленивия и покрай лозето на човека без разум,**

31 **и ето, всичко беше обрасло с тръни, коприва беше покрила повърхността му и каменната му ограда беше съборена**[1]**.** (1) гл. 13:4; Ис. 5:5,6; Евр. 6:8

32 **И аз,** *като* **видях, размислих в сърцето си, погледнах** *и си* **взех поука.**

33 **Малко спане, малко дрямка, малко**
сгъване на ръце за сън,
34 **и беднотията ти ще дойде** *като*
разбойник, и нуждата ти – като въо-
ръжен мъж[1]. (1) гл. 6:10,11; 18:9; 28:19

25 *И* **това също са притчи на Соло-**
мон[1], **които събраха мъжете на юдо-**
вия цар Езекия. (1) гл. 1:1
2 **Слава на Бога е да облича нещо в**
тайна[1], **а слава на царете е да издир-**
ват нещо[2]. (1) Втзк. 29:29; Римл. 11:33; (2) 2 Царе 14:19; 3 Царе 3:16-28; Екл. 1:13
3 **Височината на небето и дълбочина-**
та на земята, и сърцето на царете са
неизследими.
4 **Отдели примеса от среброто, и ще**
излезе произведение за златаря[1].
(1) Пс. 66:10; Мал. 3:3
5 **Отдели безбожния от царя, и прес-**
толът му в правда ще се утвърди[1].
(1) гл. 16:12; 3 Царе 2:33,45,46
6 **Не се превъзнасяй пред царя и не**
стой на мястото на големците[1],
(1) Римл. 12:16
7 **защото по-добре да ти кажат: Ела**
тук горе! – отколкото да те понижат
в присъствието на началника, когото
очите ти са видели[1]. (1) Лк. 14:10
8 **Не прибързвай да отидеш на съд**[1],
да не би накрая *да не знаеш* **какво да**
правиш, когато ближният ти те засра-
ми. (1) Екл. 7:9; Мат. 5:25
9 **Защитавай своето дело пред ближ-**
ния си, но не откривай чужди тайни,
10 **да не би, който те слуша, да те**
укори, и лошото ти име да не отбегне
от теб[1]. (1) Екл. 7:1
11 *Както* **златни ябълки в сребърни**
съдове, *така е* **дума, казана на място**[1].
(1) гл. 15:23; 24:26; 1 Царе 25:35; Йов 4:4; Ис. 50:4
12 *Както* **златна обица и украшение от**
чисто злато, *така е* **мъдър изобличител**
за слушащо ухо[1]. (1) Пс. 141:5
13 **Както прохладата на снега във вре-**
ме на жетва, така е верен посланик за
онези, които го изпращат – освежава
душата на господаря си[1]. (1) гл. 13:17
14 *Както* **облаци и вятър без дъжд**[1],
така е, **който се хвали с лъжлив пода-**
рък. (1) Юда 12
15 **С дълготърпение се склонява упра-**
вител[1] **и мек език троши кости**[2].
(1) Екл. 10:4; (2) гл. 15:1,4; 16:32
16 **Намерил ли си мед? Яж** *само* **колко-**
то ти е нужно, да не би да се преси-
тиш от него и да го повърнеш[1].
(1) ст. 27; гл. 24:13
17 **Рядко слагай крака си в къщата на**
ближния си, да не би да му досадиш и
да те намрази.
18 *Както* **боздуган, меч и остра стрела,**
така е **човек, който свидетелства лъж-**
ливо против ближния си.
19 *Както* **болен зъб и изкълчен крак,**
така е **доверие към неверен човек във**
време на беда[1].
(1) 2 Лет. 28:21; Йов 6:14-20; Ис. 30:3,7; 2 Тим. 4:16
20 *Както* **събличане на дреха в студе-**
но време, *както* **оцет на сода,** *така е* **и**
онзи, който пее песни на наскърбено
сърце[1]. (1) Пс. 137:3
21 **Ако този, който те мрази, е гладен,**
дай му хляб да яде и ако е жаден, дай
му вода да пие[1],
(1) гл. 24:29; 4 Царе 6:22; 2 Лет. 28:15; Лк. 6:27
22 **защото** *така* **ще натрупаш жар на**
главата му[1] **и ГОСПОД ще те възнаг-**
ради[2]. (1) Римл. 12:20; (2) 1 Царе 24:18-20; Лк. 6:35
23 **Северният вятър донася дъжд**[1], **а**
тайно *злословещият* **език – разгневени**
лица. (1) Йов 37:9
24 **По-добре да живееш в ъгъл на та-**
вана, отколкото в къща, споделена със
свадлива жена[1]. (1) гл. 21:9; 27:15
25 *Както* **студена вода за жадна душа,**
така е **и добра вест от далечна земя**[1].
(1) гл. 15:30; Бит. 45:27; Иис. Нав. 22:33
26 *Както* **мътен извор и замърсен кла-**
денец, *така е* **праведният, който се по-**
клаща пред безбожния.
27 **Не е добре да се яде много мед**[1] **и**
думи на почит използвай пестеливо.
(1) ст. 16
28 *Както* **съборен град без стена,** *така*
е **мъж, който не владее духа си**[1].
(1) гл. 19:18

26 **Както сняг през лятото и както
дъжд в жетва[1], така и чест не подхож-
да на безумния[2].** (1) 1 Царе 12:17,18; (2) гл. 19:10
2 **Както врабче хвърква** *и* **както лясто-
вица отлита, така и незаслужено про-
клятие не се сбъдва[1].**
(1) Чис. 23:8; 2 Царе 16:8; Пс. 109:28
3 **Бич за коня, юзда за магарето[1] и
тояга за гърба на безумните[2].**
(1) Пс. 32:9; (2) гл. 10:13
4 **Не отговаряй на безумния според
безумието му, за да не станеш и ти
като него.**
5 **Отговаряй на безумния според без-
умието му, за да не се има за мъдър
в очите си.**
6 **Който праща известие чрез ръката
на безумния, си отсича краката** *и* **пие
насилие.**
7 *Както* **краката на недъгавия висят
отпуснати,** *така е* **и притча в устата на
безумните[1].** (1) гл. 17:7
8 **Както възел със** *скъпоценни* **камъни,**
хвърлен **на грамада, така е и този, кой-
то отдава чест на безумния.**
9 *Както* **трън, който влиза в ръката на
пияницата,** *така е* **и притча в устата на
безумните.**
10 *Както* **стрелец, който ранява всеки,**
така е **и който наема безумен или кой-
то наема минувачи.**
11 **Както псето се връща на бълвоча
си[1],** *така и* **безумният повтаря своята
глупост.** (1) 2 Петр. 2:22
12 **Виждаш ли човек, мъдър в очите
си? Повече надежда има за безумния,
отколкото за него[1].**
(1) гл. 3:7; 12:15; 28:26; 29:20; Ис. 5:21
13 **Ленивият казва: Лъв има на пътя!
Лъв има сред площадите![1]** (1) гл. 22:13
14 *Както* **вратата се завърта на пан-
тите си,** *така и* **ленивият – на леглото
си[1].** (1) гл. 6:9,10
15 **Ленивият натопява ръката си в чи-
нията** *и* **му е тежко да я върне обратно
до устата си[1].** (1) гл. 19:24
16 **Ленивият е по-мъдър в очите си от
седмина, които отговарят разумно.**
17 *Както* **един, който хваща куче за
ушите,** *така е* **минувачът, който се бър-
ка в чужда разправия[1].** (1) гл. 20:3; 1 Петр. 4:15
18 **Както е луд, който хвърля главни,
стрели и смърт,**
19 **така е и човекът, който измам-
ва ближния си и казва: Не се ли
пошегувах![1]** (1) гл. 10:23
20 **Където няма дърва, огънят изгасва
и където няма клюкар, раздорът прес-
тава[1].** (1) гл. 16:28; 22:10
21 *Както* **въглища за жар и дърва за
огън,** *така е* **и свадлив човек да разпал-
ва свада[1].** (1) гл. 29:22; 30:33
22 **Думите на клюкаря са като сладки
залъци и слизат вътре в корема[1].**
(1) гл. 18:8
23 *Както* **сребърна глеч, намазана на
глинен съд,** *така са* **горещи устни със
зло сърце[1].** (1) гл. 23:7; 27:6
24 **Който мрази, се преправя с устни-
те си, но в сърцето си крои измама[1];**
(1) гл. 10:18; 12:20; Бит. 34:13;
2 Царе 13:26; 20:9; Пс. 12:2; 28:3
25 **когато говори сладко, не му вяр-
вай, защото в сърцето му има седем
мерзости[1].** (1) 1 Царе 18:17; Неем. 6:2; Ер. 12:6
26 *Който* **покрива омразата с измама,
злината му ще се открие пред събра-
нието.**
27 **Който копае ров, ще падне в него[1]
и камъкът ще се върне върху онзи,
който го търкаля[2].** (1) Пс. 7:15;
(2) гл. 5:22; 28:10; Ест. 7:10; 9:25; Екл. 10:8; Ис. 3:8-11
28 **Лъжлив език мрази съкрушените от
него и ласкателна уста води до съсип-
ване[1].** (1) гл. 2:16; 29:5

27 **Не се хвали с утрешния ден, за-
щото не знаеш какво ще роди денят[1].**
(1) 3 Царе 20:11; Ест. 5:12; Лк. 12:19,20; Як. 4:13-16
2 **Нека те хвали друг, а не устата ти –
чужд, а не устните ти[1].**
(1) гл. 20:6; 4 Царе 10:16; 2 Кор. 10:12,18
3 **Камъкът е тежък и пясъкът – товар,
но гневът на безумния е по-тежък и от
двете[1].** (1) гл. 17:12; Ест. 3:5,6
4 **Яростта е жестока и гневът – на-
воднение, но кой може да устои пред
ревността[1]?** (1) гл. 6:34,35; 1 Царе 18:9,29; 1 Йн. 3:12

5 **По-добре открито изобличение, отколкото скрита любов.**
6 **Раните от приятел са искрени, а целувките от неприятел – изобилни**[1].
(1) гл. 26:23; 2 Царе 20:9,10
7 **Наситена душа стъпква медена пита, а на гладна душа всичко горчиво е сладко**[1]. (1) Лк. 15:16,17
8 **Както птица, която се скита** *далеч* **от гнездото си, така е човек, който се скита** *далеч* **от мястото си**[1].
(1) 3 Царе 11:22; Евр. 11:13-16
9 **Маслото и благоуханното кадене радват сърцето; така сладки са думите на приятел, съветът на душата му**[1].
(1) гл. 16:24; 3 Царе 1:12
10 **Не изоставяй приятеля си и приятеля на баща си**[1] **и не отивай в дома на брат си в деня на нещастието си – по-добре близък съсед, отколкото далечен брат**[2]. (1) гл. 18:24; 2 Лет. 10:8; (2) гл. 19:7
11 **Сине мой, бъди мъдър и радвай сърцето ми**[1]**, за да мога да отговарям на онзи, който ме хули**[2].
(1) гл. 23:24,25; 29:3; (2) Пс. 119:42
12 **Благоразумният вижда нещастието и се скрива, а простите вървят напред и плащат**[1]. (1) гл. 22:3
13 **Вземи дрехата на този, който става поръчител за чужд човек, вземи му залог заради чужденците***[1].
**или:* чужда жена; (1) гл. 6:1-5
14 **Който става рано и благославя на висок глас ближния си, ще му се счете, като че го кълне.**
15 **Неспирен капчук в дъждовен ден и свадлива жена си приличат**[1] **–**
(1) гл. 21:9,19; 25:24
16 **който я обуздава, обуздава вятъра и хваща масло с десницата си.**
17 *Както* **желязо остри желязо,** *така* **и човек остри лицето на приятеля си**[1].
(1) гл. 29:22
18 **Който пази смокинята, ще яде плода ѝ**[1] **и който внимава за господаря си, ще бъде почитан**[2]. (1) 1 Кор. 9:7; (2) Ест. 6:11
19 **Както във водата лицето** *отразява* **лицето, така и сърцето на човека** *отразява* **човека.**
20 **Шеол и Авадон никога не се насищат**[1]**,** *така* **и човешките очи никога не се насищат**[2]. (1) гл. 30:16; Авак. 2:5; (2) Екл. 1:8; 4:8
21 **Топилнята за среброто и пещта за златото, а човек – според хвалбата си**[1]. (1) гл. 17:3
22 **Дори и да счукаш безумния в хаван със счукано жито,** *пак* **безумието му няма да се отдели от него**[1].
(1) гл. 14:24; 3 Царе 13:33
23 **Внимавай да познаваш добре състоянието на стадата си** *и* **имай грижа за добитъка си**[1]**,** (1) Йн. 10:14; 1 Петр. 5:2
24 **защото запасите не са вечни**[1] **и короната за всички поколения ли е**[2]**?**
(1) гл. 23:4,5; Екл. 5:14; Як. 1:9-11; (2) 1 Царе 13:14
25 *Когато* **сеното е прибрано, зелената трева се е показала и планинските билки са събрани**[1]**,** (1) Пс. 147:8
26 **агнетата ти** *осигуряват* **облеклото и козлите – цената на полето**[1]**,** (1) Езек. 27:21
27 **и** *ще има* **достатъчно козе мляко за храната ти, за храната на домочадието ти и за изхранването на слугините ти**[1].
(1) гл. 6:8

28 **Безбожните бягат, без да ги гони никой**[1]**, а праведните са уверени като млад лъв**[2].
(1) Лев. 26:17,36; 4 Царе 7:7; Йов 15:21; (2) Неем. 6:11
2 **Поради престъпленията на страната началниците ѝ са мнозина**[1]**, но чрез разумен** *и* **знаещ човек правото ще се утвърди.** (1) 3 Царе 16:8-22
3 **Безбожен човек, който потиска слабите,** *е като* **пороен дъжд, който не оставя хляб.**
4 **Които изоставят закона, хвалят безбожните, а които пазят закона, се борят с тях**[1]. (1) Неем. 5:7-13; 13:11; Еф. 5:11
5 **Злите хора не разбират правото**[1]**, а тези, които търсят ГОСПОДА, разбират всичко**[2]. (1) гл. 24:7; Ис. 1:3; Ер. 4:22; Ам. 3:10; (2) Пс. 119:98-100; 1 Кор. 2:15
6 **По-добър е сиромах, който ходи в честността си, отколкото лъжлив, който** *ходи* **по два пътя, въпреки че е богат**[1].
(1) гл. 16:8; 19:1
7 **Който пази закона, е благоразумен син**[1]**, а който е другар на гуляйджиите, засрамва баща си**[2]. (1) гл. 2:1-5; (2) гл. 23:20,21

8 **Който увеличава имота си с лихварство и грабителство, го събира за този, който оказва милост на бедните**[1]**.**
(1) гл. 13:22

9 **Който отклонява ухото си от слушане на закона, и самата му молитва е мерзост**[1]**.** (1) гл. 15:8; Пс. 109:7; Ер. 14:12

10 **Който заблуждава праведните по лош път, той сам ще падне в ямата си**[1]**, а невинните ще наследят добро.**
(1) гл. 26:27

11 **Богатият** *е* **мъдър в собствените си очи**[1]**, но бедният, който има разум, го прозира.** (1) гл. 18:11; Ис. 10:13

12 **Когато тържествуват праведните, славата е голяма**[1]**, но когато се издигнат безбожните, човек се крие**[2]**.**
(1) гл. 11:10; 29:2; Ест. 8:15-17; (2) 3 Царе 18:13; Ер. 36:19

13 **Който крие престъпленията си, няма да успее**[1]**, а който** *ги* **признава и оставя, ще намери милост**[2]**.**
(1) 1 Царе 15:13; Йов 31:33; 34:31; Ер. 2:35; (2) Съд. 10:15,16; 2 Царе 12:13; 2 Лет. 6:26,27; Езд. 10:2; Пс. 32:3,5; Ис. 55:7; Йона 3:10

14 **Блажен онзи човек, който винаги се бои**[1]**, а който закоравява сърцето си, ще падне в бедствие**[2]**.** (1) Екл. 8:12; Фил. 2:12; (2) гл. 29:1; Изх. 7:23; Йов 9:4; Римл. 2:5

15 *Както* **ревящ лъв и гладна мечка,** *така е* **безбожен владетел над беден народ**[1]**.** (1) Изх. 1:13; Ис. 14:5,6; Соф. 3:3

16 **Владетел без разум е голям потисник,** *а* **който мрази грабителството, ще продължи дните** *си*[1]. (1) гл. 15:27

17 **Човек, който е виновен за проливането на човешка кръв, ще бяга до гроб – никой да не го подкрепя**[1]**.**
(1) Бит. 4:12; Изх. 21:14; Втзк. 19:11,12; 2 Царе 13:34; 18:15; 3 Царе 2:29

18 **Който ходи непорочно, ще се избави**[1]**, а лъжлив, който ходи в два пътя, ще падне изведнъж**[2]**.**
(1) ст. 10,26; гл. 10:9; 11:5; (2) Чис. 22:21,35

19 **Който обработва земята си, ще се насити с хляб, а който следва суетни** *неща,* **ще се насити с бедност**[1]**.**
(1) гл. 12:11; 24:34

20 **Верният човек ще изобилства в благословения**[1]**, а който бърза да забогатее, няма да остане ненаказан**[2]**.**
(1) гл. 10:6; (2) гл. 13:11

21 **Не е добре да се гледа на лице**[1]**, защото** *такъв* **човек ще извърши престъпление за един залък хляб**[2]**.**
(1) гл. 24:23; Втзк. 1:17; (2) Езек. 13:19; Мих. 3:5

22 **Човек със зло око бърза след богатството, а не знае, че ще го постигне недоимък**[1]**.** (1) 1 Тим. 6:9

23 **Който изобличава човек, ще намери после повече благоволение отколкото онзи, който ласкае с език**[1]**.**
(1) Йов 32:21

24 **Който краде баща си или майка си и казва: Не е грях! – той е другар на разбойника**[1]**.** (1) гл. 19:26

25 **Човек с надменна душа причинява разпри**[1]**, но който се уповава на ГОСПОДА, ще бъде богато наситен**[2]**.**
(1) гл. 13:10; (2) 1 Тим. 6:6

26 **Който се уповава на своето си сърце, е безумен**[1]**, а който ходи с мъдрост, ще се спаси.** (1) гл. 3:5-7; 26:12

27 **Който дава на бедните, няма да бъде в нужда**[1]**, а който скрива очите си** *от тях,* **много ще го кълнат**[2]**.**
(1) гл. 19:17; 22:9; (2) гл. 11:25,26

28 **Когато безбожните се издигат, човек се крие**[1]**, а когато те загиват, праведните се умножават.**
(1) 2 Лет. 22:12; Йов 24:4

29 **Човек, който често е изобличаван,** *но* **остава твърдоглав, ще бъде съкрушен внезапно, и то без изцеление**[1]**.**
(1) гл. 6:15; 28:14; 2 Лет. 36:16; Ис. 28:22; Ер. 14:19

2 **Когато праведните се умножават, народът се радва**[1]**, но когато безбожен управлява, народът стене**[2]**.**
(1) гл. 28:12; (2) Ест. 3:15; Екл. 4:1

3 **Човек, който обича мъдростта, радва баща си**[1]**, а който дружи с блудници, разпилява имота** *му*[2].
(1) гл. 23:15; 27:11; (2) гл. 5:10; 6:26; Лк. 15:13

4 **Царят утвърждава страната чрез правосъдие**[1]**, а подкупният я съсипва.**
(1) гл. 14:34; 16:10,12

5 **Човек, който ласкае ближния си, простира мрежа пред стъпките му**[1]**.**
(1) гл. 26:28; 1 Царе 18:23

6 **В престъплението на злия има примка**[1]**, а праведният се радва и се весели**[2]**.** (1) Йов 18:7-10; (2) гл. 10:28

7 **Праведният е загрижен за правото**

на бедните[1], *а* **безбожният не се грижи да знае**[2]. (1) Йов 29:16; Пс. 72:12-14; (2) 1 Царе 25:25
8 **Присмивачите подпалват града, а мъдрите отклоняват гнева**[1]. (1) гл. 15:1
9 **Ако мъдър човек се съди с безумен човек, той се сърди и се смее, и няма покой.**
10 **Кръвожадните мъже мразят невинния**[1], **а праведните се грижат за живота му**[2]. (1) 3 Царе 22:8; 1 Йн. 3:12; (2) Ер. 38:7-13
11 **Безумният изригва цялото си недоволство, а мъдрият накрая го успокоява**[1]. (1) гл. 12:16,23
12 **Владетел, който слуша лъжливи думи, всичките му служители са безбожни.**
13 **Бедният и потисникът се срещат**[1] **– ГОСПОД дава светлина на очите и на двамата.** (1) гл. 22:2
14 **Цар, който съди нищите с истина, престолът му ще бъде утвърден навеки**[1]. (1) гл. 20:28; Пс. 72:2-4,17
15 **Пръчката и изобличението дават мъдрост**[1], **а дете, оставено без грижа, засрамва майка си**[2]. (1) гл. 22:15; (2) 3 Царе 1:6
16 **Когато безбожните се умножават**[1], **престъплението се умножава, но праведните ще видят падането им**[2]. (1) Пс. 12:8; (2) Пс. 37:34
17 **Поправяй сина си, и той ще ти даде спокойствие, ще даде наслада на душата ти**[1]. (1) гл. 19:18
18 **Където няма видение, народът се покварява, а блажен онзи, който пази закона**[1]. (1) Пс. 119:1,2; Лк. 11:28; Як. 1:25
19 **Слуга няма да се поправи** *само* **с думи, защото разбира, но няма да откликне.**
20 **Виждаш ли човек, прибързан в думите си? Има повече надежда за безумния, отколкото за него**[1]. (1) гл. 21:5; 26:12
21 **Който глези слугата си от детинство, най-накрая той ще стане като син.**
22 **Гневлив човек възбужда препирни**[1] **и избухлив човек изобилства в престъпление**[2]. (1) гл. 15:18; 26:21; 27:17; (2) Бит. 49:7; Як. 1:20
23 **Гордостта на човека ще го унижи**[1], **а смиреният ще придобие чест**[2]. (1) гл. 16:18; Авд. 3; Деян. 12:23; (2) гл. 18:12; Мт. 23:12
24 **Който е съдружник с крадец, мрази живота си**[1] **– чува клетвата, но не разкрива**[2]. (1) гл. 1:11-19; (2) Лев. 5:1
25 **Страхът от човека слага примка**[1], **но който се уповава на ГОСПОДА, ще бъде в безопасност**[2]. (1) Бит. 12:11-13; Втзк. 1:17; 1 Царе 15:24; 21:12; (2) гл. 30:5; 1 Лет. 5:20
26 **Мнозина търсят лицето на владетеля**[1], **но съдът за човека е от ГОСПОДА**[2]. (1) гл. 16:15; (2) 1 Кор. 4:3,4
27 **Неправедният е мерзост за праведните**[1], **а правият в пътя** *си* **е мерзост за безбожните**[2]. (1) Пс. 101:4; (2) гл. 13:19; Йн. 7:7

30 **Думите на Агур, сина на Якей, неговата мъдрост.** *Този* **човек заяви на Итиил, на Итиил и Укал:**
2 **Аз съм по-глупав от** *всеки* **човек и нямам човешки разум**[1]. (1) 1 Кор. 3:18
3 **И не научих мъдрост, да разбирам знанието на Пресветия**[1]. (1) гл. 9:10
4 **Кой се е изкачил на небето и е слязъл?**[1] **Кой е събрал вятъра в шепите си? Кой е вързал водите в дреха?**[2] **Кой е утвърдил всичките земни краища?**[3] **Как е Името Му и как е Името на Сина Му – ако Го знаеш?** (1) Йн. 3:13; (2) Йов 26:8; (3) Йов 11:7,8; Ис. 40:12
5 **Всяко Божие слово е изпитано**[1]. **Той е щит на тези, които прибягват при Него**[2]. (1) Пс. 119:140; (2) гл. 29:25; Пс. 18:30
6 **Не добавяй към Неговите думи**[1], **за да не те изобличи и да се намериш лъжец.** (1) Втзк. 4:2; 12:32; Откр. 22:18
7 **Две неща моля от Теб, не ми** *ги* **отказвай, преди да умра:**
8 **Отдалечи от мен суета и лъжливи думи**[1], **не ми давай нито бедност, нито богатство, храни ме с насъщния хляб**[2], (1) гл. 13:5; Пс. 119:29; (2) Мт. 6:11; 1 Тим. 6:8
9 **за да не се пресития и да се отрека** *от Теб*[1], **и да кажа: Кой е ГОСПОД?**[2] **– нито да обеднея и да открадна, и да осквернявя Името на своя Бог.** (1) Втзк. 6:12; Езек. 23:35; Ос. 13:6; (2) Изх. 5:2
10 **Не клевети слуга пред господаря**

му, да не би да те прокълне и да се намериш виновен.
11 *Има* **поколение, което кълне баща си и не благославя майка си[1].**
(1) ст. 17; гл. 20:20; 23:22; Лев. 20:9
12 *Има* **поколение, което е чисто в очите си, но пак не е измито от нечистотата си[1].** (1) Ос. 12:8; Йн. 9:41
13 *Има* **поколение – колко високомерни са очите му и клепачите му са надигнати[1]!** (1) гл. 21:4
14 *Има* **поколение, чиито зъби са** *като* **мечове и челюстните му зъби –** *като* **ножове[1], за да пояжда сиромасите от земята и немотните отсред хората[2].**
(1) Йов 29:17; Пс. 14:4; 57:4; (2) Ис. 3:15; 10:2; Езек. 22:6; 34:3; Мих. 3:3
15 **Ненаситността има две дъщери – Дай! Дай! Три са, които не се насищат, четири, които не казват: Стига! –**
16 **Шеол[1] и безплодната утроба[2], земята, която не се насища с вода, и огънят, който не казва: Стига!**
(1) гл. 27:20; Ис. 5:14; (2) Бит. 30:1
17 **Око, което се присмива на баща** *си* **и презира покорството към майка** *си,* **гарваните на потока ще го изкълват и малките орлета ще го изядат[1].**
(1) ст. 11; Втзк. 21:21
18 **Три са, които са твърде чудни за мен, и четири, които не разбирам[1] –**
(1) Пс. 139:6
19 **пътя на орел във въздуха, пътя на змия върху скала, пътя на кораб сред морето и пътя на мъж при девица.**
20 **Това е пътят на жена прелюбодейка: яде и бърше устата си, и казва: Не съм извършила нищо лошо[1].**
(1) 2 Царе 11:4; Ер. 2:23; Евр. 13:4
21 **Под три неща земята се тресе и под четири не може да издържа –**
22 **под слуга, когато стане цар[1], и под безумния, когато се насити с хляб[2],**
(1) гл. 19:10; (2) 1 Царе 25:2,3
23 **под омразна** *жена,* **когато се омъжи[1], и под слугиня, която измести господарката си.** (1) гл. 12:4; 21:19
24 **Четири са, които са малки на земята, но са извънредно мъдри[1] –**
(1) Йов 12:7
25 **мравките,** *които* **не са силен народ, но пак приготвят храната си през лятото[1];** (1) гл. 6:8; 10:5
26 **скокливите мишки[1],** *които* **не са як народ, но пак правят жилищата си на канара[2];** (1) Лев. 11:5; (2) Пс. 104:18
27 **скакалците,** *които* **нямат цар, но пак излизат всички в подреден строй[1];**
(1) Изх. 10:13-15; Йоил 2:8
28 *и* **гущерът[1],** *когото* **можеш да хванеш с ръка, но пак е в царски дворци.** (1) Лев. 11:29
29 **Три са, които имат величава стъпка, и четири,** *които* **вървят величаво –**
30 **лъвът,** *който* **е могъщ сред животните и не се обръща назад пред никого[1];** (1) 2 Царе 1:23; Езек. 32:2
31 **петелът, който ходи гордо, и козелът, и цар, чиято армия е с него.**
32 **Ако си постъпил безумно, като си възвисил себе си, или ако си замислил зло,** *сложи* **ръка на устата си[1],** (1) Йов 21:5
33 **защото** *както от* **биенето** *на* **мляко излиза масло и както** *от* **удрянето на нос излиза кръв, така и от предизвикването на гняв излиза разпра[1].**
(1) гл. 26:21

31 **Думите на цар Лемуил, наставлението, с което го наставляваше майка му[1]:** (1) гл. 1:8
2 **Какво, сине мой? И какво, сине на утробата ми? И какво, сине на обещанията ми[1]?** (1) 1 Царе 1:11,27,28
3 **Не давай силата си на жени, нито пътищата си – на погубителките на царете[1].** (1) Втзк. 17:17; Неем. 13:26
4 **Не е за царете, Лемуиле, не е за царете да пият вино, нито за князете – спиртно питие[1]!**
(1) гл. 23:34; 3 Царе 16:9; 20:12; Ест. 1:10; 3:15; Екл. 10:17
5 **Да не би да пият и да забравят наредбата, и да изкривят съда на всички угнетени[1].** (1) Ис. 5:22,23
6 **Давайте спиртно питие на отчаяния и вино – на огорчените по душа[1].**
(1) Мк. 15:23
7 **Нека пийне и забрави бедността си, и не помни вече злостраданието си[1].**
(1) Пс. 104:15

8 **Отваряй устата си за безгласния, за**
съда на всички сираци[1]**.** (1) Йов 29:12
9 **Отваряй устата си, съди справедли-**
во и защитавай делото на сиромаха и
немотния[1]**.** (1) 1 Царе 19:6; Пс. 82:3; Ер. 21:12
10 * **Кой може да намери добродетел-**
на жена[1]**? Защото е много по-скъпа от**
скъпоценни камъни[2]**.**
*В евр. оригинал всеки стих от 10 до 31 започва с поредна буква от еврейската азбука.; (1) гл. 18:22; (2) гл. 12:4
11 **Сърцето на мъжа ѝ се уповава на**
нея и той няма да бъде лишен от из-
обилие.
12 **Тя му прави добро, а не зло през**
всичките дни на живота си[1]**.** (1) Тит 2:4
13 **Търси вълна и лен и работи с ръ-**
цете си с желание.
14 **Тя е като търговските кораби – до-**
нася храната си отдалеч[1]**.** (1) ст. 27
15 **И става, докато е още нощ, и дава**
храна на дома си[1] **и определената** *ра-*
бота **на слугините си.** (1) Лк. 12:42
16 **Оглежда нива и я купува**[1]**,** *и* **от**
плода на ръцете си сади лозе. (1) гл. 14:1
17 **Опасва кръста си**[1] **със сила и ук-**
репва ръцете си, (1) Лк. 12:35; 1 Петр. 1:13
18 **вижда, че добивът ѝ е добър. Све-**
тилникът ѝ не угасва *и* **през нощта,**
19 **протяга ръцете си към вретеното и**
пръстите ѝ държат хурката[1]**.**
(1) Изх. 35:25,26; Тит 2:5
20 **Разтваря ръката си за сиромасите**
и протяга ръцете си към немотните[1]**.**
(1) Пс. 41:1; Еф. 4:28
21 **Не се бои от снега за дома си, за-**
щото всичките ѝ домашни са облечени
с топли дрехи.
22 **Прави си завивки** *и* **облеклото ѝ е**
висон и пурпур.
23 **Мъжът ѝ е познат в портите**[1]**, кога-**
то седи между местните старейшини.
(1) гл. 24:7; Йов 29:7
24 **Прави тъкани**[1] **и** *ги* **продава и дос-**
тавя пояси на търговеца. (1) Деян. 9:39
25 **Сила и достолепие са облеклото ѝ**
и тя се усмихва на идния ден.
26 **Отваря устата си с мъдрост и крот-**
ка поука е на езика ѝ[1]**.**
(1) гл. 19:14; Еф. 4:29; Тит 2:3
27 **Наглежда домакинството в дома си**
и хляб на леност не яде[1]**.**
(1) ст. 14; 2 Сол. 3:10; Тит 2:5
28 **Синовете ѝ стават и я благославят,**
мъжът ѝ я хвали *и казва:*
29 **Много дъщери са се държали дос-**
тойно[1]**, но ти надмина всички**[2]**!**
(1) Рут 3:11; (2) гл. 12:4
30 **Красотата е измамна и хубостта е**
суета[1]**,** *но* **жена, която се бои от ГОС-**
ПОДА, тя ще бъде похвалена[2]**.**
(1) гл. 11:22; (2) 1 Петр. 3:4,5
31 **Дайте ѝ от плода на ръцете ѝ и**
делата ѝ нека я хвалят в портите!

ЕКЛИСИАСТ

или Проповедникът

1 **Думите на проповедника, сина на Давид, цар в Ерусалим[1]:**

(1) ст. 12; 3 Царе 11:42; Пр. 1:1

2 **Суета* на суетите![1] – казва проповедникът. – Суета на суетите, всичко е суета[2].**

**и́ли:* нищожност, абсурдност, безполезност, безсмислица, *и така навсякъде;* (1) гл. 12:8; (2) Римл. 8:20

3 **Каква полза има човек от целия си труд, в който се труди под слънцето?[1]**

(1) гл. 2:11,22; 3:9

4 *Едно* **поколение преминава и** *друго* **поколение идва, а земята вечно стои[1].**

(1) Пс. 104:5; 2 Петр. 3:13; Откр. 21:1

5 **И слънцето изгрява и слънцето залязва, и бърза към мястото, където е изгряло[1].** (1) Пс. 19:5,6

6 **Вятърът отива на юг и се обръща на север, непрестанно се върти и отива, и в кръгообразните си пътища се връща вятърът[1].** (1) гл. 11:5

7 **Всички реки отиват в морето, а морето не се напълва. На мястото, където реките отиват, там те се връщат да отидат отново.**

8 **Всички думи са трудни*, нищо не може да каже човек. Окото не се насища с гледане и ухото не се напълва със слушане[1].** **или:* Всички неща са досадни

(1) гл. 4:8; 6:7; Пр. 27:20

9 **Каквото е било, това и ще бъде и каквото е извършено, това и ще се извърши[1]; и няма нищо ново под слънцето.** (1) гл. 2:12; 3:15

10 **Има ли нещо, за което да се каже: Виж, това е ново? То вече е било в древни времена преди нас[1].** (1) гл. 6:10

11 **Няма спомен за предишните; и за следващите, които ще бъдат, няма да има спомен между онези, които ще бъдат после[1].** (1) гл. 2:16

12 **Аз, проповедникът, бях цар над Израил в Ерусалим[1].** (1) ст. 1

13 **И предадох сърцето си да издиря и да изследвам чрез мъдрост[1] всичко, което се върши под небето. Тежка работа е дал Бог на човешките синове, за да се трудят в нея[2].**

(1) Пр. 25:2; (2) гл. 3:10; 4:8

14 **Видях всичките дела, които се вършат под слънцето, и ето, всичко е суета и гонене на вятър*[1].**

**или:* угнетение на духа, и така в цялата книга

(1) гл. 2:11,17,19,26; 3:19; 4:4,6,16; 6:9; 12:8

15 **Кривото не може да се изправи и липсващото не може да се брои[1].**

(1) Ер. 13:23

16 **Аз говорих в сърцето си и казах[1]: Ето, увеличих и умножих мъдрост повече от всички, които са били преди мен в Ерусалим, и сърцето ми видя изобилие от мъдрост и знание[2].**

(1) гл. 2:1,15; 3:17; (2) 3 Царе 4:29-31

17 **И предадох сърцето си, за да позная мъдрост и да позная лудост и безумие[1]. Разбрах, че и това е гонене на вятър[2].** (1) гл. 2:12; 7:23,25; 8:16; Пс. 73:16; (2) ст. 13

18 **Защото в многото мъдрост има много тъга, и който умножава знание, умножава печал[1].** (1) гл. 12:12

2 **Казах аз в сърцето си[1]: Ела сега, ще
те изпитам с веселие[2]; затова, наслаж-
давай се на добро! И ето, и това** *беше*
суета[3]. (1) гл. 1:16; (2) гл. 8:15; (3) Лк. 12:19,20
2 **Казах за смеха: Лудост е! – и за
веселието: Какво постига то?[1]**
(1) гл. 7:3; Пр. 14:13; 17:22
3 **Реших в сърцето си да веселя плът-
та си с вино, докато сърцето ми ме
водеше в мъдрост, и да удържа без-
умието, докато видя кое е доброто за
човешките синове да го вършат под
небето през всичките дни на живота
си[1].** (1) гл. 6:12; Евр. 9:27
4 **Извърших големи дела[1]: построих си
къщи[2], насадих си лозя[3],**
(1) 2 Лет. 8:6; (2) 3 Царе 7:1,2; (3) 1 Лет. 27:27
5 **направих си градини и паркове, и
насадих в тях всякакви плодни дър-
вета.**
6 **Направих си водоеми, от които да
поливам растящата гора от дървета.**
7 **Купих слуги и слугини, и имах слу-
ги, родени в дома ми[1]. Имах и стада
от едър и дребен добитък[2], повече от
всички, които са били преди мен в
Ерусалим.** (1) Езд. 2:58; (2) 1 Лет. 27:29-31
8 **Събрах си и сребро, и злато, и съ-
кровища[1] на царе и страни. Събрах си
също певци и певици, и насладите на
човешките синове – всякакви** *изобилни*
великолепия. (1) 3 Царе 9:28
9 **Така станах велик и превъзходен по-
вече от всички, които са били преди
мен в Ерусалим[1]. Също и мъдростта
ми ми остана.** (1) 3 Царе 10:23; 1 Лет. 29:25
10 **И от всичко, което очите ми поже-
лаха, не им отказах нищо. Не възпрях
сърцето си от никакво удоволствие,
защото сърцето ми се радваше заради
целия ми труд и това беше наградата
ми за целия ми труд[1].** (1) ст. 1,24; гл. 8:15
11 **И разгледах всичките си дела, кои-
то ръцете ми бяха извършили, и труда,
в който се трудих, работейки, и ето,
всичко беше суета и гонене на вятър[1],
и нямаше полза под слънцето[2].**
(1) ст. 17,19; гл. 1:14,17; 1 Йн. 2:17; (2) гл. 1:3,9
12 **Тогава се обърнах да разгледам
мъдростта и лудостта, и безумието[1],
защото какво** *ще направи* **човек, който
идва след царя? – Това, което е вече
направено[2].** (1) гл. 1:17; (2) гл. 1:9,10
13 **Тогава видях, че мъдростта пре-
възхожда безумието, както светлината
превъзхожда тъмнината[1].** (1) Пр. 14:8
14 **Очите на мъдрия са в главата му, а
безумният ходи в тъмнина[1]. Но познах
също, че една участ ги постига всички-
те[2].** (1) Мт. 6:23; (2) гл. 6:8; 9:2; Пс. 49:10
15 **Тогава казах в сърцето си[1]: Каквато
е участта на безумния, това ще по-
стигне и мен. Защо тогава станах аз
толкова мъдър? Затова казах в сърцето
си, че и това е суета.** (1) гл. 1:16
16 **Защото няма вечно спомен нито
за мъдрия, нито за безумния, защото
в идещите дни всичко ще бъде вече
забравено[1]. И как умира мъдрият? –
Като безумния!** (1) гл. 1:11
17 **Затова аз намразих живота[1], защо-
то тежко ми се видя делото, което се
върши под слънцето; понеже всичко е
суета и гонене на вятър[2].**
(1) Йов 7:15,16; (2) ст. 11
18 **И аз намразих целия си труд, в
който се бях трудил под слънцето, за-
щото трябва да го оставя на човека,
който идва след мен.**
19 **И кой знае дали той ще бъде
мъдър или безумен? Но пак той ще
владее над** *плода на* **целия ми труд[1], в
който се трудих и в който се показах
мъдър под слънцето. И това е суета[2].**
(1) ст. 11; (2) 3 Царе 11:43
20 **Затова се обърнах и се отчаях от
целия труд, в който съм се трудил под
слънцето.**
21 **Защото има човек, чийто труд е
бил с мъдрост, знание и умение, но
го оставя за дял на друг, който не се
е трудил за него[1]. И това е суета и
голямо зло.** (1) Пс. 49:10
22 **Защото каква** *полза* **за човека от це-
лия му труд и от усилията на сърцето
му, с които се труди под слънцето[1]?**
(1) ст. 11; Мт. 16:26
23 **Понеже всичките му дни са стра-**

дание[1] **и трудът му е скръб; дори и нощем сърцето му не почива**[2]**. И това е суета.** (1) Йов 5:7; (2) гл. 8:16
24 **Няма нищо по-добро за човека, освен да яде и да пие, и да оставя душата си да вижда доброто от труда му. И това видях, че е от Божията ръка**[1]**.**
(1) ст. 10; гл. 3:12,13,22; 5:18; 3 Царе 4:20
25 **Защото кой може да яде и кой може да се наслаждава без Мен –** *Бог?*
26 **Понеже на човека, който е угоден пред Него,** *Бог* **дава мъдрост и знание**[1]**, и радост, а на грешника дава да се труди, да събира и да трупа, за да даде на угодния пред Бога**[2]**. И това е суета и гонене на вятър**[3]**.**
(1) Пр. 2:6; (2) Йов 27:17; (3) ст. 11

3

Има време за всяко нещо и определено време за всяко намерение под небето[1]**:** (1) ст. 17; гл. 8:6; Ер. 46:17
2 **време за раждане и време за умиране**[1]**; време за насаждане**[2] **и време за изкореняване** *на* **насаденото**[3]**;**
(1) Йов 14:5; (2) Пр. 24:27; Ис. 28:24; (3) Мт. 13:30
3 **време за убиване и време за изцеляване; време за събаряне и време за градене**[1]**;** (1) Ис. 6:10-12; Ер. 1:10; Аг. 1:2,4
4 **време за плачене и време за смеене**[1]**; време за жалеене и време за танцуване**[2]**;** (1) гл. 7:14; Ис. 40:1,2; Йн. 16:22; (2) Мт. 9:15
5 **време за хвърляне на камъни и време за събиране на камъни; време за прегръщане и време за въздържане от прегръщане**[1]**;** (1) 1 Кор. 7:5
6 **време за търсене**[1] **и време за изгубване; време за пазене и време за изхвърляне;** (1) Лк. 15:3-10
7 **време за късане и време за шиене; време за мълчане**[1] **и време за говорене**[2]**;** (1) 1 Царе 10:16;
4 Царе 18:36; (2) Ест. 4:14; Йов 32:4; Деян. 4:20
8 **време за обичане и време за мразене**[1]**; време за война и време за мир**[2]**.**
(1) Пс. 105:25; (2) 4 Царе 9:22
9 **Каква полза има работникът от това, в което се труди**[1]**?** (1) гл. 1:3; Пр. 14:23
10 **Видях труда, който Бог даде на човешките синове, за да се трудят в него**[1]**.** (1) гл. 1:13
11 **Той е направил всяко нещо хубаво на времето му**[1]**. Положил е и вечността в тяхното сърце, без човек да може да издири делото, което Бог е извършил, от началото до края**[2]**.**
(1) Бит. 1:31; Мк. 7:37; (2) гл. 8:17; 11:5; Римл. 11:33
12 **Познах, че няма по-добро за тях, освен да се веселят**[1] **и да вършат добро през живота си,** (1) ст. 22; гл. 8:15; 11:9
13 **а и че всеки човек яде и пие, и вижда добро в целия си труд – това е дар от Бога**[1]**.** (1) гл. 2:24; 5:19
14 **Познах, че всичко, което Бог прави, ще бъде вечно**[1]**; не може нищо да се прибави към него, и нищо да се отнеме от него**[2]**. Бог** *го* **прави, за да Му се боят**[3]**.** (1) Пс. 33:11;
(2) Втзк. 32:4; 2 Царе 22:31; (3) гл. 5:7; 12:13; Откр. 15:4
15 **Каквото е, вече е било и каквото ще бъде, вече е било**[1]**; и Бог издирва миналото.** (1) гл. 1:9,10
16 **И още видях под слънцето мястото на съда,** *а* **там – беззаконието, и мястото на правдата,** *а* **там – беззаконието**[1]**.** (1) гл. 5:8; Пс. 58:1,2; Ис. 59:14
17 **Казах в сърцето си**[1]**: Бог ще съди и праведния, и безбожния**[2]**, защото там има време за всяко намерение и за всяко дело**[3]**.** (1) гл. 1:16; (2) гл. 12:14; Деян. 17:31;
Римл. 2:6-8; 14:10,11; 2 Сол. 1:5-7; Откр. 20:12; (3) ст. 1
18 **Казах в сърцето си: Заради делото на човешките синове е това, за да ги изпита Бог, за да видят, че сами за себе си,** *без Бога,* **те са животни.**
19 **Защото участта на човешките синове и участта на животните е една участ**[1]**. Както умира единият, така умира и другият; и едно дихание имат всички. И човекът няма никакво предимство пред животните, защото всичко е суета**[2]**.** (1) Пс. 49:12; (2) гл. 1:14
20 **Всичко отива на едно място**[1]**; всичко е от пръстта, и всички се връщат в пръстта**[2]**.** (1) гл. 6:6; (2) Бит. 3:19
21 **Кой знае, че духът на човека се издига горе, а духът на животното слиза долу на земята**[1]**?** (1) Йов 14:10,14

22 **И така, видях, че няма по-добре от това, да се радва човек в делата си, защото това е делът му[1]. Понеже кой ще го доведе да види какво ще бъде след него[2]?** (1) ст. 12; гл. 2:10,24; (2) гл. 6:12; 8:7; 10:14

4

Тогава се обърнах и видях всичките потисничества, които се вършат под слънцето[1]: И ето, сълзите на угнетените, но нямаше за тях утешител – и от ръката на потисниците им *излизаше* **насилие[2], но нямаше за тях утешител[3].**
(1) Йов 24:12; Ам. 3:9,10; (2) Изх. 5:18; Йов 9:24; 35:9; Пр. 29:2; (3) Пс. 69:20; 142:4; Плач 1:16,17

2 **Затова аз завидях повече на мъртвите, които са вече умрели[1], отколкото на живите, които са още живи.**
(1) гл. 7:1; Йов 3:17-22

3 **А по-щастлив и от двамата е онзи, който още не е бил[1], който не е видял злите дела, които се вършат под слънцето.** (1) гл. 6:3,5; Йов 3:16

4 **И видях, че всеки труд и всяка сполука в работата е съперничество между човека и ближния му[1]. И това е суета и гонене на вятър[2].** (1) Бит. 4:4-8; 26:14; 31:1; 1 Царе 18:9; Мт. 20:11-15; (2) гл. 1:14,17

5 **Безумният сгъва ръцете си и яде собствената си плът[1].** (1) Пр. 6:9-11

6 **По-добре пълна шепа със спокойствие[1] отколкото две шепи пълни с труд и гонене на вятър[2].**
(1) Пр. 15:16; (2) гл. 1:14,17

7 **И се обърнах и видях суета под слънцето.**

8 **Има такъв,** *който е* **сам, без другар; няма нито син, нито брат. Но няма край на целия му труд и окото му не се насища с богатства[1].** *И не казва:* **За кого се трудя[2] и лишавам душата си от благо? И това е суета и тежка работа[3].** (1) гл. 1:8; 5:10; Пр. 27:20; (2) Пс. 39:6; Лк. 12:20; (3) гл. 1:13

9 **Двама са по-добре отколкото един[1], понеже те имат добра награда за труда си.** (1) Бит. 2:18; Мк. 6:7

10 **Защото, ако паднат, единият ще вдигне другаря си; но горко на онзи,** *който е* **сам, когато падне, и няма втори да го вдигне.**

11 **И ако двама легнат заедно, ще се топлят[1]; а как ще се стопли един?**
(1) 3 Царе 1:1,2

12 **И ако някой може да надвие единия, двама ще му противостоят. И тройното въже не се къса бързо.**

13 **По-добре е беден и мъдър младеж отколкото стар и безумен цар, който вече не приема съвет.**

14 **Защото** *младежът* **излиза от затвора, за да бъде цар[1], въпреки че е роден беден в царството му[2].**
(1) Бит. 41:14-43; (2) 1 Царе 2:8

15 **Видях всичките живи, които ходят под слънцето,** *че бяха* **с втория, с младежа, който трябваше да застане на неговото място.**

16 **Нямаше край на целия народ, на всички, които бяха преди тях; и идващите по-късно няма да се зарадват в него. Защото и това е суета и гонене на вятър[1].** (1) гл. 1:14,17

5

Пази стъпките си, когато отиваш към Божия дом[1], и по-добре да се приближиш да слушаш, отколкото да принесеш жертва на безумни[2], защото те не знаят, че вършат зло.
(1) Ис. 1:12; (2) 1 Царе 15:22; Пр. 15:8; Ер. 7:9-11

2 **Не прибързвай с устата си и да не бърза сърцето ти да произнася дума пред Бога – защото Бог е на небето[1], а ти си на земята, затова нека думите ти бъдат малко[2].**
(1) Йов 22:12; (2) Пр. 10:19; Мт. 6:7

3 **Защото сънищата идват от много занимание и гласът на безумния – от много думи[1].** (1) гл. 10:12-14

4 **Когато дадеш обещание на Бога, не се бави да го изпълниш, защото Той не благоволява в безумните. Изпълни това, което си обещал[1]!** (1) Лев. 27:2

5 **По-добре да не обещаваш, отколкото да обещаеш и да не изпълниш[1].**
(1) Пр. 20:25

6 **Не позволявай на устата си да вкара плътта ти в грях и не казвай пред** *Божия* **Ангел[1], че е било по погрешка[2]. Защо да се разгневи Бог на гласа ти и**

да унищожи делото на ръцете ти?
(1) Мал. 2:7; (2) Лев. 5:4

7 **Защото в множеството на сънищата и в множеството на думите има суети**[1], **но ти се бой от Бога**[2].
(1) гл. 10:12-14; (2) гл. 3:14; Пр. 23:17

8 **Ако видиш угнетяване на бедния и изкривяване на правосъдието и правдата в страната, не се учудвай на това нещо**[1]**; защото над високия** *служител* **надзирава друг** *по*-**висок, а над тях има** *още* **по-високи.** (1) гл. 3:16; 8:9; 1 Петр. 4:12

9 **И ползата от земята е за всичките; и сам царят има полза от нивите**[1].
(1) 2 Лет. 26:10

10 **Който обича парите, няма да се насити с пари, нито с доходи – онзи, който обича изобилието**[1]**. И това е суета.** (1) гл. 4:8; 6:7

11 **Когато се увеличават благата, увеличават се** *и* **онези, които ги ядат; затова, каква полза имат притежателите им, освен да** *ги* **гледат с очите си?**

12 **Сънят на онзи, който работи, е сладък, независимо дали яде малко, или много, а пресищането на богатия не го оставя да спи.**

13 **Има тежко зло, което видях под слънцето – богатство, пазено от притежателя му за негова вреда.**

14 **Но онова богатство се загубва от зъл случай**[1] **и когато той ражда син, няма нищо в ръката му.** (1) Пр. 23:4,5; 27:24

15 **Както е излязъл от утробата на майка си гол, ще се върне и ще си отиде, както е дошъл. Няма да вземе нищо от** *плода на* **труда си, което да отнесе в ръката си**[1].
(1) Йов 1:21; Пс. 49:17; 1 Тим. 6:7

16 **И това също е тежко зло – както е дошъл, така ще си и отиде и каква полза за него, че се е трудил на вятъра**[1]**?** (1) Ос. 12:1

17 **Още и през всичките си дни той яде в тъмнина с много досада и болест, и гняв.**

18 **Ето какво видях за добро и прилично –** *човек* **да яде, да пие и да вижда добро от целия си труд, в който се труди под слънцето според броя на дните на живота си, които Бог му е дал; защото това е делът му**[1].
(1) гл. 2:10,24; 7:14

19 **И** *за* **всеки човек, на когото Бог е дал богатство и имот, и му е дал власт да яде от него, да взема дела си и да се весели в труда си, това е дар от Бога**[1]. (1) гл. 3:13

20 **Защото няма да мисли много за дните на живота си, понеже Бог** *го* **занимава с радостта на сърцето му**[1].
(1) гл. 6:2

6 **Има зло, което видях под слънцето и е много сред хората:**

2 **човек, на когото Бог е дал богатство и имот, и почест и нищо не му липсва от всичко, което пожелава**[1]**; но Бог не му дава власт да яде от тях**[2]**, а ги яде чужденец. Това е суета и лоша болест.**
(1) гл. 5:19,20; (2) Лк. 12:20

3 **Ако човек роди сто** *деца* **и живее много години, и дните на годините му станат много, а душата му не се насити с благо, и той дори няма** *прилично* **погребение**[1]**, казвам,** *че* **мъртвороденото е по-добре от него**[2]**,**
(1) 4 Царе 9:35; Ер. 36:30; (2) гл. 4:3; Йов 3:11

4 **защото то идва в нищожност и отива в тъмнина, и името му се покрива с тъмнина,**

5 **и не е видяло слънцето и не е познало** *нищо.* **То има повече покой, отколкото онзи човек**[1]. (1) гл. 4:3; Йов 3:11

6 **Дори да живее два пъти по хиляда години, без да види добро – не отиват ли всички на едно място**[1]**?** (1) гл. 3:20

7 **Целият труд на човека е за устата му – душата му обаче не се насища**[1].
(1) гл. 1:8; 5:10; Пр. 16:26; Йн. 4:13

8 **Защото какво предимство има мъдрият пред безумния**[1] **и какво – сиромахът, който знае** *как* **да живее между живите?** (1) гл. 2:14-16

9 **По-добре да виждаш** *нещо* **с очите** *си,* **отколкото да блуждаеш с желанието** *си.* **И това е суета и гонене на вятър**[1].
(1) гл. 1:14,17

10 **Каквото и да съществува, вече си**

има име[1]**, и се знае какво е човек; и той не може да се съди с по-могъщия от него**[2]**.** (1) гл. 1:9-11; (2) Йов 9:32; Ис. 45:9

11 **Понеже има много неща, които умножават суетата – каква полза има човек от това?**

12 **Защото кой знае какво е добро за човека в живота** *през* **малкото години на суетния му живот, които той прекарва като сянка**[1]**? Защото кой ще каже на човека какво ще бъде след него под слънцето**[2]**?**

(1) гл. 2:3; 1 Лет. 29:15; (2) гл. 3:22

7

Добро име е по-добро от скъпоценно масло[1] **и денят на смъртта – от деня на раждането**[2]**.**

(1) Пр. 22:1; 25:10; (2) гл. 4:2; Откр. 14:13

2 **По-добре да отидеш в дом на жалеене, отколкото да отидеш в дом на пируване, защото това е краят на всички хора**[1] **и живият** *го* **влага в сърцето си**[2]**.**

(1) Евр. 9:27; (2) гл. 9:5; Пс. 90:12

3 **Печалта е по-добра от смеха, защото чрез тъжното лице сърцето става по-добро**[1]**.** (1) гл. 2:2

4 **Сърцето на мъдрите е в дома на жалеене, а сърцето на безумните е в дома на веселие.**

5 **По-добре да се слуша изобличението на мъдрия**[1]**, отколкото да слуша човек песента на безумните.**

(1) Пс. 141:5; Пр. 15:31

6 **Защото, какъвто е гласът на трънните под котела**[1]**, такъв е и смехът на безумния. И това е суета.** (1) Пс. 118:12

7 **Наистина насилието подлудява мъдрия и подкупът покварява сърцето**[1]**.**

(1) Изх. 23:8

8 **Краят на работата е по-добър от началото ѝ; търпеливият по дух е по-добър от гордия по дух**[1]**.** (1) Пр. 14:29

9 **Не бързай в духа си да се гневиш**[1]**, защото гневът почива в пазвата на безумните.**

(1) Пр. 16:32; 25:8; Йона 4:3,8; Як. 1:19; Еф. 4:26,27

10 **Не казвай: Как предишните дни бяха по-добри от тези? – защото не от мъдрост питаш за това.**

11 **Мъдростта е добра като наследство и полезна за онези, които гледат слънцето**[1]**,** (1) Йов 28:12-19; Пс. 119:72; Пр. 3:14,15

12 **защото мъдростта е защита,** *както* **и парите** *са* **защита, но предимството на знанието** *е, че* **мъдростта оживява онези, които я имат**[1]**.** (1) Пр. 8:35

13 **Разгледай Божието дело**[1]**, защото кой може да изправи онова, което Той е направил криво**[2]**?** (1) Йов 37:14; (2) Йов 12:14

14 **В деня на благоденствие бъди весел**[1]**, а в деня на бедствие разсъди: Бог е направил едното, както и другото**[2]**, за да не намери човек нищо след себе си.** (1) гл. 3:4; 5:18; 11:9; (2) Йов 2:10; Плач 3:38

15 **Всичко видях в суетните си дни – има праведен, който загива в правдата си, и има безбожен, който дълголенства в безбожието си**[1]**.**

(1) гл. 8:14; Йов 21:7-13; Пс. 10:3-6; 73:3

16 **Не бъди прекалено праведен и не се прави на прекалено мъдър – защо да се погубиш?**

17 **Не бъди прекалено зъл и не бъди безумен – защо да умреш преди времето си**[1]**?** (1) Пс. 55:23; Пр. 10:27

18 **Добре е да държиш това и да не оттегляш ръката си от онова, защото, който се бои от Бога, ще избегне всичко това**[1]**.** (1) Пр. 12:21

19 **Мъдростта прави мъдрия по-силен от десет началници, които са в града**[1]**,**

(1) гл. 9:15-18; 2 Царе 20:22; Пр. 8:14; 21:22

20 **защото няма праведен човек на земята, който върши добро и не греши**[1]**.**

(1) 3 Царе 8:46; Пс. 14:3; 143:2; Як. 3:2; Римл. 3:12,23

21 **И не обръщай внимание на всички думи, които се говорят, да не би да чуеш слугата си да те кълне**[1]**,**

(1) 1 Царе 10:27

22 **защото сърцето ти знае също, че и ти много пъти си проклинал други**[1]**.**

(1) Як. 3:9

23 **Всичко това опитах чрез мъдрост. Казах: Ще бъда мъдър! – но тя се отдалечи от мен.**

24 **Далеч е онова, което е, и изключително дълбоко – кой може да го открие**[1]**?** (1) Йов 28:12

25 **Отново предадох сърцето си да позная, да изследвам и да открия мъдростта и разума, да позная, че злото е безумие и глупостта е лудост**[1]. (1) гл. 1:17
26 **И открих** *че е* **по-горчива от смъртта жената, чието сърце е примки и мрежи, чиито ръце са окови**[1]. **Който е угоден на Бога, ще избегне от нея, а грешникът ще бъде хванат от нея**[2].
(1) Пр. 2:19; 5:3-5; 23:28; (2) Бит. 39:9; Съд. 16:19; Пр. 22:14
27 **Виж, това открих – казва проповедникът –** *като сравнявах* **едно нещо с друго, за да намеря обяснение,**
28 **което душата ми още търси, но не е намерила – един мъж между хиляда намерих, но една жена между всички тях не намерих.**
29 **Ето, само това намерих – че Бог направи човека праведен, но те потърсиха много хитрини**[1].
(1) Езек. 28:15; Римл. 1:21-32

8 **Кой е като мъдрия и кой знае обяснението на нещата**[1]**? Мъдростта на човека осветлява лицето му и твърдостта на лицето му се променя.**
(1) Дан. 2:22
2 **Аз** *казвам:* **Пази царската заповед**[1] **заради клетвата** *си* **към Бога**[2].
(1) Пр. 24:21; Римл. 13:5; (2) 1 Царе 14:26
3 **Не бързай да излезеш от присъствието му**[1]. **Не постоянствай в зло дело, защото той върши всичко, каквото иска**[2]. (1) гл. 10:4; Пр. 24:21; Римл. 13:5; (2) Дан. 5:19
4 **В думата на царя има власт**[1], **кой ще му каже: Какво правиш?**
(1) 2 Царе 24:4; 3 Царе 1:30; Езд. 6:13
5 **Който пази заповедта, няма да види зло, защото мъдрото сърце познава време и правилен** *начин.*
6 **Понеже за всяко нещо има време**[1] **и правилен** *начин,* **понеже злощастието на човека тежи върху него**[2].
(1) гл. 3:1; (2) Йов 33:17-19
7 **Защото не знае какво ще се случи, понеже кой може да му каже какво ще стане**[1]**?** (1) гл. 3:22; 9:1; Ест. 5:12; Пр. 27:1
8 **Няма човек който да има власт над духа, за да задържи духа, и никой няма власт в деня на смъртта**[1]. **От** *тази* **война няма уволнение и безбожието няма да избави онези, които са се предали на него**[2]. (1) гл. 9:12; Йов 14:5; (2) Пр. 12:3; Ис. 47:10
9 **Всичко това видях и обърнах сърцето си към всяко дело, което се върши под слънцето:** *има* **време, в което човек господства над друг човек за своя вреда**[1]. (1) гл. 5:8
10 **Тогава видях безбожните погребани – които бяха идвали и си отивали от святото място – и те бяха забравени в града, където бяха правили така. И това е суета.**
11 **Понеже присъдата срещу зло дело не се изпълнява бързо, затова сърцето на човешките синове е напълно** *предадено* **в тях да вършат зло**[1].
(1) гл. 9:3; Пс. 10:4-11; Ис. 26:10; Мт. 24:48
12 **Въпреки че грешникът върши зло сто пъти и дългоденства**[1], **пак аз зная, че ще бъде добре на боящите се от Бога, които се боят пред Него**[2].
(1) Йов 35:15; (2) Изх. 1:20; Пс. 112:1; 115:13; Пр. 28:14
13 **Но на безбожния няма да бъде добре**[1] **и като сянка няма да продължи дните** *си*[2]**, защото не се бои пред Бога.** (1) Мал. 4:1,2; (2) Пс. 37:1,2; Ис. 65:20
14 **Има една суета, която става на земята – че има праведни, на които се случва според делата на безбожните, и има безбожни, на които се случва според делата на праведните**[1]. **Казах, че и това е суета.**
(1) гл. 7:15; Йов 1:22; Ер. 12:1; Мал. 3:15
15 **Затова аз похвалих веселието, защото няма нищо по-добро за човека под слънцето от това да яде и да пие, и да се весели**[1]. **И това ще му остане от труда му в дните на живота му, които Бог му дава под слънцето.**
(1) гл. 2:1,10; 3:12; 9:7
16 **Когато предадох сърцето си да позная мъдростта и да видя работата, която се върши на земята**[1] **– макар че** *човек* **не вижда сън с очите си нито денем, нито нощем**[2] **–** (1) гл. 1:17; (2) гл. 2:23
17 **тогава видях** *в* **цялото Божие дело, че човек не може да открие делото,**

което става под слънцето. Колкото и
да се труди човек и да търси, няма да
го открие; и дори мъдрият да твърди,
че го познава, не може да *го* открие[1].
(1) гл. 3:11; Пс. 73:16

9 Защото всичко това взех присърце,
за да издиря всичко това – че пра-
ведните и мъдрите, и делата им са в
Божията ръка. Няма човек, който да
знае дали любов или омраза *го очаква;*
всичко е пред тях[1]. (1) гл. 8:7
2 Всичко *идва* еднакво за всички, едно
и също се случва на праведния и на
безбожния; на добрия и на чистия, и
на нечистия; и на този, който жертва,
и на този, който не жертва; както *на*
добрия, така и *на* грешния, *на* този,
който се заклева, както *на* този, който
се страхува от заклеване[1].
(1) гл. 2:14-16; Йов 9:22; 21:26
3 Това е зло във всичко, което се вър-
ши под слънцето – че едно и също се
случва на всички[1]. Сърцето на човеш-
ките синове е пълно със зло[2]; безумие
е в сърцето им, докато живеят, и по-
сле *отиват* при мъртвите.
(1) ст. 2; (2) гл. 8:11; Бит. 6:5; Пс. 64:6
4 Защото за този, който е между всич-
ки живи, има надежда, понеже живо
куче е по-добре от мъртъв лъв.
5 Защото живите знаят, че ще умрат[1],
а мъртвите не знаят нищо[2] и нямат
вече награда, понеже споменът за тях
е забравен[3]. (1) гл. 7:2; 2 Царе 14:14;
Йов 30:23; (2) Йов 14:21; Ис. 63:16; (3) Пс. 88:12
6 Както любовта им, така и омразата
им, и ревността им са вече изгубени[1];
вече никога няма да имат дял в нещо,
което се прави под слънцето[2].
(1) Йов 3:17-19; Пс. 146:4; (2) Ис. 38:11
7 Иди, яж хляба си с радост и пий
виното си с весело сърце[1], защото Бог
вече е благоволил в делата ти.
(1) гл. 8:15; Рут 3:7
8 Нека дрехите ти бъдат винаги бели[1]
и нека не липсва масло на главата ти.
(1) Откр. 3:4,5; 19:8
9 Наслаждавай се на живота с жена-
та, която обичаш[1], през всичките дни
на суетния си живот, който Той ти е
дал под слънцето, във всичките дни
на своята суета, защото това *е* дельт
ти в живота и в труда ти, в който се
трудиш под слънцето. (1) Бит. 26:8; Пр. 5:18
10 Всичко, което ръката ти намери да
прави, направи със силата си[1], понеже
няма нито работа, нито размисъл, нито
знание, нито мъдрост в Шеол, където
отиваш[2]. (1) 1 Царе 10:7;
Пр. 3:28; 1 Кор. 15:58; (2) Йов 10:21,22; Ис. 38:18
11 Обърнах се и видях под слънцето,
че надбягването не е на бързите, нито
боят – на силните[1], нито хлябът – на
мъдрите, нито богатствата – на прони-
цателните, нито благоволението – на
изкусните, защото времето и случаят
постигат всички тях[2].
(1) Пс. 33:16; Ер. 46:6; Ам. 2:14-16; (2) ст. 3
12 Защото и човек не знае времето
си[1]; както рибите, уловени в зла мре-
жа[2] *и* както птиците, уловени в примка,
като тях и човешките синове се улавят
в зло време, когато то ги сполети вне-
запно[3]. (1) гл. 8:8; (2) Езек. 32:3;
Ос. 7:12; (3) Пс. 73:19; Пр. 24:22; Лк. 21:35; 1 Сол. 5:3
13 Също и това видях като мъдрост
под слънцето, и тя ми се видя голя-
ма:
14 Имаше малък град с малцина мъже
в него; и велик цар дойде против него
и го обсади, и съгради около него го-
леми обсадни съоръжения[1],
(1) 2 Царе 20:15
15 но в него се намери беден мъдър
човек и той чрез мъдростта си избави
града. Но никой не си спомни за онзи
беден човек[1]. (1) Бит. 40:23
16 Тогава казах: Мъдростта е по-добра
от силата[1]. Но мъдростта на сиромаха
се презира и думите му не се чуват[2].
(1) гл. 7:19; 10:10; (2) Мк. 6:2,3
17 Думите на мъдрите, чути в тиши-
на, са повече от вика на властващия
между безумни.
18 Мъдростта е по-добра от военни
оръжия[1]; но един грешник погубва
много добри неща[2].
(1) ст. 16; (2) гл. 10:1; Иис. Нав. 7:1

10 **Умрели мухи развалят маслото на
мировареца и го правят да вони**[1]**;** *съ-
щото прави и* **малко безумие на един,
който е уважаван за мъдрост** *и* **чест.**
(1) гл. 9:18; Аг. 2:12,13; Гал. 5:9
2 **Разумът на мъдрия е в десницата
му, а разумът на безумния – в левица-
та му**[1]**.** (1) Пр. 15:7
3 **Дори когато безумният ходи по
пътя, той няма разум и показва на
всекиго, че е безумен**[1]**.** (1) Пр. 13:16
4 **Ако духът на владетеля се надигне
против теб, не напускай мястото си**[1]**,
защото кротостта предотвратява голе-
ми грехове**[2]**.** (1) гл. 8:3; (2) Пр. 25:15
5 **Има зло, което видях под слънцето,
като грешка, произхождаща от владе-
теля –**
6 **безумието се поставя на голяма
почит, а богатите седят на скромни
места.**
7 **Видях слуги на коне**[1] **и князе да
ходят на земята като слуги.** (1) Пр. 19:10
8 **Който копае яма, ще падне в нея**[1]
**и който разбива ограда, змия ще го
ухапе**[2]**.** (1) Пс. 7:15; Пр. 26:27; (2) Ам. 5:19
9 **Който копае камъни, ще се рани от
тях; който цепи дърва, се излага на
опасност от тях.**
10 **Ако се притъпи желязото и човек
не наточи острието, трябва да използ-
ва повече сила. А мъдростта е полезна
за оправяне**[1]**.** (1) гл. 9:16
11 **Ако змията ухапе, преди да бъде
омаяна, няма полза за омайвача**[1]**.**
(1) Пс. 58:5
12 **Думите от устата на мъдрия са
благодатни**[1]**, а устните на безумния ще
го погълнат**[2]**;** (1) Пр. 10:32; Лк. 4:22; (2) Пр. 10:8
13 **началото на думите на устата му е
безумие**[1]**, и краят на говоренето му е
дива лудост.** (1) гл. 5:3,7; Пр. 13:16
14 **Безумният умножава думи, но
човек не знае какво ще бъде, и кой
може да му извести какво ще бъде
след него**[1]**?** (1) гл. 3:22
15 **Трудът на безумните ги уморява,
понеже те дори не знаят как да отидат
в града.**
16 **Горко ти, земьо, когато царят ти е
дете**[1] **и първенците ти преяждат сут-
рин**[2]**!** (1) 3 Царе 12:11; Ис. 3:4,12; (2) Ис. 5:11
17 **Блазе ти, земьо, когато царят ти
е син на благородни и първенците ти
ядат навреме – за укрепване, а не за
напиване**[1]**!** (1) Пр. 31:4,5
18 **От леност се съсипва къщният пок-
рив и от безделието на ръцете къщата
прокапва**[1]**.** (1) Пр. 23:21
19 **Угощение се приготвя за забавле-
ние**[1] **и виното весели живота**[2]**, а пари-
те отговарят на всичко.**
(1) Съд. 14:10; (2) Ест. 1:10; Пс. 104:15
20 **Не проклинай царя дори и в ми-
сълта си**[1] **и не проклинай богатия дори
и в спалнята си, защото небесна птица
може да отнесе гласа ти и крилата пти-
ца да разкаже това**[2]**.**
(1) Изх. 22:28; 1 Петр. 2:17; (2) Лк. 12:2,3

11 **Хвърли хляба си по водата**[1]**, за-
щото след много дни ще го намериш.**
(1) Ис. 32:20
2 **Дай дял на седмина и още на ос-
мина, защото не знаеш какво зло ще
бъде на земята**[1]**.** (1) 1 Царе 25:8
3 **Ако облаците са пълни, изливат
дъжд на земята; и ако дърво падне на
юг или на север, на мястото, където
дървото падне, там си остава**[1]**.**
(1) Лк. 16:26
4 **Който се взира във вятъра, няма да
сее и който гледа на облаците, няма да
жъне**[1]**.** (1) Пр. 20:4
5 **Както не знаеш пътя на вятъра**[1] **и
както не знаеш как духът влиза в кос-
тите на утробата на бременната, така
не знаеш и действието на Бога, който
прави всичко**[2]**.**
(1) гл. 1:6; Йн. 3:8; (2) гл. 3:11; Йов 26:14; Мк. 4:27
6 **Сей семето си сутрин и вечер не
въздържай ръката си, защото не знаеш
кое ще успее – това или онова, или и
двете ще са еднакво добри**[1]**.**
(1) 1 Кор. 3:7
7 **И светлината е сладка, и е добро за
очите да виждат слънцето**[1]**,** (1) гл. 12:2
8 **но дори човек да живее много го-**

дини и да се весели през всички тях,
нека си спомня дните на тъмнината[1],
защото ще бъдат много[2]. Всичко, кое-
то идва, е суета.
(1) Йов 10:21; (2) Йов 14:12; Пс. 49:19
9 Весели се, младежо, в младостта си
и нека сърцето ти се радва в дните
на младостта ти[1]. Ходи в пътищата на
сърцето си и в това, което гледат очи-
те ти, но знай, че за всичко това Бог
ще те доведе на съд[2].
(1) гл. 7:14; (2) гл. 3:12; 12:14
10 Затова отмахни от сърцето си пе-
чалта и отдалечи злото от плътта си –
защото младостта и черните коси са
суета[1]. (1) Пс. 39:5

12 И помни Създателя си[1] в дни-
те на младостта си, преди да дойдат
дните на злото и да се приближат го-
дините, за които ще кажеш: Нямам
удоволствие от тях[2]! –
(1) Втзк. 8:18; (2) 2 Царе 19:35
2 преди да се помрачат слънцето и
светлината[1], и луната, и звездите и да
се върнат облаците след дъжда;
(1) гл. 11:7
3 във времето, когато стражите на къ-
щата треперят и се прегърбват силните
мъже; и онези, които мелят, престават,
защото намаляха; и *очите на* гледащите
през прозорците се помрачават[1];
(1) Бит. 27:1
4 когато вратите към улицата се за-
тварят и звукът на мелницата заглъхва,
и *човек* става при звука на птица, и
всички тонове на песента се приглу-
шават;
5 и се страхуват от височина и от
ужаси по пътя; и бадемът разцъф-
тява[1] и натегва скакалецът, и охота-
та изчезва, защото човек отива във
вечния си дом[2] и жалеещите обикалят
улиците[3] –
(1) Пр. 16:31; (2) Йов 17:13; (3) Ер. 9:17
6 преди да се скъса сребърната ве-
рижка и да се счупи златната чаша, и
да се строши стомната при извора, и
да се счупи колелото на кладенеца,
7 и пръстта да се върне в земята,
както е била[1], а духът да се върне при
Бога, който го е дал[2].
(1) Йов 34:15; Пс. 90:3; (2) Пс. 31:5
8 Суета на суетите! – казва проповед-
никът. – Всичко е суета[1]. (1) гл. 1:2,14
9 И освен че беше мъдър, проповед-
никът учеше и народа на знание[1]; и
обмисляше, издирваше и подреждаше
много притчи[2].
(1) Дан. 12:3; (2) 3 Царе 4:32; Пр. 1:1
10 Проповедникът търсеше да наме-
ри благоугодни думи[1] и писаното беше
право, думи на истина[2].
(1) Пр. 16:24; (2) Пр. 1:3
11 Думите на мъдрите са като осте-
ни и думите на събраните *мъдрости* са
като добре забити гвоздеи, дадени от
един Пастир[1]. (1) Пр. 10:21
12 И освен това, сине мой, приеми
поучение: Правенето на много книги
няма край и многото учене *е* умори-
телно за плътта[1]. (1) гл. 1:18
13 Нека чуем свършека на цялото
слово: Бой се от Бога[1] и пази запо-
ведите Му[2], понеже това е всичко за
човека – (1) гл. 3:14; Втзк. 4:10; 10:12;
1 Петр. 2:17; (2) 3 Царе 2:3; 1 Кор. 7:19
14 защото Бог ще доведе всяко дело
на съда над всичко скрито, било то
добро или зло[1]. (1) гл. 3:17; 11:9; Пс. 50:21;
Мт. 12:36; Римл. 2:16; 14:10; 2 Кор. 5:10

ПЕСЕН НА ПЕСНИТЕ

1 **Песен на песните*, на Соломон[1].**
*т.е. Най-хубавата от песните; (1) 3 Царе 4:32
2 **Нека ме целуне с целувките на уста-
та си – защото любовта ти е по-добра
от вино[1].** (1) гл. 4:10
3 **Твоите масла имат приятно благо-
ухание[1], името ти е** *като* **пречистено
масло – затова те обичат девиците.**
(1) гл. 4:10
4 **Привлечи ме след теб, нека побър-
заме. Царят ме въведе в покоите си.
Ще се радваме и ще се веселим за
теб. Ще прославяме твоята любов по-
вече от виното. Те с право те обичат!**
5 **Черна съм, но хубава[1], ерусалимски
дъщери, като кидарските шатри[2], като
Соломоновите завеси.**
(1) гл. 2:14; (2) Пс. 120:5; Езек. 27:21
6 **Не ме гледайте, че съм почерняла,
защото слънцето ме е погледнало. Си-
новете на майка ми ми се разгневиха,
направиха ме пазачка на лозята[1],** *но*
своето лозе не опазих. (1) гл. 8:12
7 **Кажи ми, ти, когото обича душата
ми[1], къде пасеш** *стадото си[2],* **къде** *го*
**успокояваш по пладне? Понеже, защо
да съм като една, която се скита край
стадата на твоите другари[3]?**
(1) гл. 3:1-4; (2) Бит. 37:16; (3) гл. 8:13
8 **Ако ти не знаеш, най-прекрасна
между жените[1], излез по стъпките на
стадото и паси козлетата си при шат-
рите на овчарите.** (1) гл. 5:9; 6:1
9 **На кобила на фараоновите колесни-
ци те уподобих, любима моя.**
10 **Красиви са бузите ти с украшения
и шията ти с огърлици.**
11 **Ще ти направим златни украшения
със сребърни капки[1].** (1) Езек. 16:12; 1 Петр. 3:3
12 **Докато царят** *е* **на трапезата си,
нардът ми издава благоуханието си.**
13 **Възлюбеният ми е за мен** *като* **тор-
бичка със смирна, която почива между
гърдите ми.**
14 **Възлюбеният ми е за мен** *като* **кип-
рова китка в лозята на Енгади[1].**
(1) Иис. Нав. 15:62
15 **Ето, красива си, любима моя! Ето,
красива си[1]! Очите ти са** *като* **гълъ-
би[2].** (1) гл. 4:1,7; 6:4; 7:6; (2) гл. 4:1; 5:12
16 **Ето, красив си, любими мой, да**
и **приятен[1]! И постелката ни е свежа
зеленина.** (1) гл. 5:13
17 **Гредите на къщите ни са кедри,
дъските ни – кипарис.**

2 **Аз съм саронският нарцис и кремът
на долините[1].** (1) Мт. 6:28,29
2 **Като крем сред тръните, така е лю-
бимата ми сред дъщерите.**
3 **Като ябълково дърво сред горските
дървета, така е любимият ми сред си-
новете[1]. Насладих се на сянката му и
седнах, и плодът му бе сладък в устата
ми.** (1) Пс. 45:2

4 **Доведе ме в дома на виното и знамето му над мен е любов.**
5 **Подкрепете ме със сушено грозде, освежете ме с ябълки, защото съм болна от любов**[1]. (1) гл. 5:8
6 **Левицата му е под главата ми и десницата му ме прегръща**[1]. (1) гл. 8:3
7 **Заклевам ви, ерусалимски дъщери, в сърните или в полските кошути, да не възбудите, да не събудите любовта, докато** *сама* **не пожелае**[1]. (1) гл. 3:5; 8:4
8 **Слушайте! Любимият ми**[1]**! Ето, идва, играейки по планините и скачайки по хълмовете.** (1) гл. 5:2
9 **Любимият ми е като сърна или млад елен**[1]**. Ето, той стои зад стената ни, гледа в прозорците, надничa през решетката**[2]. (1) гл. 8:14; Пр. 5:19; (2) Съд. 5:28
10 **Любимият ми отговори и ми каза: Стани, любима моя, прекрасна моя, и ела!**
11 **Защото, ето, зимата премина, дъждът отмина** *и* **си отиде.**
12 **Цветята се появиха на земята, времето за пеене дойде и гласът на гургулицата се чува в земята ни.**
13 *На* **смокинята покарват зелените смокини и разцъфтелите лозя издават благоуханието** *си.* **Стани, любима моя, прекрасна моя, и ела!**
14 **Гълъбице моя**[1]**, в пукнатините на скалата, в скришните места на канарата**[2]**, нека видя лицето ти, нека чуя гласа ти, защото гласът ти е сладък и лицето ти – прекрасно**[3]. (1) гл. 5:2; 6:9; (2) Ер. 48:28; (3) гл. 1:5; Пс. 45:11
15 **Уловете ни лисиците, малките лисици, които съсипват лозята, защото лозята ни цъфтят.**
16 **Любимият ми е мой, и аз съм негова**[1]**; той пасе** *стадо* **между кремовете**[2]. (1) гл. 7:10; Зах. 13:9; (2) гл. 6:3
17 **Докато отмине денят и побягнат сенките**[1]**, обърни се, любими мой, и бъди като сърна или млад елен**[2] **по разцепените планини.** (1) гл. 4:6; (2) ст. 9

3 **Нощем на леглото си потърсих онзи**[1]**, когото обича душата ми**[2]**; потърсих го и не го намерих**[3]. (1) Пс. 77:2; Ис. 26:9; (2) гл. 1:7; (3) гл. 5:6
2 *Казах:* **Ще стана сега и ще обиколя града; по улиците и площадите ще търся онзи, когото обича душата ми. Потърсих го и не го намерих.**
3 **Намериха ме стражарите**[1]**, които обхождат града;** *попитах ги:* **Видяхте ли онзи, когото обича душата ми?** (1) гл. 5:7
4 **Едва ги бях отминала, когато намерих онзи, когото обича душата ми. Хванах го и не го пуснах, докато не го доведох в къщата на майка си и в стаята на онази, която ме е родила.**
5 **Заклевам ви, ерусалимски дъщери, в сърните или в полските кошути, да не възбудите, да не събудите любовта, докато** *сама* **не пожелае**[1]. (1) гл. 2:7
6 **Коя е тази, която излиза от пустинята**[1] **като стълбове дим, окадена със смирна и ливан, с всичките благоуханни прахове на търговеца**[2]**?** (1) гл. 8:5; Ер. 2:2; Ос. 9:10; (2) Пр. 7:17
7 **Ето, ложето на Соломон,** *с* **шестдесет силни мъже около него от силните мъже на Израил**[1]. (1) 3 Царе 9:22
8 **Всички те държат меч** *и са* **опитни в бой. Всеки държи меча си на бедрото си срещу ужаси в нощта**[1]. (1) Неем. 4:22
9 **Цар Соломон си направи носилка от ливанското дърво;**
10 **стълбовете ѝ направи от сребро, подложката ѝ – от злато, постелката ѝ – от пурпур; вътрешността ѝ е украсена с любов от ерусалимските дъщери.**
11 **Излезте, сионски дъщери, и вижте цар Соломон с венеца, с който майка му го увенча в деня на неговата сватба, в деня на радостта на сърцето му!**

4 **Ето, красива си, любима моя! Ето, красива си! Очите ти под булото ти са** *като* **гълъби**[1]**. Косата ти е като стадо**

кози, слизащи от планината Галаад[2].
(1) гл. 1:15; (2) гл. 6:5

2 **Зъбите ти са като стадо** *ново***остри-**
гани овци, излизащи от къпането, вся-
ка от които ражда близнаци, и нито
една между тях не е безплодна[1].
(1) гл. 6:6

3 **Устните ти са като червена прежда**
и устата ти е сладка. Челото ти зад
булото ти е като парче от нар[1].
(1) гл. 6:7

4 **Шията ти е като Давидовата кула**[1],
построена за оръжейна, хиляда щитче-
та висят на нея – всички щитове на
силни мъже. (1) гл. 7:4; 8:10; Мих. 4:8
5 **Двете ти гърди са като две сърнета**
близнета[1], **които пасат между кремове-**
те. (1) гл. 7:3
6 **Докато отмине денят и побягнат**
сенките[1], **ще отида в планината на**
смирната и на хълма на ливана.
(1) гл. 2:17
7 **Ти си цялата красива**[1], **любима моя,**
и недостатък няма в теб[2].
(1) гл. 1:15; (2) гл. 5:2; Откр. 14:5
8 **Ела с мен от Ливан, невесто, с мен**
от Ливан. Погледни от върха на Амана,
от върха на Санир[1] **и Ермон, от лего-**
вищата на лъвовете, от планините на
рисовете. (1) Втзк. 3:9
9 **Пленила си сърцето ми, сестро моя,**
невесто, пленила си сърцето ми с един
поглед на очите си[1], **с една огърлица**
на шията си. (1) Пр. 6:25
10 **Колко прекрасна е твоята любов,**
сестро моя, невесто! Колко по-добра
от вино е твоята любов и благоуха-
нието на твоите масла – от всички
аромати[1]**!** (1) гл. 1:2,3,12
11 *От* **устните ти, невесто, капе мед;**
мед и мляко има под езика ти; и бла-
гоуханието на дрехите ти е като благо-
уханието на Ливан[1]. (1) Пс. 92:12; Ос. 14:6
12 **Градина затворена е сестра ми,**
невястата, извор затворен, източник
запечатан.
13 **Твоите стръкове са градина от**
нарове с избрани плодове, кипър с
нард,
14 **нард и шафран, тръстика и канела,**
с всичките дървета ливан, смирна и
алое, с всичките превъзходни арома-
ти[1]. (1) Пр. 7:17
15 **Градински извор** *си ти,* **кладенец с**
жива вода и потоци от Ливан.
16 **Събуди се, северен** *ветре,* **и ела,**
южни *ветре!* **Повей в градината ми,** *за*
да **потекат ароматите ѝ**[1]. **Нека дойде**
възлюбеният ми в градината си и яде
приятните ѝ плодове[2]. (1) гл. 6:2; (2) гл. 7:13

5

Дойдох в градината си, сестро
моя, невесто; обрах смирната си с
аромата*[1] си; изядох медената си пита
с меда си; изпих виното си с млякото
си. Яжте, приятели! Пийте, изобилно
пийте, възлюбени! **букв.:* балсама
(1) Бит. 37:25
2 **Аз спя, но сърцето ми е будно –**
гласът на любимия ми[1]**! Чука**[2]**: Отвори**
ми, сестро моя, любима моя[3], **гълъби-**
це моя, съвършена моя[4]**! Защото гла-**
вата ми е пълна с роса, къдриците ми
с – нощни капки.
(1) гл. 2:8; (2) Откр. 3:20; (3) гл. 2:14; (4) гл. 4:7
3 **Съблякох дрехата си – как да я**
облека? Измих краката си – как да ги
изцапам?[1] (1) Лк. 11:7
4 **Любимият ми протегна ръката си**
през процепа и сърцето ми закопня
за него.
5 **Аз станах, за да отворя на любимия**
си, и *от* **ръцете ми капеше смирна и**
от пръстите ми – бистра смирна върху
дръжките на ключалката.
6 **Отворих на любимия си, но люби-**
мият ми се беше обърнал *и* **си беше**
отишъл. Сърцето ми примря, когато
ми говореше. Потърсих го, но не го
намерих[1]; **повиках го, но не ми отго-**
вори. (1) гл. 3:1
7 **Намериха ме стражарите, които**
обхождат града[1], **биха ме, раниха ме;**
пазачите на стените ми взеха покрива-
лото. (1) гл. 3:3
8 **Заклевам ви, ерусалимски дъщери,**
ако намерите любимия ми, какво да

му кажете? – че съм ранена от любов[1]. (1) гл. 2:5

9 **Какво повече е твоят любим от** *друг* **любим, о, най-прекрасна между жените[1]? Какво повече е твоят любим от** *друг* **любим, че ни заклеваш така?** (1) гл. 1:8

10 **Любимият ми е бял и румен, личи между десет хиляди.**

11 **Главата му е** *като* **най-чисто злато, къдриците му са буйни, черни като гарван.**

12 **Очите му са като гълъби[1] при водни потоци, окъпани в мляко, красиво поставени.** (1) гл. 1:15

13 **Бузите му са като лехи с аромати, възвишения с благоуханни растения. Устните му са кремове,** *от които* **капе бистра смирна[1].** (1) гл. 1:16; Пс. 45:2

14 **Ръцете му са** *като* **златни рула, покрити с хрисолит. Тялото му е** *като* **изваяна слонова кост, украсено със сапфири[1].** (1) Плач 4:7

15 **Краката му са** *като* **мраморни стълбове, основани на подложки от чисто злато. Изгледът му е като Ливан, превъзходен като кедрите[1].** (1) Пс. 92:12

16 **Устата му е** *пълна със* **сладост и той целият е желателен. Този е любимият ми и този е приятелят ми, о, ерусалимски дъщери.**

6 **Къде е отишъл твоят любим, о, най-прекрасна между жените[1]? Къде се е отбил твоят любим, за да го търсим с теб?** (1) гл. 1:8

2 **Любимият ми слезе в градината си, в лехите с ароматите[1], за да пасе** *стадото си* **в градините и да бере кремове.** (1) гл. 4:16

3 **Аз съм на любимия си, и любимият ми е мой; той пасе** *стадото си* **между кремовете[1].** (1) гл. 2:16

4 **Красива си[1], любима моя, като Терса[2], прекрасна като Ерусалим[3], страшна като** *войска* **със знамена[4].**
(1) гл. 1:15; (2) 3 Царе 14:17; (3) Пс. 48:2; (4) ст. 10

5 **Отвърни очите си от мен, защото ме пленяват. Косата ти е като стадо кози, слизащи от Галаад[1].** (1) гл. 4:1

6 **Зъбите ти са като стадо овце, излизащи от къпането; всяка от които ражда близнаци и нито една между тях не е безплодна[1].** (1) гл. 4:2

7 **Челото ти зад булото ти е като парче от нар[1].** (1) гл. 4:3

8 **Има шестдесет царици и осемдесет наложници, и безброй девойки.**

9 **Но една е гълъбицата ми[1], съвършената ми[1], едничка на майка си, избрана на онази, която я е родила. Видяха я дъщерите и я нарекоха благословена; царициите и наложниците – и я похвалиха.** (1) гл. 5:2

10 **Коя е тази, която поглежда като зората, красива като луната, ясна като слънцето, страшна като** *войска* **със знамена[1]?** (1) ст. 4

11 **Слязох в градината с орехите, за да видя фиданките на долината, да видя дали е напъпило лозето** *и дали* **са разцъфтели наровете[1]..** (1) гл. 7:12

12 **Без да усетя, душата ми ме отнесе** *на* **колесниците на благородния ми народ.**

13 **Обърни се, обърни се, Суламит*, завърти се, завърти се, за да те погледаме! Какво ще видите в Суламит? – Нещо като танца на Маханаим[1].**

*Най-често се интерпретира като вариант на сунамка (жена от гр. Сунам) или женската форма на името Соломон.
(1) Бит. 32:2

7 **Колко красиви са стъпките ти в сандалите, дъще княжеска! Извивките на бедрата ти са като огърлица,** *като* **дело на ръцете на майстор.**

2 **Скутът ти е** *като* **кръгла чаша, от която не липсва смесено вино. Коремчето ти е** *като* **житен куп, ограден с кремове.**

3 **Двете ти гърди са като две сърнета близнета[1].** (1) гл. 4:5

4 **Шията ти е като кулата от слонова кост[1]. Очите ти са** *като* **езерата в Есевон[2] до портата на Бат-Рабим. Носът**

ти е като ливанската кула, която гледа
към Дамаск. (1) гл. 4:4; (2) Чис. 21:26
5 **Главата ти е върху теб като Кар-**
мил[1] **и косите на главата ти са като**
пурпурна *коприна* **– царят е вързан с**
къдриците *ти.* (1) 3 Царе 18:19
6 **Колко си красива**[1] **и колко си прият-**
на, о, любима, в удоволствията!
(1) гл. 1:15
7 **Това твое тяло прилича на палма и**
гърдите ти – на гроздове.
8 **Казах: Ще се изкача на палмата,**
ще хвана клоните ѝ. Нека гърдите ти
бъдат като гроздове на лозата и благо-
уханието на дъха ти – като ябълки,
9 **и устата ти като ароматно вино –**
което слиза гладко за възлюбения ми
и се плъзга леко *през* **устните на дре-**
мещите.
10 **Аз съм на любимия си**[1]**, и неговото**
желание е към мен[2]**.** (1) гл. 2:16; (2) Пс. 45:11
11 **Ела, любими мой, нека излезем на**
полето, нека пренощуваме в селата.
12 **Нека осъмнем в лозята, нека ви-**
дим напъпила ли е лозата, отворили ли
са се цветовете *ѝ,* **разцъфтели ли са**
наровете[1]**. Там ще ти дам любовта си.**
(1) гл. 6:11
13 **Мандрагоровите ябълки издават**
благоухание[1] **и при вратите ни има**
всякакви приятни плодове – нови и
стари, които съм запазила за теб, лю-
бими мой[2]**.** (1) Бит. 30:14; (2) гл. 4:16

8 **О, да ми беше като брат, който е**
сукал от гърдите на майка ми! Ако те
намерех навън, щях да те целуна, и
нямаше да ме презират.
2 **Щях да те заведа, да те въведа в**
къщата на майка си, за да ме учиш.
Щях да те напоя с ароматно вино от
сока на наровете си.
3 **Левицата му е под главата ми и**
десницата му ме прегръща[1]**.** (1) гл. 2:6
4 **Заклевам ви, ерусалимски дъщери,**
в сърните или в полските кошути, да
не възбудите, да не събудите любовта,
докато *сама* **не пожелае**[1]**.** (1) гл. 2:7
5 **Коя е тази, която идва от пустиня-**
та[1]**, като се опира на любимия си**[2]**? Аз**
те събудих под ябълката; там те роди
майка ти, там тя беше в родилни мъки
и **те роди.** (1) гл. 3:6; (2) Пс. 63:8
6 **Положѝ ме като печат на сърцето**
си, като печат на ръката си[1] **– защото**
любовта е силна като смъртта, ревност-
та е жестока като Шеол; пламъците ѝ
са огнени пламъци, *като* **ГОСПОДНИЯ**
пламък. (1) Ер. 22:24; Аг. 2:23
7 *Дори и* **много води не могат да уга-**
сят любовта, нито порои да я потопят[1]**.**
Ако човек би дал цялото богатство на
дома си за любов, съвсем биха го пре-
зрели. (1) Римл. 8:35-39; 1 Кор. 13:8
8 **Ние имаме малка сестра и тя няма**
гърди. Какво да направим за сестра си
в деня, когато стане дума за нея?
9 **Ако тя е стена, ще построим на нея**
сребърно укрепление; а ако е врата,
ще я заградим с кедрови греди.
10 **Аз** *бях* **стена, и гърдите ми** *бяха* **като**
кули[1]**; тогава станах в очите му като**
една, която е намерила мир. (1) гл. 4:4
11 **Соломон имаше лозе във Ваал-Ха-**
мон *и* **даде лозето на пазачи; всеки**
трябваше да донесе за плода му хиля-
да сребърника[1]**.** (1) Ис. 7:23
12 **Моето лозе е пред мен**[1] **– хилядата**
сребърника са **за теб, Соломоне, а двес-**
та са за пазачите на плода му. (1) гл. 1:6
13 **О, ти, която седиш в градините,**
другарите *ми* **се ослушват за гласа ти –**
дай ми да го чуя!
14 **Бързай, любими мой, и бъди като**
сърна или млад елен[1] **по благоуханните**
планини. (1) гл. 2:9,17

Книгата на пророк

ИСАЯ

1 **Видението на Исая, сина на Амос[1],
което видя за Юда и Ерусалим[2] в дни-
те на юдовите царе Озия, Йотам, Ахаз
и Езекия[3]:**
(1) 2 Лет. 26:22; (2) гл. 2:1; (3) Ос. 1:1; Мих. 1:1; Мт. 1:8-10
2 **Чуйте, небеса, и слушай земьо[1],
защото ГОСПОД говори[2]: Синове от-
гледах и възпитах, но те отстъпиха от
Мен[3].** (1) Втзк. 32:1; Пс. 50:4; Мих. 1:2;
(2) Ер. 6:19; 13:15; Евр. 1:1; (3) гл. 30:1; Ер. 2:12,13
3 **Волът познава стопанина си и мага-
рето – яслите на господаря си. Израил
не знае, народът Ми не разсъждава[1].**
(1) гл. 27:11; Ер. 4:22; 50:6
4 **Уви, грешен народ, народ натова-
рен с беззаконие, род на злодеи, сино-
ве, постъпващи покварено[1]! Оставиха
ГОСПОДА[2], презряха Светия Израи-
лев[3], върнаха се назад[4].**
(1) гл. 30:9; 57:4; 2 Лет. 27:2; (2) Втзк. 32:5,15; 4 Царе 21:22;
Ер. 2:13; Соф. 1:6; (3) Пс. 78:41; (4) Пс. 78:57
5 **Защо да бъдете още бити, че се
бунтувате повече и повече[1]? Цялата
глава е болна и цялото сърце – изне-
мощяло.** (1) 2 Лет. 28:22
6 **От стъпалото на крака чак до глава-
та няма в него здраво място – струпеи
и синини, и гнойни рани, нито изстис-
кани, нито превързани, нито омекчени
с масло[1].** (1) Ер. 6:7; 8:22; Лк. 10:34
7 **Страната ви е пуста, градовете ви –
изгорени с огън; земята ви – чужденци
я пояждат пред очите ви и тя е пуста
като разорена от чужденци[1].** (1) Втзк. 28:33
8 **И сионската дъщеря е оставена
като колиба в лозе, като пъдарница
в градина с краставици, като обсаден
град[1].** (1) гл. 29:3; 30:17
9 **Ако ГОСПОД на Войнствата не ни
беше оставил малък остатък[1], като Со-
дом бихме станали, на Гомора бихме
се оприличили[2].**
(1) гл. 10:20; 24:6; 37:4; (2) Бит. 19:24,25; Римл. 9:29
10 **Чуйте словото ГОСПОДНО, кня-
зе содомски, слушай закона на нашия
Бог, народе гоморски[1].** (1) Втзк. 32:32; Ер. 23:14
11 **Защо Ми е множеството на жерт-
вите ви? – казва ГОСПОД. – Сит съм
от всеизгаряния на овни и от тлъстина
на угоени. И не Ми е угодна кръв на
юнци и на агнета, и на козли[1].**
(1) 1 Царе 15:22; Пр. 15:8; 21:27; Ер. 6:20; Ос. 8:13; Ам. 4:5
12 **Когато идвате да се явявате пред
Мен, кой е поискал това от ръката ви,
да тъпчете дворовете Ми[1]?** (1) Екл. 5:1
13 **Не принасяйте вече лъжливи при-
носи! Тамянът е гнусота за Мен[1], ново-
лунията[2], и съботите[2], и свикването на
събранията[3]; беззаконие** *заедно* **с тър-
жествено събрание не мога да търпя.**
(1) гл. 66:3; (2) Чис. 28:10,14; (3) Йоил 2:15
14 **Душата Ми мрази новолунията ви
и празниците ви[1]; досада са за Мен,
дотегна Ми да търпя.** (1) гл. 29:1; Ам. 5:21
15 **И когато простирате ръцете си,
ще крия очите Си от вас; даже когато
принасяте много молитви, няма да слу-
шам[1]. Ръцете ви са пълни с кръв[2].**
(1) Пр. 1:28; Ер. 14:12; Йн. 9:31; (2) гл. 59:2,3
16 **Измийте се, очистете се[1], отмах-**

нете от очите Ми злото на делата си,
престанете да вършите зло[2]!
(1) Ер. 4:14; Як. 4:8; (2) гл. 55:7; 4 Царе 17:13

17 **Научете се да вършите добро[1],**
търсете правосъдие[2], отдайте право на
угнетения, отсъждайте право на сира-
чето, защитете делото на вдовицата[3].
(1) Тит 3:14; (2) Пр. 21:3; Езек. 45:9; (3) ст. 23; гл. 10:2; Изх. 22:22; Пр. 15:25; Езек. 22:7,27

18 **Елате сега да разискваме, казва**
ГОСПОД[1]. Ако греховете ви са като
пурпур, ще станат бели като сняг; ако
са алени като червено, ще станат като
бяла **вълна[2].**
(1) гл. 3:13; 41:21; 43:26; (2) Пс. 51:7; Откр. 3:4; 7:14

19 **Ако слушате доброволно, ще ядете**
благото на земята[1];
(1) гл. 55:1,2; Лев. 26:3-5; Ер. 7:3

20 **но ако откажете и отстъпите[1], ще**
бъдете поядени от меч[2], защото устата
на ГОСПОДА изговори *това[3].*
(1) Изх. 9:2; (2) Лев. 26:25; Йов 36:12; (3) гл. 40:5; 58:14

21 **Как стана блудница верният град[1]!**
Той беше пълен с правосъдие, правда
обитаваше в него, а сега – убийци[2].
(1) Ер. 2:20; (2) гл. 5:7; 26:10; Езек. 22:3,4

22 **Среброто ти стана шлака[1], виното**
ти се смеси с вода. (1) Ер. 6:30; Езек. 22:18,22

23 **Твоите князе са отстъпници[1] и съу-**
частници на крадци. Всеки от тях обича
подаръци и тича след възнаграждения[2].
Те не съдят право сирачето и делото
на вдовицата не идва пред тях[3].
(1) гл. 28:14; Ос. 9:15; (2) 1 Царе 8:3; (3) ст. 17

24 **Затова, заявява Господ, ГОСПОД**
на Войнствата, Силният Израилев: Ах,
ще си отмъстя на противниците Си и
ще възмездя на враговете Си[1]!
(1) Втзк. 28:63

25 **И ще обърна ръката Си против теб**
и ще очистя шлаката ти като с луга, и
ще отделя от теб всеки примес[1].
(1) гл. 4:4

26 **И ще възстановя съдиите ти както**
по-напред и съветниците ти – както
отначало. След това ще се наречеш
град на правда, верен град[1].
(1) гл. 33:5; Зах. 8:3

27 **Сион ще бъде изкупен чрез право-**
съдие и тези, които се върнат в него –
чрез правда.

28 **А беззаконните и грешните ще се**
съкрушат заедно и тези, които са оста-
вили ГОСПОДА, ще погинат[1].
(1) гл. 64:7; Йов 34:26,27

29 **Защото ще се посрамите заради**
дъбовете, които пожелахте, и ще се
смутите заради градините, които из-
брахте[1], (1) гл. 57:5; 65:3; Ос. 4:19

30 **понеже ще станете като дъб, чиито**
листа вехнат[1], и като градина, която
няма вода. (1) гл. 64:6

31 **И силният ще бъде като кълчища,**
и делото му – като искра; двамата за-
едно ще изгорят, без да има кой да
гаси[1]. (1) гл. 66:24

ст. 1-5: Мих. 4:1-5

2 **Словото, което се откри на Исая,**
сина на Амос, за Юда и Ерусалим[1]:
(1) гл. 1:1

2 **В последните дни хълмът на дома**
ГОСПОДЕН ще се утвърди на върха
на планините и ще се възвиси над
хълмовете[1], и всичките народи ще се
стичат на него[2]. (1) Пс. 48:1,2; 68:16; 87:2; Езек. 40:2; (2) гл. 60:3; 66:23; Ер. 3:17; 16:19

3 **И много народи ще отидат и ще**
кажат: Елате, да се изкачим на хълма
ГОСПОДЕН, в дома на Якововия Бог[1]!
Той ще ни научи на пътищата Си, и
ще ходим в пътеките Му[2]. Защото от
Сион ще излезе поучението и словото
ГОСПОДНО – от Ерусалим[3].
(1) гл. 19:23; 44:5; Втзк. 33:19; Пс. 102:22; Зах. 8:21,22; (2) Ер. 12:16; (3) гл. 1:26; 11:10; Зах. 2:11; Йн. 4:22

4 *Бог* **ще съди между народите и ще**
отсъжда между много племена[1]. И те
ще изковат мечовете си на плугове и
копията си – на сърпове[2]. Народ про-
тив народ няма да вдигне меч и няма
вече да се учат на война[3].
(1) гл. 11:4; 42:1; Пс. 96:13; 110:6; (2) Йоил 3:10; (3) Пс. 46:9; Ос. 2:18; Зах. 9:10

5 **Елате, доме яковов, и нека ходим в**
светлината на ГОСПОДА[1]!
(1) Пс. 36:9; 89:15; 1 Йн. 1:7

6 **Да, Ти си оставил народа Си, дома**
на Яков[1], защото те се напълниха *с*
учения **от изток и станаха гадатели като**

**филистимците[2], и направиха завет с
децата на чужденците.** (1) Втзк. 31:17;
4 Царе 17:20; (2) Втзк. 18:14; 1 Царе 6:2; Мих. 5:12
7 **И земята им се напълни със сребро
и злато и няма край на съкровищата
им. Земята им се напълни с коне и
няма край на колесниците им.**
8 **И земята им се напълни с идоли,
поклониха се на делата на ръцете си,
на онова, което самите им пръсти на-
правиха[1].**
(1) гл. 44:15-19; 4 Царе 17:10,16; 2 Лет. 28:2; Ер. 1:16
9 **И приведе се** *обикновеният* **човек и
сниши се** *издигнатият* **мъж; затова ти
няма да им простиш[1].** (1) Иис. Нав. 24:19
10 **Влез в скалата и се скрий в пръст-
та поради страха от ГОСПОДА и пред
славата на Неговото величие!**
11 **Гордите очи човешки ще се унижат
и човешкото високоумие ще се сни-
ши[1], а само ГОСПОД ще се възвиси
във онзи ден[2].**
(1) гл. 5:15; 10:12; 13:11; 14:15; 23:9; 40:23; Пс. 18:27; 94:2;
Пр. 16:5; Ер. 12:9; Мт. 23:12; (2) гл. 5:16; Пс. 46:10
12 **Защото Денят на ГОСПОДА на
Войнствата[1]** *ще бъде* **против всеки
горделив и надменен** *човек* **и против
всичко, което се надига – за да се
сниши[2] –**
(1) гл. 13:6,9; Пс. 37:13; Ер. 46:10; 50:31; (2) ст. 11
13 **против всичките ливански кедри[1],
високи и издигнати, и против всичките
васански дъбове[2],**
(1) гл. 10:33,34; Пс. 29:5; (2) Зах. 11:2
14 **против всичките високи планини, и
против всички извисени хълмове,**
15 **и против всяка издигната кула[1], и
против всяка укрепена стена,**
(1) гл. 30:25; Соф. 1:16
16 **и против всичките тарсийски кора-
би[1], и против всички приятни на глед
произведения.** (1) гл. 23:1,14; 60:9
17 **Гордостта човешка ще се приведе
и човешката надменност ще се унижи,
а само ГОСПОД ще се възвиси във
онзи ден[1].** (1) ст. 11
18 **И идолите съвсем ще изчезнат[1].**
(1) Ер. 10:11; 51:18; Езек. 6:6; Зах. 13:2
19 **И** *хората* **ще влязат в пещерите на
скалите и в дупките в пръстта поради
страх от ГОСПОДА[1] и пред славата
на Неговото величие[2], когато стане, за
да разтресе земята.**
(1) Ос. 10:8; Откр. 6:15; (2) 2 Сол. 1:9
20 **В онзи ден човек ще хвърли на
къртиците и прилепите сребърните си
идоли и златните си идоли, които му
бяха направени, за да се кланя[1],**
(1) гл. 10:3; 30:22; 31:7; Бит. 35:4; Соф. 2:11
21 **за да влезе в проломите на канари-
те и в пукнатините на скалите поради
страха от ГОСПОДА и пред славата на
Неговото величие, когато стане, за да
разтресе земята[1].** (1) ст. 19
22 **Оставете се от човека, в чиито
ноздри е диханието** *му,* **защото за как-
во се счита той[1]?** (1) Пс. 144:3,4; 146:3,4

3 **Защото, ето, Господ, ГОСПОД на
Войнствата, ще отнеме от Ерусалим и
от Юда подпората и подкрепата, всяка
подпора от хляб и всяка подпора от
вода[1],** (1) Лев. 26:26; 4 Царе 25:3
2 **силен и воин, съдия и пророк, и
врач, и старец,**
3 **петдесетоначалник и почитан, и
съветник, и изкусен майстор и умел
баяч.**
4 **И ще им дам момчета за князе и
деца ще владеят над тях[1].** (1) Екл. 10:16
5 **И народът ще бъде потискан – чо-
век от човека и всеки от ближния си[1].
Момчето ще се големее против старе-
ца и нищожният против почитания[2].**
(1) гл. 9:19,20; 19:2; Зах. 11:6; (2) Мих. 7:2,3,6
6 **Когато човек улови брат си** *в* **бащи-
ния си дом** *и каже:* **Ти имаш дреха, ста-
ни ни началник, и нека това разорено**
място **да бъде под твоята ръка! –**
7 **в онзи ден той ще надигне** *глас,* **ще
каже: Не ща да стана изцелител, защо-
то в къщата ми няма нито хляб, нито
дреха. Не ме поставяйте началник на
народа.**
8 **Защото Ерусалим рухна, Юда падна,
понеже езикът им и делата им са про-
тивни на ГОСПОДА[1] и дразнят славни-
те Му очи.** (1) Ер. 23:36; Мал. 3:13
9 **Изразът на лицето им свидетелства
против тях[1]; заявяват явно своя грях,**

като Содом, не го и крият[2]. Горко на
душата им, защото сами на себе си
направиха зло[3]!
(1) Ос. 5:5; (2) Бит. 18:20; (3) Ер. 2:19
10 **Кажете на праведния, че** *ще му бъде*
добре[1], защото ще ядат плода на дея-
нията си[2]. (1) Ер. 22:15; (2) Пс. 58:11; 128:2
11 **Горко на безбожния, зле** *ще му бъде,*
защото делата на ръцете му ще му се
отплатят[1]. (1) гл. 13:11; Чис. 32:23; Съд. 9:57;
2 Царе 3:39; 3 Царе 21:21; Йов 10:15; Пр. 26:27
12 **Народът Ми – деца го угнетяват и**
жени над него властват. Народе Мой,
водачите ти *те* **заблуждават и обърка-**
ха пътя, по който ходиш[1].
(1) гл. 9:16; Мих. 3:5
13 **ГОСПОД застава на съд[1] и стои да**
съди народи. (1) гл. 1:18; Мих. 6:1,2
14 **ГОСПОД ще влезе в съд със ста-**
рейшините на народа Си и с князе-
те му. *И ще им каже:* **Вие опустошихте**
лозето[1]! Ограбеното от сиромаха е в
къщите ви[2]!
(1) Ер. 12:10; (2) Лев. 25:17; Ер. 5:27; Мих. 2:1,2
15 **Защо смазвате народа Ми и сми-**
лате лицата на сиромасите[1]? – заявява
Господ, ГОСПОД на Войнствата.
(1) Ам. 2:7; Мих. 3:3
16 **И ГОСПОД каза: Понеже сионски-**
те дъщери са горди[1] и ходят с надиг-
ната шия и с безсрамни очи, ходят съ-
блазнително и подрънкват с гривните
на краката си, (1) Пр. 21:4
17 **затова Господ ще оплешиви темето**
на сионските дъщери и ГОСПОД ще
открие срама им[1]. (1) гл. 47:3
18 **В онзи ден ГОСПОД ще отнеме**
славата на дрънкулките, слънчицата и
луничките[1], (1) Съд. 8:21,26
19 **обиците[1] и гривните, и тънките во-**
али, (1) Изх. 32:2,3
20 **и панделките, и верижките на гле-**
зените, и поясите, и шишенцата за
благоухания, и амулетите,
21 **и пръстените, и обиците на носа[1],**
(1) Бит. 24:47; Езек. 16:12
22 **разкошните дрехи[1] и наметалата, и**
шаловете, и кесиите, (1) 1 Петр. 3:3
23 **огледалата[1] и тънките ризи, тюрба-**
ните и покривалата. (1) Изх. 38:8
24 **И вместо благоухание ще има**
гнилота, вместо пояс – въже, вместо
накъдрени коси – плешивост[1], вместо
нагръдник – опасано вретище[2], и изга-
ряне – наместо красота.
(1) гл. 15:2,3; (2) Ер. 6:26
25 **Мъжете ти от меч ще паднат и**
силните ти – във война[1]. (1) 2 Лет. 28:6
26 **И портите ѝ ще въздишат и ще**
плачат[1]; и тя ще седи опустошена на
земята[2]. (1) гл. 32:14; Плач 1:4; (2) Плач 2:10

4 **И в онзи ден седем жени ще се**
хванат за един мъж и ще казват: Ще
ядем своя си хляб и ще обличаме сво-
ите си дрехи, нека само се наричаме с
твоето име – ти отнеми нашия срам[1]!
(1) гл. 54:4; Бит. 30:23
2 **В онзи ден издънката ГОСПОДНА**
ще бъде за красота и за слава[1], и пло-
дът на земята – за гордост и великоле-
пие за избавените на Израил.
(1) гл. 11:1; Ер. 23:5; Зах. 3:8; 6:12
3 **И останалият в Сион** *народ* **и оцеле-**
лият в Ерусалим ще се нарече свят[1] –
всеки, който е записан в Ерусалим за
живот[2],
(1) гл. 6:13; 60:21; Йоил 3:17; (2) Изх. 32:32,33; Зах. 14:2
4 **когато Господ измие нечистотата на**
сионските дъщери и очисти кръвта на
Ерусалим отсред него[1] чрез дух на съд
и чрез дух на изгаряне[2].
(1) Ер. 9:7; (2) гл. 1:25; 27:9; Мал. 3:2
5 **И над всяко място на хълма Сион и**
над събранията му[1] ГОСПОД ще съз-
даде облак и дим денем и блясък на
пламтящ огън нощем[2], защото ще има
покрив над цялата слава.
(1) гл. 33:20; (2) Изх. 13:21; 40:34; Зах. 2:5
6 **И ще има заслон да засенява от**
пека денем, и за прибежище и защита
от буря и от дъжд[1]. (1) гл. 25:4; 30:30; 32:2

5 **Сега ще пея на възлюбения си,**
песен на обичния си за лозето Му[1].
Възлюбеният ми имаше лозе на много
тлъст хълм[2]. (1) гл. 27:2; Езек. 19:10; (2) Втзк. 8:7-10
2 **Окопа го, очисти го от камъните**
и го насади с избрана лоза[1], построи
сред него кула, изкопа в него и лин[2]. И

очакваше да роди грозде, но то роди
киселици. (1) Пс. 80:8; Ер. 2:21; (2) Мт. 21:33
3 **И сега, ерусалимски жители и юдо-**
ви мъже, съдете, моля, между Мен и
лозето Ми[1]! (1) Мих. 6:2,3
4 **Какво още можеше да се направи**
за лозето Ми, което не му направих?
Защо очаквах да роди грозде, а то
роди киселици?
5 **И сега, ето, ще ви известя какво ще**
направя на лозето Си: ще махна огра-
дата му и то ще се похаби; ще съборя
стената му и то ще бъде потъпкано[1].
(1) Пс. 80:12; 89:40; Ер. 45:4; Ос. 2:12
6 **И ще го запустя – няма да бъде**
подрязано, нито прекопано и ще об-
расне с тръни и бодили[1]. Ще заповя-
дам и на облаците да не валят дъжд
над него. (1) гл. 32:13,14; Пр. 24:31; Плач 2:6
7 **Защото лозето на ГОСПОДА на**
Войнствата е израилевият дом и юдо-
вите мъже са насаждението, което Го
радва[1]. И Той очакваше правосъдие,
но ето, кръвопролитие; *очакваше* **прав-**
да, но ето, писък[2]. (1) Ос. 10:1; Мт. 21:45;
(2) гл. 1:21; 46:12; Неем. 5:1; Лк. 20:10
8 **Горко на онези, които прибавят къща**
към къща, и събират нива с нива, до-
като не остане място и си направите
да живеете сами сред земята[1]!
(1) Мих. 2:1,2; Авак. 2:6
9 **ГОСПОД на Войнствата ми** *говори*
в ушите[1]: Наистина многото къщи ще
останат пусти, големите и хубавите *до-*
мове **– без жители[2];**
(1) гл. 22:14; (2) Йов 20:21; Пр. 15:27
10 **защото десет акра лозе ще дадат**
един ват* *вино,* **и един кор** **семе ще**
даде една ефа*** *плод[1].* *около 40 литра
**около 300 литра ***около 40 литра; (1) Аг. 1:6-10
11 **Горко на онези, които подраняват**
сутрин, за да търсят спиртно питие и
продължават до късно вечер[1], *докато*
ги разпали виното[2]!
(1) ст. 22; Екл. 10:16; (2) Пр. 20:1
12 **И с арфа и лира, с тъпан и свирка,**
и с вино са техните пирове[1], но не
се взират в делото на ГОСПОДА и не
виждат действието на ръцете Му[2].
(1) гл. 22:13; Ам. 6:4-6; (2) Пс. 28:5; Лк. 21:34

13 **Затова Моят народ е откаран в**
плен – от липса на знание[1]. И почита-
ните им мъже умират от глад и мно-
жеството им съхне от жажда[2].
(1) Пр. 10:21; (2) Плач 4:4
14 **Затова Шеол е разширил гърлото**
си и отворил безмерно устата си[1] и *в*
него **слизат славата му и множеството**
му, и великолепието му, и онези, които
се веселят в него. (1) Пр. 27:20; 30:16
15 **И приведе се** *обикновеният* **човек и**
сниши се *издигнатият* **мъж; и очите на**
гордите се снишават[1]. (1) гл. 2:9,11,17
16 **А ГОСПОД на Войнствата се въз-**
вишава в правосъдие[1]; и Бог, Светият,
се освещава в правда[2].
(1) гл. 2:9,11,17; (2) Чис. 20:13; Езек. 28:22; Откр. 15:4
17 **И агнетата ще пасат** *там* **като в**
пасбищата си[1], чужденци ще поядат
запустелите места на тлъстите[2].
(1) гл. 7:25; (2) Плач 5:2
18 **Горко на онези, които притеглят**
беззаконието с въжета от суета, и гре-
ха – като с ремъци на колесница;
19 **които казват: Нека побърза, нека**
ускори делото Си, да го видим! И нека
приближи и дойде възнамеряваното от
Светия Израилев, да го разберем![1]
(1) гл. 66:5; Ер. 17:15; Ам. 5:18
20 **Горко на онези, които наричат зло-**
то добро, а доброто зло[1]; които сла-
гат тъмнина за светлина и светлина
за тъмнина; които слагат горчиво за
сладко и сладко за горчиво[2]! (1) Втзк. 25:1;
Езек. 13:19; Мих. 3:2; (2) гл. 32:5; Пр. 4:17; Ам. 5:7
21 **Горко на онези, които са мъдри**
в очите си, и които са разумни пред
себе си[1]! (1) гл. 10:13; Пр. 3:7
22 **Горко на онези, които са юнаци да**
пият вино и силни да размесват спирт-
но питие[1]; (1) ст. 11; гл. 56:12; 3 Царе 20:16
23 **които за дарове оправдават безза-**
конния и отнемат от праведния пра-
вото му[1]!
(1) гл. 10:2; 28:7; 29:21; 32:7; Изх. 23:6-8; Пр. 17:23; 31:5
24 **Затова, както огнен език пояжда**
плявата и както сламата се губи в пла-
мъка, така и техният корен ще стане
като гнилота и цветът им ще отлети
като прах[1], защото отхвърлиха закона

**на ГОСПОДА на Войнствата и презряха
словото на Светия Израилев[2].** (1) гл. 9:18;
Изх. 15:7; Йов 18:16; (2) гл. 30:9-13; Ер. 6:19; Ам. 2:4,9

25 **Затова гневът на ГОСПОДА пламна
против народа Му и Той простря ръка-
та Си против него и го порази[1]. И пла-
нините потрепериха[2] и труповете им
станаха като боклук сред пътищата.**

**При всичко това гневът Му не се от-
върна и ръката Му е още простряна[3].**
(1) Втзк. 31:17; Езек. 6:14; 15:6; (2) Ер. 4:24;
(3) гл. 9:12; Лев. 26:18,21; Йов 9:13; Ер. 4:8; 6:12

26 **И Той ще издигне знаме за на-
родите от далеч и ще подсвирне** *на
живеещия* **на край земята; и ето, той
ще дойде скоро, бързо[1].**
(1) гл. 7:18,19; 10:3; Втзк. 28:49; Ер. 5:15

27 **Никой в него не е изморен, нито
се спъва, никой не задрямва, не зас-
пива, поясът на кръста им не се раз-
пасва и ремък на обувките им не се
скъсва.**

28 **Стрелите му са остри, всичките му
лъкове опънати, копитата на конете му
се считат като кремък, а колелата му –
като вихрушка[1].** (1) Ер. 47:3

29 **Ревът му е като лъвица, реве като
младите лъвове[1]; ръмжи, сграбчва лова
и го завлича и няма кой да го спаси[2].**
(1) Ер. 2:15; (2) гл. 42:22

30 **И ще ръмжи над него в онзи ден
като бученето на морето[1]. И ако се
погледне към земята, ето, тъмнина** *и*
**скръб, и светлината в облаците ѝ е
помрачена[2].** (1) гл. 17:12; Ер. 6:23; (2) гл. 8:22; Ер. 4:23

6 **В годината на смъртта на цар Озия[1]
видях Господа[2], седнал на висок и из-
висен престол и полите Му изпълваха
храма.** (1) 2 Лет. 26:23; (2) 3 Царе 22:19

2 **Над Него стояха серафими; всеки
от тях имаше по шест криле – с две
покриваше лицето си, с две покрива-
ше краката си, и с две летеше[1].**
(1) Езек. 1:11

3 **И викаха един към друг и казваха:
Свят, свят, свят ГОСПОД на Войнства-
та[1]! Славата Му изпълва цялата земя[2]!**
(1) Изх. 15:11; Пс. 99:9; 1 Петр. 1:15;
(2) гл. 40:5; Пс. 8:1; 72:19; Езек. 43:2; Йн. 12:41

4 **И основите на праговете се покла-
тиха[1] от гласа на викащия и домът се
изпълни с дим[2].**
(1) Ам. 9:1; (2) 3 Царе 8:10-12; Откр. 4:8; 15:8

5 **Тогава казах: Горко ми, защото
загинах![1] – понеже съм човек с не-
чисти устни[2] и живея между народ с
нечисти устни – понеже очите ми ви-
дяха[3] Царя, ГОСПОДА на Войнствата[4].**
(1) гл. 24:16; (2) Изх. 6:12; Йов 42:5,6;
(3) Изх. 3:6; Съд. 6:22; (4) Пс. 24:10

6 **Тогава един от серафимите долетя
при мен и имаше в ръката си разпа-
лен въглен, който беше взел с щипци
от олтара.**

7 **И го допря до устата ми[1] и каза:
Ето, това се допря до устните ти, и
беззаконието ти се отне, и грехът ти
се очисти[2].** (1) Дан. 10:16; (2) Соф. 3:9; Зах. 3:4

8 **И чух гласа на Господа, който каз-
ваше: Кого да изпратя? И кой ще оти-
де за Нас?[1] И казах: Ето ме, изпрати
мен.** (1) 3 Царе 22:20

9 **И каза: Иди, кажи на този народ: С
уши ще чуете, но няма да разберете,
и с очи ще видите, но няма да проу-
меете[1].** (1) гл. 42:20; 43:8; Лк. 8:10; 19:42

10 **Направѝ да затлъстее сърцето на
този народ[1] и направѝ да натегнат
ушите им, и затворѝ очите им[2], за да
не гледат с очите си и да слушат с
ушите си, и да разберат със сърцето
си, и да се обърнат, и да се изцелят[3].**
(1) Пс. 119:70; (2) гл. 29:9,10; 2 Кор. 3:14;
(3) гл. 28:13; Втзк. 29:4; Мт. 13:13-15; Йн. 12:40

11 **Тогава казах: Докога, Господи? И
каза: Докато опустеят градовете, да
няма жител, и къщите, да няма човек,
и земята да запустее съвсем[1];**
(1) Лев. 26:33; Мих. 7:13

12 **докато отдалечи ГОСПОД хората
и изоставените места се умножат сред
земята.**

13 **И една десета част да е още в нея,
отново ще бъде опустошена[1];** *но* **как-
то дървото и дъба, когато се отсекат,
остава пънът им[2],** *така* **светият род е
пънът ѝ[3].**
(1) Втзк. 28:62; (2) Йов 14:7-9; Езек. 6:8; (3) гл. 4:3; 10:22;
65:8,9; Езд. 9:8; Соф. 3:12,13; Зах. 13:8; Римл. 11:16

7 **И в дните на юдовия цар Ахаз**[1]**,**
сина на Йотам, син на Озия, арамей-
ският цар Расин и израилевият цар
Факей, синът на Ромелия[2]**, се изкачиха**
против Ерусалим, за да воюват против
него[3]**, но не можаха да го завладеят**[4]**.**
(1) 4 Царе 16:1; (2) гл. 8:6; 4 Царе 15:27; (3) 2 Лет. 28:5,6; (4) 4 Царе 16:5

2 **И известиха на Давидовия дом и**
казаха: Арам се съюзи с Ефрем. И сър-
цето му и сърцето на народа му се
разклатиха, както горските дървета се
разклащат от вятъра.
3 **Тогава ГОСПОД каза на Исая: Излез**
сега да посрещнеш Ахаз, ти и синът ти
Сеар-Ясув*, при края на водопровода
на горния водоем[1]**, по пътя към тепа-**
вичарската нива[2]**.** *Остатък ще се върне
(1) гл. 22:10,11; (2) гл. 36:2; 4 Царе 18:17

4 **И му кажи: Гледай да си спокоен**[1]**;**
не се страхувай и не бъди малоду-
шен пред тези две опашки на димящи
главни, пред яростния гняв на Расин и
Арам, и на сина на Ромелия.
(1) гл. 30:15; Плач 3:26

5 **Понеже Арам се съветва за зло про-**
тив теб с Ефрем и сина на Ромелия,
и казаха:
6 **Да се изкачим против Юда и да го**
ужасим, и да го завладеем за себе си,
и да поставим сина на Тавеил за цар
в него! –
7 **така казва Господ БОГ: Това няма да**
стане и няма да бъде[1]**.** (1) гл. 8:10
8 **Защото главата на Арам е Дамаск**[1]**,**
а глава на Дамаск е Расин; и за още
шестдесет и пет години Ефрем ще се
съкруши, да не е *вече* **народ**[2]**.**
(1) Езек. 27:18; (2) 4 Царе 17:23; Ос. 13:1

9 **И глава на Ефрем е Самария, а**
глава на Самария е синът на Ромелия[1]**.**
Ако не вярвате, няма да се утвърди-
те[2]**.** (1) ст. 1; (2) Римл. 11:20
10 **И ГОСПОД продължи да говори на**
Ахаз[1]**, като каза:** (1) ст. 1
11 **Поискай си знамение от ГОСПО-**
ДА, своя Бог[1]**. Искай го или в дълби-**
ната, или във висината горе.
(1) гл. 38:7,22; Съд. 6:36-40; 3 Царе 13:3; 4 Царе 19:29; Мт. 12:38

12 **Но Ахаз каза: Няма да искам и**
няма да изпитвам ГОСПОДА.
13 **А** *Исая* **каза: Слушайте сега, доме**
Давидов! Малко ли ви е да досаждате
на хора, че досаждате и на моя Бог[1]**?**
(1) гл. 43:24

14 **Затова сам Господ ще ви даде зна-**
мение[1]**: Ето, девицата ще зачене и ще**
роди син[2]**, и ще го нарече Емануил***[3]**.**
*Бог е с нас; (1) ст. 11; (2) Мих. 5:3; Лк. 1:31,35; Откр. 12:5; (3) гл. 8:8,10; Пс. 46:7; Мт. 1:23

15 **Масло и мед ще яде**[1]**, докато се**
научи да отхвърля лошото и да избира
доброто; (1) ст. 22
16 **защото, преди да се научи мом-**
чето да отхвърля лошото и да изби-
ра доброто, ще бъде изоставена тази
земя, от чиито двама царе се ужася-
ваш ти[1]**.** (1) гл. 8:4; 4 Царе 15:29,30; 16:9
17 **ГОСПОД ще докара на теб, на**
твоя народ и на бащиния ти дом дни,
каквито не са идвали от деня, когато
Ефрем се е отделил от Юда[1]**,** *ще докара*
асирийския цар[2]**.**
(1) 3 Царе 12:19; (2) гл. 8:7,8; 36:1; 4 Царе 18:13

18 **И в онзи ден ГОСПОД ще под-**
свирне на мухите, които са в краища-
та на египетските реки, и на пчелите,
които са в асирийската земя[1]**.**
(1) гл. 5:26; Пс. 105:31

19 **И те ще дойдат и всичките ще**
накацат по запустелите долини и в
цепнатините на скалите, и по всички
тръни, и по всички пасбища.
20 **В онзи ден Господ ще обръсне с**
бръснач, нает отвъд реката, с асирий-
ския цар[1]**, главата и космите на крака-**
та, даже и брадата ще свали[2]**.**
(1) ст. 17; (2) гл. 9:14,15; 10:5,6; Езек. 5:1

21 **И в онзи ден човек ще храни кра-**
ва и две овце.
22 **И от изобилието на млякото, което**
дават, ще яде масло – защото масло
и мед ще яде всеки, който е останал
сред земята.
23 **И в онзи ден всяко място, където**
е имало хиляда лози по хиляда сребър-
ника[1]**, ще бъде за тръни и бодили**[2]**.**
(1) Пес. 8:11; (2) гл. 32:13

24 **Със стрели и с лъкове ще дойдат**

там, защото цялата земя ще бъде тръ-
ни и бодили[1]. (1) Бит. 3:18
25 И на никой хълм, преди копан с
мотика, няма вече да дойдеш от страх
от тръни и бодили; ще бъдат *място,*
където се праща добитък, ще се тъпче
от дребен добитък[1]. (1) гл. 5:17

8

8 И ГОСПОД ми каза: Вземи си една
голяма дъска и напиши на нея четли-
во[1]: За Махер-Шалал-Хаш-Баз*.
*Бърза грабеж, тича плячка
(1) гл. 30:8; Ер. 30:2; Авак. 2:2; Откр. 1:11,19
2 И аз си взех верни свидетели, све-
щеника Урия[1] и Захария, сина на Еве-
рехия. (1) 4 Царе 16:10,11
3 И се приближих при пророчицата и
тя забременя и роди син. И ГОСПОД
ми каза: Наречи го[1] Махер-Шалал-Хаш-
Баз; (1) Ос. 1:4
4 защото преди да се научи момчето
да вика: Татко мой! – и: Майко моя! –
богатството на Дамаск[1] и плячката на
Самария ще бъдат занесени пред аси-
рийския цар[2].
(1) гл. 17:1; Ам. 1:5; (2) гл. 7:16; 10:6; 28:4; 4 Царе 17:6
5 И ГОСПОД продължи да ми говори
и каза:
6 Понеже този народ презря тихо те-
чащите води на Силоам[1] и се радва на
Расин и на сина на Ромелия[2],
(1) Неем. 3:15; (2) гл. 7:1
7 затова, ето, ГОСПОД довежда върху
тях силните и големи води на река-
та *Ефрат,* асирийския цар и цялата му
слава. И той ще излезе от всичките си
корита и ще прелее над всичките си
брегове[1].
(1) гл. 7:17; 17:12; 59:19; Ер. 46:7; Мих. 5:5,6; Откр. 17:15
8 Ще нахлуе в Юда, ще залее и ще
наводни, ще стигне до гуша, и разпе-
рените му криле ще изпълнят ширина-
та на земята ти[1], Емануиле[2].
(1) гл. 10:28-32; 28:15; 36:1;
4 Царе 17:3-6; Ер. 51:42; (2) гл. 7:14
9 Съюзете се народи, бъдете съкру-
шени! И чуйте всички от далечините
на земята! Опашете се и бъдете съкру-
шени! Опашете се[1] и бъдете съкруше-
ни! (1) Ер. 46:3,4; Езек. 38:7
10 Кройте план, но той ще се осуети;
говорете дума, но тя няма да стане[1],
защото Бог е с нас[2].
(1) гл. 7:7; 14:27; Пс. 21:11; 33:10; (2) гл. 7:14;
Чис. 14:9; 4 Царе 6:12; 2 Лет. 13:12; Аг. 1:13; Мт. 1:23
11 Защото така ми говори ГОСПОД,
като ръката *Му ме* сграбчи[1], като ме
научи да не ходя в пътя на този народ[2]
и каза: (1) Ер. 20:7; Езек. 3:14; (2) Езек. 2:8
12 Не наричайте заговор всичко, ко-
ето този народ нарича заговор; и от
това, от което те се боят, не се бойте
и не треперете[1]. (1) гл. 51:12; Иис. Нав. 1:9
13 ГОСПОДА на Войнствата – Него
осветете[1], от Него се бойте и от Него
треперете[2]. (1) гл. 29:23; Лев. 22:32;
1 Петр. 3:14,15; (2) 1 Царе 11:7; Лк. 12:5
14 И Той ще бъде за светилище, но *и*
за камък на препъване и за канара на
съблазън[1] за двата израилеви дома, за
мрежа и за примка на ерусалимските
жители. (1) Мт. 11:6; Лк. 2:34; 1 Петр. 2:8
15 И мнозина от тях ще се спънат, ще
паднат и ще бъдат съкрушени, ще се
впримчат и ще бъдат уловени[1].
(1) гл. 28:13; Ер. 6:21; Мт. 21:44
16 Връжи свидетелството, запечатай
закона между учениците Ми[1].
(1) Дан. 12:4
17 И аз ще чакам ГОСПОДА[1], който
крие лицето Си от якововия дом[2], и на
Него ще се надявам[1].
(1) гл. 33:2; 50:10; Йов 14:14; 35:14;
Пс. 27:14; Мих. 7:7; (2) гл. 54:8; 57:17; 64:7
18 Ето, аз и децата, които ми е дал
ГОСПОД[1] за знамения и за чудеса[2] в
Израил от ГОСПОДА на Войнствата,
който обитава на хълма Сион[3].
(1) Евр. 2:13; (2) Пс. 71:7; Зах. 3:8; (3) Пс. 9:11
19 И когато ви кажат: Допитвайте се
до медиумите и до спиритистите, ко-
ито шепнат и мърморят[1], *отговорете:*
Не трябва ли един народ да се допита
до своя Бог?[2] *Да се допита ли* до мърт-
вите за живите?[3]
(1) Втзк. 18:10,11; Ер. 27:9; (2) 4 Царе 1:3; (3) 1 Царе 28:7,8
20 *Да се върнат* при закона и свиде-
телството[1]! Ако не говорят според това
слово, наистина няма за тях зазорява-
не[2]. (1) Езд. 10:3; Мал. 4:4; Лк. 10:26; 16:29; (2) Мих. 3:6
21 И ще минат през тази *земя* тежко

притискани и изгладнели; и когато огладнеят, ще негодуват и ще злословят царя си и Бога си[1]. И ще погледнат нагоре,
(1) Лев. 24:11; Йов 1:11; Откр. 16:9

22 после ще се взрат в земята, и ето, скръб и тъмнина, и мъчителен мрак, и ще бъдат отхвърлени във тъмнината[1].
(1) гл. 5:30; 50:3; 60:2; Откр. 16:10

9 Но няма да *остане* мрак на измъчената *земя,* както в предишните времена, *когато* унижи земята Завулон и земята Нефталим[1]; в последните *времена* ще направи славен пътя на морето, отвъд Йордан, Галилея езическа.
(1) 4 Царе 15:29

2 Народът, който ходи в тъмнина, видя голяма светлина; над онези, които живееха в земя на смъртна сянка, осия светлина[1].
(1) Мт. 4:15,16; 2 Кор. 4:6

3 Умножил си народа, увеличил си радостта му[1]; радват се пред Теб, както се радват при жетва[2], както се радват, когато делят плячка[3].
(1) Лк. 2:10; (2) Пс. 4:7; (3) Съд. 5:30

4 Защото Ти си строшил тежкия им ярем, тоягата на плещите им, бича на угнетителя им, както в деня на Мадиам[1].
(1) гл. 10:26,27; 14:5; Лев. 26:13; Съд. 7:22; 8:12

5 Защото всяко оръжие на воюващия в битката, и облеклото, оваляно в кръв, ще бъдат за изгаряне, *за* храна на огъня[1].
(1) гл. 10:16,17

6 Защото ни се роди Дете, Син ни се даде[1]; и управлението ще бъде на рамото Му[2]; и Името Му ще се нарече: Чудесен[3], Съветник, Бог могъщ[4], Отец на вечността[5], Княз на мира[6].
(1) Лк. 2:7; Римл. 9:5; (2) Зах. 6:13; Мт. 28:18; (3) Съд. 13:18; (4) Евр. 1:8; (5) Мих. 5:2; (6) Евр. 7:2

7 Разширяващата се власт и мирът няма да имат край на престола на Давид и над неговото царство[1], за да го утвърди и поддържа чрез правосъдие и чрез правда[2], отсега и до века[3]. Ревността на ГОСПОДА на Войнствата ще извърши това[4].
(1) 2 Царе 7:16; Лк. 2:14; (2) гл. 11:5; 32:1; 3 Царе 10:9; Пс. 45:6,7; Ер. 23:5; (3) 3 Царе 2:33,45; Пс. 89:4; Дан. 7:14; Лк. 1:33; (4) гл. 37:32

8 Господ изпрати слово на Яков и то връхлетя върху Израил.

9 И целият народ ще *го* познае – Ефрем и жителите на Самария, които гордо и с надменно сърце казват[1]:
(1) Ер. 43:2

10 Кирпичите паднаха, но ще съградим с дялани камъни; черниците бяха изсечени, но ще *ги* заменим *с* кедри[1].
(1) гл. 28:1

11 Затова ГОСПОД ще издигне срещу него противниците на Расин[1] и ще подбуди неприятелите му –
(1) 4 Царе 16:9

12 Арам отпред и филистимците отзад. И те ще поядат Израил с цяла уста.
При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна[1].
(1) гл. 5:25; 10:4

13 Но народът не се връща към Този, който го поразява[1], и не търси ГОСПОДА на Войнствата[2].
(1) Ос. 7:10; Ам. 4:6-11; (2) гл. 31:1; Ер. 15:7; Соф. 1:6

14 Затова ГОСПОД ще отсече от Израил глава и опашка, палмов клон и тръстика в един ден[1].
(1) гл. 7:20; 19:15

15 Старецът и високопоставеният – той е главата; а пророкът, който поучава лъжа – той е опашка.

16 Защото водачите на този народ *го* заблуждават, и водените от тях биват погълнати[1].
(1) гл. 3:12; Плач 2:14

17 Затова Господ няма да се зарадва на юношите им и няма да се смили за сирачетата и вдовиците им[1] – понеже всичките са лицемери и злодеи, и всяка уста говори безумие[2].
При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна[3].
(1) Ер. 18:21; (2) Ер. 9:5-9; (3) ст. 12

18 Защото беззаконието изгаря като огън, който пояжда тръни и бодили и пламти в горските гъсталаци и те се издигат като стълб от дим[1].
(1) гл. 5:24; 33:11,12

19 От яростта на ГОСПОДА на Войнствата земята се запали и народът стана като храна за огън. Никой не щади брат си[1] –
(1) гл. 3:5; 3 Царе 16:21; Ер. 9:4

20 граби отдясно, но гладува, яде наляво, но не се насища[1]! Всеки ще яде плътта на ръката си[2]:
(1) Лев. 26:26; (2) Зах. 11:9

21 Манасия – Ефрем и Ефрем – Ма-

насия, и те заедно ще бъдат против Юда.
При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна[1].
(1) ст. 12

10 **Горко на тези, които нареждат наредби за зло, и на писачите, които пишат** *за* **насилие,**
2 **за да лишат бедните от правосъдие и да отнемат правото на сиромасите от народа Ми[1], за да им станат плячка вдовиците и да ограбят сирачетата[2]!**
(1) гл. 5:23; Изх. 23:6; Йов 31:16; Пр. 22:22; Ам. 2:6,7; (2) гл. 1:17,23; Пс. 94:6; Мих. 3:1-3
3 **А какво ще направите в деня на наказанието и в опустошението, което ще дойде отдалеч[1]? Към кого ще прибегнете за помощ[2] и къде ще оставите славата си[3]?** (1) гл. 5:26; Ер. 4:30; (2) Ам. 5:19; (3) гл. 2:20,21; 28:20; Пр. 11:4; Соф. 1:18
4 **Без Мен ще се наведат между пленниците и ще паднат под убитите[1].**
При всичко това гневът Му не се отвърна и ръката Му е още простряна[2].
(1) Ер. 15:2; Як. 2:13; (2) гл. 9:12
ст. 5-19: Наум; Соф. 2:13-15
5 **Горко на асириеца, жезъла на яростта Ми, тоягата в ръката му е Моят гняв[1]!** (1) гл. 7:20; Авак. 1:12
6 **Ще го изпратя против народ лицемерен[1] и ще му дам заповед[2] против народа, на който се гневя, за да плячкоса плячка и да ограби грабеж[3], и да го предаде на тъпкане като уличната кал[4].**
(1) гл. 30:9; (2) 4 Царе 18:25; (3) гл. 8:4; (4) 2 Царе 22:43
7 **Но той не мисли така и не смята така сърцето му[1], а в сърцето му е да изтреби и да отсече не малко народи[2].** (1) Мих. 4:12; (2) гл. 36:18-20; 37:19
8 **Защото казва: Князете ми не са ли** *всички* **заедно царе[1]?** (1) Ос. 8:10
9 **Халне[1] не е ли като Кархамис[2]? Емат[1] не е ли като Арфад[3]? Самария не е ли като Дамаск[4]?**
(1) Бит. 10:10; Ам. 6:2; (2) 2 Лет. 35:20; Ер. 46:2; (3) Ер. 49:23; (4) гл. 33:8; 4 Царе 16:9; 18:10,34
10 **Както ръката ми стигна царствата на идолите, а техните изваяни идоли бяха повече от ерусалимските и самарийските,**
11 **както направих на Самария[1] и на нейните идоли, няма ли да направя на Ерусалим и на неговите образи на идоли?[2]** (1) Езек. 16:46; (2) ст. 7
12 **Затова, когато завърши Господ цялото Си дело над хълма Сион и над Ерусалим[1], ще накажа,** *казва Той,* **плода на надменното сърце на асирийския цар и гордостта на високо вдигнатите му очи[2].** (1) гл. 46:10,11; Дан. 11:45; 1 Петр. 4:17; (2) гл. 2:12; Чис. 24:24; Ер. 50:18,31
13 **Защото каза: Със силата на своята ръка извърших** *това* **и с мъдростта си, понеже съм разумен[1]. Преместих границите на народите, разграбих техните съкровища и като силен свалих седящите** *нависоко[2]*.
(1) гл. 5:21; Съд. 7:2; Пр. 28:11; Авак. 1:11; (2) 4 Царе 19:23
14 **И ръката ми намери богатството на народите като гнездо; и както се събират изоставени яйца, така аз събрах целия свят и никой не поклати крило, не отвори човка и не изцвърча[1].**
(1) гл. 37:25; 2 Лет. 32:13,14
15 **Ще се похвали ли секирата против този, който сече с нея? Ще се големее ли трионът против този, който го движи? Като че ли жезълът би поклатил тези, които го вдигат,** *или* **тоягата би вдигнала** *онзи, който* **не** *е* **дърво[1]!**
(1) гл. 37:23
16 **Затова Господ, ГОСПОД на Войнствата ще прати на тлъстите му мършавост[1] и под славата му ще се запали пожар като пожар от огън[2].**
(1) гл. 17:4; (2) гл. 9:5; 26:11; 30:30-33; 31:9
17 **Светлината на Израил ще бъде за огън и Светият Негов за пламък; и ще изгори и пояде бодилите му и тръните му в един ден[1].** (1) Втзк. 4:24; Соф. 1:18
18 **Ще погуби и славата на гората му и на плодородното му поле от душа до плът; и ще бъде както болен, когато изнемощява.**
19 **А останалите дървета от гората му ще бъдат малко, ще може дете да ги запише[1].** (1) гл. 13:12
20 **И в онзи ден остатъкът на Изра-**

**ил[1] и спасените от дома на Яков няма
да продължават да се облягат на този,
който ги порази[2], а ще се облягат с ис-
тина на ГОСПОДА, Светия Израилев[3].**
(1) гл. 1:9; 46:3; (2) 2 Лет. 28:16; (3) гл. 17:7; Ер. 3:23

21 **Ще се върне остатък[1], остатък от
Яков към могъщия Бог.**
(1) гл. 7:3; Езд. 1:4; Ер. 50:20

22 **Защото, ако и да е народът ти,
Израилю, като морския пясък,** *само* **ос-
татък от него ще се върне[1]. Решено е
изтребление, прелива от правда.**
(1) гл. 6:13; 37:31,32; 59:20; 4 Царе 19:31; Ер. 3:14; 44:28

23 **Защото изтребление, и** *то* **решено,
ще извърши Господ, ГОСПОД на Войн-
ствата сред цялата земя[1].**
(1) гл. 28:22; Пс. 46:8; Дан. 9:27; 11:36; Римл. 9:27,28

24 **Затова, така казва Господ, ГОСПОД
на Войнствата: Народе Мой, който жи-
вееш в Сион, не се бой от асириеца,
ако те удари с пръчка и вдигне против
теб тояга[1], както направи Египет[2].**
(1) гл. 37:6; 4 Царе 19:6; (2) Изх. 1:14

25 **Защото още много малко и яростта
ще престане, и гневът Ми** *ще се обърне*
за тяхна погибел[1].
(1) гл. 14:25; 31:8,9; 37:36; Пр. 22:8; Дан. 11:36

26 **И ГОСПОД на Войнствата ще вдиг-
не срещу него бич[1], както при пораже-
нието на Мадиам при канарата Орив[2];
и жезълът Му ще бъде над морето и
ще го издигне, както направи в Еги-
пет.** (1) гл. 30:30-32; (2) гл. 9:4; Съд. 7:25

27 **И в онзи ден товарът му ще се
отмахне от плещите ти и яремът му –
от врата ти; и яремът ще се строши
от тлъстина[1].** (1) Ер. 30:8

28 **Дойде срещу Гаят[1], премина през
Мигрон[2], в Михмас[3] ще разтовари ве-
щите си,**
(1) Иис. Нав. 7:2; (2) 1 Царе 14:2; (3) 1 Царе 13:2,5,23

29 **минаха през прохода[1] – ще но-
щуваме в Гава[2]. Рама[3] се разтрепери,
Гавая Саулова[4] се разбяга.**
(1) 1 Царе 13:23; (2) 1 Царе 14:5;
(3) Иис. Нав. 18:25; Ос. 5:8; (4) 1 Царе 14:2

30 **Издигни гласа си, Галимова[1] дъще!
Внимавай, Лаисе! Бедни Анатоте[2]!**
(1) 1 Царе 25:44; (2) Неем. 11:32

31 **Мадмина се разбяга, жителите на
Гевим побягнаха.**

32 **Още днес ще спре в Ноб[1], ще
помаха с ръката си към хълма на си-
онската дъщеря, към възвишението на
Ерусалим[2].**
(1) 1 Царе 21:1; (2) гл. 8:8; 2 Лет. 32:1,2; Мих. 1:9

33 **Ето, Господ, ГОСПОД на Войнства-
та ще окастри клоните със страшна
сила. Високо израсналите ще се отсе-
кат и издигнатите ще се снишат[1].**
(1) гл. 2:12,13; 18:5; 32:19; Ер. 22:7

34 **Ще изсече с желязо горските гъс-
талаци и Ливан ще падне чрез Могъ-
щия.**

**11 И ще израсте пръчка от Есее-
вия пън[1] и издънка от корените му ще
носи плод[2].** (1) Мт. 1:5; Зах. 6:12;
(2) гл. 4:2; 53:2; Езек. 17:22; Деян. 13:23; Откр. 5:5

2 **И Духът на ГОСПОДА ще почива
на Него[1] – Дух на мъдрост и разум[2],
Дух на съвет и сила[3], Дух на знание и
страх от ГОСПОДА[4].**
(1) гл. 42:1; Мт. 3:16; 12:18; (2) Втзк. 34:9; Лк. 2:40; Еф. 1:17;
(3) Деян. 10:38; (4) 2 Царе 23:3

3 **И Той ще благоволи в страха от
ГОСПОДА и няма да съди според гле-
дането на очите Си, и няма да решава
според слушането на ушите Си[1],**
(1) Йн. 7:24

4 **а ще съди с правда сиромасите и
ще решава с правота за смирените на
земята[1]. Ще порази земята с жезъла на
устата Си[2] и с диханието на устните Си
ще умъртви нечестивия[3].**
(1) гл. 2:4; 16:5; 32:1; 33:22; Пс. 76:9; Откр. 19:11;
(2) Откр. 1:16; (3) Йов 15:30; 2 Сол. 2:8

5 **Правдата ще бъде пояс през кръста
Му и верността ще бъде пояс на бед-
рата Му[1].** (1) гл. 9:7; Пс. 45:3,4; Еф. 6:14

6 **Вълкът ще живее с агнето[1], рисът
ще си почива с ярето, телето, лъвчето
и угоените ще бъдат заедно и малко
дете ще ги води.** (1) гл. 65:25

7 **Кравата и мечката ще пасат и мал-
ките им ще си почиват заедно, и лъвът
ще яде слама както говедото[1].** (1) гл. 65:25

8 **Сукалче ще играе над дупката на
пепелянка и отбито дете ще слага ръ-
ката си в гнездото на усойница[1].**
(1) Йов 5:23

9 Няма да се върши зло и няма да се
погубва по целия Ми свят хълм[1], за-
щото земята ще се изпълни със знание
за ГОСПОДА, както водите покриват
морето[2]. (1) гл. 32:16; 60:18,21; 65:25; (2) гл. 33:6
10 И в онзи ден Есеевият корен, кой-
то ще стои като знаме на народите –
към него ще прибягват племената[1] и
покоят му ще бъде слава[2].
(1) гл. 2:2-4; 42:4; Мт. 12:21; Римл. 15:12; (2) Пс. 145:11
11 И в онзи ден Господ отново, втори
път *с* ръката Си ще изкупи остатъка
от народа Си[1], който ще остане, от
Асирия и от Египет[2], и от Патрос[3], и от
Етиопия, и от Елам[4], и от Сенаар[5], и от
Емат[6], и от морските острови[7].
(1) Втзк. 9:29; Йоил 2:32; (2) гл. 27:13; Ос. 11:10,11;
(3) Ер. 44:1; (4) гл. 21:2; 22:6; (5) Дан. 1:2;
(6) 4 Царе 17:24; (7) Ест. 10:1
12 И ще издигне знаме за народите[1]
и ще събере изгонените на Израил, и
ще събере разпръснатите на Юда от
четирите края на земята[2]. (1) гл. 18:3;
49:22; 62:10; Ер. 51:12; (2) гл. 27:13; 43:6; 49:12; Зах. 8:7
13 И завистта на Ефрем ще се отмах-
не и притеснителите на Юда ще се от-
секат. Ефрем няма да завижда на Юда
и Юда няма да притеснява Ефрем[1].
(1) Ер. 3:18
14 А ще полетят на раменете на фи-
листимците към запад[1], заедно ще
ограбят жителите на изток[2], ще прос-
трат ръката си върху Едом[3] и Моав[4] и
синовете на Амон ще им се покорят[5].
(1) Авд. 19; Соф. 2:7; (2) Съд. 6:3,33;
(3) Езек. 25:14; Ам. 9:12; (4) Ер. 48; (5) Дан. 11:41; Ер. 49:2
15 И ГОСПОД ще изпълни прокляти-
ето върху залива на Египетското море
и ще помаха с ръката Си върху реката
Ефрат[1] с изсушителния Си вятър и ще
я разбие на седем потока, така че ще
я преминават с обувки.
(1) гл. 19:16; Откр. 16:12
16 И ще има път за остатъка от на-
рода Му[1], който ще остане, от Асирия,
както имаше за Израил в деня, когато
се изкачи от египетската земя[2].
(1) гл. 19:23; 27:13; (2) Изх. 14:22

12 И ще кажеш в онзи ден: Ще Те
славя ГОСПОДИ, защото ми се разгне-
ви Ти, *но* гневът Ти се отвърна и Ти ме
утеши[1]. (1) гл. 60:10; Пс. 30:4,5; 85:3; 86:17; Ос. 14:4
2 Ето, Бог ми е спасение – ще се упо-
вавам и няма да се боя[1], защото сила
моя и песен моя е Господ БОГ и Той
стана мое спасение[2].
(1) гл. 51:12; (2) гл. 33:22; 38:20; Пс. 68:19; 118:14; Ер. 3:23
3 И с веселие ще гребете вода от
изворите на спасението[1]. (1) Пс. 87:7; Йн. 4:14
4 И ще кажете във онзи ден: Славете
ГОСПОДА, призовете Името Му, изя-
вете сред народите делата Му[1], напом-
няйте, че Името Му е възвишено[2].
(1) Пс. 105:1; (2) Пс. 148:13
5 Пейте псалми на ГОСПОДА, защото
извърши велики дела[1] – нека бъде по-
знато това по цялата земя[2].
(1) Откр. 15:3; (2) Пс. 98:1-3
6 Извикай и ликувай, сионска жител-
ко[1], защото Светият Израилев е велик
сред теб[2]! (1) гл. 52:8,9; (2) Чис. 23:21

гл. 13: гл. 211-10; 47; Ер. 50; 51
13 *Пророчеството,* наложено за Ва-
вилон, което се откри на Исая, сина
на Амос[1]: (1) гл. 1:1; Ер. 28:8
2 Издигнете знаме на гола планина[1],
извисете глас към тях, помахайте с
ръка, за да влязат в портите на благо-
родните[2]. (1) гл. 18:3; (2) гл. 45:1,2
3 Аз заповядах на осветените Си, по-
виках също и силните Си, за *да из-
пълнят* гнева Ми[1] – онези, които се
радват на Моето величие. (1) Йоил 3:11
4 Глас на множество по планините
като на голям народ! Метежен шум от
царствата на събраните народи[1]! ГОС-
ПОД на Войнствата преглежда войска
за бой. (1) Ер. 25:14
5 Те идват от далечна земя, от небес-
ните краища – ГОСПОД и оръдията на
негодуването Му, за да погуби цялата
земя[1]. (1) Ер. 50:25
6 Ридайте, защото Денят на ГОСПО-
ДА е близо[1], идва като опустошение от
Всемогъщия[2].
(1) гл. 2:12; 34:8; Езек. 30:3; Йоил 2:1; (2) Йоил 1:15
7 Затова всички ръце ще отслабнат и
всяко човешко сърце ще се стопи[1].
(1) Езек. 21:7; Наум 2:10

8 **Те ще се ужасят, болки и скърби ще ги обземат, ще се мъчат като раждаща жена[1]. Смаяни ще се гледат един друг, лицата им ще пламтят.** (1) гл. 21:3; 26:17; Пс. 48:6

9 **Ето, Денят на ГОСПОДА идва[1] жесток, с ярост и пламенен гняв, за да направи земята пуста и да изтреби от нея грешниците ѝ[2],** (1) ст. 6; (2) гл. 63:4; 66:17; Пс. 104:35; Соф. 1:15

10 **защото небесните звезди и съзвездия няма да излъчват светлината си, слънцето ще помътнее при изгрева си и луната няма да свети** *със* **сиянието си[1].** (1) гл. 24:23; 50:3; Езек. 32:7,8; Йоил 2:10; Ам. 8:9

11 **Ще накажа света за злината и безбожните – за беззаконието им[1]; ще сложа край на големеенето на гордите и ще смиря надменността на насилниците[2].** (1) гл. 3:11; Пр. 11:31; (2) гл. 2:12; 25:5; Дан. 4:37

12 **Ще направя смъртния да е по-скъп от чистото злато, и човека – от офирското злато[1].** (1) гл. 10:19

13 **Затова ще разклатя небесата и земята ще се потресе от мястото си[1] при яростта на ГОСПОДА на Войнствата, в деня на пламенния Му гняв[2].** (1) Йов 9:6; Ер. 4:24; Аг. 2:6; (2) Наум 1:6

14 **И ще бъде както гонена сърна и овце, които никой не събира – ще се върнат всеки при народа си и ще бягат всеки в земята си.**

15 **Всеки, който се намери, ще бъде пронизан и всеки заловен ще падне от меч.**

16 **И децата им ще бъдат смазани пред очите им[1], къщите им ще бъдат разграбени и жените им – изнасилвани[2].** (1) Пс. 137:9; Наум 3:10; (2) Плач 5:11

17 **Ето, ще подбудя против тях мидяните[1], които не зачитат среброто и не се наслаждават на златото.** (1) Дан. 5:28

18 *С* **лъковете** *си* **ще смажат юношите и няма да се смилят за плода на утробата, окото им няма да пощади децата[1].** (1) Дан. 7:5

19 **И** *с* **Вавилон, славата на царствата, гордостта на величието на халдейците, ще стане както** *когато* **Бог разори Содом и Гомора[1]:** (1) Бит. 19:24,25; 2 Петр. 2:6

20 **няма да се насели навеки и няма да бъде обитаван за всички поколения. И араби няма да разпъват шатри там и овчари няма да почиват там[1].** (1) гл. 25:2

21 **Но пустинни зверове ще почиват там, къщите им ще бъдат пълни с виещи животни, камилоптици ще живеят там и космати** *демони* **ще подскачат там[1];** (1) Откр. 18:2

22 **хиени ще вият в дворците им и чакали – в увеселителните дворци[1]. И времето му скоро ще дойде, дните му няма да се продължат[2].** (1) гл. 14:23; 34:14; Соф. 2:14; (2) Втзк. 32:35

гл. 14: гл. 21:1-10; 47; Ер. 50; 51

14 **Защото ГОСПОД ще се смили за Яков[1] и пак ще избере Израил[2] и ще ги настани в земята им[3]. И чужденците ще се присъединят към тях и ще се прилепят към Якововия дом[4].** (1) Лев. 26:42; Пс. 102:13; Езек. 16:60; 39:25; (2) Зах. 1:17; Ер. 31:4; (3) Ер. 16:15; 24:6; 29:14; (4) гл. 19:18; 56:3; Рут 1:16

2 **Народите ще ги вземат и ще ги заведат на мястото им[1] и израилевият дом ще ги притежава в земята на ГОСПОДА за слуги и слугини[2]. Те ще пленят пленителите си и ще владеят над потисниците си[3].** (1) гл. 49:22; 60:4,9; 66:12,20; (2) гл. 61:5; Лев. 25:44; Йоил 3:8; (3) гл. 60:14; Ер. 49:2; Зах. 2:9

3 **И в деня, когато ГОСПОД те успокои от скръбта ти, от неспокойствието ти и от тежката работа, в която беше поробен[1],** (1) гл. 40:2; Ер. 30:8,10; Евр. 4:9

4 **ще употребиш тази присмехулна песен против вавилонския цар и ще кажеш: Как спря насилникът, спря беснеенето!**

5 **ГОСПОД строши тоягата на безбожните[1], скиптъра на владетелите,** (1) гл. 9:4

6 **който поразяваше с ярост народи с безспирни удари, който властваше с гняв над народи, с невъздържано преследване[1].** (1) Пр. 28:15; Ер. 48:17; Авак. 2:5

7 **Успокои се, утихна цялата земя, възклицават радостно[1].** (1) гл. 21:2; Езек. 35:14; Откр. 18:20; 19:1-3

8 Елхите също се радват за теб *и*
ливанските кедри: Откакто си легнал,
дърварят не е излизал против нас.
9 Шеол отдолу се раздвижи заради
теб, да *те* посрещне *при* идването ти –
заради теб разбута сенките, всички
земни първенци, вдигна от престолите
им всичките царе на народите.
10 Те всички ще проговорят и ще ти
кажат: И ти ли стана безсилен като
нас? Стана ли подобен на нас[1]?
(1) Езек. 32:21
11 Великолепието ти слезе в Шеол и
звукът на лирите ти. Червеи са постел-
ката ти и *трупни* червеи те покриват[1].
(1) Йов 21:26
12 Как си паднал от небето[1], ти, си-
яйна звезда*, сине на зората! Как си
отсечен до земята, ти, който тъпчеше
народите! **на евр.:* Хелел, *на лат.:* Луцифер
(1) гл. 34:4; Откр. 8:10
13 А ти казваше в сърцето си: На
небесата ще се изкача, над Божиите
звезди ще извися престола си[1] и ще
седна на планината на събранието в
крайния север[2],
(1) Йов 20:6; Дан. 8:10; (2) Езек. 28:14
14 ще се изкача над височата на
облаците, ще бъда подобен на
Всевишния![1] (1) Бит. 3:5; Езек. 28:2; Дан. 11:36
15 Но ти ще бъдеш свален в Шеол, в
дълбочините на рова[1].
(1) гл. 2:12; Езек. 31:14,16; Авд. 3; Мт. 11:23
16 Онези, които те видят, ще се взрат
в теб, ще те разгледат *и ще кажат:* Този
ли е мъжът, който разтреперваше зе-
мята, който разклащаше царствата,
17 който запустяваше света и срива-
ше градовете му, който не пускаше
затворниците си по домовете им[1]?
(1) Езек. 32:23; Авак. 1:7-11
18 Всички царе на народите, всички
спят в слава, всеки в дома си[1],
(1) Йов 3:14
19 а ти си отхвърлен от гроба си като
гнусна издънка, *като* дреха на убити,
на прободени с меч, на слизащи меж-
ду камъните на рова, като труп, който
се тъпче.
20 Ти няма да се съединиш с тях в
погребение[1], защото си погубил своята
земя, избил си своя народ. Родът на
злодеите няма да се споменава до ве-
ка[2]. (1) 4 Царе 9:35; (2) Йов 18:17
21 Пригответе клане за синовете му
заради беззаконието на бащите им, за
да не станат и да завладеят земята,
и да напълнят лицето на света с гра-
дове.
22 Защото ще стана против тях, за-
явява ГОСПОД на Войнствата[1], и ще
излича от Вавилон име и остатък, и
син, и внук, заявява ГОСПОД[2].
(1) Пс. 12:5; (2) Йов 18:19
23 И ще го направя притежание на
таралежи и водни локви и ще го поме-
та с метлата на унищожението, заявя-
ва ГОСПОД на Войнствата[1].
(1) гл. 13:21,22; 34:11
24 ГОСПОД на Войнствата се закле
и каза: Непременно, както намислих,
така ще бъде; и както реших, така ще
стане[1] – (1) гл. 46:10; Бит. 41:32;
Иис. Нав. 11:20; Пр. 19:21; Ер. 23:20
25 да съкруша Асирия в земята Си и
да я стъпча на планините Си[1]. И яре-
мът му ще се вдигне от тях и товарът
му ще се снеме от плещите им[2].
(1) Езек. 32:22; Мих. 5:6;
(2) гл. 10:25-27; 2 Лет. 32:21; Зах. 10:11
26 Това е решението, решено за ця-
лата земя, и това е ръката, простряна
над всичките народи[1].
(1) гл. 23:11; Ер. 25:15-26; Соф. 3:8
27 Защото ГОСПОД на Войнствата
реши – и кой ще попречи?[1] И ръката
Му е простряна – и кой ще я върне?
(1) гл. 8:10; 43:13; 46:11; 2 Лет. 20:6; Йов 11:10; 42:2
ст. 28-32: Езек. 25:15-17; Зах. 9:5-7
28 В годината на смъртта на цар Ахаз[1]
се наложи това *пророчество:*
(1) 2 Лет. 28:27
29 Не се радвай, цяла Филистия, че
се строши тоягата, която те удряше,
понеже от корена на змията[1] ще изле-
зе усойница и плодът ѝ ще бъде хвър-
ката огнена змия. (1) гл. 30:6
30 А първородните на сиромаха ще се
нахранят и бедните ще си почиват в
безопасност. Ще умъртвя с глад твоя
корен и той ще убие остатъка ти.

31 **Ридай, порто! Викай, граде! Стопи се, цяла Филистия, защото иде дим от север[1] и никой не е сам в полковете му.** (1) гл. 20:1

32 **И какъв отговор да се даде на посланиците на народите? – Че ГОСПОД е основал Сион[1], и там ще прибягнат сиромасите от народа Му[2].** (1) Пс. 87:1,2; (2) гл. 25:4; Пс. 48:3; Соф. 3:12

гл. 15: гл. 16:6-14; Ер. 48; Езек. 25:8-11; Ам. 2:1-3; Соф. 2:8-11

15 *Пророчество,* **наложено за Моав.**
Понеже Ар Моавски[1] беше опустошен през нощ, отсечен; понеже Кир Моавски беше опустошен през нощ, отсечен – (1) Чис. 21:28; Втзк. 2:9,19

2 **изкачи се в капището и в Девон[1] на възвишението, за да плаче; Моав ридае за Нево[2] и за Медева[1]. Всяка негова глава е плешива, всяка брада е обръсната[3].** (1) Чис. 21:30; (2) Чис. 32:3; (3) гл. 3:24; Лев. 21:5; Езек. 7:18; Ам. 8:10

3 **В улиците му се опасват с вретища[1]; по покривите му и по площадите му всички ридаят, потънали в сълзи.** (1) Плач 2:10

4 **И Есевон вика, и Елеала[1]; до Яса[2] се чува гласът им. Затова въоръжените мъже на Моав викат силно, душата му трепери в него.** (1) Чис. 32:3; (2) Чис. 21:23

5 **Сърцето ми вика за Моав; бежанците му** *са* **до Сигор[1], до Еглат-Шелишия; защото с плач се изкачва по възвишението на Луит; защото в пътя при Оронаим издигат вик на гибел;** (1) Бит. 19:22

6 **защото водите на Нимрим[1] ще станат пустиня; защото тревата изсъхна, младата зеленина повехна, няма вече нищо зелено.** (1) Чис. 32:3

7 **Затова ще носят през потока на върбите изобилието, което събраха, и онова, което скътаха.**

8 **Защото воплъят обиколи пределите на Моав, риданието му** *стигна* **до Еглаим и риданието му – до Вир-Елим[1].** (1) Чис. 21:16

9 **Защото водите на Димон са пълни с кръв, защото ще докарам още** *зло* **върху Димон, лъвове – върху оцелелите от Моав и върху остатъка от земята.**

16 **Изпратете агне за княза на земята[1], от Села[2] в пустинята към хълма на сионската дъщеря.** (1) 4 Царе 3:4; (2) 4 Царе 14:7

2 **И като лутаща се птица, прогонена от гнездото си, така ще бъдат моавските дъщери при бродовете на Арнон[1].** (1) Чис. 21:13

3 **Свикай съвет, вземи решение; посред пладне направи сянката си като нощ; скрий прогонените, не издавай бежанеца.**

4 **Прогонените ми нека живеят като чужденци при теб, Моаве, бъди им скривалище от разорителя! Защото потисникът премина, опустошението престана и насилниците се изтребиха от земята.**

5 **И с милост ще се утвърди престол и на него ще седи с истина в Давидовия шатър един, който съди и търси правосъдие, и е вещ в правдата[1].** (1) гл. 11:4; 2 Лет. 31:20,21

ст. 6-14: гл. 15

6 **Чухме** *за* **гордостта на Моав –** *той е* **много горд – за високомерието му, гордостта му и яростта му, за суетните му хвалби[1].** (1) гл. 25:10-12

7 **Затова Моав ще заридае за Моав, ще заридаят всички. Ще въздишате за кальпите сушено грозде на Кир-Аресет[1], дълбоко съкрушени.** (1) 4 Царе 3:25

8 **Защото нивите на Есевон** *и* **лозето на Севма[1] са повехнали. Господарите на народите съсипаха избраните му насаждения, които стигаха до Язир[1]** *и* **се губеха в пустинята; клоните му бяха разпрострени, минаваха през морето.** (1) Чис. 21:32; 32:35,38

9 **Затова с плача на Язир ще оплача и лозето на Севма. Ще те напоя със сълзите си, Есевон и Елеала, защото престана възклицанието за летните ти плодове и за жетвата ти.**

10 **Отне се веселието и радостта от плодоносното поле и в лозята няма пе-**

ене, няма радостни гласове; тъпкачите
няма да тъпчат линовете за вино; пре-
кратих възклицанието[1]. (1) Езек. 7:7
11 Затова вътрешностите ми жалеят
като арфа за Моав, и сърцето ми[1] – за
Кир-Арес. (1) гл. 21:3
12 И когато Моав се яви, изтощен
от високите си места, и влезе в све-
тилището си да се помоли, няма да
сполучи[1]. (1) Ер. 10:5; 48:13
13 Това е словото, което ГОСПОД го-
вори за Моав някога.
14 А сега ГОСПОД говори и каза: За
три години, каквито са годините на на-
емник[1], славата на Моав ще изпадне
в презрение с цялото *му* голямо мно-
жество; и остатъкът ще бъде много
малък и незначителен. (1) гл. 21:16; Йов 7:1

ст. 1-11: Ер. 49:23-27; Ам. 1:3

17 *Пророчество,* наложено за Да-
маск[1].
Ето, Дамаск не е вече град, а ще бъде
грамада развалини. (1) гл. 8:4
2 Градовете на Ароир[1] са напуснати,
ще бъдат за стада, те ще лежат и няма
да има кой да ги плаши[2].
(1) Иис. Нав. 13:25; (2) Езек. 25:5
3 И крепостта ще изчезне от Ефрем и
царството – от Дамаск, и остатъкът –
от Арам; те ще бъдат като славата на
израилевите синове, заявява ГОСПОД
на Войнствата.
4 И в онзи ден славата на Яков ще се
смали[1] и тлъстината на плътта му ще
измършавее[2]. (1) 4 Царе 17:3-6; (2) гл. 10:16
5 И ще бъде както когато жетварят
събира житото и пожъне с ръката си
класовете[1]. И ще бъде както когато съ-
бира някой класове в долината Рафа-
им[2]. (1) Йоил 3:13; (2) Иис. Нав. 15:8
6 Но ще остане в него пабирък, как-
то при бруленето на маслини: две-три
зърна на върха на високите клони,
четири-пет на клоните на плодното
дърво[1], заявява ГОСПОД, Израилевият
Бог. (1) гл. 24:13; Ер. 4:27
7 В онзи ден човекът ще погледне към
Онзи, който го е направил, и очите му
ще се взрат в Светия Израилев[1].
(1) гл. 10:20; Ам. 3:12
8 Няма да погледне към жертвеници-
те, дело на ръцете му, и няма да се
взре в онова, което направиха пръсти-
те му, нито в ашерите, нито в кумири-
те на слънцето[1]. (1) гл. 27:9; 2 Лет. 31:1; Ос. 14:8
9 В онзи ден укрепените му градове
ще бъдат като оставените места в го-
рата и на планинския връх, които бяха
оставени пред израилевите синове; и
ще бъде пустош[1]. (1) Мих. 7:13
10 Понеже ти забрави Бога на спасе-
нието си и не си спомни за Канарата
на силата си[1], затова садиш приятни
насаждения и ги насаждаш с чужди
фиданки. (1) гл. 44:8; 51:13;
Втзк. 6:12; 32:18; Пс. 106:21; Езек. 22:12; Ос. 8:14
11 В деня, когато ги насадиш, ги
ограждаш с плет и сутрин правиш по-
сятото си да цъфти; а жетвата отлита в
ден на скръб и на неизцелима печал.
12 Горко на множеството на много-
то народи, те бучат като боученето на
моретата и бушуването на народите –
като бушуване на мощни води бушу-
ват[1]! (1) гл. 5:30; 8:7,8; Дан. 7:2; Откр. 17:15
13 Народите бушуват като бушуване-
то на големи води – Той ги смъмря и
те бягат надалеч[1] и биват гонени като
плява по планините пред вятъра и като
въртящ се *прах* пред вихрушката[2].
(1) гл. 31:8,9; Пс. 65:7;
(2) гл. 29:5; 33:3; 40:24; Йов 21:18; Пс. 83:13
14 Привечер, ето смущение, преди
утрото *вече* ги няма[1]! Това е делът на
тези, които ни обират, и жребият на
тези, които ни разграбват[2].
(1) 4 Царе 19:35; Пс. 37:36; (2) гл. 30:28; 33:1; Зах. 2:8

18 О, земьо с много насекоми, коя-
то си отвъд етиопските реки[1],
(1) 4 Царе 19:9; Езек. 30:9; Соф. 3:10
2 която изпращаш посланици по море
и с тръстикови лодки по водите, *като
казваш:* Идете, бързи пратеници, при
народ висок и гладък*, при народ
страшен от началото си и нататък, при

народ, който разделя и потъпква, чиято земя разкъсват реките!
**или:* бръснат, оскубан

3 **Всички вие, жители на света и обитатели на земята, гледайте, когато се издигне знаме на планините[1], и слушайте, когато засвири тръбата!**
(1) гл. 11:12; 13:2

4 **Защото така ми каза ГОСПОД[1]: Ще съм безмълвен и ще гледам в обиталището Си[2], като светъл припек по пладне, като росен облак в припека на жетвата.** (1) Ам. 3:7; (2) гл. 57:15; 2 Лет. 6:21

5 **Защото преди беритбата, когато премине цъфтежът и цветът стане на зреещо грозде, Той ще изреже клончетата с лозарски нож и ще отсече пръчките,** *и* **ще ги махне[1].** (1) гл. 10:33,34

6 **Те всички ще бъдат оставени на хищните планински птици и на земните зверове[1]; и хищните птици ще летуват върху тях, а всички земни зверове ще зимуват върху тях.** (1) Езек. 31:13

7 **В онова време ще се донесе дар на ГОСПОДА на Войнствата** *от* **народ висок и гладък*, от народ страшен от началото си и нататък, народ, който разделя и потъпква, чиято земя разкъсват реките – на мястото на Името на ГОСПОДА на Войнствата, на хълма Сион[1].**
**или:* бръснат, оскубан
(1) гл. 45:14; Пс. 68:31; Соф. 3:10

гл. 19: Ер. 46:2-26; Езек. 29-32

19 *Пророчество,* **наложено за Египет:**
Ето, ГОСПОД язди на бърз облак[1] и ще дойде в Египет. Египетските идоли ще потреперят от присъствието Му[2] и сърцето на Египет ще се разтопи вътре в него. (1) Втзк. 33:26; (2) Чис. 33:4; Ер. 43:12

2 **И Аз ще надигна египтяни против египтяни и ще се бият всеки против брат си и всеки против ближния си, град против град, царство против царство[1].** (1) гл. 3:5; 2 Лет. 15:6

3 **И духът на Египет ще повехне в него и ще осуетя намеренията му[1]. И ще се допитат до идолите и врачовете*, до медиумите и спиритистите[2].**
**сега:* екстрасенсите, врачките
(1) гл. 44:25; Йов 5:12,13; (2) гл. 47:12; 4 Царе 1:2

4 **И ще предам египтяните в ръката на жесток господар и свиреп цар ще ги владее, заявява Господ БОГ на Войнствата[1].** (1) гл. 20:3,4

5 **И водите ще пресъхнат от морето[1], реката** *Нил* **ще пресекне и ще изсъхне[2].**
(1) Ер. 51:36; (2) гл. 37:25

6 **Реките ще смърдят и египетските канали[1] ще спаднат и ще пресекнат, рогозът и тръстиката ще повехнат[2].**
(1) 4 Царе 19:24; (2) Йов 8:11,12

7 **Ливадите при канала, при устието на канала, и всичко посято край канала ще изсъхне, ще се разпилее и ще се изгуби.**

8 **И рибарите ще охкат, всички, които хвърлят въдица в канала, ще ридаят и които мятат мрежи във водата, ще чезнат[1];** (1) Изх. 7:21

9 **и онези, които работят тънък лен и които тъкат висон, ще се посрамят.**

10 **И стълбовете му ще се строшат и всички надничари ще бъдат скръбни духом.**

11 **Наистина първенците на Цоан[1] са безумни, мъдрите съветници на фараона; съветът** *им* **стана безсловесен[2]. Как казвате на фараона: Аз съм син на мъдри, син на древни царе[3]?** (1) гл. 30:4; Чис. 13:22; (2) гл. 29:14; Изх. 8:18; (3) 3 Царе 4:30

12 **Тогава, къде са мъдреците ти[1]? Нека ти заявят сега и нека разберат какво е решил ГОСПОД на Войнствата за Египет[2]!** (1) 1 Кор. 1:20; Авд. 8; (2) гл. 41:23; 44:7

13 **Първенците на Цоан обезумяха, първенците на Мемфис[1] се заблудиха и водачите на племената му измамиха Египет.** (1) Ер. 44:1; Ос. 9:6

14 **ГОСПОД смеси сред него дух на извращение[1]; и те измамиха Египет във всичките му дела, както пиян залита в повръщането си[2].** (1) 3 Царе 22:22; 2 Лет. 18:22; (2) гл. 29:9; Йов 12:25; Ер. 48:26

15 **И няма да има за Египет дело, което главата или опашката, палмовият клон или тръстиката да може да извърши[1].**
(1) гл. 9:14,15

16 **В онзи ден Египет ще бъде като жени**[1] **и ще трепери, и ще се бои от замахването на ръката на ГОСПОДА на Войнствата, с която Той замахва върху него**[2]**.** (1) Ер. 51:30; Наум 3:13; (2) гл. 11:15; Изх. 11:6; Зах. 2:9; 10:11

17 **И юдовата земя ще стане ужас за Египет; всеки, който си спомня за нея, ще се ужасява от намерението на ГОСПОДА на Войнствата, което Той реши против него.**

18 **В онзи ден ще има пет града в египетската земя, които ще говорят ханански език и ще се кълнат в ГОСПОДА на Войнствата**[1]**. Единият ще се нарича град Херес*.** *Разрушение; (1) гл. 14:1; Соф. 3:9

19 **В онзи ден ще има олтар на ГОСПОДА**[1] **сред египетската земя и стълб на ГОСПОДА при границата ѝ.** (1) Иис. Нав. 22:27

20 **И ще бъде за знамение и за свидетелство на ГОСПОДА на Войнствата в египетската земя, защото ще извикат към ГОСПОДА заради притеснителите и Той ще им изпрати спасител, и** *то* **велик, и ще ги избави.**

21 **И ГОСПОД ще стане познат на Египет и египтяните ще познаят ГОСПОДА в онзи ден; и ще** *Му* **служат** *с* **жертва и принос и ще направят на ГОСПОДА обрек, и ще го изпълнят**[1]**.** (1) Пс. 68:31; Мал. 1:11

22 **И ГОСПОД ще порази Египет, ще порази и ще изцели; и те ще се обърнат към ГОСПОДА. И ще Го молят и Той ще ги изцели**[1]**.** (1) Втзк. 32:39; 4 Царе 20:5; Йов 5:18

23 **В онзи ден ще има път от Египет за Асирия**[1]**. И асирийците ще дойдат в Египет и египтяните – в Асирия, и египтяните ще служат с асирийците**[2]**.** (1) гл. 11:16; Мих. 7:12; (2) гл. 2:3

24 **В онзи ден Израил ще бъде трети с Египет и с Асирия, благословение сред земята**[1]**,** (1) Зах. 8:13

25 **когото ГОСПОД на Войнствата благославя, като казва: Благословен да бъде Моят народ Египет и делото на ръцете Ми Асирия, и наследството Ми Израил**[1]**.** (1) гл. 63:17; Втзк. 32:9; Ер. 2:7; 10:16; Зах. 2:12

гл. 20: Езек. 29-32

20 **В годината, в която тартанът***[1] **дойде в Азот**[2]**, когато го изпрати асирийският цар Саргон и той воюва против Азот и го превзе**[3]**,** *асирийска титла за главнокомандващ (1) 4 Царе 18:17; (2) 1 Царе 5:1; 2 Лет. 26:6; (3) гл. 14:31

2 **в това време ГОСПОД говори чрез Исая, сина на Амос, като каза: Иди, разпаши вретището от слабините си и събуй сандалите си от краката си. И той направи така и ходеше гол и бос**[1]**.** (1) 1 Царе 19:24; Мих. 1:8

3 **И ГОСПОД каза: Както слугата Ми Исая ходи гол и бос три години за знамение и предвещание**[1] **против Египет и против Етиопия**[2]**,** (1) Ер. 13:1; Езек. 4:1,3; (2) Езек. 30:4

4 **така асирийският цар ще отведе египетските пленници и етиопските заточеници, млади и стари, голи и боси, и с голи задници за срам на Египет**[1]**.** (1) гл. 19:4; 2 Царе 10:4; Ер. 46:19

5 **Тогава те ще се разтреперят и засрамят за Етиопия – упованието си, и за Египет – хвалбата си**[1]**.** (1) гл. 30:3,5,7; 36:6; Соф. 2:12

6 **И жителите на тази крайбрежна страна ще кажат в онзи ден: Ето, такава е надеждата ни, към която прибягнахме за помощ, за да се избавим от асирийския цар! А ние как ще се спасим?**[1] (1) гл. 31:3

ст. 1-10: гл. 13; 14; 47; Ер. 50; 51

21 *Пророчество,* **наложено за пустинята на морето*:**

Както вихрушките се носят в южната страна[1]**,** *така* **идва** *разрушение* **от пустинята, от страшна земя.** **вероятно:* Вавилон. Южен Вавилон се е наричал на асирийски Морска земя заради честите наводнения от Ефрат, а царят му е бил наричан Цар на морето.; (1) Йов 37:9

2 **Тежко видение ми се откри:**
Грабителят граби[1]**, опустошителят опустошава. Изкачи се, Еламе**[2]**, обсади, Мидийо**[3]**! Спрях всичките ѝ въздишания**[4]**.** (1) гл. 24:16; (2) гл. 11:11; Бит. 10:22; Ер. 49:34,35; Дан. 8:2; (3) Ер. 25:25; (4) гл. 14:4-7

3 **Затова слабините ми са пълни с болка; мъки ме обзеха, като мъките**

на родилка. Сгърбен съм и не мога да чуя, смутен съм и не мога да видя[1]**.**
(1) гл. 13:8; 16:11

4 **Сърцето ми се смути, ужас ме обзе**[1]**; полумракът, който пожелах, се обърна в ужас за мен.** (1) Пс. 55:5; Ер. 4:19

5 **Приготвят трапезата, стражата бди, ядат, пият**[1]**! Станете, князе! Излъскайте щитове**[2]**!** (1) Дан. 5:1; (2) 2 Царе 1:21

6 **Защото така ми каза Господ: Иди, постави страж да известява, каквото види**[1]**.** (1) 2 Царе 18:25; Авак. 2:1

7 **И видя впряг конници по двама, впряг магарета и впряг камили. И се вслуша внимателно, с голямо внимание,**

8 **и извика** *като* **лъв: Господарю мой, аз стоя постоянно на стражевата кула през деня и оставам на стражата си целите нощи.**

9 **Но, ето! Идва впряг, мъже, конници по двама! И проговори и каза: Падна, падна Вавилон**[1]**, и всичките изваяни идоли на боговете му се строшиха на земята**[2]**!** (1) Откр. 14:8; (2) гл. 46:1; Ер. 51:47

10 **О, мой овършан** *народе* **и сине на хармана ми! Каквото чух от ГОСПОДА на Войнствата, Израилевия Бог, ви заявих**[1]**.** (1) Ер. 23:28; Ам. 3:8

ст. 11,12: гл. 34:5-17; Ер. 49:7-22; Езек. 25:12-14; 35; Ам. 1:11,12; Авд.

11 *Пророчество,* **наложено за Едом: Към мен вика един от Сиир**[1]**: Стражо**[2]**, колко** *е часът* **на нощта? Стражо, колко** *е часът* **на нощта?** (1) Бит. 32:3; (2) Езек. 33:7

12 **Стражът каза: Утрото иде**[1]**, а също и нощта. Ако ще питате, питайте; върнете се, елате**[2]**.** (1) Римл. 13:12; (2) Езек. 33:11

ст. 13-17: Ер. 49:28-33

13 *Пророчество,* **наложено за Арабия**[1]**: В гората на Арабия ще пренощувате, дедански кервани**[2]**.**
(1) Ер. 25:24; (2) Бит. 25:3; Ер. 49:8

14 **Донесете вода да посрещнете жадния, жители на теманската земя**[1]**, посрещнете бежанеца с хляб.**
(1) 1 Лет. 1:30; Йов 6:19

15 **Защото побягнаха от мечовете, от изтегления меч, от опънатия лък и от тежестта на войната.**

16 **Защото така ми каза Господ: За една година, каквито са годините на наемник**[1]**, ще изчезне цялата слава на Кидар**[2]**.** (1) гл. 16:14; (2) гл. 60:7; Бит. 25:13

17 **И останалият брой на стрелците, на силните мъже на синовете на Кидар, ще бъде малък, защото ГОСПОД, Израилевият Бог, изговори** *това*[1]*.*
(1) гл. 31:2; 34:16; 45:23; Чис. 23:19

22 *Пророчество,* **наложено за долината на видението***[1]**:**
Какво ти е сега, че си се качил целият на покривите[2]**,** *Вероятно става дума за Ерусалим.
(1) Ер. 21:13; (2) Ер. 19:13; 32:29; Соф. 1:5

2 **ти, пълен с викове, шумен граде, ликуващ граде**[1]**? Твоите убити не са убити с меч, нито са умрели в бой**[2]**.**
(1) гл. 32:13; (2) Плач 4:9,10

3 **Всичките ти първенци побягнаха заедно, без лък бяха вързани. Всички намерени в теб бяха вързани заедно, надалеч бяха побягнали**[1]**.**
(1) 4 Царе 25:4-7; Ер. 39:4,5

4 **Затова казах: Отвърнете се от мен, ще плача горчиво**[1]**! Не се трудете да ме утешавате за опустошението на дъщерята на народа ми.** (1) Ест. 4:1; Ер. 9:1

5 **Защото в долината на видението е ден на смут и потъпкване и объркване от Господа, БОГА на Войнствата**[1]**; събарят се стените**[2] **и викът** *отеква* **към планините.** (1) Соф. 1:15; (2) Плач 2:2,8

6 **И Елам**[1] **взе колчан с колесници, с мъже и конници, и Кир**[2] **оголи щит.**
(1) гл. 11:11; (2) 4 Царе 16:9

7 **И избраните ти долини се напълниха с колесници и конниците се строиха срещу портата**[1]**.** (1) Езек. 4:2,3

8 **И той вдигна покривалото на Юда; и в онзи ден ти погледна към оръжията в къщата** *„Ливанска* **гора"**[1]**.**
(1) 3 Царе 10:17

9 **И видяхте проломите на Давидовия град, че са много, и събрахте водите на долния водоем**[1]**,** (1) 2 Лет. 32:4,5

10 **преброихте и къщите на Ерусалим и развалихте къщите, за да укрепите стената**[1]**,** (1) Ер. 33:4

11 **направихте и хранилище между
двете стени за водата на стария во-
доем[1] – но не обърнахте внимание на
Онзи, който направи това, и не пог-
леднахте към Онзи, който го е пригот-
вил отдавна[2].** (1) гл. 7:3; 4 Царе 20:20; (2) гл. 37:26
12 **В онзи ден Господ, БОГ на Войн-
ствата** *ви* **призова на плач и на жа-
леене, на обръсване на главата и на
опасване с вретище[1].**
(1) гл. 37:1,2; Йоил 1:13; 2:12; Мих. 1:16; Як. 4:9
13 **Но, ето, радост и веселие, клане на
говеда и клане на овце, ядене на месо
и пиене на вино[1]! Да ядем и да пием,
защото утре ще умрем![2]**
(1) гл. 5:11,12; 56:12; (2) 1 Кор. 15:32
14 **И се откри в ушите ми от ГОС-
ПОДА на Войнствата[1]: Наистина това
беззаконие няма да се очисти от вас,
докато умрете[2], казва Господ, БОГ на
Войнствата.** (1) гл. 5:9; (2) Ам. 8:7
15 **Така казва Господ, БОГ на Войнства-
та: Иди, влез при този управител, при
Шевна[1], който е над дома,** *и кажи:*
(1) гл. 36:3; 37:2; 4 Царе 18:18
16 **Какво имаш тук и кого имаш тук,
че си изсичаш тук гроб? Прави си гроб
на високо, изсича си в камъка жили-
ще[1]!** (1) Йов 3:14
17 **Ето, ГОСПОД ще те захвърли[1] с
мъжко захвърляне и като те обвие
здраво,** (1) Ер. 10:18
18 **силно ще те свие на кълбо и** *ще те
метне* **като топка в широка земя. Там
ще умреш[1] и там** *ще бъдат* **славните ти
колесници,** *ти,* **срам за дома на господ-
аря си!** (1) Ам. 7:17
19 **Ще те отхвърля от чина ти и той
ще те свали от положението ти.**
20 **В онзи ден ще извикам слугата си
Елиаким, сина на Хелкия[1],**
(1) гл. 36:3; 37:2; 4 Царе 18:18
21 **и ще го облека в твоето облекло и
ще го стегна с твоя пояс и ще предам
твоята власт в ръката му, и той ще
бъде баща на ерусалимските жители и
на юдовия дом[1].** (1) Бит. 45:8
22 **И ще положа на рамото му ключа
на Давидовия дом; той ще отваря, и
никой няма да затваря; и ще затваря,
и никой няма да отваря[1].**
(1) Йов 12:14; Откр. 3:7
23 **И ще го забия като колче[1] на твър-
до място и той ще бъде славен прес-
тол на бащиния си дом.** (1) Езд. 9:8; Зах. 10:4
24 **И на него ще окачат цялата слава
на бащиния му дом, синове и внуци,
всички малки съдове, от съдове като
чаши до всички съдове като мехове[1].**
(1) Бит. 47:11,12
25 **В онзи ден, заявява ГОСПОД на
Войнствата, забитото на твърдо място
колче ще се махне и ще се отреже, и
ще падне, и товарът, който беше на
него, ще се срине[1]; защото ГОСПОД
изговори** *това.* (1) Пс. 146:3,4

ст. 1-14: Ер. 25:22; Езек. 26-28; Ам. 1:9,10; Зах. 9:2-4

23 *Пророчество,* **наложено за Тир:
Ридайте, тарсийски кораби[1], защо-
то той е разрушен, няма къща, няма
вход. От земята Китим[2] им се извести**
това. (1) гл. 2:16; (2) Бит. 10:4; Ер. 2:10
2 **Млъкнете, жители на крайбрежието!
Напълниха те сидонските търговци, ко-
ито минават през морето.**
3 **И по големи води** *идваше* **житото на
Сихор*[1], жетвата на реката** *Нил* **беше
доходът ѝ; и тя беше източник на пе-
чалба за народите.**
*Означава мътна река, отнася се за Нил.; (1) Ер. 2:18
4 **Засрами се, Сидоне[1], защото морето
проговори, морската крепост каза: Не
съм в болки, нито раждам, нито мла-
дежи отхранвам,** *нито* **девойки отглеж-
дам.** (1) Езек. 28:21
5 **Когато се чуе** *това* **в Египет, ще по-
треперят от известието за Тир.**
6 **Заминете за Тарсис, ридайте жители
на крайбрежието!**
7 **Това ли е вашият весел** *град,* **чийто
произход е от древни времена? Крака-
та му ще го отнесат далеч да живее
като чужденец.**
8 **Кой реши това против Тир, който
раздаваше корони, чиито търговци
бяха князе, чиито търговци бяха зна-
менитите на земята[1]?** (1) Зах. 9:3; Откр. 18:23

9 **ГОСПОД на Войнствата реши това,**
за да посрами гордостта на всяка сла-
ва и да унизи всичките знаменити на
земята[1]**.** (1) гл. 2:12; Йов 12:21
10 **Залей земята си като реката** *Нил,*
тарсийска дъще – няма вече пояс.
11 *Господ* **простря ръката Си над мо-**
рето[1]**, потресе царства; ГОСПОД запо-**
вяда за Ханаан*[2] **да се съборят крепо-**
стите му. **или:* търговската земя, има се предвид Финикия; (1) гл. 14:26; (2) Бит. 10:19
12 **И каза: Няма да се радваш вече,**
угнетена девице, сидонска дъще! Ста-
ни, иди в Китим[1]**, но и там няма да**
имаш почивка. (1) ст. 1
13 **Ето земята на халдейците; този на-**
род не съществуваше – асириецът го
основа за жители на пустинята – из-
дигнаха се *обсадните* **му кули, събори-**
ха се дворците му, обърнат беше в
развалини.
14 **Ридайте, тарсийски кораби, защото**
запустя крепостта ви[1]**.**
(1) Лк. 10:13,14; Откр. 18:17-19
15 **И в онзи ден Тир ще бъде забра-**
вен седемдесет години[1]**, като годините**
на един цар. А след седемдесет години
с Тир ще стане, както в песента на
блудницата: (1) Ер. 25:11,12
16 **Вземи арфа, обиколи града, забра-**
вена блуднице; свири сладко, пей мно-
го песни, за да си спомнят за теб[1]**.**
(1) Наум 3:4
17 **И след седемдесет години**[1] **ГОС-**
ПОД ще посети *дъщерята на* **Тир; и тя**
ще се върне към печалбата* **си и ще**
блудства с всички земни царства по
лицето на света[2]**.** **т.е.* печалба от проституция (1) ст. 15; (2) Откр. 17:2
18 **Но доходът и печалбата ѝ ще се**
посветят на ГОСПОДА, няма да се тру-
пат и няма да се съхраняват, защото
търговията ѝ ще бъде за живеещите
пред ГОСПОДА, за да ядат до насища-
не и да имат великолепни дрехи.

24 **Ето, ГОСПОД изпразва земята и**
я запустява, обръща я и разпръсва жи-
телите ѝ[1]**.** (1) гл. 32:12-14; Езек. 6:14
2 **И ще стане както с народа, така и**
със свещеника; както със слугата, така
и с господаря му; както със слугинята,
така и с господарката ѝ; както с купу-
вача, така и с продавача; както с този,
който дава назаем, така и с този, кой-
то взема назаем; както с онзи, който
взема лихва, така и с онзи, който му
дава лихва[1]**.** (1) Езек. 7:12,13; Ос. 4:9
3 **Съвсем ще се изпразни земята и на-**
пълно ще се оголи[1]**, защото ГОСПОД**
изговори това слово. (1) гл. 42:22
4 **Жалее и вехне земята, чезне и вех-**
не светът. Чезнат високопоставените
от народа на земята[1]**.** (1) гл. 33:9; Ос. 4:3
5 **И земята е осквернена под жители-**
те си, защото престъпиха законите, не
зачитаха наредбата[1]**, нарушиха вечния**
завет[2]**.** (1) 4 Царе 21:12-15; (2) Иис. Нав. 23:16; Ер. 11:10; Езек. 16:59; Ос. 6:7
6 **Затова клетва погълна земята и жи-**
телите ѝ се намериха виновни; затова
жителите на земята изгоряха и малци-
на хора останаха[1]**.**
(1) гл. 1:9; 4 Царе 24:12; Ер. 12:4
7 **Жалее младото вино, чезне лозето,**
въздишат всички, които имаха весело
сърце[1]**.** (1) гл. 32:12-14; Езек. 6:14
8 **Спира веселието на тъпаните, прес-**
тава шуменето на веселящите се, спи-
ра веселието на арфата[1]**.**
(1) Ер. 7:34; Езек. 26:13; Ам. 6:7
9 **Няма да пият вино с песни, спирт-**
ното питие ще загорчи на онези, които
го пият.
10 **Опустелият град се събори, всяка**
къща е затворена, никой не може да
влезе[1]**.** (1) гл. 25:2; 26:5; 27:10; 32:14
11 **Оплаквателен вик има по улиците**
за виното; помрачи се всяка радост,
оттегли се веселието на земята[1]**.**
(1) гл. 32:10; Ер. 14:2; Йоил 1:12
12 **В града остана пустош и портата е**
разбита, в развалини[1]**.** (1) Плач 2:9
13 **Защото така ще бъде сред земята,**
между народите, както *при* **бруллене-**
то на маслина, като пабирька, когато
свърши гроздоберът[1]**.** (1) гл. 17:4-6
14 **Тези ще издигнат глас, ще пеят за**

величието на ГОСПОДА, ще извикат от морето[1]. (1) Ер. 51:10

15 Затова прославете ГОСПОДА в източните страни, Името на ГОСПОДА, Израилевия Бог – по островите на морето[1]. (1) гл. 42:10-12; Соф. 2:11

16 От край-земята чухме песни: Слава на Праведния! Но аз казах: Чезна! Чезна! Горко ми![1] Грабители грабят, грабеж грабят грабители[2]! (1) гл. 6:5; (2) гл. 21:2; 33:1

17 Страх и яма, и примка върху теб, земни жителю[1]! (1) Ер. 48:43,44; Лк. 21:35

18 И който бяга от гласа на страха, ще падне в ямата; а който излезе от ямата, ще се улови в примката[1]; защото прозорците отгоре се отвориха[2] и основите на земята треперят[3]. (1) Йов 20:24; Плач 3:47; Ам. 5:18,19; (2) Бит. 7:11; (3) Пс. 18:7

19 Земята се разпадна напълно, земята се разложи напълно, земята силно се разтресе.

20 Земята ще залита като пиян и ще се мята като колиба[1]. Беззаконието ѝ ще натегне върху нея и ще падне, и няма вече да стане. (1) Ер. 4:24; 51:29

21 И в онзи ден ГОСПОД ще накаже войнството на висините във висините[1] и земните царе на земята[2]. (1) Откр. 12:7-9; (2) Пс. 76:12; Езек. 39:1-5; Откр. 19:19-21

22 И ще бъдат събрани, както се събират затворници в тъмницата. И ще бъдат затворени в затвора и след дълго време ще бъдат наказани[1]. (1) 2 Петр. 2:4

23 Тогава луната ще се изчерви и слънцето ще се засрами[1], защото ГОСПОД на Войнствата ще царува на хълма Сион[2] и в Ерусалим, и пред старейшините Си със слава[3]. (1) гл. 13:10; 60:19; (2) гл. 33:22; 52:7; Мих. 4:7; Авд. 21; (3) Откр. 4:4

25 ГОСПОДИ, Ти си мой Бог[1]! Ще Те величая, ще възхвалявам Името Ти[2], защото си извършил чудеса[3], отдавнашните *Си* намерения с вярност и истинност[4]. (1) Пс. 31:14; (2) Изх. 15:2,3; Пс. 7:17; 118:28; (3) Пс. 40:5; 75:1; Йоил 2:26; (4) гл. 46:10,11

2 Защото Ти обърна град в грамада, укрепен град – в развалина[1], двореца на чужденците – да не е град, няма да се съгради до века[2]. (1) гл. 24:10,12; (2) гл. 13:20

3 Затова силен народ ще Те прославя, градът на страховитите народи ще се бои от Теб[1]. (1) Пс. 66:3; Езек. 38:23

4 Защото си бил крепост на сиромаха, крепост на бедния в притеснението му[1], прибежище от буря, сянка от пек[2], когато устремът на насилниците *е* като буря *върху* стена. (1) гл. 14:32; Пс. 9:9; Ер. 16:19; (2) гл. 4:6; 32:2; Пс. 91:1

5 Като пек в сухо място ще укротиш метежа на чужденците, като пек от сянката на облак ще се отслаби тържеството на насилниците[1]. (1) гл. 13:11

6 И на този хълм ГОСПОД на Войнствата ще направи на всичките племена угощение от тлъсти ястия, угощение от стари вина, от тлъсти ястия, пълни с мозък, от отбрани стари вина.

7 И на този хълм Той ще отмахне покривалото, което покрива всичките племена, и завесата, която е простряна върху всичките народи[1]. (1) 2 Кор. 3:14-18

8 Ще погълне смъртта навеки[1]. И ще избърше Господ БОГ сълзите от всяко лице[2] и ще отмахне позора на народа Си от цялата земя[3]; защото ГОСПОД изговори *това*. (1) Ос. 13:14; 1 Кор. 15:54; (2) гл. 30:19; 35:10; Пс. 116:8; Откр. 7:17; (3) гл. 60:15

9 И в онзи ден ще кажат: Ето, това е нашият Бог[1], чакахме Го да ни спаси[2]. Това е ГОСПОД, чакахме Го. Ще се радваме и ще се веселим в спасението Му[3]. (1) гл. 40:9; (2) гл. 33:22; 35:4; Бит. 49:18; Пс. 33:20; (3) Пс. 33:21; 40:16; Авак. 3:18; Зах. 10:7

10 Защото на този хълм ще почива ръката на ГОСПОДА; и Моав ще бъде потъпкан под Него, както се тъпче плявата на бунището[1]. (1) гл. 16:6,7; Соф. 2:9,10

11 И *Господ* ще разпростре ръцете Си сред него, както плуващият простира *ръце* да плува, и ще повали гордостта му заедно с коварството на ръцете му.

12 И високите укрепления на стените ти ще събори, ще свали, ще повали на земята в пръстта[1]. (1) гл. 26:5; Езек. 28:17

**26 В онзи ден тази песен ще се из-
пее в юдовата земя:
Имаме укрепен град; спасение ще по-
стави *Бог* за стени и окоп[1].**
(1) гл. 60:18; Пс. 48:3

2 **Отворете портите, за да влезе пра-
ведният народ, който пази истината[1].**
(1) Пс. 118:19

3 **Ще опазиш в съвършен мир[1] здра-
вия по дух, защото на Теб се упова-
ва[2].** (1) гл. 32:17,18; Фил. 4:7; (2) гл. 50:10; Ер. 39:18
4 **Уповавайте се на ГОСПОДА[1] навеки,
защото Господ БОГ е вечна канара[2].**
(1) Пс. 62:8; (2) Втзк. 33:27; Пс. 125:1

5 **Защото събори живеещите нависо-
ко, снижи високостоящия град, снижи
го чак до земята, хвърли го дори в
пръстта[1].** (1) гл. 24:10; 25:12; 32:19; Езек. 28:17
6 **Крак ще го потъпче, краката на си-
ромаха, стъпките на бедния[1].** (1) Мал. 4:3
7 **Пътят на праведния е равен. Ти из-
равняваш пътеката на праведния[1].**
(1) Пр. 3:6; 11:5; 21:8

8 **Да, в пътя на Твоите присъди, ГОС-
ПОДИ, Те чакахме[1]; към Твоето Име и
към Твоя спомен е желанието на душа-
та ни[2].** (1) гл. 30:18; (2) Пс. 42:1
9 **С душата си копнея за Теб нощем[1];
да, и с дълбочината на духа си Те тър-
ся в зори, защото, когато Твоите при-
съди *се вършат* на земята, жителите на
света се учат на правда[2].**
(1) Пес. 3:1; (2) Пс. 58:11

10 **Ако се окаже милост на безбожния,
той пак няма да се научи на правда[1];
в земята на правотата ще постъпва
неправедно[2] и няма да погледне на ве-
личието на ГОСПОДА[3].**
(1) Екл. 8:11; (2) гл. 1:21; 4 Царе 13:6; (3) Ос. 11:7
11 **ГОСПОДИ, ръката Ти е издигната,
но те не виждат[1]; ще видят ревността
за народа и ще се засрамят[2]; да, огън
ще погълне враговете Ти[3].**
(1) Пс. 28:5; Ер. 5:3; (2) гл. 66:5; Мих. 7:10;
(3) гл. 10:16; Мал. 4:1; Евр. 10:27

12 **ГОСПОДИ, Ти ще отредиш мир за
нас[1], защото и всичките ни дела си
извършил за нас[2].**
(1) Чис. 6:26; Пс. 29:11; (2) Пс. 57:2; 90:17; Римл. 8:3,4
13 **ГОСПОДИ, Боже наш, *други* госпо-
дари освен Теб са владели над нас[1] –
само чрез Теб ще изповядваме Твоето
Име!** (1) 2 Лет. 12:8; Йн. 8:33
14 **Мъртвите няма да живеят, сенките
няма да станат[1]; затова Ти си ги на-
казал и изтребил, и си изличил всеки
спомен за тях[2].**
(1) Йов 7:9; (2) Йов 18:17; 24:20; Пс. 9:5,6
15 **Умножил си народа[1], ГОСПОДИ,
умножил си народа, прославил си Се[2],
разширил си всичките граници на
страната[3].** (1) Ер. 30:19; (2) гл. 40:5; (3) гл. 33:17; 54:2,3
16 **ГОСПОДИ, в скръбта Те потърси-
ха[1], изляха *молитвен* шепот, *когато* на-
казанието Ти беше върху тях.**
(1) Съд. 10:15; Пс. 27:8; 77:2; 78:34;
Ер. 2:27; 29:12; Ос. 5:15
17 **Както бременна жена, когато на-
ближава да роди, се превива и вика
в болките си, такива станахме и ние
пред Теб, ГОСПОДИ[1].**
(1) гл. 13:8; Бит. 3:16; Ер. 4:31
18 **Станахме бременни, превивахме
се, *но* като че ли вятър родихме – не
извършихме спасение за земята и не
се родиха жители на света.**
19 **Ще оживеят мъртвите ти, моите
мъртви тела ще възкръснат[1]. Събудете
се и запейте радостно вие, които оби-
тавате в пръстта[2], защото росата ти е
като росата на тревите и земята ще
роди мъртвите.**
(1) Пс. 88:10; Езек. 37:5,6,12; Ос. 6:2; (2) Дан. 12:2
20 **Иди, народе Мой, влез в скришни-
те си стаи[1] и затвори вратите си след
себе си; скрий се за един малък миг,
докато премине гневът[2].**
(1) Мт. 6:6; (2) Изх. 12:22,23; Пс. 57:1; 94:13
21 **Защото, ето, ГОСПОД излиза от
мястото Си[1], за да накаже жителите на
земята за беззаконието им[2]. И земята
ще открие кървите си и няма вече да
покрива убитите си[3].**
(1) Мих. 1:3; Зах. 2:13; (2) гл. 66:6; Юда 14; (3) Езек. 24:7,8

**27 В онзи ден ГОСПОД ще накаже
с тежкия, големия и силния Си меч
Левиатан, бягащата змия, и Левиатан,
виещата се змия; и ще убие морското
чудовище[1].** (1) гл. 51:9; Йов 26:13; Езек. 29:3

2 В онзи ден *ще се каже:* Лозе с пре-
красно грозде, възпейте го[1]!
(1) гл. 5:1; Пс. 80:8

3 Аз, ГОСПОД, го пазя, всеки миг ще
го поя[1]; нощем и денем ще го пазя[2],
за да не го постигне *зло.*
(1) гл. 44:3; (2) 3 Царе 8:59

4 Няма ярост в Мен[1]. Ако някой ми
покаже *в него* тръни и бодили, в бой
ще изляза посред тях, ще ги изгоря
напълно[2]. (1) Ер. 29:11; (2) 2 Царе 23:7

5 Или нека се хване за силата Ми, да
сключи мир с Мен! Мир нека сключи
с мен!

6 В идните *дни* Яков ще се закорени,
Израил ще напъпи и ще разцъфти[1], и
ще напълнят с плод лицето на света.
(1) гл. 37:31; Ос. 14:5,6

7 Поразил ли го е, както порази оне-
зи, които поразиха него? Или убит ли
беше, както бяха убити убитите от
него?[1] (1) Ер. 30:11

8 С мярка му се противиш, когато го
отпращаш[1]; отвлече го със силния Си
вятър в деня на източния вятър[2].
(1) гл. 57:16; Пс. 103:9; Плач 3:31,32; (2) гл. 64:6

9 Затова, с това ще се очисти без-
законието на Яков[1]. И това ще бъде
целият плод от отнемането на греха
му[2], когато направи всичките камъни
на жертвениците като стрит на прах
варовик и ашерите и кумирите на
слънцето няма *вече* да се издигнат[3].
(1) гл. 4:4; 40:2; (2) Римл. 11:27;
(3) гл. 17:8; 30:22; 4 Царе 23:14; Мих. 5:12-14

10 Защото укрепеният град ще опус-
тее[1], селището е напуснато и изоста-
вено като пустиня. Там ще пасе теле
и там ще си почива, и ще изпояде
клончетата му. (1) гл. 24:10

11 Когато клоните му изсъхнат, ще се
отчупят, жени ще дойдат и ще ги за-
палят[1]. Понеже не са разумен народ[2],
затова Творецът им няма да ги пожали
и Създателят им няма да се смили за
тях[3]. (1) Езек. 15:6-8;
(2) гл. 1:3; 44:18; Ос. 4:14; (3) Бит. 6:7; Ер. 13:14

12 И в онзи ден ГОСПОД ще отръс-
ка *плода* от течението на реката *Ефрат*
до египетския поток[1] и вие ще бъдете
събрани един по един, израилеви си-
нове[2]. (1) Иис. Нав. 15:4; 3 Царе 8:65;
(2) Втзк. 30:3,4; Ер. 3:14; Ам. 9:9,11

13 И в онзи ден ще се затръби с
голяма тръба[1] и ще дойдат изгубени-
те в асирийската земя и прогонените
в египетската земя[2] и ще се покланят
на ГОСПОДА на светия хълм в Еруса-
лим[3]. (1) Мт. 24:31;
(2) гл. 11:12,16; 43:6; Мих. 7:12; Зах. 10:10; (3) Ер. 31:6,12

28 Горко на горделивия венец на
ефремовите пияници[1] и на повехналия
цвят на славната му красота, който е
на върха на тлъстата долина на побе-
дените от виното[2]!
(1) гл. 7:9; 9:9; Ам. 4:1; 6:8; (2) Ам. 6:4-6

2 Ето, ГОСПОД има един мощен и си-
лен, като буря с град и опустошителна
вихрушка, като буря от силни прелели
води поваля с ръка на земята[1].
(1) Дан. 9:26

3 С крака ще се тъпче горделивият
венец на ефремовите пияници.

4 И повехналият цвят на славната им
красота, който е на върха на тлъста-
та долина, ще стане като ранната ѝ
смокиня преди лятото, която, щом я
вземе в ръка онзи, който я види, я
поглъща[1]. (1) гл. 8:4; Наум 3:12

5 В онзи ден ГОСПОД на Войнствата
ще бъде славен венец и красива коро-
на за остатъка от народа Си,

6 и дух на правосъдие за онзи, който
седи да съди[1], и сила за тези, които
отблъсват битката до портата[2].
(1) 3 Царе 3:28; (2) Зах. 12:5

7 Но и тези се клатушкат от вино и се
заблудиха от спиртно питие[1]; свеще-
ник и пророк се клатушкат от спиртно
питие, обладани са от вино, заблудиха
се от спиртно питие, клатушкат се във
видението, препъват се в съдението[2],
(1) гл. 56:12; (2) гл. 5:11,22,23;
Лев. 10:9-11; Пр. 20:1; Ос. 4:11; 7:5

8 защото всичките трапези са пълни
с бълвоч и нечистота, така че няма
място.

9 Кого да научи на знание? На кого

да даде да разбере посланието?[1] **Отбитите от мляко ли? Отделените от гърди ли?**
(1) Ер. 6:10

10 **Защото** *дава* **заповед след заповед, заповед след заповед, правило след правило, правило след правило, тук малко, там малко.**

11 **Наистина с гъгниви устни и с друг език ще говори на този народ**[1]
(1) Ер. 5:15

12 **Онзи, който им каза: Това е почивката, успокойте уморения; и това е отдихът! – но те не желаеха да слушат**[1]**.**
(1) Ер. 6:16; Зах. 7:11; 1 Кор. 14:21

13 **Затова словото ГОСПОДНО ще стане за тях заповед след заповед, заповед след заповед, правило след правило, правило след правило, тук малко, там малко – за да ходят и да паднат по гръб и да се разбият, да се впримчат и да се хванат**[1]**.**
(1) гл. 6:9,10; 8:15

14 **Затова слушайте словото ГОСПОДНО, вие присмивачи, властници на този народ, който е в Ерусалим**[1]**.**
(1) гл. 1:23; 46:12

15 **Понеже казахте: Сключихме завет със смъртта**[1] **и направихме договор с Шеол – когато заливащото бедствие минава**[2]**, да не дойде до нас, защото си направихме лъжата прибежище и се скрихме в измамата**[3]**.**
(1) Дан. 9:27; (2) гл. 8:7,8; (3) гл. 30:10,12; Бит. 37:20; Ер. 5:12,31; 13:25; Езек. 22:28

16 **Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз полагам в Сион камък за основа, избран камък, скъпоценен крайъгълен** *камък,* **здрава основа**[1]**; който вярва** *в Него,* **няма да бърза страхливо**[2]**.**
(1) Пс. 118:22; Дан. 2:45; Зах. 3:9; 10:4; Мт. 21:42; 1 Кор. 3:11; (2) 2 Лет. 20:20; Римл. 9:33; 1 Петр. 2:6

17 **Ще направя правосъдието мерителна връв и правдата – везна; и градушка ще помете прибежището при лъжата и води ще залеят скривалището**[1]**.**
(1) Мт. 7:27

18 **Заветът ви със смъртта ще бъде унищожен и договорът ви с Шеол няма да устои. Когато заливащото бедствие минава, ще бъдете стъпкани от него**[1]**.**
(1) Ер. 2:37; Плач 4:17; Езек. 13:11-14; Наум 1:8

19 **Колкото пъти минава, ще ви хваща; защото сутрин след сутрин ще минава, денем и нощем; и само слухът** *за него* **да чуе някой, ще се ужаси**[1]**.**
(1) Ер. 4:5-13

20 **Защото леглото е твърде късо, за да се изтегне** *някой,* **и завивката е твърде тясна, за да се завие** *някой*[1]*.*
(1) гл. 10:3

21 **Защото ГОСПОД ще стане както на хълма Ферасим**[1]**, ще се разгневи както в долината Гаваон**[2]**, за да направи делото Си, чудното Си дело, и да извърши работата Си, удивителната Си работа**[3]**.**
(1) 2 Царе 5:20; (2) Иис. Нав. 10:10-14; 1 Лет. 14:16; (3) гл. 29:14,23; 64:3; Авак. 1:5

22 **И сега не се присмивайте, да не би да се стегнат оковите ви по-здраво**[1]**; защото чух** *за* **погубление, предрешено от Господа БОГА на Войнствата**[2]**, над цялата земя.**
(1) Изх. 8:29; 2 Лет. 36:16; Пр. 19:29; (2) гл. 10:22,23; Пр. 29:1; Езек. 22:14; Лк. 21:24

23 **Дайте ухо и слушайте гласа ми; внимавайте и слушайте какво говоря**[1]**!**
(1) Пс. 81:8; Мт. 11:15

24 **Орачът всеки ден ли оре, за да посее?** *Всеки ден ли* **разтваря** *бразди* **и разбива буците на нивата си**[1]**?**
(1) Екл. 3:2

25 **Когато изравни лицето ѝ, не пръска ли копър и не посява ли кимион, не сее ли жито в редове и ечемика на определеното му място, и бяло жито наоколо?**

26 **Защото неговият Бог го учи да постъпва правилно и го поучава**[1]**.**
(1) Йов 32:8

27 **Защото не се вършее копър с диканя и кола не се върти върху кимиона, а копърът се очуква с тояга и кимионът – с прът.**

28 **А хлебното жито се стрива. Защото човек не го вършее постоянно и не го стрива с колелото на колата си, и не го раздробява с копитата на конете си**[1]**.**
(1) Ер. 10:24

29 **И това също произлиза от ГОСПОДА на Войнствата**[1]**, който е чудесен в съвет, превъзходен в мъдрост**[2]**.**
(1) гл. 41:20; Пс. 118:23; (2) Пс. 92:5; Ер. 32:19

**29 Горко на Ариил*, Ариил[1], града,
в който Давид се засели! Прибавете
година на година, празниците нека се
извъртат[2].**
*Има се предвид Ерусалим. Думата вероятно означава Божие огнище.; (1) Езек. 43:15,16; (2) гл. 1:14; Лев. 23:4-37

2 **И Аз ще притесня Ариил, и ще на-
стане тъга и скръб[1], и той ще Ми бъде**
наистина **като Божие огнище.**
(1) гл. 33:7-9

3 **И ще разположа стан наоколо про-
тив теб, ще те обсадя с могили и ще
издигна кули против теб[1].**
(1) гл. 1:8; Лк. 19:43

4 **И ти ще бъдеш принизен, ще го-
вориш из земята, и говоренето ти ще
бъде глухо из пръстта. И гласът ти ще
бъде както на дух из земята и говоре-
нето ти ще бъде шепот из пръстта.**
5 **А множеството на неприятелите ти
ще бъде като ситен прах и множество-
то на насилниците – като дребна пля-
ва, която се отвява. И това ще стане
внезапно, в един миг[1].** (1) гл. 17:13; 37:36
6 **Ще бъде посетен от ГОСПОДА на
Войнствата с гръм и със земетресение
и с голям шум, буря и вихрушка и
пояждащ огнен пламък[1].**
(1) гл. 30:30,31; 31:9; Езек. 38:22

7 **И като сън, като нощно видение[1]
ще бъде множеството на всичките на-
роди, които воюват против Ариил, и
всички, които се бият против него и
против крепостите му, и които го при-
тесняват[2].** (1) Йов 20:8; (2) Зах. 14:3
8 **И както гладният сънува, че ето, яде,
но се събужда и душата му е празна; и
както жадният сънува, че ето, пие, но
се събужда и ето, отпаднал е и душата
му е жадна; така ще бъде множество-
то на всичките народи, които воюват
против хълма Сион[1].**
(1) гл. 41:11,12; 2 Лет. 32:21; Пс. 129:5; Наум 1:15

9 **Стойте смаяни и се чудете[1], засле-
пете се и ослепейте[2]! Те са пияни, но
не от вино; политат, но не от спиртно
питие[3].**
(1) Ер. 2:12; (2) 2 Кор. 4:4; (3) гл. 19:14; 51:21; Ер. 13:13

10 **Защото ГОСПОД изля на вас дух
на дълбок сън[1] и затвори очите ви;
скри пророците и първенците ви,** *и*
гледачите[2]. (1) Римл. 11:8; (2) гл. 6:10; Мих. 3:6
11 **И всяко** *пророческо* **видение стана
за вас като думите на запечатана кни-
га, която дават на някой грамотен и
казват: Я прочети това! – а той казва:
Не мога, защото е запечатано[1].**
(1) Дан. 12:4; Откр. 5:1,5

12 **И дават книгата на някой неграмо-
тен и казват: Я прочети това! – а той
казва: Неграмотен съм[1].** (1) 2 Кор. 3:14
13 **И Господ каза: Понеже този народ
се приближава** *към Мен* **с устата си и с
устните си Ме почита, но е отдалечил
сърцето си от Мен[1] и страхът им от
Мен е според научена човешка запо-
вед[2],** (1) гл. 30:11; Ер. 3:10; Ос. 7:14;
(2) Ер. 12:2; Мт. 15:8,9; Кол. 2:22

14 **затова, ето, ще продължа да вър-
ша чудно дело с този народ, чудно и
странно дело[1]. И мъдростта на мъдри-
те му ще погине, и разумът на разум-
ните му ще се скрие[2].** (1) гл. 28:21;
(2) гл. 19:11; 44:25; Йов 12:17; Ер. 19:7; 49:7; Йн. 9:30
15 **Горко на онези, които дълбоко
крият намеренията си от ГОСПОДА и
чиито дела стават в тъмнина[1], и които
казват: Кой ни вижда? Кой ни знае?[2]**
(1) гл. 30:1; 2 Царе 11:27; 4 Царе 17:9;
(2) гл. 47:10; Езек. 8:12

16 **О, вашата опърничавост! Грънчарят
ще се счете ли като глината? Направе-
ното ще каже ли за този, който го е
направил: Той не ме е направил? И из-
работеното ще каже ли за този, който
го е изработил: Той не разбира?[1]**
(1) гл. 45:9; Римл. 9:20

17 **Няма ли след още съвсем малко
време да се обърне Ливан в плодо-
родно поле, а плодородното поле да се
счита като гора[1]?** (1) гл. 32:15
18 **И в онзи ден глухите ще чуят пи-
саното слово и очите на слепите ще
прогледнат от мрака и тъмнината[1].**
(1) гл. 32:3; 35:5; 42:7; Лк. 4:18; Деян. 26:18
19 **И кротките ще умножат радостта**
си **в ГОСПОДА и сиромасите между
хората ще се развеселят в Светия Из-
раилев[1].** (1) гл. 41:16; Пс. 22:26; Соф. 3:12-15
20 **Защото насилникът изчезна и при-**

сmивачът се изгуби, и всички, които дебнеха за беззаконие, се отсякоха[1],

(1) Мих. 2:1-3

21 **които изкарват човек виновен за** *една* **дума и поставят примка[1] за онзи, който върши правда в портата, и с лъжа изкарват праведния крив[2].**

(1) Мк. 12:13; (2) гл. 5:20,23

22 **Затова ГОСПОД, който е изкупил Авраам, така казва за якововия дом[1]: Няма вече да се посрами Яков и няма вече да побледнее лицето му[2];**

(1) гл. 41:8; (2) гл. 45:17; 54:4

23 **защото, когато той,** *когато* **децата му видят делото на ръцете Ми[1] сред себе си, ще осветят Името Ми и ще осветят Светия Яковов, и ще се боят от Израилевия Бог[2].**

(1) гл. 28:21; (2) гл. 8:13; Мт. 6:9

24 **И заблудените духом ще познаят разум[1] и роптателите ще приемат поука[2].**

(1) гл. 32:4; (2) Ер. 31:34

30 **Горко на непокорните синове[1], заявява ГОСПОД, които изпълняват планове, но не от Мен[2], и които сключват договори, но не чрез Моя Дух, за да прибавят грях на грях[3];**

(1) гл. 1:2; Езек. 2:3,4; (2) гл. 31:1; (3) гл. 1:4,5; 29:15; Ос. 11:6

2 **които отиват, за да слязат в Египет, без да се допитват до Моята уста[1], за да се укрепят със силата на фараона и да прибягнат под сянката на Египет[2]!**

(1) Иис. Нав. 9:14; 3 Царе 22:7; (2) гл. 36:6; 4 Царе 18:21,24; Ер. 2:18; 42:14; Ос. 7:13; 8:9,10

3 **Затова силата на фараона ще ви бъде за срам и прибягването под сянката на Египет – за позор[1].**

(1) гл. 20:5; Ер. 2:36; 46:25; Езек. 29:7

4 **Защото първенците му бяха в Цоан[1] и посланиците му стигнаха в Ханес.**

(1) гл. 19:11

5 **Те всички ще бъдат посрамени поради народ, които няма да им е от полза, нито ще бъде помощ, нито полза, а** *е* **за срам и дори за позор.**

6 *Пророчество,* **наложено за южните животни*[1]:**

През земя на скръб и мъка, откъдето *излизат* **лъвица и силен лъв, пепелянка и хвърката огнена змия[2], носят богатството си на гърба на магаренца и съкровищата си на гърбицата на камили, при народ, който няма да им е от полза[3],**

**на евр.:* веемот, използва се образно за Египет

(1) Зах. 6:6; (2) гл. 14:29; Чис. 21:6; (3) Ос. 8:9,10; 12:1

7 **защото напразно, безполезно ще помогнат египтяните[1]. Затова викнах за това: Хвалбата им е** *само* **да седят!**

(1) гл. 31:3; Пр. 25:19; Ер. 37:7

8 **Сега иди, напиши това пред тях на дъсчица[1], и в книга го запиши[2], и да остане за вечни времена,**

(1) гл. 8:1; (2) Ер. 36:2

9 **че те са непокорен народ[1], синове лъжци, синове, които не искат да слушат закона на ГОСПОДА[2],**

(1) гл. 48:4; Втзк. 31:27; Деян. 7:51; (2) гл. 1:4; 5:24; Пс. 81:11; Ер. 7:28; Зах. 1:4

10 **които казват на гледачите: Не гледайте![1] – и на пророците: Не ни пророкувайте правото, говорете ни ласкателства[2], пророкувайте измами[3];**

(1) 2 Лет. 25:16; Ер. 11:21; Ам. 2:12; (2) 3 Царе 22:8-13; 2 Тим. 4:3; (3) Мих. 2:6,11

11 **отстъпете от пътя, отклонете се от пътеката, махнете отпред нас Светия Израилев![1]**

(1) гл. 29:13; Йов 21:14

12 **Затова, така казва Светият Израилев: Понеже презирате това слово и се уповавате на насилие и на коварство и се опирате на тях[1],**

(1) гл. 28:15

13 **затова това беззаконие ще ви бъде като пролом, готов да се срине, издутина във висока стена[1], чието рухване идва внезапно, в един миг[2].**

(1) Пс. 62:3; (2) Пр. 29:1; Езек. 13:14

14 **И Той ще я строши, както се строшава грънчарски съд[1], разбит безпощадно, така че сред разбитите му части да не се намира парченце, с което да се вземе огън от огнището и да се гребне вода от щерната.**

(1) Ер. 19:11; 48:38

15 **Защото така казва Господ БОГ, Светият Израилев: Чрез обръщане и покой ще се избавите, в безмълвие и упование ще бъде силата ви[1]. Но вие не искахте[2].**

(1) гл. 7:4; 40:31; Изх. 14:14; (2) Мт. 23:37

16 **А казахте: Не, ще побегнем на кон! – затова ще бягате; и: Ще яздим**

на бързи *коне!* **– затова и преследвачи-
те ви ще бъдат бързи[1].**
(1) 4 Царе 25:5; Плач 4:19
17 **Хиляда** *ще бягате* **от заплахата на
един, от заплахата на петима[1], докато
останете като голо дърво на планински
връх и като знаме на хълм[2].**
(1) Лев. 26:17,36; Втзк. 28:25; 32:30; (2) гл. 1:8
18 **Затова ГОСПОД ще чака, за да се
смили над вас, и затова ще се превъз-
виси, за да ви пожали[1]; защото ГОС-
ПОД е Бог на правосъдие[2] – блажени
всички, които Го чакат[3]!** (1) гл. 57:16-18;
Ер. 31:20; (2) гл. 26:7-11; (3) Пс. 2:12; Ер. 17:7; Плач 3:25
19 **Защото народ ще живее в Сион, в
Ерусалим. Ти няма никога вече да пла-
чеш[1]! Той наистина ще се смили над
теб при гласа на вика ти; когато го
чуе, ще ти отговори[2].**
(1) гл. 25:8; 65:19; (2) гл. 58:9; 65:24; Ер. 29:12
20 **И дори Господ да ви даде хляб на
скръб и вода на притеснение[1], учите-
лите ти няма вече да бъдат скрити, а
очите ти ще гледат учителите ти;**
(1) гл. 33:16; 51:14
21 **и ушите ти ще слушат слово зад
теб, което, когато се отклонявате на-
дясно и когато се отклонявате наляво,
ще казва: Този е пътят, ходете по не-
го[1]!** (1) гл. 48:17; Втзк. 5:32; 1 Царе 12:23; Ер. 6:16
22 **Тогава вие ще имате за гнусота
покритието на сребърните си идоли
и обкова на златните си леяни идоли.
Ще ги изхвърлиш като гнусота, ще им
кажеш: Махай се![1]**
(1) гл. 2:20; 27:9; Втзк. 7:25; Езек. 7:20
23 **И Той ще даде дъжд на семето ти,
което ще засееш в земята[1], и хляб като
добив от земята, и той ще бъде тлъст
и изобилен[2]. И в онзи ден добитъкът
ти ще пасе на широки пасбища[3],**
(1) Йоил 2:23; (2) Лев. 26:3-5; Пс. 67:6; (3) гл. 32:20
24 **и воловете и магаренцата, които
работят земята, ще ядат чиста зоб, ве-
яна с лопата и веяло.**
25 **И на всяка висока планина и на
всеки извисен хълм ще има реки и
водни потоци[1] в деня на голямото кла-
не[2], когато падат кули[3].**
(1) Йоил 3:18; (2) Йоил 3:13; (3) гл. 2:15
26 **И светлината на луната ще бъде
като светлината на слънцето, а светли-
ната на слънцето ще бъде седмократ-
на, като светлината на седем дни, в
деня, когато ГОСПОД превързва рана-
та на народа Си и изцелява язвата от
удара им[1].** (1) Ер. 30:17; Мал. 4:2
27 **Ето, Името на ГОСПОДА идва от-
далеч[1]; гневът Му гори и гъстият Му
дим се издига; устните Му са пълни с
ярост и езикът Му е като огън пояж-
дащ,** (1) Мал. 1:11
28 **и дихането Му – като прелял по-
ток, който стига до шията, за да пре-
сее народите в ситото на суетата; и
ще има заблудителна юзда в челюстта
на народите[1].** (1) гл. 17:13,14
29 *А* **у вас ще има песен, както в нощ-
та на свят празник, и радост на сър-
цето, както когато тръгват със свирки
да дойдат на ГОСПОДНИЯ хълм[1], при
Канарата Израилева[2].** (1) Пс. 42:4; (2) гл. 44:8
30 **И ГОСПОД ще направи да се чуе
славният Му глас[1] и да се види слиза-
нето на ръката Му[2] с яростен гняв и
с пламък на огън пояждащ[3], с пороен
дъжд, с буря и градушка от камъни[4].**
(1) Пс. 29:4; Йоил 3:16; (2) гл. 52:10; (3) гл. 10:16; 29:6;
66:15; Евр. 12:29; (4) Изх. 9:24; Иис. Нав. 10:10,11
31 **Защото асириецът, който удря с то-
яга, ще бъде смазан от гласа на ГОС-
ПОДА[1].** (1) гл. 37:36
32 **И всеки удар с определения же-
зъл, който ГОСПОД ще наложи върху
него[1], ще бъде с тимпанчета и арфи.
С размахана** *ръка* **ще воюва против не-
го[2].** (1) гл. 10:26; (2) гл. 31:4; 2 Лет. 32:8
33 **Защото Тофет*[1] е отдавна пригот-
вен и за царя[2] е подготвен. Дълбок и
широк го направи, кладата му е** *с* **огън
и много дърва; като поток от сяра ди-
хането на ГОСПОДА ще го запали[3].**
*мястото за принасяне на човешки жертви на Молох
(1) 4 Царе 23:10; (2) Дан. 11:36;
(3) гл. 33:14; Втзк. 4:24; Откр. 19:20

31 **Горко на онези, които слизат в
Египет за помощ и се надяват на коне,
и се уповават на колесници, понеже са
много, и на конници, защото са много**

сили[1], а не гледат на Светия Израилев и не търсят ГОСПОДА[2]! (1) гл. 30:1,2,16; Втзк. 17:16; (2) гл. 9:13; 2 Лет. 16:7-9; Зах. 10:5

2 **Но и Той също е мъдър[1]; ще докара зло и думите Си няма да оттегли[2], а ще стане против дома на злите и против помощта на вършещите беззаконие[3].** (1) Йов 12:13; (2) гл. 21:17; (3) гл. 20:4-6; 30:7

3 **А египтяните са хора, а не Бог и конете им са плът, а не дух[1]. И ГОСПОД ще простре ръката Си и онзи, който помага, ще се спъне, и онзи, на когото помага, ще падне; всички заедно ще се изличат.** (1) Пс. 146:3-5; 2 Лет. 32:8; Езек. 28:2

4 **Защото така ми каза ГОСПОД: Както ръмжи над лова си лъвът, младият лъв, срещу когото се свикват множество овчари, и не се плаши от гласа им, и не се отдръпва пред шума им, така ГОСПОД на Войнствата ще слезе, за да воюва за хълма Сион и за неговото възвишение[1].** (1) гл. 30:30-32; 42:13; Изх. 14:14,25

5 **Както птиците пърхат** *над своите пилета,* **така ГОСПОД на Войнствата ще защити Ерусалим; ще го защити и спаси, ще** *го* **пощади и избави[1].** (1) гл. 35:4; 37:35; 4 Царе 19:34; Пс. 46:5

6 **Върнете се към Този, от когото израилевите синове дълбоко отстъпиха[1]!** (1) Ер. 3:12,22; Зах. 1:3

7 **Защото в онзи ден всеки човек ще захвърли сребърните си идоли и златните си идоли, които вашите ръце ви направиха за грях[1].** (1) гл. 2:20

8 **Тогава асириецът ще падне от меч не на мъж и меч не на човек ще го унищожи[1]. И той ще побегне[2] от меча и младежите му ще станат принудителни работници.** (1) гл. 10:25; 37:36; (2) гл. 17:13; 37:37

9 **И канарата му* ще премине от страх, и князете му ще се разтреперят от знамето, заявява ГОСПОД, чийто огън е в Сион и огнището Му в – Ерусалим[1].** **вероятно:* асирийският цар; (1) гл. 10:16,17; 29:6

32 **Ето,** *един* **цар ще царува с правда[1] и князете ще управляват с правосъдие,** (1) гл. 9:7; 11:4,5; 33:5; Пс. 72:2; Ер. 23:5,6; Мал. 4:2

2 **и един човек ще бъде като заслон от вятър и като прибежище от буря, като водни потоци в сухо място, като сянка от огромна канара в жадна земя[1].** (1) гл. 4:6; Плач 4:20

3 **Очите на виждащите няма да бъдат помрачени и ушите на слушащите ще внимават[1].** (1) гл. 29:18; Мт. 13:16

4 **И сърцето на безразсъдните ще разбере знание[1] и езикът на заекващите ще говори бързо и ясно.** (1) гл. 29:24

5 **Безумният няма вече да се нарича благороден и сребролюбецът няма вече да се казва щедър[1];** (1) гл. 5:20

6 **защото безумният говори безумно[1] и сърцето му работи беззаконие, за да върши безбожие и да говори заблуда против ГОСПОДА[2], за да остави празна душата на гладния и да отнеме питието на жадния[3].** (1) Мт. 12:34; (2) гл. 59:13; (3) Езек. 34:18; Мт. 25:42

7 **А на сребролюбеца средствата са зли, той замисля коварства[1], за да погуби сиромаха с лъжливи думи дори когато бедният говори правда[2].** (1) Мих. 2:1; (2) гл. 5:23

8 **А благородният замисля благородни неща и ще стои в благородни неща[1].** (1) Мт. 12:35

9 **Станете, вие безгрижни жени[1], и чуйте гласа ми; вслушайте се в говоренето ми[2], вие нехайни дъщери!** (1) Ам. 6:1; (2) Ер. 9:20

10 **След ден и година ще бъдете ужасени, вие нехайни, защото гроздоберът ще се изгуби, беритбата няма да дойде[1].** (1) гл. 24:7,11

11 **Треперете, вие безгрижни, ужасявайте се, вие нехайни! Съблечете се и се оголете, и опашете хълбоците си** *с вретище[1]!* (1) Изх. 33:4; Ер. 4:8; Як. 5:1

12 **Ще се бият в гърди за приятните поля, за плодородните лозя[1].** (1) Йоил 1:7,8

13 **На земята на народа ми ще растат тръни и бодливи храсталаци[1], а и върху всички къщи на веселие в ликуващия град[2];** (1) гл. 5:6; 7:23; Ос. 9:6; (2) гл. 22:2

14 **защото дворецът е изоставен, шумният град е напуснат[1], крепостта***

и кулата[2] са пещери до века, радост за диви магарета, пасбище за стада[3] –

*Офил, южният склон на храмовия хълм, укрепен от Йотам, вж. 2. Лет. 27:3; (1) гл. 24:10,12; (2) 2 Лет. 33:14; Неем. 3:26,27; (3) гл. 3:26; 24:1; 34:13; Мих. 3:12

15 **докато Духът се излее на нас от висините[1] и пустинята стане плодородно поле, а плодородното поле се счете като гора[2].**

(1) гл. 44:3; Езек. 37:14; (2) гл. 29:17; 35:1,2

16 **Тогава правосъдие ще се засели в пустинята и правда ще обитава в плодородното поле[1].** (1) гл. 11:9; Ер. 31:23; Зах. 8:3

17 **И делото на правдата ще бъде мир[1] и действието на правдата ще бъде покой и сигурност до века[2].**

(1) Ест. 9:30; (2) гл. 54:14; Пр. 1:33; Мих. 4:4

18 **И Моят народ ще обитава в мирно заселище, в сигурни жилища, и в спокойни места за почивка[1].**

(1) гл. 26:3; 33:6,20; Изх. 9:26; Езек. 34:28

19 **Но ще вали градушка при падането на гората и градът съвсем ще се сниши[1].** (1) гл. 10:33,34; 26:5

20 **Блажени вие, които сеете при всяка вода[1] и изпращате** *навред* **крака на вола и магарето[2]!** (1) Екл. 11:1; (2) гл. 30:23,24

33 **Горко на теб, който опустошаваш, а ти не си бил опустошен, който грабиш, а не си бил ограбен! Когато свършиш да опустошаваш, ще бъдеш опустошен и когато свършиш да грабиш, ще бъдеш ограбен[1].**

(1) гл. 17:14; 24:16; Съд. 1:7; Пр. 22:23

2 ГОСПОДИ, смили се за нас, Теб чакаме[1]! Бъди им сила всяка сутрин и спасението ни във време на беда[2]!

(1) гл. 8:17; Пс. 33:22; (2) Ер. 14:8

3 **От шума на метежа побягнаха племената, от Твоето извисяване се разпръснаха народите[1].** (1) гл. 17:13; Пс. 68:1,2

4 **И плячката ви ще се събере, както събират гъсениците; ще скочат върху нея, както скача скакалец[1].** (1) Йоил 2:3

5 **ГОСПОД е превъзвишен[1], защото обитава нависоко; изпълнил е Сион с правосъдие и правда[2].**

(1) Пс. 97:9; (2) гл. 1:26; 32:1; Ер. 23:5,6; 31:23

6 **И ще имаш сигурни времена[1], изобилно спасение, мъдрост и знание[2]. Страхът от ГОСПОДА е съкровището му[3].** (1) гл. 32:17,18;

(2) гл. 11:9; Ер. 31:34; Авак. 2:14; (3) Йов 4:6; Пр. 2:5; 14:26

7 **Ето, силните им викат навън, посланиците на мира плачат горчиво[1].**

(1) гл. 29:2

8 **Пътищата запустяха, няма вече минаващ пътник[1]. Той наруши договора, презря градовете[2], не зачете човека.**

(1) Съд. 5:6,7; (2) гл. 10:9; 36:1

9 **Земята жалее и чезне, Ливан е посрамен и вехне[1], Сарон прилича на пустиня, Васан и Кармил отърсват** *листата си[2]*. (1) гл. 24:4; (2) Ам. 1:2; Наум 1:4

10 **Сега ще стана, казва ГОСПОД, сега ще се надигна, сега ще се извися[1].**

(1) Пс. 12:5

11 **Слама ще заченете и плява ще родите[1]; диханието ви** *като* **огън ще ви пояде.** (1) гл. 59:4; Пс. 7:14

12 **И народите ще бъдат** *като* **горяща вар,** *като* **отсечени трьни, които изгарят в огън[1].** (1) гл. 9:18; Пс. 118:12

13 **Слушайте, вие далечни, какво съм сторил, и вие близки, познайте силата Ми[1].** (1) гл. 52:10

14 **Грешните в Сион се боят, трепет обзема безбожните: Кой от нас може да обитава при огън пояждащ? Кой от нас може да обитава при вечни пожари[1]?** (1) гл. 30:33; Наум 1:6; Евр. 12:29

15 **Който ходи праведно и говори правдиво[1], който презира печалбата от насилства, който отърсва ръцете си, за да не приема подкупи[2], който запушва ушите си, за да не чува за кръвопролитие, и затваря очите си, за да не гледа зло[3] –**

(1) Пс. 15:2; (2) Изх. 23:8; Пс. 15:5; (3) Йов 31:7; Пр. 1:10-16

16 **той ще живее нависоко, непристъпните скали ще бъдат крепостта му[1], хлябът му ще се даде, водата му няма да липсва[2].**

(1) Втзк. 33:29; Пс. 62:6,7; (2) гл. 30:20; Йн. 6:48; 7:37

17 **Очите ти ще гледат царя в красотата му[1], ще видят обширна земя[2].**

(1) Йов 19:27; Пс. 45:1,2; Откр. 22:3; (2) гл. 26:15

18 **Сърцето ти ще си спомня за** *миналия* **ужас: Къде е онзи, който броеше?**

Къде е онзи, който теглеше? Къде е
онзи, който броеше кулите?
19 **Няма** *вече* **да видиш свирепия на-**
род[1], народ с неразбираем език, който
не схващаш, с гъгнив език, който не
разбираш[2]. (1) гл. 37:34,37; (2) Ер. 5:15; Езек. 3:5,6
20 **Погледни Сион[1], града на празни-**
ците ни[2]! Очите ти ще видят Еруса-
лим – безгрижно селище, шатър, който
няма да се мести[3], чиито колчета няма
да бъдат извадени навеки и никое от
въжетата му няма да се скъса.
(1) Пс. 48:12,13; 128:5; (2) Втзк. 16:16; (3) гл. 4:5,6; 32:18; Пс. 46:5
21 **А там Могъщият, ГОСПОД, ще ни**
бъде място на реки, на широки пото-
ци. Там няма да върви кораб с гребла
и няма да премине великолепен ко-
раб.
22 **Защото ГОСПОД е наш съдия[1],**
ГОСПОД е наш законодател, ГОСПОД
е наш цар[2] – Той ще ни спаси[3]!
(1) гл. 11:4; Пс. 50:6; (2) гл. 24:23; 41:21; 1 Царе 12:12; Пс. 44:4; (3) гл. 12:2; 25:9; 44:6
23 **Въжетата ти се разхлабиха, не мо-**
гат да крепят мачтата ти, не могат да
опъват платната. И тогава раздели изо-
билната плячка от грабежа[1], недъгави-
те разграбиха плячка. (1) Пс. 68:12
24 **И жителят няма да каже: Болен**
съм[1]. На народа, който живее в него,
ще се прости беззаконието[2].
(1) Йоил 3:10; Зах. 12:8; (2) гл. 44:22

ст. 1-8: гл. 63:1-6; ст. 1-17: Ер. 49:7-22

34 **Приближете се народи, за да чу-**
ете, и вие племена, внимавайте! Нека
чуе земята и това, което я изпълва,
светът и всичко, което произлиза от
него[1]. (1) Пс. 49:1,2
2 **Защото гневът на ГОСПОДА е про-**
тив всичките народи и яростта му –
против цялото им войнство[1]. Изпълнил
е над тях проклятието, предал ги е на
клане[2]. (1) Ер. 25:15; Езек. 36:5; Соф. 3:8; (2) гл. 66:16; Иис. Нав. 11:20; Ер. 25:31,33
3 **И убитите им ще бъдат захвърлени**
и смрадта от труповете им ще се из-
дига, и планините ще се разтопят от
кръвта им[1]. (1) Езек. 32:4-6; Наум 3:3
4 **И цялото небесно войнство ще се**
разложи и небесата ще се свият като
свитък[1], и цялото им войнство ще пад-
не, както пада лист от лоза и като
увехнал *лист* **от смокиня[2].**
(1) Откр. 6:14; (2) гл. 14:12; Мт. 24:29
ст. 5-17: Езек. 25:12-14; 35; Ам. 1:11,12; Авд.
5 **Понеже мечът Ми се опи в небе-**
сата[1], ето, слиза за съд върху Едом и
върху народа, над който изпълних про-
клятието[2]. (1) ст. 6; (2) Езек. 36:5; Мал. 1:4
6 **Мечът на ГОСПОДА е пълен с кръв,**
затлъстя от тлъстина, от кръвта на
овце и козли, от тлъстините на овнеш-
ките бъбреци; защото ГОСПОД има
жертва във Восора и голямо клане в
земята Едом[1]. (1) Ер. 46:10; Соф. 1:7
7 **Дивите говеда ще слязат с тях, и**
телците с биковете[1], и земята им ще
се напои с кръв и пръстта им ще за-
тлъстее от тлъстина[2].
(1) Ер. 50:27; (2) Езек. 39:18
8 **Защото е ден на отмъщение от**
ГОСПОДА, година на възмездия за де-
лото на Сион[1]. (1) гл. 13:6,9; 35:4; Йоил 3:2
9 **Потоците на** *Едом* **ще се превърнат**
в катран и пръстта му – в сяра, и зе-
мята му ще стане пламтящ катран.
10 **Ден и нощ няма да угасне, димът**
ѝ ще се издига до века[1], от поколение
в поколение ще остане пуста, никой
няма да премине през нея за вечни
времена[2]. (1) Откр. 14:11; (2) Ер. 49:18
11 **А пеликан и таралеж ще я наследят,**
кукумявка и гарван ще живеят в нея[1].
И *Господ* **ще опъне над нея мерителна**
връв на пустота и отвес на празнота[2].
(1) гл. 14:23; Соф. 2:14; (2) 4 Царе 21:13
12 **Ще повикат благородните му в**
царството, но няма да има никой;
и всичките му първенци ще бъдат
нищо.
13 **И в дворците му ще поникнат тръ-**
ни, коприва и бодили – в крепости-
те му[1]; и ще бъде жилище на чакали,
свърталище на камилоптици[2].
(1) гл. 32:13,14; (2) гл. 13:21; Ер. 49:33; 51:37; Мал. 1:3
14 **Пустинни зверове ще се срещат**
там **с хиени и космати** *демони* **ще си**
викат един на друг. И самодивата ще

се настани там и ще си намери място за почивка[1]. (1) ст. 13

15 **Там ще се загнезди гърмящата змия, ще снася и ще мъти, ще събира** *малките си* **под сянката си. Да, там ще се събират и лешоядите, всяка с другарката си.**

16 **Потърсете в книгата на ГОСПОДА и прочетете! Никое от тези няма да липсва, нито ще бъде без другарката си, защото Моята уста заповяда това[1], и Духът Му, Той ги събра[2].**
(1) гл. 21:17; 40:5; (2) Зах. 4:6

17 **Той хвърли жребий за тях и Неговата ръка им раздели с мерителна връв онази** *земя[1]*. **Те ще я владеят до века, от поколение в поколение ще обитават в нея[2].** (1) Втзк. 32:9; (2) Йоил 3:20

35 **Пустинята и сухата земя ще се развеселят и степта ще се зарадва и ще разцъфти като крем[1].** (1) гл. 51:3

2 **Ще цъфти изобилно и ще се радва, дори с ликуване и песни[1]. Славата на Ливан ѝ е дадена, великолепието на Кармил и Сарон[2]. Те ще видят славата на ГОСПОДА, великолепието на нашия Бог[3].** (1) гл. 55:12; Пс. 65:13; 96:12; (2) гл. 32:15; 60:13; Иис. Нав. 19:26; 1 Лет. 27:29; Ос. 14:5-7; (3) гл. 40:5

3 **Укрепете немощните ръце[1] и утвърдете отслабналите колена[2].**
(1) Зах. 8:9,13; (2) Евр. 12:12

4 **Кажете на онези, които са с уплашено сърце: Укрепете се![1] Не бойте се![2] Ето, вашият Бог[3] идва** *с* **отмъщение,** *с* **Божия отплата[4]; Той ще дойде и ще ви спаси[5]!** (1) Дан. 10:19; (2) гл. 41:10,13; 1 Царе 23:17; Соф. 3:16; 1 Сол. 5:14; (3) гл. 40:9; Пс. 50:3; (4) гл. 34:8; 47:3; 61:2; Лк. 1:71; (5) гл. 25:9; 31:5

5 **Тогава очите на слепите ще се отворят и ушите на глухите ще се отпушат[1],** (1) гл. 29:18

6 **тогава куцият ще скача като елен и езикът на немия ще пее радостно[1], защото в пустинята ще избликнат води и в степта – потоци[2].**
(1) Мт. 9:8; 11:3-5; (2) гл. 41:18; 44:3; Пс. 107:35

7 **И миражът ще стане на езеро и жадната земя – на водни извори[1]. В жилището на чакалите, където лежаха,** *ще има* **зеленина с тръстика и рогоз.**
(1) ст. 6

8 **И там ще има улица и път и той ще се нарече път на светостта. Нечистият няма да мине по него[1], а ще бъде** *само* **за тях[2]. Който върви по пътя, дори и глупавите, няма да се заблуждават[3].**
(1) гл. 52:1; Йоил 3:17; (2) гл. 43:19; 62:10,12; Лев. 26:6; (3) Пр. 9:4

9 **Лъв няма да има там и хищен звяр няма да се изкачи по него[1], няма да се намери там, а изкупените ще ходят** *по него[2]*. (1) Езек. 34:25; (2) ст. 8

10 **Откупените на ГОСПОДА ще се върнат и ще дойдат в Сион с ликуване; вечна радост ще бъде на главата им, ще придобият веселие и радост, а скръб и въздишане ще побягнат[1].**
(1) гл. 25:8; 51:10,11; 60:20; 61:7; 65:18,19; Пс. 14:7; Ер. 31:12,13; Откр. 7:17

<u>гл. 36: 4 Царе 18:13-37; 2 Лет. 32:1-19</u>

36 **А в четиринадесетата година на цар Езекия асирийският цар Сенахирим се изкачи против всичките укрепени градове на Юда и ги превзе[1].**
(1) гл. 7:17,20; 8:8; 33:8

2 **И асирийският цар изпрати рапсака* от Лахис в Ерусалим с голяма войска при цар Езекия. И той застана при водопровода на горния водоем по пътя към тепавичарската нива[1].**
*асирийски сановник, вероятно главен виночерпец
(1) гл. 7:3; Мих. 1:9

3 **И управителят на** *царския* **дом Елиаким[1], синът на Хелкия, и писарят Шевна[1], и летописецът Йоах, синът на Асаф, излязоха при тях.** (1) гл. 22:15,20

4 **Тогава рапсакът им каза: Кажете сега на Езекия: Така казва великият цар, асирийският цар: Каква е тази надежда, на която се уповаваш?**

5 **Казвам** *ти, че твоят* **съвет и сила за воюване са само празни думи. На кого се надяваш сега, че си въстанал против мен?**

6 **Ето, ти се надяваш на онази строшена тръстикова пръчка, на Египет, на която, ако се опре някой, ще се**

забучи в ръката му и ще я промуши. Такъв е египетският цар, фараонът, за всички, които се надяват на него[1]**.**

(1) гл. 20:5; 30:2; Ер. 37:7; Езек. 17:17; 29:16

7 **Но ако ми кажеш: На ГОСПОДА, нашия Бог, се уповаваме! – то не е ли Той онзи, чиито високи места и жертвеници премахна Езекия, като каза на Юда и Ерусалим: Пред този олтар се покланяйте**[1]**?**

(1) 2 Лет. 30:14

8 **И така, дай залог* на господаря ми, асирийския цар, и аз ще ти дам две хиляди коня, ако можеш от своя страна да поставиш на тях ездачи.**

*Може да се отнася за обзалагане.

9 **Но как би отблъснал ти и един военачалник измежду най-низшите слуги на господаря ми? Но ти се уповаваш на Египет за колесници и за конници!**

10 **А аз без ГОСПОДА ли се изкачих сега срещу тази земя, за да я съсипя? ГОСПОД ми каза: Изкачи се в тази земя и я съсипи!**

11 **Тогава Елиаким и Шевна, и Йоах казаха на рапсака: Молим те, говори на слугите си на арамейски**[1]**, защото го разбираме. Не ни говори на юдейски, че да чува народът, който е на стената!**

(1) Дан. 2:4

12 **Но рапсакът каза: Господарят ми** *само* **при твоя господар и при теб ли ме е изпратил да говоря тези думи? Не ме ли** *е изпратил* **при мъжете, които седят на стената, за да ядат заедно с вас изпражненията си и да пият пикочта си?**

13 **Тогава рапсакът застана и извика със силен глас на юдейски и каза: Слушайте думата на великия цар, асирийския цар:**

14 **Така казва царят: Да не ви мами Езекия! Защото той няма да може да ви избави.**

15 **И да не ви кара Езекия да се уповавате на ГОСПОДА, като казва: ГОСПОД непременно ще ни избави; този град няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар**[1]**!**

(1) гл. 37:10

16 **Не слушайте Езекия, защото така казва асирийският цар: Направете мир с мен и излезте при мен, и яжте всеки от лозето си и всеки от смокинята си, и пийте всеки от водата на кладенеца си,**

17 **докато дойда и ви заведа в земя като вашата земя, земя на жито и вино, земя на хляб и лозя.**

18 **Да не ви убеждава Езекия, като казва: ГОСПОД ще ни избави! Някой от боговете на народите избавил ли е земята си от ръката на асирийския цар?**[1]

(1) гл. 10:7; 37:12

19 **Къде са боговете на Емат и Арфад? Къде са боговете на Сефаруим? И избавиха ли те Самария от ръката ми?**

20 **Кои измежду всичките богове на тези страни са избавили страната си от ръката ми, че ГОСПОД да избави Ерусалим от ръката ми?**[1]

(1) гл. 37:4

21 **А те мълчаха и не му отговориха нито дума, защото царят беше заповядал и казал: Да не му отговаряте!**

22 **И управителят на** *царския* **дом Елиаким, синът на Хелкия, и писарят Шевна и летописецът Йоах, синът на Асаф, дойдоха при Езекия с раздрани дрехи и му съобщиха думите на рапсака.**

гл. 37: 4 Царе 19; 2 Лет. 32:20-23

37 **А когато цар Езекия чу** *това,* **той раздра дрехите си, покри се с вретище и влезе в ГОСПОДНИЯ дом**[1]**.**

(1) ст. 14

2 **И прати управителя на** *царския* **дом Елиаким**[1]**, писаря Шевна**[1] **и старейшините на свещениците, покрити с вретища**[2]**, при пророк Исая, сина на Амос.**

(1) гл. 22:15,20; (2) гл. 22:12; Ест. 4:1

3 **И те му казаха: Така казва Езекия: Ден на скръб, на изобличение и на опозоряване е този ден, защото децата дойдоха до раждане, но няма сила за раждане**[1]**.**

(1) гл. 66:9

4 **Може би ГОСПОД, твоят Бог, ще чуе думите на рапсака, когото господарят му, асирийският цар, изпрати да хули живия Бог, и ще** *го* **накаже** *заради*

думите, които ГОСПОД, твоят Бог, чу[1]. Моля те, издигни молба за остатъка, който е оцелял[2].

(1) гл. 36:18-20; (2) гл. 1:8,9; 2 Лет. 34:21; Ер. 42:2

5 **И така, слугите на цар Езекия отидоха при Исая.**

6 **И Исая им каза: Така да кажете на господаря си: Така казва ГОСПОД: Не се бой от думите, които чу, с които слугите на асирийския цар Ме похулиха[1].** (1) гл. 10:24; 41:10-14; 51:7,12; 2 Лет. 20:15,17

7 **Ето, Аз ще сложа в него** *такъв* **дух, че като чуе слух, ще се върне в земята си[1], и ще го поваля с меч в неговата земя[1].** (1) ст. 29,37,38

8 **И рапсакът се върна и намери асирийския цар да воюва с Ливна; защото беше чул, че той тръгнал от Лахис.**

9 **А** *царят* **беше чул да казват за етиопския цар Тирак: Излязъл е да воюва против теб! И като чу, изпрати посланици до Езекия да кажат:**

10 **Така да говорите на юдовия цар Езекия и да кажете: Да не те мами твоят Бог, на когото се уповаваш, като казваш: Ерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар![1]**

(1) гл. 36:15

11 **Ето, ти чу какво са направили асирийските царе на всичките земи, как са ги изтребили[1]. Ти ли ще се избавиш?** (1) Наум 3:19

12 **Боговете на народите избавиха ли онези, които бащите ми унищожиха: Гозан, Харан, Ресеф и синовете на Еден, които бяха в Таласар?[1]**

(1) гл. 36:18,19

13 **Къде са царят на Емат, царят на Арфад и царят на града Сефаруим, на Ена и на Ава?**

14 **И Езекия взе писмото от ръката на пратениците и го прочете, и се изкачи в ГОСПОДНИЯ дом[1], и Езекия го разгъна пред ГОСПОДА.** (1) ст. 1

15 **И Езекия се помоли на ГОСПОДА[1], като каза:** (1) 3 Царе 8:28-30

16 **ГОСПОДИ на Войнствата, Боже на Израил, който седиш на престол между херувимите[1], Ти и само Ти си Бог на всичките земни царства[2]! Ти си направил небето и земята.**

(1) 3 Царе 8:6; (2) Пс. 83:18

17 **ГОСПОДИ, приклони ухото Си и чуй! ГОСПОДИ, отвори очите Си и виж![1] Чуй всичките думи на Сенахирим, който изпрати** *този* **да похули живия Бог!** (1) 2 Лет. 7:15,16; Дан. 9:18

18 **Наистина, ГОСПОДИ, асирийските царе опустошиха всичките страни и земята им,**

19 **и хвърлиха в огъня боговете им, защото не бяха богове, а дело на човешки ръце, дървета и камъни, и те ги унищожиха[1].** (1) гл. 10:10,11; Гал. 4:8

20 **И сега, ГОСПОДИ, Боже наш, спаси ни от ръката му, за да познаят всичките земни царства, че Ти, ГОСПОД, си единственият** *Бог[1]!*

(1) гл. 45:5,6; 3 Царе 8:59,60; Езек. 39:21

21 **Тогава Исая, синът на Амос, изпрати до Езекия да кажат: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Това, за което Ми се помоли[1] против асирийския цар Сенахирим,** (1) гл. 38:5; Як. 5:16

22 **ето словото, което ГОСПОД говори за него: Презря те, присмя ти се девицата, сионската дъщеря; зад теб поклати глава ерусалимската дъщеря.**

23 **Кого си обидил и похулил ти? И срещу кого си издигнал гласа си и си надигнал очите си? Срещу Светия Израилев[1].** (1) гл. 10:15; 1 Царе 17:26; Пс. 74:18

24 **Господа си обидил ти чрез слугите си, като си казал: С множеството на колесниците си се изкачих на височината на планините, чак до краищата на Ливан, и ще изсека високите му кедри, избраните му елхи, и ще вляза в най-далечната му височина, в най-гъстата му гора[1].** (1) Ер. 22:6; Езек. 20:46

25 **Изкопах и пих вода и със стъпалото на краката си ще пресуша всичките египетски канали[1].** (1) гл. 10:13,14; 19:5,6

26 **Не си ли чул, че Аз съм наредил това отдавна и от древни времена съм го образувал[1]? И сега го изпълних, така че ти да опустошаваш укрепени градове до купища развалини.** (1) гл. 22:11

27 **И жителите им бяха безсилни, уплашиха се, посрамиха се, бяха** *като* **трева на полето,** *като* **зеленина,** *като* **трева на къщния покрив, която изсъхва, преди да е пораснала**[1]. (1) Пс. 129:6

28 **Но Аз зная жилището ти, излизането ти и влизането ти, и буйството ти против Мен.**

29 **Понеже буйството ти против Мен и надменността ти стигнаха до ушите Ми**[1]**, затова ще сложа куката Си в ноздрите ти и юздата Си в устните ти**[2] **и ще те върна по пътя, по който си дошъл**[3]**.** (1) Езек. 35:13; (2) Йов 41:2; Езек. 38:4; (3) ст. 7; Езек. 29:4; Наум 2:13

30 **И това ще ти* бъде знамението**[1]**: Тази година ще ядете самораслото, втората година – това, което израсте от същото, а третата година посейте и пожънете, насадете лозя и яжте плода им.** **т.е.* на Езекия; (1) гл. 38:7

31 **И оцелялото от юдовия дом, което е останало, пак ще пуска корени надолу и ще дава плод нагоре**[1]. (1) гл. 10:21,22; 27:6

32 **Защото от Ерусалим ще излезе остатък и от хълма Сион – оцелялото. Ревността на ГОСПОДА на Войнствата ще извърши това**[1]. (1) гл. 9:7

33 **Затова, така казва ГОСПОД за асирийския цар: Няма да влезе в този град, няма да изстреля там стрела, няма да дойде пред него с щит и няма да издигне против него могила!**

34 **По пътя, по който е дошъл, по него ще се върне и в този град няма да влезе, заявява ГОСПОД.**

35 **И Аз ще защитя този град, за да го избавя заради Себе Си и заради слугата Си Давид**[1]. (1) гл. 31:5; 48:11; 1 Лет. 17:19

36 **И Ангелът ГОСПОДЕН излезе и изби сто осемдесет и пет хиляди** *души* **в асирийския стан. И когато станаха сутринта, ето, всички те бяха мъртви трупове**[1]. (1) гл. 10:17,25; 29:5; 30:31; 31:8; Йов 34:20; Наум 1:12

37 **И асирийският цар Сенахирим се вдигна и си отиде**[1]**; върна се, и остана в Ниневия.** (1) гл. 31:8,9; 33:19

38 **А като се кланяше в храма на бога си Нисрох, синовете му Адрамелех и Сарасар го убиха с меч**[1] **и избягаха в араратската земя**[2]**. А вместо него се възцари синът му Есарадон.** (1) ст. 7; (2) Ер. 51:27

ст. 1-8: 4 Царе 20:1-11; 2 Лет. 32:24

38 **В онова време Езекия се разболя до смърт. И пророк Исая, синът на Амос, дойде при него и му каза: Така казва ГОСПОД: Нареди за дома си, понеже ще умреш и няма да живееш!**

2 **Тогава Езекия обърна лицето си към стената и се помоли на ГОСПОДА и каза:**

3 **О, ГОСПОДИ, моля Те, спомни си как ходих пред Теб с истина и с неразделено сърце и върших това, което е добро пред Теб**[1]**! И Езекия плака горчиво.** (1) 4 Царе 18:3-6

4 **И ГОСПОДНОТО слово беше към Исая и каза:**

5 **Иди и кажи на Езекия: Така казва ГОСПОД, Бог на баща ти Давид: Чух молитвата ти**[1]**, видях сълзите ти**[2]**. Ето, ще прибавя на живота ти петнадесет години.** (1) гл. 37:21; (2) Пс. 6:8

6 **И ще избавя теб и този град от ръката на асирийския цар и ще защитя този град.**

7 **И това ще ти бъде знамението от ГОСПОДА**[1]**, че ГОСПОД ще извърши това слово, което говори:** (1) ст. 22; гл. 7:11,14; 37:30

8 **ето, връщам сянката по стъпалата, по които се е наклонила от слънцето върху слънчевия часовник* на Ахаз с десет стъпала назад. И слънцето се върна с десет стъпала по стъпалата, по които беше слязло.** **букв.:* стъпалата

9 **Написаното от юдовия цар Езекия, когато се беше разболял и оздравя от болестта си:**

10 **Аз казах: В средата на дните си ще отида в портите на Шеол; лишен съм от остатъка на годините си**[1]. (1) Пс. 31:22; 102:24

11 **Казах: Няма да видя ГОСПОДА,**

ГОСПОДА в земята на живите[1]; няма
да видя вече човек, *като съм* с жители-
те на онзи свят[2]. (1) Пс. 27:13; (2) Екл. 9:6
12 Жилището ми се вдигна и се пре-
мести от мен като овчарска шатра;
навих живота си като тъкач – от осно-
вата ще ме отреже, от деня до нощта
ще ме довършиш[1]. (1) Йов 7:6; Пс. 90:5,6
13 Успокоявах се до сутринта, *но* като
лъв троши всичките ми кости[1]; от деня
до нощта ще ме довършиш.
(1) Йов 10:16; Плач 3:4
14 Като лястовица, *като* жерав кре-
щях, стенех като гургулица[1]; очите ми
изнемощяха *от гледане* нагоре. Госпо-
ди, в притеснение съм, застъпи се за
мен[2]! (1) гл. 59:11; Наум 2:7; (2) Йов 17:3
15 Какво да кажа? Той ми каза и
Той извърши[1]. Ще ходя смирено през
всичките си години поради огорчение-
то на душата си. (1) Пс. 116:1-8
16 Господи, чрез тези *неща* се живее и
във всички тях е животът на духа ми.
И Ти ме изцеляваш и ме съживяваш[1].
(1) Пс. 30:2,3
17 Ето, за добро имах горчива скръб[1].
И Ти възлюби душата ми и я *избави* от
рова на тлението[2], защото хвърли зад
гърба Си всичките ми грехове[3].
(1) Евр. 12:11; (2) Йона 2:6;
(3) Пс. 103:3,4,12; Мих. 7:18,19; Як. 5:15
18 Защото няма Шеол да Те хвали,
смъртта да Те слави; слизащите в рова
няма да се надяват на Твоята вяр-
ност[1]. (1) Пс. 6:5; Екл. 9:10
19 Живият, живият, той ще Те хвали[1],
както аз днес; бащата ще извести на
синовете *си* Твоята вярност[2].
(1) Пс. 119:175; (2) Изх. 10:2; Втзк. 4:9; Пс. 78:3-7
20 ГОСПОД е *готов* да ме спаси[1]; за-
това ще свирим със струнни инстру-
менти моите песни през всичките дни
на живота си в дома ГОСПОДЕН[2].
(1) гл. 12:2; Йона 2:9; (2) Пс. 145:1,2; 150:4
21 А Исая беше казал: Нека вземат
калъп сушени смокини и ги наложат на
възпалението, и *царят* ще оздравее.
22 И Езекия беше казал: Какво е зна-
мението, че ще се изкача в ГОСПОД-
НИЯ дом?[1] (1) ст. 7; Лк. 1:18

гл. 39: 4 Царе 20:12-19; 2 Лет. 32:25-31

39 В онова време вавилонският цар
Меродах-Валадан, синът на Валадан,
изпрати писмо и подарък на Езекия,
защото чу, че Езекия се бил разболял и
оздравял[1]. (1) 2 Царе 8:10
2 И Езекия им се зарадва и им показа
съкровищницата си – среброто и зла-
тото, ароматите и скъпоценните масла,
целия си оръжеен склад и всичко, ко-
ето се намираше между съкровищата
му. В къщата му и в цялото му владе-
ние не остана нищо, което Езекия не
им показа[1]. (1) Йов 31:25
3 Тогава пророк Исая дойде при цар
Езекия и му каза: Какво казаха тези
мъже и откъде дойдоха при теб? И
Езекия каза: От далечна земя идват
при мен[1], от Вавилон. (1) Ер. 4:16
4 Тогава каза: Какво видяха в къщата
ти? И Езекия отговори: Видяха всичко,
което е в къщата ми; няма нищо в
съкровищниците ми, което не им по-
казах.
5 Тогава Исая каза на Езекия: Слушай
словото на ГОСПОДА на Войнствата:
6 Ето, идват дни, когато всичко, което
е в къщата ти, и което бащите ти са
събрали до този ден, ще се пренесе
във Вавилон; нищо няма да остане[1],
казва ГОСПОД. (1) Езек. 23:26
7 И от синовете, които ще излязат от
теб, които ще родиш, ще вземат и те
ще станат скопци в двореца на вави-
лонския цар[1]. (1) Дан. 1:3
8 Тогава Езекия каза на Исая: Добро
е ГОСПОДНОТО слово, което ти го-
вори. И каза: Защото в моите дни ще
има мир и сигурност.

40 Утешавайте, утешавайте народа
Ми, казва вашият Бог[1].
(1) гл. 49:13; 51:3,12; Зах. 1:13,17; Лк. 2:25
2 Говорете по сърцето на Ерусалим[1]
и извикайте към него, че времето на
робуването му се изпълни[2], че безза-
конието му се прости[3], защото взе от

ръката на ГОСПОДА двойно за всичките си грехове[4].

(1) Ос. 2:14; (2) гл. 14:3; Пс. 102:13; Екл. 3:4; (3) Пс. 85:2; Плач 4:22; (4) гл. 27:9; 51:17; Изх. 22:4; Ер. 16:18; Соф. 3:15

3 Глас на един, който вика: Пригответе в пустинята пътя на ГОСПОДА![1] Права направете в степта пътеката за нашия Бог[2]. (1) Мал. 3:1; Йн. 1:23; (2) Мт. 3:3

4 Всяка долина ще се издигне и всяка планина и хълм ще се сниши; кривото ще стане право и неравните места – равнина[1]. (1) гл. 42:16; 45:2; 62:10; Зах. 4:7

5 И славата на ГОСПОДА ще се яви[1] и всяка плът заедно ще я види[2]; защото устата на ГОСПОДА изговори *това*[3]. (1) гл. 26:15; 35:2; (2) гл. 6:3; 66:18; Пс. 97:6; 102:16; Лк. 3:4-6; (3) гл. 1:20; 34:16; 3 Царе 14:11

6 Глас на един, който казва: Провъзгласи! И се отговори: Какво да провъзглася? Всяко създание е трева и цялата му красота – като полския цвят.

7 Тревата изсъхна, цветът ѝ окапа, защото диханието ГОСПОДНО подухна върху него. Наистина народът е трева[1]. (1) гл. 51:12; Пс. 90:5,6; 103:15,16; Як. 1:10,11

8 Тревата изсъхна, цветът ѝ окапа, но словото на нашия Бог ще трае до века[1]. (1) Пс. 119:89; Мт. 5:18; 1 Петр. 1:24,25

9 Изкачи се на висока планина, ти, Сионе, който носиш добра вест! Издигни силно гласа си, ти, Ерусалиме, който носиш добра вест! Издигни *глас,* не бой се, кажи на юдовите градове: Ето вашият Бог![1] (1) гл. 25:9; 35:4; 52:6

10 Ето, Господ БОГ ще дойде[1] със сила и силата Му ще владее за Него[2]. Ето, наградата Му е с Него[3] и отплатата Му – пред Него[4].

(1) Зах. 2:10; Мал. 3:1; (2) гл. 51:5,9; (3) Бит. 15:1; Ер. 31:16; (4) гл. 62:11; Откр. 22:12

11 Той ще пасе стадото Си като овчар[1], ще събере агнетата със силата Си, ще *ги* носи в пазвата Си и ще води полека дойните. (1) Пс. 23:1; 28:9; Езек. 34:12-16; Зах. 11:7; Мт. 2:6; Откр. 7:17

12 Кой е премерил водите с шепата си и измерил небесата с педя, побрал в мярка пръстта на земята и претеглил планините с теглилка и хълмовете – с везни?[1] (1) Йов 28:25; Пр. 30:4

13 Кой е измерил Духа ГОСПОДЕН и *като* Негов съветник Го е научил?[1]

(1) Йов 21:22

14 С кого се е съветвал, че да Му е дал разум и да Го е научил на пътя на правосъдието, и да Го е научил на знание, и да Му е показал пътя на разума?[1] (1) Йов 36:23; 1 Кор. 2:16

15 Ето, народите са като капка от ведро и се считат като ситен прашец на везните[1]. Ето, островите са като ситен прах, който се вдига. (1) Пс. 62:9; Дан. 4:35

16 И Ливан не стига за гориво и животните му не стигат за всеизгаряне.

17 Всичките народи са като нищо пред Него, считат се пред Него за по-малко от нищо и празнота[1]. (1) ст. 15

ст. 18-26: гл. 44:6-21; Ер. 10:1-16

18 И на кого ще уподобите Бога? И какво подобие ще сравните с Него?[1]

(1) гл. 46:5,9; Изх. 15:11; Пс. 89:6,8; Деян. 17:29

19 Майсторът излива кумира и златарят го обковава със злато и лее сребърни верижки[1]. (1) гл. 41:7; 46:6; Пс. 135:15

20 Който е твърде беден за *такъв* принос, избира негниещо дърво и търси за него изкусен майстор, за да го направи непоклатим кумир!

21 Не знаете ли? Не сте ли чули? Не ви ли се е известило отначало? Не сте ли разбрали от основаването на земята?

22 *Той е,* който седи над кръга на земята, и жителите ѝ са като скакалци; който простира небето като завеса и го разпъва като шатра за живеене[1],

(1) гл. 42:5; 44:24; 51:13; Йов 9:8; 26:7; 37:18

23 който докарва първенците до нищо и прави земните съдии като нищо[1] –

(1) гл. 2:12; Йов 12:19

24 едва посадени, едва засети, едва вкоренил се стволът им в земята, и Той подухва върху тях и те изсъхват, и вихрушката ги помита като плява[1].

(1) гл. 17:13

25 И на кого ще Ме уподобите, че да му бъда равен?[1] – казва Светият.

(1) ст. 18

26 Вдигнете очите си нагоре и вижте: Кой е създал тези *звезди?* Извежда мно-

жеството им под брой, вика всичките
по име. Поради величието на силата
Му[1] **и понеже е мощен във власт, нито**
едно не липсва[2]. (1) Пс. 66:3;
(2) гл. 45:12; 48:13; Бит. 1:14; Пс. 147:4,5; Римл. 1:20
27 **Защо казваш, Якове, и говориш,**
Израилю: Пътят ми е скрит от ГОС-
ПОДА и правото ми се пренебрегва от
моя Бог[1]**?** (1) гл. 44:21; 49:14
28 **Не знаеш ли? Не си ли чул? ГОС-**
ПОД е вечният Бог[1], **Създателят на**
земните краища[2]. **Той не се уморява**
и не отслабва, разумът Му е неизсле-
дим[3]. (1) Бит. 21:33; (2) Ер. 32:17; (3) Римл. 11:33
29 **Той дава на уморените сила и ум-**
ножава мощта на немощните[1].
(1) гл. 50:4; 1 Царе 2:4; Пс. 68:9; 2 Кор. 12:9
30 **И юношите ще се уморят и ще**
отслабнат[1], **и младите мъже съвсем ще**
паднат, (1) 1 Царе 30:10; Ер. 48:15
31 **но онези, които чакат ГОСПОДА,**
ще подновят силата *си*[1], **ще се изди-**
гат като орли[2]. **Ще тичат и няма да**
отслабнат, ще ходят и няма да се умо-
рят[3]. (1) гл. 30:15; Втзк. 33:25; Иис. Нав. 14:11;
(2) Пс. 103:5; (3) Пс. 20:8

41

Замълчете пред Мен[1], **вие, остро-**
ви! И племената нека подновят силата
си; **нека се приближат, тогава нека го-**
ворят; нека се приближим заедно на
съд[2]. (1) гл. 49:1; Зах. 2:13; (2) ст. 21
2 **Кой издигна от изгрева праведния**[1],
призова го при краката Си, предаде му
народи и му подчини царе, предаде *ги*
на меча му като прах, на лъка му –
като отвята плява[2]**?**
(1) гл. 45:13; 46:11; Езд. 1:2; (2) ст. 25; гл. 45:1
3 **Преследва ги, безопасно минава по**
пътя, по който не е ходил с краката
си.
4 **Кой подейства и извърши** *това*[1],
кой **повика поколенията отначало? Аз,**
ГОСПОД, съм първият и с последните,
Аз Съм[2].
(1) ст. 20; (2) гл. 43:10,11; 44:6; 48:12; Пс. 102:27
5 **Островите видяха и се уплашиха,**
земните краища потрепериха[1], **прибли-**
жиха се и дойдоха. (1) Пс. 65:8
6 **Всеки помогна на другаря си и каза**
на брат си: Бъди силен!
7 **И майсторът насърчаваше златаря, и**
този, който изглажда с чук – онзи, кой-
то удря на наковалнята, като казваше
за спойката: Добра е. – и го закрепва-
ше с гвоздеи, за да не се клати[1].
(1) гл. 40:19,20
8 **Но ти, Израилю, служителю Мой,**
Якове[1], **когото избрах, потомство на**
Моя приятел Авраам[2],
(1) гл. 29:22; 43:10; 44:1,2; 45:4; 49:3; Втзк. 7:6;
1 Лет. 16:13; Пс. 136:22; (2) 2 Лет. 20:7; Як. 2:23
9 **ти, когото взех от краищата на зе-**
мята и повиках от най-далечните ѝ
страни[1], **и ти казах: Ти си Мой служи-**
тел, избрах те и не те отхвърлих[2]. **–**
(1) Неем. 9:7; (2) Римл. 11:2,29; Евр. 2:16
10 **не бой се, защото Аз съм с теб**[1]; **не**
се страхувай, защото Аз съм твой Бог[2].
Ще те укрепя[3], **да, ще ти помогна, да,**
ще те подпра с праведната Си десни-
ца[4]. (1) гл. 35:4; 43:5; 44:2,8; Бит. 26:24; (2) Пс. 33:12;
(3) Зах. 10:6; (4) 2 Царе 22:19; Пс. 18:35; 37:17; Лк. 1:54
11 **Ето, ще се посрамят и опозорят**
всички, които ти се гневят[1], **противни-**
ците ти ще станат като нищо и ще
погинат[2].
(1) гл. 45:24; (2) гл. 54:15,17; 60:12; Изх. 12:29; Ер. 12:17
12 **Ще ги потърсиш и няма да ги на-**
мериш – онези, които се карат с теб.
Като нищо, като че ги няма, ще станат
онези, които воюват против теб[1].
(1) гл. 29:8; 49:25; Соф. 3:19
13 **Защото Аз, ГОСПОД, съм твоят**
Бог, който подкрепям десницата ти и
ти казвам: Не бой се, Аз ще ти помог-
на[1]. (1) Пс. 118:7; Ер. 30:10
14 **Не бой се, червею**[1] **Якове, и вие,**
хорица израилеви[2]**! Аз ще ти помагам,**
заявява ГОСПОД, и Изкупителят ти,
Светият Израилев[3].
(1) Йов 25:6; (2) Лк. 12:32; (3) гл. 43:3,14; 63:16; Йов 19:25
15 **Ето, направих те нова остра назъ-**
бена диканя; ще овършееш планините
и ще ги стриеш и хълмовете ще напра-
виш като ситна плява[1].
(1) Иис. Нав. 17:18; Съд. 6:16; Мих. 4:13
16 **Ще ги отвееш**[1] **и вятърът ще ги**
отнесе, и бурята ще ги разпръсне. А
ти ще се зарадваш в ГОСПОДА, ще се

хвалиш в Светия Израилев[2].
(1) Ер. 51:2; (2) гл. 29:19; Йоил 2:23

17 **Сиромасите и бедните, които търсят вода и няма, и езикът им съхне от жажда – Аз, ГОСПОД ще ги послушам, *Аз,* Израилевият Бог, няма да ги оставя[1].** (1) гл. 55:1; Пс. 94:14; Ер. 31:25; Евр. 13:5

18 **Ще отворя реки на голите височини и извори сред долините; ще направя пустинята на водни езера и сухата земя – на водни извори[1].**
(1) гл. 35:6,7; 43:19,20; Съд. 15:19; Пс. 126:4

19 **Ще сложа в пустинята кедър, акация, мирта и маслинено дърво; в степта ще поставя заедно елха, явор и кипарис[1];** (1) гл. 51:3; 55:13

20 **за да видят и да знаят, да разсъдят и да разберат *всички* заедно, че ръката на ГОСПОДА е направила това и Светият Израилев го е създал[1].**
(1) ст. 4; гл. 28:29; 66:2

21 **Представете делото си, казва ГОСПОД, приведете силните си доказателства[1], казва Царят на Яков[2].**
(1) ст. 1; гл. 1:18; (2) гл. 33:22; 43:15

22 **Нека ги приведат и нека ни кажат какво ще стане! Кажете предишното, какво е било, за да го вземем присърце и да узнаем следствието му![1] Или известете ни бъдещето,**
(1) гл. 42:9; 43:9-12; 45:21; 46:10; 48:14

23 **кажете какво идва после, за да познаем, че сте богове[1]. Да, направете *някакво* добро или направете *някакво* зло[2], за да се ужасим и да го видим *всички* заедно.** (1) гл. 19:12; (2) Ер. 10:5

24 **Ето, вие сте *по-малко* от нищо и делата ви – *по-малко* от нула[1]. Гнусота е, който ви избира[2].**
(1) гл. 44:9,10; 1 Кор. 8:4; (2) Втзк. 7:25,26

25 **Издигнах *един* от север и той идва; от изгрев слънце *един[1],* който призовава Името Ми. И ще стъпче първенците като кал, както грънчарят тъпче глината.** (1) ст. 2

26 **Кой е изявил това отначало, за да знаем; и отнапред, че да кажем: Прав е? Да, никой не го е изявил; да, никой не го е казал; да, никой не е чул думите ви[1]!** (1) гл. 44:7

27 **Пръв *Аз казах* на Сион: Ето, ето ги! И дадох на Ерусалим благовестител.**

28 **И прегледах и нямаше никой, и между тези нямаше съветник – да ги попитам и да ми отвърнат дума.**

29 **Ето, те всички са суета, делата им са нищо, вятър и празнота са излените им идоли[1].**
(1) гл. 46:7; 1 Царе 12:21; Пс. 96:5; Зах. 10:2

42 **Ето Моят служител[1], когото подкрепям; Моят избраник[2], в когото е благоволението на душата Ми. Положих Духа Си на Него[3], Той ще възвести съд на народите[4].** (1) гл. 49:3; 50:10; 52:13; Зах. 3:8; Деян. 3:13; Фил. 2:7; (2) Пс. 89:3,19-27; Лк. 23:35; (3) гл. 11:2; 61:1; Мт. 3:16,17; (4) гл. 2:4; 63:1; Пс. 72:4

2 **Нито ще извика, нито ще издигне *глас,* нито ще се чуе гласът му навън[1].**
(1) Мк. 7:24

3 **Смазана тръстика няма да пречупи и тлеещ фитил няма да угаси; ще възвести съда според истината[1].** (1) ст. 1

4 **Няма да отслабне, нито да отпадне, докато установи правосъдие на земята[1]. И островите ще очакват Неговия закон[2].**
(1) Дан. 9:24; (2) гл. 11:10; 60:9; Бит. 49:10; Мт. 12:17-21

5 **Така казва Бог, ГОСПОД, който е създал небесата[1] и ги е разпрострял, който е разстлал земята с произведенията ѝ, който дава дишане на народа, който е по нея, и дух на тези, които ходят по нея[2]:** (1) Пс. 96:5; (2) гл. 40:22; 45:12; 57:16; Ер. 38:16; Езек. 18:4; Деян. 17:25

6 **Аз, ГОСПОД, Те призовах в правда и ще хвана ръката Ти, и ще Те пазя, и ще Те поставя за завет на народа[1], за светлина на народите[2],**
(1) гл. 49:8; (2) гл. 49:6; 51:4; Лк. 2:32; Деян. 26:18,23

7 **за да отвориш слепите очи[1], да изведеш от затвора затворниците и от тъмничния дом седящите в мрак[2].**
(1) гл. 29:18; Мк. 10:52; (2) гл. 49:9; 61:1; Лк. 1:79; Кол. 1:13

8 **Аз съм ГОСПОД, това е Името Ми[1]; и славата Си няма да дам на друг[2], нито хвалата Си – на изваяните идоли.** (1) Изх. 3:14,15; Пс. 83:18; Ер. 33:2; (2) гл. 48:11

9 **Предишното, ето дойде; и Аз оповестявам ново – преди да изникне, ви го казвам[1].** (1) гл. 41:22; 48:5,6; 1 Петр. 1:10-12

10 **Пейте на ГОСПОДА нова песен**[1]**,**
хвалата Му – от краищата на земята,
вие, които слизате в морето, и всичко,
което го изпълва, острови, и вие, кои-
то живеете на тях[2]**.**
(1) Пс. 33:3; Откр. 5:9; (2) гл. 24:15; Пс. 97:1
11 **Нека издигнат** *глас* **пустинята и гра-**
довете ѝ, селата, *в които* **живее Кидар**[1]**.**
Нека пеят обитателите на скалите,
нека викат радостно от върховете на
планините. (1) гл. 60:7; Езек. 27:21
12 **Нека отдадат слава на ГОСПОДА**[1]
и нека възвестят хвалата Му по ост-
ровите. (1) гл. 24:15; Пс. 97:1; Откр. 14:7
13 **ГОСПОД ще излезе като силен**
мъж, ще възбуди ревност[1] **като воин,**
ще извика, да, ще изреве, ще надделее
над враговете Си[2]**.**
(1) гл. 59:17; (2) гл. 31:4; Пс. 78:65,66; Ер. 25:30
14 **Дълго време мълчах, останах тих,**
въздържах се[1]**.** *Но сега* **ще извикам като**
раждаща жена, ще погубя и същевре-
менно ще погълна. (1) Пс. 50:21
15 **Ще запустя планини и хълмове и**
ще изсуша всичката им трева; ще на-
правя реките на острови и ще пресу-
ша езерата[1]**.** (1) гл. 50:2; Пс. 107:33
16 **И ще доведа слепите през път,**
който не са знаели, ще ги водя в пъте-
ки, които не са познавали; ще направя
тъмнината светлина пред тях и нерав-
ните *пътища* **– прави**[1]**. Тези неща ще**
направя за тях и няма да ги оставя.
(1) гл. 40:4; Ер. 31:8,9
17 **Ще се върнат назад, съвсем ще се**
посрамят онези, които се уповават на
изваяните идоли, които казват на лея-
ните идоли: Вие сте боговете ни![1]
(1) гл. 44:11; Пс. 97:7; 135:18
18 **Чуйте, глухи, и гледайте, слепи, за**
да видите[1]**!** (1) гл. 43:8; Мт. 11:5
19 **Кой е сляп, ако не служителят Ми,**
и глух като посланика, *когото* **изпра-**
щам? Кой е сляп както предания* и
сляп както служителя ГОСПОДЕН?
**или:* съвършения
20 **Виждаш много, но не забелязваш,**
ушите му са отворени, но той не чу-
ва[1]**.** (1) гл. 6:9; 48:8; Езек. 33:32

21 **ГОСПОД благоволи заради правда-**
та Си да възвеличи закона и да го
направи почитан[1]**.** (1) Втзк. 4:6,8; Мт. 5:17
22 **Но той е обран и ограбен народ**[1]**,**
всички са уловени в дупки и скрити в
тъмнични домове. Плячка са и няма
спасител[2]**; обир са и никой не казва:**
Върни го! (1) гл. 24:3; гл. 40:4; Ер. 51:34; (2) гл. 5:29
23 **Кой от вас ще даде ухо на това,**
ще внимава и ще слуша за бъдеще-
то[1]**?** (1) Втзк. 32:29
24 **Кой предаде Яков на обир и Из-**
раил – на грабители? Не ГОСПОД ли,
срещу когото съгрешихме[1]**? И не по-**
желаха да ходят в пътищата Му и не
послушаха закона Му[2]**.**
(1) Съд. 2:14; (2) Пс. 81:11; Ер. 44:10; Лк. 13:34
25 **И Той изля върху него яростта на**
гнева Си и силата на битката и тя го
опали отвсякъде, но той не разбра; из-
гори го, но той не го взе присърце[1]**.**
(1) Ер. 5:3; 12:11

43 **И сега, така казва ГОСПОД, Съз-**
дателят ти, Якове, и Творецът ти[1]**, Из-**
раилю: Не бой се, защото те изкупих[2]**,**
призовах те по име, ти си Мой[3]**.**
(1) гл. 44:2; 45:11; 51:13; Втзк. 32:6,15; (2) гл. 44:6,23; 48:20; 49:26; 54:5; 63:9; (3) Езек. 16:8
2 **Когато минаваш през водите, Аз ще**
бъда с теб[1]**; и през реките – няма да**
те потопят. Когато ходиш през огъня,
няма да се изгориш и пламъкът няма
да те опали[2]**.** (1) Пс. 23:4; 32:6; (2) Йов 5:19
3 **Защото Аз съм ГОСПОД, твоят Бог,**
Светият Израилев, твоят Спасител[1]**. За**
твой откуп дадох Египет, Етиопия и
Сева – за теб[2]**.**
(1) гл. 41:14; 45:15; 63:8; Тит 3:4,5; (2) гл. 45:14
4 **Понеже ти беше скъпоценен пред**
очите Ми и почетен, и Аз те възлю-
бих[1]**, затова давам хора за теб и пле-**
мена – за живота ти.
(1) Втзк. 4:37; Ер. 31:3; Ос. 11:1,4; Откр. 3:9
5 **Не бой се, защото Аз съм с теб!**[1] **От**
изток ще доведа потомството ти и от
запад ще те събера[2]**.** (1) гл. 41:10; (2) гл. 54:7
6 **Ще кажа на севера: Предай! – и на**
юга: Не задържай![1] **Доведи синовете**

Ми отдалеч и дъщерите Ми – от края на земята[2]**;** (1) гл. 27:13; Ер. 3:18; 23:8; (2) гл. 11:12; 49:12; Езек. 36:24; Йоил 3:7; Мк. 13:27

7 **всеки, който се нарича с Името Ми**[1]**, когото създадох за славата Си, когото сътворих, да,** *и* **го направих**[2]**.** (1) Ер. 14:9; Дан. 9:19; (2) гл. 60:21; 1 Царе 12:22

8 **Изведи слепия народ, който има очи, и глухите, които имат уши**[1]**!** (1) гл. 6:9; 42:18-20

9 **Нека се съберат заедно всичките народи и нека се струпат племената! Кой от тях може да изяви това и да ни извести какво е било отначало? Нека доведат свидетелите си и да се оправдаят, за да чуят** *хората* **и да кажат: Истина е!**[1] (1) гл. 41:21,22

10 **Вие сте Мои свидетели**[1]**, заявява ГОСПОД, и служителят Ми, когото избрах**[2] **– за да** *Ме* **познаете и да повярвате в Мен, и да разберете, че Аз Съм**[3]**; преди Мен не е имало Бог и след Мен няма да има**[4]**.** (1) гл. 44:8; 55:4; (2) гл. 41:8; (3) гл. 41:4; (4) гл. 44:6; 45:5,6; 46:9; Изх. 8:10

11 **Аз, Аз съм ГОСПОД, и освен Мен няма спасител**[1]**.** (1) Ос. 13:4

12 **Аз изявих и спасих, и известих, и между вас нямаше чужд** *бог*[1]*;* **затова вие сте Мои свидетели**[2]**, заявява ГОСПОД, и Аз съм Бог**[3]**.** (1) Втзк. 32:12; (2) ст. 10; (3) Втзк. 32:39

13 **И от вечността Аз Съм**[1] **и няма кой да избави от ръката Ми. Аз действам и кой ще** *Ми* **попречи?**[2] (1) Втзк. 32:39; Пс. 102:27; (2) гл. 14:27

14 **Така казва ГОСПОД, Изкупителят ви, Светият Израилев**[1]**: Заради вас изпратих във Вавилон**[2] **и ще доведа всички като бежанци, и халдейците, в корабите, за които викаха.** (1) гл. 48:17; (2) Ер. 51:2-4

15 **Аз съм ГОСПОД, Светият ваш**[1]**, Създателят Израилев, вашият Цар**[2]**.** (1) Авак. 1:12; (2) гл. 41:21

16 **Така казва ГОСПОД, който дава път в морето и пътека в буйните води**[1]**,** (1) гл. 51:10; Пс. 77:19

17 **който извежда колесници и коне, войска и сила: Заедно ще легнат, няма да станат, угаснаха, като фитил изтляха**[1]**.** (1) Съд. 4:16

18 **Не си спомняйте какво е било отначало, и не мислете за древните събития.**

19 **Ето, Аз правя нещо ново**[1]**; сега ще се появи – няма ли да го познаете**[2]**? Да! Ще направя път в пустинята и реки в безводната земя**[3]**.** (1) Откр. 21:5; (2) гл. 48:6; (3) гл. 35:6-8; Ер. 31:9

20 **Полските зверове ще Ме прославят**[1]**, чакалите и камилоптиците, защото давам вода в пустинята, реки в безводната земя, за да напоя народа Си, избраните Си**[2]**.** (1) Пс. 148:10; (2) гл. 41:17,18; 48:21

21 **Този народ образувах за Себе Си, за да разказва хвалата Ми**[1]**.** (1) Пс. 79:13; 102:18; Ер. 33:9; 1 Петр. 2:9

22 **Но ти не Ме призова, Якове**[1]**, отегчи се от Мен, Израилю.** (1) гл. 64:7; Дан. 9:13

23 **Не си Ми принасял агнетата на всеизгарянията си и не си Ме почитал с жертвите си**[1]**. Аз не съм те затруднил с приноси и не съм ти дотегнал с ливан**[2]**.** (1) Мал. 3:8; (2) Мих. 6:3

24 **Не си Ми купувал благоуханна тръстика с пари**[1] **и не си Ме наситил с тлъстината на жертвите си**[2]**. А ти си Ме затруднил с греховете си и си ми дотегнал с беззаконията си**[3]**.** (1) Изх. 30:23; (2) Лк. 7:44; (3) гл. 7:13; Мал. 2:17

25 **Аз, Аз съм, който изтривам твоите престъпления**[1] **заради Себе Си**[2]**, и няма да помня греховете ти**[3]**.** (1) гл. 44:22; Пс. 51:1; 103:3; Деян. 3:19; (2) гл. 48:11; (3) гл. 64:9; Ер. 31:34

26 **Подсети Ме, за да се съдим заедно**[1]**; говори, за да се оправдаеш**[2]**.** (1) гл. 1:18; (2) Йов 40:8

27 **Твоят праотец**[1] **съгреши и учителите* ти отстъпиха от Мен**[2]**.** **букв.:* преводачите, *т.е.* тълкувателите на закона, свещениците и пророците; (1) Езек. 16:3; (2) Ер. 8:8-10

28 **А Аз ще сваля от свещенството им началниците на светилището**[1]**, ще предам Яков на проклятие и Израил на поругание**[2]**.** (1) 1 Лет. 24:5; 2 Лет. 36:17; (2) Пс. 79:4; Ер. 24:9; Дан. 9:11,12

44 **Но сега слушай, служителю Мой, Якове, и Израилю, когото избрах**[1]**:** (1) ст. 21; гл. 41:8,9; 48:12

2 **Така казва ГОСПОД, който те е направил и те е образувал от утробата**[1]**,**

и ще ти помага[2]: Не бой се, служи-
телю Мой, Якове, и Есуруне[3], когото
избрах, (1) ст. 24; гл. 43:1,7,21; Пс. 95:6; (2) гл. 41:10,13,14; (3) Втзк. 32:15
3 **защото ще изливам вода на жад-**
ната *земя*[1] и реки на сухата *почва*. Ще
изливам Духа Си на потомството ти[2] и
благословението Си на издънките ти.
(1) гл. 27:3; 35:7; (2) гл. 32:15; 59:21; Езек. 36:27; Йоил 2:28; Деян. 2:17
4 **И те ще поникнат между тревата**
като върби край течащи води[1].
(1) гл. 58:11; Пс. 1:3
5 **Един ще казва: Аз съм на ГОСПО-**
ДА. Друг ще се нарича с името на
Яков. А друг ще пише *с* ръката си: На
ГОСПОДА – и ще произнася с почит
името на Израил[1]. (1) гл. 2:3; 2 Лет. 36:23
ст. 6-21: гл. 40:18-26; Ер. 10:1-16
6 **Така казва ГОСПОД, Царят на Из-**
раил, Изкупителят му[1], ГОСПОД на
Войнствата: Аз съм първият, Аз и по-
следният[2] и освен Мен няма Бог[3].
(1) гл. 33:22; 43:1,11,14; (2) гл. 41:4; Откр. 1:17; (3) гл. 43:9-12
7 **Откакто съм поставил древния на-**
род, кой може да прогласи като Мен
и да извести това, и да Ми го изло-
жи? И бъдещето, и което идва, нека
известят![1] (1) гл. 19:12; 41:26; 43:9-12
8 **Не се страхувайте и не треперете!**
Не ти ли известих отдавна и не изявих
ли? И вие сте Ми свидетели. Има ли
Бог освен Мен? И няма канара – не
зная[1]. (1) гл. 17:10; 30:29; 1 Царе 2:2; Пс. 18:31
9 **Всички, които правят изваяни идо-**
ли, са нищожни и любимите им *неща*
са безполезни[1]. И те са им свидете-
ли – не виждат, не разбират, за да се
засрамят[2]. (1) гл. 41:24,29; 57:12; (2) гл. 42:17; 45:16; Втзк. 4:28; Ер. 2:26-28
10 **Кой е направил бог или излял изва-**
ян идол, напълно безполезен[1]?
(1) гл. 45:20; Пс. 115:4-8; Ер. 10:5; Авак. 2:18; 1 Кор. 8:4
11 **Ето, всичките му привърженици ще**
се засрамят. А майсторите, и те са от
човек. Нека се съберат всички, нека
застанат, нека се уплашат, нека заедно
се засрамят[1]. (1) ст. 9; Ос. 13:2
12 **Ковачът *кове* брадва от желязо, ра-**
боти в *горящите* въглища, оформя го*
с чукове, изработва го със силната си
ръка. Също огладнява и отмалява, не
пие вода и се изморява. **т.е.* идола
13 **Дърводелецът опъва връв, начер-**
тава *идола* с креда, изработва го с дле-
та и го начертава с пергел. И го прави
по човешки образ[1], според човешка
красота, за да стои вкъщи[2].
(1) Втзк. 4:16; Римл. 1:23; (2) Втзк. 27:15
14 **Отсича си кедри и взема кипарис**
и дъб, и си избира от горските дър-
вета; насажда бор и дъждът го прави
да расте.
15 **И става на човека за горене и той**
взема от него и се топли, да, гори го
и пече хляб. Същото изработва *на* бог
и *му* се кланя, прави го изваян идол и
пада по лице пред него!
16 **Половината му изгаря в огън, на**
половината *готви* месо *да* яде, изпича
печиво и се насища. Грее се и казва:
Оха, стоплих се, видях огън!
17 **А останалото от него прави на бог,**
на изваяния си идол. Пада по лице
пред него и *му* се кланя, и му се моли,
и казва: Избави ме, защото ти си мой
бог![1] (1) гл. 2:8; 46:6,7; Ер. 2:27; Мих. 5:13; Авак. 2:19
18 **Те не знаят и не разбират[1], защото**
очите им са замазани, за да не виждат,
и сърцата им – за да не разбират[2].
(1) гл. 27:11; 45:20; Римл. 1:21,22; (2) Ер. 5:21
19 **И *никой* не взема присърце и няма**
знание и няма разум да каже: Полови-
ната му изгорих в огън, да, и хляб из-
пекох на въглените му, опекох и месо
и ядох. А останалото от него да напра-
вя ли на гнусота? Да се поклоня ли на
пън от дърво?
20 **Той ходи след пепел; измамено**
сърце го заблуди[1] и не може да избави
душата си и да каже: *Това* в десницата
ми не е ли лъжа? (1) Ос. 4:12
21 **Помни това, Якове, и Израилю,**
защото ти си Мой служител[1]; Аз те об-
разувах, на Мен си служител. Израилю,
няма да бъдеш забравен от Мен[2].
(1) ст. 1,2; (2) гл. 40:27
22 **Изличих като гъста мъгла престъп-**
ленията ти и като облак – греховете

ти[1]**. Върни се при Мен**[2]**, защото те из-**
купих[3]**!** (1) гл. 33:24; 43:25; Втзк. 32:43; 2 Царе 12:13; Пс. 103:12; 130:8; Ер. 50:20; Мих. 7:18,19; Зах. 3:4; (2) Ер. 3:12,14,22; Ос. 14:1; (3) гл. 43:1; 52:9; Изх. 18:9

23 **Ликувайте, небеса, защото ГОС-**
ПОД извърши *това;* **викайте** *радостно,*
земни дълбини; ликувайте, планини, горо и всички дървета в нея[1]**, защото ГОСПОД изкупи Яков и се прослави в Израил**[2]**.**
(1) гл. 49:13; 55:12; 1 Лет. 16:32,33; (2) гл. 49:3

24 **Така казва ГОСПОД, Изкупителят**
ти и който те е образувал от утробата[1]**: Аз съм ГОСПОД, който върша всичко, който сам разпрострях небесата и разстлах земята сам**[2]**;** (1) ст. 2,6; (2) гл. 40:22; 45:7,8; 48:13; Ер. 10:12; 51:15; Зах. 12:1

25 **който осуетявам знаменията**
на лъжците и правя да обезумеят врачовете*[1]**, който връщам мъдреците назад и обръщам знанието им в глупост**[2]**;**
**сега:* екстрасенсите, врачките
(1) гл. 19:3; Чис. 23:23; Ер. 50:36; Зах. 10:2; (2) гл. 29:14; 47:13; Йов 5:12,13

26 **който утвърждавам думата на Своя**
служител и изпълнявам решеното от Своите пратеници[1]**; който казвам за Ерусалим: Ще се насели. – и за градовете на Юда: Ще се съградят и Аз ще издигна развалините му**[2]**;** (1) 4 Царе 7:20; Ер. 28:9,17; Зах. 1:6; (2) Пс. 69:35; 102:16; Ер. 30:18

27 **който казвам на бездната: Изсъхни**
и Аз ще пресуша реките ти[1]**;**
(1) гл. 50:2; 63:12; Бит. 8:1; Ер. 50:38; Зах. 10:11

28 **който казвам за Кир**[1]**: Моят пастир**
е, който ще изпълни цялата Ми воля[2] **и ще каже за Ерусалим: Ще се съгради. – и за храма: Ще бъдат положени основите ти!**[3] (1) гл. 45:1-4; 2 Лет. 36:22; (2) гл. 48:15; Ер. 25:9; (3) гл. 45:13; Езд. 1:1-4

45 **Така казва ГОСПОД на Своя по-**
мазаник, на Кир[1]**, когото хванах за десницата, за да покоря народи пред него; и ще разпаша слабините на царе**[2]**, за да отворя пред него врати и портите няма да се затворят:**
(1) гл. 44:28; (2) гл. 41:2,25

2 **Аз ще ходя пред теб и ще изправя**
неравните места[1]**, ще разбия бронзовите врати и ще строша железните лостове**[2]**.** (1) гл. 40:4; (2) гл. 13:2,5; Пс. 107:16; Ер. 51:30; Дан. 8:4; Наум 3:13

3 **Ще ти дам съкровища,** *пазени* **в тъм-**
нина, и скрити богатства, за да познаеш, че Аз съм ГОСПОД, който те призовах по име, Израилевият Бог.

4 **Заради служителя Си Яков и Изра-**
ил, избрания Си[1]**, те призовах по име; дадох ти почетно име, без да Ме познаваше**[2]**.** (1) гл. 41:8; Пс. 105:6; (2) Йн. 1:30,33; 4:10

5 **Аз съм ГОСПОД и няма друг, няма**
Бог освен Мен[1]**. Аз ще те препаша**[2]**, без да Ме познаваш,** (1) ст. 14,18,21,22; гл. 37:20; 43:10; 44:6,8; 46:9; Пс. 86:10; (2) Пс. 18:32

6 **за да познаят от изгрев слънце и от**
залез[1]**, че освен Мен няма никой. Аз съм ГОСПОД и няма друг.** (1) гл. 59:19

7 **Аз образувам светлината и създавам**
тъмнината[1]**; правя мир, творя и зло**[2]**! Аз, ГОСПОД, съм, който правя всичко това**[3]**.** (1) Бит. 1:3; Пс. 74:16; Ам. 4:13; (2) Плач 3:38; Ам. 3:6; (3) гл. 44:24; 4 Царе 19:25

8 **Росете, небеса, отгоре и нека изле-**
ят облаците правда[1]**; нека се отвори земята и роди спасение, и заедно** *с него* **да изникне правда**[2]**. Аз, ГОСПОД, го създадох.**
(1) Пс. 72:3,6; 85:11; Ос. 10:12; (2) гл. 46:13; 61:11

9 **Горко на онзи, който спори със**
Създателя си![1] **Калено гърненце сред земните гърненца! Ще каже ли калта на този, който я оформя: Какво правиш? – или изделието ти** *за теб:* **Няма ръце?**[2] (1) Йов 9:4; 40:2; Екл. 6:10; (2) гл. 29:16; 64:8; Йов 9:12; Ер. 18:6

10 **Горко на онзи, който казва на**
баща *си:* **Какво раждаш? – и на жена** *му:* **Защо си в родилни мъки?**

11 **Така казва ГОСПОД, Светият Из-**
раилев и неговият Създател[1]**: Питайте ме за бъдещето; поверете ми синовете Ми**[2] **и делото на ръцете Ми!**
(1) гл. 43:1; (2) гл. 63:16

12 **Аз направих земята и създадох чо-**
века на нея – Аз. Моите ръце разпрострях небесата, Аз заповядах на цялото им войнство[1]**.** (1) гл. 40:26; 42:5; Ер. 27:5

13 **Аз го издигнах с правда**[1] **и ще из-**
правям всичките му пътища[2]**; той ще**

съгради града Ми[3] и ще пусне пленниците Ми[4], не за откуп и не за подарък[5], казва ГОСПОД на Войнствата.
(1) гл. 41:2; (2) гл. 48:15; (3) гл. 44:28; (4) 2 Лет. 36:22,23; (5) гл. 52:3

14 Така казва ГОСПОД: Трудът на Египет и търговията на Етиопия, и савците[1], хора снажни, ще преминат към теб и твои ще бъдат[2], ще ходят след теб, в окови ще преминат. И ще ти се поклонят[3] и ще ти се помолят: Само сред теб е Бог[4] и няма друг, никакъв Бог[5]!
(1) Йов 1:15; (2) гл. 18:7; 43:3; (3) гл. 60:14; Откр. 3:9; (4) Зах. 8:23; (5) 1 Кор. 8:6

15 Наистина Ти си Бог, който се криеш[1], Боже Израилев, Спасителю[2]!
(1) Йов 23:3,9; (2) гл. 43:3

16 Ще се посрамят и опозорят, всички заедно ще ходят в позор, които правят идоли[1].
(1) гл. 44:9,11

17 А Израил ще се спаси чрез ГОСПОДА с вечно спасение[1]; няма да се посрамите и няма да се опозорите за вечни времена[2].
(1) гл. 51:6,8; Лк. 1:68-71; Евр. 5:9; (2) гл. 29:22; Йоил 2:26; Соф. 3:11

18 Защото така казва ГОСПОД, който създаде небето – Той е Бог, който образува земята, направи я и я утвърди, не я създаде пуста, образува я, за да се населява[1]: Аз съм ГОСПОД и няма друг[2].
(1) Пс. 115:16; (2) 1 Кор. 8:6

19 Не съм говорил в тайно, на място в тъмна земя[1]. Не съм казал на потомството на Яков: Търсете Ме напразно[2]. Аз съм ГОСПОД, който говоря правда, известявам правота[3].
(1) гл. 48:16; Втзк. 30:11-14; (2) 2 Лет. 7:14; Ер. 29:13,14; (3) Пс. 19:8

20 Съберете се и елате, приближете се заедно, избягали от народите! Нямат разум онези, които издигат дървените си идоли и се молят на бог, който не може да спаси[1].
(1) гл. 44:9,10,18; 46:7; 57:13; 2 Лет. 25:15

21 Изявете и приведете *ги;* да, нека се съветват заедно. Кой е известил това от древността, изявил го е отдавна? Не Аз ли, ГОСПОД? И няма друг Бог освен Мен[1]; Бог праведен и Спасител няма освен Мен.
(1) ст. 5,6; гл. 41:22

22 Към Мен се обърнете и спасени бъдете, всички земни краища[1], защото Аз съм Бог и няма друг.
(1) Пс. 22:27; 65:5

23 В Себе Си се заклех[1], от устата Ми излезе правда[2], дума, която няма да се върне[3], че пред Мен ще се преклони всяко коляно *и* ще се закълне всеки език[4]!
(1) Бит. 22:16; (2) Пс. 98:2,3; (3) гл. 21:17; (4) гл. 65:16; Римл. 14:11

24 Само в ГОСПОДА – ще казват за Мен – има правда и сила[1], при Него ще дойдат хората, а всички, които се гневяха против Него, ще се посрамят[2].
(1) Пс. 71:16; 89:16; Ер. 23:5,6; Зах. 10:12; (2) гл. 41:11; Лк. 13:17

25 Чрез ГОСПОДА ще се оправдае и ще се хвали цялото потомство на Израил[1].
(1) Деян. 13:39; 1 Кор. 1:31

46 Прегъна се Вил, приведе се Нево*[1]; образите им са *натоварени* на животни и на добитък; товарът ви е натоварен, бреме за умореното *животно*[2].
*основните божества на Вавилон
(1) гл. 21:9; Ер. 50:2; (2) Ер. 10:5

2 Приведоха се, прегънаха се заедно, не можаха да отърват товара, а самите те отидоха в плен[1].
(1) 2 Царе 5:21

3 Слушайте Ме, доме яковов и целия остатък от израилевия дом[1], които сте носени *от Мен* още от утробата и държани още от майчиния скут[2]!
(1) гл. 10:20,21; (2) гл. 63:9; Втзк. 1:31

4 И до старостта *ви* Аз Съм[1]; и докато побелеете, Аз ще *ви* нося[2]. Аз направих и Аз ще вдигна, и Аз ще нося и избавя.
(1) Мал. 3:6; (2) Пс. 71:9,18

5 На кого ще Ме уподобите и приравните, и ще Ме съпоставите, че да бъдем подобни?[1]
(1) гл. 40:18,25

6 Онези, които изсипват злато от торбичка и претеглят сребро на везни, наемат златар, да го направи на бог[1] – падат по лице, да, и *му* се покланят[2].
(1) Съд. 17:4; (2) гл. 40:19; 44:12-17; Изх. 32:4,8

7 Вдигат го на рамо, носят го и го полагат на мястото му, и там стои – не мърда от мястото си[1]. Още и викат към него, но не отговаря, *никого* не избавя от бедата му[2].
(1) 1 Царе 5:3; (2) гл. 41:29; 45:20; Ер. 2:28; 11:12

8 **Помнете това и се дръжте като**
мъже, вземете го отново присърце,
отстъпници!
9 **Помнете предишните неща от древ-**
ността[1] – че Аз съм Бог и няма друг[2];
Аз съм **Бог и няма подобен на Мен[3];**
(1) Пс. 78:2; Ер. 6:16;
(2) гл. 43:10; Йоил 2:27; Мк. 12:32; (3) Изх. 15:11
10 **който от началото изявявам края и**
от древността – нестаналите още не-
ща[1]; който казвам: Намерението Ми
ще се извърши и ще направя всичко,
което Ми е угодно[2]. (1) гл. 41:21,22,26;
Езек. 39:8; (2) гл. 14:24; 48:3; Пс. 33:11; Еф. 1:11
11 *Аз съм,* **който викам хищна птица от**
изток, от далечна земя – мъжа по Своя
план[1]. Да, говорих и ще го направя да
стане; намислих и ще го извърша[2].
(1) гл. 41:2,25; Ер. 50:44; (2) гл. 10:12; 14:27; 25:1; Йов 23:13
12 **Слушайте Ме, вие коравосърдеч-**
ни[1], които сте далеч от правдата[2]:
(1) гл. 28:14; (2) гл. 5:7; 48:1; 59:15; Ам. 5:7
13 **Приближих правдата Си, тя няма**
да бъде далеч[1] и спасението Ми няма
да закъснее[2]. И ще дам спасение в
Сион и славата Си – на Израил[3].
(1) гл. 51:5; (2) гл. 45:8; 56:1; (3) гл. 60:9; Пс. 85:9; Лк. 2:32

гл. 47: гл. 13; 14; 21:1-10; Ер. 50; 51

47 **Слез и седни в праха, девице,**
дъще вавилонска. Седни на земята,
няма *вече* **престол, дъще халдейска, за-**
щото няма вече да те наричат изтън-
чена и изнежена[1]. (1) Втзк. 28:56
2 **Вземи ръчната мелница и мели**
брашно; махни булото си, вдигни по-
лите *си,* **открий краката** *си,* **мини през**
реки.
3 **Голотата ти ще се открие, да, сра-**
мът ти ще се види[1]. Ще си отмъстя[2] и
няма да пожаля никого.
(1) гл. 3:17; Ер. 13:26; Наум 3:5,6; (2) гл. 35:4
4 **Изкупителят ни – ГОСПОД на Вой-**
нствата е Името Му, Светият Израи-
лев[1]. (1) гл. 43:14,15; 51:15
5 **Седи в мълчание и влез в мрака[1],**
дъще халдейска, защото няма вече да
те наричат господарка на царствата.
(1) 1 Царе 2:9
6 **Разгневих се на народа Си, осквер-**
них наследството Си и ги предадох
в ръката ти[1]. Ти не им оказа милост,
наложи твърде тежкия си ярем върху
стареца[2]. (1) 2 Лет. 36:17-20;
Зах. 1:12,15; (2) Втзк. 28:50; Езд. 5:12; Плач 4:16
7 **И каза: Вечно ще бъда господарка![1]**
И не взе това присърце и не помисли
за края му[2].
(1) Откр. 18:7; (2) Изх. 7:23; Втзк. 32:29; Плач 1:9
8 **И сега, чуй това, ти, отдадена на**
разкош, която седиш безгрижна[1], която
казваш в сърцето си: Аз съм и освен
мен няма друга![2] Няма да седя вдови-
ца и няма да зная обезчадяване.
(1) Езек. 16:49; (2) Дан. 4:30; Соф. 2:15
9 **Ще дойдат върху теб и двете тези,**
в миг, в един ден – обезчадяване и
вдовство[1]; в пълнотата си ще дойдат
върху теб въпреки многото ти закли-
нания и голямото изобилие на магиите
ти[2]. (1) Откр. 18:7,8,23; (2) Наум 3:4
10 **И ти беше дързка в злината си и**
казваше: Никой не ме вижда![1] Мъд-
ростта ти и знанието ти те отвърнаха
и ти каза в сърцето си: Аз съм и освен
мен няма друга![2]
(1) гл. 29:15; Пс. 94:7; Езек. 8:12; (2) Екл. 8:8
11 **Затова ще дойде върху теб зло и**
няма да можеш да го отвърнеш с ма-
гии; и ще те връхлети беда и няма да
можеш да я покриеш; и ще дойде вне-
запно върху теб опустошение и няма
да го знаеш[1]. (1) Дан. 5:25-30
12 **Застани сега с магиите си и с мно-**
гото си заклинания, в които си се тру-
дила от младостта си! Може би ще
имаш полза![1] Може би ще уплашиш
някого! (1) гл. 19:3,12; Езек. 21:21
13 **Умори се в многото си съвеща-**
ния. Нека застанат сега астролозите,
звездобройците и предвещателите по
новолунията и да те спасят от това,
което идва върху теб[1]!
(1) гл. 44:25; Дан. 2:2,10,11
14 **Ето, станаха като плява, огън ги**
изгори. Не можаха да спасят живота
си от силата на пламъка[1]. Не е въглен,
да се стопли *човек на него, или* **огън, да**
седне *човек* **пред него.** (1) Наум 1:10
15 **Такива ти станаха онези, за които**

си се трудила, с които си търгувала от младостта си. Лутат се всеки на своя страна и няма кой да те спаси[1].
(1) Откр. 18:15

48

Чуйте това, доме яковов, които се наричате с името Израил и сте излезли от юдовия източник[1], които се кълнете в Името на ГОСПОДА и изповядвате Израилевия Бог, но не с истина и не с правда[2] – (1) гл. 51:1,2; Пс. 68:26; Мих. 2:7; (2) гл. 46:12; Лев. 19:12; 4 Царе 5:20; Ер. 5:2; Соф. 1:5

2 защото вземат името си от светия град[1], подпират се на Израилевия Бог[2], ГОСПОД на Войнствата е Името Му[3].
(1) гл. 52:1; Ер. 7:4; (2) Мих. 3:11; Римл. 2:17; (3) гл. 51:15

3 Отдавна обявих предишните неща и от устата Ми излязоха, и Аз ги известих; внезапно ги извърших и настъпиха[1]. (1) гл. 46:9,10; Иис. Нав. 21:45

4 Понеже знаех, че си корав и вратът ти е желязна жила[1], а челото ти – бронз[2], (1) гл. 30:9; Изх. 33:3; (2) Ер. 5:3; Езек. 2:4

5 затова отдавна ти *ги* обявих, преди да станат, ти *ги* известих, за да не кажеш: Идолът ми ги извърши, изваяният и изленият ми образ ги заповяда[1].
(1) гл. 42:8,9; 43:19

6 Ти чу – виж *сега* всичко това! И вие, няма ли да изповядате *това?* Отсега ти известявам нови неща и скрити, които не си знаел[1]. (1) ст. 5

7 Те бяха създадени сега, а не отдавна, и преди *този* ден не си чувал за тях, за да не кажеш: Ето, знаех ги.

8 Нито си чул, нито си знаел, нито са били отворени отдавна ушите ти[1]; защото знаех, че ти си много неверен и още от утробата си наречен отстъпник[2]. (1) гл. 42:20; (2) Втзк. 9:24; 31:16-21,29

9 Заради Името Си ще задържа *изливането на* гнева Си и заради славата Си ще се въздържа за теб, за да не те отсека[1]. (1) Пс. 78:38; 79:9; 106:8; Езек. 36:21

10 Ето, очистих те, но не като сребро, изпитах те в пещта на скръбта[1].
(1) Пс. 66:10; Зах. 13:9; 1 Петр. 4:12

11 Заради Себе Си, заради Себе Си ще сторя това[1], защото как да се оскверни *Името Ми*[2]*?* И славата Си няма да дам на друг[3]! (1) гл. 37:35; 43:25; Пс. 25:7,11; Езек. 36:22; (2) Втзк. 32:27; (3) гл. 42:8; Пс. 115:1

12 Чуй Ме, Якове, и Израилю, Моят призован[1]: Аз Съм, Аз съм първият, да, Аз съм и последният[2]. (1) гл. 44:1; (2) гл. 41:4

13 Да, Моята ръка основа земята и десницата Ми разпростря небесата; извиквам ги *и* се представят заедно[1].
(1) гл. 40:12,26; 44:24; Римл. 4:17

14 Съберете се, всички вие, и чуйте[1]! Кой от тях е изявил това[2]? Онзи, когото ГОСПОД възлюби, ще извърши волята Му над Вавилон и ръката му *ще бъде над* халдейците[3].
(1) Бит. 49:1,2; (2) гл. 41:22; (3) гл. 44:28; 45:13; Ер. 50:21,44

15 Аз, Аз говорих, да, призовах го, доведох го и пътят му ще бъде успешен[1]. (1) ст. 14

16 Приближете се до Мен, чуйте това! *Още* отначало не съм говорил скришно[1]; от времето, когато стана това, Аз съм там. И сега Господ БОГ ме изпрати и Неговият Дух[2]. (1) гл. 45:19; (2) гл. 61:1

17 Така казва ГОСПОД, Изкупителят ти, Светият Израилев[1]: Аз съм ГОСПОД, твоят Бог, който те учи за *твоя* полза, който те води по пътя, по който трябва да ходиш[2]. (1) гл. 43:14; 49:7; (2) гл. 30:21; Иис. Нав. 3:4; Пс. 32:8; 73:24

18 О, да беше послушал заповедите Ми! Тогава мирът ти щеше да бъде като река и правдата ти – като морските вълни[1]; (1) гл. 54:13; 66:12

19 потомството ти щеше да бъде като пясъка и рожбите на утробата ти – като зърната му[1]; името му нямаше да се отсече и нямаше да се изтреби отпред Мен[2]. (1) Бит. 22:17; (2) Втзк. 9:14

20 Излезте от Вавилон, бягайте от халдейците[1]; с глас на ликуване изявете, известете това; разгласете го до края на земята, кажете: ГОСПОД изкупи слугата Си Яков[2]. (1) гл. 52:11; Езд. 2:1; Ер. 50:8; Зах. 2:6; Откр. 18:4; (2) гл. 43:1; Ер. 31:11; Зах. 10:8

21 Те не жадуваха, когато ги водеше през пустините; Той направи да им изтекат води от канарата, разцепи канарата и водите потекоха[1].
(1) гл. 43:19,20; Изх. 17:6; Неем. 9:15,20

22 **Мир няма за безбожните, казва ГОСПОД**[1]. (1) гл. 57:20,21; 66:24; 4 Царе 9:18,19

49

Слушайте ме, острови, и внимавайте, далечни племена[1]**! ГОСПОД ме призова** *още* **от утробата, от скута на майка ми оповести името ми**[2]**.**
(1) гл. 41:1; (2) Лк. 1:31

2 **Направи устата ми като остър меч**[1]**, скри ме под сянката на ръката Си**[2] **и ме направи излъскана стрела, скри ме в колчана Си.**
(1) Евр. 4:12; Откр. 1:16; (2) гл. 51:16

3 **И ми каза: Ти си Мой служител, Израил**[1]**, в когото ще се прославя**[2]**.**
(1) гл. 41:8; 42:1; (2) гл. 44:23

4 **А аз казах: Напразно съм се трудил, напусто и за нищо съм изтощавал силата си**[1]**. Но наистина правото ми е у ГОСПОДА и наградата ми е у моя Бог**[2]**.**
(1) 3 Царе 19:10; Мт. 23:37; Фил. 2:16; (2) гл. 53:10-12

5 **И сега, казва ГОСПОД, който ме образува от утробата за Свой служител**[1]**, за да върна при Него Яков и да се събере при Него Израил – защото съм почитан в очите на ГОСПОДА**[2] **и моят Бог е силата ми**[3] **–**
(1) Лк. 1:31; (2) Йн. 8:50; 2 Петр. 1:17; (3) гл. 12:2

6 **да, Той казва: Малко е да Ми бъдеш служител, за да изправиш племената на Яков и да върнеш опазените от Израил – ще те дам за светлина на народите, за да бъдеш Моето спасение до края на земята**[1]**.**
(1) гл. 42:6; 56:8; Мих. 5:4; Деян. 4:12; 13:47; 1 Тим. 3:16

7 **Така казва ГОСПОД, Изкупителят на Израил, Светият негов**[1]**, на онзи, когото човек презира, на онзи, от когото се гнуси народът**[2]**, на слугата на владетелите: Царе ще видят и ще станат, князе – и ще се поклонят**[3]**, заради ГОСПОДА, който е верен, Светия Израилев, който те избра.** (1) гл. 48:17; (2) гл. 53:3; Пс. 22:6; Мт. 26:67; (3) гл. 52:15; Пс. 72:11

8 **Така казва ГОСПОД: В благоприятно време те послушах и в спасителен ден ти помогнах**[1]**. Ще те запазя и ще те дам за завет на народа**[2]**, за да изправиш земята, да направиш да наследят запустелите наследства**[3]**,**
(1) гл. 61:2; 2 Кор. 6:2; (2) гл. 42:6; (3) гл. 61:4

9 **да кажеш на затворниците: Излезте!**[1] **– на онези, които са в мрак: Покажете се! Те ще пасат по пътищата и по всички голи височини ще бъдат пасбищата им**[2]**.**
(1) гл. 42:7; Зах. 9:11,12; Лк. 4:18; (2) Езек. 34:13; Йн. 10:9

10 **Няма да огладнеят и няма да ожаднеят, няма да ги удари нито жега, нито слънце, защото Онзи, който се смили за тях, ще ги води и ще ги заведе при водни извори**[1]**.** (1) Пс. 121:6; Ер. 31:9; Откр. 7:16,17

11 **И ще направя всичките Си планини на пътища и** *насипаните* **Ми пътища ще се издигнат**[1]**.** (1) гл. 57:14; 62:10; Лк. 3:5

12 **Ето, тези ще дойдат отдалеч**[1]**, и ето, тези – от север и от запад**[1]**, а тези – от синимската земя.**
(1) гл. 11:11,12; 43:5,6; Ер. 30:10; Зах. 6:15; Мт. 8:11

13 **Ликувайте, небеса, и радвай се, земьо, извикайте от радост, планини**[1]**, защото ГОСПОД утеши народа Си**[2] **и се смили за наскърбените Си!** (1) гл. 44:23; Пс. 65:12; 89:12; 148:9; Откр. 12:12; (2) гл. 40:1; 51:3

14 **А Сион каза: ГОСПОД ме е оставил и Господ ме е забравил**[1]**.**
(1) гл. 40:27; 54:6; Плач 5:20-22

15 **Може ли жена да забрави кърмачето си, да не се смили над рожбата на утробата си**[1]**? Дори и тези да забравят, Аз пак няма да те забравя**[2]**!**
(1) 3 Царе 3:26; (2) гл. 54:10; 1 Царе 12:22; Ер. 51:5

16 **Ето, на дланите Си съм те врязал, стените ти са винаги пред Мен.**

17 **Синовете ти ще дойдат бързо**[1]**, разорителите ти и запустителите ти ще си отидат от теб.** (1) гл. 60:4,8

18 **Повдигни очите си наоколо и виж: Те всички се събират, идват при теб**[1]**. Жив съм Аз, заявява ГОСПОД – ти ще се облечеш с всички тях като с украшение и ще се накичиш с тях като невяста.** (1) ст. 17

19 **Защото разорените ти и запустелите ти места и опустошената ти земя, да, сега ще бъдат тесни за жителите**[1]**, а онези, които те поглъщаха, ще бъдат далеч.** (1) гл. 54:3; Зах. 2:4; 10:10

20 **Дори ще кажат в ушите ти синове-**
те, от които си била лишена: Тясно ми
е мястото, направи ми място, за да се
населя[1]. (1) гл. 54:1,2
21 **Тогава ще кажеш в сърцето си: Кой**
ми роди тези, когато аз бях лишена
от децата си и безплодна, заточена и
скитница? И кой отгледа тези? Ето, аз
бях останала сама[1]**; тези къде бяха?**
(1) Плач 1:1
22 **Така казва Господ БОГ: Ето, ще**
издигна ръката Си към народите, ще
извися знамето Си към племената и те
ще доведат синовете ти на ръце и дъ-
щерите ти ще се донесат на рамене[1].
(1) гл. 14:2; 66:20
23 **Царе ще бъдат твои хранители и**
княгините им – твои дойки[1]. **Ще ти се**
покланят с лице до земята и ще лижат
праха на краката ти[2]. **И ще познаеш,**
че Аз съм ГОСПОД[3], **че онези, които**
Ме чакат, няма да се посрамят[4].
(1) гл. 60:11,16; (2) гл. 60:14; Пс. 72:9; Откр. 3:9;
(3) Изх. 6:7; (4) гл. 50:7; Пс. 25:3
24 **Може ли да се отнеме плячката**
от силния или пленникът на мощния
да избяга?
25 **Но така казва ГОСПОД: И плен-**
ниците на силния ще се отнемат, и
плячката на страшния ще избяга[1]. **И**
Аз ще се съдя с онзи, който се съди с
теб, и ще спася синовете ти[2].
(1) гл. 51:14; Мт. 12:29; (2) гл. 41:11,12; Ер. 31:11; Лк. 1:71
26 **И ще нахраня притеснителите ти**
със собствените им меса и със собст-
вената си кръв ще се опият като с
ново вино[1]. **И всяко създание ще по-**
знае, че Аз, ГОСПОД, съм твоят Спа-
сител и Силният Яковов – твоят Изку-
пител[2]. (1) Откр. 16:6; (2) гл. 43:1; 60:16

50 **Така казва ГОСПОД: Къде е раз-**
водното писмо на майка ви, с което я
отпратих[1]**? Или на кого от заемодате-**
лите Си ви продадох[2]**? Ето, поради без-**
законията си бяхте продадени и пора-
ди престъпленията ви беше отпратена
майка ви[3]. (1) Втзк. 24:1; Ос. 2:2;
(2) Мт. 18:25; (3) гл. 52:3; 59:2; Втзк. 32:30; Ер. 4:18; Ос. 4:5

2 **Защо дойдох и нямаше никой; ви-**
ках и никой не отговори[1]**? Скъсила ли**
се е някак ръката Ми да не може да
изкупва[2]**? Или нямам сила да избавям?**
Ето, със смъмрянето Си изсушавам
морето, обръщам реките в пустиня[3],
рибите им се вмирисват от липса на
вода, умират от жажда.
(1) гл. 64:7; 65:12; 66:4; Пр. 1:24;
(2) гл. 59:1; Чис. 11:23; (3) гл. 42:15; 44:27; Наум 1:4
3 **Аз обличам небесата с мрак и сла-**
гам вретище за тяхно покривало[1].
(1) гл. 8:22; 13:10; Пс. 18:11; Откр. 6:12
4 **Господ БОГ ми даде език на учени-**
ците – да зная как да помогна с дума
на уморения[1]. **Събужда, всяка сутрин**
събужда ухото ми, за да слушам като
учениците[2]. (1) гл. 40:29; Йов 4:4; Пр. 25:11;
(2) Втзк. 18:17,18; Пс. 40:6; Йн. 8:28
5 **Господ БОГ ми отвори ухото**[1] **и аз**
не се разбунтувах и не се обърнах на-
зад[2]. (1) ст. 4; (2) Евр. 5:8
6 **Гърба си дадох на биячите**[1] **и бузите**
си – на скубачите[2]**, не скрих лицето си**
от опозоряване и заплюване[3]. (1) Йн. 19:1;
(2) гл. 53:7; (3) Йов 30:10; Плач 3:30; Мт. 26:67; 27:26,30
7 **Понеже Господ БОГ ще ми помогне**[1],
затова не съм опозорен[2]**, затова напра-**
вих лицето си като кремък[3] **и зная, че**
няма да бъда посрамен[2].
(1) Пс. 54:4; (2) гл. 49:23; Йн. 8:29; Евр. 5:7; (3) Езек. 3:8,9
8 **Близо е Този, който ме оправдава**[1] **–**
кой ще се съди с мен? Нека застанем
заедно. Кой иска да се съди с мен?
Нека се приближи до мен[2].
(1) 1 Тим. 3:16; (2) Йов 13:19; Йн. 8:46; Римл. 8:33,34
9 **Ето, Господ БОГ ще ми помогне**[1] **–**
кой ще ме осъди[2]**? Ето, те всички ще**
се разпаднат като дреха, ще ги прояде
молец[3]. (1) Пс. 54:4; (2) ст. 8; (3) гл. 51:8
10 **Кой между вас се бои от ГОСПО-**
ДА[1] *и* **слуша гласа на Неговия служи-**
тел[2]**? Който ходи в тъмнина и няма**
за него светлина, нека се уповава на
Името на ГОСПОДА и нека се обляга
на своя Бог[3].
(1) Мал. 3:16; (2) гл. 42:1; (3) гл. 8:17; 26:3;
2 Царе 22:29; Мих. 7:8; Наум 1:7; Соф. 3:12
11 **Ето, всички вие, които запалвате**
огън и се обграждате с главни, ходете
в пламъка на огъня си и сред главните,

които сте разпалили[1]! Това ще ви бъде от ръката Ми – ще легнете в място на скръб[2]. (1) Ер. 17:4; (2) гл. 65:14

51 Слушайте Ме, вие, които следвате правдата[1], които търсите ГОСПОДА[2]! Погледнете към канарата, от която сте отсечени, и към дупката на рова, от който сте изкопани[3]!
(1) Пр. 15:9; Мт. 5:6; (2) 2 Лет. 15:2; (3) гл. 48:1

2 **Погледнете към баща си Авраам[1] и към Сара, която ви е родила, защото,** *когато беше* **един[2], го повиках, благослових го и го умножих[3].**
(1) Римл. 4:1; (2) Езек. 33:24; (3) Бит. 12:1-3; 24:1; Втзк. 26:5

3 **Защото ГОСПОД ще утеши Сион, ще утеши всичките му запустели места[1] и ще направи пустинята му като Едем и степта му – като ГОСПОДНАТА градина[2]. Веселие и радост ще се намерят в него, славословие и глас на песен[3].** (1) гл. 49:13; 52:9; Пс. 102:13; (2) гл. 35:1; 41:19; Езек. 36:35; (3) Ер. 31:13; 33:11

4 **Послушайте Ме, народе Мой, и приклонете ухо към Мен, Мое племе – защото закон ще излезе от Мен и ще поставя правосъдието Си за светлина на народите[1].** (1) гл. 42:4,6; Мих. 4:2

5 **Правдата Ми е близо, спасението Ми излезе[1] и мишците Ми ще съдят народите[2]. Островите ще се надяват на Мен и ще се уповават на мишцата Ми[2].** (1) гл. 46:13; (2) гл. 40:10; 60:9; Мт. 12:21

6 **Повдигнете очите си към небесата и погледнете към земята долу – защото небесата ще изчезнат като дим и земята ще се разпадне като дреха и обитателите ѝ просто така ще измрат[1]. Но Моето спасение ще пребъде вечно и правдата Ми няма да се отмени[2].**
(1) Мт. 5:18; 2 Петр. 3:7; 1 Кор. 7:31; Евр. 1:11; Откр. 20:11; (2) гл. 45:17; 54:9,10; Дан. 9:24; Евр. 12:27

7 **Слушайте Ме, вие, които познавате правда, народ, в чието сърце е Моят закон[1]! Не се бойте от злобния присмех на хората, не се плашете от злословието им[2],**
(1) Втзк. 6:6; Ер. 31:33; (2) гл. 37:6; Мт. 10:28

8 **защото молецът ще ги прояде като дреха и червеят ще ги прояде като вълна[1]. Но Моята правда ще пребъде вечно и спасението Ми – във всички поколения[2].** (1) гл. 50:9; (2) ст. 6

9 **Събуди се, събуди се[1], облечи се със сила, ти, мишца ГОСПОДНА[2]! Събуди се както в древните дни[3], в отдавнашните поколения! Не си ли ти, която посече Раав и прободе смъртно морското чудовище[4]?** (1) Пс. 44:23; (2) гл. 59:16; (3) Пс. 44:1; (4) гл. 27:1; Пс. 74:13; 89:10

10 **Не си ли ти, която пресуши морето, водите на голямата бездна, и направи дълбините на морето път, да преминат изкупените[1]?**
(1) гл. 43:16; Изх. 14:21,22; Мих. 7:15

11 **Откупените на ГОСПОДА ще се върнат и ще дойдат в Сион с ликуване; вечна радост ще бъде на главата им, ще придобият веселие и радост, скръб и въздишане ще побягнат[1].**
(1) гл. 35:10; Ер. 30:19

12 **Аз, Аз съм, който ви утешавам[1]. Кой си ти, че се боиш от човека[2], който умира, и от човешки син, който ще стане като трева[3],**
(1) гл. 40:1; 52:9; 57:18; 61:2; 66:13; 2 Кор. 1:3,4; (2) гл. 8:12; 12:2; 1 Царе 17:11; (3) гл. 40:6,7; 1 Петр. 1:24

13 **а си забравил ГОСПОДА, който те е направил[1], който е разпрострял небесата и основал земята[2]; и непрестанно, цял ден се страхуваш от яростта на притеснителя, когато се готви да унищожи? Къде е яростта на притеснителя?**
(1) гл. 17:10; 43:1; Пс. 106:13; (2) гл. 40:22; Ер. 51:19

14 **Скоро ще бъде развързан[1] и няма да умре в рова[2] и няма да му липсва хлябът му[3].**
(1) гл. 49:25; 52:2; (2) Зах. 9:11; (3) гл. 30:20

15 **Защото Аз съм ГОСПОД, твоят Бог[1], който вълнува морето и вълните му бучат[2]; ГОСПОД на Войнствата е Името Му[3].**
(1) Изх. 6:7; (2) Йов 26:12; (3) гл. 47:4; 48:2; 54:5; Ер. 51:5

16 **Сложих словата Си в устата ти[1] и те покрих със сянката на ръката Си[2], за да устроя небесата и да основа земята и да кажа на Сион: Ти си Мой народ[3].** (1) гл. 59:21; Изх. 4:15; (2) гл. 49:2; (3) Ос. 2:23

17 **Събуди се, събуди се, стани,** *дъще*

ерусалимска[1], която си изпила от ръката на ГОСПОДА чашата на яростта Му; изпила си, изпразнила си чашата, блюдото на опиването[2].
(1) гл. 52:1; (2) гл. 40:2; 63:6; Пс. 60:3; Откр. 14:10

18 **Няма кой да я води от всичките синове, които е родила, и няма кой да я хване за ръка от всичките синове, които е отгледала[1].** (1) Ер. 10:20; Езек. 34:6

19 **Тези две те сполетяха – кой ще те пожали?[1] – опустошение и разрушение, и глад, и меч[2]. Как да те утеша[3]?**
(1) Ер. 15:5; Наум 3:7; (2) Плач 3:47; Езек. 14:21; (3) Плач 1:9,16

20 **Синовете ти примряха, лежат по всички кръстопътища[1] като антилопа в мрежа, пълни с яростта на ГОСПОДА, със изобличението на твоя Бог[2].**
(1) Плач 2:11; (2) Плач 4:11

21 **Затова, чуй сега това, ти, окаяна и пияна, но не от вино[1]!** (1) гл. 29:9; Плач 3:15

22 **Така казва твоят Господ, ГОСПОД, твоят Бог, който защитава делото на народа Си[1]: Ето, взех от ръката ти чашата на опиването[2], чашата, блюдото на яростта Си – няма да я пиеш повече[3].** (1) Плач 3:58; (2) ст. 21; (3) гл. 54:9

23 **А ще я сложа в ръката на мъчителите ти, които казаха на душата ти: Падни по лице, за да минем** *отгоре!* **И ти си сложила гърба си като земя и като улица за онези, които минават[1].**
(1) Пс. 66:12; 129:3

52 **Събуди се, събуди се[1], облечи се със силата си, Сионе! Облечи великолепните си дрехи, Ерусалиме, свети граде[2], защото повече няма да влезе в теб необрязан и нечист[3].** (1) гл. 51:9,17; 60:1; (2) гл. 48:2; Неем. 11:1; (3) гл. 35:8; 60:21; Откр. 21:27

2 **Отърси се от праха; стани, седни Ерусалиме! Освободи се от връзките на шията си, пленена дъще сионска[1]!**
(1) гл. 51:14

3 **Защото така казва ГОСПОД: Продадохте се за нищо[1] и без пари ще бъдете изкупени[2].**
(1) гл. 50:1; Пс. 44:12; (2) гл. 45:13; 1 Петр. 1:18

4 **Защото така казва Господ БОГ: Отначало народът Ми слезе в Египет, за да живее там като чужденец[1]; и асирийците го потискаха без причина.**
(1) Бит. 46:6

5 **И сега, какво имам тук, заявява ГОСПОД, понеже народът Ми е взет за нищо? Властниците му беснеят, говори ГОСПОД, и Името Ми непрестанно, цял ден се хули[1].**
(1) Езек. 36:20; Римл. 2:24

6 **Затова народът Ми ще познае Моето Име[1]; затова в онзи ден** *ще познае,* **че Аз съм, който говоря – ето Ме[2]!**
(1) гл. 60:16; Изх. 3:13; Ер. 31:34; (2) гл. 40:9

7 **Колко са прекрасни върху планините краката на онзи, който благовества[1], който проповядва мир[2], който благовества добро, който проповядва спасение, който казва на Сион: Твоят Бог царува[3]!** (1) гл. 61:1; Наум 1:15; (2) Еф. 6:15; (3) гл. 24:23; Пс. 93:1; 96:10; Зах. 9:9; Лк. 11:2

8 **Гласът на стражите ти[1]! Издигат глас, заедно викат от радост[2], защото виждат ясно с очите си как ГОСПОД се връща в Сион[3].**
(1) гл. 62:6; (2) Ер. 31:7,12; (3) гл. 12:6; Ер. 33:7

9 **Тържествувайте, запейте заедно, ерусалимски развалини[1], защото ГОСПОД утеши народа Си, изкупи Ерусалим[2]!**
(1) Пс. 102:21; (2) гл. 44:23; 51:3,12; Соф. 3:14,15; Лк. 1:68; 2:38

10 **ГОСПОД откри святата Си мишца[1] пред очите на всичките народи. И всички земни краища ще видят спасението от нашия Бог[2].**
(1) гл. 30:30; 53:1; Йов 40:9; (2) гл. 33:13; Пс. 98:1-3

11 **Оттеглете се, оттеглете се, излезте оттам[1], не се допирайте до нечисто! Излезте отсред него[2], очистете се, вие, които носите съдовете ГОСПОДНИ[3]!**
(1) гл. 48:20; Зах. 2:6,7; (2) Чис. 16:26; 2 Кор. 6:17; (3) Лев. 21:6; 22:2; 1 Лет. 15:12

12 **Защото няма да излезете набързо, нито ще си отидете бегом, защото ГОСПОД ще върви пред вас и Израилевият Бог ще ви бъде задна стража[1].**
(1) Изх. 14:19; Иис. Нав. 4:11

13 **Ето, Слугата Ми[1] ще благоуспее, ще се извиси и издигне, и възвеличи твърде много[2].** (1) гл. 42:1; (2) Ер. 23:5; Фил. 2:9

14 **Както мнозина бяха ужасени от Теб – толкова беше обезобразен видът**

Му, повече от *който и да било* **човек, и изгледът Му – от** *който и да било от* **човешките синове**[1] **–**

(1) гл. 53:2

15 **така Той ще удиви много народи; царе ще затворят устата си пред Него**[1]**, защото ще видят онова, което не им е било разказано, и ще разберат онова, което не са чули**[2]**.**

(1) гл. 49:7; (2) Римл. 15:21

53 **Кой е повярвал на известието ни?**[1] **И на кого се е открила мишцата ГОСПОДНА?**[2]

(1) Римл. 10:16; (2) гл. 52:10; Йн. 12:38

2 **Защото израсна пред Него като издънка и като корен от суха земя**[1]**. Нямаше вид, нито великолепие, че да погледнем на Него, нито изглед, че да Го харесаме**[2] **–**

(1) гл. 11:1; (2) гл. 52:14; Мк. 6:3

3 **презрян и отхвърлен от хората, човек на скърби и свикнал с печал***[1]**. И като някой, от когото отвръщат лице, беше презрян и не Го счетохме за нищо**[2]**.**

**или:* болест; и двете думи могат да са и физически, и душевни страдания; (1) Пс. 88:3; (2) гл. 49:7; Фил. 2:7

4 **А Той всъщност понесе печалта ни и със скърбите ни се натовари**[1]**. А ние Го счетохме за наказан, поразен от Бога и унижен**[2]**.**

(1) Мт. 8:17; (2) Пс. 69:7

5 **Но Той беше прободен заради нашите престъпления, беше съсипан заради нашите беззакония**[1]**; върху Него** *дойде* **наказанието, докарващо нашия мир**[2]**, и с Неговите рани ние бяхме изцелени**[3]**.**

(1) Римл. 4:25; 2 Кор. 5:21; Гал. 3:13; (2) Римл. 5:1; (3) Йн. 19:1; 1 Петр. 2:24,25

6 **Всички ние блуждаехме като овце**[1]**, отбихме се всеки в своя** *собствен* **път**[2] **– и ГОСПОД направи да Го постигне беззаконието на всички ни.**

(1) Ер. 50:6; (2) Съд. 21:25

7 **Той беше мъчен**[1]**, но се унижи и не отвори устата Си**[2]**. Като агне**[3]**, водено на клане, и като овца, която пред стригачите си не издава глас, и Той не отвори устата Си.**

(1) гл. 50:6; (2) Мт. 26:63; 1 Петр. 2:23; (3) Йн. 1:29,36

8 **От утеснение* и от съд беше грабнат. А рода Му кой ще обясни? Защото беше отсечен отсред земята на живите**[1]**; заради престъплението на Моя народ беше поразен**[2]**.**

**или:* затвор

(1) Плач 3:54; Деян. 8:32,33; (2) Мт. 26:24; Йн. 11:50-52

9 **И гробът Му се определи при безбожните, но** *остана* **при богатия в смъртта Си**[1]**; защото не е извършил неправда и не е имало измама в устата Му**[2]**.**

(1) Мт. 27:57-60; 1 Кор. 15:3,4; (2) Мк. 15:14; Йн. 18:38; 19:4,6; 1 Петр. 2:22; 1 Йн. 3:5

10 **Но ГОСПОД благоволи Той да бъде съкрушен, остави** *Го* **да страда**[1]**. Когато направи душата Си жертва за вина**[2]**, ще види потомство**[3]**, ще продължи дните**[4] **и ГОСПОДНОТО благоволение ще благоуспее в ръката Му.**

**или:* и да бъде прободен; (1) Зах. 13:7; Лк. 24:26,46; (2) Евр. 9:26; (3) Пс. 22:30; (4) Римл. 6:9

11 **Ще види** *плод* **от мъката на душата Си и ще се насити**[1]**.* Праведният Ми Слуга**[2] **ще оправдае мнозината**[3] **чрез познаването Му** *от тях* **и ще се натовари с беззаконията им**[4]**.**

**или:* И освободена от мъка, душата Му ще види светлина. (1) Йн. 12:24; (2) Деян. 3:13; (3) Дан. 9:24; (4) Йн. 1:29

12 **Затова ще Му определя за дял великите и със силните ще дели плячка**[1] **– затова, че предаде Себе Си на смърт**[2] **и към престъпници беше причислен**[3]**. А Той понесе греха на мнозина**[4] **и ходатайства за престъпниците**[5]**.**

(1) гл. 49:4; (2) Йн. 10:11; (3) Мт. 27:38; Лк. 22:37; (4) Мт. 20:28; Евр. 9:28; (5) Лк. 23:34

54 **Радвай се, безплодна, която не си раждала! Запей от радост и извикай, която не си била в родилни мъки! Защото синовете на пустата са повече от синовете на омъжената**[1]**, казва ГОСПОД.**

(1) гл. 49:20; 1 Царе 2:5; Пс. 113:9; Гал. 4:27

2 **Разшири мястото на шатрата си и нека разпрострат завесите на жилищата ти! Не пести, удължи въжетата си и закрепи колчетата си**[1]**.**

(1) гл. 26:15; Мих. 7:11

3 **Защото ще се разпространиш надясно и наляво и потомството ти ще наследи народите**[1] **и ще насели пустите градове**[2]**.**

(1) гл. 61:6; (2) гл. 49:8,19

4 **Не бой се, защото няма да бъдеш**

посрамена[1], и не се смущавай, защо-
то няма да бъдеш опозорена; защото
ще забравиш срама от младостта си и
няма вече да помниш позора на вдов-
ството си[2]. (1) гл. 29:22; (2) гл. 4:1; 65:16
5 Защото твоят съпруг е Творецът ти[1],
ГОСПОД на Войнствата е Името Му[2].
И Изкупителят ти е Светият Израилев[3],
Той ще се нарече Бог на цялата зе-
мя[4]. (1) Ос. 2:16; (2) гл. 51:15; (3) гл. 43:1,3;
Йов 19:25; (4) Иис. Нав. 3:11; Зах. 14:9; Римл. 3:29
6 Защото ГОСПОД те повика като
жена оставена и наскърбена духом[1],
и *като* жена на младостта, когато е
отхвърлена, казва твоят Бог[2].
(1) гл. 49:14; (2) гл. 62:4; Ер. 30:17
7 За малък миг те оставих[1], но с голя-
ма милост ще те събера[2].
(1) Плач 3:31,32; (2) гл. 43:5; Втзк. 30:3; Пс. 107:3
8 С бликащ гняв скрих лицето Си от
теб за миг[1], но с вечна благост ще се
смиля за теб[2], казва ГОСПОД, твоят
Изкупител.
(1) гл. 8:17; (2) гл. 60:10; Пс. 103:4; Езек. 39:29
9 Защото това е за Мен *като* водите
на Ной – както се заклех, че водите
на Ной няма вече да наводнят земята[1],
така се заклех, че няма вече да ти се
разгневя и да те смъмря[2].
(1) Бит. 8:21; (2) гл. 51:22; Ер. 31:36
10 Защото, ако и да се отдръпнат
планините и да се поклатят хълмовете,
пак Моята благост няма да се отдръп-
не от теб[1] и Моят завет на мир няма
да се поклати[2], казва ГОСПОД, който
ти оказа милост[3].
(1) гл. 51:6; (2) гл. 61:8; Пс. 46:2; Езек. 34:25; (3) гл. 49:15
11 О, горкана, блъскана от буря, без-
утешна[1]! Ето, Аз ще вложа камъните
ти върху *здрав* материал и ще положа
основите ти от сапфири. (1) Плач 1:16
12 Ще направя кулите ти от рубини,
портите ти – от бисер, и цялата ти
ограда – от скъпоценни камъни[1].
(1) Зах. 9:16; Откр. 21:18-21
13 И всичките ти синове ще бъдат
научени от ГОСПОДА[1] и мирът на си-
новете ти ще бъде голям[2].
(1) Пс. 119:33; Ер. 31:34; Йн. 6:45; (2) гл. 48:18
14 С правда ще се утвърдиш[1]; ще бъ-
деш далеч от насилие, защото няма да
се боиш; *далеч* от ужас, защото няма
да те доближи[2].
(1) гл. 32:17; Ос. 10:12; (2) Пр. 3:24-26
15 Ето, непременно ще се съберат, но
не чрез Мен; който се събира против
теб, пред теб ще падне[1]. (1) Зах. 12:9
16 Ето, Аз създадох ковача, който раз-
духва въглищата в огъня и изважда
оръжие за делото си. И Аз създадох
разорителя, за да съсипва[1]. (1) Зах. 1:18-21
17 Нито едно оръжие, направено про-
тив теб, няма да успее[1]; и ще осъдиш
всеки език, който би се повдигнал про-
тив теб в съд[2]. Това е наследството на
слугите на ГОСПОДА и правдата им е
от Мен[3], заявява ГОСПОД.
(1) Римл. 8:31; (2) гл. 41:11; (3) гл. 60:21

55 О, вие, всички жадни, елате при
водите[1]; и които нямате пари, елате,
купете и яжте! Да, елате и купете вино
и мляко без пари и без цена[2].
(1) гл. 41:17; Йн. 7:37; Откр. 21:6; (2) Пр. 9:1-5
2 Защо харчите пари за това, което
не е хляб, и труда си – за това, което
не насища[1]? Послушайте Ме внимател-
но и ще ядете доброто и душата ви
ще се наслаждава на тлъстината[2].
(1) Йн. 6:27; (2) гл. 1:19
3 Приклонете ухото си и елате при
Мен[1], послушайте и душата ви ще жи-
вее[2]. И Аз ще направя с вас вечен
завет[3] *според* верните милости, *обещани*
на Давид[4].
(1) Мт. 11:28; (2) Изх. 15:26; (3) гл. 61:8; 2 Царе 23:5;
Ер. 32:40; (4) 2 Царе 7:29; 2 Лет. 6:42; Деян. 13:34
4 Ето, дадох го за свидетел на племе-
ната[1], за княз и заповедник на племе-
ната[2]. (1) гл. 43:10; Откр. 1:5; (2) Пс. 2:6,8
5 Ето, ще призовеш народ, когото
не познаваш; и народ, който не те
е познавал, ще тича при теб[1] заради
ГОСПОДА, твоя Бог, и заради Светия
Израилев, защото те е прославил[2].
(1) 2 Царе 22:44; Зах. 8:23; (2) гл. 60:9
6 Търсете ГОСПОДА, докато може да
бъде намерен[1]; призовавайте Го, дока-
то е близо[2].
(1) Пс. 32:6; Пр. 8:17; Ер. 29:13,14; Ос. 10:12; (2) Пс. 34:18
7 Нека остави безбожният пътя си и

човекът на греха – помислите си[1]**; нека**
се обърне към ГОСПОДА[2] **и Той ще**
се смили над него; и към нашия Бог,
защото Той ще прощава щедро[3]**.**
(1) гл. 1:16; Плач 3:40;
(2) 2 Лет. 30:6; (3) Езек. 18:32; Лк. 15:20-24
8 **Защото Моите помисли не са** *като*
вашите помисли[1] **и вашите пътища не**
са *като* **Моите пътища, заявява ГОС-**
ПОД. (1) 1 Царе 16:7
9 **Защото, както небесата са по-висо-**
ки от земята, така Моите пътища са
по-високи от вашите пътища и Моите
помисли – от вашите помисли.
10 **Защото, както слиза дъждът и сне-**
гът от небето и не се връща там, а
напоява земята и я прави да ражда
и да произраства, за да дава семе на
сеяча и хляб на ядящия[1]**,**
(1) Пс. 104:15; Мк. 4:28; 2 Кор. 9:10
11 **така ще бъде словото Ми, кое-**
то излиза от устата Ми – няма да се
върне празно при Мен, а ще извърши
волята Ми и ще благоуспее в онова, за
което го изпращам[1]**.**
(1) 1 Царе 3:19; Ер. 1:12; 25:13; Зах. 1:6; Кол. 1:6; Евр. 4:12
12 **Защото ще излезете с радост и ще**
бъдете водени с мир; планините и хъл-
мовете ще запеят от радост пред вас
и всички полски дървета ще пляскат с
ръце[1]**.** (1) гл. 35:1,2; 44:23
13 **Вместо трън ще израсте елха и**
вместо драка ще израсте мирта[1]**. И**
това ще бъде на ГОСПОДА за име,
за вечно знамение, което няма да се
изличи[2]**.** (1) гл. 41:19; 60:17; (2) Ер. 33:9

56 **Така казва ГОСПОД: Пазете пра-**
восъдие и вършете правда[1]**, защо-**
то спасението Ми скоро ще дойде и
правдата Ми ще се открие[2]**.**
(1) Пс. 106:3; Ос. 12:6; (2) гл. 46:13; Мт. 3:2; Римл. 1:17
2 **Блажен човекът, който прави това**[1]**,**
и човешкият син, който се държи за
него, който пази съботата да не я оск-
верни[2] **и пази ръката си да не стори**
никакво зло[3]**.**
(1) Лк. 11:28; (2) гл. 58:13; (3) 1 Сол. 5:22
3 **А чужденецът, който се е прилепил**
към ГОСПОДА[1]**, да не говори, като**
казва: ГОСПОД съвсем ще ме отдели
от народа Си[2]**! И скопецът**[2] **да не каз-**
ва: Ето, аз съм сухо дърво!
(1) гл. 14:1; Ест. 9:27; (2) Втзк. 23:1-8; Деян. 8:27
4 **Защото така казва ГОСПОД за скоп-**
ците, които пазят съботите Ми и изби-
рат това, в което благоволя, и здраво
държат завета Ми[1]**:** (1) Пс. 25:10
5 **На тях ще дам в дома Си и вътре**
в стените Си място и име по-добро от
синове и дъщери. На тях ще дам веч-
но име, което няма да се изличи[1]**.**
(1) Откр. 2:17; 3:5
6 **И чужденците, които се прилепват**
към ГОСПОДА, за да Му служат и да
обичат Името на ГОСПОДА, да бъ-
дат Негови слуги; всички, които пазят
съботата да не я осквернят и здраво
държат завета Ми,
7 **ще ги доведа в светия Си хълм**[1] **и**
ще ги зарадвам в Своя молитвен дом[2]**.**
Всеизгарянията им и жертвите им ще
бъдат благоугодни на олтара Ми[3]**, за-**
щото домът Ми ще се нарече молит-
вен дом за всичките народи[4]**.** (1) гл. 57:13;
65:11; Римл. 2:26; Евр. 12:22; (2) 3 Царе 8:41-43;
(3) Пс. 51:19; Езек. 20:40; 47:22; (4) Мт. 21:13
8 *Така* **заявява Господ БОГ, който съби-**
ра израилевите изгнаници[1]**: Към него,**
към събраните му, ще събера още[2]**.**
(1) Пс. 147:2; (2) гл. 49:6; Лк. 13:29,30; Йн. 10:16
9 **Елате да ядете, всички вие, полски**
животни, всички горски животни[1]**!**
(1) Ер. 12:9
10 **Стражите му са слепи, всички ня-**
мат знание[1]**. Всички са неми кучета,**
които не могат да лаят. Сънуват, лежат,
обичат дрямката. (1) Мт. 15:14
11 **А кучетата са лакоми, не знаят на-**
сищане[1]**. И те са овчари, които са не-**
способни да разсъждават, всички са се
отбили в своя *собствен* **път, всеки за**
изгодата си[2]**, всички до един.**
(1) Фил. 3:2; (2) Съд. 18:20; Ер. 6:13; Езек. 34:2,3;
Мих. 3:11; Тит 1:11; 1 Петр. 5:2
12 **Елате,** *казват,* **ще донеса вино и**
нека се напием със спиртно питие[1]**! И**
утрешният ден ще бъде като този, и
още много по-велик[2]**.** (1) гл. 5:12,22; 28:7;
Ам. 4:1; Лк. 12:45; (2) гл. 22:13; Пр. 23:35

57 Праведният загива и никой не
взема това присърце; и благочестиви
мъже се отнемат *от земята* и никой
не размисля, че праведният се отнема
преди злото[1], (1) 4 Царе 22:20
2 влиза в мир[1]. Те почиват на леглата
си, *всеки,* който ходи в правотата си[2].
(1) Откр. 14:13; (2) Ер. 6:16
3 А вие, приближете се тук, синове на
врачка, потомство на прелюбодеец и
на блудница[1]! (1) Ер. 3:6-9; Ос. 2:2,4; Йн. 8:41
4 С кого се подигравате? Срещу кого
сте раззинали уста и сте изплезили
език[1]? Не сте ли синове на престъпле-
ние, потомство на лъжа[2] –
(1) 2 Лет. 36:16; Ер. 20:8; Мт. 21:36; (2) гл. 1:4
5 вие, които се разпалвате *в страст*
към идолите под всяко зелено дърво[1],
които колите децата в деретата, под
цепнатините на канарите[2]? (1) гл. 1:29;
4 Царе 16:3,4; Ер. 2:20; Ос. 4:13; (2) Ер. 7:31; Езек. 16:20,21
6 В гладките *камъни* на потока е дельт
ти; те, те са жребият ти. И на тях
си изливала възлияния и си принасяла
хлебен принос. Мога ли да бъда дово-
лен от това?
7 На висока и издигната планина си
сложила леглото си и там си се изкачи-
ла, за да колиш жертва[1]. (1) Езек. 6:13
8 Зад вратата и стълба си поставила
спомена си, защото си се открила *на*
друг освен Мен и си се качила, разши-
рила си леглото си и си сключила *завет*
с тях, обикнала си леглото им, огледала
си голотата *им.*
9 Отишла си и при царя с *благоуханни*
масла[1] и си умножила ароматите си,
изпратила си посланиците си далеч[2] и
си *се* снижила до Шеол.
(1) Дан. 11:36; (2) Езек. 16:33; 23:16,41
10 Уморила си се от дългия път, но
не си казала: Напразно е. Намерила
си подновена сила, затова не си от-
паднала.
11 И от кого си се уплашила и убояла,
че да излъжеш и да не си спомниш за
Мен, и да не Ме вземеш присърце? Не
мълчах ли Аз, и то от много време? А
ти не се боиш от Мен[1]. (1) Пс. 50:21
12 Аз ще известя твоята правда; и
делата ти, те няма да те ползват[1].
(1) гл. 44:9; Ер. 10:14,15; 51:18
13 Когато извикаш, нека те отърват
сбирщината *на идолите* ти[1]! Но вятърът
ще ги отнесе всички, един лъх ще ги
помете. А който се уповава на Мен, ще
наследи земята[2] и ще владее светия
Ми хълм[3].
(1) гл. 45:20,21; Ер. 2:28; (2) Пс. 37:9; (3) гл. 56:7
14 И ще се каже: Изравнете, изравне-
те, пригответе пътя, вдигнете спънките
от пътя на Моя народ[1]! (1) гл. 49:11; Мт. 3:3
15 Защото така казва Всевишният и
Превъзнесеният, който обитава веч-
ността, чието Име е Светият[1]: Във ви-
сокото и свято *място* обитавам[2], и при
онзи, който е със съкрушен и смирен
дух[3], за да съживявам духа на смире-
ните и да съживявам сърцето на съ-
крушените[4]. (1) Лк. 1:49; (2) гл. 18:4; 63:15; Изх. 15:13;
40:34; Пс. 113:5; Плач 3:41; Еф. 2:21,22; (3) гл. 66:2;
Пс. 34:18; 51:17; Мт. 5:3; (4) гл. 61:1; Йов 22:29; Мт. 12:20
16 Защото няма да се съдя *с хората*
вечно и няма навеки да се гневя[1], за-
щото духът *им* би примрял пред Мен, и
душите, които Аз съм направил[2].
(1) гл. 27:8; 64:9; 2 Царе 24:16; Пс. 103:9;
(2) гл. 42:5; Йов 12:10; Езек. 18:4; Зах. 12:1
17 Заради беззаконието на алчността
му се разгневих и го поразих[1], скрих
лицето Си[2] и се разгневих; а той от-
стъпнически ходеше по пътя на сърце-
то си[3]. (1) Ер. 6:13; (2) гл. 8:17; (3) Ер. 8:6
18 Видях пътищата му и ще го изце-
ля[1], и ще го водя[2], и ще върна утехата
на него и на скърбящите му[3]. (1) Ер. 30:17;
33:6; Ос. 14:4; (2) гл. 58:11; (3) гл. 30:18; 51:12; 61:2
19 Аз създавам плода на устните. Мир,
мир на далечния и на близкия[1], казва
ГОСПОД, и ще го изцеля[2].
(1) Деян. 2:39; Еф. 2:17; (2) ст. 18
20 А безбожните са като развълнувано
море, защото не може да утихне и во-
дите му изхвърлят тиня и кал[1].
(1) Ер. 49:23; Юда 13
21 Няма мир за безбожните, казва
моят Бог[1]. (1) гл. 48:22

58 Извикай с *цяло* гърло, не *се* щади;
издигни гласа си като тръба и заяви

на народа Ми отстъплението им и на якововия дом – греховете им[1].

(1) Езек. 16:2; Мих. 3:8

2 При все това те Ме търсят всеки ден и искат да познават пътищата Ми, като народ, който върши правда и не е оставил постановлението на своя Бог. Те искат от Мен праведни присъди и желаят близостта на Бога[1].

(1) Езек. 20:3; Ам. 5:18

3 Защо постим, а Ти не виждаш? *Защо* смиряваме душата си[1], а Ти не обръщаш внимание? Ето, в деня на постите си вие се предавате на делата *си*[2] и потискате всичките си работници.

(1) Лев. 16:31; Мал. 3:14; (2) Зах. 7:5

4 Ето, вие постите за препирня и караница и за да удряте с безбожен юмрук[1]. Днес не постите, за да се чуе във висините гласът ви. (1) 3 Царе 21:9,13

5 Такъв ли е постът, който Аз съм избрал – ден, в който човек да смирява душата си? Да навежда главата си като тръстика и да си постила вретище и пепел? Това ли наричаш пост и ден, угоден на ГОСПОДА?[1] (1) Мт. 6:16-18

6 Не е ли това постът, който Аз съм избрал – да се развързват връзките на безбожието, да се разхлабват възлите на ярема, да се пускат на свобода угнетените и да разчупите всеки ярем?[1]

(1) 2 Лет. 28:11; Неем. 5:11; Йона 3:8

7 Не е ли да разделяш хляба си с гладния и да заведеш в дом сиромаси без покрив? Когато видиш гол, да го обличаш и да не се криеш от своите еднокръвни[1]?

(1) Йов 31:19,20; Езек. 18:7,8; Мт. 25:35

8 Тогава светлината ти ще изгрее като зората[1] и здравето ти скоро ще процъфти[2]. Правдата ти ще върви пред теб и славата ГОСПОДНА ще ти бъде задна стража[3].

(1) Йов 11:17; Пс. 37:6; 112:4; (2) Пр. 11:17,25; (3) гл. 60:2

9 Тогава ще викаш и ГОСПОД ще отговаря. Ще извикаш и Той ще каже: Ето Ме[1]! Ако махнеш отсред себе си ярема, соченето с пръст[2] и злите думи,

(1) гл. 30:19; 65:24; Йов 22:27; Пс. 145:18; (2) Пр. 6:13

10 ако раздаваш хляба* си на гладния и насищаш наскърбената душа[1], тогава светлината ти ще грее в тъмнината и мракът ти ще бъде като пладне[2].

**букв.:* душата; (1) Йов 31:31; Пс. 41:1; (2) ст. 8

11 ГОСПОД ще те води постоянно[1], ще насища душата ти в суша[2] и ще дава сила на костите ти, и ти ще бъдеш като напоявана градина[3] и като воден извор, чиито води не пресъхват[4]. (1) гл. 57:18; Пс. 48:14; (2) Втзк. 15:4; (3) Ер. 31:12; (4) гл. 44:4; Пс. 84:6; Ер. 17:8; Йн. 7:38

12 И *идващите* от теб ще съградят отдавна запустелите места, ще изправиш основите на много поколения[1]; и ще се наречеш възстановител на развалините, възобновител на пътища за живеене. (1) гл. 61:4; Мих. 7:11

13 Ако въздържиш крака си за съботата, да не вършиш делата си в светия Ми ден[1]; и наречеш съботата наслада, светия *ден* на ГОСПОДА – почитаем; и го почиташ, като не следваш своите пътища и не търсиш своите дела, и не говориш *своите* думи,

(1) гл. 56:2,4; Изх. 20:8-11; Ер. 17:21-26; Езек. 44:24

14 тогава ще се наслаждаваш в ГОСПОДА[1] и Аз ще те направя да яздиш по високите места на земята[2], и ще те храня с наследството на баща ти Яков[3] – защото устата на ГОСПОДА изговори *това*[3].

(1) Йов 22:26; (2) Втзк. 32:13; Авак. 3:19; (3) гл. 1:19,20

59

Ето, ръката на ГОСПОДА не се е скъсила, да не може да спасява[1], и ухото Му не е натегнало, да не може да чува[2].

(1) гл. 50:1,2; 1 Царе 4:3; Лк. 8:50; (2) Пс. 94:9

2 Но вашите беззакония ви отделиха от вашия Бог и вашите грехове скриха лицето *Му* от вас, да не чува[1].

(1) ст. 1; Пр. 15:29; Езек. 39:23

3 Защото ръцете ви са омърсени с кръв и пръстите ви – с беззаконие[1]; устните ви говорят лъжа, езикът ви отронва неправда[2]. (1) гл. 1:15; Езек. 9:9; Мих. 3:4; Пр. 6:17; (2) Ер. 9:3-6; Мих. 6:12

4 Никой не вика за правдата и никой не се съди според истината. Упования

се на суета[1] и се говори лъжа, зачева се зло и се ражда беззаконие[2].
(1) Ер. 7:4,8; (2) гл. 33:11; Йов 15:35; Пс. 12:2

5 **Мътят яйца на усойница и тъкат паяжина. Който яде от яйцата им, умира, а ако се счупи някое, излиза пепелянка[1].**
(1) Мт. 3:7

6 **Паяжината им не става за дреха и няма да се облекат в делата си. Делата им са беззаконни дела и вършенето на насилие е в ръцете им[1].**
(1) Пс. 55:10; Ер. 6:7; Езек. 9:9

7 **Краката им тичат към злото и бързат да пролеят невинна кръв[1]. Мислите им са мисли за беззаконие; опустошение и разрушение има в пътищата им.**
(1) Пр. 1:16

8 **Те не знаят пътя на мира и в пътеките им няма правосъдие. Изкривиха си пътищата си[1], никой, който върви в тях, не знае мир[2].**
(1) Пр. 2:13,15; 21:8; (2) гл. 65:2; Лк. 19:42; Римл. 3:15-17

9 **Затова правосъдието е далеч от нас и правдата до нас не стига. Надявахме се на светлина, а ето, тъмнина;** *на* **сияние,** *а* **ходим в мрак[1].** (1) Йов 19:8; 30:26

10 **Опипваме стената като слепи, опипваме като без очи[1]. По пладне се препъваме като в сумрак[2]; сред здравите сме като мъртви[3].**
(1) Втзк. 28:29; (2) Пр. 4:19; Ер. 13:16; (3) Плач 3:6

11 **Всички ревем като мечки, и като гълъби стенем, стенем[1]... Надяваме се на правосъдие, но няма;** *на* **спасение, но е далеч от нас.** (1) гл. 38:14

12 **Защото се умножиха пред Теб престъпленията ни и греховете ни свидетелстват против нас, защото престъпленията ни са с нас и беззаконията ни – ние ги знаем[1].**
(1) гл. 64:5; Ер. 14:7; Езек. 7:16

13 **Отстъпване и невярност към ГОСПОДА, отдръпване от следването на нашия Бог[1], говорене за насилие и бунт, зачеване и изговаряне на лъжливи думи от сърце.** (1) гл. 32:6; Ер. 2:17,19

14 **И правосъдието е изтикано назад и правдата стои далеч, защото истината падна на площада и правотата не може да влезе[1].**
(1) 3 Царе 21:11; Пс. 119:150; Екл. 3:16; Ос. 7:1

15 **Да, истината изчезна и който се отклонява от злото, става плячка. И ГОСПОД видя, и беше зло в очите Му[1], че нямаше правда[2].**
(1) гл. 65:12; 66:4; (2) гл. 46:12

16 **Видя, че нямаше мъж, и се изуми, че нямаше посредник[1]. Тогава Неговата ръка Му донесе спасение[2] и Неговата правда, тя Го подкрепи.**
(1) Езек. 22:30; (2) гл. 51:9; 53:1; 62:8; 63:5; Лк. 1:51

17 **И Той облече правда като броня и** *сложи* **на главата Си спасение за шлем[1], и облече** *като* **дреха одеждите на отмъщението[2], и се загърна** *като в* **мантия със ревност[3].** (1) Еф. 6:14,17; 1 Сол. 5:8; (2) Пс. 94:1; (3) гл. 42:13; Зах. 1:14

18 **Според делата, така ще отплати[1] – ярост на противниците Си, възмездие на враговете Си[2]; ще отдаде възмездие на островите.** (1) Ер. 32:19; Йоил 3:4,7; Откр. 2:23; (2) гл. 66:14; Втзк. 32:41; Ер. 50:15; 2 Сол. 1:6

19 **И ще се убоят от Името на ГОСПОДА[1] на запад и от славата Му – към изгрев слънце[2]; защото ще дойде като стремителен поток[3], тласкан от ГОСПОДНОТО дихание.**
(1) Пс. 102:15; (2) гл. 45:6; Мал. 1:11; (3) гл. 8:7; Откр. 12:15

20 **И Изкупител ще дойде в Сион[1] и за онези от Яков, които се обръщат от престъпление, заявява ГОСПОД.**
(1) гл. 62:11; Йов 19:25

21 **А от Моя** *страна,* **ето Моя завет с тях[1], казва ГОСПОД: Духът Ми, който е на теб, и словата Ми, които сложих в устата ти[2], няма да отстъпят от устата ти, нито от устата на потомството ти, нито от устата на потомството на потомството ти, казва ГОСПОД, отсега и до века[3].** (1) Ер. 31:33; Римл. 11:26,27; (2) гл. 51:16; Пс. 119:43; Ер. 1:9; (3) гл. 44:3; 66:22; Пр. 7:3; Езек. 39:29

60 **Стани[1], свети, защото дойде светлината ти[2] и славата ГОСПОДНА те осия[3].** (1) гл. 52:1,2; (2) Мт. 4:16; Откр. 22:5; (3) Езек. 43:4,5; Лк. 2:32; 1 Петр. 1:11

2 **Защото, ето, тъмнина покрива земята и мрак – племената[1]; а над теб ще осияе ГОСПОД и славата Му ще се яви над теб[2].**
(1) гл. 8:22; (2) гл. 58:8; 62:1,2; Мал. 4:2; Лк. 1:78

3 **И народите ще дойдат при светли-**
ната ти, и царете – при сиянието на
зората ти[1]. (1) гл. 2:2,3; Пс. 102:15; Откр. 21:24
4 **Повдигни очите си наоколо и виж –**
те всички се събират, идват при теб[1].
Синовете ти ще дойдат отдалеч и дъ-
щерите ти ще бъдат носени на ръце[2].
(1) гл. 49:18; (2) гл. 14:2; 66:12,20
5 **Тогава ще видиш и ще засияеш; ще**
затрепти, ще се разшири сърцето ти[1],
защото изобилието на морето ще се
обърне към теб, богатствата на наро-
дите ще дойдат при теб[2].
(1) Ер. 33:9; Ос. 3:5; (2) гл. 61:6; Втзк. 33:19
6 **Множество камили ще те покрият,**
мадиамските и гефаските[1] едногърби
камили. Те всички ще дойдат от Сава[2],
ще донесат злато и тамян[3] и ще про-
гласят славословията на ГОСПОДА[4].
(1) Бит. 25:4; (2) Пс. 72:10;
(3) Ер. 6:20; Мт. 2:11; (4) Втзк. 32:43; Пс. 67:3-5
7 **Всичките кидарски стада[1] ще се съ-**
берат при теб, наваиотските овни ще
ти служат; ще се принасят на олтара
Ми за благоугодна *жертва.* **И Аз ще**
прославя славния Си дом[2].
(1) гл. 21:16; 42:11; Езек. 27:21; (2) Мих. 4:1; Аг. 2:7,9
8 **Кои са тези, които летят като облак**
и като гълъби към прозорците си?
9 **Защото островите се надяват на**
Мен[1] и тарсийските кораби *са* **начело[2],**
за да доведат отдалеч синовете ти[3] и
среброто им и златото им с тях[4] – за
Името на ГОСПОДА, твоя Бог, и Све-
тия Израилев, защото те прослави[5].
(1) гл. 42:4; 51:5; Пс. 97:1; (2) гл. 2:16; (3) гл. 14:2; 66:12,20;
(4) Пс. 72:10; (5) гл. 46:13; 55:5
10 **И чужденци ще съградят стените**
ти[1] и царете им ще ти служат; защото
в гнева Си те поразих, но в благоволе-
нието Си се смилих над теб[2].
(1) гл. 61:5; Зах. 6:15; (2) гл. 12:1; 54:7,8
11 **И портите ти ще бъдат постоянно**
отворени, денем и нощем няма да се
затварят[1], за да се внася в теб богат-
ството на народите и докараните им
царе. (1) Откр. 21:24-26
12 **Защото онзи народ и царство, ко-**
ито не биха ти служили, ще погинат;
тези народи ще бъдат напълно изтре-
бени[1]. (1) гл. 41:11; Зах. 14:17,18
13 **Славата на Ливан[1] ще дойде при**
теб, елха, явор и кипарис заедно, за да
украсят мястото на светилището Ми[2];
и Аз ще прославя мястото на краката
Си[3]. (1) гл. 35:2; (2) 3 Царе 5:8-10; (3) гл. 66:1
14 **И ще дойдат приведени при теб**
синовете на твоите потисници и всич-
ки, които са те презирали, ще се пок-
лонят до стъпалата на краката ти[1] и ще
те наричат град на ГОСПОДА, Сион на
Светия Израилев[2].
(1) гл. 14:2; 45:14; 49:23; Пр. 14:19; (2) Пс. 48:1,2
15 **Вместо това, че бе оставен и на-**
мразен и никой не минаваше *през теб,*
ще те направя вечно величие, радост
от поколение в поколение[1]. (1) гл. 25:8; 61:7
16 **Ще сучеш млякото на народите,**
да, ще сучеш от гърдите на царе[1]; и
ще познаеш, че Аз, ГОСПОД, съм тво-
ят Спасител и твоят Изкупител, Силни-
ят Яковов[1]. (1) гл. 49:23,26; 52:6
17 **Вместо бронз ще донеса злато и**
вместо желязо ще донеса сребро, и
вместо дърво – бронз, и вместо ка-
мъни – желязо[1]. И ще сложа мира за
твой надзирател и правдата – за твои
началници[2]. (1) гл. 55:13; (2) Пс. 72:3
18 **Няма вече да се чува насилие в**
земята ти, опустошение и разорение в
пределите ти[1]; а ще наречеш стените
си Спасение[2] и портите си – Хвале-
ние. (1) гл. 11:9; 2 Царе 7:10; (2) гл. 26:1; Зах. 2:5
19 **Няма вече слънцето да ти бъде**
светлина денем, нито луната да ти све-
ти със сиянието си[1], а ГОСПОД ще ти
бъде вечна светлина[2] и твоят Бог ще
бъде славата ти[3]. (1) гл. 24:23; (2) Пс. 84:11;
Откр. 21:23; (3) Втзк. 10:21; Зах. 2:5; Лк. 2:32
20 **Слънцето ти няма вече да залезе**
и луната ти няма да се скрие, защото
ГОСПОД ще ти бъде вечна светлина[1] и
дните на жалеенето ти ще свършат[2].
(1) Зах. 14:7; (2) гл. 35:10
21 **И народът ти – те всички ще бъ-**
дат праведни[1], ще притежават вечно
земята[2]; те са клонче от Моите насаж-
дения[3], дело на Моите ръце[4], за да се
прославям[5]. (1) гл. 4:3; 52:1; 2 Царе 7:10; Соф. 3:13;
(2) гл. 65:9; Пс. 37:29; Езек. 11:17; 37:25;
(3) Ер. 24:6; 32:41; Ам. 9:15; (4) Еф. 2:10; (5) гл. 43:7; 61:3

22 **Най-малкият ще стане хиляда и
най-слабият – силен народ[1]. Аз, ГОС-
ПОД, ще ускоря това на времето му.**
(1) Мих. 4:7

61 **Духът на Господ БОГ е на Мен[1],
защото ГОСПОД Ме е помазал[2] да
благовествам на бедните[3]; изпратил
Ме е да превържа съкрушените по
сърце[4], да прогласям освобождение на
пленниците и отваряне на затвора на
вързаните[5];** (1) гл. 42:1; 48:16; Мт. 3:16; 12:18;
(2) Изх. 28:41; Деян. 4:27; (3) гл. 52:7; Мт. 11:5;
(4) гл. 57:15; Пс. 147:3; (5) гл. 42:7; Пс. 68:6
2 **да прогласям благоприятната ГОС-
ПОДНА година[1] и деня на възмездието
от нашия Бог[2]; да утеша всички нас-
кърбени[3];** (1) гл. 49:8; Лев. 25:10-28; Лк. 4:18,19;
(2) гл. 35:4; 63:4; 2 Сол. 1:7,8; (3) гл. 51:12; 57:18; Мт. 5:4
3 **да наредя за наскърбените в Сион;
да им дам венец вместо пепел, масло
на радост – вместо плач[1], облекло на
хваление – вместо унил дух, за да се
наричат дървета на правда, насадени
от ГОСПОДА за Негова прослава[2].**
(1) Пс. 30:11; Йн. 16:20; (2) гл. 60:21
4 **И ще се съградят древните развали-
ни, ще се издигнат отдавна запустели-
те места и ще се обновят пустите гра-
дове, запустели от много поколения[1].**
(1) гл. 49:8; 58:12; Езд. 9:9; Неем. 4:2
5 **Чужди ще стоят и ще пасат стадата
ви и чужденци ще бъдат ваши орачи
и ваши лозари[1].** (1) гл. 14:2; 60:10-16
6 **А вие ще се наречете свещеници
на ГОСПОДА[1], ще ви казват служители
на нашия Бог[2]. Ще ядете богатството
на народите и ще влезете в тяхната
слава[3].** (1) Изх. 19:6; Откр. 1:6;
(2) гл. 66:21; Ер. 33:18; (3) гл. 54:3; 60:5,11,16
7 **Вместо срама си** *ще получат* **двойно
и вместо позора си ще ликуват в своя
дял[1]. Затова в земята си ще притежа-
ват двойно[2], ще имат вечна радост.**
(1) гл. 60:15; (2) Йов 42:10; Зах. 9:12
8 **Защото Аз, ГОСПОД, обичам право-
съдие[1], мразя грабителство с неправда.
И ще** *им* **дам наградата им с вярност и
ще сключа с тях вечен завет[2].**
(1) Пс. 11:7; (2) гл. 54:10; 55:3; Езек. 16:60; 34:25; Евр. 8:8-13

9 **Потомството им ще бъде познато
между народите и издънките им –
между племената. Всички, които ги
гледат, ще ги познаят, че те са род,
благословен от Бога[1].**
(1) гл. 65:23; Чис. 22:12; Мал. 3:12
10 **Ще се веселя много в ГОСПОДА,
душата ми ще се радва в моя Бог[1], за-
щото Той ме облече с одежди на спа-
сение, загърна ме с мантия на правда[2],
като младоженец, украсен с венец като
първосвещеник, и като невяста, наки-
тена с украшенията си[3].**
(1) Авак. 3:18; Фил. 4:4; (2) Пс. 132:9; Зах. 3:5;
(3) Изх. 28:2,40; Лк. 15:22; Откр. 21:2
11 **Защото, както земята произвежда
растенията си[1], и както градина прави
да расте посятото в нея, така Господ
БОГ ще направи правдата и хвалата да
израснат[2] пред всичките народи[3].**
(1) Бит. 1:11; (2) гл. 45:8; (3) гл. 62:2

62 **Заради Сион няма да мълкна и
заради Ерусалим няма да престана, до-
като правдата му не се яви като сия-
ние и спасението му – като запалено
светило[1].** (1) гл. 60:1-3; 61:11; Ер. 33:9
2 **Народите ще видят правдата ти и
всичките царе – славата ти[1]. И ти ще
се наречеш с ново име, което устата
на ГОСПОДА ще определи[2].**
(1) ст. 1; (2) гл. 65:15; Откр. 2:17
3 **И ще бъдеш славен венец в ръката
на ГОСПОДА и царска корона на длан-
та на своя Бог[1].** (1) Зах. 9:16
4 **Няма вече да ти казват Оставена[1] и
на земята ти няма вече да казват Пус-
та[2], а ще се наречеш: Благоволението
ми е в нея[3], и земята ти – Венчана[4],
защото ГОСПОД благоволи в теб, и
земята ти ще бъде венчана.**
(1) гл. 54:6; (2) Езек. 36:35; (3) Пс. 16:3; 149:4;
Ер. 32:41; Мал. 3:12; (4) Ос. 2:19,20; Римл. 9:25
5 **Защото, както младеж се жени за
девойка, така синовете ти ще се оже-
нят за теб[1]. И както младоженец се
радва на невяста, така твоят Бог ще
се радва на теб[2].** (1) ст. 4; (2) гл. 65:19; Соф. 3:17
6 **На стените ти, Ерусалиме, поставих
стражи[1]; цял ден и цяла нощ, никога**

няма да мълкнат[2]. Вие, които припомняте на ГОСПОДА[3], не си *давайте* почивка[4], (1) Ер. 6:17; Езек. 3:17; (2) гл. 52:8; (3) Пс. 74:2; (4) Лк. 18:1-8

7 **и не Му давайте почивка, докато не утвърди и не направи Ерусалим за слава на земята[1].** (1) Пс. 122:6-9

8 **ГОСПОД се закле в десницата Си и в силната Си мишца[1]: Няма да дам вече житото ти за храна на враговете ти и чужденците няма да пият виното ти, за което си се трудил[2]!** (1) гл. 59:16; (2) гл. 65:21,22; Втзк. 28:30; Ам. 9:14

9 **А които го прибират, те ще го ядат и ще хвалят ГОСПОДА; и които го събират, те ще го пият в дворовете на Моето светилище[1].** (1) Втзк. 12:7; Ер. 31:5,12

10 **Минете, минете през портите[1], пригответе пътя на народа! Изравнете, изравнете пътя, очистете го от камъни[2], издигнете знаме над народите[3]!** (1) Пс. 24:7; (2) гл. 40:4; 49:11; (3) гл. 11:12

11 **Ето, ГОСПОД прогласи до края на земята: Кажете на сионската дъщеря: Ето, спасението ти идва[1]! Ето, наградата Му е с него и възмездието Му – пред Него[2].** (1) гл. 59:20; Мт. 21:5; (2) гл. 40:10

12 **И ще ги наричат свят народ[1], изкупени на ГОСПОДА[2]. И ти ще се наричаш Потърсена, град неизоставен.** (1) гл. 63:18; 1 Петр. 2:9; (2) гл. 35:8-10; Пс. 107:2

ст. 1-6: гл. 34:1-8

63 **Кой е този, който идва от Едом, с червени дрехи от Восора[1], този славен в облеклото си, който ходи във величието на силата си[2]? Аз съм, който говоря в правда[3], мощен да спасявам.** (1) Бит. 36:33; (2) Пс. 45:3,4; (3) гл. 42:1,3; Пс. 65:5

2 **Защо има червено по облеклото Ти и дрехите Ти са като на някой, който тъпче лин?[1]** (1) Откр. 19:13

3 **Аз сам изтъпках лина[1] и никой от народите не беше с Мен. Да, стъпках ги в гнева Си и ги смазах в яростта Си, и кръвта им изпръска дрехите Ми и омърсих цялото Си облекло[2],** (1) Плач 1:15; (2) Бит. 49:11

4 **защото денят на отмъщението бе в сърцето Ми[1] и годината Ми за изкупление настана.** (1) гл. 13:6,9; 61:2; Ер. 50:15; Езек. 25:14

5 **Огледах се, но нямаше помощник[1], и се изумих, че нямаше опора; тогава Моята ръка Ми донесе спасение[2] и яростта Ми, тя Ме подкрепи.** (1) Пс. 107:12; (2) гл. 59:16

6 **И стъпках народите в гнева Си и ги опих с яростта Си[1], и излях кръвта им на земята.** (1) гл. 51:17; Соф. 3:8

7 **Ще си спомня благостите на ГОСПОДА[1], славословията на ГОСПОДА, според всичко, което ГОСПОД ни е дарил, и за голямата добрина към израилевия дом, която им оказа според милостите Си и според многото Си благости.** (1) Пс. 103:2; 145:7; Лк. 1:78

8 **Защото каза: Наистина те са Мой народ[1], синове, които няма да постъпят измамно[2]. И им стана Спасител[3].** (1) гл. 64:9; 1 Царе 12:22; (2) Втзк. 32:5,20; (3) гл. 43:3

9 **Във всичките им скърби Той скърбеше и Ангелът на присъствието Му ги избави[1]. В любовта Си и в милосърдието Си Той ги изкупи[2], вдигна ги и ги носи през всички древни дни[3].** (1) Бит. 48:16; Изх. 23:20; 33:14; (2) гл. 43:1; Изх. 15:13; Втзк. 7:8; (3) гл. 46:3,4; Втзк. 32:11,12

10 **Но те се разбунтуваха[1] и оскърбиха Светия Му Дух[2] и Той им се обърна в неприятел; сам Той воюва против тях[3].** (1) Втзк. 1:26,43; Пс. 107:11; (2) Деян. 7:51; Еф. 4:30; (3) Лев. 26:17; Пс. 78:21,31,59

11 **Тогава народът Му си спомни за древните дни *на* Мойсей: Къде е Онзи, който ги изведе от морето с пастирите на стадото Си[1]? Къде е Онзи, който положи Светия Си Дух сред тях[2];** (1) Пс. 77:11,20; Ер. 2:6; (2) Неем. 9:20

12 **който направи славната Си мишца да върви до десницата на Мойсей[1]; който раздели пред тях водата[2], за да си направи вечно име;** (1) Изх. 15:6,16; 3 Царе 8:42; (2) гл. 44:27; Неем. 9:10,11; Пс. 78:13

13 **който ги води през бездната като кон през пасбище, без да се препънат[1]?** (1) Пс. 105:37; 106:9

14 **Като добитък, който слиза в долината, Духът ГОСПОДЕН ги успокои. Така си водил народа Си, за да си направиш славно име[1].** (1) 2 Царе 7:23; Ер. 32:20,21

15 **Погледни от небесата и виж от обиталището на светостта Си и славата Си[1]! Къде са ревността Ти и мощните Ти дела? Многото Ти милости и благостите Ти към мен са задържани[2].**
(1) Втзк. 26:15; (2) Пс. 77:9; Ос. 11:8

16 **Защото Ти си наш Отец[1] – въпреки че Авраам не ни знае и Израил не ни познава[2], Ти, ГОСПОДИ, си наш Отец; наш Изкупител от вечността е Твоето Име[3].** (1) гл. 45:11; 64:8; (2) Екл. 9:5; (3) гл. 41:14; Ер. 3:23

17 **Защо, ГОСПОДИ, си ни оставил да се отклоняваме от пътищата Ти, закоравяваш сърцата ни да не Ти се боим? Върни се заради слугите Си[1], племената на Твоето наследство[2]!**
(1) Пс. 90:13; (2) гл. 19:25

18 **Малко време го владя Твоят свят народ[1]; противниците ни потъпкаха светилището Ти[2].**
(1) гл. 62:12; (2) гл. 64:10,11; Пс. 79:1

19 **Ние сме станали такива, над които Ти никога не си владял, които не са били наричани с Твоето Име[1].**
(1) гл. 65:1; Ер. 14:9; Дан. 9:19

64

О, да би раздрал Ти небето, да би слязъл[1], да биха се стопили от присъствието Ти планините[2] –
(1) Пс. 18:9; (2) Съд. 5:4,5

2 **както огън гори храстите и огън прави водата да клокочи – за да стане Името Ти познато на противниците Ти[1] и да потреперят народите от присъствието Ти,** (1) Пс. 79:10

3 **когато извършиш ужасни дела, каквито не сме очаквали[1]! О, да би слязъл, да биха се стопили от присъствието Ти планините!** (1) гл. 28:21

4 **Защото от древността не се е чуло, до уши не е стигало, око не е видяло друг бог освен Теб, който да направи** *всичко* **за онзи, който Го чака.**

5 **Ти посрещаш онзи, който се радва да върши правда[1], онези, които си спомнят за Теб в пътищата Ти[2]. Ето, Ти се разгневи, защото съгрешихме[3]; в** *Твоите пътища* **е вечността, и нека се спасим!** (1) Деян. 10:35; (2) Пс. 103:18; (3) гл. 59:12; Езд. 9:7; Дан. 9:5

6 **Защото всички станахме като нечист и цялата ни правда е като омърсена дреха[1]; и всички вехнем като лист[2] и нашите беззакония ни завличат като вятър.** (1) Зах. 3:3; Фил. 3:8,9; (2) гл. 1:30

7 **И няма никой, който да призовава Името Ти, да се пробуди, за да се хване за Теб[1], защото Ти си скрил лицето Си от нас[2] и си ни стопил заради беззаконията ни[3].** (1) гл. 43:22; 50:2; Дан. 9:13; Ос. 7:7; (2) гл. 8:17; (3) гл. 1:28; Чис. 17:12

8 **Но сега, ГОСПОДИ, Ти си наш Отец[1]; ние сме глината, а Ти си Грънчарят ни[2] и всички сме дело на Твоята ръка[3].**
(1) гл. 63:16; Мал. 1:6; 2:10; (2) гл. 45:9; (3) Пс. 100:3

9 **Недей се гневи твърде много, ГОСПОДИ[1], недей помни вечно беззаконието[2]! Ето, молим Те, погледни – всички ние сме Твой народ[3].** (1) гл. 57:16; Изх. 32:12; Пс. 74:1; (2) гл. 43:25; (3) гл. 63:8; Втзк. 9:29

10 **Твоите свети градове станаха пустиня, Сион е пустиня, Ерусалим запустя[1].** (1) Лев. 26:31

11 **Нашият свят и славен дом[1], където бащите ни Те славословеха[2], е изгорен с огън и всичките скъпи за нас неща са опустошени[3].**
(1) Аг. 2:3; (2) 1 Лет. 23:5; (3) гл. 63:18; Пс. 79:7; Плач 1:7,10

12 **При това ще се въздържаш ли, ГОСПОДИ? Ще мълчиш ли и ще ни унизиш ли докрай?[1]** (1) Зах. 1:12

65

Потърсен бях от онези, които не питаха *за Мен,* **намерен бях от онези, които не Ме търсеха. Казах: Ето Ме! ето Ме! – на народ, който не беше наречен с Името Ми[1].**
(1) гл. 63:19; Деян. 28:28

2 **Простирах ръцете Си цял ден към народ непокорен[1], който ходи по недобър път[2] след своите помисли;**
(1) Мт. 23:37; Римл. 10:20,21; (2) гл. 59:7,8; 66:4; Пс. 36:4; Ер. 18:12; Еф. 2:3

3 **народ, който постоянно Ме дразни в лицето Ми[1], коли жертви по градините[2] и кади върху** *олтари от* **кирпичи;**
(1) Втзк. 32:21; 1 Кор. 10:22; (2) гл. 1:29

4 **който седи в гробовете и нощува в скришни места; който яде свинско**

месо и в съдовете му *има* **вариво от гнусотии**[1]**;**

(1) гл. 66:17; Лев. 11:7,8; Втзк. 14:3; Зах. 9:7

5 **който казва: Махни се от мен, не се приближавай до мен, защото аз съм по-свят от теб! Такива са дим в ноздрите Ми, огън, горящ цял ден.**

6 **Ето, писано е пред Мен; няма да мълча**[1]**, ще отплатя**[2]**; да, ще отплатя в пазвите им**

(1) Пс. 50:3,21; (2) Пс. 79:12

7 **вашите беззакония и беззаконията на бащите ви, казва ГОСПОД, които кадиха по планините и Ме хулиха по хълмовете**[1]**. Затова Аз ще отмеря първо отплатата им в пазвата им**[2]**.**

(1) 3 Царе 22:43; 2 Лет. 21:11; Езек. 20:27,28; (2) Ер. 16:18

8 **Така казва ГОСПОД: Както когато в грозда има сок, казват: Не го разваляй, защото има благословение в него! – така ще направя заради слугите Си, за да не изтребя всичко**[1]**.**

(1) гл. 6:13; Бит. 18:26; Мт. 13:29

9 **Ще произведа потомък от Яков и от Юда – наследник на планините Си**[1]**. Избраните Ми**[2] **ще я наследят и слугите Ми ще се заселят там**[3]**.**

(1) Езек. 36:8-12; (2) Мт. 24:22; Римл. 11:5,7; (3) гл. 60:21; Пс. 69:36; Авд. 17

10 **И Сарон**[1] **ще бъде пасбище за стада и долината Ахор**[2] **– място, където лежат говеда – за народа Ми, който ме потърси**[3]**.**

(1) 1 Лет. 27:29; (2) Иис. Нав. 7:26; (3) Ер. 29:13; 33:12

11 **А вие, които оставяте ГОСПОДА, които забравяте светия Ми хълм**[1]**, които приготвяте трапеза за Гад* и които правите възлияние**[2] **за Мени**,**

*Това е планетата Юпитер, почитана като бог на щастието.
**Това е планетата Венера, почитана като богиня на съдбата.
(1) гл. 56:7; (2) 4 Царе 21:3; Ер. 7:18

12 **вас ще определя за меч и вие всички ще се наведете за клане**[1] **– защото виках, но не отговаряхте, говорех, но не слушахте, а вършехте онова, което беше зло пред Мен и избрахте това, в което нямам благоволение**[2]**.**

(1) Лев. 26:25; Лк. 19:44; (2) гл. 59:15; 66:4; Ер. 35:17; Зах. 7:11,12

13 **Затова, така казва Господ БОГ: Ето, слугите Ми ще ядат, а вие ще гладувате**[1]**; ето, слугите Ми ще пият, а вие ще жадувате; ето, слугите Ми ще се радват, а вие ще се посрамите;**

(1) Пр. 13:25

14 **ето, слугите Ми ще пеят от сърдечна радост, а вие ще викате от сърдечна болка и ще ридаете от съкрушен дух**[1]**.**

(1) гл. 50:11; 66:14; Пс. 109:28

15 **И ще оставите името си на избраните Ми за клетва**[1]**. И Господ БОГ ще те умъртви**[2]**, а слугите Си ще нарече с друго име**[3]**;**

(1) Ер. 29:22; (2) Мт. 21:41; (3) гл. 62:2

16 **така че, който се благославя на земята, да се благославя в Бога на истината***[1]**; и който се кълне на земята, да се кълне в Бога на истината*; защото предишните скърби се забравиха и защото се скриха от очите Ми**[2]**.**

**или:* на верността, *не е обичайната дума за истина, а буквално* амин.; (1) гл. 45:23; Втзк. 6:13; Откр. 3:14; (2) гл. 54:4; Йов 11:16; Откр. 21:4

17 **Понеже, ето, създавам ново небе и нова земя**[1]**; и предишните неща няма да се споменават и няма да дойдат на ум;**

(1) гл. 66:22; 2 Петр. 3:13

18 **а се веселете и се радвайте вечно в онова, което създавам**[1]**! Защото, ето, създавам Ерусалим за радост и народа му – за веселие**[2]**.**

(1) гл. 66:10; (2) 2 Лет. 6:41; Соф. 3:14

19 **И ще се радвам на Ерусалим и ще се веселя за народа Си**[1]**, и вече няма да се чуе в него глас на плач и глас на вопъл**[2]**.**

(1) гл. 62:4,5; (2) гл. 30:19; 35:10; Пс. 144:14; Соф. 3:15

20 **И там няма вече да има кърмаче,** *което да живее само* **няколко дни, и старец, който да не е изпълнил дните си**[1]**; защото момчето ще умре на сто години, а който не достигне сто години, ще** *се счита за* **проклет**[2]**.**

(1) Йов 5:26; Зах. 8:4; (2) Екл. 8:13

21 **И ще построят къщи и ще живеят в тях; и ще насадят лозя и ще ядат плода им**[1]**.**

(1) Ер. 31:5; Ам. 9:14

22 **Няма да построят, а друг да живее; няма да насадят, а друг да яде**[1]**; защото дните на народа Ми ще бъдат като дните на дърво и избраните Ми ще употребят делото на ръцете си.**

(1) гл. 62:8

23 **Няма да се трудят напразно**[1] **и**

няма да раждат *деца* **за внезапна ги-**
бел[2]**, защото те са род на благослове-**
ните от ГОСПОДА и потомството им с
тях[3]**.** (1) Езек. 36:29; Фил. 2:16; (2) Втзк. 28:41; (3) гл. 61:9; Йов 21:8

24 **И преди** *още* **да извикат, Аз ще**
отговарям; докато още говорят, Аз ще
чувам[1]**.**
(1) гл. 30:19; 58:9; Бит. 24:15,45; 4 Царе 19:20; Мт. 6:8

25 **Вълкът и агнето ще пасат заедно**
и лъвът ще яде слама като говедото[1]**,**
а храна на змията ще бъде пръстта[2]**.**
Няма да повреждат и няма погубват
по целия Ми свят хълм, казва ГОС-
ПОД[3]**.** (1) гл. 11:6-8; (2) Бит. 3:14; (3) гл. 11:9; Деян. 3:21

66 **Така казва ГОСПОД: Небето Ми**
е престол, а земята Ми е подножие[1]**.**
Какъв дом ще построите за Мен? И
какво ще бъде мястото на Моя по-
кой[2]**?** (1) гл. 60:13; 1 Лет. 28:2; Мт. 5:34,35; (2) 2 Царе 7:7; 3 Царе 8:27; 2 Лет. 2:6

2 **Защото Моята ръка направи всич-**
ко това[1] **и всичко това стана, заявява**
ГОСПОД. Но на този ще погледна –
на окаяния и съкрушения духом[2]**, и**
който трепери от словото Ми[3]**.**
(1) гл. 41:20; Деян. 7:49,50; (2) гл. 57:15; (3) 3 Царе 21:29; 4 Царе 22:11; 2 Лет. 34:27; Езд. 9:4; Пс. 119:120,161

3 **Който коли вол, е** *като* **онзи, кой-**
то убива човек; който жертва агне,
е *като* **онзи, който пресича врата на**
куче; който принася хлебен принос, *е*
като онзи, който принася **свинска кръв**[1]**;**
който кади за възпоменание ливан,
е като **онзи, който благославя идол.**
Също както те са избрали своите пъ-
тища[2] **и душата им се наслаждава в**
гнусотиите им,
(1) гл. 1:11,13; Аг. 2:14; (2) гл. 53:6

4 **така и Аз ще избера бедствията**
им и ще докарам върху тях ужасите
им – защото виках, но никой не от-
говаряше[1]**; говорех, но не слушаха, а**
вършеха това, което беше зло пред
Мен и избраха онова, в което нямам
благоволение[2]**.** (1) гл. 50:2; 59:15; (2) гл. 65:2,12

5 **Слушайте словото на ГОСПОДА,**
вие, които треперите от словото Му[1]**:**
Братята ви, които ви мразят, които ви
отхвърлят поради Моето Име[2]**, казват:**
Нека се прослави ГОСПОД, че да ви-
дим радостта ви[3]**! Но те ще се по-**
срамят[4]**.**
(1) ст. 2; (2) Лк. 6:22; 21:17; (3) гл. 5:19; (4) гл. 26:11

6 **Шумен глас** *се чува* **от града, глас от**
храма[1]**, глас на ГОСПОДА**[2]**, който от-**
плаща заслуженото на враговете Си[3]**.**
(1) Откр. 16:1; (2) Йоил 3:16; (3) гл. 26:21; Лк. 19:27

7 **Преди да се замъчи, тя роди; преди**
да дойдат болките ѝ, се освободи *и*
роди **мъжко.**
8 **Кой е чул такова нещо? Кой е ви-**
дял такива неща? Ще се роди ли една
земя в един ден? Ще се роди ли един
народ отведнъж? Но сионската *дъщеря*
щом се замъчи, роди синовете си.
9 **Аз, който довеждам до раждане,**
няма ли да направя да роди?[1] **– казва**
ГОСПОД. Аз, който правя да раждат,
ще затворя ли *утробата?* **– казва твоят**
Бог. (1) гл. 37:3; Фил. 1:6

10 **Развеселете се с ерусалимската** *дъ-*
щеря **и се радвайте с нея, всички, ко-**
ито я обичате[1]**; ликувайте радостно с**
нея всички, които скърбите за нея[2]**;**
(1) Пс. 122:6; (2) гл. 65:18; Римл. 15:10

11 **за да сучете и се наситите от гър-**
дите на утешенията ѝ; за да се насуче-
те и да се наслаждавате от изобилието
на славата ѝ[1]**.** (1) Откр. 21:24

12 **Защото така казва ГОСПОД: Ето,**
простирам към нея мир като река[1] **и**
славата на народите – като прелял по-
ток[2]**. И ще сучете и ще бъдете носени**
в обятия, и ще бъдете галени на ко-
лене[3]**.** (1) гл. 48:18; (2) гл. 60:5-11; (3) гл. 14:2

13 **Като един, когото утешава майка**
му, така Аз ще ви утеша; и ще се уте-
шите в Ерусалим[1]**.** (1) гл. 51:12

14 **И ще видите и сърцето ви ще се**
зарадва[1]**, и костите ви ще цъфтят като**
зеленина[2]**. И ще се познае ръката на**
ГОСПОДА към слугите Му, а на враго-
вете Си ще се гневи[3]**.**
(1) Йн. 16:22; (2) Ос. 14:5; (3) гл. 59:18; 65:13-15

15 **Защото, ето, ГОСПОД ще дойде с**
огън и колесниците Му ще бъдат като

вихрушка[1], за да излее с ярост гнева Си и изобличението Си – с огнени пламъци[2],

(1) Зах. 6:1; (2) гл. 30:27,30; Пс. 18:8; Дан. 7:10; 2 Сол. 1:8

16 **защото с огън и с меча Си ще се съди ГОСПОД с всяка плът[1] и убитите от ГОСПОДА ще бъдат много[2].**

(1) Езек. 28:18,23; 38:22; (2) гл. 34:2; Откр. 19:17,18

17 **Онези, които се освещават и очистват за градините след една** *ашера* **в средата, които ядат свинско месо и гнусотии и мишки[1], заедно ще се довършат, заявява ГОСПОД[2],**

(1) Лев. 11:29; (2) гл. 13:9; 65:3-5

18 **защото Аз** *зная* **делата им и помислите им[1]. И идва** *време* **да събера всичките народи и езици; и ще дойдат и ще видят славата Ми[2].**

(1) Пс. 94:11; Ер. 16:17; (2) гл. 40:5

19 **И ще поставя между тях знамение и ще изпратя онези от тях, които се отърват, при народите[1] –** *в* **Тарсис, Фул и Луд; които запъват лък –** *в* **Тувал и Яван[2], далечните острови, които не са чули слуха за Мен и не са видели славата Ми; и те ще известяват славата Ми между народите[3].**

(1) Мт. 28:19; (2) Бит. 10:2,4,6,13; Езек. 27:10,12,13; (3) Мал. 1:11

20 **И ще доведат всичките ви братя от всичките народи за принос на ГОСПОДА на коне и на колесници, и на носилки, и на мулета, и на едногърби камили, към светия Ми хълм, Ерусалим[1], казва ГОСПОД, както израилевите синове донасят принос в чист съд в дома ГОСПОДЕН.**

(1) гл. 49:12,22; 60:4; Соф. 3:10

21 **И от тях също ще взема за свещеници** *и* **за левити, казва ГОСПОД[1].**

(1) гл. 61:6,8

22 **Защото, както новото небе и новата земя, които ще направя[1], ще пребъдат пред Мен, заявява ГОСПОД, така ще пребъде потомството ви и името ви[2].**

(1) гл. 65:17; (2) гл. 59:21; Ер. 33:20,21

23 **И от новолуние до новолуние, и от събота до събота, ще идва всяка плът да се покланя пред Мен[1], казва ГОСПОД.**

(1) гл. 2:2; Пс. 22:27; 65:2; Езек. 46:1; Зах. 14:16

24 **И ще излязат и ще видят труповете на хората, които са отстъпили от Мен – защото червеят им няма да умре и огънят им няма да угасне[1] и ще бъдат гнусота за всяка плът.**

(1) гл. 1:31; 48:22; Мал. 4:1; Мт. 18:9; Мк. 9:44, 46, 48

Книгата на пророк

ЕРЕМИЯ

1 Думите на Еремия, сина на Хелкия, от свещениците, които бяха в Анатот[1], във вениаминовата земя[2],
(1) гл. 32:7; Иис. Нав. 21:18; Езд. 2:23; (2) гл. 37:12

2 **към когото беше словото на ГОСПОДА в дните на юдовия цар Йосия, сина на Амон[1], в тринадесетата година от царуването му.**
(1) гл. 25:3; 2 Лет. 34:1; Соф. 1:1

3 **Беше и в дните на юдовия цар Йоаким[1], сина на Йосия, до края на единадесетата година на юдовия цар Седекия[2], сина на Йосия, до отвеждането в плен на Ерусалим в петия месец[3].**
(1) 4 Царе 23:34; (2) гл. 39:2; (3) гл. 52:12-15

4 **И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:**

5 **Преди да те образувам в корема, те познах[1] и преди да излезеш от утробата, те осветих[2]; поставих те за пророк на народите.** (1) Пс. 139:15,16; (2) Йн. 10:36

6 **Тогава казах: О, Господи, БОЖЕ! Ето, аз не зная да говоря[1], защото съм дете!** (1) Изх. 4:10

7 **А ГОСПОД ми каза: Не казвай: Дете съм. – защото при всички, при които те изпратя, ще отидеш и всичко, което ти заповядвам, ще кажеш[1].**
(1) гл. 26:2; 43:1; Изх. 6:29; Езек. 3:17; Деян. 26:17

8 **Да не се боиш от тях[1], защото Аз съм с теб[2], за да те избавям, заявява ГОСПОД.** (1) Езек. 2:6; Мт. 10:28; (2) Втзк. 31:6,8; Иис. Нав. 1:9; Деян. 18:10

9 **И ГОСПОД простря ръката Си и я допря до устата ми[1]. И ГОСПОД ми каза: Ето, сложих думите Си в устата ти[2].** (1) Изх. 4:15; Ис. 6:6,7; (2) гл. 15:19; 34:6; Втзк. 18:18; Ис. 59:21

10 **Виж, в този ден те поставих над народите и над царствата[1], за да изкореняваш и да разоряваш, да погубваш и да събаряш, да градиш и да садиш[2].**
(1) Откр. 10:11; (2) гл. 18:7,9; 31:28; Екл. 3:3; Ос. 6:5

11 **И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза: Какво виждаш, Еремия?[1] И казах: Виждам бадемова* пръчка.**
*На евр. бадем е буквално бързо дърво.; (1) гл. 24:3; Ам. 8:2

12 **И ГОСПОД ми каза: Добре видя; защото Аз бързам да изпълня словото Си[1].** (1) Ис. 55:11; Езек. 12:28

13 **И словото на ГОСПОДА беше към мен втори път и каза: Какво виждаш?[1] И казах: Виждам кипящ котел[2], и лицето му е на север.** (1) ст. 11; (2) Езек. 11:3,7; 24:3

14 **И ГОСПОД ми каза: От север ще избухне злото върху всички жители на земята[1].** (1) гл. 4:6; 6:1,22; Йоил 2:20

15 **Защото, ето, Аз ще извикам всички родове на северните царства, заявява ГОСПОД, и те ще дойдат и ще поставят всеки престола си във входа на ерусалимските порти и срещу всичките стени около него, и срещу всичките юдови градове[1].** (1) гл. 25:9; 34:1

16 **И ще произнеса присъдите Си над тях[1] заради цялата им злина, че Ме оставиха[2] и кадиха на чужди богове[3], и**

се поклониха на делата на ръцете си[4].

(1) гл. 4:12; (2) гл. 2:13,19; Втзк. 28:20; (3) гл. 7:17,18; 18:15; Езек. 16:18; (4) гл. 2:28; 2 Лет. 28:2; Ис. 2:8

17 **А ти опаши кръста си[1] и стани, и им кажи всичко, което ще ти заповядам[2]. Да не се уплашиш от тях, да не би да те уплаша Аз пред тях.**

(1) Лк. 12:35; (2) Йона 3:2

18 **А Аз, ето, поставих те днес за укрепен град и за железен стълб, и за бронзови стени против цялата страна, против царете на Юда, против първенците му, против свещениците му и против народа на земята[1].**

(1) гл. 6:27; Езек. 3:8,9

19 **Те ще воюват против теб[1], но няма да ти надвият, защото Аз съм с теб, заявява ГОСПОД, за да те избавям[2].**

(1) гл. 11:19,21; 15:10; 18:18; 20:10,11; 26:8; (2) гл. 15:20; 30:11; 42:11

2 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:

2 **Иди и викай в ушите на ерусалимската** *дъщеря* **и кажи: Така казва ГОСПОД: Помня ти верността ти, когато беше млада[1], любовта ти, когато беше невяста[2] – как Ме следваше в пустинята[3], в незасята земя.**

(1) Ос. 2:15; 11:1; Откр. 2:4; (2) Езек. 16:8; (3) Втзк. 2:7; Пес. 3:6

3 **Израил беше свят на ГОСПОДА[1], първият плод на рожбите Му[2]. Всички, които го ядяха, се считаха за виновни, зло ги постигаше[3], заявява ГОСПОД.**

(1) Втзк. 7:6; (2) Ам. 6:1; Откр. 14:4; (3) Пс. 105:14

4 **Чуйте словото ГОСПОДНО, доме яковов и всички родове на израилевия дом[1]:**

(1) гл. 10:1

5 **Така казва ГОСПОД: Каква неправда намериха в Мен бащите ви[1], че се отдалечиха от Мен и отидоха след нищожеството, и станаха нищожни?**

(1) Мих. 6:3

6 **И не казаха: Къде е ГОСПОД[1], който ни изведе от египетската земя, който ни води през пустинята[2], през земя на степи и пропасти, през земя на суша и смъртна сянка, през която никой не минава и където човек не живее?**

(1) гл. 5:12; Йов 35:10; (2) Втзк. 8:2,14,15; Ис. 63:11; Ам. 2:10

7 **И ви доведох в плодородна земя[1], за да ядете плодовете ѝ и благата ѝ. И дойдохте и осквернихте земята Ми[2], и направихте наследството Ми[3] гнусота.**

(1) Втзк. 8:7-9; (2) гл. 3:1; Лев. 18:25; Неем. 9:25,26; Езек. 20:24; 23:35; (3) Втзк. 32:9

8 **Свещениците не казаха: Къде е ГОСПОД?[1] Законниците не Ме познаха[2]. И пастирите отстъпиха от Мен[3], и пророците пророкуваха чрез Ваал[4] и ходиха след безполезните** *идоли[5].*

(1) ст. 6; (2) гл. 8:8,9; 1 Царе 2:12; (3) гл. 10:21; (4) гл. 23:13; (5) Авак. 2:18

9 **Затова Аз още ще се съдя с вас, заявява ГОСПОД, и със синовете на синовете ви ще се съдя[1].**

(1) Пс. 50:4,7; Ос. 4:1

10 **Защото минете на китимските острови[1] и вижте, и изпратете в Кидар[2] и разгледайте много внимателно, и вижте ставало ли е такова нещо[3]!**

(1) Ис. 23:1; Езек. 27:6; (2) гл. 49:28; (3) Езек. 16:16

11 **Сменил ли е някой народ боговете** *си,* **при все че не са богове[1]? А Моят народ е разменил славата си за безполезното[2]!**

(1) гл. 5:7; 16:20; (2) Втзк. 32:16,17; 4 Царе 1:3; Пс. 106:20

12 **Ужасете се, небеса, поради това![1] Настръхнете, съвсем замръзнете от ужас, заявява ГОСПОД.**

(1) гл. 18:13; Ис. 1:2; 29:9

13 **Защото две злини стори Моят народ: остави Мен, извора на живите води[1], за да си изсече щерни, разпукнати щерни, които не държат вода[2].**

(1) Йн. 4:10; Откр. 7:17; (2) гл. 1:16; 15:6; 17:13; 19:4; 4 Царе 22:17; Ис. 1:4; Езек. 14:5

14 **Израил слуга ли е? Роб, роден в дома ли е? Защо стана плячка?**

15 **Млади лъвове реваха против него, нададоха гласа си и направиха земята му пустош[1]. Градовете му са изгорени и обезлюдени[2].**

(1) гл. 4:7; 5:6; Ис. 5:29; (2) гл. 6:8; 9:11; 10:22; 25:9; 34:22

16 **И синовете на Мемфис[1] и на Тафнес[1] обръснаха темето ти.**

(1) гл. 43:7; 46:14,19; Ос. 9:6

17 **Не си ли направи това** *сам,* **като остави ГОСПОДА, своя Бог[1], във времето, когато те водеше по пътя?**

(1) 2 Лет. 15:2; Йов 34:27; Ис. 59:13; Мих. 1:5

18 **И сега, какво имаш с пътя на Египет[1], да пиеш водата на Сихор*[2]? И**

какво имаш с пътя на Асирия, да пиеш водата на реката *Ефрат*[3]*?*

*Означава мътна река, отнася се за Нил.; (1) Ис. 30:1,2; (2) Ис. 23:3; (3) 2 Лет. 28:16; Плач 5:6; Езек. 16:28

19 Злината ти ще те накаже и отстъпленията ти ще те изобличат[1]. И така, познай и виж, че е зло и горчиво *това,* че си оставил ГОСПОДА, своя Бог[2], и че нямаш страх от Мен, заявява Господ, БОГ на Войнствата, (1) гл. 4:18; 7:19; 13:22; Пр. 5:22; (2) гл. 1:16; Съд. 10:13; Езек. 23:30

20 понеже отдавна съм строшил ярема ти и съм разкъсал връзките ти, а ти каза: Няма вече да служа![1] – и на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво лягаше като блудница[2].

(1) Съд. 10:6; (2) гл. 3:2,6,13; 13:27; Съд. 2:11-13,17; 3 Царе 14:23; Ис. 1:21; 57:5,7; Ос. 9:1

21 А Аз те бях насадил лоза отбрана, изцяло чисто семе[1]. И ти как ми се измени в изродени пръчки на чужда лоза[2]? (1) гл. 11:16; Ис. 5:1-4; (2) гл. 5:10; Втзк. 32:32; Пс. 80:8; Езек. 15:2

22 Затова, ако и да се измиеш с луга и да употребиш много сапун[1], беззаконието ти остава петно пред Мен[2], заявява Господ БОГ.

(1) Йов 9:30,31; (2) Пс. 90:8; Езек. 24:6

23 Как можеш да кажеш: Не съм се омърсила, не съм ходила след ваалимите[1]? Виж пътя си в долината, познай какво си направила[2], ти, бърза камила, която тича насам-натам в пътищата си[3]! (1) Пр. 30:20; (2) Пс. 50:21; (3) гл. 31:22; Ос. 1:2

24 Дива магарица, свикнала с пустинята[1], която в страстта си се задъхва; в разгонването ѝ кой ще я върне? Онези, които я търсят, няма да се уморят, ще я намерят в месеца ѝ[2].

(1) Йов 39:5,6; (2) Езек. 16:33

25 Въздържай крака си да не *ходиш* боса, и гърлото си да не *съхне от* жажда! Но ти си казала: Напразно е! Не! Защото заобичах чужденци и след тях ще отида[1]. (1) гл. 14:10; 18:12; 22:21; 2 Лет. 28:23

26 Както се посрамя крадецът, когато бъде открит, така ще се посрами израилевият дом – те, царете им, първенците им и свещениците им, и пророците им[1],

(1) гл. 4:9; 22:22; Пс. 97:7; Ис. 44:9

27 които казват на дървото: Ти си мой отец! – и на камъка: Ти си ме родил![1] – защото ми обърнаха гръб, а не лице[2], но във времето на бедствието си ще кажат: Стани и ни спаси[3]!

(1) Авак. 2:18,19; (2) гл. 32:33; (3) гл. 37:3; 42:2; Ис. 26:16

28 А къде са боговете ти, които си си направил?[1] Нека те станат, ако могат, да те спасят във времето на бедствието ти[2]; защото, колкото са градовете ти, толкова са и боговете ти, Юда[3].

(1) Втзк. 32:37; (2) Съд. 10:14; (3) гл. 1:16; 11:13

29 Защо се препирате с Мен? Вие всички сте отстъпници от Мен, заявява ГОСПОД[1]. (1) гл. 5:1

30 Напразно поразих синовете ви, те не приеха поправяне[1]. Вашият меч позяде пророците ви като кръвожаден лъв[2]. (1) гл. 5:3; (2) 3 Царе 19:10; Мк. 12:3-5

31 О вие, роде, вижте словото на ГОСПОДА: Пустиня ли бях Аз за Израил, или земя на черен мрак? Защо казва народът Ми: Блуждаем, няма вече да се върнем при Теб![1] (1) гл. 5:5; Йов 21:14

32 Може ли да забрави девойка накита си или невяста – украшенията си? Но Моят народ Ме забрави, *има вече* безброй дни[1].

(1) гл. 3:21; 13:25; 23:27; Втзк. 32:15,18; Съд. 8:34

33 Как украсяваш пътя си, за да търсиш любов! Затова си привикнала и пътищата си на злини!

34 Да, и по полите ти се намери кръвта на души, невинни сиромаси[1], които не си намерила да подкопават[2]. Но въпреки всички тези неща

(1) гл. 19:4; 4 Царе 21:16; Пс. 106:38; (2) Изх. 22:2

35 ти казваш: Невинна съм, да, гневът Му се отвърна от мен! Ето, Аз ще се съдя с теб, защото казваш: Не съм съгрешила[1]. (1) гл. 16:10

36 Защо се луташ толкова много, за да промениш пътя си? Ще се посрамиш и от Египет[1], както се посрами от Асирия[2]. (1) гл. 37:7; (2) 2 Лет. 28:21; Ос. 7:11

37 И от него ще излезеш с ръцете си на главата си[1], защото ГОСПОД отхвърли онези, на които се уповаваш, и няма да имаш успех с тях[2].

(1) 2 Царе 13:19; (2) гл. 22:20,22; Ис. 28:18

3 Казва се: Ако отprати някой жена
си и тя си отиде от него и се омъжи
за друг, ще се върне ли той пак при
нея? Не би ли се осквернила напълно
такава земя[1]? И ти си блудствала с
много любовници[2], но се върни при
Мен, заявява ГОСПОД.
(1) гл. 2:7; Втзк. 24:1-4; (2) Езек. 16:29,30
2 **Вдигни очите си към голите висо-**
чини и виж! Къде не са блудствали с
теб? По пътищата си седяла за тях[1]
като арабин в пустинята и си осквер-
нила земята с блудството си и със зло-
то си. (1) гл. 2:20,33
3 **И дъждовете бяха задържани и ня-**
маше късен дъжд[1]. Но ти имаше чело
на блудна жена, отказа да се засра-
миш[2]. (1) гл. 5:24,25; 14:1,3; Ам. 4:7,8;
(2) гл. 5:3; 6:15; Пр. 21:29; Соф. 3:5
4 **Няма ли да викаш отсега към Мен:**
Отче мой, Ти си другар на младостта
ми[1]? (1) гл. 31:22
5 **Ще държи ли Той** *гняв* **до века?[1] Ще**
го **пази ли вечно? Ето,** *така* **си говори-**
ла, но си вършила злодеяния и си се
наложила[2]. (1) Пс. 85:5; (2) гл. 8:5,6
6 **И в дните на цар Йосия ГОСПОД**
ми каза: Видя ли какво направи от-
стъпницата Израил? Отиде на всеки
висок хълм и под всяко зелено дърво
и блудства там[1]. (1) гл. 2:20; 4 Царе 17:10
7 **И казах: След като извърши всичко**
това, ще се върне при Мен; но тя не
се върна[1]. И сестра ѝ, невярната Юда
видя[2]. (1) 4 Царе 17:14; (2) Езек. 23:2-4
8 **И видях, че когато заради всички**
прелюбодейства на отстъпницата Из-
раил Аз я отпратих и ѝ дадох разводно
писмо[1], сестра ѝ, невярната Юда, не
се уплаши, а отиде и блудства и тя[2].
(1) Втзк. 24:1; Езек. 23:9,10;
(2) гл. 5:7; 4 Царе 17:19; 2 Лет. 21:11
9 **И с лекомислието на блудството си**
тя оскверни земята и прелюбодейства
с камъните и дърветата[1]. (1) Ис. 57:3
10 **И пак, при всичко това, невярната**
ѝ сестра Юда не се върна при Мен с
цялото си сърце, а само с лъжа[1], заявя-
ва ГОСПОД. (1) гл. 9:2; Ис. 29:13; Ос. 7:14; Мал. 2:11
11 **И ГОСПОД ми каза: Отстъпницата**
Израил се показа по-праведна от не-
вярната Юда[1]. (1) Езек. 16:51; 23:11
12 **Иди и викай тези думи на север,**
и кажи: Върни се[1], отстъпнице Изра-
ил, заявява ГОСПОД! Няма да изсипя
върху вас гнева Си, защото съм милос-
тив, заявява ГОСПОД, няма да пазя
гняв **до века[2].** (1) гл. 31:21; Ис. 31:6; Ос. 14:1;
(2) 2 Лет. 29:10; Пс. 103:9; Мих. 7:18
13 **Само признай беззаконието си, че**
си отстъпила от ГОСПОДА, своя Бог[1],
и си разпръснала пътищата си при
чужденците под всяко зелено дърво,
а Моя глас не сте послушали[2], заявява
ГОСПОД. (1) Лев. 26:40; (2) гл. 7:24
14 **Върнете се[1], синове отстъпници,**
заявява ГОСПОД, защото Аз съм ви
Господар[2]; и ще ви взема, един от град
и двама от род[3], и ще ви въведа в
Сион[4]! (1) Ис. 44:22; 55:7; Зах. 1:4;
(2) гл. 31:32; (3) Ис. 10:22; 27:12; (4) гл. 29:14
15 **И ще ви дам пастири по сърцето**
Си и те ще ви пасат със знание и раз-
ум[1]. (1) гл. 23:4; Езек. 34:23; Деян. 20:28
16 **И когато се умножите и наплодите**
в земята в онези дни[1], заявява ГОС-
ПОД, няма вече да казвате: Ковчегът
на ГОСПОДНИЯ завет! И няма да *им*
дойде на ум и няма да си спомнят за
него, и няма да го посетят, и няма
вече да се направи. (1) гл. 30:19
17 **В онова време ще нарекат Еру-**
салим престол ГОСПОДЕН[1] и всички-
те народи ще се съберат при него за
Името на ГОСПОДА в Ерусалим[2]; и
няма вече да следват упорството на
злото си сърце[3].
(1) гл. 14:21; Езек. 43:7; Откр. 22:2,3;
(2) 3 Царе 8:41; Ис. 2:2,3; (3) гл. 7:24; Еф. 4:17,18
18 **В онези дни юдовият дом ще ходи**
с израилевия дом[1] и ще дойдат заедно
от северната страна[2] в земята, която
дадох за наследство на бащите ви[3].
(1) гл. 50:4; Езек. 37:19; Ос. 1:11;
(2) гл. 16:15; Ис. 11:13; 43:5,6; (3) Бит. 12:7
19 **И Аз казах: Как да те поставя**
между синовете и да ти дам желаната
земя, най-прекрасното наследство на
народите[1]? И казах: Ще Ме наречеш

Отче мой[2] **и няма да се отвърнеш от-**
след Мен. (1) Пс. 106:24; Езек. 20:6,15; (2) Втзк. 14:1
20 **Наистина, както жена изневерява**
на другаря си, така и вие изневерихте
на Мен, доме израилев, заявява ГОС-
ПОД[1]**.** (1) гл. 5:11; Езек. 16:25,32
21 **По голите височини се чува глас,**
плач, молби на израилевите синове[1]**;**
защото изкривиха пътя си, забравиха
ГОСПОДА, своя Бог[2]**.**
(1) Езек. 7:16; (2) гл. 2:32; Ос. 8:14
22 **Върнете се, синове отстъпници**[1]**,**
и Аз ще изцеля отстъпничествата ви[2]**!**
Ето ни, идваме при Теб[3]**, защото Ти си**
ГОСПОД, нашият Бог. (1) Ис. 31:6;
Езек. 18:30-32; Йоил 2:12; (2) Ос. 14:4; (3) Ос. 3:5; Лк. 15:18
23 **Наистина празна е** *надеждата* **от**
хълмовете и от множеството планини;
наистина в ГОСПОДА, нашия Бог, е
спасението на Израил[1]**.**
(1) Пс. 3:8; Ис. 10:20; 12:2; 63:16
24 **Защото срамният** *идол*[1] **е поглъщал**
труда на бащите ни още от младостта
ни, стадата им от дребен и едър доби-
тък, синовете им и дъщерите им[2]**.**
(1) гл. 9:19; 11:13; Ос. 9:10; (2) Езек. 16:19-21
25 **В срама си лежим, позорът ни ни**
покрива[1]**, защото съгрешихме против**
ГОСПОДА, своя Бог, ние и бащите ни,
от младостта си и до този ден[2]**, и не**
послушахме гласа на ГОСПОДА, своя
Бог[3]**.** (1) ст. 24; гл. 7:19; 12:13; Езек. 44:13;
(2) Езд. 9:6,7; Езек. 2:3; Соф. 1:17; (3) гл. 14:20; 22:21

4 **Ако се върнеш, Израилю, заявя-**
ва ГОСПОД, *ако* **се върнеш при Мен**
и ако махнеш мерзостите си отпред
Мен, тогава няма да се скиташ[1]**.**
(1) 1 Царе 7:3; 2 Лет. 34:33
2 **И ще се закълнеш: Жив е ГОС-**
ПОД![1] **– в истина**[2]**, в справедливост и**
в правда – и народите ще се благо-
славят в Него[3] **и в Него ще се просла-**
вят[4]**.** (1) 1 Царе 20:3;
(2) гл. 5:2; 12:16; Втзк. 6:13; (3) Бит. 22:18; (4) Мал. 1:11
3 **Защото така казва ГОСПОД на юдо-**
вите мъже и на Ерусалим: Разорете си
нови ниви[1] **и не сейте между тръни**[2]**.**
(1) Ос. 10:12; (2) Мт. 13:7
4 **Обрежете се за ГОСПОДА и от-**
махнете краекожието на сърцата си[1]**,**
юдови мъже и ерусалимски жители, за
да не излезе яростта Ми като огън и
да гори неугасимо поради злината на
делата ви[2]**.** (1) гл. 9:26; Втзк. 10:16;
Римл. 2:28,29; (2) гл. 15:14; 21:12; 2 Лет. 34:25
5 **Известете на Юда и прогласете на**
Ерусалим, и кажете: Засвирете с тръба
по земята[1]**, извикайте с пълно** *гърло* **и**
кажете: Съберете се и нека влезем в
укрепените градове[2]**!**
(1) Чис. 10:2,3; Ос. 8:1; (2) гл. 8:14
6 **Издигнете знаме към Сион! Бягайте,**
не се спирайте, защото Аз ще докарам
зло от север и голямо разрушение[1]**.**
(1) гл. 1:14; 10:22; Езек. 9:2
7 **Лъв**[1] **се надигна от гъсталака си и**
унищожител на народите тръгна, изле-
зе от мястото си, за да направи земята
ти пустиня, за да бъдат разрушени гра-
довете ти, обезлюдени[2]**.**
(1) гл. 5:6; 49:19; Дан. 7:4; (2) гл. 2:15; 8:16; 22:6; Лев. 26:31
8 **Затова препашете се с вретища,**
плачете и ридайте[1]**, защото пламенни-**
ят гняв на ГОСПОДА не се отвърна от
нас[2]**.** (1) Ис. 22:12; 32:11; Мих. 1:16; (2) Ис. 5:25
9 **И в онзи ден, заявява ГОСПОД,**
ще примре сърцето на царя и сърце-
то на първенците, свещениците ще се
ужасят и пророците ще се смразят *от*
ужас[1]. (1) гл. 2:26; 25:34; Ис. 28:19
10 **Тогава казах: О, Господи, БОЖЕ!**
Нима само си лъгал този народ и Еру-
салим, като си казал: Мир ще имате. –
а мечът стига до душата[1]**!**
(1) гл. 6:14; 14:13,14
11 **В онова време ще се каже на този**
народ и на Ерусалим: Горещ вятър *духа*
от голите височини на пустинята към
дъщерята на народа Ми – не за да
отвее, нито да очисти[1]**.**
(1) гл. 23:19; 30:23; 51:1; Ос. 4:19
12 **Вятър, твърде силен, ще дойде** *от*
Мен; сега и Аз ще произнеса присъди
против тях[1]**.** (1) гл. 1:16
13 **Ето, като облаци ще се издигне**
и като вихрушка – колесниците му[1]**;**
конете му са по-бързи от орли[2]**. Горко**
ни, защото сме опустошени!
(1) гл. 46:18; Зах. 6:1; (2) гл. 6:23; 48:40; Втзк. 28:49

14 Измий сърцето си от зло[1], Ерусалиме, за да се спасиш! Докога ще стоят в теб злите ти помисли?[2]
(1) гл. 18:11; (2) гл. 13:27

15 Защото глас известява от Дан[1] и прогласява скръб от Ефремовата планина:
(1) гл. 8:16

16 Обявете на народите[1], ето, прогласете за Ерусалим: Идват обсадници от далечната земя[2] и надават вика си против юдовите градове!
(1) гл. 6:18,19; (2) гл. 6:22; Ис. 39:3

17 Като стражи на полето са наоколо против него[1], защото той се разбунтува против Мен[2], заявява ГОСПОД.
(1) гл. 6:3; 52:4; (2) Втзк. 9:24; Плач 1:18; Дан. 9:7-14

18 Твоят път и твоите дела ти причиниха това[1]. Това е *плодът на* злината ти. Да, горчив е[2], да, стигна до сърцето ти.
(1) гл. 2:17,19; 14:16; Ис. 50:1; (2) Плач 3:15

19 Сърцето ми! Сърцето ми! Боли ме в дълбините на сърцето ми[1]; сърцето ми се вълнува в мен. Не мога да мълча[2], защото си чула, душо моя, глас на тръба, боен вик[3].
(1) гл. 8:18; Авак. 3:16; (2) гл. 20:9; (3) 4 Царе 8:11; Ам. 3:6

20 Гибел върху гибел се прогласява, защото се опустошава цялата земя. Внезапно шатрите ми бяха разрушени, в миг – завесите ми[1].
(1) гл. 9:19; 10:20

21 Докога ще гледам знаме, ще слушам глас на тръба?

22 Защото Моят народ е безумен[1], не Ме познава[2]; глупави синове са и нямат разум[3]. Мъдри са да вършат зло, но да вършат добро не умеят[4].
(1) Втзк. 32:6,28; (2) гл. 8:7; 9:3,6; (3) Пс. 36:3; Пр. 28:5; Ос. 4:1,6; Римл. 3:11,17; (4) Мих. 7:3; Тит 1:16

23 Погледнах земята, и ето, *беше* пуста и неустроена[1]; към небето, и светлината му я нямаше[2].
(1) Бит. 1:2; (2) Ис. 5:30; Откр. 6:12

24 Погледнах планините, и ето, трепереха и всичките хълмове се тресяха[1].
(1) Ис. 5:25; 13:13; 24:20; Езек. 38:20

25 Погледнах, и ето, нямаше човек и всичките небесни птици бяха избягали[1].
(1) гл. 9:10,11; Соф. 1:3

26 Погледнах, и ето, плодородната земя *беше* пустиня[1] и всичките ѝ градове – разрушени от присъствието на ГОСПОДА и от яростта на гнева Му.
(1) гл. 7:34; 25:11; Лев. 26:31,32; Плач 2:7; Соф. 1:18

27 Защото така казва ГОСПОД: Цялата земя ще стане пустош[1], но няма да я довърша съвсем[2].
(1) ст. 26; (2) гл. 5:10,18; Ис. 17:6

28 Затова земята ще жалее[1] и небесата ще чернеят отгоре, защото Аз изговорих, намислих *това,* и няма да се разкая, и няма да се върна от него[2].
(1) Ос. 4:3; (2) гл. 7:16; Чис. 23:19

29 От шума на конниците и на стрелците ще се разбяга всеки град; ще отидат в гъсталаците и ще се изкачат по скалите; всеки град ще бъде изоставен и няма да има човек да живее в тях[1].
(1) Откр. 6:15

30 А ти, запустяла, какво ще правиш?[1] И да се облечеш в червено, и да се украсиш със златни накити, и да уголемиш с боя очите си[2], напразно ще се украсяваш – любовниците *ти* ще те презрат, ще търсят *да отнемат* живота ти[3].
(1) гл. 5:31; Ис. 10:3; (2) Пр. 7:10; (3) гл. 30:14; Авд. 7

31 Защото чух глас като на родилка, болките като на раждаща за пръв път[1], гласа на сионската дъщеря, която се задъхва, разтваря ръцете си[2]: О, горко ми, защото душата ми чезне пред убийците[3]!
(1) гл. 6:24; 13:21; 22:23; 30:6; Ис. 26:17; Ос. 13:13; Мих. 4:10; 1 Сол. 5:3; (2) Плач 1:17; (3) гл. 10:19; Плач 2:21

5 Обходете улиците на Ерусалим и вижте сега, и разберете и потърсете по площадите му дали ще намерите човек, дали има някой, който да върши правда[1], да търси истина; и Аз ще простя на този *град*[2].
(1) гл. 2:29; 8:6; Пс. 14:2,3; Пр. 20:6; (2) Бит. 18:26,32

2 Но ако и да казват: Жив е ГОСПОД! – пак лъжливо се кълнат[1].
(1) гл. 4:2; 7:9; 9:3,8; Ис. 48:1

3 ГОСПОДИ, очите Ти не *търсят* ли истина[1]? Ударил си ги, но не ги заболя; довършил си ги, но не искаха да приемат поправка[2]; втвърдиха лицата си повече от скала[3], отказаха да се обърнат[4].
(1) Пс. 51:6; (2) гл. 2:30; 7:28; 17:23; Ис. 26:11; 42:25; Соф. 3:2,7; (3) Ис. 48:4; Зах. 7:12; (4) гл. 3:3; 8:5; 15:7; 44:10; Лев. 26:23; 3 Царе 13:33

4 И аз казах: Само простолюдие са, безумни са, защото не знаят пътя на ГОСПОДА и правилата на своя Бог[1].

(1) Йн. 7:49

5 Ще отида при големците и ще говоря с тях, защото те знаят пътя на ГОСПОДА и правилата на своя Бог[1]. Но и те всички са строшили ярема, разкъсали са връзките[2].

(1) Мих. 3:1; (2) гл. 2:31; 8:7; 30:14; 2 Лет. 36:14; Ис. 1:23

6 Затова лъв от гората ще ги убие[1], вълк от степта ще ги изтреби, леопард ще дебне край градовете им; всеки, който излезе оттам, ще бъде разкъсан, защото престъпленията им са много, умножиха се отстъпничествата им[2].

(1) гл. 2:15; 4:7; Ос. 13:7; (2) ст. 5

7 Как да ти простя това? Синовете ти Ме оставиха и се кълнат в онези, които не са богове[1]. Наситих ги, а те прелюбодействаха[2] и на тълпи отиваха в домовете на блудниците.

(1) гл. 2:11; Втзк. 32:21; Иис. Нав. 23:7; (2) гл. 3:8; 9:2; Езек. 22:11; Ос. 4:2; 7:4

8 Похотливи са като охранени коне, всеки цвили след жената на ближния си[1].

(1) гл. 13:27; 23:10; Йов 31:9

9 Няма ли да накажа това? – заявява ГОСПОД. И няма ли да отмъсти душата Ми на такъв народ?[1]

(1) гл. 6:11; 9:9; 44:22; Пр. 6:29

10 Качете се на стените му и събаряйте[1], но не изтребвайте напълно[2]. Откършете клонките му, защото не са на ГОСПОДА[3],

(1) гл. 39:8; (2) гл. 4:27; 30:11; (3) гл. 2:21

11 защото израилевият дом и юдовият дом постъпиха много невярно към Мен, заявява ГОСПОД[1].

(1) гл. 3:20

12 Отрекоха се от ГОСПОДА[1] и казаха: Не е Той[2], и няма да ни постигне зло[3], и меч и глад няма да видим[4].

(1) гл. 2:6; 2 Петр. 2:1; (2) Пс. 14:1; (3) Ис. 28:15; Мих. 3:11; (4) гл. 6:14; 14:13; 23:17

13 И пророците са вятър и словото *ГОСПОДНО* не е в тях. На тях нека стане така!

14 Затова, така казва ГОСПОД, Бог на Войнствата: Затова, че говорите тези думи, ето, Аз ще направя словата Си огън в устата ти, а този народ – дърва, и ще ги пояде[1].

(1) гл. 23:29; Ос. 6:5; Откр. 11:5

15 Ето, Аз ще доведа върху вас народ отдалеч[1], доме израилев, заявява ГОСПОД. Народ силен е той, народ старовременен, народ, чийто език не знаеш и не разбираш какво говори[2].

(1) Ам. 6:14; (2) Ис. 5:26; 28:11; 33:19

16 Колчанът му е като гроб отворен; те всички са силни мъже[1].

(1) гл. 6:22,23

17 И ще пояде жетвата ти и хляба ти, ще поядат синовете ти и дъщерите ти; ще пояде стадата ти от дребен и едър добитък[1]; ще пояде лозята ти и смокините ти; ще разбият с меч укрепените ти градове, на които разчиташ[2].

(1) Съд. 6:4; (2) Лев. 26:16; Йоил 2:3

18 Но и в онези дни, заявява ГОСПОД, няма да ви изтребя докрай[1].

(1) Авак. 1:12

19 И когато кажете: Защо ГОСПОД, нашият Бог, ни направи всичко това?[1] – тогава им кажи: Както Ме оставихте[2] и служихте на чужди богове в земята си, така ще служите на чужденци в земя, която не е ваша[3].

(1) гл. 13:22; (2) гл. 9:13; (3) гл. 17:4; Втзк. 29:25-28

20 Известете това на якововия дом и го прогласете в Юда, и кажете:

21 Чуйте сега това, глупав и неразумен народе, който има очи, но не вижда, и има уши, но не чува[1]!

(1) гл. 7:13; Езек. 12:2

22 От Мен ли не се боите? – заявява ГОСПОД. – И пред Мен ли не треперите[1], който с вечна наредба съм поставил пясъка за граница на морето и то не я преминава; и вълните му бушуват, но не надделяват, бучат, но не я преминават[2]?

(1) Втзк. 28:58; Йов 37:24; Откр. 15:4; (2) гл. 31:35; Йов 38:11

23 Но този народ има упорито и опърничаво сърце; те отстъпиха и си отидоха[1].

(1) гл. 6:28; Втзк. 31:27

24 Не казват в сърцето си: Нека се боим сега от ГОСПОДА, своя Бог, който дава дъжд – и ранния и късния на времето му, който пази за нас определените седмици на жетвата[1]!

(1) гл. 10:13; Втзк. 11:14; Зах. 10:1; Деян. 14:17

25 Вашите беззакония отвърнаха тези *неща* и вашите грехове задържаха от вас доброто[1].

(1) гл. 3:3; 14:1-7; Пс. 107:34

26 **Защото сред народа Ми се намират безбожни[1], които причакват, като птицеловци се снишават, залагат примки, ловят хора[2].** (1) 1 Кор. 5:1; (2) Пр. 1:11
27 **Като клетка пълна с птици, така къщите им са пълни с измама; затова се издигнаха и забогатяха[1].** (1) Ис. 3:14; Ос. 12:7,8
28 **Тлъсти са, гладки са[1], превъзходни са в делата на злото[2]. Не отсъждат дело, делото на сирачето, за да благоденстват, и не отсъждат правото на бедните[3].** (1) Пс. 73:4; (2) гл. 12:1; Йов 12:6; (3) Пр. 15:25; Ис. 1:23; Зах. 7:10,11
29 **Няма ли да накажа за това? – заявява ГОСПОД. Няма ли да отмъсти душата Ми на такъв народ като този?[1]** (1) гл. 6:6; Мал. 3:5
30 **Удивително и ужасяващо** *нещо* **стана в земята[1]:** (1) гл. 18:13; 23:14; Ос. 6:10
31 **Пророците пророкуват лъжливо[1] и свещениците властват чрез тях[2]; и народът Ми така обича. А какво ще правите накрая на** *всичко* **това?[3]** (1) гл. 14:14; 3 Царе 22:6; Мих. 2:11; Лк. 6:26; 2 Тим. 4:3,4; (2) Соф. 3:4; (3) гл. 4:30; Втзк. 32:20,29; Пр. 17:4; Плач 1:9

6 **Бягайте, вениаминови синове отсред Ерусалим!**
Надуйте тръба в Текое[1] и издигнете знак във Вет-Акерем[1], защото зло надвисва от север и голяма гибел[2]! (1) Неем. 3:5,14; (2) гл. 1:14
2 **Ще изтребя красавицата и изнежената, сионската дъщеря.**
3 **Пастири и стадата им ще дойдат при нея, ще разпънат шатрите си наоколо против нея[1], ще пасат всеки на мястото си.** (1) гл. 4:17; 12:10
4 **Подгответе** *свещена* **война против нея[1]! Станете и нека се изкачим по пладне[2]! Горко ни, защото преваля денят, защото се простират вечерните сенки.** (1) Йоил 3:9; Мих. 3:5; (2) гл. 15:8
5 **Станете и нека се изкачим през нощта, и нека съборим дворците ѝ[1]!** (1) гл. 52:7,13
6 **Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: Отсечете дървета и издигнете насип против Ерусалим[1]! Това е градът, който трябва да се накаже[2], вътре в него е пълно с насилие[3].** (1) гл. 32:24; (2) гл. 5:9,29; (3) Соф. 3:1
7 **Както блика вода от извора, така блика злото от него; насилие и грабеж се чува в него[1]; пред Мен са постоянно болести и рани[2].** (1) ст. 6; (2) гл. 8:22; 20:8; 30:12
8 **Поправи се, Ерусалиме[1], за да не се откъсне от теб душата Ми, да не те направя пустиня, ненаселена земя[2].** (1) Соф. 3:7; (2) гл. 2:15; Ос. 2:3
9 **Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ще оберат докрай като лозе остатъка на Израил; върни ръката си като гроздоберач към пръчките[1].** (1) Авд. 5
10 **На кого да говоря и да свидетелствам, за да чуят?[1] Ето, ухото им е необрязано и не могат да чуят[2]; ето, ГОСПОДНОТО слово стана присмех за тях, нямат благоволение в него[3].** (1) Ис. 28:9; (2) гл. 7:13; Езек. 3:7; (3) гл. 35:13
11 **Затова съм пълен с яростта ГОСПОДНА, уморих се да се въздържам[1]. Ще** *я* **излея върху децата по улиците и върху цялото събрание на младежите[2], защото ще бъдат грабнати и мъж с жена, и старец с престарял[3].** (1) гл. 5:9; 15:17; 20:9; Езек. 3:14; (2) гл. 9:21; (3) Езек. 9:6 ст. 12-15: гл. 8:10-12
12 **И къщите им ще преминат на други, и ниви, и жени заедно[1]. Защото ще простра ръката Си против жителите на земята[2], заявява ГОСПОД.** (1) Втзк. 28:30-33; Плач 5:2; (2) Ис. 5:25
13 **Защото от малкия им до големия им, всеки е отдаден на алчност[1]; и от пророк до свещеник, всеки върши измама[2].** (1) гл. 23:11; Ис. 56:11; 57:17; Езек. 22:12; (2) Плач 4:13
14 **И лекуваха раната на Моя народ лекомислено, като казваха: Мир, мир![1] А няма мир[2].** (1) гл. 5:12; 1 Сол. 5:3; (2) гл. 4:10; Езек. 13:10,16; Мих. 3:5
15 **Засрамиха ли се, че извършиха гнусотии? Не, никак не ги досрамя и не знаят да се изчервят[1]. Затова ще паднат между падащите, ще бъдат съборени, когато ги накажа[2], казва ГОСПОД.** (1) гл. 3:3; (2) гл. 14:15; Ос. 4:5
16 **Така казва ГОСПОД: Застанете**

на пътищата и вижте, и попитайте за древните пътеки[1] – кой е добрият път, и ходете в него[2], и ще намерите покой на душите си[3]. Но те казаха: Няма да ходим![4] (1) гл. 18:15; Ис. 46:9; (2) гл. 7:3; 31:21; Ис. 30:21; (3) Ис. 57:2; Мт. 11:29; (4) гл. 7:24; 44:16; Ис. 28:12; Мт. 23:37

17 **Поставих над вас и пазачи[1] – слушайте гласа на тръбата! Но те казаха: Няма да слушаме![2]**
(1) Езек. 3:17; (2) гл. 8:5; 18:12; Езек. 3:7

18 **Затова слушайте, народи, и узнай, събрание, какво** *ще стане* **с тях.**

19 **Слушай земьо![1] Ето, Аз докарвам злото върху този народ, плода на помислите им[2]; защото не послушаха думите Ми и закона Ми, а го отхвърлиха[3].** (1) гл. 4:16; 22:29; Ис. 1:2; Мих. 1:2; (2) гл. 21:14; Пр. 1:31; Гал. 6:7; (3) гл. 8:5,6,9; Ис. 5:24; Дан. 9:11

20 **Защо Ми е ливанът, който донасят от Сава[1], и благоуханната тръстика от далечна земя[2]? Всеизгарянията ви не са** *Ми* **приятни и жертвите ви не са Ми угодни[3].**
(1) Ис. 60:6; (2) Изх. 30:23; (3) гл. 7:21; 14:12; Пр. 15:8

21 **Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз поставям препънки пред този народ и ще се спъват в тях заедно бащи и синове; ще погинат и съсед, и приятел[1].** (1) Ис. 8:14,15

22 **Така казва ГОСПОД: Ето, народ идва от северната страна[1], и голям народ ще се надигне от най-далечните краища на земята[2].** (1) гл. 1:14,15; 13:20; 47:2; (2) гл. 4:16; 25:32; 50:41,42; Авак. 1:6

23 **Лък и копие държат, жестоки са и безмилостни[1]; гласът им бучи като морето[2] и яздят на коне[3];** *всеки* **строен като мъж за бой срещу теб, дъще сионска[4].** (1) гл. 50:42; Авак. 1:6; (2) Ис. 5:30; (3) гл. 4:13; 8:16; (4) гл. 5:16; Езек. 23:22-24

24 **Чухме слуха за него, ръцете ни отслабнаха, страх ни обзе като раждаща жена[1].** (1) гл. 4:31; 48:41; Езек. 7:17

25 **Не излизай на полето и по път не ходи, защото меч има неприятелят, ужас отвред[1]!**
(1) гл. 8:15; 20:3,10; 46:5; 49:5,29; Плач 2:22

26 **Дъще на народа Ми, опаши се с вретище и се валяй в пепел[1]; надигни оплакване като за единствен син[2], заплачи горчиво, защото опустошителят ще дойде внезапно върху нас[3]!**
(1) Ис. 3:24; Езек. 27:30; Йона 3:6; (2) Ам. 8:10; (3) гл. 15:8; 30:5; Йов 15:21; Езек. 7:18

27 **Поставих те за изпитател в народа си и крепост[1], за да узнаеш и да изпиташ пътя им.** (1) гл. 1:18

28 **Те всички са закоравели отстъпници[1], обикалят като клеветници[2]; бронз и желязо** *са[3],* **всички са покварени[4].**
(1) гл. 5:23; Езек. 2:7; (2) гл. 7:28; 9:4-6; Лев. 19:16; (3) Езек. 22:18; (4) Пс. 14:1-3

29 **Духалото изгоря, оловото се довърши от огъня. Напразно топи леярят – злите не се отделиха[1].** (1) Езек. 24:12

30 **Отхвърлено сребро ще ги нарекат[1], защото ГОСПОД ги е отхвърлил[2].**
(1) Ис. 1:22; Мт. 5:13; (2) гл. 23:33; 4 Царе 17:20; Плач 5:22

гл. 7: гл. 25:1-11

7 **Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:**

2 **Застани в портата на ГОСПОДНИЯ дом и викай там това слово[1], и кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, всички** *от* **Юда, които влизате през тези порти за да се поклоните на ГОСПОДА!** (1) гл. 17:19; 26:2; 36:6

3 **Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Поправете пътищата си и делата си[1], и Аз ще ви оставя да живеете на това място[2].**
(1) гл. 6:16; 18:11; Езд. 10:11; (2) гл. 26:13; 35:15; Ис. 1:19

4 **Не разчитайте на лъжливи думи, да казвате: Храмът ГОСПОДЕН, храмът ГОСПОДЕН, храмът ГОСПОДЕН е това[1]!** (1) Мих. 3:11; Мт. 3:9

5 **Защото, ако наистина поправите пътищата си и делата си, ако наистина съдите право между човека и ближния му[1],** (1) Езек. 18:5

6 **ако не потискате чужденеца, сирачето и вдовицата[1] и не проливате невинна кръв на това място[2], и не следвате чужди богове за свое** *собствено* **зло[3],**
(1) Лев. 19:33; Пр. 23:10; (2) гл. 22:3,17; (3) Втзк. 6:14,15

7 **тогава ще ви оставя да живеете на това място[1], в земята, която дадох на бащите ви за вечни векове[2].**
(1) ст. 3; (2) гл. 17:25; 2 Лет. 33:8

8 **Ето, вие разчитате на лъжливи ду-**
ми[1]**, от които няма полза.**
(1) гл. 13:25; Ис. 59:4

9 **Като крадете, убивате и прелюбо-**
действате, и се кълнете лъжливо и ка-
дите на Ваал, и следвате други богове,
които не сте познавали[1]**,**
(1) гл. 5:2,7; 11:13, 17;19:4; Езек. 20:30

10 **ще идвате ли** *после* **да стоите пред**
Мен в този дом, който се нарича с
Моето Име[1]**, и да казвате: Отървахме**
се! – за да вършите всички тези гнусо-
тии[2]**?** (1) гл. 34:15; 3 Царе 9:3; (2) Езек. 5:11

11 **Този дом, който се нарича с Моето**
Име[1]**, разбойнически вертеп ли стана в**
очите ви[2]**? И ето, Аз сам видях**[3] *това,*
заявява ГОСПОД.
(1) Дан. 9:18; (2) Ис. 1:12; Мт. 21:13; (3) гл. 16:17

12 **Но идете сега на мястото Ми, ко-**
ето беше в Сило[1]**, където отначало на-**
станих Името Си[2]**, и вижте какво му**
направих заради злината на Своя на-
род Израил.
(1) Иис. Нав. 18:1; Пс. 78:60; (2) Втзк. 12:5

13 **И сега, понеже извършихте всич-**
ки тези дела, заявява ГОСПОД, и Аз
ви говорих, ставах рано и говорих, но
вие не слушахте, и ви виках, но не
отговорихте[1]**,**
(1) гл. 5:21; 6:10; 11:8; 13:10; 26:5; 29:19; 35:14; Пр. 1:24

14 **затова ще направя на дома, кой-**
то се нарича с Моето Име, на който
вие се уповавате, и на мястото, което
дадох на вас и на бащите ви, както
направих на Сило[1]**!**
(1) гл. 12:7; 26:4-9; 3 Царе 9:7,8; Лк. 21:6

15 **И ще ви отхвърля отпред Себе**
Си[1]**, както отхвърлих всичките ви бра-**
тя, цялото потомство на Ефрем[2]**.**
(1) гл. 23:39; (2) гл. 15:1; 23:33;
4 Царе 17:18-20,23; Езек. 33:25,26; Ос. 9:17

16 **А ти не се молѝ за този народ и не**
издигай вик или молитва за тях, и не
се застъпвай пред Мен, защото няма
да те послушам[1]**.**
(1) гл. 4:28; 11:14; 14:11; 15:1; 1 Йн. 5:16

17 **Не виждаш ли какво вършат те в**
юдовите градове и по ерусалимските
улици?

18 **Синовете събират дърва и бащите**
кладат огъня, а жените месят тестото,
за да правят пити на небесната цари-
ца[1] **и да правят възлияния на други**
богове, за да Ме оскърбяват[2]**.**
(1) гл. 44:17; (2) гл. 1:16; 19:13; 32:29,32; 44:4;
Ис. 65:11; Езек. 8:16; 1 Кор. 10:22

19 **Мен ли оскърбяват? – заявява**
ГОСПОД. – Не ли себе си[1]**, за посрам-**
ване на лицата си[2]**?**
(1) гл. 2:19; (2) гл. 3:25; Дан. 9:7,8

20 **Затова, така казва Господ БОГ: Ето,**
гневът Ми и яростта Ми ще се излеят
на това място, върху човек и върху
животно, и върху полските дървета, и
върху плода на земята; и ще гори и
няма да угасне[1]**.**
(1) гл. 17:4,27; 42:18; Лев. 26:28; 4 Царе 22:17; Плач 2:3,4

21 **Така казва ГОСПОД на Войнствата,**
Израилевият Бог: Прибавете всеизга-
рянията си към жертвите си и яжте
месо[1]**!** (1) гл. 6:20; Втзк. 12:27; Пс. 50:8; Ос. 8:13

22 **Защото не говорих на бащите ви**
и не им заповядах за всеизгаряния и
жертви[1] **в деня, когато ги изведох от**
египетската земя; (1) 1 Царе 15:22

23 **а това слово им заповядах и казах:**
Слушайте гласа Ми и Аз ще ви бъда
Бог, и вие ще Ми бъдете народ[1]**; и**
ходете по всичките пътища, които ви
заповядвам, за да ви бъде добре[2]**.**
(1) гл. 11:4,7; Изх. 19:5,6; Лев. 26:12;
(2) гл. 42:6; Втзк. 4:40; 13:4; Йов 36:11

24 **А те не послушаха и не приклониха**
ухото си[1]**, а ходиха според намерени-**
ята и според упорството на злото си
сърце[2] **и Ми обърнаха гръб, а не ли-**
це[3]**.** (1) гл. 3:13; 17:23; 22:21; 32:23;
Дан. 9:6; Зах. 7:11; (2) гл. 3:17; 11:8; 13:10; 16:12; 17:9;
18:12; 23:17; Пс. 81:12; (3) гл. 6:16; 8:5; 15:6; 32:33

25 **От деня, когато бащите ви изля-**
зоха от египетската земя, до днес из-
пращах всичките Си слуги, пророците,
до вас, всеки ден ставах рано и *ги*
изпращах[1]**.**
(1) гл. 11:7; 35:15; 44:4; 2 Лет. 36:15; Евр. 1:1

26 **Но не Ме послушаха и не прикло-**
ниха ухото си[1]**, а закоравиха врата си**[2]**,**
постъпиха по-зле от бащите си[3]**.**
(1) ст. 24; (2) гл. 19:15; 4 Царе 17:14,15; Неем. 9:16; Ос.
11:7; (3) гл. 9:14; 3 Царе 14:9,22; 2 Лет. 33:23; Лк. 20:10

27 **Затова ще им говориш всички тези**
думи, но няма да те послушат; и ще

викаш към тях, но няма да ти отговорят[1]. (1) Езек. 3:7

28 **И им кажи: Това е народът, който не слуша гласа на ГОСПОДА, своя Бог, и не приема поправка[1]. Истината погина и се отсече от устата им[2].**
(1) гл. 5:3; 32:33; Ис. 30:9; (2) гл. 6:28; Пс. 12:1,2

29 **Остражи косата си[1] и я хвърли и надигни оплакване по голите височини, защото ГОСПОД отхвърли и остави поколението, на което се разгневи[2].**
(1) Йов 1:20; Мих. 1:16; (2) гл. 9:17-21

30 **Защото юдовите синове извършиха това, което е зло пред Мен, заявява ГОСПОД, поставиха гнусотиите си в дома, който се нарича с Моето Име, за да го осквернят[1].**
(1) гл. 23:11; 4 Царе 21:4,7; Езек. 8:3

31 **И построиха високите места на Тофет[1], който е в долината на Еномовия син[2], за да горят синовете си и дъщерите си в огън, което не съм заповядвал и на ум не Ми е идвало[3].**
(1) 4 Царе 23:10; (2) Иис. Нав. 15:8; (3) гл. 19:2,5; 32:34,35; Лев. 18:21; 2 Лет. 28:3; 33:6; Езек. 20:31

32 **Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва Тофет и долина на Еномовия син, а долина на клането, и ще погребват в Тофет поради липса на място[1].**
(1) гл. 19:6,11; 31:40; Езек. 6:5

33 **И труповете на този народ ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове и няма да има кой да ги плаши[1].**
(1) гл. 9:22; 16:4; 19:7; 34:20; Втзк. 8:20; Пс. 79:2

34 **И ще направя да престане в юдовите градове и по ерусалимските улици глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невяста[1], защото земята ще стане пустош[2].**
(1) гл. 16:9; 25:10; 33:11; Пс. 78:63; Ис. 24:8; Откр. 18:23; (2) гл. 4:27; Езек. 7:11

8 **В онова време, заявява ГОСПОД, ще извадят костите на юдовите царе и костите на първенците им, и костите на свещениците, и костите на пророците, и костите на ерусалимските жители от гробовете им,**

2 **и ще ги пръснат пред слънцето и пред луната и пред цялото небесно войнство,** *пред тези,* **които обичаха и на които служиха, и които следваха, и които търсеха, и на които се покланяха[1] – няма да бъдат събрани и няма да бъдат погребани, а ще станат на тор по лицето на земята[2].**
(1) Втзк. 4:19; Езек. 6:5; 8:16; Деян. 7:42; (2) гл. 9:22; 16:4; 25:33; 4 Царе 9:37; Пс. 83:10

3 **И смъртта ще бъде за предпочитане пред живота[1] за целия остатък, останал от този зъл род, останалите на всички места, където ги изгоних[2], заявява ГОСПОД на Войнствата.**
(1) Откр. 9:6; (2) гл. 44:2,6; Лев. 26:33

4 **И им кажи: Така казва ГОСПОД: Който падне, не става ли? Който се отвърне, няма ли да се върне** *обратно?*

5 **Защо този народ на Ерусалим се отвръща с вечно отвръщане[1]? Държат здраво измамата, отказват да се обърнат[2].**
(1) гл. 7:24; Ос. 13:2; (2) гл. 5:3; 6:17; Ос. 11:5; Откр. 9:20

6 **Слушах и чух, но не говореха право[1]. Няма кой да се покае заради злото си и да каже: Какво направих![2] Всеки се връща в своя бяг като кон, който се втурва в боя[3].** (1) гл. 5:1; (2) Йов 34:31,32; (3) гл. 3:5; Йов 39:24; Ис. 57:17; Дан. 9:11; Соф. 3:7

7 **Даже щъркелът по небето знае определените си времена и гургулицата, и лястовицата, и жеравът пазят времето на идването си, а Моят народ не знае правото на ГОСПОДА[1].**
(1) гл. 4:22; 5:4,5; Авак. 1:4

8 **Как казвате: Ние сме мъдри и законът на ГОСПОДА е с нас[1]? А пък ето,** *и него* **направи лъжа лъжливото перо на книжниците[2].** (1) Римл. 2:17,18; (2) Мт. 15:6

9 **Мъдрите се посрамиха, уплашиха се и бяха хванати. Ето, отхвърлиха словото на ГОСПОДА и каква мъдрост имат?[1]** (1) гл. 2:8; 6:19; Йов 5:13; Ис. 43:27; Римл. 1:22
ст. 10-12: гл. 6:12-15

10 **Затова ще дам жените им на други и нивите им – на** *други* **притежатели; защото от малък до голям, всеки е отдаден на алчност[1]; от пророк до свещеник, всеки върши измама[2].**
(1) гл. 22:17; Тит 1:11; (2) гл. 14:14

11 **И лекуваха раната на дъщерята на**
Моя народ лекомислено, като казваха:
Мир, мир![1] А няма мир. (1) 1 Сол. 5:3
12 **Засрамиха ли се, че извършиха гнусотии? Не, никак не ги досрамя и не знаят да се изчервят. Затова ще паднат между падащите, ще бъдат съборени, когато ги накажа[1], казва ГОСПОД.**
(1) гл. 23:12; Втзк. 32:35
13 **Ще ги довърша съвсем[1], заявява ГОСПОД; няма да има гроздове на лозата и няма да има смокини на смокинята[2], и листът ще повехне; и това, което съм им дал, ще ги отмине.**
(1) гл. 14:15; Езек. 22:31; (2) Мт. 21:19
14 **Защо седим? Съберете се, нека влезем в укрепените градове[1] и нека загинем там! Защото ГОСПОД, нашият Бог, ни е предал на погибел и ни е напоил с горчива вода[2], понеже съгрешихме против ГОСПОДА.**
(1) гл. 4:5; (2) гл. 9:15
15 **Надявахме се на мир, но нищо добро; време на изцеление, но, ето – ужас[1].**
(1) гл. 6:25; 12:12; 14:19; Йов 30:26; Езек. 7:25; 1 Сол. 5:3
16 **От Дан се чува пръхтенето на конете му[1]; от гласа на цвиленето на силните му жребци трепери цялата земя. И дойдоха и изпоядоха земята и всичко по нея, града и живеещите в него[2].** (1) гл. 4:15; 6:23; (2) гл. 4:7
17 **Защото, ето, Аз пращам върху вас змии усойници, които не се омайват, а ще ви хапят, заявява ГОСПОД[1].**
(1) Чис. 21:6; Втзк. 32:24
18 **Мога ли да се утеша в тъгата си? Сърцето ми изнемощя в мен[1].**
(1) гл. 4:19
19 **Ето, чуй! Викът на дъщерята на народа Ми от далечна земя: ГОСПОД не е ли в Сион? И царят му не е ли в него?[1] Защо Ме разгневиха с изваяните си идоли, с чуждите суети[2]?**
(1) Втзк. 31:17; Пс. 137:1; Соф. 3:15; (2) Втзк. 32:16,21
20 **Премина жетвата, свърши лятото, а ние не се спасихме.**
21 **Съкрушен съм заради съкрушаването на дъщерята на народа си; зачернен съм, ужас ме обзе[1].** (1) Плач 3:1
22 **Няма ли балсам в Галаад[1]? И няма ли там лекар? Защо тогава няма оздравяване за дъщерята на народа ми[2]?**
(1) гл. 22:6; 46:11; Бит. 37:25; Чис. 32:1; Ис. 1:6; Езек. 27:17; (2) гл. 6:7; 9:12; 30:12-15

9 **О, да беше главата ми вода, очите ми – извор на сълзи! Щях да плача денем и нощем за убитите на дъщерята на народа си[1].** (1) гл. 9:18; 13:17; 14:17; Ест. 8:6; Ис. 22:4; Плач 1:2; Ам. 6:6; Лк. 19:41
2 **О, да имах в пустинята странноприемница, щях да оставя народа си и да си отида от тях[1]! Защото те всички са прелюбодейци[2], сбирщина предатели[3].**
(1) Пс. 55:6,7; (2) гл. 5:7,8; Ос. 7:4; (3) гл. 3:10; Езек. 22:12
3 **Запъват** *като* **лъка си езика** *си* **с лъжа, не в истина се укрепват на земята[1]; напредват от зло към зло[2], а Мен не познават[3], заявява ГОСПОД.**
(1) гл. 5:1-3; Ис. 59:3,4,13; Римл. 3:13; (2) гл. 23:10; 2 Тим. 3:13; (3) гл. 4:22; Съд. 2:10
4 **Пазете се всеки от ближния си и не се доверявайте на никой брат, защото всеки брат ще поставя препънки и всеки ближен ще разпространява клевети[1].**
(1) гл. 6:28; 12:6; Ис. 9:19; Мих. 7:5,6; Лк. 21:16
5 **И всеки мами ближния си и не говорят истина; научиха езика си да говори лъжа, до изтощение вършат беззаконие[1].** (1) Пр. 4:16,17; Ис. 9:17
6 **Жилището ти е сред коварство[1]; в коварство отказват да Ме познаят[2], заявява ГОСПОД.** (1) Пр. 12:5; (2) ст. 3
7 **Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, ще ги претопя и ще ги изпитам[1], защото как да постъпя заради дъщерята на народа Си[2]?**
(1) Ис. 1:25; Зах. 13:9; (2) Ос. 11:8
8 **Езикът им е убийствена стрела[1], говори коварно[2]. С устата си** *човек* **говори мир на ближния си, а в сърцето си му поставя засада[3].** (1) Пс. 120:4; (2) ст. 3; (3) 2 Царе 13:26; Пс. 55:21; 62:4; Ос. 4:1,2
9 **Няма ли да ги накажа за това? – заявява ГОСПОД. Няма ли да отмъсти душата Ми на народ като този?[1]**
(1) гл. 5:9,29
10 **За планините ще подема плач и**

ридание, за пасбищата на степта – жа-
леене[1]; защото изгоряха и никой не
минава през тях и не се чува глас на
стадо. От небесна птица до животно
побягнаха, отидоха[2].
(1) Ам. 5:1; (2) гл. 4:25; 12:4; Ос. 4:3; Йоил 1:19
11 Ще направя Ерусалим на грамади[1],
жилище на чакали[2]; и юдовите градове
ще направя на пустиня без жители[3].
(1) Мих. 3:12; (2) Плач 5:18;
(3) гл. 2:15; 4:25; 12:11; Езек. 6:6

ст. 12-16: гл. 16:10-13; Втзк. 29:24-28

12 Кой е мъдър човек да разбере
това[1], на когото е говорила устата
ГОСПОДНА, за да заяви поради как-
во загина страната и е изгорена като
пустиня[2] и никой не минава през нея?
(1) Пс. 107:43; (2) гл. 8:22
13 И ГОСПОД казва: Понеже остави-
ха Моя закон, който сложих пред тях,
и не послушаха гласа Ми и не ходиха
в него[1], (1) гл. 5:19; Ос. 4:10
14 а ходиха след упорството на сър-
цето си и след ваалимите, както ги
научиха бащите им[1], (1) гл. 7:26; 13:10
15 затова, така казва ГОСПОД на
Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз
ще ги нахраня с пелин[1] – този народ –
и ще ги напоя с горчива вода[1].
(1) гл. 8:14; 23:15; Йов 9:18; Плач 3:15; Откр. 8:11
16 И ще ги разпръсна между народи,
които не са познавали нито те, нито
бащите им[1]; и ще изпратя меча след
тях, докато ги довърша[2].
(1) Втзк. 28:36,64; (2) гл. 24:10; 44:27; 49:37; Езек. 5:2,12
17 Така казва ГОСПОД на Войнства-
та: Размислете и повикайте оплаквач-
ките да дойдат[1] и изпратете за мъдри-
те жени да дойдат;
(1) Екл. 12:5; Ам. 5:16; Мих. 2:4
18 и да побързат да подемат ридание
за нас, за да ронят очите ни сълзи и
клепачите ни да леят вода[1]. (1) гл. 9:1
19 Защото глас на ридание се чува от
Сион: Как сме разорени! Много сме
посрамени[1], защото оставихме земята,
защото събориха жилищата ни[2].
(1) гл. 3:25; (2) гл. 4:20; Плач 2:13
20 И така, слушайте, жени, словото
ГОСПОДНО и ухото ви нека приеме
словото на устата Му[1]! Научете дъще-
рите си на ридание и всяка ближната
си – на оплакване[2], (1) Ис. 32:9; (2) Езек. 27:2
21 защото смъртта се изкачи през
прозорците ни, дойде в дворците ни,
за да отсече децата от улиците, младе-
жите от площадите[1].
(1) гл. 6:11; 14:16; Плач 2:19-21; гл. 7:29,33; 8:2
22 Говорѝ: Така заявява ГОСПОД: Да,
човешки трупове ще падат като тор
по лицето на полето и като сноп зад
жетвар, който няма кой да събере[1].
(1) Ам. 5:2; Соф. 1:17
23 Така казва ГОСПОД: Мъдрият да
не се хвали с мъдростта си[1] и силният
да не се хвали със силата си[2], богатият
да не се хвали с богатството си[3],
(1) Йов 5:13; (2) Втзк. 8:17; Авак. 1:11; 2 Кор. 12:9;
(3) 4 Царе 20:13,15; Пр. 18:11; 23:4; 1 Кор. 4:7; Як. 1:10
24 а който се хвали, нека се хвали с
това, че разбира и познава Мен[1], че
Аз съм ГОСПОД, който върша милост,
правосъдие и правда на земята, поне-
же в това имам благоволение[2], заявява
ГОСПОД. (1) гл. 31:34; Пс. 34:2; 44:8;
1 Кор. 1:31; 2 Кор. 10:17; Фил. 3:8; (2) Пс. 33:5; Мих. 6:8
25 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД,
когато Аз ще накажа всичките обряза-
ни с необрязаните:
26 Египет, Юда, Едом, синовете на
Амон, Моав и всички, които си стри-
жат краищата *на косата*[1], които живеят
в пустинята; защото всички *тези* наро-
ди са необрязани[2], а целият израилев
дом е с необрязано сърце[3].
(1) гл. 25:23; 49:32; Лев. 19:27;
(2) Езек. 44:7; Римл. 2:25; (3) гл. 4:4; Лев. 26:41

ст. 1-11: Ис. 40:18-26; 44:6-21

10 Слушайте словото, което ГОСПОД
говори за вас, доме израилев[1]! (1) гл. 2:4
2 Така казва ГОСПОД: Не се учете на
пътя на народите[1] и не се плашете от
небесните знамения, защото народите
се плашат от тях. (1) Лев. 18:3; Втзк. 18:9
3 Защото наредбите на народите са
суета[1]; защото е дърво, което отсичат
от гората, изделие на ръцете на дърво-
делеца, *издялано* с брадва. (1) гл. 16:19
4 Украсяват го със сребро и злато,
закрепват го с гвоздеи и чукове, за да
не се клати.

5 **Като плашило в бостан са и не говорят; трябва да се носят, защото не могат да ходят[1]. Не бойте се от тях, защото не вършат зло, а да направят добро също не могат[2].**
(1) Втзк. 4:28; Ис. 46:1,7; (2) 2 Лет. 25:15; Ис. 41:23; 44:10

6 **Няма никой като Теб, ГОСПОДИ! Велик си Ти и велико е Името Ти в сила[1].** (1) 1 Лет. 16:25; Пс. 86:8; 147:5; Мал. 1:11

7 **Кой не би се боял от Теб, Царю на народите[1], защото на Теб подобава** *това,* **защото сред всички мъдри на народите и във всичките им царства няма никой като Теб[2].**
(1) Иис. Нав. 4:24; Пс. 47:2,8; Откр. 15:4; (2) ст. 7

8 **А те до един са глупави и безумни; учението на нищожните** *идоли* **е дърво[1].** (1) Авак. 2:18; Зах. 10:2

9 **Сребро изковано на плочи се донася от Тарсис[1] и злато от Уфаз[2], изделие на майстор и на ръцете на златаря; синьо и мораво за облеклото им, изделие на изкусни хора са всички[3].**
(1) 2 Лет. 9:21; (2) Дан. 10:5; (3) Ос. 8:6

10 **Но ГОСПОД е истинският Бог[1], Той е живият Бог[2] и вечният Цар[3]. От Неговия гняв земята се тресе и народите няма да устоят на негодуванието Му[4].**
(1) Пс. 100:3; Йн. 17:3; (2) гл. 23:36; Иис. Нав. 3:10; (3) 1 Лет. 29:11; Пс. 10:16; 74:12; Ис. 40:28; Дан. 4:3; 6:26; 1 Тим. 1:17; (4) Пс. 76:7; Наум 1:5,6

11 **Така им кажете: Боговете, които не са направили небето и земята, ще изчезнат от земята и изпод това небе[1].**
(1) гл. 43:12,13; 50:2; 51:18; 1 Царе 5:4; Ис. 57:12
ст. 12-16: гл. 51:15-19

12 **Той направи земята със силата Си[1], утвърди света с мъдростта Си и разпростря небесата с разума Си[2].**
(1) Пс. 65:6; (2) гл. 32:17; Бит. 1:1; 1 Лет. 16:26; Пс. 104:24; 136:5; Ис. 44:24

13 **Когато издава гласа Си, има много води в небесата и издига пари от края на земята, прави светкавици за дъжд[1] и изважда вятър от съкровищниците Си[2].** (1) гл. 5:24; 14:22; Йов 38:26; Пс. 104:13; 135:7; Зах. 10:1; (2) Ам. 4:13

14 **Всеки човек е глупав, без знание; всеки златар се посрамва от кумира[1], защото изляното му е лъжа и в него няма дишане.** (1) Пс. 115:8

15 **Суета са те, дело на заблуда, във времето на наказанието си ще погинат[1].** (1) ст. 11

16 **Делът на Яков[1] не е като тях, защото Той е образувал всичко[2]. И Израил е племето на наследството Му[3]; ГОСПОД на Войнствата е Името Му[4].**
(1) Пс. 16:5; (2) Пс. 33:6; (3) Изх. 34:9; Втзк. 32:9; (4) гл. 31:35; 32:18; 46:18; 50:34

17 **Събери от земята стоката си, ти, която живееш в крепостта[1].**
(1) Езек. 12:3,11

18 **Защото, така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще изхвърля като с прашка жителите на земята[1] този път и ще ги притесня, за да** *ги* **намерят** *враговете.*
(1) гл. 16:13; Ис. 22:17,18

19 **Горко ми заради съкрушаването ми! Раната ми е болезнена[1]. Но аз казах: Да, това е страданието ми и ще го търпя[2].**
(1) гл. 4:31; Плач 1:12,13; (2) гл. 14:7; Плач 3:39

20 **Шатърът ми е разрушен[1] и всичките ми въжета са скъсани. Синовете ми си отидоха от мен и ги няма[2]. Няма вече кой да разпъне шатъра ми и да издигне завесите ми[3].**
(1) гл. 4:20; (2) гл. 31:15; (3) гл. 30:17; Ис. 51:18

21 **Понеже пастирите оглупяха и не потърсиха ГОСПОДА[1], затова не постъпваха разумно и цялото им стадо се разпръсна[2].** (1) гл. 2:8; (2) гл. 23:1,2; Езек. 34:6

22 **Чуй! Слух, ето, идва; и голям шум от северната земя[1], за да обърна юдовите градове в пустиня, в жилище на чакали[2].** (1) гл. 4:6; (2) гл. 2:15

23 **ГОСПОДИ, зная, че пътят на човека не** *зависи* **от него; не е за човека, който ходи, да оправя стъпките си[1].**
(1) Пр. 16:1,9; Дан. 5:23

24 **ГОСПОДИ, наказвай ме, но с мярка; не в гнева Си, за да не ме довършиш[1].** (1) гл. 30:11; Пс. 6:1; Ис. 28:28

25 **Излей яростта Си върху народите, които не Те познават[1], и върху родовете, които не призовават Името Ти; защото те изпоядоха Яков и го погълнаха, и го довършиха, и опустошиха жилището му[2].**
(1) 1 Сол. 4:5; Откр. 16:1; (2) гл. 30:16; Пс. 79:6,7

11 **Словото, което беше към Еремия
от ГОСПОДА и каза:**
2 **Слушайте думите на този завет и
говорете на юдовите мъже и ерусалимските жители!**
3 **И ти им кажи: Така казва ГОСПОД,
Израилевият Бог: Проклет човекът,
който не слуша думите на този завет[1],** (1) Втзк. 27:26; Гал. 3:10
4 **който заповядах на бащите ви в
деня, когато ги изведох от египетската
земя[1], от желязната пещ[2], и казах: Слушайте гласа Ми и вършете тези** *думи*
**според всичко, което ви заповядах; и
ще Ми бъдете народ, и Аз ще ви бъда
Бог[3],** (1) Втзк. 5:2-6; (2) Втзк. 4:20; (3) гл. 7:23; 30:22
5 **за да изпълня клетвата, с която се
заклех на бащите ви, да им дам земя,
в която текат мляко и мед[1], както е
днес. Тогава отговорих и казах: Амин,
ГОСПОДИ![2]**
(1) гл. 32:22; Изх. 3:8,17; Пс. 105:8-11; (2) гл. 28:6
6 **И ГОСПОД ми каза: Викай всички тези думи в юдовите градове и
в ерусалимските улици, като казваш:
Слушайте думите на този завет и ги
вършете[1]!** (1) Втзк. 4:1; Як. 1:22
7 **Защото изрично свидетелствах пред
бащите ви в деня, когато ги изведох
от египетската земя, и до този ден,
като ставах рано и свидетелствах[1] и
казвах: Слушайте гласа Ми![2]**
(1) гл. 7:25; 25:4;
(2) Изх. 15:26; 4 Царе 17:13; Ос. 4:1
8 **Но те не послушаха и не приклониха
ухото си[1], а ходеха всеки по упорството на злото си сърце[2]. И Аз докарах
върху тях всички думи на този завет,
които им заповядах да вършат, а те не
вършиха[3].** (1) гл. 7:13; 34:14;
(2) гл. 7:24; Евр. 3:12; (3) гл. 32:23; Втзк. 28:15
9 **И ГОСПОД ми каза: Намери се заговор между юдовите мъже и ерусалимските жители[1].** (1) Езек. 22:25-29
10 **Те са се върнали в беззаконията на
прадедите си, които отказаха да слушат
Моите думи. И те са последвали други
богове, за да им служат[1]; израилевият
дом и юдовият дом са нарушили Моя
завет, който направих с бащите им[2].**
(1) Езек. 20:18-31; (2) гл. 22:9; 31:32; Ис. 24:5; Езек. 16:59
11 **Затова, така казва ГОСПОД: Ето,
Аз ще докарам върху тях зло, от което няма да могат да излязат[1]; и ще
извикат към Мен, но няма да ги послушам[2].** (1) гл. 19:15; 35:17; (2) гл. 14:12
12 **И юдовите градове и ерусалимските жители ще отидат и ще извикат към
боговете на които кадят, но те никак
няма да ги спасят във времето на бедствието им[1].** (1) Втзк. 32:37; Ис. 46:7
13 **Защото, колкото е броят на градовете ти, толкова станаха боговете ти
Юда[1]; и колкото е броят на ерусалимските улици, толкова олтари поставихте
на срамния** *идол[2],* **олтари, за да кадите
на Ваал[3].** (1) гл. 2:28; (2) гл. 3:24; 17:1;
(3) гл. 7:9; 18:15; 44:5,21; 2 Лет. 28:25; Ос. 10:1
14 **А ти не се молѝ за този народ и не
издигай вик и молитва за тях[1], защото
няма да слушам, когато викат към Мен
заради бедствието си[2].**
(1) гл. 7:16; (2) гл. 14:12
15 **Какво** *право* **има любимият Ми в
Моя дом, като е вършил коварства с
мнозина и святото месо се е отнело
от теб[1]? Когато вършиш зло, тогава се
веселиш.** (1) гл. 23:11
16 **ГОСПОД нарече името ти маслина
зелена, красива, с добри плодове[1]; с
шум на голям смут запали огън върху
нея и клоните ѝ се строшиха[2].**
(1) гл. 2:21; Римл. 11:17; (2) Пс. 80:16
17 **Защото ГОСПОД на Войнствата,
който те е насадил, изрече зло против
теб заради злото, което израилевият
дом и юдовият дом извършиха[1], да Ме
разгневят с каденето си на Ваал[2].**
(1) гл. 40:2,3; (2) ст. 13
18 **Но ГОСПОД ми откри и разбрах;
тогава Ти ми показа делата им[1].**
(1) 1 Царе 23:11,12; 4 Царе 6:32
19 **Но аз бях като кротко агне, водено на клане, и не знаех, че крояха
против мен замисли[1]: Нека унищожим
дървото с плода му и нека го отсечем
от земята на живите и името му да не
се помни вече[2]!**
(1) гл. 1:19; Пс. 37:32; Ос. 9:8; (2) Лк. 20:14

20 **Но, ГОСПОДИ на Войнствата, кой-
то съдиш праведно[1], който изпитваш
вътрешности и сърце[2], нека видя Твое-
то отмъщение над тях[3], защото на Теб
поверих делото си[4]!**
(1) гл. 12:1; 2 Тим. 4:8; (2) гл. 17:10; 1 Лет. 28:9; 1 Сол. 2:4; Откр. 2:23; (3) гл. 15:15; 17:18; (4) гл. 20:12; 4 Царе 19:14; Йов 5:8; Плач 3:58,59; Римл. 12:19
21 **Затова, така казва ГОСПОД за ана-
тотските мъже, които търсят** *да отне-
мат* **живота ти[1] и казват: Да не проро-
куваш в Името на ГОСПОДА[2], за да не
умреш от ръцете ни!**
(1) гл. 1:19; 12:6; Мт. 13:57; (2) Ис. 30:10
22 **Затова, така казва ГОСПОД на
Войнствата: Ето, Аз ще ги накажа; мла-
дежите им ще измрат от меч, синове-
те им и дъщерите им ще измрат от
глад[1],** (1) гл. 18:21,22
23 **и няма да останат от тях; защо-
то ще докарам зло върху анатотските
мъже в годината, когато ще ги нака-
жа[1].** (1) гл. 23:12

12 **Праведен си, ГОСПОДИ[1], когато
споря с Теб. Но нека поговоря с Теб
за присъдите** *Ти.* **Защо успява пътят на
безбожните[2] и благоденстват всички,
които вършат коварства[3]?**
(1) гл. 11:20; Пс. 51:4; Дан. 9:7; (2) гл. 5:28; Пс. 73:3-5; Мал. 2:17; 3:15; (3) Авак. 1:13
2 **Насадил си ги и те даже се зако-
рениха, растат и даже принасят плод[1].
Ти си близо в устата им, но далеч от
сърцата им[2].**
(1) Йов 24:12; Пс. 37:35; (2) Ис. 29:13; Ос. 7:14; Тит 1:16
3 **Но Ти, ГОСПОДИ, ме познаваш,
виждаш ме и изпитваш сърцето ми
спрямо Теб[1]. Отдели ги като овце за
клане и ги приготви за деня, когато ще
бъдат заклани[2].**
(1) Йов 23:10; Пс. 17:3; (2) гл. 17:18; Пс. 55:23; Як. 5:5
4 **Докога ще жалее страната и ще
съхне тревата на цялото поле[1]? Заради
злината на жителите ѝ загинаха живот-
ните и птиците[2], защото казаха: Той
няма да види края ни.** (1) гл. 14:2-6; 23:10; Йоил 1:18; (2) гл. 9:10; Пс. 107:34; Ис. 24:4-6
5 **Ако тичаш с пешаците и те те из-
морят, то как ще се надпреварваш
с конете? И** *ако* **се чувстваш сигурен**
само **в мирна земя, какво ще правиш в
прииждането на Йордан[1]?**
(1) гл. 49:19; 50:44
6 **Защото и братята ти и бащиният ти
дом[1], и те постъпиха невярно с теб, и
те извикаха след теб с пълно** *гърло.* **Не
им вярвай, когато ти говорят добро[2].**
(1) гл. 9:4; 11:21; (2) Пс. 12:2; Пр. 23:8; 26:25
7 **Напуснах дома Си, отхвърлих на-
следството Си, предадох любимото
на душата Си[1] в ръката на враговете
му[2].** (1) Втзк. 33:12; Откр. 20:9; (2) гл. 7:14; 14:19; 22:5; 4 Царе 21:14; Пс. 106:40,41; Мт. 23:38; Лк. 13:35
8 **Наследството Ми стана за Мен като
лъв в гора, надигна гласа си против
Мен, затова го намразих.**
9 **Наследството Ми е за Мен** *като*
**пъстра хищна птица, хищните птици
отвред са против него. Идете, съберe-
те всичките полски зверове, докарайте
ги за ядене[1].** (1) Ис. 56:9
10 **Много пастири развалиха лозето
Ми, потъпкаха дела Ми, обърнаха скъ-
поценния Ми дял в пустинна степ[1].**
(1) гл. 6:3; 25:37,38; Ис. 3:14; Езек. 34:5
11 **Направиха го пустош; опустошен
жалее пред Мен; цялата земя е опус-
тошена[1], защото никой не взе присър-
це[2].** (1) гл. 9:10,11; (2) Ис. 42:25
12 **По всички голи височини на пус-
тинята дойдоха разорители, защото
мечът на ГОСПОДА пояжда от** *единия*
край на земята до *другия* **край на земя-
та[1]. Няма мир за никоя плът[2].**
(1) гл. 47:6; Езек. 21:3-5; (2) гл. 8:15
13 **Сяха жито, но пожънаха тръни;
трудиха се, но няма да се ползват[1]. И
ще се посрамите от произведенията си
пред пламенния гняв на ГОСПОДА[2].**
(1) Лев. 26:16,20; Ос. 8:7; Аг. 1:6,9-11; (2) гл. 3:25; Пс. 78:62
14 **Така казва ГОСПОД за всичките ми
зли съседи, които посягат на наслед-
ството[1], което дадох за притежание на
народа Си, на Израил: Ето, ще ги из-
тръгна от земята им[2] и ще изтръгна
юдовия дом отсред тях[3].**
(1) Езек. 36:5; (2) гл. 25:9-11; 46-50; Езек. 25:8,15; Авд. 10-16; Соф. 2:8-10; (3) гл. 32:37; Езек. 28:25,26
15 **И след като ги изтръгна, отново ще
им окажа милост и ще ги върна, всеки**

в наследството му и всеки в земята му[1]. (1) гл. 16:15; 24:6

16 И ако добре научат пътя на Моя народ, да се кълнат в Името Ми: Жив е ГОСПОД! – както те научиха Моя народ да се кълне във Ваал – тогава и те ще се съградят сред народа Ми[1].
(1) гл. 4:2; Ис. 2:3

17 Но ако не послушат, ще изтръгна онзи народ, ще изтръгна и изтребя[1], заявява ГОСПОД.
(1) Ис. 41:11; 60:12; Мих. 5:15

13 Така ми каза ГОСПОД: Иди и си купи ленен пояс[1] и го опаши на кръста си, но във вода не го слагай.
(1) гл. 18:2; 19:1; 27:2; 43:9; Ис. 20:3

2 И купих пояса според словото на ГОСПОДА и го опасах на кръста си.

3 И словото на ГОСПОДА беше към мен втори път и каза:

4 Вземи пояса, който си купил, който е на кръста ти, и стани и иди при Ефрат, и го скрий там в *някоя* пукнатина на скалата[1]. (1) гл. 51:63

5 И отидох и го скрих при Ефрат, както ми заповяда ГОСПОД.

6 И след много дни ГОСПОД ми каза: Стани, иди при Ефрат и вземи оттам пояса, който ти заповядах да скриеш там.

7 И отидох при Ефрат и изкопах, и взех пояса от мястото, където го бях скрил; и ето, поясът се беше развалил, не ставаше за нищо[1]. (1) гл. 24:8

8 И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:

9 Така казва ГОСПОД: Също така ще разваля гордостта на Юда и голямата гордост на Ерусалим[1]. (1) гл. 25:18; Ис. 2:12

10 Този зъл народ, който отказва да слуша думите Ми[1], който ходи според упорството на сърцето си[2] и следва други богове, за да им служи и да им се покланя[3], ще стане като този пояс, който не става за нищо.
(1) гл. 7:13; 16:12; (2) гл. 7:24; (3) гл. 9:14

11 Защото, както поясът прилепва към кръста на мъжа, така прилепих към Себе Си целия израилев дом и целия юдов дом, заявява ГОСПОД, за да Ми бъдат народ[1] и име, слава и украшение[2]; но те не послушаха[3].
(1) Изх. 19:5; (2) гл. 33:9; Втзк. 26:18,19; (3) гл. 19:15

12 Затова, кажи им това слово: Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Всеки мех се пълни с вино. И те ще ти кажат: Че не знаем ли ние, че всеки мех се пълни с вино?

13 Тогава им кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще напълня до опиване всичките жители на тази земя и царете, които седят на престола на Давид, и свещениците, и пророците, и всичките ерусалимски жители[1]. (1) Ис. 29:9

14 Ще ги разбия[1] един в друг, бащите и синовете заедно, заявява ГОСПОД. Няма да пожаля, нито да пощадя, нито да окажа милост да не ги изтребя[2].
(1) Пс. 2:9;
(2) гл. 15:6; 16:5,13; 21:7; 25:16; Ис. 27:11; Езек. 7:3,4

15 Слушайте и внимавайте, не се надигайте, защото ГОСПОД е говорил![1]
(1) Ис. 1:2

16 Отдайте слава на ГОСПОДА, своя Бог[1], преди да докара тъмнина и преди краката ви да се препънат по тъмните планини и да се надявате на светлина, а Той да я обърне на смъртна сянка и да я направи мрак[2].
(1) Иис. Нав. 7:19; Пс. 29:2; Мал. 2:2; Откр. 14:7;
(2) гл. 23:12; Ис. 59:10; Йоил 2:2; Ам. 8:9; Йн. 12:35

17 Но ако не послушате това, душата ми ще плаче в тайно[1] заради гордостта *ви* и окото ми ще се просълзи горчиво и ще изтече от сълзи, защото стадото ГОСПОДНО се отвежда в плен[2].
(1) Пс. 119:136; Фил. 3:18; (2) гл. 9:1; Плач 1:16; Лк. 19:41

18 Кажи на царя и на царицата-майка: Снишете се, седнете, защото падна от главата ви короната на славата ви[1].
(1) гл. 22:24-28

19 Градовете на юг се затвориха и няма кой да отвори. Целият Юда е откаран в плен, напълно е откаран в плен[1]. (1) гл. 24:1; 28:4; 52:28; 1 Лет. 9:1

20 Повдигни очите си и виж идващите от север[1]. Къде е стадото, което ти се даде, хубавите ти овце[2]?
(1) гл. 6:22-24; (2) Пр. 14:28

21 **Какво ще кажеш, когато те накаже? А ти ги научи да началстват над теб като князе[1]. Няма ли да те обземат болки както раждаща жена[2]?**
(1) 4 Царе 16:7; (2) гл. 4:31

22 **А ако кажеш в сърцето си: Защо ми се случи това?[1] – поради множеството на беззаконията ти се вдигнаха полите ти и петите ти бяха насилени[2].**
(1) гл. 5:19; (2) гл. 2:17,19; 16:10,11; Ос. 2:3

23 **Може ли етиопец да промени кожата си или леопард – петната си?[1] Тогава и вие ще можете да правите добро, които сте се научили на злото[2].**
(1) Екл. 1:15; (2) Мт. 12:34,35

24 **И ще ги разпръсна като плява, разнасяна от пустинния вятър[1].**
(1) гл. 18:17; Пс. 1:4

25 **Това е жребият ти, отмереният ти от Мен дял[1], заявява ГОСПОД, понеже Ме забрави[2] и се упова на лъжа[3].**
(1) Йов 20:29; Пс. 11:6; (2) гл. 2:32; 18:15; Езек. 23:35; (3) гл. 7:8; Ис. 28:15; Римл. 1:25

26 **И Аз също ще вдигна полите ти до лицето ти и срамът ти ще се види[1].**
(1) Ис. 47:3; Плач 1:8; Езек. 16:37; Ос. 2:10

27 **Прелюбодействата ти и цвиленията ти, безсрамието на блудството ти по хълмовете, на полето – видях гнусотиите ти[1]. Горко ти, Ерусалиме![2] Няма ли да се очистиш? Докога още ще продължи** *това?*[3]
(1) гл. 2:20; 5:7,8; Езек. 6:13; (2) Езек. 16:23; (3) гл. 4:14; Езек. 24:13; Ос. 8:5

14 **ГОСПОДНОТО слово, което беше към Еремия относно сушата[1]:**
(1) гл. 3:3

2 **Юда ридае и портите му изнемощяват. Седят в черно на земята и викът на Ерусалим се издига[1].**
(1) гл. 12:4; Ис. 24:11; Йоил 1:14

3 **И благородните му пращат малките си за вода; те идват при кладенците, не намират вода, връщат се с празните си съдове[1]; посрамват се и се опозоряват и покриват главите си[2].**
(1) Ам. 4:8; (2) 2 Царе 15:30

4 **Понеже земята се напука, защото нямаше дъжд на земята[1], земеделците се посрамват[2], покриват главите си.**
(1) Лев. 26:18-20; (2) Йоил 1:11

5 **Дори и кошутата на полето ражда и изоставя** *малкото си,* **понеже няма трева.**

6 **И дивите магарета стоят по голите височини, задъхват се за въздух като чакали, очите им чезнат, понеже няма зеленина.**

7 **При все че беззаконията ни свидетелстват против нас, ГОСПОДИ, подействай заради Името Си[1]! Защото са много нашите отстъпничества, съгрешихме против Теб[2].**
(1) ст. 20,21; Пс. 25:11; 79:9; (2) гл. 5:25; 10:19; Ис. 59:12; Дан. 9:9; Мих. 7:9

8 **Надеждо на Израил[1], Спасителю негов във време на беда[2], защо да бъдеш като пришълец в земята и като пътник, отбил се да пренощува?**
(1) гл. 17:13; 50:7; (2) гл. 16:19; Пс. 46:1; Ис. 33:2

9 **Защо да бъдеш като смаян човек, като силен, който не може да избави[1]? Но Ти си сред нас, ГОСПОДИ[2], с Твоето Име се наричаме[3]; не ни оставяй[4]!**
(1) Пс. 10:1; (2) Изх. 29:45; Зах. 8:3; (3) гл. 15:16; Втзк. 28:10; 2 Лет. 7:14; Ис. 43:7; 63:19; (4) гл. 51:5; 1 Царе 12:22; Плач 5:20

10 **Така казва ГОСПОД на този народ: Така обикнаха да скитат, не въздържаха краката си[1], и ГОСПОД не благоволи в тях[2]. Сега ще си спомни беззаконието им[3] и ще накаже греховете им[4].**
(1) гл. 2:23-25; (2) Пс. 95:10; Евр. 10:38; (3) Ос. 7:2; (4) Ос. 8:13

11 **И ГОСПОД ми каза: Недей да се молиш за този народ за добро[1].**
(1) гл. 7:16

12 **Когато постят, няма да послушам вика им[1] и когато принесат всеизгаряния и хлебни приноси, няма да благоволя в тях[2], а ще ги довърша с меч и с глад, и с мор[3].**
(1) гл. 11:11,14; Пр. 28:9; Ис. 1:15; Мих. 3:4; Зах. 7:13; (2) гл. 6:20; (3) гл. 15:1-3; 21:7-9; 24:10; Езек. 5:12,17

13 **И казах: Ах, Господи БОЖЕ! Ето, пророците им казват: Няма да видите меч и глад няма да има у вас, а ще ви дам сигурен мир на това място[1].**
(1) гл. 4:10; 5:12; 23:17; 37:19

14 **И ГОСПОД ми каза: Пророците пророкуват лъжа в Моето Име. Аз не съм ги изпратил, нито съм им заповя-**

**дал, нито съм им говорил. Те ви про-
рокуват лъжливо видение и гадание и
суетата и измамата на сърцето си**[1].
(1) гл. 5:31; 8:10; 23:16,21,26; 27:10,14,15; Езек. 13:2,6; Мт. 7:15; 24:5
15 **Затова, така казва ГОСПОД за
пророците, които пророкуват в Мое-
то Име, а Аз не съм ги изпратил; и
те казват: Меч и глад няма да има в
тази земя! – с меч и с глад ще бъдат
изтребени онези пророци**[1].
(1) гл. 6:15; 8:12,13; Втзк. 18:20; Езек. 13:9-16; 14:10; 33:6
16 **А народът, на който те пророкуват,
ще бъде изхвърлен по ерусалимските
улици от глад и меч и няма да има
кой да ги погребе**[1]**, тях и жените им, и
синовете им, и дъщерите им; защото
ще излея върху тях злината им**[2].
(1) гл. 9:21,22; 16:4; Пс. 79:3; (2) гл. 4:18; 20:6; 27:15
17 **И ще им кажеш това слово: Очите
ми ронят сълзи нощем и денем и не
престават, защото девицата, дъщерята
на народа ми, е поразена с голямо
поражение, с много тежка рана**[1].
(1) гл. 8:21; 9:1; Плач 2:11; 3:48,49
18 **Ако изляза на полето, ето, убитите
с меч! И ако дойда в града, ето, из-
немощелите от глад**[1]**! Дори пророкът
и свещеникът се лутат в земята и не
знаят** *какво да се прави.* (1) Плач 1:20; 2:19-21
19 **Съвсем ли си отхвърлил Юда? По-
гнусила ли се е душата Ти от Сион**[1]**?
Защо си ни поразил,** *така* **че няма за
нас изцеление**[2]**? Надявахме се на мир,
но нищо добро** *не дойде;* **и на време на
изцеление, но, ето, ужас**[3]**!**
(1) гл. 12:7,8; Плач 2:22; (2) гл. 15:18; 30:12,13; Плач 2:13; (3) гл. 8:15; Пр. 29:1
20 **Признаваме, ГОСПОДИ, безбожи-
ето си и беззаконието на бащите си,
защото сме съгрешили против Теб**[1].
(1) гл. 3:25; Пс. 106:6; Плач 1:20; Дан. 9:5,8
21 **Не се отвращавай** *от нас* **заради
Името Си**[1]**; не опозорявай славния Си
престол**[2]**! Спомни си, не нарушавай за-
вета Си с нас**[3]**!**
(1) ст. 7; (2) гл. 3:17; 17:12; (3) Пс. 74:20
22 **Между идолите на народите има ли
някой да дава дъжд? И небето** *от себе
си* **ли дава проливни дъждове?**[1] **Не си
ли Ти, ГОСПОДИ, Боже наш?**[2] **И на Теб
се надяваме, защото Ти си направил
всичко това.** (1) гл. 10:12-15; 3 Царе 18:1; Мих. 5:7; Деян. 14:15,17; (2) Йов 5:10; 28:26

15 **А ГОСПОД ми каза: И Мойсей**[1] **и
Самуил**[2] **ако застанеха пред Мен,** *пак*
нямаше *да се смили* **душата Ми над този
народ**[3]**. Изгони ги отпред Мен да си
отидат**[4]**!** (1) Изх. 32:11; (2) 1 Царе 12:23; (3) гл. 7:16; Езек. 14:14; (4) гл. 7:15; Ос. 9:15
2 **И когато ти кажат: Къде да си оти-
дем? – тогава ще им кажеш: Така каз-
ва ГОСПОД: Които са за смърт – на
смърт, и които са за меч – на меч, и
които са за глад – на глад, и които са
за плен – в плен**[1].
(1) гл. 16:4; 43:11; Ис. 10:4; Езек. 5:2,12; Откр. 13:10
3 **И ще наложа върху тях четири вида**
бедствия, **заявява ГОСПОД: Меча за
убиване и кучетата за разкъсване, и
небесните птици и земните зверове за
изяждане и изтребване**[1].
(1) гл. 14:12; Втзк. 32:24
4 **И ще ги предам на преследване по
всичките царства на земята**[1] **заради
Манасия, сина на юдовия цар Езекия,
за това, което направи в Ерусалим**[2].
(1) гл. 24:9; 29:18; 34:17; Лев. 26:33; (2) 4 Царе 21:11-16
5 **Защото кой ще те пожали, Ерусали-
ме, и кой ще ти съчувства, и кой ще
се обърне да те попита как си?**[1]
(1) Ис. 51:19; Плач 1:16,17
6 **Ти Ме отхвърли, заявява ГОСПОД,
върна се назад**[1]**, затова ще простра ръ-
ката Си против теб и ще те погубя**[2]**;
дотегна Ми да оказвам милост**[3].
(1) гл. 2:13; 7:24; (2) гл. 13:14; (3) гл. 44:22; Ам. 7:8
7 **Ще ги отвея с веяло в портите на
земята**[1]**, ще обезчадя, ще погубя на-
рода Си. Не се връщат от пътищата
си**[2]**!** (1) гл. 51:2; (2) гл. 5:3; Ис. 9:13
8 **Вдовиците им се умножиха пред
Мен повече от пясъка на моретата.
Докарах им опустошител по пладне
върху майката на младежите; внезапно
я хвърлих в страх и ужас**[1]. (1) гл. 6:4,26
9 **Онази, която е родила седем** *сина,*
примря[1]**, диша мъчително; слънцето ѝ
залезе още през деня**[2]**, тя се посрами
и опозори. А остатъка им ще предам**

на меч пред враговете им[3], заявява
ГОСПОД. (1) 1 Царе 2:5; (2) Ам. 8:9; (3) Езек. 5:12
10 **Горко ми, майко моя, защото си ме**
родила[1] мъж за каране и мъж за пре-
пиране с цялата земя! Нито съм давал
назаем, нито са ми давали назаем, *но*
всички ме кълнат[2].
(1) гл. 20:14,17; Йов 3:1; (2) гл. 1:19
11 **ГОСПОД каза: Непременно ще те**
укрепя за добро; непременно ще на-
правя врага да ти се моли във време
на беда и във време на скръб[1].
(1) гл. 39:12
12 **Ще счупи ли** *някой* **желязото, желя-**
зото от север и бронза?
13 **Имота ти и съкровищата ти ще**
предам на разграбване не за цена[1], а
заради всичките ти грехове, по всички-
те твои предели[2]. (1) гл. 20:5; (2) гл. 17:3
14 **И ще** *те* **отведа с враговете ти в**
земя, която не знаеш[1], защото се запа-
ли огън в гнева Ми и ще гори върху
вас[2]. (1) гл. 16:13; (2) гл. 4:4; 17:4; Втзк. 32:22
15 **Ти знаеш, ГОСПОДИ[1]; спомни си**
за мен[2] и ме посети и отмъсти за мен
на преследвачите ми[3]! Не ме отнемай
заради дълготърпението Си; знай, че
заради Теб търпя хули[4].
(1) гл. 17:16; (2) Съд. 16:28; (3) гл. 11:20; 18:23; Неем. 4:4,5;
Плач 3:64-66; (4) гл. 20:8; Пс. 69:7; Мт. 5:11
16 **Твоите думи се намериха и аз ги**
изядох и Твоето слово ми беше насла-
да и радост на сърцето ми[1], защото
се наричам с Твоето Име[2], ГОСПОДИ,
Боже на Войнствата.
(1) Неем. 8:12; Пс. 119:16; Езек. 3:3; (2) гл. 14:9
17 **Не седях в събранието на при-**
смивачите-шегаджии[1], нито се радвах
с тях. **Седях сам поради ръката Ти, за-**
щото Ти ме изпълни с негодувание[2].
(1) Пс. 1:1; (2) гл. 6:11
18 **Защо болката ми е постоянна и ра-**
ната ми неизлечима, не иска да оздра-
вее[1]? Ще ми бъдеш ли като измамен
поток, **като невярна вода[2]?**
(1) гл. 14:19; 20:18; 30:12,15; (2) Йов 6:15
19 **Затова, така казва ГОСПОД: Ако**
се обърнеш, тогава ще те върна и ще
стоиш пред Мен. И ако отделиш скъ-
поценното от нищожното, ще бъдеш
като устата Ми[1]. Те нека се върнат при
теб, а ти не се връщай при тях.
(1) гл. 1:9
20 **И ще те направя за този народ**
здрава бронзова стена; и ще воюват
против теб, но няма да ти надвият, за-
щото Аз съм с теб, за да те спасявам и
да те избавям[1], заявява ГОСПОД.
(1) гл. 1:8,18,19; Пс. 37:39; Езек. 3:8
21 **И ще те избавя от ръката на злите**
и ще те изкупя от ръката на насилни-
ците[1]. (1) гл. 20:13; 26:24; 2 Тим. 4:18

16 **И ГОСПОДНОТО слово беше**
към мен и каза:
2 **Да не си вземаш жена и да нямаш**
синове и дъщери на това място.
3 **Защото така казва ГОСПОД за си-**
новете и за дъщерите, които се раждат
на това място, и за майките им, които
са ги родили, и за бащите им, които
са ги заченали в тази земя:
4 **Ще умрат от ужасни смъртоносни**
болести[1]. Няма да бъдат оплакани,
нито погребани – ще станат тор по
лицето на земята[2]. Ще се довършат
от меч и от глад[3] и труповете им ще
бъдат за храна на небесните птици и
на земните зверове[4]. (1) гл. 21:6; Втзк. 28:22;
(2) гл. 8:2; 22:18,19; (3) гл. 14:16; 15:2; (4) гл. 7:33
5 **Защото така казва ГОСПОД: Не**
влизай в дом на оплакване и не ходи
да жалееш или да ги оплакваш; защото
отнех Своя мир от този народ, заявява
ГОСПОД, милостта и щедростите[1].
(1) ст. 13; гл. 13:14; Плач 3:17
6 **И ще измрат големи и малки в тази**
земя; няма да бъдат погребани[1], нито
ще ги оплачат, нито ще правят наряз-
вания *по телата си,* **нито ще се обръс-**
нат за тях[2], (1) гл. 8:2; 22:18,19;
(2) гл. 41:5; 47:5; 48:37; Лев. 19:27,28
7 **нито ще разчупват** *хляб* **в жалеенето,**
за да утешат някого за мъртвия, нито
ще ги напоят от чашата на утешението
за баща им или за майка им[1].
(1) Втзк. 26:14; Езек. 24:17-23
8 **И в дом на пируване не влизай да**
седиш с тях да ядеш и да пиеш.

9 **Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз ще направя на това място, пред очите ви и във вашите дни да престане гласът на радостта и гласът на веселието, гласът на младоженеца и гласът на невястата[1].** (1) гл. 7:34

ст. 10-13: гл. 9:12-16

10 **И когато известиш на този народ всички тези думи и те ти кажат: Защо е изрекъл ГОСПОД това голямо зло против нас? И какво е беззаконието ни и какъв е грехът ни, с който сме съгрешили против ГОСПОДА, своя Бог?**[1] (1) гл. 2:23,35

11 **Тогава да им кажеш: Понеже бащите ви Ме оставиха, заявява ГОСПОД, и последваха други богове и им служиха и им се покланяха, а Мен оставиха и не пазиха закона Ми[1];**
(1) гл. 13:22; 22:9; 44:3; Съд. 2:12,13; Плач 5:7; Дан. 9:10-12

12 **а и вие вършихте повече зло от бащите си[1], и ето, ходите всеки според упорството на злото си сърце и не Ме слушате[2];** (1) гл. 7:24-26; 22:28; (2) гл. 13:10; Съд. 2:19

13 **затова ще ви изхвърля от тази земя в земя, която не сте познавали нито вие, нито бащите ви[1]. И там ще служите на други богове денем и нощем, понеже няма да ви окажа милост[2].**
(1) гл. 10:18; 15:14; 4 Царе 25:21; (2) ст. 5; Втзк. 4:28

14 **Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от египетската земя!**[1] **–** (1) гл. 23:7; Изх. 20:2

15 **а: Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от северната земя и от всичките земи, където ги беше изгонил[1]! И Аз ще ги върна отново в земята им, която дадох на бащите им[2].**
(1) гл. 3:18; 23:3,8; 31:8; (2) гл. 12:15; 29:14; 30:3; 32:37; Ис. 14:1; Езек. 37:21; Ам. 9:14,15

16 **Ето, ще изпратя за много рибари, заявява ГОСПОД, и ще ги изловят[1]. И след това ще изпратя за много ловци, и ще ги гонят[2] от всяка планина и от всеки хълм, и от цепнатините на скалите.** (1) Ам. 4:2; Авак. 1:15; (2) Плач 4:19

17 **Защото очите Ми са над всичките им пътища; не са скрити от Мен и беззаконието им не е укрито от очите Ми[1].** (1) гл. 7:11; 23:24; 32:19; Йов 10:14; 31:4; 34:22; Пс. 33:15; 90:8; Пр. 5:21; Ис. 66:18

18 **И първо ще им отплатя двойно за беззаконието им и за греха им[1], защото оскверниха земята Ми с труповете на гнусотиите си и с мерзостите си напълниха наследството Ми[2].**
(1) Ис. 40:2; 65:7; (2) Лев. 26:30; Езек. 36:18

19 **ГОСПОДИ, сила моя и крепост моя, прибежище мое в скръбен ден[1]! При Теб ще дойдат народи от краищата на земята[2] и ще кажат: Само лъжа наследиха бащите ни, нищожни** *идоли* **и безполезни неща[3].**
(1) гл. 14:8; 17:17; Пс. 18:2; Ис. 25:4; (2) Пс. 65:2; Ис. 2:2,3; (3) гл. 10:3-5; Ам. 2:4

20 **Да си направи ли човек богове, а те не са богове[1]?**
(1) гл. 2:11; 4 Царе 19:18; Гал. 4:8

21 **Затова, ето, Аз ще ги направя този път да познаят, ще ги направя да познаят ръката Ми и силата Ми; и ще познаят, че Името Ми е ГОСПОД[1].**
(1) гл. 33:2; Пс. 83:18; Откр. 15:4

17 Грехът на Юда е записан с желязна писалка[1], с диамантено острие; начертан е на плочата на сърцето им[2] и върху роговете на жертвениците ви[3].
(1) Йов 19:24; (2) гл. 31:33; Пр. 3:3; (3) гл. 11:13; Ос. 8:11

2 **Както за своите синове си спомнят за своите жертвеници и за ашерите си при зелените дървета, по високите хълмове[1].** (1) Втзк. 12:2

3 **Планино Моя в полето[1], богатството ти и всичките ти съкровища ще предам на разграбване, височините ти – заради греха във всичките ти предели[2].** (1) гл. 21:13; (2) гл. 15:13; Езек. 23:46

4 **И ще изпуснеш, и то сама, наследството си, което ти дадох[1]; и ще те накарам да робуваш на враговете си в земя, която не познаваш[2], защото огън запалихте в гнева Ми и ще гори до века[3].**
(1) Плач 5:2; (2) гл. 5:19; (3) гл. 7:20; 15:14; Ис. 50:11

5 **Така казва ГОСПОД: Проклет да бъде онзи, който се уповава на човек[1]**

и прави плът своя сила[2], а сърцето му
се отдалечава от ГОСПОДА!
(1) Пс. 146:3; (2) 2 Лет. 32:8

6 **Ще бъде като гол храст в степта[1] и**
няма да види, когато дойде доброто, а
ще живее в сухите места в пустинята,
в **солена и ненаселена земя.** (1) гл. 48:6
7 **Благословен да бъде онзи, който се**
упована на ГОСПОДА и ГОСПОД е не-
говото упование[1].
(1) Пс. 84:12; 146:5; Ис. 30:18; Соф. 3:12

8 **Ще бъде като дърво, насадено при**
вода[1], което пуска корените си при
потока, и няма да види, когато дойде
пек, а листът му ще зеленее; и няма да
се безпокои в година на суша и няма
да престане да дава плод[2].
(1) Ис. 58:11; (2) Пс. 1:3

9 **Сърцето е измамно повече от всич-**
ко и е безсилно[1]; кой може да го по-
знае[2]? (1) гл. 7:24; Бит. 6:5; Мк. 7:21-23; (2) Пс. 64:6
10 **Аз, ГОСПОД, изследвам сърцето,**
изпитвам вътрешностите[1], за да дам на
всекиго според пътищата му, плода на
делата му[2].
(1) гл. 11:20; 20:12; Пс. 139:1; Пр. 17:3; Йн. 2:25;
(2) гл. 21:14; 23:2; 32:19; Йов 34:11; Откр. 2:23

11 *Както* **яребицата, която мъти, как-**
вото не е снесла, *така* **е онзи, който**
придобива богатство, но не с прав-
да – в половината на дните му ще го
остави и в края си ще бъде безумен[1].
(1) Пр. 13:11; 15:27; Авак. 2:6,9

12 **Славен престол[1], извисен от нача-**
ло, е мястото на нашето светилище[2].
(1) гл. 14:21; (2) Езек. 43:7

13 **ГОСПОДИ, надеждо на Израил[1],**
всички, които Те оставят, ще се посра-
мят[2]. И отстъпниците от Мен ще бъдат
на земя записани[3], защото оставиха из-
вора на живата вода – ГОСПОДА[4].
(1) гл. 14:8; (2) Пс. 73:27; (3) Пс. 69:28; Йн. 8:6; (4) гл. 2:13

14 **Изцели ме, ГОСПОДИ[1], и ще бъда**
изцелен; спаси ме и ще бъда спасен[2];
защото Ти си хвалението ми[3].
(1) Пс. 6:2; (2) гл. 31:18; (3) Втзк. 10:21

15 **Ето, те ми казват: Къде е словото**
на ГОСПОДА? Я нека дойде![1]
(1) Ис. 5:19

16 **Но аз не отказах да бъда пастир**
след Теб[1] и не пожелах деня на скръб-
та. Ти знаеш[2] – това, което излезе от
устните ми, беше *явно* **пред Теб[3].**
(1) гл. 20:7; (2) гл. 15:15; (3) 2 Кор. 2:17

17 **Не бъди ужас за мен! Ти си ми**
прибежище в зъл ден[1]. (1) гл. 16:19
18 **Нека се посрамят преследвачите**
ми[1], а аз нека не се посрамя[2]! Нека те
треперят, а аз нека не треперя! Дока-
рай зъл ден върху тях и съсипи ги с
двойна съсипия[3]! (1) гл. 20:11; (2) Пс. 25:2;
(3) гл. 11:20; 12:3; 18:20-23; Втзк. 33:11

19 **Така ми каза ГОСПОД: Иди и за-**
стани в портата на синовете на наро-
да *си,* **през която влизат юдовите царе**
и през която излизат, и във всичките
ерусалимски порти[1]. (1) гл. 7:2
20 **И им кажи: Слушайте словото на**
ГОСПОДА, юдови царе и целия Юда,
и всички ерусалимски жители, които
влизате през тези порти[1]! (1) гл. 19:3; 22:2
21 **Така казва ГОСПОД: Пазете души-**
те си[1] и не носете товар в съботен
ден, и не внасяйте през ерусалимските
порти[2], (1) Втзк. 4:9,15; (2) Неем. 13:19
22 **нито изнасяйте товар от къщите си**
в съботен ден, и не вършете никаква
работа; и освещавайте съботния ден,
както заповядах на бащите ви[1]!
(1) Изх. 20:8-11; Йн. 5:10

23 **Но те не послушаха и не приклo-**
ниха ухото си, а закоравиха врата си,
за да не слушат и да не приемат на-
ставление[1].
(1) гл. 5:3; 7:24,26; 19:15; Съд. 6:10; Соф. 3:7; Зах. 7:11,12
24 **И ако наистина Ме послушате, за-**
явява ГОСПОД, да не внасяте товар
през портите на този град в съботен
ден и да освещавате съботния ден, за
да не вършите в него никаква рабо-
та,
25 **тогава ще влизат през портите на**
този град царе и князе, седящи на
престола на Давид, возени на колесни-
ци и *яздещи* **на коне, те и първенците**
им, юдовите мъже и ерусалимските
жители[1]; и този град ще се населява
до века[2]. (1) гл. 22:4; (2) гл. 7:3,7
26 **И ще дойдат от юдовите градове**
и от ерусалимските околности, от ве-

ниаминовата земя и от низината, и от планината, и от юга[1], носещи всеизгаряния и жертви, и хлебни приноси и ливан, носещи и благодарствени приноси в ГОСПОДНИЯ дом[2].

(1) гл. 32:44; 33:13; (2) гл. 33:11; Ис. 58:13,14

27 **Но ако не Ме послушате да освещавате съботния ден и да не носите товар и да влизате през ерусалимските порти в съботен ден, тогава ще запаля огън в портите му и ще пояде ерусалимските дворци, и няма да угасне[1].**

(1) гл. 7:20; 21:14; Плач 4:11; Езек. 20:47; Ам. 2:4,5

18 **Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:**

2 **Стани и слез в къщата на грънчаря[1] и там ще ти дам да чуеш думите Ми.**

(1) гл. 13:1

3 **И слязох в къщата на грънчаря, и ето, той работеше изделие на колелата си.**

4 **И съдът, който правеше от глина, се разваляше в ръката на грънчаря и той отново го правеше на друг съд, както на грънчаря му се искаше да го направи[1].** (1) Римл. 9:20,21

5 **И словото на ГОСПОДА беше към мен и каза:**

6 **Не мога ли да направя с вас като този грънчар, доме израилев? – заявява ГОСПОД. Ето, както е глината в ръката на грънчаря, така сте и вие в ръката Ми, доме израилев[1].** (1) Ис. 45:9

7 **В** *един* **момент говоря за народ или за царство да** *го* **изкореня, съсипя и погубя[1],** (1) гл. 1:10

8 **но** *ако* **онзи народ, за който съм говорил, се отвърне от злото си, и Аз ще се разкая за злото, което съм мислел да му направя[1].**

(1) гл. 26:3; 36:3; 42:10; Пс. 106:45; Йоил 2:13,14; Ам. 5:15

9 *А* **в** *друг* **момент говоря за народ или за царство да** *го* **съградя и насадя,**

10 **но** *ако* **извърши това, което е зло в очите Ми, като не слуша гласа Ми, тогава ще се разкая за доброто, което съм казал, че ще му направя[1].**

(1) Чис. 14:23; 1 Царе 15:11; Езек. 33:12-16

11 **И сега, говори на юдовите мъже и на ерусалимските жители и кажи: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз готвя зло против вас и замислям замисъл против вас[1]. О, върнете се всеки от лошия път и оправете постъпките си и делата си[2]!** (1) гл. 19:3,15; 3 Царе 22:23; (2) гл. 4:14; 7:3; 4 Царе 17:13; Ис. 1:16

12 **А те казват: Напразно е! Защото ще ходим според замислите си и ще постъпваме всеки според упорството на злото си сърце[1].**

(1) гл. 2:25; 6:17; 7:24; Ис. 65:2

13 **Затова, така казва ГОСПОД: О, попитайте между народите – кой е чул такива неща? Израилевата девица извърши нещо много отвратително[1].**

(1) гл. 2:10-13; 5:30,31; Ам. 5:2

14 **Ще изостави ли ливанският сняг скалата на полето? Ще пресъхне ли** *идващата* **отдалеч течаща студена вода?**

15 **Защото Моят народ Ме забрави[1], кади на нищожните** *идоли[2];* **и те ги препънаха в пътищата им, в древните друмища[3], да ходят по пътеки, по неутъпкан път,** (1) гл. 13:25; Неем. 9:17; (2) гл. 1:16; 11:12,13; Втзк. 32:21; (3) гл. 6:16

16 **да направят земята си за ужас и вечно подсвиркване; всеки, който минава през нея, ще се ужаси и ще поклати глава[1].** (1) гл. 19:8; 25:9,18; 29:18; 49:17; 50:13; 51:37; Лев. 26:32; 2 Лет. 29:8

17 **Като източния вятър ще ги разпръсна пред врага[1]; с гръб, а не с лице ще ги погледна в деня на нещастието им.** (1) гл. 13:24

18 **Тогава казаха: Елате, нека скроим замисли против Еремия[1], защото няма да се изгуби закон от свещеник[2] и съвет от мъдър, и слово от пророк[3]. Елате, нека го поразим с език[4] и нека не внимаваме на нито на една от думите му[5]!** (1) гл. 1:19; 2 Лет. 24:21; (2) Мал. 2:7; (3) Мих. 3:6,7; (4) Лк. 20:20; (5) гл. 44:16

19 **Внимавай на мен, ГОСПОДИ, и чуй гласа на онези, които се карат с мен[1]!** (1) Пс. 64:1,2

20 **Ще се отплати ли зло за добро?[1] Защото изкопаха яма за душата ми[2]. Спомни си, че застанах пред Теб, за**

да говоря добро за тях, за да отвърна яростта Ти от тях!

(1) Пс. 35:12; Пр. 17:13; (2) Пс. 35:7

21 Затова предай синовете им на глад и ги предай в ръката на меча! И нека станат жените им обезчадени и вдовици, а мъжете им да бъдат поразени от смърт, младежите – повалени от меч във война[1]. (1) гл. 11:22,23; Пс. 63:10; Ис. 9:17

22 Нека се чуе вик от къщите им, когато докараш внезапно войски върху тях, защото изкопаха яма да ме хванат и скриха примки за краката ми[1].

(1) Пс. 142:3

23 И Ти, ГОСПОДИ, знаеш целия им план против мен, да *ме* умъртвят[1]. Не прощавай беззаконието им и не изличавай греха им пред Себе Си! Нека бъдат повалени пред Теб; действай против тях във времето на гнева Си[2]!

(1) Пс. 37:32; Плач 3:60,61; (2) гл. 15:15; 17:18; Пс. 56:7; Римл. 2:5

ст. 1-13: Езек. 5

19 Така казва ГОСПОД: Иди и купи една глинена стомна *от* грънчаря[1] и *вземи* някои от старейшините на народа и от старейшините на свещениците, (1) гл. 13:1

2 и излез в долината на Еномовия син[1], която е при входа на грънчарската порта, и там викай думите, които ще ти говоря: (1) Иис. Нав. 15:8

3 И кажи: Слушайте словото на ГОСПОДА, юдови царе и ерусалимски жители![1] Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, ще докарам на това място зло[2], от което на всекиго, който чуе за него, ще му писнат ушите[3]. (1) гл. 17:20; (2) гл. 18:11; 25:29; 4 Царе 21:12; Езек. 7:5; (3) 1 Царе 3:11

4 Защото Ме оставиха[1] и направиха чуждо това място, като кадиха в него на други богове, които не познаваха нито те, нито бащите им[2], нито юдовите царе, и напълниха това място с кръвта на невинни[3], (1) гл. 2:13,19; (2) гл. 7:9; 44:3; Втзк. 32:17; Езек. 8:11; (3) гл. 2:34; 22:17

5 и съградиха високите места на Ваал, за да горят синовете си в огън за всеизгаряния на Ваал – което не съм заповядал и не съм говорил, и на ум не Ми е идвало[1]! (1) гл. 7:31; 4 Царе 21:6; Езек. 16:20

6 Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато това място няма вече да се нарича Тофет и долина на Еномовия син, а долина на клането.

7 И ще осуетя плана на Юда и Ерусалим[1] на това място и ще ги направя да паднат от меч пред враговете си и чрез ръката на онези, които търсят *да отнемат* живота им[2], а труповете им ще дам за храна на небесните птици и на земните зверове[3].

(1) Пс. 33:10; Ис. 29:14; (2) гл. 21:7; Лев. 26:25; 4 Царе 21:14; (3) гл. 7:33; 1 Царе 17:46

8 И ще направя този град за смайване и подсвиркване; всеки, който минава през него, ще се смае и ще подсвирне заради всичките му язви[1].

(1) гл. 18:16; 50:13; Плач 2:15,16; Мих. 6:16

9 И ще ги направя да ядат месата на синовете си и месата на дъщерите си и ще ядат един на друг месата си при обсадата и при притеснението, с което ще ги притеснят враговете им и онези, които търсят *да отнемат* живота им[1].

(1) гл. 38:9; Лев. 26:29; 4 Царе 25:3; Плач 2:20

10 И да строшиш стомната пред очите на мъжете, които са отишли с теб[1],

(1) гл. 51:63

11 и да им кажеш: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Така ще строша този народ и този град, както се строшава грънчарски съд, който не може вече да се възстанови[1]; и в Тофет ще погребват поради липса на място за погребване[2].

(1) гл. 25:34; Пс. 2:9; Ис. 30:14; Плач 4:2; (2) гл. 7:32

12 Така ще направя на това място и на жителите му, заявява ГОСПОД, и ще направя този град като Тофет.

13 И къщите на Ерусалим и къщите на юдовите царе ще бъдат нечисти като мястото Тофет, всичките къщи, върху чиито покриви кадиха на цялото небесно войнство и правиха възлияния на други богове[1].

(1) гл. 7:18; 4 Царе 23:12; Ис. 22:1

14 И Еремия дойде от Тофет, където ГОСПОД го беше изпратил да проро-

кува, и застана в двора на ГОСПОД-НИЯ дом и каза на целия народ[1]**:**
(1) гл. 26:2

15 **Така казва ГОСПОД на Войнства-та, Израилевият Бог: Ето, ще докарам върху този град и върху всичките му** *принадлежащи* **градове цялото зло, което говорих против него**[1]**, защото закоравиха врата си, за да не слушат думите Ми**[2]**!**
(1) гл. 11:11; Плач 2:2; (2) гл. 7:26; 13:11; 17:23; 18:11; 25:4,7,8; 36:31; Зах. 7:11-14

20 **А Пасхор, синът на Емир**[1]**, свещеникът, който беше главен надзорник в ГОСПОДНИЯ дом, чу Еремия да пророкува тези неща.**
(1) 1 Лет. 24:14
2 **И Пасхор удари пророк Еремия и го сложи в клада*, която беше в горната Вениаминова порта, която е в ГОСПОДНИЯ дом**[1]**.**
*дървени окови за краката
(1) гл. 26:8,10; 29:26; 37:15; 3 Царе 13:4; Евр. 11:36
3 **А на следващия ден Пасхор извади Еремия от кладата. И Еремия му каза: ГОСПОД не те нарече Пасхор, а Магор-Мисавив***[1]**.**
*Ужас отвред; (1) гл. 6:25
4 **Защото така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще те направя ужас за самия теб и за всичките ти приятели; те ще паднат от меча на враговете си и очите ти ще видят** *това.* **И ще предам целия Юда в ръката на вавилонския цар и той ще ги отведе като пленници във Вавилон и ще ги убие с меч**[1]**.**
(1) гл. 21:6,7; 52:24-27
5 **И ще предам цялото богатство на този град, цялата му печалба и всичките му скъпоценности, и всичките съкровища на юдовите царе ще предам в ръката на враговете им и те ще ги разграбят и ще ги вземат, и ще ги занесат във Вавилон**[1]**.**
(1) гл. 15:13; 27:21,22; 4 Царе 20:17,18; 24:13
6 **И ти, Пасхоре, заедно с всички, които живеят в дома ти, ще отидете в плен; ще дойдеш във Вавилон, там ще умреш и там ще бъдеш погребан, ти и всичките ти приятели, на които си пророкувал лъжливо**[1]**.**
(1) гл. 14:13-16; 28:15,16; 29:21,32
7 **ГОСПОДИ, Ти ме примами и аз се примамих; Ти ме хвана здраво и надви**[1]**. Станах за присмех цял ден, всички ми се подиграват**[2]**.**
(1) гл. 17:16; Изх. 5:22; Ис. 8:11; (2) Пс. 69:11; Плач 3:14,63
8 **Защото, щом говоря, крещя, викам: Насилие и разрушение**[1]**! Защото словото на ГОСПОДА ми стана позор и присмех цял ден**[2]**.**
(1) гл. 6:6,7; (2) гл. 15:10,15; 4 Царе 2:23; Ис. 57:4; Евр. 11:36
9 **Но кажа ли: Няма да споменавам за Него и няма да говоря вече в Неговото Име, и става в сърцето ми като горящ огън, затворен в костите ми; изтощавам се да задържам** *словото* **и не мога**[1]**.**
(1) гл. 4:19; 6:11; Йов 32:18,19; Пс. 39:2,3; Деян. 4:20
10 **Защото чух клеветата на мнозина, ужас отвред**[1]**: Обвинете, и ние ще го обвиним! Всички, с които бях в мир, дебнат да се спъна**[2]**: Може би ще се подмами и ще му надвием, и ще му отмъстим.**
(1) гл. 6:25; Пс. 31:13; (2) Пс. 41:9
11 **Но ГОСПОД е с мен като силен и страшен, затова преследвачите ми ще се спънат и няма да надвият**[1]**. Ще се посрамят много, защото не постъпиха разумно; вечен позор, който няма да се забрави**[2]**.**
(1) гл. 1:18,19; Пс. 27:1,2; (2) гл. 17:18; 23:40; Пс. 35:26
12 **Но, ГОСПОДИ на Войнствата, който изпитваш праведния**[1] **и виждаш вътрешностите и сърцето**[2]**, нека да видя Твоето отмъщение над тях, защото на Теб поверих делото си**[3]**!**
(1) Пс. 11:5; (2) гл. 17:10; (3) гл. 11:20
13 **Пейте на ГОСПОДА, хвалете ГОСПОДА, защото избави душата на сиромаха от ръката на злодеите**[1]**.**
(1) гл. 15:21; Пс. 35:10
14 **Проклет да е денят, в който се родих!**[1] **Денят, в който ме роди майка ми, да не е благословен!**
(1) Йов 3:1
15 **Проклет да е човекът, който извести на баща ми и каза: Роди ти се мъжко дете! – и много го зарадва.**
16 **И да бъде този човек като градовете, които ГОСПОД разори и не пожали**[1]**. Сутрин да слуша вик, а по обедно време – бойна тревога,**
(1) Бит. 19:24,25; Втзк. 29:23

17 **защото не ме умъртви от утробата,
да ми стане майка ми гроб и утробата
ѝ да е вечно бременна[1].**
(1) гл. 15:10; Йов 3:11

18 **Защо излязох от утробата, да гледам мъка и скръб[1] и дните ми да свършат в срам[2]?**
(1) Йов 14:1; Плач 3:1; (2) гл. 15:18; 3 Царе 19:4

21 **Словото, което беше към Еремия
от ГОСПОДА, когато цар Седекия изпрати при него Пасхор, сина на Мелхия[1], и свещеника Софония, сина на Маасия[2], да кажат:** (1) гл. 38:1; 1 Лет. 9:12; (2) гл. 29:25,29; 35:4; 37:3; 4 Царе 25:18

2 **Допитай се, моля те, до ГОСПОДА за нас[1], защото вавилонският цар Навуходоносор воюва против нас[2]; може би ГОСПОД ще подейства за нас според всичките Си чудеса, да се оттегли той от нас[3].** (1) гл. 37:3; 3 Царе 22:5; 4 Царе 22:13; Езек. 14:3; (2) гл. 34:1; 52:4; (3) 2 Лет. 32:21

3 **И Еремия им каза: Така кажете на Седекия:**

4 **Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог: Ето, Аз обръщам** *назад* **бойните оръжия, които са в ръцете ви, с които се биете против вавилонския цар и против халдейците, които ви обсаждат извън стената, и ще ги събера сред този град[1].** (1) гл. 32:5; 37:8-10; 39:3

5 **И сам Аз ще воювам против вас с простряна ръка и със силна мишца, с гняв, с ярост и с голямо негодувание[1].**
(1) Плач 2:4; Езек. 20:33

6 **Ще поразя жителите на този град, и човек и животно, ще измрат от голям мор[1].** (1) гл. 16:4; Езек. 14:19

7 **И след това, заявява ГОСПОД, ще предам юдовия цар Седекия и слугите му, и народа, и оцелелите в този град от мор, от меч и от глад[1], в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и в ръката на враговете им, и в ръката на онези, които търсят** *да отнемат* **живота им[2]. И той ще ги порази с острието на меча; няма да ги пощади и няма да пожали, и няма да се смили[3].** (1) гл. 14:12; (2) гл. 19:7; 32:4; 37:17; 52:8-11,24-27; (3) гл. 13:14; 20:4; 36:29; 50:17; Втзк. 28:50; 4 Царе 25:7; Плач 2:20-22

8 **А на този народ да кажеш: Така казва ГОСПОД: Ето, полагам пред вас пътя на живота и пътя на смъртта[1].**
(1) Втзк. 30:15,19

9 **Който остане в този град, ще умре от меч, от глад и от мор; а който излезе и се предаде на халдейците, които ви обсаждат, ще остане жив и животът му ще му бъде плячка[1].**
(1) гл. 27:12,13; 38:2,17,18; 39:18

10 **Защото насочих лицето Си против този град за зло, а не за добро[1], заявява ГОСПОД; ще бъде предаден в ръката на вавилонския цар и той ще го изгори с огън[2].** (1) гл. 39:16; 44:11,27; Ам. 9:4; (2) гл. 32:28,29; 34:2,22; 38:18; 39:8

11 **А на дома на юдовия цар** *кажи:* **Слушайте словото на ГОСПОДА[1]!**
(1) гл. 22:1,18

12 **Доме Давидов, така казва ГОСПОД: Вършете правосъдие сутрин и освобождавайте обрания от ръката на насилника[1], за да не излезе като огън яростта Ми и да гори неугасимо поради злината на делата ви[2].**
(1) гл. 22:3,15,16; Пс. 82:3,4; Пр. 31:8,9; (2) гл. 4:4

13 **Ето, Аз съм против теб, която обитаваш в долината[1] и в скалата на полето[2], заявява ГОСПОД,** *против вас,* **които казвате: Кой ще слезе против нас и кой ще влезе в жилищата ни?[3]**
(1) Ис. 22:1,5; (2) гл. 17:3; (3) гл. 49:4,5; Плач 4:12

14 **И ще ви накажа според плода на делата ви[1], заявява ГОСПОД, и ще запаля огън в гората около този** *град* **и ще пояде всичките му околности[2].**
(1) гл. 17:10; Пр. 1:31; 12:14; Мих. 7:13; (2) гл. 6:19; 17:27; 22:7; Езек. 20:47

22 **Така каза ГОСПОД: Слез в къщата на юдовия цар[1] и говори там това слово!** (1) гл. 21:11

2 **И кажи: Слушай словото на ГОСПОДА, царю на Юда, който седиш на престола на Давид; ти и слугите ти, и народът ти, които влизате през тези порти[1]!** (1) гл. 17:20

3 **Така казва ГОСПОД: Вършете правосъдие и правда и освобождавайте обрания от ръката на насилника[1]! Не**

потискайте и не насилвайте чужденеца, сирачето и вдовицата и невинна кръв не проливайте на това място[2]!
(1) гл. 21:12; Пс. 82:4; (2) гл. 7:5,6; Втзк. 24:17; Езек. 18:7; Ам. 5:15

4 **Защото, ако наистина вършите това слово, тогава през портите на този дом ще влизат царе, седящи на престола на Давид, возени на колесници и** *яздещи* **на коне – той и слугите му, и народът му[1].** (1) гл. 17:25

5 **Но ако не послушате тези думи, в Себе Си се заклех[1], заявява ГОСПОД, че този дом ще запустее[2].**
(1) гл. 44:26; Бит. 22:16; (2) гл. 12:7; 2 Лет. 7:21,22; Мих. 3:12

6 **Защото така казва ГОСПОД за дома на юдовия цар: Ти си за Мен Галаад[1] и ливански връх[2];** *но* **непременно ще те направя пустиня, ненаселени градове[3]!**
(1) гл. 8:22; (2) Ис. 37:24; (3) гл. 4:7

7 **Ще приготвя против теб унищожители, всеки с оръжията му, и ще изсекат избраните ти кедри и ще ги хвърлят в огъня[1].**
(1) гл. 21:14; Ис. 10:33; Зах. 11:1

8 **И много народи ще минават покрай този град и ще си казват един на друг: Защо ГОСПОД направи така на този голям град?[1]** (1) 3 Царе 9:8,9

9 **И ще казват: Понеже оставиха завета на ГОСПОДА, своя Бог, и се поклониха на други богове и им служиха[1].**
(1) гл. 11:10; 16:11; 40:2,3; Втзк. 29:25,26; 4 Царе 22:17

10 **Не плачете за умрелия и не го оплаквайте, а плачете горчиво за онзи, който отива, защото няма да се върне вече и няма да види родната си земя[1].** (1) ст. 27; 4 Царе 23:29,34

11 **Защото така казва ГОСПОД за юдовия цар Селум[1], сина на Йосия, който царува вместо баща си Йосия,** *и* **който излезе от това място[2]: Няма вече да се върне тук[3],**
(1) 1 Лет. 3:15; (2) 2 Лет. 36:1-4; (3) ст. 10

12 **а на мястото, където го откараха в плен, там ще умре[1], и няма вече да види тази земя[2].**
(1) гл. 42:18; Лев. 26:38; (2) ст. 10

13 **Горко на онзи, който строи къщата си с неправда и горните си стаи – с несправедливост[1]; който кара ближния си да му работи напразно и не му дава заплатата му[2];**
(1) Мих. 3:10; Авак. 2:9,12; (2) Лев. 19:13; Йов 31:39; Як. 5:4

14 **който си казва: Ще си построя обширна къща и широки горни стаи! – отваря си прозорци и я покрива с кедър[1] и я боядисва в червено[2].**
(1) Ам. 6:8; (2) Езек. 23:14

15 **Ще царуваш ли, понеже се обграждаш с кедри? Баща ти не ядеше ли и не пиеше ли? Но вършеше правосъдие и правда[1] – тогава благоденстваше[2].**
(1) 2 Царе 8:15; 4 Царе 23:25; 2 Лет. 35:22; (2) Ис. 3:10

16 **Отсъждаше делото на сиромаха и бедния – тогава беше добре. Не е ли това да познава Мен? – заявява ГОСПОД[1].** (1) 1 Лет. 28:9; Мих. 6:8

17 **А твоите очи и твоето сърце не са** *насочени* **към нищо друго освен към печалбата ти[1] и към проливане на невинна кръв[2], и към вършене на насилие и потисничество[3].** (1) гл. 8:10; 1 Царе 8:3; (2) гл. 7:6; 19:4; 26:23; 4 Царе 23:37; 24:4; Езек. 22:6; (3) Езек. 19:7; Мих. 2:2

18 **Затова, така казва ГОСПОД за юдовия цар[1] Йоаким[2], сина на Йосия: Няма да го оплакват[3]: Горко, брате мой[4], и горко, сестро! Няма да го оплакват: Горко, господарю[5], и горко, негово величество!** (1) гл. 21:11; (2) 1 Лет. 3:15; (3) гл. 16:4,6; (4) 3 Царе 13:30; (5) гл. 34:5

19 **С магарешко погребение ще бъде погребан – извлечен и изхвърлен извън ерусалимските порти[1].**
(1) гл. 36:30; 2 Лет. 36:6; Езек. 19:8,9

20 **Изкачи се на Ливан и извикай, надай глас на Васан и извикай от Аварим[1], защото всичките ти любовници загинаха[2].** (1) Втзк. 32:49; (2) гл. 2:36,37

21 **Говорих ти в благоденствието ти; ти каза: Няма да слушам![1] Такъв беше пътят ти от младостта ти, че не слушаше гласа Ми[2].**
(1) гл. 2:25; (2) гл. 3:25; 7:23-28; 25:4,7,8; Соф. 3:2

22 **Вятърът ще опасе всичките ти пастири[1] и любовниците ти ще отидат в плен[2]; да, тогава ще се посрамиш и опозориш заради цялата си злина[3].**
(1) гл. 23:1,2; (2) ст. 20; (3) гл. 2:26-28

23 **Ти, която населяваш Ливан и виеш**

гнездото си в кедрите[1], колко окаяна ще бъдеш, когато ти дойдат мъките, болки като на родилка[2]!

(1) Езек. 17:3; Авак. 2:9; (2) гл. 4:30,31

ст. 24-30: 4 Царе 24:8-17; 2 Лет. 36:9,10

24 **Жив съм Аз, заявява ГОСПОД, че и
да беше юдовият цар Йехония[1], синът
на Йоаким, пръстен с печат на дясната
Ми ръка[2],** *и* **оттам бих те откъснал[3]!**

(1) гл. 37:1; 1 Лет. 3:16; (2) Пес. 8:6; (3) гл. 13:18

25 **И ще те предам в ръката на онези,
които търсят** *да отнемат* **живота ти, и
в ръката на онези, от които се боиш,
и в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, и в ръката на халдейците.**
26 **Ще отхвърля теб и майка ти, която
те е родила, в друга земя, където не
сте родени, и там ще умрете[1].**

(1) 4 Царе 25:27-30

27 **А в земята, в която душата им копнее да се върне, там няма да се върнат[1].** (1) ст. 10,11
28 **Строшен и презрян глинен съд ли
е този мъж Йехония, или съд, който не
се харесва[1]? Защо бяха отхвърлени той
и потомството му и захвърлени в земя,
която не познават[2]?**

(1) гл. 48:38; Ос. 8:8; (2) гл. 16:12,13; 24:1

29 **Земьо, земьо, земьо, слушай словото на ГОСПОДА![1]** (1) гл. 6:19
30 **Така казва ГОСПОД: Пишете този
човек бездетен, мъж, който няма да благоуспее в дните си; защото от потомството му няма да благоуспее никой, който да седи на престола на Давид и да властва още над Юда[1].**

(1) гл. 36:30; Йов 18:19

ст. 1,2: Езек. 34:1-10; Зах. 11:15-17

23 **Горко на пастирите, които погубват и разпръсват овцете на паството
Ми[1], заявява ГОСПОД.**

(1) гл. 10:21; 22:22; 25:34,35; 50:6; Йн. 10:1,8

2 **Затова, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за пастирите, които пасат
народа Ми: Вие разпръснахте овцете
Ми и ги разпъдихте, и не ги посетихте[1]! Ето, Аз ще ви посетя за злите ви
дела[2], заявява ГОСПОД.**

(1) Деян. 20:29; (2) гл. 17:10; Изх. 32:34; Зах. 10:3

ст. 3,4: Езек. 34:11-19

3 **И Аз ще събера остатъка от овцете
Си от всичките страни, където ги прогоних[1], и ще ги върна в кошарите им[2],
и ще се плодят и множат[3].**

(1) гл. 29:14; 31:8; 32:37; Втзк. 30:3-5; Мих. 2:12; Соф. 3:20; (2) гл. 50:19; (3) Лев. 26:9; Езек. 36:11

4 **И ще издигна над тях пастири, които ще ги пасат[1]; и те няма вече да се
плашат и няма да се страхуват, и няма
да се губят[2], заявява ГОСПОД.**

(1) гл. 3:15; Соф. 3:13; (2) Езек. 34:25

5 **Ето, идват дни, заявява ГОСПОД,
когато ще издигна на Давид праведна
издънка[1]; и Той ще царува** *като* **цар
и ще постъпва разумно, и ще върши
правосъдие и правда в земята[2].**

(1) 2 Царе 23:3,5; Ис. 4:2; 11:1; Зах. 3:8; Мт. 22:42; Римл. 1:3; (2) Пс. 99:4; Ис. 9:6,7; 52:13; Езек. 34:16; Мих. 5:4; Лк. 1:32,33,69,70; Евр. 1:8; 7:2

6 **В Неговите дни Юда ще се спаси
и Израил ще живее в безопасност[1]. И
това е името Му, с което ще се нарича: ГОСПОД, наша правда[2].**

(1) гл. 30:10; Втзк. 33:28; Ис. 32:18; Зах. 14:11; (2) гл. 31:23; 33:15,16; Пс. 45:4; Ис. 32:1; 33:5; 45:24; Мал. 4:2; Фил. 3:9

7 **Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато няма вече да се казва:
Жив е ГОСПОД, който изведе израилевите синове от египетската земя![1] –**

(1) ст. 8

8 **а: Жив е ГОСПОД, който изведе
и доведе потомството на израилевия
дом от северната земя и от всичките
земи, където ги бях изгонил[1]! И ще се
заселят в своята земя[2].**

(1) гл. 16:14,15; Ис. 11:11; 43:5,6; Мих. 7:15; (2) Езек. 36:35

ст. 9-32: Езек. 13:3-16

9 **За пророците: Сърцето ми е съкрушено вътре в мен, треперят всичките
ми кости; като пиян съм и като човек,
обладан от вино, поради ГОСПОДА и
поради светите Му думи[1].** (1) гл. 36:16,24
10 **Защото земята е пълна с прелюбодейци[1], защото земята жалее поради
проклятието; пасбищата на степта изсъхнаха[2]. И стремежът им стана лош[3]
и силата им е неправда.**

(1) гл. 5:7,8; (2) гл. 12:4; (3) ст. 11

11 **Защото и пророк, и свещеник се**

оскверниха[1]; дори в дома Си намерих нечестието им[2], заявява ГОСПОД.
(1) гл. 6:13; Езд. 10:18; Соф. 3:4; (2) гл. 7:30; 11:15; Езек. 44:10

12 **Затова пътят им ще бъде за тях като хлъзгави места в тъмнина[1]; ще бъдат блъснати и ще паднат на него[2], защото ще докарам зло върху тях, годината на наказанието им[3], заявява ГОСПОД.** (1) гл. 13:16; Пс. 35:6; Пр. 4:19; (2) гл. 8:12; (3) гл. 11:23; 48:44

13 **И в пророците на Самария видях безумие – пророкуваха чрез Ваал[1] и заблудиха Моя народ Израил[2].**
(1) гл. 2:8; 3 Царе 18:19,20; (2) ст. 32; Ос. 4:11,12

14 **И в пророците на Ерусалим видях нещо отвратително[1] – прелюбодействат и ходят в лъжа[2], и подкрепят ръцете на злодеите, така че никой не се връща от злото си[3]. Те всички станаха за Мен като Содом и жителите му – като Гомора[4].**
(1) гл. 5:30; Мих. 1:5; (2) гл. 29:21-23; (3) Езек. 13:22; 22:25; (4) Бит. 13:13; 19:24,25; Ис. 1:10; Плач 4:6; Юда 7

15 **Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата за пророците: Ето, Аз ще ги нахраня с пелин и ще ги напоя с горчива вода[1], защото от пророците на Ерусалим излезе осквернение по цялата земя.** (1) гл. 9:15

16 **Така казва ГОСПОД на Войнствата: Не слушайте думите на пророците, които ви пророкуват! Те ви правят нищожни, говорят видения от** *собственото* **си сърце, а не от устата на ГОСПОДА[1].**
(1) гл. 14:14; 2 Лет. 18:5; Мт. 7:15; 1 Йн. 4:1

17 **Постоянно казват на онези, които Ме презират: ГОСПОД говори: Ще имате мир![1] Казват на всеки, който ходи според упорството на сърцето си[2]: Няма да ви сполети зло![3]**
(1) гл. 5:12; Втзк. 29:19; (2) гл. 7:24; (3) гл. 14:13; Мих. 3:11

18 **Защото, кой е стоял в съвета на ГОСПОДА, да е видял и чул Неговото слово?[1] Кой е обърнал внимание на словото Му и е чул?** (1) Ис. 40:13

19 **Ето, ураган от ГОСПОДА, ярост излезе, ураганна вихрушка; ще се стовари върху главата на безбожните[1].**
(1) гл. 4:11-13; 25:31,32; Пр. 1:27; Езек. 13:13

20 **Гневът на ГОСПОДА няма да се върне, докато не извърши и не изпълни намеренията на сърцето Му. В последните дни ще разберете това напълно[1].** (1) гл. 30:24; Ис. 14:24; Езек. 21:5; Зах. 1:6

21 **Аз не съм изпратил пророците, а те се затичаха, не съм им говорил, а те пророкуваха[1].** (1) гл. 14:14; 29:9; 2 Петр. 2:1

22 **Но ако бяха стояли в съвета Ми, щяха да прогласяват думите Ми на народа Ми и да го връщат от злия му път и от злите му дела.**

23 **Аз** *само* **отблизо ли съм Бог, заявява ГОСПОД, а не Бог отдалеч[1]?**
(1) Деян. 17:27

24 **Може ли да се скрие някой на тайно място и Аз да не го видя?[1] – заявява ГОСПОД. Не изпълвам ли Аз небесата и земята?[2] – заявява ГОСПОД.**
(1) гл. 16:17; 49:10; Йов 22:13; (2) 2 Лет. 6:18; Пс. 139:8

25 **Чух какво говорят пророците, които в Моето Име пророкуват лъжа и казват: Видях сън, видях сън![1]**
(1) гл. 29:8

26 **Докога ще бъде** *това* **в сърцето на пророците, които пророкуват лъжа,** *които са* **пророци на измамата на сърцето си[1],** (1) гл. 14:14

27 **които мислят да направят народа Ми да забрави Моето Име чрез сънищата си, които си разказват един на друг, както бащите им забравиха Името Ми заради Ваал[1].**
(1) гл. 2:32; Втзк. 8:11

28 **Пророк, който е видял сън, нека разкаже съня, и който има словото Ми, нека говори словото Ми в истина[1]. Какво има плявата с житото?[2] – заявява ГОСПОД.**
(1) гл. 42:4; 3 Царе 22:14,16; Ис. 21:10; (2) 2 Кор. 6:14

29 **Не е ли словото Ми като огън, заявява ГОСПОД, и като чук, който троши скала?[1]** (1) гл. 5:14; Лк. 4:32

30 **Затова ето, Аз съм против пророците, заявява ГОСПОД, които крадат думите Ми един от друг.**

31 **Ето, Аз съм против пророците, заявява ГОСПОД, които клатят езика си и казват:** *Той* **говори[1].**
(1) гл. 28:15-17; Втзк. 18:20; 3 Царе 22:11

32 **Ето, Аз съм против онези, които
пророкуват лъжливи сънища, заявява
ГОСПОД, и ги разказват, и заблужда-
ват народа Ми[1] с лъжите си и с над-
menността си. А Аз не съм ги изпратил
и не съм им заповядал[2], и те никак
няма да са от полза на този народ,
заявява ГОСПОД.** (1) ст. 13; (2) гл. 29:23

ст. 33-40: Езек. 12:21-25

33 **И когато този народ или някой
пророк, или свещеник те попитат и ка-
жат: Какво е наложеното** *върху теб* **от
ГОСПОДА** *слово?** **– тогава им кажи:
Какво е наложеното? Че Аз ще ви от-
хвърля[1], заявява ГОСПОД.**

**букв.*: Какъв е товарът от ГОСПОДА?, и така до края на главата.; (1) гл. 6:30; 7:15,29; 4 Царе 23:27

34 **А пророкът и свещеникът, и на-
родът, който каже: Наложеното от
ГОСПОДА** *слово.* **– Аз ще накажа онзи
човек и дома му[1].** (1) 2 Петр. 2:12

35 **Така да кажете всеки на ближния
си и всеки на брат си: Какво отго-
вори ГОСПОД? – и: Какво говори
ГОСПОД?[1]** (1) Пс. 85:8

36 **И вече да не споменавате наложе-
но от ГОСПОДА** *слово,* **понеже товар
ще бъде на всекиго** *собственото* **му
слово[1]; защото изопачихте думите на
живия Бог[2], ГОСПОДА на Войнствата,
нашия Бог.** (1) Ис. 3:8; Мт. 12:36; (2) гл. 10:10

37 **Така да кажеш на пророка: Какво
ти отговори ГОСПОД? – и: Какво го-
вори ГОСПОД?[1]** (1) Пс. 85:8

38 **Но понеже казвате наложеното
от ГОСПОДА** *слово,* **затова, така каз-
ва ГОСПОД: Затова, че казвате тази
дума, наложеното от ГОСПОДА** *слово,*
**а пък Аз изпратих до вас да кажат:
Не казвайте наложеното от ГОСПОДА**
слово,

39 **затова, ето, Аз ще ви забравя на-
пълно и ще отхвърля отпред Себе Си
вас и града, който дадох на вас и на
бащите ви[1];** (1) гл. 7:15; 32:31; 4 Царе 23:27

40 **и ще наложа върху вас вечен по-
зор и вечен срам, който няма да се
забрави[1].** (1) гл. 20:11; Езек. 16:52

24

**ГОСПОД ми показа, и ето, две
кошници смокини[1], сложени пред ГОС-
ПОДНИЯ храм, след като вавилонски-
ят цар Навуходоносор беше пленил от
Ерусалим юдовия цар Йехония, сина
на Йоаким, и юдовите първенци, и за-
наятчиите, и ковачите и ги беше отвел
във Вавилон[2].**

(1) Ам. 8:1; (2) гл. 13:19; 22:24-28; 27:20; Езек. 17:4

2 **В едната кошница бяха много до-
бри смокини, като ранните смокини[1];
а в другата кошница бяха много лоши
смокини, които поради негодността си
не можеха да се ядат.** (1) Ос. 9:10

3 **И ГОСПОД ми каза: Какво виждаш,
Еремия?[1] И казах: Смокини – добрите
смокини са много добри, а лошите са
много лоши, така че поради негодност-
та си не могат да се ядат.** (1) гл. 1:11

4 **И словото на ГОСПОДА беше към
мен и каза:**

5 **Така казва ГОСПОД, Израилевият
Бог: Както тези добри смокини, така
ще погледна за добро пленените от
Юда[1], които изпратих от това място в
халдейската земя.** (1) Лев. 26:44

6 **И ще насоча очите Си върху тях за
добро и ще ги върна в тази земя; и
ще ги съградя и няма да ги съборя; и
ще ги насадя и няма да ги изкореня[1].**

(1) гл. 12:15; 29:10,11; 31:28; 32:37,41; 42:10; Ис. 14:1; 60:21

7 **И ще им дам сърце[1] да Ме по-
знават, че Аз съм ГОСПОД; и ще Ми
бъдат народ и Аз ще им бъда Бог[2], за-
щото ще се върнат при Мен с цялото
си сърце[3].** (1) гл. 32:39; Втзк. 30:6; (2) гл. 30:22; 31:33; 32:38; Езек. 11:17-20; (3) гл. 29:13; Ос. 2:20

8 **И както лошите смокини, които по-
ради негодността си не могат да се
ядат[1], да, така казва ГОСПОД: Така ще
направя юдовия цар Седекия[2] и пър-
венците му, и остатъка от Ерусалим,
останалите в тази земя, които живеят
в египетската земя[3].**

(1) гл. 13:7; (2) 1 Лет. 3:15; (3) гл. 29:16,17; 44:1

9 **И ще ги предам да бъдат преслед-
вани за зло по всичките царства на
земята, за присмех и за поговорка, и**

за подигравка, и за проклятие по всичките места, където ще ги изгоня[1].
(1) гл. 15:4; 25:18; 26:6; 29:18; 42:18; 44:12; Втзк. 28:37; Ис. 43:28

10 **И ще пратя сред тях меч, глад и мор[1], докато се довършат от земята, която дадох на тях и на бащите им[2].**
(1) гл. 9:16; 14:12; 29:17,18; 32:24; 42:22; Езек. 6:12; (2) Втзк. 28:21; 3 Царе 14:15

ст. 1-11: гл. 7:1-34

25 **Словото, което беше към Еремия**
за целия юдов народ в четвъртата го-
дина на юдовия цар Йоаким, сина на
Йосия[1], която беше първата година на
вавилонския цар Навуходоносор[2],
(1) гл. 35:1; 36:1; 46:2; (2) 4 Царе 24:1,2; Дан. 1:1

2 **което пророк Еремия изговори на**
целия юдов народ и на всичките ерусалимски жители, като каза:
3 **От тринадесетата година на юдовия**
цар Йосия[1], сина на Амон, до този ден, тези двадесет и три години, словото на ГОСПОДА идваше към мен; и аз ви говорих, като ставах рано и говорех, но вие не слушахте[2].
(1) гл. 1:2; (2) гл. 19:15; 22:21; 29:19; 2 Лет. 24:19; Зах. 1:4
4 **И ГОСПОД изпращаше до вас всич-**
ките Си слуги, пророците, като ставаше рано и *ги* **изпращаше[1], но не слушахте и не приклонихте ушите си да слушате[2].** (1) гл. 11:7; 26:5; (2) ст. 3
5 **И казваха: Върнете се сега всеки от**
злия си път и от злите си дела[1], и ще владеете земята, която ГОСПОД даде на вас и на бащите ви за вечни векове! (1) 4 Царе 17:13
6 **И не ходете след други богове, за**
да им служите и да им се покланяте[1], и не Ме разгневявайте с делото на ръцете си[2], и няма да ви сторя зло.
(1) Втзк. 6:14,15; 4 Царе 17:35; (2) гл. 32:30
7 **Но вие не Ме послушахте[1], заявява**
ГОСПОД, като Ме разгневявахте с делото на ръцете си за свое зло[2].
(1) ст. 3; (2) гл. 44:7,8
8 **Затова, така казва ГОСПОД на**
Войнствата: Затова че не послушахте думите Ми,
9 **ето, Аз изпращам и ще взема всич-**
ките северни племена[1], заявява ГОСПОД, и *изпращам* **до слугата си Навуходоносор, вавилонския цар[2], и ще ги доведа против тази земя и против нейните жители[3], и против всички тези народи наоколо; ще изпълня над тях проклятието и ще ги направя за смайване и за подсвиркване, и вечни опустошения[4].** (1) гл. 1:14,15; 35:11; 46:20; (2) гл. 27:6; 49:19; Ис. 44:28; (3) гл. 2:15; 12:14; 4 Царе 24:2; Езек. 16:40; Авак. 1:12; (4) ст. 17-27; гл. 18:16
10 **И ще погубя сред тях гласа на**
веселието и гласа на радостта, гласа на младоженеца и гласа на невястата, шума на мелниците и светлината на светилника[1]. (1) гл. 7:34
11 **И цялата тази земя ще бъде пус-**
тош и ужас[1]. И тези народи ще робуват на вавилонския цар седемдесет години[2]. (1) ст. 38; гл. 4:26,27; Езек. 6:14; 12:19; (2) гл. 27:7; 29:10; 2 Лет. 36:20,21; Ис. 23:15,17; Езек. 29:11
12 **И когато се изпълнят седемдесет**
години, Аз ще накажа вавилонския цар и онзи народ[1], заявява ГОСПОД, за беззаконието им, и халдейската земя, и ще я обърна във вечна пустиня[2].
(1) Дан. 5:26; Авак. 1:17; (2) гл. 50:13; 51:26,62
13 **И ще докарам върху онази земя**
всички Свои думи, които говорих против нея, всичко писано в тази книга, което Еремия пророкува против всичките народи[1]. (1) Ис. 55:11
14 **Защото много народи и велики**
царе ще поробят и тях[1]; и Аз ще им отплатя според деянията им и според делото на ръцете им[2].
(1) гл. 27:7; 51:27; Ис. 13:4; (2) гл. 32:19; 50:29
15 **Защото така ми каза ГОСПОД, Из-**
раилевият Бог: Вземи от ръката Ми тази чаша с виното на яростта *Ми* **и я дай да пият от нея всичките народи, до които те изпращам[1].**
(1) гл. 46:1; Пс. 75:8; Ис. 14:26; 34:2; Откр. 14:10
16 **И ще пият и ще залитат и ще обез-**
умеят поради меча, който Аз изпращам сред тях[1]. (1) гл. 13:12-14; 45:5; 48:26; 51:7
17 **И взех чашата от ръката на ГОС-**
ПОДА и дадох да пият на всичките народи, до които ме изпрати ГОСПОД:
18 **Ерусалим и юдовите градове, и ца-**

рете му, и първенците му, за да ги обърна в пустота и *да станат* **за смайване и за подсвиркване, и проклетия, както са в този ден**[1]**;**
(1) гл. 13:3-9; 24:9; 44:22; Езд. 9:7

19 **фараона, египетския цар, и слугите му, и първенците му, и целия му народ**[1]**;** (1) гл. 43:9-13; 46:2-26; Езек. 29:2

20 **и всичките разноплеменни народи**[1] **и всичките царе на земята Уз**[2]**, и всичките царе на филистимската земя, и Аскалон, и Газа, и Акарон и остатъка на Азот**[3]**;** (1) Езек. 30:5; (2) Бит. 22:21; Йов 1:1; (3) гл. 47:1-7; Съд. 1:18; Соф. 2:4

21 **Едом**[1] **и Моав**[2]**, и синовете на Амон**[3]**;** (1) гл. 49:7-22; Авд.; (2) гл. 48:1; (3) гл. 27:2-6; 49:1-6; Езек. 25:1-7

22 **и всичките тирски царе**[1] **и всичките сидонски царе**[2]**, и царете на островите, които са отвъд морето;**
(1) Ис. 23:1-14; Езек. 26; 27; 28:1-19; (2) Езек. 28:20-23

23 **и Дедан**[1] **и Тема**[1]**, и Вуз**[2]**, и всички, които си стрижат краищата** *на косата*[3]*;*
(1) гл. 49:7,8; Йов 6:19; (2) Бит. 22:21; (3) гл. 9:26

24 **и всичките арабски царе**[1] **и всичките царе на разноплеменните народи, обитаващи пустинята**[2]**;**
(1) Ис. 21:13; (2) гл. 49:28-33; 3 Царе 10:15

25 **и всичките зимрийски царе и всичките еламски царе**[1]**, и всичките мидийски царе**[2]**;** (1) гл. 49:34-39; (2) Ис. 21:2

26 **и всичките северни царе**[1]**, близките и далечните, един с друг, и всичките царства на света, които са по лицето на земята; а царят на Сесах* ще пие след тях**[2]**.** *Вавилон;
(1) Езек. 32:30; (2) гл. 50; 51

27 **И им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Пийте и се опийте, и повръщайте, и паднете, и не ставайте**[1]**, поради меча, който Аз изпращам сред вас.**
(1) Ам. 8:14; Наум 3:11

28 **И ако откажат да вземат чашата от ръката ти и да пият, им кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Непременно ще пиете**[1]**;**
(1) гл. 27:8; 49:12; Авд. 16

29 **защото, ето, върху града, който се нарича с Името Ми, Аз започвам да правя зло**[1] **– а вие ли ще останете ненаказани?**[2] **Няма да останете ненаказани, защото Аз призовавам меча върху всички жители на земята, заявява ГОСПОД на Войнствата.**
(1) гл. 19:3; Езек. 9:6; (2) 1 Петр. 4:17

30 **А ти им пророкувай всички тези неща и им кажи: ГОСПОД ще изреве отвисоко**[1] **и ще нададе гласа Си от святото Си обиталище**[2]**; ще изреве силно против обиталището си; ще издаде вик като тъпкачите на лин против всичките жители на земята**[3]**.**
(1) Йоил 3:16; Ам. 1:2; (2) Зах. 2:13; (3) Ис. 42:13; Ос. 11:10; Откр. 10:11

31 **Екотът ще стигне и до край-земята, защото ГОСПОД има съд с народите**[1]**; Той ще се съди с всяка плът**[2]**, безбожните ще предаде на меч, заявява ГОСПОД.**
(1) Езек. 30:3; (2) Ис. 34:2,3; Йоил 3:2

32 **Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, зло ще излезе от народ към народ и голям ураган се надига от най-отдалечения край на земята**[1]**.** (1) гл. 6:22; 23:19

33 **В онзи ден убитите от ГОСПОДА ще лежат от** *единия* **край на земята до** *другия* **край на земята; няма да бъдат оплакани и няма да бъдат събрани, и няма да бъдат погребани; ще станат за тор по лицето на земята**[1]**.**
(1) гл. 8:2; Езек. 29:4,5

34 **Ридайте, пастири, и викайте и се валяйте** *в пепел,* **високопоставени на стадото; защото се изпълниха дните ви да бъдете заклани**[1]**; и ще ви разпръсна и ще паднете като скъпоценен съд**[2]**.**
(1) гл. 4:8,9; 23:1; Як. 5:1; (2) гл. 19:11

35 **И убежището ще се изгуби за пастирите и избавлението – за високопоставените на стадото**[1]**.** (1) гл. 32:4; 37:17

36 **Глас на вик от пастирите и вой от високопоставените на стадото, защото ГОСПОД опустошава пасбището им**[1]**.**
(1) Зах. 11:3

37 **И мирните пасбища се смълчаха от яростния гняв на ГОСПОДА.**

38 **Оставил е като млад лъв бърлогата си; да, земята им стана за смайване**[1] **от яростта на насилника и от яростния Му гняв.** (1) ст. 11; гл. 12:10

26 **В началото на царуването на
юдовия цар Йоаким[1], сина на Йосия,
беше това слово от ГОСПОДА, което
каза:** (1) 1 Лет. 3:15; 2 Лет. 36:4,5
2 **Така казва ГОСПОД: Застани в дво-
ра на ГОСПОДНИЯ дом[1] и говори на
всичките юдови градове, които идват
да се покланят в ГОСПОДНИЯ дом[2],
всичките думи, които ти заповядах да
им говориш[3]; не задържай нито ду-
ма[4]!** (1) гл. 19:14; (2) гл. 7:2; (3) гл. 1:7,17; (4) Втзк. 4:2
3 **Може би ще послушат и ще се вър-
нат всеки от злия си път, и Аз ще се
разкая за злото, което мисля да им
направя заради злите им дела[1].**
(1) ст. 19; гл. 18:7,8; Езек. 12:3; 18:21,27
4 **И им кажи: Така казва ГОСПОД:
Ако не Ме послушате да ходите в зако-
на Ми, който поставих пред вас[1],**
(1) Втзк. 28:15
5 **да слушате думите на слугите Ми,
пророците, които Аз изпращам до вас,
като ставам рано и** *ги* **изпращам – но
вие не послушахте[1]! –**
(1) гл. 7:13,25,26; 25:3,4
6 **тогава ще направя този дом като
Сило[1] и ще направя този град за про-
клятие на всичките народи на земята[2].**
(1) гл. 7:12-14; (2) гл. 24:9; 29:18; 44:22;
4 Царе 22:19; Плач 2:15,16
7 **И свещениците и пророците, и це-
лия народ чуха Еремия, когато говоре-
ше тези думи в ГОСПОДНИЯ дом.**
8 **И когато Еремия свърши да говори
всичко, което ГОСПОД беше заповя-
дал да говори на целия народ, тогава
свещениците и пророците, и целият
народ го хванаха и казаха: Непремен-
но ще умреш![1]** (1) гл. 1:19; Ам. 7:10
9 **Защо пророкува ти в Името на ГОС-
ПОДА и каза: Като Сило ще стане този
дом и този град ще бъде запустен, да
няма жител?[1] И целият народ се събра
около Еремия в ГОСПОДНИЯ дом[2].**
(1) гл. 32:3; (2) Ам. 7:10-12
10 **И когато юдовите първенци[1] чуха
тези думи, те се изкачиха от царския
дом в ГОСПОДНИЯ дом и седнаха във
входа на новата порта на** *дома на* **ГОС-
ПОДА[2].** (1) гл. 36:12; (2) гл. 20:2; 2 Лет. 27:3
11 **И свещениците и пророците гово-
риха на първенците и на целия народ
и казаха: Този човек е за смъртна при-
съда, защото пророкува против този
град, както чухте с ушите си![1]**
(1) гл. 38:4; Деян. 6:13; 21:28
12 **Тогава Еремия говори на всичките
първенци и на целия народ и каза:
ГОСПОД ме изпрати да пророкувам
против този дом и против този град
всичките думи, които чухте[1].**
(1) Езек. 21:2; Ам. 3:8
13 **Затова сега оправете пътищата
си и делата си и послушайте гласа на
ГОСПОДА, своя Бог; и ГОСПОД ще
се разкае за злото, което е говорил
против вас[1].** (1) гл. 7:3
14 **А аз, ето, аз съм в ръката ви; на-
правете ми каквото ви се вижда добро
и право[1].** (1) Иис. Нав. 9:25
15 **Но знайте със сигурност, че ако ме
умъртвите, ще докарате невинна кръв
върху себе си, върху този град и върху
жителите му[1]; защото наистина ГОС-
ПОД ме изпрати при вас да говоря в
ушите ви всички тези думи.**
(1) Чис. 35:33; 2 Лет. 24:22
16 **Тогава първенците и целият народ
казаха на свещениците и на пророци-
те: Този човек не е за смъртна при-
съда, защото ни говори в Името на
ГОСПОДА, нашия Бог[1].** (1) Як. 5:10
17 **И** *някои* **от старейшините на земята
станаха и говориха на цялото събрание
на народа и казаха:**
18 **Михей моресетецът[1] пророкуваше
в дните на юдовия цар Езекия, и гово-
ри на целия юдов народ и каза: Така
казва ГОСПОД на Войнствата: Сион
ще се изоре като нива, Ерусалим ще
стане грамади** *от развалини* **и хълмът на
дома – гористи възвишения[2].**
(1) Мих. 1:1,14; (2) Мих. 3:12
19 **Нима юдовият цар Езекия и цели-
ят Юда го умъртвиха? Не се ли убоя
той от ГОСПОДА и не умоляваше ли за
милостта на ГОСПОДА, така че ГОС-
ПОД се разкая за злото, което беше
говорил против тях[1]? А ние да напра-**

вим ли *такова* **голямо зло на душите си[2]?** (1) ст. 3; Изх. 32:14; 2 Лет. 32:26; (2) Деян. 5:39

20 **А имаше и** *друг* **човек, който про-**
рокуваше в Името на ГОСПОДА, Урия, син на Семая, от Кириат-Иарим[1]. И пророкува против този град и против тази земя според всичките думи на Еремия. (1) 1 Царе 6:21

21 **И когато цар Йоаким и всичките**
му силни мъже, и всичките първенци чуха думите му, царят поиска да го умъртви[1]. И когато Урия чу, се уплаши и побягна, и отиде в Египет. (1) 3 Царе 18:10

22 **А цар Йоаким изпрати хора в Еги-**
пет – Елнатан, сина на Аховор[1], и *други* **мъже с него в Египет –** (1) гл. 36:12,25; 4 Царе 22:12,14

23 **и изведоха Урия от Египет и го до-**
ведоха при цар Йоаким. И той го уби с меч и хвърли трупа му в гробищата на простолюдието[1]. (1) гл. 22:17; 4 Царе 23:37; Мт. 23:37

24 **Но ръката на Ахикам, сина на Са-**
фан[1], беше с Еремия, за да не го предадат в ръката на народа да го убият[2]. (1) гл. 29:3; 36:12; 39:14; 4 Царе 22:12,14; Езек. 8:11; (2) гл. 15:21; 36:19,26

27 **В началото на царуването на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия, беше това слово от ГОСПОДА към Еремия и каза:**

2 **Така ми каза ГОСПОД: Направи си**
ремъци и прътове на ярем[1] и ги сложи на шията си[2]. (1) гл. 13:1; (2) гл. 28:10; 3 Царе 22:11; Езек. 12:3

3 **И ги изпрати на едомския цар и на**
моавския цар, и на царя на синовете на Амон, и на тирския цар, и на сидонския цар[1] чрез ръката на посланиците, които са дошли в Ерусалим при юдовия цар Седекия. (1) гл. 25:20-22

4 **И им заповядай да кажат на гос-**
подарите си: Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Така да кажете на господарите си:

5 **Аз направих земята, човека и жи-**
вотните, които са по лицето на земята, с голямата Си сила и с простряната Си мишца[1]; и я давам на когото благоволя[2]. (1) гл. 32:17; Изх. 6:6; Ис. 45:12; (2) Езд. 1:2; Неем. 9:22; Дан. 4:17,25; Римл. 13:1

6 **И сега дадох всички тези земи в**
ръката на слугата Си Навуходоносор[1], вавилонския цар[2]; и полските животни му дадох да му слугуват. (1) гл. 25:9; 43:10; (2) гл. 28:14; 2 Лет. 36:23; Дан. 2:38

7 **И всичките народи ще му слугуват,**
и на сина му, и на сина на сина му[1], докато дойде времето и на неговата земя и много народи и велики царе поробят и него[2]. (1) гл. 25:11; Езек. 30:24; (2) гл. 25:12,14; 50:18,27,31

8 **И народът или царството, което не**
иска да **му слугува, на вавилонския цар Навуходоносор, и което не** *иска да* **даде шията си под ярема на вавилонския цар, Аз ще накажа онзи народ с меч и с глад и с мор, заявява ГОСПОД, докато го довърша чрез ръката му[1].** (1) гл. 25:9,28,29; Римл. 13:2

9 **А вие не слушайте пророците си и**
врачовете* си, и сънищата си[1], и астролозите си, и гадателите си[2], които ви говорят и казват: Няма да слугувате на вавилонския цар!

**сега:* екстрасенсите, врачките
(1) Втзк. 13:1; (2) Втзк. 18:10; Ис. 8:19

10 **Защото те ви пророкуват лъжа[1], за**
да ви отдалечат от земята ви, и да ви прогоня и да погинете[1]. (1) Плач 2:14; Зах. 10:2

11 **А народа, който подложи шията си**
под ярема на вавилонския цар и му слугува, ще оставя в земята му, заявява ГОСПОД, и ще я обработва, и ще живее в нея[1]. (1) гл. 40:9

12 **И на юдовия цар Седекия гово-**
рих според всички тези думи и казах: Подложете вратовете си под ярема на вавилонския цар и слугувайте на него и на народа му, и ще живеете[1]. (1) гл. 21:9

13 **Защо да умрете, ти и народът ти,**
от меч, от глад и от мор, както говори ГОСПОД за народа, който не *иска да* **слугува на вавилонския цар?**

14 **И не слушайте думите на пророци-**
те, които ви говорят и казват: Няма да

слугувате на вавилонския цар! – защото те ви пророкуват лъжа[1]**.**
(1) Плач 2:14; Зах. 10:2

15 **Понеже не съм ги изпратил, заявява ГОСПОД, а те пророкуват лъжливо в Моето Име**[1]**, за да ви прогоня и да погинете, вие и пророците, които ви пророкуват**[2]**.**
(1) гл. 14:14; 29:8,9; 38:22; 1 Йн. 4:1; (2) гл. 14:14-16; Мт. 7:22

16 **И на свещениците и на целия този народ говорих и казах: Така казва ГОСПОД: Не слушайте думите на пророците си, които ви пророкуват и казват: Ето, съдовете на ГОСПОДНИЯ дом ще бъдат донесени сега, скоро от Вавилон. – защото те ви пророкуват лъжа**[1]**.**
(1) гл. 28:3

17 **Не ги слушайте! Слугувайте на вавилонския цар и живейте! Защо този град да стане пустош?**

18 **А ако те са пророци, и ако словото на ГОСПОДА е с тях, нека сега се застъпят пред ГОСПОДА на Войнствата, съдовете, които са останали в ГОСПОДНИЯ дом и в дома на юдовия цар, и в Ерусалим, да не отидат във Вавилон.**

19 **Защото така казва ГОСПОД на Войнствата за стълбовете и за** *бронзовото* **море, и за стойките**[1]**, и за другите съдове, които са останали в този град**[2]**,**
(1) 3 Царе 7:15,23,27; (2) 2 Лет. 36:18; Плач 1:10

20 **които вавилонският цар Навуходоносор не взе, когато отведе в плен юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и всичките благородни на Юда и Ерусалим от Ерусалим във Вавилон**[1]**;**
(1) гл. 24:1; Мт. 1:11

21 **да, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, за съдовете, които са останали в ГОСПОДНИЯ дом и в дома на юдовия цар, и в Ерусалим**[1]**:**
(1) ст. 19

22 **Във Вавилон ще бъдат занесени и там**[1] **ще бъдат до деня, когато ще ги посетя, заявява ГОСПОД. Тогава ще ги изведа и ще ги върна на това място**[2]**.**
(1) гл. 20:5; 52:17-23; (2) гл. 29:10; Езд. 1:7-11; 7:19

28 И в същата година, в началото на царуването на юдовия цар Седекия, в четвъртата година, в петия месец, пророк Анания, синът на Азор, който беше от Гаваон, ми каза в ГОСПОДНИЯ дом пред свещениците и пред целия народ, казвайки:

2 **Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, като казва: Строших ярема на вавилонския цар**[1]**.**
(1) Лев. 26:13

3 **След две години от дни ще върна на това място всичките съдове на ГОСПОДНИЯ дом**[1]**, които вавилонският цар Навуходоносор взе от това място и ги занесе във Вавилон**[2]**.**
(1) гл. 27:16; (2) 2 Лет. 36:7,10

4 **И юдовия цар Йехония, сина на Йоаким, и всичките юдови пленници, които отидоха във Вавилон**[1]**, Аз ще върна на това място, заявява ГОСПОД, защото ще строша ярема на вавилонския цар**[2]**.**
(1) гл. 13:19; 29:1,2; 4 Царе 24:14-16; (2) ст. 2

5 **Тогава пророк Еремия каза на пророк Анания пред свещениците и пред целия народ, който стоеше в ГОСПОДНИЯ дом,**

6 **и пророк Еремия каза: Амин! Да направи така ГОСПОД!**[1] **Да изпълни твоите думи, които си пророкувал, и да върне съдовете на ГОСПОДНИЯ дом и всичките пленници от Вавилон на това място!**
(1) гл. 11:5; 3 Царе 1:36

7 **Но чуй сега това слово, което аз говоря в ушите ти и в ушите на целия народ**[1]**:**
(1) 3 Царе 22:28

8 **Пророците, които са били преди мен и преди теб отдавна, са пророкували против много земи и против големи царства**[1] **за война, за зло и за мор.**
(1) Ис. 13:1; Ам. 1:1; Йона 3:1-4; Наум 1:1

9 **Пророкът, който пророкува за мир – когато се изпълни словото на пророка, ще се познае, че е пророк, когото ГОСПОД наистина е изпратил**[1]**.**
(1) Втзк. 18:21,22; Езек. 33:33

10 **Тогава пророк Анания взе пръто-**

вете на хомота от врата на пророк
Еремия и го строши[1]. (1) гл. 27:2
11 И Анания говори пред целия народ
и каза: Така казва ГОСПОД: Така ще
строша ярема на вавилонския цар На-
вуходоносор от врата на всичките на-
роди след две години от дни. И пророк
Еремия отиде по пътя си[1]. (1) Пр. 14:7
12 И ГОСПОДНОТО слово беше към
Еремия, след като пророк Анания беше
строшил прътовете на хомота от врата
на пророк Еремия[1], и каза: (1) ст. 10
13 Иди и говори на Анания и кажи:
Така казва ГОСПОД: Ти строши дърве-
ни прътове на ярем, но вместо тях ще
направиш железни прътове на ярем[1].
(1) Втзк. 28:48
14 Защото така казва ГОСПОД на
Войнствата, Израилевият Бог: Железен
ярем сложих на врата на всички тези
народи, за да слугуват на вавилонския
цар Навуходоносор; и ще му слугуват.
Дадох му и полските животни[1].
(1) гл. 27:4-7
15 И пророк Еремия каза на пророк
Анания: Слушай сега, Анания, ГОСПОД
не те е изпратил, а ти правиш този
народ да се надява на лъжа[1].
(1) гл. 29:31; Плач 2:14; Езек. 13:6,22
16 Затова, така казва ГОСПОД: Ето,
Аз те отхвърлям от лицето на земята!
Тази година ти ще умреш[1], защото си
говорил бунт против ГОСПОДА[2].
(1) гл. 20:6; Ам. 7:17; (2) гл. 29:32; Втзк. 13:5
17 И пророк Анания умря в същата
година, в седмия месец[1].
(1) гл. 23:31; Втзк. 18:20; Ис. 44:25,26

29 Ето думите на писмото, което
пророк Еремия изпрати от Ерусалим до
останалите старейшини на пленниците
и до свещениците, и до пророците, и
до целия народ, който Навуходоносор
беше отвел в плен от Ерусалим във
Вавилон[1] – (1) ст. 20; гл. 28:4; 4 Царе 24:12
2 след като цар Йехония и царицата-
майка, и скопците, и първенците на
Юда и Ерусалим, и занаятчиите, и ко-
вачите бяха излезли от Ерусалим[1] –
(1) ст. 1
3 чрез ръката на Еласа, сина на Са-
фан[1], и на Гемария, сина на Хелкия,
когото юдовият цар Седекия изпрати
във Вавилон при вавилонския цар На-
вуходоносор. *Писмото* казваше:
(1) гл. 26:24
4 Така казва ГОСПОД на Войнствата,
Израилевият Бог, на всички пленници,
които Аз отведох в плен от Ерусалим
във Вавилон:
5 Стройте къщи и живейте *в тях,* са-
дете градини и яжте плода им[1], (1) ст. 28
6 вземайте жени и раждайте синове
и дъщери, вземайте жени за синовете
си и давайте дъщерите си на мъже, и
нека раждат синове и дъщери, и се
умножавайте, а не намалявайте.
7 И търсете мира на града, където ви
отведох в плен, и се молете за него на
ГОСПОДА, понеже в неговия мир ще
имате *и вие* мир.
8 Защото така казва ГОСПОД на
Войнствата, Израилевият Бог: Да не
ви мамят пророците ви, които са сред
вас, и врачовете ви и недейте слуша
сънищата си, които вие сами сънува-
те[1]. (1) гл. 23:16,25; 27:14,15; Мк. 13:5
9 Защото лъжливо ви пророкуват в
Моето Име; Аз не съм ги изпратил[1],
заявява ГОСПОД.
(1) ст. 21; гл. 23:21; Плач 2:14
10 Защото така казва ГОСПОД: Кога-
то се изпълнят седемдесет години[1] за
Вавилон, ще ви посетя и ще изпълня
над вас благото Си слово да ви върна
в това място[2]. (1) гл. 25:11,12; Пс. 102:13;
(2) гл. 27:22; 33:14; Езд. 1:1-3; Езек. 11:17
11 Защото Аз зная мислите, които
мисля за вас, заявява ГОСПОД, мисли
на мир, а не на зло[1], да ви дам бъде-
ще и надежда[2]. (1) гл. 24:5,6; 33:6; Пс. 85:8;
Ис. 27:4; Зах. 8:14,15; (2) гл. 31:17
12 Тогава ще Ме призовете и ще оти-
дете, и ще Ми се помолите и Аз ще ви
послушам[1]. (1) гл. 33:3; 51:50; 2 Лет. 33:13;
Йов 22:27; Ис. 26:16; 30:19; Дан. 9:3; Ос. 14:8
13 И ще Ме потърсите и намерите,
защото ще попитате за Мен с цялото
си сърце[1]. (1) гл. 24:7; 50:4; Втзк. 4:29;
3 Царе 8:48; Пс. 145:18; Ис. 65:10

14 **И ще бъда намерен от вас[1], заявява ГОСПОД, и ще ви върна от плен[2] и ще ви събера от всичките народи и от всичките места, където съм ви прогонил, заявява ГОСПОД; и ще ви върна на мястото, откъдето ви откарах в плен[3].** (1) 1 Лет. 28:9; Ис. 45:19; 55:6; Мт. 7:8; (2) гл. 30:18; 31:23; 33:7,11; Пс. 126:1-4; Езек. 39:25; Йоил 3:1; Соф. 3:20; (3) гл. 3:14; 16:15; 23:3; 31:16,17; Ис. 14:1

15 **Понеже казахте: ГОСПОД ни издигна пророци във Вавилон. –**
16 *знайте,* **че така казва ГОСПОД за царя, който седи на престола на Давид[1], и за целия народ, който населява този град, братята ви, които не излязоха с вас в плен;** (1) 2 Лет. 36:11
17 **така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, ще изпратя върху тях меч, глад и мор[1], и ще ги направя като отвратителните смокини, които поради негодността си не могат да се ядат[2].** (1) гл. 24:10; 34:17; (2) гл. 24:8

18 **И ще ги преследвам с меч, с глад и с мор и ще ги предам да бъдат преследвани по всичките царства на земята, да бъдат за проклятие, за смайване, за подсвиркване и за присмех между всичките народи, където съм ги прогонил[1],** (1) гл. 15:4; 18:16; 24:9; 26:6; Езек. 5:15; Зах. 8:13

19 **затова, че не послушаха думите Ми, заявява ГОСПОД, които им изпратих по слугите Си, пророците, като ставах рано и** *ги* **изпращах; но не послушахте[1], заявява ГОСПОД.** (1) гл. 7:13,25; 25:3-8; 44:3,4

20 **А вие послушайте словото на ГОСПОДА, всички пленени, които изпратих от Ерусалим във Вавилон[1].** (1) ст. 1,2,4; Езек. 3:11

21 **Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, за Ахав, сина на Колая, и за Седекия, сина на Маасия, които ви пророкуват лъжа в Моето Име[1]: Ето, Аз ги предавам в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и той ще ги убие пред очите ви.** (1) ст. 8,9
22 **И от тях всичките юдови пленници, които са във Вавилон, ще вземат да кълнат[1], като казват: ГОСПОД да те направи като Седекия и като Ахав, които вавилонският цар опече на огън[2]!** (1) Ис. 65:15; (2) Дан. 3:6
23 **Защото те извършиха безумие в Израил, прелюбодействаха с жените на ближните си[1] и в Моето Име говориха лъжливи думи, които не съм им заповядвал[2]. Но аз зная и съм свидетел[3], заявява ГОСПОД.** (1) гл. 23:14; (2) гл. 23:16,32; (3) Мал. 2:14

24 **Също и на нехеламеца Семая да говориш и да кажеш:**
25 **Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, като казва: Понеже си изпратил в свое име писма до целия народ, който е в Ерусалим, и до свещеника Софония, сина на Маасия[1], и до всички свещеници и си казал:** (1) гл. 21:1

26 **ГОСПОД те е поставил свещеник вместо свещеника Йодая, за да има надзиратели в ГОСПОДНИЯ дом за всеки луд[1], който пророкува, за да го сложиш в клада[2] и в окови.** (1) 4 Царе 9:11; (2) гл. 20:2

27 **И сега, защо не си смърил анатотеца Еремия, който ви пророкува,**
28 **тъй като е пратил до нас във Вавилон и е казал: Дълъг ще е** *пленът,* **постройте си къщи и живейте** *в тях* **и насадете градини, и яжте плода им[1]!** (1) ст. 5

29 **А свещеникът Софония прочете това писмо в ушите на пророк Еремия.**
30 **И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:**
31 **Изпрати до всичките пленници и кажи: Така казва ГОСПОД за нехеламеца Семая: Понеже Семая ви пророкува, а Аз не съм го изпратил, и ви е направил да се надявате на лъжа[1],** (1) гл. 28:15

32 **затова така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще накажа нехеламеца Семая и потомството му; той няма да има никой, който да живее сред този народ и няма да види доброто, което Аз ще направя на народа Си[1], заявява ГОС-**

ПОД, понеже е говорил бунт против ГОСПОДА[2]. (1) ст. 10-14; (2) гл. 20:6; 28:16; Езек. 20:38; Ам. 7:17; 9:10

30 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА и каза:

2 Така говори ГОСПОД, Израилевият Бог, и казва: Напиши в книга всичките думи, които ти говорих[1].
(1) гл. 36:2,4; 51:60; Изх. 17:14; Ис. 8:1

3 Защото, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще върна от плен народа Си Израил и Юда[1], казва ГОСПОД, и ще ги върна в земята, която дадох на бащите им да я притежават[2].
(1) гл. 29:14; Ам. 9:14; (2) гл. 16:15; Езек. 34:13; Соф. 2:7

4 И ето думите, които ГОСПОД говори за Израил и за Юда:

5 Да, така казва ГОСПОД: Глас на ужас чухме, страх, и няма мир[1].
(1) гл. 6:22-26; Авак. 1:6-10

6 Попитайте сега и вижте – мъж ражда ли? Защо гледам всеки мъж с ръцете си на кръста, като раждаща жена[1], и всички лица са побледнели[2]?
(1) гл. 4:31; (2) Йоил 2:6

7 Горко, защото велик е онзи ден[1], не е имало подобен на него[2]. Това е времето на голямата скръб на Яков, но ще бъде спасен от нея[3].
(1) Йоил 2:11; Соф. 1:14,15; Откр. 6:17; 7:14; (2) Дан. 9:12; Авак. 3:16; (3) Дан. 12:1; Мих. 4:9,10

8 И в онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата, ще строша ярема му от врата ти, ще разкъсам оковите ти и няма вече да го поробват чужденци[1];
(1) Ис. 10:27; 14:1-5; Езек. 34:27

9 а ще слугуват на ГОСПОДА, своя Бог, и на царя си Давид, когото ще им издигна[1].
(1) Езек. 34:24; Ос. 3:5

ст. 10,11: гл. 46:27,28

10 А ти не се бой, служителю Мой, Якове, заявява ГОСПОД, и не се страхувай, Израилю![1] Защото, ето, Аз ще те спася от далечната *страна*[2] и потомството ти – от земята на плена им. И Яков ще се върне и ще се успокои, и ще си почине, и никой няма да го плаши[3].
(1) Ис. 41:13,14; (2) Ис. 49:12,25; (3) гл. 23:6; Езек. 34:28; Ос. 2:18; 6:11; Мих. 4:4; Лк. 1:71,74

11 Защото Аз съм с теб, заявява ГОСПОД, за да те спася[1]. Защото ще сложа край на всичките народи, където съм те разпръснал; но на теб няма да сложа край, а ще те накажа с право[2] и никак няма да те изкарам невинен[3].
(1) гл. 1:19; (2) гл. 10:24; Ос. 11:9; (3) гл. 5:10; Изх. 34:7; 2 Царе 24:12; Ис. 27:7; Ам. 9:8,9

12 Защото така казва ГОСПОД: Раната ти е неизлечима[1], тежка е язвата ти.
(1) гл. 6:7; 15:18; Ис. 1:6; Плач 2:13; Мих. 1:9; Наум 3:19

13 Няма кой да защитава делото ти, *няма* лекове за раната, няма излекуване за теб[1].
(1) гл. 8:22; 14:19

14 Всичките ти любовници те забравиха, не те търсят[1]. Защото те нараних с рана като от враг, с наказание от жесток човек[2] заради големите ти беззакония и понеже се умножиха греховете ти[3].
(1) гл. 4:30; Плач 1:2,19; (2) Плач 2:1-6; (3) гл. 5:6; 32:29-35; Дан. 9:5-14

15 Защо викаш от раната си, *че* болката ти е неизлечима[1]? Заради големите ти беззакония и понеже се умножиха греховете ти, ти направих това[2].
(1) ст. 12; (2) Плач 3:39

16 Затова всички, които те изпояждат, ще бъдат изпоядени, и всичките ти притеснители, всички ще отидат в плен; и онези, които те ограбват, ще бъдат ограбени, и всички, които те плячкосват, ще предам на плячкосване[1].
(1) гл. 10:25; Втзк. 30:7; 1 Царе 17:53; Пр. 22:23; Зах. 1:15; 2:8,9

17 Защото ще ти възстановя здравето и ще те изцеля от раните ти[1], заявява ГОСПОД. Понеже те нарекоха отхвърлен: Това е Сион, за когото никой не пита[2].
(1) гл. 33:6; Ис. 30:26; 57:18,19; Ос. 6:1; (2) гл. 10:20; Ис. 54:6

18 Така казва ГОСПОД: Ето, Аз ще върна от плен шатрите на Яков[1] и ще се смиля за жилищата му[2]. И градът ще се построи на своята грамада *развалини* и дворецът ще се населява според правото си.
(1) гл. 32:44; Ис. 44:26; (2) Пс. 102:13; Зах. 1:16

19 И от тях ще излиза благодарение и глас на веселящи се[1]. И Аз ще ги умножа и няма да намалеят, ще ги прославя и няма да се унижат[2].
(1) гл. 31:4; Ис. 51:11; Зах. 8:5; (2) гл. 3:16; Ис. 26:15; Езек. 36:10,11,37; Соф. 3:19; Зах. 10:8

20 **Синовете им ще бъдат както преди и събранието им ще се утвърди пред Мен**[1]**; и ще накажа всички, които ги потискат**[2]**.**
(1) Пс. 102:28; Плач 5:21; Зах. 10:6; (2) гл. 50:33,34

21 **И благородният им ще бъде от тях и управникът им ще излезе изсред тях**[1]**. И Аз ще го доближа и той ще се приближи до Мен, защото кой е този, който е заложил сърцето си да се приближи до Мен? – заявява ГОСПОД.**
(1) Втзк. 17:15

22 **И вие ще Ми бъдете народ и Аз ще ви бъда Бог**[1]**.**
(1) гл. 11:4; 24:7; 31:1; Езек. 11:20; 36:28; Ос. 2:23; Зах. 8:8

23 **Ето, ураган от ГОСПОДА, ярост излезе, помитащ ураган**[1]**, ще се стовари върху главата на безбожните.** (1) гл. 4:11

24 **Пламенният гняв на ГОСПОДА няма да се върне, докато Той не извърши и докато не изпълни намеренията на сърцето Си. В последните дни ще разберете това**[1]**.** (1) гл. 23:19,20

31 **В онова време, заявява ГОСПОД, ще бъда Бог на всичките израилеви родове, и те ще Ми бъдат народ**[1]**.**
(1) гл. 30:22; Езек. 34:24; 36:28

2 **Така казва ГОСПОД: Народът, който оцеля от меча, намери благоволение в пустинята**[1]**, когато Израил ходеше, за да намери почивка***[2]**.**
**или:* ...в пустинята. Ще отида да дам на Израил почивка.
(1) Езек. 20:35; (2) Втзк. 12:9; Евр. 4:9

3 **ГОСПОД ми се яви отдалеч** *и каза:* **Да, с вечна любов те възлюбих**[1] **и те привлякох с милост.**
(1) Втзк. 33:3; 3 Царе 10:9; Ис. 43:4; 49:14,15; Римл. 11:28

4 **Пак ще те съградя и ще бъдеш съградена, девице израилева**[1]**. Пак ще се украсиш с тимпанчетата си и ще излизаш на хорото на веселящите се**[2]**.**
(1) Ис. 14:1; (2) гл. 30:19; Пс. 149:3

5 **Пак ще насадиш лозя на планините на Самария; лозарите ще садят и ще ядат**[1]**.** (1) Пс. 107:37; Ис. 62:8,9; 65:21

6 **Защото ще има ден, когато стражарите по планините на Ефрем ще викат: Станете и да се изкачим в Сион, при ГОСПОДА, нашия Бог**[1]**!** (1) Ис. 27:13; Зах. 8:21

7 **Защото така казва ГОСПОД: Пейте с радост за Яков и ликувайте за главата на народите! Прогласете, прославете и кажете: Спаси, ГОСПОДИ, народа Си, остатъка от Израил**[1]**!** (1) Пс. 126:2-4

8 **Ето, Аз ще ги доведа от северната земя и ще ги събера от краищата на земята**[1]**, и с тях заедно слепи и куци**[2]**, бременни и родилки;** *като* **голямо събрание ще се върнат тук.**
(1) гл. 16:15; 23:3; Езек. 20:34; (2) Мих. 4:6,7

9 **С плач ще дойдат**[1] **и като се молят, ще ги водя; ще ги доведа до водни потоци през прав път, в който няма да се спънат**[2]**; защото съм Отец на Израил**[3] **и Ефрем е първородният Ми**[4]**.**
(1) гл. 50:4; (2) Ис. 42:16; 43:19; 49:10;
(3) Ис. 63:16; 2 Кор. 6:18; (4) ст. 20; Изх. 4:22

10 **Слушайте, народи, словото на ГОСПОДА и известете на далечните острови, и кажете: Който разпръсна Израил, ще го събере и ще го пази, както овчар – стадото си**[1]**.** (1) Пс. 147:2; Езек. 34:12

11 **Защото ГОСПОД откупи Яков, изкупи го от ръката на по-силния от него**[1]**.** (1) Ис. 48:20; 49:25; Плач 3:58; Лк. 1:68,71

12 **И ще дойдат, и ще пеят върху възвишението на Сион**[1] **и ще се стекат към благата на ГОСПОДА**[2]**: към житото и към младото вино, и към** *маслиненото* **масло**[3]**, и към малките на овцете и на говедата. И душата им ще бъде като напоявана градина**[4] **и вече няма да изнемощеят.**
(1) Ис. 35:10; Езек. 20:40; (2) Ис. 52:8; Езек. 36:30;
(3) Ос. 2:22; Зах. 8:12; (4) Ис. 58:11; гл. 33:11

13 **Тогава ще се зарадва девицата на хорото и младежите заедно със старците**[1]**; защото ще обърна жалеенето им в радост и ще ги утеша, и ще ги развеселя от скръбта им**[2]**.**
(1) Пс. 148:12,13; (2) Пс. 126:5; Ис. 12:1; 51:3; Зах. 8:19

14 **И ще наситя душата на свещениците с тлъстина**[1] **и народът Ми ще се насити с Моите блага**[2]**, заявява ГОСПОД.**
(1) Пс. 63:5; (2) гл. 33:9; Втзк. 33:23; Пс. 85:12; Езек. 34:14

15 **Така казва ГОСПОД: Глас се чува в Рама**[1]**, ридание и горчив плач. Рахил оплаква децата си, не иска да се уте-**

ши за децата си, защото ги няма[2].

(1) гл. 40:1; Иис. Нав. 18:25; (2) гл. 10:20; Бит. 37:35; Мт. 2:18

16 Така казва ГОСПОД: Въздържай гласа си от плач и очите си от сълзи, защото има награда за делото ти[1], заявява ГОСПОД, и ще се върнат от земята на врага[2].

(1) 2 Лет. 15:7; Ис. 40:10; Евр. 10:35; 11:6; (2) гл. 29:14; Езек. 37:21

17 Има надежда за края ти[1], заявява ГОСПОД, и децата ти ще се върнат в своите предели[2].

(1) гл. 29:11; Зах. 9:12; (2) ст. 16

18 Добре чух Ефрем да се оплаква: Наказал си ме и бях наказан като теле, несвикнало *на ярем*[1]. Върни ме, и ще се върна[2], защото Ти си ГОСПОД, моят Бог[3].

(1) Ос. 4:16; (2) гл. 17:14; Плач 5:21; (3) Пс. 31:14

19 Защото откакто се върнах, се разкаях и откакто бях доведен до разбиране, се удрям по бедрото[1]. Засрамих се и даже се покрих със срам, защото нося позора на младостта си[2].

(1) Езек. 21:12; (2) Йов 13:26

20 Ефрем скъп син ли Ми е? Мило дете ли е? Защото колкото пъти говоря против него, все още го помня. Затова сърцето Ми се вълнува за него[1] и със сигурност ще му окажа милост[2], заявява ГОСПОД.

(1) Лк. 15:20; (2) гл. 33:26; Лев. 26:44; Съд. 10:16; Ис. 30:18; 63:15; Плач 3:22,32

21 Изправи си пътни знаци, постави си стълбове *за упътване,* насочи сърцето си към друма, към пътя, по който си ходила[1]. Върни се, девице израилева, върни се[2] към тези свои градове.

(1) гл. 6:16; (2) гл. 3:12,22

22 Докога ще се въртиш насам-натам, дъще отстъпнице[1]? Защото ГОСПОД създаде ново нещо на земята – жена ще обкръжи мъж[2].

(1) гл. 2:18,23,36; (2) гл. 3:1,4

23 Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Отново ще говорят тази дума в юдовата земя и в градовете ѝ, когато ги върна от плен[1]: ГОСПОД да те благослови[2], жилище на правда[3], свят хълм[4]!

(1) гл. 29:14; (2) Рут 2:4; (3) гл. 23:6; 50:7; Ис. 1:26; (4) Ис. 11:9; Авд. 17

24 И Юда заедно с всичките му градове ще обитава там; земеделци и онези, които излизат със стада[1].

(1) гл. 33:12,13

25 Защото напоих изнурената душа и наситих всяка изнемощяла душа[1].

(1) Пс. 23:3; 107:9; Ис. 41:17; Мт. 5:6; 11:28

26 Затова се събудих[1] и видях, и сънят ми беше сладък.

(1) Пс. 17:15; Зах. 4:1

27 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще засея израилевия дом и юдовия дом със семе на човек и семе на животно[1].

(1) Пс. 107:41; Езек. 36:10,11

28 И както бдях над тях, за да изкоренявам и да събарям, и да разрушавам, и да погубвам, и да развалям, така ще бдя над тях, за да градя и да насаждам[1], заявява ГОСПОД.

(1) гл. 1:10; 24:6; 32:42; 42:10; Зах. 8:14,15

29 В онези дни няма вече да казват: Бащите ядоха кисело грозде, а зъбите на децата скоминясаха[1].

(1) Езек. 18:2

30 А всеки ще умира за собственото си беззаконие[1]; всеки човек, който яде кисело грозде, неговите зъби ще скоминясат.

(1) Втзк. 24:16

ст. 31-34: Евр. 8:8-12; 10:16-18

31 Ето, идват дни заявява ГОСПОД, когато ще сключа с израилевия дом и с юдовия дом нов завет[1].

(1) гл. 32:40; Езек. 37:26; Мт. 26:28; Римл. 9:4

32 Не такъв завет, какъвто направих с бащите им[1] в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа от египетската земя[2], защото те престъпиха завета Ми[3], въпреки че Аз им бях Господар*[4], заявява ГОСПОД.

**и*ли:* съпруг

(1) Изх. 24:8; (2) Втзк. 29:25; (3) гл. 11:3-10; Изх. 32:8; Лев. 26:15; Втзк. 31:16,20; Пс. 78:37; (4) гл. 3:14; Езек. 16:8

33 Но ето заветът, който ще сключа с израилевия дом след онези дни, заявява ГОСПОД, ще положа закона Си във вътрешностите им и ще го напиша на сърцата им[1]; и ще им бъда Бог и те ще Ми бъдат народ[2].

(1) гл. 17:1; Пс. 40:8; Пр. 7:3; Езек. 11:19; (2) гл. 24:7; Изх. 6:7; Зах. 13:9

34 И няма вече да учат всеки ближния си и всеки брат си и да казват: Познайте ГОСПОДА![1] – защото те всички ще Ме познават, от най-малкия от тях до най-големия от тях[2], заявява ГОСПОД. Защото ще простя беззаконието им и греха им няма да помня вече[3].

(1) гл. 9:24; (2) Ис. 11:9; 29:24; 52:6; 54:13; 1 Йн. 5:20; (3) гл. 50:20; Пс. 25:7; Мих. 7:19; Лк. 1:77; Римл. 11:27

35 Така казва ГОСПОД, който дава
слънцето за светлина денем и наредби-
те на луната и звездите за светлина но-
щем[1], който вълнува морето и вълните
му бушуват[2], ГОСПОД на Войнствата
е Името Му[3]: (1) гл. 33:20; Бит. 1:16; Пс. 136:9; (2) гл. 5:22; Йов 26:12; (3) гл. 10:16
36 Ако тези наредби изчезнат отпред
Мен[1], заявява ГОСПОД, тогава и по-
томството на Израил ще престане да
бъде народ пред Мен завинаги[2].
(1) Пс. 148:6; (2) гл. 33:24-26; Ис. 54:9,10; Римл. 11:1
37 Така казва ГОСПОД: Ако може
да се измери небето нагоре и да се
изследват основите на земята надолу,
тогава и Аз ще отхвърля цялото потом-
ство на Израил[1] заради всичко, което
са извършили, заявява ГОСПОД.
(1) ст. 36
38 Ето, идват дни, заявява ГОСПОД,
когато градът ще се построи[1] на ГОС-
ПОДА от кулата Ананеил[2] до Портата
на ъгъла[3].
(1) Пс. 102:16; (2) Неем. 3:1; (3) 4 Царе 14:13; 2 Лет. 26:9
39 И мерителната връв[1] ще продължи
още направо през хълма Гарив и ще
завие към Гоат. (1) Зах. 2:1,2
40 И цялата долина на труповете[1] и
на пепелта и всички полета до потока
Кедрон до ъгъла на Конската порта[2] на
изток ще бъдат свети на ГОСПОДА[3];
градът няма вече да бъде изкоренен и
няма да бъде разрушен до века[4].
(1) гл. 7:32; (2) Неем. 3:28; (3) Йоил 3:17; (4) Пс. 48:8; Зах. 14:11

ст. 1-5: гл. 34:1-6

32 Словото, което беше към Ере-
мия от ГОСПОДА в десетата година
на юдовия цар Седекия. Тази година
беше осемнадесетата година на Наву-
ходоносор[1]. (1) гл. 52:29
2 А тогава войската на вавилонския
цар обсаждаше Ерусалим[1], а пророк
Еремия беше затворен в двора на
стражата[2], който е в дома на юдовия
цар.
(1) 4 Царе 25:1,2; (2) гл. 33:1; 37:15,21; 38:13,28; Неем. 3:25
3 Защото юдовият цар Седекия го
беше затворил, казвайки: Защо проро-
куваш и казваш: Така казва ГОСПОД:
Ето, Аз предавам този град в ръката на
вавилонския цар и той ще го превзе-
ме[1]. (1) ст. 28; гл. 26:9; 36:29; 38:3
4 И юдовият цар Седекия няма да
избегне от ръката на халдейците, а със
сигурност ще бъде предаден в ръката
на вавилонския цар[1] и ще говори с
него уста с уста, и очите му ще видят
неговите очи.
(1) гл. 21:7; 25:35; 38:18,23; Езек. 17:15
5 И ще заведе Седекия във Вавилон[1]
и той ще бъде там, докато го посетя,
заявява ГОСПОД. *И* ако воювате про-
тив халдейците, няма да успеете[2]!
(1) гл. 39:4-7; (2) гл. 21:4,5; 33:5
6 И Еремия каза: ГОСПОДНОТО сло-
во беше към мен и каза:
7 Ето, Анамеил, синът на чичо ти Се-
лум, ще дойде при теб и ще каже:
Купи за себе си нивата ми, която е
в Анатот[1], защото твое е правото на
сродник да я откупиш[2]!
(1) гл. 1:1; (2) Лев. 25:24-31
8 И Анамеил, синът на чичо ми, дойде
при мен в двора на стражата според
ГОСПОДНОТО слово и ми каза: Купи,
моля те, нивата ми, която е в Анатот
във вениаминовата земя, защото твое
е правото да я наследиш и твое е *пра-
вото* да я откупиш; купи я за себе си.
И разбрах, че това беше ГОСПОДНО-
ТО слово[1]. (1) Зах. 11:11
9 И купих нивата, която е в Анатот,
от Анамеил, сина на чичо ми, и му
претеглих парите, седемнадесет сикъла
сребро.
10 И написах запис и сложих печат,
и повиках свидетели[1] и претеглих сре-
брото на везните[2].
(1) ст. 44; Рут 4:11; (2) Бит. 23:16
11 И взех записа за покупката – запе-
чатания, *според* заповедта и наредбата,
и отворения –
12 и предадох записа за покупката на
Варух[1], сина на Нирия[2], син на Маасия,
пред Анамеил, *сина* на чичо ми, и пред
свидетелите, които подписаха записа
за покупката, пред всичките юдеи, ко-
ито седяха в двора на стражата.
(1) гл. 36:4; 43:3; 45:1; (2) гл. 51:59

13 **И заповядах на Варух пред тях и казах:**
14 **Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Вземи тези записи – този запис за покупката, и запечатания, и този отворен запис – и ги сложи в пръстен съд, за да стоят много дни.**
15 **Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Пак ще се купуват къщи и ниви, и лозя в тази земя[1].** (1) ст. 43,44
16 **И след като предадох записа за покупката на Варух, сина на Нирия, се помолих на ГОСПОДА и казах:**
17 **О, Господи БОЖЕ, ето, Ти си направил небето и земята с голямата Си сила и с простряната Си мишца[1]. Няма нищо невъзможно за Теб[2],**
(1) гл. 10:12; 27:5; 4 Царе 19:15; Неем. 9:6; Ис. 40:28; (2) ст. 27; Бит. 18:14; Йов 42:2; Мт. 19:26
18 **който оказваш милост на хиляди** *поколения* **и отплащаш беззаконието на бащите в пазвата на синовете им след тях[1] – великият, могъщият Бог[2], ГОСПОД на Войнствата е Името Му[3],**
(1) Изх. 20:5,6; (2) Втзк. 10:17; Пс. 89:8; (3) гл. 10:16; 33:2
19 **велик в намерение и силен в дело[1], чиито очи са отворени над всички пътища на човешките синове[2], за да отдадеш на всекиго според пътищата му и според плода на делата му[3],**
(1) Пс. 92:5; 111:2; Ис. 28:29; (2) гл. 16:17; 2 Лет. 16:9; Пс. 33:14; Зах. 9:1; (3) гл. 17:10; 25:14; Ис. 59:18
20 **който си извършил знамения и чудеса в египетската земя,** *известни* **и до този ден и в Израил, и между** *другите* **хора, и си Си придобил име, каквото е днес[1];** (1) Изх. 3:20; Втзк. 11:3; 2 Царе 7:23; Неем. 9:10,11; Ис. 63:12-14; Дан. 6:27
21 **и си извел народа Си Израил от египетската земя със знамения и чудеса[1], с мощна ръка и с простряна мишца, и с голям ужас[2];**
(1) ст. 20; (2) Втзк. 4:34
22 **и си им дал тази земя, за която си се заклел на бащите им да им я дадеш[1] – земя, в която текат мляко и мед[2].** (1) Бит. 15:18; Втзк. 1:8,35; (2) гл. 11:5
23 **И те влязоха и я завладяха[1], но не слушаха гласа Ти и не ходиха по закона Ти, и не вършиха нищо от това, което им беше заповядал да вършат[2]. И ти докара върху тях цялото това зло[3].**
(1) Иис. Нав. 21:43; (2) гл. 7:24-26; Неем. 9:26; (3) гл. 11:8; Иис. Нав. 23:16
24 **Ето насипите стигнаха до града, за да го превземат[1]! И градът е предаден в ръката на халдейците, които воюват против него, поради меча и глада, и мора[2]. И това, което си говорил, стана[3] – ето, Ти виждаш!** (1) гл. 6:6; 33:4; Езек. 4:2; 21:22; Авак. 1:10; (2) ст. 36; гл. 24:10; 34:17; (3) Зах. 1:6
25 **Но Ти, Господи БОЖЕ, ми каза: Купи си нивата с пари и повикай свидетели[1] – а градът е предаден в ръката на халдейците[2]!** (1) ст. 15,43,44; (2) ст. 24
26 **И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия и каза:**
27 **Ето, Аз съм ГОСПОД, Бог на всяка плът[1]; има ли нещо невъзможно за Мен[2]?** (1) Чис. 16:22; (2) ст. 17; Чис. 11:23
28 **Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз предавам този град в ръката на халдейците и в ръката на вавилонския цар Навуходоносор, и той ще го превземе[1].** (1) ст. 3
29 **И халдейците, които воюват против този град, ще дойдат и ще запалят този град, и ще го изгорят[1] заедно с къщите, върху чиито покриви кадяха на Ваал и принасяха възлияния на други богове, за да Ме разгневяват[2].**
(1) гл. 21:10; 37:8,10; 52:12,13; 2 Лет. 36:19; Езек. 23:47; (2) гл. 7:17,18; Ис. 22:1
30 **Защото израилевите синове и юдовите синове вършеха само това, което беше зло пред Мен, от младостта си; защото израилевите синове не правеха друго, освен да Ме разгневяват с делата на ръцете си[1], заявява ГОСПОД.**
(1) гл. 25:6; 44:8; Езек. 20:28
31 **Защото от деня, в който е бил построен този град, и до днес, той е** *предизвиквал* **гнева Ми и яростта Ми, за да го отхвърля отпред Себе Си[1],**
(1) гл. 23:39
32 **заради цялото зло на израилевите синове и юдовите синове, което вършиха, за да Ме разгневяват[1] – те, царете им, първенците им, свещениците**

им и пророците им, юдовите мъже и ерусалимските жители[2]. (1) ст. 29; (2) Дан. 9:6,8

33 **Те обърнаха към Мен гръб, а не лице[1]. И Аз ги учех, като ставах рано и ги поучавах, но те не послушаха да приемат поука[2],**
(1) гл. 2:27; (2) гл. 7:13,24-28; 35:13

34 **а сложиха гнусотиите си в дома, който се нарича с Моето Име, и го оскверниха[1].** (1) гл. 7:30; 4 Царе 21:4; 2 Лет. 36:14

35 **И построиха високите места на Ваал, които са в долината на Еномовия син, за да превеждат синовете си и дъщерите си** *през огън* **за Молох[1] – което не съм заповядал и не Ми е идвало на ум[2], да извършат тази мерзост, и да въведат Юда в грях.**
(1) 3 Царе 11:7; (2) гл. 7:31

36 **И затова, сега така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за този град, за който вие казвате: Предаден е в ръката на вавилонския цар с меч, с глад и с мор[1]:** (1) ст. 24

37 **Ето, ще ги събера от всички земи, където ги бях изгонил в гнева Си и в яростта Си, и в голямо негодувание. И ще ги върна на това място и ще ги населя в безопасност[1].**
(1) гл. 12:14; 16:15; 23:3,6,8; Езек. 20:34; 28:26; 36:24; 39:25

38 **И те ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог[1].** (1) гл. 24:7; Езек. 36:28; 2 Кор. 6:16

39 **И ще им дам едно сърце и един път[1], за да се боят винаги от Мен, за тяхно добро и** *за добро* **на синовете им след тях[2].** (1) 2 Лет. 30:12; Ер. 24:7; Езек. 11:19,20; (2) Втзк. 6:2,24; Езек. 37:24

40 **И ще сключа с тях вечен завет[1], че няма да се отвърна от тях да им правя добро; и ще вложа в сърцата им страх от Мен, за да не отстъпят от Мен[2].**
(1) гл. 31:31-33; 50:5; Ис. 55:3; Евр. 13:20; (2) Пс. 80:18; Езек. 36:27; Мих. 4:5

41 **И ще се радвам за тях да им правя добро[1] и ще ги насадя в тази земя в истина, с цялото Си сърце и с цялата Си душа[2].** (1) Втзк. 30:9; (2) гл. 24:6; Ис. 60:21; 62:4; Езек. 36:36; Ос. 14:4

42 **Защото така казва ГОСПОД: Както докарах върху този народ цялото това голямо зло, така ще докарам върху него и цялото добро, което съм говорил за тях[1].** (1) гл. 31:28; 33:14; Иис. Нав. 23:15

43 **И ще се купуват ниви в тази земя, за която казвате: Пуста е, без човек и животно; предадена е в ръката на халдейците[1].** (1) ст. 25; гл. 33:10

44 **Ще купуват ниви с пари и ще пишат записи, и ще ги запечатват, и ще викат свидетели[1] във вениаминовата земя и в ерусалимските околности, и в юдовите градове, и в планинските градове и в градовете в низината, и в южните градове[2], защото ще ги върна от плен[3], заявява ГОСПОД.**
(1) ст. 10-12; (2) гл. 17:26; Авд. 20; (3) гл. 30:18; 33:7,11,26

33 **И словото на ГОСПОДА беше към Еремия втори път, когато той още беше затворен в двора на стражата[1], и каза:** (1) гл. 32:2,3

2 **Така казва ГОСПОД, който направи** *земята,* **ГОСПОД, който я образува, за да я утвърди; ГОСПОД е Името Му[1]:**
(1) гл. 16:21; 32:18; Изх. 15:3; Ис. 42:8; Ам. 5:8

3 **Извикай към Мен и ще ти отговоря[1], и ще ти покажа велики и тайни неща, които не знаеш[2].**
(1) гл. 29:12; Пс. 91:15; (2) Дан. 2:22,23; 1 Кор. 2:9,10

4 **Защото, така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за къщите на този град и за къщите на юдовите царе, които са сринати заради насипите и заради меча[1],** (1) гл. 32:24; Ис. 22:10

5 *за* **онези, които идват да воюват против халдейците и да пълнят** *къщите* **с труповете на хората, които поразих в гнева Си и в яростта Си, и** *поради* **които скрих лицето Си от този град заради цялата им злина[1]:**
(1) гл. 32:5; Втзк. 31:18

6 **Ето, ще донеса в него здраве и изцеление, и ще ги изцеля[1], и ще им открия изобилие на мир и на истина[2].**
(1) гл. 30:17; Пс. 147:3; Ис. 57:18; Мал. 4:2; (2) гл. 29:11; Мих. 7:20

7 **Ще върна пленниците на Юда и пленниците на Израил и ще ги съградя както в началото[1].**
(1) ст. 26; гл. 29:14; 30:3,18; Ис. 52:8; Ам. 9:14

8 **Ще ги очистя от цялото беззаконие,**

с което съгрешиха против Мен, и ще простя всичките им беззакония, с които съгрешиха против Мен, и с които отстъпиха от Мен[1].
(1) гл. 50:20; Лев. 16:30; Пс. 130:8; Езек. 36:25

9 **И** *този град* **ще Ми бъде име на радост, за хвала и слава пред всичките народи на света[1], които ще чуят цялото добро, което Аз им правя; и ще се убоят и ще се разтреперят[2] за цялото добро и за целия мир, който ще му дам[3].**
(1) гл. 13:11; Ис. 43:21; 55:13; 62:2; Соф. 3:19,20; (2) Ис. 60:5; (3) гл. 31:14; Втзк. 30:5; Зах. 1:17

10 **Така казва ГОСПОД: На това място, за което вие казвате: Пусто е, без човек и без животно[1]. – в юдовите градове и по ерусалимските улици, които са опустели, без човек и без жител, и без животно, отново ще се чуе**
(1) гл. 32:43

11 **глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невяста[1], глас на онези, които казват: Хвалете ГОСПОДА на Войнствата, защото ГОСПОД е благ, защото милостта Му е вечна[2]! –** *гласът* **на онези, които принасят благодарение в ГОСПОДНИЯ дом[3]; защото ще върна пленниците на тази земя[4], както в началото[5], казва ГОСПОД.**
(1) гл. 7:34; Пс. 147:13; Ис. 51:3; (2) 1 Лет. 16:34; Пс. 100:5; (3) гл. 17:26; 31:13; Пс. 85:6; (4) гл. 32:44; (5) ст. 7

12 **Така казва ГОСПОД на Войнствата: На това място, което е пусто, без човек и без животно, и във всичките му градове отново ще има жилища на овчари, които ще разполагат стадата си[1].**
(1) гл. 31:24; 50:19; Ис. 65:10; Езек. 34:13; 36:35

13 **В планинските градове и в градовете на низината, и в южните градове, и във вениаминовата земя, и в ерусалимските околности и в юдовите градове[1] стадата отново ще минават под ръката на онзи, който ги брои[2], казва ГОСПОД.**
(1) гл. 17:26; (2) Лев. 27:32

14 **Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще изпълня доброто слово, което говорих за израилевия дом и за юдовия дом[1].**
(1) гл. 29:10; 32:42

15 **В онези дни и в онова време ще направя да израсне на Давид праведна издънка[1]; и Той ще извърши правосъдие и правда на земята[2].**
(1) Лк. 20:41; Мк. 11:10; (2) гл. 23:5,6; 50:7

16 **В онези дни Юда ще се спаси и Ерусалим ще живее в безопасност. И това е** *името,* **с което се нарича: ГОСПОД, наша правда[1].**
(1) ст. 15

17 **Защото така казва ГОСПОД: Никога няма да липсва на Давид мъж, който да седи на престола на израилевия дом[1].**
(1) 2 Царе 7:12-16; 4 Царе 11:2; Пс. 132:12

18 **И на свещениците, левитите, никога няма да липсва пред Мен мъж, който да принася всеизгаряния и да гори хлебни приноси и да принася жертви непрестанно[1].**
(1) гл. 35:19; Ис. 61:6; Езек. 43:19

19 **И словото на ГОСПОДА беше към Еремия и каза:**

20 **Така казва ГОСПОД: Ако можете да нарушите завета Ми за деня и завета Ми за нощта, така че да няма вече ден и нощ на времето им[1],**
(1) гл. 31:35

21 **тогава ще може да се наруши и Моят завет със слугата Ми Давид, така че да няма син да царува на престола му[1], и с левитите, свещениците, моите служители.**
(1) 2 Царе 23:5; Пс. 89:35,36; Ис. 66:22

22 **Както не може да се изброи небесното войнство и да се измери морският пясък, така ще умножа потомството на слугата Си Давид, и левитите, които Ми служат[1].**
(1) Бит. 15:5

23 **И словото на ГОСПОДА беше към Еремия и каза:**

24 **Не видя ли какво говори този народ, като казва: Двата рода, които ГОСПОД беше избрал,** *сега* **ги е отхвърлил[1]! И така презират народа Ми, да не е вече народ пред тях[2].**
(1) гл. 31:37; (2) Пс. 83:4; Езек. 36:20

25 **Така казва ГОСПОД: Ако не** *съм поставил* **завета Си за деня и нощта и не съм определил наредбите за небето и за земята[1],**
(1) Бит. 8:22; Пс. 74:16

26 **тогава ще отхвърля и потомството на Яков и на слугата Си Давид[1], така че да не взема от потомството му**

владетели над потомството на Авраам,
Исаак и Яков[2]! Защото ще върна плен-
ниците им[3] и ще им окажа милост[4].
(1) гл. 31:35-37; (2) Бит. 49:10;
(3) ст. 7,11; Пс. 126:1; (4) гл. 31:20

ст. 1-6: гл. 32:1-5

34 Словото, което беше към Еремия
от ГОСПОДА, когато вавилонският цар
Навуходоносор и цялата му войска, и
всичките царства на света, които бяха
под властта му, и всичките народи во-
юваха против Ерусалим и против всич-
ките му градове[1], и каза:
(1) гл. 1:15; 21:2; 39:1; 4 Царе 25:1
2 Така казва ГОСПОД, Израилевият
Бог: Иди и говори на юдовия цар Се-
декия, и му кажи: Така казва ГОСПОД:
Ето, предавам този град в ръката на
вавилонския цар и той ще го изгори с
огън[1]. (1) ст. 22; гл. 21:10; 4 Царе 25:9
3 И ти няма да избегнеш от ръката
му, а със сигурност ще бъдеш хванат
и предаден в ръката му; и очите ти
ще видят очите на вавилонския цар и
устата му ще говори с устата ти, и ще
отидеш във Вавилон[1].
(1) гл. 38:18; 52:11; Езек. 17:16
4 Но слушай словото на ГОСПОДА,
Седекия, царю на Юда; така казва
ГОСПОД за теб: Няма да умреш от
меч.
5 В мир ще умреш и каквито изгаря-
ния *на благоухания правеха* за бащите ти,
предишните царе, които бяха преди
теб, така ще изгорят и за теб[1]. И ще
те оплачат: Горко, господарю![2] – защо-
то Аз изговорих това слово, заявява
ГОСПОД. (1) 1 Царе 31:12; 2 Лет. 16:14; (2) гл. 22:18
6 Тогава пророк Еремия каза на юдо-
вия цар Седекия всички тези думи в
Ерусалим[1], (1) гл. 1:6-10
7 когато войската на вавилонския
цар се биеше срещу Ерусалим и сре-
щу всичките останали юдови градове,
срещу Лахис[1] и срещу Азика – защото
те бяха останали укрепени градове от
юдовите градове[2]. (1) Мих. 1:13; (2) 2 Лет. 11:5,9
8 Словото, което беше към Еремия
от ГОСПОДА, след като цар Седекия
беше направил завет с целия народ,
който беше в Ерусалим, за да им прог-
ласи освобождение –
9 всеки да пусне на свобода слугата
си и всеки – слугинята си, евреин или
еврейка, за да не поробва никой брат
си юдеин.
10 И всичките първенци и целият на-
род, които встъпиха в завета да пуснат
на свобода всеки слугата си и всеки
слугинята си, послушаха, за да не ги
поробват вече. Послушаха и *ги* пусна-
ха[1]. (1) Изх. 21:2-4; Лев. 25:10,41; Як. 2:6
11 Но после се отметнаха и върнаха
слугите и слугините, които бяха пусна-
ли на свобода, и ги подчиниха за слуги
и слугини[1]. (1) Мт. 21:30
12 И словото на ГОСПОДА беше към
Еремия от ГОСПОДА и каза:
13 Така казва ГОСПОД, Израилевият
Бог: Аз сключих завет с бащите ви в
деня, когато ги изведох от египетската
земя, от дома на робството[1], като ка-
зах: (1) Изх. 13:3,14; Втзк. 5:2
14 В края на *всеки* седем години пус-
кайте всеки брат си, евреина, който
ти се е продал[1]; нека ти слугува шест
години и го пусни *да си отиде* от теб
свободен[2]. Но бащите ви не Ме послу-
шаха и не приклониха ухото си[3].
(1) ст. 10; (2) Втзк. 15:1,9; (3) гл. 11:7,8
15 А вие днес се обърнахте и извър-
шихте това, което е право пред Мен,
като прогласихте всеки освобождение
на ближния си; и сключихте завет пред
Мен в дома, който се нарича с Моето
Име[1]; (1) гл. 7:10,30; 4 Царе 23:3
16 но се отметнахте[1] и осквернихте
Името Ми[2], като върнахте всеки слу-
гата си и всеки слугинята си, които
бяхте пуснали на свобода по волята
им, и ги подчинихте да ви бъдат слуги
и слугини. (1) Мт. 21:30; (2) Лев. 19:12
17 Затова, така казва ГОСПОД: Вие
не Ме послушахте да прогласите ос-
вобождение всеки на брат си и всеки
на ближния си. Ето, Аз ви прогласявам
освобождение, заявява ГОСПОД, за

меч, за мор и за глад[1] и ви предавам на преследване по всичките царства на света[2].

(1) гл. 32:24; Мт. 7:2; (2) гл. 15:4; 29:17,18; Втзк. 28:25

18 **И ще предам мъжете, които прес-**
тъпиха Моя завет, които не изпълниха думите на завета, който сключиха пред Мен, когато разсякоха телето на две и минаха между частите му[1] –

(1) Бит. 15:8-10,17

19 **юдовите първенци и ерусалимски-**
те първенци, скопците и свещениците, и целия народ на страната, който мина между частите на телето –
20 **ще ги предам в ръката на врагове-**
те им и в ръката на онези, които търсят *да отнемат* **живота им[1]; и труповете им ще бъдат за храна на небесните птици и на земните зверове[2].**

(1) гл. 39:6; (2) гл. 7:33

21 **И юдовия цар Седекия и първен-**
ците му ще предам в ръката на враговете им и в ръката на онези, които търсят *да отнемат* **живота им, и в ръката на войските на вавилонския цар, които се оттеглиха от вас[1].**

(1) гл. 37:5,11; Езек. 17:12,16,20

22 **Ето, ще заповядам, заявява ГОС-**
ПОД, и ще ги върна при този град; и те ще воюват срещу него и ще го превземат, и ще го изгорят с огън[1]; и ще обърна юдовите градове в пустош без жители[2]. (1) ст. 2; (2) гл. 2:15; 44:2,6

35 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА в дните на юдовия цар Йоаким, сина на Йосия[1], и каза:

(1) гл. 25:1

2 **Иди в жилището на рихавците[1] и им**
говори, и ги доведи в една от стаите на ГОСПОДНИЯ дом[2], и им дай да пият вино.

(1) 1 Лет. 2:55; (2) 3 Царе 6:5; 1 Лет. 28:12

3 **Тогава взех Яазания, сина на Ере-**
мия, син на Хавасиния, и братята му, и всичките му синове и целия дом на рихавците,
4 **и ги доведох в ГОСПОДНИЯ дом,**
в стаята на синовете на Анан, сина на Игдалия, Божия човек, която беше до стаята на първенците, над стаята на Маасия[1], сина на Селум, пазача на прага *на вратата[2]*. (1) гл. 21:1; (2) 1 Лет. 9:19-27
5 **И сложих пред синовете на дома на**
рихавците купи, пълни с вино, и чаши и им казах: Пийте вино!
6 **А те казаха: Няма да пием вино,**
защото Йонадав[1], синът на баща ни Рихав, ни заповяда, като каза: Да не пиете вино, нито вие, нито синовете ви, до века! (1) 4 Царе 10:15
7 **И да не строите къщи, нито да сее-**
те семе, нито да садите или да имате лозя, а да живеете в шатри[1] през всичките си дни, за да живеете дълго време в земята, където живеете като чужденци. (1) Евр. 11:9
8 **И ние послушахме гласа на Йона-**
дав, сина на баща ни Рихав, за всичко, което ни заповяда, да не пием вино през всичките си дни, ние, жените ни, синовете ни и дъщерите ни,
9 **и да не строим къщи, в които да**
живеем. И нямаме нито лозе, нито нива, нито семе,
10 **а сме живели в шатри и сме слу-**
шали и вършили всичко, което ни заповяда баща ни Йонадав.
11 **Но когато вавилонският цар На-**
вуходоносор се изкачи в тази земя, казахме: Елате да влезем в Ерусалим заради халдейската войска и заради арамейската войска[1]; затова живеем в Ерусалим. (1) гл. 25:9; 4 Царе 24:2
12 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше**
към Еремия и каза:
13 **Така казва ГОСПОД на Войнства-**
та, Израилевият Бог: Иди и кажи на юдовите мъже и на ерусалимските жители: Няма ли да приемете поука и да слушате думите Ми?[1] – заявява ГОСПОД. (1) гл. 6:10; 32:33
14 **Думите на Йонадав, сина на Рихав,**
който заповяда на синовете си да не пият вино, се изпълняват – те и до днес не пият, защото слушат заповедта на баща си. А Аз ви говорих, като

ставах рано и говорих, но вие не Ме
послушахте[1]**.** (1) гл. 7:13
15 **И изпращах при вас и всичките Си**
слуги, пророците, като ставах рано и
ги **изпращах, и казвах: Върнете се сега**
всеки от злия си път, поправете делата
си и не ходете след други богове да
им служите, и ще живеете в земята,
която дадох на вас и на бащите ви!
Но вие не приклонихте ухото си и не
Ме послушахте[1]**.** (1) гл. 7:3-7,25,26
16 **Да, синовете на Йонадав, сина на**
Рихав, изпълняват заповедта, която за-
повяда баща им, а този народ не Ме
слуша![1] (1) ст. 15
17 **Затова, така казва ГОСПОД, Бог на**
Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз
ще докарам върху Юда и върху всич-
ките ерусалимски жители цялото зло,
което говорих против тях – защото им
говорих, но не слушаха, и ги виках, но
не отговаряха[1]**.** (1) гл. 11:8-14; Ис. 65:12
18 **А на дома на рихавците Еремия**
каза: Така казва ГОСПОД на Войнства-
та, Израилевият Бог: Затова че послу-
шахте заповедта на баща си Йонадав
и опазихте всичките му заповеди, и из-
вършихте всичко, което ви заповяда,
19 **затова, така казва ГОСПОД на**
Войнствата, Израилевият Бог: Няма
да липсва на Йонадав, сина на Рихав,
човек, който да стои пред Мен завина-
ги[1]**!** (1) гл. 33:17,18; Пс. 102:28

36 **И в четвъртата година на юдо-**
вия цар Йоаким, сина на Йосия, беше
това слово от ГОСПОДА към Еремия[1]
и каза: (1) гл. 25:1; 45:1
2 **Вземи си един свитък книга и на-**
пиши в него всичките думи, които ти
говорих[1] **против Израил, против Юда**
и против всичките народи[2]**, от деня**
когато ти говорих, от дните на Йосия,
до днес!
(1) ст. 18; гл. 30:2; 45:1; Ис. 30:8; Откр. 1:11; (2) гл. 25:15-26
3 **Може би юдовият дом ще чуе цяло-**
то зло, което мисля да им направя – за
да се върнат всеки от злия си път и
Аз да простя беззаконието им и греха
им[1]**.** (1) гл. 18:8-11; Деян. 3:19; Откр. 2:5
4 **И Еремия повика Варух**[1]**, сина на**
Нирия, и Варух написа от устата на
Еремия[2] **в един свитък книга всичките**
думи, които ГОСПОД му беше гово-
рил[3]**.** (1) гл. 32:12; (2) Римл. 16:22; (3) ст. 2
5 **И Еремия заповяда на Варух, като**
каза: Аз съм затворен, не мога да оти-
да в ГОСПОДНИЯ дом;
6 **затова иди ти и прочети от свитъка,**
който написа от устата ми, ГОСПОД-
НИТЕ думи в ушите на народа в ГОС-
ПОДНИЯ дом в деня на поста. Про-
чети ги и в ушите на всички от Юда,
които идват от градовете си[1]**.** (1) гл. 7:2
7 **Може би молбата им ще дойде пред**
ГОСПОДА и ще се върнат всеки от
злия си път[1]**, защото голям е гневът**
и яростта, която ГОСПОД произнесе
против този народ[2]**.**
(1) Йоил 2:12-14; (2) 4 Царе 22:13
8 **И Варух, синът на Нирия, направи**
всичко, което му заповяда пророк Ере-
мия, и прочете от книгата думите на
ГОСПОДА в ГОСПОДНИЯ дом.
9 **И в петата година на юдовия цар**
Йоаким, сина на Йосия, в деветия ме-
сец, се прогласи пост пред ГОСПОДА[1]
за целия народ в Ерусалим и за целия
народ, който идваше от юдовите гра-
дове в Ерусалим.
(1) 2 Лет. 20:3; Ис. 58:1-7; Йоил 1:14
10 **И Варух прочете от книгата думите**
на Еремия в ГОСПОДНИЯ дом, в стая-
та на Гемария, сина на Сафан[1]**, писаря,**
в горния двор, във входа на новата
порта на ГОСПОДНИЯ дом, в ушите
на целия народ. (1) гл. 26:24; 4 Царе 22:3
11 **И Михей, синът на Гемария, сина**
на Сафан, чу от книгата всичките думи
на ГОСПОДА.
12 **И слезе в царския дворец, в стаята**
на писаря. И ето, там седяха всичките
първенци[1]**: писарят Елисама и Делая,**
синът на Семая, и Елнатан, синът на
Ахвор[2]**, и Гемария, синът на Сафан, и**
Седекия, синът на Анания, и всичките
първенци. (1) гл. 26:10; (2) гл. 26:22

13 **И Михей им съобщи всичките**
думи, които беше чул, когато Варух
чете от книгата в ушите на народа.
14 **И всичките първенци изпратиха**
Юдий, сина на Натания, син на Селе-
мия, син на Хусий, при Варух и казаха:
Вземи в ръката си свитъка, който си
прочел в ушите на народа, и ела! И
Варух, синът на Нирия, взе свитъка в
ръката си и дойде при тях.
15 **И му казаха: Я седни и го проче-**
ти в ушите ни. И Варух *го* **прочете в**
ушите им.
16 **И когато чуха всичките думи, те**
се спогледаха с ужас[1] **и казаха на Ва-**
рух: Непременно ще съобщим на царя
всички тези думи[2]**.**
(1) гл. 23:9; 4 Царе 22:11; (2) ст. 24
17 **И попитаха Варух, като казаха: Я**
ни кажи как си записал всички тези
думи от устата му?
18 **А Варух им каза: Той ми каза от**
устата си всички тези думи, и аз ги
написах с мастило в книгата[1]**.** (1) ст. 4
19 **Тогава първенците казаха на Варух:**
Иди, скрий се, ти и Еремия; и никой
да не знае къде сте[1]**!** (1) гл. 26:24; Пр. 28:12
20 **После влязоха при царя в двора;**
а свитъка бяха оставили в стаята на
писаря Елисама; и съобщиха в ушите
на царя всички тези думи.
21 **И царят изпрати Юдий да вземе**
свитъка; и той го взе от стаята на
писаря Елисама. И Юдий го прочете в
ушите на царя и в ушите на всичките
първенци, които стояха около царя[1]**.**
(1) 4 Царе 22:10
22 **А царят седеше в зимния дворец**[1]**,**
в деветия месец[2]**, и пред него имаше**
мангал с огън. (1) Ам. 3:15; (2) Езд. 10:9
23 **И когато Юдий прочиташе три-че-**
тири колони, *царят* **ги отрязваше с пи-**
сарския нож и ги хвърляше в огъня на
мангала, докато целият свитък изгоря
в огъня на мангала[1]**.** (1) Пс. 50:17
24 **И царят и всичките му слуги не**
се ужасиха[1] **и не раздраха дрехите си**[2]**,**
когато чуха всички тези думи.
(1) ст. 16; Изх. 7:23; Пс. 36:1; (2) 3 Царе 21:27; 4 Царе 22:11
25 **И въпреки че Елнатан и Делая, и**
Гемария се застъпиха пред царя да не
изгаря свитъка, той не ги послуша.
26 **И царят заповяда на царския син**[1]
Ерамеил и на Серая, сина на Азриил,
и на Селемия, сина на Авдиил, да хва-
нат писаря Варух и пророк Еремия[2]**; но**
ГОСПОД ги скри[3]**.**
(1) гл. 38:6; 3 Царе 22:26; 4 Царе 11:2;
(2) 2 Лет. 18:26; (3) гл. 26:24; Пс. 105:15
27 **И ГОСПОДНОТО слово беше към**
Еремия, след като царят изгори сви-
тъка и думите, които Варух написа от
устата на Еремия, и каза:
28 **Пак си вземи друг свитък и напи-**
ши в него всичките предишни думи,
които бяха в първия свитък, който
юдовият цар Йоаким изгори.
29 **А за юдовия цар Йоаким кажи:**
Така казва ГОСПОД: Ти изгори този
свитък, като каза: Защо си написал в
него, казвайки, че вавилонският цар
със сигурност ще дойде и ще разори
тази земя и ще изтреби от нея и чо-
век, и животно[1]**?** (1) гл. 21:7; 32:3
30 **Затова, така казва ГОСПОД за**
юдовия цар Йоаким: Той няма да има
никой, който да седи на престола на
Давид[1]**. И трупът му ще бъде захвър-**
лен на жегата денем и на сланата но-
щем[2]**.** (1) гл. 22:30; (2) гл. 22:18,19; Екл. 6:3
31 **Аз ще накажа него и потомство-**
то му, и слугите му за беззаконието
им; и ще докарам върху тях и върху
ерусалимските жители и върху юдови-
те мъже цялото зло, което изговорих
против тях[1]**, а те не послушаха**[2]**.**
(1) Пс. 94:23; Езек. 7:8,9; (2) гл. 19:15
32 **И Еремия взе друг свитък и го**
даде на писаря Варух, сина на Нирия,
и той написа в него от устата на Ере-
мия всичките думи на книгата, която
юдовият цар Йоаким изгори в огъня; и
още много подобни думи се добавиха
към тях.

37 **А Седекия, синът на Йосия**[1]**, цару-**
ваше вместо Хония*, сина на Йоаким[2]**,**

когото вавилонският цар Навуходоно-
сор постави за цар на юдовата земя.
**или:* Йехония
(1) 1 Лет. 3:15; 2 Лет. 36:10; (2) гл. 22:24; 4 Царе 24:17
2 **И нито той, нито слугите му, нито**
народът на земята послушаха думите
на ГОСПОДА, които говори чрез про-
рок Еремия[1]**.** (1) 2 Лет. 36:11-16
3 **И цар Седекия изпрати Юхал, сина**
на Селемия[1]**, и свещеник Софония,**
сина на Маасия[2]**, при пророк Еремия**
да кажат: Моля те, помоли се за нас
на ГОСПОДА, нашия Бог![3] (1) гл. 38:1;
(2) гл. 21:1; (3) гл. 2:27; 21:2; 1 Царе 12:19; Деян. 8:24
4 **А Еремия влизаше и излизаше между**
народа и *още* **не го бяха хвърлили в**
тъмница.
5 **И войската на фараона излезе от**
Египет[1]**; и когато халдейците, които об-**
саждаха Ерусалим, чуха известието за
тях, се оттеглиха от Ерусалим[2]**.**
(1) Езек. 17:15; (2) ст. 11; гл. 34:21
6 **Тогава ГОСПОДНОТО слово беше**
към пророк Еремия и каза:
7 **Така казва ГОСПОД, Израилевият**
Бог: Така да кажете на юдовия цар,
който ви изпрати при Мен да се допи-
тате до Мен: Ето, войската на фарао-
на, която излезе да ви помага, ще се
върне в земята си Египет[1]**.**
(1) гл. 2:36; 4 Царе 24:7; Ис. 30:3,7; 36:6
8 **И халдейците ще се върнат и ще**
воюват против този град, и ще го пре-
вземат, и ще го изгорят с огън[1]**.**
(1) гл. 32:29; 38:3
9 **Така казва ГОСПОД: Не се лъжете**[1]
да казвате: Халдейците със сигурност
ще си отидат от нас! – защото няма
да си отидат. (1) Йов 15:31
10 **Защото** *дори* **да разбиете цялата**
войска на халдейците, които воюват
против вас, и да останат от тях *само*
някои ранени, и те ще станат всеки от
шатрата си и ще изгорят този град с
огън[1]**.** (1) гл. 21:4-7
11 **И когато войската на халдейците**
се беше оттеглила от Ерусалим пред
заплахата от **войската на фараона**[1]**,**
(1) ст. 5
12 **тогава Еремия излезе от Ерусалим,**
за да отиде във вениаминовата земя[1]
и да *се* **отдели там от народа.** (1) гл. 1:1
13 **И когато той беше при Вениами-**
новата порта[1]**, там беше началникът на**
стражата, на име Ирия, син на Се-
лемия, сина на Анания. И той хвана
пророк Еремия и каза: Ти бягаш при
халдейците![2] (1) гл. 38:7; Зах. 14:10; (2) Плач 4:18
14 **А Еремия каза: Лъжа! Не бягам при**
халдейците. Но Ирия не го послуша,
а хвана Еремия и го заведе при пър-
венците.
15 **И първенците се разгневиха на**
Еремия и го биха, и го хвърлиха в
затвора[1] **в къщата на писаря Йонатан,**
защото нея бяха направили на тъмни-
ца[2]**.** (1) гл. 20:2; 32:2; 39:15;
Мт. 21:35; Лк. 3:20; Деян. 4:3; Евр. 11:36; (2) гл. 38:26
16 **Когато Еремия беше влязъл в под-**
земната тъмница и в избите и Еремия
беше седял там много дни,
17 **тогава цар Седекия изпрати да**
го доведат. И царят го попита тайно
в дома си и каза: Има ли слово от
ГОСПОДА?[1] **И Еремия каза: Има. И**
каза: Ще бъдеш предаден в ръката на
вавилонския цар[2]**.**
(1) гл. 38:14; (2) гл. 21:7; 4 Царе 25:7
18 **И Еремия каза на цар Седекия:**
Какво съм съгрешил против теб или
против слугите ти, или против този на-
род, че ме хвърлиха в тъмница?[1]
(1) Йн. 18:23; Деян. 25:11
19 **И къде са сега вашите пророци,**
които пророкуваха, казвайки: Вавилон-
ският цар няма да дойде срещу вас и
срещу тази земя[1]**?** (1) гл. 14:13-15
20 **И сега, моля те, слушай, господарю**
мой, царю; моля те, нека бъде приета
молбата ми пред теб[1] **и не ме връщай**
в къщата на писаря Йонатан, за да не
умра там! (1) гл. 42:2; Пс. 119:170
21 **И цар Седекия заповяда и сложи-**
ха Еремия в двора на стражата, и му
даваха по една питка хляб[1] **на ден от**
улицата на хлебарите, докато се свър-
ши всичкият хляб на града[2]**. И Еремия**
остана в двора на стражата[3]**.**
(1) Пс. 33:18,19; (2) гл. 38:9,28; 52:6; (3) ст. 15

38 **А Сафатия, синът на Матан, и Го-**
долия, синът на Пасхор, и Юхал, синът
на Селемия[1], и Пасхор, синът на Мел-
хия[2], чуха думите, които Еремия гово-
реше на целия народ, като казваше:
(1) гл. 37:3; (2) гл. 21:1
2 **Така казва ГОСПОД: Който седи в**
този град, ще умре от меч и от глад,
и от мор. Но който излезе при халдей-
ците, ще остане жив; животът му ще
бъде за плячка и ще живее[1]. (1) ст. 17
3 **Така казва ГОСПОД: Този град със**
сигурност ще бъде предаден в ръката
на войската на вавилонския цар и той
ще го превземе[1]. (1) гл. 21:9,10; 32:3; 37:8
4 **Тогава първенците казаха на царя:**
Молим те, нека се умъртви този чо-
век[1], защото отслабва ръцете на вои-
ните, които са останали в този град, и
ръцете на целия народ, като им говори
такива думи[2] – защото този човек не
търси доброто на този народ, а злото.
(1) гл. 26:11; (2) гл. 43:3; Ам. 7:10
5 **И цар Седекия каза: Ето, в ръката**
ви е – защото царят не може да на-
прави нищо против вас[1]. (1) Дан. 6:15
6 **И взеха Еремия и го хвърлиха в**
ямата[1] на царския син[2] Мелхия, която
беше в двора на стражата; и спуснаха
Еремия с въжета. А в ямата нямаше
вода[3], а тиня и Еремия затъна в тиня-
та. (1) Дан. 6:16; (2) гл. 36:26; (3) Бит. 37:24; Плач 3:53
7 **И етиопецът Авдемелех[1], един ско-**
пец, който беше в царския дом, чу
че хвърлили Еремия в ямата. А царят
седеше във Вениаминовата порта[2].
(1) гл. 39:16; (2) гл. 37:13
8 **И Авдемелех излезе от царския дом**
и говори на царя, и каза:
9 **Господарю мой, царю, тези мъже**
сториха зло във всичко, което напра-
виха на пророк Еремия, когото хвър-
лиха в ямата. И той ще умре от глад
там, където е, защото в града няма
вече хляб[1]. (1) гл. 19:9; 37:21
10 **Тогава царят заповяда на етиопеца**
Авдемелех, като каза: Вземи оттук три-
десет души със себе си и извади про-
рок Еремия от ямата, преди да умре.
11 **И Авдемелех взе със себе си мъже-**
те и влезе в дома на царя, под съкро-
вищницата, и взе оттам скъсани дрипи
и вехти парцали, и ги спусна с въжета
в ямата при Еремия.
12 **И етиопецът Авдемелех каза на**
Еремия: Сложи сега тези скъсани дри-
пи и парцали под мишниците си, под
въжетата. И Еремия направи така.
13 **И изтеглиха Еремия с въжетата и**
го извадиха от ямата[1]. И Еремия оста-
на в двора на стражата[2].
(1) Бит. 37:28; Пр. 29:10; Плач 3:58; (2) гл. 32:2
14 **Тогава цар Седекия изпрати и взе**
при себе си пророк Еремия в третия
вход, който е в ГОСПОДНИЯ дом. И
царят каза на Еремия: Ще те попитам
нещо[1]; не крий нищо от мен[2]!
(1) гл. 37:17; (2) 1 Царе 3:17
15 **А Еремия каза на Седекия: Ако ти**
съобщя, няма ли със сигурност да ме
умъртвиш? И ако те посъветвам, няма
да ме послушаш[1]. (1) Лк. 22:67,68
16 **И цар Седекия се закле тайно на**
Еремия и каза: Жив е ГОСПОД, който
ни е направил тази душа[1] – няма да те
умъртвя и няма да те предам в ръката
на тези мъже, които търсят *да отнемат*
живота ти! (1) Ис. 42:5
17 **Тогава Еремия каза на Седекия:**
Така казва ГОСПОД, Бог на Войнства-
та, Израилевият Бог[1]: Ако наистина из-
лезеш при първенците на вавилонския
цар, тогава ще се запази животът ти[2]
и този град няма да бъде изгорен с
огън[3], и ще останеш жив, ти и домът
ти. (1) гл. 44:7; 1 Лет. 17:24; (2) ст. 2; гл. 21:9; (3) гл. 21:10
18 **Но ако не излезеш при първенците**
на вавилонския цар, тогава този град
ще бъде предаден в ръката на халдей-
ците и те ще го изгорят с огън; и ти
няма да избегнеш от ръката им[1].
(1) гл. 32:4; 34:3; 39:5
19 **А цар Седекия каза на Еремия:**
Страхувам се от юдеите, които пре-
минаха към халдейците, да не би да
ме предадат в ръката им и те да се
гаврят с мен.
20 **А Еремия каза: Няма да** *те* **преда-**

дат. Моля те, послушай гласа на ГОСПОДА за това, което ти говоря, и ще ти бъде добре и животът ти ще се запази[1]! (1) Пр. 4:4; Ис. 55:3; Ам. 5:4,6

21 **Но ако откажеш да излезеш, ето словото, което ГОСПОД ми откри[1]:** (1) 2 Лет. 36:12

22 **Ето, всички жени, които са останали в двореца на юдовия цар, ще бъдат изведени при първенците на вавилонския цар; и те ще кажат: Твоите приятели те излъгаха[1] и ти надвиха; краката ти затънаха в блатото,** *а* **те се дръпнаха назад.** (1) гл. 27:14,15; Йов 6:15

23 **И всичките ти жени и синовете ти ще бъдат изведени при халдейците и ти няма да избегнеш от ръката им[1], а ще бъдеш хванат от ръката на вавилонския цар и ще станеш причина да се изгори този град с огън[2].** (1) ст. 18; (2) гл. 21:10

24 **Тогава Седекия каза на Еремия: Нека никой да не научи за тези думи, и няма да умреш.**

25 **Но ако първенците чуят, че съм говорил с теб, и дойдат при теб и ти кажат: Изяви ни сега какво каза на царя, не го скривай от нас и няма да те умъртвим; и какво ти каза царят!**

26 **Тогава им кажи: Аз представих пред царя молбата си да не ме връща в къщата на Йонатан, за да умра там[1].** (1) гл. 37:15,20

27 **И всичките първенци дойдоха при Еремия и го попитаха, и той им каза съгласно всички тези думи, които царят беше заповядал. И те мълчаливо го оставиха, защото това нещо не се разчу.**

28 **И Еремия остана в двора на стражата[1] до деня, когато Ерусалим беше превзет[2].** (1) гл. 37:21; (2) гл. 39:14

ст. 1-10: гл. 52:1-27; 4 Царе 25:1-12; 2 Лет. 36:17-20

39 **В деветата година на юдовия цар Седекия, в десетия месец, вавилонският цар Навуходоносор беше дошъл с цялата си войска против Ерусалим и го обсадиха[1].** (1) гл. 6:6; 34:1; Езек. 24:1,2

2 **А в единадесетата година на Седекия[1], в четвъртия месец, на деветия** *ден* **от месеца,** *портата на* **града беше разбита[2].** (1) гл. 1:3; (2) Езек. 33:21

3 **И всичките първенци на вавилонския цар[1] дойдоха и седнаха в средната порта: Нергал-Саресер, Самгар-Нево, Сарсехим, началникът на скопците, Нергал-Саресер, началникът на магьосниците и всички други първенци на вавилонския цар.** (1) ст. 13; гл. 21:4

4 **А когато юдовият цар Седекия и всичките воини ги видяха, побягнаха и излязоха през нощта от града[1] по пътя на царската градина, през портата, която е между двете стени[2]; и** *царят* **излезе по пътя към равнината.** (1) Езек. 12:12; (2) 2 Лет. 32:5

5 **А войската на халдейците ги преследва и настигнаха Седекия в равнините на Ерихон, и го взеха[1], и го заведоха при вавилонския цар Навуходоносор в Ривла, в земята Емат, и той произнесе присъда над него.** (1) гл. 38:18,23; Ис. 22:3; Плач 4:20

6 **И вавилонският цар посече синовете на Седекия в Ривла пред очите му, и вавилонският цар посече всичките благородни на Юда[1].** (1) гл. 34:19-22; Соф. 1:8

7 **И избоде очите на Седекия и го окова в бронзови окови, за да го отведе във Вавилон[1].** (1) гл. 32:4,5; 44:30; Езек. 12:13

8 **А халдейците изгориха с огън царския дворец и къщите на народа и събориха стените на Ерусалим[1].** (1) гл. 5:10; 21:10; Ам. 2:5

9 **А началникът на телохранителите Навузардан откара в плен във Вавилон остатъка от народа, който остана в града, и бежанците, които бяха прибягнали при него, и остатъка от народа, който остана[1].** (1) гл. 40:1,7

10 **И началникът на телохранителите Навузардан остави в юдовата земя** *някои* **от народа, сиромасите, които нямаха нищо, и им даде лозя и ниви в онзи ден.**

ст. 11-14: гл. 40:1-6

11 **А вавилонският цар Навуходоносор**

заповяда на началника на телохранителите Навузардан[1] относно Еремия, като каза: (1) гл. 52:12

12 **Вземи го и имай грижа за него, и да не му направиш нищо лошо, а каквото ти каже, това да му направиш[1].** (1) гл. 15:11; Пс. 105:15

13 **И началникът на телохранителите Навузардан изпрати, и Навусазван, началникът на скопците, и Нергал-Саресер, началникът на магьосниците, и всички по-главни служители на вавилонския цар[1]** (1) ст. 3

14 **изпратиха и взеха Еремия от двора на стражата[1] и го предадоха на Годолия[2], сина на Ахикам[3], син на Сафан, за да го заведе в къщата. И той живееше сред народа.** (1) гл. 38:28; (2) гл. 40:7; (3) гл. 26:24

15 **А ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия, когато беше затворен в двора на стражата[1], и каза:** (1) гл. 37:21

16 **Иди и говори на етиопеца Авдемелех[1], като кажеш:**

Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз докарвам думите Си върху този град за зло, а не за добро[2]; и ще се сбъднат пред теб в онзи ден[3]. (1) гл. 38:7-13; (2) гл. 21:10; (3) гл. 40:3; Дан. 9:12; Зах. 1:6

17 **Но теб ще избавя в онзи ден, заявява ГОСПОД, и няма да бъдеш предаден в ръката на хората, от които се страхуваш[1].** (1) 3 Царе 18:15,16; 4 Царе 6:16; Пс. 41:1

18 **Защото непременно ще те избавя и няма да паднеш от меч, а животът ти ще ти бъде плячка[1], понеже си се уповал на Мен[2], заявява ГОСПОД.** (1) гл. 21:9; 45:5; Йов 5:20; Пс. 91:7; (2) 1 Лет. 5:20; Ис. 26:3,4

ст. 1-6: гл. 39: 11-14

40 Словото, което беше към Еремия от ГОСПОДА[1], след като началникът на телохранителите Навузардан го беше пуснал от Рама[2], когато го беше взел и той беше вързан с вериги между всичките пленени от Ерусалим и Юда, които бяха откарани в плен във Вавилон[3]. (1) гл. 42:7; (2) гл. 31:15; 2 Лет. 16:1; (3) гл. 39:9

2 **И началникът на телохранителите взе Еремия и му каза: ГОСПОД, твоят Бог, говори това зло против това място.**

3 **И ГОСПОД** *го* **докара и извърши, както беше говорил[1], понеже вие съгрешихте против ГОСПОДА и не послушахте гласа Му; затова ви постигна това нещо[2].** (1) гл. 11:17; 39:16; Плач 2:17; (2) гл. 22:8,9; 50:7

4 **И сега, ето, отвързвам те от веригите, които са на ръцете ти. Ако ти се вижда добре да дойдеш с мен във Вавилон, ела и аз ще имам грижа за теб, а ако ти се вижда зле да дойдеш с мен във Вавилон, недей. Виж, цялата земя е пред теб – където ти се вижда добро и право да отидеш, там иди.**

5 **А като той още не се връщаше,** *Навузардан му каза:* **Върни се при Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан, когото вавилонският цар постави над юдовите градове, и живей с него сред народа или иди, където ти се вижда право да отидеш. И началникът на телохранителите му даде храна и подарък и го пусна.**

6 **И Еремия отиде при Годолия, сина на Ахикам в Масфа[1] и живя при него сред народа, който беше останал в земята.** (1) Иис. Нав. 18:26

ст. 7-9: 4 Царе 25:22-24

7 **А всичките военачалници, които бяха на полето, те и мъжете им, когато чуха, че вавилонският цар поставил Годолия[1], сина на Ахикам, над земята, и че му поверил мъже, жени и деца от сиромасите на земята, от онези, които не бяха откарани в плен във Вавилон[2],** (1) гл. 39:14; (2) гл. 39:9,10; 41:10

8 **дойдоха при Годолия в Масфа: и Исмаил[1], синът на Натания, и Йоанан[2], и Йонатан, синовете на Кария, и Серая, синът на Танумет, и синовете на нетофатеца Офи, и Езания, синът на маахатеца; те и мъжете им.** (1) гл. 41:1; (2) гл. 41:11; 42:1; 43:2

9 **И Годолия, синът на Ахикам, син на Сафан, се закле на тях и на мъжете**

им, като каза: Не се бойте да слугува-
те на халдейците! Живейте в земята и
слугувайте на вавилонския цар, и ще
ви бъде добре[1]. (1) гл. 27:11
10 А аз, ето, ще остана в Масфа[1], за
да стоя пред халдейците, които ще
идват при нас. А вие съберете вино,
плодове и *маслинено* масло и ги сложете
в съдовете си, и живейте в градовете
си, които сте заели. (1) гл. 43:5
11 Също и всичките юдеи, които бяха
в Моав и между синовете на Амон, и
в Едом, и във всичките страни, кога-
то чуха, че вавилонският цар оставил
остатък от юдеите и че поставил над
тях Годолия, сина на Ахикам, син на
Сафан,
12 тогава всичките юдеи се върнаха
от всичките места, където бяха прого-
нени, и дойдоха в юдовата земя при
Годолия в Масфа, и събраха много
вино и плодове.
13 И Йоанан, синът на Кария, и всич-
ки военачалници, които бяха в полето,
дойдоха при Годолия в Масфа.
14 И му казаха: Знаеш ли ти, че Ва-
алис, царят на синовете на Амон[1], е
пратил Исмаил, сина на Натания, да те
убие[2]? Но Годолия, синът на Ахикам,
не им повярва. (1) гл. 41:10; (2) гл. 41:1-3
15 А Йоанан, синът на Кария, гово-
ри тайно на Годолия в Масфа, и каза:
Моля те, нека отида да убия Исмаил,
сина на Натания[1], и никой няма да
научи. Защо да отнеме живота ти, и
всичките събрани около теб юдеи да
се разпръснат, и остатъкът от Юда да
погине? (1) 1 Царе 26:8
16 Но Годолия, синът на Ахикам, каза
на Йоанан, сина на Кария: Не прави
това нещо, защото това, което гово-
риш за Исмаил, е лъжа.

41 И в седмия месец Исмаил, синът
на Натания, син на Елисам, от царския
род и от големците на царя, и десет
мъже с него дойдоха при Годолия, сина
на Ахикам, в Масфа[1]; и ядоха заедно
хляб там, в Масфа. (1) гл. 40:7,8
2 Тогава Исмаил, синът на Натания,
и десетте мъже, които бяха с него,
станаха и убиха с меч Годолия, сина
на Ахикам, син на Сафан. И умъртвиха
този, когото вавилонският цар беше
поставил над земята[1]. (1) гл. 40:14
3 И Исмаил изби и всичките юдеи,
които бяха с него, с Годолия, в Масфа,
и халдейците, воините, които се нами-
раха там[1]. (1) 4 Царе 25:25
4 А на втория ден, след като беше
убил Годолия, и още никой не знаеше,
5 дойдоха хора от Сихем, от Сило и от
Самария, осемдесет мъже с обръснати
бради и раздрани дрехи, и с нарязва-
ния *по телата си*[1], с хлебни приноси и
ливан в ръцете си, за да ги принесат в
ГОСПОДНИЯ дом. (1) гл. 16:6
6 И Исмаил, синът на Натания, излезе
от Масфа да ги посрещне, и като вър-
веше, плачеше. И когато ги срещна,
им каза: Елате при Годолия, сина на
Ахикам.
7 И когато дойдоха вътре в града,
Исмаил, синът на Натания, ги закла *и*
ги хвърли в рова; той и мъжете, които
бяха с него.
8 А сред тях се намериха десет мъже,
които казаха на Исмаил: Не ни убивай,
защото имаме на полето скривалища *с*
жито и ечемик, и *маслинено* масло, и
мед[1]. И той се отказа и не ги закла
сред братята им. (1) Йов 2:4; Пр. 13:8
9 А ровът, в който Исмаил хвърли
всичките трупове на мъжете, които
уби заедно с Годолия, беше същият
онзи, който цар Аса беше направил за-
ради израилевия цар Вааса[1]; и Исмаил,
синът на Натания, го напълни с уби-
ти. (1) 3 Царе 15:22
10 И Исмаил отведе в плен целия ос-
татък от народа, който беше в Мас-
фа, царските дъщери и целия народ,
останал в Масфа, който началникът
на телохранителите Навузардан беше
поверил на Годолия, сина на Ахикам[1];

и Исмаил, синът на Натания, ги плени
и тръгна да отиде при синовете на
Амон[2]. (1) гл. 40:7; 43:6; (2) гл. 40:14
11 **И Йоанан[1], синът на Кария, и всич-**
ките военачалници, които бяха с него,
чуха за цялото зло, което беше извър-
шил Исмаил, синът на Натания,
(1) гл. 40:8
12 **и взеха всичките мъже и отидоха**
да се бият с Исмаил, сина на Натания,
и го намериха при голямата вода, коя-
то е в Гаваон[1]. (1) 2 Царе 2:13
13 **И когато целият народ, който беше**
с Исмаил, видя Йоанан, сина на Ка-
рия, и всичките военачалници, които
бяха с него, се зарадва.
14 **И целият народ, който Исмаил**
беше пленил от Масфа, се обърна и
се върна, и отиде при Йоанан, сина
на Кария.
15 **А Исмаил, синът на Натания, избя-**
га от Йоанан с осем мъже и отиде при
синовете на Амон.
16 **Тогава Йоанан, синът на Кария, и**
всичките военачалници, които бяха с
него, взеха целия остатък от народа,
който беше върнал от Исмаил, сина
на Натания, от Масфа, след като той
беше убил Годолия, сина на Ахикам,
силните мъже, воините и жените, и де-
цата, и скопците, които беше върнал
от Гаваон,
17 **и отидоха и спряха в хана на Ха-**
мам[1], който е при Витлеем, за да оти-
дат и да дойдат в Египет[2] –
(1) 2 Царе 19:37-40; (2) гл. 43:5-7
18 **заради халдейците, защото се стра-**
хуваха от тях[1], понеже Исмаил, синът
на Натания, беше убил Годолия, сина
на Ахикам, когото вавилонският цар
беше поставил над земята[2].
(1) гл. 42:11; (2) 4 Царе 25:22

42 **Тогава всичките военачалници и**
Йоанан, синът на Кария, и Езания[1],
синът на Осая[1], и целият народ, от
най-малкия до най-големия, се прибли-
жиха (1) гл. 40:8; 43:2
2 **и казаха на пророк Еремия: Молим**
те, нека дойде пред теб молбата ни[1] и
се помоли за нас на ГОСПОДА, своя
Бог, за целия този остатък[2], защото ос-
танахме малцина от мнозина, както ни
виждат очите ти[3] –
(1) гл. 37:20; (2) гл. 2:27; 1 Царе 7:8; Ис. 37:4; (3) Втзк. 28:62
3 **да ни изяви ГОСПОД, твоят Бог,**
пътя, по който да ходим, и това, което
да правим[1]. (1) Езд. 8:21
4 **А пророк Еремия им каза: Чух. Ето,**
ще се помоля на ГОСПОДА, вашия
Бог, според думите ви[1]; и цялото сло-
во, което ви отговори ГОСПОД, ще ви
го известя; нищо няма да задържа от
вас[2]. (1) 1 Царе 12:23; (2) гл. 23:28; Деян. 20:20,27
5 **Тогава те казаха на Еремия: ГОС-**
ПОД да бъде истинен и верен свиде-
тел между нас[1], че наистина ще постъ-
пим така, според всяка дума, с която
ГОСПОД, твоят Бог, ще те изпрати до
нас[2]. (1) Бит. 31:50; (2) ст. 20; Втзк. 5:27; Съд. 11:10
6 **Било добро, или зло, ще послушаме**
гласа на ГОСПОДА, своя Бог, до кого-
то те пращаме – за да ни бъде добре,
когато послушаме гласа на ГОСПОДА,
своя Бог[1]. (1) гл. 7:23; Пс. 78:36,37
7 **И след десет дни ГОСПОДНОТО**
слово беше към Еремия[1]. (1) гл. 40:1
8 **И той повика Йоанан, сина на Ка-**
рия, и всичките военачалници, които
бяха с него, и целия народ, от най-
малкия до най-големия, и им каза:
9 **Така казва ГОСПОД, Израилевият**
Бог, до когото ме пратихте, за да пред-
ставя молбата ви пред Него:
10 **Ако останете да живеете в тази**
земя, ще ви съградя, а няма да ви
съборя; и ще ви насадя, а няма да ви
изкореня[1], защото се разкаях за злото,
което ви направих[2]. (1) гл. 24:6; 31:28;
(2) гл. 18:8; Втзк. 32:36; 2 Царе 24:16; Ам. 7:3,6; Йона 3:4,10
11 **Не се бойте от вавилонския цар,**
от когото се страхувате[1]. Не се бойте
от него, заявява ГОСПОД, защото Аз
съм с вас, за да ви спася и да ви из-
бавя от ръката му[2]. (1) гл. 41:18; (2) гл. 1:19
12 **Ще ви окажа милост, за да ви по-**
милва и да ви върне в земята ви[1].
(1) Пс. 106:46

13 **Но ако кажете: Няма да живеем в тази земя! – и не послушате гласа на ГОСПОДА, своя Бог,**
14 **и кажете: Не, в египетската земя ще отидем, където няма да видим война и няма да чуем глас на тръба, и няма да гладуваме за хляб; и там ще живеем!**[1] **–**
(1) Чис. 11:5; 14:3,4; Втзк. 17:16; Ис. 30:2
15 **затова сега слушайте словото на ГОСПОДА, вие, останали от Юда! Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ако наистина насочите лицата си да отидете в Египет и отидете да живеете там като чужденци,**
16 **тогава мечът, от който се боите, ще ви стигне там, в египетската земя; и гладът, от който се страхувате, ще ви следва там, в Египет; и там ще измрете**[1]**.** (1) гл. 44:13,27; Езек. 11:8
17 **И всички мъже, които са насочили лицата си да отидат в Египет, за да живеят там като чужденци, ще измрат от меч, от глад и от мор; и няма да имат оцелял или избягал от злото, което Аз ще докарам върху тях**[1]**.** (1) ст. 16
18 **Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Както гневът Ми и яростта Ми се изляха върху ерусалимските жители**[1]**, така яростта Ми ще се излее върху вас, когато отидете в Египет. И ще бъдете за проклятие и за смайване, за клетва и за присмех**[2]**; и няма да видите повече това място**[3]**.**
(1) гл. 7:20; Плач 2:4-6; (2) гл. 24:9; Ос. 7:16; (3) гл. 22:10-12
19 **ГОСПОД говори на вас, останалите от Юда: Не отивайте в Египет!**[1] **Знайте добре, че днес ви свидетелствах това.**
(1) ст. 14
20 **Защото вие измамихте сами себе си**[1]**, когато ме пратихте при ГОСПОДА, своя Бог, и казахте: Помоли се за нас на ГОСПОДА, нашия Бог, и ни съобщи всичко, което каже ГОСПОД, нашият Бог, и ще** *го* **извършим**[2]**.**
(1) Чис. 16:38; (2) ст. 2-6
21 **И аз днес ви съобщих**[1]**, но вие не послушахте гласа на ГОСПОДА, своя Бог, в нищо, с което ме изпрати до вас**[2]**.** (1) Втзк. 30:15;
(2) гл. 43:7; Пс. 81:11; Езек. 33:31,32; Зах. 7:11,12
22 **И сега, знайте добре, че ще измрете от меч, от глад и от мор на мястото, където желаете да отидете, за да живеете там като чужденци**[1]**.**
(1) гл. 24:10; Езек. 6:11,12; Ос. 9:6

43 **И когато Еремия свърши да говори на целия народ всичките думи на ГОСПОДА, техния Бог, с които ГОСПОД, техният Бог, го беше пратил до тях, всички тези думи**[1]**,** (1) гл. 1:7
2 **Азария, синът на Осая**[1]**, Йоанан**[1]**, синът на Кария, и всичките горделиви мъже**[2] **говориха и казаха на Еремия: Лъжа говориш ти! Не те е пратил ГОСПОД, нашият Бог, да кажеш: Не отивайте в Египет да живеете там като чужденци!** (1) гл. 40:8; 42:1; (2) Ис. 9:9
3 **А Варух**[1]**, синът на Нирия, те подбужда против нас, за да ни предадеш в ръката на халдейците**[2] **да ни убият и да ни отведат в плен във Вавилон!**
(1) гл. 32:12; (2) гл. 38:4
4 **И Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници, и целият народ не послушаха гласа на ГОСПОДА да останат в юдовата земя.**
5 **И Йоанан, синът на Кария, и всичките военачалници взеха целия остатък от Юда, който се беше върнал от всичките народи, където бяха прогонени, за да пребивават в юдовата земя**[1] **–** (1) гл. 40:11,12; 41:10
6 **мъжете и жените, и децата, и царските дъщери, и всеки човек, когото началникът на телохранителите Навузардан беше оставил**[1] **на Годолия, сина на Ахикам, син на Сафан; и** *също* **пророк Еремия и Варух, сина на Нирия –**
(1) ст. 5
7 **и отидоха в египетската земя, защото не послушаха гласа на ГОСПОДА**[1]**, и отидоха до Тафнес**[2]**.** (1) гл. 42:21;
(2) гл. 2:16; 41:17; 44:1; 4 Царе 25:26; Езек. 30:18
ст. 8-13: Езек. 29-32
8 **И ГОСПОДНОТО слово беше към Еремия в Тафнес и каза:**

9 **Вземи в ръката си големи камъни и ги положи в глината при тухларната, която е при входа на фараоновия дворец в Тафнес пред очите на юдовите мъже[1]. И им кажи:** (1) гл. 13:1

10 **Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето Аз изпращам да взема слугата Си Навуходоносор, вавилонския цар, и ще поставя престола му върху тези камъни, които положих, и той ще разпъне царската си шатра върху тях[1].** (1) гл. 27:6

11 **И ще дойде и ще порази египетската земя[1]: който е за смърт – на смърт и който е за плен – в плен, и който е за меч – под меч[2].**
(1) гл. 46:13; Езек. 30:10; (2) гл. 15:2; 44:12,13; Откр. 13:10

12 **И Аз ще запаля огън в капищата на египетските богове и той ще ги изгори и ще ги отведе в плен[1]. И ще се облече с египетската земя, както овчар облича дрехата си, и ще излезе оттам с мир[2].** (1) гл. 10:11,15; 25:19; 46:25; Ис. 19:1; Езек. 30:13; (2) Езек. 29:19,20

13 **И ще строши обелиските, които са във Ветсемес*[1], който е в египетската земя, а капищата на египетските богове ще изгори с огън[2].**
*Он или Илиопол, известен със своя храм на слънцето.
(1) Бит. 41:45; Езек. 30:17; (2) ст. 12

44 **Словото което беше към Еремия за всичките юдеи, които живееха в египетската земя[1], които живееха в Мигдол[2] и в Тафнес[3], и в Мемфис[4], и в земята Патрос[5], и каза:**
(1) гл. 24:8; (2) Езек. 29:10; (3) гл. 43:7; Езек. 30:18; (4) гл. 46:14,19; Ис. 19:13; (5) ст. 15; Ис. 11:11; Езек. 29:14

2 **Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Видяхте цялото зло, което докарах върху Ерусалим и върху всичките юдови градове. И ето ги, запустели са днес и няма в тях жител[1],**
(1) ст. 22; гл. 8:3; 34:22; Плач 1:1; 5:18; Зах. 1:6

3 **заради злото им, което вършиха и Ме разгневяваха, като отиваха да кадят и да служат на други богове, които нито те познаваха, нито вие, нито бащите ви[1].** (1) гл. 16:10,11; 19:3,4; Втзк. 29:26

4 **И пращах до вас всичките Си слуги, пророците, като ставах рано и ги пращах[1], и казвах: Ах, не правете това гнусно нещо, което мразя![2]**
(1) гл. 7:25; 29:19; (2) гл. 7:17-19; Езек. 18:31

5 **Но те не послушаха[1] и не приклониха ухото си да се върнат от злото си и да не кадят на други богове[2].**
(1) Неем. 9:30,34; Откр. 2:21; (2) гл. 11:13,17; Ос. 11:2,7

6 **Затова яростта Ми и гневът ми се изляха и се разгоряха в юдовите градове и по ерусалимските улици и те станаха разорени и пусти, както са** *и* **днес[1].** (1) ст. 2

7 **И сега, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог[1]: Защо вършите** *това* **голямо зло против душите си, да си отсечете мъж и жена, дете и кърмаче отсред Юда[2] и да не ви остане остатък,**
(1) гл. 38:17; (2) гл. 25:6,7; Втзк. 32:25; Езек. 9:6; 33:11

8 **като Ме разгневявате с делата на ръцете си[1] и кадите на други богове в египетската земя, където дойдохте да живеете като чужденци, за да бъдете изтребени и да станете за клетва и за присмех между всичките народи на земята[2]?** (1) гл. 32:30; (2) ст. 7

9 **Забравихте ли злодеянията на бащите си и злодеянията на юдовите царе, и злодеянията на жените им, и своите злодеяния, и злодеянията на жените си, които извършиха в юдовата земя и по ерусалимските улици?[1]**
(1) Втзк. 9:7; Езд. 9:7,13,14

10 **И до днес не се смириха и не се убояха[1], и не ходиха в Моя закон и в Моите правила, които поставих пред вас и пред бащите ви[2].**
(1) гл. 5:3; Екл. 8:12,13; (2) Ис. 42:24

11 **Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз ще насоча лицето Си против вас за зло и за изтреблението на целия Юда[1].**
(1) гл. 21:10; Лев. 20:5

12 **И ще отнема остатъка от Юда,** *тези,* **които насочиха лицата си да отидат в египетската земя, за да живеят там като чужденци; ще паднат от меч, ще се довършат от глад, от най-малкия**

до най-големия, ще измрат от меч и от глад и ще бъдат за проклятие и за смайване, за клетва и за присмех[1]**.**

(1) гл. 24:9; 42:15-18,22; 43:11; Ос. 9:6

13 **Защото ще накажа живеещите в египетската земя, както наказах Ерусалим – с меч, с глад и с мор**[1]**.** (1) ст. 12
14 **И остатъкът от Юда, който е отишъл в египетската земя да живеят там като чужденци, няма да има избягал или оцелял да се върне в юдовата земя**[1]**, в която те копнеят да се върнат да живеят там – защото няма да се върнат освен** *неколцина* **избягали.**

(1) ст. 26,28; Езек. 20:38

15 **Тогава всички мъже, които знаеха, че жените им кадяха на други богове**[1]**, и всички жени, които стояха там, голямо множество, и целият народ, който живееше в египетската земя, в Патрос**[2]**, отговориха на Еремия и казаха:**

(1) Втзк. 13:6-11; (2) ст. 1

16 *За* **словото, което ти ни говори в Името на ГОСПОДА, няма да те послушаме**[1]**,** (1) гл. 6:16; 18:18; 1 Царе 8:19
17 **а непременно ще вършим всичко, което е излязло от устата ни, ще кадим на небесната царица и ще ѝ принасяме възлияния**[1]**, както правехме ние и бащите ни, царете ни и първенците ни в юдовите градове и по ерусалимските улици**[2]**, защото тогава имахме хляб до ситост и ни беше добре, и зло не видяхме**[3]**.**

(1) ст. 25; Езек. 20:32; (2) гл. 7:17,18; (3) Ос. 2:5,8

18 **Но откакто престанахме да кадим на небесната царица и да ѝ принасяме възлияния, бяхме лишени от всичко и се довършихме от меч и от глад**[1]**.**

(1) Мал. 3:14

19 *А жените казаха:* **И когато кадяхме на небесната царица и ѝ принасяхме възлияния, без мъжете си**[1] **ли ѝ правехме питки с нейния образ и ѝ принасяхме възлияния?** (1) Чис. 30:6-8
20 **И Еремия говори на целия народ, на мъжете и на жените, на целия народ, който му отговори така, като каза**[1]**:** (1) Езек. 2:3-7
21 **Не си ли спомни ГОСПОД каденето, което кадяхте в юдовите градове и по ерусалимските улици, вие и бащите ви, царете ви и първенците ви**[1]**, и народа на тази земя, и не дойде ли в ума Му**[2]**?** (1) гл. 11:13; (2) Ам. 8:7
22 **И ГОСПОД не можа повече да търпи**[1] **заради злите ви дела и заради гнусотиите, които вършихте. Затова земята ви стана пустош, за смайване и за проклятие, без жители, както е днес**[2]**.** (1) гл. 5:9; 15:6; (2) 4 Царе 17:15; Дан. 9:11
23 **Понеже кадяхте и съгрешавахте против ГОСПОДА, и не послушахте гласа на ГОСПОДА, и не ходихте в закона Му и в наредбите Му, и в свидетелствата Му, затова ви постигна това зло, както е днес.**
24 **И Еремия каза на целия народ и на всичките жени: Слушайте ГОСПОДНОТО слово, всички** *от* **Юда, които сте в египетската земя.**
25 **Така говори ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, и казва: Вие и жените ви говорихте с устата си и извършихте с ръцете си, и казахте: Непременно ще изпълним обреците си, които обрекохме, да кадим на небесната царица и да ѝ принасяме възлияния! Пазете обреците си и изпълнявайте обреците си**[1]**!** (1) ст. 16,17
26 **Затова, слушайте ГОСПОДНОТО слово, всички** *от* **Юда, които живеете в египетската земя: Ето, заклех се с великото Си Име**[1]**, казва ГОСПОД,** *че* **Името Ми няма вече да се произнесе от устата на никой мъж от Юда, който да каже: Жив е ГОСПОД! – в цялата египетска земя**[2]**!**

(1) гл. 22:5; 49:13; 51:14; (2) ст. 11-14

27 **Ето, Аз бдя над тях за зло, а не за добро**[1]**; и всичките юдови мъже, които са в египетската земя, ще загинат от меч и глад, докато се довършат**[2]**.**

(1) гл. 21:10; Дан. 9:14; (2) гл. 9:16

28 **И избягналите от меча ще се върнат от египетската земя в юдовата земя** *и* **ще бъдат броени мъже**[1]**. И целият остатък от Юда, който отиде в египетската земя, за да живеят там**

като чужденци, ще познае, чие слово ще се сбъдне – Моето или тяхното.
(1) ст. 14; Ис. 10:22

29 **И това ще ви бъде знамението, заявява ГОСПОД, че ще ви накажа на това място, за да познаете, че думите Ми против вас непременно ще се сбъднат за зло.**

30 **Така казва ГОСПОД: Ето, Аз предавам египетския цар, фараон Вафрий, в ръката на враговете му и в ръката на онези, които търсят** *да отнемат* **живота му**[1]**, както предадох юдовия цар Седекия в ръката на врага му Навуходоносор, вавилонския цар, който търсеше** *да отнеме* **живота му**[2]**.**
(1) гл. 46:13,25,26; Езек. 29:2,3; (2) гл. 39:5-7

45 **Словото, което пророк Еремия говори на Варух**[1]**, сина на Нирия, когато написа на книга тези думи от устата на Еремия**[2] **в четвъртата година на юдовия цар Йоаким**[3]**, сина на Йосия, като каза:** (1) гл. 32:12; (2) гл. 36:2,4; (3) гл. 36:1

2 **Така казва ГОСПОД, Израилевият Бог, за теб, Варух:**

3 **Ти казваш: О, горко ми, защото ГОСПОД прибави печал на скръбта ми! Изморих се от въздишането си и не намирам почивка**[1]**.** (1) Пс. 6:6,7

4 **Така да му кажеш: Така казва ГОСПОД: Ето, онова, което съградих, Аз събарям; и онова, което насадих, Аз изкоренявам, и то** *по* **цялата тази земя**[1]**.** (1) Ис. 5:5; Плач 2:6; Ос. 2:12

5 **А ти търсиш ли за себе си големи неща? Не търси**[1]**; защото, ето, Аз докарвам зло върху всяка плът**[2]**, заявява ГОСПОД, но на теб подарявам живота ти за плячка на всички места, където отидеш**[3]**.**
(1) 4 Царе 5:26; 2 Тим. 2:3,4; (2) гл. 25:15,16; (3) гл. 39:18

46 **Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия против народите**[1]**.** (1) гл. 25:15
ст. 2-26: Ис. 19; 20; Езек. 29-32

2 **За Египет. Против войската на египетския цар**[1]**, фараон Нехао, която беше в Кархамис**[2] **при реката Ефрат, която вавилонският цар Навуходоносор разби**[3] **в четвъртата година на юдовия цар Йоаким**[4]**, сина на Йосия:**
(1) гл. 25:19; (2) Ис. 10:9; (3) 4 Царе 23:29; 24:7; (4) гл. 25:1

3 **Пригответе щит и броня и пристъпете на бой!**[1] (1) ст. 14; Ис. 8:9; Йоил 3:9-11

4 **Впрегнете конете, конници, възседнете и застанете напред с шлемовете си, лъснете копията, облечете броните!**[1] (1) ст. 3

5 **Защо ги видях уплашени да се връщат назад? И силните им са сломени, удариха на бяг, без да се обръщат**[1]**; и ужас отвред, заявява ГОСПОД**[2]**.**
(1) Наум 2:8; Соф. 1:14; (2) гл. 6:25

6 **Бързият да не избяга и силният да не се отърве**[1]**; на север, при реката Ефрат ще се спънат и ще паднат**[2]**.**
(1) Екл. 9:11; (2) 4 Царе 23:29; 24:7

7 **Кой е този, който се издига като Нил? Като реки се вълнуват водите му**[1]**.** (1) гл. 47:2; Ис. 8:7

8 **Египет се издига като Нил и като реки се вълнуват водите** *му.* **И казва: Ще се издигна, ще покрия земята, ще погубя градове и жителите им.**

9 **Изкачете се, коне, буйствайте, колесници! Нека излязат силните, Етиопия и Ливия, които държат щит, и лидийците, които държат и огъват лък!**[1]
(1) Бит. 10:6,13; Езек. 27:10; 30:4,5; Наум 3:9

10 **И онзи ден е на Господа, БОГА на Войнствата, ден на отмъщение**[1]**, за да отмъсти на неприятелите Си. Мечът ще пояжда и ще се насити, и ще се опие от кръвта им, защото Господ, БОГ на Войнствата, има жертва**[2] **в северната земя, при реката Ефрат.**
(1) Ис. 2:12; Лк. 21:22;
(2) Втзк. 32:42; Ис. 34:5,6; Езек. 39:17; Откр. 19:17

11 **Изкачи се в Галаад и вземи балсам**[1]**, девице, дъще египетска! Напразно умножаваш лековете – няма излекуване за теб**[2]**.** (1) гл. 8:22; 51:8; (2) Езек. 30:21

12 **Народите чуха** *за* **позора ти и викът ти изпълни земята; защото силен се сблъска със силен, и двамата паднаха заедно**[1]**.** (1) Езек. 32:12

13 **Словото, което ГОСПОД говори на пророк Еремия за идването на вавилонския цар Навуходоносор, за да разори египетската земя[1]:**

(1) гл. 43:10,11; 44:30

14 **Заявете в Египет и известете в Мигдол[1], известете в Мемфис и в Тафнес[2]! Кажете: Строй се и се приготви[3], защото мечът пояжда около теб.**

(1) Изх. 14:2; (2) гл. 2:16; 44:1; (3) ст. 3,4

15 **Защо са проснати** *на земята* **твоите юнаци? Не устояха, защото ГОСПОД ги блъсна[1].** (1) Пс. 68:1,2

16 **Умножи онези, които се спъват; даже паднаха един върху друг[1] и казваха: Станете да се върнем при народа си и в родната си земя заради страшния меч!** (1) Лев. 26:37

17 **Там викаха: Фараонът, египетският цар загина; пропусна определеното време[1].** (1) Екл. 3:1

18 **Жив съм Аз, заявява Царят – ГОСПОД на Войнствата е Името Му[1] – че като Тавор[2] между планините и като Кармил[3] при морето ще дойде[4]!**

(1) гл. 10:16; 48:15; 51:57; Ам. 4:13; (2) Съд. 4:6,12; (3) 3 Царе 18:42; (4) гл. 4:7,13

19 **Приготви си необходимото за плен, жителко, дъще египетска[1], защото Мемфис[2] ще стане на пустош и ще бъде изгорен,** *ще остане* **без жител.**

(1) Ис. 20:4; (2) гл. 44:1; Езек. 30:13

20 **Египет е** *като* **много хубава юница,** *но* **стършел идва, идва от север[1]!**

(1) гл. 25:9; 47:2

21 **Дори наемниците му сред него са като тлъсти юнци; да, те също се върнаха, заедно побягнаха, не устояха; защото денят на бедствието им ги връхлетя, времето на наказанието им[1].**

(1) гл. 48:44; 50:27

22 **Гласът му е като змия, която пълзи; защото идват със сила и със секири идват срещу него като дървари.**

23 **Изсякоха гората му, заявява ГОСПОД, ако и да е неизследима; защото са повече от скакалците, нямат брой[1].**

(1) Съд. 6:5

24 **Посрами се египетската дъщеря; предадена беше в ръката на северния народ.**

25 **ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог, казва: Ето, Аз ще накажа Но-Амон[1] и фараона, и Египет, и боговете му[2], и царете му, и фараона, и онези, които се уповават на него[3].**

(1) Езек. 30:14; Наум 3:8; (2) гл. 43:12,13; (3) Ис. 20:5,6; 30:3

26 **И ще ги предам в ръката на онези, които търсят** *да отнемат* **живота им, в ръката на вавилонския цар Навуходоносор и в ръката на слугите му[1]. А след това ще се насели както в предишните дни[2], заявява ГОСПОД.**

(1) гл. 44:30; Езек. 32:11; (2) Езек. 29:13

ст. 27,28: гл. 30:10,11; Езек. 16:53

27 **А ти не се бой, служителю Мой, Якове, и не се страхувай, Израилю! Защото, ето, Аз ще те спася от далечна** *страна* **и потомството ти – от земята на плена им. И Яков ще се върне и ще се успокои, и ще си почине, и никой няма да го плаши.**

28 **Ти не се бой, служителю Мой, Якове, заявява ГОСПОД, защото Аз съм с теб, защото ще сложа край на всичките народи, където съм те прогонил, но на теб няма да сложа край, а ще те накажа с право и никак няма да те изкарам невинен.**

гл. 47: Езек. 25:15-17; Ам. 1:6-8; Соф. 2:4-7

47 **Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия за филистимците[1], преди фараонът да беше разорил Газа[2].** (1) гл. 25:20; (2) Деян. 8:26

2 **Така казва ГОСПОД: Ето, води прииждат от север[1] и ще станат като наводняващ поток[2]. И ще наводнят земята и всичко, което е в нея, градове и жителите им. Тогава хората ще викнат, и ще заридаят всичките жители на земята**

(1) гл. 6:22; 46:20; (2) гл. 46:7,8; Откр. 17:15

3 **от тропота на копитата на силните му** *коне,* **от шума на колесниците му** *и* **тътена на колелата му[1]. Бащите няма да се обърнат** *да погледнат* **към децата си, понеже ръцете им са отслабнали**

(1) Ис. 5:28; Наум 3:2

4 **заради деня, който идва да унищожи всички филистимци и да отсече на Тир и Сидон и най-последния по-**

мощник; защото ГОСПОД ще унищожи филистимците, остатъка от остров Кафтор[1]. (1) Бит. 10:14; Ам. 9:7

5 **Плешивост постигна Газа, Аскалон[1] загина, остатъкът от долината им. Докога ще правиш нарязвания по тялото си[2]?** (1) Зах. 9:5; (2) гл. 16:6; 3 Царе 18:28

6 **О, меч ГОСПОДЕН, докога няма да почиваш?[1] Върни се в ножницата си, спри и утихни!** (1) гл. 12:12

7 **Как да почине? ГОСПОД му е заповядал[1]. Против Аскалон и против крайбрежието,** *за* **там го е определил.** (1) Езек. 14:17; 21:4,5,9

гл. 48: Чис. 24:17; Ис. 15; 16; Езек. 25:8-11; Ам. 2:1-3; Соф. 2:8-11

48 За Моав[1]. Така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Горко на Нево[2], защото се опустоши! Посрами се, беше превзет Кириатаим[3]; посрами се, беше сринат Мисгав. (1) гл. 25:21; (2) Чис. 32:3; (3) Бит. 14:5; Чис. 32:37

2 **Няма вече хвалба за Моав; в Есевон[1] замислиха зло против него: Елате да го изтребим, да не е народ! И** *ти,* **Мадмен, ще опустееш, ще те следва меч.** (1) Чис. 21:26

3 **Глас на писък от Оронаим – опустошение и голямо разрушение!**

4 **Моав беше разрушен, децата му надигнаха писък.**

5 **Защото по нанагорнището на Луит ще се изкачват с непрекъснат плач, а по нанадолнището на Оронаим се чу плачевен вик за разрушение.**

6 **Бягайте, отървавайте живота си[1] и бъдете като самотен храст в пустинята[2].** (1) гл. 51:6; Бит. 19:17; (2) гл. 17:6

7 **Защото, поради това, че се уповаваше на делата си и на съкровищата си[1], и ти ще бъдеш хванат. И Хамос[2] ще отиде в плен, свещениците и първенците му заедно** *с него[3]*. (1) 1 Тим. 6:17; (2) Съд. 11:24; (3) гл. 49:3,4; Ис. 46:1,2

8 **И ще дойде във всеки град опустошител, никой град няма да се избави. И долината ще погине и равнината ще бъде разорена, както каза ГОСПОД.**

9 **Дайте криле на Моав, защото летейки ще избяга. И градовете му ще станат пустош без жител в тях.**

10 **Проклет онзи, който върши небрежно делото ГОСПОДНО и проклет онзи, който въздържа меча си от кръв![1]** (1) Иис. Нав. 10:19; Съд. 5:23

11 **Моав е бил безгрижен от младостта си, почивал е** *като вино* **на дрождите си[1]; не е бил изпразван от съд в съд, не е ходил в плен. Затова вкусът му е останал в него и уханието му не се е променило.** (1) Соф. 1:12

12 **Затова, ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато ще му пратя преливачи, които ще го прелеят и ще изпразнят съдовете му, и ще разкъсат меховете му.**

13 **И Моав ще се посрами за Хамос[1], както се посрами израилевият дом за Ветил[2], на който се уповаваха.** (1) 2 Лет. 25:15; Ис. 16:12; 45:20; (2) 3 Царе 12:29; Ам. 5:5

14 **Как казвате: Ние сме силни мъже, мъже храбри за война?**

15 **Моав беше опустошен,** *врагове* **се накачиха по градовете му, а отбраните му младежи паднаха за клане[1], заявява Царят – ГОСПОД на Войнствата е Името Му[2].** (1) Ис. 40:30; (2) гл. 46:18; 50:34

16 **Гибелта на Моав скоро ще дойде и злото му бърза много.**

17 **Оплаквайте го всички, които сте около него, и всички, които знаете името му! Кажете: Как се строши силната тояга и славният жезъл![1]** (1) Ис. 14:4-6

18 **Слез от славата, живей в жажда, жителко, дъще девонска[1], защото опустошителят на Моав се изкачи против теб, разруши крепостите ти.** (1) Чис. 21:30

19 **Застани на пътя и наблюдавай, жителко на Ароир[1]. Попитай онзи, който бяга, и онази, която се е отървала. Кажи: Какво стана?** (1) Съд. 11:26

20 **Моав се посрами, защото е опустошен. Ридай и викай: Известете в Арнон, че Моав беше запустен!**

21 **Присъда сполетя равнинната земя, Олон и Яса, и Мефаат[1],** (1) Иис. Нав. 13:18

22 **и Девон, и Нево, и Вет-Дивлатаим[1],** (1) Чис. 33:46

23 **Кириатаим, Вет-Гамул, и Вет-Маон,**
24 **и Кариот, и Восора**[1]**, и всичките градове на моавската земя, далечните и близките.** (1) гл. 49:13; Ис. 63:1
25 **Отсече се рогът на Моав**[1] **и мишцата му се строши**[2]**, заявява ГОСПОД.** (1) Пс. 75:10; Зах. 1:18-21; (2) Пс. 37:17; Езек. 30:21
26 **Напийте го**[1]**, защото против ГОСПОДА се превъзнесе**[2]**, за да се валя Моав в бълвоча си**[3]**, да стане за присмех и той.** (1) гл. 25:15-17; (2) гл. 50:29; Йов 15:25; (3) Ис. 19:14
27 **Защото, не ти ли беше Израил за присмех? Или беше намерен сред крадци, че колкото пъти говориш за него, потреперваш** *от отвращение?*
28 **Напуснете градовете и живейте в скалите, моавски жители, и бъдете като гълъбица, която свива гнездо по ръба на зейналата пропаст**[1]**.** (1) гл. 49:8; Пес. 2:14
29 **Чухме** *за* **гордостта на Моав – много е горд – за високомерието му и гордостта му, и надутостта му, и надигането на сърцето му.**
30 **Аз зная неговото беснеене, заявява ГОСПОД, и неговата нищожност; нищожно постъпваха.**
31 **Затова ще заридая за Моав и ще извикам за целия Моав; жалее се за мъжете на Кир-Арес**[1]**.** (1) 4 Царе 3:25
32 **Повече от плача на Язир**[1] **ще плача за теб, лоза на Севма**[1]**! Клонките ти преминаха морето, стигнаха до морето на Язир. Опустошител връхлетя плодовете ти и гроздобера ти.** (1) Чис. 32:1,3,38
33 **И веселието и радостта се отнеха от плодородното поле и от моавската земя. И спрях виното от линовете, не се тъпче** *грозде* **с радостен вик; силният вик не е радостен вик**[1]**.** (1) Йоил 1:12
34 **От писъка на Есевон до Елеала, до Яса нададоха глас, от Сигор до Оронаим, до Еглат-Шелишия, защото и водите на Нимрим пресъхнаха.**
35 **И ще премахна от Моав, заявява ГОСПОД, онзи, който се изкачва на високото място и кади на боговете си.**
36 **Затова сърцето ми звучи за Моав като флейта и сърцето ми звучи като флейта за мъжете на Кир-Арес**[1] **– защото богатството, което придоби, погина,** (1) ст. 31
37 **защото всяка глава е плешива и всяка брада е обръсната, по всичките ръце има нарязвания**[1]**, а на слабините – вретище.** (1) гл. 16:6
38 **По всичките** *къщни* **покриви на Моав и по улиците му всички ридаят, защото строших Моав като нежелан съд**[1]**, заявява ГОСПОД.** (1) гл. 22:28; Ис. 30:14
39 **Как се съкруши! – ридаят. Как Моав обърна гръб от срам! И Моав ще бъде за подигравка и ужас на всички около него.**
40 **Защото така казва ГОСПОД: Ето, като орел ще лети и ще разпростре крилете си над Моав**[1]**.** (1) гл. 4:13; 49:22
41 **Градовете са превзети, крепостите – завладени. И сърцата на силните мъже на Моав ще бъдат в онзи ден като сърцето на жена в родилни болки**[1]**.** (1) гл. 6:24; 49:24
42 **И Моав ще се унищожи да не бъде народ, защото против ГОСПОДА се превъзнесе**[1]**.** (1) Пс. 83:5,6
43 **Страх и яма, и примка върху теб, жителю на Моав, заявява ГОСПОД.**
44 **Който избегне от страха, ще падне в ямата, а който излезе от ямата, ще се хване в примката**[1]**; защото ще докарам върху него, върху Моав, годината на наказанието му**[2]**, заявява ГОСПОД.** (1) Ис. 24:17,18; (2) гл. 23:12; 46:21; 49:8
45 **Под сянката на Есевон застанаха безсилни бягащите, защото огън излезе от Есевон и пламък отсред Сион и погълна края на Моав и темето на метежниците**[1]**.** (1) Чис. 21:28,29
46 **Горко ти Моаве! Погина народът на Хамос**[1]**, защото синовете ти бяха взети в плен и дъщерите ти са пленници.** (1) Съд. 11:24
47 **Но Аз ще върна Моав от плен в последните дни, заявява ГОСПОД**[1]**.**
Дотук присъдата на Моав. (1) гл. 49:6,39

ст. 1-6: Езек. 21:28-32; 25:1-7; Ам. 1:13-15; Соф. 2:8-11

49 За синовете на Амон[1]. Така каз-
ва ГОСПОД: Няма ли синове Израил?
Няма ли наследник? Защо царят им*
завладя Гад и народът му живее в не-
говите градове?

*на евр.: Мелхом, *което може да бъде божеството Молох, така и в ст. 3*; (1) гл. 25:21

2 Затова, ето, идват дни, казва ГОС-
ПОД, когато ще направя да се чуе в
Рава на синовете на Амон[1] боен вик; и
тя ще стане на грамада от развалини и
дъщерните ѝ *градове* ще бъдат изгоре-
ни с огън. Тогава Израил ще завладее
онези, които са владели него[2], заявява
ГОСПОД.

(1) Втзк. 3:11; Езек. 21:20; (2) Ис. 11:14; 14:2

3 Заридай, Есевон, защото Гай е опус-
тошен! Извикайте, дъщери на Рава,
препашете се с вретище, плачете[1] и се
лутайте между оградите, защото царят
им ще отиде в плен и свещениците му
и първенците му заедно *с него*[2].

(1) Ис. 15:2-4; (2) гл. 48:7

4 Защо се хвалиш с долините[1]? *Водата*
на долината ти изтече, дъще отстъпни-
це, която се уповаваш на съкровища-
та си[2] *и казваш:* Кой ще дойде против
мен? (1) гл. 21:13; (2) гл. 48:7

5 Ето, Аз докарвам върху теб страх,
заявява Господ, БОГ на Войнствата,
от всички, които са около теб[1]. И ще
бъдете изгонени, всеки накъдето му
видят очите, и няма кой да прибере
скитащите се. (1) ст. 29

6 Но после ще върна синовете на
Амон от плен[1], заявява ГОСПОД.

(1) ст. 39; гл. 48:47

ст. 7-22: Ис. 21:11,12; 34:5-17; Плач 4:21,22; Езек. 25:12-14; 35; Ам. 1:11,12; Авд.

7 За Едом[1]. Така казва ГОСПОД на
Войнствата: Няма ли вече мъдрост в
Теман[2]? Изгуби ли се съветът на благо-
разумните? Изчезна ли мъдростта им[3]?

(1) гл. 25:21; Пс. 137:7; Мал. 1:3,4; (2) Йов 4:1; Авак. 3:3; (3) Йов 5:12,13; Ис. 29:14

8 Бягайте, обърнете се, скрийте се на-
дълбоко да живеете[1], жители на Дедан[2],
защото докарах върху Исав съсипията
му – времето, когато ще го накажа[3].

(1) гл. 48:28; (2) гл. 25:23; Ис. 21:13; (3) гл. 48:44

9 Ако дойдат при теб гроздоберачи,
няма да оставят пабирък. Ако *дойдат*
крадци през нощта, ще опустошават
до насита.

10 Защото Аз оголих Исав, открих
скривалищата му и той няма да може
да се скрие[1]. Изтребени са потомство-
то му и братята му, и съседите му; и
него го няма. (1) гл. 23:24

11 Остави сирачетата си, Аз ще ги
запазя живи; и вдовиците ти нека на
Мен се уповават[1]. (1) Втзк. 10:18; 1 Тим. 5:5

12 Защото така казва ГОСПОД: Ето,
онези, чиято присъда не беше да пият
от чашата, непременно ще пият, а ти
ли ще останеш ненаказан? Няма да
останеш ненаказан, а непременно ще
пиеш[1]! (1) гл. 25:28,29; Плач 4:21

13 Защото се заклех в Себе Си[1], зая-
вява ГОСПОД, че Восора[2] ще стане за
смайване и за присмех, на пустош и
за проклятие, и всичките ѝ градове ще
станат на вечна пустош.

(1) гл. 44:26; (2) гл. 48:24

14 Чух известие от ГОСПОДА и прате-
ник се изпрати сред народите *да каже:*
Съберете се и елате против нея, и ста-
нете на бой!

15 Защото, ето, направих те малък
между народите, презрян между хо-
рата.

16 Измами те твоята страховитост,
гордостта на сърцето ти; ти, който
живееш в пукнатините на скалите,
държиш върха на хълма. Но дори да
поставиш гнездото си нависоко като
орел[1], и оттам ще те сваля[2], заявява
ГОСПОД. (1) Йов 39:27,28; (2) гл. 51:53; Ам. 9:2

17 Едом ще стане за смайване; всеки
преминаващ покрай него ще се смае и
ще подсвирне за всичките му язви[1].

(1) гл. 18:16; 50:13

18 Както при разорението на Содом
и Гомора, и съседите им, казва ГОС-
ПОД, никой няма да живее там, и чо-
век няма да пребивава в него[1].

(1) ст. 33; гл. 50:40; Втзк. 29:23; Ис. 34:10

ст. 19-21: гл. 50:44-46

19 Ето, като лъв[1] от разкоша на Йор-

дан[2] ще се изкачи против богатото заселище; но Аз внезапно ще го изгоня от него и ще поставя над него, който е избран[3]. Защото кой е като Мен и кой ще Ме призове *на съд,* **и кой е овчарят, който ще устои против Мен[4]?**

(1) гл. 4:7; (2) гл. 12:5; Зах. 11:3; (3) гл. 25:9; (4) 2 Лет. 20:6; Пс. 76:7

20 **Затова слушайте решението, което ГОСПОД взе против Едом, и мислите, които намисли против жителите на Теман: Непременно ще бъдат отвлечени, и най-малките от стадото; непременно заселището им ще запустее от тях.**

21 **От слуха за падането им земята се тресе[1]. Вик – гласът му се чува до Червеното море.** (1) Езек. 26:15

22 **Ето, като орел ще се издигне и ще лети, ще разпростре крилете си[1] над Восора. И сърцата на силните мъже на Едом ще бъдат в онзи ден като сърцето на жена в родилни болки[1].**

(1) гл. 48:40,41

ст. 23-27: Ис. 17:1-11; Ам. 1:3-5

23 **За Дамаск. Емат и Арфад[1] се посрамиха, защото чуха лоша вест; стопиха се. Смущение има в морето, не може да утихне[2].**

(1) 4 Царе 18:34; Ис. 10:9; Зах. 9:1,2; (2) Ис. 57:20

24 **Дамаск отслабна, обърна се в бяг, ужас го обхвана, скръб и болки го обзеха като на раждаща жена[1].**

(1) гл. 48:41; 50:43

25 **Как не беше оставен този славен град, градът на радостта ми!**

26 **Затова младежите му ще паднат по площадите му и всичките воини ще загинат в онзи ден, заявява ГОСПОД на Войнствата[1].** (1) гл. 50:30

27 **И Аз ще запаля огън в стените на Дамаск и той ще пояде дворците на Венадад.**

ст. 28-33: Ис. 21:13-17

28 **За Кидар и за асорските царства[1], които вавилонският цар Навуходоносор разби. Така казва ГОСПОД: Станете, изкачете се към Кидар и погубете източните жители[2]!**

(1) гл. 2:10; 25:23,24; Пс. 120:5; (2) Съд. 6:3

29 **Ще вземат шатрите им и стадата им; завесите им, съдовете им и камилите им ще отнесат за себе си, и ще викат към тях: Ужас отвред[1]!**

(1) ст. 5; гл. 6:25

30 **Бягайте, махнете се далеч, скрийте се надълбоко да живеете, жители на Асор, заявява ГОСПОД, защото вавилонският цар Навуходоносор взе решение против вас и замисли замисъл против вас.**

31 **Станете, изкачете се против безгрижния народ, който живее в безопасност, заявява ГОСПОД, няма порти и няма резета, сам живее[1].** (1) Езек. 38:11

32 **И камилите им ще бъдат за грабеж и многото им добитък – за плячка. И ще разпръсна по всичките ветрища онези, които си стрижат краищата** *на косата[1],* **и ще докарам гибелта им от всичките им страни, заявява ГОСПОД.** (1) гл. 9:26

33 **И Асор ще стане жилище на чакали[1], вечна пустош. Никой няма да живее там и човек няма да пребивава в него[2].** (1) Ис. 34:13,14; (2) ст. 18

ст. 34-39: Езек. 32:24,25

34 **Словото на ГОСПОДА, което беше към пророк Еремия за Елам[1] в началото на царуването на юдовия цар Седекия, и каза:** (1) гл. 25:25

35 **Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ето, Аз ще строша лъка на Елам[1], представителната им сила.** (1) Ис. 21:2; Пс. 46:9

36 **Ще докарам върху Елам четирите ветрища от четирите края на небето[1] и ще ги разпръсна по всички тези ветрища. И няма да има народ, където да не отидат прогонените на Елам.**

(1) Откр. 7:1

37 **И Аз ще разтреперя Елам пред враговете им и пред онези, които искат живота им, и ще докарам върху тях зло – пламтящия Си гняв, заявява ГОСПОД. Ще изпратя меч след тях, докато ги довърша[1].** (1) гл. 9:16

38 **И ще поставя престола Си в Елам[1] и ще погубя оттам цар и първенци, заявява ГОСПОД.** (1) Пс. 9:4,8

39 **Но в последните дни ще върна Елам от плен[1], заявява ГОСПОД.** (1) ст. 6

гл. 50: гл. 51; Ис. 13; 14; 21:1-10; 47

50 Словото, което ГОСПОД говори за Вавилон, за халдейската земя чрез пророк Еремия[1]: (1) гл. 25:12,26

2 Известете между народите, прогласете и издигнете знаме! Прогласете, не крийте, казвайте: Вавилон е превзет! Вил е посрамен, Меродах – съкрушен. Изваяните му идоли са посрамени[1], кумирите му – съкрушени.
(1) гл. 10:11; Ис. 46:1

3 Защото народ се изкачи против него от север[1]; той ще направи земята му пустош и няма да има жител в нея; от човек до животно бягат, отиват си[2].
(1) ст. 9,41; (2) ст. 39; гл. 51:62

4 В онези дни и в онова време, заявява ГОСПОД, ще дойдат израилевите синове, те и юдовите синове заедно *с тях*[1]; ще вървят и ще плачат[2], и ще потърсят ГОСПОДА, своя Бог[3].
(1) гл. 3:18; (2) гл. 31:9; (3) гл. 29:12-14; 2 Лет. 7:14; Ос. 3:5; 11:10

5 Ще питат за Сион с лицата си насочени към него: Елате да се прилепим към ГОСПОДА във вечен завет[1], който няма да се забрави! (1) гл. 32:40

6 Народът Ми беше *като* изгубени овце[1]; пастирите им ги заблудиха да се скитат по планините; те ходеха от планина на хълм, забравиха кошарата си[2]. (1) Пс. 119:176; Ис. 53:6; Езек. 34:5,6; Мт. 9:36; 10:6; 18:12; 1 Петр. 2:25; (2) гл. 23:1,2; Ис. 1:3

7 Всички, които ги намираха, ги пояждаха[1] и притеснителите им казаха: Не сме виновни, защото те съгрешиха против ГОСПОДА[2], обиталището на правдата[3], и против ГОСПОДА, надеждата на бащите си[4]. (1) Пс. 79:7; (2) гл. 40:2,3; Зах. 11:5; (3) гл. 31:23; 33:16; (4) гл. 14:8; Пс. 22:4

8 Бягайте отсред Вавилон и излезте от земята на халдейците[1], и бъдете като овни пред стадо. (1) Ис. 48:20; Зах. 2:7

9 Защото, ето Аз ще надигна и ще изкача против Вавилон събрание на големи народи от северната земя[1] и ще се строят против него. Оттам ще бъде превзет. Стрелите им ще бъдат като на изкусен воин, няма да се върнат празни[2]. (1) ст. 3,41; (2) 2 Царе 1:22

10 И Халдея ще бъде за грабеж[1], всички, които я разграбват, ще се наситят, заявява ГОСПОД. (1) ст. 37

11 Защото и да се радвате, и да се веселите[1], грабители на наследството Ми, и да скачате като юница на трева, и да цвилите като силни коне,
(1) Авак. 1:15

12 майка ви много се посрами, опозори се тази, която ви е родила. Ето, последна е между народите, пуста, суха и непроходима[1]. (1) ст. 39; гл. 51:62

13 Поради гнева на ГОСПОДА тя няма да се насели, цялата ще бъде пустош. Всеки, който минава през Вавилон, ще се смае и ще подсвирне за всичките му язви[1]. (1) гл. 18:16; 25:12; Соф. 2:15

14 Стройте се против Вавилон отвред, всички, които опъвате лък! Стреляйте против него, не жалете стрели, защото той съгреши против ГОСПОДА[1].
(1) ст. 29

15 Извикайте против него отвред! Той се предаде, паднаха укрепленията му, сринаха се стените му, защото това е отмъщение от ГОСПОДА[1]. Отмъстете му – както е направил, така му направете[2]. (1) ст. 28; Ис. 63:4; Наум 1:2; (2) ст. 29; Ис. 59:18; Откр. 18:6

16 Отсечете от Вавилон сеяча и държащия сърп във време на жетва. Пред страшния меч ще се върнат всеки при народа си и ще бягат всеки в земята си.

17 Израил е разпръсната овца, прогонена от лъвове. Първо я пояде асирийският цар[1], а накрая този, вавилонският цар Навуходоносор изгриза костите ѝ[2]. (1) 4 Царе 17:6; (2) гл. 21:7; 51:34

18 Затова, така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Ето, Аз наказвам вавилонския цар и земята му, както наказах асирийския цар[1].
(1) Втзк. 32:41; Ис. 10:12; Авак. 2:8

19 И ще върна Израил на пасбището му[1] и той ще пасе в Кармил и Васан и душата му ще се насити на планината Ефрем и Галаад[2]. (1) гл. 23:3; 33:12; (2) гл. 33:12; Чис. 32:1,4; Езек. 34:13; Мих. 7:14

20 В онези дни и в онова време, зая-

**вява ГОСПОД, беззаконието на Изра-
ил ще се потърси и няма да го има;
и греховете на Юда – и няма да се
намерят[1]; защото ще простя на тези,
които ще оставя[2].**
(1) гл. 31:34; 33:8; Пс. 103:12; Ис. 43:25; 44:22; Плач 4:22; Зах. 3:9; (2) Пс. 85:2; Ис. 10:21; 33:24; Соф. 3:12

21 **Изкачи се против земята Мерата-
им*, против нея и против жителите
на Фекод**. Опустоши и изпълни след
тях проклятието, заявява ГОСПОД,
и направи според всичко, което ти
заповядах!**[1]
*Двоен бунт **Наказание, Посещение
(1) Втзк. 33:27; Ис. 48:14

22 **Глас на битка** *се чува* **в страната и
голямо разрушение.**
23 **Как се строши и разруши чукът
на цялата земя! Как стана Вавилон за
смайване между народите!**
24 **Поставих ти примка и ти се хвана,
Вавилоне, и не разбра. Намери се и
също се хвана, защото си обявил вой-
на на ГОСПОДА[1].** (1) Йов 15:25
25 **ГОСПОД отвори оръжейницата Си
и извади оръжията на гнева Си, за-
щото Господ, БОГ на Войнствата, има
дело в земята на халдейците[1].** (1) Ис. 13:5
26 **Елате против него от края** *на земя-
та,* **отворете житниците му, натрупайте
го като кръстци и изпълнете над него
проклятието. Нека няма остатък!**
27 **Изколете всичките телета, нека сля-
зат на клане[1]. Горко им, защото дой-
де денят им, времето на наказанието
им[2].** (1) Ис. 34:6,7; (2) гл. 27:7; 46:21
28 **Глас на бягащите, на оцелелите
от вавилонската земя, за да извести
в Сион отмъщението от ГОСПОДА,
нашия Бог, отмъщението на Неговия
храм[1]!** (1) ст. 15; Дан. 5:23,30
29 **Свикайте стрелци срещу Вавилон,
всички, които опъват лък[1]! Разположете
стан отвред срещу него, да не оцелее
никой! Отплатете му според делата му,
според всичко, което е направил, така
му направете[2], защото се е възгордял
против ГОСПОДА, против Светия Из-
раилев[3].**
(1) ст. 14; (2) ст. 15; гл. 25:14; Пс. 137:8; Мт. 7:2; (3) ст. 14,24; гл. 48:26; Плач 1:9

30 **Затова младежите му ще паднат по
площадите му и всичките му военни
мъже ще загинат в онзи ден[1], заявява
ГОСПОД.** (1) гл. 49:26
31 **Ето, Аз съм против теб,** *граде* **гор-
деливи, заявява Господ, БОГ на Войн-
ствата, защото дойде денят ти, време-
то, когато ще те накажа[1].** (1) Ис. 2:12
32 **И гордият ще се препъне и ще
падне и никой няма да го вдигне. И
ще запаля огън в градовете му и той
ще погълне всичките му околности[1].**
(1) Пр. 16:18

33 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Израилевите синове и юдовите синове
са угнетени заедно; и всички, които ги
отведоха в плен, ги държат, отказват
да ги пуснат[1].** (1) Зах. 1:15
34 *Но* **Изкупителят им е силен[1], ГОС-
ПОД на Войнствата е Името Му[2]. Не-
пременно ще защити делото им[3], за да
успокои земята и да разтрепери вави-
лонските жители[4].**
(1) Йов 19:25; Пр. 23:11; Откр. 18:8; (2) гл. 10:16; 48:15; (3) 2 Лет. 6:39; Пр. 22:23; Ис. 51:22; Плач 3:58; (4) гл. 30:20

35 **Меч върху халдейците, заявява
ГОСПОД, и върху жителите на Вави-
лон, и върху първенците му, и върху
мъдреците му!**
36 **Меч върху измамниците – и ще
обезумеят[1];
меч върху силните му – и те ще се
ужасят.** (1) Ис. 44:25
37 **Меч върху конете им и върху ко-
лесниците им, и върху всичките раз-
ноплеменни народи, които са сред
него – и ще станат като жени[1].
Меч върху съкровищата му – и ще
бъдат разграбени[2].** (1) Наум 3:13; (2) ст. 10
38 **Суша върху водите му – и ще
пресъхнат[1], защото е земя на изваяни
идоли и те са полудели от ужасите си.**
(1) Ис. 44:27; Откр. 16:12

39 **Затова пустинни зверове и хиени
ще живеят там, и ще живеят там ка-
милоптици. И вече няма да се насели
навеки, няма да е обитаем от поколе-
ние в поколение[1].** (1) ст. 3; Откр. 18:2
40 **Както при разорението на Содом**

и Гомора, и съседите им от Бога[1]**, заявява ГОСПОД, никой няма да живее там, и човек няма да пребивава в него**[2]**.** (1) Ам. 4:11; (2) гл. 49:18
41 **Ето, народ идва от север, голям народ и много царе ще се надигнат от краищата на земята**[1]**.** (1) ст. 3,9
42 **Лък и копие държат, жестоки са и безмилостни, гласът им бучи като морето. Яздят на коне, строени като мъж за бой срещу теб, дъще вавилонска**[1]**.** (1) гл. 6:22,23
43 **Вавилонският цар чу вестта за тях и ръцете му отслабнаха, страх го обзе**[1]**, мъки като на раждаща жена**[2]**.** (1) Дан. 5:5,6; (2) гл. 49:22,24
44 **Ето, като лъв от разкоша на Йордан**[1] **ще се изкачи против богатото заселище; но Аз внезапно ще ги изгоня от него, и ще поставя над него, който е избран**[2]**. Защото кой е като Мен и кой ще Ме призове** *на съд,* **и кой е овчарят, който ще устои против Мен?** (1) гл. 12:5; (2) Ис. 46:11; 48:14,15
45 **Затова слушайте решението, което ГОСПОД взе против Вавилон, и мислите, които намисли против земята на халдейците: Непременно ще бъдат отвлечени, и най-малките от стадото, непременно заселището им ще запустее от тях.**
46 **От слуха за превземането на Вавилон земята се потресе и вик се чу между народите**[1]**.** (1) гл. 49:19-21; Откр. 18:9,10

ст. 1-58: гл. 50; Ис. 13; 14; 21:1-10; 47

51 **Така казва ГОСПОД: Ето, Аз надигам разрушителен вятър против Вавилон и против онези, които живеят в сърцето на надигналите се против Мен**[1]**.** (1) гл. 4:11,12
2 **И ще изпратя върху Вавилон веячи, които ще го отвеят**[1] **и ще изпразнят земята му, защото ще бъдат отвред против него в деня на нещастието.** (1) гл. 15:7; Ис. 41:16; 43:14
3 **Стрелец срещу стрелец да опъва лъка си и срещу онзи, който се надига в бронята си! И не жалете младежите му, изпълнете проклятието над цялата му войска!**[1] (1) ст. 53
4 **И ще паднат убити в халдейската земя и прободени по улиците ѝ.**
5 **Защото не е овдовял Израил, нито Юда от своя Бог, от ГОСПОДА на Войнствата**[1]**, въпреки че земята им е пълна с беззаконие против Светия Израилев.** (1) ст. 19; гл. 14:19; Ис. 49:15; 51:15; Ос. 1:10,11; Зах. 2:12
6 **Бягайте отсред Вавилон и отървете всеки живота си**[1]**, не погивайте в беззаконието му**[2]**! Защото е времето на отмъщението на ГОСПОДА, Той му отплаща заслуженото му**[3]**.** (1) ст. 45; гл. 48:6; Откр. 18:4; (2) Чис. 16:26; (3) ст. 56; Пс. 94:1
7 **Вавилон беше златна чаша в ръката на ГОСПОДА, която опиваше цялата земя. Народите пиха от виното му, затова народите обезумяха**[1]**.** (1) гл. 25:16,27; Откр. 14:8
8 **Внезапно падна Вавилон и беше разрушен – ридайте за него! Вземете балсам за болката му**[1]**, може би ще се излекува.** (1) гл. 46:11
9 **Лекувахме Вавилон, но не се излекува. Оставете го и нека отидем всеки в земята си, защото присъдата му стигна до небето и до облаците се издигна**[1]**.** (1) Откр. 18:5
10 **ГОСПОД изяви правдата ни**[1]**. Елате, нека разкажем в Сион делото на ГОСПОДА, своя Бог**[2]**.** (1) Пс. 37:6; Мих. 7:9; (2) Пс. 66:16; 118:17; Ис. 24:14
11 **Наострете стрелите, хванете щитовете! ГОСПОД подбуди духа на мидийските царе**[1]**, защото намерението Му е против Вавилон, да го изтреби; понеже това е отмъщението на ГОСПОДА, отмъщението на Неговия храм.** (1) ст. 28
12 **Издигнете знаме**[1] **против стените на Вавилон, усилете стражата, поставете стражи, пригответе засади! Защото ГОСПОД и намисли, и ще извърши онова, което говори против вавилонските жители**[2]**.** (1) Ис. 11:12; (2) ст. 29
13 **О ти, който живееш край много води**[1] *и* **изобилстваш със съкровища, краят ти дойде, мярката на грабежа ти**[2]**.** (1) Пс. 137:1; Откр. 17:1,15; (2) Авак. 2:8

14 **ГОСПОД на Войнствата се закле в Себе Си[1]: Аз те напълних с хора като скакалци[2] и те ще надигнат вик против теб.** (1) гл. 44:26; Ам. 6:8; (2) Съд. 6:5

ст. 15-19: гл. 10:12-16

15 **Той направи земята със силата Си, утвърди света с мъдростта Си и с разума Си разпростря небесата[1].**

(1) Ис. 44:24; 48:13; Римл. 4:17

16 **Когато издава гласа Си, се умножават водите на небето и издига пари от краищата на земята. Прави светкавици за дъжд и извежда вятър от съкровищата Си.**

17 **Всеки човек е твърде глупав в познанието си; всеки златар се посрамва от изваяния идол, защото изляното от него е лъжа и няма дух в тях[1].**

(1) Пс. 115:5-7

18 **Суета са те, дело на заблуда, във времето на наказанието си ще погинат[1].** (1) гл. 10:11; Ис. 2:18; 57:12; Езек. 6:6

19 **Делът на Яков не е като тези, защото Той е образувал всичко[1], и племето на наследството Си[2]; ГОСПОД на Войнствата е Името Му[3].**

(1) Ис. 51:13; (2) Пс. 135:4; (3) ст. 5

20 **Ти си Ми бойна секира, оръжие за бой и ще разбия чрез теб народи, и ще погубя царства чрез теб.**

21 **И ще разбия чрез теб кон и ездача му, и ще разбия чрез теб колесница и водача ѝ.**

22 **И ще разбия чрез теб мъж и жена, и ще разбия чрез теб стар и млад, и ще разбия чрез теб младеж и девица[1].** (1) Плач 2:21

23 **И ще разбия чрез теб овчар и стадото му, и ще разбия чрез теб земеделеца и впряга му, и ще разбия чрез теб управител и началник.**

24 **И ще отплатя на Вавилон и на всичките халдейски жители за цялото зло, което сториха на Сион, пред очите ви[1], заявява ГОСПОД.**

(1) ст. 35,49; Пс. 79:10

25 **Ето, Аз съм против теб, гибелна планина, заявява ГОСПОД, която погубваш цялата земя! Ще простра ръката Си против теб и ще те изтърколя от скалите, и ще те направя изгорена планина.**

26 **И няма да вземат от теб нито камък за ъгъл, нито камък за основи, а ще бъдеш вечна пустош[1], заявява ГОСПОД.** (1) гл. 25:12

27 **Издигнете знаме в земята, затръбете между народите! Отделете* против нея народи[1], свикайте против нея царствата Арарат[2], Мини и Асханаз[3]! Поставете над нея уредник, докарайте коне като бодливи скакалци.**

**или:* Осветете, *така и в ст. 28*

(1) гл. 25:14; (2) Бит. 8:4; Ис. 37:38; (3) Бит. 10:3

28 **Отделете против нея народи, мидийските царе[1], управителите им, всичките им началници и цялата подвластна на тях земя.** (1) ст. 11; Дан. 5:28,31

29 **Земята се тресе и се мъчи[1], защото ще се изпълнят намеренията на ГОСПОДА против Вавилон[2] да направи вавилонската земя пустош без жители[3].**

(1) Ис. 24:20; (2) ст. 12; (3) ст. 26,37

30 **Силните на Вавилон спряха да воюват, останаха в укрепленията си, силата им пресъхна, станаха като жени[1]. Запалиха жилищата ѝ, резетата ѝ са строшени[2].** (1) Ис. 19:16; (2) Ис. 45:2; Наум 3:13

31 **Бързоходец тича да посрещне бързоходец и вестител – да посрещне вестител, за да известят на вавилонския цар, че градът му е превзет от** *всеки* **край,**

32 **и бродовете са завзети с изненада, тръстиките – изгорени с огън, а воините – разтреперени.**

33 **Защото така казва ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог: Вавилонската дъщеря е като харман във времето на вършитбата му; още малко и ще дойде времето на жетвата ѝ[1].**

(1) Йоил 3:13; Мих. 4:12

34 **Вавилонският цар Навуходоносор ме изяде, унищожи ме, направи ме празен съд, погълна ме като морско чудовище, напълни корема си с моите сладости[1]** *и* **ме отхвърли.**

(1) ст. 44; гл. 50:17; Плач 2:16

35 **Насилието върху мен и моя род*** *да бъде* **върху Вавилон, ще каже жител-**

ката на Сион. И кръвта ми – върху
жителите на Халдея, ще каже Еруса-
лим[1]. *букв.: пътта ми; (1) ст. 24; Плач 1:22
36 **Затова, така казва ГОСПОД: Ето,**
Аз ще защитя делото ти и ще отмъстя
отмъщението ти[1]. Ще направя морето
му пустош и ще пресуша извора му[2],
(1) Втзк. 32:43; (2) Ис. 19:5; Откр. 16:12
37 **Вавилон ще стане грамади, жили-**
ще на чакали, *за* **смайване и подсвир-**
кване, без жител[1].
(1) ст. 29; гл. 18:16; Ис. 34:13,14
38 **Заедно ще реват като млади лъ-**
вове, ще ръмжат като малките на лъ-
вицата.
39 **Когато се разгорещят, Аз ще им на-**
правя пиршество и ще ги опия, за да
се развеселят и да заспят вечен сън,
от който да не се събудят[1], заявява
ГОСПОД. (1) ст. 57; Дан. 5:1-4,30; Наум 3:18
40 **Ще ги сваля като агнета за клане,**
като овни заедно с козли.
41 **Как се превзе Сесах[1] и се завладя**
славата на цялата земя! Как стана Ва-
вилон за смайване между народите!
(1) гл. 25:26
42 **Морето се надигна против Вави-**
лон, той беше покрит от бушуването
на вълните му[1]. (1) Ис. 8:7,8; Езек. 26:3; Дан. 7:2
43 **Градовете му станаха пустош, земя**
суха и непроходима, земя, в която не
живее никой и човек не минава през
нея[1]. (1) ст. 29,37,62
44 **И ще накажа Вил във Вавилон и**
ще извадя от устата му това, което е
погълнал[1]. И няма вече да се стичат
народи при него. И стената на Вави-
лон също падна[2]. (1) ст. 34; Йов 20:15; (2) ст. 58
45 **Излезте отсред него, народе Мой[1],**
и спасете всеки живота си от пламтя-
щия гняв на ГОСПОДА[2]!
(1) 2 Кор. 6:17; Откр. 18:4; (2) ст. 6
46 **Да не отпада сърцето ви и да не**
се уплашите от вестта, която ще се
чуе в земята; защото една година идва
вест, а в годината след нея – *пак* **вест;**
и насилие на земята, властник срещу
властник[1]. (1) Мк. 13:7,8
47 **Затова, ето, идват дни, когато ще**
извърша съд над изваяните идоли на
Вавилон[1] и цялата му земя ще се по-
срами и всичките му убити ще паднат
сред него. (1) ст. 52; Ис. 21:9
48 **Тогава небесата и земята и всичко**
в тях ще пеят от радост над Вавилон[1],
защото от север ще дойдат против
него опустошителите, заявява ГОС-
ПОД. (1) Пр. 11:10; Откр. 18:20
49 **Както Вавилон повали убитите на**
Израил, така и на Вавилон убитите ще
паднат по цялата земя[1]. (1) ст. 24
50 **Вие, избегнали от меча, идете, не**
стойте[1]. Спомнете си ГОСПОДА отда-
леч и Ерусалим нека дойде в сърцето
ви![2] (1) ст. 6; (2) гл. 29:12-14;
Пс. 137:5,6; Езек. 6:9; Дан. 6:10
51 **Засрамихме се, защото чухме при-**
смех[1]; позор покри лицето ни[2], понеже
чужденци влязоха в светилищата на
дома ГОСПОДЕН[3].
(1) Пс. 79:4; (2) Плач 5:1; (3) Пс. 79:1; Плач 1:10
52 **Затова, ето, идват дни, заявява**
ГОСПОД, когато ще извърша съд над
изваяните му идоли и по цялата му
земя ще стенат смъртно ранени[1].
(1) ст. 47,49
53 **И до небето да се изкачеше Вави-**
лон и да утвърдеше нависоко силата
си, от Мен ще му дойдат погубители[1],
заявява ГОСПОД. (1) ст. 1-4; гл. 49:16; Авак. 2:9
54 **Глас на вик от Вавилон и на голямо**
разрушение от халдейската земя!
55 **Защото ГОСПОД унищожава Вави-**
лон и премахва от него големия шум;
и вълните им бучат като много води,
екотът на гласа им кънти.
56 **Защото погубителят дойде върху**
него, върху Вавилон, и силните му са
заловени, лъковете им – строшени[1],
защото ГОСПОД е Бог на отплатата,
непременно ще отплати[2].
(1) 1 Царе 2:4; Пс. 37:15; (2) ст. 6,24; Пс. 94:1,2; Плач 3:64
57 **Аз ще опия първенците му и мъд-**
реците му, управителите му, начални-
ците му и силните му, и ще заспят
вечен сън, и няма да се събудят[1], зая-
вява Царят, ГОСПОД на Войнствата е
Името Му[2]. (1) ст. 39; (2) гл. 46:18

58 **Така казва ГОСПОД на Войнства-
та: Широките стени на Вавилон ще се
сринат напълно**[1] **и високите му порти с
огън ще се изгорят. И народите се тру-
дят напразно, и племената – за огъня;
и ще им прималее**[2]**.** (1) ст. 44; (2) Авак. 2:13
59 **Словото, което пророк Еремия за-
повяда на Сарая, сина на Нирия**[1]**, син
на Маасия, когато отиваше с юдовия
цар Седекия във Вавилон в четвърта-
та година от царуването му**[2]**. А Сарая
беше началник на покоите.**
(1) гл. 32:12; (2) Езд. 5:12
60 **И Еремия написа в една книга**[1]
**всичките злини, които щяха да споле-
тят Вавилон, всички тези думи, напи-
сани против Вавилон**[2]**.**
(1) гл. 30:2; (2) гл. 50; 51:1-58
61 **И Еремия каза на Сарая: Когато
отидеш във Вавилон, гледай да проче-
теш всички тези думи.**
62 **И кажи: ГОСПОДИ, Ти си говорил
против това място, че ще го отсечеш,
да няма в него жител, нито човек, нито
животно, а да е вечна пустош**[1]**!**
(1) ст. 29,43; гл. 25:12; 50:3,12
63 **И когато свършиш да четеш тази
книга, вържи на нея камък и я хвърли
сред Ефрат**[1]**.** (1) гл. 13:4; 19:10
64 **И кажи: Така ще потъне Вавилон
и няма да се издигне поради злото,
което Аз ще докарам върху него**[1]**; и ще
им прималее.
Дотук са думите на Еремия.**
(1) Откр. 18:21

ст. 1-27: гл. 39:1-10; ст. 1-30: 4 Царе 24:18-20; 25:1-21;
2 Лет. 36:11-21

52 **Седекия беше на двадесет и една
години, когато се възцари, и царува
единадесет години в Ерусалим. Името
на майка му беше Амитала, дъщеря на
Еремия от Ливна.**
2 **Той върши зло пред ГОСПОДА спо-
ред всичко, което беше вършил Йо-
аким.**
3 **Защото поради гнева на ГОСПОДА
стана това с Ерусалим и Юда, докато
Той ги отхвърли отпред Себе Си**[1]**. И
Седекия въстана против вавилонския
цар.** (1) 4 Царе 17:20,23; Езд. 4:15
4 **И в деветата година на царуването
му, в десетия месец, на десетия** *ден* **от
месеца, вавилонският цар Навуходоно-
сор дойде, той и цялата му войска,
против Ерусалим и разположиха стана
си против него; и издигнаха укрепле-
ния наоколо против него**[1]**.**
(1) гл. 4:17; 21:2; Езек. 21:22
5 **И градът беше под обсада до еди-
надесетата година на цар Седекия.**
6 **А в четвъртия месец**[1]**, на деветия**
ден **от месеца гладът стана много го-
лям в града и нямаше хляб за народа
на страната**[2]**.** (1) Зах. 8:19; (2) гл. 37:21; Плач 1:11
7 **И** *портата на* **града беше разбита
и всичките военни мъже побягнаха и
излязоха от града през нощта по пътя
на портата, която е между двете стени,
при царската градина – а халдейците
бяха около града – и отидоха по пътя
за равнината.**
8 **А войската на халдейците преследва
царя и настигнаха Седекия в равнини-
те на Ерихон. И цялата му войска се
разбяга от него.**
9 **И хванаха царя**[1] **и го заведоха при
вавилонския цар в Ривла, в земята
Емат, и той произнесе присъдата над
него.** (1) Плач 4:20
10 **И вавилонският цар посече синове-
те на Седекия пред очите му, и също
посече всичките първенци на Юда в
Ривла**[1]**.** (1) Езек. 11:10
11 **И избоде очите на Седекия и го
окова в бронзови окови, и вавилон-
ският цар го отведе във Вавилон и го
хвърли в тъмница до деня на смъртта
му**[1]**.** (1) гл. 21:7; 34:3; Плач 2:6; Езек. 12:13; 23:24
12 **А в петия месец, на десетия** *ден*
**от месеца, а годината беше деветна-
десетата година на цар Навуходоно-
сор, вавилонския цар, началникът на
телохранителите Навузардан**[1]**, който
стоеше пред вавилонския цар, дойде в
Ерусалим.** (1) гл. 39:11
13 **И той изгори ГОСПОДНИЯ дом
и царската къща, и всичките къщи в**

Ерусалим; всяка голяма къща изгори с
огън[1]**.** (1) гл. 6:5; 32:29; Пс. 74:7; Ис. 64:11; Езек. 16:41
14 **И цялата халдейска войска, която**
беше с началника на телохранителите,
събори всичките стени около Еруса-
лим[1]**.** (1) Плач 2:6-8
15 **А началникът на телохранителите**
Навузардан откара в плен във Вавилон
от сиромасите на народа и остатъка
от народа, който остана в града, и бе-
жанците, които бяха прибягнали при
вавилонския цар, и остатъка от мно-
жеството[1]**.** (1) гл. 1:3; Езек. 12:11
16 **Обаче началникът на телохраните-**
лите Навузардан остави *някои* **от си-**
ромасите на земята за лозари и зе-
меделци.
17 **А бронзовите стълбове, които бяха**
на ГОСПОДНИЯ дом, и стойките, и
бронзовото море, които бяха в ГОС-
ПОДНИЯ дом, халдейците строшиха и
пренесоха целия им бронз във Вави-
лон[1]**.** (1) гл. 27:22
18 **Взеха и котлите, и лопатите, и**
щипците, и легените, и тамянниците, и
всичките бронзови съдове, с които се
извършваше службата.
19 **Началникът на телохранителите взе**
и блюдата и кадилниците, и легените[1]**,**
и котлите, и светилниците, и лъжиците,
и чашите – каквото беше от злато,
като **злато и каквото беше от сребро,**
като **сребро.** (1) 2 Лет. 4:8
20 *А* **двата стълба, едното море и два-**
надесетте бронзови говеда, които бяха
отдолу, и стойките, които цар Соломон
беше направил за ГОСПОДНИЯ дом,
бронза на всички тези неща не може-
ше да се претегли.
21 **А стълбовете**[1]**, височината на еди-**
ния стълб беше осемнадесет лакътя, и
върв от дванадесет лакътя го обхва-
щаше, а дебелината му беше четири
пръста; той беше кух. (1) 3 Царе 7:15-22
22 **И върху него имаше бронзов ка-**
пител, а височината на единия капи-
тел беше пет лакътя. А наоколо върху
капитела имаше плетени мрежи и на-
рове, всичките бронзови. Също такъв
беше и вторият стълб с наровете.
23 **Наровете бяха двадесет и шест на**
четирите страни, всичките нарове вър-
ху мрежата наоколо бяха сто.
24 **Началникът на телохранителите взе**
и първосвещеника Сарая и втория све-
щеник Софония, и тримата вратари,
25 **и от града взе един скопец, който**
беше надзирател на военните мъже и
седем мъже от тези, които бяха посто-
янно пред царя, които се намериха в
града, и писаря на военачалника, кой-
то събираше народа на земята за вой-
ската, и шестдесет мъже от народа на
земята, които се намериха сред града.
26 **И началникът на телохранителите**
Навузардан ги взе и ги заведе при ва-
вилонския цар в Ривла.
27 **И вавилонският цар ги порази и ги**
уби в Ривла, в земята Емат[1]**. Така Юда**
беше отведен в плен от земята си.
(1) гл. 20:4; 21:7; Ис. 43:28
28 **Ето народа, който Навуходоносор**
отведе в плен[1]**: в седмата годината –**
три хиляди двадесет и трима юдеи,
(1) гл. 13:19; 4 Царе 24:14-16; Плач 1:5
29 **в осемнадесетата година на На-**
вуходоносор[1] **той плени от Ерусалим**
осемстотин тридесет и двама души,
(1) гл. 32:1
30 **а в двадесет и третата година на**
Навуходоносор началникът на телохра-
нителите Навузардан отведе в плен се-
демстотин четиридесет и пет души от
юдеите; всичките бяха четири хиляди
и шестстотин души.
ст. 31-34: 4 Царе 25:27-30
31 **А в тридесет и седмата година от**
пленяването на юдовия цар Йоахин,
в дванадесетия месец, на двадесет
и петия *ден* **от месеца, вавилонският**
цар Евил-Меродах показа благоволение
към юдовия цар Йоахин в годината
на възцаряването си и го изведе от
тъмницата.
32 **И му говори любезно и постави**
неговия престол над престола на царе-
те, които бяха с него във Вавилон.

33 **И той смени затворническите си
дрехи и се хранеше винаги пред него
през всичките дни на живота си.**
34 **А колкото за храната му, от вавилонския цар му се даваше постоянна храна, ежедневен дял, до деня на смъртта му, през всичките дни на живота му.**

ПЛАЧЪТ НА ЕРЕМИЯ

1* **Как седи самотен многолюдният град![1] Стана като вдовица[2] великата** *столица* **между народите! Княгинята между областите е** *унизена до* **принудителен труд![3]**

*На евр. първите две глави се състоят от по 22 куплета от по три реда (с изключение на 1:7), чиито първи букви отговарят на азбучния ред.

(1) Лев. 26:31; Ер. 44:2; (2) Ис. 49:21; (3) ст. 19; Езек. 26:2

2 **Горчиво плаче нощем и сълзите ѝ са по бузите ѝ[1]. Между всичките ѝ любими няма кой да я утешава[2]; всичките ѝ приятели я предадоха[3], станаха ѝ врагове.**

(1) ст. 16; гл. 2:18; Ер. 9:1; (2) ст. 9,16,17,21; (3) Ер. 30:14

3 **Юда се пресели от гнет и тежка робия. Живее между езичниците[1], не намира покой. Всичките му преследвачи го стигнаха сред притесненията[2].**

(1) гл. 2:9; (2) гл. 4:15; 5:5; Втзк. 28:48,65,67

4 **Тъжни са пътищата за Сион, защото никой не идва на празниците[1]. Всичките му порти са пусти[2], свещениците му въздишат, девиците му са наскърбени и сам той е в горест.**

(1) гл. 2:6; Ос. 2:11; (2) гл. 5:14; Лев. 26:22; Ис. 3:26

5 **Противниците му взеха връх[1], враговете му благоденстват, защото ГОСПОД му нанесе скръб заради многото му престъпления[2]. Дечицата му отидоха в плен пред противника[3].**

(1) гл. 2:17; Втзк. 28:43,44; (2) 4 Царе 21:15; Дан. 9:14; (3) ст. 18; Втзк. 28:41; Ер. 52:28-30

6 **И побягна от сионската дъщеря цялото ѝ великолепие. Първенците ѝ станаха като елени, които не намират паша, и безсилни отидоха пред преследвача.**

7 **В дните на скръбта си и на скитанията си Ерусалим си спомни всички желани неща, които имаше от древни времена –** *сега,* **когато народът му падна в ръката на противника и няма кой да му помогне. Противниците го видяха, засмяха се на свършека му[1].**

(1) Езек. 25:3,6

8 **Тежко съгреши ерусалимската** *дъщеря,* **затова стана нечиста[1]. Всички, които я почитаха, я презряха[2], защото видяха голотата ѝ[3]. И сама тя въздиша и се обръща назад.**

(1) ст. 17; Езек. 39:23; (2) 3 Царе 9:6,7; (3) Ер. 13:26; Езек. 23:29

9 **Нечистотата ѝ е в полите ѝ, тя не помисли за края си[1], затова изумително е паднала – няма кой да я утешава[2]. Виж, ГОСПОДИ, скръбта ми[3], защото врагът се възвеличава[4]!**

(1) Ис. 47:7; Ер. 5:31; (2) ст. 2,16; Пс. 69:20; Ис. 51:19; (3) Пс. 25:18; (4) Ер. 50:29

10 **Противникът е прострял ръката си върху всичките ѝ желани неща[1] – защото тя видя, че езичниците влязоха в светилището ѝ,** *тези* **за които си заповядал да не влизат в Твоето събрание[2].**

(1) 2 Лет. 36:18; Ис. 64:11; Ер. 27:19,21; 51:51; (2) Втзк. 23:2,3; Пс. 79:1; Ер. 51:51

11 **Целият народ въздиша, търси хляб; дадоха скъпоценностите си за храна, за да се върне животът** *им[1].* **Виж, ГОС-**

ПОДИ, и обърни внимание, защото
съм унижена[2]!
(1) ст. 19; гл. 2:12; 4:4,5; Ер. 52:6; (2) гл. 5:1; Пс. 79:4

12 **Нехаете ли, всички минаващи по**
пътя? Погледнете и вижте – има ли
страдание като моето страдание[1], което
постигна мен, която ГОСПОД наскър-
би в деня на пламтящия Си гняв[2]!
(1) Ер. 10:19; Дан. 9:12; (2) гл. 2:1-6,13

13 **От висините изпрати огън в кости-**
те ми[1] и ги завладя, простря мрежа за
краката ми[2], върна ме назад, направи
ме пуста и безсилна цял ден[3].
(1) гл. 2:3; (2) гл. 4:19; Йов 19:6; Езек. 12:13; (3) гл. 3:11

14 **Ръката Му стегна ярема на престъп-**
ленията ми, те се сплетоха, стигнаха
до шията ми[1]. Той пречупи силата ми;
Господ ме предаде в ръце и не мога да
стана. (1) Втзк. 28:48; Пр. 5:22

15 **Господ повали всичките силни**
мъже сред мен; свика против мен съ-
бор, за да смаже младежите ми[1]; Гос-
под стъпка лина на девицата, юдовата
дъщеря[2]. (1) гл. 2:21,22; (2) Ис. 63:3; Откр. 19:15

16 **Заради това аз плача; окото ми,**
окото ми излива вода[1], защото е далеч
от мен утешителят[2], който би върнал
живота ми. Синовете ми загинаха, за-
щото врагът надви[3]. (1) гл. 2:11; 3:49; Ер. 13:17;
(2) Екл. 4:1; Ис. 54:11; Ер. 15:5; (3) ст. 5; Пс. 106:42

17 **Сион простира ръцете си[1], но няма**
кой да го утеши[2]. ГОСПОД заповяда за
Яков, притеснителите му да го обкръ-
жат[3]. Ерусалим стана между тях като
отвратителен. (1) Ер. 4:31; (2) ст. 16; (3) 4 Царе 24:2

18 **Праведен е ГОСПОД[1], защо-**
то въстанах против заповедите Му[2].
Слушайте, моля ви, всички народи, и
вижте страданието ми! Девиците ми и
младежите ми отидоха в плен[3].
(1) Изх. 9:27; Неем. 9:33; (2) Ер. 4:17; (3) ст. 5; Зах. 1:6

19 **Повиках любимите си, но те ме из-**
лъгаха[1]; свещениците ми и старейши-
ните ми издъхнаха в града, когато си
търсеха храна, за да се върне животът
им[2]. (1) ст. 1,2; (2) ст. 11

20 **Виж, ГОСПОДИ, защото съм в**
притеснение! Вътрешностите ми горят[1],
сърцето ми се преобръща в мен, за-
щото много се бунтувах[2]. Навън мечът
ме лиши от деца, вкъщи е смъртта[3].
(1) гл. 2:11; Ер. 4:19; (2) гл. 5:16; Лев. 26:40; Ер. 14:20;
(3) Втзк. 32:25; Ер. 14:18; Езек. 7:15

21 **Чуха, че въздишам, нямам утеши-**
тел[1]. Всичките ми врагове чуха за не-
щастието ми и се зарадваха[2], че си *го*
направил. Но Ти ще докараш прогласе-
ния от Теб ден, когато и те ще станат
като мен. (1) ст. 2; (2) гл. 2:16,17

22 **Нека дойде пред Теб цялата им**
злина и им направи, както направи
на мен[1] заради всичките ми престъп-
ления – защото много са въздишките
ми, и сърцето ми примира[2].
(1) Пс. 79:10; Ер. 30:16; 51:35; (2) гл. 5:17

2 **Как заоблачи Господ сионската дъ-**
щеря в гнева Си![1] Хвърли от небето на
земята великолепието на Израил[2] и не
си спомни за подножието Си в деня на
гнева Си[3]! (1) гл. 1:12; 3:43,44; (2) 1 Царе 4:21,22;
Езек. 24:21; (3) 1 Лет. 28:2; Пс. 132:7; Мт. 5:34,35; Откр. 6:17

2 **Господ погълна всички жилища на**
Яков и не пожали; събори в яростта
Си укрепленията на юдовата дъщеря[1];
сведе до земята, оскверни царството[1]
и първенците му.
(1) Втзк. 28:52; Пс. 89:39,44; Ер. 19:15

3 **В пламтящия Си гняв строши всеки**
рог на Израил. Оттегли десницата Си[1]
от врага и изгори Яков като пламтящ
огън, който поглъща наоколо[2].
(1) Пс. 74:11; (2) гл. 1:13; 4:11; Втзк. 32:22;
2 Лет. 34:25; Ер. 7:20; Езек. 7:14; 13:13; Наум 1:6

4 **Опъна лъка Си като враг, застана с**
десницата Си като противник[1] и изби
всичко приятно за окото[2]. В шатъра
на сионската дъщеря изля като огън
яростта Си[3]. (1) 1 Царе 28:16; Йов 19:11;
Ис. 63:10; (2) Ер. 21:5,6; 30:14; (3) ст. 3

5 **Господ стана като враг[1], погълна**
Израил, погълна всичките му дворци,
разруши крепостите му[2] и умножи на
юдовата дъщеря плач и ридание.
(1) ст. 4; (2) Пс. 89:40

6 **И разсипа шатъра му като** *колиба в*
градина[1], унищожи мястото на праз-
ничното му събрание[2]. ГОСПОД на-
прави да се забрави в Сион празнично

събрание и събота[3]; и в яростния Си гняв отхвърли цар и свещеник[4].

(1) Ис. 5:5,6; Ер. 45:4; (2) гл. 1:4; Лев. 26:31; Пс. 74:7; (3) Соф. 3:18; (4) Ер. 42:18; 52:11,24

7 Господ отблъсна олтара Си, погнуси се от светилището Си, предаде стените на дворците му в ръката на врага[1]. Надигнаха шум в ГОСПОДНИЯ дом като в ден на празник[2].

(1) 4 Царе 25:9; Ис. 64:10; Ер. 4:26,27; (2) Пс. 74:4

8 Господ намисли да разруши стената на сионската дъщеря[1]; опъна мерителна връв[2], не оттегли ръката Си от изтребление и направи предстението и стената да жалеят; заедно се снижиха окаяно.

(1) Ис. 22:5; Ер. 52:13,14; (2) 4 Царе 21:13

9 Портите ѝ потънаха в земята, Той сломи и строши резетата ѝ[1]. Царят ѝ и първенците ѝ са сред езичниците[2], закон няма *вече*[3] и пророците ѝ не получават видение от ГОСПОДА[4].

(1) Неем. 1:3; Ис. 24:12; (2) гл. 1:3; Втзк. 28:63,64; 4 Царе 25:7; (3) 2 Лет. 15:3; Ос. 3:4; (4) 1 Царе 28:6; Пс. 74:9; Езек. 7:26

10 Седят на земята онемели старейшините на сионската дъщеря; хвърлиха пръст на главите си[1], препасаха се с вретища; наведоха до земята главите си ерусалимските девици[2].

(1) Йов 2:12,13; (2) Ис. 3:26; 15:3

11 Очите ми чезнат от сълзи[1], вътрешностите ми горят[2], дробът ми се изсипа на земята заради разрушението на дъщерята на народа ми[3], защото децата и кърмачетата примират по улиците на града[4].

(1) гл. 1:16; (2) гл. 1:20; (3) Ер. 14:17; (4) гл. 1:11; 4:4; Ис. 51:20

12 Казват на майките си: Къде има жито и вино? – докато примират като смъртно ранени по улиците на града[1], докато душата им се излива на скута на майките им.

(1) ст. 11

13 Какво да ти засвидетелствам, с какво да те сравня, ерусалимска дъще? На какво да те оприлича, за да те утеша, сионска дъще? Защото разрушението ти е голямо като морето – кой може да те изцели?[1]

(1) гл. 1:12; Ер. 9:19; 14:19; 30:13

14 Пророците ти виждаха за теб суетни и глупави видения[1] и не откриха беззаконието ти[2], за да те върнат от плен, а виждаха за теб суетни пророчества, които те докараха до изгнание[3].

(1) гл. 4:13; Ер. 5:31; 29:8,9; (2) Езек. 13:22; Мих. 3:5,8; (3) Ис. 9:16; Ер. 27:10,15; 28:15

15 Всички минаващи по пътя пляскат с ръце над теб, подсвиркват и клатят главите си над ерусалимската дъщеря[1]: Това ли е градът, който наричаха съвършенството на красотата, радост за цялата земя[2]?

(1) 3 Царе 9:8; Пс. 44:14; Ер. 19:8; Дан. 9:16; Наум 3:19; (2) Пс. 48:2; Езек. 16:14

16 Всичките ти врагове раззинаха против теб устата си, подсвиркват, скърцат със зъби, казват: Погълнахме я![1] Наистина това е денят, който очаквахме. Доживяхме, видяхме![2]

(1) гл. 3:46; Пс. 35:21,25; Ер. 51:34; Мих. 4:11; (2) Ер. 26:6; Езек. 5:15; 23:32

17 ГОСПОД извърши, каквото беше решил[1]; изпълни дадената дума, която беше определил от древните дни[2]. Срина, без да пожали[3], развесели над теб врага, издигна рога на противниците ти[4].

(1) Дан. 9:12; (2) Втзк. 28:15; Ер. 40:3; (3) 3 Царе 9:7,9; Соф. 1:2; (4) гл. 1:5,21; Пс. 89:42

18 Сърцето им вика към Господа. *Ти*, стена на сионската дъщеря, лей сълзи като поток денем и нощем, не си давай почивка[1], нека не спира зеницата на окото ти!

(1) гл. 1:2

19 Стани, викай нощем при началото на стражите; излей сърцето си като вода пред лицето на Господа[1]; издигни към Него ръцете си за живота на децата си, които примират от глад по ъглите на всички улици[2].

(1) 1 Царе 7:6; Пс. 142:2; (2) Ер. 14:18; Мих. 1:16

20 Виж, ГОСПОДИ, и обърни внимание на кого си направил това! Да ядат ли жени рожбите си, дечицата в обятията си?[1] Да бъдат ли убити в Господното светилище свещеник и пророк?[2]

(1) гл. 4:10; Ер. 19:9; Езек. 5:10; (2) гл. 4:16; Езек. 9:7

21 Дете и старец лежат на земята по улиците, девиците ми и младежите ми паднаха от меч[1]. Изби в деня на гнева Си, изкла, без да пожалиш[2].

(1) гл. 1:15; Езек. 24:21; (2) гл. 3:43; Ер. 4:31; 9:21; 51:22; Езек. 5:11

22 Свикал си отвред ужасите ми като в ден на празнично събрание[1]. В деня

на ГОСПОДНИЯ гняв нямаше избягал и оцелял. Тези, които носих в обятия и отгледах, врагът ми ги довърши[2].
(1) Ер. 6:25; 21:7; (2) 2 Лет. 36:17; Ос. 9:12,13

3 Аз съм човекът, който видя скръб от тоягата на Неговата ярост[1].
(1) Пс. 102:10; Ер. 8:21; 20:18

2 **Мен Той води и отведе в тъмнина, а не в светлина**[1]. (1) Ис. 59:9

3 **Само против мен обръща непрекъснато ръката Си цял ден**[1]. (1) Йов 6:4

4 **Състари плътта ми и кожата ми, строши костите ми**[1]. (1) Йов 30:30; Ис. 38:13

5 **Загради ме и ме обкръжи с горчивина и мъка**[1]. (1) Йов 19:8

6 **Сложи ме да живея в тъмнина като отдавна умрелите**[1]. (1) Пс. 143:3; Ис. 59:10

7 **Огради ме и не мога да изляза**[1], **утежни бронзовите ми окови.** (1) ст. 5

8 **Също и когато викам и ридая, спира молитвата ми**[1]. (1) ст. 44; Йов 19:7

9 **Прегради пътищата ми с дялани камъни**[1], **изкриви пътеките ми.** (1) ст. 5

10 **Стана ми** *като* **мечка в засада,** *като* **лъв в скришни места**[1]. (1) Йов 10:16

11 **Отби настрана пътищата ми и ме разкъса, опустоши ме**[1]. (1) гл. 1:13

12 **Опъна лъка Си и ме постави като прицел на стрела**[1]. (1) Йов 6:4

13 **Заби в бъбреците ми стрелите на колчана Си**[1]. (1) ст. 12

14 **Станах за присмех на целия си народ и за тяхна подигравателна песен цял ден**[1]. (1) ст. 63; Йов 30:9

15 **Насити ме с горчивини, напи ме с пелин**[1]. (1) Ис. 51:21,22; Ер. 4:18; 9:15

16 **Строши зъбите ми с кремък**[1], **стъпка ме в праха.** (1) Пр. 20:17

17 **Отблъснал си душата ми от мира, забравих благоденствието**[1]. (1) Ер. 16:5

18 **И казах: Погина силата ми и надеждата ми в ГОСПОДА**[1]. (1) Езек. 37:11

19 **Спомни си скръбта ми и скитането ми, пелина и жлъчката!**

20 **Душата ми ги помни непрестанно и се е смирила в мен**[1]. (1) Йов 21:6

21 **Това ще влагам в сърцето си, затова ще се надявам:**

22 *Заради* **милостите на ГОСПОДА ние не се довършихме, защото милосърдията Му не свършват**[1].
(1) 2 Царе 24:14; Неем. 9:31; Пс. 69:16

23 **Те се подновяват всяка сутрин, голяма е Твоята вярност**[1]. (1) Пс. 36:5

24 **Моят дял е ГОСПОД**[1], **казва душата ми, затова ще се надявам на Него**[2].
(1) Йов 22:25; Пс. 16:5; 73:26; (2) Пс. 94:19

25 **Добър е ГОСПОД към тези, които Го чакат**[1], **към душата, която Го търси**[2].
(1) Пс. 37:7; 71:14; Ис. 30:18; (2) Езд. 8:22; Пс. 105:3

26 **Добро е тихо да се очаква спасението от ГОСПОДА**[1].
(1) Изх. 14:14; Пс. 62:1; 119:166; Авак. 2:3

27 **Добро е за човека да носи ярем в младостта си.**

28 **Нека седи насаме и мълчи, когато** *Господ* **му го е наложил**[1].
(1) Йов 23:2; Пс. 39:9

29 **Нека сложи устата си в пръстта – може би има надежда.**

30 **Нека подаде бузата си на онзи, който го бие, нека се насити с позор**[1]. (1) Йов 30:10; Пс. 123:3; Ис. 50:6

31 **Защото Господ не отхвърля завинаги**[1], (1) 2 Царе 14:14

32 **а като е наскърбил, пак се смилява според многото Си милости**[1].
(1) Ис. 27:8; 54:7; Ер. 31:20; Як. 5:11

33 **Защото не от сърце Той наскърбява и огорчава човешките синове**[1].
(1) Езек. 33:11

34 **Да се тъпчат под крака всички затворници на земята,**

35 **да се изкривява съдът на човека пред лицето на Всевишния,**

36 **да се онеправдава човек в делото му – ГОСПОД няма ли да види?**[1]
(1) ст. 59,60; Втзк. 25:1; Пс. 94:5-9; Пр. 24:12

37 **Кой е този, който каза и се изпълни, без да е заповядал ГОСПОД?**[1]
(1) 3 Царе 22:34; Пс. 33:9

38 **Не излизат ли от устата на Всевишния и злото, и доброто?**[1]
(1) 2 Царе 16:10; Йов 2:10; Ис. 45:7

39 **Защо се оплаква жив човек,** *и* **мъж за греховете си?**[1]
(1) 4 Царе 6:33; Пр. 19:3; Ер. 10:19; 30:15

40 **Нека изследваме и изпитаме пъти-**

щата си[1] и нека се върнем при ГОСПОДА[2]!
(1) Аг. 1:5,7; (2) Втзк. 4:30; Ис. 55:7; Ос. 5:15; 6:1

41 **Нека издигнем сърцата си и ръцете си към Бога в небесата[1]!**
(1) Йов 11:13; Пс. 134:2; Мт. 6:9

42 **Ние съгрешихме и отстъпихме[1]** *и* **Ти не** *ни* **прости[2].**
(1) Езд. 9:6,7; Дан. 9:5; (2) Зах. 1:6

43 **Обви се с гняв[1] и ни преследва, убива** *ни,* **без да** *ни* **пожалиш[2].**
(1) гл. 2:1; (2) гл. 2:21

44 **Обви се с облак, за да не проникне молитва[1].** (1) ст. 8; Пс. 80:4

45 **Помия и измет ни направи сред народите[1].** (1) Втзк. 28:37; 1 Кор. 4:13

46 **Всичките ни врагове раззинаха устата си против нас[1].** (1) гл. 2:16; Пс. 22:13

47 **Ужас и яма ни сполетяха[1], опустошение и разрушение[2].**
(1) Ис. 24:18; (2) Ис. 51:19

48 **Водни потоци лее окото ми заради разрушението на дъщерята на народа ми[1].** (1) Пс. 137:1; Ер. 13:17

49 **Окото ми пролива** *сълзи* **и не престава, защото няма отдих[1],**
(1) гл. 1:16; Лк. 19:41

50 **докато ГОСПОД не се наведе и не погледне от небесата[1].** (1) Пс. 80:14

51 **Окото ми наскърбява душата ми заради всичките дъщери на града ми.**

52 **Постоянно ме гонят като птичка враговете ми без причина[1].** (1) Пс. 35:19

53 **Отсякоха живота ми в рова и хвърлиха камък върху мен[1].**
(1) Ер. 38:6,9; Дан. 6:16,17

54 **Водите стигнаха над главата ми[1], казах: Отсечен съм![2]**
(1) Йов 22:11; Йона 2:3-5; (2) Ис. 53:8

55 **Призовах Името Ти, ГОСПОДИ, от най-дълбокия ров[1].** (1) Пс. 130:1; Йона 2:2

56 **Ти чу гласа ми[1]; не крий ухото Си от въздишките ми, от вика ми![2]**
(1) Пс. 6:8,9; (2) Пс. 5:1,2; 55:1; 66:19; Дан. 9:17

57 **Ти се приближи в деня, когато Те призовах[1]. Каза: Не бой се[2].**
(1) Пс. 138:3; (2) 4 Царе 19:6

58 **Ти защити, Господи, делото на душата ми[1], изкупи живота ми[2].**
(1) 1 Царе 25:39; Ер. 50:34; (2) Ер. 31:11; 38:13

59 **Ти видя, ГОСПОДИ, онеправдаването ми[1], отсъди правото ми[2]!**
(1) ст. 36; Пс. 10:14; (2) Пс. 35:23; Ер. 11:20

60 **Ти видя цялото им отмъщение, всичките им замисли за мен[1].**
(1) Ер. 18:23

61 **Ти чу хулите им, ГОСПОДИ, всичките им замисли против мен,**

62 **говоренето на тези, които се надигнаха против мен, и хитрините им цял ден.**

63 **Виж сядането им и ставането им – аз съм им подигравателна песен[1].**
(1) ст. 14

64 **Върни им, ГОСПОДИ, отплата според делата на ръцете им[1]!**
(1) Пс. 28:4; Ер. 51:56

65 **Дай им слепота на сърцето, Твоето проклятие да ги постигне![1]** (1) Пс. 109:17

66 **Преследвай ги с гняв и ги изтреби изпод небесата ГОСПОДНИ![1]**
(1) Пс. 35:5,6; Ер. 15:15

4 **Как потъмня златото, измени се най-чистото злато! Камъните на светилището се изсипаха по всички ъгли на улиците!**

2 **Скъпоценните синове на Сион, сравними с чисто злато, как се считат за глинени съдове, дело на грънчарска ръка[1]!** (1) Ер. 19:11; Ос. 8:8

3 **Даже чакалите дават мляко и кърмят малките си,** *а* **дъщерята на народа ми се ожесточи като камилоптиците в пустинята[1].** (1) Йов 39:16

4 **Езикът на кърмачето се залепя на небцето му от жажда[1]; децата искат хляб, но няма кой да им подаде[2].**
(1) Ис. 5:13; (2) гл. 2:11,12; 4 Царе 25:3

5 **Онези, които ядяха избрани ястия, гинат по улиците, отгледаните в пурпур прегръщат бунището[1].**
(1) гл. 1:11; Втзк. 28:56; 4 Царе 18:27

6 **Защото** *наказанието за* **беззаконието на дъщерята на народа ми стана поголямо от** *наказанието за* **греха на Содом[1], който беше разорен в един миг, без да го допрат** *човешки* **ръце[2].**
(1) Ер. 23:14; Мт. 10:15; (2) Бит. 19:24; Дан. 8:25

7 **Назиреите ѝ бяха по-чисти от сняг,**

по-бели от мляко, снагата им беше почервена от рубини, блестяха като сапфир[1]. (1) Пес. 5:10,14

8 **По-тъмно от сажди е лицето им, не се познават по улиците. Кожата им залепна за костите им, изсъхна, стана като дърво**[1]. (1) гл. 5:10; Йов 19:20; 30:30

9 **По-щастливи бяха убитите от меч от убитите от глад, защото тези чезнат прободени от** *липсата* **на плодовете на полето**[1]. (1) Втзк. 28:51; Езек. 4:16; 7:15

10 **Ръцете на милостивите жени свариха децата им; те им станаха храна при разрушението на дъщерята на народа ми**[1]. (1) гл. 2:20; 4 Царе 6:29; Ис. 22:2

11 **ГОСПОД изпълни яростта Си, изля пламтящия Си гняв. Запали в Сион огън, който пояде основите му**[1]. (1) гл. 2:1,3,4; Лев. 26:28; Ис. 51:20; Ер. 17:27

12 **Не вярваха земните царе и жителите на целия свят, че притеснител и враг щеше да влезе в ерусалимските порти**[1]. (1) 4 Царе 25:8; Ер. 21:13

13 *Това е* **заради греховете на пророците му и заради беззаконията на свещениците му**[1], **които проливаха сред него кръвта на праведните**[2]. (1) гл. 2:14; Ер. 6:13; Езек. 22:25-28; (2) Езек. 11:6

14 **Те се лутаха като слепи по улиците, оскверниха се с кръв, така че не можеше да се допре** *човек* **до дрехите им**[1]. (1) Езек. 23:45

15 **Отстъпете, нечисти!**[1] **– викаха към тях. Отстъпете, отстъпете, не се допирайте! Когато бягаха, се скитаха**[2]. **Говореше се сред народите: Няма да пребивават повече** *при нас.* (1) Лев. 13:45; (2) гл. 1:3

16 **Присъствието на ГОСПОДА ги разпръсна**[1], **Той няма повече да ги погледне. Свещеник не беше почетен**[2], **старейшина не беше помилван**[3]. (1) Лев. 26:33; Пс. 106:27; Езек. 5:10; (2) гл. 2:20; Ис. 24:2; (3) гл. 5:12; 4 Царе 25:21; Ис. 47:6

17 **Още чезнат очите ни по суетната ни помощ. В очакването си чакахме народ, който няма да спаси**[1]. (1) гл. 5:6; Ер. 2:37; Езек. 29:6,16

18 **Ловуват стъпките ни**[1], **така че не можем да ходим по площадите си. Краят ни е близо, изпълниха се дните ни, да, краят ни дойде**[2]. (1) Ер. 37:13; (2) Езек. 7:2-12

19 **Преследвачите ни станаха по-леки от орлите на небето**[1]; **по планините ни гониха, в пустинята ни дебнаха**[2]. (1) Ис. 30:16; Авак. 1:8; (2) гл. 1:13; Ер. 16:16

20 **Жизненото ни дихание, ГОСПОДНИЯТ помазаник, се хвана в ямите им**[1] **– за когото казвахме: Под сянката му ще живеем**[2] **сред народите.** (1) Ер. 39:5; 52:9; Езек. 12:13; 19:8; (2) Съд. 9:15; Ис. 32:2; Езек. 31:17; Ос. 13:10

21 **Радвай се и се весели, дъще едомска**[1], **жителко на земята Уз**[2]**! И до теб ще дойде чашата**[3], **ще се напиеш и ще се разголиш.** (1) Ер. 49:7; (2) Йов 1:1; (3) Ер. 49:12; Езек. 35:15; Авд. 16

22 **Свърши** *наказанието за* **беззаконието ти, дъще сионска**[1], **няма вече да те откара в плен. Ще накаже твоето беззаконие, дъще едомска, ще открие греховете ти**[2]. (1) Ис. 40:2; Ер. 50:20; (2) Авд. 10,15

5 **Спомни си, ГОСПОДИ, какво ни стана!**[1] **Погледни и виж позора ни**[2]. (1) Пс. 74:18; (2) гл. 1:9,11; Ер. 51:51

2 **Наследството ни премина на чужди, къщите ни – на чужденци**[1]. (1) Ис. 5:17; Езек. 7:24

3 **Сирачета сме, без баща; майките ни са като вдовици**[1]. (1) Изх. 22:24

4 **Пием водата си срещу сребро, дървата ни идват срещу заплащане**[1]. (1) Неем. 9:36

5 **Преследвачите ни са на шията ни, трудим се и не ни се дава почивка**[1]. (1) гл. 1:3

6 **На Египет подадохме ръка, на Асирия, за да се наситим с хляб**[1]. (1) гл. 4:17; Ер. 2:18

7 **Бащите ни съгрешиха**[1] **и ги няма, а ние носим беззаконията им**[2]. (1) Ер. 16:11; (2) Езек. 18:2

8 **Слуги владеят над нас**[1], **няма кой да ни изтръгне от ръката им**[2]. (1) Неем. 5:15; (2) Зах. 11:6

9 **Придобиваме хляба си с** *опасност за* **живота си заради меча,** *който ни заплашва* **в пустинята.**

10 **Кожата ни почерня като пещ**[1] **от ужасния глад.** (1) гл. 4:8

11 **Изнасилваха жени в Сион, девици-**
те – в юдовите градове[1]**.**
(1) Втзк. 28:30; Зах. 14:2

12 **С техните ръце бяха обесени пър-**
венците, старейшините не бяха поче-
тени[1]**.** (1) гл. 4:16
13 **Младежи носят воденични камъни,**
децата падат под *товара на* **дървата.**
14 **Старейшините не седят вече в пор-**
тите[1]**, младежите** *се отказаха* **от песните**
си[2]**.** (1) гл. 1:4; (2) Ос. 2:11
15 **Престана радостта на сърцето ни,**
хорото ни се обърна на жалеене[1]**.**
(1) Йов 30:31

16 **Венецът падна от главата ни**[1]**. О,**
горко ни, защото съгрешихме[2]**!**
(1) Йов 19:9;
(2) гл. 1:18,20; 1 Царе 7:6; Мих. 6:13; Римл. 6:23

17 **Заради това чезне сърцето ни, за-**
ради тези *неща* **потъмняха очите ни**[1]**,**
(1) гл. 1:22; Втзк. 28:65

18 **заради хълма Сион, който е опус-**
тошен; лисици ходят по него[1]**.**
(1) 4 Царе 25:9; Ис. 64:10; Ер. 9:11; 44:2; Езек. 13:4
19 *Но* **Ти, ГОСПОДИ, оставаш до**
века, Твоят престол е от поколение в
поколение[1]**.** (1) Пс. 145:13
20 **Защо ни забравяш**[1] **навеки, оста-**
вяш ни за дълго време[2]**?**
(1) Пс. 42:9; (2) Пс. 13:1; Ис. 49:14; Ер. 14:9
21 **Върни ни, ГОСПОДИ, при Себе**
Си, за да се върнем[1]**; обнови дните ни**
както преди[2]**.** (1) Ер. 31:18; (2) Ер. 30:20
22 **Или ще ни отхвърлиш съвсем**[1]**, ще**
ни се разгневиш напълно[2]**?**
(1) Езек. 24:13; (2) Пс. 74:1; 79:5; Ер. 14:19

Книгата на пророк

ЕЗЕКИИЛ

гл. 1: гл. 10

1 В тридесетата година, в четвъртия *месец,* **на петия** *ден* **от месеца, когато**
бях сред пленниците при реката Хо-
вар[1]**, се отвориха небесата**[2] **и видях**
Божии видения[3]**.** (1) гл. 3:15,23; Пс. 137:1;
(2) Мт. 3:16; Деян. 7:56; Откр. 4:1; (3) гл. 8:3; 2 Кор. 12:1
2 **На петия** *ден* **от месеца,** *а* **година-**
та беше петата от пленяването на цар
Йоахин[1]**,** (1) гл. 8:1; 33:21; 4 Царе 24:12,15
3 **ГОСПОДНОТО слово беше изрично**
към свещеника Езекиил, сина на Вузи,
в халдейската земя, при реката Ховар[1]**;**
и там ръката на ГОСПОДА беше върху
него[2]**.**
(1) ст. 1; (2) гл. 3:22; 8:1; 33:22; 40:1; 3 Царе 18:46
4 **И видях, и ето, бурен вятър идва-**
ше от север[1]**, голям облак и бляскащ**
пробягващ огън[2]**, а около него – сия-**
ние; а от средата му *имаше нещо, кое-*
то **изглеждаше като блестящ метал, от**
средата на огъня. (1) 3 Царе 19:11;
4 Царе 2:11; Йов 38:1; (2) Изх. 9:24; Пс. 50:3; 97:3
5 **И отсред него – подобие на четири**
живи същества[1]**; и това беше видът**
им – те бяха подобни на човек.
(1) Откр. 4:6
6 **И всяко имаше четири лица и всяко**
от тях имаше четири криле.
7 **Краката им бяха прави крака и стъ-**
палото на краката им беше като стъпа-
лото на крак на теле. И искряха, както
изглежда полиран бронз[1]**.** (1) Дан. 10:6
8 **И имаха човешки ръце под крилете**
си на четирите си страни; и четирите
имаха лицата си и крилете си.
9 **Крилете им бяха съединени едно с**
друго[1]**; не се обръщаха като вървяха,**
всяко вървеше право пред себе си.
(1) 2 Лет. 3:11
10 **А видът на лицата им беше** *като*
човешко лице; и четирите имаха лице
на лъв[1] **отдясно; и четирите имаха**
лице на вол отляво; и четирите имаха
лице на орел[2]**.** (1) гл. 41:19; (2) Откр. 4:7
11 **И лицата им и крилете им бяха**
прострени нагоре; всяко имаше две
криле, **свързани едно с друго, и две,**
които покриваха телата им[1]**.** (1) Ис. 6:2
12 **И вървяха всяко право пред себе**
си; накъдето искаше да отиде Духът,
там **вървяха; не се обръщаха, като**
вървяха.
13 **И сред живите същества** *имаше*
нещо **на вид като запалени огнени въг-**
лени, като вида на факли, *нещо,* **което**
се стрелкаше между живите същества;
огънят блестеше и светкавица излиза-
ше от огъня[1]**.** (1) Пс. 104:4; Откр. 4:5
14 **И живите същества тичаха и се**
връщаха, така че изглеждаха като свет-
кавици.
15 **А гледах живите същества и ето,**
имаше по едно колело на земята при
живите същества, за четирите им
лица.
16 **Видът на колелата и направата им**
изглеждаше като хризолит; и четирите
имаха един и същ вид, а видът им и
направата им бяха като на колело в
колело.

17 Когато вървяха, вървяха към чети-
рите си страни, не се обръщаха, кога-
то вървяха.
18 А *венците на* колелата им бяха висо-
ки и страшни; и *венците на* колелата на
четирите бяха отвсякъде пълни с очи[1].
(1) Откр. 4:6
19 И когато вървяха живите съще-
ства, и колелата вървяха до тях; и ко-
гато се издигаха живите същества от
земята, и колелата се издигаха.
20 Накъдето искаше да отиде Духът,
вървяха *и те,* натам, накъдето Духът
искаше да отиде. И колелата се изди-
гаха до тях, защото духът на живото
същество беше в колелата.
21 При вървенето им вървяха и при
спирането им спираха, и при издигане-
то им от земята и колелата се издигаха
до тях, защото духът на живото съще-
ство беше в колелата.
22 А над главите на живите същества
имаше *нещо* подобно на свод*, кое-
то изглеждаше като страховит леден
кристал, разпрострян над главите им
отгоре. **или:* твърд, и така до края на главата.
23 А под свода крилете им бяха право
насочени едно срещу друго; всяко *съще-
ство* имаше две, които ги покриваха, и
всяко имаше две, които им покриваха
техните тела.
24 И като вървяха, чувах шума на
крилете им като шум на големи во-
ди[1], като гласа на Всемогъщия, шум на
брожение, като шум на военен стан[2].
Когато спираха, спускаха крилете си.
(1) гл. 43:2; Откр. 1:15; (2) гл. 3:13; Дан. 10:6
25 И идваше глас отгоре над свода,
който беше над главите им. Като спи-
раха, спускаха крилете си.
26 И над свода, който беше над гла-
вите им, *имаше нещо* подобно на прес-
тол, на вид като камък сапфир[1]; и на
подобието на престола *имаше нещо* по-
добно на вид като човек, отгоре върху
него[2]. (1) Изх. 24:10; (2) Дан. 7:9; Откр. 1:13; 4:2
27 И видях *нещо,* изглеждащо като
блестящ метал, на вид като огън вътре
в него отвсякъде; от това, което на
вид бяха хълбоците му, и нагоре, и от
това, което на вид бяха хълбоците му,
и надолу видях *нещо* на вид като огън,
а около него – сияние[1].
(1) гл. 8:2; 1 Лет. 16:27; Авак. 3:4; Откр. 1:15
28 Какъвто е видът на дъгата в облака
в дъждовен ден[1], такъв беше видът на
сиянието наоколо[2]. Това беше видът на
подобието на ГОСПОДНАТА слава[3]. И
видях и паднах на лицето си[4], и чух
глас да говори.
(1) Бит. 9:13,14; (2) Изх. 24:17; Откр. 4:3; 10:1; (3) гл. 8:4;
(4) гл. 3:23; Съд. 13:20; Дан. 8:17,18; Деян. 9:4

2
И ми каза: Сине човешки[1], застани
на краката си и ще ти говоря.
(1) Дан. 8:17
2 И Духът влезе в мен[1], когато ми го-
вореше, и ме постави на краката ми[2];
и чух Онзи, който ми говореше[3].
(1) гл. 11:5; (2) гл. 3:24; Дан. 8:18;
Деян. 14:10; 26:16; (3) Деян. 22:9
3 И ми каза: Сине човешки, Аз те
изпращам при израилевите синове,
при бунтовни народи, които се раз-
бунтуваха против Мен; те и бащите
им станаха престъпници против Мен и
до ден днешен[1].
(1) 4 Царе 17:14; Ис. 30:1; Ер. 3:25; Ам. 7:15; Мал. 3:7
4 Тези синове са с безсрамно лице и
кораво сърце[1]; при тях те изпращам и
ти им кажи: Така казва Господ БОГ![2]
(1) гл. 3:7; Ис. 48:4; (2) гл. 3:27
5 И дали ще послушат, или няма[1] – за-
щото са бунтовен дом[2] – *пак* ще позна-
ят, че е имало пророк сред тях[3].
(1) гл. 3:11; (2) гл. 3:26; 17:12; 24:3; 44:6;
(3) гл. 33:33; 4 Царе 5:8
6 И ти, сине човешки, не се страхувай
от тях[1] и не се страхувай от думите
им, защото коприва и тръни има при
теб[2] и живееш между скорпиони. Не
се страхувай от думите им и не се
плаши от тях, защото те са бунтовен
дом[3]. (1) Ер. 1:8,17; (2) 2 Царе 23:6; Мих. 7:4; (3) гл. 3:9
7 И им говори думите Ми[1] – дали
ще послушат, или няма – защото са
бунтовници[2].
(1) гл. 3:4; Изх. 6:29; Ер. 44:20; (2) Ер. 6:28
8 А ти, сине човешки, слушай това,
което ти говоря; не бъди и ти бунтов-

ник[1] **като този бунтовен дом**[2]**. Отвори**
устата си и изяж това, което ти да-
вам[3]**.** (1) Йона 1:3; (2) Ис. 8:11; (3) Откр. 10:9
9 **И видях, и ето, ръка протегната към**
мен[1]**, и ето, в нея имаше писмен сви-**
тък[2]**.** (1) гл. 8:3; (2) Откр. 10:2; Зах. 5:2,3
10 **И Той го разви пред мен и той**
беше изписан отпред и отзад[1]**, и на**
него бяха написани плачове и рида-
ние, и горко. (1) Откр. 5:1

3 **И ми каза: Сине човешки, изяж**
това, което намериш. Изяж този сви-
тък и иди, говори на израилевия дом!
2 **И аз отворих устата си и Той ми**
даде да изям този свитък.
3 **И ми каза: Сине човешки, нахрани**
корема си и напълни вътрешността си
с този свитък, който ти давам. И аз го
изядох и беше в устата ми сладък като
мед[1]**.** (1) Пс. 19:10; Ер. 15:16; Откр. 10:9,10
4 **И ми каза: Сине човешки, иди, влез**
в израилевия дом, и им говори с Мо-
ите думи[1]**.** (1) гл. 2:4,7; 11:4,25
5 **Защото не си изпратен при народ**
с неразбираем говор и тежък език[1]**,** *а*
при израилевия дом; (1) Ис. 33:19
6 **не при много народи с неразбира-**
ем говор и тежък език, чиито думи
не разбираш[1]**. Не те ли изпратих при**
тези, които могат да чуят? (1) ст. 5
7 **Но израилевият дом няма да поже-**
лае да те послуша, защото не желаят
да послушат Мен[1]**; защото целият из-**
раилев дом е с кораво чело и безсрам-
но сърце[2]**.** (1) Ер. 6:17; 7:27; Зах. 7:11; (2) гл. 2:4
8 **Ето, направих лицето ти кораво про-**
тив техните лица и челото ти – кораво
против техните чела[1]**.** (1) Ер. 1:18; 15:20
9 **Като диамант, по-кораво от кремък**
направих челото ти[1]**; не се бой от тях**
и не се плаши от тях[2]**, защото са бун-**
товен дом[3]**.** (1) Ис. 50:7; (2) Лк. 12:4; (3) гл. 2:6
10 **И ми каза: Сине човешки, приеми**
в сърцето си и послушай с ушите си
всичките думи, които ще ти говоря[1]**.**
(1) Пс. 85:8
11 **И иди, влез при пленниците, при**
синовете на народа си[1] **и им говори,**
и им кажи: Така говори Господ БОГ! –
дали ще послушат, или няма[2]**.**
(1) гл. 33:2; (2) ст. 27; гл. 2:4,5; Ер. 29:20
12 **И Духът ме повдигна**[1] **и чух зад**
себе си голям гръмовен глас: Благосло-
вена ГОСПОДНАТА слава от мястото
ѝ[2]**!** (1) гл. 8:3; 11:1,24; 43:5; 3 Царе 18:12;
(2) гл. 43:4,5; Пс. 26:8; Лк. 2:14
13 **И чух шума на крилете на живите**
същества, които се допираха едно до
друго, и шума на колелата до тях, го-
лям гръмовен глас[1]**.** (1) гл. 1:24
14 **И Духът ме повдигна**[1] **и ме отнесе**[2]**,**
и аз отидох огорчен в жарта на духа
си[3]**; и ръката на ГОСПОДА беше силна**
върху мен[4]**.**
(1) ст. 12; (2) Деян. 8:39; (3) Ер. 6:11; (4) Ис. 8:11
15 **И дойдох в Тел-Авив* при пленни-**
ците, които живееха при реката Хо-
вар[1]**, и останах, където те живееха. И**
седях там седем дни[2] **и** *предизвиквах*
смайване между тях.
*град във Вавилон на реката Ховар, вероятно приток на
Ефрат; (1) гл. 1:1,3; (2) Йов 2:13
ст. 16-21: гл. 33:1-20
16 **И след седемте дни ГОСПОДНО-**
ТО слово беше към мен и каза:
17 **Сине човешки, поставих те страж**
на израилевия дом[1]**. И като чуеш сло-**
вото от устата Ми, да ги предупредиш
от Моя страна[2]**!** (1) Ис. 62:6; Ер. 6:17; (2) Ер. 1:7
18 **Когато кажа на безбожния: Непре-**
менно ще умреш![1] **– а ти не го преду-**
предиш и не говориш, за да предупре-
диш безбожния за безбожния му път
и да запазиш живота му, онзи безбож-
ник ще умре в беззаконието си, но от
твоята ръка ще изискам кръвта му.
(1) гл. 18:4,20
19 **А ако предупредиш безбожния, но**
той не се върне от безбожието си и от
безбожния си път, той ще умре в без-
законието си, а ти си избавил душата
си[1]**.** (1) Деян. 18:6
20 **И ако се върне праведникът от**
правдата си и извърши беззаконие[1]**, и**
Аз поставя препънка пред него, той
ще умре. Понеже не си го предупре-
дил, той ще умре в греха си и правда-

та, която е вършил, няма да се помни, но от твоята ръка ще изискам кръвта му[2]. (1) гл. 18:24,26; 2 Петр. 2:21; (2) Евр. 13:17

21 **Но ако ти предупредиш праведника, за да не греши праведникът, и той не съгреши, непременно ще живее, защото е приел предупреждение, а ти си избавил душата си[1].** (1) ст. 19

22 **И ръката на ГОСПОДА беше там върху мен[1] и Той ми каза: Стани, излез в равнината и там ще ти говоря.** (1) гл. 1:3

23 **И станах и излязох в равнината, и ето, ГОСПОДНАТА слава стоеше там като славата, която видях при реката Ховар[1]; и паднах на лицето си[2].** (1) гл. 8:4; (2) гл. 1:28; 43:3; 44:4; Иис. Нав. 5:14

24 **И Духът влезе в мен и ме постави на краката ми[1], и ми говори, и каза: Иди, затвори се в къщата си.** (1) гл. 2:2

25 **И ти, сине човешки, ето, ще ти сложат връзки и ще те вържат с тях, и няма да излизаш сред тях[1].** (1) гл. 4:8

26 **И ще залепя езика ти за небцето ти и ще онемееш, и няма да им бъдеш изобличител, защото са бунтовен дом[1].** (1) гл. 2:5,6; 12:2,3

27 **Но когато ти говоря, ще отворя устата ти[1] и ти им кажи: Така казва Господ БОГ[2]: Който слуша, нека слуша, а който не слуша, нека не слуша[3] – защото са бунтовен дом[4].** (1) гл. 24:27; 33:22; (2) гл. 2:4; (3) ст. 11; (4) ст. 27

4 **И ти, сине човешки, вземи си глинена плоча и я сложи пред себе си, и начертай на нея град – Ерусалим[1].** (1) гл. 5:1,2; 12:3; Ис. 20:3

2 **И постави обсада против него и съгради укрепления против него, и издигни могили против него, и насипи насип против него, и разположи военни станове против него, и постави стеноломи против него отвсякъде[1].** (1) гл. 21:22; Ер. 6:6; Лк. 19:43

3 **И ти си вземи желязна плоча и я сложи** *като* **желязна стена между себе си и града. И насочи лицето си против него и той ще бъде обсаден, и ти го обсаждай[1]. Това е знамение за израилевия дом[2].** (1) Ис. 22:7; (2) гл. 12:6,11; 24:24,27

4 **И ти легни на лявата си страна и положи на нея беззаконието на израилевия дом. Колкото дни лежиш на нея, ще носиш беззаконието им.**

5 **Защото Аз ти определих годините на беззаконието им за** *съответен* **брой дни, триста и деветдесет дни; и ще носиш беззаконието на израилевия дом.**

6 **И когато свършиш тези, тогава легни още веднъж на дясната си страна и носи беззаконието на юдовия дом четиридесет дни; ден за година, ден за година ти определих[1].** (1) Чис. 14:34; Дан. 9:24

7 **И насочи лицето си и голата си ръка към обсадата на Ерусалим и пророкувай против него.**

8 **И ето, слагам ти връзки и няма да се обърнеш от едната си страна на другата, докато не свършиш дните на обсадата си[1].** (1) гл. 3:25; 5:2

9 **И ти си вземи пшеница и ечемик, и боб, и леща, и просо, и бяло жито и ги сложи в един съд, и си направи от тях хляб; колкото дни лежиш на страната си, триста и деветдесет дни, да ядеш от тях.**

10 **И храната, която ще ядеш, да бъде претеглена, двадесет сикъла на ден; от време на време да ядеш от нея.**

11 **И вода да пиеш с мярка, по една шеста ин; от време на време да пиеш.**

12 **Да ги ядеш** *като* **ечемични пити и да ги печеш с буци тор от човешки изпражнения пред очите им.**

13 **И ГОСПОД каза: Така ще ядат израилевите синове хляба си омърсен между народите, където ще ги прогоня[1].** (1) Дан. 1:8; Ос. 9:3,4

14 **Тогава казах: О, Господи БОЖЕ, ето, душата ми не се е омърсила и от младостта си досега не съм ял мърша или разкъсано от звяр[1], нито е влязло някога в устата ми нечисто месо[2].** (1) Изх. 22:31; Лев. 11:39,40; (2) Втзк. 14:3; Деян. 10:14

15 **И ми каза: Виж, давам ти говежда**

тор вместо човешки изпражнения; на тях прави хляба си.
16 **И ми каза: Сине човешки, ето, Аз ще строша подпорката от хляба в Ерусалим[1]; и ще ядат хляб под тегло и със страх, и ще пият вода с мярка и в ужас[2] –** (1) гл. 5:16; 14:13; Лев. 26:26; 4 Царе 25:3; (2) гл. 12:18,19; Плач 4:9,10
17 **за да им липсват хляб и вода и да се ужасяват всички заедно, и да изгният в беззаконието си[1].**
(1) гл. 24:23; Лев. 26:39; 4 Царе 6:25; 2 Лет. 34:24

ст. 1-17: Ер. 19:1-13

5 **И ти, сине човешки, вземи си остър меч, бръснарски нож си вземи[1] и** *го* **прекарай по главата си и брадата си; и си вземи везни и претегли, и раздели** *космите.* (1) Ис. 7:20
2 **Една трета изгори в огън сред града[1], когато се изпълнят дните на обсадата[2], и една трета вземи и удряй с меча от всичките ѝ страни, и една трета разпръсни по вятъра, а Аз ще изтегля меч след тях[3].**
(1) гл. 4:1; (2) гл. 4:7,8; (3) гл. 12:14; Ер. 9:16; 15:2; Ам. 9:4
3 **И оттам вземи малко на брой и ги вържи в полите си.**
4 **И от тези пак вземи и ги хвърли сред огъня, и ги изгори с огън; от тях ще излезе огън по целия израилев дом.**
5 **Така казва Господ БОГ: Това е Ерусалим. Аз го поставих сред народите и около него – страни[1].** (1) Пс. 87:3
6 **Но той се разбунтува против правилата Ми в беззаконие повече от народите, и против наредбите Ми – повече от страните, които са около него; защото отхвърлиха правилата Ми и не ходиха в наредбите Ми[1].**
(1) гл. 11:12; 16:47,48; Изх. 16:28; 4 Царе 21:9,11; Неем. 9:34,35; Дан. 9:5,10,11
7 **Затова, така казва Господ БОГ: Понеже буйствахте повече от народите, които са около вас, не ходихте в наредбите Ми и не спазвахте правилата Ми, и** *дори* **не действахте според правилата на народите, които са около вас,**
8 **затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб. И Аз ще извърша присъди сред теб пред очите на народите[1].** (1) гл. 11:9; 16:41
9 **И ще извърша в теб онова, което не съм вършил и няма вече да върша такова нещо[1], заради всичките ти мерзости[2].** (1) Дан. 9:12; (2) гл. 33:29
10 **Затова бащи ще изядат синовете си сред теб и синове ще изядат бащите си[1]. И ще извърша над теб съд, и ще разпръсна целия ти остатък по всички ветрове[2].** (1) Лев. 26:29; Плач 2:20; (2) гл. 12:14; 22:15; Неем. 1:8; Плач 4:16; Дан. 9:7
11 **Затова, жив съм Аз, заявява Господ БОГ, непременно, понеже ти оскверни светилището Ми с всичките си гнусотии и с всичките си мерзости[1], и Аз ще оттегля окото Си без пощада, и няма да се смиля[2].** (1) гл. 8:5-16,18; 23:38,39; Ер. 7:9-11; (2) гл. 7:4,9; 8:18; 9:5,10; 24:14; Плач 2:21; 1 Кор. 3:17
12 **Една трета от теб ще измрат от мор и ще се довършат от глад сред теб; и една трета ще паднат от меч около теб[1]; а една трета ще разпръсна по всички ветрове и ще изтегля меч след тях[2].**
(1) гл. 6:12 7:15; 14:21; Ер. 14:12; 15:9; Откр. 6:8; (2) ст. 2
13 **И гневът Ми ще се изпълни и ще удовлетворя яростта Си върху тях и ще си отмъстя[1]; и те ще познаят, че Аз, ГОСПОД, говорих в ревността Си[2], когато изпълня яростта Си върху тях.**
(1) гл. 6:12; 7:3; 16:42; 21:17; 24:13; 43:8; Ис. 1:24; (2) гл. 6:10; 17:21,24; 23:25
14 **И ще те направя пустош и присмех сред народите, които са около теб, пред очите на всеки минаващ[1].**
(1) гл. 36:34; Неем. 2:17
15 **И** *това* **ще бъде за присмех и подигравка, за поука и смайване за народите[1], които са около теб, когато извърша над теб съд[2] с гняв и с ярост, и с яростни изобличения[3]. Аз, ГОСПОД, говорих.** (1) Лев. 26:32; Втзк. 28:37; 3 Царе 9:7; Плач 2:15-17; (2) ст. 8; (3) 2 Лет. 29:8; Ер. 29:18
16 **Когато изпратя върху тях злите стрели на глада, които ще бъдат за унищожение, които ще изпратя, за да ви унищожат, ще усиля глада върху**

вас и ще ви строша подпорката на хляба[1]. (1) гл. 4:16

17 **И ще изпратя върху вас глад и зли зверове, които ще те лишат от деца. И мор и кръв ще преминат през теб, и меч ще докарам върху теб**[1]**. Аз, ГОСПОД, говорих.**
(1) гл. 14:21; 28:23; 33:27; Лев. 26:22; Откр. 6:8

6 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 **Сине човешки, насочи лицето си към израилевите планини и пророкувай за тях**[1]. (1) гл. 21:2

3 **И кажи: Израилеви планини, слушайте словото на Господ БОГ!**[1] **Така казва Господ БОГ на планините и на хълмовете, на потоците и на долините: Ето, Аз, Аз ще докарам върху вас меч**[2] **и ще погубя високите ви места**[3].
(1) гл. 36:1; Мих. 6:1,2; (2) Лев. 26:25; (3) Лев. 26:30; Ам. 7:9

4 **И вашите жертвеници ще бъдат опустошени и вашите стълбове на слънцето ще бъдат строшени. И ще поваля убитите ви пред идолите**[1].
(1) Ер. 7:32; 8:1,2

5 **И ще постеля труповете на израилевите синове пред идолите им и ще разпръсна костите ви около жертвениците ви**[1]. (1) ст. 4

6 **Навсякъде, където живеете, градовете ще бъдат запустени и високите места – опустошени, за да запустеят и да се развалят жертвениците ви и да се строшат и унищожат идолите ви, и да бъдат отсечени стълбовете ви на слънцето, и изделията ви да се изличат**[1]. (1) Лев. 26:31; 3 Царе 14:23; Ис. 2:18; Ер. 9:11; 51:18; Мих. 1:7

7 **И убитите ще паднат сред вас и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.**

8 **Но ще оставя остатък, като ще имате между народите** *някои* **избегнали от меча, когато бъдете разпръснати по** *разните* **страни**[1].
(1) гл. 12:16; 14:22; Неем. 1:8; Ис. 6:13; Соф. 3:12

9 **И избегналите ви ще Ме помнят между народите, където ще бъдат отведени в плен**[1]**, как съм бил съкрушен поради блудното им сърце**[2]**, което се отклони от Мен, и поради очите им, които блудстваха след идолите им. И ще се отвращават от себе си поради злините, които са вършили според всичките си мерзости**[3]. (1) Втзк. 30:1,12; Ер. 51:50; Зах. 10:9; (2) Чис. 15:39; (3) гл. 20:43; 36:31

10 **И ще познаят, че Аз, ГОСПОД, не съм говорил напразно, че ще им направя това зло**[1]. (1) гл. 5:13,15,17; 22:14

11 **Така казва Господ БОГ: Плесни с ръката си**[1] **и тропни с крака си, и кажи: Горко заради всичките зли гнусотии на израилевия дом**[2]**, защото ще паднат от меч, от глад и от мор**[3].
(1) гл. 21:14; (2) гл. 9:4; (3) гл. 5:12,13; 33:27; Ер. 24:10; 42:22

12 **Който е далеч, ще умре от мор, а който е близо, ще падне от меч, а който остане и бъде обсаден, ще умре от глад; и ще изпълня яростта Си над тях**[1]. (1) гл. 5:13

13 **И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато убитите им бъдат между идолите им около жертвениците им, на всеки висок хълм, по всички върхове на планините и под всяко зелено дърво, и под всеки дъб с гъсти листа, на местата, където принасяха благоухание на всичките си идоли**[1].
(1) гл. 20:28; 23:41; 3 Царе 14:23; Ис. 57:5-7; Ер. 13:27

14 **И Аз ще простра ръката Си против тях**[1] **и ще направя земята пустош**[2]**, попуста от пустинята към Дивлат**[3]**, във всичките места, където живеят. И те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.**
(1) Ис. 5:25; (2) гл. 15:8; 33:28; 35:9; Ис. 24:1,7; Ер. 25:11; (3) Чис. 33:46

7 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 **А ти, сине човешки,** *слушай,* **така казва Господ БОГ на израилевата земя**[1]**: Край! Краят идва върху четирите краища на земята**[2].
(1) гл. 21:2; (2) Плач 4:18; Ам. 8:2; Откр. 7:1

3 **Сега** *идва* **краят върху теб и ще изпратя върху теб гнева Си, и ще те съдя според пътищата ти**[1]**, и ще въздам върху теб всичките ти мерзости**[2].
(1) ст. 27; гл. 16:59; 18:30; 24:14; Ос. 12:2; (2) гл. 9:10; 11:21; 16:43; 22:31

4 **И окото ми няма да те пощади и**
няма да пожаля[1]**, а ще въздам върху**
теб пътищата ти и твоите мерзости ще
бъдат сред теб. И ще познаете, че Аз
съм ГОСПОД[2]**.** (1) гл. 5:11; Ер. 13:14; (2) гл. 33:29
5 **Така казва Господ БОГ: Зло, едно**
зло – ето, идва[1]**.** (1) Пр. 13:21; Ер. 19:3
6 **Идва край, идва краят! Събуди се**
против теб, ето, идва![1] (1) ст. 1
7 **Злата ти участ дойде върху теб, жи-**
телю на земята. Времето идва, близо
е денят[1] **– смут, а не радостен вик по**
планините[2]**!**
(1) гл. 12:23; 30:3; Йоил 1:15; (2) Ис. 16:10; Соф. 1:14-16
8 **Сега, скоро ще излея яростта Си**
върху теб[1] **и ще изпълня гнева Си над**
теб. Ще те съдя според пътищата ти[2]
и ще въздам върху теб всичките ти
мерзости[2]**.** (1) гл. 20:8,13,21; (2) ст. 3
9 **И окото Ми няма да пощади и няма**
да пожаля[1]**, ще ти въздам според пъ-**
тищата ти и твоите мерзости ще бъдат
сред теб. И ще познаете, че Аз съм
ГОСПОД, който поразява[2]**.**
(1) ст. 4; (2) гл. 22:22; Ер. 36:31; Мих. 6:9
10 **Ето денят, ето, идва!**[1] **Гибелта ти се**
яви! Тоягата разцъфтя, гордостта по-
никна! (1) ст. 7
11 **Насилието се издигна до тояга на**
безбожието. Нищо от тях *няма да оста-*
не, **нито от множеството им, нито от**
шума им, и нищо славно в тях[1]**.**
(1) Ер. 7:34
12 **Времето идва, денят наближи**[1]**. Да**
не се радва, който купува, и да не се
натъжава, който продава, защото ярост
има върху цялото им множество[2]**.**
(1) ст. 7; (2) Ис. 24:1-3; Ер. 7:20
13 **Защото продавачът няма да се**
върне към продаденото[1]**, дори да е ос-**
танал жив, понеже видението за цяло-
то това множество няма да се отмени[2]
и никой няма чрез беззаконието си да
утвърди живота си.
(1) Лев. 25:13; (2) гл. 12:25,28
14 **Надуха тръба и всичко се пригот-**
ви, но никой не отива на бой, защото
Моята ярост е върху цялото му множе-
ство[1]**.** (1) ст. 12
15 **Мечът е вън, а морът и гладът –**
вътре. Който е на полето, ще умре от
меч, а който е в града, глад и мор ще
го погълнат[1]**.** (1) гл. 5:12; Втзк. 32:25; Плач 1:20; 4:9
16 **А избягалите от тях, които избягат,**
ще бъдат по планините като гълъбите
на долините, всички ще стенат, всеки
за беззаконието си[1]**.**
(1) Ис. 59:11,12; Ер. 3:21; Зах. 12:14
17 **Всички ръце ще отслабнат и всич-**
ки колене ще се разтекат като вода[1]**.**
(1) гл. 21:7; Ер. 6:24
18 **И ще се препашат с вретище и**
ужас ще ги покрие[1]**, и срам** *ще има* **по**
всички лица и плешивост – по всички-
те им глави[2]**.** (1) Ер. 6:25,26; (2) Ис. 15:2
19 **Среброто си ще хвърлят по ули-**
ците и златото им ще им бъде като
нечистота. Среброто им и златото им
няма да могат да ги избавят в деня на
ГОСПОДНАТА ярост[1]**; няма да наситят**
душите им, нито да напълнят корема
им – защото те бяха препънката за
беззаконието им[2]**.** (1) Соф. 1:18; (2) гл. 14:3,4,7
20 **И славата на красотата на** *сребро-*
то **послужи за гордост, и образите на**
гнусотиите и мерзостите си направиха
от него[1] **– затова им го направих не-**
чистота[2]**.** (1) гл. 16:16,17; Съд. 8:24-27; (2) Ис. 30:22
21 **И ще го дам за плячка в ръцете на**
чужденци и за грабеж на безбожните
на земята, и те ще го осквернят.
22 **И ще отвърна лицето Си от тях и**
те ще осквернят тайното Ми *място,* **и**
насилници ще влязат в него и ще го
осквернят[1]**.** (1) гл. 24:21
23 **Направи верига, защото земята е**
пълна с кървави престъпления и гра-
дът е пълен с насилие[1]**.**
(1) гл. 8:16,17; 9:9; 12:19
24 **Затова ще докарам най-злите от**
народите[1] **и те ще завладеят домовете**
им[2]**; и ще направя да престане гор-**
достта на силните[3] **и светилищата им**
да бъдат осквернени[4]**.** (1) гл. 21:31; (2) Ер. 6:12;
17:4; Плач 5:2; Соф. 1:13; (3) гл. 33:28; (4) Пс. 74:7
25 **Гибел идва; и ще търсят мир, но**
няма[1]**.** (1) Ер. 8:15
26 **Бедствие след бедствие ще идва**
и ще има слух след слух. Тогава ще
потърсят видение от пророк[1]**, но поу-**

**чението ще се изгуби от свещеника и
съветът – от старейшините.**
(1) Плач 2:9; Мих. 3:6,7

27 **Царят ще жалее и първенецът ще
се облече в смайване. И ръцете на на-
рода на страната ще треперят. Според
пътищата им ще им направя и според
техните присъди ще ги съдя**[1]**. И ще
познаят, че Аз съм ГОСПОД.**
(1) ст. 3,8; гл. 14:23

8 И в шестата година, в шестия *ме-
сец,* **на петия** *ден* **от месеца**[1] **седях в
къщата си и юдовите старейшини се-
дяха пред мен**[2]**; и ръката на Господ
БОГ връхлетя там върху мен**[3]**.**
(1) гл. 1:2; 24:1; 26:1; 29:1; 30:20; 31:1; 32:1; (2) гл. 14:1; 20:1; 4 Царе 6:32; (3) гл. 1:3; 37:1

2 **И видях, и ето, подобие на вид
като огън; от това, което изглеждаше,
че са хълбоците му и надолу – огън; и
от хълбоците му нагоре – на вид като
сияние, което изглеждаше като светъл
метал**[1]**.** (1) гл. 1:26,27; 40:3; Дан. 10:6

3 **И Той простря нещо като ръка и ме
хвана за косата на главата ми. И Духът
ме издигна между земята и небесата**[1] **и
ме пренесе чрез Божии видения**[2] **в Еру-
салим, при входа на вътрешната пор-
та, която е обърната на север**[3]**, където
беше поставен идолът на ревността,
който възбужда ревност**[4]**.** (1) гл. 2:9; 3:14; (2) гл. 1:1; 11:24; 40:2; (3) гл. 9:2; (4) Втзк. 32:21; Ер. 7:30

4 **И ето, славата на Израилевия Бог
беше там, както във видението, което
видях на полето**[1]**.** (1) гл. 1:28; 3:22,23; 43:3

5 **И ми каза: Сине човешки, вдигни
сега очите си към север. И аз вдигнах
очите си към север, и ето, на север от
портата,** *която води* **към олтара, стоеше
този идол на ревността, на входа.**

6 **И ми каза: Сине човешки, виждаш
ли какво правят тези – големите гну-
сотии, които израилевият дом върши
тук, за да се отдалеча от светилището
Си**[1]**? Но ще видиш още по-големи гну-
сотии**[2]**.** (1) гл. 10:18; 11:23; 2 Лет. 29:5; (2) гл. 43:8

7 **И ме заведе до входа на двора и
погледнах, и ето, една дупка в сте-
ната.**

8 **И ми каза: Сине човешки, проко-
пай сега стената. И прокопах стената
и ето, един вход.**

9 **И ми каза: Влез и виж злите гнусо-
тии, които те вършат тук.**

10 **И влязох и видях, и ето, всякакви
образи на пълзящи и гнусни животни
и всичките идоли на израилевия дом,
изобразени наоколо по стената**[1]**.**
(1) Втзк. 4:16; Римл. 1:23

11 **И пред тях стояха седемдесет мъ-
же**[1] **от старейшините на израилевия
дом, и Яазания, синът на Сафан**[2]**, сто-
еше сред тях, всеки с кадилницата си
в ръката си; и се издигаше аромат от
облак тамян**[3]**.**
(1) гл. 9:6; Изх. 24:1; (2) Ер. 26:24; (3) Ер. 19:4

12 **И ми каза: Видя ли, сине човешки,
какво правят старейшините на изра-
илевия дом в тъмнината**[1]**, всеки в стая-
та си за изображения? Защото казват:
ГОСПОД не ни вижда, ГОСПОД е из-
оставил земята**[2]**.** (1) Втзк. 27:15; 4 Царе 17:9; Ис. 29:15; Йн. 3:20; (2) гл. 9:9; Йов 24:15; Ис. 47:10

13 **И ми каза: Ще видиш още по-го-
леми гнусотии, които те вършат**[1]**.**
(1) 2 Тим. 3:13

14 **И ме заведе до входа на портата
на ГОСПОДНИЯ дом, която е на се-
вер, и ето, там седяха жени и оплаква-
ха Тамуз*.** *вавилонско божество

15 **И ми каза: Видя ли, сине човешки?
Ще видиш още по-големи гнусотии от
тези**[1]**.** (1) гл. 5:11

16 **И ме заведе във вътрешния двор
на ГОСПОДНИЯ дом и ето, на входа
на ГОСПОДНИЯ храм, между пред-
дверната зала и олтара**[1]**,** *стояха* **около
двадесет и петима мъже; гърбовете им
бяха към храма, а лицата им – към
изток**[2] **и се кланяха на слънцето към
изток**[3]**.** (1) Йоил 2:17; (2) 2 Лет. 29:6; (3) Втзк. 4:19; 4 Царе 21:5; 23:11,12; Йов 31:27; Ер. 7:18; 8:2

17 **И ми каза: Видя ли, сине човешки?
Малко ли е на юдовия дом да вършат
гнусотиите, които вършат тук, че на-
пълниха земята с насилие**[1] **и пак Ме
разгневяват? И ето, поднасят клончето
до носа си.** (1) гл. 7:23

18 **Затова и Аз ще действам с ярост,**

окото Ми няма да пощади и няма да пожаля[1]. И да извикат в ушите Ми със силен глас, няма да ги послушам[2].

(1) гл. 5:11; (2) 1 Царе 8:18

9 И извика в ушите ми със силен
глас и каза: Приближете се, палачи на
града, всеки с оръжието си за изтреб-
ление в ръка[1]! (1) Ер. 4:6; Мих. 5:1
2 **И ето, шестима мъже идваха по**
пътя от горната порта, която е обър-
ната на север[1], всеки с оръжието си за
разрушение в ръка[2], и сред тях имаше
един мъж, облечен в лен[3], с писарска
мастилница на кръста си. И влязоха и
застанаха при бронзовия олтар[4].
(1) гл. 8:3; (2) ст. 1; (3) гл. 10:2,6,7; Откр. 15:6; (4) Ам. 9:1
3 **И славата на Израилевия Бог се из-**
дигна от херувимите, над които беше,
към прага на дома[1]. И Той извика към
облечения в лен мъж, който имаше на
кръста си писарска мастилница.
(1) гл. 10:4,19; 11:22
4 **И ГОСПОД му каза: Мини през гра-**
да, през Ерусалим, и сложи белег върху
челата на мъжете[1], които въздишат и
плачат заради всичките гнусотии, кои-
то стават сред него[2].
(1) Откр. 7:2,3; (2) гл. 6:11; Пс. 119:136; 2 Петр. 2:8
5 **А на другите чух да казва: Минете**
след него през града и поразявайте;
окото ви да не пощади и да не пожа-
лите[1]! (1) Изх. 32:27
6 **Старци, младежи и девици, деца и**
жени[1] – убивайте до изтребване! Но
не се доближавайте до никого от тези,
върху които е белегът[2]. И започнете от
светилището Ми[3]. И те започнаха от
старейшините, които бяха пред дома[4].
(1) Втзк. 32:23,25; 2 Лет. 36:17; Ер. 6:11; (2) Изх. 12:23; Откр. 9:4; (3) Ер. 25:29; 1 Петр. 4:17; (4) гл. 8:11,16
7 **И им каза: Осквернете дома и на-**
пълнете дворовете с убити[1]. Излезте! И
те излязоха и поразяваха в града.
(1) Плач 2:20
8 **А когато те поразяваха и аз останах,**
паднах на лицето си[1] и виках, и казах:
О, Господи БОЖЕ! Ще изтребиш ли
целия остатък на Израил[2], като изли-
ваш гнева Си върху Ерусалим?
(1) Чис. 16:4; 1 Лет. 21:16; (2) гл. 11:13; Ам. 7:5
9 **А Той ми каза: Беззаконието на**
израилевия и юдовия дом е твърде
голямо[1] и земята е пълна с кръв, и
градът – пълен с извращения[2], защото
казват: ГОСПОД е изоставил земята и
ГОСПОД не вижда[3].
(1) Ер. 5:1-11; (2) гл. 7:23; Ис. 59:3-7; (3) гл. 8:12; Пс. 10:11
10 **Затова** *и* **Аз, окото Ми няма да по-**
щади и няма да пожаля[1]. Ще въздам
пътя им върху главите им[2].
(1) гл. 5:11; Зах. 11:6; (2) гл. 7:3,4; 16:43; 17:19; 22:31; 3 Царе 8:32
11 **И ето, облеченият в лен мъж, кой-**
то имаше на кръста си мастилницата,
донесе отговор и каза: Направих, как-
то Ти ми заповяда.

гл. 10: гл. 1

10 И видях, и ето, на свода*, който
беше над главите на херувимите, *има-*
ше **като камък сапфир, нещо подобно**
на престол се виждаше над тях.
*или: твърдта
2 **И проговори на облечения в лен**
мъж[1] и каза: Влез между вихровите ко-
лела под херувима и напълни ръцете
си с огнени въглени от *мястото* **между**
херувимите, и ги пръсни върху града[2].
И той влезе пред очите ми.
(1) гл. 9:2; (2) 4 Царе 25:9; Откр. 8:5
3 **А херувимите[1] стояха отдясно на**
дома, когато мъжът влезе; и облакът
изпълни вътрешния двор. (1) Изх. 25:18
4 **И ГОСПОДНАТА слава се издигна от**
херувимите[1] на прага на дома; и домът
се изпълни от облака, и дворът беше
пълен със сиянието на ГОСПОДНАТА
слава[2]. (1) гл. 9:3; (2) гл. 43:5; 44:4; 3 Царе 8:10,11
5 **И шумът на крилете на херувими-**
те се чуваше чак до външния двор,
като гласа на Всемогъщия Бог, когато
говори.
6 **И когато заповяда на облечения в**
лен мъж, като каза: Вземи огън от *мяс-*
тото **между вихровите колела, от** *мяс-*
тото **между херувимите! – той влезе и**
застана при колелото.
7 **И един херувим простря ръка от**
мястото **между херувимите към огъня,**
който беше между херувимите, и вди-

гна *от него* **и даде в ръцете на облече-
ния в лен. И той го взе и излезе.**
8 **А на херувимите се виждаше нещо
като човешка ръка под крилете им.**
9 **И видях, и ето, четири колела**[1] **при
херувимите, едно колело при един хе-
рувим и едно колело при друг херу-
вим. И видът на колелата беше, както
изглежда камък хрисолит.**

(1) 3 Царе 7:30

10 **А видът им – четирите имаха един
и същ вид, като че ли имаше колело
в колело.**
11 **Когато вървяха, вървяха към чети-
рите си страни; не се обръщаха, ко-
гато вървяха, а към мястото, накъдето
се обръщаше главата, вървяха след
нея; не се обръщаха, когато вървяха.**
12 **А цялото им тяло и гърбовете им,
и ръцете им, и крилете им, и колелата,
бяха пълни с очи отвсякъде**[1]**. И чети-
рите имаха колелата си.** (1) Откр. 4:8
13 **Колелата чух, че се нарекоха вих-
рови колела.**
14 **И всеки имаше четири лица; лице-
то на първия беше лице на херувим,
а лицето на втория – лице на човек, а
на третия – лице на лъв, а на четвър-
тия – лице на орел.**
15 **И херувимите се издигнаха. Това
е живото същество, което видях при
реката Ховар.**
16 **И когато херувимите вървяха, и
колелата вървяха при тях. И когато хе-
рувимите вдигаха крилете си, за да се
издигнат от земята, и колелата не се
отклоняваха от тях.**
17 **При спирането им спираха и при
издигането им се издигаха с тях, за-
щото духът на живото същество беше
в тях.**
18 **И ГОСПОДНАТА слава излезе от
прага на дома**[1] **и застана над херуви-
мите**[2]**.** (1) гл. 8:6; (2) гл. 28:14; Пс. 18:10; 99:1
19 **И херувимите вдигнаха крилете си
и се издигнаха от земята пред очите
ми, като си отиваха, и колелата** *се изди-
гаха* **заедно с тях. И застанаха на входа
на източната порта**[1] **и славата на Изра-
илевия Бог беше отгоре върху тях.**

(1) гл. 11:1; 43:1

20 **Това е живото същество, което
видях под Израилевия Бог при реката
Ховар; и разбрах, че са херувими.**
21 **Всеки имаше четири лица и всеки
имаше четири криле; и под крилете им
имаше нещо като човешки ръце.**
22 **А** *що се отнася до* **образа на лицата
им, те бяха лицата, които видях при
реката Ховар**[1]**, видът им и самите те.
Те вървяха всеки право пред себе си.**

(1) гл. 43:3

11 **И Духът ме вдигна**[1] **и ме отнесе
на източната порта**[2] **на ГОСПОДНИЯ
дом, която е обърната на изток. И ето,
във входа на портата – двадесет и пе-
тима мъже, и видях сред тях Язания,
сина на Азур, и Фелатия, сина на Ва-
ная, първенци на народа.**

(1) ст. 24; гл. 3:12,14; (2) гл. 10:19; 40:6

2 **И ми каза: Сине човешки, тези са
мъжете, които измислят неправда, и
които замислят зли планове в този
град**[1]**.** (1) Пс. 36:4
3 **И казват: Не е време да строим
къщи; този** *град* **е котел, а ние – ме-
со**[1]**.** (1) гл. 24:3-5
4 **Затова пророкувай против тях, про-
рокувай, сине човешки**[1]**!** (1) гл. 3:4
5 **И ГОСПОДНИЯТ Дух връхлетя вър-
ху мен**[1] **и ми каза: Говори: Така казва
ГОСПОД: Така казахте, доме израи-
лев, и това, което се надига в духа
ви, Аз го зная**[2]**.**

(1) гл. 2:2; (2) 1 Лет. 28:9; Пс. 139:2; Евр. 4:13

6 **Умножихте убитите си в този град и
напълнихте улиците му с убити**[1]**.**

(1) Плач 4:13

7 **Затова, така казва Господ БОГ: Уби-
тите от вас, които постлахте сред него,
те са месо, а този** *град* **е котел**[1]**; но вие
ще бъдете извадени отсред него.**

(1) гл. 24:6; Ер. 1:13

8 **От меч се бояхте, и меч ще дока-
рам върху вас**[1]**, заявява Господ БОГ.**

(1) Пр. 10:24; Ер. 42:16,17

9 **Ще ви извадя отсред** *града* **и ще ви предам в ръката на чужденци**[1]**, и ще извърша съд над вас**[2]**.**
(1) Втзк. 28:36; Езд. 9:7; (2) гл. 5:8,15
10 **От меч ще паднете; на границата на Израил ще ви съдя**[1] **и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.** (1) Ер. 52:10
11 **Този** *град* **няма да ви бъде котел, а вие да бъдете месо сред него; на границата на Израил ще ви съдя.**
12 **И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, в чиито наредби не ходихте, и чиито правила не изпълнявахте**[1]**, а изпълнявахте правилата на народите около вас**[2]**.** (1) гл. 5:6; 4 Царе 18:12; Неем. 9:33,34; (2) Втзк. 12:30; 4 Царе 21:2,9
13 **А когато пророкувах, Фелатия, синът на Ваная, умря**[1]**. И аз паднах на лицето си и извиках със силен глас и казах: О, Господи БОЖЕ! Ще довършиш ли остатъка на Израил?**[2]
(1) Пр. 6:15; (2) гл. 9:8
14 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**
15 **Сине човешки, братята ти, твоите братя, роднините ти и целият израилев дом, те всички са, на които ерусалимските жители казаха: Отдалечете се от ГОСПОДА, на нас се даде земята за владение**[1]**!** (1) гл. 33:24
16 **Затова кажи: Така казва Господ БОГ: Въпреки че ги отдалечих между народите и въпреки че ги разпръснах по** *разни* **страни**[1]**, пак им бях светилище за малко в страните, където са отишли.** (1) гл. 20:23; Втзк. 4:27
17 **Затова кажи: Така казва Господ БОГ: И ще ви събера от народите, и ще ви прибера от страните, където сте разпръснати**[1]**, и ще ви дам израилевата земя**[2]**.** (1) гл. 20:34,41; Зах. 8:7; (2) гл. 28:25; 34:13; Втзк. 30:3-5; Ис. 60:21; Ер. 29:10
18 **И ще дойдат там и ще махнат от нея всичките ѝ мерзости и всичките ѝ гнусотии**[1]**.** (1) гл. 37:23; Ос. 14:8
19 **И ще им дам едно сърце**[1] **и ще вложа вътре във вас нов дух**[2]**. И ще отнема каменното сърце от плътта им и ще им дам сърце от плът**[2]**,**
(1) гл. 18:31; Ер. 31:33; 32:39; (2) гл. 36:26-28; 2 Кор. 3:3
20 **за да ходят в наредбите Ми и да пазят правилата Ми, и да ги вършат**[1]**. И те ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда Бог**[2]**.** (1) Втзк. 30:6-8; (2) гл. 14:11; 37:23,27; Бит. 17:8; Ер. 24:5-7; 30:22; 32:39
21 **А на тези, чието сърце ходи според желанията на мерзостите им и гнусотиите им**[1]**, ще въздам пътя им върху главите им**[2]**, заявява Господ БОГ.**
(1) гл. 14:3; (2) гл. 7:3,8
22 **И херувимите вдигнаха крилете си и колелата** *се издигнаха* **заедно с тях, и славата на Израилевия Бог беше отгоре върху тях**[1]**.** (1) гл. 9:3
23 **И ГОСПОДНАТА слава се издигна отсред града и застана на хълма, който е на изток от града**[1]**.**
(1) гл. 8:6; 43:2; Зах. 14:4; Деян. 1:12
24 **И Духът ме вдигна и ме отнесе във видение чрез Божия Дух**[1] **в Халдея, при пленниците. И видението, което бях видял, си отиде от мен.**
(1) ст. 1; гл. 8:3; 37:1
25 **И говорих на пленниците всичките думи, които ГОСПОД ми беше показал**[1]**.** (1) гл. 3:4

12 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**
2 **Сине човешки, ти живееш сред дом на бунтовници**[1]**, които имат очи, за да виждат, но не виждат; и имат уши, за да чуват, но не чуват**[2]**, защото са бунтовен дом.** (1) гл. 3:26,27; Ер. 7:26; (2) Втзк. 29:4; Ис. 44:18; Ер. 5:21; Мк. 8:18; Римл. 11:10
3 **Затова ти, сине човешки, си пригответи вещи за преселване**[1] **и се пресели денем пред очите им**[2]**. Пресели се от мястото си на друго място пред очите им – може би ще видят**[3]**, ако и да са бунтовен дом**[4]**.** (1) Ер. 27:2; (2) гл. 4:1,2; Ер. 10:17; (3) Ер. 26:3; 2 Тим. 2:25; (4) ст. 2
4 **Изнеси вещите си пред очите им като вещи за преселване, а ти излез вечерта пред очите им, както се отива в плен.**
5 **Пред очите им си прокопай** *дупка в* **стена и** *ги* **изнеси през нея.**
6 **Пред очите им ги вдигни на рамене и ги изнеси по тъмно. Покрий лицето**

си, за да не виждаш земята, защото те поставих за знамение на израилевия дом[1]. (1) гл. 4:3; Зах. 3:8

7 **И направих така, както ми беше заповядано. Изнесох вещите си денем като вещи за преселване, а привечер си прокопах** *дупка в* **стената с ръка и по тъмно ги изнесох и ги вдигнах на рамене пред очите им.**

8 **И на сутринта ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

9 **Сине човешки, израилевият дом, бунтовният дом[1], не ти ли каза: Какво правиш?[2]** (1) гл. 17:12; (2) гл. 24:19

10 **Кажи им: Така казва Господ БОГ: Това наложено** *пророчество се отнася* **до княза, който е в Ерусалим[1], и до целия израилев дом,** *всички,* **които са сред тях.** (1) гл. 21:25

11 **Кажи: Аз съм ви знамението[1]. Както направих аз, така ще се направи на тях; в изгнание, в плен ще отидат[2].**
(1) ст. 6; (2) 4 Царе 25:7,11; Ер. 52:15

12 **Князът, който е сред тях, ще вдигне** *товар* **на рамене по тъмно и ще излезе. Ще прокопаят** *дупка в* **стената, за да изнасят през нея** *вещите му[1].* **Ще покрие лицето си, за да не вижда земята с очите си.** (1) Ер. 39:4

13 **И Аз ще простра мрежата Си върху него[1] и той ще се хване в примката Ми. Ще го закарам във Вавилон[2] в халдейската земя, но няма да я види и там ще умре[3].** (1) гл. 32:3; Ос. 7:12; (2) гл. 17:20; Ер. 39:7; 52:11; Плач 1:13; 4:20; (3) гл. 17:16

14 **А всички, които са около него, помощниците му и всичките му полкове ще разпръсна по всички ветрове[1] и ще изтегля меч след тях[2].**
(1) гл. 5:10; (2) гл. 5:2,12; 17:21

15 **И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато ги разпръсна сред народите и ги разсея по** *разни* **страни[1].** (1) гл. 5:10

16 **Но ще оставя от тях неколцина на брой,** *оцелели* **от меча, от глада и от мора, за да разказват всичките си гнусотии между народите, където отиват[1]. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.**
(1) гл. 6:8-10; Пс. 59:11

17 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

18 **Сине човешки, яж хляба си с трепет и пий водата си с треперене и със страх[1].** (1) гл. 4:10,11,16

19 **И кажи на народа на земята: Така казва Господ БОГ за жителите на Ерусалим в израилевата земя: Ще ядат хляба си със страх и ще пият водата си с ужас, защото земята им ще опустее от** *всичко,* **което я изпълва[1], заради насилието на всичките си жители[2].**
(1) Ер. 25:11; Мих. 7:13; Зах. 7:14; (2) гл. 7:23; Пс. 107:34

20 **Населените градове ще опустеят[1] и земята ще стане пустош, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.** (1) Лев. 26:31

ст. 21-25: Ер. 23:33-40

21 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

22 **Сине човешки, каква е тази поговорка, която имате в израилевата земя, която казва: Дните минават и всяко видение се изгубва[1]?** (1) 2 Петр. 3:4

23 **Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Ще прекратя тази поговорка и няма вече да се употребява като поговорка в Израил. Но им кажи: Дните наближават, и словото на всяко видение[1].** (1) гл. 7:6,7; Йоил 2:1

24 **Защото вече няма да има никакво лъжливо видение и ласкателно предсказание сред израилевия дом[1].** (1) гл. 13:23

25 **Защото Аз съм ГОСПОД, Аз ще говоря и словото, което говоря, ще се изпълни, няма вече да се отлага[1]. Защото във вашите дни, бунтовни доме, ще изговоря слово и ще го изпълня, заявява Господ БОГ.**
(1) гл. 7:13; Ер. 1:11,12; Откр. 10:6

26 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

27 **Сине човешки, ето, израилевият дом казва: Видението, което той вижда, е за** *след* **много дни и той пророкува за далечни времена[1].** (1) Ам. 6:3

28 **Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Никоя от думите Ми няма вече да се отлага[1]; ще изговоря слово и то ще се изпълни, заявява Господ БОГ.** (1) ст. 25

13 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**
2 **Сине човешки, пророкувай против израилевите пророци, които пророкуват, и кажи на онези, които пророкуват от своето си сърце**[1]**: Слушайте словото ГОСПОДНО!** (1) ст. 17; Ер. 14:14
ст. 3-16: Ер. 23:9-32
3 **Така казва Господ БОГ: Горко на безумните пророци, които се водят по своя си дух, без** *нищо* **да са видели!**
4 **Като лисици в развалините**[1] **станаха пророците ти, Израилю.** (1) Плач 5:18
5 **Не се изкачихте в проломите**[1] **и не издигнахте ограда около израилевия дом, за да устои в боя в ГОСПОДНИЯ Ден**[2]**.** (1) гл. 22:30; (2) Соф. 2:3
6 **Суета видяха и лъжливо предсказание**[1] **онези, които казват: ГОСПОД заявява! – а ГОСПОД не ги е изпратил – и даваха надежди, че словото** *им* **ще се сбъдне**[2]**.** (1) гл. 22:28; Ер. 5:31; (2) 3 Царе 22:12,15; Ер. 28:1-4,15; Мт. 24:5
7 **Не видяхте ли суетно видение и не говорихте ли лъжливо предсказание, казвайки: ГОСПОД заявява! – а Аз не съм говорил**[1]**?** (1) Неем. 6:12; Зах. 10:2
8 **Затова, така казва Господ БОГ: Понеже говорите суета и виждате лъжа, затова, ето, Аз съм против вас, заявява Господ БОГ.**
9 **И ръката Ми ще бъде против пророците, които виждат суета и предсказват лъжа. Те няма да бъдат в съвета на народа ми и няма да се запишат в книгата на израилевия дом**[1]**, и няма да дойдат в израилевата земя**[2]**. И ще познаете, че Аз съм Господ БОГ.**
(1) гл. 14:9; Пс. 101:7,8; (2) гл. 20:38; Пс. 95:11; Ос. 4:5; Мих. 3:5,6
10 **Понеже, да, понеже заблудиха народа Ми, като казваха: Мир! – а няма мир**[1]**. И когато той построи стена, ето, те я мажат с кал**[2]**.**
(1) Ер. 6:14; (2) гл. 22:28; Ер. 5:31
11 **Кажи на онези, които я мажат с кал, че ще падне. Идва пороен дъжд и ти, каменна градушка, ще се изсипеш и бурен вятър ще я разцепи.**
12 **Ето, когато падне стената**[1]**, няма ли да ви се каже: Къде е калта, с която мазахте?** (1) Мт. 7:27
13 **Затова, така казва Господ БОГ: Ще я разцепя с бурен вятър в яростта Си и ще вали пороен дъжд в гнева Ми, и каменна градушка – в ярост за унищожение**[1]**.**
(1) Йов 38:23; Ер. 23:19; Плач 2:1-8; Откр. 6:17
14 **И ще съборя стената, която измазахте с кал, и ще я срина на земята, така че да се оголят основите ѝ**[1]**. Тя ще падне**[2] **и вие ще загинете сред нея**[3]**, и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.**
(1) Мих. 1:6; (2) Ис. 30:13; (3) Ис. 28:17,18
15 **Така ще изпълня яростта Си върху стената и върху онези, които я мазаха с кал, и ще ви кажа: Няма я стената и ги няма онези, които я мазаха**[1] **–**
(1) Ер. 14:15
16 **израилевите пророци, които пророкуват за Ерусалим и виждат за него видения за мир, а няма мир**[1]**, заявява Господ БОГ.** (1) Ер. 6:14
17 **И ти, сине човешки, насочи лицето си против дъщерите на народа си, които пророкуват от своето си сърце**[1]**, и пророкувай против тях.** (1) ст. 2
18 **И кажи: Така казва Господ БОГ: Горко на жените, които шият превръзки за всички стави на ръцете и правят покривала за глави от всеки ръст, за да ловят души**[1]**! Ловите душите на народа Ми и ще запазите ли душите си живи?*** **или:* Ще ловите ли душите на народа Ми и ще пазите ли души живи за себе си?; (1) 2 Петр. 2:14
19 **И ме осквернявате пред народа Ми за** *няколко* **шепи ечемик и** *няколко* **залъка хляб**[1]**, като умъртвявате души, които не** *трябваше* **да умрат, и пазите живи души, които не** *трябваше* **да живеят**[2]**, като лъжете народа Ми, който слуша лъжа.**
(1) гл. 22:27; Пр. 28:21; (2) Пр. 17:15; Ис. 5:20; Мих. 3:5
20 **Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против превръзките ви, с които ловите души като птици. Ще ги отдера от ръцете ви и ще пусна душите, душите, които вие ловите като птици.**
21 **И ще раздера покривалата ви и ще**

**избавя народа Си от ръката ви, и те
вече няма да бъдат улов в ръката ви,
и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.**
22 **Защото наскърбихте сърцето на
праведния с лъжа, а Аз не съм го на-
скърбил; и укрепихте ръцете на без-
божния, за да не се върне от злия си
път и да се запази животът му**[1].
(1) Ер. 23:14,17; Плач 2:14
23 **Затова няма** *вече* **да виждате суета
и няма да предсказвате** *вече* **предска-
зания**[1]. **И Аз ще избавя народа Си от
ръката ви**[2], **и ще познаете, че Аз съм
ГОСПОД.** (1) гл. 12:24; Мих. 3:6; (2) гл. 34:10

**14 И дойдоха при мен някои от из-
раилевите старейшини и седнаха пред
мен**[1]. (1) гл. 8:1
2 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
3 **Сине човешки, тези мъже поставиха
идолите си в сърцата си и сложиха
препънката на беззаконието си пред
лицата си**[1]; **бива ли да се оставя да се
допитват до Мен**[2]**?** (1) гл. 7:19; 11:21; 44:12;
(2) гл. 20:3; 4 Царе 3:13,14; Ер. 21:2
4 **Затова им говори и им кажи: Така
казва Господ БОГ: На всекиго от из-
раилевия дом, който постави идолите
си в сърцето си и сложи препънката
на беззаконието си пред лицето си, и
дойде при пророка, Аз, ГОСПОД, ще
му отговоря – на този, който идва с
многото си идоли –**
5 **за да хвана израилевия дом за сър-
цето им, защото те всички се отчуждиха
от Мен чрез идолите си**[1]. (1) Ер. 2:5-13
6 **Затова кажи на израилевия дом: Така
казва Господ БОГ: Обърнете се, обър-
нете се от идолите си, и от всичките
си гнусотии отвърнете лицата си**[1]**!**
(1) гл. 18:30,31; Зах. 1:4
7 **Защото на всекиго от израилевия
дом или от чужденците, които преби-
ват в Израил, който се отчужди от
Мен, като постави идолите си в сърце-
то си и сложи препънката на беззако-
нието си пред лицето си, и дойде при
пророка, за да се допита за себе си
до Мен, Аз, ГОСПОД, ще му отговоря
от Себе Си.**
8 **И ще насоча лицето Си против този
човек**[1] **и ще го направя за белег и
за поговорки, и ще го отсека отсред
народа Си**[2], **и ще познаете, че Аз съм
ГОСПОД.** (1) Пс. 34:16; (2) Втзк. 29:20
9 **И ако пророкът се подмами да про-
говори слово, Аз, ГОСПОД, съм под-
мамил този пророк**[1]; **и ще простра ръ-
ката Си против него и ще го изтребя
отсред народа Си Израил**[2].
(1) 3 Царе 22:22,23; (2) гл. 13:9
10 **И ще понесат беззаконието си –
като беззаконието на онзи, който се
допитва, ще бъде беззаконието на
пророка**[1] **–** (1) Ер. 14:15,16
11 **за да не се отклонява вече изра-
илевият дом отслед Мен и да не се
оскверняват вече с всичките си пре-
стъпления. И ще ми бъдат народ и Аз
ще им бъда Бог**[1], **заявява Господ БОГ.**
(1) гл. 11:20; Зах. 13:9
12 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
13 **Сине човешки, ако някоя страна
съгреши против Мен с невярност и
Аз простра ръката Си против нея, и ѝ
строша подпорката от хляба и пратя
глад върху нея**[1], **и изтребя от нея чо-
век и животно,** (1) гл. 4:16,17
14 **и ако тези трима мъже, Ной**[1], **Да-
ниил**[2] **и Йов**[3], **бяха сред нея**[4], **чрез
правдата си те щяха да избавят** *само*
своите души[5], **заявява Господ БОГ.**
(1) Бит. 7:1; 1 Лет. 1:4; (2) Дан. 9:23; (3) Йов 1:1,8;
(4) Ер. 15:1; (5) Пр. 11:4
15 **Ако докарам зли зверове в земята
и те я обезлюдят, и стане пустош, в
която никой не минава заради зверо-
вете**[1], (1) гл. 5:17; Ис. 51:19
16 *и ако* **тези трима мъже бяха сред
нея – жив съм Аз, заявява Господ
БОГ – нито синове, нито дъщери щяха
да избавят,** *само* **те самите щяха да се
избавят, а земята да стане пустош.**
17 **Или ако докарам меч върху онази
земя и кажа: Меч, мини през земята! –
и изтребя от нея човек и животно**[1],
(1) гл. 21:3-5,9; 33:2; Ер. 47:7

18 **и** *ако* **тези трима мъже бяха сред
нея – жив съм Аз, заявява Господ
БОГ – нямаше да избавят синове и
дъщери, а** *само* **те самите щяха да се
избавят.**
19 **Или ако изпратя мор върху онази
земя и излея яростта Си върху нея с
кръв, и изтребя от нея човек и живот-
но[1],** (1) Ер. 21:6
20 *и ако* **Ной, Даниил и Йов бяха
сред нея – жив съм Аз, заявява Господ
БОГ – нито син, нито дъщеря щяха да
избавят; чрез правдата си те щяха да
избавят** *само* **своите души.**
21 **Защото, така казва Господ БОГ:
Колко повече, когато изпратя четирите
Си тежки присъди – меч и глад, и зли
зверове, и мор – върху Ерусалим, за
да изтребя от него човек и животно[1]!**
(1) гл. 5:12,17; Ис. 51:19
22 **Но ето, ще останат в него оцеле-
ли[1], които ще бъдат изведени, синове
и дъщери; ето, те ще излязат при вас
и ще видите пътя им и делата им; и
ще се утешите за злото, което докарах
върху Ерусалим,** *за* **всичко, което дока-
рах върху него.** (1) гл. 6:8
23 **И ще ви утешат, когато видите
пътя им и делата им; и ще познаете,
че Аз не без причина направих всич-
ко, което му направих[1], заявява Господ
БОГ.** (1) гл. 7:27; Лев. 26:40,41; Йов 33:27

гл. 15: гл. 20:45-49

**15 И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен и каза:**
2 **Сине човешки, какво повече е дър-
вото на лозата[1] от всяко** *друго* **дърво**
или лозовата **пръчка, която е сред гор-
ските дървета?** (1) Ер. 2:21
3 **Взима ли се от него дърво, за да се
употреби за някаква работа? Или ще
вземат ли от него колче, за да окачат
на него някой съд?**
4 **Ето, в огъня се хвърля за гориво.
Огънят пояжда и двата му края, и сре-
дата му изгаря. Ще бъде ли полезно за**
някаква **работа?**
5 **Ето, когато беше цяло, не вършеше
работа, а колко по-малко ще върши
още** *някаква* **работа, когато огънят го е
поял и е изгоряло!**
6 **Затова, така казва Господ БОГ: Как-
то е дървото на лозата сред горските
дървета, което предадох на огън да
го пояде, така предавам жителите на
Ерусалим[1].** (1) Ис. 5:24,25; 27:11
7 **И ще насоча лицето Си против тях,
от огъня ще излязат и огънят ще ги
пояде[1]. И когато насоча лицето Си
против тях, ще познаете, че Аз съм
ГОСПОД.** (1) гл. 19:12
8 **И ще направя земята на пустош[1],
защото бяха неверни[2], заявява Господ
БОГ.** (1) гл. 6:14; (2) гл. 33:29; 39:26

гл. 16: гл. 23

**16 И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен и каза:**
2 **Сине човешки, направи да познае
Ерусалим своите гнусотии[1].**
(1) гл. 20:4; 22:2; Ис. 58:1
3 **И кажи: Така казва Господ БОГ на
ерусалимската** *дъщеря*:* **Произходът
ти и рождението ти е от ханаанската
земя; баща ти беше амореец[1], а майка
ти – хетейка[2].** **букв.:* Ерусалим,
на евр. в женски род; (1) Ис. 43:27; (2) ст. 45
4 **А при раждането ти, в деня, когато
си се родила, пъпът ти не е бил отря-
зан и не си била изкъпана във вода,
за да се очистиш, и не си била натрита
със сол, и не си била повита в пеле-
ни[1].** (1) Ос. 2:3
5 **Око не те е пожалило да ти направи
някое от тези неща и да се смили над
теб, а си била изхвърлена на открито
поле, защото са се погнусили от теб в
деня, когато си се родила.**
6 **И минах покрай теб и те видях да
се валяш в кръвта си, и ти казах,** *как-
то беше* **в кръвта си: Живей! Казах ти,**
както беше **в кръвта си: Живей!**
7 **Направих те да нараснеш извънред-
но, като полската трева[1], и ти порасна
и стана голяма, и достигна превъзход-**

на красота. Гърдите ти се образуваха и
космите ти растяха, но ти беше гола и
непокрита. (1) Втзк. 1:10
8 И минах покрай теб и те видях, и
ето, възрастта ти беше възраст за лю-
бов. И прострях полата Си върху теб
и покрих голотата ти, и ти се заклех, и
встъпих в завет с теб[1], заявява Господ
БОГ, и ти стана Моя[2]. (1) Изх. 24:8; Римл. 9:4;
(2) Изх. 15:16; Ис. 43:1; Ер. 2:2; 31:32; Йн. 10:3
9 И те изкъпах с вода[1] и измих кръвта
ти от теб, и те помазах с масло.
(1) гл. 36:25; Еф. 5:26; 1 Петр. 3:20,21; 1 Йн. 5:6-8
10 И те облякох с везани *дрехи*[1] и те
обух с *чехли от* язовски кожи, и те пре-
пасах с висон, и те покрих с коприна.
(1) Пс. 45:14
11 И те украсих с накити, сложих
гривни на ръцете ти[1] и огърлица на
шията ти. (1) Бит. 24:22; Лк. 15:22
12 Сложих и халкичка на носа ти и
обици на ушите ти[1], и великолепен ве-
нец на главата ти. (1) Пес. 1:10; Ис. 3:19,21
13 И ти се украси със злато и сребро
и дрехите ти бяха от висон и коприна
и везано. Чисто брашно и мед, и мас-
ло ядеше[1] и беше превъзходно краси-
ва, и достигна до царско положение.
(1) Втзк. 32:13; Пс. 147:14
14 И ти се прочу между народите за-
ради красотата си[1], защото тя стана
съвършена чрез Моето величие, кое-
то положих върху теб, заявява Господ
БОГ. (1) Плач 2:15
15 Но ти се упова на красотата си и
като се възползва от известността си,
блудства и изливаше към всеки мина-
ващ блудството си – негово беше[1].
(1) гл. 23:3; Ер. 2:20; Ос. 1:2; 4:18; 9:1
16 И взе от дрехите си и си направи
пъстри високи места[1], и блудства на
тях, което не трябваше да се случва,
нито да става[2]. (1) гл. 7:20; (2) Ер. 2:10
17 И взе великолепните си накити от
Моето злато и от Моето сребро, което
Аз ти бях дал, и си направи мъжки
образи, и блудства с тях.
18 И взе везаните си дрехи и ги по-
кри, и Моето масло и Моя тамян сло-
жи пред тях[1]. (1) Ер. 1:16
19 И Моя хляб, който ти дадох, чисто-
то брашно и маслото, и меда, с които
те хранех, и тях сложи пред тях за
приятно благоухание[1]. *Така* стана, зая-
вява Господ БОГ. (1) Ос. 2:8
20 И взе синовете си и дъщерите си,
които Ми роди, и им ги пожертва да
бъдат изядени[1]. Малко ли бяха блуд-
ствата ти,
(1) ст. 36; Пс. 106:38; Ис. 57:5; Ер. 3:24; 19:5
21 че закла децата Ми и ги предаде
да бъдат преведени през *огъня* за тях[1]!
(1) гл. 20:26; 2 Лет. 28:3
22 И във всичките си гнусотии и
блудствата си не си спомни дните на
младостта си[1], когато беше гола и не-
покрита и се валяше в кръвта си.
(1) ст. 43; Ос. 11:1
23 И след всичките си злини – горко,
горко ти[1], заявява Господ БОГ –
(1) Ер. 13:27
24 си построи *блуден* балдахин и си
направи високо място на всяка ули-
ца[1]. (1) гл. 20:28,29; 3 Царе 14:23; 2 Лет. 21:11; 28:25
25 На всеки кръстопът си построи
високо място и направи красотата си
гнусна, и разтвори краката си за всеки
минаващ, и умножи блудствата си.
26 И блудства със синовете на Египет,
своите съседи с едра плът, и умножи
блудствата си, за да Ме разгневяваш[1].
(1) 3 Царе 12:28
27 И ето, прострях ръката Си върху
теб и ограничих дела ти, и те предадох
на волята на онези, които те мразят[1],
филистимските дъщери[2], които се сра-
муват от срамния ти път.
(1) Пс. 106:41; (2) ст. 57; 2 Лет. 28:18
28 И ти блудства и със синовете на
Асур[1], защото не се насити; блудства с
тях и *пак* не се насити. (1) Ер. 2:18
29 И умножи блудствата си до земята
на търговците, до Халдея, но и с това
не се насити.
30 Колко е слабо сърцето ти[1], заявя-
ва Господ БОГ, като вършиш всички
тези неща – дело на безочлива блуд-
ница[2] – (1) Пс. 78:37; (2) Ер. 3:1-3,6; Ос. 9:1
31 защото построи *блудния* си бал-
дахин на всеки кръстопът и направи

високите си места на всяка улица, а не беше като блудница, защото презря заплата,
32 *а като* **жена прелюбодейка, която приема чужди вместо своя мъж**[1]**.**
(1) Пр. 7:19; Ер. 3:20
33 **На всички блудници дават подаръци**[1]**, а ти даваш подаръците си на всичките си любовници и ги подкупваш, за да идват при теб отвсякъде и да блудстват с теб**[2]**.**
(1) Бит. 38:16; (2) Ис. 57:9; Ер. 2:24; Ос. 8:9
34 **И в блудствата ти с теб стана обратното на** *другите* **жени – че не те следваха, за да блудстват** *с теб,* **но понеже ти даваш заплата, а на теб не дават заплата, с теб стана обратното.**
35 **Затова, блуднице, чуй словото ГОСПОДНО!**
36 **Така казва Господ БОГ: Понеже изля нечистотата си и голотата ти се открил в блудствата ти с любовниците ти, и заради всичките ти гнусни идоли и заради кръвта на децата ти, които им принесе**[1]**,** (1) ст. 20
37 **заради тези неща, ето, Аз ще събера всичките ти любовници, с които се наслаждаваше, и всички, които обичаше, заедно с всички, които мразеше – ще ги събера против теб отвсякъде и ще им открия голотата ти, и ще видят цялата ти голота**[1]**.** (1) Ер. 13:26; Откр. 17:16
38 **И ще те съдя със съда за прелюбодейките**[1] **и проливащите кръв**[2] **и ще те предам на кръв с ярост и ревност.**
(1) Втзк. 22:22; (2) гл. 36:18; Чис. 35:31
39 **И ще те предам в ръката им и те ще съборят** *блудния* **ти балдахин, ще сринат високите ти места**[1] **и ще ти съблекат дрехите ти, и ще вземат великолепните ти накити, и ще те оставят да лежиш гола и непокрита**[2]**.**
(1) Лев. 26:30; (2) Ос. 2:3,9,10
40 **И ще доведат против теб събрание**[1] **и ще те убият с камъни, и ще те прободат с мечовете си**[2]**.**
(1) Ер. 25:9; гл. 23:25; (2) 2 Лет. 36:17
41 **И ще изгорят къщите ти с огън**[1] **и ще извършат присъди над теб**[2] **пред очите на много жени**[3]**. И Аз ще направя да престанеш да бъдеш блудница**[4]**, и заплата няма вече да даваш.**
(1) Ер. 52:13; Откр. 17:16; (2) гл. 5:8,15; (3) Йов 34:26; (4) Мих. 5:13,14
42 **И ще уталожа яростта Си против теб**[1] **и ревността Ми ще се оттегли от Теб, и Аз ще утихна и няма вече да се гневя.** (1) гл. 5:13
43 **Понеже не си спомни за дните на младостта си**[1]**, а Ме разгневяваше с всичко това, ето, и Аз ще въздам пътя ти върху главата** *ти*[2]*,* **заявява Господ БОГ, и няма да вършиш тези срамни неща над всичките си гнусотии!**
(1) ст. 22; (2) ст. 58; гл. 7:3,4; 9:10; 17:19; Дан. 9:13,14
44 **Ето, всеки, който използва поговорки, ще употреби тази поговорка против теб и ще каже: Каквато майката, такава и дъщерята.**
45 **Ти си дъщеря на майка си, която отхвърли мъжа си и децата си; ти си сестра на сестрите си, които отхвърлиха мъжете си и децата си. Майка ви беше хетейка, а баща ви – аморееец**[1]**.**
(1) ст. 3
46 **По-голямата ти сестра е Самария**[1]**, тя и дъщерите ѝ, които живеят от лявата ти** *страна;* **а по-малката ти сестра, която живее от дясната ти** *страна,* **е Содом**[2] **и дъщерите ѝ.**
(1) Ис. 10:11; Ос. 13:16; Мих. 1:5; (2) Втзк. 32:32
47 **Но ти не ходи по техните пътища и не върши много малко от техните мерзости, а надмина покварата им във всичките си пътища**[1]**.** (1) гл. 5:6,7
48 **Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – сестра ти Содом, тя и дъщерите ѝ не извършиха** *това,* **което извършихте ти и дъщерите ти!**
49 **Ето, това беше беззаконието на сестра ти Содом, нейното и на дъщерите ѝ: гордост, пресищане с храна и безгрижно спокойствие**[1]**, а ръката на сиромаха и бедния не подкрепяше**[2]**.**
(1) Ис. 47:8; (2) гл. 18:7,8
50 **Възгордяха се и вършиха гнусотии пред Мен и Аз ги отмахнах, когато видях.**
51 **И Самария не е извършила и половината от твоите грехове, а ти умножи**

гнусотиите си повече от тях и оправда
сестрите си с всичките гнусотии, които
извърши[1]**.** (1) Ер. 3:11
52 **И ти също понеси позора си, ти**
която осъждаше сестрите си[1]**! Поради**
греховете ти, които извърши, по-гнус-
ни от техните, те са по-праведни от
теб. И ти също се засрами и понеси
позора си[2]**, защото оправда сестрите**
си. (1) Римл. 2:1; (2) Ер. 23:40
53 **И Аз ще върна пленниците им**[1]**,**
пленниците на Содом и на дъщерите
ѝ и пленниците на Самария и на дъ-
щерите ѝ, и пленниците на твоя плен
сред тях, (1) Ер. 46:27
54 **за да носиш позора си и да се**
срамуваш за всичко, което извърши,
като им стана утеха.
55 **И сестрите ти, Содом и дъщерите**
ѝ, ще се върнат в предишното си със-
тояние и Самария и дъщерите ѝ ще
се върнат в предишното си състояние,
и ти и дъщерите ти ще се върнете в
предишното си състояние.
56 **Не беше ли** *името на* **сестра ти**
Содом слух в устата ти в дните на
гордостта ти,
57 **преди да се открие злината ти,**
както във времето на присмеха на дъ-
щерите на Арам и всички около тях,
дъщерите на филистимците, които те
презираха отвред[1]**.** (1) ст. 27; 2 Лет. 28:5
58 **Ти понесе срамните си** *дела* **и гну-**
сотиите си[1]**, заявява ГОСПОД.** (1) ст. 43
59 **Защото така казва Господ БОГ: Аз**
ще ти направя, както ти направи[1]**, като**
презря клетвата и наруши завета[2]**.**
(1) гл. 7:8; Ис. 3:11; (2) Втзк. 29:25; Ис. 24:5; Ер. 11:10
60 **Но Аз ще си спомня Своя завет**
с теб в дните на младостта ти[1] **и ще**
утвърдя за теб вечен завет[2]**.**
(1) Пс. 106:45; Ис. 14:1;
(2) гл. 37:26; Ис. 55:3; 61:8; Лк. 1:72; 22:20
61 **Тогава ще си спомниш за пътищата**
си и ще се засрамиш[1]**, когато приемеш**
сестрите си, по-големите от теб и по-
малките от теб; и ще ти ги дам за
дъщери[2]**, но не според твоя завет**[3]**.**
(1) гл. 20:43; 43:10; Римл. 6:21; (2) Зах. 2:11; (3) гл. 36:32
62 **И Аз ще утвърдя завета Си с теб**[1] **и**
ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД –
(1) Ос. 2:18
63 **за да си спомниш и да се засра-**
миш, и да не отвориш вече устата си
от срам[1]**, когато ти простя за всичко,**
което си извършила[2]**, заявява Господ**
БОГ. (1) Йов 40:4; Римл. 3:19;
(2) Втзк. 32:43; Пс. 85:2; Ис. 33:24; 44:22

17 И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен и каза:
2 **Сине човешки, задай гатанка**[1] **и**
кажи притча[2] **за израилевия дом.**
(1) Съд. 14:12; (2) гл. 20:49; 24:3; Ос. 12:10
3 **И кажи: Така казва Господ БОГ:**
Един голям орел с големи криле и
дълги пера, с гъста пъстра перушина[1]**,**
дойде в Ливан и откъсна връхчето на
кедъра[2]**.** (1) Втзк. 28:49; (2) Ер. 22:23
4 **Откъсна най-високото от клончетата**
му и го занесе в земята на търговците,
в град на търговци го постави[1]**.**
(1) 4 Царе 24:12,15; Ер. 24:1
5 **Взе и от семето на земята и го сло-**
жи в плодородна почва, занесе го при
много води, посади го като върба.
6 **И то поникна и стана разстлана**
лоза, ниска на ръст, за да се обръ-
щат клончетата ѝ към него и да бъдат
корените ѝ под него. И стана лоза и
пусна пръчки, и покара издънки[1]**.**
(1) гл. 19:10; 2 Лет. 36:10
7 **Имаше и друг голям орел с голе-**
ми криле и много перушина. И ето,
от лехите, където беше посадена, тази
лоза протегна корените си към него и
простря клончетата си към него, за да
я напои.
8 **Тя беше посадена на добра почва,**
при много води, за да пусне пръчки
и да дава плод, и да стане прекрасна
лоза.
9 **Кажи: Така казва Господ БОГ: Ще**
успее ли? Няма ли да се изскубят ко-
рените ѝ и да се отсече плодът ѝ, и
тя да изсъхне? Всичките ѝ поникнали
свежи листа ще изсъхнат, и то не с
голяма сила и много народ, за да я
извадят от корените ѝ.

10 **И ето,** *въпреки че е* **посадена, ще успее ли? Няма ли да изсъхне напълно, щом я докосне източният вятър**[1]**? В лехите, където растеше, ще изсъхне.**
(1) гл. 19:12; Бит. 41:6

11 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

12 **Кажи сега на бунтовния дом**[1]**: Не разбирате ли какво** *значи* **това? Кажи: Ето, вавилонският цар дойде в Ерусалим и взе царя му и първенците му и ги заведе със себе си във Вавилон**[2]**.**
(1) гл. 2:5; 12:9; (2) Ер. 34:21

13 **И взе от царския род и направи договор с него, и го накара да се закълне, и взе силните на земята,**

14 **за да се сниши царството и да не се издига, за да пази договора му и да устои.**

15 **А той въстана против него**[1] **и изпрати свои посланици в Египет, за да му дадат коне и много народ**[2]**. Ще успее ли? Ще се избави ли онзи, който прави това? Като нарушава договора, ще избегне ли?**[3]
(1) 4 Царе 24:20; (2) Втзк. 17:16; Ис. 31:1-3; Ер. 37:5; (3) гл. 21:23; Ер. 32:4

16 **Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – непременно в страната на царя, който го е направил цар, чиято клетва той презря и чийто договор наруши, там, при него, сред Вавилон ще умре**[1]**!**
(1) гл. 12:13; Иис. Нав. 9:20; Ер. 34:3,21

17 **И фараонът с голямата си войска и с многобройното си множество няма да направи** *нищо* **за него**[1] **във войната, когато се издигнат могили и се съградят укрепления, за да се изтребят много души.**
(1) гл. 29:6,7; Ис. 36:6

18 **Защото презря клетвата и наруши договора, и ето, даде ръката си**[1]**, но извърши всичко това. Няма да се отърве.**
(1) 4 Царе 10:15

19 **Затова, така казва Господ БОГ: Жив съм Аз – непременно ще въздам върху главата му**[1] **Своята клетва, която той презря, и Своя договор, който наруши.**
(1) гл. 9:10; 16:43; 3 Царе 2:32,33,44

20 **И ще разпростра мрежата Си над него и той ще се хване в примката Ми, и ще го откарам във Вавилон**[1]**, и там ще се съдя с него за престъплението, което извърши против Мен.**
(1) гл. 12:13; Ер. 34:21

21 **И всичките му бежанци във всичките му полкове ще паднат от меч, а останалите ще се разпръснат по всичките ветрове. И ще познаете, че Аз, ГОСПОД, изговорих** *това*[1]*.*
(1) гл. 5:13,15; 12:14,15

22 **Така казва Господ БОГ: Ще взема Аз от върха на високия кедър и ще го посадя**[1]**; от най-високите му клончета ще откъсна едно крехко** *клонче* **и Аз ще го посадя на висока и извисена планина**[2]**.**
(1) Ис. 11:1; Ер. 23:5; (2) Пс. 2:6

23 **На издигнатата израилева планина**[1] **ще го посадя. И то ще покара клончета, ще дава плод и ще стане великолепен кедър. Под него ще живеят всякакви птици, всякакви пернати – под сянката на клоните му ще живеят**[2]**.**
(1) гл. 20:40; (2) гл. 31:6; Дан. 4:11,12; Мих. 4:1; Мт. 13:32

24 **И всичките дървета на полето ще познаят, че Аз, ГОСПОД, сниших високото дърво, извисих ниското дърво, изсуших зеленото дърво и направих сухото дърво да се раззелени**[1]**. Аз, ГОСПОД, изговорих** *това* **и ще го извърша**[2]**.**
(1) 1 Царе 2:7; Мт. 23:12; Лк. 1:52,53; (2) гл. 22:14; 24:14; 36:36; 37:14

18 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

2 **Какво употребявате вие тази поговорка за израилевата земя, като казвате: Бащите ядоха кисело грозде, а зъбите на синовете скоминясаха?**[1]
(1) Изх. 20:5; Ер. 31:29; Плач 5:7

3 **Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – няма вече да употребявате тази поговорка в Израил.**

4 **Ето, всички души са Мои**[1] **– както душата на бащата, така и душата на сина са Мои. Душата, която е съгрешила, тя ще умре**[2]**.**
(1) Ис. 42:5; 57:16; (2) ст. 20; гл. 3:18; 33:8; Втзк. 24:16; Йов 8:4; Римл. 2:9

5 **Но ако някой е праведен и постъпва право и праведно**[1]**,**
(1) Ер. 7:5; Деян. 10:35

6 **не яде по планините**[1] **и не повдига**
очите си към идолите на израилевия
дом, и не осквернява жената на ближ-
ния си, и не се приближава до жена в
нечистотата ѝ[2]**,** (1) гл. 22:9; (2) Лев. 18:19,20
7 **и не насилва никого, връща на**
длъжника залога му[1]**, не граби грабеж**[2]**,**
дава хляба си на гладния и покрива
голия с дреха[3]**,** (1) гл. 33:15; Изх. 22:26;
(2) Ер. 22:3; (3) гл. 16:49; Ис. 58:7
8 **не дава с лихва**[1] **и не взема печалба,**
оттегля ръката си от неправда, върши
правосъдие *според* **истината между чо-**
век и човек[2]**,** (1) Втзк. 23:19,20; Неем. 5:10;
(2) Втзк. 16:19,20; Зах. 8:16
9 **ходи в наредбите Ми и пази прави-**
лата Ми, за да постъпва *според* **истина-**
та[1] **– той е праведен**[2]**, непременно ще**
живее[3]**, заявява Господ БОГ.**
(1) 3 Царе 9:4; (2) Втзк. 6:25; (3) гл. 20:11; Пр. 12:28
10 **Но ако той роди син разбойник,**
който пролива кръв и върши някое от
тези неща –
11 **а той** *самият* **не е вършил нищо от**
това – а *синът* **дори яде по планините**
и осквернява жената на ближния си,
12 **насилва сиромаха и бедния, гра-**
би грабежи, не връща залог и повдига
очите си към идолите[1]**, върши гнусо-**
тии, (1) гл. 33:25
13 **дава с лихва и взема печалба – той**
ще живее ли? Няма да живее. Извър-
шил е всички тези мерзости – непре-
менно ще умре, кръвта му ще бъде
върху него[1]**.** (1) Лев. 20:9; Йов 34:11
14 **И ето, ако роди син който, като**
гледа всичките грехове, които баща му
върши, и се бои и не върши такива
неща[1]*,* (1) гл. 20:18; 4 Царе 22:1,2
15 **не яде по планините и не повдига**
очите си към идолите на израилевия
дом, и не осквернява жената на ближ-
ния си,
16 **и не насилва никого, не задържа**
залог, не граби грабеж, дава хляба си
на гладния и покрива голия с дреха,
17 **не посяга на сиромаха, не взема**
лихва и печалба, върши правилата Ми
и ходи в наредбите Ми[1] **– той няма**
да умре за беззаконието на баща си,
непременно ще живее. (1) Пс. 119:3
18 **Баща му, понеже е насилвал жес-**
токо, грабил е грабеж от брат *си* **и е**
вършил това, което не е добро, сред
народа си, ето, той ще умре в безза-
конието си.
ст. 19-32: гл. 33:10-20
19 **Но вие казвате: Защо синът не по-**
нася беззаконието на баща си? А синът
е постъпвал право и праведно, пазил е
всичките Ми наредби и ги е вършил –
той непременно ще живее.
20 **Душата, която греши, тя ще умре**[1]**;**
синът няма да понесе беззаконието
на баща си и бащата няма да понесе
беззаконието на сина си. Правдата на
праведния ще бъде за него и безбожи-
ето на безбожния ще бъде за него[2]**.**
(1) Изх. 32:33; Римл. 6:23; (2) 2 Лет. 6:23; Гал. 6:7,8
21 **Но ако безбожният се обърне от**
всичките грехове, които е вършил, и
пази всичките Ми наредби и постъпва
право и праведно, той непременно ще
живее, няма да умре[1]**.** (1) Ер. 18:8; 26:3
22 **Всичките му престъпления, които**
е извършил, няма да му се помнят[1]**;**
заради правдата, която е вършил, ще
живее[2]**.** (1) Пс. 103:12; (2) Римл. 2:7
23 **Имам ли Аз благоволение в смърт-**
та на безбожния? – заявява Господ
БОГ. – Не ли по-скоро в това, да се
обърне от пътя си и да живее?[1]
(1) 2 Царе 14:14; Лк. 15:10; 1 Тим. 2:4; 2 Петр. 3:9
24 **Но ако праведният се обърне от**
правдата си и върши беззаконие и
постъпва според всичките гнусотии,
които върши безбожният, ще живее
ли? Всички праведни дела, които е из-
вършил, няма да се помнят; заради
престъплението, което е извършил, и
заради греха, който е извършил, зара-
ди тях ще умре[1]**.** (1) гл. 3:20; 2 Петр. 2:20
25 **А вие казвате: Пътят на Господа не**
е прав[1]**. Слушайте сега, доме израилев!**
Моят ли път не е прав? Не са ли криви
вашите пътища? (1) Пр. 19:3
26 **Когато праведният се обърне от**
правдата си и извърши беззаконие, ще

умре за него; заради беззаконието, ко-
ето е извършил, ще умре.
27 **А когато безбожният се обърне от**
безбожието, което е вършил, и постъп-
ва право и праведно, той ще запази
жива душата си.
28 **Понеже е видял и се е обърнал от**
всичките престъпления, които е вър-
шил, непременно ще живее, няма да
умре.
29 **Но израилевият дом казва: Пътят**
на Господа не е прав. Моите ли пъти-
ща не са прави, доме израилев?[1] **Не са**
ли криви вашите пътища? (1) Пс. 18:30
30 **Затова ще ви съдя всекиго според**
пътищата му[1]**, доме израилев, заявява**
Господ БОГ. Покайте се и се обърнете
от всичките си престъпления[2]**, за да**
не ви стане *това* **препънка за беззако-**
ние[3]**.** (1) гл. 7:3,27; 36:19; Мт. 16:27; (2) гл. 14:6; Ер. 3:22; 7:3; Деян. 3:19,26; (3) Лк. 13:3,5
31 **Отхвърлете от себе си всичките**
си престъпления, които вършихте[1]**, и**
си направете ново сърце и нов дух[2]**!**
Защо да умрете, доме израилев?
(1) ст. 32; (2) гл. 11:19; Ер. 4:4
32 **Защото Аз нямам благоволение в**
смъртта на умиращия, заявява Господ
БОГ. Затова, обърнете се и живейте![1]
(1) Ис. 55:7; Зах. 1:3,4; Ер. 4:4; 44:4

19 **А ти, надигни оплакване**[1] **за изра-**
илевите първенци. (1) гл. 26:17; 27:2
2 **И кажи: Каква лъвица беше майка**
ти! Лежеше между лъвовете, отгледа
лъвчетата си сред млади лъвове.
3 **Тя отхрани едно от лъвчетата си,**
то стана млад лъв[1] **и се научи да лови**
плячка, ядеше хора.
(1) гл. 32:2; 2 Лет. 36:1; Зах. 11:3
4 **И народите чуха за него, той се**
хвана в ямата им и с куки го отведоха
в египетската земя.
5 **И видя, като почака, че надеждата**
ѝ се изгуби, взе още едно от лъвчетата
си и направи и него млад лъв.
6 **И той ходеше между лъвове, стана**
млад лъв и се научи да лови плячка,
ядеше хора.
7 **Той позна дворците им и опустоши**
градовете им. И земята и всичко, кое-
то я изпълваше, се ужасяваше от гласа
на рева му[1]**.** (1) гл. 34:4; 4 Царе 23:33-35; Ер. 22:17
8 **И народите от околните области се**
надигнаха против него и разпростряха
върху него мрежите си, *и* **той се хвана**
в ямата им[1]**.** (1) 4 Царе 24:1,2; Плач 4:20
9 **И с куки го сложиха в клетка и го**
откараха при вавилонския цар, въведо-
ха го в крепост, за да не се чуе вече
гласът му по израилевите планини[1]**.**
(1) 2 Лет. 36:6
10 **Майка ти беше като лоза**[1]**, като**
теб, посадена при вода. Стана плодо-
вита и клонеста от многото вода.
(1) гл. 17:6; Ис. 5:1
11 **И станаха по нея здрави пръчки за**
жезли на владетелите[1]**. И ръстът ѝ се**
извиси досред гъстите клони, и стана
видна с височината си, с многото си
клони[2]**.** (1) Езд. 4:20; (2) 3 Царе 4:21
12 **Но беше изтръгната с ярост** *и* **хвър-**
лена на земята[1]**, и източният вятър из-**
суши плода ѝ[2]**; силните ѝ пръчки се**
счупиха и изсъхнаха, огън ги пояде[3]**.**
(1) Пс. 80:12; (2) гл. 17:10; Ос. 13:15; (3) гл. 15:2-7; Втзк. 32:22
13 **А сега е посадена в пустиня, в суха**
и жадна земя[1]**.** (1) 2 Лет. 36:20
14 **И огън излезе от** *една* **пръчка от**
клоните ѝ и пояде плода ѝ[1]**. И няма**
вече **в нея силна пръчка за жезъл на**
владетел[2]**.**
Това е оплакване, и ще бъде за оплак-
ване. (1) Съд. 9:15; 4 Царе 24:20; (2) Ос. 3:4

20 **А в седмата година, в петия** *месец,*
на десетия *ден* **от месеца**[1]**, някои от**
израилевите старейшини дойдоха да се
допитат до ГОСПОДА и седнаха пред
мен. (1) гл. 8:1
2 **И ГОСПОДНОТО слово беше към**
мен и каза:
3 **Сине човешки, говори на израи-**
левите старейшини и им кажи: Така
казва Господ БОГ: Да се допитате до
Мен ли сте дошли? Жив съм Аз – няма
да се оставя да се допитате до Мен[1]**,**
заявява Господ БОГ!
(1) ст. 31; гл. 14:1-3; Ис. 58:2

4 **Ще ги съдиш ли?**[1] **Ще съдиш ли,**
сине човешки? Извести им гнусотиите
на бащите им[2]**.** (1) гл. 22:2; (2) гл. 16:2; 23:36
5 **И им кажи: Така казва Господ БОГ:**
В деня, когато избрах Израил[1] **и се за-**
клех на потомството на якововия дом[2]**,**
и им се открих в египетската земя, и
им се заклех, и казах: Аз съм ГОСПОД,
вашият Бог![3] **–** (1) Втзк. 7:6,7; (2) Изх. 6:8;
(3) гл. 34:24; Изх. 20:2; Лев. 18:2,30
6 **в онзи ден им се заклех, че ще ги**
изведа от египетската земя[1] **в земя,**
която бях избрал за тях, в която тече
мляко и мед[2]**, която е украшението на**
всичките земи[3]**.** (1) Неем. 9:9-12; (2) Изх. 3:8,17;
(3) ст. 15; Втзк. 3:25; Ер. 3:19; Дан. 8:9
7 **И им казах: Отхвърлете всеки мер-**
зостите, *които е поставил* **пред очите**
си, и не се осквернявайте с египет-
ските идоли[1]**! Аз съм ГОСПОД, вашият**
Бог[2]**.** (1) Иис. Нав. 24:14; (2) ст. 5
8 **Но те се разбунтуваха против Мен**
и не искаха да Ме послушат[1]**, не от-**
хвърлиха всеки мерзостите, *които беше*
поставил **пред очите си, и не остави-**
ха египетските идоли[2]**. Тогава** *си* **казах**
да излея яростта Си върху тях[3]**, за да**
изпълня гнева Си над тях сред египет-
ската земя. (1) Втзк. 9:24; Пс. 78:8; 81:11;
(2) гл. 23:3,8; (3) ст. 13,21; гл. 7:8
9 **Но подействах** *милостиво* **заради**
Името Си, за да не се оскверни то
пред народите, между които бяха, и
пред чиито очи им се открих, като ги
изведох от египетската земя[1]**.**
(1) ст. 14,22; гл. 36:21,22; Втзк. 9:28; 1 Царе 12:22
10 **И ги изведох от египетската земя и**
ги заведох в пустинята.
11 **И им дадох наредбите Си и им**
известих правилата Си[1]**, които, като**
върши човек, ще живее чрез тях[2]**.**
(1) Втзк. 4:5; Неем. 9:13,14; Пс. 147:19; (2) ст. 21; гл. 18:9;
33:15,16; Лев. 18:5; Втзк. 30:19; Пр. 6:23; Йн. 5:39
12 **Също и съботите Си им дадох да**
бъдат знак между Мен и тях, за да по-
знаят, че Аз, ГОСПОД, ги освещавам[1]**.**
(1) гл. 37:28; Изх. 31:13
13 **Но израилевият дом се разбунтува**
против Мен в пустинята[1]**; не ходиха в**
наредбите Ми и отхвърлиха правила-
та Ми, които, като върши човек, ще
живее чрез тях, и много оскверниха
съботите Ми[2]**. Тогава** *си* **казах да излея**
яростта Си върху тях в пустинята, за
да ги довърша[3]**.**
(1) Втзк. 9:7; (2) ст. 16,24; Неем. 13:17,18; (3) Чис. 14:12
14 **Но подействах** *милостиво* **заради**
Името Си, за да не се оскверни то
пред народите, пред чиито очи ги из-
ведох.
15 **И Аз също им се заклех в пусти-**
нята, че няма да ги заведа в земята,
която им бях дал[1]**, в която тече мляко**
и мед, която е украшението на всички
земи[1]**,** (1) ст. 6; Втзк. 1:34,35; Пс. 106:26
16 **защото отхвърлиха правилата Ми и**
не ходиха в наредбите Ми, и осквер-
ниха съботите Ми, защото сърцето им
отиваше след идолите им[1]**.** (1) Ам. 5:26
17 **Но окото Ми ги пощади да не ги**
изтребя и не ги довърших напълно в
пустинята[1]**.** (1) Неем. 9:19; Пс. 78:38
18 **И казах на синовете им в пустиня-**
та: Не ходете по наредбите на бащите
си и не пазете правилата им, и не се
осквернявайте с идолите им[1]**.**
(1) гл. 18:14-17; 1 Петр. 1:18
19 **Аз съм ГОСПОД, вашият Бог. В**
Моите наредби ходете и Моите прави-
ла пазете и ги вършете[1]**,**
(1) Лев. 18:4; Втзк. 5:32; Пс. 119:4
20 **и освещавайте съботите Ми**[1]**, и**
нека бъдат знак между Мен и вас, за
да познаете, че Аз съм ГОСПОД, ва-
шият Бог. (1) гл. 22:8; Изх. 20:8
21 **Но синовете се разбунтуваха про-**
тив Мен[1]**, не ходиха в наредбите Ми**
и не опазиха правилата Ми, за да ги
вършат, които, като върши човек, ще
живее чрез тях, и оскверниха съботите
Ми. Тогава *си* **казах да излея яростта**
Си върху тях, за да изпълня гнева Си
над тях в пустинята. (1) Втзк. 31:27; Пс. 78:10
22 **Но оттеглих ръката Си и подей-**
ствах *милостиво* **заради Името Си, за**
да не се оскверни то пред народите,
пред чиито очи ги изведох.
23 **Също им се заклех в пустинята,**
че ще ги разпръсна между народите и

ще ги разпръсна по *разни* страни[1],
(1) гл. 11:16; Втзк. 4:27; Пс. 106:27

24 **защото не вършиха правилата Ми и отхвърлиха наредбите Ми, и оскверниха съботите Ми, и очите им бяха към идолите на бащите им**[1]. (1) Ер. 2:7

25 **Затова и Аз им дадох наредби, които не бяха добри, и правила, чрез които нямаше да живеят,**

26 **и ги оставих да се осквернят в приносите си, като превеждаха** *през огън* **всяко първородно**[1] **– за да ги ужася, за да познаят, че Аз съм ГОСПОД.**
(1) гл. 16:20,21; 4 Царе 16:3

27 **Затова, говори на израилевия дом, сине човешки, и им кажи: Така казва Господ БОГ: Още и в това Ме похулиха бащите ви, като вършиха престъпленията си против Мен**[1]**:** (1) гл. 39:26

28 **Когато ги доведох в земята, която се бях заклел да им дам, те огледаха всеки висок хълм и всяко клонесто дърво и там жертваха жертвите си, там принасяха оскърбителните си приноси, там полагаха приятните си благоухания и там изливаха възлиянията си**[1].
(1) гл. 6:13; Лев. 17:5;
4 Царе 17:10-12; Пс. 78:58; Ис. 65:7; Ер. 32:30

29 **И им казах: Какво е това високо място, на което отивате?**[1] **И името му се нарече Вама* и до днес.**
**евр.:* Височина; (1) гл. 16:24,25

30 **Затова, кажи на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Като се оскверняватe в пътя на бащите си и блудствате след мерзостите им**[1],
(1) 2 Лет. 30:7; Пс. 106:39; Ер. 7:9

31 **и като принасяте даровете си и превеждате синовете си през огън**[1], **се осквернявате с всичките си идоли и до днес, а Аз да се оставя ли да се допитвате до Мен, доме израилев? Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – няма да оставя да се допитате до Мен!**[2]
(1) гл. 23:37; Пс. 106:37; Ис. 57:5; Ер. 7:31; (2) ст. 3

32 **И онова, което размишлявате, никак няма да стане**[1], **защото казвате: Ще станем като народите и като родовете на** *другите* **страни, ще служим на дървета и камъни**[2].
(1) Пс. 33:10; Пр. 19:21; (2) Ер. 44:17; Ос. 4:12

33 **Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – със силна ръка, с простряна мишца**[1] **и с изляна ярост ще царувам над вас**[2]**!**
(1) Изх. 6:6; (2) Ер. 21:5

34 **И ще ви изведа от народите и ще ви събера от страните, в които сте разпръснати**[1], **със силна ръка, с простряна мишца и с изляна ярост,**
(1) гл. 11:17; Ер. 31:8; 32:37

35 **и ще ви отведа в пустинята на народите**[1] **и там ще се съдя с вас лице в лице.** (1) Ер. 31:2; Ос. 2:14

36 **Както се съдих с бащите ви в пустинята на египетската земя, така ще се съдя с вас**[1], **заявява Господ БОГ.**
(1) Чис. 14:21-35

37 **Ще ви прекарам под тоягата**[1] **и ще ви въведа във връзките на завета.**
(1) гл. 34:17

38 **И ще изчистя отсред вас бунтовниците и престъпниците против Мен**[1]**; ще ги изведа от земята на пребиваването им, но няма да влязат в израилевата земя**[2]**; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.** (1) гл. 34:20,22;
Ер. 29:32; Мт. 25:33; (2) гл. 13:9; Ер. 44:14

39 **А вие, доме израилев, така казва Господ БОГ: Идете, служете всеки на идолите си** *и* **занапред**[1], **ако няма да Ме слушате, но не осквернявайте вече святото Ми Име с даровете си и с идолите си!** (1) Иис. Нав. 24:15; Съд. 10:14; Ам. 4:4

40 **Защото на Моя свят хълм, на високия израилев хълм**[1], **заявява Господ БОГ, там ще Ми служи целият израилев дом, всичките в земята**[2]**. Там ще ги приема**[3] **и там ще поискам възвишаемите ви приноси и първаците на даровете ви с всичките ви свети неща**[4].
(1) гл. 17:23; (2) Ер. 31:12; (3) гл. 43:27; (4) Ис. 56:7; Мал. 3:4

41 **Ще ви приема като благоухание на умилостивение, когато ви изведа от народите и ви събера от страните, в които бяхте разпръснати**[1]**; и ще се осветя във вас пред очите на народите**[2].
(1) гл. 11:17; (2) гл. 28:25; 36:23; 38:16,23; 39:27; Чис. 20:13

42 **И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато ви доведа в израилевата земя, в страната, която се заклех да дам на бащите ви.**

43 **Там ще си спомните за пътищата си и за всичките си дела, чрез които се осквернихте[1]; и ще се погнусите сами от себе си заради всичките злини, които извършихте.** (1) гл. 6:9; 16:61
44 **И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, когато постъпя** *така* **с вас заради Името Си[1], а не според злите ви пътища, нито според покварените ви дела[2], доме израилев, заявява Господ БОГ.** (1) Пс. 79:9; (2) гл. 36:21,22

ст. 45-49: гл. 15

45 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**
46 **Сине човешки, насочи лицето си към пладне и говори към юг и пророкувай против гората на южното поле[1].** (1) Ис. 37:24
47 **И кажи на южната гора: Слушай ГОСПОДНОТО слово! Така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще запаля в теб огън, който ще пояде в теб всяко зелено дърво и всяко сухо дърво; пламтящият пламък няма да угасне[1] и цялата площ от юг до север[2] ще изгори от него.** (1) гл. 24:9; Пс. 80:16; 83:14; Ер. 17:27; 21:14; Ам. 5:6; 7:4; (2) гл. 21:4,5
48 **И всяко създание ще види, че Аз, ГОСПОД, го запалих; няма да угасне[1].** (1) ст. 47
49 **И аз казах: О, Господи, БОЖЕ! Те казват за мен: Този не говори ли притчи?[1]** (1) гл. 17:2; Мт. 13:10

21 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**
2 **Сине човешки, насочи лицето си към Ерусалим и говори против светилищата[1] и пророкувай против израилевата земя[2].** (1) Ер. 26:12; (2) гл. 6:2; 7:2
3 **И кажи на израилевата земя: Така казва ГОСПОД: Ето, Аз съм против теб и ще изтегля меча Си от ножницата му, и ще отсека от теб праведен и безбожен[1].** (1) гл. 14:17
4 **Затова, понеже ще отсека от теб праведен и безбожен, затова мечът Ми ще излезе от ножницата си против всяка плът, от юг до север[1].** (1) гл. 20:47; Йов 9:22; Ер. 12:12; 47:7
5 **И всяка плът ще познае, че Аз, ГОСПОД, изтеглих меча Си от ножницата му и вече няма да се върне[1]** *там.* (1) гл. 20:48; Ер. 23:20
6 **А ти, сине човешки, въздишай с треския се хълбоци и с горест въздишай пред тях[1].** (1) Ест. 4:1; Ис. 22:4
7 **И когато ти кажат: Защо въздишаш? – ти кажи: Заради известието, защото идва; всяко сърце ще се разтопи и всички ръце ще отслабнат, и всеки дух ще примре, и всички колена ще се разтекат като вода[1]. Ето, идва и ще бъде[2], заявява Господ БОГ.** (1) гл. 7:17; Ис. 13:7; (2) Йоил 2:1
8 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**
9 **Сине човешки, пророкувай, казвайки: Така казва Господ: Кажи: Меч, меч наострен и също излъскан![1]** (1) Ер. 47:7
10 **За да извърши голямо клане е наострен, за да святка е излъскан[1]. Да се радваме ли, че жезълът на Моя син презира всяко дърво?** (1) ст. 28
11 **Даде се да се излъска, за да се държи в ръка. Наострен е мечът и е излъскан, за да се даде в ръката на убиеца[1].** (1) гл. 28:23; Откр. 6:4
12 **Викай и ридай, сине човешки, защото той е върху народа Ми, върху всичките израилеви първенци! Те ще бъдат предадени на меча** *заедно* **с народа Ми[1]; затова се удряй по бедрата си[2]!** (1) Ер. 6:25; (2) гл. 36:31; Ер. 31:19
13 **Защото е изпитание; и какво, ако жезълът, който презира, няма да го има, заявява Господ БОГ?**
14 **А ти, сине човешки, пророкувай и плесни с ръце[1]. И ще се удвои мечът, ще се утрои, мечът на убитите е той, мечът на убития силен, който ви обикаля.** (1) гл. 6:11; 22:13
15 **За да се стопи всяко сърце и мнозина да паднат, насочих клането на меча срещу всичките им порти. Горко! За да бляска е направен, за клане е наострен.**
16 **Стегни се,** *нападни* **надясно, насочи се наляво, накъдето е определено да се обърне лицето ти!**

17 И Аз също ще плесна с ръце и ще удовлетворя яростта Си[1]. Аз, ГОСПОД, изговорих *това*. (1) гл. 5:13

18 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

19 А ти, сине човешки, си направи два пътя, по които да дойде мечът на вавилонския цар; и двата ще излизат от една земя. И направи пътепоказател, направи го при началото на пътя за града.

20 Направи път, за да дойде мечът в Рава на синовете на Амон[1] и в Юда, в укрепения Ерусалим[2].
(1) гл. 25:5; Ер. 49:1,2; Ам. 1:14; (2) Пс. 48:12,13

21 Защото вавилонският цар спря на кръстопътя, където започват двата пътя, за да му се гадае[1] – разтърсва стрели, пита домашните идоли[2], разглежда черен дроб. (1) Ис. 47:12; (2) Съд. 17:5

22 В десницата му е гаданието *за* Ерусалим, да се поставят стеноломи, да се даде заповед за клане, да се издигне глас с боен вик, да се поставят стеноломи срещу портите, да се насипят насипи, да се построят обсадни кули[1].
(1) гл. 4:2; Ер. 32:24; 52:4

23 Но това им се вижда* като празно гадание заради дадените клетви; но той им напомня беззаконието, за да бъдат хванати[1]. **т.е.* на ерусалимските жители
(1) гл. 17:13-20; 2 Лет. 36:17; Ос. 9:9

24 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже *сами* припомняте беззаконието си, като се откриват престъпленията ви, така че да се виждат греховете ви във всичките ви дела[1], понеже *сами* припомняте за себе си, ще бъдете стиснати в шепа[2]. (1) Ер. 6:7; (2) Ос. 7:2

25 А ти, осквернен и безбожен княз на Израил, чийто ден дойде[1], когато беззаконието *стигна* до край, (1) гл. 12:10

26 така казва Господ БОГ: Махни митрата и свали короната[1]; това няма вече да бъде. Ниското ще се издигне, а високото ще се сниши[2].
(1) Пс. 89:39; Ос. 3:4; (2) Лк. 1:52

27 Ще го преобърна, преобърна, преобърна; и това няма *вече* да бъде, докато дойде Онзи, на когото принадлежи правосъдието; на Него ще го дам[1]. (1) Бит. 49:10; Мих. 5:2; Зах. 9:9

ст. 28-32: гл. 25:1-7; Ер. 49:1-6; Ам. 1:13-15; Соф. 2:8-11

28 А ти, сине човешки, пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ за синовете на Амон и за техния присмех. Кажи: Меч, меч изтеглен за клане, излъскан, за да поява, за да блести[1] – (1) ст. 9-11

29 докато те виждат за теб празно видение и докато ти гадаят лъжа, за да бъдеш опрян на шията на избитите безбожни, чийто ден дойде, когато беззаконието *стигна* до край.

30 Да го върна ли в ножницата му? На мястото, където си бил създаден, в родната ти земя, ще те съдя.

31 Ще излея върху теб негодуванието Си, с огъня на яростта Си ще духна върху теб[1] и ще те предам в ръцете на свирепи хора, които са опитни да погубват[2]. (1) гл. 22:21; (2) гл. 7:24; Авак. 1:6,9

32 Ще станеш гориво за огъня, кръвта ти ще бъде сред земята, няма *вече* да се помниш, защото Аз, ГОСПОД, изговорих *това*.

22

22 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 И ти, сине човешки, ще съдиш ли, ще съдиш ли града на кръвопролитието[1]? Тогава извести му всичките му мерзости[2]. (1) гл. 20:4; 24:6,9; 4 Царе 21:16; (2) гл. 16:2

3 И кажи: Така казва Господ БОГ: О, граде, който проливаш кръв сред себе си[1], за да дойде времето ти, и правиш идоли против себе си, за да се оскверняваш[2]! (1) гл. 33:25; 4 Царе 24:3,4; Ис. 1:21; Мих. 3:10; (2) 4 Царе 21:2-9; Пс. 106:39

4 Ти стана виновен за кръвта, която проля, и се оскверни с идолите, които направи; приближи дните си и докара годините си; затова те направих за присмех на народите и за подигравка на всичките страни[1]. (1) гл. 23:32; Дан. 9:16

5 Близките и далечните от теб ще ти се подиграят – ти който си с опетнено име и изобилстваш с объркване[1].
(1) Пс. 79:4

6 **Ето, израилевите първенци бяха в
теб, всеки според силата си, за да про-
ливат кръв[1].**
(1) гл. 45:8; Ер. 22:17; Мих. 3:1-3; Соф. 3:3,4
7 **В теб презираха баща и майка[1], сред
теб вършеха насилие над чужденеца, в
теб угнетяваха сираче и вдовица[2].**
(1) Втзк. 27:16; (2) Пс. 94:5,6; Ис. 1:23
8 **Ти презря светите Ми** *неща* **и ос-
кверни съботите Ми[1].** (1) гл. 20:20
9 **Мъже клеветници бяха в теб, за да
проливат кръв[1], в теб ядоха по пла-
нините[2], сред теб вършиха позорни
неща.** (1) Лев. 19:16; 1 Царе 24:10; (2) гл. 18:6,11
10 **В теб откриваха бащината голота,
в теб насилваха жена, отделена в не-
чистотата ѝ[1].** (1) Лев. 18:6-20
11 **В теб един извърши гнусота с же-
ната на ближния си[1], друг оскверни
позорно снаха си, а друг насили сестра
си, дъщеря на баща си[2].**
(1) гл. 33:26; Ер. 5:7; (2) Лев. 18:6-20
12 **В теб вземаха подкупи, за да про-
ливат кръв[1], ти вземаше лихва и пе-
чалба[2] и онеправдаваше ближните си
с насилие[3], а Мен забрави[4], заявява
Господ БОГ.** (1) Втзк. 27:25; (2) Лев. 25:37;
(3) Ер. 6:13; 9:2; Ам. 8:4-6; (4) гл. 23:35; Втзк. 32:18
13 **Ето, затова плеснах с ръце[1] заради
онеправдаването, което си вършил, и
заради кръвопролитието, което е сред
теб.** (1) гл. 21:14,17
14 **Ще устои ли сърцето ти или ще
имат ли сила ръцете ти в дните, когато
Аз ще се разправя с теб? Аз, ГОСПОД,
изговорих** *това,* **и ще го извърша[1].**
(1) гл. 6:10; 17:24; 23:34; Ис. 28:22
15 **Ще те разпръсна между народите
и ще те разсея по страните[1], и ще из-
чистя напълно нечистотата ти от теб[2].**
(1) гл. 5:10; 36:19; (2) гл. 23:27; 24:11
16 **И самият ти ще се оскверниш пред
очите на народите[1] и ще познаеш, че
Аз съм ГОСПОД.** (1) Пс. 9:16
17 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
18 **Сине човешки, израилевият дом ми
стана шлака. Те всички са мед и калай,
желязо и олово в пещта; станаха шла-
ка от сребро[1].** (1) Пс. 119:119; Ис. 1:22; Ер. 6:28
19 **Затова, така казва Господ БОГ:
Понеже вие всички станахте шлака,
затова, ето, Аз ще ви събера сред Еру-
салим.**
20 **Както се събират сребро и мед, и
желязо, и олово, и калай сред пещта,
за да се раздуха върху тях огън и да
се стопят, така ще ви събера в гнева
Си и в яростта Си, и ще ви сложа там,
и ще ви стопя.**
21 **И ще ви събера и ще духна върху
вас с огъня на яростта Си[1], и ще се
стопите сред него.** (1) гл. 21:31; Втзк. 32:22
22 **Както се топи сребро в пещта,
така ще се стопите вие сред него; и
ще познаете, че Аз, ГОСПОД, излях
яростта Си върху вас[1].** (1) гл. 7:9
23 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
24 **Сине човешки, кажи ѝ: Ти си земя,
която не се е очистила и върху която
не е валял дъжд в деня на негодува-
нието.**
25 **Заговор на пророците ѝ има сред
нея, като ревящ лъв, който лови пляч-
ка, поглъщат души[1], вземат богатства
и скъпоценности, умножиха вдовиците
сред нея.** (1) Плач 4:13
26 **Свещениците ѝ насилиха закона
Ми и оскверниха светите Ми** *неща[1],*
**не различиха между свято и несвято и
не показаха** *на хората* **разликата между
нечисто и чисто[2], и криеха очите си от
съботите Ми[3]; и Аз бях осквернен сред
тях.** (1) Мал. 1:6; 2:7,8;
(2) гл. 44:23; Лев. 10:10; (3) гл. 23:38,39; 44:24
27 **Първенците ѝ сред нея са като
вълци, които ловят плячка, за да про-
ливат кръв, за да погубват души, за да
печелят неправедно[1].**
(1) гл. 13:19; 2 Лет. 36:14; Ис. 1:23;
Плач 4:13; Мих. 3:11; Соф. 3:3
28 **А пророците ѝ им замазваха** *всичко*
с кал, като виждаха празни *видения* **и
им пророкуваха лъжи, и казваха: Така
казва Господ БОГ! – а ГОСПОД не
беше говорил[1].** (1) гл. 13:6,10,16; Ис. 28:15
29 **Народът на земята упражняваше
насилие и грабеше грабеж, и угнетява-**

ше сиромаха и бедния, и притесняваше несправедливо чужденеца[1].
(1) Изх. 23:9; Лев. 19:13,33; Мих. 6:12

30 **И потърсих между тях мъж, който би затворил оградата и би застанал в пролома пред Мен заради земята**[1], **за да не я погубя, но не намерих**[2].
(1) гл. 13:5; (2) 4 Царе 14:26; Ис. 59:16

31 **И излях върху тях негодуванието Си, довърших ги с огъня на яростта Си**[1], **въздадох пътищата им върху главите им**[2], **заявява Господ БОГ.**
(1) Откр. 16:1; (2) гл. 7:3,8; 9:10; Пр. 1:31; Ер. 8:13

гл. 23: гл. 16

23 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:
2 **Сине човешки, имаше две жени, дъщери на една майка.**
3 **И те блудстваха в Египет**[1] **в младостта си; там бяха стискани гърдите им и там бяха опипвани девствените им гърди.** (1) ст. 19; гл. 20:7,8
4 **Имената им бяха Оола на по-голямата, и Оолива на сестра ѝ**[1]. **И те станаха Мои и родиха синове и дъщери. А колкото за имената им, Самария е Оола, а Ерусалим е Оолива.** (1) Ер. 3:7
5 **Но Оола блудства, когато беше при Мен, и се разпали по любовниците си, по асирийците**[1], **съседите,** (1) Ос. 5:13
6 **облечени в синьо, управители и началници, всички привлекателни младежи, конници, яздещи коне.**
7 **И тя насочи блудствата си към тях,** *към* **всички най-отбрани от синовете на Асур. И с всички, по които се разпалваше, с всички техни идоли се оскверни.**
8 **И тя не остави блудствата си,** *научени* **от Египет**[1] **– защото лежаха с нея в младостта ѝ, опипваха девствените ѝ гърди и изливаха върху нея блудството си.** (1) ст. 3
9 **Затова я предадох в ръцете на любовниците ѝ, в ръцете на синовете на Асур, по които се разпалваше**[1].
(1) 4 Царе 15:29
10 **Те откриха голотата ѝ, взеха синовете ѝ и дъщерите ѝ, а нея убиха с меч. И ѝ излезе име между жените, когато извършиха съд над нея.**
11 **И сестра ѝ Оолива видя това и се разврати в страстта си повече от нея, и в блудствата си надмина блудствата на сестра си**[1]. (1) Ер. 3:6-11
12 **Разпали се по синовете на Асур, управители и началници, съседите** *си,* **разкошно облечени, конници, яздещи коне, всички привлекателни младежи**[1].
(1) Ос. 2:5
13 **И видях, че тя се оскверни; в един път тръгнаха и двете.**
14 **Но тя добави** *още* **на блудствата си, защото видя мъже изобразени на стената, образи на халдейци, изобразени с червена боя**[1], (1) Ер. 22:14
15 **опасани с пояси около кръста си, носещи големи тюрбани на главите си, всички с вид на военачалници, приличащи на синовете на Вавилон от халдейската земя, родината им;**
16 **и щом ги видяха очите ѝ, тя се разпали по тях и изпрати посланици при тях в Халдея**[1]. (1) Ис. 57:9
17 **И синовете на Вавилон дойдоха при нея в любовното легло и я оскверниха с блудството си и тя се оскверни с тях, и душата ѝ се отвърна от тях.**
18 **И тя откриваше блудствата си и откриваше голотата си, и душата Ми се отвърна от нея, както се беше отвърнала душата Ми от сестра ѝ**[1].
(1) Ер. 6:8
19 **И тя умножи блудствата си, като си спомняше дните на младостта си, когато блудстваше в египетската земя.**
20 **И се разпали по своите любовници, чиято плът е** *като* **плът на магарета, и семеизливането им –** *като* **семеизливане на коне.**
21 **И ти си спомни позора на младостта си, когато пазвата ти се опипваше от Египет заради младите ти гърди.**
22 **Затова, Оолива, така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще надигна против теб любовниците ти, от които се е отвратила душата ти, и ще ги докарам против теб отвсякъде**[1]: (1) Ер. 6:22,23

23 **синовете на Вавилон[1] и всички хал-**
дейци, Фекод и Сое, и Кое, *и* **с тях всички синове на Асур, привлекателни младежи, всички управители и началници, военачалници и именити, всички яздещи коне.** (1) гл. 21:19-22
24 **И ще дойдат срещу теб с оръжия**
и колесници, и коли, и с множество народи, и ще насочат срещу теб отвред щит и щитче, и шлем. И Аз ще им предам съда и те ще те съдят според своите присъди[1]. (1) Ер. 52:9-11
25 **И ще насоча против теб ревността**
Си[1] и те ще постъпят с теб с ярост, ще отрежат носа ти и ушите ти, а остатъкът ти ще падне от меч; те ще вземат синовете ти и дъщерите ти, а остатъкът ти ще бъде пояден от огън.
(1) гл. 5:13
26 **И ще ти съблекат дрехите ти и ще**
вземат великолепните ти накити[1].
(1) 4 Царе 24:13; Ис. 39:6
27 **И ще прекратя позора ти и блуд-**
ството ти от египетската земя. И ти няма *повече* **да повдигнеш очи към тях и няма повече да си спомниш за Египет[1].** (1) гл. 22:15
28 **Защото така казва Господ БОГ: Ето**
Аз те предавам в ръката на онези, които мразиш; в ръката на онези, от които се е отвърнала душата ти.
29 **И те ще постъпят с теб с омраза**
и ще отнемат всичките ти придобивки, и ще те изоставят гола и непокрита[1]. И голотата на блудствата ти ще се открие, и позорът ти, и блудствата ти.
(1) Плач 1:8,9
30 **Това ще ти се направи, понеже си**
блудствала след езичниците, и понеже си се осквернила с идолите им[1].
(1) Ер. 2:18,19
31 **В пътя на сестра си си ходила[1] и**
нейната чаша ще дам в ръката ти[2].
(1) 4 Царе 17:19; (2) 4 Царе 21:13
32 **Така казва Господ БОГ: Чашата на**
сестра си ще изпиеш, дълбоката и широката *чаша;* **ще бъдеш за смях и подигравка[1] – тя събира много.**
(1) гл. 22:4,5; Плач 2:15,16
33 **Ще се изпълниш с пиянство и**
скръб; чаша на смайване и опустошение е чашата на сестра ти Самария.
34 **Ще я изпиеш и изцедиш[1] и ще**
гризеш парчетата ѝ, и ще разкъсаш гърдите си, защото Аз изговорих *това,* **заявява Господ БОГ[2].** (1) Пс. 75:8; (2) гл. 22:14
35 **Затова, така казва Господ БОГ: По-**
неже Ме забрави[1] и Ме отхвърли зад гърба си, затова и ти ще понесеш позора си и блудствата си[2].
(1) гл. 22:12; Ер. 2:7; 13:25; Ос. 13:6; (2) Чис. 14:33,34
36 **И ГОСПОД ми каза: Сине човеш-**
ки, ще съдиш ли Оола и Оолива? Тогава изяви им мерзостите им[1] –
(1) гл. 20:4; Мих. 3:8
37 **че прелюбодействаха и има кръв**
в ръцете им, и с идолите си прелюбодействаха, и децата си, които ми родиха, преведоха за тях *през огън,* **за да бъдат изядени[1].**
(1) гл. 20:26,31; Лев. 20:2-5; 4 Царе 23:10
38 **Още и това Ми направиха – в**
същия ден омърсиха светилището Ми и оскверниха съботите Ми[1]; (1) гл. 22:8,26
39 **защото, когато бяха заклали децата**
си на идолите си, дойдоха в същия ден в светилището Ми да го осквернят. И ето, така правиха сред Моя дом![1]
(1) гл. 5:11; 4 Царе 21:4-7
40 **И дори изпратиха за мъже, които**
да дойдат от далеч, до които се изпрати пратеник; и ето, дойдоха. И за тях ти се изкъпа, боядиса очите си и се украси с накити[1], (1) 4 Царе 9:30
41 **и седна на великолепна постелка[1], с**
трапеза приготвена пред нея, и на нея сложи Моя тамян и Моето масло[2].
(1) Ис. 57:7-9; (2) Езек. 6:13
42 **И в нея** *се чуваше* **глас на безгриж-**
но множество и заедно с мъжете от простолюдието довеждаха пияници от пустинята; и слагаха гривни на ръцете на тези *две жени* **и великолепни венци на главите им[1].** (1) гл. 27:22
43 **И казах за изхабената в прелюбо-**
действа: Сега ли ще блудстват с нея, дори с нея!
44 **И влизаха при нея, както се влиза**
при блудница; така влизаха при Оола и при Оолива, развратните жени[1]. (1) Ер. 3:8

45 **Затова справедливи мъже ще ги
съдят, както се съдят прелюбодейки-
те и проливащите кръв, защото те са
прелюбодейки и кръв има в ръцете
им[1].** (1) гл. 24:7; Ер. 2:34; Плач 4:14
46 **Защото така казва Господ БОГ: Ще
доведа срещу тях множество и ще ги
предам на преследване и разграбва-
не[1].** (1) Ер. 17:3
47 **И събранието ще ги убие с камъ-
ни и ще ги посече с мечовете си, ще
избият синовете им и дъщерите им и
ще изгорят къщите им с огън[1].**
(1) гл. 24:21; Ер. 32:29
48 **Така ще прекратя позора от земя-
та, за да се поучат всичките жени и да
не вършат като вашия разврат[1].**
(1) Втзк. 13:11
49 **И ще въздадат върху вас позора
ви и ще носите греховете на идолите
си. И ще познаете, че Аз съм Господ
БОГ.**

24 **И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен в деветата година, в десе-
тия месец, на десетия** *ден* **от месеца[1] и
каза:** (1) гл. 8:1; Зах. 8:19
2 **Сине човешки, запиши си името на
този ден, на точно този ден! На точ-
но този ден вавилонският цар настъпи
срещу Ерусалим[1].** (1) 4 Царе 25:1; Ер. 39:1
3 **И произнеси притча[1] към бунтов-
ния дом[2] и им кажи: Така казва Господ
БОГ: Сложи котела[3], сложи и налей и
вода в него.**
(1) гл. 17:2; (2) гл. 2:2-8; (3) гл. 11:3,7; Ер. 1:13
4 **Събери в него късовете му, всеки
добър къс, бут и плешка; напълни го с
избрани кости.**
5 **Вземи най-доброто от стадото и
натрупай дърва под него; нека да за-
ври добре и костите му в него да се
сварят.**
6 **Затова, така казва Господ БОГ: Гор-
ко на града на кръвопролитието[1] – на
котела, чиято ръжда е по него и чиято
ръжда не излиза от него[2]! Къс по къс го
извади[3], за тях не е хвърлен жребий** *за
избор.* (1) гл. 22:2-4; Наум 3:1; (2) Ер. 2:22; (3) гл. 11:7-11
7 **Защото кръвта му е сред него[1], той
я сложи на гола скала, не я изля на
земята, за да се покрие с пръст[2].**
(1) гл. 23:45; (2) Лев. 17:13
8 **За да надигна ярост, за да се извър-
ши отмъщение, изложих на гола скала
кръвта му, за да не се покрие[1].**
(1) 4 Царе 24:4; Ис. 26:21
9 **Затова, така казва Господ БОГ: Гор-
ко на града на кръвопролитието[1]! И Аз
ще уголемя кладата[2]** *за огъня.*
(1) ст. 6; (2) гл. 20:46,47
10 **Натрупай дървата, разпали огъня,
свари добре месото, сгъсти варивото и
нека изгорят костите.**
11 **И постави** *котела* **празен на въгли-
щата, за да се нажежи и зачерви брон-
зът му и да се стопи в него нечистота-
та му, да се унищожи ръждата му[1].**
(1) гл. 22:15
12 **Усилията са напразни – пак много-
то му ръжда не излезе от него[1], ръж-
дата му** *остана и* **в огъня.**
(1) Ер. 6:29,30; 13:27; Откр. 2:21
13 **В нечистотата ти** *има* **позор. По-
неже те чистих, а ти не се очисти[1],
затова няма вече да се очистиш от не-
чистотата си, докато не уталожа върху
теб яростта Си[2].** (1) ст. 12; (2) гл. 5:13
14 **Аз, ГОСПОД, изговорих** *това.* **Ще
дойде и Аз ще го извърша[1], няма да
отстъпя и няма да пощадя, и няма да
се разкая[2]. Според пътищата ти и спо-
ред делата ти ще те съдят[3], заявява
Господ БОГ.** (1) гл. 17:24; 30:9;
(2) гл. 5:11; 1 Царе 15:29; Ер. 13:14; (3) гл. 7:3,8
15 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
16 **Сине човешки, ето, Аз отнемам от
теб радостта на очите ти с един удар;
а ти не оплаквай и не плачи, и да не
текат сълзите ти!**
17 **Смълчи въздишките, не прави оп-
лакване на мъртви[1], навий си тюрбана[2]
и обуй сандалите на краката си[3], не
покривай устните си[4] и не яж хляба
на хората.**
(1) Ер. 16:5-7; (2) Лев. 10:6; (3) 2 Царе 15:30; (4) Мих. 3:7
18 **И аз говорих на народа сутринта,
а вечерта умря жена ми. И сутринта
направих, както ми беше заповядано.**

19 **И народът ми каза: Няма ли да ни обясниш какво** *значи* **за нас това, което правиш?**[1] (1) гл. 12:9; 37:18

20 **И им казах: ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

21 **Говори на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще оскверня светилището Си**[1]**, гордостта на силата ви, радостта на очите ви и желанието на душите ви**[2]**. И синовете ви и дъщерите ви, които сте изоставили, ще паднат от меч**[3]**.** (1) гл. 7:22; 3 Царе 9:7; (2) Пс. 84:2; (3) гл. 23:47; Плач 2:1,21

22 **И вие ще направите, както направих аз: устните си няма да покриете и хляба на хората няма да ядете,**

23 **и тюрбаните ви ще бъдат на главите ви, и сандалите ви – на краката ви; няма да оплаквате и няма да плачете**[1]**, а ще се топите в беззаконията си**[2] **и ще въздишате един към друг.** (1) Пс. 78:64; (2) гл. 4:17; 33:10

24 **И Езекиил ще ви бъде за знамение**[1]**; всичко, което направи той, ще направите и вие. Когато дойде, тогава ще познаете, че Аз съм Господ БОГ.** (1) гл. 4:3

25 **А ти, сине човешки, ето, в деня, когато взема от тях силата им, радостта на великолепието им, желанието на очите им и копнежа на душите им – синовете им и дъщерите им,**

26 **в онзи ден ще дойде при теб оцелелият, за да извести това в ушите ти.**

27 **В онзи ден устата ти ще се отвори**[1] **към оцелелия и ще говориш, и няма вече да бъдеш ням. И ще им бъдеш за знамение**[2] **и те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.** (1) гл. 3:27; 33:22; (2) ст. 24

ст. 1-7: гл. 21:28-32; Ер. 49:1-6; Ам. 1:13-15; Соф. 2:8-11

25 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 **Сине човешки, насочи лицето си към синовете на Амон**[1] **и пророкувай против тях.** (1) Ер. 25:21

3 **И кажи на синовете на Амон: Слушайте словото на Господ БОГ! Така казва Господ БОГ: Понеже ти каза: Ха-ха! – за светилището Ми, когато беше осквернено, и за израилевата земя, когато беше опустошена, и за юдовия дом, когато отиде в плен**[1]**,** (1) гл. 26:2; Пс. 35:21; Пр. 17:5

4 **затова, ето, ще те предам на синовете на Изтока**[1] **за владение; и те ще устроят селищата си в теб и ще опънат шатрите си в теб, ще ядат плодовете ти и ще пият млякото ти.** (1) ст. 10; Съд. 6:3

5 **И ще направя Рава**[1] **пасбище за камили и** *земята на* **синовете на Амон – място, където лежат стада**[2]**. И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.** (1) гл. 21:20; 2 Царе 12:26; (2) Ис. 17:2; Соф. 2:6

6 **Защото, така казва Господ БОГ: Понеже пляскаше с ръце и тропаше с крак, и се радваше с цялото презрение на душата си за израилевата земя**[1]**,** (1) гл. 35:15; Плач 1:7

7 **затова, ето, Аз ще простра ръката Си против теб и ще те предам за грабеж на народите, и ще те отсека от народите, и ще те погубя от страните, и ще те изтребя**[1]**. И ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД.** (1) ст. 10

ст. 8-11: Ис. 15; 16; Ер. 48; Ам. 2:1-3; Соф. 2:8-11

8 **Така казва Господ БОГ: Понеже Моав и Сиир**[1] **казват: Ето, юдовият дом е като всичките народи**[2]**,** (1) ст. 12-14; (2) 2 Лет. 32:19

9 **затова, ето, отварям границата на Моав откъм градовете, откъм пограничните му градове, украшението на земята, Вет-Есимот**[1]**, Ваалмеон и Кириатаим**[2]**,** (1) Чис. 33:49; (2) Иис. Нав. 13:17-20

10 *отварям я* **за синовете на Изтока**[1]**,** *за да отидат* **против синовете на Амон, и ще им ги предам за владение, за да не се помнят синовете на Амон между народите**[2]**.** (1) ст. 4; (2) ст. 7

11 **И ще извърша съд над Моав**[1] **и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.** (1) Ер. 25:21

ст. 12-14: гл. 35; Ис. 21:11,12; Ис. 34:5-17; Ер. 49:7-22; Ам. 1:11,12; Авд.

12 **Така казва Господ БОГ: Понеже Едом**[1] **се отнесе отмъстително към юдовия дом и престъпи тежко, като им отмъсти**[2]**,** (1) ст. 8; гл. 32:29; 36:5; (2) 2 Лет. 28:17; Пс. 137:7; Йоил 3:19

13 **затова, така казва Господ БОГ: Ще
простра ръката Си върху Едом и ще
изтребя от него човек и животно, и
ще го запустя от Теман[1], и до Дедан[2]
ще паднат от меч.** (1) Мал. 1:3,4; (2) гл. 27:15,20
14 **И ще въздам отмъщението Си
върху Едом чрез ръката на народа Си
Израил и те ще постъпят с Едом спо-
ред гнева Ми[1] и според яростта Ми; и
ще познаят отмъщението Ми[2], заявява
Господ БОГ.** (1) Ис. 11:14;
(2) ст. 17; Втзк. 32:41-43; Ис. 63:4; Ер. 51:36; Откр. 6:10

ст. 15-17: Ис. 14:28-32; Ер. 47; Ам. 1:6-8; Соф. 2:4-7; Зах. 9:5-7

15 **Така казва Господ БОГ: Понеже фи-
листимците се отнесоха отмъстително
и извършиха отмъщение с презрение
в душата,** *търсеха* **унищожение с вечна
враждебност[1],** (1) 2 Лет. 28:18; Пс. 83:4,7
16 **затова, така казва Господ БОГ: Ето,
Аз простирам ръката Си върху филис-
тимците и ще отсека херетците[1] и ще
погубя остатъка на брега на морето.**
(1) 1 Царе 30:14
17 **И ще извърша върху тях големи
отмъщения с яростни изобличения; и
ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато
им въздам отмъщението Си[1].**
(1) ст. 14; Йоил 3:4,7

гл. 26: гл. 27; 28:1-19; Ис. 23; Ам. 1:9,10; Зах. 9:2-4

**26 А в единадесетата година, на пър-
вия** *ден* **от месеца[1], ГОСПОДНОТО
слово беше към мен и каза:** (1) гл. 8:1
2 **Сине човешки, понеже Тир каза про-
тив Ерусалим: Ха-ха! Строши се порта-
та на народите! Обърна се към мен –
аз ще се напълня, а той запустя![1]**
(1) гл. 25:3,6; Пс. 40:15; Плач 1:1
3 **Затова, така казва Господ БОГ: Ето,
Аз съм против теб, Тире[1], и ще на-
дигна против теб много народи, както
морето надига вълните си[2].**
(1) Ер. 25:22; Йоил 3:4; (2) Ер. 51:42
4 **И те ще сринат стените на Тир и
ще съборят кулите му; и Аз ще помета
пръстта от него и ще го направя гола
скала.**
5 **Ще бъде място за простиране на
мрежи сред морето, защото Аз изго-
ворих** *това,* **заявява Господ БОГ. И ще
стане плячка на народите.**
6 **И дъщерните му** *градове* **на полето
ще бъдат убити с меч; и ще познаят,
че Аз съм ГОСПОД.**
7 **Защото така казва Господ БОГ: Ето,
Аз довеждам против Тир[1] вавилонския
цар Навуходоносор от север, царя на
царете[2], с коне, с колесници и с конни-
ци, с голямо множество народ.**
(1) гл. 29:18; (2) Езд. 7:12; Дан. 2:37
8 **Той ще убие с меч дъщерните ти**
градове **на полето и ще издигне против
теб обсадни кули, и ще насипе против
теб насип, и ще изправи против теб
щитове,**
9 **ще постави стенобойните си маши-
ни против стените ти и със секирите
си ще събори кулите ти.**
10 **От множеството на конете му пра-
хът им ще те покрие; стените ти ще
се потресат от шума на конниците
и колите, и колесниците, когато той
влезе в портите ти, както се влиза в
разбит град.**
11 **С копитата на конете ще изтъпче
всичките ти улици, ще избие народа
ти с меч и стълбовете на силата ти ще
рухнат на земята.**
12 **Ще разграбят имота ти и ще обе-
рат стоките ти, и ще съборят стените
ти, и ще сринат прекрасните ти къщи,
а камъните ти, дърветата ти и пръстта
ти ще хвърлят сред водите.**
13 **И ще прекратя шума на песните
ти и звукът на арфите ти няма да се
чува[1].** (1) Ис. 24:8; Откр. 18:22
14 **И ще те направя гола скала, ще
бъдеш място за простиране на мре-
жи, няма повече да бъдеш построен,
защото Аз, ГОСПОД, изговорих** *това,*
заявява Господ БОГ.
15 **Така казва Господ БОГ на Тир:
Няма ли да се потресат островите от
шума на падането ти[1], когато ранените
стенат, когато се вършат убийствата
сред теб?** (1) Ер. 49:21
16 **И всички морски първенци ще сля-
зат от престолите си и ще отметнат**

мантиите си, и ще съблекат везаните си дрехи, и ще се облекат с ужас. Ще седнат на земята и ще треперят всеки миг, и ще се смаят за теб[1].

(1) гл. 32:10; Откр. 18:10

17 **И ще надигнат оплакване за теб[1] и ще ти кажат: Как погина ти, населен откъм морето, прочут град, който беше силен в морето, той и жителите му, които всяваха ужас у всички, които се намираха в него[2]!**

(1) гл. 19:1; 32:2,16; (2) гл. 32:23

18 **Сега островите ще треперят в деня на падането ти и островите в морето ще бъдат поразени от изхода ти[1].**

(1) гл. 31:15,16

19 **Защото така казва Господ БОГ: Когато те направя опустошен град, като необитаемите градове, когато надигна върху теб бездната и те покрият големите води,**

20 **тогава ще те сваля със слизащите в рова[1], при древния народ, и ще те заселя в най-долните места на земята, с древната пустош, със слизащите в рова, за да не бъдеш населен; и ще поставя украшение в земята на живите.** (1) гл. 32:18,24

21 **Ще те направя ужас и няма да те има; ще те потърсят и няма да те намерят до века[1], заявява Господ БОГ.**

(1) Пс. 37:36; Откр. 18:21

гл. 27: гл. 26; 28:1-19; Ис. 23; Ам. 1:9,10; Зах. 9:2-4

27 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 **И ти, сине човешки, надигни оплакване[1] за Тир и кажи на Тир:**

(1) ст. 32; гл. 19:1; 32:2,16; Ер. 9:17-20

3 **Ти, който седиш при входа на морето, който търгуваш с народите на много острови, така казва Господ БОГ: Тире, ти казваш: Аз съм съвършен по красота!**

4 **Пределите ти са сред моретата; твоите строители направиха красотата ти съвършена.**

5 **Направиха всичките ти дъски от санирски[1] елхи, взеха кедри от Ливан[2], за да ти направят мачта.** (1) Втзк. 3:9; (2) 2 Лет. 2:8

6 **Направиха веслата ти от васанските дъбове, седалките ти направиха от слонова кост и кипарисово дърво от китимските острови[1].**

(1) Бит. 10:4; Ер. 2:10; Дан. 11:30

7 **От извезан висон от Египет[1] беше платното ти, за да ти бъде за знаме; синьо и мораво от островите на Елиса[2] беше покровът ти.** (1) Пр. 7:16; (2) 1 Лет. 1:7

8 **Жителите на Сидон и Арвад[1] бяха гребците ти, мъдреците ти, които бяха в теб, Тире, бяха кормчиите ти.**

(1) Бит. 10:15,18

9 **Старейшините на Гевал[1] и мъдреците му поправяха в теб пробойните ти, всички морски кораби и моряците им бяха в теб, за да търгуват** *със* **стоките ти.** (1) Иис. Нав. 13:5; Пс. 83:7

10 **Персийци, лидийци и ливийци[1] бяха войниците ти във войската ти, окачваха в теб щит и шлем; те ти придаваха великолепие.** (1) гл. 30:5; 38:5; Ер. 46:9

11 **Синовете на Арвад и войската ти бяха по стените ти отвред, а гамадците бяха по кулите ти; окачваха щитовете си наоколо по стените ти; те направиха красотата ти съвършена.**

12 **Тарсис[1] търгуваше с теб заради изобилието от всякакви богатства; даваха сребро, желязо, калай и олово за твоите стоки[1].** (1) гл. 38:13; 3 Царе 10:22; 2 Лет. 9:21

13 **Яван[1], Тувал и Мосох[2] бяха твоите търговци, даваха човешки души и бронзови съдове на твоя пазар[3].**

(1) Бит. 10:2; Ис. 66:19; (2) гл. 32:26; 38:2,3; (3) Йоил 3:6; Откр. 18:12,13

14 **От дома Тогарма[1] даваха за стоките ти коне, бойни коне и мулета.**

(1) гл. 38:6; Бит. 10:3

15 **Синовете на Дедан[1] бяха твоите търговци, много острови бяха твой пазар, връщаха ти за подарък слонова кост и абанос[2].**

(1) гл. 25:13; Бит. 10:7; 25:3; (2) ст. 12

16 **Арам търгуваше с теб заради многото ти изделия; даваше антракс и мораво, и везано, и висон, и корали, и рубини за твоите стоки.**

17 **Юда и израилевата земя бяха твоите търговци; даваха жито[1] от Минит[2]**

и сухари, и мед, и масло, и балсам[3] **на
твоя пазар.**
(1) 3 Царе 5:11; (2) Съд. 11:33; (3) Бит. 43:11; Ер. 8:22
18 **Дамаск**[1] **търгуваше с теб заради
многото ти изделия, заради изобилие-
то от всякакви богатства, с хелвонско
вино и с бяла вълна.** (1) Ис. 7:8
19 **И Ведан и Яван даваха прежда за
стоките ти. Обработено желязо, касия
и** *благоуханна* **тръстика**[1] **бяха на пазара
ти.** (1) Изх. 30:23; Пр. 7:17; Пес. 4:14
20 **Дедан търгуваше с теб със скъпи
тъкани за колесници.**
21 **Арабия и всичките кидарски**[1] **пър-
венци бяха търговци на пазара ти, с
агнета и овни, и козли**[2] **търгуваха с
теб.** (1) Бит. 25:13; Пес. 1:5; Ис. 42:11; Ер. 2:10;
(2) 2 Лет. 17:11; Пр. 27:26; Ис. 60:7
22 **Търговците на Сава и на Раама**[1]
**бяха твои търговци, даваха всякакви
превъзходни благоухания и всякакви
скъпоценни камъни, и злато за твоите
стоки**[2]**.** (1) Бит. 10:7; Йоил 3:8;
(2) гл. 23:42; 3 Царе 10:1,2
23 **Харан**[1] **и Хане**[2]**, и Еден**[1]**, търговците
на Сава**[3]**, Асур** *и* **Хилмад търгуваха с
теб.** (1) 4 Царе 19:12; (2) Бит. 10:10; (3) Бит. 10:28
24 **Те бяха твоите търговци на скъпо-
ценни дрехи, на сини и везани одежди
и на скъпи ковчежета, вързани с въже-
та и** *направени* **от кедър.** *Това продаваха
на* **пазара ти.**
25 **Тарсийските кораби обикаляха по
търговията ти и ти се напълни и много
се прослави сред моретата.**
ст. 26-36: ср. Откр. 18:9-19
26 **Твоите гребци те отведоха в голе-
ми води** *и* **източният вятър те разби
сред моретата**[1]**.** (1) Пс. 48:7
27 **Богатствата ти и стоките ти, паза-
рът ти, моряците ти и кормчиите ти
и които поправяха пробойните ти, и
търгуващите със стоките ти и всички-
те военни мъже, които са в теб, с
цялото множество, което е сред теб,
ще паднат сред моретата в деня на
падението ти.**
28 **Предградията ще се потресат от
гласа на вика на твоите кормчии.**
29 **И всички гребци, моряците и всич-
ки морски кормчии ще слязат от кора-
бите си, ще застанат на земята,**
30 **и ще нададат глас за теб, и ще
извикат горко, и ще посипят пръст на
главите си**[1]**,** *и* **ще се валят в пепелта**[2]**.**
(1) Йов 2:12; (2) Ест. 4:1,3; Ер. 6:26
31 **И ще се обръснат напълно заради
теб и ще се опашат с вретище, и ще
плачат за теб с горест в душата, с гор-
чиво ридание**[1]**.** (1) Йоил 1:13
32 **И в риданието си ще надигнат оп-
лакване**[1] **за теб и ще те оплакват: Кой
е като Тир, като загиналия сред море-
то?** (1) ст. 2
33 **Когато стоките ти излизаха от мо-
ретата, ти насищаше много народи; с
голямото си богатство и търговия ти
обогатяваше земните царе.**
34 **Сега, когато си разбит от моретата,
в дълбините на водите, търговията ти
и цялото ти множество паднаха сред
теб.**
35 **Всичките жители на островите се
смаяха за теб и царете им се ужасиха
страшно, лицата им треперят.**
36 **Търговците сред народите подсвир-
наха за теб, ти си станал ужас и няма
да те има до века.**

ст. 1-19: гл. 26; 27; Ис. 23; Ам. 1:9,10; Зах. 9:2-4
**28 И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен и каза:**
2 **Сине човешки, кажи на княза на
Тир**[1]**: Така казва Господ БОГ: Понеже
сърцето ти се надигна и ти каза: Аз
съм бог!**[2] **Седя на божието седалище
сред моретата. А ти си човек, а не
бог**[3]**, но правиш сърцето си като бо-
жие сърце**[4]**.**
(1) Мт. 11:21; (2) Ис. 14:14; Дан. 11:36; Деян. 12:22;
2 Сол. 2:4; (3) Пс. 9:20; Ис. 31:3; (4) гл. 29:3,9
3 **Ето, ти си по-мъдър от Даниил, ни-
каква тайна не се укрива от теб**[1]**.**
(1) Дан. 5:11
4 **С мъдростта и разума си ти при-
доби богатство за себе си и придоби
злато и сребро в съкровищниците си.**
5 **С голямата си мъдрост ти умножи**

богатството си чрез търговията си и
сърцето ти се надигна поради богат-
ството ти[1].
(1) ст. 17; Втзк. 8:17; 4 Царе 14:10; Пс. 62:10
6 **Затова, така казва Господ БОГ: По-**
неже правиш сърцето си като божие
сърце,
7 **затова, ето, Аз ще докарам върху**
теб чужденци, най-страшните между
народите[1], и те ще изтеглят мечовете
си срещу красотата на мъдростта ти и
ще осквернят великолепието ти[2],
(1) гл. 32:12; (2) гл. 30:10,11; 31:12
8 **ще те свалят в рова и ще умреш,**
както умират убитите сред моретата.
9 **Дали ще кажеш пред убиеца си: Аз**
съм бог? А ти си човек, а не бог в ръ-
ката на онзи, който те пробожда[1].
(1) Пс. 82:7
10 **Ще умреш, както умират необря-**
заните[1], от ръката на чужденци, защо-
то Аз изговорих *това,* **заявява Господ**
БОГ. (1) гл. 32:19,21
11 **И ГОСПОДНОТО слово беше към**
мен и каза:
12 **Сине човешки, надигни оплакване**
за царя на Тир и му кажи: Така казва
Господ БОГ: Ти си печат на съвършен-
ството, пълен с мъдрост и съвършен
по красота.
13 **Ти беше в Едем[1], в Божията гра-**
дина[2], с всякакви скъпоценни камъни
беше обсипан: със сард, топаз и диа-
мант, хрисолит, оникс и яспис, сапфир,
антракс и смарагд, и злато, *всичко* **из-**
кусно направено в гнезда и нанизи по
теб; в деня, когато си бил създаден, *и*
те **са били направени.**
(1) Бит. 2:8; (2) гл. 31:8,9
14 **Ти беше херувим[1] помазан, за да**
закриляш; и Аз те поставих *там;* **ти**
беше на Божия свят хълм[2], ходеше
сред огнени камъни. (1) гл. 10:18; (2) Ис. 14:13
15 **Ти беше съвършен в пътищата си**
от деня, когато беше създаден, докато
се намери беззаконието в теб[1].
(1) Екл. 7:29
16 **От голямата ти търговия вътреш-**
ността ти се изпълни с насилие и ти
съгреши; затова те отхвърлих като
скверен от Божия хълм[1] и те унищо-
жих отсред огнените камъни, херувиме
закрилящ! (1) Авд. 3
17 **Сърцето ти се надигна заради кра-**
сотата ти, ти поквари мъдростта си
заради блясъка си *и* **Аз те хвърлих на**
земята[1], изложих те пред царете, за да
те гледат. (1) Пр. 16:18; Ис. 26:5
18 **Ти оскверни светилищата си чрез**
многото си беззакония, чрез непра-
ведната си търговия; затова извадих
отсред теб огън, който те пояде[1], и те
обърнах на пепел по земята пред очи-
те на всички, които те гледат.
(1) Ис. 66:16; Мал. 4:1
19 **Всички, които те познаваха меж-**
ду народите, се смаяха заради теб; ти
стана ужас и няма да те има до века.
20 **И ГОСПОДНОТО слово беше към**
мен и каза:
21 **Сине човешки, насочи лицето**
си към Сидон[1] и пророкувай против
него. (1) Иис. Нав. 19:28;
Ис. 23:4; Ер. 25:22; Йоил 3:4; Зах. 9:2; Мт. 11:21
22 **И кажи: Така казва Господ БОГ:**
Ето, Аз съм против теб, Сидоне, и ще
се прославя сред теб[1]. И ще познаят,
че Аз съм ГОСПОД, когато извърша в
него съд и се осветя в него[2].
(1) гл. 39:13; Изх. 14:4,17; (2) гл. 20:41; 36:23; 38:23; Ис. 5:16
23 **И ще изпратя в него мор и кръв**
по улиците му и убитите ще паднат
сред него от меч, *дошъл* **против него**
отвред[1]; и ще познаят, че Аз съм ГОС-
ПОД. (1) гл. 5:17; 21:9-11; 30:4; 32:30
24 **И за израилевия дом вече няма да**
има бодлив трън и бодил, който мъчи[1],
от всички, които са около тях, които
ги презираха; и ще познаят, че Аз съм
Господ БОГ. (1) Чис. 33:55
25 **Така казва Господ БОГ: Когато**
събера израилевия дом от народите,
между които са разпръснати[1], и се ос-
ветя в тях пред очите на народите[2], то-
гава ще живеят на своята земя, която
дадох на слугата Си Яков[3].
(1) гл. 11:17; (2) ст. 22; (3) гл. 36:28; 37:25; Бит. 28:13
26 **И ще живеят на нея в безопас-**
ност[1] и ще построят къщи, и ще наса-
дят лозя. И ще живеят в безопасност,

когато извърша съд над всички около тях, които ги презираха[2]; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, техният Бог.
(1) гл. 34:25-28; Ер. 32:37; Ос. 11:11; (2) Ер. 12:14

гл. 29: гл. 30; 31; 32; Ис. 19; 20; Ер. 43:8-13; 46:1-26

29 В десетата година, в десетия *месец,* **на дванадесетия** *ден* **от месеца[1] ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:** (1) ст. 17; гл. 8:1

2 **Сине човешки, насочи лицето си против египетския цар, фараона, и пророкувай против него и против целия Египет[1].** (1) Ер. 25:17,19; 44:30

3 **Говори и кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб, фараоне, царю на Египет,** *ти* **голямо чудовище[1], което лежиш сред реките си, което казваш: Реката ми е моя, аз я направих за себе си![2]**
(1) Ис. 27:1; (2) гл. 28:2; Дан. 4:30; Ам. 6:13

4 **А Аз ще сложа куки в челюстите ти[1] и ще полепя рибите на реките ти по люспите ти; и ще те извлека отсред реките ти с всичките риби на реките ти, полепнали по люспите ти.**
(1) гл. 38:4; Ис. 37:29

5 **И ще те изхвърля в пустинята, теб и всичките риби на реките ти. И ще паднеш на открито поле, няма да бъдеш събран и няма да бъдеш прибран[1]. На земните зверове и на небесните птици те дадох за храна[2].** (1) Ер. 25:33; (2) гл. 39:17-20

6 **И всички египетски жители ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, защото бяха тръстикова пръчка за израилевия дом[1].** (1) гл. 17:17; 4 Царе 18:21; Плач 4:17

7 **Когато те взеха в ръка, ти се строши и промуши цялото им рамо, и когато се облегнаха на теб, ти се счупи и разклати всичките им хълбоци[1].**
(1) Ис. 20:5,6; 30:3; Наум 3:9,10

8 **Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз докарвам меч върху теб и ще изтребя от теб човек и животно.**

9 **И египетската земя ще бъде пустош и опустошение. И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, защото** *той* **каза: Реката е моя, и аз** *я* **направих[1].** (1) ст. 3

10 **Затова, ето, Аз съм против теб и против реките ти; и ще направя египетската земя на пусти руини и пустош от Мигдол[1] до Сиина и до границата на Етиопия[2].** (1) Ер. 44:1; (2) Йоил 3:19

11 **Човешки крак няма да мине през нея и крак на животно няма да мине през нея, и няма да бъде населена четиридесет години[1].** (1) Ер. 25:11; Дан. 9:2

12 **И ще направя египетската земя на пустиня сред опустошените земи и градовете ѝ ще бъдат пустош сред запустелите градове четиридесет години; и ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите.**

13 **Защото така казва Господ БОГ: В края на четиридесетте години ще събера египтяните от народите, където бяха разпръснати[1],** (1) Ер. 46:26

14 **и ще върна египтяните от плен и ще ги върна в земята Патрос[1], в родната им земя, и ще бъдат там унижено царство[2].** (1) Ис. 11:11; Ер. 44:1; (2) ст. 15

15 **Ще бъде най-униженото от царствата и няма вече да се издигне над народите; и Аз ще ги намаля, за да не владеят вече над народите[1].** (1) Зах. 10:11

16 **И няма вече да бъде за израилевия дом упование, което напомня беззаконието** *им,* **като гледат** *израилевите синове* **към тях[1]; и ще познаят, че Аз съм Господ БОГ.** (1) Ис. 36:6; Плач 4:17

17 **И в двадесет и седмата година, в първия** *месец,* **на първия** *ден* **от месеца[1], ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:** (1) ст. 1

18 **Сине човешки, вавилонският цар Навуходоносор накара войската си да се труди усилено против Тир[1]. Всяка глава стана плешива и всяко рамо ожулено; но заплата нямаше за него и за войската му от Тир за труда, който извърши против него.** (1) гл. 26:7

19 **Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз давам египетската земя на вавилонския цар Навуходоносор и той ще отнесе богатството ѝ, ще ограби грабежа ѝ и ще плячкоса плячката ѝ; и това ще бъде заплатата на войската му.**

20 **Като негова отплата, за която се
труди, му дадох египетската земя, за-
щото за Мен се трудиха, заявява Гос-
под БОГ.**
21 **В онзи ден ще направя да поник-
не рог на израилевия дом[1], а на теб
ще дам да отвориш уста сред тях; и
ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.**
(1) Пс. 132:17

гл. 30: гл. 29; 31; 32; Ис. 19; 20; Ер. 43:8-13; 46:1-26

**30 И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен и каза:**
2 **Сине човешки, пророкувай и кажи:
Така казва Господ БОГ: Ридайте: Горко
за деня!**
3 **Защото е близо денят[1]; да, близо е
Денят на ГОСПОДА[1], ден облачен[2] –
той ще бъде времето на езичниците[3].**
(1) гл. 7:7; Ис. 13:6; Авд. 15; (2) гл. 34:12; (3) Ер. 25:31
4 **И ще дойде меч върху Египет[1] и
голям страх ще има в Етиопия[2], когато
убитите паднат в Египет, и когато взе-
мат богатството му и сринат основите
му.** (1) гл. 28:23; (2) Ис. 20:3,4; Соф. 2:12
5 **Етиопци и ливийци, и лидийци[1] и
цялото разноплеменно множество[2], и
Хув, и синовете на земята на завета
заедно с тях ще паднат от меч[3].**
(1) гл. 27:10; 2 Лет. 12:3; Ер. 46:9; Наум 3:9; (2) Ер. 25:20,24; (3) Соф. 2:12
6 **Така казва ГОСПОД: Ще паднат и
онези, които подпират Египет, и гор-
достта на силата му ще се сниши; от
Мигдол до Сиина ще паднат в него от
меч, заявява Господ БОГ.**
7 **И те ще бъдат опустошени сред
опустошените земи и градовете му ще
бъдат сред запустелите градове.**
8 **И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД,
когато сложа огън в Египет и всички
негови помощници бъдат разбити[1].**
(1) Пс. 46:9
9 **В онзи ден ще излязат отпред Мен
пратеници с кораби, за да уплашат
безгрижната Етиопия[1]; и голям страх
ще бъде сред тях в деня на Египет,
защото, ето, идва[2].**
(1) Ис. 18:1,2; (2) гл. 24:14; 33:33; Авак. 2:3
10 **Така казва Господ БОГ: Аз ще сло-
жа край на множеството на Египет
чрез ръката на вавилонския цар Наву-
ходоносор[1].** (1) Ер. 43:11
11 **Той и народът му с него, страш-
ните между народите[1], ще бъдат дове-
дени, за да разорят земята. И те ще
изтеглят мечовете си против Египет и
ще напълнят земята с убити.** (1) гл. 28:7
12 **А Аз ще пресуша реките и ще про-
дам земята в ръцете на зли** *хора,* **и
ще опустоша земята и всичко, което я
изпълва, чрез ръката на чужденци; Аз,
ГОСПОД, изговорих** *това.*
13 **Така казва Господ БОГ: Ще погубя
и кумирите и ще махна от Мемфис
идолите[1], и вече няма да има княз от
египетската земя, и ще докарам страх
в египетската земя.** (1) Ер. 10:11; 46:19
14 **И ще опустоша Патрос, ще сложа
огън в Танис и ще извърша присъди в
Но[1].** (1) Ер. 46:25
15 **И ще излея яростта Си върху еги-
петската крепост Син, и ще изтребя
множеството на Но.**
16 **И ще сложа огън в Египет, Син ще
трепери от страх, Но ще бъде разбит,
а Мемфис** *ще бъде нападнат от* **против-
ници денем.**
17 **Младежите на Илиопол*[1] и Пивесет
ще паднат от меч, а** *останалите* **ще
отидат в плен.** **или:* Он; (1) Бит. 41:45; Ер. 43:13
18 **И в Тафнес[1] денят ще помръкне,
когато строша там яремите на Египет;
и гордостта на силата му ще престане
в него, а него ще покрие облак и дъ-
щерите му ще отидат в плен.**
(1) Ер. 43:7; 44:1
19 **Така ще извърша присъди над
Египет и ще познаят, че Аз съм ГОС-
ПОД.**
20 **А в единадесетата година, в пър-
вия** *месец,* **на седмия** *ден* **от месеца[1],
ГОСПОДНОТО слово беше към мен и
каза:** (1) гл. 8:1
21 **Сине човешки, строших мишцата
на фараона, египетския цар[1]; и ето, тя
не е била превързана, за да** *му* **се даде
изцеление, за да я обвият с превръзки,**

да я превържат[2], за да се укрепи да държи меч. (1) 4 Царе 24:7; Ер. 48:25; (2) Ер. 46:11

22 Затова, така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против фараона, египетския цар, и ще строша *двете* му мишци, здравата и строшената; и ще направя меча да падне от ръката му.

23 И ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите.

24 Но ще укрепя мишците на вавилонския цар и ще сложа Своя меч в ръката му[1]; и ще строша мишците на фараона, и той ще стене пред него, както стене смъртно ранен. (1) Ер. 27:6-8

25 И ще укрепя мишците на вавилонския цар, а мишците на фараона ще отпаднат; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато сложа Своя меч в ръката на вавилонския цар, и той я простре върху египетската земя.

26 И ще разпръсна египтяните между народите и ще ги разсея по земите; и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.

гл. 31: гл. 29; 30; 32; Ис. 19; 20; Ер. 43:8-13; 46:1-26

31 И в единадесетата година, в третия *месец,* на първия *ден* от месеца[1], ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза: (1) гл. 8:1

2 Сине човешки, кажи на фараона, египетския цар, и на множеството му: С кого се сравняваш ти във величието си?

3 Ето, Асур беше кедър в Ливан с красиви клони, с дебела сянка и с висок ръст; и върхът му беше сред облаците[1]. (1) Дан. 4:10

4 Водите го направиха голям, бездната го изviси, реките ѝ течаха около *мястото на* насаждението му и тя изпращаше каналите си до всичките дървета на полето.

5 Затова ръстът му се извиси над всичките дървета на полето и клоните му се уголемиха и клончетата му се удължиха от изобилните води, като се разпростираше.

6 Всички небесни птици виеха гнезда в клончетата му[1] и всички полски животни раждаха под клоните му, и под сянката му живееха всички големи народи[2]. (1) Пс. 104:17; (2) гл. 17:23

7 И беше красив в големината си и в дължината на клоните си, защото коренът му беше при много води.

8 Кедрите в Божията градина[1] не можеха да го скрият, елхите не се сравняваха с клоните му и яворите не бяха като клончетата му; никакво дърво в Божията градина не се сравняваше с него по красотата му. (1) гл. 28:13

9 Направих го красив с многото му клони и всичките едемски дървета, които бяха в Божията градина, му завиждаха.

10 Затова, така казва Господ БОГ: Понеже се извиси на ръст и издигна върха си между облаците и сърцето му се надигна поради височината му[1], (1) Дан. 5:20

11 затова ще го предам в ръката на силния на народите и той непременно ще постъпи с него според безбожието му; Аз го отхвърлих[1]. (1) Мт. 23:12

12 И чужденци, страшните между народите[1], го отсякоха и го захвърлиха; клончетата му паднаха по планините и по всички долини, а клоните му се строшиха по всички потоци на земята; и всички народи на земята слязоха от сянката му и го захвърлиха[2]. (1) гл. 28:7; (2) Дан. 4:14; Наум 3:18

13 На трупа му ще се заселят всички небесни птици и върху клоните му ще бъдат всички полски животни[1], (1) Ис. 18:6

14 за да не се извисят във височината си никакви дървета край водите и да не издигат върховете си между облаците[1], и да не стоят при тях поради височината им никои, които пият вода – защото те всички са предадени на смърт в най-долните места на земята, сред човешките синове, при слизащите в рова. (1) Пс. 76:12

15 Така казва Господ БОГ: В деня, когато той слезе в Шеол, направих жа-

леене, покрих заради него бездната и
спрях реките ѝ, и големите води бяха
задържани. И направих Ливан да жа-
лее за него и всички полски дървета
повехнаха за него[1]. (1) гл. 26:16-18
16 **Разтреперих народите от шума на**
падането му, когато го свалих в Шеол,
при слизащите в рова. И всички едем-
ски дървета, избраните и добрите на
Ливан, всички, които пият вода, се уте-
шиха в най-долните места на земята[1].
(1) Ис. 14:8-19
17 **И те слязоха с него в Шеол при**
убитите с меч, *тези,* **които седяха под**
сянката му сред народите като негови
помощници[1]. (1) Плач 4:20
18 **С кого се сравняваш така по слава**
и по величие сред едемските дървета?
И ще бъдеш свален с едемските дър-
вета в най-долните места на земята;
сред необрязаните ще лежиш, с уби-
тите от меч. Това е фараонът и цялото
му множество, заявява Господ БОГ.

гл. 32: гл. 29; 30; 31; Ис. 19; 20; Ер. 43:8-13; 46:1-26

32 И в дванадесетата година, в два-
надесетия месец, на първия *ден* **от ме-**
сеца[1]**, ГОСПОДНОТО слово беше към**
мен и каза: (1) ст. 17; гл. 8:1
2 **Сине човешки, надигни оплаква-**
не[1] **за фараона, египетския цар, и му**
кажи: Ти се уподоби на млад лъв[2] **меж-**
ду народите; но ти си като чудовище в
моретата и си се устремил в реките си,
и мътиш водите с краката си, и газиш
реките им[3]. (1) ст. 16; гл. 26:17; 27:2;
(2) гл. 19:3; Пр. 30:30; (3) Йов 41:31
3 **Така казва Господ БОГ: Затова ще**
простра мрежата Си върху теб чрез
събрание на много народи и те ще те
извлекат в мрежата Ми[1]. (1) гл. 12:13; Екл. 9:12
4 **И ще те захвърля на земята, ще те**
запратя на откритото поле, ще заселя
върху теб всички небесни птици и ще
наситя с теб зверовете на цялата зе-
мя[1]. (1) гл. 39:4
5 **Ще сложа месата ти по планините**
и ще напълня долините с купища от
мършата ти.
6 **И ще напоя земята с потоците от**
кръвта ти до планините, и реките ще
се напълнят с теб[1].
(1) гл. 35:8; Ис. 34:3; Откр. 16:6
7 **И когато те угася, ще покрия не-**
бето и ще помрача звездите му, ще
покрия слънцето с облак и луната няма
да свети със светлината си[1].
(1) Изх. 10:22; Ис. 13:10; Откр. 6:12; 8:12
8 **Ще помрача над теб всички свете-**
щи светила и ще положа тъмнината по
земята ти[1]**, заявява Господ БОГ.** (1) ст. 7
9 **И ще наскърбя сърцето на много**
народи, когато докарам разрушението
ти между народите[1] **в земи, които ти**
не си познавал. (1) Изх. 15:14; Откр. 18:10
10 **И ще смая заради теб много наро-**
ди; и царете им ще се уплашат ужасно
заради теб, когато размахам меча Си
пред тях[1]**; и ще треперят всеки миг,**
всеки за живота си, в деня на падане-
то ти[2]. (1) Втзк. 32:41; (2) гл. 26:16
11 **Защото така казва Господ БОГ:**
Мечът на вавилонския цар ще дойде
върху теб[1]. (1) Ер. 46:26
12 **С мечовете на силните ще поваля**
множеството ти; всички те са страш-
ните между народите[1]**; те ще съсипят**
гордостта на Египет и цялото му мно-
жество ще бъде изтребено[2].
(1) гл. 28:7; (2) ст. 18; Ер. 46:12
13 **И ще погубя всичките му живот-**
ни при многото води; няма вече да
ги размъти човешки крак и копито на
животно няма да ги размъти.
14 **Тогава ще избистря водите им и**
ще направя реките им да текат като
масло, заявява Господ БОГ.
15 **Когато направя египетската земя**
пустош, земя опустошена от това, кое-
то я изпълваше, когато поразя всички,
които живеят в нея, тогава ще позна-
ят, че Аз съм ГОСПОД.
16 **Това е оплакването, с което ще го**
оплакват – дъщерите на народите ще
оплакват с него, Египет и цялото му
множество ще оплакват с него, заявя-
ва Господ БОГ.
17 **И в дванадесетата година, на пет-**

надесетия *ден* от месеца[1], ГОСПОДНО-
ТО слово беше към мен и каза: (1) ст. 1
18 Сине човешки, ридай за множе-
ството на Египет и го свали, него и
дъщерите на знаменитите народи, в
най-долните места на земята, със сли-
защите в рова[1]. (1) ст. 12; гл. 26:20
19 От кого си по-хубав? Слез и легни
при необрязаните[1]! (1) гл. 28:10
20 Ще паднат сред убитите от меч.
На меч е предаден, довлечете го с
всичките му множества!
21 Най-мощните между силните ще
му говорят отсред Шеол[1] заедно с по-
мощниците му; те слязоха, легнаха –
необрязаните, убити с меч. (1) Ис. 14:9,10
22 Там е Асур[1] и цялото му събрание,
гробовете му са около него. Те всички
са убити, паднали от меч,
(1) Ис. 14:25; Наум 3:18
23 чиито гробове са разположени в
краищата на рова, и събранието му
е около гроба му. Те всички са убити,
паднали от меч – онези, които всяваха
ужас в земята на живите[1].
(1) гл. 26:17; Ис. 14:16,17
24 Там е Елам[1] и цялото му множество
около гроба му. Те всички са убити,
паднали от меч, слезли необрязани в
най-долните места на земята – оне-
зи, които всяваха ужаса си в земята
на живите, но понесоха позора си със
слизащите в рова. (1) Ер. 49:34-38
25 Сред убитите му се даде легло с
цялото му множество, гробовете му са
около него. Те всички са необрязани,
убити от меч, защото ужасът им се
всяваше в земята на живите, и те но-
сят позора си при слизащите в рова;
сред убитите е положен.
26 Там е Мосох, Тувал[1] и цялото му
множество, гробовете им са около
него. Всички са необрязани, убити от
меч, защото всяваха ужаса си в земята
на живите. (1) гл. 27:13
27 Те няма да лежат със силните, пад-
нали измежду необрязаните, които сля-
зоха в Шеол с бойните си оръжия и
сложиха мечовете си под главите си;
а техните беззакония ще бъдат върху
костите им, защото бяха ужас за сил-
ните в земята на живите[1]. (1) ст. 23
28 И ти ще бъдеш разбит сред необ-
рязаните и ще лежиш с убитите от
меч.
29 Там е Едом[1], царете му и всичките
му първенци, които в силата си бяха
положени между убитите от меч. Те ще
лежат с необрязаните и със слизащите
в рова. (1) гл. 25:12-14
30 Там са всички северни князе[1] и
всички сидонци[2], които слязоха с уби-
тите. При *все* ужаса от силата им те
се посрамиха и лежат необрязани с
убитите от меч, и понесоха позора си
със слизащите в рова.
(1) гл. 38:6,15; Ер. 25:26; (2) гл. 28:21-23
31 Тях ще види фараонът и ще се уте-
ши за цялото си множество. Фараонът
и цялата му войска са убити от меч,
заявява Господ БОГ,
32 защото Аз всях ужас от него в зе-
мята на живите; и той ще бъде поло-
жен сред необрязаните, с убитите от
меч – фараонът и цялото му множе-
ство, заявява Господ БОГ.

ст. 1-20: гл. 3:16-21

33 И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен и каза:
2 Сине човешки, говори на синовете
на народа си[1] и им кажи: Когато дока-
рам меч върху *някоя* земя[2] и народът
на онази земя вземе някой човек от
себе си и си го постави за страж,
(1) гл. 3:11; (2) гл. 14:17
3 и той, като види, че мечът идва
върху земята, затръби тръбата и пре-
дупреди народа[1], (1) Ам. 3:6
4 тогава, ако някой чуе добре гласа
на тръбата и не се пази[1], и мечът дой-
де и го постигне, кръвта му ще бъде
на главата му. (1) Ер. 25:3; Зах. 1:4
5 Той е чул гласа на тръбата, но не
се е пазил – кръвта му ще бъде на
него; а който се пази, ще избави жи-
вота си.

6 **Но ако стражът види, че мечът идва,
и не затръби тръбата, и народът не се
пази, и мечът дойде и постигне някого
от тях, той ще бъде постигнат заради
беззаконието си, но кръвта му ще из-
искам от ръката на стража[1].** (1) Ер. 14:15
7 **И ти, сине човешки, поставих те
страж на израилевия дом[1]. И така, чуй
словото от устата Ми и ги предупреди
от Моя страна.** (1) Ис. 21:11; Авак. 2:1
8 **Когато кажа на безбожния: Безбож-
нико, непременно ще умреш![1] – а ти
не проговориш, за да предупредиш
безбожния** *да се обърне* **от пътя си,
онзи безбожник ще умре заради безза-
конието си, но кръвта му ще изискам
от ръката ти.** (1) гл. 18:4
9 **Но ако предупредиш безбожния за
пътя му, да се обърне от него, а той
не се обърне от пътя си, той ще умре
заради беззаконието си[1], а ти си спа-
сил душата си[2].**
(1) Пр. 15:10; Йн. 8:24; (2) Деян. 20:26,31
ст. 10-20: гл. 18:19-32

10 **Затова, сине човешки, кажи на из-
раилевия дом: Така говорихте, казвай-
ки: Престъпленията ни и греховете ни
са върху нас и ние чезнем заради тях![1]
Как ще живеем?[2]**
(1) гл. 24:23; Лев. 26:39; (2) 2 Лет. 34:24; Езд. 9:15
11 **Кажи им: Жив съм Аз, заявява
Господ БОГ – нямам благоволение в
смъртта на безбожния, а да се обърне
безбожният от пътя си и да живее![1]
Обърнете се, обърнете се от злите си
пътища, защо да умрете, доме израи-
лев?** (1) Пс. 51:13; Плач 3:33; Ис. 21:12; Ер. 44:7,8
12 **И ти, сине човешки, кажи на на-
рода си: Правдата на праведния няма
да го спаси в деня, когато извърши
престъпление; и безбожният няма да
падне заради безбожието си в деня,
когато се обърне от безбожието си[1],**
също както **и праведният няма да жи-
вее заради** *правдата си* **в деня, когато
съгреши[2].** (1) 2 Лет. 7:14; (2) Ер. 18:8-10
13 **Когато кажа на праведния, че не-
пременно ще живее, и той се уповае
на правдата си и върши беззаконие,
всичките му праведни дела няма да
се спомнят и заради беззаконието си,
което е извършил, той ще умре[1].**
(1) Як. 2:10
14 **И когато кажа на безбожния:
Непременно ще умреш! – и той се
обърне от греха си и върши правда
и правота,**
15 **ако безбожният върне залог[1], плати
ограбеното[2], ходи в правилата на жи-
вота, без да върши беззаконие, непре-
менно ще живее, няма да умре[3].**
(1) гл. 18:7; (2) Изх. 22:1; Лев. 6:2-5; (3) гл. 20:11
16 **Всичките му грехове, които е из-
вършил, няма да му се помнят[1] – той е
вършил правда и правота, непременно
ще живее.** (1) Пс. 103:9; Мих. 7:18
17 **Но синовете на народа ти казват:
Пътят на Господа не е прав. А техният
път е крив.**
18 **Когато праведният се обърне от
правдата си и върши неправда, заради
нея ще умре[1].** (1) 2 Петр. 2:20-22
19 **А когато безбожният се обърне от
безбожието си и върши правда и пра-
вота, той ще живее заради това.**
20 **А вие казвате: Пътят на Господа не
е прав. Ще ви съдя всекиго според
пътищата му, доме израилев[1]!**
(1) Пс. 62:12; 2 Кор. 5:10; Откр. 22:12
21 **И в дванадесетата година на плена
ни, в десетия** *месец,* **на петия** *ден* **от
месеца[1], дойде при мен един избягал
от Ерусалим и каза: Градът е превзет[2].**
(1) гл. 1:2; (2) гл. 40:1; Ер. 39:2
22 **А вечерта, преди да дойде избяга-
лият, ръката на ГОСПОДА беше върху
мен[1] и отвори устата ми, докато той
дойде при мен сутринта; и устата ми
се отвори и вече не бях ням[2].**
(1) гл. 1:3; (2) гл. 3:27; 24:25-27
23 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
24 **Сине човешки, живеещите в онези
опустошени места в израилевата земя
говорят и казват: Авраам беше един[1]
и получи за притежание земята, а ние
сме мнозина – на нас** *е право да* **се
даде земята за притежание[2].**
(1) Ис. 51:2; (2) гл. 11:15; Бит. 17:8; Неем. 9:8

25 **Затова им кажи: Така казва Господ БОГ: Ядете** *месо* **с кръвта му**[1]**, вдигате очи към идолите си**[2] **и проливате кръв**[3] **– и ще притежавате ли земята?**[4]
(1) Бит. 9:4; Лев. 7:26,27; (2) гл. 18:6,12; (3) гл. 22:3; 36:18; (4) Ер. 7:9-15

26 **Разчитате на меча си, вършите гнусотии и осквернявате всеки жената на ближния си**[1] **– и ще притежавате ли земята?**[2] (1) гл. 22:11; Чис. 5:13; (2) ст. 25

27 **Така им кажи: Така казва Господ БОГ: Жив съм Аз – онези, които са в опустошените места, непременно ще паднат от меч; и който е на открито поле, ще го предам на зверовете да го изядат; а които са в крепостите и в пещерите, ще измрат от мор**[1]**.**
(1) гл. 5:17; 6:11

28 **И ще обърна земята на пустош и** *да бъде за* **смайване**[1]**, и гордата ѝ сила ще пресекне**[2]**, и израилевите планини ще запустеят, никой няма да минава** *там.* (1) гл. 6:14; (2) гл. 7:24; Лев. 26:19

29 **И тогава ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато обърна земята на пустош и** *да бъде за* **смайване заради всичките мерзости, които извършиха**[1]**.**
(1) гл. 5:9; 7:4; 15:7,8

30 **А ти, сине човешки, синовете на народа ти говорят за теб при стените и входовете на къщите, и си говорят един на друг, всеки на брат си, и казват: Елате сега и чуйте какво е словото, което излиза от ГОСПОДА.**

31 **Те идват при теб, както идва народ, и седят пред теб като Мой народ, и слушат думите ти, но не ги изпълняват**[1]**, защото с устата си показват много любов, но сърцето им ходи след печалбите им.**
(1) Ис. 42:20; Ер. 42:21; Як. 1:22-24

32 **И ето, ти си им като любима песен, като** *човек* **с хубав глас, който свири добре, защото слушат думите ти, а не ги изпълняват**[1]**.** (1) ст. 31

33 **А когато това дойде – ето, идва**[1] **– тогава ще познаят, че е имало пророк между тях**[2]**.**
(1) гл. 30:9; 39:8; (2) гл. 2:5; 1 Царе 3:20; Ер. 28:9

ст. 1-10: Ер. 23:1,2; Зах. 11:15-17

34 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 **Сине човешки, пророкувай против израилевите пастири, пророкувай и им кажи: Така казва Господ БОГ на пастирите: Горко на израилевите пастири, които пасат себе си! Не трябва ли пастирите да пасат стадото?**[1]
(1) Пс. 78:72; Ис. 56:11; 1 Петр. 5:1,2

3 **Вие ядете тлъстината, обличате се с вълната и колите угоените, но не пасете стадата**[1]**.**
(1) Мих. 3:1-3; Зах. 11:5; Йн. 10:1,8

4 **Не подкрепихте немощната и не изцелихте болната, и не превързахте ранената, и не върнахте заблудената, и не потърсихте изгубената**[1]**; а със сила владяхте над тях и с жестокост**[2]**.**
(1) Лк. 15:4; (2) гл. 19:6,7

5 **И те се разпръснаха, защото нямаше пастир**[1]**, и станаха храна на всичките полски зверове**[2]**, и се разпръснаха.**
(1) 3 Царе 22:17; Зах. 10:2; Мт. 9:36; (2) Ер. 12:9,10

6 **Моите овце се скитат по всички планини и по всеки висок хълм, по цялата земя се разпръснаха овцете Ми**[1] **и няма кой да** *ги* **потърси и да попита** *за тях*[2]*.* (1) Пс. 119:176; Ер. 10:21; 50:6; 1 Петр. 2:25; (2) Ис. 51:18; Йн. 10:12

7 **Затова, пастири, слушайте ГОСПОДНОТО слово!**

8 **Жив съм Аз, заявява Господ БОГ – понеже стадото Ми стана плячка и овцете Ми станаха храна на всичките полски зверове, защото нямаше пастир и пастирите Ми не потърсиха овцете Ми, и пастирите пасяха себе си, а не пасяха овцете**[1]**,** (1) Юда 12

9 **затова, пастири, слушайте ГОСПОДНОТО слово!**

10 **Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против пастирите и ще изискам овцете Си от ръцете им, и ще направя да престанат да пасат овцете, и пастирите няма вече да пасат себе си, защото ще спася овцете Си от устата им и няма да им бъдат за храна**[1]**.** (1) гл. 13:23

ст. 11-19: Ер. 23:3,4

11 **Защото, така казва Господ БОГ:**

Ето, Аз, Аз ще потърся овцете Си и ще ги издиря[1]! (1) Зах. 10:3; Мт. 18:12; Лк. 15:4

12 **Както пастирът издирва стадото си, когато се намира сред разпръснатите си овце, така и Аз ще издиря овцете Си и ще ги спася от всичките места, където бяха разпръснати[1] в облачния и мрачен ден[2].** (1) Ер. 31:10; Зах. 9:16; (2) гл. 30:3

13 **Ще ги изведа от народите и ще ги събера от страните, и ще ги доведа в земята им[1]; и ще ги паса на израилевите планини, в долините и по всички населени места в земята им[2].** (1) гл. 11:17; 36:24; 37:21; Ер. 30:3; (2) Ис. 49:9; Ер. 33:12; 50:19; Мих. 2:12; 7:14

14 **На добро пасбище ще ги паса и кошарата им ще бъде на високите израилеви планини. Там ще се протягат в добра кошара и ще пасат на тлъсто пасбище на израилевите планини[1].** (1) Пс. 23:1,2; Ер. 31:14

15 *Сам* **Аз ще паса овцете Си и Аз ще ги успокоявам[1], заявява Господ БОГ.** (1) Йов 34:29; Ис. 40:11

16 **Ще потърся изгубената[1] и ще върна заблудената, и ще превържа ранената, и ще подкрепя болната[2], а тлъстата и силната ще изтребя[3]; с правосъдие ще ги паса[4].** (1) Лк. 15:5; (2) Мих. 4:6,7; Мт. 9:12; Йн. 10:11; (3) Ам. 4:1,2; (4) Пс. 72:2-4; Ер. 23:5,6; Мих. 5:4

17 **А вие, Мое стадо, така казва Господ БОГ: Ето, Аз ще съдя между овца и овца, между овни и козли[1].** (1) гл. 20:36-38; Зах. 10:3; Мт. 25:33

18 **Малко ли ви е, че изпасвате доброто пасбище,** *че* **тъпчете с краката си и останалото от пасбището си; и** *малко ли ви е,* **че пиете бистра вода,** *че* **и мътите с краката си и останалата[1]?** (1) Ис. 32:6

19 **А овцете Ми пасат отъпканото от краката ви и пият размътеното от краката ви.**

20 **Затова, така им казва Господ БОГ: Ето, Аз, Аз ще съдя между тлъста овца и мършава овца[1].** (1) гл. 20:38

21 **Понеже блъскате със страна и с рамо и бодете с рогата си всичките немощни, докато ги разпръснете навън[1],** (1) Ам. 5:11; Мих. 7:3

22 **затова Аз ще спася овцете Си и няма вече да бъдат плячка; и ще съдя между овца и овца[1].** (1) ст. 20

23 **И ще издигна над тях един пастир да ги пасе – слугата Ми Давид. Той ще ги пасе и той ще им бъде пастир[1].** (1) Пс. 78:71; Ер. 3:15; 1 Петр. 2:25; Откр. 7:17

24 **Аз, ГОСПОД, ще им бъда Бог[1] и слугата Ми Давид ще бъде княз между тях[2]. Аз, ГОСПОД, изговорих** *това.* (1) гл. 20:5,7; Изх. 29:45; Ер. 31:1,33; (2) гл. 37:24; Ер. 30:9

25 **И ще направя с тях завет на мир[1] и ще махна злите зверове от земята и те ще живеят безопасно[2] в пустинята и ще спят в горите.** (1) гл. 37:26; Ис. 54:10; 55:3; 61:8; (2) гл. 38:8; 39:26; Лев. 26:6; Йов 5:23; Пр. 3:24; Ис. 35:9; Ер. 23:4; Ос. 2:18

26 **Ще направя тях и околностите на Своя хълм за благословение[1]; и ще изпратя дъжда на времето му – дъжд на благословение ще бъде[2].** (1) Зах. 8:13; (2) Бит. 9:16; Пс. 84:6; Йоил 2:23; Зах. 10:1

27 **И полските дървета ще дават плода си и земята ще даде реколтата си[1]. И ще бъдат в безопасност в земята си[2] и ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, когато строша оковите на ярема им и ги спася от ръката на онези, които ги поробваха[3].** (1) гл. 36:8,30; Лев. 26:4; Зах. 8:12; (2) ст. 25; (3) гл. 28:25,26; Лев. 26:13; Ер. 30:8; Лк. 1:71

28 **Няма вече да бъдат плячка за народите и земните зверове няма да ги изпояждат, а ще живеят в безопасност и никой няма да ги плаши[1].** (1) Йов 11:19; Пс. 4:8; Ис. 32:18; Ер. 30:10; Соф. 3:13

29 **И ще им издигна прочуто насаждение и те няма вече да гинат от глад в земята и няма вече да носят опозоряване от народите[1].** (1) гл. 36:6,15,30

30 **И ще познаят, че Аз, ГОСПОД, техният Бог, съм с тях и че те, израилевият дом, са Мой народ, заявява Господ БОГ.**

31 **И вие сте Мое стадо, вие хора, сте стадо на пасбището Ми[1] и Аз съм ваш Бог, заявява Господ БОГ.** (1) Пс. 100:3

гл. 35: гл. 25:12-14; Ис. 21:11,12; 34:5-17; Ер. 49:7-22; Ам. 1:11,12; Авд.

35 И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:

2 **Сине човешки, насочи лицето си**

против планината Сиир[1] **и пророкувай против нея!** (1) Втзк. 2:5

3 **И ѝ кажи: Така казва Господ БОГ: Ето, планино Сиир, Аз съм против теб и ще простра ръката Си против теб, и ще те направя пустош и опустошение**[1]**.** (1) Йоил 3:19

4 **Ще направя градовете ти развалини и ще станеш пустош**[1]**, и ще познаеш, че Аз съм ГОСПОД.** (1) ст. 3

5 **Понеже хранеше вечна омраза и предаде израилевите синове на силата на меча във времето на бедствието им, когато беззаконието** *им стигна* **до край,**

6 **затова – жив съм Аз, заявява Господ БОГ – ще те направя кръв и кръв ще те преследва; понеже не намрази кръвта, кръв ще те преследва**[1]**.** (1) Пс. 109:17; Откр. 16:6

7 **И ще направя планината Сиир пълна пустош**[1] **и ще изтребя от нея и онзи, който минава, и онзи, който се връща.** (1) Мал. 1:3

8 **И ще напълня планините ѝ с убитите ѝ; по хълмовете ти и по долините ти, и по всичките ти потоци ще паднат убитите от меч**[1]**.** (1) гл. 32:5,6

9 **Ще те направя вечна пустош и градовете ти няма да се населят**[1]**; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.** (1) гл. 6:14

10 **Понеже ти каза: Тези два народа и тези две страни ще бъдат мои**[1]**, и ние ще ги владеем, ако и да е бил там ГОСПОД**[2]**!** (1) гл. 36:2,5; (2) гл. 48:35; Чис. 35:34; Пс. 83:12

11 **Затова – жив съм Аз, заявява Господ БОГ – ще постъпя според гнева и според ревността, с които ти постъпи поради омразата си към тях**[1]**; и ще им се изявя, когато те съдя.** (1) Як. 2:13

12 **И ще познаеш, че Аз, ГОСПОД, чух всичките хули, които произнесе против израилевите планини**[1]**, като каза: Те запустяха, на нас са дадени за храна!** (1) Пс. 79:12; Соф. 2:8

13 **И с устата си се големяхте против Мен и умножихте думите си против Мен**[1] **– Аз чух**[2]**.** (1) Пс. 74:18; Ис. 37:29; (2) Чис. 12:2; Пс. 94:9

14 **Така казва Господ БОГ: Когато цялата земя се весели**[1]**, Аз ще те направя пуста.** (1) Ис. 14:7,8

15 **Както ти се развесели за наследството на израилевия дом, че е запустено**[1]**, така ще направя на теб; ще запустееш, планино Сиир, и целият Едом, целият**[2]**! И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.** (1) гл. 25:6; (2) гл. 36:5; Плач 4:21

36 **И ти, сине човешки, пророкувай към израилевите планини, като кажеш: Израилеви планини, слушайте ГОСПОДНОТО слово!**[1] (1) гл. 6:2,3

2 **Така казва Господ БОГ: Понеже врагът каза против вас: Ха-ха, и вечните височини станаха наше владение!**[1] **–** (1) гл. 35:10; Пс. 83:12

3 **затова пророкувай и кажи: Така казва Господ БОГ: Понеже ви опустошиха и погълнаха отвред, за да станете владение на остатъка от народите, и станахте за приказка на** *злите* **езици и за клевети на хората**[1]**,** (1) Пс. 79:4

4 **затова, израилеви планини, слушайте словото на Господ БОГ! Така казва Господ БОГ на планините и на хълмовете, на потоците и на долините, и на опустошените развалини, и на напуснатите градове, които станаха за плячка и за присмех на остатъка от народите наоколо;**

5 **затова, така казва Господ БОГ: Наистина в огъня на ревността Си говорих**[1] **против остатъка от народите и против целия Едом**[2]**, които взеха земята Ми за свое владение с радост от все сърце и с презрение в душата, за да я** *разграбят като* **землище за плячка**[3]**.** (1) гл. 38:19; Зах. 1:14; (2) гл. 25:12-14; Ис. 34:2,5; (3) гл. 35:10-12,15; Ер. 12:14

6 **Затова, пророкувай за израилевата земя и кажи на планините и на хълмовете, на потоците и на долините: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз говорих в ревността Си и в яростта Си, понеже понесохте присмеха от народите**[1]**;** (1) гл. 34:29; 38:18; Пс. 123:3,4

7 **затова, така казва Господ БОГ: Аз се заклех, че народите които са около**

вас, непременно ще носят присмеха си[1]. (1) Пс. 79:12

8 **А вие, израилеви планини, ще изкарате клончетата си и ще принасяте плода си на Моя народ Израил[1] – защото те скоро ще дойдат.**
(1) гл. 34:26,27; Йоил 2:22-25

9 **Защото, ето, Аз** *ще дойда* **при вас и ще се обърна към вас, и ще бъдете обработени и засени[1].** (1) ст. 34; Зах. 8:12

10 **И ще умножа върху вас хора, целия израилев дом, целия; и градовете ще се населят и развалините ще се съградят[1].** (1) ст. 33,38; гл. 37:26; Неем. 4:2

11 **И ще умножа върху вас хора и животни, и ще се умножат и ще се наплодят[1]; и ще ви населя, както бяхте преди, и ще ви направя по-голямо добро отколкото в началото ви[2]; и ще познаете, че Аз съм ГОСПОД.**
(1) Ер. 23:4; 31:27; Ос. 1:10; 2:23; Зах. 2:4; (2) Втзк. 30:5; Ер. 30:18-20; Ам. 9:11

12 **И ще направя да ходят по вас хора, народът Ми Израил; те ще те владеят и ще им бъдеш наследство[1], и няма вече да ги лишиш от деца.**
(1) Ис. 65:9; Авд. 17-20

13 **Така казва Господ БОГ: Понеже ви казват: Ти си** *земя,* **която поглъщаш хора и лишаваш от деца народа си![1] –**
(1) Чис. 13:32

14 **затова няма вече да поглъщаш хора и няма вече да лишаваш от деца народа си, заявява Господ БОГ.**

15 **И няма вече да допусна да чуеш хула от народите и няма да носиш опозоряване от племената[1], и няма вече да лишаваш от деца народа си[2], заявява Господ БОГ.**
(1) гл. 34:29; 38:18; Пс. 123:3,4; (2) Ис. 65:19; Соф. 3:15

16 **И ГОСПОДНОТО слово беше към мен и каза:**

17 **Сине човешки, израилевият дом живееше в земята си и те я омърсиха с пътищата си и с делата си[1]; пътят им беше пред Мен като нечистотата на** *жена в месечното ѝ* **отделяне[2].**
(1) Лев. 18:24-28; Пс. 106:39; (2) Лев. 15:19

18 **И Аз излях яростта Си върху тях заради кръвта, която проляха на земята[1], и заради идолите, с които я омърсиха[2];** (1) гл. 33:25; (2) гл. 16:36,38; 39:23; Ер. 16:18

19 **разпръснах ги между народите и те се разсяха по страните[1]; според пътищата им и според делата им ги съдих[2].** (1) гл. 22:15; Ам. 9:9; Мих. 2:10; (2) гл. 18:30; Римл. 2:6

20 **И когато дойдоха между народите, където дойдоха, оскверниха святото Ми Име[1], като се говореше за тях: Тези са народът на ГОСПОДА и от Неговата земя излязоха![2]**
(1) 2 Царе 12:14; Ис. 52:5; (2) Ер. 33:24

21 **Но Аз се загрижих за святото Си Име[1], което израилевият дом оскверни между народите, където отиде.**
(1) гл. 20:9,14,22; Ис. 48:9

22 **Затова кажи на израилевия дом: Така казва Господ БОГ: Не заради вас правя** *това,* **доме израилев[1], а заради святото Си Име[2], което осквернихте между народите, където отидохте[3].**
(1) ст. 32; Втзк. 9:5,6; (2) гл. 20:9,44; 4 Царе 19:34; Пс. 115:1; Ис. 43:25; Дан. 9:18; (3) гл. 16:61; 39:25; Римл. 2:24

23 **И ще осветя великото Си Име[1], което беше осквернено между народите, което вие осквернихте между тях; и народите ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, заявява Господ БОГ, когато се осветя сред вас пред очите им[2].**
(1) гл. 28:22,25; 38:23; Лк. 11:2; (2) гл. 20:41

24 **Защото ще ви взема отсред народите и ще ви събера от всичките страни, и ще ви доведа в земята ви[1].**
(1) гл. 34:13; 37:12; 38:8; Втзк. 30:3,4; Пс. 107:3; Ис. 43:6; Ер. 32:37

25 **И ще поръся върху вас чиста вода[1] и ще се очистите[2]; от всичките ви нечистотии и от всичките ви идоли ще ви очистя[3].** (1) Евр. 10:22; (2) Пс. 51:7; (3) гл. 16:9; Лев. 16:30; Мих. 5:13; Зах. 13:1

26 **И ще ви дам ново сърце[1] и нов дух ще вложа вътре във вас, и ще отнема каменното сърце от плътта ви, и ще ви дам сърце от плът.**
(1) гл. 11:19,20; 1 Царе 10:9; Йн. 3:5

27 **И ще вложа Духа Си вътре във вас[1] и ще ви направя да ходите в наредбите Ми и да пазите правилата Ми, и да ги вършите[2].** (1) гл. 37:14; 39:29; Ис. 44:3; 1 Кор. 3:16; (2) гл. 37:24; Втзк. 30:8; Ер. 32:40; Еф. 2:10

28 **И ще живеете в земята, която да-**
дох на бащите ви[1]**; и вие ще Ми бъде-**
те народ и Аз ще ви бъда Бог[2]**.**
(1) гл. 28:25; (2) гл. 37:23,27; Ер. 24:7; 30:22; 31:1; Евр. 8:10
29 **И ще ви спася от всичките ви не-**
чистотии[1]**. И ще повикам житото и ще**
го умножа, и няма вече да ви докарам
глад[2]**,** (1) гл. 37:23; Римл. 11:26; (2) Ис. 65:23; Ос. 2:21,22; Йоил 2:19
30 **а ще умножа плода на дървото и**
произведенията на полето[1]**, за да не**
ви се присмиват вече народите, че
гладувате[2]**.**
(1) гл. 34:27; Пс. 85:12; (2) Ер. 31:12; Йоил 2:19
31 **И ще си спомните злите си пътища**
и недобрите си дела и ще се отвратите
от себе си заради беззаконията си и
заради гнусотиите си[1]**.** (1) гл. 6:9; 21:12
32 **Не заради вас правя** *това,* **заявява**
Господ БОГ, нека ви бъде известно![1]
Засрамете се и се посрамете заради
пътищата си, доме израилев! (1) ст. 22
33 **Така казва Господ БОГ: В деня, ко-**
гато ви очистя от всичките ви беззако-
ния, ще населя градовете и развалини-
те ще се съградят[1]**.** (1) ст. 10; Неем. 4:2; Зах. 8:8
34 **И опустошената земя ще се об-**
работи[1]**, вместо да бъде пустош пред**
очите на всеки минаващ[2]**.**
(1) ст. 9; (2) гл. 5:14
35 **И ще казват: Тази земя, която**
беше пустош, стана като Едемската
градина[1]**; и запустелите и опустошени-**
те, и разрушените градове се укрепиха
и населиха[2]**.**
(1) Ис. 51:3; (2) Ис. 62:4; Ер. 23:8; 33:9-13
36 **Тогава народите, останали около**
вас, ще познаят, че Аз, ГОСПОД, съ-
градих разрушеното и насадих запустя-
лото[1]**. Аз, ГОСПОД, изговорих** *това* **и**
ще *го* **извърша**[2]**.**
(1) Ер. 32:41; (2) гл. 17:24; Пс. 126:2
37 **Така казва Господ БОГ: И това още**
ще оставя израилевия дом да измоли
от Мен, за да им го направя – ще ги
умножа с хора като стадо[1]**,**
(1) Втзк. 30:5; Ер. 30:19; Мих. 2:12
38 **като осветено стадо, като стадото**
на Ерусалим по празниците му[1] **– така**
запустелите градове ще се напълнят с
човешки стада; и ще познаят, че Аз
съм ГОСПОД. (1) гл. 46:9; Втзк. 16:16

37 **Ръката на ГОСПОДА беше върху**
мен[1] **и ме изведе чрез ГОСПОДНИЯ**
Дух[2] **и ме постави насред полето, а то**
беше пълно с кости.
(1) гл. 8:1; (2) гл. 11:24; Откр. 1:10
2 **И ме преведе наоколо покрай тях,**
и ето, бяха твърде много по лицето на
полето, и ето, бяха твърде сухи.
3 **И ми каза: Сине човешки, могат**
ли да оживеят тези кости?[1] **И казах:**
Господи, БОЖЕ, Ти знаеш[2]**.**
(1) Пс. 88:10; (2) Деян. 26:8
4 **И ми каза: Пророкувай за тези кос-**
ти и им кажи: Сухи кости, слушайте
ГОСПОДНОТО слово!
5 **Така казва Господ БОГ на тези кос-**
ти: Ето, ще направя да влезе във вас
дихание* и ще оживеете[1]**.**
*Еврейската дума се използва и за дух, и за дихание, и за вятър.; (1) Бит. 2:7; Пс. 104:30; Ис. 26:19
6 **И ще сложа върху вас сухожилия и**
ще направя да ви израсне плът, и ще
ви покрия с кожа, и ще дам дихание
във вас, и ще оживеете; и ще познае-
те, че Аз съм ГОСПОД.
7 **И пророкувах, както ми беше запо-**
вядано; и настана шум, когато проро-
кувах, и ето, брожение, и костите се
събраха, кост с костта си.
8 **И видях и ето, по тях** *се появиха*
сухожилия и израсна плът, и кожа ги
покри отгоре, но дихание нямаше в
тях.
9 **И ми каза: Пророкувай за дихание-**
то! Пророкувай, сине човешки, и кажи
на диханието: Така казва Господ БОГ:
Ела, дихание, от четирите ветрища[1]**, и**
дъхни върху тези убити, и ще оживе-
ят! (1) Откр. 7:1
10 **И пророкувах, както ми заповяда;**
и диханието дойде в тях и те оживяха,
и се изправиха на краката си[1] **– една**
много, много голяма войска.
(1) Откр. 11:11
11 **И ми каза: Сине човешки, тези**
кости са целият израилев дом. Ето, те

**казват: Изсъхнаха костите ни и надеж-
дата ни се изгуби; свършено е с нас**[1].
(1) Йов 17:15; Пс. 31:22; 88:4,5; Плач 3:18
12 **Затова пророкувай и им кажи: Така
казва Господ БОГ: Ето, Аз отварям гро-
бовете ви и ще ви изведа от гробове-
те ви**[1]**, народе Мой, и ще ви заведа в
израилевата земя**[2]**.**
(1) Ос. 13:14; Мт. 27:52,53; (2) гл. 36:24; Ис. 11:11
13 **И ще познаете, че Аз съм ГОС-
ПОД, когато отворя гробовете ви и ви
изведа от гробовете ви, народе Мой.**
14 **И ще дам Своя дух във вас**[1] **и ще
оживеете, и ще ви поставя в земята
ви; и ще познаете, че Аз, ГОСПОД,
изговорих** *това* **и** *го* **извърших**[2]**, заявява
ГОСПОД.** (1) гл. 36:27; Ис. 32:15; (2) гл. 17:24
15 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
16 **И ти, сине човешки, вземи си едно
дърво и напиши на него**[1]**: За Юда и
за другарите му, израилевите синове**[2]**.
Вземи и друго дърво и напиши на
него: За Йосиф, дървото на Ефрем и
другарите му, целия израилев дом**[3]**.**
(1) Чис. 17:2; (2) 2 Лет. 11:12; (3) 3 Царе 12:19
17 **И си ги съедини един с друг в
едно дърво, за да станат едно в ръ-
ката ти.**
18 **И когато синовете на народа ти
проговорят и ти кажат: Няма ли да ни
обясниш** *за* **какво са ти тези?**[1] **–**
(1) гл. 24:19
19 **ти им кажи: Така казва Господ БОГ:
Ето, Аз вземам дървото на Йосиф, кое-
то е в ръката на Ефрем и на другарите
му, израилевите племенни** *клони,* **и ще
ги сложа към него, към дървото на
Юда, и ще ги направя едно дърво; те
ще бъдат едно в ръката Ми**[1]**.** (1) Ер. 3:18
20 **И дърветата, на които си писал,
нека бъдат в ръката ти пред очите
им.**
21 **И им кажи: Така казва Господ БОГ:
Ето, Аз вземам израилевите синове из-
сред народите, където са отишли, и ще
ги събера отвсякъде и ще ги доведа в
земята им**[1]**.**
(1) гл. 34:13; 39:28; Ер. 16:15; 23:3; 31:16,17; Соф. 3:20
22 **И ще ги направя един народ**[1] **в
земята, на израилевите планини; един
цар ще царува над всички тях и няма
вече да бъдат два народа, и занапред
няма вече да бъдат разделени на две
царства**[2]**.**
(1) Ис. 11:13; (2) Мих. 5:3; Зах. 11:14; Деян. 1:6
23 **И вече няма да се оскверняват
с идолите си и с мерзостите си и с
всичките си престъпления**[1]**. И Аз ще ги
спася от всичките им заселища, където
са съгрешавали, и ще ги очистя; и те
ще Ми бъдат народ и Аз ще им бъда
Бог**[2]**.** (1) гл. 11:18; 36:25-29;
(2) гл. 11:20; 36:28; 2 Кор. 6:16; Откр. 21:3
24 **И слугата Ми Давид ще бъде цар
над тях и всички ще имат един пас-
тир**[1]**; и ще ходят в правилата Ми и
ще пазят наредбите Ми, и ще ги вър-
шат**[2]**.** (1) гл. 34:23,24; Ос. 3:5;
(2) гл. 36:27; Втзк. 6:1; Ер. 32:39
25 **И ще живеят в земята, която да-
дох на слугата Си Яков**[1]**, където живяха
бащите ви; и ще живеят на нея, те,
синовете им и синовете на синовете
им до века; и слугата Ми Давид ще им
бъде княз до века**[2]**.** (1) гл. 28:25; (2) Бит. 48:4;
2 Царе 7:13,16; Ис. 60:21; Йоил 3:20; Ам. 9:15
26 **И ще сключа с тях завет на мир,
вечен завет с тях ще бъде**[1]**; и ще ги
настаня и ще ги умножа**[2]**, и ще поста-
вя светилището Си сред тях до века**[3]**.**
(1) гл. 16:60; 34:25; Ер. 31:31; (2) гл. 36:10,37;
(3) гл. 43:7; 48:35; Изх. 15:17; 25:8; Лев. 26:11,12; Соф. 3:15
27 **И скинията Ми ще бъде над тях и
Аз ще им бъда Бог, и те ще ми бъдат
народ**[1]**.** (1) ст. 23
28 **И народите ще познаят, че Аз,
ГОСПОД, освещавам Израил**[1]**, когато
светилището Ми бъде сред тях до ве-
ка**[2]**.** (1) гл. 20:12; Йн. 17:17,19; (2) ст. 26

гл. 38: гл. 39:1-24

38 **И ГОСПОДНОТО слово беше
към мен и каза:**
2 **Сине човешки, насочи лицето си
към Гог в земята на Магог**[1]**, княза на
Рос, Мосох и Тувал**[2]**, и пророкувай про-
тив него, като кажеш:**
(1) Бит. 10:2; Откр. 20:8; (2) гл. 27:13
3 **Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм**

против теб, Гог, княже на Рос, Мосох
и Тувал.
4 **Ще те обърна и ще сложа кука в**
челюстите ти[1]**, и ще те извадя с цяла-**
та ти войска, коне и конници, всички
великолепно облечени, едно голямо
събрание с щитове и щитчета, всички
носещи мечове –
(1) гл. 29:4; 4 Царе 19:28; Ис. 37:29
5 **персийци, етиопци и ливийци**[1] **с тях,**
всички с щитове и шлемове,
(1) гл. 27:10
6 **Гомер**[1] **и всичките му полкове, дома**
на Тогарма[2] **от най-крайния север и**
всичките му полкове, и много народи
с теб[3]**.** (1) Бит. 10:2; (2) гл. 27:14; (3) гл. 32:30
7 **Приготви се и приготви** *всичко* **за**
себе си, ти и цялото ти събрание, ко-
ето се е събрало при теб, и им бъди
страж.
8 **След много дни ще бъдеш призо-**
ван[1]**; в последните години ще дойдеш**
в земята, която е била възстановена
от меч и събрана от много народи[2]**,**
на израилевите планини, които са били
постоянно *в* **развалини, но** *народът ѝ*
беше изведен отсред народите и те
всички ще живеят *в нея* **в безопас-**
ност[3]**.** (1) Ис. 8:9; (2) гл. 36:24; (3) гл. 34:25,28
9 **И ти ще се изкачиш и ще дойдеш**
като вихрушка, ще бъдеш като облак,
за да покриеш земята, ти и всичките
ти полкове, и много народи с теб[1]**.**
(1) Дан. 11:40
10 **Така казва Господ БОГ: В онзи ден**
ще дойдат мисли в сърцето ти и ще
замислиш зъл замисъл[1]**.** (1) Пс. 83:3-5
11 **И ще кажеш: Ще се изкача в зе-**
мята на неукрепени села, ще дойда
при онези, които са в спокойствие и
живеят в безопасност[1]**, които живеят**
всички без стени и нямат резета и
порти[2]**! –** (1) Втзк. 12:10; (2) Ер. 49:31; Зах. 2:4
12 **за да заграбиш грабеж и да пляч-**
косаш плячка, и да обърнеш ръката
си против населени *сега* **развалини и**
против народ, събран отсред народи-
те, който е придобил добитък и имот
и живее в центъра на земята.
13 **Сава и Дедан, и търговците на**
Тарсис[1] **с всичките му млади лъвове**
ще ти кажат: Да заграбиш грабеж ли
си дошъл? Да плячкосаш плячка ли си
събрал събранието си, да задигнеш
сребро и злато, да вземеш добитък и
имот, да заграбиш голям грабеж?
(1) гл. 27:12
14 **Затова, пророкувай, сине човеш-**
ки, и кажи на Гог: Така казва Господ
БОГ: В онзи ден, когато народът Ми
Израил живее в безопасност, няма ли
да знаеш?
15 **Ще дойдеш от мястото си, от най-**
крайния север, ти и много народи с
теб, всички яздещи на коне, голямо
множество и многобройна войска.
16 **И ще се изкачиш против народа**
Ми Израил като облак, за да покри-
еш земята. Това ще бъде в последните
дни[1]**, и Аз ще те доведа против Своята**
земя, за да Ме познаят народите, ко-
гато се осветя в теб, Гог, пред очите
им[2]**.** (1) Дан. 10:14; Мих. 4:1; (2) гл. 20:41; Изх. 14:4
17 **Така казва Господ БОГ: Ти ли си**
онзи, за когото говорих в древните
дни чрез слугите Си, израилевите про-
роци, които в онези дни пророкуваха
години *наред,* **че ще те доведа против**
тях?[1] (1) Мих. 4:11
18 **И в онзи ден, когато Гог дойде**
в израилевата земя, заявява Господ
БОГ, яростта Ми ще се запали в гнева
Ми[1]**.** (1) гл. 36:6
19 **И в ревността Си и в огъня на**
гнева Си говорих[1]**: Непременно в онзи**
ден ще има голямо брожение в израи-
левата земя. (1) гл. 36:5
20 **И ще се разтреперят от присъст-**
вието Ми морските риби и небесните
птици, и полските зверове, и всички
пълзящи, които пълзят по земята, и
всичките хора, които са по лицето на
земята; и планините ще се сринат и
стръмнините ще паднат, и всяка стена
ще падне на земята[1]**.**
(1) Ер. 4:24-26; Наум 1:5; Откр. 11:13
21 **И ще призова против него меч по**
всичките Си планини, заявява Господ

БОГ, мечът на всекиго ще бъде против другия[1]. (1) Аг. 2:22; Зах. 14:13

22 **И Аз ще се съдя с него с мор и с кръв и ще наваля пороен дъжд и каменна градушка, огън и сяра върху него и върху полковете му, и върху многото народи, които са с него[1].**

(1) Пс. 11:6; Ис. 29:6; 66:16; Зах. 14:12; Откр. 8:7; 16:21; 20:9

23 **И ще се възвелича и ще се осветя, и ще се изявя пред очите на много народи[1]; и те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.** (1) ст. 16; гл. 28:22,25; Ис. 25:3

ст. 1-24: гл. 38

39 **И ти сине човешки, пророкувай против Гог, като кажеш: Така казва Господ БОГ: Ето, Аз съм против теб, Гог, княже на Рос, Мосох и Тувал.**

2 **Ще те обърна и ще те поведа, и ще те изведа от най-крайния север, и ще те доведа на израилевите планини.**

3 **И ще избия лъка ти от лявата ти ръка и ще изхвърля стрелите ти от дясната ти ръка[1].** (1) Пс. 46:9; 76:3

4 **Ще паднеш на израилевите планини, ти и всичките ти полкове, и народите, които са с теб. И ще те дам за храна на хищните птици от всякакъв вид и на полските зверове[1].**

(1) гл. 32:4,5; Откр. 19:17

5 **Ще паднеш на открито поле, защото Аз изговорих** *това[1],* **заявява Господ БОГ.** (1) Ис. 24:21

6 **И ще изпратя огън[1] сред Магог и сред онези, които живеят безгрижно по островите; и те ще познаят, че Аз съм ГОСПОД.** (1) Откр. 20:9

7 **И ще изявя святото Си Име сред народа Си Израил и няма вече да оставя да се оскверни святото Ми Име. И народите ще познаят, че Аз съм ГОСПОД, Светият в Израил.**

8 **Ето,** *това* **идва и ще стане[1], заявява Господ БОГ, този е денят, за който говорих[2].** (1) гл. 33:33; (2) Ис. 46:10

9 **И жителите на израилевите градове ще излязат и ще кладат огън и ще горят оръжия, щитове и щитчета, лъкове и стрели, боздугани и копия; ще кладат огън с тях седем години.**

10 **И няма да носят дърва от полето и да секат от горите, защото ще кладат огън с оръжия. И ще ограбят онези, които са ги ограбили, и ще плячкосат онези, които са ги плячкосали[1], заявява Господ БОГ.** (1) Зах. 14:14

11 **И в онзи ден ще дам на Гог място за погребване в Израил – долината на преминаващите на изток от морето; и ще затваря** *пътя* **на преминаващите. И там ще погребат Гог и цялото му множество и ще нарекат** *мястото* **долината на Амон-Гог*.** *Множеството на Гог

12 **И израилевият дом ще ги погребва, за да се очисти земята[1], седем месеца;** (1) Чис. 19:16

13 **и целият народ на земята ще** *ги* **погребва. И бележит ще им бъде денят, в който Аз ще се прославя[1], заявява Господ БОГ.** (1) гл. 28:22

14 **И ще отделят мъже, които постоянно да обикалят земята и които с обикалящите да погребват останалите по лицето на земята, за да я очистят. След седем месеца ще я претърсят.**

15 **И обикалящите ще ходят през земята и щом някой види човешка кост, ще изправя знак при нея, докато гробарите я погребат в долината на Амон-Гог.**

16 **И името и на града също ще бъде Амона*. Така ще очистят земята[1].**

*Множество; (1) ст. 12

17 **А ти, сине човешки, така казва Господ БОГ: Кажи на птиците от всякакъв вид и на всички полски зверове: Съберете се и елате! Струпайте се отвсякъде на жертвата, която жертвам за вас, голяма жертва върху израилевите планини, и яжте месо и пийте кръв![1]**

(1) гл. 29:5; Ер. 46:10; Соф. 1:7

18 **Месата на силни мъже ще ядете и кръвта на земните първенци ще пиете – овни, агнета и козли, и юнци, всички угоени на Васан[1].**

(1) Ис. 34:6,7; Откр. 19:18

19 **И ще ядете тлъстина до насита и
ще пиете кръв до опиване от жертва-
та, която жертвах за вас.**
20 **И ще се наситите на трапезата Ми
с коне и ездачи, със силни мъже и с
всички воини, заявява Господ БОГ.**
21 **И Аз ще поставя славата Си между
народите**[1]**; и всички народи ще видят
Моя съд, който извърших, и ръката
Ми, която сложих върху тях**[2]**.**
(1) Мал. 1:5; (2) Пс. 94:10; Ис. 37:20
22 **И израилевият дом ще познае, че
Аз съм ГОСПОД, техният Бог, от онзи
ден и за в бъдеще.**
23 **И народите ще познаят, че изра-
илевият дом беше пленен заради без-
законието си – понеже Ми измениха**[1]**,
затова скрих лицето Си от тях**[2] **и ги
предадох в ръката на притеснителите
им, и те всички паднаха от меч**[3]**.**
(1) гл. 36:18; Плач 1:8;
(2) Втзк. 31:17,18; Ис. 59:2; (3) Езд. 9:7
24 **Според нечистотата им и според
престъпленията им постъпих с тях и
скрих лицето Си от тях**[1]**.** (1) ст. 23
25 **Затова, така казва Господ БОГ:
Сега ще върна Яков от плен**[1] **и ще се
смиля за целия израилев дом**[2]**, и ще
ревнувам за святото Си Име**[3]**.**
(1) Ер. 29:14; 32:37; (2) Ис. 14:1; Римл. 11:26; (3) гл. 36:21-23
26 **И те ще носят позора си и всички-
те си престъпления, с които Ми изме-
ниха**[1]**, когато живеят в безопасност в
земята си и няма кой да ги плаши**[2]**,**
(1) гл. 15:8; 20:27; (2) гл. 34:25
27 **когато ги върна от народите и ги
събера от страните на враговете им,
и се осветя чрез тях пред очите на
многото народи**[1]**.** (1) гл. 20:41
28 **И ще познаят, че Аз съм ГОСПОД,
техният Бог, понеже ги откарах в плен
при народите и** *отново* **ги събрах в
земята им**[1]**; и вече няма да оставя там
никого от тях**[2]**.**
(1) гл. 37:21; Втзк. 30:3,4; (2) Ам. 9:9
29 **И няма вече да скрия лицето Си от
тях**[1]**, защото излях Духа Си върху изра-
илевия дом**[2]**, заявява Господ БОГ.**
(1) Ис. 54:8; Мих. 7:19;
(2) гл. 36:26,27; Ис. 59:21; Йоил 2:28; Зах. 12:10

40
**В двадесет и петата година на
плена ни**[1]**, в началото на годината, на
десетия** *ден* **от месеца**[2]**, в четиринаде-
сетата година, след като** *портата на*
града беше разбита[3]**, точно в този ден
ГОСПОДНАТА ръка беше върху мен**[1] **и
ме заведе там.**
(1) гл. 1:2,3; (2) Изх. 12:3; 40:2; (3) гл. 33:21
2 **Чрез Божии видения**[1] **ме заведе
в израилевата земя и ме постави на
една много висока планина**[2]**. И на нея,
на юг** *имаше нещо* **като постройки на
град**[3]**.** (1) гл. 8:3; (2) Ис. 2:2; (3) Откр. 21:10
3 **И** *като* **ме заведе там, ето, мъж,
чийто вид беше като вида на бронз**[1]**,
и в ръката му имаше ленена връв и
мярка от тръстика**[2]**; и той стоеше на
портата.** (1) гл. 8:2; (2) гл. 47:3; Откр. 11:1
4 **И мъжът ми проговори: Сине чо-
вешки, виж с очите си и чуй с ушите
си, и внимавай в сърцето си за всич-
ко, което ще ти покажа**[1] **– защото ти
беше доведен тук, за да ти покажа
това. Всичко, което видиш, разкажи на
израилевия дом**[2]**.** (1) гл. 44:5; (2) гл. 43:10,11
5 **И ето,** *имаше* **стена извън дома око-
ловръст**[1] **и в ръката на мъжа имаше
мярка от тръстика, дълга шест лакъ-
тя, всеки** *с дължина на* **лакът и длан**[2]**. И
измери ширината на зданието – една
тръстика, и височината – една тръсти-
ка.** (1) гл. 42:20; (2) гл. 43:13
6 **И дойде при портата, която беше
обърната на изток**[1] **и се изкачи по стъ-
палата ѝ. И измери прага на порта-
та; ширината му беше една тръстика,
и другият праг беше с ширина една
тръстика.** (1) гл. 11:1; 42:15; 47:1
7 **И всяка стражарска стая беше една
тръстика дълга и една тръстика ши-
рока, и** *разстоянието* **между стаите
беше пет лакътя, а прагът на портата
при преддверната зала на портата към
дома беше една тръстика.**
8 **Измери и преддверната зала на пор-
тата към дома – една тръстика.**
9 **Измери и преддверната зала на
портата – осем лакътя, и стълбовете**

им – два лакътя; и преддверната зала
на портата беше към дома.
10 **И стражарските стаи на портата**
на изток бяха три отсам и три оттам,
една мярка имаха и трите; и една мяр-
ка имаха стълбовете отсам и оттам.
11 **Измери и ширината на входа на**
портата – десет лакътя, *и* **дължината на**
портата – тринадесет лакътя.
12 **А пред стаите имаше ограничител**
от един лакът *отсам* **и ограничител от**
един лакът оттам. И *всяка* **стая беше**
шест лакътя отсам и шест лакътя от-
там.
13 **И измери портата от покрива на**
едната стражарска стая до покрива на
другата, и ширината беше двадесет и
пет лакътя, врата срещу врата.
14 **И направи** *същото със* **стълбове-**
те – шестдесет лакътя; и преддвери-
ето *стигаше* **до стълбовете околовръст**
портата.
15 **И от лицето на портата на вхо-**
да до лицето на преддверната зала на
вътрешната порта имаше петдесет ла-
кътя.
16 **И на стражарските стаи имаше ре-**
шетъчни прозорци[1]**, и на стълбовете**
им навътре към портата околовръст,
така и на сводовете; и имаше про-
зорци навътре околовръст; и на *всеки*
стълб имаше палми[2]**.**

(1) гл. 41:26; 3 Царе 6:4; (2) гл. 41:18; 3 Царе 6:29,32

17 **И ме заведе във външния двор**[1] **и**
ето, стаи[2] **и** *каменна* **настилка, направе-**
ни околовръст на двора; тридесет стаи
имаше върху *каменната* **настилка.**

(1) гл. 42:1; 46:21; Откр. 11:2; (2) 3 Царе 6:5

18 **И** *каменната* **настилка беше отстра-**
ни на портата, съответстваща на дъл-
жината на портите; *това беше* **долната**
каменна **настилка.**
19 **И измери ширината от лицето на**
долната порта до лицето на вътрешния
двор отвън – сто лакътя на изток и
на север.
20 **И измери дължината и ширината**
на портата на външния двор, която
гледаше на север.
21 **И стражарските ѝ стаи бяха три**
отсам и три оттам, и стълбовете ѝ, и
сводовете ѝ. Беше според мярката на
първата порта, дължината ѝ беше пет-
десет лакътя и ширината ѝ – двадесет
и пет лакътя.
22 **И прозорците ѝ, и сводовете ѝ,**
и палмите ѝ бяха според мярката на
портата, която беше обърната на из-
ток; и по седем стъпала се изкачваха
към нея и сводовете ѝ бяха пред тях.
23 **И портата на вътрешния двор**
беше срещу портата, която беше на
север и на изток; и измери от порта
до порта – сто лакътя.
24 **И ме заведе на юг и ето, порта на**
юг; и измери стълбовете ѝ и сводовете
ѝ според същите мерки.
25 **И тя, и сводовете ѝ имаха прозор-**
ци околовръст, като онези прозорци;
дължината *им* **беше петдесет лакътя и**
ширината *им* **– двадесет и пет лакътя.**
26 **И седем стъпала бяха изкачването**
ѝ и сводовете ѝ бяха пред тях; и на
стълбовете ѝ имаше палми, една отсам
и една оттам.
27 **И вътрешният двор имаше порта**
на юг; и измери от *външната* **порта до**
вътрешната **порта на юг – сто лакътя.**
28 **И ме заведе във вътрешния двор**[1]
през южната порта и измери южната
порта според същите мерки,

(1) Изх. 27:9; 3 Царе 6:36

29 **и стражарските ѝ стаи, и стълбо-**
вете ѝ, и сводовете ѝ според същи-
те мерки. И тя, и сводовете ѝ имаха
прозорци околовръст; петдесет лакътя
беше дължината, а ширината – дваде-
сет и пет лакътя.
30 **И сводовете околовръст бяха два-**
десет и пет лакътя на дължина и пет
лакътя на ширина.
31 **И сводовете ѝ бяха към външния**
двор и по стълбовете ѝ имаше палми;
и осем стъпала бяха изкачването ѝ.
32 **И ме заведе във вътрешния двор**
на изток и измери портата според съ-
щите мерки,
33 **и стражарските ѝ стаи, и стълбо-**

вете ѝ, и сводовете ѝ според същи-
те мерки. И тя и сводовете ѝ имаха
прозорци околовръст; дължината беше
петдесет лакътя, а ширината – дваде-
сет и пет лакътя.
34 **И сводовете ѝ бяха към външния**
двор и по стълбовете ѝ имаше палми
отсам и оттам; и осем стъпала бяха
изкачването ѝ.
35 **И ме заведе при северната порта и**
я **измери според същите мерки,**
36 **и стражарските ѝ стаи, и стълбо-**
вете ѝ, и сводовете ѝ; и тя имаше
прозорци околовръст; дължината беше
петдесет лакътя, а ширината – дваде-
сет и пет лакътя.
37 **И стълбовете ѝ бяха към външния**
двор и по стълбовете ѝ имаше палми
отсам и оттам; и осем стъпала бяха
изкачването ѝ.
38 **И** *имаше една* **стая и входът ѝ беше**
при стълбовете на портата; там миеха
всеизгарянето[1]**.** (1) Лев. 1:9,13
39 **И в преддверната зала на порта-**
та имаше две маси отсам и две маси
оттам, на които да се колят всеизгаря-
нето[1]**, жертвата за грях**[2] **и жертвата за**
вина[3]**.** (1) Лев. 1:3; (2) Лев. 4:3; (3) Лев. 5:15; 7:2
40 **И на външната страна, при изкач-**
ването към входа на северната порта,
имаше две маси; и на другата страна
на преддверието на портата имаше
две маси.
41 **Четири маси имаше отсам и че-**
тири маси – оттам при страните на
портата; осем маси, на които се колят
жертвите.
42 **И четирите маси за всеизгарянето**
бяха от дялани камъни, лакът и поло-
вина дълги и лакът и половина широ-
ки, и един лакът високи; на тях се сла-
гаха инструментите, с които се колеха
всеизгарянето и жертвата.
43 **И куки, една длан широки, бяха**
приковани околовръст на дома; и на
маси *се слагаше* **месото на приноса.**
44 **И извън вътрешната порта бяха**
стаите на певците, във вътрешния
двор, който беше на страната на се-
верната порта, и лицата им *гледаха* **на**
юг; *а* **една беше на страната на из-**
точната порта и лицето ѝ *гледаше* **на**
север.
45 **И ми каза: Тази стая, чието лице**
гледа **на юг, е за свещениците, които се**
грижат за дома[1]**.** (1) Чис. 3:27-32
46 **А стаята, чието лице** *гледа* **на север,**
е за свещениците, които се грижат
за олтара[1]**. Те са синовете на Садок,**
които измежду синовете на Леви се
приближават при ГОСПОДА, за да Му
служат[2]**.**
(1) Лев. 6:9-13; (2) гл. 43:19; 44:15,16; 3 Царе 2:35
47 **И измери двора – сто лакътя на**
дължина и сто лакътя на ширина, беше
четвъртит. И олтарът беше пред до-
ма[1]**.** (1) Изх. 40:29
48 **И ме заведе в преддверната зала**[1]
на дома и измери стълба на преддвер-
ната зала – пет лакътя отсам и пет
лакътя оттам; и ширината на портата
беше **три лакътя отсам и три лакътя**
оттам. (1) 3 Царе 6:3
49 **Дължината на преддверната зала**
беше двадесет лакътя, а ширината –
единадесет лакътя; и при стъпалата,
по които се изкачваха към нея, и при
стълбовете[1] **имаше колони, една отсам**
и една оттам. (1) 3 Царе 7:21

<u>гл. 41: 3 Царе 6:1-20; Зах. 6:12,13</u>
41 После ме заведе в храма и изме-
ри стълбовете – шест лакътя ширина
отсам и шест лакътя ширина оттам,
ширината на шатъра.
2 **И ширината на входа беше десет**
лакътя и страните на входа бяха пет
лакътя отсам и пет лакътя оттам. И
измери дължината му – четиридесет
лакътя, и ширината му – двадесет ла-
кътя.
3 **И влезе вътре и измери стълба на**
входа – два лакътя, и входа – шест
лакътя, и ширината на входа – седем
лакътя.
4 **И измери дължината му – двадесет**

лакътя, и ширината – двадесет лакътя
към лицето на храма[1]. И ми каза: Това
е Пресвятото място. (1) Откр. 21:16
5 И измери стената на дома – шест
лакътя, и ширината на страничните
стаи – четири лакътя околовръст около
дома.
6 И страничните стаи бяха по три,
стая над стая, тридесет на ред; и вли-
заха в стената, която беше околовръст
на дома за страничните стаи, за да се
държат здраво, но не се държаха за
стената на дома.
7 И *зданието* се разширяваше и има-
ше вита стълба, която се изкачваше
към страничните стаи, защото витата
стълба на дома се изкачваше нагоре
околовръст на дома; затова ширината
на дома беше нагоре; и така долни-
ят етаж се изкачваше до горния през
средния.
8 И видях височината на дома око-
ловръст; основите на страничните стаи
бяха една цяла тръстика от шест голе-
ми лакътя.
9 Ширината на външната стена на
страничните стаи беше пет лакътя; и
оставеното място *образуваше* странич-
ните стаи на дома.
10 И между стаите имаше ширина от
двадесет лакътя околовръст около до-
ма[1]. (1) гл. 42:1-9
11 И вратата на страничните стаи
беше към оставеното място, една вра-
та на север и една врата на юг; и
ширината на оставеното място беше
пет лакътя околовръст.
12 А зданието, което беше пред от-
деленото място на западната страна,
беше седемдесет лакътя широко; и
стената на зданието беше пет лакътя
широка околовръст, а дължината му
беше деветдесет лакътя.
13 И измери дома, дължината беше
сто лакътя; и отделеното място и зда-
нието, и стените му – дължината беше
сто лакътя.
14 И ширината на лицето на дома и
на отделеното място на изток беше
сто лакътя.
15 И измери дължината на зданието,
което беше в лицето на отделеното
място зад него, и галериите му отсам
и оттам – сто лакътя; и вътрешния
храм и преддверията на двора.
16 Праговете и решетъчните прозорци
и галериите наоколо в трите им *реда*,
срещу прага бяха облечени с дърво
околовръст от земята до прозорците –
а прозорците бяха покрити –
17 до над входа и до вътрешния дом,
и навън, и по цялата стена околовръст,
отвътре и отвън; *всичко беше* според
мерките.
18 И бяха направени херувими и пал-
ми[1], *по една* палма между херувим и хе-
рувим. *Всеки* херувим имаше две лица,
(1) гл. 40:16
19 лице на човек към палмата отсам и
лице на млад лъв към палмата оттам[1];
така беше направено по целия дом
околовръст. (1) гл. 1:10; 3 Царе 7:29
20 От земята до над вратата бяха на-
правени херувимите и палмите и *на*
стената на храма.
21 А храмът имаше четвъртити стъл-
бове *на вратите* и тези отпред на све-
тилището имаха същия вид.
22 Олтарът[1] беше дървен, три лакътя
висок и дълъг два лакътя; и ъглите му
и подножието му, и страните му бяха
дървени. И ми каза: Това е масата,
която стои пред ГОСПОДА[2].
(1) Изх. 30:1; (2) гл. 44:16; Мал. 1:7,12
23 А храмът и светилището имаха две
врати.
24 И вратите[1] имаха по две крила, две
въртящи се крила, две на едната врата
и две крила на другата.
(1) 3 Царе 6:31; 2 Лет. 4:22
25 И по тях, по вратите на храма,
бяха направени херувими и палми,
както бяха направени по стените. И
отпред на преддверната зала отвън
имаше дървени прагове.
26 И имаше решетъчни прозорци[1] и
палми отсам и оттам по страните на

**преддверната зала; такива бяха стра-
ничните стаи на дома, и праговете.**
(1) гл. 40:16

42 **И ме изведе във външния двор**[1]
**при пътя, който води на север, и ме
заведе в стаята, която беше срещу от-
делното място и срещу северното зда-
ние**[2]**.** (1) гл. 40:17; (2) гл. 41:10
2 **На лицето му, дълго сто лакътя,
беше северната врата, а ширината
беше петдесет лакътя.**
3 **Срещу двадесетте** *лакътя* **на вътреш-
ния двор и срещу** *каменната* **настилка
на външния двор имаше галерия сре-
щу галерия на третия** *етаж.*
4 **И пред стаите имаше коридор, де-
сет лакътя широк, и навътре – път от
един лакът; и вратите на** *стаите* **бяха
на север.**
5 **А най-горните стаи бяха по-тесни,
понеже галериите отнемаха от тях по-
вече отколкото от долните и средните**
етажи **на зданието.**
6 **Защото те бяха на три** *етажа* **и ня-
маха стълбове като стълбовете на дво-
ровете; затова** *горният етаж* **беше по-
тесен от долния и средния, от земята.**
7 **И стената отвън, която беше успо-
редна на стаите към външния двор,
пред стаите, дължината ѝ беше петде-
сет лакътя.**
8 **Защото дължината на стаите, които
бяха на външния двор, беше петдесет
лакътя; и ето, пред храма беше сто
лакътя.**
9 **А под тези стаи беше входът от из-
ток, като се отива към тях от външния
двор**[1]**.** (1) гл. 46:19
10 **На ширината на стената на дво-
ра на изток, пред отделеното място и
пред зданието имаше стаи.**
11 **И пътят пред тях беше на вид като
стаите, които бяха на север; както по
дължина, така и по ширина и по всич-
ките им изходи и по наредбата им и
по вратите им.**
12 **И като вратите на стаите, които
бяха на юг, имаше** *и* **врата в началото
на пътя, пътя право срещу стената на
изток, като се идва към тях.**
13 **И ми каза: Северните стаи и юж-
ните стаи, които са пред отделното
място, са светите стаи, където све-
щениците, които се приближават при
ГОСПОДА, ще ядат пресветите неща.
Там ще слагат пресветите неща – и
хлебния принос, и жертвата за грях, и
жертвата за вина – защото мястото е
свято**[1]**.** (1) Лев. 6:26
14 **Когато свещениците влизат** *в храма,*
**да не излизат от святото място във
външния двор, а там да слагат дрехи-
те, с които служат, защото са свети; и
да обличат други дрехи и** *така* **да се
приближават при онова, което е на
народа**[1]**.** (1) гл. 44:19; Лев. 16:24
15 **И когато свърши измерванията на
вътрешния дом, ме изведе по пътя
към портата, която е насочена на из-
ток**[1]**, и измери** *дома* **околовръст**[2]**.**
(1) гл. 40:6; (2) гл. 40:5; Откр. 11:1
16 **Измери източната страна с тръс-
тикова мярка – петстотин тръстики с
тръстикова мярка околовръст.**
17 **Измери северната страна – пет-
стотин тръстики с тръстикова мярка
околовръст.**
18 **И южната страна измери – петсто-
тин тръстики с тръстикова мярка.**
19 **Обърна се към западната страна** *и*
**измери петстотин тръстики с тръсти-
кова мярка.**
20 **От четирите страни го измери.
Имаше стена околовръст**[1]**, дължината** *ѝ*
беше петстотин *тръстики* **и ширината**
ѝ **– петстотин** *тръстики*[2]*,* **за да отделя
святото от несвятото**[3]**.**
(1) гл. 40:5; (2) гл. 45:2; (3) гл. 43:12

43 **И ме заведе при портата, порта-
та, която е обърната на изток**[1]**.**
(1) гл. 10:19; 44:1
2 **И ето, славата на Израилевия Бог
идваше от изток**[1]**; гласът Му беше като
глас на големи води**[2] **и земята сияеше
от славата Му**[3]**.**
(1) гл. 11:23; (2) гл. 1:24; (3) Ис. 6:3; Авак. 3:3,4; Откр. 18:1

3 **И видът на видението, което видях, беше като видението, което видях, когато дойдох** *да пророкувам* **за разрушението на града**[1]**. Виденията бяха като видението, което видях при реката Ховар**[2]**, и паднах на лицето си**[3]**.**

(1) гл. 8:4; 9:10; (2) гл. 10:22; (3) гл. 3:23

4 **И ГОСПОДНАТА слава влезе в дома през пътя на портата, която е обърната на изток**[1]**.** (1) гл. 44:2; Ис. 60:1

5 **И Духът ме вдигна**[1] **и ме заведе във вътрешния двор; и ето, домът беше изпълнен с ГОСПОДНАТА слава**[2]**.**

(1) гл. 3:12,14; (2) гл. 10:4; Изх. 40:34; Аг. 2:9

6 **И чух един да ми говори от дома**[1]**; и един мъж стоеше при мен.**

(1) Изх. 29:42

7 **И ми каза: Сине човешки,** *това е* **мястото на престола Ми**[1] **и мястото на стъпалата на краката Ми**[2]**, където ще обитавам сред израилевите синове до века**[3]**. И израилевият дом няма вече да омърси святото Ми Име**[4]**, нито те, нито царете им, с блудствата си или с труповете на царете си** *и* **високите си места,** (1) Пс. 99:1; Ер. 3:17; 17:12; (2) 1 Лет. 28:2; (3) ст. 9; (4) Зах. 13:2

8 **както когато поставиха прага си при Моя праг и стълбовете на вратите си при стълбовете на Моите врати и** *само* **стената беше между Мен и тях, и омърсиха святото Ми Име с гнусотиите, които вършеха**[1]**; и Аз ги поядох в гнева Си**[2]**.** (1) гл. 8:6; 4 Царе 16:14; (2) гл. 5:11,12

9 **Сега нека отдалечат от Мен блудствата си и труповете на царете си и Аз ще обитавам сред тях до века**[1]**.**

(1) гл. 37:26-28; Изх. 29:45; 3 Царе 8:13; Пс. 68:16; Йоил 3:17; Откр. 21:3

10 **Ти, сине човешки, разкажи** *за този* **дом на израилевия дом**[1]**, за да се засрамят заради беззаконията си**[2]**; и нека измерят строежа** *му.* (1) гл. 40:4; (2) гл. 16:61,63

11 **И ако се засрамят за всичко, което са вършили, им покажи очертанията на дома и устройството му, и изходите му, и входовете му, и всичките му очертания, и всичките му наредби, и всичките му очертания, и всичките му закони**[1]**; и** *ги* **напиши пред тях, за да пазят всичките му очертания и всичките му наредби, и да ги изпълнят.**

(1) гл. 44:5; Евр. 8:5

12 **Ето наредбата за дома: На върха на хълма цялото му пространство околовръст ще бъде пресвято**[1]**; ето, това е наредбата за дома.** (1) гл. 42:20; Пс. 93:5

13 **И ето мерките на олтара**[1] **в лакти,**
а **лакътят е** *един* **лакът и** *една* **длан: Основата му е** *един* **лакът и ширината –** *един* **лакът и поясът му по краищата му наоколо**[2] **–** *една* **педя; това ще бъде основната площ на олтара.**

(1) 2 Лет. 4:1; (2) гл. 40:5

14 **А от основата му на земята до долния пояс – два лакътя, и ширината – един лакът; и от по-малкия пояс до по-големия пояс – четири лакътя, и ширината – един лакът.**

15 **И жертвеникът***[1] **– четири лакътя; и от жертвеника нагоре – четири рога**[2]**.**

**евр.:* ариил – Божие огнище; (1) Ис. 29:1; (2) Изх. 27:1,2

16 **И жертвеникът е** *с* **дванадесет** *лакътя* **дължина при дванадесет** *лакътя* **ширина; четвъртит е от четирите си страни.**

17 **И поясът е** *с* **четиринадесет** *лакътя* **дължина при четиринадесет** *лакътя* **ширина от четирите си страни; и около него площадката е половин лакът, и основата ѝ е** *един* **лакът наоколо, и стъпалата към нея са обърнати на изток.**

18 **И ми каза: Сине човешки, така казва Господ БОГ: Това са наредбите на олтара, в деня, когато бъде направен, за да се принасят върху него всеизгаряния и да се ръси върху него кръв**[1]**.** (1) Лев. 1:5

19 **И на свещениците, левитите, които са от потомството на Садок**[1]**, които се приближават при Мен, заявява Господ БОГ, за да Ми служат, да дадеш юнец в жертва за грях.** (1) гл. 40:46; Ер. 33:18

20 **И да вземеш от кръвта му и да я сложиш на четирите рога на** *олтара,* **на четирите ъгъла на пояса и на площадката наоколо; така да го очистиш и да направиш умилостивение за него**[1]**.**

(1) гл. 45:18,19; Изх. 29:36,37; Лев. 8:14,15

21 **И да вземеш юнеца, който е жерт-**

ва за грях, и да го изгорят на определеното място на дома, извън светилището[1]. (1) гл. 45:2; Изх. 29:14

22 **А на втория ден да принесеш козел без недостатък в жертва за грях[1]; и да се очисти олтарът, както се очисти с юнеца.** (1) Лев. 4:23,26

23 **Когато свършиш очистването му, да принесеш юнец от говедата без недостатък и овен от овцете без недостатък.**

24 **Да ги принесеш пред ГОСПОДА и свещениците да хвърлят върху тях сол[1] и да ги принесат във всеизгаряне на ГОСПОДА.** (1) Лев. 2:13

25 **Седем дни да принасяш всеки ден козел в жертва за грях; да принасят и юнец от говедата, и овен от овцете, които нямат недостатък[1].** (1) Изх. 29:37

26 **Седем дни да правят умилостивение за олтара и да го очистват, и да го освещават[1].** (1) Лев. 8:33-35

27 **И когато се свършат дните, на осмия ден и нататък, свещениците да принасят на олтара всеизгарянията ви и примирителните ви жертви[1]; и Аз ще ви приема[2], заявява Господ БОГ.**
(1) Лев. 9:1-4; (2) гл. 20:40,41; 2 Кор. 6:17

44 **И ме върна по пътя към външната порта на светилището, която е обърната на изток[1]; и тя беше затворена[2].** (1) гл. 43:1; (2) гл. 46:1

2 **И ГОСПОД ми каза: Тази порта ще бъде затворена, няма да се отвори и никой човек няма да влезе през нея, защото ГОСПОД, Израилевият Бог влезе през нея[1]; и ще бъде затворена.** (1) гл. 43:4

3 **А князът, той, князът ще седне в нея да яде хляб пред ГОСПОДА[1]. Той ще влезе по пътя на преддверната зала на портата и по същия път ще излезе[2].**
(1) Втзк. 12:7; (2) гл. 46:2; 4 Царе 16:18

4 **И ме заведе по пътя на северната порта пред дома и погледнах, и ето, ГОСПОДНИЯТ дом беше изпълнен с ГОСПОДНАТА слава[1]; и паднах на лицето си[2].** (1) гл. 10:4; Откр. 15:8; (2) гл. 3:23

5 **И ГОСПОД ми каза: Сине човешки, внимавай в сърцето си и гледай с очите си, и слушай с ушите си всичко, което ти говоря за всичките наредби на ГОСПОДНИЯ дом и за всичките му закони[1]; и внимавай в сърцето си на входа на дома с всичките изходи и светилището[2].** (1) гл. 40:4; 43:11; (2) Пс. 24:3-6

6 **И кажи на бунтовниците, на израилевия дом[1]: Така казва Господ БОГ: Много са ви всичките ви гнусотии[2], доме израилев –**
(1) гл. 2:5; (2) гл. 45:9; 1 Петр. 4:3

7 **че въведохте чужденци с необрязано сърце и необрязана плът, да бъдат в светилището Ми, да оскверняват дома Ми[1], когато принасяте хляба Ми, тлъстината и кръвта; и престъпиха завета Ми[2], освен всичките ви гнусотии.**
(1) Ер. 9:26; Деян. 21:28; (2) Мал. 2:4-8

8 **И не се грижихте за заповяданото за светите Ми неща, а си поставихте** *чужденци* **да се грижат за заповяданото Ми в светилището Ми[1].** (1) Лев. 22:10

9 **Така казва Господ БОГ: Никой чужденец с необрязано сърце и необрязана плът няма да влезе в светилището Ми[1], от всичките чужденци, които са сред израилевите синове[2].**
(1) Пс. 24:3-6; (2) Изх. 12:48; Втзк. 23:3; Зах. 14:21

10 **Но и левитите, които се отдалечиха от Мен при отклонението на Израил, който се отклони от Мен** *и отиде* **след идолите си[1], те ще носят беззаконието си[2].** (1) Ер. 23:11; (2) Ос. 4:9

11 **Но ще бъдат служители в светилището Ми, надзиратели на портите[1] на дома и служители в дома; те ще колят всеизгарянията и жертвите на народа[2] и ще стоят пред тях, за да им служат[3].**
(1) 1 Лет. 26:1; (2) 2 Лет. 30:17; (3) Чис. 16:9

12 **Понеже им служиха пред идолите им и станаха за израилевия дом спънка за беззаконие[1], затова Аз вдигнах ръката Си против тях, заявява Господ БОГ, и те ще носят беззаконието си[2].**
(1) гл. 14:3; Мал. 2:8; (2) ст. 10

13 **И те няма да се приближат до Мен, за да Ми свещенодействат[1] и да**

се приближат до светите неща и до пресветите, а ще носят позора си и гнусотиите, които вършиха[2].

(1) Чис. 18:3; (2) Ер. 3:25

14 **Но ще ги поставя пазачи над заповяданото за дома, за цялата му работа и за всичко, което се върши в него[1].**

(1) гл. 46:24; Чис. 18:4; 1 Лет. 23:28-32

15 **А свещениците, левитите, синовете на Садок[1], които се грижеха за заповяданото за светилището Ми, когато израилевите синове се отклониха от Мен[2], те нека се приближат при Мен, за да Ми служат[3], и нека стоят пред Мен, за да Ми принасят тлъстината и кръвта[4], заявява Господ БОГ.**

(1) 2 Царе 8:17; (2) гл. 48:11; (3) гл. 40:46; Зах. 3:7; (4) Лев. 3:3-16; 17:6

16 **Те нека влизат в светилището Ми и те нека се приближават при трапезата Ми[1], за да Ми служат, и те нека се грижат за заповяданото Ми[2].**

(1) гл. 41:22; (2) Чис. 16:9; 18:5; 1 Царе 2:35

17 **И когато влизат в портите на вътрешния двор, да обличат ленени дрехи; да няма нищо вълнено на тях, докато служат в портите на вътрешния двор и в дома[1].** (1) Лев. 16:4

18 **Да имат ленени тюрбани на главите си и да имат ленени гащи на хълбоците си; да не се опасват с** *нищо, което причинява* **пот.**

19 **И когато излизат във външния двор, във външния двор при народа, да събличат дрехите, с които са служили[1], и да ги слагат в светите стаи, и да обличат други дрехи, за да не освещават народа с дрехите си[2].**

(1) гл. 42:14; Лев. 6:10,11; (2) гл. 46:20

20 **И нито да бръснат главите си, нито да оставят косите си да растат, а да стрижат главите си[1].** (1) Лев. 21:5

21 **И никой свещеник да не пие вино, когато влиза във вътрешния двор[1].**

(1) Лев. 10:9

22 **И да не си вземат за жени вдовици или напуснати, а да вземат девици от потомството на израилевия дом или вдовица, овдовяла от свещеник[1].**

(1) Лев. 21:13,14

23 **И да учат народа Ми** *да различава* **между свято и несвято и да разпознава нечисто от чисто[1].** (1) гл. 22:26

24 **И при споровете те да стоят да съдят; да съдят според Моите присъди[1], да спазват законите Ми и правилата Ми във всичките Ми определени празници[2] и да освещават съботите Ми[3].**

(1) Втзк. 17:9; (2) гл. 46:9; Лев. 23:2; (3) гл. 22:26; Ис. 58:13

25 **И да не идва при мъртъв човек да се оскверни. Но за баща и за майка, и за син, и за дъщеря, и за брат, и за сестра, която не е била омъжена,** *може* **да се осквернят[1].** (1) Лев. 21:1-3

26 **И след очистването му да му преброят седем дни[1],** (1) Чис. 19:11-13

27 **и в деня, когато влиза в светилището, във вътрешния двор, за да служи в светилището, да принесе жертвата си за грях[1], заявява Господ БОГ.** (1) Лев. 4:3

28 **И** *това* **ще бъде наследството им – Аз съм наследството им; да не им давате притежание в Израил – Аз съм притежанието им[1].** (1) Втзк. 18:2; Иис. Нав. 13:14

29 **Да ядат хлебния принос и жертвата за грях, и жертвата за вина[1]; и всяко обречено нещо в Израил да бъде тяхно[2].** (1) Лев. 2:3,10; (2) Лев. 27:21

30 **И първото от всички първи плодове от всичко[1], и всеки възвишаем принос от всичко, от всичките ви възвишаеми приноси, да бъдат на свещениците. И първото от тестото си да давате на свещеника[2], за да почива благословение на домовете ви[3].**

(1) Изх. 23:19; (2) Чис. 15:20; (3) Мал. 3:10

31 **Свещениците да не ядат никаква мърша или разкъсано** *от звяр,* **било птица, или животно[1].** (1) Лев. 22:8

ст. 1-8: гл. 48:8-22

45 **И когато делите с жребий земята за наследство[1], да отделите* свят** *дял* **от земята за възвишаем принос на ГОСПОДА, дължината му да бъде двадесет и пет хиляди** *лакътя* **дълга, а ширината му – десет хиляди; цялото му пространство наоколо да бъде свято.**

**букв.:* издигнете; (1) гл. 47:21,22; Иис. Нав. 14:1,2

2 **От това да бъде за светилището**

място **петстотин на петстотин, четвъртито наоколо**[1]**, и петдесет лакътя за свободно място около него**[2]**.**

(1) гл. 42:15-20; (2) гл. 43:21

3 **И от тази мярка да отмериш** *място* **двадесет и пет хиляди** *лакътя* **дълго и десет хиляди широко; и в него ще бъде светилището, Пресвятото място**[1]**.**

(1) 3 Царе 6:16

4 **Това ще е свят** *дял* **от земята за свещениците, служителите в светилището, които се приближават да служат на ГОСПОДА; ще им бъде място за къщи и свято** *място* **за светилището.**

5 **И** *едно място* **двадесет и пет хиляди** *лакътя* **дълго и десет хиляди широко да бъде за левитите, служещи в дома; за тяхно притежание, за градове, в които да живеят**[1]**.** (1) Чис. 35:2

6 **И за притежание на града да дадете** *едно място* **пет хиляди** *лакътя* **широко и двадесет и пет хиляди дълго, успоредно на светия възвишаем принос; да бъде за целия израилев дом.**

7 **И на княза** *да дадете* **от тази и от онази страна на светия възвишаем принос и на притежанието на града, пред светия възвишаем принос и пред притежанието на града, от западната страна към запад и от източната страна към изток; и дължината** *му* **да бъде според всеки от наследствените дялове от западната граница до източната граница.**

8 *Това* **ще бъде негова земя, негово притежание в Израил**[1]**; и князете Ми няма вече да угнетяват народа Ми**[2]**, а ще дадат земята на израилевия дом според племената им**[3]**.**

(1) Иис. Нав. 19:49; (2) гл. 22:6,27; (3) гл. 46:18

9 **Така казва Господ БОГ: Много ви е, израилеви князе!**[1] **Отмахнете насилието и грабителството и вършете правосъдие и правда!**[2] **Престанете да пъдите народа Ми**[3]**, заявява Господ БОГ.**

(1) гл. 44:6; (2) Пс. 82:2-4; Ис. 1:17; Ам. 5:15; (3) Мих. 2:2

10 **Прави везни и права ефа, и прав ват да имате**[1]**.** (1) Лев. 19:35,36

11 **Ефата и ватът да имат еднаква мярка, така че ватът да събира една десета от хомера**[1] **и ефата – една десета от хомера; според хомера да бъде мярката им.** (1) Изх. 16:36; 3 Царе 7:26

12 **И сикълът да бъде двадесет гери**[1]**; двадесет сикъла, двадесет и пет сикъла,** *и* **петнадесет сикъла да ви бъде мнасата.** (1) Изх. 30:13

13 **Това е възвишаемият принос, който ще принасяте: една шеста ефа от хомер жито, и да давате една шеста ефа от хомер ечемик.**

14 **И правилото за** *маслиненото* **масло, за ват масло:** *ще принасяте* **една десета ват от кор, от десет вата, от един хомер – защото десет вата са един хомер.**

15 **И** *ще принасяте* **по една овца от овцете, на** *всеки* **двеста** *овце* **от напоените** *пасбища* **на Израил за хлебен принос, за всеизгаряне и за примирителна жертва, за да се прави умилостивение за тях**[1]**, заявява Господ БОГ.** (1) Лев. 1:4

16 **Целият народ на земята ще бъде** *задължен* **за този възвишаем принос за княза в Израил**[1]**.** (1) Изх. 30:14

17 **А дължност на княза ще бъдат всеизгарянията и хлебните приноси, и възлиянията на празниците**[1] **и на новолунията, и в съботите, и при всички определени празници на израилевия дом**[2]**; той ще приготвя жертвата за грях и хлебния принос, и всеизгарянето, и примирителните жертви, за да се прави умилостивение за израилевия дом.** (1) 2 Лет. 8:12,13; (2) Чис. 28; 29; 2 Лет. 35:7

18 **Така казва Господ БОГ: В първия** *месец,* **на първия** *ден* **от месеца, да вземеш юнец от говедата без недостатък и да очистиш светилището**[1]**.**

(1) гл. 43:20; Лев. 16:16,18

19 **И свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за грях и да сложи на стълбовете на вратата на дома и на четирите ъгъла на пояса на олтара, и на стълбовете на портата на вътрешния двор**[1]**.** (1) ст. 18

20 **И така ще правиш на седмия** *ден*
от месеца за този, който съгрешава

от незнание[1], и за простия; и така ще
правите умилостивение за дома.
(1) Лев. 4:27
21 В първия *месец,* на четиринадесе-
тия *ден* от месеца, ще ви бъде пасхата,
седемдневен празник; безквасен хляб
да се яде[1]. (1) Изх. 12:2-20
22 И в онзи ден князът да приготви
за себе си и за целия народ на земята
юнец в жертва за грях[1].
(1) гл. 46:4; Лев. 4:13-16,21
23 И през седемте дни на празника
да приготвя всеизгаряне на ГОСПОДА,
седем юнеца и седем овена без недос-
татък, всеки ден, през седемте дни; и
един козел на ден в жертва за грях[1].
(1) Лев. 23:8; Чис. 28:16-24
24 И за хлебен принос да приготвя
една ефа за *всеки* юнец и една ефа за
всеки овен, и *маслинено* масло – един
ин за *всяка* ефа[1]. (1) гл. 46:5,7,11
25 В седмия *месец,* на петнадесетия
ден от месеца, на празника, да прави
същото през седемте дни, според *оп-
ределеното за* жертвата за грях, за все-
изгарянето и за хлебния принос, и за
маслиненото масло[1]. (1) Лев. 23:34-36

46 Така казва Господ БОГ:

Портата на вътрешния двор, която е
обърната на изток, да бъде затворена[1]
през шестте делнични дни, а в събот-
ния ден да се отваря и в деня на
новолунието да се отваря[2].
(1) гл. 44:1,2; (2) Ис. 66:23
2 И князът да влезе по пътя през
преддверната зала на портата[1] отвън и
да застане при стълба на портата[2], и
свещениците да принасят всеизгаряне-
то му и примирителните му жертви, и
той да се поклони при прага на пор-
тата и да излезе; но портата да не се
затваря до вечерта. (1) гл. 44:3; (2) 2 Лет. 23:13
3 И народът на земята да се покланя
на ГОСПОДА[1] във входа на тази порта
в съботите и на новолунията.
(1) Пс. 96:8,9
4 А всеизгарянето, което князът да
принася на ГОСПОДА в съботния ден,
да бъде шест агнета без недостатък и
един овен без недостатък[1].
(1) гл. 45:17,22; Чис. 28:10
5 И хлебният принос за овена да бъде
една ефа, а хлебният принос за агнета-
та – колкото му дава ръка, и един ин
маслинено масло за ефа[1]. (1) гл. 45:24
6 А в деня на новолунието: един юнец
от говедата без недостатък, шест агне-
та и един овен; да бъдат без недоста-
тък[1]. (1) Чис. 28:11-14
7 И да принася хлебен принос: една
ефа за юнеца и една ефа за овена, а
за агнетата – колкото може да даде
ръката му, и един ин *маслинено* масло
за ефа[1]. (1) гл. 45:24
8 И когато князът влиза, да влиза по
пътя на преддверната зала на портата,
и по същия път да излиза[1]. (1) гл. 44:3
9 А когато народът на земята идва
пред ГОСПОДА на определените праз-
ници[1], тогава онзи, който влиза по пътя
на северната порта, за да се поклони,
да излиза по пътя на южната порта, а
който влиза по пътя на южната порта,
да излиза по пътя на северната порта;
да не се връща по пътя на портата,
през която е влязъл, а да излиза през
онази, която е насреща.
(1) гл. 36:38; 44:24; Изх. 23:14-17
10 И князът да влиза сред тях, кога-
то влизат; и когато излизат, да излизат
заедно.
11 И на празниците и по празничните
времена хлебният принос да бъде една
ефа за юнеца и една ефа за овена, а
за агнетата – колкото му дава ръка, и
един ин *маслинено* масло за ефа[1].
(1) гл. 45:24
12 А когато князът принася доброво-
лно всеизгаряне или доброволни прими-
рителни жертви на ГОСПОДА, тогава
да му се отваря портата, която е обър-
ната на изток, и да принася всеизгаря-
нето си и примирителните си жертви,
както прави в съботен ден; и когато
излезе, да затворят портата, след като
е излязъл[1]. (1) гл. 44:1,2
13 И да принасяш всеки ден във все-

изгаряне на ГОСПОДА едногодишно
агне без недостатък; всяка сутрин да
го принасяш[1]. (1) Изх. 29:38-42
14 **И към него да принасяш всяка сут-**
рин хлебен принос *от* **една шеста ефа**
и една трета ин *маслинено* **масло, за да**
го смесиш с брашното – хлебен при-
нос на ГОСПОДА. *Това са* **постоянни,**
вечни наредби.
15 **И ще принасят агнето и хлебния**
принос, и *маслиненото* **масло всяка сут-**
рин, постоянно всеизгаряне[1]. (1) ст. 13
16 **Така казва Господ БОГ: Ако князът**
даде подарък на някого от синовете
си, това му е наследство; на синовете
му ще бъде, това е тяхно притежание
по наследство.
17 **А ако даде подарък от наследството**
си на някого от слугите си, ще бъде
негов до годината на освобождението[1],
и *после* **ще се върне на княза; това е**
негово наследство *за* **синовете му, тях-**
но ще бъде. (1) Лев. 25:10,13
18 **И князът да не взема от наслед-**
ството на народа и да ги измества от
притежанието им[1]. **От своето прите-**
жание да дава наследство на синовете
си, за да не се разпръсва народът Ми
всеки от притежанието си.
(1) гл. 45:8,9; 3 Царе 21:3
19 **И ме заведе през входа, който**
беше от страната на портата, при све-
тите стаи за свещениците[1], **които са**
обърнати на север; и ето, там имаше
място отзад на запад. (1) гл. 42:9
20 **И ми каза: Това е мястото, къ-**
дето свещениците ще варят жертвата
за вина и жертвата за грях[1], **и където**
ще пекат хлебния принос[2], **за да не ги**
изнасят във външния двор да осветят
народа[3]. (1) Изх. 29:31; 1 Царе 2:13;
2 Лет. 35:13; (2) Лев. 2:1-10; (3) гл. 44:19
21 **И ме изведе във външния двор**[1]
и ме преведе по четирите ъгъла на
двора; и ето, във всеки ъгъл на двора
имаше двор. (1) гл. 40:17
22 **В четирите ъгъла на двора имаше**
заградени дворове, четиридесет *лакътя*
на **дължина и тридесет** *на* **ширина; и**
четирите ъгъла имаха една мярка.
23 **И в тях имаше ред** *каменна зидария*
околовръст, около четирите *двора;* **и**
наоколо под редовете имаше устроени
готварници.
24 **И ми каза: Това са готварниците,**
където служителите на дома ще варят
жертвите на народа[1]. (1) гл. 44:11,14

47 **И ме върна при вратата на дома;**
и ето, вода извираше изпод прага на
дома[1] **на изток**[2] **– защото лицето на**
дома беше на изток. И водата течеше
надолу изпод дясната страна на дома
на юг от олтара.
(1) Пс. 46:4; 87:7; Зах. 13:1; Откр. 22:1; (2) гл. 40:6
2 **И ме изведе по пътя на северната**
порта и ме преведе наоколо по външ-
ния път към външната порта, по пътя,
който беше обърнат на изток; и ето,
вода течеше от дясната страна.
3 **И мъжът излезе към изток и в ръка-**
та му имаше мерителна връв[1]. **И пре-**
мери хиляда лакътя и ме преведе през
водата – водата беше до глезени.
(1) гл. 40:3; Зах. 2:1
4 **И** *пак* **премери хиляда и ме преведе**
през водата – водата беше до колене.
И *пак* **премери хиляда и ме преведе –**
водата беше до кръста.
5 **И** *пак* **премери хиляда – и** *беше ста-*
нала **река, през която не можех да пре-**
мина, защото водата се беше качила,
беше станала вода за плуване, непро-
ходима река.
6 **И ми каза: Видя ли, сине човешки?**
И ме заведе и ме върна на брега на
реката.
7 **И когато се върнах, ето, на брега на**
реката имаше твърде много дървета
от тази и от онази страна[1]. (1) Откр. 22:2
8 **И ми каза: Тази вода изтича към**
източната област и слиза към равни-
ната*, и се влива в морето[1]**; и когато**
достигне морето, водата му ще оздра-
вее[2]. *вж. бел. към Втзк. 1:1; (1) Втзк. 4:49; (2) Изх. 15:25
9 **И всички живи същества, които**
гъмжат, ще живеят навсякъде, къде-
то отиде двойната река, и рибата там

ще бъде твърде много, твърде голямо множество риба, защото водата идва там и *водата на морето* **ще оздравее. И където отиде реката, всичко ще живее.**
10 **И рибарите ще стоят край нея,
от Енгади**[1] **до Енеглаим ще простират мрежите си; рибите им ще бъдат по видовете си като рибите на голямото море, твърде много.** (1) 2 Лет. 20:2
11 **Блатата и локвите му няма да оз-
дравеят, ще бъдат предадени на сол.**
12 **А на реката, на бреговете ѝ от тази
и от онази страна, ще растат всякакви дървета за храна, чиито листа няма да вехнат и плодът им няма да свършва – всеки месец ще раждат нови плодове, защото водата им изтича от светилището; и плодовете им ще бъдат за храна, а листата им – за изцеление**[1]**.**
(1) Откр. 22:2

ст. 13-20: ср. Чис. 34:1-12

13 **Така казва Господ БОГ: Това е гра-
ницата, по която ще наследите земята за дванадесетте израилеви племена**[1]**: Йосиф ще има** *два* **дяла**[2]**.**
(1) гл. 48:1-7; Чис. 34:2,13; (2) Бит. 48:5; Иис. Нав. 16:4; 17:1
14 **А вие ще я наследите всички ед-
накво,** *земята,* **за която се заклех да я дам на бащите ви; и тази земя ви се падна в наследство**[1]**.** (1) Изх. 6:8
15 **И ето границата на земята: На се-
верната страна от голямото море по пътя на Етлон**[1] **до прохода на Седад;**
(1) гл. 48:1
16 **Емат, Верота**[1]**, Сибраим, който е
между границата на Дамаск и границата на Емат, и Асаратихон, който е при границите на Ауран.** (1) 2 Царе 8:8
17 **И границата от морето ще бъде
Асаренан при границата на Дамаск; а на север, северната граница е Емат. И това е северната страна.**
18 **А източната страна, между Ауран и
Дамаск, и Галаад и израилевата земя е Йордан, от** *северната* **граница до източното море**[1] **да премерите. Това е източната страна.** (1) Йоил 2:20
19 **А на юг, южната страна ще бъде
от Тамар**[1] **до водата на Мерива-Кадис**[2] **и към египетския поток до голямото море. Това е южната страна, към юг**[3]**.**
(1) 3 Царе 9:18; 2 Лет. 20:2; (2) Чис. 20:1,13; (3) гл. 48:28
20 **А западната страна ще бъде го-
лямото море от южната граница до прохода срещу Емат. Това е западната страна.**
21 **И да разделите тази земя помежду
си според израилевите племена.**
22 **Да я разделите в наследство**[1] **за вас
и за чужденците, които живеят сред вас, които са родили синове сред вас; и нека ви бъдат като местни между израилевите синове**[2]**; с вас да имат наследство между израилевите племена**[3]**.**
(1) гл. 48:29; (2) Лев. 19:34; Ис. 56:6,7; (3) гл. 45:1
23 **И в което племе живее чужденецът, там му дайте наследство, заявява Господ БОГ.**

48 **А ето имената на племената: от
северния край, покрай пътя за Етлон, до прохода на Емат**[1] **и Асаренан, границата на Дамаск, на север край Емат, източната и западната страна да бъдат на Дан**[2]**, един** *дял.*
(1) гл. 47:15-17; (2) Иис. Нав. 19:48
2 **И до границата на Дан, от източ-
ната страна до западната страна –** *на* **Асир**[1] **един** *дял.* (1) Иис. Нав. 19:31
3 **И до границата на Асир, от източ-
ната страна до западната страна –** *на* **Нефталим**[1] **един** *дял.* (1) Иис. Нав. 19:39
4 **И до границата на Нефталим, от из-
точната страна до западната страна –** *на* **Манасия**[1] **един** *дял.* (1) Иис. Нав. 13:31; 17:6
5 **И до границата на Манасия, от из-
точната страна до западната страна –** *на* **Ефрем**[1] **един** *дял.* (1) Иис. Нав. 16:9
6 **И до границата на Ефрем, от източ-
ната страна до западната страна –** *на* **Рувим**[1] **един** *дял.* (1) Иис. Нав. 13:23
7 **И до границата на Рувим, от източ-
ната страна до западната страна –** *на* **Юда**[1] **един** *дял.* (1) Иис. Нав. 15:12

ст. 8-22: гл. 45:1-8

8 **И до границата на Юда, от източ-**

ната страна до западната страна, да
бъде възвишаемият принос, който ще
посветите, двадесет и пет хиляди *лакъ-
тя на* ширина, а *на* дължина – колкото
един от *другите* дялове от източната
страна до западната страна; и светили-
щето да бъде сред него.
9 Възвишаемият принос, който ще
посветите на ГОСПОДА, да бъде два-
десет и пет хиляди *лакътя на* дължина,
а *на* ширина – десет хиляди.
10 И за тях, за свещениците, да бъде
светият възвишаем принос към север,
двадесет и пет хиляди *лакътя,* и към
запад – *с* ширина десет хиляди, и към
изток – *с* ширина десет хиляди, а към
юг – *с* дължина двадесет и пет хиляди;
и светилището на ГОСПОДА да бъде
сред него.
11 Това да бъде за осветените от си-
новете на Садок, които пазиха заповя-
даното Ми и не се отклониха, когато
израилевите синове се отклониха, как-
то се отклониха левитите[1]. (1) гл. 44:15,16
12 И за тях ще бъде един възвиша-
ем принос от възвишаемия принос на
земята, пресвят, до границата на ле-
витите.
13 А левитите *да имат* успоредно на
границата на свещениците двадесет и
пет хиляди *лакътя* дължина и десет хи-
ляди ширина; цялата дължина да бъде
двадесет и пет хиляди и ширината –
десет хиляди.
14 И нито да продават, нито да разме-
нят от него[1], и най-доброто от земята
да не преминава *на други,* защото *този
дял* е свят на ГОСПОДА[2].
(1) Лев. 25:34; (2) Изх. 23:19
15 А петте хиляди *лакътя,* които ос-
тават в ширината срещу двадесет и
петте хиляди, ще са за обща употреба,
за града, за живеене и за землища; и
градът да бъде сред него.
16 И ето мерките му[1]: северната стра-
на – четири хиляди и петстотин *лакътя*
и южната страна – четири хиляди и
петстотин, и източната страна – че-
тири хиляди и петстотин, и западната
страна – четири хиляди и петстотин.
(1) Откр. 21:16,17
17 И землищата на града да бъдат: на
север – двеста и петдесет *лакътя* и на
юг – двеста и петдесет, и на изток –
двеста и петдесет, и на запад – двеста
и петдесет.
18 А остатъкът от дължината, успоред-
но на светия възвишаем принос, десет
хиляди *лакътя* на изток и десет хиляди
на запад, успоредно на светия възви-
шаем принос – реколтата му ще бъде
за храна на работещите в града.
19 Онези от всичките израилеви пле-
мена, които работят в града, да го об-
работват.
20 Целият възвишаем принос да е
двадесет и пет хиляди на двадесет и
пет хиляди *лакътя;* четвъртит да отде-
лите светия възвишаем принос с при-
тежанието на града.
21 И остатъкът да бъде за княза, от
тази и от онази страна на светия въз-
вишаем принос и на притежанието на
града, пред двадесет и петте хиляди
лакътя на възвишаемия принос до из-
точната граница, и на запад пред два-
десет и петте хиляди към западната
граница, успоредно на дяловете; *това*
да бъде за княза. И светият възвиша-
ем принос и светилището на дома да
бъде сред него.
22 И от притежанието на левитите и
от притежанието на града, които са
сред *дела* на княза, между границата на
Юда и границата на Вениамин – *това*
ще бъде на княза.
23 И останалите племена: от източ-
ната страна до западната страна – *на*
Вениамин[1] един *дял.* (1) Иис. Нав. 18:11
24 И до границата на Вениамин, от
източната страна до западната стра-
на – *на* Симеон[1] един *дял.* (1) Иис. Нав. 19:1
25 И до границата на Симеон, от из-
точната страна до западната страна –
на Исахар[1] един *дял.* (1) Иис. Нав. 19:17
26 И до границата на Исахар, от из-
точната страна до западната страна –
на Завулон[1] един *дял.* (1) Иис. Нав. 19:10

27 **И до границата на Завулон, от из-
точната страна до западната страна –**
на **Гад**[1] **един** *дял*. (1) Иис. Нав. 13:24
28 **И до границата на Гад, на южната
страна към юг, границата да бъде от
Тамар до водата на Мерива-Кадис и
през** *египетския* **поток до голямото мо-
ре**[1]**.** (1) гл. 47:19
29 **Тази е земята, която ще разделите
с жребий на израилевите племена в
наследство, и тези са дяловете им**[1]**, за-
явява Господ БОГ.** (1) гл. 47:21,22; Иис. Нав. 18:10
30 **А това са изходите на града: на
северната страна четири хиляди и пет-
стотин мерки;**
ст. 31-34: Бит. 35:23-26
31 **и портите на града по имената на
израилевите племена**[1]**, три порти на
север: Рувимова порта – една, Юдова
порта – една и Левиева порта – една;**
(1) Откр. 21:12,13
32 **и на източната страна четири хи-
ляди и петстотин** *мерки* **и три порти:
Йосифова порта – една, Вениаминова
порта – една и Данова порта – една;**
33 **и на южната страна четири хиляди
и петстотин мерки и три порти: Симе-
онова порта – една, Исахарова пор-
та – една и Завулонова порта – една;**
34 **и на западната страна четири хи-
ляди и петстотин** *мерки* **и портите им,
три: Гадова порта – една, Асирова
порта – една и Нефталимова порта –
една.**
35 **Обиколката е осемнадесет хиляди.
И оттогава името на града ще бъде:
ГОСПОД е там**[1]**.** (1) гл. 35:10; 37:26-28;
Чис. 23:21; 1 Лет. 23:25; Пс. 46:5; 87:3; Ис. 12:6; Йоил 3:21

Книгата на пророк

ДАНИИЛ

1 **В третата година от царуването на юдовия цар Йоаким[1] вавилонският цар Навуходоносор дойде в Ерусалим и го обсади[2].** (1) 4 Царе 23:36; (2) 4 Царе 24:1,2

2 **И Господ предаде в ръката му юдовия цар Йоаким и част от съдовете на Божия дом и той ги занесе в земята Сенаар[1], в капището на своя бог, и съдовете занесе в съкровищницата на своя бог[2].** (1) Бит. 10:10; 11:2; Ис. 11:11; Зах. 5:11; (2) гл. 5:2,3; 2 Лет. 36:5-7,10

3 **И царят каза на Асфеназ, началника на скопците си, да доведе** *някои* **от израилевите синове и от царския род, и от благородните[1] –** (1) Втзк. 28:41; 4 Царе 20:18; Ис. 39:6,7

4 **момчета без никакъв недостатък, хубави на вид, които да проумяват всякаква мъдрост и да владеят знание, и да разбират наука, и които са способни да стоят в царския дворец[1], за да ги учи на книжнината и езика на халдейците.** (1) ст. 19; Бит. 41:46; Пр. 22:29

5 **И царят им определи за всеки ден дял от царските ястия и от виното, което той пиеше, и да ги възпитават три години, а след изтичането им да стоят пред царя.**

6 **А между тях бяха от юдовите синове Даниил, Анания, Мисаил и Азария[1].** (1) гл. 2:17; 5:13; 6:13

7 **И началникът на скопците ги преименува[1], като нарече Даниил Валтасасар[2], а Анания – Седрах, а Мисаил – Мисах, а Азария – Авденаго.** (1) Бит. 41:45; 4 Царе 24:17; (2) гл. 4:8; 5:12; 10:1

8 **А Даниил реши в сърцето си да не се осквернява от ястията на царя и от виното, което той пиеше; и помоли началника на скопците да не се осквернява[1].** (1) Езек. 4:13

9 **А Бог даде на Даниил благоволение и милост пред началника на скопците[1].** (1) Бит. 39:21; Ест. 2:9

10 **И началникът на скопците каза на Даниил: Аз се боя от господаря си, царя, който определи ястието ви и питието ви, да не би да види, че лицата ви изглеждат по-зле от тези на момчетата на вашата възраст, и** *така* **да изложите главата ми на опасност пред царя.**

11 **Тогава Даниил каза на надзирателя, когото началникът на скопците беше поставил над Даниил, Анания, Мисаил и Азария:**

12 **Опитай, моля те, със слугите си десет дни – да ни дават зеленчук да ядем и вода да пием.**

13 **После нека се прегледат пред теб нашите лица и лицата на момчетата, които ядат от ястията на царя; и според това, което видиш, постъпи със слугите си.**

14 **И той ги послуша в това нещо и
опита с тях десет дни.**
15 **И на края на десетте дни техните
лица изглеждаха по-красиви и по-ох-
ранени отколкото** *лицата на* **всичките
момчета, които ядяха от ястията на
царя.**
16 **И надзирателят отне от тях ястието
и виното, което трябваше да пият, и
им даваше зеленчук.**
17 **А на тези четири момчета Бог даде
знание и способност за всякаква книга
и мъдрост**[1]**; и Даниил разбираше вся-
какви видения и сънища**[2]**.** (1) 3 Царе 3:12;
(2) гл. 2:19; 4:9; 5:12; 10:1; Бит. 41:12; 2 Лет. 26:5
18 **И в края на дните, когато царят
беше казал да ги въведат, началникът
на скопците ги въведе пред Навухо-
доносор.**
19 **И царят разговаря с тях и между
всички тях не се намери** *друг* **като Да-
ниил, Анания, Мисаил и Азария; и те
стояха пред царя**[1]**.** (1) Пр. 22:29
20 **И във всяко дело,** *което изискваше*
**мъдрост и разбиране, за което царят
ги попита, ги намери десет пъти по-до-
бри от всичките книжници и гадатели,
които бяха в цялото му царство.**
21 **И Даниил остана до първата годи-
на на цар Кир**[1]**.** (1) гл. 6:28; 10:1; Езд. 1:1,2

2 **И във втората година от царуване-
то на Навуходоносор**[1]**, Навуходоносор
сънува сънища и духът му се обезпо-
кои и сънят побягна от него**[2]**.**
(1) Ер. 25:1; (2) гл. 4:5; 7:15; Бит. 41:8
2 **И царят каза да повикат книжни-
ците и гадателите, заклинателите и
халдейците***[1]**, за да разкрият на царя
сънищата му**[2]**. И те влязоха и застана-
ха пред царя.** *Понятието халдейци
е било използвано като нарицателно за гадатели и астролози.
(1) Ест. 1:13; (2) гл. 4:6; 5:7; 1 Царе 6:2
3 **И царят им каза: Сънувах сън; и ду-
хът ми е обезпокоен да разбера съня.**
4 **И халдейците говориха на царя
на арамейски***[1]**: Царю, да си жив до
века!**[2] **Кажи съня на слугите си, и ние
ще изявим тълкуванието** *му.*
*Оттук до 7:28 вкл. книгата Даниил е написана на арамей-
ски.; (1) Ис. 36:11; (2) гл. 3:9; 5:10; 6:6,21; 3 Царе 1:31
5 **Царят отговори и каза на халдейци-
те: Решението ми е твърдо: ако не ми
известите съня и тълкуването му, ще
бъдете разсечени на части и къщите
ви ще бъдат обърнати на бунища**[1]**;**
(1) гл. 3:29; Езд. 6:11
6 **но ако съобщите съня и тълкувани-
ето му, ще получите от мен подаръци,
награди и голяма чест**[1]**. И така, съоб-
щете ми съня и тълкуванието му.**
(1) ст. 48; гл. 5:16
7 **Те отговориха втори път и казаха:
Нека царят каже съня на слугите си, и
ние ще изявим тълкуванието му.**
8 **Царят отговори и каза: Зная със
сигурност, че вие искате да печелите
време, понеже виждате, че решението
ми е твърдо.**
9 **Така че, ако не ми известите съня,
има само едно решение за вас – защо-
то сте се наговорили да говорите лъж-
ливи и измамни думи пред мен, докато
се променят времената. И така, кажете
ми съня, и аз ще зная, че можете да
ми изявите и тълкуванието му.**
10 **Халдейците отговориха пред царя и
казаха: Няма човек на света, който да
може да изяви делото на царя, защото
никой цар, и велик, и могъщ, не е
изисквал такова нещо от книжник или
гадател, или халдеец.**
11 **И** *това* **нещо, което царят изисква,
е трудно; и няма друг, който би могъл
да го изяви пред царя освен боговете,
чието жилище не е при смъртните**[1]**.**
(1) гл. 4:7; Бит. 41:8,24; Ис. 47:12-14
12 **От това царят се разгневи много
и се разяри, и заповяда да погубят
всичките вавилонски мъдреци.**
13 **И излезе указът да се умъртвят
мъдреците, и потърсиха** *и* **Даниил и
другарите му, за да ги умъртвят.**
14 **Тогава Даниил се обърна с ум и
разум към началника на царските тело-
хранители, Ариох, който беше излязъл
да умъртви вавилонските мъдреци,**

15 **като отговори и каза на царския началник Ариох: Защо указът от царя е толкова строг? Тогава Ариох извести работата на Даниил.**
16 **И Даниил влезе и измоли от царя да му даде време, за да изяви на царя тълкуванието** *на съня*[1]**.** (1) Пр. 16:14
17 **След това Даниил отиде в къщата си и извести работата на другарите си Анания, Мисаил и Азария**[1]**,** (1) гл. 1:6,19
18 **за да измолят милост от небесния Бог за тази тайна, за да не бъдат погубени Даниил и другарите му с останалите вавилонски мъдреци.**
19 **След това тайната се откри на Даниил в нощно видение**[1]**. Тогава Даниил благослови небесния Бог.**
(1) гл. 1:17; Чис. 12:6
20 **Даниил проговори и каза: Да бъде благословено Божието Име от века и до века**[1]**, защото мъдростта и силата са Негови**[2]**!** (1) 1 Лет. 29:10; Неем. 9:5; Пс. 41:13; 113:2; (2) Йов 12:13; Пс. 147:5; Римл. 11:33
21 **Той променя времената и годините, сваля царе и поставя царе**[1]**. Той дава мъдрост на мъдрите и знание на разумните**[2]**.**
(1) гл. 4:17; Йов 12:18; (2) Пр. 2:6; Як. 1:5
22 **Той открива дълбоките и скрити** *неща*[1]*,* **Той знае онова, което е в тъмнината, и светлината обитава с Него**[2]**.**
(1) Втзк. 29:29; Йов 12:22; Екл. 8:1; (2) Пс. 139:12; 1 Тим. 6:16
23 **На Теб, Боже на бащите ми, благодаря и Теб прославям, че си ми дал мъдрост и сила и си ми дал да узная онова, което помолихме от Теб – защото Ти ни даде да узнаем делото на царя**[1]**.** (1) Ер. 33:3
24 **И така, Даниил влезе при Ариох, когото царят беше назначил да погуби вавилонските мъдреци. Влезе и му каза така: Не погубвай вавилонските мъдреци. Въведи ме пред царя, и аз ще изявя на царя тълкуванието** *на съня.*
25 **Тогава Ариох побърза да въведе Даниил пред царя**[1] **и му каза така: Намерих човек от пленените от Юда**[2]**, който ще извести на царя тълкуванието.** (1) Бит. 41:14; (2) гл. 5:13
26 **Царят проговори и каза на Даниил, чието име беше Валтасасар: Можеш ли да ми съобщиш съня, който видях, и тълкуванието му?**
27 **Даниил отговори пред царя и каза: Тайната, която царят изисква, не могат да изявят на царя нито мъдреци, нито гадатели, нито книжници, нито гледачи**[1]**.** (1) гл. 5:8
28 **Но има Бог на небесата, който открива тайни**[1]**, и Той известява на цар Навуходоносор какво ще стане в последните дни**[2]**. Сънят ти и виденията на главата ти на леглото ти са тези:**
(1) Бит. 40:8; (2) гл. 10:14; Откр. 1:1
29 **В теб, царю, се надигнаха размишления на леглото ти за това, какво ще стане след това; и Онзи, който открива тайни, ти е известил какво ще стане.**
30 **А на мен тази тайна се откри не чрез мъдрост, която имам аз повече от всичките живи**[1]**, а за да се извести на царя тълкуването** *на съня,* **и за да разбереш размишленията на сърцето си.**
(1) Деян. 3:12

ст. 31-36: ст. 37-45

31 **Ти, царю, си видял, и ето, един огромен образ. Този образ е бил велик и блясъкът му е бил превъзходен. Стоял е пред теб и видът му е бил страшен.**
32 **Главата на този образ е била от чисто злато, гърдите му и мишците му – от сребро, коремът му и бедрата му – от бронз,**
33 **подбедрениците му – от желязо, краката му – отчасти от желязо, а отчасти от глина.**
34 **Ти си гледал, докато се е откъснал камък,** *но* **не от ръце, който е ударил образа в краката му от желязо и глина и ги е разбил.**
35 **Тогава едновременно желязото, глината, бронзът, среброто и златото са се разбили и са станали като прах от летните хармани; и вятърът ги е отнесъл и никакво място не се е намерило за тях. А камъкът, който е ударил образа, е станал голяма планина и е изпълнил цялата земя.**

36 **Това е сънят, и ще кажем пред царя тълкуванието му[1].** (1) Бит. 40:12,18
ст. 37-45: ст. 31-36
37 **Ти, царю, си цар на царете[1] – на теб небесният Бог е дал царството, властта, силата и славата[2].**
(1) Езек. 26:7; (2) гл. 5:18; Езд. 1:2
38 **И навсякъде, където живеят хора, полски зверове и небесни птици, Той ги е дал в твоята ръка и те е поставил владетел над всички тях[1]. Ти си златната глава.** (1) гл. 4:21,22; 7:4; Ер. 27:5-7
39 **И след теб ще се издигне друго царство, по-долно от твоето[1]; и друго, трето царство от бронз, което ще завладее цялата земя[2].**
(1) гл. 5:28; 7:5; (2) гл. 7:6; 8:20,21
40 **И ще** *има* **четвърто царство, силно като желязо; също както желязото разбива и смазва всичко, и то, като желязото, което стрива, ще разбие и стрие всички тези[1].** (1) гл. 7:7,23
41 **А понеже си видял краката и пръстите отчасти от грънчарска глина и отчасти от желязо,** *това* **ще бъде разделено царство; но в него ще има** *нещо* **от здравината на желязото, понеже си видял желязото смесено с глинена кал.**
42 **А пръстите на краката, отчасти от желязо и отчасти от глина – отчасти царството ще бъде силно и отчасти крехко.**
43 **А понеже си видял желязото смесено с глинена кал – те ще се размесят чрез човешкото семе, но няма да се прилепят един към друг, както желязото не се смесва с глината.**
44 **И в дните на тези царе небесният Бог ще издигне царство[1], което до века няма да се разруши и управлението му няма да бъде оставено на друг народ; а то ще разбие и довърши всички тези царства и самото то ще пребъде до века[2],** (1) Пс. 2:6-8; Откр. 11:15; (2) гл. 4:3; 6:26; 7:13,14; 2 Царе 7:13; Лк. 1:33; Евр. 12:27
45 **понеже си видял, че от планината се е откъснал камък[1],** *но* **не с ръце, и е разбил желязото, бронза, глината, среброто и златото[2]. Великият Бог е известил на царя какво ще стане след това[3]. Сънят е верен и тълкуванието му – достоверно.** (1) Ис. 28:16; Мт. 21:44; (2) Пс. 2:9; Аг. 2:22; Лк. 20:18; Откр. 19:15; (3) Бит. 41:28
46 **Тогава цар Навуходоносор падна на лицето си и се поклони на Даниил[1] и заповяда да му принесат принос и кадения[2].** (1) Деян. 10:25; (2) Деян. 14:13
47 **Царят отговори на Даниил и каза: Наистина вашият Бог е Бог на боговете[1] и Господ на царете[2], и открива тайни, тъй като ти можа да откриеш тази тайна.** (1) Втзк. 10:17; 4 Царе 5:15; Пс. 96:4; (2) 1 Тим. 6:15; Откр. 17:14
48 **Тогава царят възвеличи Даниил и му даде множество големи подаръци[1] и го постави за владетел над цялата вавилонска област и за главен началник над всичките вавилонски мъдреци[2].**
(1) гл. 5:7,16; (2) ст. 6; гл. 4:9; 5:11; Бит. 41:41
49 **И Даниил измоли от царя и той постави Седрах, Мисах и Авденаго[1] над управата на вавилонската област[2]; а Даниил беше в царския двор[3].**
(1) гл. 3:12; (2) гл. 3:1,30; (3) Ест. 3:2

3 **Цар Навуходоносор направи образ от злато; височината му беше шестдесет лакътя и ширината му – шест лакътя. Изправи го в равнината Дура, във вавилонската област[1].** (1) гл. 2:49
2 **И цар Навуходоносор изпрати да съберат сатрапите*, наместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите да дойдат на посвещението на образа, който цар Навуходоносор беше изправил.** *управителите на провинции
3 **Тогава сатрапите, наместниците, областните управители, съдиите, съкровищниците, съветниците, законоведците и всичките началници на областите се събраха на посвещението на образа, който цар Навуходоносор беше изправил; и застанаха пред образа, който Навуходоносор беше изправил.**
4 **И глашатаят извика силно: На вас**

**се заповядва, народи, племена и ези-
ци:**
5 **Когато чуете звука на тръбата, на
свирката, на арфата, на лирата, на
псалтира, на гайдата и на всякакъв вид
музика, да паднете и да се поклоните
на златния образ, който цар Навуходо-
носор е изправил!**[1] (1) Пс. 115:4-8
6 **А който не падне да се поклони, в
същия час ще бъде хвърлен сред плам-
тящата огнена пещ**[1]**.** (1) Ер. 29:22; Откр. 13:15
7 **Затова, когато всичките народи чу-
еха звука на тръбата, на свирката, на
арфата, на лирата, на псалтира и на
всякакъв вид музика, всичките народи,
племена и езици падаха** *и* **се покланяха
на златния образ, който цар Навуходо-
носор беше изправил.**
8 **Заради това някои халдейци се при-
ближиха** *при царя* **и издадоха юдеите.**
9 **Те проговориха и казаха на цар
Навуходоносор: Царю, да си жив до
века!**[1] (1) гл. 2:4
10 **Ти царю, си издал указ: всеки чо-
век, който чуе звука на тръбата, на
свирката, на арфата, на лирата, на
псалтира, на гайдата и на всякакъв вид
музика, да падне и да се поклони на
златния образ;**
11 **а който не падне да се поклони, да
бъде хвърлен сред пламтящата огнена
пещ**[1]**.** (1) гл. 6:12
12 **Има някои юдеи, които ти си по-
ставил над управата на вавилонската
област – Седрах, Мисах и Авденаго**[1]**;
тези мъже, царю, не те зачитат; на
боговете ти не служат и на златния
образ, който си изправил, не се покла-
нят**[2]**.** (1) гл. 2:49; (2) гл. 6:13
13 **Тогава Навуходоносор с гняв и
ярост заповяда да докарат Седрах,
Мисах и Авденаго. Тогава докараха
тези мъже пред царя**[1]**.** (1) Мт. 10:18
14 **Навуходоносор проговори и им
каза: Нарочно ли е, Седрахе, Мисахе
и Авденаго, че не служите на моя бог
и не се покланяте на златния образ,
който съм изправил?**
15 **Сега, когато чуете звука на тръба-
та, на свирката, на арфата, на лирата,
на псалтира, на гайдата и на всякакъв
вид музика, ако сте готови да паднете
и се поклоните на образа, който съм
направил,** *добре!* **Но ако не се покло-
ните, в същия час ще бъдете хвърлени
сред пламтящата огнена пещ – и кой
е онзи бог, който ще ви отърве от
ръцете ми?**[1] (1) 4 Царе 18:35
16 **Седрах, Мисах и Авденаго отгово-
риха и казаха на цар Навуходоносор:
Не ни е нужно да ти отговаряме за
това нещо.**
17 **Ако е** *така,* **нашият Бог, на кого-
то ние служим, може да ни отърве от
пламтящата огнена пещ; и от твоите
ръце, царю, ще ни избави**[1]**.**
(1) Пс. 37:39,40; Мт. 10:28; 2 Петр. 2:9
18 **Но и ако не,** *пак* **знай, царю, че на
боговете ти няма да служим и на злат-
ния образ, който си изправил, няма да
се покланяме**[1]**.** (1) Изх. 20:3-5; Деян. 4:19
19 **Тогава Навуходоносор се изпълни
с ярост**[1] **и изгледът на лицето му се
измени против Седрах, Мисах и Авде-
наго. Той проговори и заповяда да на-
горещят пещта седем пъти повече, от-
колкото обикновено се нагорещяваше.**
(1) Ест. 3:5; Деян. 5:33
20 **И на някои силни мъже от вой-
ската си заповяда да вържат Седрах,
Мисах и Авденаго и да ги хвърлят в
пламтящата огнена пещ.**
21 **Тогава тези мъже бяха вързани с
долните и горните си дрехи, с тюрба-
ните и дрехите си, и бяха хвърлени
сред пламтящата огнена пещ.**
22 **А понеже заповедта на царя беше
строга и пещта беше изключително на-
горещена, огненият пламък уби онези
мъже, които вдигнаха Седрах, Мисах
и Авденаго.**
23 **А тези трима мъже, Седрах, Ми-
сах и Авденаго, паднаха вързани сред
пламтящата огнена пещ.**
24 **Тогава цар Навуходоносор се ужа-
си и стана бързо, проговори и каза
на съветниците си: Не хвърлихме ли**

трима мъже вързани сред огъня? Те
отговориха и казаха на царя: Вярно
е, царю.
25 **Той отговори и каза: Ето, виждам**
четирима мъже развързани да ходят
сред огъня и нямат никаква повреда[1]**!**
И по вида си четвъртият прилича на
Божи Син. (1) Ис. 43:2; Евр. 11:34
26 **Тогава Навуходоносор се приближи**
до вратата на пламтящата огнена пещ,
проговори и каза: Седрахе, Мисахе и
Авденаго, слуги на Всевишния Бог[1]**, из-**
лезте и елате тук! Тогава Седрах, Ми-
сах и Авденаго излязоха отсред огъня[2]**.**
(1) гл. 6:20; (2) Пс. 66:12
27 **И сатрапите, наместниците, област-**
ните управители и царските съветници
се събраха *и* **видяха тези мъже – че**
огънят не беше имал власт над телата
им. Косъм от главата им не беше из-
горял и долните им дрехи не се бяха
изменили, и *даже* **миризма на огън не**
беше преминала на тях.
28 **Навуходоносор проговори и каза:**
Благословен да бъде Бог на Седрах,
Мисах и Авденаго, който изпрати Анге-
ла Си[1] **и избави слугите Си, които се**
уповаха на Него[2] **и престъпиха думата**
на царя, и предадоха телата си[3]**, за да**
не служат и да не се покланят на друг
бог, освен на своя Бог.
(1) гл. 6:22; Деян. 12:11; (2) Пс. 22:4; 34:7,8; (3) Откр. 12:11
29 **Затова издавам указ: Който и да**
било от всеки народ, племе и език,
който би казал зло против Бога на Сед-
рах, Мисах и Авденаго, да се разсече
на части и къщата му да се обърне на
бунище[1]**; защото няма друг бог, който**
може да избави така[2]**.** (1) гл. 2:5; (2) гл. 6:27
30 **Тогава царят повиши Седрах, Ми-**
сах и Авденаго във вавилонската об-
ласт[1]**.** (1) гл. 2:49

4 **Цар Навуходоносор към всички**
народи, племена и езици, които жи-
веят по цялата земя: Мир да ви се
умножи![1] (1) гл. 6:25; 2 Петр. 1:2
2 **Беше ми угодно да оповестя знаме-**
нията и чудесата, които Всевишният
Бог ми направи[1]**.** (1) Пс. 66:16; Лк. 8:39
3 **Колко велики са знаменията Му и**
колко могъщи са чудесата Му[1]**! Него-**
вото царство е вечно царство и Не-
говото владичество – от поколение в
поколение[2]**.** (1) гл. 6:27;
(2) гл. 2:44; 4:34; Изх. 15:18; Пс. 145:13; Ер. 10:10
4 **Аз, Навуходоносор, бях спокоен в**
дома си и благополучен в двореца си.
5 **Видях сън, който ме уплаши, и раз-**
мишленията на леглото ми и виденията
на главата ми ме уплашиха[1]**.**
(1) гл. 2:1; Йов 7:14; Пс. 65:8
6 **И издадох указ да се въведат пред**
мен всичките вавилонски мъдреци, за
да ми известят тълкуванието на съня[1]**.**
(1) гл. 2:2
7 **Тогава влязоха книжниците, гада-**
телите, халдейците и гледачите, и аз
разказах съня пред тях, но не ми из-
вестиха тълкуванието му[1]**.** (1) гл. 2:11; 5:8
8 **А накрая дойде пред мен Даниил,**
чието име е Валтасасар[1]**, по името на**
моя бог, и в когото е духът на светите
богове[2]**; и аз разказах съня пред него:**
(1) гл. 1:7; (2) ст. 18; гл. 5:11,14
9 **Валтасасаре, началнико на книжни-**
ците[1]**, понеже зная, че духът на светите**
богове е в теб[2] **и никаква тайна не ти**
е трудна, обясни ми виденията на съня
ми, който видях, и тълкуванието му[3]**.**
(1) гл. 2:48; (2) ст. 8; (3) гл. 1:17
10 **Ето** *какви бяха* **виденията на главата**
ми и на леглото ми: Гледах, и ето, дър-
во сред земята, а височината му беше
огромна[1]**.** (1) Пс. 37:35; Езек. 31:3
11 **Дървото стана голямо и здраво,**
височината му стигаше до небето и
то се виждаше до краищата на цялата
земя.
12 **Листата му бяха хубави, плодът**
му – изобилен и на него имаше храна
за всички; полските животни намира-
ха сянка под него и небесните птици
живееха в клоните му, и от него се
хранеше всяко създание[1]**.** (1) Езек. 17:23
13 **Видях във виденията на главата си**
на леглото си, и ето, един свят страж***[1]**
слезе от небето. **или:* ангел; (1) гл. 8:13

14 **Той извика силно и каза така: Отсечете дървото[1] и изсечете клоните му; отърсете листата му и разпръснете плода му; нека бягат животните изпод него и птиците от клоните му[2]!**
(1) Лк. 13:7; (2) Езек. 31:12; Мт. 13:32
15 **Но пъна с корените му оставете в земята, и то** *стегнат* **с обръч от желязо и бронз сред полската зеленина; и нека се мокри от небесната роса[1] и нека участва с животните в тревата на земята[2].** (1) Йов 14:7-9; (2) Йов 12:24
16 **Нека човешкото му сърце се измени и нека му се даде животинско сърце; и** *така* **нека минат над него седем времена.**
17 **Чрез решение на стражите* е** *дошло* **това послание и делото е** *по* **думата на светите, за да разберат живите, че Всевишният владее над царството на хората и го дава на когото иска[1], и поставя над него най-нищожния измежду хората.** **или:* ангелите; (1) ст. 32; гл. 2:21; 5:21; Ер. 27:5
18 **Този сън видях аз, цар Навуходоносор, и ти, Валтасасаре, кажи тълкуванието му, защото нито един от мъдреците на царството ми не може да ми извести тълкуванието, а ти можеш, защото духът на светите богове е в теб[1].** (1) ст. 8,9
19 **Тогава Даниил, чието име беше Валтасасар, остана смаян за известно време и размислите му го плашеха[1]. Царят проговори и каза: Валтасасаре, сънят и тълкуванието му да не те плашат! Валтасасар каза в отговор: Господарю мой, сънят нека бъде за онези, които те мразят, и тълкуванието му – за враговете ти[2]!** (1) гл. 7:28; (2) 2 Царе 18:32
20 **Дървото, което си видял, че е станало голямо и здраво, чиято височина е стигала до небето и което се е виждало от цялата земя,**
21 **чиито листа са били хубави и плодът му – изобилен и на което е имало храна за всички, и под което са живеели полските животни, и по чиито клони са се подслонявали небесните птици –**
22 **това си ти, царю, който си станал голям и здрав; защото величието ти е станало голямо и е стигнало до небето и владичеството ти – до края на земята[1].** (1) гл. 2:37,38; 5:18,19
23 **А** *това,* **че царят е видял един свят страж* да слиза от небето и да казва: Отсечете дървото и го унищожете, но пъна с корените му оставете в земята, и то** *стегнат* **с обръч от желязо и бронз сред полската зеленина; и нека се мокри от небесната роса и нека участва с полските животни, докато минат над него седем времена! –**
**или:* ангел
24 **това е тълкуването му, царю, и това е решението на Всевишния, което ще постигне господаря ми, царя:**
25 **Ще бъдеш изгонен измежду хората и жилището ти ще бъде с полските животни, ще бъдеш хранен с трева като говедата и ще бъдеш мокрен от небесната роса; и ще минат над теб седем времена, докато познаеш, че Всевишният владее над царството на хората[1] и го дава на когото иска[2].**
(1) Пс. 83:18; (2) ст. 17
26 **А** *това,* **че е било казано да се остави пънът с корените на дървото,** *значи,* **че царството ще ти остане, щом познаеш, че небесата владеят.**
27 **Затова, царю, нека ти бъде угоден моят съвет да оставиш греховете си чрез правда и беззаконията си – чрез милост към бедните, ако** *искаш да* **се продължи благоденствието ти[1].**
(1) Пр. 16:6; 20:28
28 **Всичко това постигна цар Навуходоносор.**
29 **След дванадесет месеца, като ходеше по царския дворец във Вавилон,**
30 **царят проговори и каза: Не е ли велик този Вавилон[1], който аз съградих за седалище на царството с мощната си сила и за славата на великолепието си[2]!** (1) Откр. 14:8; (2) Бит. 11:4; Втзк. 8:17; 32:27; Ис. 10:13; 47:8; Езек. 29:3; Соф. 2:15
31 **Думата беше още в устата на царя, когато от небесата дойде глас: На теб**

се казва, царю Навуходоносор: Царството се отне от теб[1]!
(1) гл. 5:20

32 **И ще бъдеш изгонен измежду хората и жилището ти ще бъде с полските животни, и ще бъдеш хранен с трева като говедата; и ще минат над теб седем времена, докато познаеш, че Всевишният владее над царството на хората и го дава на когото иска[1].**
(1) ст. 17,25; Римл. 13:1

33 **В същия час това слово се изпълни над Навуходоносор[1]; той беше изгонен измежду хората и ядеше трева като говедата, и тялото му се мокреше от небесната роса, докато космите му пораснаха като орлови** *пера* **и ноктите му – като птичи** *нокти[2].*
(1) Пр. 16:18; Деян. 12:23; (2) Пр. 11:2

34 **А в края на дните аз, Навуходоносор, повдигнах очите си към небесата и разумът ми се възвърна. И аз благослових Всевишния[1] и възхвалих и прославих Вечно Живия[2], чието владичество е вечно владичество, чието царство е от поколение в поколение[3].**
(1) Бит. 14:18,19; (2) гл. 6:26; 12:7; 1 Тим. 6:16; Откр. 4:9; (3) гл. 4:3; Пс. 145:13

35 **И всичките земни жители се считат като нищо** *пред Него[1];* **по волята Си Той постъпва с небесната войска и със земните жители[2] и никой не може да спре ръката Му или да Му каже: Какво правиш Ти?[3]**
(1) Ис. 40:15-17; (2) Пс. 135:6; (3) Йов 9:12; 42:2; Римл. 9:20

36 **В същото време,** *когато* **разумът ми се възвърна, ми се възвърнаха и великолепието ми и блясъкът ми за славата на царството ми; и съветниците ми и големците ми ме търсеха и аз бях отново утвърден в царството си и ми се добави превъзходно величие.**

37 **Сега аз, Навуходоносор, възхвалявам и величая, и прославям небесния Цар[1], чиито дела всички са истинни и чиито пътища са справедливи[2], и който може да смири ходещите горделиво[3].**
(1) 1 Лет. 29:10-13; (2) гл. 9:14; Втзк. 32:4; 2 Царе 22:31; Пс. 111:7; (3) Ис. 2:11,12; 13:11; Лк. 1:51

5 **Цар Валтасар направи голям пир[1] на хиляда от големците си и пиеше вино пред хилядата[2].**
(1) Ест. 1:3; (2) Ис. 21:5

2 **Когато вкуси виното, Валтасар заповяда да донесат златните и сребърните съдове, които баща му Навуходоносор беше изнесъл от храма, който беше в Ерусалим[1], за да пият от тях царят и големците му, жените му и наложниците му.**
(1) гл. 1:2; 4 Царе 24:13; 25:15; Езд. 5:14

3 **Тогава донесоха златните съдове, които бяха изнесени от храма на Божия дом, който беше в Ерусалим; и царят и големците му, жените му и наложниците му пиеха от тях.**

4 **Пиеха вино и хвалеха боговете от злато, сребро, бронз, желязо, дърво и камък[1].**
(1) Откр. 9:20

5 **В същия час се появиха пръсти на човешка ръка и пишеха срещу светилника по мазилката на стената на царския дворец; и царят видя частта от ръката, която пишеше.**

6 **Тогава лицето на царя пребледня и мислите му го уплашиха, така че ставите на бедрата му се разхлабиха и коленете му се удряха едно в друго[1].**
(1) Ер. 50:43

7 **Царят извика силно да въведат гадателите, халдейците и гледачите[1]. И царят проговори и каза на вавилонските мъдреци: Който прочете това писание и ми изяви значението му, ще бъде облечен в мораво, златна огърлица** *ще се окачи* **на шията му и ще бъде третият властник в царството[2].**
(1) гл. 2:2; (2) гл. 2:48

8 **Тогава влязоха всичките царски мъдреци, но не можаха да прочетат писанието, нито да известят на царя значението му[1].**
(1) гл. 2:27; 4:7

9 **Тогава цар Валтасар много се изплаши, лицето му пребледня, а големците му се смаяха.**

10 **Поради думите на царя и на големците му царицата** *майка* **влезе в дома на пира.** *И* **царицата** *майка* **проговори и каза: Царю, да си жив до века![1] Нека**

не те плашат мислите ти и да не пребледнява лицето ти! (1) гл. 2:4
11 **Има мъж в царството ти, в когото е духът на светите богове**[1]**. И в дните на баща ти в него се намериха просветление, разум и мъдрост като мъдростта на боговете. И цар Навуходоносор, баща ти, го постави за началник на книжниците, на гадателите, на халдейците и на гледачите**[2]**, царю,**
(1) гл. 4:8,9,18; Езек. 28:3; (2) гл. 2:48
12 **защото превъзходен дух и знание, разум, тълкуване на сънища, изясняване на гатанки и разрешаване на трудности**[1] **се намираха у този Даниил, на когото царят даде името Валтасасар**[2]**. Нека сега бъде повикан Даниил, и той ще изяви значението.**
(1) гл. 1:17; 6:3; (2) гл. 1:7
13 **Тогава Даниил беше въведен пред царя. Царят проговори и каза на Даниил: Ти ли си Даниил, от пленените от Юда, които баща ми, царят, доведе от Юда**[1]**?** (1) гл. 1:6; 2:25
14 **Чух за теб, че духът на боговете бил в теб и че просветление, разум и превъзходна мъдрост се намирали в теб.**
15 **И сега мъдреците и гадателите бяха въведени пред мен, за да прочетат този надпис и да ми известят значението му, но не можаха да изявят значението на** *това* **нещо.**
16 **И аз чух за теб, че си могъл да тълкуваш**[1] **и да разрешаваш трудности; ако можеш сега да прочетеш написаното и да ми съобщиш значението му, ще бъдеш облечен в мораво, златна огърлица** *ще се окачи* **на шията ти и ще бъдеш третият властник в царството**[2]**.**
(1) Бит. 41:15; (2) ст. 7; гл. 2:6,48
17 **Тогава Даниил отговори и каза пред царя: Нека даровете ти останат за теб и дай подаръците си на друг!**[1] **Но все пак аз ще прочета на царя написаното и ще му съобщя значението му.**
(1) 4 Царе 5:16
18 **О, царю, Всевишният Бог даде на баща ти Навуходоносор царство и величие, слава и великолепие**[1]**.** (1) гл. 2:37,38
19 **И поради величието, което му даде, всичките народи, племена и езици трепереха и се бояха пред него**[1]**. Когото искаше, убиваше и когото искаше, оставяше жив; когото искаше, възвишаваше и когото искаше, унижаваше**[2]**.** (1) гл. 4:22; (2) 4 Царе 25:28; Екл. 8:3
20 **Но когато сърцето му се надигна**[1] **и духът му закоравя в гордостта, той беше свален от царския си престол и славата му се отне от него**[2]**.**
(1) 2 Лет. 32:25; Езек. 31:10; (2) гл. 4:29-33
21 **И беше изгонен измежду хората, сърцето му стана като на животните и жилището му беше между дивите магарета; хранеха го с трева като говедата и тялото му се мокреше от небесната роса**[1]**, докато позна, че Всевишният Бог владее над царството на хората и поставя над него когото иска**[2]**.**
(1) гл. 4:29-33; (2) гл. 4:17,25
22 **А ти, негов сине, Валтасаре, не си смирил сърцето си, въпреки че знаеше всичко това**[1]**,** (1) 2 Лет. 33:23
23 **а си се надигнал над Господаря на небесата**[1]**. И донесоха пред теб съдовете на дома Му и ти и големците ти, жените и наложниците ти пихте вино от тях; и ти хвали боговете от сребро, от дърво и от камък, които не виждат, нито чуват, нито разбират**[2] **– а Бога, в чиято ръка е дишането ти**[3]**, и в чиято** *власт* **са всичките ти пътища**[4]**, не прослави**[5]**.** (1) гл. 8:11; Ис. 37:23; (2) Пс. 115:4-8; (3) Йов 12:10; (4) Ер. 10:23; Деян. 17:25,28; (5) 1 Царе 17:26,36; Ер. 50:28; Деян. 12:23; Римл. 1:21; Откр. 9:20
24 **Затова, от Него е била изпратена частта от ръката и е било написано това писание.**
25 **И това е писанието, което е било написано: Мене, мене, текел, уфарсин.**
26 **Това е значението на** *това* **нещо: Мене: Бог е преброил** *дните на* **царството ти и ги е свършил**[1]**.** (1) Ер. 25:12
27 **Текел: Претеглен си на везните и си намерен недостатъчен**[1]**.**
(1) Пр. 21:2; Наум 1:14

28 **Перес*: Царството ти се раздели и се даде на мидяните и персите**[1].
*основната граматическа форма на уфарсин
(1) гл. 2:32,39; 8:20; 2 Лет. 36:23; Ис. 13:17; 47:11; Ер. 51:28

29 **Тогава Валтасар заповяда и облякоха Даниил в мораво,** *окачиха* **златна огърлица около шията му**[1] **и прогласиха за него, че ще бъде третият властник в царството**[2]. (1) Бит. 41:42; (2) Ест. 10:3

30 **В същата нощ Валтасар, царят на халдейците, беше убит**[1]. (1) Ер. 51:31,39

31 **И мидянинът Дарий**[1] **получи царството, когато беше на шестдесет и две години.** (1) гл. 9:1; 11:1

6 **Дарий намери за добре да постави над царството сто и двадесет сатрапи, които да бъдат по цялото царство,**

2 **и над тях – трима началници, един от които беше Даниил, за да им дават тези сатрапи отчет, за да не губи царят**[1]. (1) Езд. 4:22

3 **Тогава този Даниил се отличаваше от** *другите* **началници и сатрапите, защото в него имаше превъзходен дух**[1]; **и царят намисли да го постави над цялото царство.** (1) гл. 5:12; Бит. 41:38

4 **Тогава началниците и сатрапите търсеха да намерят повод** *за обвинение* **против Даниил относно** *делата на* **царството**[1]; **но не можаха да намерят никакъв повод или вина, защото той беше верен и в него не се намери никаква грешка или вина**[2].
(1) Пс. 37:32; (2) 1 Кор. 4:2

5 **Тогава тези мъже казаха: Няма да намерим никакъв повод против този Даниил, освен ако намерим** *нещо* **против него в закона на неговия Бог.**

6 **Тогава тези началници и сатрапи се спуснаха при царя**[1] **и му казаха така: Царю Дарий, да си жив до века!**[2]
(1) Пс. 59:4; (2) ст. 21; гл. 2:4

7 **Всички началници на царството, наместниците и сатрапите, съветниците и управителите се съветваха, царят да издаде указ и да се утвърди забрана, че който, до тридесет дни, би отправил някаква молба към който и да било бог или човек освен към теб, царю, да бъде хвърлен в рова на лъвовете**[1].
(1) Пс. 94:21

8 **Сега, царю, утвърди забраната и подпиши писмената** *ѝ форма,* **за да не се изменя, според закона на мидяните и персите, който е неотменим**[1].
(1) Ест. 1:19

9 **Затова цар Дарий подписа писмената забрана.**

10 **А когато Даниил научи, че писанието било подписано, влезе у дома си – а той имаше на стаята си**[1] **отворени прозорци към Ерусалим**[2] **– и три пъти на ден коленичеше на колената си и се молеше и благодареше пред своя Бог, както беше правил преди това**[3].
(1) Мт. 6:6; (2) 3 Царе 8:48; Пс. 28:2; Ер. 51:50;
(3) Пс. 119:164; Деян. 10:9

11 **Тогава онези мъже се спуснаха и намериха Даниил да отправя молба и да се моли пред своя Бог.**

12 **Тогава се приближиха и говориха пред царя за царската забрана: Не подписа ли ти забрана, че всеки човек, който до тридесет дни би измолил** *нещо* **от който и да било бог или човек освен от теб, царю, ще се хвърли в рова на лъвовете?**[1] **Царят отговори и каза: Това е вярно според закона на мидяните и персите, който е неотменим.** (1) гл. 3:8-11

13 **Тогава те отговориха и казаха пред царя: Даниил, който е от пленените от Юда**[1], **не зачита нито теб, царю, нито забраната, която си подписал, а отправя молбата си три пъти на ден!**[2]
(1) гл. 1:6; (2) гл. 3:12; Ест. 3:8

14 **Тогава царят, като чу това нещо, се наскърби много**[1] **и взе присърце да спаси Даниил, и се бореше до залеза на слънцето да го избави.** (1) Мк. 6:26

15 **Тогава онези мъже се спуснаха при царя и казаха на царя: Знай, царю, че е закон на мидяните и на персите, никаква забрана или указ, които царят постанови, да не се променят!**

16 **Тогава царят заповяда и доведоха Даниил и го хвърлиха в рова на лъвовете**[1]. *А* **царят проговори и каза на Да-**

ниил: Твоят Бог, на когото ти служиш
непрестанно, Той нека те спаси![2]
(1) Ер. 38:5; (2) Йов 5:19
17 **И донесоха един камък и го по-**
ставиха на отвора на рова[1]**; и царят**
го запечата с печата си и с печата на
големците си[2]**, за да не се промени**
намерението за Даниил.
(1) Плач 3:53; (2) Мт. 27:66
18 **Тогава царят отиде в двореца си**
и пренощува, постейки, не *поиска да*
донесат пред него забавления и сънят
побягна от него.
19 **После царят стана много рано сут-**
ринта и побърза да отиде при рова на
лъвовете.
20 **И когато се приближи до рова, из-**
вика с плачевен глас към Даниил. Ца-
рят проговори и каза на Даниил: Да-
нииле, служителю на живия Бог[1]**, твоят**
Бог, на когото служиш непрестанно,
можа ли да те спаси от лъвовете?
(1) гл. 3:26
21 **Тогава Даниил проговори на царя:**
Царю, да си жив до века![1] (1) ст. 6
22 **Моят Бог изпрати Ангела Си**[1] **и зат-**
вори устата на лъвовете[2] **и те не ме**
повредиха, защото се намерих невинен
пред Него[3]**; също и пред теб, царю, не**
съм извършил никакво престъпление[4]**.**
(1) гл. 3:28; (2) Евр. 11:33; (3) Пс. 18:20; (4) Деян. 24:16
23 **Тогава царят много се зарадва и**
заповяда да извадят Даниил от рова.
И Даниил беше изваден от рова и на
него не се намери никаква повреда,
защото се беше доверил на своя Бог[1]**.**
(1) Евр. 11:33
24 **И царят заповяда и доведоха оне-**
зи мъже, които бяха издали Даниил, и
хвърлиха тях, децата им и жените им
в рова на лъвовете; и още преди да
стигнат до дъното на рова, лъвовете
ги сграбчиха и строшиха всичките им
кости[1]**.**
(1) Втзк. 19:19; Ест. 7:10; Пс. 7:14-16; 9:15,16; Пр. 11:8
25 **Тогава цар Дарий писа до всички**
народи, племена и езици, които жи-
веят по цялата земя: Мир да ви се
умножи![1] (1) гл. 4:1
26 **Издавам указ в цялото владение**
на царството ми да треперят и да се
боят пред Бога на Даниил, защото Той
е живият Бог[1] **и е утвърден до века, и**
Неговото царство е нерушимо, и Него-
вата власт ще бъде до края[2]**.**
(1) гл. 4:34; 1 Царе 17:26; Ер. 10:10; Деян. 14:15; (2) гл. 2:44
27 **Той спасява и избавя, и върши**
знамения и чудеса на небесата и на
земята[1]**. Той спаси Даниил от силата**
на лъвовете[2]**.**
(1) гл. 4:3; Пс. 77:14; Ер. 32:20; (2) гл. 3:29; 2 Тим. 4:17
28 **И този Даниил преуспяваше при**
царуването на Дарий и при царуване-
то на персиеца Кир[1]**.** (1) гл. 1:21

ст. 1-14: ст. 15-28

7 **В първата година на вавилонския**
цар Валтасар[1]**, Даниил видя сън и ви-**
дения на главата си на леглото си[2]**.**
Тогава записа съня[3] **и началото на сло-**
вото беше така:
(1) гл. 8:1; (2) Чис. 12:6; (3) Авак. 2:2
2 **Даниил проговори и каза: Видях във**
видението си през нощта, и ето, че-
тирите небесни ветрища[1] **се спуснаха**
върху голямото море[2]**.**
(1) Откр. 7:1; (2) Ис. 17:12; Ер. 51:42
3 **И четири големи звяра се надигнаха**
от морето, различни един от друг.
4 **Първият беше като лъв**[1] **и имаше**
орлови криле[2]**. Аз гледах, докато кри-**
лете му се изскубаха и той беше вди-
гнат от земята и изправен на краката
си като човек и му се даде човешко
сърце.
(1) гл. 2:38; Ер. 4:7; 49:19; (2) Втзк. 28:49; Ер. 49:22
5 **И ето, друг, втори звяр, подобен на**
мечка. И той беше изправен на една
страна[1] **и имаше три ребра в устата**
си между зъбите си. И му казаха така:
Стани, изяж много месо![2]
(1) гл. 2:39; 8:3,4; (2) Ис. 13:18
6 **След това гледах, и ето, друг** *звяр,*
като леопард, който имаше на гърба
си четири птичи криле. Звярът имаше
и четири глави[1]**; и му се даде власт**[2]**.**
(1) гл. 8:21,22; (2) гл. 2:39; 8:5,8
7 **След това гледах в нощните виде-**
ния, и ето, четвърти звяр, страшен
и ужасен и изключително силен. И

имаше големи железни зъби, ядеше и смазваше, и стъпкваше остатъка с краката си[1]. Той се различаваше от всичките зверове, които бяха преди него, и имаше десет рога[2].

(1) гл. 2:40; (2) Зах. 1:18; Откр. 13:1,2; 17:7,8

8 **Докато разглеждах роговете, ето, между тях излезе друг, малък рог[1], пред който три от първите рогове се изтръгнаха. И ето, на този рог имаше очи като човешки очи и уста, която говореше големи неща[2].**

(1) гл. 8:9; (2) гл. 11:36; Откр. 13:5

9 **Гледах, докато се положиха престоли[1] и Старият по дни[2] седна[3]. Облеклото Му беше бяло като сняг и косата на главата Му – като чиста вълна[4], престолът Му – огнени пламъци и колелата Му – горящ огън[5].**

(1) Мт. 19:28; Откр. 20:4; (2) Пс. 90:2; 93:2; (3) Ис. 6:1; Езек. 1:26; Откр. 4:2; (4) Откр. 1:14; (5) Езек. 1:16,27

10 **Огнена река изтичаше и излизаше отпред Него[1], хиляди по хиляди Му служеха и десетки хиляди по десетки хиляди стояха пред Него[2]. Съдът седна и се отвориха книги[3].**

(1) Пс. 97:3; Ис. 66:15; (2) 3 Царе 22:19; Йов 25:3; Пс. 103:21; Лк. 2:13; Евр. 12:22; (3) Откр. 20:12

11 **Тогава гледах заради гласа на големите думи, които рогът говореше; гледах, докато звярът беше убит и тялото му погубено и предадено на горящ огън[1].** (1) Откр. 19:20

12 **А колкото за другите зверове, тяхното владичество беше отнето и животът им се продължи до време и година.**

13 **Гледах в нощните видения, и ето, с небесните облаци идваше един като Човешки Син[1] и стигна до Стария по дни; и Го доведоха пред Него.**

(1) Мт. 24:30; 26:64; Йн. 5:27; Откр. 1:7,13

14 **И на Него се даде владичество и слава, и царство[1], за да Му служат всички народи, племена и езици[2]. Неговото владичество е вечно владичество, което няма да премине, и царството Му е** *царство,* **което няма да се разруши[3].** (1) Пс. 2:6-8; Мт. 16:28; 28:18; Лк. 21:27; Йн. 3:35; 1 Кор. 15:27; (2) Пс. 103:19; (3) гл. 2:44; Ис. 9:7; Йн. 12:34; Откр. 11:15,17

ст. 15-28: ст. 1-14

15 **А на мен, Даниил, духът ми се обезпокои дълбоко в тялото ми и виденията на главата ми ме изплашиха[1].**

(1) гл. 2:1

16 **Приближих се до един от стоящите и го помолих** *да разбера* **достоверно** *истината* **за всичко това. И той ми каза и ми даде да разбера тълкуванието на тези неща.**

17 **Тези големи зверове, които са четири, са четирима царе, които ще се издигнат от земята.**

18 **Но светиите на Всевишния ще получат царството[1] и ще владеят царството до века и до вечни векове[2].**

(1) Лк. 12:32; (2) Авд. 17; Откр. 22:5

19 **Тогава поисках** *да разбера* **достоверно за четвъртия звяр, който се различаваше от всичките други и беше изключително страшен, чиито зъби бяха железни и ноктите му – бронзови, който ядеше и смазваше, и стъпкваше остатъка с краката си;**

20 **и за десетте рога на главата му, и за другия** *рог,* **който излезе нагоре и пред който паднаха три; за рога, който имаше очи и уста, която говореше големи неща, и който на вид беше по-голям от другарите си.**

21 **Гледах този рог, когато води война със светиите[1] и ги победи[2],**

(1) Откр. 20:9; (2) гл. 8:9-12,24; 12:7; Откр. 11:7; 13:7

22 **докато дойде Старият по дни, и съдът беше предаден на светиите на Всевишния[1], и настана времето, когато светиите завладяха царството[2].**

(1) 1 Кор. 6:2; Откр. 20:4; (2) Пс. 149:5-9

23 **Той каза така: Четвъртият звяр е четвъртото царство на земята, което ще се различава от всички царства; и ще погълне цялата земя, и ще я стъпче и смаже[1].** (1) гл. 2:40

24 **А десетте рога са десет царе, които ще се издигнат от това царство[1]; и след тях ще се издигне друг, който ще се различава от предните и ще покори трима царе.** (1) Откр. 17:12

25 **И той ще говори думи против Всевишния и ще тормози светиите на**

Всевишния[1] и ще замисли да промени времена и закон[2]; и те ще бъдат предадени в ръката му до време и времена и половин време*[3].

*или: до година и две години и половин година; използваната дума може да означава както време, период от време, така и година; (1) гл. 8:9-12,24; 12:7; Откр. 11:7; 13:7; (2) гл. 8:11; 9:27; Откр. 13:15-17; (3) гл. 12:7; Откр. 11:2,3; 12:14

26 **Но съдът ще седне и владичеството ще му се отнеме, за да се унищожи и погуби докрай[1].** (1) гл. 11:45; Откр. 11:18

27 **А царството и владичеството, и величието на царствата под цялото небе ще се дадат на народа на светиите на Всевишния[1]. Неговото царство е вечно царство[2] и всички власти ще служат и ще се покоряват на Него.**

(1) Лк. 12:32; (2) Деян. 1:6

28 **Дотук е краят на това слово. А мен, Даниил, размислите ми много ме уплашиха[1] и лицето ми пребледня; и запазих това слово в сърцето си[2].**

(1) гл. 4:19; 8:27; (2) Бит. 37:11

8 **В третата година от царуването на цар Валтасар[1] ми се яви видение, на мен, Даниил, след онова, което ми се беше явило отначало.** (1) гл. 7:1

2 **Видях във видението; и когато** *го* **видях, бях в крепостта Суса[1], която е в областта Елам[2]; и** *когато* **видях във видението, бях при реката Улай.**

(1) Неем. 1:1; Ест. 1:2; (2) Ис. 21:2

3 **И повдигнах очите си и видях, и ето, пред реката стоеше един овен, който имаше два рога; и двата рога бяха високи, но единият беше по-висок от другия; и по-високият беше израснал накрая.**

4 **Видях овена да боде на запад, на север и на юг и никой звяр не можеше да устои пред него, и нямаше кой да избави от силата му; и той правеше каквото си искаше и се възвеличи[1].**

(1) гл. 7:5; 11:2; Ис. 45:1,2

5 **А докато внимавах, ето, козел[1] дойде от запад над цялата земя, без да се допира до земята; и козелът имаше бележит рог между очите си[2].**

(1) гл. 7:6; (2) гл. 11:3

6 **Той дойде до овена с двата рога, който бях видял да стои пред потока, и се спусна върху него с яростта на силата си.**

7 **И го видях да стига при овена и освирепя против него, и удари овена, и счупи двата му рога; и в овена нямаше сила да устои пред него. И той го хвърли на земята и го стъпка и нямаше кой да избави овена от силата му.**

8 **И козелът се възвеличи твърде много; а когато стана силен, големият му рог се счупи и четири бележити** *рога* **израснаха към четирите небесни ветрища.**

9 **И от единия от тях излезе един малък рог[1], който порасна изключително много на юг, на изток и към славната** *земя[2]*. (1) гл. 7:8; 11:21; (2) гл. 11:16,41; Езек. 20:6,15

10 **И той се възвеличи до небесното войнство[1] и свали на земята** *част* **от войнството и от звездите[2] и ги стъпка.** (1) Ис. 14:13; (2) Откр. 12:4

11 **Чак до началника на войнството[1] се възвеличи[2] и отне от него постоянната** *жертва[3];* **и мястото на светилището му беше съборено[4].** (1) Иис. Нав. 5:14; (2) гл. 5:23; 7:25; (3) гл. 12:11; Чис. 28:3; (4) гл. 11:22

12 **И войнството беше предадено заедно с постоянната** *жертва* **поради престъплението. И той хвърли на земята истината, действа и успя[1].**

(1) гл. 7:21,25; 11:28

13 **Тогава чух един светия[1] да говори; и един светия каза на този, който говореше: Докога** *се простира* **видението за постоянната** *жертва* **и за престъплението, което докарва запустение, когато светилището и войнството ще бъдат потъпкани[2]?**

(1) гл. 4:13; (2) гл. 11:31; 12:6,11

14 **И ми каза: До две хиляди и триста вечери и сутрини* – тогава светилището ще бъде** *отново* **в ред.**

*Това се отнася за постоянната жертва, която се принася вечер и сутрин, т.е. вероятно става дума за 1150 дни.

15 **И когато аз, Даниил, видях видението, поисках да** *го* **разбера. И ето, пред мен застана** *един,* **който изглеждаше като мъж.**

16 **И чух човешки глас, който извика между** *бреговете* **на Улай и каза: Гаврииле**[1]**, дай на този да разбере видението**[2]**!** (1) гл. 9:21; Лк. 1:19,26; (2) Зах. 1:9; Откр. 1:1
17 **И той се приближи до** *мястото,* **където стоях. И когато дойде, аз се уплаших и паднах на лицето си**[1]**, а той ми каза: Разбери, сине човешки**[2]**, защото видението се отнася до последното време**[3]**.**
(1) Езек. 1:28; (2) Езек. 2:1; (3) гл. 11:27,35; 12:4; Авак. 2:3
18 **И като ми говореше, аз паднах замаян на лицето си на земята**[1]**, а той се допря до мен и ме изправи на мястото, където стоях**[2]**.**
(1) Откр. 1:17; (2) гл. 10:9,10; Езек. 2:2; Зах. 4:1
19 **И каза: Ето, аз ще ти известя какво ще бъде в последното време на гнева**[1] **– защото** *видението се отнася* **за определеното последно време**[2]**.**
(1) гл. 11:36; (2) ст. 17
20 **Овена, който си видял, с двата рога, са царете на Мидия и Персия**[1]**.**
(1) гл. 5:28
21 **Косматият козел е гръцкият цар**[1]**; и големият рог между очите му е първият цар.** (1) гл. 2:39; Зах. 9:13
22 **А че той се е строшил и са излезли четири вместо него – четири царства ще се издигнат от** *този* **народ, но не с неговата сила**[1]**.** (1) гл. 7:6; 11:4
23 **И в края на царуването им, когато престъпниците изпълнят мярката** *на беззаконието,* **ще се издигне цар със свирепо лице и вещ в лукавщини.**
24 **И силата му ще бъде голяма**[1]**, но не като силата на** *първия;* **и ще извърши удивително опустошение, ще успява и ще действа, и ще опустоши силни и народа на светиите**[2]**.**
(1) гл. 11:23; Пс. 37:35; Откр. 13:5; (2) гл. 11:31-36
25 **Чрез хитростта му измамата ще успява в ръката му; и той ще се надигне в сърцето си и ще погуби мнозина в спокойствието** *им;* **ще въстане и против Княза на князете**[1]**, но ще бъде разбит – но не с ръка**[2]**.**
(1) Откр. 17:14; (2) гл. 11:45; Йов 34:20; Плач 4:6
26 **А видението за вечерите и сутрините, което се каза, е вярно; и ти запечатай видението**[1]**, защото много дни са** *дотогава*[2]**.** (1) гл. 12:4,9; Откр. 10:4; (2) гл. 10:14
27 **Тогава аз, Даниил, примрях и боледувах няколко дни**[1]**; после станах и вършех делата на царя. И бях ужасен за видението, защото никой не го разбираше.** (1) гл. 7:28; 10:8

9 **В първата година на Дарий, сина на Асуир, от рода на мидяните**[1]**, който се възцари над царството на халдейците,** (1) гл. 5:31
2 **в първата година от царуването му аз, Даниил, разбрах от книгите**[1] **броя на годините, за които беше ГОСПОДНОТО слово към пророк Еремия, че ще се изпълнят седемдесет години за запустението на Ерусалим**[2]**.**
(1) Откр. 1:3; (2) 2 Лет. 36:21; Ер. 25:11; Езек. 29:11
3 **И обърнах лицето си към Господа, Бога, за да** *Го* **потърся** *в* **молитва и молби**[1]**, с пост**[2] **и вретище, и пепел**[3]**.**
(1) Ер. 29:12; (2) 2 Царе 12:16; Езд. 8:21; Неем. 1:4; (3) Ест. 4:1; Йов 42:6
4 **И се помолих на ГОСПОДА, своя Бог, и изповядах**[1]**, и казах: О, Господи, велики и страшни Боже, който пазиш завета и милостта** *Си* **за онези, които Те любят и пазят Твоите заповеди**[2]**!**
(1) Лев. 26:40; (2) Изх. 20:6; Втзк. 7:9,12; Неем. 1:5
5 **Съгрешихме, постъпихме неправедно и безбожно, бунтувахме се и се отклонихме от Твоите заповеди и от Твоите правила**[1]**.** (1) 4 Царе 21:15; 2 Лет. 6:37; Неем. 1:6,7; Ис. 64:5,6; Ер. 14:20; Плач 3:42; Езек. 5:6
6 **И не послушахме Твоите слуги, пророците**[1]**, които говориха в Твое Име на царете ни, първенците ни и бащите ни, и на целия народ на земята**[2]**.**
(1) Откр. 10:7; (2) 2 Лет. 36:16; Неем. 9:30,34; Ер. 7:24,26; Зах. 1:4
7 **При Теб, Господи, е правдата**[1]**, а при нас – срамът на лицето, както е** *и* **днес; при юдовите мъже и при ерусалимските жители, и при целия Израил**[2]**, при близките и далечните, по всички страни, където си ги изгонил заради престъплението, което извършиха против Теб**[3]**.** (1) Езд. 9:15; Пс. 119:137; Ер. 12:1; (2) Езд. 9:6,7; (3) Ер. 32:32; Езек. 5:10

8 **ГОСПОДИ, при нас е срамът на лицето[1] – при царете ни, първенците ни и бащите ни – защото съгрешихме против Теб[2].** (1) Ер. 7:19; (2) ст. 5
9 **При Господа, нашия Бог, са милостта и прошката[1], защото се разбунтувахме против Него[2],**
(1) Пс. 130:4; Плач 3:22; (2) Неем. 9:17; Ер. 14:7
10 **и не послушахме гласа на ГОСПОДА, своя Бог, да ходим в Неговите закони, които положи пред нас чрез Своите слуги, пророците[1].** (1) ст. 6
11 **И целият Израил престъпи закона Ти и се отклони, така че не послуша гласа Ти[1]. Затова се изля върху нас проклятието и клетвата, записана в закона на Божия слуга Мойсей, защото съгрешихме против Него[2].**
(1) Втзк. 8:20; 4 Царе 18:12; Ер. 6:19; 16:11; (2) Втзк. 28:15; 4 Царе 22:16; Ер. 30:14; 44:23
12 **Той изпълни Своите думи, които говори против нас и против нашите съдии, които ни съдеха – да докара върху нас голямо зло[1], каквото не е ставало никъде под небето, както стана в Ерусалим[2].** (1) Ис. 43:28; Ер. 39:16; Плач 2:17; Зах. 1:6; (2) Ер. 30:7; Плач 1:12; Езек. 5:9
13 **Както е писано в закона на Мойсей, цялото това зло дойде върху нас[1]; но ние не се молихме пред ГОСПОДА, своя Бог, да се върнем от беззаконията си и да обърнем внимание на Твоята истина[2].** (1) ст. 11; (2) Ис. 43:22; 64:7; Ер. 5:3
14 **Затова ГОСПОД се погрижи за това зло и го докара върху нас[1]; защото ГОСПОД, нашият Бог, е справедлив[2] във всичките Си дела, които върши[3]; а ние не послушахме гласа Му[4].**
(1) Ер. 44:27; Езек. 16:43; (2) ст. 7; (3) гл. 4:37; Изх. 9:27; Езд. 9:15; (4) Ер. 4:17; Плач 1:5
15 **И сега, Господи, Боже наш, който изведе народа Си от египетската земя[1] със силна ръка и Си създаде име, каквото е днес[2]! Съгрешихме и вършихме безбожие[3].**
(1) Изх. 13:3; 32:11; (2) Неем. 9:10; (3) ст. 5
16 **Господи, според цялата Ти правда, моля Те, нека гневът Ти и яростта Ти се отвърнат от Твоя град Ерусалим, светия Ти хълм – защото заради нашите грехове и заради беззаконията на бащите ни Ерусалим и Твоят народ станаха за присмех на всички, които са около нас[1].** (1) Пс. 79:4; Плач 2:15,16; Езек. 22:4
17 **И сега, чуй, Боже наш, молитвата на слугата Си и молбите му[1], и осияй с лицето Си[2] над запустялото Си светилище[3] – заради Господа!** (1) 3 Царе 8:28; Плач 3:56; (2) Чис. 6:25; Пс. 67:1; (3) Пс. 74:3
18 **Боже мой, приклони ухото Си и чуй; отвори очите Си и виж[1] опустошенията ни и града, който се нарича с Твоето Име[2]! Защото не заради своята правда принасяме молбите си пред Теб[3], а заради многото Твои милосърдия[4].** (1) 4 Царе 19:16; Ис. 37:17; (2) Чис. 6:27; Ис. 43:7; 63:19; Ер. 7:11; (3) Езек. 36:22,32; (4) Пс. 25:6,7
19 **Господи, чуй! Господи, прости![1] Господи, обърни внимание и подействай! Не забавяй заради Себе Си[2], Боже мой, защото с Твоето Име се наричат градът Ти и народът Ти[3]!**
(1) Чис. 14:19; 3 Царе 8:30; (2) Пс. 79:9; (3) Ис. 63:19
20 **И докато още говорех и се молех, и изповядвах своя грях и греха на народа си Израил[1], и принасях молбата си пред ГОСПОДА, своя Бог, за светия хълм на своя Бог,** (1) Езд. 10:1
21 **докато още говорех в молитвата, мъжът Гавриил, когото бях видял във видението в началото[1], се докосна до мен, когато бях напълно изтощен*, около часа на вечерния принос[2].**
**или:* летейки бързо стигна до мен; (1) гл. 8:16; (2) Езд. 9:4
22 **И** *ми* **даде да разбера и говори с мен, и каза: Данииле, сега излязох, за да те науча да разбираш.**
23 **Когато ти започна да се молиш, излезе слово и аз дойдох да ти кажа[1], защото ти си възлюбен[2]; затова обърни внимание на словото и разбери видението[3].** (1) 4 Царе 19:20; (2) гл. 10:11; Пр. 15:8,9; Езек. 14:14; (3) гл. 10:1; 2 Тим. 2:7
24 **Седемдесет седмици са определени[1] за народа ти и за светия ти град за свършване на престъплението и за слагане на край на греховете[2], и за правене на умилостивение за беззаконието, и за въвеждане на вечна правда[3], за запечатване на видение и**

пророчество, и за помазване на Пре-
святото *място*. (1) Езек. 4:5,6; (2) Евр. 9:26;
(3) Ис. 42:4; 51:6,8; 53:11; Римл. 5:19; 2 Кор. 5:21
25 И така, знай и разбирай: От из-
лизането на словото да се възстанови
и съгради Ерусалим[1] до Помазаника,
Княза[2], ще бъдат седем седмици и
шестдесет и две седмици; и ще бъде
възстановен и съграден, с улици и
окоп, и то в размирни времена[3].
(1) Неем. 2:5,6,8; (2) Мих. 5:2; (3) Неем. 4:8-14
26 И след шестдесет и две седмици
Помазаникът ще бъде отмахнат[1] и
няма да има *нищо*. И народът на идва-
щия княз ще разруши града и светили-
щето[2]; и краят му ще бъде чрез навод-
нение[3]; и до края: война, определени
опустошения[4].
(1) Ис. 53:8; Мт. 26:24; Лк. 17:25; (2) Лк. 19:43,44;
(3) гл. 11:10; Ис. 28:2; (4) гл. 11:36; Ис. 28:22; Лк. 21:6,24
27 И той ще потвърди завет с множи-
на[1] за една седмица[2], а в половината
на седмицата ще прекрати жертвата и
приноса[3]; и на крилото на мерзостите
идва един запустител[4], докато решеното
унищожение се излее върху запустите-
ля[5]. (1) Мт. 24:12; (2) Ис. 28:15,18;
(3) гл. 7:25; (4) Мт. 24:15; (5) ст. 26; Ис. 10:22,23

10 В третата година на персийския
цар Кир[1] едно слово се откри на Да-
ниил, който се нарича Валтасасар[2]. И
словото беше истинно и *означаваше* го-
леми бедствия; и той разбра словото и
проумя видението[3].
(1) гл. 1:21; (2) гл. 1:7; (3) гл. 1:17; 9:23
2 В онези дни аз, Даниил, жалеех три
цели седмици[1]. (1) Неем. 1:4
3 Вкусна храна не ядях, нито месо,
нито вино влизаше в устата ми, и нито
веднъж не се помазах, докато не се
изпълниха три цели седмици.
4 И на двадесет и четвъртия ден от
първия месец бях на брега на голяма-
та река, която е Тигър[1]. (1) гл. 12:5; Бит. 2:14
5 И повдигнах очите си и видях, и ето,
един мъж, облечен в лен, а кръстът
му – опасан с чисто злато от Уфаз[1].
(1) Ер. 10:9; Откр. 1:13
6 Тялото му беше като хрисолит, а ли-
цето му изглеждаше като светкавица
и очите му – като огнени факли, а
мишците и краката му бяха на вид
като полиран бронз[1] и гласът на думи-
те му – като глас на множество[2].
(1) Езек. 1:7; 8:2; (2) Езек. 1:24; Откр. 1:14-16
7 И само аз, Даниил, видях видени-
ето; а мъжете, които бяха с мен, не
видяха видението[1], но голям трепет ги
нападна и те побягнаха да се скрият.
(1) Деян. 9:7; 22:9
8 И аз останах сам да видя това голя-
мо видение, но не остана в мен сила,
защото цветът на лицето ми стана
мъртвешки бледен и не ми остана си-
ла[1]. (1) гл. 8:27; Откр. 1:17
9 И чух гласа на думите му. И когато
слушах гласа на думите му, *паднах* на
лицето си замаян, с лицето си към зе-
мята[1]. (1) гл. 8:18; Авак. 3:16
10 И ето, ръка се допря до мен и ме
постави разтреперен на коленете ми и
на дланите на ръцете ми.
11 И ми каза: Данииле, мъжо въз-
любени, разбери думите, които ти
говоря, и се изправи на мястото си,
защото сега съм изпратен при теб[1]. И
когато изговори към мен това слово,
аз се изправих разтреперен. (1) гл. 9:22,23
12 И ми каза: Не бой се, Данииле;
защото от първия ден, откогато ти на-
сочи сърцето си да *търсиш* разбиране
и да се смириш пред своя Бог, думите
ти бяха чути[1] и аз дойдох заради думи-
те ти. (1) Лк. 1:13
13 Но князът на персийското царство
ми противостоеше[1] двадесет и един
дни; и ето, Михаил, един от първите
князе[2], дойде да ми помогне; и аз ос-
танах там при персийските царе.
(1) Езд. 4:4,5; (2) гл. 12:1; Юда 9
14 И дойдох да ти дам да разбереш
какво ще се случи с народа ти в по-
следните дни[1] – защото видението е за
далечни дни[2]. (1) гл. 2:28; Бит. 49:1;
Чис. 24:14; Втзк. 4:30; Езек. 38:16; Ос. 3:5; (2) гл. 8:26
15 И когато ми говореше такива
думи, аз насочих лицето си към земята
и онемях.
16 И ето, един подобен на човешките

синове се допря до устните ми[1]; и аз отворих устата си и проговорих, и казах на стоящия срещу мен: Господарю мой, от видението ме обзеха болките ми и не ми остана сила. (1) Ис. 6:7; Ер. 1:9
17 **И как може слугата на този мой господар да говори с този мой господар? А аз – отсега не остана сила в мен и дъх не остана в мен.**
18 **И отново се допря до мен** *един* **на вид като човек и ме укрепи[1].** (1) Пс. 138:3
19 **И каза: Не бой се[1], мъжо възлюбени; мир на теб! Укрепи се! Да, укрепи се![2] И като ми говореше, аз се укрепих и казах: Нека говори господарят ми, защото ме укрепи[3].**
(1) Съд. 6:23; (2) Иис. Нав. 1:6,7; Ис. 35:4; (3) ст. 18
20 **Тогава каза: Знаеш ли защо дойдох при теб? И сега ще се върна да воювам с княза на Персия[1]. И когато изляза, ето, князът на Гърция ще дойде.** (1) ст. 13
21 **Но ще ти съобщя записаното в писанието на истината[1]. И няма нито един, който да държи здраво с мен против тези** *сили* **освен вашия княз Михаил.** (1) гл. 11:2; Откр. 22:6

11 **А в първата година на мидянина Дарий[1] аз стоях да му бъда насърчение и защита[2].** (1) гл. 5:31; (2) Пс. 103:20,21
2 **И сега ще ти съобщя истината[1]. Ето, още трима царе ще се издигнат в Персия[2]; и четвъртият ще придобие по-голямо богатство от всички[3]; и когато стане силен чрез богатството си, ще надигне всичко против гръцкото царство.** (1) гл. 10:21; (2) Езд. 4:6,7,24; (3) гл. 8:4; Ест. 1:1
3 **И ще се издигне смел цар и ще царува с голяма власт, и ще действа според волята си[1].** (1) гл. 8:5
4 **А щом той се издигне, царството му ще се съсипе и ще се раздели към четирите небесни ветрища[1], но не на наследниците му и не според властта, с която той е владял; защото царството му ще се изкорени и ще бъде за други, а не за тези.** (1) гл. 8:8,22

5 **И южният цар[1] ще стане силен; и** *един* **от първенците му ще стане по-силен от него и ще владее; владичеството му ще бъде голямо владичество.** (1) Зах. 6:6
6 **И след** *няколко* **години ще се сдружат; и дъщерята на южния цар ще дойде при северния цар, за да направи спогодба. Но тя няма да задържи силата на мишцата си; и той няма да устои, нито мишцата му; и тя ще бъде предадена, и онези, които я доведоха, и родителят ѝ, и онзи, който я подкрепяше в** *онези* **времена.**
7 **Но вместо него ще се издигне една издънка от корените ѝ; и той ще дойде против войската и ще влезе в крепостите на северния цар, и ще действа против тях, и ще бъде силен.**
8 **Също и боговете им заедно с излените им идоли и скъпоценните им вещи** *от* **злато и сребро ще отведе в плен в Египет[1]; и** *няколко* **години ще се въздържа от** *нападения над* **северния цар.** (1) Ис. 46:1,2
9 **А той ще дойде в царството на южния цар, но ще се върне в земята си.**
10 **И синовете му ще се надигнат** *на война* **и ще съберат множество от големи войски; то ще дойде с устрем, ще наводни и ще премине[1], и ще се върне, и ще се надигне чак до крепостта му.** (1) гл. 9:26
11 **И южният цар ще освирепее и ще излезе, и ще се бие с него, със северния цар; а той ще опълчи голямо множество, но множеството ще бъде предадено в ръката му.**
12 **И когато бъде откарано множеството, сърцето му ще се надигне и той ще повали десетки хиляди, но няма да се укрепи.**
13 **И северният цар ще се върне и ще опълчи множество, по-голямо от първото, и след време,** *след* **години ще дойде с устрем с голяма войска и с много въоръжение.**
14 **И в онези времена мнозина ще станат против южния цар; и насилни-**

ци от твоя народ ще се надигнат, за да
изпълнят видението, но ще паднат.
15 **И северният цар ще дойде и ще**
издигне насип и ще превземе укрепен
град; и силите на южния *цар* **няма да**
устоят и отбраният му народ няма да
има сила да устои.
16 **И дошлият против него ще действа**
по волята си и никой няма да устои
пред него; и ще застане в славната
земя[1] **и в ръцете му ще има изтребле-**
ние. (1) ст. 41,45; гл. 8:9
17 **И ще насочи лицето си да дойде**
със силата на цялото си царство, и ще
сключи с него спогодба; и ще му даде
най-отбраната **дъщеря между жените,**
за да го съсипе; но това няма да устои
и няма да го ползва.
18 **И ще обърне лицето си към остро-**
вите и ще завладее много, но един во-
еначалник ще сложи край на неговия
присмех и при това ще върне присме-
ха му върху него.
19 **И ще обърне лицето си към крепо-**
стите на своята земя; и ще се препъне
и ще падне, и няма да се намери[1]**.**
(1) Йов 34:24; Пс. 37:35,36
20 **И вместо него ще се издигне един,**
който ще изпрати потисник по най-
славната *част* **на царството; но в мал-**
ко дни ще бъде разбит, и то не чрез
гняв и не чрез война.
21 **И вместо него ще се издигне един**
презрян[1]**, на когото няма да се даде**
царско достойнство; но той ще дойде
във *време на* **спокойствие и ще завла-**
дее царството чрез ласкателство[2]**.**
(1) гл. 8:9,23; (2) 2 Царе 15:2-6
22 **И помитащите сили ще бъдат по-**
метени и разбити пред него, а също и
един **княз на завета**[1]**.** (1) гл. 8:11
23 **И след като се съюзи с него, ще**
постъпва измамно и ще се изкачи и
ще се укрепи с малко народ[1]**.** (1) гл. 8:24
24 **Във** *време на* **спокойствие ще дойде**
в най-плодородните места на областта
и ще извърши, каквото нито бащите
му, нито бащите на бащите му са вър-
шили; ще им раздели грабеж и пляч-
ка, и имот и ще замисля плановете си
против крепостите, но до време.
25 **И ще надигне силата си и сърцето**
си против южния цар с голяма вой-
ска. И южният цар ще се опълчи за
война с голяма и много силна войска,
но няма да устои, защото ще замислят
планове против него.
26 **И онези, които ядат от ястията**
му, ще го съсипят; и войската му ще
се разпръсне, и мнозина ще паднат
убити.
27 **А** *на* **тези двама царе сърцата ще**
бъдат *предадени* **на зло и на същата**
трапеза ще говорят измама[1]**; но това**
няма да успее, защото краят още *има*
да дойде **в определеното време**[2]**.**
(1) Пр. 12:20; (2) гл. 8:17,19
28 **Тогава ще се върне в земята си с**
голямо богатство[1]**; и сърцето му ще**
бъде против светия завет; и той ще
действа и ще се върне в земята си.
(1) гл. 8:12
29 **В определеното време ще се върне**
и ще дойде на юг; но последният *път*
няма да бъде като първия,
30 **защото китимски кораби**[1] **ще дой-**
дат против него и той ще се обезсърчи
и ще се върне; и ще се разяри срещу
светия завет и ще действа; и ще се
върне и ще се разбере с онези, които
са оставили светия завет.
(1) Чис. 24:24; Езек. 27:6
31 **И от него ще се надигнат сили,**
които ще осквернят светилището, кре-
постта, и ще премахнат постоянната
жертва, **и ще издигнат мерзостта, коя-**
то докарва запустение[1]**.** (1) гл. 8:11,13
32 **И ще подведе към отстъпление**
чрез ласкателства онези, които без-
божно постъпват против завета; но
народът, който познава своя Бог, ще
се укрепи и ще действа[1]**.**
(1) Неем. 4:20
33 **И разумните от народа**[1] **ще поучат**
мнозина; но ще падат от меч и от
пламък, от плен и от грабеж известно
време. (1) гл. 12:3,10
34 **А когато паднат, ще получат малко**

помощ; и мнозина ще се присъединят към тях с ласкателства.

35 **И** *някои* **от разумните ще паднат, за да бъдат изпитани и очистени, и избелени**[1] **до последното време – защото** *има* **още до определеното време.**

(1) гл. 12:10; Зах. 13:9; Откр. 7:14

36 **И царят**[1] **ще действа по волята си, ще се въздигне и ще се възвеличи над всякакъв бог**[2]**, и ще говори нечувано против Бога на боговете**[3]**; и ще успява, докато се изчерпи гневът**[4] **– защото определеното ще се изпълни**[5]**.**

(1) Ис. 30:33; 57:9; Зах. 11:16; (2) ст. 37; (3) гл. 7:8,25; 8:24,25; (4) гл. 8:19; Ис. 10:5,6,23,25; (5) гл. 9:26,27

37 **И няма да зачита Бога* на бащите си, нито скъпоценното на жените, нито ще зачита какъвто и да било бог, а ще се възвеличи над всички**[1]**.** **или:* боговете

(1) Ис. 14:14; Езек. 28:2; 2 Сол. 2:4

38 **И вместо него ще почита бога на крепостите; бог, когото бащите му не са познавали, ще почита със злато и със сребро, и със скъпоценни камъни, и със скъпоценности.**

39 **И той ще действа срещу най-силните крепости с чужд бог; ще умножи слава на тези, които го признаят, и ще ги постави да владеят над мнозина; и ще разделя земя срещу цена.**

40 **И във времето на края южният цар ще се сблъска с него; и северният цар ще го връхлети с колесници и конници, и много кораби; и ще влезе в земите и ще наводни, и ще премине**[1]**.**

(1) Езек. 38:9

41 **И ще влезе в славната земя**[1] **и мнозина ще паднат; но тези ще се избавят от ръката му: Едом, Моав и първенците от синовете на Амон**[2]**.**

(1) ст. 16,20; (2) Ис. 11:14

42 **Ще простре ръката си върху страните и египетската земя няма да се избави.**

43 **И ще завладее съкровищата от злато, от сребро и от всички скъпоценности на Египет; и либийците и етиопците ще бъдат в свитата му.**

44 **Но слухове от изток и от север ще го изплашат и той ще излезе с голяма ярост да унищожи и изтреби напълно мнозина.**

45 **И ще разпъне шатрите на двореца си между моретата**[1] **и славния свят хълм**[2]**; и ще дойде до края си и никой няма да му помогне**[3]**.** (1) Чис. 34:5,6; (2) ст. 16; Пс. 48:1,2; (3) гл. 7:26; 8:25; Ис. 10:12; 2 Сол. 2:8

12 **И в онова време ще се надигне великият княз Михаил**[1]**, който се застъпва за синовете на твоя народ; и ще настане време на скръб, каквато никога не е била – откакто съществува народ до онова време**[2]**. И в онова време твоят народ ще се избави**[3] **– всеки, който се намери записан в книгата**[4]**.**

(1) гл. 10:13,21; (2) Мт. 24:21; (3) Ер. 30:7,10; (4) Лк. 10:20

2 **И много от спящите в пръстта на земята**[1] **ще се събудят – едните за вечен живот, а другите за позор и вечно презрение**[2]**.** (1) Ис. 26:19; (2) Мт. 25:46; Йн. 5:28,29

3 **Разумните**[1] **ще блестят като блясъка на** *небесната* **твърд и онези**[2]**, които обръщат мнозина в правда**[3] **– като звездите за вечни времена**[4]**.**

(1) гл. 11:33,35; (2) Съд. 5:31; Пр. 3:35; Мт. 13:43; (3) Екл. 12:9; (4) 1 Кор. 15:40-44

4 **А ти, Данииле, затвори думите и запечатай книгата**[1] **до последното време**[2]**. Мнозина ще я изследват и знанието ще се умножава.**

(1) гл. 8:26; Ис. 8:16; Откр. 5:1; (2) гл. 8:17

5 **И аз, Даниил, видях, и ето, двама други стояха – един отсам на брега на реката**[1] **и един оттатък на брега на реката.** (1) гл. 10:4-6

6 **И** *единият* **каза на мъжа, облечен в лен, който беше над водата на реката: Докога е краят на тези чудни неща?**[1]

(1) гл. 8:13

7 **И чух мъжа, облечен в лен, който беше над водата на реката, когато издигна десницата си и левицата си към небето и се закле в Онзи, който живее вечно**[1]**, че** *това ще бъде* **след време, времена и половин** *време*[2]*,* **и когато свърши разбиването на силата на светия народ**[3]**, всичко това ще се изпълни**[4]**.**

(1) гл. 4:34; Втзк. 32:40; Откр. 10:5,6; (2) гл. 7:25; (3) Втзк. 32:36; Лк. 21:24; (4) гл. 7:21; Откр. 13:5,7

8 **И аз чух, но не разбрах. И казах:
Господарю мой, какъв ще бъде краят
на това?**
9 **А той каза: Иди си, Данииле, защото
думите са затворени и запечатани до
последното време.**
10 **Мнозина ще се очистят и избелят
и изпитат**[1]**; а безбожните ще постъп-
ват безбожно и никой от безбожни-
те няма да разбере; но разумните ще
разберат**[2]**.**

(1) гл. 11:35; (2) гл. 11:33; Пс. 107:43; Ос. 14:9; Лк. 7:35

11 **И от времето, когато се премахне
постоянната** *жертва*[1] **и се постави мер-
зостта, която докарва запустение**[2]**, са
хиляда двеста и деветдесет дни.**

(1) гл. 8:11; Изх. 29:38; (2) гл. 8:11,13; Мт. 24:15

12 **Блажен, който изтърпи и достиг-
не до хиляда триста тридесет и петте
дни.**
13 **А ти върви до края; и ще се успо-
коиш**[1]**, и ще възкръснеш за дела си в
последните дни**[2]**.**

(1) Изх. 33:14; Пс. 16:9; Откр. 14:13; (2) Йн. 11:24

Книгата на пророк

ОСИЯ

1 ГОСПОДНОТО слово, което беше
към Осия, сина на Веирий, в дните
на юдовите царе Озия, Йотам, Ахаз *и*
Езекия[1] и в дните на израилевия цар
Еровоам, сина на Йоас[2].
(1) Ис. 1:1; Мих. 1:1; (2) 4 Царе 14:23; Ам. 1:1
2 Когато ГОСПОД започна да гово-
ри с Осия, Той каза на Осия: Иди,
вземи си жена блудница и *добий* деца
от блудство[1], защото земята постоянно
блудства *и се отклони* от ГОСПОДА[2].
(1) гл. 3:1; (2) гл. 2:5; 5:3; Изх. 34:16;
Втзк. 31:16; Ер. 2:20-23; Езек. 16:15
3 И той отиде и взе Гомер, дъщеря-
та на Девлаим, и тя забременя и му
роди син.
4 И ГОСПОД му каза: Наречи го[1] Ез-
раел[2], защото още малко и ще накажа
дома на Ииуй за кръвопролитието в
Езраел[3] и ще прекратя царството на
израилевия дом[4]. (1) Ис. 8:3;
(2) Иис. Нав. 19:18; (3) 4 Царе 10:1-11; (4) 4 Царе 17:6
5 И в онзи ден ще строша лъка на
Израил в долината Езраел.
6 И тя пак забременя и роди дъще-
ря. И Той му каза: Наречи я Ло Руха-
ма*[1], защото няма вече да продължа
да оказвам милост на израилевия дом[2]
и никак няма да им простя.
*Не получила милост
(1) гл. 2:23; (2) 4 Царе 17:20; Ам. 7:8; 9:8
7 А на юдовия дом ще окажа милост
и ще ги спася чрез ГОСПОДА, техния
Бог[1]; и няма да ги спася с лък и с меч,
и с война или с коне и с конници[2].
(1) Изх. 14:13; 4 Царе 19:34;
(2) 4 Царе 6:18; Пс. 44:6; Зах. 4:6
8 И когато отби Ло Рухама, забременя
и роди син.
9 И *ГОСПОД* каза: Наречи го Ло
Амми*, защото вие не сте Мой народ
и Аз няма да бъда ваш *Бог*[1].
*Не Мой народ; (1) гл. 2:23
10 Но броят на израилевите синове
ще бъде като морския пясък, който не
може да се премери и не може да се
преброи[1]. И вместо онова, което им
се каза: Не сте Мой народ, ще им се
каже: Синове на живия Бог[2].
(1) Бит. 22:17; (2) гл. 2:23; Римл. 9:26
11 И юдовите синове и израилевите
синове ще се съберат заедно и ще си
поставят един вожд, и ще се изкачат
от земята[1], защото велик ще бъде де-
нят на Езраел. (1) Ис. 11:12,13; Мих. 2:13

2 Кажете на братята си: Амми* – и
на сестрите си: Рухама**![1]
*Мой народ **Получила милост; (1) Ер. 51:5
2 Съдете се с майка си, съдете се,
защото тя не ми е жена и Аз не съм
й мъж[1]. Нека отмахне блудствата си от
пред себе си и прелюбодействата си
от между гърдите си, (1) Ис. 50:1
3 за да не я съблека гола[1] и да я

изложа както в деня на раждането ѝ[2],
и да я направя като пустиня[3], и да я
обърна на безводна земя, и я уморя
от жажда[4]. (1) Ер. 13:22; Езек. 16:39;
(2) Езек. 16:4; (3) Ер. 6:8; (4) Ам. 8:13
4 **И към синовете ѝ няма да окажа**
милост, понеже са синове на блуд-
ство[1]. (1) Ис. 57:3
5 **Защото майка им блудства[1]; тази,**
която ги зачена, постъпи срамно, за-
щото каза: Ще отида след любовни-
ците си[2], които ми дават хляба ми и
водата ми[3], вълната ми и лена ми, *мас-*
линеното **ми масло и напитките ми.**
(1) гл. 1:2; (2) Езек. 23:12; (3) 2 Лет. 28:23; Ер. 44:17
6 **Затова, ето, Аз ще препреча пътя ти**
с тръни[1] и ще я преградя с преграда,
за да не намери пътеките си. (1) Йов 19:8
7 **Тя ще преследва любовниците си,**
но няма да ги стигне; ще ги потърси,
но няма да ги намери и ще каже: Ще
отида и ще се върна при първия си
мъж[1], защото тогава ми беше по-до-
бре отколкото сега. (1) Лк. 15:18
8 **А тя не позна, че Аз ѝ давах жито-**
то, новото вино и маслото и умножих
среброто и златото ѝ, което употреби-
ха за Ваал[1]. (1) гл. 10:1; 13:1; 2 Лет. 24:7; Езек. 16:19
9 **Затова ще си взема обратно жито-**
то Си на времето му и виното Си на
определеното му време и ще отнема
вълната Си и лена Си, които трябваше
да покриват голотата ѝ[1].
(1) гл. 9:2; Лев. 26:20
10 **И сега ще открия срамотата ѝ пред**
очите на любовниците ѝ[1] и никой няма
да я избави от ръката Ми[2].
(1) Ер. 13:26; (2) гл. 5:14
11 **И ще прекратя цялото ѝ веселие[1] –**
празниците ѝ, новолунията ѝ и събо-
тите ѝ, и всичките ѝ празнични време-
на[2]. (1) Ер. 7:34; Плач 5:14; (2) Плач 1:4; Ам. 8:10
12 **Ще опустоша и лозята ѝ и смоки-**
ните ѝ, за които казваше: Те са запла-
тата ми, която ми дадоха любовниците
ми[1]. Ще ги обърна на гора и полските
зверове ще ги изядат[2].
(1) Мих. 1:7; (2) Ис. 5:5,6; Ер. 45:4
13 **И ще я накажа за дните,** *които*
посвещаваше **на ваалимите[1], когато им**
кадеше и се украсяваше с обиците си
и огърлиците си, и ходеше след лю-
бовниците си, а Мен забрави[2], заявява
ГОСПОД. (1) 3 Царе 16:31; (2) Съд. 8:34
14 **Затова, ето, Аз ще я привлека и ще**
я заведа в пустинята[1], и ще говоря на
сърцето ѝ[2].
(1) Езек. 20:35; (2) Бит. 34:3; Съд. 19:3; Рут 2:13; Ис. 40:2
15 **И оттам ще ѝ дам лозята и доли-**
ната Ахор[1] за врата на надежда. И там
тя ще пее както в дните на младостта
си и както в деня, когато излезе от
египетската земя[2].
(1) Иис. Нав. 7:26; (2) Изх. 15:1; Ер. 2:2
16 **И в онзи ден, заявява ГОСПОД,**
ще Ме наричаш: Мой мъж[1] – а няма
вече да Ме наричаш: Мой Ваал.
(1) Ис. 54:5
17 **И ще премахна имената на ваа-**
лимите от устата ѝ и няма вече да се
помнят по име[1]. (1) гл. 14:3; Зах. 13:2
18 **В онзи ден ще сключа за тях за-**
вет с полските зверове[1] и с небесните
птици, и с пълзящите по земята[2]; и ще
строша лък и меч, и война от земята[3],
и ще им дам да живеят в безопас-
ност[4]. (1) Езек. 16:62; 34:25; (2) Бит. 9:10;
(3) Ис. 2:4; Мих. 4:3; Зах. 9:10; (4) Лев. 26:5,6; Ер. 30:10
19 **И ще те сгодя за Себе Си до века,**
и ще те сгодя за Себе Си в правда и
в правосъдие, и в милост и в мило-
сърдие.
20 **И ще те сгодя за Себе Си в исти-**
на[1] и ще познаеш ГОСПОДА.
(1) Ис. 62:4,5; Ер. 24:7; Зах. 8:8; 2 Кор. 11:2
21 **И в онзи ден ще отговоря, заявява**
ГОСПОД, ще отговоря на небето, а то
ще отговори на земята.
22 **И земята ще отговори на житото**
и на младото вино, и на маслото[1], а те
ще отговорят на Езраел.
(1) Пс. 67:6; Ер. 31:12; Езек. 36:29; Ам. 9:13
23 **И ще я насея за Себе Си на земя-**
та[1] и ще окажа милост[2] на Ло Рухама[3].
И на Ло Амми[4] ще кажа: Ти си Мой на-
род[5]. И те ще кажат: Ти си мой Бог[6].
(1) Ер. 31:27; Зах. 10:9;
(2) 1 Петр. 2:10; (3) гл. 1:6; (4) гл. 1:9;
(5) Ис. 51:16; Римл. 9:25; (6) гл. 1:10; Ер. 30:22; Зах. 13:9

3 И ГОСПОД ми каза: Иди пак, залю-
би жена, която е залюбена от прияте-
ли и е прелюбодейка[1], както ГОСПОД
люби израилевите синове, при все че
те се обръщат към други богове и
обичат калъпи сушено грозде. (1) гл. 1:2
2 И аз си я наех за петнадесет сре-
бърника и за хомер ечемик и летех
ечемик.
3 И ѝ казах: Остани за мен много
дни, не блудствай и не бъди на *друг*
мъж; и аз също ще бъда за теб.
4 Защото израилевите синове ще ос-
танат много дни без цар и без княз[1], и
без жертва, и без *свещен* стълб, и без
ефод[2], и без домашни идоли[3].
(1) гл. 10:3; Плач 2:9; Езек. 19:14; 21:26;
(2) Изх. 28:6; Съд. 8:27; (3) Съд. 17:5
5 После израилевите синове ще се
обърнат и ще потърсят ГОСПОДА,
своя Бог[1], и царя си Давид[2]. И ще
дойдат с трепет при ГОСПОДА[3] и при
Неговата добрина в последните дни[4].
(1) гл. 5:15; 6:1; Ер. 50:4,5; (2) Ер. 30:9; Езек. 37:24;
(3) Ис. 60:5; (4) Ер. 3:22; Дан. 10:14

4 Слушайте словото ГОСПОДНО,
израилеви синове![1] Защото ГОСПОД
има съд с жителите на земята[2], понеже
няма вярност и няма милост, и няма
познаване на Бога по земята[3].
(1) гл. 5:1; Пс. 81:8; (2) гл. 12:2; (3) гл. 5:4; Ер. 4:22; 9:8
2 Клетва и лъжа, и убийство, и краж-
ба, и прелюбодейство[1] – преминаване
на всички граници и кръв се допира до
кръв[2]! (1) Ер. 5:2,7; (2) гл. 12:14
3 Затова ще скърби земята и всеки
неин жител ще примре[1] *заедно* с пол-
ските зверове и с небесните птици[2]; и
морските риби[3] ще бъдат грабнати.
(1) Ис. 24:4,6; Ер. 4:28; Ам. 5:16; (2) Ер. 9:10; (3) Соф. 1:3
4 Но никой да не спори и да не по-
рицава[1], защото твоят народ е като
онези, които спорят със свещеника[2].
(1) Ам. 5:13; (2) Втзк. 17:12
5 Затова ще се препънеш денем и с
теб ще се препъне и пророкът нощем[1];
и Аз ще *оставя* да загине майка ти[2].
(1) Ер. 6:15; Мих. 3:5-7; (2) Ис. 50:1

6 Народът Ми загива от липса на зна-
ние[1]. Понеже ти отхвърли знанието, и
Аз отхвърлих теб да не ми свещено-
действаш[2]. Понеже ти забрави закона
на своя Бог, и Аз ще забравя синовете
ти. (1) гл. 8:12; (2) гл. 9:17; Пс. 18:26
7 Колкото се умножаваха, толкова съ-
грешаваха против Мен![1] Славата им
ще обърна в безчестие. (1) Втзк. 32:15
8 Хранят се с греховете на народа
Ми[1] и към беззаконието му прилепиха
сърцата си. (1) Лев. 6:29
9 И ще бъде: Какъвто народът, такъв
и свещеникът[1]. И Аз ще го накажа за
пътищата му и ще му върна за делата
му[2]. (1) Ис. 24:2; (2) гл. 12:2; Пр. 11:31
10 Защото ще ядат, но няма да се
насищат[1], ще блудстват, но няма да
се размножават, понеже престанаха да
внимават към ГОСПОДА[2].
(1) Аг. 1:6; (2) Ер. 9:13
11 Блудство и вино, и младо вино от-
немат разума[1]. (1) гл. 7:11; Пр. 6:32; 20:1; Ис. 28:7
12 Народът Ми се допитва до дър-
вото си и пръчката му му отговаря[1],
защото дух на блудство ги е отклонил[2]
и те блудстват и оставиха своя Бог[3].
(1) Езек. 20:32; (2) Ис. 44:20; Ер. 23:13; (3) гл. 5:4; 6:10; 9:1
13 Жертват по върховете на хълмове-
те и кадят по високите места, под ця-
ровете и тополите, и дъбовете, защото
сянката им е добра; затова дъщерите
ви блудстват и снахите ви прелюбо-
действат[1]. (1) 4 Царе 17:7
14 Няма да накажа дъщерите ви, ко-
гато блудстват, и снахите ви, когато
прелюбодействат, защото те *самите*
се отделят с блудниците и жертват с
посветените*[1]; и народът, който няма
разум, ще бъде повален[2].
**т.е.* храмови проститутки в служба на богинята на
плодородието Астарта; (1) 4 Царе 23:7; (2) Ис. 27:11
15 Ако ти блудстваш, Израилю, Юда
да не върши беззаконие![1] И не ид-
вайте в Галгал[2] и не се изкачвайте
във Ветавен[3], и не се кълнете: Жив е
ГОСПОД![4] (1) гл. 11:12; 12:1,2;
2 Лет. 21:11; (2) гл. 9:15; 12:11; Иис. Нав. 5:9;
(3) гл. 5:8; 10:5; Иис. Нав. 7:2; (4) Соф. 1:5

16 **Защото Израил упорства като упорита юница**[1]**. Сега ще ги пасе ГОСПОД като агнета на широки места.**
(1) Ер. 31:18

17 **Ефрем се е прилепил към идолите**[1] **– остави го!** (1) гл. 11:2

18 **Пирът им свърши, предадоха се на блудство**[1]**, обичат** *да казват:* **Дайте! Първенците му обичат позора.**
(1) Езек. 16:15

19 **Вятърът ще го обгърне с крилете си**[1] **и те ще се посрамят от жертвите си**[2]**.** (1) гл. 13:15; Ер. 4:11,12; (2) гл. 10:5,6; Ис. 1:29

5 **Чуйте това,** *вие,* **свещениците, и внимавайте, доме израилев**[1]**, и дайте ухо, доме на царя! Защото има присъда за вас, понеже станахме примка в Масфа**[2] **и разпростряна мрежа върху Тавор**[3]**.** (1) гл. 4:1; Ер. 11:7; Йоил 1:2; Ам. 3:1; (2) 1 Царе 7:5; (3) Съд. 4:6

2 **Бунтовниците затънаха в разврат**[1]**, но Аз съм изобличител на всички тях.**
(1) гл. 6:9

3 **Аз познавам Ефрем и Израил не е скрит от Мен**[1]**, защото** *и* **сега блудства Ефрем и Израил е омърсен**[2]**.**
(1) гл. 13:5; (2) гл. 1:2

4 **Делата им не ги оставят да се върнат при своя Бог, защото духът на блудство е вътре в тях**[1] **и не познават ГОСПОДА**[2]**.** (1) гл. 4:11,12; (2) гл. 4:1; 8:11

5 **Гордостта на Израил свидетелства в лицето му**[1] **и Израил и Ефрем ще се препънат чрез беззаконието си**[2]**, и Юда ще се препъне с тях**[3]**.**
(1) гл. 7:10; (2) гл. 14:1; Пр. 11:5; (3) Ис. 3:8,9

6 **Със стадата си и с чердите си ще отидат да търсят ГОСПОДА, но няма да** *Го* **намерят**[1]**; Той се е оттеглил от тях**[2]**.** (1) Пр. 1:28; Ам. 8:12; (2) гл. 8:13

7 **Те постъпиха невярно към ГОСПОДА**[1]**, защото родиха синове от чужденки; сега новолунието ще ги пояде с наследствата им.** (1) гл. 6:7; 7:13

8 **Надуйте рог в Гавая**[1] *и* **тръба в Рама**[1]**, надайте вик във Ветавен**[2]**: След теб, Вениамине!**
(1) гл. 8:1; Съд. 19:13; (2) гл. 4:15

9 **Ефрем ще запустее в деня на изобличението**[1]**. Известих сред израилевите племена онова, което наистина** *ще стане*[2]**.** (1) гл. 9:7; Мих. 6:13; (2) гл. 7:12

10 **Юдовите първенци станаха като онези, които преместват граници**[1]**. Ще излея върху тях като вода гнева Си**[2]**.**
(1) Втзк. 27:17; (2) Пс. 88:16,17

11 **Ефрем е потиснат, разбит в съда, защото с готовност ходи по** *човешки* **заповеди.**

12 **И Аз ще бъда като молец на Ефрем и като червей на юдовия дом.**

13 **И Ефрем видя болестта си и Юда – раната си; и Ефрем отиде при Асирия**[1] **и изпрати до цар Ярив**[2]**, но той не може да ви изцели и няма да ви излекува от раната ви.**
(1) гл. 7:11; 8:9; 4 Царе 15:19; 2 Лет. 28:16,20,21; Езек. 23:5; (2) гл. 10:6

14 **Защото Аз ще бъда като лъв на Ефрем**[1] **и като млад лъв на юдовия дом. Аз, Аз ще разкъсам и ще си отида, ще отнеса и никой няма да избави**[2]**.** (1) гл. 13:6-8; Плач 3:10; (2) гл. 2:10; Втзк. 32:39

15 **Ще си отида, ще се върна на мястото Си, докато признаят вината си и потърсят лицето Ми. В бедата си ще Ме потърсят ревностно**[1]**.**
(1) гл. 3:5; Съд. 6:6; Пс. 107:6; Ис. 26:16

6 **Елате, и нека се върнем при ГОСПОДА**[1]**, защото Той разкъса, и Той ще ни изцели; Той удари, и Той ще ни превърже**[2]**.** (1) гл. 3:5; 2 Лет. 30:6; (2) Йов 5:18; 22:23

2 **След два дни ще ни съживи**[1]**, на третия ден ще ни издигне и ще живеем пред Него**[2]**.** (1) Ис. 26:19; (2) Лк. 1:75

3 **Нека познаваме, нека се стремим към познаването на ГОСПОДА**[1]**! Явяването Му е сигурно както зората, ще дойде при нас като дъжд, както късният дъжд напоява земята**[2]**.**
(1) Фил. 3:8; (2) гл. 10:12; 14:5; Пс. 72:6

4 **Какво да ти направя, Ефреме?**[1] **Какво да ти направя, Юда? Защото добротата ви е като утринния облак и като росата, която рано изчезва**[2]**.**
(1) гл. 11:8; (2) гл. 13:3; Съд. 3:12

5 **Затова ги изсякох чрез пророците[1],
убих ги с думите на устата Си[2] и при-
съдите ви се явяват като светлината[3].**
(1) Ер. 1:10; (2) Ис. 11:4; Ер. 5:14; (3) Соф. 3:5
6 **Защото милост искам, а не жертва[1];
и познаване на Бога – повече от все-
изгаряния[2].**
(1) 1 Царе 15:22; Мт. 9:13; (2) гл. 8:13; Мих. 6:8
7 **Но те като Адам престъпиха завета[1],
там постъпиха невярно към Мен[2].**
(1) Ис. 24:5; (2) гл. 5:7; 8:1; Втзк. 31:20
8 **Галаад е град на вършещи беззако-
ние[1], опетнен е с кръв.** (1) гл. 12:11
9 **И както разбойници причакват чо-
век, така е дружината свещеници –
убиват по пътя към Сихем[1], да, вър-
шат безчестие[2].**
(1) Бит. 12:6; (2) гл. 5:1,2; Мих. 7:2
10 **Ужас видях в израилевия дом –
там е блудството на Ефрем, Израил е
омърсен[1].** (1) гл. 4:12,17; Ер. 5:30
11 **И за теб, Юда, е определена жет-
ва, когато върна народа Си от плен[1].**
(1) Йоил 3:1

7 **Когато изцелявам Израил, се откри-
ват беззаконието на Ефрем и злините
на Самария[1]; защото вършат измама[2],
крадецът влиза, а разбойници грабят
вън.** (1) Ам. 3:9-11; (2) гл. 11:12; Ис. 59:13,14
2 **Не си казват в сърцето си, че Аз
помня всичките им злини[1]. А сега де-
лата им ги обиколиха, пред лицето Ми
са[2].** (1) Пс. 10:11; Ер. 14:10; Езек. 21:24; (2) Пр. 5:21
3 **Със злината си радват царя и с лъ-
жите си – първенците.**
4 **Те всички са прелюбодейци[1]; като
пещ, запалена от хлебаря – когато за-
меси тестото, той спира да подклажда,
докато то втаса.** (1) Ер. 5:7; 9:2
5 **В деня на нашия цар първенците
се разболяха от жарта на виното[1] и то
простря ръката си с присмивачите.**
(1) Ис. 28:7
6 **Защото дебнейки са направили сър-
цата си като пещ – хлебарят им спи
цяла нощ, а на сутринта** *тя* **гори като
пламтящ огън[1].** (1) Мих. 2:1
7 **Всички те се нажежиха като пещ и
пояждат съдиите си. Всичките им царе
паднаха[1], няма между тях никой да Ме
призовава[2].** (1) 4 Царе 15:10; (2) Пс. 14:4; Ис. 64:7
8 **Ефрем се смеси с народите[1], Ефрем
е като необърната пита.** (1) Пс. 106:35
9 **Чужденци поядоха силата му, а той
не знае; и бели коси има тук-там, а
той не знае.**
10 **И гордостта на Израил свидетел-
ства в лицето му[1], но не се върнаха
при ГОСПОДА, своя БОГ, и не Го по-
търсиха, при всичко това[2].**
(1) гл. 5:5; (2) Ис. 9:13; Соф. 1:6
11 **И Ефрем е като глупав гълъб, кой-
то няма разум[1]; викат Египет, отиват
в Асирия[2].**
(1) гл. 4:11; Авд. 7; (2) гл. 5:13; 12:1; 4 Царе 16:7; Ер. 2:36
12 **Когато отидат, ще разпростра мре-
жата Си върху тях, ще ги сваля като
небесните птици[1], ще ги накажа, както
беше известено на събранието им[2].**
(1) Екл. 9:12; Езек. 12:13; (2) гл. 5:9; Втзк. 28:15
13 **Горко им, защото побягнаха от
Мен![1] Погибел за тях, защото престъ-
пиха против Мен![2] И Аз исках да ги из-
купя, а те говориха лъжи против Мен.**
(1) Ис. 30:1,2; (2) гл. 5:7
14 **И не викат към Мен от сърце[1], ко-
гато ридаят на леглата си. Събират се
за жито и вино, а от Мен отстъпват[2].**
(1) Ис. 29:13; Ер. 3:10; 12:2; (2) гл. 13:9
15 **А Аз, Аз учех и укрепвах мишците
им, а те замислят зло против Мен.**
16 **Връщат се, но не при Всевишния[1];
станаха като неверен лък[2]. Първенците
им от меч ще паднат заради яростта
на езика си[3]; това ще бъде подиграв-
ката им в египетската земя[4].**
(1) гл. 11:7; (2) Пс. 78:57; (3) Пс. 12:4; (4) гл. 9:3,6; Ер. 42:18

8 *Вдигни* **тръбата на устата си![1] Като
орел** *се спуска* **върху ГОСПОДНИЯ
дом[2], защото престъпиха завета Ми и
вършиха престъпления против закона
Ми[3].** (1) гл. 5:8; Ер. 4:5; (2) Втзк. 28:49; (3) гл. 6:7
2 **Ще викат към Мен: Боже мой, ние,
Израил, Те познаваме![1]** (1) Мт. 7:22; Тит 1:16
3 **Израил отхвърли доброто и враг ще
го преследва.**

4 **Те поставиха царе, но не от Мен[1]; поставиха първенци, но без Аз да зная. От среброто си и от златото си си направиха идоли[2], за да бъдат изтребени.**
(1) 4 Царе 15:10; (2) гл. 13:2

5 **Той отхвърли телето ти, Самария[1]; гневът Ми пламна против тях – докога няма да са способни на чистота?[2]**
(1) гл. 10:5-8; 2 Лет. 13:8; Мих. 1:7; (2) Ер. 13:27

6 **Защото е от Израил, и него майстор го е направил, то не е Бог[1]; ще се строши на парчета телето на Самария[2].**
(1) Ер. 10:3-11; (2) ст. 5

7 **Защото посяха вятър и ще пожънат буря[1]. Няма узряло жито, израсналото няма да даде брашно[2], а ако даде, чужденци ще го погълнат[3].**
(1) гл. 10:13; Пр. 22:8; (2) Ер. 12:13; (3) Втзк. 28:33

8 **Израил беше погълнат, сега е сред народите като нежелан съд[1].**
(1) Ер. 22:28; Плач 4:2

9 **Защото се изкачиха в Асирия[1];** *като* **див осел[2], самотен, Ефрем нае любовници[3].**
(1) гл. 5:13; (2) Йов 39:5; (3) гл. 12:1; Ис. 30:2,6; Езек. 16:33

10 **И понеже наемат народите[1], сега ще ги доведа на тълпи и скоро ще има да страдат под бремето на царя на князете[2].**
(1) ст. 9; (2) 4 Царе 17:3,4; Ис. 10:8

11 **Защото Ефрем умножи жертвениците за съгрешаване и жертвениците му станаха за съгрешаване[1].**
(1) гл. 5:4; 10:1; Ер. 17:1

12 **И да му напиша десет хиляди** *правила* **на закона Си[1], те се считат за нещо чуждо[2].**
(1) Пс. 147:19,20; (2) гл. 4:6

13 **Като жертви на Моите приноси жертват месо и го ядат[1]; ГОСПОД няма благоволение в тях[2]. Сега ще си спомни беззаконието им и ще накаже греховете им[3]; ще се върнат в Египет[4].**
(1) Ер. 7:21; (2) гл. 5:6; 6:6; Ис. 1:11; (3) гл. 9:9; Изх. 32:34; (4) гл. 9:3,6; Втзк. 28:68

14 **Защото Израил е забравил Твореца си[1] и е построил дворци и Юда е умножил укрепени градове; но Аз ще пратя огън върху градовете му и ще пояде дворците им[2].**
(1) гл. 13:6; Втзк. 32:18; Ис. 17:10; Ер. 3:21; (2) Ам. 2:5

9 **Не се радвай, Израилю, до възторг, като народите, защото ти блудства** *и отстъпи* **от своя Бог[1], обикна заплата по всички хармани за жито.**
(1) гл. 4:12; Ер. 2:19; Езек. 16:15,30

2 **Харманът и линът няма да ги хранят и младото вино ще изчезне от него[1].**
(1) гл. 2:9; Ам. 5:11

3 **Няма да живеят в ГОСПОДНАТА земя[1], а Ефрем ще се върне в Египет[2] и ще ядат нечисто в Асирия[3].**
(1) Лев. 25:23; 3 Царе 9:7; (2) гл. 7:16; 8:13; (3) гл. 11:5; 4 Царе 17:6; Езек. 4:13; Дан. 1:8

4 **Няма да принасят на ГОСПОДА възлияния от вино и жертвите им няма да Му бъдат угодни, ще им бъдат като хляб на скръб[1] – всички, които го ядат, ще се омърсяват; защото хлябът им ще бъде за живота им и няма да влезе в ГОСПОДНИЯ дом.**
(1) Втзк. 26:14

5 **Какво ще правите в деня на определения празник и в деня на ГОСПОДНИЯ празник?**

6 **Защото, ето, отидоха си от опустошението[1]; Египет ще ги събере, Мемфис[2] ще ги погребе[3], коприви ще наследят сребърните им скъпоценности, в шатрите им ще има тръни[4].**
(1) Лев. 26:33; (2) Ис. 19:13; (3) Ер. 2:16; 42:22; 44:12; (4) Ис. 32:13

7 **Дойдоха дните на наказанието, дойдоха дните на отплатата[1] – ще познае** *това* **Израил. Пророкът обезумя, духовният човек полудя поради многото ти беззакония и голямата омраза.**
(1) гл. 5:9; Ам. 8:2; Мих. 7:4; Лк. 21:22

8 **Стражът Ефрем, пророкът,** *е* **до моя Бог. Примка на птицеловец има по всичките му пътища[1] и омраза – в дома на неговия Бог.**
(1) Ер. 11:19

9 **Дълбоко се поквариха[1] както в дните на Гавая[2]. Той ще помни беззаконието им, ще накаже греховете им[3].**
(1) Изх. 32:7; (2) гл. 10:9; Съд. 19:22-27; (3) гл. 8:13; Езек. 21:23

10 **Намерих Израил като грозде в пустиня[1], видях бащите ви като първозрелите на смокинята в началото ѝ[2]. Но те отидоха при Ваал-Фегор[3], посветиха**

се на срамота[4] и станаха гнусни като
любовника си[5]. (1) гл. 13:5; Ер. 2:2; (2) Ер. 24:2;
(3) Чис. 25:1-3; Пс. 106:28; (4) Ер. 3:24; (5) 4 Царе 17:11
11 Ефрем е като птица, славата му ще
отлети. Няма раждане, няма утроба,
няма зачатие[1]. (1) Втзк. 28:18
12 Но и да отгледат синовете си, пак
ще ги лиша от тях, – човек да не
остане[1]; защото горко им, когато се
оттегля от тях[2]! (1) Втзк. 32:25; (2) Чис. 14:34
13 Ефрем Ми се видя като Тир, наса-
ден на пасбище, но Ефрем ще изведе
синовете си за убиеца[1].
(1) гл. 13:16; Йов 27:14; Плач 2:22
14 Дай им, ГОСПОДИ! Какво да да-
деш? Дай им утроба, която помята, и
сухи гърди![1] (1) Втзк. 28:18
15 Цялата им злина е в Галгал[1], защото
там ги намразих. Заради злите им дела
ще ги изгоня от дома Си. Няма повече
да ги обичам![2] Всичките им първенци
са бунтовници[3].
(1) гл. 4:15; Ам. 4:4; (2) Ер. 15:1,2; (3) Ис. 1:23
16 Ефрем е поразен, изсъхна коренът
им, плод няма да родят[1]; и дори да
родят, ще умъртвя любимата рожба на
утробата им[2]. (1) Мт. 21:19; (2) ст. 12
17 Моят Бог ще ги отхвърли, защото
не Го послушаха[1], и ще бъдат бежанци
между народите[2]. (1) Пс. 81:11; Ер. 7:13,15;
(2) гл. 4:6; Втзк. 4:25-27; 3 Царе 14:16; Зах. 7:14

10 Израил е разпространяващ лоза, има
достатъчно плод[1]. Според множеството
на плодовете си умножи жертвениците
си[2]; според хубостта на земята си раз-
краси стълбовете *на идолите* си[3].
(1) Ис. 5:4,7; (2) гл. 8:11; 13:2; Ер. 11:13,17; (3) гл. 2:8
2 Сърцето им е разделено, сега ще се
окажат виновни. Той ще разруши жер-
твениците им, ще унищожи стълбовете
на идолите им[1]. (1) Изх. 23:24; Лев. 26:30
3 Защото сега ще кажат: Ние нямаме
цар[1], защото не се бояхме от ГОСПО-
ДА, и какво ще ни ползва царят?[2]
(1) гл. 3:4; 13:10; 4 Царе 15:13; (2) Пс. 118:9
4 Говориха *празни* думи, клеха се лъж-
ливо, сключваха завети[1]. Затова осъж-
дането ще поникне като отровен пле-
вел в браздите на полето. (1) 4 Царе 17:3,4
5 Жителите на Самария ще се разтре-
перят за телето на Ветавен[1]. Да, наро-
дът му ще жалее за него и жреците му
ще треперят за него заради славата му,
защото си отиде от него[2].
(1) гл. 4:15; (2) Соф. 1:4
6 И то ще бъде отнесено в Асирия за
подарък на цар Ярив[1]. Срам ще по-
стигне Ефрем и Израил ще се посрами
от замислите си[2]. (1) гл. 5:13; (2) гл. 4:19; 11:6
7 Погина Самария, царят ѝ е като
треска върху вода.
8 И високите места на Авен[1], грехът
на Израил[2], ще бъдат унищожени,
тръни и бодили ще поникнат върху
жертвениците им. И те ще кажат на
планините: Покрийте ни! – и на хъл-
мовете: Паднете върху нас![3]
(1) гл. 8:5,6; Ам. 1:5; 3:14;
(2) 3 Царе 12:30; (3) Ис. 2:19; Лк. 23:30; Откр. 6:16
9 От дните на Гавая ти съгреши, Из-
раилю[1]; там застанаха, не стигна до
тях в Гавая битката против синовете
на беззаконието[2]. (1) гл. 9:9; (2) Съд. 20:21,25
10 Според желанието Си ще ги на-
кажа и народи ще се съберат против
тях, когато бъдат вързани за двете си
беззакония[1]. (1) 3 Царе 12:28
11 Ефрем е обучена юница, която
обича да вършее, и Аз преминах върху
хубавия ѝ врат. Ще впрегна Ефрем,
Юда ще оре, Яков ще си разбива бу-
ците.
12 Посейте си по правда, пожънете с
милост[1], разорете си целина[2]; защото е
време да потърсите ГОСПОДА[3], дока-
то дойде и ви навали правда[4].
(1) Пр. 11:18; Гал. 6:8; (2) Ер. 4:3; (3) Ис. 55:6; Ам. 5:4;
(4) гл. 6:3; Ис. 45:8; 54:14; 2 Кор. 9:10
13 Орахте безбожие, пожънахте без-
законие[1], ядохте плода от лъжата; за-
щото ти се упова на пътя си, на мно-
гото си силни мъже[2].
(1) гл. 8:7; 1 Царе 24:14; Гал. 6:7; (2) Пс. 33:16
14 И между народите ти ще се надиг-
не размирие и всичките ти крепости
ще бъдат разрушени, както Салман

разруши Вет-Арвел в деня на битката – майка беше смазана върху децата си.

15 Така ще ви се направи *във* Ветил заради ужасната ви злина; на зазоряване израилевият цар ще бъде отсечен напълно.

11

11 Когато Израил беше млад, го възлюбих[1] и от Египет повиках сина Си[2].

(1) Ис. 43:4; Езек. 16:22; (2) Изх. 4:22; Мт. 2:15

2 *Колкото пъти* ги виках, си отиваха от Мен[1], жертваха на ваалимите и кадяха на изваяните идоли[2].

(1) 4 Царе 17:14; (2) гл. 4:17; 13:2

3 И Аз научих Ефрем да ходи, като го хващах за ръцете му[1]; но не познаха, че Аз ги изцелявах[2].

(1) Втзк. 1:31; 33:27; (2) Изх. 15:26

4 С човешки въжета ги привлякох, с връзки на любов[1]; и им бях като онези, които вдигат ярема от челюстите им, и кротко им давах храна[2].

(1) Ер. 31:3; (2) Втзк. 32:12-14

5 Той няма да се върне в египетската земя, а асириецът ще му бъде цар, защото отказаха да се обърнат[1].

(1) гл. 9:3; Ер. 8:5; Ам. 4:6-12; Йн. 5:40

6 Меч ще кръжи в градовете му[1], ще разбие резетата му и ще пояжда заради замислите им[2].

(1) Лев. 26:25; (2) гл. 10:6; Ис. 30:1

7 Народът Ми е замесен в отстъпление от Мен; и да ги викат към Всевишния, никой от тях не се надига[1].

(1) гл. 7:16; Ис. 26:10; Ер. 7:25,26

8 Как да те предам, Ефреме, да те оставя, Израилю?[1] Как да те направя като Адма, да те поставя като Цевоим[2]? Сърцето Ми се преобърна в Мен, цялото Ми милосърдие се събуди[3].

(1) гл. 6:4; Ер. 9:7; (2) Втзк. 29:23; (3) 2 Лет. 36:15

9 Няма да изпълня пламтящия Си гняв, няма да изтребя отново Ефрем[1]; защото Аз съм Бог, а не човек[2], Светият[3] сред теб, и няма да дойда с ярост.

(1) Пс. 78:38; 85:3; Ер. 30:11; (2) Чис. 23:19; (3) гл. 11:12

10 Ще ходят след ГОСПОДА[1]; Той ще реве като лъв[2], и когато Той изреве, синовете ще идват треперейки от морето[3].

(1) Ер. 50:4; (2) Ер. 25:30; Откр. 10:3; (3) Ис. 11:11; Зах. 8:7,8; 10:10

11 Ще идват треперейки от Египет, като птица и като гълъб от асирийската земя[1], и ще ги заселя в къщите им[2], заявява ГОСПОД.

(1) Ис. 11:11; Зах. 8:7,8; 10:10; (2) Езек. 28:26

12 Ефрем Ме обкръжава с лъжи[1] и израилевият дом – с измама, а Юда още се колебае спрямо Бога[2], спрямо Светия[3], който е верен.

(1) гл. 7:1; Пс. 78:36; (2) 2 Лет. 21:11; (3) гл. 11:9

12

12 Ефрем пасе вятър и гони източния вятър[1]; цял ден умножава лъжа[2] и насилие и сключват завет с Асирия, и носят *маслинено* масло в Египет[3]!

(1) Йов 15:2; (2) гл. 11:12; (3) гл. 7:11; 8:9,10; 4 Царе 17:4; Ис. 30:6

2 ГОСПОД има и съд с Юда[1] и ще накаже Яков според пътищата му, според делата му ще му върне[2].

(1) гл. 4:1; 4 Царе 17:18-20; Ер. 2:9; Мих. 6:2; (2) гл. 4:9,15; Езек. 7:3,27; Ам. 2:4

3 В утробата хвана петата на брат си[1] и с мъжката си сила се бори с Бога[2].

(1) Бит. 25:26; (2) Бит. 32:24-29

4 Бори се с Ангела и преодоля, плака и Му се моли. Във Ветил го намери[1] и там говори с нас,

(1) Бит. 35:9-15

5 Господ БОГ на Войнствата, ГОСПОД е Името Му[1].

(1) Изх. 3:15; Ам. 4:13

6 А ти се обърни към своя Бог[1], пази милост и правосъдие[2] и постоянно се надявай на своя Бог[3]!

(1) гл. 14:1; Йоил 2:12; (2) Ис. 56:1; Зах. 7:9; (3) Бит. 49:18

7 Търговецът, който има неверни везни в ръката си, обича да мами[1].

(1) Ам. 8:5; Пр. 11:1

8 И Ефрем каза: Да, аз забогатях, придобих си имот[1], във всичките ми трудове няма да се намери в мен беззаконие, което да е грях[2].

(1) Пс. 49:6; Зах. 11:5; (2) Пр. 30:12,20; Ер. 5:27

9 А Аз съм ГОСПОД, твоят Бог от египетската земя[1]; пак ще те заселя в шатри като в дните на определения празник[2].

(1) гл. 13:4; Изх. 20:2; (2) Лев. 23:42

10 И говорих чрез пророците[1] и ум-

ножих виденията[2], и давах сравнения чрез пророците[3].

(1) 4 Царе 17:13; (2) Чис. 12:6; (3) Езек. 17:2

11 **Ако в Галаад** *има* **беззаконие[1], те станаха съвсем суетни. В Галгал жертват бикове[2], също и жертвениците им са като купчините по браздите на полето.** (1) гл. 6:8; (2) гл. 4:15

12 **А Яков побягна в полето на Арам[1], Израил работи за жена и за жена пази** *овце[2]*. (1) Втзк. 26:5; (2) Бит. 29:20

13 **И чрез пророк ГОСПОД изведе Израил от Египет и чрез пророк той беше пазен[1].** (1) Втзк. 18:15,18; Пс. 77:20

14 **Ефрем го разгневи горчиво[1], и неговият Господ ще остави върху него кръвта му[2] и ще върне върху него укора му[3].** (1) 4 Царе 17:10-17; (2) гл. 4:2; Мт. 23:35; 27:25; (3) Мих. 6:16

13 **Когато Ефрем говореше,** *наставаше* **трепет[1]; той се издигна в Израил, но съгреши чрез Ваал[2] и умря[3].**

(1) Съд. 8:1-3; (2) гл. 2:8; (3) Ис. 7:8; Римл. 6:23

2 **И сега продължават да грешат[1] и си правят леяни идоли от среброто си, образи според собственото си разбиране; всички са произведение на майстори[2]; за тях се казва: Хората, които жертват, целуват телетата[3]!**

(1) Ер. 8:5; (2) гл. 8:4; 10:1; 11:2; Ис. 44:11; (3) 3 Царе 19:18

3 **Затова ще бъдат като утринния облак и като росата, която рано изчезва[1], като плява, отвята от хармана[2], и като дим от комин.**

(1) гл. 6:4; (2) Йов 21:18; Пс. 1:4; Соф. 2:2

4 **Но Аз съм ГОСПОД, твоят Бог от египетската земя[1]; друг Бог освен Мен да не познаваш, и няма спасител освен Мен[2].**

(1) гл. 12:9; (2) Ис. 43:11; Йона 2:9; Деян. 4:12

5 **Аз те познавах в пустинята[1], в земята на голямата суша[2].**

(1) гл. 5:3; 9:10; (2) Втзк. 2:7; 8:15; 32:10

6 **Според пашата си се наситиха, наситиха се и сърцето им се надигна; затова Ме забравиха[1].** (1) гл. 8:14; Пр. 30:9

7 **И Аз им станах като лъв[1], като леопард дебна на пътя;** (1) гл. 5:14; Йов 10:16

8 **ще ги срещна като мечка, лишена от малките си[1], и ще разкъсам гърдите им; там ще ги поям като лъвица, полските зверове ще ги разкъсат.**

(1) 2 Царе 17:8

9 **Това те погуби, Израилю, че си против Мен, против своята помощ[1].**

(1) гл. 7:15; 13:16; 2 Лет. 28:23

10 **И къде е сега царят ти[1], да те избави във всичките ти градове? И** *къде са* **съдиите ти, за които каза: Дай ми цар и князе[2]?**

(1) гл. 10:3,15; (2) 1 Царе 8:5,7; Плач 4:20

11 **Дадох ти цар в гнева Си[1] и го махнах в яростта Си[2].**

(1) 1 Царе 12:1,13; (2) 1 Царе 15:23

12 **Беззаконието на Ефрем е вързано, грехът му е задържан[1].**

(1) Втзк. 32:34; Йов 14:17

13 **Болки на родилка ще го сполетят. Той е неразумен син, защото не застава на време на отвора на утробата[1].**

(1) 4 Царе 19:3

14 **От силата на Шеол ще ги откупя[1], от смърт ще ги изкупя. О, смърт, къде са язвите ти? О, Шеол, къде е гибелта ти?[2] Разкаянието е скрито от очите Ми.**

(1) Пс. 49:15; Ис. 25:8; (2) 1 Кор. 15:55; 2 Тим. 1:10

15 **Ако и да е той плодовит между братята си[1], ще дойде източен вятър[2]; вятър от ГОСПОДА ще се надигне от пустинята и изворът му ще пресекне, и кладенецът му ще пресъхне[3]. Той ще ограби съкровищницата на всичките му скъпоценни вещи.**

(1) Бит. 49:22; (2) гл. 4:19; (3) Езек. 19:12

16 **Самария[1] ще носи вината си, защото въстана против своя Бог. Ще паднат от меч, децата им ще бъдат смазани и бременните им жени – разпорени[2].** (1) Езек. 16:46; (2) гл. 9:13; 13:9; 4 Царе 8:12

14 **Върни се, Израилю, до ГОСПОДА, своя Бог[1], защото си се препънал в беззаконието си[2].**

(1) гл. 12:6; Ис. 44:22; Деян. 3:19; (2) гл. 5:5; 2 Царе 24:10

2 **Вземете със себе си думи и се върнете при ГОСПОДА! Кажете Му: Отнеми всяко беззаконие[1] и приеми добро-**

то, и ще отдадем жертва от устните си[2]. (1) Лк. 18:13; (2) Йона 2:9

3 **Асур няма да ни спаси, няма да яздим на коне[1] и няма вече да кажем на делото на ръцете си: Вие сте наши богове![2] – защото у Теб сирачето намира милост[3].**

(1) Пс. 20:7; (2) гл. 2:17; (3) Пс. 10:14

4 **Аз ще изцеля отстъплението им[1], ще ги възлюбя доброволно[2], защото гневът Ми се отвърна от него[3].**

(1) Ис. 57:18,19; Ер. 3:22; (2) гл. 6:3; Ер. 32:41; (3) Ис. 12:1; Мих. 7:18

5 **Аз ще бъда като роса на Израил[1], той ще разцъфти като крем, ще разпростре корените си като ливанско** *дърво*[2]. (1) гл. 6:3; (2) Ис. 27:6; 35:2; 66:14

6 **Клоните му ще се разширят, славата му ще бъде като маслина[1] и уханието му – като ливанско** *дърво*[2].

(1) Пс. 52:8; (2) Пес. 4:11

7 **Живеещите под сянката му ще се върнат и ще се съживят като жито, и ще процъфтят като лоза; споменът му ще бъде като ливанско вино.**

8 **Ефрем** *ще каже:* **Какво имам вече с идолите?[1] Аз го чух и погледнах на него[2]. Аз съм като вечнозелена елха, от Мен ще се намери плодът ти[3].**

(1) Ис. 17:8; Езек. 11:18; 36:25; (2) Ер. 29:12; Зах. 10:6; (3) Йн. 15:5

9 **Който е мъдър, ще разбере тези неща[1].** *Който е* **разумен, ще ги познае. Защото пътищата на ГОСПОДА са прави и праведните ще ходят по тях[2], а престъпниците ще паднат по тях[3].**

(1) Дан. 12:10; (2) Ис. 35:8; Як. 3:13; (3) Пр. 10:29

Книгата на пророк

ЙОИЛ

1 ГОСПОДНОТО слово, което беше към Йоил, сина на Фатуил:

2 Слушайте това, старейшини, и дайте ухо, всички жители на земята![1] Ставало ли е такова нещо във вашите дни или в дните на бащите ви?
(1) Ос. 4:1

3 Разкажете това на синовете си, а синовете ви – на своите синове, а техните синове – на друго поколение[1].
(1) Изх. 10:2

4 Каквото остави лапачът, изпояде го скакалецът; и каквото остави скакалецът, изпояде го изедникът, и каквото остави изедникът, изпояде го унищожителят*[1].
*Думите означават различни видове скакалци или може би различни стадии на развитие.; (1) гл. 2:25; Изх. 10:14,15; Втзк. 28:38,42; 2 Лет. 6:28; Ам. 4:9; Мал. 3:11

5 Събудете се, пияници, и плачете! И ридайте, всички винопийци, за младото вино, защото се отне от устата ви!

6 Понеже над земята Ми се изкачи народ, силен и безброен[1]. Зъбите му са зъби на лъв и има челюсти на лъвица[2].
(1) гл. 2:2,5; (2) Откр. 9:7,8

7 Опустоши лозата Ми и накърши смокините Ми; обели я напълно и я хвърли, пръчките ѝ побеляха.

8 Плачи като девица, опасана с вретище[1], за мъжа на младостта си!
(1) Ис. 32:11,12

9 Хлебният принос и възлиянието престанаха от дома ГОСПОДЕН[1]; жалеят свещениците, служителите на ГОСПОДА.
(1) гл. 2:14

10 Полето е запустяло, земята жалее, защото житото е опустошено, младото вино пресъхна, *маслиненото* масло изчезна.

11 Засрамете се, земеделци, и ридайте, лозари, за пшеницата и за ечемика, защото жетвата на полето загина[1].
(1) Ер. 14:2-4

12 Лозата изсъхна и смокинята повехна, нарът, *а* също палмата и ябълката, всичките полски дървета изсъхнаха; да, пресъхна радостта от човешките синове[1].
(1) Ис. 24:11; Ер. 48:33

13 Опашете се и оплаквайте, свещеници, ридайте[1], служители на олтара! Елате, нощувайте във вретище[1], служители на моя Бог, защото хлебният принос и възлиянията[2] са задържани от дома на вашия Бог[3].
(1) гл. 2:12; Ис. 22:12; Езек. 27:31; (2) Чис. 28:4-8; (3) ст. 9

14 Осветете пост, прогласете тържествено събрание, съберете старейшините, всичките жители на страната в дома на ГОСПОДА, нашия Бог, и викайте към ГОСПОДА![1]
(1) гл. 2:15,17; Ер. 14:2; 36:9

15 Горко за деня! Защото Денят на ГОСПОДА е близо[1] и ще дойде като опустошение от Всемогъщия[2].
(1) гл. 2:1; 3:14; Езек. 7:5-7; Авд. 15; Соф. 1:7; (2) Ис. 13:6

16 Не се ли отне храната пред очите

ни, радостта и веселието – от дома на
нашия Бог[1]? (1) Втзк. 16:11,14
17 **Семената изгниха под буците си,**
житниците опустяха, хамбарите се сру-
тиха, защото житото изсъхна.
18 **Как стене добитъкът! Чердите го-**
веда се скитат, защото нямат пасбище,
и стадата овце също гинат[1]. (1) Ер. 12:4
19 **ГОСПОДИ, към Теб викам, защото**
огънят пояде пасбищата на степта и
пламъкът изгори всички полски дърве-
та[1]. (1) гл. 2:3; Ер. 9:10
20 **И полските животни също реват**
към Теб[1], защото пресъхнаха водните
потоци[2] и огън пояде пасбищата на
степта. (1) Пс. 104:21; (2) 3 Царе 17:7

2 **Надуйте рог в Сион и дайте тре-**
вога на светия Ми хълм[1]! Нека се
разтреперят всички жители на земята,
защото идва Денят на ГОСПОДА, за-
щото е близо[2] –
(1) гл. 3:17; (2) гл. 1:15; Ис. 13:6-9; Езек. 12:23; 21:7
2 **ден на тъмнина и мрак, ден на об-**
лаци и гъста тъмнина[1]. Като зората се
разпростира по планините голям и си-
лен народ. Като него не е имало от
века и след него няма повече да има
за годините на много поколения[2].
(1) гл. 2:31; Ер. 13:16; Ам. 5:18,20; Соф. 1:7,15; Зах. 14:6;
(2) гл. 1:2,6; Мк. 13:19
3 **Огън поյжда пред него и пламък**
изгаря след него[1]; пред него земята е
като Едемската градина[2], а след него –
гола пустиня; и никой няма да избегне
от него[3].
(1) гл. 1:19,20; (2) Бит. 2:8; (3) Ис. 33:4; Ер. 5:17; Авак. 1:6
4 **Видът им е като вида на коне и**
тичат като конници[1].
(1) Наум 3:2; Откр. 9:7,9
5 **Като тропот на колесници подскачат**
по върховете на хълмовете, като пра-
щене на огнен пламък, който поյжда
тръстика, като силен народ, строен за
бой[1]. (1) ст. 4
6 **Пред тях племената се гърчат, всич-**
ките лица побледняват[1].
(1) Ер. 30:6; Наум 2:10
7 **Те тичат като силни мъже, като**
воини се изкачват по стената и всеки
ходи в пътя си, без да сменят редовете
си.
8 **Не се блъскат един друг, вървят**
всеки по пътеката си[1] и падат около
оръжията, но не се нараняват.
(1) Пр. 30:27
9 **Тичат из града, бягат по стената,**
качват се по къщите, влизат през про-
зорците като крадци[1]. (1) Изх. 10:6
10 **Земята се тресе пред тях, небето**
трепери, слънцето и луната потъмняват
и звездите задържат блясъка си[1].
(1) гл. 2:31; 3:15; Ис. 13:10; Мк. 13:24; Откр. 9:2
11 **И ГОСПОД надава гласа Си пред**
войската Си[1], защото станът Му е мно-
го голям[2], защото е силен Онзи, който
изпълнява словото Си, защото Денят
на ГОСПОДА е велик и много стра-
шен, и кой може да му устои?[3]
(1) гл. 3:16; Пс. 18:13; (2) Пс. 68:17;
(3) Ер. 30:7; Деян. 2:20; Откр. 6:17
12 **Но дори и сега, заявява ГОСПОД,**
обърнете се към Мен с цялото си сър-
це[1], с пост, с плач и с ридание[2]!
(1) Изх. 33:5; Втзк. 4:29; 2 Лет. 30:6; Ер. 3:22; Ос. 12:6;
(2) гл. 1:13; Съд. 2:4; Неем. 9:1,2; Ис. 22:12; Як. 4:9
13 **И разкъсайте сърцето си, а не дре-**
хите си и се обърнете към ГОСПОДА,
вашия Бог, защото е милостив и със-
традателен, дълготърпелив и многоми-
лостив[1] и се разкайва за злото[2].
(1) Изх. 34:6; (2) 2 Лет. 6:27; Ер. 18:8; 36:7
14 **Кой знае? Може да се върне и да**
се разкае[1], и да остави след Себе Си
благословение[2], хлебен принос и възли-
яние за ГОСПОДА, вашия Бог[3]!
(1) 2 Царе 16:12; Йона 3:9,10; (2) Аг. 2:19; (3) гл. 1:9,13
15 **Надуйте рог в Сион, осветете пост,**
свикайте тържествено събрание[1]!
(1) гл. 1:14; Ис. 1:13
16 **Съберете народа, осветете събра-**
ние, съберете старейшините, съберете
децата и кърмачетата на гърди[1]! Нека
излезе младоженецът от спалнята си и
невястата – от стаята си! (1) 2 Лет. 20:13
17 **Нека плачат свещениците[1], слу-**
жителите на ГОСПОДА, между пред-
дверната зала и олтара[2] и нека кажат:
Пощади, ГОСПОДИ, народа Си и не
предавай наследството Си на позор, за

поговорка на народите. Защо да кажат сред народите: Къде е техният Бог?[3]

(1) гл. 1:13; (2) Езек. 8:16; Мт. 23:35; (3) Иис. Нав. 7:9; Пс. 42:3

18 И ГОСПОД заревнува за земята Си[1] и се смили над народа Си[2].

(1) 4 Царе 19:31; Зах. 1:14; (2) Втзк. 32:36

19 И ГОСПОД отговори и каза на народа Си: Ето, Аз ви изпращам житото, младото вино и *маслиненото* масло, и ще се наситите от тях[1]; и няма вече да ви направя за позор между народите[2].

(1) Рут 1:6; Езек. 36:29; Зах. 8:12; (2) Езек. 36:30

20 И ще отдалеча от вас *идващия от* север[1] и ще го прогоня в безводна и пуста земя; с лицето му към предното море и с края му към задното море[2]. И вонята му ще се издигне и ще се издигне смрадта му, защото е извършил голямо *зло*.

(1) Ер. 1:14; (2) Езек. 47:18

21 Не бой се, земьо, весели се и се радвай, защото ГОСПОД извърши велики *дела*[1].

(1) Пс. 126:3

22 Не се плашете, полски животни, защото пасбищата на степта никнат, защото дървото ражда плода си, смокинята и лозата дават силата си[1].

(1) Лев. 26:4,5; Пс. 65:12; Мал. 3:11

23 И вие се веселете, синове на Сион, радвайте се в ГОСПОДА, своя Бог[1], защото ви дава ранния дъжд за правда и ви навалява дъжда – ранния и късния както преди[2].

(1) Ис. 41:16; Авак. 3:18; Соф. 3:14; Зах. 2:10; (2) Втзк. 11:14; 3 Царе 8:36; Пс. 147:8; Езек. 34:26

24 Харманите ще се напълнят със зърно и линовете ще преливат от вино и *маслинено* масло[1].

(1) Езек. 36:8

25 И ще ви отплатя за годините, които изпояде скакалецът, изедникът и унищожителят, и лапачът, голямата Ми войска, която изпратих сред вас[1].

(1) гл. 1:4

26 И ще ядете изобилно и ще се наситите, и ще хвалите Името на ГОСПОДА, своя Бог[1], който извърши с вас чудни *неща*[2]. И народът Ми няма да се посрами до века[3].

(1) Втзк. 8:10; (2) Ис. 25:1; (3) Ис. 45:17

27 И ще познаете, че Аз съм сред Израил[1], и че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог, и няма друг[2]. И народът Ми няма да се посрами до века[3].

(1) Лев. 26:12; Ис. 12:6; Зах. 2:5; (2) Ис. 45:6; 46:9; (3) ст. 26

ст. 28-32: Деян. 2:17-21

28 А след това ще излея Духа Си на всяка плът[1] и синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват, старците ви ще сънуват сънища[2], юношите ви ще виждат видения.

(1) Чис. 11:29; Пр. 1:23; Ис. 44:3; Езек. 39:29; (2) Чис. 12:6

29 Също и на слугите и на слугините ще излея Духа Си в онези дни.

30 И ще дам чудеса на небето и на земята[1] – кръв и огън и стълбове дим.

(1) Мт. 24:29; Лк. 21:11,25; Откр. 8:7

31 Слънцето ще се обърне в тъмнина[1] и луната в кръв, преди да дойде великият и страшен Ден на ГОСПОДА[2].

(1) гл. 2:2,10; Откр. 8:12; (2) Мал. 4:1,5

32 И всеки, който призове Името на ГОСПОДА, ще се спаси[1], защото на хълма Сион и в Ерусалим ще има избавление[2], както каза ГОСПОД, и сред останалите, които ГОСПОД ще призове[3].

(1) Римл. 10:13; (2) Авд. 17; (3) Ис. 11:11; Ер. 23:7,8; Езек. 37:12; Деян. 2:39

3 Защото, ето, в онези дни и в онова време, когато върна юдовите и ерусалимските пленници[1],

(1) Втзк. 30:3; Соф. 2:7

2 ще събера всичките народи[1] и ще ги сведа в Йосафатовата долина[2], и там ще се съдя с тях заради народа Си и наследството Си Израил[3], когото те разпръснаха между народите и разделиха земята Ми.

(1) Соф. 3:8; Зах. 12:2,3; (2) 2 Лет. 20:22-26; (3) Ис. 34:8; Ер. 25:31; Мт. 25:32

3 И хвърляха жребий за народа Ми[1], даваха момче за блудница, а момиче продаваха за вино и пиеха.

(1) Авд. 11; Наум 3:10

4 А и какво имате вие с Мен, Тир, Сидон[1] и всички филистимски области? Възмездие ли ще Ми отплатите? А ако Ми отплатите, Аз лесно и бързо ще върна възмездието ви върху главата ви[2],

(1) Мт. 11:21; (2) 3 Царе 8:32; Ис. 59:18; Езек. 25:17; 26:3; 28:21; Ам. 1:6-10; Авд. 15

5 че взехте среброто Ми и златото Ми, и скъпоценните Ми блага и ги занесохте в капищата си,

6 а юдовите синове и ерусалимските синове продадохте на гърците, за да ги отдалечите от пределите им[1].
(1) Езек. 27:13; Ам. 1:9

7 Ето, Аз ще ги надигна от мястото, където ги продадохте[1], и ще върна възмездието ви на главата ви[2].
(1) Ис. 43:5,6; (2) ст. 4

8 И ще продам синовете ви и дъщерите ви в ръката на юдовите синове[1] и те ще ги продадат на савците, на далечен народ[2], защото ГОСПОД изговори *това*[3].
(1) Ис. 14:2; (2) Йов 1:15; Езек. 27:22; (3) Ис. 40:5

9 Прогласете това между народите, подгответе *свещена* война[1], вдигнете силните мъже; нека се приближат и се изкачат всичките воини![2]
(1) Ер. 6:4; (2) Ер. 46:3,4

10 Изковете плуговете си на мечове и сърповете си на копия[1]; слабият нека каже: Аз съм силен мъж![2]
(1) Ис. 2:4; (2) Ис. 33:24; Зах. 12:8

11 Бързайте и елате, всички околни народи, и се съберете! Там долу, ГОСПОДИ, отведи силните Си мъже![1]
(1) Ис. 13:3; Зах. 12:3

12 Нека станат народите и се изкачат в Йосафатовата долина, защото там ще седя да съдя всичките околни народи[1].
(1) Пс. 110:6; Мих. 4:3

13 Изпратете сърпа, защото жетвата е узряла[1]; елате, тъпчете, защото линът е пълен и каците преливат[2], защото злината им е голяма.
(1) Ис. 17:5; Ер. 51:33; Мт. 13:39; Мк. 4:29; (2) Ис. 30:25; 63:3

14 Множества, множества в долината на решението – защото е близо Денят на ГОСПОДА[1] в долината на решението.
(1) гл. 1:15; Откр. 16:14

15 Слънцето и луната ще потъмнеят и звездите ще задържат блясъка си[1].
(1) гл. 2:10; Мт. 24:29

16 И ГОСПОД ще изреве от Сион и ще нададе гласа Си от Ерусалим[1]. Небето и земята ще се потресат[2], но ГОСПОД ще бъде прибежище за народа Си и крепост за израилевите синове[3].
(1) гл. 2:11; Ис. 30:30; 66:6; Ер. 25:30; Зах. 9:14; (2) Аг. 2:6; (3) Пс. 46:1,7

17 И ще познаете, че Аз съм ГОСПОД, вашият Бог[1], който обитавам на светия Си хълм Сион[2]. И Ерусалим ще бъде свят[3] и чужденци няма вече да минават през него[4].
(1) Изх. 6:7; (2) гл. 2:1; Мих. 4:7; Зах. 8:3; (3) Ис. 4:3; Ер. 31:40; Авд. 17; (4) Ис. 35:8; 52:1; Наум 1:15

18 В онзи ден от планините ще роси младо вино и от хълмовете ще тече мляко[1], и по всички потоци на Юда ще текат води[2], и от ГОСПОДНИЯ дом ще избликне извор[3], който ще пои долината Ситим[4].
(1) Ам. 9:13; (2) Чис. 24:7; Пс. 65:9; (3) Езек. 47:1; Откр. 22:1; (4) Чис. 25:1

19 Египет ще стане пустош[1] и Едом ще стане гола пустиня[1] заради насилието над юдовите синове[2], защото проляха невинна кръв в земята си.
(1) Езек. 29:10; 35:3,4; Авд. 10; (2) Езек. 25:12,13

20 А Юда ще бъде населен до века и Ерусалим – от поколение за поколение[1].
(1) Ис. 34:17; Езек. 37:25

21 И ще очистя кръвта им, *която* не съм очистил. И ГОСПОД обитава в Сион[1].
(1) Езек. 48:35

Книгата на пророк

АМОС

1 **Думите на Амос[1], който беше от
говедарите[2] на Текое[3], които** *чу във* **ви-
дение за Израил в дните на юдовия
цар Озия[4] и в дните на израилевия цар
Еровоам, сина на Йоас[5], две години
преди земетресението[6].**

(1) Ер. 28:8; (2) гл. 7:14; Изх. 3:1; (3) 2 Царе 14:2;
(4) 2 Лет. 26:1; (5) 4 Царе 14:23; Ос. 1:1; (6) Зах. 14:5

2 **И каза: ГОСПОД ще изреве от Сион
и ще нададе гласа Си от Ерусалим[1]; и
ще скърбят пасбищата на овчарите и
ще изсъхне върхът на Кармил[2].**

(1) гл. 3:8; Ер. 25:30; (2) Пс. 29:4-9; Ис. 33:9

ст. 3-5: Ис. 17:1-11; Ер. 49:23-27

3 **Така казва ГОСПОД: Заради три
престъпления на Дамаск[1], да, заради
четири няма да върна** *наказанието* **му –
защото вършаха Галаад с железни вър-
шачки[2].** (1) Зах. 9:1; (2) 4 Царе 8:12

4 **И Аз ще пратя огън в дома на Аза-
ил и той ще пояде дворците на Вена-
дад[1].** (1) гл. 2:2,5

5 **Аз ще строша резето на Дамаск[1] и
ще изтребя жителя на низината Авен*[2]
и държащия скиптър – от Ветеден**,
и народът на Арам ще бъде откаран в
плен в Кир[3], казва ГОСПОД.**

*Низината на беззаконието **Дом на наслада; (1) 4 Царе
14:28; Ис. 8:4; (2) Ос. 10:8; (3) гл. 9:7; 4 Царе 16:9

ст. 6-8: Ер. 47; Езек. 25:15-17; Соф. 2:4-7; Зах. 9:5-7

6 **Така казва ГОСПОД: Заради три
престъпления на Газа, да, заради чети-
ри няма да върна** *наказанието* **ѝ – за-
щото плениха всички[1], за да ги преда-
дат на Едом.** (1) 2 Лет. 21:16,17

7 **И Аз ще пратя огън върху стената
на Газа и той ще пояде дворците ѝ.**

8 **И ще изтребя жителя на Азот[1] и
държащия скиптър – от Аскалон[1]; ще
обърна ръката Си против Акарон[1] и
остатъкът на филистимците ще погине,
казва Господ БОГ.** (1) гл. 3:9; 1 Царе 6:17

ст. 9,10: Ис. 23; Езек. 26; 27; 28:1-19; Зах. 9:2-4

9 **Така казва ГОСПОД: Заради три
престъпления на Тир, да, заради че-
тири, няма да върна** *наказанието* **му –
защото предадоха всички в плен на
Едом[1] и не си спомниха братския за-
вет[2].** (1) Йоил 3:6; (2) 3 Царе 5:12

10 **И Аз ще пратя огън върху стената
на Тир и той ще пояде дворците му[1].**

(1) Йоил 3:4

ст. 11,12: Ис. 21:11,12; 34:5-17; Ер. 49:7-22;
Езек. 25:12-14; 35; Авд.

11 **Така казва ГОСПОД: Заради три
престъпления на Едом, да, заради че-
тири, няма да върна** *наказанието* **му[1] –
защото преследва брат си с меч и за-
души милостта си, гневът му разкъсва
вечно и той пази постоянно яростта
си[2].** (1) Мал. 1:4;
(2) Бит. 27:41; Чис. 20:20,21; 2 Лет. 20:10,11

12 **И Аз ще пратя огън върху Теман и
той ще пояде дворците на Восора[1].**

(1) Бит. 36:33

ст. 13-15: Ер. 49:1-6; Езек. 21:28-32; 25:1-7; Соф. 2:8-11

13 **Така казва ГОСПОД: Заради три
престъпления на синовете на Амон, да,
заради четири няма да върна** *наказани-
ето* **им – защото разпориха бремен-**

ните жени на Галаад[1], за да разширят пределите си. (1) 4 Царе 15:16; Ос. 13:16
14 **И Аз ще запаля огън в стената на Рава[1] и той ще пояде дворците му, сред боен вик в деня на битката[2], сред вихрушка в деня на бурята.**
(1) Езек. 21:20; (2) гл. 2:2; 2 Царе 12:31
15 **И царят им ще отиде в плен, той и първенците му заедно, казва ГОСПОД.**

ст. 1-3: Ис. 15; 16; Ер. 48; Езек. 25:8-11; Соф. 2:8-11
2 **Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Моав, да, заради четири няма да върна** *наказанието* **му – защото изгори костите на едомския цар[1], докато** *станаха на* **вар.**
(1) 4 Царе 3:26
2 **И Аз ще пратя огън върху Моав и той ще пояде дворците на Кариот[1], и Моав ще умре сред размирица, сред боен вик, сред глас на тръба.**
(1) гл. 1:4,14
3 **И ще отсека съдията отсред него и с него ще убия всичките му първенци, казва ГОСПОД.**
4 **Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Юда[1], да, заради четири няма да върна** *наказанието* **му – защото отхвърлиха закона на ГОСПОДА и не опазиха правилата Му[2], и лъжите им, след които ходиха бащите им[3], ги отклониха[4].** (1) Ос. 12:2; (2) 4 Царе 17:19; Ис. 5:24; (3) Ер. 16:19; (4) 2 Лет. 25:14
5 **И Аз ще пратя огън върху Юда и той ще пояде дворците на Ерусалим[1].**
(1) гл. 1:4; 4 Царе 25:9; Ер. 17:27; 39:8; Ос. 8:14
6 **Така казва ГОСПОД: Заради три престъпления на Израил, да, заради четири няма да върна** *наказанието* **му – защото продадоха праведния за пари и бедния – за чифт сандали[1].**
(1) гл. 8:4-6; Зах. 11:5
7 **Те желаят земния прах на главата на сиромасите[1] и отклоняват пътя на кротките. И син, и баща му ходят при същото момиче, за да оскверняват святото Ми Име[2].**
(1) гл. 4:1; 5:11; 8:4; Ис. 3:14,15; 10:1,2; (2) Лев. 18:21
8 **И на заложени дрехи се изтягат[1] при всеки жертвеник и вино от глоби пият в дома на своя Бог[2].** (1) Изх. 22:26,27; (2) гл. 4:1
9 **А Аз изтребих пред тях аморееца[1], чиято височина беше като височината на кедрите, и който беше силен като дъбовете[2]. И аз унищожих плода му отгоре и корените му отдолу[3].**
(1) Чис. 13:32; 32:13; Иис. Нав. 24:8; (2) Втзк. 9:1,2; (3) Йов 18:16; Ис. 5:24
10 **И Аз ви изведох от египетската земя[1] и ви водих четиридесет години в пустинята[2], за да наследите земята на аморееца[3].**
(1) гл. 3:1; (2) Втзк. 2:7; 8:2; Ер. 2:6; (3) ст. 9
11 **И ви издигнах от синовете ви пророци[1] и от юношите ви – назиреи[2]. Не е ли така, синове израилеви? – заявява ГОСПОД.** (1) 1 Царе 3:20; (2) Съд. 13:7
12 **А вие напихте назиреите с вино[1] и на пророците заповядвахте и казахте: Не пророкувайте![2]**
(1) Чис. 6:2-4; (2) гл. 7:13,16; Ис. 30:10; Мих. 2:6
13 **Ето, Аз ще ви натисна, както е натисната кола, пълна със снопи.**
14 **И бързината ще се изгуби от бързия, и силният няма да укрепи силата си, и силният мъж няма да избави живота си[1].** (1) гл. 9:1; Пс. 33:16,17; Екл. 9:11
15 **И държащият лък няма да устои, и бързоходецът няма да се избави, и яздещият на кон няма да избави живота си[1].** (1) ст. 14
16 **И най-смелият между храбрите мъже ще побегне гол в онзи ден, заявява ГОСПОД.**

3 **Слушайте това слово[1], което ГОСПОД говори против вас, синове израилеви; против целия род, който изведох от египетската земя[2], като казах:**
(1) гл. 4:1; 5:1; Ос. 4:1; (2) гл. 2:10
2 **Само вас познах от всички родове на земята[1], затова ще ви накажа за всичките ви беззакония[2].**
(1) Втзк. 10:15; (2) Ос. 8:13
3 **Ще ходят ли двама заедно, ако не се съгласят?**
4 **Ще реве ли лъвът в гората, ако**

няма лов? Ще нададе ли гласа си младият лъв от леговището си, ако не е хванал нещо?
5 **Ще падне ли птица в примка на земята, ако няма клопка за нея? Ще скочи ли примката от земята, ако не е уловила нищо?**
6 **Ако засвири тръба в града, народът няма ли да се уплаши?**[1] **Ако беда сполети града, не я ли е направил ГОСПОД?**[2]
(1) Ер. 4:19; Езек. 33:3; (2) 4 Царе 6:33; Ис. 45:7
7 **Наистина Господ БОГ няма да направи нищо, без да открие тайната Си на слугите Си, пророците**[1]**.**
(1) Бит. 18:17; 1 Царе 9:15; Ис. 18:4; Откр. 10:7
8 **Лъвът изрева – кой няма да се уплаши?**[1] **Господ БОГ говори – кой няма да пророкува?**[2] (1) гл. 1:2; (2) гл. 7:14,15; Йов 32:19; Ис. 21:10; Ер. 26:12; 2 Петр. 1:21
9 **Прогласете над дворците на Азот**[1] **и над дворците на египетската земя и кажете: Съберете се по планините на Самария и вижте големите смутове сред нея и насилията вътре в нея**[2]**!**
(1) гл. 1:8; (2) гл. 4:1; 6:3; Пр. 1:13; 11:16; Екл. 4:1; Мих. 6:10-12
10 **И не знаят да вършат правилното**[1]**, заявява ГОСПОД, те, които трупат насилие и опустошение в дворците си**[2]**.**
(1) Ер. 4:22; Ос. 7:1; (2) ст. 9
11 **Затова, така казва Господ БОГ: Неприятел ще обкръжи земята и ще свали от теб силата ти, и дворците ти ще бъдат разграбени**[1]**.** (1) гл. 6:8; Йов 20:21
12 **Така казва ГОСПОД: Както овчарят спасява от устата на лъва два крака или парченце от ухо, така ще се спасят израилевите синове, които седят в Самария в ъгъл на креват и на дамаска на легло**[1]**.** (1) Ис. 17:4-6
13 **Слушайте и свидетелствайте на якововия дом, заявява Господ БОГ, Бог на Войнствата!**
14 **В деня, когато нанеса наказанието върху Израил** *за* **престъплението му, ще накажа и жертвениците на Ветил и роговете на жертвеника ще бъдат отсечени и ще паднат на земята**[1]**.**
(1) гл. 7:9; 3 Царе 13:5; Ос. 10:8
15 **И ще поразя зимната къща**[1] **заедно с лятната къща и ще се изгубят къщите от слонова кост**[2]**, и многото къщи ще изчезнат**[3]**, заявява ГОСПОД.**
(1) Ер. 36:22; (2) 3 Царе 22:39; (3) гл. 5:11; 6:11

4 **Слушайте това слово**[1]**, васански**[2] **юници, които сте на хълма Самария, които потискате бедните, които насилвате сиромасите**[3]**, които казвате на господарите си: Донесете и да пием!**[4]
(1) гл. 3:1; (2) Чис. 21:33; Ис. 28:1; (3) гл. 2:7; 3:9; 5:11; Йов 24:4; Пр. 22:7; Мих. 2:2; 3:2,3; (4) гл. 2:8; Ис. 56:12
2 **Господ БОГ се закле в светостта Си**[1]**: Ето, идват върху вас дни, когато ще ви вземат с куки, а остатъка от вас – с въдици**[2]**.** (1) Пс. 89:35; (2) Ер. 16:16; Езек. 34:16
3 **И ще излезете през проломите, всяка право пред себе си**[1]**, и ще бъдете хвърлени в Хармон, заявява ГОСПОД.**
(1) гл. 6:7
4 **Елате във Ветил и вършете престъпления**[1]**; в Галгал, и умножете престъплението**[1]**! И носете всяка сутрин жертвите си**[2]**, на всеки три дни – десятъците си**[3]**!** (1) гл. 5:5; Езек. 20:39; Ос. 9:15; (2) Чис. 28:3,4; (3) Мт. 23:23
5 **И принесете благодарствена жертва от квасния хляб**[1] **и прогласете, известете доброволни приноси**[2]**, защото така обичате, израилеви синове, заявява Господ БОГ.**
(1) Лев. 7:12,13; (2) Лев. 22:18-21; Ис. 1:11-15
6 **И Аз също ви дадох чистота на зъбите по всичките ви градове и липса на хляб по всичките ви места**[1]**. Но пак не се обърнахте към Мен**[2]**, заявява ГОСПОД.** (1) Рут 1:1; 4 Царе 8:1; (2) Ис. 9:13; Ер. 5:3; Ос. 11:5; Аг. 2:17
7 **И Аз също задържах от вас дъжда,** *а* **имаше още три месеца до жетва. Давах дъжд на един град, а на друг град не давах дъжд; на едно парче** *земя* **наваля, а парчето** *земя,* **на което не наваля, изсъхна**[1]**.** (1) Ер. 3:3; 14:3
8 **Така** *жителите на* **два-три града се стекоха в един град да пият вода, но не се наситиха. Но пак не се обърнахте към Мен**[1]**, заявява ГОСПОД.**
(1) ст. 6

9 **Поразих ви с главня и мана; скакалецът изпояде големите ви градини и лозята ви, и смокините ви, и маслините ви[1]. Но пак не се обърнахте към Мен[2], заявява ГОСПОД.**
(1) гл. 7:1; Втзк. 28:42; Йоил 1:4; (2) ст. 6

10 **Пратих върху вас мор, както в Египет[1], убих с меч юношите ви** *заедно* **с пленените ви коне[2] и издигнах смрадта на становете ви до носа ви. Но пак не се обърнахте към Мен[3], заявява ГОСПОД.**
(1) Изх. 9:3; Втзк. 28:21; (2) 4 Царе 13:7; (3) ст. 6

11 **Разорих** *градове* **между вас, както Бог разори Содом и Гомора[1], и вие станахте като главня, изтръгната от огън[2]. Но пак не се обърнахте към Мен[3], заявява ГОСПОД.**
(1) Бит. 19:24,25; Ер. 50:40; (2) Зах. 3:2; (3) ст. 6

12 **Затова, така ще ти направя, Израилю. И понеже ще ти направя това, приготви се да посрещнеш своя Бог, Израилю!**

13 **Защото, ето Онзи, който образува планините и създава вятъра[1], и явява на човека каква е мисълта му, който прави зората на тъмнина[2] и който стъпва по височините на земята[3]; ГОСПОД, Бог на Войнствата е Името Му[4].**
(1) Ер. 10:13; (2) Йов 9:7; Ис. 45:7; (3) Мих. 1:3; (4) гл. 5:8,27; Ер. 46:18; Ос. 12:5

5

Слушайте това слово[1], *това* **оплакване, което надигам за вас[2], доме израилев!**
(1) гл. 3:1; (2) Ер. 9:10,20

2 **Падна, няма повече да стане девицата израилева[1], захвърлена е на земята си, няма кой да я вдигне[2]!**
(1) гл. 8:14; Ер. 18:13; (2) Ер. 9:22

3 **Защото така казва Господ БОГ: Градът, който излиза с хиляда, ще остане със сто, а който излиза със сто, ще остане с десет за израилевия дом[1].**
(1) Втзк. 28:62

4 **Защото така казва ГОСПОД на израилевия дом: Потърсете Ме[1], и ще живеете[2]!**
(1) Пс. 105:4; Ос. 10:12; Соф. 2:3; (2) Пс. 69:32; Ер. 38:20

5 **Но не търсете Ветил и не влизайте в Галгал[1], и не преминавайте във Вирсавее[2], защото Галгал непременно ще бъде отведен в плен, а Ветил ще стане на нищо[3].**
(1) гл. 4:4; Ос. 4:15; (2) гл. 7:9; 8:14; Бит. 26:33; 4 Царе 23:8; (3) Ер. 48:13

6 **Потърсете ГОСПОДА и ще живеете[1], да не би да се устреми като огън върху йосифовия дом и да** *го* **пояде[2], без да има кой да гаси Ветил.**
(1) Пс. 69:32; Ер. 38:20; (2) Втзк. 32:22; Ер. 4:4; Езек. 20:47,48; Евр. 12:29

7 *Горко на тези,* **които обръщат правосъдието в пелин и захвърлят правдата на земята[1]!**
(1) гл. 6:12; Мих. 3:9; Авак. 1:4

8 **Този, който прави Плеядите и Орион[1], който обръща смъртната сянка в зора и деня затъмнява на нощ[2], който вика морските води и ги излива по лицето на земята[3], ГОСПОД е Името Му[3];**
(1) Йов 9:9; (2) гл. 4:13; (3) гл. 9:6; Ер. 33:2

9 **който нанася внезапно опустошение върху силните и опустошение идва върху крепостите.**

10 **Те мразят изобличителя в портата и се гнусят от онзи, който говори с правота[1].**
(1) гл. 7:10-12; 2 Лет. 24:20,21; Гал. 4:16

11 **Затова, понеже тъпчете сиромаха и взимате от него данък жито[1], построихте къщи от дялани камъни, но няма да живеете в тях[2], насадихте желани лозя, но няма да пиете виното им[3].**
(1) гл. 2:7; 4:1; Езек. 34:21; (2) гл. 3:15; (3) Лев. 26:16; Втзк. 28:30; Ос. 9:2; Мих. 6:15

12 **Защото зная многото ви престъпления и тежките ви грехове[1]; притеснявате праведния[2], взимате подкуп и онеправдавате бедните в портата[3].**
(1) Йов 20:19; (2) Як. 5:6; (3) Изх. 23:6

13 **Затова разумният ще мълчи в такова време, защото е зло време[1].**
(1) Ос. 4:4; Мих. 2:3; Еф. 5:16

14 **Търсете доброто, а не злото[1], за да живеете; и ГОСПОД, Бог на Войнствата, ще бъде с вас[2], както казвате[3].**
(1) Пс. 34:12-14; (2) 2 Лет. 15:2; (3) Мих. 3:11

15 **Мразете злото и обичайте доброто[1] и установете правосъдие в портата[2]; може би ГОСПОД, Бог на Войнствата, ще се смили за остатъка от Йосиф[3].**
(1) Пс. 97:10; Мих. 3:2; Римл. 12:9; (2) Ер. 22:3; Езек. 45:9; (3) Ер. 18:8; Йона 3:9

16 **Затова, така казва ГОСПОД, Бог на**

Войнствата, Господ: По всички площади ще има ридание и по всички улици ще казват: Горко! Горко! И ще повикат земеделеца за жалеене, и изкусните оплаквателки за ридание[1]**.**
(1) Ер. 9:17,18; Ос. 4:3

17 **И по всичките лозя ще има ридание, защото Аз ще мина посред теб**[1]**, казва ГОСПОД.** (1) Изх. 11:4

18 **Горко на онези, които копнеят за Деня на ГОСПОДА!**[1] **За какво ви е той? Денят на ГОСПОДА е тъмнина, а не светлина**[2] **–**
(1) Ис. 5:19; 58:2; (2) Йоил 2:2; Мт. 24:29

19 **както ако човек бяга от лъв и го срещне мечка, и като влезе в къщи и опре ръката си на стената и го ухапе змия**[1]**.** (1) Екл. 10:8; Ис. 24:18

20 **Няма ли да бъде Денят на ГОСПОДА тъмнина, а не светлина; и мрак, а не сияние?**[1] (1) ст. 18

21 **Мразя, отвращавам се от празниците ви и няма да благоволя в тържествените ви събрания**[1]**.** (1) Ис. 1:14

22 **Защото, ако Ми принесете всеизгарянията и приносите си, няма да** *ги* **приема, и примирителните ви жертви от угоен добитък няма да погледна**[1]**.**
(1) Пр. 21:27

23 **Махни от Мен шума на песните си и свиренето на арфите ти няма да слушам.**

24 **А нека правосъдието тече като вода и правдата – като непресъхващ поток.**

25 **Принасяхте ли Ми жертви и приноси в пустинята четиридесет години, доме израилев?**

26 **Носехте Сикут, царя си, и Хиун, идолите си, звездата на боговете си, които си направихте**[1]**.** (1) Езек. 20:16

27 **Затова ще ви откарам в плен отвъд Дамаск**[1]**, казва ГОСПОД, Бог на Войнствата е Името Му**[2]**.** (1) гл. 6:7; 3 Царе 14:15; 4 Царе 15:29; 17:23; Деян. 7:42,43; (2) гл. 4:13

6 **Горко на безгрижните в Сион**[1] **и на сигурните на хълма Самария**[2]**, на първенците**[3] **на първия от народите**[4]**, при които идва израилевият дом!**
(1) Ис. 32:9; Пр. 1:32; Соф. 1:12; (2) 3 Царе 16:24; (3) Ер. 5:5; Мих. 3:1; (4) Ер. 2:3

2 **Преминете в Халне**[1] **и вижте; и идете оттам в големия Емат**[1] **и слезте в Гет**[2] **филистимски – те по-добри ли са от тези царства? Или областта им е по-голяма от вашата област?**[3]
(1) 2 Царе 8:9; Ис. 10:9; (2) 1 Царе 5:8; (3) Наум 3:8

3 **Вие, които отдалечавате злия ден**[1] **и доближавате седалището на насилието**[2]**,** (1) гл. 9:10; Езек. 12:27; (2) гл. 3:10

4 **които лежите на кревати от слонова кост и се изтягате на леглата си, и ядете угоените от стадото и телетата отсред обора**[1]**,** (1) Як. 5:5

5 **които фантазирате под звука на арфата**[1] *и* **като Давид си измисляте музикални инструменти**[2]**,**
(1) Ис. 5:12; (2) 2 Лет. 29:26

6 **които пиете вино с паници**[1] **и се мажете с най-добрите масла, а не скърбите за бедствието на Йосиф**[2] **–**
(1) Ис. 28:1; (2) Бит. 37:25; Ер. 9:1

7 **и затова сега ще отидат в плен с първите пленени**[1] **и шумните празненства на изтягащите се ще се прекратят**[2]**.** (1) гл. 4:3; 5:27; (2) Ис. 24:8

8 **Господ БОГ се закле в Себе Си**[1]**, заявява ГОСПОД, Бог на Войнствата: Аз се отвращавам от надменността на Яков**[2] **и мразя дворците му**[3] **и ще предам града и всичко, което го изпълва**[4]**.** (1) гл. 8:7; Ер. 51:14; Евр. 6:13; (2) Пр. 8:13; Ис. 28:1; (3) Ер. 22:14; (4) гл. 3:11; Мих. 1:6

9 **И десет души ако останат в една къща, ще умрат.**

10 **И когато чичото на** *умрелия* **и онзи, който ще го гори, го вдигне да изнесе костите от къщата, ако каже на онзи, който е по-навътре в къщата: Има ли още някой с теб? – и той отговори: Няма. – тогава ще каже: Мълчи**[1]**, за да не се споменава Името на ГОСПОДА!**
(1) гл. 8:3

11 **Защото, ето, ГОСПОД заповядва, и голямата къща ще бъде разбита на парчета, а малката къща – на трески**[1]**.**
(1) гл. 3:15

12 **Ще тичат ли коне по скала? Ще**

оре ли някой *там* **с волове? А вие обърнахте правосъдието в жлъчка и плода на правдата – в пелин**[1], (1) гл. 5:7
13 *вие,* **които се радвате на нищожното, които казвате: Не си ли придобихме могъщество със силата си?**[1]
(1) Дан. 4:30; Езек. 29:3,9

14 **Защото, ето, Аз ще надигна против вас народ**[1]**, доме израилев, заявява ГОСПОД, Бог на Войнствата, и те ще ви притиснат от прохода на Емат до потока на равнината**[2]**.**
(1) Ер. 5:15; (2) 4 Царе 15:29

7 **Така ми показа Господ БОГ: Ето, Той образува скакалци**[1]**, когато започна да никне късната трева, и ето, беше късната трева след царската коситба.**
(1) гл. 4:9

2 **И когато изядоха докрай тревата на земята, тогава казах: Господи БОЖЕ, моля Те, прости!**[1] **Как ще устои Яков? Та той е малък!** (1) Чис. 14:19; Езек. 9:8
3 **Разкая се ГОСПОД за това**[1]**. Няма да бъде**[2]**, каза ГОСПОД.** (1) Изх. 32:14; 1 Лет. 21:15; Ер. 42:10; Йона 3:10; (2) Пс. 78:38
4 **Така ми показа Господ БОГ: Ето, Господ БОГ извика да съди чрез огън**[1] **и** *огънят* **пояде голямата бездна и щеше да пояде и** *израилевия* **дял.** (1) Езек. 20:47
5 **Тогава казах: Господи БОЖЕ, моля Те, престани!**[1] **Как ще устои Яков? Та той е малък!** (1) ст. 2
6 **Разкая се ГОСПОД за това. И това също няма да бъде, каза Господ БОГ**[1]**.**
(1) ст. 3
7 **Така ми показа: Ето, Господ стоеше на отвесна стена и в ръката Си имаше отвес.**
8 **И ГОСПОД ми каза: Какво виждаш, Амос?**[1] **И казах: Отвес. И Господ каза: Ето, Аз слагам отвес сред народа Си Израил**[2]**, няма повече да го щадя**[3]**.**
(1) гл. 8:2; Зах. 4:2; (2) 4 Царе 21:13; (3) Ер. 15:6; Ос. 1:6
9 **И високите места на Исаак ще бъдат опустошени, и светилищата на Израил ще бъдат разрушени**[1]**, и Аз ще стана с меч против дома на Еровоам**[2]**.** (1) гл. 3:14; 5:5; Езек. 6:3; (2) гл. 9:1; 4 Царе 15:8-10

10 **Тогава Амасия, свещеникът на Ветил**[1]**, изпрати до израилевия цар Еровоам**[2] **да кажат: Амос заговорничи против теб сред израилевия дом**[3]**; земята не може да търпи всичките му думи!**
(1) 3 Царе 12:31; (2) 4 Царе 14:23; (3) гл. 5:10; 3 Царе 18:17; Ер. 26:8; 38:4
11 **Защото така казва Амос: Еровоам ще умре от меч, а Израил със сигурност ще бъде откаран в плен от земята си.**
12 **И Амасия каза на Амос: Гледачо**[1]**, иди, бягай в юдовата земя и там яж хляб, и там пророкувай!** (1) 1 Царе 9:9
13 **А във Ветил да не продължаваш да пророкуваш**[1]**, защото е царско светилище**[2] **и царски двор.**
(1) гл. 2:12; Ер. 26:9; (2) 3 Царе 13:1,4; 4 Царе 14:24
14 **А Амос отговори и каза на Амасия: Аз не съм пророк**[1] **нито син на пророк**[2]**, а съм говедар и берях черници**[3]**.**
(1) Зах. 13:5; (2) 3 Царе 20:35; 4 Царе 2:3,5,7,15; (3) гл. 1:1
15 **Но ГОСПОД ме взе отслед стадото**[1] **и ГОСПОД ми каза: Иди, пророкувай на народа Ми Израил!**[2]
(1) 2 Царе 7:8; 3 Царе 19:19; (2) гл. 3:8; Езек. 2:3
16 **И сега, слушай словото на ГОСПОДА: Ти казваш: Не пророкувай против Израил**[1] **и не говори против дома на Исаак.** (1) ст. 13
17 **Затова, така казва ГОСПОД: Жена ти ще бъде блудница в града и синовете ти и дъщерите ти ще паднат от меч, и земята ти ще се раздели с мерителна връв, а ти ще умреш в нечиста земя**[1]**; и Израил със сигурност ще бъде откаран в плен от земята си.**
(1) Ис. 22:18; Ер. 28:16; 29:32

8 **Така ми показа Господ БОГ: Ето, кошница със зрели плодове**[1]**.** (1) Ер. 24:1
2 **И каза: Какво виждаш, Амос?**[1] **И казах: Кошница със зрели плодове. И ГОСПОД ми каза: Дойде краят на народа Ми Израил**[2]**. Няма повече да го щадя**[3]**.** (1) гл. 7:8; Ер. 1:11; (2) Езек. 7:2; Ос. 9:7; Откр. 14:18; (3) гл. 7:8
3 **И песните на двореца* ще бъдат вой в онзи ден, заявява Господ БОГ.**

Много трупове – на всяко място ще ги изхвърлят мълчешком[1].

или: храма; (1) гл. 6:10; Соф. 1:7

4 **Слушайте това, вие, които жадувате да погълнете бедните и да погубите сиромасите на земята**[1],

(1) гл. 2:7; Пс. 10:7,8; Мих. 3:3

5 **казвайки: Кога ще мине новолунието, за да продадем жито, и съботата, за да отворим житниците**[1]**, да намалим ефата, да увеличим сикъла и да мамим с лъжливи везни**[2]**;**

(1) Неем. 13:15; (2) Втзк. 25:15; Пр. 20:23; Ос. 12:7; Зах. 5:6

6 **да купим сиромасите с пари и бедния – за чифт сандали**[1] **и да продадем отсевките на пшеницата?**

(1) гл. 2:6; Езек. 22:12

7 **ГОСПОД се закле в гордостта на Яков**[1]**: Наистина, никога няма да забравя всичките им дела**[2].

(1) гл. 6:8; Пс. 47:4; (2) Ис. 22:14; Ер. 44:21

8 **Няма ли от това да се потресе земята и всеки живеещ по нея да жалее? И тя цялата ще се надига като реката** *Нил,* **ще прииждa и ще спада като египетската река**[1]. (1) гл. 9:5

9 **И в онзи ден, заявява Господ БОГ, ще направя да залезе слънцето по пладне и ще помрача земята посред бял ден**[1]. (1) Ис. 13:10; Ер. 13:16; 15:9; Мт. 27:45

10 **Ще обърна празниците ви в жалеене и всичките ви песни в оплакване**[1]**, и ще сложа вретище на всички слабини и плешивост на всяка глава**[2]**; и ще причиня жалеене като за единороден син**[3] **и краят му ще бъде като ден на горест.** (1) Плач 5:15; Ос. 2:11; (2) Ис. 15:2,3; (3) Ер. 6:26; Зах. 12:10

11 **Ето, идват дни, заявява Господ БОГ, когато ще изпратя глад на земята – не глад за хляб, нито жажда за вода, а за слушане на словата на ГОСПОДА.**

12 **Ще се скитат от море до море и от север до изток; ще обикалят да търсят словото на ГОСПОДА, но няма да го намерят**[1]. (1) Пр. 1:28; Ос. 5:6

13 **В онзи ден красивите девици и юношите ще припадат от жажда**[1],

(1) Ос. 2:3

14 **които се кълнат във вината на Самария и казват: Жив е твоят бог, Дане!**[1] **– и: Жив е пътят за Вирсавее!**[2] **Те ще паднат и няма вече да станат**[3].

(1) 3 Царе 12:29,30; Мих. 1:5; (2) гл. 5:5; (3) гл. 5:2; Пр. 24:16; Ер. 25:27

9 **Видях Господа да стои при олтара**[1] **и каза: Удари капитела да се потресат праговете**[2] **и ги разбий върху главата на всички тях, а Аз ще избия остатъка им с меч**[3]**, бежанец от тях няма да избегне и оцелял от тях няма да оцелее**[4].

(1) Езек. 9:2; (2) Ис. 6:4; (3) гл. 7:9,11; (4) гл. 2:14,15

2 **Ако подкопаят до Шеол, и оттам ръката Ми ще ги вземе**[1]**; и ако се изкачат на небето, и оттам ще ги сваля**[2].

(1) Пс. 139:8; (2) Ер. 49:16; Авд. 4

3 **Ако се скрият на върха на Кармил, оттам ще ги издиря и ще ги взема**[1]**; и ако се скрият от очите Ми в дълбините на морето**[2]**, оттам ще заповядам на змията, и ще ги ухапе.**

(1) Йов 22:13; Ер. 23:24; (2) Пс. 68:22; 139:9,10

4 **И ако отидат в плен пред враговете си, оттам ще заповядам на меча, и ще ги убие**[1]**. И ще насоча върху тях окото Си**[2] **за зло, а не за добро**[3].

(1) Езек. 5:2,12; (2) Изх. 14:24; Пс. 34:16; (3) Ер. 21:10

5 **Защото Господ, БОГ на Войнствата е, който се докосва до земята и тя се топи**[1]**, и всеки живеещ по нея жалее; и тя цялата се надига като реката** *Нил* **и спада като египетската река**[2].

(1) Мих. 1:3,4; Наум 1:5; (2) гл. 8:8

6 *Той е,* **който гради горните Си стаи на небето и основава свода Си на земята, който извиква морските води и ги излива по лицето на земята**[1]**; ГОСПОД е Името Му**[2].

(1) Бит. 7:17; Пс. 104:3,6; (2) гл. 5:8

7 **Не сте ли за Мен като етиопските синове, синове израилеви? – заявява ГОСПОД. Не изведох ли Израил от египетската земя, а филистимците – от Кафтор**[1] **и Арам – от Кир**[2]**?**

(1) Втзк. 2:23; Ер. 47:4; (2) гл. 1:5

8 **Ето, очите на Господ БОГ са против грешното царство, и Аз ще го погубя от лицето на земята**[1]**; само че няма да**

погубя напълно якововия дом[2]**, заявява ГОСПОД.** (1) Ос. 1:4,6; (2) Ер. 30:11; Римл. 11:5

9 **Защото, ето, Аз заповядвам, и ще**
пресея израилевия дом между всичките народи[1]**, както се пресява в сито, но и зрънце няма да падне на земята**[2]**.**

(1) Втзк. 28:64; Езек. 36:19; Лк. 22:31; (2) Ис. 27:12; Езек. 39:28

10 **От меч ще умрат всички грешници от народа Ми**[1]**, които казват: Злото няма да ни стигне и няма да ни срещне**[2]**.**

(1) Ер. 29:32; Езек. 20:38; (2) гл. 6:1,3; Мих. 3:11

11 **В онзи ден ще издигна падналата скиния на Давид и ще зазидам проломите ѝ и ще издигна развалините ѝ, и ще я съградя както в древните дни**[1]**,**

(1) Неем. 4:2; Езек. 36:11

12 **за да завладеят остатъка от Едом**[1]
и всичките народи, които се наричат с Името Ми[2]**, заявява ГОСПОД, който прави това.**

(1) Чис. 24:18; Ис. 11:14; Авд. 19; (2) Деян. 15:16,17

13 **Ето, идват дни, заявява ГОСПОД, когато орачът ще се доближи до жетваря и тъпкачът на лин – до сеяча**[1]**; от планините ще капе младо вино и всички хълмове ще се стопят**[2]**.**

(1) Лев. 26:5; (2) Ос. 2:22; Йоил 3:18

14 **И Аз ще върна от плен народа Си Израил**[1]**; и те ще съградят запустелите градове**[2] **и ще ги населят, и ще насадят лозя, и ще пият виното им, и ще направят градини, и ще ядат плода им**[3]**.**

(1) Ер. 29:14; 30:3,18; Йоил 3:1; (2) Неем. 4:2; Ер. 33:7,11; (3) гл. 5:11; Ис. 62:8,9

15 **И няма вече да бъдат изтръгнати от земята, която Аз им дадох**[1]**, казва ГОСПОД, твоят Бог.**

(1) Ис. 60:21; Ер. 16:15; Езек. 37:25

Книгата на пророк

АВДИЯ

Ис. 21:11,12; 34:5-17; Ер. 49:7-22;
Езек. 25:12-14; Ам. 1:11,12

1 **Видение на Авдия: Така казва Господ
БОГ за Едом[1]: Чухме известие от ГОС-
ПОДА и посланик се изпрати до наро-
дите: Станете и да се вдигнем против
него на война!** (1) Бит. 25:30; Ер. 25:21
2 **Ето, направих те малък между наро-
дите и си много презрян.**
3 **Гордостта на сърцето ти те е изма-
мила[1], теб, който живееш в цепките на
канарите, чието жилище е нависоко[2],
който казваш в сърцето си: Кой ще ме
свали на земята?[3]**
(1) Пр. 29:23; (2) Бит. 36:8,9; (3) Ис. 14:13-15; Езек. 28:16
4 **И ако издигнеш гнездото си като
орел и го поставиш между звездите, и
оттам ще те сваля[1], заявява ГОСПОД.**
(1) Йов 20:6,7; 39:27; Ам. 9:2
5 **Ако крадци бяха дошли при теб или
разбойници нощем – о, как си изтре-
бен! – нямаше ли да откраднат, кол-
кото им стига? Ако гроздоберачи бяха
дошли при теб, нямаше ли да оставят
пабирък?[1]** (1) Ер. 6:9
6 **Как са претърсени** *потомците на*
**Исав и са преровени скривалищата
им!**
7 **Всички твои съюзници те изгониха
до границата; приятелите ти те изма-
миха и ти надвиха[1];** *които ядяха* **хляба
ти, сложиха примка под теб[2]. Няма
разум в него[3].**
(1) Ер. 4:30; (2) Пс. 41:9; (3) Ос. 7:11
8 **В онзи ден, заявява ГОСПОД, няма
ли да погубя мъдрите от Едом и разу-
ма от хълма на Исав?[1]** (1) Ис. 19:11-14
9 **И твоите силни мъже, Темане, ще се
уплашат[1], за да се изтреби с убийство
всеки от хълма на Исав.**
(1) Ис. 19:16; Наум 3:13
10 **Поради насилието над брат ти
Яков[1] ще те покрие срам и ще бъдеш
изтребен до века[2].**
(1) Втзк. 23:7; (2) Пс. 137:7; Плач 4:22; Йоил 3:19; Мал. 1:3,4
11 **В деня, когато ти стоеше настрана,
в деня, когато чужденци откараха вой-
ската му и чужди влязоха в портите му
и хвърляха жребий за Ерусалим[1],** *тога-
ва* **ти също беше като един от тях[2].**
(1) Йоил 3:3; (2) Соф. 2:10
12 **Но ти не трябваше да гледаш в
деня на брат си, в деня на бедствието
му, и не трябваше да се радваш за
юдовите синове в деня на гибелта им,
и не трябваше да говориш надменно
в деня на скръбта им[1].**
(1) Пр. 17:5; Мих. 4:11
13 **И не трябваше да влизаш в порта-
та на народа Ми в деня на бедата им,
и не трябваше да гледаш злощастието
им в деня на бедата им, и не трябва-
ше да протягаш** *ръка* **към имота им в
деня на бедата им[1].** (1) Йов 31:29
14 **И не трябваше да заставаш на
кръстопътя, за да изтребиш оцелелите
му, и не трябваше да предаваш оста-
налите му в деня на скръбта.**
15 **Защото Денят на ГОСПОДА е бли-
зо[1] над всички народи. Както си на-**

правил, така ще ти бъде направено;
каквото си направил, ще се върне на
главата ти[2]. (1) Езек. 30:3; Йоил 1:15;
(2) Ест. 9:25; Пр. 5:22; Ер. 12:14; Йоил 3:7; Мт. 7:2
16 **Защото, както вие пихте на светия**
Ми хълм, ще пият постоянно всичките
народи[1]**; и ще пият, и ще сърбат и ще**
бъдат като че не са били.
(1) Ер. 25:15-17,28; Плач 4:21
17 **Но на хълма Сион ще има избавле-**
ние[1] **и той ще бъде свят**[2]**, и якововият**
дом отново ще притежава притежани-
ята си[3]**.** (1) Йоил 2:32; (2) Ер. 31:23; Йоил 3:17;
(3) Ис. 60:21; 65:9; Дан. 7:18
18 **И домът на Яков ще бъде огън, а**
домът на Йосиф – пламък, а домът на
Исав – слама. И ще горят сред тях и
ще ги поядат[1]**, и домът на Исав няма**
да има останал, защото ГОСПОД изго-
вори *това.* (1) Зах. 12:6
19 **И тези от юг ще завладеят хълма**
на Исав[1]**, а тези от низината – филис-**
тимците[2]**; и ще завладеят полята на**
Ефрем и полята на Самария, а Вениа-
мин – Галаад[3]**.**
(1) Ам. 9:12; (2) Ис. 11:14; (3) Мих. 7:14
20 **И тази пленена войска на израиле-**
вите синове *ще завладее* **каквото е на**
ханаанците до Сарепта[1]**, а пленените**
от Ерусалим, които са в Сефарад –
южните градове[2]**.**
(1) 3 Царе 17:9; (2) Ер. 32:44; Езек. 36:12
21 **И спасители ще се изкачат на хъл-**
ма Сион, за да съдят хълма на Исав[1]**.**
И царството ще бъде на ГОСПОДА[2]**.**
(1) Бит. 25:23; Пс. 149:6-9;
(2) Пс. 22:28; Мих. 4:7; Лк. 1:33; Откр. 11:15

Книгата на пророк

ЙОНА

1 **ГОСПОДНОТО слово беше към**
Йона, сина на Аматий[1], и каза:
(1) 4 Царе 14:25

2 **Стани, иди в големия град Ниневия[1]**
и прогласявай против него, защото
злината му се изкачи пред Мен[2].
(1) гл. 3:2,3; 4:11; Бит. 10:11;
(2) Бит. 18:21; 2 Лет. 28:9; Наум 3:19; Откр. 18:5

3 **А Йона стана да побегне[1] в Тарсис[2]**
от лицето на ГОСПОДА. И слезе в Йо-
пия[3] и намери кораб, който отиваше
в Тарсис, и плати за пътуването си и
влезе в него, за да отиде с тях в Тар-
сис от лицето на ГОСПОДА.
(1) Изх. 4:13; Езек. 2:8; (2) 2 Лет. 9:21; (3) 2 Лет. 2:16

4 **А ГОСПОД надигна силен вятър в**
морето и стана голяма буря в морето[1],
и изглеждаше, че корабът ще се раз-
бие. (1) Пс. 107:25,28; 148:8

5 **И моряците се уплашиха и извикаха**
всеки към своя бог, и хвърлиха в мо-
рето вещите, които бяха в кораба, за
да олекне от тях[1]. А Йона беше слязъл
и легнал на дъното на кораба и спеше
дълбоко. (1) Деян. 27:18

6 **И капитанът на кораба се приближи**
до него и каза: Какво спиш?[1] Стани,
призови Бога си – може би Бог ще си
спомни за нас и няма да загинем!
(1) Лк. 22:46

7 **И си казаха един на друг: Елате**
да хвърлим жребий, за да разберем
заради кого ни е това зло. И хвърлиха
жребий и той падна на Йона[1].
(1) Пр. 16:33

8 **И му казаха: Кажи ни, молим те,**
заради кого ни е това зло![1] Каква ти е
работата и откъде идваш? Коя е стра-
ната ти и от кой народ си?
(1) Иис. Нав. 7:19

9 **А той им каза: Аз съм евреин[1] и се**
боя от ГОСПОДА, небесния Бог[2], кой-
то е направил морето и сушата[3].
(1) Бит. 14:13; (2) Езд. 1:2; (3) Пс. 95:5

10 **И мъжете твърде много се упла-**
шиха и му казаха: Какво си сторил?[1]
Защото мъжете бяха разбрали, че той
бяга от лицето на ГОСПОДА, понеже
им беше казал. (1) Бит. 3:13

11 **И му казаха: Какво да ти напра-**
вим[1], за да утихне за нас морето? За-
щото морето ставаше все по-бурно.
(1) 2 Царе 21:3

12 **И им каза: Вземете ме и ме хвър-**
лете в морето и морето ще утихне за
вас; защото зная, че заради мен ви
постигна тази голяма буря[1]. (1) 2 Царе 24:17

13 **А мъжете гребяха силно, за да вър-**
нат *кораба* **към сушата, но не можеха,**
защото морето ставаше все по-бурно
против тях.

14 **И извикаха към ГОСПОДА и ка-**
заха: Молим Те, ГОСПОДИ, молим Те
да не загинем заради душата на този
човек! И не налагай върху нас невинна
кръв[1], защото Ти, ГОСПОДИ, си из-
вършил, каквото си искал. (1) Втзк. 21:8

15 **И взеха Йона и го хвърлиха в мо-**
рето, и яростта на морето утихна[1].
(1) гл. 3:9; Иис. Нав. 7:26; 2 Царе 21:14; Пс. 107:29

16 **И мъжете се убояха твърде много от ГОСПОДА**[1] **и принесоха жертва на ГОСПОДА и направиха обреци.**
(1) Ер. 5:22; Мк. 4:41

17 **А ГОСПОД определи една голяма риба**[1] **да погълне Йона. И Йона беше в корема на рибата три дни и три нощи**[2]**.** (1) 3 Царе 17:4; (2) Мт. 12:40

2 **И Йона се помоли на ГОСПОДА, своя Бог, от корема на рибата**[1]**.**
(1) 2 Лет. 33:12

2 **И каза: В скръбта си извиках към ГОСПОДА**[1] **и Той ми отговори; от утробата на Шеол извиках и Ти чу гласа ми**[2]**.** (1) Пс. 116:2-4; (2) Пс. 120:1; Плач 3:55,56

3 **Защото Ти ме хвърли в дълбините, в сърцето на морето, и течението ме обви**[1]**; всички Твои вълни и талази преминаха над мен**[2]**.** (1) Пс. 88:5-7; (2) Пс. 42:7

4 **И аз казах: Отхвърлен съм отпред очите Ти**[1]**! Но отново ще погледна към светия Ти храм**[2]**.** (1) Плач 3:54; (2) Пс. 5:7

5 **Водите обгърнаха душата ми, бездната ме обкръжи, водорасли се обвиха около главата ми**[1]**.** (1) Пс. 69:1,2

6 **Слязох до дъното на планините, резетата на земята** *се затвориха* **зад мен навеки.**

Но Ти изведе живота ми от рова[1]**, ГОСПОДИ, Боже мой!** (1) Ис. 38:17

7 **Когато душата ми чезнеше в мен**[1]**, си спомних за ГОСПОДА и молитвата ми дойде при Теб в светия Ти храм**[2]**.**
(1) Пс. 142:3; (2) Пс. 69:13; Мих. 1:2

8 **Онези, които почитат нищожните идоли**[1]**, оставят милостта,** *пазена* **за тях.** (1) 1 Царе 12:21; Деян. 14:15

9 **Но аз ще ти принеса жертва с глас на хваление**[1]**; ще отдам това, което съм обрекъл**[2]**. Спасението е при ГОСПОДА**[3]**.** (1) Ис. 38:20; Ос. 14:2; Евр. 13:15; (2) Пс. 22:25; (3) Пс. 3:8; Ис. 43:11

10 **И ГОСПОД заповяда на рибата**[1] **и тя изплю Йона на сушата.** (1) гл. 1:17

3 **И ГОСПОДНОТО слово беше втори път към Йона**[1] **и каза:** (1) гл. 1:1; Ер. 28:8

2 **Стани, иди в големия град Ниневия и му прогласявай проповедта, която ти говоря**[1]**.** (1) Ер. 1:7,17

3 **И Йона стана и отиде в Ниневия според словото на ГОСПОДА. А Ниневия беше изключително голям град**[1]**,** *който изискваше* **три дни, за да се обходи.** (1) гл. 1:2

4 **И Йона започна да ходи в града,** *на* **един ден път, и прогласяваше, и казваше: Още четиридесет дни и Ниневия ще бъде разорена!**

5 **И жителите на Ниневия повярваха на Бога и прогласиха пост**[1]**, и се облякоха с вретище**[2]**, от най-големия им до най-малкия им**[3]**.** (1) 2 Лет. 20:3; (2) Изх. 33:6; 4 Царе 19:1; (3) Мт. 12:41; Лк. 11:32

6 **И словото стигна до царя на Ниневия и той стана от престола си и свали одеждата си, и се покри с вретище и седна в праха**[1]**.**
(1) 3 Царе 21:27; Ест. 4:1,3; Ер. 6:26; Мт. 11:21

7 **И разгласи и заяви из Ниневия с указ от царя и от големците му, казвайки: Хора и животни, говеда и дребен добитък да не вкусят нищо и да не пасат, и да не пият вода!**

8 **И човек, и животно да се покрият с вретище и да викат силно към Бога; и да се върнат всеки от злия си път и от неправдата, която е в ръцете им**[1]**.**
(1) Ис. 1:16; 58:6

9 **Кой знае, може Бог да се обърне и да се разкае, и да се отвърне от пламтящия Си гняв и да не погинем?**[1]
(1) гл. 1:15; 4:2; 1 Царе 6:5; 2 Царе 12:22; Йоил 2:13,14; Ам. 5:15; Соф. 2:3

10 **И Бог видя делата им, че се обърнаха от злия си път, и Бог се разкая за злото, което беше говорил, че ще им направи, и не го направи**[1]**.**
(1) 3 Царе 21:29; Пр. 28:13; Ер. 18:7,8; Ам. 7:3,6

4 **А това раздразни Йона много лошо и той се разсърди**[1]**.** (1) Мт. 20:15

2 **И се помоли на ГОСПОДА и каза: О, ГОСПОДИ, не беше ли това думата ми още когато бях в страната си? Затова побързах да бягам в Тарсис,**

защото знаех, че Ти си Бог милостив и
състрадателен, дълготърпелив и много-
милостив[1], и се разкайваш за злото[2].
(1) Пс. 86:15; (2) гл. 3:9,10

3 **И сега, ГОСПОДИ, моля Ти се, взе-**
ми душата ми от мен, защото е по-до-
бре да умра, отколкото да живея![1]
(1) 3 Царе 19:4; Йов 7:15,16

4 **А ГОСПОД каза: Добро ли е да се**
сърдиш?[1]
(1) Бит. 4:6; 3 Царе 21:4; Екл. 7:9; Лк. 15:28

5 **И Йона излезе от града и седна на**
изток от града, и си направи там коли-
ба, и седеше под нея на сянка, докато
види какво ще стане с града.
6 **И ГОСПОД Бог определи едно рас-**
тение, което се издигна над Йона, за
да бъде сянка над главата му и да го
избави от раздразнението му. И Йона
се зарадва твърде много за растение-
то[1].
(1) Йов 7:2

7 **Но Бог определи един червей на**
зазоряване на следващия ден, и той
изгриза растението и то изсъхна.
8 **И когато изгря слънцето, Бог опре-**
дели горещ източен вятър[1] и слънцето
хапеше главата на Йона, и той изне-
могваше и поиска за себе си да умре,
и каза: По-добре е да умра, отколкото
да живея![2]
(1) Бит. 41:6; Ос. 13:15; (2) ст. 3

9 **А Бог каза на Йона: Добро ли е да**
се сърдиш за растението?[1] И той каза:
Добро е да се сърдя, даже до смърт.
(1) ст. 4

10 **И ГОСПОД каза: Ти пожали рас-**
тението, за което нито си се трудил,
нито си го отгледал, което се роди за
една нощ и за една нощ загина.
11 **А Аз не трябваше ли да пожаля**
Ниневия, големия град[1], в който има
повече от сто и двадесет хиляди души,
които не могат да различават десница-
та си от левицата си, и много доби-
тък?
(1) гл. 1:2

Книгата на пророк

МИХЕЙ

**1 ГОСПОДНОТО слово, което беше
към моресетеца Михей[1] в дните на
юдовите царе Йотам, Ахаз *и* Езекия[2],
което *чу във* видение за Самария и Еру-
салим:** (1) Ер. 26:18; (2) Ис. 1:1; Ос. 1:1
2 **Слушайте, всички народи[1], внима-
вай, земьо и всичко, което я изпълва[2]!
И Господ БОГ нека бъде свидетел про-
тив вас[3], Господ от светия Си храм[4].**
(1) 3 Царе 22:28; Пс. 49:1; Пр. 8:4;
(2) гл. 6:1; Ис. 1:2; Ер. 6:19; (3) Мал. 3:5; (4) Йона 2:7
3 **Защото, ето, ГОСПОД излиза от
мястото Си[1] и ще слезе и ще стъпи на
височините на земята[2].**
(1) Ис. 26:21; (2) Ам. 4:13
4 **Планините ще се стопят под Него[1]
и долините ще се разпукнат като во-
сък пред огъня и като вода, изляна по
стръмнина[2].**
(1) Пс. 97:5; (2) Съд. 5:4; Ам. 9:5; Зах. 14:4
5 **Заради престъплението на Яков е
всичко това и заради греховете на из-
раилевия дом[1]. Кое е престъплението
на Яков? Не е ли Самария[2]? И кои
са високите места на Юда? Не е ли
Ерусалим[3]?** (1) Ер. 2:17; (2) 3 Царе 16:24; Езек. 16:46;
Ам. 8:14; (3) 3 Царе 11:7; 2 Лет. 28:2-4; Ер. 23:13,14
6 **Затова ще направя Самария на гра-
мада *камъни* в поле, на място за садене
на лозе. Ще изсипя камъните ѝ в до-
лината и ще оголя основите ѝ[1].**
(1) 4 Царе 18:9,10; Езек. 13:14; Ам. 6:8
7 **Всичките ѝ изваяни идоли ще бъдат
изпотрошени, всичките ѝ възнагражде-
ния *за блудство* ще бъдат изгорени в
огън. И всичките ѝ образи на идоли
ще предам на унищожение[1], защото ги
е събрала от възнаграждение за блуд-
ство, и на възнаграждение за блудство
ще се обърнат[2].**
(1) Езек. 6:6; Ос. 8:5,6; (2) Ос. 2:12
8 **Затова ще оплаквам и ще ридая[1],
ще ходя съблечен и гол[2], ще вия като
чакалите и ще жалея като камилопти-
ците[3].** (1) Ис. 22:4; (2) Ис. 20:2-4; (3) Йов 30:29
9 **Защото раната ѝ е неизлечима[1], за-
щото дойде до Юда, стигна до портата
на народа Ми, до Ерусалим[2].**
(1) Ер. 30:12; (2) 4 Царе 18:13,17; Ис. 10:28-32; 36:1,2
10 **Не възвестявайте това в Гет[1], ни-
как не плачете! Във Вет-Леафра*[2] се
оваляй в праха.** *Дом на праха
(1) 2 Царе 1:20; (2) Иис. Нав. 18:23
11 **Бягай, жителко на Сафир*, срамно
разголена; жителката на Саанан** не е
излязла; риданието на Вет-Езил*** ще
оттегли от вас мястото си за почивка.**
*Хубост **Излизане ***Дом на оттегляне
12 **Защото жителката на Марот* гор-
чиво очаква доброто, понеже зло слезе
от ГОСПОДА до портата на Ерусалим.**
*Горчивина
13 **Впрегни бързия кон в колесницата,
жителко на Лахис[1]! Тя беше началото
на греха на сионската дъщеря – защо-
то в теб се намериха престъпленията
на Израил.** (1) Ер. 34:7
14 **Затова ще дадеш прощални пода-**

ръци на Моресет-Гат*. Домовете на Ахзив[1] ще** *станат* **измама за израилевите царе.**

*Годеницата на Гат **Измама

(1) Иис. Нав. 15:44

15 **Още ще ти доведа един, който ще те притежава, жителко на Мариса*[1]. До Одолам[2] ще дойде славата на Израил.**

*Притежание

(1) Иис. Нав. 15:44; (2) Бит. 38:1

16 **Оплешивей и острижи главата си[1] за децата на насладата си[2]; разшири плешивостта си като лешояд, защото бяха отведени от теб в плен[3].**

(1) Ис. 22:12; Ер. 4:8; 7:29; (2) Плач 2:19; (3) Втзк. 28:41

2 **Горко на онези, които замислят беззаконие и подготвят зло на леглата си[1]! При светлината на утрото те го извършват, защото е в силата на ръката им.**

(1) Йов 15:35; Пс. 36:4; 58:2; Ис. 32:7; Ос. 7:6; Зах. 7:10

2 **Пожелават ниви и** *ги* **заграбват, къщи – и** *ги* **отнемат[1]. Насилват човек и дома му, мъж и наследството му[2].**

(1) Изх. 20:17; (2) гл. 6:12; 3 Царе 21:7; Ис. 3:14,15; 5:8; Ер. 22:17; Езек. 45:9; Ам. 4:1

3 **Затова, така казва ГОСПОД: Ето, Аз замислям зло против този род, от което няма да можете да извадите вратовете си; и няма да ходите високомерно, защото е зло време[1].**

(1) Ис. 29:20; Ам. 5:13

4 **В онзи ден ще се надигне поговорка против вас[1] и ще оплакват с печално оплакване[2]. Ще казват: Бяхме напълно опустошени! Разменил е дела на народа ми. Как ми** *го* **отне! На отстъпника раздели нивите ни.**

(1) Авак. 2:6; (2) Ер. 9:17

5 **Затова няма да имаш никой да отмерва с мерителна връв чрез жребий в ГОСПОДНОТО събрание.**

6 **Не пророкувайте! – пророкуват те[1]. Ако не пророкуват на такива, позорът няма да се отмахне.**

(1) Ис. 30:10; Ам. 2:12

7 **О, ти, който се наричаш дом на Яков! Нетърпелив ли е ГОСПОД? Такива ли са делата Му? Думите Ми не правят ли добро на онзи, който ходи право?[1]**

(1) Пс. 18:25

8 **Но народът Ми вчера се надигна като враг. Смъквате мантията от облеклото на спокойно преминаващите, на отвърналите се от битка.**

9 **Жените на народа Ми прогонвате от къщите на насладата им; от дечицата ѝ отнемате навеки украшението Ми.**

10 **Станете и вървете, защото не е това почивката ви[1], заради осквернението, което погубва, и то страшно погубва[2].**

(1) Втзк. 12:9,10; (2) Езек. 36:17-19

11 **Ако някой вятърничав и измамлив човек лъже: Ще ти пророкувам за вино и спиртно питие! – той става пророк на този народ[1].**

(1) гл. 3:5; Ер. 5:31; Плач 2:14

12 **Непременно ще те събера цял, Якове; непременно ще прибера остатъка на Израил[1]. Ще ги сложа заедно като овце в кошара, като стадо сред пасбището им[2]; ще гъмжи от хора[3].**

(1) гл. 4:6; Ер. 23:3,7,8; Соф. 3:20; (2) Езек. 34:13; (3) гл. 4:7; Езек. 36:37; Зах. 10:8-10

13 **Онзи, който разбива, се изкачи пред тях. Те разбиха и преминаха през портата, и излязоха през нея. И пред тях премина царят им, и ГОСПОД бе начело пред тях[1].**

(1) гл. 4:7; Иис. Нав. 3:6; Ис. 52:12; Ос. 1:11

3 **И казах: Слушайте, моля ви, първенци на Яков и началници на израилевия дом[1]: Не трябва ли вие да знаете правосъдието;**

(1) Неем. 13:17; Ам. 6:1

2 **вие, които мразите доброто и обичате злото[1], които одирате кожата от тях и месото от костите им,**

(1) Ис. 5:20,23; Ам. 5:15

3 **които ядете месото на народа Ми и дерете кожата им от тях, които трошите костите им и** *ги* **насичате като за котел и като** *за* **месо в гърне[1]?**

(1) Пр. 30:14

4 **Тогава ще извикат към ГОСПОДА, но няма да ги послуша и ще скрие лицето Си от тях в онова време, както и те вършиха зли дела[1].**

(1) Втзк. 31:17; 1 Царе 8:18; Ер. 14:12;

5 **Така казва ГОСПОД за пророците, които заблуждават народа Ми[1]: Когато хапят със зъбите си, викат: Мир! Но**

ако някой не сложи *нещо* **в устата им, обявяват война против него[2].**
(1) гл. 2:11; Ис. 3:12; Плач 2:14; (2) Пр. 28:21; Ер. 6:4,14; Езек. 13:19

6 **Затова ще ви бъде нощ, без видение, и ще ви бъде мрак, без предсказание[1]. Слънцето ще залезе над пророците и денят ще помръкне над тях[2].**
(1) Езек. 7:26; 13:23; (2) Ис. 8:20; 29:10; Езек. 13:9

7 **Тогава гледачите ще се засрамят и предсказателите ще се посрамят[1]; и всички ще покрият устните си[2], защото няма отговор от Бога[3].** (1) Зах. 13:4; (2) Лев. 13:45; Езек. 24:17; (3) Пс. 74:9; Ер. 18:18

8 **Но аз наистина съм изпълнен със сила чрез ГОСПОДНИЯ Дух, с правда и мощ[1], за да изявя на Яков престъплението му и на Израил – греха му[2].**
(1) 2 Тим. 1:7; (2) Ис. 58:1

9 **Слушайте, моля ви, това, първенци на Яков и началници на израилевия дом[1], които се гнусите от правосъдие и изкривявате всяка правота[2],**
(1) Неем. 13:17; (2) Ам. 5:7

10 **които градите Сион с кръв и Ерусалим – с беззаконие[1]!**
(1) Ер. 22:13; Езек. 22:3

11 **Първенците му съдят за подкуп[1] и свещениците му поучават за заплата, и пророците му предсказват за пари[1], и** *пак* **се облягат на ГОСПОДА[2] и казват: Не е ли ГОСПОД сред нас? Няма да ни сполети зло[3].**
(1) Чис. 22:7; Пр. 17:23; Соф. 3:3,4; Мал. 2:9; (2) Ис. 48:2; (3) Ер. 5:12; 23:17; Ам. 5:14; 9:10

12 **Затова заради вас Сион ще се изоре като нива и Ерусалим ще стане купища развалини, и хълмът на дома – гористи възвишения[1].**
(1) Пс. 79:1; Ис. 32:14; Ер. 9:11; 22:5; 26:18; Лк. 19:44; 21:6

ст. 1-5: Ис. 2:2-5

4 **А в последните дни[1] хълмът на дома ГОСПОДЕН ще се утвърди по-високо от** *всичките* **хълмове и ще се издигне над високите места[2] и народите ще се стичат на него[3].**
(1) Езек. 38:16; (2) Зах. 14:10; (3) Езек. 17:23

2 **И много народи ще отидат и ще кажат: Елате да се изкачим на хълма ГОСПОДЕН и при дома на Бога на Яков! И Той ще ни поучи от пътищата Си и ние ще ходим в пътеките Му[1]; защото от Сион ще излезе поучението и словото ГОСПОДНО – от Ерусалим[2].**
(1) Пс. 25:8,9; Зах. 8:22; (2) Ис. 51:4

3 *Бог* **ще съди между много племена и ще отсъжда между силни народи до далечни** *страни[1]*. **И те ще изковат мечовете си на плугове и копията си – на сърпове; народ против народ няма да вдигне меч и няма вече да се учат на война[2].** (1) Йоил 3:12; (2) Пс. 46:9; Ос. 2:18

4 **И ще седят всеки под лозата си и под смокинята си[1] и никой няма да ги плаши[2]; защото устата на ГОСПОДА на Войнствата изговори** *това[3]*.
(1) 3 Царе 4:25; Ис. 32:17; (2) гл. 5:4; Ер. 23:4; 30:10; Соф. 3:13; (3) Ис. 1:20

5 **Защото всички народи ходят всеки в името на своя бог[1], а ние ще ходим в Името на ГОСПОДА, своя Бог[2], за вечни векове[3].**
(1) 4 Царе 17:29; (2) Пс. 20:5,7; Зах. 10:12; (3) Ер. 32:40

6 **В онзи ден, заявява ГОСПОД, ще събера куцата и ще прибера прогонената и онази, която съм наранил[1].**
(1) гл. 2:12; Пс. 147:2,3; Ер. 31:8; Езек. 34:16; Соф. 3:19

7 **Ще направя куцата да оцелее и отхвърлената надалеч –** *да стане* **силен народ[1]. И ГОСПОД ще царува над тях[2] на хълма Сион отсега и до века[3].**
(1) гл. 2:12; Ис. 60:22; (2) гл. 2:13; (3) Ис. 24:23; Езек. 43:7,9; Йоил 3:17

8 **И ти, крепост на стадото, укрепление на сионската дъщеря, до теб ще достигне и ще дойде предишното владичество – царството на ерусалимската дъщеря[1].** (1) Пс. 24:7-10; Зах. 9:9

9 **Сега защо викаш със силен глас? Няма ли в теб цар? Загинал ли е съветникът ти, че са те обзели болки като на раждаща жена?[1]**
(1) Ер. 4:31; 30:6,7; Йн. 16:21; Откр. 12:2

10 **Страдай и се мъчи, дъще сионска, като раждаща жена[1]; защото сега ще излезеш от града и ще живееш на полето, и ще отидеш до Вавилон. Там ще бъдеш избавена, там ще те изкупи ГОСПОД от ръката на враговете ти[2].**
(1) ст. 9; (2) гл. 5:3; 2 Лет. 36:20-23

11 **А сега са се събрали против теб**

много народи[1], които казват: Нека бъде осквернена и нека очите ни се нагледат на *нещастието на* **Сион![2]**
(1) Зах. 12:3; (2) Пс. 83:4; Авд. 12

12 **Но те не познават мислите на ГОСПОДА и не разбират Неговото намерение[1] – че ги е събрал като снопи на харман[2].** (1) Ис. 10:7; (2) Ер. 51:33

13 **Стани и вършей, сионска дъще! Защото ще направя рога ти железен и копитата ти ще направя бронзови и ще смажеш много народи[1]. И ще обрека печалбата им на ГОСПОДА[2] и имота им – на Господаря на цялата земя[3].** (1) гл. 5:8; Ис. 41:15; Зах. 12:3,6; (2) 2 Царе 8:11; (3) Пс. 24:1

5 **Сплоти редовете си, дъще на полкове; обсада е разположена против нас[1]. С тояга удрят съдията на Израил в челюстта[2].** (1) Ер. 4:5,6; Зах. 12:2; (2) Мт. 27:30; Мк. 14:65; 15:19; Йн. 19:3

2 **А ти, Витлеем Ефратов[1],** *макар и да си* **твърде малък, за да бъдеш между юдовите хиляди, от теб ще излезе за Мен Един, който ще бъде владетел в Израил[2]; и произходът Му е от начало, от дните на вечността[3].**
(1) Бит. 35:19; (2) Бит. 49:10; Езек. 21:27; Дан. 9:25; Мт. 2:6; Йн. 7:42; (3) Втзк. 33:27; Пр. 8:23; Ис. 9:6; Йн. 8:58

3 **Затова ще ги предаде[1] до времето, когато** *една* **раждаща ще роди[2], и останалите от братята му ще се върнат с израилевите синове[3].**
(1) гл. 4:10; (2) Ис. 7:14; Гал. 4:4; (3) Езек. 37:22

4 **И Той ще стои и ще пасе** *стадото[1]* **чрез силата ГОСПОДНА, чрез великото Име на ГОСПОДА, своя Бог[2]. И те ще се настанят[3], защото сега Той ще бъде велик до краищата на земята[4].**
(1) Езек. 34:16; (2) Ер. 23:5; (3) гл. 4:4; Зах. 10:6; (4) Пс. 67:2; Ис. 49:6; Лк. 24:47; Йн. 8:12

5 **И Този ще бъде** *Княз на* **мир[1]. Когато дойде асириецът в земята ни и когато стъпи в дворците ни[2], тогава ще вдигнем против него седем пастири и осем човешки князе.** (1) Зах. 9:10; (2) Ис. 8:7,8

6 **И те ще пасат асирийската земя с меч и земята на Нимрод – във входовете ѝ. И той ще ни избави от Асирия[1], когато дойде в земята ни и когато стъпи в пределите ни.** (1) Зах. 10:11

7 **И остатъкът от Яков[1] ще бъде сред много народи като роса от ГОСПОДА, като проливен дъжд на трева[2], който не чака човек и не се надява на човешките синове[3].**
(1) Ис. 6:13; (2) Втзк. 32:2; Пс. 72:6; 110:3; (3) Ер. 14:22

8 **И остатъкът от Яков ще бъде между племената, сред много народи, като лъв между горските животни, като млад лъв между стада овце, който, като минава, тъпче и разкъсва и няма кой да избавя[1].** (1) гл. 4:13; Зах. 9:13

9 **Ръката ти ще се издигне над противниците ти и всичките ти врагове ще се отсекат[1].** (1) Пс. 2:9; Зах. 14:18

10 **И в онзи ден, заявява ГОСПОД, ще изтребя конете ти отсред теб и ще погубя колесниците ти[1].** (1) Аг. 2:22; Зах. 9:10

11 **И ще изтребя градовете на земята ти и ще съборя всичките ти крепости.**

12 **И ще унищожа магьосническите неща от ръката ти и няма да имаш повече гадатели[1].** (1) Ис. 2:6

13 **И ще отсека изваяните ти идоли и стълбовете ти отсред теб и няма вече да се покланяш на делото на ръцете си[1].** (1) Ис. 2:8,18; 44:17; Езек. 36:25; Зах. 13:1,2; Откр. 9:20

14 **И ще изкореня ашерите ти отсред теб и ще излича градовете ти[1].**
(1) Ис. 27:9; Езек. 16:41

15 **И с гняв и с ярост ще извърша отмъщение над народите, които не** *Ме* **послушаха[1].** (1) Пс. 149:9; Ер. 12:17

6 **Слушайте сега какво казва ГОСПОД! Стани, съди се пред планините и нека хълмовете чуят гласа ти![1]**
(1) гл. 1:2; Езек. 6:3

2 **Слушайте, планини, съда на ГОСПОДА и вие, непоклатими основи на земята! Защото ГОСПОД има съд с народа Си и ще спори с Израил[1].**
(1) Ис. 5:3; 3:13; Ос. 4:1

3 **Народе Мой, какво ти сторих и с какво те обидих?[1] Свидетелствай против Мен![2]** (1) Ис. 43:23; (2) Ер. 2:5

4 Защото Аз те изведох от египетската
земя и от дома на робството те из-
купих[1], и изпратих пред теб Мойсей,
Аарон и Мариам[2].
(1) Втзк. 5:6; (2) Изх. 6:27; Пс. 77:20
5 Народе Мой, спомни си сега как-
во замисляше Валак[1], моавският цар,
и какво му отговори Валаам[1], синът
на Веор; *станалото* от Ситим до Гал-
гал[2] – за да познаеш праведните дела
на ГОСПОДА[3]. (1) Втзк. 23:5; Иис. Нав. 24:9,10;
(2) Чис. 25:1,2; Иис. Нав. 5:9,10; (3) 1 Царе 12:7
6 С какво да се явя пред ГОСПОДА[1],
да се поклоня пред Всевишния Бог? Да
се явя ли пред Него с всеизгаряния, с
едногодишни телци?[2]
(1) Изх. 23:15; Мк. 12:33; (2) Пс. 116:12; Евр. 10:4
7 Ще благоволи ли ГОСПОД в хиляди
овни[1], в десетки хиляди реки от масло?
Да дам ли първородния си за престъп-
лението си, плода на утробата си – за
греха на душата си?[2]
(1) Пс. 51:16; Ер. 6:20; (2) 4 Царе 3:27
8 Той ти е известил, човече, какво е
добро. И какво иска ГОСПОД от теб,
освен да вършиш правда, да обичаш
милост и да ходиш смирено със своя
Бог?[1] (1) Втзк. 10:12; Пр. 21:3; 1 Петр. 5:5,6
9 Гласът ГОСПОДЕН вика към града
и мъдрост е да се бои *човек* от Името
Ти. Слушайте тоягата и Онзи, който я
е определил[1]. (1) Езек. 7:9
10 Има ли още безбожни съкровища
в дома на безбожния[1] и проклетата
мършава ефа[2]?
(1) Ер. 5:27; Ам. 3:10; (2) Пр. 20:10
11 Да оправдая ли при безбожни вез-
ни и торба с измамни грамове?[1]
(1) Пр. 20:10
12 Понеже богатите му са пълни с на-
силие[1] и жителите му говорят лъжа, и
езикът им е измамен в устата им[2],
(1) гл. 2:1,2; Езек. 22:29;
(2) Пс. 120:2; Ис. 59:3; Соф. 1:9
13 затова Аз също ще те поразя и
ще те разболея, ще те запустя заради
греховете ти[1]. (1) Плач 5:16
14 Ти ще ядеш, но няма да се наси-
щаш[1] и чувство на глад ще ти *оста-
не* вътре в теб; ще отнасяш, но няма
да отървеш и каквото отървеш, ще *го*
предам на меч[2]. (1) Ос. 4:10; (2) Втзк. 32:25
15 Ти ще сееш, но няма да жънеш. Ти
ще изстискваш маслини, но няма да
се помажеш с масло[1]; и *ще изстискваш*
гроздов сок, но няма да пиеш вино[2].
(1) Втзк. 28:40; (2) Съд. 6:4; Ам. 5:11
16 Защото се пазят наредбите на Ам-
рий и всичките дела на Ахавовия дом[1],
и ходите по техните съвети[2], затова
ще те направя за смайване и жителите
ти – за подсвиркване; и вие ще носите
позора на Моя народ[3]. (1) 3 Царе 16:25,30-33;
(2) 2 Лет. 22:4; (3) Пс. 44:13; Ер. 19:8; Ос. 12:14

7 Горко ми! Защото съм като послед-
ното бране на летни плодове, като
пабиръл след гроздобер – няма грозд
за ядене, *нито* ранна смокиня, която
душата ми желае[1]. (1) Ер. 5:1; Мк. 11:13
2 Благочестивият се изгуби от земя-
та и няма праведен между хората[1].
Всички причакват за кръв, ловят всеки
брат си с мрежа[2].
(1) Пс. 12:1; (2) Пс. 10:9; Ер. 5:26,27; Ос. 6:9
3 Двете им ръце *се протягат* към зло-
то, за да го извършат добре[1]. Първе-
нецът иска, а съдията *гледа* за подарък
и големецът изговаря алчността на ду-
шата си[2], и те я вплитат.
(1) Ер. 4:22; (2) Езек. 34:21
4 Най-добрият им е като трън, най-
правият е *по-бодлив* от трънен плет[1].
Денят на стражите ти, наказанието ти
дойде[2] – тогава ще настане обърква-
нето им. (1) Езек. 2:6; (2) Ос. 9:7
5 Не се доверявайте на другар, не
разчитайте на близък приятел, пази
вратите на устата си от лежащата в
обятията ти[1]; (1) Съд. 14:17
6 защото син презира баща, дъщеря
се вдига против майка си, снаха – про-
тив свекърва си, врагове на човека са
домашните му[1]. (1) Ис. 3:5; Мт. 10:21
7 Но аз ще се взирам към ГОСПОДА[1],
ще се надявам на Бога на спасението
си[2]; моят Бог ще ме послуша.
(1) Ис. 8:17; (2) Пс. 25:5; 62:5; 85:4;
Плач 3:24,26; Авак. 3:18

8 **Не злорадствай заради мен, непри-**
ятелко моя![1] И да падна, ще стана[2]; и
да седя в тъмнина[3], ГОСПОД ще ми
бъде светлина[4]. (1) Пр. 24:17;
(2) Пс. 37:24; (3) Пс. 143:3; (4) Пс. 27:1; Ис. 50:10

9 **Ще нося яростта на ГОСПОДА, за-**
щото съгреших против Него[1], докато
отсъди делото ми и ми отдаде пра-
вото[2]. Ще ме изведе на светлина, ще
видя правдата Му[3]. (1) Ер. 14:7; Лк. 15:21;
(2) Йов 35:14; Пс. 119:154; Ис. 51:22; (3) Ер. 51:10

10 **И ще види неприятелката ми и**
срам ще я покрие[1] – онази, която ми
каза: Къде е ГОСПОД, твоят Бог?[2]
Очите ми ще я видят[3], сега ще бъде
стъпкана като уличната кал[4].
(1) Пс. 35:26; Ис. 26:11;
(2) Йоил 2:17; (3) Пс. 92:11; (4) Соф. 3:15; Мал. 4:3

11 *Идва* **ден, когато ще се съградят**
стените ти![1] В онзи ден ще се вдигнат
преградите[2].
(1) Неем. 2:17; Ис. 58:12; 61:4; (2) Ис. 54:2

12 **В онзи ден ще дойдат до теб от**
Асирия и от градовете на Египет, и от
Египет до реката *Ефрат,* **и от море до**
море, и от планина до планина[1].
(1) Ис. 19:23-25

13 **И земята ще запустее заради жите-**
лите си, заради плода на делата им[1].
(1) Ис. 6:11; 17:9; Ер. 21:14; Езек. 12:19

14 **Паси народа Си с жезъла Си[1], ста-**
дото на наследството Си[2], което живее
уединено в гората[3] сред Кармил. Нека
пасат във Васан и в Галаад[4] както в
древните дни[5].
(1) Зах. 11:7; (2) Пс. 95:7; (3) Чис. 23:9;
(4) Чис. 32:1,4; Авд. 19; (5) Ер. 50:19; Езек. 34:13; Зах. 10:10

15 **Както в дните на излизането ти от**
египетската земя ще му покажа чуде-
са[1]. (1) Ис. 51:9,10; Ер. 23:7,8

16 **Народите ще видят и ще се посра-**
мят за цялата си сила; ще сложат ръка
на уста[1], ушите им ще оглушеят.
(1) Йов 21:5

17 **Ще лижат пръстта като змия[1], като**
пълзящите по земята ще излизат тре-
перещи от дупките си[2]. Ще се уплашат
от ГОСПОДА, нашия Бог, и ще се убо-
ят от Теб[3].
(1) Бит. 3:14; (2) 2 Царе 22:46; (3) 2 Лет. 17:10

18 **Кой е Бог като Теб[1], който прощава**
беззаконие и прощава престъплението[2]
на остатъка от наследството Си? Не
държи гнева Си навеки, защото Му е
угодно *да оказва* **милост[3].** (1) Изх. 15:11;
(2) Пс. 65:3; 130:4; Ис. 44:22; Езек. 33:16; (3) Ер. 3:12

19 **Той отново ще се смили над нас[1],**
ще стъпче беззаконията ни. И ще
хвърлиш в морските дълбини всичките
им грехове[2]. (1) Втзк. 30:3; Плач 3:22;
(2) Пс. 85:2; Ис. 33:24; 38:17; Ер. 31:34; Езек. 39:29

20 **Ще покажеш вярност към Яков[1] и**
милост към Авраам, както си се клел
на бащите ни от древните дни[2].
(1) Ер. 33:6;
(2) Бит. 22:16; Пс. 105:8-10; Лк. 1:55,73; Римл. 15:8

Книгата на пророк

НАУМ

гл. 1-3: Ис. 10:5-34; Соф. 2:13-15

1 *Пророчество,* **наложено за Ниневия**[1]**.**
Книгата на видението на елкусеянина
Наум. (1) Бит. 10:11; 4 Царе 19:36; Ер. 28:8
2 **ГОСПОД е Бог ревнив и отмъщава;**
отмъстител е ГОСПОД[1] **и изпълнен с**
ярост; ГОСПОД отмъщава на против-
ниците Си и пази *гняв* **за враговете**
Си[2]**.** (1) Изх. 34:14; Чис. 25:11;
Втзк. 4:24; 32:35; (2) Втзк. 7:10; Ер. 50:15
3 **ГОСПОД е дълготърпелив и велик в**
сила[1] **и никак няма да изкара невинен**
виновния[2]. **ГОСПОД – пътят Му е във**
вихрушка и буря[3] **и облаците са праха**
на краката Му.
(1) Йов 9:4; (2) Изх. 34:6,7; (3) Йов 38:1
4 **Смъмря морето и го изсушава**[1] **и**
пресушава всичките реки[2]**. Васан и**
Кармил повяхват и повяхва цветът на
Ливан[3]**.** (1) Пс. 18:15; 106:9; (2) Ис. 50:2; (3) Ис. 33:9
5 **Планините треперят от Него и хъл-**
мовете се разтопяват, и земята се на-
дига от присъствието Му[1] **и светът, и**
всичките му жители.
(1) Съд. 5:5; Пс. 104:32; Ер. 4:24; Ам. 9:5
6 **Пред негодуванието Му кой ще ус-**
тои и кой ще застане пред пламналия
Му гняв?[1] **Яростта Му се излива като**
огън[2] **и скалите се разпадат пред Не-**
го[3]**.** (1) Пс. 76:7; Ис. 13:13; 33:14; Ер. 10:10; Откр. 6:17;
(2) Плач 2:4; (3) 3 Царе 19:11; Йов 9:5; 26:11
7 **ГОСПОД е добър**[1]**, Той е сила в ден**
на бедствие[2] **и познава тези, които се**
уповават на Него[3]**.** (1) Пс. 100:5; (2) Пс. 9:9; 46:1;
(3) 2 Лет. 13:18; Пс. 1:6; Ис. 50:10; 2 Тим. 2:19
8 **Но с помитащо наводнение ще из-**
личи напълно мястото ѝ[1] **и мрак ще**
преследва враговете Му[2]**.**
(1) Ис. 28:18; (2) 1 Царе 2:9
9 **Какво замисляте против ГОСПОДА?**
Той ще изличи напълно, бедствието
няма да се надигне два пъти.
10 **Защото и да са сплетени като трь-**
ни и пияни от питието си, ще бъдат
напълно погълнати като суха слама[1]**.**
(1) Изх. 15:7; Ис. 47:14
11 **От теб излезе един, който замисля**
зло против ГОСПОДА, негоден съвет-
ник.
12 **Така казва ГОСПОД: Ако и да са**
в благополучието си и толкова много-
бройни, пак ще бъдат посечени, кога-
то премине. Ако и да те унижих, вече
няма да те унижавам.
13 **Още сега ще строша ярема му от**
теб и ще разкъсам връзките ти[1]**.**
(1) Лев. 26:13
14 **Но за теб,** *Ниневия,* **ГОСПОД запо-**
вяда да не се посее вече *потомство* **от**
името ти. От капището на боговете ти
ще отсека изваяния и излян идол; ще
ти приготвя гроб, защото не струваш
нищо[1]**.** (1) Дан. 5:27
15 **Ето на планините краката на онзи,**
който благовества, който прогласява
мир![1] **Празнувай, Юда, празниците си,**
изпълнявай обреците си[2]**, защото злият**
няма вече да мине през теб, той е
напълно унищожен[3]**.** (1) Ис. 52:7; Римл. 10:15;
(2) Пс. 65:1; (3) Ис. 29:7,8; Йоил 3:17

2 Разсипникът се изкачи против теб. Пази крепостта, бди за пътя, стегни слабините си, събери цялата си сила[1],
(1) гл. 3:14

2 понеже ГОСПОД възстановява величието на Яков както величието на Израил – защото грабителите ги ограбиха и съсипаха лозовите им пръчки[1].
(1) Пс. 80:12

3 Щитът на силните му е оцветен в червено, силните мъже са облечени в червеникаво, колесниците блестят от стомана в деня на приготовлението му и елховите копия се размахват.

4 Колесниците препускат из улиците, изпреварват се по площадите; видът им е като факли, стрелкат се като светкавици[1]. (1) Авак. 1:8

5 Той си спомня за своите благородни – те се препъват в пътя си, бързат към стената ѝ и защитният покрив е приготвен.

6 Портите на реките се отварят[1] и дворецът се разрушава. (1) гл. 3:13

7 Решено е – ще се оголи *Ниневия,* ще се плени. И слугините ѝ стенат като *с* гласа на гълъбите[1] и се бият по гърдите. (1) Ис. 38:14; 59:11

8 Ниневия отдавна е била *пълна с мъже* като езеро с вода, но те пак бягат[1]. Стойте! Стойте! Но никой не се обръща назад[2]. (1) гл. 3:17; (2) Ер. 46:5

9 Грабете сребро, грабете злато, защото запасът е безкраен, богатството на всякакви скъпоценни вещи.

10 Празнота и изпразване, и запустение! Сърцето се топи и колената се тресат, болки във всички слабини и лицата на всички са побледнели[1].
(1) Ис. 13:7,8; Йоил 2:6

11 Къде е бърлогата на лъвовете и мястото, където се хранеха младите лъвове, където ходеше лъвът, лъвицата и малкото лъвче и нямаше кой да ги плаши?

12 Къде е лъвът, който разкъсваше достатъчно за лъвчетата си и даваше за лъвиците си, и пълнеше пещерите си с плячка и бърлогите си – с грабеж[1]?
(1) гл. 3:1

13 Ето, Аз съм против теб, заявява ГОСПОД на Войнствата[1]. И ще изгоря в дим колесниците ѝ[2], и мечът ще пояде младите ти лъвове[3]; ще отсека плячката ти от земята и гласът на пратениците ти няма да се чуе вече[4].
(1) гл. 3:5; Ис. 37:29; (2) Пс. 46:9; (3) гл. 3:15; (4) 4 Царе 19:23

3 Горко на кръвопролитния град![1] Цял е пълен с лъжа и насилие, грабежът не престава![2] (1) Езек. 24:6,9; (2) гл. 2:12

2 Плющене на бичове и шум от тропот на колела, тичащи коне и подскачащи колесници[1]! (1) гл. 2:3,4; Ер. 47:3; Йоил 2:4,5

3 Налитащи конници и бляскав меч, и святкащо копие! Множество убити и купища мъртви, и няма край на труповете – в труповете им се спъват[1]!
(1) Ис. 34:3

4 *Това е* заради многото блудства на привлекателната блудница[1], господарка на заклинания, която продава народи с блудствата си и племена – със заклинанията си[2].
(1) Ис. 23:16; (2) Ис. 47:8,9; Откр. 18:3,23

5 Ето, Аз съм против теб, заявява ГОСПОД на Войнствата[1]. Ще вдигна полите ти върху лицето ти и ще покажа на народите голотата ти и на царствата – срама ти[2]. (1) гл. 2:13; (2) Ис. 47:2,3

6 Ще хвърля върху теб гнусотии[1] и ще те направя презряна, и ще те изложа на показ. (1) Мал. 2:3

7 И всички, които те гледат, ще бягат от теб и ще казват: Ниневия запустя![1] Кой ще ѝ съчувства? Откъде да ти потърся утешители?[2] (1) Откр. 18:10; (2) Ис. 51:19

8 Ти по-добра ли си[1] от Но-Амон[2], който беше разположен на реките, обграден от води? Морето беше предстението му и от море беше стената му.
(1) Ам. 6:2; (2) Ер. 46:25

9 Етиопия беше силата му и Египет *също* – безгранична беше; Фут и ливийците бяха твои помощници[1].
(1) Ер. 46:9; Езек. 30:5

10 **Но и той беше откаран, отиде
в плен[1] и неговите малки деца бяха
смазани по ъглите на всички улици[2].
За почитаните му хвърлиха жребий[3] и
всичките му големци бяха вързани с
вериги.**
(1) Ис. 20:4,5; Езек. 29:7; (2) Ис. 13:16,18; (3) Йоил 3:3
11 **И ти ще се опиеш[1], ще бъдеш
обгърната от нощ, ще потърсиш и ти
защита от врага.** (1) гл. 1:10; Ер. 25:27
12 **Всичките ти крепости са смокино-
ви дървета с първозрели смокини –
щом се разтърсят, падат в устата на
ядящия[1].** (1) Ис. 28:4
13 **Ето, народът ти е жени сред теб[1],
портите на земята ти са широко от-
ворени за враговете ти[2], огън пояжда
резетата ти[3].** (1) Ис. 19:16; Ер. 50:37; Авд. 9;
(2) гл. 2:6; (3) Ис. 45:1,2; Ер. 51:30
14 **Извади си вода за обсадата, усили
укрепленията си, влез в калта и стъпчи
глината, поправи тухлената пещ[1].**
(1) гл. 2:1
15 **Там ще те пояде огън, ще те по-
сече меч[1], ще те изяде като скакалеца.
Множи се като скакалеца, множи се
като изедника!** (1) гл. 2:13
16 **Умножила си търговците си повече
от небесните звезди. Скакалецът опус-
тоши и отлетя.**
17 **Твоите коронованите са като скакал-
ци и военачалниците ти – като ято
скакалци, които кацат по оградите в
студен ден – щом изгрее слънцето, из-
бягват и мястото им не се знае. Къде
са?**[1] (1) гл. 2:8
18 **Твоите пастири дремят, царю на
Асирия, лежат благородните ти[1]; наро-
дът ти се разпръсна по планините[2] и
няма кой да го събира.**
(1) Ер. 51:39,57; Езек. 31:12; 32:22; (2) 3 Царе 22:17
19 **Няма лек за язвата ти, раната ти
е смъртоносна[1]. Всички, които чуят
вестта за теб, пляскат с ръце[2] заради
теб – защото върху кого не е падало
всякога нечестието ти?**[3]
(1) Ер. 30:12; (2) Йов 27:23; Плач 2:15;
(3) Ис. 37:11; Йона 1:2

Книгата на пророк

АВАКУМ

1 **Наложеното** *пророчество,* **което
пророк Авакум видя:**
2 **Докога, ГОСПОДИ, ще викам, а Ти
няма да чуваш?**[1] **Викам към Теб: Наси-
лие! – но не спасяваш**[2]**.**
(1) Йов 19:7; Пс. 22:2; (2) Пс. 94:3
3 **Защо ме оставяш да виждам безза-
коние и гледаш нещастие? И опусто-
шение и насилие има пред мен**[1]**, и въз-
никва караница и се надига раздор.**
(1) Пс. 55:9-11; Ис. 5:7,20; 46:12
4 **Затова законът е безсилен и пра-
восъдието вечно не излиза** *към победа,*
**защото безбожният обкръжава пра-
ведния и правосъдието излиза изкри-
вено**[1]**.** (1) Ер. 8:7; Ам. 5:7
5 **Погледнете между народите и виж-
те, и се почудете много**[1]**, защото вър-
ша едно дело във вашите дни – няма
да повярвате дори да ви се разкаже**[2]**.**
(1) Ис. 28:21; (2) Деян. 13:41
6 **Защото, ето, Аз надигам халдейци-
те – жесток и необуздан народ, който
ходи по земната шир, за да завладее
селища, които не са негови**[1]**.**
(1) Втзк. 28:49; 4 Царе 24:1,2; Ер. 5:15,17; 6:22; Езек. 21:31
7 **Страшен и ужасен е той, правото
му и достойнството му излизат от са-
мия него**[1]**.** (1) Ис. 47:8,10; Соф. 2:15
8 **По-бързи от леопарди са конете му**[1]
и по-свирепи от вълци вечер[2]**; конни-
ците му препускат, конниците му идват
отдалеч, долитат като орел, който се
спуска към храната**[3]**.** (1) Плач 4:19;
(2) Соф. 3:3; (3) Йов 9:26; Наум 2:4; Мт. 24:28
9 **Те всички идват за насилие, лицата
им са устремени напред и той събира
пленници като пясък.**
10 **Присмива се на царете и князете
са му за присмех; на всяка крепост
той се смее, натрупва пръст и я пре-
взема**[1]**.** (1) Ер. 30:5; 32:24
11 **Тогава преминава като вятър и
продължава, но ще бъде счетен за ви-
новен – силата му е негов бог**[1]**.**
(1) Ис. 10:13; Ер. 9:23; Дан. 4:30
12 **Не си ли Ти от начало, ГОСПО-
ДИ, Боже мой, Свети мой!**[1] **Няма да
умрем**[2]**. ГОСПОДИ, за съд си ги по-
ставил; Силни, за наказание си ги оп-
ределил**[3]**.** (1) Пс. 74:12; 90:1; 149:2; Ис. 43:15;
(2) Пс. 118:17; Ер. 5:18; Мал. 3:6; (3) Ис. 10:5,6; Ер. 25:9
13 **Очите Ти са твърде чисти, за да
гледаш злото**[1]**, и не можеш да поглед-
неш нещастие. Защо гледаш на ковар-
ните и мълчиш, когато безбожният по-
гълща по-праведния от него**[2]**,**
(1) Втзк. 23:14; (2) Ер. 12:1
14 **и правиш хората като морските
риби, като гадините, които си нямат
владетел?**
15 **Той изтегля всички с въдица, влачи
ги в мрежата си и ги събира в рибар-
ската си мрежа**[1]**, затова се радва и се
весели**[2]**.** (1) гл. 2:5; Ер. 16:16; (2) Ер. 50:11
16 **Затова жертва на мрежата си и
кади на рибарската си мрежа, защото
чрез тях делът му е тлъст и ястието
му – избрано.**

17 **Дали затова ще изпразни мрежата
си и постоянно ще избива народи без
милост?**[1] (1) Ер. 25:12

2 **На стражата си ще застана и на
кулата ще се изправя**[1] **и ще се взирам,
за да видя какво ще ми говори Той**[2] **и
какво да отговоря на укора си.**
(1) Ис. 21:6-8; Езек. 33:7; (2) Пс. 85:8
2 **И ГОСПОД ми отговори и каза: На-
пиши видението и го изложи ясно на
плочи**[1]**, за да може да се чете лесно.**
(1) Ис. 8:1; Дан. 7:1
3 **Защото видението се отнася за оп-
ределено време**[1]**, бърза към края и
няма да излъже**[2]**. Ако се бави, чакай
го**[3]**, защото непременно ще дойде,
няма да закъснее**[4]**.** (1) Дан. 8:19; (2) Чис. 23:19;
(3) Ис. 7:4; Плач 3:26; Мих. 7:7; (4) Езек. 30:9; Евр. 10:37
4 **Ето, душата му се надигна, не е пра-
ва в него. А праведният чрез вярата си
ще живее**[1]**.** (1) Римл. 1:17; Гал. 3:11; Евр. 10:38
5 **Освен това виното е коварно. Гор-
деливият човек не стои мирен, той
разширява желанието си като Шеол и
като смъртта не се насища**[1]**, и трупа
при себе си всичките народи, и съби-
ра при себе си всичките племена**[2]**.**
(1) Пр. 27:20; (2) гл. 1:15; Ис. 14:6
6 **Няма ли всички тези да надигнат
притча против него, подигравателна
песен в гатанки за него**[1]**, като кажат:
Горко на онзи, който умножава как-
вото не е негово**[2] **– докога? – и се
товари със залози!** (1) Мих. 2:4; (2) Ис. 5:8
7 **Няма ли да станат внезапно онези,
които те хапят, и да се надигнат онези,
които ще те разтреперят? И ти ще им
станеш плячка.**
8 **Понеже ти обра много народи,
всички останали от племената ще те
оберат заради кръвта на хората и на-
силието над земята,** *над* **града и** *над*
всичките му жители[1]**.**
(1) Ис. 33:1; Ер. 50:10,18; 51:13
9 **Горко на онзи, който придобива със
зло неправедна печалба за дома си**[1]**, за
да постави гнездото си нависоко**[2]**, за
да се избави от ръката на бедствие-
то!** (1) Ер. 17:11; Лк. 12:21; (2) Ер. 22:23; 51:53
10 **Ти си замислил срам за дома си,
като си изтребил много народи и си
съгрешил** *против* **душата си.**
11 **Защото камък от стената ще изви-
ка и греда от гредореда ще му отгово-
ри**[1]**.** (1) Йов 31:38; Лк. 19:40
12 **Горко на онзи, който гради
град с кръв и утвърждава град с
беззаконие!**[1] (1) Ер. 22:13
13 **Ето, не е ли от ГОСПОДА на Войн-
ствата, че племената се трудят за огъ-
ня и народите се мъчат за суета**[1]**?**
(1) Ер. 51:58
14 **Защото земята ще бъде пълна с
познаването на славата на ГОСПОДА,
както водите покриват морето**[1]**.**
(1) гл. 3:3; Пс. 72:19; Ис. 11:9
15 **Горко на онзи, който напива ближ-
ния си –** *на теб, който* **примесваш зло-
бата си и ги опиваш, за да гледаш
голотата им!**
16 **Наситил си се със срам вместо сла-
ва; пий и ти, и нека се открие крае-
кожието ти! Чашата на десницата ГОС-
ПОДНА ще се обърне към теб и гнус-
но безчестие ще** *покрие* **славата ти.**
17 **Защото насилието над Ливан ще
те покрие и изтребването на уплаше-
ните животни заради кръвта на хората
и насилието над земята,** *над* **града и
всичките му жители.**
18 **Каква полза изваяният идол, че го
е изваял майсторът му?**[1] **Или изленият
идол, учител на лъжата**[2]**, че който го е
изработил, се уповава на изработката
си, да прави неми идоли?**[3]
(1) Ис. 44:9,10; Ер. 2:8;
(2) Ер. 10:8; Зах. 10:2; (3) Съд. 17:4; Пс. 115:4-8
19 **Горко на онзи, който казва на дър-
вото: Събуди се!**[1] **– и на немия камък:
Стани! Той ли ще го научи? Ето, той е
обкован със злато и сребро и никакво
дихание няма в него.** (1) Ис. 44:17; Ер. 2:27
20 **А ГОСПОД е в светия Си храм**[1] **–
мълчи пред Него, цяла земьо!**[2]
(1) Пс. 11:4; (2) Йов 37:20;
Пс. 76:8; Соф. 1:7; Зах. 2:13; Откр. 8:1

3 Молитва на пророк Авакум, по
шигионот*[1]. **вероятно:* форма на оплаквателна песен
(1) Пс. 7:1

2 **ГОСПОДИ, чух вестта за Теб и се**
убоях. ГОСПОДИ, оживявай делото Си
сред годините, сред годините го изявя-
вай. В гнева *Си* **помни милостта[1].**
(1) Пс. 25:6

3 **Бог идва от Теман[1] и Светият – от**
хълма Фаран[2]. (Села.) Славата Му по-
кри небесата и земята се изпълни с
прославата Му[3].
(1) Ер. 49:7; (2) Втзк. 33:2; (3) гл. 2:14

4 **Сиянието Му е като светлината[1],**
лъчи *излизат* **от ръката Му и там е**
скривалището на силата Му.
(1) Пс. 104:2; Езек. 1:27; 43:2

5 **Пред Него ходи мор и язва излиза**
след Него[1]. (1) Лев. 26:25

6 **Той застана и разклати земята[1],**
погледна и разтрепери народите[2]; и
вечните планини се разпаднаха[3], древ-
ните хълмове се приведоха. Пътищата
Му са вечни. (1) Изх. 19:18; Пс. 97:5; 104:32;
(2) Изх. 15:14-16; (3) Йов 9:5; Пс. 97:5

7 **Видях шатрите на Етиопия под**
скръб, треперят завесите на мадиам-
ската земя[1]. (1) Изх. 2:15

8 **Против реките ли се разяри ГОС-**
ПОД? Против реките ли беше гневът
Ти, против морето ли беше яростта ти,
че си възседнал на конете Си, на по-
бедоносните Си колесници[1]?
(1) Втзк. 33:26

9 **Открит, оголен е лъкът Ти, пръчки-**
те на наказанието са заклети според
словото *Ти.* **(Села.) Ти проряза земята с**
реки[1]. (1) Пс. 78:16

10 **Видяха Те планините и се убояха,**
водният потоп нахлу, бездната нададе
гласа си[1], вдигна нависоко ръцете си.
(1) Пс. 77:16,17

11 **Слънцето** *и* **луната застанаха в жи-**
лището *си[1]* **при светлината на Твоите**
летящи стрели, при сиянието на Твоето
святкащо копие. (1) Иис. Нав. 10:13

12 **С негодуване крачиш по земята, с**
гняв вършееш народите[1].
(1) Пс. 90:7; 110:5; Зах. 1:15

13 **Излязъл си за спасение на наро-**
да Си, за спасение на помазаника Си.
Разбил си главата от дома на безбо-
жието, открил си основите до шията.
(Села.)

14 **Пронизал си със собствените му**
копия главата на воините му, които
като вихрушка се устремиха да ме раз-
пръснат и радостта им беше като да
изядат скришно сиромаха.

15 **Преминал си през морето с конете**
Си, пенещите се големи води[1].
(1) Пс. 77:19

16 **Чух, и вътрешностите ми се раз-**
тресоха[1], устните ми трепереха от гла-
са, гнилота проникна в костите ми и
на мястото си се разтреперих[2], защото
трябва да чакам скръбния ден, когато
се изкачи против народа онзи, който
ще ни нападне.
(1) Ис. 21:3,4; Ер. 4:19; Плач 1:20; (2) Пс. 119:120; Дан. 10:9

17 **И да не цъфти смокинята, и да**
няма реколта по лозите, и да пропадне
произведението на маслината, и ниви-
те да не произведат храна, и овцете
да изчезнат от кошарата, и да няма
говеда в оборите[1], (1) Втзк. 28:30-42

18 **аз пак ще се радвам в ГОСПОДА[1],**
ще се веселя в Бога на спасението
си[2]. (1) 2 Царе 6:15; Пс. 104:34; Ис. 61:10; Фил. 3:1; 4:4;
(2) Ис. 25:9; Йоил 2:23; Мих. 7:7; Лк. 1:47; Римл. 5:11

19 **Господ БОГ е силата ми[1]; Той прави**
краката ми като на елените и ми дава
да ходя по височините си[2].
За първия певец, на моите струнни
инструменти.
(1) Фил. 4:13; (2) Втзк. 33:29; Пс. 18:33; Ис. 58:14

Книгата на пророк

СОФОНИЯ

**1 ГОСПОДНОТО слово, което беше
към Софония, сина на Хусий, син на
Годолия, син на Амария, син на Езекия,
в дните на юдовия цар Йосия, сина на
Амон[1]:** (1) 4 Царе 21:26; Ер. 1:2
2 **Напълно ще погубя всичко от лице-
то на земята, заявява ГОСПОД[1].**
(1) 2 Лет. 24:24; Плач 2:17
3 **Ще погубя човек и животно, ще
погубя въздушните птици и морските
риби[1], и** *идолите* **за препъване заедно
с безбожните[2]; и ще изтребя човека от
лицето на земята[3], заявява ГОСПОД.**
(1) Ер. 4:25; 7:20; Ос. 4:3; (2) Мт. 13:41; (3) Бит. 6:7
4 **И ще простра ръката Си върху Юда
и върху всичките жители на Ерусалим
и ще изтребя от това място остатъка
на Ваал и името на жреците заедно
със свещениците[1],** (1) 4 Царе 23:4,5; Ос. 10:5
5 **и онези, които се кланят по покри-
вите на небесното войнство[1]; и онези,
които се кланят и се кълнат в ГОСПО-
ДА, и се кълнат в Мелхом[2];**
(1) Втзк. 4:19; Ис. 22:1;
(2) Иис. Нав. 23:7; Мт. 6:24; Римл. 2:17
6 **и онези, които се отклоняват отслед
ГОСПОДА и които не търсят ГОСПО-
ДА и не питат за Него[1].**
(1) гл. 3:2; Иис. Нав. 23:12; 2 Лет. 15:13; Ис. 1:4; Ос. 7:10
7 **Мълчи пред Господа БОГА[1], защото
Денят на ГОСПОДА е близо[2], защото
ГОСПОД е приготвил жертва[3], осветил
е поканените Си.**
(1) Ам. 8:3; Авак. 2:20; (2) Йоил 1:15; 2:1;
Зах. 14:1; Мал. 4:1; (3) Ис. 34:6; Езек. 39:17
8 **И в деня на жертвата ГОСПОД-
НА ще накажа първенците и царските
синове[1] и всички, които се обличат в
чуждестранни дрехи.** (1) Ер. 39:6
9 **И в онзи ден ще накажа и всички,
които прескачат прага, които пълнят
дома на своя Господ с насилие и изма-
ма[1].** (1) Мих. 6:12
10 **И в онзи ден, заявява ГОСПОД,
ще се разнесе вик от Рибната порта[1],
ридание от другата част** *на града* **и го-
лямо разрушение от хълмовете.**
(1) Неем. 3:3
11 **Плачете, жители на Мактес, защото
целият търговски* народ се изтреби,
всички натоварени със сребро се отся-
коха[1].** **букв.:* хананански; (1) Зах. 14:21
12 **И в онова време ще претърся Еру-
салим със светилници и ще накажа мъ-
жете, които почиват на дрождите си[1],
които казват в сърцето си: ГОСПОД
няма да направи нито добро, нито
зло!** (1) Ер. 48:11; Ам. 6:1
13 **Затова имотът им ще бъде за гра-
беж и къщите им – за опустошение[1]; и
ще строят къщи, но няма да живеят** *в
тях,* **и ще садят лозя, но няма да пият
виното им[2].** (1) Езек. 7:24; (2) Втзк. 28:30,39
14 **Близо е великият Ден на ГОСПО-
ДА; близо е и много бърза[1]. Гласът на
Деня на ГОСПОДА! Горко, вика там
воинът[2].**
(1) Як. 5:8; Откр. 1:1; (2) Ер. 46:5; Откр. 6:15-17
15 **Ден на ярост е онзи ден, ден на**

скръб и утеснение, ден на опустошение и запустение[1]**, ден на тъмнина и мрак, ден на облак и гъста мъгла**[2]**,**

(1) Ис. 13:9; 22:5; Ер. 30:7; Мал. 4:1; (2) Йоил 2:2; Лк. 21:25,26

16 **ден на тръба и на боен вик против укрепените градове и против високите кули**[1]**.** (1) Иис. Нав. 6:20; Ис. 2:15; Езек. 7:7

17 **И Аз ще притесня хората, така че ще ходят като слепи**[1]**, понеже съгрешиха против ГОСПОДА**[2]**; и кръвта им ще се излее като прах и месата им – като тор**[3]**.**

(1) Втзк. 28:29; Плач 4:14; (2) Ер. 3:25; (3) Пс. 79:2,3; Ер. 9:22

18 **Нито среброто им, нито златото им ще може да ги избави в деня на яростта ГОСПОДНА**[1] **и от огъня на ревността Му ще бъде погълната цялата земя**[2]**, защото ще сложи край, и то внезапен, на всичките жители на земята**[3]**.**

(1) Пр. 11:4; Езек. 7:19; (2) гл. 3:8; Втзк. 32:22; Ер. 4:26,27; Евр. 12:29; (3) Ис. 10:3,17

2 **Изпитайте се и се съберете, народе безсрамен,**

2 **преди да влезе указът** *в сила* **– денят преминава като плява**[1] **– преди да ви връхлети пламенният гняв на ГОСПОДА, преди да ви връхлети Денят на гнева ГОСПОДЕН**[2]**.** (1) Ос. 13:3; (2) Пс. 2:12

3 **Търсете ГОСПОДА**[1]**, всички смирени на земята, които вършите правилата Му; търсете правда, търсете смирение – може би ще бъдете скрити в Деня на гнева ГОСПОДЕН**[2]**.**

(1) Ам. 5:4; (2) Езек. 13:5; Ам. 5:14,15; Йона 3:9

ст. 4-7: Ер. 47; Езек. 25:15-17; Ам. 1:6-8

4 **Защото Газа ще бъде оставена и Аскалон – запустен, ще изгонят Азот по пладне и Акарон ще бъде изкоренен**[1]**.** (1) Ер. 25:20; Зах. 9:5

5 **Горко на жителите на морските крайбрежия, на народа на херетците**[1]**! Словото ГОСПОДНО е против вас, Ханаане! Филистимска земьо**[2]**, ще те погубя, да няма** *в теб* **жител!**

(1) 1 Царе 30:14; (2) Иис. Нав. 13:2

6 **И морското крайбрежие ще бъде селище с кладенци за овчари и кошари за стада**[1]**.** (1) Езек. 25:5

7 **И крайбрежието ще бъде за остатъка от юдовия дом – на него ще пасат** *стадата си*[1]**. В къщите на Аскалон ще се изтягат вечер, защото ГОСПОД, техният Бог, ще ги посети и ще ги върне от плен**[2]**.**

(1) Ис. 11:14; (2) гл. 3:20; Ер. 30:3,18; Ос. 6:11; Йоил 3:1; Ам. 9:14

ст. 8-11: Ис. 15; 16; Ер. 48; 49:1-6; Езек. 21:28-32; 25:1-11; Ам. 1:13-15; 2:1-3

8 **Чух хулата на Моав**[1] **и оскърбленията на синовете на Амон**[1]**, с които хулеха народа Ми и се големееха против пределите му**[2]**.** (1) Бит. 19:37,38; (2) Езек. 35:12

9 **Затова, жив съм Аз, заявява ГОСПОД на Войнствата, Израилевият Бог – непременно Моав ще стане като Содом и синовете на Амон – като Гомора – място, обрасло с коприва и солници и вечна пустош**[1]**. Остатъкът от народа Ми ще ги ограби**[2] **и останката от народа Ми ще ги притежава.**

(1) Бит. 19:25; Втзк. 29:23; Ис. 25:10; (2) Зах. 2:9

10 **Това ще им стане заради високомерието им, защото хулеха народа на ГОСПОДА на Войнствата и се големееха против него**[1]**.**

(1) 1 Лет. 16:21; Ер. 12:14; Авд. 11

11 **ГОСПОД ще бъде страшен за тях, защото ще умори всичките богове на земята**[1]**. И всичките острови на народите ще Му се поклонят, всеки от мястото си**[2]**.**

(1) Ис. 2:18,20; (2) Пс. 22:27; Ис. 24:15; Мал. 1:11

12 **И вие, етиопци, ще бъдете пронизани от меча Ми**[1]**.**

(1) Ис. 20:3-5; Езек. 30:4,5,9

ст. 13-15: Ис. 10:5-34; Наум

13 **Той ще простре ръката Си против севера и ще погуби Асур, и ще обърне Ниневия в пустош, в място, безводно като пустинята.**

14 **И сред нея ще лежат стада, всякакъв вид животни; и пеликанът и таралежът ще нощуват по капителите ѝ, глас ще ехти в прозорците, разруха – в праговете**[1]**, защото Той я лиши от кедровите** *изделия*. (1) Ис. 13:21,22; 34:11

15 **Този е веселящият се град, който живееше безгрижно, който казваше в сърцето си: Аз съм, и освен мен**

няма друг![1] Как се обърна в пустош, в обиталище на зверове! Всеки, който минава край него, ще подсвирне[2], ще помаха с ръката си.
(1) Ис. 47:8; Дан. 4:30; Авак. 1:7; (2) Ер. 50:13

3 **Горко на бунтовния и осквернен** *град,* **на потисническия град![1]**
(1) Ис. 59:6; Ер. 6:6,7

2 **Не послуша глас, не прие поправление[1], не се упова на ГОСПОДА[2], не се приближи при своя Бог[3].** (1) Ер. 5:3; 22:21; (2) Пс. 78:22; (3) гл. 1:6; Ис. 9:13

3 **Първенците му сред него са ревящи лъвове[1], съдиите му – вечерни вълци[2], не оставят кост за сутринта[3].**
(1) Пр. 28:15; (2) Авак. 1:8; (3) Ер. 23:11; Езек. 22:6,25-27

4 **Пророците му са лекомислени, коварни хора[1], свещениците му оскверниха светилището, насилваха закона[2].**
(1) Ер. 23:11; Езек. 22:6,25-27; (2) Ер. 5:31; Мих. 3:11

5 **ГОСПОД е праведен сред него, няма да извърши неправда[1]; сутрин след сутрин неизменно извежда на светло Своето правосъдие[2], но неправедният не знае срам[3].**
(1) Йов 34:10; (2) Ос. 6:5; (3) Ер. 3:3

6 **Изтребих народи[1], кулите им опустяха, запустих пътищата им, да не минава никой, градовете им са опустошени, няма никой, няма жител.** (1) Иис. Нав. 23:4

7 **Казах: О, дано се убоиш от Мен, да приемеш поправление[1]! И така селището му няма да се изтреби** *според* **всичко, което му определих. Но те станаха рано и поквариха всичките си дела[2].** (1) Пр. 19:20; (2) Ер. 8:6; 17:23

8 **Затова, чакайте Ме, заявява ГОСПОД, до деня, когато се надигна за обир; защото присъдата Ми е да струпам народите, да събера царствата[1], за да излея върху тях негодуванието Си, целия си пламенен гняв, понеже в огъня на ревността Ми ще бъде погълната цялата земя[2].** (1) Йоил 3:2; Мт. 25:32; (2) гл. 1:18; Ис. 14:26; 34:2; 63:6; Откр. 16:1

9 **Защото тогава ще променя** *устните* **на народите на чисти устни[1], за да призовават всички Името на ГОСПОДА и да Му служат единодушно[2].**
(1) Ис. 6:7; (2) Пс. 86:9; Ис. 19:18; Римл. 10:12

10 **От отвъд етиопските реки[1] поклонниците Ми, разпръснатите Ми, ще Ми донесат принос[2].**
(1) Ис. 18:1; (2) Ис. 18:7; 66:19,20

11 **В онзи ден няма да се срамуваш от всичките си дела[1], с които си отстъпил от Мен, защото тогава ще отнема отсред теб твоите, които горделиво тържествуват, и ти няма вече да се държиш надменно на светия Ми хълм.**
(1) Ис. 45:17

12 **Но ще оставя сред теб смирен и беден народ[1], който ще се уповава на Името на ГОСПОДА[2].**
(1) Езд. 9:8; Езек. 6:8; Мих. 5:7; (2) Ис. 14:32; 50:10; Ер. 17:7

13 **Останалите от Израил няма да вършат беззаконие и няма да говорят лъжа и няма да се намери в устата им измамен език[1] – защото ще пасат и ще лежат и никой няма да ги плаши[2].**
(1) Ис. 60:21; Откр. 14:5; (2) 2 Лет. 20:30; Езек. 34:28; Мих. 4:4

14 **Пей, сионска дъще, извикай** *от радост,* **Израилю! Радвай се и се весели от все сърце, ерусалимска дъще![1]**
(1) Ис. 29:19; Йоил 2:23

15 **ГОСПОД отмени присъдите ти[1], отвърна врага ти[2]; Царят на Израил[3], ГОСПОД, е сред теб[4]; няма вече да видиш зло[5].** (1) Ис. 40:2; (2) Ис. 52:9; Мих. 7:10; Лк. 1:71; (3) Пс. 149:2; Йн. 1:49; (4) Езек. 37:26; Зах. 2:5; (5) Езек. 36:15

16 **В онзи ден ще се каже на Ерусалим: Не се бой! Сионе, да не отслабват ръцете ти![1]** (1) Ис. 35:3,4; Лк. 1:74

17 **ГОСПОД, твоят Бог, е сред теб. Силният ще те спаси[1], ще се весели за теб с радост, ще мълчи в любовта си, ще ликува за теб с песен[2].**
(1) Втзк. 23:14; (2) Втзк. 30:9

18 **Ще събера скърбящите заради празниците – от теб бяха, позорът тежи върху тях[1].** (1) Пс. 79:4; Плач 2:6

19 **Ето, Аз ще се разправя с всичките ти угнетители[1]; и ще спася куцащата и ще прибера изгонената[2]; и ще ги направя за слава и име във всички страни, където бяха за срам[3].**
(1) Ис. 33:1; 41:12; (2) Мих. 4:6,7; (3) Ис. 61:7; Ер. 30:19

20 **В онова време ще ви доведа и на**
времето ще ви събера[1], защото ще ви
направя за име и слава сред всички
народи на земята[2], когато ви върна от плен пред очите ви[3], казва ГОСПОД.

(1) Езек. 37:21; Мих. 2:12; 4:7; (2) Втзк. 26:19; Лк. 2:32; (3) гл. 2:7; Ер. 29:14; 33:9

Книгата на пророк

АГЕЙ

1 Във втората година на цар Дарий[1],
в шестия месец, на първия ден от ме-
сеца, ГОСПОДНОТО слово беше чрез
пророк Агей[2] към управителя на Юда
Зоровавел[3], сина на Салатиил, и към
първосвещеника Иисус[4], сина на Йо-
седек, и каза:

(1) Езд. 4:24; Зах. 1:1; (2) Езд. 5:1; (3) Езд. 3:2;
(4) 1 Лет. 6:15; Езд. 2:2; Неем. 12:1; Зах. 3:1

2 Така говори ГОСПОД на Войнствата
и казва: Този народ казва: Не е дошло
времето, времето да се построи ГОС-
ПОДНИЯТ дом[1]. (1) 4 Царе 12:6
3 И ГОСПОДНОТО слово беше чрез
пророк Агей и каза:
4 Време ли е за самите вас[1] да живе-
ете в своите обковани с дъски къщи,
докато този дом пустее?

(1) 4 Царе 5:26; Екл. 3:3

5 И сега, така казва ГОСПОД на Войн-
ствата: Внимавайте в пътищата си![1]

(1) Плач 3:40

6 Посяхте много, но събрахте малко[1];
ядете, но не се насищате[2]; пиете, но
не се напивате; обличате се, но не се
стопляте; и надничарят получава над-
ницата си в пробита кесия[3].

(1) гл. 2:16,17; Втзк. 28:38; Пр. 11:24; Ис. 5:10; Ер. 12:13;
(2) Ос. 4:10; (3) Зах. 8:10; Лк. 12:33

7 Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Внимавайте в пътищата си![1] (1) ст. 5
8 Изкачете се на планината и дока-
райте дървета, и постройте дома[1]; и Аз
ще благоволя в него и ще се прославя,
казва ГОСПОД. (1) 1 Лет. 22:19
9 Оглеждахте се за много, а ето, *стана*
малко и когато *го* донесохте у дома, Аз
духнах на него[1]. Заради какво? – зая-
вява ГОСПОД на Войнствата. – Заради
Моя дом, който пустее, а вие тичате
всеки за дома си. (1) ст. 6
10 Затова, заради вас небето задържа
росата[1] и земята задържа добива си.

(1) 3 Царе 8:35

11 И Аз повиках суша над земята и
над горите, и над житото, и над мла-
дото вино, и над *маслиненото* масло, и
над *всичко,* което произвежда земята, и
над човек, и над животно, и над всеки
труд на *човешките* ръце[1].

(1) гл. 2:17; 4 Царе 8:1

12 И Зоровавел, синът на Салатиил,
и първосвещеникът Иисус, синът на
Йоседек, и целият остатък от народа
послушаха гласа на ГОСПОДА, своя
Бог, и думите на пророк Агей, както го
беше изпратил ГОСПОД, техният Бог;
и народът се убоя пред ГОСПОДА.
13 И Агей, ГОСПОДНИЯТ пратеник,
говори на народа съгласно ГОСПОД-
НОТО послание, и каза: Аз съм с вас[1],
заявява ГОСПОД.

(1) гл. 2:4; 1 Лет. 28:20; Мт. 1:23; 28:20

14 И ГОСПОД подбуди духа на уп-
равителя на Юда Зоровавел, сина на

Салатиил, и духа на първосвещеника
Иисус, сина на Йоседек, и духа на це-
лия остатък от народа и те дойдоха и
се заеха с работата в дома на ГОСПО-
ДА на Войнствата, своя Бог[1],
(1) Езд. 1:5; 5:2,8
15 **на двадесет и четвъртия ден от**
шестия *месец,* **във втората година на**
цар Дарий[1]**.** (1) ст. 1

2 **В седмия** *месец,* **на двадесет и пър-**
вия *ден* **от месеца, ГОСПОДНОТО сло-**
во беше чрез пророк Агей и каза:
2 **Говори сега на управителя на Юда**
Зоровавел, сина на Салатиил, и на пър-
восвещеника Иисус, сина на Йоседек,
и на остатъка от народа, и кажи:
3 **Кой остана между вас, който е ви-**
дял този дом в първата му слава[1]**? А**
какъв го виждате сега? Не е ли такъв
дом **като нищо в очите ви**[2]**?**
(1) 1 Лет. 22:5; Ис. 64:11; Езд. 3:12; (2) Зах. 4:10
4 **Но сега, бъди силен**[1]**, Зоровавеле,**
заявява ГОСПОД; и бъди силен, ти
първосвещенико, Иисусе, сине на Йо-
седек; и бъдете силни, цели народе на
земята, заявява ГОСПОД, и работете,
защото Аз съм с вас[2]**, заявява ГОС-**
ПОД на Войнствата.
(1) Иис. Нав. 1:9; Зах. 8:9; (2) гл. 1:13
5 **Според словото на завета Ми с вас,**
когато излязохте от Египет[1]**, Духът Ми**[2]
ще стои между вас; не бойте се![3]
(1) Изх. 19:4-6; 24:3-8; (2) Зах. 4:6;
(3) Иис. Нав. 1:9; 1 Царе 12:20; Зах. 8:15; 2 Тим. 1:7
6 **Защото така казва ГОСПОД на**
Войнствата: Още веднъж, след малко,
и Аз ще разтърся небесата и земята[1]**,**
и морето, и сушата[2]**.**
(1) Евр. 12:26; (2) Йов 9:6; Ис. 13:13; Йоил 3:16; Мт. 24:29
7 **И ще разтърся всичките народи и**
скъпоценните неща на всичките наро-
ди ще дойдат, и Аз ще изпълня този
дом със слава[1]**, казва ГОСПОД на**
Войнствата. (1) 3 Царе 8:11; Ис. 60:7
8 **Мое е среброто и Мое е златото**[1]**,**
заявява ГОСПОД на Войнствата.
(1) Йов 41:11
9 **Последната слава на този дом ще**
бъде по-голяма от първата[1]**, заявява**
ГОСПОД на Войнствата, и на това
място ще дам мир, казва ГОСПОД на
Войнствата. (1) Езек. 43:5
10 **На двадесет и четвъртия** *ден* **от де-**
ветия *месец,* **във втората година на Да-**
рий, ГОСПОДНОТО слово беше към
пророк Агей и каза:
11 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:**
Попитай сега свещениците за закона[1]**,**
като кажеш: (1) Втзк. 33:10; Мал. 2:7
12 **Ако носи някой осветено месо в**
полата на дрехата си, и с полата допре
хляб или вариво, или вино, или *мас-*
линено **масло, или каквото и да било**
ястие, то ще се освети ли? И свещени-
ците отговориха и казаха: Не.
13 **И Агей каза: Ако някой нечист от**
мъртво тяло се допре до някое от тези,
то ще стане ли нечисто? И свещени-
ците отговориха и казаха: Ще стане
нечисто[1]**.** (1) Чис. 19:22; Екл. 10:1
14 **И Агей отговори и каза: Така е този**
народ и така е тази нация пред Мен,
заявява ГОСПОД. Така е и всяко дело
на ръцете им, и каквото принасят там
е нечисто[1]**.** (1) Ис. 66:3
15 **И сега, внимавайте от този ден**
и нататък, преди да е положен камък
върху камък в ГОСПОДНИЯ храм!
16 **Преди това, когато някой отидеше**
при *житен* **куп от двадесет** *мери,* **бяха**
десет; когато отидеше при лина да из-
точи петдесет *мери,* **бяха двадесет**[1]**.**
(1) гл. 1:6,9
17 **Поразих ви с главня и мана, и с**
градушка във всичките дела на ръцете
ви[1]**, но вие не** *се обърнахте* **към Мен**[2]**,**
заявява ГОСПОД.
(1) гл. 1:11; Втзк. 28:22; (2) Ам. 4:6-11
18 **Но сега, внимавайте от този ден**
и нататък – от двадесет и четвъртия
ден на деветия *месец,* **от деня, когато**
се положи основата на ГОСПОДНИЯ
храм[1] **– внимавайте!** (1) Езд. 4:24
19 **Семето още ли е в житницата?**

Дори лозата, смокинята, нарът и мас-
линовото дърво още не са родили[1]. От
този ден ще ви благословя[2].

(1) гл. 1:11; Втзк. 28:22; (2) Йоил 2:14; Зах. 8:11,12; Мт. 6:33

20 **И ГОСПОДНОТО слово беше вто-**
ри път към Агей на двадесет и четвър-
тия *ден* **от месеца и каза:**
21 **Говори на управителя на Юда Зо-**
ровавел и кажи: Аз ще разтърся небе-
то и земята.
22 **Ще преобърна престола на цар-**
ствата и ще унищожа силата на цар-
ствата на народите[1]; и ще преобърна
колесниците и ездачите им[2]; и конете
и ездачите им ще паднат, всеки от
меча на брат си[3].

(1) Дан. 2:44; Зах. 12:9; (2) Мих. 5:10; (3) 2 Лет. 15:6; Езек. 38:21; Мк. 13:8; Лк. 11:17

23 **В онзи ден, заявява ГОСПОД на**
Войнствата, ще те взема, Зоровавеле,
сине на Салатиил, служителю Мой, за-
явява ГОСПОД, и ще те положа като
печат[1], защото теб избрах[2], заявява
ГОСПОД на Войнствата.

(1) Пес. 8:6; (2) Пс. 65:4; Йн. 15:16; Деян. 9:15

Книгата на пророк

З А Х А Р И Я

1 **В осмия месец, във втората година**
на Дарий[1], ГОСПОДНОТО слово беше
към пророк Захария[2], сина на Варахия,
син на Идо[3] и каза:
(1) гл. 7:1; Аг. 1:1; (2) Езд. 5:1; (3) Неем. 12:16
2 **ГОСПОД се разгневи силно на ба-**
щите ви[1]. (1) гл. 7:12; 8:14; 4 Царе 22:17
3 **Затова им кажи: Така казва ГОС-**
ПОД на Войнствата: Обърнете се към
Мен, заявява ГОСПОД на Войнствата,
и Аз ще се обърна към вас[1], казва
ГОСПОД на Войнствата.
(1) 2 Лет. 15:4; Мал. 3:7; Лк. 15:20; Як. 4:8
4 **Не бъдете като бащите си, към**
които викаха предишните пророци[1] и
казваха: Така казва ГОСПОД на Войн-
ствата: Обърнете се сега от злите си
пътища и от злите си дела![2] Но те не
послушаха и не Ми обърнаха внима-
ние[3], заявява ГОСПОД.
(1) гл. 7:7; (2) 2 Лет. 30:6-9; Ер. 3:12-14; Езек. 14:6; 18:30; (3) гл. 7:11; Езек. 33:4; Дан. 9:6
5 **Бащите ви къде са? И пророците**
живеят ли до века?[1]
(1) 1 Царе 25:1; 4 Царе 13:14,20; Йн. 8:52
6 **Но думите Ми и правилата, които**
заповядах на слугите Си, пророците[1],
не сполетяха ли бащите ви?[2] И те се
обърнаха и казаха: Както ГОСПОД на
Войнствата намисли да ни направи
според пътищата ни и според делата
ни, така ни направи[3]. (1) Откр. 10:7;
(2) 2 Лет. 36:17-21; Ис. 44:26; 55:11; Ер. 32:24; 39:16; 44:2-6; (3) Ер. 23:20; Плач 1:18; 3:42; Дан. 9:11,12; 2 Петр. 1:19

7 **На двадесет и четвъртия ден от**
единадесетия месец, който е месец
Сават, във втората година на Дарий,
ГОСПОДНОТО слово беше към про-
рок Захария, сина на Варахия, син на
Идо, и каза:
8 **Видях нощем[1], и ето, мъж, който**
яздеше на червен кон[2] и стоеше меж-
ду миртовите дървета, които бяха в
дъното на долината; и зад него имаше
червени, пъстри и бели коне.
(1) Бит. 46:2; Чис. 12:6; (2) гл. 6:2; Откр. 6:4
9 **И казах: Господарю мой, кои са**
тези? И ангелът, който говореше с
мен, ми каза: Аз ще ти покажа кои са
тези[1]. (1) Дан. 8:15,16
10 **И мъжът, който стоеше между**
миртовите дървета, отговори и каза:
Те са онези, които ГОСПОД изпрати
да обходят земята[1]. (1) гл. 6:7
11 **И те отговориха на Ангела ГОСПО-**
ДЕН, който стоеше между миртовите
дървета, и казаха: Ние обходихме зе-
мята[1]; и ето, цялата земя седи спокой-
но и е тиха. (1) Йов 1:7
12 **А Ангелът ГОСПОДЕН отговори и**
каза: ГОСПОДИ на Войнствата, докога
няма да помилваш Ерусалим и юдови-
те градове[1], против които си негодувал
тези седемдесет години[2]?
(1) Пс. 79:5; Ис. 64:12; (2) гл. 7:5; Ер. 25:11
13 **И ГОСПОД отговори на ангела,**

който говореше с мен, *с* **добри думи, утешителни думи**[1]. (1) Ис. 40:1,2; 2 Кор. 1:3,4
14 **И ангелът, който говореше с мен, ми каза: Извикай и кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Ревнувам твърде силно за Ерусалим и за Сион**[1], (1) гл. 8:2; Ис. 59:17; Езек. 36:5; Йоил 2:18
15 **и се гневя твърде силно на охолните народи**[1]**, защото Аз се разгневих малко, а те спомогнаха за зло** *на Израил*[2]. (1) Авак. 3:12; (2) Ис. 47:6; Ер. 30:16; 50:33
16 **Затова, така казва ГОСПОД: Аз се обърнах с милости към Ерусалим**[1]**; домът Ми ще се построи в него**[2]**, заявява ГОСПОД на Войнствата, и мерителна връв ще се опъне върху Ерусалим**[3]**.** (1) гл. 8:3; Ис. 12:1; Ер. 30:18; (2) Езд. 6:14; (3) гл. 2:1,2
17 **Извикай още и кажи: Така казва ГОСПОД на Войнствата: Градовете Ми пак ще преливат от добро**[1] **и ГОСПОД пак ще утеши Сион**[2] **и пак ще избере Ерусалим**[3]**.** (1) Ер. 33:9; (2) ст. 13; (3) гл. 2:12; 3:2; Ис. 14:1
18 **И повдигнах очите си и видях, и ето, четири рога**[1]**.** (1) Дан. 7:7
19 **И казах на ангела, който говореше с мен: Какви са тези? И той ми каза: Тези са роговете, които разпръснаха Юда и Израил, и Ерусалим.**
20 **Тогава ГОСПОД ми показа четирима ковачи.**
21 **И казах: Какво идват да правят тези? И Той проговори и каза: Тези са роговете, които разпръснаха Юда, така че никой не надигаше главата си; а тези са дошли да ги уплашат и да повалят роговете на народите**[1]**, които надигнаха рог против юдовата земя, за да я разпръснат**[2]**.** (1) Пс. 75:10; (2) гл. 14:12; Ис. 54:16

2 **След това повдигнах очите си и видях, и ето,** *един* **мъж и в ръката му имаше мерителна връв**[1]**.** (1) Езек. 47:3
2 **И казах: Къде отиваш? А той ми каза: Да измеря Ерусалим**[1]**, за да видя каква е ширината му и каква е дължината му**[2]**.** (1) гл. 1:16; Откр. 21:15; (2) Ер. 31:38-40
3 **И, ето, ангелът, който говореше с мен, излезе и друг ангел излезе да го посрещне.**
4 **И му каза: Тичай, говори на този младеж и кажи: Ерусалим ще се насели без стени заради многото хора и добитък в него**[1]**.** (1) гл. 8:5; Ис. 49:19; Езек. 38:11
5 **И Аз, заявява ГОСПОД, ще му бъда огнена стена наоколо**[1] **и ще бъда за слава сред него**[2]**.** (1) гл. 9:15; Ис. 4:5; 26:1; Откр. 21:12; (2) Ис. 12:6; 60:19; Ер. 8:19; Йоил 2:27; Соф. 3:15,17
6 **Горко! Горко! Бягайте от северната земя**[1]**, заявява ГОСПОД, защото ви разпръснах към четирите небесни ветрища**[2]**, заявява ГОСПОД.** (1) Ис. 48:20; (2) Втзк. 28:64; Мт. 24:31
7 **О, сионска** *дъще!* **Спасявай се, ти, която живееш при вавилонската дъщеря!**[1] (1) Ис. 52:11; Ер. 50:8
8 **Защото така казва ГОСПОД на Войнствата: За слава Той ме изпрати* при народите, които ви плячкосаха**[1]**; защото, който докача вас, докача зеницата на окото Му**[2]**.**
**или:* След като ме изпрати Славата
(1) Ис. 17:14; Ер. 30:16; (2) Ест. 6:13
9 **Защото ето, Аз ще помахам с ръката Си върху тях**[1] **и те ще станат плячка на слугите си**[2]**. Тогава ще познаете, че ГОСПОД на Войнствата Ме е изпратил**[3]**.** (1) Ис. 19:16; (2) Ис. 14:2; Соф. 2:9; (3) гл. 4:9; 6:15; Втзк. 18:21,22
10 **Пей и се радвай, сионска дъще, защото, ето, Аз идвам**[1] **и ще обитавам сред теб**[2]**, заявява ГОСПОД.** (1) гл. 9:9; Ис. 40:10; Откр. 22:20; (2) гл. 8:3; Соф. 3:14,15; 2 Кор. 6:16
11 **И в онзи ден много народи ще се прилепят към ГОСПОДА**[1] **и ще Ми бъдат народ. И Аз ще обитавам сред теб**[2] **и ще познаеш, че ГОСПОД на Войнствата Ме е изпратил при теб**[3]**.** (1) гл. 8:20-23; Ест. 9:27; (2) ст. 10; (3) ст. 9
12 **И ГОСПОД ще наследи Юда за Свой дял**[1] **в святата земя и пак ще избере Ерусалим**[2]**.** (1) Втзк. 32:9; (2) гл. 1:17; Ер. 51:5
13 **Замълчи, всяко създание, пред ГОСПОДА**[1]**, защото Той се надига от святото Си обиталище**[2]**!** (1) Ис. 41:1; Авак. 2:20; (2) Ис. 26:21; Ер. 25:30

3 **И ми показа първосвещеника Иис-
ус[1], стоящ пред Ангела ГОСПОДЕН; и
Сатана стоеше отдясно му, за да му се
възпротиви[2].** (1) Аг. 1:1; (2) Откр. 12:10
2 **И ГОСПОД каза на Сатана: ГОС-
ПОД да те смъмри, Сатана![1] Да, да те
смъмри ГОСПОД, който избра Еруса-
лим[2]. Не е ли този главня, изтръгната
от огън[3]?**
(1) Юда 9; (2) гл. 1:17; 2 Лет. 6:6; (3) Ам. 4:11
3 **А Иисус беше облечен в мръсни
дрехи[1] и стоеше пред Ангела.**
(1) Ис. 64:6
4 **И проговори и каза на стоящите
пред него, казвайки: Съблечете от него
мръсните дрехи. А на него каза: Ето,
отнех от теб беззаконието ти[1] и ще те
облека в празнични одежди[2].**
(1) Ис. 6:7; 44:22; (2) Лк. 15:22
5 **И казах: Нека сложат чиста митра
на главата му[1]. И сложиха чиста митра
на главата му и го облякоха в дрехи[2], а
Ангелът ГОСПОДЕН стоеше** *до него.*
(1) гл. 6:11; Изх. 29:6; (2) Ис. 61:10
6 **И Ангелът ГОСПОДЕН засвидетел-
ства на Иисус и каза:**
7 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Ако ходиш в Моите пътища и ако па-
зиш заповедите Ми[1], тогава също ще
съдиш дома Ми и също ще пазиш дво-
ровете Ми, и ще ти дам достъп между
стоящите** *тук.* (1) Езек. 44:15
8 **Слушай сега първосвещенико Иису-
се, ти и другарите ти, които седят пред
теб – понеже те са мъже,** *поставени* **за
знамение[1] – защото, ето, Аз ще доведа
служителя Си[2],** *наречен* **Издънка[3].**
(1) Ис. 8:18; Езек. 12:6,11; (2) Ис. 42:1;
(3) гл. 6:12; Ис. 4:2; Ер. 23:5
9 **Защото, ето камъка[1], който положих
пред Иисус, на един камък – седем
очи[2]. Ето, Аз ще издълбая издълбаното
на него, заявява ГОСПОД на Войн-
ствата, и ще отнема беззаконието на
тази земя в един ден[3].** (1) Ис. 28:16;
(2) гл. 4:10; Откр. 5:6; (3) Ер. 50:20; Мк. 2:5,7; Йн. 1:29
10 **В онзи ден, заявява ГОСПОД на
Войнствата, ще поканите всеки ближ-
ния си под лозата си и под смокинята
си[1].** (1) 3 Царе 4:25

4 **И ангелът, който говореше с мен,
се върна и ме събуди като човек, ко-
гото събуждат от съня му[1].**
(1) Ер. 31:26; Дан. 8:18
2 **И ми каза: Какво виждаш?[1] И ка-
зах: Виждам, и ето, светилник цял от
злато и чашата му за масло отгоре му,
и седемте му светила на него, седем,
и седем цеви на светилата, които са
отгоре му[2],**
(1) гл. 5:2; Ам. 7:8; (2) Изх. 25:31; Откр. 1:12; 4:5
3 **и до него две маслинови дървета,
едно от дясно на чашата и едно от-
ляво ѝ.**
4 **И проговорих и казах на ангела,
който говореше с мен, като казах: Как-
ви са тези, господарю мой?**
5 **И ангелът, който говореше с мен,
отговори и ми каза: Не знаеш ли как-
ви са тези? И казах: Не, господарю
мой.**
6 **И ми отговори, като каза: Това е
ГОСПОДНОТО слово към Зоровавел[1],
което казва: Не чрез мощ, нито чрез
сила[2], а чрез Моя Дух[3], казва ГОСПОД
на Войнствата.**
(1) Езд. 2:2; (2) Ос. 1:7; (3) 3 Царе 19:12;
Ис. 34:16; 59:19; Аг. 2:5
7 **Коя си ти, голяма планина? Пред Зо-
ровавел** *стани на* **равнина![1] Той ще из-
несе последния камък с възклицание:
Благодат! Благодат на него!** (1) Ис. 40:4
8 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
9 **Ръцете на Зоровавел положиха ос-
новата на този дом и неговите ръце
ще го завършат[1]; и ще познаеш, че
ГОСПОД на Войнствата Ме е изпратил
при вас[2].** (1) Езд. 3:8; 6:15; (2) гл. 2:9,11
10 **Защото кой презира деня на мал-
ките** *неща?*[1] **Ще се радват тези седемте,
като видят отвеса в ръката на Зорова-
вел –** *те са* **очите на ГОСПОДА, които
обхождат цялата земя[2].**
(1) Аг. 2:3; (2) гл. 3:9; 9:1; 2 Лет. 16:9; Откр. 5:6
11 **И проговорих и му казах: Какви са
тези две маслинови дървета отдясно
на светилника и отляво му?**
12 **И проговорих втори път и казах:**

**Какви са двете маслинови клончета,
които са до двете златни цеви и из-
празват от себе си** *маслото като* **зла-
то?**
13 **И той ми проговори и каза: Не
знаеш ли какво са тези? И аз казах:
Не, господарю мой.**
14 **Тогава каза: Тези са двамата сино-
ве на маслото, които стоят при Госпо-
даря на цялата земя**[1]**.**
(1) гл. 6:5; Иис. Нав. 3:11,13; Езд. 5:2; Откр. 11:3,4

5 **И отново повдигнах очите си и ви-
дях, и ето, летящ свитък.**
2 **И ми каза: Какво виждаш?**[1] **И казах:
Виждам летящ свитък; дължината му
е двадесет лакътя, а ширината му е
десет лакътя.** (1) гл. 4:2
3 **И ми каза: Това е проклятието, ко-
ето излиза по лицето на цялата земя;
защото всеки, който краде, ще бъде
пометен, както** *пише* **в него от едната
страна; и всеки който се кълне лъж-
ливо, ще бъде пометен, както** *пише* **в
него от другата страна**[1]**.**
(1) гл. 8:17; Лев. 19:11,12; Езек. 2:9,10
4 **Аз го направих да излезе, заявява
ГОСПОД на Войнствата, и то ще влезе
в дома на крадеца и в дома на онзи,
който се кълне лъжливо в Моето Име**[1]**;
и ще обитава сред дома му и ще го
унищожи**[2] **– и дърветата му, и камъни-
те му.** (1) Иис. Нав. 9:20; Мал. 3:5;
(2) Втзк. 28:16; Йов 8:22; Пр. 3:33
5 **И ангелът, който говореше с мен,
излезе и ми каза: Повдигни очите си и
виж какво е това, което излиза.**
6 **И казах: Какво е това? А той каза:
Това, което излиза, е ефа. И каза: Това
е видът им по цялата земя**[1]**.**
(1) Ам. 8:4-6; Мих. 6:10-12
7 **И ето, един оловен капак се вдигна,
и ето, една жена седеше сред ефата.**
8 **И каза: Това е безбожието. И я
хвърли сред ефата и хвърли оловната
тежест върху отвора ѝ.**
9 **И повдигнах очите си и видях, и
ето, две жени излязоха и в крилете
им – вятър; и имаха криле като кри-
лете на щъркел; и те вдигнаха ефата
между земята и небето.**
10 **И казах на ангела, който говореше
с мен: Накъде отнасят ефата?**
11 **И ми каза: За да ѝ построят дом в
земята Сенаар**[1]**; и когато се установи,
тя ще бъде положена там на мястото
си.** (1) Бит. 10:10; 11:2; Дан. 1:2

6 **И отново повдигнах очите си и ви-
дях, и ето, четири колесници**[1] **излизаха
измежду двете планини, а планините
бяха бронзови планини.** (1) Ис. 66:15; Ер. 4:13
2 **На първата колесница имаше черве-
ни коне**[1]**, на втората колесница – чер-
ни коне,** (1) гл. 1:8
3 **на третата колесница – бели коне, а
в четвъртата колесница – пъстри силни
коне**[1]**.** (1) Откр. 6:2-8
4 **И проговорих и казах на ангела,
който говореше с мен: Какви са тези,
господарю мой?**
5 **И ангелът отговори и ми каза: Тези
са четирите небесни ветрища***[1]**, които
излизат, след като са стояли пред Гос-
подаря на цялата земя**[2]**.** **или:* духове
(1) Пс. 104:4; Откр. 7:1; (2) гл. 4:14
6 **На която** *колесница* **са черните коне,
те излизат към северната страна и бе-
лите излизат след тях, а пъстрите изли-
зат към южната страна**[1]**.**
(1) Ис. 30:6; Дан. 11:5
7 **А силните излязоха и поискаха да
отидат да обходят земята; и той каза:
Идете, обходете. И те обходиха земя-
та**[1]**.** (1) гл. 1:10
8 **И извика към мен и ми говори,
като каза: Ето, излезлите към северна-
та страна успокоиха духа Ми в север-
ната страна.**
9 **И ГОСПОДНОТО слово беше към
мен и каза:**
10 **Вземи** *принос* **от пленниците, от
Хелдай, от Товия и от Йедая и иди ти в
същия ден и влез в къщата на Йосия,
сина на Софония**[1]**, където дойдоха от
Вавилон.** (1) 4 Царе 25:18
11 **И вземи** *от тях* **сребро и злато и
направи корони, и ги положи на глава-**

та на първосвещеника Иисус[1]**, сина на**
Йоседек; (1) гл. 3:5; Евр. 5:10
12 **и му говори и кажи: Така гово-**
ри ГОСПОД на Войнствата и казва:
Ето мъж, Издънка е името му[1]**; и ще**
израсте от мястото си и ще съгради
храма ГОСПОДЕН[2]**.**
(1) гл. 3:8; Ис. 4:2; 53:2; (2) 2 Царе 7:13; Езек. 41
13 **Да, той ще съгради храма ГОС-**
ПОДЕН[1] **и той ще носи величие**[2] **и ще**
седне на престола си, и ще владее, и
ще бъде свещеник на престола си[3]**; и**
съвет на мир ще бъде между двама-
та. (1) ст. 12; (2) Пс. 21:3,5; Ис. 9:6;
(3) Пс. 110:1,4; Евр. 3:3; 10:21
14 **А короните ще бъдат за Елем и за**
Товия, и за Йедая, и за Хен, сина на
Софония, за спомен в ГОСПОДНИЯ
храм.
15 **И далечни ще дойдат**[1] **и ще градят**
в ГОСПОДНИЯ храм; и ще познаете,
че ГОСПОД на Войнствата ме е из-
пратил при вас[2]**. И това ще стане, ако**
послушате внимателно гласа на ГОС-
ПОДА, своя Бог[3]**.**
(1) Ис. 49:12; 60:10; (2) гл. 2:9,11; (3) Втзк. 30:10

7 **И в четвъртата година на цар Да-**
рий[1] **ГОСПОДНОТО слово беше към**
Захария, на четвъртия ден от деветия
месец, през *месец* **Хаслев**[2]**.**
(1) гл. 1:1; (2) Неем. 1:1
2 **А Ветил**[1] **беше изпратил Сарасар и**
Регемелех и мъжете му да се помолят
пред ГОСПОДА, (1) Езд. 2:28
3 **да говорят на свещениците**[1] **на**
дома на ГОСПОДА на Войнствата и
на пророците и да кажат: Да плача ли
в петия месец[2]**, като се отделя, както**
правих толкова години?
(1) Втзк. 17:9; Мал. 2:7; (2) гл. 8:19
4 **И словото от ГОСПОДА на Войн-**
ствата беше към мен и каза:
5 **Говори на целия народ на земята и**
на свещениците и кажи: Когато постех-
те и скърбяхте в петия[1] **и в седмия**
месец[2]**, и това седемдесет години**[3]**, на-**
истина ли за Мен постехте, за Мен[4]**?**
(1) гл. 8:19; (2) 4 Царе 25:25; (3) гл. 1:12; (4) Ис. 58:3,4
6 **И когато ядете и пиете, не ядете ли**
и не пиете ли за себе си?[1]
(1) Римл. 14:17; 1 Кор. 10:31
7 **Не са ли** *това* **думите, които ГОС-**
ПОД е прогласил чрез предишните
пророци[1]**, когато Ерусалим е бил на-**
селен и в благоденствие, и околните
му градове, и югът и низината са били
населени? (1) гл. 1:4
8 **И ГОСПОДНОТО слово беше към**
Захария и каза:
9 **Така говори ГОСПОД на Войнства-**
та и казва: Съдете с истинен съд[1] **и**
оказвайте милост и състрадание всеки
на брат си[2]**,**
(1) Пс. 82:3,4; (2) Ис. 58:6,7; Ос. 12:6; Мих. 6:8; Мт. 23:23
10 **и не угнетявайте вдовицата и си-**
рачето, чужденеца и сиромаха[1]**; и не**
мислете в сърцата си злото всеки на
брат си[2]**.** (1) Изх. 22:22; Пр. 22:22; Ер. 5:28;
(2) гл. 8:17; Пр. 3:29; Мих. 2:1
11 **Но те отказаха да слушат и обър-**
наха упорито плещите си и запушиха
ушите си, за да не чуват[1]**.**
(1) гл. 1:4; Ис. 28:12; Ер. 6:17; 7:24; 42:21; Ос. 4:16
12 **И направиха сърцето си** *твърдо*
като **диамант**[1]**, за да не слушат закона**
и думите[2]**, които ГОСПОД на Войн-**
ствата беше изпратил чрез Духа Си
чрез предишните пророци; поради ко-
ето дойде голям гняв от ГОСПОДА на
Войнствата[3]**.** (1) Изх. 7:13,22; Ер. 5:3;
Мт. 19:8; Евр. 3:8; (2) ст. 11; (3) гл. 1:2; Ис. 65:12; Ер. 7:20
13 **Затова, както Той викаше, а те не**
слушаха, така и те викаха, а Аз не слу-
шах[1]**, казва ГОСПОД на Войнствата,**
(1) Ер. 14:12
14 **а ги разпръснах като с вихрушка**
между всичките народи, които не по-
знаваха. Така земята запустя след тях[1]**,**
така че нямаше кой да минава и да
се връща, защото направиха желаната
земя на пустош. (1) 2 Лет. 36:21; Езек. 12:19

8 **И беше слово от ГОСПОДА на**
Войнствата и каза:
2 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:**
Ревнувам с голяма ревност за Сион и с
голяма ярост ревнувам за него[1]**.**
(1) гл. 1:14

3 **Така казва ГОСПОД: Върнах се към
Сион[1] и ще обитавам сред Ерусалим[2];
и Ерусалим ще се нарече Град на исти-
ната[3], и хълмът на ГОСПОДА на Вой-
нствата – Светият хълм[4].**

(1) гл. 1:16; (2) гл. 2:10,11; Изх. 29:45,46; Езек. 48:35; (3) Ис. 1:26; (4) гл. 14:20,21; Пс. 2:6; Ис. 11:9; Йоил 3:17

4 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Още ще седят старци и старици по
ерусалимските площади, всеки с тоя-
гата си в ръката си поради дълбока
старост[1].** (1) Ис. 65:20

5 **И площадите на града ще бъдат
пълни с момченца и момиченца, игра-
ещи по площадите му[1].** (1) гл. 2:4; Ер. 30:19

6 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Ако** *това* **е чудно в очите на остатъка
от този народ в онези дни, ще бъде
ли чудно и в Моите очи?[1] – заявява
ГОСПОД на Войнствата.** (1) Мт. 19:26

7 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Ето, Аз ще спася народа Си от земята
към изгрев и от земята към залез слън-
це[1].** (1) Неем. 1:9; Пс. 147:2; Ис. 11:11,12; Езек. 11:17; Мт. 24:31

8 **И ще ги доведа и те ще живеят
сред Ерусалим[1], и ще ми бъдат народ,
и Аз ще им бъда Бог[2], в истина и в
правда[3].** (1) Езек. 36:33; Ос. 11:11; (2) гл. 13:9; Бит. 17:8; Ер. 30:22; 2 Кор. 6:16; Откр. 21:7; (3) Ос. 2:19,20

9 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Укрепете ръцете си[1], вие, които в тези
дни слушате тези думи чрез устата на
пророците, които бяха в деня, когато
се положи основата на дома на ГОС-
ПОДА на Войнствата, на храма, за да
се построи[2].**

(1) 2 Лет. 15:7; Ис. 35:3; Аг. 2:4; (2) Езд. 5:1,2

10 **Защото преди онези дни нямаше
нито заплата за човек, нито заплата за
животно[1]; и за влизащия и за излиза-
щия нямаше мир заради противника;
защото настроих всичките хора един
срещу друг[2].** (1) Аг. 1:6,9-11; (2) 2 Лет. 15:5

11 **Но сега няма да бъда както в пре-
дишните дни за остатъка на този на-
род[1], заявява ГОСПОД на Войнствата.**

(1) Аг. 2:15,19

12 **Защото ще има сеитба** *като във
време* **на мир, лозата ще дава плода
си и земята ще дава реколтата си, и
небето ще дава росата си[1]; и на оста-
тъка на този народ ще дам да наследи
всички тези неща[2].**

(1) Втзк. 33:28; Пс. 67:6; Ер. 31:12; Езек. 34:26,27; 36:9; Йоил 2:19; (2) Соф. 3:13; Мал. 3:11

13 **И както бяхте проклятие между
народите[1], доме юдов и доме израи-
лев, така ще ви спася и ще станете
благословение[2]. Не бойте се, нека се
укрепят ръцете ви[3]!** (1) Пс. 79:4; Ер. 29:18; (2) Бит. 12:2; Ис. 19:24; Езек. 34:26; Соф. 3:20; (3) Соф. 3:16

14 **Защото така казва ГОСПОД на
Войнствата: Както намислих да ви сто-
ря зло, когато бащите ви Ме разгне-
виха[1], казва ГОСПОД на Войнствата, и
не се смилих,** (1) гл. 1:2

15 **така отново намислих в тези дни
да сторя добро на Ерусалим и на юдо-
вия дом[1]. Не бойте се![2]**

(1) Ер. 29:11; 31:28; (2) Аг. 2:5

16 **Това са нещата, които трябва да
вършите: Говорете истина един на
друг[1], съдете** *с* **истина и съд на мир в
портите си[2];** (1) Еф. 4:25; (2) Пс. 34:14; Езек. 18:8

17 **и не замисляйте в сърцата си зло
един против друг[1] и не обичайте лъж-
лива клетва; защото всички тези са
неща, които мразя[2], заявява ГОСПОД.**

(1) гл. 7:10; Пр. 6:18; (2) гл. 5:3; Пс. 101:3

18 **И словото от ГОСПОДА на Вой-
нствата беше към мен и каза:**

19 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Постът на четвъртия** *месец,* **постът на
петия, постът на седмия и постът на
десетия[1] ще станат на юдовия дом ве-
селие и радост и весели празници[2]. Но
обичайте истината и мира[3].**

(1) гл. 7:3,5; 4 Царе 25:1,3,8,25; Ер. 52:6; Езек. 24:1; (2) Ест. 9:22; Ер. 31:13; (3) ст. 16

20 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
Още ще дойдат народи и жители на
много градове.**

21 **И жителите на един** *град* **ще отидат
в друг и ще кажат: Нека непременно
да отидем да се помолим пред ГОС-
ПОДА и да потърсим ГОСПОДА на
Войнствата. Ще отида и аз[1].**

(1) 2 Лет. 11:16; Ис. 2:3; Ер. 31:6

22 **И ще дойдат много племена и сил-
ни народи да потърсят ГОСПОДА на**

**Войнствата в Ерусалим и да се помолят
пред ГОСПОДА[1].**
(1) гл. 2:11; 14:16; Мих. 4:2; Деян. 15:17
23 **Така казва ГОСПОД на Войнствата:
В онези дни десет мъже от всякакви
езици на народите ще хванат, да, ще
хванат полата на един мъж юдеин и
ще кажат: Искаме да ходим с вас, за-
щото чухме, че Бог е с вас[1].** (1) Рут 1:16;
2 Лет. 15:9; Ест. 8:17; Ис. 45:14; 55:5; 1 Кор. 14:25

9 **ГОСПОДНОТО слово, наложено за
земята Адрах; и Дамаск[1] е почивката
му, защото окото на ГОСПОДА е върху
човека и върху всички израилеви пле-
мена,** (1) Ер. 49:23; Ам. 1:3-5
2 **а също над Емат[1], който граничи с
него, и над Тир и Сидон[2], ако и да са
много мъдри.** (1) Ер. 49:23; (2) Езек. 28:21,23
ст. 3,4: Ис. 23:1-14; Езек. 26; 27; 28:1-19; Ам. 1:9,10
3 **А Тир си построи крепост и натрупа
сребро като прах и чисто злато – като
уличната кал[1].** (1) Ис. 23:8
4 **Ето, Господ ще го завладее и ще
порази силата му в морето, а той ще
бъде погълнат от огън.**
ст. 5-7: Ис. 14:28-32; Ер. 47; Езек. 25:15-17; Ам. 1:6-8
5 **Аскалон ще види и ще се уплаши,
и Газа – и ще се разтрепери много, и
Акарон – защото очакването му ще се
посрами[1]. И царят ще погине от Газа и
Аскалон няма да се насели.** (1) Соф. 2:4
6 **Незаконороден ще живее в Азот и
ще отсека гордостта на филистимци-
те.**
7 **Ще отнема кръвта от устата му и
гнусотиите измежду зъбите му[1]; и ще
остане и той за нашия Бог и ще бъде
като хилядник в Юда, и Акарон – като
евусееца[2].** (1) Ис. 65:4; (2) 2 Царе 24:18
8 **Ще разположа за дома Си стан про-
тив войска, против онзи, който мина-
ва, и против онзи, който се връща, и
никой насилник няма вече да премине
над тях[1], защото сега видях с очите
Си.** (1) 4 Царе 19:34; Пр. 3:25; Ис. 31:5; 54:14-17
9 **Радвай се много, сионска дъще,
викай** *от радост,* **ерусалимска дъще[1]!
Ето, твоят Цар идва при теб[2]; Той е
праведен и спасител, смирен[3], и яздещ
на магаре, и на магаренце, рожба на
магарица[4].** (1) Мих. 4:8;
(2) гл. 2:10; Ис. 52:7; Езек. 21:27; (3) Мт. 11:29;
(4) 3 Царе 1:38; Мт. 21:5; Мк. 11:7; Лк. 19:35; Йн. 12:15
10 **И Аз ще изтребя колесница от
Ефрем и кон от Ерусалим; и ще се
отсече бойният лък[1]. И Той ще говори
мир на народите[2] и владичеството Му
ще бъде от море до море и от реката**
Ефрат **– до краищата на земята[3].**
(1) Ис. 2:4; Ос. 2:18; Мих. 5:10; (2) Мих. 5:5; (3) Пс. 72:7,8
11 **А за теб, чрез кръвта на завета ти[1]
изведох затворниците ти от безводния
ров[2].** (1) Мт. 26:27,28; Евр. 13:20; (2) Ис. 51:14
12 **Върнете се в крепостта, затворни-
ци, които се надявате![1] Още днес въз-
вестявам, че ще ти върна двойно[2].**
(1) Ис. 49:9; Ер. 31:17; (2) Ис. 61:7
13 **Защото си опънах Юда и лъка си
напълних с Ефрем; и ще подбудя де-
цата ти, Сионе, срещу децата ти, Гър-
ция[1]; и ще те направя като меч на
воин[2].** (1) Дан. 8:21; (2) Мих. 5:8
14 **И ГОСПОД ще се яви над тях и
стрелата Му ще излезе като светкави-
ца[1]; и Господ БОГ ще надуе рога[2] и ще
се понесе с вихрушките на юга[3].**
(1) Пс. 18:14; (2) Йоил 3:16; (3) Йов 37:9
15 **ГОСПОД на Войнствата ще ги за-
щитава[1]; и те ще погълнат** *противни-
ците* **и ще тъпчат камъни за прашка;
и ще пият, и ще вдигат шум като от
вино[2], и ще се изпълнят като чаши,
като ъглите на олтара.**
(1) гл. 2:5; 12:8; (2) гл. 10:7
16 **И ГОСПОД, техният Бог, ще ги
спаси в онзи ден като стадо на Своя
народ,[1] защото те са камъни в корона,
блестящи над земята Му[2].**
(1) Езек. 34:11,12; (2) Изх. 28:9,21; Ис. 54:12; 62:3
17 **Защото колко велика е благостта
Му и колко велика е красотата Му!
Житото ще направи юношите да цъф-
тят, а младото вино – девиците[1].**
(1) Пс. 144:12,13

10 **Искайте от ГОСПОДА дъжд по
времето на късния дъжд[1]. ГОСПОД
прави мълниите и ще им даде изоби-**

лен дъжд[2], на всекиго – зеленина на полето[3]. (1) Йов 29:23; 36:27; (2) Ер. 10:13; Езек. 34:26; (3) Як. 5:7,18

2 **Понеже домашните идоли говориха суета[1] и чародеите видяха лъжливи видения[2] и говориха измамни съница, и утешаваха суетно[3], затова се скитат като овце, окаяни са, защото няма пастир[4].** (1) Ер. 10:8; Авак. 2:18; (2) Ис. 44:25; Ер. 27:9,10; (3) Втзк. 13:1-5; Езек. 13:6,7; (4) Езек. 34:5,6

3 **Гневът Ми пламна против пастирите[1] и ще накажа козлите[2]; защото ГОСПОД на Войнствата посети стадото Си, юдовия дом[3], и ги направи като Своя великолепен кон в бой[4].**
(1) Ер. 23:1,2; (2) Езек. 34:16,17; (3) Езек. 34:11; (4) Йов 39:25

4 **От Него е крайъгълният камък[1], от Него е кольт[2], от Него е бойният лък, от Него – всички властници заедно.**
(1) Ис. 28:16; (2) Ис. 22:23

5 **И те ще бъдат като силните, които тъпчат в боя** *враговете в* **уличната кал[1]; и ще воюват, защото ГОСПОД е с тях[2], а яздещите на коне ще се посрамят[3].** (1) Мал. 4:3; (2) Втзк. 20:1; (3) Ис. 31:1
6 **Аз ще укрепя юдовия дом[1] и ще спася йосифовия дом, и ще ги заселя[2], защото се смилих над тях и ще бъдат, като че не съм ги отхвърлял[3], защото Аз съм ГОСПОД, техният Бог, и ще им отговоря[4].** (1) Ис. 41:10; (2) Мих. 5:4; (3) Ер. 30:20; (4) гл. 13:9; Ос. 14:8

7 **Ефремците ще бъдат като силен мъж[1] и сърцето им ще се радва като от вино[2]; и синовете им ще видят и ще се зарадват, сърцето им ще ликува в ГОСПОДА[3].** (1) гл. 12:8; (2) гл. 9:15; (3) Ис. 25:9
8 **Ще им свирна и ще ги събера, защото Аз ги изкупих[1]; и ще се умножат, както се бяха умножили[2].**
(1) Ис. 48:20; Ер. 31:10,11; (2) Ер. 30:19; Мих. 2:12

9 **И ще ги посея между народите[1] и те ще Ме помнят в далечни места[2], и ще живеят с децата си, и ще се върнат[3].**
(1) Ос. 2:23; (2) Ис. 64:5; Езек. 6:9; (3) Втзк. 30:1-3

10 **И ще ги върна от египетската земя и ще ги събера от Асирия[1], и ще ги доведа в галаадската земя и в Ливан, и няма да им е достатъчна** *земята*[2].
(1) Ис. 27:13; Ос. 11:11; (2) Ис. 49:19

11 **И ще премине през морето на скръбта, и ще порази вълните на морето[1], и ще пресъхнат всички дълбини на реката** *Нил;* **и ще се повали гордостта на Асирия[2], а скиптърът на Египет ще се отнеме[3].**
(1) Ис. 11:15; 44:27; (2) Ис. 14:25; (3) Езек. 29:14,15

12 **Аз ще ги укрепя в ГОСПОДА[1], и в Неговото Име ще ходят[2], заявява ГОСПОД.** (1) гл. 12:5; Еф. 6:10; (2) Мих. 4:5

11 **Отвори, Ливане, вратите си и огън ще пояде кедрите ти![1]** (1) Ер. 22:6,7
2 **Ридай, елхо, защото падна кедърът, защото благородните са опустошени! Ридайте, васански дъбове[1], защото непристъпната гора е повалена!** (1) Ис. 2:13
3 **Глас на ридание на пастирите[1], защото славата им е опустошена! Глас на рев на млади лъвове[2], защото разкошът на Йордан е опустошен[3]!**
(1) Ер. 25:36; (2) Езек. 19:2,3; (3) Ер. 49:19

4 **Така казва ГОСПОД, моят Бог: Паси овцете,** *обречени* **на клане,**
5 **чиито купувачи ги колят и не се мислят за виновни[1], а продавачите им казват: Благословен да е ГОСПОД, защото забогатях[2]! – и пастирите им не ги жалят[3].** (1) Ер. 50:7; (2) Ос. 12:8; Ам. 2:6; Откр. 3:17; (3) Езек. 34:3,4

6 **Затова няма вече да пожаля жителите на земята[1], заявява ГОСПОД. И ето, Аз предавам хората всеки в ръката на другия[2] и в ръката на царя му; и те ще разсипят земята, и Аз няма да избавям от ръката им[3].**
(1) Езек. 9:10; (2) Ис. 3:5; (3) Плач 5:8

7 **И аз пасох овцете,** *обречени* **на клане, наистина най-окаяните овце[1]! И си взех две тояги[2]; едната нарекох Благост, а другата нарекох Връзки; и пасох стадото.** (1) Ис. 40:11; Мт. 9:12; (2) Мих. 7:14
8 **И изтребих тримата пастири в един месец. И душата ми се отегчи от тях, а и тяхната душа се отврати от мен[1].**
(1) Йн. 5:16

9 **И казах: Няма да ви паса; което умира, нека умира и което загива, нека загива, а останалите нека ядат едно на друго месото си![1]** (1) гл. 13:8; Ис. 9:21

10 **И взех тоягата си Благост и я счу-
пих, за да унищожа завета, който бях
сключил с всичките народи.**
11 **И в онзи ден се унищожи; и така
окаяните от овцете, които внимаваха
на мен, познаха, че това беше слово
от ГОСПОДА**[1]**.** (1) Ер. 32:8
12 **Тогава им казах: Ако ви се вижда
добро, дайте ми заплатата ми, а ако
не, недейте. И те ми претеглиха запла-
тата ми – тридесет сребърника.**
13 **И ГОСПОД ми каза: Хвърли ги на
грънчаря – славната цена, с която бях
оценен от тях! И аз взех тридесетте
сребърника и ги хвърлих в ГОСПОД-
НИЯ дом на грънчаря**[1]**.** (1) Мт. 27:9,10
14 **Тогава счупих и другата си тояга,
Връзки, за да унищожа братството
между Юда и Израил**[1]**.** (1) Езек. 37:22
ст. 15-17: Ер. 23:1,2; Езек. 34:1-10
15 **И ГОСПОД ми каза: Вземи си сега
инструментите на безумен овчар.**
16 **Защото, ето, Аз ще издигна пастир
на земята**[1]**, който няма да се сеща за
загиващите, няма да търси разпръсна-
тите, няма да лекува ранената, няма
да храни здравата, а ще яде месото на
тлъстата и ще разсича копитата им.**
(1) Дан. 11:36
17 **Горко на безполезния пастир, кой-
то оставя стадото**[1]**! Меч** *ще връхлети*
**върху мишцата му и върху дясното му
око. Мишцата му ще изсъхне напълно
и дясното му око напълно ще угасне.**
(1) Йн. 10:12

12 **Наложеното от ГОСПОДА слово
за Израил, заявява ГОСПОД, който
простира небесата**[1] **и основава земята**[2]
и образува духа на човека в него[3]**:**
(1) Бит. 1:8; (2) Ис. 44:24; (3) Бит. 2:7; Ис. 57:16
2 **Ето, Аз правя Ерусалим чаша на
омайване за всичките народи наоколо;
ще** *дойде* **и върху Юда при обсадата
на Ерусалим**[1]**.** (1) Мих. 5:1
3 **И в онзи ден ще направя Еруса-
лим тегнещ камък за всичките народи;
всички, които се натоварят с него, ще
се смажат; и против него ще се събе-
рат всичките народи на света**[1]**.**
(1) гл. 14:2; Йоил 3:2,11,12; Мих. 4:11; Откр. 11:2
4 **В онзи ден, заявява ГОСПОД, ще
поразя всеки кон с ужас и ездача му –
с лудост, а над юдовия дом ще държа
очите Си отворени**[1]**; и ще поразя все-
ки кон на народите със слепота**[2]**.**
(1) 3 Царе 8:29; (2) 4 Царе 6:18
5 **И юдовите началници ще кажат в
сърцето си: Ерусалимските жители са
ми сила чрез ГОСПОДА на Войнствата,
техния Бог**[1]**.** (1) гл. 10:12; Ис. 28:5,6; 45:24
6 **В онзи ден ще направя юдовите
началници като** *нажежено* **огнище с
огън сред дърва и като огнен факел
сред снопове и ще погълнат надясно
и наляво всичките околни народи**[1]**; и
Ерусалим пак ще се насели на мястото
си, в Ерусалим**[2]**.**
(1) Авд. 18; Мих. 4:13; (2) гл. 14:10,11
7 **И ГОСПОД ще спаси първо юдо-
вите шатри, за да не се издигне ве-
ликолепието на Давидовия дом и ве-
ликолепието на ерусалимските жители
над Юда.**
8 **В онзи ден ГОСПОД ще защити
ерусалимските жители**[1]**; и препъващият
се между тях ще бъде в онзи ден като
Давид**[2]**, а Давидовият дом – като Бога,
като Ангела ГОСПОДЕН пред тях**[3]**.**
(1) гл. 9:15,16; (2) гл. 10:7; Ис. 33:24; Йоил 3:10;
(3) Изх. 23:20
9 **И в онзи ден ще потърся да изтре-
бя всичките народи, които идват про-
тив Ерусалим**[1]**.** (1) Ис. 54:15; Аг. 2:22; Откр. 20:9
10 **И ще излея на Давидовия дом и на
ерусалимските жители дух на благодат
и на молитви**[1]**; и те ще погледнат на
Мен, когото прободоха**[2]**. И ще плачат
за Него, както се оплаква единствен
син, и ще скърбят за Него, както се
скърби за първороден**[3]**.**
(1) гл. 13:9; 1 Царе 7:2; Езек. 39:29;
(2) Йн. 19:37; (3) Ам. 8:10; Мт. 24:30; Лк. 7:12,13
11 **В онзи ден ще има голямо жалеене
в Ерусалим, като жалеенето на Адад-
Римон в низината Магедон**[1]**.**
(1) 2 Лет. 35:22-25; Откр. 16:16
12 **И земята ще жалее, всеки род на-
саме: родът на Давидовия дом насаме
и жените им насаме; родът на Натано-**

вия дом[1] насаме и жените им насаме;
(1) 2 Царе 5:14
13 родът на левиевия дом насаме, и
жените им насаме; родът на Семей[1]
насаме и жените им насаме; (1) Чис. 3:21
14 всички останали родове, всеки род
насаме и жените им насаме[1].
(1) Езек. 7:16; Откр. 1:7

13 В онзи ден ще се отвори извор
за Давидовия дом и за ерусалимските
жители за *очистване от* грях и нечис-
тота[1].
(1) Ис. 12:3; Езек. 36:25; Деян. 13:38,39; Римл. 11:26,27
2 И в онзи ден, заявява ГОСПОД на
Войнствата, ще отсека имената на идо-
лите от земята и няма да се помнят
вече[1]; и пророците, и духа на нечисто-
тата ще махна от земята.
(1) Изх. 23:13; Ис. 2:18; Ос. 2:17; Мих. 5:13
3 И ако някой още пророкува, тога-
ва баща му и майка му, които са го
родили, ще му кажат: Няма да живе-
еш, защото говориш лъжа в Името на
ГОСПОДА! И баща му и майка му,
които са го родили, ще го прободат,
когато пророкува[1]. (1) Втзк. 18:20; Езек. 43:7
4 И в онзи ден пророците ще се по-
срамят[1] – всеки от видението си, кога-
то е пророкувал – и няма да обличат
козинява дреха[2], за да заблуждават.
(1) Мих. 3:7; (2) 4 Царе 1:8
5 И ще каже: Не съм пророк[1], аз съм
мъж земеделец, защото човек ме е ку-
пил от младостта ми. (1) Ам. 7:14
6 И ако някой му каже: Какви са тези
рани сред ръцете ти[1]? – ще отговори:
Защото ме биха в дома на приятелите
ми. (1) 3 Царе 18:28
7 Меч, събуди се против пастира Ми[1],
против мъжа, който Ми е съдружник[2],
заявява ГОСПОД на Войнствата. По-
рази пастира и овцете ще се разпръс-
нат[3]; и Аз ще обърна ръката Си върху
малките. (1) Йн. 10:11;
(2) Ис. 53:10; Фил. 2:6; (3) Мт. 26:31; Мк. 14:27
8 И в цялата земя, заявява ГОСПОД,
две части в нея ще се изтребят и ще
изчезнат[1], а третата ще остане в нея[2].
(1) гл. 11:9; (2) Ис. 6:13
9 И ще прекарам третата част през
огън и ще ги пречистя, както се пре-
чиства среброто[1], и ще ги изпитам,
както се изпитва златото[2]. Те ще призо-
ват Името Ми[3] и Аз ще им отговоря[4];
ще кажа: Мой народ са! – и те ще
кажат: ГОСПОД е наш Бог[5].
(1) Ис. 48:10; Ер. 9:7; Мал. 3:2,3; (2) Дан. 11:35;
1 Петр. 1:6,7; (3) гл. 12:10; (4) гл. 10:6; Пс. 91:15;
(5) гл. 8:8; Пес. 2:16; Ер. 31:33; Езек. 14:11; Ос. 2:23

14 Ето, идва Ден на ГОСПОДА[1], ко-
гато плячката ти ще се раздели сред
теб. (1) Соф. 1:7,14
2 И ще събера всичките народи на
бой против Ерусалим[1]. И градът ще
бъде превзет, къщите ще бъдат раз-
грабвани и жените – изнасилвани[2]; и
половината от града ще отиде в плен,
а останалият народ няма да бъде из-
требен от града.
(1) гл. 12:3; Откр. 16:14-16; (2) Ис. 13:16; Плач 5:11
3 И ГОСПОД ще излезе и ще воюва
против онези народи, както в деня,
когато воюва, в деня на битката[1].
(1) Иис. Нав. 10:10-14; Неем. 4:20; Ис. 29:7; Откр. 19:19
4 В онзи ден краката Му ще застанат
на Елеонския хълм, който е срещу Еру-
салим на изток[1]. И Елеонският хълм ще
се разцепи през средата си на изток и
на запад, *ще се образува* много голяма
долина и половината от хълма ще се
отдръпне на север, а половината му –
на юг[2].
(1) 2 Царе 15:30; Езек. 11:23; Деян. 1:12; (2) Мих. 1:4
5 И ще побегнете в долината на Мо-
ите планини, защото долината на пла-
нините ще стига до Асал. И ще побег-
нете, както бягахте от земетресението
в дните на юдовия цар Озия[1]. И ще
дойде ГОСПОД, моят Бог, и всичките
светии с Теб[2].
(1) Ам. 1:1; (2) Мт. 25:31; Юда 14; 2 Сол. 1:7,10
6 И в онзи ден няма да има светли-
на[1], блестящите *тела* ще се свият.
(1) Йоил 2:2
7 И ще бъде единствен ден – той е
известен на ГОСПОДА[1] – нито ден,
нито нощ, а по вечерно време ще има
светлина[2]. (1) Мт. 24:36; (2) Ис. 60:20; Откр. 21:25

8 **И в онзи ден живи води ще изля-**
зат от Ерусалим[1]**: половината им към**
източното море и половината им към
задното море; през лятото и през зи-
мата ще бъде *така.* (1) Откр. 22:1
9 **И ГОСПОД ще бъде Цар над цялата**
земя[1]**; в онзи ден ГОСПОД ще бъде**
един и Името Му едно[2]**.**
(1) Пс. 97:1; Ис. 54:5; Мал. 1:14; Откр. 11:15; (2) Втзк. 6:4
10 **Цялата страна ще се превърне в**
равнина, от Гава[1] **до Римон**[2] **на юг от**
Ерусалим; а *Ерусалим* **ще се издигне**
и ще се насели на мястото си[3] **– от**
Вениаминовата порта[4] **до мястото на**
първата порта и до Портата на ъгъла[5]**,**
и от кулата Ананеил[6] **до царските лино-**
ве. (1) Иис. Нав. 21:17; (2) Иис. Нав. 15:32;
(3) Мих. 4:1; (4) Ер. 37:13; (5) 2 Лет. 26:9; (6) Неем. 3:1
11 **И ще се живее в него и няма да**
има вече проклятие[1]**, и Ерусалим ще се**
насели в безопасност[2]**.**
(1) Ер. 31:40; Откр. 22:3; (2) гл. 12:6; Втзк. 33:28; Ер. 23:6
12 **И ето язвата, с която ГОСПОД**
ще порази всичките народи, които са
воювали против Ерусалим[1]**: Месата им**
ще се разложат, докато *още* **стоят на**
краката си, очите им ще се разложат в
ямите си и езикът им ще се разложи в
устата им. (1) гл. 1:15,21; Езек. 38:22
13 **И в онзи ден ще има голям смут**
от ГОСПОДА сред тях и те ще хващат
всеки ръката на другия и ръката на
всекиго **ще се вдигне против ближния**
му[1]**.** (1) Съд. 7:22; Езек. 38:21
14 **И Юда също ще воюва в Еруса-**
лим; и богатството на всичките околни
народи ще се събере – злато, сребро
и дрехи в голямо количество[1]**.**
(1) 2 Лет. 20:25; Езек. 39:10
15 **И такава, като тази язва, ще бъде**
язвата на конете, на мулетата, на ка-
милите и на магаретата, и на всички-
те животни, които ще бъдат в онези
станове.
16 **И всеки, който остане от всичките**
народи, дошли против Ерусалим, ще
се изкачва от година на година да се
покланя на Царя, ГОСПОДА на Войн-
ствата[1]**, и да празнува празника на ко-**
либите[2]**.** (1) гл. 8:22; Ис. 66:23; (2) Лев. 23:34
17 **И ако някои от родовете на земята**
не се изкачат в Ерусалим да се покло-
нят на Царя, ГОСПОДА на Войнствата,
на тях няма да има дъжд[1]**.**
(1) 3 Царе 8:35; Пс. 2:10-12
18 **И египетският род ако не се из-**
качи и не дойде, на тях няма *да има*
дъжд[1]*. Това* **ще бъде язвата, с която**
ГОСПОД ще порази народите, които
не се изкачват да празнуват празника
на колибите[2]**.** (1) Ис. 60:12; Мих. 5:9; (2) ст. 16
19 **Това ще бъде наказанието на Еги-**
пет и наказанието на всичките наро-
ди, които не се изкачват да празнуват
празника на колибите[1]**.** (1) ст. 16
20 **В онзи ден на звънците на конете**
ще има *надпис:* **Свят на ГОСПОДА**[1]**. И**
котлите в дома ГОСПОДЕН ще бъдат
като легените пред олтара[2]**.**
(1) гл. 8:3; Изх. 28:36; (2) 3 Царе 7:50
21 **И всеки котел в Ерусалим и в Юда**
ще бъде свят на ГОСПОДА на Войн-
ствата; и всички, които жертват, ще
идват и ще вземат от тях и ще варят
в тях. И в онзи ден няма вече да
има търговец* в дома на ГОСПОДА на
Войнствата[1]**.** **или:* ханаанец
(1) Езек. 44:9; Соф. 1:11; Откр. 21:27

Книгата на пророк

МАЛАХИЯ

1 ГОСПОДНОТО слово, наложено на
Малахия за Израил:
2 Аз ви възлюбих[1], заявява ГОСПОД,
а вие казвате: В какво си ни възлюбил?
Не беше ли Исав брат на Яков[2]? – заявява ГОСПОД, но Аз възлюбих Яков,

(1) Втзк. 4:37; 3 Царе 10:9; Ер. 31:3; (2) Бит. 25:25,26

3 а Исав намразих[1] и направих хълмовете му на пустош и наследството му – за пустинните чакали[2].

(1) Римл. 9:13; (2) Ис. 34:13; Езек. 35:7; Авд. 10

4 Ако каже Едом: Разорени сме, но ще съградим отново запустелите места! – така казва ГОСПОД на Войнствата: Те ще градят, но Аз ще събарям[1]. И ще се нарекат предел на безбожието и народ, против който ГОСПОД негодува до века[2].

(1) Йов 12:14; Пс. 33:10; (2) Ис. 34:5; Ер. 49:7; Езек. 25:13; Ам. 1:11

5 Очите ви ще видят това и ще кажете: Велик е ГОСПОД *и* оттатък израилевия предел[1]!

(1) Пс. 83:18; Езек. 39:21

6 Син почита баща си[1] и слуга – господаря си[2]. А ако Аз съм баща[3], къде е почитта към Мен? И ако съм Господар, къде е страхът от Мен?[4] – казва ГОСПОД на Войнствата на вас, свещеници, които презирате името Ми[5], но казвате: В какво презряхме името Ти?

(1) Изх. 20:12; (2) 1 Тим. 6:1; (3) Втзк. 32:6; Ис. 64:8; Йн. 8:41; (4) гл. 3:5; Лк. 6:46; (5) гл. 2:8; Езек. 22:26

7 Принасяте осквернен хляб на олтара Ми[1], но казвате: С какво Те осквернихме? С това, че казвате: Трапезата на ГОСПОДА е презряна[2].

(1) Лев. 21:6; (2) Езек. 41:22; 1 Кор. 10:21

8 И когато принасяте сляпо за жертва, не е ли зло? И когато принасяте куцо или болно, не е ли зло?[1] Я го занеси на началника си – ще бъде ли благоразположен към теб, ще те приеме ли? – казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Лев. 22:20-23

9 И сега, умолявайте Бога да се смили над нас! От вашата ръка е ставало това – ще ви приеме ли? – казва ГОСПОД на Войнствата.
10 Да беше затворил някой от вас вратите *на храма,* за да не палите *огън* на олтара Ми напразно! Нямам благоволение към вас, казва ГОСПОД на Войнствата, и принос няма да приема от ръката ви[1].

(1) гл. 2:13; Ер. 6:20

11 Защото от изгрева на слънцето до залеза му името Ми ще бъде велико между народите[1] и на всяко място ще се кади, ще се принася на името Ми[2], и то чист принос[3], защото името Ми ще бъде велико между народите[1], казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) 1 Лет. 16:25; Ис. 30:27; 59:19; Ер. 4:2; 10:6,7; 2 Сол. 1:12; (2) Соф. 2:11; Римл. 3:29; (3) гл. 3:3; Ис. 19:21; 66:19; 1 Тим. 2:8; Откр. 15:4

12 Но вие го осквернявате, като казвате: Трапезата Господна е осквернена и плодът ѝ, ястието ѝ, е презряно.

13 И казвате: Ето, каква трудност![1] И я презирате, казва ГОСПОД на Войнствата, и донасяте грабнатото и куцото, и болното. И като донасяте *такъв* принос, да го приема ли от ръцете ви? – казва ГОСПОД. (1) 1 Йн. 5:3

14 И проклет да бъде измамникът, който има в стадото си мъжко, а обрича и жертва на Господа нещо с недостатък – защото Аз съм велик Цар[1], казва ГОСПОД на Войнствата, и името Ми е страшно между народите[2]. (1) Пс. 47:2; Зах. 14:9; (2) Пс. 102:15

2 И сега, свещеници, за вас е тази заповед.

2 Ако не послушате и ако не вземете присърце да отдадете слава на името Ми[1], казва ГОСПОД на Войнствата, тогава ще изпратя върху вас проклятието и ще прокълна благословението ви. Да, проклех ги[2], понеже не взимате присърце. (1) Ер. 13:16; (2) гл. 3:9; Втзк. 28:15

3 Ето, Аз ще смъмря потомството ви и ще посея изпражнения по лицата ви, изпражненията на празниците ви, и ще ви изнесат с тях[1]. (1) 1 Царе 2:30; Наум 3:6

4 И ще познаете, че Аз ви изпратих тази заповед, за да бъде *потвърден* заветът Ми с Леви[1], казва ГОСПОД на Войнствата. (1) Чис. 18:2

5 Заветът Ми с него беше животът и мирът[1] и му ги дадох *за* страх, а той се боеше от Мен и трепереше от името Ми[2]. (1) Чис. 25:12; (2) Втзк. 33:9; Пр. 14:2

6 Законът на истината беше в устата му и неправда не се намери в устните му; той ходеше с Мен в мир и правота[1] и отвърна мнозина от беззаконие[2] – (1) Бит. 5:22; (2) Як. 5:20

7 понеже устните на свещеника трябва да пазят знание и от устата му да се търси законът[1], защото той е пратеник на ГОСПОДА на Войнствата[2]. (1) Лев. 10:11; 2 Лет. 17:9; Езд. 7:10; Ер. 18:18; Аг. 2:11; Зах. 7:3; (2) Екл. 5:6

8 Но вие се отклонихте от пътя, препънахте мнозина в закона[1], съсипахте завета на Леви[2], казва ГОСПОД на Войнствата. (1) гл. 1:6; 1 Царе 2:24; 4 Царе 16:11,16; Ер. 2:8; Езек. 22:26; Мт. 23:3; (2) Неем. 13:29; Езек. 44:7

9 Затова и Аз ви направих презрени и нищожни за целия народ[1], според както не пазите пътищата Ми, а сте пристрастни относно закона[2]. (1) Пр. 12:8; (2) Йов 32:21; Мих. 3:11

10 Нямаме ли ние всички един Отец[1]? Не ни ли е създал един Бог[2]? Защо постъпваме коварно всеки против брат си, за да оскверняваме завета на бащите си? (1) Ис. 63:16; 64:8; (2) Йов 31:15; 1 Кор. 8:6

11 Юда постъпи коварно[1] и мерзост се извърши в Израил и Ерусалим, защото Юда оскверни светилището на ГОСПОДА, което Той люби, и се ожени за дъщеря на чужд бог. (1) Ер. 3:10

12 ГОСПОД ще отсече човека, който върши това[1], от шатрите на Яков; онзи, който бди и който отговаря, и който донася принос на ГОСПОДА на Войнствата. (1) Лев. 18:29

13 И второ, правите това: Покривате със сълзи олтара на ГОСПОДА, с плач и с въздишки[1]; затова Той вече не се обръща към приноса и не *го* приема *с* благоволение от ръката ви[2]. (1) Неем. 5:1; (2) гл. 1:10; Мт. 5:23,24

14 А казвате: Защо? Защото ГОСПОД стана свидетел[1] между теб и жената на младостта ти, към която си постъпил невярно[2] – а тя ти е другарка и жена на завета ти[3]. (1) гл. 3:5; Бит. 31:50; Ер. 29:23; (2) Пр. 5:20; (3) Пр. 2:17

15 Защото не ги ли направи Той едно – една плът, в която е духът? И защо една? За да очаква Божие потомство. Затова пазете се в духа си и никой да не постъпва невярно към жената на младостта си!

16 Защото мразя напускане[1], казва ГОСПОД, Израилевият Бог, и онзи, който покрива дрехите си с насилие, казва ГОСПОД на Войнствата. Затова пазете се в духа си и не постъпвайте невярно[2]. (1) Мт. 19:5-9; 1 Кор. 7:11; (2) Пр. 5:20

17 Дотегнахте на ГОСПОДА с думите

си[1], а казвате: С какво Му дотегнахме? С това, че казвате: Всеки, който върши зло, е добър в очите на ГОСПОДА и Той благоволява в тях. – или: Къде е Богът на съда?[2]

(1) Ис. 43:24; (2) гл. 3:13-15; Ер. 12:1

3

Ето, Аз изпращам вестителя Си, който ще устрои пътя пред Мен[1]. И Господ, когото търсите, внезапно ще дойде в храма Си[2]. Да, Ангелът на завета, когото желаете, ето, идва[3], казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Ис. 40:3; Мт. 11:10; Лк. 1:17,76; (2) Мк. 11:11; Лк. 19:45; (3) Ис. 40:10

2 Но кой може да издържи деня на идването Му? И кой ще устои, когато Той се яви?[1] Защото Той е като огън, който пречиства, и като сапуна на перачи[2]. (1) 1 Царе 6:20; (2) Бит. 19:28; Ис. 4:4

3 Ще седне *като един,* който претопява и пречиства сребро, и ще очисти синовете на Леви[1] и ще ги пречисти като златото и като среброто[2]; и те ще принасят на ГОСПОДА приноси с правда[3]. (1) Чис. 8:6; (2) Пр. 25:4; Ис. 1:25; 1 Петр. 1:7; (3) гл. 1:11; Пс. 4:5

4 Тогава приносът на Юда и на Ерусалим ще бъде приятен на ГОСПОДА[1] както в древните дни и както в предишните години. (1) Езек. 20:40

5 И Аз ще се приближа до вас за съд и ще бъда бърз свидетел[1] против баячите и против прелюбодейците[2], и против кълнящите се лъжливо[3], и против онези, които угнетяват наемниците в заплатата им[4], вдовицата и сирачето, и онеправдават чужденеца[5], и не се боят от Мен[6], казва ГОСПОД на Войнствата. (1) гл. 2:14; Мих. 1:2; (2) Евр. 13:4; (3) Изх. 20:7; Зах. 5:3,4; (4) Як. 5:4; (5) Изх. 22:21; Втзк. 24:15,17; 27:19; (6) гл. 1:6; Ер. 5:29

6 Понеже Аз, ГОСПОД, не се изменям[1], затова вие, синове на Яков, не се довършихте[2]. (1) Изх. 3:15; Ис. 46:4; Як. 1:17; 2 Тим. 2:13; (2) Плач 3:22; Авак. 1:12

7 От дните на бащите си се отклонявахте от наредбите Ми и не *ги* опазихте[1]. Обърнете се към Мен, и Аз ще се върна при вас[2], казва ГОСПОД на Войнствата. А вие казвате: От какво да се обърнем? (1) Езек. 2:3; (2) Зах. 1:3

8 Ще краде ли човек Бога? А вие Ме крадете. И казвате: В какво Те крадем?[1] В десятъците и във възвишаемите приноси[2]. (1) Римл. 2:22; (2) Неем. 13:10

9 Вие сте наистина проклети[1], защото Ме крадете, вие, целият народ!

(1) гл. 2:2

10 Донесете всичките десятъци в съкровищницата[1], за да има храна в дома Ми, и опитайте Ме сега за това, казва ГОСПОД на Войнствата, дали няма да ви отворя небесните отвори и да ви излея благословение в изобилие[2]!

(1) Неем. 10:35; (2) 2 Лет. 31:4,10; Мт. 6:33

11 И заради вас ще смъмря изедника и няма вече да поврежда плодовете на земята ви[1], и лозата ви на полето няма да бъде безплодна[2], казва ГОСПОД на Войнствата. (1) Йоил 1:4; (2) Йоил 2:22; Зах. 8:12

12 Всичките народи ще ви облажават[1], защото ще бъдете земя на благоволение[2], казва ГОСПОД на Войнствата.

(1) Ис. 61:9; (2) Ис. 62:4

13 Дръзки са думите ви против Мен[1], казва ГОСПОД. А вие казвате: Какво сме си говорили против Теб?

(1) Ис. 3:8; Римл. 10:21; Юда 15

14 Казахте: Напразно е да се служи на Бога и каква полза, че сме пазили поръчението Му[1] и че сме ходили с жалеене пред ГОСПОДА на Войнствата[2]?

(1) Йов 21:15; 34:9; (2) Ер. 44:18

15 И сега ние облажаваме горделивите; не само онези, които постъпват безбожно, успяват[1], но и изпитват Бога и се избавят[2]. (1) Пс. 73:3; (2) гл. 2:17; Екл. 8:14

16 Тогава боящите се от ГОСПОДА си говореха един на друг и ГОСПОД внимаваше и слушаше. И се написа книга[1] за спомен пред Него за онези, които се бояха от ГОСПОДА[2] и които зачитаха Името Му. (1) Пс. 56:8; (2) Неем. 1:11; Пс. 115:13; 147:11; Ис. 50:10; Откр. 11:18

17 И те ще бъдат Мои, казва ГОСПОД на Войнствата, *Мое* притежание в деня, който ще направя; и ще ги

щадя, както човек щади сина си[1], кой-
то му служи. (1) Пс. 103:13
18 **Тогава отново ще различите меж-**
ду праведен и безбожен, между онзи,
който служи на Бога, и онзи, който не
Му служи[1]. (1) Изх. 11:7

4 **Защото, ето, идва Денят[1], който ще**
гори като пещ[2]; и всички горделиви
и всички, които постъпват безбожно,
ще бъдат плява и идващият ден ще ги
изгори, казва ГОСПОД на Войнствата,
така че няма да им остави нито корен,
нито клонче[3].
(1) Йоил 2:31; Соф. 1:7,14,15; (2) Мт. 24:21,22; Откр. 16:8; (3) Йов 18:16; Ис. 1:31; 5:24; 26:11; Езек. 28:18; Мт. 3:10
2 **А на вас, които се боите от името**
Ми, ще изгрее слънцето на правдата[1] с
изцеление в крилете си[2].
И ще излезете и ще се разиграете
като телета от обора.
(1) 2 Царе 23:4; Екл. 8:12,13; Ис. 32:1; 60:2; Ер. 23:6; Лк. 1:78; (2) Ис. 30:26; Ер. 33:6
3 **Ще стъпчете безбожните[1], защото**
те ще бъдат пепел под стъпалата на
краката ви в деня, който определям,
казва ГОСПОД на Войнствата.
(1) 4 Царе 9:33
4 **Помнете закона на слугата Ми Мой-**
сей[1], който му заповядах на Хорив за
целия Израил, наредби и правила[2].
(1) Втзк. 33:4; Евр. 3:5; (2) Втзк. 1:6; 4:14; Ис. 8:20
5 **Ето, Аз ви изпращам пророк Илия[1],**
преди да дойде великият и страшен
Ден на ГОСПОДА.
(1) 3 Царе 17:1; Мт. 11:14; Мк. 6:15; 9:12
6 **И той ще обърне сърцето на бащи-**
те към синовете и сърцето на синове-
те към бащите им[1], за да не дойда и
да поразя земята с проклятие.
(1) Лк. 1:17

Новият Завет

Евангелието според

МАТЕЙ

ст. 1-17: 1 Лет. 1:34; 2:1-15; 3:5,10-19; Лк. 3:23-38

1 **Родословието[1] на Иисус Христос, Син на Давид[2], Син на Авраам[3].**
(1) Бит. 5:1; (2) гл. 22:42; 2 Царе 7:12; Йн. 7:42; (3) Бит. 11:27; 17:5; Гал. 3:16

2 **Авраам роди Исаак[1]; Исаак роди Яков[2]; Яков роди Юда и братята му[3];**
(1) Бит. 21:3; (2) Бит. 25:26; (3) Бит. 29:35; 35:22-26; Деян. 7:8

3 **Юда роди Фарес и Зара от Тамар[1]; Фарес роди Есрон; Есрон роди Арам;**
(1) Бит. 38:29,30; Рут 4:12

4 **Арам роди Аминадав; Аминадав роди Наасон; Наасон роди Салмон;**

5 **Салмон роди Вооз[1] от Рахав[2]; Вооз роди Овид от Рут[3]; Овид роди Есей[4];**
(1) Рут 2:1; (2) Иис. Нав. 2:1; Як. 2:25; Евр. 11:31; (3) Рут 4:13-17; (4) Ис. 11:1

6 **а Есей роди цар Давид[1]. Давид роди Соломон от** *жената* **на Урия[2];**
(1) Рут 4:17-22; 1 Царе 16:12,13; 2 Царе 2:4; 5:3; (2) 2 Царе 11:3; 12:24

7 **Соломон роди Ровоам[1]; Ровоам роди Авия[2]; Авия роди Аса[3];**
(1) 3 Царе 11:43; (2) 3 Царе 14:31; (3) 3 Царе 15:8

8 **Аса роди Йосафат[1]; Йосафат роди Йорам[2]; Йорам роди Озия[3];**
(1) 3 Царе 22:41; (2) 4 Царе 8:16; (3) 4 Царе 14:21

9 **Озия роди Йотам[1]; Йотам роди Ахаз[2]; Ахаз роди Езекия[3];**
(1) 4 Царе 15:32; (2) 4 Царе 16:1; (3) 4 Царе 18:1

10 **Езекия роди Манасия[1]; Манасия роди Амон[2]; Амон роди Йосия[3];**
(1) 4 Царе 20:21; (2) 4 Царе 21:18; (3) 4 Царе 21:24

11 **а Йосия роди Ехония[1] и братята му във времето на преселението във Вавилон[2].**
(1) 4 Царе 24:6; (2) 4 Царе 24:14-16; 25:11

12 **А след преселението във Вавилон Ехония роди Салатиил; Салатиил роди Зоровавел[1];**
(1) Езд. 3:2

13 **Зоровавел роди Авиуд; Авиуд роди Елиаким; Елиаким роди Азор;**

14 **Азор роди Садок; Садок роди Ахим; Ахим роди Елиуд;**

15 **Елиуд роди Елеазар; Елеазар роди Матан; Матан роди Яков;**

16 **а Яков роди Йосиф[1], мъжа на Мария, от която се роди Иисус, който се нарича Христос*[2].**
гр.: Помазаник, Месия (евр.)
(1) Лк. 1:27; Йн. 1:45; (2) гл. 27:17,22

17 **И така, всичките родове от Авраам до Давид са четиринадесет; от Давид до преселението във Вавилон – четиринадесет рода; и от преселението във Вавилон до Христос – четиринадесет рода.**

ст. 18-25: Лк. 2:1-7

18 **А рождението на Иисус Христос беше така: след като майка Му Мария беше сгодена за Йосиф, преди да се бяха съединили, тя се намери бременна от Светия Дух[1].**
(1) Лк. 1:27,35

19 **А мъжът ѝ Йосиф, понеже беше праведен, а пък не искаше да я изложи[1], намисли да я напусне тайно[2].**
(1) Чис. 5:30; (2) Втзк. 24:1

20 **Но когато мислеше това, ето, Господен ангел[1] му се яви насън[2] и каза: Йосифе, сине Давидов, не се бой да вземеш жена си Мария, защото зачenатото в нея е от Светия Дух.**
(1) Лк. 1:11; (2) гл. 2:13,19,22

21 **Тя ще роди син, когото ще наре-**

чеш Иисус*[1], защото Той е, който ще
спаси народа Си[2] от греховете му[3].
**на евр.:* Йешуа – Господ е спасение
(1) Лк. 1:31; (2) Тит 2:14; (3) Пс. 130:8; Йн. 1:29; Деян. 4:12
22 А всичко това стана, за да се сбъд-
не реченото от Господа чрез пророка,
който казва:
23 „Ето, девицата ще зачене и ще
роди син; и ще Го нарекат Емануил“[1],
което се превежда: Бог с нас[2].
(1) Ис. 7:14; (2) Ис. 8:10
24 И така, Йосиф, като стана от сън,
направи, както му заповяда Господният
ангел, и взе жена си;
25 но не я позна, докато тя роди пър-
вородния си син[1]; и Го нарече Иисус[2].
(1) Гал. 4:4; (2) Лк. 2:21

2 А когато се роди Иисус във Витле-
ем Юдейски[1] в дните на цар Ирод[2],
ето, мъдреци от изток пристигнаха в
Ерусалим. (1) Лк. 2:4-7; (2) Лк. 1:5
2 И казаха: Къде е родилият се Цар
на юдеите[1]? Защото видяхме звездата
Му[2] на изток и дойдохме да Му се
поклоним.
(1) гл. 27:11,29,37; Йн. 19:19; (2) Чис. 24:17
3 Като чу това, цар Ирод се смути, и
цял Ерусалим с него.
4 Затова събра всички народни главни
свещеници* и книжници и ги разпит-
ваше къде трябваше да се роди Хрис-
тос.
*действащият в момента първосвещеник, бившите първосве-
щеници и всички мъже от първосвещеническите семейства
5 А те му казаха: Във Витлеем[1] Юдей-
ски, защото така е писано чрез проро-
ка: (1) Йн. 7:42
6 „И ти, Витлееме, земьо юдова, ни-
как не си най-малък между юдовите
началства, защото от теб ще произ-
лезе Вожд, който ще пасе Моя народ
Израил[1].“
(1) 2 Царе 5:2; Пс. 78:71; Ис. 40:11; Мих. 5:2,4
7 Тогава Ирод повика тайно мъдреци-
те и внимателно научи от тях времето,
когато се е явила звездата.
8 И като ги изпрати във Витлеем,
каза: Идете, разпитайте внимателно за
Детето; и като Го намерите, известете
ми, за да отида и аз да Му се по-
клоня.
9 А те, като изслушаха царя, си тръг-
наха; и ето, звездата, която бяха виде-
ли на изток, вървеше пред тях, дока-
то дойде и спря над мястото, където
беше Детето.
10 А като видяха звездата, се зарадва-
ха с много голяма радост[1]. (1) Йона 4:6
11 И като влязоха в къщата, видяха
Детето с майка Му Мария[1], паднаха
и Му се поклониха; и като отвориха
съкровищата си, Му принесоха даро-
ве – злато, тамян и смирна[2].
(1) Лк. 2:16; (2) Пс. 72:10,11; Ис. 60:6
12 А понеже бяха предупредени *от
Бога* насън да не се връщат при Ирод,
те си отидоха през друг път в своята
страна.
13 А след като си отидоха, ето, Госпо-
ден ангел се яви насън на Йосиф[1] и
каза: Стани, вземи Детето и майка Му
и бягай в Египет[2], и остани там, дока-
то ти кажа, защото Ирод ще потърси
Детето, за да Го погуби[3]. (1) гл. 1:20;
(2) 3 Царе 11:40; Ер. 26:21; (3) Лк. 13:31; Откр. 12:4
14 И тъй, той стана, взе Детето и
майка Му през нощта и отиде в Еги-
пет,
15 където остана до смъртта на Ирод,
за да се сбъдне реченото от Господа
чрез пророка, който казва: „От Египет
повиках Сина Си[1].“ (1) Изх. 4:22,23; Ос. 11:1
16 Тогава Ирод, като видя, че беше
подигран от мъдреците, твърде много
се разяри и прати да убият всичките
момченца във Витлеем и във всичките
му околности, на две години и по-мал-
ко, според времето, което внимателно
беше изучил от мъдреците.
17 Тогава се изпълни реченото от про-
рок Еремия, който казва:
18 „Глас се чу в Рама, плач и голямо
ридание; Рахил оплакваше децата си
и не искаше да се утеши, защото ги
няма[1].“ (1) Ер. 31:15
19 А като умря Ирод, ето, Господен
ангел се яви насън на Йосиф[1] в Египет
и каза: (1) ст. 13

20 **Стани, вземи Детето и майка Му
и иди в израилевата земя; защото из-
мряха онези, които искаха живота на
Детето[1].** (1) Изх. 4:19
21 **И така, той стана, взе Детето и
майка Му и дойде в израилевата
земя.**
22 **Но като чу, че над Юдея царувал
Архелай на мястото на баща си Ирод,
се страхуваше да иде там; и предупре-
ден** *от Бога* **насън[1], се оттегли в гали-
лейските страни;** (1) ст. 13
23 **и дойде и се засели в един град,
наречен Назарет[1], за да се сбъдне ка-
заното чрез пророците, че ще се наре-
че Назарянин[2].**
(1) гл. 21:11; Мк. 1:9; Лк. 1:26; Йн. 1:45; Деян. 10:38;
(2) гл. 26:71; Мк. 1:24; Лк. 18:37; Йн. 18:5; Деян. 22:8

ст. 1-12: Мк. 1:1-8; Лк. 3:1-18; Йн. 1:19-28

3 **В онези дни дойде Йоан Кръстител[1]
и проповядваше в юдейската пустиня,
като казваше:** (1) Йн. 1:6
2 **Покайте се[1], понеже наближи небес-
ното царство[2].** (1) Мк. 6:12; Деян. 2:38;
(2) гл. 4:17; 10:7; Дан. 2:44; Мк. 1:15; Лк. 10:9
3 **Защото този беше, за когото се е
говорило чрез пророк Исая, който каз-
ва: „Глас на един, който вика в пус-
тинята: Пригответе пътя на Господа!
Правете прави Неговите пътеки![1]“**
(1) Ис. 40:3; 57:14
4 **А този Йоан носеше облекло от ка-
милска козина[1] и кожен пояс около
кръста си[2]; а храната му беше акриди
и див мед[3].** (1) Лк. 7:25; (2) 4 Царе 1:8; (3) гл. 11:18
5 **Тогава излизаше при него Ерусалим,
цяла Юдея и цялата йорданска окол-
ност[1]** (1) гл. 11:7
6 **и се кръщаваха от него в реката
Йордан[1], като изповядваха греховете
си.** (1) Йн. 3:23
7 **А като видя, че мнозина от фари-
сеите и садукеите идваха да се кръстят
от него, им каза: Рожби на усойница![1]
Кой ви предупреди да бягате от иде-
щия гняв[2]?**
(1) гл. 12:34; 23:33; Ис. 59:5; (2) Римл. 1:18
8 **Затова, принасяйте плодове, достой-
ни за покаяние[1];** (1) Деян. 26:20
9 **и не мислете да си казвате: Авраам
е нашият баща[1]. Защото ви казвам, че
Бог може и от тези камъни да издигне
деца на Авраам.** (1) Йн. 8:39; Римл. 2:28,29
10 **А и брадвата лежи вече при коре-
на на дърветата. И така, всяко дърво,
което не дава добър плод, се отсича и
се хвърля в огъня[1].**
(1) гл. 7:19; Лк. 13:7; Йн. 15:2,6
11 **Аз ви кръщавам с вода[1] за пока-
яние; а Онзи, който идва след мен, е
по-силен от мен[2], и на Него не съм
достоен да поднеса сандалите[3]. Той ще
ви кръсти със Светия Дух[4] и с огън.**
(1) Йн. 1:33; (2) Йн. 1:15; (3) Деян. 13:24,25; (4) Деян. 1:5
12 **Лопатата е в ръката Му и Той здра-
во ще очисти хармана Си, и ще събе-
ре житото Си в житницата, а плявата
ще изгори в неугасим огън[1].**
(1) гл. 13:30,49,50; Мк. 9:48

ст. 13-17: Мк. 1:9-11; Лк. 3:21,22; Йн. 1:29-34

13 **Тогава Иисус дойде от Галилея при
Йоан на Йордан, за да се кръсти от
него.**
14 **А Йоан Го възпираше[1], като Му каз-
ваше: Аз имам нужда да се кръстя от
Теб. И Ти ли идеш при мен?**
(1) Йн. 13:6,8
15 **А Иисус в отговор му каза: Остави
Ме сега, защото така ни подобава да
изпълним всяка правда[1]. Тогава Йоан
Го остави.** (1) гл. 5:17
16 **И като се кръсти, Иисус ведна-
га излезе от водата; и ето, отвориха
Му се небесата и видя Божия Дух[1], че
слизаше като гълъб и се спускаше на
Него[2];** (1) гл. 4:1; (2) Ис. 11:2; 61:1; Деян. 10:38
17 **и ето, глас от небесата[1], който каз-
ваше: Този е възлюбеният Ми Син[2], в
когото благоволих[3].**
(1) Йн. 12:28; (2) гл. 14:33; Пс. 2:7; Йн. 3:35;
(3) гл. 12:18; 17:5; Ис. 42:1; Лк. 9:35; 2 Петр. 1:17

ст. 1-11: Мк. 1:12,13; Лк. 4:1-13

4 **Тогава Иисус беше отведен от Духа
в пустинята[1], за да бъде изкушаван от
дявола.** (1) Деян. 8:29,39
2 **И след като пости четиридесет дни
и четиридесет нощи[1], най-после оглад-
ня[2].** (1) Изх. 34:28; 3 Царе 19:8; (2) гл. 21:18

3 И така, изкусителят дойде и Му ка-
за[1]: Ако си Божи Син[2], заповядай тези
камъни да станат хлябове.
(1) Бит. 3:1; (2) гл. 27:40
4 А Той в отговор каза: Писано е:
„Не само с хляб ще живее човек, а с
всяко слово, което излиза от Божиите
уста[1].“ (1) Втзк. 8:3; Йн. 4:34
5 Тогава дяволът Го заведе в светия
град[1], постави Го на крилото на храма
и Му каза:
(1) гл. 27:53; Неем. 11:1; Ис. 52:1; Откр. 11:2
6 Ако си Божи Син[1], хвърли се долу;
защото е писано: „Ще заповяда на ан-
гелите Си за теб, и на ръце ще те но-
сят, да не би да удариш в камък крака
си[2].“ (1) гл. 27:40; (2) Пс. 91:11,12; Пр. 3:23
7 Иисус му каза: Писано е още: „Да
не изпитваш Господа, своя Бог[1].“
(1) Втзк. 6:16; Деян. 5:9; 1 Кор. 10:9
8 И дяволът пак Го заведе на една
много висока планина, показа Му
всичките царства на света и тяхната
слава и Му каза:
9 Всичко това ще Ти дам, ако паднеш
и ми се поклониш!
10 Тогава Иисус му каза: Махни се,
Сатана, защото е писано: „На Господа,
своя Бог, да се покланяш, и само на
Него да служиш[1].“
(1) Втзк. 6:13; 10:20; 1 Царе 7:3
11 Тогава дяволът Го остави[1]; и ето,
ангели дойдоха и Му служеха[2].
(1) Як. 4:7; (2) Лк. 22:43; Йн. 1:51; Евр. 1:6
ст. 12-17: Мк. 1:14,15; Лк. 4:14,15
12 А когато чу, че Йоан бил предаден
на властта[1], Иисус се оттегли в Гали-
лея[2].
(1) гл. 11:2; 14:3; Лк. 3:20; (2) гл. 12:15; 14:13; Йн. 4:3,43
13 И като напусна Назарет, дойде и
се настани в Капернаум[1], край езеро-
то, в завулоновите и нефталимовите
области, (1) гл. 9:1; 11:23; Мк. 1:21; Лк. 4:30,31
14 за да се сбъдне реченото чрез про-
рок Исая, който казва:
15 „Завулоновата земя и нефталимо-
вата земя, към езерото, отвъд Йордан,
езическа Галилея,
16 народът, който седеше в тъмни-
на, видя голяма светлина; и на онези,
които седяха в страната и сянката на
смъртта, на тях изгря светлина[1].“
(1) Ис. 9:1,2; Лк. 1:79; Йн. 1:5
17 Оттогава Иисус започна да пропо-
вядва, като казваше: Покайте се, за-
щото наближи небесното царство[1].
(1) гл. 3:2
ст. 18-21: Мк. 1:16-20; Лк. 5:1-11
18 И като ходеше край Галилейско-
то езеро, видя двама братя – Симон,
наречен Петър[1], и брат му Андрей[2] –
че хвърляха мрежа в езерото, понеже
бяха рибари.
(1) гл. 16:18; Мк. 3:16; (2) гл. 10:2; Йн. 1:40-42
19 И им каза: Елате след Мен[1], и Аз
ще ви направя ловци на хора.
(1) гл. 8:22; 9:9; Йн. 1:43
20 И те веднага оставиха мрежите и
Го последваха[1]. (1) гл. 19:27
21 И като отмина оттам, видя други
двама братя – Яков Зеведеев и брат
му Йоан[1] – че кърпеха мрежите си в
лодката с баща си Зеведей; и ги пови-
ка. (1) гл. 10:2; Деян. 12:2
22 И те начаса оставиха лодката и
баща си и Го последваха[1]. (1) ст. 20
ст. 23-25: Мк. 1:32-39; Лк. 4:40-44
23 Тогава Иисус ходеше по цяла Га-
лилея и поучаваше в синагогите им, и
проповядваше благовестието на царст-
вото, като изцеляваше всякаква болест
и всякаква немощ сред народа[1].
(1) гл. 9:35; Мк. 1:21; Лк. 4:15; Деян. 10:38
24 И се разнесе слух за Него по цяла
Сирия; и довеждаха при Него всички
болни, страдащи от разни болести и
мъки, обладани от демони, епилептици
и парализирани; и ги изцели[1].
(1) гл. 8:16; 12:15; 14:14,35,36; 15:30; 19:2; Мк. 6:55,56
25 И Го следваха големи множества от
Галилея и Декапол, от Ерусалим и Юдея
и от другата страна на Йордан[1].
(1) Мк. 3:7,8; Лк. 5:15

ст. 1-12: Лк. 6:20-23
5 А като видя множествата, *Иисус* се
изкачи на планината[1]; и когато седна,
учениците Му дойдоха при Него.
(1) гл. 15:29; Йн. 6:3
2 И като отвори устата Си, ги поуча-
ваше, като казваше:

3 **Блажени бедните по дух**[1]**, защото е тяхно небесното царство**[2]**.**
(1) Ис. 57:15; (2) Як. 2:5
4 **Блажени скърбящите, защото те ще се утешат**[1]**.**
(1) Пс. 119:28; Ис. 61:2,3; Йн. 16:20; Откр. 7:17
5 **Блажени кротките, защото те ще наследят земята**[1]**.** (1) Пс. 37:11
6 **Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят**[1]**.** (1) Пр. 21:21; Йн. 6:35
7 **Блажени милостивите, защото на тях ще се покаже милост**[1]**.** (1) Пс. 41:1
8 **Блажени чистите по сърце**[1]**, защото те ще видят Бога**[2]**.**
(1) Пс. 24:3,4; (2) Пс. 17:15; Откр. 22:4
9 **Блажени миротворците, защото те ще се нарекат Божии синове**[1]**.**
(1) Евр. 12:14
10 **Блажени гонените заради правдата, защото е тяхно небесното царство**[1]**.**
(1) 1 Петр. 2:19; 2 Сол. 1:5
11 **Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо всякакво зло заради Мен**[1]**.** (1) Деян. 5:41
12 **Радвайте се и се веселете, защото е голяма наградата ви на небесата**[1]**, понеже така гониха пророците, които бяха преди вас**[2]**.**
(1) Евр. 11:26; (2) гл. 23:31; Деян. 7:52; Як. 5:10
13 **Вие сте солта на земята. Но ако солта обезсолее, с какво ще се осоли? Тя вече за нищо не става, освен да се изхвърли навън и да се тъпче от хората**[1]**.** (1) Мк. 9:50; Лк. 14:34,35
14 **Вие сте светлината на света**[1]**. Град, поставен на хълм, не може да се укрие.** (1) Йн. 8:12; Фил. 2:15
15 **И когато запалят светило, не го слагат под шиника, а на светилника, и то свети на всички, които са вкъщи**[1]**.**
(1) Мк. 4:21; Лк. 11:33
16 **Също така нека свети вашата светлина пред хората, за да виждат добрите ви дела**[1] **и да прославят вашия Отец, който е на небесата**[2]**.**
(1) Як. 3:13; 1 Тим. 5:25; (2) Йн. 15:8; 1 Петр. 2:12; Тит 2:7
17 **Да не мислите, че съм дошъл да отменя закона или пророците? Не съм дошъл да отменя, а да изпълня**[1]**.**
(1) гл. 3:15; Ис. 42:21; Римл. 10:4
18 **Защото, истина ви казвам: докато премине небето и земята**[1]**, нито една йота, нито една точка от закона няма да премине, докато всичко не се сбъдне**[2]**.** (1) Ис. 51:6; (2) гл. 24:35; Пс. 119:89; Ис. 40:8; Мк. 13:31; Лк. 16:17; Йн. 10:35; 1 Петр. 1:25
19 **И така, който отмени една от тези най-малки заповеди и научи** *така хората,* **най-малък ще се нарече в небесното царство; а който ги изпълни и научи така хората, той ще се нарече велик в небесното царство**[1]**.** (1) Пс. 119:4
20 **Защото, казвам ви, че ако вашата праведност не надмине тази на книжниците и фарисеите**[1]**, никак няма да влезете в небесното царство**[2]**.**
(1) Фил. 3:9; (2) гл. 18:3; 23:13; Мк. 10:15
21 **Чули сте, че е било казано на древните: „Не убивай“**[1]**; и: „Който убие, ще бъде виновен пред съда**[2]**.“**
(1) гл. 19:18; Изх. 20:13,14; Втзк. 5:17,18; Мк. 10:19; Лк. 18:20; Як. 2:11; Римл. 13:9; (2) Изх. 21:12; Лев. 24:17
22 **А пък Аз ви казвам, че всеки, който се гневи на брат си (без причина), ще бъде виновен пред съда; и който каже на брат си: Рака*, ще бъде виновен пред Синедриона; а който му каже: Смахнат безумецо, ще бъде виновен за огнения пъкъл**[1]**.** *празноглавец, слабоумник, нехранимайко; (1) гл. 18:8,9; 25:41; Мк. 9:43,47
23 **И така, като принасяш дара си на олтара, ако там си спомниш, че брат ти има нещо против теб**[1]**,** (1) Мк. 11:25
24 **остави дара си там, пред олтара, и първо иди и се помири с брат си**[1]**, и тогава ела и принеси дара си.**
(1) гл. 18:15
25 **Разбери се с противника си по-скоро, докато си на пътя с него, да не би противникът ти да те предаде на съдията, а съдията да те предаде на служителя и да бъдеш хвърлен в тъмница**[1]**.**
(1) гл. 6:15; 18:35; Пр. 25:8; Мк. 11:26; Лк. 12:58,59
26 **Истина ти казвам: никак няма да излезеш оттам, докато не изплатиш и последния кодрант**[1]**.** (1) гл. 18:34
27 **Чули сте, че е било казано: „Не прелюбодействай**[1]**.“** (1) ст. 21
28 **Но Аз ви казвам, че всеки, който**

гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си[1].
(1) гл. 15:19; 2 Царе 11:2; Йов 31:1; 2 Петр. 2:14

29 **Ако дясното ти око те съблазнява*, извади го и го хвърли от себе си; защото е по-добре за теб да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъла[1].**
*или: подвежда към грях; (1) ст. 22; гл. 10:28

30 **И ако дясната ти ръка те съблазнява*, отсечи я и я хвърли от себе си; защото по-добре е за теб да погине една от частите ти, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъла[1].**
*или: подвежда към грях. (1) ст. 22; гл. 10:28

31 **Още е било казано: „Който напусне жена си, нека ѝ даде разводно писмо[1].“**
(1) гл. 19:7; Втзк. 24:1; Мк. 10:4

32 **А пък Аз ви казвам, че всеки, който напусне жена си, освен поради блудство, я прави да прелюбодейства[1]; и който се ожени за нея, когато бъде напусната, той прелюбодейства[2].**
(1) 1 Кор. 7:10,11; (2) гл. 19:9; Мк. 10:11; Лк. 16:18

33 **Още сте чули, че е било казано на древните: „Не се кълни лъжливо[1], а изпълнявай клетвите си пред Господа[2].“**
(1) Изх. 20:7; Лев. 19:12; Втзк. 5:11; (2) Чис. 30:2; Втзк. 23:21; Пс. 50:14

34 **Но Аз ви казвам: никак да не се кълнете – нито в небето, защото то е престол на Бога[1];**
(1) гл. 23:22; Пс. 11:4; Деян. 7:49; Як. 5:12

35 **нито в земята, защото е Негово подножие[1]; нито в Ерусалим, защото е град на великия Цар[2].**
(1) Пс. 99:5; Ис. 66:1; Плач 2:1; (2) Пс. 48:2

36 **И в главата си да не се кълнеш, защото не можеш да направиш нито един косъм бял или черен.**

37 **Но говорът ви да бъде: да, да; не, не; а каквото е повече от това, е от лукавия[1].**
(1) Як. 5:12; 2 Кор. 1:17

ст. 38-48: Лк. 6:27-36

38 **Чули сте, че е било казано: „Око за око, зъб за зъб[1].“**
(1) Изх. 21:24; Лев. 24:20; Втзк. 19:21

39 **А пък Аз ви казвам: Не се противете на злия[1]; но ако те плесне някой по дясната буза, обърни му и другата[2].**
(1) Як. 5:6; (2) Лев. 19:18; Пр. 20:22

40 **На този, който би поискал да се съди с теб и да ти вземе ризата, остави му и горната дреха[1].**
(1) 1 Кор. 6:7

41 **Който те принуди да вървиш с него една миля, иди с него две.**

42 **Дай на този, който проси от теб, и не се отвръщай от онзи, който ти иска назаем[1].**
(1) Втзк. 15:8; Пс. 37:21; Пр. 21:26

43 **Чули сте, че е било казано: „Люби ближния си[1], а мрази неприятеля си[2].“**
(1) гл. 19:19; 22:39; Лев. 19:18,34; Мк. 12:31,33; Лк. 10:27; Як. 2:8; Гал. 5:14; (2) Втзк. 23:5,6

44 **Но Аз ви казвам: обичайте неприятелите си и се молете за онези, които ви гонят[1],**
(1) Йов 31:29; Лк. 23:34; Римл. 12:14,20; 1 Кор. 4:12

45 **за да бъдете синове на вашия Отец, който е на небесата; защото Той прави слънцето Си да изгрява и над злите, и над добрите; и дава дъжд и на праведните, и на неправедните[1].**
(1) Пс. 145:9; Деян. 14:17

46 **Защото, ако любите онези, които любят вас, каква награда имате? Не правят ли това и бирниците?**

47 **И ако поздравявате само братята си, какво особено правите? Не правят ли това и езичниците?**

48 **И така, бъдете съвършени[1] и вие, както е съвършен вашият небесен Отец.**
(1) гл. 19:21; Втзк. 18:13; Як. 1:4; Евр. 6:1

6 Внимавайте да не вършите правдата си пред хората[1], за да ви виждат; иначе нямате награда при вашия Отец, който е на небесата[2].
(1) гл. 23:5; (2) ст. 5,16

2 **И така, когато правиш милостиня, не тръби пред себе си, както правят лицемерите по синагогите и по улиците, за да ги хвалят хората[1]. Истина ви казвам: те са получили своята награда.**
(1) Йн. 5:44; Фил. 2:3

3 **А когато ти правиш милостиня, нека лявата ти ръка да не знае какво прави дясната,**

4 **за да бъде твоята милостиня в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно[1], ще те възнагради.**
(1) ст. 6,18; Пс. 139:2,12

ст. 5-15: ср. Лк. 11:1-4

5 **И когато се молиш, не бъди като лицемерите; защото те обичат да се молят стоящи по синагогите и по ъглите на улиците, за да ги виждат хората. Истина ви казвам: те са получили своята награда**[1]**.** (1) ст. 1,2,16

6 **А ти, когато се молиш, влез във вътрешната си стаичка и като си затвориш вратата**[1]**, се помоли на своя Отец, който е в тайно**[2]**; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради.**
(1) 4 Царе 4:33; Ис. 26:20; Дан. 6:10; (2) ст. 18

7 **А когато се молите, не говорете излишни думи както езичниците; защото те мислят, че ще бъдат послушани заради многословието си**[1]**.**
(1) 3 Царе 18:26-29; Екл. 5:2,3; Мк. 12:40

8 **И така, не бъдете като тях; защото вашият Отец знае от какво се нуждаете, преди вие да Му искате**[1]**.**
(1) ст. 32; Лк. 12:30

9 **А вие се молете така: Отче наш**[1]**, който си на небесата**[2]**, да се свети Твоето Име**[3]**;** (1) Ис. 63:16; (2) гл. 23:9; (3) Ис. 29:23

10 **да дойде Твоето царство**[1]**; да бъде Твоята воля**[2]**, както на небето, така и на земята!** (1) Откр. 11:15; (2) гл. 26:42; Деян. 21:14

11 **Дай ни днес всекидневния хляб**[1]**,**
(1) Пр. 30:8

12 **и прости ни дълговете, както и ние прощаваме на нашите длъжници**[1]**.**
(1) гл. 18:21

13 **И не ни въвеждай в изкушение, а ни избави от лукавия**[1]**, (защото царството е Твое, и силата, и славата, до вековете. Амин).**
(1) 2 Петр. 2:9; 2 Сол. 3:3; 2 Тим. 4:18

14 **Защото, ако вие простите на хората прегрешенията им, то и небесният ви Отец ще прости на вас**[1]**.**
(1) Мк. 11:25; Лк. 6:37; Кол. 3:13

15 **Но ако вие не простите на хората прегрешенията им, то и вашият Отец няма да прости вашите прегрешения**[1]**.** (1) гл. 18:35; Мк. 11:26; Як. 2:13

16 **А когато постите, не бъдете унили като лицемерите; защото те помрачават лицата си, за да се показват пред хората, че постят**[1]**. Истина ви казвам: те са получили своята награда**[2]**.**
(1) Ис. 58:5; (2) ст. 2,5

17 **А ти, когато постиш, помажи главата си и умий лицето си,**

18 **за да не се показваш пред хората, че постиш, а пред твоя Отец, който е в тайно; и твоят Отец, който вижда в тайно, ще те възнагради**[1]**.** (1) ст. 4,6

ст. 19-21: ср. Лк. 12:33,34

19 **Не си събирайте съкровища на земята**[1]**, където молец и ръжда** *ги* **разяждат**[2] **и където крадци подкопават и крадат**[3]**;** (1) Лк. 12:21; (2) Як. 5:2,3; (3) Пр. 23:4,5

20 **а си събирайте съкровища на небето**[1]**, където нито молец, нито ръжда** *ги* **разяждат и където крадци нито подкопават, нито крадат;** (1) гл. 19:21;
Мк. 10:21; Лк. 18:22; Кол. 3:2; 1 Тим. 6:19; Евр. 10:34

21 **защото, където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти.**

ст. 22,23: Лк. 11:34-36

22 **Окото е светило на тялото. И така, ако окото ти е чисто, цялото ти тяло ще бъде осветено.**

23 **Но ако окото ти е зло**[1]**, цялото ти тяло ще бъде помрачено. И така, ако светлината в теб е тъмнина, то колко голяма ще е тъмнината!** (1) гл. 20:15; Мк. 7:22

24 **Никой не може да служи на двама господари**[1]**, защото или ще намрази единия, а ще обикне другия, или към единия ще се привърже, а другия ще презира. Не можете да служите на Бога и на мамона***[2]**.** *на богатството
(1) Римл. 6:16; (2) Лк. 16:13; Як. 4:4; 1 Йн. 2:15

ст. 25-34: ср. Лк. 12:22-31

25 **Затова ви казвам: Не се безпокойте**[1] **за живота си – какво ще ядете или какво ще пиете; нито за тялото си – какво ще облечете. Не е ли животът повече от храната, и тялото – от облеклото?** (1) 1 Петр. 5:7; 1 Кор. 7:32; Фил. 4:6

26 **Погледнете небесните птици**[1]**, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират; и** *пак* **небесният ви Отец ги храни. Вие не сте ли много по-ценни от тях**[2]**?**
(1) Пс. 147:9; (2) гл. 10:29,31; 12:12; Пс. 145:15

27 **И кой от вас може с безпокойство да прибави един лакът на ръста си?**

28 И за облекло защо се безпокоите? Разгледайте полските кремове как растат – не се трудят, нито предат;

29 но ви казвам, че дори Соломон в цялата си слава не се е обличал като един от тях[1]. (1) 3 Царе 3:13

30 Но ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещта, *няма ли* много повече *да облича* вас, маловерци[1]?
(1) гл. 8:26; 14:31; 16:8

31 И така, не се безпокойте[1] и не казвайте: Какво ще ядем?; или: Какво ще пием?; или: Какво ще облечем? (1) ст. 25

32 Защото към всичко това се стремят езичниците; понеже небесният ви Отец знае, че се нуждаете от всичко това[1]. (1) ст. 8

33 Но първо търсете Божието царство и Неговата правда; и всичко това ще ви се прибави.

34 Затова, не се безпокойте за утре, защото утрешният ден ще се безпокои за себе си[1]. Достатъчно е на деня собственото му зло[2]. (1) Изх. 16:19; (2) Йов 7:1

ст. 1-6: Лк. 6:37,38,41,42

7

7 Не съдете, за да не бъдете съдени[1]. (1) Як. 4:11,12; 5:9; Римл. 2:1,3; 14:4,10; 1 Кор. 4:5

2 Защото, с какъвто съд съдите, с такъв ще ви съдят[1]; и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се мери[2].
(1) Як. 2:13; (2) Мк. 4:24

3 И защо гледаш съчицата в окото на брат си, а не усещаш гредата в своето око?

4 Или как ще кажеш на брат си: Остави ме да извадя съчицата от окото ти; а ето гредата в твоето око[1]?
(1) гл. 23:24

5 Лицемерецо, първо извади гредата от своето око и тогава ще видиш ясно, за да извадиш съчицата от окото на брат си.

6 Не давайте свято нещо на кучетата, нито хвърляйте бисерите си пред свинете, да не би да ги стъпчат с краката си и да се обърнат да ви разкъсат.

ст. 7-11: Лк. 11:5-13

7 Искайте, и ще ви се даде[1]; търсете, и ще намерите[2]; хлопайте, и ще ви се отвори; (1) гл. 18:19; 21:22; Мк. 11:24; Йн. 14:13,14; Як. 1:5; 1 Йн. 5:14,15; (2) Втзк. 4:29; 1 Лет. 28:9; 2 Лет. 15:2; Пр. 8:17; Ер. 29:13,14

8 защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на този, който хлопа, ще се отвори.

9 Има ли между вас човек, който, ако му поиска син му хляб, ще му даде камък,

10 или ако поиска риба, ще му даде змия?

11 И така, ако вие, които сте зли[1], знаете да давате блага на децата си, колко повече вашият Отец, който е на небесата, ще даде добро[2] на тези, които искат от Него[3]!
(1) Бит. 6:5; 8:21; Римл. 3:10-12; (2) Як. 1:17; (3) Пс. 86:5

12 И така, всяко нещо, което желаете да правят хората на вас, това и вие правете на тях[1]; защото това е, *на което учат* законът и пророците[2].
(1) Лк. 6:31; (2) гл. 22:40; Римл. 13:8-10

13 Влезте през тясната порта[1], защото широка е портата и пространен е пътят, който води към погибел[2], и мнозина са онези, които минават през тях. (1) Лк. 13:24; (2) Пр. 14:12

14 Понеже тясна е портата и тесен е пътят, който води към живот, и малцина са онези, които ги намират[1].
(1) Пс. 16:11

ст. 15-20: Лк. 6:43-45

15 Пазете се от лъжливите пророци[1], които идват при вас в овчи дрехи, а отвътре са вълци грабители[2].
(1) гл. 24:11,24; Втзк. 12:32; 13:1; Ер. 14:14; Мк. 13:22; 1 Йн. 4:1; (2) Деян. 20:29; Откр. 13:11

16 По плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни или смокини – от репеи[1]? (1) Як. 3:12

17 Също така, всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове.

18 Не може добро дърво да дава лоши плодове или лошо дърво да дава добри плодове.

19 Всяко дърво, което не дава добър

плод, се отсича и се хвърля в огън[1].
(1) гл. 3:10; Лк. 3:9

20 **И така, по плодовете им ще ги познаете[1].** (1) гл. 12:33

ст. 21-29: Лк. 6:46-49

21 **Не всеки, който Ми казва: Господи! Господи![1] – ще влезе в небесното царство, а който върши волята на Моя Отец, който е на небесата[2].** (1) Ис. 29:13; (2) гл. 12:50; 21:31; Як. 1:22,25; 1 Йн. 2:17; Римл. 2:13

22 **В онзи ден мнозина ще Ми кажат: Господи! Господи![1] Не в Твоето ли Име пророкувахме[2], не в Твоето ли Име демони изгонвахме, и не в Твоето ли Име направихме много чудеса? –**
(1) гл. 25:11; (2) Ер. 27:15

23 **но тогава ще им заявя: Аз никога не съм ви познавал[1], махнете се от Мен вие, които вършите беззаконие![2]**
(1) гл. 25:12; Пс. 101:4; (2) гл. 25:41; Пс. 6:8; 119:115; Лк. 13:25,27

24 **И така, всеки, който чуе тези Мои думи и ги изпълнява[1], ще се сравни с разумен човек, който е построил къщата си на канара;**
(1) Лк. 8:21; Йн. 13:17; Як. 1:22

25 **и заваля дъждът, и придойдоха реките, и духнаха ветровете, и се устремиха върху тази къща; и тя не падна, защото беше основана на канара[1].**
(1) Пр. 10:25; 12:7

26 **И всеки, който чуе тези Мои думи и не ги изпълнява, ще се сравни с неразумен човек, който построи къщата си на пясък;**

27 **и заваля дъждът, и придойдоха реките, и духнаха ветровете, и се устремиха върху тази къща; и тя падна, и падането ѝ беше голямо[1].**
(1) Ис. 28:17; Езек. 13:11

28 **И когато Иисус свърши тези думи[1], множествата се чудеха на учението Му[2],** (1) гл. 11:1; 13:53; 19:1; 26:1; (2) гл. 13:54; 19:25; 22:33; Мк. 6:2; Лк. 4:32; Деян. 13:12

29 **защото ги поучаваше като Един, който има власт, а не като техните книжници[1].** (1) Мк. 1:22; Лк. 24:19; Йн. 7:46

ст. 1-4: Мк. 1:40-45; Лк. 5:12-16

8 **А когато слезе от хълма, Го последваха големи множества.**

2 **И ето, един прокажен дойде при Него и като Му се кланяше, каза: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш.**

3 **Тогава** *Иисус* **простря ръка и се допря до него, и каза: Искам, бъди очистен. И начаса проказата се очисти от него.**

4 **И Иисус му каза: Гледай да не кажеш** *това* **на никого[1]; но за свидетелство на тях иди да се покажеш на свещеника[2] и принеси дара, който Мойсей е заповядал.**
(1) гл. 9:30; 12:16; 16:20; Мк. 1:34; (2) Лев. 14:1-20; Лк. 17:14

ст. 5-13: Лк. 7:1-10; ср. Йн. 4:43-54

5 **А когато влезе в Капернаум, един стотник дойде при Него и Му се молеше, като казваше:**

6 **Господи, слугата ми лежи у дома парализиран и много се мъчи.**

7 **Той му каза: Ще дойда и ще го изцеля.**

8 **Стотникът в отговор Му каза: Господи, не съм достоен да влезеш под стряхата ми; но кажи само една дума и слугата ми ще оздравее[1].** (1) Пс. 107:20

9 **Защото и аз съм подвластен човек и имам подчинени на мен войници; и казвам на този: Иди! – и той отива; и на друг: Ела! – и той идва; а на слугата си: Направи това! – и той го прави.**

10 **Иисус, като чу това, се почуди[1] и каза на онези, които Го следваха: Истина ви казвам: дори в Израил не съм намерил толкова голяма вяра[2].**
(1) Мк. 6:6; (2) гл. 15:28

11 **Но ви казвам, че мнозина ще дойдат от изток и от запад и ще насядат с Авраам, Исаак и Яков в небесното царство[1],** (1) Ис. 49:12; Лк. 13:29

12 **а синовете на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмнина[1]; там ще бъде плач и скърцане със зъби[2].** (1) 2 Петр. 2:17; (2) гл. 13:42,50; 22:13; 24:51; 25:30; Лк. 13:28

13 **Тогава Иисус каза на стотника: Иди си. Както си повярвал, така нека ти бъде[1]. И слугата оздравя в същия час[2].** (1) гл. 9:29; 2 Лет. 20:20; Мк. 9:23; (2) гл. 9:22; 15:28

ст. 14-17: Мк. 1:29-34; Лк. 4:38-41
14 **И когато Иисус дойде в къщата на Петър, видя, че тъща му[1] лежеше болна от треска.** (1) 1 Кор. 9:5
15 **И се допря до ръката ѝ, и треската я остави; и тя стана и Му прислужваше.**
16 **А когато се свечери, доведоха при Него мнозина обладани от демони; и Той изгони духовете с една дума и изцели всичките болни[1],** (1) гл. 4:23,24; 17:18; Лк. 4:35
17 **за да се сбъдне реченото чрез пророк Исая, който казва: „Той взе на** *Себе Си* **нашите немощи и болестите ни понесе[1].“** (1) Ис. 53:4

ст. 18-22: Лк. 9:57-62
18 **И като видя Иисус около Себе Си голямо множество, заповяда да минат отвъд[1].** (1) Мк. 4:35; Лк. 8:22
19 **И дойде един книжник и Му каза: Учителю, ще Те следвам, където и да отидеш!**
20 **Иисус му каза: Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда, а Човешкият Син няма къде глава да подслони[1].** (1) 2 Кор. 8:9
21 **А друг от учениците Му каза: Господи, позволи ми първо да отида и да погреба баща си.**
22 **Но Иисус му каза: Следвай Ме[1] и остави мъртвите да погребат своите мъртъвци.** (1) гл. 4:19

ст. 23-27: Мк. 4:35-41; Лк. 8:22-25
23 **И когато се качи на една лодка, учениците Му се качиха след Него.**
24 **И ето, в езерото се надигна голяма буря, дотолкова, че вълните покриваха лодката[1]; а Той спеше.** (1) гл. 14:24; Пс. 107:25
25 **Тогава се приближиха, събудиха Го и казаха: Господи, спаси! Загиваме![1]** (1) гл. 14:30; Пс. 50:15
26 **А Той им каза: Защо сте страхливи, маловерци[1]? Тогава стана, смъмри ветровете и вълните и настана голяма тишина[2].** (1) гл. 6:30; (2) гл. 14:32; Пс. 65:7; 107:29
27 **А хората се чудеха и казваха: Какъв е Този, че и ветровете и вълните Му се покоряват?[1]** (1) Пс. 93:4

ст. 28-34: Мк. 5:1-20; Лк. 8:26-39
28 **И когато дойде на отвъдната страна, в гадаринската страна, Го срещнаха двама обладани от демони, които излизаха от гробищата – твърде свирепи, така че никой не можеше да мине през онзи път.**
29 **И ето, те изкрещяха[1], като казваха: Какво имаме ние с Теб[2], Божи Сине? Нима си дошъл тук преди време да ни мъчиш?[3]** (1) Мк. 1:23; Деян. 8:7; (2) 3 Царе 17:18; Йн. 2:4; (3) Мк. 1:24; Лк. 4:34
30 **А надалеч от тях имаше голямо стадо свине, което пасеше.**
31 **И демоните Му се молеха, като казваха: Ако ни изпъдиш, изпрати ни в стадото свине!**
32 **И им каза: Идете. И те, като излязоха, отидоха в свинете; и ето, цялото стадо се спусна надолу по стръмнината в езерото и загина във водата.**
33 **А свинарите побягнаха и като отидоха в града, разказаха всичко – и това, което беше станало с обладаните от демони.**
34 **И ето, целият град излезе да посрещне Иисус; и като Го видяха, Му се примолиха да си отиде от техните области[1].** (1) Йов 21:14

ст. 1-8: Мк. 2:1-12; Лк. 5:17-26
9 **Тогава Той се качи на една лодка, премина и дойде в Своя Си град[1].** (1) гл. 4:13
2 **И ето, донесоха при Него един паралитик, сложен на постелка; и Иисус, като видя вярата им[1], каза на паралитика: Дерзай, синко, прощават ти се греховете[2].** (1) ст. 22,29; (2) Лк. 7:48
3 **И ето, някои от книжниците си казаха: Този богохулства[1].** (1) гл. 26:65
4 **А Иисус, като видя мислите им[1], каза: Защо мислите зло в сърцата си?** (1) гл. 12:25; 22:18; Йн. 2:24,25
5 **Защото кое е по-лесно? Да кажа: прощават ти се греховете; или да кажа: стани и ходи?**
6 **Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава**

греховете – тогава каза на паралитика: Стани, вдигни постелката си и иди у дома си[1]! (1) Йн. 5:8
7 **И** *той* **стана и отиде у дома си.**
8 **А множествата, като видяха това, ги обзе страх и прославиха Бога, който беше дал такава власт на хората[1].**
(1) гл. 15:31; 21:14,15; Ис. 29:23; Мк. 7:37
ст. 9-13: Мк. 2:13-17; Лк. 5:27-32
9 **И като минаваше оттам, Исус видя един човек на име Матей[1], който седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме. И той стана и Го последва[2].**
(1) гл. 10:3; (2) гл. 4:19-22
10 **И когато беше седнал на трапезата* в къщата, ето, много бирници и грешници дойдоха и насядаха с Иисус и с учениците Му.**
**букв.*: възлегнал до трапезата, и така навсякъде в Новия Завет. В тогавашния бит храненето е ставало лежешком около ниска маса.
11 **И фарисеите, като видяха това, казаха на учениците Му: Защо вашият Учител яде с бирниците и грешниците?[1]** (1) гл. 11:19; Лк. 15:2
12 **А Той, като чу това, каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните.**
13 **Но идете и се научете какво значи** *това:* **„Милост искам, а не жертва"[1], защото не съм дошъл да призова праведните, а грешните[2] (на покаяние).**
(1) гл. 12:7; 23:23; Ос. 6:6; (2) гл. 18:11; 1 Тим. 1:15
ст. 14-17: Мк. 2:18-22; Лк. 5:33-39
14 **Тогава при Него дойдоха учениците на Йоан[1] и казаха: Защо ние и фарисеите постим много, а Твоите ученици не постят[2]?** (1) Йн. 1:35; (2) Лк. 18:12
15 **Иисус им каза: Могат ли сватбарите да жалеят, докато младоженецът е с тях[1]? Ще дойде обаче време, когато младоженецът ще им се отнеме, и тогава ще постят[2].** (1) Йн. 3:29; (2) гл. 17:23
16 **Никой не кърпи стара дреха с нов плат; защото това, което трябва да я закърпи, отдира от дрехата и съдраното става по-лошо.**
17 **Нито наливат ново вино в стари мехове; иначе меховете се спукват, виното изтича и меховете се изхабяват. Но наливат ново вино в нови мехове, та и двете се запазват.**

ст. 18-26: Мк. 5:21-43; Лк. 8:40-56
18 **Когато им говореше това, ето, един началник дойде, падна пред Него, и казваше: Дъщеря ми току-що умря; но ела и положи ръката Си на нея, и тя ще оживее!**
19 **И Иисус стана и го последва, а също и учениците Му.**
20 **И ето, една жена, която имаше кръвотечение[1] от дванадесет години, се приближи отзад и се допря до полите на дрехата Му[2],** (1) Лев. 15:25; (2) гл. 23:5
21 **защото си казваше: Ако се допра до дрехата Му, ще оздравея[1].** (1) гл. 14:36
22 **А Иисус, като се обърна и я видя, каза: Дерзай, дъще[1], твоята вяра те изцели[2]. И от същия час жената оздравя[3].** (1) ст. 2; (2) ст. 29; Мк. 10:52; (3) гл. 8:13
23 **И когато Иисус дойде в къщата на началника и видя свирачите и разтревожения народ, каза:**
24 **Идете си, защото момичето не е умряло, а спи[1]. А те Му се присмиваха.** (1) Йн. 11:11
25 **И като изпъдиха народа, Той влезе и я хвана за ръката; и момичето стана[1].** (1) 3 Царе 17:22; 4 Царе 4:35; 13:21; Лк. 7:15; Йн. 11:44; Деян. 9:40; 20:12
26 **И това се разчу по цялата онази страна[1].** (1) Лк. 7:17
ст. 27-31: ср. гл. 20:29-34; Мк. 8:22-26; 10:46-52; Лк. 18:35-43
27 **А когато Иисус си отиваше оттам, Го последваха двама слепи, които викаха и казваха: Смили се за нас, Сине Давидов[1]!** (1) гл. 1:1; 12:23; 15:22; 21:9; 22:42
28 **И като влезе вкъщи, слепите се приближиха до Него; и Иисус им каза: Вярвате ли, че мога да сторя това? Те Му казаха: Да, Господи[1].**
(1) Мк. 9:24; Деян. 14:9
29 **Тогава Той се допря до очите им[1] и каза: Нека ви бъде според вярата ви[2].** (1) Йн. 9:6; (2) ст. 22; гл. 8:13
30 **И очите им се отвориха[1]. А Иисус им заръча строго, като каза: Внимавайте никой да не узнае това![2]**
(1) Пс. 146:8; Ис. 35:5; (2) гл. 8:4; Мк. 1:44
31 **А те, като излязоха, Го разгласиха по цялата онази страна[1].** (1) Мк. 1:45

32 **И когато те излизаха, ето, доведоха при Него един ням човек, обладан от демон[1].** (1) гл. 12:22; Лк. 11:14
33 **И след като бе изгонен демонът, немият проговори[1]. И множествата се чудеха и казваха: Никога не се е виждало такова нещо в Израил![2]** (1) Ис. 35:6; (2) гл. 12:23
34 **А фарисеите казваха: Чрез началника на демоните Той изгонва демоните[1].** (1) гл. 12:24; Мк. 3:22; Лк. 11:15; Йн. 7:20
35 **И Иисус обикаляше всичките градове и села и поучаваше в синагогите им, и проповядваше[1] благовестието на царството, и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ[2].** (1) Мк. 6:6; Лк. 8:1; (2) гл. 4:23
36 **А когато видя множествата, се смили над тях[1], защото бяха изнемощели и пръснати като овце, които нямат пастир[2].** (1) гл. 14:14; 15:32; 20:34; Мк. 1:41; Лк. 7:13; (2) Чис. 27:17; 3 Царе 22:17; Езек. 34:5; Мк. 6:34
37 **Тогава каза на учениците Си: Жетвата е изобилна, а работниците – малко;**
38 **затова, молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си[1].** (1) Лк. 10:2

10 **И като повика дванадесетте Си ученици, даде им власт над нечисти духове, да ги изгонват, и да изцеляват всякаква болест и всякаква немощ[1].** (1) Мк. 6:7; Лк. 9:1

ст. 2-4: Мк. 3:13-19; Лк. 6:12-16; Деян. 1:13

2 **А ето имената на дванадесетте апостоли: първият – Симон, който се нарича Петър[1], и брат му Андрей[2]; Яков Зеведеев и брат му Йоан[3];** (1) гл. 16:17,18; Йн. 1:42; 1 Петр. 1:1; (2) гл. 4:18; (3) гл. 4:21; 20:20
3 **Филип[1] и Вартоломей; Тома[2] и Матей, бирникът[3]; Яков Алфеев и Тадей;** (1) Йн. 1:43; (2) Йн. 11:16; (3) гл. 9:9
4 **Симон Зилот и Юда Искариотски, който Го и предаде[1].** (1) гл. 26:14

ст. 5-15: Мк. 6:7-13; Лк. 9:1-6; ср. Лк. 10:1-12

5 **Тези дванадесет души Иисус изпрати и им заповяда, като каза: Не пътувайте към езичниците и в самарянски град не влизайте[1];** (1) 4 Царе 17:24; Езд. 4:10
6 **а по-добре отивайте при изгубените овце от израилевия дом[1].** (1) гл. 15:24; Деян. 11:19; 13:46
7 **И като ходите, проповядвайте, като казвате: Небесното царство наближи[1].** (1) гл. 3:2
8 **Болни изцелявайте, мъртви възкресявайте, прокажени очиствайте, демони изгонвайте[1]; даром сте приели, даром давайте[2].** (1) Мк. 16:17,18; (2) 3 Йн. 7
9 **Не вземайте нито злато, нито сребро, нито медна** *монета* **в пояса си[1],** (1) Лк. 22:35
10 **нито торба за път, нито две ризи, нито сандали, нито тояга; защото работникът заслужава своята прехрана[1].** (1) Чис. 18:31; 1 Кор. 9:4,14; 1 Тим. 5:18
11 **И в който и да било град или село като влезете, разпитвайте кой в него е достоен, и там оставайте, докато си отидете[1].** (1) Деян. 16:15
12 **А когато влизате в дома, поздравявайте го.**
13 **И ако домът бъде достоен, нека дойде на него вашият мир; но ако не бъде достоен, мирът ви нека се върне към вас.**
14 **И ако някой не ви приеме и не послуша думите ви, като излизате от дома му или от онзи град, отърсете праха от краката си[1].** (1) Деян. 13:51
15 **Истина ви казвам: по-леко ще бъде на содомската и гоморската земя[1] в съдния ден, отколкото на онзи град[2].** (1) Бит. 19:24,25; (2) гл. 11:22,24; Плач 4:6; Лк. 10:14; 20:47; Откр. 20:12

ст. 16-22: ср. гл. 24:9-13; Мк. 13:9-13; Лк. 12:11-12; 21:12-17

16 **Ето, Аз ви изпращам като овце посред вълци[1]; и така, бъдете разумни като змиите и незлобиви като гълъбите.** (1) Лк. 10:3
17 **И се пазете от хората, защото ще ви предават на съдилища и в синагогите си ще ви бият[1].** (1) гл. 23:34; Деян. 5:40; 6:12; 22:19; 2 Кор. 11:24
18 **Да! И пред управители и царе ще ви извеждат заради Мен, за да свидетелствате на тях и на народите[1].** (1) гл. 24:14; Йн. 15:27; Деян. 23:33; 27:24
19 **А когато ви предадат, не се безпокойте как или какво да говорите, за-**

щото в същия час ще ви се даде какво
да говорите[1]. (1) Изх. 4:12
20 Защото не сте вие, които говори-
те, а Духът на Отца ви, който говори
във вас.
21 Брат брата ще предаде на смърт, и
баща – детето; и деца ще се надигнат
против родителите и ще ги докарват
до смърт[1]. (1) ст. 35,36; Мих. 7:6
22 Ще бъдете мразени от всички за-
ради Моето Име[1]; а който устои до-
край, той ще бъде спасен.
(1) Лк. 6:22; Йн. 15:21
23 А когато ви преследват в този град,
бягайте в другия[1]; защото, истина ви
казвам: няма да свършите израилеви-
те градове, докато дойде Човешкият
Син. (1) гл. 23:34; Деян. 14:6
24 Ученикът не е по-горен от учителя
си, нито слугата е по-горен от господа-
ря си[1]. (1) Лк. 6:40; Йн. 13:16
25 Достатъчно е на ученика да бъде
като учителя си, и на слугата – като
господаря си. Ако стопанина на дома
нарекоха Веелзевул[1], то колко повече –
домашните Му! (1) гл. 12:24; Йн. 8:48
ст. 26-33: ср. Лк. 12:2-9
26 И така, не се бойте от тях; защото
няма нищо покрито, което да не се от-
крие, и тайно, което да не се узнае[1].
(1) Мк. 4:22
27 Това, което ви говоря в тъмно, ка-
жете го на светло; и което чуете на
ухо, прогласете го от покрива.
28 Не се бойте от онези, които убиват
тялото, а душата не могат да убият[1];
а по-скоро се бойте от Онзи, който
може и душа, и тяло да погуби[2] в пъ-
къла[3]. (1) Ер. 1:8; 1 Петр. 3:14; Откр. 2:10;
(2) Як. 4:12; (3) гл. 5:29,30
29 Не се ли продават две врабчета за
един асарий? И *пак* нито едно от тях
няма да падне на земята без *волята на*
вашия Отец.
30 А на вас и космите на главата са
всички преброени.
31 И така, не се бойте: вие сте по-
ценни от много врабчета[1]. (1) гл. 6:26
32 И така, всеки, който изповяда Мен
пред хората, ще го изповядам и Аз
пред Моя Отец, който е на небесата[1].
(1) Римл. 10:9; Откр. 3:5
33 Но всеки, който се отрече от Мен[1]
пред хората, ще се отрека и Аз от него
пред Моя Отец, който е на небесата[2].
(1) 2 Петр. 2:1; 1 Йн. 2:23; Юда 4;
(2) Мк. 8:38; Лк. 9:26; 2 Тим. 2:12
34 Да не мислите, че дойдох да доне-
са мир на земята; не дойдох да донеса
мир, а меч.
35 Защото дойдох да разлъча човек
от баща му, дъщеря – от майка ѝ и
снаха – от свекърва ѝ;
36 и неприятели на човека *ще бъдат*
домашните му[1]. (1) ст. 21; Лк. 12:51-53
37 Който обича баща или майка по-
вече от Мен, не е достоен за Мен; и
който обича син или дъщеря повече от
Мен, не е достоен за Мен[1];
(1) Втзк. 13:6-10; 33:9
38 и който не вземе кръста си и Ме
следва, не е достоен за Мен[1].
(1) гл. 16:24; Мк. 8:34
39 Който намери живота си, ще го из-
губи, и който изгуби живота си заради
Мен, ще го намери[1].
(1) гл. 16:25; Лк. 9:24; 14:26,27; Йн. 12:25; 2 Тим. 2:11
ст. 40-42: ср. гл. 25:34-40
40 Който приема вас, Мен приема; и
който приема Мен, приема Този, който
Ме е пратил[1].
(1) гл. 18:5; Мк. 9:37; Лк. 9:48; Йн. 12:44; Гал. 4:14
41 Който приема пророк в името на
пророк, награда на пророк ще получи;
и който приема праведник в името на
праведник, награда на праведник ще
получи[1]. (1) 4 Царе 4:8,17
42 И който напои един от тези мал-
ките само с една чаша студена вода
в името на ученик, истина ви казвам,
никак няма да изгуби наградата си[1].
(1) Мк. 9:41; Евр. 6:10

11 А Исус, когато свърши наставле-
нията Си към дванадесетте Си учени-
ци[1], замина оттам да поучава и пропо-
вядва по градовете им. (1) гл. 7:28
ст. 2-19: Лк. 7:18-35
2 А Йоан, като чу в тъмницата[1] за

делата на Христос, прати от учениците
си да Му кажат: (1) гл. 4:12; Лк. 3:20
3 **Ти ли си Онзи, който има да дойде,**
или друг да очакваме?[1] (1) Йн. 10:24
4 **Иисус в отговор им каза: Идете и съобщете на Йоан това, което чувате и виждате:**
5 **слепи прогледждат, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват, мъртви биват възкресявани**[1] **и на сиромасите се проповядва благовестието**[2].
(1) Ис. 35:5,6; Йн. 5:36; (2) Ис. 29:18,19; 61:1
6 **И блажен онзи, който не се отвръща от Мен**[1].
(1) гл. 13:57; 26:31; Ис. 8:14,15; 1 Петр. 2:8
7 **И когато те си отиваха, Иисус започна да казва на множествата за Йоан: Какво излязохте да видите в пустинята**[1]**? Тръстика ли, от вятър разлюлявана?** (1) гл. 3:1,5
8 **Но какво излязохте да видите? Човек ли, в меки** *дрехи* **облечен? Ето, тези, които носят меки дрехи, са в царските дворци.**
9 **Но какво тогава излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк**[1]. (1) гл. 14:5; 21:26; Лк. 1:76
10 **Защото този е, за когото е писано: „Ето, Аз изпращам вестителя Си пред Твоето лице, който ще устрои пътя Ти пред Теб**[1]**.“** (1) Мал. 3:1; Мк. 1:2; Йн. 3:28
11 **Истина ви казвам: между родените от жени не се е издигнал по-велик от Йоан Кръстител**[1]**; обаче най-малкият в небесното царство е по-голям от него.**
(1) Лк. 1:15
12 **А от дните на Йоан Кръстител досега небесното царство бива насилвано и насилници го грабват**[1]. (1) Лк. 16:16
13 **Защото всичките пророци и законът пророкуваха до Йоан**[1]**;**
(1) Йн. 1:6-8; 5:33
14 **и ако искате да го приемете, това е Илия, който имаше да дойде**[1].
(1) гл. 17:13; Мал. 4:5; Мк. 9:13; Лк. 1:17; Йн. 1:21
15 **Който има уши да слуша, нека слуша**[1]. (1) гл. 13:9,43; Мк. 4:9,23; Лк. 8:8; Откр. 2:7
16 **А на какво да оприлича това поколение? То прилича на деца, които седят по пазарите и викат на другарите си, като им казват:**
17 **Свирихме ви, и не играхте; пяхме ви жални песни, и не жалеехте.**
18 **Защото дойде Йоан, който нито ядеше, нито пиеше**[1]**, и казват: Има демон**[2]. (1) гл. 3:4; Лк. 1:15; (2) гл. 21:25
19 **Дойде Човешкият Син, който яде и пие, и казват: Ето човек лаком и винопиец, приятел на бирниците и на грешниците!**[1] **Но пак, мъдростта се оправдава от делата си.** (1) гл. 9:11; 12:32
ст. 20-24: Лк. 10:13-16
20 **Тогава започна да укорява градовете, където се извършиха повечето от Неговите чудеса, защото не се покаяха:**
21 **Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако в Тир и Сидон**[1] **се бяха извършили чудесата, които се извършиха у вас, те отдавна биха се покаяли във вретище и пепел**[2].
(1) Езек. 28:1-19,21-23; (2) Йона 3:6
22 **Но казвам ви: на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото на вас**[1]. (1) гл. 10:15; Лк. 12:48
23 **И ти, Капернауме, който си се издигнал до небесата**[1]**, до ада ще бъдеш свален**[2]**! Защото, ако се бяха извършили в Содом**[3] **чудесата, които се извършиха в теб, той и до днес би останал.** (1) гл. 4:13; (2) Ис. 14:15; (3) Бит. 18:20
24 **Но казвам ви, че в съдния ден на содомската земя ще бъде по-леко, отколкото на теб**[1]. (1) ст. 22
ст. 25-27: Лк. 10:21,22
25 **В онова време Иисус заговори, като каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята**[1]**, защото си скрил това от мъдрите и разумните**[2]**, а си го открил на невръстните**[3].
(1) Деян. 17:24; (2) Йов 37:24; (3) 1 Кор. 1:26-29
26 **Да, Отче, защото така Ти се видя угодно.**
27 **Всичко Ми е предадено от Моя Отец**[1]**; и освен Отец, никой не познава Сина; нито познава някой Отца, освен Синът**[2] **и онзи, на когото Синът би благоволил да Го открие**[3]. (1) гл. 28:18; Йн. 3:35; 17:2; Евр. 2:8; (2) Йн. 7:29; (3) Йн. 1:18; 1 Йн. 2:13,14

28 **Елате при Мен всички, които сте**
отрудени и обременени[1], **и Аз ще ви**
дам почивка. (1) Пс. 38:4
29 **Вземете Моето иго върху себе си**
и се научете от Мен[1], **защото съм кро-**
тък[2] **и смирен по сърце**[3]**; и ще наме-**
рите почивка за душите си[4]**.** (1) Еф. 4:20; (2) Пс. 45:4; (3) Зах. 9:9; 2 Кор. 10:1; (4) Ер. 6:16
30 **Защото Моето иго е благо и Моето**
бреме е леко[1]**.** (1) 1 Йн. 5:3

ст. 1-14: Мк. 2:23-3:6; Лк. 6:1-11

12 **По онова време, в една събота,**
Иисус минаваше през посевите, а уче-
ниците Му, като огладняха, започнаха
да късат класове и да ядат[1]**.** (1) Втзк. 23:25
2 **А фарисеите, като видяха това, Му**
казаха: Виж, Твоите ученици вършат
това, което не е позволено да се вър-
ши в събота[1]**!** (1) Йн. 5:10
3 **А Той им каза: Не сте ли чели какво**
направи Давид, когато огладня той и
мъжете, **които бяха с него**[1]**;** (1) 1 Царе 21:3-6
4 **как влезе в Божия дом и яде при-**
съствените хлябове, които не беше
позволено да яде нито той, нито оне-
зи, които бяха с него, а само свеще-
ниците[1]**?** (1) Лев. 24:9
5 **Или, не сте ли чели в закона, че в**
съботен ден свещениците в храма на-
рушават съботата и не са виновни[1]**?** (1) Чис. 28:9; Йн. 7:23
6 **Но казвам ви, че тук има нещо**
повече от храма[1]**.** (1) ст. 41,42
7 **Но ако знаехте какво значи** *това:*
„Милост искам, а не жертва“[1]**, не бих-**
те осъдили невинните. (1) гл. 9:13; Ос. 6:6
8 **Защото Човешкият Син е Господар**
на съботата[1]**.** (1) Изх. 16:29
9 **И като замина оттам, дойде в си-**
нагогата им.
10 **Там имаше един човек с изсъхнала**
ръка; и за да обвинят *Иисус*[1]*,* **Го попи-**
таха: Позволено ли е човек да изцеля-
ва в събота?[2] (1) Йн. 8:6; (2) Лк. 13:14
11 **И Той им каза: Кой човек от вас,**
ако има една овца и тя в съботен
ден падне в яма, няма да я улови и
извади?[1] (1) Лк. 14:5
12 **А колко по-ценен е човекът от**
овцата![1] **Затова е позволено да се пра-**
ви добро в съботен ден. (1) гл. 6:26
13 **Тогава каза на човека: Протегни**
ръката си. И той я протегна; и тя ста-
на здрава като другата.
14 **А фарисеите, като излязоха, се на-**
говориха против Него как да Го погу-
бят[1]**.** (1) гл. 21:46; 26:4; Йн. 5:16

ст. 15-21: Мк. 3:7-12; Лк. 6:17-19

15 **Но Иисус, като разбра, се оттегли**
оттам[1]**; и голямо множество Го послед-**
ва, и Той ги изцели всички[2]**.** (1) гл. 4:12; (2) гл. 4:24
16 **И им заръча да не разгласяват за**
Него[1]**,** (1) гл. 8:4
17 **за да се сбъдне реченото чрез про-**
рок Исая, който казва[1]**:** (1) Ис. 42:1-4
18 **„Ето Моят Служител, когото избрах;**
Моят Възлюбен, в когото е благоволе-
нието на душата Ми[1]**. Ще положа Духа**
Си на Него[2]**, и Той ще възвести съд на**
народите. (1) гл. 3:17; (2) Ис. 11:2; 61:1
19 **Няма да се скара**[1]**, нито да извика,**
нито ще чуе някой гласа Му по улици-
те. (1) 2 Тим. 2:24
20 **Смазана тръстика няма да пречупи**
и тлеещ фитил няма да угаси[1]**, докато**
изведе съда към победа[2]**.** (1) Ис. 57:15; (2) Ис. 11:4,5
21 **И в Неговото Име народите ще се**
надяват[1]**.“** (1) Ис. 11:10; Римл. 15:12

ст. 22-37: Мк. 3:20-30; Лк. 11:14-23; 12:10

22 **Тогава доведоха при Него един**
обладан от демон, сляп и ням[1]**; и го**
изцели, така че немият говореше и
виждаше[2]**.** (1) гл. 9:32; (2) Ис. 35:5,6
23 **И всичките множества се смаяха и**
говореха: Да не би Този да е Давидо-
вият Син?[1] (1) гл. 9:27,33
24 **А когато фарисеите чуха това, ка-**
заха: Този не изгонва демоните *иначе,*
освен чрез началника на демоните, Ве-
елзевул[1]**.** (1) гл. 9:34; 10:25
25 **А** *Иисус,* **като знаеше техните ми-**
сли[1]**, им каза: Всяко царство, разделе-**
но само против себе си, запустява; и
нито един град или дом, разделен сам
против себе си, няма да устои. (1) гл. 9:4

26 **Ако Сатана изгонва Сатана, той се е разделил сам против себе си: тогава как ще устои неговото царство?**
27 **При това, ако Аз изгонвам демоните чрез Веелзевул, чрез кого ги изгонват вашите синове? Затова те ще ви бъдат съдии.**
28 **Но ако Аз изгонвам демоните чрез Божия Дух, то Божието царство е дошло до вас.**
29 **Или как може да влезе някой в къщата на силния и да му ограби покъщнината, ако първо не върже силния? И тогава ще ограби къщата му.**
30 **Който не е с Мен, той е против Мен; и който не събира с Мен, разпилява[1].** (1) Мк. 9:40
31 **Затова ви казвам: всеки грях и хула ще се прости на хората; но хулата** *против* **Духа няма да се прости[1].** (1) Евр. 10:26
32 **И ако някой каже дума против Човешкия син[1], ще му се прости, но ако някой говори против Светия Дух[2], няма да му се прости нито в този свят, нито в бъдещия.** (1) гл. 11:19; (2) Евр. 10:29
33 **Или направете дървото добро и плода му добър, или направете дървото лошо и плода му лош; защото от плода се познава дървото[1].** (1) гл. 7:17,20
34 **Рожби на усойница![1] Как можете да говорите добро, като сте зли? Защото от онова, което препълва сърцето, говорят устата[2].** (1) гл. 3:7; (2) гл. 15:18
35 **Добрият човек от доброто си съкровище изважда добри неща, а злият човек от злото си съкровище изважда зли неща[1].** (1) Ис. 32:6-8; Лк. 6:45
36 **И казвам ви, че за всяка празна дума, която кажат хората[1], ще отговарят в съдния ден[2].** (1) Юда 15; (2) Екл. 12:14; Деян. 17:31; Як. 5:12; Римл. 14:12
37 **Защото от думите си ще се оправдаеш, и от думите си ще се осъдиш[1].** (1) Лк. 19:22

ст. 38-42: Лк. 11:29-32

38 **Тогава някои от книжниците и фарисеите Му отговориха и казаха: Учителю, искаме да видим знамение от Теб[1].** (1) гл. 16:1; Мк. 8:11; 1 Кор. 1:22
39 **А Той в отговор им каза: Зло и прелюбодейно поколение иска знамение, но** *друго* **знамение няма да му се даде, освен знамението на пророк Йона[1].** (1) гл. 16:4; Мк. 8:12
40 **Защото, както Йона беше в корема на морското чудовище три дни и три нощи[1], така и Човешкият Син ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи[2].** (1) Йона 1:17; (2) гл. 16:21; 1 Кор. 15:4
41 **Ниневийските мъже ще се явят на съда с това поколение и ще го осъдят[1], защото те се покаяха чрез проповедта на Йона[2]; а ето, тук има повече от Йона[3].** (1) Римл. 2:27; (2) Йона 3:5; (3) ст. 6; Йн. 3:31
42 **Южната царица ще се яви на съда с това поколение и ще го осъди, защото тя дойде от краищата на земята, за да чуе Соломоновата мъдрост[1]; а ето, тук има повече от Соломон[2].** (1) 3 Царе 10:1; (2) ст. 41

ст. 43-45: Лк. 11:24-26

43 **Когато нечистият дух излезе от човека, той минава през безводни места, за да търси покой, и не намира.**
44 **Тогава казва: Ще се върна в къщата си, откъдето съм излязъл. И като дойде, я намира празна, пометена и украсена.**
45 **Тогава отива и взема със себе си седем други духа, по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на онзи човек става по-лошо от първото[1]. Също така ще бъде и с това зло поколение.** (1) 2 Петр. 2:20

ст. 46-50: Мк. 3:31-35; Лк. 8:19-21

46 **Когато Той още говореше на множествата, ето, майка Му и братята Му[1] стояха навън и искаха да Му говорят.** (1) гл. 13:55; Мк. 6:3; Йн. 2:12; Деян. 1:14
47 **И някой Му каза: Ето, майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Ти говорят.**
48 **А Той в отговор рече на този, който Му каза** *това:* **Коя е майка Ми и кои са братята Ми?**
49 **И като простря ръка към учениците Си, каза: Ето майка Ми и братята Ми!**
50 **Защото, който върши волята на**

Моя Отец, който е на небесата[1], той Ми е брат и сестра, и майка. (1) гл. 7:21

ст. 1-23: Мк. 4:1-20; Лк. 8:4-15

13 **В същия ден Иисус излезе от къщата и седна край езерото.**
2 **И при Него се събраха големи множества, така че Той влезе и седна в една лодка, а цялото множество стоеше на брега[1].** (1) Мк. 3:9; Лк. 5:3
3 **И им говореше много с притчи[1], като казваше: Ето, сеячът излезе да сее;** (1) ст. 34
4 **и като сееше, някои** *зърна* **паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха.**
5 **А други паднаха на каменистите места, където нямаше много пръст; и твърде скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва,**
6 **а като изгря слънцето, прегоряха и понеже нямаха корен, изсъхнаха.**
7 **Други пък паднаха между тръните; и тръните пораснаха и ги задушиха.**
8 **А други паднаха на добра земя; и дадоха плод – кое стократно, кое шестдесет, кое тридесет.**
9 **Който има уши (да слуша), нека слуша[1].** (1) гл. 11:15
10 **Тогава се приближиха Неговите ученици и Му казаха: Защо им говориш с притчи?**
11 **А Той в отговор им каза: Защото на вас е дадено да знаете тайните на небесното царство, а на тях не е дадено[1].** (1) Мк. 4:33,34
12 **Защото, който има, на него ще се даде и ще му се преумножи; а който няма, от него ще се отнеме и това, което има[1].** (1) гл. 25:29; Мк. 4:25
13 **Затова им говоря с притчи, защото гледат, а не виждат; слушат, а не чуват и не разбират[1].** (1) Втзк. 29:4; Ер. 5:21; Мк. 8:18
14 **В тях се изпълнява пророчеството на Исая, което казва: „С уши ще чуете, а никак няма да разберете; и с очи ще гледате, а никак няма да видите.**
15 **Защото сърцето на този народ е надебеляло, и с ушите си тежко чуват, и очите си затвориха, да не би да видят с очите си[1], и да чуят с ушите си, и да разберат със сърцето си, и да се обърнат, и Аз да ги изцеля[2].“** (1) Йн. 9:39; Римл. 11:8; (2) Ис. 6:9,10; Йн. 12:39,40; Деян. 28:25-27
16 **А вашите очи са блажени, защото виждат, и ушите ви – защото чуват.**
17 **Защото, истина ви казвам, че мнозина пророци и праведници са желали да видят това, което вие виждате, но не видяха; и да чуят това, което вие чувате, но не чуха[1].** (1) Лк. 10:23,24; 1 Петр. 1:10; Евр. 11:39
18 **И така, вие чуйте притчата за сеяча.**
19 **При всеки, който чуе словото на царството и не го разбира, идва лукавият и грабва посятото в сърцето му: той е посятото край пътя.**
20 **А посятото на каменистите места е онзи, който чува словото и веднага с радост го приема[1];** (1) Евр. 6:5
21 **корен обаче няма в себе си, а е кратковременен; и когато настане скръб или гонение заради словото[1], начаса отпада*[2].** **букв.:* се съблазнява, подвежда към грях; (1) 2 Тим. 3:12; (2) Йн. 16:1
22 **А посятото между тръните е онзи, който чува словото, но светските грижи[1] и измамата на богатството[2] заглушават словото и той става безплоден.** (1) гл. 6:25-34; 2 Тим. 2:4; (2) гл. 6:19; 19:23; Мк. 10:23; 1 Тим. 6:9
23 **А посятото на добра земя е онзи, който чува словото и го разбира, който и дава плод и принася – кой стократно, кой шестдесет, кой тридесет.**

ст. 24-30: ср. ст. 36-43

24 **Друга притча им предложи, като каза: Небесното царство прилича на човек, който е посял добро семе на нивата си[1];** (1) Мк. 4:26
25 **но когато хората спяха, неприятелят му дойде и пося плевели между пшеницата, и си отиде.**
26 **И когато поникна посевът и завърза плод, тогава се появиха и плевелите.**
27 **А слугите на домакина дойдоха и**

му казаха: Господине, не пося ли ти
добро семе на нивата си? Но тогава
откъде са плевелите?
28 **Той им каза: Някой враждебен чо-**
век е направил това. А слугите му ка-
заха: Като е така, искаш ли да отидем
да ги оплевим?
29 **А той каза: Не искам; да не би**
като плевите плевелите, да изскубете
заедно с тях и пшеницата[1]**.** (1) Ис. 65:8
30 **Оставете да растат и двете заедно**
до жетва. А във време на жетва ще
кажа на жетварите: съберете първо
плевелите и ги вържете на снопове за
изгаряне, а житото приберете в житни-
цата ми[1]**.** (1) гл. 3:12; Откр. 14:15
ст. 31-35: Мк. 4:30-34; Лк. 13:18-21
31 **Друга притча им предложи, като**
каза: Небесното царство прилича на
синапено зърно, което човек взе и го
пося на нивата си.
32 **То наистина е по-малко от всички**
семена, но когато порасне, е по-голя-
мо от тревите и става дърво, така че
небесните птици идват и се подслоня-
ват по клончетата му[1]**.** (1) Езек. 17:23; 31:6
33 **Друга притча им каза: Небесното**
царство прилича на квас, който една
жена взе и замеси в три мери брашно,
докато вкисна цялото[1]**.** (1) 1 Кор. 5:6; Гал. 5:9
34 **Всичко това Иисус каза на множе-**
ството с притчи, и без притчи не им
говореше[1]**,** (1) ст. 3
35 **за да се изпълни реченото чрез**
пророка, който казва: „Ще отворя ус-
тата Си в притчи; ще изкажа скритото
още от създанието на света[1]**.“** (1) Пс. 78:2
ст. 36-43: ср. ст. 24-30
36 **Тогава Той остави множеството и**
дойде вкъщи. И учениците Му се при-
ближиха до Него и казаха: Обясни ни
притчата за плевелите на нивата[1]**.**
(1) гл. 15:15
37 **А в отговор Той каза: Сеячът на**
доброто семе е Човешкият Син;
38 **нивата е светът; доброто семе са**
синовете на царството, а плевелите –
синовете на лукавия[1]**;** (1) Йн. 8:44; 1 Йн. 3:10
39 **неприятелят, който ги пося, е дяво-**
лът; жетвата е свършекът на света[1]**, а**
жетварите са ангелите.
(1) гл. 24:3; Йоил 3:13; Откр. 14:16
40 **И така, както събират плевелите и**
ги изгарят в огън, така ще бъде и при
свършека на света.
41 **Човешкият Син ще изпрати ангели-**
те Си[1]**, които ще съберат от царството**
Му всички съблазни* и онези, които
вършат беззаконие[2]**;**
**или:* препъньки, поводи за грях;
(1) гл. 24:31; Мк. 13:27; (2) Соф. 1:3
42 **и ще ги хвърлят в огнената пещ**[1]**;**
там ще бъде плач и скърцане със зъ-
би[2]**.** (1) гл. 25:41; (2) ст. 50; гл. 8:12
43 **Тогава праведните ще блеснат като**
слънцето в царството на своя Отец[1]**.**
Който има уши (да слуша), нека слу-
ша[2]**.** (1) Пр. 4:18; Дан. 12:3; (2) гл. 11:15
44 **Небесното царство прилича на**
имане, скрито в нива, което човек,
като го намери, го скрива и в радостта
си отива, продава всичко, което има, и
купува онази нива.
45 **Небесното царство прилича още**
на търговец, който търсеше хубави
бисери,
46 **и като намери един скъпоценен**
бисер, отиде, продаде всичко, което
имаше, и го купи.
47 **Небесното царство прилича още**
на мрежа, хвърлена в езерото, която
събра *риби* от всякакъв вид;
48 **и като се напълни, я изтеглиха на**
брега, седнаха и прибраха добрите в
съдове, а лошите изхвърлиха.
49 **Така ще бъде и при свършека на**
света: ангелите ще излязат и ще отлъ-
чат злите измежду праведните[1]**,**
(1) гл. 3:12; 25:32
50 **и ще ги хвърлят в огнената пещ**[1]**;**
там ще бъде плач и скърцане със зъ-
би[2]**.** (1) Лк. 16:24; (2) ст. 42
51 **(И Иисус им каза:) Разбрахте ли**
всичко това? Те Му казаха: Да, (Гос-
поди).
52 **А Той им каза: Затова, всеки кни-**
жник, който е учил за небесното цар-
ство, прилича на домакин, който из-

важда от съкровището си ново и старо[1].
(1) гл. 24:45; 2 Тим. 2:15

ст. 53-58: Мк. 6:1-6; ср. Лк. 4:16-30

53 Тогава Иисус, като свърши тези притчи, си замина оттам[1].
(1) гл. 7:28

54 И когато дойде в родния Си град, ги поучаваше в синагогата им, така че те се чудеха[1] и казваха: Откъде е на Този тази мъдрост и *тези* чудеса?[2]
(1) гл. 7:28; (2) Йн. 7:15

55 Не е ли Той син на дърводелеца?[1] Майка Му не се ли казва Мария, а братята Му[2] – Яков[3] и Йосиф, Симон и Юда[4]?
(1) Йн. 6:42; (2) гл. 12:46; (3) Деян. 12:17; (4) Юда 1

56 И сестрите Му не са ли всички при нас? Откъде е тогава на Този всичко това?

57 И се отвърнаха от Него[1]. А Иисус им каза: Никой пророк не е без почит, освен в родния си град и в дома си[2].
(1) гл. 11:6; (2) Ер. 11:21; Йн. 4:44

58 И не извърши там много чудеса поради неверието им.

ст. 1-12: Мк. 6:14-29; Лк. 3:19,20; 9:7-9

14 А в онова време четвъровластникът* Ирод[1] чу слуха за Иисус.
*Владетел на една четвърт от царството; по-късно е употребявано и за владетели на по-малки части.
(1) Лк. 3:1; Деян. 13:1

2 И каза на слугите си: Това е Йоан Кръстител[1] – той е възкръснал от мъртвите и затова тези сили действат чрез него.
(1) гл. 16:14

3 Защото Ирод беше хванал Йоан и го беше вързал и хвърлил в тъмница[1] заради Иродиада, жената на брат си Филип;
(1) гл. 4:12; Йн. 3:24

4 понеже Йоан му казваше: Не ти е позволено да я имаш[1].
(1) гл. 19:9; Лев. 18:16

5 И *Ирод* искаше да го убие, но се боеше от множеството, защото го считаха за пророк[1].
(1) гл. 11:9; Мк. 11:32

6 А когато празнуваха рождения ден на Ирод, дъщерята на Иродиада танцува по средата и угоди на Ирод.

7 Затова той с клетва ѝ обеща да ѝ даде каквото и да му поиска.

8 А тя, подучена от майка си[1], каза: Дай ми тук, на блюдо, главата на Йоан Кръстител.
(1) 2 Лет. 22:3

9 Царят се наскърби, но заради клетвата си и заради седящите с него заповяда да ѝ се даде[1];
(1) Чис. 30:2

10 и прати да обезглавят Йоан в тъмницата[1].
(1) гл. 17:12,13

11 И донесоха главата му на блюдо и я дадоха на момичето, а то я занесе на майка си.

12 А учениците му, като дойдоха, взеха тялото и го погребаха[1]; после дойдоха и казаха на Иисус.
(1) Деян. 8:2

ст. 13-21: Мк. 6:30-44; Лк. 9:10-17; Йн. 6:1-14; ср. гл. 15:32-39; Мк. 8:1-9

13 Когато Иисус чу *това,* се оттегли оттам с лодка на едно уединено място настрана[1]. А множествата, като чуха, Го последваха пеша от градовете.
(1) гл. 4:12

14 И Той, като излезе, видя голямо множество, смили се над тях[1] и изцели болните им[2].
(1) гл. 9:36; (2) гл. 4:24

15 А като се свечери, учениците дойдоха при Него и казаха: Мястото е уединено и времето е вече напреднало; разпусни множествата да отидат по селата и да си купят храна.

16 А Иисус им каза: Няма нужда да отиват – дайте им вие да ядат.

17 А те Му казаха: Имаме тук само пет хляба и две риби[1].
(1) Чис. 11:13,21,22; 4 Царе 4:43

18 А Той каза: Донесете ги тук при Мен.

19 Тогава, като заповяда на множествата да насядат на тревата, взе петте хляба и двете риби, погледна към небето[1] и благослови[2]; и като разчупи хлябовете, ги даде на учениците, а учениците – на хората.
(1) Йн. 11:41; (2) гл. 26:26

20 И всички ядоха и се наситиха[1]; и вдигнаха останалите къшеи – дванадесет пълни коша[2].
(1) Пс. 104:28; (2) гл. 16:9; 4 Царе 4:44; Мк. 8:19

21 А онези, които ядоха, бяха около пет хиляди мъже, освен жените и децата.

ст. 22-33: Мк. 6:45-52; Йн. 6:16-21

22 Веднага след това *Иисус* накара

учениците да влязат в лодката и да
отидат преди Него на другата страна,
докато разпусне множествата.
23 **И като разпусна множествата, се**
изкачи на хълма да се помоли наса-
ме[1]**. И като се свечери, Той беше там**
сам. (1) Мк. 1:35; Лк. 5:16
24 **А лодката беше вече в средата на**
езерото, блъскана от вълните[1]**, защото**
вятърът беше насрещен.
(1) гл. 8:24; Лк. 8:23
25 **А в четвъртата стража на нощта***
Той дойде към тях, като вървеше по
езерото[1]**.** *между 3 и 6 часа сутринта;
(1) Йов 9:8
26 **И учениците, като Го видяха да**
ходи по езерото, се изплашиха, мис-
лейки, че е призрак, и извикаха от
страх.
27 **А Иисус веднага им проговори, като**
каза: Дерзайте! Аз съм; не се бойте.
28 **А Петър в отговор Му каза: Господи-**
ди, ако си Ти, заповядай ми да дойда
при Теб по водата.
29 **А Той каза: Ела. И Петър слезе от**
лодката и вървеше по водата, за да
отиде при Иисус.
30 **Но като видя (силния) вятър, се**
уплаши и като потъваше, извика: Гос-
поди, спаси ме![1] (1) гл. 8:25
31 **И Иисус веднага простря ръка, хва-**
на го[1] **и му каза: Маловерецо**[2]**, защо се**
усъмни[3]**?** (1) Плач 3:57; (2) гл. 6:30; (3) Як. 1:6
32 **И като влязоха в лодката, вятърът**
утихна[1]**.** (1) гл. 8:26
33 **А онези, които бяха в лодката, Му**
се поклониха[1] **и казаха: Наистина Ти си**
Божи Син[2]**!** (1) Йн. 9:38;
(2) гл. 3:17; 16:16; 27:54; Лк. 1:35; Йн. 1:34; Евр. 1:2
ст. 34-36: Мк. 6:53-56
34 **И като преминаха** *езерото,* **дойдоха**
в Генисаретската земя.
35 **И когато тамошните мъже Го поз-**
наха, разпратиха по цялата онази окол-
ност и доведоха при Него всичките
болни[1]**;** (1) гл. 4:23,24
36 **и Го молеха да се допрат само до**
полата на дрехата Му; и колкото се
допряха, оздравяха[1]**.** (1) гл. 9:21

ст. 1-20: Мк. 7:1-23
15 **Тогава при Иисус дойдоха фари-**
сеи и книжници от Ерусалим и казаха:
2 **Защо Твоите ученици престъпват**
преданието на старейшините*[1]**, понеже**
не си мият ръцете, когато ядат хляб[2]**?**
*правила извън Мойсеевия закон, които са определяли
начина на живот до най-малките подробности
(1) Кол. 2:8; (2) Лк. 11:38
3 **А Той в отговор им каза: Защо и вие**
заради вашето предание престъпвате
Божията заповед?
4 **Защото Бог заповяда: „Почитай**
баща си и майка си“[1]**; и: „Който зло-**
слови баща или майка, непременно да
се умъртви[2]**.“** (1) гл. 19:19; Изх. 20:12; Втзк. 5:16;
Пр. 23:22; Еф. 6:2; (2) Изх. 21:17; Лев. 20:9; Пр. 20:20
5 **Но вие казвате: Който каже на баща**
си **или майка** *си:* **Това моето, с което**
би могъл да си помогнеш, е подарено
на Бога, **–**
6 **той да не дава на баща си (или**
майка си). Така, заради вашето преда-
ние, вие осуетихте Божията заповед[1]**.**
(1) Ер. 8:8
7 **Лицемери!**[1] **Добре е пророкувал**
Исая за вас, като е казал: (1) гл. 23:13
8 **„Този народ (се приближава при**
Мен с устата си и) Ме почита с устни-
те си, но сърцето им се намира далеч
от Мен[1]**.** (1) Ис. 58:2
9 **Но напразно Ме почитат, като пре-**
подават *за* **поучение човешки запове-**
ди[1]**.“** (1) Ис. 29:13; Кол. 2:22
10 **И като повика множеството, им**
каза: Слушайте и разбирайте!
11 **Не това, което влиза в устата, ос-**
квернява човека[1]**; а това, което излиза**
от устата, то осквернява човека[2]**.**
(1) Деян. 10:15; Римл. 14:14; 1 Тим. 4:4;
(2) ст. 18; Як. 3:6; Еф. 4:29
12 **Тогава учениците се приближиха и**
Му казаха: Знаеш ли, че фарисеите се
възмутиха, като чуха това слово?
13 **А Той в отговор каза: Всяко расте-**
ние, което не е насадил Моят небесен
Отец, ще се изкорени[1]**.** (1) Деян. 5:38
14 **Оставете ги, те са слепи водачи на**
слепци[1]**; а ако слепец води слепеца, и**
двамата ще паднат в ямата[2]**.**
(1) гл. 23:16,24; (2) Лк. 6:39; Римл. 2:19

15 Петър в отговор Му каза: Обясни ни тази притча![1] (1) гл. 13:36

16 А Той каза: И вие ли още не проумявате?[1] (1) гл. 16:9; Мк. 8:17

17 Не разбирате ли, че всичко, което влиза в устата, минава през корема и се изхожда навън?

18 А онова, което излиза от устата, произхожда от сърцето и то осквернява човека[1]. (1) ст. 11; гл. 12:34

19 Защото от сърцето произхождат зли помисли[1], убийства, прелюбодеяния[2], блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули[3]. (1) Бит. 6:5; Пс. 58:2; Пр. 6:14; Як. 1:14; (2) гл. 5:28; (3) 1 Петр. 4:3; Римл. 1:29-31; 13:13; 1 Кор. 6:9,10; Гал. 5:19-21; Еф. 5:3-5; Кол. 3:5-9; Откр. 21:8

20 Тези са нещата, които оскверняват човека[1]; а да яде с неизмити ръце, това не го осквернява. (1) Пс. 106:39

ст. 21-28: Мк. 7:24-30

21 И като излезе оттам, Иисус се оттегли в областта на Тир и Сидон.

22 И ето, една ханаанка излезе от онези места[1] и извика, като казваше: Смили се за мен, Господи, Сине Давидов![2] Дъщеря ми е лошо обсебена от демон. (1) Мк. 3:8; (2) гл. 9:27

23 Но Той не ѝ отговори нито дума. Учениците дойдоха и Му се молеха, като казаха: Отпрати я, защото вика след нас.

24 А Той в отговор каза: Аз не съм изпратен *при други,* освен при загубените овце от израилевия дом[1]. (1) гл. 10:5,6; Деян. 3:26

25 А тя дойде, кланяше Му се и казваше: Господи, помогни ми!

26 Той в отговор каза: Не е хубаво да се вземе хлябът на децата и да се хвърли на кученцата.

27 А тя каза: Да, Господи, но и кученцата ядат от трохите, които падат от трапезата на господарите им!

28 Тогава Иисус в отговор ѝ каза: О, жено, голяма е твоята вяра[1]; нека ти бъде, както искаш[2]. И от онзи час дъщеря ѝ оздравя. (1) гл. 8:10; (2) гл. 8:13

ст. 29-39: Мк. 8:1-9;
ср. гл. 14:13-21; Мк. 6:30-44; Лк. 9:10-17; Йн. 6:1-14

29 И като замина оттам, Иисус дойде при Галилейското езеро и се качи на хълма, и седеше там[1]. (1) гл. 5:1; Мк. 7:31

30 И дойдоха при Него големи множества, които имаха със себе си куци, слепи, неми, недъгави и много други, и ги сложиха пред краката Му, и Той ги изцели[1]. (1) гл. 4:23,24; Лк. 7:22

31 А множеството се чудеше, като гледаше неми да говорят, недъгави оздравели, куци да ходят и слепи да гледат. И прославиха Израилевия Бог[1]. (1) гл. 9:8; Йн. 10:32

32 А Иисус повика учениците Си и каза: Жал Ми е за множеството[1], защото три дни вече останаха с Мен и нямат какво да ядат; а не искам да ги разпусна гладни, да не би да им прималее по пътя. (1) гл. 9:36

33 Учениците Му казаха: Откъде в тази пустош толкова хляб, че да нахраним такова голямо множество?

34 Иисус им каза: Колко хляба имате? А те казаха: Седем[1], и малко рибки. (1) гл. 16:10

35 Тогава заповяда на множествата да насядат на земята.

36 И като взе седемте хляба и рибите, благодари[1] и разчупи, и даде на учениците, а учениците – на множествата. (1) 1 Тим. 4:4,5

37 И ядоха всички и се наситиха; и вдигнаха останалите къшеи – седем пълни кошници[1]. (1) Мк. 8:20

38 А онези, които ядоха, бяха четири хиляди мъже, освен жени и деца.

39 И като разпусна множествата, влезе в лодката и дойде в областта на Магадан.

ст. 1-12: Мк. 8:11-21

16 Тогава фарисеите и садукеите дойдоха при *Иисус* и за да Го изпитат[1], поискаха от Него да им покаже знамение от небето[2]. (1) Йн. 8:6; (2) гл. 12:38

2 А Той в отговор им каза: Когато се свечери, казвате: Времето *ще бъде* хубаво, защото небето се червенее;

3 а сутрин: Днес времето ще бъде лошо, защото небето се червенее на-

мръщено. Вие знаете да преценените ли-
цето на небето, а знаменията на вре-
мената не можете![1] (1) Лк. 12:54-56
4 **Зъл и прелюбодеен род иска зна-**
мение, но *друго* **знамение няма да му**
се даде, освен знамението на (пророк)
Йона[1]**. И ги остави и си отиде**[2]**.**
(1) гл. 12:39,40; (2) гл. 21:17
5 **А учениците, като минаха на другата**
страна, забравиха да вземат хляб.
6 **И Иисус им каза: Внимавайте и**
се пазете от кваса на фарисеите и
садукеите![1] (1) Лк. 12:1
7 **А те разискваха помежду си, като**
говореха: *Това е,* **защото не сме взели**
хляб.
8 **Иисус, като разбра това, каза: Ма-**
ловерци[1]**, защо разисквате помежду си,**
че нямате хляб? (1) гл. 6:30
9 **Още ли не разбирате**[1] **и не си ли**
спомняте петте хляба на петте хиляди
души и колко коша събрахте[2]**;**
(1) гл. 15:16; (2) гл. 14:17-21
10 **нито седемте хляба на четирите**
хиляди души и колко кошници събрах-
те[1]**?** (1) гл. 15:34-38
11 **Как не разбирате, че не заради**
хляба ви казах да се пазите от кваса
на фарисеите и садукеите?
12 **Тогава те разбраха, че не им заръ-**
ча да се пазят от хлебния квас, а от
учението на фарисеите[1] **и садукеите**[2]**.**
(1) гл. 15:1-9; (2) гл. 22:23
ст. 13-20: Мк. 8:27-30; Лк. 9:18-21
13 **А Иисус, като дойде в околностите**
на Кесария Филипова, попита учени-
ците Си, като им каза: Какво казват
хората, кой е Човешкият Син[1]**?**
(1) Йн. 12:34
14 **А те казаха: Едни казват, че е Йоан**
Кръстител; други пък – Илия; а дру-
ги – Еремия или един от пророците[1]**.**
(1) гл. 14:2; 17:10; Мк. 6:14,15
15 **А Той им каза: А вие какво казвате,**
кой съм Аз?
16 **Симон Петър в отговор каза: Ти си**
Христос, Синът на живия Бог[1]**.**
(1) гл. 14:33; Йн. 6:69; 1 Йн. 4:15
17 **Иисус в отговор му каза: Блажен**
си, Симоне, сине Йонов[1]**, защото плът**
и кръв не са ти открили това, а Моят
Отец, който е на небесата[2]**.**
(1) Йн. 1:42; (2) Гал. 1:15,16
18 **А и Аз ти казвам, че ти си Петър***[1]
и на тази канара ще съградя Своята
църква; и портите на ада няма да ѝ**
надделеят. **гр.:* Камък; Кифа *(арам.);*
***или:* събрание, *и така в целия Нов Завет;*
(1) гл. 4:18; 10:2
19 **Ще ти дам ключовете на небес-**
ното царство и каквото вържеш на
земята, ще бъде вързано на небесата,
а каквото развържеш на земята, ще
бъде развързано на небесата[1]**.**
(1) гл. 18:18
20 **Тогава заръча на учениците да не**
казват на никого, че Той е Христос[1]**.**
(1) гл. 8:4; 17:9
ст. 21-28: Мк. 8:31-9:1; Лк. 9:22-27
21 **Оттогава Иисус започна да показва**
на учениците Си, че трябва да отиде
в Ерусалим[1] **и много да пострада от**
старейшините, главните свещеници и
книжниците, и да бъде убит, и на тре-
тия ден да бъде възкресен[2]**.**
(1) Лк. 9:31,51; (2) гл. 12:40; 17:12,22,23; 20:17-19; 26:2; 27:63; 28:6; Мк. 9:31; 10:33,34; Лк. 9:44; 17:25; 18:31-33; 24:6,7,46; Йн. 2:19,21; 10:17
22 **Тогава Петър Го взе настрана и за-**
почна да Го мъмри, като казваше: *Бог*
да е **милостив към Теб, Господи; това**
никак няма да стане с Теб!
23 **А Той се обърна и каза на Петър:**
Махни се и иди зад Мен, Сатана! Ти си
Ми съблазън*, защото не мислиш за
Божиите неща, а за човешките[1]**.**
**или:* примка, пречка; (1) Ис. 55:8,9
24 **Тогава Иисус каза на учениците**
Си: Ако някой иска да дойде след Мен,
нека се отрече от себе си, нека вдигне
кръста си и нека Ме следва[1]**.** (1) гл. 10:38
25 **Защото, който иска да спаси жи-**
вота си, ще го изгуби; а който изгуби
живота си заради Мен, ще го наме-
ри[1]**.** (1) гл. 10:39; Евр. 11:35
26 **Понеже, какво ще се ползва човек,**
ако спечели целия свят, а изгуби жи-
вота си? Или какво ще даде човек в
замяна на живота си?[1] (1) Пс. 49:7,8
27 **Защото Човешкият Син ще дойде в**
славата на Своя Отец със Своите ан-

гели[1]; и тогава ще отплати на всекиго според делата му[2]. (1) гл. 24:30; 25:31; 26:64; Мк. 13:26; 2 Сол. 1:7; (2) 2 Кор. 5:10; Откр. 2:23

28 **Истина ви казвам: има някои от стоящите тук, които никак няма да вкусят смърт, докато не видят Човешкия Син, идещ в царството Си[1].**
(1) Дан. 7:13,14; Лк. 23:42; 2 Петр. 1:16; 2 Тим. 4:1

ст. 1-13: Мк. 9:2-13; Лк. 9:28-36; 2 Петр. 1:16-18

17 **И след шест дни Иисус взе със Себе Си Петър, Яков и брат му Йоан[1] и ги заведе на една висока планина.**
(1) гл. 26:37; Мк. 5:37

2 **И се преобрази пред тях: лицето Му светна като слънцето[1], а дрехите Му станаха бели като светлината.**
(1) гл. 28:3; Откр. 1:16

3 **И ето, явиха им се Мойсей и Илия, които разговаряха с Него.**
4 **И Петър заговори и каза на Иисус: Господи, добре е да сме тук. Ако искаш, аз ще направя тук три шатри – една за Теб, една за Мойсей и една за Илия.**
5 **А докато той още говореше, ето, светъл облак ги засени[1]; и от облака се чу глас, който каза: Този е Моят възлюбен Син, в когото благоволих[2]; Него слушайте![3]**
(1) Изх. 24:16; (2) гл. 3:17; (3) Втзк. 18:15

6 **И учениците, като чуха това, паднаха на лицата си и много се уплашиха.**
7 **А Иисус се приближи до тях, допря се до тях и каза: Станете, не се бойте.**
8 **И те, като повдигнаха очи, не видяха никого освен Иисус сам[1].** (1) Евр. 12:2
9 **И като слизаха от планината, Иисус им заповяда, като каза: Не съобщавайте на никого за това видение, докато Човешкият Син не възкръсне от мъртвите![1]** (1) гл. 16:20
10 **Учениците Му Го попитаха, като казаха: Защо тогава казват книжниците, че първо Илия трябва да дойде[1]?**
(1) гл. 16:14

11 **А Той в отговор каза: Наистина Илия идва[1] и ще възстанови всичко[2].**
(1) Мал. 4:5; (2) Деян. 3:21

12 **Но казвам ви, че Илия вече е дошъл и не го познаха, а постъпиха с него, както си искаха. Също така и Човешкият Син ще пострада от тях[1].**
(1) гл. 16:21

13 **Тогава учениците разбраха, че им говореше за Йоан Кръстител[1].**
(1) гл. 11:14; 14:10; Мк. 6:28; Лк. 1:16,17

ст. 14-21: Мк. 9:14-29; Лк. 9:37-43

14 **И когато дойдоха при множеството, до Него се приближи един човек, който коленичи пред Него[1] и каза:**
(1) Лк. 8:41

15 **Господи, смили се над сина ми, защото е обладан от демон и страда лошо; понеже често пада в огъня и често във водата.**
16 **И го доведох при Твоите ученици, но те не можаха да го изцелят.**
17 **Иисус в отговор каза: О, роде невярващ и извратен[1], докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя?[2] Доведете го тук при Мен!**
(1) Втзк. 32:5; Деян. 2:40; Фил. 2:15; (2) Чис. 14:11

18 **И Иисус го смъмри[1] и демонът излезе от него; и момчето оздравя в същия час[2].** (1) гл. 8:16; (2) Деян. 10:38
19 **Тогава учениците дойдоха при Иисус насаме и казаха: Защо ние не можахме да го изгоним?**
20 **Той им каза: Поради вашето маловерие[1]. Защото, истина ви казвам: ако имате вяра колкото синапено зърно, ще кажете на тази планина: Премести се оттук там! – и тя ще се премести; и нищо няма да ви бъде невъзможно[2].**
(1) Евр. 3:19; (2) гл. 21:21,22; Мк. 11:23; Лк. 17:6; 1 Кор. 13:2

21 **(А този род не излиза освен с молитва и пост.)**

ст. 22,23: Мк. 9:30-32; Лк. 9:43-45

22 **И когато седяха в Галилея, Иисус им каза: Човешкият Син ще бъде предаден в човешки ръце[1];** (1) гл. 26:45
23 **и ще Го убият; и на третия ден ще бъде възкресен[1]. И те много се наскърбиха[2].**
(1) гл. 16:21; Мк. 8:31; Лк. 9:22; (2) гл. 9:15; Йн. 16:6

24 **А когато дойдоха в Капернаум, събирачите на двете драхми[1] се приближиха до Петър и казаха: Вашият**

Учител не плаща ли двете драхми?
(1) Изх. 30:12-15; 2 Лет. 24:6; Неем. 10:32
25 **Той каза: Плаща. И когато влезе вкъщи, Иисус го изпревари и му каза: Какво мислиш, Симоне? Земните царе от кои събират данък или налог – от своите ли синове, или от чужденците?**
26 **А когато Петър каза: От чужденците, Иисус му каза: Като е така, своите им са свободни.**
27 **Но за да не ги подведем към грях**[1]**, иди на езерото, хвърли въдица и измъкни рибата, която първо се закачи, и като разтвориш устата ѝ, ще намериш един статир; вземи го и им го дай за Мен и за теб.** (1) Римл. 14:13

ст. 1-9: Мк. 9:33-37,42-48; Лк. 9:46-48
18 **В същото време учениците дойдоха при Иисус и казаха: Кой е найголям в небесното царство**[1]**?** (1) Лк. 22:24
2 **А Иисус повика едно детенце, постави го сред тях и каза:**
3 **Истина ви казвам: ако не се обърнете и не станете като дечицата**[1]**, никак няма да влезете в небесното царство**[2]**.**
(1) гл. 19:14; Лк. 18:16; (2) гл. 5:20
4 **И така, който смири себе си като това детенце, той е най-голям в небесното царство**[1]**.** (1) гл. 20:26; 23:11,12
5 **И който приеме едно такова детенце в Мое Име, Мен приема**[1]**.** (1) гл. 10:40
6 **А който съблазни* един от тези малките, които вярват в Мен, за него би било по-добре да се окачеше на врата му един воденичен камък и да потънеше в морските дълбочини**[1]**.**
**или:* подведе към грях; (1) Лк. 17:2
7 **Горко на света поради съблазните, защото съблазните трябва да дойдат; но горко на онзи човек, чрез когото идва съблазънта!**[1] (1) гл. 26:24; Лк. 17:1
8 **Ако те съблазнява* ръката ти или кракът ти, отсечи го и го хвърли от себе си**[1]**: по-добре е за теб да влезеш в живота куц или недъгав, отколкото с две ръце или с два крака да бъдеш хвърлен във вечния огън**[2]**.**
**или:* подвежда към грях
(1) гл. 5:29,30; (2) гл. 5:22; Ис. 66:24; Юда 7
9 **И ако те съблазнява* окото ти, извади го и го хвърли от себе си: подобре е за теб да влезеш в живота с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в огнения пъкъл**[1]**.**
**или:* подвежда към грях; (1) ст. 8
10 **Внимавайте да не презирате** *нито* **едно от тези малките, защото ви казвам, че техните ангели**[1] **на небесата винаги гледат лицето на Моя Отец, който е на небесата.** (1) Деян. 12:15
11 **(Защото Човешкият Син дойде да спаси погиналото**[1]**.)** (1) Лк. 15:6
ст. 12,13: ср. Лк. 15:4-7
12 **Как ви се вижда? Ако някой човек има сто овце и едната от тях се заблуди**[1]**, не оставя ли деветдесет и деветте и не отива ли по хълмовете да търси заблудилата се?** (1) Ис. 53:6; Езек. 34:11,12
13 **И като я намери, истина ви казвам: той се радва за нея повече, отколкото за деветдесет и деветте незаблудили се.**
14 **Също така не е по волята на Отца ви, който е на небесата, да загине** *нито* **един от тези малките.**
15 **И ако съгреши брат ти, иди**[1]**, покажи вината му между теб и него насаме**[2]**. Ако те послуша, спечелил си брат си.** (1) гл. 5:24; (2) Лев. 19:17; Лк. 17:3
16 **Но ако не послуша, вземи със себе си още един или двама, и от устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяко нещо**[1]**.** (1) Втзк. 17:6; 19:15; Йн. 8:17; 2 Кор. 13:1; 1 Тим. 5:19; Евр. 10:28
17 **И ако не послуша тях, кажи това на църквата, а ако не послуша и църквата, нека ти бъде като езичник и бирник**[1]**.** (1) 1 Кор. 5:13
18 **Истина ви казвам: каквото вържете на земята, ще бъде вързано на небесата; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата**[1]**.**
(1) гл. 16:19; Йн. 20:23
19 **Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде от Моя Отец, който е на небесата**[1]**.** (1) гл. 7:7,8

20 **Защото, където двама или трима
са събрани в Мое Име, там съм и Аз
посред тях[1].** (1) 1 Кор. 5:4
21 **Тогава Петър се приближи и Му
каза: Господи, до колко пъти, като съ-
греши брат ми против мен, да му про-
щавам? До седем пъти ли[1]?** (1) гл. 6:12
22 **Иисус му каза: Не ти казвам до
седем пъти, а до седемдесет пъти по
седем[1].** (1) Лк. 17:3,4
23 **Затова небесното царство прилича
на един цар, който поиска да прегледа
сметките на слугите си[1].** (1) гл. 25:19
24 **И когато започна да ги преглежда,
докараха при Него един, който му дъл-
жеше десет хиляди таланта.**
25 **Но понеже нямаше** *с какво* **да за-
плати, господарят му заповяда да
продадат него, жена** *му* **и децата** *му,*
и всичко, което имаше, и да се плати
дългът.
26 **Затова слугата падна, кланяше му
се и каза: Имай търпение към мен и
ще ти платя всичко!**
27 **И господарят на този слуга, поне-
же го жалеше, го пусна и му прости
заема.**
28 **Но този слуга, като излезе, намери
един от съслужителите си, който му
дължеше сто динария; хвана го и го
душеше, и каза: Плати това, което** *ми*
дължиш!
29 **Затова съслужителят му падна и му
се молеше, като каза: Имай търпение
към мен, и ще ти платя!**
30 **Но той не искаше, а отиде и го
хвърли в тъмница, докато изплати дъл-
га.**
31 **А съслужителите му, като видяха
станалото, твърде много се наскърби-
ха; дойдоха и казаха на господаря си
всичко, което беше станало.**
32 **Тогава господарят му го повика и
му каза: Зли слуго, аз ти простих целия
онзи дълг, понеже ми се примоли.**
33 **Не трябваше ли и ти да се смилиш
над съслужителя си, както и аз се сми-
лих над теб[1]?** (1) 2 Петр. 1:9
34 **И господарят му се разгневи и го
предаде на мъчителите, докато изплати
целия дълг[1].** (1) гл. 5:26
35 **Така и Моят небесен Отец ще по-
стъпи с вас, ако не простите от сърце
всеки на брат си[1].** (1) гл. 6:15

ст. 1-12: Мк. 10:1-12
**19 Когато Иисус свърши тези думи[1],
тръгна от Галилея и дойде в областта
на Юдея отвъд Йордан[2].**
(1) гл. 7:28; (2) Йн. 10:40
2 **И големи множества Го следваха и
Той ги изцели там[1].** (1) гл. 4:23,24
3 **Тогава дойдоха при Него фарисеи,
които, като Го изпитваха[1], казаха: Поз-
волено ли е на човек да напусне жена
си по всякаква причина?[2]**
(1) гл. 22:15,35; Лк. 10:25; (2) Мал. 2:16
4 **А Той в отговор каза: Не сте ли
чели, че Онзи, който** *ги* **е сътворил, ги
е сътворил отначало мъжко и женско
и е казал[1]:** (1) Бит. 1:27; 5:2
5 **„Затова ще остави човек баща си и
майка си и ще се прилепи към жена
си, и двамата ще бъдат една плът[1].“**
(1) Бит. 2:24; 1 Кор. 6:16; Еф. 5:31
6 **Така че те не са вече двама, а една
плът. И така, онова, което Бог е съче-
тал, човек да не разлъчва[1].** (1) 1 Кор. 7:10,11
7 **Казват Му: Тогава защо Мойсей за-
повяда да** *ѝ* **даде разводно писмо и да
я напусне[1]?** (1) гл. 5:31
8 **Каза им: Поради вашето кораво-
сърдечие[1] Мойсей ви е позволил да си
напускате жените, но отначало не е
било така.** (1) Зах. 7:12
9 **А казвам ви: който напусне жена си,
освен поради блудство, и се ожени за
друга, той прелюбодейства; и който се
ожени за напусната, прелюбодейства[1].**
(1) гл. 5:32; Римл. 7:2,3
10 **Учениците Му казват: Ако е такова
отношението на мъжа към жената, по-
добре да не се жени!**
11 **А Той им каза: Не могат всички да
приемат това слово, а само онези, на
които е дадено[1].** (1) 1 Кор. 7:7-9
12 **Защото има скопци, които така**

са родени от утробата на майка си; има и скопци, които са били скопени от хора; а има и скопци, които сами себе си са скопили заради небесното царство. Който може да приеме това, нека приеме[1]. (1) ст. 11

ст. 13-15: Мк. 10:13-16; Лк. 18:15-17

13 **Тогава доведоха при Него дечица, за да положи ръце на тях и да се помоли; а учениците ги смъмриха.**

14 **А Иисус каза: Оставете дечицата и не ги спирайте да дойдат при Мен, защото на такива е небесното царство[1].** (1) гл. 18:2,3

15 **И положи ръце на тях и замина оттам.**

ст. 16-30: Мк. 10:17-31; Лк. 18:18-30

16 **И ето, един дойде при Него и каза: Учителю, какво добро да направя, за да имам вечен живот[1]?** (1) Йн. 6:27,28

17 **А Той му каза: Защо питаш Мен за доброто? Един има, който е добър[1]. Но ако искаш да влезеш в живота, пази заповедите[2].**

(1) Пс. 100:5; (2) Лев. 18:5; Неем. 9:29; Лк. 10:28; Гал. 3:12

18 **Каза Му: Кои? Иисус каза: Тези: не убивай[1]; не прелюбодействай[2]; не кради; не лъжесвидетелствай[3];**

(1) гл. 5:21; (2) гл. 5:27; (3) Изх. 20:12-26; Втзк. 5:16-20

19 **почитай баща си и майка си[1]; и люби ближния си както себе си[2].**

(1) гл. 15:4; (2) гл. 5:43

20 **Младежът Му каза: Всичко това съм опазил (от младостта си); какво още не ми достига?**

21 **Иисус му каза: Ако искаш да бъдеш съвършен[1], иди, продай имота си и дай на бедните[2]; и ще имаш съкровище на небесата[3]; и ела и Ме следвай.** (1) гл. 5:48; (2) Гал. 2:10; (3) гл. 6:20

22 **Но младежът, като чу това слово, си отиде наскърбен, защото беше човек с много имот[1].** (1) Пс. 62:10

23 **А Иисус каза на учениците Си: Истина ви казвам: мъчно ще влезе богат в небесното царство[1].** (1) гл. 13:22

24 **И пак ви казвам: по-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.**

25 **А учениците, като чуха това, бяха много поразени[1] и казаха: Като е така, кой може да се спаси?** (1) гл. 7:28

26 **А Иисус** *ги* **погледна и им каза: За хората това е невъзможно, но за Бога всичко е възможно[1].**

(1) Бит. 18:14; Йов 42:2; Ер. 32:17,27; Зах. 8:6; Лк. 1:37

27 **Тогава Петър в отговор Му каза: Ето, ние оставихме всичко и Те последвахме[1]. А с нас какво ще стане?**

(1) гл. 4:20,22; Лк. 5:11

28 **А Иисус им каза: Истина ви казвам, вие, които ме последвахте при новорождението – когато Човешкият син седне на славния Си престол[1], също ще седнете на дванадесет престола да съдите дванадесетте израилеви племена[2].** (1) гл. 25:31; (2) Лк. 22:30

29 **И всеки, който е оставил къщи или братя, или сестри, или баща, или майка, (или жена), или деца, или ниви заради Моето Име, ще получи стократно и ще наследи вечен живот[1].**

(1) Евр. 10:34

30 **Обаче мнозина първи ще бъдат последни, а последните – първи[1].**

(1) гл. 20:16; Лк. 13:30

20

Защото небесното царство прилича на стопанин, който излезе при зазоряване да наеме работници за лозето си.

2 **И като се спазари с работниците за по един динарий* на ден, ги прати на лозето си.** *обичайната надница в онова време

3 **И като излезе около третия час*, видя други, че стояха на пазара свободни;** *В новозаветното време денят и нощта са се разделяли на по 12 часа, като продължителността на часовете е зависела от продължителността на деня и нощта. Така краят на шестия час на деня винаги е съвпадал с пладне, а на нощта – с полунощ.

4 **и на тях каза: Идете и вие на лозето и каквото е право, ще ви дам[1]. И те отидоха.** (1) 1 Кор. 3:8

5 **Пак, като излезе около шестия и около деветия час, направи същото.**

6 **А като излезе около единадесетия** *час,* **намери други, че стоят, и им каза: Защо стоите цял ден тук свободни?**

7 **Те му казаха: Защото никой не ни е**

наел. Каза им: Идете и вие на лозето (и каквото е право, ще получите).
8 **Като се свечери, стопанинът на лозето каза на настойника си: Повикай работниците и им плати надницата**[1]**, като започнеш от последните** *и свършиш* **с първите.** (1) Лев. 19:13; Втзк. 24:15
9 **И така, дойдоха** *наетите* **около единадесетия час и получиха по един динарий.**
10 **А като дойдоха първите, си мислеха, че ще получат повече, но и те получиха по един динарий.**
11 **И като го получиха, зароптаха против стопанина, като казаха:**
12 **Тези последните работиха** *само* **един час и** *пак* **си ги приравнил с нас, които понесохме теготата на деня и жегата!**
13 **А той в отговор каза на един от тях: Приятелю, не те онеправдавам. Не се ли спазари с мен за един динарий?**[1]
(1) Пс. 145:17
14 **Вземи си своето и си иди. Моята воля е да дам на този последния колкото и на теб.**
15 **Не ми ли е позволено да сторя със своето, каквото искам?**[1] **Или твоето око е завистливо**[2]**, защото аз съм добър?** (1) Римл. 9:20; (2) гл. 6:23; Мк. 7:22
16 **Така последните ще бъдат първи, а първите – последни**[1]**.** (1) гл. 19:30; Мк. 10:31
ст. 17-19: Мк. 10:32-34; Лк. 18:31-34
17 **И когато Исус се изкачваше към Ерусалим, взе дванадесетте ученици насаме и по пътя им каза:**
18 **Ето, изкачваме се към Ерусалим и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и книжниците**[1]**; и те ще Го осъдят на смърт**[2]**,**
(1) гл. 16:21; (2) гл. 26:66; Йн. 19:7
19 **и ще Го предадат на езичниците**[1]**, за да Му се подиграят, да Го бият**[2] **и да Го разпънат**[3]**; и на третия ден ще бъде възкресен**[4]**.** (1) гл. 27:2; (2) Йн. 19:1; (3) гл. 26:2; 27:22,23; Йн. 12:33; 19:18; (4) гл. 27:63
ст. 20-28: Мк. 10:35-45
20 **Тогава майката на Зеведеевите синове**[1] **се приближи към Него заедно със синовете си, като Му се кланяше и искаше нещо от Него.** (1) гл. 10:2
21 **А Той каза: Какво искаш? Каза Му: Кажи тези мои двама сина да седнат – единият от дясната Ти** *страна,* **а другият от лявата Ти** *страна* **в Твоето царство.**
22 **А Исус в отговор каза: Не знаете какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз имам да пия**[1]**, (и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам)? Казаха Му: Можем.**
(1) гл. 26:39,42; Йн. 18:11
23 **Той им каза: Моята чаша наистина ще пиете (и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите), но да седнете от дясната Ми** *страна* **и от лявата Ми** *страна* **не е Мое да дам, а** *ще се даде на онези,* **за които е било приготвено от Моя Отец**[1]**.** (1) гл. 25:34
24 **А когато десетимата чуха това, възнегодуваха против двамата братя**[1]**.**
(1) Гал. 5:26
25 **Но Исус ги повика и каза: Вие знаете, че управителите на народите господаруват над тях и големците им властват над тях**[1]**.** (1) Лк. 22:25
26 **Но между вас няма да бъде така; а който иска да стане велик между вас, ще ви бъде служител**[1]**;** (1) гл. 18:4; Лк. 9:48
27 **и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга**[1]**;**
(1) гл. 23:11; 1 Петр. 5:3; 2 Кор. 4:5
28 **също както и Човешкият Син не дойде да Му служат, а да служи**[1] **и да даде живота Си**[2] **откуп за мнозина**[3]**.**
(1) Лк. 22:27; Фил. 2:7; (2) Йн. 10:11,15,17; 1 Йн. 3:16; (3) гл. 26:28; Ис. 53:12; 1 Петр. 1:18,19; 1 Тим. 2:6; Тит 2:14
ст. 29-34: Мк. 10:46-52; Лк. 18:35-43; ср. гл. 9:27-31; Мк. 8:22-26
29 **И когато излизаха от Ерихон, голямо множество Го следваше.**
30 **И ето, двама слепи, седящи край пътя, като чуха, че Исус минавал, извикаха, казвайки: Смили се над нас, Господи, Сине Давидов!**
31 **А множеството ги мъмреше, за да млъкнат; но те още по-силно викаха, казвайки: Смили се над нас, Господи, Сине Давидов**[1]**!** (1) гл. 1:1
32 **И така, Исус се спря, повика ги и каза: Какво искате да ви сторя?**

33 **Казват Му: Господи, да се отворят
очите ни!**
34 **А Иисус ги съжали**[1], **допря се до
очите им и те веднага прогледнаха и
Го последваха.** (1) гл. 9:36

ст. 1-11: Мк. 11:1-11; Лк. 19:28-40; Йн. 12:12-19
21 **И когато се приближиха до Еру-
салим и дойдоха във Витфагия при
Елеонския хълм, Иисус изпрати двама
ученици, като им каза:**
2 **Идете в селото, което е насреща ви,
и веднага ще намерите вързана мага-
рица и магаренце с нея; отвържете** *ги*
и Ми *ги* **докарайте.**
3 **И ако някой ви каже нещо, кажете:
На Господа трябват; и той веднага ще
ги изпрати**[1]. (1) гл. 26:18
4 **А това стана, за да се сбъдне рече-
ното чрез пророка, който казва:**
5 **„Кажете на Сионовата дъщеря: Ето,
твоят Цар идва**[1] **при теб, кротък и въз-
седнал на магарица и на магаренце,
рожба на впрегатно**[2]**."**
(1) Ис. 62:11; (2) Зах. 9:9
6 **И така, учениците отидоха и напра-
виха, както им поръча Иисус:**
7 **докараха магарицата и магаренцето
и наметнаха на тях дрехите си, и Той
седна върху тях.**
8 **И едно много голямо множество
постла дрехите си по пътя; други пък
сечеха клони от дърветата и ги пости-
лаха по пътя**[1]. (1) 4 Царе 9:13
9 **А множествата, които вървяха пред
Него, и които идваха след Него, вика-
ха: Осанна на Давидовия син!**[1] **Благо-
словен, който иде в Господното Име!**[2]
Осанна във висините![3]
(1) ст. 15; гл. 9:27; (2) гл. 23:39; Пс. 118:26; (3) Лк. 2:14
10 **И когато влезе в Ерусалим, цели-
ят град се раздвижи и казваха: Кой е
Този?**[1] (1) Мк. 4:41
11 **А множествата казваха: Този е про-
рокът Иисус**[1], **който е от Назарет в
Галилея**[2]. (1) ст. 46; Лк. 7:16; Йн. 7:40; (2) гл. 2:23
ст. 12-17: Мк. 11:15-19; Лк. 19:45-48; ср. Йн. 2:13-17
12 **И Иисус влезе в Божия храм и из-
пъди всички, които продаваха и купу-
ваха в храма**[1], **и преобърна масите на
онези, които обменяха пари, и пейките
на онези, които продаваха гълъбите, и
им каза:** (1) Втзк. 14:24-26
13 **Писано е: „Домът Ми ще се наре-
че молитвен дом"**[1], **а вие го правите
„разбойнически вертеп"**[2].
(1) Ис. 56:7; (2) Ер. 7:11
14 **И при Него в храма дойдоха слепи
и куци и Той ги изцели**[1]. (1) гл. 9:8; Ис. 35:5,6
15 **А главните свещеници и книжници,
като видяха чудесата, които извърши,
и децата, които викаха в храма и каз-
ваха: Осанна на Давидовия Син!**[1] **–
възнегодуваха и Му казаха:** (1) ст. 9
16 **Чуваш ли какво казват тези? А Иис-
ус им каза: Да. Не сте ли чели никога:
„От устата на деца и кърмачета си
приготвил хвала**[1]**"?** (1) Пс. 8:2; Лк. 19:39,40
17 **И след като ги остави, излезе вън
от града до Витания, където и прено-
щува**[1]. (1) гл. 16:4; Мк. 11:11; Лк. 21:37
ст. 18-22: Мк. 11:12-14,20-24
18 **А на сутринта, когато се връщаше
в града, огладня**[1]. (1) гл. 4:2; Лк. 4:2; Евр. 4:15
19 **И като видя една смокиня край
пътя, дойде при нея, но не намери
нищо на нея, освен само листа**[1], **и ѝ
каза: Да няма вече плод от теб до
века! И смокинята веднага изсъхна**[2].
(1) Лк. 13:6; (2) Ос. 9:16
20 **И учениците, като видяха това, се
учудиха и казаха: Как така веднага из-
съхна смокинята?**
21 **А Иисус в отговор им каза: Ис-
тина ви казвам: ако имате вяра и не
се усъмните**[1], **не само ще извършите
стореното на смокинята, а даже ако
кажете на този хълм: Вдигни се и се
хвърли в морето, ще стане**[2].
(1) Як. 1:6; Римл. 4:20; (2) гл. 17:20; Лк. 17:6
22 **И всичко, което поискате в молит-
ва, като вярвате, ще получите**[1]. (1) гл. 7:7,8
ст. 23-27: Мк. 11:27-33; Лк. 20:1-8
23 **И когато дойде в храма, като поу-
чаваше, главните свещеници и народ-
ните старейшини дойдоха при Него
и казаха: С каква власт правиш тези
неща? И кой Ти е дал тази власт?**[1]
(1) Йн. 2:18; Деян. 4:7

24 **А Иисус в отговор им каза: Ще ви
попитам и Аз едно нещо[1], на което,
ако Ми отговорите, и Аз ще ви кажа с
каква власт правя тези неща.** (1) гл. 22:41
25 **Йоановото кръщение от къде
беше? От небето или от хората? А те
разисквaха помежду си, като казваха:
Ако кажем: От небето[1]; Той ще ни
каже: Тогава защо не му повярвахте?[2]**
(1) Йн. 3:27; (2) гл. 11:18
26 **Но ако кажем: От хората; боим се
от множеството, защото всички имат
Йоан за пророк[1].** (1) гл. 11:9
27 **И така, в отговор на Иисус казаха:
Не знаем. И Той им каза: И Аз също
не ви казвам с каква власт правя тези
неща.**
28 **Но какво мислите? Един човек,
който имаше двама сина, отиде при
първия и му каза: Синко, иди, работи
днес на лозето.**
29 **А той в отговор каза: Не искам! –
но после се разкая и отиде.**
30 **Отиде и при втория и му каза съ-
щото. А той в отговор каза: Аз** *ще ида,*
господине! – и не отиде[1].
(1) гл. 7:21; Ер. 34:8-11
31 **Кой от двамата изпълни бащината
си воля? Казаха Му: Първият. Иисус
им рече: Истина ви казвам, че бирни-
ците и блудниците ви изпреварват в
Божието царство[1].** (1) Лк. 18:14
32 **Защото Йоан дойде при вас в пътя
на правдата и не му повярвахте[1], бир-
ниците обаче и блудниците му повяр-
ваха[2]. А вие, като видяхте това, даже
не се разкаяхте след това да му повяр-
вате.** (1) Мк. 11:31; (2) Лк. 3:12; 7:29,30

ст. 33-46: Мк. 12:1-12; Лк. 20:9-19

33 **Чуйте друга притча. Имаше един
стопанин, който насади лозе[1], огради
го с плет, изкопа в него лин и построи
кула[2]; и като го даде под наем на ло-
зари, отиде в чужбина[3].**
(1) Пс. 80:8; (2) Ис. 5:2; (3) гл. 25:14; Мк. 13:34
34 **А когато наближи времето на пло-
довете, изпрати слугите си при лозари-
те, за да приберат плодовете му.**
35 **И лозарите, като хванаха слугите
му, един биха, друг убиха, а трети с
камъни пребиха[1].**
(1) гл. 22:6; 23:37; 2 Лет. 24:21; Неем. 9:26; Лк. 6:23
36 **Пак изпрати други слуги[1], повече
на брой от първите; и на тях сториха
същото[2].** (1) гл. 22:4; (2) 2 Лет. 36:15,16
37 **А най-накрая изпрати при тях сина
си, като казваше: Ще почетат сина
ми.**
38 **Но лозарите, като видяха сина, ка-
заха помежду си: Този е наследникът[1];
елате да го убием и да присвоим на-
следството му[2]!** (1) Евр. 1:1,2; (2) гл. 26:3,4
39 **И като го хванаха, го изхвърлиха
вън от лозето и го убиха.**
40 **И така, когато стопанинът на ло-
зето си дойде, какво ще направи на
тези лозари?**
41 **Казаха Му: Злосторниците лошо ще
погуби[1], а лозето ще даде под наем
на други лозари, които ще му дават
плодовете на времето им.** (1) Лк. 19:27
42 **Иисус им каза: Никога ли не сте
чели в Писанията: „Камъкът, който от-
хвърлиха зидарите, Той стана глава на
ъгъла[1]. От Господа е това и чудно е в
нашите очи[2]"?** (1) Ис. 28:16; Деян. 4:11;
1 Петр. 2:4,7; Еф. 2:20; (2) Пс. 118:22,23
43 **Затова ви казвам, че Божието цар-
ство ще се отнеме от вас и ще се даде
на народ, който ражда плодовете му[1].**
(1) Деян. 13:46
44 **И който падне върху този камък,
ще се разбие[1]; а върху когото падне,
ще го смаже[2].** (1) Ис. 8:15; (2) Дан. 2:45
45 **И главните свещеници и фарисеи-
те, като чуха притчите Му, разбраха,
че говори за тях[1].** (1) Ис. 5:7
46 **Но когато поискаха да Го хванат[1],
се уплашиха от множествата, понеже
Го имаха за пророк[2].**
(1) гл. 12:14; Лк. 19:47; (2) ст. 11; Деян. 4:21

ст. 1-14: ср. Лк. 14:16-24

22 **И Иисус пак започна да им гово-
ри с притчи, като казваше:**
2 **Небесното царство прилича на един
цар, който направи сватба на сина
си.**

3 **Той разпрати слугите си да повикат поканените на сватбата, но те не искаха да дойдат.**
4 **Пак изпрати други слуги**[1]**, като им каза: Кажете на поканените: Ето, приготвих обяда си: юнците ми и угоените ми са заклани и всичко е готово; елате на сватбата!** (1) гл. 21:36
5 **Но те пренебрегнаха** *поканата* **и се разотидоха: един на своята нива, а друг – по търговията си**[1]**;** (1) Пр. 1:24,25
6 **а останалите хванаха слугите му и безсрамно ги оскърбиха и убиха**[1]**.** (1) гл. 21:35
7 **А царят се разгневи, изпрати войските си и погуби онези убийци**[1]**, и изгори града им.** (1) Лк. 20:16
8 **Тогава каза на слугите си: Сватбата е готова, но поканените не бяха достойни.**
9 **Затова идете по кръстопътищата и колкото намерите, ги поканете на сватба.**
10 **И така, онези слуги излязоха по пътищата, събраха всички, които намериха – зли и добри – и сватбата се напълни с гости.**
11 **А царят, като влезе да прегледа гостите, видя там един човек, който не беше облечен в сватбарска дреха.**
12 **И му каза: Приятелю, ти как си влязъл тук, без да имаш сватбарска дреха? А той мълчеше**[1]**.** (1) Пс. 107:42
13 **Тогава царят каза на служителите: Вържете му краката и ръцете и го хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби**[1]**.** (1) гл. 8:12
14 **Защото мнозина са призвани, а малцина – избрани.**

ст. 15-22: Мк. 12:13-17; Лк. 20:20-26

15 **Тогава фарисеите отидоха и се съветваха**[1] **как да Го впримчат в говоренето Му**[2]**.** (1) Пс. 56:6; (2) гл. 19:3; Лк. 11:54; Йн. 8:6
16 **И пратиха при Него учениците си заедно с иродианите да кажат: Учителю, знаем, че си искрен, учиш в истина Божия път и не Те е грижа от никого, защото не гледаш на лицето на хората**[1]**.** (1) Лев. 19:15; Деян. 10:34
17 **Затова ни кажи: Ти как мислиш? Позволено ли е да даваме данък на императора, или не?**
18 **А Иисус разбра лукавството им**[1] **и каза: Защо Ме изпитвате, лицемери?** (1) гл. 9:4; Мк. 2:8
19 **Покажете Ми данъчната монета. И те Му донесоха един динарий.**
20 **И Той им каза: Чий е този образ и надпис?**
21 **Отговориха Му: На императора. Тогава Той им каза: Като е така, отдавайте императорското на императора**[1]**, а Божието – на Бога.** (1) 1 Петр. 2:13; Римл. 13:7
22 **Като чуха това, те се учудиха и като Го оставиха, си отидоха**[1]**.** (1) Йн. 8:9

ст. 23-33: Мк. 12:18-27; Лк. 20:27-40

23 **В същия ден дойдоха при Него садукеи, които казват, че няма възкресение**[1]**, и Го попитаха, като казаха:** (1) гл. 16:12; Деян. 23:8
24 **Учителю, Мойсей е казал: Ако някой умре бездетен, брат му да се ожени за жена му и да създаде потомство на брат си**[1]**.** (1) Бит. 38:8; Втзк. 25:5,6
25 **А между нас имаше седем братя; и първият се ожени и умря, и като нямаше потомство, остави жена си на брат си;**
26 **също и вторият, и третият – до седмия.**
27 **А след всички умря и жената.**
28 **И така, при възкресението на кого от седемте ще бъде жена? Защото те всичките я имаха.**
29 **А Иисус в отговор им каза: Заблуждавате се, като не познавате Писанията, нито Божията сила**[1]**.** (1) Пс. 95:10
30 **Защото във възкресението нито се женят, нито се омъжват, а са като (Божии) ангели на небето.**
31 **А за възкресението на мъртвите не сте ли чели онова, което ви е говорено от Бога, който казва:**
32 **„Аз съм Бог Авраамов, Бог Исааков**

и Бог Яковов[1]"? Той не е Бог на мъртвите, а на живите.
(1) Изх. 3:6; Деян. 7:32; Евр. 11:16
33 **И множествата, които чуха това, се чудеха на учението Му[1].** (1) гл. 7:28
ст. 34-40: Мк. 12:28-34; ср. Лк. 10:25-28
34 **А фарисеите, като чуха, че накарал садукеите да замълчат, се събраха заедно.**
35 **И един от тях, законник, за да Го изпита[1], Му зададе въпрос:** (1) гл. 19:3
36 **Учителю, коя е най-голямата заповед в закона?**
37 **А Той му каза: „Да възлюбиш Господа, своя Бог, с цялото си сърце, с цялата си душа и с целия си ум[1]."**
(1) Втзк. 6:5; 10:12
38 **Това е най-голямата и първа заповед.**
39 **А втора, подобна** *на нея,* **е тази: „Да възлюбиш ближния си както себе си[1]."**
(1) гл. 5:43; Лев. 19:18
40 **На тези две заповеди висят целият закон и пророците[1].**
(1) гл. 7:12; 1 Йн. 4:21; Римл. 13:10
ст. 41-46: Мк. 12:35-37; Лк. 20:41-44
41 **И когато бяха събрани фарисеите, Исус ги попита[1] и каза:** (1) гл. 21:24
42 **Какво мислите за Христос? Чий Син е Той? Отговориха Му: Давидов[1].**
(1) гл. 1:1; 9:27; Ер. 23:5; Римл. 1:3; 2 Тим. 2:8
43 **Каза им: Тогава как Давид чрез Духа[1] Го нарича Господ, като казва:**
(1) 2 Петр. 1:21
44 **„Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна, докато положа враговете Ти под краката Ти"?[1]**
(1) Пс. 110:1; Мк. 16:19; Деян. 2:34,35; 1 Кор. 15:25; Евр. 1:13
45 **И така, ако Давид Го нарича Господ, как тогава Той е негов Син?[1]**
(1) Откр. 22:16
46 **И никой не можеше да Му отговори нито дума[1]; нито пък дързна вече някой от този ден да Му задава въпроси[2].** (1) Лк. 14:4,6; (2) Мк. 12:34; Лк. 20:40

ст. 1-7: Мк. 12:38-40; Лк. 20:45-47
23 **Тогава Исус заговори на множествата и на учениците Си, казвайки:**
2 **На Мойсеевото седалище седят книжниците и фарисеите[1].** (1) Йн. 9:28
3 **Затова всичко, което ви кажат да правите, правете и пазете[1], но не постъпвайте според делата им, понеже говорят, а не вършат[2].**
(1) Втзк. 17:10; (2) Мал. 2:7,8; Римл. 2:17-23
4 **Защото свързват тежки и непоносими бремена и ги налагат върху плещите на хората, а самите те не искат даже с пръста си да ги помръднат[1],**
(1) Лк. 11:46
5 **но вършат всичките си дела, за да ги виждат хората[1]. Защото разширяват филактериите*[2] си и правят големи полите** *на дрехите си[3],* *кожени кутийки с думи от закона, превързани на челата и ръцете
(1) гл. 6:1,2; (2) Изх. 13:9,16; Втзк. 6:8; 11:18; (3) гл. 9:20
6 **и обичат първите места при угощенията[1] и първите столове в синагогите,** (1) Лк. 14:7
7 **и поздравите по пазарите[1], и да се наричат от хората: „Равви, Равви"*[2].**
**евр.:* Учителю; (1) Лк. 11:43; (2) Йн. 5:44
8 **Но вие не се наричайте „Равви", защото Един е вашият Учител[1] – (Христос), а вие всички сте братя.** (1) Йн. 13:13
9 **И никого на земята не наричайте свой отец, защото Един е вашият Отец[1] – Небесният.** (1) гл. 6:9
10 **Не се наричайте и наставници, защото Един е вашият Наставник – Христос.**
11 **А по-големият между вас нека ви бъде служител[1].** (1) гл. 20:26,27; Лк. 22:26
12 **И всеки, който възвишава себе си, ще се смири; и който смири себе си, ще се възвиси[1].**
(1) гл. 18:4; 1 Царе 15:17; Пр. 29:23; Езек. 17:24; 21:26; Лк. 14:11; Як. 4:10; 1 Петр. 5:6; Фил. 2:8,9
ст. 13-36: ср. Лк. 11:38-52
13 **Но горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери[1]! Защото затваряте небесното царство пред хората, понеже сами вие не влизате[2], нито влизащите оставяте да влязат.**
(1) гл. 15:7; (2) гл. 5:20
14 **(Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото изпояждате домовете на вдовиците, даже когато за показ правите дълги молитви; затова ще приемете по-голямо осъждане.)**
15 **Горко на вас, книжници и фарисеи,**

лицемери[1]! Защото обикаляте море и суша, за да направите един прозелит*, и когато стане такъв, го правите син на пъкъла два пъти повече от вас.
*изповядващ юдейската религия, без да е юдеин по народност; (1) ст. 13

16 **Горко на вас, слепи водачи[1], които казвате: Ако някой се закълне в храма, не е нищо, но ако някой се закълне в златото на храма, се задължава.**
(1) гл. 15:14; Йн. 9:39

17 **Безумни и слепи! Че кое е по-голямо – златото ли, или храмът, който е осветил златото?**

18 *Казвате* **още: Ако някой се закълне в олтара, не е нищо, но ако някой се закълне в дара, който е върху него, се задължава.**

19 **(Безумни и) слепи![1] Че кое е по-голямо – дарът ли, или олтарът, който освещава дара[2]?** (1) ст. 17; (2) Изх. 29:37

20 **И така, който се кълне в олтара, се заклева в него и във всичко, което е върху него.**

21 **А който се кълне в храма, се заклева в него и в Онзи, който обитава в него[1].** (1) 3 Царе 8:13

22 **И който се кълне в небето, се заклева в Божия престол и в Онзи, който седи на него[1].** (1) гл. 5:34

23 **Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери[1]! Защото давате десятък от джоджена, копъра и кимиона[2], а сте изоставили по-важните неща на закона – правосъдието, милостта[3] и вярата; но тези трябваше да правите, а онези да не оставяте.**
(1) ст. 13; (2) Лев. 27:30; Втзк. 14:22; Лк. 18:12; (3) гл. 9:13; Зах. 7:9; Лк. 6:36

24 **Слепи водачи[1], които прецеждате комара, а камилата поглъщате[2]!**
(1) ст. 16; (2) гл. 7:4

25 **Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери[1]! Защото чистите външността на чашата и блюдото[2], а отвътре те са пълни с грабеж и невъздържаност.**
(1) ст. 13; (2) Мк. 7:4

26 **Слепи фарисеино![1] Очисти първо вътрешността на чашата и блюдото, за да бъде и външността им чиста.**
(1) ст. 16

27 **Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери[1]! Защото приличате на варосани гробници, които отвън изглеждат хубави, а отвътре са пълни с мъртвешки кости и с всякаква нечистота[2].**
(1) ст. 13; (2) Деян. 23:3

28 **Също така и вие отвън изглеждате на хората праведни, а отвътре сте пълни с лицемерие и беззаконие[1].**
(1) Лк. 12:1

29 **Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери[1]! Защото зидате гробниците на пророците и украсявате гробовете на праведните, и казвате:** (1) ст. 13

30 **Ние ако бяхме** *живели* **в дните на бащите си, не бихме станали техни съучастници в** *проливането* **на кръвта на пророците;**

31 **с което свидетелствате за себе си, че сте синове на онези, които избиха пророците[1].** (1) гл. 5:12

32 **Допълнете и вие мярката на бащите си[1].** (1) 1 Сол. 2:15,16

33 **Змии! Рожби на усойница![1] Как ще избегнете осъждането на пъкъла?**
(1) гл. 3:7; Лк. 3:7

34 **Затова, ето, Аз изпращам до вас пророци, мъдреци и книжници: едни от тях ще убиете и ще разпънете, други от тях ще биете в синагогите си[1] и ще гоните от град в град[2],**
(1) гл. 10:17; Мк. 13:9; (2) гл. 10:23

35 **за да дойде върху вас всичката праведна кръв, пролята на земята – от кръвта на праведния Авел[1] до кръвта на Захария, Варахиевия син, когото убихте между храма и олтара[2].**
(1) Бит. 4:8; 1 Йн. 3:12; Евр. 11:4; (2) 2 Лет. 24:21

36 **Истина ви казвам: всичко това ще дойде върху това поколение[1].**
(1) гл. 24:34; Мк. 13:30

ст. 37-39: ср. Лк. 13:34,35

37 **Ерусалиме, Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до теб[1]! Колко пъти съм искал да събера твоите деца, както кокошката прибира пилците си под крилата си, но не искахте[2]!** (1) гл. 21:35,36; Мк. 12:3-5; Деян. 7:59; (2) Ис. 65:2; Ер. 5:3; Йн. 5:40

38 **Ето, вашият дом ви се оставя пуст[1].** (1) гл. 24:2; 3 Царе 9:7,8; Пс. 69:25; Лк. 19:44

39 **Защото ви казвам, че отсега нататък няма вече да Ме видите, докогато кажете: Благословен Онзи, който идва в Господното Име!**[1]

(1) гл. 21:9; Пс. 118:26; Йн. 12:13

ст. 1-14: Мк. 13:1-23; ст. 1-19: Лк. 21:5-12,16-23

24 **И когато Иисус излезе от храма и си отиваше, учениците Му се приближиха да Му покажат сградите на храма.**
2 **А Той им каза: Не виждате ли всичко това? Истина ви казвам: няма да остане тук камък върху камък**[1]**, който да не бъде сринат.** (1) гл. 23:38
3 **И когато седеше на Елеонския хълм, учениците дойдоха при Него насаме и Му казаха: Кажи ни кога ще бъде това. И какъв** *ще бъде* **белегът на Твоето пришествие и за свършека на света**[1]**?**
(1) гл. 13:39
4 **Иисус в отговор им каза: Пазете се да не ви подмами някой**[1]**,** (1) 2 Сол. 2:3
5 **защото мнозина ще дойдат в Мое Име**[1]**, казвайки: Аз съм Христос; и ще подмамят мнозина**[2]**.**
(1) Ер. 14:14; (2) ст. 11; Йн. 5:43
6 **И ще чувате за войни и за военни слухове, но внимавайте да не се смущавате; понеже** *тези неща* **трябва да станат, но** *това* **още не е свършекът.**
7 **Защото ще се надигне нация против нация и царство против царство; и на разни места ще има глад, (епидемии) и земетресения**[1]**.** (1) Ис. 19:2
8 **Но всичко това ще бъде** *само* **началото на страданията.**
9 **Тогава ще ви предадат на мъки**[1] **и ще ви убият**[2]**; и ще бъдете мразени от всичките народи заради Моето Име**[3]**.**
(1) гл. 10:17; (2) Йн. 16:2; (3) гл. 10:21,22
10 **И тогава мнозина ще се заблудят* и един друг ще се предадат, и един друг ще се намразят.**
**или:* съблазнят, подведат към грях
11 **И много лъжепророци**[1] **ще се появят и ще заблудят мнозина**[2]**.**
(1) 2 Петр. 2:1; (2) ст. 5; гл. 7:15; Деян. 5:36,37; 1 Тим. 4:1,2
12 **И понеже ще се умножи беззаконието**[1]**, любовта на мнозинството ще охладнее**[2]**.** (1) Дан. 9:27; (2) 2 Тим. 3:2-4; Откр. 2:4
13 **Но който устои докрай, той ще бъде спасен**[1]**.** (1) гл. 10:22; Евр. 3:6
14 **И това благовестие на царството ще бъде проповядвано по целия свят за свидетелство на всичките народи**[1]**; и тогава ще дойде свършекът.** (1) гл. 10:18
15 **Затова, когато видите мерзостта на запустението, за която е говорено чрез пророк Даниил**[1]**, стояща на святото място**[2] **– който чете, нека разбира –**
(1) Дан. 9:27; 11:31; 12:11; (2) Деян. 6:13
16 **тогава онези, които са в Юдея, нека бягат по планините;**
17 **който се намери на къщния покрив, да не слиза да взима нещо от къщата си**[1]**;** (1) Лк. 17:31
18 **и който се намери на нивата, да не се връща назад да вземе дрехата си**[1]**.**
(1) Лк. 17:31
19 **Но горко на бременните и на кърмещите в онези дни!**
20 **И се молете да не се случи бягането ви зиме или в съботен ден;**
21 **защото тогава ще има голяма скръб, каквато не е имало от началото на света досега и каквато няма да има**[1]**.** (1) Дан. 12:1; Откр. 7:14
22 **И ако не се съкратяха онези дни, не би се избавило нито едно същество; но заради избраните**[1] **онези дни ще се съкратят.** (1) Ис. 65:9
23 **Тогава ако ви каже някой: Ето, тук е Христос или там! – не вярвайте**[1]**.**
(1) Лк. 17:23
24 **Защото ще се появят лъжехристи**[1] **и лъжепророци, които ще покажат големи знамения и чудеса**[2]**, така че да заблудят, ако е възможно, и избраните.** (1) ст. 5,11; 1 Йн. 2:18; (2) 2 Сол. 2:9; Откр. 13:13
25 **Ето, предсказах ви**[1]**.**
(1) гл. 28:7; Йн. 14:29; 2 Петр. 3:17
26 **И така, ако ви кажат: Ето, Той е в пустинята! – не излизайте,** *или:* **Ето, Той е във вътрешните стаи! – не вярвайте**[1]**.** (1) Лк. 17:23
27 **Защото, както светкавицата излиза от изток и се вижда чак до запад, така**

ще бъде пришествието на Човешкия Син[1]**.** (1) Лк. 17:24

28 **Където бъде мършата, там ще се съберат и орлите**[1]**.**
(1) Йов 39:30; Авак. 1:8; Лк. 17:37

ст. 29-31: Мк. 13:24-27; Лк. 21:25-27

29 **А веднага след скръбта на онези дни слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си**[1]**, звездите ще падат от небето**[2] **и небесните сили ще се разклатят.** (1) Ис. 13:10; Езек. 32:7,8; Йоил 3:15; Ам. 5:20; (2) Ис. 34:4; Откр. 6:13

30 **Тогава ще се яви на небето знамението на Човешкия Син**[1]**; и тогава ще заплачат всички земни племена**[2]**, като видят Човешкия Син, идващ на небесните облаци със сила и голяма слава**[3]**.**
(1) Дан. 7:13; (2) Зах. 12:10-14; Откр. 1:7; (3) гл. 16:27; Пс. 68:34; Откр. 19:16

31 **И ще изпрати Своите ангели**[1] **със силен тръбен глас**[2]**; и те ще съберат избраните Му от четирите ветрища**[3]**, от единия край на небето до другия**[4]**.**
(1) гл. 13:41; (2) Ис. 27:13; (3) Откр. 7:1; (4) Втзк. 30:4; Ис. 11:12

ст. 32-44: Мк. 13:28-37; ст. 32-35: Лк. 21:29-33

32 **И научете притчата от смокинята: когато клоните ѝ вече омекнат и развият листа, знаете, че лятото е близо.**

33 **Също така и вие, когато видите всичко това, да знаете, че Той е близо при вратата**[1]**.** (1) Як. 5:9

34 **Истина ви казвам: това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това**[1]**.** (1) гл. 23:36

35 **Небето и земята ще преминат**[1]**, но Моите думи няма да преминат**[2]**.**
(1) Пс. 102:26; Ис. 51:6; 2 Петр. 3:10,12; Евр. 1:11; (2) гл. 5:18

36 **А за онзи ден и час никой не знае**[1] **– нито небесните ангели, нито Синът, а само Моят Отец**[2]**.**
(1) гл. 25:13; (2) Зах. 14:7; Деян. 1:7

ст. 37-41: Лк. 17:26-35

37 **И както** *бяха* **Ноевите дни**[1]**, така ще бъде пришествието на Човешкия Син.**
(1) Бит. 6:11-13

38 **Защото, както и в онези дни преди потопа ядяха и пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ной влезе в ковчега**[1]**,** (1) Бит. 7:7

39 **и не разбраха**[1]**, докато дойде потоп и завлече всички**[2] **– така ще бъде и пришествието на Човешкия Син.**
(1) 1 Петр. 3:20; (2) Бит. 7:21-23

40 **Тогава двама ще бъдат на полето: единият ще се вземе, а другият ще се остави.**

41 **Две** *жени* **ще мелят на мелницата: едната ще се вземе, а другата ще се остави.**

ст. 42-44: Лк. 12:39

42 **Затова бдете**[1]**, защото не знаете в кой ден ще дойде вашият Господ.**
(1) 1 Кор. 16:13

43 **Но това да знаете, че ако домакинът знаеше по кое време щеше да дойде крадецът, щеше да бди и нямаше да остави да му подкопаят къщата**[1]**.** (1) 2 Петр. 3:10; 1 Сол. 5:2; Откр. 3:3

44 **Затова бъдете и вие готови, защото в час, който не мислите, Човешкият Син идва.**

ст. 45-51: Лк. 12:41-46

45 **Кой тогава е верният и разумен слуга, когото господарят му е поставил над домочадието си, за да им дава храна навреме**[1]**?** (1) гл. 13:52

46 **Блажен е онзи слуга, чийто господар, като си дойде, го намери, че прави така.**

47 **Истина ви казвам, че ще го постави над целия си имот**[1]**.**
(1) гл. 25:21,23; Лк. 19:17

48 **Но ако онзи зъл слуга каже в сърцето си: Господарят ми се бави**[1]**;**
(1) Екл. 8:11; 2 Петр. 3:3,4

49 **и започне да бие съслужителите си и да яде и пие с пияниците**[1]**,**
(1) 1 Сол. 5:7

50 **господарят на онзи слуга ще дойде в ден, в който той не** *го* **очаква, и в час, който той не знае**[1]**,**
(1) гл. 25:13; Мк. 13:33

51 **и като го посече, ще определи неговата участ с лицемерите. Там ще бъде плач и скърцане със зъби**[1]**.**
(1) гл. 8:12

25 **Тогава небесното царство ще се сравни с десет девици, които взеха светилниците си и излязоха да посрещнат младоженеца**[1]**.** (1) Пс. 45:14

2 **А от тях пет бяха разумни и пет – неразумни.**
3 **Защото неразумните, като взеха светилниците, не взеха масло със себе си.**
4 **Но разумните заедно със светилниците си взеха и масло в съдовете си**[1]**.**
(1) Лк. 12:35,36
5 **И докато се бавеше младоженецът, се додряма на всичките и заспаха**[1]**.**
(1) Мк. 13:36
6 **А посред нощ се нададе вик: Ето, младоженецът (идва)! Излизайте да го посрещнете!**
7 **Тогава всички онези девици станаха и приготвиха светилниците си.**
8 **А неразумните казаха на разумните: Дайте ни от вашето масло, защото нашите светилници угасват.**
9 **А разумните в отговор казаха: Да не би да не стигне и за нас, и за вас. По-добре идете при продавачите и си купете.**
10 **А когато те отидоха да си купят, младоженецът пристигна; и готовите влязоха с него на сватбата и вратата се затвори**[1]**.** (1) Бит. 7:16
11 **После дойдоха и другите девици и казаха: Господи! Господи! Отвори ни!**[1]
(1) гл. 7:22
12 **А Той в отговор каза: Истина ви казвам: не ви познавам**[1]**.** (1) гл. 7:23
13 **И така, бдете! Защото не знаете нито деня, нито часа**[1]**, (в който Човешкият Син ще дойде).**
(1) гл. 24:36,42,50; Лк. 12:40; 1 Сол. 5:6
ст. 14-30: ср. Лк. 19:11-27
14 **Защото е както** *когато* **един човек при тръгването си за чужбина свика своите слуги и им предаде имота си**[1]**.**
(1) гл. 21:33
15 **На един даде пет таланта, на друг – два, на трети – един: на всекиго според способностите му; и тръгна.**
16 **Веднага този, който получи петте таланта, отиде и търгува с тях, и спечели още пет таланта.**
17 **Също и този, който** *получи* **двата, спечели още два.**
18 **А този, който получи единия, отиде, разкопа в земята и скри парите на господаря си.**
19 **След дълго време дойде господарят на тези слуги и прегледа сметката с тях**[1]**.** (1) гл. 18:23; 2 Кор. 5:10
20 **И когато се приближи този, който беше получил петте таланта, донесе още пет таланта и каза: Господарю, ти ми предаде пет таланта; ето, аз спечелих още пет.**
21 **Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго**[1]**! Над малкото си бил верен**[2]**, над многото ще те поставя**[3]**. Влез в радостта на господаря си.**
(1) гл. 24:45-47; (2) Лк. 16:10; 1 Кор. 4:2; (3) Лк. 12:44
22 **Приближи се и този, който** *беше получил* **двата таланта, и каза: Господарю, ти ми даде два таланта; ето, спечелих още два таланта.**
23 **Господарят му каза: Хубаво, добри и верни слуго! Над малкото си бил верен, над многото ще те поставя. Влез в радостта на господаря си**[1]**.** (1) ст. 21
24 **Тогава се приближи този, който беше получил един талант, и каза: Господарю, аз те знаех, че си строг човек – жънеш, където не си сял, и събираш, където не си пръскал;**
25 **и като се уплаших, отидох и скрих таланта ти в земята; ето, имаш своето.**
26 **А господарят му в отговор каза: Зли и лениви слуго! Знаел си, че жъна, където не съм сял, и събирам, където не съм пръскал**[1]**.** (1) Йов 15:6
27 **Ти обаче трябваше да внесеш парите ми при банкерите, и когато си дойдех, щях да взема своето с лихва.**
28 **Затова, вземете от него таланта и го дайте на този, който има десет таланта.**
29 **Защото на всеки, който има, ще се даде, и той ще има в изобилие; а от този, който няма, от него ще се отнеме и това, което има**[1]**.** (1) гл. 13:12
30 **А този безполезен слуга хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби**[1]**.** (1) гл. 8:12
31 **А когато дойде Човешкият Син в**

славата Си и всичките (свети) ангели с Него[1], тогава ще седне на славния Си престол[2]. (1) Зах. 14:5; Мк. 8:38; Юда 14; 1 Сол. 3:13; 2 Сол. 1:10; (2) гл. 16:27; 19:28

32 **И ще се съберат пред Него всичките народи; и ще ги раздели едни от други, както овчарят разделя овците от козите[1];**
(1) гл. 13:30,49; Йоил 3:2; Соф. 3:8; Йн. 5:22,27; 2 Тим. 4:1

33 **и ще постави овцете от дясната Си страна, а козите – от лявата[1].**
(1) Езек. 34:17

34 **Тогава Царят[1] ще каже на тези, които са от дясната Му страна: Елате вие, благословени от Отца Ми, и наследете царството[2], приготвено за вас[3] от създаването на света;**
(1) Откр. 19:16; (2) Лк. 12:32; (3) гл. 20:23

35 **защото гладен бях и Ме нахранихте; жаден бях и Ме напоихте; странник бях и Ме прибрахте[1];**
(1) Йов 31:32; Ис. 58:7

36 **гол** *бях* **и Ме облякохте[1]; болен бях и Ме посетихте; в тъмница бях и Ме споходихте[2].**
(1) Йов 31:19; (2) 2 Тим. 1:16,17; Евр. 10:34

37 **Тогава праведните в отговор ще Му кажат: Господи, кога Те видяхме гладен и Те нахранихме; или жаден и Те напоихме?**
38 **И кога Те видяхме странник и Те прибрахме; или гол и Те облякохме?**
39 **И кога Те видяхме болен или в тъмница и Те споходихме?**
40 **А Царят в отговор ще им каже: Истина ви казвам: понеже сте направили това на един от тези Мои най-малки братя[1], на Мен сте го направили[2].**
(1) гл. 28:10; Евр. 2:11,12; (2) гл. 10:40; Пр. 19:17

41 **Тогава ще каже и на тези, които са от лявата Му страна: Идете** *си* **от Мен, вие проклети[1], във вечния огън[2], приготвен за дявола и за неговите ангели[3];** (1) гл. 7:23; (2) гл. 5:22; 13:42; Лк. 16:24; 2 Сол. 1:9; (3) Юда 6,7; Откр. 20:10,15; 21:8

42 **защото гладен бях и не Ме нахранихте; жаден бях и не Ме напоихте;**
43 **странник бях и не Ме прибрахте; гол** *бях* **и не Ме облякохте; болен и в тъмница** *бях* **и не Ме посетихте.**
44 **Тогава и те в отговор ще кажат: Господи, кога Те видяхме гладен или жаден, или странник, или гол, или болен, или в тъмница и не Ти послужихме?**
45 **Тогава Той в отговор ще им каже: Истина ви казвам: понеже не сте направили това на нито един от тези най-малките, и на Мен не сте го направили.**
46 **И тези ще отидат във вечно наказание[1], а праведните – във вечен живот[2].** (1) Як. 2:13; (2) Дан. 12:2; Йн. 5:29; Римл. 2:7,8

ст. 1-5: Мк. 14:1,2; Лк. 22:1,2

26 **Когато Иисус свърши тези думи[1], каза на учениците Си:** (1) гл. 7:28
2 **Знаете, че след два дни ще бъде Пасхата и Човешкият Син ще бъде предаден на разпятие[1].** (1) гл. 16:21
3 **Тогава главните свещеници и народните старейшини[1] се събраха в двора на първосвещеника, който се наричаше Каяфа[2],** (1) Йн. 11:47; (2) Лк. 3:2
4 **и се наговаряха[1] как да уловят Иисус с хитрост и да Го убият[2];**
(1) гл. 27:1; (2) гл. 12:14; Пс. 31:13

5 **но казваха: Да не е на празника, за да не стане вълнение сред народа[1].**
(1) Лк. 22:6

ст. 6-13: Мк. 14:3-9; Йн. 12:1-8

6 **А когато Иисус беше във Витания, в къщата на прокажения Симон,**
7 **до Него се приближи една жена, която имаше алабастрен съд с много скъпо миро, което изля на главата Му, докато Той седеше на трапезата[1].**
(1) Лк. 7:37

8 **А като видяха това, учениците започнаха да недоволстват, казвайки: Защо се прахоса това?**
9 **Защото това** *миро* **можеше да се продаде за голяма сума,** *която* **да се раздаде на бедните.**
10 **Но като разбра това, Иисус им каза: Защо досаждате на жената? Понеже тя извърши едно добро дело за Мен.**
11 **Защото бедните винаги се намират между вас[1], а Аз не винаги се намирам.** (1) Втзк. 15:11

12 **Защото тя, като изля това миро
върху тялото Ми, го направи за Моето
погребение.**
13 **Истина ви казвам: където и да се
проповядва това благовестие по целия
свят, ще се разказва за неин спомен и
това, което тя направи[1].** (1) 1 Царе 2:30
ст. 14-16: Мк. 14:10,11; Лк. 22:3-6
14 **Тогава един от дванадесетте, на-
речен Юда Искариотски[1], отиде при
главните свещеници[2] и каза:**
(1) гл. 10:4; (2) Йн. 11:57
15 **Какво ще ми дадете, и аз ще ви Го
предам? И те му определиха тридесет
сребърника[1].** (1) гл. 27:3,9,10; 1 Тим. 6:10
16 **И оттогава той търсеше удобен
случай, за да Го предаде.**
ст. 17-19: Мк. 14:12-16; Лк. 22:7-13
17 **А в първия** *ден на празника* **на без-
квасните хлябове[1] учениците отидоха
при Иисус и казаха: Къде искаш да Ти
приготвим, за да ядеш пасхата[2]?**
(1) Изх. 12:18-20;
(2) Изх. 12:11; Лев. 23:5,6; Чис. 28:16,17; Втзк. 16:2,3
18 **Той каза: Идете в града при еди-
кого си и му кажете: Учителят каза:
Времето Ми е близо – у теб ще праз-
нувам Пасхата с учениците Си[1].**
(1) гл. 21:3
19 **И учениците направиха, както им
заръча Иисус, и приготвиха Пасхата.**
ст. 20-25: Мк. 14:17-21; Лк. 22:14,21-23; Йн. 13:18-30
20 **И когато се свечери, Той седна на
трапезата с дванадесетте ученици.**
21 **И като ядяха, каза: Истина ви каз-
вам, че един от вас ще Ме предаде[1].**
(1) Йн. 6:70,71
22 **А те бяха пренаскърбени и започ-
наха един по един всички да Му каз-
ват: Да не съм аз, Господи?**
23 **А Той в отговор каза: Който натопи
ръката си заедно с Мен в блюдото,
той ще Ме предаде.**
24 **Човешкият Син отива, както е пи-
сано за Него[1]; но горко на този човек,
чрез когото Човешкият Син ще бъде
предаден! Добре щеше да бъде за
този човек, ако не се беше родил[2].**
(1) ст. 54; Ис. 53:7,8;
Дан. 9:26; Лк. 18:31; 1 Петр. 1:11; (2) гл. 18:7
25 **А Юда, който Го предаде, в отговор
каза: Да не съм аз, Равви?** *Иисус* **му
каза: Ти каза.**
ст. 26-30: Мк. 14:22-26; Лк. 22:15-20; 1 Кор. 11:23-25
26 **И когато ядяха, Иисус взе хляб,
благослови[1] и го разчупи, и като го
даваше на учениците, каза: Вземете,
яжте: това е Моето тяло.** (1) гл. 14:19
27 **Взе и чашата и като благодари, даде
им я и каза: Пийте от нея всички!**
28 **Защото това е Моята кръв на (но-
вия) завет[1], която се пролива за мнози-
на[2] за прощаване на греховете[3].**
(1) Изх. 24:8; Ер. 31:31; Зах. 9:11; Евр. 10:16;
(2) гл. 20:28; (3) Еф. 1:7; Евр. 9:22
29 **Но казвам ви, че отсега нататък
няма вече да пия от този плод на лоза-
та до онзи ден, когато ще го пия с вас
нов в царството на Своя Отец.**
30 **И като изпяха химн, излязоха на
Елеонския хълм[1].** (1) Лк. 22:39; Йн. 14:31; 18:1
ст. 31-35: Мк. 14:27-31; Лк. 22:31-34; Йн. 13:36-38
31 **Тогава Иисус им каза: Вие всички
ще се отвърнете от Мен тази нощ[1],
защото е писано: „Ще поразя пастира
и овцете на стадото ще се разпръс-
нат[2].“** (1) гл. 11:6; (2) ст. 56; Зах. 13:7; Йн. 16:32
32 **А след като бъда възкресен, ще
отида преди вас в Галилея[1].** (1) гл. 28:7,10
33 **А Петър в отговор Му каза: Даже
и всички да се отвърнат от Теб, аз
никога няма да се отвърна!**
34 **Иисус му каза: Истина ти казвам,
че тази нощ, преди да пропее петелът,
ти три пъти ще се отречеш от Мен[1].**
(1) ст. 75
35 **Петър Му каза: Дори да стане нуж-
да да умра с Теб, пак няма да се от-
река от Теб! Същото казаха и всичките
ученици[1].** (1) Йн. 11:16
ст. 36-46: Мк. 14:32-42; Лк. 22:39-46
36 **Тогава Иисус дойде с тях на едно
място, наречено Гетсимания, и каза на
учениците Си: Седете тук, докато оти-
да там и се помоля[1].** (1) Йн. 18:1
37 **И като взе със Себе Си Петър и
двамата Зеведееви синове[1], започна да
скърби и да се страхува.** (1) гл. 17:1
38 **Тогава им каза: Душата Ми е пре-
наскърбена до смърт[1]. Постойте тук и
бдете заедно с Мен.** (1) Пс. 88:3; Лк. 12:50

39 **И като отиде малко напред, падна
на лицето Си и се молеше, казвайки:
Отче Мой, ако е възможно, нека Ме
отмине тази чаша[1]; не обаче както Аз
искам, а както Ти искаш[2].**
(1) гл. 20:22; (2) Йн. 4:34; Фил. 2:8
40 **И дойде при учениците и ги наме-
ри заспали, и каза на Петър: Как! Не
можахте ли поне един час да бдите с
Мен?**[1] (1) Пс. 69:20
41 **Бдете и се молете[1], за да не пад-
нете в изкушение[2]. Духът е бодър, но
плътта – немощна[3].**
(1) Лк. 18:1; Еф. 6:18; (2) 1 Петр. 5:8; (3) Римл. 7:18
42 **Пак отиде втори път и се моли,
казвайки: Отче Мой, ако не е възмож-
но да Ме отмине тази чаша, без да я
пия, нека бъде Твоята воля[1].**
(1) гл. 6:10; Йн. 18:11
43 **И като дойде, пак ги намери заспа-
ли, защото очите им бяха натежали[1].**
(1) Лк. 9:32
44 **И пак ги остави и отиде да се
помоли трети път[1], като каза отново
същите думи.** (1) 2 Кор. 12:8
45 **Тогава дойде при учениците и им
каза: Спете и почивайте! Ето, наближи
часът[1], когато Човешкият Син се пре-
дава в ръцете на грешници[2].**
(1) Йн. 12:23; (2) гл. 17:22
46 **Станете да вървим. Ето, приближи
се този, който Ме предава[1].**
(1) Пс. 119:150; Йн. 18:3
<u>ст. 47-56: Мк. 14:43-50; Лк. 22:47-53; Йн. 18:2-12</u>
47 **И когато Той говореше, ето, Юда,
един от дванадесетте, дойде, и с
него – голямо множество с мечове и
тояги от главните свещеници и народ-
ните старейшини.**
48 **А онзи, който Го предаваше, им
беше дал знак, казвайки: Когото целу-
на, Той е; хванете Го.**
49 **И веднага се приближи до Иисус
и каза: Здравей, Равви![1] И Го целува-
ше[2].** (1) Пс. 55:21; (2) 2 Царе 20:9
50 **А Иисус му каза: Приятелю, за как-
во си дошъл? Тогава пристъпиха, сло-
жиха ръце на Иисус и Го хванаха.**
51 **И ето, един от тези, които бяха с
Иисус, протегна ръка, измъкна меча си
и като удари слугата на първосвещени-
ка, му отсече ухото.**
52 **Тогава Иисус му каза: Върни меча
си на мястото му, защото всички, ко-
ито са хванали меч, от меч ще заги-
нат[1].** (1) Бит. 9:6; Откр. 13:10
53 **Или мислиш, че не мога да се по-
моля на Моя Отец и Той да Ми из-
прати още сега повече от дванадесет
легиона ангели?**
54 **Но как биха се сбъднали Писания-
та, че *това* трябва да бъде така[1]?**
(1) ст. 24
55 **В същия час Иисус каза на множе-
ствата: Като срещу разбойник ли сте
излезли с мечове и тояги да Ме уло-
вите? Всеки ден седях и поучавах в
храма[1], и не Ме хванахте.**
(1) Лк. 19:47
56 **Но всичко това стана, за да се
сбъднат Писанията на пророците[1]. То-
гава всички ученици Го оставиха и се
разбягаха[1].** (1) ст. 31; гл. 27:9; Пс. 88:18
<u>ст. 57-68: Мк. 14:53-65; Лк. 22:54,55,63-71;
Йн. 18:13,14,19-24</u>
57 **А тези, които бяха хванали Иисус,
Го заведоха при първосвещеника Кая-
фа, където бяха събрани книжниците
и старейшините.**
58 **А Петър Го следваше отдалеч до
двора на първосвещеника; и като вле-
зе вътре, седна със служителите да
види края.**
59 **А главните свещеници и целият
Синедрион търсеха лъжливо свидетел-
ство[1] против Иисус, за да Го убият,**
(1) Деян. 6:11
60 **но не намериха, въпреки че дой-
доха много лъжесвидетели[1]. Но накрая
дойдоха двама[2], които казаха:**
(1) Пс. 27:12; (2) Втзк. 19:15
61 **Този каза: Мога да разруша Божия
храм и за три дни *пак* да го съградя[1].**
(1) гл. 27:40; Йн. 2:19
62 **Тогава първосвещеникът стана и
Му каза: Нищо ли не отговаряш? Как-
во свидетелстват тези против Теб?**
63 **Но Иисус мълчеше[1]. Първосвеще-
никът Му каза: Заклевам Те в живия
Бог да ни кажеш Ти ли си Христос,**

Божият Син[2]? (1) гл. 27:12,14; Пс. 38:13,14; Ис. 53:7; Лк. 23:9; Йн. 19:9; (2) Йн. 5:18

64 **Иисус му каза: Ти каза. Но казвам ви, отсега нататък ще видите Човешкия Син седящ отдясно на Силата[1] и идещ на небесните облаци[2].**
(1) Мк. 16:19; Евр. 1:3; (2) гл. 16:27; Лк. 21:27; Откр. 1:7

65 **Тогава първосвещеникът раздра дрехите си[1] и каза: Той богохулства! Каква нужда имаме вече от свидетели? Ето, сега чухме богохулството[2]. Вие какво мислите?**
(1) Лев. 21:10; (2) гл. 9:3; Мк. 2:7; Йн. 10:33

66 **А те в отговор казаха: Той заслужава смъртно** *наказание[1]*. (1) гл. 20:18; Лев. 24:16

67 **Тогава започнаха да Го заплюват в лицето и да Го блъскат, а други Му удряха плесници[1] и Му казваха:**
(1) гл. 27:30; Пс. 69:7; Ис. 50:6; 53:7; Мк. 10:34

68 **Пророкувай ни, Христе! Кой Те удари?**

ст. 69-75: Мк. 14:66-72; Лк. 22:56-62; Йн. 18:15-18,25-27

69 **А Петър седеше вън на двора; и една слугиня дойде при него и му каза: И ти беше с Иисус Галилеянина[1].**
(1) гл. 21:11

70 **А той се отрече пред всички, казвайки: Не разбирам какво говориш.**

71 **И когато излезе в преддверието, го видя друга и каза на тези, които бяха там: И този беше с Иисус Назарянина[1].** (1) гл. 2:22,23

72 **А** *Петър* **пак се отрече с клетва: Не познавам Човека.**

73 **След малко се приближиха и онези, които стояха наблизо, и казаха на Петър: Наистина и ти си от тях, защото говорът ти те издава.**

74 **Тогава той започна да проклина и да се кълне: Не познавам Човека. И начаса петелът пропя.**

75 **И Петър си спомни думата на Иисус, който беше казал: Преди да пропее петелът, три пъти ще се отречеш от Мен[1]. И той излезе вън и плака горко.** (1) ст. 34

27 **А на сутринта всичките главни свещеници и народни старейшини се съвещаваха против Иисус, за да Го убият[1].** (1) гл. 26:3,4

2 **И като Го вързаха, Го заведоха и Го предадоха на управителя Пилат Понтийски[1].**
(1) гл. 20:19; Мк. 15:1; Лк. 23:1; Йн. 18:28; Деян. 13:28

3 **Тогава Юда, който Го беше предал, като видя, че беше осъден, се разкая и върна тридесетте сребърника[1] на главните свещеници и старейшините и каза:** (1) гл. 26:15

4 **Съгреших, че предадох невинна кръв[1]. А те казаха: На нас какво ни е от това? Ти гледай.** (1) ст. 24

5 **И като хвърли сребърниците в храма, излезе и отиде, и се обеси[1].**
(1) 2 Царе 17:23

6 **А главните свещеници взеха сребърниците и казаха: Не е позволено да ги слагаме в касата на храма, понеже са цена на кръв.**

7 **И като се съветваха, купиха с тях грънчаревата нива, в която да се погребват чужденци.**

8 **Затова онази нива е наречена и до днес Кръвна нива[1].** (1) Деян. 1:16-19

9 **Тогава се изпълни говореното[1] чрез пророк Еремия, който казва: „И взеха тридесетте сребърника, цената на Оценения, когото оцениха израилевите синове,** (1) гл. 26:56

10 **и ги дадоха за грънчаревата нива, както ми заповяда Господ[1].“**
(1) Зах. 11:12,13

ст. 11-14: Мк. 15:2-5; Лк. 23:2-5; Йн. 18:29-38

11 **А Иисус застана пред управителя. И управителят Го попита, като каза: Ти юдейският Цар ли си?[1] А Иисус му каза: Ти казваш[2].**
(1) ст. 29,37; гл. 2:2; (2) 1 Тим. 6:13

12 **И когато Го обвиняваха главните свещеници и старейшините, нищо не отговаряше[1].** (1) гл. 26:63

13 **Тогава Пилат Му каза: Не чуваш ли за колко неща свидетелстват против Теб?**

14 **Но Той не му отговори на нито едно нещо[1], така че управителят се чудеше много.** (1) ст. 12

ст. 15-26: Мк. 15:6-15; Лк. 23:13-25; Йн. 18:39,40; 19:1,16

15 А на всеки празник управителят имаше обичай да пуска на множеството един от затворниците, когото биха поискали.

16 А тогава имаха един прочут затворник на име Варава.

17 И така, когато се бяха събрали, Пилат им каза: Кого искате да ви пусна: Варава ли, или Иисус, наричан Христос[1]? (1) гл. 1:16

18 Понеже знаеше, че от завист Го предаваха.

19 При това, като седеше на съдийския престол[1], жена му изпрати до него да кажат: Нямай нищо с този Праведник[2], защото днес много пострадах насън поради Него. (1) Йн. 19:13; (2) Лк. 23:47

20 А главните свещеници и старейшините убедиха множествата да изпросят Варава, а Иисус да убият[1]. (1) Деян. 13:28

21 Управителят в отговор им каза: Кого от двамата искате да ви пусна? И те казаха: Варава.

22 Пилат им каза: Тогава какво да правя с Иисус, наричан Христос[1]? Те всички казаха: Разпъни Го![2]
(1) ст. 17; (2) гл. 20:19; 26:2

23 А той каза: Че какво зло е сторил?[1] А те още повече закрещяха, казвайки: Разпъни Го! (1) Лк. 23:41; Йн. 8:46

24 И така, Пилат, като видя, че никак не помага, а напротив, че се надига размирица, взе вода, уми си ръцете пред множеството[1] и каза: Аз съм невинен за кръвта на този Праведник[2]. Вие гледайте[3]. (1) Втзк. 21:6,7; (2) ст. 19; (3) ст. 4

25 А целият народ в отговор каза: Кръвта Му *да бъде* на нас и на децата ни[1]! (1) Изх. 20:5; Втзк. 19:10; Деян. 5:28

26 Тогава той им пусна Варава, а Иисус би[1] и Го предаде да бъде разпънат[2].
(1) Ис. 50:6; (2) Пс. 94:21

ст. 27-31: Мк. 15:16-20; Йн. 19:2-5

27 После войниците на управителя заведоха Иисус в преторията и събраха около Него цялата дружина.

28 И като Го съблякоха, Го облякоха в пурпурна мантия[1]. (1) Лк. 23:11

29 И сплетоха венец от тръни, който наложиха на главата Му, и *сложиха* тръстика в дясната Му ръка; и като коленичиха пред Него, Му се подиграваха[1] и викаха: Привет, Царю юдейски[2]! (1) Пс. 69:19; (2) ст. 11

30 И като Го заплюваха, взеха тръстиката и Го удряха по главата[1]. (1) гл. 26:67

31 И след като Му се подиграха, Му съблякоха мантията и Го облякоха с Неговите дрехи, и Го заведоха да Го разпънат.

ст. 32-44: Мк. 15:21-32; Лк. 23:26-43; Йн. 19:17-27

32 А на излизане намериха един киринеец на име Симон; него заставиха да носи кръста Му.

33 И като стигнаха на едно място, наречено Голгота, което значи Лобно място,

34 Му дадоха да пие оцет, примесен с жлъчка[1]; но Той, като вкуси, не прие да пие. (1) ст. 48; Пс. 69:21

35 И след като Го разпънаха[1], си разделиха дрехите Му, като хвърлиха жребий[2]. (1) Фил. 2:8; (2) Пс. 22:18

36 И седнаха там да Го пазят.

37 И поставиха над главата Му обвинението Му, написано *така:* Този е Иисус, юдейският Цар[1]. (1) ст. 11

38 Заедно с Него бяха разпънати и двама разбойници – един отдясно и един отляво[1]. (1) Ис. 53:12

39 А минаващите оттам Го хулеха, като клатеха глави[1] и говореха: (1) Пс. 22:7; 109:25

40 Ти, който разоряваш храма и за три дни *пак* го съграждаш[1], спаси Себе Си. Ако си Божи Син[2], слез от кръста.
(1) гл. 26:61; (2) гл. 4:3,6

41 Подобно и главните свещеници с книжниците и старейшините Му се подиграваха[1], казвайки: (1) Пс. 69:20

42 Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави! Той е израилевият Цар[1]! Нека слезе сега от кръста и ще повярваме в Него. (1) Лк. 23:2

43 Упова се на Бога; нека Го избави сега[1], ако Му е угоден[2]; понеже каза: Божи Син съм[3].
(1) Пс. 3:1,2; (2) Пс. 22:8; (3) Лк. 22:70; Йн. 10:36; 19:7

44 **Със същия** *укор* **Го ругаеха и разпънатите с Него разбойници.**
ст. 45-56: Мк. 15:33-41; Лк. 23:44-49; Йн. 19:28-30
45 **А от шестия час тъмнина покриваше цялата земя до деветия час.**
46 **А около деветия час Иисус извика със силен глас**[1] **и каза: Или, Или, лама савахтани? – тоест: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?**[2]
(1) Евр. 5:7; (2) Пс. 22:1
47 **Някои от стоящите там, като чуха това, казаха: Той вика Илия.**
48 **И веднага един от тях се затича, взе гъба, натопи я в оцет и като я надяна на тръстика, Му даде да пие**[1]**.**
(1) ст. 34
49 **А другите казваха: Остави! Да видим дали ще дойде Илия да Го избави.**
50 **А Иисус, като извика пак със силен глас**[1]**, предаде дух.** (1) ст. 46
51 **И ето, завесата на храма**[1] **се раздра на две от горе до долу**[2]**, земята се разтресе**[3]**, скалите се разпукаха,**
(1) Изх. 26:31-33; 2 Лет. 3:14; (2) Евр. 10:19,20; (3) гл. 28:2
52 **гробовете се разтвориха и много тела на починали светии бяха възкресени,**
53 **които, като излязоха от гробовете след Неговото възкресение, влязоха в светия град**[1] **и се явиха на мнозина.**
(1) гл. 4:5
54 **А стотникът и онези, които заедно с него пазеха Иисус, като видяха земетресението и това, което стана, много се уплашиха и казаха: Наистина Този беше Син на Бога!**[1] (1) гл. 14:33
55 **Там бяха още и гледаха отдалеч**[1] **много жени, които бяха следвали Иисус от Галилея и Му служеха**[2]**;**
(1) Пс. 38:11; (2) Лк. 8:2,3
56 **сред тях бяха Мария Магдалена и Мария, майката на Яков и на Йосия, и майката на Зеведеевите синове**[1]**.**
(1) Йн. 19:25
ст. 57-61: Мк. 15:42-47; Лк. 23:50-56; Йн. 19:38-42
57 **А когато се свечери, дойде един богат човек от Ариматея на име Йосиф, който също беше ученик на Иисус.**
58 **Той дойде при Пилат и поиска тялото на Иисус. Тогава Пилат заповяда да** *му* **се даде.**
59 **Йосиф, като взе тялото, Го обви с чиста плащаница**
60 **и Го положи в своя нов гроб**[1]**, който беше изсякъл в скалата; и търколи голям камък на входа на гроба**[2] **и си отиде.** (1) Ис. 53:9; Деян. 13:29; (2) Мк. 16:4; Йн. 11:38
61 **А там бяха Мария Магдалена и другата Мария, които седяха срещу гроба**[1]**.** (1) гл. 28:1
62 **И на следващия ден, който беше след деня на приготовлението**[1]**, главните свещеници и фарисеите се събраха при Пилат и казаха:**
(1) Мк. 15:42; Лк. 23:54; Йн. 19:31
63 **Господарю, спомнихме си, че онзи измамник**[1] **приживе каза: След три дни ще възкръсна**[2]**.** (1) Йн. 7:12; (2) гл. 16:21
64 **Затова заповядай гробът да се пази здраво до третия ден, да не би учениците Му да дойдат и да Го откраднат**[1]**, и да кажат на народа: Възкръсна от мъртвите. Така последната измама ще бъде по-лоша от първата.** (1) гл. 28:13
65 **Пилат им каза: Вземете стража. Идете и** *го* **пазете, както знаете.**
66 **И те отидоха и завардиха гроба, като запечатаха камъка**[1] **и поставиха стражата.** (1) Дан. 6:17

ст. 1-10: Мк. 16:1-11; Лк. 24:1-12; Йн. 20:1-18
28 **А като се мина съботата, на първия ден от седмицата, на разсъмване, дойдоха Мария Магдалена и другата Мария**[1] **да видят гроба.** (1) гл. 27:61
2 **И ето, стана голям трус**[1]**; защото Господен ангел слезе от небето и пристъпи, премести камъка и седна на него.** (1) гл. 27:51
3 **Видът му беше като светкавица, а облеклото му – бяло като сняг**[1]**.**
(1) гл. 17:2
4 **Но от страх от него стражарите се разтрепериха и станаха като мъртви**[1]**.**
(1) Лк. 2:9
5 **А ангелът проговори, като каза на жените: Вие не се бойте**[1]**, защото зная, че търсите разпънатия Иисус.** (1) Лк. 2:10

6 **Няма Го тук, защото възкръсна[1],
както беше казал[2]. Елате и вижте мяс-
тото, където е лежал Господ.**
(1) Деян. 2:24; Римл. 1:4; (2) гл. 16:21
7 **И идете бързо да кажете на учени-
ците Му, че е възкръснал от мъртвите[1].
И ето, Той отива преди вас в Галилея[2].
Там ще Го видите[3]. Ето, казах ви[4].**
(1) Лк. 24:23; Откр. 1:18;
(2) гл. 26:32; (3) Йн. 16:16; (4) гл. 24:25
8 **И те излязоха бързо от гроба със
страх и голяма радост[1] и се затичаха
да известят на учениците Му.** (1) Йн. 16:22
9 **И ето, Иисус ги срещна и каза:
Здравейте! А те се приближиха и се
хванаха за краката Му, и Му се по-
клониха.**
10 **Тогава Иисус им каза: Не се бойте.
Идете и кажете на братята Ми[1] да оти-
дат в Галилея, и там ще Ме видят[2].**
(1) гл. 25:40; Пс. 22:22; (2) Деян. 1:3
11 **Когато те отидоха, ето, някои от
стражата дойдоха в града и известиха
на главните свещеници всичко, което
беше станало.**
12 **А те, след като се събраха със ста-
рейшините и се съвещаваха, дадоха на
войниците достатъчно пари и казаха:**
13 **Кажете: Учениците Му дойдоха
през нощта и Го откраднаха, когато
ние спяхме[1].** (1) гл. 27:64
14 **И ако за това стигне слух до уп-
равителя, ние ще го убедим и ще на-
правим така, че вие да нямате непри-
ятности.**
15 **И те взеха парите и постъпиха,
както бяха научени. И това, което те
казаха, се разнесе между юдеите** *и про-
дължава* **и до днес.**
16 **А единадесетте ученици отидоха в
Галилея, на хълма, където Иисус им оп-
редели[1].** (1) ст. 7
17 **И като Го видяха, Му се поклони-
ха[1]; а някои се усъмниха.**
(1) Лк. 24:52; 1 Кор. 15:5
18 **Тогава Иисус се приближи към тях
и им говори, като каза: Даде Ми се
всяка власт на небето и на земята[1].**
(1) гл. 11:27; Дан. 7:14; Лк. 10:22;
1 Петр. 3:22; Еф. 1:21,22; Фил. 2:9
19 **И така, идете, правете ученици
всичките народи[1] и ги кръщавайте в
Името на Отца и Сина и Светия Дух,**
(1) Мк. 16:15,16
20 **като ги учите да пазят всичко, ко-
ето съм ви заповядал[1]. И ето, Аз съм с
вас през всичките дни до свършека на
света. (Амин.)** (1) 1 Сол. 4:1,2

Евангелието според

МАРК

ст. 1-8: Мт. 3:1-12; Лк. 3:1-18; Йн. 1:19-28

1 **Началото на благовестието на Иисус Христос, Божия Син**[1]. (1) Римл. 1:4

2 **Както е писано в** *книгата на* **пророк Исая: „Ето, Аз изпращам вестителя Си пред лицето Ти, който ще устрои пътя Ти пред Теб**[1]**."** (1) Мал. 3:1; Мт. 11:10; Лк. 7:27

3 **„Глас на един, който вика в пустинята: Пригответе пътя на Господа! Прави направете пътеките за Него**[1]**."** (1) Ис. 40:3

4 **Йоан дойде, като кръщаваше в пустинята и проповядваше кръщение на покаяние за опрощаване на греховете**[1]**.** (1) Деян. 13:24

5 **И цялата юдейска страна и всичките жители на Ерусалим излизаха при него и се кръщаваха от него в реката Йордан**[1]**, като изповядваха греховете си.** (1) Йн. 3:23

6 **А Йоан носеше облекло от камилска козина и кожен пояс около кръста си**[1] **и се хранеше с акриди и див мед.** (1) 4 Царе 1:8

7 **И като проповядваше, казваше: След мен идва Онзи, който е по-силен от мен, на когото не съм достоен да се наведа и да развържа ремъка на сандалите Му**[1]**.** (1) Деян. 13:25

8 **Аз ви кръщавам с вода, а Той ще ви кръсти със Светия Дух**[1]**.** (1) Деян. 1:5

ст. 9-11: Мт. 3:13-17; Лк. 3:21,22; Йн. 1:29-34

9 **И през онези дни дойде Иисус от Назарет Галилейски**[1] **и се кръсти от Йоан в Йордан.** (1) Мт. 2:22,23

10 **И като излезе веднага от водата, видя, че небесата се разтварят и че Духът слиза на Него като гълъб.**

11 **И дойде глас от небесата**[1]**: Ти си Моят възлюбен Син**[2]**, в Теб благоволих**[3]**.** (1) Йн. 12:28; (2) Еф. 1:6; (3) гл. 9:7

ст. 12,13: Мт. 4:1-11; Лк. 4:1-13

12 **И веднага Духът Го закара в пустинята.**

13 **И беше в пустинята четиридесет дни, изкушаван от Сатана, и беше със зверовете, а ангелите Му служеха**[1]**.** (1) Лк. 22:43

ст. 14-20: Мт. 4:12-22; Лк. 4:14-15; 5:1-11

14 **А след като Йоан беше предаден** *на властта*[1]*,* **Иисус дойде в Галилея и проповядваше Божието благовестие**[2]**, като казваше:** (1) гл. 6:17; Йн. 3:24; (2) Лк. 8:1; Евр. 2:3

15 **Времето се изпълни**[1] **и Божието царство наближи: покайте се и повярвайте в благовестието**[2]**!** (1) Гал. 4:4; (2) Мт. 3:2

16 **А когато минаваше край Галилейското езеро, видя Симон и брата на Симон, Андрей, че хвърляха мрежи в езерото, защото бяха рибари.**

17 **И Иисус им каза: Елате след Мен**[1]**, и Аз ще ви направя да станете ловци на хора.** (1) гл. 2:14

18 **И те веднага оставиха мрежите и Го последваха**[1]**.** (1) гл. 10:28

19 **И като отмина малко, видя Яков Зеведеев и брат му Йоан, които също бяха в лодката** *си* **и кърпеха мрежите.**

20 И веднага ги повика; и те оставиха баща си Зеведей в лодката с надничарите и отидоха след Него[1]. (1) ст. 18

ст. 21-28: Лк. 4:31-37

21 И дойдоха в Капернаум[1]. И веднага в съботата *Иисус* влезе в синагогата и поучаваше[2]. (1) гл. 2:1; Мт. 4:13; (2) Мт. 4:23

22 И те се чудеха на учението Му, защото ги поучаваше като Един, който има власт, а не като книжниците[1]. (1) Мт. 7:28,29

23 А в синагогата им имаше човек с нечист дух[1], който извика[2] и каза: (1) гл. 5:8; (2) Мт. 8:29

24 (Остави *ни!)* Какво имаш Ти с нас[1], Иисусе Назарянине[2]? Нима си дошъл да ни погубиш? Познавам Те кой си – Светият Божи[3]. (1) Мт. 2:23; (2) Мт. 8:29; (3) гл. 3:11; 5:7; Йн. 6:69

25 Но Иисус го смъмри, като каза: Млъкни[1] и излез от него! (1) ст. 34; гл. 3:12

26 Тогава нечистият дух, като го сгърчи, изкрещя със силен глас и излезе от него[1]. (1) гл. 9:25,26; Деян. 16:18

27 И всички толкова се смаяха, че започнаха да обсъждат помежду си, като говореха: Какво е това? Що за ново учение е това? С власт заповядва дори на нечистите духове и те Му се покоряват![1] (1) гл. 4:41

28 И веднага слухът за Него се разнесе навред по цялата Галилейска околност.

ст. 29-31: Мт. 8:14,15; Лк. 4:38,39

29 И щом излязоха от синагогата, дойдоха с Яков и Йоан в къщата на Симон и Андрей.

30 А тъщата на Симон[1] лежеше болна от треска; и веднага Му казаха за нея. (1) 1 Кор. 9:5

31 Той се приближи и като я хвана за ръка, я вдигна[1]; и (начаса) треската я остави и тя им прислужваше[2]. (1) гл. 5:41; 9:27; (2) Лк. 8:2,3

ст. 32-39: Мт. 4:23-25; 8:16,17; Лк. 4:40-44

32 А като се свечери, когато залезе слънцето, доведоха при Него всичките болни и обладани от демони.

33 И целият град се събра пред вратата.

34 И Той изцели мнозина, които страдаха от разни болести, и изгони много демони[1], и не позволяваше на демоните да говорят[2], понеже Го познаваха. (1) Деян. 10:38; (2) ст. 25,43; Мт. 8:4

35 А сутринта, когато беше още тъмно, стана и излезе, и отиде на едно уединено място, и там се молеше[1]. (1) гл. 6:46; Мт. 14:23

36 А Симон и онези, които бяха с Него[1], изтичаха след Него. (1) Лк. 8:45

37 И като Го намериха, Му казаха: Всички Те търсят.

38 А Той им каза: Да идем другаде в близките градчета, за да проповядвам и там, защото за това съм излязъл.

39 И влизаше в синагогите им по цяла Галилея, като проповядваше[1] и изгонваше демоните. (1) Лк. 4:15; Деян. 10:38

ст. 40-45: Мт. 8:1-4; Лк. 5:12-16

40 Тогава дойде при Него един прокажен и Му се молеше, като коленичеше пред Него и казваше: Ако искаш, можеш да ме очистиш.

41 А Иисус го съжали[1], простря ръка и се допря до него, и му каза: Искам, бъди очистен. (1) гл. 6:34; 8:2; Мт. 9:36; Лк. 10:33

42 И веднага проказата го остави и той се очисти[1]. (1) Пс. 33:9

43 И Той веднага го отпрати, като го предупреди строго[1]: (1) ст. 25

44 Внимавай да не кажеш на никого нищо[1]; но иди и се покажи на свещеника, и принеси за очистването си това, което е заповядал Мойсей[2]. (1) гл. 3:12; 5:43; 7:36; 8:26; (2) Лев. 14:1-20

45 А той, като излезе, започна да разгласява много и да разнася за станалото[1], така че *Иисус* не можеше вече да влезе явно в някой град, а стоеше навън в уединени места; и при Него идваха отвсякъде. (1) гл. 5:20; 7:36; Мт. 9:31

ст. 1-12: Мт. 9:1-8; Лк. 5:17-26

2 След няколко дни Той пак влезе в Капернаум[1]; и се разчу, че бил в къщата. (1) гл. 1:21

2 И веднага се събраха много *хора,* така че и около вратата не можеха да

се поберат. А Той им говореше слово-
то[1]. (1) Лк. 5:1
3 **И дойдоха и донесоха при Него**
един паралитик. Носеха го четирима.
4 **И като не можаха да се приближат**
до Него заради множеството, разкриха
покрива *на къщата,* **където беше Той,**
пробиха го и спуснаха постелката, на
която лежеше паралитикът.
5 **А Иисус, като видя вярата им, каза**
на паралитика: Синко, прощават ти се
греховете[1]. (1) Лк. 7:48
6 **А имаше там някои от книжниците,**
които седяха и размишляваха в сър-
цата си:
7 **Този защо говори така? Той богохул-**
ства[1]. **Кой може да прощава грехове**
освен Един, Бог[2]**?**
(1) Мт. 26:65; (2) Ис. 43:25; 44:22
8 **Иисус, като разбра веднага с духа**
Си, че така размишляват в себе си,
им каза: Защо размишлявате това в
сърцата си?[1] (1) Мт. 12:25
9 **Кое е по-лесно да кажа на парали-**
тика: Прощават ти се греховете, или:
Стани, вдигни постелката си и ходи?
10 **Но за да познаете, че Човешкият**
Син има власт на земята да прощава
грехове – каза на паралитика:
11 **Казвам ти: стани, вдигни си по-**
стелката и си иди у дома[1]. (1) Йн. 5:8
12 **И той веднага стана, вдигна си по-**
стелката и излезе пред всичките; така
че всички се зачудиха и славеха Бога[1]**,**
и говореха: Никога не сме виждали
такова нещо. (1) Лк. 7:16
ст. 13-17: Мт. 9:9-13; Лк. 5:27-32
13 **И пак излезе край езерото; и цяло-**
то множество идваше при Него и Той
ги поучаваше.
14 **Като минаваше, видя Леви Алфеев,**
който седеше в бирничеството, и му
каза: Следвай Ме[1]. **И той стана и Го**
последва[2]. (1) гл. 1:17; (2) гл. 1:18,20
15 **И когато** *Иисус* **седеше на трапеза-**
та в къщата му, заедно с Него и уче-
ниците Му насядаха и много бирници
и грешници; защото бяха мнозина и Го
следваха[1]. (1) Лк. 15:1
16 **Тогава книжниците от фарисеите,**
като видяха, че Той яде с грешници-
те и бирниците, казаха на учениците
Му: Защо яде и пие с бирниците и
грешниците?[1] (1) Лк. 15:2
17 **А Иисус, като чу това, им каза:**
Здравите нямат нужда от лекар, а бол-
ните. Не съм дошъл да призова пра-
ведните, а грешните[1] **(на покаяние).**
(1) Лк. 19:10
ст. 18-22: Мт. 9:14-17; Лк. 5:33-39
18 **А учениците на Йоан и фарисеите**
постеха. И дойдоха и Му казаха: Защо
учениците на Йоан и на фарисеите
постят, а Твоите не постят?
19 **А Иисус им каза: Могат ли сватба-**
рите да постят, докато младоженецът е
с тях? Докато младоженецът е с тях, те
не могат да постят[1]. (1) Йн. 3:29
20 **Но ще дойдат дни, когато младо-**
женецът ще им се отнеме, и тогава,
през онези дни, ще постят[1].
(1) гл. 16:10; Йн. 16:20
21 **Никой не пришива кръпка от нов**
плат на стара дреха; защото това, ко-
ето трябва да я закърпи, се отдира от
нея – новото от старото – и съдраното
става по-лошо.
22 **И никой не налива ново вино в**
стари мехове; защото виното ще спука
меховете и ще се изхабят и виното, и
меховете; а *наливат* **ново вино в нови**
мехове.
ст. 23-3:6: Мт. 12:1-14; Лк. 6:1-11
23 **И в една събота, когато минава-**
ше през посевите, учениците Му, като
вървяха по пътя, започнаха да късат
класове.
24 **А фарисеите Му казаха: Виж! Защо**
вършат в събота нещо, което не е поз-
волено?
25 **Тогава Той им каза: Не сте ли чели**
какво направи Давид, когато беше в
нужда и огладня и той, и *мъжете,* **кои-**
то бяха с него?
26 **Как влезе в Божия дом, когато**
Авиатар беше първосвещеник, и яде
присъствените хлябове, от които не е
позволено на никого да яде, освен на

свещениците[1]**, като даде и на онези, които бяха с него**[2]**?** (1) Лев. 24:9; (2) 1 Царе 21:6
27 **И им каза: Съботата е направена за човека, а не човекът за съботата**[1]**;**
(1) Втзк. 5:14
28 **така че Човешкият Син е Господар и на съботата.**

3 **И пак влезе в синагогата; и там имаше човек с изсъхнала ръка.**
2 **И те Го наблюдаваха дали ще го изцели в съботен ден, за да Го обвинят**[1]**.** (1) гл. 8:11; 10:2; 12:13; Лк. 14:1
3 **И Той каза на човека с изсъхналата ръка: Стани** *и ела* **по средата.**
4 **А на тях каза: Позволено ли е да се прави добро в съботен ден, или да се прави зло? Да се спаси ли живот, или да се погуби?**[1] **А те мълчаха**[2]**.**
(1) Лк. 13:16; (2) Лк. 14:3,4
5 **И като ги изгледа с гняв**[1]**, наскърбен поради закоравяването на сърцата им, каза на човека: Протегни си ръката. Той я протегна и ръката му оздравя.**
(1) Пс. 119:53
6 **И фарисеите, като излязоха, веднага се наговориха с иродианите**[1] **против Него как да Го убият**[2]**.**
(1) гл. 12:13; (2) Йн. 5:16,18

<u>ст. 7-12: Мт. 12:15-21; Лк. 6:17-19</u>

7 **Тогава Иисус се оттегли с учениците Си към езерото и ги последва голямо множество от Галилея.**
8 **И от Юдея, от Ерусалим, от Идумея, от другата страна на Йордан и от околностите на Тир и Сидон голямо множество дойде при Него, като чуха колко много** *чудеса* **правел**[1]**.** (1) Мт. 4:25; 15:22
9 **И поръча на учениците Си да Го чакат с една лодка заради множеството, за да не Го притискат**[1]**.**
(1) гл. 4:1; 5:24,31; Мт. 13:1,2
10 **Защото беше изцелил мнозина, така че онези, които имаха страдания, Го притискаха, за да се допрат до Него**[1]**.** (1) гл. 5:27,28; 6:55,56
11 **И нечистите духове, когато Го виждаха, падаха пред Него и викаха, казвайки: Ти си Божи Син**[1]**.**
(1) гл. 1:24; Лк. 4:34,41
12 **Но Той строго им казваше да не Го изявяват**[1]**.** (1) гл. 1:25,34,44

<u>ст. 13-19: Мт. 10:1-4; Лк. 6:12-16; Деян. 1:13</u>

13 **След това се изкачи на хълма и повика при Себе Си онези, които Той искаше**[1]**, и те отидоха при Него.**
(1) Йн. 15:16
14 **И определи дванадесет души**[1]**, за да бъдат с Него и за да ги изпраща да проповядват**[2]**,** (1) гл. 6:7; (2) Лк. 9:1,2
15 **и да имат власт да изцеляват болести и да изгонват демони**[1]**:** (1) гл. 6:12,13
16 **Симон, на когото даде и името Петър**[1]**;** (1) Мт. 4:18
17 **и Яков Зеведеев и Якововия брат Йоан, на които даде и името Воанергес, тоест синове на гърма**[1]**;** (1) Лк. 9:54
18 **и Андрей и Филип; Вартоломей и Матей; Тома и Яков Алфеев; Тадей и Симон Кананит;**
19 **и Юда Искариотски, който Го и предаде**[1]**.** (1) Йн. 18:2

<u>ст. 20-30: Мт. 12:22-37; Лк. 11:14-23</u>

20 **И дойдоха в една къща; и пак се събра народ, така че те не можаха дори хляб да ядат**[1]**.** (1) гл. 6:31
21 **А Своите Му, като чуха това, отидоха да Го хванат; защото казваха, че не бил на Себе Си**[1]**.** (1) Йн. 7:5; 10:20
22 **И книжниците, които бяха слезли от Ерусалим, казваха, че Той има Веелзевул**[1]**, и че изгонва демоните чрез началника на демоните**[2]**.**
(1) Йн. 7:20; (2) Мт. 9:34
23 **Но Той, като ги повика, им каза с притчи: Как може Сатана да изгонва Сатана?**
24 **Ако едно царство се раздели против себе си, това царство не може да устои.**
25 **И ако един дом се раздели против себе си, този дом не ще може да устои.**
26 **И ако Сатана е въстанал против себе си и се е разделил, той не може да устои, а е дошъл краят му.**
27 **И никой не може да влезе в къщата на силния и да ограби покъщнината му, ако първо не върже силния – и тогава ще ограби къщата му.**

28 **Истина ви казвам, че всичките грехове на човешките синове ще бъдат простени и всичките хули, с които биха богохулствали[1];** (1) Лк. 12:10
29 **но ако някой похули Светия Дух, за него няма прошка до века, а е виновен за вечен грях[1];** (1) Лк. 12:10
30 **защото казваха: Има нечист дух.**
ст. 31-35: Мт. 12:46-50; Лк. 8:19-21
31 **И дойдоха майка Му и братята Му[1] и като стояха навън, изпратиха до Него да Го повикат.** (1) гл. 6:3
32 **А около Него седеше едно множество; и Му казаха: Ето, майка Ти и братята Ти са навън и Те търсят.**
33 **А Той в отговор им каза: Коя е майка Ми? И** *кои са* **братята Ми?**
34 **И като изгледа седящите около Него, каза: Ето майка Ми и братята Ми!**
35 **Защото, който върши Божията воля, той Ми е брат и сестра, и майка.**

ст. 1-20: Мт. 13:1-23; Лк. 8:4-15
4 **И пак започна да поучава край езерото. И при Него се събра едно твърде голямо множество, така че Той се качи в една лодка и седеше на езерото, а цялото множество беше на сушата край езерото[1].** (1) гл. 3:9
2 **И ги поучаваше много с притчи[1] и им казваше в поучението Си:** (1) ст. 33,34
3 **Слушайте! Ето, сеячът излезе да сее.**
4 **И когато сееше, някои** *зърна* **паднаха край пътя; и птиците дойдоха и ги изкълваха.**
5 **Други паднаха на каменисто място, където нямаше много пръст; и скоро поникнаха, защото нямаше дълбока почва,**
6 **а когато изгря слънцето, прегоряха и понеже нямаха корен, изсъхнаха.**
7 **А други паднаха между тръни; и тръните пораснаха и ги задушиха, и не дадоха плод.**
8 **А други паднаха на добра земя; и дадоха плод[1], който растеше и се умножаваше, и принесоха – кое тридесет, кое шестдесет, а кое сто.** (1) Кол. 1:6
9 **И каза: Който има уши да слуша, нека слуша[1].** (1) ст. 23; Мт. 11:15
10 **И когато остана сам, онези, които бяха около Него с дванадесетте, Го попитаха за притчите.**
11 **И Той им каза: На вас е дадено** *да познаете* **тайната на Божието царство; а на онези, външните[1], всичко се дава в притчи;** (1) 1 Кор. 5:12; Кол. 4:5; 1 Сол. 4:12; 1 Тим. 3:7; Откр. 22:15
12 **така че „гледащи да гледат, а да не виждат; и слушащи да слушат[1], а да не разбират; да не би да се обърнат и да им се прости (грехът)[2]".** (1) Римл. 11:8; (2) Ис. 6:10; Йн. 12:40
13 **И им каза: Не разбирате ли тази притча? А как ще разберете всичките притчи?**
14 **Сеячът сее словото[1].** (1) 1 Петр. 1:23
15 **А онези край пътя, където се сее словото, са тези, които чуват, но Сатана веднага идва и грабва посятото в тях слово.**
16 **Също и посятото на каменистите места са тези, които, като чуят словото, веднага с радост го приемат;**
17 **нямат обаче корен в себе си, а са кратковременни; после, когато настане напаст или гонение заради словото[1], веднага отпадат*.**
**или:* се съблазняват, се подвеждат към грях; (1) 2 Тим. 3:12
18 **Посятото между тръните са други. Те са онези, които са слушали словото,**
19 **но светските грижи, примамката на богатството[1] и пожеланията за други работи[2], като влязат, заглушават словото и то става безплодно.** (1) гл. 10:23,24; (2) Лк. 12:15
20 **А посятото на добра земя са тези, които слушат словото, приемат го и дават плод – тридесет, шестдесет и стократно.**
ст. 21-25: Лк. 8:16-18
21 **И им каза: Затова ли се донася**

светилото – за да го сложат под шиника или под леглото? Не е ли за това – да го поставят на светилника[1]?
(1) Мт. 5:15

22 Защото няма нищо тайно, което да не стане явно, нито е било скрито *нещо,* освен за да излезе наяве[1].
(1) Мт. 10:26

23 Ако има някой уши да слуша, нека слуша[1]. (1) ст. 9

24 Каза им също: Внимавайте в това, което слушате. С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери[1] и ще ви се прибави. (1) Мт. 7:2

25 Защото, който има, на него ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, което има[1]. (1) Мт. 13:12

26 И каза: Божието царство е както когато човек хвърли семе в земята[1];
(1) Мт. 13:24

27 и спи, и става нощ и ден; а как никне и расте семето, той не знае.

28 Защото земята сама си произвежда: първо стрък, после клас, а след това – пълно зърно в класа[1].
(1) Бит. 1:11; Пс. 104:14; Ис. 55:10

29 А когато узрее плодът, начаса изпраща сърп, защото е настанала жетва[1]. (1) Йоил 3:13; Откр. 14:15

ст. 30-34: Мт. 13:31-35; Лк. 13:18-21

30 Каза още: С какво да сравним Божието царство или с каква притча да го представим?

31 То прилича на синапено зърно, което, когато се посее в земята, е по-малко от всичките семена, които са на земята.

32 Но когато се посее, расте и става по-голямо от всички стръкове, и пуска големи клони, така че небесните птици могат да се подслонят под сянката му[1]. (1) Езек. 17:23

33 И с много такива притчи им говореше словото, както можеха да слушат.

34 А без притча не им говореше[1], но насаме обясняваше всичко на Своите ученици[2]. (1) ст. 2; гл. 12:1; (2) Мт. 13:11

ст. 35-41: Мт. 8:23-27; Лк. 8:22-25

35 И в същия ден, когато се свечери, *Иисус* им каза: Да минем на отвъдната страна[1]. (1) Мт. 8:18

36 И като разпуснаха множеството, Го взеха със себе си в лодката, както беше; и имаше и други лодки с Него.

37 И се надигна голяма ветрена буря[1]; и вълните се нахвърляха върху лодката, така че лодката вече се пълнеше с вода. (1) Йн. 6:18

38 А Той беше на задната част, заспал на възглавница. И те Го събудиха и Му казаха: Учителю! Нима не Те е грижа, че загиваме?[1] (1) Пс. 44:24

39 А Той, като се събуди, смъмри вятъра и каза на езерото: Мълчи! Утихни! И вятърът престана и настана голяма тишина[1]. (1) гл. 6:51

40 И Той им каза: Защо сте страхливи? Как, нямате ли вяра?

41 И голям страх ги обзе[1]; и те си казаха един на друг: Кой ли е Този[2], че и вятърът и езерото Му се покоряват?
(1) гл. 5:15; (2) гл. 1:27; Мт. 21:10

ст. 1-20: Мт. 8:28-34; Лк. 8:26-39

5 И преминаха отвъд езерото, в гадаринската страна.

2 А като слезе от лодката, веднага Го срещна един човек с нечист дух, който излезе от гробищата.

3 Той имаше обиталище в гробищата и никой вече не можеше да го върже дори с верига,

4 защото много пъти го бяха връзвали с окови и с вериги, но той беше разкъсвал веригите и счупвал оковите; и никой нямаше сила да го укроти.

5 И всякога, нощем и денем, в гробищата и по баирите, той викаше и се посичаше с камъни.

6 Но когато видя Иисус отдалеч, бързо отиде при Него и Му се поклони.

7 И изкрещя със силен глас и каза: Какво имам аз с Теб, Иисусе, Сине на Всевишния Бог[1]? Заклевам Те в Бога, недей ме мъчи![2] (1) Лк. 1:32; (2) гл. 1:24; Як. 2:19

8 Защото му казваше: Излез от човека, ти, нечисти душе[1]. (1) гл. 1:23,26

9 И *Иисус* го попита: Как ти е името?

А той Му каза: Легион ми е името. Защото сме мнозина.
10 **И много Му се молеше да не ги изпраща вън от страната.**
11 **А там на бърдото пасеше голямо стадо свине.**
12 **И** *демоните* **Му се помолиха, казвайки: Прати ни в свинете, за да влезем в тях.**
13 **Иисус им позволи. И нечистите духове излязоха и влязоха в свинете. Тогава стадото –** *на брой* **около две хиляди – се спусна по стръмнината в езерото и всички се издавиха в езерото.**
14 **А онези, които ги пасяха, побягнаха и известиха за това в града и по околността. И** *жителите* **дойдоха да видят какво е станало.**
15 **И като дойдоха при Иисус, видяха обладания от демоните, в когото беше легионът, да седи облечен и разумен; и се уплашиха[1].** (1) гл. 4:41
16 **И онези, които бяха видели всичко, им разказаха за станалото с обладания от демоните и за свинете.**
17 **А те започнаха да Му се молят да си отиде от техните земи[1].** (1) Лк. 19:14
18 **А като влизаше в лодката, този, който беше** *преди това* **обладан от демони, Му се молеше да бъде заедно с Него.**
19 **Той обаче не му разреши, а му каза: Иди си у дома при своите и им кажи какви неща ти стори Господ и** *как* **се смили над теб.**
20 **И** *човекът* **тръгна и започна да разгласява в Декапол какви неща му стори Иисус[1]. И всички се чудеха.**
(1) гл. 1:45; Пс. 66:16

ст. 21-43: Мт. 9:18-26; Лк. 8:40-56

21 **Когато Иисус пак премина с лодката на отвъдната страна, при Него се събра голямо множество. И Той беше край езерото.**
22 **Тогава дойде един от началниците на синагогата на име Яир, който, като Го видя, падна пред краката Му**
23 **и много Му се молеше, казвайки: Дъщеричката ми е на умиране.** *Моля Ти се* **да дойдеш и да положиш ръце на нея[1], за да оздравее и да живее[2].**
(1) гл. 7:32; (2) Йн. 4:47
24 **И Той отиде с него. И едно голямо множество Го следваше и Го притискаха[1].** (1) гл. 3:9
25 **И една жена, която беше имала кръвотечение дванадесет години[1]**
(1) Лев. 15:25
26 **и беше много пострадала от мнозина лекари, и беше изразходвала целия си имот, без да види някаква полза, а напротив, беше ѝ станало по-зле,**
27 **като чу какво се говореше за Иисус, дойде между народа изотзад и се допря до дрехата Му[1].** (1) гл. 3:10
28 **Защото си казваше: Ако само се допра до дрехата Му, ще оздравея.**
29 **И начаса кръвотечението ѝ престана и тя усети в тялото си, че се изцели от болестта.**
30 **А Иисус, който веднага усети в Себе Си, че е излязла от Него сила[1], се обърна сред множеството и каза: Кой се допря до дрехите Ми?** (1) Лк. 6:19
31 **Учениците Му казаха: Ти виждаш, че множеството Те притиска[1], а казваш: Кой се допря до Мен?** (1) гл. 3:9
32 **Но Той се оглеждаше, за да види тази, която беше направила това.**
33 **А жената, уплашена и разтреперена, като знаеше станалото с нея, дойде и падна пред Него, и Му каза цялата истина.**
34 **А Той ѝ каза: Дъще, твоята вяра те изцели[1]; иди си с мир[2] и бъди здрава от болестта си.**
(1) гл. 10:52; (2) 1 Царе 1:17; 20:42; 4 Царе 5:19
35 **Докато Той още говореше, при Него дойдоха от** *къщата на* **началника на синагогата и казаха: Дъщеря ти умря; защо още затрудняваш Учителя?**
36 **Но Иисус, като чу това, което си говореха, каза на началника на синагогата: Не се бой, само вярвай[1].**
(1) гл. 9:23; 11:23; 2 Лет. 20:20; Йн. 11:40
37 **И не позволи на никого да Го придружи освен на Петър, Яков и Якововия брат Йоан[1].** (1) гл. 9:2; 14:33; Мт. 17:1

38 **И като дойдоха до къщата на на-**
чалника на синагогата, Той видя вълне-
ние и *множина,* **които плачеха и викаха**
силно.
39 **И като влезе, им каза: Защо се**
вълнувате и плачете толкова? Детето
не е умряло, а спи[1]**.** (1) Йн. 11:11
40 **А те Му се присмиваха. Но Той,**
като изкара всички навън, взе бащата
и майката на детето и онези, които
бяха с Него, и влезе там, където ле-
жеше детето.
41 **И като хвана детето за ръка**[1]**, му**
каза: Талита куми, което значи: Моми-
че, на теб казвам, стани![2]
(1) гл. 1:31; (2) Лк. 7:14
42 **И момичето веднага стана**[1] **и започ-**
на да ходи, защото беше на дванаде-
сет години. И те бяха много смаяни[2]**.**
(1) Мт. 9:25; (2) гл. 6:51; 7:37; Лк. 9:43
43 **А Той строго им заповяда никой да**
не узнае за това[1]**; и им заръча да ѝ**
дадат да яде. (1) гл. 1:44

ст. 1-6: Мт. 13:53-58; ср. Лк. 4:16-30

6 **И** *Той* **излезе оттам и дойде в Сво-**
ето родно място; и учениците Му Го
следваха.
2 **И когато дойде съботата, започна**
да поучава в синагогата. И мнозина,
като Го слушаха, се чудеха[1] **и говореха:**
Откъде е на Този всичко това? И каква
е тази мъдрост, която Му е дадена, и
какви са тези чудеса, извършени чрез
ръцете Му?[2] (1) гл. 11:18; (2) Йн. 7:15
3 **Не е ли Той дърводелецът**[1]**, син на**
Мария и брат на Яков[2]**, Йосия, Юда**[3]
и Симон?[4] **И сестрите Му не са ли**
тук, между нас? И те се отвърнаха от
Него.
(1) Ис. 53:2; (2) Деян. 12:17; (3) Юда 1; (4) гл. 3:31
4 **А Исус им каза: Никой пророк не е**
без почит, освен в своето родно място,
сред своите роднини и в своя дом[1]**.**
(1) Йн. 4:44
5 **И не можеше да извърши там ни-**
какво чудо, освен че положи ръце на
няколко болни и ги изцели.
6 **И се чудеше**[1] **на тяхното неверие.**
И обикаляше околните села и поучава-
ше[2]**.** (1) Мт. 8:10; (2) Мт. 9:35
ст. 7-13: Мт. 10:5-15; Лк. 9:1-6; ср. Лк. 10:1-12
7 **И като повика дванадесетте**[1]**, започ-**
на да ги изпраща двама по двама[2] **и**
им даде власт над нечистите духове[3]**.**
(1) гл. 3:14; (2) Екл. 4:9; (3) Мт. 10:1
8 **И им заповяда да не вземат нищо**
за из път освен една тояга – нито хляб,
нито торба, нито пари в пояса[1]**;**
(1) Лк. 22:35
9 **а да се обуват със сандали.** *И каза:* **И**
не се обличайте с две дрехи.
10 **И им каза: В която къща влезете,**
оставайте в нея, докато си тръгнете
оттам.
11 **И ако в някое място не ви при-**
емат и не ви послушат, като излизате
оттам, изтърсете праха изпод краката
си като свидетелство против тях[1]**.**
(1) Деян. 13:51
12 **И те излязоха и проповядваха, че**
хората **трябва да се покаят**[1]**.** (1) Мт. 3:2
13 **И изгонваха много демони**[1] **и по-**
мазваха с масло мнозина болни, и ги
изцеляваха[2]**.** (1) Лк. 10:17; (2) гл. 3:15; Як. 5:14,15
ст. 14-29: Мт. 14:1-12; Лк. 3:19,20; 9:7-9
14 **И цар Ирод**[1] **чу** *за Исус,* **защото**
Името Му стана известно, и казваше:
Йоан Кръстител е възкръснал от мърт-
вите и затова тези велики сили дейст-
ват чрез него. (1) Лк. 3:1
15 **А други казваха, че е Илия. Други**
пък казваха, че Той е пророк като един
от пророците[1]**.** (1) гл. 8:28; Мал. 4:5
16 **Но Ирод, като чу** *за Него,* **каза: Това**
е Йоан, когото аз обезглавих; той е
възкръснал.
17 **Защото този Ирод беше изпра-**
тил да хванат Йоан и да го вържат в
тъмница[1] **заради Иродиада, жената на**
брат си Филип, понеже я беше взел за
жена. (1) гл. 1:14
18 **Защото Йоан казваше на Ирод: Не**
ти е позволено да имаш жената на
брат си![1] (1) Лев. 18:16
19 **А Иродиада се настрои против него**
и искаше да го убие, но не можеше;
20 **защото Ирод се страхуваше от**
Йоан, като знаеше, че той е праведен

и свят човек, и го пазеше; и когато
го слушаше, вършеше много неща и с
удоволствие го слушаше.
21 **И като дойде подходящ ден, когато**
Ирод даде вечеря за рождения си ден
на големците си и на хилядниците, и
на галилейските старейшини,
22 **самата дъщеря на Иродиада влезе**
и танцува, и угоди на Ирод и на седя-
щите с него; и царят каза на момиче-
то: Искай от мен, каквото желаеш, и
ще ти го дам!
23 **И ѝ се закле: Каквото и да поис-**
каш от мен, ще ти дам, *даже* **до поло-**
вината на царството ми[1]**.** (1) Ест. 5:3,6; 7:2
24 **А тя излезе и каза на майка си:**
Какво да поискам? И тя каза: Главата
на Йоан Кръстител.
25 **И начаса** *момичето* **влезе бързо при**
царя и поиска, като каза: Искам да ми
дадеш още сега на блюдо главата на
Йоан Кръстител.
26 **И царят много се наскърби, но пак**
заради клетвите си и заради седящите
с него не пожела да ѝ откаже.
27 **И царят прати веднага един тело-**
хранител, *на когото* **заповяда да донесе**
главата му; и той отиде, обезглави го
в тъмницата
28 **и донесе главата му на блюдо, и я**
даде на момичето, а момичето я даде
на майка си[1]**.** (1) гл. 9:13
29 **А учениците му, като чуха** *това,*
дойдоха и вдигнаха тялото му, и го
положиха в гробница.

ст. 30-44: Мт. 14:13-21; Лк. 9:10-17; Йн. 6:1-15;
ср. гл. 8:1-9; Мт. 15:32-39

30 **И апостолите се събраха при Иисус**
и Му разказаха всичко, каквото бяха
извършили и каквото бяха поучавали.
31 **И Той им каза: Елате вие сами на**
уединено място насаме и си починете
малко. Защото мнозина идваха и си
отиваха, а те нямаха време даже да
ядат[1]**.** (1) гл. 3:20
32 **И отидоха с лодката на уединено**
място насаме.
33 **А като отиваха,** *хората* **ги видяха и**
мнозина ги познаха; и от всички гра-
дове се стекоха там пеша и ги изпре-
вариха.
34 **И** *Иисус,* **като излезе, видя едно го-**
лямо множество и ги съжали[1]**, защото**
бяха като овце, които нямат пастир[2]**; и**
започна да ги поучава за много неща.
(1) гл. 1:41; (2) Мт. 9:36
35 **И когато беше станало вече късно,**
учениците Му се приближиха при Него
и казаха: Мястото е безлюдно и вече
е късно.
36 **Разпусни ги, за да отидат по окол-**
ните колиби и села и да си купят хляб,
защото нямат нищо за ядене.
37 **А Той в отговор им каза: Дайте им**
вие да ядат. А те Му казаха: Да идем
ли да купим хляб за двеста динария и
да им дадем да ядат?
38 **А Той им каза: Колко хляба имате?**
Идете и вижте. И като узнаха, казаха:
Пет, и две риби.
39 **И им заповяда да насядат всички**
на групи по зелената трева.
40 **И те насядаха в редици – по сто**
и по петдесет.
41 **И като взе петте хляба и двете**
риби, *Иисус* **погледна към небето**[1] **и**
благослови. После разчупи хлябовете и
даваше на учениците да ги слагат пред
тях; и двете риби раздели на всички-
те. (1) гл. 7:34
42 **И всичките ядоха и се наситиха.**
43 **И вдигнаха дванадесет пълни коша**
с къшеи, а така *също* **и от рибите**[1]**.**
(1) гл. 8:19
44 **А онези, които ядоха хлябовете,**
бяха пет хиляди мъже.

ст. 45-52: Мт. 14:22-33; Йн. 6:16-21

45 **И веднага накара учениците Си да**
влязат в лодката и да отидат преди
Него **на отвъдната страна към Витсаи-**
да, докато Той разпусне множеството.
46 **И след като се прости с тях, отиде**
на хълма да се помоли[1]**.** (1) гл. 1:35
47 **А като се свечери, лодката беше**
в средата на езерото, а Той – сам на
сушата.
48 **И като ги видя, че се мъчат, като**
гребат с веслата, защото вятърът им

беше насрещен, около четвъртата стража на нощта дойде при тях, като вървеше по езерото[1]; и щеше да ги отмине[2]. (1) Йов 9:8; (2) Лк. 24:28
49 **А те, като Го видяха да ходи по езерото, си помислиха, че е призрак, и извикаха;**
50 **защото всички Го видяха и се изплашиха. А Той веднага им проговори, като им каза: Дерзайте! Аз съм. Не се бойте!**
51 **И влезе при тях в лодката и вятърът утихна[1]. А те много се изумиха и учудиха в себе си[2],** (1) гл. 4:39; (2) гл. 5:42
52 **защото не се бяха вразумили от** *чудото с* **хлябовете, тъй като сърцето им беше закоравяло[1].** (1) гл. 8:17

ст. 53-56: Мт. 14:34-36

53 **И като преминаха отвъд** *езерото,* **дойдоха в генисаретската земя и излязоха на сушата.**
54 **И когато излязоха от лодката,** *хората* **веднага Го познаха;**
55 **и се разтичаха по цялата онази околност и започнаха да носят болните на легла там, където чуеха, че се намирал Той[1].** (1) Мт. 4:24
56 **И където и да влизаше, в села или в градове, или в колиби, слагаха болните по пазарите и Му се молеха те да се допрат поне до полите на дрехите Му. И колкото души се допираха, се изцеляваха[1].** (1) гл. 3:10

ст. 1-23: Мт. 15:1-20

7 **И се събраха при** *Иисус* **фарисеите и някои от книжниците, които бяха дошли от Ерусалим,**
2 **и бяха видели, че някои от учениците Му ядат хляб с нечисти, тоест неизмити ръце[1].** (1) Лк. 11:38
3 **Защото фарисеите и всички юдеи, като държат преданието на старейшините, не ядат, без да си измият ръцете до лактите;**
4 **и** *когато се връщат* **от пазар, не ядат, без да се измият. Има и много други неща, които са приели да спазват – измивания на чаши, глинени и медни съдове (и легла)[1].** (1) Мт. 23:25
5 **И така, фарисеите и книжниците Го запитаха: Защо Твоите ученици не вървят по преданието на старейшините, а ядат хляб с нечисти ръце?**
6 **А Той им каза: Добре е пророкувал Исая за вас, лицемерите, както е писано: „Този народ Ме почита с устните си, но сърцето им се намира далеч от Мен.**
7 **Но напразно Ме почитат, като учат за поучение човешки заповеди[1].“** (1) Ис. 29:13; Тит 1:14
8 **Вие оставяте Божията заповед и спазвате човешкото предание: (миенето на стомни и на чаши; и правите много други неща).**
9 **И им каза: Вие успешно осуетявате Божията заповед, за да спазите своето предание!**
10 **Защото Мойсей каза: „Почитай баща си и майка си[1]“, и: „Който злослови баща или майка, непременно да се умъртви[2].“** (1) гл. 10:19; Изх. 20:12; Втзк. 5:16; Еф. 6:2; (2) Изх. 21:17; Лев. 20:9
11 **Но вие казвате: Ако каже човек на баща** *си* **или на майка** *си:* **Това моето, с което би могъл да си помогнеш, е курбан, това значи, подарено е на Бога –** *това го освобождава;*
12 **и вие не го оставяте вече да направи нищо за баща си или за майка си.**
13 **И така осуетявате Божието слово заради вашето предание, което сте предали[1]; и вършите много такива неща, подобни на това.** (1) Ер. 8:8
14 **И пак повика множеството и им каза: Слушайте Ме всички и разбирайте.**
15 **Няма нищо извън човека, което, като влиза в него, може да го оскверни[1]; но тези неща, които излизат от него, те оскверняват човека[2].** (1) Деян. 10:14; (2) ст. 20,23; Пс. 106:39
16 **(Ако има някой уши да слуша, нека слуша.)**
17 **И като остави множеството и влезе**

вкъщи, учениците Му Го попитаха за
притчата.
18 И Той им каза: И вие ли още
не проумявате? Не разбирате ли, че
нищо, което влиза в човека отвън, не
може да го оскверни?
19 Защото не влиза в сърцето му, а в
корема и се изхожда. *С това* Той обяви
всички ястия за чисти.
20 Каза още: Това, което излиза от
човека, то осквернява човека.
21 Защото отвътре, от сърцето на хо-
рата, излизат лоши мисли[1], блудства,
кражби, убийства,
(1) Бит. 8:21; Ер. 17:9; Мт. 15:19
22 прелюбодейства, користолюбие,
злина, коварство, сладострастие, лукав-
ство, богохулство, гордост, безумство.
23 Всички тези зли неща излизат
отвътре и оскверняват човека[1]. (1) ст. 15
ст. 24-30: Мт. 15:21-28
24 И като стана оттам, отиде в Тир-
ската и Сидонската страни; и влезе в
една къща и не искаше никой да Го
знае[1], но не можа да се укрие.
(1) Ис. 42:2
25 А веднага чу за Него една жена, чи-
ято малка дъщеря имаше нечист дух; и
тя дойде и падна пред краката Му[1].
(1) Лк. 8:41
26 (Жената беше гъркиня, по рожде-
ние сирофиникийка.) И Му се молеше
да изгони демона от дъщеря ѝ.
27 А *Иисус* ѝ каза: Остави децата да
се наситят, защото не е прилично да
се вземе хлябът от децата и да се даде
на кученцата.
28 А тя в отговор Му каза: Така е, Гос-
поди, но и кученцата под масата ядат
от трохите, *които падат* от децата!
29 А Той ѝ каза: За тази дума – иди
си; демонът излезе от дъщеря ти.
30 И като си отиде у дома[1], намери,
че детето лежеше на постелката, а де-
монът беше излязъл. (1) Йн. 4:50
31 И като излезе пак от Тирската и
Сидонската страни, дойде към Галилей-
ското езеро[1] през средата на Декапол-
ските области. (1) Мт. 15:29; Йн. 7:1
32 И доведоха при Него един глух и
заекващ *човек* и Му се молеха да поло-
жи ръка на него[1]. (1) гл. 5:23
33 *Иисус* го отведе настрани от мно-
жеството, сложи пръстите Си в ушите
му и като плюна, се докосна до езика
му[1]; (1) гл. 8:23; Йн. 9:6
34 и като погледна към небето[1], въз-
дъхна[2] и му каза: Еффата, тоест: От-
ворѝ се. (1) гл. 6:41; (2) Йн. 11:33,38
35 И ушите му се отвориха и връз-
ката на езика му се развърза, и той
говореше ясно.
36 И им заръча на никого да не каз-
ват за това; но колкото повече им за-
ръчваше, толкова повече те разгласяя-
ваха[1]; (1) гл. 1:44,45
37 и се чудеха твърде много и гово-
реха: Всичко върши добре: и глухите
прави да чуват, и немите да гово-
рят[1]! (1) гл. 5:42; Ис. 35:5; Мт. 15:31

ст. 1-9: Мт. 15:32-39;
ср. гл. 6:30-44; Мт. 14:13-21; Лк. 9:10-17; Йн. 6:1-14

8 През онези дни, когато пак *се* беше
събрало голямо множество и нямаха
какво да ядат, Иисус повика учениците
Си и им каза:
2 Жал Ми е за множеството[1], защото
три дни вече седят при Мен и нямат
какво да ядат. (1) гл. 1:41
3 Ако ги разпусна гладни по домовете
им, ще им прималее по пътя, защото
някои от тях са дошли отдалеч.
4 А учениците Му отговориха: Откъде
ще може някой да насити тези *хора* с
хляб тук, в това уединено място?[1]
(1) Чис. 11:13; 4 Царе 4:43
5 А Той ги попита: Колко хляба имате?
И те казаха: Седем.
6 Тогава Той заповяда на множество-
то да насядат на земята; и като взе
седемте хляба, благодари[1], разчупи и
даде на учениците Си, за да ги сложат.
И те ги сложиха пред множеството.
(1) Деян. 27:35
7 Имаха и няколко малки риби; и като
благослови, заповяда да сложат и тях.

8 **И ядоха и се наситиха. И вдигнаха седем кошници с останали къшеи**[1].
(1) ст. 20

9 **А** *онези, които ядоха,* **бяха около четири хиляди. И ги разпусна.**

10 **И веднага се качи в лодката с учениците Си и дойде в Далманутанските области.**

ст. 11-21: Мт. 16:1-12

11 **И фарисеите излязоха и започнаха да спорят с Него. И като Го изпитваха**[1]**, поискаха от Него знамение от небето**[2]**.** (1) гл. 3:2; (2) Лк. 11:16

12 **А Той въздъхна дълбоко в духа Си и каза: Защо този род иска знамение? Истина ви казвам: на този род няма да се даде знамение**[1]**.** (1) Лк. 11:29

13 **И ги остави, като пак се качи** *в лодката* **и мина на отвъдната страна.**

14 **А учениците Му забравиха да вземат хляб и нямаха при себе си в лодката повече от един хляб.**

15 **И Той им заръча, като каза: Внимавайте! Пазете се от кваса на фарисеите**[1] **и от кваса на Ирод.** (1) Лк. 12:1

16 **И те разискваха помежду си, като говореха: Това е защото нямаме хляб.**

17 **А Исус, като разбра това, им каза: Защо разисквате за това, че нямате хляб? Още ли не разбирате**[1] **и не съзнавате? Още ли е закоравяло сърцето ви**[2]**?** (1) Мт. 15:16; (2) гл. 6:52

18 **Като имате очи, не виждате ли? И като имате уши, не чувате ли?**[1] **И не помните ли?** (1) Езек. 12:2; Мт. 13:13

19 **Когато разчупих петте хляба на петте хиляди души, колко коша пълни с къшеи вдигнахте? Казаха Му: Дванадесет**[1]**.** (1) гл. 6:43

20 **А когато** *разчупих* **седемте на четирите хиляди души, колко кошници пълни с къшеи вдигнахте? Казаха Му: Седем**[1]**.** (1) ст. 6-9

21 **И им каза: Още ли не разбирате?**

ст. 22-26: ср. гл. 10:46-52; Мт. 9:27-31; 20:29-34; Лк. 18:35-43

22 **След това дойдоха във Витсаида. И доведоха при Него един сляп и Му се молеха да се докосне до него.**

23 **А Той хвана слепия за ръка и го изведе вън от селото**[1]**; и като плюна на очите му, положи на него ръце и го попита: Виждаш ли нещо?** (1) гл. 7:32,33

24 **А той, като повдигна очи, каза: Виждам хората; защото виждам** *неща* **като дървета, които ходят.**

25 **После пак положи ръце на очите му и той втренчи очите си, оздравя и виждаше всичко ясно**[1]**.**
(1) Пс. 146:8; Йн. 9:7

26 **И го изпрати у дома му, като каза: Не влизай в селото, (нито казвай това на някого от селото)**[1]**.** (1) гл. 1:44

ст. 27-30: Мт. 16:13-20; Лк. 9:18-21

27 **И Исус излезе с учениците Си по селата на Кесария Филипова. И по пътя попита учениците Си, като им каза: Какво казват хората, кой съм Аз?**

28 **А те в отговор Му казаха: Йоан Кръстител; други – Илия; а други – един от пророците**[1]**.** (1) гл. 6:14,15

29 **Тогава ги попита: А вие какво казвате, кой съм? Петър в отговор Му каза: Ти си Христос**[1]**.** (1) Йн. 1:41; 1 Йн. 5:1

30 **И Той им заръча да не казват на никого за Него**[1]**.** (1) гл. 9:9

ст. 31-9:1: Мт. 16:21-28; Лк. 9:22-27

31 **И започна да ги учи, че Човешкият Син трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от старейшините и главните свещеници, и книжниците и да бъде убит, и след три дни да възкръсне**[1]**.** (1) Мт. 16:21

32 **И открито говореше това слово. А Петър Го взе настрана и започна да Го мъмри.**

33 **А Той, като се обърна и погледна учениците Си, смъмри Петър, като каза: Махни се, Сатана, и иди зад Мен, защото не мислиш за Божиите неща, а за човешките.**

34 **И повика множеството заедно с учениците Си и им каза: Ако някой иска да дойде след Мен, нека се отрече от себе си, нека вземе кръста си и нека Ме следва**[1]**.** (1) гл. 10:21

35 **Защото, който иска да спаси жи-**

вота си, ще го загуби; а който загуби
живота си заради Мен и заради благо-
вестието, ще го спаси[1]**.** (1) Мт. 10:39
36 **Понеже, какво се ползва човек,**
като спечели целия свят, а изгуби жи-
вота си?
37 **Защото, какво би дал човек в за-**
мяна на живота си?[1] (1) Пс. 49:8
38 **Защото, ако се срамува някой за-**
ради Мен и заради Моите думи в този
прелюбодеен и грешен род, то и Чо-
вешкият Син ще се срамува от него[1]**,**
когато дойде в славата на Своя Отец
със светите ангели[2]**.** (1) Мт. 10:33; (2) Мт. 25:31

9 **И им каза: Истина ви казвам: има**
някои от стоящите тук, които няма да
вкусят смърт, докато не видят Божието
царство, дошло със сила.
ст. 2-13: Мт. 17:1-13; Лк. 9:28-36; 2 Петр. 1:16-18
2 **И след шест дни Иисус взе Петър,**
Яков и Йоан[1] **и ги заведе на една ви-**
сока планина насаме; и се преобрази
пред тях. (1) гл. 5:37
3 **Дрехите Му станаха блестящи и**
изключително бели, като сняг, както
никой белач на земята не може да
избели.
4 **И им се яви Илия с Мойсей и те**
разговаряха с Иисус.
5 **Тогава Петър заговори и каза на**
Иисус: Равви, добре е да сме тук; и
нека направим три шатри – една за
Теб, една за Мойсей и една за Илия;
6 **защото не знаеше какво да каже,**
понеже се бяха изплашили много.
7 **И се яви облак и ги засени**[1]**; и от**
облака дойде глас, *който каза:* **Този е**
Моят възлюбен Син[2]**. Него слушайте**[3]**.**
(1) Изх. 40:34; 3 Царе 8:10; (2) гл. 1:11; 12:6; (3) Деян. 3:22
8 **И внезапно, като се озърнаха, не**
видяха вече никого при себе си освен
Иисус.
9 **И като слизаха от планината, Той им**
заръча да не казват на никого това,
което бяха видели[1]**, освен когато Чо-**
вешкият Син бъде възкресен от мърт-
вите. (1) гл. 8:30
10 **И те пазеха това слово, като се**
питаха помежду си какво значи да въз-
кръсне от мъртвите[1]**.** (1) ст. 32; Лк. 18:34
11 **И Го попитаха, казвайки: Защо каз-**
ват книжниците, че първо Илия трябва
да дойде[1]**?** (1) Лк. 1:17
12 **А Той им каза: Наистина първо**
Илия ще дойде[1] **и ще възстанови всич-**
ко. И как е писано за Човешкия Син?
Писано е, **че трябва да пострада много**
и да бъде унизен[2]**.** (1) Мал. 4:5; (2) Ис. 53:3
13 **Но аз ви казвам, че Илия е дошъл**[1]**,**
и те постъпиха с него както си искаха[2]**,**
така както е писано за него[3]**.**
(1) Мт. 11:14; (2) гл. 6:28; (3) 3 Царе 19:2,10
ст. 14-29: Мт. 17:14-21; Лк. 9:37-43
14 **И когато Той дойде при учениците,**
видя около тях едно голямо множество
и книжници, които спореха с тях.
15 **И веднага, като Го видя, цялото**
множество се смая и се завтече към
Него, и Го поздравяваха.
16 **И Той попита книжниците: За как-**
во спорите с тях?
17 **И един от множеството Му отгово-**
ри: Учителю, доведох при Теб сина си,
който има ням дух[1]**.** (1) Лк. 11:14
18 **И където и да го хване, го тръшка;**
и той се запеня, скърца със зъби и се
вцепенява. Казах на Твоите ученици да
изгонят *демона,* **но те не можаха**[1]**.**
(1) 4 Царе 4:31
19 **А Той в отговор им каза: О, роде**
невярващ, докога ще бъда с вас? До-
кога ще ви търпя? Доведете го при
Мен.
20 **И го доведоха при Него. И когато**
Го видя, духът веднага го сгърчи; и той
падна на земята и се валяше запенен.
21 **И Иисус попита баща му: От колко**
време му става така? А той каза: От
детинство.
22 **И много пъти го е хвърлял и в**
огън, и във вода, за да го погуби. Но
ако можеш да направиш нещо, съжали
ни и ни помогни!
23 **А Иисус му каза: Ако можеш! Всич-**
ко е възможно за този, който вярва[1]**.**
(1) гл. 5:36

24 Веднага бащата на детето извика и
каза със сълзи: Вярвам (Господи)! По-
могни на моето неверие![1]
(1) Мт. 9:28; Лк. 17:5
25 А Иисус, като видя, че се стича
народ, смъмри нечистия дух, като му
каза: Ням и глух душе, Аз ти заповяд-
вам: излез от него и не влизай повече
в него![1] (1) Лк. 8:29
26 И като изпищя и го сгърчи силно,
излезе[1]. И *детето* стана като мъртво,
затова повечето казаха, че е умряло.
(1) гл. 1:25,26
27 Но Иисус го хвана за ръката и го
вдигна; и то стана[1]. (1) гл. 1:31
28 И когато влезе в една къща, уче-
ниците Му Го попитаха насаме[1]: Защо
ние не можахме да го изгоним?
(1) гл. 10:10
29 А Той им каза: Този род с нищо
не може да излезе, освен с молитва
(и пост).
ст. 30-32: Мт. 17:22,23; Лк. 9:43-45
30 И като излязоха оттам, минаха
през Галилея; а Той искаше никой да
не узнае това.
31 Защото учеше учениците Си, като
им казваше: Човешкият Син ще бъде
предаден в ръцете на хора и те ще Го
убият. И след като Го убият, на третия
ден Той ще възкръсне[1]. (1) Мт. 16:21
32 Но те не разбраха думата[1] и се
страхуваха да Го попитат[2].
(1) ст. 10; (2) гл. 10:32
ст. 33-37: Мт. 18:1-5; Лк. 9:46-48
33 И дойдоха в Капернаум. И когато
беше в къщата, Той ги попита: Какво
разисквахте по пътя?
34 А те мълчаха, защото по пътя бяха
спорили помежду си кой от тях е по-
голям[1]. (1) Лк. 22:24
35 И като седна, повика дванадесетте
и им каза: Който иска да бъде пръв,
ще бъде последен от всички и служи-
тел на всички[1]. (1) гл. 10:44
36 Тогава взе едно детенце и го по-
стави посред тях. И като го прегърна[1],
им каза: (1) гл. 10:16
37 Който приеме едно от тези дечи-
ца в Мое Име, Мен приема; и който
приеме Мен, приема не Мен, а Този,
който Ме е пратил[1]. (1) Мт. 10:40
ст. 38-40: Лк. 9:49,50
38 Тогава Йоан Му каза: Учителю, ви-
дяхме един *човек* да изгонва демони в
Твое Име и му забранихме, защото не
ни следва[1]. (1) Чис. 11:27,28
39 А Иисус каза: Не му забранявайте,
защото няма никой, който да извърши
чудо в Мое Име и да може скоро да
Ме злослови.
40 Понеже онзи, който не е против
нас, е откъм нас[1]. (1) Мт. 12:30
41 Защото, който ви напои с чаша
вода в Мое Име, понеже сте Христови,
истина ви казвам, той никак няма да
изгуби наградата си[1]. (1) Мт. 10:42
ст. 42-50: Мт. 18:6-10
42 А който съблазни* едно от тези
малките, които вярват в Мен, за него
би било по-добре да му се окачи голям
воденичен камък на врата и да бъде
хвърлен в морето[1]. **или:* подведе към грях
(1) Лк. 17:2
43 И ако те съблазнява* ръката ти,
отсечи я. По-добре е за теб да влезеш
в живота недъгав, отколкото да имаш
две ръце и да отидеш в пъкъла[1], в
неугасимия огън[2], **или:* подвежда към грях
(1) Мт. 5:30; (2) Мт. 5:22; 25:41
44 (където „червеят им не умира и
огънят не угасва“).
45 И ако те съблазнява* кракът ти,
отсечи го. По-добре е за теб да влезеш
в живота куц, отколкото да имаш два
крака и да бъдеш хвърлен в пъкъла, (в
неугасимия огън, **или:* подвежда към грях
46 където „червеят им не умира и
огънят не угасва“).
47 И ако те съблазнява* окото ти, из-
вади го. По-добре е за теб да влезеш в
Божието царство с едно око, отколкото
да имаш две очи и да бъдеш хвърлен
в пъкъла[1], **или:* подвежда към грях; (1) Мт. 5:29
48 където „червеят им не умира и
огънят не угасва“[1].
(1) Ис. 66:24; Мт. 3:12; Откр. 14:10,11
49 Защото всеки ще се осоли с огън (и
всяка жертва ще се осоли със сол)[1].
(1) Лев. 2:13

50 **Добро нещо е солта; но ако солта обезсолее, с какво ще я подправите?**[1] **Имайте сол в себе си**[2] **и мир имайте помежду си**[3]**.** (1) Мт. 5:13; (2) Кол. 4:6; (3) Римл. 14:19; 2 Кор. 13:11; 1 Сол. 5:13

ст. 1-12: Мт. 19:1-12

10 **И стана оттам, и дойде в юдейските области и** *местата* **отвъд Йордан**[1]**. И при Него пак се стече народ; и Той пак ги поучаваше според обичая Си.** (1) Йн. 10:40

2 **А някои фарисеи се приближиха и за да Го изпитат, Го попитаха**[1]**: Позволено ли е на мъж да напусне жена** *си?* (1) гл. 3:2

3 **В отговор Той им каза: Какво ви е заповядал Мойсей?**

4 **А те казаха: Мойсей е позволил на мъжа да напише разводно писмо и да я напусне**[1]**.** (1) Втзк. 24:1; Мт. 5:31

5 **А Иисус им каза: Поради вашето коравосърдечие ви е написал той тази заповед;**

6 **но в началото на създанието** *Бог* **ги е направил мъжко и женско**[1]**.** (1) Бит. 1:27; 5:2

7 **„Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се привърже към жена си;**

8 **и двамата ще бъдат една плът**[1]**"; така че не са вече двама, а една плът.** (1) Бит. 2:24; Еф. 5:31

9 **И така, онова, което Бог е съчетал, човек да не го разлъчва**[1]**.** (1) Мал. 2:16; 1 Кор. 7:10

10 **И в къщата учениците пак Го попитаха за това**[1]**.** (1) гл. 9:28

11 **А Той им каза: Който напусне жена си и се ожени за друга, той прелюбодейства против нея**[1]**.** (1) Мт. 5:32

12 **И ако тя напусне мъжа си и се омъжи за друг, тя прелюбодейства**[1]**.** (1) Римл. 7:3

ст. 13-16: Мт. 19:13-15; Лк. 18:15-17

13 **Тогава доведоха при Него дечица, за да се докосне до тях; а учениците им се скараха.**

14 **Но Иисус, като видя това, възнегодува и им каза: Оставете дечицата да дойдат при Мен и не ги спирайте; защото на такива е Божието царство.**

15 **Истина ви казвам: който не приеме Божието царство като дете, той никак няма да влезе в него**[1]**.** (1) Мт. 18:3

16 **И Той ги прегърна**[1] **и ги благослови, като положи ръцете Си на тях.** (1) гл. 9:36

ст. 17-31: Мт. 19:16-30; Лк. 18:18-30

17 **А когато излизаше на пътя, един се завтече, коленичи пред Него и Го попита: Учителю благи, какво да направя, за да наследя вечен живот?**[1] (1) Лк. 10:25

18 **А Иисус му каза: Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен Един, Бог**[1]**.** (1) Пс. 86:5

19 **Знаеш заповедите: „Не убивай; не прелюбодействай; не кради; не лъжесвидетелствай; не увреждай; почитай баща си и майка си."**[1] (1) гл. 7:10; Мт. 5:21,27; Изх. 20:12-17; Втзк. 5:16-20

20 **А той Му каза: Учителю, всичко това съм опазил от младостта си.**

21 **А Иисус, като го погледна, го възлюби и му каза: Едно не ти достига: иди, продай всичко, което имаш, и дай на бедните; и ще имаш съкровище на небето**[1]**. И ела и Ме следвай**[2]**.** (1) Мт. 6:20; (2) гл. 8:34

22 **Но той посърна от това слово и си отиде наскърбен, защото имаше много имот**[1]**.** (1) Пс. 62:10

23 **А Иисус се огледа наоколо и каза на учениците: Колко трудно ще влязат в Божието царство онези, които имат богатство!**[1] (1) гл. 4:19

24 **А учениците се смаяха на Неговите думи. Но в отговор Иисус пак им каза: Деца, колко е трудно да влязат в Божието царство онези, които се уповават на богатството!**[1] (1) Пр. 11:28; 1 Тим. 6:17

25 **По-лесно е камилата да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Божието царство.**

26 **А те се зачудиха твърде много и Му казаха: Тогава кой може да се спаси?**

27 **Иисус ги погледна и каза: За хората това е невъзможно, но не и за Бога; защото за Бога всичко е възможно**[1]**.** (1) Мт. 19:26

28 **Петър започна да Му говори: Ето,
ние оставихме всичко и Те последвах-
ме[1].** (1) гл. 1:18,20
29 **Иисус каза: Истина ви казвам:
няма човек, който да е оставил къща
или братя, или сестри, или майка, или
баща, или деца, или ниви заради Мен
и заради благовестието,**
30 **и да не получи сега, в това време,
сто пъти повече къщи и братя, и сес-
три, и майки, и деца, и ниви, заедно
с гонения[1], а в идващия свят – вечен
живот[2].** (1) 2 Тим. 3:12; (2) 1 Тим. 4:8
31 **Обаче мнозина първи ще бъдат
последни, а последните – първи[1].**
(1) Мт. 20:16

ст. 32-34: Мт. 20:17-19; Лк. 18:31-34

32 **А когато бяха на път, като отива-
ха към Ерусалим, Иисус вървеше пред
тях, а те се чудеха. И онези, които
Го следваха, бяха обзети от страх[1]. И
като събра пак дванадесетте, започна
да им казва това, което щеше да Го
сполети:** (1) гл. 9:32
33 **Ето, ние се изкачваме към Еруса-
лим и Човешкият Син ще бъде преда-
ден на главните свещеници и на книж-
ниците. И те ще Го осъдят на смърт и
ще Го предадат на езичниците[1];**
(1) гл. 14:41; 15:1
34 **и ще Му се подиграят, ще Го бият,
ще Го плюят и ще Го убият; и на тре-
тия ден ще възкръсне[1].** (1) Мт. 16:21

ст. 35-45: Мт. 20:20-28

35 **Тогава при Него се приближиха
Яков и Йоан, Зеведеевите синове, и
Му казаха: Учителю, желаем да ни на-
правиш, каквото и да Ти поискаме.**
36 **А Той им каза: Какво желаете да ви
направя?[1]** (1) ст. 51
37 **Те Му казаха: Да ни дадеш да
седнем – един от дясната Ти** *страна,*
а друг от лявата Ти *страна* **в Твоята
слава.**
38 **А Иисус им каза: Не знаете какво
искате. Можете ли да пиете чашата,
която Аз пия[1], или да се кръстите с
кръщението, с което Аз се кръща-
вам[2]?** (1) гл. 14:36; (2) Лк. 12:50
39 **Те Му казаха: Можем. А Иисус им
каза: Чашата, която Аз пия, ще пиете;
и с кръщението, с което Аз се кръща-
вам, ще се кръстите[1];** (1) Деян. 12:2
40 **но да седнете от дясната Ми или
от лявата Ми** *страна* **не е Мое да дам,
а ще се даде на онези, за които е било
приготвено.**
41 **А десетимата, като чуха това, за-
почнаха да негодуват против Яков и
Йоан.**
42 **Но Иисус ги повика и им каза: Вие
знаете, че онези, които се считат за
владетели на народите, господаруват
над тях и големците им властват над
тях[1].** (1) Лк. 22:25
43 **Но между вас не е така; а който
иска да стане велик между вас, нека
ви бъде служител[1];** (1) гл. 9:35; Лк. 22:26
44 **и който иска да бъде пръв между
вас, нека бъде слуга на всичките[1].**
(1) ст. 43
45 **Защото и Човешкият Син не дойде
да Му служат, а да служи и да даде
живота Си откуп за мнозина[1].**
(1) гл. 14:24

ст. 46-52: Мт. 20:29-34; Лк. 18:35-43;
ср. гл. 8:22-26; Мт. 9:27-31

46 **След това дойдоха в Ерихон. И
когато Той излизаше от Ерихон с уче-
ниците Си и с едно голямо множество,
Тимеевият син Вартимей, който беше
сляп, седеше край пътя и просеше.**
47 **И когато чу, че това е Иисус Наза-
рянинът[1], започна да вика, като казва-
ше: Иисусе, Сине Давидов[2], смили се
над мен!** (1) Мт. 2:23; (2) гл. 12:35; Мт. 1:1
48 **И мнозина го мъмреха, за да мълк-
не; но той още повече викаше: Сине
Давидов, смили се над мен!**
49 **И така, Иисус се спря и каза: По-
викайте го. Повикаха слепия и му ка-
заха: Дерзай, стани, вика те[1].**
(1) Йн. 11:28
50 **И той хвърли дрехата си и скочи,
и дойде при Иисус.**
51 **А Иисус заговори и му каза: Как-
во искаш да ти направя?[1] Слепият Му
каза: Равуни, да прогледна!** (1) ст. 36
52 **А Иисус му каза: Иди си, твоята**

вяра те изцели*[1]. И той веднага прог-
ледна[2] и Го последва по пътя. *или: спаси
(1) гл. 5:34; (2) Пс. 146:8; Ис. 42:7; Йн. 9:7

ст. 1-11: Мт. 21:1-11; Лк. 19:28-44; Йн. 12:12-19

11 И когато дойдоха близо до Еру-
салим, до Витфагия и Витания при
Елеонския хълм, Той изпрати двама от
учениците Си[1] и им каза: (1) гл. 14:13
2 **Идете в селото, което е насреща ви,**
и щом влезете в него, ще намерите
вързано магаренце, което нито един
човек още не е възсядал. Отвържете
го и го докарайте.
3 **И ако някой ви каже: Защо правите**
това?, кажете: На Господа трябва; и
той веднага ще го прати тук.
4 **И така, те отидоха и намериха едно**
магаренце, вързано до вратата, вън
край пътя, и го отвързаха.
5 **А някои от стоящите там им казаха:**
Какво правите, че отвързвате магарен-
цето?
6 **А те им отговориха, както беше за-**
ръчал Иисус; и те ги оставиха.
7 **И докараха магаренцето при Иисус**
и метнаха дрехите си върху него, и Той
го възседна[1]. (1) Зах. 9:9
8 **И мнозина постилаха дрехите си по**
пътя, а други – клони, като ги сечаха
от полята[1]. (1) 4 Царе 9:13
9 **И тези, които вървяха отпред, и**
онези, които идваха отзад, викаха:
Осанна! Благословен, който иде в Гос-
подното Име![1] (1) Пс. 118:26
10 **Благословено царството на баща**
ни Давид[1], (което иде в Господното
Име)! Осанна във висините![2]
(1) Ер. 33:15; (2) Лк. 2:14
11 **И** *Иисус* **влезе в Ерусалим, в храма[1];**
и като разгледа всичко, понеже вече се
беше свечерило, отиде във Витания[2] с
дванадесетте. (1) Мал. 3:1; (2) ст. 19; Мт. 21:17
ст. 12-14: Мт. 21:18,19
12 **А на сутринта, когато излязоха от**
Витания, Той огладня.
13 **И като видя отдалеч една разлисте-**
на смокиня, отиде, за да намери нещо
на нея; но като дойде до нея, не наме-
ри нищо освен листа, защото не беше
време за смокини[1]. (1) Лк. 13:6
14 **И Той ѝ каза: Отсега нататък ни-**
кой да не яде плод от теб до века![1] И
учениците Му чуха това. (1) ст. 20
ст. 15-19: Мт. 21:12-17; Лк. 19:45-48; ср. Йн. 2:13-17
15 **И дойдоха в Ерусалим. А** *Иисус,*
като влезе в храма, започна да изпъж-
да онези, които продаваха, и онези,
които купуваха в храма; и преобърна
масите на онези, които обменяха пари,
и пейките на онези, които продаваха
гълъбите.
16 **И не позволяваше на никого да**
пренесе какъвто и да било съд през
храма.
17 **И поучаваше, като им говореше:**
Не е ли писано: „Домът Ми ще се
нарече молитвен дом на всичките на-
роди[1]“, а вие го направихте „разбойни-
чески вертеп[2]“? (1) Ис. 56:7; (2) Ер. 7:11
18 **И главните свещеници и книжни-**
ците чуха това; и търсеха *начин* **да Го**
погубят[1], понеже се бояха от Него, за-
щото цялото множество се чудеше на
учението Му[2]. (1) гл. 12:12; (2) гл. 1:22
19 **А когато се мръкна, Той излезе вън**
от града[1]. (1) ст. 11
ст. 20-26: Мт. 21:20-22
20 **И така, като минаваха на сутринта,**
видяха, че смокинята е изсъхнала до
корен[1]. (1) ст. 14
21 **И Петър си спомни и Му каза:**
Равви, виж – смокинята, която Ти про-
кле, е изсъхнала.
22 **А Иисус в отговор им каза: Имайте**
вяра в Бога.
23 **Истина ви казвам: който каже на**
тази планина: Вдигни се и се хвърли в
морето! – и не се усъмни в сърцето
си, а повярва, че онова, което казва,
се сбъдва – ще му се сбъдне, каквото
и да каже[1]. (1) гл. 5:36
24 **Затова ви казвам: за всичко, което**
поискате в молитва, вярвайте, че го
получавате, и ще ви се сбъдне[1].
(1) Йн. 14:13; Як. 5:15
25 **И когато стоите на молитва, про-**
щавайте, ако имате нещо против няко-

го[1], за да прости и вашият Отец, който е на небесата, вашите прегрешения[2].
(1) Мт. 5:23; (2) Лк. 11:4

26 **(Но ако вие не прощавате, то и вашият Отец, който е на небесата, няма да прости вашите прегрешения[1].)**
(1) Мт. 6:14,15; 18:35

ст. 27-33: Мт. 21:23-27; Лк. 20:1-8

27 **И пак дойдоха в Ерусалим. И когато ходеше в храма, при Него дойдоха главните свещеници, книжниците и старейшините и Му казаха:**
28 **С каква власт правиш това? И кой Ти е дал тази власт да правиш това?[1]**
(1) Йн. 2:18

29 **Иисус им каза: Ще ви задам и Аз един въпрос. Отговорете Ми, и Аз ще ви кажа с каква власт правя това.**
30 **Йоановото кръщение от небето ли беше, или от хората? Отговорете Ми.**
31 **А те разискваха помежду си, като казваха: Ако кажем: От небето; ще каже: Тогава защо не го повярвахте?[1]**
(1) Мт. 21:32

32 **Но да кажем ли: От хората? А се бояха от множеството, защото всички считаха, че Йоан наистина беше пророк[1].**
(1) Мт. 14:5
33 **И така, в отговор на Иисус казаха: Не знаем. А Иисус им каза: И Аз също не ви казвам с каква власт правя това.**

ст. 1-12: Мт. 21:33-46; Лк. 20:9-19

12

И започна да им говори с притчи[1]: Един човек насади лозе, огради го с плет, изкопа лин и съгради кула[2]; и го даде под наем на лозари и отиде в чужбина.
(1) гл. 4:33,34; (2) Ис. 5:2
2 **И по времето** *на плода* **изпрати до лозарите един слуга, за да прибере от лозарите от плода на лозето.**
3 **А те го хванаха, биха го и го отпратиха празен[1].**
(1) 2 Лет. 36:16
4 **Пак изпрати до тях друг слуга; а те го замериха с камъни, нараниха го по главата и го отпратиха, като го оскърбиха безсрамно[1].**
(1) ст. 5
5 **Изпрати и друг, когото убиха; и многозина други,** *от които* **едни биха, а други убиха[1].**
(1) 3 Царе 19:10; Ер. 2:30; Мт. 23:37
6 **Имаше той още и един възлюбен син[1]. Него изпрати последен до тях, като казваше: Ще почетат сина ми.**
(1) гл. 9:7

7 **Но онези лозари казаха помежду си: Това е наследникът[1]. Елате да го убием, и наследството ще бъде наше.**
(1) Евр. 1:1,2

8 **И го хванаха и го убиха, и го хвърлиха вън от лозето[1].**
(1) Йн. 1:11
9 **И така, какво ще направи стопанинът на лозето? Ще дойде и ще погуби тези лозари, а лозето ще даде на други.**
10 **Не сте ли чели това писание: „Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла[1].**
(1) Еф. 2:20
11 **От Господа е това и чудно е в нашите очи[1]"?**
(1) Пс. 118:22,23
12 **И** *те* **искаха да Го хванат, но се уплашиха от множеството, понеже разбраха, че за тях каза тази притча[1]. И Го оставиха и си отидоха.**
(1) Ис. 5:7

ст. 13-17: Мт. 22:15-22; Лк. 20:20-26

13 **Тогава изпратиха при Него някои от фарисеите и иродианите, за да Го уловят за някоя от Неговите думи[1].**
(1) гл. 3:2,6; Ис. 29:21

14 **И те, като дойдоха, Му казаха: Учителю, знаем, че си истинен и не Те е грижа от никого, защото не гледаш на лицето на хората[1], а учиш Божия път според истината. Право ли е да даваме данък на императора, или не?**
(1) Деян. 10:34

15 **Да даваме ли, или да не даваме? А Той, като знаеше тяхното лицемерие[1], им каза: Защо Ме изпитвате? Донесете Ми един динарий, за да го видя.**
(1) Пр. 26:24

16 **И те Му донесоха. Тогава Той им каза: Чий е този образ и надпис? А те Му казаха: На императора.**
17 **Иисус им каза: Отдавайте императорското на императора[1] и Божието на Бога. И те много Му се зачудиха.**
(1) Римл. 13:7

ст. 18-27: Мт. 22:23-33; Лк. 20:27-40

18 **След това дойдоха при Него саду-**

кеи, които казват, че няма възкресе-
ние[1], и Го попитаха, казвайки: (1) Деян. 23:8
19 Учителю, Мойсей ни е писал, че
ако на някого умре брат му и остави
жена, а не остави деца, то брат му да
вземе жена му и да създаде потомство
на брат си[1]. (1) Втзк. 25:5,6
20 Имаше седем братя. Първият взе
жена и когато умря, не остави потом-
ство.
21 Взе я и вторият и той умря, и не
остави потомство; а също и третият.
22 (Имаха я и) седмината и не оста-
виха потомство. *А* след всички умря и
жената.
23 И така, при възкресението, кога-
то те ще възкръснат, на кого от тях
ще бъде жена? Защото и седмината я
имаха за жена.
24 Иисус им каза: Не затова ли се
заблуждавате – понеже не знаете нито
Писанията, нито Божията сила?
25 Защото, когато възкръснат от мърт-
вите, нито се женят, нито се омъжват,
а са като ангели на небесата.
26 А за мъртвите – че биват възкресе-
ни – не сте ли чели в книгата на Мой-
сей как Бог му говори при къпината
и му каза: „Аз съм Бог Авраамов, Бог
Исааков и Бог Яковов[1]"? (1) Изх. 3:2,6
27 Той не е Бог на мъртвите, а на
живите. И така, вие много се заблуж-
давате.

ст. 28-34: Мт. 22:34-40; ср. Лк. 10:25-28

28 А един от книжниците, който дойде
и ги чу, като спореха, като видя, че
им отговори добре, Го попита: Коя е
първата от всички заповеди?
29 Иисус отговори: Първата е: „Слу-
шай, Израилю: Господ, нашият Бог, е
един Господ;
30 и да възлюбиш Господа, своя Бог,
с цялото си сърце, с цялата си душа, с
целия си ум и с цялата си сила![1]"
(1) Втзк. 6:4,5; 10:12
31 А ето втората, (подобна на нея):
„Да възлюбиш ближния си като себе
си![1]" Друга заповед, по-голяма от тези,
няма. (1) Лев. 19:18
32 Книжникът Му каза: Правилно,
Учителю! Ти говори според истината,
защото *Бог* е един и няма друг освен
Него[1]; (1) Втзк. 4:35,39; Ис. 45:5,6; 1 Кор. 8:4
33 и да Го люби човек с цялото *си*
сърце, с целия *си* разум и с цялата *си*
сила, и да люби ближния *си* като себе
си – това е много повече от всичките
всеизгаряния и жертви[1].
(1) 1 Царе 15:22; Ос. 6:6; Мих. 6:6-8
34 Иисус, като видя, че той отговори
разумно, му каза: Не си далеч от Бо-
жието царство. И никой вече не смее-
ше да Му задава въпроси[1]. (1) Мт. 22:46

ст. 35-37: Мт. 22:41-46; Лк. 20:41-44

35 И когато поучаваше в храма, Иис-
ус заговори и каза: Как казват книжни-
ците, че Христос е Давидов Син[1]?
(1) Йн. 7:42
36 Сам Давид каза чрез Светия Дух[1]:
„Каза Господ на моя Господ: Седи от
дясната Ми страна[2], докато положа
враговете Ти под краката Ти[3]."
(1) 1 Петр. 1:11; Евр. 10:15; (2) гл. 14:62; 16:19; (3) Пс. 110:1
37 Сам Давид Го нарича Господ. Как
тогава Той е негов Син? И голямото
множество Го слушаше с удоволствие[1].
(1) Лк. 19:48

ст. 38-40: Мт. 23:5-7; Лк. 20:45-47

38 И в поучението Си казваше: Пазе-
те се от книжниците, които обичат да
ходят пременени и *да приемат* поздра-
вите по пазарите
39 и първите пейки по синагогите, и
първите места на празненствата –
40 тези, които изпояждат домовете на
вдовиците, даже когато принасят дълги
молитви за показ[1]. Те ще приемат по-
голямо осъждане[2]. (1) Мт. 6:7; (2) Як. 3:1

ст. 41-44: Лк. 21:1-4

41 И като седна *Иисус* срещу касата,
гледаше как народът пускаше пари в
касата[1]; и мнозина богаташи пускаха
много. (1) 4 Царе 12:9
42 А една бедна вдовица дойде и пус-
на две лепти*, тоест един кодрант.
*най-дребната гръцка монета
43 А Иисус повика учениците Си и им
каза: Истина ви казвам: тази бедна
вдовица пусна повече от всички, които
пускат в касата[1]. (1) 2 Кор. 8:12

44 **Защото те всички пускат от излишъка си, а тя от немотията си пусна всичко, което имаше – цялото си препитание.**

ст. 1-8: Мт. 24:1-14; Лк. 21:5-19

13 **И когато излизаше от храма, един от Неговите ученици Му каза: Учителю, виж какви камъни и какви здания!**
2 **А Иисус му каза: Виждаш ли тези големи здания? Няма да остане тук камък върху камък, който да не се срине**[1]**.** (1) Лк. 19:44
3 **И когато седеше на Елеонския хълм срещу храма, Петър, Яков, Йоан и Андрей Го попитаха насаме:**
4 **Кажи ни, кога ще бъде това? И какъв** *ще бъде* **знакът, когато всичко това предстои да се изпълни?**
5 **А Иисус започна да им казва: Пазете се да не ви подмами някой**[1]**.** (1) Ер. 29:8; Еф. 5:6
6 **Защото мнозина ще дойдат в Мое Име и ще кажат: Аз съм** *Христос;* **и ще подмамят мнозина**[1]**.** (1) ст. 22
7 **А когато чуете за войни и за военни слухове, не се плашете, защото** *това* **трябва да стане, но то още не е краят.**
8 **Защото ще се надигне народ против народ и царство против царство**[1]**. Ще има земетресения на разни места, ще има глад и смутове**[2]**; но тези неща са** *само* **началото на страданията.**
(1) 2 Лет. 15:6; Ис. 19:2; Аг. 2:22; Откр. 6:4; (2) Откр. 6:6

ст. 9-13: Мт. 10:17-22

9 **А вие внимавайте на себе си, защото ще ви предадат на събори и в синагоги ще ви бият; и пред управители и царе ще застанете заради Мен – за да им свидетелствате**[1]**.** (1) Деян. 5:40; 26:11
10 **Но трябва първо да се проповядва благовестието на всичките народи**[1]**.** (1) гл. 16:15
11 **А когато ви поведат, за да ви предадат, не се безпокойте предварително какво ще говорите, а каквото ви се даде в онзи час, това говорете! Защото не сте вие, които говорите, а Светият Дух**[1]**.** (1) Лк. 12:11,12
12 **Брат брата ще предаде на смърт и баща – детето; и деца ще се изправят срещу родителите си и ще ги докарват до смърт**[1]**.** (1) Мих. 7:6; Лк. 12:53
13 **И ще бъдете мразени от всички заради Моето Име; но който устои докрай, той ще бъде спасен.**

ст. 14-23: Мт. 24:15-25; Лк. 21:20-23

14 **И когато видите мерзостта на запустението, (за която говори пророк Даниил) да стои там, където не трябва**[1] **– който чете, нека разбира – тогава онези, които са в Юдея, да бягат в планините;** (1) Дан. 9:27
15 **и който е на покрива на къщата, да не слиза в къщата си и да не влиза да вземе нещо** *от нея;*
16 **и който е на нивата, да не се връща назад да вземе дрехата си**[1]**.** (1) Лк. 17:31
17 **А горко на бременните и на кърмещите през онези дни!**
18 **Молете се да не стане това през зимата.**
19 **Защото през онези дни ще има такава скръб, каквато няма да е имало дотогава от началото на творението, което Бог е създал, нито ще има след това**[1]**.** (1) Дан. 12:1; Йоил 2:2; Откр. 16:18
20 **И ако Господ не съкратеше онези дни, не би се избавило нито едно създание; но заради избраните, които Той избра, Той е съкратил дните**[1]**.** (1) Ис. 65:8; Римл. 9:27,28
21 **Тогава ако ви каже някой: Ето, тук е Христос!, или: Ето, там е! – не вярвайте**[1]**.** (1) Лк. 17:23
22 **Защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, които ще покажат знамения и чудеса, за да подмамят, ако е възможно, и избраните**[1]**.** (1) ст. 6; Мт. 7:15
23 **А вие внимавайте. Ето, предсказах ви всичко**[1]**.** (1) 2 Петр. 3:17

ст. 24-27: Мт. 24:29-31; Лк. 21:25-28

24 **Но през онези дни, след онази скръб, слънцето ще потъмнее, луната няма да даде светлината си**[1]**,** (1) Йоил 2:2,10,30,31; Деян. 2:20
25 **звездите ще падат от небето и силите в небето ще се разклатят**[1]**.** (1) Ис. 34:4

26 **Тогава ще видят Човешкия Син, идещ на облаци с голяма сила и слава[1].** (1) гл. 14:62

27 **И тогава ще изпрати ангелите си[1] и ще събере избраните си от четирите ветрища, от края на земята до края на небето[2].** (1) Мт. 13:41; (2) Ис. 43:5,6

ст. 28-37: Мт. 24:32-44; Лк. 21:29-36

28 **И научете притчата от смокинята: когато клоните ѝ вече омекнат и развият листа, знаете, че лятото е близо.**

29 **Също така и вие, когато видите, че става това, да знаете, че Той е близо при вратата.**

30 **Истина ви казвам: това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това[1].** (1) Мт. 23:36

31 **Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат[1].** (1) Мт. 5:18

32 **А за онзи ден или час никой не знае, нито ангелите на небесата, нито Синът, а само Отец[1].** (1) Деян. 1:7

33 **Внимавайте, бдете и се молете, защото не знаете кога ще настане времето[1].** (1) гл. 14:38; Мт. 24:50

34 *Това е* **както един човек, който отиде в чужбина[1], като остави къщата си и даде власт на слугите си – на всеки отделна работа, и на вратаря заповяда да бди.** (1) Мт. 21:33; Лк. 19:12

35 **Затова бдете, защото не знаете кога ще дойде господарят на къщата – дали вечерта, или посред нощ, или когато пеят петлите, или сутринта*[1],**

*В новозаветното време се е използвало гръко-римското делене на нощта на четири стражи: вечер, среднощ, петли и сутрин.; (1) Лк. 12:38

36 **да не би като дойде неочаквано, да ви намери заспали[1].** (1) Мт. 25:5; Римл. 13:11

37 **А каквото казвам на вас, на всички го казвам. Бдете![1]** (1) Лк. 12:37; 1 Петр. 5:8

ст. 1,2: Мт. 26:1-5; Лк. 22:1,2

14 **А след два дни щеше да бъде Пасхата и** *празникът* **на безквасните хлябове[1]; и главните свещеници и книжници търсеха** *случай,* **за да Го уловят с хитрост и да Го убият[2].** (1) Лев. 23:5,6; (2) Йн. 11:53

2 **Но казваха: Да не стане на празника, за да не се надигне вълнение сред народа.**

ст. 3-9: Мт. 26:6-13; Йн. 12:1-8

3 **И когато Той беше във Витания и седеше на трапезата в къщата на прокажения Симон, дойде една жена, която имаше алабастрен съд с миро от чист и скъпоценен нард. И като счупи съда, изля мирото на главата Му.**

4 **А имаше някои, които недоволстваха и говореха помежду си: Защо така се прахоса мирото?**

5 **Защото това миро можеше да се продаде за повече от триста динария и** *парите* **да се раздадат на бедните. И негодуваха против нея.**

6 **Но Иисус каза: Оставете я. Защо ѝ досаждате? Тя извърши едно добро дело за Мен.**

7 **Защото бедните винаги се намират между вас[1] и когато и да поискате, можете да им сторите добро; но Аз не винаги се намирам между вас.** (1) Втзк. 15:11

8 **Тя направи това, което можеше: предварително помаза тялото Ми за погребение.**

9 **Истина ви казвам: където и да се проповядва благовестието по целия свят, ще се разказва за неин спомен и за това, което тя направи.**

ст. 10,11: Мт. 26:14-16; Лк. 22:3-6

10 **Тогава Юда Искариотски, един от дванадесетте, отиде при главните свещеници, за да им Го предаде[1].** (1) Йн. 6:71

11 **А те, като чуха, се зарадваха и обещаха да му дадат пари. И той търсеше сгоден случай, за да Го предаде[1].** (1) Йн. 13:2

ст. 12-16: Мт. 26:17-19; Лк. 22:7-13

12 **А на първия ден от** *празника на* **безквасните хлябове, когато колеха** *жертви за* **Пасхата[1], учениците Му казаха: Къде искаш да отидем и да приготвим, за да ядеш пасхата?** (1) Изх. 12:11

13 **И Той изпрати двама от учениците Си[1], като им каза: Идете в града и там ще ви срещне един човек, който носи стомна с вода. Последвайте го.** (1) гл. 11:1

14 **И там, където влезе, кажете на**
стопанина на тази къща: Учителят каз-
ва: Къде е *приготвената* **за Мен гостна**
стая, където ще ям пасхата с учени-
ците Си?
15 **И той ще ви посочи една голяма**
горна стая, постлана и готова: там ни
пригответе.
16 **И така, учениците излязоха и дой-**
доха в града; и намериха, както им
беше казал, и приготвиха пасхата.
ст. 17-21: Мт. 26:20-25; Лк. 22:14,21-23; Йн. 13:18-30
17 **А като се свечери, Той дойде с два-**
надесетте.
18 **И когато седяха на трапезата и**
ядяха, Исус каза: Истина ви казвам:
един от вас, който яде с Мен, ще Ме
предаде[1]**.** (1) Пс. 41:9
19 **А те започнаха да скърбят и да Му**
казват един след друг: Да не съм аз?
20 **А Той им каза: Един от вас двана-**
десетте е, който топи заедно с Мен в
блюдото.
21 **Защото Човешкият Син наистина**
отива, както е писано за Него[1]**; но**
горко на този човек, чрез когото Чо-
вешкият Син се предава! Добре би
било за този човек, ако не се беше
родил[2]**.**
(1) ст. 49; Ис. 53:7; (2) Йн. 17:12
ст. 22-26: Мт. 26:26-30; Лк. 22:15-20; 1 Кор. 11:23-25
22 **И когато ядяха,** *Исус* **взе хляб и**
като благослови, разчупи, даде им и
каза: Вземете, (яжте;) това е Моето
тяло.
23 **Взе и чашата, благодари и им даде;**
и те всички пиха от нея.
24 **И им каза: Това е Моята кръв на**
(новия) завет[1]**, която се пролива за**
мнозина[2]**.** (1) Евр. 12:24; (2) гл. 10:45
25 **Истина ви казвам, че вече няма**
да пия от плода на лозата до онзи
ден, когато ще го пия нов в Божието
царство.
26 **И като изпяха химн, излязоха на**
Елеонския хълм[1]**.** (1) Лк. 22:39; Йн. 14:31
ст. 27-31: Мт. 26:31-35; Лк. 22:31-34; Йн. 13:36-38
27 **И Исус им каза: Всички вие ще се**
отвърнете (от Мен тази нощ), защото
е писано: „Ще поразя пастира, и ов-
цете ще се разпръснат[1]**.“** (1) ст. 50; Зах. 13:7
28 **А след възкресението Си ще отида**
преди вас в Галилея[1]**.** (1) гл. 16:7
29 **Тогава Петър Му каза: Даже и**
всички да се отвърнат, аз няма!
30 **Исус му каза: Истина ти казвам,**
че днес, тази нощ, преди петелът да
пропее два пъти, ти три пъти ще се
отречеш от Мен[1]**.** (1) ст. 72
31 **А той говореше още по-разпалено:**
Дори да стане нужда да умра с Теб,
пак **няма да се отрека от Теб! Същото**
казаха и другите.
ст. 32-42: Мт. 26:36-46; Лк. 22:39-46
32 **Дойдоха до едно място, наречено**
Гетсимания[1]**; и Той каза на учениците**
Си: Седете тук, докато се помоля.
(1) Йн. 18:1
33 **И взе със Себе Си Петър, Яков и**
Йоан[1] **и започна да се страхува и да**
тъгува[2]**.** (1) гл. 5:37; Лк. 8:51; (2) Йн. 12:27
34 **И им каза: Душата Ми е наскърбе-**
на до смърт. Постойте тук и бдете.
35 **И като отиде малко напред, падна**
на земята и се молеше, ако е възмож-
но, да Го отмине този час, като каза:
36 **Авва*, Отче**[1]**, за Теб всичко е въз-**
можно. Отмини Ме с тази чаша[2]**; не**
обаче както Аз искам, а както Ти[3]**.**
**арам.:* Татко;
(1) Римл. 8:15; Гал. 4:6; (2) гл. 10:38; (3) Йн. 18:11
37 **И дойде и ги намери заспали; и**
каза на Петър: Симоне, спиш ли? Не
можа ли един час да бдиш?
38 **Бдете и се молете**[1]**, за да не пад-**
нете в изкушение. Духът е бодър, но
плътта – немощна[2]**.** (1) гл. 13:33; (2) Римл. 7:18
39 **И пак отиде и се помоли, като каза**
същите думи.
40 **А като дойде, пак ги намери заспа-**
ли, защото очите им бяха натежали; и
не знаеха какво да Му отговорят.
41 **И дойде трети път и им каза: Спе-**
те и почивайте! Достатъчно е! Дойде
часът![1] **Ето, Човешкият Син се предава**
в ръцете на грешниците[2]**.**
(1) Йн. 17:1; (2) гл. 10:33
42 **Станете да вървим. Ето, приближи**
се онзи, който Ме предава[1]**.** (1) Йн. 18:3,4

ст. 43-50: Мт. 26:47-56; Лк. 22:47-53; Йн. 18:2-12

43 **И веднага, докато Той още говореше, дойде Юда, един от дванадесетте, и с него едно множество с мечове и тояги от главните свещеници, книжниците и старейшините.**

44 **А онзи, който Го предаваше, им беше дал знак, казвайки: Когото целуна – Той е. Него хванете и отведете,** *като Го пазите* **здраво.**

45 **И когато дойде, веднага се приближи до Него и каза: Равви!; и Го целуваше**[1]**.** (1) Пс. 55:21

46 **И те сложиха ръце на Него и Го хванаха.**

47 **А един от стоящите там измъкна меча си, удари слугата на първосвещеника и му отряза ухото.**

48 **Тогава Иисус заговори и им каза: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояги да Ме уловите?**

49 **Всеки ден бях при вас и поучавах в храма**[1]**, и не Ме хванахте**[2]**. Но** *това стана,* **за да се сбъднат Писанията**[3]**.** (1) Йн. 7:14; (2) Лк. 19:47,48; (3) ст. 21

50 **Тогава всички Го оставиха и се разбягаха**[1]**.** (1) ст. 27

51 **А един младеж Го следваше, обвит с ленено платно на голо; и те го хванаха.**

52 **А той остави лененото платно и избяга гол.**

ст. 53-65: Мт. 26:57-68; Лк. 22:54,55,63-71; Йн. 18:13,14,19-24

53 **И заведоха Иисус при първосвещеника, при когото се събраха всичките главни свещеници, старейшините и книжниците**[1]**.** (1) Деян. 13:27

54 **А Петър Го беше следвал отдалеч и беше влязъл вътре в двора на първосвещеника, и седеше заедно със служителите и се грееше на огъня.**

55 **А главните свещеници и целият Синедрион търсеха свидетелство против Иисус, за да Го убият, но не намериха.**

56 **Защото мнозина лъжесвидетелстваха против Него, но свидетелствата им не си съвпадаха**[1]**.** (1) Пс. 27:12

57 **После някои станаха и лъжесвидетелстваха против Него**[1]**, като казаха:** (1) Деян. 6:13

58 **Ние Го чухме да казва: Аз ще разруша този ръкотворен храм и за три дни ще съградя друг, неръкотворен**[1]**.** (1) гл. 15:29; Мт. 27:40

59 **Но и така свидетелствата им не си съвпадаха.**

60 **Тогава първосвещеникът се изправи на средата и попита Иисус, като каза: Нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Теб?**

61 **А Той мълчеше и нищо не отговаряше**[1]**. Първосвещеникът пак Го попита, като Му каза: Ти ли си Христос, Синът на Благословения?**[2] (1) гл. 15:5; (2) Йн. 10:24

62 **А Иисус каза: Аз съм. И ще видите Човешкия Син седящ отдясно на Силата**[1] **и идещ с небесните облаци**[2]**.** (1) гл. 12:36; (2) гл. 13:26

63 **Тогава първосвещеникът раздра дрехите си**[1] **и каза: Каква нужда имаме вече от свидетели?** (1) Лев. 21:10

64 **Чухте богохулството. Как ви се вижда? И те всички Го осъдиха, че заслужава смъртно** *наказание*[1]. (1) Йн. 19:7

65 **А някои започнаха да Го заплюват, да Му закриват лицето, да Го блъскат и да Му казват: Пророкувай! И служителите, като Го хванаха, Му удряха плесници**[1]**.** (1) гл. 15:19; Мих. 5:1

ст. 66-72: Мт. 26:69-75; Лк. 22:56-62; Йн. 18:15-18,25-27

66 **И когато Петър беше долу на двора, дойде една от слугините на първосвещеника.**

67 **И като видя Петър, че се грее, се взря в него и каза: И ти беше с Иисус Назарянина.**

68 **А той се отрече, като каза: Нито зная, нито разбирам какво говориш. И излезе вън в преддверието и петелът пропя.**

69 **Но слугинята го видя и пак започна да казва на стоящите там: Този е от тях.**

70 **А той пак се отрече. След малко стоящите там пак казаха на Петър: На-**

истина си от тях, защото си галилеянин (и говорът ти те издава).
71 А той започна да проклина и да се кълне: Не познавам този Човек, за когото говорите.
72 И петелът пропя втори път. И Петър си спомни думата, която му бе казал Иисус: Преди петелът да пропее два пъти, ти ще се отречеш от Мен три пъти[1]. И като размисли за това, заплака.

(1) ст. 30

ст. 1-5: Мт. 27:1,2,11-14; Лк. 22:66-71; 23:1-5; Йн. 18:28-38

15

А веднага на сутринта главните свещеници със старейшините и книжниците, и целият Синедрион направиха съвещание и като вързаха Иисус, Го отведоха и Го предадоха на Пилат[1].

(1) гл. 10:33; Деян. 4:26-28

2 И Пилат Го попита: Ти ли си юдейският Цар? А Той му отговори и му каза: Ти казваш[1].

(1) Йн. 19:21

3 И главните свещеници Го обвиняваха в много неща.
4 А Пилат пак Го попита, казвайки: Нищо ли не отговаряш? Виж за колко неща Те обвиняват!
5 Но Иисус вече нищо не отговори, така че Пилат се чудеше[1].

(1) гл. 14:61; Йн. 19:9

ст. 6-15: Мт. 27:15-26; Лк. 23:13-25; Йн. 18:39,40; 19:1,16

6 А на всеки празник той им пускаше по един затворник, когото биха поискали.
7 А имаше един на име Варава, затворен заедно с онези бунтовници, които във времето на бунта бяха извършили убийство.
8 А множеството, като викаше, започна да иска от Пилат *да направи за тях,* каквото имаше обичай да прави.
9 А Пилат в отговор им каза: Искате ли да ви пусна юдейския Цар?
10 Защото знаеше, че главните свещеници Го бяха предали от завист.
11 Но главните свещеници подбудиха множеството *да иска* да им пусне по-добре Варава[1].

(1) Деян. 3:14

12 Пилат пак в отговор им каза: Тогава какво да направя с Този, когото наричате юдейския Цар[1]?

(1) Йн. 19:21

13 А те пак изкрещяха: Разпъни Го!
14 А Пилат им каза: Че какво зло е сторил?[1] Но те още по-силно закрещяха: Разпъни Го![2]

(1) Ис. 53:9; (2) Йн. 19:6,15; Деян. 13:28

15 Тогава Пилат, като искаше да угоди на множеството, им пусна Варава, а Иисус би и Го предаде на разпятие.

ст. 16-20: Мт. 27:27-31; Йн. 19:2-5

16 И войниците Го заведоха вътре в двора, тоест в преторията, и свикаха цялата дружина.
17 И Му облякоха пурпурна мантия[1], сплетоха и венец от тръни и го положиха *на главата* Му.

(1) Лк. 23:11

18 И започнаха да Го поздравяват с *думите:* Привет, Царю юдейски!
19 И Го удряха по главата с тръстика и Го заплюваха, и Му се кланяха, като коленичеха[1].

(1) гл. 14:65

20 И след като Му се подиграха, Му съблякоха пурпурната *мантия,* облякоха Го в Неговите дрехи и Го изведоха навън[1], за да Го разпънат.

(1) Евр. 13:12

ст. 21-41: Мт. 27:32-56; Лк. 23:26-49; Йн. 19:16-30

21 И накараха някой си Симон Киринееца, бащата на Александър и Руф[1], който минаваше на връщане от полето, да носи кръста Му.

(1) Римл. 16:13

22 И заведоха *Иисус* на мястото Голгота, което значи Лобно място.
23 И Му дадоха да пие вино, смесено със смирна[1], но Той не прие.

(1) Пр. 31:6

24 И като Го разпънаха, си разделиха дрехите Му и хвърлиха жребий за тях, за да определят кой какво да вземе[1].

(1) Пс. 22:18

25 А беше третият час*, когато Го разпънаха[1].

*около 9 ч. сутринта;
(1) Деян. 2:36

26 И надписът на обвинението Му беше написан *така:* Юдейският Цар.
27 И с Него разпънаха и двама разбойника – един от дясната Му *страна* и един от лявата Му *страна.*
28 (И се изпълни писанието, което казва: „И към престъпници беше причислен[1].")

(1) Ис. 53:12; Лк. 22:37

29 **И минаващите оттам Го хулеха,
като клатеха глави[1] и казваха: Уха! Ти,
който разрушаваш храма и за три дни
пак го съграждаш[2],** (1) Пс. 22:7; (2) гл. 14:58
30 **спаси Себе Си и слез от кръста!**
31 **Подобно и главните свещеници с
книжниците** *Му* **се подиграваха, като
казваха помежду си: Други е избавил,
а пък Себе Си не може да избави!**
32 **Нека Христос, Царят на Израил[1],
слезе сега от кръста, за да видим и да
повярваме. И разпънатите с Него Го
ругаеха[2].** (1) гл. 14:61; (2) Пс. 69:7,19
33 **А в шестия час настана тъмнина
по цялата земя** *и продължи* **до деветия
час*.** *от пладне до около 3 ч. следобед
34 **И в деветия час Иисус извика със
силен глас: Елои, Елои, лама савахтани?, което значи: Боже Мой, Боже
Мой, защо си Ме оставил?[1]** (1) Пс. 22:1
35 **А някои от стоящите там, като
чуха, казаха: Ето, вика Илия.**
36 **И един изтича, натопи гъба в оцет,
набучи я на тръстика и Му я даде да
пие[1], като казваше: Оставете Го! Да
видим дали ще дойде Илия да Го свали!** (1) Пс. 69:21
37 **А Иисус, като нададе силен вик,
издъхна.**
38 **И завесата на храма се раздра на
две от горе до долу[1].** (1) Евр. 10:20
39 **А стотникът, който стоеше срещу
Него, като видя, че така (извика и)
издъхна, каза: Наистина този Човек
беше Божи Син[1].** (1) Мт. 14:33
40 **Имаше още и жени, които гледаха
отдалеч, между които бяха и Мария
Магдалена, Мария, майката на малкия
Яков и на Йосия, и Саломия[1];** (1) Йн. 19:25
41 **които, когато** *Иисус* **беше в Галилея, Го следваха и Му служеха.** *Имаше*
**и много други жени, които бяха дошли
с Него в Ерусалим[1].** (1) Лк. 8:2,3

ст. 42-47: Мт. 27:57-61; Лк. 23:50-56; Йн. 19:38-42

42 **И когато вече се свечери, понеже
беше денят на приготовлението, тоест
денят преди съботата[1],** (1) Мт. 27:62
43 **дойде Йосиф от Ариматея, един
почтен съветник, който и сам очакваше Божието царство, и се осмели да
влезе при Пилат и да поиска тялото на
Иисус[1].** (1) Втзк. 21:23
44 **А Пилат се учуди, че вече е умрял,
и като повика стотника, го попита дали
е мъртъв от дълго време[1].** (1) Йн. 19:33,34
45 **И като разбра от стотника, отстъпи
тялото на Йосиф.**
46 **А той купи плащаница и като Го
сне, Го обви в плащаницата и Го положи в гроб, който беше изсечен в
скала, и търколи камък върху вратата
на гроба.**
47 **А Мария Магдалена и Мария, майката на Йосия, гледаха къде Го полагат.**

ст. 1-8: Мт. 28:1-8; Лк. 24:1-12; Йн. 20:1-13

16 **А когато се мина съботата, Мария
Магдалена, Мария, майката на Яков, и
Саломия купиха благоуханни масла, за
да отидат и да Го помажат[1].** (1) Лк. 23:55,56
2 **И в първия ден на седмицата дойдоха на гроба много рано, когато изгря слънцето.**
3 **И говореха помежду си: Кой ще ни
отърколи камъка от вратата на гроба?**
4 **Но когато вдигнаха очи, видяха, че
камъкът беше преместен, а той беше
много голям[1].** (1) Мт. 27:60
5 **И като влязоха в гроба, видяха, че
един юноша, облечен в бели дрехи,
седеше отдясно, и много се уплашиха.**
6 **А той им каза: Не се плашете. Вие
търсите Иисус Назарянина, който беше
разпънат. Той възкръсна! Няма Го тук.
Ето мястото, където Го положиха.**
7 **Но идете и кажете на учениците Му
и на Петър, че Той отива преди вас в
Галилея. Там ще Го видите, както ви
каза[1].** (1) гл. 14:28
8 **И те излязоха и побягнаха от гроба,
защото трепет и ужас ги бяха обзели;
и на никого нищо не казаха, защото
се бояха.**

ст. 9-14: Мт. 28:9,10,16,17; Лк. 24:13-43; Йн. 20:13-29; 21:1-23

9 **И като възкръсна рано в първия
ден на седмицата,** *Иисус* **се яви първо
на Мария Магдалена, от която беше
изгонил седем демона[1].** (1) Лк. 8:2
10 **Тя отиде и извести на тези, които
Го бяха придружавали, и които жалееха
и плачеха за Него[1].** (1) гл. 2:20
11 **Но те, като чуха, че бил жив, и че
тя Го била видяла, не повярваха.**
12 **След това се яви в друг образ на
двама от тях, когато вървяха и отиваха
на село.**
13 **И те отидоха и известиха на други-
те; но на тях също не повярваха.**
14 **После се яви на самите единадесет
ученици[1], когато бяха на трапезата, и
ги смъмри за неверието и коравосър-
дечието им, защото не повярваха на
тези, които Го бяха видели възкръс-
нал[2].** (1) 1 Кор. 15:5; (2) Лк. 9:41

ст. 15-20: Мт. 28:18-20; Лк. 24:44-53

15 **И им каза: Идете по целия свят и
проповядвайте благовестието на цяло-
то творение[1].** (1) гл. 13:10; Деян. 10:42; Кол. 1:23
16 **Който повярва и се кръсти, ще
бъде спасен[1]; а който не повярва, ще
бъде осъден[2].** (1) Деян. 2:38; 16:31,33; 1 Петр. 3:21; Римл. 1:16; 10:9; (2) Йн. 3:36
17 **И тези знамения ще придружават
повярвалите: в Мое Име демони ще
изгонват[1], нови езици ще говорят[2],** (1) Деян. 5:16; (2) Деян. 2:4
18 **змии ще хващат, а ако изпият нещо
смъртоносно, то никак няма да им на-
вреди[1], на болни ще полагат ръце и те
ще оздравяват[2].** (1) Лк. 10:19; Деян. 28:3-6; (2) Мт. 10:8; Деян. 5:15,16
19 **И така, след като им говори, Гос-
под Иисус се възнесе на небето[1] и сед-
на отдясно на Бога[2].** (1) 4 Царе 2:11; Деян. 1:9; (2) гл. 12:36; Пс. 110:1; Мт. 26:64; 1 Петр. 3:22; Римл. 8:34; Еф. 1:20; Кол. 3:1; Евр. 1:3
20 **А те излязоха и проповядваха на-
всякъде, като Господ им съдействаше
и потвърждаваше словото със знаме-
нията, които** *ги* **придружаваха[1]. Амин.** (1) Лк. 9:6; Деян. 2:43; Евр. 2:3,4

Евангелието според

ЛУКА

1 **Понеже мнозина предприеха да съ-
чинят повест за съвършено известните
между нас събития,**
2 **както ни ги предадоха онези, които
отначало са били очевидци[1] и служите-
ли на словото,**
(1) Йн. 15:27; Деян. 1:21,22; 1 Йн. 1:1; Евр. 2:3
3 **видя се добре и на мен, който из-
следвах подробно всичко от началото,
да ти пиша наред, почтени Теофиле[1],**
(1) Деян. 1:1
4 **за да познаеш достоверността на
това, в което си бил поучаван.**
5 **В дните на юдейския цар Ирод[1]
имаше един свещеник от отряда на
Авия[2] на име Захария. Жена му беше
от дъщерите на Аарон и се наричаше
Елисавета.** (1) Мт. 2:1; (2) 1 Лет. 24:10,19; Неем. 12:17
6 **Те и двамата бяха праведни пред
Бога, като ходеха непорочно във всич-
ките Господни заповеди и наредби[1].**
(1) Бит. 7:1; Втзк. 10:12; 3 Царе 15:5; Йов 1:1,8; Пс. 119:1
7 **Но нямаха дете, защото Елисавета
беше безплодна[1], а и двамата бяха в
напреднала възраст[2].** (1) Бит. 11:30; 25:21; 29:31;
Съд. 13:2; 1 Царе 1:5; (2) Бит. 17:17
8 **И когато той изпълняваше свещени-
ческата си служба пред Бога по реда
на своя отряд[1],** (1) 1 Лет. 24:1,3
9 **според свещеническия обичай на
него се падна по жребий[1] да влезе в
Господния храм и да кади[2].**
(1) 1 Лет. 24:5; (2) Изх. 30:1,7
10 **А в часа на каденето цялото мно-
жество от народа се молеше навън.**
11 **И тогава му се яви Господен ан-
гел[1], като стоеше отдясно на кадилния
олтар.** (1) Мт. 1:20
12 **А когато Захария** *го* **видя, се смути
и го обзе страх[1].** (1) гл. 2:9; Съд. 6:22; Деян. 10:4
13 **Но ангелът му каза: Не се бой, За-
хария[1], защото твоята молитва е чута[2]
и жена ти Елисавета ще ти роди син,
когото ще наречеш Йоан[3].** (1) ст. 30;
(2) Дан. 10:12; (3) ст. 60,63; гл. 3:2; Бит. 17:19; Мт. 3:1
14 *Той* **ще ти бъде за радост и ве-
селие; и мнозина ще се зарадват за
неговото раждане[1].** (1) ст. 58
15 **Защото ще бъде велик пред Гос-
пода[1]; вино и спиртно питие няма да
пие[2]; и ще се изпълни със Свети Дух
още в майчината си утроба[3].**
(1) ст. 32; гл. 7:28; Мт. 11:11;
(2) Чис. 6:3; Съд. 13:4,5; Мт. 11:18; (3) ст. 41,67; гл. 2:25
16 **И ще обърне мнозина от израиле-
вите синове към Господа, техния Бог[1].**
(1) Мт. 3:5,6
17 **Той ще върви пред лицето Му[1] в
духа и силата на Илия[2], за да обърне
сърцата на бащите към децата[3] и не-
покорните – към мъдростта на правед-
ните, за да приготви за Господа под-
готвен народ[4].** (1) ст. 76; гл. 7:27; Мал. 3:1;
(2) Мт. 11:14; (3) Мал. 4:6; (4) ст. 77
18 **А Захария каза на ангела: По какво
ще узная това?[1] Защото аз съм стар, а
и жена ми е в напреднала възраст[2].**
(1) Бит. 15:8; Ис. 38:22; (2) ст. 7
19 **Ангелът в отговор му каза: Аз съм
Гавриил[1], който стои пред Бога[2], и съм**

изпратен да ти говоря и да ти благо-
вестя това[3]. (1) ст. 26; Дан. 8:16; 9:21; (2) Откр. 8:2; (3) Пс. 103:20

20 **И ето, ти ще онемееш и няма да**
можеш да говориш до деня, когато
всичко това се сбъдне, защото не по-
вярва на думите ми, които ще се из-
пълнят своевременно.
21 **А народът чакаше Захария и се чу-**
деше защо се бави в храма[1]. (1) Лев. 9:23
22 **А когато излезе, той не можеше да**
им говори; и те разбраха, че е видял
видение в храма, защото той им пра-
веше знаци и оставаше ням.
23 **И когато свършиха дните на служ-**
бата му, той си отиде у дома.
24 **А след тези дни жена му Елисавета**
зачена; и се криеше пет месеца, като
казваше:
25 **Така ми стори Господ в дните, кога-**
то погледна *милостиво,* **за да премахне**
пред хората *причината да* **ме корят**[1].
(1) Бит. 30:23
26 **А в шестия месец ангел Гавриил**[1]
беше изпратен от Бога в галилейския
град, наречен Назарет[2],
(1) ст. 19; (2) гл. 2:39,51; Мт. 2:23
27 **при една девица, сгодена за мъж**
на име Йосиф, от Давидовия дом[1]**; а**
името на девицата беше Мария[2].
(1) гл. 2:4; 3:23; 4:22; (2) гл. 2:5; Мт. 1:16,18
28 **И когато ангелът дойде при нея,**
каза: Здравей, благодатна! Господ
е с теб, (благословена си ти между
жените)[1]. (1) ст. 42; Съд. 5:24
29 **А тя много се смути от думите му**
и недоумяваше какъв ли ще е този
поздрав.
30 **И ангелът ѝ каза: Не се бой**[1]**, Ма-**
рия, защото си придобила Божията
благодат. (1) ст. 13; гл. 2:10
31 **И ето, ще заченеш в утробата си**
и ще родиш Син, когото ще наречеш
Исус[1]. (1) гл. 2:21; Мт. 1:21-23
32 **Той ще бъде велик и ще се наре-**
че Син на Всевишния[1]**; и Господ Бог**
ще Му даде престола на баща Му Да-
вид[2]. (1) ст. 15; Пс. 2:7; Мк. 5:7; (2) Пс. 132:11
33 **Ще царува над якововия дом**
до века; и царството Му не ще има
край[1]. (1) Пс. 45:6; 2 Царе 7:12-16; Ис. 9:7; Дан. 2:44; 7:14,27; Мих. 4:7; Йн. 12:34; 2 Петр. 1:11
34 **А Мария каза на ангела: Как ще**
бъде това[1]**, тъй като не познавам**
мъж? (1) Йн. 3:9
35 **И ангелът в отговор ѝ каза: Све-**
тият Дух ще дойде върху теб и силата
на Всевишния ще те осени[1]**; затова и**
Святото[2]**, което ще се роди** *от теб,* **ще**
се нарече Божи Син[3]. (1) Ис. 7:14; Мт. 1:18,20; (2) Йн. 6:69; Деян. 3:14; Откр. 3:7; (3) гл. 3:22; 4:34,41; 8:28; 9:35; Мт. 16:16; Йн. 9:35; Евр. 1:2,5; Откр. 2:18
36 **Ето, и твоята роднина Елисавета, за**
която се казваше, че е безплодна, и тя
в старините си е заченала син и е вече
в шестия месец.
37 **Защото за Бога няма нищо**
невъзможно*[1]. **или:* Защото никоя дума от Бога няма да бъде безсилна.; (1) гл. 18:27; Мт. 19:26; Мк. 10:27
38 **А Мария каза: Ето Господната слу-**
гиня; нека ми бъде, както ти си казал.
И ангелът си отиде от нея.
39 **През тези дни Мария стана и отиде**
бързо към хълмистата страна, в един
юдейски град,
40 **и влезе в къщата на Захария и**
поздрави Елисавета.
41 **А когато Елисавета чу поздрава на**
Мария, бебето в утробата ѝ заигра; и
Елисавета се изпълни със Светия Дух[1],
(1) ст. 15
42 **и като извика със силен глас, каза:**
Благословена си ти между жените[1] **и**
благословен е плодът на твоята утро-
ба! (1) ст. 28
43 **И откъде ми е това – да дойде при**
мен майката на моя Господ?
44 **Защото ето, щом стигна гласът на**
твоя поздрав до ушите ми, бебето за-
игра радостно в утробата ми.
45 **И блажена е тази, която е повяр-**
вала, че ще се сбъдне казаното ѝ от
Господа.

ст. 46-55: ср. 1 Царе 2:1-10

46 **И Мария каза: Величае душата ми**
Господа
47 **и зарадва се духът ми в Бога, Спа-**
сителя мой[1]. (1) Пс. 16:9; 35:9; Авак. 3:18
48 **Защото погледна на ниското поло-**

жение на Своята слугиня; и ето, отсега
нататък ще ме облажават всички родо-
ве[1]. (1) гл. 11:27; Бит. 30:13
49 Защото Силният[1] извърши за мен
велики *дела*[2] и свято е Неговото Име[3].
(1) Бит. 17:1; (2) Пс. 126:3; (3) Пс. 111:9
50 И от родове в родове Неговата
милост е върху онези, които Му се
боят[1]. (1) Пс. 103:13,17
51 Той извърши силни *дела* със Своя-
та мишца[1]. Разпръсна[2] онези, които са
горделиви в мислите на сърцето си[3].
(1) Изх. 15:6; (2) Пс. 89:10; (3) 2 Царе 22:28; Дан. 4:37
52 Свали владетели от престолите *им*[1]
и издигна смирени[2].
(1) Йов 12:19; (2) Йов 5:11; Пс. 107:41; Езек. 21:26
53 Гладни напълни с блага[1], а богати
отпрати празни. (1) Пс. 107:9
54 Помогна на слугата Си Израил[1], за
да напомни за *Своята* милост[2],
(1) Ис. 41:8-10; (2) Пс. 25:6; 98:3
55 както бе говорил на бащите ни,
към Авраам и към неговото потомство
до века[1]. (1) ст. 72; Бит. 17:7; Пс. 105:42; Мих. 7:20
56 И Мария, след като стоя при нея
около три месеца, се върна у дома
си.
57 А на Елисавета се навърши времето
да роди и тя роди син.
58 И когато съседите и роднините ѝ
чуха, че Господ показал към нея велика
милост, се радваха заедно с нея[1].
(1) ст. 14
59 И на осмия ден дойдоха, за да об-
режат детенцето[1] и щяха да го нарекат
Захария, по името на баща му.
(1) гл. 2:21; Бит. 17:12; Лев. 12:3
60 Но майка му в отговор каза: Не,
той ще се нарече Йоан[1]. (1) ст. 13
61 А те ѝ рекоха: Няма никой в рода
ти, който да се нарича с това име.
62 Тогава *запитаха* баща му със знаци
как би искал той да го нарекат.
63 А той поиска дъсчица и написа:
Йоан е името му[1]. И те всички се за-
чудиха. (1) ст. 13
64 И веднага устата му се отвори и
езикът му *се развърза,* и той проговори,
и благославяше Бога[1]. (1) Пс. 51:15
65 И страх обзе всичките им съседи[1];
и за всичко това се говореше по цяла-
та хълмиста земя на Юдея. (1) гл. 7:16
66 И всички, които чуха това, го па-
зеха в сърцата си[1], казвайки: Какво
ли ще бъде това дете? И ръката на
Господа беше с него[2].
(1) гл. 2:19,51; (2) Деян. 11:21
67 Тогава баща му Захария се изпълни
със Свети Дух[1] и пророкува, казвай-
ки: (1) ст. 15; 2 Петр. 1:21
68 Благословен Господ, Израилевият
Бог[1], защото посети Своя народ и из-
върши изкупление *за него*[2].
(1) Пс. 72:18; (2) Пс. 111:9
69 И въздигна рог на спасение[1] за нас
в дома на слугата Си Давид[2],
(1) гл. 2:30; 3:6; 1 Царе 2:10; Пс. 18:2; (2) Пс. 132:17
70 както е говорил чрез устата на све-
тите Си пророци от вековете[1],
(1) Ер. 23:5; Римл. 1:2
71 спасение от неприятелите ни и от
ръката на всички, които ни мразят[1];
(1) Пс. 18:48; 44:7; Ис. 35:4; 49:25; Ер. 30:10; Соф. 3:15
72 да покаже милост към бащите ни и
да си спомни Своя свят завет[1],
(1) ст. 55; Лев. 26:42; Пс. 105:8; Езек. 16:60; Гал. 3:17
73 клетвата, с която се закле на баща
ни Авраам[1]: (1) Бит. 22:16,17; Мих. 7:20; Евр. 6:17
74 да ни даде, на нас, които сме осво-
бодени от ръката на неприятелите ни,
да Му служим без страх[1], (1) Соф. 3:16
75 в святост и правда пред Него през
всичките си дни[1]. (1) Еф. 4:24; Тит 2:12
76 Да! И ти, детенце, пророк на Все-
вишния ще се наречеш[1]; защото ще
вървиш пред лицето на Господа, за да
приготвиш пътищата за Него[2],
(1) гл. 20:6; Мт. 11:9; (2) ст. 17; гл. 3:4
77 за да дадеш на Неговия народ да
познае спасение чрез прощаване на
греховете им[1], (1) гл. 3:3; Ер. 31:34
78 поради милосърдието на нашия
Бог[1], с което ни посети Зора от виси-
ните[2], (1) Ис. 63:7; (2) Ис. 60:1,2; Мал. 4:2
79 за да осияе[1] седящите в тъмнина
и в сянка на смъртта[2]; и да насочи
стъпките ни в пътя на мира[3]. (1) Еф. 5:14;
(2) гл. 2:32; Пс. 107:10; Ис. 42:7; Мт. 4:16; (3) Ис. 59:8
80 А детето растеше и укрепваше по
дух[1]; и беше в пустините до деня, ко-
гато се яви на Израил[2]. (1) гл. 2:40; (2) гл. 3:2

ст. 1-7: Мт. 1:18-25

2 **А в онези дни излезе заповед от**
император Август да се направи пре-
брояване на целия свят.
2 **Това беше първото преброяване**[1]**,**
откакто Квириний управляваше Си-
рия. (1) Деян. 5:37
3 **И всички отиваха да се записват,**
всеки в своя град.
4 **Тръгна и Йосиф от Галилея, от град**
Назарет, за да отиде в Юдея, в града
на Давид, който се нарича Витлеем,
защото беше от дома и рода на Да-
вид[1]**,** (1) гл. 1:27; Мт. 2:5,6; Йн. 7:42
5 **и да се запише с Мария, която беше**
сгодена за него и беше бременна[1]**.**
(1) гл. 1:27,31
6 **И когато бяха там, се навършиха**
дните ѝ да роди.
7 **И роди първородния си Син**[1]**, пови**
Го и Го положи в ясли, защото в гос-
тилницата нямаше място за тях[2]**.**
(1) Ис. 9:6; Мт. 2:1; Гал. 4:4; (2) гл. 9:58
8 **А на същото място имаше овчари,**
които живееха в полето и стояха на
нощна стража около стадото си.
9 **И Господен ангел застана пред тях**
и Господната слава ги осия; и те се
изплашиха много[1]**.** (1) гл. 1:11,12
10 **Но ангелът им каза: Не се бойте**[1]**,**
защото, ето, аз ви благовестявам го-
ляма радост, която ще бъде за целия
народ[2]**.** (1) гл. 1:13,30; Мт. 28:5; (2) гл. 24:52; Ис. 9:3
11 **Защото днес ви се роди в града**
на Давид Спасител[1]**, който е Христос**
Господ[2]**.**
(1) Мт. 1:21; (2) Деян. 2:36; 1 Кор. 8:6; Фил. 2:11
12 **И това ще ви бъде знакът – ще**
намерите един Младенец, повит и ле-
жащ в ясли.
13 **И внезапно заедно с ангела се по-**
яви многобройно небесно войнство[1]**,**
което хвалеше Бога[2]**, като казваше:**
(1) Дан. 7:10; (2) Пс. 103:21
14 **Слава на Бога във висините**[1] **и на**
земята мир[2] **между хората,** *в които е*
Неговото **благоволение!**
(1) гл. 19:38; (2) Ис. 9:6,7; 57:19
15 **Щом ангелите си отидоха от тях**
на небето, овчарите си казаха един на
друг: Нека отидем сега във Витлеем,
за да видим това, което е станало, ко-
ето Господ ни изяви.
16 **И дойдоха бързо и намериха Ма-**
рия и Йосиф, и Младенеца, който ле-
жеше в яслите[1]**.** (1) Мт. 2:11
17 **И като видяха, разказаха онова, ко-**
ето им беше известено за това Дете.
18 **И всички, които чуха, се учудиха**
на това, което овчарите им казаха.
19 **А Мария спазваше всички тези**
думи и размишляваше за тях в сърце-
то си[1]**.** (1) гл. 1:66; Бит. 37:11
20 **И овчарите се върнаха, славещи**
и хвалещи Бога за всичко, което бяха
чули и видели, както им беше казано.
21 **И когато се навършиха осем дни** *и*
трябваше **да обрежат** *Детето*[1]*,* **Му да-**
доха името Иисус, както беше нарече-
но от ангела, преди да беше зачената
в утробата[2]**.** (1) гл. 1:59; (2) гл. 1:31; Мт. 1:21,25
22 **А след като се навършиха и дните**
на очистването им според закона на
Мойсей[1]**, Го занесоха в Ерусалим, за да**
Го представят пред Господа, (1) Лев. 12:4,6
23 **както е писано в Господния закон,**
че всяко първородно дете от мъжки
пол ще бъде посветено на Господа[1]**,**
(1) Изх. 13:2
24 **и да принесат в жертва „две гургу-**
лици или две гълъбчета“, според каза-
ното в Господния закон[1]**.** (1) Лев. 12:8; Гал. 4:4
25 **А в Ерусалим имаше един човек**
на име Симеон. Този човек беше пра-
веден и благочестив и чакаше Утехата
на Израил[1]**, и Светият Дух беше на**
него[2]**.** (1) ст. 38; Ис. 40:1; 49:13; 52:9; (2) гл. 1:15
26 **На него му беше открито от Све-**
тия Дух, че няма да види смърт, дока-
то не види Господния Христос.
27 **И по** *внушение* **на Духа той дойде**
в храма. И когато родителите внесоха
Детето Иисус, за да направят за Него
според обичая на закона,
28 **той Го взе на ръцете си и благосло-**
ви Бога, като каза:
29 **Сега, Владетелю, Ти пускаш слугата**
Си да си отиде в мир[1]**, според думата**
Си. (1) Бит. 46:30

30 **Защото видяха очите ми спасение-
то[1],** (1) гл. 1:69
31 **което си приготвил пред лицето на
всички народи[1];** (1) Ис. 52:10
32 **светлина[1], която да просвещава
езичниците[2], и за слава на Твоя народ
Израил[3].** (1) гл. 1:79; Деян. 26:23;
(2) Ис. 42:6; Деян. 13:47; (3) Ис. 46:13; 60:19; Соф. 3:14-20
33 **А баща Му и майка Му се чудеха
на това, което се говореше за Него.**
34 **И Симеон ги благослови и каза
на майка Му Мария: Ето, това** *Дете* **е
поставено за падане и ставане на мно-
зина в Израил[1] и за знамение, против
което ще се говори[2].**
(1) Ис. 8:14,15; Римл. 9:32,33; (2) Евр. 12:3
35 **Да! И на теб самата меч ще про-
ниже душата ти, за да се открият по-
мислите на много сърца.**
36 **Имаше също и една пророчица
Анна, дъщеря на Фануил, от асирово-
то племе. Тя беше в много напреднала
възраст и беше живяла с мъжа** *си* **се-
дем години след девствеността си,**
37 **а до осемдесет и четири години
живееше като вдовица и не се отде-
ляше от храма, като нощем и денем
служеше** *на Бога* **в пост и молитва[1].**
(1) 1 Тим. 5:5
38 **И тя, като се приближи в същия
час, благодареше на Бога и говореше
за Него на всички, които очакваха из-
бавление в Ерусалим[1].** (1) ст. 25; гл. 24:21
39 **И когато извършиха всичко, което
беше според Господния закон, се вър-
наха в Галилея, в града си Назарет[1].**
(1) гл. 1:26
40 **А Детето растеше, укрепваше и се
изпълваше с мъдрост; и Божията бла-
годат бе на Него[1].** (1) ст. 52; гл. 1:80; Ис. 11:2
41 **И родителите Му ходеха всяка го-
дина в Ерусалим за празника на Пас-
хата[1].** (1) Изх. 23:14,15; Йн. 2:13
42 **А когато Той беше на дванадесет
години, те отидоха в Ерусалим на праз-
ника според обичая.**
43 **Но като изкараха дните[1] и се връ-
щаха, Момчето Иисус остана в Еруса-
лим, без да знаят родителите Му.**
(1) Изх. 12:18
44 **А те, понеже мислеха, че Той е с
дружината, изминаха един ден път,
като Го търсеха между роднините и
познатите си.**
45 **И като не Го намериха, се върнаха
в Ерусалим и Го търсеха.**
46 **И след три дни Го намериха в хра-
ма, седнал между законоучителите, да
ги слуша и да им задава въпроси.**
47 **И всички, които Го слушаха, се
чудеха на разума** *Му* **и на отговорите
Му[1].** (1) гл. 4:22,32; Пс. 119:99; Йн. 7:15
48 **И когато Го видяха, те се смутиха;
и майка Му Му каза: Синко, защо по-
стъпи така с нас? Ето, баща Ти и аз се
измъчихме да Те търсим.**
49 **А Той им каза: Защо да Ме търси-
те? Не знаете ли, че трябва да съм в
това, което е на Моя Отец[1]?**
(1) Пс. 26:8; Йн. 2:16
50 **А те не разбраха думата, която им
каза[1].** (1) гл. 9:45; 18:34
51 **И Той тръгна надолу с тях и дойде
в Назарет[1], и им се покоряваше[2]. А
майка Му пазеше всички тези думи в
сърцето си[3].** (1) гл. 1:26; (2) Еф. 6:1,2; (3) ст. 19
52 **И Иисус напредваше в мъдрост, в
ръст и благоволение пред Бога и хора-
та[1].** (1) ст. 40; 1 Царе 2:26; Пр. 3:4

ст. 1-18: Мт. 3:1-12; Мк. 1:1-8; Йн. 1:19-28

3 **В петнадесетата година на дару-
ването на император Тиберий, кога-
то Понтий Пилат беше управител на
Юдея, а Ирод – четвероцластник на
Галилея[1], и брат му Филип[2] – четве-
ровластник на Итурейската и Трахо-
нитската страна, и Лисаний – четве-
ровластник на Авилиния,**
(1) гл. 23:6,7; Мт. 14:1; (2) Мт. 14:3
2 **при първосвещенството на Анна и
Каяфа[1], Божието слово беше към Йоан,
сина на Захария[2], в пустинята[3].**
(1) Мт. 26:3; Йн. 11:49; Деян. 4:6; (2) гл. 1:13; (3) гл. 1:80
3 **И той ходеше по цялата страна око-
ло Йордан и проповядваше кръщение
на покаяние за прощаване на грехове-
те[1],** (1) гл. 1:77; Деян. 10:37

4 **както е писано в книгата с думите**
на пророк Исая: „Глас на един, който
вика в пустинята: Пригответе пътя за
Господа. Прави правете Неговите пъ-
теки[1]**.** (1) гл. 1:76
5 **Всяка долина ще се напълни и всяка**
планина и хълм ще се снишат; кривите
пътеки **ще станат прави и неравните**
места – гладки пътища[1]**;** (1) Ис. 49:11
6 **и всяко създание ще види Божието**
спасение[1]**."** (1) гл. 1:69; Пс. 98:3; Ис. 40:3-5; Тит 2:11
7 **И казваше на множествата, които**
излизаха да се кръщават от него: Рож-
би на усойница! Кой ви предупреди да
бягате от идещия гняв?[1] (1) Мт. 23:33
8 **Затова, принасяйте плодове, достой-**
ни за покаяние[1]**, и не започвайте да си**
казвате: Имаме Авраам за баща[2]**. За-**
щото ви казвам, че Бог може и от тези
камъни да въздигне деца на Авраам.
(1) Деян. 26:20; (2) Йн. 8:39
9 **А и брадвата лежи вече при корена**
на дърветата; и така, всяко дърво, ко-
ето не дава добър плод, се отсича и се
хвърля в огън[1]**.** (1) Мт. 7:19
10 **И множествата го питаха, като каз-**
ваха: Тогава какво да правим?[1]
(1) Деян. 2:37
11 **А той в отговор им каза: Който**
има две ризи, нека даде на този, който
няма; и който има храна, нека прави
същото.
12 **Дойдоха да се кръстят и бирници**[1]
и му казаха: Учителю, ние какво да
правим?[2] (1) гл. 7:29; (2) ст. 10
13 **А той им каза: Не изисквайте нищо**
повече от това, което ви е определе-
лено.
14 **Питаха го и военнослужещи, като**
казаха: А ние какво да правим? Каза
им: Не насилвайте никого и не нак-
леветявайте; и се задоволявайте със
заплатите си[1]**.** (1) 1 Тим. 6:8
15 **И понеже народът беше в очак-**
ване и всички размишляваха в сър-
цата си за Йоан, да не би той да е
Христос,
16 **Йоан отговори на всички, като**
каза: Аз ви кръщавам с вода, но идва
Онзи, който е по-силен от мен, на
когото не съм достоен да развържа
ремъка на сандалите Му[1]**. Той ще ви**
кръсти със Светия Дух[2] **и огън.**
(1) Йн. 1:27; (2) Деян. 1:5
17 **Той държи лопатата в ръката Си,**
за да очисти добре хармана Си и да
събере житото в житницата Си; а пля-
вата ще изгори в неугасимия огън.
18 **И с много други увещания той бла-**
говестяваше на народа[1]**.** (1) Йн. 3:27-36
ст. 19,20: Мт. 14:3-5; Мк. 6:17-20
19 **А четверовластникът Ирод, който**
беше изобличаван от него заради Иро-
диада, жената на брат си, и заради
всичките *други* **злини, които Ирод беше**
сторил,
20 **прибави над всичко и това, че зат-**
вори Йоан в тъмницата[1]**.**
(1) Мт. 11:2; Йн. 3:24
ст. 21,22: Мт. 3:13-17; Мк. 1:9-11; Йн. 1:29-34
21 **И когато се кръсти целият народ и**
когато и Иисус се кръсти и се молеше,
небето се отвори
22 **и Светият Дух слезе върху Него в**
телесен образ като гълъб, и един глас
дойде от небето, *който казваше:* **Ти си**
Моят възлюбен Син[1]**; в Теб благово-**
лих[2]**.** (1) гл. 1:35; (2) Мт. 12:18
ст. 23-38: Бит. 5; 11:10-26; 1 Лет. 1:1-4,24-28,34; 2:1-15;
Мт. 1:1-16
23 **А Самият Иисус беше на около**
тридесет години, когато започна *да по-*
учава, **и както мислеха, беше Син на**
Йосиф[1]**, на Илий,** (1) гл. 1:27; Йн. 1:45
24 **на Матат, на Леви, на Мелхий, на**
Янай, на Йосиф,
25 **на Математия, на Амос, на Наум, на**
Еслий, на Нагей,
26 **на Маат, на Математия, на Семеин,**
на Йосех, на Йода,
27 **на Йоанан, на Риса, на Зоровавел,**
на Салатиил[1]**, на Нирий,**
(1) 1 Лет. 3:17; Езд. 3:2
28 **на Мелхий, на Адий, на Косам, на**
Елмадам, на Ир,
29 **на Иисус, на Елиезер, на Йорим, на**
Матат, на Леви,
30 **на Симеон, на Юда, на Йосиф, на**
Йоанам, на Елиаким,

31 **на Мелеа, на Мена, на Матата, на
Натан**[1]**, на Давид**[2]**,**
(1) 2 Царе 5:14; (2) 1 Царе 16:13
32 **на Есей**[1]**, на Овид, на Вооз, на
Салмон, на Наасон**[2]**,**
(1) 1 Царе 16:1; (2) Чис. 1:7
33 **на Аминадав**[1]**, на Арний, на Есрон,
на Фарес**[2]**, на Юда**[3]**,** (1) Чис. 2:3;
(2) Бит. 38:29; 46:12; Рут 4:17-22; 1 Лет. 4:1; (3) Бит. 29:35
34 **на Яков**[1]**, на Исаак**[2]**, на Авраам**[3]**, на
Тара, на Нахор,**
(1) Бит. 25:26; (2) Бит. 17:19; 21:3; (3) Бит. 17:5; Неем. 9:7
35 **на Серух, на Рагав, на Фалек, на
Евер, на Сала,**
36 **на Каинан, на Арфаксад, на Сим,
на Ной, на Ламех,**
37 **на Матусал, на Енох, на Яред, на
Малелеил, на Каинан,**
38 **на Енос, на Сит**[1]**, на Адам, на Бо-
га**[2]**.** (1) Бит. 4:25,26; (2) Бит. 1:27; 2:7

ст. 1-13: Мт. 4:1-11; Мк. 1:12,13

4 **А Иисус, пълен със Светия Дух, след
като се върна от Йордан, беше воден
от Духа из пустинята в продължение
на четиридесет дни**[1]**,** (1) Втзк. 9:9
2 **където беше изкушаван от дявола.
И не яде нищо през тези дни. И кога-
то те свършиха, Той огладня**[1]**.** (1) Мт. 21:18
3 **И дяволът Му каза: Ако си Божият
Син, заповядай на този камък да стане
хляб.**
4 **Но Иисус му отговори: Писано е:
„Не само с хляб ще живее човек, (а с
всяко Божие слово**[1]**).“** (1) Втзк. 8:3
5 **Тогава дяволът Го изведе (на една
висока планина) и като Му показа
всичките царства на света в един миг
време, Му каза:**
6 **На Теб ще дам цялата власт и слава
на тези** *царства,* **защото тя е предаде-
на на мен и аз я давам на когото си
искам**[1]**.** (1) Откр. 13:2
7 **И така, ако ми се поклониш, всичко
ще бъде Твое.**
8 **А Иисус в отговор му каза: Писано
е: „На Господа, твоя Бог, да се покла-
няш и само на Него да служиш**[1]**.“**
(1) Втзк. 6:13; Откр. 19:10
9 **Тогава Го заведе в Ерусалим, по-
стави Го на крилото на храма и Му
каза: Ако си Божият Син, хвърли се
оттук долу,**
10 **защото е писано: „Ще заповяда на
ангелите Си за теб, да те пазят;**
11 **и на ръце ще те носят, да не би да
удариш в камък крака си**[1]**.“** (1) Пс. 91:11,12
12 **А Иисус в отговор му рече: Каза-
но е: „Да не изпитваш Господа, своя
Бог**[1]**.“** (1) Втзк. 6:16
13 **И като изчерпа всяко изкушение,
дяволът се оттегли от Него за известно
време.**

ст. 14,15: Мт. 4:12-17; Мк. 1:14,15; ст. 16-30:
ср. Мт. 13:54-58; Мк. 6:1-6

14 **А Иисус се върна в Галилея**[1] **със
силата на Духа и слух се разнесе за
Него по цялата околност.** (1) Йн. 4:3,43
15 **И Той поучаваше по синагогите
им**[1]**; и всички Го прославяха.**
(1) ст. 44; Мт. 4:23
16 **И дойде в Назарет, където беше
отгледан**[1]**, и по обичая Си влезе в си-
нагогата в съботния ден и се изправи
да чете**[2]**.** (1) Мт. 2:23; (2) Деян. 13:15
17 **Подадоха Му книгата на пророк
Исая и Той, като отвори книгата, наме-
ри мястото, където беше писано:**
18 **„Духът на Господа е на Мен, за-
щото Ме е помазал**[1] **да благовестявам
на бедните**[2]**; изпратил Ме**[3] **е да про-
гласям освобождение на пленниците**[4] **и
проглеждане на слепите, да пусна на
свобода угнетените**[5]**,**
(1) Деян. 4:27; (2) гл. 6:20; 7:22; Мт. 11:5;
(3) ст. 43; Йн. 5:36; (4) Ис. 49:9; (5) Ис. 29:18; 42:7
19 **да прогласям благоприятната Господ-
на година**[1]**.“** (1) Лев. 25:10; Ис. 61:1,2
20 **И като затвори книгата, върна я на
служителя и седна; а очите на всички в
синагогата бяха впити в Него.**
21 **И започна да им казва: Днес се из-
пълни това писание във вашите уши.**
22 **И всички Му засвидетелстваха, като
се удивляваха на благодатните думи,
които излизаха от устата Му**[1]**. И казва-
ха: Този не е ли Синът на Йосиф**[2]**?**
(1) ст. 32; гл. 2:47; Еф. 4:29; (2) гл. 1:27; Йн. 6:42
23 **А Той им каза: Вие сигурно ще Ми**

кажете тази поговорка: Лекарю, изцели себе си! Направи и тук, в Своето родно място, онова, което сме чули, че става в Капернаум.
24 **Тогава Той** *пак* **каза: Истина ви казвам, че нито един пророк не е приет в родното си място**[1]**.** (1) Йн. 4:44
25 **Но наистина ви казвам: много вдовици имаше в Израил в дните на Илия, когато се затвори небето за три години и шест месеца и настана голям глад по цялата земя**[1]**;**
(1) 3 Царе 17:1; 18:2; Як. 5:17
26 **но при нито една от тях не беше изпратен Илия освен при една вдовица от Сарепта Сидонска**[1]**.** (1) 3 Царе 17:9
27 **Също така имаше много прокажени в Израил във времето на пророк Елисей**[1]**; но нито един от тях не бе очистен освен сириецът Нееман**[2]**.**
(1) 4 Царе 7:3; (2) 4 Царе 5:14
28 **Когато чуха това, всички тези, които бяха в синагогата, се изпълниха с гняв,**
29 **и като станаха, Го изкараха вън от града и Го заведоха при края на хълма, на който беше построен градът им, за да Го хвърлят долу.**
30 **Но Той мина посред тях и си отиде**[1]**.** (1) Йн. 8:20

ст. 31-37: Мк. 1:21-28

31 **И слезе в галилейския град Капернаум**[1] **и ги поучаваше в съботен ден**[2]**.**
(1) Йн. 2:12; (2) гл. 6:6; 13:10
32 **А те се удивляваха на учението Му**[1]**, защото Неговото слово беше с власт**[2]**.** (1) ст. 22; (2) гл. 24:19; Ер. 23:29
33 **И в синагогата имаше един човек, хванат от духа на нечист демон. И той извика със силен глас:**
34 **Ех, какво имаме ние с Теб, Иисусе Назарянине? Нима си дошъл да ни погубиш?**[1] **Познавам Те кой си Ти – Светият Божи**[2]**.** (1) гл. 8:28; (2) гл. 1:35
35 **Но Иисус го смъмри, като каза: Мълкни и излез от него. И демонът, след като го повали насред тях, излезе от него**[1]**, без изобщо да го повреди.**
(1) Мт. 8:16
36 **И всички се смаяха и разговаряха помежду си, като казваха: Какво е това слово? Защото с власт и сила Той заповядва на нечистите духове и те излизат.**
37 **И слухът за Него се разнесе по всичките околни места.**

ст. 38,39: Мт. 8:14,15; Мк. 1:29-31

38 **И като стана** *и излезе* **от синагогата, Той влезе в къщата на Симон. А тъщата на Симон беше хваната от силна треска и те Го помолиха за нея.**
39 **И Той, като застана над нея, смъмри треската и тя я остави; и тя веднага стана и им прислужваше.**

ст. 40-44: Мт. 4:23-25; 8:16,17; Мк. 1:32-39

40 **И когато залязваше слънцето, всички, които имаха болни от разни болести, ги доведоха при Него. А Той положи ръце на всеки от тях и ги изцели**[1]**.**
(1) гл. 13:13; Мк. 8:23,25
41 **Още и демони с крясък излизаха от мнозина, като казваха: Ти си Божият Син**[1]**. А Той ги мъмреше и не ги оставяше да говорят, понеже знаеха, че Той е Христос**[2]**.**
(1) гл. 1:35; Мт. 8:29; (2) Мк. 3:11,12
42 **И като се съмна, Той излезе и отиде в уединено място; а множествата Го търсеха, идваха при Него и Го задържаха, за да не си отива от тях.**
43 **Но Той им каза: И на другите градове трябва да благовестя Божието царство, защото за това съм изпратен**[1]**.** (1) ст. 18; гл. 8:1
44 **И проповядваше в синагогите в Галилея**[1]**.** (1) ст. 15

ст. 1-11: Мт. 4:18-22; Мк. 1:16-20

5 **А** *веднъж* **Той стоеше при Генисаретското езеро, когато множеството Го притискаше, за да слуша Божието слово**[1]**.** (1) гл. 12:1; Мк. 2:2
2 **И видя две лодки, които стояха край езерото; а рибарите бяха излезли от тях и изпираха мрежите си.**
3 **И като влезе в една от лодките, която беше на Симон, го помоли да я отдалечи малко от сушата; и седна и поучаваше множествата от лодката**[1]**.**
(1) Мт. 13:2

4 **А когато престана да говори, каза на Симон: Оттегли към дълбокото и хвърлете мрежите за лов[1].** (1) Йн. 21:6

5 **А Симон в отговор каза: Учителю, цяла нощ се трудихме и нищо не уловихме[1], но по Твоята дума ще хвърля мрежите.** (1) Йн. 21:3

6 **И когато направиха това, уловиха твърде много риба[1], така че мрежите им се прокъсваха.** (1) Йн. 21:6

7 **И те извикаха съдружниците си от другата лодка да им дойдат на помощ; и те дойдоха и напълниха и двете лодки толкова много, че щяха да потънат.**

8 **А Симон Петър, като видя това, падна пред колената на Иисус и каза: Иди си от мен, Господи, защото съм грешен човек.**

9 **Понеже и той, и всички, които бяха с него, бяха смаяни от улова на рибите, които хванаха,**

10 **а така също и Яков и Йоан, синовете на Зеведей, които бяха съдружници на Симон. А Иисус каза на Симон: Не се бой. Отсега нататък хора ще ловиш.**

11 **И като изтеглиха лодките на сушата, оставиха всичко и Го последваха[1].** (1) ст. 28; гл. 14:33; 18:28

ст. 12-16: Мт. 8:1-4; Мк. 1:40-45

12 **И когато беше в един от градовете, ето, един човек, болен целият от проказа, като видя Иисус, падна на лицето си и Му се помоли, казвайки: Господи, ако искаш, можеш да ме очистиш.**

13 **А Той простря ръка и се допря до него, и каза: Искам, бъди очистен. И веднага проказата го остави.**

14 **И Той му заръча да не казва на никого** *за това*[1]**: Но за свидетелство на тях, иди и се покажи на свещеника, и принеси за очистването си, както е заповядал Мойсей[2].** (1) гл. 8:56; 9:21; (2) гл. 17:14

15 **Но вестта за Него се разнасяше още повече и големи множества се събираха да слушат и да се изцеляват от болестите си[1].** (1) гл. 6:17; Мт. 4:24,25

16 **А Той се оттегляше в пустините и се молеше[1].** (1) гл. 6:12; 9:18,28; 11:1; Мт. 14:23

ст. 17-26: Мт. 9:1-8; Мк. 2:1-12

17 **И през един от тези дни, когато Той поучаваше, там седяха фарисеи и законоучители, надошли от всяко село на Галилея, Юдея и Ерусалим. И сила от Господа беше с Него, за да изцелява[1].** (1) гл. 6:19; 8:46

18 **И ето, едни мъже донесоха на постелка един човек, който беше парализиран[1], и се опитаха да го внесат вътре и да го сложат пред Него.** (1) Деян. 9:33

19 **Но понеже не намериха откъде да го внесат вътре заради множеството, се качиха на покрива и през керемидите го спуснаха с постелката на средата пред Иисус.**

20 **А Той, като видя вярата им[1], каза: Човече, прощават ти се греховете[2].** (1) Як. 2:18; (2) гл. 7:48,49

21 **Тогава книжниците и фарисеите започнаха да се питат, като казваха: Кой е Този, който богохулства? Кой може да прощава грехове, освен единствено Бог?[1]** (1) гл. 7:48,49

22 **Но когато Иисус разбра мислите им[1], им каза в отговор: Какво размишлявате в сърцата си?** (1) гл. 6:8; 9:47; 11:17; 16:15; 1 Лет. 28:9

23 **Кое е по-лесно да кажа? Прощават ти се греховете!; или: Стани и ходи!**

24 **Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове – каза на паралитика: Казвам ти: стани, вдигни постелката си и си иди у дома.**

25 **И веднага той стана пред тях, вдигна това, на което лежеше, и си отиде у дома[1], като славеше Бога.** (1) Деян. 9:34

26 **И те всички се смаяха и славеха Бога[1], и изпълнени със страх, казваха: Днес видяхме пречудни неща.** (1) гл. 7:16; 17:15; 18:43; Деян. 4:21

ст. 27-32: Мт. 9:9-13; Мк. 2:13-17

27 **След това** *Иисус* **излезе и видя един бирник на име Леви, че седеше в бирничеството, и му каза: Следвай Ме[1].** (1) гл. 9:59; Йн. 1:43

28 **Той остави всичко, стана и Го последва**[1]. (1) ст. 11
29 **После Леви направи за Него голямо угощение в къщата си; и имаше голямо множество бирници и други, които седяха на трапезата с тях.**
30 **А фарисеите и техните книжници недоволстваха против учениците Му, като казваха: Защо ядете и пиете с бирниците и грешниците**[1]**?**
(1) гл. 7:34; 15:2; 19:7
31 **Иисус в отговор им каза: Здравите нямат нужда от лекар, а болните.**
32 **Не съм дошъл да призова праведните, а грешните на покаяние**[1].
(1) гл. 15:7,10

ст. 33-39: Мт. 9:14-17; Мк. 2:18-22

33 **А те Му казаха: Учениците на Йоан често постят и правят молитви, както и тези на фарисеите, а Твоите ядат и пият.**
34 **Иисус им каза: Можете ли да накарате сватбарите да постят, докато младоженецът е с тях?**
35 **Ще дойдат обаче дни, когато младоженецът ще се отнеме от тях; тогава, през онези дни, ще постят.**
36 **Каза им още и притча: Никой не отдира кръпка от нова дреха, за да я сложи на стара дреха, защото не само че новата дреха се разкъсва, а и кръпката от новата не прилича на старата.**
37 **И никой не налива ново вино в стари мехове, защото не само че новото вино ще пръсне меховете и то самото ще изтече, а и меховете ще се изхабят.**
38 **Но трябва да се налива ново вино в нови мехове и ще се запази и едното, и другото.**
39 **И никой, след като е пил старо** *вино,* **не иска ново, защото казва: Старото е по-добро.**

ст. 1-11: Мт. 12:1-14; Мк. 2:23-3:6

6 **И една събота, (първата след втория** *ден на Пасхата),* **като минаваше Той през посевите, учениците Му късаха класове и ядяха, като ги стриваха с ръце**[1]. (1) Втзк. 23:25
2 **А някои от фарисеите казаха: Защо правите това, което не е позволено да се прави в събота?**
3 **Иисус в отговор им каза: И това ли не сте чели, което направи Давид, когато огладня той и** *мъжете,* **които бяха с него,**
4 **как влезе в Божия дом, взе присъствените хлябове, които не е позволено никой да яде, а само свещениците, и яде, като даде и на онези, които бяха с него**[1]**?** (1) 1 Царе 21:6
5 **И Той им каза: Човешкият Син е Господар и на съботата.**
6 **А в друга събота влезе в синагогата и поучаваше**[1]**. И там имаше един човек, чиято дясна ръка беше изсъхнала.** (1) гл. 4:31
7 **А книжниците и фарисеите Го наблюдаваха дали ще** *го* **изцели в събота**[1]**, за да могат да Го обвинят**[2]**.**
(1) гл. 13:14; (2) гл. 10:25; 11:54; 14:1; 20:20; Пс. 37:32
8 **Но Той знаеше мислите им**[1] **и каза на човека с изсъхналата ръка: Стани и се изправи на средата. И той стана и се изправи.** (1) гл. 5:22
9 **Тогава Иисус им каза: Питам ви: какво е позволено да прави човек в събота: добро ли да прави, или зло; да спаси ли живот, или да погуби?**[1]
(1) гл. 13:15,16; 14:3
10 **И като ги изгледа всички, каза на** *човека:* **Протегни ръката си. И той направи** *така* **и ръката му оздравя**[1]**.**
(1) 3 Царе 13:6
11 **А те се изпълниха с луда ярост и се разговаряха помежду си какво биха могли да сторят на Иисус**[1]**.**
(1) Йн. 11:47; Деян. 4:16

ст. 12-16: Мт. 10:1-4; Мк. 3:13-19; Деян. 1:13

12 **През онези дни** *Иисус* **излезе на хълма да се помоли**[1] **и прекара цяла нощ в молитва към Бога**[2]**.**
(1) гл. 5:16; (2) Пс. 109:4
13 **А като се съмна, повика учениците Си и избра от тях дванадесет души, които и нарече апостоли**[1]**:**
(1) гл. 9:1; Деян. 1:2
14 **Симон, когото и нарече Петър, и брат му Андрей; Яков и Йоан; Филип и Вартоломей;**

15 **Матей и Тома; Яков Алфеев и Си-**
мон, наречен Зилот;
16 **Юда, Якововия** *брат** **и Юда Иска-**
риотски, който и стана предател[1].
**или:* син; (1) гл. 22:4,48

ст. 17-19: Мт. 12:15-21; Мк. 3:7-12

17 **И като слезе заедно с тях, Той се**
спря на едно равно място. *Там се спряха*
и множина от Неговите ученици, а така
също и голямо множество от народа
от цяла Юдея и Ерусалим, и от край-
брежието на Тир и Сидон, които бяха
дошли да Го чуят и да се изцелят от
болестите си;
18 **и измъчваните от нечисти духове**
бяха изцелени[1]. (1) Деян. 10:38
19 **И цялото множество се стараеше**
да се допре до Него, защото от Него
излизаше сила и изцеляваше всички-
те[1]. (1) гл. 5:17; Мт. 9:21

ст. 20-23: Мт. 5:1-12

20 **И Той вдигна очи към учениците**
Си и каза: Блажени сте вие, бедните[1],
защото е ваше Божието царство[2].
(1) гл. 4:18; (2) гл. 12:32; 22:29
21 **Блажени, които гладувате сега, за-**
щото ще се наситите. Блажени, които
плачете сега, защото ще се засмеете[1].
(1) Пс. 126:5,6
22 **Блажени сте, когато ви намразят**
хората и когато ви отлъчат *от себе си* **и**
ви похулят, и отхвърлят името ви като
лошо заради Човешкия Син[1].
(1) Ис. 66:5; Мт. 10:22; 1 Кор. 4:13
23 **Зарадвайте се в онзи ден[1] и заи-**
грайте, защото, ето, голяма е наградата
ви на небесата; понеже така правеха
бащите им на пророците[2].
(1) Деян. 5:41; (2) Мт. 21:35
24 **Но горко на вас, богатите, защото**
сте получили утешението си[1].
(1) гл. 16:25; Як. 5:1
25 **Горко на вас, които сега сте на-**
сители, защото скоро ще изгладнеете.
Горко *на вас,* **които сега се смеете, за-**
щото ще жалеете и ще плачете[1].
(1) Як. 4:9
26 **Горко** *на вас,* **когато всички хора**
ви захвалят, защото бащите им така
правеха на лъжепророците[1].
(1) Ер. 5:31; Мих. 2:11

ст. 27-36: Мт. 5:38-48

27 **Но на вас, които слушате, казвам:**
Любете неприятелите си; правете до-
бро на тези, които ви мразят[1];
(1) Изх. 23:4; Пр. 25:21
28 **благославяйте тези, които ви къл-**
нат[1]; молете се за тези, които ви нана-
сят вреда[2]. (1) 1 Петр. 3:9; (2) гл. 23:34
29 **На този, който те удари по** *едната*
буза, обърни и другата; и на този, кой-
то ти вземе горната дреха, не отказвай
и ризата си[1]. (1) 1 Кор. 6:7
30 **Дай на всеки, който ти поиска[1];**
и не искай обратно своето от този,
който ти го отнема. (1) Втзк. 15:7
31 **И както желаете да правят хората**
на вас, така и вие правете на тях[1].
(1) Мт. 7:12
32 **Понеже, ако любите** *само* **онези,**
които любят вас, каква благодарност
ви се пада? Защото и грешниците лю-
бят онези, които тях любят.
33 **И ако правите добро** *само* **на оне-**
зи, които на вас правят добро, каква
благодарност ви се пада? Защото и
грешниците правят същото.
34 **И ако давате назаем** *само* **на тези,**
от които се надявате да получите об-
ратно, каква благодарност ви се пада?
Защото и грешниците дават назаем на
грешни, за да получат обратно равно-
то[1]. (1) гл. 14:12
35 **Но вие любете неприятелите си,**
правете добро и давайте назаем, без
да очаквате да получите назад, и на-
градата ви ще бъде голяма[1] и ще бъ-
дете синове на Всевишния, защото Той
е благ към неблагодарните и злите.
(1) гл. 14:14
36 **И така, бъдете милосърдни, както**
и вашият Отец е милосърден[1].
(1) Як. 3:17

ст. 37-45: Мт. 7:1-5,15-20

37 **Не съдете, и няма да бъдете съ-**
дени; не осъждайте, и няма да бъдете
осъждани; прощавайте, и ще бъдете
простени[1]; (1) Мт. 6:14
38 **давайте, и ще ви се дава: добра**
мярка, натъпкана, стърсена, препъл-
нена ще ви дават в скута, защото с

каквато мярка мерите, с такава ще ви
се отмерва[1]. (1) 2 Кор. 9:6
39 **Каза им една притча: Може ли сле-**
пец да води друг слепец? Няма ли и
двамата да паднат в яма?[1] (1) Мт. 15:14
40 **Ученикът не е по-горен от учителя**
си[1]**; а всеки** *ученик,* **когато се усъвър-**
шенства, ще бъде като учителя си.
(1) Мт. 10:24
41 **И защо гледаш съчицата в окото**
на брат си, а не усещаш гредата в
своето око?
42 **Или как можеш да кажеш на брат**
си: Брате, остави ме да извадя съчица-
та, която е в окото ти, когато ти сам
не виждаш гредата, която е в твоето
око? Лицемерецо! Първо извади гре-
дата от своето око и тогава ще видиш
ясно, за да извадиш съчицата, която е
в окото на брат ти.
43 **Защото няма добро дърво, което**
да дава лош плод, нито пък лошо дър-
во, което да дава добър плод[1].
(1) Мт. 12:33
44 **Понеже всяко дърво се познава по**
своя плод; защото не берат смокини
от тръни, нито късат грозде от къпи-
на[1]. (1) Як. 3:12
45 **Добрият човек от доброто съкро-**
вище на сърцето си изнася доброто,
а злият *човек* **от злото (съкровище на**
сърцето) си изнася злото; защото от
онова, което препълва сърцето му, го-
ворят устата му[1]. (1) Мт. 12:34,35
ст. 46-49: Мт. 7:21-27
46 **И защо Ме зовете: Господи, Гос-**
поди!, и не вършите това, което
казвам?[1] (1) Мал. 1:6; 1 Йн. 2:4
47 **Всеки, който идва при Мен и слу-**
ша Моите думи, и ги изпълнява, ще ви
покажа на кого прилича.
48 **Прилича на човек, който, като**
строеше къща, изкопа и задълбочи, и
положи основата на канара; и когато
стана наводнение, реката се устреми
върху онази къща, но не можа да я
поклати, защото тя беше основана на
канара.
49 **А който слуша и не изпълнява**[1]**,**
прилича на човек, който е построил
къща на земята, без основа; върху
която се устреми реката и тя ведна-
га рухна; и срутването на онази къща
беше голямо. (1) Як. 1:23

ст. 1-10: Мт. 8:5-13; ср. Йн. 4:43-54
7 **След като свърши всичките Свои**
речи към народа, който Го слушаше,
Иисус **влезе в Капернаум.**
2 **А слугата на един стотник, когото**
стотникът **ценеше, беше болен на**
смъртно легло.
3 **И когато той чу за Иисус, изпрати**
до Него някои юдейски старейшини
да Го помолят да дойде и да изцели
слугата му.
4 **И така, те дойдоха при Иисус и Му**
се молеха усърдно, като казваха: Той
заслужава да направиш това за него,
5 **защото люби нашия народ и ни е**
построил синагогата[1]. (1) Деян. 10:2
6 **А когато Иисус вървеше с тях и**
беше вече недалеч от къщата, стотни-
кът изпрати до Него приятели да Му
кажат: Господи, не си прави труд, за-
щото не съм достоен да влезеш под
стряхата ми.
7 **Затова не счетох и себе си достоен**
да дойда при Теб. Но кажи само дума
и слугата ми ще оздравее.
8 **Защото и аз съм подвластен човек,**
и имам подчинени на мен войници; и
казвам на един: Иди!, и той отива; и
на друг: Ела!, и той идва; и на слугата
си: Направи това!, и той го прави.
9 **Като чу това, Иисус му се учуди; и**
като се обърна, каза на множеството,
което Го следваше: Казвам ви, дори в
Израил не съм намерил толкова голяма
вяра.
10 **И когато изпратените се върнаха**
в къщата, намериха болния слуга оз-
дравял.
11 **И скоро след това** *Иисус* **отиде в**
един град, наречен Наин, и с Него
вървяха учениците Му и едно голямо
множество.

12 **И когато се приближи до градската**
порта, ето, изнасяха мъртвец, едничък
син на майка си[1]**, която беше и вдови-**
ца[2]**; и с нея имаше голямо множество**
от града.
(1) гл. 8:42; 9:38; Зах. 12:10; (2) 3 Царе 17:9,17
13 **И Господ, като я видя, я съжали**[1] **и**
й каза: Не плачи[2]**.**
(1) гл. 10:33; 15:20; Мт. 9:36; (2) гл. 8:52
14 **Тогава се приближи и се допря**
до носилото; а носачите се спряха. И
каза: Момче, казвам ти, стани[1]**.**
(1) гл. 8:54; Йн. 11:43; Деян. 9:40
15 **И мъртвият се надигна и седна**[1]**, и**
започна да говори. И *Иисус* **го даде на**
майка му[2]**.** (1) гл. 8:55; Мт. 9:25;
(2) 3 Царе 17:23; 4 Царе 4:36; Евр. 11:35
16 **И страх обзе всички и славеха Бо-**
га[1]**, казвайки: Велик пророк се издигна**
между нас[2] **и Бог посети Своя народ**[3]**.**
(1) гл. 5:26; (2) гл. 24:19; Мт. 21:11; Йн. 4:19; (3) гл. 1:65,68
17 **И това, което казваха за Него, се**
разнесе по цяла Юдея и по цялата
околност[1]**.** (1) Мт. 9:26
ст. 18-35: Мт. 11:2-19
18 **И учениците на Йоан му известиха**
за всичко това.
19 **Тогава Йоан повика двама от уче-**
ниците си и ги изпрати при Господа, за
да попитат: Ти ли си Онзи, който има
да дойде, или друг да очакваме?
20 **И когато мъжете дойдоха при**
Него, казаха: Йоан Кръстител ни из-
прати при Теб, за да попитаме: Ти ли
си Онзи, който има да дойде, или друг
да очакваме?
21 **И в същия час Той изцели мнозина**
от болести и язви, и зли духове и на
мнозина слепи дари зрение.
22 **Тогава в отговор им каза: Идете и**
разкажете на Йоан това, което видяхте
и чухте – че слепи прогледват, куци
прохождат, прокажени се очистват и
глухи прочуват; мъртви биват възкре-
сени и на бедните се проповядва бла-
говестието[1]**.** (1) гл. 4:18; Мт. 15:30; Як. 2:5
23 **И блажен е онзи, който не се от-**
връща от Мен.
24 **А когато си отидоха изпратените**
от Йоан, *Иисус* **започна да говори на**
множествата за Йоан: Какво излязохте
да видите в пустинята? Тръстика ли, от
вятър разлюлявана?
25 **Но какво излязохте да видите? Чо-**
век ли, в меки дрехи облечен?[1] **Ето,**
великолепно облечените и онези, ко-
ито живеят разкошно, са в царските
дворци. (1) Мт. 3:4
26 **Но какво излязохте да видите?**
Пророк ли? Да, казвам ви, и повече
от пророк.
27 **Това е онзи, за когото е писано:**
„Ето, Аз изпращам вестителя Си пред
Твоето лице, който ще устрои пътя Ти
пред Теб[1]**."** (1) гл. 1:17; Мал. 3:1
28 **Казвам ви: между родените от**
жена няма по-велик от Йоан Кръсти-
тел[1]**; но и най-малкият в Божието цар-**
ство е по-голям от него. (1) гл. 1:15
29 **И когато чуха, целият народ и дори**
бирниците, признаха Божията правда,
като се кръстиха с Йоановото кръще-
ние[1]**.** (1) гл. 3:7,12
30 **А фарисеите и законниците отхвър-**
лиха Божията воля за себе си, тъй като
не се бяха кръстили от него[1]**.**
(1) Мт. 21:32
31 **Тогава Господ каза: С какво да**
сравня хората от това поколение и на
какво приличат?
32 **Те приличат на деца, които седят**
на пазара и си викат едно на друго,
като казват: Свирихме ви и не играхте;
пяхме ви жални песни и не плакахте.
33 **Защото дойде Йоан Кръстител,**
който нито яде хляб, нито пие вино, и
казвате: Има демон[1]**.** (1) гл. 11:15; Йн. 7:20
34 **Дойде Човешкият Син, който яде**
и пие, и казвате: Ето човек лаком и
винопиец, приятел на бирниците и на
грешниците[1]**.** (1) гл. 5:30
35 **Но пак мъдростта се оправдава от**
всичките си деца[1]**.** (1) Ос. 14:9
36 **Тогава един от фарисеите Го пока-**
ни да яде с Него. И Той влезе в къща-
та на фарисея и седна на трапезата[1]**.**
(1) гл. 11:37; 14:1
37 **И ето, една жена от града, която**
беше грешница, като разбра, че седи

на трапезата в къщата на фарисея, до-
несе алабастрен съд с миро[1]**.**
(1) Мт. 26:7

38 **И като застана отзад при краката**
Му и плачеше, започна да облива кра-
ката Му със сълзи и да ги изтрива с
косата си, и целуваше краката Му, и ги
мажеше с мирото[1]**.** (1) Йн. 12:3
39 **А когато фарисеят, който Го беше**
поканил, видя това, каза в себе си:
Този човек, ако беше пророк, щеше
да познае коя и каква е жената, ко-
ято се допира до Него, защото тя е
грешница.
40 **А Иисус в отговор му каза: Симо-**
не, имам нещо да ти кажа. А той рече:
Учителю, кажи.
41 **Един заемодавец имаше двама**
длъжници. Единият *му* **дължеше петсто-**
тин динария, а другият – петдесет.
42 **И понеже нямаха да** *му* **платят, той**
прости и на двамата. И така, кой от
тях ще го възлюби повече?
43 **В отговор Симон каза: Мисля, че**
онзи, на когото е простил повече. А
Той каза: Правилно отсъди.
44 **И като се обърна към жената, каза**
на Симон: Виждаш ли тази жена? Вля-
зох в къщата ти, но ти не даде вода за
краката Ми, а тя със сълзи обля крака-
та Ми и ги изтри с косата си.
45 **Ти целувка не Ми даде, а тя не**
е престанала да целува краката Ми,
откакто съм влязъл.
46 **Ти с масло не помаза главата Ми, а**
тя с миро помаза краката Ми.
47 **Затова ти казвам: простени са ѝ**
многото грехове; защото тя възлюби
много; а на когото малко се прощава,
той малко люби.
48 **И ѝ каза: Простени са ти грехове-**
те[1]**.** (1) гл. 5:20; Мк. 2:5
49 **А тези, които седяха с Него на**
трапезата, започнаха да казват помеж-
ду си: Кой е Този, който и греховете
прощава?[1] (1) гл. 5:21; Мк. 2:7
50 **Тогава Той каза на жената: Твоята**
вяра те спаси. Иди си с мир[1]**.**
(1) гл. 8:48; 17:19; 18:42; Еф. 2:8

8 **Скоро след това** *Иисус* **ходеше по**
градове и села[1] **да проповядва и да**
благовестява Божието царство[2]**. А с**
Него бяха дванадесетте *ученици*
(1) гл. 13:22; (2) гл. 4:43; 9:2; Мт. 9:35; Мк. 1:14
2 **и някои жени, които бяха изцелени**
от зли духове и болести: Мария, наре-
чена Магдалена, от която бяха излезли
седем демона[1]**;** (1) ст. 30; Мт. 27:55,56; Мк. 16:9
3 **Йоана, жената на Иродовия настой-**
ник Хуза; Сусана и много други[1]**, които**
Му служеха с имота си[2]**.**
(1) гл. 23:49,55; 24:10; (2) Мк. 1:31
ст. 4-15: Мт. 13:1-23; Мк. 4:1-20
4 **А когато се събра голямо множество**
и идваха при Него от всеки град, Той
им каза с притча:
5 **Сеячът излезе да сее семето си. И**
когато сееше, едно падна край пътя
и се затъпка, и небесните птици го
изкълваха.
6 **А друго падна на канара и щом по-**
никна, изсъхна, защото нямаше влага.
7 **Друго пък падна сред тръни и за-**
едно с него пораснаха и тръните и го
заглушиха.
8 **А друго падна на добра земя и като**
порасна, даде стократен плод. И като
каза това, извика: Който има уши да
слуша, нека слуша[1]**.** (1) гл. 14:35
9 **А учениците Му Го попитаха за** *зна-*
чението на **тази притча.**
10 **Той каза: На вас е дадено да зна-**
ете тайните на Божието царство, а на
другите се *проповядва* **с притчи, така че**
да гледат, а да не виждат, и да чуват,
а да не разбират[1]**.** (1) Йн. 12:40
11 **А** *значението на* **тази притча е това:**
Семето е Божието слово[1]**.** (1) 1 Петр. 1:23
12 **А** *посятото* **край пътя са тези, ко-**
ито слушат; но после идва дяволът и
отнема словото от сърцата им, да не
би да повярват и да се спасят.
13 *Падналото* **на канарата са тези, ко-**
ито, като чуят, приемат словото с ра-
дост; но те нямат корен, а вярват само
временно и когато настане изпитание,
отпадат.
14 **Падналото сред тръните са тези,**

които слушат, но като си отидат, се
задушават от грижи и богатства, и жи-
тейски удоволствия и не дават узрял
плод.
15 А *посятото* на добра земя са тези,
които, като чуят словото[1], го пазят в
искрено и добро сърце[2] и дават плод[3]
с търпение[4].
(1) 1 Сол. 2:13; (2) Пс. 119:11; (3) Йн. 15:16; (4) Евр. 10:36
ст. 16-18: Мк. 4:21-25
16 И никой, който запали светило, не
го покрива със съд, нито го слага под
легло, а го слага на светилник, за да
видят светлината тези, които влизат[1].
(1) гл. 11:33
17 Защото няма нещо тайно, което
да не стане явно, нито нещо скрито,
което да не се узнае и да не излезе
наяве[1]. (1) гл. 12:2
18 Затова внимавайте как слушате, за-
щото, който има, на него ще се даде,
а който няма, от него ще се отнеме и
това, което мисли, че има[1]. (1) гл. 19:26
ст. 19-21: Мт. 12:46-50; Мк. 3:31-35
19 И дойдоха при Него майка Му и
братята Му, но поради множеството не
можаха да се приближат до Него.
20 И Му известиха, като казаха: Май-
ка Ти и братята Ти стоят навън и искат
да Те видят.
21 А Той в отговор им каза: Моя май-
ка и Мои братя са тези, които слушат
Божието слово и го изпълняват[1].
(1) гл. 11:28; Мт. 7:24
ст. 22-25: Мт. 8:23-27; Мк. 4:35-41
22 А в един от тези дни Той се качи
на една лодка с учениците Си и им
каза: Да минем на отвъдната страна
на езерото. И те отплаваха.
23 А като плаваха, Той заспа. И вър-
ху езерото се устреми ветрена буря и
вълните ги заливаха дотолкова, че бяха
в опасност.
24 И те дойдоха, разбудиха Го и каза-
ха: Наставниче! Наставниче! Загиваме!
А Той се събуди и смъмри вятъра и
развълнуваната вода, и те се успокои-
ха, и настана тишина[1]. (1) Пс. 107:6
25 А Той им каза: Къде е вярата ви?
А те уплашени се чудеха и си казваха
един на друг: Кой ли ще е Този, който
заповядва дори на ветровете и на во-
дата, и те Му се покоряват?[1] (1) гл. 9:43
ст. 26-39: Мт. 8:28-34; Мк. 5:1-20
26 И пристигнаха в гадаринската стра-
на, която е срещу Галилея.
27 А когато излезе на сушата, Го срещ-
на човек от града, който от дълго вре-
ме имаше демони и не беше обличал
дреха, и не живееше в къща, а в гро-
бищата.
28 Когато видя Иисус, той извика,
падна пред Него и каза със силен глас:
Какво имам аз с Теб, Иисусе, Сине на
Всевишния Бог? Моля Ти се, не ме мъ-
чи[1]. (1) гл. 4:34
29 Защото *Иисус* беше заповядал на
нечистия дух да излезе от човека[1]. По-
неже той много пъти го беше хващал;
и го бяха връзвали с вериги и око-
ви, за да го пазят; но той разкъсваше
връзките и демонът го гонеше из пус-
тините[2]. (1) Мк. 9:25; (2) гл. 9:39,42
30 Иисус го попита: Как ти е името? А
той каза: Легион; защото в него бяха
влезли много демони[1]. (1) ст. 2
31 И те Го молеха да не им заповяда
да отидат в бездната[1]. (1) 2 Петр. 2:4; Откр. 20:3
32 А там имаше голямо стадо свине,
което пасеше на хълма; и *демоните* Го
помолиха да им позволи да влязат в
тях. И Той им позволи.
33 И след като демоните излязоха от
човека и влязоха в свинете, стадото
се спусна по стръмнината в езерото
и се издави.
34 А свинарите, като видяха станало-
то, избягаха и разказаха за това в гра-
да и в селата.
35 И като излязоха да видят станалото
и дойдоха при Иисус, намериха чове-
ка, от когото бяха излезли демоните,
да седи при краката на Иисус, облечен
и разумен; и се изплашиха.
36 И тези, които бяха видели това, им
разказаха как е бил изцелен* облада-
ният от демони. **или:* спасен
37 Тогава цялото множество от Гада-
ринската околност Му се помоли да си

отиде от тях[1]**, защото бяха обхванати от голям страх. И Той се качи в лодката и се върна.** (1) Деян. 16:39

38 **А човекът, от когото бяха излезли демоните, Му се молеше да бъде с Него, но** *Иисус* **го отпрати, като каза:**

39 **Върни се у дома си и разкажи какви неща ти стори Бог. И той отиде и разгласи по целия град какви неща му стори Иисус**[1]**.** (1) Пс. 126:3; Дан. 4:2

ст. 40-56: Мт. 9:18-26; Мк. 5:21-43

40 **А когато Иисус се върна, народът Го прие** *радостно,* **защото всички Го чакаха.**

41 **И ето, дойде един човек на име Яир, който беше началник на синагогата, и като падна пред краката на Иисус**[1]**, Му се молеше да влезе в къщата му;** (1) Мт. 17:14; Мк. 7:25

42 **защото имаше една-единствена дъщеря**[1] **на около дванадесет години, която умираше. И когато отиваше, множеството Го притискаше.** (1) гл. 7:12

43 **И една жена, която имаше кръвотечение от дванадесет години и беше похарчила по лекари целия си имот, без да може да бъде излекувана от никого,**

44 **се приближи отзад и се допря до полата на дрехата Му**[1]**; и кръвотечението ѝ веднага престана**[2]**.** (1) Втзк. 22:12; (2) Мк. 3:10

45 **А Иисус каза: Кой се допря до Мен? И когато всички се отричаха, Петър и онези, които бяха с Него, казаха: Наставниче, народът Те заобикаля и притиска, (а ти казваш: Кой се допря до Мен?)**

46 **Но Иисус каза: Някой се допря до Мен, защото усетих, че от Мен излезе сила**[1]**.** (1) гл. 5:17

47 **И жената, като видя, че не се укри**[1]**, дойде разтреперена и падна пред Него, и заяви пред целия народ причината, поради която се беше допряла до Него, и как веднага е оздравяла.** (1) Пс. 38:9

48 **А Той ѝ каза: Дъще, твоята вяра те изцели*; иди си с мир**[1]**.** **или:* спаси; (1) гл. 7:50

49 **Докато Той още говореше, дойде някой от** *къщата* **на началника на синагогата и каза: Дъщеря ти умря**[1]**; не затруднявай Учителя.** (1) Йн. 11:14

50 **А Иисус като дочу това, му отговори: Не се бой; само вярвай и тя ще се избави**[1]**.** (1) Ис. 59:1

51 **И когато дойде в къщата, не остави никого да влезе с Него, освен Петър, Йоан, Яков**[1] **и бащата и майката на момичето.** (1) гл. 9:28

52 **И всички плачеха и го оплакваха. А Той им каза: Не плачете**[1]**; защото не е умряло, а спи.** (1) гл. 7:13

53 **А те Му се присмиваха, понеже знаеха, че е умряло.**

54 **Но Той го хвана за ръката и извика: Момиче, стани!**[1] (1) гл. 7:14

55 **И духът му се върна и то веднага стана**[1]**; и Той заповяда да му дадат да яде.** (1) Мт. 9:25

56 **И родителите му се смаяха; а Той им заръча да не казват на никого за станалото**[1]**.** (1) гл. 5:14

ст. 1-6: Мт. 10:1,5-15; Мк. 6:7-13; ср. гл. 10:1-12

9

И като свика дванадесетте[1]**, даде им сила и власт над всички демони и да изцеляват болести.** (1) гл. 6:13

2 **И ги изпрати да проповядват Божието царство**[1] **и да изцеляват болните**[2]**.** (1) гл. 8:1; Деян. 28:31; (2) Мк. 3:14,15

3 **И им каза: Не вземайте нищо за из път – нито тояга, нито торба, нито хляб, нито пари, нито да имате по две ризи**[1]**.** (1) гл. 22:35

4 **И в която къща влезете, там отсядайте и оттам тръгвайте** *на път.*

5 **И ако някои не ви приемат, когато излизате от онзи град, отърсете и праха от краката си за свидетелство против тях.**

6 **И те тръгнаха и отиваха по селата, и проповядваха благовестието, и изцеляваха навсякъде**[1]**.** (1) Мк. 16:20

ст. 7-9: Мт. 14:1,2; Мк. 6:14-16

7 **А четверовластникът Ирод чу за всичко, което беше извършено от**

Него и беше в недоумение; защото
някои казваха, че Йоан е възкръснал
от мъртвите;
8 други пък – че Илия се е явил; а
други – че един от старовременните
пророци е възкръснал[1]. (1) ст. 19
9 И Ирод каза: Йоан аз обезглавих[1].
А кой е Този, за когото слушам такива
неща? И желаеше да Го види[2].
(1) Мт. 14:10; (2) гл. 23:8

ст. 10-17: Мт. 14:13-21; Мк. 6:30-44; Йн. 6:1-14;
ср. Мт. 15:32-39; Мк. 8:1-9

10 И като се върнаха апостолите,
разказаха на *Иисус* всичко, което бяха
извършили[1]; и Той ги взе и се оттег-
ли насаме (в уединено място) до един
град, наречен Витсаида. (1) гл. 10:17
11 А множествата, като разбраха това,
Го последваха; и Той ги прие с готов-
ност и им говореше за Божието цар-
ство, и изцеляваше онези, които имаха
нужда от изцеление.
12 И когато денят започна да отми-
нава, дванадесетте се приближиха и
Му казаха: Разпусни множествата, за
да отидат в околните села и колиби да
нощуват и да си намерят храна, защо-
то тук сме в уединено място.
13 Но Той им каза: Дайте им вие
да ядат. А те казаха: Нямаме повече
от пет хляба и две риби, освен ако
отидем и купим храна за целия този
народ.
14 Защото имаше около пет хиляди
мъже. И каза на учениците Си: Нака-
райте ги да насядат на групи по пет-
десет души.
15 Те направиха така и накараха всич-
ки да насядат.
16 А Той взе петте хляба и двете риби
и погледна към небето, и ги благосло-
ви[1]; и като ги разчупи, даде на учени-
ците да сложат пред множеството.
(1) 1 Царе 9:13; Деян. 27:35
17 И ядоха и всички се наситиха; и
вдигнаха къшеите, които им остана-
ха – дванадесет коша.

ст. 18-22: Мт. 16-13-21; Мк. 8:27-31

18 И когато Той се молеше насаме[1] и
учениците бяха с Него, ги попита, каз-
вайки: Какво казва множеството, кой
съм Аз? (1) гл. 5:16
19 А те в отговор казаха: *Едни казват,
че си* Йоан Кръстител; други – Илия;
трети пък – че един от старовремен-
ните пророци е възкръснал[1]. (1) ст. 7,8
20 Тогава им каза: А вие какво казва-
те, кой съм Аз? Петър в отговор каза:
Божият Христос[1]. (1) Йн. 6:69
21 А Той ги предупреди и им заповяда
да не казват на никого[1], като каза:
(1) гл. 5:14
22 Човешкият Син трябва много да
пострада и да бъде отхвърлен от ста-
рейшините, главните свещеници и
книжниците, да бъде убит и на третия
ден да бъде възкресен[1]. (1) ст. 44; Мт. 16:21

ст. 23-27: Мт. 16:24-28; Мк. 8:34-9:1

23 Каза още и на всички: Ако иска ня-
кой да дойде след Мен, нека се отрече
от себе си, нека носи кръста си всеки
ден и нека Ме следва[1].
(1) гл. 14:27; 2 Кор. 4:11
24 Защото, който иска да спаси жи-
вота си, ще го изгуби, а който изгуби
живота си заради Мен, той ще го спа-
си[1]. (1) гл. 17:33
25 Понеже какво се ползува човек,
ако спечели целия свят, а изгуби или
ощети себе си?
26 Защото, ако се срамува някой от
Мен и от думите Ми, то и Човешкият
Син ще се срамува от него[1], когато
дойде в славата Си и *в славата* на Отца
и на светите ангели[2]. (1) гл. 12:9; (2) гл. 21:27
27 А казвам ви наистина: има някои
от тук стоящите, които никак няма да
вкусят смърт, докато не видят Божието
царство.

ст. 28-36: Мт. 17:1-9; Мк. 9:2-10; 2 Петр. 1:16-18

28 И около осем дни след като каза
това, Той взе със Себе Си Петър, Йоан
и Яков[1] и се качи на планината да се
моли[2]. (1) гл. 8:51; (2) гл. 5:16
29 И като се молеше, видът на лицето
Му се измени и облеклото Му *стана*
бяло *и* блестящо.
30 И ето, двама мъже се разговаряха
с Него; те бяха Мойсей[1] и Илия[2],
(1) Втзк. 34:5; (2) 4 Царе 2:11

31 **които се явиха в слава и говореха**
за Неговата смърт, която Му предсто-
еше да изпълни в Ерусалим[1]. (1) ст. 51
32 **А Петър и онези, които бяха с него,**
ги беше налегнал сън[1]; **но когато се**
разбудиха, видяха славата Му и двама-
та мъже, които стояха с Него. (1) Мт. 26:43
33 **И когато те се разделиха с Него,**
Петър каза на Иисус: Наставниче, до-
бре е да сме тук; и нека направим три
шатри: една за Теб, една за Мойсей
и една за Илия – без да знае какво
говори.
34 **И докато казваше това, дойде об-**
лак и ги засени; и *учениците* **се упла-**
шиха, като влязоха в облака.
35 **И от облака дойде глас, който каза:**
Този е Моят възлюбен Син[1]. **Него слу-**
шайте. (1) гл. 1:35; Мк. 1:11
36 **И когато гласът престана, Иисус**
се намери сам. И те замълчаха и в
онези дни не казваха на никого нищо
от това, което бяха видели.
ст. 37-43: Мт. 17:14-21; Мк. 9:14-29
37 **И на следващия ден, когато сля-**
зоха от планината, Го срещна голямо
множество.
38 **И ето, един човек от множеството**
извика и каза: Учителю, моля Ти се да
погледнеш на сина ми, защото ми е
единствено дете[1]. (1) гл. 7:12
39 **И ето, хваща го дух и той из-**
веднъж закрещява и духът го сгърчва
така, че той се запеня, и като го смаз-
ва, едва го напуска[1]. (1) гл. 8:29
40 **Помолих Твоите ученици да го из-**
гонят, но не можаха.
41 **Иисус в отговор каза: О, роде не-**
вярващ[1] **и извратен**[2]! **Докога ще бъда**
с вас и ще ви търпя? Доведи сина си
тук. (1) гл. 24:11; Мк. 16:14; (2) Пс. 78:8
42 **И още докато идваше, демонът го**
тръшна и сгърчи силно; а Иисус смъм-
ри нечистия дух, изцели момчето и го
върна на баща му.
43 **И всички се чудеха на Божието**
величие[1]. **А докато всички се чудеха**
на всичко, което правеше, Той каза на
учениците Си: (1) гл. 8:25; Мк. 5:42

ст. 44,45: Мт. 17:22,23; Мк. 9:30-32
44 **Вложете в ушите си тези думи, за-**
щото Човешкият Син ще бъде преда-
ден в човешки ръце[1]. (1) ст. 22
45 **Но те не разбраха тази дума**[1], **тя**
беше скрита от тях, за да не я разбе-
рат; а се бояха да Го попитат за тази
дума. (1) гл. 2:50
ст. 46-48: Мт. 18:1-5; Мк. 9:33-37
46 **И между тях се повдигна спор –**
кой от тях ще бъде по-голям[1]. (1) гл. 22:24
47 **А Иисус, като видя мисълта на сър-**
цето им[1], **взе едно детенце, постави го**
при Себе Си и им каза: (1) гл. 5:22
48 **Който приеме това дете в Мое**
Име, Мен приема; и който приеме
Мен, приема Този, който Ме е пра-
тил[1]; **защото, който е най-малък между**
всички вас, той ще бъде голям[2].
(1) гл. 10:16; Йн. 13:20; (2) гл. 22:26
ст. 49,50: Мк. 9:38-41
49 **А Йоан заговори и каза: Настав-**
ниче, видяхме един човек да изгонва
демони в Твое Име и му забранихме,
защото не следва с нас.
50 **А Иисус му каза: Не забранявайте,**
защото, който не е против вас, е от-
към вас[1]. (1) гл. 11:23
51 **И когато се навършиха дните да се**
възнесе, Той насочи лицето Си по пътя
за Ерусалим[1].
(1) ст. 31; гл. 13:22; 17:11; 18:31; 19:28; Мт. 16:21; Мк. 10:32
52 **И изпрати пред Себе Си вестители,**
които отидоха и влязоха в едно сама-
рянско село да приготвят за Него[1].
(1) гл. 10:1
53 **Но не Го приеха, защото лицето Му**
беше обърнато към Ерусалим[1]. (1) Йн. 4:9
54 **Когато учениците Му Яков и Йоан**
видяха *това,* **казаха: Господи, искаш ли**
да заповядаме да падне огън от не-
бето и да ги изтреби[1], **(както стори и**
Илия)? (1) Мк. 3:17
55 **А Той се обърна и ги смъмри, (и**
каза: Вие не знаете на какъв дух сте;
защото Човешкият Син не е дошъл да
погуби човешки души, а да спаси).
56 **И отидоха в друго село.**
ст. 57-62: Мт. 8:18-22
57 **А като вървяха по пътя, един човек**

Му каза: Господи, ще Те следвам, където и да идеш!
58 Иисус му каза: Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда, а Човешкият Син няма къде глава да подслони[1]. (1) гл. 2:7,12
59 А на друг каза: Следвай Ме[1]. А той каза: Господи, позволи ми първо да отида и да погреба баща си. (1) гл. 5:27
60 Но Той му каза: Остави мъртвите да погребват своите мъртъвци, а ти иди и разгласявай Божието царство.
61 Каза и друг: Ще Те следвам, Господи; но първо ми позволи да се сбогувам с домашните си[1]. (1) 3 Царе 19:20
62 А Иисус му каза: Никой, който е сложил ръката си на плуга и гледа назад, не е годен за Божието царство[1]. (1) Фил. 3:13; Евр. 10:38

ст. 10-12: ср. гл. 9:1-6; Мт. 10:5-15; Мк. 6:7-13

10 След това Господ определи други седемдесет души и ги изпрати по двама пред Себе Си във всеки град и място, където Сам Той щеше да отиде[1]. (1) гл. 9:52
2 И им каза: Жетвата е изобилна, а работниците – малко; затова молете се на Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си[1]. (1) Мт. 9:37,38
3 Идете! Ето, Аз ви изпращам като агнета посред вълци[1]. (1) Мт. 10:16
4 Не носете нито кесия, нито торба, нито сандали[1] и никого по пътя не поздравявайте[2]. (1) гл. 22:35; (2) 4 Царе 4:29
5 И в която къща влезете, първо казвайте: Мир на този дом![1] (1) 1 Царе 25:6
6 И ако бъде там някой син на мира, вашият мир ще почива на него; но ако не бъде, ще се върне на вас.
7 И в същата къща останете; и яжте и пийте, каквото ви дадат, защото работникът заслужава своята заплата[1]. Не се премествайте от къща в къща. (1) 1 Кор. 9:14
8 И като влизате в някой град и те ви приемат, яжте, каквото ви сложат.
9 И изцелявайте болните в него и им
казвайте: Божието царство е наближило до вас[1]. (1) гл. 16:16; Мт. 3:2
10 А като влезете в някой град и те не ви приемат, излезте на улиците му и кажете:
11 И праха, който е полепнал по краката ни от вашия град, отърсваме против вас[1]; но това да знаете, че Божието царство е наближило[2]. (1) Деян. 13:51; (2) ст. 9
12 Казвам ви: По-леко ще бъде на Содом в онзи ден, отколкото на този град.

ст. 13-16: Мт. 11:20-24

13 Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако бяха се извършили в Тир[1] и Сидон[2] чудесата, които се извършиха във вас, те отдавна биха се покаяли, седящи във вретище и пепел[3]. (1) Езек. 26:2,21; (2) Езек. 28:22; (3) Мт. 10:15
14 Обаче на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съда, отколкото на вас.
15 И ти, Капернауме, който си се издигнал до небесата, до ада ще бъдеш свален[1]. (1) Ис. 14:15
16 Който слуша вас, Мен слуша[1]; и който отхвърля вас, Мен отхвърля[2]; а който отхвърля Мен, отхвърля Онзи, който Ме е пратил[3]. (1) Йн. 13:20; (2) Деян. 9:4; (3) гл. 9:48; Изх. 16:7; Йн. 5:23; 1 Сол. 4:8
17 И седемдесетте се върнаха с радост и казаха: Господи, в Твоето Име и демоните ни се покоряват[1]. (1) гл. 9:10; Мк. 6:13
18 А Той им каза: Видях Сатана да пада от небето като светкавица[1]. (1) Откр. 12:9
19 Ето, давам ви власт да настъпвате змии и скорпиони и *власт* над цялата сила на врага, и нищо няма да ви навреди[1]. (1) Пс. 91:13; Мк. 16:18
20 Обаче не се радвайте на това, че духовете ви се покоряват, а се радвайте, че имената ви са записани на небесата[1]. (1) Изх. 32:32; Пс. 69:28; Дан. 12:1; Фил. 4:3; Евр. 12:23; Откр. 3:5

ст. 21-22: Мт. 11:25-27

21 В същия час Иисус се зарадва в Духа и каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, че си скрил

**това от мъдрите и разумните, а си го
открил на невръстните. Да, Отче, за-
щото така Ти се видя угодно.**
22 **Всичко Ми е предадено от Моя
Отец**[1]**; и освен Отец, никой не знае
кой е Синът; и** *никой не знае* **кой е Отец,
освен Синът и онзи, на когото Синът
би благоволил да открие.** (1) Мт. 28:18
23 **И като се обърна към учениците,
им каза насаме: Блажени очите, които
виждат това, което вие виждате**[1]**.**
(1) Мт. 13:16
24 **Защото, казвам ви, че много про-
роци и царе пожелаха да видят това,
което вие виждате, и не видяха; и да
чуят това, което вие чувате, и не чу-
ха**[1]**.** (1) Мт. 13:17
ст. 25-28: ср. Мт. 22:34-40; Мк. 12:28-34
25 **И ето, един законник стана и Го
изпитваше**[1]**, като каза: Учителю, какво
да правя, за да наследя вечен живот?**[2]
(1) гл. 6:7; Йн. 8:6; (2) гл. 18:18
26 **А Той му каза: Какво е писано в
закона? Как го четеш ти?**
27 **А той в отговор каза: „Да възлюбиш
Господа, своя Бог, с цялото си сърце, с
цялата си душа, с всичката си сила**[1] **и с
целия си ум, и ближния си както себе
си**[2]**.“** (1) Втзк. 6:5; 4 Царе 23:25; (2) Лев. 19:18
28 *Иисус* **му каза: Правилно отговори;
това прави, и ще живееш**[1]**.**
(1) Мт. 19:17; Римл. 10:5
29 **Но той, понеже искаше да оправ-
дае себе си**[1]**, каза на Иисус: А кой е
моят ближен?** (1) гл. 16:15
30 **В отговор Иисус каза: Един човек
слизаше от Ерусалим в Ерихон; и нале-
тя на разбойници, които го съблякоха
и нараниха, и си отидоха, като го оста-
виха полумъртъв.**
31 **А един свещеник случайно слизаше
по онзи път и като го видя, подмина
по отсрещната страна.**
32 **Също и един левит, като стигна
на това място и го видя, подмина по
отсрещната страна.**
33 **Но един самарянин, като пътува-
ше, дойде до** *мястото,* **където беше
той, и като го видя, го съжали**[1]**,**
(1) гл. 7:13
34 **приближи се и превърза раните му,
като изливаше на тях масло и вино**[1]**.
После го качи на собственото си до-
биче, закара го в една гостилница и се
погрижи за него.** (1) Пс. 147:3
35 **А на следващия ден извади два
динария*, даде ги на гостилничаря и
каза: Погрижи се за него и каквото
похарчиш в повече, на връщане ще ти
го заплатя.** *две надници
36 **Кой от тези тримата ти се вижда
да се е показал ближен на попадналия
в ръцете на разбойниците?**
37 **А той отговори: Онзи, който му
оказа милост. Иисус му каза: Иди и ти
постъпвай също така.**
38 **И като вървяха по пътя, Той влезе
в едно село; и някоя си жена на име
Марта Го прие у дома си.**
39 **Тя имаше сестра на име Мария**[1]**,
която седна при краката на Иисус и
слушаше словото Му**[2]**.**
(1) Йн. 11:1,2; (2) Втзк. 33:3
40 **А Марта, като беше заета с много
прислужване, пристъпи и каза: Госпо-
ди, не Те ли е грижа, че сестра ми ме
остави сама да прислужвам? Кажи ѝ
тогава да ми помогне.**
41 **Но Господ в отговор ѝ каза: Мар-
то, Марто, ти се грижиш и безпокоиш
за много неща,**
42 **но едно е потребно**[1]**; и Мария из-
бра добрата част, която няма да ѝ се
отнеме.** (1) Йн. 6:27

ст. 1-4: ср. Мт. 6:9-13; ст. 5-13: ср. Мт. 7:7-11
11 И когато Той се молеше[1] **на едно
място, като престана, един от Негови-
те ученици Му каза: Господи, научи ни
да се молим, както и Йоан е научил
своите ученици.** (1) гл. 5:16
2 **А Той им каза: Когато се молите,
казвайте: Отче (наш, който си на не-
бесата), да се свети Твоето Име**[1]**; да
дойде Твоето царство**[2]**, (да бъде Твоята
воля, както на небето, така и на земя-
та);** (1) Езек. 36:23; (2) гл. 17:20; Ис. 52:7
3 **давай ни всеки ден всекидневния
ни хляб**[1]**;** (1) Пр. 30:8

4 и прости греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки наш длъжник[1]; и не ни въвеждай в изкушение, (а ни избави от лукавия[2]).
(1) Мк. 11:25; (2) Йн. 17:15

5 И им каза: Ако някой от вас има приятел и отиде при него посред нощ и му каже: Приятелю, дай ми назаем три хляба,

6 понеже един мой приятел дойде у дома от път и нямам какво да сложа пред него;

7 *и ако* той отвътре в отговор каже: Не ме безпокой; вратата вече е заключена и аз и децата ми сме си легнали; не мога да стана да ти дам;

8 казвам ви, че даже ако не стане да му даде, защото му е приятел, то поради неговата настойчивост ще стане и ще му даде, колкото му трябва[1].
(1) гл. 18:5

9 И Аз ви казвам: искайте, и ще ви се даде[1]; търсете, и ще намерите[2]; хлопайте, и ще ви се отвори.
(1) Пс. 37:4; (2) Ер. 29:13

10 Защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на онзи, който хлопа, ще се отвори[1].
(1) 2 Лет. 33:13; Езд. 8:23

11 И кой е онзи баща между вас, който, ако син му му поиска хляб, ще му даде камък; или *ако му поиска* риба, ще му даде змия вместо риба;

12 или *ако* поиска яйце, ще му даде скорпион?

13 И така, ако вие, които сте зли, знаете да давате блага на децата си, колко повече Небесният Отец ще даде Свети Дух на онези, които Го молят!

ст. 14-23: Мт. 12:22-37; Мк. 3:22-30

14 Веднъж Той изгони един ням демон; и като излезе демонът, немият проговори и множествата се учудиха[1].
(1) Мк. 9:17

15 А някои от тях казаха: Чрез началника на демоните, Веелзевул, изгонва демоните[1].
(1) гл. 7:33

16 А други, изпитвайки *Го,* искаха от Него знамение от небето[1].
(1) ст. 29; Мт. 12:38

17 Но Той, като знаеше техните мисли[1], им каза: Всяко царство, разделено само против себе си, запустява; и дом, *разделен* сам против себе си, пада[2].
(1) гл. 5:22; (2) Ис. 19:2; Гал. 5:15

18 Също така, ако Сатана се раздели сам против себе си, как ще устои царството му? Понеже казвате, че изгонвам демоните чрез Веелзевул.

19 И ако Аз чрез Веелзевул изгонвам демоните, вашите синове чрез кого ги изгонват? Затова те ще ви бъдат съдии.

20 Но ако Аз с Божия пръст[1] изгонвам демоните, то Божието царство е дошло до вас[2].
(1) Изх. 8:19; (2) гл. 17:21

21 Когато силният въоръжен пази двора си, имотът му е в безопасност.

22 Но когато един по-силен от него го нападне и му надвие, му взема всичкото оръжие, на което се е надявал, и разделя каквото грабне от него[1].
(1) 1 Йн. 4:4; Кол. 2:15

23 Който не е с Мен, той е против Мен; и който не събира заедно с Мен, той разпилява[1].
(1) гл. 9:50

ст. 24-26: Мт. 12:43-45

24 Когато нечистият дух излезе от човека, той минава през безводни места и търси спокойствие; и като не намери, казва: Ще се върна в къщата си, откъдето съм излязъл.

25 И като дойде, намира я пометена и украсена.

26 Тогава отива и взема *със себе си* седем други духа, по-зли от него, и като влязат, живеят там; и последното състояние на онзи човек става по-лошо от първото[1].
(1) Йн. 5:14

27 Когато говореше това, една жена от множеството издигна глас и Му каза: Блажена утробата, която Те е носила, и гърдите, *от* които си сукал![1]
(1) гл. 1:48

28 А Той каза: По-добре *кажи:* Блажени онези, които слушат Божието слово и го пазят[1].
(1) гл. 8:15,21; Пс. 119:1,2; Йн. 13:17; Откр. 1:3

ст. 29-32: Мт. 12:38-42

29 А когато множествата се събира-

ха около Него, започна да казва: Това
поколение е зло поколение[1]. Иска зна-
мение[2], но *друго* знамение няма да му
се даде, освен знамението на (пророк)
Йона. (1) Пс. 95:10; (2) ст. 16; гл. 23:8
30 Защото, както Йона стана знаме-
ние за ниневийците, така и Човешкият
Син ще бъде за това поколение[1].
(1) Мт. 16:4
31 Южната царица ще се яви в съда
с мъжете от това поколение и ще ги
осъди, защото дойде от краищата на
земята да чуе Соломоновата мъдрост[1];
а ето, тук има повече от Соломон.
(1) 2 Лет. 9:1
32 Ниневийските мъже ще се явят на
съда с това поколение и ще го осъдят,
защото се покаяха чрез проповедта
на Йона[1]; а ето, тук има повече от
Йона. (1) Йона 3:5
33 Никой, като запали светило, не го
слага на скрито място, нито под ши-
ника, а на светилника, за да виждат
светлината онези, които влизат[1].
(1) гл. 8:16; Мт. 5:15
34 Светило на тялото ти е твоето
око. Когато окото ти е чисто, цялото
ти тяло е осветено; а когато е зло, и
тялото ти е в мрак[1]. (1) Мт. 6:22,23
35 Затова внимавай, да не би светли-
ната в теб да е тъмнина.
36 Но ако цялото твое тяло бъде осве-
тено, без да има тъмна част, то цялото
ще бъде осветено, както когато свети-
лото те осветява със сиянието си.
ст. 37-54: ср. Мт. 23:4-7,23-36
37 Като говореше, един фарисей Го
покани да обядва у него; и Той влезе
и седна да яде[1]. (1) гл. 7:36
38 А фарисеят се учуди, като видя, че
Той не се изми първо преди обяда[1].
(1) Мт. 15:2
39 Но Господ му каза: Сега вие фари-
сеите чистите външността на чашата и
паницата[1], а вътрешността ви е пълна
с грабеж и злина. (1) Мк. 7:4,8
40 Безумци! Този, който е направил
външното, не е ли направил и вътреш-
ното?
41 По-добре давайте милостиня[1] от
това, което е в сърцето; и ето, всичко
ще ви бъде чисто[2].
(1) гл. 12:33; 18:22; (2) Тит 1:15
42 Но горко на вас, фарисеи! Защото
давате десятък от джоджена, от седеф-
чето и от всякакъв зеленчук[1], а пре-
небрегвате правосъдието и Божията
любов. Но тези трябваше да правите,
а онези да не пренебрегвате. (1) гл. 18:12
43 Горко на вас, фарисеи! Защото
обичате първите столове в синагогите
и поздравите по пазарите[1].
(1) гл. 14:7; 20:46
44 Горко на вас, книжници и фарисеи,
лицемери! Защото сте като гробове,
които не личат, така че хората, които
ходят *по тях,* не знаят.
45 И един от законниците в отговор
Му каза: Учителю, като казваш това, и
нас обиждаш.
46 А Той каза: Горко и на вас, за-
конниците! Защото товарите хората с
бремена, които тежко се носят[1]; а вие
самите даже с един пръст не се допи-
рате до бремената. (1) Деян. 15:10
47 Горко на вас! Защото градите гроб-
ниците на пророците, а бащите ви ги
избиха[1]. (1) Деян. 7:52
48 И така, вие свидетелствате за де-
лата на бащите си и се съгласявате с
тях; защото те ги избиха, а вие им
градите *гробниците.*
49 Затова и Божията премъдрост каза:
Ще им изпращам пророци и апостоли;
и *някои* от тях ще убият и изгонят[1],
(1) Деян. 12:2
50 за да се изиска от това поколение
кръвта на всичките пророци, която е
проливана от създаването на света –
51 от кръвта на Авел[1] до кръвта на
Захария, който загина между олтара и
дома[2]. Да, казвам ви, ще се изиска от
това поколение. (1) Бит. 4:10; (2) 2 Лет. 24:21
52 Горко на вас, законници! Защото
отнехте ключа на познанието: сами
вие не влязохте и на тези, които искат
да влязат, попречихте[1]. (1) Мт. 23:13
53 И като излезе оттам, книжниците
и фарисеите започнаха яростно да Го

преследват и да Го предизвикват да говори за още *много* **неща,**
54 **като Го дебнеха, за да уловят нещо от думите Му, за което да Го обвинят**[1]**.** (1) гл. 6:7; 10:25; Мт. 22:15

ст. 1-12: ср. Мт. 10:26-33

12 Между това, като се събра едно многохилядно множество, дотолкова, че едни други се тъпчеха[1]**, Той започна да говори на учениците Си: Преди всичко се пазете от фарисейския квас, който е лицемерие**[2]**.**
(1) гл. 5:1; (2) Мт. 16:6; 23:28; 1 Кор. 5:8
2 **Няма нищо скрито, което да не се открие, и тайно, което да не се узнае**[1]**.** (1) гл. 8:17
3 **Затова, каквото сте говорили в тъмно, ще се чуе на светло; и каквото сте казали на ухо във вътрешните стаи, ще се разгласи от покрива**[1]**.**
(1) 1 Тим. 5:24
4 **А на вас, Моите приятели**[1]**, казвам: Не се бойте от тези, които убиват тялото и след това не могат нищо повече да направят.** (1) Йн. 15:15
5 **Но ще ви предупредя от кого да се боите: бойте се от Онзи, който, след като е убил, има власт да хвърля в пъкъла. Да! – казвам ви – от Него се бойте**[1]**.** (1) Ис. 8:13
6 **Не се ли продават пет врабчета за два асария? И нито едно от тях не е забравено пред Бога**[1]**.** (1) Пс. 104:27
7 **Но на вас и космите на главата са всички преброени**[1]**. Не се бойте, вие сте по-скъпи от много врабчета**[2]**.**
(1) гл. 21:18; (2) ст. 24
8 **И казвам ви: Всеки, който изповяда Мен пред хората, ще го изповяда и Човешкият Син пред Божиите ангели;**
9 **но ако се отрече някой от Мен пред хората, ще бъде отречен и той пред Божиите ангели**[1]**.** (1) гл. 9:26
10 **И на всеки, който би казал дума против Човешкия Син, ще му се прости; но ако някой похули Светия Дух, няма да му се прости**[1]**.** (1) Мт. 12:31,32
11 **И когато ви заведат в синагогите и** *пред* **началствата и властите, не се безпокойте как или какво ще говорите, или какво ще кажете.**
12 **Защото Светият Дух ще ви научи в същия час какво трябва да кажете**[1]**.**
(1) гл. 21:12-15; Мт. 10:19,20
13 **И някой от множеството Му каза: Учителю, кажи на брат ми да раздели с мен наследството.**
14 **А Той му каза: Човече, кой Ме е поставил да съдя или деля между вас?**
15 **И им каза: Внимавайте и се пазете от всякаква алчност**[1]**, защото животът на човека не се състои в изобилието на имота му.** (1) Мк. 4:19; 1 Тим. 6:10
16 **И им каза притча, като рече: Нивите на един богаташ родиха много плод.**
17 **И той размишляваше в себе си, като казваше: Какво да правя? Защото нямам къде да събера плодовете си.**
18 **И каза: Ето какво ще направя: ще съборя житниците си и ще построя по-големи, и там ще събера всичките си жита и благата си.**
19 **И ще кажа на душата си: Душо, имаш много блага, натрупани за много години. Успокой се, яж, пий и се весели**[1]**.** (1) Пс. 62:10; Пр. 18:11; Ер. 9:23
20 **А Бог му каза: Глупако! Тази нощ ще ти изискат душата**[1]**; а това, което си приготвил, чие ще бъде?**[2]
(1) Як. 4:14; (2) Пс. 39:6; 49:17; Екл. 4:8
21 **Така** *става* **с този, който събира имот за себе си**[1]**, а не е богат спрямо Бога**[2]**.** (1) Авак. 2:9; (2) Мт. 6:19

ст. 22-34: ср. Мт. 6:19-21,25-34

22 **Каза още на учениците Си: Затова ви казвам: не се безпокойте за живота** *си* **– какво ще ядете; нито за тялото си – какво ще облечете**[1]**.** (1) Фил. 4:6
23 **Защото животът е повече от храната, и тялото – от облеклото.**
24 **Разгледайте враните, че не сеят, нито жънат; те нямат нито склад, нито житница, но пак Бог ги храни**[1]**. Колко по-ценни сте вие от птиците**[2]**!**
(1) Йов 38:41; (2) ст. 7; Мт. 12:12
25 **И кой от вас може с безпокойство**

да прибави един лакът на ръста си?
26 **И така, ако и най-малкото нещо не**
можете да направите, защо се безпо-
коите за другото?
27 **Разгледайте кремовете как растат:**
не се трудят, нито предат; но ви каз-
вам, че дори Соломон в цялата си сла-
ва не се е обличал като един от тях.
28 **И ако Бог така облича полската**
трева, която днес я има, а утре я хвър-
лят в пещ, колко повече *ще облича* **вас,**
маловерци!
29 **И така, не търсете какво да ядете**
и какво да пиете, и не бъдете неспо-
койни;
30 **защото всичко това търсят народи-**
те на света; а вашият Отец знае, че се
нуждаете от това[1]**.** (1) Мт. 6:8
31 **Но търсете (Божието) царство и**
(всичко) това ще ви се прибави[1]**.**
(1) 3 Царе 3:13
32 **Не бой се, малко стадо**[1]**, защото**
вашият Отец благоволи да ви даде
царството[2]**.** (1) Ис. 41:14;
(2) гл. 6:20; Дан. 7:27; Мт. 25:34; Евр. 12:28
33 **Продайте имота си и давайте ми-**
лостиня[1]**; направете си кесии, които не**
овехтяват, непреходно съкровище на
небесата, където крадец не се прибли-
жава, нито молец изяжда[2]**.**
(1) гл. 11:41; Мк. 10:21; Деян. 2:45; (2) Аг. 1:6
34 **Защото, където е съкровището ви,**
там ще бъде и сърцето ви.
ст. 35-48: ср. Мт. 24:42-51
35 **Кръстът ви да бъде препасан**[1] **и**
светилниците ви – запалени[2]**;**
(1) Изх. 12:11; 1 Петр. 1:13; Еф. 6:14; (2) Мт. 25:4,8
36 **и самите вие да приличате на хора,**
които чакат господаря си, когато се
върне от сватба, за да му отворят не-
забавно, щом дойде и похлопа.
37 **Блажени онези слуги, чийто господ-**
дар ги намери будни, когато си дойде[1]**;**
истина ви казвам, че той ще се препа-
ше[2]**, ще ги накара да седнат на трапе-**
зата и ще дойде да им прислужи.
(1) Мк. 13:37; Откр. 16:15; (2) Йн. 13:4
38 **И ако дойде на втора стража или**
на трета стража и *ги* **намери така, бла-**
жени са онези *слуги*[1]**.** (1) Мк. 13:35
39 **Но това да знаете, че ако домаки-**
нът знаеше в кой час ще дойде краде-
цът[1]**, щеше да бди и не би оставил да**
му подкопаят къщата. (1) 1 Сол. 5:2
40 **Бъдете и вие готови; защото в час,**
когато не *го* **мислите, Човешкият Син**
ще дойде[1]**.** (1) Мт. 25:13; Мк. 13:33
41 **Тогава Петър каза: Господи, само**
на нас ли казваш тази притча, или на
всичките?
42 **Господ каза: И така, кой е онзи ве-**
рен и благоразумен настойник[1]**, когото**
господарят му ще постави над домо-
чадието си, за да им дава навреме
определената храна[2]**?**
(1) 1 Кор. 4:2; (2) 1 Петр. 4:10
43 **Блажен онзи слуга, чийто господар,**
когато си дойде, го намери, че прави
така.
44 **Истина ви казвам, че ще го поста-**
ви над целия си имот[1]**.** (1) Мт. 25:21
45 **Но ако онзи слуга каже в сърцето**
си: Господарят ми се забави; и започ-
не да бие слугите и слугините, да яде,
да пие и да се напива[1]**,** (1) гл. 21:34
46 **то господарят на онзи слуга ще**
дойде в ден, когато той не го очак-
ва, и в час, който не знае, и като го
посече, ще определи неговата участ с
невярващите.
47 **И онзи слуга, който е знаел волята**
на господаря си, но не е бил готов и
не е постъпил по волята му, много ще
бъде бит[1]**.** (1) Як. 4:17
48 **А онзи, който не е знаел и е сторил**
нещо, което заслужава бой, малко ще
бъде бит[1]**. И от всеки, на когото много**
е дадено, много и ще се изисква; и
на когото много са поверили, от него
повече ще се изисква[2]**.**
(1) Втзк. 25:2; Мт. 11:22; (2) Як. 3:1; 2 Петр. 2:21; Римл. 2:12
ст. 49-53: ср. Мт. 10:34-36
49 **Огън дойдох да хвърля на земята и**
как искам да се беше вече запалил!
50 **Но имам кръщение, с което трябва**
да се кръстя[1]**, и колко се измъчвам**[2]**,**
докато то се извърши[3]**!**
(1) Мк. 10:38; (2) Йн. 12:27; (3) Йн. 19:30
51 **Мислите ли, че съм дошъл да дам**

мир на земята? Не, – казвам ви, – а
по-скоро разделение[1]. (1) Йн. 7:12; Деян. 14:2,4
52 Защото отсега нататък петима в
една къща ще бъдат разделени: трима
против двама и двама против трима.
53 Ще се разделят баща против син и
син против баща, майка против дъще-
ря и дъщеря против майка, свекърва
против снаха си и снаха против све-
кърва си[1]. (1) Мк. 13:12
54 Каза още на множествата: Когато
видите облак да се издига от запад,
веднага казвате: Дъжд ще вали; и така
става.
55 И когато духа южен вятър, казва-
те: Ще стане жега; и става.
56 Лицемери! Лицето на земята и на
небето знаете да прецените, а това
време как не знаете да прецените?[1]
(1) Мт. 16:1-3
57 А защо от само себе си не съдите
кое е право?
58 Защото, когато отиваш с против-
ника си *да се явиш* пред управителя,
постарай се по пътя да се освободиш
от него, да не би да те завлече при
съдията и съдията да те предаде на
служителя, и служителят да те хвърли
в тъмница.
59 Казвам ти: никак няма да излезеш
оттам, докато не изплатиш и най-по-
следната лепта[1]. (1) Мт. 5:25,26

13 В същото време присъстваха ня-
кои, които известиха на *Иисус* за га-
лилеяните, чиято кръв Пилат смесил с
жертвите им.
2 И Той в отговор им каза: Мисли-
те ли, че тези галилеяни са били най-
грешни от всичките галилеяни, понеже
са пострадали така[1]? (1) Йн. 9:2
3 Казвам ви: не; но ако не се покае-
те, всички така ще загинете[1]. (1) Откр. 2:22
4 Или, мислите ли, че онези осемна-
десет души, върху които падна сило-
амската кула и ги уби, бяха грешници
повече от всички хора, които живеят
в Ерусалим?
5 Казвам ви: не; но ако не се покае-
те, всички така ще загинете[1].
(1) Езек. 18:30-32
6 Каза и тази притча: Някой си имаше
в лозето си посадена смокиня; и дойде
да търси плод на нея, но не намери[1].
(1) Мт. 21:19
7 И каза на лозаря: Ето, три години,
откакто идвам да търся плод на тази
смокиня, но не намирам. Отсечи я[1];
защо да изтощава земята? (1) Мт. 3:10
8 А той в отговор му каза: Господарю,
остави я и това лято, докато разкопая
около нея и насипя тор;
9 и ако след това даде плод – *добре,*
ако ли не – ще я отсечеш[1]. (1) Ис. 5:5,6
10 И една събота Той поучаваше в
една от синагогите[1]; (1) гл. 4:31
11 и ето, една жена, която имаше дух
на немощ от осемнадесет години; тя
беше прегърбена и не можеше никак
да се изправи.
12 А Иисус, като я видя, я повика и ѝ
каза: Жено, освободена си от своята
немощ.
13 И положи ръце на нея[1]; и тя вед-
нага се изправи[2] и славеше Бога[3].
(1) гл. 4:40; (2) Пс. 33:9; 146:8; (3) Пс. 116:16,17
14 А началникът на синагогата, като
недоволстваше от това, че Иисус из-
цели в събота[1], заговори и каза на
множеството: Има шест дни, в които
трябва да се работи[2]; в тях идвайте и
се изцелявайте, а не в съботен ден.
(1) гл. 6:7; Йн. 5:16; (2) Изх. 20:9; Втзк. 5:13
15 А Господ му отговори и каза: Ли-
цемери! В събота не отвързва ли все-
ки един от вас вола или магарето си
от яслите и не го ли завежда да го
напои?[1] (1) гл. 14:5; Мт. 12:11,12
16 А тази *жена,* като дъщеря на Авра-
ам[1], която Сатана е *държал* вързана
цели осемнадесет години, не трябваше
ли да бъде развързана от тази връзка
в съботен ден?[2] (1) гл. 19:9; (2) гл. 6:9
17 И като каза това, всичките Му про-
тивници бяха засрамени[1] и цялото мно-
жество се радваше за всичките славни
дела, които се вършеха от Него[2].
(1) Ис. 45:24; (2) гл. 18:43; 19:37

ст. 18-21: Мт. 13:31-33; Мк. 4:30-34
18 **Тогава каза: На какво прилича Божието царство? И с какво да го сравня?**
19 **Прилича на синапено зърно, което човек взе и хвърли в градината си; и то растеше и стана голямо дърво, и небесните птици се подслоняваха по клончетата му.**
20 **И пак каза: С какво да сравня Божието царство?**
21 **Прилича на квас, който една жена взе и замеси в три мери брашно, докато вквисна цялото**[1]**.** (1) 1 Кор. 5:6; Гал. 5:9
22 **И по пътя Си за Ерусалим**[1] **минаваше през градовете и през селата и поучаваше**[2]**.** (1) гл. 9:51; (2) гл. 8:1
23 **И някой си Му каза: Господи, малцина ли са онези, които се спасяват? А Той им каза:**
24 **Борете се да влезете през тясната врата, защото ви казвам: мнозина ще търсят да влязат и няма да могат**[1]**.** (1) Мт. 7:13,14
25 **След като стане домакинът и затвори вратата, и вие, като останете навън и започнете да хлопате на вратата и да казвате: Господи, отвори; Той в отговор ще ви каже: Не ви зная откъде сте**[1]**.** (1) Мт. 25:10-12
26 **Тогава ще започнете да казвате: Ядохме и пихме пред Теб и по нашите улици си поучавал.**
27 **А Той ще каже: Казвам ви, не ви зная откъде сте**[1]**; махнете се от Мен всички вие, които вършите неправда**[2]**.** (1) ст. 8; (2) Пс. 6:8
28 **Ще бъде плач и скърцане със зъби, когато видите Авраам, Исаак, Яков и всички пророци в Божието царство, а себе си – изпъдени навън.**
29 **И ще дойдат от изток и запад, от север и юг и ще седнат в Божието царство**[1]**.** (1) гл. 14:15; Ис. 49:12; Мт. 8:11,12
30 **И ето, има последни, които ще бъдат първи, и има първи, които ще бъдат последни**[1]**.** (1) Мт. 19:30
31 **В същия час дойдоха някои фарисеи, които Му казаха: Излез и си иди оттук, защото Ирод иска да Те убие**[1]**.** (1) Мт. 2:13
32 **И Той им каза: Идете, кажете на тази лисица: ето, изгонвам демони и изцелявам днес и утре, и на третия ден ще свърша.**
33 **Но днес и утре, и други** *ден* **трябва да пътувам; защото не е възможно пророк да загине вън от Ерусалим**[1]**.** (1) Мт. 20:18
34 **Ерусалиме! Ерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до теб!**[1] **Колко пъти съм искал да събера твоите деца, както кокошка** *прибира* **пилците си под крилата си, но не искахте!**[2] (1) 2 Лет. 24:21; Ер. 2:30; Деян. 7:52; 1 Сол. 2:15; (2) Ис. 42:24; Мт. 23:37
35 **Ето, вашият дом ви се оставя** *пуст*[1]**. Но казвам ви: няма да Ме видите, докато не кажете: Благословен Онзи, който идва в Господното Име**[2]**.** (1) Ер. 12:7; 22:5; (2) гл. 19:38; Пс. 118:26; Мт. 23:38,39

14 **Една събота, когато влезе да яде хляб в къщата на един от началниците на фарисеите**[1]**, те Го наблюдаваха**[2]**.** (1) гл. 7:36; (2) гл. 6:7
2 **И ето, пред Него имаше един човек, болен от воднянка.**
3 **И Иисус заговори на законниците и фарисеите и каза: Позволено ли е да се изцелява в събота, или не?**[1] (1) гл. 6:9
4 **А те мълчаха. И Той, като хвана** *човека,* **го изцели и го пусна.**
5 **И им каза: Ако падне магарето или волът на някого от вас в кладенец, няма ли той начаса да го извлече в съботен ден?**[1] (1) гл. 13:15
6 **И не можаха да Му отговорят на това**[1]**.** (1) Мт. 22:46; Мк. 3:4
7 **А като забелязваше как поканените избираха първите места**[1]**, им каза една притча:** (1) гл. 11:43
8 **Когато те покани някой на сватба, не сядай на първия стол, да не би да е бил поканен от него някой по-почетен от теб**
9 **и да дойде този, който е поканил и теб, и него, и да ти каже: Отстъпи**

това място на този човек; и тогава ще
започнеш със срам да заемаш послед-
ното място[1]. (1) Пр. 25:7
10 Но когато те поканят, иди и седни
на последното място и когато дойде
този, който те е поканил, да ти каже:
Приятелю, мини по-горе; тогава ще
имаш почит пред всички, които седят
с теб на трапезата[1]. (1) Пр. 15:33
11 Защото всеки, който възвишава
себе си, ще бъде смирен, а който сми-
рява себе си, ще бъде възвисен[1].
(1) гл. 18:14; Мт. 18:4
12 Каза и на този, който Го беше по-
канил: Когато даваш обяд или вечеря,
не кани приятелите си, нито братята
си, нито роднините си, нито богати съ-
седи, да не би и те да те поканят и да
ти бъде отплатено[1]. (1) гл. 6:34
13 Но когато даваш угощение, покани
бедни[1], недъгави, куци, слепи[2];
(1) Втзк. 14:29; (2) ст. 21
14 и ще бъдеш блажен[1], защото те
нямат *с какво* да ти отплатят и ще ти
бъде отплатено във възкресението на
праведните[2]. (1) Деян. 20:35; (2) гл. 6:35
ст. 15-24: ср. Мт. 22:2-10
15 И като чу това, един от седящите
с Него на трапезата Му каза: Блажен
онзи, който ще яде хляб в Божието
царство[1]. (1) гл. 13:29
16 А Той каза: Един човек даде голяма
вечеря и покани мнозина.
17 И в часа на вечерята изпрати слу-
гата си да каже на поканените: Елате,
защото *всичко* е вече готово.
18 А те всички започнаха единодушно
да се извиняват. Първият му каза: Ку-
пих си нива и трябва да изляза да я
видя; моля ти се, извини ме.
19 Друг каза: Купих си пет чифта во-
лове и отивам да ги опитам; моля ти
се, извини ме.
20 А друг каза: Ожених се и затова не
мога да дойда[1]. (1) 1 Кор. 7:33
21 И слугата дойде и каза това на
господаря си. Тогава стопанинът раз-
гневен каза на слугата си[1]: Излез бързо
на градските улици и пътеки и доведи
тук бедните, недъгавите, слепите и ку-
ците[2]. (1) Пр. 1:24; (2) ст. 13
22 И слугата каза: Господарю, напра-
вено е, каквото си заповядал, и има
още място.
23 И господарят каза на слугата: Из-
лез по пътищата и оградите и *колкото
намериш,* накарай ги да влязат, за да се
напълни къщата ми;
24 защото ви казвам, че никой от по-
канените няма да вкуси от вечерята
ми.
25 А големи множества вървяха заедно
с Него; и Той се обърна и им каза:
26 Ако дойде някой при Мен и не
намрази баща си и майка си, жена
си и децата си, братята си и сестрите
си[1], а още и собствения си живот[2], не
може да бъде Мой ученик.
(1) гл. 18:29; Втзк. 33:9; Мт. 10:37;
(2) Мт. 10:39; Откр. 12:11
27 Който не носи своя кръст и върви
след Мен, не може да бъде Мой уче-
ник[1]. (1) гл. 9:23
28 Защото кой от вас, когато иска да
построи кула, не сяда първо да пре-
сметне разноските – дали ще има *с
какво* да я доизкара?
29 Да не би, като положи основа, а
не може да довърши, всички, които
гледат, да започнат да му се присмиват
и да казват:
30 Този човек започна да строи, но не
можа да довърши.
31 Или кой цар, който отива на война
срещу друг цар, няма да седне първо
да се посъветва – може ли с десет
хиляди да се противопостави на онзи,
който идва срещу него с двадесет *хи-
ляди*[1]*?* (1) Пр. 20:18
32 Иначе, докато другият е още далеч,
изпраща посланици да иска условия за
мир.
33 И така, ако всеки от вас не се
отрече от всичко, което има, не може
да бъде Мой ученик[1]. (1) гл. 5:11
34 Добро нещо е солта, но ако са-
мата сол обезсолее, с какво ще се
подправи?[1] (1) Мт. 5:13

35 **Тя не струва нито за земята, нито за тор, а я изхвърлят навън. Който има уши да слуша, нека слуша**[1]. (1) гл. 8:8

ст. 1-7: ср. Мт. 18:11-13

15 **А всичките бирници и грешници се приближаваха при Него да Го слушат**[1]. (1) Мк. 2:15
2 **А фарисеите и книжниците недоволстваха, като казваха: Този приема грешниците и яде с тях!**[1] (1) гл. 5:30
3 **И Той им разказа тази притча:**
4 **Кой от вас, ако има сто овце и му се изгуби една от тях, не оставя деветдесет и деветте в пустинята и не отива след изгубената, докато я намери?**
5 **И като я намери, я вдига на рамената си радостен**[1]. (1) Езек. 34:16
6 **И като си дойде у дома, свиква приятелите си и съседите си и им казва: Радвайте се с мен, защото си намерих изгубената овца**[1]. (1) гл. 19:10; Мт. 18:11
7 **Казвам ви, че също така ще има** *повече* **радост на небето за един грешник, който се кае, отколкото за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние**[1]. (1) гл. 5:32
8 **Или коя жена, ако има десет драхми и изгуби една драхма, не запалва светило, не помита къщата и не търси грижливо, докато я намери?**
9 **И като я намери, свиква приятелките и съседките си и казва: Радвайте се с мен, защото намерих драхмата, която бях изгубила.**
10 **Също така, казвам ви, има радост пред Божиите ангели за един грешник, който се кае**[1]. (1) Езек. 18:23
11 **Каза още: Един човек имаше двама сина.**
12 **И по-младият от тях каза на баща си: Тате, дай ми дела, който ми се пада от имота. И той им раздели състоянието.**
13 **И не след много дни по-младият син си събра всичко и отиде в далечна страна, и там пропиля имота си с разпуснатия си живот**[1]. (1) Пр. 29:3
14 **А след като пропиля всичко, настана голям глад в онази страна и той изпадна в лишение**[1]. (1) Пр. 23:21
15 **И отиде и се свърза с един от гражданите на онази страна, който го прати на полетата си да пасе свине.**
16 **И желаеше да се насити с рошковите, от които ядат свинете; но никой не му даваше.**
17 **А като дойде на себе си, каза: Колко наемници на баща ми имат хляб и в излишък, а пък аз умирам от глад!**
18 **Ще стана да отида при баща си и ще му кажа: Тате, съгреших против небето и пред теб**[1]**;** (1) Пс. 32:5
19 **не съм вече достоен да се наричам твой син; направи ме като един от наемниците си.**
20 **И стана и отиде при баща си. А когато беше още далеч, баща му го видя, смили се**[1] **и като се затича, се хвърли на врата му и го целуваше**[2]. (1) гл. 7:13; Ер. 31:20; (2) Ис. 55:7
21 **А синът му каза: Тате, съгреших против небето и пред теб**[1]**; не съм вече достоен да се наричам твой син.** (1) Йов 33:27; Пр. 28:13; Мих. 7:9; 1 Йн. 1:9
22 **Но бащата каза на слугите си: Бързо изнесете най-хубавата премяна и го облечете, сложете пръстен на ръката му и сандали на краката му**[1]**;** (1) Ис. 61:10; Зах. 3:3-5
23 **и докарайте угоеното теле и го заколете и нека ядем и се веселим,**
24 **защото този мой син беше мъртъв и оживя**[1]**, изгубен беше и се намери. И започнаха да се веселят.** (1) Еф. 2:1,5
25 **А по-старият му син беше на нивата; и като си идваше и се приближи до къщата, чу песни и игри.**
26 **И повика един от слугите и попита какво е това.**
27 **А той му каза: Брат ти си дойде; и баща ти закла угоеното теле, защото го прие здрав.**
28 **И той се разсърди и не искаше да влезе; а баща му излезе и започна да го моли.**
29 **А той в отговор каза на баща си:**

Ето, толкова години ти работя и нико-
га не съм престъпил някоя твоя запо-
вед, но на мен не си дал дори едно
яре някога, за да се повеселя с прия-
телите си;
30 **а щом си дойде този твой син,**
който изпояде имота ти с блудниците,
за него ти закла угоеното теле.
31 **А той му каза: Синко, ти си винаги**
с мен и всичко мое е твое.
32 **Но подобаваше да се развеселим**
и да се зарадваме; защото този твой
брат беше мъртъв и оживя[1]**, и изгубен**
беше и се намери. (1) ст. 24

16 **Каза още на учениците си: Един**
богаташ имаше настойник, когото об-
виниха пред него, че разпилявал имота
му.
2 **И той го повика и му каза: Какво е**
това, което слушам за теб? Дай сметка
за настойничеството си, защото не мо-
жеш вече да бъдеш настойник.
3 **Тогава настойникът си каза: Какво**
да направя, след като господарят ми
отнема от мен настойничеството? Ня-
мам сила да копая, а да прося ме е
срам.
4 **Сетих се какво да направя, за да**
ме приемат в къщите си, когато бъда
отстранен от настойничеството.
5 **И като повика всеки от длъжниците**
на господаря си, каза на първия: Кол-
ко дължиш на господаря ми?
6 **А той каза: Сто мери масло. И му**
каза: Вземи разписката си и бързо сед-
ни и напиши: петдесет.
7 **После каза на друг: А ти колко дъл-**
жиш? А той отговори: Сто мери жито.
И му каза: Вземи разписката си и на-
пиши: осемдесет.
8 **И господарят похвали неверния на-**
стойник за това, че е постъпил хитро-
умно; защото синовете на този свят
са по-хитроумни спрямо своето поко-
ление от синовете на светлината[1]**.**
(1) Йн. 12:36
9 **И Аз ви казвам: Спечелете си при-**
ятели чрез неправедното богатство, та
когато се привърши, да ви приемат
във вечните жилища[1]**.** (1) 1 Тим. 6:19
10 **Верният в най-малкото и в многото**
е верен[1]**, а неправедният в най-малко-**
то и в многото е неправеден.
(1) гл. 19:17
11 **И така, ако в неправедното богат-**
ство не бяхте верни, кой ще ви пове-
ри истинското *богатство?*
12 **И ако в чуждото не бяхте верни,**
кой ще ви даде вашето?
13 **Никой служител не може да служи**
на двама господари, защото или ще
намрази единия и ще обикне другия,
или ще се привърже към единия, а
другия ще презира. Не можете да слу-
жите на Бога и на мамона[1]**.** (1) Мт. 6:24
14 **Всичко това слушаха и фарисеи-**
те, които бяха сребролюбци, и Му се
присмиваха.
15 **А Той им каза: Вие сте онези, които**
се показвате праведни пред хората[1]**,**
но Бог знае вашите сърца[2]**; защото**
онова, което *се цени* **високо между хо-**
рата, е мерзост пред Бога[3]**.**
(1) гл. 10:29; (2) гл. 5:22; Пс. 7:9; (3) Пр. 6:16,17
16 **Законът и пророците бяха до Йоан;**
оттогава Божието царство се благове-
ства[1] **и всеки насила влиза в него**[2]**.**
(1) гл. 10:9; (2) Мт. 11:12,13
17 **Но по-лесно е небето и земята да**
преминат, отколкото една точка от за-
кона да отпадне[1]**.** (1) гл. 21:33; Мт. 5:18
18 **Всеки, който напусне жена си и**
се ожени за друга, прелюбодейства; и
който се жени за напусната от мъж,
той прелюбодейства[1]**.** (1) Мт. 5:32; Римл. 7:2,3
19 **Имаше някой си богаташ, който се**
обличаше в пурпур и висон и всеки
ден се веселеше бляскаво[1]**.** (1) Як. 5:5
20 **Имаше и един сиромах на име Ла-**
зар, покрит със струпеи, когото слагаха
да лежи пред портата му,
21 **като желаеше да се нахрани от**
трохите, които падаха от трапезата на
богаташа; и кучетата идваха и лижеха
раните му.
22 **Умря сиромахът и ангелите го за-**

несоха[1] в Авраамовото лоно*. Умря и
богаташът и беше погребан[2].
**букв.:* скут; *еврейският израз за рая*
(1) Евр. 1:14; (2) Йов 21:13

23 **И в ада, като беше на мъки и**
повдигна очи, видя отдалеч Авраам и
Лазар в неговото лоно.
24 **И той извика, казвайки: Отче Авра-**
аме, смили се над мен и изпрати Лазар
да натопи края на пръста си във вода
и да разхлади езика ми; защото съм на
мъки в този пламък[1].
(1) Мт. 8:12; 25:41,46; Мк. 9:48
25 **Но Авраам каза: Синко, спомни си,**
че ти си получил своите блага прижи-
ве[1], така както Лазар – злините; а сега
той тук се утешава[2], а ти се мъчиш[3].
(1) Пс. 17:14; (2) Мт. 5:4; (3) гл. 6:24
26 **И освен всичко това, между нас**
и вас е утвърдена голяма бездна, така
че онези, които биха искали да минат
оттук към вас, да не могат, нито пък
оттам – да преминат към нас.
27 **А той каза: Като е така, моля ти**
се, отче, да го пратиш в бащиния ми
дом;
28 **защото имам петима братя – за да**
им засвидетелства, да не би да дойдат
и те в това място на мъчение.
29 **Но Авраам каза: Имат Мойсей и**
пророците, нека слушат тях[1].
(1) Ис. 8:20; 2 Тим. 3:15
30 **А той каза: Не, отче Аврааме; но**
ако отиде при тях някой от мъртвите,
ще се покаят.
31 **Тогава той му каза: Ако не слушат**
Мойсей и пророците[1], то и от мъртви-
те да възкръсне някой, *пак* **няма да се**
убедят[2]. (1) Йн. 5:47; (2) Йн. 12:10

17 **И каза на учениците Си: Не е**
възможно да не дойдат съблазните; но
горко на онзи, чрез когото идват![1]
(1) гл. 22:22; Мт. 18:7
2 **По-добре би било за него да се**
окачи един голям воденичен камък на
шията му и да бъде хвърлен в морето,
а не да съблазни* един от тези малки-
те[1]. **или:* подведе към грях; (1) Мт. 18:6,10
3 **Внимавайте на себе си[1]. Ако пре-**
греши брат ти[2], смъмри го[3]; и ако се
покае, прости му[4].
(1) Деян. 20:28; 2 Йн. 8; 1 Тим. 4:16;
(2) Мт. 18:15; (3) Лев. 19:17; (4) Еф. 4:32; Кол. 3:13
4 **И седем пъти на ден ако ти съгре-**
ши и седем пъти се обърне към теб и
каже: Покайвам се! – прощавай му[1].
(1) Мт. 18:21,22
5 **И апостолите рекоха на Господа:**
Прибави ни вяра[1]. (1) Мк. 9:24
6 **А Господ каза: Ако имате вяра колко-**
то синапено зърно, щяхте да кажете на
тази черница: Изкорени се и се насади
в морето; и тя щеше да послуша[1].
(1) Мт. 17:20
7 **А кой от вас, ако има слуга да му**
оре или да му пасе, ще му каже ведна-
га, щом си дойде от нива: Ела и седни
да ядеш?
8 **Няма ли вместо това да му каже:**
Приготви нещо да вечерям, препаши
се и ми пошетай, докато ям и пия, а
ти ще ядеш и пиеш след това?
9 **Нима ще благодари на слугата за**
това, че е свършил каквото е било за-
повядано? (Не мисля.)
10 **Също така и вие, когато извър-**
шите всичко, което ви е заповядано,
казвайте: Ние сме безполезни слуги;
извършихме *само* **това, което бяхме**
длъжни да извършим.
11 **И при пътуването Си към Ерусалим**
Той минаваше между Самария[1] и Гали-
лея. (1) гл. 9:51,52
12 **И когато влизаше в едно село, Го**
срещнаха десет души прокажени, кои-
то, като се спряха надалеч[1],
(1) Лев. 13:46; Чис. 5:2
13 **извикаха със силен глас, казвай-**
ки: Иисусе, Наставниче, смили се над
нас![1] (1) гл. 18:38
14 **И като ги видя, им каза: Идете, по-**
кажете се на свещениците[1]. И когато
отиваха, се очистиха. (1) гл. 5:14
15 **А един от тях, като видя, че е изце-**
лен, се върна и със силен глас славеше
Бога[1], (1) гл. 5:26
16 **и падна на лице при краката на**
Иисус, **и Му благодареше. И той беше**
самарянин.

17 **А Иисус в отговор му каза: Нали се очистиха десетимата? А къде са деветимата?**
18 **Не се ли намериха и** *други* **да се върнат и да въздадат слава на Бога освен този другоплеменник?**
19 **И му каза: Стани и си иди; твоята вяра те изцели*[1].** **или:* спаси (1) гл. 7:50
20 **А когато беше попитан от фарисеите кога ще дойде Божието царство[1],** *Иисус* **в отговор им каза: Божието царство не идва така, че да се забелязва[2];** (1) гл. 11:2; 19:11; Деян. 1:6; (2) Йн. 18:36
21 **нито ще кажат: Ето, тук или там[1] – защото, ето, Божието царство е сред вас[2].** (1) Мт. 24:23; (2) гл. 11:20

ст. 22-36: ср. Мт. 24717,18,23-28,37-41

22 **И каза на учениците: Ще дойдат дни, когато ще пожелаете да видите** *поне* **един от дните на Човешкия Син, и няма да видите.**
23 **И като ви кажат: Ето, тук или там – да не отидете, нито да тичате след** *тях[1]*. (1) гл. 21:8
24 **Защото, както светкавицата, когато блесне от единия край на небето, свети до другия край на небето, така ще бъде и Човешкият Син в Своя ден.**
25 **Но първо Той трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от това поколение[1].** (1) гл. 9:22; Дан. 9:26
26 **И както стана в дните на Ной, така ще бъде и в дните на Човешкия Син:**
27 **ядяха, пиеха, женеха се и се омъжваха до деня, когато Ной влезе в ковчега; и дойде потопът и ги погуби всички[1].** (1) Бит. 7:23; 1 Сол. 5:2,3
28 **Също така, както стана в дните на Лот: ядяха, пиеха, купуваха, продаваха, садяха и строяха;**
29 **но в деня, когато Лот излезе от Содом, от небето заваляха огън и сяра и погубиха всички[1].** (1) Бит. 19:24,25
30 **Така ще бъде и в деня, когато ще се яви Човешкият Син[1].** (1) 2 Сол. 1:7-10
31 **В онзи ден, който се намери на покрива на къщата, а вещите му са вкъщи, да не слиза да ги взима; и който е на полето, той също да не се обръща назад[1].** (1) Бит. 19:17; Мк. 13:15,16
32 **Помнете жената на Лот[1].** (1) Бит. 19:26
33 **Който иска да спечели живота си, ще го изгуби; а който го изгуби, ще го запази[1].** (1) гл. 9:24
34 **Казвам ви, в онази нощ двама ще бъдат на едно легло: единият ще се вземе, а другият ще се остави.**
35 **Две** *жени* **ще мелят заедно: едната ще се вземе, а другата ще се остави.**
36 **(Двама ще бъдат на нива: единият ще се вземе, а другият ще се остави.)**
37 **Отговориха Му, като казаха: Къде, Господи? А Той им каза: Където е трупът, там ще се съберат и орлите[1].** (1) Йов 39:30

18 **Каза им и една притча за това, че трябва винаги да се молят и да не се уморяват[1], като каза: .** (1) гл. 21:36; Деян. 1:14; Римл. 12:12; Еф. 6:18; Кол. 4:2; 1 Сол. 5:17
2 **В един град имаше един съдия, който не се боеше от Бога и човека не зачиташе.**
3 **В същия град имаше една вдовица, която идваше при него и му казваше: Отдай ми правото спрямо противника ми![1]** (1) Ис. 1:17
4 **Но той за известно време не искаше[1]. Но после си каза: Въпреки че не се боя от Бога и хората не зачитам,** (1) Ис. 1:23
5 **пак, понеже тази вдовица ми досажда, ще ѝ отдам правото, да не би да ме измори с непрекъснатото си идване[1].** (1) гл. 11:8
6 **И Господ каза: Слушайте какво каза неправедният съдия!**
7 **А Бог няма ли да отдаде правото на Своите избрани, които викат към Него ден и нощ[1], и ще се бави ли спрямо тях?** (1) Пс. 55:17; 88:1
8 **Казвам ви, че ще им отдаде правото скоро. Но когато дойде Човешкият Син, ще намери ли вяра на земята?**
9 **Също и на онези, които разчитаха на себе си, че са праведни, и презираха другите, каза и тази притча:**

10 **Двама души: единият фарисей, а
другият бирник, се изкачиха в храма
да се помолят.**
11 **Фарисеят, като се изправи, се мо-
леше в себе си така: Боже, благодаря
Ти, че не съм като другите хора – гра-
бители, неправедни, прелюбодейци,
също и като този бирник.**
12 **Постя два пъти в седмицата, давам
десятък от всичко, което придобия[1].**
(1) гл. 11:42; Мт. 9:14; 23:23
13 **А бирникът, като стоеше надалеч,
не искаше дори очите си да повдигне
към небето, а се биеше в гърди и каз-
ваше: Боже, бъди милостив към мен,
грешника[1].** (1) Езд. 9:6; Пс. 51:1
14 **Казвам ви, че този слезе у дома
си оправдан, а не онзи[1]; защото все-
ки, който възвишава себе си, ще бъде
смирен, а който смирява себе си, ще
бъде възвисен[2].** (1) Мт. 21:31; (2) гл. 14:11
ст. 15-17: Мт. 19:13-15; Мк. 10:13-16
15 **Донесоха още при Него малките си
деца, за да се докосне до тях; а учени-
ците, като видяха, ги смъмриха.**
16 **Но Иисус ги повика и каза: Ос-
тавете децата да дойдат при Мен и
не ги възпирайте, защото на такива е
Божието царство.**
17 **Истина ви казвам: който не прие-
ме Божието царство като детенце, той
никак няма да влезе в него.**
ст. 18-30: Мт. 19:16-30; Мк. 10:17-31
18 **И някой си началник Го попита,
казвайки: Благи Учителю, какво да на-
правя, за да наследя вечен живот[1]?**
(1) гл. 10:25
19 **А Иисус му каза: Защо Ме нари-
чаш благ? Никой не е благ освен Един,
Бог.**
20 **Знаеш заповедите: „Не прелюбо-
действай[1]; не убивай[2]; не кради; не
лъжесвидетелствай; почитай баща си и
майка си[3].“**
(1) Мт. 5:27; (2) Мт. 5:21; (3) Изх. 20:12-16; Мт. 15:4
21 **А той каза: Всичко това съм опазил
от младостта си.**
22 **Иисус, като чу, му каза: Едно още
не ти достига. Продай всичко, което
имаш, и го раздай на бедните, и ще
имаш съкровище на небето[1]; и ела и
Ме следвай.** (1) гл. 12:33; Мт. 6:20
23 **А той, като чу това, много се нас-
кърби, защото беше твърде богат.**
24 **И Иисус, като го видя, че много
се наскърби, каза: Колко трудно ще
влязат в Божието царство онези, които
имат богатство!**
25 **Защото по-лесно е камила да мине
през иглени уши, отколкото богат да
влезе в Божието царство.**
26 **А онези, които чуха това, казаха:
Тогава кой може да се спаси?**
27 **А Той каза: Невъзможното за хора-
та е възможно за Бога[1].** (1) гл. 1:37
28 **А Петър каза: Ето, ние оставихме
всичко и Те последвахме[1].** (1) гл. 5:11
29 **А Той им каза: Истина ви казвам:
няма никой, който да е оставил къща
или родители, или братя, или жена, или
деца заради Божието царство[1],** (1) гл. 14:26
30 **и който да не получи многократно
повече в сегашно време, а в идващия
свят – вечен живот.**
ст. 31-34: Мт. 20:17-19; Мк. 10:32-34
31 **И като взе дванадесетте при Себе
Си, им каза: Ето, изкачваме се към
Ерусалим[1] и всичко, което е писано
чрез пророците за Човешкия Син, ще
се изпълни[2],** (1) гл. 9:51; (2) гл. 24:44; Мт. 26:24
32 **защото ще бъде предаден на езич-
ниците, които ще се подиграят с Него
и ще Го оскърбят, и ще Го заплюят[1],**
(1) гл. 22:63; 23:11
33 **и ще Го бият, и ще Го убият; и на
третия ден ще възкръсне[1].**
(1) гл. 9:22; Мт. 16:21
34 **Но те не разбираха нищо от това[1];
тази дума беше скрита за тях и те не
разбираха това, което се казваше[2].**
(1) Йн. 12:16; (2) гл. 2:50; Мк. 9:10
ст. 35-43: Мт. 20:29-34; Мк. 10:46-52;
ср. Мт. 9:27-31; Мк. 8:22-26
35 **А когато Той се приближаваше до
Ерихон, един слепец седеше край пътя
да проси.**
36 **И като чу, че минава народ, попита
какво е това.**
37 **И му казаха, че Иисус Назаряни-
нът[1] минава.** (1) Мт. 2:23

38 **Тогава той извика, като каза: Иису-
се, Сине Давидов, смили се над мен!**[1]
(1) гл. 17:13

39 **А тези, които вървяха отпред, го
смъмриха, за да млъкне; но той още
повече викаше: Сине Давидов, смили
се над мен!**
40 **И така, Иисус се спря и заповяда
да Му го доведат. И когато онзи се
приближи, Той го попита:**
41 **Какво искаш да ти сторя? А той
каза: Господи, да прогледам.**
42 **Иисус му каза: Прогледай! Твоята
вяра те изцели***[1]**.** **или:* спаси; (1) гл. 7:50
43 **И той веднага прогледа и Го пос-
ледва, като славеше Бога. И целият на-
род, като видя** *това,* **въздаде хвала на
Бога**[1]**.** (1) гл. 5:26; 13:17; Пс. 50:23

19 **След това** *Иисус* **влезе в Ерихон и
минаваше през** *града.*
2 **И ето, един човек на име Закхей,
който беше началник на бирниците и
беше богат,**
3 **искаше да види Иисус**[1] **кой е, но не
можеше поради множеството, защото
беше малък на ръст.** (1) Йн. 12:21
4 **И се завтече напред и се покачи на
една смокиня, за да Го види; защото
щеше да мине през онзи път.**
5 **Иисус, като дойде на това място,
погледна нагоре и му каза: Закхей,
слез бързо, защото днес трябва да от-
седна у дома ти.**
6 **И той побърза да слезе и Го прие
с радост.**
7 **И като видяха това, всички него-
дуваха, казвайки: При грешен човек
влезе да отседне**[1]**.** (1) гл. 5:30
8 **А Закхей стана и каза на Господа:
Господи, ето давам половината от имо-
та си на бедните и ако някак съм огра-
бил някого несправедливо,** *му* **връщам
четворно**[1]**.** (1) Изх. 22:1; 2 Царе 12:6
9 **И Иисус му каза: Днес стана спасе-
ние на този дом; защото и този е син
на Авраам**[1]**.** (1) гл. 13:16
10 **Понеже Човешкият Син дойде да
потърси и да спаси изгубеното**[1]**.**
(1) гл. 15:6; Мк. 2:17

ст. 11-27: ср. Мт. 25:14-30

11 **И като слушаха това, Той прибави
и още една притча, защото беше бли-
зо до Ерусалим, и защото те си мисле-
ха, че Божието царство щеше веднага
да се яви**[1]**.** (1) гл. 17:20
12 **Затова каза: Някой си благородник
отиде в далечна страна**[1] **да получи за
себе си царство и да се върне.**
(1) Мк. 13:34

13 **И като повика десет от слугите си,
им даде десет мнаси; и им каза: Тър-
гувайте, докато дойда.**
14 **Но неговите граждани го мразеха
и изпратиха след него посланици да
кажат: Ние не искаме този да царува
над нас**[1]**.** (1) Мк. 5:17
15 **А като получи царството и се вър-
на, заповяда да му повикат онези
слуги, на които беше дал парите, за
да узнае кой какво е припечелил чрез
търгуване.**
16 **Дойде първият и каза: Господарю,
твоята мнаса спечели десет мнаси.**
17 **И той му каза: Хубаво, добри слу-
го! Понеже се показа верен в твърде
малкото**[1]**, имай власт над десет града.**
(1) гл. 16:10

18 **Дойде и вторият и каза: Господа-
рю, твоята мнаса принесе пет мнаси.**
19 **И на него каза: Бъди и ти над
пет града.**
20 **Дойде и друг и каза: Господарю,
ето твоята мнаса, която пазех скътана
в кърпа,**
21 **защото се боях от теб, понеже си
строг човек: взимаш това, което не си
положил, и жънеш, което не си посял.**
22 **Господарят му каза: От устата ти
ще те съдя**[1]**, зли слуго. Знаел си, че
съм строг човек, който взимам това,
което не съм положил, и жъна, което
не съм сял;** (1) 2 Царе 1:16; Йов 15:6; Мт. 12:37
23 **тогава защо не вложи парите ми в
банката, и аз, като си дойдех, щях да
ги прибера с лихвата?**
24 **И каза на присъстващите: Вземете**

от него мнасата и я дайте на този, който има десет мнаси!
25 **Казаха му: Господарю, той има** *вече* **десет мнаси!**
26 **Казвам ви, че на всеки, който има, ще се даде; а от този, който няма, от него ще се отнеме и това, което има**[1]. (1) гл. 8:18
27 **А онези мои неприятели, които не искаха да царувам над тях, ги доведете тук и ги посечете пред мен**[1].
(1) Пс. 2:9; Ис. 66:6; Мт. 21:41

ст. 28-40: Мт. 21:1-11; Мк. 11:1-10; Йн. 12:12-19

28 **И като каза това,** *Иисус* **продължи напред, изкачвайки се за Ерусалим**[1].
(1) гл. 9:51

29 **И когато се приближи до Витфагия и Витания, до хълма, наречен Елеонски, изпрати двама от учениците, като** *им* **каза:**
30 **Идете в селото, което е срещу** *вас,* **където, като влизате, ще намерите едно магаренце вързано, което никой човек не е възсядал; отвържете го и го докарайте.**
31 **И ако някой ви попита: Защо го отвързвате? – кажете така: На Господа трябва.**
32 **И изпратените отидоха и намериха, както им беше казал**[1]. (1) гл. 22:13
33 **И като отвързаха магаренцето, стопаните му им рекоха: Защо отвързвате магаренцето?**
34 **А те казаха: На Господа трябва.**
35 **И го докараха при Иисус и като наметнаха дрехите си на магаренцето, качиха Иисус**[1]. (1) Зах. 9:9
36 **И Той като минаваше,** *хората* **постилаха дрехите си по пътя**[1]. (1) 4 Царе 9:13
37 **И когато вече се приближаваше до превала на Елеонския хълм, цялото множество ученици започнаха да се радват и със силен глас да славят Бога за всичките чудеса, които бяха видели**[1]**, казвайки:** (1) гл. 13:17
38 **Благословен Царят, който иде в Господното Име!**[1] **Мир на небето и слава във висините!**[2]
(1) гл. 13:35; (2) гл. 2:14; Пс. 148:1
39 **А някои от фарисеите сред множеството Му казаха: Учителю, смъмри учениците Си!**[1] (1) Мт. 21:16
40 **И Той в отговор каза: Казвам ви, че ако тези млъкнат, то камъните ще извикат**[1]. (1) Авак. 2:11
41 **И като се приближи и видя града, плака за него**[1] **и каза:**
(1) 4 Царе 8:11; Ер. 9:1; 14:17; Плач 3:48,49; Йн. 11:35
42 **Да беше знаел ти, да, и ти, поне в този (твой) ден това, което служи за мира ти! Но сега това е скрито от очите ти**[1]. (1) Втзк. 32:29; Ис. 6:9,10
43 **Защото ще дойдат върху теб дни, когато твоите неприятели ще издигнат насипи около теб, ще те обсадят, ще те притеснят отвред**[1]
(1) гл. 21:20; Втзк. 28:52; Ис. 29:3; Ер. 6:6
44 **и ще сравнят със земята и теб, и децата ти в теб, и няма да оставят в теб камък върху камък**[1]**; защото ти не позна времето, когато беше посетен.**
(1) гл. 21:6; Ис. 6:11; Мих. 3:12

ст. 45-48: Мт. 21:12-16; Мк. 11:15-18; ср. Йн. 2:13-17

45 **И като влезе в храма, започна да изпъжда онези, които продаваха, като им казваше:**
46 **Писано е: „И домът Ми ще бъде молитвен дом**[1]**“; а вие го направихте „разбойнически вертеп**[2]**“.**
(1) Ис. 56:7; (2) Ер. 7:11
47 **И поучаваше всеки ден в храма**[1]**. А главните свещеници, книжниците и народните първенци се стараеха да Го погубят**[2]**,** (1) гл. 21:37; 22:53;
(2) гл. 20:19; 22:2; Мт. 12:14; Йн. 11:53
48 **но не намираха какво да направят, понеже целият народ се беше прилепил към Него да Го слуша**[1].
(1) гл. 21:38; Мк. 12:37

ст. 1-8: Мт. 21:23-27; Мк. 11:27-33

20 **И в един от дните, когато Той поучаваше народа в храма и проповядваше благовестието, пред Него застанаха главните свещеници и книжниците със старейшините и Му казаха:**
2 **Кажи ни с каква власт правиш това или кой е онзи, който Ти е дал тази власт?**

3 **И Той им отговори и каза: Ще ви**
попитам и Аз едно нещо, и Ми отго-
ворете:
4 **Йоановото кръщение от небето ли**
беше, или от хората?
5 **А те разсъждаваха помежду си, като**
казваха: Ако речем: От небето – ще
каже: Защо не го повярвахте?[1]
(1) Мт. 21:32
6 **Но ако речем: От хората – целият**
народ ще ни убие с камъни[1]**, защото**
са убедени, че Йоан беше пророк[2]**.**
(1) Деян. 5:26; (2) гл. 1:76
7 **И отговориха, че не знаят откъде**
е[1]. (1) 1 Кор. 1:19
8 **Тогава Иисус им каза: И Аз също не**
ви казвам с каква власт правя това.
ст. 9-19: Мт. 21:33-46; Мк. 12:1-12
9 **И започна да казва на народа тази**
притча: Един човек насади лозе, даде
го под наем на лозари и отиде в чуж-
бина за дълго време.
10 **И на определеното време прати**
един слуга при лозарите, за да му да-
дат от плода на лозето; но лозарите го
биха и го отпратиха празен[1]**.**
(1) Ис. 5:7; Ер. 7:25,26
11 **И изпрати друг слуга, а те и него**
биха, безсрамно го оскърбиха и го от-
пратиха празен.
12 **Изпрати и трети, но те и него на-**
раниха и изхвърлиха.
13 **Тогава стопанинът на лозето каза:**
Какво да направя? Ще изпратя възлю-
бения си син[1]**; може него да почетат,**
като го видят. (1) Евр. 1:2
14 **Но лозарите, като го видяха, раз-**
съдиха помежду си, като казаха: Това е
наследникът; хайде да го убием, за да
стане наследството наше![1] (1) Йн. 11:53
15 **Изхвърлиха го вън от лозето и го**
убиха[1]**. И така, какво ще им направи**
стопанинът на лозето? (1) Йн. 19:17,18
16 **Ще дойде и ще погуби тези земе-**
делци[1]**, и ще даде лозето на други. А**
като чуха това, рекоха: Да не бъде!
(1) Мт. 22:7
17 **А Той ги погледна и каза: Тогава**
какво значи това, което е написано:
„Камъкът, който отхвърлиха зидарите,
той стана глава на ъгъла[1]**"?** (1) Пс. 118:22
18 **Всеки, който падне върху този ка-**
мък, ще се разбие[1]**, а върху когото**
падне, ще го смаже[2]**.** (1) Ис. 8:15; (2) Дан. 2:44
19 **И в същия час книжниците и глав-**
ните свещеници търсеха да сложат
ръце на Него, защото разбраха, че Той
каза тази притча против тях, но се бо-
яха от народа[1]**.** (1) гл. 19:47,48
ст. 20-26: Мт. 22:15-22; Мк. 12:13-17
20 **И като Го наблюдаваха, изпратиха**
шпиони[1]**, които се преструваха, че са**
праведни[2]**, за да Го уловят за някоя**
Негова дума, така че да Го предадат на
началството и на властта на управите-
ля[3]**.** (1) гл. 6:7; (2) Пс. 12:2; (3) Йн. 8:6
21 **И те Го попитаха, казвайки: Учите-**
лю, знаем, че право говориш и учиш,
и не гледаш на лице[1]**, а учиш Божия**
път според истината; (1) Деян. 10:34
22 **право ли е за нас да даваме данък**
на императора, или не?
23 **А Той разбра лукавството им и им**
каза: (Защо Ме изпитвате?)
24 **Покажете Ми един динарий. Чий**
образ и надпис има? И (в отговор)
казаха: На императора.
25 **А Той каза: Тогава отдавайте импе-**
раторското на императора, а Божие-
то – на Бога[1]**.** (1) гл. 23:2
26 **И не можаха да уловят** *нищо* **в ду-**
мите Му пред народа; и зачудени на
отговора Му, млъкнаха[1]**.** (1) Пс. 31:18
ст. 27-40: Мт. 22:23-33; Мк. 12:18-27
27 **Тогава се приближиха някои от са-**
дукеите, които твърдят, че няма въз-
кресение, и Го попитаха, казвайки:
28 **Учителю, Мойсей ни е писал: „Ако**
умре на някого брат му, който е же-
нен, но е бездетен, неговият брат да
вземе жена му и да въздигне потом-
ство на брат си."
29 **А имаше седем братя. И първият**
взе жена и умря бездетен;
30 **и вторият я взе и умря бездетен;**
31 **взе я и третият; така също и се-**
демте *я взеха и* **умряха, без да оставят**
деца.

32 А после умря и жената.
33 И така, във възкресението на кого от тях ще бъде жена, защото и седемте я имаха за жена?
34 А Исус им каза: Синовете на този свят се женят и се омъжват;
35 а онези, които се удостояват да достигнат онзи свят и възкресението от мъртвите[1], нито се женят, нито се омъжват. (1) Фил. 3:11
36 И не могат вече да умрат[1], понеже са като ангелите; и като синове на възкресението са синове на Бога. (1) Откр. 21:4
37 А че мъртвите биват възкресени, това и Мойсей показа *в мястото, където писа* за къпината, когато нарече Господа „Бог на Авраам, Бог на Исаак и Бог на Яков“.
38 Но Той не е Бог на мъртвите, а на живите; защото за Него всички са живи[1]. (1) Откр. 20:12,13
39 А някои от книжниците в отговор казаха: Учителю, Ти добре каза.
40 Защото не смееха вече за нищо да Го попитат[1]. (1) Мт. 22:46

ст. 41-44: Мт. 22:41-46; Мк. 12:35-37

41 И Той им каза: Как казват, че Христос е Давидов Син[1]? (1) Ер. 33:15; Йн. 7:42
42 Защото сам Давид казва в книгата на псалмите: „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна[1], (1) гл. 22:69
43 докато положа враговете Ти под краката Ти[1].“ (1) Пс. 110:1
44 И така, Давид Го нарича Господ; тогава как е негов Син?

ст. 45-47: Мт. 23:1-7; Мк. 12:38-40

45 И когато целият народ слушаше, Той каза на учениците Си:
46 Пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени и обичат поздравите по пазарите, първите столове в синагогите и първите места по угощенията[1]; (1) гл. 11:43
47 които изпояждат домовете на вдовиците и принасят за показ дълги молитви. Те ще получат по-голямо осъждане[1]. (1) Мт. 10:15

ст. 1-4: Мк. 12:41-44

21 Като повдигна очи, Исус видя богатите, че пускат даровете си в касата.
2 А видя и една бедна вдовица, че пускаше там две лепти.
3 И каза: Истина ви казвам, че тази бедна вдовица пусна повече от всички;
4 защото всички тези пуснаха в даровете (за Бога) от излишъка си; а тя от немотията си пусна цялото си препитание, което имаше.

ст. 5-28: Мт. 24:1-30; Мк. 13:1-26

5 И когато някои говореха за храма, че е украсен с хубави камъни и посветени дарове, Той каза:
6 Ще дойдат дни, когато *от* това, което гледате, няма да остане тук камък върху камък, който да не бъде сринат[1]. (1) гл. 19:44
7 И Го попитаха, като казаха: Учителю, а кога ще бъде това? И какъв *ще бъде* белегът, когато предстои да стане това?
8 А Той каза: Внимавайте да не ви подмамят; защото мнозина ще дойдат в Мое Име и ще казват: Аз съм Христос и времето наближи. Да не отидете след тях[1]. (1) гл. 17:23
9 И когато чуете за войни и размирици, да не се уплашите, защото тези неща трябва първо да станат, но краят не е веднага[1]. (1) Откр. 6:4
10 Тогава им каза: Народ ще се повдигне против народ и царство против царство[1]; (1) 2 Лет. 15:6
11 и ще има големи земетресения и на разни места – глад и епидемии; ще има и ужаси, и големи знамения от небето.
12 А преди *да стане* всичко това, ще сложат ръце на вас и ще ви преследват, като ви предават на синагоги и в тъмници, и ще ви завеждат пред царе и пред управители заради Моето Име[1]. (1) Мт. 10:17,18; Деян. 4:3; Откр. 2:10
13 Това ще се обърне *във възможност* да свидетелствате.

14 И така, решете в сърцата си да не обмисляте предварително какво ще отговаряте[1]; (1) гл. 12:11; Мт. 10:19

15 защото Аз ще ви дам уста и мъдрост[1], на която всичките ваши противници ще бъдат безсилни да противостоят или противоречат[2].
(1) гл. 12:12; (2) Деян. 6:10

16 А ще бъдете предадени дори и от родители и братя, от роднини и приятели[1]; и те ще докарат *някои* от вас до смърт. (1) Ер. 9:4; Мт. 10:21

17 И ще бъдете мразени от всички заради Моето Име[1]. (1) Йн. 15:21

18 Но и косъм от главата ви няма да загине[1]. (1) гл. 12:7; Деян. 27:34

19 Чрез твърдостта си придобивайте душите си[1]. (1) Евр. 10:36

20 А когато видите Ерусалим, че е заобиколен от войски, тогава знайте, че е наближило запустяването му[1].
(1) гл. 19:43

21 Тогава онези, които са в Юдея, нека бягат в планините, и които са сред *града,* нека излязат вън, а които са в околностите, да не влизат в него.

22 Защото това са дни на отмъщение[1], за да се изпълни всичко, което е писано[2].
(1) Втзк. 32:35; Ос. 9:7; (2) Ер. 5:29; Дан. 9:26

23 Но горко на бременните и на кърмещите през онези дни! Защото ще има голямо бедствие в страната и гняв върху този народ[1]. (1) гл. 23:29

24 Те ще паднат под острието на меча и ще бъдат откарани в плен по всичките народи[1]; и Ерусалим ще бъде тъпкан от народите[2], докато се изпълнят времената на езичниците.
(1) Втзк. 28:64; (2) Пс. 79:1; Ис. 63:18; Откр. 11:2

25 И ще станат знамения в слънцето, в луната и в звездите[1], а по земята бедствие на народите, *които ще бъдат* в недоумение поради бученето на морето и вълните. (1) Откр. 8:12

26 Хората ще примират от страх и от очакване на онова, което ще постигне вселената, защото небесните сили ще се разклатят[1]. (1) Откр. 6:13

27 И тогава ще видят Човешкия Син, идещ в облак със сила и голяма слава[1]. (1) гл. 9:26; Дан. 7:13,14; Мт. 26:64

28 А когато започне да става това, се изправете и повдигнете главите си, защото изкуплението ви наближава.

ст. 29-33: Мт. 24:32-35; Мк. 13:28-31

29 И им каза притча: Погледнете смокинята и всичките дървета.

30 Когато вече покарат, вие, като видите това, сами знаете, че лятото е вече близо.

31 Също така и вие, като видите, че става това, да знаете, че Божието царство е близо.

32 Истина ви казвам, че това поколение няма да премине, докато не се сбъдне всичко това.

33 Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат[1].
(1) гл. 16:17

34 Но пазете се, да не би сърцата ви да натегнат от преяждане, пиянство и житейски грижи и онзи ден да ви постигне внезапно[1];
(1) гл. 12:45; Ис. 5:11,12; Римл. 13:13; 1 Сол. 5:6-8

35 защото той ще дойде като примка върху всички, които живеят по лицето на цялата земя[1].
(1) Екл. 9:12; Ис. 24:17; 1 Сол. 5:2,3

36 Но бдете всякога и се молете[1], за да бъдете намерени достойни да избегнете всичко това[2], което предстои да стане, и да застанете пред Човешкия Син.
(1) гл. 18:1; Мт. 26:41; Мк. 13:33; (2) 2 Сол. 1:5

37 И Той всеки ден поучаваше в храма, а всяка нощ излизаше и нощуваше на хълма, наречен Елеонски[1].
(1) гл. 19:47; 22:39; Йн. 8:1,2

38 А рано сутринта целият народ идваше при Него в храма да Го слуша[1].
(1) гл. 19:48

ст. 1-6: Мт. 26:1-5,14-16; Мк. 14:1,2,10,11

22 И наближаваше празникът на безквасните хлябове, който се нарича Пасха[1]. (1) ст. 7; Лев. 23:5,6

2 И главните свещеници и книжниците обмисляха как да Го умъртвят; защото се бояха от народа[1]. (1) гл. 19:47

3 **Тогава Сатана влезе в Юда**[1]**, наре-**
чен Искариотски, който беше от чис-
лото на дванадесетте[2]**;**
(1) Йн. 13:27; (2) ст. 47; Деян. 1:17
4 **и той отиде и се наговори с главни-**
те свещеници и началниците на стра-
жата как да им Го предаде[1]**.**
(1) гл. 6:16
5 **И те се зарадваха и се споразумяха**
да му дадат пари.
6 **И той обеща и търсеше удобен слу-**
чай да Го предаде, когато би отсъства-
ло множеството.
ст. 7-14: Мт. 26:17-20,29; Мк. 14:12-17,25
7 **И настана денят на безквасните хля-**
бове, когато трябваше да се заколи
пасхата[1]**.** (1) ст. 1
8 **И** *Иисус* **изпрати Петър и Йоан и**
им каза: Идете и ни пригответе, за да
ядем пасхата.
9 **А те Му казаха: Къде искаш да при-**
готвим?
10 **А Той им каза: Ето, като влезете**
в града, ще ви срещне човек, който
носи стомна с вода; последвайте го в
къщата, в която влезе,
11 **и кажете на стопанина на къща-**
та: Учителят ти казва: Къде е гостната
стая, в която ще ям пасхата с учени-
ците Си?
12 **И той ще ви посочи голяма горна**
стая, постлана; там пригответе.
13 **И като отидоха, намериха, както**
им беше казал[1]**, и приготвиха пасха-**
та. (1) гл. 19:32
14 **И като дойде часът, Той седна на**
трапезата, и апостолите с Него.
15 **И им каза: Твърде много съм же-**
лал да ям тази пасха с вас, преди да
пострадам,
16 **защото ви казвам, че няма да я**
ям, докато не се изпълни в Божието
царство[1]**.** (1) ст. 30
17 **И като взе чашата, благодари и**
каза: Вземете това и го разделете по-
между си,
18 **защото ви казвам, че няма вече**
да пия от плода на лозата, докато не
дойде Божието царство[1]**.** (1) ст. 30

ст. 19,20: Мт. 26:26-28; Мк. 14:22-24; 1 Кор. 11:23-25
19 **И взе хляб и като благодари, раз-**
чупи го, даде им[1] **и каза: Това е Моето**
тяло, което за вас се дава; това праве-
те за Мое възпоменание[2]**.**
(1) гл. 24:30; (2) Деян. 2:42
20 **Така взе и чашата след вечерята и**
каза: Тази чаша е новият завет[1] **в Моя-**
та кръв, която за вас се пролива.
(1) Ер. 31:31
ст. 21-23: Мт. 26:21-25; Мк. 14:18-21; Йн. 13:18-30
21 **Но ето, ръката на този, който Ме**
предава, е с Мен на трапезата.
22 **Защото Човешкият Син наистина**
отива, както е било определено[1]**, но**
горко на този човек, чрез когото се
предава[2]**!** (1) Деян. 2:23; 1 Кор. 15:3; (2) гл. 17:1
23 **И те започнаха да се питат помеж-**
ду си кой ли от тях ще е този, който
ще стори това.
24 **Стана още и спор помежду им кой**
от тях се счита за по-голям[1]**.** (1) гл. 9:46
25 **А Той им каза: Царете на народите**
господстват над тях и тези, които ги
владеят, се наричат благодетели[1]**.**
(1) Мт. 20:25
26 **Но вие недейте така; а по-големият**
между вас нека бъде като по-малкия,
и който ръководи – като онзи, който
слугува[1]**.**
(1) гл. 9:48; Мт. 23:11; Фил. 2:3; 1 Петр. 5:3
27 **Защото кой е по-голям: този, който**
седи на трапезата ли, или онзи, който
слугува? Не е ли този, който седи на
трапезата? Но Аз съм сред вас като
Онзи, който слугува[1]**.**
(1) Мт. 20:28; Йн. 13:5
28 **А вие сте онези, които устояхте с**
Мен в Моите изпитания[1]**.** (1) 2 Сол. 3:5
29 **Затова, както Моят Отец завеща**
царство на Мен, и Аз завещавам на
вас[1] **–** (1) гл. 6:20
30 **да ядете и да пиете на трапезата**
Ми в Моето царство[1] **и да седнете на**
престоли да съдите дванадесетте изра-
илеви племена[2]**.** (1) ст. 16,18; (2) Мт. 19:28
ст. 31-34: Мт. 26:31-35; Мк. 14:27-31; Йн. 13:36-38
31 **(И Господ каза:) Симоне, Симоне,**
ето, Сатана ви пожела[1]**, за да ви сее**
като жито[2]**,** (1) Йов 1:11; (2) 2 Кор. 2:11

32 **но Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш, утвърди братята си**[1]**.**
(1) Пс. 51:13
33 *Петър* **Му каза: Господи, готов съм да отида с Теб и в тъмница, и на смърт.**
34 **А Той каза: Казвам ти, Петре, петелът няма да пропее днес, преди ти три пъти да се отречеш, че Ме познаваш**[1]**.** (1) ст. 61
35 **И им каза: Когато ви пратих без кесия,** *без* **торба и** *без* **сандали, останахте ли лишени от нещо? А те казаха: От нищо**[1]**.** (1) гл. 9:3
36 **И им каза: Но сега, който има кесия, нека я вземе, също така и торба; и който няма, нека продаде дрехата си и нека си купи меч,**
37 **защото ви казвам, че трябва да се изпълни в Мен и това писание: „И към беззаконници беше причислен**[1]**", защото** *писаното* **за Мен** *наближава* **към** *своето* **изпълнение.**
(1) гл. 23:33; Ис. 53:12; Мк. 15:28
38 **И те казаха: Господи, ето тук има два меча. А Той им каза: Достатъчно е.**
ст. 39-46: Мт. 26:30,36-46; Мк. 14:26,32-42
39 **И като излезе, отиде по обичая Си на Елеонския хълм**[1]**, а и учениците Му Го последваха**[2]**.** (1) гл. 21:37; (2) Йн. 14:31
40 **И като дойде на мястото, им каза: Молете се да не паднете в изкушение.**
41 **И Той се отдели от тях колкото един хвърлей камък и като коленичи, се молеше, като казваше:**
42 **Отче, ако е волята Ти, отмини Ме с тази чаша, но нека бъде не Моята воля, а Твоята**[1]**.** (1) Мт. 6:10
43 **И Му се яви ангел от небето и Го подкрепяше**[1]**.** (1) 3 Царе 19:5; Мт. 4:11
44 **И като беше в борба**[1]**, се молеше по-усърдно и потта Му стана като големи капки кръв, които капеха на земята.** (1) Кол. 1:29
45 **И като стана от молитвата, дойде при учениците и ги намери заспали от тъга, и им каза:**
46 **Защо спите? Станете и се молете, за да не паднете в изкушение.**
47 **Докато още говореше, ето,** *дойде* **едно множество и този, който се наричаше Юда, един от дванадесетте**[1]**, вървеше пред тях, и се приближи до Иисус, за да Го целуне**[2]**.**
(1) ст. 3; (2) Деян. 1:16
48 **А Иисус му каза: Юда, с целувка ли предаваш Човешкия Син**[1]**?** (1) гл. 6:16
49 **И тези, които бяха около** *Иисус,* **като видяха какво ще стане, казаха: Господи, да ударим ли с меч?**
50 **И един от тях удари слугата на първосвещеника и му отсече дясното ухо.**
51 **Но Иисус отговори и каза: Спрете дотук. И се допря до ухото му и го изцели.**
52 **А на дошлите против Него главни свещеници, началници на храмовата** *стража* **и старейшини Иисус каза: Като срещу разбойник ли сте излезли с мечове и тояги?**
53 **Когато бях всеки ден с вас в храма, не протегнахте ръце срещу Мен. Но сега е вашият час**[1] **и властта на тъмнината**[2]**.** (1) Йн. 7:30; (2) Еф. 6:12
ст. 54-62: Мт. 26:57,58,69-75; Мк. 14:53,54,66-72; Йн. 18:13-18,25-27
54 **И като Го хванаха, Го поведоха и Го въведоха в къщата на първосвещеника. А Петър следваше отдалеч.**
55 **И когато накладоха огън сред двора и насядаха около него, и Петър седна между тях.**
56 **И една слугиня, като го видя седнал до огъня, се вгледа в него и каза: И този беше с Него.**
57 **А той се отрече, като каза: Жено, не Го познавам.**
58 **След малко друг го видя и каза: И ти си от тях. Но Петър каза: Човече, не съм.**
59 **И като се мина около един час, друг някой настоятелно твърдеше: Наистина и този беше с Него, защото е галилеянин.**
60 **А Петър каза: Човече, не зная как-**

во казваш. И веднага, докато още говореше, петелът пропя.
61 **И Господ се обърна и погледна Петър**[1]**. И Петър си спомни думата на Господа – как му беше казал: Преди петелът да пропее, ти три пъти ще се отречеш от Мен**[2]**.** (1) Йн. 1:42; (2) ст. 34
62 **И като излезе навън, плака горко.**
ст. 63-71: Мт. 26:59-68; 27:1; Мк. 14:55-65; 15:1; Йн. 18:19-24
63 **А мъжете, които държаха** *Иисус,* **Му се подигравaха и Го биеха**[1]**,** (1) гл. 18:32; Ис. 50:6; Мт. 20:19
64 **и като Го закриваха, (Го удряха по лицето и) Го питаха, казвайки: Пророкувай! Кой Те удари?**
65 **И много други хули изговориха против Него.**
66 **А като се разсъмна, народните старейшини, главните свещеници и книжниците се събраха и Го заведоха в Синедриона си**[1]**, и Му казаха:** (1) Деян. 4:26
67 **Ако си Ти Христос, кажи ни. А Той каза: Ако ви кажа, няма да повярвате**[1]**;** (1) Йн. 3:12
68 **и ако** *ви* **задам въпрос, няма да Ми отговорите.**
69 **Но отсега нататък Човешкият Син ще седи отдясно на Божията сила**[1]**.** (1) гл. 20:43; Деян. 7:56
70 **И те всички казаха: Тогава Ти Божият Син ли си? А Той им каза: Вие казвате, защото Аз съм**[1]**.** (1) Мт. 27:43
71 **А те казаха: Какво свидетелство ни трябва още? Защото ние сами чухме от устата Му!**

ст. 1-5: Мт. 27:2,11-14; Мк. 15:1-5; Йн. 18:28-38

23 **Тогава цялото тяхно множество стана и Го заведе при Пилат.**
2 **И започнаха да Го обвиняват, казвайки: Намерихме Този, че развращава народа ни, забранява да се дава данък на императора**[1]**, като казва за Себе Си, че е Христос, Цар**[2]**.** (1) гл. 20:20-25; (2) Мт. 27:42; Йн. 19:12; Деян. 17:7
3 **А Пилат Го попита и каза: Ти ли си юдейският Цар? А Той в отговор му каза: Ти казваш.**
4 **И Пилат каза на главните свещеници и на множествата: Аз не намирам никаква вина в този Човек**[1]**.** (1) ст. 14,22; Йн. 19:4,6
5 **А те още по-настойчиво казваха: Той вълнува народа, защото поучава по цяла Юдея, като е почнал от Галилея** *и е стигнал* **до тук.**
6 **А Пилат, като чу за Галилея, попита дали Човекът е галилеянин.**
7 **И като узна, че е от областта на Ирод**[1]**, Го изпрати при Ирод, който през тези дни беше също в Ерусалим**[2]**.** (1) гл. 3:1; (2) Деян. 4:27
8 **А Ирод, като видя Иисус, много се зарадва, защото отдавна желаеше да Го види**[1]**, понеже беше слушал за Него**[2]**; и се надяваше да види някое знамение от Него**[3]**.** (1) гл. 9:9; Деян. 25:22; (2) Мт. 14:1; (3) гл. 11:16
9 **И Го запитваше с много думи, но Той нищо не му отговори**[1]**.** (1) Мт. 26:62
10 **А главните свещеници и книжниците стояха и Го обвиняваха яростно.**
11 **Но Ирод с войниците си, след като Го унизи и подигра, Го облече във великолепна дреха и Го изпрати обратно при Пилат**[1]**.** (1) гл. 18:32; Мт. 27:28
12 **В същия ден Пилат и Ирод се сприятелиха помежду си, защото преди враждуваха един против друг.**
ст. 13-25: Мт. 27:15-26; Мк. 15:6-15; Йн. 18:39,40; 19:1,16
13 **Тогава Пилат свика главните свещеници, началниците и народа и им каза:**
14 **Доведохте ми този Човек като един, който развращава народа; но ето, аз Го разпитах пред вас и не намерих в този Човек никаква вина относно онова, в което Го обвинявате**[1]**;** (1) ст. 4
15 **нито пък Ирод е** *намерил,* **защото Го е изпратил обратно до нас. И ето, Той не е сторил нищо, което заслужава смъртно** *наказание.*
16 **И така, след като Го накажа, ще Го пусна**[1]**.** (1) Деян. 3:13
17 **(А той беше задължен да им пуска за празника по един** *затворник.)*
18 **Но те всички изкрещяха в един**

глас, казвайки: Махни Този[1] **и ни пусни**
Варава; (1) Деян. 21:36
19 **който беше хвърлен в тъмница за**
някаква размирица, станала в града, и
за убийство.
20 **И Пилат пак им извика, като жела-**
еше да пусне Иисус.
21 **А те крещяха, казвайки: Разпъни**
Го! Разпъни Го![1] (1) Йн. 19:6
22 **А той трети път им каза: Че как-**
во зло е сторил Той? Аз не намирам
в Него нищо, *за което* **да заслужава**
смърт[1]**. Затова, след като Го накажа,**
ще Го пусна. (1) ст. 4
23 **Но те настояваха със силни вико-**
ве, като искаха да бъде разпънат[1]**; и**
техните викове надделяха.
(1) Йн. 19:15
24 **И Пилат реши да бъде, както искат**
те[1]**,** (1) Изх. 23:2
25 **и им пусна онзи, когото искаха,**
който за размирица и убийство беше
хвърлен в тъмница, а Иисус предаде
на волята им[1]**.** (1) Деян. 7:52

ст. 26-32: Мт. 27:31,32; Мк. 15:20-22; Йн. 19:16,17

26 **И когато Го поведоха, хванаха ня-**
кого си Симон от Киринея, който се
връщаше от нива, и сложиха на него
кръста, за да го носи след Иисус.
27 **И Го следваше голямо множество**
от народ и жени, които плачеха за
Него.
28 **А Иисус се обърна към тях и каза:**
Дъщери ерусалимски, не плачете за
Мен, а плачете за себе си и за децата
си,
29 **защото ето, идат дни, когато ще**
кажат: Блажени безплодните и утроби-
те, които не са раждали, и гърдите,
които не са кърмили[1]**.** (1) гл. 21:23
30 **Тогава ще започнат да казват на**
планините: Паднете върху нас!, и на
хълмовете: Покрийте ни![1]
(1) Ос. 10:8; Откр. 6:16
31 **Защото, ако правят това със су-**
ровото дърво, какво ще правят със
сухото?[1] (1) 1 Петр. 4:17
32 **А с Него караха и други двама, ко-**
ито бяха злодеи, за да ги убият.

ст. 33-36: Мт. 27:33-44; Мк. 15:23-32; Йн. 19:18-24

33 **И когато стигнаха на мястото, на-**
речено Лобно, там разпънаха Него и
злодеите – единия от дясната Му *стра-*
на, **а другия – от лявата**[1]**.** (1) гл. 22:37
34 **А Иисус каза: Отче, прости им**[1]**,**
защото не знаят какво правят[2]**. И раз-**
делиха дрехите Му, като хвърлиха жре-
бий[3]**.** (1) гл. 6:28; Деян. 7:60;
(2) Деян. 3:17; 1 Тим. 1:13; (3) Пс. 22:18
35 **А народът стоеше и гледаше. Заед-**
но с тях Му се подиграваха и начал-
ниците, като казваха: Други е избавил;
нека избави Себе Си, ако Той е Хрис-
тос, Божият Избраник[1]**.**
(1) Пс. 22:7,8; Ис. 42:1
36 **Също и войниците Му се поди-**
граваха, като се приближаваха и Му
поднасяха оцет[1]**, и казваха:**
(1) Йн. 19:29,30
37 **Ако Ти си юдейският Цар, избави**
Сам Себе Си.
38 **И над Него имаше и надпис, (на-**
писан на гръцки, латински и еврейски):
Този е юдейският Цар.
39 **И един от увисналите злодеи Го**
хулеше, казвайки: Ако си Ти Христос,
избави Себе Си и нас!
40 **А другият в отговор го смъмри,**
като каза: Дори от Бога ли не се боиш,
ти, който си под същото осъждане?
41 **И ние справедливо** *сме осъдени,* **за-**
щото получаваме заслуженото за това,
което сме направили; а Този не е на-
правил нищо лошо[1]**.**
(1) Мт. 27:23; 1 Петр. 2:22
42 **И каза: (Господи) Иисусе, спомни**
си за мен[1]**, когато дойдеш в Царството**
Си[2]**!** (1) Пс. 106:4; (2) Мт. 16:28
43 **А (Иисус) му каза: Истина ти каз-**
вам: днес ще бъдеш с Мен в рая[1]**.**
(1) 2 Кор. 12:4; Фил. 1:23; Откр. 2:7

ст. 44-49: Мт. 27:45-56; Мк. 15:33-41; Йн. 19:28-30

44 **И беше вече около шестия час и**
тъмнина покриваше цялата земя до де-
ветия час*, *от пладне до около 3 ч. следобед
45 **когато слънцето потъмня; и завеса-**
та на храма се раздра през средата[1]**.**
(1) Евр. 10:20
46 **И Иисус извика със силен глас и**

каза: Отче, в Твоите ръце предавам
духа Си[1]**. И като каза това, издъхна**[2]**.**
(1) Пс. 31:5; Деян. 7:59; (2) Пр. 14:32
47 **А стотникът, като видя станалото,**
прослави Бога, като каза: Наистина
този Човек беше праведен[1]**.** (1) Мт. 27:19
48 **И целите множества, които се бяха**
събрали на това зрелище, като видяха
какво стана, се връщаха, като се биеха
в гърди.
49 **А всички Негови познати и жени-**
те, които Го бяха следвали от Галилея[1]**,**
стояха надалеч[2] **и гледаха това.**
(1) ст. 55; (2) Пс. 38:11

ст. 50-56: Мт. 27:57-61; Мк. 15:42-47; Йн. 19:38-42

50 **И ето, един човек на име Йосиф,**
който беше съветник, човек добър и
праведен,
51 **който не се беше съгласил с ре-**
шението и делото им – от юдейския
град Ариматея – който и сам очакваше
Божието царство,
52 **отиде при Пилат и поиска тялото**
на Иисус.
53 **И като Го свали, Го обви с пла-**
щаница и Го положи в гроб, изсечен
в скала, където никой още не беше
полаган.
54 **Това беше денят на приготовлени-**
ето и съботата настъпваше.
55 **А жените, които бяха дошли с Него**
от Галилея[1]**, вървяха отзад и видяха**
гроба и как беше положено тялото
Му. (1) ст. 49; Деян. 1:14
56 **И като се върнаха, приготвиха бла-**
гоуханни масла и миро; и в съботата
си почиваха според заповедта[1]**.**
(1) Изх. 20:8-10; Мк. 16:1

ст. 1-12: Мт. 28:1-10; Мк. 16:1-11; Йн. 20:1-18

24 **А в първия ден на седмицата**[1]**,**
много рано сутринта, те дойдоха на
гроба, като носеха благоуханните мас-
ла, които бяха приготвили.
(1) Деян. 20:7; 1 Кор. 16:2
2 **И намериха камъка преместен от**
гроба.
3 **И като влязоха, не намериха тялото**
на Господ Иисус.
4 **И когато бяха в недоумение за това,**
ето, пред тях застанаха двама мъже с
блестящи дрехи[1]**.** (1) Деян. 1:10
5 **И както бяха обзети от страх и**
навели лицата си към земята, *мъжете*
им казаха: Защо търсите живия между
мъртвите?
6 **Няма Го тук, а възкръсна**[1]**. Спомне-**
те си какво ви говореше, когато беше
още в Галилея[2]**,** (1) 1 Сол. 4:14; (2) ст. 44
7 **като казваше, че Човешкият Син**
трябва да бъде предаден в ръцете на
грешни хора, да бъде разпънат и на
третия ден да възкръсне[1]**.** (1) ст. 26,46
8 **И те си спомниха думите Му**[1]**.**
(1) Йн. 2:22
9 **И като се върнаха от гроба, извес-**
тиха всичко това на единадесетте и на
всички други.
10 **Това бяха Мария Магдалена и**
Йоана, и Мария, *майката* **на Яков, и**
другите жени с тях[1]**,** *които* **казаха тези**
неща на апостолите. (1) гл. 8:2,3
11 **А тези думи им се видяха като**
празни приказки и не им повярваха[1]**.**
(1) гл. 9:41; Деян. 26:8
12 **А Петър стана и изтича на гроба,**
и като надникна, видя да лежат само
саваните; и отиде у дома си, чудейки
се за станалото.

ст. 14-35: Мк. 16:12,13

13 **И ето, в същия ден двама от тях**
отиваха в едно село на име Емаус, на
шестдесет стадия* далеч от Ерусалим.
*около 11 км
14 **И те се разговаряха помежду си за**
всичко онова, което беше станало.
15 **И като се разговаряха и разсъжда-**
ваха, Сам Иисус се приближи и вър-
веше с тях;
16 **но очите им бяха възпрени, за да**
не Го познаят[1]**.** (1) Йн. 20:14
17 **И им каза: Какви са тези думи,**
които разменяте помежду си, като пъ-
тувате? И те се спряха натъжени.
18 **И един от тях на име Клеопа в**
отговор Му каза: Само Ти ли си при-
шълец в Ерусалим и не знаеш това,
което стана там тези дни?

19 **И им каза: Кое? А те Му казаха:**
Това, което стана с Исус Назарянина,
който беше Пророк[1]**, силен в дело**[2] **и в**
слово[3] **пред Бога и целия народ**[4]**;**
(1) гл. 7:16; (2) Йн. 7:31; (3) Мт. 7:28,29; Деян. 7:22; (4) гл. 4:32; Деян. 2:22
20 **как нашите главни свещеници и**
началници Го предадоха да бъде осъ-
ден на смърт и Го разпънаха[1]**.**
(1) Деян. 2:36
21 **А ние се надявахме, че Той е Онзи,**
който ще избави Израил[1]**. И освен**
всичко това, вече е третият ден, от-
както стана това. (1) гл. 1:68; 2:38
22 **При това и някои жени измеж-**
ду нас ни смаяха, които, като отишли
рано сутринта на гроба
23 **и не намерили тялото Му, дойдоха**
и казаха, че видели и видение от анге-
ли, които казали, че Той бил жив[1]**.**
(1) ст. 10
24 **И някои от онези, които бяха с**
нас, отидоха на гроба и намериха така,
както казаха жените; но Него не виде-
ли[1]**.** (1) Йн. 20:2-10
25 **Тогава Той им каза: О, неразбрани**
и мудни по сърце да вярвате всичко,
което са говорили пророците[1]**!** (1) ст. 44
26 **Не трябваше ли Христос да постра-**
да така[1] **и да влезе в Своята слава**[2]**?**
(1) ст. 7; Ис. 53:10; Деян. 3:18; (2) 1 Петр. 1:11
27 **И като започна от Мойсей и от**
всичките пророци, им тълкуваше *писа-*
ното **за Него във всичките Писания**[1]**.**
(1) ст. 45; Йн. 1:45; Деян. 13:27,29; 26:22
28 **И те се приближиха до селото, в**
което отиваха; а Той се държеше, като
че отива по-надалеч[1]**.** (1) Мк. 6:48
29 **Но те Го принуждаваха, като казва-**
ха: Остани с нас, защото е привечер и
денят вече е превалил. И Той влезе да
отседне с тях[1]**.** (1) Йн. 4:40
30 **И когато седеше с тях на трапеза-**
та, взе хляба, благослови, разчупи и им
го даде[1]**.** (1) гл. 22:19
31 **Тогава очите им се отвориха и те**
Го познаха; но Той стана невидим за
тях.
32 **И те си казаха един на друг: Не**
гореше ли в нас сърцето ни, когато ни
говореше по пътя и когато ни откри-
ваше Писанията?
33 **И в същия час станаха и се вър-**
наха в Ерусалим, където намериха съ-
брани единадесетте и тези, които бяха
с тях,
34 **да казват: Господ наистина въз-**
кръснал и се явил на Симон[1]**.**
(1) 1 Кор. 15:5
35 **А те разказаха за** *случилото се* **по**
пътя и как Го познаха, когато разчуп-
ваше хляба.
ст. 36-49: Мк. 16:14,15; Йн. 20:19-23
36 **И когато говореха за това, Сам**
Исус застана между тях[1] **и им каза:**
Мир вам! (1) 1 Кор. 15:5
37 **А те се стреснаха и се уплашиха,**
като мислеха, че виждат дух.
38 **И Той им каза: Защо се смущава-**
те? И защо се пораждат *такива* **мисли**
в сърцата ви?
39 **Погледнете ръцете Ми и краката**
Ми – че Аз съм същият; попипайте
Ме и вижте, защото духът няма плът и
кости, както виждате, че Аз имам[1]**.**
(1) 1 Йн. 1:1
40 **И като каза това, им показа ръцете**
и краката Си.
41 **Но понеже те от радост още не**
вярваха[1] **и се чудеха, Той каза: Имате**
ли тук нещо за ядене?[2]
(1) Йн. 16:22; (2) Йн. 21:5
42 **И Му дадоха парче печена риба (и**
парче медена пита).
43 **И взе и яде пред тях**[1]**.** (1) Деян. 10:41
44 **И им каза: Тези са думите, които**
ви говорих, когато бях още с вас[1]**, че**
трябва да се изпълни всичко, което е
писано за Мен в Мойсеевия закон, в
пророците и в псалмите[2]**.**
(1) ст. 6; (2) ст. 25; гл. 18:31; Пс. 40:6,7; Йн. 13:18; Деян. 1:16; 13:27
45 **Тогава им отвори ума, за да разбе-**
рат Писанията[1]**.** (1) ст. 27
46 **И им каза: Така е писано, че Хрис-**
тос трябваше да пострада и да въз-
кръсне от мъртвите на третия ден[1]**,**
(1) ст. 7; Йн. 20:9; 1 Кор. 15:3,4
47 **и че трябва да се проповядва по-**
каяние и опрощаване на греховете[1] **в**

Негово Име на всички народи[2]**, като**
се започне от Ерусалим[3]**.** (1) Деян. 5:31;
1 Йн. 2:12; (2) Ис. 49:6; Мт. 24:14; Деян. 11:18; (3) Деян. 1:8
48 **Вие сте свидетели на това**[1]**.**
(1) 1 Петр. 5:1
49 **И ето, Аз изпращам върху вас обе-**
щанието на Отца Ми[1]**; а вие стойте в**
града (Ерусалим), докато се облечете
със сила от горе. (1) Йн. 7:39; Деян. 1:4
ст. 50-53: Мк. 16:19; Деян. 1:9-12
50 **И ги заведе до** *едно място* **срещу**
Витания и вдигна ръцете Си и ги бла-
гослови.
51 **И като ги благославяше, се отдели**
от тях и се възнесе на небето[1]**.**
(1) Йн. 6:62
52 **И те Му се поклониха**[1] **и се върна-**
ха в Ерусалим с голяма радост[2]**;**
(1) Мт. 28:17; (2) гл. 2:10
53 **и бяха постоянно в храма, като**
хвалеха и благославяха Бога[1]**. (Амин.)**
(1) Деян. 2:46

Евангелието според

ЙОАН

1 **В начало бе Словото[1]; и Словото**
беше у Бога; и Словото бе Бог[2].
(1) 1 Йн. 2:13,14; Откр. 19:13;
(2) 1 Йн. 5:20; Римл. 9:5; Фил. 2:6
2 **То в начало беше у Бога[1].** (1) гл. 8:58
3 **Всичко чрез Него стана[1]; и без Него**
не е станало нищо от това, което е
станало.
(1) Пс. 33:6; 1 Кор. 8:6; Кол. 1:16; Евр. 1:2; 11:3
4 **В Него беше живот[1] и животът**
беше светлината на хората[2].
(1) гл. 5:26; Пс. 36:9; 1 Йн. 1:1,2; (2) гл. 8:12
5 **И светлината свети в тъмнината[1]; а**
тъмнината не я схвана. (1) Мт. 4:16
6 **Яви се човек, изпратен от Бога, на**
име Йоан[1]. (1) Мт. 3:1; Мк. 1:4
7 **Той дойде за свидетелство, да сви-**
детелства за светлината, за да повяр-
ват всички чрез него[1]. (1) гл. 5:33-35
8 **Той не беше светлината, но свиде-**
телства за светлината[1];
(1) ст. 20; гл. 3:28; Мт. 11:13
9 **това беше истинската светлина[1], ко-**
ято, идеща на света, осветлява всеки
човек*[2]. **или:* която осветлява всеки човек,
идещ на света; (1) Пс. 27:1; (2) гл. 12:46
10 **Той беше в света; и светът чрез**
Него стана[1]; но светът не Го позна.
(1) ст. 3
11 **При Своите Си дойде, но Своите**
Му не Го приеха[1]. (1) гл. 3:11
12 **А на онези, които Го приеха, даде**
право да станат Божии деца – на тези,
които вярват в Неговото Име[1];
(1) 1 Йн. 3:1,2; Римл. 8:16
13 **които се родиха не от кръв, нито**
от плътска воля, нито от мъжка воля,
а от Бога[1].
(1) гл. 3:3; Як. 1:18; 1 Петр. 1:3,23; 1 Йн. 2:29
14 **И Словото стана плът[1] и пребива-**
ваше* между нас; и видяхме слава-
та Му[2], слава като на Единородния от
Отца, пълно с благодат и истина[3].
*Смисълът на думата е временно пребиваване.
(1) Лк. 2:7; 1 Йн. 4:2; 1 Тим. 3:16; Евр. 2:14;
(2) гл. 2:11; 11:40; 2 Петр. 1:16,17; (3) Пс. 85:10; Евр. 1:3
15 **Йоан свидетелства за Него и вика-**
ше, казвайки: Ето Онзи, за когото ка-
зах: Този, който идва след мен[1], е пред
мен, понеже е бил преди мен[2].
(1) Мт. 3:11; Деян. 19:4; (2) ст. 27,30
16 **И ние всички приехме от Неговата**
пълнота[1] и благодат върху благодат[2];
(1) Еф. 1:23; Кол. 1:19; 2:9; (2) Деян. 4:33
17 **защото законът беше даден чрез**
Мойсей[1], а благодатта и истината[2] дой-
доха чрез Иисус Христос.
(1) гл. 7:19; Деян. 7:38; (2) ст. 14
18 **Никой никога не е видял Бога[1].**
Единородният Син, който е в лоното
на Отца, Той Го изяви[2]. (1) гл. 5:37; 6:46;
1 Йн. 4:12; 1 Тим. 6:16; (2) гл. 14:7; Мт. 11:27
ст. 19-28: ср. Мт. 3:1-12; Мк. 1:1-8; Лк. 3:1-18
19 **И това е свидетелството на Йоан,**
когато юдеите изпратиха до него све-
щеници и левити от Ерусалим, за да го
попитат: Ти кой си?[1] (1) гл. 5:33
20 **Той изповяда и не отрече, а изпо-**
вяда: Не аз съм Христос[1].
(1) ст. 8; Деян. 13:25

21 И го попитаха: Тогава какво си? Илия ли си?[1] Каза: Не съм. Пророкът ли си?[2] И отговори: Не.
(1) Мт. 11:14; (2) гл. 6:14; 7:40; Втзк. 18:15,18

22 На това му казаха: Кой си, за да дадем отговор на онези, които са ни пратили; какво казваш за себе си?

23 Той каза: Аз съм „глас на един, който вика в пустинята: Прав правете пътя за Господа", както каза пророк Исая[1]. (1) Ис. 40:3

24 А изпратените бяха от фарисеите.

25 И го попитаха, като му казаха: А защо кръщаваш, ако не си Христос, нито Илия, нито Пророкът?

26 В отговор Йоан им каза: Аз кръщавам с вода[1], но сред вас стои Един, когото вие не познавате. (1) ст. 31,33

27 Той е, който идва след мен[1], на когото аз не съм достоен да развържа ремъка на сандалите Му. (1) ст. 15

28 Това стана във Витания*, от другата страна на Йордан, където Йоан кръщаваше[1]. **др. ръкп.:* Витавара; (1) гл. 10:40
ст. 29-34: ср. Мт. 3:13-17; Мк. 1:9-11; Лк. 3:21,22

29 На следващия ден *Йоан* видя Иисус, че идва към него, и каза: Ето Божият Агнец[1], който взема греха на света[2]!
(1) ст. 36; Ис. 53:7; 1 Петр. 1:19; Откр. 5:6,12; (2) Мт. 1:21; 1 Йн. 2:2; 3:5; Евр. 9:26

30 Този е, за когото казах: След мен идва Човек, който е пред мен, защото е бил преди мен[1]. (1) ст. 15

31 И аз не Го познавах; но затова дойдох и кръщавам с вода, за да бъде Той изявен на Израил.

32 И Йоан свидетелства, казвайки: Видях Духа да слиза като гълъб от небето и да остава върху Него.

33 И аз не Го познах; но Онзи, който ме прати да кръщавам с вода[1], Той ми каза: Онзи, над когото видиш да слиза Духът и да остава върху Него, Той е, който кръщава със Светия Дух[2].
(1) ст. 26; (2) Мт. 3:11

34 И видях и свидетелствам[1], че Този е Божият Син[2]. (1) 1 Йн. 4:14; (2) ст. 49; Мт. 14:33

35 На следващия ден Йоан пак стоеше с двама от учениците си[1].
(1) гл. 3:25; Мт. 9:14

36 И като съгледа Иисус, когато минаваше, каза: Ето Божият Агнец[1]!
(1) ст. 29

37 И двамата ученици го чуха да говори *така* и последваха Иисус.

38 И Иисус, като се обърна и видя, че Го следват, им каза: Какво търсите? А те Му казаха: Равви – което се превежда: Учителю – къде живееш?

39 Каза им: Елате и ще видите. И така, те дойдоха и видяха къде живее, и останаха при Него този ден. Беше около десетият час*. *надвечер

40 Единият от двамата, които чуха от Йоан *за Него* и Го последваха, беше Андрей, брат на Симон Петър[1]. (1) Мт. 4:18

41 Той първо намери своя брат Симон и му каза: Намерихме Месия, което се превежда: Христос[1].
(1) гл. 4:25; Пс. 2:2; Мк. 8:29

42 И го заведе при Иисус. А Иисус се вгледа в него[1] и каза: Ти си Симон, син на Йона[2]; ти ще се наричаш Кифа, което се превежда: камък*[3].
**на гр.:* Петър; (1) Лк. 22:61; (2) гл. 21:15-17; Мт. 16:17; (3) Мт. 10:2; 1 Кор. 1:12; Гал. 1:18

43 На другия ден Иисус реши да отиде в Галилея; и намери Филип[1] и му каза: Следвай Ме[2].
(1) Мт. 10:3; (2) гл. 21:19,22; Мт. 4:19; Мк. 2:14

44 А Филип беше от Витсаида[1], от града на Андрей и Петър. (1) гл. 12:21

45 Филип намери Натанаил[1] и му каза: Намерихме *Онзи,* за когото писа Мойсей в закона[2], и пророците[3] – Иисус, сина на Йосиф, който е от Назарет[4].
(1) гл. 21:2; (2) Втзк. 18:15,18; (3) гл. 5:39,46; Лк. 24:27; (4) гл. 6:42; Мт. 1:16; 2:23

46 А Натанаил му каза: Може ли от Назарет да излезе нещо добро? Филип му каза: Ела и виж.

47 Иисус видя Натанаил да идва към Него и каза за него: Ето истински израилтянин, у когото няма лукавство[1].
(1) Пс. 32:2

48 Натанаил Му каза: Откъде ме познаваш? Иисус в отговор му каза: Преди да те повика Филип, те видях, като беше под смокинята[1]. (1) Пс. 139:2

49 Натанаил Му отговори: Равви, Ти

си Божият Син, Ти си израилевият Цар![1] (1) ст. 34; гл. 11:27; 12:13; 20:31; Пс. 2:6,7
50 **Иисус в отговор му каза: Понеже ти казах: Видях те под смокинята, затова ли вярваш? По-големи неща от това ще видиш.**
51 **И му каза: Истина, истина ви казвам: (отсега) ще виждате небето отворено и Божиите ангели да възлизат и слизат**[1] **над Човешкия Син**[2]**.**
(1) Бит. 28:12; (2) Мт. 4:11

2

На третия ден имаше сватба в Кана Галилейска и майката на Иисус беше там.
2 **И Иисус и учениците Му бяха поканени на сватбата.**
3 **И когато се свърши виното, майката на Иисус Му каза: Вино нямат.**
4 **А Иисус ѝ каза: Какво има между Мен и теб, жено*?**[1] **Часът Ми още не е дошъл**[2]**.** *или: госпожо – източен маниер на обичайно обръщение към жена; (1) Мт. 8:29; (2) гл. 7:6,8
5 **Майка Му каза на слугите: Каквото ви каже, направете**[1]**.** (1) Бит. 41:55
6 **А там имаше шест каменни делви, поставени по обичая на юдейското очистване**[1]**, които побираха по две или три мери.** (1) Мк. 7:3,4
7 **Иисус им каза: Напълнете делвите с вода. И те ги напълниха догоре.**
8 **Тогава им каза: Налейте сега и занесете на разпоредителя на угощението. И те занесоха.**
9 **И когато разпоредителят на угощението вкуси от водата, сега превърната на вино, и не знаеше откъде беше – но слугите, които бяха напълнили водата, знаеха – разпоредителят на угощението повика младоженеца и му каза:**
10 **Всеки човек слага първо доброто вино, а по-долното – след като се понапият; ти си задържал доброто вино досега!**
11 **Това извърши Иисус в Кана Галилейска**[1] *като* **начало на знаменията Си и яви славата Си**[2]**; и учениците Му повярваха в Него.** (1) гл. 4:46,54; (2) гл. 1:14
12 **След това слезе в Капернаум**[1] **– Той и майка Му, братята Му**[2] **и учениците Му; и преседяха там не много дни.**
(1) Лк. 4:31; (2) гл. 7:3; Мт. 12:46
ст. 13-17: ср. Мт. 21:12-17; Мк. 11:15-19; Лк. 19:45-48
13 **И като наближаваше Пасхата**[1] **на юдеите**[2]**, Иисус се изкачи към Ерусалим**[3]**.** (1) Изх. 12:11; (2) гл. 6:4; 11:55; (3) Втзк. 16:5,6; Лк. 2:41
14 **И намери в храма продавачите на волове, овце и гълъби и тези, които седяха и разменяха пари**[1]**;** (1) Втзк. 14:24-26
15 **и като направи бич от върви, изпъди всички от храма, както и овцете и воловете; изсипа парите на тези, които разменяха пари, и прекатури масите им**[1]**;** (1) Мал. 3:1,2
16 **а на тези, които продаваха гълъбите, каза: Махнете ги оттук и не правете дома на Моя Отец**[1] **дом за търговия.** (1) Лк. 2:49
17 **Тогава учениците Му си спомниха, че е писано: „Ревността за Твоя дом ще Ме изяде**[1]**.“** (1) Пс. 69:9
18 **Юдеите отговориха на това, като казаха: Какво знамение ще ни покажеш, тъй като правиш това?**[1]
(1) гл. 4:48; 6:30; Мт. 12:38; 21:23
19 **В отговор Иисус им каза: Разрушете този храм и за три дни ще го издигна**[1]**.** (1) Мт. 26:61
20 **Тогава юдеите казаха: Този храм е бил граден четиридесет и шест години, и Ти ли за три дни ще го издигнеш?**
21 **Но Той говореше за храма на тялото Си**[1]**.** (1) Мт. 16:21; 1 Кор. 6:19
22 **И така, когато беше възкресен от мъртвите, учениците Му си спомниха, че беше казал това**[1]**; и повярваха на Писанието и на думата, която Иисус беше говорил.** (1) гл. 12:16; 14:26; Лк. 24:8
23 **И когато беше в Ерусалим на Пасхата, по време на празника мнозина повярваха в Неговото Име, като гледаха знаменията, които вършеше**[1]**.**
(1) гл. 4:45; 6:2; 7:31; 11:45; 12:11
24 **Но Иисус не им се доверяваше, защото познаваше всичките хора**[1]
(1) гл. 6:64
25 **и защото Той нямаше нужда да Му**

**свидетелства някой за човека, понеже
Сам знаеше какво има в човека[1].**
(1) гл. 16:30; 21:17; Пс. 94:11; 139:1,2; Ер. 17:10;
Мт. 9:4; Евр. 4:13; Откр. 2:23

3 **Между фарисеите имаше един чо-
век на име Никодим[1], юдейски начал-
ник.** (1) гл. 7:50
2 **Той дойде при Него през нощта[1] и
Му каза: Равви, знаем, че си учител,
дошъл от Бога; защото никой не може
да върши тези знамения, които Ти вър-
шиш, ако Бог не е с него[2].**
(1) гл. 19:39; (2) гл. 5:36; 7:31; 9:33; Деян. 2:22
3 **Иисус в отговор му каза: Истина,
истина ти казвам: ако не се роди ня-
кой отново*[1], не може да види Божие-
то царство[2].** **или:* отгоре
(1) гл. 1:13; (2) 1 Кор. 15:50
4 **Никодим Му каза: Как може стар
човек да се роди? Може ли втори път
да влезе в утробата на майка си и да
се роди?**
5 **Иисус отговори: Истина, истина ти
казвам: ако не се роди някой от вода
и Дух[1], не може да влезе в Божието
царство.** (1) Езек. 36:25-27; Тит 3:5
6 **Роденото от плътта е плът[1], а роде-
ното от Духа е дух[2].**
(1) Римл. 7:14; (2) Римл. 8:5
7 **Не се чуди, че ти казах: Трябва да
се родите отново*.** **или:* отгоре
8 **Вятърът* духа, където си иска, и
чуваш шума му, но не знаеш откъде
идва и накъде отива; така е всеки,
който се е родил от Духа[1].** **или:* Духът
(1) Екл. 11:5
9 **Никодим в отговор Му каза: Как
може да бъде това?[1]** (1) Лк. 1:34
10 **Иисус му отговори и каза: Ти си
израилев учител и не знаеш ли това?**
11 **Истина, истина ти казвам: Ние го-
ворим това, което знаем, и свидетелст-
ваме за това, което сме видели, но вие
не приемате Нашето свидетелство[1].**
(1) ст. 32; гл. 1:11
12 **Ако ви казах земните работи и не
вярвате, как ще повярвате, ако ви
кажа небесните[1]?** (1) гл. 8:45; 10:25; Лк. 22:67
13 **И никой не е възлязъл на небето,
освен Този, който е слязъл от небето[1],
Човешкият Син, (който е на небето).**
(1) гл. 6:38,62; Пр. 30:4; Еф. 4:9,10
14 **И както Мойсей издигна змията в
пустинята[1], така трябва да бъде издиг-
нат Човешкият Син[2],**
(1) Чис. 21:9; (2) гл. 8:28; 12:32
15 **че всеки, който вярва в Него (да
не погине, а) да има вечен живот[1].**
(1) ст. 36; гл. 5:24; 6:40,47; 20:31; Мк. 16:16; Римл. 6:23
16 **Защото Бог толкова възлюби света,
че даде Своя Единороден Син[1], за да
не погине нито един, който вярва в
Него, а да има вечен живот[2].**
(1) Римл. 5:8; 8:32;
(2) гл. 10:28; 11:26; 12:50; 1 Йн. 4:9; 1 Тим. 1:16
17 **Понеже Бог не изпрати Сина Си на
света, за да съди света, а за да бъде
светът спасен чрез Него[1].**
(1) гл. 8:11,15; 12:47; Мт. 18:11; 1 Йн. 4:14; 1 Тим. 1:15; 2:4
18 **Който вярва в Него, не е осъден[1];
който не вярва, е вече осъден, защото
не е повярвал в Името на Единород-
ния Божи Син[2].** (1) гл. 5:24; (2) ст. 36; 2 Сол. 2:12
19 **Но това е осъждането, че светли-
ната дойде на света[1], но хората обик-
наха тъмнината повече от светлината,
понеже делата им бяха зли.** (1) гл. 1:9
20 **Понеже всеки, който върши зло,
мрази светлината и не отива към свет-
лината, за да не би да се открият де-
лата му[1];** (1) гл. 7:7; Еф. 5:13
21 **а който постъпва според истината,
отива към светлината, за да се явят
делата му, понеже са извършени в
Бога.**
22 **След това Иисус дойде с учениците
Си в юдейската земя; и там остана с
тях и кръщаваше[1].** (1) гл. 4:1,2
23 **А Йоан също кръщаваше в Енон,
близо до Салим, защото там имаше
много вода; и отиваха и се кръщава-
ха[1].** (1) Мт. 3:6
24 **Понеже Йоан още не беше хвър-
лен в тъмница[1].** (1) Мт. 14:3
25 **Тогава възникна спор от страна на
учениците на Йоан[1] с един юдеин от-
носно очистването.** (1) гл. 1:35
26 **И дойдоха при Йоан и му казаха:
Равви, Онзи, който беше с теб отвъд**

Йордан, за когото ти свидетелства[1], ето, Той кръщава и всички отиват при Него. (1) гл. 1:26-34
27 **Йоан в отговор каза: Човек не може да приеме нищо, ако не му е дадено от небето[1].** (1) Мт. 21:25
28 **Вие сами сте ми свидетели, че казах: Не аз съм Христос, но съм изпратен пред Него[1].**
(1) гл. 1:8,20; Мт. 11:10; Лк. 3:15,16
29 **Младоженецът е, който има невястата, а приятелят на младоженеца, който стои и го слуша, се радва твърде много поради гласа на младоженеца. И така, тази моя радост се изпълни[1].**
(1) Мт. 9:15
30 **Той трябва да расте, а пък аз – да се смалявам.**
31 **Онзи, който идва от горе, е над всички; а който е от земята, е земен и земно говори[1]. Онзи, който идва от небето, е над всички[2].**
(1) гл. 8:23; (2) Мт. 12:41,42; 1 Кор. 15:47
32 **Каквото е видял и чул, за него свидетелства[1]; но никой не приема свидетелството Му[2].** (1) гл. 8:26; (2) ст. 11
33 **Който е приел Неговото свидетелство, е потвърдил с печата си, че Бог е истинен[1].** (1) 1 Йн. 5:10; Римл. 3:4
34 **Защото Този, когото Бог е пратил, говори Божиите думи[1]; защото Бог не дава Духа с мярка.**
(1) гл. 7:16; 8:26,28,40; 12:49; 14:10; 17:8
35 **Отец люби Сина[1] и е предал всичко в Неговата ръка[2].** (1) гл. 5:20; 10:17; 15:9; 17:23,26; Мт. 3:17; (2) гл. 13:3; 16:15; 17:10; Мт. 11:27
36 **Който вярва в Сина, има вечен живот[1]; но който не се покорява на Сина, няма да види живот, а Божият гняв остава върху него[2].**
(1) ст. 15,16; (2) ст. 18; 1 Йн. 5:12; Римл. 1:18

4 **И така, когато Господ узна, че фарисеите чули, че Иисус придобивал и кръщавал повече ученици от Йоан[1] –**
(1) гл. 3:22,26
2 **не че Сам Иисус кръщаваше, а учениците Му –**
3 **напусна Юдея и отиде пак в Галилея[1].** (1) ст. 43; Мт. 4:12
4 **Но трябваше да мине през Самария.**
5 **И така, дойде в един самарийски град, наречен Сихар, близо до землището, което Яков даде на сина си Йосиф[1].** (1) Иис. Нав. 24:32
6 **Там беше Якововият кладенец. И така, Иисус, изморен от пътуване, седеше така на кладенеца. Беше около шестият час*.** *по пладне
7 **Дойде една самарянка да си извади вода. Иисус ѝ каза: Дай Ми да пия.**
8 **Защото учениците Му бяха отишли в града да купят храна.**
9 **Тогава самарянката Му каза: Как Ти, който си юдеин, искаш вода от мен, която съм самарянка? Защото юдеите не общуват със самаряните[1].**
(1) гл. 8:48; 4 Царе 17:24-41; Лк. 9:53
10 **Иисус в отговор ѝ каза: Ако знаеше Божия дар[1] и кой е Онзи, който ти казва: Дай Ми да пия; ти би поискала от Него и Той би ти дал жива вода[2].**
(1) 2 Кор. 9:15; (2) гл. 7:37
11 **Жената Му каза: Господине, нямаш почерпало, а и кладенецът е дълбок; тогава откъде имаш живата вода?**
12 **Нима Ти си по-голям от баща ни Яков[1], който ни е дал кладенеца, и сам той е пил от него, както и синовете му, и добитъкът му?** (1) гл. 8:53
13 **Иисус в отговор ѝ каза: Всеки, който пие от тази вода, пак ще ожаднее;**
14 **а който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожаднее до века[1]; а водата, която ще му дам, ще стане в него извор на вода, която извира за вечен живот[2].**
(1) гл. 6:58; (2) гл. 6:27,35; 7:38; Пс. 36:9; Откр. 21:6
15 **Жената Му каза: Господине, дай ми тази вода, за да не ожаднявам и да не извървявам толкова път дотук, за да изваждам[1].** (1) гл. 6:34
16 **Иисус ѝ каза: Иди, повикай мъжа си и ела тук.**
17 **В отговор жената Му каза: Нямам мъж. Иисус ѝ каза: Добре каза, че нямаш мъж;**
18 **защото петима мъже си имала и**

този, който сега имаш, не ти е мъж.
Това ти право каза.
19 **Жената Му каза: Господине, виж-**
дам, че Ти си пророк[1]. (1) гл. 9:17; Лк. 7:16
20 **Нашите бащи върху този хълм са**
се покланяли; а вие казвате, че в Еру-
салим е мястото, където трябва да се
покланяме[1]. (1) Втзк. 12:5; 3 Царе 9:3; Пс. 122:3,4
21 **Иисус ѝ каза: Жено, вярвай Ми, че**
иде час, когато нито върху този хълм,
нито в Ерусалим ще се покланяте на
Отца.
22 **Вие се покланяте на онова, което**
не знаете[1]**; ние се покланяме на онова,**
което знаем[2]**; защото спасението е от**
юдеите[3]. (1) 4 Царе 17:41; (2) Пс. 76:1; (3) Римл. 9:5
23 **Но идва часът, и сега е, когато**
истинските поклонници ще се покланят
на Отца с дух и истина[1]**; защото таки-**
ва иска Отец да бъдат поклонниците
Му. (1) Фил. 3:3
24 **Бог е дух; и онези, които Му се**
покланят, с дух и истина трябва да се
покланят[1]. (1) Евр. 10:22
25 **Жената Му каза: Зная, че ще дойде**
Месия, който се нарича Христос[1]**; Той,**
когато дойде, ще ни изяви всичко.
(1) гл. 1:41
26 **Иисус ѝ каза: Аз съм, който разго-**
варям с теб[1]. (1) гл. 9:37
27 **В това време дойдоха учениците**
Му и се учудиха, че разговаря с жена;
но никой не каза: Какво търсиш?, или:
Защо разговаряш с нея?
28 **Тогава жената остави стомната си,**
отиде в града и каза на хората:
29 **Елате да видите един Човек, който**
ми каза всичко, което съм направила[1]**.**
Да не би Той да е Христос? (1) ст. 39
30 **Тогава те излязоха от града и оти-**
ваха към Него.
31 **Междувременно учениците молеха**
Иисус, **като казваха: Равви, яж.**
32 **Но Той им каза: Аз имам да ям**
храна, *за* **която вие не знаете.**
33 **Затова учениците говореха помеж-**
ду си: Да не би някой да Му е донесъл
за ядене?
34 **Иисус им каза: Моята храна е да**
върша волята на Онзи, който Ме е
пратил[1]**, и да извърша Неговото дело**[2]**.**
(1) гл. 5:30; 6:38; 7:18; 8:29; 9:4; Пс. 40:8;
Мт. 26:39; Евр. 10:7,9; (2) гл. 17:4; Мт. 4:4
35 **Не казвате ли: Още четири месеца,**
и жетвата ще дойде? Ето, казвам ви,
повдигнете очите си и вижте, че ниви-
те са вече бели за жетва.
36 **Който жъне, получава заплата и**
събира плод за вечен живот, за да се
радват заедно и който сее, и който
жъне[1]. (1) 1 Кор. 3:8,14
37 **Защото в това отношение истин-**
на е поговорката, че един сее, а друг
жъне.
38 **Аз ви пратих да жънете това, за**
което не сте се трудили; други се тру-
диха, а вие влязохте в техния труд.
39 **И много самаряни от този град**
повярваха в Него[1] **поради думата на**
жената, която свидетелстваше: Той ми
каза всичко, което съм направила[2]**.**
(1) гл. 7:31; 8:30; 10:42; 11:45; 12:11; (2) ст. 29
40 **И така, когато дойдоха самаряните**
при Него, Го помолиха да остане при
тях[1]**; и преседя там два дни.**
(1) Лк. 24:29; Деян. 10:48
41 **И още мнозина повярваха**[1] **заради**
Неговото слово; (1) ст. 39
42 **а на жената казаха: Ние вече вяр-**
ваме не заради това, което ти каза, а
защото сами чухме и знаем, че Той е
наистина (Христос), Спасителят на све-
та[1]. (1) гл. 6:69; 17:8; 1 Йн. 4:14
ст. 43-54: ср. Мт. 8:5-13; Лк. 7:1-10
43 **След два дни Той излезе оттам** *и*
отиде **в Галилея**[1]**;** (1) ст. 3
44 **защото Иисус Сам беше свиде-**
телствал, че пророк няма почит в род-
ното си място[1]. (1) Мт. 13:57
45 **И така, когато дойде в Галилея,**
галилеяните Го приеха, след като бяха
видели всичко, което извърши в Еру-
салим на празника[1]**; защото и те бяха**
отишли на празника[2]. (1) гл. 2:23; (2) Втзк. 16:16
46 **И така,** *Иисус* **пак дойде в Кана**
Галилейска, където беше превърнал во-
дата на вино[1]**. И имаше един царски**
чиновник, чийто син беше болен в Ка-
пернаум. (1) гл. 2:9

47 Той, като чу, че Иисус дошъл от
Юдея в Галилея, отиде при Него и *Го*
помоли да слезе и да изцели сина му,
защото беше на умиране[1]. (1) Мк. 5:23
48 Тогава Иисус му каза: Ако не види-
те знамения и чудеса, никак няма да
повярвате[1]. (1) гл. 2:18; 1 Кор. 1:22
49 Царският чиновник Му каза: Гос-
подине, слез, докато детето ми не е
умряло.
50 Иисус му каза: Иди си, синът ти
е жив. Човекът повярва думата, която
му каза Иисус, и си отиде[1]. (1) Мк. 7:30
51 И когато той вече слизаше, слугите
му го срещнаха и му казаха: Синът
ти е жив.
52 А той ги попита в кой час му е
станало по-леко. Те му казаха: Вчера в
седмия час треската го остави.
53 И така бащата разбра, че беше в
същия час, когато Иисус му каза: Си-
нът ти е жив[1]. И повярва той и целият
му дом[2]. (1) Пс. 107:20; (2) Деян. 11:14
54 Това е второто знамение, което из-
върши Иисус, когато дойде от Юдея в
Галилея[1]. (1) гл. 2:11

5 След това имаше юдейски празник[1]
и Иисус се изкачи в Ерусалим.
(1) гл. 6:4; 7:2
2 А в Ерусалим, близо до Овчата *пор-
та,* се намира къпалня, наречена на
еврейски Витесда, която има пет пред-
дверия.
3 В тях лежаха множество болни, сле-
пи, куци и парализирани, (които чакаха
да се раздвижи водата.
4 Защото от време на време ангел
слизаше в къпалнята и раздвижваше
водата; а който пръв влизаше след
раздвижването на водата, оздравява-
ше, от каквато и болест да страдаше.)
5 И там имаше един човек, болен от
тридесет и осем години.
6 Иисус, като го видя да лежи и узна,
че от дълго време вече *е така,* му каза:
Искаш ли да оздравееш?
7 Болният Му отговори: Господине,
нямам човек[1] да ме спусне в къпалня-
та, когато се раздвижи водата, а дока-
то аз отида, друг слиза преди мен.
(1) Пс. 142:4
8 Иисус му каза: Стани, вдигни по-
стелката си и ходи[1]. (1) Мт. 9:6
9 И начаса човекът оздравя, вдигна
постелката си и започна да ходи[1]. А
този ден беше събота[2].
(1) Лк. 5:25; (2) гл. 9:14
10 Затова юдеите казаха на изцеле-
ния: Събота е; не ти е позволено да
носиш постелката си[1].
(1) Ер. 17:21,22; Мт. 12:2; 23:4
11 Но той им каза: Онзи, който ме
изцели, Той ми каза: Вдигни постелката
си и ходи.
12 Попитаха го: Кой е Човекът, който
ти каза: Вдигни постелката си и ходи?
13 А изцеленият не знаеше кой е; за-
щото Иисус се беше оттеглил заради
множеството, което беше на онова
място[1]. (1) гл. 9:12
14 По-късно Иисус го намери в храма
и му каза: Ето, ти оздравя; не съгре-
шавай вече[1], за да не те сполети нещо
по-лошо[2]. (1) гл. 8:11; (2) Лк. 11:26
15 Човекът отиде и каза на юдеите,
че Иисус е, който го изцели.
16 Затова юдеите гонеха Иисус (и
търсеха случай да Го убият), защото
вършеше тези неща в събота[1].
(1) гл. 7:23; 9:16; Мт. 12:14; Лк. 13:14
17 А Иисус им отговори: Моят Отец
работи досега, и Аз работя[1]. (1) гл. 9:4
18 Затова юдеите искаха още повече
да Го убият[1]; защото не само отменя-
ше съботата, а и наричаше Бога Свой
Отец и така правеше Себе Си равен
на Бога[2].
(1) гл. 7:1; 8:37; 11:53; (2) гл. 10:30-33; 19:7; Мт. 26:63,64
19 Затова Иисус им каза: Истина,
истина ви казвам: Синът не може да
върши от само Себе Си нищо, освен
това, което вижда да върши Отец; за-
щото това, което Той върши, същото
върши и Синът[1]. (1) ст. 30; гл. 8:28,36; 14:10
20 Защото Отец обича Сина[1] и Му
показва всичко, което Сам върши; и
ще Му показва по-големи дела и от
тези, за да се чудите вие. (1) гл. 3:35

21 **Защото, както Отец възкресява мъртвите и ги съживява[1], така и Синът съживява тези, които иска[2].**
(1) Втзк. 32:39; 1 Царе 2:6; (2) 1 Кор. 15:45

22 **Защото Отец не съди никого, а е предал целия съд на Сина[1],**
(1) ст. 27; Мт. 25:31,32; Деян. 10:42; 2 Кор. 5:10

23 **за да почитат всички Сина, както почитат Отца[1]. Който не почита Сина, не почита Отца, който Го е пратил[2].**
(1) Фил. 2:10,11; (2) гл. 8:49; 15:23; Лк. 10:16; 1 Йн. 2:23

24 **Истина, истина ви казвам: който слуша Моето слово и вярва в Този, който Ме е пратил, има вечен живот и няма да дойде на съд, а е преминал от смърт в живот[1].** (1) гл. 3:5,16,18; 1 Йн. 3:14

25 **Истина, истина ви казвам: идва часът и сега е, когато мъртвите ще чуят гласа на Божия Син и които го чуят, ще живеят[1].** (1) 1 Петр. 4:6

26 **Защото, както Отец има живот в Себе Си, също така е дал и на Сина да има живот в Себе Си[1];**
(1) гл. 1:4; 10:18; 11:25; 14:6

27 **и Му е дал власт да извършва съд, защото е Човешкият Син[1].**
(1) ст. 22; Дан. 7:13; Римл. 2:16

28 **Не се чудете на това; защото иде часът, когато всички, които са в гробовете, ще чуят гласа Му**

29 **и ще излязат: онези, които са вършили добро, ще възкръснат за живот[1]; а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане[2].** (1) Римл. 2:7; 1 Сол. 4:16; Откр. 20:6; (2) Мт. 25:46; Деян. 24:15; Римл. 2:8; Откр. 20:12

30 **Аз не мога да върша нищо от Себе Си[1]; както чувам, така и съдя; и съдът Ми е справедлив[2], защото не търся Своята воля, а волята на Отца, който Ме е пратил[3].**
(1) ст. 19; (2) гл. 8:16; 2 Тим. 4:8; (3) гл. 4:34

31 **Ако Аз свидетелствам за Себе Си, свидетелството Ми не е истинно[1].**
(1) гл. 8:13

32 **Друг е, който свидетелства за Мен[1]; и Аз зная, че свидетелството, което Той дава за Мен, е истинно[2].**
(1) ст. 37; гл. 8:18; 1 Йн. 5:9; (2) гл. 7:28; 8:26

33 **Вие пратихте до Йоан и той засвидетелства за истината[1].** (1) гл. 1:8,19-34

34 **Но Аз не приемам свидетелство от човек[1]; а казвам това, за да се спасите вие.** (1) ст. 41

35 **Той беше светилото, което гореше и светеше; и вие пожелахте за малко време да се радвате в неговата светлина.**

36 **Но Аз имам свидетелство по-голямо от това на Йоан[1]; защото делата, които Отец Ми е дал да извърша, самите дела, които върша, свидетелстват за Мен, че Отец Ме е пратил[2].**
(1) ст. 32; (2) гл. 3:2; 10:25; 11:42; 14:10,11; 15:24; Мт. 11:5; Лк. 4:18; Деян. 2:22

37 **И Отец, който Ме е пратил, Той свидетелства за Мен[1]. Вие нито сте чули гласа Му някога, нито образа Му сте видели[2].** (1) ст. 32; Мт. 3:17; (2) гл. 1:18

38 **И нямате Неговото слово постоянно в себе си, защото не вярвате на Този, когото Той е пратил[1].**
(1) гл. 8:45; 10:26

39 **Вие изследвате Писанията, защото мислите, че в тях имате вечен живот[1]; и те са, които свидетелстват за Мен[2],**
(1) Езек. 20:11; 2 Тим. 3:15; (2) ст. 46; гл. 1:45; Евр. 10:7

40 **а не искате да дойдете при Мен, за да имате живот[1].** (1) Мт. 23:37

41 **От хора слава не приемам[1];**
(1) ст. 34; 1 Сол. 2:6

42 **но ви зная, че вие нямате в себе си Божията любов.**

43 **Аз дойдох в Името на Своя Отец[1] и не Ме приемате; но ако дойде друг в свое име, него ще приемете[2].**
(1) гл. 7:28; 8:42; (2) Мт. 24:5

44 **Как можете да повярвате вие, които приемате слава един от друг[1], а не търсите славата, която е от единия Бог[2]?** (1) Мт. 6:2; 23:5-7; (2) гл. 7:18; 12:43

45 **Не мислете, че Аз ще ви обвиня пред Отца; има един, който ви обвинява – Мойсей, на когото вие се надявате[1].** (1) Втзк. 31:26,27

46 **Защото, ако вярвахте на Мойсей, щяхте да повярвате и на Мен; понеже той за Мен писа[1].**
(1) ст. 39; Бит. 3:15; Пс. 40:7; Деян. 3:22

47 **Но ако не вярвате на неговите писания, как ще повярвате на Моите думи?[1]** (1) Лк. 16:31

ст. 1-15: Мт. 14:13-21; Мк. 6:30-44; Лк. 9:10-17;
ср. Мт. 15:32-39; Мк. 8:1-9

6 **След това Иисус премина на от-
въдната страна на Галилейското, тоест
Тивериадското езеро.**
2 **А едно голямо множество Го следва-
ше; защото гледаха знаменията, които
вършеше над болните**[1]**.** (1) гл. 2:23
3 **И Иисус се изкачи на хълма и седе-
ше там с учениците Си**[1]**.** (1) Мт. 5:1
4 **А наближаваше Пасхата**[1]**, юдейският
празник**[2]**.** (1) гл. 2:13; (2) гл. 5:1
5 **Иисус, като повдигна очи и видя, че
към Него идва голямо множество, каза
на Филип: Откъде да купим хляб, за
да ядат тези?**
6 **А това каза, за да го изпита; защо-
то Той самият знаеше какво щеше да
направи.**
7 **Филип Му отговори: За двеста ди-
нария хляб няма да им стигне, за да
вземе всеки по малко.**
8 **Един от учениците Му, Андрей, брат
на Симон Петър, Му каза:**
9 **Тук има едно момченце, у което
се намират пет ечемични хляба и две
риби; но какво са те за толкова хора?**
10 **Иисус каза: Накарайте хората да
насядат. А на това място имаше много
трева. И така, насядаха около пет хи-
ляди мъже на брой.**
11 **Иисус взе хлябовете и като благо-
дари**[1]**, ги раздаде на учениците, а уче-
ниците – на седналите; също така и от
рибите**[2]**, колкото искаха.**
(1) ст. 23; (2) гл. 21:13
12 **И като се наситиха, каза на учени-
ците Си: Съберете останалите къшеи,
за да не се изгуби нищо.**
13 **И така, от петте ечемични хляба
събраха и напълниха дванадесет коша
с къшеи, останали от тези, които бяха
яли.**
14 **Тогава хората, като видяха зна-
мението, което Иисус извърши, каза-
ха: Наистина Този е Пророкът, който
щеше да дойде на света**[1]**.** (1) гл. 1:21
15 **А Иисус, като разбра, че ще дой-
дат да Го вземат насила, за да Го на-
правят цар**[1]**, пак се оттегли сам на
хълма**[2]**.** (1) гл. 18:36; (2) Мт. 14:23

ст. 16-21: Мт. 14:22-33; Мк. 6:45-52

16 **А когато се свечери, учениците Му
слязоха при езерото**
17 **и влязоха в лодки, и потеглиха
към другата страна на езерото, към
Капернаум. И вече се беше стъмнило,
а Иисус не беше дошъл при тях.**
18 **И езерото се вълнуваше, защото
духаше силен вятър**[1]**.** (1) Мк. 4:37
19 **И когато бяха гребали около два-
десет и пет или тридесет стадия*, ви-
дяха Иисус да ходи по езерото и да се
приближава към лодката; и се уплаши-
ха.** *5-6 километра
20 **Но Той им каза: Аз съм**[1]**; не се
бойте!** (1) гл. 18:5
21 **Тогава те с желание Го взеха в лод-
ката и веднага лодката се намери при
сушата, към която отиваха**[1]**.** (1) Пс. 107:30
22 **На другия ден, когато множество-
то, което стоеше отвъд езерото, видя,
че там няма друга лодка, освен тази,
в която бяха влезли учениците Му, и
че Иисус не беше влязъл в лодката с
учениците Си, а учениците Му бяха
тръгнали сами,**
23 **обаче** *други* **лодки бяха дошли от
Тивериада близо до мястото, където
бяха яли хляба, след като Господ беше
благодарил**[1]**;** (1) ст. 11
24 **и така, когато множеството видя, че
Иисус Го няма там, нито учениците Му,
те сами влязоха в лодките и отидоха в
Капернаум, като търсеха Иисус**[1]**.**
(1) гл. 11:56
25 **И като Го намериха от другата
страна на езерото, Му казаха: Равви,
кога си дошъл тук?**
26 **В отговор Иисус им каза: Исти-
на, истина ви казвам: търсите Ме не
защото видяхте знамения, а защото
ядохте от хлябовете и се наситихте.**
27 **Работете не за храна, която се раз-
валя, а за храна, която трае за вечен
живот**[1]**, която Човешкият Син ще ви
даде**[2]**; защото Бог Отец Него е потвър-
дил с печата Си.** (1) ст. 33; гл. 4:14; (2) Лк. 10:39,42

28 Затова те Му казаха: Какво да правим[1], за да вършим Божиите дела?
(1) Мт. 19:16; Деян. 2:37

29 Иисус в отговор им каза: Това е Божието дело – да повярвате в Този, когото Той е пратил[1].
(1) 1 Йн. 3:23; Римл. 2:7; 1 Сол. 1:3

30 Тогава Му казаха: А Ти какво знамение правиш[1], за да видим и да Ти повярваме? Какво вършиш? (1) гл. 2:18

31 Бащите ни са яли манна в пустинята[1], както е писано: „Хляб от небето им даде да ядат[2].“ (1) Втзк. 8:3; (2) Изх. 16:4,15; Неем. 9:15; Пс. 78:24,25; Откр. 2:17

32 На това Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: не Мойсей ви даде хляба от небето, а Моят Отец ви дава истинския хляб от небето.

33 Защото Божият хляб е този, който слиза от небето и дава живот на света[1]. (1) ст. 27,51,58; гл. 10:10

34 А те Му казаха: Господи, давай ни винаги този хляб[1]. (1) гл. 4:15

35 Иисус им каза: Аз съм хлябът на живота[1]; който дойде при Мен, никога няма да огладнее и който вярва в Мен, никога няма да ожаднее[2].
(1) ст. 48; (2) гл. 4:14; Мт. 5:6; Откр. 7:16

36 Но казах ви, че вие Ме видяхте, и пак не вярвате.

37 Всичко, което Ми дава Отец[1], ще дойде при Мен, и който дойде при Мен, никак няма да го изпъдя;
(1) гл. 10:29; 17:6

38 защото слязох от небето[1] не Моята воля да върша, а волята на Този, който Ме е пратил[2]. (1) гл. 3:13; (2) гл. 4:34

39 Това е волята на Моя Отец, който Ме е пратил: от всичко, което Ми е дал, да не изгубя нищо[1], а да го възкреся в последния ден[2].
(1) гл. 10:28; 17:12; 18:9; (2) гл. 11:24; 12:48

40 И това е волята на Този, който Ме е пратил: всеки, който види Сина и повярва в Него, да има вечен живот[1], и Аз ще го възкреся в последния ден[2].
(1) гл. 3:14-16; (2) ст. 39

41 Тогава юдеите зароптаха против Него[1], защото каза: Аз съм хлябът, който е слязъл от небето. (1) ст. 61

42 И казаха: Не е ли Този Иисус, синът на Йосиф[1], чиито баща и майка ние познаваме[2]? Как тогава Той казва: Аз съм слязъл от небето?
(1) гл. 1:45; Лк. 4:22; (2) гл. 7:27; 8:14; 9:29; Мт. 13:55

43 Иисус в отговор им каза: Не роптайте помежду си.

44 Никой не може да дойде при Мен, ако не го привлече Отец[1], който Ме е пратил, и Аз ще го възкреся в последния ден[2]. (1) ст. 65; (2) ст. 39

45 Писано е в пророците: „Всички ще бъдат научени от Бога[1].“ Всеки, който е чул от Отца и се е научил, идва при Мен. (1) Ис. 54:13; 1 Сол. 4:9

46 Не че някой е видял Отца, освен Онзи, който е от Бога; Той е видял Отца[1]. (1) гл. 1:18

47 Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, има вечен живот[1].
(1) гл. 3:14-16

48 Аз съм хлябът на живота.

49 Бащите ви ядоха манна в пустинята[1] и измряха[2]. (1) Втзк. 8:3; (2) 1 Кор. 10:3,5

50 Това е хлябът, който слиза от небето, за да яде човек от него и да не умре[1]. (1) гл. 11:26

51 Аз съм живият хляб, който е слязъл от небето[1]. Ако яде някой от този хляб, ще живее до века[2]; и хлябът, който Аз ще дам, е Моята плът, (която Аз ще дам) за живота на света.
(1) ст. 33; (2) гл. 4:14

52 Тогава юдеите започнаха да се карат помежду си, като казваха: Как може Този да ни даде да ядем плътта Му?

53 Затова Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: ако не ядете плътта на Човешкия Син и не пиете кръвта Му, нямате живот в себе си[1]. (1) 1 Йн. 5:12

54 Който яде Моята плът и пие Моята кръв, има вечен живот; и Аз ще го възкреся в последния ден[1]. (1) ст. 39

55 Защото Моята плът е истинска храна и Моята кръв е истинско питие.

56 Който се храни с Моята плът и пие Моята кръв, стои в Мен и Аз – в него[1]. (1) гл. 15:4; 17:26; 1 Йн. 3:24

57 **Както живият Отец Ме е пратил и
Аз живея чрез Отца, така и онзи, който
се храни с Мен, ще живее чрез Мен.**
58 **Това е хлябът, който слезе от небе-
то**[1]**; а не както бащите ви ядоха ман-
на и измряха. Онзи, който се храни с
този хляб, ще живее до века**[1]**.** (1) ст. 51
59 **Това Иисус каза в синагогата, като
поучаваше в Капернаум.**
60 **Тогава мнозина от учениците Му,
като чуха** *това,* **казаха: Тежко е това
слово; кой може да го слуша?**
61 **Но Иисус, като знаеше в Себе Си,
че учениците Му за това роптаят**[1]**, им
каза: Това ли ви препъва?** (1) ст. 41
62 **Тогава** *какво ще кажете,* **ако видите
Човешкия Син да възлиза там, където
е бил преди**[1]**?** (1) гл. 3:13; 20:17; Лк. 24:51
63 **Духът е, който дава живот**[1]**; плътта
нищо не ползва**[2]**. Думите, които ви го-
воря, са дух и живот.**
(1) 2 Кор. 3:6; (2) Римл. 2:28,29
64 **Но има някои от вас, които не
вярват. Защото Иисус отначало зна-
еше кои са невярващите**[1] **и кой е този,
който щеше да Го предаде**[2]**.**
(1) гл. 2:24,25; (2) гл. 13:11
65 **И каза: Затова ви казах, че никой
не може да дойде при Мен, ако не Му
е дадено от Моя Отец**[1]**.** (1) ст. 44
66 **Поради това мнозина от учениците
Му се върнаха назад и повече не хо-
деха с Него.**
67 **Тогава Иисус каза на дванадесетте:
Да не искате и вие да си отидете?**
68 **Симон Петър Му отговори: Госпо-
ди, при кого да отидем? Ти имаш думи
на вечен живот**[1]**;** (1) Деян. 5:20
69 **и ние повярвахме и познахме**[1]**, че
Ти си (Христос, Синът на живия Бог,)
Светият Божи**[2]**.**
(1) гл. 4:42; (2) Мт. 16:16; Мк. 1:24; Лк. 9:20
70 **Иисус им отговори: Не Аз ли из-
брах вас дванадесетте**[1]**, и един от вас
е дявол?** (1) гл. 13:18; 15:16; Лк. 6:13
71 **А Той говореше за Юда Симонов
Искариотски; защото той, един от два-
надесетте, щеше да Го предаде**[1]**.**
(1) гл. 12:4; 13:26; 18:2; Мт. 26:21; Мк. 14:10

7 **След това Иисус ходеше из Галилея**[1]**;
защото не искаше да ходи из Юдея**[2]**,
понеже юдеите искаха да Го убият**[3]**.**
(1) Мт. 15:29; (2) гл. 11:54; (3) ст. 19,25,30; гл. 5:18
2 **А наближаваше юдейският празник**[1]
Колиби[2]**.** (1) гл. 5:1; (2) Лев. 23:34; Втзк. 16:13
3 **Затова Неговите братя**[1] **Му казаха:
Замини оттук и иди в Юдея, така че и
Твоите ученици да видят делата, които
вършиш;** (1) гл. 2:12
4 **защото никой,** *който* **сам иска да
бъде известен, не върши нещо скриш-
но. Щом вършиш тези дела, покажи
Себе Си на света.**
5 **Защото и братята Му не вярваха в
Него**[1]**.** (1) Пс. 69:8; Мк. 3:21
6 **А Иисус им каза: Моето време още
не е дошло**[1]**, а вашето време винаги е
готово.** (1) гл. 2:4
7 **Вас светът не може да мрази, а
Мен мрази**[1]**, защото Аз свидетелствам
за него, че делата му са зли**[2]**.**
(1) гл. 15:18; (2) гл. 3:19,20
8 **Изкачете се вие на празника; Аз
няма да се изкача на този празник,
защото времето Ми още не се е из-
пълнило**[1]**.** (1) ст. 30; гл. 8:20
9 **И като им каза това, си остана в
Галилея.**
10 **А когато братята Му се бяха из-
качили на празника, тогава и Той се
изкачи, не явно, а някак си тайно.**
11 **А юдеите Го търсеха на празника и
казваха: Къде е Онзи?**[1] (1) гл. 11:56
12 **И имаше за Него голяма глъчка
сред множествата. Едни казваха: До-
бър** *Човек* **е. Други казваха: Не е, а
заблуждава народа**[1]**.**
(1) ст. 43,47; гл. 9:16; 10:19; Мт. 27:63; Лк. 12:51
13 **Обаче никой не говореше за Него
открито поради страха от юдеите**[1]**.**
(1) гл. 9:22; 12:42; 19:38; 20:19
14 **Но вече по средата на празника
Иисус се изкачи в храма и започна да
поучава**[1]**.** (1) гл. 8:2; 18:20; Мт. 26:55
15 **Затова юдеите се чудеха и казваха:
Как този** *Човек* **знае** *свещените* **Писа-
ния, като не се е учил?**[1]
(1) Мт. 13:54,55; Мк. 6:2; Лк. 2:47

16 Иисус в отговор им каза: Моето учение не е Мое, а на Онзи, който Ме е пратил[1].
(1) гл. 3:34; 12:44

17 Ако иска някой да върши Неговата воля, ще познае дали учението е от Бога, или Аз от Себе Си говоря.

18 Който говори от себе си, търси своята си слава[1]; а който търси славата на Онзи, който Го е пратил[2], Той е истинен и в Него няма неправда[3].
(1) гл. 5:41,44; (2) гл. 4:34; 8:50; (3) гл. 8:46; 18:38; 19:4,6; 1 Йн. 3:5

19 Не ви ли даде Мойсей закона[1]? Но никой от вас не изпълнява закона[2]. Защо искате да Ме убиете[3]?
(1) гл. 1:17; (2) Римл. 2:23; (3) ст. 1

20 Народът отговори: Имаш демон[1]. Кой иска да Те убие[2]?
(1) гл. 8:48,52; 10:20; Мт. 9:34; Лк. 7:33; (2) гл. 5:18

21 Иисус в отговор им каза: Едно дело извърших, а вие всички се чудите.

22 Мойсей ви даде обрязването[1] – не че то е от Мойсей, а от бащите[2] – и вие в съботен ден обрязвате човека.
(1) Лев. 12:3; (2) Бит. 17:10; Римл. 4:11

23 Ако човек приема обрязване в събота[1], за да не бъде нарушен Мойсеевият закон, на Мен ли се гневите за това, че изцяло оздравих човек в събота[2]?
(1) Мт. 12:5; (2) гл. 5:9,16

24 Не съдете по вида, а съдете справедливо[1].
(1) Втзк. 1:16

25 Тогава някои от ерусалимляните казаха: Не е ли Този, когото търсят да убият[1]?
(1) ст. 1

26 Ето, Той явно говори и нищо не Му казват. Да не би първенците наистина да са познали, че Този е Христос[1]?
(1) ст. 48

27 Обаче Този знаем откъде е[1], а когато дойде Христос, никой няма да знае откъде е.
(1) гл. 6:42

28 Тогава Иисус, като поучаваше в храма, извика и каза: И Мен познавате, и откъде съм знаете[1]; и Аз от само Себе Си не съм дошъл[2], а истинен е Този, който Ме е пратил[3], когото вие не познавате[4].
(1) гл. 6:42; (2) гл. 5:43; (3) гл. 5:32; (4) гл. 8:19

29 А Аз Го познавам[1], защото съм от Него, и Той Ме е пратил[2].
(1) гл. 8:55; 10:15; 17:25; Мт. 11:27; (2) 1 Йн. 4:9,10

30 И тогава искаха да Го хванат[1], но никой не сложи ръка на Него, защото часът Му още не беше дошъл[2].
(1) ст. 44; гл. 5:18; 10:39; (2) ст. 8; гл. 12:27; 13:1; 17:1

31 И мнозина от народа повярваха в Него[1] и казваха: Когато дойде Христос, нима ще извърши повече знамения от тези, които Този е извършил[2]?
(1) гл. 4:39; (2) гл. 2:23; 3:2; Лк. 24:19

32 Фарисеите чуха, че множеството шушукало така за Него, и главните свещеници и фарисеите пратиха служители да Го хванат[1].
(1) ст. 45

33 А Иисус им каза: Още малко време съм с вас[1] и ще отида при Онзи, който Ме е пратил[2].
(1) гл. 12:35; (2) гл. 14:12; 16:5,16

34 Ще Ме търсите и няма да Ме намерите; и там, където съм Аз, вие не можете да дойдете[1].
(1) гл. 8:21; 13:33,36

35 На това юдеите казаха помежду си: Къде мисли да отиде Този, така че да не можем да Го намерим? Да не мисли да отиде при *юдеите,* разпръснати между гърците[1] и да поучава гърците?
(1) Як. 1:1

36 Какво *значи* тази дума, която каза: Ще Ме търсите и няма да Ме намерите; и там, където съм Аз, вие не можете да дойдете?

37 А в последния ден, великия на празника[1], Иисус застана и извика, като каза: Ако някой е жаден, нека дойде при Мен и да пие[2].
(1) Лев. 23:36; Чис. 29:35; (2) гл. 4:10; Ис. 55:1; Откр. 22:17

38 Ако някой вярва в Мен, както казва Писанието, реки от жива вода ще потекат от утробата му[1].
(1) гл. 4:14; Ис. 58:11

39 А това каза за Духа, който вярващите в Него щяха да приемат[1]; защото (Светият) Дух още не беше *даден,* понеже Иисус още не се беше прославил[2].
(1) гл. 14:16,26; 15:26; Лк. 24:49; (2) гл. 16:7; Деян. 2:33

40 Затова *някои* от множеството, като чуха тези думи, казваха: Наистина Този е Пророкът[1].
(1) гл. 1:21; Мт. 21:11

41 Други казваха: Този е Христос. Но

**някои казваха: Нима от Галилея ще
дойде Христос[1]?** (1) ст. 52
42 **Не е ли казано в Писанието, че
Христос ще дойде от потомството на
Давид[1] и от градчето Витлеем, където
е бил Давид[2]?** (1) Пс. 132:11; Мт. 1:1;
Деян. 13:23; (2) 1 Царе 17:12; Мих. 5:2; Мт. 2:5,6; 22:42
43 **И така възникна разцепление меж-
ду народа за Него[1].** (1) ст. 12
44 **А някои от тях искаха да Го хванат,
но никой не сложи ръце на Него[1].**
(1) ст. 30
45 **Тогава служителите дойдоха при
главните свещеници и фарисеите, кои-
то им казаха: Защо не Го доведохте?[1]**
(1) ст. 32
46 **Служителите отговориха: Никога
човек не е говорил така (като този
Човек)[1].** (1) Мт. 7:28,29
47 **А фарисеите им отговориха: И вие
ли сте заблудени[1]?** (1) ст. 12
48 **Някой от първенците или от фари-
сеите повярвал ли е в Него?[1]**
(1) ст. 26; 1 Кор. 1:22
49 **Но това простолюдие, което не
знае закона, е проклето!**
50 **Никодим, който беше ходил при
Него през нощта и който беше един
от тях[1], им каза:** (1) гл. 3:1,2
51 **Нашият закон осъжда ли човека,
ако първо не го изслуша и не разбере
какво върши[1]?** (1) Втзк. 1:16,17; Деян. 25:16
52 **Те в отговор му казаха: Да не си
и ти от Галилея? Изследвай и виж, че
няма пророк, който да се е издигнал
от Галилея.**
53 **И всеки отиде у дома си.**

8 **А Исус отиде на Елеонския хълм[1].**
(1) гл. 18:2; Лк. 21:37
2 **И рано сутринта пак дойде в храма
и целият народ дойде при Него, и Той
седна и ги поучаваше[1].** (1) гл. 7:14; Лк. 21:38
3 **А книжниците и фарисеите доведоха
(при Него) една жена, хваната в пре-
любодейство, и като я поставиха по
средата, Му казаха:**
4 **Учителю, тази жена беше хваната в
самото прелюбодеяние.**
5 **А Мойсей ни е заповядал в закона
да убиваме такива с камъни[1]. А Ти как-
во казваш?** (1) Лев. 20:10; Втзк. 22:22
6 **И това казаха, за да Го изпитат[1],
та да имат** *за какво* **да Го обвиняват[2].
А Исус се наведе надолу и пишеше с
пръст на земята.**
(1) Мт. 16:1; Лк. 10:25; (2) Мт. 12:10; Мк. 3:2; Лк. 20:20
7 **Но като продължаваха да Го питат,
Той се изправи и им каза: Който от
вас е безгрешен, нека пръв хвърли ка-
мък върху нея[1].** (1) Римл. 2:1
8 **И пак се наведе надолу и пишеше с
пръст на земята[1].** (1) Ер. 17:13
9 **А те, като чуха това, се разотидоха
един по един[1], като започнаха от по-
старите; и Исус остана сам и жената,
която стоеше по средата.** (1) Мт. 22:22
10 **И когато се изправи и не видя
никого освен жената, Исус ѝ каза:
Жено, къде са тези, (които те обвиня-
ваха)? Никой ли не те осъди?**
11 **И тя отговори: Никой, Господи.
Исус каза: И Аз не те осъждам[1]; иди
си и отсега не съгрешавай вече[2].**
(1) гл. 3:17; (2) гл. 5:14
12 **Тогава Исус пак им говори, като
казваше: Аз съм светлината на све-
та[1]; който Ме следва, няма да ходи
в тъмнината, а ще има светлината на
живота.**
(1) гл. 1:4-9; 9:5; 12:35,46; Ис. 42:6; 49:6; 60:1; Мт. 5:14
13 **Затова фарисеите Му казаха: Ти
Сам свидетелстваш за Себе Си, Твоето
свидетелство не е истинно[1]!** (1) гл. 5:31
14 **Исус в отговор им каза: Ако и
да свидетелствам за Себе Си, свиде-
телството Ми е истинно, защото зная
откъде съм дошъл и накъде отивам[1]; а
вие не знаете откъде идвам или накъ-
де отивам[2].**
(1) гл. 13:1,3; 16:28; (2) гл. 7:27,28,35
15 **Вие съдите по плът; Аз не съдя
никого[1].** (1) ст. 11
16 **И дори и да съдя, Моят съд е
истинен, защото не съм сам, а Аз и
Отец, който Ме е пратил[1].**
(1) ст. 29; гл. 5:30; 16:32
17 **А и във вашия закон е писано, че
свидетелството на двама човека е ис-
тинно[1].** (1) Мт. 18:16

18 **Аз съм, който свидетелствам за Себе Си, и Отец, който Ме е пратил, свидетелства за Мен[1].** (1) гл. 5:32

19 **Тогава Му казаха: Къде е Твоят Отец? Иисус отговори: Не познавате нито Мен, нито Моя Отец[1]; ако познавахте Мен, щяхте да познавате и Моя Отец[2].** (1) ст. 55; гл. 7:28; (2) гл. 14:7; 15:21; 16:3; 17:25; Деян. 13:27

20 **Тези думи Той изговори в съкровищницата, като поучаваше в храма; и никой не Го хвана, защото часът Му още не беше дошъл[1].** (1) гл. 7:8; Лк. 4:30; 22:53

21 **И** *Иисус* **пак им каза: Аз си отивам и ще Ме търсите, но в греха си ще умрете. Където отивам Аз, вие не можете да дойдете[1].** (1) гл. 7:34

22 **Затова юдеите казаха: Да не би да се самоубие, че казва: Там, където отивам Аз, вие не можете да дойдете?**

23 **И им каза: Вие сте от долното; Аз съм от горното[1]. Вие сте от този свят; а Аз не съм от този свят[2].** (1) гл. 3:31; (2) гл. 17:16

24 **По тази причина ви казах, че ще умрете в греховете си, защото, ако не повярвате, че съм Аз, ще умрете в греховете си[1].** (1) гл. 16:9

25 **Тогава те Му казаха: Кой си Ти? Иисус им каза: Преди всичко** *Аз съм* **именно това, което ви казвам.**

26 **Много нещо имам да говоря и да съдя за вас, но Този, който Ме е пратил, е истинен[1] и каквото съм чул от Него, това говоря на света[2].** (1) гл. 5:32; (2) ст. 38,40; гл. 3:32-34

27 **Те не разбраха, че им говореше за Отца.**

28 **Тогава Иисус каза: Когато издигнете Човешкия Син[1], тогава ще познаете, че съм Аз и че от Себе Си нищо не върша, а каквото Ме е научил Моят Отец, това говоря[2].** (1) гл. 3:14; (2) гл. 5:19; Ис. 50:4,5

29 **И Този, който Ме е пратил, е с Мен; не Ме е оставил сам[1], защото Аз винаги върша онова, което на Него Му е угодно[2].** (1) ст. 16; (2) гл. 4:34

30 **Когато говореше това, мнозина повярваха в Него[1].** (1) гл. 4:39

31 **Тогава Иисус каза на повярвалите в Него юдеи: Ако стоите в словото Ми, наистина сте Мои ученици[1].** (1) гл. 15:8

32 **И ще познаете истината[1] и истината ще ви направи свободни[2].** (1) 2 Йн. 1; (2) Як. 1:25

33 **Отговориха Му: Ние сме Авраамово потомство[1] и никога не сме били роби на никого[2]; как казваш Ти: Ще станете свободни?** (1) ст. 39; Мт. 3:9; (2) Втзк. 5:6; Неем. 9:36; Ис. 26:13

34 **Иисус им отговори: Истина, истина ви казвам: всеки, който върши грях, е роб на греха[1].** (1) 2 Петр. 2:19; Римл. 6:16,20

35 **А робът не остава вечно в дома[1]; синът остава вечно.** (1) Гал. 4:30

36 **И така, ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни[1].** (1) 1 Петр. 2:16; Римл. 6:18,22; 1 Кор. 7:22; 2 Кор. 3:17; Гал. 5:1,13

37 **Зная, че сте Авраамово потомство, но пак искате да Ме убиете[1], защото за Моето слово няма място във вас.** (1) гл. 5:18

38 **Аз говоря това, което съм видял при Моя Отец[1]; също и вие вършите това, което сте чули от вашия баща[2].** (1) ст. 26; гл. 5:19; (2) ст. 44

39 **Те в отговор Му казаха: Авраам е нашият баща[1]. Иисус им каза: Ако бяхте деца на Авраам, щяхте да вършите делата на Авраам[2].** (1) ст. 33; (2) Римл. 9:7

40 **А сега искате да убиете Мен, Човека, който ви казах истината, която чух от Бога[1]. Това Авраам не е направил.** (1) ст. 26

41 **Вие вършите делата на баща си. Те Му казаха: Ние не сме родени от блудство[1]; имаме един Отец – Бога[2].** (1) Ис. 57:3; (2) Ис. 63:16; Римл. 2:17

42 **Иисус им каза: Ако Бог беше вашият Отец, вие щяхте да Ме любите, защото Аз съм излязъл и дошъл от Бога; понеже Аз не съм дошъл от Себе Си, а Той Ме изпрати[1].** (1) гл. 5:43

43 **Защо не разбирате Моето говорене? Защото не можете да слушате Моето слово[1].** (1) Ер. 6:10

44 **Вие сте от баща дявола[1] и желае-**

те да вършите похотите на баща си[2]. Той беше от началото човекоубиец и не стоеше в истината, защото в него няма истина. Когато говори лъжа, от своето си говори, защото е лъжец и на *лъжата* баща[3].
(1) ст. 38; Мт. 13:38; (2) 1 Йн. 3:8; (3) Бит. 3:4,13

45 **А понеже Аз говоря истината, вие не Ми вярвате[1].** (1) гл. 3:12; 5:38

46 **Кой от вас Ме обвинява в грях?[1] Но ако говоря истина, защо не Ми вярвате?**
(1) гл. 7:18; Мт. 27:23; 1 Петр. 2:22; 2 Кор. 5:21; Евр. 4:15

47 **Който е от Бога, той слуша Божиите думи; вие затова не слушате, защото не сте от Бога[1].**
(1) гл. 10:27; 18:37; 1 Йн. 4:6; 1 Кор. 2:4,7

48 **Юдеите в отговор Му казаха: Не казваме ли ние право, че си самарянин и имаш демон[1]?** (1) гл. 7:20

49 **Иисус отговори: Нямам демон; но Аз почитам Своя Отец, а вие Ме позорите[1].** (1) гл. 5:23

50 **Но Аз не търся слава за Себе Си[1]; има Един, който търси и съди[2].**
(1) гл. 7:18; (2) гл. 3:17

51 **Истина, истина ви казвам: ако някой опази Моето слово, няма да види смърт до века.**

52 **Юдеите Му казаха: Сега знаем, че имаш демон[1]. Авраам умря, също и пророците[2]; а Ти казваш: Ако някой опази Моето слово, няма да вкуси смърт до века.** (1) гл. 7:20; (2) Зах. 1:5

53 **Нима Ти си по-голям от баща ни Авраам[1], който умря? И пророците умряха. Ти на какъв се правиш?** (1) гл. 4:12

54 **Иисус отговори: Ако Аз Сам славя Себе Си, славата Ми е нищо; Моят Отец е, който Ме слави, за когото вие казвате, че е ваш Бог;**

55 **но вие не сте Го познали[1], а Аз Го познавам и ако кажа, че не Го познавам, ще бъда като вас лъжец; но Аз Го познавам[2] и пазя словото Му.**
(1) ст. 19; (2) гл. 7:29

56 **Баща ви Авраам ликуваше, че ще види Моя ден; и го видя и се зарадва[1].** (1) Евр. 11:13

57 **Юдеите Му казаха: Още нямаш и петдесет години, и си видял и Авраам?**

58 **Иисус им каза: Истина, истина ви казвам: преди да е бил Авраам, Аз съм[1].** (1) гл. 1:1,2; Мих. 5:2; Кол. 1:17

59 **Тогава взеха камъни, за да хвърлят по Него[1], но Иисус се скри и излезе от храма, (минавайки посред тях и така си отиде)[2].** (1) гл. 10:31,39; 11:8; (2) гл. 12:36

9 **И когато минаваше, видя един човек, който беше сляп по рождение.**

2 **И учениците Му Го попитаха, като казаха: Равви, кой е съгрешил – този** *човек* **или родителите му, за да се роди сляп[1]?** (1) Изх. 20:5; Лк. 13:2

3 **Иисус отговори: Нито този човек, нито родителите му са съгрешили, а за да се изявят в него Божиите дела[1].**
(1) гл. 11:4

4 **Ние трябва да вършим делата на Този, който Ме е пратил[1], докато е ден; иде нощ, когато никой не може да работи.** (1) гл. 4:34; 5:17,19

5 **Докато съм в света, Аз съм светлината на света[1].** (1) гл. 8:12; 11:9

6 **Като каза това, плюна на земята, направи кал с плюнката и намаза с калта очите на слепия[1];**
(1) Мт. 9:29; Мк. 7:33

7 **и му каза: Иди, умий се в къпалнята Силоам, което значи Пратен. И така, той отиде, уми се и дойде прогледнал[1].** (1) гл. 11:37; Мк. 8:25; 10:52

8 **А съседите и онези, които го бяха виждали по-рано, че беше просяк, казваха: Не е ли този, който седеше и просеше?**

9 **Едни казваха: Той е; други казваха: Прилича на него. Той каза: Аз съм.**

10 **Тогава му казаха: Как ти се отвориха очите?**

11 **Той отговори: Човекът, който се нарича Иисус, направи кал, намаза очите ми и ми каза: Иди на Силоам и се умий. И така, отидох и като се умих, прогледнах.**

12 **Тогава му казаха: Къде е Той? Каза:**
Не зная[1]**.** (1) гл. 5:12,13
13 **Заведоха някогашния слепец при**
фарисеите.
14 **А беше събота**[1]**, когато Иисус на-**
прави калта и му отвори очите.
(1) гл. 5:9
15 **И така, фарисеите също го попи-**
таха пак как е прогледнал. И той им
каза: Кал сложи на очите ми, умих се
и гледам.
16 **Затова някои от фарисеите казва-**
ха: Този Човек не е от Бога, защото не
пази съботата[1]**. А други казваха: Как**
може грешен човек да върши такива
знамения?[2] **И възникна разцепление**
помежду им[3]**.**
(1) гл. 5:16; (2) ст. 31,33; (3) гл. 7:12
17 **Казват пак на слепеца: Ти какво**
казваш за Него, като ти е отворил очи-
те? И той каза: Пророк е[1]**.** (1) гл. 4:19
18 **Но юдеите не вярваха, че той е**
бил сляп и е прогледнал, докато не по-
викаха родителите на прогледналия
19 **и ги попитаха, казвайки: Този ли е**
вашият син, за когото казвате, че се е
родил сляп? А сега как вижда?
20 **Родителите в отговор казаха: Зна-**
ем, че този е нашият син и че се е
родил сляп;
21 **а как сега вижда, не знаем или кой**
му е отворил очите, не знаем; него
питайте, той е пълнолетен, сам нека
говори за себе си.
22 **Това казаха родителите му, защото**
се бояха от юдеите[1]**; понеже юдеите**
се бяха споразумели вече помежду си
да отлъчат от синагогата[2] **онзи, който**
би Го изповядал като Христос.
(1) гл. 7:13; (2) гл. 12:42; 16:2
23 **Затова родителите му казаха: Той е**
пълнолетен, него питайте.
24 **И така, повикаха втори път човека,**
който беше сляп, и му казаха: Отдай
слава на Бога[1]**; ние знаем, че този Чо-**
век е грешник. (1) Иис. Нав. 7:19
25 **А той отговори: Дали е грешник,**
не зная; едно зная – че бях сляп, а
сега виждам.
26 **Затова му казаха: Какво ти напра-**
ви? Как ти отвори очите?
27 **Отговори им: Казах ви вече и не**
чухте; защо искате пак да чуете? Да
не би и вие да искате да Му станете
ученици?
28 **Тогава те го изругаха и казаха: Ти**
си Негов ученик, а ние сме ученици на
Мойсей[1]**.** (1) Мт. 23:2
29 **Ние знаем, че на Мойсей Бог е**
говорил, а Този не знаем откъде е[1]**.**
(1) гл. 6:42
30 **Човекът в отговор им каза: Това е**
чудно, че вие не знаете откъде е[1]**, но**
Той ми отвори очите[2]**.**
(1) Ис. 29:14; (2) Ис. 42:7
31 **Знаем, че Бог не слуша грешници**[1]**,**
а ако някой се бои от Бога и върши
Божията воля, него слуша[2]**.** (1) Пс. 66:18;
Ис. 1:15; Як. 4:3; (2) Пс. 145:19; Пр. 15:29; 1 Петр. 3:12
32 **А пък от началото** *на света* **не се**
е чуло някой да е отворил очите на
сляпороден човек[1]**.** (1) Пс. 146:8
33 **Ако този Човек не беше от Бога,**
нямаше да може нищо да направи[1]**.**
(1) ст. 16; гл. 3:2
34 **Те в отговор му казаха: Ти цял в**
грехове си роден, и нас ли учиш? И го
изпъдиха навън.
35 **Иисус чу, че го изпъдили навън, и**
като го намери, каза: Ти вярваш ли в
Божия Син[1]**?** (1) гл. 1:34; 3:18; 5:25; 6:69
36 **Той в отговор каза: А кой е Той,**
Господине, за да вярвам в Него?
37 **Иисус му каза: И видял си Го, и**
който говори с теб, Той е[1]**.** (1) гл. 4:26
38 **А той каза: Вярвам, Господи!**[1] **И Му**
се поклони[2]**.** (1) гл. 11:27; (2) Мт. 14:33
39 **И Иисус каза: За съд дойдох Аз на**
този свят: за да виждат невиждащите,
а виждащите да ослепеят[1]**.**
(1) Мт. 13:15; 23:16
40 **Някои от фарисеите, които бяха**
с Него, чуха това и Му казаха: Да не
сме и ние слепи[1]**?** (1) Откр. 3:17
41 **Иисус им каза: Ако бяхте слепи,**
нямаше да имате грях[1]**, но сега каз-**
вате, че виждате, и затова грехът ви
остава. (1) гл. 15:22,24

10 **Истина, истина ви казвам: който
не влиза в кошарата на овцете през
вратата, а прескача от другаде, той е
крадец и разбойник[1].**
(1) ст. 8; Ер. 23:1,2; Езек. 34:2,3

2 **А който влиза през вратата, е овчар
на овцете.**
3 **На него вратарят отваря и овцете
слушат гласа му[1], и той вика своите
овце по име[2] и ги извежда.**
(1) ст. 16,27; (2) Ис. 43:1

4 **И когато е изкарал всичките свои
овце, върви пред тях и овцете го след-
ват, защото познават гласа му.**
5 **Но чужд човек няма да следват, а
ще побягнат от него, защото не позна-
ват гласа на чуждите.**
6 **Тази притча им каза Иисус[1], но те не
разбраха какво им говореше.** (1) гл. 16:25
7 **Тогава Иисус пак каза: Истина, ис-
тина ви казвам: Аз съм вратата на ов-
цете.**
8 **Всички, които са идвали преди Мен,
са крадци и разбойници[1]; но овцете не
ги послушаха.** (1) ст. 1
9 **Аз съм вратата[1]: ако някой влезе
през Мен, ще бъде спасен и ще влиза,
и ще излиза, и ще намира паша.**
(1) гл. 14:6

10 **Крадецът влиза само за да открад-
не, да убие и да погуби. Аз дойдох, за
да имат живот[1] и да го имат изобил-
но.** (1) гл. 6:33
11 **Аз съм добрият пастир[1]; добрият
пастир дава живота Си за овцете[2].**
(1) Пс. 23:1; Ис. 40:11; Езек. 34:11-16; 1 Петр. 2:25; 5:4; Евр. 13:20; (2) гл. 15:13; Мт. 20:28

12 **Но който е наемник, а не овчар,
и не е стопанин на овцете, вижда, че
идва вълкът, и като оставя овцете,
бяга, и вълкът ги разграбва и разпръс-
ва[1];** (1) Езек. 34:2-6; Зах. 11:17
13 **защото е наемник и не го е грижа
за овцете.**
14 **Аз съм добрият пастир[1] и познавам
Моите, и Моите познават Мен[2],**
(1) ст. 11; (2) ст. 27; 2 Тим. 2:19

15 **както Отец познава Мен и Аз по-
знавам Отца[1]; и Аз давам живота Си
за овцете[2].** (1) гл. 7:29; (2) ст. 11

16 **И други овце имам, които не са от
тази кошара[1], и тях трябва да доведа;
и те ще чуят гласа Ми[2] и ще бъде едно
стадо, *с* един пастир[3].**
(1) гл. 11:52; Римл. 9:24; (2) ст. 3; Деян. 28:28; (3) Еф. 2:14

17 **Затова Ме люби Отец[1], защото Аз
давам живота Си, за да го взема пак[2].**
(1) гл. 3:35; (2) гл. 2:21

18 **Никой не Ми го отнема, а Аз от
Себе Си го давам[1]. Имам право да го
дам и имам право пак да го взема[2].
Тази заповед получих от Своя Отец[3].**
(1) гл. 19:30; Евр. 9:14; (2) гл. 5:26; (3) гл. 14:31

19 **Поради тези думи пак възникна
разцепление между юдеите[1].** (1) гл. 7:12
20 **Мнозина от тях казваха: Има де-
мон[1] и е луд[2]. Защо Го слушате?**
(1) гл. 7:20; (2) Мк. 3:21

21 **Други казваха: Тези думи не са на
човек, обзет от демон. Може ли демон
да отваря очи на слепи?**
22 **И настъпи в Ерусалим празникът
Освещение** *на храма.* **Беше зима.**
23 **И Иисус ходеше в Соломоновата
зала на храма[1].** (1) Деян. 3:11
24 **Тогава юдеите Го наобиколиха и
Му казаха: Докога ще ни държиш в
напрежение? Ако Ти си Христос, кажи
ни ясно[1].** (1) Мт. 11:3; 26:63
25 **Иисус им отговори: Казах ви и не
вярвате. Делата, които върша в Име-
то на Своя Отец, те свидетелстват за
Мен[1].** (1) ст. 37; гл. 5:36
26 **Но вие не вярвате[1], защото не сте
от Моите овце, както ви казах.**
(1) гл. 5:38

27 **Моите овце слушат гласа Ми[1] и Аз
ги познавам[2], и те Ме следват[3].**
(1) ст. 3; гл. 8:47; (2) ст. 14; (3) Откр. 14:4

28 **И Аз им давам вечен живот[1]; и те
никога няма да загинат[2] и никой няма
да ги грабне от ръката Ми.**
(1) гл. 3:15,16; 17:2; (2) гл. 6:39

29 **Моят Отец, който Ми** *ги* **даде[1], е
по-голям от всички*[2]; и никой не може
да** *ги* **грабне от ръката на Отца[3].**
**или:* всичко; (1) гл. 6:37; (2) гл. 14:28; (3) 1 Петр. 1:5

30 **Аз и Отец сме едно[1].** (1) гл. 17:11
31 **Тогава юдеите пак взеха камъни, за
да Го убият[1].** (1) гл. 8:59
32 **Иисус им отговори: Много добри**

дела ви показах от Моя Отец[1]; за кое от тези дела искате да Ме убиете с камъни? (1) Мт. 15:31
33 **Юдеите Му отговориха: Не за добро дело Те замеряме с камъни, а за богохулство[1] и защото Ти, бидейки Човек[2], правиш Себе Си Бог[3].**
(1) Мт. 26:65,66; Мк. 2:7; (2) Фил. 2:8; (3) гл. 5:18
34 **Иисус им отговори: Не е ли писано във вашия закон: „Аз казах: Богове сте вие[1]"?** (1) Пс. 82:6
35 **Ако Той нарече „богове" онези, към които дойде Божието слово – а Писанието не може да се отмени[1] –**
(1) Мт. 5:17,18
36 **то на Този ли, когото Бог освети[1] и прати на света[2], вие казвате: Богохулстваш; защото казах: Аз съм Божи Син[3]?** (1) Ер. 1:5; (2) гл. 5:36; (3) Мт. 27:43
37 **Ако не върша делата на Своя Отец, не Ми вярвайте[1];** (1) ст. 25
38 **но ако ги върша, макар и да не вярвате на Мен, вярвайте на делата, за да разберете и повярвате, че Отец е в Мен[1] и Аз в – Него[2].**
(1) 2 Кор. 5:19; (2) гл. 14:10,11; 17:21
39 **Тогава пак искаха да Го хванат, но Той избяга от ръката им[1].** (1) гл. 7:30; 8:59
40 **И отиде отвъд Йордан, на мястото, където Йоан по-преди кръщаваше[1], и остана там[2].** (1) гл. 1:28; (2) Мт. 19:1
41 **И мнозина дойдоха при Него и казаха: Йоан не извърши никакво знамение, но всичко, което Йоан каза за този** *Човек,* **беше истинно.**
42 **И там мнозина повярваха в Него[1].**
(1) гл. 4:39

11 **Един** *човек на име* **Лазар, от Витания, от селото на Мария и на сестра ѝ Марта[1], беше болен.** (1) Лк. 10:38,39
2 **А Мария, чийто брат Лазар беше болен, беше онази, която помаза Господа с миро и избърса краката Му с косата си[1].** (1) гл. 12:3
3 **И така, сестрите пратиха до Него да Му кажат: Господи, ето, този, когото обичаш, е болен[1].** (1) ст. 36
4 **А Иисус, като чу, каза: Тази болест не е смъртоносна, а е за Божията слава – за да се прослави Божият Син чрез нея[1].** (1) ст. 40; гл. 9:3
5 **А Иисус любеше Марта и сестра ѝ, и Лазар.**
6 **И когато чу, че бил болен, престоя два дни на мястото, където се намираше.**
7 **След това каза на учениците: Да отидем пак в Юдея.**
8 **Учениците Му казаха: Равви, сега юдеите искаха да Те убият с камъни[1], и пак ли там отиваш?** (1) гл. 8:59
9 **Иисус отговори: Нали денят има дванадесет часа? Ако някой ходи денем, не се препъва, защото вижда светлината на този свят[1].** (1) гл. 9:5
10 **Но ако някой ходи нощем, се препъва, защото светлината не е в него[1].**
(1) гл. 12:35; 1 Йн. 2:11
11 **Това изговори и след това им каза: Нашият приятел Лазар е заспал[1], но Аз отивам да го събудя.**
(1) Мт. 9:24; 1 Сол. 4:13-15
12 **Тогава учениците Му казаха: Господи, ако е заспал, ще оздравее.**
13 **Но Иисус беше говорил за смъртта му, а те мислеха, че говори за почиване в сън.**
14 **Тогава Иисус им каза ясно: Лазар умря[1].** (1) гл. 12:1; Лк. 8:49
15 **Но заради вас се радвам, че не бях там, за да повярвате[1]. Но нека да отидем при него.** (1) ст. 42
16 **Тогава Тома, наречен Близнак[1], каза на другарите си, учениците: Да отидем и ние, за да умрем с него[2].**
(1) гл. 20:24; 21:2; Мт. 10:3; (2) Мт. 26:35
17 **И така, като дойде Иисус, намери, че той беше вече от четири дни в гроба[1].** (1) ст. 39
18 **А Витания беше близо до Ерусалим – на около петнадесет стадия;**
19 **и много от юдеите бяха при Марта и Мария, за да ги утешават за брат им[1].** (1) 1 Лет. 7:22; Йов 2:11
20 **А Марта, като чу, че идел Иисус, отиде да Го посрещне; а Мария седеше вкъщи.**

21 **Тогава Марта каза на Иисус: Господи, ако Ти беше тук, нямаше да умре брат ми[1].** (1) ст. 32
22 **Но и сега зная, че каквото и да поискаш от Бога, Бог ще Ти даде[1].** (1) ст. 41
23 **Иисус ѝ каза: Брат ти ще възкръсне.**
24 **Марта Му каза: Зная, че ще възкръсне във възкресението на последния ден[1].** (1) гл. 6:39,40,44,54
25 **Иисус ѝ каза: Аз съм възкресението и животът[1]; който вярва в Мен, ако и да умре, ще живее;** (1) гл. 5:26
26 **и никой, който е жив и вярва в Мен, няма да умре до века[1]. Вярваш ли ти това?** (1) гл. 3:15,16; 6:50
27 **Тя Му каза: Да, Господи, аз вярвам[1], че Ти си Христос, Божият Син[2], който има да дойде на света.** (1) гл. 9:38; (2) гл. 1:49
28 **И като каза това, тя отиде и тайно повика сестра си Мария, като каза: Учителят е тук и те вика[1].** (1) Мк. 10:49
29 **И тя, щом чу това, стана бързо и отиде при Него.**
30 **Иисус още не беше дошъл в града, а беше на мястото, където Го посрещна Марта.**
31 **А юдеите, които бяха с нея вкъщи и я утешаваха, като видяха, че Мария стана бързо и излезе, я последваха, като мислеха, че отива на гроба да плаче там.**
32 **И така, Мария, като дойде там, където беше Иисус, и Го видя, падна пред краката Му и Му каза: Господи, да беше Ти тук, нямаше да умре брат ми[1].** (1) ст. 21
33 **Иисус, като я видя, че плаче, и че юдеите, които дойдоха с нея, плачат, възнегодува в духа Си и се смути[1].** (1) гл. 13:21; Мк. 7:34
34 **И каза: Къде го положихте? Казаха Му: Господи, ела и виж.**
35 **Иисус се просълзи[1].** (1) Лк. 19:41
36 **Тогава юдеите казаха: Виж колко го е обичал[1]!** (1) ст. 3
37 **А някои от тях казаха: Не можеше ли Този, който отвори очите на слепия[1], да направи така, че и този да не умре?** (1) гл. 9:6,7
38 **А Иисус, негодувайки пак в Себе Си, дойде на гроба. Беше пещера и на нея беше отъркolen камък[1].** (1) Мт. 27:60
39 **Иисус каза: Махнете камъка. Марта, сестрата на умрелия, Му каза: Господи, смърди вече, защото от четири дни е** *мъртъв[1].* (1) ст. 17
40 **Иисус ѝ каза: Не ти ли казах, че ако повярваш[1], ще видиш Божията слава[2]?** (1) Мк. 5:36; (2) ст. 4; гл. 1:14
41 **Тогава те махнаха камъка. А Иисус повдигна очи нагоре[1] и каза: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша[2].** (1) гл. 17:1; Мт. 14:19; (2) ст. 22; Евр. 5:7
42 **Аз знаех, че Ти винаги Ме слушаш[1], но казах това заради множеството, което стои наоколо[2], за да повярват, че Ти си Ме изпратил[3].** (1) ст. 41; (2) гл. 12:30; (3) ст. 15; гл. 5:36
43 **Като каза това, извика със силен глас: Лазаре, излез навън![1]** (1) Лк. 7:14
44 **И умрелият излезе[1] с ръце и крака, повити в саван, и лицето му увито с кърпа. Иисус им каза: Разповийте го и го оставете да си върви.** (1) гл. 12:1; Мт. 9:25
45 **Тогава много от юдеите, които бяха дошли при Мария и видяха това, което направи** *Иисус,* **повярваха в Него[1].** (1) гл. 4:39
46 **А някои от тях отидоха при фарисеите и им казаха какво беше извършил Иисус.**
47 **Затова главните свещеници и фарисеите свикаха Синедриона[1] и казаха: Какво ще правим ние? Защото този Човек върши много знамения[2].** (1) Мт. 26:3; (2) гл. 12:37; 20:30; Лк. 6:11
48 **Ако Го оставим така, всички ще повярват в Него[1]; и римляните ще дойдат и ще отнемат и страната ни, и народа ни.** (1) гл. 12:17,19
49 **А един от тях, Каяфа, който беше първосвещеник през тази година[1], им каза: Вие нищо не знаете,** (1) гл. 18:13; Лк. 3:2
50 **нито съобразявате, че за нас е по-**

добре един човек да умре за народа[1], отколкото да загине целият народ.
(1) гл. 18:14

51 **Това той не каза от себе си, а тъй**
като беше първосвещеник през онази
година, предсказа, че Иисус ще умре
за народа,
52 **и не само за народа, но и за да**
събере в едно разпръснатите Божии
деца[1]. (1) гл. 10:16
53 **И така, от онзи ден те се съветва-**
ха да Го убият[1]. (1) гл. 5:18; Мк. 14:1; Лк. 19:47
54 **Затова Иисус вече не ходеше от-**
крито между юдеите[1], а оттам отиде
в една местност близо до пустинята,
в един град, наречен Ефраим, и там
остана с учениците Си. (1) гл. 7:1
55 **А наближаваше юдейската Пасха[1];**
и мнозина от провинцията се изкачиха
в Ерусалим преди Пасхата, за да се
очистят[2]. (1) гл. 2:13; (2) 2 Лет. 30:17
56 **И така, те търсеха Иисус[1] и стоей-**
ки в храма, разговаряха помежду си:
Как ви се вижда? Няма ли да дойде на
празника? (1) гл. 6:24; гл. 7:11
57 **А главните свещеници и фарисеите**
бяха издали заповед: ако узнае някой
къде е, да извести, за да Го уловят[1].
(1) Мт. 26:14

ст. 1-8: Мт. 26:6-13; Мк. 14:3-9

12 **А шест дни преди Пасхата Иисус**
дойде във Витания, където беше Лазар,
когото Той възкреси от мъртвите[1].
(1) ст. 9; гл. 11:14,43

2 **Там Му направиха вечеря и Марта**
прислужваше[1]; а Лазар беше един от
тези, които седяха с Него на трапеза-
та. (1) Лк. 10:40
3 **Тогава Мария, като взе една литра***
миро от чист и скъпоценен нард, по-
маза краката на Иисус и с косата си
избърса краката Му[1]; и къщата се из-
пълни с благоухание от мирото.
*927 грама; (1) гл. 11:2; Лк. 7:38
4 **Тогава един от учениците Му, Юда**
Искариотски, който щеше да Го преда-
де[1], каза: (1) гл. 6:71
5 **Защо не се продаде това миро за**
триста динария, за да се раздадат на
бедните?
6 **А това каза не защото го беше гри-**
жа за бедните, а защото беше крадец
и като държеше касата[1], вземаше това,
което пускаха в нея. (1) гл. 13:29
7 **Тогава Иисус каза: Оставете я; тя**
е запазила това за деня на Моето по-
гребение.
8 **Защото бедните винаги се намират**
между вас, но Аз не винаги се нами-
рам[1]. (1) гл. 13:33
9 **И голямо множество от юдеите уз-**
наха, че е там; и дойдоха не само
заради Иисус, но за да видят и Лазар,
когото Той беше възкресил от мъртви-
те[1]. (1) ст. 1
10 **А главните свещеници се наговори-**
ха да убият и Лазар[1], (1) Лк. 16:31
11 **защото поради него мнозина от**
юдеите отиваха и вярваха в Иисус[1].
(1) гл. 4:39

ст. 12-19: Мт. 21:1-11; Мк. 11:1-10; Лк. 19:28-40

12 **На следващия ден едно голямо**
множество, което беше дошло на
празника, като чуха, че Иисус идвал
в Ерусалим,
13 **взеха палмови клони и излязоха да**
Го посрещнат, викайки: Осанна! Благо-
словен, който иде в Господното Име[1],
Царят на Израил[2]!
(1) Пс. 118:26; Мт. 23:39; (2) гл. 1:49; 18:37
14 **А Иисус, като намери едно мага-**
ренце, го възседна, както е писано:
15 **„Не бой се, дъще Сионова! Ето,**
твоят Цар идва, възседнал на магарен-
це[1].“ (1) Зах. 9:9
16 **Учениците Му отначало не разбра-**
ха това[1]; но когато Иисус се просла-
ви, тогава си спомниха, че това беше
писано за Него и че те Му сториха
това[2]. (1) Лк. 18:34; (2) гл. 2:22
17 **А народът, който беше с Него, ко-**
гато повика Лазар от гроба и го възк-
реси от мъртвите, свидетелстваше.
18 **По същата причина Го посрещна и**
множеството, защото чуха, че извър-
шил това знамение.
19 **Затова фарисеите казаха помежду**

си: Вижте, че нищо не постигате! Ето,
светът отиде след Него[1]. (1) гл. 11:48
20 **А между онези, които дойдоха на**
поклонение по празника, имаше и ня-
кои гърци[1]. (1) 3 Царе 8:41; Деян. 8:27
21 **Те отидоха при Филип, който беше**
от Витсаида Галилейска[1], и го помоли-
ха, казвайки: Господине, искаме да ви-
дим Иисус[2]. (1) гл. 1:44; (2) Лк. 19:3
22 **Филип дойде и каза на Андрей; а**
Андрей и Филип казаха на Иисус.
23 **А Иисус в отговор им каза: Дой-**
де часът[1] да се прослави Човешкият
Син[2]. (1) Мт. 26:45; (2) гл. 13:31; 17:1; Деян. 3:13
24 **Истина, истина ви казвам: ако**
житното зърно не падне в земята и не
умре, то си остава само[1]; но ако умре,
дава много плод[2].
(1) 1 Кор. 15:36; (2) Ис. 53:10,11; Евр. 2:10
25 **Който обича живота си, ще го из-**
губи; и който мрази живота си на този
свят, ще го запази за вечен живот[1].
(1) Мт. 10:39; Лк. 17:33
26 **Ако служи някой на Мен, нека пос-**
ледва Мен[1]; и където съм Аз, там ще
бъде и служителят Ми[2]. Който служи на
Мен, него ще почете Моят Отец.
(1) 1 Петр. 2:21; (2) гл. 14:3; 17:24
27 **Сега душата Ми е развълнувана[1];**
и какво да кажа? Отче, избави Ме от
този час. Но за това дойдох до този
час[2]. (1) Пс. 6:3; Мт. 26:38; (2) гл. 7:30
28 **Отче, прослави Името Си. Тогава**
дойде глас от небето[1]: И *го* **прославих,**
и пак ще *го* **прославя!** (1) Мт. 3:17
29 **На това народът, който стоеше**
там, като чу, каза: Гръм е. Други пък
казаха: Ангел Му говори[1]. (1) Деян. 23:9
30 **Иисус в отговор каза: Този глас не**
дойде заради Мен, а заради вас[1].
(1) гл. 11:42
31 **Сега е съд на този свят[1]; сега кня-**
зът на този свят ще бъде изхвърлен
вън[2]. (1) гл. 16:11; Кол. 2:15; (2) Еф. 2:2
32 **И Аз, когато бъда издигнат от зе-**
мята[1], ще привлека всички при Себе
Си. (1) гл. 3:14
33 **А като казваше това, Той означава-**
ше от каква смърт щеше да умре[1].
(1) гл. 18:32
34 **А множеството Му отговори: Ние**
сме чули от закона, че Христос пребъ-
два до века[1]; а Ти как казваш, че Човеш-
кият Син трябва да бъде издигнат? Кой
е този Човешки Син?[2] (1) Лк. 1:33; (2) Мт. 16:13
35 **Тогава Иисус им каза: Още малко**
време светлината[1] е между вас[2]. Ходе-
те, докато имате светлината, за да не
ви обхване тъмнината[3]. Който ходи в
тъмнината, не знае къде отива[4].
(1) гл. 8:12; (2) гл. 7:33; (3) Ер. 13:16; (4) гл. 11:10
36 **Докато имате светлината, вярвайте**
в светлината[1], за да станете синове на
светлината[2]. Това изговори Иисус и си
отиде, и се скри от тях[3].
(1) ст. 46; (2) Лк. 16:8; Еф. 5:8; 1 Сол. 5:5; (3) гл. 8:59
37 **Но макар и да беше извършил тол-**
кова знамения пред тях[1], те пак не
вярваха в Него; (1) гл. 2:23; 11:47; Деян. 2:22
38 **за да се изпълни реченото от про-**
рок Исая, който каза: „Господи, кой
от нас **е повярвал на онова, което сме**
чули? И на кого се е открила мишцата
Господна?[1]“ (1) Ис. 53:1; Римл. 10:16
39 **Те затова не можеха да вярват, за-**
щото Исая пак е казал:
40 **„Ослепил е очите им и закоравил**
сърцата им[1], да не би с очи да видят и
със сърце да разберат, за да се обър-
нат и да ги изцеля[2].“
(1) Пс. 81:12; (2) Ис. 6:10; Мт. 13:14,15
41 **Това каза Исая, защото видя слава-**
та Му и говори за Него[1]. (1) Ис. 6:1,5
42 **Но пак мнозина от първенците по-**
вярваха в Него, но поради фарисеите
не *Го* **изповядаха, за да не бъдат отлъ-**
чени от синагогата[1]; (1) гл. 7:13; 9:22
43 **защото обикнаха човешката слава**
повече от Божията слава[1]. (1) гл. 5:44
44 **А Иисус извика и каза: Който вяр-**
ва в Мен, не в Мен вярва, а в Онзи,
който Ме е пратил[1].
(1) гл. 7:16; 13:20; Мт. 10:40; 1 Петр. 1:21
45 **И който вижда Мен, вижда Онзи,**
който Ме е пратил[1].
(1) гл. 14:9; 2 Кор. 4:6; Кол. 1:15; Евр. 1:3
46 **Аз дойдох като светлина на света[1],**
за да не остане в тъмнина никой, кой-
то вярва в Мен[2].
(1) гл. 8:12; (2) ст. 35,36; гл. 1:9; 1 Петр. 2:9

47 **И ако някой чуе думите Ми и не ги
пази, Аз не го съдя; защото не дойдох,
за да съдя света, а за да спася света**[1].
(1) гл. 3:17
48 **Който Ме отхвърля и не приема
думите Ми, има кой да го съди – сло-
вото, което говорих, то ще го съди в
последния ден**[1]. (1) гл. 6:39,40,44,54
49 **Защото Аз не говорих от Себе Си,
а Отец, който Ме прати, Той Ми даде
заповед какво да кажа и какво да го-
воря**[1]. (1) гл. 3:34; 5:19
50 **И зная, че Неговата заповед е ве-
чен живот**[1]. **И така, това, което гово-
ря, го говоря така, както Ми е казал
Отец**[2]. (1) гл. 3:16; (2) ст. 49

13 **А преди празника на Пасхата Иис-
ус, като знаеше**[1], **че е настанал часът
Му**[2] **да премине от този свят към От-
ца**[3], **като беше възлюбил Своите, които
бяха на света, докрай ги възлюби**[4].
(1) гл. 18:4; 19:28; (2) гл. 7:30;
(3) гл. 8:14; (4) гл. 15:9; Откр. 1:5
2 **И по време на вечерята, когато дя-
волът вече беше внушил в сърцето**[1]
**на Юда Симонов Искариотски да Го
предаде**[2], (1) Деян. 5:3; (2) Мк. 14:10
3 *Иисус,* **като знаеше, че Отец е пре-
дал всичко в ръцете Му**[1] **и че Той от
Бога е излязъл и при Бога отива**[2],
(1) гл. 3:35; (2) гл. 8:14
4 **стана от вечерята, сложи настрани
горната Си дреха, взе кърпа и се пре-
паса**[1]. (1) Лк. 12:37
5 **После наля вода в умивалника и
започна да мие краката на учениците
и да ги изтрива с кърпата, с която бе
препасан**[1]. (1) Лк. 22:27
6 **И така, дойде при Симон Петър.
Той Му каза: Господи, Ти ли ще ми
умиеш краката?**[1] (1) Мт. 3:14
7 **Иисус в отговор му каза: Това, кое-
то Аз правя, ти не знаеш сега, но ще
разбереш след това.**
8 **Петър Му каза: Ти никога няма да
умиеш моите крака!**[1] **Иисус му отго-
вори: Ако не те умия, нямаш дял с
Мен.** (1) ст. 6
9 **Симон Петър Му каза: Господи, не
само краката ми, а и ръцете и гла-
вата!**
10 **Иисус му каза: Който се е окъпал,
няма нужда да умие друго освен кра-
ката си, а е цял чист; и вие сте чисти**[1],
но не всички[2].
(1) гл. 15:3; 1 Кор. 6:11; Тит 3:5; (2) гл. 6:64
11 **Защото Той знаеше кой щеше да
Го предаде; затова и каза: Не всички
сте чисти.**
12 **А като уми краката им и си взе
горната дреха, седна пак и им каза:
Знаете ли какво ви направих?**
13 **Вие Ме наричате Учител и Господ и
добре казвате, защото съм такъв**[1].
(1) Мт. 23:8
14 **И така, ако Аз, Господ и Учител,
ви умих краката, то и вие сте длъжни
един на друг да** *си* **миете краката.**
15 **Защото ви дадох пример да прави-
те и вие, както Аз направих на вас**[1].
(1) 1 Петр. 2:21; 1 Йн. 2:6; Фил. 2:5; Кол. 3:13
16 **Истина, истина ви казвам: слугата
не е по-горен от господаря си, нито
пратеникът е по-горен от онзи, който
го е изпратил**[1]. (1) гл. 15:20; Мт. 10:24
17 **Като знаете това, блажени сте, ако
го изпълнявате**[1]. (1) Лк. 11:28; Як. 1:25
ст. 18-30: Мт. 26:20-25; Мк. 14:17-21; Лк. 22:14,21-23
18 **Не говоря за всички вас; Аз зная
кои съм избрал**[1], **но за да се сбъдне
писанието**[2]: **„Който ядеше хляба Ми,
вдигна петата си против Мен**[3]**."**
(1) гл. 6:70; (2) гл. 17:12; 19:28; Лк. 24:44; (3) Пс. 41:9
19 **Отсега ви го казвам, преди да е
станало, че когато стане, да повярвате,
че съм Аз**[1]. (1) гл. 14:29; 16:4
20 **Истина, истина ви казвам: който
приеме онзи, когото Аз пращам, Мен
приема; а който приема Мен, приема
Този, който Ме е пратил**[1].
(1) гл. 12:44; Лк. 9:48; 10:16
21 **Като каза това, Иисус се смути в
духа** *Си*[1] **и свидетелства, и каза: Исти-
на, истина ви казвам, че един от вас
ще Ме предаде.** (1) гл. 11:33
22 **Тогава учениците се спогледаха по-
между си, недоумявайки за кого го-
вори.**

23 А на трапезата един от учениците,
когото Иисус любеше[1], се беше облег-
нал на гърдите на Иисус.
(1) гл. 19:26; 20:2; 21:7,20
24 Симон Петър му кимна да попита
кой е този, за когото *Иисус* говори.
25 А той, като се беше облегнал назад
на гърдите на Иисус, Му каза: Господи,
кой е?[1] (1) гл. 21:20
26 Иисус отговори: Той е онзи, за ко-
гото ще натопя залък и ще му го дам.
И като натопи залъка, Той го подаде на
Юда Симонов Искариотски[1]. (1) гл. 6:71
27 И тогава, след залъка, Сатана влезе
в него[1]. Тогава Иисус му каза: Каквото
вършиш, върши го по-скоро. (1) Лк. 22:3
28 Но никой от седящите не разбра
защо му каза това.
29 Защото някои мислеха, понеже
Юда държеше касата[1], че Иисус му
казва: Купи каквото ни трябва за праз-
ника; или че трябва да даде нещо на
бедните. (1) гл. 12:6
30 И така, като взе залъка, веднага
излезе; а беше нощ.
31 А когато излезе, Иисус каза: Сега
се прослави Човешкият Син[1] и Бог се
прослави в Него. (1) гл. 12:23
32 Ако Бог се прослави в Него, и Бог
ще Го прослави в Себе Си, и веднага
ще Го прослави[1]. (1) гл. 17:4,5
33 Дечица, още малко съм с вас[1]. Ще
Ме търсите, и както казах на юдеите,
така казвам и на вас, че там, където
отивам Аз, вие не можете да дойдете[2].
(1) гл. 12:8; (2) гл. 7:33,34
34 Нова заповед ви давам[1]: да се лю-
бите един друг[2]; както Аз ви възлюбих[3],
така и вие да се любите един друг.
(1) 1 Йн. 2:8; (2) гл. 15:12,17; 1 Петр. 1:22; 1 Йн. 3:11;
Римл. 12:10; 1 Сол. 4:9; Евр. 13:1; (3) Еф. 5:2
35 По това ще познаят всички, че
сте Мои ученици, ако имате любов по-
между си.
ст. 36-38: Мт. 26:31-35; Мк. 14:27-31; Лк. 22:31-34
36 Симон Петър Му каза: Господи,
къде отиваш?[1] Иисус отговори: Където
отивам Аз, ти не можеш сега да Ме
последваш[2], но ще Ме последваш пос-
ле[3]. (1) гл. 14:5; 16:5; (2) гл. 7:34; (3) гл. 21:18,19
37 Петър Му каза: Господи, защо не
мога да Те последвам сега? Живота си
ще дам за Теб.
38 Иисус отговори: Живота си ли ще
дадеш за Мен? Истина, истина ти каз-
вам: петелът няма да пропее, преди ти
три пъти да се отречеш от Мен[1].
(1) гл. 18:27

14 Да не се смущава сърцето ви[1];
вие вярвате в Бога, вярвайте и в
Мен. (1) ст. 27
2 В дома на Отца Ми има много жи-
лища. Ако не беше така, Аз щях да ви
кажа, защото отивам да ви приготвя
място.
3 И като отида и ви приготвя място,
пак ще дойда[1] и ще ви взема при Себе
Си, така че, където съм Аз, да бъдете
и вие[2]. (1) Деян. 1:11; Евр. 9:28; Откр. 22:7;
(2) гл. 12:26; 1 Сол. 4:17
4 А вие знаете къде отивам, и пътя
знаете.
5 Тома Му каза: Господи, не знаем
къде отиваш[1], а как можем да знаем
пътя? (1) гл. 13:36
6 Иисус му каза: Аз съм пътят[1] и ис-
тината, и животът[2]; никой не идва при
Отца, освен чрез Мен[3].
(1) Евр. 10:20; (2) гл. 5:26; (3) гл. 10:9; 1 Петр. 3:18
7 Когато познаете Мен, ще познаете
и Моя Отец[1]; и отсега Го познавате и
сте Го видели[2]. (1) гл. 8:19; (2) гл. 1:18
8 Филип Му каза: Господи, покажи ни
Отца, и ни е достатъчно.
9 Иисус му каза: Толкова време съм
с вас и не си ли Ме познал, Филипе?
Който е видял Мен, е видял Отца[1]; как
казваш ти: Покажи ни Отца?
(1) гл. 12:45
10 Не вярваш ли, че Аз съм в Отца
и Отец – в Мен? Думите, които Аз
ви казвам, не *ги* говоря от Себе Си[1],
а Отец, който обитава в Мен, върши
Своите дела[2]. (1) ст. 24; гл. 3:34; (2) гл. 5:19
11 Вярвайте Ми, че Аз съм в Отца и
Отец – в Мен[1]; или пък вярвайте Ми
поради самите дела[2].
(1) ст. 20; гл. 10:38; (2) гл. 5:36

12 **Истина, истина ви казвам: който вярва в Мен, делата, които върша Аз, и той ще ги върши, и по-големи от тях ще върши; защото Аз отивам при Отца[1].** (1) гл. 7:33
13 **И каквото и да поискате в Мое Име, ще го направя[1], за да се прослави Отец в Сина.** (1) гл. 15:7; Мк. 11:24; 1 Йн. 3:22
14 **Ако поискате нещо в Мое Име, ще го направя[1].** (1) гл. 16:23,24; Мт. 7:7,8
15 **Ако Ме любите, ще пазите Моите заповеди[1].** (1) гл. 15:10; 1 Йн. 2:5; 5:3
16 **И Аз ще помоля Отца и Той ще ви даде друг Застъпник[1], който ще бъде с вас до века –** (1) гл. 7:39
17 **Духа на истината[1], когото светът не може да приеме, защото нито Го вижда, нито Го познава; но вие Го познавате[2], защото Той пребъдва с вас и ще бъде във вас[3].** (1) гл. 15:26; 16:13; 1 Йн. 4:6; 5:6; (2) Римл. 8:9; (3) 1 Йн. 2:27; 1 Кор. 3:16
18 **Няма да ви оставя сираци, ще дойда при вас.**
19 **Още малко, и светът няма вече да Ме вижда, но вие Ме виждате[1]; понеже Аз живея, и вие ще живеете[2].** (1) гл. 16:16; (2) 1 Сол. 5:10
20 **В онзи ден ще познаете, че Аз съм в Своя Отец[1], и вие – в Мен, и Аз – във вас[2].** (1) ст. 10,11; (2) гл. 17:21-23; 1 Йн. 5:20
21 **Който има Моите заповеди и ги пази, той Ме люби[1]; а който Ме люби, ще бъде възлюбен от Моя Отец[2], и Аз ще го възлюбя и ще му явя Себе Си.** (1) гл. 15:10; 1 Йн. 2:5; 5:3; (2) гл. 16:27
22 **Юда, не Искариотски, Му каза: Господи, по коя причина ще явиш Себе Си на нас, а не на света[1]?** (1) Деян. 10:41
23 **Исус в отговор му каза: Ако Ме люби някой, ще пази словото Ми[1]; и Моят Отец ще го възлюби[2], и Ние ще дойдем при него и ще направим жилище у него[3].** (1) ст. 20; (2) Пр. 8:17; (3) гл. 17:26
24 **Който не Ме люби, не пази думите Ми; а словото, което слушате, не е Мое, а на Отца, който Ме е пратил[1].** (1) ст. 10
25 **Това ви казах, докато още съм с вас.**
26 **А Застъпникът[1], Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое Име, Той ще ви научи на всичко[2] и ще ви напомни всичко, което съм ви казал[3].** (1) гл. 7:39; (2) гл. 16:13; 1 Йн. 2:20,27; (3) гл. 2:22
27 **Мир ви оставям[1]; Моя мир ви давам[2]: Аз не ви давам, както светът дава. Да не се смущава сърцето ви[3], нито да се бои.** (1) Римл. 5:1; Еф. 2:14; (2) гл. 16:33; Кол. 3:15; 2 Сол. 3:16; (3) ст. 1
28 **Чухте как Аз ви казах: Отивам си и ще дойда при вас. Ако Ме любехте, бихте се зарадвали, че казах, че отивам при Отца, защото Отец е по-голям от Мен[1].** (1) гл. 10:29
29 **И сега ви го казах, преди да е станало, че когато стане, да повярвате[1].** (1) гл. 13:19; Мт. 24:25
30 **Аз няма вече много да говоря с вас, защото иде князът на (този) свят, и той няма нищо в Мен;**
31 **но** *това става,* **за да познае светът, че Аз любя Отца и както Ми е заповядал Отец, така правя[1]. Станете, да си отидем оттук[2].** (1) гл. 10:18; (2) Мт. 26:30

15 **Аз съм истинската лоза[1] и Моят Отец е лозарят.** (1) Пс. 80:8
2 **Всяка пръчка в Мен, която не дава плод, Той я маха[1]; и всяка, която дава плод, я очиства, за да дава повече плод.** (1) Римл. 11:22
3 **Вие сте вече чисти заради словото, което ви говорих[1].** (1) гл. 13:10; 1 Петр. 1:22; Еф. 5:26
4 **Стойте в Мен[1], и Аз – във вас[2]. Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не стои на лозата, така и вие не можете, ако не стоите в Мен.** (1) 1 Йн. 2:28; Фил. 3:9; (2) гл. 6:56; Гал. 4:19
5 **Аз съм лозата, вие сте пръчките; който стои в Мен и Аз – в него, той дава много плод; защото, отделени от Мен, не можете да направите нищо[1].** (1) 2 Кор. 3:5; Фил. 1:11
6 **Ако някой не стои в Мен, той бива**

изхвърлен навън като пръчка и изсъхва; и ги събират и ги хвърлят в огъня, и те изгарят.
7 **Ако стоите в Мен и думите Ми стоят във вас[1], искайте, каквото и да желаете, и ще ви бъде[2].**
(1) 1 Йн. 2:14; (2) ст. 16; гл. 14:13
8 **В това се прославя Моят Отец – да принасяте много плод[1]; и ще бъдете Мои ученици[2].** (1) Мт. 5:16; (2) гл. 8:31
9 **Както Отец възлюби Мен[1], така и Аз възлюбих вас[2]; стойте в Моята любов.**
(1) гл. 3:35; (2) гл. 13:1
10 **Ако пазите Моите заповеди, ще стоите в любовта Ми[1], както и Аз опазих заповедите на Своя Отец и стоя в Неговата любов.** (1) гл. 14:15,21,23
11 **Това ви говорих, за да бъде Моята радост във вас, и вашата радост да бъде пълна[1].** (1) гл. 16:24; 17:13; 1 Йн. 1:4
12 **Това е Моята заповед: да се любите един друг, както Аз ви възлюбих[1].**
(1) гл. 13:34; Еф. 5:2,25
13 **Никой няма по-голяма любов от това, да даде живота си за приятелите си[1].** (1) гл. 10:11; 1 Йн. 3:16
14 **Вие сте Ми приятели, ако вършите, каквото ви заповядвам.**
15 **Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае какво върши Господарят му; а вас нарекох приятели[1], защото ви изявих всичко, което чух от Своя Отец.** (1) Лк. 12:4
16 **Не вие избрахте Мен, а Аз избрах вас[1] и ви определих да отидете и да принасяте плод, и плодът ви да бъде траен[2]; така че каквото и да поискате от Отца в Мое Име, да ви даде[3].**
(1) гл. 6:70; Мк. 3:13; (2) Лк. 8:15; Кол. 1:10; (3) ст. 7
17 **Това ви заповядвам: да се любите един друг[1].** (1) гл. 13:34
18 **Ако светът ви мрази, знайте, че преди вас Мен е намразил[1].**
(1) гл. 7:7; 1 Йн. 3:13
19 **Ако бяхте от света, светът щеше да люби своето[1]; а понеже не сте от света, а Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази[2].**
(1) 1 Йн. 4:5; (2) гл. 17:14; Гал. 4:29
20 **Помнете думата, която ви казах: Слугата не е по-горен от господаря си[1]. Ако Мен гониха, и вас ще гонят[2]; ако са опазили Моето слово, ще пазят и вашето.** (1) гл. 13:16; (2) гл. 16:2; 2 Тим. 3:12
21 **Но всичко това ще ви сторят заради Моето Име[1], защото не познават Онзи, който Ме е пратил[2].**
(1) Мт. 10:22; (2) гл. 8:19
22 **Ако не бях дошъл и не им бях говорил, не биха имали грях; но сега нямат извинение за греха си.**
23 **Който мрази Мен, мрази и Моя Отец[1].** (1) гл. 5:23
24 **Ако не бях извършил между тях делата, които никой друг не е извършил[1], не биха имали грях; но сега видяха[2] и намразиха и Мен, и Моя Отец.**
(1) гл. 5:36; (2) гл. 9:41
25 **Но** *това стана,* **за да се изпълни писаното в закона им слово: „Намразиха Ме без причина[1].“** (1) Пс. 35:19
26 **А когато дойде Застъпникът, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината[1], който изхожда от Отца[2], Той ще свидетелства за Мен[3].**
(1) гл. 14:17; (2) гл. 7:39; (3) Деян. 5:32; 1 Йн. 5:7
27 **Но и вие** *ще* **свидетелствате[1], защото сте с Мен отначало[2].** (1) гл. 19:35; 21:24; Мт. 10:18; Деян. 1:8; 1 Петр. 5:1; 1 Йн. 1:2; (2) Лк. 1:2

16 **Това ви казах, за да не се препънете[1].** (1) Мт. 13:21
2 **Ще ви отлъчат от синагогата[1]; даже настава час, когато всеки, който ви убие, ще мисли, че принася служба на Бога[2].** (1) гл. 9:22; (2) ст. 33; гл. 15:20; Мт. 24:9
3 **И това ще ви сторят, защото не са познали нито Отца, нито Мен[1].**
(1) гл. 8:19; 1 Йн. 3:1; Римл. 10:2
4 **Но Аз ви казах тези неща, за да помните, че съм ви ги казал[1], когато дойде часът им. Отначало не ви ги казах, защото бях с вас.** (1) гл. 13:19
5 **Но сега отивам при Онзи, който Ме е пратил[1], и никой от вас не Ме пита: Къде отиваш?[2]** (1) ст. 16,28; гл. 7:33; (2) гл. 13:36
6 **Но понеже ви казах това, скръб изпълни сърцата ви[1].** (1) ст. 22; Мт. 17:23

7 Аз обаче ви казвам истината: за вас е по-добре Аз да отида, защото, ако не отида, Застъпникът няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви Го изпратя[1].
(1) гл. 7:39

8 А когато Той дойде, ще изобличи света за грях, за правда и за съд:

9 за грях, защото не вярват в Мен[1];
(1) гл. 8:24

10 за правда, защото отивам при Отца[1] и няма вече да Ме виждате;
(1) 1 Тим. 3:16

11 и за съд, защото князът на този свят е осъден[1].
(1) гл. 12:31

12 Имам още много неща да ви кажа, но не можете да ги понесете сега.

13 А когато дойде Онзи, Духът на истината[1], ще ви води в цялата истина[2]; защото няма да говори от Себе Си, а каквото чуе, *това* ще говори, и ще ви извести за идните неща[3].
(1) гл. 14:17; Пс. 25:5; 1 Йн. 2:27; (2) гл. 14:26; 1 Кор. 2:10-13; (3) Деян. 21:11; 1 Тим. 4:1-3; Откр. 22:6

14 Той Мен ще прослави, защото от Моето ще взема и ще ви известява[1].
(1) 1 Кор. 2:12

15 Всичко, което има Отец, е Мое[1]; затова казах, че от Моето ще взема и ще ви известява.
(1) гл. 3:35

16 Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите[1].
(1) гл. 14:19; Мт. 28:7; Деян. 1:3

17 Тогава някои от учениците Му си казаха помежду си: Какво е това, което ни казва: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите, и *това:* Отивам при Отца?

18 Затова си казаха: Какво е това, което казва: Още малко? Не знаем какво *иска да* каже.

19 Иисус, като разбра, че желаят да Го питат, им каза: Затова ли се питате помежду си, че казах: Още малко, и няма да Ме виждате; и пак малко, и ще Ме видите?

20 Истина, истина ви казвам, че вие ще заплачете и ще заридаете, а светът ще се радва; вие ще скърбите, но скръбта ви ще се обърне в радост[1].
(1) Ис. 61:3; Мт. 5:4; Мк. 2:20

21 Жена, когато ражда, е в скръб, защото е дошъл часът ѝ[1]; но когато роди детенцето, не помни вече мъките поради радостта, че се е родил човек на света.
(1) Ис. 26:17

22 Така и вие сега имате скръб[1]; но Аз пак ще ви видя и сърцето ви ще се зарадва[2], и радостта ви никой няма да ви отнеме.
(1) ст. 6; (2) гл. 20:20; Лк. 24:41,52

23 И в онзи ден няма да Ме питате за нищо. Истина, истина ви казвам: ако поискате нещо от Отца в Мое Име, Той ще ви го даде.

24 Досега нищо не сте искали в Мое Име; искайте, и ще получите[1], за да бъде радостта ви пълна[2].
(1) гл. 14:13,14; (2) гл. 15:11

25 Това ви говорих с притчи[1]. Настава час, когато няма вече да ви говоря с притчи, а ясно ще ви известя за Отца.
(1) гл. 10:6

26 В онзи ден ще искате в Мое Име; и не ви казвам, че Аз ще моля Отца за вас,

27 защото Сам Отец ви обича[1], понеже вие обикнахте Мен и повярвахте, че Аз от Отца излязох[2].
(1) гл. 14:21; 1 Йн. 3:1; (2) гл. 17:8,25

28 Излязох от Отца и дойдох на света; и пак напускам света и отивам при Отца[1].
(1) ст. 5; гл. 8:14

29 Неговите ученици Му казаха: Ето, сега ясно говориш и никаква притча не казваш.

30 Сега знаем, че Ти всичко знаеш[1] и няма нужда да Те пита някой. По това вярваме, че си излязъл от Бога.
(1) гл. 2:25

31 Иисус им отговори: Сега ли вярвате?

32 Ето, настава час, дошъл е вече, да се разпръснете всеки при своето си и Мен да оставите сам[1]; но Аз не съм сам, защото Отец е с Мен[2].
(1) Пс. 69:20; Мт. 26:31; (2) гл. 8:16,29

33 Това ви казах, за да имате в Мен мир[1]. В света имате скръб[2], но дерзайте: Аз победих света[3].
(1) гл. 14:27; Фил. 4:7; (2) ст. 2; 1 Сол. 3:3,4; (3) 1 Йн. 5:4; Откр. 3:21

17 **Това каза Иисус, и като вдигна очите Си към небето, каза: Отче, настана часът[1]: прослави Сина Си[2], за да Те прослави и Синът Ти[3],**

(1) гл. 7:30; Мк. 14:41; (2) Евр. 5:5; (3) гл. 12:23

2 **както си Му дал власт над всяко създание[1] да даде вечен живот на всички, които си Му дал[2].**

(1) Мт. 11:27; (2) гл. 6:40; 10:28

3 **А това е вечен живот – да познаят Теб, единствения истинен Бог[1], и Иисус Христос, когото си изпратил[2].**

(1) 1 Кор. 8:6; (2) 2 Петр. 1:2,3; 1 Йн. 5:20

4 **Аз Те прославих на земята: извърших делото, което Ти Ми даде да върша[1].**

(1) гл. 4:34; Евр. 3:2

5 **И сега, прослави Ме, Отче, при Себе Си със славата, която имах при Теб, преди да беше светът[1].**

(1) гл. 13:32; Кол. 1:17

6 **Изявих Името Ти на хората, които Ми даде от света. Те бяха Твои и Ти ги даде на Мен[1], и те опазиха Твоето слово[2].** (1) гл. 6:37; Евр. 2:13; (2) Откр. 3:8

7 **Сега познаха, че всичко, което си Ми дал, е от Теб;**

8 **защото думите, които Ми даде Ти[1], Аз ги предадох на тях и те ги приеха и наистина познаха, че излязох от Теб, и повярваха, че Ти си Ме пратил[2].**

(1) гл. 3:34; (2) гл. 4:42; 16:27,30

9 **Аз за тях се моля[1]; не се моля за света, а за тези, които си Ми дал, защото са Твои.** (1) Римл. 8:34; Евр. 7:25

10 **И всичко Мое е Твое, и Твоето – Мое[1], и Аз съм прославен в тях.**

(1) гл. 3:35

11 **Не съм вече в света, а тези са в света, и Аз ида при Теб. Отче свети, опази ги в Името Си[1], което си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние[2].** (1) Юда 1; (2) ст. 21,22; гл. 10:30

12 **Докато бях с тях, Аз ги пазех в Твоето Име, което Ми даде*; опазих ги и нито един от тях не погина[1] освен синът на погибелта[2], за да се изпълни Писанието[3].**

или: пазех в Твоето Име тези, които Ми даде

(1) гл. 6:39; (2) Мк. 14:21; 2 Сол. 2:3; (3) гл. 13:18

13 **А сега идвам при Теб; и това казвам в света, за да имат Моята радост пълна в себе си[1].** (1) гл. 15:11

14 **Аз им предадох Твоето слово; и светът ги намрази, защото те не са от света, както и Аз не съм от него[1].**

(1) гл. 15:18,19

15 **Не се моля да ги вземеш от света[1], а да ги пазиш от лукавия[2].**

(1) 1 Кор. 5:10; (2) Пс. 12:7; Мт. 6:13

16 **Те не са от света, както и Аз не съм от света[1].** (1) гл. 8:23

17 **Освети ги чрез истината; Твоето слово е истина[1].**

(1) 2 Царе 7:28; Пс. 119:160; Еф. 1:13

18 **Както Ти прати Мен в света[1], така и Аз пратих тях в света[2].**

(1) Евр. 3:1; (2) гл. 20:21

19 **И за тях Аз освещавам Себе Си[1], за да бъдат и те осветени чрез истината[2].** (1) Евр. 10:10; (2) 1 Кор. 1:30; Евр. 2:11

20 **И не само за тях се моля, а и за онези, които биха повярвали в Мен чрез тяхното слово[1] –** (1) Римл. 10:17

21 **да бъдат всички едно[1]; както Ти, Отче, *си* в Мен и Аз в Теб[2], така и те да бъдат в Нас (едно), за да повярва светът, че Ти си Ме пратил.**

(1) ст. 11; (2) гл. 10:38

22 **И славата, която Ти Ми даде, Аз дадох на тях[1]; за да бъдат едно, както и Ние *сме* едно[2]:**

(1) 2 Сол. 2:14; (2) ст. 11; Деян. 4:32

23 **Аз в тях[1] и Ти в Мен[2], за да бъдат съвършени в едно, за да познае светът, че Ти си Ме пратил и си ги възлюбил[3], както си възлюбил Мен[4].**

(1) Кол. 1:27; (2) гл. 14:20; (3) 1 Йн. 3:1; (4) гл. 3:35

24 **Отче, желая, където съм Аз, да бъдат с Мен и тези, които си Ми дал[1], за да гледат Моята слава[2], която си Ми дал; защото си Ме възлюбил преди създанието на света.** (1) гл. 12:26; (2) 1 Йн. 3:2

25 **Отче праведни, светът не Те е познал[1], но Аз Те познах[2]; и тези познаха, че Ти си Ме пратил[3].**

(1) гл. 7:28; 8:19; 1 Йн. 3:1; 1 Кор. 1:21; (2) гл. 7:29; (3) ст. 8

26 **И изявих им Твоето Име, и ще изявя, така че любовта, с която си Ме възлюбил[1], да бъде в тях[2], и Аз – в тях[3].** (1) ст. 23; (2) Римл. 5:5; (3) гл. 6:56; 15:9; Римл. 8:10; 2 Кор. 13:5; Гал. 2:20; Еф. 3:17

18 **Като каза това, Иисус излезе с учениците Си отвъд потока Кедрон[1], където имаше градина, в която влезе Той и учениците Му[2].**

(1) 2 Царе 15:23; (2) Мт. 26:30,36

ст. 2-12: Мт. 26:47-56; Мк. 14:43-50; Лк. 22:47-53

2 **А Юда, който Го предаде[1], знаеше това място; защото Иисус често се събираше там с учениците Си[2].**

(1) гл. 6:71; Мк. 3:19; (2) гл. 8:1

3 **И така, Юда, като взе една дружина войници и служители от главните свещеници и фарисеите, дойде там с фенери, факли и оръжия[1].** (1) Мт. 26:46

4 **А Иисус, като знаеше всичко[1], което щеше да дойде върху Него, излезе и им каза: Кого търсите?** (1) гл. 13:1

5 **Отговориха Му: Иисус Назарянина[1]. Иисус им каза: Аз съм[2]. А с тях стоеше и Юда, който Го предаваше[3].**

(1) гл. 19:19; Мт. 2:23; (2) гл. 6:20; (3) Деян. 1:16

6 **И когато им каза: Аз съм, те се дръпнаха назад и паднаха на земята[1].**

(1) Пс. 27:2

7 **Пак ги попита: Кого търсите? А те казаха: Иисус Назарянина.**

8 **Иисус отговори: Казах ви, че съм Аз. И така, ако търсите Мен, оставете тези да си отидат;**

9 **за да се изпълни думата, казана от Него: От тези, които Ми даде, не изгубих нито един[1].** (1) гл. 6:39

10 **А Симон Петър, който имаше меч, го измъкна, удари слугата на първосвещеника и му отсече дясното ухо[1]. Името на слугата беше Малх.** (1) ст. 26

11 **Тогава Иисус каза на Петър: Сложѝ меча в ножницата. Чашата, която Ми даде Отец, да не я ли пия?[1]** (1) Мт. 26:39,42

12 **И така, дружината, хилядникът и юдейските служители хванаха Иисус и Го вързаха.**

ст. 13-27: Мт. 26:57-75; Мк. 14:53-72; Лк. 22:54-71

13 **И Го заведоха първо при Анна, защото той беше тъст на Каяфа, който беше първосвещеник през тази година[1].** (1) гл. 11:49; Деян. 4:6

14 **А Каяфа беше онзи, който беше дал на юдеите съвет, че е по-добре един човек да загине за народа[1].** (1) гл. 11:50

15 **А Симон Петър и един друг ученик[1] следваха Иисус; и този ученик беше познат на първосвещеника и влезе с Иисус в двора на първосвещеника.**

(1) гл. 20:2,3,8

16 **А Петър стоеше вън до вратата; и другият ученик, който беше познат на първосвещеника, излезе и говори с вратарката, и въведе Петър.**

17 **Тогава слугинята-вратарка каза на Петър: Не си ли и ти от учениците на този Човек? Той каза: Не съм.**

18 **А слугите и служителите бяха наклали огън, защото беше студено, и стояха и се грееха. И Петър стоеше с тях и се грееше.**

19 **А първосвещеникът попита Иисус за учениците Му и за учението Му.**

20 **Иисус му отговори: Аз говорих открито на света. Винаги поучавах в синагогите и в храма, където юдеите винаги се събират, и нищо не съм говорил скришно[1].** (1) гл. 7:14,26

21 **Защо питаш Мен? Питай онези, които са Ме слушали какво съм им говорил; ето, те знаят какво съм казал.**

22 **Когато каза това, един от служителите, който стоеше наблизо, удари плесница на Иисус[1] и каза: Така ли отговаряш на първосвещеника?[2]**

(1) гл. 19:3; (2) Деян. 23:2,4

23 **Иисус му отговори: Ако съм говорил зло, покажи злото; а ако** *е* **добро, защо Ме удряш?[1]** (1) 1 Петр. 2:23

24 **Тогава Анна Го изпрати вързан при първосвещеника Каяфа.**

25 **А Симон Петър стоеше и се грееше. И му казаха: Не си ли и ти от Неговите ученици? Той отрече, като каза: Не съм.**

26 **Един от слугите на първосвещеника, роднина на онзи, на когото Петър отсече ухото, каза: Не те ли видях аз в градината с Него?[1]** (1) ст. 10

27 **И Петър пак се отрече; и начаса пропя петел[1].** (1) гл. 13:38

ст. 28-40: Мт. 27:2,11-26; Мк. 15:1-15; Лк. 23:1-5,13-25

28 **Тогава поведоха Иисус от Каяфа в преторията; а беше рано. Но те са-**

мите не влязоха в преторията, за да
не се осквернят, за да могат да ядат
пасхата[1]. (1) 2 Лет. 30:18
29 Тогава Пилат излезе при тях и каза:
В какво обвинявате този Човек?
30 В отговор му казаха: Ако Той не
беше злодей, ние нямаше да ти Го
предадем.
31 А Пилат им каза: Вземете Го вие и
Го съдете според вашия закон[1]. Юдеи-
те му казаха: На нас не ни е позволе-
но да убиваме никого;
(1) гл. 19:6,7; Деян. 18:15
32 за да се изпълни думата, която
каза Иисус, като предсказваше с каква
смърт щеше да умре[1]. (1) гл. 12:33
33 Тогава Пилат пак влезе в претори-
ята, повика Иисус и Му каза: Ти ли си
юдейският Цар[1]? (1) гл. 19:19
34 Иисус му отговори: От себе си ли
казваш това, или други са ти казали
за Мен?
35 Пилат отговори: Че аз юдеин ли
съм? Твоят народ и главните свеще-
ници Те предадоха на мен[1]. Какво си
направил? (1) гл. 19:11; Деян. 4:26,27
36 Иисус отговори: Моето царство не
е от този свят[1]; ако беше царството
Ми от този свят, служителите Ми щяха
да се борят да не бъда предаден на
юдеите. Но сега царството Ми не е
оттук. (1) гл. 6:15; Лк. 17:20
37 Затова Пилат Му каза: Тогава, Ти
Цар ли си? Иисус отговори: Ти казваш,
че Аз съм Цар[1]. Аз затова се родих и
затова дойдох на света, за да свиде-
телствам за истината[2]. Всеки, който е
от истината, слуша Моя глас[3].
(1) гл. 12:13; (2) 1 Тим. 6:13; Откр. 1:5; (3) гл. 8:47
38 Пилат Му каза: Що е истина? И
като каза това, пак излезе при юдеи-
те и им каза: Аз не намирам никаква
вина в Него[1]. (1) гл. 7:18
39 Но при вас има обичай да ви пус-
кам по един на Пасхата. Желаете ли да
ви пусна юдейския Цар?
40 Тогава те всички пак закрещяха,
казвайки: Не Този, а Варава. А Варава
беше разбойник[1]. (1) Деян. 3:13,14

ст. 1-5: Мт. 27:26-31; Мк. 15:15-20

19 Тогава Пилат взе Иисус и *нареди
да* Го бият[1]. (1) Ис. 50:6; 53:5; Мт. 20:19
2 И войниците сплетоха венец от трь-
ни, наложиха го на главата Му и Му
облякоха пурпурна дреха,
3 и казваха: Привет, Царю юдейски!;
и Му удряха плесници[1].
(1) гл. 18:22; Мт. 26:67
4 Тогава Пилат пак излезе навън и им
каза: Ето, извеждам ви Го навън, за да
знаете, че не намирам в Него никаква
вина[1]. (1) гл. 7:18; Лк. 23:4
5 Тогава Иисус излезе навън, носейки
трънения венец и пурпурната дреха.
Пилат им каза: Ето Човекът!
6 А като Го видяха, главните свеще-
ници и служителите извикаха[1], казвай-
ки: Разпъни Го! Разпъни Го![2] Пилат им
каза: Вие Го вземете и Го разпънете,
защото аз не намирам вина в Него[3].
(1) Пс. 22:13; (2) ст. 15; Мк. 15:14; (3) ст. 4
7 Юдеите му отговориха: Ние имаме
закон[1] и според нашия закон Той тряб-
ва да умре, защото направи Себе Си
Божи Син[2].
(1) гл. 18:31; (2) гл. 5:18; Лев. 24:16; Мт. 26:66
8 А Пилат, като чу тази дума, още
повече се уплаши.
9 И пак влезе в преторията и каза на
Иисус: Ти откъде си? Но Иисус не му
даде отговор[1]. (1) Мт. 26:63; Мк. 15:5
10 Тогава Пилат Му каза: На мен ли
не говориш? Не знаеш ли, че имам
власт да Те пусна и имам власт да Те
разпъна?
11 Иисус му отговори: Ти нямаше да
имаш никаква власт над Мен, ако не
ти беше дадено от горе; затова, по-го-
лям грях има онзи, който Ме предаде
на теб[1]. (1) гл. 18:35
12 Оттогава Пилат търсеше *начин* да Го
пусне, но юдеите викаха, като казваха:
Ако пуснеш Този, не си приятел на им-
ператора! Всеки, който прави себе си
цар, е противник на императора[1]!
(1) Лк. 23:2
13 А Пилат, като чу тези думи, изве-
де Иисус навън и седна на съдийския

престол[1], на мястото, наречено Камен-
ната настилка, а на еврейски – Гава-
та. (1) Мт. 27:19
14 Беше денят на Приготовление на
Пасхата[1], около шестия час. И той каза
на юдеите: Ето вашият Цар! (1) ст. 31
15 А те извикаха: Махни Го! Махни
Го! Разпъни Го![1] Пилат им каза: Вашия
Цар ли да разпъна? Главните свещени-
ци отговориха: Нямаме друг цар освен
императора![2]
(1) ст. 6; Лк. 23:23; Деян. 13:28; (2) Деян. 3:13
16 Затова той им Го предаде да бъде
разпънат. И така, те взеха Иисус и Го
отведоха.
ст. 17-27: Мт. 27:32-44; Мк. 15:21-32; Лк. 23:26-43
17 И Той, носейки кръста Си, излезе
на мястото, наречено Лобно, което на
еврейски се казва Голгота,
18 където Го разпънаха[1], и с Него
други двама – от едната и от другата
страна, а Иисус по средата.
(1) Пс. 22:16; Мт. 20:19; Лк. 20:15; Откр. 11:8
19 А Пилат написа и надпис и го по-
стави на кръста. А написаното беше:
Иисус Назарянинът, юдейският Цар[1].
(1) гл. 18:5,33-37; Мт. 2:2
20 Този надпис прочетоха мнозина от
юдеите, защото мястото, където разпъ-
наха Иисус, беше близо до града и на-
писаното беше на еврейски, на гръцки
и на латински.
21 А главните свещеници на юдеите
казаха на Пилат: Недей да пишеш:
Юдейският Цар, а Самозваният юдей-
ски Цар[1]. (1) Мк. 15:2,12
22 Пилат отговори: Каквото писах,
писах.
23 А войниците, като разпънаха Иис-
ус, взеха дрехите Му и *ги* разделиха
на четири дяла – на всеки войник по
един дял; *взеха* и долната Му дреха.
А дрехата не беше шита, а изтъкана
цялата от горе.
24 Затова те казаха помежду си: Да
не я раздираме, а да хвърлим жребий
за нея – чия да бъде; за да се изпълни
писанието, което казва: „Разделиха си
дрехите Ми и за облеклото Ми хвърли-
ха жребий[1].“ И така, войниците напра-
виха това. (1) Пс. 22:18
25 А при кръста на Иисус стояха май-
ка Му и сестрата на майка Му, Мария
Клеопова и Мария Магдалена[1].
(1) Мт. 27:56
26 А Иисус, като видя майка Си и уче-
ника, когото любеше[1], който стоеше
наблизо, каза на майка Си: Жено, ето
твоят син! (1) гл. 13:23
27 После каза на ученика: Ето твоята
майка! И от онзи час ученикът я при-
бра в своя *дом*.
ст. 28-30: Мт. 27:45-50; Мк. 15:33-37; Лк. 23:44-46
28 След това Иисус, като знаеше[1],
че всичко вече е свършено, за да се
сбъдне Писанието[2], каза: Жаден съм[3].
(1) гл. 13:1; (2) гл. 13:18; 1 Кор. 15:3; (3) Пс. 22:15
29 А там беше сложен съд, пълен с
оцет; и те напоиха гъба с оцет, набу-
чиха я на исоп и я поднесоха до устата
Му[1]. (1) Лк. 23:36
30 А Иисус, като прие оцета, каза:
Свърши се![1] И като наведе глава, пре-
даде дух[2]. (1) Лк. 12:50; (2) гл. 10:18
31 И понеже беше денят на Приго-
товлението[1], за да не останат телата
на кръста[2] в съботата, защото онази
събота беше велика, юдеите помолиха
Пилат да им пречупят краката и да ги
махнат оттам. (1) ст. 14; Мт. 27:62; (2) Втзк. 21:23
32 Тогава войниците дойдоха и пречу-
пиха краката на единия и на другия,
които бяха разпънати с Него.
33 Но когато дойдоха при Иисус и Го
видяха вече умрял, не Му пречупиха
краката[1]. (1) Мк. 15:44
34 Но един от войниците прободе с
копие ребрата Му[1] и веднага изтече
кръв и вода[2]. (1) гл. 20:20; (2) 1 Йн. 5:6
35 И този, който видя, свидетелства[1],
и неговото свидетелство е вярно[2]; и
той знае, че говори истината, за да
повярвате и вие[3].
(1) 1 Йн. 1:3; (2) гл. 15:27; (3) гл. 20:31
36 Защото това стана, за да се изпъл-
ни писанието: „Кост Негова няма да се
строши[1]“; (1) Изх. 12:46; Чис. 9:12; Пс. 34:20
37 и пак друго писание казва: „Ще

погледнат на Този, когото прободоха[1].“
(1) Зах. 12:10; Откр. 1:7

ст. 38-42: Мт. 27:57-61; Мк. 15:42-47; Лк. 23:50-56

38 **След това Йосиф от Ариматея, който беше ученик на Иисус, но таен поради страх от юдеите[1], помоли Пилат да вземе тялото на Иисус; и Пилат позволи. И така, той дойде и взе тялото на Иисус.** (1) гл. 7:13
39 **Дойде също и Никодим, който първо беше ходил при Иисус през нощта[1], и донесе около сто литри смес от смирна и алое.** (1) гл. 3:1,2
40 **Тогава взеха тялото на Иисус и Го обвиха в плащаница с ароматите според юдейския обичай на погребване.**
41 **А на мястото, където беше разпънат, имаше градина и в градината – нов гроб, в който още никой не беше полаган.**
42 **Там положиха Иисус заради юдейския ден на Приготовлението, защото гробът беше наблизо.**

ст. 1-18: Мт. 28:1-10; Мк. 16:1-11; Лк. 24:1-12

20 **В първия ден на седмицата[1] Мария Магдалена дойде на гроба рано, докато беше още тъмно, и видя, че камъкът е махнат от гроба.** (1) ст. 19
2 **Затова се затича и дойде при Симон Петър и при другия ученик[1], когото Иисус обичаше[2], и им каза: Вдигнали са Господа от гроба и не знаем къде са Го положили!** (1) гл. 18:15; (2) гл. 13:23
3 **И така, Петър и другият ученик излязоха и тръгнаха за гроба.**
4 **И двамата тичаха заедно, но другият ученик изпревари Петър и стигна пръв на гроба.**
5 **И като надникна, видя плащаниците сложени, но не влезе вътре.**
6 **След него дойде Симон Петър и влезе в гроба; и видя плащаниците сложени**
7 **и кърпата, която беше на главата Му, не сложена с плащаниците, а свита на отделно място[1].** (1) Лк. 24:24
8 **Тогава влезе другият ученик[1], който пръв стигна до гроба; и видя и повярва.** (1) ст. 2
9 **Защото още не бяха разбрали писанието, че Той трябваше да възкръсне от мъртвите[1].** (1) Пс. 16:10; Деян. 2:31
10 **Тогава учениците се върнаха пак у тях си.**
11 **А Мария стоеше до гроба отвън и плачеше; и както плачеше, надникна в гроба**
12 **и видя два ангела в бяло да седят там, където беше лежало тялото на Иисус – единият при главата, а другият при краката.**
13 **И те ѝ казаха: Жено, защо плачеш? Каза им: Защото са взели моя Господ и не зная къде са Го положили.**
14 **Като каза това, тя се обърна назад и видя Иисус, че стои, но не разбра, че беше Иисус[1].** (1) гл. 21:4; Лк. 24:16
15 **Иисус ѝ каза: Жено, защо плачеш? Кого търсиш? Тя, като мислеше, че е градинарят, Му каза: Господине, ако Ти си Го изнесъл, кажи ми къде си Го положил, и аз ще Го взема.**
16 **Иисус ѝ каза: Мария! Тя се обърна и Му каза на еврейски: Равуни!, което значи: Учителю!**
17 **Иисус ѝ каза: Не се вкопчвай в Мен, защото още не съм се възнесъл при Своя Отец; но иди при братята Ми[1] и им кажи: Възнасям се[2] при Моя Отец и вашия Отец[3], при Моя Бог[4] и вашия Бог[5].** (1) Евр. 2:11,12; (2) гл. 6:62; (3) Римл. 8:15; (4) Еф. 1:17; (5) Гал. 1:4
18 **Мария Магдалена дойде и извести на учениците, че е видяла Господа и че Той ѝ е казал това.**
19 **А вечерта на същия ден, първия на седмицата[1], когато вратите, където бяха събрани учениците, бяха заключени поради страха от юдеите[2], Иисус дойде, застана на средата[3] и им каза: Мир вам!**
(1) ст. 1; (2) гл. 7:13; (3) Мк. 16:14; 1 Кор. 15:5
20 **И като каза това, им показа ръцете и ребрата Си[1]. И учениците се зарадваха, като видяха Господа[2].**
(1) гл. 19:34; Лк. 24:39; (2) гл. 16:22; Мт. 28:8

21 **И Иисус пак им каза: Мир вам!**
Както Отец изпрати Мен, така и Аз
изпращам вас[1]**.** (1) гл. 17:18
22 **И като каза това, духна върху тях**
и им каза: Приемете Свети Дух.
23 **На които простите греховете, про-**
стени им са; на които задържите, за-
държани са[1]**.** (1) Мт. 18:18
24 **А Тома, един от дванадесетте, на-**
речен Близнак[1]**, не беше с тях, когато**
дойде Иисус. (1) гл. 11:16
25 **Затова другите ученици му казаха:**
Видяхме Господа. Но той им каза: Ако
не видя на ръцете Му белега от гвоз-
деите[1] **и не сложа пръста си в белега**
от гвоздеите, и не сложа ръката си в
ребрата Му[2]**, няма да повярвам**[3]**!**
(1) Пс. 22:16; (2) ст. 20; (3) Мк. 16:11
26 **И след осем дни учениците Му**
пак бяха вътре и Тома – с тях. Иисус
дойде, като вратите бяха заключени,
застана на средата и каза: Мир вам!
27 **Тогава каза на Тома: Дай си пръста**
тук и виж ръцете Ми, и си дай ръката,
и я сложи в ребрата Ми[1]**; и не бъди**
невярващ, а вярващ. (1) ст. 25
28 **Тома в отговор Му каза: Господ**
мой и Бог мой![1] (1) Пс. 84:3
29 **Иисус му каза: (Тома,) понеже Ме**
видя, ти повярва. Блажени, които не
са видели и са повярвали[1]**.**
(1) 1 Петр. 1:8; 2 Кор. 5:7
30 **И Иисус извърши пред учениците**
още много други знамения[1]**, които не**
са написани в тази книга[2]**.**
(1) гл. 11:47; (2) гл. 21:25
31 **А тези са написани, за да повярва-**
те[1]**, че Иисус е Христос, Божият Син**[2]**,**
и като вярвате, да имате живот в Не-
говото Име[3]**.**
(1) гл. 19:35; (2) гл. 1:49; (3) гл. 3:15,16; 1 Йн. 5:13

21 **След това Иисус пак се яви на**
учениците при Тивериадското езеро; и
ето как им се яви:
2 **там бяха заедно Симон Петър, Тома,**
наречен Близнак[1]**, Натанаил**[2] **от Кана**
Галилейска, Зеведеевите синове и дру-
ги двама от учениците Му.
(1) гл. 11:16; (2) гл. 1:45
3 **Симон Петър им каза: Отивам да**
ловя риба. Казаха му: Ще дойдем и
ние с теб. Излязоха и се качиха на
лодката; и през онази нощ не уловиха
нищо[1]**.** (1) Пс. 127:2; Лк. 5:5
4 **А като се разсъмваше вече, Иисус**
застана на брега, но учениците не раз-
браха, че е Иисус[1]**.** (1) гл. 20:14
5 **Иисус им каза: Деца, имате ли нещо**
за ядене?[1] **Отговориха Му: Нямаме.**
(1) Лк. 24:41
6 **А Той им каза: Хвърлете мрежата**
отдясно на лодката[1] **и ще намерите. И**
така, те хвърлиха и не можаха вече да
я извлекат поради многото риби[2]**.**
(1) Лк. 5:4; (2) Лк. 5:6
7 **Тогава онзи ученик, когото Иисус**
любеше[1]**, каза на Петър: Господ е. А**
Симон Петър, като чу, че бил Господ,
препаса връхната си дреха, защото
беше гол, и се хвърли в езерото.
(1) ст. 20; гл. 13:23
8 **А другите ученици дойдоха с лодка-**
та, защото не бяха далеч от сушата –
на около двеста лакътя, като влачеха
мрежата с рибата.
9 **И като излязоха на сушата, видя-**
ха сложена жарава и на нея сложена
риба и хляб.
10 **Иисус им каза: Донесете от риби-**
те, които сега уловихте.
11 **Симон Петър се качи** *на лодката*
и извлече мрежата на сушата, пълна
с едри риби – сто петдесет и три на
брой; и макар да бяха толкова, мрежа-
та не се скъса.
12 **Иисус им каза: Елате да закусите.**
И никой от учениците не смееше да
Го попита: Ти кой си?; понеже знаеха,
че е Господ.
13 **Иисус дойде, взе хляба и им даде,**
а също и рибата[1]**.** (1) гл. 6:11; Деян. 10:41
14 **Това беше вече трети път, как Ии-**
сус се яви на Своите ученици, след
като възкръсна от мъртвите[1]**.**
(1) гл. 20:19,26
15 **А когато закусиха, Иисус каза на**
Симон Петър: Симоне Йонов[1]**, любиш**
ли Ме повече отколкото тези? Каза Му:

Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му каза: Храни агънцата Ми.
(1) гл. 1:42
16 **Пак му каза втори път: Симоне Йонов, любиш ли Ме? Каза Му: Да, Господи, Ти знаеш, че Те обичам. Той му каза: Паси овцете Ми**[1]**.**
(1) Деян. 20:28; 1 Петр. 5:2
17 **Каза му трети път: Симоне Йонов, обичаш ли Ме? Петър се натъжи за това, че трети път му каза: Обичаш ли Ме?; и Му каза: Господи, Ти всичко знаеш**[1]**; Ти познаваш, че Те обичам. Иисус му каза: Храни овцете Ми.** (1) гл. 2:25
18 **Истина, истина ти казвам: когато беше по-млад, ти сам се опасваше и ходеше, където си искаше; но когато остарееш, ще простреш ръцете си и друг ще те опасва и ще те води, където не искаш**[1]**.** (1) гл. 13:36; 2 Петр. 1:14
19 **А това каза, като означаваше с каква смърт** *Петър* **щеше да прослави Бога. И като рече това, му каза: Следвай Ме**[1]**.** (1) гл. 1:43
20 **А Петър, като се обърна, видя, че** *го* **следва ученикът, когото Иисус любеше**[1] **и който на вечерята се беше облегнал на гърдите Му и беше казал: Господи, кой е този, който ще Те предаде?**[2] (1) ст. 7; (2) гл. 13:25
21 **Него като видя, Петър каза на Иисус: Господи, а** *с* **този какво?**
22 **Иисус му каза: Ако искам той да остане, докато дойда, теб какво ти е? Ти Ме следвай**[1]**.** (1) ст. 19
23 **И между братята се разнесе тази дума, че този ученик няма да умре. Иисус обаче не му каза, че няма да умре, а: Ако искам той да остане, докато дойда, теб какво ти е?**
24 **Този е ученикът, който свидетелства за тези неща**[1] **и написа тези неща; и знаем, че неговото свидетелство е истинно**[2]**.** (1) Откр. 1:2; (2) гл. 15:27; 3 Йн. 12
25 **Има още и много други дела, които извърши Иисус; но ако се напишеха едно по едно, струва ми се, че цял свят нямаше да побере написаните книги**[1]**. (Амин.)** (1) гл. 20:30

ДЕЯНИЯТА
на светите апостоли

1 **Първата книга* написах, о, Теофи-
ле, за всичко, което Иисус вършеше и
учеше, откакто започна[1],**
*Евангелието според Лука; (1) Лк. 1:3
2 **до деня, когато се възнесе[1], след
като даде чрез Светия Дух заповеди на
апостолите[2], които беше избрал,**
(1) ст. 9; (2) Лк. 6:13
3 **на които и представи Себе Си жив
след страданието Си с много верни
доказателства, като им се явяваше[1] в
продължение на четиридесет дни и го-
вореше за Божието царство[2].**
(1) гл. 10:40,41; 13:31; 1 Кор. 15:5; (2) гл. 19:8; 28:23
4 **И като се събираше с тях, им по-
ръча да не напускат Ерусалим[1], а да
чакат обещанието от Отца, за което,** *каза Той,* **чухте от Мен[2].**
(1) Лк. 24:49; (2) гл. 2:33; Йн. 14:16
5 **Защото Йоан кръщаваше с вода[1],
а вие ще бъдете кръстени със Свети
Дух[2] не след много дни[3].** (1) Мт. 3:11;
(2) гл. 11:16; Йн. 1:33; 1 Кор. 12:13; (3) гл. 2:1-4
6 **И така, като се събраха, те Го по-
питаха, като казаха: Господи, в това
ли време ще възстановиш на Израил
царството?[1]**
(1) Ер. 23:5,6; Езек. 37:21-27; Дан. 7:27; Лк. 17:20
7 **Той им каза: Не е за вас да знаете
години или времена[1], които Отец е по-
ложил в Собствената Си власт[2].**
(1) 1 Сол. 5:1; (2) Мт. 24:36
8 **Но ще приемете сила, когато дойде
върху вас Светият Дух, и ще бъдете
свидетели за Мен[1] както в Ерусалим[2],
така и в цяла Юдея и Самария[3], и до
края на земята[4].** (1) гл. 2:32; 4:33; 5:32; 13:31;
10:39; Йн. 15:27; (2) Лк. 24:47; (3) гл. 8:14; (4) Римл. 10:18
9 **И като изрече това, докато те гледа-
ха, Той се възнесе и облак Го прие от
погледа им[1].** (1) Мк. 16:19; Откр. 11:12
10 **И докато се взираха към небето,
когато възлизаше, ето, двама мъже в
бели дрехи застанаха при тях[1],**
(1) гл. 10:30; Лк. 24:4
11 **които и казаха: Галилеяни, защо
стоите и гледате към небето? Този
Иисус, който се възнесе от вас на не-
бето, ще дойде[1] така, както Го видяхте
да отива на небето[2].**
(1) гл. 3:20; Йн. 14:3; (2) Мт. 24:30
12 **Тогава те се върнаха в Ерусалим[1] от
хълма, наречен Елеонски, който е бли-
зо до Ерусалим[2], на разстояние един
съботен ден път.** (1) Лк. 24:52; (2) Зах. 14:4
13 **И когато влязоха в града, се качиха
в горната стая, където пребиваваха –
Петър и Йоан, Яков и Андрей, Филип
и Тома, Вартоломей и Матей, Яков Ал-
феев и Симон Зилот, и Юда Яковов[1].**
(1) Мт. 10:2-4
14 **Всички тези единодушно бяха в
постоянна молитва[1] (и моление) с** *някои*
**жени[2] и Мария, майката на Иисус, и с
братята Му[3].**
(1) гл. 2:42; 6:4; Лк. 18:1; (2) Лк. 23:49,55; (3) Мт. 12:46
15 **През тези дни Петър стана сред
учениците, а имаше събрано множе-
ство около сто и двадесет души, и
каза:**

16 Братя, трябваше да се изпълни на-
писаното[1], което Светият Дух предска-
за чрез устата на Давид за Юда, който
стана водител на тези, които хванаха
Иисус[2]. (1) Лк. 24:44; (2) Лк. 22:4,47
17 Защото той се числеше към нас и
получи дял в това служение[1]. (1) Йн. 6:70,71
18 Той придоби нива със заплатата на
своята неправда и като падна презгла-
ва, се пукна през средата и всичките
му черва изтекоха.
19 И това стана известно на всичките
ерусалимски жители, така че тази нива
се нарича на техен език Акелдама, то-
ест Кръвна нива[1]. (1) Мт. 27:7,8
20 Защото е писано в книгата на
Псалмите: „Жилището му да запустее
и да няма кой да живее в него[1]"; и:
„Друг нека вземе чина му[2]."
(1) Пс. 69:25; (2) Пс. 109:8
21 И така, от тези мъже, които вървя-
ха с нас през цялото време, когато Гос-
под Иисус влизаше и излизаше между
нас[1] – (1) Лк. 1:2
22 като се започне от Йоановото кръ-
щение до деня, когато се възнесе от
нас – един от тях трябва да стане сви-
детел с нас на възкресението Му[1].
(1) гл. 2:32; 3:15; 10:39
23 И така, поставиха на средата два-
ма – Йосиф, наречен Варсава[1], който
се наричаше и Юст, и Матия.
(1) гл. 15:22
24 И се помолиха, казвайки: Ти, Гос-
поди, който познаваш сърцата на
всички[1], покажи кого от тези двама си
избрал (1) гл. 15:8; Лк. 5:22
25 да вземе дела на това служение и
апостолство, от което отстъпи Юда, за
да отиде на своето си място.
26 И хвърлиха жребий за тях[1] и жре-
бият падна на Матия, и той беше при-
числен към единадесетте апостоли.
(1) 1 Царе 14:42; Пр. 16:33

2 И когато настана денят на Пет-
десетницата[1], те всички бяха на едно
място. (1) Лев. 23:15,16; Втзк. 16:9,10
2 И внезапно стана шум от небето
като фученето на силен вятър и изпъл-
ни цялата къща, където седяха.
3 И им се явиха езици като огнени,
които се разделяха, и седна по един на
всеки от тях.
4 И те всички се изпълниха със Све-
ти Дух[1] и започнаха да говорят други
езици, както Духът им даваше да гово-
рят[2]. (1) гл. 4:31; 11:15;
(2) гл. 10:44-46; 19:6; Мк. 16:17; 1 Кор. 12:10
5 А в Ерусалим се намираха юдеи, бо-
гобоязливи мъже от всеки народ под
небето.
6 И като се чу този шум, се събра
една навалица; и се смутиха, защото
всеки един ги слушаше да говорят на
неговия език[1]. (1) Бит. 11:9
7 И всички, смаяни и учудени, си го-
вореха помежду си: Ето, всички тези,
които говорят, не са ли галилеяни?
8 Тогава как ги слушаме *да говорят*
всеки на нашия собствен език, в който
сме родени?
9 Партяни, мидяни и еламити, жители
на Месопотамия, Юдея и Кападокия,
Понт и Азия,
10 Фригия и Памфилия, на Египет и
онези страни от Ливия, които *граничат*
с Киринея, посетители от Рим, и юдеи,
и прозелити,
11 критяни и араби ги слушаме да
говорят на нашите езици за великите
Божии дела[1]. (1) Пс. 9:1
12 И те всички се смаяха и в недоу-
мение си казваха един на друг: Какво
значи това?
13 А други се присмиваха и казваха:
Те са се напили със сладко вино[1].
(1) 1 Кор. 14:23
14 А Петър, като се изправи с едина-
десетте, издигна гласа си и започна да
им говори: Юдеи и всички, които жи-
веете в Ерусалим, нека това ви стане
известно и внимавайте в моите думи.
15 Защото тези не са пияни, както
вие мислите, понеже е третият час на
деня*; *сутринта
16 а това е казаното чрез пророк
Йоил:

17 **„И в последните дни, казва Бог, ще излея от Духа Си на всяко създание[1]; и синовете ви и дъщерите ви ще пророкуват; юношите ви ще виждат видения; старците ви ще сънуват сънища;**
(1) Ис. 44:3
18 **още и на слугите Си и на слугините Си ще изливам от Духа Си. В онези дни ще пророкуват.**
19 **И ще покажа чудеса на небето горе и знамения на земята долу – кръв и огън, и пара от дим.**
20 **Слънцето ще се превърне в тъмнина и луната в кръв[1], преди да дойде великият и бележит Ден Господен[2].**
(1) Откр. 6:12; (2) Йоил 2:11
21 **И всеки, който призове Името на Господа, ще се спаси[1].“**
(1) Йоил 2:28-32; Римл. 10:13
22 **Израилтяни, послушайте тези думи: Иисус Назарянина, Мъж, засвидетелстван между вас от Бога чрез мощни дела, чудеса и знамения, които Бог извърши чрез Него между вас[1], както вие сами знаете;** (1) гл. 10:38; Лк. 24:19; Йн. 3:2
23 **Него, предаден според определената Божия воля и предузнание[1], вие разпънахте и убихте чрез ръката на беззаконници[2].**
(1) гл. 3:18; 4:28; Лк. 22:22; 1 Петр. 1:20; (2) ст. 36
24 **Него Бог възкреси[1], като развърза болките на смъртта, понеже не беше възможно Той да бъде държан от нея.**
(1) гл. 3:15; 4:10; 5:30; 10:40; 13:30; 17:31; Мт. 28:6; 1 Петр. 1:21; Римл. 4:24; 1 Кор. 6:14; Гал. 1:1; Еф. 1:20; 1 Сол. 1:10
25 **Защото Давид казва за Него: „Винаги гледах Господа пред себе си; понеже Той е отдясно ми, за да не се поклатя.**
26 **Затова се зарадва сърцето ми и развесели езикът ми, а още и плътта ми ще престоява в надежда;**
27 **защото няма да оставиш душата ми в ада, нито ще допуснеш Твоя Светия да види изтление.**
28 **Изявил си ми пътищата на живота; в присъствието Си ще ме изпълниш с радост[1].“** (1) Пс. 16:8-11
29 **Братя, нека да ви кажа свободно за патриарха Давид, че и умря, и беше погребан, и гробът му е при нас и до днес[1].** (1) 3 Царе 2:10; Неем. 3:16
30 **И така, понеже беше пророк[1] и знаеше, че Бог с клетва му беше обещал, че ще постави един от неговите потомци на престола му[2],**
(1) 2 Царе 23:2; (2) 2 Царе 7:12,13; Пс. 89:3,4
31 **той предвидя и каза за възкресението на Христос, че нито Той беше оставен в ада, нито плътта Му видя изтление[1].** (1) гл. 13:35-37; Йн. 20:9
32 **Този Иисус Бог възкреси, на което ние всички сме свидетели[1].** (1) гл. 1:8,22
33 **И така, като беше възвисен с Божията десница[1] и взе от Отца обещанието на Светия Дух[2], Той изля това, което вие сега виждате и чувате[3].**
(1) гл. 5:31; Фил. 2:9; (2) гл. 1:4; (3) Йн. 7:39; Тит 3:6
34 **Защото Давид не се е възнесъл на небесата; а сам той казва: „Каза Господ на моя Господ: Седи от дясната Ми страна,**
35 **докато положа враговете Ти под краката Ти[1].“** (1) Пс. 110:1; Мт. 22:44
36 **И така, нека добре знае целият израилев дом, че този Иисус, когото вие разпънахте[1], Него Бог е направил и Господ[2], и Христос[3].** (1) ст. 23; гл. 3:15; 4:10; 5:30,31; 7:52; 10:39; Мк. 15:25; Лк. 24:20; (2) гл. 10:36; Еф. 1:21; Фил. 2:11; (3) Лк. 2:11
37 **Като чуха, те, ужилени в сърцата си, казаха на Петър и на другите апостоли: Какво да направим, братя?[1]**
(1) гл. 16:30; Лк. 3:10; Йн. 6:28
38 **А Петър им каза: Покайте се[1] и нека всеки от вас се кръсти в Името на Иисус Христос за прощаване на греховете ви[2]; и ще приемете дара на Светия Дух[3].** (1) гл. 3:19; 20:21; 26:20; Мт. 3:2; (2) гл. 22:16; Мк. 16:16; (3) Еф. 1:13
39 **Защото на вас е обещанието и на децата ви[1], и на всички далечни, колкото Господ, нашият Бог, ще призове при Себе Си[2].** (1) Пс. 115:14; (2) Ис. 57:19
40 **И с много други думи свидетелстваше и ги увещаваше, като казваше: Избавете се от това извратено поколение[1].** (1) Мт. 17:17
41 **И така, тези, които приеха словото**

му, се кръстиха[1]**; и в същия ден се прибавиха около три хиляди души.**
(1) гл. 8:12; 18:8

42 **И те постоянстваха в учението на апостолите**[1]**, в общуването, в разчупването на хляба**[2] **и в молитвите**[3]**.**
(1) 2 Тим. 3:14; (2) гл. 20:7; Лк. 22:19; 1 Кор. 10:16; (3) гл. 1:14

43 **И страх обзе всяка душа; и много чудеса и знамения ставаха чрез апостолите**[1]**.** (1) гл. 4:30; 5:12; 6:8; 8:6; 14:3; 19:11

44 **И всичките вярващи бяха заедно и имаха всичко общо**[1]**;** (1) гл. 4:32

45 **и продаваха стоката и имота си и ги разпределяха между всички, според нуждата на всекиго**[1]**.**
(1) гл. 4:35; Лк. 12:33; Римл. 12:13

46 **И всеки ден прекарваха единодушно в храма**[1] **и разчупваха хляб по къщите си, и приемаха храна с радост и простосърдечие,** (1) гл. 3:1; Лк. 24:53

47 **като хвалеха Бога и печелеха благоволението на целия народ. А Господ всеки ден прибавяше онези, които се спасяваха**[1]**.** (1) гл. 4:4; 5:14; 6:7; 9:31; 11:21,24; 16:5

3

И когато Петър и Йоан отиваха в храма[1] **в деветия час, часа на молитвата**[2]**,** (1) гл. 2:46; (2) гл. 10:3

2 **носеха един човек, недъгав по рождение**[1]**, когото слагаха всеки ден при вратата на храма, наречена Красивата, за да проси милостиня от онези, които влизаха в храма.** (1) гл. 14:8

3 **Той, като видя Петър и Йоан, когато щяха да влязат в храма, попроси да получи милостиня.**

4 **А Петър, като се взря в него с Йоан, каза: Погледни ни!**

5 **И той ги гледаше внимателно, като очакваше да получи нещо от тях.**

6 **Но Петър каза: Сребро и злато аз нямам, но каквото имам, това ти давам: в Името на Иисус Христос Назарянина**[1] **(стани и) ходи!**[2]
(1) гл. 4:10; (2) гл. 9:34

7 **И като го хвана за дясната ръка, го вдигна; и начаса краката и глезените му добиха сила.**

8 **И той, като скочи, се изправи и проходи; и влезе с тях в храма, като ходеше и скачаше, и славеше Бога**[1]**.**
(1) Ис. 35:6

9 **И целият народ го видя да ходи и да слави Бога**

10 **и го познаха, че беше същият, който седеше за милостиня при Красивата порта на храма; и се изпълниха с учудване и удивление за това, което беше станало с него.**

11 **И понеже изцеленият недъгав се държеше за Петър и Йоан, целият народ смаян се стече при тях в залата, наречена Соломонова**[1]**.** (1) гл. 5:12; Йн. 10:23

12 **А Петър, като видя това, каза на народа: Израилтяни, защо се чудите на това? Или защо сте се вгледали в нас, като че със своя сила или благочестие сме направили този да ходи?**

13 **Бог Авраамов, Исааков и Яковов, Бог на бащите ни**[1]**, прослави**[2] **Своя Слуга**[3] **Иисус, когото вие предадохте и от когото се отрекохте пред Пилат**[4]**, когато той беше решил да Го пусне.**
(1) гл. 5:30; 22:14; Изх. 3:6; (2) Йн. 12:23; (3) гл. 4:27; Ис. 42:1; 53:11; (4) Йн. 19:15

14 **Но вие се отрекохте от Светия**[1] **и Праведния**[2] **и като поискахте да ви се пусне един убиец**[3]**,** (1) Лк. 1:35; (2) гл. 7:52; 22:14; 1 Петр. 3:18; 1 Йн. 2:1; (3) Лк. 23:18,19

15 **убихте Княза* на живота. Но Бог Го възкреси от мъртвите**[1]**, на което ние сме свидетели**[2]**.** **или:* Начинателя
(1) гл. 2:24,36; (2) гл. 1:8,22

16 **И чрез вяра в Името Му, Неговото Име укрепи този, когото виждате и познавате. Да! Тази вяра, която е чрез Него, му даде това съвършено здраве пред всички вас.**

17 **И сега, братя, аз зная, че вие, както и началниците ви, сторихте това от незнание**[1]**;** (1) Лк. 23:34

18 **но Бог по този начин изпълни това, което беше предизвестил чрез устата на всичките Свои пророци**[1] **– че Неговият Христос ще пострада**[2]**.**
(1) гл. 2:23; (2) гл. 17:3; 26:23; Лк. 24:26,27

19 **Затова, покайте се и се обърнете**[1]**, за да се заличат греховете ви и да**

дойдат освежителни времена от лицето
на Господа (1) гл. 2:38
20 и Той да ви изпрати определения
за вас Иисус Христос[1], (1) гл. 1:11
21 когото небето трябва да приеме
до времето[1], когато ще се възстано-
ви всичко[2], за което е говорил Бог от
древността чрез устата на Своите све-
ти пророци[3].
(1) 1 Тим. 6:15; (2) Мт. 17:11; (3) Ис. 65:17-25; Откр. 10:7
22 Защото Моисей е казал: „Господ
Бог ще ви издигне от братята ви Про-
рок като мен; Него слушайте[1] във
всичко, което ще ви каже; (1) гл. 7:37
23 и всяка душа, която не послуша
този Пророк, ще бъде изтребена от
народа[1]." (1) Втзк. 18:15,18,19; Йн. 5:46
24 И всичките пророци от Самуил и
след него, колкото са говорили, и те са
предизвестили за тези дни[1]. (1) 1 Петр. 1:10
25 Вие сте синове на пророците и
на завета, който Бог сключи с бащите
ви[1], като каза на Авраам: „В твоето
потомство[2] ще се благословят всички
земни племена[3]."
(1) Римл. 9:4; (2) Гал. 3:16,29; (3) Бит. 22:18
26 Бог, като възкреси Слугата Си, Го
изпрати първо до вас, за да ви бла-
гославя[1], като отвръща всеки един от
вас от злините ви.
(1) гл. 13:46; Мт. 15:24; Римл. 1:16; 15:8

4 И когато те говореха на народа,
свещениците, началникът на храмовата
стража и садукеите дойдоха при тях[1],
(1) гл. 5:17
2 възмутени за това, че те поучава-
ха народа и проповядваха в *Името на*
Иисус възкресението от мъртвите[1].
(1) гл. 23:8
3 И те сложиха ръце на тях[1] и ги по-
ставиха под стража[2] за следващия ден,
защото беше вече привечер.
(1) гл. 12:1; (2) гл. 5:18; 16:23; Лк. 21:12
4 А мнозина от тези, които чуха слово-
то, повярваха; и броят на *повярвалите*
мъже стигна до пет хиляди[1]. (1) гл. 2:41,47
5 И на другия ден се събраха в Еру-
салим началниците им, старейшините
и книжниците,
6 първосвещеникът Анна и Каяфа[1],
Йоан, Александър и всички, които бяха
от първосвещеническия род. (1) Лк. 3:2
7 И като ги поставиха на средата, ги
питаха: С каква сила или в кое име
вие извършихте това?[1] (1) Мт. 21:23
8 Тогава Петър, изпълнен със Светия
Дух, им каза: Началници народни и
старейшини,
9 ако ни изпитвате днес за едно бла-
годеяние, *сторено* на немощен човек,
чрез какво той беше изцелен,
10 нека да знаете всички вие и целият
народ Израил, че в Името на Иисус
Христос Назарянина, когото вие разпъ-
нахте, когото Бог възкреси от мъртви-
те[1] – в това *Име* този *човек* стои пред
вас здрав[2]. (1) гл. 2:24,36; (2) гл. 3:6,16
11 Той е камъкът, който вие зидарите
презряхте, който стана глава на ъгъ-
ла[1]. (1) Пс. 118:22; Мт. 21:42
12 И чрез никой друг няма спасение;
защото няма под небето друго име да-
дено между хората, чрез което трябва
да се спасим[1]. (1) гл. 5:31; 13:23; Мт. 1:21
13 А те, като гледаха дързостта на
Петър и Йоан и бяха вече забелязали,
че са неучени и необразовани хора[1],
се чудеха и познаха, че са били с Ии-
сус. (1) 1 Кор. 1:27
14 Но като виждаха изцеления човек
да стои с тях[1], нямаха какво да възра-
зят. (1) гл. 3:8,9
15 И като им заповядаха да излязат
вън от Синедриона, се съвещаваха по-
между си,
16 казвайки: Какво да направим на
тези хора, защото на всички ерусалим-
ски жители е известно, че бележито
знамение стана чрез тях, и не можем
да го отречем[1]. (1) Лк. 6:11
17 Но за да не се разнася повече
между народа, нека строго да ги запла-
шим, за да не говорят вече на никого
в това Име.
18 И те ги повикаха и им заповядаха
изобщо да не говорят, нито да поуча-
ват в Името на Иисус[1]. (1) гл. 5:28,40

19 **Но Петър и Йоан в отговор им казаха: Правилно ли е пред Бога да слушаме повече вас, отколкото Бога – вие отсъдете[1];** (1) гл. 5:29; Дан. 3:18
20 **защото ние не можем да не говорим това, което сме видели и чули[1].** (1) Ер. 20:9; 1 Кор. 9:16
21 **А те, като ги заплашиха още повече, ги пуснаха, понеже не знаеха как да ги накажат заради народа[1], защото всички славеха Бога за станалото[2].** (1) гл. 5:26; Мт. 21:46; (2) Лк. 5:26
22 **Защото човекът, върху когото се извърши това знамение на изцеление, беше на повече от четиридесет години.**
23 **И когато ги пуснаха, те отидоха при своите и известиха всичко, което им бяха казали главните свещеници и старейшините.**
24 **А те, като чуха, издигнаха единодушно глас към Бога и казаха: Владетелю, Ти си Бог, който си направил небето, земята, морето[1] и всичко, което е в тях[2].** (1) Пс. 95:5; (2) гл. 14:15; 17:24; Изх. 20:11; Неем. 9:6; Пс. 146:6; Откр. 10:6
25 **Ти чрез Светия Дух и** *чрез* **устата на баща ни Давид, Твоя слуга, си казал: „Защо се разяряваха езичниците и народите намисляха суети?**
26 **Опълчваха се земните царе и управниците се събираха заедно против Господа и против Неговия Помазаник[1].“** (1) Пс. 2:1,2; Лк. 22:66
27 **Защото наистина против Твоя свят Слуга Иисус[1], когото Ти си помазал[2], се събраха в този град и Ирод, и Пилат Понтийски с езичниците и народа на Израил[3],** (1) гл. 3:13; (2) гл. 10:38; Мт. 3:16; Лк. 4:18; (3) Лк. 23:7
28 **за да извършат всичко, което Твоята ръка и Твоята воля са предопределили да стане[1].** (1) гл. 2:23
29 **И сега, Господи, погледни на техните заплашвания и дай на Своите слуги да говорят Твоето слово с пълна дързост[1],** (1) Еф. 6:19
30 **като Ти простираш ръката Си за изцеление[1] и да стават знамения и чудеса[2] чрез Името на Твоя свят Слуга Иисус[3].** (1) гл. 5:16; (2) гл. 2:43; Евр. 2:4; (3) ст. 27
31 **И като се помолиха, мястото, където бяха събрани, се разтърси и всички бяха изпълнени със Светия Дух[1], и с дързост говореха Божието слово.** (1) гл. 2:4
32 **А множеството на повярвалите имаше едно сърце и една душа[1] и нито един** *от тях* **не казваше, че нещо от имота му е негово, а всичко им беше общо[2].** (1) Йн. 17:21; (2) гл. 2:44
33 **И апостолите с голяма сила свидетелстваха за възкресението на Господ Иисус[1] и голяма благодат беше върху всички тях[2].** (1) гл. 1:8,22; (2) гл. 6:8; Йн. 1:16
34 **А и никой от тях не беше в лишение, защото всички, които бяха стопани на ниви или на къщи, ги продаваха и донасяха стойността на продаденото,**
35 **и я слагаха при краката на апостолите; и се разпределяше на всекиго, според колкото имаше нужда[1].** (1) гл. 2:45
36 **Така Йосиф, наречен от апостолите Варнава[1], което се превежда Син на утешение, левит, родом от Кипър,** (1) гл. 9:27; 11:22; 13:1,2; 1 Кор. 9:6; Гал. 2:9
37 **като имаше нива, я продаде, донесе парите и ги сложи пред краката на апостолите[1].** (1) гл. 5:2

5 **А един човек на име Анания, с жена си Сапфира, продаде имот**
2 **и задържа от полученото със знанието на жена си; и донесе една част и я сложи пред краката на апостолите[1].** (1) гл. 4:35,37
3 **А Петър каза: Анание, защо Сатана изпълни сърцето ти[1], за да излъжеш Светия Дух[2] и да задържиш от стойността на нивата?** (1) Йн. 13:2; (2) Еф. 4:30
4 **Докато стоеше** *непродадена,* **не беше ли твоя? И след като се продаде, не бяха ли** *парите* **в твоята власт? Защо намисли това нещо в сърцето си? Ти излъга не хора, а Бога.**
5 **И Анания, като чу тези думи, падна**

и издъхна; и голям страх обзе всички, които чуха това.
6 **И по-младите мъже станаха, обвиха го, изнесоха го и го погребаха.**
7 **И като се минаха около три часа, влезе и жена му, без да знае за станалото.**
8 **И Петър я попита: Кажи ми, за толкова ли продадохте нивата? И тя каза: За толкова.**
9 **А Петър** *каза:* **Защо се съгласихте да изкушите Господния Дух[1]? Ето, краката на тези, които погребаха мъжа ти, са при вратата и ще изнесат и теб.**
(1) Мт. 4:7
10 **И тя начаса падна до краката му и издъхна. И когато младежите влязоха, я намериха мъртва; изнесоха я и я погребаха до мъжа ѝ.**
11 **И голям страх обзе цялата църква и всички, които чуха това[1].**
(1) гл. 19:17; Пс. 52:6
12 **И чрез ръцете на апостолите ставаха много знамения и чудеса между народа[1] и те всички бяха единодушно в Соломоновата зала[2];**
(1) гл. 2:43; Мк. 16:20; (2) гл. 3:11
13 **а от другите никой не смееше да се присъедини към тях. Но народът ги величаеше**
14 **и все повече вярващи в Господа се прибавяха, множества от мъже и жени[1],** (1) гл. 2:47
15 **така че изнасяха болните по улиците и ги слагаха на постелки и на легла, че като минаваше Петър, поне сянката му да засегне някого от тях[1].**
(1) гл. 19:11,12
16 **Събираше се още и множество от градовете около Ерусалим, които носеха болни и измъчвани от нечисти духове; и всички се изцеляваха[1].**
(1) гл. 4:30; 8:7; 16:18; 19:12; 28:9; Мк. 16:17,18; Лк. 4:40
17 **Тогава първосвещеникът и всички, които бяха с него, а именно сектата на садукеите, станаха и се изпълниха със завист[1],** (1) гл. 4:1,2,6
18 **сложиха ръце на апостолите и ги хвърлиха в общата тъмница[1].** (1) гл. 4:3
19 **Но през нощта Господен ангел[1] отвори вратата на тъмницата[2], изведе ги и каза:** (1) гл. 8:26; 10:3; 12:7; (2) гл. 12:10; Евр. 1:14
20 **Идете, застанете в храма и говорете на народа всичките думи на този живот[1].**
(1) Йн. 6:68
21 **И те, като чуха** *това,* **влязоха на разсъмване в храма и поучаваха. А първосвещеникът и онези, които бяха с него, дойдоха и като свикаха Синедриона и цялото старейшинство на израилевите синове, пратиха в тъмницата, за да доведат** *апостолите.*
22 **Но когато служителите отидоха, не ги намериха в тъмницата[1] и се върнаха, и известиха, като казаха:**
(1) гл. 12:19
23 **Намерихме тъмницата заключена най-грижливо и стражарите да стоят вън при вратата, но като отворихме, не намерихме никого вътре.**
24 **А когато първосвещеникът, началникът на храмовата** *стража* **и главните свещеници чуха тези думи, бяха в недоумение какво ще последва от това.**
25 **Но дойде някой и им извести: Ето, мъжете, които хвърлихте в тъмницата, стоят в храма и поучават народа.**
26 **Тогава началникът отиде със служителите и ги доведе без насилие, защото се бояха от народа, да не би да ги убият с камъни[1].** (1) гл. 4:21; Лк. 20:6
27 **И като ги доведоха, ги поставиха пред Синедриона и първосвещеникът ги попита, като каза:**
28 **Не ви ли заповядахме строго да не поучавате в това име[1]? Но ето, напълнили сте Ерусалим с учението си и възнамерявате да докарате върху нас кръвта на този Човек[2]!**
(1) гл. 4:18; (2) Мт. 27:25
29 **А Петър и апостолите в отговор казаха: На нас подобава да се покоряваме повече на Бога отколкото на хората[1].** (1) гл. 4:19
30 **Бог на бащите ни[1] възкреси Иисус, когото вие убихте[2], като Го приковахте на дърво[3].** (1) гл. 3:13; (2) гл. 2:24,36; (3) Втзк. 21:22
31 **Него Бог с десницата Си възвиси[1] за Княз* и Спасител, за да даде по-**

каяние на Израил и опрощаване на
греховете[2]. *или: Начинател
(1) гл. 2:33; (2) гл. 4:12; 10:43; 13:38; 26:18; Лк. 24:47
32 И ние сме Негови свидетели за
тези неща[1] и Светият Дух[2], когото Бог
даде на онези, които Му се покоря-
ват[3]. (1) гл. 1:8,22; (2) Йн. 15:26; (3) гл. 11:17; 15:8
33 А те, като чуха това, се късаха *от
яд*[1] и възнамеряваха да ги убият.
(1) гл. 7:54
34 Но един фарисей на име Гамалиил[1],
законоучител, почитан от целия народ,
се изправи в Синедриона и заповяда
да отведат апостолите навън за малко
време; (1) гл. 22:3
35 а на тях каза: Израилтяни, внима-
вайте добре какво ще направите на
тези хора.
36 Защото преди известно време въ-
стана Тевда и представяше себе си за
голям човек, към когото се присъеди-
ниха около четиристотин мъже. Той
беше убит и всички, които го следва-
ха, се разпиляха и изчезнаха.
37 След него въстана галилеянинът
Юда през времето на записването[1] и
повлече след себе си *доста* народ; и
той загина и всички, които му се по-
коряваха, се разпръснаха[2].
(1) Лк. 2:2; (2) Мт. 24:11
38 И сега ви казвам, оттеглете се от
тези хора и ги оставете, защото, ако
това намерение или това дело е от
хора, ще се провали[1]; (1) Мт. 15:13
39 но ако е от Бога, няма да можете
да го провалите. *Пазете се* да не би да
се намерите и богопротивници.
40 И те го послушаха; и като повика-
ха апостолите и ги биха[1], им заповяда-
ха да не говорят в Името на Иисус[2] и
ги пуснаха. (1) Мк. 13:9; (2) гл. 4:18
41 А те си отидоха от Синедриона
радостни, че са били удостоени да
претърпят опозоряване за *Иисусовото*
Име[1]. (1) Мт. 5:11; 1 Петр. 4:13,14;
Римл. 5:3; 2 Кор. 12:10; Фил. 1:29
42 И нито един ден не преставаха да
поучават и да благовестват и в храма,
и по къщите[1], че Иисус е Христос[2].
(1) гл. 20:20; (2) гл. 9:22; 17:3; 18:5,28

6 А през тези дни, когато учениците
се умножаваха, възникна недоволство
сред гръцките юдеи срещу еврейските
за това, че техните вдовици били пре-
небрегвани във всекидневното разда-
ване *на помощите.*
2 Тогава дванадесетте свикаха всич-
ките ученици и казаха: Не е добре
ние да оставим Божието слово и да
прислужваме на трапези.
3 Затова, братя, изберете измежду
вас седем души с добро име[1], изпъл-
нени с Духа[2] и с мъдрост, които да
поставим на тази работа.
(1) гл. 16:2; 1 Тим. 3:8; (2) ст. 5
4 А ние ще постоянстваме в молитва-
та и в служението на словото.
5 И това предложение се хареса на
цялото множество и избраха Стефан,
мъж, пълен с вяра и със Светия Дух[1],
и Филип[2], Прохор, Никанор, Тимон,
Пармен и Николай, един прозелит от
Антиохия, (1) гл. 7:55; 11:24; (2) гл. 8:5,26; 21:8
6 които поставиха пред апостолите; и
те, като се помолиха, положиха ръце
на тях[1]. (1) гл. 8:17; 9:17; 13:3; 14:23
7 И Божието слово растеше[1] и броят
на учениците в Ерусалим се умножа-
ваше твърде много[2]; и голямо множе-
ство от свещениците се покоряваха
на вярата.
(1) гл. 12:24; 13:49; 19:20; Кол. 1:6; (2) гл. 2:47
8 А Стефан, пълен с благодат[1] и сила[2],
вършеше големи чудеса и знамения
сред народа[3].
(1) гл. 4:33; (2) 1 Кор. 2:4,5; (3) гл. 2:43
9 Тогава се надигнаха някои от си-
нагогата, наречена *синагога* на либер-
тинците*, и от киринейците и алексан-
дрийците, и *някои* от Киликия и Азия и
спореха със Стефан.
*потомци на освободени еврейски роби
10 Но не можаха да противостоят на
мъдростта и Духа, с които той говоре-
ше[1]. (1) Лк. 21:15
11 Тогава те тайно подучиха някои
хора да кажат: Чухме го да говори
хулни думи против Мойсей и *против*
Бога[1]. (1) 3 Царе 21:10; Мт. 26:59

12 **И подбудиха народа, старейшините и книжниците и като го нападнаха, го уловиха и го докараха в Синедриона**[1]**.** (1) Мт. 10:17
13 **И поставиха лъжесвидетели**[1]**, които казаха: Този човек непрестанно говори думи против това свято място**[2] **и закона;** (1) гл. 7:58; Мк. 14:57; (2) гл. 21:28; Ер. 26:11
14 **защото го чухме да казва, че този Иисус Назарянин ще разруши това място и ще измени обредите, които ни е предал Мойсей**[1]**.** (1) гл. 21:21
15 **И всички, които седяха в Синедриона, като се вгледаха в него, видяха, че лицето му беше като лице на ангел.**

7

Тогава първосвещеникът каза: Това така ли е?
2 **А той каза: Братя и бащи, чуйте**[1]**: Бог на славата**[2] **се яви на нашия отец Авраам, когато беше в Месопотамия, преди да се засели в Харан**[3]**,**
(1) гл. 22:1; (2) Пс. 29:3; Еф. 1:17; (3) Бит. 11:31
3 **и му каза: „Излез от отечеството си и от рода си и ела в земята, която ще ти покажа**[1]**.“** (1) Бит. 12:1
4 **Тогава той излезе от халдейската земя и се засели в Харан. И оттам след смъртта на баща му**[1] *Бог* **го пресели в тази земя, в която вие сега живеете**[2]**.** (1) Бит. 11:32; (2) Бит. 12:5; Евр. 11:8
5 **И не му даде в нея наследство, дори колкото да постави крака си**[1]**, а обеща да я даде за притежание на него и на потомството му след него, въпреки че той нямаше дете**[2]**.**
(1) Бит. 23:4; (2) Бит. 12:7; 13:15; 17:8
6 **И Бог му говори така: че неговите потомци ще бъдат пришълци в чужда земя**[1]**, където щяха да ги поробят и притесняват четиристотин години.**
(1) Изх. 2:22
7 **Но Аз, каза Бог, ще съдя народа, на който ще робуват; и след това ще излязат и ще Ми служат на това място**[1]**.**
(1) Бит. 15:13,14; Изх. 3:12; 12:40,41
8 **И му даде завета на обрязването**[1]**; и така,** *Авраам* **роди Исаак и го обряза в осмия ден**[2]**; Исаак** *роди* **Яков**[3]**, а Яков – дванадесетте патриарси**[4]**.**
(1) Бит. 17:10; (2) Бит. 21:4; (3) Бит. 25:26; (4) Бит. 35:22-26
9 **А патриарсите завидяха на Йосиф**[1] **и го продадоха в Египет**[2]**, но Бог беше с него**[3] (1) Бит. 37:4,8,11; (2) Бит. 37:28; (3) Бит. 39:2,21,23
10 **и го избави от всичките му беди, и му даде благоволение и мъдрост пред египетския цар, фараона, който го постави управител над Египет и над целия си дом**[1]**.** (1) Бит. 40:14; Пс. 105:20
11 **И настана глад и голямо бедствие по цялата земя на Египет и Ханаан**[1]**; и бащите ни не намираха прехрана.**
(1) Бит. 41:57; 42:5
12 **А Яков, като чу, че в Египет имало жито, изпрати бащите ни за първи път**[1]**;** (1) Бит. 42:2
13 **и на втория път Йосиф се откри на братята си**[1] **и родът на Йосиф стана известен на фараона**[2]**.**
(1) Бит. 45:3; (2) Бит. 45:16
14 **И Йосиф прати да повикат баща му Яков и целия му род – седемдесет и пет души**[1]**.** (1) Бит. 45:18; 46:27; Втзк. 10:22
15 **И така, Яков слезе в Египет**[1]**, където умря – той и бащите ни**[2]**;**
(1) Бит. 46:6; (2) Бит. 49:33; Изх. 1:6
16 **и ги пренесоха в Сихем, и ги положиха в гроба в Сихем**[1]**, който Авраам беше купил със сребро от синовете на Емор**[2]**.** (1) Бит. 50:13; Иис. Нав. 24:32; (2) Бит. 23:16
17 **Но когато наближи времето** *да се изпълни* **обещанието, което Бог беше дал на Авраам**[1]**, народът растеше и се умножаваше в Египет**[2]**,** (1) ст. 5; (2) Изх. 1:7
18 **докато се издигна друг цар, който не познаваше Йосиф**[1]**.** (1) Изх. 1:8
19 **Той постъпваше коварно с нашия род и притесняваше бащите ни**[1]**, като караше да хвърлят кърмачетата им, така че да не остават живи**[2]**.**
(1) Изх. 1:14; (2) Изх. 1:22; Пс. 105:25
20 **В това време се роди Мойсей**[1]**, който беше мил на Бога, и три месеца го отглеждаха в бащиния му дом**[2]**.**
(1) Изх. 2:2; (2) Евр. 11:23
21 **А когато го хвърлиха**[1]**, дъщерята на фараона го взе и го отгледа като свой син**[2]**.** (1) Изх. 2:3; (2) Изх. 2:10

22 **И Мойсей беше научен на цялата египетска мъдрост и беше силен в слово и в дело[1].** (1) Лк. 24:19

23 **А като навърши четиридесет години, му дойде на сърце да посети братята си, израилтяните.**

24 **И виждайки един онеправдан, го защити и отмъсти за оскърбения, като уби египтянина[1],** (1) Изх. 2:11,12

25 **като мислеше, че братята му ще разберат, че Бог чрез неговата ръка им дава избавление; но те не разбраха.**

26 **На следващия ден той се появи при тях, когато се биеха, и като искаше да ги помири, каза: Хора, вие сте братя; защо се оскърбявате един друг?[1]** (1) Изх. 2:13

27 **А този, който оскърбяваше ближния си, го отблъсна и каза: Кой те е поставил началник и съдия над нас?[1]** (1) ст. 35

28 **И мен ли искаш да убиеш, както уби вчера египтянина?**

29 **Поради тази дума Мойсей побягна и стана пришълец в мадиамската земя[1], където роди двама сина[2].** (1) Изх. 2:14,15; (2) Изх. 2:22; 18:3

30 **И когато минаха четиридесет години, на планината Синай, в огнения пламък на една къпина[1], му се яви Ангел.** (1) Изх. 3:2

31 **И Мойсей, като видя, се удиви на гледката; а когато се приближаваше да разгледа[1], дойде глас от Господа:** (1) Изх. 3:3

32 **„Аз съм Богът на бащите ти – Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Яковов[1].“ И Мойсей се разтрепери и не смееше да погледне.** (1) Изх. 3:6; Мт. 22:32

33 **И Господ му каза: „Събуй сандалите от краката си, защото мястото, на което стоиш, е свята земя[1].** (1) Изх. 3:5; Иис. Нав. 5:15

34 **Видях, видях страданието на Моя народ, който е в Египет, чух стенанието им[1] и слязох, за да ги избавя. И сега ела, и ще те изпратя в Египет[2].“** (1) Изх. 2:24; (2) Изх. 3:7,8,10

35 **Този Мойсей, когото бяха отхвърлили, като му казаха: Кой те постави началник и съдия?[1] – него Бог чрез ръката на Ангела, който му се яви в къпината, изпрати и за началник, и за избавител[2].** (1) ст. 27; (2) Чис. 20:16

36 **Той ги изведе, като върши чудеса и знамения в Египет[1], в Червеното море[2] и в пустинята в продължение на четиридесет години[3].** (1) Неем. 9:10; Пс. 105:27-36; (2) Изх. 14:21,22; Неем. 9:11; Пс. 106:22; (3) Неем. 9:12-21; Пс. 105:40,41

37 **Това е същият Мойсей, който каза на израилтяните: „Бог ще ви издигне от братята ви Пророк като мен – (Него слушайте)[1].“** (1) гл. 3:22,23; Мк. 9:7

38 **Това е онзи, който беше в събранието в пустинята заедно с Ангела, който му говореше на Синайската планина[1], както и с бащите ни; който и прие животворни думи[2], за да ги предаде на нас.** (1) Изх. 19:3; 24:18; Йн. 1:17; Римл. 3:2; Гал. 3:19; (2) Евр. 4:12

39 **На него нашите бащи не искаха да се покорят, а го отхвърлиха и в сърцата си се обърнаха пак към Египет[1],** (1) Чис. 14:3

40 **като казаха на Аарон: Направи ни богове, които да ходят пред нас, защото този Мойсей, който ни изведе от египетската земя, не знаем какво му стана[1].** (1) Изх. 32:1

41 **И в онези дни те направиха теле и принесоха жертва на идола, и се веселяха в делото на собствените си ръце[1].** (1) Изх. 32:2-6; Пс. 106:19

42 **Тогава Бог се отвърна и ги предаде[1] да служат на небесното войнство[2], както е писано в книгата на пророците: „Доме израилев, на Мен ли принасяхте заклани животни и жертви четиридесет години в пустинята?** (1) гл. 14:16; Пс. 81:12; Римл. 1:24,26,28; (2) Втзк. 4:19; 4 Царе 17:16; Ер. 7:18; 19:13

43 *Напротив,* **носехте скинията на Молох и звездата на бога Рефан, изображенията, които** *си* **направихте, за да им се кланяте.** *Затова* **ще ви преселя оттатък Вавилон[1].“** (1) Ам. 5:25-27

44 **Скинията на свидетелството беше с бащите ни в пустинята, както заповяда Онзи, който каза на Мойсей да**

я направи по образеца, който беше видял[1]**;** (1) Изх. 25:40

45 **която нашите бащи по реда си приеха и внесоха с Иисус** *Навиев* **във владенията на народите**[1]**, които Бог изгони пред лицето на нашите бащи**[2]**;** *и така стоеше* **до дните на Давид,**
(1) Иис. Нав. 3:14; (2) Иис. Нав. 18:1; Неем. 9:24; Пс. 44:3

46 **който придоби Божието благоволение и поиска да намери обиталище за Якововия Бог**[1]**.**
(1) 2 Царе 7:2; 3 Царе 8:17; Пс. 132:4,5

47 **А Соломон Му построи дом**[1]**.**
(1) 3 Царе 6:1

48 **Но Всевишният не обитава в ръкотворни храмове**[1]**, както казва пророкът:** (1) гл. 17:24; 3 Царе 8:27

49 **„Небето Ми е престол, а земята е Мое подножие**[1]**. Какъв дом ще построите за Мен, казва Господ, или какво е мястото за Моя покой?** (1) Мт. 5:34,35

50 **Не направи ли Моята ръка всичко това?**[1]**"** (1) Ис. 66:1,2

51 **Коравовратни и с необрязано сърце и уши**[1]**! Вие винаги се противите на Светия Дух; както бащите ви**[2]**, така и вие.**
(1) Ер. 6:10; 9:26; (2) Изх. 32:9; 33:3; Чис. 27:14; Ис. 63:10

52 **Кого от пророците не гониха бащите ви?**[1] **А още и избиха онези, които предизвестиха за идването на Праведника**[2]**, на когото вие сега станахте предатели и убийци**[3] **–**
(1) 2 Лет. 36:16; Неем. 9:26; Мт. 5:12; Лк. 11:47; 13:34; (2) гл. 3:14; (3) гл. 2:36; 3:15; 1 Сол. 2:15

53 **вие, които приехте закона чрез ангелска наредба**[1] **и не го опазихте.**
(1) Евр. 2:2

54 **А като слушаха това, сърцата им се късаха** *от яд*[1] **и те скърцаха със зъби срещу него**[2]**.** (1) гл. 5:33; (2) Пс. 35:16

55 **А** *Стефан,* **като беше пълен със Свети Дух**[1]**, погледна към небето и видя Божията слава и Иисус, стоящ отдясно на Бога**[2]**;** (1) гл. 6:5; (2) Лк. 22:69; 1 Петр. 3:22

56 **и каза: Ето, виждам небесата отворени**[1] **и Човешкия Син, стоящ отдясно на Бога**[2]**.** (1) гл. 10:11; (2) Евр. 10:12

57 **Но те, като изкрещяха със силен глас, запушиха ушите си и единодушно се спуснаха върху него,**

58 **и** *го* **изведоха вън от града, и** *го* **замеряха с камъни**[1]**. И свидетелите**[2] **сложиха дрехите си при краката на един младеж на име Савел**[3]**.**
(1) гл. 14:19; (2) гл. 6:13; Втзк. 17:7; (3) гл. 22:20

59 **И хвърляха камъни върху Стефан**[1]**, който се молеше и казваше: Господи Иисусе, приеми духа ми!**[2]
(1) Мт. 23:37; (2) Лк. 23:46

60 **И като коленичи, извика със силен глас: Господи, не им считай този грях!**[1] **И като изрече това, заспа.**
(1) Лк. 23:34; 2 Тим. 4:16

8 **А Савел одобряваше убиването му**[1]**. И в онзи ден се надигна голямо гонение срещу църквата в Ерусалим**[2]**; и те всички, с изключение на апостолите, се разпръснаха по юдейските и самарийските области**[3]**.**
(1) гл. 22:20; (2) 1 Сол. 2:14; (3) гл. 11:19

2 **А благочестиви хора погребаха Стефан**[1] **и много го оплакваха.** (1) Мт. 14:12

3 **А Савел опустошаваше църквата, като влизаше във всяка къща и отвличаше мъже и жени, и ги предаваше в тъмница**[1]**.** (1) гл. 9:2; 22:4; 26:9-11; 1 Кор. 15:9; Гал. 1:13,23; Фил. 3:6; 1 Тим. 1:13

4 **А тези, които се бяха разпръснали, обикаляха и благовестяваха словото.**

5 **Така Филип**[1] **слезе в град Самария и им проповядваше Христос.** (1) гл. 6:5

6 **И множествата единодушно внимаваха в това, което им говореше Филип, като слушаха и виждаха знаменията, които вършеше**[1]**.** (1) гл. 2:43

7 **Защото нечисти духове**[1]**, като викаха със силен глас**[2]**, излизаха от мнозина, които ги имаха; и мнозина парализирани и недъгави бяха изцелени**[3]**.**
(1) гл. 4:30; (2) гл. 5:16; (3) Мт. 8:29

8 **И голяма радост настана в онзи град**[1]**.** (1) гл. 13:48

9 **А имаше един човек на име Симон, който преди това правеше магии**[1] **и смайваше народа на Самария, като представяше себе си за нещо голямо,**
(1) гл. 13:8

10 **в когото внимаваха всички – от**
най-малкия до най-големия – като каз-
ваха: Този е великата Божия сила.
11 **И внимаваха в него, понеже дълго**
време ги беше смайвал с магиите си.
12 **Но когато повярваха на Филип,**
който благовестяваше за Божието цар-
ство и Името на Исус Христос, се
кръщаваха и мъже, и жени[1]. (1) гл. 2:41
13 **Самият Симон също повярва и**
като се кръсти, постоянно придружа-
ваше Филип и се удивляваше, като
гледаше знаменията и великите чудеса,
които се вършеха.
14 **А като чуха апостолите, които бяха**
в Ерусалим, че Самария приела Божи-
ето слово[1]**, изпратиха там Петър и Йо-**
ан[2]**,** (1) гл. 11:1; 1 Сол. 2:13; (2) гл. 11:22
15 **които, като слязоха, се помолиха за**
тях, за да приемат Светия Дух[1]**;**
(1) гл. 2:38
16 **защото Той не беше слязъл още**
върху нито един от тях, а те бяха само
кръстени в Името на Исус Христос.
17 **Тогава** *апостолите* **полагаха ръце**[1]
на тях и те приемаха Светия Дух[2]**.**
(1) гл. 6:6; (2) гл. 19:5,6; Евр. 2:4
18 **А Симон, като видя, че с полагане-**
то на ръцете на апостолите се даваше
Светият Дух, им донесе пари,
19 **като каза: Дайте и на мен тази**
власт, така че на когото положа ръце,
да приема Светия Дух!
20 **А Петър му каза: Парите ти заедно**
с теб да погинат, защото си помис-
лил, че Божият дар може да се купи
с пари.
21 **Ти нямаш нито участие, нито право**
в това нещо, защото сърцето ти не е
искрено пред Бога.
22 **Затова, покай се от това твое не-**
честие и се моли на Господа, дано да
ти се прости това намерение на сър-
цето ти[1]**;** (1) 2 Тим. 2:25
23 **понеже виждам, че си изпълнен с**
горчива жлъч[1] **и** *си* **вързан в неправ-**
да. (1) Втзк. 29:18
24 **А Симон в отговор каза: Молете се**
вие на Господа за мен и дано не ме по-
стигне нищо от онова, което казахте.
25 **И след като свидетелстваха и раз-**
гласяваха Господното слово, те се вър-
наха в Ерусалим, като благовестваха в
много самарийски села.
26 **А Господен ангел**[1] **говори на Филип**
и каза: Стани, иди към юг, по пътя,
който слиза от Ерусалим през пустиня-
та за Газа. (1) гл. 5:19
27 **И той стана и отиде. И ето, човек**
от Етиопия, скопец, велможа на етиоп-
ската царица Кандакия, който беше *по-*
ставен **над цялото ѝ съкровище, беше**
дошъл в Ерусалим да се поклони[1]
(1) Йн. 12:20
28 **и се връщаше, като седеше в ко-**
лесницата си и четеше пророк Исая.
29 **А Духът каза на Филип**[1]**: Приближи**
се и придружи тази колесница.
(1) гл. 10:19; 11:12; Мт. 4:1
30 **И Филип се завтече и го чу, като**
четеше пророк Исая, и каза: Разбираш
ли това, което четеш?
31 **А той каза: Как мога, ако не ме**
упъти някой? И помоли Филип да се
качи и да седне с него.
32 **А мястото от Писанието, което**
четеше, беше това: „Като овца беше
заведен на клане; и както агне пред
стригача си не издава глас, така не
отваря устата Си.
33 **При унижението Му Той беше ли-**
шен от *праведен* **съд, а рода Му – кой**
ще го изкаже? Защото се взе животът
Му от земята[1]**.“** (1) Ис. 53:7,8
34 **И скопецът заговори и каза на Фи-**
лип: Моля ти се, за кого говори това
пророкът – за себе си или за някой
друг?
35 **А Филип отвори уста и като за-**
почна от това писание, му благовести
за Исус.
36 **И като вървяха по пътя, дойдоха**
до една вода. И скопецът каза: Ето
вода, какво ми пречи да се кръстя?
37 **(И Филип каза: Ако вярваш с ця-**
лото си сърце, можеш. А той в отговор
каза: Вярвам, че Исус Христос е Бо-
жият Син.)

38 **Тогава заповяда да се спре колес-
ницата и двамата – и Филип, и ско-
пецът – слязоха във водата, и той го
кръсти.**
39 **А когато излязоха от водата, Гос-
подният Дух грабна Филип**[1] **и скопе-
цът вече не го видя, а продължи по
пътя си с радост.** (1) 3 Царе 18:12; Езек. 3:14
40 **А Филип се намери в Азот; и като
минаваше, проповядваше благовестие-
то по всичките градове, докато стигна
в Кесария**[1]**.** (1) гл. 21:8

ст. 1-18: гл. 22:3-16; 26:9-20

**9 А Савел, като дишаше още заплахи
и убийство срещу учениците на Госпо-
да**[1]**, отиде при първосвещеника**
(1) 1 Тим. 1:13
2 **и поиска от него писма до синагоги-
те в Дамаск, така че ако намери някои
от това учение**[1] **– мъже или жени – да
ги докара вързани в Ерусалим**[2]**.**
(1) гл. 19:9,23; 24:14,22; (2) гл. 8:3
3 **И на отиване, като наближаваше
Дамаск, внезапно блесна около него
светлина от небето**[1]**.** (1) 1 Кор. 15:8
4 **И като падна на земята, чу глас,
който му казваше: Савле, Савле, защо
Ме гониш?**[1] (1) Лк. 10:16
5 **И той каза: Кой си Ти, Господи?
А Той** *отговори:* **Аз съм Иисус, когото
ти гониш. Трудно е за теб да риташ
срещу остен.**
6 **И той, треперещ и поразен, каза:
Господи, какво искаш да направя? А
Господ му** *каза:* **Стани и иди в града,
и ще ти се каже какво трябва да пра-
виш.**
7 **А мъжете, които го придружаваха,
стояха като вцепенени, понеже чуха
гласа, а не видяха никого**[1]**.** (1) Дан. 10:7
8 **И Савел стана от земята и като
отвори очите си, не виждаше нищо;
и като го водеха за ръка, го заведоха
в Дамаск.**
9 **И три дни той не виждаше и нито
яде, нито пи.**
10 **А в Дамаск имаше един ученик
на име Анания; и Господ му каза във
видение: Анание! А той каза: Ето ме,
Господи**[1]**.** (1) Бит. 22:1
11 **И Господ му каза: Стани и иди
на улицата, която се нарича Права, и
попитай в къщата на Юда за един от
Тарс**[1] **на име Савел; защото, ето, той
се моли** (1) гл. 21:39; 23:34
12 **и е видял (във видение)**[1] **един чо-
век на име Анания да влиза и да пола-
га ръце на него, за да прогледа.**
(1) гл. 16:9; 18:9
13 **А Анания отговори: Господи, чул
съм от мнозина за този човек – кол-
ко зло е сторил на Твоите светии в
Ерусалим.**
14 **И тук той има власт от главни-
те свещеници да върже всички, които
призовават Твоето Име**[1]**.** (1) 1 Кор. 1:2
15 **Но Господ му каза: Иди, защото
той Ми е избран съд, за да носи Мое-
то Име пред езичници**[1]**, царе**[2] **и израи-
леви синове**[3]**.** (1) гл. 22:21; Римл. 1:5; Еф. 3:8;
(2) гл. 25:23; (3) гл. 13:2; 20:24
16 **Защото Аз ще му покажа колко
много трябва да пострада той заради
Моето Име**[1]**.**
(1) гл. 20:23; 21:11; 2 Кор. 11:23-27; 2 Тим. 1:12
17 **И Анания отиде и влезе в къща-
та; и като положи ръце на него**[1]**, каза:
Брате Савле, Господ ме изпрати, Иис-
ус, който ти се яви по пътя, докато
идваше, за да прогледаш и да се из-
пълниш със Свети Дух.** (1) гл. 6:6
18 **И веднага паднаха от очите му**
нещо **като люспи и той прогледна; и
стана и се кръсти.**
19 **И като прие храна, доби сила. И
Савел преседя няколко дни с ученици-
те в Дамаск.**
20 **И веднага започна да проповядва
по синагогите за Иисус, че Той е Божи-
ят Син**[1]**.** (1) 2 Кор. 1:19; Гал. 1:16
21 **И всички, които го слушаха, се
удивляваха и казваха: Не е ли** *това*
**този, който в Ерусалим съсипвал оне-
зи, които призовавали това Име**[1]**, и за-
това е дошъл и тук – за да ги закара
вързани при главните свещеници?**[2]
(1) гл. 26:10; (2) Гал. 1:23

22 **Но Савел ставаше все по-силен и
объркваше юдеите, които живееха в
Дамаск[1], като доказваше, че този** *Исус*
е Христос[2]. (1) Гал. 1:17; (2) гл. 5:42
23 **И когато се минаха доста дни,
юдеите се наговориха да го убият[1],**
(1) ст. 29; гл. 13:50; 14:5; 17:5,13; 18:12; 20:3; 23:12; 25:3; 2 Кор. 11:26
24 **но техният заговор стана известен
на Савел. И те денем и нощем пазеха
портите, за да го убият.**
25 **Тогава учениците го взеха през
нощта и го спуснаха през стената в
един голям кош[1].** (1) 2 Кор. 11:32,33
26 **И когато дойде в Ерусалим[1], той се
опитваше да се присъедини към уче-
ниците[2], но всички се страхуваха от
него и не вярваха, че е ученик.**
(1) гл. 22:17; (2) Гал. 1:18
27 **Но Варнава[1] го взе и** *го* **доведе при
апостолите, и им разказа как бил видял
Господа по пътя и че Той му говорил,
и как в Дамаск дързостно говорел в
Името на Исус.** (1) гл. 4:36
28 **И той беше с тях, като влизаше и
излизаше в Ерусалим и говореше дър-
зостно в Името на Господ** *Исус[1],*
(1) Римл. 15:19
29 **и говореше, и спореше с гръцките
юдеи; а те търсеха случай да го уби-
ят[1].** (1) ст. 23
30 **Но братята, като разбраха това, го
заведоха в Кесария и го изпратиха в
Тарс[1].** (1) гл. 11:25; Гал. 1:21
31 **И така, по цяла Юдея, Галилея и
Самария църквите имаха мир и се
изграждаха, и като ходеха в страх от
Господа и в утехата на Светия Дух, се
умножаваха[1].** (1) гл. 2:47
32 **И случи се, че Петър, като оби-
каляше всички, слезе и до светиите,
които живееха в Лида.**
33 **И там намери един човек на име
Еней, който от осем години лежеше на
легло и беше парализиран[1].** (1) Лк. 5:18
34 **И Петър му каза: Енее, Исус
Христос те изцелява; стани и оправи
леглото си[1]. И той веднага стана[2].**
(1) гл. 3:6; (2) гл. 14:10; Лк. 5:25
35 **И всички, които живееха в Лида и
в Сарон, го видяха и се обърнаха към
Господа[1].** (1) гл. 11:21
36 **А в Йопия имаше една ученичка на
име Тавита, което се превежда Сърна.
Тя беше изпълнена с добри дела[1] и
благодеяния, които вършеше[2].**
(1) 1 Тим. 2:10; (2) гл. 10:2
37 **И се случи, че през тези дни тя се
разболя и умря; и като я изкъпаха, я
сложиха в една горна стая.**
38 **И понеже Лида беше близо до Йо-
пия и учениците бяха чули, че Петър
е там, изпратиха до него двама души
да го помолят да не се бави да дойде
при тях.**
39 **И Петър стана и отиде с тях. И
като дойде, го заведоха в горната стая;
и всичките вдовици стояха около него
и плачеха, като** *му* **показваха ризите и
дрехите, които Сърна правеше, когато
беше с тях.**
40 **А Петър изкара всички навън, ко-
леничи и се помоли, и като се обърна
към тялото, каза: Тавита, стани[1]. И тя
отвори очите си и като видя Петър,
седна.** (1) Мк. 5:40,41; Лк. 8:54
41 **И той ѝ подаде ръка и я изправи;
и като повика светиите и вдовиците, я
представи жива[1].** (1) гл. 20:12
42 **И това стана известно по цяла Йо-
пия и мнозина повярваха в Господа.**
43 **А** *Петър* **остана дълго време в Йо-
пия у някой си кожар Симон[1].**
(1) гл. 10:6

10 **Имаше в Кесария един човек на
име Корнилий, стотник от така нарече-
ния италийски полк.**
2 **Той беше благочестив и се боеше от
Бога[1] с целия си дом, раздаваше много
милостини на народа[2] и непрестанно
се молеше на Бога.**
(1) гл. 16:14; 18:7; (2) гл. 9:36; Лк. 7:5
3 **Около деветия час през деня[1] той
видя ясно във видение Божи ангел,
който влезе при него[2] и му каза: Кор-
нилий!** (1) гл. 3:1; (2) гл. 5:19
4 **А той, като се взря в него, уплашен[1],
каза: Какво има, Господи? И** *ангелът* **му**

**каза: Твоите молитви и твоите милос-
тини възлязоха пред Бога за спомен.**
(1) Лк. 1:12
5 **И сега, изпрати мъже в Йопия и
повикай Симон, който се нарича и
Петър.**
6 **Той е отседнал у един кожар Си-
мон**[1]**, чиято къща е край морето.**
(1) гл. 9:43
7 **И като си отиде ангелът, който му
говореше, Корнилий повика двама от
слугите и един благочестив войник от
тези, които постоянно бяха при него,**
8 **и като им разказа всичко, ги изпра-
ти в Йопия**[1]**.** (1) ст. 30-33
ст. 9.24: гл. 11:5-12
9 **А на следващия ден, когато те пъту-
ваха и наближаваха града, около шес-
тия час, Петър се качи на покрива на
къщата да се помоли**[1]**.** (1) Дан. 6:10
10 **И когато огладня, поиска да яде;
но докато приготвяха, той изпадна в
състояние на видение**[1] (1) гл. 22:17
11 **и видя небето отворено**[1] **и някакъв
съд да слиза към него, като голямо
ленено платнище, спускано за четирите
краища към земята.** (1) гл. 7:56; Езек. 1:1
12 **В него имаше всякакви видове
земни четирикраки, пълзящи и небес-
ни птици.**
13 **И дойде глас към него: Стани, Пет-
ре, заколи и яж.**
14 **А Петър каза: В никакъв случай,
Господи, защото никога не съм ял
нещо осквернено или нечисто**[1]**.**
(1) Лев. 20:25; Езек. 4:14
15 **И гласът пак** *дойде* **към него втори
път: Което Бог е очистил, ти не го
считай за осквернено**[1]**.** (1) Мт. 15:11
16 **Това стана три пъти; и съдът пак
се вдигна в небето.**
17 **А докато Петър беше в недоумение
какво значеше видението, което беше
видял, ето, мъжете, изпратени от Кор-
нилий, които бяха разпитали за къщата
на Симон, застанаха пред портата**
18 **и извикаха, като попитаха: Тук ли
гостува Симон, който се нарича и Пе-
тър?**
19 **И докато Петър размисляше за ви-
дението, Духът му каза**[1]**: Ето, трима
мъже те търсят.** (1) гл. 8:29
20 **Стани, слез и иди с тях, без да
се съмняваш ни най-малко, защото Аз
съм ги изпратил.**
21 **И така, Петър слезе при мъжете,
които бяха изпратени при него от Кор-
нилий, и каза: Ето, аз съм този, когото
търсите. По каква работа сте дошли?**
22 **А те казаха: Стотникът Корнилий,
един праведен човек, който се бои
от Бога и има добро име сред це-
лия юдейски народ, беше упътен чрез
един свят ангел да те повика в своя
дом и да чуе думи от теб.**
23 **Тогава той ги покани вътре и ги
настани.**
**И на сутринта Петър замина с тях;
а някои от братята от Йопия го при-
дружиха.**
24 **А на другия ден влязоха в Кеса-
рия. И Корнилий ги чакаше, като беше
свикал роднините си и близките си
приятели.**
25 **И когато Петър влизаше, Корнилий
го посрещна, падна пред краката му и
се поклони.**
26 **А Петър го вдигна, като каза: Ста-
ни; и аз самият съм човек**[1]**.**
(1) гл. 14:14,15; Откр. 19:10
27 **И като разговаряше с него, той
влезе и намери мнозина събрани.**
28 **И им каза: Вие знаете колко е не-
законно за един, който е юдеин, да се
събира или да ходи при някой, който
е от друго племе**[1]**, но Бог ми показа,
че не бива да наричам никого скверен
или нечист.** (1) гл. 11:2,3
29 **Затова дойдох, без да възразявам,
веднага щом ме повикахте; и така,
питам** *ви:* **по коя причина сте ме по-
викали?**
ст. 30-48: гл. 11:13-17
30 **И Корнилий каза: Преди четири
дни постих до този час и в деветия час
се молех у дома, и ето, пред мен за-
стана един мъж в блестящо облекло**[1]**,**
(1) гл. 1:10

31 **който каза: Корнилий, твоята мо-**
литва е чута и твоите милостини се
спомниха пред Бога.
32 **Така че прати в Йопия да повикат**
тук Симон, който се нарича и Петър;
той е отседнал в дома на един кожар
Симон, край морето. (Той, като дойде,
ще ти говори.)
33 **И така,** *аз* **веднага пратих до теб**[1]
и ти добре направи, че дойде. Затова
сега всички ние присъстваме тук, пред
Бога, за да чуем всичко, което ти е
заповядано от Господа[2]**.**
(1) ст. 3-8; (2) Втзк. 5:27
34 **А Петър отвори уста и каза**[1]**: На-**
истина виждам, че Бог не гледа на ли-
це[2]**,** (1) гл. 15:7; (2) Мт. 22:16; Як. 2:1;
1 Петр. 1:17; Римл. 2:11; Гал. 2:6; Еф. 6:9; Кол. 3:25
35 **а във всеки народ онзи, който Му**
се бои и върши правда, Му е угоден[1]**.**
(1) Пс. 15:2; 147:11; Римл. 2:26
36 **Словото, което Той изпрати на из-**
раилевите синове, като им благовестя-
ваше мир чрез Иисус Христос[1]**, който**
е Господар на всички[2]**,**
(1) Еф. 2:17; (2) гл. 2:36; Римл. 10:12; Откр. 17:14
37 **това слово вие знаете, което след**
кръщението, проповядвано от Йоан[1]**,**
се разпространи по цяла Юдея, като
се започна от Галилея; (1) Лк. 3:3
38 **как Бог помаза със Свети Дух и**
със сила[1] **Иисус от Назарет**[2]**, който**
обикаляше, като правеше добрини и
изцеляваше всички угнетявани от дя-
вола[3]**, защото Бог беше с Него**[4]**.**
(1) гл. 4:27; (2) Мт. 2:23; (3) Мт. 4:23; (4) гл. 2:22
39 **И ние сме свидетели на всичко, ко-**
ето Той извърши и в юдейската земя,
и в Ерусалим[1]**; Него те убиха, като Го**
приковаха на дърво[2]**.**
(1) гл. 1:8,22; (2) гл. 2:36
40 **Него Бог възкреси**[1] **на третия ден**
и Му даде да се яви – (1) гл. 2:24
41 **не на целия народ, а на свидете-**
ли, предварително избрани от Бога[1] **–**
на нас, които ядохме и пихме с Него,
след като възкръсна от мъртвите[2]**.**
(1) гл. 1:3,8; Йн. 14:22; (2) Лк. 24:43; Йн. 21:13
42 **И ни поръча да проповядваме**[1] **на**
народа и да свидетелстваме, че Той е
определеният от Бога Съдия на живите
и мъртвите[2]**.** (1) гл. 13:47; Мк. 16:15;
(2) гл. 17:31; Йн. 5:22; Римл. 14:9; 2 Тим. 4:1
43 **За Него свидетелстват всички-**
те пророци, че всеки, който вярва в
Него, получава опрощаване на грехо-
вете *си* **чрез Неговото Име**[1]**.**
(1) гл. 4:12; Ис. 53:5,6
44 **Докато Петър още говореше тези**
думи, Светият Дух слезе на всички, ко-
ито слушаха словото.
45 **И обрязаните вярващи, които бяха**
дошли с Петър, се смаяха за това, че
дарът на Светия Дух се изля и на езич-
ниците,
46 **защото ги чуваха да говорят на**
езици и да величаят Бога[1]**. Тогава Пе-**
тър проговори: (1) гл. 2:4
47 **Може ли някой да забрани водата,**
за да не се кръстят тези, които приеха
Светия Дух, както и ние?
48 **И заповяда да бъдат кръстени в**
Името на Иисус Христос. Тогава му се
помолиха да остане няколко дни[1]**.**
(1) Йн. 4:40

11 **И апостолите и братята, които**
бяха в Юдея, чуха, че и езичниците
приели Божието слово[1]**.** (1) гл. 8:14
2 **И когато Петър влезе в Ерусалим,**
онези, които бяха от обрязаните, спо-
реха с него, като казваха:
3 **При необрязани хора си влизал и си**
ял с тях[1]**.** (1) гл. 10:28; Гал. 2:12
4 **А Петър започна отначало и им раз-**
ясни *всичко* **подред, като каза:**
ст. 5-12: гл. 10:9-48
5 **Аз бях в град Йопия и като се мо-**
лех, изпаднах в състояние на видение
и видях видение: един съд, като голя-
мо ленено платнище, слизаше от небе-
то, спускан за четирите ъгъла, и дойде
даже до мен.
6 **В него, като се взрях и разглеждах,**
видях земните четирикраки, диви зве-
рове и пълзящи, и небесни птици.
7 **И чух глас, който ми каза: Стани,**
Петре, заколи и яж.
8 **Но аз казах: Не, Господи, защото**

**никога не е влизало в устата ми нещо
осквернено или нечисто.**
9 **Но гласът втори път ми проговори
от небето: Което Бог е очистил, ти не
го считай за осквернено.**
10 **Това стана три пъти, и всичко се
вдигна пак в небето.**
11 **И ето, в същия час пред къщата, в
която бяхме, пристигнаха трима мъже,
изпратени от Кесария до мен.**
12 **И Духът ми каза да отида с тях,
без да се двоумя[1]. А с мен дойдоха и
тези шестима братя и влязохме в къ-
щата на човека.** (1) гл. 8:29
13 **И той ни разказа как видял в къ-
щата си ангела, който застанал и му
казал: Прати в Йопия да повикат Си-
мон, който се нарича и Петър,**
14 **който ще ти каже думи, чрез които
ще се спасиш ти и целият ти дом[1].**
(1) гл. 16:15,31; 18:8; Йн. 4:53
15 **И когато започнах да говоря, Све-
тият Дух слезе на тях, както и на нас
отначало[1].** (1) гл. 2:4
16 **Тогава си спомних словото на Гос-
пода, как каза: Йоан е кръщавал с
вода, но вие ще бъдете кръстени със
Свети Дух[1].** (1) гл. 1:5
17 **И така, ако Бог даде същия дар и
на тях, когато повярваха в Господ Иис-
ус Христос[1], както и на нас, кой бях аз,
че да можех да се противопоставя на
Бога?** (1) гл. 5:32
18 **Като чуха това, те се успокоиха
и славеха Бога, като казваха: И така,
Бог и на езичниците даде покаяние за
живот[1].** (1) гл. 15:3; 20:21; Лк. 24:47
19 **А онези, които се бяха разпръснали
поради гонението, което стана заради**
убийството на **Стефан[1], пътуваха чак
до Финикия, Кипър и Антиохия, като
на никой друг не възвестяваха слово-
то, освен на юдеите[2].** (1) гл. 8:1-4; (2) Мт. 10:6
20 **Между тях обаче имаше някои
кипърци и киринейци, които, като
пристигнаха в Антиохия, говореха и на
гърците, като благовестяваха Господ
Иисус.**
21 **И ръката на Господа беше с тях[1] и
голям брой повярваха и се обърнаха
към Господа[2].** (1) Лк. 1:66; (2) гл. 9:35
22 **И известие за това стигна в ушите
на църквата в Ерусалим; и те изпрати-
ха Варнава[1] да отиде в Антиохия[2];**
(1) гл. 4:36; (2) гл. 8:14
23 **който, като дойде и видя Божия-
та благодат, се зарадва и увещаваше
всички да стоят в Господа с непоколе-
бимо сърце[1].** (1) гл. 13:43; 14:22
24 **Понеже той беше добър човек,
пълен със Светия Дух и с вяра[1]; и
значително множество се прибави към
Господа[2].** (1) гл. 6:5; (2) гл. 2:47
25 **Тогава Варнава отиде в Тарс, за да
търси Савел[1];** (1) гл. 9:27,30
26 **и като го намери, го доведе в Ан-
тиохия. И цяла година те се събираха
в църквата и научиха голямо множе-
ство. И първо в Антиохия учениците
бяха наречени християни[1].**
(1) гл. 26:28; 1 Петр. 4:16
27 **И през тези дни слязоха пророци
от Ерусалим в Антиохия[1].** (1) гл. 13:1; 15:32
28 **И един от тях на име Агав[1] стана и
обяви чрез Духа, че ще настане голям
глад по целия свят, какъвто и настана
в дните на Клавдий[2].** (1) гл. 21:10; (2) гл. 18:2
29 **Тогава учениците наредиха да из-
пратят помощ на братята, които живе-
еха в Юдея – всеки според състояни-
ето си[1] –** (1) Гал. 6:10
30 **което и направиха, като я изпра-
тиха до старейшините чрез ръцете на
Варнава и Савел[1].**
(1) гл. 12:25; 24:1; Римл. 15:25,26; 1 Кор. 16:3,4; Гал. 2:10

12 **Около това време цар Ирод сло-
жи ръце на някои от църквата, за да
ги притесни[1].** (1) гл. 4:3
2 **И уби с меч[1] Яков, брата на Йо-
ан[2].** (1) Мк. 10:39; Лк. 11:49; (2) Мт. 4:21
3 **И като видя, че** *това* **се хареса на
юдеите[1], той освен това хвана и Пе-
тър.** *Това* **беше** *през* **дните на безквас-
ните хлябове[2].**
(1) гл. 24:27; 25:9; (2) Изх. 12:15
4 **И като го задържа, го хвърли в тъм-
ница и го предаде на четири четворки**

войници да го пазят, с намерение след Пасхата да го изведе пред народа.
5 И така, те пазеха Петър в тъмницата, а църквата беше в постоянна молитва към Бога за него.
6 И през същата нощ, когато Ирод щеше да го изведе, Петър спеше между двама войници, окован с две вериги; и стражари пред вратата пазеха тъмницата.
7 И ето, Господен ангел застана до него[1] и светлина осия килията; и като побутна Петър отстрани, го събуди и му каза: Ставай бързо! И веригите паднаха от ръцете му[2]. (1) гл. 5:19; (2) гл. 16:26
8 И ангелът му каза: Опаши се и обуй сандалите си. И той направи така. Тогава му каза: Облечи дрехата си и ме последвай!
9 И *Петър* излезе и го следваше, без да знае, че извършеното от ангела е действителност, а си мислеше, че вижда видение.
10 А като преминаха първата и втората стража, дойдоха до желязната порта, която води в града, и тя им се отвори сама; и те излязоха и изминаха една улица, и ангелът веднага се оттегли от него.
11 А когато Петър дойде на себе си, каза: Сега наистина зная, че Господ изпрати ангела Си и ме избави[1] от ръката на Ирод и от всички очаквания на юдейския народ.
(1) Пс. 34:7; Дан. 3:28; 6:22
12 И като поразмисли, дойде при къщата на Мария, майката на Йоан, който се наричаше и Марк[1], където мнозина бяха събрани и се молеха.
(1) ст. 25; гл. 13:5; 15:37; 1 Петр. 5:13; Кол. 4:10; 2 Тим. 4:11; Филим. 24
13 И когато почука на вратичката на портата, една слугиня на име Рода излезе да чуе *кой е.*
14 И като позна гласа на Петър, от радост не отвори портата, а се затича и извести, че Петър стои пред портата.
15 А те ѝ казаха: Ти си луда. Но тя настояваше, че е така. Тогава те казаха: Това е неговият ангел[1]. (1) Мт. 18:10
16 А Петър продължаваше да чука; и когато отвориха, го видяха и се смаяха.
17 А той им помаха с ръка да мълчат и им разказа как Господ го е извел от тъмницата. И им каза: Разкажете това на Яков[1] и на братята. И излезе и отиде на друго място.
(1) гл. 15:13; 21:18; Мт. 13:55; Як. 1:1; Гал. 1:19
18 А като се съмна, сред войниците настана немалък смут – какво ли е станало с Петър.
19 А Ирод, като го потърси и не го намери[1], разследва стражарите и заповяда да ги убият. И слезе от Юдея в Кесария и там живееше. (1) гл. 5:22
20 А *Ирод* беше много разгневен на тирците и сидонците; но те дойдоха единодушно при него и като спечелиха *поддръжката* на царския камериер Власт, поискаха мир, защото тяхната област се хранеше от царската.
21 И в един определен ден Ирод, облечен в царска одежда, седна на престола и държа реч пред тях.
22 А народът извика: Глас божи, а не човешки![1] (1) Езек. 28:2
23 И веднага един Господен ангел го порази, понеже не въздаде слава на Бога[1]; и той беше изяден от червеи и умря. (1) Дан. 5:23
24 А Божието Слово растеше и се умножаваше[1]. (1) гл. 6:7
25 А Варнава и Савел, като свършиха службата *си*[1], се върнаха от Ерусалим *в Антиохия* и взеха със себе си Йоан, който се наричаше и Марк[2].
(1) гл. 11:30; (2) ст. 12

13 А в църквата, която беше в Антиохия, имаше някои пророци[1] и учители[2]: Варнава[3] и Симеон, наречен Нигер, киринеецът Луций, Манаин, който беше възпитан заедно с четверовластника Ирод[4], и Савел.
(1) гл. 11:27; (2) Еф. 4:11; (3) гл. 4:36; (4) Мт. 14:1
2 И като служеха на Господа и пос-

теха, Светият Дух каза: Отделете Ми Варнава и Савел за работата, за която съм ги призовал[1].
(1) гл. 9:15; Римл. 1:1; 1 Тим. 1:12; 2:7
3 **Тогава, като постиха и се помолиха, положиха ръце на тях[1] и ги изпратиха[2].** (1) гл. 6:6; (2) гл. 14:26
4 **И така, изпратени от Светия Дух, те слязоха в Селевкия и оттам отплаваха за Кипър.**
5 **И когато бяха в Саламин, проповядваха Божието слово в юдейските синагоги[1]; и имаха Йоан за свой прислужник[2].**
(1) гл. 14:1; 17:1,2; 18:4,19; 19:8; (2) ст. 13; гл. 12:12
6 **И като преминаха целия остров до Пафос, намериха някой си магьосник, лъжепророк, юдеин на име Вариисус,**
7 **който беше с управителя, Сергий Павел, един разумен човек. Той повика Варнава и Савел и поиска да чуе Божието слово.**
8 **Но магьосникът Елима[1], защото така се превежда името му, им се противопоставяше[2] и се стараеше да отвърне управителя от вярата.**
(1) гл. 8:9; (2) 2 Тим. 3:8
9 **Но Савел, който се наричаше и Павел, изпълнен със Свети Дух, се вгледа в него**
10 **и каза: О,** *ти,* **пълен с всякакво лукавство и с всякакво коварство, сине дяволски, враг на всяка правда, няма ли да престанеш да извращаваш правите пътища на Господа?**
11 **И сега, ето, ръката на Господа е върху теб: ти ще ослепееш и няма да виждаш слънцето за** *известно* **време. И веднага върху него падна мрак и тъмнина[1]; и той се луташе, като търсеше някой да го води за ръка.** (1) 4 Царе 6:18
12 **Тогава управителят, като видя станалото, повярва, смаян от Господното учение[1].** (1) Мт. 7:28
13 **А Павел и придружителите му, като отплаваха от Пафос, дойдоха в Перга Памфилийска; а Йоан се отдели от тях и се върна в Ерусалим[1].** (1) гл. 15:38
14 **А те заминаха от Перга и стигнаха в Антиохия Писидийска, и в съботния ден[1] влязоха в синагогата[2] и седнаха.**
(1) гл. 16:13; (2) ст. 5
15 **И след прочитането на закона и пророците[1] началниците на синагогата изпратиха до тях да им кажат: Братя, ако имате някоя увещателна дума за народа, кажете.** (1) гл. 15:21; Лк. 4:16,17
16 **Така че Павел стана и като помаха с ръка[1], каза: Израилтяни и вие, които се боите от Бога, слушайте.** (1) гл. 21:40; 26:1
17 **Бог на този израилев народ избра бащите ни[1] и издигна народа, когато пребиваваха като чужденци в египетската земя[2], и с издигната ръка ги изведе от нея[3].** (1) 1 Лет. 16:13; Неем. 9:7; Пс. 135:4; Ис. 41:8; (2) Пс. 105:24; (3) Изх. 12:51; Втзк. 4:37
18 **И в продължение на около четиридесет години ги търпя в пустинята[1].**
(1) Изх. 16:35; Втзк. 1:31
19 **И като изтреби седем народа в ханаанската земя[1], им раздели тяхната земя да им бъде наследство[2].**
(1) Втзк. 7:1; (2) Втзк. 12:10
20 **След това** *им* **дава съдии за около четиристотин и петдесет години, до пророк Самуил[1].** (1) Съд. 2:16; 1 Царе 3:20; 7:15
21 **После поискаха цар[1] и Бог им даде Саул, сина на Кис, мъж от вениаминовото племе[2], за четиридесет години.**
(1) 1 Царе 8:5; (2) 1 Царе 10:20-24
22 **И като го махна[1], им издигна Давид за цар[2], за когото и свидетелства, като каза: „Намерих Давид[3], сина на Есей, човек според сърцето Ми[4], който ще изпълни цялата Ми воля[5].“**
(1) 1 Царе 15:23; (2) 1 Лет. 10:14; (3) Пс. 89:20; (4) 1 Царе 13:14; (5) ст. 36; 3 Царе 15:5
23 **От неговото потомство Бог според обещанието Си[1] издигна на Израил Спасител, Иисус[2],**
(1) 2 Царе 7:12; Пс. 132:11; (2) гл. 4:12; Мт. 1:1,21
24 **след като Йоан преди Неговото идване беше проповядвал кръщението на покаяние на целия израилев народ[1].**
(1) гл. 19:4; Мт. 3:1-11
25 **И като свършваше пътя си, Йоан казваше: Кой мислите, че съм аз? Не съм** *Христос;* **но ето, след мен идва Един, на когото не съм достоен да развържа сандалите на краката[1].** (1) Мк. 1:7

26 **Братя, синове на Авраамовия род,**
и онези измежду вас, които се боят
от Бога, на нас се изпрати словото на
това спасение[1]**.** (1) ст. 46
27 **Защото жителите на Ерусалим и**
техните началници, като не Го познаха[1]
и *без да разберат* **пророческите думи,**
които се прочитат всяка събота, *ги* **из-**
пълниха, като *Го* **осъдиха**[2]**.**
(1) Йн. 8:19; 1 Кор. 2:8; (2) Мк. 14:53; Лк. 24:44
28 **И макар че не намериха никаква**
вина, заслужаваща смърт, пак поискаха
от Пилат да бъде убит[1]**.**
(1) Мт. 27:23; Йн. 19:15
29 **И когато изпълниха всичко, което**
беше написано за Него, Го снеха от
дървото и Го положиха в гроб[1]**.**
(1) Мт. 27:59,60
30 **Но Бог Го възкреси от мъртвите**[1]**.**
(1) гл. 2:24; 25:19
31 **И в продължение на много дни**
Той се явяваше на тези, които се бяха
изкачили с Него от Галилея в Ерусалим,
които сега са Негови свидетели пред
народа[1]**.** (1) гл. 1:3,8; 10:41
32 **И ние ви носим сега блага вест за**
обещанието, дадено на бащите,
33 **че Бог го изпълни за нас, техните**
деца, като издигна Иисус; както е пи-
сано и във втория Псалм: „Ти си Мой
Син, Аз днес Те родих[1]**.“** (1) Пс. 2:7; Евр. 1:5
34 **А че Го е възкресил от мъртвите,**
за да не се връща никога повече в
изтлението, бе казал така: „Ще ви дам
верните милости, *обещани* **на Давид**[1]**.“**
(1) Ис. 55:3
35 **Затова и в друг** *псалм* **казва: „Няма**
да оставиш Своя Светия да види из-
тление[1]**.“** (1) Пс. 16:10
36 **Защото Давид, след като послужи**
на своето поколение чрез Божията во-
ля[1]**, заспа и беше погребан при бащи-**
те си, и видя изтление[2]**.** (1) ст. 22; (2) гл. 2:29
37 **А Този, когото Бог възкреси, не**
видя изтление[1]**.** (1) гл. 2:31
38 **И така, братя, нека ви бъде из-**
вестно, че чрез Него ви се проповядва
опрощаване на греховете[1]**;**
(1) гл. 5:31; 1 Кор. 15:17
39 **и че чрез Него всеки, който вярва,**
се оправдава[1] **от всичко, от което не**
сте могли да се оправдаете чрез Мой-
сеевия закон[2]**.**
(1) Римл. 3:26; Гал. 2:16; Евр. 9:15; (2) Римл. 8:3
40 **Затова внимавайте, да не би да** *ви*
постигне казаното от пророците:
41 **„Погледнете, презрители, учудете**
се и се погубете; защото Аз ще извър-
ша едно дело във вашите дни – дело,
което никак няма да повярвате, ако и
да ви го разкаже някой[1]**.“** (1) Авак. 1:5
42 **Когато си излизаха (от юдейската**
синагога, езичниците) ги молеха да им
се проповядват тези думи и следваща-
та събота.
43 **И когато събранието в синагога-**
та се разпусна, много от юдеите и от
благочестивите прозелити последваха
Павел и Варнава, които разговаряха с
тях и ги увещаваха да постоянстват в
Божията благодат[1]**.** (1) гл. 11:23; 1 Петр. 5:12
44 **На следващата събота се събра**
почти целият град, за да чуе Божието
слово.
45 **Но юдеите, като видяха множе-**
ствата, се изпълниха със завист[1] **и като**
противоречаха и хулеха, се противо-
поставяха на това, което говореше Па-
вел[2]**.** (1) гл. 17:5; (2) гл. 14:2; 18:6
46 **Но Павел и Варнава говориха дър-**
зостно и казаха: Нужно беше да се
възвести първо на вас Божието сло-
во[1]**; но понеже го отхвърляте и считате**
себе си недостойни за вечния живот,
ето, обръщаме се към езичниците[2]**.**
(1) ст. 26; гл. 3:26;
(2) гл. 18:6; 28:25-28; Мт. 21:43; Римл. 11:11
47 **Защото така ни заповяда Господ**[1]**:**
„Поставих Те за светлина на народите,
за да бъдеш за спасение до края на
земята[2]**.“** (1) гл. 10:42; (2) гл. 26:23; Ис. 49:6; Лк. 2:32
48 **И езичниците, като чуха това, се**
радваха[1] **и славеха Господното слово**[2]**;**
и повярваха всички, които бяха опре-
делени за вечен живот[3]**.**
(1) гл. 8:8; (2) 2 Сол. 3:1; (3) Римл. 8:29,30
49 **И Господното слово се разпростра-**
няваше по цялата тази област[1]**.**
(1) гл. 6:7
50 **Но юдеите подбудиха набожните**

и високопоставени жени и градските първенци и като повдигнаха гонение против Павел и Варнава, ги изпъдиха от своята област[1]**.**

(1) гл. 9:23; 1 Сол. 2:16; 2 Тим. 3:11

51 **А те отърсиха против тях праха от краката си**[1] **и дойдоха в Икония.**

(1) гл. 18:6; Мт. 10:14

52 **А учениците се изпълниха с радост и със Святи Дух**[1]**.**

(1) 1 Сол. 1:6

14 **А в Икония те влязоха заедно в юдейската синагога**[1] **и така говориха, че повярваха голямо множество юдеи и гърци.**

(1) гл. 13:5

2 **Но отхвърлилите вярата юдеи подбудиха и озлобиха сърцата на езичниците против братята**[1]**.**

(1) гл. 13:45

3 **Но те пак останаха доста време, като говореха дързостно за Господа, който свидетелстваше за словото на Своята благодат, като даваше да стават знамения и чудеса чрез техните ръце**[1]**.**

(1) гл. 2:43

4 **И множеството в града се раздвои: едни бяха с юдеите, други – с апостолите**[1]**.**

(1) Лк. 12:51,52

5 **И когато и езичниците, и юдеите с техните началници се опитаха да ги опозорят и да ги убият с камъни**[1]**,**

(1) ст. 19; гл. 9:23

6 **те научиха и избягаха в ликаонските градове Листра и Дервия и в околните** *им* **места**[1]**,**

(1) Мт. 10:23

7 **и там благовестваха.**

8 **А в Листра седеше някой си човек, немощен в краката си, недъгав от рождението си, който никога не беше ходил**[1]**.**

(1) гл. 3:2

9 **Той слушаше Павел, като говореше; а** *Павел,* **като се взря в него и видя, че има вяра да бъде изцелен***[1]**,**

**или:* спасен; (1) Мт. 9:28

10 **каза със силен глас: Стани на краката си!**[1] **И той скочи и ходеше**[2]**.**

(1) Езек. 2:1; (2) гл. 9:34

11 **А народът, като видя какво извърши Павел, извика със силен глас на ликаонски: Боговете са слезли при нас в човешки образ!**[1]

(1) гл. 28:6

12 **И наричаха Варнава Зевс, а Павел – Хермес, понеже той беше главният говорител.**

13 **А жрецът на Зевс,** *чийто храм* **беше пред града, доведе юнци и** *донесе* **венци при портите и заедно с множествата се канеше да принесе жертва.**

14 **Като чуха това, апостолите Варнава и Павел раздраха дрехите си и скочиха сред народа, като извикаха:**

15 **Мъже, защо правите това? И ние сме хора със същото естество като вас**[1] **и ви благовестяваме да се обърнете от тези суети**[2] **към живия Бог**[3]**, който е направил небето, земята, морето и всичко, което е в тях**[4]**;**

(1) гл. 10:26; (2) 1 Царе 12:21; Ер. 14:22; Йона 2:8; (3) Ер. 10:10; 1 Сол. 1:9; (4) гл. 4:24

16 **който през миналите поколения е оставял всичките народи да ходят по своите пътища**[1]**,**

(1) гл. 7:42; Пс. 147:20

17 **макар и да не е преставал да свидетелства за Себе Си**[1]**, като е правил добрини и ни е давал от небето дъждове и плодоносни времена**[2]**, и е пълнил сърцата ни с храна и радост**[3]**.**

(1) Римл. 1:19; (2) Пс. 65:10; Мт. 5:45; (3) Пс. 147:8; Ер. 5:24; 1 Тим. 6:17

18 **И като говореха това, те едва възпряха множествата да не им принасят жертва.**

19 **Между това дойдоха юдеи от Антиохия и Икония, които убедиха народа; и те биха Павел с камъни**[1] **и го извлякоха вън от града, като мислеха, че е умрял**[2]**.**

(1) ст. 5; гл. 7:58; (2) 2 Кор. 11:25; 2 Тим. 3:11

20 **Но когато учениците се събраха около него, той стана и влезе в града; и на другия ден отиде с Варнава в Дервия.**

21 **И след като проповядваха благовестието в този град и направиха много ученици, пак се върнаха в Листра, Икония и Антиохия,**

22 **като утвърждаваха душите на учениците**[1] **и ги увещаваха да постоянстват във вярата**[2]**, и** *ги учеха,* **че през много страдания трябва да влезем в Божието царство**[3]**.**

(1) гл. 15:41; 16:5; 18:23; Римл. 1:11; (2) гл. 11:23; 16:40; (3) 1 Сол. 3:3,4

23 И след като им поставиха старей-
шини във всяка църква[1] и се помолиха[2]
с пост, ги препоръчаха на Господа, в
когото бяха повярвали. (1) Тит 1:5; (2) гл. 6:6
24 И като минаха през Писидия, дой-
доха в Памфилия;
25 и след като проповядваха словото
в Перга, слязоха в Аталия.
26 Оттам отплаваха за Антиохия, от-
където бяха препоръчани на Божията
благодат за делото, което бяха изпъл-
нили[1]. (1) гл. 13:1-3
27 И като пристигнаха и събраха
църквата, те разказаха всичко, което
беше извършил Бог чрез тях[1], и как
беше отворил вратата на вярата за
езичниците[2]. (1) гл. 15:4,12; 21:19; (2) 1 Кор. 16:9
28 И *там* останаха доста време с уче-
ниците[1]. (1) гл. 15:33; 18:23

15 А някои слязоха от Юдея[1] и учеха
братята: Ако не се обрежете според
Мойсеевия обред[2], не можете да се
спасите[3]. (1) Гал. 2:4,12; (2) Лев. 12:3; (3) Гал. 5:2
2 И когато се получи доста голямо
разногласие и спор между тях и Павел
и Варнава[1], наредиха Павел и Варнава,
и някои други от тях да се изкачат за
този въпрос в Ерусалим, при апостоли-
те и старейшините[2]. (1) Гал. 2:5; (2) Гал. 2:1,2
3 И така, изпратени от църквата, те
минаваха през Финикия и през Сама-
рия, като разказваха за обръщането на
езичниците[1] и доставяха голяма радост
на всичките братя[2]. (1) Римл. 15:18; (2) гл. 11:18
4 А като стигнаха в Ерусалим, бяха
приети от църквата и от апостолите
и старейшините[1] и разказаха всичко,
което Бог беше извършил с тях[2].
(1) гл. 21:17; (2) гл. 14:27
5 Тогава станаха някои от сектата на
фарисеите, които бяха повярвали, и
казаха: Трябва да се обрязват и да им
се поръча да пазят Мойсеевия закон[1].
(1) Гал. 5:3
6 И апостолите и старейшините се
събраха да разискват този въпрос.
7 И след едно дълго *съвместно* разиск-
ване Петър стана и им каза: Братя, вие
знаете, че преди доста време Бог избра
между вас *мен,* така че чрез моите уста
езичниците да чуят словото на благове-
стието и да повярват[1]. (1) гл. 10:34,35
8 И Сърцеведецът Бог[1] им засвидетел-
ства, като даде и на тях Светия Дух,
както и на нас[2]; (1) гл. 1:24; Пс. 44:21; (2) гл. 5:32
9 и не направи никаква разлика меж-
ду нас и тях[1], като очисти сърцата им
чрез вяра[2]. (1) Римл. 10:12; (2) Пс. 51:7; Тит 2:14
10 И така, сега, защо изкушавате Бога,
като налагате на врата на учениците
ярем, който нито бащите ни, нито ние
можем да носим[1]? (1) Мт. 23:4; Гал. 4:3
11 Но ние вярваме, че ще се спа-
сим чрез благодатта на Господ Иисус[1],
също както и те[2].
(1) Еф. 2:8; Тит 3:7; (2) Римл. 3:22,23; Гал. 2:15,16
12 Тогава цялото множество млъкна и
слушаше Варнава и Павел, които раз-
казваха какви знамения и чудеса Бог
беше извършил чрез тях между езич-
ниците[1]. (1) ст. 4
13 И след като те свършиха да гово-
рят, Яков[1] взе думата и каза: Братя,
послушайте мен. (1) гл. 12:17
14 Симон обясни как Бог най-напред
посети езичниците, за да вземе измеж-
ду тях народ за Своето Име[1]. (1) ст. 7-9
15 С това са съгласни и думите на
пророците, както е писано:
16 „След това ще се върна и пак ще
издигна падналата Давидова скиния, и
пак ще издигна развалините ѝ, и ще я
изправя[1]; (1) Ис. 61:4
17 за да потърсят Господа останалите
от хората[1] и всичките народи[2], които
се наричат с Името Ми,
(1) гл. 17:27; (2) Пс. 22:26,27; Зах. 8:22
18 казва Господ, който прави това[1]",
което е известно от вековете.
(1) Ам. 9:11,12
19 Затова аз съм на мнение да не
създаваме трудности на тези измеж-
ду езичниците, които се обръщат към
Бога,
20 а да им пишем да се въздържат
от осквернения чрез идоли[1], чрез блуд-

ство[2] и чрез *яденето на* удушено и
кръв[3]. (1) 1 Кор. 10:14,21;
(2) 1 Кор. 6:13,18; Еф. 5:3; Кол. 3:5; 1 Сол. 4:3; Евр. 12:16;
(3) ст. 29; гл. 21:25; Бит. 9:4; Лев. 3:17; 17:12

21 Защото още от старо време по
всичките градове е имало такива, ко-
ито са проповядвали Мойсеевия *закон,*
който се прочита всяка събота в сина-
гогите[1]. (1) гл. 13:15,27

22 Тогава апостолите и старейшините,
с цялата църква, намериха за добре
да изберат помежду си мъже и да ги
пратят в Антиохия с Павел и Варнава,
а именно: Юда, който се наричаше и
Варсава[1], и Сила[2] – водители между
братята.
(1) гл. 1:23; (2) ст. 32,40; 1 Петр. 5:12; 1 Сол. 1:1

23 И по тях написаха *следното:* От
братята апостоли и старейшини поз-
драв до братята, които са от езичници-
те в Антиохия, Сирия и Киликия.

24 Понеже чухме, че някои, които са
излезли от нас, са ви разтревожили с
думите си и са смутили душите ви,
(като ви казват да се обрязвате и да
пазите закона), без да са приели запо-
вед от нас,

25 то ние, като дойдохме до единоду-
шие, намерихме за добре да изберем
мъже и да ги изпратим до вас заедно с
възлюбените ни Варнава и Павел,

26 хора, които рискуваха живота си
за Името на нашия Господ Иисус Хрис-
тос[1]. (1) гл. 13:50; 14:19

27 И така, изпращаме Юда и Сила,
които ще ви съобщят устно същите
неща.

28 Защото се видя добре на Светия
Дух и на нас да не ви налагаме никак-
во друго бреме[1] освен следните необ-
ходими неща: (1) Откр. 2:24

29 да се въздържате от *ядене на* идо-
ложертвено, кръв и удушено, и от
блудство[1]; от които, ако се пазите, ще
направите добре[2]. Здравейте!
(1) ст. 20; (2) гл. 16:4

30 И така, изпратените пристигнаха в
Антиохия и като събраха множеството,
предадоха писмото.

31 И те, като го прочетоха, се зарад-
ваха за успокоението.

32 А Юда и Сила, които и сами бяха
пророци[1], увещаха братята с много
думи и ги утвърдиха. (1) гл. 11:27

33 И след като преседяха известно
време[1], братята ги оставиха с мир да
се върнат при онези, които ги бяха
изпратили. (1) гл. 14:28

34 (Но Сила намери за добре да ос-
тане още там.)

35 А Павел и Варнава останаха в Анти-
охия[1], като поучаваха и благовестяваха
Господното слово заедно с много дру-
ги. (1) Гал. 2:11

36 А след няколко дни Павел каза на
Варнава: Да се върнем сега по всич-
ки градове, където сме проповядвали
Господното слово, и да видим как са
братята[1]. (1) 2 Кор. 11:28

37 А Варнава беше на мнение да взе-
мат със себе си Йоан, който се нари-
чаше и Марк[1]; (1) гл. 12:12

38 но Павел не намираше за добре
да вземат със себе си този, който се
бе отделил от тях от Памфилия и не
отиде с тях на делото[1]. (1) гл. 13:13

39 И възникна огорчение (между тях),
така че те се разделиха един от друг;
и Варнава взе Марк и отплаваха за
Кипър;

40 а Павел си избра Сила[1] и тръгна,
препоръчан от братята на Господната
благодат. (1) ст. 22

41 И минаваше през Сирия и Киликия
и утвърждаваше църквите[1]. (1) гл. 14:22

16 А после пристигна в Дервия и
Листра; и ето, там имаше един ученик
на име Тимотей[1], син на една повярва-
ла юдейка[2], а баща му беше грък.
(1) 2 Кор. 1:1; 1 Тим. 1:2; (2) 2 Тим. 1:5

2 За него имаше добро свидетелство
от братята[1] в Листра и Икония.
(1) гл. 6:3

3 Него Павел пожела да води със себе
си, затова го взе и го обряза заради
юдеите, които бяха по онези места[1];

защото всички знаеха, че баща му беше грък[2]. (1) 1 Кор. 9:20; (2) Гал. 2:3

4 **И като ходеха по градовете, им предаваха наредбите, определени от апостолите и старейшините в Ерусалим, за да ги пазят[1].** (1) гл. 15:23-29

5 **Така църквите се утвърждаваха във вярата[1] и от ден на ден се умножаваха числено[2].** (1) гл. 14:22; 1 Сол. 3:2; (2) гл. 2:47

6 **И** *апостолите* **преминаха фригийската и галатийската земя[1], като им се забрани от Светия Дух да проповядват словото в Азия*;**

*Има се предвид Римската провинция Азия – западната част на Мала Азия.; (1) гл. 18:23

7 **и като дойдоха до Мизия, се опитаха да отидат във Витиния, но Иисусовият Дух не им позволи.**

8 **И като отминаха Мизия, слязоха в Троада.**

9 **И през нощта на Павел му се яви видение[1]: един македонец стоеше и го молеше, като казваше: Ела в Македония и ни помогни!** (1) гл. 9:12

10 **И след като видя видението, веднага потърсихме** *случай* **да отидем в Македония, като дойдохме до заключението, че Господ ни е призовал да им проповядваме благовестието.**

11 **И така, като отплавахме от Троада, се отправихме право към Самотрак, а на следващия ден – към Неапол,**

12 **а оттам – към Филипи[1], който е главният град на онази част от Македония и** *римска* **колония. В този град преседяхме няколко дни.** (1) Фил. 1:1

13 **А в събота[1] излязохме вън от портата край една река, където предполагахме, че е място за молитва; и седнахме и говорихме на събраните** *там* **жени.** (1) гл. 13:14

14 **И една жена на име Лидия, от град Тиатир, продавачка на морави** *платове,* **която почиташе Бога[1], слушаше и Господ отвори сърцето ѝ да внимава в това, което говореше Павел.**

(1) гл. 10:2

15 **И като се кръсти тя и домът ѝ[1], ни помоли, казвайки: Ако ме признавате за вярваща в Господа, влезте в къщата ми и останете[2]! И ни принуди.**

(1) гл. 11:14; (2) Мт. 10:11

16 **И като отивахме на молитва, ни срещна една слугиня, която имаше предсказвателен дух и докарваше голяма печалба на господарите си чрез предсказването си[1].** (1) гл. 19:24; Втзк. 18:10

17 **Тя вървеше след Павел и нас и викаше, като казваше: Тези хора са слуги на Всевишния Бог[1], които ви проповядват път за спасение[2].** (1) гл. 19:15; (2) Як. 2:19

18 **И тя правеше това много дни. Но понеже много дотегна на Павел, той се обърна и каза на духа: Заповядвам ти в Името на Иисус Христос да излезеш от нея. И той излезе в същия час[1].**

(1) гл. 5:16; Мк. 1:25,26

19 **А когато господарите ѝ видяха, че излезе и надеждата им за печалба[1], хванаха Павел и Сила и ги завлякоха на пазара пред началниците.** (1) гл. 19:27

20 **И като ги доведоха при градските съдии, казаха: Тези хора са юдеи и смущават града ни[1],** (1) гл. 17:6

21 **и проповядват обичаи, каквито на нас, като римляни, не ни е позволено нито да приемаме, нито да спазваме[1].**

(1) гл. 18:13

22 **Тогава множеството се надигна срещу тях, а градските съдии им разкъсаха дрехите и заповядаха да ги бият с тояги.**

23 **И като ги биха много[1], ги хвърлиха в тъмница[2] и поръчаха на началника на тъмницата да ги пази здраво[3];**

(1) 2 Кор. 11:25; (2) 2 Кор. 6:5; (3) гл. 4:3

24 **който, като получи такава заповед, ги хвърли в по-вътрешната тъмница и здраво стегна краката им в клада[1].**

(1) 1 Сол. 2:2

25 **Но посред нощ Павел и Сила се молеха и пееха химни[1] на Бога, а затворниците ги слушаха.**

(1) Пс. 119:62; Як. 5:13

26 **И изведнъж стана голямо земетресение, така че основите на тъмницата се поклатиха, и веднага всички врати се отвориха и оковите на всички паднаха[1].** (1) гл. 12:7

27 И началникът на тъмницата, като
се събуди и видя, че тъмничните врати
са отворени, извади меча си и щеше
да се убие, мислейки, че затворниците
са избягали.
28 Но Павел извика със силен глас и
каза: Не прави на себе си никакво зло,
защото всички сме тук.
29 А той поиска светилник, скочи вът-
ре и разтреперен падна пред Павел
и Сила;
30 и ги изведе навън и каза: Госпо-
да, какво трябва да направя, за да се
спася?[1] (1) гл. 2:37
31 А те казаха: Повярвай в Господ Ии-
сус (Христос) и ще се спасиш[1] – ти и
домът ти[2]. (1) гл. 20:21; (2) гл. 11:14
32 И говориха Господното слово на
него и на всички, които бяха в дома
му.
33 И той ги взе в същия час през
нощта и им изми раните, и незабавно
се кръсти[1] – той и всичките негови[2].
(1) гл. 2:38; (2) ст. 15
34 И като ги заведе в къщата си,
им сложи трапеза; и се зарадва, тъй
като беше повярвал в Бога с целия
си дом.
35 А когато се разсъмна, градските съ-
дии изпратиха съдебните служители да
кажат: Пусни онези хора.
36 И началникът на тъмницата съоб-
щи на Павел тези думи: Градските съ-
дии са пратили да ви пуснем, затова
сега излезте и си идете с мир.
37 Но Павел им каза: Биха ни пуб-
лично, без да сме били осъдени – нас,
които сме римляни[1] – и ни хвърлиха в
тъмница; и сега тайно ли ни извеждат?
Не така, но нека те сами дойдат и ни
изведат! (1) гл. 22:25; 23:27
38 И служителите съобщиха тези думи
на градските съдии, а те, като чуха, че
били римляни, се уплашиха[1].
(1) гл. 22:29
39 И дойдоха и ги умоляваха, и като
ги изведоха, ги поканиха да си отидат
от града[1]. (1) Лк. 8:37
40 А те, като излязоха от тъмницата,
отидоха у Лидия и като видяха братя-
та, ги наставиха[1] и си заминаха.
(1) гл. 14:22

17 И като минаха през Амфипол и
Аполония, пристигнаха в Солун[1], къде-
то имаше юдейска синагога.
(1) 1 Сол. 1:1
2 И по обичая си Павел влезе при
тях[1] и три съботи разискваше с тях от
Писанията[2], (1) гл. 13:5; (2) гл. 18:4
3 като им поясняваше и доказваше[1],
че Христос трябваше да пострада и да
възкръсне от мъртвите[2] и че този Иис-
ус, *каза той,* когото аз ви проповядвам,
е Христос[3]. (1) гл. 28:23; (2) гл. 3:18; (3) гл. 5:42
4 И някои от тях се убедиха[1] и се
присъединиха към Павел и Сила, така
и голямо множество от набожните гър-
ци[2] и не малко от видните жени[3].
(1) гл. 28:24; 1 Сол. 2:13; (2) ст. 17; (3) ст. 34
5 Но юдеите, подбудени от завист[1],
взеха няколко лоши мъже от мързе-
ливците по пазара и като събраха една
тълпа, размиряваха града; и нападнаха
къщата на Ясон, като *ги* търсеха, *за* да
ги изведат пред народа. (1) гл. 13:45
6 Но като не ги намериха, завлякоха
Ясон и някои от братята пред начал-
ниците на града[1] и викаха: Тези, които
размириха света[2], дойдоха и тук,
(1) 1 Сол. 3:4; (2) гл. 16:20
7 и Ясон ги е приел, и те всички дейст-
ват против указите на императора, каз-
вайки, че имало друг Цар – Иисус[1].
(1) Лк. 23:2
8 И смутиха народа и началниците на
града, които чуха това.
9 Но когато взеха поръчителство от
Ясон и от другите, ги пуснаха.
10 А братята незабавно през нощта
изпратиха Павел и Сила в Берия; кои-
то, като стигнаха там, отидоха в юдей-
ската синагога.
11 А *беряните* бяха по-благородни от
солунците, защото приеха словото с
голяма готовност и всеки ден изслед-
ваха Писанията, *за да видят* дали това
е вярно[1]. (1) Йн. 5:39
12 И така, мнозина от тях повярваха,

както и от високопоставените гъркини и не малко от мъжете.

13 **Но солунските юдеи, като разбраха, че Божието слово се проповядва от Павел и в Берия, дойдоха и там също подбудиха и смутиха множествата[1].**

(1) гл. 9:23; 1 Сол. 2:15

14 **Тогава братята незабавно изпратиха Павел да отиде към морето, а Сила и Тимотей останаха още там.**

15 **А онези, които придружаваха Павел, го заведоха до Атина[1] и като получиха** *от него* **заповед до Сила и Тимотей да дойдат колкото се може по-скоро при него, си заминаха[2].** (1) 1 Сол. 3:1; (2) гл. 18:5

16 **А докато Павел ги чакаше в Атина, духът му се възмущаваше в него, като гледаше града пълен с идоли.**

17 **И така, той разискваше в синагогата с юдеите и с набожните[1] и всеки ден на пазара с онези, които се случваха там.** (1) ст. 4

18 **После с него започнаха да се препират и някои от философите епикурейци и стоици. И едни казаха: Какво иска да каже този празнословец?, а други: Вижда се, че е проповедник на чужди богове, защото благовестваше за Иисус и възкресението.**

19 **И взеха и го заведоха в Ареопага, като казваха: Можем ли да знаем какво е това ново учение, което ти проповядваш?**

20 **Защото донасяш нещо странно до ушите ни. Затова искаме да знаем какво е то.**

21 **А всичките атиняни и чужденци, които живееха там, не си прекарваха времето с нищо друго, освен да разказват или да слушат нещо ново.**

22 **И така, Павел застана на средата на Ареопага и каза: Атиняни, по всичко виждам, че сте много набожни.**

23 **Защото, като минавах и разглеждах предметите, на които се кланяте, намерих и един жертвеник, на който беше написано: На непознатия Бог. Този, на когото се кланяте, без да Го знаете, Него ви проповядвам –**

24 **Бог, който е направил света и всичко, което е в него[1], и тъй като е Господ на небето и на земята[2], не обитава в ръкотворни храмове[3],**

(1) гл. 4:24; (2) Мт. 11:25; (3) гл. 7:48

25 **нито са Му потребни служения от човешки ръце, като че ли има нужда от нещо[1], понеже Сам Той дава на всички и живот, и дишане[2], и всичко[3].**

(1) Пс. 50:9,12; (2) Бит. 2:7; Пс. 104:30; Ис. 42:5; (3) 1 Кор. 8:6

26 **Той е направил от един човек* всички човешки нации да живеят по цялото лице на земята[1], като е определил предварително назначени времена и граници на заселищата им[2];**

**букв.:* една кръв

(1) Бит. 9:19; (2) Втзк. 32:8; Йов 14:5; Пс. 74:17

27 **за да търсят Бога[1], та дано биха Го напипали и намерили, макар и Той да не е далеч от всеки един от нас[2];**

(1) гл. 15:17; (2) Римл. 1:19

28 **защото в Него живеем, движим се и съществуваме; както са казали и някои от вашите поети: „Защото дори Негов род сме[1].“** (1) Пс. 82:6

29 **И така, тъй като сме Божи род[1], не бива да мислим, че Божеството е подобно на злато или на сребро, или на камък – на нещо, изработено с изкуство и човешка измислица[2].**

(1) Бит. 1:27; (2) гл. 19:26; Ис. 40:18; Римл. 1:23

30 **Бог, без да държи сметка за времената на невежеството, сега заповядва на всички хора навсякъде да се покаят[1],** (1) гл. 26:20; Лк. 24:47

31 **защото е назначил ден, когато ще съди света[1] справедливо[2] чрез Човека, когото е определил[3]; за което е дал уверение на всички, като Го е възкресил от мъртвите[4].**

(1) Мт. 12:36; (2) Пс. 9:8; (3) гл. 10:42; Римл. 2:16; (4) гл. 2:24

32 **А като чуха за възкресението на мъртвите, едни се подиграваха[1], а други казаха: Пак ще те слушаме за това[2].** (1) гл. 23:8; (2) гл. 24:25

33 **И така, Павел си отиде от тях.**

34 **А някои мъже се присъединиха към него и повярваха, между които беше Дионисий Ареопагит и една жена на име Дамар, и други с тях[1].** (1) ст. 4

18 След това Павел тръгна от Атина
и дойде в Коринт[1], (1) 1 Кор. 1:2; 2:1
2 където намери един юдеин на име
Акила, роден в Понт и неотдавна прис-
тигнал от Италия с жена си Прискила[1],
защото Клавдий[2] беше заповядал да се
махнат всички юдеи от Рим; и *Павел*
дойде при тях. (1) ст. 18,26; Римл. 16:3;
1 Кор. 16:19; 2 Тим. 4:19; (2) гл. 11:28
3 И понеже имаше същия занаят, се-
деше у тях и работеха[1]; защото занаят-
тът им беше да правят шатри.
(1) гл. 20:34; 1 Кор. 4:12;
2 Кор. 11:27; 1 Сол. 2:9; 2 Сол. 3:8
4 И всяка събота той разискваше в
синагогата[1] с юдеи и гърци и се стара-
еше да ги убеждава[2]. (1) гл. 13:5; (2) 1 Кор. 3:6
5 А когато Сила и Тимотей слязоха от
Македония[1], Павел беше завладян от
словото и свидетелстваше на юдеите,
че Иисус е Христос[2].
(1) гл. 17:14,15; 2 Кор. 1:19; 1 Сол. 3:6; (2) гл. 5:42
6 Но понеже и те се противяха и
хулеха[1], той отърси дрехите си[2] и каза:
Кръвта ви да бъде на главите ви; аз
съм чист[3]; отсега ще отивам между
езичниците[4]. (1) гл. 13:45; (2) гл. 13:51;
(3) гл. 20:26; Езек. 3:19; (4) гл. 13:46
7 И като се премести оттам, дойде
в дома на някого си на име Тит Юст,
който почиташе Бога[1] и чиято къща
беше до синагогата. (1) гл. 10:2
8 А Крисп, началникът на синагогата,
повярва в Господа с целия си дом[1]; и
мнозина от коринтяните, като слушаха,
вярваха и се кръщаваха[2].
(1) гл. 11:14; 1 Кор. 1:14; (2) гл. 2:41
9 И Господ каза на Павел нощем във
видение[1]: Не бой се[2], а говори и не
мълквай, (1) гл. 9:12; (2) гл. 27:24; 1 Кор. 2:3
10 защото Аз съм с теб[1] и никой няма
да те нападне и да ти стори зло; защо-
то имам много хора в този град.
(1) Бит. 28:15; Изх. 3:12;
Иис. Нав. 1:5; Ис. 41:10; 43:5; Ер. 1:8
11 И той преседя *там* година и шест
месеца и ги поучаваше в Божието сло-
во[1]. (1) 1 Кор. 3:6
12 А когато Галион беше управител в
Ахая, юдеите се повдигнаха единодуш-
но против Павел[1], доведоха го пред
съдилището и казаха: (1) гл. 9:23
13 Този убеждава хората да се кланят
на Бога противно на закона[1]. (1) гл. 16:21
14 Но когато Павел щеше да отвори
уста, Галион каза на юдеите: Ако беше
въпрос за някоя неправда или гроз-
но злодеяние, о, юдеи, разбира се, би
трябвало да ви търпя,
15 но ако въпросите са за учение, за
имена и за вашия закон[1], гледайте си
сами; аз не искам да съм съдия на
такива работи[2].
(1) гл. 25:19; (2) гл. 23:29; Йн. 18:31
16 И ги изпъди от съдилището.
17 Тогава те всички хванаха началника
на синагогата Состен[1] и го биха пред
съдилището, но Галион не искаше и да
знае за това. (1) 1 Кор. 1:1
18 А Павел, след като поседя още мно-
го дни, се прости с братята и отплава
за Сирия и с него Прискила и Акила,
като си остригa главата в Кенхрея, по-
неже имаше обрек[1]. (1) гл. 21:23,24
19 Като стигнаха в Ефес[1], той ги ос-
тави там, а сам влезе в синагогата и
разискваше с юдеите[2]. (1) Еф. 1:1; (2) гл. 13:5
20 А когато го замолиха да поседи по-
вечко време, той не склони,
21 а се прости с тях и каза: Ако иска
Бог[1], пак ще се върна при вас[2]. И от-
плава от Ефес.
(1) Як. 4:15; 1 Кор. 4:19; Евр. 6:3; (2) гл. 19:1
22 И като слезе в Кесария, се изкачи
в *Ерусалим*[1] и поздрави църквата, и *пос-
ле* слезе в Антиохия. (1) гл. 21:15
23 И като поседя *там* известно време[1],
излезе и обикаляше наред галатийската
и фригийската страна[2] и утвърждаваше
всичките ученици[3].
(1) гл. 14:28; (2) гл. 16:6; (3) гл. 14:22
24 И някой си юдеин на име Аполос[1],
роден в Александрия, човек учен и си-
лен в Писанията, дойде в Ефес.
(1) 1 Кор. 3:5,6; Тит 3:13
25 Той беше наставен в Господния път
и разпален духом[1], говореше и поуча-
ваше прилежно за Иисус, а познаваше
само Йоановото кръщение[2].
(1) Римл. 12:11; (2) гл. 19:3,4

26 **Той почна да говори дързостно в синагогата, но Прискила и Акила[1], като го чуха, го прибраха и му изложиха по-точно Божия път.** (1) ст. 2
27 **И когато той се канеше да замине за Ахая, братята го насърчиха и писаха до учениците да го приемат[1]. И той, като дойде, помогна много на повярвалите чрез благодатта,** (1) 3 Йн. 8
28 **защото силно опровергаваше юдеите публично, като доказваше от Писанието, че Иисус е Христос[1].** (1) гл. 5:42

19 **А когато Аполос беше в Коринт, Павел, след като беше минал през горните страни, дойде в Ефес[1] и намери някои ученици.** (1) гл. 18:21; 1 Кор. 16:8
2 **И им каза: Приехте ли Светия Дух, като повярвахте[1]? А те му** *отговориха:* **Даже не сме чули дали има Свети Дух.** (1) гл. 2:38
3 **И каза: А в какво се кръстихте? А те рекоха: В Йоановото кръщение.**
4 **А Павел каза: Йоан е кръщавал с кръщението на покаяние[1], като е казвал на народа да вярва в Този, който щеше да дойде след него, тоест в Иисус[2].** (1) гл. 13:24; (2) Йн. 1:15,27
5 **И като чуха** *това,* **се кръстиха в Името на Господ Иисус.**
6 **И когато Павел положи ръце на тях, Светият Дух дойде на тях[1]; и говореха на езици[2] и пророкуваха[3].** (1) гл. 8:16,17; (2) гл. 2:4; (3) 1 Кор. 14:39
7 **И те всички бяха около дванадесет мъже.**
8 **И той влезе в синагогата[1] и говореше дръзновено, и в продължение на три месеца разискваше и ги убеждаваше за неща, отнасящи се до Божието царство[2].** (1) гл. 13:5; (2) гл. 1:3
9 **А понеже някои се закоравяваха и не вярваха, а злословеха учението[1] пред множеството, той се оттегли от тях и отдели учениците; и разискваше всеки ден в училището на Тиран.** (1) гл. 9:2
10 **И това продължи две години, така че всички, които живееха в Азия – и юдеи, и гърци – чуха Господното слово[1].** (1) гл. 20:21
11 **При това Бог вършеше необикновени чудеса чрез ръцете на Павел[1],** (1) гл. 2:43; Римл. 15:18
12 **така че дори когато носеха кърпи или престилки от неговото тяло на болните, болестите се отмахваха от тях и злите духове излизаха.**
13 **А някои от юдейските странстващи заклинатели предприеха да произнасят Името на Господ Иисус над тези, които имаха зли духове, като казваха: Заклеваме ви в Иисус, когото Павел проповядва.**
14 **Имаше седем сина на един юдеин Скева, главен свещеник, които вършеха това.**
15 **Но злият дух в отговор им каза: Иисус познавам и Павел зная[1], но вие кои сте?** (1) гл. 16:17
16 **И човекът, в когото беше злият дух, скочи върху тях и като ги надви, взе надмощие над тях, така че те избягаха от онази къща голи и ранени.**
17 **И това стана известно на всички ефески жители – и юдеи, и гърци – и страх обзе всички тях[1], и Името на Господ Иисус се възвеличаваше.** (1) гл. 5:5,11
18 **И мнозина от повярвалите идваха и се изповядваха, и разказваха делата си.**
19 **Също мнозина и от тези, които правеха магии[1], донасяха книгите си и ги изгаряха пред всичките; и като пресметнаха цената им, намериха, че беше петдесет хиляди сребърника.** (1) Втзк. 18:10,11
20 **Така Господното слово растеше силно и вземаше надмощие[1].** (1) гл. 6:7
21 **И като свърши това, Павел си постави за цел в Духа да отиде в Ерусалим[1], след като обиколи Македония и Ахая[2], като каза: След като постоя там, трябва да видя и Рим[3].** (1) гл. 20:16,22; Римл. 15:25; (2) гл. 20:1,2; 1 Кор. 16:5; (3) гл. 23:11; Римл. 1:10,11

22 И прати в Македония двама от тези, които му помагаха – Тимотей и Ераст[1] – а той остана *още известно* време в Азия. (1) Римл. 16:23; 2 Тим. 4:20

23 А по онова време се надигна голямо вълнение относно *Господното* учение[1]. (1) гл. 9:2

24 Защото един златар на име Димитри, който правеше сребърни храмчета на Артемида и докарваше не малко печалба на занаятчиите[1], (1) гл. 16:16

25 като събра и тях, и онези, които работеха подобни неща, каза: Мъже, вие знаете, че от тази работа идва нашето богатство.

26 И вие виждате и чувате, че не само в Ефес, а почти в цяла Азия този Павел е убедил и обърнал голямо множество, казвайки, че не са богове тези, които са направени от ръка[1]. (1) гл. 17:29

27 И има опасност не само това наше занятие да изпадне в презрение[1], но и храмът на великата богиня Артемида да не се счита за нищо и даже да се свали от величието си онази, на която цяла Азия и светът се покланят. (1) гл. 16:19

28 Като чуха, те се изпълниха с гняв[1] и завикаха: Велика е ефеската Артемида! (1) 2 Кор. 11:26

29 И смущението се разпространи по целия град. И като уловиха македонците Гай и Аристарх[1], спътниците на Павел, единодушно се спуснаха в театъра. (1) гл. 20:4; 27:2; Кол. 4:10; Филим. 24

30 А когато Павел искаше да влезе вътре между народа, учениците не го пуснаха.

31 Тогава някои от азиархите*, които му бяха приятели, изпратиха до него да го помолят да не се показва в театъра. *Чиновници, които са били отговорни за култа към императора.

32 И така, едни викаха едно, други – друго; защото събранието се беше объркало и повечето не знаеха защо се бяха събрали.

33 А някои от множеството изкараха Александър[1] *да говори,* понеже юдеите посочиха него. И Александър помаха с ръка и искаше да държи защитна реч пред народа. (1) 1 Тим. 1:20; 2 Тим. 4:14

34 Но като познаха, че е юдеин, всички закрещяха едногласно и около два часа викаха: Велика е ефеската Артемида!

35 Тогава градският писар, като въдвори тишина между множеството, каза: Ефесяни, кой е онзи човек, който не знае, че град Ефес е пазач на храма на великата Артемида и на падналия от небето?

36 И така, понеже това е неоспоримо, вие трябва да бъдете мирни и да не правите нищо необмислено.

37 Защото сте довели тези хора, които нито крадат храмове, нито хулят нашата богиня.

38 И така, ако Димитри и занаятчиите, които са с него, имат спор с някого, съдилищата са отворени и има съдебни чиновници, нека се съдят едни други.

39 Но ако търсите нещо друго, то ще се реши в законното събрание.

40 Защото има опасност да ни обвинят заради днешната размирица, понеже няма никаква причина, с която да можем да оправдаем това сборище.

41 И като каза това, разпусна събранието.

20 След утихването на размирицата Павел повика учениците и като им даде наставления, се прости с тях и тръгна да отиде в Македония[1]. (1) гл. 19:21; 2 Кор. 2:13; 1 Тим. 1:3

2 И като мина през онези места[1] и насърчи *учениците* с много думи, дойде в Гърция[2] (1) Римл. 15:19; (2) гл. 19:21

3 и престоя три месеца[1]. И понеже юдеите направиха заговор против него[2], когато се готвеше да отплава за Сирия, той реши да се върне през Македония. (1) 1 Кор. 16:6; (2) гл. 9:23

4 И до Азия го придружаваха берянинът Сосипатър Пиров и от солунците

Аристарх[1] **и Секунд, и още Гай от Дер-**
вия и Тимотей, и Тихик[2]**, и Трофим**[3] **от**
Азия. (1) гл. 19:29; (2) Еф. 6:21; Кол. 4:7;
2 Тим. 4:12; Тит 3:12; (3) гл. 21:29; 2 Тим. 4:20
5 **Тези бяха отишли по-напред и ни**
чакаха в Троада.
6 **А ние отплавахме от Филипи след**
дните на безквасните хлябове[1] **и за пет**
дни дойдохме при тях в Троада, където
престояхме седем дни[2]**.**
(1) Изх. 12:15; (2) гл. 21:4; 28:14
7 **И в първия ден на седмицата**[1]**, ко-**
гато бяхме събрани за разчупването
на хляба[2]**, Павел беседваше с тях, тъй**
като щеше да отпътува на следващия
ден, и продължи словото си до сред-
нощ. (1) Лк. 24:1; (2) гл. 2:42,46
8 **И имаше много светилници в горна-**
та стая, където бяхме събрани.
9 **А един младеж на име Евтих, който**
седеше на един прозорец, беше заспал
дълбоко. И когато Павел беседваше
още по-надълго, сънят го обори, той
падна долу от третия етаж и го вдиг-
наха мъртъв.
10 **Но Павел слезе, падна върху него,**
прегърна го[1] **и каза: Не се безпокойте,**
защото животът му е в него.
(1) 3 Царе 17:21
11 **И като се качи горе, разчупи хляба**
и яде, и говори пак надълго до зори, и
след това тръгна.
12 **А момчето доведоха живо и много**
се утешиха[1]**.** (1) гл. 9:40,41
13 **А ние тръгнахме по-напред с ко-**
раба и отплавахме за Асон, откъдето
щяхме да приберем Павел, понеже
така беше поръчал, като сам той въз-
намеряваше да отиде пеша.
14 **И когато се срещна с нас в Асон,**
ние го взехме и дойдохме в Митилин.
15 **И като отплавахме оттам, на след-**
ващия *ден* **дойдохме срещу Хиос, а на**
другия пристигнахме в Самос; и (като
престояхме в Трогилия,) на следващия
ден **дойдохме в Милит.**
16 **Защото Павел беше решил да от-**
мине Ефес, за да не се бави в Азия,
понеже бързаше, ако му беше възмож-
но, да бъде в Ерусалим за деня на
Петдесетницата[1]**.** (1) гл. 19:21
17 **А от Милит прати в Ефес да пови-**
кат старейшините на църквата.
18 **И когато те дойдоха при него, им**
каза: Вие знаете по какъв начин, още
от първия ден, когато стъпих в Азия,
прекарах цялото време между вас[1]**,**
(1) 1 Сол. 2:1
19 **като служех на Господа с пълно**
смирение, с много сълзи[1] **и изпитания,**
които ме сполетяха от заговорите на
юдеите[2]**,** (1) 2 Кор. 2:4; (2) ст. 3
20 **как не пропуснах да ви изявя нищо**
от това, което е било полезно, и да ви
поучавам и публично, и по къщите[1]**,**
(1) гл. 5:42
21 **като проповядвах и на юдеи, и на**
гърци[1] **покаяние пред Бога**[2] **и вяра в**
нашия Господ Иисус Христос[3]**.**
(1) гл. 19:10; (2) гл. 11:18; (3) гл. 2:38; 16:31
22 **И сега, ето, аз отивам, заставен**
духом, в Ерусалим[1]**, без да зная какво**
ще ме сполети там, (1) ст. 16
23 **освен че Светият Дух свидетелства**
във всеки град, казвайки, че ме очак-
ват окови и скърби[1]**.** (1) гл. 9:16
24 **Но не ме е грижа за нищо, нито**
ми е скъп животът[1]**, стига само да за-**
върша с радост пътя си[2] **и служение-**
то, което приех от Господ Иисус[3] **– да**
проповядвам благовестието на Божия-
та благодат[4]**.**
(1) гл. 21:13; (2) 2 Тим. 4:7; (3) гл. 9:15; (4) Еф. 3:8
25 **И сега, ето, аз зная, че всички**
вие, между които ходих и проповядвах
Царството, няма да видите вече лице-
то ми[1]**.** (1) ст. 38
26 **Затова аз ви свидетелствам в този**
ден, че съм чист от кръвта на всич-
ки[1]**;** (1) гл. 18:6
27 **защото не се посвених да ви изявя**
цялата Божия воля.
28 **Внимавайте за себе си**[1] **и за цяло-**
то стадо, над което Светият Дух ви е
поставил надзорници[2]**, да пасете църк-**
вата на Бога[3]**, която Той придоби**[4] **със**
Собствената Си кръв[5]**.** (1) Лк. 17:3; (2) Фил. 1:1;
(3) Ер. 3:15; 1 Петр. 5:2,3; Еф. 4:11; (4) Пс. 74:2; (5) 1 Петр.
1:19; 1 Кор. 6:20; Еф. 1:7; Евр. 9:12; Откр. 5:9

29 **Аз зная, че след моето заминаване ще навлязат между вас свирепи вълци[1], които няма да жалят стадото;**
(1) Мт. 7:15

30 **също и от самите вас ще се издигнат хора, които ще говорят извратено[1], за да отвличат учениците след себе си[2].** (1) 2 Петр. 2:1; (2) 1 Йн. 2:19

31 **Затова бдете[1] и помнете, че три години не престанах да поучавам[2] всеки един[3] със сълзи денем и нощем.**
(1) 1 Кор. 16:13; (2) 2 Кор. 11:27; (3) 1 Сол. 2:11

32 **А сега, братя, препоръчвам ви на Бога и на словото на Неговата благодат, което може да** *ви* **изгради и да** *ви* **даде наследство между всичките осветени[1].**
(1) гл. 26:18; 1 Петр. 1:4; Еф. 1:11; Кол. 1:12; Евр. 9:15

33 **Не пожелах на никого среброто или златото, или облеклото[1].**
(1) 1 Царе 12:3; 2 Кор. 7:2; 1 Сол. 2:5

34 **Вие сами знаете, че тези** *мои* **ръце послужиха за моите нужди и за онези, които бяха с мен[1].** (1) гл. 18:3

35 **С всичко ви показах, че като се трудите така[1], трябва да подкрепяте слабите[2] и да помните думите на Господ Иисус – как Той е казал: Даването е по-блажено от вземането[3].**
(1) 1 Сол. 4:11; (2) 1 Сол. 5:14; (3) Лк. 14:12-14; Еф. 4:28

36 **Като изговори това, коленичи и се помоли с всички тях[1].** (1) гл. 21:5

37 **И всички плакаха много и паднаха на шията на Павел, и го целуваха,**

38 **наскърбени най-много за думите, които каза, че няма вече да видят лицето му[1]. И го изпратиха до кораба.**
(1) ст. 25

21 **А когато се откъснахме от тях и отплавахме, дойдохме направо на Кос, а на следващия ден – на Родос и оттам – на Патара.**

2 **И като намерихме кораб, който заминаваше за Финикия, се качихме на него и отплавахме.**

3 **И когато съзряхме Кипър и го оставихме отляво, плавахме към Сирия и слязохме в Тир; защото там корабът щеше да се разтовари.**

4 **И като намерихме учениците, престояхме там седем дни[1]. Те чрез Духа казаха на Павел да не отива в Ерусалим[2].** (1) гл. 20:6; (2) ст. 12

5 **И когато прекарахме тези дни, излязохме и си тръгнахме; и те всички, с жените и децата си, ни изпратиха, докато** *излязохме* **вън от града; и коленичихме на брега и се помолихме[1].**
(1) гл. 20:36

6 **И като се простихме един с друг, ние се качихме на кораба, а те се върнаха у дома си.**

7 **И ние, като отплавахме от Тир, стигнахме в Птолемаида, където поздравихме братята и преседяхме у тях един ден.**

8 **А на следващия ден ние, които бяхме заедно с Павел, тръгнахме и дойдохме в Кесария[1]; и влязохме в къщата на благовестителя Филип, който беше един от седемте** *служители[2]*, **и останахме у него.** (1) гл. 8:40; (2) гл. 6:5

9 **А той имаше четири дъщери девици, които пророкуваха.**

10 **И след като бяхме преседели там много дни, един пророк на име Агав[1] слезе от Юдея.** (1) гл. 11:28

11 **И като дойде при нас, взе пояса на Павел и си върза краката и ръцете, и каза: Ето какво казва Светият Дух: Така юдеите в Ерусалим ще вържат човека, на когото е този пояс, и ще го предадат в ръцете на езичниците[1].**
(1) ст. 33; гл. 9:16; Йн. 16:13

12 **И като чухме това, и ние, и тамошните го молихме да не се изкачва в Ерусалим.**

13 **Тогава Павел отговори: Какво правите вие, като плачете и ми съкрушавате сърцето? Защото аз съм готов не само да бъда вързан, но и да умра в Ерусалим за Името на Господ Иисус![1]**
(1) гл. 20:24

14 **И понеже той беше неумолим, ние млъкнахме и казахме: Да бъде Господната воля[1].** (1) Мт. 6:10

15 **И след тези дни се приготвихме и се изкачихме в Ерусалим[1].** (1) гл. 18:22

16 **С нас дойдоха и** *някои* **от учениците**
от Кесария и ни заведоха при някой си
Мнасон, кипърец, отдавнашен ученик,
у когото щяхме да отседнем.
17 **И като стигнахме в Ерусалим, бра-**
тята ни приеха с радост[1]**.** (1) гл. 15:4
18 **И на следващия ден Павел влезе**
с нас при Яков[1]**, където присъстваха**
всичките старейшини. (1) гл. 12:17
19 **И като ги поздрави, им разказа**
едно по едно всичко, което Бог беше
извършил между езичниците чрез него-
вото служение[1]**.** (1) гл. 14:27
20 **А те, като чуха, прославиха Бога**[1]**. И**
му казаха: Ти виждаш, брате, колко де-
сетки хиляди повярвали юдеи има и те
всички ревностно поддържат закона[2]**.**
(1) Гал. 1:24; (2) гл. 22:3
21 **А за теб им е говорено, че ти учиш**
всичките юдеи, които са между езич-
ниците, да отстъпят от Мойсеевия *за-*
кон, **като им казваш да не обрязват**
децата си, нито да държат обредите[1]**.**
(1) гл. 6:14
22 **И така, какво да се направи? Без-**
друго (ще се събере народ, защото) те
ще чуят, че си дошъл.
23 **Затова направи каквото ти кажем.**
Между нас има четирима мъже, които
имат обрек[1]**;** (1) Чис. 6:2
24 **вземи ги и се очисти заедно с тях,**
и им плати разноските, за да си обръс-
нат главите[1]**; и** *така* **всички ще знаят,**
че това, което са чули за теб, не е
истина, а че ти самият следваш и па-
зиш закона[2]**.**
(1) гл. 18:18; Чис. 6:13-18; (2) 1 Кор. 9:20
25 **А колкото за повярвалите езичници,**
ние писахме решението си те да не
пазят нищо такова, а само да се пазят
от *ядене на* **идоложертвено, кръв, уду-**
шено и от блудство[1]**.** (1) гл. 15:20
26 **Тогава Павел взе мъжете и на след-**
ващия ден, след като се очисти заедно
с тях[1]**, влезе в храма и обяви кога**
щяха да свършат дните на очистване-
то, когато щеше да се принесе принос
за всеки един от тях[2]**.** (1) гл. 24:18; (2) Чис. 6:21
27 **И когато седемте дни бяха на**
свършване, юдеите от Азия, като го
видяха в храма[1]**, разбунтуваха целия**
народ и сложиха ръце върху него[2]**,**
като викаха: (1) гл. 24:18; (2) гл. 26:21
28 **О, израилтяни, помагайте! Това е**
човекът, който учи всички навсякъде
против народа, против закона и про-
тив това място![1] **А освен това въведе и**
гърци в храма и оскверни това свято
място[2]**.** (1) гл. 6:13; (2) гл. 24:5,6; Езек. 44:7
29 **Защото преди това бяха видели**
ефесянина Трофим[1] **с него в града и**
мислеха, че Павел го е въвел в храма.
(1) гл. 20:4
30 **И целият град се развълнува и на-**
родът се стече; и като хванаха Павел,
го извлякоха вън от храма и веднага
вратите бяха затворени.
31 **И когато искаха да го убият**[1]**, до**
хилядника на полка стигна известие, че
целият Ерусалим е размирен. (1) гл. 26:21
32 **И той веднага взе войници и стот-**
ници и изтича долу при тях. А те, като
видяха хилядника и войниците, преста-
наха да бият Павел.
33 **Тогава хилядникът се приближи и**
го хвана, и заповяда да го оковат с
две вериги[1]**, и разпитваше кой е той и**
какво е направил. (1) ст. 11
34 **А сред тълпата едни викаха едно,**
а други – друго; и понеже не можеше
да установи истината поради врявата,
заповяда да го закарат в крепостта*[1]**.**
*укрепен военен лагер; (1) гл. 22:24; 23:27
35 **А когато стигна до стъпалата, вой-**
ниците го носеха поради насилието на
тълпата,
36 **защото множеството от народа**
вървеше отзад и викаше: Махни го![1]
(1) гл. 22:22; 25:24; Лк. 23:18
37 **И когато щяха да въведат Павел**
в крепостта, той каза на хилядника:
Мога ли да ти кажа нещо? А той каза:
Знаеш ли гръцки?
38 **Не си ли ти онзи египтянин, който**
преди известно време размири и изве-
де в пустинята четирите хиляди мъже
разбойници?
39 **А Павел каза: Аз съм юдеин от**

Тарс[1], гражданин на този знаменит град в Киликия; и ти се моля да ми позволиш да поговоря на народа.

(1) гл. 9:11

40 **И като му позволи, Павел застана на стъпалата и помаха с ръка на народа[1]; а когато се въдвори голяма тишина, започна да им говори на еврейски, казвайки:**

(1) гл. 13:16

ст. 1-21: гл. 9:1-30; 26:9-21

22 **Братя и бащи, слушайте сега моята защита пред вас[1].**

(1) гл. 7:2

2 **И като чуха, че им говори на еврейски, те пазеха още по-голяма тишина. Тогава той каза:**

3 **Аз съм юдеин, роден в Тарс Киликийски[1], а възпитан в този град при краката на Гамалиил[2], изучен строго в предадения от бащите ни закон[3]. И бях ревностен за Бога, както сте и всички вие днес[4];**

(1) гл. 9:11; (2) гл. 5:34; (3) гл. 26:4,5; (4) гл. 21:20; Римл. 10:2; Гал. 1:14; Фил. 3:5,6

4 **и гонех до смърт** *последователите* **на това учение, като връзвах и предавах на затвор и мъже, и жени[1];**

(1) гл. 8:3

5 **както свидетелства за мен и първосвещеникът, и цялото старейшинство, от които бях взел и писма до братята и отивах в Дамаск, за да докарам вързани в Ерусалим и онези, които бяха там, за да ги накажат.**

6 **И когато пътувах и приближих Дамаск около пладне, внезапно от небето блесна голяма светлина около мен.**

7 **И паднах на земята и чух глас, който ми каза: Савле, Савле, защо Ме гониш?**

8 **А аз отговорих: Кой си Ти, Господи? И ми каза: Аз съм Иисус Назарянинът[1], когото ти гониш.**

(1) Мт. 2:23

9 **А тези, които бяха с мен, видяха светлината, но не чуха гласа на Този, който ми говореше[1].**

(1) Дан. 10:7

10 **И казах: Какво да направя, Господи? И Господ ми каза: Стани и иди в Дамаск, и там ще ти се каже всичко, което ти е определено да направиш.**

11 **И понеже от блясъка на онази светлина изгубих зрението си, тези, които бяха с мен, ме поведоха за ръка и влязох в Дамаск.**

12 **И някой си Ананиа, човек благочестив според закона, с добро име сред всички живеещи там юдеи,**

13 **дойде при мен, застана и ми каза: Брате Савле, прогледай! И аз веднага прогледах** *и погледнах* **към него.**

14 **А той каза: Бог на бащите ни[1] те е предназначил да познаеш Неговата воля и да видиш Праведника[2], и да чуеш гласа от Неговите уста,**

(1) гл. 3:13; (2) гл. 3:14; 26:16; 1 Кор. 9:1

15 **защото ще бъдеш Негов свидетел пред всичките хора за това, което си видял и чул.**

16 **И сега защо се бавиш? Стани, кръсти се и се умий от греховете си[1], като призовеш Името на Господа[2].**

(1) гл. 2:38; (2) Римл. 10:13

17 **И като се върнах в Ерусалим[1], когато се молех в храма, изпаднах в състояние на видение[2]**

(1) гл. 9:26; (2) гл. 10:10

18 **и Го видях[1] да ми казва: Побързай да излезеш скоро от Ерусалим, защото няма да приемат твоето свидетелство за Мен.**

(1) гл. 26:16; 1 Кор. 9:1

19 **И аз казах: Господи, те знаят, че аз затварях и биех по синагогите онези, които вярваха в Теб[1],**

(1) Мт. 10:17

20 **и когато се проливаше кръвта на Твоя свидетел Стефан[1], и аз бях там и одобрявах неговото убийство, като пазех дрехите на тези, които го убиваха[2].**

(1) Откр. 2:13; (2) гл. 7:58; 8:1

21 **Но Той ми каза: Иди, защото ще те изпратя далеч между езичниците[1].**

(1) гл. 9:15

22 **До тази дума го слушаха, а тогава извикаха със силен глас: Да се махне такъв от земята, защото не бива да живее![1]**

(1) гл. 21:36

23 **И понеже те викаха, мятаха дрехите си и хвърляха прах във въздуха,**

24 **хилядникът заповяда да го закарат в крепостта[1] и поръча да го разпитат с бичуване, за да узнае по коя причина викат така против него.**

(1) гл. 21:34

25 **И когато го бяха разтегнали с ремъ-
ци, Павел каза на стотника, който сто-
еше там: Позволено ли ви е да бичува-
те един римлянин, и то неосъден?**[1]
(1) гл. 16:37
26 **Като чу това, стотникът отиде да
извести на хилядника, като каза: Какво
смяташ да правиш? Защото този човек
е римлянин.**
27 **Тогава хилядникът дойде и му каза:
Кажи ми, ти римлянин ли си? А той
каза: Да.**
28 **Хилядникът отговори: С много пари
съм получил това гражданство. А Павел
каза: А аз съм се родил** *в него.*
29 **Тогава тези, които щяха да го раз-
питват, веднага се оттеглиха от него.
И хилядникът също се уплаши, като
разбра че е римлянин, и понеже го
беше вързал**[1]**.** (1) гл. 16:38
30 **На следващия ден, като искаше да
разбере със сигурност защо го обвиня-
ваха юдеите, той го развърза и заповя-
да да се съберат главните свещеници
и целият техен Синедрион, и доведе
Павел долу, и го постави пред тях**[1]**.**
(1) гл. 23:28

23 **И Павел, като се вгледа в Синед-
риона, каза: Братя, до този ден съм
живял пред Бога със съвършено чиста
съвест**[1]**.** (1) гл. 24:16; 2 Тим. 1:3
2 **А първосвещеникът Анания заповяда
на стоящите до него да го ударят по
устата**[1]**.** (1) Йн. 18:22
3 **Тогава Павел му каза: Бог ще удари
теб, стено варосана**[1]**! И ти си седнал
да ме съдиш по закона, а против зако-
на заповядваш да ме ударят?** (1) Мт. 23:27
4 **А стоящите наоколо казаха: Божия
първосвещеник ли хулиш?**
5 **И Павел каза: Не знаех, братя, че
той е първосвещеник, защото е пи-
сано: „Да не злословиш началника на
народа си**[1]**."** (1) Изх. 22:28
6 **А когато Павел разбра, че една
част са садукеи, а другите – фарисеи,
извика в Синедриона: Братя, аз съм
фарисей**[1]**, син на фарисеи; съдят ме
поради надеждата и възкресението на
мъртвите**[2]**!**
(1) гл. 26:5; Фил. 3:5; (2) гл. 24:15,21; 26:6-8; 28:20
7 **И когато каза това, възникна разпра
между фарисеите и садукеите и събра-
нието се раздели.**
8 **Защото садукеите казват, че няма
възкресение**[1]**, нито ангел, нито дух, а
фарисеите признават и двете.**
(1) гл. 4:2; 17:32; 26:8; Мт. 22:23; 1 Кор. 15:12
9 **И възникна голяма глъчка, и книж-
ниците, които бяха от страната на
фарисеите, станаха и се препираха,
казвайки: Никакво зло не намираме в
този човек**[1]**;** *какво да направим,* **ако му е
говорил дух или ангел**[2]**?**
(1) ст. 29; гл. 25:25; 26:31; 28:18; (2) Йн. 12:29
10 **И понеже разпрата стана голяма,
хилядникът, боейки се да не би да раз-
късат Павел, заповяда на войниците да
слязат и да го грабнат отсред тях, и да
го заведат в крепостта.**
11 **И през следващата нощ Господ за-
стана до него**[1] **и каза: Дерзай, Павле!
Защото, както си свидетелствал за Мен
в Ерусалим, така трябва да свидетелст-
ваш и в Рим**[2]**.** (1) 2 Тим. 4:17; (2) гл. 18:9; 27:24
12 **И като се разсъмна, някои от юде-
ите направиха заговор и се заклеха,
като казаха, че няма да ядат, нито да
пият, докато не убият Павел**[1]**.**
(1) гл. 9:23
13 **Тези, които направиха този заговор,
бяха повече от четиридесет души.**
14 **Те дойдоха при главните свещени-
ци и старейшините и казаха: Заклехме
се с голяма клетва да не вкусим нищо,
докато не убием Павел.**
15 **И така, сега вие със Синедрио-
на заявете на хилядника да го доведе
долу при вас, уж че искате да изучите
по-точно неговото дело; а ние, преди
да се приближи той, сме готови да го
убием.**
16 **Но синът на сестрата на Павел,
като чу за засадата, отиде и влезе в
крепостта, и съобщи на Павел.**
17 **Тогава Павел повика един от стот-**

ниците и каза: Заведи този младеж при хилядника, защото има да му съобщи нещо.
18 **И той го взе, заведе го при хи-**
лядника и каза: Затворникът Павел ме повика и ми се помоли да доведа това момче при теб, защото имало да ти каже нещо.
19 **А хилядникът го взе за ръка и като**
се оттегли настрана, *го* **попита насаме: Какво има да ми съобщиш?**
20 **А той каза: Юдеите се наговориха**
да те помолят да заведеш Павел утре долу в Синедриона, уж че искат да разпитат по-подробно за него.
21 **Но ти не се съгласявай, защото го**
причакват повече от четиридесет души от тях, които са се заклели да не ядат, нито да пият, докато не го убият; и сега са готови, като чакат твоето обещание.
22 **И така, хилядникът остави младежа**
да си отиде, като му поръча: На никого да не кажеш, че си ми съобщил това!
23 **Тогава повика двама от стотниците**
и каза: Пригответе двеста пехотинци, седемдесет конници и двеста копиеносци да заминат за Кесария в третия час през нощта.
24 **Пригответе и добитък, на който да**
качат Павел, и да го отведат безопасно до управителя Феликс.
25 **Той написа и писмо, което имаше**
следното съдържание:
26 **От Клавдий Лисий до негово пре-**
възходителство, управителя Феликс: Поздрав!
27 **Този човек беше хванат от юдеите,**
които щяха да го убият; но аз пристигнах с войниците и го избавих[1], понеже научих, че бил римлянин[2].
(1) гл. 21:34; (2) гл. 16:37
28 **И като поисках да разбера причи-**
ната, по която го обвиняваха, го заведох долу, пред техния Синедрион[1];
(1) гл. 22:30
29 **и намерих, че го обвиняват за въп-**
роси от техния закон[1], нямаше обаче никакво обвинение в нещо, достойно за смърт или окови[2]. (1) гл. 18:14,15; (2) ст. 9
30 **И понеже ми беше съобщено, че**
юдеите организират засада срещу този човек, веднага го изпратих при теб, като поръчах и на обвинителите му да изкажат обвиненията си против него пред теб[1]. (Остани със здраве.)
(1) гл. 24:8
31 **И така, войниците според дадената**
им заповед взеха Павел и го заведоха през нощта в Антипатрида.
32 **И на другия ден оставиха конни-**
ците да отидат с него, а те се върнаха в крепостта.
33 **А** *конниците,* **като влязоха в Кеса-**
рия, връчиха писмото на управителя и му представиха Павел[1]. (1) гл. 25:23; Мт. 10:18
34 **А когато го прочете, го попита от**
коя област е, и като разбра, че е от Киликия[1], каза: (1) гл. 9:11
35 **Ще те изслушам, когато дойдат и**
обвинителите ти. И заповяда да го пазят в преторията на Ирод[1]. (1) гл. 28:17

24 **След пет дни първосвещеникът**
Анания слезе с някои старейшини и с един оратор *на име* **Тертил, които подадоха на управителя жалба против Павел[1].** (1) гл. 25:2
2 **И като го повикаха, Тертил започна**
да обвинява, като казваше: Понеже чрез теб, честити Феликсе, се радваме на голямо спокойствие и понеже чрез твоята предвидливост има подобрения за този народ,
3 **то ние с пълна благодарност винаги**
и навсякъде посрещаме това.
4 **Но за да не те отегчаваме повече,**
моля те да имаш снизхождение и да ни изслушаш накратко;
5 **понеже намерихме, че този човек**
е зараза и размирник между всичките юдеи по света[1], а още и водач на назарейската ерес[2], (1) гл. 13:45; (2) ст. 14; гл. 28:22
6 **който се опита и храма да осквер-**
ни[1]. И ние го уловихме (и искахме да го съдим по нашия закон, (1) гл. 21:28

7 **но хилядникът Лисий дойде и с голя-
мо насилие го изтръгна от ръцете ни,
като заповяда на обвинителите му да
дойдат при теб).**
8 **А ти, като сам го разпиташ, ще мо-
жеш да узнаеш от него всичко това, за
което го обвиняваме**[1]**.** (1) гл. 23:30
9 **И юдеите потвърдиха, като казаха,
че това е вярно.**
10 **А когато управителят кимна на Па-
вел да вземе думата, той отговори:
Понеже зная, че ти от много години си
бил съдия на този народ, аз на драго
сърце говоря в своя защита,**
11 **защото можеш да научиш, че няма
повече от дванадесет дни, откакто се
изкачих на поклонение в Ерусалим.**
12 **И не са ме намерили да споря с
някого или да размирявам народа нито
в храма, нито в синагогите, нито в
града**[1]**.** (1) гл. 25:8; 28:17
13 **И те не могат да докажат пред теб
това, за което сега ме обвиняват**[1]**.**
(1) гл. 25:7
14 **Но това ти изповядвам, че според
учението**[1]**, което те наричат ерес**[2]**, така
служа на бащиния ни Бог**[3]**, като вяр-
вам всичко, което е писано в закона и
в пророците,** (1) гл. 9:2; (2) ст. 5; (3) Римл. 1:9
15 **и че се надявам на Бога**[1]**, че ще
има възкресение на мъртвите – и на
праведни, и на неправедни**[2] **– което и
те сами очакват.**
(1) гл. 26:6,7; 28:20; (2) гл. 23:6; Йн. 5:29
16 **Затова и аз се старая да имам
винаги непорочна съвест – и спрямо
Бога, и спрямо хората**[1]**.** (1) гл. 23:1;
1 Петр. 3:16; 2 Кор. 1:12; 8:21; 1 Тим. 1:19; Евр. 13:18
17 **И след много години дойдох да
донеса милостини на моя народ и при-
носи**[1]**.** (1) гл. 11:30
18 **При това ме намериха в храма
очистен**[1]**, без да има навалица или раз-
мирица,** (1) гл. 21:26,27
19 **но имаше някои юдеи от Азия, ко-
ито трябваше да се представят пред
теб и да ме обвинят, ако имаха нещо
против мен.**
20 **Или тези сами нека кажат каква
неправда са намерили** *в мен,* **когато
стоях пред Синедриона,**
21 **освен ако е само в този вик, кой-
то нададох, като стоях между тях: За
възкресението на мъртвите ме съдите
днес**[1]**.** (1) гл. 23:6; Йн. 5:29
22 **А Феликс, тъй като познаваше дос-
та добре това учение**[1]**, отложи делото,
като каза: Когато слезе хилядникът Ли-
сий, ще разреша делото ви.** (1) гл. 9:2
23 **И заповяда на стотника да пазят**
Павел, **но да му дават свобода и да
не възпират никого от неговите да му
прислужва**[1]**.** (1) гл. 27:3; 28:16,30
24 **А след няколко дни Феликс дойде с
жена си Друсилия, която беше юдейка,
и прати за Павел, от когото слуша за
вярата в Христос Иисус.**
25 **И когато той говореше за правда,
за себеобуздание и за идещия съд,
Феликс уплашен отговори: Засега си
иди и когато намеря време, ще те по-
викам**[1]**.** (1) гл. 17:32
26 **При това той се надяваше, че ще
получи пари от Павел, затова все по-
често го викаше и приказваше с него.**
27 **Но като изминаха две години, Фе-
ликс беше заместен от Порций Фест.
А понеже искаше да спечели благово-
лението на юдеите**[1]**, Феликс остави
Павел в окови**[2]**.** (1) гл. 12:3; (2) гл. 25:14

25 **А Фест, като дойде в областта,
след три дни се изкачи от Кесария в
Ерусалим.**
2 **Тогава първосвещеникът и юдейски-
те първенци подадоха при него жалба
против Павел**[1]**,** (1) гл. 24:1
3 **като търсеха** *собствената си* **изгода
против него, да изпрати да го доведат
в Ерусалим, като поставяха засада, за
да го убият по пътя**[1]**.** (1) гл. 9:23
4 **Но Фест отговори, че Павел трябва
да се пази под стража в Кесария и че
сам той скоро ще тръгне** *за там.*
5 **Затова, каза той, нека влиятелни-
те между вас слязат с мен и ако има**

**нещо лошо в този човек, нека го об-
винят.**
6 **И когато прекара между тях не по-
вече от осем или десет дни, той слезе
в Кесария и на следващия ден седна
на съдийския стол и заповяда да до-
ведат Павел.**
7 **И като дойде, юдеите, които бяха
слезли от Ерусалим, го обиколиха и го
обвиняваха с много и тежки обвине-
ния, които не можеха да докажат[1],**
(1) гл. 24:13
8 **но Павел в защитата си казваше:
Нито против юдейския закон, нито
против храма, нито против императора
съм извършил някакво престъпление[1].**
(1) гл. 24:12
9 **Но Фест, понеже искаше да угоди
на юдеите[1], в отговор на Павел каза:
Искаш ли да се изкачиш в Ерусалим и
там да се съдиш за това пред мен?**
(1) гл. 12:3
10 **А Павел каза: Аз стоя пред импера-
торското съдилище, където трябва да
бъда съден. На юдеите не съм сторил
никаква вреда, както и ти много добре
знаеш.**
11 **Защото, ако съм злодей и съм сто-
рил нещо достойно за смърт, не бягам
от смъртта; но ако нито едно от неща-
та, за които ме обвиняват тези, не е**
вярно, **никой не може да ме предаде на
тях. Отнасям се до императора![1]**
(1) ст. 25; гл. 26:32; 28:19
12 **Тогава Фест, след като обсъди въ-
проса със съвета, отговори: Отнесъл
си се до императора – при императора
ще отидеш.**
13 **А след няколко дни цар Агрипа и
Верникия дойдоха в Кесария, за да
поздравят Фест.**
14 **И като престояха там доста време,
Фест представи делото на Павел пред
царя, като каза: Има един човек, оста-
вен от Феликс в окови[1],** (1) гл. 24:27
15 **за когото подадоха жалба главните
свещеници и юдейските старейшини,
когато бях в Ерусалим, и искаха да
го осъдя.**
16 **Но им отговорих, че римляните ня-
мат обичай да предават някой човек
(на смърт), преди обвиняемият да е
бил** *поставен* **лице в лице с обвините-
лите си и да му е дадена възможност
да говори в своя защита относно об-
винението[1].** (1) Йн. 7:51
17 **И така, когато те се събраха тук,
на следващия ден незабавно седнах на
съдийския стол и заповядах да доведат
човека.**
18 **Но когато обвинителите му заста-
наха, не го обвиниха в никое от лоши-
те дела, за които аз предполагах,**
19 **а имаха против него спорове за
техните си вярвания[1] и за някой си
Иисус, който бил умрял, за когото Па-
вел твърдеше, че е жив[2].**
(1) гл. 18:15; (2) гл. 13:30
20 **И понеже аз не бях сигурен как да
разследвам тези въпроси, попитах дали
иска да отиде в Ерусалим и там да се
съди за това.**
21 **Но понеже Павел пожела да бъде
оставен на решението на Август, запо-
вядах да го пазят, докато го изпратя
при императора.**
22 **Тогава Агрипа каза на Фест: Иска-
ше ми се и на мен да чуя този човек[1].
И той каза: Утре ще го чуеш.**
(1) Лк. 23:8
23 **На следващия ден, когато Агрипа
и Верникия дойдоха с голям блясък и
влязоха в съдебната зала с хилядници-
те и по-видните граждани, по заповед
на Фест доведоха Павел[1].**
(1) гл. 9:15; 23:33
24 **Тогава Фест каза: Царю Агрипа
и всички вие, които присъствате тук
с нас, ето човекът, за когото цяло-
то юдейско множество ми представи
жалба – и в Ерусалим, и тук – като
крещяха, че той не трябва повече да
живее[1].** (1) гл. 21:36
25 **Но аз намерих, че не е сторил
нищо, достойно за смърт[1]; и понеже
той сам се отнесе до Август, реших да
го изпратя[2].** (1) гл. 23:9; (2) ст. 11
26 **А за него нямам нищо сигурно да**

пиша на господаря *си,* затова го изведох пред вас, и особено пред теб, царю Агрипа, така че след разследването да имам какво да пиша.
27 Защото ми се вижда неразумно да изпращам затворник, без да излагам обвиненията срещу него.

26 Тогава Агрипа каза на Павел: Позволява ти се да говориш за себе си. И така, Павел простря ръка[1] и започна да говори в своя защита: (1) гл. 13:16
2 Честит се считам, царю Агрипа, затова че днес ще се защитя пред теб относно всичко, за което ме обвиняват юдеите,
3 а най-вече, защото си вещ във всички обреди и въпроси между юдеите. Затова ти се моля да ме изслушаш с търпение.
4 Всички юдеи знаят за моя живот от младини, който съм прекарал отначало между народа си в Ерусалим[1]. (1) гл. 22:3
5 Защото знаят отначало – ако искаха да засвидетелстват – че според най-строгата секта на нашата религия живеех *като* фарисей[1]. (1) гл. 23:6
6 А сега стоя пред съда заради надежда в обещанието, което Бог е дал на бащите[1], (1) гл. 23:6
7 до което нашите дванадесет племена се надяват да достигнат[1], като служат *на Бога* усърдно нощ и ден. Заради тази надежда, царю (Агрипа), ме обвиняват юдеите! (1) гл. 24:15; Еф. 1:12
8 А защо смятате за невероятно това, че Бог възкресява мъртвите?[1]
(1) гл. 23:8; Лк. 24:11

ст. 9-18: гл. 9:1-30; 22:1-21

9 Наистина, и аз си мислех, че трябва да върша много неща против Името на Иисус Назарянина;
10 което и вършех в Ерусалим, понеже затварях в тъмници мнозина от светиите, след като получих власт от главните свещеници; а когато ги убиваха, давах глас против тях.
11 И често, като ги наказвах по всички синагоги, ги принуждавах да богохулстват; и в безмерната си ярост против тях ги гонех даже и по чуждите градове[1]. (1) гл. 8:3
12 И при това, като пътувах за Дамаск с власт и поръчка от главните свещеници,
13 по пладне, о, царю, видях на пътя светлина от небето, по-силна от слънчевия блясък, която осия и мен, и тези, които пътуваха с мен.
14 И като паднахме всички на земята, чух глас, който ми казваше на еврейски: Савле, Савле, защо Ме гониш? Трудно е за теб да риташ срещу остен.
15 И аз казах: Кой си Ти, Господи? А Господ каза: Аз съм Иисус, когото ти гониш.
16 Но стани и се изправи на краката си, понеже затова ти се явих – да те назнача служител[1] и свидетел на това, което си видял[2], и на онова, което ще ти открия, (1) Еф. 3:7; (2) гл. 22:14
17 като те изваждам от *юдейския* народ и от езичниците, между които те пращам[1], (1) Ер. 1:7; Римл. 1:5
18 да им отвориш очите[1], за да се обърнат от тъмнината към светлината[2] и от властта на Сатана към Бога[3] и да приемат опрощаване на греховете[4] и наследство между онези, които са осветени чрез вяра в Мен[5].
(1) Пс. 146:8; (2) Ис. 49:6; 1 Петр. 2:9; 1 Сол. 5:5; (3) Кол. 1:13; (4) гл. 5:31; (5) гл. 20:32
19 Затова, царю Агрипа, не бях непокорен на небесното видение,
20 а проповядвах първо на тези в Дамаск и в Ерусалим, и в цялата юдейска земя, и на езичниците да се покаят[1] и да се обърнат към Бога[2], като вършат дела, съответни на покаянието си[3].
(1) гл. 17:30; (2) гл. 2:38; (3) Мт. 3:8
21 По тази причина юдеите ме хванаха в храма и се опитаха да ме убият[1].
(1) гл. 21:30,31
22 Но с помощта, която получих от Бога, и до днес стоя и свидетелствам на малък и голям, като не говоря нищо

друго освен това, което пророците и
Мойсей са говорили, че ще стане[1]:
(1) гл. 24:14; Лк. 24:27; Римл. 3:21
23 че Христос трябваше да пострада[1] и че Той, като възкръсне пръв от
мъртвите[2], трябваше да възвести светлина и на *юдейския* народ, и на езичниците[3].
(1) гл. 3:18; (2) Кол. 1:18; (3) гл. 13:47
24 Когато той така се защитаваше,
Фест извика със силен глас: Полудял
си, Павле! Голямата ти ученост те докарва до лудост.
25 А Павел каза: Не съм полудял, чест-
ити Фесте, а говоря думи на истина
и на здрав разум.
26 Защото и царят, пред когото аз
дързостно говоря, знае за това; понеже съм убеден, че нищо от това не е
скрито от него, защото то не е станало
в някой ъгъл[1]. (1) Йн. 18:20
27 Царю Агрипа, вярваш ли на пророците? Зная, че вярваш.
28 А Агрипа каза на Павел: Още малко и ще ме убедиш да стана християнин[1]! (1) гл. 11:26
29 А Павел каза: Молил се бих на
Бога, така че не само ти, но и всички,
които ме слушат днес – било с малко,
било с много – да станат такива, какъвто съм аз, освен тези окови[1].
(1) 2 Тим. 2:9
30 Тогава царят стана с управителя и
Верникия, и седящите с тях.
31 И като се оттеглиха, говореха помежду си, казвайки: Този човек не
върши нищо, достойно за смърт или
окови[1]. (1) гл. 23:9
32 А Агрипа каза на Фест: Този човек
можеше да се пусне, ако не се беше
отнесъл до императора[1]. (1) гл. 25:11

27 И когато беше решено да отплаваме за Италия[1], предадоха Павел
и няколко други затворници на един
стотник на име Юлий, от Августовия
полк. (1) гл. 25:25
2 И като се качихме на един адрамитски кораб, който щеше да отплава за
местата покрай азиатския бряг, тръгнахме и с нас беше Аристарх, македонец от Солун[1]. (1) гл. 19:29
3 На другия ден стигнахме в Сидон.
И Юлий се отнасяше човеколюбиво
към Павел и му позволи да отиде при
приятелите си, за да се възползва от
грижите им[1]. (1) гл. 24:23
4 И оттам, като тръгнахме, плавахме
на завет под Кипър, понеже ветровете
бяха насрещни.
5 И като преплавахме морето покрай
Киликия и Памфилия, стигнахме в ликийския *град* Мира.
6 Там стотникът намери един александрийски кораб, който плаваше за
Италия, и ни качи на него.
7 И след като бяхме плавали с усилие
в продължение на много дни и едва
стигнахме срещу Книд, понеже вятърът не ни позволяваше да влезем там,
плавахме на завет под Крит срещу *нос*
Салмон.
8 И като преминахме и него с мъка,
стигнахме до едно място, което се казва Добри пристанища, близо до което
беше град Ласей.
9 Но след като беше минало много
време и плаването беше вече опасно,
защото и постът беше минал, Павел ги
съветваше, като им казваше:
10 Мъже, виждам, че това пътуване
ще бъде с повреда и голяма загуба не
само на товара и на кораба, но и на
живота ни.
11 Но стотникът се доверяваше повече на кормчията и на притежателя
на кораба, отколкото на думите на
Павел.
12 И понеже пристанището не беше
годно за презимуване, повечето изказваха мнение да отпътуват, ако би било
възможно, до Феникс, едно критско
пристанище, което е отворено към
югозапад и северозапад, и *там* да презимуват.
13 И когато подухна южен вятър,
мислейки, че са постигнали целта си,

те вдигнаха котва и заплаваха близо
покрай Крит.
14 **Но малко след това се спусна бу-**
рен вятър, наречен Евраквилон,
15 **и когато корабът беше повлечен**
и не можеше да устои на вятъра, ние
се предадохме и се оставихме да ни
носи.
16 **И като минахме на завет под едно**
островче, наречено Клавдий, с мъка
успяхме да овладеем спасителната лод-
ка;
17 **и когато я извадиха, започнаха да**
използват средства, при което пре-
пасваха кораба отдолу, и тъй като се
бояха да не заседнат в пясъците на
Сиртис, свалиха платната и се носеха
така.
18 **И понеже бяхме в голяма беда от**
бурята, на следващия ден започнаха да
изхвърлят *товара.*
19 **А на третия ден сами, със собст-**
вените си ръце, изхвърлиха корабните
принадлежности.
20 **И понеже от много дни не се виж-**
даше ни слънце, ни звезди и силната
буря напираше, накрая изчезна всяка
надежда да бъдем спасени[1]**.**
(1) 2 Кор. 11:26
21 **А след дълго неядене Павел застана**
между тях и каза: Мъже, трябваше да
ме слушате и да не тръгваме от Крит,
за да не си навличаме тези беди и
щети.
22 **Но сега ви съветвам да сте бодри,**
защото нито една душа от вас няма да
се изгуби, а *само* **корабът;**
23 **защото тази нощ до мен застана**
ангел от Бога, на когото аз принадлежа
и на когото служа[1]**, и каза:** (1) Пс. 119:94
24 **Не се бой, Павле**[1]**, ти трябва да**
застанеш пред императора[2]**; и ето,**
Бог ти подари всички, които плават с
теб[3]**.** (1) гл. 18:9; (2) гл. 23:11; Мт. 10:18; (3) ст. 44
25 **Затова, мъже, дерзайте, защото**
вярвам на Бога, че ще бъде така, как-
то ми беше казано.
26 **Обаче ние трябва да бъдем из-**
хвърлени на някой остров[1]**.** (1) гл. 28:1
27 **А когато настана четиринадесетата**
нощ и ние бяхме тласкани насам-натам
по Адриатическо *море,* **около среднощ**
моряците усетиха, че се приближават
до някаква суша.
28 **И като измериха дълбочината, на-**
мериха, *че е* **двадесет разтега; и като**
отидоха малко по-нататък, пак изме-
риха и намериха, *че е* **петнадесет раз-**
тега.
29 **И понеже се бояха да не бъдат**
изхвърлени на каменисти места, спус-
наха четири котви откъм задната част
и зачакаха да съмне.
30 **А когато моряците възнамеряваха**
да избягат от кораба и бяха свалили
спасителната лодка в морето под пред-
лог, че щели да спуснат котви откъм
носа,
31 **Павел каза на стотника и на вой-**
ниците: Ако тези не останат на кораба,
вие не можете да се избавите.
32 **Тогава войниците отрязаха въжета-**
та на спасителната лодка и я оставиха
да падне.
33 **А на разсъмване Павел канеше**
всички да похапнат, казвайки: Днес е
четиринадесетият ден, откакто чакате
и стоите гладни, без да сте вкусили
нещо.
34 **Затова ви моля да похапнете, за-**
щото това е за вашето избавление; за-
щото на нито един от вас и косъм от
главата няма да падне[1]**.** (1) Лк. 21:18
35 **И като каза това, взе хляб, благо-**
дари на Бога пред всички, разчупи и
започна да яде[1]**.** (1) 1 Тим. 4:4,5
36 **Тогава всички се ободриха и също**
ядоха.
37 **И в кораба бяхме всичко двеста**
седемдесет и шест души.
38 **И като се нахраниха, започнаха да**
облекчават кораба, като изхвърляха
житото в морето.
39 **И когато се разсъмна, те не поз-**
наха земята, но забелязаха един залив
с *песъчлив* **бряг, към който решиха да**
тласнат кораба, ако беше възможно.

40 **И като откачиха котвите, ги оста-**
виха в морето и отпуснаха също въ-
жетата на кормилата, и като издигнаха
малкото платно по посока на вятъра,
се отправиха към брега.
41 **Но попаднаха на едно място, къде-**
то морето биеше от две страни, и там
корабът заседна; предницата се заби
и не мърдаше, а задницата *взе да* **се**
разглобява от напора на вълните.
42 **И войниците се наговориха да из-**
бият задържаните, да не би да изплува
някой и да избяга.
43 **Но стотникът, като искаше да спа-**
си Павел, ги възпря от това намерение
и заповяда да скочат в морето първо
онези, които знаеха да плуват, и да
излязат на сухо,
44 **а останалите** *да се спасяват* **– кои**
на дъски, кои на нещо от кораба. И
така стана, че всички излязоха на су-
шата[1]**.** (1) ст. 24

28 **И когато се спасихме, разбрахме,**
че островът се наричаше Малта[1]**.**
(1) гл. 27:26

2 **А туземците ни показаха необикно-**
вено човеколюбие, защото накладоха
огън и ни приеха всички, понеже вале-
ше дъжд и беше студено[1]**.** (1) 2 Кор. 11:27
3 **И когато Павел събра един куп кло-**
ни и ги сложи на огъня, една усойница
излезе поради топлината и се впи в
ръката му.
4 **А туземците, като видяха как змия-**
та висеше на ръката му, говореха по-
между си: Без съмнение този човек е
убиец, когото, ако и да се е избавил
от морето, пак правосъдието* не го
оставя да живее.
**букв.:* Дике, *гръцка богиня на правосъдието*
5 **Но той тръсна змията в огъня и не**
му се случи нищо лошо[1]**.** (1) Лк. 10:19
6 **А те очакваха, че ще отече или**
внезапно ще падне мъртъв, но като
чакаха много време и видяха, че не
му става нищо необичайно, промениха
мнението си и говореха, че е бог[1]**.**
(1) гл. 14:11
7 **А около това място се намираха име-**
нията на най-първия човек от остро-
ва, чието име беше Поплий, който ни
прие и гощава приятелски три дни.
8 **И се случи бащата на Поплий да**
лежи болен от треска и дизентерия. А
Павел влезе при него и като се помо-
ли, положи ръце на него и го изцели[1]**.**
(1) Лк. 10:19
9 **Като стана това, и другите от остро-**
ва, които имаха болести, идваха и се
изцеляваха[1]**,** (1) гл. 5:16
10 **като ни оказваха и много почести,**
и когато тръгнахме, ни натовариха с
потребното за нуждите ни.
11 **След три месеца отплавахме с един**
александрийски кораб, който беше
презимувал на острова и който имаше
за знак Близнаците.
12 **И като стигнахме в Сиракуза, пре-**
стояхме там три дни.
13 **И оттам, като заобиколихме, стиг-**
нахме в Ригия; и след един ден повя
южният вятър и на следващия ден
дойдохме в Потиоли,
14 **където намерихме братя, които ни**
замолиха да останем у тях седем дни[1]**.**
И така тръгнахме към Рим[2]**,**
(1) гл. 20:6; (2) Римл. 1:7
15 **откъдето братята, като чули за нас,**
бяха дошли до Апиевия форум и до
трите кръчми да ни посрещнат. И Па-
вел, като ги видя, благодари на Бога
и се ободри.
16 **А когато влязохме в Рим, стотникът**
предаде задържаните на началника на
стражата; а на Павел се позволи да
живее сам с войника, който го пазе-
ше[1]**.** (1) гл. 24:23
17 **И след три дни той свика по-пър-**
вите от юдеите и като се събраха, им
каза: Братя, макар и да не съм сторил
нищо против народа или против бащи-
ните ни обичаи[1]**, пак от Ерусалим ме**
предадоха вързан в ръцете на римля-
ните[2]**,** (1) гл. 24:12; (2) гл. 23:35
18 **които, като ме разпитаха, щяха да**
ме пуснат, защото в мен нямаше нищо
достойно **за смърт**[1]**.** (1) гл. 23:9

19 **Но понеже юдеите се възпроти-**
виха, бях принуден да се отнеса до
императора[1]**, а не че имах да обвиня**
в нещо народа си. (1) гл. 25:11
20 **По тази причина ви повиках, за да**
ви видя и да ви говоря, защото зара-
ди надеждата на Израил съм вързан с
тази верига[1]**.** (1) гл. 23:6; Фил. 1:13
21 **А те му казаха: Ние нито сме полу-**
чавали писма от Юдея за теб, нито е
идвал някой от братята да ни извести
или да ни каже нещо лошо за теб.
22 **Но желаем да чуем от теб какво**
ти мислиш, защото ни е известно, че
навсякъде говорят против тази ерес[1]**.**
(1) гл. 24:5
23 **И като му определиха ден, мнозина**
от тях дойдоха при него там, където
живееше; и от сутрин до вечер той
им обясняваше и свидетелстваше за
Божието царство[1]**, и ги уверяваше за**
Иисус и от Мойсеевия закон, и от про-
роците. (1) гл. 1:3; 17:3
24 **И едни се убеждаваха от това, кое-**
то говореше[1]**, а други не вярваха**[2]**.**
(1) гл. 17:4; (2) 2 Сол. 3:2
25 **И понеже не бяха съгласни помеж-**
ду си, тръгнаха да се разотиват, след
като Павел им каза една дума: Добре
е казал Светият Дух чрез пророк Исая
на бащите ви, когато е рекъл:
26 **„Иди, кажи на този народ: С уши**
ще чуете, но никак няма да разберете;
и с очи ще гледате, но никак няма да
видите.
27 **Защото затлъстя сърцето на този**
народ и ушите им натегнаха, и очите
си затвориха – да не би да видят с
очите си и да чуят с ушите си, и да
разберат със сърцето си, и да се обър-
нат, и да ги изцеля[1]**.“** (1) Ис. 6:9,10; Мт. 13:14,15
28 **Затова, да знаете, че Божието спа-**
сение се изпрати на езичниците и те
ще го чуят[1]**.** (1) гл. 13:46,47
29 **(И като каза това, юдеите си оти-**
доха с голяма препирня помежду си.)
30 **А Павел живя цели две години в от-**
делна къща под наем, където приема-
ше всички, които отиваха при него[1]**,**
(1) гл. 24:23
31 **като проповядваше Божието цар-**
ство[1] **и учеше с пълно дръзновение за**
Господ Иисус Христос, без някой да му
забранява[2]**.** (1) Лк. 9:2; (2) Еф. 6:20

Съборното послание на

Я К О В

1 **Яков**[1]**, слуга на Бога и на Господ**
Исус Христос[2]**, до дванадесетте пръс-**
нати племена[3]**: Поздрав!** (1) Деян. 12:17;
Юда 1; (2) Римл. 1:1; (3) Йн. 7:35; 1 Петр. 1:1
2 **Считайте го за голяма радост, братя**
мои, когато падате в разни изкуше-
ния[1]**,** (1) Римл. 5:3; Евр. 10:34
3 **като знаете, че изпитанието на ва-**
шата вяра[1] **произвежда търпение.**
(1) 1 Петр. 1:7
4 **А търпението нека има съвършено**
дело[1]**, за да бъдете съвършени и за-**
вършени[2]**, без никакъв недостатък.**
(1) гл. 5:11; Кол. 1:11; (2) Мт. 5:48; Кол. 4:12
5 **Но ако на някого от вас не дости-**
га мъдрост, нека проси от Бога, който
дава на всички щедро и без да упрек-
ва, и ще му се даде[1]**.**
(1) Пр. 2:6; Мт. 7:7,8; 1 Йн. 5:14
6 **Но да моли с вяра, без да се съм-**
нява ни най-малко[1]**; защото, който се**
съмнява, прилича на морска вълна, ко-
ято се тласка и блъска от ветровете[2]**.**
(1) 1 Тим. 2:8; (2) Мт. 14:31
7 **Такъв човек да не мисли, че ще**
получи нещо от Господа,
8 *защото* **колебливият** *е* **непостоянен**
във всичките си пътища.
9 **Братът, който е в по-долно състоя-**
ние, нека се хвали в своето възвиша-
ване[1]**,** (1) гл. 2:5
10 **а богатият – в смиряването си**[1]**,**
защото ще прецъфти като цвета на
тревата[2]**.**
(1) Ер. 9:23; 1 Тим. 6:17; (2) Йов 14:2; Пс. 90:5
11 **Защото слънцето изгря със зноя**
си, тревата изсъхна, цветът ѝ окапа[1] **и**
красотата на изгледа ѝ загина[2]**; така и**
богатият ще повехне в пътищата си.
(1) 1 Петр. 1:24; (2) Ис. 40:6,7
12 **Блажен онзи човек, който издър-**
жа изкушение[1]**; защото, като бъде из-**
питан, ще получи венеца на живота[2]**,**
който Господ е обещал на онези, които
Го любят. (1) гл. 5:11; (2) 2 Тим. 4:8; Откр. 2:10
13 **Никой, който се изкушава, да не**
казва: Бог ме изкушава, защото Бог
не се изкушава от зло и Той никого
не изкушава.
14 **А всеки се изкушава, като се за-**
влича и подлъгва от собствената си
страст[1]**;** (1) Мт. 15:19
15 **и тогава, когато страстта зачене,**
ражда грях[1]**; а грехът, като се развие**
напълно, ражда смърт[2]**.**
(1) Бит. 3:6; Иис. Нав. 7:21; (2) Римл. 5:12
16 **Не се заблуждавайте**[1]**, възлюбени**
мои братя, (1) 1 Кор. 6:9
17 **всяко дадено добро**[1] **и всеки съ-**
вършен дар е от горе и слиза от Отца
на светлините, в когото няма измене-
ние, нито сянка от промяна[2]**.**
(1) Мт. 7:11; (2) Мал. 3:6; 1 Йн. 1:5
18 **От Собствената Си воля**[1] **ни е ро-**
дил чрез словото на истината[2]**, за да**
бъдем един вид пръв плод на Негови-
те създания[3]**.** (1) Йн. 1:13; Еф. 1:5;
(2) Йн. 17:17; 1 Петр. 1:23; Еф. 1:13; (3) Откр. 14:4
19 **И така, възлюбени мои братя, нека**

всеки човек бъде бърз да слуша, бавен да говори[1] и бавен да се гневи;
(1) Пр. 10:19

20 защото човешкият гняв не върши Божията правда[1]. (1) Пр. 29:22

21 Затова, като отхвърлите всяка нечистота и преливаща злоба[1], приемайте с кротост всаденото слово, което може да спаси душите ви[2].
(1) 1 Петр. 2:1; Кол. 3:8; (2) 2 Тим. 3:15

22 Бъдете обаче изпълнители на словото, а не само слушатели, мамещи сами себе си[1]. (1) Мт. 7:21,26; Римл. 2:13

23 Защото, ако някой е слушател на словото, а не изпълнител, той прилича на човек[1], който гледа естественото си лице в огледалото, (1) Лк. 6:49

24 понеже се оглежда и си отива, и веднага забравя какъв е бил.

25 Но който вникне в съвършения закон на свободата[1] и постоянства, който не е забравлив слушател, а изпълнител на делото, ще бъде блажен в това, което прави[2].
(1) гл. 2:12; Йн. 8:32,36; (2) Пс. 19:11; Йн. 13:17

26 Ако някой счита себе си за благочестив, *но* не обуздава езика си[1], а мами сърцето си, неговото благочестие е суетно. (1) гл. 3:8; Пс. 34:13

27 Чисто и непорочно благочестие пред Бога и Отца е това – да наглежда *човек* сирачета и вдовици в неволята им[1] и да пази себе си неопетнен от света[2]. (1) Йов 29:12; (2) 2 Петр. 2:20

2 Братя мои, да не държите вярата на Иисус Христос[1], нашия Господ на славата[2], с пристрастие[3]. (1) Римл. 3:22,26; Гал. 2:20; (2) 1 Кор. 2:8; (3) Лев. 19:15; Втзк. 10:17; 2 Лет. 19:7; Йов 34:19; Пр. 24:23; Мт. 22:16; Деян. 10:34

2 Защото, ако влезе в синагогата ви човек със златен пръстен и с хубави дрехи и влезе и бедняк с мръсни дрехи,

3 и вие погледнете *с почит* към онзи, който е с хубавите дрехи, и му кажете: Ти седни тук, на добро място; а на бедняка кажете: Ти стой там; или: Седни тук, при краката ми;

4 не правите ли различия помежду си и не ставате ли пристрастни съдии?

5 Слушайте, възлюбени мои братя! Не избра ли Бог бедните на този свят[1] *да бъдат* богати с вяра и наследници на царството[2], което е обещал на тези, които Го любят[3]? (1) 1 Царе 2:8; 1 Кор. 1:27; (2) гл. 1:9; Лк. 6:20; Откр. 2:9; (3) 1 Кор. 2:9

6 А вие презряхте бедняка[1]. Нали богатите ви угнетяват и нали те ви влачат по съдилищата[2]? (1) Пр. 17:5; 1 Кор. 11:22; (2) Неем. 5:1-6; Ер. 34:11

7 Нали те хулят почтеното име, с което вие се наричате[1]? (1) Римл. 2:24

8 Обаче ако изпълнявате царския закон според писанието: „Да възлюбиш ближния си като себе си[1]“, добре правите. (1) Лев. 19:18; Мт. 5:43

9 Но ако гледате на лице, грях правите и се осъждате от закона като престъпници[1]. (1) Втзк. 1:17

10 Защото, който опази целия закон, а съгреши в едно *нещо,* бива виновен във всичко[1]. (1) Езек. 33:13

11 Защото Онзи, който е казал: „Не прелюбодействай[1]“, е казал също и: „Не убивай[2]“; така че, ако не прелюбодействаш, а пък убиваш, ти си станал престъпник на закона.
(1) Мт. 5:27; (2) Изх. 20:13,14; Втзк. 5:17,18; Мт. 5:21

12 Така говорете и така постъпвайте, като хора, които ще бъдат съдени по закона на свободата[1]. (1) гл. 1:25

13 Защото съдът *е* немилостив към този, който не е показал милост[1]. Милостта тържествува над съда.
(1) Мт. 6:15; 25:45

14 Каква полза, братя мои, ако някой казва, че има вяра, а няма дела? Може ли вярата *му* да го спаси?[1] (1) Гал. 5:6

15 Ако някой брат или някоя сестра са голи и останали без ежедневна храна[1] (1) Втзк. 15:11

16 и някой от вас им каже: Идете си с мир, стоплете се и се нахранете! – а не им дадете потребното за тялото, каква полза?[1] (1) Йов 31:19; Ис. 58:7; 1 Йн. 3:17,18

17 Така и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва[1]. (1) ст. 26

18 Но някой ще каже: Ти имаш вяра,
а пък аз имам дела. Ако *можеш,* покажи
ми вярата си без дела, и аз ще ти по-
кажа вярата си от моите дела[1]!
(1) гл. 3:13; 1 Сол. 1:3
19 Ти вярваш, че Бог е един[1]. Добре
правиш – и демоните вярват и трепе-
рят[2]. (1) Гал. 3:20; (2) Мк. 5:7; Деян. 16:17
20 Обаче искаш ли да познаеш, о,
суетни човече, че вярата без дела е
мъртва?
21 Авраам, нашият баща, не се ли
оправда чрез дела, като принесе сина
си Исаак на жертвеника[1]? (1) Бит. 22:9,10
22 Ти виждаш, че вярата действаше
заедно с неговите дела и че чрез дела-
та вярата стана съвършена[1]. (1) Евр. 11:17
23 И се изпълни писанието, което каз-
ва: „Авраам повярва в Бога и това му
се счете за правда[1]", и беше наречен
„Божи приятел[2]".
(1) Бит. 15:6; Римл. 4:3; Гал. 3:6; (2) 2 Лет. 20:7; Ис. 41:8
24 Виждате, че човек се оправдава
чрез дела, а не само чрез вяра.
25 Така също и блудницата Раав не се
ли оправда чрез дела, като прие прате-
ниците и ги изпрати по друг път[1]?
(1) Иис. Нав. 2:4,15; Евр. 11:31
26 Защото, както тялото без дух е
мъртво[1], така и вярата без дела е
мъртва[2]. (1) Йов 34:14,15; (2) ст. 17

3 Братя мои, не ставайте мнозина
учители, като знаете, че ще приемем
по-строга присъда[1]. (1) Мк. 12:40; Лк. 12:48
2 Защото ние всички грешим в мно-
го *неща*[1]; а който не греши в говоре-
не[2], той е съвършен мъж, способен да
обуздае и цялото тяло[3].
(1) Екл. 7:20; (2) Пр. 13:3; 18:21; 21:23; (3) Пс. 32:9
3 Ето, ние слагаме юзди в устата на
конете, за да ни се покоряват, и управ-
ляваме цялото им тяло.
4 Ето, и корабите, ако и да са тол-
кова големи и да се тласкат от силни
ветрове, пак с много малко кормило се
обръщат накъдето желае кормчията.
5 Така и езикът е малка част, но с
големи неща се хвали[1]. Ето, съвсем
малък огън, а колко голяма гора запал-
ва! (1) Пс. 12:3,4
6 И езикът е огън[1], светът на неправ-
дата. Между нашите части езикът е,
който опетнява цялото тяло[2] и запалва
колелото на живота, а *сам* той се запал-
ва от пъкъла. (1) Пр. 16:27; (2) Мт. 15:11,18
7 Защото всякакъв вид зверове и
птици, влечуги и морски животни се
укротяват и са били укротени от чо-
вечеството;
8 но езика никой човек не може да
укроти; неудържимо зло е, пълен със
смъртоносна отрова[1].
(1) гл. 1:26; Пс. 58:4; Римл. 3:13
9 С него благославяме Бога и Отца и
с него кълнем хората[1], създадени по
Божие подобие[2]! (1) Римл. 3:14; (2) Бит. 1:27
10 От същите уста излизат и благосло-
вение, и проклятие! Братя мои, това
не трябва да бъде така[1]. (1) Римл. 12:14
11 Изворът изпуска ли от същото от-
верстие и сладка, и горчива *вода?*
12 Възможно ли е, братя мои, смо-
кинята да роди маслини или лозата –
смокини[1]? Така също и солен извор *не
може* да дава сладка вода. (1) Мт. 7:16
13 Кой от вас е мъдър и разумен?[1]
Нека показва чрез своето добро пове-
дение делата си[2] в кротостта на мъд-
ростта[3].
(1) Ос. 14:9; (2) гл. 2:18; Мт. 5:16; (3) Еф. 4:2; Тит 3:2
14 Но ако в сърцата си имате горчива
завист и свадливост[1], не се хвалете и
не лъжете против истината[2].
(1) гл. 4:1; (2) 1 Йн. 2:4
15 Това не е мъдрост, която слиза от
горе[1], а е земна, плътска, дяволска[2];
(1) гл. 1:5,17; (2) 1 Кор. 3:3
16 защото, където има завист и свад-
ливост, там има неуредици и всякакво
зло[1]. (1) 2 Кор. 12:20
17 Но мъдростта, която е от горе,
е преди всичко чиста, после миролю-
бива, кротка, отстъпчива, пълна с ми-
лост[1] и добри плодове, безпристрастна
и нелицемерна. (1) Лк. 6:36
18 А плодът на правдата[1] се сее в мир[2]
от миротворците.
(1) Фил. 1:11; Евр. 12:11; (2) Ис. 32:17

4

4 Откъде произлизат боеве и откъде – разпри между вас? Не оттам ли, от вашите страсти, които воюват в *телесните* ви части?[1]

(1) гл. 3:14,16; Римл. 7:5,23; 1 Кор. 6:7

2 Пожелавате, но нямате; убивате[1] и завиждате, но не можете да получите; карате се и се биете, но нямате, защото не просите[2]. (1) 1 Йн. 3:15; (2) Мт. 7:7,8

3 Просите и не получавате, защото зле просите[1], за да *го* разпилеете за страстите си. (1) Йн. 9:31; 1 Тим. 2:8

4 Прелюбодейци и прелюбодейки! Не знаете ли, че приятелството със света е вражда против Бога[1]? И така, който иска да бъде приятел на света, става враг на Бога[2].

(1) 1 Йн. 2:15; Римл. 8:7; (2) Мт. 6:24

5 Или мислите, че Писанието напразно говори[1], че *Бог* до ревност копнее за Духа, който е вселил в нас?

(1) Ис. 55:11

6 Но Той дава по-голяма благодат; затова казва: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат[1].“ (1) Пр. 3:34; 1 Петр. 5:5

7 И така, покорете се на Бога[1]. Съпротивете се на дявола[2], и той ще побегне от вас[3]. (1) Евр. 12:9;
(2) 1 Петр. 5:9; Еф. 4:27; 6:12,13; (3) Мт. 4:11

8 Приближете се към Бога, и ще се приближи и Той към вас[1]. Измийте ръцете си, вие грешници, и очистете сърцата си, вие колебливи[2].

(1) Пс. 145:18; Зах. 1:3; (2) Пс. 24:4; Ис. 1:16; Ер. 4:14

9 Тъжете, ридайте и плачете; смехът ви нека се обърне в плач и радостта ви – в тъга[1]. (1) Ис. 22:12; Йоил 2:12

10 Смирете се пред Господа, и Той ще ви възвиси[1]. (1) Мт. 23:12

11 Не говорете зло един за друг, братя[1]; който злослови брата или съди брат си[2], злослови закона и съди закона; а ако съдиш закона, не си изпълнител на закона, а съдия.

(1) Лев. 19:16; (2) Римл. 14:13

12 Има само един Законодател и Съдия[1], който може да спаси и да погуби[2]; а ти кой си, за да съдиш ближния *си*[3]? (1) Ис. 33:22; (2) Лк. 12:5; Римл. 2:3; (3) Мт. 7:1

13 Слушайте сега вие, които казвате: Днес или утре ще отидем в еди-кой си град, ще останем там една година, ще търгуваме и ще спечелим[1] – (1) Лк. 12:18

14 когато вие не знаете какъв ще бъде утре животът ви[1], защото вие сте пара, която се явява за малко и после изчезва[2] – (1) Пр. 27:1; (2) Пс. 39:4,5; 102:3; Лк. 12:20

15 вместо да казвате: Ако иска Господ[1] и сме живи, ще направим това или онова. (1) Деян. 18:21

16 Но сега вие се хвалите във вашата надутост[1]. Всяка такава хвалба е зло[2].

(1) 1 Йн. 2:16; 1 Кор. 13:4; (2) 1 Кор. 5:6

17 И така, ако някой знае да прави добро и не го прави, за него това е грях[1]. (1) Лк. 12:47

5

5 Елате сега вие, богатите, плачете и ридайте поради бедствията, които идват върху вас[1]. (1) Лк. 6:24

2 Богатството ви изгни и дрехите ви са изядени от молци[1]. (1) Йов 13:28; Мт. 6:19

3 Златото ви и среброто ви ръждясаха и ръждата им ще свидетелства против вас и ще изяде месата ви като огън[1]. Вие събирахте съкровища в последните дни. (1) Пр. 11:17

4 Ето, заплатата на работниците, които са жънали нивите ви, и от която ги лишихте[1], вика и виковете на жетварите влязоха в ушите на Господа на Войнствата[2]. (1) Лев. 19:13; Ер. 22:13; Мал. 3:5;
(2) Бит. 4:10; Изх. 22:23; Втзк. 24:15

5 Вие живяхте на земята разкошно и разпуснато[1]; угоихте сърцата си в ден на клане. (1) Лк. 16:19

6 Осъдихте, убихте праведния[1] *и той* не ви се противи[2].

(1) Пс. 11:2; 94:21; Пр. 17:15; Ам. 5:12; (2) Мт. 5:39

7 И така, братя, бъдете търпеливи[1] до Господното пришествие. Ето, земеделецът очаква скъпоценния плод от земята и дълго търпи за него, докато получи и ранния, и късния дъжд[2].

(1) Евр. 10:36; (2) Втзк. 11:14; 2 Тим. 2:6

8 Бъдете и вие търпеливи и укрепете сърцата си, защото Господното пришествие наближи[1]. (1) 1 Петр. 4:7; Евр. 10:37

9 **Не се оплаквайте един от друг, бра-
тя, за да не бъдете осъдени[1]; ето, Съ-
дията стои пред вратата[2].**
(1) Мт. 7:1; (2) Мт. 24:33
10 **Братя, вземете за пример на стра-
дание и на търпение пророците[1], кои-
то говориха в Господното Име[2].**
(1) Ер. 26:14,15; Мт. 5:12; Евр. 11:32; (2) Ер. 26:16
11 **Ето, облажаваме онези, които са
останали твърди[1]. Чули сте за твър-
достта на Йов[2] и сте видели края от
Господа[3] – че Господ е много жалостив
и милостив[4].** (1) гл. 1:4,12; Римл. 12:12; Евр. 6:12;
(2) Йов 1:21,22; (3) Йов 42:10-17; (4) Пс. 103:13; Плач 3:32
12 **А преди всичко, братя мои, не се
кълнете нито в небето, нито в земята,
нито с някоя друга клетва[1]; а нека ва-
шето Да да бъде Да и вашето Не да
бъде Не[2], за да не паднете под осъж-
дане[3].** (1) Мт. 5:34; (2) Мт. 5:37; (3) Мт. 12:36
13 **Страда ли някой от вас, нека се
моли[1]. Весел ли е някой, нека пее хва-
лебни песни[2].**
(1) Пс. 50:15; (2) 2 Царе 22:50; Пс. 57:7; Деян. 16:25
14 **Болен ли е някой от вас, нека
повика старейшините[1] на църквата и
нека се помолят над него и го помажат
с масло в Господното Име[2].**
(1) Деян. 15:6; (2) Мк. 6:13
15 **И молитвата на вярата[1] ще избави
страдащия[2] и Господ ще го повдигне,
и ако е извършил грехове, ще му се
простят[3].** (1) 1 Кор. 12:9; (2) Мк. 11:24; (3) Ис. 38:17
16 **И така, изповядвайте един на друг
греховете си[1] и се молете един за друг[2],
за да оздравеете[3]. Много може молит-
вата на праведния в действието си[4].**
(1) Пр. 28:13; (2) 1 Сол. 1:2; 5:25;
(3) Бит. 20:17; (4) Бит. 18:32; Изх. 32:11-14
17 **Илия беше човек със същото ес-
тество като нас; и се помоли с молит-
ва да не вали дъжд, и не валя дъжд на
земята три години и шест месеца[1].**
(1) Лк. 4:25
18 **И пак се помоли, и небето даде
дъжд и земята произведе своя плод[1].**
(1) 3 Царе 18:42; Пс. 104:14
19 **Братя мои, ако някой от вас се от-
клони от истината и един го обърне[1],**
(1) Гал. 6:1; 2 Тим. 2:25
20 **нека знае, че който е обърнал
грешния от заблудения му път, ще спа-
си една душа от смърт[1] и ще покрие
много грехове[2].**
(1) Пр. 11:30; Юда 23; (2) 1 Петр. 4:8

Първото съборно послание на свети апостол

ПЕТЪР

1 **Петър, апостол на Иисус Христос**[1]**,
до пришълците**[2]**, пръснати**[3] **из Понт, Га-
латия, Кападокия, Азия и Витиния,**

(1) Мт. 10:2; 2 Петр. 1:1; (2) гл. 2:11; (3) Як. 1:1

2 **избрани**[1] **по предузнанието**[2] **на Бог
Отец чрез освещението на Духа**[3]**, за да
сте послушни**[4] **и да бъдете поръсени с
кръвта на Иисус Христос**[5]**: Благодат и
мир да ви се умножи**[6]**!**

(1) гл. 2:9; Еф. 1:4; Кол. 3:12; (2) Римл. 8:29; (3) 1 Кор. 6:11; (4) Римл. 1:5; (5) Евр. 12:24; (6) 2 Петр. 1:2; Юда 2

3 **Благословен** *да бъде* **Бог и Отец на
нашия Господ Иисус Христос**[1]**, който
според голямата Си милост**[2] **ни ново-
роди**[3] **за жива надежда**[4] **чрез възкресе-
нието на Иисус Христос от мъртвите**[5]**,**

(1) 2 Кор. 1:3; Еф. 1:3; (2) Еф. 2:4; (3) ст. 23; (4) Римл. 8:24; Еф. 1:18; (5) 1 Кор. 15:20

4 **за наследство нетленно и неопетне-
но, и което не повяхва**[1]**, запазено на
небесата за вас**[2]**,**

(1) Пс. 16:6; Деян. 20:32; (2) Кол. 1:5

5 **които с Божията сила**[1] **сте пазени**[2]
чрез вяра[3] **за спасение, готово да се
открие в последното време**[4]**,**

(1) Йн. 10:29; (2) Пс. 37:28; (3) Евр. 11:1; (4) Римл. 13:11

6 **в което вие се радвате**[1]**, макар и за
малко време**[2] **да поскърбите сега, ако
е потребно, в различни изкушения**[3]**,**

(1) гл. 4:13; (2) гл. 5:10; 2 Кор. 4:17; (3) гл. 4:12; Евр. 12:10,11

7 **така че изпитването на вашата вя-
ра**[1] **– по-скъпоценна от златото**[2]**, което
е преходно, но пак се изпитва чрез
огън – да излезе за хвала и почест, и
слава, когато се яви Иисус Христос**[3]**,**

(1) Як. 1:3; (2) Пр. 17:3; Мал. 3:3; (3) 2 Сол. 1:7

8 **когото любите, без да сте Го видели,
в когото като вярвате, без сега да Го
виждате**[1]**, се радвате с неизказана и
преславна радост**[2]**,**

(1) Йн. 20:29; (2) Римл. 12:12

9 **като получавате следствието на вя-
рата си – спасението на душите**[1]**.**

(1) Евр. 10:39

10 **За това спасение търсиха и изслед-
ваха пророците, които пророкуваха за
благодатта, която е за вас**[1]**,**

(1) Мт. 13:17; Деян. 3:24

11 **като издирваха кое или какво вре-
ме посочваше Христовият Дух, който
беше в тях**[1]**, когато предизвестяваше
страданията на Христос**[2] **и последва-
щите ги слави**[3]**.**

(1) 2 Петр. 1:21; (2) Пс. 22:1-21; Мт. 26:24; (3) Ис. 60:1-7; Лк. 24:26

12 **И им се откри, че не за себе си, а
за вас служеха те в това, което сега ви
се извести чрез онези, които ви про-
повядваха благовестието чрез Светия
Дух, изпратен от небесата**[1]**, в което и
ангели желаят да надникнат.**

(1) 1 Сол. 1:5

13 **Затова, препашете се през слаби-
ните**[1] **на вашите мисли, бъдете трезви**[2]
**и имайте пълна надежда за благодатта,
която ще ви се даде при явяването на
Иисус Христос.**

(1) Лк. 12:35; Еф. 6:14; (2) гл. 4:7; Лк. 21:34; 1 Сол. 5:8; 2 Тим. 4:5

14 **Като деца на послушанието не се
съобразявайте с предишните страсти,**
които имахте **във вашето незнание**[1]**,**

(1) Еф. 4:18,22

15 **а както е свят Този, който ви е
призовал**[1]**, така бъдете и вие свети в
цялото си поведение**[2]**,**

(1) Ис. 6:3; (2) 2 Петр. 3:11; 1 Сол. 4:3

16 защото е писано: „Бъдете свети[1],
понеже Аз съм свят[2].“
(1) Евр. 12:14; (2) Лев. 11:44,45; 19:2
17 И ако призовавате като Отец[1]
Този, който без пристрастие[2] съди спо-
ред делото на всекиго[3], то прекарайте
със страх времето на вашето преби-
ваване[4],
(1) Пс. 89:26; (2) Деян. 10:34; (3) Откр. 2:23; (4) Евр. 12:28
18 като знаете, че не с преходни
неща – сребро или злато – сте изкупе-
ни от суетния живот, предаден ви от
бащите ви[1], (1) Ис. 52:3; Езек. 20:18
19 а със скъпоценната кръв на Хрис-
тос[1], като на агне[2] без недостатък и
петно[3].
(1) Мт. 20:28; Деян. 20:28; Гал. 4:5; (2) Йн. 1:29; (3) Евр. 9:14
20 Той наистина е бил предузнат пре-
ди създанието на света[1], но се яви в
тези последни времена за вас[2],
(1) Деян. 2:23; Еф. 1:4; (2) Римл. 16:25,26
21 които чрез Него вярвате в Бога[1],
който Го възкреси от мъртвите[2] и Му
даде слава[3], така че вашата вяра и на-
дежда да бъдат в Бога.
(1) Йн. 12:44; (2) Деян. 2:24; Евр. 13:20; (3) Еф. 1:20-22
22 Тъй като сте очистили душите си
чрез послушание на истината[1] за нели-
цемерно братолюбие[2], любете се един
друг горещо, с чисто сърце[3], (1) Йн. 15:3;
1 Йн. 3:19; (2) Римл. 12:9; (3) Йн. 13:34; 1 Йн. 4:7; 5:1
23 тъй като се новородихте не от
тленно семе, а от нетленно, чрез Бо-
жието слово[1], което живее[2] и трае (до
века). (1) ст. 3; Лк. 8:11; Йн. 1:13; (2) Евр. 4:12
24 Защото: „Всяко създание е като
трева и цялата му слава – като цвят
от трева. Тревата изсъхна и цветът ѝ
окапа[1], (1) Пс. 103:15,16; Як. 1:10,11
25 но словото Божие трае до века[1].“ И
това е словото, което ви е благовесте-
но[2]. (1) Ис. 40:6-8; Мт. 5:18; (2) Еф. 1:13

2 И така, като отхвърлите всяка зло-
ба, всяко лукавство, лицемерие, завист
и всяко одумване[1], (1) Як. 1:21; Еф. 4:25,31
2 пожелавайте като новородени деца
чистото мляко на словото[1], за да по-
раснете чрез него към спасение,
(1) Пс. 119:131
3 ако наистина сте опитали, че Господ
е благ[1]. (1) Пс. 34:8
4 При Него като идвате, *като* при жив
камък, от хората отхвърлен, но от Бога
избран и скъпоценен,
5 вие също като живи камъни се съг-
раждате в духовен дом[1], свято свещен-
ство[2], да принасяте духовни жертви,
благоприятни на Бога чрез Иисус Хрис-
тос[3]. (1) Еф. 2:22; (2) Откр. 1:6; (3) Римл. 12:1
6 Защото е писано в Писанието: „Ето,
полагам в Сион крайъгълен камък, из-
бран, скъпоценен; и който вярва в
Него, няма да се посрами[1].“
(1) Ис. 28:16; Римл. 9:33
7 За вас обаче, които вярвате, Той е
скъпоценност, а за тези, които не вяр-
ват: „Камъкът, който отхвърлиха зида-
рите, Той стана глава на ъгъла[1]“,
(1) Пс. 118:22; Мт. 21:42
8 и „Камък на препъване и канара
на съблазън*[1]“, защото се препъват,
бивайки непокорни[2], за което бяха и
определени[3]. **или:* повод за грях
(1) Ис. 8:14; Мт. 11:6; (2) Римл. 9:32; (3) Ис. 6:10
9 Но вие сте избран род[1], царско све-
щенство, свят народ, народ, който *Бог*
придоби[2], за да възвестявате доброде-
телите на Този, който ви призова от
тъмнината в Своята чудна светлина[3],
(1) гл. 1:2; (2) Изх. 19:6; Тит 2:14;
(3) Ис. 43:21; Йн. 12:46; Деян. 26:18
10 които някога не бяхте народ[1], а
сега сте Божи народ, не бяхте получи-
ли милост, а сега сте получили[2].
(1) Римл. 10:19; (2) Ос. 1:10; 2:21; Римл. 9:25
11 Възлюбени, умолявам ви, като
пришълци и чужденци *на света[1]* да се
въздържате от плътски страсти, които
воюват против душата[2],
(1) гл. 1:1; 1 Лет. 29:15; Евр. 11:13; (2) Римл. 13:14; Гал. 5:17
12 да живеете благоприлично между
езичниците[1], така че за каквото ви ху-
лят като злосторници[2], *да могат* чрез
добрите ви дела, които виждат, да про-
славят Бога в деня на посещението[3].
(1) 1 Сол. 4:12; (2) гл. 3:16; (3) Мт. 5:16
13 Покорявайте се заради Господа на
всяка човешка власт – било на царя,
като на върховна власт[1], (1) Пр. 24:21

14 **било на управниците, като на та-
кива, които са пратени от него за на-
казание на злосторниците и за похвала
на тези, които вършат добро**[1]**.**
(1) гл. 3:13; Римл. 13:1-4; Тит 3:1
15 **Защото това е Божията воля – като
правите добро, да накарате да замълчи
невежеството на безумните хора**[1]**,**
(1) Римл. 12:21; Тит 2:8
16 **като свободни**[1]**, но не употребява-
щи свободата за покривало на злото**[2]**,
а като Божии слуги**[3]**.**
(1) Йн. 8:36; (2) Гал. 5:13; (3) Римл. 6:22
17 **Почитайте всички**[1]**, любете брат-
ството, от Бога се бойте**[2]**, царя почи-
тайте**[3]**.** (1) Римл. 12:10; 13:7; (2) Екл. 12:13; (3) ст. 13
18 **Слуги, покорявайте се на господа-
рите си с пълен страх**[1] **– не само на
добрите и кротките, а и на опърнича-
вите,** (1) Еф. 6:5,6
19 **защото това е благодат, ако ня-
кой от съзнанието за Бога претърпява
скръб, като страда несправедливо**[1]**.**
(1) гл. 3:14
20 **Защото каква похвала, ако понася-
те търпеливо, когато ви бият за прес-
тъпленията ви?**[1] **Но когато вършите
добро и страдате, ако понасяте търпе-
ливо, това е благодат пред Бога**[2]**.**
(1) гл. 4:15; (2) гл. 3:17
21 **Защото за това сте призовани; по-
неже и Христос пострада за вас**[1]**, като
ви остави пример**[2]**, за да следвате по
Неговите стъпки**[3]**;**
(1) гл. 3:18; (2) Йн. 13:15; (3) Йн. 12:26; Откр. 14:4
22 **който грях не е сторил**[1]**, нито се е
намерило лукавство в устата Му**[2]**;**
(1) Лк. 23:41; (2) Ис. 53:9; Йн. 8:46
23 **който, когато Го хулеха, с хула не
отвръщаше; когато страдаше, не за-
плашваше**[1]**, а предаваше** *делото Си* **на
Този, който съди справедливо;**
(1) Ис. 53:7; Йн. 18:23
24 **който Сам възнесе в тялото Си
нашите грехове на дървото**[1]**, така че
ние, като сме умрели за греховете, да
живеем за правдата**[2]**; чрез чиито рани
вие оздравяхте**[3]**.**
(1) 1 Йн. 2:2; Евр. 9:28; 12:2; (2) Римл. 6:2,11; (3) Ис. 53:5
25 **Защото вие бяхте като овце, ко-
ито блуждаят**[1]**, но сега се върнахте
при Пастира**[2] **и Надзорника на вашите
души.** (1) Пс. 119:176; Ис. 53:6;
(2) гл. 5:4; Ис. 40:11; Езек. 34:5,23; Йн. 10:11,14

3 **Също така и вие, жени, покорявай-
те се на мъжете си**[1]**, така че даже ако
някои** *от тях* **не се покоряват на сло-
вото**[2]**, да се спечелят без слово, чрез
поведението на жените си,**
(1) 1 Кор. 14:34; (2) 1 Кор. 7:13
2 **като видят вашето поведение в
страх и чистота.**
3 **Вашето украшение да не е външно,**
тоест **плетене на косата, кичене със
злато или обличане със** *скъпи* **дрехи**[1]**,**
(1) Ис. 3:16-24; 1 Тим. 2:9
4 **а скритият човек на сърцето, с не-
тленното** *украшение* **на кротък и тих
дух**[1]**, което е скъпоценно пред Бога**[2]**.**
(1) Як. 3:13; (2) 1 Царе 16:7
5 **Защото така някога и светите жени,
които се надяваха на Бога, украсяваха
себе си, като се покоряваха на мъ-
жете си,**
6 **както Сара се покоряваше на Авраам
и го наричаше господар**[1]**, чиито деца
станахте и вие, като правите добро и
не се боите от никаква заплаха**[2]**.**
(1) Бит. 18:12; Еф. 5:33; (2) Пс. 112:7; Пр. 3:25
7 **Също и вие, мъже, живейте благо-
разумно, като с по-слаб съсъд, с жен-
ския** *пол и им* **отдавайте почит като на
сънаследници на благодатта на живота,
за да не бъдат възпрепятствани молит-
вите ви**[1]**.** (1) 1 Кор. 7:5
8 **А най-после, бъдете всички едино-
мислени**[1]**, състрадателни, братолюби-
ви**[2]**, милостиви, смирени**[3]**.**
(1) Римл. 15:5; Фил. 2:2; (2) Евр. 13:1; (3) Кол. 3:12
9 **Не връщайте зло за зло или хула за
хула**[1]**, а напротив, благославяйте**[2]**, като
знаете, че за това бяхте призовани, за
да наследите благословение.**
(1) 1 Сол. 5:15; (2) Мт. 5:44
10 **Защото, „който желае да люби жи-
вота и да види добри дни, нека пази
езика си от зло и устните си – от лъж-
ливо говорене**[1]**;** (1) Пр. 4:24; Еф. 4:25
11 **нека се отклони от злото и да вър-
ши добро**[1]**; нека търси мир и да се
стреми към него**[2]**.** (1) Римл. 12:9; (2) Евр. 12:14

12 **Защото очите на Господа са върху праведните и ушите Му – към тяхната молитва**[1]**, но лицето на Господа е против онези, които вършат зло**[2]**."**
(1) Йн. 9:31; (2) Пс. 34:12-16

13 **И кой ще ви стори зло, ако сте станали ревностни за доброто?**[1] (1) гл. 2:14

14 **Но ако пострадате за правдата, блажени** *сте*[1]*;* **а „от тяхното заплашване не се бойте**[2]**, и не се смущавайте."**
(1) гл. 2:19,20; Мт. 5:10; (2) Мт. 10:28

15 **Но пазете свят в сърцата си Христос като Господ**[1] **и бъдете винаги готови да отговаряте на всеки, който ви пита за основанията на вашата надежда, но с кротост и страхопочитание,**
(1) Ис. 8:13

16 **като имате чиста съвест**[1]**, така че във всичко, в което ви одумват като злосторници, да се посрамят онези, които клеветят доброто ви поведение в Христос**[2]**.** (1) ст. 21; Деян. 24:16; (2) гл. 2:12; Тит 2:8

17 **Защото е по-добре да страдате, като вършите добро, ако е такава Божията воля**[1]**, а не като вършите зло**[2]**.**
(1) гл. 4:19; (2) гл. 2:20

18 **Защото и Христос един път пострада за греховете**[1] **– Праведният**[2] **за неправедните**[3] **– за да ни приведе при Бога**[4]**, бидейки умъртвен по плът**[5]**, но оживотворен по Дух**[6]**;**
(1) гл. 2:21-24; (2) Деян. 3:14; (3) Римл. 5:6-8; (4) Йн. 14:6; (5) Кол. 1:22; (6) гл. 4:6; Римл. 1:4; 8:11

19 **в когото Той също отиде да проповядва на духовете в тъмницата,**

20 **които едно време бяха непокорни**[1]**, когато Божието дълготърпение ги чакаше в дните на Ной, докато се правеше ковчегът**[2]**, в който малцина, тоест осем души, се спасиха през вода**[3]**,**
(1) Мт. 24:38,39; (2) Евр. 11:7; (3) Бит. 7:7; 2 Петр. 2:5

21 **чийто образ**[1]**, кръщението**[2]**, и сега ви спасява – не измиването на плътската нечистота, а молбата към Бога за чиста съвест**[3] **– чрез възкресението на Иисус Христос**[4]**,**
(1) Римл. 6:17; (2) Мк. 16:16; (3) ст. 16; (4) Римл. 6:3,4

22 **който се е възнесъл на небето и е отдясно на Бога**[1] **и на когото се покориха ангели, власти и сили**[2]**.**
(1) Мк. 16:19; Деян. 7:55; (2) Мт. 28:18; Еф. 1:21

4 **И така, понеже Христос пострада (за нас) по плът**[1]**, въоръжете се и вие със същата мисъл, защото този, който е пострадал по плът, се е оставил от греха,** (1) Римл. 8:3

2 **за да живеете през останалото в плътта време не вече по човешките страсти**[1]**, а по Божията воля**[2]**.**
(1) гл. 2:11; Римл. 6:12,13; Тит 2:12; (2) Римл. 12:2

3 **Защото достатъчно е миналото време, когато постъпвахте като езичниците**[1]**, като живеехте в разпуснатост, страсти, пиянство, гуляи, пирове и гнусни идолослужения**[2]**.** (1) 1 Сол. 4:5;
(2) Мт. 15:19; Римл. 1:26; Еф. 2:2,3; 4:17,19; Тит 3:3

4 **Затова те се и чудят и** *ви* **хулят, че не тичате в същия поток на разпуснатостта**[1]**,** (1) 2 Тим. 3:12

5 **но те ще отговарят пред Онзи, който е готов да съди живите и мъртвите**[1]**.**
(1) 2 Тим. 4:1

6 **Затова именно беше проповядвано благовестието и на мъртви**[1]**, за да бъдат съдени по човешки в плът, но да живеят по Бога в дух**[2]**.**
(1) Йн. 5:25; (2) гл. 3:18; Римл. 8:10

7 **А краят на всичко е близо**[1]**, затова бъдете благоразумни и бодърствайте в молитвите си**[2]**.**
(1) Як. 5:8; 1 Йн. 2:18; 1 Кор. 10:11; (2) гл. 1:13

8 **Преди всичко имайте усърдна любов помежду си**[1]**, защото любовта покрива множество грехове**[2]**.**
(1) 1 Кор. 16:14; 1 Сол. 3:12; (2) Пр. 10:12; Як. 5:20

9 **Бъдете гостолюбиви едни към други**[1]**, без да роптаете**[2]**.**
(1) Римл. 12:13; (2) Фил. 2:14

10 **Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многообразната Божия благодат**[1]**.**
(1) Лк. 12:42; Римл. 12:6-8; 1 Кор. 4:1; 12:4-31; Еф. 4:7,11

11 **Ако говори някой,** *нека говори* **като Божии думи**[1]**; ако служи някой**[2]**,** *нека служи* **според силата, която му дава Бог**[3]**; за да се слави във всичко Бог чрез Иисус Христос**[4]**, на когото е славата и господството до вечни векове. Амин**[5]**.** (1) 2 Царе 23:2;
1 Кор. 2:13; 2 Кор. 2:17; 4:2; (2) Римл. 12:7;
(3) гл. 5:10; (4) 1 Кор. 10:31; (5) гл. 5:11; Откр. 1:6

12 **Възлюбени, не се чудете на огненото изпитание[1], което идва върху вас, за да ви изпита[2], като че ви се случва нещо чудно[3],**
(1) Ис. 48:10; (2) гл. 1:6,7; (3) гл. 5:9; 1 Сол. 3:3,4
13 **а се радвайте[1], доколкото сте участници в страданията на Христос, за да се радвате и ликувате и когато се яви Неговата слава[2].**
(1) Деян. 5:41; Фил. 3:10; Евр. 10:34; (2) гл. 1:7
14 **Блажени** *сте,* **ако ви опозоряват за Христовото Име[1], защото Духът на славата и на Бога почива на вас[2]; (откъм тях се хули, а откъм вас се прославя).**
(1) Мт. 5:11; Лк. 6:22; Деян. 5:41; (2) Ис. 11:2
15 **Но нека никой от вас не страда като убиец или крадец, или злодей, или като такъв, който се бърка в чужди работи[1].** (1) гл. 2:20
16 **Но ако** *страда някой* **като християнин[1], да не се срамува, а да слави Бога с това име[2].** (1) Деян. 11:26; (2) 2 Тим. 1:12
17 **Защото** *дойде* **времето да се започне съдът от Божия дом[1]; и ако** *започне* **първо от нас, какъв** *ще бъде* **краят на тези, които не се покоряват на Божието благовестие?[2]**
(1) Ис. 10:12; Ер. 25:29; Езек. 9:6; 1 Кор. 11:32; (2) Лк. 23:31
18 **И ако праведният едва се спасява, то къде ще се яви безбожният и грешният?**
19 **Затова и тези, които страдат по Божията воля[1], нека предават душите си на верния Създател, като вършат добро[2].** (1) гл. 3:17; (2) Пс. 37:3

5 **И така, старейшините, които са между вас, увещавам аз, който също съм старейшина и свидетел на страданията на Христос[1], и участник на славата, която има да се яви[2]:**
(1) Лк. 24:48; Йн. 15:27; (2) Римл. 8:17
2 **пасете Божието стадо, което е между вас[1]; надзиравайте го не по принуда, а с добра воля[2], като за Бога, нито за гнусна печалба[3], а с усърдие,**
(1) Йн. 21:15-17; Деян. 20:28; (2) 1 Кор. 9:17; (3) 1 Сол. 2:5; 1 Тим. 3:3; Тит 1:7
3 **нито като че ли сте господари над онези, които са ви поверени[1], а като сте пример на стадото[2].** (1) Мт. 20:26,27; Лк. 22:26; 2 Кор. 1:24; (2) Фил. 3:17; 1 Тим. 4:12
4 **И когато се яви Пастироначалникът[1], ще получите венеца на славата, който не повяхва[2].** (1) Йн. 10:11; (2) 1 Кор. 9:25
5 **Така и вие, по-младите, се покорявайте на старейшините[1]. А всички се облечете със смирение, като се покорявате един на друг[2], защото „Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат[3].“** (1) Лев. 19:32; Еф. 5:21; Евр. 13:17; (2) Римл. 12:10; (3) Пр. 3:34; Як. 4:6
6 **И така, смирете се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно[1],** (1) Йов 22:29; Ис. 57:15; Мт. 23:12
7 **и всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас[1].**
(1) Пс. 40:17; 55:22; Мт. 6:25,31
8 **Бъдете трезви, бъдете бдителни[1], защото вашият противник, дяволът, обикаля като ревящ лъв и търси кого да погълне[2].** (1) Лк. 21:36; 1 Кор. 16:13; 1 Сол. 5:6; (2) Йов 1:11; 2 Кор. 2:11; Откр. 12:4
9 **Съпротивете му се, стоейки твърди във вярата[1], като знаете, че същите страдания се понасят и от братството ви в света[2].** (1) Як. 4:7; (2) гл. 4:12; 1 Сол. 2:14
10 **А Бог на всяка благодат[1], който ви е призовал за Своята вечна слава в Христос (Иисус)[2], да ви усъвършенства[3], утвърди[4], укрепи и направи непоколебими, след като пострадате малко[5].** (1) 2 Кор. 9:8; (2) 2 Сол. 2:14; (3) Фил. 1:6; (4) Пс. 37:23; 2 Сол. 2:17; (5) гл. 1:6
11 **На Него да бъде господството до вечни векове. Амин[1].** (1) гл. 4:11; Римл. 11:36
12 **Чрез Сила[1], верния брат, както мисля, ви писах накъсо[2], като ви насърчавам и заявявам, че това е истинската Божия благодат, в която вие стоите[3].**
(1) Деян. 15:22; (2) Евр. 13:22; (3) Деян. 13:43; Тит 2:11-13
13 **Поздравява ви и избраната заедно с вас** *църква* **във Вавилон, а също и синът ми Марк[1].** (1) Деян. 12:12
14 **Поздравете се един друг с целувка на любов[1]. Мир на всички вас, които сте в Христос[2]. Амин.**
(1) Римл. 16:16; (2) Еф. 6:23

Второто съборно послание на свети апостол

П Е Т Ъ Р

1 **Симон Петър, слуга и апостол на
Иисус Христос**[1]**, до онези, които чрез
правдата на нашия Бог и Спасител
Иисус Христос**[2] **са получили еднаква с
нас скъпоценна вяра**[3]**:**
(1) 1 Петр. 1:1; (2) Тит 2:13; (3) Тит 1:4
2 **Благодат и мир да ви се умножи**[1] **в
познаването на Бога и на Иисус, на-
шия Господ**[2]**!** (1) Дан. 4:1; 1 Петр. 1:2; (2) Йн. 17:3
3 **Понеже Неговата божествена сила
ни е подарила всичко** *потребно* **за жи-
вота**[1] **и за благочестието**[2] **чрез позна-
ването на Този**[3]**, който ни е призовал
чрез Своята слава и съвършенство**[4]**,**
(1) 1 Йн. 5:13; (2) 1 Тим. 3:16; (3) Кол. 3:10; (4) Еф. 1:17-19
4 **чрез които ни се подариха най-го-
леми и скъпоценни обещания**[1]**, за да
станете чрез тях участници на божест-
веното естество**[2]**, като сте избягали от
произлязлата от страстите поквара в
света**[3] **–** (1) Евр. 8:6; (2) 1 Йн. 3:9; (3) Гал. 1:4
5 **точно затова, като положите вся-
ко старание, прибавете на вярата си
добродетел, на добродетелта – позна-
ние,**
6 **на познанието – себеобуздание, на
себеобузданието – търпение, на търпе-
нието – благочестие,**
7 **на благочестието – братолюбие и на
братолюбието – любов.**
8 **Защото, ако тези** *добродетели* **се на-
мират у вас и се умножават, те ви
правят да не сте безделни, нито без-
плодни в познаването на нашия Господ
Иисус Христос**[1]**.** (1) гл. 3:18
9 **Защото онзи, у когото те не се на-
мират, е сляп, късоглед**[1] **и е забравил,
че е бил очистен от старите си грехо-
ве**[2]**.** (1) 1 Йн. 2:9-11; (2) Мт. 18:32,33; Евр. 1:3
10 **Затова, братя, постарайте се още
повече да затвърдявате вашето приз-
вание и избиране**[1]**, защото, като вър-
шите тези** *неща,* **никога няма да се
спънете**[2]**.** (1) Фил. 2:12; (2) 1 Йн. 3:6
11 **Понеже така изобилно ще ви се
даде достъп във вечното царство на
нашия Господ и Спасител Иисус Хрис-
тос**[1]**.** (1) Лк. 1:33
12 **Затова винаги ще бъда готов да ви
напомням за тези работи**[1]**, ако и да ги
знаете и да сте утвърдени в истината,
която сега имате пред вас**[2]**.**
(1) Римл. 15:14; Фил. 3:1; 2 Тим. 2:14; (2) 1 Йн. 2:21
13 **Мисля, че е правилно, докато съм
в тази** *телесна* **хижа**[1]**, да ви подтиквам
чрез напомняне**[2]**,** (1) 2 Кор. 5:1; (2) гл. 3:1
14 **понеже зная, че скоро ще напусна
хижата си, както и ми извести нашият
Господ Иисус Христос**[1]**.**
(1) Йн. 21:18,19; 2 Тим. 4:6
15 **Даже ще се постарая, така че вие
и след смъртта ми да можете винаги
да си припомняте тези работи.**
16 **Защото, когато ви обявихме силата
и пришествието на нашия Господ
Иисус Христос**[1]**, ние не следвахме хитро**

измислени басни[2]**, а бяхме очевидци**[3] **на Неговото величие**[4]**.** (1) Мт. 16:27,28; (2) 2 Кор. 2:17; (3) 1 Йн. 1:1-3; (4) Мт. 17:2; Йн. 1:14

17 **Защото Той прие от Бог Отец почест и слава, когато от великолепната Слава дойде до Него такъв глас: „Този е Моят възлюбен Син, в когото благоволих**[1]**.“** (1) Мт. 3:17

18 **И ние чухме този глас да идва от небето, когато бяхме с Него на святата планина**[1]**.** (1) Лк. 9:35

19 **И така, ние държим пророческото слово** *още по-***твърдо**[1] **и вие добре правите, че внимавате на него**[2] **като на светило**[3]**, което свети в тъмно място, докато се зазори**[4] **и зорницата изгрее в сърцата ви**[5]**.** (1) гл. 3:2; Зах. 1:6; Лк. 1:70; 24:44; (2) 2 Лет. 20:20; (3) Пс. 119:105; Пр. 6:23; (4) Римл. 13:12; (5) Откр. 2:28

20 **И това да знаете преди всичко, че никое пророчество в Писанието не става от собствено разяснение,**

21 **защото никога не е идвало пророчество по волята на човека, а (светите) Божии хора са говорили, движени от Светия Дух**[1]**.** (1) 2 Царе 23:2; Мт. 22:43; Лк. 1:67; 1 Петр. 1:11; 2 Тим. 3:16

2 **Но е имало също и лъжливи пророци между народа**[1]**, както и между вас ще има лъжливи учители**[2]**, които ще въведат тайно гибелни ереси, като се отричат даже от Господаря, който ги е купил**[3]**, и ще навлекат на себе си бърза погибел.** (1) Ер. 14:14; 23:21; (2) Мт. 24:11; Деян. 20:30; Откр. 2:14,15; (3) Мт. 10:33

2 **И мнозина ще последват техните безчинства**[1] **и заради тях пътят на истината ще се похули**[2]**.** (1) 2 Тим. 4:3,4; (2) Римл. 2:24; 1 Тим. 6:1

3 **От алчност те ще ви използват с престорени думи**[1]**; но тяхната присъда, отдавна** *приготвена,* **не се забавя и тяхната погибел не дреме**[2]**.** (1) ст. 14; Римл. 16:18; (2) Втзк. 32:35; Юда 4

4 **Защото, ако Бог не пощади и ангели, когато съгрешиха**[1]**, а ги хвърли в мрачните ровове на ада**[2] **и** *ги* **предаде да бъдат пазени за съд**[3]**;** (1) Юда 6; (2) Лк. 8:31; (3) Откр. 20:2,3

5 **и** *ако* **не пощади стария свят, но запази с още седем души Ной, проповедника на правдата, като докара потоп върху света на безбожните**[1]**;** (1) Бит. 7:23; 8:18; 1 Петр. 3:20

6 **така също,** *ако Той* **осъди на разорение градовете Содом и Гомора**[1]**, като ги обърна на пепел и ги постави за пример на онези, които след това щяха да вършат нечестие**[2]**,** (1) Бит. 19:25; (2) Втзк. 29:23; Ис. 13:19; Юда 7

7 **но избави праведния Лот**[1]**, който се измъчваше поради развратния живот на безбожните –** (1) Бит. 19:29

8 **защото този праведник, като живееше между тях, от ден на ден измъчваше праведната си душа, като гледаше и слушаше беззаконните им дела**[1] **–** (1) Езек. 9:4

9 **то знае Господ как да избави благочестивите от изкушения**[1]**, а неправедните да държи под наказание за съдния ден**[2]**,** (1) Пс. 34:19; Дан. 3:17; Мт. 6:13; 1 Кор. 10:13; Откр. 3:10; (2) Пс. 1:5; Юда 15; Римл. 2:5

10 **а особено тези, които следват плътта в нечисти похоти**[1] **и презират властта. Дръзки и самонадеяни, те не се страхуват да хулят славните** *същества*[2]*;* (1) Еф. 5:5,6; Евр. 13:4; Юда 16; (2) Юда 8

11 **докато ангелите, които са по-големи по мощ и сила**[1]**, не представят против тях хулителна присъда пред Господа**[2]**.** (1) Пс. 103:20; (2) Юда 9

12 **Тези обаче като диви животни, по природа създадени, за да бъдат хващани и изтребвани, хулят за** *неща,* **които не разбират**[1]**, и ще погинат изцяло в своята поквара**[2]**,** (1) Йов 42:3; (2) Юда 10

13 **като получат заплатата на неправдата. Те считат за удоволствие да разкошестват денем,** *те са* **петна и позор, които се наслаждават на измамите си, докато се гощават с вас**[1]**,** (1) Юда 12

14 **като очите им са пълни с прелюбодейство**[1] **и с непрестанен грях, като подмамват неутвърдени души**[2]**. Сърцето им е научено на алчност,** *те са* **деца на проклятие**[3]**,** (1) Пр. 6:25; Мт. 5:28; (2) ст. 3; (3) Еф. 2:3

15 **които оставиха правия път**[1] **и се отклониха, като последваха пътя на Валаам Веоров**[2]**, който обикна заплатата на неправдата**[3]**,**
(1) Пр. 4:25-27; (2) Откр. 2:14; (3) Чис. 22:7,16-19; Юда 11

16 **но беше изобличен за своето беззаконие,** *когато* **нямо магаре проговори с човешки глас и възпря безумието на пророка**[1]**.** (1) Чис. 22:28-30

17 **Те са безводни кладенци**[1]**, мъгли, тласкани от буря, за които е запазена тъмнината на мрака (до века)**[2]**.**
(1) Юда 12; (2) Мт. 8:12; Юда 13

18 **Защото, като говорят с надуто празнословие**[1]**, те подмамват чрез плътски страсти**[2] **и безнравственост онези, които едва са избягали от живеещите в заблуда**[3]**.**
(1) Юда 16; (2) гл. 3:3; Юда 18; (3) гл. 3:17

19 **Обещават им свобода, докато те сами са роби на покварата**[1]**; защото, от когото е победен някой, от него бива и поробен**[2]**.** (1) Йн. 8:34; (2) Римл. 6:16

20 **Защото, ако след като са избягали от покварата на света**[1] **чрез познаването на Господа и Спасителя Иисус Христос, те пак се заплитат в тях и са победени, то последното** *състояние* **е по-лошо за тях от първото**[2]**.**
(1) Як. 1:27; (2) Мт. 12:45

21 **Понеже за тях щеше да бъде по-добре да не бяха познали пътя на правдата, отколкото, след като са го познали, да се отвърнат от предадената им свята заповед**[1]**.** (1) Лк. 12:48

22 **С тях се е случило според истинската пословица: „Псето се върна на бълвоча си**[1] **и окъпаната свиня се** *върна* **да се валя в тинята.“** (1) Пр. 26:11

3 **Ето, възлюбени, пиша ви това второ писмо; и в тези** *двете* **събуждам чрез напомняне вашия чист разсъдък**[1]**,**
(1) гл. 1:12,13

2 **за да помните думите, изговорени по-напред от светите пророци**[1]**, и заповедта на Господа и Спасителя,** *дадена* **чрез** *изпратените* **при вас апостоли**[2]**.**
(1) гл. 1:19; Евр. 1:1; (2) Юда 17; 1 Сол. 4:1

3 **Преди всичко знайте това, че в последните дни ще дойдат подиграватели с подигравки, които ще ходят по своите собствени страсти**[1] **и ще казват:**
(1) гл. 2:18; 1 Тим. 4:1

4 **Къде е обещаното Му пришествие? Защото, откакто са се поминали бащите ни, всичко си стои така,** *както е било* **от началото на създанието**[1]**.**
(1) Ис. 5:19; Езек. 12:22; Мт. 24:48

5 **Защото те своеволно не признават това, че чрез Божието слово от началото е имало небеса и земя**[1]**, сплотена от водата и сред водата**[2]**,**
(1) Бит. 1:1; (2) Бит. 1:6-10; Пс. 24:2; 33:6

6 *но пак* **посредством нея тогавашният свят, потопен от водата, загина**[1]**.**
(1) Бит. 1:2

7 **Така, със същото слово, са съхранени и днешните небе и земя, пазени за огън**[1] **до деня на съда и погибелта на нечестивите хора**[2]**.** (1) Ис. 51:6; (2) 2 Сол. 1:8

8 **Но това да не бъде скрито от вас, възлюбени, че за Господа един ден е като хиляда години и хиляда години – като един ден**[1]**.** (1) Пс. 90:4

9 **Господ не забавя това, което е обещал, както някои смятат** *това* **за забавяне**[1]**, а дълго ни търпи; понеже не иска да погинат някои, а всички да достигнат до покаяние**[2]**.**
(1) Евр. 10:37; (2) Римл. 2:4; 1 Тим. 2:4

10 **Но Господният Ден ще дойде като крадец**[1]**, когато небесата ще отминат с бучене**[2] **и елементите нажежени ще се разпаднат, и земята и делата по нея ще изгорят**[3]**.**
(1) Мт. 24:43; (2) Мт. 24:35; (3) Откр. 20:11

11 **И така, понеже всичко това ще се разпадне, какви трябва да сте вие в своя свят живот**[1] **и благочестие**[2]**,**
(1) 1 Петр. 1:15; (2) 1 Тим. 2:2

12 **като очаквате и ускорявате идването на Божия Ден**[1]**, за който небето възпламенено ще се разпадне и нажежените елементи ще се стопят**[2]**?**
(1) 1 Сол. 1:10; (2) Евр. 1:11

13 **Но ние според обещанието Му очакваме нови небеса и нова земя**[1]**, в които обитава правда**[2]**.**
(1) Откр. 21:1; (2) Ис. 60:21

14 **Затова, възлюбени, като очаквате**
тези неща, старайте се да бъдете на-
мерени от Него в мир, чисти и непо-
рочни[1]**.** (1) Юда 24; Фил. 2:15
15 **И считайте дълготърпението на на-**
шия Господ за спасение[1]**, както ви е**
писал и възлюбеният ни брат Павел
според дадената му мъдрост, (1) ст. 9
16 **както** *пише* **и във всичките** *си* **пис-**
ма, когато говори в тях за тези рабо-
ти – в които има някои неща, мъчни
за разбиране, които невежите и неут-
върдените изопачават[1]**, както и другите**
Писания, за своя собствена гибел.
(1) Римл. 3:8
17 **И така, вие, възлюбени, като зна-**
ете *това* **предварително**[1]**, се пазете, да**
не би да се завлечете от заблуждение-
то на беззаконните и да отпаднете от
твърдостта си. (1) Мт. 24:25
18 **Но растете в благодатта и поз-**
нанието на нашия Господ и Спасител
Иисус Христос[1]**. На Него да бъде слава**
и сега, и в деня на вечността. Амин[2]**.**
(1) гл. 1:8; 1 Йн. 2:13; Еф. 4:13-15; Кол. 1:10; (2) Римл. 11:36

Първото (съборно) послание на свети апостол
Й О А Н

1 *Пишем ви за* това, което беше отначало[1], което чухме, което видяхме с очите си, което гледахме и ръцете ни попипаха[2] за Словото на живота[3],
(1) гл. 2:24; (2) Лк. 1:2; 24:39; Деян. 4:20; 2 Петр. 1:16; (3) Йн. 1:1,4

2 защото животът се яви[1] и ние видяхме, и свидетелстваме[2], и ви възвестяваме вечния живот[3], който беше в Отца и се яви на нас[4].
(1) 2 Тим. 1:10; (2) Йн. 15:27; Откр. 1:2; (3) гл. 5:11,20; (4) Йн. 1:14; 5:26

3 Това, което сме видели[1] и чули[2], него възвестяваме и на вас, за да имате и вие общение с нас, а пък нашето общение е с Отца и с Неговия Син Иисус Христос[3].
(1) Йн. 19:35; (2) Пс. 78:3; (3) гл. 2:24; 1 Кор. 1:9

4 И това *ви* пишем, за да бъде пълна вашата* радост[1].
**др. ркк.:* нашата
(1) Йн. 15:11; 2 Йн. 12

5 И известието, което чухме от Него и известяваме на вас, е това[1], че Бог е светлина[2] и в Него няма никаква тъмнина[3].
(1) гл. 3:11; (2) 1 Тим. 6:16; (3) Як. 1:17

6 Ако кажем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, лъжем[1] и не вършим истината.
(1) гл. 2:4; 4:20

7 Но ако ходим в светлината[1], както е и Той в светлината, имаме общение един с друг и кръвта на Иисус (Христос), Неговия Син, ни очиства от всеки грях[2].
(1) Еф. 5:8; (2) Евр. 9:14; Откр. 1:5

8 Ако кажем, че нямаме грях, лъжем себе си и истината не е в нас[1].
(1) Пс. 51:5; Римл. 7:20

9 Ако изповядваме греховете си[1], Той е верен и праведен да ни прости греховете[2] и да ни очисти от всяка неправда[3].
(1) Лк. 15:21; Пр. 28:13; (2) Пс. 32:5; (3) 1 Кор. 6:11

10 Ако кажем, че не сме съгрешили, правим *Бога* лъжец[1] и Неговото слово не е в нас.
(1) гл. 5:10

2 Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако някой съгреши, имаме Застъпник при Отца – Иисус Христос[1] Праведния[2].
(1) Римл. 8:34; (2) Деян. 3:14

2 Той е умилостивението за нашите грехове[1], но не само за нашите, а и за *греховете на* целия свят[2].
(1) гл. 4:10; 1 Петр. 2:24; (2) Йн. 1:29; Кол. 1:20

3 И по това знаем, че сме Го познали, ако пазим заповедите Му[1].
(1) Йн. 14:21

4 Който казва: Познах Го, а заповедите Му не пази, е лъжец и истината не е в него[1].
(1) гл. 1:6; Лк. 6:46; Як. 3:14; Тит 1:16

5 Но който пази словото Му, Божията любов в него наистина е съвършена[1]. По това знаем, че сме в Него[2].
(1) гл. 4:12; 5:3; (2) гл. 3:24

6 Който казва, че стои в Него, сам е длъжен да ходи, както е ходил *Христос*[1].
(1) Йн. 13:15

7 Възлюбени, не ви пиша нова заповед, а стара заповед, която сте имали от началото. Старата заповед е словото, което сте чули[1].
(1) гл. 3:11; 2 Йн. 5

8 **Но все пак, нова заповед**[1] **ви пиша – това, което е истинно и в Него, и във вас, защото тъмнината преминава и истинската светлина вече свети**[2]**.**
(1) Йн. 13:34; (2) 2 Петр. 1:19; Римл. 13:12

9 **Който казва, че е в светлината, а мрази брат си, той и досега е в тъмнината**[1]**.** (1) гл. 3:14; 4:20

10 **Който люби брат си, стои в светлината и в него няма повод за грях.**

11 **А който мрази брат си, той е в тъмнината и ходи в тъмнината, и не знае къде отива, защото тъмнината е заслепила очите му**[1]**.**
(1) Йн. 11:10; 2 Петр. 1:9

12 **Пиша на вас, дечица, защото вашите греховете са простени заради Неговото Име**[1]**.**
(1) Пс. 25:11; Лк. 24:47; 1 Кор. 6:11

13 **Пиша на вас, бащи, защото познахте Този, който е от началото**[1]**. Пиша на вас, младежи, защото победихте лукавия**[2]**. Писах на вас, дечица, защото познахте Отца**[3]**.** (1) Йн. 1:1; 2 Петр. 3:18; (2) Откр. 12:11; (3) Мт. 11:27; Римл. 8:15

14 **Писах на вас, бащи, защото познахте Този, който е от началото**[1]**. Писах на вас, младежи, защото сте силни**[2] **и Божието слово стои във вас**[3]**, и победихте лукавия**[1]**.**
(1) ст. 13; (2) Пр. 20:29; (3) Йн. 15:7

15 **Не любете света, нито каквото е в света. Ако някой люби света, любовта на Отца не е в него**[1]**.** (1) Мт. 6:24; Як. 4:4

16 **Защото всичко, което е в света – похотта на плътта**[1]**, похотта на очите**[2] **и тщеславието на живота**[3] **– не е от Отца, а е от света.**
(1) Еф. 2:3; (2) Бит. 3:6; (3) Бит. 3:5; Як. 4:16

17 **И светът преминава, и неговите похоти**[1]**, но който върши Божията воля, пребъдва до века**[2]**.**
(1) 1 Кор. 7:31; (2) Пс. 37:27; Мт. 7:21

18 **Дечица, последно време е; и както сте чули, че идва Антихрист**[1]**, така и сега са се явили много антихристи**[2]**; от това знаем, че е последно време.**
(1) гл. 4:3; 2 Сол. 2:3,4; (2) Мт. 24:5,24; 2 Йн. 7

19 **От нас излязоха, но не бяха от нас; защото, ако бяха от нас, щяха да останат с нас; но** *излязоха,* **за да стане явно, че те всички не са от нас**[1]**.**
(1) Деян. 20:30

20 **А вие имате помазанието от Светия**[1] **и знаете всичко**[2]**.**
(1) Деян. 10:38; 2 Кор. 1:21; (2) 1 Кор. 2:12

21 **Пиша ви не защото не знаете истината, а защото я знаете**[1] *и разбирате,* **че никаква лъжа не е от истината.**
(1) 2 Петр. 1:12

22 **Кой е лъжецът, ако не този, който отрича, че Иисус е Христос? Той е антихристът, който отрича Отца и Сина**[1]**.** (1) 2 Йн. 7

23 **Всеки, който отрича Сина, няма и Отца**[1]**; а който изповядва Сина, има и Отца**[2]**.** (1) Мт. 10:33; Йн. 5:23; (2) гл. 4:15; 2 Йн. 9

24 **Колкото до вас, нека онова, което сте чули отначало**[1]**, да стои във вас. Ако онова, което сте чули отначало, стои във вас, то и вие ще стоите в Сина и в Отца**[2]**.** (1) гл. 1:1; 2 Тим. 1:13; (2) гл. 1:3

25 **И това е обещанието, което Той ни даде – вечният живот**[1]**.** (1) гл. 1:2; Йн. 3:16

26 **Писах ви това заради тези, които ви подмамват**[1]**.** (1) гл. 4:1-3

27 **А колкото за вас, помазанието**[1]**, което приехте от Него, стои във вас**[2] **и нямате нужда да ви учи някой**[3]**; но както Неговото помазание ви учи за всичко и е истинско, а не лъжливо, и вие стойте в Него, както ви е научило**[4]**.** (1) ст. 20; (2) Йн. 14:17; (3) Йн. 14:26; 1 Кор. 2:15; (4) Йн. 16:13

28 **И така, дечица, стойте в Него**[1]**, та когато се яви**[2]**, да имаме дръзновение**[3] **и да не се посрамим пред Него при Неговото пришествие.**
(1) Йн. 15:4; Кол. 2:6,7; (2) Кол. 3:4; (3) гл. 4:17

29 **Ако знаете, че Той е праведен, знайте, че и всеки, който върши правда, е от Него роден**[1]**.**
(1) гл. 3:7,9; 4:7; 5:1,4,18; 3 Йн. 11

3 **Вижте каква любов ни е дал Отец**[1] **– да се наречем Божии деца**[2]**; а** *такива* **и сме. Затова светът не ни познава, защото Него не позна**[3]**.**
(1) гл. 4:10; Йн. 16:27; 17:23; Еф. 2:4; (2) Йн. 1:12; (3) Йн. 16:3; 17:25

2 Възлюбени, сега сме Божии деца и
още не е станало явно какво ще бъ-
дем, но знаем, че когато стане явно,
ще бъдем като Него[1], защото ще Го
видим Такъв, какъвто е[2].
(1) Римл. 8:29; (2) Пс. 17:15; Йн. 17:24
3 И всеки, който има тази надежда
в Него, очиства себе си, както Той е
чист[1]. (1) 2 Кор. 7:1
4 Всеки, който върши грях, върши и
беззаконие; и грехът е беззаконие.
5 И вие знаете, че Той се яви, за да
вземе нашите грехове[1], и в Него няма
грях[2]. (1) Йн. 1:29; (2) Йн. 7:18
6 Никой, който стои в Него, не съгре-
шава[1]; никой, който съгрешава, не Го
е видял и не Го е познал.
(1) гл. 5:18; 2 Петр. 1:10
7 Дечица, никой да не ви заблуждава![1]
Който върши правда, е праведен, как-
то и Той е праведен[2]. (1) Еф. 5:6; (2) гл. 2:29
8 Който върши грях, е от дявола, за-
щото дяволът съгрешава от началото[1].
Затова се яви Божият Син – за да
унищожи делата на дявола. (1) Йн. 8:44
9 Никой, който е роден от Бога, не
върши грях[1], защото Неговият Дух*
живее в него[2]; и не може да съгреша-
ва, защото е роден от Бога[3].
**букв.*: Неговото семе
(1) гл. 2:29; (2) Йн. 1:13; (3) 2 Петр. 1:4
10 По това се разпознават Божиите
деца и дяволските деца[1]: никой, който
не върши правда, не е от Бога, нито
онзи, който не люби брат си.
(1) Мт. 13:38; Йн. 8:44
11 Защото това е посланието[1], кое-
то чухте отначало[2]: да се любим един
друг[3];
(1) гл. 1:5; (2) гл. 2:7; (3) ст. 23; гл. 4:7,11; Йн. 13:34
12 не като Каин, *който* беше от лу-
кавия и уби брат си[1]. И защо го уби?
Защото неговите дела бяха зли, а на
брат му – праведни[2].
(1) Бит. 4:8; Юда 11; (2) Евр. 11:4
13 Не се чудете, братя, ако светът ви
мрази[1]. (1) Йн. 15:18,19
14 Ние знаем, че сме преминали от
смърт в живот[1], защото любим братя-
та. Който не люби, стои в смърт[2].
(1) Йн. 5:24; (2) гл. 2:9
15 Всеки, който мрази брат си, е чо-
векоубиец[1]; и вие знаете, че в нито
един човекоубиец не обитава вечен
живот. (1) Бит. 27:41; Мт. 5:22; Як. 4:2
16 По това познахме любовта, че Той
отдаде живота Си за нас[1]. Така и ние
сме длъжни да отдадем живота си за
братята[2].
(1) Мт. 20:28; Йн. 15:13; Гал. 1:4; (2) гл. 4:11
17 Но ако някой има благата на този
свят и види, че брат му е в нужда, а
заключи сърцето си за него, как оби-
тава в него Божията любов?[1]
(1) Як. 2:15,16
18 Дечица, да не любим с думи, нито
с език, а с дело и истина[1].
(1) 2 Йн. 1; Римл. 12:9; 2 Кор. 8:8
19 От това ще познаем, че сме от
истината[1], и ще успокоим сърцето си
пред Него, (1) 1 Петр. 1:22
20 защото, ако нашето сърце ни осъж-
да, Бог е по-голям от нашето сърце и
знае всичко[1]. (1) Евр. 4:13
21 Възлюбени, ако нашето сърце не
ни осъжда[1], ние имаме дързновение
спрямо Бога, (1) Римл. 14:22
22 и каквото и да поискаме, получа-
ваме от Него, защото пазим Неговите
заповеди и вършим това, което е угод-
но пред Него[1]. (1) гл. 5:14,15; Пс. 37:4
23 И това е Неговата заповед: да вяр-
ваме в Името на Неговия Син Иисус
Христос[1] и да се любим един друг[2],
както ни е заповядал[3].
(1) Йн. 6:29; (2) ст. 11; Гал. 5:6; (3) гл. 4:21
24 И който пази Неговите заповеди,
стои в Него и Той – в него[1]; и по това
познаваме, че Той обитава в нас – по
Духа, който ни е дал[2].
(1) гл. 4:16; Йн. 6:56; (2) гл. 4:13; 1 Кор. 6:19

4 Възлюбени, не вярвайте на всеки
дух[1], а изпитвайте духовете дали са от
Бога[2], защото много лъжепророци из-
лязоха по света[3]. (1) Ер. 23:16; 1 Тим. 4:2;
(2) 1 Кор. 12:10; 1 Сол. 5:21; Откр. 2:2; (3) Мт. 7:15
2 По това познавайте Божия Дух: все-
ки дух, който изповядва, че Иисус Хрис-
тос е дошъл в плът, е от Бога[1];
(1) гл. 5:1; Йн. 1:14

3 **а всеки дух, който не изповяда, че
Исус Христос е дошъл в плът, не е от
Бога; и това е** *духът* **на Антихриста**[1], **за
когото сте чули, че идва**[2], **и сега вече
е в света.** (1) 2 Йн. 7; (2) гл. 2:18
4 **Вие сте от Бога, дечица, и сте ги по-
бедили, защото Този, който е във вас,
е по-велик от онзи, който е в света**[1].
(1) Лк. 11:22
5 **Те са от света, затова светски гово-
рят и светът тях слуша**[1]. (1) Йн. 15:19
6 **Ние сме от Бога. Който познава
Бога, нас слуша; който не е от Бога,
не ни слуша**[1]. **По това познаваме духа
на истината и духа на заблудата**[2].
(1) Йн. 8:47; (2) Йн. 14:17
7 **Възлюбени, да се любим един друг**[1],
защото любовта е от Бога[2]; **и всеки,
който люби, е роден от Бога**[3] **и позна-
ва Бога.** (1) гл. 3:11; 1 Сол. 3:12;
(2) Римл. 5:5; (3) гл. 3:14; 5:1; Йн. 1:13
8 **Който не люби, не познава Бога,
защото Бог е любов**[1]. (1) ст. 16
9 **В това се изяви Божията любов към
нас**[1], **че Бог изпрати на света Своя
Единороден Син**[2], **за да живеем чрез
Него**[3].
(1) Тит 3:4; (2) Йн. 7:29; Римл. 8:39; (3) гл. 5:13; Йн. 3:16
10 **В това се състои любовта – не че
ние възлюбихме Бога, а че Той възлю-
би нас и прати Сина Си като умилос-
тивение за нашите грехове**[1].
(1) гл. 2:2; Римл. 5:8
11 **Възлюбени, понеже Бог така ни
възлюби, то и ние сме длъжни да** *се*
любим един другиго[1]. (1) гл. 3:11,16; Римл. 13:8
12 **Никой никога не е видял Бога**[1];
но ако *се* **любим един другиго, Бог
обитава в нас и Неговата любов е съ-
вършена в нас**[2]. (1) Изх. 33:20; Йн. 1:18; (2) гл. 2:5
13 **По това познаваме, че стоим в
Него и Той – в нас, защото ни е дал
от Духа Си**[1]. (1) гл. 3:24
14 **И ние видяхме и свидетелстваме**[1],
**че Отец прати Сина за Спасител на
света**[2]. (1) Йн. 1:34; (2) Йн. 3:17; 4:42
15 **Който изповяда, че Исус е Божият
Син**[1], **Бог обитава в него, и той – в
Бога**[2]. (1) гл. 5:5; Мт. 16:16; Деян. 9:20; (2) гл. 2:23
16 **И ние сме познали и сме повяр-
вали любовта, която Бог има към нас.
Бог е любов**[1]; **и който стои в любовта,
стои в Бога, и Бог – в него**[2].
(1) ст. 8; (2) гл. 3:24
17 **В това се усъвършенства любовта
в нас, че имаме дързновение**[1] **в съд-
ния ден, защото, както е Той, така сме
и ние в този свят.** (1) гл. 2:28
18 **В любовта няма страх, а съвър-
шената любов изгонва страха, защото
в страха има наказание, но който се
страхува, не е станал съвършен в лю-
бовта.**
19 **Ние любим, защото първо Той въз-
люби нас.**
20 **Ако каже някой: Любя Бога, а мра-
зи брат си, той е лъжец**[1]; **защото, кой-
то не люби брат си, когото е видял,
не може да люби Бога, когото не е
видял**[2]. (1) гл. 1:6; 2:9; (2) ст. 12
21 **И тази заповед имаме от Него:
който люби Бога, да люби и брат си**[1].
(1) гл. 3:23; Мт. 22:36-40

5 **Всеки, който вярва, че Исус е
Христос**[1], **е роден от Бога**[2]; **и всеки,
който люби Родителя, люби и родения
от Него**[3].
(1) Мк. 8:29; (2) гл. 2:29; 4:2; Гал. 3:26; (3) 1 Петр. 1:22,23
2 **По това познаваме, че любим Бо-
жиите деца – когато любим Бога и
изпълняваме Неговите заповеди.**
3 **Защото това е любов към Бога – да
пазим Неговите заповеди**[1]; **и заповеди-
те Му не са тежки**[2].
(1) гл. 2:5; Йн. 14:15,21; (2) Пс. 119:47; Мт. 11:30
4 **Защото всичко, което е родено от
Бога, побеждава света; и това е побе-
дата, която е победила света – нашата
вяра**[1]. (1) Йн. 16:33
5 **И кой побеждава света, ако не този,
който вярва, че Исус е Божият Син**[1]**?**
(1) гл. 4:15;
6 **Това е Исус Христос, който е до-
шъл чрез вода и кръв**[1]; **не само чрез
водата, а чрез водата и чрез кръвта;**
(1) Йн. 19:34; Евр. 9:19
7 **и Духът е, който свидетелства, поне-
же Духът е истината**[1]. (1) гл. 4:6; Йн. 15:26

8 Защото три са, които свидетелстват: Духът, водата и кръвта; и тези три са съгласни.

9 Ако приемаме свидетелството на хората, свидетелството на Бога е по-велико, защото свидетелството на Бога е това, че Той е свидетелствал за Сина Си[1]. (1) Йн. 5:32

10 Който вярва в Божия Син, има свидетелството в себе си[1]; който не вярва в Бога, Го е направил лъжец[2], защото не е повярвал на свидетелството, с което Бог е свидетелствал за Своя Син[3]. (1) Римл. 8:16; (2) гл. 1:10; (3) Йн. 3:33; 1 Кор. 2:1

11 И свидетелството е това, че Бог ни е дал вечен живот[1] и този живот е в Неговия Син[2]. (1) гл. 1:2; (2) Йн. 1:4; Римл. 6:23

12 Който има Сина, има живота; който няма Божия Син, няма живота[1]. (1) Йн. 3:36; 6:53

13 Това ви писах на вас, които вярвате в Името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот[1]. (1) гл. 4:9; Йн. 20:31

14 И увереността, която имаме към Него, е това, че ако молим нещо по Неговата воля, Той ни слуша[1]; (1) гл. 3:21,22; Пс. 65:2; Мт. 7:7,8

15 и ако знаем, че ни слуша, за каквото и да помолим, знаем, че получаваме това, което сме помолили от Него[1]. (1) Мк. 11:24

16 Ако някой види брат си, че извърши несмъртен грях, нека се моли, и *Бог* ще му даде живот – на онези, които съгрешават несмъртно. Има смъртен грях – не казвам за него да се моли.

17 Всяка неправда е грях; и има грях, който не е смъртен[1]. (1) Втзк. 22:26

18 Знаем, че всеки, който е роден от Бога, не съгрешава[1]; а *роденият от Бога пази себе си* и лукавият не го докосва. *—**др. рък.:* Роденият от Бога го пази (1) гл. 2:29; 3:6,9

19 Ние знаем, че сме от Бога[1]; и целият свят лежи в лукавия[2]. (1) ст. 1; (2) Гал. 1:4

20 Знаем също, че Божият Син е дошъл и ни е дал разум[1] да познаем истинния *Бог*[2]; и ние сме в истинния *Бог,* в Неговия Син Иисус Христос[3]. Този е истинният Бог[4] и вечен живот[5]. (1) 1 Кор. 2:12; (2) Откр. 3:7; (3) Йн. 14:20; (4) Римл. 9:5; (5) гл. 1:2; Йн. 1:1; 5:26

21 Дечица, пазете себе си от идоли[1]. Амин. (1) 1 Кор. 10:14

Второто послание на свети апостол

ЙОАН

1 **Старейшината**[1] **до избраната госпо-**
жа и нейните деца, които аз любя в
истина[2]**; и не само аз, а и всички, ко-**
ито са познали истината[3]**,**
(1) 3 Йн. 1; (2) 1 Йн. 3:18; (3) Йн. 8:32
2 **заради истината, която обитава в**
нас и ще бъде с нас до века:
3 **благодат, милост, мир ще бъдат с**
нас от Бог Отец и от Господ Иисус
Христос[1]**, Сина на Отца, в истина и**
любов[2]**.** (1) Юда 2; 1 Тим. 1:2; (2) Еф. 4:15
4 **Много се зарадвах, че намерих** *ня-*
кои **от децата ти да ходят в истината**[1]**,**
както приехме заповед от Отца.
(1) Пс. 86:11; 3 Йн. 3,4
5 **И сега, госпожо, умолявам те, не**
като че ти пиша нова заповед, а тази,
която имахме отначало: да се любим
един друг[1]**.** (1) 1 Йн. 2:7,8
6 **И любовта е това: да ходим според**
Неговите заповеди[1]**. Тази е заповедта,**
в която трябва да ходите, както сте
чули отначало. (1) Йн. 14:15
7 **Защото много измамници излязоха**
в света, които не изповядват идването
на Иисус Христос в плът. Такъв е из-
мамник и антихрист[1]**.** (1) 1 Йн. 2:18,22; 4:3
8 **Внимавайте на себе си**[1]**, за да не**
изгубите онова, което сме изработили[2]**,**
а да получите пълна награда[3]**.**
(1) Лк. 17:3; (2) Гал. 4:11; (3) 1 Кор. 3:14
9 **Никой, който върви напред и не**
стои в Христовото учение, няма Бога[1]**;**
този, който стои в Христовото учение,
той има и Отца, и Сина[2]**.**
(1) 1 Йн. 2:23; (2) 1 Тим. 1:3
10 **Ако някой дойде при вас и не носи**
това учение, не го приемайте в дома и
не го поздравявайте[1]**,** (1) Римл. 16:17
11 **защото, който го поздравява, става**
участник в неговите зли дела[1]**.**
(1) 1 Тим. 5:22
12 **Имам много да ви пиша, но не**
исках *да пиша* **с хартия и мастило, а**
се надявам да дойда при вас и да
разговаряме очи в очи[1]**, за да бъде**
радостта ни пълна[2]**.**
(1) 3 Йн. 13,14; (2) 1 Йн. 1:4
13 **Поздравяват те децата на твоята**
избрана сестра. Амин.

Третото послание на свети апостол

ЙОАН

1 **Старейшината**[1] **до възлюбения Гай, когото любя в истина:** (1) 2 Йн. 1

2 **Възлюбени, моля се да благоуспяваш във всичко и да си здрав, както благоуспява душата ти.**

3 **Защото много се зарадвах, когато дойдоха** *някои* **братя и свидетелстваха за истината,** *която е* **в теб, как ти ходиш в истината.**

4 **За мен няма по-голяма радост от това – да слушам, че моите деца ходят в истината**[1]**.** (1) 2 Йн. 4

5 **Възлюбени, ти вършиш вярно всичко, което правиш за братята, и то за чужденци,**

6 **които свидетелстваха за твоята любов**[1] **пред църквата. Добре ще направиш да ги изпратиш по начин, който е достоен за Бога**[2]**,**

(1) Филим. 5; (2) 1 Кор. 16:6; Тит 3:13

7 **защото за** *Христовото* **Име излязоха, без да вземат нещо от езичниците**[1]**.**

(1) Мт. 10:8

8 **Ние обаче сме длъжни да приемаме такива**[1]**, за да ставаме съработници за истината.** (1) Деян. 18:27; Римл. 16:2

9 **Писах до църквата, но Диотреф, който иска да бъде пръв между тях**[1]**, не ни приема.** (1) Мт. 20:27

10 **Затова, ако дойда, ще напомня за делата, които върши, като бръщолеви против нас лоши думи. И като не се задоволява с това, той не само че сам не приема братята, а възпира и тези, които искат** *да ги приемат,* **и** *ги* **пъди от църквата.**

11 **Възлюбени, не подражавай на злото, а на доброто**[1]**. Който върши добро, е от Бога**[2]**, а който върши зло, не е видял Бога.**

(1) Пс. 34:14; 1 Сол. 5:15; (2) 1 Йн. 2:29

12 **За Димитрий се свидетелства** *добро* **от всички и от самата истина; а още и ние свидетелстваме, и ти знаеш, че нашето свидетелство е истинно**[1]**.**

(1) Йн. 21:24

13 **Имах много да ти пиша, но не искам да ти пиша с мастило и перо,**

14 **а се надявам скоро да те видя, и ще разговаряме очи в очи**[1]**. Мир на теб**[2]**. Поздравяват те приятелите. Поздрави приятелите по име.**

(1) 2 Йн. 12; (2) Чис. 6:26

Съборното послание на

ЮДА

1 **Юда, слуга на Иисус Христос[1] и
брат на Яков[2], до призваните[3], възлю-
бени от Бог Отец и пазени в Иисус
Христос[4]:**
(1) Римл. 1:1; (2) Деян. 12:17; (3) 2 Тим. 1:9; (4) Йн. 17:11
2 **Милост, мир и любов да ви се
умножат!**[1] (1) 1 Петр. 1:2; 2 Йн. 3
3 **Възлюбени, като показвах всяко
усърдие да ви пиша за нашето общо
спасение, счетох за нужно да ви пиша
и да ви увещая да се борите за вяра-
та, която веднъж завинаги беше пре-
дадена на светиите[1].**
(1) Римл. 15:30; Фил. 1:27; 1 Тим. 1:18,19; 2 Тим. 4:7
4 **Защото са се вмъкнали тайно някои
хора, които отдавна са били посочени,**
че подлежат **на това осъждане[1], без-
божници, които обръщат благодатта
на нашия Бог в похотливост[2] и отричат
единствения Владетел, Бог, и нашия
Господ Иисус Христос[3].**
(1) 2 Петр. 2:3; (2) Римл. 6:1; (3) Мт. 10:33
5 **Но искам да ви напомня – макар**
вече **да знаете всичко това – че Господ,
след като избави** *Своя* **народ от египет-
ската земя, после погуби онези, които
не повярваха[1].** (1) Чис. 14:35; Евр. 3:17-19
6 **И ангелите, които не опазиха подо-
баващото им първенство, а напуснаха
своето собствено жилище, Той държи
под мрак във вечни връзки за съда на
великия ден[1];** (1) Бит. 6:1-4; 2 Петр. 2:4
7 **както и Содом и Гомора[1], и околни-
те на тях градове, които, подобно на
тях, се предадоха на блудство и тръг-
наха след чужда* плът[2], са поставени
за пример[3], като търпят наказанието
на вечния огън[4].** **или:* друга;
(1) Бит. 18:20; (2) Бит. 19:5-7;
(3) 2 Петр. 2:6; (4) Мт. 18:8,9; 25:41
8 **При все това, и тези със сънови-
денията си оскверняват плътта, презират
властта и хулят славните** *същества[1].*
(1) 2 Петр. 2:10
9 **Но архангел Михаил[1], когато в борба
с дявола[2] спореше за тялото на Мой-
сей[3], не посмя да произнесе** *против
него* **хулителна присъда, а каза: Господ
да те смъмри!**[4] (1) Дан. 10:13,21; 12:1;
(2) Откр. 12:7; (3) Втзк. 34:6; (4) Зах. 3:2; 2 Петр. 2:11
10 **Тези обаче хулят всичко, което не
знаят; а което естествено, както диви
животни разбират, в това погубват
себе си[1].** (1) 2 Петр. 2:12
11 **Горко им! Защото тръгнаха по пътя
на Каин[1], заради печалба се предадоха
на заблудата на Валаам[2] и загинаха в
упорството на Корей[3].** (1) Бит. 4:8,16;
1 Йн. 3:12; (2) Чис. 22:12,34; 2 Петр. 2:15; (3) Чис. 16:3
12 **Тези са петна на вашите трапези
на любовта, като без страх се гощават
с вас и угояват себе си[1]; безводни об-
лаци[2], отнесени от ветровете; есенни
дървета, безплодни, два пъти умрели,
изкоренени;** (1) 2 Петр. 2:13; (2) Пр. 25:14
13 **свирепи морски вълни, изпуска-
щи като пяна срамотите си[1]; скитащи**

звезди, за които тъмнината на мрака се пази до века[2]. (1) Ис. 57:20; (2) 2 Петр. 2:17

14 **За тях пророкува и Енох[1], седмият от Адам, като каза: Ето, Господ иде със светите Си хиляди[2]**

(1) Бит. 5:18; (2) Втзк. 33:2; Мт. 25:31; Откр. 19:11-14

15 **да извърши съд[1] над всички и да обяви за виновни всички безбожници за всичките безбожни дела, които са извършили в безбожие, и за всичките жестоки думи, които безбожните грешници са говорили против Него[2].**

(1) Деян. 17:31; 2 Петр. 2:9; (2) Пс. 139:20; Мал. 3:13; Мт. 12:36

16 **Тези са роптатели[1], които се оплакват от съдбата и ходят по страстите си[2], и устата им говорят надуто[3] и ласкаят хората заради печалба[4].**

(1) 1 Кор. 10:10; (2) 2 Петр. 2:10; (3) Пс. 17:10; (4) Лев. 19:15

17 **Но вие, възлюбени, помнете думите, изговорени по-напред от апостолите на нашия Господ Иисус Христос[1], защото те ви казваха,** (1) 2 Петр. 3:2

18 **че в последно време ще има присмивачи[1], които ще ходят по своите безбожни страсти[2].**

(1) 1 Тим. 4:1; (2) 2 Петр. 2:18

19 **Тези са, които правят разцепления, душевни** *хора[1],* **които нямат Духа.**

(1) 1 Кор. 2:14

20 **Но вие, възлюбени, като изграждате себе си върху своята пресвята вяра[1] и като се молите в Светия Дух[2],**

(1) Кол. 2:7; 1 Сол. 5:11; (2) Еф. 6:18

21 **пазете себе си в Божията любов[1], като очаквате милостта на нашия Господ Иисус Христос за вечен живот.**

(1) 2 Кор. 13:14

22 **Към едни, които са в съмнение, бъдете милостиви;**

23 **други спасявайте[1], като ги изтръгвате от огъня; а към други показвайте милост, със страх, като мразите даже осквернената от плътта дреха[2].**

(1) Як. 5:20; (2) Откр. 3:4

24 **А на Онзи, който може да ви пази от препъване и да ви представи непорочни пред Своята слава[1] с голяма радост[2],** (1) 2 Петр. 3:14; 1 Кор. 1:8; Еф. 1:4; Фил. 1:10; 1 Сол. 3:13; (2) Пс. 45:15

25 **на единствения Бог, нашия Спасител[1], чрез Иисус Христос, нашия Господ,** *да бъде* **слава и величие, сила и власт, преди всичките векове и сега, и до всичките векове. Амин[2].**

(1) 1 Тим. 1:1; (2) Римл. 16:27

Посланието на свети апостол Павел до

РИМЛЯНИТЕ

1 **Павел, слуга на Иисус Христос[1], призован за апостол[2], отделен за Божието благовестие[3],** (1) Гал. 1:10; Фил. 1:1; (2) 1 Кор. 1:1; Тит 1:1; (3) Деян. 13:2; Гал. 1:15

2 **което Той беше обещал отпреди чрез пророците Си в светите Писания[1],** (1) гл. 16:26; Лк. 1:70; Тит 1:2

3 **за Неговия Син, който по плът се роди от потомството на Давид[1]** (1) гл. 9:5; Мт. 1:1

4 **и беше обявен като Божи Син със сила[1], според Духа на святост, чрез възкресението от мъртвите[2] – Иисус Христос, нашия Господ,** (1) Еф. 1:19,20; (2) Мт. 28:6; 1 Петр. 3:18

5 **чрез когото получихме благодат[1] и апостолство[2], за да покоряваме на вярата[3] всички народи в Неговото Име[4],** (1) гл. 12:3; 15:15; 1 Кор. 3:10; Еф. 3:7; (2) Деян. 26:16,17; Гал. 1:1; 2:9; (3) 1 Петр. 1:2; (4) гл. 11:13; 15:18; 16:26; Деян. 9:15

6 **между които сте и вие, призованите на Иисус Христос[1];** (1) гл. 8:30; 2 Тим. 1:9

7 **до всички в Рим, които са възлюбени от Бога, призовани светии[1]: Благодат и мир да бъдат с вас от Бога, нашия Отец, и Господ Иисус Христос![2]** (1) Деян. 28:14; 1 Кор. 1:2; (2) 1 Кор. 1:3; 2 Кор. 1:2; Гал. 1:3; Еф. 1:1,2; Фил. 1:2; Кол. 1:2; 1 Сол. 1:1; 2 Сол. 1:1,2; 1 Тим. 1:2; Филим. 3

8 **Най-напред благодаря на моя Бог чрез Иисус Христос за всички вас[1], за това, че за вашата вяра се говори по целия свят[2].** (1) 1 Кор. 1:4; Фил. 1:3,4; Кол. 1:3; 1 Сол. 1:2; 2 Сол. 1:3; 2 Тим. 1:3; Филим. 4; (2) гл. 16:19; 1 Сол. 1:8

9 **Защото Бог, на когото служа с духа си в благовестването на Неговия Син[1], ми е свидетел[2], че непрестанно ви споменавам винаги в молитвите си[3],** (1) Деян. 24:14; (2) 2 Кор. 1:23; Фил. 1:8; 1 Сол. 2:5; (3) Еф. 1:16; 1 Сол. 1:2

10 **като се моля, ако може най-после сега да успея с Божията воля да дойда при вас[1].** (1) гл. 15:32

11 **Защото копнея да ви видя[1], за да ви предам някой духовен дар за вашето утвърждаване[2],** (1) гл. 15:23; Деян. 19:21; 1 Сол. 2:17; (2) Деян. 14:22; Фил. 1:25

12 **тоест, за да се утеша заедно с вас, всеки чрез вярата,** *която е* **в другия – и вашата, и моята.**

13 **И желая, братя, да знаете, че много пъти се канех да дойда при вас, за да имам някой плод и между вас, както между другите народи, но досега съм бил възпрепятстван[1].** (1) гл. 15:22

14 **Имам дълг[1] както към гърци, така и към варвари, както към мъдри, така и към неучени.** (1) 1 Кор. 9:16

15 **И така, доколкото зависи от мен, готов съм да проповядвам благовестието и на вас, които сте в Рим.**

16 **Защото не се срамувам[1] от благовестието (Христово), понеже то е Божията сила[2] за спасение на всеки, който вярва[3] – първо за юдеина[4], а после и за гърка*[5].** *Понятието гърци се е употребявало за всички гръцкоговорещи и повлияни от гръцката култура в източното Средиземноморие. Вероятно в случая понятието включва всички, които не са под еврейския закон.; (1) Пс. 119:46; 2 Тим. 1:8,12; (2) 1 Кор. 1:18,24; 2:4; (3) Мк. 16:16; (4) Деян. 3:26; (5) гл. 2:9

17 **Защото в него се открива Божи-
ята правда[1] от вяра към вяра, както
е писано: „Праведният чрез вяра ще
живее[2].“** (1) Фил. 3:9;
(2) гл. 3:21; 4:5; 9:30; Авак. 2:4; Гал. 3:11; Евр. 10:38
18 **Защото Божият гняв се открива[1]
от небето срещу всяко безбожие и не-
правда на хората[2], които потискат ис-
тината чрез неправда;** (1) гл. 2:5,8; 5:9; Мт. 3:7;
Йн. 3:36; Еф. 5:6; Откр. 6:17; (2) Кол. 3:6; 2 Сол. 2:12
19 **понеже това, което е възможно да
се знае за Бога, им е известно, защото
Бог им го изяви[1].** (1) Деян. 14:17; 17:27
20 **Понеже от създанието на света
това, което е невидимо у Него – веч-
ната Му сила и божественост – се
вижда ясно, разбираемо от творения-
та[1], така че** *те* **са без извинение[2].**
(1) Йов 12:9; Пс. 19:1; Ис. 40:26; (2) гл. 2:1
21 **Защото познаха Бога, но нито Го
прославиха като Бог, нито Му благода-
риха[1], а се извратиха в своите мъдру-
вания и безумното им сърце се помра-
чи[2].** (1) Йов 35:10; Пс. 28:5; Дан. 5:23; (2) Еф. 4:18
22 **Като се представяха за мъдри, те
глупееха[1],** (1) Ер. 8:8,9; 10:14; 1 Кор. 1:20
23 **и размениха славата на нетленния
Бог с образ, подобен на смъртен чо-
век[1], на птици, на четирикраки и на
пълзящи гадини[2].** (1) Ис. 44:13;
(2) Втзк. 4:15-18; Пс. 106:20; Езек. 8:10; Деян. 17:29
24 **Затова според страстите на сър-
цата им Бог ги предаде[1] на нечистота,
за да се опозоряват телата им между
самите тях –** (1) Пс. 81:12; Деян. 7:42
25 **те, които замениха Божията истина
с лъжата и се поклониха и служиха на
творението вместо на Твореца, който е
благословен до века. Амин.**
26 **Затова Бог ги предаде на срамни
страсти[1] – защото и жените им заме-
ниха естественото сношение с проти-
воестествено.** (1) 1 Петр. 4:3
27 **Също така и мъжете, като остави-
ха естественото сношение с жената, се
разпалиха в похотта си един към друг,
вършейки безобразие мъже с мъже[1], и
приемаха в себе си заслужената отпла-
та за своята заблуда[2].** (1) Бит. 19:5;
Лев. 18:22; 20:13; Съд. 19:22,23; (2) 2 Петр. 2:13
28 **И понеже те отказаха да позна-
ват Бога[1], Бог ги предаде на развратен
ум – да вършат това, което не е при-
лично[2],** (1) 1 Сол. 4:5; (2) Еф. 4:19
29 **изпълнени с всякакъв вид неправ-
да, блудство, порочност, алчност, злоба;
пълни със завист, убийство, свадливост,
измама и злонамереност[1];** (1) Мт. 15:19
30 **клюкари, клеветници, богонена-
вистници, нахални, горделиви, само-
хвалци, изобретатели на злини, непо-
корни на родителите** *си[1],* (1) 2 Тим. 3:2,3
31 **безразсъдни, вероломни, без ес-
тествена обич, немилостиви;**
32 **които, при все че знаят Божието
постановление, че тези, които вършат
такива работи, заслужават смърт[1], не
само ги вършат, но и одобряват онези,
които ги вършат[2].**
(1) гл. 6:21,23; 7:5; 8:6,13; (2) Пс. 10:3; 50:18; 2 Сол. 2:12

2 **Затова ти си без извинение[1], о, чо-
вече, който и да си ти, който съдиш,
защото в каквото съдиш другия, себе
си осъждаш, понеже ти, който съдиш,
вършиш същото[2].**
(1) гл. 1:20; (2) 2 Царе 12:5,7; Мт. 7:2; Йн. 8:7
2 **А знаем, че Божият съд е според
истината върху тези, които вършат та-
кива работи[1].** (1) Откр. 19:2
3 **И ти, човече, който съдиш онези,
които вършат такива работи, мислиш
ли, че ще избегнеш Божия съд, като
вършиш и ти същото?[1]** (1) Як. 4:12
4 **Или презираш богатството на Не-
говата благост[1], търпеливост и дълго-
търпение[2], без да знаеш, че Божията
благост те води към покаяние?**
(1) Мт. 5:45; (2) Изх. 34:6; 2 Петр. 3:9,15
5 **Но с упорството си и непокаяното
си сърце трупаш на себе си гняв за
деня на гнева[1], когато ще се открие
справедливият съд на Бога[2],**
(1) гл. 1:18; (2) гл. 9:22; 2 Петр. 2:9
6 **който ще отплати на всекиго според
делата му[1]:** (1) 2 Кор. 5:10; Откр. 2:23
7 **вечен живот на тези, които с по-
стоянство в добри дела[1] търсят слава,
почест и безсмъртие[2];**
(1) Йн. 6:29; (2) Пр. 21:21

8 и гняв и негодувание на онези, ко-
ито са себелюбиви и не се покоряват
на истината, а се покоряват на неправ-
дата[1]; (1) Мт. 25:46; 2 Сол. 1:8
9 скръб и неволя на всяка човешка
душа, която върши зло[1] – първо на
юдеина, *после* и на гърка[2];
(1) Езек. 18:4; (2) гл. 1:16
10 а слава и почест, и мир на всеки,
който върши добро – първо на юде-
ина, *после* и на гърка.
11 Понеже Бог не гледа на лице[1].
(1) Деян. 10:34
12 Защото тези, които са съгрешили
без закон, без закон и ще погинат; и
които са съгрешили под закона, чрез
закона и ще бъдат съдени[1] –
(1) Лк. 12:48
13 защото не слушателите на закона
са праведни пред Бога, а изпълнители-
те на закона ще бъдат оправдани[1];
(1) Мт. 7:21
14 понеже, когато езичниците, кои-
то нямат закона, по природа вършат
това, което *се изисква* от закона, и без
да имат закон, те сами са закон за
себе си,
15 те доказват, че действието на за-
кона е написано на сърцата им, за ко-
ето свидетелства и тяхната съвест, а
мислите *им* една друга се обвиняват
или извиняват –
16 в деня, когато Бог чрез Иисус
Христос ще съди[1] скритото на хората[2]
според моето благовестие[3].
(1) Йн. 5:27; Деян. 17:31;
(2) Екл. 12:14; 1 Кор. 4:5; (3) гл. 16:25; 2 Тим. 2:8
17 Ето, ти се наричаш юдеин и се об-
лягаш на закона, и се хвалиш с Бога[1],
(1) Ис. 48:1; Мих. 3:11; Йн. 8:41
18 и знаеш волята *Му*[1], и изпитваш
мненията[2], понеже си обучен в закона,
(1) Втзк. 4:8; (2) Фил. 1:10
19 и си уверен в себе си, че си водач
на слепите[1], светлина на онези, *които*
са в тъмнина, (1) Мт. 15:14
20 наставник на неразумните, учител
на неврастните, понеже имаш в зако-
на олицетворение на познанието и на
истината.
21 Тогава ти, който учиш другиго,
себе си не учиш ли?[1] Ти, който пропо-
вядваш да не крадат, крадеш ли?
(1) Мт. 23:3
22 Ти, който казваш да не прелю-
бодействат, прелюбодействаш ли? Ти,
който се отвращаваш от идолите, све-
тотатстваш ли?[1] (1) Мал. 3:8
23 Ти, който се хвалиш със закона,
позориш ли Бога, като нарушаваш
закона?[1] (1) Йн. 7:19; Гал. 6:13
24 Защото „заради вас се хули Божи-
ето Име между езичниците[1]“, както е
писано[2]. (1) 2 Царе 12:14;
Ис. 52:5; Як. 2:7; 2 Петр. 2:2; (2) Езек. 36:20-23
25 Понеже обрязването наистина
ползва, ако изпълняваш закона[1], но
ако си нарушител на закона, твоето
обрязване става необрязване[2].
(1) Гал. 5:3; (2) Ер. 9:25,26
26 И така, ако необрязаният пази на-
редбите на закона, няма ли неговото
необрязване да му се счете за обряз-
ване[1]? (1) Ис. 56:6,7; Деян. 10:35
27 И онзи, който е в природното си
състояние необрязан, но изпълнява
закона, няма ли да осъди теб, който
имаш писан *закон* и обрязване, но си
престъпник на закона[1]? (1) Мт. 12:41
28 Защото не е юдеин онзи, който е
външно такъв[1], нито е обрязване оно-
ва, което е външно, на плътта;
(1) гл. 9:6,7; Мт. 3:9
29 а юдеин е този, който е вътрешно
такъв, и обрязване е това, което е на
сърцето[1], в Духа, а не в буквата[2], чия-
то похвала не е от хората, а от Бога.
(1) Втзк. 10:16; 30:6; Ер. 4:4; Йн. 6:63;
(2) гл. 7:6; 1 Кор. 7:19; 2 Кор. 3:6; Кол. 2:11

3 Тогава какво е предимството на
юдеина или каква е ползата от обряз-
ването?
2 Много, във всяко отношение. И
първо, защото на тях се повериха Бо-
жиите слова[1].
(1) гл. 9:4; Втзк. 4:7,8; Пс. 147:19,20; Деян. 7:38
3 Тогава какво? Ако някои бяха невер-
ни, тяхната невярност ще унищожи ли
Божията вярност?[1] (1) гл. 9:6; 11:29; 2 Тим. 2:13
4 Да не бъде! Но нека признаваме,

че Бог е истинен[1], а всеки човек – лъжлив[2], както е писано: „за да се оправдаеш в думите Си и да победиш, когато се съдиш[3].“
(1) Йн. 3:33; (2) Пс. 116:11; (3) Пс. 51:4

5 **Но ако нашата неправда изтъква Божията правда, какво ще кажем? Несправедлив ли е Бог, когато нанася гняв?[1] По човешки говоря.**
(1) гл. 9:14; Бит. 18:25

6 **Да не бъде! Понеже, как тогава Бог ще съди света?[1]** (1) Йов 34:17

7 **Защото, ако чрез моята лъжа Божията истина преизобилства за Неговата слава, то защо и аз още да бъда осъждан като грешник?**

8 **И защо да не вършим зло, за да дойде добро, както някои клеветнически твърдят, че ние така говорим?[1] На такива осъждането е справедливо[2].**
(1) гл. 6:1; 2 Петр. 3:16; (2) 2 Сол. 1:5

9 **Тогава какво? Имаме ли ние някакво предимство** *пред езичниците?* **Съвсем не, защото вече обвинихме и юдеи, и гърци, че те всички са под грях[1].**
(1) ст. 23; гл. 5:12; 11:32; Гал. 2:15; 3:22

10 **Както е писано: „Няма праведен нито един[1],** (1) Йов 15:14; Пс. 143:2

11 **няма никой разумен[1], няма кой да търси Бога.** (1) Ер. 4:22; 5:21

12 **Всички се отклониха[1], заедно станаха негодни, няма кой да върши добро[2], няма нито един[3].“**
(1) Ис. 53:6; (2) Екл. 7:20; (3) Бит. 6:12; Пс. 14:1-3; 53:2,3

13 **„Гроб отворен е гърлото им, с езиците си мамят[1].“ „Аспидова отрова има под устните им[2].“**
(1) Пс. 5:9; Ер. 9:3,5; (2) Пс. 140:3; Як. 3:8

14 **„Техните уста са пълни с проклятие и горчивина[1].“** (1) Пс. 10:7

15 **„Краката им са бързи да проливат кръв,**

16 **опустошение и разорение е в пътищата им**

17 **и те не са познали пътя на мира[1].“**
(1) Пс. 120:7; Пр. 1:16; Ис. 59:7,8

18 **„Пред очите им няма страх от Бога[1].“** (1) Пс. 36:1

19 **А знаем, че каквото казва законът, казва го на онези, които са под закона, за да се затворят устата на всекиго и целият свят да бъде подсъдим пред Бога[1].** (1) ст. 9

20 **Защото нито едно създание няма да се оправдае пред Него чрез делата на закона[1], понеже чрез закона** *става само* **познаването на греха[2].**
(1) ст. 28; Еф. 2:9; (2) гл. 4:15; 5:20; 7:7,8,13

21 **Но сега отделно от закона се яви[1] Божията правда[2], за която свидетелстват законът и пророците[3],**
(1) Пс. 98:2; (2) 2 Кор. 5:21; (3) Деян. 26:22

22 **тоест Божието оправдание чрез вяра в Иисус Христос, за всички (и на всички), които вярват[1]; защото няма разлика[2],**
(1) гл. 1:17; Деян. 10:43; 15:11; Евр. 11:7; (2) гл. 10:12

23 **защото всички съгрешиха и са лишени от Божията слава[1],**
(1) ст. 9; 3 Царе 8:46

24 **но се оправдават даром от Неговата благодат[1] чрез изкуплението, което е в Христос Иисус[2].**
(1) гл. 11:6; Еф. 2:8; Тит 3:7; (2) Кол. 1:14

25 **Него Бог постави** *за* **умилостивение[1] чрез Неговата кръв[2] посредством вяра; за да покаже Своята правда в опрощаването на греховете, извършени понапред, когато Бог дълготърпеше,**
(1) Евр. 9:5; (2) гл. 5:9; Лев. 16:15

26 **за да покаже Своята правда в настоящото време – че Той е справедлив и че оправдава този, който вярва в Иисус[1].** (1) гл. 5:1; 10:4; Деян. 13:39

27 **Тогава къде е хвалбата? Изключена е[1]. Чрез какъв закон? На делата ли?[2] Не, а чрез закона на вярата[3].**
(1) 1 Кор. 1:29,31; (2) гл. 4:2; (3) гл. 1:17; 8:2

28 **И така, ние заключаваме, че човек се оправдава чрез вяра, без делата по закона[1].** (1) ст. 20

29 **Или Бог е** *Бог* **само на юдеите, а не и на езичниците? Да, и на езичниците също[1],** (1) гл. 10:12; Мал. 1:11

30 **защото един** *е* **Бог, който ще оправдае обрязаните по вяра и необрязаните чрез вяра[1].** (1) гл. 4:11,12; Гал. 3:6-9

31 **Тогава отменяме ли закона чрез вяра? Да не бъде! А утвърждаваме закона[1].** (1) гл. 8:4

4 **И така, какво ще кажем, че нашият
отец Авраам[1] е намерил по плът?**
(1) Ис. 51:2

2 **Защото, ако Авраам е бил оправдан
чрез дела, той има с какво да се хва-
ли[1], но не пред Бога[2].** (1) гл. 3:27; (2) Еф. 2:9
3 **Понеже какво казва Писанието? –
„Авраам повярва в Бога, и това му се
счете за правда[1].“**
(1) гл. 10:10; Бит. 15:6; Як. 2:23; Гал. 3:6
4 **А на този, който върши дела, награ-
дата му не се счита като милост, а като
дълг[1];** (1) гл. 11:6
5 **а на този, който не върши дела, а
вярва в Онзи, който оправдава без-
божния, неговата вяра му се счита за
правда[1].** (1) гл. 1:17
6 **Както и Давид говори за блажен-
ството на човека, на когото Бог зачита
правда независимо от дела:**
7 **„Блажени онези, чиито беззакония
са простени, чиито грехове са покри-
ти;**
8 **блажен е онзи човек, на когото Гос-
под няма да счете грях[1].“** (1) Пс. 32:1,2
9 **Обаче това блаженство** *само* **за об-
рязаните ли е, или и за необрязаните?
Понеже казваме, че на Авраам вярата
се счете за правда[1].** (1) ст. 3
10 **Как тогава му се счете? Когато
беше обрязан ли, или необрязан? Не
когато беше обрязан, а необрязан.**
11 **И той прие знака на обрязването
като печат на правдата от вярата, ко-
ято имаше, когато беше необрязан[1],
за да бъде той баща на всички, които
вярват, макар и необрязани, за да се
счете и на тях правдата[2],**
(1) Бит. 17:10; (2) гл. 3:30
12 **и баща на онези обрязани, кои-
то не само са обрязани, но и ходят
по стъпките на вярата, която нашият
баща Авраам имаше, когато беше не-
обрязан.**
13 **Защото обещанието на Авраам или
на потомството му – че ще бъде на-
следник на света – не стана чрез зако-
на, а чрез правдата от вяра[1].**
(1) Бит. 18:18; 22:18; Гал. 3:22

14 **Защото, ако са наследници тези,
които са от закона, то вярата е празна
и обещанието – осуетено[1].** (1) Гал. 3:18
15 **Защото законът докарва гняв[1], а
там, където няма закон, няма и пре-
стъпление[2].**
(1) 2 Кор. 3:6; Гал. 3:10; (2) гл. 3:20; 5:13; 7:10
16 **Затова** *оправданието* **е от вяра, за**
да бъде **по благодат[1], така че обеща-
нието да бъде сигурно за цялото по-
томство – не само за това, което е
от закона, но и за онова, което е от
вярата на Авраам, който е баща на
всички нас[2],** (1) Гал. 3:29; Еф. 2:8; (2) Гал. 3:7,9
17 **както е писано: „Направих те баща
на много народи[1]“, пред Бога, на кого-
то той повярва, който съживява мърт-
вите[2] и вика несъществуващото като
съществуващо.**
(1) Бит. 17:4,5; Гал. 3:14; (2) 2 Кор. 1:9; Евр. 11:19
18 **Авраам, надявайки се, без** *да има
причина за* **надежда, повярва, за да
стане баща на много народи, според
казаното: „Толкова ще бъде твоето по-
томство[1].“** (1) Бит. 15:5
19 **И без да отслабне във вяра, като
виждаше, че тялото му е вече замърт-
вяло, тъй като беше на около сто го-
дини, както и мъртвостта на утробата
на Сара[1],** (1) Бит. 17:17; Евр. 11:11
20 **не се усъмни в Божието обещание
чрез неверие, а се укрепи във вяра,
като отдаде слава на Бога**
21 **и като беше напълно уверен, че
това, което** *Бог* **е обещал, Той е силен
и да го изпълни.**
22 **Затова му се счете за правда[1].**
(1) ст. 3
23 **Но това, че му се счете, не беше
написано само за него,**
24 **а и за нас. Тя ще се счита** *за правда*
**и на нас, които вярваме в Този, който
възкреси от мъртвите Иисус, нашия
Господ[1],** (1) Деян. 2:24; Йн. 8:24
25 **който беше предаден за нашите
прегрешения[1] и беше възкресен за на-
шето оправдание[2].**
(1) Ис. 53:5,12; 1 Кор. 15:3; Евр. 9:28;
(2) гл. 8:33,34; 1 Кор. 15:17; 1 Сол. 4:14

5 **И така, като сме оправдани чрез
вяра, имаме мир с Бога чрез нашия
Господ Иисус Христос[1],**
(1) гл. 3:24-28; Ис. 53:5; Кол. 1:20

2 **чрез когото ние посредством вяра
сме придобили достъп до тази благо-
дат[1], в която стоим, и се хвалим с
надеждата за Божията слава[2].**
(1) Еф. 2:18; (2) Гал. 5:5

3 **И не само това, но се хвалим и със
скърбите си[1], като знаем, че скръбта
произвежда твърдост[2],**
(1) Деян. 5:41; (2) Як. 1:2,3

4 **а твърдостта – опитност, а опит-
ността – надежда[1],** (1) 2 Кор. 4:17

5 **а надеждата не посрамя[1], защото
Божията любов е изляна в сърцата ни
чрез Светия Дух, който ни е даден[2].**
(1) Пс. 22:4; 25:3; Фил. 1:20; 2 Сол. 2:16; (2) Йн. 17:26; 1 Йн. 4:7; 2 Кор. 1:22

6 **Понеже, когато ние бяхме още не-
мощни, на определеното време Хрис-
тос умря за безбожните[1].** (1) 1 Петр. 3:18

7 **Защото едва ли някой ще умре** *даже*
**за праведен човек; макар че може би
някой би дръзнал да умре за добрия.**

8 **Но Бог доказа Своята любов към
нас в това, че когато бяхме още греш-
ници, Христос умря за нас[1].**
(1) гл. 8:34; Йн. 3:16; 1 Йн. 3:1; Еф. 2:4,5; 1 Сол. 5:10

9 **Затова много повече сега, като сме
оправдани чрез Неговата кръв[1], ще се
спасим от гняв чрез Него[2].**
(1) гл. 3:25; (2) гл. 1:18; 1 Сол. 1:10

10 **Защото, ако бяхме примирени с
Бога чрез смъртта на Неговия Син[1],
когато бяхме неприятели[2], колко пове-
че сега, като сме примирени, ще се
избавим чрез Неговия живот[3]!**
(1) гл. 8:32; 2 Кор. 5:18; Кол. 1:21,22; (2) гл. 8:7; (3) Евр. 7:25

11 **И не само това, но се хвалим и в
Бога[1] чрез нашия Господ Иисус Хрис-
тос, чрез когото получихме сега това
примирение.** (1) Авак. 3:18

12 **Затова, както чрез един човек
грехът влезе в света и чрез греха –
смъртта[1], и така смъртта премина във
всичките хора[2], понеже всички съгре-
шиха[3];** (1) гл. 6:23; 7:10,11; Бит. 2:17; 3:6,19; Як. 1:15; 1 Кор. 15:21; (2) Пс. 89:48; (3) гл. 3:9

13 **защото грехът беше в света и пре-
ди закона, но когато няма закон, грях
не се счита[1];** (1) гл. 4:15

14 **въпреки това смъртта царува от
Адам до Мойсей дори над онези, кои-
то не бяха съгрешили според престъп-
лението на Адам[1], който е образ на
Бъдещия[2].** (1) Ос. 6:7; (2) 1 Кор. 15:45

15 **Но дарът не е такъв, каквото беше
прегрешението; защото, ако поради
прегрешението на един измряха мно-
зина, то много повече Божията благо-
дат и дарът чрез благодатта на един
Човек, Иисус Христос, се изля изобил-
но за мнозина.**

16 **И дарът не е такъв, какъвто** *беше
съдът* **чрез прегрешението на един;
защото съдът** *доведе* **от едно** *престъп-
ление* **до осъждане, а дарът** *доведе* **от
много прегрешения до оправдание.**

17 **Защото, ако чрез прегрешението на
един смъртта царува чрез този един,
то много повече тези, които получават
изобилието на благодатта и на дара
на правдата, ще царуват в живот чрез
Единия, Иисус Христос.**

18 **И така, както чрез едно прегреше-
ние** *дойде* **осъждането на всички хора,
така и чрез едно праведно дело** *дойде*
на всички хора оправданието, *което
докарва* **живот.**

19 **Защото, както чрез непослушание-
то на един човек станаха грешни мно-
зината, така и чрез послушанието на
Един ще станат праведни мнозината[1].**
(1) Ис. 53:11; 2 Кор. 5:21

20 **А освен това дойде и законът, за
да се умножи прегрешението[1]. Но там,
където се умножи грехът, много пове-
че се умножи благодатта[2];**
(1) гл. 3:20; 1 Кор. 15:56; Гал. 3:19,24; (2) 1 Тим. 1:14

21 **така че, както грехът беше царувал
в смъртта, така благодатта да царува
чрез правда за вечен живот чрез Иисус
Христос, нашия Господ[1].** (1) гл. 6:15,23

6 **Тогава какво да кажем? Да ос-
танем ли в греха, за да се умножи
благодатта?[1]** (1) ст. 15; гл. 3:8; Юда 4

2 Да не бъде! Как ние, които сме
умрели за греха, ще живеем още в
него?[1] (1) 1 Петр. 2:24; Кол. 3:3
3 Или не знаете, че ние всички, които
бяхме кръстени в Христос Иисус, бях-
ме кръстени в Неговата смърт[1]?
(1) Гал. 3:27
4 И така, ние бяхме погребани с
Него чрез кръщение в смъртта[1], така
че, както Христос беше възкресен от
мъртвите[2] чрез славата на Отца[3], така
и ние да ходим в нов живот[4].
(1) Кол. 2:12; (2) 1 Петр. 3:21;
(3) Еф. 1:20; (4) 2 Кор. 5:17; Гал. 6:15; Еф. 4:24
5 Защото, ако сме съединени заедно
чрез смърт, подобна на Неговата, ще
се съединим и чрез възкресение, (подоб-
но на Неговото);
6 като знаем това, че нашият стар
човек беше разпънат с *Него[1],* за да се
унищожи тялото на греха[2], за да не
робуваме вече на греха[3].
(1) Гал. 2:20; 2 Кор. 5:14;
(2) 1 Кор. 9:27; Гал. 5:24; Еф. 4:22; Кол. 2:11; (3) ст. 22
7 Защото този, който е умрял, той е
оправдан от греха.
8 Но ако сме умрели с Христос, вяр-
ваме, че и ще живеем с Него[1];
(1) 2 Тим. 2:11
9 като знаем, че Христос, като беше
възкресен от мъртвите, вече не умира[1];
смъртта няма вече власт над Него[2].
(1) Евр. 7:16,24; (2) Откр. 1:18
10 Колкото до това, че Той умря –
умря веднъж завинаги за греха[1], а кол-
кото до това, че живее – живее за
Бога. (1) Евр. 7:27; 9:26
11 Така и вие считайте себе си мърт-
ви за греха, а живи за Бога в Христос
Иисус, нашия Господ[1]. (1) Гал. 2:19
12 И така, да не царува грехът във
вашето смъртно тяло, та да *не* се поко-
рявате на неговите страсти[1].
(1) гл. 13:14; 1 Петр. 4:2
13 И не предоставяйте частите *на тя-
лото* си на греха като оръдия на не-
правдата[1], а предоставяйте себе си на
Бога като оживели от мъртвите[2] и ча-
стите *на тялото* си на Бога като оръдия
на правдата[3]. (1) 2 Тим. 2:19; (2) гл. 12:1; (3) ст. 18
14 Защото грехът няма да ви владее,
понеже не сте под закон, а под бла-
годат.
15 Тогава какво? Да грешим ли, защо-
то не сме под закон, а под благодат?
Да не бъде![1] (1) ст. 1; гл. 5:21
16 Не знаете ли, че на когото пре-
давате себе си като послушни слуги,
слуги сте на онзи, на когото се поко-
рявате – било на греха[1], *който докарва*
смърт, или на послушанието[2], *което
докарва* правда?
(1) Йн. 8:34; 2 Петр. 2:19; (2) Мт. 6:24
17 Но да благодарим на Бога, че ко-
гато бяхте слуги на греха, вие се по-
корихте от сърце на онзи образец на
учение[1], на което бяхте обучени,
(1) 1 Петр. 3:21
18 и като бяхте освободени от греха[1],
станахте слуги на правдата.
(1) гл. 8:2; Йн. 8:32,36
19 По човешки говоря поради сла-
бостта на вашата плът. Защото, както
предавахте частите *на тялото* си *за* слу-
ги на нечистотата и на беззаконието за
беззаконие, така сега предайте частите
си *за* слуги на правдата за святост.
20 Защото, когато бяхте слуги на гре-
ха, не бяхте подчинени на правдата.
21 Какъв плод имахте тогава? Неща,
за които сега се срамувате[1], защото
краят им е смърт[2].
(1) Езек. 16:61,63; (2) гл. 1:32; Як. 1:15
22 Но сега, освободени от греха и
станали слуги на Бога[1], имате плода си
за святост[2], а за край – вечен живот.
(1) 1 Петр. 2:16; 1 Кор. 7:22; (2) гл. 7:4
23 Защото заплатата на греха е смърт[1],
а Божият дар е вечен живот в Христос
Иисус, нашия Господ[2].
(1) гл. 5:12,20; Езек. 18:20; (2) гл. 5:21; Йн. 3:15; 1 Йн. 5:11

7 Или не знаете, братя – защото го-
воря на такива, които знаят *какво е*
закон – че законът владее над човека
само докато той е жив?
2 Защото омъжената жена е вързана
чрез закона за мъжа *си,* докато той е
жив; но когато мъжът ѝ умре, тя се
освобождава от закона на мъжа[1].
(1) 1 Кор. 7:39

3 **И така, ако мъжът ѝ е жив и тя се омъжи за друг, ще бъде прелюбодейка; но ако мъжът ѝ умре, тя е свободна от този закон и няма да бъде прелюбодейка, ако се омъжи за друг**[1]**.**
(1) Мт. 19:9; Лк. 16:18
4 **И така, братя мои, вие също бяхте умъртвени спрямо закона чрез тялото на Христос**[1]**, за да станете на Друг – на Възкресения от мъртвите, за да принасяме плод на Бога**[2]**.**
(1) Кол. 2:20; (2) гл. 6:22
5 **Защото, когато бяхме в плътта, греховните страсти, които** *осъзнахме* **чрез закона, действаха в нашите** *телесни* **части**[1]**, за да принасяме плод на смъртта**[2]**.** (1) ст. 23; Як. 4:1; (2) гл. 1:32
6 **Но сега ние сме освободени от закона**[1]**, като умряхме за това, в което бяхме държани; така че да служим по новому, в Духа, а не по старому, по буквата**[2]**.** (1) гл. 8:2; (2) гл. 2:29; Гал. 2:19
7 **Тогава какво да кажем? Законът грях ли е? Да не бъде! Но аз не бих познал греха, освен чрез закона**[1]**; защото не бих знаел пожелание, ако законът не беше казал: „Не пожелавай**[2]**."**
(1) гл. 3:20; (2) гл. 13:9; Изх. 20:17; Втзк. 5:21
8 **Но грехът, като използва възможността чрез заповедта, произведе в мен всякакво пожелание; защото без закон грехът е мъртъв**[1]**.**
(1) гл. 4:15; 1 Кор. 15:56
9 **И аз някога бях жив без закон, но когато дойде заповедта, грехът оживя, а пък аз умрях**[1]**;** (1) Як. 1:15
10 **и самата заповед,** *дадена* **за живот**[1]**, ми се оказа за смърт.** (1) гл. 10:5
11 **Защото грехът, като използва възможността чрез заповедта, ме измами и ме умъртви чрез нея**[1]**.** (1) гл. 5:12
12 **Така че законът е свят и заповедта – свята, справедлива и добра**[1]**.**
(1) Пс. 19:7; 119:172; 1 Тим. 1:8
13 **Тогава това ли, което е добро, стана смърт за мен? Да не бъде! Но грехът, за да се показва, че е грях, ми причини смърт чрез това добро** *нещо,* **така че чрез заповедта грехът да стане много по-греховен**[1]**.** (1) гл. 5:20
14 **Защото знаем, че законът е духовен; а пък аз съм от плът**[1]**, продаден под греха**[2]**.**
(1) Бит. 6:3; Йн. 3:6; 1 Кор. 3:1,3; (2) ст. 23
15 **Защото не зная какво правя; понеже не върша това, което искам**[1]**, а онова, което мразя, него върша.**
(1) Гал. 5:17
16 **Но ако върша това, което не искам, съм съгласен със закона, че е добър.**
17 **И така, сега вече не аз върша това, а грехът, който живее в мен.**
18 **Защото зная, че в мен, тоест в моята плът, не живее нищо добро**[1]**; понеже желание за доброто имам, но не и** *сила* **да го върша**[2]**.** (1) Бит. 6:5; (2) Мт. 26:41
19 **Защото доброто, което желая, не върша; а злото, което не желая, него върша.**
20 **Но ако върша това, което не желая, то вече не го върша аз, а грехът, който живее в мен**[1]**.** (1) 1 Йн. 1:8
21 **И така, намирам** *такъв* **закон, че при мен, който желая да върша доброто, злото присъства.**
22 **Защото, колкото за вътрешното ми естество**[1]**, аз се наслаждавам в Божия закон**[2]**;** (1) 2 Кор. 4:16; Еф. 3:16; (2) Пс. 1:2; 119:16
23 **но в частите** *на тялото* **си виждам различен закон, който воюва против закона на ума ми**[1] **и ме заробва под закона на греха, който е в частите ми**[2]**.** (1) гл. 8:6; 1 Петр. 2:11; (2) ст. 14
24 **Окаян аз човек! Кой ще ме избави от това тяло на смъртта?**[1] (1) гл. 8:2,10
25 **Благодаря на Бога чрез Иисус Христос, нашия Господ!**[1] **И така, сам аз с ума слугувам на Божия закон, а с плътта – на закона на греха.**
(1) 1 Кор. 15:57

8 **И така, сега няма никакво осъждане за онези, които са в Христос Иисус**[1]**.**
(1) ст. 34; 1 Кор. 1:30
2 **Защото законът на животворящия Дух в Христос Иисус**[1] **ме освободи**[2] **от закона на греха и на смъртта**[3]**.**
(1) гл. 3:27; (2) гл. 6:18; 7:6; Йн. 8:36; Як. 1:25; (3) гл. 7:23,24

3 **Понеже това, което беше невъзмож-
но за закона**[1] **поради това, че беше
слаб чрез плътта**[2], *го извърши* **Бог, като
изпрати Сина Си в плът, също като
греховната плът**[3], **заради греха и осъди
греха в плътта**[4],

(1) Деян. 13:39; 15:10; Гал. 3:21; (2) Евр. 7:18; (3) 1 Петр. 4:1; Фил. 2:7; Евр. 2:14; (4) 2 Кор. 5:21; Гал. 3:13

4 **за да се изпълнят изискванията на
закона в нас**[1], **които ходим не по плът,
а по Дух**[2]. (1) гл. 3:31; (2) Гал. 5:16,25

5 **Защото тези, които са плътски, се
стремят към плътското**[1]; **а тези, които
са духовни – към духовното**[2].

(1) Фил. 3:19; (2) Йн. 3:6

6 **Понеже стремежът на плътта е
смърт**[1]; **а стремежът на Духа – живот
и мир**[2]. (1) гл. 1:32; (2) Гал. 6:8

7 **Защото стремежът на плътта е враж-
да против Бога**[1], **понеже не се покоря-
ва на Божия закон, нито пък може**[2].

(1) гл. 5:10; Як. 4:4; Кол. 1:21; (2) 1 Кор. 2:14

8 **И тези, които са в плътта, не могат
да угодят на Бога.**

9 **Вие обаче не сте плътски, а духов-
ни, ако наистина живее във вас Божи-
ят Дух**[1]. **Но ако някой няма Христовия
Дух, той не е Негов**[2].

(1) 1 Кор. 3:16; 2 Тим. 1:14; (2) Йн. 14:17

10 **Но ако Христос е във вас**[1], **тялото
наистина е мъртво поради греха**[2], **но
духът е жив поради правдата**[3].

(1) Йн. 17:26; (2) гл. 7:24; (3) 1 Петр. 4:6

11 **И ако живее във вас Духът на
Този, който възкреси Иисус от мъртви-
те**[1], **то Този, който възкреси Христос от
мъртвите, ще съживи и вашите смърт-
ни тела чрез Духа Си, който живее
във вас**[2].

(1) 1 Петр. 3:18; (2) 1 Кор. 6:14; 15:45; 1 Сол. 4:14

12 **И така, братя, не сме длъжници на
плътта, че да живеем плътски**[1].

(1) 2 Кор. 10:3

13 **Защото, ако живеете плътски, ще
умрете**[1]; **но ако чрез Духа умъртвявате
действията на тялото, ще живеете**[2].

(1) ст. 6; (2) Кол. 3:5

14 **Понеже, които се водят от Божия
Дух, те са Божии синове**[1]. (1) Гал. 3:26; 5:18

15 **Защото не сте приели дух на роб-
ство**[1], **за да се страхувате отново**[2], **а
сте приели Дух на осиновение, чрез
който и викаме: Авва*, Отче!**[3]

*арам.: Татко; (1) 1 Кор. 2:12; Гал. 2:4; (2) 2 Тим. 1:7; (3) Мк. 14:36; 1 Йн. 2:13; Гал. 4:6

16 *Така* **Самият Дух свидетелства с на-
шия дух, че сме Божии деца**[1].

(1) Йн. 1:12; 1 Йн. 5:10; 2 Кор. 5:5

17 **И ако** *сме* **деца, тогава** *сме* **и на-
следници**[1] **– наследници на Бога и съ-
наследници с Христос; и ако страдаме
с** *Него*[2], **и да се прославим с** *Него*[3].

(1) Гал. 4:7; Тит 3:7; (2) Фил. 3:10; (3) 1 Петр. 5:1; 2 Тим. 2:12

18 **Понеже смятам, че страданията на
настоящото време не са достойни** *да
се сравнят* **със славата, която ще се
открие в нас**[1]. (1) 2 Кор. 4:17

19 **Защото със силен копнеж творени-
ето очаква разкриването на Божиите
синове**[1]. (1) Кол. 3:4

20 **Понеже творението беше подчине-
но на преходността**[1] **не доброволно, а
чрез Този, който го подчини,**

(1) Бит. 3:17,18

21 **с надежда, че и самото творение
ще се освободи от робството на пре-
ходността** *и ще премине* **в славната сво-
бода на Божиите деца.**

22 **Понеже знаем, че цялото творение
заедно стене и страда в родилни мъки
досега;**

23 **и не само то, но и ние, които има-
ме първите плодове на Духа, самите
ние стенем в себе си**[1] **и жадно очак-
ваме осиновението,** *тоест* **изкупването
на нашето тяло.** (1) 2 Кор. 5:2,4

24 **Защото с** *тази* **надежда ние се спа-
сихме**[1]; **но надеждата, която се вижда,
не е** *вече* **надежда; защото кой се на-
дява за това, което вижда?**[2]

(1) 1 Петр. 1:3; 2 Кор. 5:7; (2) Евр. 11:1

25 **Но ако се надяваме за онова, ко-
ето не виждаме, тогава с търпение го
чакаме.**

26 **Така също и Духът ни помага в
нашата слабост. Защото не знаем за
какво да се молим както трябва; но
Самият Дух се застъпва за нас в неиз-
говорими стенания.**

27 **А Този, който изследва сърцата,**

знае какъв е умът на Духа, защото Той се застъпва за светиите по Божията *воля.*
28 **Но знаем, че всичко съдейства за добро**[1] **на тези, които любят Бога, които са призовани според** *Неговото* **намерение**[2]. (1) Фил. 1:19; (2) Еф. 1:11; 2 Тим. 1:9
29 **Защото, които предузна**[1], **тях и предопредели**[2] *да бъдат* **съобразни с образа на Неговия Син**[3], **за да бъде Той първороден**[4] **между много братя**[5]; (1) 1 Петр. 1:2; (2) гл. 9:23; (3) 1 Йн. 3:2; 1 Кор. 15:49; 2 Кор. 3:18; Фил. 3:21; (4) Кол. 1:18; (5) Евр. 2:11
30 **а които предопредели, тях и призова**[1]; **а които призова, тях и оправда**[2]; **а които оправда, тях и прослави**[3]. (1) гл. 1:6; 2 Сол. 2:14; (2) гл. 5:1; 1 Кор. 6:11; (3) Пс. 84:11; Йн. 17:22; Евр. 2:10
31 **И така, какво да кажем за това? Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?**[1] (1) Пс. 56:9
32 **Той, който не пощади Своя Собствен Син, а Го даде заради всички нас, как няма да ни подари заедно с Него и всичко?**[1] (1) гл. 5:10; Йн. 3:16
33 **Кой ще обвини Божиите избрани? Бог е, който** *ги* **оправдава!**[1] (1) Ис. 50:8
34 **Кой е онзи, който ще** *ги* **осъди?**[1] **Христос Иисус е, който умря**[2], **а още и беше възкресен от мъртвите**[3], **който е от дясната страна на Бога**[4], **и който се застъпва за нас**[5]. (1) ст. 1; (2) гл. 5:6,8; (3) гл. 4:25; (4) Мк. 16:19; (5) Евр. 7:25
35 **Кой ще ни отлъчи от Христовата любов**[1]**? Скръб ли, или страх, или гонение, или глад, или голота, или беда, или меч?** (1) Еф. 3:19
36 **Както е писано: „Заради Теб сме убивани цял ден; считани сме като овце за клане**[1]**.“** (1) Пс. 44:22; 1 Кор. 15:30,31; 2 Кор. 4:10,11
37 **Но във всичко това сме повече от победители чрез Този, който ни е възлюбил.**
38 **Понеже съм уверен, че нито смърт, нито живот, нито ангели, нито власти, нито сегашното, нито бъдещето, нито сили**[1], (1) 1 Кор. 3:22; Еф. 6:12; Кол. 2:15
39 **нито височина, нито дълбочина, нито което и да било друго създание ще може да ни отлъчи от Божията любов, която е в Христос Иисус, нашия Господ**[1]. (1) 1 Йн. 4:9

9 **Казвам истината в Христос, не лъжа**[1], **и съвестта ми свидетелства с мен в Светия Дух,** (1) 2 Кор. 11:31; Гал. 1:20; 1 Тим. 2:7
2 **че имам голяма скръб и непрестанна мъка в сърцето си.**
3 **Защото аз самият бих желал да съм отлъчен от Христос заради моите братя**[1], **моите роднини по плът;** (1) гл. 10:1; Изх. 32:32
4 **които са израилтяни, на които** *принадлежат* **осиновението**[1] **и славата**[2], **и заветите**[3], **и даването на закона**[4], **и богослужението**[5], **и обещанията**[6]; (1) Изх. 4:22; Втзк. 14:1; (2) Изх. 40:34,35; (3) Бит. 17:7; Изх. 24:7,8; Втзк. 29:1; Ер. 31:31; Деян. 3:25; (4) гл. 3:2; (5) Евр. 9:1; (6) гл. 15:8
5 **чиито са и отците**[1] **и от които по плът** *се роди* **Христос**[2], **който е над всичко, Бог, благословен до века**[3]. **Амин.** (1) гл. 11:28; Втзк. 10:15; (2) гл. 1:3; Йн. 4:22; (3) Йн. 1:1; 2 Кор. 11:31
6 **Обаче не** *е* **така,** *като* **че Божието слово се е провалило**[1]; **защото не всички, които са от Израил, са Израил**[2], (1) гл. 3:3; Чис. 23:19; (2) гл. 2:28
7 **нито всички са деца, понеже са Авраамово потомство**[1], **а „по Исаак ще се нарече твоето потомство**[2]**.“** (1) Йн. 8:39; (2) Бит. 21:12; Евр. 11:18
8 **Значи не децата,** *родени* **по плът, са Божии деца, а децата,** *родени* **според обещанието, се считат за потомство**[1]. (1) Гал. 3:29; 4:23,28
9 **Защото това е думата на обещанието: „Ще дойда по това време и Сара ще има син**[1]**.“** (1) Бит. 18:10,14
10 **И не само това, но когато и Ревека зачена от един – от нашия отец Исаак**[1], (1) Бит. 25:21
11 **макар че** *близнаците* **още не бяха родени и още не бяха сторили нищо добро или зло, но за да почива Божието по избор намерение не на дела, а на Онзи, който призовава,**
12 **ѝ се каза: „По-големият ще слугува на по-малкия**[1]**“;** (1) Бит. 25:23

13 **както е писано: „Яков възлюбих, а Исав намразих**[1]**.“** (1) Мал. 1:2,3
14 **Какво да кажем тогава? Има ли неправда у Бога?**[1] **Да не бъде!**[2]
(1) гл. 3:5; Йов 8:3; (2) Втзк. 32:4
15 **Защото Той казва на Мойсей: „Ще покажа милост, към когото ще покажа, и ще пожаля, когото ще пожаля**[1]**.“**
(1) Изх. 33:19
16 **И така, не** *зависи* **от този, който иска, нито от този, който тича, а от Бога, който показва милост**[1]**.** (1) Еф. 2:8
17 **Защото Писанието казва на фараона: „Именно затова те издигнах, за да покажа в теб силата Си и да се възвести Името Ми по целия свят**[1]**.“**
(1) Изх. 9:16
18 **И така, към когото иска, Той показва милост, и когото иска, закоравява**[1]**.**
(1) Изх. 4:21; 7:3; 9:12; 14:4,17
19 **Тогава ти ще кажеш: А защо още обвинява? Защото кой е устоял на волята Му?**
20 **Но, о, човече, кой си ти, че да отговаряш против Бога? Направеното нещо ще каже ли на онзи, който го е направил: Защо си ме направил така?**[1]
(1) Ис. 29:16; 45:9; Дан. 4:35; Мт. 20:15
21 **Или грънчарят няма ли власт над глината, от една и съща буца да направи един съд за почтена** *употреба,* **а друг – за непочтена** *употреба?*[1]
(1) Ер. 18:3-6; 2 Тим. 2:20
22 **Но** *какво от това,* **ако Бог, искайки да покаже гнева Си и да изяви силата Си, е търпял с голямо дълготърпение съдовете на гнева, приготвени за погибел**[1]**,** (1) гл. 2:4-6; Пр. 16:4
23 **и** *това е,* **за да изяви богатството на Своята слава**[1] **върху съдовете на милостта, които Той е приготвил отпреди за слава**[2] **–** (1) Еф. 1:18; Кол. 1:27; (2) гл. 8:29
24 **нас, които призова не само измежду юдеите, а и измежду езичниците**[1]**?**
(1) Йн. 10:16; 1 Кор. 1:24
25 **Както казва и в Осия: „Ще нарека Мой народ онзи, който не беше Мой народ, и възлюбена – тази, която не беше възлюбена**[1]**“;** (1) Ос. 2:23; 1 Петр. 2:10
26 **„И на същото място, където им се каза: Не сте Мой народ; там ще се нарекат синове на живия Бог**[1]**.“**
(1) Ос. 1:10
27 **А Исая вика за Израил: „Ако и да е броят на израилтяните като морски пясък,** *само* **остатък** *от тях* **ще се спаси**[1]**;**
(1) гл. 11:5
28 **защото Господ ще изпълни на земята казаното (по правда)** *от Него,* **като го извърши и завърши бързо**[1]**.“**
(1) Ис. 10:22,23; Мк. 13:20
29 **И както Исая е казал по-преди: „Ако Господ на Войнствата не ни беше оставил потомство, като Содом бихме станали и на Гомора бихме се оприличили**[1]**.“** (1) Ис. 1:9
30 **Какво да кажем тогава?** *Това,* **че народи, които не търсеха правда**[1]**, получиха правда, и то правда, която е чрез вяра**[2]**;** (1) гл. 10:20; (2) гл. 1:17
31 **а Израил, който търсеше закона на правдата, не стигна до закона**[1]**.**
(1) гл. 11:7
32 **Защо? Защото не** *го търсиха* **чрез вяра, а някак си чрез дела**[1]**. Те се спънаха в камъка за препъване**[2]**,**
(1) гл. 10:3; (2) Лк. 2:34
33 **както е писано: „Ето, полагам в Сион камък на препъване и канара на съблазън***[1]**; и който вярва в Него, няма да се посрами**[2]**.“**
**или:* препънка, повод за грях; (1) 1 Петр. 2:8; 1 Кор. 1:23; (2) гл. 10:11; Ис. 28:16; 1 Петр. 2:6

10 **Братя, моето сърдечно желание и молбата ми към Бога за Израил е те да бъдат спасени**[1]**.** (1) гл. 9:3; 11:14
2 **Защото свидетелствам за тях, че те имат ревност за Бога**[1]**, само че не е според познаването**[2]**.** (1) Деян. 22:3; (2) Йн. 16:3
3 **Понеже, като не познаваха Божията правда и като искаха да установят своята собствена, не се покориха на Божията правда**[1]**.** (1) гл. 9:31,32; Фил. 3:9
4 **Защото Христос е краят на закона**[1] **за правда на всеки, който вярва**[2]**.**
(1) Мт. 5:17; Евр. 8:13; (2) гл. 3:26
5 **Защото Мойсей пише за правдата, която е от закона**[1]**: „ако човек прави това, ще живее чрез него**[2]**.“**
(1) Фил. 3:6,9; (2) гл. 7:10; Лев. 18:5; Лк. 10:28; Гал. 3:12

6 **Но правдата от вяра говори така:
„Да не кажеш в сърцето си[1]: Кой ще
се изкачи на небето?[2]“ – тоест да до-
веде Христос долу;** (1) Втзк. 9:4; (2) Пр. 30:4
7 **или: „Кой ще слезе в бездната?“ –
тоест да изведе Христос горе от мърт-
вите?**
8 **Но какво казва тя?** *Казва, че* **„думата
е близо при теб, в устата ти и в сърце-
то ти[1]“ – тоест думата на вярата, която
проповядваме.** (1) Втзк. 30:12-14
9 **Защото, ако изповядаш с устата
си, че Иисус е Господ[1], и повярваш в
сърцето си, че Бог Го е възкресил от
мъртвите, ще се спасиш[2].**
(1) Мт. 10:32; 2 Кор. 4:5; (2) Мк. 16:16
10 **Защото със сърце се вярва за оп-
равдание[1] и с уста се прави изповед за
спасение.** (1) гл. 4:3
11 **Защото Писанието казва: „Никой,
който вярва в Него, няма да се посра-
ми[1].“** (1) гл. 9:33; Пс. 25:3; Ис. 28:16
12 **Понеже няма разлика[1] между юде-
ин и грък[2], защото един и същ е Гос-
под над всички[3], богат към всички, ко-
ито Го призовават[4].** (1) гл. 3:22; Деян. 15:9;
(2) Гал. 3:28; Кол. 3:11; (3) гл. 3:29; Деян. 10:36; (4) Пс. 145:18
13 **Защото „всеки, който призове
Името на Господа, ще се спаси[1].“**
(1) Йоил 2:32; Деян. 2:21
14 **Как обаче ще призоват Този, в ко-
гото не са повярвали? А как ще повяр-
ват в Този, когото не са чули? А как ще
чуят без проповедник?**
15 **И как ще проповядват, ако не са
изпратени? Както е писано: „Колко са
прекрасни краката на тези, които бла-
говестват доброто![1]“** (1) Ис. 52:7; Наум 1:15
16 **Но не всички се подчиниха на бла-
говестието[1]; защото Исая казва: „Гос-
поди, кой е повярвал на онова, което
е чул от нас?[2]“** (1) Евр. 4:2; (2) Ис. 53:1; Йн. 12:38
17 **И така, вярата** *е* **от слушане, а слу-
шането – от Христовото слово[1].**
(1) Йн. 17:20
18 **Но аз казвам: Те не са ли чули?
Разбира се,** *чули са:* **„По цялата земя се
разнесе гласът им и думите им – до
краищата на вселената[1].“**
(1) Пс. 19:4; Деян. 1:8; Кол. 1:6,23
19 **Но** *пак* **казвам: Израил не е ли раз-
брал? Първо Мойсей казва: „Аз ще ви
раздразня до ревнуване[1] с тези, които
не са народ[2]; с народ неразбран ще
ви разгневя[3].“**
(1) гл. 11:11,14; (2) 1 Петр. 2:10; (3) Втзк. 32:21
20 **А Исая смело казва: „Намерен бях
от онези, които не Ме търсеха[1]; явен
станах на тези, които не питаха за
Мен[2].“** (1) гл. 9:30; (2) Ис. 65:1
21 **А за Израил казва: „Простирах ръ-
цете Си цял ден към народ непокорен
и опак[1].“** (1) Ис. 65:2

11 **И така, казвам: Отхвърлил ли е
Бог Своя народ? Да не бъде![1] Защото
и аз съм израилтянин, от потомството
на Авраам[2], от племето на Вениамин[3].**
(1) 1 Царе 12:22; Пс. 94:14; Ер. 31:37;
(2) 2 Кор. 11:22; (3) Фил. 3:5
2 **Бог не е отхвърлил Своя народ, кой-
то е предузнал. Или не знаете какво
казва Писанието за Илия – как вика
към Бога против Израил:**
3 **„Господи, избиха пророците Ти, съ-
бориха олтарите Ти и аз останах сам,
но и моя живот искат** *да отнемат[1].“*
(1) 3 Царе 19:10,14
4 **Но какво му казва божественият
отговор? – „Оставил съм си седем
хиляди мъже, които не са преклонили
коляно пред Ваал[1].“** (1) 3 Царе 19:18
5 **Така и понастоящем има остатък,
избран по благодат[1].** (1) гл. 9:27
6 **Но ако е по благодат, не е вече от
дела, иначе благодатта не е вече благо-
дат[1] (а ако е от дела, не е вече благо-
дат, иначе делото не е вече дело).**
(1) гл. 3:24; 4:4; Гал. 5:4; Еф. 2:8,9
7 **Тогава какво? Израил не получи оно-
ва, което търсеше[1], но избраните го
получиха[2], а останалите бяха закораве-
ни даже до днес[3];** (1) гл. 9:31;
(2) 1 Сол. 1:4; Откр. 17:14; (3) ст. 25; 2 Кор. 3:14
8 **както е писано: „Бог им даде дух
на безчувствие, очи – да не виждат и
уши – да не чуват, дори и до днес[1].“**
(1) Втзк. 29:4; Ис. 29:10; Мк. 4:12
9 **И Давид казва: „Трапезата им нека**

стане за тях примка и уловка, препънка и отплата,

10 да се помрачат очите им и да не виждат[1], и превий гърба им завинаги[2].“

(1) Ис. 6:9,10; Езек. 12:2; Мт. 13:14,15; (2) Пс. 69:22,23

11 Тогава казвам: Спънаха ли се, за да паднат? Да не бъде! Но чрез тяхното падане *дойде* спасението на езичниците[1], за да ги подбуди към ревност[2].

(1) ст. 30; Деян. 13:46; (2) гл. 10:19

12 Но ако тяхното падане *означава* богатство за света и тяхната загуба – богатство за езичниците, колко повече *ще означава* тяхното пълно *възстановяване!*

13 Защото на вас, езичниците, казвам: тъй като съм апостол на езичниците[1], аз славя своето служение[2],

(1) гл. 1:5; (2) гл. 15:16

14 дано мога по някакъв начин да подбудя към ревност *тези, които са* моя плът, и да спася някои от тях[1].

(1) гл. 10:1; 1 Кор. 9:22

15 Защото, ако тяхното отхвърляне *означава* примирение на света, какво *ще бъде* приемането *им,* ако не живот от мъртвите?

16 А ако първото *от тестото* е свято, то и *цялото* тесто е *свято;* и ако коренът е свят, то и клоните *са свети*[1].

(1) Ис. 6:13

17 Но ако някои клони са били отрязани[1] и ти, бидейки дива маслина, си бил присаден между тях и заедно с тях си споделил корена и тлъстината на маслината[2], (1) Ер. 11:16; (2) Еф. 3:6

18 не се хвали срещу клоните. Но ако се хвалиш, *знай, че* не ти държиш корена, а коренът – теб.

19 Но ще кажеш: Бяха отрязани клони, за да бъда присаден аз.

20 Добре! Те бяха отрязани поради неверие, а ти стоиш поради вяра. Не бъди високомерен, а се бой[1].

(1) 1 Кор. 10:12

21 Защото, ако Бог не пощади естествените клони, няма да пощади и теб.

22 Виж тогава благостта и строгостта Божия: строгост към падналите, а Божествена благост към теб, ако останеш в благостта; иначе и ти ще бъдеш отсечен[1]. (1) Йн. 15:2

23 Така и те, ако не останат в неверие, ще бъдат присадени[1]; защото Бог може да ги присади отново. (1) 2 Кор. 3:16

24 Понеже, ако ти си бил отсечен от дивата по природа маслина и противно на естеството си бил присаден на питомна маслина, то колко повече тези, които са естествени *клони,* ще бъдат присадени на своята собствена маслина!

25 Защото, братя, не искам да не знаете тази тайна – за да не се мислите за мъдри – че частично закоравяване сполетя Израил[1], докато влезе пълният *брой* на езичниците. (1) ст. 7

26 И така, целият Израил ще се спаси, както е писано: „Избавителят ще дойде от Сион[1], Той ще отвърне безбожието от Яков; (1) Пс. 53:6

27 и това е за тях завет от Мен, когато отнема греховете им[1].“

(1) Ис. 59:20,21; Ер. 31:34

28 Що се отнася до благовестието, те са неприятели заради вас[1], но що се отнася до избирането, те са възлюбени заради отците[2].

(1) 1 Сол. 2:15; (2) гл. 9:5; Лев. 26:42

29 Защото даровете и призванието от Бога са неотменими[1]. (1) гл. 3:3

30 Защото, както вие някога не бяхте покорни на Бога, но сега чрез тяхното непокорство[1] сте придобили милост[2],

(1) ст. 11; (2) гл. 15:9

31 така и те сега не са покорни, за да придобият също милост чрез показаната към вас милост.

32 Защото Бог затвори всички в непокорство, за да може към всички да покаже милост[1]. (1) гл. 3:9

33 О, колко дълбоко е богатството на мъдростта и познанието на Бога![1] Колко непостижими са Неговите присъди и неизследими пътищата Му![2]

(1) Пс. 92:5; Дан. 2:20; Еф. 3:10; (2) Йов 11:7-9

34 Защото: „Кой е познал ума на Господа[1] или кой Му е бил съветник[2]?

(1) Ер. 23:18; 1 Кор. 2:16; (2) Ис. 40:13,14

35 **Или кой някога Му е дал** *нещо,* **та**
Той **да му се отплати?**[1]**“** (1) Йов 41:11
36 **Защото всичко е от Него, чрез
Него и за Него**[1]**. На Него да бъде сла-
ва до века. Амин**[2]**.**
(1) 1 Кор. 8:6; Кол. 1:16; Евр. 2:10; Откр. 4:11; (2) гл. 16:27; Пс. 104:31; 1 Петр. 5:11; 2 Петр. 3:18; Гал. 1:5; Еф. 3:21; Фил. 4:20; Евр. 13:21; Откр. 1:6

12 **И така, братя, аз ви умолявам,
чрез Божиите милости, да представи-
те телата си за жертва жива, свята**[1]**,
благоугодна на Бога**[2]**,** *което е* **вашето
разумно служение.**
(1) гл. 6:19; (2) гл. 6:13; 1 Петр. 2:5; Фил. 1:20
2 **И не бъдете съобразни с този свят,
а се преобразявайте чрез обновяване-
то на ума си**[1]**, за да познаете от опит**[2]
**каква е Божията воля – това, което е
добро, благоугодно и съвършено**[3]**.**
(1) Еф. 4:23; (2) Еф. 5:10; Фил. 1:10; (3) 1 Петр. 4:2; Еф. 5:9,17; Кол. 1:9
3 **Защото чрез дадената ми благодат**[1]
**казвам на всеки един измежду вас да
не мисли по-високо, отколкото трябва
да мисли, а да внимава да е разумен,
според мярката на вярата, която Бог е
разпределил на всеки**[2]**.**
(1) гл. 1:5; (2) 1 Кор. 12:11; Еф. 4:7
4 **Защото, както имаме много части
в едно тяло, но не всички части имат
една и съща служба**[1]**,** (1) 1 Кор. 12:12,14,18
5 **така и ние, множината, сме едно
тяло в Христос**[1] **и поотделно – части
един на друг**[2]**.**
(1) Еф. 1:23; 4:4; (2) 1 Кор. 12:27; Еф. 4:25
6 **И като имаме дарби, които се раз-
личават според дадената ни благодат**[1]**,**
нека си служим с тях: **ако е пророчество,**
нека пророкуваме **според мярката на вя-
рата;** (1) 1 Петр. 4:10; 1 Кор. 12:4-31
7 **ако е служение –** *да постоянстваме*
в служението[1]**; ако някой поучава – в
учението;** (1) 1 Петр. 4:11; Кол. 4:17; 1 Тим. 3:13
8 **ако увещава – в увещаването**[1]**; ако
дава,** *да дава* **с простосърдечие**[2]**; ако
ръководи,** *да ръководи* **с усърдие**[3]**; ако
показва милост,** *да я показва* **с радост**[4]**.**
(1) 1 Тим. 4:13; (2) 2 Кор. 8:2; (3) 1 Сол. 5:12; (4) 2 Кор. 9:7
9 **Любовта да бъде без лицемерие**[1]**;
отвращавайте се от злото и се дръжте
здраво за доброто**[2]**;**
(1) 1 Йн. 3:18; 2 Кор. 6:6; 1 Тим. 1:5; (2) Пс. 34:14; Ам. 5:15; 1 Петр. 3:11; 1 Сол. 5:21,22
10 **горещо се обичайте един друг с
братска обич**[1]**; изпреварвайте се да си
отдавате почит един на друг**[2]**.**
(1) Йн. 13:34; (2) 1 Петр. 5:5; Фил. 2:3
11 **В усърдието не бъдете лениви;** *бъ-
дете* **пламенни по дух**[1]**, като служите
на Господа**[2]**;** (1) Деян. 18:25; (2) Еф. 6:7,8
12 **радвайте се в надеждата**[1]**;** *бъдете*
твърди в скръбта[2]**; постоянствайте в
молитвата**[3]**;** (1) 1 Петр. 1:8; (2) Як. 5:11; (3) Лк. 18:1
13 **помагайте на светиите в нуждите
им**[1]**; стремете се към гостолюбие**[2]**.**
(1) Деян. 2:45; Фил. 4:14,16; (2) 1 Петр. 4:9; Евр. 13:2
14 **Благославяйте онези, които ви го-
нят**[1]**; благославяйте и не кълнете.**
(1) Мт. 5:44; 1 Петр. 3:9
15 **Радвайте се с онези, които се рад-
ват, и плачете с онези, които плачат**[1]**.**
(1) Пс. 35:13; 1 Кор. 12:26; Евр. 13:3
16 **Бъдете единомислени**[1]**; не високо-
умствайте, а се предавайте на скромни
неща; не считайте себе си за мъдри**[2]**.**
(1) гл. 15:5; 1 Кор. 1:10; Фил. 2:2; (2) Пр. 3:7; 26:12; Ис. 5:21
17 **На никого не връщайте зло за зло**[1]**.
Мислете за това, което е добро пред
всичките хора**[2]**.** (1) 1 Сол. 5:15; (2) 2 Кор. 8:21
18 **Ако е възможно, доколкото зависи
от вас, живейте в мир с всичките хо-
ра**[1]**.** (1) гл. 14:19; Евр. 12:14
19 **Възлюбени, не си отмъщавайте**[1]**, а
дайте място на** *Божия* **гняв; защото е
писано: „На Мен принадлежи отмъще-
нието, Аз ще отплатя, казва Господ**[2]**.“**
(1) Лев. 19:18; Пс. 37:1,7,8; (2) Втзк. 32:35; Евр. 10:30
20 **И така, „ако неприятелят ти е гла-
ден, нахрани го; ако е жаден, дай му
да пие; защото, това като правиш, ще
натрупаш жар на главата му**[1]**.“**
(1) Пр. 25:21,22
21 **Не се оставяй да те побеждава
злото; а ти побеждавай злото чрез до-
брото**[1]**.** (1) 1 Петр. 2:15

13 **Всеки човек да се подчинява на
властите, които са над него**[1]**; защото
няма власт, която да не е от Бога, и**

колкото *власти* **има, те са определени от Бога**[2]. (1) 1 Петр. 2:13; Тит 3:1; (2) Пр. 8:15; Ер. 27:5; Дан. 4:32

2 **Затова, който се съпротивлява на властта, се съпротивлява на Божията наредба; а които се съпротивляват, ще навлекат осъждане на себе си**[1]. (1) Пр. 24:21,22; Ер. 27:8

3 **Защото владетелите не са страшни за доброто дело, а за злото. А ти искаш ли да не се боиш от властта? Върши добро, и ще бъдеш похвален от нея**[1], (1) 1 Петр. 2:14

4 **понеже тя е Божия служителка за твое добро. Но ако вършиш зло, да се боиш, защото тя не носи напразно меча, понеже е служителка на Бога, отмъстителка за наказание на този, който върши зло.**

5 **Затова е необходимо да се покорявате**[1] **не само поради** *страх от* **гнева, но и заради съвестта.** (1) Екл. 8:2

6 **Понеже затова плащате и данъци; защото са Божии служители** *тези,* **които са постоянно заети с тази** *длъжност.*

7 **И така, отдавайте на всички дължимото**[1]**: на когото** *се дължи* **данък – данъка, на когото мито – митото, на когото страх – страха, на когото почит – почитта**[2]. (1) Мт. 22:21; (2) 1 Петр. 2:17

8 **Не дължете на никого нищо освен взаимна любов**[1]**; защото, който люби другия, е изпълнил закона**[2]. (1) 1 Йн. 4:11; (2) Кол. 3:14

9 **Понеже** *заповедите:* **„Не прелюбодействай**[1]**; не убивай**[2]**; не кради**[3]**; не пожелавай**[4]**"; и коя да било друга заповед се обобщават в тези думи: „Да възлюбиш ближния си както себе си**[5]**."** (1) Мт. 5:27; (2) Мт. 5:21; (3) Мк. 10:19; (4) гл. 7:7; Изх. 20:13-17; Втзк. 5:17-21; (5) Лев. 19:18; Мт. 5:43

10 **Любовта не върши зло на ближния**[1]**, следователно, любовта е изпълнение на закона**[2]. (1) Пс. 15:3; 1 Кор. 13:4-7; (2) Мт. 22:37-40; Гал. 5:14; 1 Тим. 1:5

11 **И това** *вършете,* **като знаете времето,** *а именно,* **че е дошъл часът да се събудим от сън**[1]**; защото нашето спасение**[2] **е по-близо сега, отколкото, когато повярвахме**[3]. (1) Мк. 13:36; Еф. 5:14; 1 Сол. 5:5-7; (2) 1 Петр. 1:5; (3) 1 Кор. 7:29

12 **Нощта напредна, а денят наближи**[1]**. И така, нека отхвърлим делата на тъмнината**[2] **и нека да облечем оръжията на светлината**[3]. (1) 1 Йн. 2:8; (2) Еф. 5:11; Евр. 12:1; (3) Еф. 5:8; 6:11; 1 Сол. 5:8

13 **Нека ходим подобаващо, като през деня – не в пирувания и пиянства**[1]**, не в блудства и разпътства**[2]**, не в кавги и завист**[3]**,** (1) Пр. 23:20; Лк. 21:34; (2) Еф. 5:18; (3) Мт. 15:19

14 **а се облечете с Господ Иисус Христос**[1] **и не се грижете за страстите на плътта**[2]. (1) Гал. 3:27; (2) гл. 6:12; 1 Петр. 2:11; Гал. 5:16; Кол. 2:23

14 **Приемайте слабия във вярата**[1]**, но не за да спорите за мнения.** (1) гл. 15:1; 1 Кор. 8:9; 1 Сол. 5:14

2 **Един вярва, че може да яде всичко, а слабият** *във вярата* **яде** *само* **зеленчук.**

3 **Който яде, да не презира този, който не яде, и който не яде, да не съди този, който яде**[1]**, защото Бог го е приел.** (1) Кол. 2:16

4 **Кой си ти, за да съдиш чужд слуга?**[1] **Пред своя собствен господар той стои или пада**[2]**. Но ще стои, защото Господ е силен да го направи да стои.** (1) Мт. 7:1; (2) 1 Кор. 4:4

5 **Някой уважава един ден повече от друг ден, а друг човек уважава всеки ден**[1]**. Всеки да бъде напълно уверен в своя ум.** (1) Гал. 4:10; Кол. 2:16

6 **Който пази деня, за Господа го пази, (а който не пази деня, за Господа не го пази). Който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога, и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога**[1]. (1) 1 Кор. 10:31

7 **Защото никой от нас не живее за себе си и никой не умира за себе си**[1]. (1) 2 Кор. 5:15

8 **Понеже, ако живеем, за Господа живеем и ако умираме, за Господа умираме**[1]**. И така, дали живеем, или умираме, на Господа сме**[2]. (1) 1 Сол. 5:10; (2) 1 Кор. 3:23; 6:19

9 **Защото Христос затова умря и въз-**

кръсна, и оживя отново, за да владее
и над мъртвите, и над живите[1]**.**
(1) Деян. 10:42
10 **Но ти защо съдиш своя брат?**[1] **Или**
пък ти защо презираш своя брат?[2]
Понеже ние всички ще застанем пред
Христовото съдилище[3]**.**
(1) ст. 4; (2) Пр. 14:21; (3) 2 Кор. 5:10
11 **Защото е писано: „Жив съм Аз,**
казва Господ, пред Мен ще се пре-
клони всяко коляно, и всеки език ще
изповяда Бога[1]**.“** (1) Ис. 45:23; Фил. 2:10,11
12 **И така, всеки от нас ще отговаря**
за себе си пред Бога[1]**.** (1) Мт. 12:36
13 **Затова, нека вече не се съдим един**
друг[1]**, а по-добре да съдим така – ни-**
кой да не поставя спънка или събла-
зън* пред брат си[2]**.** *или: повод за грях
(1) Як. 4:11; (2) Мт. 17:27; 1 Кор. 8:9
14 **Зная и съм уверен в Господ Иисус,**
че нищо не е само по себе си нечис-
то[1]**; само за този, който счита нещо за**
нечисто, за него то е нечисто[2]**.**
(1) Мт. 15:11; (2) ст. 20; Тит 1:15
15 **Защото, ако брат ти се наскърби**
поради това, което ядеш, ти вече не
ходиш според любовта[1]**. Не погубвай**
с яденето си онзи, за когото е умрял
Христос[2]**.** (1) Гал. 5:13; (2) 1 Кор. 8:11
16 **И така, не оставяйте да се хули**
вашето добро[1]**.** (1) Тит 2:5
17 **Защото Божието царство не е яде-**
не и пиене[1]**, а правда и мир, и радост**
в Светия Дух. (1) 1 Кор. 8:8
18 **Понеже, който така служи на Хрис-**
тос, е угоден на Бога и одобрен от
хората.
19 **И така, нека търсим това, което**
служи **за мир**[1] **и за взаимно изгражда-**
не[2]**.** (1) гл. 12:18; Пс. 34:14; Мк. 9:50;
(2) гл. 15:2; 1 Кор. 14:12,26; 2 Кор. 12:19
20 **Не унищожавай Божието дело за-**
ради ядене. Всичко наистина е чисто,
но е зло за човека, който яде със съ-
блазън[1]**.** (1) ст. 14
21 **Добре е да не ядеш месо, нито**
да пиеш вино, нито *да направиш нещо,*
чрез което брат ти се спъва[1] **(или се**
съблазнява*, или отслабва).
*или: се подвежда към грях] (1) 1 Кор. 8:13

22 **Имаш ли вяра? Имай я за себе**
си пред Бога. Блажен онзи, който не
осъжда себе си в това, което одобря-
ва[1]**.** (1) 1 Йн. 3:21
23 **А онзи, който се съмнява, когато**
яде, е осъден, защото не *яде* **от вяра**[1]**;**
а всичко, което не *става* **от вяра, е**
грях. (1) 1 Кор. 8:7

15 **Обаче ние, силните, сме длъжни**
да носим слабостите на слабите[1] **и да**
не угаждаме на себе си[2]**.**
(1) гл. 14:1; 1 Кор. 9:22; (2) 1 Кор. 10:24
2 **Нека всеки от нас да угажда на**
ближния си за *негово* **добро, за изграж-**
дането *му*[1]. (1) гл. 14:19
3 **Понеже и Христос не угоди на Себе**
Си, а както е писано: „Укорите на оне-
зи, които укоряваха Теб, паднаха върху
Мен[1]**.“** (1) Пс. 69:9
4 **Защото всичко, което е било писано**
отпреди, е било писано за наше поу-
чение[1]**, за да можем ние чрез търпени-**
ето и утехата на Писанията да имаме
надежда.
(1) гл. 4:23,24; Пс. 102:18; 1 Кор. 10:11; 2 Тим. 3:16
5 **И нека Бог на търпението и на уте-**
хата ви даде да бъдете единомислени
помежду си[1] **според Христос Иисус**[2]**,**
(1) гл. 12:16; 1 Петр. 3:8; (2) Фил. 2:5
6 **така че с един ум и една уста да**
славите Бога и Отца на нашия Господ
Иисус Христос[1]**.** (1) Деян. 4:24
7 **Затова, приемайте се един друг,**
както и Христос ни прие, за Божията
слава.
8 **И аз казвам, че Иисус Христос стана**
Служител на обрязаните[1] **заради Божи-**
ята истина, за да утвърди обещанията,
дадени **на бащите**[2]**,**
(1) Мт. 15:24; (2) гл. 9:4; Пс. 98:3; Деян. 3:26; Гал. 3:14
9 **и заради това, народите да про-**
славят Бога[1] **за милостта Му**[2]**, както е**
писано: „Затова ще Те хваля между на-
родите и Името Ти ще възпея[3]**.“**
(1) Пс. 86:9; (2) гл. 11:30; (3) Пс. 18:49
10 **И пак казва: „Ликувайте, народи, с**
Неговия народ![1]**“** (1) Втзк. 32:43
11 **И пак: „Хвалете Господа, всички**

народи! Да Го славословят всички народи![1]" (1) Пс. 45:17; 117:1

12 **И пак Исая казва: „Ще бъде Есеевият корен[1]; и Този, който ще се издигне да владее над народите, на Него ще се надяват народите[2]."**
(1) Ис. 11:10; Откр. 5:5; (2) Пс. 67:4; Мт. 12:21

13 **И нека Бог на надеждата ви изпълни с всякаква радост и мир във вярата, така че да се преумножава надеждата ви чрез силата на Светия Дух.**

14 **И аз самият съм уверен за вас, братя мои, че сами вие сте пълни с благост, изпълнени с всяко познание, и че можете да се наставлявате един друг[1].** (1) Кол. 3:16

15 **Но ви писах по-дръзко, за да ви напомня[1] поради дадената ми от Бога благодат[2]** (1) 2 Петр. 1:12; (2) гл. 1:5

16 **да бъда служител на Иисус Христос между езичниците[1], като свещенослужа в Божието благовестие, за да бъдат езичниците благоприятен принос[2], осветен от Светия Дух.**
(1) гл. 11:13; Деян. 22:21; (2) Фил. 2:17

17 **И така, колкото за това, което** *се отнася* **до Бога, аз имам за какво да се похваля в Христос Иисус.**

18 **Защото не бих се осмелил да говоря за нещо, освен онова, което Христос е извършил чрез мен, за** *да приведе* **езичниците в покорност[1] – чрез слово и дело[2],** (1) гл. 1:5; (2) Деян. 15:3

19 **със силата на знамения и чудеса[1], със силата на Божия Дух[2], така че от Ерусалим[3] и около него, чак до Илирик[4], аз изцяло съм проповядвал благовестието на Христос.**
(1) Деян. 19:11; 2 Кор. 12:12; Евр. 2:4; (2) 2 Кор. 6:7; 1 Сол. 1:5; (3) Деян. 9:28; (4) Деян. 20:2

20 **Но имах за цел да проповядвам благовестието не там, където** *вече* **беше** *известно* **Името на Христос, за да не би да градя на чужда основа[1];**
(1) 2 Кор. 10:15,16

21 **а както е писано: „Онези ще видят, на които не се е възвестило за Него, и онези ще разберат, които не са чули[1]."** (1) Ис. 52:15

22 **Това ме е възпирало много пъти да дойда при вас[1].** (1) гл. 1:13; 1 Сол. 2:18

23 **Но сега, като нямам вече място** *за моето работене* **в тези области, и понеже от много години копнея да дойда при вас[1],** (1) гл. 1:10,11

24 **отивайки в Испания** *ще дойда;* **защото се надявам да ви видя, като минавам, и вие да ме изпратите за там[1], след като се насладя донякъде на общуването с вас.** (1) 1 Кор. 16:6

25 **А сега отивам в Ерусалим[1], за да послужа на светиите.** (1) Деян. 19:21

26 **Защото** *от* **Македония и Ахая благоволиха да дадат известна помощ за бедните между светиите в Ерусалим[1].**
(1) Деян. 11:30; 1 Кор. 16:1; 2 Кор. 8:1-7; 9:12

27 **Благоволиха наистина, но са им и длъжници, защото, ако езичниците станаха участници заедно с тях в духовните неща, длъжни са да им послужат и в телесните[1].** (1) 1 Кор. 9:11

28 **И така, като свърша това и като им запечатам този плод, ще мина през вас за Испания.**

29 **И зная, че когато дойда при вас, ще дойда с изобилно благословение от (благовестието на) Христос.**

30 **Но аз ви моля, братя, чрез Господ Иисус Христос и чрез любовта на Духа да се борите с мен[1] с молитви към Бога за мен[2],** (1) Юда 3; (2) 2 Кор. 1:11; Кол. 4:3,12

31 **за да се избавя от непокорните** *на вярата* **в Юдея[1] и моята служба за Ерусалим да бъде благоприятна на светиите,** (1) 2 Сол. 3:2

32 **и с Божията воля да дойда при вас[1] радостен и да си почина между вас.** (1) гл. 1:10

33 **А Бог на мира[1] да бъде с всички вас. Амин.** (1) гл. 16:20; 1 Кор. 14:33; 2 Кор. 13:11; Фил. 4:9; 1 Сол. 5:23; 2 Сол. 3:16; Евр. 13:20

16 Препоръчвам ви нашата сестра Фива, която е служителка на църквата в Кенхрея,

2 **за да я приемете в Господа[1], както подобава на светии, и да ѝ помогнете в това,** *в* **което би имала нужда от вас;**

защото и тя е помагала на мнозина, както и на самия мен. (1) Фил. 2:29; 3 Йн. 8
3 **Поздравете Прискила и Акила**[1], **моите съработници в Христос Иисус**[2],
(1) Деян. 18:2,26; (2) Фил. 4:3
4 **които за моя живот си подложиха вратовете** *под нож*[1], **на които не само аз благодаря, но и всичките църкви между езичниците.** (1) Фил. 2:30
5 *Поздравете* **и църквата в техния дом**[1] **и поздравете възлюбения ми Епенет, който е първият плод от Азия за Христос**[2].
(1) 1 Кор. 16:19; Кол. 4:15; Филим. 2; (2) 1 Кор. 16:15
6 **Поздравете Мария, която се е трудила много за вас.**
7 **Поздравете Андроник и Юния, моите сродници и** *някога* **заедно с мен затворници, които са бележити между апостолите и които бяха в Христос още преди мен.**
8 **Поздравете възлюбения ми в Господа Амплият.**
9 **Поздравете нашия съработник в Христос Урван и възлюбения ми Стахис.**
10 **Поздравете одобрения в Христос Апелий. Поздравете онези, които са от** *семейството* **на Аристовул.**
11 **Поздравете Иродион, моя роднина. Поздравете тези от семейството на Наркис, които са в Господа.**
12 **Поздравете Трифена и Трифоса, които работят в Господа. Поздравете възлюбената Персида, която е работила много в Господа.**
13 **Поздравете избрания в Господа Руф**[1] **и неговата и моята майка.**
(1) Мк. 15:21
14 **Поздравете Асинкрит, Флегонт, Ерма, Патрова, Ермия и братята, които са с тях.**
15 **Поздравете Филолог и Юлия, Нирей и сестра му, и Олимпан, и всичките светии, които са с тях.**
16 **Поздравете се един друг със свята целувка**[1]. **Поздравяват ви всичките Христови църкви.**
(1) 1 Петр. 5:14; 1 Кор. 16:20; 2 Кор. 13:12; 1 Сол. 5:26
17 **И аз ви умолявам, братя, да внимавате на тези, които причиняват разцепления и препънки противно на учението, което сте научили**[1], **и се отвръщайте от тях**[2]. (1) Гал. 1:7,8; 1 Тим. 6:3; (2) 2 Йн. 10; 1 Кор. 5:11; 2 Сол. 3:6,14; 2 Тим. 3:5; Тит 3:10
18 **Защото такива** *хора* **не служат на нашия Господ Иисус Христос, а на корема си**[1] **и със сладки думи и красиви речи прилъгват сърцата на простодушните**[2].
(1) Фил. 3:19; (2) 2 Петр. 2:3,14; 2 Кор. 11:13; Кол. 2:4
19 **Защото вашата послушност е известна на всички**[1], **затова се радвам за вас. Но аз искам да бъдете наистина мъдри относно доброто, а прости относно злото**[2]. (1) гл. 1:8; (2) 1 Кор. 14:20
20 **А Бог на мира**[1] **скоро ще смаже Сатана под краката ви**[2]. **Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вас**[3]. (1) гл. 15:33; (2) Пс. 60:12; (3) 1 Кор. 16:23; 2 Кор. 13:13; 1 Сол. 5:28; 2 Сол. 3:18; Откр. 22:21
21 **Поздравяват ви моят съработник**[1] **Тимотей**[2] **и моите сродници Лукий, Ясон и Сосипатър.** (1) 1 Кор. 16:10; Фил. 2:22; 1 Сол. 3:2; (2) Деян. 16:1; 1 Тим. 1:2
22 **Аз, Тертий, който написах това писмо**[1], **ви поздравявам в Господа.** (1) Ер. 36:4
23 **Поздравява ви Гай**[1], **гостоприемник на мен и на цялата църква. Поздравява ви градският ковчежник Ераст**[2] **и брат Кварт.** (1) 1 Кор. 1:14; (2) Деян. 19:22
24 **(Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с всички вас. Амин.)**
25 **А на Този, който може да ви утвърди**[1] **според моето благовестие**[2] **и проповядването за Иисус Христос, според откриването на тайната**[3], **която е била премълчавана от вечни времена**[4],
(1) 1 Кор. 1:8; 2 Кор. 1:21; (2) гл. 2:16; (3) 1 Кор. 2:7; Еф. 1:9; Кол. 2:2; 1 Тим. 3:16; (4) Еф. 3:4,5; Кол. 1:26
26 **а сега се е явила**[1] **и чрез пророческите Писания**[2] **според заповедта на вечния Бог е била известена на всичките народи за покоряването им на вярата**[3],
(1) 1 Петр. 1:20; 2 Тим. 1:10; (2) гл. 1:2; (3) гл. 1:5
27 **на единия премъдър Бог да бъде слава чрез Иисус Христос за вечни векове. Амин**[1].
(1) гл. 11:36; Юда 25; 1 Тим. 1:17; 6:16; 2 Тим. 4:18

Първото послание на свети апостол Павел до

КОРИНТЯНИТЕ

1 **Павел, с Божията воля призован** *да*
бъде **апостол**[1] **на Иисус Христос, и брат**
Състен[2]**,** (1) Римл. 1:1; 2 Кор. 1:1; Еф. 1:1; Кол. 1:1; 2 Тим. 1:1; (2) Деян. 18:17

2 **до Божията църква, която е в Ко-**
ринт[1]**, до осветените в Христос Иисус**[2]**,**
призованите светии[3]**, заедно с всички,**
които призовават на всяко място Име-
то на Иисус Христос[4]**, нашия Господ,**
който е и техен, и наш:
(1) Деян. 18:1; (2) гл. 6:11; Еф. 1:1; Фил. 1:1; Кол. 1:2; 1 Сол. 1:1; 2 Сол. 1:1; (3) Римл. 1:7; (4) Деян. 9:14

3 **Благодат и мир да бъде на вас от**
Бога, нашия Отец, и от Господ Иисус
Христос[1]**.** (1) Римл. 1:7

4 **Винаги благодаря на моя Бог заради**
вас[1] **за Божията благодат, която ви е**
дадена в Христос Иисус; (1) Римл. 1:8

5 **че в Него се обогатихте във всич-**
ко – във всяко слово и всяко позна-
ние[1]**,** (1) гл. 12:8; 2 Кор. 8:7

6 **както се утвърди у вас Христовото**
свидетелство,

7 **така че не ви липсва нито една дар-**
ба, като чакате явяването на нашия
Господ Иисус Христос[1]**,** (1) 1 Сол. 1:10; Тит 2:13

8 **който и до края ще ви утвърждава**[1]**,**
за да бъдете **безупречни**[2] **в Деня на на-**
шия Господ Иисус Христос[3]**.**
(1) Римл. 16:25; (2) Юда 24; (3) гл. 5:5; 2 Кор. 1:14; Фил. 1:6

9 **Верен е Бог**[1]**, чрез когото бяхте**
призовани в общение с Неговия Син
Иисус Христос, нашия Господ[2]**.**
(1) гл. 10:13; 1 Сол. 5:24; 2 Сол. 3:3; Евр. 10:23; (2) 1 Йн. 1:3

10 **Сега аз ви умолявам, братя, чрез**
Името на нашия Господ Иисус Хрис-
тос, всички да говорите в съгласие и
да няма разцепления между вас[1]**, а да**
бъдете съединени в един и същ ум и
в едно и също мнение[2]**.**
(1) гл. 12:25; (2) Римл. 12:16; 2 Кор. 13:11

11 **Защото** *някои* **от** *домашните* **на Хлоя**
ми казаха за вас, братя мои, че между
вас имало разпри[1]**.** (1) гл. 3:3; 11:18; 2 Кор. 12:20

12 **Искам да кажа, че всеки от вас**
казва: Аз съм Павлов; а аз – Аполосов[1]**;**
а аз – Кифов[2]**; а пък аз – Христов**[3]**.**
(1) Деян. 18:24; (2) гл. 3:4,22; Йн. 1:42; (3) 2 Кор. 10:7

13 **Нима Христос се е разделил? Нима**
Павел беше разпънат за вас? Или се
кръстихте в името на Павел?

14 **Благодаря на Бога, че не съм**
кръстил никого от вас освен Крисп[1] **и**
Гай[2]**,** (1) Деян. 18:8; (2) Римл. 16:23

15 **за да не каже никой, че сте били**
кръстени в моето име.

16 **Кръстих още и Стефаниновия дом**[1]**.**
Освен *тях* **не помня да съм кръстил**
някой друг. (1) гл. 16:15

17 **Защото Христос не ме е пратил да**
кръщавам, а да проповядвам благове-
стието[1] **– не с мъдростта на думите**[2]**,**
за да не би кръстът на Христос да се
лиши *от значението си.*
(1) Деян. 26:16-18; (2) гл. 2:1,4,13

18 **Защото словото на кръста е без-**
умие за тези, които погиват[1]**; но за**
нас, които биваме спасени, то е Божия
сила[2]**.** (1) гл. 2:14; 2 Кор. 4:3; (2) Римл. 1:16

19 **Понеже е писано: „Ще унищожа мъдростта на мъдрите и разума на разумните ще отхвърля[1].“** (1) Ис. 29:14
20 **Къде е мъдрият? Къде е книжникът? Къде е защитникът на този свят? Не обърна ли Бог в глупост светската мъдрост?**[1]
(1) гл. 2:6; 3:19; Йов 12:17; Ис. 19:11,12; 44:25; Римл. 1:22
21 **Защото, понеже в Божията мъдрост светът не позна Бога чрез мъдрост[1], Бог благоволи чрез глупостта на това, което се проповядва, да спаси вярващите[2].** (1) Йн. 17:25; (2) гл. 15:2
22 **Понеже юдеите искат знамение[1], а гърците търсят мъдрост;**
(1) Мт. 12:38; Йн. 4:48
23 **но ние проповядваме разпънатия Христос[1]: за юдеите – препънка[2], а за езичниците – глупост[3],**
(1) гл. 2:2; (2) Римл. 9:32,33; Гал. 5:11; (3) гл. 2:14
24 **но за самите призвани – и юдеи, и гърци[1] – Христос, Божия сила[2] и Божия мъдрост[3].**
(1) Римл. 9:24; (2) гл. 2:4,5; Римл. 1:16; (3) Кол. 2:3
25 **Защото Божието глупаво е по-мъдро от хората и Божията немощ – по-силна от хората.**
26 **Понеже, братя, виждате** *какви сте* **вие призваните – че** *между вас* **няма мнозина мъдри по плът[1], нито мнозина могъщи, нито мнозина благородни.**
(1) Мт. 11:25; Йн. 7:48
27 **Но Бог избра глупавите неща на света[1], за да посрами мъдрите; и Бог избра слабите неща на света, за да посрами силните[2];** (1) Як. 2:5; (2) Деян. 4:13
28 **още и долните и презрените неща на света избра Бог; и онези неща, които не са, за да унищожи тези, които са[1],** (1) 1 Царе 2:8
29 **за да не се похвали никое създание пред Бога[1].** (1) Римл. 3:27; Еф. 2:9
30 *А* **вие сте от Него в Христос Иисус[1], който стана за нас мъдрост от Бога[2] и правда[3], и освещение[4], и изкупление[5];**
(1) Римл. 8:1; (2) Кол. 2:3; (3) гл. 6:11; 2 Кор. 5:21; (4) Йн. 17:19; Евр. 10:10; (5) Еф. 1:7; Кол. 1:14
31 **така че, както е писано: „който се хвали, с Господа да се хвали[1].“**
(1) Ис. 45:25; Ер. 9:24; 2 Кор. 10:17; Гал. 6:14

2

2 **И аз, братя, когато дойдох при вас[1], не дойдох с превъзходство в слово или мъдрост[2] да ви известя Божията тайна[3].**
(1) Деян. 18:1; (2) 2 Кор. 11:6; (3) гл. 1:17; 1 Йн. 5:9,10
2 **Защото бях решил да не зная между вас нищо друго освен Иисус Христос, и то разпънат[1].** (1) гл. 1:23; Гал. 3:1; 6:14
3 **Аз бях слаб между вас[1], страхувах се и много треперех[2].**
(1) Гал. 4:13; (2) Деян. 18:9; 2 Кор. 10:10
4 **И говоренето ми, и проповядването ми не** *ставаха* **с убедителните думи на мъдростта[1], а с доказателство от Духа и от сила[2],**
(1) гл. 1:17; (2) гл. 4:20; Деян. 6:8; 2 Кор. 3:3
5 **за да бъде вярата ви** *основана* **не на човешка мъдрост, а на Божията сила[1].**
(1) гл. 1:24; 2 Кор. 4:7; Еф. 1:19; 1 Сол. 1:5
6 **Обаче ние говорим мъдрост[1] между съвършените, но не мъдростта на този свят, нито на владетелите на този свят, които преминават[2];**
(1) гл. 12:8; Кол. 1:28; (2) гл. 1:20
7 **а говорим в тайна Божията премъдрост, която е била скрита, която е била предопределена от Бога преди вековете за наша слава[1],**
(1) Римл. 16:25; Кол. 1:26
8 **която нито един от владетелите на този свят не е познал; защото, ако я бяха познали, нямаше да разпънат[1] Господа на славата[2].** (1) Деян. 13:27; (2) Як. 2:1
9 **А както е писано: „Каквото око не е видяло и ухо не е чуло[1], и на човешко сърце не е идвало, това е приготвил Бог за тези, които Го любят[2].“**
(1) Ис. 52:15; 64:4; (2) Съд. 5:31; Як. 2:5
10 **Но на нас Бог откри** *това* **чрез Духа[1]; понеже Духът изследва всичко, дори и Божиите дълбочини.** (1) Йн. 16:13
11 **Защото кой човек знае какво има в човека, освен духът на човека, който е в него? Така и никой не знае какво има в Бога, освен Духът на Бога[1].**
(1) Римл. 11:34
12 **А ние получихме не духа на света, а Духа, който е от Бога[1], за да познаем това, което Бог ни е подарил[2];**
(1) Римл. 8:15; (2) Йн. 16:14; 1 Йн. 5:20

13 **за което също и говорим – не с думи, научени от човешка мъдрост[1], а** *с думи,* **научени от Духа[2], като изясняваме духовното с духовно.**
(1) гл. 1:17; 2 Кор. 1:12; (2) 1 Петр. 4:11

14 **Но естественият човек[1] не възприема това, което е от Божия Дух[2], защото за него е глупост[3]; и не може да го разбере[4], понеже то се преценява духовно.** (1) Юда 19; (2) Йн. 8:43,47; (3) гл. 1:18,23; (4) Римл. 8:7

15 **Но духовният човек[1] преценява всичко[2], а него никой не преценява.**
(1) гл. 3:1; (2) 1 Йн. 2:20,27

16 **Защото: „Кой е познал ума на Господа, за** *да може* **да Го научи?[1]"**
А ние имаме ум Христов.
(1) Ис. 40:13,14; Римл. 11:34

3 **И аз, братя, не можах да говоря на вас като на духовни** *хора[1],* **а като на плътски, като на невръстни в Христос[2].** (1) гл. 2:15; Гал. 6:1; (2) Еф. 4:14

2 **Храних ви с мляко, а не с твърда храна[1]; защото още не можехте** *да я приемете,* **а и сега още не можете.**
(1) Евр. 5:12,13

3 **Защото и досега сте плътски[1]. Защото, докато между вас има завист и кавги, и разцепления[2], не сте ли плътски и не постъпвате ли по човешки[3]?**
(1) Римл. 7:14; (2) гл. 1:11; (3) Як. 3:14,15

4 **Защото, когато един казва: Аз съм Павлов, а друг: Аз съм Аполосов[1], не** *постъпвате* **ли по човешки?** (1) гл. 1:12

5 **Какво е тогава Аполос и какво – Павел? Служители[1], чрез които повярвахте, и то, както Господ е дал на всекиго[2].** (1) гл. 4:1; (2) 2 Кор. 4:5

6 **Аз посадих[1], Аполос напои[2], но Господ даде растежа.**
(1) Деян. 18:4,11; (2) Деян. 18:24,27

7 **И така, нито този, който сади, е нещо, нито този, който напоява, а Господ, който дава растеж[1].** (1) Гал. 6:3

8 **И така, този, който сади, и този, който напоява, са едно, но всеки ще получи своя собствена награда според своя собствен труд[1].**
(1) гл. 4:5; Пс. 62:12; Мт. 20:4; Йн. 4:36

9 **Защото сме съработници на Бога; вие сте Божия нива, Божи строеж[1].**
(1) Еф. 2:21,22

10 **Според дадената ми Божия благодат[1], като мъдър майстор-строител аз положих основа, а друг гради на нея. Но всеки нека да внимава как гради на нея.** (1) гл. 15:10; Римл. 1:5

11 **Защото никой не може да положи друга основа освен тази, която е положена, която е Иисус Христос[1].**
(1) Деян. 4:11; Еф. 2:20

12 **И ако някой гради на тази основа злато, сребро, скъпоценни камъни, дърва, сено, слама,**

13 **на всекиго делото ще стане явно** *какво е;* **защото Денят ще** *го* **изяви, понеже в огън се открива; и огънят ще изпита какво е делото на всекиго.**

14 **Този, на когото делото, което е градил, устои, ще получи награда[1].**
(1) 2 Йн. 8

15 **А този, на когото делото изгори, ще претърпи загуба; но самият той ще се спаси, само че като през огън.**

16 **Не знаете ли, че сте храм на Бога[1] и** *че* **Божият Дух живее във вас[2]?**
(1) 2 Кор. 6:16; Еф. 2:21; Откр. 3:12; (2) гл. 6:19; Йн. 14:17

17 **Ако някой развали Божия храм, него Бог ще развали[1]; защото Божият храм е свят, а този** *храм* **сте вие.**
(1) Езек. 5:11; Гал. 5:10

18 **Нека никой да не лъже себе си![1] Ако някой между вас мисли, че е мъдър според този свят, нека стане глупав, за да бъде мъдър.** (1) Гал. 6:3

19 **Защото мъдростта на този свят е глупост пред Бога[1], понеже е писано: „Улавя мъдрите в лукавството им[2]";**
(1) гл. 1:20; (2) Йов 5:13

20 **и пак: „Господ знае, че разсъжденията на мъдрите са суетни[1]."** (1) Пс. 94:11

21 **Затова никой да не се хвали с хората, защото всичко е ваше:**

22 **било Павел, или Аполос, или Кифа[1], или свят, или живот, или смърт, или сегашното, или бъдещето[2] – всичко е ваше;** (1) гл. 1:12; (2) Римл. 8:38

23 **а вие сте Христови[1], а Христос – Божи[2].** (1) Римл. 14:8; (2) гл. 11:3

4 **Така** *всеки* **човек да ни счита за Христови служители**[1] **и управители**[2] **на Божиите тайни**[3]**.** (1) гл. 3:5; 2 Кор. 6:4; (2) 1 Петр. 4:10; Тит 1:7; (3) Кол. 1:25,26

2 **А това, което тук се изисква от управителите, е всеки да се намери верен**[1]**.** (1) Мт. 25:23; Лк. 12:42

3 **А за мен е най-малко нещо да бъда съден от вас или от човешки съд; аз дори не съдя сам себе си.**

4 **Защото, въпреки че не се съзнавам виновен в нищо, пак с това не съм оправдан; защото Господ е Този, който ще ме съди**[1]**.** (1) Римл. 14:4

5 **Затова не съдете нищо преждевременно**[1]**, докато не дойде Господ, който ще извади на светло скритото в тъмнината**[2] **и ще изяви намеренията на сърцата**[3]**. И тогава всеки ще получи** *своята* **похвала от Бога**[4]**.** (1) Мт. 7:1; Римл. 14:10; (2) Пс. 90:8; 1 Тим. 5:25; (3) Римл. 2:16; (4) гл. 3:8; 2 Кор. 5:10

6 **И това, братя,** *преносно* **приспособих към себе си и Аполос**[1] **заради вас, за да се научите чрез нас да не мъдрувате повече от написаното и да не се гордее някой от вас с един против друг**[2]**.** (1) гл. 3:4-7; (2) 2 Кор. 12:20

7 **Защото, кой те прави да се отличаваш** *от другиго?* **И какво имаш, което да не си получил? Но ако си го получил, защо се хвалиш, като че не си го получил?**

8 **Сити сте вече! Обогатихте се вече!**[1] **Възцарихте се без нас! О, да бяхте се възцарили (наистина), че и ние да царуваме с вас!** (1) Откр. 3:17

9 **Защото аз мисля, че Бог изложи нас, апостолите, като най-последни, като осъдени на смърт**[1]**; защото станахме за показ на света**[2] **– както на ангелите, така и на хората:** (1) гл. 15:31; Римл. 8:36; 2 Кор. 6:9; (2) Евр. 10:33

10 **ние** *сме* **безумни заради Христос, а вие** *сте* **разумни в Христос**[1]**; ние – слаби, а вие – силни**[2]**; вие – почитани, а ние – презрени.** (1) 2 Кор. 11:19; (2) 2 Кор. 13:9

11 **Ние и досега гладуваме и жадуваме**[1]**, и сме голи, и сме бити**[2]**, и се скитаме бездомни**[3]**,** (1) 2 Кор. 11:27; (2) 2 Кор. 11:23; (3) 2 Кор. 1:5

12 **трудим се, работейки с ръцете си**[1]**. Като ни хулят – благославяме**[2]**, като ни гонят – търпим**[3]**,** (1) гл. 9:15; Деян. 18:3; (2) Римл. 12:14; (3) Мт. 5:44

13 **като ни злословят – умоляваме. Досега станахме като смет на света, измет на всичко**[1]**.** (1) Лк. 6:22

14 **Не пиша това, за да ви засрамя, а за да ви увещая, като възлюбени мои деца**[1]**.** (1) Гал. 4:19; 1 Сол. 2:11

15 **Защото, дори и да имате десетки хиляди възпитатели в Христос, пак нямате много бащи; понеже аз ви родих в Христос Иисус**[1] **чрез благовестието.** (1) гл. 9:1; Филим. 10

16 **Затова ви моля настойчиво: бъдете мои подражатели**[1]**!** (1) гл. 11:1; Фил. 3:17; 2 Сол. 3:9

17 **Поради тази причина ви изпратих Тимотей**[1]**, който е мое възлюбено и вярно дете в Господа**[2]**; той ще ви напомни моите пътища в Христос, които аз поучавам навсякъде във всяка църква**[3]**.** (1) гл. 16:10; Деян. 16:1; Фил. 2:19; (2) 1 Тим. 1:2; 2 Тим. 1:2; (3) гл. 7:17; 2 Тим. 3:10

18 **Но някои се възгордяха**[1]**, като че ли нямаше да дойда при вас.** (1) гл. 5:2; Кол. 2:18; 1 Тим. 6:4

19 **Но ако Господ желае**[1]**, аз скоро ще дойда при вас**[2] **и ще изпитам не думите, а силата на онези, които са се възгордели.** (1) гл. 16:7; Деян. 18:21; (2) 2 Кор. 1:15

20 **Защото Божието царство не** *се състои* **в думи, а в сила**[1]**.** (1) гл. 2:4

21 **Какво искате? Да дойда при вас с тояга ли**[1]**, или с любов и кротък дух?** (1) 2 Кор. 10:2

5 **Отвсякъде се чува, че между вас има блудство, и то такова блудство, каквото и между езичниците не се споменава,** *а именно,* **че един** *от вас* **има бащината си жена**[1]**.** (1) Лев. 18:8; Втзк. 27:20; 2 Кор. 12:21

2 **И вие сте се възгордели**[1]**, вместо да скърбите**[2]**, така че този, който е**

извършил това дело, да бъде отлъчен
от вас. (1) гл. 4:18; (2) 2 Кор. 7:11
3 **Защото аз, макар и да не съм телес-**
но при вас, но с духа си съм[1], *и* **осъдих**
вече в Името на нашия Господ Иисус
Христос този, който е извършил това,
като че съм там – (1) Кол. 2:5
4 **като сте събрани вие и моят дух със**
силата на нашия Господ Иисус[1] **–**
(1) Мт. 18:20
5 **да се предаде такъв** *човек* **на Сата-**
на[1] **за погубване на плътта** *му,* **за да**
се спаси духът *му* **в Деня на Господ**
Иисус[2]. (1) 1 Тим. 1:20; (2) гл. 1:8
6 **Вашата хвалба не е добра**[1]. **Не зна-**
ете ли, че малко квас заквасва цялото
тесто[2]**?** (1) Як. 4:16; (2) Мт. 13:33; Гал. 5:9
7 **Затова изметете стария квас**[1], **за да**
бъдете ново тесто, тъй като вие сте
безквасни. Защото и нашата Пасха,
Христос, беше заклан[2] **(за нас).**
(1) Изх. 13:7; (2) Изх. 12:21; Откр. 5:6
8 **Затова нека празнуваме не със стар**
квас, нито с квас от злоба и злина[1], **а**
с безквасни хлябове от искреност и
истина[2]. (1) Лк. 12:1; (2) Изх. 12:15-20
9 **В писмото си ви писах да нямате**
общение с блудници,
10 **и не изобщо с блудниците на този**
свят или сребролюбците, или грабите-
лите, или идолопоклонниците, тъй като
тогава би трябвало да излезете от све-
та[1]. (1) Йн. 17:15
11 **Но сега ви писах да нямате обще-**
ние с *такъв,* **който се нарича брат, и е**
блудник или сребролюбец, или идоло-
поклонник, или грабител, или пияница,
или хулител; с такъв даже да не ядете
заедно[1]. (1) Римл. 16:17
12 **Защото каква работа имам да съдя**
и външните[1]**? Вие не съдите ли вът-**
решните? (1) Мк. 4:11
13 **Външните съди Бог. Отлъчете не-**
честивия от самите вас[1].
(1) Втзк. 13:5; Мт. 18:17

6 Когато някой от вас има нещо про-
тив другиго, смее ли да се съди пред
неправедните, а не пред светиите?
2 **Или не знаете, че светиите ще съдят**
света[1]**? И ако вие ще съдите света, не**
сте ли достойни да съдите за най-мал-
ките неща? (1) Дан. 7:22; Откр. 2:26; 20:4
3 **Не знаете ли, че ние ще съдим ан-**
гели[1]**? Колко повече тогава житейски**
работи! (1) 2 Петр. 2:4
4 **Ако имате да се съдите за житейски**
работи, поставяте ли *за съдии* **онези, ко-**
ито от църквата се считат за нищо?
5 **Казвам** *това,* **за да ви накарам да**
се засрамите[1]. **Няма ли между вас нито**
един мъдър човек, който би могъл да
отсъди между братята си, (1) гл. 15:34
6 **а брат с брат се съди, и то пред**
невярващите?
7 **Въобще вече е голям ваш недос-**
татък, че имате тъжби помежду си[1].
Защо по-добре не останете онеправда-
ни? Защо да не бъдете ощетени?[2]
(1) Як. 4:1; (2) Мт. 5:39,40
8 **Но вие самите онеправдавате и**
ощетявате, и то братя!
9 **Или не знаете, че неправедните**
няма да наследят Божието царство?
Не се лъжете[1]. **Нито блудниците, нито**
идолопоклонниците[2], **нито прелюбо-**
дейците, нито хомосексуалистите, нито
малакийците, (1) Як. 1:16; Гал. 6:7; (2) Откр. 21:8
10 **нито крадците, нито сребролюбци-**
те, нито пияниците, нито хулителите,
нито грабителите[1] **няма да наследят**
Божието царство[2].
(1) Мт. 15:19; (2) Гал. 5:21; Еф. 5:5
11 **И някои от вас бяха такива**[1], **но вие**
бяхте измити[2], **бяхте осветени**[3], **бяхте**
оправдани[4] **в Името на Господ Иисус**
Христос[5] **и в Духа на нашия Бог.**
(1) Тит 3:3; (2) Йн. 13:10; 1 Йн. 1:7,9;
Еф. 5:26; Откр. 1:5; (3) 1 Петр. 1:2; 2 Сол. 2:13;
(4) гл. 1:30; Римл. 8:30; (5) 1 Йн. 2:12
12 **Всичко ми е позволено, но не**
всичко е полезно[1]. **Всичко ми е позво-**
лено, но не искам да съм подвластен
на нищо. (1) гл. 10:23
13 **Храната е за стомаха, и стомахът**
е за храната; но Бог ще унищожи и
него, и нея. А тялото не е за блудство[1],
а за Господа[2], **и Господ е за тялото.**
(1) гл. 10:8; Деян. 15:20; (2) Римл. 12:1

14 И Бог, който възкреси Господа[1], ще възкреси и нас със Своята сила[2].
(1) гл. 15:4,20; Деян. 2:24; (2) гл. 15:22; Римл. 8:11; 2 Кор. 4:14

15 Не знаете ли, че вашите тела са части на Христос[1]? И така, да отнема ли от Христос частите Му и да ги направя части на блудница? Да не бъде!
(1) гл. 12:27; Еф. 5:30

16 Или не знаете, че който се сношава с блудница, е едно тяло *с нея?* Защото Той казва: „двамата ще бъдат една плът[1].“
(1) Бит. 2:24; Мт. 19:5

17 Но който се съединява с Господа[1], е един дух *с Него.*
(1) Пс. 63:8

18 Бягайте от блудството[1]. Всеки *друг* грях, който би извършил човек, е вън от тялото, но който блудства, съгрешава против своето си тяло.
(1) гл. 10:8; Деян. 15:20

19 Или не знаете, че вашето тяло е храм[1] на Светия Дух, който е във вас[2], когото имате от Бога[3], и вие не принадлежите на себе си[4]?
(1) Йн. 2:21; (2) гл. 3:16; (3) 1 Йн. 3:24; (4) Римл. 14:7,8

20 Защото вие бяхте купени с цена[1], затова прославете Бога с телата си[2].
(1) гл. 7:23; Деян. 20:28; 1 Петр. 1:18,19; Гал. 3:13; (2) гл. 10:31; Фил. 1:20

7 А относно това, което ми писахте: Добре е човек да не се докосва до жена.

2 Но за *да се избягва* блудството, нека всеки *мъж* да има своя собствена жена, и всяка *жена* да има свой собствен мъж.

3 Мъжът нека има с жената дължимото *към нея* сношение[1]; също и жената – с мъжа.
(1) Изх. 21:10

4 Жената няма власт над своето тяло, а мъжът; но също така и мъжът няма власт над своето тяло, а жената.

5 Не се лишавайте един друг от *съпружеско сношение,* освен ако бъде по съгласие за малко време, за да се предадете на молитва[1], и пак бъдете заедно, за да не би Сатана да ви изкушава чрез това, че не можете да се въздържате.
(1) 1 Петр. 3:7

6 Но това казвам като позволение, а не като заповед[1].
(1) 2 Кор. 8:8; Филим. 8,9

7 Но аз желая всички хора да са като мен. Обаче всеки има своя собствена дарба от Бога – един така, а друг иначе[1].
(1) гл. 12:11; Мт. 19:11,12

8 А на неженените и вдовиците казвам: добре е за тях, ако си останат като мен.

9 Но ако не могат да се въздържат, нека се женят[1], защото по-добре е да се женят, отколкото да се разпалват.
(1) 1 Тим. 5:14

10 А на женените поръчвам, и то не аз[1], а Господ[2]: жена да не напуска мъжа *си[3];*
(1) ст. 12,25,40; (2) 1 Сол. 4:15; (3) Мт. 5:32

11 но ако е напуснала, нека остане неомъжена или нека се помири с мъжа *си;* и мъж да не оставя жена *си[1].*
(1) Мал. 2:16; Мт. 19:6,8,9

12 А на другите казвам аз[1], а не Господ: ако някой брат има невярваща жена и тя е съгласна да живее с него, да не я оставя.
(1) ст. 10

13 И жена, която има невярващ мъж[1], и той е съгласен да живее с нея, да не го оставя.
(1) 1 Петр. 3:1

14 Защото невярващият мъж се освещава чрез жената и невярващата жена се освещава чрез своя мъж; иначе децата ви щяха да бъдат нечисти, а сега са свети.

15 Но ако невярващият напусне, нека напусне; в такива *случаи* братът или сестрата не са заробени. Бог обаче ни е призовал към мир.

16 Защото откъде знаеш, жено, дали няма да спасиш мъжа *си?* Или откъде знаеш, мъжо, дали няма да спасиш жена *си?*

17 Но както Бог е отредил на всеки един и както Господ е призовал всеки един, така нека всеки да постъпва. И така нареждам за всичките църкви[1].
(1) гл. 4:17

18 Обрязан ли е бил призован някой, да не крие обрязването. Необрязан ли е бил призован някой, да не се обрязва.

19 **Обрязването е нищо и необрязва-
нето е нищо**[1], **а** *важното е* **пазенето на
Божиите заповеди**[2].
(1) Римл. 2:28,29; Гал. 5:6; (2) Йн. 14:23,24
20 **Нека всеки си остава в званието, в
което е бил призован.**
21 *Като* **роб ли си бил призован? Да
не те е грижа, но ако можеш да бъдеш
свободен, по-добре се възползвай.**
22 **Защото този, който е бил призован
в Господа като роб, е свободен** *човек*
на Господа[1]; **също така и този, който
е бил призован като свободен** *човек,* **е
роб на Христос**[2].
(1) Йн. 8:32,36; Филим. 16; (2) Римл. 6:22; Кол. 4:1
23 **С цена сте били купени**[1], **не ста-
вайте роби на хора.** (1) гл. 6:20
24 **Братя, нека всеки остане пред Бога
в това, в което е бил призован.**
25 **Относно девиците нямам заповед
от Господа, но давам мнение като
един, който е получил милост от Госпо-
да**[1] **да бъде достоен за доверие**[2].
(1) 2 Кор. 4:1; (2) 1 Тим. 1:12
26 **И така, поради настоящата неволя,
ето какво мисля за добро: добре е за
човека да остане така, както си е.**
27 **Вързан ли си за жена, не търси
развързване. Отвързан ли си от жена,
не търси жена.**
28 **Но ако все пак се ожениш, не съ-
грешаваш; и ако** *една* **девица се омъ-
жи, не съгрешава. Но такива ще имат
житейски скърби, а пък аз ви жаля.**
29 **Това казвам, братя, че времето е
кратко**[1]. **Затова отсега нататък тези,
които имат жени, нека бъдат, като че
нямат;** (1) Римл. 13:11
30 **и онези, които плачат – като че не
плачат; които се радват – като че не
се радват; които купуват – като че не
притежават;**
31 **и които си служат със света – като
че не са предадени на него; защото
сегашното състояние на този свят пре-
минава**[1].
(1) Ис. 51:6; 1 Йн. 2:17
32 **А аз желая вие да бъдете без гри-
жи**[1]. **Неженениият се грижи за това,
което е Господно – как да угажда на
Господа;** (1) Мт. 6:25
33 **а жененият се грижи за това, което
е световно – как да угажда на жена
си**[1]. (1) Лк. 14:20
34 **Има разлика между жена и девица:
неомъжената се грижи за това, което е
Господно – да бъде свята и в тяло, и
в дух; а омъжената се грижи за това,
което е световно – как да угажда на
мъжа си.**
35 **И това казвам за ваша собствена
полза – не за да ви сложа оглавник,
а заради благоприличието и за да по-
стоянствате в Господа, без да се от-
вличате.**
36 **Но ако някой мисли, че постъп-
ва нередно със своята девица, ако
ѝ е преминала цветущата възраст, и
ако трябва да стане така, нека прави
каквото иска; не съгрешава; нека се
женят.**
37 **Но този, който стои твърд в сър-
цето си, като не бива принуден, а има
власт над волята си, и е решил това в
сърцето си – да запази своята деви-
ца – прави добре.**
38 **Така че този, който омъжи деви-
цата си, прави добре; а който не я
омъжи, прави по-добре.**
39 **Жената е обвързана дотогава, до-
когато е жив мъжът ѝ; но ако мъжът
ѝ умре, е свободна да се омъжи**[1] **за
когото иска, но само в Господа.**
(1) Римл. 7:1,2
40 **Но по мое мнение, по-щастлива е,
ако си остане така. А мисля, че и аз
имам Божия Дух**[1]. (1) ст. 25

8 **А относно идоложертвеното**[1]: **Знаем,
че ние всички имаме знание! Знанието
възгордява, а любовта изгражда**[2].
(1) Деян. 15:29; (2) гл. 13:4; Гал. 5:13; Еф. 4:16
2 **А ако някой мисли, че знае нещо,
той още не е познал нищо така, както
трябва да познава**[1]. (1) Гал. 6:3
3 **Но ако някой люби Бога, той е по-
знат от Него**[1]. (1) Гал. 4:9

4 **И така, относно яденето на идоло-**
жертвено: знаем, че идолът *е* **нищо**[1]
в света и че няма друг Бог, освен
Един[2]. (1) гл. 10:19; (2) Втзк. 4:35,39; Мк. 12:32
5 **Защото, дори и да има така наре-**
чени богове – било на небето, или
на земята, както има много богове и
много господари –
6 **за нас има** *само* **един Бог**[1] **– Отец**[2],
от когото е всичко[3], **и ние за Него;**
и един Господ – Иисус Христос[4], **чрез**
когото е всичко[5], **и ние чрез Него.**
(1) гл. 12:6; Ис. 45:14; Йн. 17:3; (2) Еф. 4:6; (3) гл. 11:12; Деян. 17:25; Римл. 11:36; (4) гл. 12:5; Лк. 2:11; Еф. 4:5; (5) Йн. 1:3
7 **Но** *това* **знание го няма във всички,**
а някои, като досега бяха свикнали с
идолите, ядат *месо* **като идоложертвено**
и съвестта им, като е слаба, се осквер-
нява[1]. (1) гл. 10:28; Римл. 14:23
8 **Но това, което ядем, не ни прави**
угодни на Бога; защото нито като не
ядем, губим нещо, нито като ядем, пе-
челим нещо[1]. (1) Римл. 14:17; Кол. 2:16; Евр. 13:9
9 **Но внимавайте да не би по няка-**
къв начин тази ваша свобода да стане
спънка на слабите[1].
(1) гл. 10:32; Римл. 14:13; Гал. 5:13
10 **Защото, ако види някой, че ти,**
който имаш знание, седиш и ядеш в
някой **храм на идол, няма ли съвестта**
на този, който е слаб, да се насърчи,
така че и той да яде идоложертвено?
11 **И заради твоето знание ще заги-**
не слабият, братът, за когото е умрял
Христос[1]. (1) Римл. 14:15
12 **А когато съгрешавате така против**
братята и наранявате слабата им съ-
вест, вие съгрешавате против Хрис-
тос.
13 **Затова, ако храната, която ям, е**
спънка на брат ми, аз няма да ям месо
до века, за да не препъна брат си[1].
(1) гл. 9:22; Римл. 14:21

9 **Не съм ли свободен?**[1] **Не съм ли**
апостол? Не видях ли Иисус, нашия
Господ?[2] **Не сте ли вие моето дело в**
Господа?[3] (1) ст. 19; (2) гл. 15:8; Деян. 22:14,18; (3) гл. 4:15
2 **Ако на други не съм апостол, то**
поне на вас съм; защото вие сте печа-
тът на моето апостолство в Господа[1].
(1) 2 Кор. 3:2,3; 12:12
3 **Моята защита пред тези, които ме**
изпитват, е тази[1]: (1) 2 Кор. 12:19
4 **Нямаме ли** *и* **ние право да ядем и**
да пием?[1] (1) Мт. 10:10; 2 Сол. 3:9
5 **Нямаме ли** *и* **ние право да водим**
жена от сестрите като другите апосто-
ли и братята на Господа, и Кифа[1]**?**
(1) Лк. 4:38; Йн. 1:42
6 **Или само аз и Варнава**[1] **нямаме пра-**
во да не работим?[2]
(1) Деян. 4:36; (2) 1 Сол. 2:6
7 **Кой войник служи някога на свои**
разноски? Кой насажда лозе и не яде
от плода му? Или кой пасе стадо и не
яде от млякото на стадото?[1] (1) 2 Тим. 2:6
8 **По човешки ли говоря това? Или**
законът не казва ли същото?
9 **Защото в Мойсеевия закон е писа-**
но: „Да не обвързваш устата на вола,
когато вършее[1]**.“ За воловете ли** *тук* **се**
грижи Бог, (1) Втзк. 25:4; 1 Тим. 5:18
10 **или** *го* **казва несъмнено заради нас?**
Да, това е писано заради нас; защото,
който оре, трябва да оре с надежда и
който вършее, *трябва да вършее* **с на-**
дежда, че ще участва *в плода.*
11 **Ако ние сме посели у вас духовно-**
то, голямо нещо ли е, ако пожънем от
вас земното?[1] (1) Римл. 15:27; Гал. 6:6
12 **Ако други участват в** *това* **право**
над вас, не участваме ли ние повече?
Ние обаче не използвахме това право[1],
а търпим всичко, за да не станем при-
чина за спънка пред благовестието на
Христос[2]. (1) Деян. 18:3; (2) 2 Кор. 11:7-9
13 **Не знаете ли, че тези, които све-**
щенодействат, се хранят от храма, и че
тези, които служат на олтара, имат дял
от олтара?[1] (1) Чис. 18:10,31; Втзк. 18:1-4
14 **Също и Господ е наредил така, че**
проповедниците на благовестието да
живеят от благовестието[1]. (1) Лк. 10:7
15 **Но аз не съм използвал нито една**
от тези *наредби*[1], **нито пиша това, за**
да се направи така и за мен, защото

за мен е по-добре да умра, отколкото някой да ощети похвалата ми[2].
(1) гл. 4:12; (2) 2 Кор. 11:9,10

16 **Защото, ако проповядвам благовестието, няма с какво да се похваля, понеже това ми се налага от необходимост и горко ми, ако не благовествам[1].** (1) Деян. 4:20; Римл. 1:14

17 **Защото, ако върша това доброволно, имам награда[1], но ако** *го върша* **от принуждение, то** *само изпълнявам* **повереното ми настойничество.** (1) 1 Петр. 5:2,4

18 **Тогава каква е моята награда? Тази – като благовествам, да мога да направя евангелието безплатно, така че да не използвам напълно своето право в благовестието.**

19 **Защото, въпреки че съм свободен от всички** *хора[1],* **аз сам станах роб на всички, за да спечеля още повече** *хора.* (1) ст. 1

20 **За юдеите станах като юдеин[1], за да спечеля юдеи; за тези, които са под закон,** *станах* **като под закон – въпреки че сам аз не съм под закон – за да спечеля онези, които са под закон;**
(1) Деян. 16:3; 21:24

21 **на тези, които нямат закон,** *станах,* **като че нямам закон – въпреки че не съм без закон пред Бога, а съм под закона на Христос – за да спечеля онези, които нямат закон[1];** (1) Гал. 3:5

22 **за слабите станах слаб[1], за да спечеля слабите. За всички станах всичко, така че по всякакъв начин да спася неколцина[2].**
(1) гл. 8:13; Римл. 15:1; (2) гл. 10:33; Римл. 11:14

23 **И това правя заради благовестието – за да участвам и аз в него.**

24 **Не знаете ли, че тези, които тичат на игрището, всички тичат, а** *само* **един получава наградата? Тичайте така, че да** *я* **получите[1].** (1) Фил. 3:14; Кол. 2:18; Евр. 12:1

25 **А всеки, който се състезава, се въздържа във всичко[1]. Те – за да получат тленен венец, а ние – нетленен[2].**
(1) 2 Тим. 2:4,5; (2) 1 Петр. 5:4; 2 Тим. 4:8

26 **Затова, аз така тичам – не като към нещо неизвестно; така удрям – не като че бия въздуха;**

27 **а уморявам тялото си и го поробвам[1], да не би проповядвайки на другите, аз самият да стана неодобрен.**
(1) Гал. 5:24

10 **Не искам, братя, да не знаете[1], че нашите бащи са били всички под облака[2] и всички са минали през морето[3],** (1) гл. 12:1; 2 Кор. 1:8; 1 Сол. 4:13; (2) Изх. 13:21; (3) Изх. 14:19-22

2 **и всички в Мойсей са се кръстили в облака и в морето,**

3 **и всички са яли една и съща духовна храна[1],** (1) Изх. 16:15; Втзк. 8:3

4 **и всички са пили от едно и също духовно питие[1], защото пиеха от духовната Канара[2], която ги придружаваше – и тази Канара беше Христос.**
(1) Пс. 78:15; (2) Изх. 17:6

5 **Но въпреки това в повечето от тях Бог не благоволи[1], защото ги измори в пустинята[2].**
(1) Евр. 10:38; (2) Чис. 14:29; Пс. 106:26; Йн. 6:49; Евр. 3:17

6 **Но тези неща бяха пример за нас, за да не жадуваме за злото, както те жадуваха[1].** (1) Чис. 11:4,34

7 **И не бъдете идолопоклонници, като някои от тях, според писаното: „Народът седна да яде и да пие, и стана да играе[1].“** (1) Изх. 32:6

8 **Нито да блудстваме[1], както блудстваха някои от тях и паднаха в един ден двадесет и три хиляди души[2].**
(1) гл. 6:13,18; (2) Чис. 25:1,9; Пс. 106:29

9 **Нито да изпитваме Христос[1], както някои от тях Го изпитаха и погинаха от змиите[2].** (1) Мт. 4:7; (2) Чис. 21:5,6

10 **И не роптайте, както роптаеха някои от тях и погинаха от изтребителя[1].** (1) Чис. 14:2,27,37; 16:11,35,41,49; Юда 16

11 **А всичко това им се случи за пример и беше записано за поука на нас[1], върху които са дошли последните времена[2].** (1) Римл. 15:4; (2) 1 Петр. 4:7; Евр. 9:26

12 **Затова, който мисли, че стои, нека внимава да не падне[1].** (1) Римл. 11:20; Гал. 6:1

13 **Никакво изкушение не ви е постигнало освен** *това, което е* **човешко; но Бог е верен[1], който няма да допусне да**

бъдете изкушени повече, отколкото ви
е силата, но заедно с изкушението ще
даде и изходен път, така че да можете
да го издържите[2]. (1) гл. 1:9; (2) 2 Петр. 2:9
14 **Затова, възлюбени мои, бягайте от**
идолослужението[1]. (1) 1 Йн. 5:21
15 **Говоря като на разумни – вие сами**
съдете за това, което казвам[1]. (1) гл. 11:13
16 **Чашата на благословението, която**
ние благославяме, не е ли участие в
Христовата кръв? Хлябът, който раз-
чупваме[1], не е ли участие в Христовото
тяло[2]? (1) Деян. 2:42; (2) гл. 11:23-25
17 **Защото ние, многото, сме един**
хляб, едно тяло[1], понеже всички в този
един хляб участваме. (1) гл. 12:12,27; Еф. 4:4
18 **Вижте Израил по плът: тези, които**
ядат жертвите[1], нямат ли участие в ол-
тара? Тогава какво? (1) Лев. 7:6,15
19 **Казвам ли аз, че идолът е нещо или**
че идоложертвеното е нещо?[1] (1) гл. 8:4
20 *Не,* **но онова, което жертват езич-**
ниците, го жертват на демоните[1], а не
на Бога, но аз не желая вие да имате
общение с демоните[2].
(1) Пс. 106:37; (2) Откр. 2:20
21 **Не можете да пиете Господната**
чаша и чашата на демоните, не може-
те да участвате в Господната трапеза[1]
и в трапезата на демоните[2].
(1) Мал. 1:7,12; (2) Деян. 15:20; 2 Кор. 6:15,16
22 **Или искаме да подбудим Господа**
към ревност?[1] Ние по-силни ли сме от
Него? (1) Втзк. 32:21; Пс. 78:58
23 **Всичко е позволено, но не всичко**
е полезно[1]; всичко е позволено, но не
всичко е изграждащо. (1) гл. 6:12
24 **Никой да не търси своята си** *полза,*
а всеки – *ползата* **на другия[1].**
(1) ст. 33; гл. 13:5; Римл. 15:1,2; Фил. 2:4,21
25 **Яжте всичко, което се продава в**
месарницата, без да го изпитвате зара-
ди съвестта си[1]; (1) 1 Тим. 4:4
26 **защото „Господна е земята и всич-**
ко, каквото има в нея[1].“ (1) Пс. 24:1; 50:12
27 **Ако ви покани някой от невярва-**
щите и вие желаете да отидете, яжте
каквото и да сложат пред вас, без да
го изпитвате заради съвестта си.
28 **Но ако някой ви каже: Това е било**
принесено в жертва на идоли; не яжте
заради този, който ви го е известил, и
заради съвестта[1]. (1) гл. 8:7
29 **Имам предвид не твоята съвест, а**
на другия[1]; понеже, защо да се съди
моята свобода от друга съвест?
(1) Римл. 14:15
30 **Ако аз участвам** *в яденето* **с бла-**
годарение, защо да ме злословят за
онова, за което благодаря?[1] (1) 1 Тим. 4:4
31 **И така, ядете ли, пиете ли, или**
вършите нещо друго, всичко вършете
за Божията слава[1].
(1) гл. 6:20; 1 Петр. 4:11; Римл. 14:6; Кол. 3:17
32 **Не ставайте спънка нито за юдеи,**
нито за гърци, нито за Божията църк-
ва[1], (1) гл. 8:9; 2 Кор. 8:21
33 **както и аз се стремя да угодя на**
всички във всичко, като търся не сво-
ята собствена полза, а *ползата* **на мно-**
зина, за да се спасят[1]. (1) ст. 24; гл. 9:19-22

11 **Бъдете подражатели на мен[1], как-**
то съм и аз на Христос. (1) гл. 4:16
2 **За похвала ви е, че ме помните във**
всичко, като държите преданията така,
както ви ги предадох[1].
(1) 1 Сол. 4:1,2; 2 Сол. 2:15
3 **Но искам да знаете, че глава на**
всеки мъж е Христос, глава на жената
е мъжът[1], а глава на Христос е Бог[2].
(1) гл. 14:34; Бит. 3:16; Еф. 5:23; (2) гл. 3:23; 15:28
4 **Всеки мъж, който се моли или про-**
рокува с покрита глава, засрамва гла-
вата си.
5 **А всяка жена, която се моли или**
пророкува[1] с непокрита глава, засрам-
ва главата си, защото това е едно и
също, като да е с бръсната глава.
(1) Деян. 2:17; 21:9
6 **Защото, която жена не се покрива,**
нека се остриже. Но ако за една жена
е срамно[1] да бъде *с* **остригана или об-**
ръсната *глава,* **нека се покрива.**
(1) гл. 14:35
7 **Защото мъжът не трябва да си по-**
крива главата, понеже е образ и слава
на Бога[1], а жената е слава на мъжа.
(1) Бит. 1:27; 5:1

8 Защото мъжът не е от жената, а
жената – от мъжа[1]. (1) Бит. 2:22,23; 1 Тим. 2:13
9 Защото не мъжът беше създаден за
жената, а жената – за мъжа[1]. (1) Бит. 2:18
10 Затова жената е длъжна да има на
главата си *белег на* власт заради ангели-
те[1]. (1) 1 Тим. 5:21
11 Обаче в Господа нито жената е без
мъжа, нито мъжът е без жената.
12 Защото както жената е от мъжа,
така и мъжът е чрез жената, а всичко
е от Бога[1]. (1) гл. 8:6
13 Сами в себе си съдете[1]: прилично
ли е жената да се моли на Бога *с* не-
покрита *глава?* (1) гл. 10:15
14 Не ви ли учи самото естество, че
ако мъжът оставя косата си да расте,
това е позор за него?
15 Но ако жената има дълга коса,
това е слава за нея, защото косата ѝ е
дадена вместо покривало.
16 Но ако някой мисли да спори *за
това,* ние нямаме такъв обичай, нито
Божиите църкви.
17 А като ви давам тези наставления,
не ви хваля, защото се събирате не за
по-добро, а за по-лошо[1]. (1) ст. 22
18 Защото първо, слушам, че когато
се събирате в църква, ставали разцеп-
ления помежду ви; и отчасти вярвам
това[1], (1) гл. 1:11
19 защото е нужно да има и разделе-
ние между вас, за да се видят кои са
одобрените между вас.
20 И когато така се събирате на едно
място[1], това не е да ядете Господната
вечеря, (1) гл. 14:26
21 защото на яденето всеки бърза да
вземе своята вечеря преди *другите* и
така един остава гладен, а друг се на-
пива.
22 Какво! Къщи ли нямате, където да
ядете и пиете? Или презирате Божията
църква и засрамвате тези, които нямат
нищо[1]? Какво да ви кажа? Да ви по-
хваля ли за това? Не ви хваля[2].
(1) Як. 2:6; (2) ст. 17
23 Защото аз от Господа приех това,
което ви и предадох[1] – че Господ Исус
през нощта, когато беше предаден, взе
хляб (1) гл. 15:3; Гал. 1:12
24 и като благодари, разчупи и каза:
Това е Моето тяло, което е (разчупено)
за вас; това правете за Мое възпоме-
нание[1]. (1) Пс. 111:4
25 Така взе и чашата след вечерята
и каза: Тази чаша е Новият Завет в
Моята кръв[1]; това правете всеки път,
когато пиете, за Мое възпоменание[2].
(1) гл. 10:16; (2) Мт. 26:26-28; Мк. 14:22-24; Лк. 22:19,20
26 Защото всеки път, когато ядете
този хляб и пиете (тази) чаша, възвес-
тявате смъртта на Господа, докато Той
дойде[1]. (1) 1 Сол. 4:16
27 Затова всеки, който яде този хляб
или пие Господната чаша недостойно,
ще бъде виновен за *грях против* тялото
и кръвта на Господа.
28 Но човек да изпитва себе си[1] и
така да яде от хляба и да пие от чаша-
та; (1) 2 Кор. 13:5
29 защото, който яде и пие, без да
разпознава *Господното* тяло, той яде и
пие осъждане за себе си.
30 По тази причина мнозина между
вас са слаби и болнави, а доста са и
починали.
31 Защото, ако съдехме сами себе си,
нямаше да бъдем съдени.
32 Но когато биваме съдени, биваме
наказвани от Господа, за да не бъдем
осъдени заедно със света[1].
(1) 1 Петр. 4:17; Евр. 12:10
33 Затова, братя мои, когато се съби-
рате да ядете, чакайте се един друг.
34 А ако някой е гладен, нека яде у
дома си, за да не се събирате за осъж-
дане. А останалите работи ще наредя,
когато дойда.

12 Що се отнася до духовните *дарби,*
братя, не искам да не разбирате[1].
(1) гл. 10:1
2 Вие знаете, че когато бяхте езич-
ници, ви теглеше към немите идоли,
които ви привличаха[1]. (1) Гал. 4:8; 1 Сол. 1:9
3 Затова ви известявам, че никой,
като говори с Божия Дух, не казва: Да

бъде проклет Иисус!, и никой не може
да каже: Иисус е Господ!, освен със
Светия Дух.
4 **Дарбите са различни**[1]**, но Духът** *е*
същият[2]**.** (1) Римл. 12:6-8; Еф. 4:7,11; (2) Еф. 4:4
5 **Службите са различни**[1]**, но Господ** *е*
същият. (1) ст. 28
6 **Различни са и действията, но Бог**
е **Същият**[1]**, който върши всичко във**
всички[2]**.** (1) гл. 8:5,6; (2) Еф. 4:6
7 **А на всеки се дава проявяването на**
Духа за обща полза[1]**;**
(1) гл. 14:26; 1 Петр. 4:10; Еф. 4:12
8 **защото на един се дава чрез Духа**
слово на мъдрост[1]**, а на друг – слово**
на познание[2] **чрез същия Дух,**
(1) гл. 2:7; (2) гл. 1:5; 13:2
9 **на друг – вяра**[1] **чрез същия Дух, а**
пък на друг – изцелителни дарби[2] **чрез**
същия Дух, (1) Як. 5:15; (2) Деян. 19:11,12
10 **а на друг – да върши чудеса**[1]**, а на**
друг – пророчество[2]**, а на друг – раз-**
познаване на духове[3]**, на друг – разни**
езици[4]**, а на друг – тълкуване на ези-**
ци[5]**.** (1) Деян. 19:11,12; Гал. 3:5;
(2) гл. 14:1,3; (3) 1 Йн. 4:1; (4) Деян. 2:4; (5) гл. 14:5,13,27
11 **А всичко това се върши от един и**
същ Дух, който разделя на всеки поот-
делно, както иска[1]**.**
(1) гл. 7:7; Римл. 12:3; Евр. 2:4
12 **Защото, както тялото е едно и има**
много части, но всичките части на тя-
лото, ако и да са много, *пак* **са едно**
тяло, така е и Христос[1]**.**
(1) ст. 27; гл. 10:17; Римл. 12:4
13 **Защото всички ние – било юдеи**
или гърци, било роби или свободни[1] **–**
бяхме кръстени в един Дух, за *да със-*
тавляваме **едно тяло**[2]**, и всички с един**
Дух бяхме напоени.
(1) Гал. 3:28; (2) Деян. 1:5; Еф. 4:4,5
14 **Защото тялото не е** *съставено от*
една част, а *от* **много**[1]**.** (1) Римл. 12:4
15 **Ако каже кракът: Понеже не съм**
ръка, не съм от тялото, това прави ли
го да не е от тялото?
16 **И ако каже ухото: Понеже не съм**
око, не съм от тялото, това прави ли
го да не е от тялото?
17 **Ако цялото тяло беше око, къде**
щеше да е слухът? Ако цялото беше
слух, къде щеше да е обонянието?
18 **Но сега Бог е поставил частите –**
всяка една от тях – в тялото, както е
искал[1]**.** (1) гл. 7:7; Римл. 12:3,4; Евр. 2:4
19 **Но ако всичко беше една част,**
къде щеше да е тялото?
20 **А сега наистина частите са много,**
а тялото – едно.
21 **И окото не може да каже на ръка-**
та: Не ми трябваш; или пък главата на
краката: Не сте ми необходими.
22 **Напротив, тези части на тялото,**
които изглеждат по-слаби, са необхо-
дими;
23 **и тези** *части* **на тялото, които ни**
изглеждат по-малко почетни, тях об-
граждаме с повече почит; и неблаго-
приличните ни *части* **имат по-голямо**
благоприличие,
24 **а благоприличните ни** *части* **нямат**
нужда *от това.* **Но Бог е сглобил тяло-**
то *така,* **че е дал по-голяма почит на**
онази част, **която не** *я* **притежава,**
25 **за да няма раздор в тялото**[1]**, а час-**
тите му да се грижат еднакво една за
друга[2]**.** (1) гл. 1:10; Еф. 4:3; (2) Еф. 4:16
26 **И ако страда една част, всичките**
части страдат заедно *с нея;* **или ако се**
слави една част, всичките части се рад-
ват заедно *с нея*[1]. (1) Римл. 12:15
27 **А вие сте тялото на Христос**[1] **и по-**
отделно – части *от Него*[2].
(1) Еф. 1:23; (2) гл. 6:15; Римл. 12:5; Еф. 5:30
28 **И Бог е поставил някои в църк-**
вата – първо апостоли, второ проро-
ци, трето учители[1]**, после чудеса, после**
дарби на изцеление, помагания[2]**, упра-**
влявания[2]**, разни езици.**
(1) Деян. 13:1; Еф. 4:11; (2) Римл. 12:8
29 **Всички апостоли ли са? Всички**
пророци ли са? Всички учители ли са?
Всички *вършат* **ли чудеса?**
30 **Всички имат ли изцелителни дар-**
би? Всички говорят ли езици? Всички
тълкуват ли?
31 **Копнейте за по-големите дарби**[1]**.**
Но *аз* **ви показвам един още по-пре-**
възходен път. (1) гл. 14:1,39

13 **Ако говоря с човешки и ангелски
езици, а любов нямам, аз съм станал
мед, която звънти, или кимвал, който
дрънка.**
2 **И ако имам пророческа** *дарба* **и
зная всички тайни и всяко знание, и
ако имам всичката вяра, така че и
планини да премествам**[1]**, а любов ня-
мам, нищо не съм**[2]**.**

(1) Мт. 17:20; (2) Гал. 5:6

3 **И ако раздам целия си имот за пре-
храна** *на бедните* **и ако предам тялото
си на изгаряне, а любов нямам, нищо
не ме ползва.**
4 **Любовта дълго търпи** *и* **е милостива,
любовта не завижда, любовта не се
превъзнася, не се гордее**[1]**,**

(1) гл. 8:1; Як. 4:16

5 **не безобразничи, не търси своето**[1]**,
не се раздразнява, не мисли зло**[2]**,**

(1) гл. 10:24; (2) Римл. 13:10

6 **не се радва на неправдата, а се
радва заедно с истината,**
7 **всичко премълчава, на всичко вярва,
на всичко се надява, всичко търпи.**
8 **Любовта никога не преминава; оба-
че пророчества ли са, ще се прекратят,
езици ли са, ще престанат, знание ли
е, ще се прекрати.**
9 **Защото отчасти знаем и отчасти
пророкуваме,**
10 **но когато дойде съвършеното, то-
гава това, което е частично, ще се
прекрати.**
11 **Когато бях дете, като дете говорех,
като дете мислех, като дете отсъждах.
Но когато станах мъж, прекратих дет-
ското.**
12 **Защото сега виждаме неясно, като
в огледало*, а тогава** *ще видим* **лице в
лице**[1]**. Сега познавам отчасти, а тогава
ще позная напълно, както и аз съм
бил напълно познат.**

*В древността огледалата са представлявали полирана метална повърхност и са отразявали само неясен образ.
(1) Откр. 22:4

13 **И така, остават тези трите: вяра,
надежда и любов; но най-голямата от
тях е любовта.**

14 **Стремете се към любовта**[1]**; но
копнейте и за духовните дарби, а осо-
бено** *за дарбата* **да пророкувате**[2]**.**

(1) Еф. 5:2; (2) гл. 12:31

2 **Защото, който говори на език, той
не говори на хора, а на Бога, защото
никой не** *го* **разбира; но в духа говори
тайни.**
3 **А който пророкува, той говори на
хората** *за* **изграждане и увещание, и
утеха.**
4 **Който говори на език, изгражда
себе си; а който пророкува, изгражда
църквата.**
5 **Желал бих всички вие да говорите
на езици**[1]**, а още повече да пророкува-
те; а който пророкува, е по-горен от
този, който говори на езици, освен ако
тълкува**[2]**, за да се изгражда църквата.**

(1) Чис. 11:29; (2) гл. 12:10

6 **Но сега, братя, ако дойда при вас и
говоря на езици, какво ще ви ползвам,
освен ако не ви съобщя или открове-
ние, или знание, или пророчество, или
поучение?**
7 **Дори бездушните неща като свирка
или гъдулка, когато издават звук, ако
не се различават тоновете им, как ще
се познае какво свирят със свирката
или с гъдулката?**
8 **Защото и ако тръбата издадеше не-
определен звук, кой би се приготвил
за бой?**
9 **Също така и вие, ако не изговаряте
с езика разбираеми думи, как ще се
познае какво говорите? Защото ще го-
ворите на вятъра.**
10 **Има например толкова вида езици
на света; и нито един** *от тях* **не е без
значение.**
11 **И така, ако аз не разбера значе-
нието на езика, ще бъда другоезичен
за този, който говори, и този, който
говори,** *ще бъде* **другоезичен за мен.**
12 **Така и вие, понеже копнеете за
духовните** *дарби,* **старайте се да се пре-
умножат** *те* **у вас за изграждане на
църквата**[1]**.**

(1) ст. 26; Римл. 14:19

13 Затова, който говори на език, нека
се моли *за дарбата и* да тълкува[1].
(1) гл. 12:10

14 Защото, ако се моля на език, духът
ми се моли, но умът ми не дава плод.
15 Тогава какво? Ще се моля с духа
си, но ще се моля и с ума си; ще пея
с духа си, но ще пея и с ума си.
16 Иначе, ако славиш с духа си, как
ще каже: Амин![1] на твоето благодаре-
ние онзи, който е в положението на не-
учения, като не знае какво говориш?
(1) 1 Лет. 16:36; Неем. 8:6

17 Защото ти наистина благодариш
добре, но другият не се изгражда.
18 Благодаря на моя Бог, че аз говоря
езици повече от всички вас;
19 но в църквата предпочитам да из-
говоря пет думи с ума си, за да на-
ставя и други, а не десет хиляди думи
на език.
20 Братя, не бъдете деца по ум[1], но
бъдете невръстни в злобата, а по ум
бъдете пълнолетни[2].
(1) гл. 3:1; (2) Римл. 16:19; Еф. 4:13

21 В закона е писано: „Чрез другое-
зични хора и чрез устните на чужденци
ще говоря на този народ, но и така
няма да Ме послушат", казва Господ[1].
(1) Ис. 28:11,12

22 И така, езиците не са белег за
вярващите, а за невярващите[1]. А про-
рочеството не е за невярващите, а за
вярващите. (1) Деян. 2:6-12
23 И така, ако се събере цялата църк-
ва и всички говорят на езици, и влязат
хора неучени или невярващи, няма ли
да кажат, че вие сте полудели[1]?
(1) Деян. 2:13

24 Но ако всички пророкуват и влезе
някой невярващ или неучен, той се
обвинява от всички и се осъжда от
всички,
25 тайните на сърцето му се откри-
ват[1]; и така, той ще падне на лицето
си, ще се поклони пред Бога и ще из-
повяда, че Бог наистина е между вас.
(1) Евр. 4:12

26 Тогава, братя, какво *става?* Когато
се събирате[1], всеки от вас има псалм,
има поучение, има откровение, има
език, има тълкуване[2]. Всичко да става
за изграждане[3].
(1) гл. 11:18,20; (2) гл. 12:8-10; (3) ст. 12; гл. 12:7

27 Ако някой говори на език, *нека го-
ворят* по двама или най-много по три-
ма, и то по ред, а един да тълкува.
28 Но ако няма тълкувател, *такъв* нека
да мълчи в църквата и нека говори на
себе си и на Бога.
29 От пророците нека говорят *само*
двама или трима, а другите да преце-
няват[1]. (1) 1 Сол. 5:21
30 Но ако дойде откровение на ня-
кой друг от седящите, първият нека
да замълчи.
31 Защото можете да пророкувате
всички един след друг, за да се поуча-
ват всички и всички да се насърчават.
32 И духовете на пророците[1] се поко-
ряват на пророците. (1) Откр. 22:6
33 Защото Бог не е *Бог* на безредие,
а на мир[1].
Както е по всичките църкви на свети-
ите, (1) Римл. 15:33
34 жените нека да мълчат в църквите,
защото не им е позволено да говорят;
а да се подчиняват[1], както казва и за-
конът[2]. (1) гл. 11:3; 1 Петр. 3:1,5;
Еф. 5:22,24; Кол. 3:18; 1 Тим. 2:11,12; Тит 2:5; (2) Бит. 3:16
35 Но ако искат да научат нещо, нека
питат мъжете си у дома, защото е
срамно за жена[1] да говори в църква.
(1) гл. 11:6

36 Или Божието слово излезе от вас?[1]
Или стигна само до вас? (1) Ис. 2:3
37 Ако някой мисли, че е пророк или
духовен, нека узнае, че това, което ви
пиша, е заповед от Господа.
38 Но ако някой не *иска* да узнае,
нека остане в незнание.
39 Затова, братя мои, копнейте да
пророкувате и не забранявайте да се
говори на езици[1]. (1) Деян. 19:6
40 И нека всичко да става с приличие
и ред[1]. (1) гл. 16:14; Кол. 2:5

15 И още, братя, напомням ви благо-
вестието, което ви проповядвах[1], което

и приехте, в което и стоите, (1) Гал. 1:11
2 чрез което се и спасявате[1], ако дър-
жите здраво онова слово, което аз ви
благовестих[2], освен ако не сте повяр-
вали напразно[3].
(1) гл. 1:21; (2) Кол. 1:23; (3) 2 Кор. 6:1
3 Защото ви предадох преди всичко
това, което и аз приех[1] – че Христос
умря за греховете ни[2] според Писани-
ята[3], (1) гл. 11:23; (2) Римл. 4:25; 2 Кор. 5:15; (3) Ис. 53:5,6; Лк. 22:22
4 че беше погребан[1], че беше възкре-
сен на третия ден според Писанията[2]
(1) Ис. 53:9; (2) Пс. 16:10; Мт. 12:40; Лк. 24:46
5 и че се яви на Кифа[1], после на два-
надесетте[2], (1) Лк. 24:34; (2) Мк. 16:14; Деян. 1:3
6 че след това се яви на повече от
петстотин братя наведнъж, повечето
от които и досега са живи, а някои
починаха,
7 че после се яви на Яков, а след това
на всичките апостоли;
8 а най-накрая от всички се яви и на
мен[1], като на някой изверг. (1) гл. 9:1
9 Защото аз съм най-нищожният от
апостолите[1], който не съм достоен да
се нарека апостол, понеже гоних Божи-
ята църква[2]. (1) 1 Тим. 1:15; (2) Деян. 8:3
10 Но с Божията благодат съм, как-
вото съм[1]; и Неговата благодат към
мен не беше напразна, а аз се трудих
повече от всички тях[2] – не аз обаче, а
Божията благодат, *която беше* с мен[3].
(1) Еф. 3:7,8; 1 Тим. 1:14; (2) 2 Кор. 11:23; (3) гл. 3:10; 2 Кор. 3:5
11 И така, било аз или те, ние така
проповядваме, и вие така повярвахте.
12 Но ако се проповядва, че Христос
е възкресен от мъртвите, как някои
между вас казват, че няма възкресение
на мъртвите[1]? (1) Деян. 23:8
13 Ако няма възкресение на мъртвите,
тогава и Христос не е бил възкресен.
14 А ако Христос не е бил възкресен,
тогава нашата проповед е празна и
вашата вяра също е празна.
15 При това, ние се намираме *в поло-
жение на* Божии лъжесвидетели, защото
свидетелствахме за Бога, че е възкре-
сил Христос[1], когото Той няма да е въз-
кресил, ако мъртвите *наистина* не се
възкресяват. (1) Деян. 13:30; 17:31
16 Защото, ако мъртвите не се въз-
кресяват, тогава и Христос не е бил
възкресен[1]; (1) гл. 6:14
17 а ако Христос не е бил възкресен,
вашата вяра е суетна; вие сте още в
греховете си[1]. (1) Деян. 13:34-38; Римл. 4:25
18 Тогава и тези, които са починали в
Христос, са погинали[1]. (1) 1 Сол. 4:14
19 Ако се надяваме на Христос само
в този живот, то от всичките хора ние
сме най-окаяните.
20 Но сега Христос е възкресен от
мъртвите[1] *и* стана първият плод от по-
чиналите[2].
(1) Мт. 28:6; 1 Петр. 1:3; 2 Тим. 2:8; (2) Кол. 1:18
21 Понеже, както чрез един човек
дойде смъртта[1], така чрез един Човек
дойде възкресението на мъртвите.
(1) Бит. 2:17; 3:19; Римл. 5:12
22 Защото, както в Адам всички уми-
рат, така и в Христос всички ще ожи-
веят.
23 Но всеки на своя ред: Христос –
първият плод[1]; а после тези, които са
Христови – при Неговото пришест-
вие[2]. (1) Деян. 26:23; (2) 1 Сол. 4:16; Откр. 20:5
24 Тогава *ще бъде* краят, когато Той
предаде царството на Бога и Отца, ко-
гато унищожи всяко началство и всяка
власт и сила,
25 защото Той трябва да царува, до-
като положи всички врагове под кра-
ката Си[1]. (1) Пс. 110:1; Мт. 22:44
26 Последният враг, който ще бъде
унищожен, е смъртта[1].
(1) Ис. 25:8; Откр. 20:14; 21:4
27 Защото Бог „е покорил всичко под
краката Му[1]“. Но когато казва, че всич-
ко е покорено, ясно е, че се изключва
Този, който Му е покорил всичко.
(1) Пс. 8:6; Еф. 1:22; Евр. 2:8
28 А когато всичко Му бъде покорено[1],
тогава и Самият Син ще се покори на
Този, който Му е покорил всичко[2], за
да бъде Бог всичко във всичко[3].
(1) Еф. 1:10; Фил. 3:21; (2) гл. 11:3; (3) Еф. 4:6
29 Иначе какво ще правят тези, кои-
то се кръщават заради мъртвите? Ако

мъртвите изобщо не се възкресяват, защо тогава се кръщават заради тях?
30 **Защо и ние се излагаме на опасност всеки час?**
31 **Братя, с похвалата заради вас, която имам в Христос Иисус, нашия Господ, аз всеки ден умирам**[1].
(1) гл. 4:9; 2 Кор. 4:10,11
32 **Ако, по човешки** *казано,* **аз съм се борил със зверове в Ефес, какво ме ползва? Ако мъртвите не се възкресяват,** *тогава* **„нека ядем и пием, защото утре ще умрем**[1]**.“** (1) Ис. 22:13
33 **Не се мамете. Лошите приятели покваряват добрите нрави.**
34 **Събудете се за правдата и не съгрешавайте**[1]**, защото някои** *от вас* **не познават Бога.** *Това* **казвам, за да се засрамите**[2]**.** (1) Пс. 4:4; Еф. 4:26; (2) гл. 6:5
35 **Но някой ще каже: Как се възкресяват мъртвите? И с какво тяло идват?**
36 **Глупако! Това, което ти сееш, не оживява, ако не умре**[1]**.** (1) Йн. 12:24
37 **И когато го сееш, не посяваш тялото, което ще изникне, а голо зърно, пшенично или някое друго,**
38 **а Бог му дава тяло, каквото е искал, и на всяко семе – негово собствено тяло**[1]**.** (1) Бит. 1:11,12
39 **Всяка плът не е еднаква; а една е плътта на хората, а друга – плътта на животните, друга – на птиците и друга – на рибите.**
40 **И има небесни тела и земни тела. Но блясъкът на небесните е един, а на земните – друг;**
41 **един е блясъкът на слънцето, друг – блясъкът на луната и друг – блясъкът на звездите; а и звезда от звезда се различава по блясък.**
42 **Така е и възкресението на мъртвите. Сее се в тление, възкръсва в нетление;**
43 **сее се в безчестие, възкръсва в слава**[1]**; сее се в немощ, възкръсва в сила;** (1) Фил. 3:21
44 **сее се одушевено тяло, възкръсва духовно тяло. Има одушевено тяло, има и духовно** *тяло.*
45 **Така е и писано: „Първият човек, Адам, стана жива душа**[1]**“, последният Адам** *стана* **животворящ дух**[2]**.**
(1) Бит. 2:7; (2) Йн. 5:21; Римл. 5:14; 8:11; 2 Кор. 3:17
46 **Обаче не е първо духовното, а одушевеното, и после духовното.**
47 **Първият човек е от земята – пръстен; вторият Човек е от небето**[1]**.**
(1) Йн. 3:31
48 **Какъвто е пръстеният, такива са и пръстените; и какъвто е Небесният, такива са и небесните.**
49 **И както сме се облекли в образа на пръстения**[1]**, така ще се облечем и в образа на Небесния**[2]**.** (1) Бит. 5:3; (2) Римл. 8:29
50 **А това казвам, братя, че плът и кръв не могат да наследят Божието царство**[1]**, нито тленното наследява нетленното.** (1) гл. 6:10; Йн. 3:3
51 **Ето, казвам ви една тайна: не всички ще починем**[1]**, но всички ще се изменим**[2] (1) Фил. 3:21; (2) 1 Сол. 4:15
52 **в един миг, в мигване на око, при последната тръба; защото тръбата ще затръби и мъртвите ще възкръснат нетленни, и ние ще се изменим**[1]**.**
(1) 1 Сол. 4:16,17
53 **Защото това тленното трябва да се облече в нетление и това смъртното – да се облече в безсмъртие**[1]**.**
(1) 2 Кор. 5:2-4; 2 Тим. 1:10
54 **А когато това тленното се облече в нетление и това смъртното се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне написаното слово: „Погълната беше смъртта победоносно**[1]**.“** (1) Ис. 25:8
55 **„О, смърт, къде ти е победата? О, смърт, къде ти е жилото?**[1]**“** (1) Ос. 13:14
56 **Но жилото на смъртта е грехът**[1]**, а силата на греха е законът**[2]**;**
(1) Римл. 5:20; (2) Римл. 6:14; 7:8,13
57 **но благодарение** *да бъде* **на Бога, който ни дава победата чрез нашия Господ Иисус Христос!**[1] (1) Римл. 7:25
58 **Затова, възлюбени мои братя, бъдете твърди**[1]**, непоколебими, и преизобилствайте винаги в Господното дело, като знаете, че в Господа вашият труд не е напразен**[2]**.** (1) 2 Сол. 2:15; (2) 2 Лет. 15:7

16 **А колкото за събирането** *на даре-*
ние **за светиите**[1]**, правете и вие така,**
както наредих в църквите в Галатия[2]**.**
(1) Деян. 11:29,30; (2) 2 Кор. 8:7,11
2 **Във всеки първи ден на седмицата**[1]
всеки от вас да си отделя и да събира
според успеха *на работите* **си, за да не**
се събира, когато аз дойда. (1) Лк. 24:1
3 **И когато дойда, ще изпратя с писма**
онези, които ще одобрите, да отнесат
дара ви в Ерусалим[1]**.**
(1) Деян. 11:30; 2 Кор. 8:19
4 **И ако си заслужава да отида и аз,**
ще пътуват с мен.
5 **Но при вас ще дойда, след като**
мина през Македония, понеже мина-
вам през Македония[1]**.** (1) Деян. 19:21
6 **И може и да остана при вас**[1] **или**
дори **да презимувам, за да ме изпрати-**
те вие, накъдето отида[2]**.**
(1) Деян. 20:3; (2) 3 Йн. 6; Римл. 15:24; 2 Кор. 1:16
7 **Защото не ми се иска да ви видя**
сега, като минавам, а се надявам да
остана при вас известно време, ако
позволи Господ[1]**.** (1) гл. 4:19
8 **А в Ефес ще остана до Петдесетни-**
цата[1]**,** (1) Деян. 19:1
9 **защото ми се отвори голяма врата**
за работа[1]**, а** *има* **и много противни-**
ци[2]**.** (1) Деян. 14:27;
2 Кор. 2:12; Кол. 4:3; Откр. 3:8; (2) 2 Кор. 1:8
10 **Ако дойде Тимотей**[1]**, внимавайте да**
бъде без страх между вас, защото и
той работи Господното дело, както и
аз[2]**.** (1) гл. 4:17; (2) Римл. 16:21
11 **Затова никой да не го презира**[1]**, а**
го изпратете[2] **с мир, за да дойде при**
мен, защото го очаквам с братята.
(1) 1 Тим. 4:12; (2) ст. 6
12 **А колкото за брат Аполос**[1]**, много**
му се молих да дойде при вас с братя-
та, но никак не *му* **се искаше да дойде**
сега. Ще дойде обаче, когато намери
случай. (1) гл. 1:12
13 **Бдете!**[1] **Стойте твърдо във вярата!**[2]
Бъдете мъжествени! Бъдете силни![3]
(1) Мт. 24:42; Деян. 20:31; 1 Петр. 5:8; (2) 2 Кор. 1:24; Гал. 5:1; Фил. 4:1; (3) Еф. 6:10
14 **Всичко у вас да става с любов**[1]**.**
(1) гл. 14:40; 1 Петр. 4:8; Кол. 3:14
15 **Още ви моля, братя: знаете, че**
домът на Стефанин[1] **е първият плод на**
Ахая[2] **и че те са посветили себе си да**
служат на светиите[3]**;**
(1) гл. 1:16; (2) Римл. 16:5; (3) Евр. 6:10
16 **подчинявайте се на такива и на**
всеки, който съдейства в делото и се
труди[1]**.** (1) Фил. 2:29; 1 Сол. 5:12
17 **Радвам се за идването на Стефа-**
нин, на Фортунат и Ахаик, защото те
запълниха вашата липса[1]**,** (1) Фил. 2:30
18 **понеже освежиха моя и вашия**
дух[1]**. Такива признавайте**[2]**.**
(1) Филим. 7; (2) ст. 16
19 **Поздравяват ви църквите, които са**
в Азия. Много поздрави ви изпращат в
Господа Акила и Прискила[1] **с църквата**
в техния дом[2]**.** (1) Деян. 18:2; (2) Римл. 16:3-5
20 **Поздравяват ви всичките братя**[1]**.**
Поздравете се един друг със свята це-
лувка[2]**.** (1) Тит 3:15; (2) Римл. 16:16; 2 Кор. 13:12
21 **Поздрава** *пиша* **аз, Павел, със собст-**
вената си ръка[1]**.**
(1) Гал. 6:11; Кол. 4:18; 2 Сол. 3:17
22 **Ако някой не обича Господ Иисус**
Христос, да бъде проклет[1]**. Мараната*.**
**арам.:* Господ иде, *или:* Господи, ела!; (1) Гал. 1:8,9
23 **Благодатта на Господ Иисус Хрис-**
тос да бъде с вас[1]**.** (1) Римл. 16:20
24 **Моята любов да бъде с всички вас**
в Христос Иисус[1]**. Амин.** (1) 2 Кор. 11:11

Второто послание на свети апостол Павел до

КОРИНТЯНИТЕ

1 **Павел, с Божията воля апостол на
Иисус Христос**[1]**, и брат Тимотей**[2] **до
Божията църква, която е в Коринт**[3]**, и
до всичките светии, които са по цяла
Ахая:**

(1) 1 Кор. 1:1; (2) Деян. 16:1; Фил. 1:1; Кол. 1:1; 1 Сол. 1:1; 2 Сол. 1:1; 1 Тим. 1:2; 2 Тим. 1:2; (3) Деян. 18:1

2 **Благодат на вас и мир от Бога, на-
шия Отец, и Господ Иисус Христос**[1]**.**

(1) Римл. 1:7

3 **Благословен** *да бъде* **Бог**[1] **и Отец на
нашия Господ Иисус Христос**[2]**, Отец на
милостите и Бог на всяка утеха**[3]**,**

(1) Пс. 68:35; (2) 1 Петр. 1:3; Еф. 1:3; (3) гл. 7:6

4 **който ни утешава във всяка наша
скръб**[1]**, за да можем и ние да утеша-
ваме тези, които се намират в каквато
и да било скръб, с утехата, с която и
ние сме утешавани от Бога.** (1) Пс. 94:19

5 **Защото, както изобилстват в нас
страданията на Христос**[1]**, така и наша-
та утеха изобилства чрез Христос.**

(1) 1 Кор. 4:11

6 **И ако ни притесняват,** *това е* **за
вашата утеха и спасение; или ако ни
утешават,** *това е* **за вашата утеха (и
спасение), която действа, като устоява-
те на същите страдания, които понася-
ме и ние**[1]**.** (1) гл. 4:15; Фил. 1:29

7 **И надеждата ни за вас е твърда,
като знаем, че както сте участници в
страданията, така сте и в утехата.**

8 **Защото не искаме, братя, да не зна-
ете**[1] **за скръбта, която ни сполетя в
Азия**[2] **– че бяхме изключително притес-
нени, свръх силите си, така че дори се
отчаяхме за живота си;**

(1) 1 Кор. 10:1; (2) 1 Кор. 16:9

9 **но ние самите бяхме приели смърт-
ната присъда в себе си**[1]**, за да не се
уповаваме на себе си, а на Бога, който
възкресява мъртвите**[2]**,**

(1) гл. 4:10; 6:9; 11:23; (2) Римл. 4:17

10 **който ни избави от толкова** *близка*
**смърт и още избавя и на когото се
надяваме, че пак ще ни избавя**[1]**,**

(1) Пс. 34:19; 2 Тим. 3:11; 4:18

11 **като ни съдействате и вие чрез мо-
литва**[1]**, така че поради** *дадената* **на нас
чрез** *молитвите на* **мнозина благодат да
благодарят мнозина за нас.**

(1) Римл. 15:30; Фил. 1:19; Кол. 4:3

12 **Защото нашата похвала е тази:
свидетелството на нашата съвест**[1]**, че
живяхме на света с простота и Божия
искреност**[2] **– не с плътска мъдрост**[3]**, а
в Божията благодат; и най-много меж-
ду вас**[4]**.**

(1) Деян. 24:16; (2) гл. 2:17; (3) 1 Кор. 2:13; (4) 1 Сол. 2:10

13 **Защото не ви пишем друго освен
това, което четете, а и разбирате, и
което се надявам, че ще разберете и
до край;**

14 **както и отчасти сте разбрали, че
ние сме похвала за вас**[1]**, както и вие –
за нас, в Деня на нашия Господ Иис-
ус**[2]**.**

(1) гл. 5:12; (2) гл. 7:4; 1 Кор. 1:8; Фил. 2:16; 1 Сол. 2:19

15 **С тази увереност възнамерявах да дойда при вас преди това**[1]**, за да имате втора благодат,** (1) 1 Кор. 4:19

16 **като мина през вас за Македония, а от Македония да дойда пак при вас и** *тогава* **вие да ме изпратите за Юдея**[1]**.** (1) 1 Кор. 16:5,6

17 **Като възнамерявах това, лекомислено ли постъпих? Или това, което възнамерявах, от плътта ли** *го* **възнамерявах, че да означава Да, да и Не, не** *едновременно*[1]*?* (1) Мт. 5:37

18 **Но Бог е верен, така че словото ни към вас не е Да и Не.**

19 **Защото Божият Син, Иисус Христос, който беше проповядван между вас от нас**[1] **– от мен, Сила и Тимотей – не беше Да и Не, а в Него беше Да;** (1) Деян. 9:20; 18:5

20 **понеже, колкото са Божиите обещания, всичките в Него са Да! – затова и чрез Него е Амин!**[1] **за слава на Бога чрез нас.** (1) Откр. 3:14

21 **А Този, който ни утвърждава заедно с вас в Христос**[1]**, и който ни е помазал, е Бог**[2]**,** (1) Римл. 16:25; (2) 1 Йн. 2:20

22 **който ни е запечатал**[1] **и е дал в сърцата ни Духа в залог**[2]**.** (1) гл. 5:5; Еф. 1:13; 1 Сол. 4:8; (2) Римл. 5:5; 8:16,23

23 **И аз призовавам Бога за свидетел на моята душа**[1]**, че за да ви пощадя, още не съм дошъл в Коринт**[2]**.** (1) гл. 11:31; (2) гл. 12:20; 13:2

24 **Не че ние господстваме над вашата вяра**[1]**, а сме помощници на вашата радост**[2]**; понеже чрез вярата вие стоите**[3]**.** (1) 1 Петр. 5:3; (2) Фил. 1:25; (3) 1 Кор. 16:13

2 **Но в себе си реших това: да не идвам при вас пак със скръб**[1]**.** (1) гл. 12:21

2 **Защото, ако аз ви наскърбявам, то кой ще развесели мен, ако не този, който е бил наскърбен от мен?**[1] (1) гл. 7:12,13

3 **И това писах нарочно**[1]**, да не би когато дойда, да бъда наскърбен от онези, които би трябвало да ме зарадват, като съм сигурен във всички вас**[2]**, че моята радост е** *радостта* **на всички вас**[3]**.** (1) гл. 7:8,9; (2) Гал. 5:10; (3) гл. 7:16

4 **Защото с голяма скръб и свито сърце ви писах с много сълзи**[1] **– не за да се наскърбите, а за да познаете любовта, която аз имам особено към вас.** (1) Деян. 20:19,31

5 **Но ако някой е причинил скръб, не е наскърбил мен, а донякъде – да не кажа прекалено много – всички вас.**

6 **За такъв** *един* **е достатъчно това наказание,** *което му е било наложено* **от мнозинството;**

7 **така че сега вече вие трябва по-добре да** *му* **простите и да** *го* **утешите, да не би такъв** *един* **да бъде погълнат от прекомерната скръб.**

8 **Затова ви умолявам да го уверите в любовта** *си* **към него.**

9 **Понеже затова и писах – за да позная от опит дали сте послушни във всичко**[1]**.** (1) гл. 7:15

10 **А на когото вие прощавате нещо,** *прощавам* **и аз; защото, ако и аз съм простил нещо, простил съм го заради вас пред лицето на Христос**[1]**,** (1) Кол. 3:13

11 **да не би Сатана да добие преимущество над нас**[1]**; защото неговите замисли не са ни неизвестни**[2]**.** (1) Еф. 4:27; 6:11; (2) Лк. 22:31; 1 Петр. 5:8

12 **И когато дойдох в Троада да** *проповядвам* **благовестието на Христос и когато ми се отвори врата в Господното** *дело*[1]*,* (1) 1 Кор. 16:9

13 **духът ми не се успокои, понеже не намерих брат си Тит, а като се простих с тях, отпътувах за Македония**[1]**.** (1) гл. 7:5,6; Деян. 20:1,2

14 **Но благодаря на Бога, който винаги ни води в победно шествие в Христос и на всяко място изявява чрез нас благоуханието на познанието за Него.**

15 **Защото за Бога ние сме благоуханието на Христос сред тези, които се спасяват, и сред онези, които погиват.**

16 **За едните – смъртоносно ухание, което докарва смърт, а за другите –**

животворно ухание, което докарва живот. И кой е способен на това[1]**?**
(1) гл. 3:5,6

17 **Защото ние не сме като множината, които изопачават Божието слово**[1]**,
а говорим искрено в Христос, като от
Бога, пред Бога**[2]**.** (1) гл. 4:2; 11:13; 1 Сол. 2:3;
(2) гл. 1:12; 12:19; 2 Тим. 2:15; 1 Петр. 4:11

3 **Пак ли започваме да се препоръчваме?**[1] **Или** *и* **ние, както някои,
имаме нужда от препоръчителни писма
до вас или от вас?** (1) гл. 5:12; 10:12
2 **Вие сте нашето писмо, написано в
сърцата ни, узнавано и прочитано от
всички хора;**
3 **и става явно, че вие сте Христово
писмо,** *произлязло* **чрез нашето служение**[1]**, написано не с мастило, а с Духа
на живия Бог**[2]**, не на плочи от камък**[3]**,
а на плочи от плът – на сърцето**[4]**.**
(1) 1 Кор. 9:2; (2) гл. 6:7; 1 Кор. 2:4;
(3) Изх. 24:12; (4) Езек. 11:19; 36:26
4 **И ние имаме такава увереност
спрямо Бога чрез Христос;**
5 **не че ние сме способни от само
себе си да съдим за нещо като от нас
си, но нашата способност е от Бога**[1]**,**
(1) гл. 2:16; Йн. 15:5; 1 Кор. 15:10
6 **който ни направи способни**[1] *да бъдем* **служители на нов завет**[2] **– не на
буквата**[3]**, а на Духа; защото буквата
убива**[4]**, а Духът оживотворява**[5]**.**
(1) 1 Тим. 1:12; (2) 1 Кор. 11:25;
(3) Римл. 2:29; (4) Римл. 4:15; (5) Йн. 6:63
7 **Но ако служенето на** *онова, което
докарва* **смърт,** *написано* **с букви, издълбани на камък**[1]**, стана с** *такава* **слава,
че израилевите синове не можеха да
гледат Мойсей в лице заради блясъка
на лицето му**[2]**, който преминаваше,**
(1) Втзк. 10:3,4; (2) Изх. 34:30
8 **как служенето на Духа няма да бъде
с по-голяма слава?**
9 **Защото, ако служенето на** *онова, което докарва* **осъждане**[1]**,** *стана със* **слава, служенето на** *онова, което докарва*
правда[2]**, го надминава много повече
по слава.**
(1) Втзк. 27:26; Гал. 3:10; (2) Римл. 1:17; 3:21; Евр. 8:6
10 **Защото и онова, което е било прославено, не е било прославено в това
отношение, поради славата, която превъзхожда.**
11 **Защото, ако преходното**[1] **беше със
слава, колко повече ще бъде в слава
трайното!** (1) Евр. 7:18
12 **И така, като имаме такава надежда,
пристъпваме с голямо дързновение**
13 **и не** *сме* **като Мойсей, който слагаше покривало на лицето си, за да
не могат израилевите синове да гледат
края на това, което преминаваше**[1]**.**
(1) Изх. 34:33,35
14 **Но техните умове бяха заслепени**[1]**.
Защото и до днес същото това покривало стои при прочитането на Стария
Завет, като не се открива, защото** *то*
се отмахва в Христос.
(1) Ис. 6:10; Римл. 11:7,25
15 **Но и до днес при прочитането на
Мойсей покривало лежи на сърцето
им,**
16 **но когато** *Израил* **се обърне към
Господа, покривалото се отмахва**[1]**.**
(1) Римл. 11:23; Изх. 34:34
17 **А Господ е Духът**[1]**; и където е Господният Дух,** *там* **е свобода**[2]**.**
(1) 1 Кор. 15:45; (2) Йн. 8:32,36
18 **А ние всички, с открито лице**[1]**,
гледайки като в огледало Господната
слава, биваме преобразявани в същия
образ**[2] **от слава в слава, като от Господния Дух.** (1) Изх. 34:34; (2) Римл. 8:29

4 **Затова, като имаме това служение**[1]**,
както придобихме милост**[2]**, не се обезсърчаваме;** (1) гл. 3:6; (2) 1 Кор. 7:25
2 **но се отрекохме от тайните** *дела*
**на срама, като не постъпваме лукаво,
нито изопачаваме Божието слово**[1]**, а
като изявяваме истината**[2]**, препоръчваме себе си на съвестта на всеки човек
пред Бога.** (1) гл. 2:17; (2) гл. 13:8
3 **Но ако нашето благовестие е покрито, то е покрито за тези, които погиват**[1]**,** (1) 1 Кор. 1:18; 2 Сол. 2:10
4 **за невярващите, чиито умове е за-**

**слепил богът на този свят, за да не би
да ги озари светлината на благовести-
ето на славата на Христос**[1]**, който е
образ на Бога**[2]**.**
(1) 1 Тим. 1:11; (2) Кол. 1:15; Евр. 1:3
5 **Защото ние не проповядваме себе
си, а Христос Иисус като Господ**[1]**, а
себе си като ваши слуги заради Иис-
ус**[2]**.** (1) Римл. 10:9; (2) Мт. 20:27; 1 Кор. 3:5
6 **Защото Бог, който е казал на свет-
лината да изгрее от тъмнината**[1]**,** *е Този,*
който е огрял в сърцата ни[2]**, за** *да даде*
**светлината на познанието на Божията
слава в лицето на Иисус Христос**[3]**.**
(1) Бит. 1:3; (2) Еф. 5:8; (3) Йн. 12:45
7 **Но ние имаме това съкровище в
съдове от пръст, за да бъде превъз-
ходството на силата от Бога, а не от
нас**[1]**.** (1) 1 Кор. 2:5
8 **Угнетявани** *сме* **отвсякъде**[1]**, но не** *сме*
съкрушени; в безизходица *сме,* **но не
до отчаяние**[2]**;** (1) гл. 1:8; 7:5; (2) Пс. 129:2
9 **гонени** *сме*[1]*,* **но не** *сме* **изоставени;
поваляни** *сме,* **но не** *сме* **унищожени;**
(1) 2 Тим. 3:12
10 **винаги носещи в тялото си умира-
нето на (Господ) Иисус**[1]**, за да се яви в
тялото ни и животът на Иисус.**
(1) гл. 1:9; 1 Кор. 15:31; Гал. 6:17; Фил. 3:10
11 **Защото ние, живите, винаги сме
предавани на смърт заради Иисус**[1]**, за
да се яви и животът на Иисус в наша-
та смъртна плът**[2]**;**
(1) Лк. 9:23; Римл. 8:36; (2) гл. 6:9
12 **така че смъртта наистина действа
в нас, а животът – във вас.**
13 **А като имаме един и същ дух на
вяра, както е писано: „Повярвах, зато-
ва и говорих**[1]**", то и ние,** *понеже* **вярва-
ме, затова и говорим,** (1) Пс. 116:10
14 **като знаем, че Този, който е въз-
кресил Господ Иисус, ще възкреси и
нас заедно с Иисус и ще ни представи
заедно с вас**[1]**.** (1) 1 Кор. 6:14
15 **Защото всичко това** *е* **заради вас**[1]**,
така че благодатта, като се умножи
чрез мнозината, да преумножи благо-
дарението за Божията слава**[2]**.**
(1) гл. 1:6; 2 Тим. 2:10; (2) гл. 9:12; Кол. 2:7
16 **Затова ние не се обезсърчаваме;
но дори и да тлее нашият външен
човек, пак вътрешният**[1] **всеки ден се
подновява**[2]**.** (1) Римл. 7:22; (2) Пс. 84:7; Кол. 3:10
17 **Защото нашата временна лека
скръб**[1] **произвежда все повече и пове-
че една вечна пълна слава за нас**[2]**,**
(1) 1 Петр. 1:6; (2) Римл. 8:18
18 **които не гледаме на видимите, а
на невидимите неща**[1]**; защото видими-
те са временни, а невидимите – веч-
ни.** (1) Евр. 11:1

5

**Защото знаем, че ако се развали
земният ни дом**[1]**,** *телесната ни* **скиния,
имаме от Бога здание на небесата,
дом неръкотворен, вечен**[2]**.**
(1) 2 Петр. 1:13,14; (2) Евр. 11:10
2 **Понеже в този** *дом* **ние стенем, като
копнеем да се облечем с нашето не-
бесно жилище**[1]**,** (1) Римл. 8:23
3 **стига само, като сме облечени, да
не се намерим голи.**
4 **Понеже, като сме в тази** *телесна*
**скиния, ние стенем обременени; защо-
то желаем не да бъдем съблечени, а да
бъдем облечени още повече, така че
смъртното да бъде погълнато от живо-
та**[1]**.** (1) 1 Кор. 15:51,53
5 **А Този, който ни е направил точно
за това, е Бог**[1]**, който ни е дал и Духа
в залог**[2]**.** (1) Йн. 1:13; (2) гл. 1:21,22
6 **И така, винаги** *сме* **дързостни, като
знаем, че докато сме у дома в тялото,
ние сме далеч от Господа,**
7 **защото ходим с вярване, а не с
виждане**[1]**.** (1) Йн. 20:29; Римл. 8:24
8 **И така, ние сме дързостни и пред-
почитаме да сме далеч от тялото и да
дойдем у дома при Господа**[1]**.**
(1) Фил. 1:23
9 **Затова и ревностно се стараем –
било у дома или далеч – да бъдем
угодни на Него**[1]**.** (1) 2 Тим. 2:4
10 **Защото всички ние трябва да се
явим пред Христовото съдилище**[1]**, за
да получи всеки според това, което е
правил в тялото**[2] **– било добро, или
зло**[3]**.** (1) Римл. 14:10;
(2) 1 Кор. 4:5; Еф. 6:8; (3) Мт. 25:19; Римл. 2:6

11 И така, като познаваме страха от Господа, убеждаваме хората, а за Бога сме открити; надявам се още, че и за вашите съвести сме открити.

12 И не препоръчваме себе си отново на вас[1], а ви даваме повод да се хвалите с нас[2], за да го използвате срещу онези, които се хвалят с това, което е на лице, а не с това, което е на сърце.
(1) гл. 3:1; (2) гл. 1:14

13 Защото, ако сме излезли извън себе си, то е заради Бога; или ако сме разумни, то е заради вас.

14 Защото Христовата любов ни принуждава, като разсъждаваме така[1], че ако един е умрял за всичките, тогава и всичките са умрели[2];
(1) 1 Кор. 2:15; (2) Римл. 6:5

15 и че Той умря за всички, така че тези, които живеят, да не живеят вече за себе си, а за Този, който за тях е умрял[1] и е бил възкресен[2].
(1) 1 Кор. 15:3; 1 Сол. 5:10; (2) Римл. 14:7,8; Фил. 2:21

16 Затова, отсега нататък ние не познаваме никого по плът; дори и да сме познавали Христос по плът, пак сега вече не *Го* познаваме *така.*

17 И така, ако някой е в Христос, той е ново създание[1]; старото премина, ето, (всичко) стана ново[2]!
(1) Гал. 6:15; Еф. 2:10; (2) Римл. 6:4; Откр. 21:5

18 А всичко *е* от Бога, който ни примири със Себе Си чрез (Иисус) Христос и ни даде служение на примирение[1],
(1) Римл. 5:10; Еф. 2:16

19 тоест, че Бог беше в Христос[1] и примири света със Себе Си, като не счете *на хората* прегрешенията им, и че вложи в нас словото на примирението.
(1) Йн. 10:38

20 И така, от страна на Христос ние сме посланици[1], като че Бог чрез нас умолява; молим *ви* от страна на Христос: примирете се с Бога,
(1) Еф. 6:20

21 който за нас направи грешен Онзи[1], който не знаеше грях[2], за да станем ние в Него праведни пред Бога[3].
(1) Римл. 8:3; (2) Йн. 8:46; (3) Римл. 3:21; 5:19; 1 Кор. 1:30; Фил. 3:9

6 И ние, като съработници[1], също ви умоляваме да не приемате напразно Божията благодат[2].
(1) 1 Кор. 3:9; (2) 1 Кор. 15:2; Евр. 12:15

2 Защото Той казва: „В благоприятно време те послушах и в спасителен ден ти помогнах[1].“ Ето, сега е благоприятно време! Ето, сега е спасителен ден[2]!
(1) Ис. 49:8; (2) Евр. 3:7

3 Ние в нищо не даваме никаква причина за съблазън*[1], да не би да се злослови служението ни,
**или:* повод за грях; (1) 1 Кор. 10:32

4 а във всичко представяме себе си като Божии служители[1], в голямо търпение[2], в скърби[3], в нужди, в страхове[4],
(1) 1 Кор. 4:1; (2) гл. 12:12; (3) 2 Тим. 3:10,11; (4) гл. 12:10

5 в бичувания[1], в затваряния[2], в смутове[3], в трудове[4], в неспане[5], в постене[6],
(1) гл. 11:23-25; (2) Деян. 16:23; (3) Деян. 21:30; (4) 1 Сол. 2:9; (5) Деян. 20:31; (6) гл. 11:27

6 в чистота[1], в познание[2], в дълготърпение[3], в благост, в Светия Дух, в нелицемерна любов[4],
(1) 1 Тим. 4:12; (2) гл. 11:6; (3) 2 Тим. 2:24,25; (4) Римл. 12:9

7 в говорене истината, в Божията сила[1], чрез оръжията на правдата в дясната и в лявата ръка[2],
(1) Римл. 15:19; 1 Кор. 2:4; (2) гл. 10:4

8 сред слава и опозорение, сред похвали и укори; *считани* като измамници, и *въпреки това* истинни;

9 като непознати, и *въпреки това* добре познати; като умиращи[1], и *въпреки това,* ето, живеем[2]; като наказвани, и *въпреки това* неумъртвени[3];
(1) 1 Кор. 4:9; (2) гл. 1:8-10; 4:10,11; (3) Пс. 118:18

10 като наскърбени, но винаги радостни[1]; като бедни, но обогатяващи мнозина[2]; като не притежаващи нищо, и *въпреки това* притежаващи всичко.
(1) гл. 7:4; (2) Еф. 3:8

11 О, коринтяни, устата ни са отворени към вас, сърцето ни се разшири.

12 На вас не ви е тясно в нас, а ви е тясно в сърцата ви[1].
(1) гл. 12:15

13 Също така за отплата – говоря като на деца – разширете и вие *сърцата си.*

14 Не се впрягайте* с невярващите[1];
защото, какво общо *имат* правдата и
беззаконието? Или какво общение *има*
светлината с тъмнината[2]?
**букв.:* впрягайте с неравен ярем
(1) Втзк. 7:2,3; 22:10; (2) Бит. 1:4; Еф. 5:7-11
15 И какво съгласие *има* между Христос и Велиал[1]? Или какво съучастие *има*
вярващият с невярващия? (1) Втзк. 13:13
16 И какво споразумение *има* между
Божия храм и идолите[1]? Защото ние
сме храм на живия Бог[2], както каза
Бог: „Ще се заселя между тях и между
тях ще ходя; и ще им бъда Бог, и те
ще Ми бъдат народ[3].“ (1) 1 Кор. 10:21;
(2) 1 Кор. 3:16,17; (3) Лев. 26:11,12; Езек. 37:27; Евр. 8:10
17 Затова, „излезте изсред тях и се
отделете[1]“, казва Господ[2], „и не се допирайте до нечисто[3]“, и: „Аз ще ви
приема[4], (1) Ер. 51:45; Откр. 18:4;
(2) Чис. 16:20,21; (3) Ис. 52:11; (4) Езек. 20:40,41
18 и ще ви бъда Отец[1], и вие ще Ми
бъдете синове и дъщери[2]“, казва всемогъщият Господ. (1) Ер. 31:9; (2) Откр. 21:7

7 И така, възлюбени, като имаме
тези обещания, нека очистим себе си[1]
от всяка плътска и духовна нечистота[2],
като *се* усъвършенстваме *в* святост в
страх от Бога[3].
(1) 1 Йн. 3:3; (2) Евр. 10:22; (3) Евр. 12:14
2 Направете място в *сърцата си* за
нас. Никого не сме онеправдали, никого не сме покварили, никого не сме
измамили[1]. (1) гл. 12:17,18; Деян. 20:33
3 Не казвам това, за да *ви* осъдя;
защото преди това казах, че вие сте в
нашите сърца[1], за да умрем заедно и
да живеем заедно. (1) гл. 6:11,12
4 Голяма е моята увереност към вас,
много се хваля с вас[1]. Изпълнен съм
с утеха[2], преизобилствам с радост при
всичката наша скръб[3]. (1) гл. 1:14;
2 Сол. 1:4; (2) Филим. 7; (3) гл. 6:10; 1 Сол. 3:7,9
5 Защото и когато дойдохме в Македония[1], плътта ни нямаше спокойствие,
а отвсякъде *бяхме* притеснени – отвън
борби[2], отвътре страхове[3].
(1) гл. 2:13; (2) 1 Сол. 2:2; (3) гл. 4:8; 11:28
6 Но Бог, който утешава смирените[1],
ни утеши с идването на Тит[2].
(1) гл. 1:3; (2) гл. 2:13
7 И не само с идването му, но и с
утехата, с която той беше утешен чрез
вас, като ни извести копнежа ви, плача
ви, ревността ви за мен, така че аз
още повече се зарадвах.
8 Защото, дори да ви наскърбих с
писмото си[1], не се разкайвам; въпреки
че се бях поразкаял, когато видях, че
онова писмо ви наскърби, макар и за
кратко време. (1) гл. 2:3,4
9 Сега се радвам, не заради наскърбяването ви, а заради това, че наскърбяването ви *доведе* до покаяние;
понеже вие бяхте наскърбени по Бога,
така че да не претърпите никаква вреда от нас.
10 Защото скръбта по Бога води до
спасително покаяние, за което не съжаляваш; но скръбта на света докарва
смърт.
11 Защото вижте, това, че се наскърбихте по Бога[1], какво усърдие породи
във вас, каква защита, какво негодувание, какъв страх, какъв копнеж, каква
ревност, какво наказание! Във всичко
вие показахте, че сте чисти в това
нещо. (1) 1 Кор. 5:2
12 И така, ако ви писах, не *ви писах* заради този, който беше оскърбил,
нито заради този, който беше оскърбен, а за да ви се яви пред Бога нашата грижа за вас.
13 Затова ние се утешихме[1] и освен
тази наша утеха се зарадвахме още
повече заради радостта на Тит, защото
всички вие сте освежили духа му[2].
(1) гл. 2:2; (2) Филим. 7,20
14 Защото, ако съм му се похвалил
с нещо за вас, не бях посрамен; но
както всичко, което ви говорихме,
беше истинно, така и похвалата ни *с
вас* пред Тит излезе истина[1]. (1) гл. 8:24
15 И той още повече милее за вас,
като си спомня послушанието на всички ви[1] *и* как сте го приели със страх и
трепет[2]. (1) гл. 2:9; (2) Фил. 2:12,13

16 **Радвам се, че във всичко мога да**
разчитам на вас[1]**.** (1) гл. 2:3; 2 Сол. 3:4; Филим. 21

8 **При това, братя, известяваме ви**
Божията благодат, дадена на църквите
в Македония,
2 **че макар и в голямо скръбно из-**
питание, *пак* **изобилната им радост и**
дълбоката им беднотия направиха да
преизобилства богатството на тяхната
щедрост[1]**.** (1) Римл. 12:8; 15:26
3 **Защото свидетелствам, че те** *дадоха*
доброволно според възможностите си
и дори над възможностите си,
4 **като ни умоляваха с голяма настоя-**
телност *да приемем* **и техния дар и учас-**
тие в служенето на светиите[1]**.**
(1) гл. 9:1; Деян. 11:29
5 **И те не само** *дадоха,* **както се надя-**
вахме, но първо предадоха себе си на
Господа и по Божията воля на нас.
6 **Така че помолихме Тит да довър-**
ши у вас и това благодеяние, както го
беше и започнал[1]**.** (1) ст. 16,17; гл. 12:18
7 **И както изобилствате във всяко не-**
що[1] **– във вяра, в слово, в познание,**
в пълно усърдие и в любовта си към
нас – така да преизобилствате и в
това благодеяние[2]**.** (1) 1 Кор. 1:5; (2) 1 Кор. 16:2
8 **Не казвам това като по заповед**[1]**, а**
за да изпитам искреността на вашата
любов[2] **чрез усърдието на другите.**
(1) 1 Кор. 7:6; (2) 1 Йн. 3:17,18
9 **Защото знаете благодатта на нашия**
Господ Иисус Христос – че като беше
богат, за вас стана беден[1]**, за да стане-**
те вие богати чрез Неговата бедност.
(1) Мт. 8:20; Фил. 2:6-8
10 **А относно това ви давам** *този* **съ-**
вет, защото това е полезно за вас,
които миналата година[1] **започнахте не**
само да правите това, но и да го же-
лаете. (1) гл. 9:2-4
11 **А сега го свършете и на дело, така**
че, както сте имали готовност в жела-
нието, така *да имате* **и в довършването**
според това, което имате[1]**.** (1) 1 Кор. 16:1
12 **Защото, ако има готовност, тя се**
приема според това, което има *човек,* **а**
не според това, което няма[1]**.** (1) Мк. 12:43
13 **Понеже не** *искам* **други да бъдат**
облекчени, а вие – притеснени,
14 **а да има равенство, като вашето**
сегашно изобилие *запълни* **тяхната ос-**
къдност[1] **и тяхното изобилие послужи**
на вашата оскъдност; така че да има
равенство, (1) гл. 9:12; Деян. 2:45
15 **както е писано: „Който** *беше събрал*
много, нямаше излишък; и който *беше*
събрал **малко, не му беше оскъдно**[1]**.“**
(1) Изх. 16:18
16 **Но да благодарим на Бога, който**
влага същото усърдие за вас в сърцето
на Тит.
17 **Защото той наистина прие молба-**
та, но като беше и сам много усърден,
тръгна към вас доброволно[1]**.** (1) ст. 6
18 **Пратихме с него и брата**[1]**, чиято**
похвала *в делото на* **благовестието** *е из-*
вестна **на всичките църкви;** (1) гл. 9:3; 12:18
19 **и не само това, но още беше из-**
бран от църквите да пътува с нас за
делото на **това благодеяние**[1]**, на което**
служим за славата на Самия Господ и
за *да се покаже* **нашето усърдие,**
(1) 1 Кор. 16:3
20 **като избягваме това, някой да ни**
упрекне относно този щедър дар, кой-
то *е поверен* **на нашето служение;**
21 **понеже се грижим за това, което**
е добро не само пред Господа, но и
пред хората[1]**.**
(1) Деян. 24:16; Римл. 12:17; 1 Кор. 10:32; 1 Сол. 4:12
22 **Изпратихме с тях и** *другия* **наш**
брат[1]**, чието усърдие сме опитали мно-**
го пъти и в много неща и който сега
е много по-усърден поради голямото
доверие към вас. (1) ст. 18
23 **Колкото за Тит**[1]**,** *той* **е мой другар**
и съработник между вас[2]**; а колкото**
за нашите братя, *те са* **пратеници на**
църквите[3] *и са* **слава на Христос.**
(1) Тит 1:4; (2) Гал. 2:1; (3) Фил. 2:25
24 **И така, покажете на тях,** *а и* **пред**
църквите, доказателство за своята лю-
бов и за *основателността на* **нашата**
похвала с вас[1]**.** (1) гл. 7:14

9

А за служенето на светиите е из-
лишно да ви пиша[1], (1) гл. 8:4,20
2 **понеже зная вашата готовност, за**
което се хваля с вас пред македонци-
те – че Ахая още от миналата година е
готова[1]**; и вашата ревност е подбудила**
по-голямата част *от тях.* (1) гл. 8:10
3 **Но аз изпратих братята**[1]**, за да не**
би нашата похвала с вас в това отно-
шение да излезе напразна, така че да
бъдете готови, както казах; (1) гл. 8:18,22
4 **да не би ако дойдат с мен македон-**
ци и ви намерят, че не сте готови, да
се посрамим ние – да не кажа вие – в
тази увереност.
5 **И така, намерих за необходимо да**
помоля братята да отидат при вас по-
рано и да приготвят обещаното отпреди
ваше дарение, за да бъде готово като
дарение, а не като скъперничество.
6 **А това** *казвам, че* **който сее оскъд-**
но, оскъдно и ще пожъне; а който сее
щедро, щедро и ще пожъне[1]**.**
(1) Пр. 11:24; Лк. 6:38; Гал. 6:7,9
7 **Всеки** *да дава,* **както е решил в сър-**
цето си, не с неохота и не от принуж-
дение[1]**; защото Бог люби онзи, който**
дава на драго сърце[2]**.**
(1) Втзк. 15:10; 1 Лет. 29:9; Филим. 14; (2) Римл. 12:8
8 **А Бог е силен да преумножи върху**
вас всякаква благодат[1]**, така че, като**
имате винаги и във всичко достатъчно
във всяко отношение[2]**, да изобилствате**
във всяко добро дело,
(1) 1 Петр. 5:10; (2) Фил. 4:19
9 **както е писано: „Разпръсна щедро,**
даде на сиромасите; правдата Му трае
до века[1]**.“** (1) Пс. 112:9
10 **А Този, който дава семе на сеяча и**
хляб за храна[1]**, ще даде и ще умножи**
вашето семе за сеене и ще направи
да изобилстват плодовете на вашата
правда[2]**,** (1) Ис. 55:10; (2) Ос. 10:12; Фил. 1:11
11 **за да бъдете във всяко отноше-**
ние богати за всякаква щедрост, която
чрез нас произвежда благодарение на
Бога.
12 **Защото извършването на това слу-**
жение не само запълва нуждите на
светиите[1]**, но и се умножава чрез мно-**
гото благодарения пред Бога[2]**;**
(1) гл. 8:14; Римл. 15:26; (2) гл. 4:15
13 **понеже чрез доказателството на**
това служение те славят Бога заваша-
та послушност на Христовото благове-
стие, което изповядвате, и за щедрост-
та на *вашето* **участие** *в дарението* **за**
тях и за всички;
14 **и в молитвите си за вас те копнеят**
за вас поради *дадената* **ви изобилна**
Божия благодат.
15 **Да благодарим на Бога за Неговия**
неизразим дар[1]**!** (1) Йн. 4:10

10

И сам аз, Павел, ви моля с кро-
тостта и нежността на Христос[1] **– аз,**
който съм смирен, когато съм между
вас, но когато отсъствам, ставам смел
към вас – (1) Мт. 11:29
2 **моля ви, когато съм при вас, да**
не се принудя да употребя смелост с
онази увереност, с която мисля да се
одързостя срещу някои[1]**, които считат,**
че ние постъпваме плътски.
(1) ст. 11; гл. 13:2,10; 1 Кор. 4:21
3 **Защото, макар и да живеем в плът,**
ние не воюваме по плът[1]**.** (1) Римл. 8:12
4 **Защото оръжията, с които воюваме,**
не са плътски, а са силни пред Бога за
събаряне на крепости.
5 **Понеже събаряме помисли и всич-**
ко, което се издига високо против по-
знанието на Бога, и пленяваме всяка
мисъл да се покорява на Христос[1]**.**
(1) Римл. 1:5
6 **И сме готови да накажем всяко не-**
послушание, щом стане пълно вашето
послушание.
7 **Погледнете това, което е пред очите**
ви! Ако някой е уверен в себе си, че е
Христов[1]**, нека размисли още веднъж в**
себе си, че както той е Христов, така
и ние сме *Христови.* (1) 1 Кор. 1:12
8 **Защото, ако бих се похвалил малко**
повече с нашата власт, която Господ
ни даде за вашето изграждане, а не за
вашето разрушение[1]**, не бих се засра-**
мил. (1) гл. 13:10; Еф. 4:12

9 *Но* **нека не изглежда така, като че**
желая да ви плаша с писмата си.
10 **Понеже – казват някои – писмата**
му са строги и силни, но личното му
присъствие е слабо[1] **и говоренето –**
нищожно[2]**.** (1) гл. 11:21; 1 Кор. 2:3; (2) гл. 11:6
11 **Такъв нека има предвид това, че**
каквито сме на думи в писмата си,
когато сме далеч от вас, такива *сме* **и**
на дело, когато сме при вас[1]**.** (1) ст. 2
12 **Защото не смеем да се причисля-**
ваме или да се сравняваме с някои от
онези, които препоръчват сами себе
си[1]**; но те, като мерят себе си със себе**
си и като сравняват себе си със себе
си, не постъпват разумно. (1) гл. 3:1
13 **Но ние няма да се похвалим из-**
вън мярката[1]**, а според мярката на об-**
ластта, която Бог ни е определил като
мярка, която да достигне дори до вас.
(1) Римл. 12:3
14 **Защото ние не се простираме пре-**
калено надалеч, като че ли не сме били
достигали до вас, защото и до вас до-
стигнахме с Христовото благовестие;
15 **и не се хвалим с** *това, което е* **из-**
вън нашата мярка, *тоест* **с чужди тру-**
дове[1]**, но имаме надежда, че с растежа**
на вашата вяра ние, според областта
си *за работа,* **ще се възвеличим още**
повече между вас, (1) Римл. 15:20
16 **така че да проповядваме благове-**
стието и от вас по-нататък, а не да
се хвалим с извършеното в чужда об-
ласт[1]**.** (1) ст. 15
17 **А „който се хвали, с Господа да се**
хвали[1]**."** (1) Ер. 9:24; 1 Кор. 1:31
18 **Защото не е одобрен този, който**
препоръчва сам себе си, а този, когото
Господ препоръчва.

11 **О, да бихте потърпели още малко**
моето безумие! Но и вие наистина ме
търпите!
2 **Защото ревнувам за вас с божестве-**
на ревност, понеже ви сгодих за един
Мъж[1]**, за да ви представя** *като* **чиста**
девица пред Христос[2]**.**
(1) Ос. 2:19,20; (2) Откр. 14:4
3 **Но се боя, да не би както змия-**
та измами Ева с хитростта си[1]**, така**
и вашите умове да се покварят *и да*
отпаднат **от простотата, която** *дължите*
на Христос. (1) Бит. 3:1-6; 1 Тим. 2:14; Откр. 12:9
4 **Защото, ако дойде някой и ви про-**
повядва друг Иисус, когото ние не сме
проповядвали, или *ако* **получите друг**
дух, който не сте получили, или друго
благовестие, което не сте приели[1]**, вие**
лесно търпите *това.* (1) Гал. 1:6
5 **Обаче аз мисля, че не съм в нищо**
по-долен от превъзходните апостоли[1]**!**
(1) гл. 12:11
6 **Но дори и да** *съм* **неучен в говоре-**
нето[1]**, в познанието не** *съм*[2]*;* **и ние по**
всякакъв начин сме ви показали *това*
пред всички[3]**.**
(1) гл. 10:10; 1 Кор. 2:1; (2) гл. 6:6; Еф. 3:4; (3) гл. 12:12
7 **Грях ли сторих, като смирявах себе**
си, за да се издигнете вие, понеже
ви проповядвах Божието благовестие
даром?[1] (1) Деян. 18:3; 1 Кор. 9:6,12,18
8 **Други църкви обрах, като вземах**
заплата *от тях,* **за да служа на вас.**
9 **А когато бях при вас и изпаднах в**
нужда, не дотежах на никого, защото
братята, които дойдоха от Македония[1]**,**
задоволиха нуждата ми. Така във всич-
ко се пазих и ще се пазя, да не ви бъда
в тежест[2]**.** (1) Фил. 4:15; (2) гл. 12:13,14; 1 Сол. 2:9
10 **Христовата истина,** *която* **е в мен,**
свидетелства, **че никой няма да ми от-**
неме тази похвала в ахайските места[1]**.**
(1) 1 Кор. 9:15
11 **Защо? Защото не ви обичам ли?**[1] **Бог**
знае! (1) гл. 12:15; 1 Кор. 16:24
12 **А каквото правя, това и ще правя,**
за да отрежа възможността на тези,
които търсят възможност да бъдат
считани за такива, каквито сме ние, в
това, с което те се хвалят.
13 **Защото такива** *хора* **са лъжеапос-**
толи[1]**, измамни работници**[2]**, които се**
преправят на Христови апостоли.
(1) гл. 2:17; Откр. 2:2; (2) Римл. 16:18; Фил. 3:2
14 **И това не е чудно, защото сам**
Сатана се преправя на ангел на свет-
лината.
15 **Така че не е голямо нещо, ако и**

неговите служители се преправят на
служители на правдата. Но техният
край ще бъде според делата им[1].
(1) Гал. 5:10; Фил. 3:19

16 **Пак казвам, никой да не ме счита**
за безумен; ако ли не, приемете ме
като безумен, та и аз да се похваля
малко[1]. (1) гл. 12:6
17 **Това, което казвам, не го казвам**
по Господа, а като в безумие, в тази
моя **увереност на хваленето.**
18 **Тъй като мнозина се хвалят по**
плът, ще се похваля и аз[1]. (1) Фил. 3:4
19 **Защото вие, като сте разумни, с**
готовност търпите безумните[1];
(1) 1 Кор. 4:10

20 **понеже търпите, ако някой ви за-**
робва, ако ви изпояжда, ако ви оби-
ра, ако се превъзнася, ако ви бие по
лицето.
21 **За срам казвам, че бяхме слаби**[1];
но в каквото се осмелява някой – не-
разумно говоря – осмелявам се и аз.
(1) гл. 10:10

22 **Евреи ли са? И аз съм**[1]. **Израилтяни**
ли са? И аз съм. Авраамово потомство
ли са? И аз съм[1]. (1) Римл. 11:1
23 **Христови служители ли са? – В без-**
умие говоря. – Аз още повече[1]. *Бил съм*
в много повече усилия, прекомерно в
бичувания[2], **още повече в тъмници**[3] **и**
много пъти и на смърт[4]. (1) Деян. 9:16;
(2) гл. 6:4,5; (3) 1 Кор. 4:11; (4) гл. 1:8-10; 1 Кор. 15:30,31
24 **Пет пъти юдеите са ми удряли по**
четиридесет *удара* **без един**[1],
(1) Втзк. 25:3; Мт. 10:17

25 **три пъти са ме били с тояги**[1],
веднъж са ме пребивали с камъни[2],
три пъти съм претърпявал корабокру-
шение, една нощ и един ден съм бил
сред морските стихии.
(1) Деян. 16:22,23; (2) Деян. 14:19

26 **Много пъти** *съм бил* **в пътешествия,**
в опасност от реки, в опасност от раз-
бойници, в опасност от сънародни-
ци[1], **в опасност от езичници**[2], **в опас-**
ност в града, в опасност в пустинята, в
опасност в морето[3], **в опасност между**
лъжебратя[4]; (1) Деян. 9:23; 1 Сол. 2:15;
(2) Деян. 19:28; (3) Деян. 27:20; (4) Гал. 2:4

27 **в труд и мъка**[1], **много пъти в не-**
спане[2], **в глад и жажда, много пъти в**
пост, в студ[3] **и голота;** (1) Деян. 18:3;
1 Кор. 4:12; (2) гл. 6:5; Деян. 20:31; (3) Деян. 28:2
28 **и освен всичко, това, което тежи**
върху мен всеки ден – грижата за
всичките църкви[1].
(1) гл. 7:5; Деян. 15:36; 20:18-21
29 **Кой изнемощява, без да изнемо-**
щявам и аз? Кой се съблазнява, без да
се разпалвам и аз?
30 **Ако трябва да се хваля, ще се по-**
хваля със своята немощ[1].
(1) гл. 12:5-10; 1 Кор. 2:3
31 **Бог и Отец на нашия Господ Иисус**
(Христос), който е благословен до ве-
ка[1], **знае, че не лъжа**[2].
(1) Римл. 9:5; (2) гл. 1:23; Римл. 9:1
32 **В Дамаск областният управител на**
цар Арета постави стража в град Да-
маск, за да ме улови,
33 **но през един прозорец ме спуснаха**
по стената с кош и избягах от ръцете
му[1]. (1) Деян. 9:24,25

12 **Трябва да се хваля, макар че не е**
от полза; но *сега* **ще дойда до видения**
и откровения от Господа.
2 **Познавам един човек в Христос,**
който преди четиринадесет години – в
тялото ли, не зная, вън от тялото ли,
не зная, Бог знае – беше грабнат *и*
занесен **до третото небе.**
3 **И зная за този човек – в тялото ли,**
или извън тялото, не зная, Бог знае –
4 **че беше грабнат** *и занесен* **в рая**[1], **и**
чу неизразими думи, които на човека
не е позволено да изговори. (1) Лк. 23:43
5 **С такъв човек ще се похваля, а със**
себе си няма да се похваля освен с
немощите си[1]. (1) гл. 11:30
6 **Защото, дори и да поискам да се**
похваля, няма да бъда безумен, поне-
же ще говоря истината; но се въздър-
жам, за да не би някой да помисли
за мен повече от това, което вижда в
мен или чува от мен[1]. (1) гл. 11:16
7 **А за да не се превъзнасям поради**
твърде многото откровения, ми се даде

**трън в плътта, пратеник от Сатана, да
ме мъчи, за да не се превъзнасям.**
8 **За това нещо три пъти се молих на
Господа да се махне от мен**[1]**;** (1) Мт. 26:44
9 **и Той ми каза: Достатъчна ти е Мо-
ята благодат; защото силата** *Ми* **се по-
казва съвършена в немощ**[1]**. И така, с
голяма радост ще се похваля по-скоро
с немощите си, за да почива на мен
Христовата сила.**
(1) Пс. 138:3; Ис. 40:29; Гал. 4:13
10 **Затова намирам удоволствие в не-
мощи, в укори, в лишения, в гонения,
в страхове заради Христос**[1]**; защото,
когато съм немощен, тогава съм си-
лен**[2]**.** (1) гл. 6:4; Деян. 5:41; (2) Фил. 4:13
11 **Станах безумен. Вие ме прину-
дихте. Защото вие трябваше да ме
препоръчвате, понеже не съм бил по-
долен в нищо от превъзходните апос-
толи**[1]**, макар и да съм нищо.** (1) гл. 11:5
12 **Наистина, апостолските признаци
се показаха между вас с пълно търпе-
ние**[1]**, чрез знамения, чудеса и велики
дела**[2]**.** (1) гл. 6:4; (2) гл. 11:6; Римл. 15:19; 1 Кор. 9:2
13 **Защото, в какво бяхте поставени
по-долу от другите църкви освен в
това, че сам аз не ви дотежах**[1]**? Прос-
тете ми тази неправда!**[2]
(1) гл. 11:9; 1 Кор. 9:12; (2) гл. 11:7
14 **Ето, готов съм да дойда при вас
за трети път**[1] **и няма да ви дотежа,
защото не искам вашето, а вас**[2]**; по-
неже децата не са длъжни да събират**
имот **за родителите, а родителите – за
децата.** (1) гл. 13:1; (2) Деян. 20:33,34
15 **А пък аз с най-голяма радост ще
харча и цял ще се похарча за душите
ви**[1]**. Ако аз ви любя повече, вие по-
малко ли ще ме любите?**[2]
(1) Фил. 2:17; 2 Тим. 2:10; (2) гл. 6:12; 11:11
16 **Но нека да е така, че не съм ви
натежал, но** *понеже* **съм бил хитър, съм
ви уловил с измама.**
17 **Припечелих ли аз чрез някои от
онези, които изпратих до вас?**[1]
(1) гл. 7:2
18 **Помолих Тит** *да отиде при вас* **и из-
пратих нашия брат с него**[1]**. Тит припе-
чели ли в нещо от вас? Не ходехме ли
в същия дух, в същите стъпки?**
(1) гл. 8:6,18
19 **Още ли мислите, че ние се защи-
таваме пред вас**[1]**? Ние говорим пред
Бога в Христос**[2]**, и всичко това, възлю-
бени мои, за ваше изграждане**[3]**.**
(1) 1 Кор. 9:3; (2) гл. 2:17; (3) Римл. 14:19
20 **Защото се боя, да не би като дой-
да, да не ви намеря такива, каквито
ви желая, и вие да ме намерите такъв,
какъвто не ме желаете**[1]**; и да не би**
да има между вас **раздори, завист**[2]**, гняв,
партизанщина, клюкарство, шушука-
ния, големеене, бъркотии**[3]**;**
(1) гл. 1:23; (2) Як. 3:16; (3) 1 Кор. 1:11; 4:6
21 **да не би когато дойда пак, да ме
смири моят Бог между вас и да оплача
мнозина**[1]**, които преди това са съгре-
шили и не са се покаяли за нечис-
тотата, блудството и разпътството, на
които са се предавали**[2]**.**
(1) гл. 2:1; (2) гл. 13:2; 1 Кор. 5:1

13

Ето, трети път идвам при вас[1]**.
„От устата на двама или трима свиде-
тели ще се потвърди всяка работа**[2]**.“**
(1) гл. 12:14; (2) Мт. 18:16
2 **Както, когато бях при вас втори
път, ви предупредих, така и сега, ко-
гато не съм при вас, предупреждавам
тези, които преди това са съгрешили**[1]**,
и всички други, че ако дойда пак, няма
да пощадя**[2]**,** (1) гл. 12:20,21; (2) гл. 1:23; 10:2,6,11
3 **тъй като търсите доказателство, че
в мен говори Христос, който не е слаб
спрямо вас, но е силен във вас;**
4 **защото,** *макар и да* **беше разпънат в
немощ**[1]**, пак живее чрез Божията сила**[2]**.
И ние също сме немощни в Него, но
ще живеем с Него чрез Божията сила
към вас.** (1) Фил. 2:7,8; (2) Еф. 1:19,20
5 **Изпитвайте себе си дали сте във
вярата**[1]**, опитвайте себе си**[2]**. Или сами-
те вие не познавате, че Христос е във
вас**[3]**, освен ако сте негодни?**
(1) Евр. 3:12; (2) 1 Кор. 11:28; Гал. 6:4; (3) Йн. 17:26
6 **Но аз се надявам вие да познаете,
че ние не сме негодни.**

7 И моля Бога да не извършите ни-
какво зло – не за да се покажем ние
годни, а за да правите вие това, което
е добро, дори и ние да бъдем като
негодни.
8 Защото не можем да вършим нищо
против истината, а *само* за истината[1].
(1) гл. 4:2
9 Понеже се радваме, когато ние сме
слаби, а вие сте силни[1]; и за това се
молим – за вашето усъвършенстване.
(1) 1 Кор. 4:10
10 И така, пиша това, докато отсъст-
вам, та когато съм при вас, да не
трябва да се отнеса строго *към вас*[1]
според властта, която ми е дал Господ
за изграждане, а не за разрушение.
(1) ст. 2; 1 Кор. 4:21
11 Най-накрая, братя, радвайте се[1],
усъвършенствайте се, утешавайте се,
бъдете единомислени[2], живейте в мир[3];
и Бог на любовта и на мира[4] ще бъде
с вас[5].
(1) Фил. 4:4; (2) 1 Кор. 1:10; (3) Мк. 9:50; (4) Римл. 15:33; (5) Фил. 4:9
12 Поздравете се един друг със свята
целувка[1].
(1) Римл. 16:16
13 Поздравяват ви всичките светии[1].
(1) 1 Кор. 16:20
14 Благодатта на Господ Иисус Хрис-
тос[1] и Божията любов[2], и общението
на Светия Дух да бъде с всички вас.
(Амин.)
(1) Римл. 16:20; (2) Юда 21

Посланието на свети апостол Павел до

ГАЛАТЯНИТЕ

1 **Павел, апостол не от хора, нито**
чрез човек, а чрез Иисус Христос[1] **и**
Бог Отец, който Го е възкресил от
мъртвите[2]**,** (1) ст. 11,12; Римл. 1:1,5; (2) Деян. 2:24
2 **и всичките братя, които са с мен**[1]**,**
към църквите в Галатия[2]**:**
(1) Фил. 4:21; (2) Деян. 16:6
3 **Благодат и мир да бъде на вас от**
Бог Отец и *от* **нашия Господ Иисус**
Христос[1]**,** (1) Римл. 1:7
4 **който даде Себе Си за нашите гре-**
хове[1]**, за да ни избави от настоящия**
свят на злото[2] **според волята на нашия**
Бог и Отец[3]**,** (1) гл. 2:20; 1 Йн. 3:16;
Еф. 5:2; 1 Тим. 2:6; Тит 2:14;
(2) 2 Петр. 1:4; Еф. 2:2; (3) Йн. 20:17; 1 Йн. 5:19; Евр. 10:10
5 **на когото** *да бъде* **славата за вечни**
векове. Амин[1]**.** (1) Римл. 11:36; Откр. 1:6
6 **Чудя се как вие така бързо се от-**
връщате от Онзи, който ви призова
чрез Христовата благодат, *и преминава-*
те **към друго благовестие**[1]**,**
(1) гл. 5:8; 2 Кор. 11:4
7 **което не е друго** *благовестие,* **а** *е*
дело на **неколцината, които ви смуща-**
ват[1] **и искат да изопачат Христовото**
благовестие. (1) гл. 5:10,12; Деян. 15:24
8 **Но ако и** *самите* **ние или ангел от**
небето ви проповядва друго благове-
стие освен онова, което ви проповяд-
вахме[1]**, нека бъде проклет**[2]**.**
(1) Римл. 16:17; (2) ст. 9
9 **Както казахме и преди, така го каз-**
вам и сега пак: ако някой ви пропо-
вядва друго благовестие освен онова,
което приехте, нека бъде проклет[1]**.**
(1) 1 Кор. 16:22
10 **Защото от хора ли сега търся бла-**
говоление, или от Бога? Или на хора
ли искам да угаждам?[1] **Ако бях още**
угаждал на хора, нямаше да съм слуга
на Христос[2]**.**
(1) Мт. 22:16; 1 Сол. 2:4; (2) Римл. 1:1; Еф. 6:6
11 **Но аз ви известявам, братя, че**
евангелието, което ви благовестих[1]**, не**
е човешко[2]**;** (1) 1 Кор. 15:1; (2) 1 Сол. 2:13
12 **понеже аз нито съм го приел от**
човек, нито съм го научил *от човек,* **а**
чрез откровение на Иисус Христос[1]**.**
(1) ст. 1; 1 Кор. 11:23; Еф. 3:3
13 **Защото сте чули за моето някогаш-**
но поведение, *когато бях* **в юдейската**
религия – как прекомерно гонех Божи-
ята църква и я разорявах[1]**;**
(1) Деян. 8:3; 9:21
14 **и напредвах в юдейската религия**
повече от мнозина свои връстници
между сънотечествениците си, като бях
много по-ревностен към преданията на
предците си[1]**.** (1) Деян. 22:3
15 **А когато Бог, който още от утро-**
бата на майка ми ме беше отделил[1] **и**
призовал чрез Своята благодат[2]**,**
(1) Ис. 49:1; Ер. 1:5; (2) Римл. 1:1
16 **благоволи да открие в мен Сина**
Си[1]**, за да Го проповядвам между езич-**
ниците[2]**, аз не се допитах до плът и**
кръв, (1) Мт. 16:17; Деян. 9:5,20; (2) гл. 2:7; Еф. 3:8

17 **нито се изкачих в Ерусалим при тези, които бяха апостоли преди мен, а веднага заминах за Арабия и пак се върнах в Дамаск[1].** (1) Деян. 9:22-25
18 **По-късно, след три години, се изкачих в Ерусалим, за да се запозная с Кифа[1], и останах при него петнадесет дни[2];** (1) Йн. 1:42; (2) Деян. 9:26-28
19 **но друг от апостолите не видях освен Яков, брата на Господа[1].** (1) Деян. 12:17
20 **А за това, което ви пиша, ето, пред Бога** *ви уверявам, че* **не лъжа[1].** (1) Римл. 9:1
21 **После дойдох в областите на Сирия и Киликия[1],** (1) Деян. 9:30
22 **но още не бях познат лично на Христовите църкви в Юдея,**
23 **а те само бяха слушали, че онзи, който едно време ги е гонил, сега проповядва вярата, която някога е разорявал[1],** (1) ст. 13
24 **и славеха Бога заради мен[1].** (1) Деян. 21:20

2 **Тогава, след четиринадесет години, пак се изкачих в Ерусалим с Варнава[1], като взех със себе си и Тит[2].** (1) Деян. 15:2; (2) 2 Кор. 8:23; Тит 1:4
2 **Но се изкачих по откровение и изложих пред тях благовестието, което проповядвам между езичниците, но насаме пред по-именитите** *от тях[1],* **да не би да тичам или да съм тичал напразно[2].** (1) ст. 9; (2) гл. 4:11
3 **Но даже Тит, който беше с мен, макар и да беше грък, не беше принуден да се обреже[1];** (1) Деян. 16:3
4 **и то поради промъкналите се лъжебратя[1], които се бяха вмъкнали, за да дебнат свободата, която имаме в Христос Иисус, като искаха да ни поробят[2],** (1) Деян. 15:1,24; 2 Кор. 11:26; (2) гл. 5:1; Римл. 8:15
5 **на които ние нито за час не отстъпихме да им се покорим[1], за да остане с вас истината на благовестието.** (1) Деян. 15:2
6 **А тези, които бяха считани за нещо – каквито и да са били, за мен е все едно, Бог не гледа на лицето на човека[1] – тези, видните, не прибавиха нищо повече към моето** *учение;* (1) Деян. 10:34
7 **а напротив, когато видяха, че на мен беше поверено** *да проповядвам* **благовестието между необрязаните[1], както на Петър между обрязаните –** (1) гл. 1:16; 1 Тим. 2:7
8 **защото Този, който подейства в Петър за апостолство между обрязаните, подейства и в мен** *за апостолство* **между езичниците[1] –** (1) Еф. 3:2
9 **и когато познаха дадената на мен благодат[1], Яков[2], Кифа[3] и Йоан[4], които се считаха за стълбове[5], дадоха на мен и на Варнава[6] десница на общение, за да идем ние между езичниците, а те – между обрязаните.** (1) Римл. 1:5; (2) гл. 1:19; (3) гл. 1:18; (4) Мт. 4:21; (5) ст. 2; (6) Деян. 4:36
10 *Искаха* **само да помним бедните[1] – същото нещо, което и аз бях ревностен да върша[2].** (1) Мт. 19:21; (2) Деян. 11:30
11 **Но когато Кифа дойде в Антиохия[1], аз му се противопоставих в очи, защото беше виновен.** (1) Деян. 15:35
12 **Понеже, преди да дойдат някои от Яков[1], той ядеше заедно с езичниците, а когато те дойдоха, той се оттегли и странеше** *от тях,* **защото се боеше от обрязаните[2].** (1) Деян. 15:1; (2) Деян. 11:3
13 **И заедно с него лицемереха и другите юдеи, така че и Варнава се увлече от лицемерието им.**
14 **Но като видях, че не постъпват правилно според истината на благовестието, казах на Кифа пред всички[1]: Ако ти, който си юдеин, живееш като езичниците, а не като юдеите, защо принуждаваш езичниците да живеят като юдеите?** (1) 1 Тим. 5:20
15 **Ние, които по природа сме юдеи, а не грешници от езичниците[1],** (1) Римл. 3:9
16 **като знаем, че човек не се оправдава чрез дела по закона, а само чрез вяра в Иисус Христос, ние също повярвахме в Христос Иисус, за да се оправдаем чрез вяра в Христос[1], а не**

чрез дела по закона; защото чрез дела
по закона няма да се оправдае нито
едно същество[2]. (1) гл. 3:24; Деян. 13:39; 15:11;
Фил. 3:9; (2) Пс. 143:2; Еф. 2:8,9; Евр. 7:19
17 Но ако ние самите, търсейки да се
оправдаем чрез Христос, пак сме били
намерени грешници, тогава Христос на
греха ли е служител? Да не бъде!
18 Защото, ако изградя отново она-
ва, което съм разрушил, правя себе си
престъпник.
19 Защото аз чрез закона умрях спря-
мо закона, за да живея за Бога[1].
(1) Римл. 6:11; 7:6
20 Съразпънат съм с Христос[1]; и вече
не аз живея, а Христос живее в мен[2];
и животът, който сега живея в плътта,
го живея с вярата в Божия Син[3], който
ме възлюби и предаде Себе Си заради
мен[4]. (1) гл. 6:14; Римл. 6:4-6;
Кол. 2:20; 3:3; (2) Йн. 17:26; (3) Як. 2:1; (4) гл. 1:4
21 Аз не отхвърлям Божията благодат:
защото, ако оправданието *се придобива*
чрез закона, тогава Христос е умрял
напразно[1]. (1) гл. 5:2

3 О, неразумни галатяни, кой ви
омая *така[1] – вас,* пред чиито очи Иисус
Христос е бил ясно изобразен като
разпънат[2]? (1) гл. 5:7; (2) 1 Кор. 2:2
2 Това само желая да науча от вас:
чрез дела *изисквани* от закона ли полу-
чихте Духа, или чрез слушане с вяра[1]?
(1) ст. 14; Еф. 1:13
3 Толкова ли сте неразумни, че след
като започнахте в Духа, сега се усъ-
вършенствате в плътта[1]? (1) Йн. 6:63
4 Напразно ли страдахте толкова? Ако
наистина е напразно!
5 Тогава Този, който ви дава Духа и
върши чудеса между вас[1], чрез дела
изисквани от закона ли *върши това,* или
чрез вяра в посланието[2]? –
(1) 1 Кор. 12:10; Евр. 2:4; (2) 1 Кор. 9:21
6 както Авраам повярва в Бога и това
му се счете за правда[1].
(1) Бит. 15:6; Як. 2:23; Римл. 4:3,9
7 Тогава знайте, че тези, които са от
вяра, те са Авраамови синове[1].
(1) Римл. 4:11,12,16
8 И Писанието, като предвидя, че Бог
щеше да оправдае езичниците чрез
вяра, предварително изяви благовести-
ето на Авраам, *казвайки:* „В теб ще се
благославят всичките народи[1].“
(1) Бит. 12:3; 18:18; 22:18; Деян. 3:25
9 Така че тези, които са от вяра[1], се
благославят заедно с вярващия Авра-
ам[2]. (1) Римл. 3:30; (2) Римл. 4:16,17
10 Защото всички, които *се облягат*
на дела, *изисквани* от закона, са под
проклятие[1], понеже е писано: „Про-
клет всеки, който не постоянства да
изпълнява всичко писано в книгата на
закона[2].“
(1) Римл. 4:15; 2 Кор. 3:9; (2) Втзк. 27:26; Ер. 11:3
11 А че никой не се оправдава пред
Бога чрез закона, е явно, защото „пра-
ведният чрез вяра ще живее[1].“
(1) Авак. 2:4; Римл. 1:17; Евр. 10:38
12 А законът не действа чрез вяра, а
казва: „Който върши това, *което запо-
вядва законът,* ще живее чрез него[1].“
(1) ст. 21; Лев. 18:5; Мт. 19:17; Римл. 10:5
13 Христос ни изкупи[1] от проклятието
на закона[2], като стана проклет за нас[3];
защото е писано: „Проклет всеки, кой-
то виси на дърво[4]“;
(1) 1 Кор. 6:20; (2) гл. 4:5; (3) Римл. 8:3; (4) Втзк. 21:23
14 така че благословението, *дадено* на
Авраам, да дойде чрез Христос Иисус
на езичниците[1], за да приемем обеща-
нието на Духа чрез вяра[2].
(1) Римл. 4:16,17; (2) ст. 2; Римл. 15:8
15 Братя – по човешки говоря – ако
едно завещание* е потвърдено, дори
и да е само човешко, никой не може
да го развали, нито да му прибави
нещо. *на гръцки същата дума като завет
16 А обещанията се изрекоха на Авра-
ам[1] и на неговия потомък[2]. Не казва:
„и на потомците“, като за мнозина, а
като за един: „и на твоя потомък*[3]“,
който е Христос[4]. **букв.:* семе, ед.ч.
(1) Евр. 7:6; (2) Бит. 12:7; 13:15; 17:7;
(3) ст. 29; Бит. 22:18; Деян. 3:25; (4) Мт. 1:1
17 И това казвам, че завет, предва-
рително потвърден от Бога[1], не може
да бъде отменен от закона, появил се
четиристотин и тридесет години по-

късно[2]**, така че обещанието да бъде унищожено.** (1) Бит. 15:18; Лк. 1:72; (2) Изх. 12:40

18 **Защото, ако наследството е по закона, то вече не е по обещание**[1]**; а Бог го подари на Авраам чрез обещание.** (1) Римл. 4:14

19 **Тогава защо** *се даде* **законът? Прибави се,** *за да се изявят* **престъпленията**[1]**, докато дойде Потомъкът, на когото беше дадено обещанието;** *и беше* **постановен от ангели**[2] **чрез ръката на един посредник**[3]**.** (1) Римл. 5:20; (2) Евр. 2:2; (3) Втзк. 5:5; Деян. 7:38

20 **Но посредникът не е за един, а Бог е един**[1]**.** (1) Як. 2:19; 1 Тим. 2:5

21 **Тогава законът против Божиите обещания ли е? Да не бъде! Защото, ако беше даден закон, който да можеше да оживотворява**[1]**, то наистина правдата щеше да бъде от закон**[2]**.** (1) Римл. 8:3; (2) ст. 12; Евр. 9:9

22 **Но Писанието затвори всичко под грях**[1]**, така че обещанието чрез вяра в Иисус Христос да се даде на тези, които вярват**[2]**.** (1) Римл. 3:9; (2) Римл. 4:13

23 **А преди да дойде вярата, ние бяхме под стражата на закона**[1]**, затворени до** *времето на* **вярата, която щеше да се открие.** (1) гл. 4:3

24 **Така че законът стана за нас възпитател,** *за да ни доведе* **до Христос**[1]**, за да се оправдаем чрез вяра**[2]**.** (1) Римл. 3:20; (2) гл. 2:16; Римл. 3:26

25 **Но след идването на вярата не сме вече под** *ръководството на* **възпитател.**

26 **Защото всички сте Божии синове чрез вярата в Иисус Христос**[1]**,** (1) гл. 4:6; Йн. 1:12; 1 Йн. 5:1

27 **понеже всички вие, които сте се кръстили в Христос, с Христос сте се облекли**[1]**.** (1) Римл. 6:3; 13:14; Еф. 4:24

28 **Няма** *вече* **юдеин, нито грък**[1]**, няма роб, нито свободен**[2]**, няма мъж, нито жена, защото вие всички сте едно в Христос Иисус.** (1) Римл. 10:12; Еф. 2:14; (2) 1 Кор. 12:13; Кол. 3:11

29 **И ако сте Христови, то вие сте Авраамово потомство**[1] **и наследници по обещание**[2]**.** (1) ст. 16; Римл. 9:8; Евр. 2:16; (2) гл. 4:7,28; Римл. 4:16; Евр. 6:17

4

Казвам още: дотогава, докогато наследникът е малолетен, той не се различава в нищо от роб, макар и да е господар на всичко,

2 **а е под настойници и управители до назначения от бащата срок**[1]**.** (1) Евр. 9:10

3 **Така и ние, когато бяхме малолетни, бяхме поробени под първоначалните** *неща** **на света**[1]**;** **букв.:* елементи, сили (1) гл. 3:23; 5:1; Деян. 15:10; Кол. 2:8,20

4 **но когато се изпълни времето**[1]**, Бог изпрати Сина Си**[2]**, който се роди от жена**[3]**, роди се и под закона**[4]**,** (1) Мк. 1:15; Евр. 9:26; (2) Йн. 3:16; (3) Лк. 2:7; (4) Лк. 2:21-23,27

5 **за да изкупи**[1] **онези,** *които бяха* **под закона, за да получим осиновението**[2]**.** (1) гл. 3:13; 1 Петр. 1:18,19; Откр. 5:9; (2) Римл. 8:15; Еф. 2:18

6 **И понеже сте синове**[1]**, Бог изпрати в сърцата ви Духа на Своя Син, който вика: Авва, Отче!** (1) гл. 3:26

7 **Затова не си вече роб, а син; и ако си син, то** *си* **Божи наследник чрез Христос**[1]**.** (1) гл. 3:29; Римл. 8:17

8 **Но тогава, когато не познавахте Бога**[1]**, вие робувахте на онези, които по природа не са богове**[2]**;** (1) Еф. 2:12; 1 Сол. 4:5; (2) 1 Кор. 12:2; 1 Сол. 1:9

9 **а сега, като познахте Бога**[1]**, или по-скоро като бяхте познати от Бога**[2]**, как се връщате отново назад към слабите и безпомощни първоначални** *неща,* **на които отново желаете да робувате?** (1) Йн. 17:3; (2) 1 Кор. 8:3

10 **Вие наблюдавате дните, месеците, времената и годините**[1]**.** (1) Римл. 14:5; Кол. 2:16

11 **Боя се за вас, да не би да съм се трудил сред вас напразно**[1]**.** (1) гл. 2:2; 2 Йн. 8; Фил. 2:16; 1 Сол. 3:5

12 **Моля ви, братя, бъдете като мен, защото и аз** *съм* **като вас. Не сте ми сторили никаква неправда.**

13 **Вие знаете как първия път ви проповядвах благовестието**[1] **вследствие на телесна слабост**[2]**;** (1) Деян. 16:6; (2) 1 Кор. 2:3; 2 Кор. 12:9

14 **и вие не презряхте това, което беше изкушение за вас в плътта ми, и не се погнусихте от него, а ме**

**приехте като Божи ангел[1], като Христос
Исус[2].** (1) 1 Царе 29:9; (2) Мт. 10:40
15 **Тогава къде е онази ваша благосло-
веност? Защото свидетелствам за вас,
че ако беше възможно, очите си бихте
извадили и бихте ми ги дали.**
16 **И така, неприятел ли ви станах,
понеже ви говоря истината?**
17 **Тези** *учители* **са ревностни за вас,
но не по добър начин – те желаят да
ви отлъчат** *от нас,* **за да сте ревностни
за тях.**
18 **Но добре е да сте ревностни за
това, което е добро,** *и то* **винаги[1], а
не само когато аз се намирам между
вас[2].** (1) гл. 6:9; 1 Тим. 6:18; (2) Фил. 2:12
19 **Дечица мои, за които пак съм в
родилни мъки[1], докато се изобрази
Христос във вас[2],**
(1) 1 Кор. 4:14,15; (2) 2 Кор. 13:5
20 **желал бих да съм сега при вас
и да променя тона си, защото съм в
недоумение за вас.**
21 **Кажете ми вие, които желаете да
бъдете под закона, не чувате ли** *какво
казва* **законът?**
22 **Защото е писано, че Авраам имаше
двама сина – един от слугинята и един
от свободната[1];** (1) Бит. 16:15; 21:2
23 **но този, който беше от слугинята,
се роди по плът[1], а онзи, който беше
от свободната – по обещание[2].**
(1) Бит. 16:2; (2) Бит. 17:19; 21:1; Римл. 9:7-9
24 **И това има образен смисъл, защо-
то тези** *жени представляват* **два заве-
та – единият от Синайската планина[1],
който ражда деца за робство[2], и това
е Агар;** (1) Изх. 24:8; Неем. 9:13; (2) гл. 5:1
25 **и тази Агар представлява планина-
та Синай в Арабия и съответства на
днешния Ерусалим, защото е в роб-
ство с децата си;**
26 **а горният Ерусалим[1] е свободен,
който е майка на (всички) нас[2].**
(1) Евр. 12:22; (2) Пс. 87:6
27 **Защото е писано: „Весели се, не-
плодна, която не раждаш; възгласи и
извикай, ти, която не си била в родил-
ни болки; защото повече са децата на
самотната, отколкото децата на омъже-
ната[1].“** (1) Ис. 54:1
28 **Но ние, братя, сме като Исаак
деца по обещание[1].** (1) ст. 23; гл. 3:29
29 **Но както тогава роденият по плът
гонеше** *родения* **по Дух[1], така** *е* **и сега[2].**
(1) Бит. 21:9; (2) гл. 5:11; 6:12; Йн. 15:19
30 **Обаче какво казва Писанието? „Из-
пъдѝ слугинята и сина ѝ, защото синът
на слугинята няма да наследи със сина
на свободната[1].“** (1) Бит. 21:10; Йн. 8:35
31 **И така, братя, ние не сме деца на
слугинята, а на свободната.**

**5 И така, стойте твърдо[1] в свободата,
за която Христос ни освободи[2], и не се
заплитайте отново в робско иго[3].**
(1) 1 Кор. 16:13; (2) ст. 13; Йн. 8:36; (3) гл. 2:4; 4:3,24
2 **Ето, аз, Павел[1], ви казвам, че ако се
обрязвате[2], Христос никак няма да ви
ползва[3].** (1) Еф. 3:1; (2) Деян. 15:1,24; (3) гл. 2:21
3 **Да! Повторно заявявам на всеки
човек, който се обрязва, че е длъжен
да изпълни целия закон[1].**
(1) Деян. 15:5; Римл. 2:25
4 **Вие, които искате да се оправдаете
чрез закона, сте се отлъчили от Хрис-
тос, отпаднали сте от благодатта[1].**
(1) Римл. 11:6
5 **Защото ние чрез Духа очакваме** *из-
пълнението на* **надеждата за правдата
чрез вяра[1].** (1) Римл. 5:1,2
6 **Понеже в Христос Исус нито об-
рязването има някаква сила, нито не-
обрязването[1], а вярата, която действа
чрез любовта[2].**
(1) гл. 6:15; 1 Кор. 7:19; (2) Як. 2:14; 1 Йн. 3:23; 1 Кор. 13:2
7 **Вие вървяхте добре; кой ви попре-
чи[1],** *че* **да не бъдете послушни на исти-
ната?** (1) гл. 3:1
8 **Това убеждение не** *е* **от Онзи, който
ви призовава[1].** (1) гл. 1:6
9 **Малко квас заквасва цялото тесто[1].**
(1) Мт. 13:33; 1 Кор. 5:6
10 **Аз ви имам доверие[1] в Господа[2],
че няма да помислите другояче; а кой-
то ви смущава[3], той ще понесе своята
присъда[4], който и да бил той[5].**
(1) 2 Кор. 2:3; 2 Сол. 3:4; (2) Фил. 2:24; (3) гл. 1:7;
(4) 1 Кор. 3:17; 2 Кор. 11:15; (5) гл. 2:6

11 **И аз, братя, ако продължавах да**
проповядвам обрязване, защо да бъда
гонен[1]**?** *Защото* **тогава спънката на**
кръста би се махнала[2]**.**
(1) гл. 4:29; (2) 1 Кор. 1:23

12 **Дано се отсечеха онези, които ви**
разколебават![1] (1) Фил. 3:2

13 **Защото вие, братя, към свобода**
сте призовани[1]**; само че не** *използвайте*
свободата си като повод за *угаждане на*
плътта[2]**, а си служете един на друг с**
любов[3]**.** (1) ст. 1; (2) 1 Петр. 2:16; 1 Кор. 8:9;
(3) Римл. 14:15; 1 Кор. 8:1; 1 Сол. 1:3

14 **Защото целият закон се изпълнява**
в една дума, в тази: „Да възлюбиш
ближния си както себе си[1]**."**
(1) Лев. 19:18; Мт. 5:43

15 **Но ако се хапете и се ядете един**
друг, пазете се да не би един друг да
се изядете[1]**.** (1) Лк. 11:17

16 **И така, казвам: ходете по Духа**[1]**, и**
няма да угаждате на плътските страс-
ти[2]**.** (1) ст. 25; Римл. 8:4; (2) Римл. 13:14

17 **Защото плътта силно желае против-**
ното на Духа, а Духът – противното на
плътта[1]**; понеже те се противят едно**
на друго, за да не правите това, което
искате[2]**.** (1) 1 Петр. 2:11; (2) Римл. 7:15,19,23

18 **Но ако се водите от Духа, не сте**
под закон[1]**.** (1) Римл. 8:14

19 **А делата на плътта са явни**[1]**. Те са:**
блудство, нечистота, разпътство,
(1) 1 Тим. 5:24

20 **идолопоклонство, чародейство,**
вражди, разпри, ревнувания, ярости[1]**,**
партизанства, раздори, разцепления,
(1) Еф. 4:31

21 **зависти, пиянства, пирувания и**
други подобни[1]**; за които ви преду-**
преждавам, както ви и предупредих,
че които вършат такива работи, няма
да наследят Божието царство[2]**.**
(1) Мт. 15:19; (2) 1 Кор. 6:10; Откр. 22:15

22 **А плодът на Духа е: любов, радост,**
мир, дълготърпение, благост, милост,
вярност,

23 **кротост, себеобуздание**[1]**; против**
такива няма закон[2]**.**
(1) Еф. 5:9; Кол. 3:12; (2) 1 Тим. 1:9

24 **А които са Исус Христови, са раз-**
пънали плътта заедно със страстите и
пожеланията ѝ[1]**.** (1) Римл. 6:6

25 **Ако по Духа живеем, по Духа и да**
ходим[1]**.** (1) ст. 16; Кол. 2:6

26 **Да не ставаме тщеславни, да не се**
дразним един друг и да не си завиж-
даме един на друг[1]**.** (1) Мт. 20:24; Фил. 2:3

6 **Братя, и ако човек падне в някое**
прегрешение[1]**, вие, духовните**[2]**, попра-**
вяйте такъв с кротък дух[3]**.** *Но казвам:*
пази себе си, да не би и ти да бъдеш
изкушен[4]**.** (1) Як. 5:19,20; (2) 1 Кор. 3:1;
(3) Мт. 18:15; 1 Сол. 5:14; (4) 1 Кор. 10:12

2 **Носете** *си* **товара един на друг и**
така ще изпълните Христовия закон.

3 **Защото, ако някой мисли себе си за**
нещо, а е нищо, той мами себе си[1]**.**
(1) 1 Кор. 3:18; 8:2

4 **Но нека всеки изпитва своята ра-**
бота[1]**, и тогава ще може да се хвали**
само със себе си, а не с другиго;
(1) 2 Кор. 13:5

5 **защото всеки ще носи своя си то-**
вар.

6 **А този, който се поучава в** *Божието*
слово, нека прави участник във всич-
ките *си* **блага онзи, който го учи**[1]**.**
(1) 1 Кор. 9:11,14; Фил. 4:16

7 **Не се лъжете**[1]**, Бог не е за подиг-**
раване! Понеже, каквото посее човек,
това и ще пожъне[2]**.** (1) 1 Кор. 6:9; (2) Йов 4:8

8 **Защото, който сее за плътта си, от**
плътта си ще пожъне тление[1]**, а който**
сее за Духа, от Духа ще пожъне вечен
живот[2]**.** (1) Еф. 4:22; (2) Ос. 10:12; Римл. 8:6,13

9 **Нека не ни дотяга да вършим до-**
бро[1]**, защото, ако не се уморяваме,**
своевременно ще пожънем[2]**.**
(1) гл. 4:18; Евр. 6:12; (2) 2 Лет. 15:7; 2 Кор. 9:6; 2 Сол. 3:13

10 **И така, като имаме случай**[1]**, нека**
правим добро на всички, а най-вече –
на своите по вяра[2]**.**
(1) Фил. 4:10; (2) Деян. 11:29,30

11 **Вижте с колко едри букви ви писах**
със собствената си ръка[1]**!**
(1) Римл. 16:22; Кол. 4:18

12 **Онези, които желаят да се предста-**
вят добре по плът, те ви заставят да се

обрязвате само за да не бъдат гонени
за Христовия кръст[1]. (1) гл. 4:29; Фил. 3:18
13 **Защото и самите тези, които са**
обрязани, не пазят закона[1], а желаят
да се обрязвате вие, за да могат да се
хвалят с вашата плът. (1) Римл. 2:23
14 **А далеч от мен да се хваля** *с друго*
освен с кръста на нашия Господ Иисус
Христос[1], чрез който светът за мен е
разпънат, и аз – за света[2].
(1) 1 Кор. 1:31; 2:2; Фил. 3:3; (2) гл. 2:20
15 **Защото в Христос Иисус нито об-**
рязването е нещо, нито необрязване-
то[1], а новото създание[2].
(1) гл. 5:6; (2) 2 Кор. 5:17
16 **И на всички, които живеят по това**
правило[1], мир и милост да бъде на тях
и на Божия Израил. (1) Фил. 3:16
17 **Отсега нататък никой да не ми**
досажда, защото аз нося на тялото си
белезите на (Господ) Иисус[1]. (1) 2 Кор. 4:10
18 **Братя, благодатта на нашия Господ**
Иисус Христос да бъде с вашия дух[1].
Амин. (1) Фил. 4:23; 2 Тим. 4:22; Филим. 25

Посланието на свети апостол Павел до

ЕФЕСЯНИТЕ

1 **Павел, с Божията воля апостол на
Иисус Христос**[1]**, до светиите и верните
в Христос Иисус, които са в Ефес**[2]**:**
(1) 1 Кор. 1:1; (2) Деян. 19:1; Откр. 2:1
2 **Благодат** *да бъде* **на вас и мир от
Бога, нашия Отец, и** *от* **Господ Иисус
Христос!**[1] (1) гл. 6:23; Римл. 1:7
3 **Благословен** *да бъде* **Бог и Отец на
нашия Господ Иисус Христос**[1]**, който
в Христос ни е благословил с всяко
духовно благословение в небесните**
места[2]*;*
(1) 1 Петр. 1:3; 2 Кор. 1:3; (2) ст. 20; гл. 2:6; 3:10; 6:12
4 **както ни е избрал в Него**[1] **преди
основаването на света**[2]**, за да бъдем
свети и без недостатък пред Него**[3] **в
любов;** (1) 1 Сол. 1:4; (2) гл. 3:11; 1 Петр. 1:20;
2 Тим. 1:9; (3) гл. 5:27; Юда 24; Кол. 1:22; 1 Сол. 4:7
5 **като ни е предопределил да бъдем
осиновени за Него чрез Иисус Христос
по благоволението на Своята воля**[1]**,**
(1) Як. 1:18
6 **за похвала на славата на Своята
благодат**[1]**, с която ни е дарил във Въз-
любения** *Си*[2]*.* (1) Пс. 84:11; (2) Мк. 1:11; Кол. 1:13
7 **В Него имаме изкупление чрез Не-
говата кръв**[1]**, опрощаването на прегре-
шенията**[2] **според богатството на Него-
вата благодат**[3]**,** (1) Деян. 20:28; 1 Кор. 1:30;
(2) Пс. 103:3; 130:4; Мт. 26:28; Кол. 1:14; (3) гл. 2:7
8 **която е направил да изобилства за
нас във всяка мъдрост и разбиране,**
9 **като ни е открил тайната на волята
Си**[1] **според благоволението, което е по-
ложил в Себе Си,** (1) гл. 3:3; Римл. 16:25
10 **за да се приложи, когато се из-
пълнят времената: да се обедини като
цяло в Христос всичко – и това, което
е на небесата, и това, което е на зе-
мята – в Него**[1]**.** (1) 1 Кор. 15:28; Кол. 1:20
11 **В Него и ние бяхме взети за на-
следство**[1]**, като бяхме предопределени**
за това **според намерението на** *Бога*[2]*,*
**който върши всичко по решението на
Своята воля**[3]**,**
(1) Деян. 20:32; 1 Петр. 1:4; (2) Римл. 8:28; (3) Ис. 46:10
12 **така че да бъдем за похвала на
Неговата слава – ние, които отпреди
се надявахме на Христос**[1]**.** (1) Деян. 26:7
13 **В Него и вие, като чухте словото на
истината**[1] **– благовестието на вашето
спасение – и като повярвахте в Него,
бяхте запечатани със Светия Дух**[2] **на
обещанието**[3]**,** (1) Кол. 1:5; Як. 1:18; 1 Петр. 1:25;
(2) 2 Кор. 1:22; (3) гл. 4:30; Деян. 2:38,39; Гал. 3:2,14
14 **който е залог за нашето наслед-
ство**[1]**, докато бъде изкупено притежа-
нието** *на Бога* **за похвала на Неговата
слава.** (1) 2 Кор. 5:5
15 **Затова и аз, като чух за вярата
ви в Господ Иисус и за любовта към
всичките светии**[1]**,** (1) Кол. 1:4; Филим. 5
16 **не преставам да благодаря за вас и
да ви споменавам в молитвите си**[1]**;**
(1) Римл. 1:8-10
17 **така че Бог на нашия Господ Иисус
Христос**[1]**, Отец на славата**[2]**, да ви даде
дух на мъдрост и откровение в позна-
ването на Него** *Самия*[3]*,*
(1) Йн. 20:17; (2) Деян. 7:2; (3) Кол. 1:9,10

18 като просветли очите на сърцето
ви[1], за да знаете каква е надеждата[2]
на Неговото призоваване[3], какво е
богатството на славата[4] на Неговото
наследство в светиите[5]
(1) Пс. 119:18; (2) 1 Петр. 1:3;
(3) гл. 4:1,4; (4) гл. 3:16; Римл. 9:23; (5) Втзк. 32:9
19 и какво е превъзходното величие
на Неговата мощ към нас, вярващите,
според действието на мощта на Него-
вата сила[1]. (1) гл. 3:20; Римл. 1:4; 1 Кор. 2:5
20 С нея Той подейства в Христос,
като Го възкреси от мъртвите[1] и Го
сложи да седне от дясната Си страна
на небесата[2],
(1) Деян. 2:24; 1 Петр. 1:21; Римл. 6:4; 2 Кор. 13:4;
Фил. 3:10; Кол. 2:12; (2) ст. 3; Пс. 110:1; Мк. 16:19
21 далеч над всяко началство и власт,
и сила, и господство, и всяко име, с
което се наименуват, не само в този
свят, но и в бъдещия[1].
(1) Деян. 2:36; 1 Петр. 3:22; Фил. 2:9; Кол. 2:10
22 И покори всичко под краката Му[1]
и Го постави да бъде глава над всичко
за църквата[2],
(1) Мт. 28:18; 1 Кор. 15:27; (2) гл. 4:15; 5:23
23 която е Неговото тяло[1], пълнота-
та на Този, който изпълва всичко във
всичко[2]. (1) гл. 4:12; Кол. 1:18; Римл. 12:5;
1 Кор. 12:27; (2) гл. 4:10; Йн. 1:16; Кол. 3:11

2 И *съживи* вас, които бяхте мъртви[1]
във вашите престъпления и грехове[2],
(1) Лк. 15:24,32; (2) Кол. 2:13
2 в които сте ходили някога според
вървежа на този свят[1], според княза
на въздушната власт[2], на духа, който
сега действа в синовете на непокор-
ството[3], (1) Гал. 1:4; (2) Йн. 12:31; (3) Тит 3:3
3 между които и ние всички сме жи-
вели някога в своите плътски страсти[1],
като сме изпълнявали волята на плътта
и на помислите, и по естество сме
били деца на гнева[2], както и други-
те[3]. (1) 1 Йн. 2:16;
(2) 2 Петр. 2:14; Кол. 3:6; (3) Римл. 2:23; Кол. 1:21
4 Бог обаче, който е богат на милост[1],
поради голямата любов, с която ни
възлюби[2], (1) Пс. 103:8;
1 Петр. 1:3; Тит 3:5; (2) Римл. 5:8; 2 Сол. 2:16
5 въпреки че бяхме мъртви в престъп-
ленията си, ни съживи заедно с Хрис-
тос[1] – по благодат сте спасени –
(1) Кол. 2:13
6 и като ни съвъзкреси[1], ни сложи да
седим заедно *с Него* в небесни *места* в
Христос Иисус[2], (1) Кол. 2:12; (2) гл. 1:3
7 за да показва през идните векове
изобилните богатства на своята бла-
годат[1] чрез добрината си към нас в
Христос Иисус. (1) гл. 1:6,7
8 Защото по благодат сте спасени[1]
чрез вяра[2], и то не от сами вас – това
е дар от Бога –
(1) Деян. 15:11; Римл. 3:24; (2) Лк. 7:50; Римл. 4:16
9 не чрез дела[1], за да не се похвали
никой[2]. (1) Римл. 3:20; 11:6; Гал. 2:16;
Тит 3:5; 2 Тим. 1:9; (2) Римл. 4:2; 1 Кор. 1:29
10 Защото сме Негово творение[1], съз-
дадено в Христос Иисус[2] за добри де-
ла[3], които Бог отнапред е наредил, за
да ходим в тях.
(1) Пс. 100:3; (2) 2 Кор. 5:17; (3) Кол. 1:10; Тит 2:14
11 Затова помнете, че вие, някога
езичници по плът, наричани необря-
зани[1] от тези, които се наричат обря-
зани – с *обрязване* на плътта, което се
извършва с ръце – (1) Кол. 2:13
12 в онова време бяхте без Христос,
отлъчени от израилевото гражданство
и чужди на заветите на обещанието[1],
без да имате никаква надежда[2] и без
Бог на света[3].
(1) Римл. 9:4; (2) 1 Сол. 4:13; (3) Гал. 4:8
13 Но сега в Христос Иисус вие, кои-
то някога сте били далеч[1], сте поставе-
ни близо чрез кръвта на Христос[2].
(1) гл. 4:18; Кол. 1:21; (2) Пс. 148:14
14 Защото Той е нашият мир[1], който
направи двете едно[2] и събори средна-
та стена, която ги разделяше,
(1) Йн. 14:27; Кол. 1:20; (2) Йн. 10:16; Гал. 3:28
15 като в плътта си унищожи враж-
дата[1], *тоест* закона със заповедите му
изразени в постановления[2], за да създа-
де в Себе Си от двата един нов човек
и *така* да въдвори мир,
(1) Кол. 1:22; (2) Кол. 2:14
16 и в едно тяло да примири и двата
с Бога чрез кръста[1], като уби на него
враждата. (1) 2 Кор. 5:18

17 **И като дойде, благовества мир на вас, далечните, и мир на близките**[1].
(1) Ис. 57:19; Деян. 10:36

18 **Защото чрез Него и едните, и другите имаме достъп**[1] **в един Дух**[2] **до Отца**[3].
(1) гл. 3:12; Римл. 5:2; Евр. 10:19; (2) гл. 4:4; (3) Гал. 4:6

19 **И така, вие не сте вече странници и чужденци**[1], **а сте съграждани на светиите**[2] **и** *членове на* **Божието семейство**[3]**;** (1) гл. 3:6; (2) Евр. 12:22,23; (3) 1 Тим. 3:15

20 **защото сте съградени върху основата на апостолите**[1] **и пророците**[2], **като Сам Христос Иисус е крайъгълен камък**[3], (1) 1 Кор. 12:28; Откр. 21:14; (2) гл. 4:11; (3) Мт. 21:42; 1 Кор. 3:11

21 **в когото сглобено**[1], **цялото здание**[2] **расте за свят храм в Господа**[3],
(1) гл. 4:16; (2) 1 Кор. 3:9; (3) 1 Кор. 3:16

22 **в който вие също се вграждате заедно в Духа за Божие обиталище**[1].
(1) 1 Петр. 2:5; 1 Тим. 3:15; Евр. 3:6

3

Затова аз, Павел[1], *съм* **затворник за Иисус Христос**[2] **заради вас, езичниците,**
(1) Гал. 5:2; (2) гл. 4:1; Фил. 1:13; 2 Тим. 1:8; Филим. 1,9

2 **понеже сте чули за настойничеството на Божията благодат, която ми е дадена за вас**[1], (1) Гал. 2:8

3 **че по откровение**[1] **ми беше известена тайната**[2] **– както ви писах накратко и по-горе,** (1) Гал. 1:12; (2) гл. 1:9

4 **от което, като прочетете, можете да разберете моето проумяване на тайната на Христос**[1] **–** (1) 2 Кор. 11:6; Кол. 4:3

5 **която в други поколения не беше известена на човешките синове, както сега се откри на Неговите свети апостоли и пророци чрез Духа**[1],
(1) Римл. 16:25,26; Кол. 1:26

6 *а именно,* **че езичниците са сънаследници и са от същото тяло, и са съпричастници**[1] **на (Неговото) обещание в Христос Иисус чрез благовестието**[2],
(1) Римл. 11:17; (2) гл. 2:19

7 **на което станах служител**[1] **според дара на Божията благодат**[2], **който ми е даден според действието на Неговата сила.** (1) Деян. 26:16; (2) Римл. 1:5; Кол. 1:25

8 **На мен, най-нищожния от всички светии**[1], **се даде тази благодат – да благовествам сред езичниците неизследимото богатство на Христос**[2]
(1) 1 Кор. 15:9; (2) Деян. 9:15; 2 Кор. 6:10; Гал. 1:16; Тит 1:3

9 **и да осветлявам всички относно настойничеството на тайната, която от векове е била скрита у Бога**[1], **който е Създателят на всичко,** (1) 1 Кор. 2:7

10 **така че многообразната премъдрост на Бога**[1] **да стане позната на небесните началства и власти сега чрез църквата**[2] (1) Римл. 11:33; (2) гл. 1:3

11 **според вечното намерение, което Той изпълни в Христос Иисус, нашия Господ**[1], (1) гл. 1:4

12 **в когото** *ние* **имаме дързновение и достъп с увереност чрез вярата в Него**[1]. (1) гл. 2:18

13 **Затова аз ви моля да не се обезсърчавате от моите скърби**[1] **заради вас**[2], **които са ваша слава.**
(1) 1 Сол. 3:3; (2) Кол. 1:24

14 **Поради това аз прекланям коленете си пред Отца**[1] **(на нашия Господ Иисус Христос),** (1) Пс. 95:6

15 **от когото носи името** *си* **всеки род на небесата и на земята,**

16 **да ви даде според богатствата на Неговата слава**[1] **да се утвърдите здраво**[2] **чрез Неговия Дух във вътрешния човек**[3],
(1) гл. 1:18; Римл. 9:23; (2) Кол. 1:11; (3) Римл. 7:22

17 **чрез вяра да се всели Христос във вашите сърца**[1], **така че, вкоренени и основани в любовта**[2],
(1) Йн. 17:26; (2) Кол. 2:7

18 **да бъдете в състояние да разберете заедно с всичките светии какво е широчината и дължината, височината и дълбочината**[1] (1) Йов 11:7-9

19 **и да познаете Христовата любов, която превъзхожда всяко знание**[1], **за да се изпълните в цялата Божия пълнота.** (1) Римл. 8:35; Фил. 3:8

20 **А на Този, който може да направи несравнимо повече, отколкото молим или мислим, според действащата в нас сила**[1] **–** (1) гл. 1:19

21 **на Него да бъде слава в църквата и в Христос Иисус през всичките поколения от векове и за векове. Амин**[1].
(1) Римл. 11:36

4 **И така, аз, затворникът в Господа**[1], **ви моля да живеете достойно**[2] **за званието, на което бяхте призовани**[3],
(1) гл. 3:1; (2) Фил. 1:27; Кол. 1:10; 1 Сол. 2:12; (3) 2 Сол. 1:11; Евр. 3:1

2 **със съвършено смирение и кротост, и дълготърпение, като си претърпявате един на друг с любов**[1]
(1) ст. 32; Як. 3:13; Кол. 3:12,13; 1 Сол. 5:14

3 **и се стараете да запазите единството на Духа във връзката на мира**[1].
(1) 1 Кор. 12:25

4 *Има* **едно тяло**[1] **и един Дух**[2], **както и бяхте призовани към една надежда на вашето звание**[3]; (1) Римл. 12:5; 1 Кор. 10:17; 12:13; Кол. 3:15; (2) гл. 2:18; 1 Кор. 12:4,13; (3) гл. 1:18

5 **един Господ**[1], **една вяра**[2], **едно кръщение**[3], (1) 1 Кор. 8:6; (2) Евр. 11:1; (3) 1 Кор. 12:13

6 **един Бог**[1] **и Отец на всички, който е над всички, чрез всички и във всички**[2]. (1) 1 Кор. 8:6; 1 Тим. 2:5; (2) 1 Кор. 12:6; 15:28

7 **А на всеки от нас се даде благодат според мярката на Христовия дар**[1].
(1) Римл. 12:3; 1 Кор. 12:11

8 **Затова казва: „Като се изкачи на високо, плени плен и даде дарове на хората**[1]**."** (1) Пс. 68:18

9 **А това „изкачи" какво друго значи, освен че (първо) слезе в по-долните части на земята**[1]**?** (1) Пс. 139:15; Йн. 3:13

10 **Този, който слезе, е Същият, който и възлезе над всички небеса**[1], **за да изпълни всичко**[2].
(1) Евр. 7:26; (2) гл. 1:23; Ер. 23:24

11 **И Той даде едни** *да бъдат* **апостоли**[1], **други – пророци**[1], **други – благовестители**[2], **а други – пастири**[3] **и учители**[4]
(1) гл. 2:20; 3:5; (2) Деян. 21:8; 2 Тим. 4:5; (3) Деян. 20:28; (4) 1 Кор. 12:28

12 **с цел да се усъвършенстват светиите за делото на служението, за изграждането на Христовото тяло**[1],
(1) гл. 1:23; 1 Кор. 12:7; 2 Кор. 10:8

13 **докато ние всички достигнем в единството на вярата и на познаването на Божия Син**[1], **в пълнолетно мъжество**[2], **в мярката на ръста на Христовата пълнота**[3],
(1) 2 Петр. 3:18; (2) 1 Кор. 14:20; (3) Кол. 1:28

14 **за да не бъдем вече деца**[1], **блъскани и завличани от всеки вятър на** *някое* **учение**[2], **по човешка измама, в лукавство, по хитро измислени заблуди**[3], (1) 1 Кор. 3:1; Евр. 5:13; (2) Евр. 13:9; (3) Кол. 2:8

15 **а като сме истинни в любов**[1], **да пораснем по всичко към Него, който е главата, Христос**[2], (1) 2 Йн. 3; (2) гл. 1:22

16 **от когото цялото тяло, сглобено**[1] **и свързано чрез службата на всяка става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растежа на тялото**[2] **за неговото изграждане в любовта**[3]. (1) гл. 2:21; (2) Кол. 2:19; (3) 1 Кор. 8:1; 12:25

17 **И така, това казвам и заявявам в Господа: да не живеете вече така, както живеят езичниците**[1] **– по своя суетен ум,** (1) 1 Петр. 4:3

18 **помрачени в разума**[1] **и отчуждени от Божия живот**[2] **поради невежеството, което е в тях**[3], **и поради закоравяването на тяхното сърце,**
(1) гл. 5:8; Римл. 1:21; (2) гл. 2:12,13; (3) 1 Сол. 4:5

19 **които, изгубили** *всякакво* **чувство, са се предали на разпътство, за да вършат ненаситно всякаква нечистота**[1].
(1) Римл. 1:28

20 **Но вие не така сте познали Христос**[1]; (1) Мт. 11:29

21 **ако наистина сте Го чули и сте научени в Него, както е истината в Иисус**[1], (1) Пс. 45:4

22 **че, що се отнася до предишното ви поведение, вие сте съблекли стария човек**[1], **който тлее в измамните страсти**[2], (1) Римл. 6:6; (2) 1 Петр. 1:14; Гал. 6:8

23 **и бивате обновявани в духа на своя ум**[1], (1) Римл. 12:2; Тит 3:5

24 **и сте облекли новия човек**[1], **създаден по** *образа на* **Бога**[2] **в истинска правда и святост**[3].
(1) Гал. 3:27; (2) Кол. 3:10; (3) Лк. 1:75

25 **Затова, като отхвърлите лъжата, говорете всеки с ближния си истина**[1]; **защото ние сме части един на друг**[2].
(1) Зах. 8:16; 1 Петр. 3:10; Кол. 3:9; (2) Римл. 12:5

26 **Гневете се, но не съгрешавайте**[1],

слънцето да не залезе[2] в разгневяването ви; (1) 1 Кор. 15:34; Пс. 4:4; (2) Втзк. 24:15
27 **и не давайте място на дявола[1].** (1) 2 Кор. 2:11; Як. 4:7
28 **Който е крал, да не краде вече, а по-добре да се труди, като върши с ръцете си доброто[1], за да има да отдели и за този, който има нужда[2].** (1) 1 Сол. 4:11; (2) Деян. 20:35; Тит 3:14
29 **Никаква гнила дума да не излиза от устата ви[1], а само онова, което е добро за изграждане според нуждата, за да принесе благодат на тези, които слушат[2].** (1) гл. 5:4; Мт. 15:11; (2) Лк. 4:22; Кол. 4:6
30 **И не наскърбявайте Светия Божи Дух[1], в когото сте запечатани за деня на изкуплението[2].** (1) Ис. 63:10; Деян. 5:3; 1 Сол. 5:19; (2) гл. 1:13
31 **Нека всякакво огорчение, ярост, гняв, вик и хула заедно с всяка злоба да се махнат от вас[1];** (1) 1 Петр. 2:1; Гал. 5:20; Кол. 3:8
32 **и бъдете благи един към друг, милостиви; прощавайте си един на друг[1], също както и Бог в Христос е простил на вас.** (1) ст. 2; Мт. 18:22; Лк. 17:3

5 **И така, бъдете подражатели на Бога като възлюбени деца[1]** (1) Мт. 5:48
2 **и живейте в любов[1], както и Христос ни възлюби[2] и предаде Себе Си за нас[3]** *като* **принос[4] и жертва на Бога за благоуханна миризма[5].** (1) 1 Кор. 14:1; (2) Йн. 13:34; (3) ст. 25; Йн. 10:18; Гал. 1:4; (4) Евр. 10:10; (5) Бит. 8:21; Лев. 1:9; Изх. 29:18; Езек. 20:41
3 **А блудство и всякаква нечистота или сребролюбие да не се даже споменават между вас[1], както прилича на светии[2],** (1) Деян. 15:20; (2) 1 Петр. 1:15
4 **нито срамни или празни приказки, нито подигравки[1], които са неприлични** *неща,* **а по-добре благодарете[2].** (1) гл. 4:29; (2) ст. 20
5 **Защото знайте със сигурност, че нито един блудник или нечист, или сребролюбец – който е идолопоклонник[1] – няма наследство в царството на Христос и на Бога[2].** (1) Мт. 15:19; (2) 1 Кор. 6:10
6 **Никой да не ви мами[1] с празни думи, защото поради тези неща идва Божият гняв върху синовете на непокорството[2].** (1) Мк. 13:5; 1 Йн. 3:7; (2) гл. 2:3; 2 Петр. 2:10; Римл. 1:18
7 **И така, не ставайте техни съучастници[1].** (1) Пс. 1:1
8 **Защото някога бяхте тъмнина[1], но сега сте светлина в Господа[2]. Живейте като деца на светлината[3] –** (1) гл. 4:18; (2) 2 Кор. 4:6; Фил. 2:15; (3) Йн. 12:36; 1 Йн. 1:7; Римл. 13:12
9 **защото плодът на светлината** *се състои* **във всяка доброта[1], правда[2] и истина –** (1) Гал. 5:22; (2) Фил. 1:11
10 **като опитвате кое е благоугодно на Господа[1].** (1) Римл. 12:2
11 **И нямайте нищо общо с безплодните дела на тъмнината[1], а по-добре ги изобличавайте,** (1) Римл. 13:12; 2 Кор. 6:14
12 **защото е срамно дори да се говори за това, което те скришно вършат.**
13 **А всичко, което се изобличава, става явно чрез светлината, понеже всяко нещо, което става явно, е светлина[1].** (1) Йн. 3:20
14 **Затова е казано: „Събуди се[1] ти, който спиш[2], и стани от мъртвите, и ще те осветли Христос[3].“** (1) Пс. 57:8; (2) Римл. 13:11; (3) Йн. 8:12
15 **И така, внимавайте добре как се държите – не като глупави, а като мъдри,**
16 **като изкупувате благоприятното време[1], понеже дните са лоши.** (1) Кол. 4:5
17 **Затова не бъдете неразумни, а проумявайте каква е Господната воля[1].** (1) Кол. 1:9
18 **И не се опивайте с вино[1],** *следствието* **от което е разпътство[2], а се изпълвайте с Духа[3];** (1) Тит 1:7; (2) Римл. 13:13; (3) Лк. 1:15; Деян. 2:4
19 **като си говорите с псалми[1] и химни, и духовни песни, като пеете и възпявате в сърцето си Господа[2];** (1) Пс. 30:4; (2) Пс. 34:1; 92:1; Кол. 3:16
20 **като винаги благодарите за всичко на Бог и Отец в Името на нашия Господ Иисус Христос[1].** (1) ст. 4; Кол. 3:15,17; 1 Сол. 5:18
21 **Подчинявайте се един на друг в страх от Христос[1]:** (1) 1 Петр. 5:5

22 **жените – на своите мъже, както на**
Господа[1], (1) 1 Кор. 14:34
23 **защото мъжът е глава на жената**[1]**,**
както и Христос *е* **глава на църквата,**
като Той *е* **Спасител на тялото**[2]**.**
(1) 1 Кор. 11:3; (2) гл. 1:22,23
24 **Но както църквата се подчинява**
на Христос, така и жените *нека се под-*
чиняват **във всичко на мъжете** *си*[1].
(1) 1 Кор. 14:34
25 **Мъже, любете жените** *си*[1]**, както и**
Христос възлюби църквата и предаде
Себе Си за нея[2]**,** (1) Кол. 3:19; (2) ст. 2
26 **за да я освети, като я очисти с**
водно умиване чрез словото[1]**,**
(1) Йн. 13:10; 1 Кор. 6:11
27 **за да я представи на Себе Си**[1]
църква славна, без петно или бръчка,
или друго такова нещо, а да бъде свя-
та и непорочна[2]**.**
(1) Тит 2:14; (2) гл. 1:4; Откр. 14:5
28 **Така са длъжни и мъжете да любят**
жените си, както своите тела. Който
люби жена си, себе си люби.
29 **Защото никой никога не е намра-**
зил собствената си плът, а я храни и
се грижи за нея, както и Христос за
църквата.
30 **Защото ние сме части на Неговото**
тяло[1]**, (от Неговата плът и от Неговите**
кости). (1) 1 Кор. 12:27
31 **„Затова ще остави човек баща си**
и майка си и ще се привърже към
жена си, и двамата ще станат една
плът[1]**.“** (1) Бит. 2:24; Мт. 19:5
32 **Тази тайна е голяма; но аз казвам**
това **за Христос и за църквата.**
33 **Така нека всеки един от вас да**
люби своята жена, както себе си; а
жената да се бои от мъжа си[1]**.**
(1) 1 Петр. 3:6

6 **Деца, покорявайте се на родители-**
те си в Господа[1]**, защото това е пра-**
вилно. (1) Пр. 6:20; Кол. 3:20
2 **„Почитай баща си и майка си**[1]**“ – ко-**
ето е първата заповед с обещание –
(1) Лк. 18:20
3 **„за да ти бъде добре и да живееш**
много години на земята[1]**.“**
(1) Изх. 20:12; Втзк. 5:16
4 **И вие, бащи, не дразнете децата**
си[1]**, а ги възпитавайте в Господното**
възпитание и наставление[2]**.**
(1) Кол. 3:21; (2) Пр. 3:11
5 **Слуги, покорявайте се на земните си**
господари[1] **със страх и трепет, с прос-**
тота на сърцето си, като на Христос;
(1) 1 Петр. 2:18; 1 Тим. 6:1; Тит 2:9,10
6 **не** *само* **за пред очи, като че угаж-**
дате на хора[1]**, а като Христови слуги,**
изпълняващи от душа Божията воля[2]**;**
(1) Гал. 1:10; (2) Кол. 3:22
7 **и служете с добра воля, като на**
Господа[1]**, а не като на хора**[2]**,**
(1) Римл. 12:11; (2) Кол. 3:23
8 **като знаете, че всеки, каквото до-**
бро направи, това ще получи от Госпо-
да – бил той роб или свободен[1]**.**
(1) 2 Кор. 5:10; Кол. 3:24,25
9 **И вие, господари, правете същото**
на тях, като се въздържате от заплаш-
ване, като знаете, че и вашият, и тех-
ният Господар е *Един и Същ* **на небеса-**
та[1] **и в Него няма пристрастие**[2]**.**
(1) Кол. 4:1; (2) Деян. 10:34
10 **Най-накрая, братя мои, заяквайте**
в Господа и в силата на Неговото мо-
гъщество[1]**.** (1) 1 Кор. 16:13; 2 Тим. 2:1
11 **Облечете се в пълното Божие въ-**
оръжение[1]**, за да можете да устоите**
срещу хитростите на дявола[2]**.**
(1) Римл. 13:12; (2) 2 Кор. 2:11
12 **Защото нашата борба не е срещу**
кръв и плът, а срещу началствата, сре-
щу властите[1]**, срещу световните вла-**
детели на мрака[2] **на този свят, срещу**
духовете на злото в небесните *места*[3].
(1) Римл. 8:38; (2) Лк. 22:53; Кол. 1:13; (3) гл. 1:3
13 **Затова вземете пълното Божие въ-**
оръжение, за да можете да противо-
стоите в злия ден[1] **и като победите, да**
устоите. (1) Як. 4:7
14 **И така, стойте препасани с истина**
през кръста си[1] **и облечени в бронения**
нагръдник на правдата[2]**,**
(1) Ис. 11:5; Лк. 12:35; 1 Петр. 1:13; Фил. 4:8; (2) 1 Сол. 5:8
15 **и с краката си обути с готовност**

за проповядване **на благовестието на ми-**
ра[1]**.** (1) Ис. 52:7
16 **А освен всичко това, вземете щита**
на вярата, с който ще можете да уга-
сите всичките огнени стрели на лука-
вия.
17 **Вземете също шлема на спасение-**
то[1] **и меча на Духа, който е Божието**
слово[2]**.** (1) Ис. 59:17; (2) Евр. 4:12
18 **Молете се в Духа**[1] **по всяко вре-**
ме[2] **с всякаква молитва и молба**[3]**, бо-**
дърствайте[4] **с неуморно постоянство**[5] **и**
молби за всички светии (1) Юда 20;
(2) Лк. 18:1; (3) 1 Тим. 2:1; (4) Мт. 26:41; (5) Кол. 4:2
19 **и за мен**[1]**, за да ми се даде слово,**
когато отворя устата си, с дързновение
да известявам тайната на благовестие-
то[2]**,** (1) Кол. 4:3; (2) Деян. 4:29
20 **за което съм посланик**[1] **в окови**[2]**,**
така че да говоря за него дързновено,
както подобава да говоря[3]**.**
(1) 2 Кор. 5:20; (2) 2 Тим. 2:9; (3) Деян. 28:31; Кол. 4:4
21 **Но за да знаете и вие за моите ра-**
боти и как съм, Тихик[1]**, моят възлюбен**
брат и верен служител в Господа, ще
ви каже всичко, (1) Деян. 20:4
22 **когото изпратих до вас**[1] **точно с**
тази цел – за да узнаете нашето състо-
яние и той да утеши сърцата ви[2]**.**
(1) 2 Тим. 4:12; (2) Кол. 4:7,8
23 **Мир на братята**[1] **и любов с вяра от**
Бог Отец и Господ Иисус Христос[2]**.**
(1) 1 Петр. 5:14; (2) гл. 1:2
24 **Благодатта да бъде с всички**[1]**, ко-**
ито неизменно любят нашия Господ
Иисус Христос. (Амин.) (1) Кол. 4:18

Посланието на свети апостол Павел до

ФИЛИПЯНИТЕ

1 Павел и Тимотей[1], слуги на Иисус
Христос[2], до всичките светии в Христос
Иисус[3], които са във Филипи[4], *заедно* с
надзорниците[5] и служителите[6]:
(1) Деян. 16:1; (2) Як. 1:1; Юда 1; Римл. 1:1; (3) 1 Кор. 1:2;
(4) Деян. 16:12; (5) Деян. 20:28; (6) 1 Тим. 3:1,8
2 Благодат и мир *да бъде* на вас от
Бога, нашия Отец, и *от* Господ Иисус
Христос[1]. (1) Римл. 1:7
3 Благодаря на моя Бог всеки път,
когато си спомням за вас,
4 винаги, във всяка моя молитва[1],
като се моля за всички вас с радост,
(1) Римл. 1:8-10
5 за вашето участие в *делото на* благо-
вестието от първия ден досега[1],
(1) гл. 4:15,16
6 като съм уверен точно в това, че
Онзи, който е започнал едно добро
дело във вас, ще го завърши[1] *докрай*
до Деня на Иисус Христос[2].
(1) 1 Петр. 5:10; (2) ст. 10; гл. 2:16; 1 Кор. 1:8
7 И за мен е добре да мисля това за
всички вас, понеже ви имам в сърце-
то си, тъй като вие всички участвате
заедно с мен в благодатта – както в
оковите ми, така и в защитата и ут-
върждаването на благовестието.
8 Защото Бог ми е свидетел[1] как коп-
нея за всички вас със сърдечната лю-
бов на Иисус Христос[2].
(1) Римл. 1:9; (2) 1 Сол. 2:8
9 И за това се моля[1]: любовта ви да
изобилства все повече и повече[2] с по-
знаване и всякакво разбиране[3],
(1) Римл. 1:10; (2) 1 Сол. 3:12; (3) Кол. 1:9
10 за да разпознавате най-доброто[1] и
да бъдете искрени и без препънка[2] за
Деня на Христос[3],
(1) Римл. 2:18; 12:2; 1 Сол. 5:21; (2) гл. 2:15; (3) ст. 6
11 изпълнени с плода на правдата[1],
който е чрез Иисус Христос[2], за слава
и хвала на Бога.
(1) Як. 3:18; Еф. 5:9; (2) Йн. 15:5; 2 Кор. 9:10
12 А желая да знаете, братя, че това,
което се случи с мен, спомогна още по-
вече за успеха на благовестието[1],
(1) 2 Тим. 2:9
13 така че моите окови[1] за Христос
станаха известни на цялата претория и
на всички други; (1) Деян. 28:20; Еф. 3:1
14 и повечето от братята, доверявай-
ки се на Господа благодарение на мо-
ите окови, станаха много по-смели да
говорят Божието слово без страх.
15 Някои наистина проповядват Хрис-
тос дори от завист и от *желание за* пре-
пирни, а някои и от добра воля.
16 Едните *правят това* от любов, като
знаят, че съм поставен да защитавам
благовестието[1], (1) 1 Тим. 2:7
17 но другите възвестяват Христос от
партизанщина, неискрено, като мислят
да прибавят тъга на моите окови.
18 Тогава какво? Само това, че по
всякакъв начин – било престорено,
или истинно – се проповядва Христос;
и затова аз се радвам, и ще се рад-
вам[1]. (1) гл. 2:17
19 Защото зная, че това ще послужи
за моето спасение[1] чрез вашата мо-

литва[2] **и чрез подкрепата на Духа на Иисус Христос**
(1) Йов 13:16; Римл. 8:28; (2) 2 Кор. 1:11
20 **според усърдното ми очакване и надежда, че няма в нищо да се посрамя**[1]**, а както винаги, така и сега, с пълно дръзновение ще бъде възвеличен Христос в тялото ми**[2] **– било чрез живот или чрез смърт.**
(1) Римл. 5:5; (2) Римл. 12:1; 1 Кор. 6:20
21 **Защото животът за мен е Христос**[1]**, а смъртта – придобивка**[2]**.**
(1) гл. 3:8; (2) гл. 3:11
22 **Но ако живея в плътта, това** *означава* **плод от моя труд. И не зная какво да избера,**
23 **защото съм притиснат между двете; понеже имам желание да си отида и да бъда с Христос**[1]**, което е много по-добре,** (1) Лк. 23:43; 2 Кор. 5:8
24 **но да остана в плътта е по-нужно за вас.**
25 **И като имам тази увереност, зная, че ще остана**[1] **и ще продължа с всички вас за вашето напредване**[2] **и радост във вярата**[3]**,**
(1) гл. 2:24; (2) Римл. 1:11; (3) 2 Кор. 1:24
26 **така че вашата похвала в Иисус Христос да бъде още по-изобилна чрез мен, когато дойда пак при вас.**
27 **Само се дръжте достойно за Христовото благовестие**[1]**, така че – независимо дали идвам да ви видя, или отсъствам от вас**[2] **– да чуя за вас, че стоите твърдо**[3] **в един дух и че се борите единодушно за вярата на благовестието**[4]**,**
(1) Еф. 4:1; (2) гл. 2:12; (3) гл. 4:1; (4) Юда 3
28 **и че в нищо не се плашите от противниците; което за тях е доказателство за тяхната гибел, а за вас – за спасение**[1]**, и то от Бога.** (1) 2 Сол. 1:5
29 **Защото на вас ви е дадено относно Христос не само да вярвате в Него, но и да страдате заради Него**[1]**,**
(1) Деян. 5:41; 2 Кор. 1:6; Откр. 2:3
30 **като имате същата борба, която сте видели в мен**[1] **и сега чувате за мен**[2]**.** (1) Деян. 16:19,22; (2) 1 Сол. 2:2; Евр. 10:32

2 **И така, ако има някоя утеха в Христос или някое успокоение от любов, или някое общение на Духа, или някое милосърдие и състрадание,**
2 **направете радостта ми пълна, като имате един и същ ум** *и* **една и съща любов, като бъдете единодушни и единомислени**[1]**.**
(1) гл. 4:2; 1 Петр. 3:8; Римл. 12:16
3 *Не правете* **нищо от партизанство или от тщеславие**[1]**, но със смирение нека всеки счита другия за по-горен от себе си**[2]**.**
(1) Мт. 6:2; 1 Кор. 1:10; Гал. 5:26; (2) Лк. 22:26; Римл. 12:10
4 **Не гледайте всеки за своето, а всеки и за чуждото**[1]**.** (1) ст. 21; 1 Кор. 10:24,33
5 **Имайте в себе си същия стремеж на ума, който беше и в Христос Иисус**[1]**;**
(1) Йн. 13:15; Римл. 15:5
6 **който, като беше в Божия образ**[1]**, пак не счете, че** *трябва да държи като* **плячка равенството с Бога,** (1) Йн. 1:1
7 **а ограби Себе Си**[1]**, като взе образа на слуга**[2] **и стана подобен на хората**[3]**,**
(1) Ис. 53:3; 2 Кор. 8:9; (2) Ис. 42:1; Мк. 10:45; (3) Йн. 10:33; Римл. 8:3; Евр. 2:14,17
8 **и като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен**[1] **до смърт, даже смърт на кръст**[2]**.**
(1) Пс. 40:8; Лк. 22:42; Евр. 5:8; (2) Йн. 19:18; 2 Кор. 13:4; Евр. 12:2
9 **Затова и Бог Го възвиси най-високо**[1] **и Му даде Името, което е над всяко друго име**[2]**;**
(1) Мт. 23:12; Деян. 2:33; (2) Еф. 1:21,22; Евр. 1:4; 2:9
10 **така че в Името на Иисус да се поклони всяко коляно**[1] **от небесните и земните, и подземните** *същества*[2]
(1) Пс. 22:29; Ис. 45:23; Йн. 5:23; (2) Откр. 5:13
11 **и всеки език да изповяда, че Иисус Христос е Господ**[1]**, за слава на Бог Отец.** (1) Лк. 2:11; Римл. 14:11
12 **Затова, възлюбени мои, както сте били винаги послушни – не само в моето присъствие, но сега много повече в моето отсъствие**[1] **– изработвайте спасението си**[2] **със страх и трепет**[3]**,**
(1) гл. 1:27; Гал. 4:18; (2) 2 Петр. 1:10; (3) Пс. 2:11; 1 Петр. 1:17; 2 Кор. 7:15
13 **защото Бог е** *Този,* **който действа**

във вас, за да желаете и да постъпвате според Неговото благоволение[1].
(1) Евр. 13:21

14 **Вършете всичко без ропот[1] и без съмнение,** (1) 1 Петр. 4:9
15 **за да бъдете непорочни и чисти[1], безукорни Божии деца[2] сред опако и извратено поколение[3], между които блестите като светила на света[4],**
(1) гл. 1:10; 2 Петр. 3:14; (2) Еф. 5:1; (3) Мт. 17:17; (4) Мт. 5:14; Еф. 5:8
16 **като държите словото на живота, за** *да имам* **с какво да се хваля[1] в Деня на Христос[2] – че не съм тичал напразно, нито съм се трудил напразно[3].**
(1) 1 Сол. 2:19; (2) гл. 1:6,11; 2 Кор. 1:14; (3) Ис. 49:4; 65:23; Гал. 4:11
17 **Но макар и да се принасям като възлияние[1] върху жертвата[2] и служението на вашата вяра, радвам се, и се радвам заедно с всички вас[3].**
(1) Чис. 15:5,7,10; 2 Тим. 4:6; (2) гл. 4:18; Римл. 15:16; (3) гл. 1:18; Кол. 1:24
18 **Подобно и вие се радвайте, и се радвайте заедно с мен[1].** (1) гл. 3:1; 4:4
19 **А надявам се на Господ Иисус да ви изпратя скоро Тимотей[1], така че и аз да се утеша, като узная вашето състояние.** (1) 1 Кор. 4:17; 1 Сол. 3:2
20 **Защото нямам никой** *друг* **единомислен, който да се погрижи искрено за вас.**
21 **Понеже всички търсят своето си[1], а не онова, което е на Иисус Христос[2].** (1) ст. 4; (2) 2 Кор. 5:15
22 **А вие знаете неговата изпитана** *вярност* **– че той е служил заедно с мен на благовестието така, както дете – на баща си[1].** (1) Римл. 16:21
23 **Затова се надявам да го изпратя веднага, щом разбера какво ще стане с мен.**
24 **Но съм уверен в Господа[1], че и аз самият скоро ще дойда[2].**
(1) Гал. 5:10; (2) гл. 1:25; Филим. 22
25 **Счетох обаче за нужно да ви изпратя брат Епафродит, моя съработник[1] и сподвижник[2], изпратен от вас да ми послужи в моите нужди[3],**
(1) Филим. 1,2; (2) 2 Кор. 8:23; (3) гл. 4:18
26 **понеже копнееше за всички вас и беше обезпокоен, защото бяхте чули, че бил болен.**
27 **И наистина, той боледува почти до смърт, но Бог се смили над него; и не само над него, но и над мен, за да нямам скръб върху скръб.**
28 **Затова и по-скоро го изпратих, така че като го видите, да се зарадвате, а и аз да бъда по-малко тъжен.**
29 **И така, приемете го в Господа с пълна радост и имайте почит към такива** *братя[1],* (1) Римл. 16:2; 1 Кор. 16:16
30 **понеже заради делото на Христос той дойде близо до смърт, като рискува живота си, за да запълни недостига на вашето служение за мен[1].**
(1) Римл. 16:4; 1 Кор. 16:17

3 **И така, братя мои, радвайте се в Господа[1]. За мен не е досадно да ви пиша едно и също, а за вас е за предпазване[2].**
(1) гл. 2:18; Пс. 32:11; Авак. 3:18; (2) 2 Петр. 1:12
2 **Пазете се от псетата[1], пазете се от злите работници[2], пазете се от лъжливото обрязване[3].**
(1) Ис. 56:10,11; Откр. 22:15; (2) 2 Кор. 11:13; (3) Гал. 5:12
3 **Защото ние сме обрязаните[1], които служим в Божия Дух[2] и се хвалим с Христос Иисус[3], и не се уповаваме на плътта.**
(1) Римл. 2:29; Кол. 2:11; (2) Йн. 4:23; (3) Гал. 6:14
4 **Макар че аз бих могъл и на плътта да се уповавам. Ако някой друг мисли, че може да се уповава на плътта, то аз повече[1]:** (1) 2 Кор. 11:18
5 **обрязан** *съм бил* **на осмия ден[1], от израилевия род** *съм,* **от вениаминовото племе[2], евреин от евреи[3], според закона – фарисей[4],** (1) Бит. 17:12; Лев. 12:3; (2) Римл. 11:1; (3) 2 Кор. 11:22; (4) Деян. 23:6
6 **според ревностното** *ми желание* **– гонител на църквата[1], според правдата на закона – непорочен.** (1) Деян. 8:3
7 **Но това, което беше за мен придобивка, го счетох като загуба заради Христос.**
8 **А освен това всичко считам като за-**

губа заради *това* **превъзходно нещо – познаването на моя Господ Христос Иисус[1], заради когото изгубих всичко и считам** *всичко* **за измет, за да придобия Христос[2]** (1) Ер. 9:24; Еф. 3:19; (2) гл. 1:21

9 **и да се намеря в Него, като нямам моята правда, която е от закона[1], а тази, която е чрез вярата в Христос – правдата, която е от Бога въз основа на вяра[2],** (1) Мт. 5:20; Римл. 10:3,5; (2) Ер. 23:6; Римл. 1:17; 2 Кор. 5:21; Гал. 2:16

10 **за да позная Него и силата на Неговото възкресение[1], и общението в Неговите страдания[2], като стана съобразен с Неговата смърт[3],** (1) Еф. 1:20; (2) 1 Петр. 4:13; Римл. 8:17; (3) 2 Кор. 4:10

11 **за да мога някак да достигна до възкресението на мъртвите[1].** (1) гл. 1:21; Лк. 20:35

12 **Не че съм уловил вече, нито съм станал вече съвършен, но гоня, дано и аз да уловя[1], защото и аз бях уловен от Христос Иисус.** (1) 1 Тим. 6:12

13 **Братя, аз не считам, че съм уловил, но едно** *правя* **– като забравям задното[1] и се простирам към предното,** (1) Лк. 9:62

14 **гоня целта за наградата[1] на горното призвание от Бога в Христос Иисус[2].** (1) 1 Кор. 9:24; (2) Евр. 3:1

15 **И така, нека ние, колкото от нас са съвършени, да мислим така; и ако вие мислите за нещо по друг начин, Бог и това ще ви открие.**

16 **И така, дотам, докъдето сме достигнали, нека ходим (според това правило, като мислим същото[1]).** (1) Гал. 6:16

17 **Братя, бъдете всички мои подражатели[1] и внимавайте на тези, които живеят според примера, който ние ви дадохме[2].** (1) гл. 4:9; 1 Кор. 4:16; 1 Сол. 1:6; (2) 1 Петр. 5:3

18 **Защото мнозина живеят, за които много пъти съм ви казвал, а сега и с плач ви казвам[1],** *че са* **враговете на Христовия кръст[2],** (1) Пс. 119:136; (2) Гал. 6:12

19 **чийто край е погибел[1], чийто бог е коремът[2], чиято слава е в техния позор, които отдават ума си на земните неща[3].** (1) 2 Кор. 11:15; (2) Римл. 16:18; (3) Римл. 8:5

20 **Защото нашето гражданство е на небето[1], откъдето и очакваме Спасител – Господ Иисус Христос[2],** (1) Евр. 11:13-16; Откр. 12:12; (2) 1 Сол. 1:10

21 **който ще преобрази нашето унижено тяло[1], за** *да стане* **съобразно с Неговото славно тяло[2] според действието на Неговата сила, с която Той може да покори всичко на Себе Си[3].** (1) 1 Кор. 15:51; (2) Римл. 8:29; Кол. 3:4; (3) 1 Кор. 15:27,28

4 **И така, възлюбени и много желани мои братя, моя радост и мой венец[1], стойте така твърдо в Господа[2], възлюбени!** (1) 1 Сол. 2:19,20; (2) гл. 1:27; 1 Кор. 16:13; 2 Сол. 2:15

2 **Напътствам Еводия, напътствам и Синтихия да бъдат единомислени в Господа[1].** (1) гл. 2:2

3 **Също и теб умолявам, искрени** *ми* **съработнико, помагай на тези** *жени,* **които се бориха заедно с мен за благовестието заедно с Климент и с други мои съработници[1], чиито имена са в книгата на живота[2].** (1) Римл. 16:3; (2) Лк. 10:20

4 **Винаги се радвайте в Господа! Пак казвам: Радвайте се![1]** (1) гл. 2:18; Пс. 89:16; Ис. 61:10; 2 Кор. 13:11; 1 Сол. 5:16

5 **Нека вашата кротост да бъде позната на всички хора[1]. Господ е близо[2].** (1) Тит 3:2; (2) Евр. 10:37

6 **Не се безпокойте за нищо[1], но във всяко нещо с молитва и молба изказвайте молбите си на Бога[2] с благодарение[3];** (1) Мт. 6:25; (2) Кол. 4:2; (3) 1 Тим. 2:1

7 **и Божият мир[1], който превъзхожда всеки разум, ще пази сърцата ви и мислите ви в Христос Иисус[2].** (1) Йн. 16:33; 2 Сол. 3:16; (2) Кол. 3:15

8 **Най-накрая, братя, всичко, което е истинно[1], което е честно, което е праведно[2], което е чисто, което е достойно за обич, което е благодатно, ако** *има* **нещо добродетелно и ако** *има* **нещо похвално, това зачитайте[3].** (1) Еф. 6:14; (2) 2 Кор. 8:21; (3) Пс. 19:14

9 **Това, което сте и научили, и приели, и чули, и видели в мен, него вършете[1]; и Бог на мира[2] ще бъде с вас[3].** (1) гл. 3:17; 2 Тим. 3:10; (2) 1 Сол. 5:23; (3) Римл. 15:33

10 **Но аз много се радвах в Господа,
че сега най-после направихте отново
да се прояви вашата грижа към мен;
за което наистина сте се грижили, но
не сте имали благоприятна възмож-
ност[1].** (1) Гал. 6:10
11 **Не казвам това поради оскъдност,
защото се научих да съм доволен в
каквото и състояние да съм[1].**
(1) 1 Тим. 6:6-8
12 **Зная и в оскъдност** *да живея,* **зная и
в изобилие да живея; навсякъде и във
всичко съм посветен в** *тайната да мога
да живея* **и сит, и гладен, и в изобилие,
и в оскъдност.**
13 **Всичко мога чрез Онзи, който ме
укрепва[1].** (1) 2 Кор. 12:10
14 **Но въпреки това направихте добре,
като взехте участие в скръбта ми.**
15 **А и вие, филипяни, знаете, че в на-
чалото на** *делото на* **благовестието, ко-
гато излязох от Македония, нито една
църква не влезе във връзка с мен за
даване и взимане, освен единствено
вие[1].** (1) 2 Кор. 11:9
16 **Защото и в Солун един и два пъти
ми пращахте за нуждата ми[1].**
(1) Римл. 12:13; Гал. 6:6
17 **Не че търся подарък[1], но искам
плода, който се умножава за ваша
сметка[2].** (1) Деян. 20:33; (2) Тит 3:14
18 **Но получих всичко и имам изо-
билно. Наситих се, като получих от
Епафродит** *изпратеното* **от вас[1], благо-
уханна миризма, жертва приятна, бла-
гоугодна на Бога[2].**
(1) гл. 2:25; (2) гл. 2:17; Лев. 2:2; Евр. 13:16
19 **И моят Бог ще снабди всяка ваша
нужда според Своите богатства в сла-
ва в Христос Иисус[1].** (1) Пс. 34:9; 2 Кор. 9:8
20 **А на нашия Бог и Отец да бъде
слава за вечни векове. Амин[1].**
(1) Римл. 11:36
21 **Поздравете всеки светия в Христос
Иисус. Поздравяват ви братята, които
са с мен[1].** (1) Гал. 1:2
22 **Поздравяват ви всичките светии, а
особено тези, които са от император-
ския дом[1].** (1) Евр. 13:24
23 **Благодатта на нашия Господ Иисус
Христос да бъде с вашия дух[1]. (Амин.)**
(1) Гал. 6:18

Посланието на свети апостол Павел до

КОЛОСЯНИТЕ

1 **Павел, с Божията воля апостол на**
Иисус Христос[1]**, и брат Тимотей**[2]
(1) 2 Кор. 1:1; (2) Деян. 16:1; Филим. 1
2 **до светите и верни братя в Хрис-**
тос[1], *които са* **в Колос: Благодат и мир**
да бъде **на вас от Бога, нашия Отец**[2]**, (и**
Господ Иисус Христос).
(1) 1 Кор. 1:2; (2) Римл. 1:7
3 **Благодарим на Бога и Отца на на-**
шия Господ Иисус Христос, като се мо-
лим винаги за вас[1]**,** (1) Римл. 1:8-10
4 **понеже чухме за вашата вяра в**
Христос Иисус и за вашата любов към
всичките светии[1]**,** (1) Еф. 1:15; 2 Сол. 1:3
5 **заради надеждата**[1]**, която се пази**
за вас на небесата[2]**, за която сте чули**
преди това в словото на истината на
благовестието[3]**,**
(1) Тит 2:13; (2) 1 Петр. 1:3,4; (3) Еф. 1:13
6 **което дойде до вас, както е и в**
целия свят[1]**, и принася плод**[2] **и расте**[3]**,**
както и между вас[4] **от деня, когато**
чухте и познахте Божията благодат в
истина, (1) ст. 23; Римл. 10:18; 1 Тим. 3:16;
(2) Ис. 55:11; Мк. 4:8; (3) Деян. 6:7; (4) 1 Сол. 2:13
7 **което и научихте от нашия възлю-**
бен сътрудник Епафрас[1]**, който е ве-**
рен служител на Христос за вас;
(1) гл. 4:12; Филим. 23
8 **който и ни извести за вашата любов**
в Духа.
9 **Затова и ние от деня, когато чухме**
за това, не преставаме да се молим за
вас и да молим *от Бога*[1] **да се изпъл-**
ните с познаването на Неговата воля[2]
чрез пълна мъдрост и духовно разби-
ране[3]**,** (1) 2 Сол. 1:11; (2) Римл. 12:2;
1 Сол. 4:3; (3) гл. 2:2,3; Пс. 119:73; Фил. 1:9; 2 Тим. 2:7
10 **за да живеете достойно за Госпо-**
да[1] *и да Му бъдете* **във всичко угодни**[2]**,**
като принасяте плод във всяко добро
дело[3] **и като растете в познаването на**
Бога[4]**,** (1) Еф. 4:1;
(2) 1 Сол. 4:1; (3) Йн. 15:16; Еф. 2:10; 2 Тим. 3:17;
Евр. 13:21; (4) 2 Петр. 3:18; Еф. 1:16,17
11 **подкрепяни с пълна сила**[1] **според**
мощта на Неговата слава, за да издър-
жите и дълготърпите[2] *всичко* **с радост,**
(1) Еф. 3:16; (2) Як. 1:4
12 **като благодарите на Отца, който**
ни направи способни да участваме в
наследството[1] **на светиите в светлина-**
та, (1) Деян. 20:32
13 **който ни избави от властта на тъм-**
нината[1] **и ни пресели в царството на**
Своя възлюбен Син[2]**,**
(1) Деян. 26:18; Еф. 6:12; (2) Еф. 1:6
14 **в когото ние имаме изкупление**[1]
чрез Неговата кръв, опрощаването на
греховете[2]**.**
(1) Римл. 3:24; 1 Кор. 1:30; (2) гл. 2:13; Еф. 1:7
15 **Той е образ на невидимия Бог**[1]**,**
Първородният[2] **на цялото творение**[3]**;**
(1) Йн. 12:45; 2 Кор. 4:4; (2) ст. 18; (3) Евр. 1:6
16 **защото в Него беше създадено**
всичко[1], *което е* **на небесата и на зе-**
мята, видимото и невидимото – било
престоли или господства, или начал-
ства, или власти – всичко беше създа-
дено чрез Него и за Него[2]**;**
(1) Йн. 1:3,10; (2) Римл. 11:36

17 и Той е преди всичко[1] и всичко чрез Него се крепи[2]. (1) Пр. 8:25-27; Мих. 5:2; Откр. 3:14; Йн. 8:58; 17:5; (2) Евр. 1:3

18 И Той е главата на тялото[1], *тоест* на църквата; Той е Началото, Първородният[3] от мъртвите[4], за да има първенство във всичко. (1) гл. 2:19; (2) Еф. 1:22,23; (3) Римл. 8:29; (4) Деян. 26:23; 1 Кор. 15:20; Откр. 1:5

19 Защото в Него благоволи да обитава цялата пълнота[1] (1) гл. 2:9

20 и чрез Него да примири със Себе Си всичко – било на земята, или на небето[1] – като въдвори мир чрез кръвта, *пролята* на Неговия кръст[2]. (1) 1 Йн. 2:2; Еф. 1:10; (2) Римл. 5:1; Еф. 2:16

21 И вас, които някога бяхте отчуждени[1] и врагове по разположение чрез злите си дела[2], (1) Еф. 2:13; (2) Римл. 8:7; Еф. 2:1-3

22 сега примири в тялото на Неговата плът[1] чрез смъртта[2], за да ви представи пред Себе Си свети, непорочни и безупречни[3], (1) Еф. 2:15; (2) 1 Петр. 3:18; Римл. 5:10; (3) Еф. 1:4

23 ако останете основани и твърди във вярата и без да се помръднете от надеждата на благовестието[1], което сте чули и което е било проповядвано в цялото творение под небесата[2], на което аз, Павел, станах служител. (1) 1 Кор. 15:2; 1 Сол. 1:3; (2) ст. 6; Мк. 16:15

24 И сега се радвам в страданията си за вас[1] и допълвам в плътта си това, което още не достига на скърбите на Христос за Неговото тяло, което е църквата[2], (1) Еф. 3:1,13; Фил. 2:17; (2) ст. 18

25 на която станах служител[1] според Божието настойничество, което ми беше възложено за вас[2], за да изпълня словото на Бога, (1) Еф. 3:7; (2) 1 Кор. 4:1; 1 Тим. 2:7

26 *тоест* тайната, която е била скрита от векове и от поколения[1], а сега беше открита на Неговите светии[2], (1) гл. 4:3; Еф. 3:5,9; (2) Римл. 16:25,26

27 на които Бог пожела да изяви какви са богатствата на славата[1] на тази тайна между езичниците, която е Христос във вас[2], надеждата на славата[3]. (1) Римл. 9:23; (2) Йн. 17:23,26; (3) 1 Тим. 1:1

28 Него ние възвестяваме, като наставляваме всеки човек и поучаваме всеки човек с пълна мъдрост[1], за да представим всеки човек съвършен в Христос[2]. (1) 1 Кор. 2:6,7; (2) Еф. 4:13

29 Затова се трудя и аз, като се боря[1] според Неговата сила, която мощно действа в мен. (1) Лк. 22:44

2 Защото желая да знаете каква голяма борба имам[1] за вас и за онези, които са в Лаодикия[2], и за онези, които не са ме виждали лично, (1) гл. 4:12; (2) гл. 4:13; Откр. 3:14

2 за да се утешат сърцата им[1], като се свържат заедно в любов, за всички богатства на пълното проумяване[2], за познаването на тайната на Бога[3] – Христос, (1) 2 Сол. 2:17; (2) 1 Сол. 1:5; (3) гл. 1:9; Римл. 16:25

3 в когото са скрити всичките съкровища на мъдростта и на познанието[1]. (1) Ис. 45:3; 1 Кор. 1:24

4 И това казвам, за да не би да ви измами някой с убедителни думи[1]. (1) Римл. 16:18

5 Защото, макар и да не съм с вас тялом, пак духом съм с вас[1] и се радвам, като гледам вашия ред и твърдостта на вашата вяра в Христос[2]. (1) 1 Кор. 5:3; (2) 1 Кор. 14:40; 1 Сол. 3:7,8

6 И така, както сте приели Христос Иисус, Господа, така и ходете в Него[1], (1) Гал. 5:25; 1 Йн. 2:28

7 вкоренени[1] и изграждани в Него и утвърждавани във вярата[2] *така,* както бяхте научени[3], като изобилствате в нея с благодарение[4]. (1) Еф. 3:17; (2) Юда 20; (3) 1 Сол. 4:11; (4) гл. 3:15,17; 4:2; 2 Кор. 4:15

8 Внимавайте да не ви заплени някой с философстването *си* и с празна измама[1], според човешки предания[2] и първоначалните *неща* на света[3], а не според Христос. (1) Еф. 4:14; 1 Тим. 6:20; Тит 1:14; (2) Мт. 15:2; (3) ст. 20; Гал. 4:3,9

9 Защото в Него обитава телесно цялата пълнота на Божеството[1] (1) гл. 1:19; Йн. 1:14,16

10 и вие също имате пълнота в Него, който е глава на всяко началство и власт[1]. (1) Еф. 1:21,22

11 В Него бяхте също и обрязани с

обрязване[1]**, не извършено от ръка, а с обрязването,** *което е* **от Христос, като съблякохте плътското тяло**[2]**.**
(1) Римл. 2:29; Фил. 3:3; (2) гл. 3:9; Римл. 6:6
12 **Погребани** *бяхте* **с Него в кръщението**[1]**, в Него бяхте и съвъзкресени**[2] **чрез вяра в силата на Бога, който Го възкреси от мъртвите**[3]**.** (1) 1 Петр. 3:21; (2) гл. 3:1; Римл. 6:3-5; Еф. 2:6; (3) Еф. 1:19,20
13 **И вас, които бяхте мъртви в прегрешенията си**[1] **и необрязването на плътта си**[2]**, Той съживи с Него**[3]**, като прости всичките ви престъпления**[4]**.**
(1) Еф. 2:1; (2) Еф. 2:11; (3) Еф. 2:5; (4) гл. 1:14
14 **Той изличи написаното в постановленията** *на закона,* **което беше против нас, и го отстрани отсред** *нас,* **като го прикова на кръста**[1]**;** (1) Еф. 2:15
15 **и като разоръжи началствата и властите**[1]**, Той ги изложи открито на показ, тържествувайки над тях чрез него**[2]**.**
(1) Римл. 8:38; (2) Лк. 11:22; Йн. 12:31
16 **И така, никой да не ви осъжда за ястие или питие**[1]**, или във връзка с някой празник или новолуние, или събота**[2]**,** (1) Римл. 14:3; 1 Кор. 8:8; 1 Тим. 4:3; (2) Лев. 23:2; Римл. 14:5; Евр. 9:10
17 **които са сянка на бъдещето**[1]**, но сбъдването е Христос*.**
**букв.:* тялото е Христово; (1) Евр. 8:5
18 **Никой да не ви отнема наградата**[1]**, вършейки собствената си воля в смирение и поклонение на ангели, като се вглъбява в неща, които не е видял, и напразно се надува**[2] **с плътския си ум,**
(1) 1 Кор. 9:24; (2) 1 Кор. 4:18
19 **а не държи Главата**[1]**,** *Христос,* **от която цялото тяло, подкрепяно и сглобявано чрез своите стави и връзки, расте с растежа на Бога**[2]**.**
(1) гл. 1:18; (2) Еф. 4:15,16
20 **И така, ако сте умрели с Христос**[1] **за първоначалните** *неща* **на света**[2]**, тогава защо, като че ли живеете в света, се подчинявате на постановления** *като:* (1) Римл. 7:4; Гал. 2:20; (2) ст. 8
21 **Не докосвай; не хващай; не вкусвай,**
22 **които всички се развалят от употреба, според човешки заповеди и учения**[1]**?** (1) Ис. 29:13; Мт. 15:9
23 **Тези неща наистина имат вид на мъдрост в своеволно богослужение и смирение, и в нещадене на тялото**[1]**,** *но* **нямат никаква стойност,** *а са* **за угаждането на плътта**[2]**.** (1) 1 Тим. 4:8; (2) Римл. 13:14

3 **И така, ако сте били възкресени заедно с Христос**[1]**, търсете това, което е горе, където Христос седи отдясно на Бога**[2]**.** (1) гл. 2:12; (2) Мк. 16:19
2 **Мислете за горното, а не за земното**[1]**;** (1) Мт. 6:19,20
3 **защото умряхте**[1] **и животът ви е скрит с Христос в Бога**[2]**.**
(1) Римл. 6:2-8; (2) Гал. 2:20
4 **Когато Христос, нашият живот, се яви**[1]**, тогава и вие ще се явите с Него в слава**[2]**.** (1) 1 Йн. 2:28; (2) Римл. 8:19; Фил. 3:21; 1 Сол. 4:14; 2 Сол. 1:10
5 **Затова умъртвете земното у вас**[1]**: блудство**[2]**, нечистота, страст, зли желания и сребролюбие, което е идолопоклонство**[3]**,** (1) Римл. 8:13; (2) 1 Сол. 4:3; (3) Мт. 15:19
6 **заради които Божият гняв идва върху синовете на непокорството**[1]**,**
(1) Римл. 1:18; Еф. 5:6
7 **сред които и вие някога сте ходили, когато живеехте в тези** *неща*[1]. (1) Тит 3:3
8 **Но сега отхвърлете и вие всичко това: гняв, ярост, злоба, хулене, срамно говорене с устата**[1]**.**
(1) Як. 1:21; 1 Петр. 2:1; Еф. 4:29,31
9 **Не се лъжете един друг, понеже сте съблекли вече стария човек с делата му**[1] (1) гл. 2:11; Лев. 19:11
10 **и сте облекли новия, който се подновява в познаване по образа на Този, който го е създал**[1]**,**
(1) Бит. 1:27; 2 Кор. 4:16; Еф. 4:24
11 **където няма грък или юдеин**[1]**, обрязан или необрязан, варварин, скит, роб** *или* **свободен**[2]**, а Христос е всичко и във всичко**[3]**.**
(1) Римл. 10:12; (2) Гал. 3:28; (3) Еф. 1:23
12 **И така, като Божии избрани**[1]**, свети и възлюбени, облечете се с милосърдие, благост, смирение, кротост, дълготърпение**[2]**,** (1) 1 Сол. 1:4; (2) Гал. 5:22
13 **като си претърпявате един на друг**

и един на друг си прощавате, ако някой има оплакване против някого[1]; както и Господ е простил на вас, така *прощавайте* и вие[2].
(1) Лк. 17:3; (2) Мт. 6:14; 18:22; Йн. 13:15,34; 2 Кор. 2:10

14 А над всичко това *облечете се в* любовта[1], която свързва *всичко* в съвършенство[2].
(1) 1 Кор. 16:14; (2) Римл. 13:8; 1 Кор. 13

15 И нека в сърцата ви царува Божият мир[1], за който и бяхте призовани в едно тяло[2]; и бъдете благодарни[3].
(1) Йн. 14:27; Фил. 4:7; (2) Еф. 4:4; (3) гл. 2:7

16 Нека Христовото слово да се вселява във вас богато[1]; с пълна мъдрост се учете и се увещавайте[2] с псалми и химни, и духовни песни, като пеете на Господа с благодат в сърцата си[3].
(1) Пс. 119:11; (2) Римл. 15:14; (3) Еф. 5:19

17 И каквото и да вършите със слово или дело[1], *вършете* всичко в Името на Господ Иисус, като благодарите чрез Него на Бог и Отец[2].
(1) 1 Кор. 10:31; (2) Еф. 5:20

18 Жени, подчинявайте се на мъжете *си,* както е подобаващо в Господа[1].
(1) 1 Кор. 14:34

19 Мъже, любете жените *си*[1] и не се огорчавайте срещу тях. (1) Еф. 5:25,28

20 Деца, покорявайте се на родителите *си* във всичко[1], защото това е угодно на Господа. (1) Лк. 2:51; Еф. 6:1

21 Бащи, не дразнете децата си[1], за да не се обезсърчават. (1) Еф. 6:4

22 Слуги, покорявайте се във всичко на господарите *си* по плът, *като работите* не за пред очи, като че угаждате на хора, а със сърдечна простота, боейки се от Господа[1]. (1) Еф. 6:5-7

23 Каквото и да вършите, работете от сърце, като за Господа, а не като за хора[1], (1) Еф. 6:5-7

24 като знаете, че като отплата от Господа ще получите наследството, тъй като вие служите на Господ Христос[1].
(1) Римл. 12:11

25 А всеки, който върши неправда, ще получи обратно своята неправда, и то без *никакво* пристрастие[1]. (1) Деян. 10:34

4 Господари, отдавайте на слугите *си* това, което е справедливо и им се полага[1], като знаете, че и вие имате Господар на небето[2].
(1) Лев. 25:43,53; (2) 1 Кор. 7:22; Еф. 6:9

2 Постоянствайте в молитва[1] и бдете в нея с благодарение[2].
(1) Лк. 18:1; (2) гл. 2:7; Фил. 4:6; 1 Сол. 5:17

3 Молете се също и за нас[1] – Бог да ни отвори врата за словото[2], за да говоря тайната на Христос[3], за която аз съм и в окови,
(1) Римл. 15:30; 2 Кор. 1:11; Еф. 6:18,19; 1 Сол. 5:25; 2 Сол. 3:1; Евр. 13:18; (2) 1 Кор. 16:9; (3) гл. 1:26,27; Еф. 3:4

4 да я изявя така, както трябва да говоря[1]. (1) Еф. 6:20

5 Отнасяйте се мъдро[1] с външните[2], като изкупувате благоприятното време. (1) Еф. 5:15,16; (2) Мк. 4:11

6 Това, което говорите, да бъде винаги с благодат[1], подправено със сол[2], за да знаете как трябва да отговаряте на всекиго. (1) Еф. 4:29; (2) Мк. 9:50

7 Що се отнася до мен, всичко ще ви каже Тихик[1], възлюбеният ми брат и верният служител и съработник в Господа, (1) Деян. 20:4

8 когото изпратих до вас точно затова – за да узнаете моето състояние и той да утеши сърцата ви[1]. (1) Еф. 6:22

9 *Изпратих с него* и верния и възлюбен брат Онисим[1], който е от вас. Те ще ви кажат всичко за тук. (1) Филим. 10

10 Поздравява ви Аристарх[1], който е затворен заедно с мен, и Марк[2], племенникът на Варнава, за когото получихте поръчката – ако дойде при вас, приемете го, (1) Деян. 19:29; (2) Деян. 12:12

11 и Иисус, наречен Юст. Тези *са* единствените *мои* съработници за Божието царство от обрязаните, които са ми били утеха.

12 Поздравява ви Епафрас[1], служителят на Иисус Христос, който е от вас и който винаги се бори в молитва за вас[2], за да стоите съвършени[3] и напълно уверени в цялата Божия воля[4].
(1) гл. 1:7; (2) гл. 2:1; Римл. 15:30; (3) Як. 1:4; (4) Евр. 13:21

13 **Защото свидетелствам за него, че
се труди много за вас и за тези, които
са в Лаодикия[1] и в Йерапол.**

(1) гл. 2:1

14 **Поздравяват ви възлюбеният лекар
Лука и Димас[1].** (1) 2 Тим. 4:10,11; Филим. 24

15 **Поздравете братята, които са в
Лаодикия, и Нимфан и църквата в не-
говия дом[1].** (1) Римл. 16:5

16 **И като прочетете това писмо по-
между си, наредете да се прочете и в
лаодикийската църква и** *по същия начин*
**да прочетете и вие това, което е от
Лаодикия[1].** (1) 1 Сол. 5:27

17 **И кажете на Архип[1]: Внимавай в
службата, която си приел от Господа –
да я изпълниш[2]!**

(1) Филим. 2; (2) Римл. 12:7; 2 Тим. 4:5

18 **Поздрава** *пиша* **аз, Павел, със собст-
вената си ръка[1]. Помнете оковите ми[2].
Благодатта да бъде с вас[3]. (Амин.)**

(1) 1 Кор. 16:21; (2) Евр. 13:3; (3) Еф. 6:24; 1 Тим. 6:21; 2 Тим. 4:22; Тит 3:15; Евр. 13:25

Първото послание на свети апостол Павел до

СОЛУНЦИТЕ

1 **Павел и Сила[1], и Тимотей[2] до со-
лунската църква[3] в Бог Отец и Господ
Иисус Христос[4]: Благодат и мир** *да бъде*
на вас![5] (1) Деян. 15:22; (2) Деян. 16:1;
(3) Деян. 17:1; (4) 1 Кор. 1:2; (5) Римл. 1:7; 2 Сол. 1:1,2
2 **Винаги благодарим на Бога за всич-
ки вас и** *ви* **споменаваме в молитвите
си[1],** (1) гл. 2:13; Римл. 1:8-10
3 **като си спомняме непрестанно пред
нашия Бог и Отец за вашата рабо-
та във вярата[1] и усилия на любов[2], и
твърдост в надежда в нашия Господ
Иисус Христос[3].**
(1) Йн. 6:29; Як. 2:18,26; 2 Сол. 1:11; (2) гл. 3:12; Гал. 5:13;
2 Сол. 1:3; Евр. 6:10; (3) ст. 10; Кол. 1:23; Откр. 2:2
4 **Понеже знаем, възлюбени от Бога
братя, че** *Той* **ви е избрал[1];**
(1) 1 Петр. 1:1,2; Римл. 11:7; Еф. 1:4; Кол. 3:12; 2 Сол. 2:13
5 **защото нашето благовестие не дой-
де до вас само с думи, но също и
със сила[1], със Светия Дух[2] и с голяма
увереност[3]; както и знаете какви се
показахме помежду ви заради вас[4].**
(1) 1 Кор. 2:4,5; (2) 1 Петр. 1:12; Римл. 15:19;
(3) Кол. 2:2; (4) гл. 2:1-11
6 **И вие станахте подражатели на нас[1]
и на Господа[2], като приехте словото
сред много скръб[3] с радостта на Све-
тия Дух[4];** (1) 1 Кор. 4:16; 2 Сол. 3:7; (2) 1 Кор. 11:1;
(3) гл. 2:14; 3:3; 2 Сол. 1:4; (4) Деян. 13:52
7 **така че станахте пример на всички
вярващи в Македония и Ахая.**
8 **Защото от вас се прогласи Господ-
ното слово не само в Македония и
Ахая, но за вашата вяра в Бога се
разчу навсякъде[1], така че няма нужда
ние да казваме нищо** *за нея.* (1) Римл. 1:8
9 **Защото самите те разказват за нас –
какъв достъп сме имали при вас[1] и как
сте се обърнали към Бога от идоли-
те[2], за да служите на живия и истинен
Бог[3]** (1) гл. 2:1,13; (2) Деян. 14:15;
1 Кор. 12:2; Гал. 4:8; (3) Евр. 9:14
10 **и да очаквате Неговия Син от не-
бесата[1], когото Той възкреси от мърт-
вите[2] – Иисус[3], който ни избавя от
идещия гняв[4].** (1) ст. 3; гл. 4:16; 2 Петр. 3:12;
1 Кор. 1:7; Фил. 3:20; Тит 2:13; Евр. 9:28; (2) Деян. 2:24;
(3) гл. 4:14,16; (4) гл. 5:9; Римл. 5:9

2 **Защото вие сами знаете, братя, че
нашият достъп при вас не беше напра-
зен[1],** (1) гл. 1:9; Деян. 20:18
2 **но макар и пострадали и опозоре-
ни по-рано във Филипи[1], както знаете,
ние придобихме смелост в нашия Бог
да ви проповядваме Божието благове-
стие сред голяма борба[2].**
(1) Деян. 16:22-24; (2) Деян. 17:5-9; 2 Кор. 7:5; Фил. 1:30
3 **Защото нашето увещание не е от
заблуда, нито от нечисти** *подбуди,* **нито
с измама[1],** (1) 2 Петр. 1:16; 2 Кор. 2:17
4 **а както сме били одобрени от Бога[1]
да ни се повери благовестието[2], така и
говорим – не за да угаждаме на хора[3],
а на Бога, който изпитва сърцата ни[4].**
(1) 2 Тим. 2:15; (2) 1 Тим. 1:11,12; (3) Гал. 1:10;
(4) 1 Лет. 29:17; Пр. 17:3; Ер. 11:20
5 **Защото, както знаете, никога не сме**

употребявали ласкателни думи[1] **или прикрито сребролюбие**[2] **– Бог е свидетел**[3] **–** (1) Йов 32:21; (2) Деян. 20:33; 1 Петр. 5:2; 2 Кор. 6:3,4; (3) 1 Царе 12:5; Йов 16:19; Римл. 1:9

6 **нито сме търсили слава от хора – било от вас, или от други**[1] **– макар и да сме могли да се държим с тежест като Христови апостоли**[2]**,**
(1) Йн. 5:41-44; (2) 1 Кор. 9:6,12,14

7 **но сме се държали нежно с вас**[1]**, като** *майка*-**кърмачка, която се грижи за децата си.** (1) 2 Тим. 2:24

8 **Така, като имахме гореща любов към вас**[1]**, бяхме готови да ви предадем не само Божието благовестие, но и своя живот, защото ни бяхте станали мили.** (1) ст. 17; Фил. 1:8

9 **Защото вие помните, братя, нашия труд и усилие – как, като работехме ден и нощ, за да не натежим на нито един от вас**[1]**, ние ви проповядвахме Божието благовестие.**
(1) Деян. 18:3; 2 Кор. 6:5; 11:9

10 **Вие сте свидетели, и Бог** *също,* **как свято, праведно и безукорно се държахме към вас, вярващите**[1]**,**
(1) 2 Кор. 1:12

11 **като знаете как увещавахме и утешавахме**[1] **всеки един от вас**[2]**, както баща – децата си,**
(1) 1 Кор. 4:14; (2) Деян. 20:31

12 **и ви насърчавахме да живеете достойно за Бога**[1]**, който ви призовава в Своето царство**[2] **и слава**[3]**.**
(1) Еф. 4:1; (2) 2 Тим. 4:18; (3) 2 Сол. 2:14

13 **И затова и ние непрестанно благодарим на Бога**[1] **за това, че като приехте чрез нас словото на Божието послание,** *го* **приехте не** *като* **човешко слово**[2]**, а** *като* **Божие слово**[3]**, каквото е наистина, което и действа във вас, вярващите**[4]**.** (1) гл. 1:2; (2) Гал. 1:11; (3) Деян. 8:14; (4) Лк. 8:15; Деян. 17:4; Кол. 1:6

14 **Защото вие, братя, станахте подражатели на Божиите църкви в Христос Иисус, които са в Юдея, понеже и вие пострадахте по същия начин от своите сънародници, както те – от юдеите**[1]**,**
(1) гл. 1:6; 1 Петр. 5:9; Деян. 8:1; Евр. 10:32,33

15 **които убиха и Господ Иисус, и пророците**[1] **и прогониха и нас**[2]**, и на Бога не угаждат, и на всички хора се противопоставят**[3]**,** (1) Деян. 7:52; (2) Деян. 17:10,14; 2 Кор. 11:26; (3) Римл. 11:28

16 **като ни забраняват да говорим на езичниците, за да се спасят** *и те*[1]**. Така те винаги допълват греховете си**[2]**, но гневът ги постигна окончателно**[3]**.**
(1) Деян. 13:50; (2) Бит. 15:16; (3) Мт. 23:32,33

17 **А ние, братя, като останахме без вас за кратко време – като присъствие, а не в** *нашето* **сърце – се постарахме още повече, с голямо желание да видим лицето ви**[1]**.**
(1) ст. 8; гл. 3:6,10; Римл. 1:11; 2 Тим. 1:4

18 **Затова пожелахме да дойдем при вас – поне аз, Павел, и веднъж, и два пъти – но Сатана ни попречи**[1]**.**
(1) Римл. 15:22

19 **Понеже, коя е нашата надежда или радост, или венец**[1]**, с който се хвалим? Не сте ли вие пред нашия Господ Иисус при Неговото пришествие?**[2]
(1) Фил. 2:16; 4:1; (2) 2 Кор. 1:14

20 **Защото вие сте нашата слава и радост**[1]**.** (1) гл. 3:9

3 **Затова, когато не можахме повече да търпим, намерихме за добре да останем сами в Атина**[1] (1) Деян. 17:14

2 **и изпратихме Тимотей**[1]**, нашия брат и съработник на Бога, и съработник в благовестието на Христос**[2]**, да ви утвърди и да ви утеши във вярата ви**[3]**,**
(1) гл. 1:1; Фил. 2:19; (2) Римл. 16:21; (3) Деян. 16:5

3 **за да не се разколебае никой от тези скърби**[1]**. Защото вие сами знаете, че за това сме определени**[2]**,**
(1) Еф. 3:13; (2) гл. 1:6; Йн. 16:33; Деян. 14:22

4 **понеже, когато бяхме при вас, ви казахме предварително, че ще има да страдаме, което и стана, както знаете**[1]**.** (1) Деян. 17:6; 1 Петр. 4:12

5 **Затова, когато не можах повече да търпя,** *го* **изпратих, за да узная за вярата ви, да не би по някакъв начин да ви е изкушил изкусителят и трудът ни да бъде напразно**[1]**.** (1) Гал. 4:11

6 **Но сега, когато Тимотей от вас дойде при нас**[1] **и ни донесе добри вести**[2] **за вашата вяра и любов и че имате**

винаги добри спомени за нас[3] **и копнеете да ни видите, както и ние вас**[4]**,**
(1) Деян. 18:5; (2) 2 Сол. 1:3; (3) Евр. 13:7; (4) гл. 2:17

7 **тогава ние, братя, при цялата наша нужда и скръб, се утешихме за вас поради вашата вяра**[1]**;** (1) 2 Кор. 7:4; Филим. 7

8 **понеже ние сега живеем, ако вие стоите твърдо в Господа**[1]**.** (1) Фил. 4:1; Кол. 2:5

9 **Защото, как можем да се отблагодарим на Бога за вас, за цялата радост, с която се радваме за вас пред нашия Бог**[1]**?** (1) гл. 2:20

10 **Нощ и ден се молим най-усърдно**[1]**, за да видим лицата ви**[2] **и да допълним това, което не достига на вашата вяра.** (1) 2 Тим. 1:3; (2) гл. 2:17

11 **А дано Сам Бог и нашият Отец и нашият Господ Иисус да насочат пътя ни към вас.**

12 **И Господ да ви направи да растете и да изобилствате в любов един към друг и към всички**[1]**, както и ние към вас,** (1) гл. 1:3; 1 Петр. 4:8; 1 Йн. 4:7; Фил. 1:9

13 **за да утвърди сърцата ви**[1] **непорочни в святост пред нашия Бог и Отец при пришествието на нашия Господ Иисус**[2] **с всичките Негови светии**[3]**.**
(1) 1 Кор. 1:8; (2) гл. 5:23; (3) Мт. 25:31

4 **По-нататък, братя, молим ви и** *ви* **увещаваме в Господ Иисус: така, както сте научили от нас**[1] **как трябва да живеете и да угаждате на Бога**[2] **– както и живеете** *наистина* **–** *така* **да преуспявате все повече и повече.**
(1) 2 Петр. 3:2; (2) Кол. 1:10

2 **Защото знаете какви наставления ви дадохме чрез Господ Иисус**[1]**.**
(1) Мт. 28:20; 1 Кор. 11:2; Кол. 2:7

3 **Понеже това е Божията воля**[1] **– вашето освещение**[2]**; да се въздържате от блудство**[3]**;** (1) Кол. 1:9; (2) 1 Петр. 1:15; (3) Деян. 15:20; 1 Кор. 6:13; Кол. 3:5

4 **всеки от вас да знае как да спечели своя съсъд* в святост и почит,**
*израз, използван преносно за човешкото тяло или за жената

5 **не в страстна похот както езичниците**[1]**, които не познават Бога**[2]**;**
(1) 1 Петр. 4:3; (2) Пс. 79:6; Ер. 10:25; Римл. 1:28; Гал. 4:8; Еф. 4:17,18; 2 Сол. 1:8

6 **и** *никой* **да не престъпва и да не ощетява брат си в това нещо**[1]**, защото за всичко това ще отмъсти Господ, както и предварително ви предупредихме и уверихме.** (1) Лев. 19:11

7 **Защото Бог не ни е призовал за нечистота, а за освещение**[1]**.**
(1) Лев. 11:44; Еф. 1:4

8 **Затова, който отхвърля** *това,* **отхвърля не човек, а Бога**[1]**, който ви дава и Светия Си Дух**[2]**.**
(1) Лк. 10:16; (2) 2 Кор. 1:22

9 **А за братолюбието няма нужда да ви пиша, защото вие сами сте научени от Бога**[1] **да се любите един друг**[2]
(1) Йн. 6:45; (2) Йн. 13:34

10 **и вие наистина правите това към всичките братя по цяла Македония**[1]**. Но ние ви умоляваме, братя, да преуспявате все повече и повече** (1) Евр. 13:1

11 **и усърдно да се стараете да бъдете тихи, да вършите своите си работи и да работите с ръцете си**[1]**, както ви заръчахме,** (1) Деян. 20:35; Еф. 4:28; 2 Сол. 3:12

12 **за да живеете благоприлично**[1] **пред външните** *хора*[2] **и да не се нуждаете от никого.** (1) 1 Петр. 2:12; 2 Кор. 8:21; (2) Мк. 4:11

13 **А не желаем, братя, да останете в незнание**[1] **за онези, които са починали, за да не скърбите като другите, които нямат надежда**[2]**.** (1) 1 Кор. 10:1; (2) Еф. 2:12

14 **Защото, ако вярваме, че Иисус умря и възкръсна**[1]**, така и Бог ще приведе починалите чрез Иисус с Него**[2]**.**
(1) Римл. 4:25; 1 Кор. 15:3,4; (2) Римл. 8:11; Кол. 3:4; Откр. 17:14

15 **Защото това ви казваме чрез словото от Господа**[1]**: че ние, живите, останалите до Господното пришествие, няма да изпреварим починалите**[2]**.**
(1) 1 Кор. 7:10; (2) 1 Кор. 15:51

16 **Понеже Сам Господ ще слезе от небето**[1] **с команда, с гласа на архангел и с Божия тръба**[2]**; и мъртвите в Христос първо ще възкръснат**[3]**;**
(1) гл. 1:10; 1 Кор. 11:26; Евр. 10:37; (2) 1 Кор. 15:52; (3) Йн. 5:29; 1 Кор. 15:23,52

17 **после ние, живите, останалите, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаци да срещнем Господа във въздуха; и така ще бъдем винаги с Господа**[1]**.**
(1) Йн. 14:3; 2 Сол. 2:1

18 **И така, насърчавайте се един друг
с тези думи**[1]**.** (1) гл. 5:11

5 **А за годините и времената, братя**[1]**,
няма нужда да ви пиша,** (1) Деян. 1:7
2 **защото вие добре знаете, че Гос-
подният Ден ще дойде както крадец
нощем**[1]**.** (1) Мт. 24:36,43
3 **Когато казват: Мир и безопасност**[1]**;
тогава ще дойде върху тях внезапна
погибел**[2] **както болките върху бремен-
на жена**[3]**; и няма да избегнат**[4]**.**
(1) Ер. 6:14; (2) Лк. 17:26-30;
(3) Ер. 4:31; (4) Ис. 10:3; Лк. 21:34,35
4 **Но вие, братя, не сте в тъмнина**[1]**,
че денят да дойде върху вас като кра-
дец.** (1) Кол. 1:13
5 **Защото всички вие сте синове на
светлината**[1]**, синове на деня; ние не
сме от нощта, нито от тъмнината.**
(1) Йн. 12:36; Деян. 26:18
6 **И така, да не спим както другите**[1]**,
а да бъдем будни и трезви**[2]**.**
(1) Римл. 13:11; (2) Мт. 25:5,13; 1 Петр. 4:7; 5:8
7 **Защото, които спят, нощем спят и
които се опиват, нощем се опиват**[1]**.**
(1) Мт. 24:49; Лк. 21:34
8 **Но ние, които сме от деня, нека
бъдем трезви**[1] **и нека облечем броне-
ния нагръдник на вярата и любовта**[2]
и *сложим* **за шлем надеждата на спа-
сението**[3]**.**
(1) 1 Петр. 1:13; (2) Еф. 6:14,16; (3) Римл. 13:12; Еф. 6:17
9 **Защото Бог ни е определил не за
гняв**[1]**, а за да придобием спасение
чрез нашия Господ Иисус Христос**[2]**,**
(1) гл. 1:10; (2) 2 Сол. 2:13
10 **който умря за нас**[1]**, така че – буд-
ни ли сме, или спим**[2] **– да живеем
заедно с Него**[3]**.**
(1) Римл. 5:8; 2 Кор. 5:15; (2) Римл. 14:8; (3) Йн. 14:19
11 **Затова се насърчавайте помежду
си и се изграждайте един друг, както и
правите**[1]**.** (1) гл. 4:18; Евр. 3:13; Юда 20
12 **И молим ви, братя, да признавате
тези, които се трудят между вас като
ваши настойници в Господа и ви поу-
чават**[1]**,** (1) Римл. 12:8; 1 Кор. 16:16,18; Евр. 13:17
13 **и да се отнасяте към тях с голямо
уважение** *и* **с любов заради делото им**[1]**.
Живейте в мир помежду си**[2]**.**
(1) 1 Тим. 5:17; (2) Мк. 9:50
14 **Молим ви още, братя, вразумявай-
те безредните**[1]**, насърчавайте малодуш-
ните**[2]**, поддържайте слабите**[3]**, бъдете
търпеливи към всички**[4]**.**
(1) Гал. 6:1; 2 Сол. 3:15;
(2) Ис. 35:3,4; (3) Деян. 20:35; Римл. 14:1; (4) Еф. 4:2
15 **Внимавайте никой да не връща зло
за зло на никого**[1]**, а винаги се стремете
към това, което е добро – един за
друг и за всички**[2]**.** (1) Пр. 20:22; 1 Петр. 3:9;
Римл. 12:17; (2) Мт. 5:44; 3 Йн. 11
16 **Винаги се радвайте**[1]**.** (1) Фил. 4:4
17 **Непрестанно се молете**[1]**.** (1) Лк. 18:1
18 **За всичко благодарете**[1]**, защото
това е Божията воля за вас в Христос
Иисус.** (1) Еф. 5:20; Кол. 2:7
19 **Не угасяйте Духа**[1]**.** (1) Еф. 4:30
20 **Пророчества не презирайте,**
21 **но изпитвайте всичко**[1]**; дръжте до-
брото.** (1) 1 Йн. 4:1; 1 Кор. 14:29; Фил. 1:10
22 **Въздържайте се от всякакво зло**[1]**.**
(1) Йов 1:1; Римл. 12:9
23 **И Сам Бог на мира**[1] **да ви освети
напълно; и дано се запазят непокътна-
ти вашият дух, душа**[2] **и тяло без порок
при пришествието на нашия Господ
Иисус Христос**[3]**.**
(1) Римл. 15:33; (2) Евр. 4:12; (3) гл. 3:13
24 **Верен е Онзи, който ви призова-
ва**[1]**, и ще го направи**[2]**.**
(1) 1 Кор. 1:9; (2) 2 Сол. 3:3
25 **Братя, молете се за нас**[1]**.** (1) Кол. 4:3
26 **Поздравете всичките братя със
свята целувка**[1]**.** (1) Римл. 16:16
27 **Заклевам ви в Господа да се про-
чете това писмо на всичките (свети)
братя**[1]**.** (1) Кол. 4:16
28 **Благодатта на нашия Господ Иисус
Христос да бъде с вас**[1]**. (Амин.)**
(1) Римл. 16:20

Второто послание на свети апостол Павел до

СОЛУНЦИТЕ

1 **Павел и Сила, и Тимотей до солун-
ската църква в Бога, нашия Отец, и
Господ Иисус Христос[1]:** (1) 1 Кор. 1:2
2 **Благодат и мир** *да бъде* **на вас от Бог
Отец и Господ Иисус Христос![1]**
(1) Римл. 1:7; 1 Сол. 1:1
3 **Длъжни сме, братя, винаги да бла-
годарим на Бога за вас[1], както и по-
добава, за това, че вярата ви расте
все повече и повече и че любовта на
всеки един от вас се умножава един
към друг[2],**
(1) гл. 2:13; Римл. 1:8; 1 Сол. 3:6; (2) Кол. 1:4; 1 Сол. 1:3
4 **така че и самите ние се хвалим с
вас[1] между Божиите църкви с вашата
твърдост и вяра във всичките ви гоне-
ния и скърби, които понасяте[2];**
(1) 2 Кор. 7:4; (2) 1 Сол. 1:6; Откр. 1:9
5 *което е* **доказателство на справед-
ливия съд на Бога[1], за да се счетете
за достойни за Божието царство[2], за
което и страдате[3].** (1) Екл. 3:16,17; Римл. 3:8;
(2) Лк. 21:36; (3) Мт. 5:10; Фил. 1:28
6 **Понеже е справедливо за Бога да
отплати скръб на онези, които ви на-
скърбяват[1],** (1) Втзк. 32:41; Пс. 119:84; Откр. 18:6
7 **а на вас, наскърбените,** *да даде* **уте-
ха заедно с нас, когато Господ Иисус
се яви[1] от небето с ангелите на Своята
мощ[2]** (1) 1 Петр. 1:7; 2 Тим. 4:1; (2) Мт. 16:27
8 **в пламтящ огън[1], за да даде възмез-
дие на онези, които не познават Бога[2]
и които не се покоряват на благовести-
ето на нашия Господ Иисус[3].** (1) Пс. 97:3;
2 Петр. 3:7; Евр. 10:27; (2) 1 Сол. 4:5; (3) Римл. 2:8
9 **Такива ще бъдат наказани с вечна
погибел далеч от лицето на Господа и
от славата на Неговата сила[1],** (1) Юда 7
10 **когато Той дойде[1] в онзи ден, за
да се прослави в Своите светии[2] и за
да Му се възхищават във всички по-
вярвали[3], защото нашето свидетелство
към вас беше повярвано[4].**
(1) Лк. 17:30; (2) Мт. 25:31; (3) Кол. 3:4; (4) 1 Сол. 2:13
11 **Затова и ние винаги се молим за
вас[1], нашият Бог да ви има за достой-
ни за призванието[2] и да изпълни със
сила всяко благоволение в добро[3] и**
всяко **дело на вярата[4],**
(1) Кол. 1:9; (2) Еф. 4:1; (3) Евр. 13:21; (4) 1 Сол. 1:3,5
12 **за да се прослави във вас[1] Името
на нашия Господ Иисус[2], и вие в Него,
според благодатта на нашия Бог и Гос-
под Иисус Христос.** (1) Мал. 1:11; (2) Йн. 17:10

2 **А въз основа* на пришествието на
нашия Господ Иисус Христос и нашето
събиране при Него[1], молим ви, братя,**
**или:* колкото за; (1) 1 Сол. 4:17
2 **да не се разколебавате лесно от**
здравия **разум, нито да се смущавате –
било от дух, било от слово, било от
писмо, уж от нас** *изпратено* **– като че
ли** *вече* **е настанал Денят на Господа.**
3 **Никой да не ви подмами по ника-
къв начин[1]; защото** *това няма да дойде,*
**докато първо не дойде отстъплението[2]
и не се яви човекът на греха, синът на
погибелта[3],** (1) Мт. 24:4;
(2) 1 Тим. 4:1; (3) Йн. 17:12; 1 Йн. 2:18

4 **който се противи и се превъздига над всичко, което се нарича Бог или на което се отдава поклонение, така че той като Бог да седне в Божия храм, като представя себе си за Бог**[1].
(1) Ис. 14:14; Езек. 28:2; Дан. 11:36; Откр. 13:6
5 **Не помните ли, че ви казах това, когато бях още при вас?**
6 **И сега знаете онова, което** *го* **възпира, за да се открие той в своето си време.**
7 **Защото тайната на беззаконието вече действа,** *но не се открива* **само докато не се отдръпне Онзи, който сега я възпира;**
8 **и тогава ще се открие беззаконният, когото Господ Иисус ще премахне с дъха на устата Си**[1] **и ще унищожи с явлението на пришествието Си,**
(1) Йов 4:9; Ис. 11:4
9 *този,* **чието идване е според действието на Сатана,** *съпроводено* **с всякаква сила, знамения, лъжливи чудеса**[1]
(1) Изх. 7:22; Мт. 24:24; Откр. 20:3
10 **и с цялата измама на неправдата за онези, които погиват**[1]**, защото не приеха любовта на истината, за да се спасят**[2]**.** (1) 2 Кор. 4:3; (2) Пр. 1:29; 2 Тим. 4:4
11 **И затова Бог праща заблуда да действа между тях, за да повярват** *на* **лъжата**[1]**,** (1) 3 Царе 22:22
12 **та да бъдат осъдени всички, които не са повярвали истината**[1]**, а са имали благоволение в неправдата**[2]**.**
(1) Йн. 3:18; (2) Пс. 62:4; Римл. 1:18,32
13 **А ние сме длъжни винаги да благодарим на Бога за вас, възлюбени от Господа братя**[1]**, за това, че Бог отначало ви е избрал за спасение**[2] **чрез освещение на Духа**[3] **и вяра в истината**[4]**,**
(1) гл. 1:3; (2) 1 Сол. 1:4; 5:9;
(3) 1 Кор. 6:11; (4) Йн. 14:6; 17:17
14 **за което** *спасение* **ви призовава чрез нашето благовестие, за да получите славата на нашия Господ Иисус Христос**[1]**.**
(1) Йн. 17:22; 1 Петр. 5:10; Римл. 8:29,30; 1 Сол. 2:12
15 **И така, братя, стойте твърдо**[1] **и дръжте преданията, които сте научили – било чрез слово, или чрез наше писмо**[2]**.** (1) 1 Кор. 15:58; Фил. 4:1; (2) 1 Кор. 11:2
16 **А Сам нашият Господ Иисус Христос и нашият Бог и Отец, който ни възлюби**[1] **и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда**[2]**,**
(1) Еф. 2:4; (2) Римл. 5:5
17 **да утеши сърцата ви**[1] **и да** *ги* **утвърди във всяко добро дело и слово**[2]**.**
(1) Кол. 2:2; (2) Евр. 13:21

3

3 **Най-после, братя, молете се за нас**[1]**, да напредва бързо Господното слово и да се прославя**[2]**, както и при вас,**
(1) Кол. 4:3; (2) Деян. 13:48
2 **и да се избавим от лошите и зли хора**[1]**, защото не всички имат вяра**[2]**.**
(1) Пс. 140:1; Римл. 15:31; (2) Деян. 28:24
3 **Но верен е Господ**[1]**, който ще ви утвърди и ще ви запази от лукавия**[2]**.**
(1) 1 Кор. 1:9; (2) Мт. 6:13
4 **И ние имаме доверие в Господа за вас**[1]**, че вие не само вършите, но и ще вършите това, което заповядваме.**
(1) 2 Кор. 7:16; Гал. 5:10
5 **И** *нека* **Господ упъти сърцата ви**[1] **към Божията любов**[2] **и в Христовата твърдост**[3]**.**
(1) 1 Лет. 29:18; (2) Римл. 8:39; (3) Лк. 22:28; Евр. 12:3
6 **Заръчваме ви още, братя, в Името на нашия Господ Иисус Христос да страните от всеки брат, който се държи безредно**[1]**, а не по преданието, което сте приели от нас**[2]**.**
(1) 1 Сол. 5:14; (2) ст. 14
7 **Понеже вие сами знаете как трябва да ни подражавате**[1]**, защото ние самите не се държахме безредно между вас,** (1) 1 Сол. 1:6
8 **нито ядохме даром хляб у някого, но с труд и усилие работихме нощем и денем, за да не натежим на никого от вас**[1] **–** (1) Деян. 18:3
9 **не защото нямаме право**[1]**, а за да ви представим себе си като пример за подражание**[2]**.**
(1) Мт. 10:10; 1 Кор. 9:4,6,15; (2) 1 Кор. 4:16
10 **Защото и когато бяхме при вас, ви заръчахме това: ако някой не иска да работи, той също и да не яде**[1]**.**
(1) Бит. 3:19
11 **Понеже слушаме, че има някои, които се държат безредно между вас,**

като не работят нищо, а се занимават с празни работи*.

**или:* да се месят в чужди работи

12 **На такива заръчваме и ги напътстваме в** *Името на* **Господ Иисус Христос да работят тихо и да ядат своя хляб[1].**

(1) 1 Сол. 4:11

13 **А на вас, братя, да не ви дотяга да вършите добро[1].**

(1) Гал. 6:9

14 **И ако някой не се покорява на нашето слово чрез това писмо, забележете го и не се събирайте с него[1], с цел да се засрами.**

(1) ст. 6; Римл. 16:17

15 **Но не го считайте за неприятел, а го наставлявайте като брат[1].**

(1) Лев. 19:17; 1 Сол. 5:14

16 **А Сам Господ на мира[1] да ви дава мира[2] винаги и всякак. Господ да бъде с всички вас.**

(1) Римл. 15:33; (2) Чис. 6:26; Йн. 14:27; Фил. 4:7

17 **Поздравът с моята собствена ръка[1], който е белег на всяко писмо: аз, Павел, пиша така:**

(1) 1 Кор. 16:21

18 **Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с всички вас[1]. (Амин.)**

(1) Римл. 16:20

Първото послание на свети апостол Павел до

ТИМОТЕЙ

1 **Павел, апостол на Иисус Христос по заповед на Бога, нашия Спасител[1], и на Христос Иисус, нашата надежда[2],**
(1) гл. 2:3; Юда 25; Тит 1:3; 3:4; (2) Кол. 1:27

2 **до Тимотей[1],** *моето* **истинско дете във вярата[2]: благодат, милост** *и* **мир от Бог Отец и от Христос Иисус, нашия Господ[3].**
(1) Деян. 16:1; (2) 1 Кор. 4:17; Тит 1:4; (3) 2 Йн. 3; Римл. 1:7

3 **Както те помолих, когато отивах в Македония[1], да останеш в Ефес, за да заръчаш на някои да не предават други учения[2]**
(1) Деян. 20:1; (2) 2 Йн. 9

4 **и да не се занимават с измислици[1] и безкрайни родословия, които повече способстват за спорове[2], отколкото за Божията наредба, която е чрез вяра,** *така правѝ.*
(1) гл. 4:7; 2 Тим. 4:4; Тит 1:14; (2) Тит 3:9

5 **А целта на тази заръка е любов[1] от чисто сърце[2], чиста съвест[3] и нелицемерна вяра[4],**
(1) Римл. 13:10; (2) Римл. 12:9; (3) ст. 19; гл. 3:9; (4) 2 Тим. 1:5

6 **от което някои, като не улучиха целта, се отклониха в празнословие[1],**
(1) гл. 6:21

7 **искайки да бъдат законоучители, без да разбират нито какво говорят, нито какво твърдят уверено.**

8 **А ние знаем, че законът е добър[1], ако го употребява някой законно,**
(1) Римл. 7:12

9 **като знае това, че законът не се налага за праведния[1], а за беззаконните и непокорните, за безбожните и грешните, за богоненавистниците и нечистите, за убийците на бащи и убийците на майки, за убийците на хора,**
(1) Гал. 5:23

10 **за блудниците, за хомосексуалистите, за търгуващите с роби, за лъжците, за клетвопрестъпниците и за всичко друго, което се противопоставя на здравото учение[1];**
(1) гл. 6:3; 2 Тим. 1:13; 4:3; Тит 1:9; 2:1

11 **според благовестието на славата на блажения Бог[1], което ми беше поверено[2].**
(1) 2 Кор. 4:4; (2) 1 Сол. 2:4

12 **Благодаря на Христос Иисус, нашия Господ, който ми даде сила[1], че ме счете за верен[1] и ме постави на** *това* **служение[3] –**
(1) 2 Кор. 3:5,6; (2) 1 Кор. 7:25; (3) Деян. 13:2

13 **мен, който преди това бях хулител, гонител и притеснител[1], но придобих милост, понеже като невеж[2] вършах това в неверие,**
(1) Деян. 8:3; (2) Лк. 23:34

14 **но благодатта на нашия Господ беше изобилна[1] с вяра и любов в Христос Иисус[2].**
(1) Римл. 5:20; 1 Кор. 15:10; (2) 2 Тим. 1:13

15 **Вярно е това слово[1] и заслужава пълно приемане[2], че Христос Иисус дойде на света да спаси грешните[3], от които главният съм аз[4].**
(1) гл. 3:1; 2 Тим. 2:11; Тит 3:8; Откр. 19:9; (2) гл. 4:9; (3) Мт. 9:13; Лк. 19:10; Йн. 3:17; (4) 1 Кор. 15:9

16 **Но затова придобих милост, за да покаже Иисус Христос цялото Си дълготърпение в мен, главния** *грешник,* **за пример на онези, които ще повярват в Него за вечен живот[1].**
(1) Йн. 3:16

17 **А на Царя на вековете**[1]**, на не-**
тленния, невидимия, единствения Бог[2]**,**
да бъде чест и слава до вечни векове.
Амин[3]**.** (1) Пс. 145:13;
(2) гл. 2:5; 6:15,16; 1 Кор. 8:6; (3) Римл. 16:27
18 **Тази заръка предавам на теб, сине**
Тимотее, според по-раншните проро-
чества за теб[1]**, за да воюваш съобраз-**
но с тях в добрата война[2]**,**
(1) гл. 4:14; (2) гл. 6:12; Юда 3
19 **имайки вяра и чиста съвест**[1]**, коя-**
то някои, като отхвърлиха, претърпяха
корабокрушение спрямо вярата;
(1) ст. 5; Деян. 24:16
20 **от които са Именей**[1] **и Александър**[2]**,**
които предадох на Сатана[3]**, за да се**
научат да не богохулстват.
(1) 2 Тим. 2:17; (2) Деян. 19:33; (3) 1 Кор. 5:5

2 **И така, напътствам преди всичко**
да се отправят молби, молитви, иска-
ния, благодарения[1] **за всички хора,**
(1) Фил. 4:6
2 **за царе и за всички, които са на**
власт[1]**, за да водим тих и спокоен жи-**
вот в пълно благочестие[2] **и достойн-**
ство. (1) Езд. 6:10; Ер. 29:7; (2) 2 Петр. 3:11
3 **Защото това е добро и угодно пред**
Бога, нашия Спасител[1]**,** (1) гл. 1:1
4 **който иска да се спасят всичките**
хора[1] **и да дойдат до познаването на**
истината[2]**.** (1) Езек. 18:23; Йн. 3:17;
2 Петр. 3:9; Тит 2:11; (2) 2 Тим. 2:25; Тит 1:1
5 **Защото има** *само* **един Бог**[1] **и един**
Посредник между Бога и хората – Чо-
векът Христос Иисус[2]**,**
(1) Гал. 3:20; Еф. 4:6; (2) Евр. 8:6
6 **който, като свидетелство за това, на**
определеното Си време[1] **даде Себе Си**
откуп за всички[2]**;**
(1) Тит 1:3; (2) Мт. 20:28; Гал. 1:4
7 **за което аз бях поставен**[1] **пропо-**
ведник и апостол[2] **– говоря истината в**
Христос, не лъжа[3] **– учител на езични-**
ците[4] **във вяра и истина.**
(1) Фил. 1:16; (2) Деян. 9:15; (3) Римл. 9:1;
(4) гл. 3:16; Гал. 2:7; Кол. 1:25; 2 Тим. 1:11
8 **И така, искам мъжете да се молят**
на всяко място[1]**, като издигат свети**
ръце[2] **без гняв и съмнения**[3]**.**
(1) Мал. 1:11; (2) Пс. 134:2; (3) Як. 1:6; 4:3

9 **Така и жените да украсяват себе си**
с достойно държание, със скромност и
целомъдрие, *а* **не с плетене на косата**
или злато, или бисери, или скъпи дре-
хи[1]**,** (1) 1 Петр. 3:3
10 **а с добри дела, както прилича на**
жени, които изповядват страх от Бо-
га[1]**.** (1) Деян. 9:36
11 **Жената да се учи мълчаливо, с пъл-**
но подчинение[1]**.** (1) 1 Кор. 14:34
12 **А на жената не позволявам да по-**
учава, нито да владее над мъжа, а да
бъде мълчалива.
13 **Защото първо Адам бе създаден, а**
после Ева[1]**.** (1) Бит. 2:7,22; 1 Кор. 11:8
14 **И Адам не беше измамен, а жената**
беше измамена и падна в престъпле-
ние[1]**.** (1) Бит. 3:6; 2 Кор. 11:3
15 **Но тя ще се спаси чрез раждане на**
деца[1]**, ако останат във вяра и любов, и**
святост, с целомъдрие. (1) Бит. 3:16

3 **Вярно е това слово**[1]**: ако някой се**
стреми към надзорничество[2]**, добро**
дело желае. (1) гл. 1:15; (2) Деян. 20:28; 1 Сол. 5:12
2 **Надзорникът обаче трябва да бъде**
непорочен[1]**, мъж на една жена**[2]**, само-**
обладан, разбран, порядъчен, гостолю-
бив, способен да поучава[3]**,**
(1) 1 Петр. 5:3; Тит 1:5-9; (2) ст. 12; (3) 2 Тим. 2:24
3 **не пияница, не побойник, а кротък,**
не скандалджия[1]**, не сребролюбец**[2]**,**
(1) Тит 3:2; (2) 1 Петр. 5:2
4 **който управлява добре своя дом**[1] **и**
държи децата си в послушание с пълна
сериозност, (1) ст. 12; Бит. 18:19
5 **защото, ако човек не знае да управ-**
лява своя дом[1]**, как ще се грижи за**
Божията църква? (1) 1 Царе 3:13
6 **Да не е нов във вярата, за да не**
се възгордее и падне под осъждането
на дявола.
7 **Освен това той трябва да има до-**
бро име[1] **и сред външните**[2]**, за да не**
бъде укоряван и да падне в примката
на дявола[3]**.**
(1) гл. 5:10; (2) Мк. 4:11; (3) гл. 6:9; 2 Тим. 2:26
8 **Така и служителите**[1] *трябва да са* **се-**

риозни, не двулични, не пристрастени към много вино, не лакоми за гнусна печалба[2], (1) Фил. 1:1; (2) Тит 1:7
9 **да държат тайната на вярата с чиста съвест**[1]. (1) гл. 1:5
10 **Също и те първо да се изпитват, и после да стават служители, ако са безупречни***[1].
*т.е. към тях няма повдигнато обвинение; (1) Деян. 6:3
11 **Така и жените** *трябва да са* **сериозни, не клеветници**[1], **самообладани, верни във всичко.** (1) Тит 2:3
12 *Всеки от* **служителите да е мъж на една жена**[1] **и да управляват добре децата си и домовете си**[2]. (1) ст. 2; (2) ст. 4,5
13 **Защото тези, които са служили добре** *като служители*[1], **придобиват за себе си добро положение и голямо дръзновение във вярата в Христос Иисус.** (1) Римл. 12:7
14 **Надявам се скоро да дойда при теб, но това ти пиша**
15 **в случай, че закъснея, за да знаеш как трябва да се държат в Божия дом**[1], **който е църквата на живия Бог, стълбът и основата на истината.** (1) Еф. 2:22
16 **И както е признато, велика е тайната**[1] **на благочестието: Бог се яви в плът**[2], **оправдан в Духа**[3], **видян от ангели**[4], **проповядван между нациите**[5], **повярван в света**[6], **възнесен в слава**[7].
(1) Римл. 16:25; (2) Йн. 1:14; (3) Йн. 16:10; Римл. 1:4; (4) гл. 5:21; (5) гл. 2:7; Ис. 49:6; (6) Кол. 1:6,23; (7) Мк. 16:19

4 **А Духът изрично казва, че в по-късните времена**[1] **някои ще отстъпят от вярата**[2] **и ще слушат измамни духове**[3] **и демонични учения** (1) Йн. 16:13; 2 Петр. 3:3; 2 Тим. 3:1; (2) 2 Сол. 2:3; (3) Мт. 24:11
2 **чрез лицемерието на онези, които говорят лъжа**[1], **чиято съвест е прегоряла,** (1) 2 Петр. 2:1; 1 Йн. 4:1; Тит 1:16
3 **които забраняват жененето** *и заповядват* **въздържане от ястия**[1], **които Бог създаде, за да се приемат с благодарение от онези, които вярват и познават истината**[2]. (1) Кол. 2:16; (2) Бит. 9:3; 1 Кор. 10:30,31
4 **Защото всичко създадено от Бога е добро**[1] **и нищо не е за отхвърляне, ако се приема с благодарение**[2], (1) Бит. 1:31; Мт. 15:11; (2) 1 Кор. 10:25
5 **понеже се освещава чрез Божието слово и молитва**[1]. (1) Мт. 15:36; Деян. 27:35
6 **В това като съветваш братята, ще бъдеш добър служител на Иисус Христос, хранен с думите на вярата и доброто учение, което си последвал**[1]. (1) 2 Тим. 3:10
7 **А нечистите и бабешките басни отхвърляй**[1] **и обучавай себе си в благочестие.** (1) гл. 1:4; 6:20; 2 Тим. 2:16,23
8 **Защото телесното упражнение е полезно за малко, а благочестието е полезно за всичко**[1], **тъй като има обещанието и за сегашния, и за бъдещия живот**[2]. (1) гл. 6:6; (2) Мк. 10:29,30
9 **Това слово е вярно и заслужава пълно приемане**[1], (1) гл. 1:15
10 **понеже за това се трудим и търпим укори**[1] **– защото се надяваме на живия Бог**[2], **който е Спасител на всички хора,** *а* **най-вече на вярващите.** (1) Юда 3; (2) Пс. 39:7; Пс. 42:2
11 **Това заръчвай и учи**[1]. (1) гл. 6:2
12 **Никой да не презира твоята младост**[1]; **но ти бъди на вярващите пример**[2] **в слово, в поведение, в любов, във вяра, в чистота**[3]. (1) 1 Кор. 16:11; Тит 2:15; (2) 1 Петр. 5:3; Тит 2:7; (3) гл. 5:2,22; 2 Кор. 6:6
13 **Докато дойда, обърни внимание на прочитането, на увещаването и на поучаването**[1]. (1) Римл. 12:7,8; 2 Тим. 4:2
14 **Не пренебрегвай дарбата, която имаш, която ти се даде чрез пророчество**[1] **с полагането на ръце от старейшинството**[2]. (1) гл. 1:18; (2) 2 Тим. 1:6
15 **Върху това размишлявай, на това се предавай**[1], **за да стане явен на всички твоят напредък.** (1) Иис. Нав. 1:8
16 **Внимавай на себе си**[1] **и на учението и постоянствай в това**[2], **защото, като правиш това, ще спасиш и себе си, и тези, които те слушат.** (1) Лк. 17:3; (2) 2 Тим. 3:14

5 **Стар човек не укорявай остро, а го увещавай като баща**[1]; **по-младите – като братя;** (1) Лев. 19:32

2 старите жени – като майки; по-младите – като сестри, със съвършена чистота[1]. (1) гл. 4:12

3 Почитай вдовиците, които наистина са вдовици.

4 Но ако някоя вдовица има деца или внуци, те нека се учат първо да показват благочестие към домашните си и да отдават дължимото на родителите си, защото това е угодно пред Бога.

5 А която е истинска вдовица и е останала сама, тя се надява на Бога и постоянства в молби и в молитви нощем и денем[1]. (1) Лк. 2:37

6 Но онази, която живее разпуснато, тя е жива умряла[1]. (1) Откр. 3:1

7 Заръчвай и това, за да бъдат непорочни.

8 Но ако някой не се грижи за своите и най-вече за домашните си, той се е отрекъл от вярата[1] и е по-лош от невярващ. (1) Тит 1:16; Откр. 2:13

9 Да се записва само такава вдовица, която не е по-малко от шестдесет години, *която е била* жена на един мъж[1], (1) гл. 3:2,12

10 известна с добрите си дела[1], ако е отгледала деца, ако е приемала странници, ако е умивала краката на светии, ако е помагала на страдащи, ако се е предавала на всякакво добро дело[2]. (1) гл. 3:7; (2) 2 Тим. 3:17

11 Но по-младите вдовици не приемай, защото, когато страстите им вземат връх над Христос, искат да се омъжват

12 и попадат под осъждане, защото са се отметнали от първото си обещание;

13 и освен това се научават *да бъдат* безделни, като ходят от къща на къща, и не само безделни, но и бъбриви, и да се занимават с празни работи*, като говорят това, което не трябва *да се говори*. **или:* месят в чужди работи

14 По тази причина искам по-младите *вдовици* да се омъжват[1], да раждат деца, да управляват дом[2], да не дават никаква причина на противника да хули; (1) 1 Кор. 7:9; (2) Тит 2:5

15 защото някои вече са се отклонили след Сатана.

16 Ако някой вярващ или вярваща има *роднини* вдовици, нека се грижи за тях, за да не се обременява църквата и да може да се грижи за истинските вдовици.

17 Нека старейшините, които управляват добре, да се удостояват с двойна почит – особено онези, които се трудят в словото и поучението[1]; (1) 1 Сол. 5:12,13

18 защото Писанието казва: „Да не обвързваш устата на вола, когато вършее[1]"; и: „Работникът заслужава заплатата си[2]." (1) Втзк. 25:4; 1 Кор. 9:9; (2) Мт. 10:10

19 Против старейшина не приемай обвинение, освен ако *не е отправено* от двама или трима свидетели[1]. (1) Мт. 18:16

20 Онези, които съгрешават, изобличавай пред всички[1], за да имат и другите страх[2]. (1) Гал. 2:14; (2) Втзк. 13:11

21 Тържествено *ти* заявявам пред Бога, пред Христос Иисус[1] и пред избраните ангели[2] да пазиш тези *заповеди* без предразсъдък и нищо да не вършиш от пристрастие[3]. (1) гл. 6:13; 2 Тим. 2:14; 4:1; (2) гл. 3:16; 1 Кор. 11:10; (3) Втзк. 1:17

22 Не прибързвай да полагаш ръце на никого и не участвай в чужди грехове[1]. Пази себе си чист[2]. (1) 2 Йн. 11; Откр. 18:4; (2) гл. 4:12

23 Не пий вече *само* вода, а употребявай малко вино заради стомаха си и заради честите си боледувания.

24 Греховете на някои хора са явни отпреди[1] и ги изпреварват на съда, а на други идват след тях[2]. (1) Гал. 5:19; (2) Лк. 12:2

25 Така и добрите дела са явни[1]; а и онези, които не са, не могат да се укрият[2]. (1) Мт. 5:16; 1 Кор. 4:5; (2) Откр. 14:13

6

Нека тези, които са под робско иго, да считат господарите си достойни

за всяка почит[1], за да не се хули Божието Име и учението[2].
(1) Еф. 6:5,6; (2) 2 Петр. 2:2; Тит 2:5

2 **И нека онези, които имат вярващи господари, да не ги презират за това, че са братя[1], а да *им* служат *още* по-усърдно, защото онези, които се ползуват *от усърдието им,* са вярващи и възлюбени. Това поучавай и увещавай[2].**
(1) Филим. 16; (2) гл. 4:11

3 **И ако някой предава друго учение[1] и не се съобразява със здравите думи[2] на нашия Господ Иисус Христос и учението[3], което е според благочестието[4],**
(1) Римл. 16:17; (2) 2 Тим. 1:13; (3) гл. 1:10; (4) Тит 1:1

4 **той се е възгордял[1], без да знае нищо, и има нездраво желание за разисквания и празни спорове[2], от които произлизат завист, разпри, хули, зли подозрения,** (1) 1 Кор. 4:18; (2) 2 Тим. 2:23

5 **постоянни караници между хора с покварен ум и лишени от истината[1], които мислят, че благочестието е *средство* за печалба[2].** (1) 2 Тим. 3:8; (2) Тит 1:11

6 **А благочестието със скромност е голяма печалба[1].** (1) гл. 4:8; Фил. 4:11

7 **Защото не сме внесли нищо в света, нито можем да изнесем нещо[1];**
(1) Йов 1:21; Пс. 49:17

8 **но като имаме храна и облекло*, нека да бъдем доволни с това[1].**
*Думата може да означава и подслон.
(1) Лк. 3:14; Евр. 13:5

9 **А които ламтят за обогатяване[1], падат в изкушение и в примка[2], и в много глупави и вредни страсти, които потапят хората в разорение и гибел[3].**
(1) Пр. 23:4; (2) гл. 3:7; (3) Мт. 13:22

10 **Защото сребролюбието е корен на всякакви злини[1], към което, като се стремяха някои, се отклониха от вярата и пронизаха себе си с много болки.** (1) Мт. 26:15; Лк. 12:15; Евр. 13:5

11 **Но ти, Божи човече[1], бягай от тези неща и се стреми към правдата, благочестието, вярата, любовта, търпението, кротостта[2].** (1) 2 Тим. 3:17; (2) 2 Тим. 2:22

12 **Борѝ се в добрата борба на вярата[1], сграбчѝ вечния живот[2], на който си бил призван, като си направил добрата изповед пред мнозина свидетели.**
(1) гл. 1:18; 2 Тим. 4:7; (2) Фил. 3:12

13 **Заръчвам ти пред Бога, който оживотворява всичко, и пред Христос Иисус[1], който пред Понтийски Пилат засвидетелства добрата изповед[2],**
(1) гл. 5:21; (2) Йн. 18:37

14 **да пазиш заповедта чисто и безукорно[1] до явяването на нашия Господ Иисус Христос[2],** (1) Откр. 3:8,10; (2) Тит 2:13

15 **което в определеното време[1] ще покаже блажения и единствен Владетел, Цар на царете и Господар на господарите[2],** (1) Деян. 3:21;
(2) Втзк. 10:17; Пс. 136:3; Дан. 2:47; Откр. 17:14

16 **който единствен притежава безсмъртие[1], обитавайки в непристъпна светлина[2], когото никой човек не е виждял, нито може да види[3], на когото да бъде чест и вечна власт. Амин[4].**
(1) Втзк. 32:40; Пс. 90:2; (2) Пс. 104:2; 1 Йн. 1:5;
(3) Изх. 33:20; Йн. 1:18; (4) Римл. 16:27

17 **На онези, които имат богатството на този свят, заръчвай да не бъдат високомерни[1], нито да се надяват на несигурното богатство[2], а на Бога[3], който ни дава всичко изобилно за наслада[4],**
(1) Як. 1:10; (2) Пс. 62:10; Мк. 10:24;
(3) Пс. 146:5; (4) Деян. 14:17

18 **да правят добро[1], да богатеят на добри дела, да бъдат щедри, да дават** *на драго сърце[2],* (1) Гал. 4:18; (2) Пс. 112:9

19 **като събират за себе си добра основа за в бъдеще[1], за да сграбчат истинския живот[2].**
(1) Пр. 19:17; Лк. 12:33; (2) Мт. 6:20; Лк. 16:9

20 **О, Тимотее, пази това, което *ти* е поверено[1], като избягваш нечистите празнословия и възраженията на лъжливо нареченото познание[2],**
(1) 2 Тим. 1:14; (2) гл. 4:7; Кол. 2:8,23

21 **което някои, като изповядаха, се отклониха от вярата[1]. Благодат да бъде с вас[2]. (Амин.)** (1) гл. 1:6; 2 Тим. 2:18; (2) Кол. 4:18

Второто послание на свети апостол Павел до

ТИМОТЕЙ

1 Павел, с Божията воля апостол на
Иисус Христос[1] според обещанието на
живота, който е в Христос Иисус[2],
(1) 2 Кор. 1:1; (2) Тит 1:2
2 до Тимотей[1], възлюбеното *ми* дете:
Благодат, милост, мир от Бог Отец и от
Христос Иисус, нашия Господ[2].
(1) Деян. 16:1; (2) 1 Тим. 1:2
3 Благодаря на Бога, на когото още
от прародителите си служа с чиста съ-
вест[1], като непрестанно те споменавам
в молитвите си[2] нощ и ден[3],
(1) Деян. 23:1; (2) Римл. 1:8-10; (3) 1 Сол. 3:10
4 и като си спомням сълзите ти, коп-
нея да те видя[1], за да се изпълня с
радост. (1) 1 Сол. 2:17
5 Понеже си припомням за твоята
нелицемерна вяра[1], която първо оби-
таваше в баба ти Лоида и майка ти Ев-
никия[2], а както съм уверен – и в теб.
(1) 1 Тим. 1:5; (2) Деян. 16:1
6 По тази причина ти напомням да
разпалваш дарбата от Бога, която
имаш чрез полагането на моите ръце[1].
(1) 1 Тим. 4:14
7 Защото Бог ни е дал дух не на пла-
хост[1], а на сила[2], любов и себевладее-
не[3]. (1) Римл. 8:15; (2) Мих. 3:8; (3) Йов 32:8
8 И така, не се срамувай от свиде-
телството на нашия Господ[1], нито от
мен, затворника за Него[2], а участвай в
страданията[3] за благовестието според
силата на Бога[4],
(1) Римл. 1:16; (2) Еф. 3:1; (3) гл. 2:3; 4:5; (4) Кол. 1:11
9 който ни е спасил и призовал със
свято призвание[1] – не според нашите
дела[2], а според Своето намерение[3] и
според благодатта, дадена ни в Хрис-
тос Иисус преди вечните времена[4],
(1) Юда 1; Римл. 1:6; Евр. 3:1;
(2) Еф. 2:9; (3) Римл. 8:28; (4) Еф. 1:4
10 но която сега откри чрез явяването
на нашия Спасител Христос Иисус[1],
който унищожи смъртта[2] и извади на
светлина живота и нетлението чрез
благовестието[3], (1) Римл. 16:26;
(2) Ис. 25:8; Евр. 2:14; (3) 1 Йн. 1:2; 1 Кор. 15:53
11 на което аз бях поставен като про-
územедник, апостол и учител[1] (на езич-
ниците), (1) 1 Тим. 2:7
12 по която причина и страдам това[1].
Но не се срамувам[2], защото зная в
кого съм повярвал и съм уверен, че
Той е силен да опази до онзи Ден оно-
ва, което съм Му поверил.
(1) Деян. 9:16; (2) 1 Петр. 4:16; Римл. 1:16
13 Дръж образеца на здравите думи[1],
които си чул от мен[2], във вяра и лю-
бов в Христос Иисус[3].
(1) 1 Тим. 1:10; (2) гл. 3:14; 1 Йн. 2:24; (3) 1 Тим. 1:14
14 Опази чрез Светия Дух, който жи-
вее в нас[1], онова добро нещо, което
ти е поверено[2]. (1) Римл. 8:9; (2) 1 Тим. 6:20
15 Ти знаеш, че всички, които са в
Азия*, между които са Фигел и Ермо-
ген, се отвърнаха от мен[1].
*вж. бел. към Деян. 16:6; (1) гл. 4:10,16
16 Господ да покаже милост към дома

на Онисифор[1]**, защото той много пъти**
ме ободряваше[2] **и не се засрами от**
оковите ми[3]**,** (1) гл. 4:19; (2) Филим. 7; (3) Евр. 10:34
17 **а когато беше в Рим, ме потърси**
старателно и ме намери[1]**.** (1) Мт. 25:36
18 **Господ да му даде да намери ми-**
лост от Господа в онзи Ден[1]**; а колко**
служи в Ефес, ти знаеш много добре[2]**.**
(1) Мт. 5:7; (2) Евр. 6:10

2 **И така, ти, дете мое, укрепвай**[1] **в**
благодатта, която е в Христос Иисус.
(1) 3 Царе 2:2; Пс. 27:14; Еф. 6:10
2 **И каквото си чул от мен при мно-**
го свидетели, това предай на верни
хора, които да са способни да научат
и други.
3 **Бъди съучастник в страданията**[1] **като**
добър войник на Иисус Христос.
(1) гл. 1:8
4 **Никой, който служи като войник,**
не се заплита в житейски работи[1]**, за**
да угоди на този, който го е записал
за войник[2]**.**
(1) Мт. 13:22; 1 Кор. 9:25; Евр. 12:1; (2) 2 Кор. 5:9
5 **И ако някой се състезава в игрите,**
той не получава *победен* **венец, ако не**
се е състезавал законно[1]**.** (1) гл. 4:7,8
6 *Усилно* **трудещият се земеделец пръв**
трябва да вкуси от плодовете[1]**.**
(1) Як. 5:7; 1 Кор. 9:7
7 **Размишлявай върху това, което** *ти*
казвам, и Господ ще ти даде да разбе-
реш всичко[1]**.** (1) Пс. 94:10; Кол. 1:9
8 **Помни Иисус Христос от Давидо-**
вото потомство[1]**, който възкръсна от**
мъртвите[2] **според моето благовестие**[3]**,**
(1) Мт. 1:1; (2) 1 Кор. 15:20; (3) Римл. 2:16
9 **за което страдам дотам,** *че съм* **в**
окови като злодей[1]**; но Божието слово**
не е вързано[2]**.**
(1) Деян. 26:29; Еф. 6:20; (2) Фил. 1:12-14
10 **Затова аз всичко издържам заради**
избраните[1] **– за да получат и те спа-**
сението, което е в Христос Иисус, с
вечна слава. (1) 2 Кор. 4:15; 12:15; Кол. 1:24
11 **Вярно е това слово**[1]**. Защото, ако**
сме умрели с Него, то и ще живеем с
Него[2]**.** (1) 1 Тим. 1:15; (2) Мт. 10:39; Римл. 6:8
12 **Ако устоим, то и ще царуваме с**
Него[1]**. Ако се отричаме** *от Него,* **и Той**
ще се отрече от нас[2]**.**
(1) Римл. 8:17; (2) Мт. 10:33
13 **Ако сме неверни, Той остава ве-**
рен, защото не може да се отрече от
Себе Си[1]**.**
(1) Чис. 23:19; Пс. 89:33; Мал. 3:6; Римл. 3:3
14 **Това напомняй**[1] **и заръчвай пред**
Господа[2] **– да не влизат в словесни**
спорове, което никак не ползва[3]**, а**
само погубва слушателите.
(1) 2 Петр. 1:12; (2) 1 Тим. 5:21; (3) Тит 3:9
15 **Старай се да се предоставиш на**
Бога одобрен работник[1]**, който няма**
от какво да се срамува, като излагаш
право словото на истината[2]**.**
(1) 1 Сол. 2:4; (2) Мт. 13:52; 2 Кор. 2:17
16 **Но избягвай нечистите празносло-**
вия[1]**, защото те ще отиват още по-да-**
леч в безбожието[2] (1) 1 Тим. 1:6; 4:7; (2) гл. 3:13
17 **и тяхното слово ще разяжда като**
гангрена; сред които са Именей[1] **и**
Филет, (1) 1 Тим. 1:20
18 **които се отклониха от истината**[1]**,**
като казват, че възкресението вече е
станало, и събарят вярата на някои.
(1) 1 Тим. 6:21; Тит 1:14
19 **Но твърдата основа на Бога стои,**
имайки този печат: Господ познава
Своите Си[1]**; и: всеки, който изповядва**
Господното Име, да отстъпи от неправ-
дата[2]**.** (1) Наум 1:7; Йн. 10:14; (2) Пс. 97:10; Римл. 6:13
20 **А в един голям дом съдовете не са**
само златни и сребърни, но и дървени,
и пръстени; и едни са за почтена *упо-*
треба, **а други за непочтена**[1]**.**
(1) Римл. 9:21
21 **Обаче ако някой очисти себе си от**
тези, той ще бъде съд за почтена *упо-*
треба, **осветен, полезен на стопанина,**
приготвен за всяко добро дело[1]**.**
(1) гл. 3:17
22 **Избягвай младежките страсти и за-**
едно с тези, които призовават Господа
от чисто сърце, се стреми към правда-
та, вярата, любовта, мира[1]**.** (1) 1 Тим. 6:11
23 **Отказвай се от глупавите и невежи**
спорове[1]**, като знаеш, че пораждат ка-**
раници[2]**.** (1) ст. 16; (2) 1 Тим. 6:4
24 **А Господният слуга не бива да се**

кара[1]**, а трябва да бъде кротък към**
всички[2]**, способен да поучава**[3]**, търпе-**
лив, (1) Мт. 12:19; 1 Тим. 3:3; (2) 1 Сол. 2:7; (3) 1 Тим. 3:2
25 **с кротост да увещава онези, които**
се противопоставят[1]**, та дано Бог да**
им даде покаяние[2]**, за познаване на**
истината[3] (1) Як. 5:19; (2) Деян. 8:22; (3) 1 Тим. 2:4
26 **и да изтрезнеят,** *и се освободят* **от**
примката на дявола[1]**, от когото са били**
уловени, за *да вършат* **неговата воля.**
(1) 1 Тим. 3:7

3 **И това да знаеш, че в последните**
дни ще настанат тежки времена[1]**.**
(1) 1 Тим. 4:1
2 **Защото хората ще бъдат себелюби-**
ви, сребролюбиви, надменни, гордели-
ви, хулители, непокорни на родителите,
неблагодарни, богоненавистници,
3 **безсърдечни, неотстъпчиви, клевет-**
ници, невъздържани, свирепи[1]**, необи-**
чащи доброто, (1) Римл. 1:29-31
4 **предатели, буйни, надути, пове-**
че обичащи удоволствията, отколкото
Бога,
5 **имащи вид на благочестие, но от-**
рекли се от силата му; и от такива се
отвръщай[1]**.** (1) Римл. 16:17
6 **Защото от тях са онези, които се**
вмъкват в домовете и подмамват об-
ременени с грехове женица, водени
от различни страсти,
7 **които винаги се учат, но никога не**
могат да стигнат до познаването на
истината.
8 **И както Яний и Ямврий се възпро-**
тивиха на Мойсей[1]**, така и те се проти-**
вят на истината[2]**, хора с покварен ум**[3]**,**
показали се негодни относно вярата.
(1) Изх. 7:11,22; (2) Деян. 13:8; (3) 1 Тим. 6:5
9 **Но те няма да успеят повече, за-**
щото безумието им ще стане явно на
всички, както стана и с онези[1]**.**
(1) Изх. 8:18
10 **А ти си последвал изцяло учението**
ми, поведението, целта, вярата, дълго-
търпението, любовта, твърдостта[1]**,**
(1) 1 Кор. 4:17; Фил. 4:9; 1 Тим. 4:6;
11 **гоненията, страданията**[1]**, които ме**
сполетяха в Антиохия[2]**, в Икония**[3]**, в**
Листра[4]**. Какви гонения издържах, и от**
всички тях ме избави Господ[5]**!**
(1) 2 Кор. 6:4,5; (2) Деян. 13:50; (3) Деян. 14:5;
(4) Деян. 14:19; (5) 2 Кор. 1:10
12 **Но и всички, които искат да живе-**
ят благочестиво в Христос Иисус, ще
бъдат гонени[1]**.** (1) Мк. 10:30; Йн. 15:20; 2 Кор. 4:9
13 **А злите хора и измамници ще на-**
предват към по-лошо[1]**, като мамят и**
бъдат мамени. (1) гл. 2:16
14 **Но ти постоянствай в това, което**
си научил[1]**, и в което си се убедил,**
като знаеш от кого си го научил,
(1) гл. 1:13; Деян. 2:42; 1 Тим. 4:16
15 **и че от детинство знаеш Свеще-**
ните Писания[1]**, които имат сила да те**
направят мъдър за спасение[2] **чрез вяра**
в Христос Иисус[3]**.**
(1) Пс. 71:17; (2) Як. 1:21; (3) Лк. 16:29; Йн. 5:39
16 **Цялото Писание** *е* **боговдъхновено**[1]
и полезно за поука[2]**, за изобличение, за**
поправяне, за наставление в правда-
та; (1) 2 Петр. 1:21; (2) Римл. 15:4
17 **за да бъде Божият човек**[1] **усъвър-**
шенстван, съвършено подготвен за
всяко добро дело[2]**.**
(1) 1 Тим. 6:11; (2) гл. 2:21; Кол. 1:10; 1 Тим. 5:10

4 **Тържествено ти заръчвам пред Бога**
и пред Христос Иисус[1]**, който ще съди**
живи и мъртви[2] **съобразно Своето явя-**
ване[3] **и царството Си**[4]**:**
(1) 1 Тим. 5:21; (2) Мт. 25:32; Деян. 10:42; 1 Петр. 4:5;
Откр. 20:12; (3) 2 Сол. 1:7; (4) Мт. 16:27,28
2 **проповядвай словото, бъди готов**
в подходящо и неподходящо време,
изобличавай, порицавай, увещавай с
голямо търпение и поучаване[1]**.**
(1) Деян. 20:20,31; 1 Тим. 4:13; Тит 2:15
3 **Защото ще дойде време, когато**
няма да търпят здравото учение[1]**, а ще**
си натрупат учители по своите страсти,
за да им гъделичкат ушите, (1) 1 Тим. 1:10
4 **и като отвърнат ушите си от исти-**
ната[1]**, ще се обърнат към басните**[2]**.**
(1) 2 Сол. 2:10; (2) 2 Петр. 2:2; 1 Тим. 1:4
5 **Но ти бъди трезв във всичко**[1]**, по-**
насяй страдания[2]**, върши работата на**
благовестител[3]**, изпълни докрай служ-**
бата си[4]**.**
(1) 1 Петр. 1:13; (2) гл. 1:8; (3) Еф. 4:11; (4) Кол. 4:17

6 **Защото аз вече ставам възлияние[1] и
времето на отиването ми наближи[2].**
(1) Фил. 2:17; (2) 2 Петр. 1:14

7 **Аз се борих в добрата борба[1], пътя
свърших[2], вярата опазих;**
(1) Юда 3; (2) Деян. 20:24

8 **отсега нататък за мен се пази ве-
нецът на правдата[1], с който Господ,
праведният Съдия[2], ще ме възнагра-
ди в онзи Ден; и не само мен, но и
всички, които са възлюбили Неговото
явяване[3].** (1) гл. 2:5; 1 Кор. 9:25;
(2) Пс. 9:4; Йн. 5:30; (3) Як. 1:12; Евр. 9:28

9 **Побързай да дойдеш скоро при
мен[1],** (1) ст. 21

10 **защото Димас[1] ме остави, като
възлюби сегашния свят и отиде в Со-
лун, Крискент – в Галатия, а Тит – в
Далмация.** (1) Кол. 4:14

11 **Само Лука[1] е при мен. Вземи Марк[2]
и го доведи със себе си, защото ми е
полезен в служението.**
(1) Кол. 4:14; (2) Деян. 12:12

12 **А Тихик[1] изпратих в Ефес[2].**
(1) Деян. 20:4; (2) Еф. 6:21,22

13 **Когато дойдеш, донеси наметалото,
което оставих в Троада при Карп, и
книгите, а особено пергаментите.**

14 **Ковачът Александър[1] ми стори мно-
го зло; Господ ще му върне според
делата му[2];**
(1) Деян. 19:33; (2) 2 Царе 3:39; Пс. 28:4; Откр. 2:23

15 **и ти се пази от него, защото той
много се противопостави на нашите
думи.**

16 **При първата ми защита никой не
взе моята страна, а всички ме изоста-
виха[1]; дано не им се счете** *за грях[2]*.
(1) гл. 1:15; (2) Деян. 7:60

17 **Но Господ беше с мен[1] и ме укрепи,
за да се оповести напълно посланието
чрез мен и да чуят всички езичници; и
аз бях избавен от лъвови уста[2].**
(1) Деян. 23:11; (2) Пс. 22:21; Дан. 6:27

18 **И Господ ще ме избави от всяко
зло дело[1] и ще ме спаси** *и въведе* **в
Небесното Си царство[2], на когото да
бъде слава за вечни векове. Амин[3].**
(1) Пс. 121:7; Ер. 15:20,21; Мт. 6:13;
(2) 1 Сол. 2:12; (3) Римл. 16:27

19 **Поздрави Прискила и Акила[1] и
дома на Онисифор[2].** (1) Деян. 18:2; (2) гл. 1:16

20 **Ераст остана в Коринт[1], а Трофим
оставих болен в Милит[2].**
(1) Деян. 19:22; (2) Деян. 20:4

21 **Бързай да дойдеш преди зимата[1].
Поздравяват те Евул, Пуд, Лин, Клав-
дия и всичките братя.** (1) ст. 9

22 **Господ Иисус Христос да бъде с
твоя дух[1]. Благодат да бъде с вас[2].
(Амин.)** (1) Гал. 6:18; (2) Кол. 4:18

Посланието на свети апостол Павел до

ТИТ

1 **Павел, слуга на Бога и апостол на**
Иисус Христос[1] **според вярата на Бо-**
жиите избрани и според познаването
на истината[2], *която е* **според благочес-**
тието[3], (1) Римл. 1:1; (2) 1 Тим. 2:4; (3) 1 Тим. 6:3
2 **в надежда за вечен живот**[1], **който**
Бог, който не лъже[2], **е обещал преди**
вечни времена[3],
(1) гл. 3:7; (2) Чис. 23:19; Евр. 6:18; (3) Римл. 1:2; 2 Тим. 1:1
3 **но в определеното време яви сло-**
вото Си чрез посланието, поверено на
мен по заповед на Бога, нашия Спаси-
тел[1], (1) Еф. 3:8; 1 Тим. 1:1,11; 2:6,7
4 **до Тит**[1], *моето* **истинско по общата**
ни вяра[2] **дете**[3]**: Благодат и мир от Бог**
Отец и Господ Иисус Христос, нашия
Спасител!
(1) 2 Кор. 8:23; (2) 2 Петр. 1:1; (3) 1 Тим. 1:2
5 **Оставих те в Крит по тази причи-**
на – да сложиш в ред недовършеното
и да поставиш старейшини във всеки
град[1], **както ти поръчах:** (1) Деян. 14:23
6 **ако някой е непорочен**[1], **мъж на**
една жена и има верни деца, които
не са обвинени в разпуснат живот или
непокорство. (1) 1 Тим. 3:2-7; 1 Петр. 5:3
7 **Защото надзорникът трябва да е**
безупречен*, като Божи управител[1], **не**
своеволен, нито сприхав, нито да се
заседява при виното[2], **нито побойник,**
нито да е лаком за пагубна печалба[3],
**т.е.* към него няма повдигнато обвинение
(1) 1 Кор. 4:1; (2) Еф. 5:18; (3) 1 Петр. 5:2
8 **а гостолюбив, обичащ доброто, раз-**
бран, справедлив, благочестив, само-
обладан,
9 **който здраво държи вярното слово**[1]
така, както е бил научен, за да може
и да увещава със здравото учение[2], **и**
да изобличава онези, които противоре-
чат. (1) Пс. 93:5; (2) 1 Тим. 1:10
10 **Защото има много непокорни,**
празнословци и измамници, особено
от обрязаните,
11 **чиито уста трябва да се запушат,**
които съсипват цели домове, като по-
учават заради гнусна печалба[1] **това,**
което не трябва. (1) Ер. 8:10; 1 Тим. 6:5
12 **Един от тях, техен собствен про-**
рок, е казал: Критяните са винаги лъж-
ци, зли зверове, лениви търбуси.
13 **Това свидетелство е вярно. По тази**
причина ги изобличавай строго[1], **за да**
бъдат здрави във вярата[2],
(1) гл. 3:10; (2) гл. 2:2
14 **като не обръщат внимание на**
юдейски басни[1] **и на заповеди от хора,**
които се отвръщат от истината[2].
(1) 1 Тим. 1:4; (2) Мк. 7:7; Кол. 2:8,22; 2 Тим. 2:18
15 **За чистите всичко е чисто**[1], **а за**
осквернените и невярващите няма
нищо чисто, а даже и умът им и съ-
вестта им са осквернени[2].
(1) Лк. 11:41; (2) Римл. 14:14
16 **Твърдят, че познават Бога, но с де-**
лата си *Го* **отричат**[1], **като са отвратител-**
ни и непокорни, и негодни за никакво
добро дело[2]. (1) 1 Йн. 2:4; 1 Тим. 4:2; 5:8; (2) Ер. 4:22

2 **Но ти говори това, което подхожда на здравото учение[1]:** (1) 1 Тим. 1:10

2 **старите мъже да бъдат трезви, сериозни, разбрани, здрави във вярата[1], в любовта, в търпението.** (1) гл. 1:13

3 **Така също и старите жени да имат поведение съответно на светостта, да не са клеветници[1], нито отдадени много на вино, да поучават това, което е добро,** (1) 1 Тим. 3:11

4 **за да учат младите жени да обичат мъжете си[1] и децата си,** (1) Пр. 31:12

5 **да са разбрани, целомъдрени, да работят по домовете си[1], да са благи, подчинени на мъжете си[2], за да не се хули Божието слово[3].** (1) Пр. 31:27; 1 Тим. 5:14; (2) 1 Кор. 14:34; (3) ст. 10; Римл. 14:16; 1 Тим. 6:1

6 **Така също увещавай и младите мъже да бъдат разбрани,**

7 **като във всичко показваш себе си пример за добри дела[1] – в поучението си** *показвай* **непоквареност, сериозност,** (1) гл. 3:8; Мт. 5:16; 1 Тим. 4:12

8 **здраво и безукорно говорене, за да се засрами този, който се противопоставя, като няма какво лошо да каже за нас[1].** (1) Неем. 5:9; 1 Петр. 2:15; 3:16

9 *Увещавай* **слугите да се подчиняват на господарите си, да** *им* **угаждат във всичко, като не им противоречат[1],** (1) Еф. 6:5,6

10 **да не присвояват чуждо, а да показват винаги съвършена вярност[1], за да украсяват във всичко учението на Бога, нашия Спасител[2].** (1) Лк. 16:10; (2) ст. 5

11 **Защото се яви Божията благодат[1], която носи спасение за всичките хора[2],** (1) гл. 3:4; (2) Лк. 3:6; 1 Тим. 2:4

12 **като ни учи[1] да се отречем от безбожието и светските страсти[2] и да живеем разбрано, праведно и благочестиво в настоящия свят[3],** (1) Пс. 119:102; 1 Петр. 5:12; (2) 1 Петр. 4:2; (3) Лк. 1:75

13 **като очакваме блажената надежда[1] и явяването на славата на нашия велик Бог и Спасител Иисус Христос[2],** (1) Кол. 1:5; 1 Сол. 1:10; (2) 2 Петр. 1:1; 1 Тим. 6:14

14 **който даде Себе Си заради нас[1], за да ни изкупи[2] от всяко беззаконие[3] и да очисти за Себе Си[4] народ за Свое притежание[5], ревностен за добри дела[6].** (1) Гал. 1:4; (2) Мт. 20:28; (3) Пс. 130:8; (4) Деян. 15:9; Еф. 5:27; (5) Пс. 135:4; Мт. 1:21; 1 Петр. 2:9; (6) гл. 3:1,8,14; Еф. 2:10; Евр. 10:24

15 **Така говори, увещавай и изобличавай с абсолютна настойчивост[1]! Никой да не те презира[2]!** (1) 2 Тим. 4:2; (2) 1 Тим. 4:12

3 **Напомняй им да се покоряват на** *държавните* **началства и власти[1], да се подчиняват и да бъдат готови за всяко добро дело[2],** (1) 1 Петр. 2:13,14; Римл. 13:1; (2) гл. 2:14

2 **да не хулят никого[1], да не бъдат свадливи[2],** *а* **тихи и да показват съвършена кротост към всички хора[3].** (1) Пс. 15:3; (2) 1 Тим. 3:3; (3) Як. 3:13; Фил. 4:5

3 **Защото и ние някога бяхме неразумни, непокорни, заблудени, робуващи на разни желания и страсти, живеещи в злоба и завист, мразени и мразещи се един друг[1].** (1) 1 Кор. 6:11; Еф. 2:1,2; Кол. 3:7

4 **Но когато се яви благостта и човеколюбието[1] на Бога, нашия Спасител[2],** (1) гл. 2:11; 1 Йн. 4:9; (2) 1 Тим. 1:1

5 *Той* **ни спаси не чрез праведни дела[1], които сме извършили, а по Своята милост[2], чрез окъпването[3] на новорождението[4] и обновяването на Светия Дух[5],** (1) Еф. 2:9; (2) Еф. 2:4; (3) Йн. 13:10; (4) Йн. 3:3,5; (5) Еф. 4:23

6 **когото изля изобилно върху нас чрез Иисус Христос, нашия Спасител[1],** (1) Деян. 2:33

7 **така че, като сме оправдани чрез Неговата благодат[1], да станем наследници[2] според надеждата на вечния живот[3].** (1) Деян. 15:11; Римл. 3:24; (2) Римл. 8:17; (3) гл. 1:2

8 **Вярно е това слово[1]. И желая да държиш твърдо на това, с цел онези, които са повярвали в Бога, да бъдат старателни да вършат добри дела. Това е добро и полезно за хората[2].** (1) 1 Тим. 1:15; (2) гл. 2:7,14

9 **И избягвай глупавите разисквания, родословия, спорове и караници върху закона, защото те са безполезни и суетни[1].** (1) 1 Тим. 1:4; 2 Тим. 2:14,23

10 **След като напътстваш един и два пъти човек, който е еретик, го отстрани**[1]**,** (1) Римл. 16:17

11 **като знаеш, че този, който е такъв, се е извратил и съгрешава, като от само себе си е осъден.**

12 **Когато изпратя при теб Артема или Тихик**[1]**, побързай да дойдеш при мен в Никопол, защото съм решил там да презимувам.** (1) Деян. 20:4

13 **Погрижи се да изпратиш на път законника Зина и Аполос**[1]**, така че да не им липсва нищо**[2]**.**

(1) Деян. 18:24; (2) 3 Йн. 6

14 **Нека и нашите се учат да се старают в добри дела**[1] **за** *посрещане на* **необходимите потребности**[2]**, за да не бъдат безплодни**[3]**.** (1) гл. 2:14; (2) Еф. 4:28; (3) Фил. 4:17

15 **Поздравяват те всички, които са с мен**[1]**. Поздрави онези, които ни обичат във вярата. Благодат да бъде с всички вас**[2]**. (Амин.)** (1) 1 Кор. 16:20; (2) Кол. 4:18

Посланието на свети апостол Павел до

ФИЛИМОН

1 **Павел, затворник на Христос Иисус[1],**
и брат Тимотей[2] до нашия възлюбен
съработник Филимон (1) Еф. 3:1; (2) Кол. 1:1
2 **и до сестра Апфия, и до нашия**
сподвижник[1] Архип[2], и до църквата в
твоя дом[3]: (1) Фил. 2:25; (2) Кол. 4:17; (3) Римл. 16:5
3 **Благодат и мир да бъде на вас от**
Бога, нашия Отец, и Господ Иисус
Христос[1]. (1) Римл. 1:7
4 **Благодаря на моя Бог и винаги те**
споменавам в молитвите си[1],
(1) Римл. 1:8-10
5 **като слушам за твоята любов и за**
вярата, която имаш към Господ Иисус
и към всичките светии[1]. (1) 3 Йн. 6; Еф. 1:15
6 *Моля се* **общението на твоята вяра**
да действа в познаването на всяко до-
бро, което е в нас относно Христос.
7 **Защото имах голяма радост и утеха[1]**
в твоята любов, понеже сърцата на
светиите се освежиха чрез теб, бра-
те[2]. (1) 2 Кор. 7:4; 1 Сол. 3:7;
(2) 1 Кор. 16:18; 2 Кор. 7:13; 2 Тим. 1:16
8 **Затова, макар че имам голямо дръз-**
новение в Христос да ти заповядам
това, което подобава[1], (1) 1 Кор. 7:6
9 **заради любовта предпочитам да те**
моля – аз, който съм старецът Павел,
а сега и затворник за Христос Иисус[1].
(1) ст. 1
10 **Моля те за моето дете Онисим[1],**
когото родих в оковите си[2],
(1) Кол. 4:9; (2) 1 Кор. 4:15; Гал. 4:19
11 **който едно време беше безполезен**
за теб, а сега – полезен* и на теб, и
на мен,
*игра на думи, тъй като Онисим означава полезен
12 **когото ти изпратих обратно – него,**
самото ми сърце.
13 **Аз бих желал да го задържа при**
себе си, за да ми служи вместо теб в
оковите за благовестието,
14 **но без твоето съгласие не искам да**
направя нищо, така че твоята добрина
да не бъде по принуждение, а добро-
волна[1]. (1) 2 Кор. 9:7
15 **Защото може би той затова е бил**
отделен *от теб* **за известно време, за**
да го имаш завинаги,
16 **но вече не като слуга[1], а като нещо**
повече от слуга – като възлюбен брат[2],
особено на мен, а колко повече на
теб, както по плът, така и в Господа!
(1) 1 Кор. 7:22; (2) 1 Тим. 6:2
17 **И така, ако ме считаш за другар,**
приеми *и* **него като мен.**
18 **И ако в нещо те е онеправдал**
или *ти* **дължи нещо, пиши това на моя**
сметка.
19 **Аз, Павел, пиша това с ръката си:**
аз ще платя; да не ти казвам, че ти ми
дължиш и сам себе си.
20 **Да, брате, нека имам тази полза**
от теб в Господа – освежи вътрешното
ми *естество* **в Христос.**

21 **Уверен в твоята послушност, аз ти писах, като зная, че ще направиш и повече от това, което ти казвам**[1]**.**

(1) 2 Кор. 7:16

22 **А освен това, приготви ми подслон, понеже се надявам, че ще ви бъда подарен чрез вашите молитви**[1]**.**

(1) Фил. 2:24; Евр. 13:19

23 **Поздравяват те Епафрас**[1]**, който е затворник с мен в Христос Иисус,**

(1) Кол. 1:7

24 *а* **също и моите съработници Марк**[1]**, Аристарх**[2]**, Димас и Лука**[3]**.**

(1) Деян. 12:12; (2) Деян. 19:29; (3) Кол. 4:14

25 **Благодатта на нашия Господ Иисус Христос да бъде с вашия дух**[1]**. Амин.**

(1) Гал. 6:18

Посланието до

ЕВРЕИТЕ

1 **Бог, който много пъти и по много
начини е говорил в миналото на бащи-
те ни чрез пророците[1],**
(1) Ер. 7:25; 2 Петр. 3:2

2 **в края на тези дни говори на нас
чрез Сина[1], когото постави Наследник
на всичко[2], чрез когото също направи
световете[3],**
(1) Мт. 14:33; (2) Пс. 2:8; Мт. 21:37,38; (3) ст. 10; Йн. 1:3

3 **който, бидейки сияние на Неговата
слава[1] и отпечатък на Неговото съще-
ство[2] и държейки всичко чрез словото
на Своята мощ[3], след като извърши
(чрез Себе Си) очистване на грехове-
те[4], седна отдясно на Величието във
висините[5]**
(1) Йн. 1:14; (2) Йн. 12:45; 2 Кор. 4:4; Кол. 1:15; 2:9; (3) Кол. 1:17; (4) гл. 9:12-14,26; 2 Петр. 1:9; (5) ст. 13; гл. 8:1; 10:12; 12:2; Мк. 16:19

4 **и стана толкова по-горен от ангели-
те, колкото Името, което е наследил, е
по-горно от тяхното[1].**
(1) Фил. 2:9

5 **Защото, на кого от ангелите** *Бог* **е
казал някога: „Ти Си Мой Син[1], Аз днес
Те родих[2]"; и пак: „Аз ще Му бъда
Отец и Той ще Ми бъде Син[3]"?**
(1) гл. 7:28; (2) гл. 5:5; Пс. 2:7; Лк. 1:35; Деян. 13:33; (3) 2 Царе 7:14; 1 Лет. 17:13; 22:10

6 **И когато отново въвежда Перво-
родния[1] във вселената, казва: „Да Му
се поклонят всички Божии ангели[2]."**
(1) Пс. 89:27; Кол. 1:15,18; (2) Пс. 97:7; Мт. 4:11

7 **И за ангелите казва: „Който прави
ангелите Си ветрове* и служителите
Си – огнен пламък[1]."**
**или:* духове
(1) Пс. 104:4

8 **А за Сина казва: „Твоят престол,
Боже, е до вечни векове[1] и скиптърът
на Твоето царство е скиптър на право-
та[2].**
(1) Лк. 1:33; (2) Ер. 23:5

9 **Възлюбил си правда и си намразил
беззаконие; затова, Боже, Твоят Бог Те
е помазал с миро на радост повече от
Твоите събратя[1]."**
(1) Пс. 45:6,7

10 **И пак: „В началото Ти, Господи, си
основал земята и дело на Твоите ръце
са небесата[1].**
(1) ст. 2

11 **Те ще изчезнат[1], а Ти пребъдваш.
Да! Те всички ще овехтеят като дре-
ха[2]**
(1) Мт. 24:35; (2) Ис. 51:6

12 **и като одежда ще ги свиеш[1], и те
ще бъдат изменени; но Ти си същият и
Твоите години няма да свършат[2]."**
(1) Откр. 6:14; (2) Пс. 102:25-27

13 **А на кого от ангелите е казал няко-
га: „Седи отдясно Ми[1], докато положа
враговете Ти под краката Ти[2]"?**
(1) ст. 3; (2) гл. 10:12,13; Пс. 110:1; Мт. 22:44

14 **Не са ли те всички служещи ду-
хове[1], изпращани да слугуват заради**
онези, **които ще наследят спасение[2]?**
(1) Пс. 103:20,21; (2) Пс. 91:11; Лк. 16:22; Деян. 5:19

2 **Затова ние сме длъжни да внима-
ваме още повече на това, което сме
чули, за да не би да се разминем** *с
целта[1].*
(1) гл. 3:14

2 **Защото, ако словото, изговорено
чрез ангели[1], беше твърдо и всяко
престъпление и непокорство получи
справедлива отплата[2],**
(1) Деян. 7:53; Гал. 3:19; (2) гл. 10:28; Чис. 15:30

3 то как ще избегнем ние, ако пренебрегнем едно толкова велико спасение[1], което отначало беше прогласено от Господа[2] и беше потвърдено между нас от тези, които *го* бяха чули[3],
(1) гл. 10:29; 12:25; (2) Мк. 1:14; (3) Лк. 1:2

4 като Бог също свидетелстваше чрез знамения и чудеса, чрез разни велики дела[1] и чрез раздаване *на* Светия Дух[2] според Своята воля[3]?
(1) гл. 6:5; Мк. 16:20; Деян. 4:30; 8:17; Римл. 15:19; (2) Гал. 3:5; (3) 1 Кор. 12:4,11

5 Защото не на ангели Той подчини бъдещата вселена, за която говорим;

6 но някой е засвидетелствал някъде, като е казал: „Какво е човек, че да го помниш, или човешки син, че да го зачиташ?[1] (1) Йов 7:17; Пс. 144:3

7 Ти си го направил малко* по-долен от ангелите, със слава и чест си го увенчал и си го поставил над делата на ръцете Си; **или:* за малко време

8 всичко си подчинил под краката му[1].“ И като му е подчинил всичко, не е оставил нищо неподчинено на него[2]; но сега ние не виждаме още да му е подчинено всичко.
(1) Пс. 8:4-6; Мт. 28:18; (2) 1 Кор. 15:27

9 Но виждаме Иисус, който *за* малко *време* е бил поставен по-долу от ангелите заради претърпяната смърт, че е увенчан със слава и чест[1], за да вкуси смърт, с Божията благодат, за всеки *човек*[2]. (1) Фил. 2:8,9; (2) 2 Кор. 5:14

10 Защото беше уместно Онзи, заради когото е всичко и чрез когото е всичко[1], като довежда много синове до слава[2], да направи съвършен чрез страдания Автора на тяхното спасение[3]. (1) гл. 3:4; Римл. 11:36; (2) Йн. 12:24; Римл. 8:30; (3) гл. 5:8,9; 7:28

11 Понеже и Онзи, който освещава, и онези, които се освещават[1], всички са от Един; по която причина Той не се срамува да ги нарича братя[2],
(1) гл. 10:10,14; Йн. 17:19; (2) Мт. 25:40; Йн. 20:17; Римл. 8:29

12 като казва: „Ще възвестявам Името Ти на братята Си, ще Те хваля сред събранието[1].“ (1) Пс. 22:22

13 И пак: „Аз на Него ще се уповавам[1].“ И пак: „Ето, Аз и децата, които Ми е дал Бог[2].“
(1) 2 Царе 22:3; Пс. 16:1; Ис. 8:17; (2) Ис. 8:18; Йн. 17:6

14 И така, понеже децата са участници в плът и кръв, то и Той подобно взе участие в същите неща[1], за да унищожи чрез смъртта този, който има властта на смъртта, тоест дявола[2],
(1) гл. 10:5; Йн. 1:14; Римл. 8:3; (2) 2 Тим. 1:10

15 и да избави всички онези, които чрез страха от смъртта през целия си живот са били подчинени на робство.

16 Защото наистина Той не помогна на ангелите, а помогна на Авраамовото потомство[1]. (1) Гал. 3:29

17 Затова трябваше да стане във всичко като братята *Си*[1], за да бъде милостив и верен Първосвещеник пред Бога[2], за да извърши умилостивение за греховете на народа[3].
(1) Фил. 2:7; (2) гл. 4:15; (3) Мт. 1:21

18 Защото в това, в което Самият Той пострада, като беше изкушен, може и на изкушаваните да помага[1]. (1) гл. 4:16

3

Затова, свети братя, участници в небесното призвание[1], размислете за Апостола[2] и Първосвещеника, когото ние изповядваме – Христос Иисус[3],
(1) Еф. 4:1; Фил. 3:14; 2 Тим. 1:9; Откр. 17:14; (2) Йн. 17:18; (3) гл. 4:14

2 който е верен на Този, който Го постави[1], както беше и Мойсей в целия Негов дом[2]. (1) Йн. 17:4; (2) Чис. 12:7

3 Понеже Той се удостои със слава, *толкова* по-голяма от тази на Мойсей, колкото е по-голяма почитта, която има онзи, който е построил къщата, от *почитта, която има* къщата[1].
(1) Зах. 6:12,13

4 Защото всяка къща се строи от някого, а Този, който е построил всичко, е Бог[1]. (1) гл. 2:10

5 И Мойсей беше верен в целия Негов дом като слуга[1], за да засвидетелства за онова, което щеше да се оповести *по-късно*[2]; (1) Чис. 12:7; (2) Втзк. 4:5

6 а Христос – като Син над Неговия

дом[1]. Неговият дом сме ние[2], ако държим здраво дръзновението и похвалата на надеждата докрай[3]. (1) гл. 10:21; (2) Еф. 2:21,22; (3) ст. 14; гл. 6:11; 10:23; Мт. 24:13

7 Затова, както казва Светият Дух: „Днес[1], ако чуете гласа Му, (1) 2 Кор. 6:2

8 не закоравявайте сърцата си[1] както в преогорчението[2], както в деня на изкушението в пустинята[3], (1) гл. 4:7; 1 Царе 6:6; Зах. 7:12; (2) ст. 15; (3) Изх. 17:2; Чис. 20:2

9 където бащите ви *Ме* изкушиха, изпитаха *Ме*[1] и видяха делата Ми четиридесет години[2]. (1) Втзк. 9:22,23; (2) Втзк. 8:2-4

10 Затова се разгневих на това поколение[1] и казах: Всякога се заблуждават в сърцата си и не са познали Моите пътища. (1) Пс. 78:21

11 Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка![1]“ (1) гл. 4:3,5; Чис. 14:21-23; Втзк. 1:34,35; Пс. 95:7-11

12 Внимавайте, братя, да не би да има в някого от вас зло сърце на неверие[1], което да отстъпи от живия Бог[2]. (1) 2 Кор. 13:5; (2) Ер. 11:8

13 Но се увещавайте един друг[1] всеки ден, докато е още „днес“, за да не би някой от вас да се закорави чрез измамата на греха. (1) гл. 10:25; 1 Сол. 5:11

14 Защото ние сме станали участници в Христос, ако удържим твърдо първоначалната си увереност докрай[1]; (1) ст. 6; Откр. 2:26

15 докато се казва: „Днес, ако чуете гласа Му, не закоравявайте сърцата си както в преогорчението[1].“ (1) ст. 7,8

16 Защото кои *бяха тези, които,* като чуха, *Го* преогорчиха? Не *бяха* ли всички онези, които излязоха от Египет с Мойсей[1]? (1) Чис. 14:29

17 А против кои се гневи четиридесет години? Не против онези ли, които съгрешиха и чиито трупове паднаха в пустинята[1]? (1) Чис. 14:32,33; 1 Кор. 10:5

18 На кои още се закле, че няма да влязат в Неговата почивка? Не на онези ли, които бяха непокорни[1]? (1) гл. 4:11; Втзк. 1:26; Пс. 106:21-26

19 И така, виждаме, че те не можаха да влязат поради неверието си[1]. (1) гл. 4:2,6; Мт. 17:20; Юда 5

4 И така, докато *ни* остава обещанието да влезем в Неговата почивка, нека се боим да не би някой от вас да се яви изостанал.

2 Защото и до нас, както и до тях, се донесе една блага вест; но словото, което те чуха, не ги ползва, понеже не се съедини с вяра в онези, които го чуха[1]. (1) Втзк. 1:32; Римл. 10:16

3 Защото ние, повярвалите, влизаме в тази почивка, както каза *Бог:* „Така се заклех в гнева Си: Те няма да влязат в Моята почивка![1]“; макар и делата *Му* да са били свършени още при основаването на света. (1) гл. 3:11

4 Защото някъде Той е говорил за седмия *ден* така: „И Бог си почина на седмия ден от всичките Си дела[1]“; (1) Бит. 2:2

5 и пак на това *място:* „Няма да влязат в Моята почивка![1]“ (1) гл. 3:11

6 И така, понеже остава, че някои влизат в нея, а онези, на които преди това се благовести, не влязоха поради непокорството си[1], (1) гл. 3:19

7 *затова* Той пак определя един ден – „днес“ – като казва чрез Давид след толкова дълго време, както беше казано: „Днес, ако чуете Неговия глас, не закоравявайте сърцата си[1].“ (1) гл. 3:7,8

8 Защото, ако Иисус *Навиев* ги беше въвел в почивката[1], *Бог* не би говорил след това за друг ден. (1) Иис. Нав. 21:44; 22:4

9 Следователно, за Божия народ остава съботна почивка[1]. (1) Ис. 14:3; Ер. 31:2

10 Защото онзи, който е влязъл в Неговата почивка, той също си е починал от своите дела[1], както и Бог – от Своите[2]. (1) Откр. 14:13; (2) Изх. 20:11

11 Затова, нека се постараем да влезем в тази почивка[1], за да не падне някой в същия пример на непокорство[2]. (1) Иис. Нав. 18:3; (2) гл. 3:18

12 Защото Божието слово е живо[1], действено[2], по-остро от всеки двуостър меч[3], като пронизва до разделяне душата и духа[4], ставите и мозъка, и *е*

съдия на помислите и намеренията на сърцето[5]**.**

(1) Деян. 7:38; 1 Петр. 1:23; (2) Ис. 55:11; Ер. 23:29; (3) Ис. 49:2; Еф. 6:17; (4) 1 Сол. 5:23; (5) 1 Кор. 14:25

13 **И няма създание, което да е скрито от Него**[1]**, а всичко е голо и разкрито пред очите на Този, пред когото има да отговаряме**[2]**.**

(1) Ер. 23:24; Йн. 2:25; (2) Пс. 33:13-15; 90:8; 1 Йн. 3:20

14 **И така, като имаме велик Първосвещеник**[1]**, който е преминал през небесата**[2]**, Иисус**[3]**, Божия Син**[4]**, нека държим здраво това, което сме изповядали**[5]**!**

(1) гл. 8:1; (2) гл. 7:26; (3) гл. 3:1; (4) гл. 5:5; (5) гл. 10:23

15 **Защото нямаме** *такъв* **първосвещеник, който да не може да ни съчувства в нашите слабости, а** *имаме Един,* **който е бил във всичко изкушен по същия начин** *като нас*[1]*,* **но пак** *е* **без грях**[2]**.**

(1) 1 Петр. 1:6; (2) гл. 7:26; Йн. 8:46

16 **Затова, нека пристъпваме с дързновение**[1] **към престола на благодатта**[2]**, за да получим милост и да намерим благодат,** *която* **да** *ни* **помага своевременно**[3]**.** (1) гл. 10:19-22; (2) Римл. 3:25; (3) гл. 2:17,18

5 **Защото всеки първосвещеник, взет измежду хората, се поставя за хората, в** *служене* **към Бога**[1] **да принася дарове и жертви за грехове**[2]

(1) 1 Лет. 23:13; (2) гл. 8:3

2 **и да може да бъде снизходителен към невежите и заблудените**[1]**, защото и сам той е подчинен на слабост**[2]**.**

(1) Чис. 15:22-29; (2) гл. 7:28

3 **И затова е длъжен да принася жертва за греховете, както за народа, така и за себе си**[1]**.** (1) гл. 7:27; Лев. 9:7; 16:6

4 **И никой не взема сам тази почит, а този, който бъде призван от Бога, както беше Аарон**[1]**.** (1) Изх. 28:1

5 **Така и Христос не взе сам славата**[1] **да стане първосвещеник, а** *Му я даде* **Онзи, който Му е казал: „Ти си Мой Син, Аз днес Те родих**[2]**";**

(1) Йн. 17:1,5; (2) гл. 1:5

6 **както и на друго** *място* **казва: „Ти си свещеник до века според Мелхиседековия чин**[1]**."** (1) ст. 10; гл. 6:20; 7:17,21; Пс. 110:4

7 **Той в дните на плътта Си със силен вик и със сълзи принесе молитви и молби**[1] **на Този, който можеше да Го избави от смърт, и като беше чут заради благоговението Си**[2]**,**

(1) Пс. 69:3; Мт. 27:46; (2) Пс. 22:24; Йн. 11:42

8 **въпреки че беше Син, пак се научи на послушание от това, което пострада**[1]**,** (1) Ис. 50:5; Фил. 2:8

9 **и усъвършенстван**[1]**, стана причина за вечно спасение на всички, които са Му послушни**[2]**;** (1) гл. 2:10; (2) Ис. 45:17

10 **наречен от Бога първосвещеник според Мелхиседековия чин**[1]**.** (1) гл. 7:3

11 **Върху това имаме да кажем много неща,** *които са* **трудни за поясняване, защото сте станали лениви да слушате.**

12 **Понеже според** *изтеклото* **време трябваше** *вече* **да сте учители,** *а вие* **имате нужда да ви учи някой отново на най-простите основи на Божиите слова**[1] **и сте станали такива, които имат нужда от мляко, а не от твърда храна**[2]**.** (1) гл. 6:1; (2) 1 Кор. 3:2

13 **Понеже всеки, който се храни с мляко, не е опитен в словото на правдата, защото е невръстен**[1]**,**

(1) 1 Кор. 3:1; 14:20; Еф. 4:14

14 **а твърдата храна е за пълнолетните, които благодарение на навика имат сетива да разпознават добро и зло**[1]**.**

(1) 3 Царе 3:9

6 **Поради това, нека оставим първоначалното учение за Христос**[1] **и нека се обърнем към пълната зрялост**[2]**, без да полагаме отново за основа покаянието от мъртви дела**[3] **и вярата в Бога,**

(1) гл. 5:12; (2) Мт. 5:48; (3) гл. 9:14

2 **учението за умивания, за ръкополагане**[1]**, за възкресение на мъртвите**[2] **и за вечен съд**[3]**.**

(1) Лев. 1:4; (2) 1 Кор. 15:12; (3) гл. 9:27

3 **И това ще направим, ако Бог позволи**[1]**.** (1) Деян. 18:21

4 **Защото за тези, които веднъж са били осветлени**[1] **и са опитали от небесния дар, и са станали съпричастни на Светия Дух,** (1) гл. 10:26

5 **и са опитали доброто Божие слово**[1] **и силите на бъдещия век**[2]**,**
(1) Мт. 13:20; (2) гл. 2:4
6 **а са отпаднали, е невъзможно да се обновят за покаяние, като отново разпъват за себе си Божия Син и Го опозоряват.**
7 **Защото земята, която се е поила от дъжда, който пада често на нея, и която ражда полезни растения за тези, за които се и обработва, получава благословение от Бога**[1]**,** (1) Пс. 65:10
8 **но ако ражда тръни и репеи, е негодна и е близко до проклятие, чийто край е изгаряне**[1]**.** (1) Ис. 5:6
9 **Но относно вас, възлюбени, макар и да говорим така, ние сме убедени в по-доброто и спасителното.**
10 **Защото Бог не е несправедлив**[1]**, за да забрави делото ви**[2] **и любовта, която показахте към Неговото Име, като послужихте и още служите на светиите**[3]**.** (1) Бит. 18:25; Втзк. 32:4; (2) Откр. 2:2; (3) гл. 10:34; Мт. 10:42; 1 Кор. 16:15; 1 Сол. 1:3
11 **И желаем всеки от вас да показва същото усърдие за пълна увереност в надеждата докрай**[1]**,** (1) гл. 3:6
12 **да не бъдете лениви**[1]**, а да подражавате на онези, които чрез вяра и търпение наследяват обещанията**[2]**.**
(1) гл. 13:16; Гал. 6:9,10; (2) гл. 10:36; 11:33; Откр. 13:10
13 **Защото, когато Бог даваше обещание на Авраам, понеже нямаше никой по-голям, в когото да се закълне, се закле в Себе Си, като каза:**
14 **„Наистина ще те благословя премного и ще те умножа и преумножа**[1]**.“**
(1) Бит. 22:16,17
15 **И така,** *Авраам* **с дълготърпение получи обещаното**[1]**.** (1) Бит. 21:2; Як. 5:11
16 **Защото,** *както* **хората се кълнат в някой по-голям** *от тях* **и клетвата,** *дадена* **за потвърждение, е край на всеки спор за тях**[1]**,** (1) Изх. 22:11
17 *така* **и Бог, като искаше да покаже по-пълно на наследниците на обещанието**[1]**, че намерението Му е неизменимо, си послужи с клетва**[2]**,**
(1) гл. 11:9; Гал. 3:29; (2) Лк. 1:73
18 **така че чрез две неизменими неща, в които е невъзможно за Бога да лъже**[1]**, да имаме голямо насърчение ние, които сме прибягнали да сграбчим поставената пред нас надежда**[2]**,**
(1) Тит 1:2; (2) гл. 10:23
19 **която имаме като здрава и непоколебима котва за душата и която прониква в това, което е вътре, зад завесата**[1]**,** (1) Лев. 16:12,15
20 **където Иисус влезе за нас като предшественик и стана Първосвещеник според Мелхиседековия чин до века**[1]**.** (1) гл. 5:6

7 **Защото този Мелхиседек, салимски цар, свещеник на Всевишния Бог, който срещна Авраам, когато се връщаше от поражението на царете, и го благослови;**
2 **на когото Авраам отдели също и десятък от всичко**[1]**; който, според значението** *на името си,* **е първо цар на правда**[2]**, а после и цар на Салим, тоест цар на мир**[3]**;**
(1) Бит. 14:18-20; (2) Ер. 23:5; (3) Ис. 9:6,7
3 **без баща, без майка, без родословие, нямащ нито начало на дни, нито край на живот, а оприличен на Божия Син, остава завинаги свещеник.**
4 **Но вижте колко велик беше този, на когото и патриархът Авраам даде десятък от плячката**[1]**.** (1) ст. 2
5 **И наистина, онези от Левиевите потомци, които приемат свещенослужението, имат заповед според закона да вземат десятък от народа**[1]**, тоест от братята си, макар и те да са произлезли от семенниците на Авраам;**
(1) Чис. 18:21; 2 Лет. 31:4-6
6 **той обаче, който не е произлязъл от техния род, взе десятък от Авраам**[1] **и благослови този, на когото бяха дадени обещанията**[2]**.** (1) ст. 2; (2) Бит. 12:2,3; Гал. 3:16
7 **А безспорно по-долният се благославя от по-горния**[1]**.** (1) Лев. 9:22,23
8 **И тук десятъкът се взема от смъртни хора, а там – от този, за когото се свидетелства, че живее.**
9 **И може да се каже, че сам Леви,**

който взема десятък, даде десятък
чрез Авраам,
10 **защото беше още в семенници-**
те на баща си, когато Мелхиседек го
срещна.
11 **И така, ако можеше да има съ-**
вършенство чрез левитското свещен-
ство – защото под него народът полу-
чи закона[1] **– каква нужда** *е имало* **още**
да се издига друг свещеник, според
Мелхиседековия чин, и да не се опре-
деля *такъв* **според Аароновия чин?**
(1) Втзк. 17:11
12 **Защото, като се промени свещен-**
ството, по необходимост става и про-
мяна на закона.
13 **Понеже Този, за когото се казва**
това, принадлежи на друго племе, от
което никой не е служил при олтара.
14 **Защото е явно, че нашият Господ**
произлезе от Юда[1]**, а за това племе**
Мойсей не каза нищо относно свеще-
ници. (1) Мт. 1:3; Откр. 5:5
15 **Това става още по-явно, тъй като**
по подобие на Мелхиседек се издига
друг свещеник,
16 **който стана** *такъв* **не по закона**[1] **на**
плътска заповед[2]**, а по силата на един**
неунищожим живот[3]**;**
(1) Изх. 28:1; (2) гл. 9:10; (3) Римл. 6:9
17 **защото се свидетелства: „Ти си све-**
щеник до века според Мелхиседековия
чин[1]**.“** (1) гл. 5:6
18 **Защото наистина по-предишната**
заповед се отменя поради нейната
слабост[1] **и безполезност**[2] **–**
(1) Римл. 8:3; (2) гл. 8:7; 2 Кор. 3:11
19 **понеже законът не е усъвършен-**
ствал нищо[1] **– а се въвежда една по-**
добра надежда[2]**, чрез която се прибли-**
жаваме при Бога.
(1) гл. 9:9; 10:1; Гал. 2:16; (2) гл. 10:9
20 **И както** *това* **не** *е станало* **без за-**
кълване –
21 **защото те ставаха свещеници без**
заклеване, а Той – със заклеване от
страна на Този, който Му казва: „Гос-
под се закле и няма да се разкае: Ти
си свещеник до века![1]**“ –** (1) гл. 5:6
22 **така Иисус стана Поръчител на**
един по-добър завет[1]**.** (1) гл. 8:6
23 **При това, свещениците са били**
много *на брой,* **защото смъртта им е**
пречела да продължат *службата си,*
24 **а Той, понеже живее вечно**[1]**, има**
свещенство, което не преминава на
друг. (1) гл. 13:8; Откр. 1:18
25 **Затова и може напълно да спасява**
онези, които идват при Бога чрез Не-
го[1]**, понеже винаги живее, за да хода-**
тайства за тях[2]**.**
(1) гл. 10:19; (2) гл. 9:24; Йн. 17:9,15; 1 Йн. 2:1
26 **Защото такъв първосвещеник ни**
трябваше: свят, невинен, непорочен,
отделен от грешните[1] **и възвисен по-**
горе от небесата[2]**;**
(1) гл. 4:15; 1 Петр. 2:22; (2) гл. 4:14; Еф. 4:10
27 **който няма нужда като първосве-**
щениците да принася всеки ден[1] **жерт-**
ви първо за своите грехове[2]**,** *а* **после** *за*
греховете **на народа**[3]**, защото направи**
това веднъж завинаги[4]**, като принесе**
Себе Си[5]**.**
(1) гл. 10:11; (2) гл. 5:3; (3) Лев. 9:15; 16:15;
(4) гл. 9:12; Римл. 6:10; (5) гл. 9:26; 10:10
28 **Защото законът поставя за първо-**
свещеници хора, които са слаби[1]**; но**
думите на клетвата, която беше след
закона, *поставят* **Сина**[2]**, който е съвър-**
шен до века[3]**.** (1) гл. 5:2; (2) гл. 1:5; (3) гл. 2:10

8 **Но главното на това, което казва-**
ме, е: ние имаме такъв Първосвеще-
ник[1]**, който седна отдясно на престола**
на Величието[2] **в небесата**[3]**,**
(1) гл. 4:14; (2) гл. 1:3; Откр. 3:21; (3) гл. 9:24
2 **Служител на светилището и на ис-**
тинската скиния, която Господ е издиг-
нал, а не човек[1]**.** (1) гл. 9:11,24
3 **Защото всеки първосвещеник се**
поставя, за да принася и дарове, и
жертви[1]**; затова е нужно и този** *Пър-*
восвещеник **да има също да принася**
нещо[2]**.** (1) гл. 5:1; (2) Еф. 5:2
4 **Понеже, ако беше на земята, Той**
дори нямаше да бъде свещеник, защо-
то има *такива,* **които принасят дарове-**
те според закона,

5 **които служат на образа и сянката
на небесните неща**[1], **както на Мой-
сей му беше наредено от Бога, когато
щеше да направи скинията: „Внима-
вай, каза** *Бог,* **да направиш всичко по
образеца, който ти беше показан на
планината**[2]**.“**

(1) гл. 9:23; 10:1; Кол. 2:17; (2) Изх. 25:40; Деян. 7:44

6 **Но служението, което** *Христос* **е по-
лучил, е толкова по-превъзходно**[1], **кол-
кото и заветът, на който Той е Посред-
ник**[2], **е по-добър**[3], *тъй като е* **узаконен
въз основа на по-добри обещания**[4]**.**

(1) 2 Кор. 3:9; (2) 1 Тим. 2:5; (3) гл. 7:22; 9:15; 12:24; (4) 2 Петр. 1:4

7 **Защото, ако онзи първи** *завет* **е бил
без недостатък,** *Бог* **не би търсил място
за втори**[1]**.** (1) гл. 7:18,19

8 **Но като ги укорява, казва: „Ето,
идат дни, казва Господ, когато ще
сключа с израилевия дом и с юдовия
дом нов завет**[1]**:** (1) гл. 10:16,17

9 **не такъв завет, какъвто направих с
бащите им в деня, когато ги хванах за
ръка, за да ги изведа от египетската
земя**[1]**; защото те не останаха в завета
Ми и Аз не се погрижих повече за тях**[2]**,
казва Господ.**

(1) Втзк. 4:37; 5:6; (2) 4 Царе 17:15-20; Пс. 78:10,59

10 **Защото ето заветът**[1]**, който ще
направя с израилевия дом след онези
дни, казва Господ: ще положа законите
Си в ума им и ще ги напиша в сърца-
та им; Аз ще бъда техен Бог и те ще
бъдат Мой народ**[2]**.**

(1) Езек. 37:26; (2) Езек. 36:28; Зах. 8:8; 2 Кор. 6:16

11 **И няма** *вече* **да учат всеки съграж-
данина си и всеки брат си, като му
казват: Познай Господа; защото всички
ще Ме познават – от малък до голям
между тях**[1]**.** (1) Ис. 54:13

12 **Защото ще покажа милост към не-
правдите им и греховете им и беззако-
нията им няма да помня вече**[1]**.“**

(1) Ис. 43:25; Ер. 31:31-34; 33:8

13 **А като каза „нов“** *завет,* **Той обя-
ви първия за остарял. А онова, което
овехтява и остарява, е близо до изчез-
ване**[1]**.** (1) Римл. 10:4

9 **И наистина, и при първия** *завет*
**имаше постановления за богослуже-
ние**[1], *както* **и земно светилище.**

(1) Римл. 9:4

2 **Защото беше направена скиния**[1]**,
в първата** *част* **на която бяха светил-
никът, трапезата и присъствените хля-
бове; която** *част* **се нарича Святото**
място[2]*;* (1) Изх. 39:32; (2) Изх. 40:22-24

3 **а зад втората завеса** *беше онази част
от* **скинията, която се наричаше Пре-
святото** *място*[1]*,* (1) Изх. 26:31-33

4 **където бяха златната кадилница**[1] **и
ковчегът на завета, от всички стра-
ни обкован със злато**[2]**, в който бяха
златната стомна, съдържаща манната**[3]**,
Аароновият жезъл, който разцъфна**[4]**, и
плочите на завета**[5]**,**

(1) Лев. 16:12,13; 3 Царе 6:22; (2) Изх. 25:11; (3) Изх. 16:33; (4) Чис. 17:8,10; (5) Изх. 40:20; Втзк. 10:5; 3 Царе 8:9

5 **и над него – херувимите на славата,
които осеняваха умилостивилището**[1]**;
за които** *неща* **сега не е време да гово-
рим подробно.** (1) Изх. 25:18-21

6 **И когато това беше така направено,
свещениците влизаха винаги в първата**
част **на скинията, за да извършват бо-
гослужението**[1]**;**

(1) Изх. 30:7,8; Чис. 18:3,4; 1 Лет. 23:13

7 **но във втората** *влизаше* **само първо-
свещеникът веднъж в годината, и то не
без кръв, която той принасяше за себе
си и за греховете на народа, извърше-
ни от незнание**[1]**.** (1) ст. 25; Изх. 30:10; Лев. 16

8 **С това Светият Дух показваше**[1]**, че
пътят за Пресвятото** *място* **още не е
бил открит, докато е стояла все още
първата** *част* **на скинията,** (1) гл. 10:15

9 **която е образ на сегашното време,
в което се принасят дарове и жертви,
които не могат да направят онзи, кой-
то служи, съвършен, що се отнася до
неговата съвест**[1]**,** (1) гл. 7:19; Гал. 3:21

10 *понеже се състоят* **само от ястия и
питиета**[1]**, и различни умивания**[2]**, и плът-
ски постановления**[3]**, наложени, докато**
дойде **времето на правилния ред**[4]**.**

(1) гл. 13:9; Лев. 11:2; Кол. 2:16; (2) Лев. 15:18; Чис. 19:8; (3) гл. 7:16; (4) Гал. 4:2

11 Но понеже Христос дойде *като*
Първосвещеник на бъдещите добри-
ни през по-голямата и по-съвършена
скиния, не с ръка направена[1], тоест
не от настоящото творение, и не чрез
кръвта на козли и на телета[2], а чрез
Собствената Си кръв[3],
(1) гл. 8:2; (2) гл. 10:4; Лев. 16:15; (3) Деян. 20:28; Кол. 1:20
12 Той влезе веднъж завинаги[1] в Све-
тилището и придоби *за нас* вечно изкуп-
ление[2]. (1) гл. 7:27; (2) Еф. 1:7
13 Защото, ако кръвта от козли и от
юнци и пепелта от юница, с които се
поръсваха осквернените, освещава, за
да се очисти плътта[1], (1) Чис. 19:9
14 колко повече кръвта на Христос,
който чрез вечния Дух принесе Себе
Си[1] без недостатък на Бога[2], ще очисти
вашата съвест[3] от мъртви дела[4], за да
служите на живия Бог[5]!
(1) гл. 1:3; Йн. 10:18; Еф. 5:2; (2) 1 Петр. 1:19;
(3) 1 Йн. 1:7; (4) гл. 6:1; 10:22; (5) 1 Сол. 1:9
15 И затова Той е Посредник на един
нов завет[1], така че *чрез* смъртта, ста-
нала за изкупване на престъпленията,
извършени при първия завет[2], призвани-
те да получат обещаното вечно наслед-
ство[3]. (1) гл. 8:6; (2) Деян. 13:39; (3) Деян. 20:32
16 Защото, където има завещание*,
трябва да настъпи и смъртта на за-
вещателя.
*гръцката дума означава и завет, съюз, договор
17 Защото едно завещание влиза в
сила *само* след като има смърт, понеже
то няма никаква сила, докато завеща-
телят е жив.
18 Затова и първият *завет* не беше
утвърден без кръв.
19 Защото, след като Мойсей провъз-
гласи всяка заповед от закона пред це-
лия народ, *той* взе кръвта на телетата
и на козлите с вода[1] и червена вълна, и
исоп и поръси както самата книга, така
и целия народ, като казваше: (1) 1 Йн. 5:6
20 „Това е кръвта на завета, който Бог
ви заповяда *да спазвате[1]*.“ (1) Изх. 24:8
21 Освен това, по същия начин той
поръси с кръвта и скинията, и всички-
те съдове за служение[1].
(1) Изх. 29:12; Лев. 8:15,19
22 А според закона почти всичко се
очиства с кръв[1] и без проливането на
кръв няма опрощаване[2].
(1) Лев. 16:14-19; (2) Лев. 17:11; Мт. 26:28
23 И така, беше необходимо образите
на небесните неща[1] да се очистват с
тези *жертви,* а самите небесни неща –
с по-добри жертви от тези. (1) гл. 8:5
24 Защото Христос не влезе в свети-
лище, направено от *човешки* ръце, *кое-
то е* образ на истинското, а в самите
небеса[1], за да се яви сега пред Божи-
ето лице заради нас[2]; (1) гл. 8:1; (2) гл. 7:25
25 и не за да принася Себе Си мно-
го пъти, както първосвещеникът влиза
в светилището всяка година с чужда
кръв[1], (1) ст. 7
26 защото тогава Той трябваше да е
страдал много пъти от създаването на
света; но сега се яви веднъж в края на
вековете[1], за да отстрани греха, като
принесе Себе Си в жертва[2].
(1) 1 Кор. 10:11; Гал. 4:4;
(2) гл. 1:3; 7:27; Дан. 9:24; Йн. 1:29; Римл. 6:10
27 И както на хората е определено
веднъж да умрат[1], а след това – съд[2],
(1) Бит. 3:19; 1 Лет. 29:15; (2) гл. 6:2
28 така и Христос беше принесен
веднъж, за да понесе греховете на
мнозина[1], и ще се яви втори път[2], без
да има работа с грях, за спасението на
онези, които Го очакват[3].
(1) Ис. 53:12; 1 Петр. 2:24; Римл. 4:25;
(2) Йн. 14:3; 2 Тим. 4:8; (3) 1 Сол. 1:10

10 Защото законът, съдържайки *в
себе си само* сянката на бъдещите доб-
рини[1], а не самия образ на нещата, не
може никога чрез едни и същи жертви,
които непрекъснато се принасят, годи-
на след година, да направи съвършени
онези, които пристъпват *да жертват[2].*
(1) гл. 8:5; (2) гл. 7:18,19
2 В противен случай не би ли преста-
нало принасянето *на жертвите,* защото
тези, които ги принасят, веднъж очис-
тени, не биха имали вече никакво съз-
нание за грехове?
3 Но чрез тези *жертви* греховете вся-
ка година се напомнят[1]; (1) Лев. 16:34

4 **защото не е възможно кръвта от
юнци и от козли да отстрани грехове-
те**[1]**.** (1) гл. 9:9; Мих. 6:6,7
5 **Затова** *Христос,* **като влиза в света,
казва: „Жертва и принос не си поже-
лал, но приготвил си Ми тяло**[1]**;** (1) гл. 2:14
6 **всеизгаряния и** *жертви* **за грях не са
Ти угодни**[1]**.** (1) Пс. 51:16
7 **Тогава казах: Ето, идвам – в свитъ-
ка-книга е писано за Мен**[1] **– да изпъл-
ня Твоята воля, о, Боже**[2]**."**
(1) Йн. 5:39; (2) Пс. 40:6-8; Йн. 4:34
8 **Като казва първо: „Жертви и при-
носи, и всеизгаряния, и** *жертви* **за грях
не си пожелал, нито са Ти угодни" –
които се принасят според закона –**
9 *а* **после казва: „Ето, дойдох да из-
пълня волята Ти", Той отменя първото,
за да постанови второто**[1]**;** (1) гл. 7:18,19
10 **според която воля ние сме осве-
тени**[1] **чрез принасянето на тялото на
Иисус Христос**[2] **веднъж завинаги**[3]**.**
(1) Йн. 17:19; Гал. 1:4; (2) Еф. 5:2; (3) гл. 7:27
11 **И всеки свещеник, като стои и
служи всеки ден**[1]**, принася много пъти
едни и същи жертви, които никога не
могат да отмахнат греховете**[2]**;**
(1) Изх. 29:38; (2) ст. 4
12 **но Той, като принесе една жертва
за греховете**[1]**, седна завинаги отдясно
на Бога**[2]**;** (1) гл. 9:12,26; (2) гл. 1:3; Деян. 7:56
13 **и оттогава насам чака, докато вра-
говете Му се положат за Негово под-
ножие**[1]**.** (1) гл. 1:13
14 **Защото с един принос Той е усъ-
вършенствал завинаги онези, които се
освещават**[1]**.** (1) гл. 2:11
15 **И Светият Дух също ни свидетел-
ства** *за това*[1]*;* **защото, след като е казал
преди това:** (1) гл. 9:8; Мк. 12:36
16 **„Ето заветът, който ще направя с
тях след онези дни, казва Господ: ще
положа законите Си в сърцата им и
ще ги напиша в умовете им**[1]**"; и** *после
добавя:* (1) гл. 8:10; Ер. 31:33
17 **„И греховете им и беззаконията им
няма да помня вече**[1]**."** (1) гл. 8:12; Пс. 103:12
18 **А където има опрощаване за тези
неща,** *там* **няма вече принос за грях.**
19 **И така, братя, като имаме дързно-
вение да влезем в светилището чрез
кръвта на Иисус**[1]**,** (1) гл. 7:25; Еф. 2:18
20 **през един нов и жив път**[1]**, който
Той е открил за нас през завесата, то-
ест плътта Си**[2]**,**
(1) Йн. 14:6; (2) Мт. 27:51; Йн. 1:14
21 **и** *като имаме* **велик Свещеник над
Божия дом**[1]**,** (1) гл. 3:1,6; Зах. 6:13
22 **нека пристъпваме с истинно сър-
це**[1] **в пълна увереност на вярата**[2]**, след
като сърцата ни са били поръсени,** *за
да се очистят* **от зла съвест**[3]**, и тялото
ни е било измито в чиста вода**[4]**;**
(1) Йн. 4:24; (2) гл. 11:1; (3) гл. 9:14; (4) Изх. 29:4; 2 Кор. 7:1
23 **нека държим неотстъпно изповяд-
ването на надеждата**[1]**, защото е верен
Този, който е дал обещанието**[2]**;**
(1) гл. 3:6; 4:14; (2) гл. 6:18; 1 Кор. 1:9
24 **и нека внимаваме един за друг, за
да се поощряваме към любов**[1] **и добри
дела**[2]**,** (1) 1 Йн. 4:7; (2) Тит 2:14
25 **като не преставаме да се събира-
ме заедно, както някои имат обичай**
да престават, **а да се увещаваме** *един
друг*[1]*,* **и то толкова повече, колкото по-
вече виждате, че Денят наближава**[2]**.**
(1) гл. 3:13; (2) ст. 37
26 **Защото, ако съгрешаваме самовол-
но, след като сме приели познаването
на истината**[1]**, не остава вече никаква
жертва за грехове,** (1) гл. 6:4
27 **а едно страшно очакване на съда и
на едно огнено негодувание, което ще
изпояде противниците**[1]**.**
(1) Ис. 26:11; 2 Сол. 1:8
28 **Ако някой, който е престъпил зако-
на на Мойсей, умира безпощадно**[1] **при**
думата **на двама или трима свидете-
ли**[2]**,** (1) гл. 2:2; (2) Мт. 18:16
29 *то* **колко по-тежко наказание, мис-
лите, ще заслужи онзи, който е по-
тъпкал Божия Син и е счел за просто
нещо кръвта на завета**[1]**, с която е бил
осветен, и е оскърбил Духа на благо-
датта**[2]**?** (1) гл. 13:20; Мт. 26:28; (2) гл. 2:3; Мт. 12:31,32
30 **Защото познаваме Този, който е
казал: „Мое е възмездието, Аз ще от-
платя"; и пак: „Господ ще съди народа
Си**[1]**."** (1) Втзк. 32:35,36; Пс. 135:14; Римл. 12:19

31 Страшно е да падне *човек* в ръцете на живия Бог[1]. (1) Втзк. 32:41

32 Припомняйте си също предишните дни, когато, след като бяхте просветлени, издържахте голяма борба от страдания[1], (1) Фил. 1:29,30

33 когато понякога бяхте публично опозорявани с хули и оскърбления, а понякога – като съучастници на тези, които страдаха така[1]. (1) 1 Кор. 4:9; 1 Сол. 2:14

34 Защото вие не само страдахте заедно с онези, които бяха в окови[1], но и посрещахте с радост разграбването на имота си[2], знаейки, че вие си имате по-добър и траен имот[3]. (1) гл. 6:10; 13:3; 2 Тим. 1:16; (2) Як. 1:2; 1 Петр. 4:13; (3) Мт. 6:20; 19:29

35 И така, не напускайте дръзновението си, за което имате голяма награда[1]. (1) гл. 11:26

36 Защото се нуждаете от търпение[1], така че, след като извършите Божията воля, да получите обещаното[2]. (1) Мк. 13:13; Лк. 8:15; 21:19; Як. 5:7; (2) гл. 6:12,15

37 Защото още твърде малко време и ще дойде Този, който има да дойде[1], и няма да се забави[2]. (1) 1 Сол. 4:16; (2) ст. 25; Авак. 2:3; Як. 5:8; 2 Петр. 3:9; Фил. 4:5; Откр. 3:11

38 „А Моят праведник ще живее чрез вяра[1]“; и „ако се дръпне назад, няма да благоволи в него душата Ми[2].“ (1) Авак. 2:4; Римл. 1:17; Гал. 3:11; (2) Ер. 14:10; Лк. 9:62; 1 Кор. 10:5

39 Ние обаче не сме от онези, които се дърпат назад за погибел, а от тези, които вярват и душата им се спасява[1]. (1) 1 Петр. 1:9

11 А вярата е твърдата увереност в неща, за които се надяваме[1], убеденост в неща, които не виждаме[2]. (1) Римл. 8:25; (2) гл. 10:22; 2 Кор. 4:18; 5:7

2 Защото заради нея древните получиха свидетелство[1]. (1) ст. 39

3 С вяра разбираме, че световете са били устроени с Божието слово[1], така че видимото не стана от видими неща. (1) Бит. 1:1; Пс. 33:6,9

4 С вяра Авел принесе на Бога подобра жертва от тази на Каин[1], чрез която за него се засвидетелства, че е праведен[2], тъй като Бог свидетелства за неговите дарове. И чрез тази *вяра* той, макар и мъртъв, още говори[3]. (1) Бит. 4:4,5; (2) Мт. 23:35; (3) гл. 12:24

5 С вяра Енох беше преселен, за да не види смърт, и не *можеше* да бъде намерен, защото Бог го пресели. Понеже преди неговото преселване за него беше свидетелствано, че е бил угоден на Бога[1]. (1) Бит. 5:24

6 А без вяра не е възможно да се угоди *на Бога,* защото, който идва при Бога, трябва да вярва, че Той съществува[1], и *че* възнаграждава тези, които Го търсят[2]. (1) Пс. 10:4; (2) 2 Лет. 15:7

7 С вяра Ной, предупреден *от Бога* за неща, които още не се виждаха, *и* движен от страхопочитание, направи ковчег за спасение на своя дом[1]. Чрез тази *вяра* той осъди света[2] и стана наследник на правдата, която е от вяра[3]. (1) Бит. 6:22; 7:7; (2) 1 Петр. 3:20; (3) Бит. 15:6; Римл. 3:22

8 С вяра Авраам, когато беше повикан да излезе *и да отиде* на едно място, което щеше да получи в наследство[1], послуша и излезе, без да знае къде отива[2]. (1) Деян. 7:3,4; (2) Бит. 12:1-4

9 С вяра той се засели в обещаната земя като в чужда[1] и живееше в шатри с Исаак и Яков[2], сънаследниците на същото обещание[3], (1) Бит. 17:8; 23:4; (2) Бит. 13:18; 26:25; 35:21; (3) гл. 6:17; Бит. 26:3; 35:12

10 защото очакваше един град, който има *вечни* основи[1], на който Архитект и Строител е Бог[2]. (1) гл. 12:22; 13:14; Откр. 21:14; (2) ст. 16; 2 Кор. 5:1

11 С вяра и самата Сара получи сила да зачене[1] и роди в преминала възраст[2], понеже счете за верен Този, който беше дал обещанието. (1) Бит. 21:2; (2) Бит. 17:17; 18:12; Римл. 4:19

12 Затова *само* от един човек, и то замъртвял, се народи толкова многобройно *потомство,* колкото са звездите на небето и колкото е крайморският пясък, който не може да се изброи[1]. (1) Бит. 22:17; Втзк. 1:10; 3 Царе 4:20

13 Всички тези умряха във вяра, тъй като не бяха получили *изпълнението на*

обещанията; но като ги видяха отдалеч
и като ги приветстваха[1], изповядаха, че
са чужденци и пришълци на земята[2].
(1) Йн. 8:56; (2) Бит. 23:4; 47:9; Пс. 39:12; 1 Петр. 2:11
14 **А онези, които говорят така, показ-**
ват явно, че търсят *свое* **отечество.**
15 **И наистина, ако те са мислели за**
онова *отечество,* **от което са били из-**
лезли, щяха да имат време да се вър-
нат.
16 **Но сега те копнеят за едно по-до-**
бро *отечество,* **тоест небесно[1]. Затова**
Бог не се срамува от тях, да се наре-
че техен Бог[2], защото им е приготвил
град[3]. (1) Фил. 3:20; (2) Изх. 3:6,15; Мт. 22:32; (3) ст. 10
17 **С вяра Авраам, когато беше изпит-**
ван, принесе Исаак в жертва[1] – онзи,
който беше получил обещанията, при-
несе единородния си *син;*
(1) Бит. 22:10; Як. 2:21
18 **онзи, за когото беше казано: „По**
Исаак ще се нарече твоето потом-
ство[1]"; (1) Бит. 21:12; Римл. 9:7
19 **като разсъди, че Бог може да въз-**
кресява и от мъртвите, откъдето, като
символ* *на възкресението,* **го и получи**
обратно[1].
**букв.:* парабола, съпоставяне, уподобяване; (1) Римл. 4:17
20 **С вяра Исаак благослови Яков и**
Исав за неща, които щяха да дойдат[1].
(1) Бит. 27:27-29,39,40
21 **С вяра Яков на умиране благосло-**
ви всеки от синовете на Йосиф[1] и се
поклони *на Бога, подпирайки се* **на върха**
на тоягата си[2]. (1) Бит. 48:20; (2) Бит. 47:31
22 **С вяра Йосиф на умиране спомена**
за излизането на израилевите синове и
даде поръчка за костите си[1].
(1) Бит. 50:25; Изх. 13:19; Иис. Нав. 24:32
23 **С вяра, когато се роди Мойсей,**
родителите му го криха три месеца,
защото видяха, че беше красиво дете[1],
и не се бояха от заповедта на царя[2].
(1) Изх. 2:2; Деян. 7:20; (2) Изх. 1:22
24 **С вяра Мойсей, когато стана на**
възраст, отказа да се нарича син на
дъщерята на фараона[1] (1) Изх. 2:11
25 **и предпочете да страда с Божия**
народ, а не да се наслаждава времен-
но на греха,
26 **като счете опозоряването на Хрис-**
тос[1] за по-голямо богатство от египет-
ските съкровища, защото гледаше към
наградата[2].
(1) гл. 13:13; Пс. 69:10; (2) гл. 10:35; Мт. 5:12
27 **С вяра той напусна Египет[1], без да**
се бои от царския гняв[2], защото издър-
жа, като че ли виждаше Невидимия.
(1) Изх. 12:51; (2) Изх. 10:28,29
28 **С вяра изпълни Пасхата и поръсва-**
нето с кръвта, за да не се допре до тях
този, който погубваше първородните[1].
(1) Изх. 12:12,13
29 **С вяра** *израилтяните* **минаха през**
Червено море като по суша, а египтя-
ните, като се опитаха *да направят също-*
то, **се издавиха[1].** (1) Изх. 14:21-28
30 **Чрез вяра стените на Ерихон пад-**
наха, след като бяха обикаляли седем
дни около тях[1]. (1) Иис. Нав. 6:20
31 **С вяра блудницата Раав не загина**
заедно с непокорните, като прие съг-
ледвачите с мир[1].
(1) Иис. Нав. 6:25; Як. 2:25
32 **И какво повече да кажа? Защото**
няма да ми стигне време да говоря
за Гедеон[1], Варак[2], Самсон[3] и Ефтай[4],
още и за Давид[5], и за Самуил[6], и за
пророците[7],
(1) Съд. 6:11; (2) Съд. 4:6; (3) Съд. 13:24; (4) Съд. 11:1;
(5) 1 Царе 16:13; (6) 1 Царе 1:20; (7) Як. 5:10
33 **които с вяра побеждаваха царства[1],**
раздаваха правда[2], получаваха обеща-
ния[3], затваряха устите на лъвове[4],
(1) 2 Царе 8:1-6; (2) 2 Царе 8:15;
(3) гл. 6:12; (4) Съд. 14:6; Дан. 6:22
34 **угасяха силата на огъня[1], избягваха**
от острието на меча, от слабост става-
ха силни, ставаха силни в бой, обръ-
щаха в бяг чужди войски, (1) Дан. 3:25
35 **жени приемаха мъртвите си въз-**
кресени[1]. А други бяха мъчени, като не
приемаха да бъдат освободени, за да
получат по-добро възкресение[2],
(1) Лк. 7:15; 3 Царе 17:22; 4 Царе 4:35; (2) Мт. 16:25
36 **други бяха подлагани на изпитания**
от подигравки[1] и бичувания, а още и
окови и тъмници[2],
(1) Пс. 123:4; Ер. 20:7,8; (2) Ер. 37:15
37 **бяха убивани с камъни[1], изкуша-**
вани, разрязвани с триони, умираха

заклани от меч[2], скитаха се в овчи и
кози кожи, като търпяха лишения, бед-
ствия и страдания.
(1) 3 Царе 21:13; 2 Лет. 24:21; (2) 3 Царе 19:10
38 **Тези, за които светът не беше дос-**
тоен, се скитаха по пустините и пла-
нините, по пещерите и рововете на
земята[1]. (1) 3 Царе 18:13
39 **Но всички тези, макар и да бяха**
засвидетелствани чрез вярата[1], не по-
лучиха *изпълнението на* **обещанието[2],**
(1) ст. 2; (2) Мт. 13:17
40 **да не би да достигнат съвършен-**
ство без нас[1]; защото за нас Бог беше
предвидил нещо по-добро.
(1) гл. 12:23; Откр. 6:11

12 **Затова и ние, като сме заобико-**
лени от такъв голям облак свидетели,
нека отхвърлим всяко бреме[1] и греха,
който лесно ни оплита[2], и нека тича-
ме с издръжливост в поставеното пред
нас поприще[3],
(1) 2 Тим. 2:4; (2) Римл. 13:12; (3) 1 Кор. 9:24
2 **като гледаме на Иисус[1], Начинателя**
и Завършителя на *нашата* **вяра, който**
заради предстоящата Му радост издър-
жа кръста[2], като презря срама[3], и сед-
на отдясно на Божия престол[4].
(1) Пс. 25:15; Мт. 17:8; (2) 1 Петр. 2:24; Фил. 2:8;
(3) Пс. 69:19; (4) гл. 1:3
3 **Защото размислете за Този, който**
издържа такава враждебност против
Себе Си от грешниците[1], за да не ви
дотяга и да не ставате малодушни[2].
(1) Лк. 2:34; (2) 2 Сол. 3:5
4 **Не сте се съпротивили още до кръв**
в борбата си против греха
5 **и сте забравили увещанието, което**
ви съветва като синове: „Сине мой, не
презирай наказанието на Господа[1] и не
отслабвай, когато те изобличава Той,
(1) Йов 5:17
6 **защото Господ наказва този, когото**
люби[1], и бие всеки син, когото прие-
ма[2].“ (1) Втзк. 8:5; Откр. 3:19; (2) Пр. 3:11,12
7 **Ако търпите наказание, Бог постъп-**
ва с вас като със синове, защото кой е
този **син, когото баща** *му* **не наказва?[1]**
(1) Пр. 13:24

8 **Но ако сте без наказание, в което**
всички участват, тогава сте незаконо-
родени *деца,* **а не синове.**
9 **Освен това, имали сме бащи по**
плът, които са ни наказвали, и ние сме
ги почитали[1]; не *трябва* **ли много по-**
вече да се покоряваме[2] на Отца на
духовете[3] и да живеем?
(1) Лев. 19:3; (2) Як. 4:7; (3) Чис. 16:22
10 **Защото те са** *ни* **наказвали за крат-**
ко време, както са смятали за добре;
а Той – за *наша* **полза[1], за да бъдем**
участници в Неговата святост.
(1) 1 Кор. 11:32
11 **Нито едно наказание не изглежда**
да е за радост, а за скръб[1]; но после
донася мирния плод на правдата[2] на
тези, които са били обучавани чрез
него. (1) 1 Петр. 1:6; (2) Ис. 32:17; Як. 3:18
12 **Затова „укрепете немощните ръце**
и отслабналите колена[1]“
(1) Йов 4:3,4; Ис. 35:3
13 **и направете за краката си прави**
пътища[1], за да не се отклони куцото, а
да се изцели. (1) Пр. 4:26
14 **Търсете мир с всички[1] и онова**
освещение[2], без което никой няма да
види Господа[3], (1) Пс. 34:14; 1 Петр. 3:11;
Римл. 12:18; (2) 1 Петр. 1:15,16; 2 Кор. 7:1; (3) Мт. 5:8
15 **като внимавате да не би някой да**
не достигне до Божията благодат[1]; да
не би да поникне някой горчив корен[2],
който да *ви* **смущава, така че мнозина**
да се осквернят от него;
(1) 2 Кор. 6:1; (2) Втзк. 29:18
16 **да не би някой да е блудник[1] или**
безбожник, като Исав, който за едно
ястие продаде първородството си[2],
(1) Еф. 5:3; (2) Бит. 25:33
17 **понеже знаете, че даже когато ис-**
каше след това да наследи благослове-
нието, той беше отхвърлен, защото не
намери място за покаяние, въпреки че
го потърси със сълзи[1]. (1) Бит. 27:34,38
18 **Защото вие не сте пристъпили до**
осезаема планина и *която е* **пламнала в**
огън, *нито* **до тъмнина, мрак и буря[1],**
(1) Втзк. 4:11
19 *нито сте чули* **звук на тръба и глас**
на думи[1] – *такъв, че* **онези, които го**

чуха, се помолиха да не им се говори повече нито дума[2],
(1) Изх. 19:16-19; (2) Изх. 20:19

20 **защото не можеха да издържат онова, което им се заповядваше: „Даже животно, ако се допре до планината, да се убие с камъни[1]",**
(1) Изх. 19:13

21 **и гледката беше толкова страшна,** *че* **Мойсей каза: „Много съм уплашен и разтреперен[1]" –** (1) Втзк. 9:19

22 **а пристъпихме при хълма Сион, при града на живия Бог[1], небесния Ерусалим[2], и при десетки хиляди ангели[3], при празничното събрание**
(1) гл. 11:10; Пс. 87:3,5; Еф. 2:19; (2) Гал. 4:26; Откр. 3:12; (3) Дан. 7:10; Откр. 5:11

23 **и при събранието на първородните, които са записани на небесата[1], при Бога, Съдията на всички[2], при духовете на усъвършенстваните праведници[3],**
(1) Лк. 10:20; (2) Бит. 18:25; (3) гл. 11:40

24 **при Иисус, Посредника на нов завет[1], и при поръсената кръв[2], която говори по-добре от тази на Авел[3].**
(1) гл. 8:6; Мк. 14:24; (2) 1 Петр. 1:2; (3) гл. 11:4; Бит. 4:10

25 **Внимавайте да не отхвърлите Този, който говори; защото, ако не избегнаха** *наказанието* **онези, които отхвърлиха този, който** *ги* **предупреждаваше на земята, колко повече не** *ще избегнем* **ние, ако се отвърнем от Онзи, който** *предупреждава* **от небесата[1],** (1) гл. 2:3

26 **чийто глас разтърси тогава земята[1]! Но сега Той обеща, като каза: „Още веднъж Аз ще разтърся не само земята, но и небето[2]."**
(1) Изх. 19:18; Пс. 68:8; (2) Аг. 2:6

27 **А това „още веднъж" означава премахването на онези неща, които могат да се разклатят, тоест направените неща, за да останат тези, които не могат да се разклатят[1].** (1) Ис. 51:6,8; Дан. 2:44

28 **Затова, понеже приемаме непоклатимо царство[1], нека бъдем благодарни и така да служим благоугодно на Бога с благоговение и страхопочитание[2];**
(1) Лк. 12:32; (2) Пс. 2:11; 1 Петр. 1:17

29 **защото и нашият Бог е огън поглъщащ[1].** (1) Втзк. 4:24; 9:3; Пс. 18:8

13 **Постоянствайте в братолюбието[1].**
(1) Йн. 13:34; 1 Петр. 3:8

2 **Не забравяйте гостолюбието[1], понеже чрез него някои, без да знаят, са приели на гости ангели[2].**
(1) Римл. 12:13; (2) Бит. 18:2-5; 19:2,3

3 **Помнете затворените[1], като че заедно с тях сте затворени, страдащите, понеже и самите вие сте в тяло.**
(1) гл. 10:34; Римл. 12:15; Кол. 4:18

4 **Женитбата да бъде на почит у всички и леглото – неосквернено, защото Бог ще съди блудниците и прелюбодейците[1].** (1) 2 Петр. 2:9,10

5 **Не се отдавайте на сребролюбие[1], задоволявайте се с това, което имате[2], защото** *Бог* **е казал: „Никак няма да те оставя и никак няма да те напусна[3]."**
(1) Лк. 12:15; (2) 1 Тим. 6:6,8; (3) Бит. 28:15; Втзк. 31:6; Иис. Нав. 1:5; 1 Лет. 28:20

6 **Така че ние смело можем да кажем: „Господ ми е помощник, няма да се убоя; какво ще ми стори човек?[1]"**
(1) Пс. 118:6

7 **Помнете онези, които ви ръководят, които са ви говорили Божието слово[1], и подражавайте на вярата им, като гледате следствията от техния начин на живот.** (1) 1 Сол. 3:6

8 **Иисус Христос е същият вчера, днес и до века[1].** (1) гл. 7:24; Пс. 102:27

9 **Не се увличайте по разни и странни учения[1], защото е добре сърцето да се укрепва с благодат, а не с** *наредби за* **ястия[2], от които не са имали полза онези, които са се водили по тях[3].**
(1) Еф. 4:14; (2) гл. 9:10; (3) 1 Кор. 8:8

10 **Ние имаме олтар, от който нямат право да ядат онези, които служат в скинията.**

11 **Защото телата на животните, чиято кръв първосвещеникът внася в светилището** *като жертва* **за греховете, се изгарят вън от стана[1].**
(1) Лев. 4:12,21; 16:27

12 **Затова и Иисус, за да освети народа чрез Своята Собствена кръв, пострада вън от** *градската* **порта[1].**
(1) Мк. 15:20

13 **И така, нека и ние излизаме към**

Него вън от стана[1]**, понасяйки Неговия**
позор[2]**.** (1) Изх. 33:7; (2) гл. 11:26
14 **Защото тук ние нямаме постоянен**
град, а търсим този, който ще дойде[1]**.**
(1) гл. 11:10
15 **И така, чрез Него нека принасяме**
на Бога непрестанно жертва на хвале-
ние[1]**, тоест плод на устни, които изпо-**
вядват Неговото Име[2]**.**
(1) Пс. 27:6; 50:14,23; (2) Ос. 14:2
16 **И не забравяйте да вършите добро**
и да разделяте с другите[1]**, защото таки-**
ва жертви са угодни на Бога[2]**.**
(1) гл. 6:12; (2) Фил. 4:18
17 **Подчинявайте се на онези, които**
ви ръководят[1]**, и се покорявайте, за-**
щото те бдят за вашите души като та-
кива, които ще отговарят[2]**; за да пра-**
вят това с радост, а не с въздишане,
защото *да го правят с въздишане* **не е**
полезно за вас.
(1) 1 Петр. 5:5; 1 Сол. 5:12,13; (2) Езек. 3:18,20
18 **Молете се за нас**[1]**, защото сме**
уверени, че имаме чиста съвест, като
искаме във всичко да постъпваме до-
бре[2]**.** (1) Кол. 4:3; (2) Деян. 24:16
19 **А особено** *ви* **моля да правите това,**
за да мога по-скоро да ви бъда вър-
нат[1]**.** (1) Филим. 22
20 **А Бог на мира**[1]**, който чрез кръвта**
на вечния завет[2] **възведе от мъртвите**[3]
великия Пастир на овцете[4] **– нашия**
Господ Иисус – (1) Римл. 15:33; (2) гл. 10:29;
Езек. 37:26; Зах. 9:11; (3) 1 Петр. 1:21; (4) Йн. 10:11
21 **нека ви усъвършенства във всяко**
добро нещо[1]**, за да вършите Негова-**
та воля[2]**, като изработва във вас това,**
което е угодно пред Него[3]**, чрез Иисус**
Христос, на когото да бъде слава за
вечни векове. Амин[4]**.**
(1) Кол. 1:10; 2 Сол. 2:17; (2) Кол. 4:12;
(3) Фил. 2:13; 2 Сол. 1:11; (4) Римл. 11:36
22 **И аз ви умолявам, братя, да прие-**
мете с търпение това напътствено сло-
во, защото ви писах накратко[1]**.**
(1) 1 Петр. 5:12
23 **Знайте, че нашият брат Тимотей е**
пуснат на свобода; и с него, ако дойде
скоро, ще ви видя.
24 **Поздравете всички, които ви ръ-**
ководят, и всички светии! Поздравяват
ви тези, които са от Италия[1]**.** (1) Фил. 4:22
25 **Благодат да бъде с всички вас**[1]**.**
Амин. (1) Кол. 4:18

ОТКРОВЕНИЕТО
на Иисус Христос

1 Откровението на Иисус Христос[1],
което Му даде Бог, за да покаже на
слугите Си онова, което скоро трябва
да стане[2], и изпрати и го извести чрез
ангела Си[3] на Своя слуга Йоан[4],
(1) 1 Тим. 6:14,15; (2) ст. 19; гл. 4:1; 22:6; Дан. 2:28,45;
Соф. 1:14; (3) гл. 22:16; Дан. 8:16; (4) Чис. 24:14; Ам. 3:7
2 който засвидетелства Божието слово
и свидетелството[1] на Иисус Христос, *и*
всичко, което е видял[2]. (1) ст. 9; гл. 6:9;
12:17; 14:12; 19:10; 20:4; (2) Йн. 21:24; 1 Йн. 1:2
3 Блажен този, който чете, и онези,
които слушат думите на това проро-
чество и пазят написаното в него[1], за-
щото времето е близо[2].
(1) гл. 22:7; Лк. 11:28; (2) гл. 22:10
4 Йоан до седемте църкви, които са в
Азия*: Благодат и мир *да бъде* на вас от
Онзи, който е и който е бил[1], и който
идва[2], и от седемте Духове, които са
пред Неговия престол[3],
*вж. бел. към Деян. 16:6
(1) гл. 11:17; 16:5; (2) гл. 4:8; (3) гл. 3:1; 4:5; 5:6
5 и от Иисус Христос, верния Сви-
детел[1], Първородния на мъртвите[2] и
Началника на земните царе[3]. На Този,
който ни люби[4] и ни е освободил от
нашите грехове чрез кръвта Си[5],
(1) гл. 3:14; Ис. 55:4; Йн. 18:37; (2) Кол. 1:18; (3) гл. 19:16;
Пс. 72:11; 89:27; (4) Йн. 13:1; (5) гл. 7:14; 22:14
6 и който ни е направил царство и
свещеници[1] на Своя Бог и Отец, на
Него *да бъде* слава и господство за веч-
ни векове! Амин[2].
(1) гл. 5:10; 20:6; Ис. 61:6; 1 Петр. 2:5,9; (2) Римл. 11:36
7 Ето, идва[1] с облаците[2]; и ще Го види
всяко око и онези, които Го прободо-
ха[3]; и всички земни племена ще запи-
даят заради Него[4]. Да, амин.
(1) Пс. 50:3; (2) Дан. 7:13; Мт. 26:64; Деян. 1:11;
(3) Йн. 19:37; (4) Мт. 24:30
8 Аз съм Алфа и Омега[1], (Началото и
Краят) – казва Господ Бог, който е и
който е бил, и който идва[2], Всемогъ-
щият[3]. (1) гл. 21:6; 22:13; (2) гл. 4:8; (3) Бит. 17:1
9 Аз, Йоан, ваш брат и участник заед-
но с вас в скръбта и в царството, и в
търпението[1], в *Името на* Иисус (Хрис-
тос), бях на острова, наречен Патмос,
заради Божието слово и свидетелство-
то на Иисус (Христос)[2]. (1) 2 Сол. 1:4; (2) ст. 2
10 В Господния Ден бях в Духа[1] и чух
зад себе си силен глас като от тръба[2],
(1) гл. 4:2; 21:10; (2) гл. 4:1; Изх. 19:19; Пс. 29:4
11 който казваше: Това, което виж-
даш, напиши на книга[1] и *го* изпрати до
седемте църкви[2]: до Ефес и до Смирна,
и до Пергам, и до Тиатир, и до Сардис,
и до Филаделфия, и до Лаодикия.
(1) Ер. 36:2; (2) ст. 20; гл. 22:16
12 И се обърнах да видя гласа, който
ми говореше. И като се обърнах, ви-
дях седем златни светилника[1] (1) Зах. 4:2
13 и по средата на седемте светилни-
ка[1] – *Един,* като Човешкия Син[2], обле-
чен с дълга до петите дреха и препа-
сан със златен пояс около гърдите.
(1) гл. 2:1; (2) гл. 14:14; Езек. 1:26; Дан. 7:13; 10:16
14 А главата и косата Му бяха бели
като бяла вълна, като сняг[1], и очите
Му – като огнен пламък[2],
(1) Дан. 7:9; (2) гл. 19:12; Дан. 10:6

15 **и краката Му – като лъскав бронз,
нажежен в пещ[1], а гласът Му – като
звук от много води[2].** (1) гл. 2:18; 10:1;
Езек. 1:27; (2) гл. 14:2; 19:6; Езек. 1:24; 43:2

16 **И в дясната Си ръка имаше седем
звезди[1], и от устата Му излизаше меч,
остър и от двете страни[2], и лицето Му**
светеше, **както свети слънцето в си-
лата си[3].**
(1) гл. 2:1; 3:1; (2) гл. 2:12,16; 19:15,21; (3) гл. 10:1; Мт. 17:2

17 **И когато Го видях, паднах при
краката Му като мъртъв[1]; а Той сложи
дясната Си ръка върху мен и каза: Не
се бой, Аз съм Първият и Последният[2],
и Живият;**
(1) Дан. 8:18; 10:8,9; (2) гл. 2:8; 22:13; Ис. 44:6; 48:12

18 **и бях мъртъв, и ето, живея[1] за
вечни векове[2]; и имам ключовете на
смъртта и на ада.** (1) Мт. 28:7; (2) Евр. 7:16,24

19 **Напиши** *това,* **което си видял, и**
това, **което е, и** *това,* **което ще бъде
след това[1].** (1) ст. 1

20 **Тайната на седемте звезди, които
видя в дясната Ми ръка, и на седемте
златни светилника[1]: седемте звезди са
ангелите на седемте църкви, а седемте
светилника са седемте църкви[2].**
(1) гл. 2:1; (2) ст. 11

2 **До ангела на ефеската църква[1]
пиши: Това казва Онзи, който държи
седемте звезди в дясната Си ръка,
който ходи сред седемте златни све-
тилника[2]:** (1) Еф. 1:1; (2) гл. 1:13,16,20

2 **Зная твоите дела[1], твоя труд и тво-
ето търпение[2], и че не можеш да тър-
пиш злите** *хора[3];* **и си изпитал онези,
които наричат себе си апостоли, а не
са, и си ги намерил лъжливи[4];**
(1) ст. 19; гл. 3:1,8,15; Евр. 6:10; (2) 1 Сол. 1:3;
(3) Пс. 139:21; (4) 1 Йн. 4:1; 2 Кор. 11:13

3 **и имаш търпение[1] и за Моето Име
си издържал[2], и не си се уморил.**
(1) 2 Сол. 1:4; (2) Фил. 1:29

4 **Но имам** *това* **против теб[1], че си
оставил първата си любов[2].**
(1) ст. 14,20; (2) Ер. 2:2; Мт. 24:12

5 **И така, спомни си откъде си паднал
и се покай[1], и върши първите си дела;
ако ли не, ще дойда при теб (скоро) и
ще отместя светилника ти от мястото
му, ако не се покаеш.**
(1) ст. 16; гл. 3:3,19; Ер. 18:8

6 **Но имаш това, че мразиш делата на
николаитите[1], които и Аз мразя.**
(1) ст. 15

7 **Който има ухо, нека слуша[1] какво
казва Духът на църквите![2] На този,
който победи[3], ще дам да яде от дър-
вото на живота[4], което е (сред) Божия
рай[5].** (1) гл. 13:9; Мт. 11:15; (2) ст. 11,17,29;
гл. 3:6,13,22; (3) ст. 11,17,26; гл. 3:5,12,21; 21:7;
(4) гл. 22:2,14,19; (5) Бит. 2:9; 3:22,24; Лк. 23:43

8 **До ангела на смирненската църква
пиши: Това казва Първият и Последни-
ят, който беше мъртъв и оживя[1]:**
(1) гл. 1:17,18

9 **Зная твоите дела, скръб и бедност –
но ти** *пак* **си богат[1] – и как те хулят
онези, които наричат себе си юдеи, а
не са, а са сатанинска синагога[2].**
(1) Як. 2:5; (2) гл. 3:9

10 **Не се страхувай от това, което
ще пострадаш[1]. Ето, дяволът скоро ще
хвърли** *някои* **от вас в тъмница[2], за да
бъдете изпитани, и ще имате скръб
десет дни. Бъди верен до смърт, и Аз
ще ти дам венеца на живота[3].**
(1) 1 Петр. 3:14; (2) Лк. 21:12; (3) Як. 1:12

11 **Който има ухо, нека слуша какво
казва Духът на църквите![1] Който побе-
ди[1], няма да бъде повреден от втората
смърт[2].** (1) ст. 7; (2) гл. 20:6,14; 21:8

12 **До ангела на пергамската църква
пиши: Това казва Този, който има ост-
рия от двете страни меч[1]:** (1) гл. 1:16

13 **Зная къде живееш –** *там,* **където е
престолът на Сатана, и държиш здраво
Името Ми, и не си се отрекъл от Мо-
ята вяра[1] даже в дните на Моя верен
свидетел Антипа[2], когото убиха между
вас, където живее Сатана.**
(1) 1 Тим. 5:8; (2) Деян. 22:20

14 **Но имам малко против теб[1], защо-
то имаш там някои, които държат уче-
нието на Валаам[2], който учеше Валак
да постави примка пред израилевите
синове, за да ядат идоложертвено и
да блудстват[3].**
(1) ст. 4; (2) 2 Петр. 2:15; (3) Чис. 25:1,2; 31:16

15 **Така също и ти имаш някои, които**

държат учението на николаитите, кое-
то мразя[1]. (1) ст. 6; 2 Петр. 2:1
16 Покай се![1] Ако ли не, ще дойда при
теб скоро и ще воювам против тях с
меча, *който излиза* от устата Ми[2].
(1) ст. 5; (2) гл. 1:16
17 Който има ухо, нека слуша как-
во казва Духът на църквите![1] На този,
който победи, ще дам да яде от скри-
тата манна[2]; ще му дам и бяло камъ-
че, и на камъчето написано ново име[3],
което никой не познава освен този,
който го получава.
(1) ст. 7; (2) Йн. 6:31-33; (3) гл. 3:12; Ис. 56:5; 62:2; 65:15
18 До ангела на тиатирската църква
пиши: Това казва Божият Син[1], който
има очи като огнен пламък и чиито
крака приличат на лъскав бронз[2]:
(1) Лк. 1:35; (2) гл. 1:14,15
19 Зная твоите дела и любовта, и вя-
рата, и служението, и твоето търпе-
ние[1], и че последните ти дела са пове-
че от първите. (1) ст. 2,3
20 Но имам против теб *това[1],* че тър-
пиш жената Езавел[2], която нарича себе
си пророчица и учи и прилъгва Моите
слуги да блудстват[3] и да ядат идоло-
жертвено[4]. (1) ст. 4; (2) 3 Царе 16:31;
(3) 4 Царе 9:22; (4) Изх. 34:15; 1 Кор. 10:20
21 И Аз ѝ дадох време да се покае за
блудството си, но тя не се покая.
22 Ето, Аз скоро ще я тръшна на легло;
и онези, които прелюбодействат с нея,
ще хвърля в голяма скръб, освен ако не
се покаят от нейните дела[1]; (1) Лк. 13:3
23 и децата ѝ ще убия с мор. И всич-
ките църкви ще познаят, че Аз съм
Този, който изпитвам вътрешностите и
сърцата[1]; и ще дам на всеки от вас
според делата му[2]. (1) Пс. 7:9; Ер. 11:20;
Йн. 2:25; Деян. 1:24; (2) гл. 20:12,13; 22:12; Пс. 62:12;
Ер. 17:10; 25:14; Мт. 16:27; Римл. 2:6; 2 Тим. 4:14
24 А казвам на вас, останалите в Ти-
атир, които не държат това учение и
които не са познали дълбочините на
Сатана, както казват: няма да наложа
на вас друг товар[1], (1) Деян. 15:28
25 но дръжте онова, което имате, до-
като дойда[1]. (1) гл. 3:11
26 А на този, който победи[1] и който
пази Моите дела докрай[2], ще дам власт
над нациите[3]; (1) ст. 7; (2) Евр. 3:14; (3) 1 Кор. 6:2
27 „и ще ги пасе с желязна тояга[1]
и те ще се строшат като грънчарски
съдове[2]“, както и Аз получих от Своя
Отец. (1) гл. 12:5; 19:15; (2) Пс. 2:9
28 И ще му дам зорницата[1].
(1) гл. 22:16; 2 Петр. 1:19
29 Който има ухо, нека слуша какво
казва Духът на църквите![1] (1) ст. 7

3

До ангела на сардикийската църк-
ва пиши: Това казва Онзи, който има
седемте Божии Духове[1] и седемте звез-
ди[2]: Зная твоите дела[3], че на име си
жив, а *всъщност* си мъртъв[4].
(1) гл. 1:4; (2) гл. 1:16; (3) гл. 2:2; Пс. 33:15; (4) 1 Тим. 5:6
2 Събуди се и укрепи останалото, ко-
ето е близо до умиране; защото не
намерих твоите дела съвършени пред
Моя Бог.
3 Затова помни как си приел и чул,
и *го* пази, и се покай[1]! И така, ако не
бодърстваш[2], ще дойда като крадец[3]
и няма да знаеш в кой час ще дойда
върху теб.
(1) гл. 2:5; (2) Мт. 24:42,43; (3) гл. 16:15; 1 Сол. 5:2
4 Но имаш няколко души в Сардис,
които не са осквернили дрехите си[1]
и ще ходят с Мен в бяло[2], защото са
достойни. (1) Юда 23; (2) гл. 4:4; 6:11; 7:9,13; 19:8
5 Който победи[1], ще се облече така
в бели дрехи[2] и Аз никога няма да из-
лича името му от книгата на живота[3],
а ще изповядам името му пред Моя
Отец и пред Неговите ангели[4].
(1) гл. 2:7; (2) ст. 4;
(3) гл. 13:8; 17:8; 20:12,15; 21:27; Лк. 10:20; (4) Мт. 10:32
6 Който има ухо, нека слуша какво
казва Духът на църквите![1] (1) гл. 2:7
7 До ангела на филаделфийската
църква пиши: Това казва Светият[1], Ис-
тинният[2], у когото е Давидовият ключ;
който отваря, и никой няма да затва-
ря; и затваря, и никой няма да отва-
ря[3]: (1) Лк. 1:35;
(2) гл. 6:10; 1 Йн. 5:20; (3) Йов 12:14; Ис. 22:22
8 Зная твоите дела[1]. Ето, поставих
пред теб отворена врата[2], която никой
не може да затвори, защото ти имаш

малко сила, и *пак* **си опазил Моето сло-**
во[3] **и не си се отрекъл от Моето Име.**
(1) гл. 2:2; (2) 1 Кор. 16:9; (3) Йн. 17:6; 1 Тим. 6:14
9 **Ето, давам** *ти* **от сатанинската си-**
нагога онези, които наричат себе си
юдеи, но не са[1]**, а лъжат; ето, ще ги**
накарам да дойдат и да се поклонят
пред твоите крака[2]**, и да познаят, че Аз**
те възлюбих[3]**.**
(1) гл. 2:9; (2) Ис. 45:14; 49:23; 60:14; (3) Ис. 43:4
10 **Понеже си опазил словото на Мое-**
то търпение[1]**, и Аз ще те опазя от часа**
на изпитанието, което ще дойде върху
цялата вселена[2]**, за да изпита земните**
жители[3]**.** (1) гл. 14:12; (2) гл. 7:14; 2 Петр. 2:9;
(3) гл. 6:10; 8:13; 11:10; 13:8,14; 14:6; 17:8
11 **(Ето), идвам скоро**[1]**; дръж здраво**
това, което имаш[2]**, за да не ти отнеме**
никой венеца[3]**.**
(1) гл. 22:7,12,20; Евр. 10:37; (2) гл. 2:25; (3) гл. 4:4
12 **Който победи**[1]**, ще го направя**
стълб в храма на Моя Бог[2] **и** *той* **няма**
вече да излезе вън; и ще напиша на
него Името на Моя Бог и името на
града на Моя Бог, новия Ерусалим[3]**,**
който слиза от небето от Моя Бог; *ще*
напиша **и Моето ново Име**[4]**.**
(1) гл. 2:7; (2) 1 Кор. 3:16;
(3) гл. 21:2,10; Евр. 12:22; (4) гл. 2:17; 14:1; 22:4
13 **Който има ухо, нека слуша какво**
казва Духът на църквите![1] (1) гл. 2:7
14 **До ангела на лаодикийската църк-**
ва[1] **пиши: Това казва Амин**[2]**, верният и**
истинен Свидетел[3]**, Началото на Божи-**
ето творение[4]**:** (1) Кол. 2:1; (2) Ис. 65:16;
2 Кор. 1:20; (3) гл. 1:5; 19:11; (4) Кол. 1:15-17
15 **Зная твоите дела**[1]**, че не си нито**
студен, нито горещ. О, да беше или
студен, или горещ[2]**!** (1) гл. 2:2; (2) 3 Царе 18:21
16 **А така, понеже си хладък – нито**
студен, нито горещ – ще те изплюя от
устата Си.
17 **Понеже казваш: Богат съм, забо-**
гатях и нямам нужда от нищо[1]**, а не**
знаеш, че си окаян, нещастен, беден,
сляп[2] **и гол**[3]**;**
(1) Ос. 12:8; 1 Кор. 4:8; (2) Йн. 9:40; (3) 2 Кор. 5:3
18 **то съветвам те да си купиш от**
Мен злато[1]**, пречистено през огън, за**
да забогатееш[2]**; и бели дрехи, за да се**
облечеш и да не стане явен срамът на
твоята голота[3]**; и очен мехлем да пома-**
жеш очите си, за да виждаш.
(1) Ис. 55:1; (2) Пр. 8:18; 2 Кор. 8:9; (3) гл. 16:15
19 **Онези, които любя, Аз ги изобличa-**
вам и наказвам[1]**; затова бъди ревнос-**
тен и се покай[2]**!** (1) Евр. 12:6; (2) гл. 2:5
20 **Ето, стоя на вратата и чукам**[1]**; ако**
някой чуе гласа Ми и отвори вратата,
ще вляза при него и ще вечерям с
него, и той – с Мен. (1) Пес. 5:2
21 **На този, който победи**[1]**, ще дам да**
седне с Мен на Моя престол[2]**, както и**
Аз победих [3]**и седнах със Своя Отец**
на Неговия престол[4]**.**
(1) гл. 2:7; (2) Йов 36:7; (3) Йн. 16:33; (4) Евр. 8:1
22 **Който има ухо, нека слуша какво**
казва Духът на църквите![1] (1) гл. 2:7

4 **След това погледнах, и ето, врата,**
отворена в небето[1]**; и първият глас,**
който бях чул да говори с мен като
тръба[2]**, каза: Ела тук, горе, и ще ти**
покажа това, което трябва да стане
след това[3]**.**
(1) гл. 19:11; Езек. 1:1; (2) гл. 1:10; (3) гл. 1:1
2 **И аз веднага бях в Духа**[1]**, и ето, на**
небето стоеше престол и на престола
седеше Един[2]**.** (1) гл. 1:10; (2) гл. 5:13; 6:16;
7:10; 19:4; 20:11; 21:5; Пс. 47:8; Ис. 6:1; Езек. 1:26; 10:1
3 **И Седналият изглеждаше на вид**
като камък яспис и сардис[1] **и около**
престола *имаше* **дъга на вид като сма-**
рагд[2]**.** (1) гл. 21:11; (2) Езек. 1:28
4 **И около престола имаше двадесет**
и четири престола и на престолите се-
дяха двадесет и четирима старейшини[1]
облечени в бели дрехи[2]**, и имаха на**
главите си златни венци[3]**.**
(1) Ис. 24:23; (2) гл. 3:4,5; (3) гл. 3:11
5 **И от престола излизаха светкавици**
и гърмежи, и гласове[1]**. И пред престо-**
ла горяха седем огнени светила[2]**, които**
са седемте Божии Духове[3]**.** (1) гл. 8:5;
10:3; 11:19; 16:18; (2) Езек. 1:13; Зах. 4:2; (3) гл. 1:4
6 **И пред престола** *имаше* **като стъкле-**
но море[1]**, подобно на кристал**[2]**, а сред**
престола и около него – четири живи
същества, пълни с очи и отпред, и от-
зад[3]**.** (1) гл. 15:2; (2) Езек. 1:22; (3) Езек. 1:5,18

7 **Първото живо същество приличаше на лъв, второто живо същество приличаше на теле, третото живо същество имаше лице като на човек и четвъртото живо същество приличаше на летящ орел[1].** (1) Езек. 1:10; 10:14
8 **И четирите живи същества, всяко едно от тях, имаха по шест крила; и наоколо, и отвътре бяха пълни с очи[1]. И ден и нощ те не престават да казват: Свят, свят, свят е Господ Бог[2] Всемогъщ, който е бил, който е, и който идва[3].** (1) Езек. 10:12; (2) Ис. 6:2,3; (3) гл. 1:4
9 **И когато живите същества принасят слава, почит и благодарение на Седящия на престола, който живее за вечни векове[1],** (1) гл. 10:6; 15:7; Втзк. 32:40; Дан. 4:34; 6:26; 12:7
10 **двадесет и четиримата старейшини падат пред Седящия на престола[1] и се кланят на Онзи, който живее за вечни векове, и хвърлят венците си пред престола, като казват:** (1) гл. 5:13,14; 7:11; 11:16; 19:4
11 **Достоен си, Господи и Боже наш, да приемеш славата, почитта и властта[1], защото Ти си създал всичко и заради Твоята воля** *всичко* **е съществувало и е било създадено[2].** (1) гл. 5:12; 7:12; (2) Римл. 11:36

5 **И видях в дясната ръка на Седящия на престола книга, написана отвътре и отзад[1], запечатана със седем печата[2].** (1) Езек. 2:9,10; (2) Ис. 29:11; Дан. 12:4,9
2 **И видях един силен ангел[1], който прогласяваше на висок глас: Кой е достоен да отвори книгата и да разпечата печатите ѝ?** (1) гл. 10:1; 18:1; Пс. 103:20
3 **И никой – нито на небето, нито на земята, нито под земята – не можеше да отвори книгата, нито да я гледа.**
4 **И аз плаках много, защото никой не се намери достоен да отвори книгата, нито да я гледа.**
5 **Но един от старейшините ми каза: Не плачи; ето, Лъвът, който е от Юдовото племе[1], Давидовият корен[2],** *Той* **победи, за да отвори книгата и** *да разпечата* **нейните седем печата.** (1) Бит. 49:9,10; Евр. 7:14; (2) гл. 22:16; Ис. 11:1,10; Римл. 15:12
6 **И видях сред престола и четирите живи същества, и сред старейшините, че стоеше Агне[1], като заклано[2], което имаше седем рога и седем очи, които са седемте Божии Духове[3], разпратени по цялата земя.** (1) гл. 14:1; Йн. 1:29; (2) 1 Кор. 5:7; (3) гл. 1:4
7 **И То дойде и взе** *книгата* **от дясната ръка на Седящия на престола.**
8 **И когато взе книгата, четирите живи същества и двадесет и четиримата старейшини паднаха пред Агнето, като всеки държеше арфа и златни чаши, пълни с тамян, които са молитвите на светиите[1].** (1) гл. 8:3,4; Пс. 141:2
9 **И пееха нова песен[1], като казваха: Ти си достоен да вземеш книгата и да отвориш печатите ѝ, защото си бил заклан и със Своята кръв[2] си изкупил за Бога[3]** *хора* **от всяко племе, език, народ и нация,** (1) гл. 14:3; Пс. 33:3; Ис. 42:10; (2) Деян. 20:28; (3) гл. 14:4; Гал. 4:5
10 **и си ги направил царство и свещеници на нашия Бог[1]; и те ще царуват над земята[2].** (1) гл. 1:6; (2) гл. 20:4; 22:5
11 **И видях и чух глас от много ангели около престола и живите същества и старейшините[1]; и броят им беше десетки хиляди по десетки хиляди и хиляди по хиляди[2];** (1) гл. 7:11; (2) 3 Царе 22:19; Пс. 103:21; Евр. 12:22
12 **и казваха с висок глас: Достойно е Агнето, което е било заклано[1], да приеме власт и богатство, и мъдрост, и сила, и почит, и слава, и благословение[2].** (1) гл. 13:8; (2) гл. 4:11; 1 Лет. 29:11
13 **И всяко създание, което е на небето, на земята и под земята[1], и по морето, и всичко, което е в тях, чух да казва: На Седящия на престола[2] и на Агнето** *да бъде* **благословение и почит, и слава, и господство за вечни векове[3]!** (1) Фил. 2:10; (2) гл. 4:2; (3) Пс. 111:10
14 **И четирите живи същества казаха: Амин![1] И старейшините паднаха и се поклониха[2].** (1) гл. 19:4; (2) гл. 4:10

6 **И видях, когато Агнето отвори един от седемте печата, и чух едно от четирите живи същества да казва като с глас от гръм: Ела (и виж)!**

2 **И видях, и ето, бял кон**[1]**; и яздещият на него имаше лък; и му се даде венец и той излезе побеждавайки и за да победи.** (1) гл. 19:11

3 **И когато отвори втория печат, чух второто живо същество да казва: Ела (и виж)!**

4 **И излезе друг кон, червен**[1]**; и на яздещия на него се даде да вдигне мира от земята, така че** *хората* **да се избият един друг; и му се даде голям меч**[2]**.** (1) Зах. 1:8; (2) Езек. 21:9-11; Лк. 21:9

5 **И когато отвори третия печат, чух третото живо същество да казва: Ела (и виж)! И видях, и ето, черен кон; и яздещият на него имаше везни в ръката си.**

6 **И от средата на четирите живи същества чух като глас, който казваше: Един хиникс* пшеница за един динарий** и три хиникса ечемик за един динарий**[1]**; и не повреждай маслиненото масло и виното.** *около 1 кг **една надница; (1) Мк. 13:8

7 **И когато отвори четвъртия печат, чух гласа на четвъртото живо същество, което казваше: Ела (и виж)!**

8 **И видях, и ето, блед кон**[1] **и името на яздещия на него беше смърт, и адът го следваше. И даде им се власт над четвъртата част от земята, за да убиват с меч, с глад, с мор и със земните зверове**[2]**.** (1) Зах. 6:2,3; (2) Ер. 14:12; 15:3; Езек. 5:12; 14:21

9 **И когато отвори петия печат, видях под олтара душите на онези, които са били заклани за Божието слово и за свидетелството**[1]**, което държаха**[2]**.** (1) гл. 20:4; (2) гл. 1:2

10 **И те викаха с висок глас и казваха: Докога**[1]**, Владетелю свети и истинни**[2]**, няма да съдиш и отмъстиш за нашата кръв**[3] **на земните жители**[4]**?** (1) Пс. 6:3; (2) гл. 3:7; (3) гл. 19:2; Втзк. 32:43; (4) гл. 3:10

11 **И на всеки от тях се даде по една бяла дреха**[1] **и им се каза, че трябва да почиват още малко време, докато се изпълни** *числото на* **техните съслужители и братя**[2]**, които щяха да бъдат убити като тях.** (1) гл. 3:4,5; (2) Евр. 11:40

12 **И видях, когато отвори шестия печат; и ето, стана голямо земетресение**[1]**; слънцето почерня като козяк и цялата луна стана като кръв**[2]**;** (1) гл. 8:5; (2) Ис. 13:10; Езек. 32:7,8; Мк. 13:24

13 **небесните звезди паднаха на земята**[1]**, както** *когато* **смокинята, разклащана от силен вятър, хвърля неузрелите си смокини;** (1) гл. 8:10; 9:1; Мт. 24:29

14 **небето изчезна като свитък, когато се навива**[1]**; и всички планини и острови се отместиха от местата си**[2]**.** (1) Ис. 34:4; Евр. 1:12; (2) гл. 16:20

15 **И земните царе, големците и военачалниците, богатите и силните, всеки роб и свободен се скриха в пещерите и в скалите на планините**[1]**;** (1) Ис. 2:10,19,21; Ер. 4:29

16 **и казаха на планините и на скалите: Паднете върху нас**[1] **и ни скрийте от лицето на Седящия на престола**[2] **и от гнева на Агнето**[3]**,** (1) гл. 9:6; Лк. 23:30; (2) гл. 4:2; (3) Пс. 2:12

17 **защото е дошъл великият ден на Неговия гняв**[1]**, и кой може да устои?**[2] (1) гл. 11:18; 15:1; Пс. 110:5; Римл. 1:18; (2) Пс. 76:7; Йоил 2:11; Соф. 1:14; Мал. 3:2

7 **След това видях четири ангела, стоящи на четирите ъгъла**[1] **на земята и държащи четирите земни ветрища**[2]**, за да не духа никакъв вятър нито по земята, нито по морето, нито върху някое дърво.** (1) гл. 20:8; Езек. 7:2; (2) Ер. 49:36; Езек. 37:9; Дан. 7:2; Зах. 6:5; Мт. 24:31

2 **И видях друг ангел да се издига от изгрев-слънце, у когото беше печатът на живия Бог; и той извика с висок глас на четирите ангела, на които беше дадено да повредят земята и морето, и каза:**

3 **Не повреждайте земята, нито морето, нито дърветата**[1]**, преди да ударим печат върху челата на слугите на нашия Бог**[2]**.** (1) гл. 9:4; (2) Езек. 9:4,6

4 **И чух броя на подпечатаните – сто**

четиридесет и четири хиляди подпечатани от всичките племена на израилевите синове[1]: (1) гл. 14:1

5 **от юдовото[1] племе – дванадесет хиляди подпечатани; от рувимовото[2] племе – дванадесет хиляди; от гадовото[3] племе – дванадесет хиляди;** (1) Бит. 29:35; (2) Бит. 29:32; (3) Бит. 30:11

6 **от асировото[1] племе – дванадесет хиляди; от нефталимовото[2] племе – дванадесет хиляди; от манасиевото[3] племе – дванадесет хиляди;** (1) Бит. 30:13; (2) Бит. 30:8; (3) Бит. 41:51

7 **от симеоновото[1] племе – дванадесет хиляди; от левиевото[2] племе – дванадесет хиляди; от исахаровото[3] племе – дванадесет хиляди;** (1) Бит. 29:33; (2) Бит. 29:34; (3) Бит. 30:18

8 **от завулоновото[1] племе – дванадесет хиляди; от йосифовото[2] племе – дванадесет хиляди; от вениаминовото[3] племе – дванадесет хиляди подпечатани.** (1) Бит. 30:20; (2) Бит. 30:24; (3) Бит. 35:18

9 **След това видях, и ето, голямо множество, което никой не можеше да изброи, от всяка нация и** *от всички* **племена, народи и езици, стояха пред престола и пред Агнето, облечени в бели дрехи[1], с палмови** *клони* **в ръцете си,** (1) гл. 3:4,5

10 **и викаха с висок глас, казвайки: Спасение на нашия Бог[1], който седи на престола[2], и на Агнето!** (1) гл. 19:1; (2) гл. 4:2

11 **И всичките ангели стояха около престола и старейшините, и четирите живи същества[1]; и паднаха на лицата си пред престола и се поклониха на Бога, и казаха:** (1) гл. 4:10

12 **Амин! Благословение и слава, и мъдрост, и благодарение, и почит, и сила, и могъщество на нашия Бог за вечни векове! Амин[1].** (1) гл. 4:11; Пс. 29:1,2; 41:13

13 **Тогава един от старейшините проговори, като ми каза: Тези, облечените в бели дрехи, кои са и откъде са дошли?**

14 **И аз му казах: Господине, ти знаеш. А той ми каза: Това са онези, които идват от голямата скръб[1]; и са изпрали дрехите си и са ги избелили в кръвта на Агнето[2].** (1) гл. 3:10; Ер. 30:7; Мт. 24:21; (2) гл. 1:5

15 **Затова са пред престола на Бога и Му служат денем и нощем в Неговия храм[1], и Седящият на престола ще разпростре скинията си върху тях[2].** (1) гл. 22:3; (2) гл. 21:3

16 **Няма да огладнеят вече, нито да ожаднеят вече[1], нито ще ги удари слънцето, нито някой пек[2],** (1) Йн. 6:35; (2) Пс. 121:6; Ис. 49:10

17 **защото Агнето, което е по средата на престола, ще ги пасе[1] и ще ги заведе при извори на водите на живота[2], и Бог ще избърше всяка сълза от очите им[3].** (1) Езек. 34:23; (2) Пс. 23:1,2; Ер. 2:13; (3) гл. 21:4; Ис. 25:8; Мт. 5:4

8 **И когато отвори седмия печат, настана мълчание на небето[1] за около половин час.** (1) Авак. 2:20; Зах. 2:13

2 **И видях седемте ангела[1], които стояха пред Бога[2], и им се дадоха седем тръби.** (1) гл. 15:1; (2) Лк. 1:19

3 **И дойде друг ангел и застана пред олтара, държейки златна кадилница; и на него се даде много тамян, за да го прибави към молитвите на всичките светии върху златния олтар, който беше пред престола[1].** (1) гл. 5:8; Евр. 9:4

4 **И димът от тамяна заедно с молитвите на светиите се издигна от ръката на ангела пред Бога.**

5 **И ангелът взе кадилницата, напълни я с огън от олтара[1] и** *я* **хвърли на земята[2]; и настанаха гръмове и гласове, и светкавици[3], и земетресение[4].** (1) Лев. 16:12; (2) Езек. 10:2; (3) гл. 4:5; (4) гл. 6:12; 11:19; 16:18; Изх. 19:16,18

6 **И седемте ангела[1], които държаха седемте тръби, се приготвиха да затръбят.** (1) гл. 15:1

7 **И затръби първият** *ангел;* **и дойде град[1] и огън, размесени с кръв[2], и бяха хвърлени на земята[3]; и третата част от земята изгоря, и третата част от дърветата изгоря, изгоря и всяка зелена трева[4].** (1) гл. 11:19; 16:21; Пс. 78:47,48; (2) Езек. 38:22; Йоил 2:30; (3) гл. 16:2; (4) Изх. 9:23-25

8 **И затръби вторият ангел; и** *нещо* **като голяма планина, пламнала в огън, беше хвърлена в морето; и третата част от морето стана на кръв**[1]

(1) гл. 11:6; 16:3; Изх. 7:20,21; Пс. 78:44

9 **и третата част от одушевените същества, които бяха в морето, измря, и третата част от корабите беше унищожена.**

10 **И затръби третият ангел; и падна от небето голяма звезда**[1]**, която гореше като факла; и падна върху третата част от реките и върху водните извори**[2]**.**

(1) гл. 6:13; Ис. 14:12; (2) гл. 16:4

11 **А името на звездата е Пелин, и третата част от водите стана пелин; и много хора измряха от водите, защото те станаха горчиви**[1]**.** (1) Изх. 15:23

12 **И затръби четвъртият ангел; и третата част от слънцето**[1] **и третата част от луната, и третата част от звездите беше поразена, така че да потъмнее третата част от тях; и третата част от деня да не свети, както и от нощта**[2]**.**

(1) гл. 16:8; (2) Изх. 10:21; Йоил 2:31; Лк. 21:25

13 **И видях и чух един орел*, който летеше посред небето и казваше с висок глас: Горко, горко, горко**[1] **на земните жители**[2] **поради останалите тръбни гласове от тримата ангели, които още има да затръбят!** **гр. рък.:* ангел

(1) гл. 9:12; 11:14; (2) гл. 3:10

9

И затръби петият ангел; и видях една звезда, паднала от небето[1] **на земята, на която се даде ключа от кладенеца на бездната**[2]**.**

(1) гл. 6:13; (2) гл. 20:1; 2 Петр. 2:4

2 **И тя отвори кладенеца на бездната и от кладенеца се издигна дим като дим от голяма пещ**[1]**; и слънцето и въздухът потъмняха**[2] **от дима на кладенеца.**

(1) Бит. 19:28; Изх. 19:18; (2) гл. 16:10; Йоил 2:2,10

3 **И от дима излязоха скакалци**[1] **по земята; и им се даде власт, като властта, която имат земните скорпиони.**

(1) Изх. 10:12-15; Пс. 78:46

4 **И им се каза да не повреждат тревата по земята, нито някое зелено** *растение,* **нито някое дърво**[1]**, а само такива хора, които нямат Божия печат на челата си**[1]**.** (1) гл. 7:3

5 **И им се даде да не ги убиват, а да ги мъчат пет месеца; и мъчението им беше като мъчение от скорпион, когато ужили човек.**

6 **През онези дни хората ще потърсят смъртта, но няма да я намерят; и ще пожелаят да умрат, но смъртта ще побегне от тях**[1]**.** (1) гл. 6:16; Йов 3:21; Ер. 8:3

7 **И на вид скакалците приличаха на коне, приготвени за война**[1]**, и на главите си** *имаха нещо* **подобно на венци като злато, и лицата им** *бяха* **като човешки лица.** (1) Йоил 2:4,5

8 **И имаха коса като косата на жените и зъбите им бяха като** *зъби* **на лъв**[1]**.**

(1) Йоил 1:6

9 **И имаха нагръдници като нагръдници от желязо и шумът на крилата им беше като шум от колесници с много коне, когато препускат на бой.**

10 **Имаха и опашки като скорпиони и жилата им бяха в опашките им; и имаха власт да повреждат хората пет месеца**[1]**.** (1) ст. 19

11 **И имаха над себе си цар – ангела на бездната, който на еврейски се нарича Авадон*, а на гръцки името му е Аполион*.**

*Авадон *(евр.),* Аполион *(гр.)* – опустошение, унищожител

12 **Едното горко мина,** *но* **ето, още две горки идват след това**[1]**.** (1) гл. 8:13

13 **И затръби шестият ангел; и чух един глас от четирите рога на златния олтар**[1]**, който беше пред Бога,**

(1) Изх. 30:1-3

14 **който казваше на шестия ангел, който държеше тръбата**[1]**: Развържи четирите ангела, които са вързани при голямата река Ефрат.** (1) гл. 16:7

15 **И четирите ангела, които бяха приготвени за този час и ден, и месец, и година, се развързаха, за да убият третата част**[1] **от хората.** (1) гл. 8:7-12

16 **И числото на конните войски беше два пъти по десет хиляди по десет хиляди; и аз чух числото им.**

17 **И така видях във видението конете**

и яздещите на тях: те носеха нагръд-
ници като от огън, яцинт и сяра; и
главите на конете бяха като глави на
лъвове и от устата им излизаше огън,
дим и сяра.
18 **От тези три язви – от огъня, от**
дима и от сярата, които излизаха от
устата им – беше избита третата част
от хората[1]. (1) ст. 15
19 **Защото властта на конете е в ус-**
тата им и в опашките им; понеже
опашките им приличат на змии и имат
глави, и с тях повреждат[1]. (1) ст. 10
20 **А останалите хора, които не бяха**
избити от тези язви, не се покаяха[1]
от делата на ръцете си, да не се кла-
нят на демони и на златни, сребърни,
бронзови, каменни и дървени идоли,
които не могат нито да виждат, нито
да чуват, нито да ходят[2]**;** (1) гл. 16:9,11;
Ер. 8:5,6; (2) Пс. 115:4-7; Ис. 2:8,20; Дан. 5:4,23
21 **и не се покаяха от убийствата си,**
нито от чародействата си, нито от
блудствата си[1]**, нито от кражбите си.**
(1) 4 Царе 9:22

10 **И видях друг силен ангел**[1]**, който**
слизаше от небето облечен в облак и
над главата му *имаше* **дъга**[2]**, лицето му**
беше като слънцето[3] **и краката му –**
като огнени стълбове[4].
(1) гл. 5:2; (2) Езек. 1:28; (3) гл. 1:16; (4) гл. 1:15
2 **И в ръката си държеше отворена**
книжка[1]**. И той сложи десния си крак**
на морето, а левия – на земята
(1) Езек. 2:9
3 **и извика със силен глас, както реве**
лъв[1]**. И когато извика, седемте гърма**
проговориха със своите гласове[2].
(1) Ос. 11:10; (2) гл. 4:5
4 **И след като седемте гърма прого-**
вориха, аз щях да пиша, но чух глас
от небето, който каза: Запечатай това,
което изговориха седемте гърма, и не
го пиши[1]. (1) гл. 22:10; Дан. 8:26; 12:4,9
5 **И ангелът, когото видях да стои на**
морето и на земята, издигна дясната
си ръка към небето[1] (1) Втзк. 32:40; Дан. 12:7
6 **и се закле в Този, който живее за**
вечни векове[1]**, който е създал небето**
и това, което е в него; земята и това,
което е на нея; и морето и това, ко-
ето е в него[2]**, че няма вече да има**
време*[3]**,** **или:* отлагане;
(1) гл. 4:9; (2) гл. 14:7; Деян. 4:24; (3) Езек. 12:28
7 **но че в дните на гласа на седмия**
ангел, когато той се приготви да за-
тръби[1]**, тогава ще се изпълни тайната**
на Бога, както Той е благовестил на
Своите слуги, пророците[2]. (1) гл. 11:15;
(2) гл. 11:18; Дан. 9:6,10; Ам. 3:7; Зах. 1:6; Деян. 3:21
8 **И гласът, който чух от небето, пак**
заговори с мен и каза: Иди, вземи
отворената книжка, *която е* **в ръката**
на ангела, който стои на морето и на
земята.
9 **И аз отидох при ангела и му казах**
да ми даде книжката. И той ми каза:
Вземи и я изяж[1]**; и в корема ти ще**
стане горчиво, но в устата ти ще бъде
сладка като мед[2]. (1) Езек. 2:8; (2) Езек. 3:1-3
10 **И така, взех книжката от ръката на**
ангела и я изядох. И в устата ми беше
сладка като мед, но като я изядох, ко-
ремът ми се вгорчи.
11 **Тогава ми се каза: Трябва пак да**
пророкуваш за много народи и нации,
и езици, и царе.

11 **И даде ми се тръстика**[1] **като тояга**
и ми се каза: Стани и измери Божия
храм[2] **и олтара, и онези, които се кла-**
нят в него; (1) гл. 21:15; (2) Езек. 42:15
2 **но двора, който е извън храма, ос-**
тави и не го измервай, защото той
се даде на нациите, които ще тъпчат[1]
светия град[2] **четиридесет и два месе-**
ца[3]. (1) Зах. 12:3; Лк. 21:24;
(2) гл. 21:2; Мт. 4:5; (3) гл. 13:5; Дан. 7:25; 12:7
3 **А на двамата си свидетели**[1] **ще дам**
да пророкуват хиляда двеста и шестде-
сет дни[2] **облечени във вретища.**
(1) Втзк. 19:15; (2) гл. 12:6,14
4 **Те са двете маслинени дървета и**
двата светилника, които стоят пред
Господаря на земята[1]. (1) Зах. 4:3,11-14
5 **И ако някой поиска да ги повреди,**
огън излиза от устата им[1] **и поглъща не-**

приятелите им[2]. И ако някой поиска да им навреди, така той трябва да бъде убит. (1) 2 Царе 22:9; (2) 4 Царе 1:10-12; Ер. 5:14

6 **Те имат власт да заключат небето,**
за да не вали никакъв дъжд[1] през времето на тяхното пророкуване, и имат власт над водите, да ги превръщат в кръв[2], и да поразяват земята с всяка язва, колкото пъти биха поискали.
(1) 3 Царе 17:1; (2) гл. 8:8

7 **И когато те свършат да свидетелстват, звярът, който излиза от бездната[1], ще воюва против тях, ще ги победи и ще ги убие[2].**
(1) гл. 13:1; 17:8; (2) гл. 13:7; Дан. 7:3,7,21

8 **И труповете им ще лежат на улицата на големия град[1], който духовно се нарича Содом[2] и Египет, където беше разпънат и техният Господ[3].**
(1) гл. 16:19; (2) Бит. 13:13; Ис. 1:9,10; (3) Йн. 19:17

9 **И множина от народите, племената, езиците и нациите ще гледат труповете им три дни и половина и няма да позволят труповете им да бъдат положени в гроба[1].** (1) Пс. 79:2,3

10 **И земните жители[1] ще се зарадват за тях, ще се развеселят и един на друг ще си пратят подаръци, защото тези двама пророци са мъчили земните жители[2].** (1) гл. 3:10; (2) Пс. 105:38

11 **А след трите и половина дни в тях влезе дух на живот от Бога и те се изправиха на краката си[1]; и голям страх обзе онези, които ги гледаха.**
(1) Езек. 37:10

12 **А те чуха силен глас от небето, който им казваше: Качете се тук. И те се изкачиха на небето в облак[1]; и неприятелите им ги видяха.** (1) Деян. 1:9

13 **И в онзи час стана голямо земетресение[1] и десетата част от града падна; и в земетресението измряха седем хиляди човека; и останалите се уплашиха и отдадоха слава на небесния Бог.**
(1) ст. 19

14 **Второто горко премина; ето, скоро идва третото горко[1].** (1) гл. 8:13

15 **И затръби седмият ангел[1]; и на небето имаше силни гласове, които казваха: Световното царство стана** *царство* **на нашия Господ и на Неговия Христос[2], и Той ще царува за вечни векове[3].**
(1) гл. 10:7; (2) гл. 12:10; 19:1; Пс. 22:28; Дан. 2:44; Авд. 21; Зах. 14:9; Мт. 6:10; (3) Пс. 145:13; Дан. 7:14,18,27

16 **И двадесет и четиримата старейшини, седящи пред Бога на престолите си, паднаха на лицата си и се поклониха на Бога[1], и казаха:** (1) гл. 4:10; 19:4

17 **Благодарим Ти, Господи Боже Всемогъщи, който си и който си бил[1], затова че си взел голямата Си власт и си се възцарил[2].** (1) гл. 1:4; (2) гл. 19:6; Пс. 93:1

18 **Нациите се разгневиха[1], и дойде Твоят гняв[2] и времето да се съдят мъртвите и да дадеш наградата на Своите слуги, пророците[3], и на светиите, и на онези, които се боят от Твоето Име[4], малки и големи[5], и да унищожиш онези, които унищожават земята[6].**
(1) Пс. 2:1-3; (2) гл. 6:17; Пс. 2:5; (3) гл. 10:7; (4) Мал. 3:16; 4:2; (5) гл. 19:5; Пс. 115:13; (6) гл. 19:2

19 **И Божият храм на небето се отвори[1], и в храма се видя ковчегът на Неговия завет[2]; и настанаха светкавици и гласове, и гръмове[3], и земетресение[4], и силен град[5].** (1) гл. 15:5; (2) Изх. 25:10; 3 Царе 8:6; (3) гл. 4:5; (4) ст. 13; гл. 8:5; (5) гл. 8:7

12

И голямо знамение се яви на небето[1]: жена, облечена със слънцето, с луната под краката ѝ, и на главата ѝ – корона от дванадесет звезди. (1) гл. 15:1

2 **Тя беше бременна и викаше от родилни болки, като се мъчеше да роди[1].** (1) Мих. 4:10

3 **И друго знамение се яви на небето[1]: и ето, голям червен змей, който имаше седем глави и десет рога[2], и на главата му – седем корони[3].**
(1) гл. 15:1; (2) гл. 17:3; (3) гл. 13:1

4 **И опашката му повлече третата част от небесните звезди и ги хвърли на земята[1]. И змеят застана пред жената, която щеше да роди, за да погълне детето ѝ, щом роди[2].**
(1) Дан. 8:10; (2) Мт. 2:13; 1 Петр. 5:8

5 **И тя роди син, мъжко** *дете,* **което щеше да пасе всичките народи с желязна тояга[1]. И детето ѝ беше грабна-**

то *и занесено* **при Бога и при Неговия престол.** (1) гл. 2:27
6 **И жената побягна в пустинята, къ-
дето имаше място, приготвено от Бога,
за да я хранят там хиляда двеста и
шестдесет дни[1].** (1) гл. 11:2,3
7 **И стана война на небето: Михаил и
неговите ангели воюваха против змея[1];
и змеят воюваше заедно със своите
ангели,** (1) Юда 9
8 **но те не надвиха и не се намери
място за тях на небето[1].** (1) гл. 20:11; Дан. 2:35
9 **И беше хвърлен големият змей,
древната змия[1], наричан дявол и Сата-
на[2], който мами целия свят[3]; хвърлен
беше на земята и ангелите му бяха
хвърлени заедно с него[4].** (1) Бит. 3:1,14; (2) гл. 20:2; (3) гл. 20:3,8; 2 Кор. 11:3; (4) Лк. 10:18
10 **И чух силен глас на небето, който
казваше: Сега дойде спасението, сила-
та и царството на нашия Бог и властта
на Неговия Христос[1], защото се хвър-
ли** *долу* **обвинителят на нашите бра-
тя, който ги обвинява денем и нощем
пред нашия Бог[2].** (1) гл. 11:15; (2) Йов 1:9,11; Зах. 3:1
11 **А те го победиха[1] заради кръвта
на Агнето и заради словото на тяхното
свидетелство и не възлюбиха живота
си дори до смърт[2].** (1) 1 Йн. 2:13; (2) Лк. 14:26
12 **Затова веселете се, небеса[1], и вие,
които живеете в тях[2]!** *Но* **горко на зе-
мята и морето, защото дяволът слезе
при вас много разярен, понеже знае,
че му остава малко време.** (1) Ис. 44:23; 49:13; (2) гл. 18:20; Фил. 3:20
13 **И когато змеят видя, че беше хвър-
лен на земята, започна да преследва
жената, която беше родила мъжкото**
дете.
14 **И на жената се дадоха двете крила
на големия орел, за да отлети до мяс-
тото си в пустинята – там, където я
хранят за време и времена, и половин
време[1],** *скрита* **от лицето на змията.** (1) ст. 6
15 **И змията изпусна от устата си вода
като река след жената, за да направи
да я завлече реката[1].** (1) Ис. 59:19
16 **И земята помогна на жената, и
земята отвори устата си и погълна ре-
ката, която змеят беше изпуснал от
устата си.**
17 **Тогава змеят се разгневи срещу
жената и отиде да воюва против ос-
таналите от нейното потомство[1], кои-
то пазят Божиите заповеди и държат
свидетелството за Иисус[2]. И застана на
морския пясък.** (1) Бит. 3:15; (2) гл. 1:2

**13 И видях звяр, който излизаше от
морето[1] и имаше десет рога и седем
глави[2]; и на роговете му – десет ко-
рони[3]; и на главите му – богохулни
имена.** (1) гл. 11:7; (2) гл. 17:3,7,9; (3) гл. 17:12
2 **И звярът[1], който видях, приличаше
на леопард и краката му бяха като на
мечка, устата му – като уста на лъв[2];
и змеят му даде силата си, престола си
и голяма власт[3].** (1) гл. 16:10; 19:19; (2) Дан. 7:4-7; (3) Лк. 4:6
3 **И** *видях* **една от главите му, като че
ли смъртно ранена, но смъртоносна-
та му рана оздравя; и цялата земя се
удивляваше след звяра[1];** (1) гл. 17:8
4 **и се поклониха на змея, защото
даде власт на звяра; и се поклониха**
и **на звяра, като казваха: Кой е като
този звяр?[1] Кой може да воюва против
него?** (1) Пс. 89:6
5 **И му се даде уста да говори голе-
ми** *неща* **и богохулства[1]; и му се даде
власт[2] да действа четиридесет и два
месеца[3].** (1) Дан. 7:8; 11:36; (2) Дан. 8:24; (3) гл. 11:2,3
6 **И той отвори устата си за хули про-
тив Бога[1], за да хули Неговото Име и
Неговата скиния, и онези, които живе-
ят на небето.** (1) 2 Сол. 2:4
7 **И му се даде да воюва против све-
тиите и да ги победи[1]; и му се даде
власт над всяко племе и народ, и език,
и нация.** (1) гл. 11:7
8 **И ще му се поклонят всички земни
жители[1],** *всеки,* **чието име не е записа-
но в книгата на живота[2] на закланото
Агне[3] от основаването на света.** (1) гл. 3:10; (2) гл. 3:5; (3) гл. 5:6,12

9 **Ако някой има ухо, нека слуша**[1]**.**
(1) гл. 2:7

10 **Ако някой** *откарва* **в плен,** *и* **той ще отиде в плен**[1]**. Ако някой убива с меч,** *и* **той трябва да бъде убит с меч**[2]**. Тук е** *нужно* **търпението и вярата на светиите**[3]**.**
(1) Ер. 43:11; (2) Ер. 15:2; Мт. 26:52; (3) гл. 14:12; Евр. 6:12

11 **И видях друг звяр, който излизаше от земята. И той имаше два рога, като агнешки**[1]**, и говореше като змей.**
(1) Мт. 7:15

12 **Той упражняваше цялата власт на първия звяр пред него и принуди земята и живеещите на нея да се поклонят на първия звяр, чиято смъртоносна рана бе оздравяла**[1]**.** (1) ст. 3

13 **И вършеше големи знамения**[1]**, дотам че направи и огън да слиза от небето на земята пред хората**[2]**.**
(1) гл. 16:14; Мт. 24:24; (2) 3 Царе 18:38,39

14 **И мамеше земните жители**[1] **чрез знаменията**[2]**, които му се даде да извърши пред звяра**[3]**, като казваше на земните жители да направят образ на звяра, който беше ранен от меча и оживя.** (1) гл. 3:10; (2) Втзк. 13:1-3; (3) гл. 19:20

15 **И му се даде да даде дишане на образа на звяра, така че образът на звяра дори да проговори и да направи да бъдат избити онези, които не се покланят на образа на звяра**[1]**.** (1) Дан. 3:6

16 **И принуждаваше всички – малки и големи, богати и бедни, свободни и роби – да им се сложи белег на дясната ръка или на челата им**[1]**,**
(1) гл. 14:9; 19:20; 20:4

17 **за да не може никой да купува или да продава освен онзи, който носи белега, името на звяра или числото на неговото име.**

18 **Тук е** *нужна* **мъдрост**[1]**; който е разумен, нека сметне числото на звяра**[2]**, защото е число на човек; а числото му е шестстотин шестдесет и шест.**
(1) гл. 17:9; (2) гл. 15:2

14 **И видях, и ето: Агнето**[1] **стоеше на хълма Сион**[2] **и с Него сто четиридесет и четири хиляди**[3]**, които носеха Неговото Име и Името на Неговия Отец написано на челата им**[4]**.**
(1) гл. 5:6; (2) Пс. 2:6; (3) гл. 7:4; (4) гл. 3:12

2 **И чух глас от небето, като глас от много води**[1] **и като глас от гръм**[2]**; и гласът, който чух,** *беше* **като** *глас* **на арфисти, които свиреха с арфите си.**
(1) гл. 1:15; (2) гл. 19:6

3 **И пееха като че ли нова песен**[1] **пред престола и пред четирите живи същества и старейшините; и никой не можеше да научи тази песен освен сто и четиридесет и четирите хиляди, които са били изкупени от земята.**
(1) гл. 5:9; 15:3

4 **Те са онези, които не са се осквернили с жени, защото са девственици**[1]**. Те са онези, които следват Агнето, където и да отива**[2]**. Те са били изкупени измежду хората**[3] **като първи плодове**[4] **за Бога и за Агнето.**
(1) 2 Кор. 11:2; (2) Йн. 10:27; 1 Петр. 2:21; (3) гл. 5:9; 1 Кор. 6:20; (4) Ер. 2:3; Як. 1:18;

5 **И в устата им не се намери лъжа**[1]**, те са непорочни**[2]**.**
(1) Соф. 3:13; (2) Пес. 4:7; Еф. 5:27

6 **И видях друг ангел да лети сред небето, който имаше вечното евангелие, за да го благовести на земните жители**[1] **и на всяка нация и племе, и език, и народ.** (1) гл. 3:10

7 **И каза със силен глас: Бойте се от Бога и Му въздайте слава**[1]**, защото часът на Неговия съд настана; и поклонете се на Този, който е направил небето и земята, и морето, и водните извори**[2]**!**
(1) Ис. 42:12; Ер. 13:16; (2) гл. 10:6; Пс. 95:5; 136:5,6

8 **И друг, втори ангел, следваше** *отзад* **и казваше: Падна, падна великият Вавилон**[1]**, който напои всичките нации с виното на своето разпалено блудстване**[2]**.** (1) гл. 16:19; 17:5; 18:2,10,21; Ис. 21:9; Дан. 4:30; (2) гл. 17:2; 18:3; Ер. 51:7

9 **И друг, трети ангел, ги следваше и казваше със силен глас: Ако някой се поклони на звяра и на неговия образ и приеме белег на челото си или на ръката си**[1]**,** (1) гл. 13:16

10 **той също ще пие от виното на Божията ярост, което е приготвено чисто**

в чашата на гнева Му[1]**, и ще бъде мъчен с огън и сяра**[2] **пред светите ангели и пред Агнето.** (1) гл. 16:19; 18:6; Пс. 75:8; Ис. 51:17; Ер. 25:15; (2) гл. 19:20; Бит. 19:24

11 **И димът от тяхното мъчение ще се издига за вечни векове**[1]**; и онези, които се покланят на звяра и образа му, няма да имат покой ни денем, ни нощем, нито който и да е** *друг,* **който приема белега на името му.** (1) гл. 19:3; 20:10; Ис. 34:10; Мк. 9:48

12 **Тук е** *нужно* **търпението на светиите**[1]**; на тези, които пазят Божиите заповеди и вярата в Иисус**[2]**.** (1) гл. 3:10; 13:10; (2) гл. 1:2

13 **И чух глас от небето, който казваше: Напиши: Блажени мъртвите, които отсега нататък умират в Господа. Да! – казва Духът – за да си починат от трудовете си**[1]**, защото делата им ги следват**[2]**.** (1) Ис. 57:2; Евр. 4:10; (2) 1 Тим. 5:25

14 **И видях, и ето, бял облак, и на облака седеше Един, който приличаше на Човешкия Син**[1]**, и имаше на главата Си златен венец**[2] **и в ръката Си – остър сърп.** (1) гл. 1:13; (2) Пс. 21:3

15 **И друг ангел излезе от храма**[1] **и викаше със силен глас на Този, който седеше на облака: Прати сърпа си и жъни, защото е настанал часът да жънеш, понеже жетвата на земята е презряла**[2]**.** (1) гл. 15:6; (2) Мк. 4:29

16 **И Онзи, който седеше на облака, хвърли сърпа Си на земята и земята беше ожъната**[1]**.** (1) Мт. 13:39

17 **И друг ангел излезе от храма, който е на небето**[1]**, като и той държеше остър сърп.** (1) гл. 11:19; 15:6

18 **И още един ангел, който имаше власт над огъня, излезе от олтара и извика със силен глас на този, който държеше острия сърп, като каза: Прати острия си сърп и обери гроздовете на земното лозе, защото гроздето му е вече узряло**[1]**.** (1) Ам. 8:1,2

19 **И ангелът хвърли сърпа си на земята, обра земното лозе и хвърли** *набраното* **в големия лин на Божията ярост**[1]**.** (1) гл. 19:15; Йоил 3:13

20 **И линът бе изтъпкан вън от града**[1] **и кръв потече от лина** *и стигна* **дори до юздите на конете на едно разстояние от хиляда и шестстотин стадии.** (1) Ис. 63:3; Плач 1:15

15

И видях на небето друго знамение[1]**, голямо и чудно: седем ангела**[2]**, които държаха последните седем язви**[3]**, защото с тях се изчерпва Божията ярост**[4]**.** (1) гл. 12:1,3; (2) гл. 8:2,6; (3) гл. 21:9; (4) гл. 6:17

2 **И видях** *нещо* **като стъклено море**[1]**, размесено с огън; и тези, които бяха победили звяра и неговия образ, и числото на неговото име**[2]**, стояха при стъкленото море, като държаха Божии арфи.** (1) гл. 4:6; (2) гл. 13:15-17

3 **И те пееха песента на Божия слуга Мойсей**[1] **и песента на Агнето**[2] **и казваха: Велики и чудесни са Твоите дела**[3]**, Господи, Боже Всемогъщи; праведни и истинни са Твоите пътища**[4]**, Царю на нациите**[5]**!** (1) Изх. 15:1; (2) гл. 14:3; (3) Изх. 34:10; Пс. 92:5; (4) гл. 16:7; 19:2; Втзк. 32:4; Пс. 111:2,3; 145:17; (5) Пс. 22:28; 47:8

4 **Кой няма да се бои от Теб**[1]**, Господи, и** *няма* **да прослави Името Ти**[2]**? Защото само Ти си свят**[3]**. Всички народи ще дойдат и ще се поклонят пред Теб**[4]**, защото се изявиха Твоите праведни дела**[5]**.** (1) Пс. 33:8; Ер. 10:7; (2) Пс. 45:17; (3) Изх. 15:11; Пс. 99:3; (4) Пс. 22:27; 86:9; Мал. 1:11; (5) Пс. 98:2; Ер. 16:19-21

5 **И след това видях, че на небето се отвори храмът**[1] **на скинията на свидетелството**[2]**.** (1) гл. 11:19; (2) Чис. 9:15

6 **И седемте ангела, които държаха седемте язви, излязоха от храма**[1] **облечени в чисти и блестящи ленени дрехи и препасани през гърдите със златни пояси**[2]**.** (1) гл. 14:15,17; (2) гл. 1:13

7 **И едно от четирите живи същества даде на седемте ангела седем златни чаши**[1]**, пълни с яростта на Бога**[2]**, който живее за вечни векове**[3]**.** (1) гл. 17:1; (2) гл. 16:1; (3) гл. 4:9

8 **И храмът се изпълни с дим от славата на Бога**[1] **и от Неговото могъщество и никой не можеше да влезе в**

храма[2], преди да се свършат седемте язви на седемте ангела. (1) Изх. 40:34; 3 Царе 8:10; Ис. 6:4; Езек. 44:4; (2) 2 Лет. 5:14

16 **И чух от храма силен глас[1], кой-**
то казваше на седемте ангела: Идете
и излейте на земята седемте чаши на
Божията ярост[2]! (1) ст. 17; Ис. 66:6; (2) гл. 15:7; Пс. 69:24; Ер. 10:25; Соф. 3:8

2 **И първият отиде и изля чашата си**
на земята[1]; и се появи лоша и люта
рана[2] по онези хора, които носеха бе-
лега на звяра и които се покланяха на
неговия образ[3]. (1) гл. 8:7; (2) Изх. 9:9; Втзк. 28:35; (3) гл. 13:16

3 **И вторият** *ангел* **изля чашата си в мо-**
рето; и то стана като кръв[1] на мъртвец
и всяка жива душа в морето умря. (1) гл. 8:8

4 **И третият** *ангел* **изля чашата си в ре-**
ките и във водните извори[1]; и *водата*
им **стана кръв[2].** (1) гл. 8:10; (2) гл. 8:8

5 **И чух ангела на водите да казва:**
Праведен си Ти, Пресвети, който си
и който си бил[1], затова че си отсъдил
така; (1) гл. 1:4

6 **понеже те проляха кръвта на све-**
тиите и на пророците[1], Ти си им дал
да пият кръв[2]; защото те заслужават
това. (1) гл. 17:6; 18:24; Пс. 79:3; (2) Ис. 49:26

7 **И чух (друг от) олтара да казва[1]: Да,**
Господи Боже Всемогъщи, истинни и
праведни са Твоите присъди[2]. (1) гл. 9:13,14; (2) гл. 15:3; Пс. 19:9

8 **И четвъртият** *ангел* **изля чашата си**
върху слънцето, на което се даде да
гори хората с огън[1]. (1) гл. 8:12; Мал. 4:1

9 **И хората се опекоха от голямата**
горещина и похулиха Името на Бога,
който има власт над тези язви, и не се
покаяха[1] да Му отдадат слава. (1) гл. 9:20; Ер. 5:3

10 **И петият** *ангел* **изля чашата си вър-**
ху престола на звяра[1]; и царството му
беше помрачено[2]; и *хората* **хапеха ези-**
ците си от болка (1) гл. 13:1,2; (2) гл. 9:2; Изх. 10:21,22

11 **и похулиха небесния Бог[1] заради**
болките си и раните си, и не се пока-
яха за делата си[2]. (1) Ис. 8:21; (2) ст. 9

12 **И шестият** *ангел* **изля чашата си**
върху голямата река Ефрат; и водата ѝ
пресъхна[1], за да се приготви пътят на
царете от изгрев слънце. (1) Ис. 11:15

13 **И видях от устата на змея[1] и от**
устата на звяра[2], и от устата на лъже-
пророка[3] *да излизат* **три нечисти духа,**
приличащи на жаби[4]; (1) гл. 12:3; (2) гл. 13:1,2; (3) гл. 19:20; 20:10; (4) Изх. 8:3

14 **защото те са духове на демони,**
които вършат знамения[1], и отиват при
царете на целия свят, за да ги събират
за войната във великия Ден на всемо-
гъщия Бог[2]. (1) гл. 13:13; (2) гл. 17:14; 19:19

15 **– Ето, идвам като крадец[1]. Блажен**
онзи, който бди[2] и пази дрехите си, за
да не ходи гол и да не гледат неговия
срам[3]. – (1) гл. 3:3; (2) Лк. 12:37; (3) гл. 3:18

16 **И ги събра на мястото, което на**
еврейски се нарича Армагедон.

17 **И седмият** *ангел* **изля чашата си във**
въздуха; и от храма дойде силен глас[1]
от престола и каза: Сбъдна се[2]. (1) ст. 1; (2) гл. 21:6

18 **И излязоха светкавици и гласове, и**
гръмове[1], и стана силно земетресение[2],
каквото не е било откакто има човек
на земята – такова голямо земетресе-
ние, толкова силно[3]! (1) гл. 4:5; (2) гл. 8:5; (3) Мк. 13:19

19 **И великият град[1] се раздели на три**
части и градовете на нациите паднаха,
и великият Вавилон[2] беше припомнен
пред Бога[3], за да му даде чашата с ви-
ното на яростта на Неговия гняв[4]. (1) гл. 11:8; (2) гл. 14:8; (3) гл. 18:5; (4) гл. 14:10

20 **И всеки остров изчезна и планини-**
те не се намериха[1]. (1) гл. 6:14; 20:11

21 **И от небето падна върху хората**
едър град[1], всяко парче тежеше като
един талант*. И хората похулиха Бога
заради язвата от града, защото язвата
от него беше твърде голяма. *около 35 кг; (1) гл. 8:7; Иис. Нав. 10:11

17 **И дойде един от седемте анге-**
ла, които държаха седемте чаши[1], и
говори с мен, и каза: Ела, ще ти пока-
жа съда над голямата блудница, която
седи на много води[2], (1) гл. 15:7; (2) Ер. 51:13

2 **с която блудстваха земните царе**[1]**, и**
земните жители се опиха от виното на
нейното блудстване[2]**.**
(1) гл. 18:3,9; Ис. 23:17; (2) гл. 14:8
3 **И така, той ме заведе в Духа в една**
пустиня. И видях жена, седяща на
червен звяр, пълен с богохулни имена,
който имаше седем глави и десет ро-
га[1]**.** (1) гл. 12:3
4 **Жената беше облечена в пурпур-**
но и червено и позлатена със злато и
скъпоценни камъни, и бисери[1]**, и дър-**
жеше в ръката си златна чаша, пълна
с мръсотии и с нечистотии от нейното
блудстване[2]**.** (1) гл. 18:16; (2) Ер. 51:7
5 **И на челото ѝ беше написано име,**
тайна: Вавилон, великата[1]**, майка на**
блудниците и гнусотиите на земята.
(1) гл. 14:8
6 **И видях, че жената се беше опила**
от кръвта на светиите и от кръвта на
Иисусовите свидетели[1]**; и като я видях,**
се зачудих твърде много. (1) гл. 16:6
7 **И ангелът ми каза: Защо се зачуди?**
Аз ще ти кажа тайната на жената и на
звяра, който я носи, който има седем-
те глави и десетте рога[1]**.** (1) гл. 13:1
8 **Звярът, който си видял, беше и го**
няма, и скоро ще излезе от бездната[1]
и ще отиде в погибел[2]**. И земните жи-**
тели – всеки, чието име не е написано
в книгата на живота[3] **от създаването**
на света – ще се зачудят, когато ви-
дят, че звярът беше и го няма, и *пак*
ще дойде[4]**.**
(1) гл. 11:7; (2) гл. 19:20; (3) гл. 3:5,10; (4) гл. 13:3
9 **Тук е** *нужен* **разум, който има мъд-**
рост[1]**: седемте глави са седем хълма,**
на които седи жената. (1) гл. 13:18
10 **Те са и седем царе**[1]**,** *от които* **пет**
паднаха, единият е сега, а другият още
не е дошъл; и когато дойде, *само* **малко**
трябва да остане. (1) гл. 13:1
11 **И звярът, който беше и го няма,**
сам е осми, както е и един от седемте,
и отива в погибел[1]**.** (1) гл. 19:20
12 **И десетте рога, които си видял, са**
десет царе[1]**, които още не са получили**
царска *власт,* **но получават власт като**
царе *за* **един час заедно със звяра.**
(1) Дан. 7:20,24
13 **Те са единомислени и предават**
своята власт и сила на звяра.
14 **Те ще воюват срещу Агнето**[1] **и Аг-**
нето ще ги победи, защото е Госпо-
дар на господарите[2] **и Цар на царете**[3]**;**
също и тези, *които са* **с Него**[4]**,** *са* **приз-**
вани[5]**, избрани**[6] **и верни**[7]**.**
(1) гл. 16:14; (2) Деян. 10:36; (3) гл. 19:16; 1 Тим. 6:15;
(4) 1 Сол. 4:14; (5) Евр. 3:1; (6) Римл. 11:7; (7) Еф. 1:1
15 **Каза ми още: Водите, които ти**
видя, *там,* **където седи блудницата, са**
народи и множества, и нации, и ези-
ци[1]**.** (1) Ис. 8:7; Ер. 47:2
16 **И десетте рога, които ти видя – те**
и звярът – ще намразят блудницата
и ще я направят пуста и гола, и ще
изядат месата ѝ, а нея ще изгорят с
огън[1]**.** (1) гл. 18:8; Езек. 16:40,41
17 **Защото Бог сложи в сърцата им да**
извършат Неговата воля, като дейст-
ват единомислено и предадат царската
си *власт* **на звяра, докато се изпълнят**
Божиите думи.
18 **И жената, която видя, е големият**
град, който царува над земните царе[1]**.**
(1) гл. 18:10

18 **След това видях друг ангел, кой-**
то слизаше от небето и имаше голяма
власт[1]**; и земята се осветли от неговата**
слава. (1) гл. 5:2
2 **Той извика със силен глас и каза:**
Падна, падна Вавилон, великата *блудни-*
ца[1]*,* **и стана жилище на демони, затвор**
на всякакъв нечист дух и затвор на
всякаква нечиста и омразна птица[2]**;**
(1) гл. 14:8; (2) Ис. 13:21; 34:14; Ер. 50:39
3 **защото всички нации пиха от ви-**
ното на гнева на нейното блудстване[1]
и земните царе блудстваха с нея[2]**, и**
земните търговци се обогатиха от мо-
гъществото на нейния разкош[3]**.**
(1) гл. 14:8; (2) гл. 17:2; Наум 3:4; (3) ст. 11
4 **И чух друг глас от небето, който**
казваше: Излезте от нея, народе Мой,
за да не участвате в греховете ѝ[1] **и да**
не споделите язвите ѝ[2]**;** (1) 2 Кор. 6:17;
1 Тим. 5:22; (2) Ис. 48:20; 52:11; Ер. 50:8; 51:6,45

5 защото греховете ѝ стигнаха до не-
бето[1] и Бог си спомни нейните безза-
кония[2]. (1) Бит. 18:20,21; Ер. 51:9; (2) гл. 16:19
6 Отплатете ѝ *това,* което и тя е от-
платила[1]; да, отплатете ѝ двойно на де-
лата ѝ[2]; налейте* ѝ двойно с чашата, с
която тя е наливала**. *букв.: смесете;
***букв.:* смесвала; (1) 2 Сол. 1:6; (2) Пс. 137:8; Ер. 50:29
7 Толкова мъка и печал ѝ въздайте,
колкото се е прославила и живяла раз-
кошно, защото в сърцето си казва:
Седя като царица и не съм вдовица, и
печал няма да видя[1]. (1) Ис. 47:8
8 Затова язвите ѝ ще дойдат в един
ден[1]: смърт, печал и глад, и тя ще бъде
изгорена с огън[2]; защото могъщ е Гос-
под Бог, който я съди[3].
(1) Ис. 47:9; (2) гл. 17:16; (3) Ер. 50:34
9 И земните царе, които са блудства-
ли и живели разкошно с нея[1], ще за-
плачат и заридаят за нея, когато видят
дима от изгарянето ѝ. (1) гл. 17:2; Наум 3:4
10 Ще стоят надалеч от страх от мъ-
ките ѝ[1] и ще казват: Горко, горко *на
теб,* велики граде Вавилоне, могъщи
граде[2], понеже съдът ти в един час
дойде! (1) Езек. 26:16,17; (2) гл. 14:8; 17:18
11 И земните търговци ще плачат
и жалеят за нея, защото никой вече
няма да купува стоките им[1],
(1) ст. 3; Езек. 27:36
12 стоки от злато и сребро, скъпоцен-
ни камъни и бисери, висон и пурпур,
коприна и червен плат, и всякакво
благоуханно дърво, и всякакви изделия
от слонова кост, и всякакви изделия
от скъпоценно дърво и от бронз, от
желязо и от мрамор,
13 и канела, аромати, тамян, миро и
ливан, вино и *маслинено* масло, чисто
брашно и пшеница, добитък и овце,
коне, колесници и роби, и човешки
души[1]. (1) Езек. 27:12,13
14 Плодовете, за които душата ти коп-
нееше, изчезнаха от теб и всеки раз-
кош и блясък си отиде от теб и няма
вече да се намери.
15 Търговците на тези неща, които се
обогатиха от нея, ще застанат надалеч
от страх от мъките ѝ и ще плачат и
ще жалеят,
16 като казват: Горко, горко, граде
велики, облечен във висон, пурпур и
червено и позлатен със злато, скъпо-
ценни камъни и бисери[1]! (1) гл. 17:4
17 Защото за един час беше опус-
тошено такова голямо богатство! И
всеки морски капитан и всички, които
пътуваха по море, моряците и всички,
които се препитават от морето, заста-
наха отдалеч[1] (1) Ис. 23:14
18 и викаха, като гледаха дима от
нейното изгаряне, и казваха: Имаше
ли *друг град,* който да прилича на ве-
ликия град?
19 И посипаха с пръст главите си[1]
и викаха с плач и жалеене и казва-
ха: Горко, горко, на великия град, в
който всички, които имаха кораби по
морето, се обогатиха от нейното ве-
ликолепие; защото за един час беше
опустошена[2]! (1) Езек. 27:30; (2) Езек. 26:19
20 Веселете се заради нея, небеса[1] и
вие светии, апостоли и пророци, за-
щото Бог изпълни присъдата над нея
заради вас. (1) гл. 12:12; Ер. 51:48
21 И един силен ангел взе камък, го-
лям като воденичен *камък,* хвърли го в
морето и каза: Така стремително ще
бъде сринат Вавилон, великият град, и
няма да се намери вече[1]. (1) Ер. 51:63,64
22 И гласът на арфистите и на певци-
те, на свирачите и на тръбачите няма
да се чува вече в теб[1] и никакъв ху-
дожник от каквото и да било изкуство
няма да се намери вече в теб, и шум
на воденица няма да се чува вече в
теб, (1) Ис. 24:8; Езек. 26:13
23 и светлина на светило няма да све-
ти вече в теб, и глас на младоженец
и на невяста няма да се чува вече в
теб[1], защото твоите търговци бяха го-
лемците на земята, защото чрез твоите
чародейства бяха измамени всичките
народи[2]. (1) Ер. 7:34; 16:9; 25:10; (2) Ис. 47:9
24 И в нея беше намерена кръвта на
пророците и на светиите, и на всички-
те убити на земята[1]. (1) гл. 16:6

19 След това чух *нещо* **като силен глас от голямо множество на небето, който казваше: Алилуя! Спасението, славата и силата** *принадлежат* **на нашия Бог!**[1] (1) гл. 7:10,12; 11:15

2 **Защото Неговите присъди са истинни и справедливи**[1]**, понеже Той осъди великата блудница, която е покварила земята със своето блудство**[2]**, и прати върху нея възмездие за кръвта на Своите слуги**[3]**.** (1) гл. 15:3; Пс. 119:137; Римл. 2:2; (2) гл. 11:18; (3) гл. 6:10; 4 Царе 9:7

3 **И те втори път казаха: Алилуя! И димът ѝ се издигна за вечни векове**[1]**.** (1) гл. 14:11; Ис. 34:10

4 **И двадесет и четиримата старейшини и четирите живи същества паднаха и се поклониха на Бога**[1]**, който седи на престола**[2]**, и казаха: Амин!**[3] **Алилуя!** (1) гл. 4:10; (2) гл. 4:2; (3) гл. 5:14

5 **И от престола излезе глас, който казваше: Хвалете нашия Бог, всички Негови слуги**[1]**, вие, които Му се боите**[2]**, малки и големи**[3]**!** (1) Пс. 135:1; (2) Пс. 22:23; (3) гл. 11:18

6 **И чух** *нещо* **като глас от огромно множество, като глас от много води**[1] **и като глас от силни гръмове**[2]**, които казваха: Алилуя! Защото Господ, нашият Бог, Всемогъщият, се възцари**[3]**!** (1) гл. 1:15; (2) гл. 14:2; (3) гл. 11:17

7 **Нека се радваме и се веселим и нека Му отдадем слава**[1]**, защото дойде сватбата на Агнето**[2] **и Неговата жена се е приготвила**[3]**.** (1) Пс. 118:24; (2) Мт. 22:2; 25:10; (3) гл. 21:9

8 **И на нея се даде да се облече в блестящ и чист висон**[1]**, защото висонът са праведните дела на светиите**[2]**.** (1) гл. 3:5; (2) Пс. 132:9; Ис. 61:10

9 **И ми каза: Напиши: Блажени са тези, които са поканени на сватбената вечеря на Агнето. И ми каза: Тези са истинните Божии думи**[1]**.** (1) гл. 21:5; 22:6; 1 Тим. 1:15

10 **Тогава аз паднах пред краката му, за да му се поклоня, но той ми каза: Недей; аз съм служител заедно с теб и с братята ти, които имат Исусовото свидетелство. Поклони се на Бога**[1]**; защото Исусовото свидетелство е духът на пророчеството**[2]**.** (1) гл. 22:8,9; Лк. 4:8; Деян. 10:26; (2) гл. 1:2

11 **След това видях небето отворено**[1]**, и ето, бял кон**[2]**, и Онзи, който яздеше на него, се наричаше Верен и Истинен**[3]**, и Той съди и воюва в справедливост**[4]**.** (1) гл. 4:1; (2) гл. 6:2; (3) гл. 3:14; (4) Пс. 45:4; 96:13; Ис. 11:4,5

12 **Очите Му** *бяха* **като огнен пламък**[1] **и на главата Му** *бяха* **много корони, и имаше написано едно име, което никой не знаеше освен Него.** (1) гл. 1:14

13 **И** *беше* **облечен в дреха, натопена в кръв**[1]**; и Името Му е Божието Слово**[2]**.** (1) Ис. 63:1-3; (2) Йн. 1:1

14 **И небесните войски Го следваха на бели коне, облечени в бял и чист висон**[1]**.** (1) Юда 14

15 **От устата Му излизаше остър меч**[1]**, с който да порази нациите; и Той ще ги пасе с желязна тояга**[2] **и ще стъпче лина на яростния гняв на Всемогъщия Бог**[3]**.** (1) гл. 1:16; (2) гл. 2:27; Ис. 11:4; (3) гл. 14:19,20; Пс. 24:8

16 **И на дрехата и на бедрото Му имаше написано име: Цар на царете и Господар на господарите**[1]**.** (1) гл. 1:5; 17:14; Мт. 24:30

17 **И видях един ангел, който стоеше в слънцето, и извика със силен глас, като каза на всичките птици, които летят посред небето: Елате и се съберете за великата Божия вечеря**[1]**,** (1) Езек. 39:4

18 **за да ядете месата на царе и месата на военачалници, месата на юнаци и месата на коне, и на онези, които яздят на тях, и месата на всички** *хора,* **свободни и роби, малки и големи**[1]**!** (1) Езек. 39:17-20

19 **И видях звяра и земните царе, и войските им, събрани да воюват против Яздещия на коня и против Неговото войнство**[1]**.** (1) гл. 16:14; Пс. 2:2

20 **И звярът**[1] **беше хванат и с него и лъжепророкът**[2]**, който беше вършил пред него знамения**[3]**, с които измами онези, които бяха приели белега на звяра**[4] **и които се покланяха на неговия образ. Те двамата бяха хвърлени**

живи в огненото езеро, което гори със
сяра[5]. (1) гл. 13:1,2; (2) гл. 16:13; (3) гл. 13:14;
(4) гл. 13:16; (5) гл. 14:10; 20:14; 21:8; Ис. 30:33; Дан. 7:11
21 **А останалите бяха избити с меча на**
Яздещия на коня, *с меча,* **който излиза-**
ше от устата Му[1]. И всичките птици се
наситиха с месата им. (1) гл. 1:16

20 **И видях, че слизаше от небето**
ангел, който държеше в ръката си клю-
ча на бездната[1] и една голяма верига.
(1) Лк. 8:31
2 **Той улови змея, древната змия, ко-**
ято е дяволът и Сатана[1], и го върза за
хиляда години, (1) гл. 12:9
3 **и го хвърли в бездната[1], и** *я* **заключи,**
и *я* **запечата над него, за да не мами**
вече нациите[2], докато се свършат хи-
лядата години, след което той трябва
да бъде пуснат за малко време[3].
(1) гл. 9:1; (2) гл. 12:9; 2 Сол. 2:9,10; (3) ст. 7,8
4 **И видях престоли[1]; и седнаха на тях,**
и им се даде да съдят[2]. *Видях* **и душите**
на онези, които бяха обезглавени[3] за-
ради Иисусовото свидетелство[4] и зара-
ди Божието слово и които не се бяха
поклонили на звяра, нито на неговия
образ, и не бяха приели белега на че-
лото си и на ръката си[5]. И те оживяха
и царуваха с Христос хиляда години[6].
(1) Дан. 7:9; (2) Дан. 7:22; Лк. 22:30; 1 Кор. 6:2;
(3) гл. 6:9; (4) гл. 1:2; (5) гл. 13:16; (6) гл. 5:10
5 **Другите мъртви не оживяха, докато**
не се свършиха хилядата години. Това
е първото възкресение[1]. (1) 1 Кор. 15:23
6 **Блажен и свят онзи, който участ-**
ва в първото възкресение. Над такива
втората смърт няма да има власт[1], а
те ще бъдат свещеници на Бога и на
Христос[2] и ще царуват с Него хиляда
години. (1) гл. 2:11; Йн. 5:29; (2) гл. 1:6
7 **И когато се свършат хилядата годи-**
ни, Сатана ще бъде пуснат от неговата
тъмница
8 **и ще излезе да мами нациите[1] по**
четирите краища на земята[2], Гог и Ма-
гог, за да ги събере за война; чието
число е като морския пясък[3].
(1) ст. 3; (2) гл. 7:1; (3) Иис. Нав. 11:4; Езек. 38:2,9,15
9 **И те се разпростряха по** *цялата* **ши-**
рина на земята и обиколиха стана на
светиите[1] и възлюбения град[2]; и огън
падна (от Бога) от небето и ги погълна-
на[3]. (1) Дан. 7:21; (2) Пс. 87:2; Ер. 12:7;
(3) 4 Царе 1:10,12; Езек. 38:22; 39:6; Зах. 12:9; 14:3
10 **И дяволът, който ги мамеше, беше**
хвърлен в езерото от огън и сяра, къ-
дето са и звярът, и лъжепророкът[1]; и
ще бъдат мъчени денем и нощем в
цялата вечност[2]. (1) гл. 16:13; (2) гл. 14:10,11
11 **И видях един голям бял престол**
и Седящия на него[1], от Чието лице
побягнаха земята и небето[2] и не се
намери място за тях[3]. (1) гл. 4:2; (2) гл. 16:20;
21:1; Пс. 114:3; Ис. 51:6; 2 Петр. 3:10; (3) гл. 12:8
12 **Видях и мъртвите, големи и малки,**
да стоят пред престола; и се разгънаха
книги[1]; и се разгъна и друга книга[2],
която е *книгата* **на живота; и мъртвите**
бяха съдени според написаното в кни-
гите – според делата си[3].
(1) Дан. 7:10; (2) гл. 3:5;
(3) гл. 2:23; Пр. 24:12; Екл. 12:14; 1 Петр. 1:17; 2 Тим. 4:1
13 **И морето предаде мъртвите, които**
бяха в него, и смъртта и адът преда-
доха мъртвите, които бяха в тях[1]; и
те бяха съдени – всеки според делата
си[2]. (1) Лк. 20:38; Деян. 24:15; (2) ст. 12
14 **И смъртта и адът бяха хвърле-**
ни в огненото езеро[1]. Това е втората
смърт[2]. (1) 1 Кор. 15:26; (2) гл. 2:11
15 **И ако някой не се намери записан**
в книгата на живота[1], той беше хвър-
лен в огненото езеро[2].
(1) гл. 3:5; (2) гл. 19:20; Мт. 25:41

21 **И видях ново небе и нова земя[1];**
защото първото небе и първата земя
преминаха[2] и морето го няма вече.
(1) Ис. 65:17; 66:22; 2 Петр. 3:13; (2) гл. 20:11
2 **И видях и светия град[1], новия Еру-**
салим[2], да слиза от небето от Бога,
приготвен като невяста, украсена за
мъжа си[3].
(1) гл. 11:2; Ис. 52:1; (2) ст. 10; гл. 3:12; (3) Ис. 61:10
3 **И чух силен глас от престола, който**
казваше: Ето, скинията на Бога *е* **с хо-**
рата и Той ще обитава с тях[1]; и те ще

**бъдат Негов народ и Сам Бог ще бъде
с тях – техен Бог**[2]**.**
(1) гл. 7:15; Езек. 43:7; 48:35; (2) Изх. 29:45; Езек. 37:27

4 **Той ще избърше всяка сълза от очи-
те им**[1] **и смърт няма да има вече**[2]**,
няма да има вече нито жалеене, нито
писък, нито болка**[3]**; първото премина.**
(1) гл. 7:17; (2) гл. 20:14; Лк. 20:36;
(3) Ис. 35:10; 51:11; 65:16,19

5 **И Седящият на престола**[1] **каза: Ето,
правя всичко ново**[2]**. И ми каза: За-
пиши, защото тези думи са верни и
истинни**[3]**.**
(1) гл. 4:2; (2) Ис. 43:19; 2 Кор. 5:17; (3) гл. 19:9

6 **И ми каза: Сбъдна се!**[1] **Аз съм Алфа
и Омега**[2]**, Началото и Краят. На жад-
ния ще дам даром от извора на водата
на живота**[3]**.**
(1) гл. 16:17; (2) гл. 1:8; (3) гл. 22:17; Ис. 55:1; Йн. 4:14

7 **Който победи**[1]**, ще наследи всичко
това и Аз ще му бъда Бог**[2]**, и той ще
Ми бъде син**[3]**.**
(1) гл. 2:7; (2) Зах. 8:8; (3) 2 Царе 7:14; 2 Кор. 6:18

8 **А колкото за страхливите, невярва-
щите**[1]**, нечистите, убийците, блудници-
те, чародеите, идолопоклонниците**[2] **и
всичките лъжци**[3]**, техният дял** *ще бъде* **в
езерото, което гори с огън и сяра. Това
е втората смърт**[4]**.** (1) Йн. 3:36; (2) 1 Кор. 6:9;
(3) гл. 22:15; Пр. 19:9; Мт. 15:19; (4) гл. 19:20; 20:14,15

9 **Тогава дойде един от седемте анге-
ла, които държаха седемте чаши**[1]**, пъл-
ни със седемте последни язви, и ми
говори, като каза: Ела, ще ти покажа**[2]
невястата[3]**, жената на Агнето**[4]**.**
(1) гл. 15:1,7; (2) гл. 17:1; (3) гл. 22:17; (4) гл. 19:7

10 **И ме отведе в Духа**[1] **на една голя-
ма и висока планина**[2] **и ми показа све-
тия град, Ерусалим, слизащ от небето
от Бога**[3]**,** (1) гл. 1:10; (2) Езек. 40:2; (3) ст. 2
11 **и имаше славата на Бога**[1]**, като
блестеше, както** *блести* **някой много
скъпоценен камък, като яспис, прозра-
чен* като кристал**[2]**.** **или:* блестящ
(1) ст. 23; (2) гл. 4:3

12 *Градът* **имаше голяма и висока сте-
на**[1] **с дванадесет порти и на портите –
дванадесет ангела, и върху** *портите* **–
написани имена, които са** *имената* **на
дванадесетте племена на израилевите
синове**[2]**:** (1) Зах. 2:5; (2) Изх. 28:21

13 **на изток – три порти, на север –
три порти, на юг – три порти и на
запад – три порти**[1]**.** (1) Езек. 48:31-34
14 **И градската стена имаше дванаде-
сет основни камъка**[1] **и на тях – имена-
та на дванадесетте апостоли на Агне-
то**[2]**.** (1) Евр. 11:10; (2) Еф. 2:20
15 **И този, който ми говореше, имаше
за мярка златна тръстика**[1]**, с която да
измери града, портите и стената му**[2]**.**
(1) гл. 11:1; (2) Езек. 40:3,5; Зах. 2:1,2
16 **Градът беше четвъртит, с дължина
равна на ширината му; и като измери
града с тръстиката,** *той излезе* **дванаде-
сет хиляди стадия*. Дължината, шири-
ната и височината му са еднакви.**
*2220 км
17 **Измери и стената му,** *която излезе*
сто четиридесет и четири лакти; *а това
беше* **човешка мярка, която е ангел-
ска**[1]**.** (1) Езек. 48:16,17
18 **Стената му беше изградена от яс-
пис, а градът – от чисто злато, подоб-
но на чисто стъкло.**
19 **Основните камъни на градската
стена бяха украсени с всякакви скъпо-
ценни камъни**[1]**: първият основен камък
беше яспис, вторият – сапфир, трети-
ят – халкидон, четвъртият – смарагд,**
(1) Изх. 28:17-20; Ис. 54:11,12
20 **петият – сардоникс, шестият –
сард, седмият – хрисолит, осмият – ви-
рил, деветият – топаз, десетият – хри-
сопрас, единадесетият – яцинт, двана-
десетият – аметист.**
21 **И дванадесетте порти бяха двана-
десет бисера, всяка една порта беше
от един бисер; и улицата на града**[1]
**беше от чисто злато, като прозрачно
стъкло.** (1) гл. 22:2
22 **И не видях храм в него, защото
неговият храм е Господ Бог Всемогъщ
и Агнето.**
23 **И градът нямаше нужда от слънце,
нито от луна, за да го осветява, защо-
то Божията слава го осветляваше**[1] **и
неговото светило е Агнето**[2]**.**
(1) ст. 11; Пс. 84:11; Ис. 60:19; (2) гл. 22:5
24 **И народите ще ходят в неговата**

светлина[1] **и земните царе ще донасят в него своята слава**[2]**.**
(1) Пс. 89:15; (2) Ис. 60:3,5
25 **Портите му няма да се затварят през деня**[1]**, защото нощ няма да има там**[2]**.** (1) Ис. 60:11; (2) гл. 22:5
26 **И ще донасят в него славата и почитта на нациите**[1]**.** (1) Ис. 66:12
27 **И в него няма да влезе нищо нечисто**[1]**, нито** *онзи,* **който върши мерзост, или който лъже, а само тези, които са записани в книгата на живота на Агнето**[2]**.**
(1) гл. 22:14; Ис. 52:1; Зах. 14:21; (2) гл. 3:5

22 **След това ми показа реката с водата на живота, блестяща като кристал, която извираше от престола на Бога и на Агнето**[1]**.**
(1) Пс. 36:9; 46:4; Езек. 47:1; Йоил 3:18; Зах. 14:8
2 **И по средата на улицата му**[1] **и на реката, оттук и оттам,** *имаше* **дърво на живота**[2]**, което раждаше дванадесет** *пъти* **плодове, като даваше плод всеки месец. И листата на дървото** *бяха* **за изцеление на нациите**[3]**.**
(1) гл. 21:21; (2) гл. 2:7; (3) Ер. 3:17; Езек. 47:12
3 **И вече няма да има никакво проклятие**[1]**. И престолът на Бога и на Агнето ще бъде в него**[2] **и Неговите слуги ще Му служат**[3]**.**
(1) Зах. 14:11; (2) Пс. 46:5; Езек. 48:35; (3) гл. 7:15
4 **Те ще гледат лицето Му**[1] **и Неговото Име** *ще бъде* **на челата им**[2]**.**
(1) Ис. 33:17; Мт. 5:8; 1 Кор. 13:12; (2) гл. 3:12
5 **Нощ няма да има вече**[1] **и няма да имат нужда от светене на светило или от слънчева светлина, защото Господ Бог ще свети над тях**[2]**. И те ще царуват за вечни векове**[3]**.**
(1) гл. 21:25; (2) гл. 21:23; Ис. 60:1; (3) гл. 5:10; Дан. 7:18,27
6 **И той ми каза: Тези думи са верни и истинни**[1]**; и Господ Бог на духовете на пророците**[2] **изпрати ангела Си да покаже на Своите слуги това, което трябва скоро да стане**[3]**.**
(1) гл. 19:9; (2) Чис. 27:16; 1 Кор. 14:32; (3) гл. 1:1
7 **И ето, идвам скоро**[1]**. Блажен** *онзи,* **който пази думите на пророчеството на тази книга**[2]**.** (1) гл. 3:11; Йн. 14:3; (2) гл. 1:3
8 **Аз, Йоан, съм този, който чух и видях тези неща. И когато чух и видях, паднах да се поклоня пред краката на ангела, който ми беше показал това.**
9 **Но той ми каза: Недей! Аз съм служител заедно с теб и с братята ти, пророците, и с тези, които пазят думите на тази книга. Поклони се на Бога!**[1]
(1) гл. 19:10
10 **Каза ми още: Не запечатвай думите на пророчеството на тази книга**[1]**, защото времето е близо**[2]**.**
(1) гл. 10:4; (2) гл. 1:3
11 **Който върши неправда, нека върши още неправда; и който е нечист, нека бъде още нечист; и праведният нека върши още правда; и светият нека още се освещава.**
12 **Ето, идвам скоро**[1] **и Моята награда** *е* **с Мен**[2]**, и ще отплатя на всекиго според делото му**[3]**.** (1) ст. 7; (2) Ис. 40:10; 62:11; (3) гл. 2:23; Съд. 1:7; Йов 34:11; Езек. 33:20
13 **Аз съм Алфа и Омега**[1]**, Първият и Последният**[2]**, Началото и Краят.**
(1) гл. 1:8; (2) гл. 1:17
14 **Блажени тези, които изперат дрехите си**[1]**, за да имат право на дървото на живота**[2] **и да влязат през портите в града**[3]**.** (1) гл. 1:5; (2) гл. 2:7; (3) гл. 21:27
15 **А отвън**[1] **са псетата**[2]**, чародейците, блудниците, убийците, идолопоклонниците и всеки, който обича лъжата и лъже**[3]**.** (1) Мк. 4:11; (2) Фил. 3:2; (3) гл. 21:8; Гал. 5:21
16 **Аз, Иисус, изпратих ангела Си**[1] **да ви засвидетелства това за църквите**[2]**. Аз съм Коренът и Родът на Давид**[3]**, светлата Утринна Звезда**[4]**.**
(1) гл. 1:1; (2) гл. 1:11; (3) гл. 5:5; Мт. 22:42-45; (4) гл. 2:28
17 **И Духът, и невястата**[1] **казват: Ела! И който чуе, нека каже: Ела! И който е жаден, нека дойде! И който иска, нека вземе даром от водата на живота!**[2]
(1) гл. 21:9; (2) гл. 21:6; Йн. 7:37
18 **Аз свидетелствам на всекиго, който слуша думите на пророчеството на тази книга: ако някой прибави нещо към тях**[1]**, Бог ще прибави върху него язвите, написани в тази книга.**
(1) Пр. 30:6
19 **И ако някой отнеме от думите на**

книгата на това пророчество[1]**, Бог ще**
му отнеме дела от дървото на живота[2]
и от светия град[3]**, за които е писано в**
тази книга. (1) Втзк. 4:2; (2) ст. 2; (3) гл. 21:2,10
20 **Онзи, който свидетелства за това,**
казва: Да, идвам скоро[1]**. Амин! Ела,**
Господи Иисусе! (1) ст. 7
21 **Благодатта на Господ Иисус Хрис-**
тос да бъде със светиите[1]**. Амин.**
(1) Римл. 16:20